FLAMINII PARISII
I. C. CONSENTINI
ET IN ALMO VRBIS GYMNASIO
Iuris Pontificij Primarij interpretis.

DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM TRACTATVS,

Complectens totam fere praxim Beneficiariam.

TOMVS SECVNDVS.

Decisionibus Rotæ Romanæ, & receptis Doctorum opinionibus vbique hoc Asteriſco * notatis.

Indice primo Quæstionum, altero deinde sententiarum, ac Verborum Primi & huius Secundi Tomi copiosissimo adiecto.

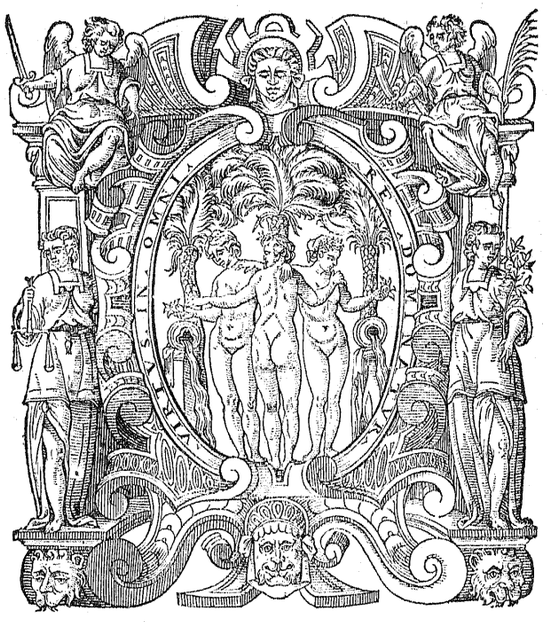

VENETIIS M D XCV.

Apud Haeredem Hieronymi Scoti

SANCTISSIMO D. N.

CLEMENTI VIII.

PONT. MAX.

NNVS iam agitur, Pater Beatißime, ex quo, cum edidiſſem Volumen primũ, De Reſignatione Beneficiorum, illud S.V. quæ tunc in ordine erat Cardinalium, obtuli, æquũ exiſtimans, vigilias ſcriptioneſq; meas qualeſcunque eſſent, ab eo in primis iudicari cuius iudicium magnifieri plurimis, ijſque iuſtißimis de cauſis, ſentiebam. Ea res ſanè cum honorificè, tum perutiliter mihi accidit, quòd & S. V. meam in his quæ iam elucubraueram pro ſua benignitate probauit induſtriam, et grauiſſimis verbis animum mihi addidit, vt quæ reliqua in eadem materia erant, ea ſtudiosè colligerem, & in publicum edenda curarem. Altero igitur nunc volumine poſt multos labores abſoluto, quo id maiore ornamento honeſtare poßim, quã præcelſo eius nomine non video, cui vel ob ſupremam diuinamque quam in terris obtinet auctoritatem, vel ob præclariſſimas animi virtutes, vel ob excellentem ac multiplicem maximarum rerum ſciẽtiam, cuius gradibus ad iſtud honoris aſcẽdit ſublime faſtigium, deberi omnia omnes facilè conſentiunt. Nam de ſingulari erga ſtudia doctrinarum amore, & beneficentia quid dicam? cũ inito ſtatim Pontificatu præclariſſimis indicijs S.V. oſtenderit, nullos homines ab ipſa pluris fieri quam qui in aliquo optimarum artium genere elaborent, nullos contemni magis quàm qui per ignauum ocium atque ſocordiam cæcis ſe ignorãtiæ tenebris obruẽ ſinunt. En igitur B. P. quæ me cauſæ, vt quidem arbitror iuſtiſſimæ impulerunt, vt hunc ingenij mei fœtum S.V. humiliter offerrem, & conſecrarem, oblaturus poſtmodum quæ penes me alia reſident, ſtudiorum meorum monumenta ad beneficiorum vacationem & collationem pertinentia, hominibus forte non inutilia, talia quidem quæ laborem multis leuatura pro certo mihi perſuadeam. S. V. à Deo Opt. Max. fauſta omnia precor, atque felicia Romæ 30. Octob.

M. D. XCII.

Sanctitatis Veſtræ

Humillimus ſeruus

Flaminius Pariſius.

INDEX
LIBRORVM, ET QVAESTIONVM
HVIVS PRIMI VOLVMINIS
COMPLECTENTIS LIBROS ETIAM,

Septem, ac Quæstiones nonaginta quinque.

Liber Octauus.

Quomodo facienda sit resignatio omnium beneficiorum, tam in Curia, quam extra Curiam, coram quibuscumque Ordinarijs locorum, & Collatoribus. vndecim continet Quæstiones.

1 RESIGNATIO beneficij an dẽat fieri specifice, & expresse.
2 Resignatio beneficij an debeat fieri in scriptis, & quid seruetur in praxi, & quid de collatione.
3 Renunciatio Papatus quomodo sit facienda.
4 Renunciatio Cardinalatus quomodo debeat fieri, & ponitur forma seruata in praxi de an. 1588
5 Renunciatio Archiepiscopatus, & Episcopatus quomodo sit facienda, & hac occasione referũtur formulæ propositionum consistorialium, tam per obitum, quam per renunciationem, & per trãslationem, & ponitur forma cõficiendi processum promouẽdorum ad Ecclesias Cathedrales, & Metropolitanas, ac Monasteria in Curia, & extra Curiam.
6 Renunciatio beneficiorum cõsistorialium qua forma sit facienda, & ponuntur aliquæ propositiones in Consistorio factæ per S.R.E.Card.
7 Renunciatio aliorum beneficiorum quomodo fiat coram Papa, & hac sumpta occasione ponuntur formulæ supplicationis resignationis simplicis, & cum reseruatione pẽsionis, vel fructuum, & absque prouisione, & omnia verba declarantur, referuntur etiam formulæ litterarum resignationis simplicis, & in forma dignum nouissima, ac eorum verba, & clausulæ enucleantur.
8 Consensus præstandus in resignatione vbi, quãdo, quomodo, intra quantum tempus. Coram quo sit præstandus, & ponitur forma, & alia ad id necessaria.
9 Renunciatio coram Ordinarijs quomodo sit facienda, quid in ea debeat exprimi, & ponitur forma, ac multa ponuntur de concursu faciendo ex dispositione Concilij Tridentini in beneficijs curatis.
10 An alius consensus in resignationibus requiratur, & agitur de consensu Patronorum in beneficijs iuris patronatus, Eligentium in beneficijs electiuis, Cardinalium in beneficijs spectantibus ad eorum denominationem.
11 An credatur litteris attestantibus de resignatione beneficij facta, & agitur de litteris Papæ, ac Episcopi, & multa referuntur circa Ordinariorum attestationes.

Liber Nonus.

An fiat resignatio per Procuratores, qui possint cõstitui procuratores, quæ beneficia possint per procuratores resignari, an in curia, & extra curiam, & quomodo constituantur dicti procuratores. Triginta duas continet Quæstiones.

1 QVI possunt constituere procuratores ad resignandum.
2 Quæ beneficia possunt per procuratorem resignari.
3 Qui possunt constitui procuratores ad resignãdum, Et an laici possint constitui.
4 An Religiosus, etiam clastralis, possit constitui procurator ad resignandum.
5 An possit fieri resignatio per procuratorem coram Ordinarijs.
6 Quomodo constituantur procuratores ad resignandum, & quid de constitutis per literas.
7 Quæ requirantur in mandato ad resignandi beneficia, & ponuntur omnes clausulæ, ac inferuntur tres formulæ confectæ in Vrbe a Notario versatissimo in Camera, & Cancellaria.
8 An habita notitia mandati ad resignandum, procurator possit resignare, antequã illud in manibus habuerit, & a quo debeat illud habere.
9 An in mandato procuratorio ad resignandũ possit poni illa clausula, nec aliter, nec alio modo, & præsertim in renunciatione facienda coram Ordinario.
10 An possit constitui procurator ad acceptãdũ beneficium, illudque resignandum.
11 An Notarius possit se rogare de mandato procuræ in personam suam, ad resignandum simpliciter, vel in fauorem alicuius.
12 Præsens in Curia an possit constituere procuratorem ad resignandum coram summo Pontifice, & an huiusmodi mandata admittantur in Cancellaria, vel in Camera.
13 Habens mandatum ad resignandum beneficium, per quantum tempus possit præstare consensum.
14 Beneficium resignatum per procuratorem legitimum vbi dicatur vacare, vbi confectum est mãdatum procuratoriũ, vel vbi facta est resignatio.
15 Resignatio facta per procuratorem, an trahatur ad diem confecti mandati, vt tunc dicatur amissum beneficium.
16 An resignatio facta per procuratorem sit eiusdem potentiæ, vis, & effectus sicut resignatio facta per principalem.
17 An possit constitui procurator ad resignãdũ beneficium aliquo modo, & forma, & an illam cõditionem tenetur procurator sub pœna nullitatis actus seruare, Et hac sumpta occasione plene agitur de procuratoribus constitutis ad resignandum in fauorem, reseruatis fructibus, denominatione, tit. sub certis conditionibus, cum Regressu, Coadiutoria, simpliciter: & de constituto ad resignandum in fauorem personæ nominandæ per ipsum, & hoc casu, an possit se nominare, & plures casus particulares ponuntur, & explicantur nullitates, prouenientes ex nullitate ob non seruatam formam, & fines mandati dati.
18 An procurator constitutus ad resignandum in fauorem Petri, possit ad instantiam eiusdẽ futuri resignatarij cogi ad exhibendum huiusmodi mandatum, ac consentiendum.
19 An procurator datus ad concordandum de beneficio, cum quibusdam conditionibus, possit ex hoc resignare.
20 An procurator constitutus ad resignandum beneficium super quo ipse habet regressum per decessum, vel cessum etiam in fauorem, consentiendo resignationi, sibi præiudicet, vt eo non possit vti.
21 An si procurator resignet in fauorem inhabilis vacet beneficium, & ius abdicetur a resignante, vt possit a quocumque impetrari.
22 An resignatio per procuratorem præsumatur facta legitimo præcedente mandato, & ponitur de præsumptione mandati.
23 Datis duobus mandatis eisdem anno, mẽse, die loco, & testibus, vnum ad resignandum simpliciter, alterum in fauorem quod censeatur validũ.
24 Mandatum datum ad resignandum, an expiret mortuo mandante, & quid si procurator incæpit, an possit post obitum consentire, & plene tractatur de consensibus, qui præstantur post obitum iuxta Alexandrinam, cuius verba ponuntur.
25 An procurator constitutus ad resignandũ possit reuocari, & an resignatio facta per procuratorem reuocatum ante scientiam reuocationis teneat, & quomodo debeat fieri intimatio.
26 Intimatio reuocationis procuratoris dati ad resignandum coram Papa, vbi debeat fieri, & an sufficiat illam facere in Camera, vel Cãcellaria.
27 An sufficiat intimare reuocationem procuratoris dati ad resignandum futuro resignatario, absque quo intimetur procuratori constituto ad resignandum.
28 An procurator datus ad resignandũ possit præstare consensum, non obstante, quod eius principalis per literas hoc ei prohibuerit.
29 An procurator datus ad resignandum cẽseatur reuocatus eo, quod resignans effectus sit furiosus.
30 An per datationem alterius procuratoris ad resignandum idem beneficium, procurator iam datus censeatur reuocatus.
31 An procurator datus ad resignandum cum iuramento de non reuocando, possit reuocari non obstante huiusmodi iuramento.
32 An mandatum ad resignandum cesset p̃ priuationem cõstituentis, & an per translationẽ, & ponuntur modi reuocandi procuratorem.

Liber Decimus.

Quæ teneatur facere resignatarius pro validitate, & executione resignationis. Nouẽ continet Quæstiones.

1 AN teneatur expedire litteras, seu bullas beneficij resignati, vel sufficiat sola supplicatio, quãdo litteræ dicantur expeditæ, an possint expediri mortuo Papa, qui fecit gratiam, intra quod tempus debeat id facere.
2 Quæ teneatur exprimere resignatarius in dictis litteris resignationis, & plene ponuntur omnes qualitates de iure, vel stylo inducẽtæ, quæ necessario sunt exprimendæ in beneficialibus, alias litteræ sunt obreptitiæ, vel subreptitiæ.
3 An resignatarius debeat verificare omnia expressa

Index librorum

expresse in litteris resignationis beneficij, quomodo, quando, & coram quo, & quæ sint ista necessario verificanda, & an teneatur probare suam idoneitatem.

4 *An resignatarius tenea*tur docere de titulo *sui prædecessoris, quomodo, & quando, & multi casus explicantur.*

5 *An resignatarius teneatur probare resignantem superuixisse.*

6 *An resignatarius teneatur capere possessionẽ beneficij resignati, an posit per procuratorem, an posit vigore supplicationis, vel propria auctoritate. Quomodo debeat capi huiusmodi possessio, & an vacet beneficium per obitum, resignatario moriente antequam capiat possessionem.*

7 *An in resignatione parochialium facta in fauorem alicuius, requiratur examen per concursum, iuxta.ca.18.Conc.Triden.sess.24.de reform. & constitutionem Pij V.32.in conferendis, & quãdo requiratur dictus concursus, & qũo fiat.*

8 *An requiratur acceptatio resignatarij pro complemento, & perfectione resignationis, intra quãtum tempus, quomodo colligatur, ac præsumatur, & quomodo probetur, & ad quid se obliget acceptans.*

9 *An resignatarij teneantur emittere professionem fidei, & sub qua pœna.*

Liber Vndecimus

Quomodo debeant publicari resignationes omnium beneficiorum, quando, vbi, per quos, coram quibus, & plene interpretatur constitutio S.memo.Greg.XIIII. super hac re ædita, cuius verba in præfatione inseruntur, ac itidem tenor constitutionis felic.record.Pij V. Quatuordecim continet Quæstiones.

1 *OB quam causam resignatio beneficiorũ est publicãda, & explicantur omnes fraudes prouenientes ex non publicatione.*

2 *Quantum tempus detur ad publicandum resignationes, tam in factis in Curia, quam in admissis extra Curiam, & quãdo computetur huiusmodi tempus, & incipiat currere.*

3 *Resignatio quorum beneficiorum est publicanda, an Reseruatorum, Iurispatronatus, Cõsistorialium, Electiui, litigiosi, Hospitalis, dati in titulũ, vel administrationem, & postea plene agitur de omnibus beneficijs regularib. & de Præceptorijs, Religionis Hierosolymitanæ.*

4 *Qui teneantur publicare resignationes in eorum fauorem factas, & admissas, & plene tractatur de officialibus Curiæ, de S.R.E.Cardinalibus de Exemptis, de secundis resignatarijs, de impetrantibus beneficia vacantia ob non publicationẽ de his quibus transferuntur pensiones, de minoribus, & an si decurrat tempus detur eis restitutio.*

5 *An quomodocumque facta fuerit resignatio sit publicanda, quid de facta extra Curiam corã Ordinarijs, & alijs Collatoribus, & de permutatione, ac de ea, quæ fit reseruatis omnibus fructib. vel denominatione, titulo, aut pensione, & de cõmenda, & gratia in form.dignum, & de resignatione simpliciter coram Papa absque prouisione, & de cessione iuris*

6 *Vbi sit faciẽda publicatio, quibus ecclesijs, qua die, quo tempore, coram quibus, & quid debeat obseruari, & ponitur forma, quæ quotidie practicatur, & multi casus dubij circa hoc explicantur, & agitur, an forma tradita per Gregorium XIII. posit adimpleri in forma æquipollenti, & quæ suffragentur.*

7 *Quæ sit pœna non factæ publicationis resignationis, nullitas litterarum quomodo inducatur, ius an abdicetur a resignante, & an non facta publicatione reseruationes fructuum, & pensionis amittantur.*

8 *An beneficia, quæ vacant ob non factam publicationem, dicantur vacare in curia apud sedem.*

9 *An posit allegari constitutionem feli.record. Gregorij XIII. non fuisse acceptatam, publicatam vsu receptam in aliqua Ciuitate, vel Prouincia ad effectum sustinendi resignationem non publicatam, & ponitur modus publicandi in Curia cõstitutiones Pontificias.*

10 *An in impetratione beneficiorum vacantium ob non factam publicationem debeat poni clausula in litteris, vacato possessore, &c. vel sufficiat cõmittere Ordinarijs, vt constito de non publicatione, conferat beneficium absque alio.*

11 *An constitutio Pij V. de publicando sit in totũ sublata per dictam cõstitutionem Gregorij XIII. non solum quo ad modum, tempus, & formam publicationis, sed etiam quo ad modum extensionis, consensus, & possessionis capiendæ.*

12 *Quæ differentia sit inter constitutionem Pij V. de public. & Gregorij XIII. etiam de publican.*

13 *An impedimenta legitima excusent a publicatione facienda, quæ dicãtur in hac materia impedimenta legitima, an bellum, pestis, casus fortuiti, & agitur de impedimentis animi, corporis, & de prouenientibus ab aduersario, Iudice, aut tertio, vel patre, & consanguineis, ac a Datario, & occasione Sedis vacantis, an huiusmodi impedimenta sint probanda, & quomodo, & an tunc resignatarius teneatur in alio loco facere aliquam diligentiam, vel protestationem.*

14 *Cui incumbat onus probandi publicationem, vel non publicationem, & agitur quomodo probetur publicatio, & quomodo non publicatio: Et an resignatio præsumatur, & in tẽpore facta, ac alij casus contingentes explicantur.*

Et quæstionum.

Liber Duodecimus.

De infirmis resignãtibus beneficia, & moriẽbus intra viginti dies, vt vacent huiusmodi beneficia per obitum, & non per renunciationem iuxta regulã Cancellaria xviij. Sanctiss. D.N. Clementis viij. quæ ponitur & plene interpretatur continet Quæstiones quatuordecim.

1 *QVA ratione emanauit huiusmodi regula, a quo loco fuerit extracta.*

2 *An hæc reg. sit odiosa, vel fauorabilis.*

3 *In quibus beneficijs procedat, an habeat locum in Præceptorijs, in beneficijs manualibus, in beneficijs iuris iurispatronatus, in beneficijs reseruatis, electiuis, litigiosis, in consistorialibus, super Episcopatibus, Abbatijs, Prioratibus, Præposituris, & alijs consistorialibus, quæ non prouidentur in Consistorio, ac in beneficijs vnitis, in translationibus pensionum, in iuribus ad beneficia, & in officijs curiæ.*

4 *Qui comprehendãtur sub dispositione huius regulæ, & an habeat locũ in Papa, in S.R.E.Cardinalibus, in Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, in exemptis, in familiaribus Cardinalium, in fœminis religiosis.*

5 *An vbique, & quomodocũque facta fuerit resignatio, habeat locum hæc regula, & quid de resignatione facta extra Curiam, de permutatione, de resignatione cum reseruatione fructuum, de cõmenda, & de resignatione per procuratorem.*

6 *An requiratur infirmitas, & quo tempore, & quæ, & qualis infirmitas, & multa dubia circa varias infirmitates, & casus explicantur.*

7 *Cui incumbat onus probandi resignantẽ esse mortuum ad effectum huius regulæ, vt beneficium dicatur vacare per obitum, vel per resignationẽ, & prædicta probatio quomodo debeat esse.*

8 *Quare magis apponatur terminus viginti dierum ad validandam renunciationem iam factã, quã quindecim, vel triginta: Et agitur an dies, qua præstatur consensus per resignantem computetur in dicto termino, & quid de die qua moritur resignans, & an loquatur de die naturali, vel artificiali.*

9 *An vacatio per obitum inducta per hanc regulam, resignante moriente infra 20. dies sit vera ad effectum, vt sub regulis, & alijs dispositionibus, ac concessionibus, loquentibus de vacatione per obitum comprehendatur, vel sit ficta.*

10 *An beneficia, quæ censentur vacare per obitum secundum dispositionem huius regulæ resignante moriente infra 20. dies, sit affectum, & reseruatum collationi Papæ, vt ad ipsum dilaxat spectet dispositio, & non ad ordinarios, & alios collatores, Et quid de renunciatione facta coram ordinario, & ponitur quomodo sit facienda impetratio dictorum beneficiorum.*

11 *An habeat locum hæc regula in resignationibus factis, & consensibus præstitis post obitũ Papæ.*

12 *An hæc regula loquatur de consensu resignantis, vel de consensu resignatarij, an de vtroque.*

13 *De qua collatione, seu auctoritate loquuntur verba regulæ, quauis auctoritate.*

14 *An derogetur huic regulæ, an legatus a latere posit ei derogare, quomodo debeat esse derogatio, an comprehendatur ex clausulis generalibus, & an derogatio sit valida tempore alterius Papæ.*

Liber Decimus tertius.

De resignatione metu, dolo, fraude, vi, & post spolium facta. Quinque continet quæstiones.

1 *AN resignatio Beneficij, & Dignitatis metu facta sit nulla, & quid si fuerit iurata, qui metus requiratur, & quomodo pbetur, & agitur de metu mortis, & cruciatus corporis, de carcere, de metu excommunicationis, de metu amissionis omnium bonorum, vel partis, de metu periculi cõsanguineorum. Ac dubitatur de renunciante ob metũ reuerentialem Episcopi, seu Cardinalis, ob præceptum Regis, aut alterius comminatoriũ carceris priuationis, &c, Ob iussum Iudicis, & an requiratur protestatio, & purgetur per tempus subsequens, & alij multi casus explicantur.*

2 *An resignatio metu facta sit nulla ipso iure, uel veniat rescindenda, & a quo rescindatur, quomodo, & an requiratur noua collatio.*

3 *An resignatio dolo facta sit nulla, & an ipso iure, & quomodo probetur dolus.*

4 *An resignatio fraude facta sit nulla, & quid de permutatione, quomodo colligatur fraus in permutatione, & in resignatione, & agitur de modo probandi*

probũdi illam. Et an resignatio facta vi sit nulla.
5 An resignatio facta post spolium teneat, & qd de facta coram Iudice competenti, & de ea, quæ fit post spolium absque vi, & metu, & de facta p procuratorem constitutum ante spolium, & an huiusmodi spoliato detur restitutio etiam si non fuerit conquæstus per aliquod tempus, & etiam si pepegisset non acturum spolio, & etiam si resignauit in fauorem tertij: & plene agitur de eo, quod tenetur probare spoliatus, & ponitur exactissime quomodo dẽat probari color, & an actio spolij possit cedi.

Liber xiv. & vltimus.

Quæ resignatio sit simoniaca, an sit nulla ipso iure, quomodo probetur, & per quos. continet decem Quæstiones.

1 AN resignatio facta cum interuentu simoniæ sit nulla, & an pariter collatio sit nulla.
2 An resignatio simoniaca sit nulla ipso iure, vel veniat annullanda per sententiam, & agitur de pœnis simoniacorum, etiam attento tempore nouissimo.
3 Quæ resignatio dicatur simoniaca, & agitur quando fuit facta pro temporali re mobili, vel immobili, & an renunciatio possit fieri in fauorem coram ordinarijs absque vitio simoniæ.
4 An resignatio facta ob aliquod spirituale, dicatur simoniaca, & exemplificatur pluribus modis.
5 An resignans in fauorem cum pacto retinẽdi fructus, vel pensionem dum viuit committat simoniam, & agitur de tractatu qui sit inter resignantem, & resignatarium ante resignationẽ.
6 An resignatio facta coram ordinario ea intentione, vt illud beneficium conferatur nepoti, vel alteri consanguineo dicatur simoniaca.
7 An resignatio sit simoniaca ex pactione circa expensas expeditionis, & ex pecunijs mutuo datis, & ex alijs multis casibus particularibus, ibi positis pro complimento totius materiæ.
8 An coniecturæ, & præsumptiones probent resignationem simoniacam, & quomodo debeant esse huiusmodi coniecturæ.
9 Resignatio simoniaca quomodo probetur, & multa dicuntur de correspectiuitate actuum, ex qua præsumitur simonia.
10 An simonia probetur per testes socios criminis.

FINIS.

FLAMINII PARISII
I. C. CONSENTINI
Tomus Secundus.

DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM.
LIBER OCTAVVS.

Quomodo sit facienda resignatio omnium beneficiorum in Curia, & extra Curiam.

Hic Liber Octauus vndecim habet quæstiones.

1 An renunciatio beneficij debeat fieri specifice & expresse.
2 An debeat fieri in scriptis.
3 Quomodo sit facienda renunciatio Papatus.
4 Qua forma Cardinalatus renuncietur.
5 Quomodo fiat renunciatio Archiepiscopatus & Episcopatus.
6 Beneficia Consistorialia quomodo renuncientur.
7 Qua forma sit facienda renunciatio aliorum beneficiorum coram Papa.
8 Quomodo præstetur consensus in renunciatione beneficiorum in Curia, & vbi.
9 Qua forma facienda sit renunciatio coram ordinariis.
10 An alius consensus in renunciatione requiratur.
11 An credendum sit litteris attestantibus renunciationem factam fuisse.

SVMMARIVM.

1 RESignatio beneficij debet fieri expresse & specifice.
2 In dubio quis non præsumitur renunciare beneficio.
3 Interpretatio capienda, vt renunciatio vitetur.
4 Renunciatio est donatio.
5 Donatio non præsumitur.
6 Remissio est donatio.
7 Remissio non præsumitur nisi probetur.
8 Renunciatio est stricti iuris.
9 Renunciatio interpretatur vt minus noceat resignanti.
10 Renunciatio est strictissimi iuris.
11 Præsumitur error potius, quam renunciatio.
12 Renunciatio est quædam dilapidatio.
13 Renunciationis verba diligenter sunt ponderanda.
14 Renuncians vni priuilegio alteri renuntiare non videtur.
15 Renuncians feudum ex vna causa, potest illud ex alia habere.
16 Renuncians priuilegio non censetur renunciare iuri communi.
17 Renuncians instrumento debiti, quid videatur renunciare.
18 Renuncians litteris quid videatur renunciare.
19 Non censetur renũciatũ nisi quatenus expressum est.
20 Mens renunciantis an ex signis possit colligi.
21 Promittens renunciationem quid videatur promittere.
22 Prælatus absoluens subditos ab obedientia, non censetur renunciare prelaturæ.
23 Prælatus an censeatur renunciare prælaturæ ob reuerentię præstationem.
24 Committens se gratiæ an renunciet ius suum.
25 Renuncians litteris quid renunciet.

QVAESTIO PRIMA.

PRimò quæro, an specifice & expresse debeat fieri renũciatio beneficij? cõis* opinio ẽ affirmatiua, vt scribit Zabare. cõs. 30. col. 4. Ale. cõs. 225. n. 6. li. 5. Quia in dubio quis nõ psumit renunciare beneficio suo, Host. in c. post electionẽ nu. 6. de cõcess. p. But. in c. lecte n. 1. de renũ. & i c. sup hoc n. 5. e. tit. Et regulare est, vt iuris, pprij renunc. nõ plumat in oĩ materia, sed sp t capienda tit interpretatio, vt euitetur, latè Dec. in l. post quam liti n. 16. C. de pact. & cons. 352. n. 8. Crau. cõs. 357. n. 4. & cõs. 242. n. 6. & cõs. 290. n. 6. Nat. cons. 78. in fi. li. 1. Rui. cons. 127. nu. 19. volumin. 3. Cardinal. Paris. consilio 49. numero 39. vol. 3. & cõmuniter Doctores, vt per Tiraq. in l. si vnquam

vnquam in præfatio.nu.128.& 129.C.de reuoc.don.
Ratio rationis duplex est, prima quia renunciatio est donatio, ꝯ vt latissimo deducit Tiraquell.in d.l.si vnquam in verb. donatione.q.8.donatio autem non ꝓsumitur l.cum de indebito.ff.de prob.l.Campanus.ff. de oper.libert.Bar.in l.1.num.6.C.ad Velleiã.Marsil.
6 sing.97.in prin.ergo neq; renunciatio,hac rõne, ꝙ ga remissio ꝓnihil aliud est quã donatio l.hoc iure §.1.ff. de don.l.si quis oblig.ff.de reg.iur.Bar.& Doct. in l. Modestinus.ff.de don.Natt.cons.14.num.2.vol.1. & cons.566.num.16.eod.lib.Rol.à Vall.cons.64.num. 20.lib.2.Pancirol.cons.59.nu.89.)non ꝓsumitur,nisi
7 probetur,Rol.cens.51.num.15.vol.4.Menoch.cons. 46.num.9.& cons.99.num.179.lib.1.Burſat.cons.32.
* num.38.lib.1.& cõiter* Doctores,vt per Mascard.de prob.concl.1262.per totam,vbi ampliat & limitat.
8 Secunda quia renunciatio est stricti iuris,& iõ sem
9 per interpretatur,vt non gredatur facta, & si probet facta vtminus noceat resignãti,quam fieri põt,Dec. cons.495.n.19.& 20.& cons.551.& cons.625. Card. Paris.cons.12.num.94.vol.2.& cons.10.nu.20.& 21. vol.4.Natt.cons.78.in fin.lib.1.Curt. iun.cons.23.in prin.Crauett.cons.257.num.4.Cephal.cons.19.num. 25.& cons.25.num.47.& seq.& cons.58.n.22.vol.1. Bertaz.cons.cin.31.n.29.Pancirol.cons.61.in fi.& est
10 * cõis omniũ Doctorũ ſnia,immo est strictissimi iu ris Card.Alban.cons.17.num.8. ob id potius ꝓsumit
11 error êt in facto ꝓprio,ꝙ iuris renunciatio, Ruin. cons.127.n.19.vol.3.Tib.Dec.cons.47. n.7.vol.2.& cons.29.num.25.& cons.33.nu. 46.eod.lib.cum potius præsumetur error,quam dilapidatio,& renuncia
12 tio est quædam dilapidatio Tib.Decian.cons.39.nu me.87.vol.2.& cons.52.num.18.vol.1,cum alijs addu ctis per Tiraquell.in l.si vnquam.in præfat.num.128. & 129.C.de reuocan.donat.
13 Hinc verba renunciationis diligenter esse ponderanda,scribit Franc.de Mar.cons.68.num.3.
Hinc habẽs plura remedia,seu priuilegia,vni renũ
14 cians,alteri ꝓ renunciare non præsumitur.l.si domus vbi Castren.ff.de seruit.vrb.prædio.
Hinc renuncians feudo ex vna causa non prohibe,
15 tur illud ex alia causa ꝓbi competenti habere,Bal.in l.1.q.50.ff.de rerum diuis.Card.cons.129.in 3.dub. Tiber.Decian.cons.29.num.59.vol.3.
16 Hinc renuncians ꝓpriuilegio,non censetur renunciasse iuri communi,Bur.in cap.1.per illum tex.in 2.not. de transact.
17 Hinc renuncians ꝓinstrumento debiti non ꝓsumit renunciare debito, sed tm probationi fidæ per illud instrumentum,Fel.in c.capitulum num.14.de rescri. Dec.cons.17.nu.3.Rol.à Vall.cons.43.nu. 16.vol.3.
18 Hinc renuncians ꝓ litteris non præsumitur renunciare contentis in eis,sed solum probationi per ipsas faciendæ,Tib.Decian.cons.29.num.76.vol.2.nam satis est quod aliquid operetur.Bar.in l.labeo.§.1.ff. de pact.& tunc nihil aliud amplius debet operari,Corn. cons.291.vol.4.Alex.cons.27.num.3.lib.3.Card. Paris.cons.12.num.94.vol.2.& cons.10.num.20.& 21. vol.4.Card.Alb.cons.38.num.8.Hier.Gab.cons.60.
* num.6.& cons.90.num.34.vol.1. & est communis * opinio,teste Burſat.cons.33.num.48.vol.1.
Hinc etiam alibi dicitur,ꝙ non censetur renũciatum, ꝓnisi quatenus expressum sit,Bar.cons.72. ex facto col.1.Dec.cons.43.col.2.& cons.47.col.etiam 2. Tib.Decian.cons.64.num.30.vol.3.Rol.a Vall.con-
20 sil.43.num.16.vol.3.Nisi ex signis certis & ꝓ coniecturis mens resignantis in contrarium colligatur, iuxta ea quæ scribit Bald.in l.labeo.§.1.ff.de pact. & sequitur* communiter Doctores,vt per Mascar. de prob. concl.1263.num.18. Et ideo qui promittit renun-
21 ciationem totius,illam ꝓ videtur promittere in partibus diuiduis.Purpur.cons.551.num.2.lib.2.
Hinc non censetur renunciare prælaturæ Prælatus
22 si absoluit ꝓ subditos ab obedientia,Butr.in cap.lectæ num.1.de renunc.
Hinc Prælatus non censetur renunciare prælaturę
23 propter ꝓ reuerentiæ præstationem,& obedientiæ exhibitionem,Butr.in c.3.nu.1. de his quæ fiunt a mai.
24 part.Et non renunciat iuri suo,qui committit se ꝓ gratiæ c.venienſ de renunc.
25 An vero renuncians ꝓ litteris videatur renunciare titulo,vide Maiol.lib.3.cap.6.& Dec.respons.29.num. 74.lib.2.An iste videatur renunciare causæ Guid. Papæ cons.6.num.5.

SVMMARIVM.

1 *An renunciatio beneficij debeat fieri in scriptis.*
2 *Collatio an requirat scripturam.*
3 *Renunciatio, quæ resultat ex facto, potẽtior est ea, quę ex verbis.*
4 *Vbi est opus facto non sufficiunt verba.*
5 *Renũciatio beneficij an possit probari testibus, et n.6.*
6 *Pariã sunt probare per scripturam, vel per testes.*
7 *Renunciatio probatur per litteras tantum.*
8 *Solo verbo Papæ perficitur gratia.*
9 *Verbum fiat.*
10 *Episcopus aliquis efficitur ex pronunciatione Papæ.*
11 *Gratia Principis ante confectionem litterarum dicitur informis.*
12 *Indices non possunt iudicare iuxta formam supplic.*
13 *Rationes reg.Cancellariæ de non iudiux.for.suppl.*
14 *Difficile est scire omnem continentiam gratiæ contentæ in supplicatione.*
15 *Officiales Cancellariæ ob appositionem manuum percipiunt emolumenta.*
16 *Officiales Cancellariæ ad quid sunt deputati.*
17 *Gratiæ Papæ habent tacitam conditionem, si per Cancellariam litteræ expediri possunt.*
18 *Litteræ dicuntur expeditæ cum sunt in plumbo.*
19 *Sumptũ de registro supplicationum fidem non facit.*
20 *Sumptum litterarum bullatarum fidem facit.*
21 *Collatio inferiorum potest testibus probari.*
22 *An probata amissione litterarum, gratia summi Pontificis possit testibus probari.*
23 *In Palatio adsunt duo registra.*
24 *In foro cõscientiæ quis est tutus ex sola supplicatione.*
25 *Circunstantiæ, & qualitates gratiæ possunt testibus probari.*
26 *Tenor gratiæ potest testibus probari cum litteræ sunt deperditæ.*
27 *Testibus potest probari resignationem non fuisse factam sponte.*
28 *Resignatio non præsumitur facta voluntarie.*
29 *An sint admittendi testes de metu in resignatione.*

QVAESTIO SECVNDA.

SEcundo quæro, an resignatio beneficij debeat fieri in scriptis negatiuam opinionem,non requiri scripturam tenuerunt Glos.in c.qualiter 7.q.1.Paul.quę refert & sequit Card.Zabar.in clem. 1. n.23.de renũc.Card.Ale.in c.sicut vir.§.ecce n.4.1 fi. 7.q.1.

7.q.1.& in dict.c.qualiter.nu.6.in fin.Bal.in c.2.nu.3. de restit.spol.Iaſ.in l.cum proponas nu. 4.C.de pact. idem Iaſ.in rub.ff.de acq.poſſ.num.17.ex c. ſollicitudinem de appel.c.ex ore de his quæ fi.à mai. par.ca.l. poſtquam.C.de pact.c.ſuper hoc de renunc. Contraria tamen opinio,vt requiratur hodie ſcriptura*cõ-
* munit er recipitur & approbatur ab omnibus ex*sty lo vulgari,& notorio in Romana Curia,& ex regula. Cancell.quam firmarunt Turrecrem.in d.c. ſicut vir. §.ecce num.1.7.q.1.vbi Archid.nu.4.& alij. Imol.in c.1.num.36.de rer.permu.Luc.de Penn. in l. curiales col.6.in princ.C.de pred.curial.lib.10.Gl.in c. qualiter in verb.data.7.q.1.Bellam.de permut.benef. pa.8. q.1.num.1.idq́ poteſt deduci ex d.§.ecce ca. ſicut vir.7.q.1.ibi,*eo petitionem ſcripto dante &c.* & ex d. c.qualiter ead.cauſ.& q.ibi *data in ſcriptis ſupplicatione nos petiit &c.*& ex c.quamuis ea.cauſ.q.ibi *ipſe data petitione &c.*& ex cap.Conſaldus 17.q.2.ibi *nec promiſſionem ſcripſit.*& poſſet etiam elici ex plu ribus textibus poſitis in tit.de renũ.extr.& in 6.quos
* breuitatis cauſa ſcribere prætermittam, eum hoc ſit* omnibus clarum & expeditum requiri ſcripturam tã in renunciatione,quæ fit coram ſummo Pontifice, q̃ in ea,quę fit coram ordinarijs.
2 Ita ꝓ quamuis in collatione non requiri ſcripturam voluerint Rot.deciſ.38.de prob.in antiq.Caſſad.deci. 8.num.4.de reſtit.ſpol.Bal.in c.1.n.3.eo.tit.Iaſ.in rub. ff.de acq.poſſ.n.17.tamen hodie ex*communi ſtylo requiritur tam in Curia,quàm extra,vt omnibus notum eſt.Et quidem tutius eſt renunciationem fieri in ſcriptis,ut volẽtibus pœnitere obſtet renunciatio ꝓpria aut aliena ſuo mandato,ſcriptura facta,ita egregie Ant.de But.in c.1.de renunc.in 6. & vt tollantur lites,& altercationes,quę poſſunt accidere, arg.prin. de vſucap.
Hinc dicitur potentior renunciatio, quæ reſultat
3 ex facto,& ſcriptura,ꝙ ea,quę ex verbis. Turrecrem.in c.ſunt qui arbitrantur nu.1.de pœnit.diſt.1. Petr.de Anch.in c.ex litteris nu.6.de vit.& hone.cleri.Et ideo dicimus,quod ubi eſt opus facto aut ſcriptura verba non ſufficiunt l.qui decem.§.1.verſ.idẽ reſponſum de ſolut.Gloſſ.per illum tex.in ca.1. de eo qui mitt.in poſſ.cum alijs,vt per Tiraq.in tract.de re-
* tract.§.1.Glo.16.num.9.circa fi.& eſt* commune dictum,ac prouerbium.
Ex quo infertur,quod quamuis plures Doctores
4 ex ſupradictis,& alij tenuerint renunciationem beneficij ꝓ poſſe probari teſtibus, vt ſcriptum reliquerunt Bal.in c.2.nu.3.de reſtitu.ſpol.Iaſ.in l.cum proponas nu.4.C.de pact.vbi dicit ita reſpondiſſe in facto, & in l.1.1.not.C.de bon.poſſ.contr.tab.Caſſad.deciſ.8.nu. 4.de reſtit.ſpol.Fr.Niconit.in c.quoniam.contra nu. 132.de prob.Ferret.conſ.283.n.25.Rot.dec.8.de ꝓba.in antiq.vbi dat rationem quia paria ſunt aliquid ꝓ
5 probari per ſcripturam,vel per teſtes.Dec.in l.nihil tã naturale nu.12.ff.de reg.iur.Gig.de penſ.q.45. Maſc. de proba.concluſ.1272.
Tamen contraria opinio*communiter eſt recepta
* 7 *de ſtylo,vt gratia Principis, & ſic reſignatio ꝓ non poſſit probari niſi per litteras.Bal.in l.humanum in fi. C.de legib.& in l.ſi qua per calumniam.C.de epiſco. & cler.idem Bal.per illũ tex.in l.idẽ Vlpianus.ff.de ex cuſ.tut.& in c.conſtitutus col.pe.in fi.de reſcr. Card. in pœtm.cle.ver.Nec ſanè in fi.Abb.in c.noſti in vl. no.de ele. vbi dicit q̃ hodie ñ ſufficit ꝓbare ꝓ teſtes Papã pronunciaſſe aliquẽ Prælatum,ſed ſunt neceſſariæ litteræ,idẽ Abb.in c.qualiter in prin.de elec. Fel. in rub.de cõſtit.col.3.Staph.de litte.grat.tit.qb.mod. expec.nu.10.Affli.dec.361.n.17.& 21.& dec.319.n. 10.Gig.in reſp.42.n.9.Rebuff.in cõcord.de manda.
* Apoſtolic.§.1.ver.ad probandum,& eſt* cõis & rece pta Doctorum ſnia,vt per Maſcard.de prob.conclu.
* 843.in prin.& ita obſeruare* Rom.curiam atteſtatur Bellamer.dec.746.
8 Namque verum eſt ſolo verbo Papæ perfici gram. c.inquiſitionis 25.q.1.clem.dudum.§.vlt.de ſepultu. Arch.& Io.And.in pœcm.6.Gem.conſ.106. col.3. poſt n.6.Fel.in c.in nra in fi.de reſcr.Cald.in c.quiſqs de elec.Iaſ.cõſ.146.col.5.poſt n.3.ver.5.facit li.2.Sar. de non ind.iux.for.ſuppl.q.1.n.2.Caſſad.dec.4.nu.2. de cauſ.poſſ.& propr.Gig.trac.penſ.q.34.n.1.Rebu.
9 in reg.34.Cancell.col.2.vbi exẽplificat inf verbo fiat, Arnulf.Rux.de iur.reg.priuile.4.nu.14.& 15.Burſat. conſ.393.n.4.& ideo ſcribunt Doct.ꝙ ſtatim qd Pa
10 pa pronũciat aliquem eſſe Epm ſtalicuius ciuitatis,ſtatim ille dr Eps,Bal.quem refert Dec.in rub.de conſt. 1.lect.n.38.cõis* opinio teſte Maſcard.de prob. cõcl. 843.nu.20.& id poſſe probari per teſtes veriſimum eſſe affirmant Gem.in pœm.6. §. vniuerſitati n.4.in fi.Frãc.n.2.Bonif.de Vitall. in clem. dudum. §.nos ẽt de ſepult.Dec.conſ.169.col.2.Io.Selu.de Benef.3.pa. q.22.hoc tñ procedit quantum ad validitatem, vt declarat Dec.in d.rub.de conſt.lect.1.n.42.quo verò ad
* probationem,regritur ſcriptura,vt eſt* cõis opinio omnium Doct.de qua ſuprà,& atteſtatur Sarn.de nõ iud.ſecun.for.ſuppl.q.1.n.2.vel hoc procedit de iure cõi,de ſtylo aũt* curiæ requiritur ſcriptura Curiæ in pœcm.clem.verſ.ſanè in fi.Fel.in c.ex diligenti in fi. de ſimo.Maſcar.de prob.concl.843.nu.10.ob id gra
11 tia Principis ante confectionem litterarum ꝓ informis & imperfecta, ſed per confectionem litterarum ad ſuum eſſe perfectum deducit.Rot.dec.20.in fi.de cõceſſ.ꝓb.Rot.dec.4.eo.ti.p Biſignet.Bella.dec.432. & dec.746.& oõl.34.n.5.Rot.dec.27.de reſc.in nou. Oldr.conſ.320.qd articuli n.8.Et iudicib. prohibitũ
12 eſt iudicare iux.for.ſuppl.& eis mandat, vt iudicent ſm formam litterarum expeditarum, vt hẽtur in reg. Cance.de nõ iud.iux.for.& ſup.& rõ duplex aſſignat,
13 vt tradit ibi Sarn.n.6.Prima,vt euitent falſitates quæ in ſupplicationib.facilius committerentur,quã in bul lis pp appoſitionẽ manuũ plurimorũ officialiũ: arg. l.vlt.C.de codic.& ſic ſi probarẽt teſtib.gratia, multa abſurda euenirẽt,qa difficillimũ, & quaſi impoſſibile
14 eſſet ſcire oẽm continentiã gratiæ,vt tradit Card.in pœcm.cle.verſ.nec ſanè Rebuf.in cõc.rub.de mand. Apoſt.§.1.Barb. in d.pœcm.Sed a rõ,ne,ſi ſola ſupplicatio abſq; litterarũ expeditione ſufficeret, officia
15 lib.Romanæ Curiæ pĩiudiciũ inferret,qui eã ob cã officia bona fide à ſede Apoſt.emerũt, vt aliqd emolumẽtũ capiãt ex appoſitione manuũ, & ſum. Pontif. deputauit dictos officiales ad lras ſup gratijs a ſe cõceſſis expediẽdas,qb.dedit regulas Cãcellariæ ꝓ ut lræ poſſint expediri vel denegari,& cũ qb.clauſulis,Sarn. in d.reg.de no iud.iux.for.ſuppl.n.2.q.1.& de mente ſum.Põtificis ſignãtis ſupplicationẽ vr eſſe,vt ſua gra
17 hẽat tacitã cõditionẽ ſi p Cãcellariã litterę ſup ꝓ dicta ſupplicatione potuerint expediri Mil.in repert. verb. gra Apoſtolica,Bella.d.cõſ.34.Supplicatio.n.poſtquã eſt ſignata à ſummo Pontifice ac reuiſa, datar à Datario,& poſtea mittit ad regiſtrũ,deinde fit minuta,q̃ re uidet p Summiſtã,poſtea ſcribuntur litteræ in quib. apponunt manus aliquorũ officialium in Cãcellaria ſolutis cõſuetis: Poſtremò in plũbo plumbant, & tũc
18 litteræ dr expeditæ cũ ſunt in plũbo ſiuxta c.licet de

crim.fal.fuit resolutum*in Rot.in vna Salamantin.parochialis de mense Nouemb.1539. coram Crescentio teste Sarn.d.q.1.nu.5.verſ.est tamen,regula de nō iud.iux.form.ſuppl, Et poſtq̄ ſunt plumbatæ regiſtrā tur,& dantur partibus, & ideo ſumptum de regiſtro
19 ſupplicationum†ſignatarum in iudicio fidem non facit.Bellam.deciſ.252.Sumptum aūt litterarum bullatarum
20 †fidem facit Put,dec.28.tit.de prob. in manuſ. Belencin.in trac.de charit.ſubſid. q.113. & approbatur id a* Rot.vt colligitur ex Sarn.d.q.1.num.4.

Primo limita in inferioribus,vt eius collatio poſſit
21 teſtibus probari†ita Franc.in progm.ſexti in verb. vniuerſitati circa ſi.Bal.in l.ſi qua per calumniam col.2. n.5.verſ.modo quæritur C.de epiſ.& cler.Rot. deciſ. 5.de off.vic.in nou.Maſcard.de prob.concl. 843.nu. 11.12.& n.33.Quod puto ꝓcedere q̄n litteræ eſſent amiſſæ,vt late explicat Maſcard.concl.173.n.10.& licet aliqui voluerint probata amiſſione litterarum ēt
22 †gram ſummi Pontificis teſtibus probari poſſe Abb. in c.ex diligenti in vlt.not.num.3.de ſimo.Fel.in rub. de conſt.col.vlt.poſt nu.6.verſ. tertius caſus vbi Mādoſ.nu.59.Rebuff.in concord.rub.de mand.Apoſto. §.1.cum alijs vt per Maſcard.d.concl.743.nu.24.25. 26.& 27.Tamen Rot.*contrariū obſeruat,vt ēt probata amiſſione litterarū, non admittatur probatio p teſtes, vt tradit Bellen.in tract.de chari.ſubſid.q.
* 110.nu.9.& id receptū eſt* ex ſtilo vulgari in quocū que tribunali Curiæ,& ratio eſt,qa in Palatio adſunt
23 †duo regiſtra,vnū ſupplicationū omniū expeditarū, alterū litterarū,vnde poterit quiſq; inuenire ſuā gratiā,& extrahere ſumptum ſupplicationū,vel litterarū, namq; facile inueniri pōt ēt ſi præcise non recordare tur de anno,propter peritiam,& methodum officialium ibi exiſtentium,& ita practicari* videmus quoti
* die,vt oībus notū eſt,namq; ſtilus* eſt vulgatiſſimus.

Secundo limita,in foro conſcientiæ,vt quis ſit tu-
24 tus in foro Poli ſola ſupplicationeſt ſignata abſq; quo expediantur litteræ.Abb.in clem.dudum.§. per illam in ſi.de ſepul.Fel.in rub.de cōſt.pen.col.poſt n.6.verſ. ſecundus caſus,& in c.ex diligenti in ſi.num.4.verſ.limita 1 de ſimon.Rebuff.in 34.reg.Cancell.col.3.verſ. ſecundus caſus,& in 4.rub.de mand.Apoſt.§.1.verſ. 4.in foro conſcientiæ,Maſcard.de concl.843. nu. 30.
* & * communiter Doctores paſſim hoc volunt.

Tertio declara ad probandum ſubſtantiā gratię re-
25 quiri ſcripturā,circumſtantiæ†tū & qualitates gratię poſſunt teſtibus ꝓbari Rot.deciſ.27.de reſcr.in nou. Abb.per illū text.in c.auditis in 2.not.num.3. verſ.itē nota de reſt.in integ.Fel.in Rub.de conſt.poſt nu.5. verſ.& concluſio eſt Sarn.in d.reg.de non iudic. iux. form.ſuppl.q.13.Marſil.in rub.C.de prob.n.26.Gig. reſponſ.9.num.5.& reſponſ.34.num.8.Mil. in reper. in verb.probatio grātiæ Papalis Silu.in trac.de benef. p.3.q.11.nu.57.Boer.de potēſt.leg.a later.n.78.& eſt
** magis**cōis opinio ſm quā iudicauit Rot.vt atteſtatur Hor.Mandoſ.in addi.ad Rom.conſ.327.ſub n.8. lit.H.Maſcard.de prob.d.concl.843.n.23.& hæc opinio ſequēda eſt q̄cquid voluerint plures Doctores &
26 tenor†gratię pōt teſtibus probari,ſi litterę ſunt deperditæ.Mandoſ.in rub.de conſt.nu.59.60.& 61.vbi diſtinguit q̄n litteræ ſunt deperditę,& q̄do ſupplicatiō.

Quarto declara,vt poſſit probari teſtibus qualitas reſignationis,primū exemplū, pōt probari teſtibus,
27 reſignationē non ſponte facta fuiſſe,quia licet videatur agi de probanda negatiua,& ſic improbabili,attamen quia habet affirmatiuam implicitam nempe,qa coacte facta fuit teſtes admittuntur.Abb.in c. ſuper hoc n.5.& 15.Butr.n.9 Imol.n.12.de renun.Io.And. ibid.col.2.late Maſcar.de ꝓb.conc.1272.n.2.cū ſeq. qualitas enim gratię teſtibus probari pōt. Fel.in rub. de cōſt.cōis opinio teſte Nic.Boer.de poteſt.leg.a la
* ter.in 1.q.ante nu.79.de * cōi ēt Mandoſ.in d.rub.de conſt.nu.54.& in reg.de nō iudic.iux.for.ſuppli.q.4.
28 quod comprobatur præſumptione,quia non ſumitur,reſignationem beneficij factam fuiſſe voluntarię. Abb.in d.c.ſuper hoc nu.12.Imol.n.12.Card. Paniſ. conſ.10.nu.64.vol.1.Maſcard.d.concl.1272. nu.12.
29 An autem ſint admittendi teſtes de libera volūtate,vel de metu Maſcard.late dict.cōcluſ.1272. col.2.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio Papatus facienda eſt in ſcriptis.*
2 *Papa renunciante,deuenitur ad electionē ſucceſſoris.*
3 *Schiſma vitandum.*
4 *Conſiliū generale congregatur ad tollendum ſchiſma.*
5 *Collegium Cardinalium congregat Cōſilium pro ſchiſmate ſedando.*
6 *Schiſma eſt cauſa multorum malorum.*
7 *Scriptura facit quid notorij.*
8 *Renunciatio Papæ debet fieri in Conſiſtorio.*
9 *Cyriacus, & Cœleſtinus Pontifices renunciarunt in Conſiſtorio.*

QVAESTIO TERTIA.

Væro tertio,contingente caſu,qūo facienda ſit renunciatio Papatus?
1 Reſponde eſſe faciendam in ſcriptis † per priuatam ſcripturam ipſius Papæ,vel publicam,nam id ex
2 pedire,vt poſtea poſſit deueniri † ad electionem ſucceſſoris, ſcribit Ant.de Butr.in c.1.num.4.verſ.tutum de renunc.lib. 6.vbi Franc.ſub num.2.ne poſtea ille negando renūciationem,aperiatur † via ſchiſmati. Io.And.in d.c.1. 3 Anch.num.5.Ant.de But.num.4.Gemi.nu.9. & cōiter* Doctores,ad quod tollendum congregatur Cō- * ciliumꝰ generale.Io.And.in c.licet deuitāda verſ. Car- 4 dinales de elect.Hug.in c.ſi duo dif.69.Barb. in c.qd tranſlationem 32.col.de off.deleg.per collegiū † Car- 5 dinalium Bal.in c.olim de reſcrip.& in c. quia ꝓpter de elect.cū alijs adductis per Cardinalem Iacobac. in tract.de concil.lib.3.art.1.nu.174.& 88. & multa 6 mala ſolent venire ſchiſmate,vt late Bal.in ſuo tract. ſchiſmatis. Poſt ſcripturam aūt ſuper renunciatiohē confectam ſi negaret,negatio ei non prodeſſet † cum 7 illa faciat quid notorij Io.Andr.in c. ex parte el 1.de verb.ſignif.in terminis Franc.d.c.1.ſub num.7.

Vide licet ſufficiat ſimplex declaratio ipſius Papæ,vt ſcripſit Vinc.in quod in dubijs de renunc.quē ſequuntur* communiter Doctores in dict.c. 1. teſte * Franc.num.3.tamen expedit † vt huiuſmodi declara- 8 tio fiat in Conſiſtorio coram Cardinalibus, vt legimus factum fuiſſe à Cyriaco, † & Cœleſtino ſummis Pontificibus,vt habetur per Aug.de Anch.de poteſt. 9 Pontif.q.4.& dixi ſupra lib.2.q.1.

SVMMARIVM.

1 *Cardinalatus renunciatio debet fieri in Conſiſtorio.*
2 *Cardinales creantur in Conſiſtorio.*
3 *Forma renunciationis Cardinalatus per magnum Ducem Etruriæ.*

4 *Oratio facta in Conſiſtorio in renunciatione Cardinalatus magni Ducis Etruriæ.*

QVAESTIO QVARTA.

Varto quæro quomodo facienda ſit renun
1 ciatio Cardinalatus? Reſponde in† Conſiſtorio,vt alias fuit ſeruatum tēpore Alexādri. VI. vt dixi li. 2.q. 1.facit quod in termi nis ſcribit Fran.in c.1. ſub n.5.de renunc.li. 6.& ratio eſt euidens quia Papa ſolet in Cō
2 ſiſtorio creare †Cardinales,vt omnibus notum eſt.Et ita factum vidimus anno 1588.namque Ferdinandus
3 Card.Medices†nunc ſereniſſimus magnus Dux Etruriæ conſtituit duos nominandos procuratores ad petendam admiſſionem renunciationis,qui cum Excellētiſſimo Dño Cęſare Marſilio I.C. Bononiēſi Ad uocato Conſiſtoriali meritiſſimo, admiſſi fuerunt in Cōſiſtorio ſecreto, in quo ꝓdictus D.Cæſar ita dixit Pater Beatiſſime, Admodū.R.P. Nicolaus Eps Ciuitatis Burgi S.Sepulchri,& Illuſtris Io.Nicolaus Ferdinādi Cardinalis magni Ducis apud Sanctitatē veſtrā Orator eiuſdē Cardinalis magni Ducis in ſolidū procuratores hoc legitimo ſuffulti mandato ad reſignandū in manibus S.V.Cardinalatus dignitatē,habēt ad S.V.& ad ſacrum Collegium litteras,quas humiliter ſupplicant,vt recipere dignetur,illiſq.lectis benigne audire,quæ habēt in mandatis. Poſtea fuerūt datæ litteræ,quibus lectis denuo dictus D.Cæſar.Marſ, orauit his verbis.

Beatiſſime Pater,Cardinales Ampliſſimi.

4 Poſtquam †ſuperiore anno D.O.M.omnium creatori viſum eſt claræm.Franciſcum Medicem magnū Etruriæ Ducem,ſine deſcendentibus maſculis legitimis & naturalibus,ex huius vitæ exilio ad cęleſtē patriā(vt pie credēdū eſt)euocare.Qđ in tā graui iactura maximè optāndū erat, Ferdinād' Cardinalis,ex duobus q ſuperāt germanis fratribus natu maior,iure ei dē Fracisco ſucceſſit,ac terti' Magnus Etrurię Dux ſumma populorum gratulatione,& lętitia conſtitutus eſt.Quamquam verō Ferdinādus Cardinalis magnus Dux Ampliſſimam hanc Cardinalatus dignitatē, tot nominibus inſignem, ac verè illuſtriſſimam, quamque ab adoleſcentia in ea verſatus tantopere coluit, ac ſummo cum honore,& ſplendore ſuſtinuit, ad vitæ exitum vſque retinere deſideraret,& certum ac cōſtitutum apud ſe haberet,in hoc ipſo tam magno, tāque graui euentu, rerum ſtatu magnopere commutato(id quod in rebus humanis accidere ſolet) aliud ſibi grauiſſimis, & maximè neceſſarijs de cauſis, ſtatuendum fuit,ac omnino proſpiciendum, vt tam amplæ latęque prouincię,ac ditioni,quibus præeſt,necnon familiæ ſuæ,legitima liberorum & poſterorum ſucceſſione conſuleret, atque propterea ſingulari prius S.V.& huius ſacri Collegij benignitate, admiſſa dignitatis Cardinalatus reſignatione ſacroſanctum matrimonium ob id ſubſtitutum, vt Chriſtianum & prudentem Principem decet,ritè rectèque contraheret. Dolet quidem Ferdinandus Cardinalis vicem ſuam,Pater Beatiſſime,quando certo etiam agnoſcit ſibi valde inæquali commutatione de Eccleſia ad ſæculum eſſe tranſeundum,ſed quia ipſis S.R. P. viſum eſt ſibi ſemper indulgere,ne ſacris vllis ordinibus initiaretur, qui prudentiſſime proſpiciebant poſſe aliquando quod accidit,euenire: Idcirco ita dolet,vt ali quam ex parte inde conſolationem capiat. Hancque animi ſui ſententiam S. V. vnà cum his ampliſſimis Patribus probaturam ſibi certo perſuadet. Immo verò,& gratam S.V. futuram hanc ſuam deliberationē ſperat,præter enim perpetuam quandam familiæ ſuæ, præcipuè verò præſtantiſſimorum Ducum in Romanam Eccleſiam fidem & obſeruantiam, quam re ipſa ſemper teſtati ſunt,Ferdinandus ipſe eiuſque ſucceſſores, quos diuinam benignitatem ſibi largituram ſperat,nouo quodam vinculo adſtrictum,hoc ſtudiū augebunt,nouiſque officijs & obſequijs cumulabunt ſemper.Nemo eſt præterea,qui ignoret, quantum ad huius ſanctæ Sedis amplitudinem, totiuſque Italiæ quietem & pacem pertineat,huiuſmodi vicinos Principes,terra mariſque potentes nancifci, a quibus perpetua hæc in eam ſtudia dimanent, præclariſſimamque familiam Medicem,quæ cum hac Apoſtolica ſede coniunctiſſima ſemper fuit(ex qua non ſolùm viri Principes,pietate,rerum geſtarum gloria, & heroicis virtutibus illuſtres:ſed tot Summi Pontifices de Catholica religione præclarè meriti prodierunt,)in poſterum,& florere, & quā diutiſſime conſeruari. Multa alia prętermitto, ne longus ſim, quæ copioſa aliquando oratione proſecutus eſt ſanctiſſim. memo. Pius V. in ea conſtitutione,qua Coſmum Ferdinandi patrem æterni nominis Principem,in magnum Etruriæ Ducem extulit. Cæterum, Pater Beatiſſime, Ferdinandus Cardinalis magnus Dux ſummopere cupiſſet ipſemet Romam aduenire,pedibus S.V. aduolui,& in hoc ſacro loco,in quo tot annis tam honorificè verſatus eſt,omni cum humilitate S. V. ſupplicare,ac corā in eius manibus,Cardinalatus dignitatem, non ſine animi ſenſu libere dimittere: ſed cum magnis curis & negotijs,in his præſertim exordijs, aſſiduè impediatur,quæ S.V.& ex ſacro Collegio non ignota ſunt,& probata eſſe ſperat:ob eas cauſas dedit in mandatis,admodum R.P. Nicolao Epiſcopo Ciuitatis Burgi S.Sepulchri,quem,huius tantum rei cōficiendæ cauſa,Nuncium & Procuratorem miſit,nec non Illuſtri Ioanni Nicolao,qui apud S.V.illius Orator exiſtit,vt dignitatem Cardinalatus ſui, purè, liberè,& ſimpliciter in manibus S.V.reſignent, cæteraque omnia ſuo nomine efficiant,quæ ad hanc rem neceſſaria quouiſmodo, & opportuna videbuntur, quemadmodum ex ipſo procurationis mandato copioſè conſtat.

Hi igitur hic præſentes proſtrati ad pedes S. V. & Ferdinandi Medices S.Mariæ in via lata S.R.E. Diaconi Cardinalis,magni Etruriæ Ducis procuratores,& eius nomine ea qua decet humilitate, in manibus S.V.dicti Cardinalatus dignitatem,vna cum omnibus præeminentijs,honoribus,priuilegijs, inſignibus quibuſcumque realiter,& cum effectu,purè,liberè,& ſimpliciter dimittunt,reſignant, & renunciant,: nec non regimini atque adminiſtrationi dictæ Eccleſiæ S.Mariæ in via lata,eodem nomine cedunt. S. V.humiliter & inſtantiſſime ſupplicant,ut dimiſſionem,reſignationem, renunciationem, & ceſſiones prædictas grato animo excipiendo, dignetur admittere,ſibique iuramenta quæcumque per eum pręſtita ratione dignitatis Cardinal. & præfatæ, aliarum-

que quarumcunq; Ecclesiarum, quibus ad hunc vsq; diem præfuit, relaxare, ac quacunq; magis opportuna ratione statui cõscientiæ, & securitati eiusdem Card. magni Ducis prouidere, prout S.V. ex summa sua prudentia, & benignitate censuerit expedire.

Quod vero reliquum est, Pater Beatissime, Ferdinandus Cardinalis Magnus Dux multis quidem nominibus Sanct. V. & huic Apostolicæ Sedi se adstrictum profitetur, sed ad vetera S.V. erga eum officia, & promerita magnus cumulus accedet, si S.V. his Reuerendissimis Dominis assistentibus, eum a Cardinalatus munere, (vt sperat) absoluerit, & vt in altera vocatione ad q̃ eũ Deus vocat, diu feliciterq; versari possit, suam sibi paternam benedictionem impertiuerit.

Summus Pontifex annuit, & admisit renunciationem Cardinalibus omnibus consentientibus: quare fuerunt vocati duo protonotarij participantes, vt de hoc actu se rogarent.

SVMMARIVM.

1 *In conferendis Episcopatibus alius modus obseruatur, quam in alijs beneficijs.*
2 *Episcopatus non conceduntur per supplicationem.*
3 *Episcopatus dantur mediãte promotione cõsistoriali.*
4 *In Episcopis requiritur ætas, morum grauitas, & litterarum scientia.*
5 *Episcopus debet esse Doctor, legitimus, & in sacris.*
6 *Qualitates promouendorum debent discuti in Consistorio.*
7 *Modus creandorum Episcoporum per Concilium Lateranense sub Leone X.*
8 *Promouendus debet adire Cardinales.*
9 *Paulus Quartus statuit vt promotiones consistorialium non absoluantur vno consistorio.*
10 *Forma Concilij Tridentini in creandis episcopis.*
11 *Processus fit in creatione Episcopi.*
12 *Modus conficiendi processum in creatione Episcopi.*
13 *Processus promouẽdorum à quibus fiat & corã quo.*
14 *Professio fidei fit per promouendos.*
15 *Cardinales proponunt consistorialia.*
16 *Episcopi aliquando fiunt absque processu.*
17 *Cardinalis Montis regalis habuit Episcopatum absq; processu.*
18 *Modus introductus per Concilium Tridentinum in promotionibus Episcoporum habet locum in cessionibus eorundem.*
19 *Cardinalis relaturus in Consistorio aliquam Ecclesiã mittit schedulam alijs Cardinalibus.*
20 *Forma schedulæ, quam mittit Cardinalis relaturus aliquam Ecclesiam.*
21 *Montis regalis Ecclesiæ situs, status, & valor.*
22 *Forma propositionis Cardinalis in Consistorio.*
23 *Forma schedulæ Cardinalis relatoris alicuius Ecclesiæ quam mittit Vicecancellario.*
24 *Vicecancellarius facit contra schedulam de prouisione Episcopatus.*
25 *Literæ Episcopatus expediuntur super contra schedula Vicecancellarij.*
26 *Contra schedulæ, & non schedulæ statur.*
27 *Vicecancellario statur de his, quæ concedit summus Pontifex in Consistorio.*
28 *Literæ nõ possunt expediri super schedula nisi habeatur expressa concessio.*
29 *Vicecancellarius norat gratias consistorij.*
30 *Scriptura Vicecancellarij dicitur matrix.*
31 *Papa proponente Ecclesiã, Vicecãcellarius attestat.*
32 *Forma attestationis officialis Viccancellarij, quando Papa proponit ecclesiam.*
33 *Episcopus potest administrare litteris expeditis.*
34 *Papa creat Episcopos solo verbo.*
35 *Forma litterarum expeditionis Episcopatus.*
36 *Ex quibus causis Episcopi renuncient.*
37 *Forma propositionis cessionis Episcopatus cum reservatione fructuum.*
38 *Narbonensis Ecclesiæ status.*
39 *Cæsenatensis Ecclesiæ status.*
40 *Forma propositionis cessionis Episcopatus cum reservatione pensionis.*
41 *Massan. Ecclesiæ status.*
42 *Melphiten. Ecclesiæ status.*
43 *Renunciatio Episcopatus fit dupliciter.*
44 *Episcopus renuncians loco quid renunciet.*
45 *Episcopo renuncianti loco conceditur denominatio.*
46 *Episcopus renunciat loco & dignitati propter crimen.*
47 *Archiepiscopi, & Patriarchæ comprenduntur sub dispositione loquente de episcopo.*
48 *Archiepiscopi non habent plusquam Episcopi in casibus à iure non expressis.*
49 *Regula Cancellariæ de consensib. in resign. non habet locum in prouisionibus Episcopatus.*
50 *Regula Cancellariæ de consensib. in resign. qua ratione fiat edita.*
51 *Consensus per correctionem supplicationis de iure cõmuni sufficit.*
52 *Factum coram Papa excludit fraudem.*
53 *Episcopatuum cessio expeditur absque expresso consensu.*
54 *Episcopi renunciantes consentiunt coram Cardinali.*
55 *Forma propositionis Episcopatus vacantis per obitum.*
56 *Astensis Ecclesiæ status.*
57 *Forma propositionis Episcopatus per translationem.*
58 *Lanclanen. Ecclesiæ status.*
59 *Ecclesiæ de Cuzco in Indijs status.*
60 *Nouocomen. Ecclesiæ status.*
61 *Tenor Constit. Greg. XIIII. circa processum promouendorum.*

QVAESTIO QVINTA.

1 Vinto quæro, quomodo facienda sit renũciatio Episcopatus, Archiepiscopatus? Respondeo in conferendis huiusmodi dignitatibus alium modũ obseruari quam in alijs beneficijs, vt scriptum reliquit Sarn. in reg. de infir. resig. q. 14. col. 1. in prin. & col. 2. namque Ecclesiæ cathedrales & Metropolitanę ex
2 * consuetudine & * stilo non † conceduntur per supplicationem, vt tradit idem Sarn. in regul. de non iudic. iux. form. supplic. q 9. col. 2. vers. & ista, sed dantur mediante promotione † consistoriali, vt Sarn. dictis locis
3 scribit, quem * communiter sequuntur Doctores. Ca
* putaq. decis. 298. par. 1. & tota die * experimur. Modus autem, qui in his seruatur, est infrascriptus. Nam cum ex constitutione Alexand. Papæ III. edita in Cõcilio Lateranen. quæ ponitur in c. cum in cunctis. de
4 elect. requiratur in promouendis in Episcopatum † ætas, morum grauitas, & litterarum scientia, ac vt sit legitimus,

1 legitimus, Doctor, & in sacro ordine antea † saltẽ sex mensium spatio constitutus, vt patet in decreto cõc. Trid. c. 2. sess. 22. de refor. per hæc verba. *Quicunque post hac ad Ecclesias cathedrales erit assumendus, is non solum natalibus, ætate, moribus, vita, atque alijs, quæ à sacris Canonibus requiruntur, plene sit præditus, verum etiam in sacro ordine antea saltem sex mẽsium spatio constitutus, &* c. subdit. *Scientia vero præterea eiusmodi polleat, vt muneris sibi iniungendi necessitati possit satisfacere. Ideo, qui antea in vniuersitate studiorum Magister, siue Doctor, aut Licentiatus in sacra Theologia, vel iure Canonico merito sit promotus, aut publico alicuius Academię testimonio idoneus ad alios docendos ostendatur, &* c. Ideo receptum fuit, vt qualitates promouendorum ad episco-
6 patus referantur, & † discutiantur in Consistorio secreto coram Sanctissimo D. N. ac S. R. E. Cardinalibus, & relatio fiat ab vno Cardinali, cum alijs circunstantijs, prout in concil. Lateranẽ. sub Iulio II. & Leone X. statutum esse comperimus, vt habetur in constitutione 9. Leonis X. supernæ de general. clericor. &
7 laicor. † ac Roman. Curiæ reformatione in princ. *Ibi vt ab his sumamus exordium, quæ pro nunc magis expedire videntur, & quæ sæpe per singulas ætates neglecta magnam Christianæ religioni attulere pernicię, & in Ecclesia Dei maxima scandala pepererunt, a promotionibus scilicet ad Ecclesiasticas dignitates cõstituimus exordiri: Cum piæ mem. Alex. Papa III. pr.ædecessor noster, etiam in Lateranen. Concilio decreverit, vt ætas, morum grauitas, ac litterarum scientia in personis promouendis in Episcopos, & Abbates diligenter inquirantur, nihilque magis Dei Ecclesiæ officiat, quam cum immeriti assumuntur Prælati ad regimen Ecclesiarum: propterea in promotionibus Prælatorum, quorum à Romano Pontifice magna ratio haberi debet, eo præsertim quod de promotis per eos ad Ecclesias, seu Monasteria in extremo iudicio Deo rationẽ reddituri sunt, Statuimus, & ordinamus, vt deinceps perpetuis futuris temporibus parochialibus, metropolitanis, ac cathedralibus Ecclesiis, & monasteriis pro tempore vacantibus de personis, iuxta præfati Alex. constitutionem, ætate matura, grauitate morum, litterarumque scientia præditis nõ ad alicuius instantiam per commendam, & administrationem, seu conseruationem, aut alio quouis modo prouideatur, nisi ratione vtilitatis Ecclesiarũ prudentię, nobilitatis, probitatis, experientiæ, atque curialitatis antiquæ, quam competenti litteratura, & in sede Apostolica meritorum, aliter visum fuerit faciendum. Idemque in electis, & postulatis, quorum electiones, & postulationes per sedem Apostolicam admitti consueuerunt, volumus obseruari, &* c. Quin immo, vt accuratius diligentiusque idoneæ personæ promoueantur, statuimus, vt Cardinalis cui electionis, postulationis, aut prouisionis Ecclesiæ seu monasterij relatio committetur, antequam in sacro Consistorio, vt moris est, referat commissionem examinis, ac relationis huiusmodi sibi datum vni cuilibet ordinis antiquioris Cardinali in ipso Consistorio per se ipsum, vel si ea die qua sibi commissionis onus iniunctum fuerit, Consistorium non fuerit, per Secretarium suum, aut alium quemlibet ex suis domesticis familiaribus notam facere debeat, qui tres priores alijs quam primum sui ordinis Card. cã significare teneantur, negotiumque electionis, administrationis, postulationis ve, aut promotionis summarie, & de plano per se ipsum dictus relator examinet, & si qui contra dixerint his vocatis idoneos, graues, & fide dignos testes, & si expediens opusque fuerit, alios ex officio assumere, processusque, & iura huiusmodi, vna cum dictis testium die faciendæ relationis secum ad Consistorium deferre debeat, neque vllo modo referat; si*
8 *præsens in Curia promouendus † maiorem Card. partem antea non adierit, vt quæ à referẽte collega sint Card. audituri occulta fide quantum promouendi attinet cognoscere possint.*

Et ita seruatum fuit paucis mutatis, vel additis vsq; ad tempus S. memor. Pauli IIII. qui omn. primus voluit & introduxit vt propositiones consistorialium
9 non eo consistorio, † vt hactenus fiebat, sed sequenti absoluerẽtur, vt interim S. R. E. Card. possint de qualitatibus præficiendi seu promouendi certiores reddi & plene instrui, pro vt attestatur Quint. Mandos. in reg. 24. Cancell. de mala. promot. q. 3. sub num. 12.

Superuenit postea concil. Trid. sub Pio IIII. anno 1563. in quo hoc idem fuit statutum, ac forma breuior, † vtilior, & facilior data fuit, quæ hodie est in vi
10 rid. * obseruantia, vt habetur in sess. 24. ca. 1. de refor. * prope fi. ibi. *Omnes vero inquisitiones, informationes testimonia ac probationes quæcunque de promouendi qualitatibus, & Ecclesiæ statu a quibuscunque et in Romana curia habitæ per Cardinalem, qui relationem facturus erit in Consistorio, & alios tres Cardinales diligenter examinentur, ac relatio ipsa Cardinalis relatoris, & trium Cardinalium subscriptione roboretur, in qua ipsi singuli quatuor Cardinales affirment se adhibita accurata diligentia inuenisse promouendos qualitatibus à iure, & ab hac sancta Synodo requisitis præditos, ac certo existimare sub periculo salutis æternæ idoneos esse, qui Ecclesiis præficiãtur ita vt relatione in uno Cõsistorio facta, quo maturius inter ea de ipsa inquisitione cognosci possit in aliud Consistorium iudicium differatur, nisi aliud Beatissi-*
11 *mo Pontifici videbitur expedire.* Ex quo patet quod in primis fit processus super quo examinantur testes fide digni, an sint de legitimo matrimonio, an sint triginta annorum, an sint Doctores, an sint bonæ famæ iuxta requisita à Canonibus, & ab œcumenicis concilijs, de quibus dictum est, & de qualitatibus Ec
* clesiæ, super existentia Ecclesiæ solent * communiter
12 fieri tres † articuli; primo vbi sit sita, sub cuius ditione, secundo sub cuius inuocatione sit Ecclesia Cathedralis, quot dignitates, & canonici sint in ea, & an sacristia sit decenter ad cultum diuinum instructa circa paramenta, tertio cuius valoris sit, & quam curam habeat: super vero idoneitate promouendi fiunt hi articuli primo, an testes cognoscant promouendum, & a quanto tempore citra illum cognouerint, & sint secum conuersati adeo vt possint super eius habilitate deponere. secundo, an sciant promouendum esse de legitimo matrimonio procreatum, & ex quibus parentibus: tertio an ætatem à sacris canonibus diffinitam attigerit, vt possit Cathedralem Ecclesiam consequi: quarto an vitam honestam, & laudabilem duxerit & ducat de præsenti, & honestæ fuerit, & sit conuersationis, bonisque & Christianis moribus præditus: quinto an sit V. I. D. Theologus seu licentiatus in publica vniuersitate. sexto an tali scientia polleat, vt cuiuscunque muneris temporalis, vel spiritualis sibi iniungendi possit necessitati satisfacere. septimo an sit habilis, idoneus, & sufficiens ad regendum, & gubernandum qualemcumque Episcopatum, & ad docendum Dominicum gregem necessaria ad salutem. octauo an secundum Chri-

stianam charitatem possit aliquam Ecclesiam Cathedralem defendere, ac fideliter diuina ministeria, & verbum Dei dispẽsare, nono an sit in sacris ordinibus cõstitutus, & a quanto tempore citra, & habeat cæteras qualitates, per sacros canones, & præsertim per concilii Tridentini decreta requisitas, & regulariter solent tres vel quatuor testes noti & fide digni examinari super existentia Ecclesię, & totidem super idoneitate. Et cum hæc imprimerentur Sanctiss. D. N. Gregorius .XIIII. hodie in Cõsistorio secreto die 15. Mai. 1591. promulgauit constitutionem circa examen faciendum in processu Episcoporum, cuius constitutionis tenorem infra ponam n. 60. in fine huius quæstionis.

Si promouẽdus est in curia, processus fit a Nota
33 rio deputando †a Cardinali, qui est relationem facturus, qui examinabit hos testes cum participatione & in præsentia Auditoris eiusdem Cardinalis. Postea vero promouendus emittit professionem fidei coram illo Cardinali. Si vero promouendus est extra curiã, & in vrbe non adsint testes q possint super articulis positis deponere, huiusmodi processus fit a legatis nũcijs vel ordinariis vt dicitur in die. c. 2. sess. 22. de refor. ibi *Quarum rerum instructio si eius notitia nulla aut recens in curia fuerit, a sedis Apostolicæ Legatis seu Nunciis prouinciarum, aut eius ordinario, eoque deficiente a vicinioribus ordinariis, sumaturque* subdit *prædicti autem omnes vnde instructio seu testificatio erit sumenda, hæc fideliter, & gratis referre teneantur, alioquin eorum conscientias grauiter oneratas esse scient, ac Deũ & superiores suos habebunt vltores.* Et in dict. cap. 1. sess. 24. de reform. circa eamdem materiam, decretum est his verbis. *Quoniam vero in sumendis de prædictis omnibus qualitatibus grauidoneoque honorum & doctorum virorum testimonio nõ vniformis ratio vbique ex nationum populorum ac morum varietate potest adhiberi, mandat sancta synodus, vt in prouinciali synodo per Metropolitanum habẽda præscribatur quibusque locis & prouinciis propria examinis seu inquisitionis aut institutionis faciendæ forma Sanctissimi Romani Pontificis arbitrio approbanda, quæ magis eisdem locis vtilis atque opportuna esse videbitur, ita tamen vt cum deinde hoc examen seu inquisitio de persona promouendæ perfecta fuerit, ea in instrumentum publicum redacta cum toto testimonio ac professione fidei ab eo facta quam primum ad sanctissimum Romanum Pontificem omnino transmittatur, vt ipse summus Pontifex plena totius negotij ac personarum notitia habita pro gregis dominici commodo de illis si idonei per examen seu inquisitionẽ factam reperti fuerint, Ecclesiis possit vtiliter prouidere.* Cõfecto igitur processu eo modo vt supra
34 dictum est, factaq; †professione fidei coram Cardinali relatore, processus subscribitur a Cardinali a quo cõficitur, & a capitibus ordinum, scilicet a primo Cardi-
35 nali Episcopo, a primo † Cardinali presbytero, a primo Cardinali diacono. Postea in vno consistorio fit
* præconizatio, in alio vero relatio & admissio: & ita *hodie obseruatur communiter, vt quotidie experimur.

Quandoque vero expeditur absque processu & ine supradictis qualitatibus, & hoc contigit in perso-
16 nis notis† & gratis Summo Pontifici: nam tunc ipse summus Pontifex refert & concedit approbantibus Cardinalibus, & hoc modo fuit promotus ad Ecclesiam Montis Regalis Illustrissimus, & Reuerendiss.
17 mus Dominus meus D. Vincentius Laurus† Cardinalis Montis Regalis nuncupatus; nam Sanctæ memo. Pius V. cum esset Cardinalis, erat Episcopus Montis Regalis, & statim post assumptionem suam ad Apostolatus apicem delegit illum. Vnde deueniendo ad rẽ nostram, postquam quis vult renunciare Episcopatũ vel Archiepiscopatum, agit per se vel per alium cum Summo Pontifice vt admittat renunciationem, qui si hoc velit concedere committet alicui Cadinali, vt cõficiat processum eo modo vt supra dictum est, namq; dictus modus est etiam seruandus in prouisionibus,
18 quæ fiunt per resignationem, cum ratio militet etiam hoc casu, & hoc in terminis videtur sentire Sarn. de in firm. resign. q. 14. col. 1. in prin. & col. 2. & in terminis hoc vult Mandos. in Rubr. de constit. num. 43. & non haber dubium, quia quocumque modo vacet, seu per translationem, seu presentationem, seu alias, seruatur hic modus, eoque confecto emissaque professione fidei, in vno Consistorio preconizat petendo licentiã a Sanctissimo, vt possit in proximo Consistorio referre talem Ecclesiam, in alio proponit & summus Pontifex concedit cum consensu Cardinalium. Verũ ante quam proponat in vigilia Consistorij vel per aliquos
19 dies antea Cardinalis relator mittit schedulam † omnibus Cardinalibus sequentis tenoris. Ego Cardinalis Alexandrinus in proximo Cõsistorio proponam Ec-
20 clesiam Montis Regalis † vacantem per libram resignationem Illustrissimi, & Reuerendissimi Cardinalis Montis Regalis in manibus S. D. N. pro persona Reu. P. C. Felicis Bertodani utriusque signaturæ Referendarij.

21 Sita est † Ecclesia in principatu Pedemontium sub ditione Serenissimi Ducis Sabaudię suffraganea Taurinen. Metropolis, quæ sub sancti Donati inuocatione eiusdem reliquijs, nec non sancti Bernusphi capite ornatur, habet campanile, chorum, & sacristiam variis ac necessarijs paramentis copiose refertam, Episcopalem domum non longe distantem ac congruam, sunt in eadem dignitates Archidiaconatus, Archipresbyteratus, præpositura & cantoria, sex etiam alij canonici, ex quibus pœnitentiarius & Theologus per Illustrissimum D. Resignantem creati fuerunt, a quo seminarium etiam institutum reperitur.

Fructus in libris Camerę taxantur ad Florent. 300. accedunt secundum communem ad bis mille & 800. auri.

Promouendus est ætatis annorum 30. & vltra, Illustribus parẽtibus & ex legitimo matrimonio procreatus, Iuris vtriusque Doctor, ac S. D. N. in vtraq. signatura Referendarius, in sacro presbyteratus ordine cõstitutus, in quo concurrunt omnes aliæ qualitates a sancta synodo requisitæ pro vt in processu super his confecto, sufficienter probatum cernitur ab Illustrissimis DD. meis Cardinalibus, Capitibus ordinum, & a me approbato & subscripto.

Emisit professionem fidei in manibus meis iuxta articulos a sancta sede Apostolica traditos, supplicatur pro expeditione. &c.

Postea in Consistorio secreto Cardinalis relator coram Summo Pontifice & Cardinalibus proponit
22 dicendo: Beatissime Pater. Vacat Ecclesia Montis † Regalis, & alijs verbis, quæ habentur in dict. schedula, & in fine dicit supplicatur pro expeditione. Tunc si est admissa in Consistorio propositio, Cardinalis relator domi signat manu propria & sigillo suo schedulam sequentis tenoris, quam mittit Cardinali Vicecancellario.

Reuerendissime D. Hodie sanctissimus in Christo Pater & D. N. Sixtus diuina prouidentia Papa V. in Consistorio suo secreto vt moris est ad relationem meam

meam Ecclesiam Montis Regalis prouinciæ Taurinen. ex eo quod Reuerendissimus Vincentius titu. S. Mariæ in via presbyter Montis Regalis nuncupatus regimini & administrationi dictæ Ecclesiæ, cui tunc ex dispensatione Apostolica præerat, in manibus Sanctitatis suæ sponte & libere cessit, ipsaque Sanctitas sua cessionem huiusmodi admittens pastoris solatio destituta de persona magistri Felicis Bertodani præpositi prepositure Sancti Christophori olim ordinis humiliatorum Vercellen. V. I. D. in utraque signatura eiusdem Sanctissimi D. N. Referendarij de nobili genere procreati & in ætate legitima & ꝓsbyteratus ordine constituti de Reuerendissimorum Dominorum meorum S. R. E. Cardinalium Consilio Apostolica auctoritate prouidit, ipsumque illi in Episcopum præfecit & pastorem, curam & administrationem eiusdẽ Ecclesię Montis Regalis sibi in ꝑspiritualibus & temporalibus plenarie committendo.

In quorum fidem præsentem schedulã mei soliti sigilli impressione muniri feci, eamque manu propria subscripsi. Datum Romæ in ædibus meę solitę residẽtiæ die 26. Octobris, anno à natiuitate Domini 1587 Pontificatus eiusdem S. D. N. Papæ, anno III. Eiusdẽ Reuerendissimæ D. V. Humillimus seruitor F. M. B. Card. Alexandrinus Vicecancellarius recepta hac
24 schedula Vicecan. facit aliam † contra schedulam dicẽs Hodie ad relationem Cardinalis Alexandrini. S. D. N. PP. &c. & hæc schedula est breuior, & super hac con-
25 tra † schedula expediuntur † litteræ, vt tradit Mandos. in rubr. extra de cõstit. num. 43. & 44. & communiter in praxi seruatur.

* Hinc alias fuit tentum in *Rot. coram D. Sarnen. in vna Brixian. fructuum. 9. Iunij 1542. quod non statur
26 † schedulæ Cardinalis, sed contra schedulæ, qa contra schedula fit a Vicecancellario officiali deputato, nã licet proponentes multa attestent in eorũ schedulis, ꝓpositionũ, tñ ttãdũ est cõtra schedulæ Vicecancellarij officialis ad hoc deputati ad ea, quę cõcedit summus
27 Pontifex in Consistorio, vt tattestatur Card. Put. dec. 328. lib. 1. idemque fuit resolutum * in alia Marianen
* & Accien. pensionis lunæ 7. Maij 1576. coram Cotta, in qua etiam fuit dictum quod volentes litteras ex
28 pedire super schedula debent habere expressam concessionem à sanctissimo. Ideo * communiter uidemus
* practicari ex contra schedula expediri litteras Apostolicas, ñaque licet contra schedula sit scripta ad relationem Cardinalis, qui proposuit, tamen ipse etiam Vicecancellarius vel alius eo impedito deputatus ab
29 eo † notat gratias quæ fiunt a Papa cum consilio Car-
30 dinalium in Consistorio, & ideo eius scriptura dicitur matrix, & illi standum est, Put. dict. consil. 328. lib. 1. & quando Papa proponit, Vicecancellarius, aut deputatus ab eo de hoc fidem facit, ut ex hoc exemplo
31 apparet.

Romæ apud Sanctum Petrum 30. Martij 1573. fuit Consistorium, in quo S. D. N. proponente sanctitate sua.

32 Absoluit R. P. D. Ferdinandum Farnesium Episcopũ Montis Flasconen. & Cornetan. à vinculo, quo ipsis Ecclesijs Montis Flasconen. & Cornetan. tenebatur cum transtulit ad Ecclesiam Parmen. uacantem per cessionem Reuerendissimi D. Alexandri Cardinalis Farnesij, ipsumque illi in Episcopum præfecit, & pastorem, curam, &c. committẽdo, cum reseruatione ꝑ Reuerendissimo cedente pensionis annuæ 3131. scutorum auri in aurꝰ etiam si fructuum dictæ Parmẽ. medietatem pensio ipsa excedat, & cum reseruatione beneficiorum, & alias pro vt in schedula de consensu ipsius Ferdinandi Episcopi & Reuerendiss. D. Alexandri S. R. E. Card. Farnesij cui ad ipsam Ecclesiam Parmen. per decessum vltimi Episcopi seu administratoris vel prælatis Parmen. regressus Apostolica auctoritate alias reseruatus existit, & saluo manẽte prædicto regressu & omni iure quod habet ipse Reuerendissimus Cardinalis Farnesius uigore regressus huiusmodi ad ipsam Ecclesiam Parmen. & cum reseruatione pro præfato Reuerendissimo Ferdinando compatibili, quæ obtinet & cum clausulis opportunis & consuetis absoluens præfatum Ferdinandum, &c. Ita est M. Massa.

Litteris expeditis potest Episcopus electus admini
33 strare, tantea verò non sub pœnis, de quibus in extrauag. inter. sanctæ sub tit. de elect. inter extrauag. comm. quę fuit innouata & confirmata per Alexand. VI. & alios
* Rom. Pontifices, ita quod hodie est in viridi * observantia teste Mandos. d. Rubr. de constit. num. 42. quod
34 est not. nam de iure communi ſolo † verbo, Papa creat Episcopos, Bal. in l. humanum in fine. de legib. Ange. in l. cum salutaros C. sent. pass. cum alijs adductis per Burs. at. consil. 393. nu. 4. vol. 4. continentia literarum
35 hæc est. Gregorius † Episcopus seruus seruorum Dei dilecto filio Francisco Guinesio electo Montis Flasconen. & Cornetan. sal. &c. & deinde Montis Flasconen. & Cornetan. Ecclesijs in vnum vnitis ex eo quod nos nuper venerabilem fratrem nostrum Ferdinandũ Episcopum Parmen. nuper Montis Flascon. & Cornetan. a vinculo quo dictis Ecclesijs, quibus tunc præerat tenebatur, de fratrum nostrorum consilio & Apostolicæ potestatis plenitudine absoluentes illum ad Ecclesiam Parmen. certo tunc expresso modo vacantẽ de pari consilio Apostolica auctoritate transtulimus, præficiendo ipsum illi in Episcopum & pastorem, pro vt in nostris inde confectis litteris plenius continetur apud sedem prædictam pastoris solatio destitutis, &c. Nos ad prouisionem dictarum vnitarum Ecclesiarũ felicem, &c. ne ipsæ vnitæ Ecclesiæ longe vacantes exponantur incommodis, &c. de eorumdẽ fratrum cõsilio dicta auctoritate prouidemus, teque illis in Episcopum præficimus & Pastorem curam & administrationem ipsarum vnitarum Ecclesiarum, &c. tibi in spiritualibus plenarie, &c. Dat. Romę apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1573. VI. Idus Aprilis, Pontificatus N. anno. omnia verba hic non ponũtur breuitatis causa.

36 Aliquando huiusmodi resignatio Episcopatus fit, quia obtines Episcopatum vult viuere absque labore curæ animarum iuxta ea, quæ scripsi supra lib. 5. q. 3.

Quandoque quia transfertur ad aliam Ecclesiam.

Quandoque impetratur gratia vt cõcedatur nepoti vel consanguineo, vel alteri amico, & hæc fit vel cũ reseruatione fructuum, vel cum reseruatione pensionis, vt ex sequentibus schedulis propositis in Cõsistorio secreto coram Sanctiss. & Cardin. apparebit.

Beatissime Pater, Vacat Ecclesia Narbonen. p cessionem † Illustriss. & Reuerendiss. Cardinalis de Gioio
37 sa. & ad eam nominat Rex Christianiss. R. D. Ramundum Episcopum Hemausen. vt a vinculo quo Ecclesię Hemausen. tenetur absoluatur, & ad prædictam Ecclesiam transferatur.

38 Ecclesia Narbonen. † est Archiepiscopalis sub inuocatione Sanctorum Iusti & Pastoris, & habet quinq; dignitates, nempe tres Archidiaconatus, vnam cantoriam & vnam subcantoriam, & viginti canonicatus, cum ornamentis & aliis rebus ad diuinum cultum ne cessarijs,

cessarijs,dictus D.transferendus vt constat ex duobus processibus ab Illustrissimis,& Reuerendissimis DD meis capitibus ordinum & a me subscriptis,cum olim professus fuisset ordinem fratrum prædicatorum factus est postea Episcopus Hemausen.& est præditus omnibus qualitatibus quæ a sacris canonibus & a sacrosancta synodo Tridentina requiruntur, nempe natus in legitimo matrimonio, ætatis annorum .65. Catholicus nulla hæresis labe pollutus immo religionis Catholicæ acerrimus defensor,vitæ exemplatis,& egregius verbi Dei concionator, emisit professionē fidei iuxta articulos, fructus taxantur Florenis nouē millibus,& reducuntur.

Supplicatur pro translatione cum reseruatione fructuum pro dicto Illustriss.& Reuerendissimo D. Cardinali cedente,demptis scutis mille & quingentis pro eadem Domino transferendo.

Et hanc propositionem fecit Illustriss.& Reuerendiss.Cardinalis Consentinus.

Beatissime Pater, Vacat Ecclesia Cæsenaten.per resignationem in manibus Sanctitatis suæ factam a R. P.D.Odoardo vltimo eius Episcopo.

Eidem Ecclesiæ præficiendus est R.D. Camillus. Goalandrus Pisanus,qui eiusdem Ecclesiæ præpositus & Vicarius etiam fuit, qui vt constat ex processu coram me confecto,& a Reuerendiss.D D.meis Capitibus ordinum subscripto,Natalibus,morib.qualitib.a Trid.Conc.requisitis satis superq; est commendatus.Ecclesia† Cæsenaten.est in Romandiola sub inuocatione sancti Ioannis Baptistæ habet duas dignitates,præpositurā & Archidiaconatum cum quindecim Canonicis & triginta Capellanis,& latis instructa supellectili ad diuinum cultum necessaria, ædes Episcopales haud incommodas & diœcesim mediocrem.

Eius fructus in libris Camerę ad centum quinquaginta taxati sunt,tamen verum valorem annuum conficiunt summam 1600.scutorum illius monetę,supplicatur pro expeditione cum reseruatione fructuum p D.Resignante,deductis tamen mille pro Episcopo,& cum retentione compatibilium. Et hanc Ecclesiā in Consistorio proposuit Cardinalis Carafa.

Beatissime† Pater, Vacat Ecclesia Massan.per resignationem R.P.D.Vincentij Catalis, eiusdem vltimi possessoris in personam R.P.D. Achillis Sergardi, ætatis 50. annorum,ex legitimo matrimonio procreati,in quo etiam concurrunt omnes qualitates a sacris Canonibus,& Conc.Trid.requisitæ.

Dicta Ecclesia† sita est in prouincia Tusciæ status Sereniss.Magni Ducis sub Dominio & Metropoli. Senen.ac sub inuocatione B.Mariæ Virginis,& S.Cerbonij Episcopi,cuius corpus in eadem Ecclesia cum maxima veneratione asseruatur, in ea sunt dignitas Archipresbyteratus,septem Canonici,habitatio pro Episcopo,campanile cum campanis,chorus,& sacristia omnibus ad cultum diuinum necessariis satis ornata,diœcesis ampla in qua est præsertim insula Iluæ. Ciuitas est satis ampla,sed paucos habet habitatores ob prauum aerem,fructus Ecclesiæ in libris Cameræ taxati erāt Floreni 300.sed anno. 1570.in quo fuit de ea prouisus D.Antoninus de Angelis fuerunt reducti ad 200.ob dismembrationem factam a sanctissimo 2000.duc.redituum super Fodinis Aluminum, communiter dicti fructus ascendunt hodie ad 1200. aureos, super quibus reseruatur annua pensio 300. scut.auri pro expeditione cum reseruatione nominis denominationis,& Compatibilium.Et hanc propositionem fecit Cardinalis Asculanus nomine Cardinalis Alexandrini.Beatissime Pater,vacat Ecclesia Melphien.& Rapollen.illi vnita per regiminis cessionem a R.Patre Gaspare illius vltimo Episcopo factam vacantem in personam R.D. Horatij Celsi Canonici. Basilicæ S.Petri de vrbe ac commendatarij Monasterij S.Mariæ,ac S.Stephani de plano ordinis S. Benedicti Marsican. Diœcesis.

Ciuitas Melphien.est in regno Neapolitano in prouincia Basilicatę.In ea est Cathedralis Ecclesia in qua sunt quatuor dignitates videlicet Cātoratus, primicerius, Vicecantoratus,& Thesaureatus.XII. Canonicatus 25.portionarij,atque plurimi alij beneficiati. Dicta† Ecclesia nullam Metropo.cognoscit, sed est immediate subiecta in spiritualibus sanctæ Sedi Apostolicæ.Habet Ecclesia Cathedralis ad cultum diuinum necessaria. Diœcesis est,mediocris ampla, in qua sunt plura Oppida & Castra,fructus mēsę Episcopalis,vna cum vnitis in libris cameræ taxati reperiuntur ad florenos 500.& communiter dicuntur ascendere ad sex millia ducatorum monetæ illius regni super quibus pensio antiqua 500.ducatorum de Camera D. Vincētio Carafæ reseruata existit.

Reuerend. D.Promouendus est de nobili familia vrbis,ex legitimo matrimonio natus, annum agēs circiter.39.in sacris etiam presbyteratus ordinibus constitutus,in vtroque iure Doctor,vitæ ac morum probitate & idonietate ad regendam Ecclesiam fide dignorum testimonio commendatus,est que præditus cæteris qualitatibus à sacro Concilio Tridentino requisitis.

Emisit professionem fidei iuxta articulos a pdicta sede traditos,quæ quidem omnia constant ex processu coram me habito ac a Reuerendiss. D.D. meis capitibus ordinum subscripto. Quare supplicatur pro expeditione cum retentione denominationis dictę Ecclesiæ,ac reseruatione pensionis annuæ 2600.scutorum monetæ exemptæ ab omni impositione pro præfato R.D.Gaspare cedente. & hanc propositionem fecit Ampliss.Card.Cosentinus.

Aliquando autem fructus, aut pensio non reseruatur in Consistorio,sed fit motus proprius ad partem,qui incipit,Cum hodie,&c.

* Et ita de stilo* obseruatur multoties,&c.

Notandum tamen est,quod huiusmodi renunciatio fit dupliciter:nam quandoq. Episcopus renunciat loco & dignitati,c.1.vers.respondemus.de ordinatis ab Episcopo qui renunciauit Episcop. Renunciatur loco quoties renunciatur † ciuitas, nempe cura & administratio illius Ecclesiæ c.ad supplicationem.de renūnc.& hoc casu per talem renunciationem nō amittitur dignitas,quare renuncians potest appellari Episcopus,immo ex stilo* conceditur † etiam, denominatio,vt possit denominari Episcopus illius Ecclesiæ, quam renunciauit,vt quotidie de stylo in Curia videmus,& ita* communiter solent Episcopi renunciare.

Quandoq.vero fit renunciatio loci & dignitatis, quoties non solum renūcians amittit Ecclesiam, sed etiam dignitatem,& huiusmodi renunciatio fit propter crimen vt tradit Abb.* communiter receptus in dict.c.1.nu.8.de ordin.ab Episcop.qui renunc. Episc. Maiol.de irregularit.lib.3.cap.6.num.8.vt late dixi li. 1.q.17.

Et ea quæ diximus de Episcopis procedunt in Archiepiscopis, Patriarchis, & cætera, namque hi comprehenduntur sub dispositione eloquente de Episcopis ad not.in c.Cleros vbi Cardi. Alexan.colum.4. dist.

dist.21.Gl.in c.quia periculosum de sent. excomm.li. 6.vbi Gem.Franc.&* communiter alij, & nihil habent plus,quam Episcopi in casibus à iure non expressis,vt optime tradit Thom.de Tan. decis. vigesimo primo. in manuscr.

Ex his enim,quæ diximus,infertur Reg.Cance.40. sub tit.de consensu † in resignationibus, qua cauetur, vt non expediantur litteræ nisi resignantes coram Papa præsentent consensum in Cancellaria,non habere locum in prouisionibus Episcopatus.&c.

Primo quia hæc regula fuit facta ad uitandas fraudes,quæ possent † fieri,qa quis posset nomine alterius porrigere supplicationem resignationis & alium priuare beneficijs Sarn.de publ.resign.q.7.n.3. & 4.Put. dec.3.Alfonsi.li.3. nam consensus per † porrectionem supplicationis sufficiebat de iure cōmuni, C.ad fad.dec. 1.de reg.Moedan.decil.60.consensus Crescent. deci. 210.Consensus li.1.Put.dec.19.de renun. Guid.Bon. dec.92.in manuscr.sed hæc fraus nō potest cadere in renunciatione Episcopatuum,cum huiusmodi renunciationes fiant coram Papa † in Consistorio præsentibus Cardinalibus,arg.c. nobilissimus & ibi Præpositus. 97.distinct.

Secundo,quia regula per prædicta requirit expressum consensum,& tamen expediuntur litterę Episcopatuum vacantium per resignationem sine consensu expresso resignantium,† nam fiatur simplici uerbo vnius Cardinalis resignantis in Consistorio nomine Episcopi.

Tertio,quia regula disponit quod præsentes in curia debeant consentire personaliter per se ipsos,& tamen in resignationibus quę fiunt de Episcopatib.præsentes in Curia non consentiunt coram Papa,† sed vnus Card.&c.vt dictum est, & ita obseruat communis* stylus,quo fit,&c.

Quarto,quia regula loquitur de renunciatione beneficij & tamen Episcopatus non comprehendit sub hoc nomine regulariter,vt alias dicemus.

Et quod hic etiam modus seruetur in Ecclesijs vacantibus per obitum & translationem, subiiciam aliquas propositiones in eodem Consist.factas.

Beatissime † Pater. Vacat Ecclesia Cathedralis sub inuocatione S.Mariæ Ciuitatis Asten.per obitū quō dam fratris Dominici de Rouere illius vltimi possessoris:prouidendus est R.P.D.Fran.Panicarola,de cuius idoneitate, & sufficientia est publica vox & fama & vrbi & alibi notissima & alias, vt per processum factum in electione ad Episcopatum Grisopolita.& sic in eo concurrunt omnes illæ qualitates requisitæ a sacro Concilio Trident.

Ecclesia† habet amplam diœcesim & iurisdictionē temporalem & dignitates infrascriptas, videlicet Archipresbyteratum, Præposituram & Cantorias, & Canonicos tredecim,& alia requisita ad Ecclesiam Cathed.Quare,&c.& hanc propositionem fecit Cardin. Alexandrinus.

Beatissime† Pater; Vacat Ecclesia Metrop. Lancianen.per translationem R.D.Marij Bolognini ad Ecclesiam Crotonien.promouēdus est Pau. Tassus à Seren.Rege Cath.præsentatus.

Ciuitas† Lancianen.est in prouincia Aprutina citeriori sub ditione eiusdem Regis,eius Mætrop. Ecclesia sub inuocatione Annunciationis gloriosi.Virg.habet duas dignitates duodecim Canonicat',& duas Capellanias,ac omnia necessaria,nullos,tamen habet suffraganeos. Domus Archiepiscopi distat ab Ecclesia fere 400.passibus,quæ tamen satis commoda existit, sunt in ciuitate Lancianen. Parochiales octor.Monasteria sex regularium diuersorum ordinum,& vnum Monialium,angustam habet diœcesim, quæ quinque tantum oppida & totidem villas continet.

Eius fructus taxantur in libris Cameræ ad Floren. 200.valor annuus ascendit ad ducat.700. monetæ regni Neapolitan.

R.P.D.Paulus promouendus est Neapolitan.ex legitimo matrimonio,Catholicis parentibus procreatus,50.ætatis suæ annum excedit,à multis annis sacerdos,doctor in vtroque iure,Ecclesiæ Metropolitanæ Canonicus,per triennium fuit Vicarius Archiepiscopi Neapolitani,est ex iudicibus caularum appellationum,& est idoneus qui Ecclesiæ Lancianē. præficiatur.Emisit fidei professionē in manibus Nuntij Neapolit.coram quo fuit formatus processus a Reuerendiss.D.D.meis capitibus ordinū , & à me approbatus & subscriptus;Supplicatur pro expeditione cum retētione compatibilium & canonicatus ad duos mēses, & hanc Ecclesiam proposuit Illustr.& Reuer. D.Alfonsus Card.Gesualdus.B

Beatiss. Pater; Vacat Ecclesia del Cuzco in Indijs p obitum Sebastiani illius vltimi Episcopi,ad quam Sereniss.Hispaniarum Rex Catholicus,cui ius præsentādi ad eandem pertinet,nominauit & præsentauit ad illam R.D.Greg.de Mōtaluo Episcopum de Iucatam in eisdem Indijs.Ciuitas † del Cuzco est in Indijs subditione eiusdem Regis.Eius Ecclesia Cathedralis sub inuocatione assumptionis B.Mariæ habet dignitates, canonicatus,& diœcesim distinctam, & est suffraganea Ecclesiæ Ciuitatis Regum.Fructus reperiūtur taxati in libris Cameræ ad Floren.33.

Dictus R.D.Gregorius promouendus Episcopus de yucatan in eisdem Indijs de legitimo matrimonio procreatus annorū 50.maior,à multis annis in sacro presbyteratus ordine constitutus,Theologus,vita & moribus laudabilis,& habet denique omnia requisita à sacra Tridentina synodo.Et quia de præsenti reperitur in eisdem Indiis supplicamus receptionem professionis fidei ibidem cōmitti,cum decreto quod nō ante consecrationem & professionem illam emittere teneatur.

In reliquis formatus fuit processus coram R.D.Nūtio suæ Sanctitatis in Hispaniarum regnis degente, p Reuerendissimos DD. meos capita ordinum & me subscriptus.

Supplicatur pro expeditione.

Et hanc propositionem fecit Hippolytus Aldobrādinus Cardinalis amplissimus.

Beatissime Pater: Vacat Ecclesia Nouocomen. per obitum R.D.Ioannis Antonij Vlpij illius ultimi Episcopi.

Dicta† Ecclesia sub inuocatione assumptionis Beatæ Mariæ Virginis habet tres dignitates Archidiaconatum,Archipresbyteratum,& Præposituram, & decem supra septem Canonicatus cum totidem præbēdis,estque suffraganea Patriarchatus Aquilegiensis, ea insuper est tota pariete marmore elegantique forma constructa,vasis aureis & argenteis ac paramentis & ornamentis pretiosis omnibusque alijs ad diuinum cultum necessarijs refertain ea multa corpora & aliæ Sanctorum reliquiæ debita cum veneratione asseruātur;eius fructus taxati in libris Cameræ ad Flor. 800. sed secundum communem extimationem ascendunt ad circiter bis mille aureos monetæ Romanæ, grauatur annua pensione ducatorum ducentorum auri in auro,& alijs grauaminibus non paucis,videlicet elee-

molynarum

mo synarum à veteri cõsuetudine introductarũ, quæ non minoris sunt trecentorum aureorũ. Episcopi Comenses erant olim re ipsa Clauennæ Comites, nũc vero nomen tantum retinent. Promouendus ac transferendus est R.P. Felicianus Nenguarda Comen. diœcesis ord. Prædicatorum, sacræ Theologiæ magister, omnibus à sacris. Canonibus & Concil. Trident. requisitis abunde decoratus, pro vt notum est omnibus, & aliàs in eius promotione ad Scalen. & S. Agathę Gothorum Ecclesias, & nunc etiam per testes in curia examinatos probatum est, emisit in manibus meis fidei professionem iuxta articulos a S. Sede Apost. traditos

Supplicatur itaque pro translatione & expeditione cum reseruatione nouæ pensionis D. Francisco Lancellotto ciui Romano trecentorum aureorum monetæ Romanæ. quam propositionem fecit Amplis. Cardin. Asculanus.

Supra retulimus formam processus conficiendi in Curia vel extra promouendi ad aliquam Ecclesiam. Metropolitanam, aut Cathedralem vel monasterium, iuxta præscriptum Concilij Lateranẽ. sub Iulio II. & Leone X. sum. Pontificibus, & Cõcil. Tridẽt. sub Paulo III. & Pio IV. etiam summis Pontificibus, ac communem vsum, sed quia experientia docuit multos fuisse promotos, cum non haberent qualitates requisitas a iure Pontificio & Oecumenicis Conciliis deficiente vita, moribus, vel doctrina, aut prudentia, quod ẽ mali exempli sit nemo est qui ignoret, cum certum sit gregis salutem magnopere ex boni pastoris præstanti vita & doctrina; etiã in quibus suis Ecclesiæ gradibus & ministris curandum est tales eligi, qui religione, & sanctitate fideles ædificent, multo certe magis elaborandum est, ne in eius electione erretur, qui supra omnes gradus constituitur c. cum cap. 33. q. 5. c. vnico. §. ad exhibendum de sacr. vnct. cui tamquam seruo fideli & prudenti totius familiæ cura traditur, qui ad omnem virtutem & mandatorum Dei obseruantiam aliorũ forma esse debet D. Thom. 2. 2. q. 185. ar. 5. & ibi Caietan. Turr. Cremat. in c. puẽit in princ. 7. q. 1. Præpos. in c. accusatio 2. q. 7. Late Gig. de resid. Epis. c. 14. Ideo S. D. N. Greg. XIIII. volens huic rei remedium adhibere, negotium examinandum cõmisit sex Cardinalibus pietate, prudentia & doctrina insignib. qui omnibus circũstantiis examinatis, illisq. relatis sue Beatitudini, sãctitas sua die 15. Maij 1591. in suo Consistorio secreto publicauit super hoc constitutionẽ, quam extrauagantem, quia materia est exemplaris & vtilis, libenter hic ponerem, & interpetrer, si antea fuisset pulicata, sed quia dum hæc quæstio imprimeretur, emanauit, ideo eius tenorem tantũ, &
61 summarium subiicere placuit, eam diuidendo in capita pro maiori intelligentia.

1 Cum inquisitio extra Romanam Curiam facienda erit, a sedis Apostolicæ Legatis seu Nuntiis prouinciarum in locis, in quibus commorantur, aut Episcopo personæ promouendæ ordinario, eoq. deficiente ordinarij vicinioribus, put a sacro Cõc. Trid. statutũ fuit omnino fieri debeat, nec alij talem sibi arrogent facultatem, nisi Papa per speciale mandatum alteri de mandauerit.

2 Intercedente consanguinitate aut affinitate vsque ad tertium gradum inter eum, ad quem iuxta præscriptam formam inquisitio pertinet, & personam promouendam, tunc inquisitio dictę personæ promouendæ ad proxime sequentem ipso iure deuoluatur, vt omnis suspicio carnalis affectus a transacto negotio repellatur, hoc est, si legatus ob hanc causam excludendus erit, ad Nuntium facultas transit, si Nuncius, ad ordinarium, si ordinarius, ad viciniorem ordinariũ in quisitionis officium defertur.

3 In processu conficiendo in curia, facultas spectat vel ad eos Cardinales, qui a sum. Pontifice ad hoc eliguntur, vel ad Cardinales Protectores regnorum, in quibus Ecclesiæ ipsæ cõsistunt, si ad ipsorũ protectionem dictæ Ecclesiæ prouidendæ pertinebunt.

4 Si Episcopus vel Archiepiscopus extra Romanam Curiam existens transferendus erit ex aliqua graui & iusta causa, deficientibus Legato vel Nuntio, inquisitio spectabit ad Metropolitanũ, si Episcopus, ad suffraganeum ad suffraganeum vero antiquiorem residẽtem, si Metropolitanus, transferetur.

5 Legati, Cardinales, Nuntij, Archiepiscopi, Episcopi, qui processum debent conficere, per se ipsos hoc faciant, non tamen per Vicelegatos, Auditores, & Vicarios, aut alios ministros, possunt tamen ab huiusmodi personis, aliisque viris peritis adiuuari.

6 Si inquirens ob locorum distantiam super aliquo articulo testes examinare per se ipsum non poterit, licebit & alteri personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ articulum illum, non autem vniuersam inquisitionem subdelegare.

7 Inquisitor articulos & testes non a persona promouenda oblatos recipiat, sed illos testes ex officio vocet, & quos de qualitatibus promouẽdi syncerum ac fidele testimonium daturos etiam existimet, & illos super articulis ex suo officio cõponendis examinet.

8 Vt inquisitio facilius & plenius perfici queat, vtile erit vt inquisitor vel a promouẽdo vel ab alio cõfici curet schedulam, in qua sint ordine descripta, nomen promouendi, cognomen, patria, parẽtes, ordo, gradus professio, functio (si quam is forte exercuit) loca, in quibus aut Theologiæ, aut iuri canonico operam dedit, aut longo tempore versatus fuerit, denique amici familiares, qui tam ipsum, quam parentes eius intime norint.

9 Quod si promouendus iura aliqua exhibere voluerit, vnde ipsius ætas, gradus, dignitas, sacri ordines, aut aliquid eiusmodi comprobetur, admittantur, dictaq. iura in processu inferantur, modo iura huiusmodi sint publica seu authentica.

10 Ad perhibendum testimonium in negotio inquisitionis non quælibet persona indistincte recipiat, sed viri tantum graues, probi, prudẽtes, docti, qui de qualitatibus promouendorum iudicium ferre queant, ac syncerum & fidele testimonium dare velint, proinde tam cognati ac nimium familiares, quam inimici, atq; emuli excludendi erunt.

11 Testes seorsim & sigillatim examinandi erunt, etsi si expediens aliquando erit, reducetur eis per inquirẽtem ad memoriam ius iuramenti, ac grauitas periurij.

12 Qualitates testium inquirens cognoscere studebit & potissimum quam sint ad promouendos affecti, ac dabit operam, vt, quo ad eius fieri poterit, exprimantur ea omnia, quæ ad inquisitionem facere videbuntur.

13 Quod licet qualitates omnes promouendorum in canonibus & decretis conciliorum contentæ, probe cognitę esse debent ijs quibus inquisitio demandata est, quales sunt natum esse ex legitimo matrimonio, & parentibus catholicis, annum trigesimum expleuisse, sacris ordinibus saltem ante sex menses initiatum esse, gradũ doctoratus, aut licentiæ in Theologia vel iure canonico, aut publicæ alicuius Academiæ testimonium obtinuisse, quo ad alios docendos idoneum esse de-

clarentur, in Ecclesiasticis functionibus diu esse versatum præditum esse fidei puritate, innocentia vitæ, prudentia, vsu rerum, integra fama, tamen circa doctrinam peculiaris diligentia adhibenda erit.

14 Priuilegium doctoratus aut licentiaturæ, vel publicæ Academię testimonium nemini suffragetur, sed de eorum etiam doctrina diligenter inquiratur, nisi ex aliqua publica functione notorium esset.

15 Inquisitio de doctrina ita facienda erit, vt quibus in locis, quanto tempore, & quo fructu Theologiæ vel iuri canonico promouendus operam dederit, cognoscatur.

16 In illis vero prouincijs in quibus nulla sint studia generalia, neque vllæ publicæ scholæ, neque vsus hẽt vt qui studijs operam nauant vllis doctoratus, aut licẽtię insignibus decorentur, declarat sufficere, si testimonio virorum grauium, & sacræ Theologiæ, vel iuris canonici peritorum constet promouendos, altera dictarum scientiarum pollere, vt idonei sint ad ea docenda, quæ populum Christianũ scire oportet, ac muneri sibi iniuncto valeant satisfacere.

17 Testes verò eiusmodi deponere teneantur de certa causa scientiæ ex eo quod dictos promouendos specimen, seu doctrinæ publicè vel priuatim dedisse cognouerint.

18 Quo verò ad regulares ad Cathedrales promouendos, in quibus Concilium Tridentinũ statuit, vt à suis superioribus sufficientis doctrinæ testimonium habeant, declarat nomine superiorum eos dumtaxat intelligendos esse qui supremam in ordinibus regularib. potestatem habent, siue ij generales magistri, aut ministri, aut præpositi, siue definitores, aut visitatores capitulum generale repræsentantes, siue alij quocumque vocabulo nominentur, & in eorum absentia ipsorum Vicarij, seu commissarij generales, vel in Romana Curia Procuratores generales succedere. Et nihilominus præter dictorum superiorum testimoniũ, qui fidem facient eiusmodi regulares ad alios docẽdos idoneos esse, mandat ea seruari quę de ijs proximè dictum fuit qui publicum suæ doctrinæ ab aliqua Academia testimonium habeant.

19 Post inquisitionem de vita & moribus alijsque necessarijs qualitatibus, professionem fidei fieri mãdat, quæ ab eo dumtaxat recipiatur, ad quem de iure inquisitio pertinebit coram Notario publico, ac testibus, ab eam sic admissam propriæ manus subscriptione testabitur.

20 Is quoque qui professionem huiusmodi fecerit in eo lõco, vbi proprium nomen profitentis exprimi solet, nomen suum manu propria adscribet, & de his omnibus Notarius publicus præsentibus testibus rogeꝰ, & instrumentum cum omnibus solemnitatibus requisitis conficiatur, quod una cum processu examinis, & inquisitionis in authenticam formam redactũ, ad sanctam sedem, vt concilium statuit, quam primum clausum & obsignatum transmittatur.

21 Professio fidei ijsdem omnino verbis ac sententijs descripta sit ut in constitutione fel. recor. Pij IIII. continetur.

22 Prælatus qui inquisitionem extra Curiam fecit per litteras separatas, simul tamen cum processu mittendas, vel per subscriptionem processus, significet quanta fides testibus ac scripturis productis suo iudicio habenda sit.

23 Processus ad Curiam transmissi à Cardinali cui ꝓponendi munus incumbit, & à capitibus in quolibet ordine antiquioribus Cardinalibus, vt moris est iuxta formam Concilij Trident. subscribentur & expedientur.

24 Promouendus præsens in Curia omnes Cardinales siue maiorem partem collegij adire debet, vt oculata fide quantum ad eius personam attinet cognoscere possint, iuxta formam Concilij Lateranen.

25 Hæc omnia, quæ de promouendus ad Cathedrales dicta sunt, in eorum etiam promotione seruari dẽant qui nominati, præsentati, aut electi fuerint ad Abbatias, Prioratus, monasteria, aut aliorum regulariũ præfecturas, de quibus consistorialiter prouideri solet, atque ijs præsertim quibus annexa est in populum iurisdictio spiritualis uel temporalis, excepta tamen ætate, circa quam nihil innouat.

26 Inquisitio facienda erit de doctrina nominatorũ ad Abbatias & monasteria, vt supra, ad hoc, vt summ. Pontifex habita informatione per processum, qui ab inquirente transmittetur, certo statuere possit, an persona promouenda sit talis, qualem dignitas illa exigit & requirit.

27 Hortatur postea in fine Sum. Pontifex in dicta constitutione ac monet omnes, qui in sancta sede Apostolica ius nominandi, præsentandi, vel eligendi Episcopos habent, vt serio apud se cogitent, quanti momenti sit hoc negocium, & ideo non precibus aut humano affectu vel ambientium cupiditatibus se moueãt, Ac hortatur vt eligendi ad præfecturas regulares eundem ordinem sint antea professi & in eo satis diu laudabiliter versati. Et insuper admonet omnes, qui vel examinando, vel inquirendo, vel testimonium ferendo operam suam præstabunt, ut in hoc negocio versentur ea fide & diligentia, vt à Deo & à Rom. Pontif. laudem expectare ualeant, alioquin iciant non eua iuros Apostolicæ sedis censuram.

Quapropter necessarium erit hanc formam seruare tam in processis conficiendis in curia, quam extra.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia consistorialia quæ.*
2 *Beneficia scripta in libris cameræ sunt consistorialia.*
3 *Beneficia quæ prouidentur in Consistorio sunt consistorialia.*
4 *In prouisionibus, quæ fiunt in Cõsistorio de beneficijs consistorialibus formatur processus.*
5 *Vbi adest eadem ratio dicitur comprẽhensio.*
6 *Forma schedulæ propositionis beneficij consistoralis per cessionem.*
7 *Forma schedulæ propositionis beneficij consistorialis per obitum.*
8 *De consistoralibus, vt plurimum, Papa prouidet extra Consistorium.*

QVAERTIO SEXTA.

EXto quæro, quomodo debeat fieri renunciatio beneficiorum consistorialium? quæ sint beneficia cõsistorialia? supra declaradi lib. 2. q. 2. nam reperiũtur in duplici genere: quædam quæ appellantur consistorialia, quæ reperiuntur scripta & annotata in libris Cameræ inter consistorialia, sed de illis ex consuetudi-

ne

no nõ prouidetur consistorialiter,vt tradit Caputaq. decis.17.& decis.19.lib.1.in manuscri.& de his fit idē iudicium,quod de ceteris alijs beneficijs de quibus dicetur infra seqq.

Alia sunt consistorialia,de quibus. Papa disponit
3 in Consistorio secreto presentibus Cardinalibus,Rebuff.super concordant.ad Prelat.nomine facien. vers. consistorialiter,Petr.Gregor.Syntag.iur.li.15.c.4.n. 25.Mandos.de annat.q.16.nu.2.vt sunt abbatię & mo
4 nasteria,& in his etiam requiritur,vt formetur processus super qualitatibus promouendi iuxta dispositionem editam in Concil.Lateranen.sub Leone X.vt patet in constitutione 11.incip. supnæ eiusdem Leonis de qua supra,quæ constitutio,vt ex verbis patet,loquitur etiam de Abbatibus,seu monasteriis, & licet tex.in cap.1.Concil.Tridentini sess.24. de reform. nõ loquatur in his consistorialibus,sed tantum de episcopatibus,tamen ratio,ex qua illud ibi statutum est,vi-
5 get etiam hoc casu,vnde videtur huiusmodi casus cõprehensus ibi l.his soli.C.de reuocan.donat.Dec.in c. at si clerici§.de adulteriis num.18.de iudic.& in cap. 2 requiris n.2.de appell.& cons.284.col.2.Card.Paris. cons.85.nu.21.vol.3.& cons.69.n.etiam 3.vol.4. Cra uet.cons.118.num.15.Et ita seruatur*de stilo, adeo quod omnia fere requisita in promotionibus ad Episcopatum per translationem,priuationem,& mortē, ac cessionem habent locum in promotionibus ad Cõsistorialia,ideoquè eodem modo formatur processus & fit expeditio,& ita intelligendus est Staphil.de litte.grat.§.dicendum num.67.vers.quia,dum scribit beneficia consistorialia esse in Consistorio renunciandā,idque etiam ex Constitutione S.D.N. Gregorij. XIII. de qua in fine præcedentis quæst. probatur expresse,& qualitates ibi posite sunt seruandæ.Et forma schedulæ hæc est.

6 . Beatissime Pater,Vacat monasterium Beatæ Mariæ de Soiaco Cistercin.ordinis Senonen.diœcesis p cessionem commendæ D.Gamberti Geubrum.

Ad illud nominat Rex Christianissimus D. Palamedem Fondriam clericum Antisiodoren. diœcesis, cui dictum monasterium commendetur.

Dictus D.Palamedes,vt ex processu coram Vicario Episcopi Parisien.formato, est ex nobili genere ex legitimo matrimonio natus, ætate 35. annorum, catholicus,nulla hæresis labe pollutus.bene moratus, litterarum Græcarum & Latinarum peritus,& Regis Christiani in Curia Parlamenti Parisien.Consiliarius emisit ꝓfessionem fidei iuxta articulos a sede Apost. traditos.

Fructus taxantur floren.500.& reducuntur.supplicatur pro expeditione.

Et hoc monasterium fuit in Consistorio propositum per Illustriss.& Reuerendiss.D.Franciscum Cardinalem de Gioiosa amplissimum protectorem Gallię,& ita seruatur in vacantibus per obitum,vt ex hoc exemplo apprehendi potest.Exemplum.

7 Beatissime Pater, Vacat monasterium sanctorum Petri & Pauli dell'Itala ordinis sancti Basilij diœcesis Messanen.cessante commenda per obitum Antonij. Cardinalis Granuellani in personam Reuerendiss.D. Ioannis Vincentij S.R.E.Cardinalis Gonzagæ,& ordinis Hierosolymit.professi,a Seren iss. Rege Catholico,de cuius iure patronatus ex priuilegio Apostolico existit,præsentati.

Monasterium est egregie constructum,& adest habitatio pro Abbate,& conuentus, in quo degũt circiter decẽ Monachi eiusdem ordinis, inter quos vnus est Prior,quibus Abbas victum subministrat,Ecclesia habet omnia paramenta ad cultum diutnum necessaria,& Abbas pro tẽpore existens,exercet iurisdictionem etiam temporalem tam in dicto loco della Itala,qui facit focularia circiter 250.quam etiam in alio oppido nuncupato Ali,qui facit circiter.500.focularia.

Monasterium est taxatum ad floren.150.in libris. Cameræ,valor annuus ascendit ad ducat.auri circiter 280.cum reseruatione pensionis mille scutorum pro personis nominandis.Et hoc monasterium proposuit Illustriss.& Reuerendiss.D.Gabriel Palæotus Cardinalis amplissimus.

Verum etiam horum consistorialium,quæ solent & debent prouideri in Consistorio,Sũmus Pontifex
8 vt plurimum quoties admittit renunciationem illorũ de eis prouidet,vt de alijs beneficijs extra Consistorium,vt multoties*vidi seruari,ac practicari, & ita au
* diui*communiter seruari a practicis expeditoribus, cum clausula tamen,ac si consistorialiter &c.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia non consistorialia possunt resignari coram Papa,& ordinarijs.*
2 *Papa potest recipere renunciationem omnium beneficiorum existentium vbique.*
3 *Resignationes recipere est iurisdictionis.*
4 *Papa dominus & ordinarius cunctorum.*
5 *Papa est Episcopus vniuersalis Ecclesiæ.*
6 *Papa est vicarius Dei.*
7 *Papa est successor Petri.*
8 *Papa in beneficialibus liberam habet potestatem.*
9 *Ordinarius recipit resignationes beneficiorum existẽtium in sua diœcesi.*
10 *Papa potest recipere resignationes omnium etiam hac bentium dignitatem.*
11 *Papa admittit resignationes in fauorem, & cum reservationibus.*
12 *Resignatio ad fauorem non potest fieri coram ordinario,*
13 *Resignatio reseruatis fructibus non potest fieri coram ordinario.*
14 *Resignatio reseruata pensione non potest fieri coram ordinario.*
15 *Ordinarius non potest admittere resignationes limitate ad tempus.*
16 *Resignationes coram Papa fiunt per supplicationem.*
17 *Renunciatio est illa,quæ in supplicatione continetur.*
18 *Litteræ expediuntur super supplicatione extenso consensu a tergo.*
19 *Supplicatio fit a copistis in medietate folij.*
20 *Supplicatio porrigitur Datario,& reuidetur &c.*
21 *Papa signat supplicationes,fiat vt petitur,cum litteræ nominis proprij.*
22 *Supplicatio per quas manus transeat.*
23 *Cardinalis cum est Datarius subscribit pro Dat.*
24 *Consensus vbi præstetur & notetur.*
25 *Supplicatio resignationis aliquando signatur a Cardinali Præfecto Signaturæ gratiæ.*
26 *Cardinalis Prefectus Signaturæ gratiæ quomodo signet.*
27 *Cardinalis Parisius fuit Præfectus Signaturę gratiæ*
28 *Forma supplicationis renunciationis in fauorem, & num.31.*
29 *Forma supplicationis resignationis signatæ per Cardinalem Præfectum Signaturæ gratiæ.*

30 *Forma supplicationis resignationis signatæ per Prælatum deputatum.*
32 *Supplicatio fit in papyro.*
33 *Diœcesis ponitur in supplicatione in medio capitis.*
34 *Diœcesis,vbi situm est beneficium ponitur in supplicatione resignationis.*
35 *Diœcesis resignantis & resignatarij ponitur in corpore supplicationis.*
36 *Tempore Gregorij XIII.cœpit non poni in supplicatione verbum in fauorem.*
37 *Papa confert beneficiũ resignatario ad preces ipsius.*
38 *Resignatarius habet ius a Papa & non a resignante, & nu.92.*
39 *In supplicatione licet dicatur, quod renunciat simpliciter,tamen videtur in fauorem.*
40 *Resignatio conditionalis,in qua vnus renunciat,alter supplicat,licet non dicatur in fauorem.*
41 *Papa vocatur Beatissimus.*
42 *Papa pater omnium.*
43 *Supplicatio debet esse deuota.*
44 *Nomen supplicantis exprimendum.*
45 *In impetrationibus exprimendus clericatus.*
46 *Diœcesis supplicantis exprimenda.*
47 *Resignatio illius qui non habet vnde viuere,nõ admittitur,nisi sit simplex clericus.*
48 *Beneficium,ad cuius titulum quis est ordinatus,necessario exprimendum.*
49 *Qualitas beneficij exprimenda in supplicatione.*
50 *Nomen Sancti beneficij exprimendum in supplicatione.*
51 *Locus,vbi situm est beneficium debet, exprimi in supplicatione.*
52 *Diœcesis,vbi situm est beneficium, exprimenda in supplicatione.*
53 *Non potest fieri resignatio de beneficio,quod non habetur.*
54 *Priuatio præsupponit habitum.*
55 *Resignatio in Curia fit in manibus Papæ.*
56 *Resignatio debet fieri sponte & libere.*
57 *Resignatio debet fieri deliberate.*
58 *Resignatio fit de præsenti.*
59 *Supplicatio debet esse humilis.*
60 *Supplicatio debet fieri vt petenti prosit.*
61 *Resignatarius in supplicatione petit admissionem, & collationem.*
62 *Alio tempore resignans supplicabat procollatione.*
63 *Valor beneficij exprimi debet in supplicatione.*
64 *Per clausulam,sine alio quouis modo,venit omnis vocandi modus.*
65 *Verba aut ex alterius persona quid comprehendant.*
66 *Verba apponi solita in supplicatione,seu per liberam resignationem,quid importent.*
67 *Verba posita in supplicatione per assecutionem,quid importent.*
68 *Verba etiam si deuol.posita in supplicatione resignationis,quid significent.*
69 *In resignatione aliquando datur clausula cum,extinctione litis.*
70 *In conclusione supplicationis quid petatur.*
71 *Clausula in fine posita refertur ad omnia præcedentia.*
72 *Papa signat gratias per,fiat,exemplo Dei.*
73 *Verbum fieri significat gratiam de præsenti.*
74 *Gratia est perfecta cum est signata.*
75 *Solus Papa signat verbum fiat.*
76 *Signatura per fiat dicitur latior & fauorabilior.*
77 *Signatura per fiat præfertur signaturæ per concessum & num 82.*
78 *Papa signat supplicationes in camera præsente Datario.*
79 *Cardinalis præfectus signaturę signat supplicationes uel concessum.*
80 *Cardinalis cur signet supplicationes & dicat in præsentia Papæ:*
81 *In præsentia Papæ dicitur fieri quod fit in palatio.*
83 *Regula de signatura per fiat habet locum in supplicatione resignationis.*
84 *Verba super quocumque sunt admodum generalia:*
85 *Regulæ de signatura per fiat exempla.*
86 *In resignatione conditionali attenditur supplicatio, super qua præstitus est consensus.*
87 *Resignans potest præstare consensum secundæ supplicationi.*
88 *Secundus resignatarius præfertur primo, cum in suæ gratia fiat præstitus consensus.*
89 *Licita est pœnitentia donec extendatur consensus.*
90 *Semel resignans non potest amplius resignare.*
91 *Resignans bis tenetur crimine stellionatus, & quomodo procedat.*
93 *Resignans potest simpliciter consentire,quamuis supplicatio sit signata reseruatis fructibus.*
94 *Verba secundæ partis supplicationis explicantur remissiue.*
95 *Forma supplicationis resignationis cum reseruatione pensionis.*
96 *Forma supplicationis resignationis cum reseruatione fructuum.*
97 *Clausula & non aliàs &c.apponitur in resignatione cum reseruatione.*
98 *Clausula & non aliàs &c.inducit conditionem.*
99 *Renuncians cum reseruatione non dicitur ius abdicare,nisi cum illa reseruatione.*
100 *In supplicatione resignationis vterque supplicat.*
101 *Verbum supplicant positum in supplicatione resignationis stat distributiue.*
102 *Promoti ad incompatibilia renunciant simpliciter.*
103 *Forma supplicationis resignationis simplicis absque prouisione.*
104 *Resignatio simplex de raro fit in manibus Papæ:*
105 *Ex sola supplicatione possessio capi non potest.*
106 *Litteræ oriuntur a supplicatione.*
107 *Instrumentum oritur ex protocollo.*
108 *Litteræ regulariter interpretantur secundum ius.*
109 *Forma litterarum prouisionis per resignationem.*
110 *Papa est Episcopus vniuersalis Ecclesiæ,& Episcopus Episcoporum.*
111 *Papa dicitur, seruus seruorum.*
112 *Gregorius fuit primus qui se inscripsit seruus seruorum.*
113 *Bulla absque inscriptione seruus seruorum de facto potest redargui.*
114 *Papa omnes vocat filios præter Episcopos.*
115 *Thomas Anatos laudatur.*
116 *Papa salutat eum,cui confert.*
117 *Beneficium vacat per resignationem.*
118 *Consensus retrotrahitur ad tempus datæ.*
119 *In litteris dicitur hodie in manibus nostris.*
120 *Clausula teque absoluentes &c. posita in litteris quid importet.*
121 *Clausula teque absoluentes posita in literis non suffragatur insordescentibus.*
122 *Clausula teque absoluentes posita in litteris non suffragatur irregularibus ob notoriam fornicationem.*

123 *Papa non dispensat super irregularitate, nisi expresse dicat.*
124 *Clausula teque absoluentes posita in litteris non prodest hæreticis.*
125 *Clausula teque absoluentes posita in litteris non suffragatur committentibus falsum super litteris Apostolicis.*
126 *Clausula teque absoluentes & c. non suffragatur incendiarijs.*
127 *Ingerens se in diuinis post clausulam positam in litteris teque absoluentes fit irregularis.*
128 *Clausula teque absoluentes nascitur ex ven tre signaturæ in secunda parte.*
129 *Clausula quouis modo, & c. cur apponatur in bullis.*
130 *Quod non potest fieri directe, neque indirecte.*
131 *Collatio per resignationem non comprehendit vacationem per mortem.*
132 *Expresso vno modo vacationis non venit aliud.*
133 *Resignatarius vigore clausulæ, quouis non & c. capit beneficium ex morte veri rectoris, quāuis resignās nullum habuerit ius.*
134 *Clausulæ quouis modo & c. latissima significatio.*
135 *Resignatarius potest capere beneficium sibi resignatū etiam si vacet per obitum stante clausula quouis, modo & c.*
136 *Per clausulā, siue alio quouis modo ex alterius persona venit vacatio etiam per extrancarum.*
137 *Verba debent aliquid operari.*
138 *In litteris Apostolicis nihil frustra ponitur.*
139 *Tot videntur concessiones, quot clausulæ.*
140 *Papæ concessio ad omnes clausulas refertur.*
141 *Clausula, siue alio quouis modo, capit etiā beneficium vacans per obitum in Curia.*
142 *Verba quæ apta comprehendere maiora expressis.*
143 *Clausula quouis modo posita in supplicatione capit beneficium quod iam vacat de præsenti, non autem de futuro.*
144 *Clausula, siue alio quouis modo, non se extendit ad personam non expressam.*
145 *Valet argumentum de persona ad tempus.*
146 *Promissio Papæ super beneficio vacante, non se extendit ad vacaturum*
147 *Vacatio tempore datæ verificari debet.*
148 *Beneficia antequam vacent non sunt conferenda.*
149 *Beneficia viuorum non licet impetrare.*
150 *Impetratio beneficii viuentis est nulla, quamuis ille postea moriatur.*
151 *Nulla non præstant impedimentum.*
152 *Resignatio nulla non debet tollere collationem facie dam.*
153 *Beneficia non sunt acquirenda per piscationis modum*
154 *De beneficiis non debet disponi per vltimam voluntatem.*
155 *Regula de mense quando habeat locū in resignatione.*
156 *Clausula siue quouis modo & c. capit etiam vacationem per priuationem.*
157 *Clausula & coram Notario & testibus apponi solita in litteris, quos effectus producat.*
158 *Per clausulam & coram Notario & c. Papa admittit resignationem factam coram quocunque.*
159 *Papa potest conferre beneficium renunciatum corā non habente hanc facultatem.*
160 *Per clausulam & coram Notario & c. Papa videtur legitime priuare.*
161 *Clausula & coram Notario & c. apponi solita in litteris, capit etiam renunciationem factam coram duobus Notariis.*
162 *Promissio facienda est in Consistorio de beneficio consistoriali.*
163 *Resignatio non expressa lite nulla.*
164 *Litteræ Papæ non operantur cum alteri est ius quæsitum.*
165 *Resignatarius non potest capere possessionem beneficii resignati propria auctoritate.*
166 *Executio litterarum Apostolicarum duobus, vel tribus solet committi; vnus tamen sufficit & c.*
167 *Executor potest subdelegare.*
168 *Executores possunt excommunicare contradictores.*
169 *Contradicentes & se opponentes litteris Apostolici cadunt a iure quod habent in beneficiis.*
170 *Non obstante clausula posita in litteris contradictores & c. possunt aliqui contradicere de iure.*
171 *Delegatus habet iurisdictionem inter partes & impedientes.*
172 *Executor habet iurisdictionem contra contra dicentes.*
173 *Clausula appellatione postposita posita in litteris operatur vt executio nō veniat per viam attentati reuocanda.*
174 *Clausula appellatione postposita nihil operatur cum quis notorie grauatur.*
175 *Clausula non obstantibus & c. posita in litteris quid operetur.*
176 *Clausula non obstantibus non derogat regulis Cancellariæ.*
177 *Clausula non obstantibus posita in litteris non operatur derogationem beneficij iurispatronatus.*
178 *Verba posita in litteris expresso accedente consensu stant distributine, & non conditionaliter.*
179 *Litteræ expediuntur viso consensu resignantis.*
180 *Verba posita in supplicatione expresso accedente consensu, stant conditionaliter.*
181 *In resignationibus quādoque derogatur indultis Cardinalium.*
182 *In resignatione quandoque datur suspensio vnionum & c.*
183 *Clausula quorum tenores non operatur indiuiduam mentionem.*
184 *Decretum irritans positum in litteris operatur nullitatem actus.*
185 *Decretum irritans operatur aduenientе conditione.*
186 *Decretum irritans ligat ignorantes.*
187 *Clausulæ generales sunt dependentes a renunciatione.*
188 *Clausulæ generales videntur positæ de consensu resignatarij.*
189 *Super eadem supplicatione possunt plures litteræ expediri.*
190 *Litteræ remittuntur ad corrigendum quoties discordant a supplicatione.*
191 *Expeditores non possunt alterare gratiam.*
192 *Recurritur ad protocollum cum de instrumento dubitatur.*
193 *In correctione litterarum non requiritur partis citatio.*
194 *Parte inuita possunt litteræ corrigi cum discordant.*
195 *Consensu discordante a mandato, an sit locus correctioni.*
196 *Supplicatio potest lacerari antequam sit registrata.*
197 *Forma resignationis, quę committitur ordinario in forma dignum.*
198 *Ordinarius, cui committitur in forma dignum, cōferē auctoritate Apostolica.*

QVAESTIO

QVAESTIO SEPTIMA.

SEPTIMO quæro, quomodo debeat fieri renunciatio aliorū beneficiorum? Distinguenda sunt duo capita, & de duobus videndum est, scilicet quomodo sit facienda in Curia corā summo Pontifice, & quomodo extra Curiam coram ordinarijs. Nā que horum beneficiorum resignatio potest, nō solū
1 coram † Papa fieri, sed etiam coram ordinarijs, vt est
* communiter * per omnes receptum, & fieri videmus * tota die; summus Pontifex potest omnium beneficio
2 rum † existentium in quacunque parte mundi resigna-
* tiones recipere, vt stilus * notorius obseruat, recipere
3 enim resignationes est iurisdictionis, vt scriptum reliquit Oldrad. consil. 324. nom. 4. & ipse vbique habet
4 iurisdictionem, cum sit dominus & ordinarius cunctorum, Host. in c. dilecti filij nu. 5. de for. compet. & in cap. Ecclesia sanctæ Mariæ num. 1. vt lit. non conte sta. & in cap. cum Ecclesia num. 4. de appe. & in ca. 1. num. 8. de reliqu. & vener. sanct. Caputaq. decis. 282. n.
5 3. par. 1. & Episcopus † vniuersalis Ecclesiæ, Card. Alex. per illum tex. in cap. suspectus, & in cap. sicut num. 3.
6 2. q. 1. & in c. cum redemptor. 12. qu. 2. quia est Vicarius Dei, Hostien. in procem. decretal. nume. 3. & in
7 cap. litteris num. 3. de reser. & successor † Petri principis Apostolorum, Card. Ale. in cap. quoties num. 5. 1. quæst. 5. Abb. in cap. per venerabilem num. 28. qui filij
8 sint legit. Host. in cap. quod super num. 14. de vot. & † in beneficialibus liberani ac plenissimam habet potestatem, cap. 2. de præbend. lib. 6. clemen. 2. vt lite pendēn. Gemin. in cap. 1. gratioſe de rescrip. lib. 6. Dec. cō silio 173. in princ. & consil. 224. Roman. consil. 29. &
* communiter * Doctores. Ordinarius verò nō potest recipere resignationes beneficiorum, nisi existētium
9 tin sua diœcesi, vt omnes sciunt, & quotidie * practica tur, & hæc est prima differentia. Secunda verò est, qa
10 Summus Pontifex potest admittere resignationes † omnium beneficiorum, etiam habentium dignitatē quantumuis maximam, vt ex allegatis liquet. Ordinarius verò non omnium, vt latè dixi lib. 2. & lib. 5. q. 6.
11 Tertia differentia, quia summus Pontifex potest † admittere resignationes beneficiorum ad fauorem, & cum reseruatione fructuum pensionis regressus &c.
* vt quotidie * videmus, teste Redoan. de simon. par. 1. cap. 25. num. 7. Ordinarius verò non potest admittere nisi simpliciter, iuxta const. Pij V. relatam & interpretatā li. 5. q. 6. vnde coram ordinario non potest fie
12 ri † resignatio ad fauorē, Card. Paris. consi. 15. n. 16. vol. 4. Rolfin. de benef. c. 14. n. 19. 22. & 23. Mandos. in regu. de infir. resign. q. 16. n. 11. & de annal. q. 46. n. 2. Ca
* putaq. decis. 225. li. 1. in manuscr. * cōis opinio, dequa attestatus fum li. 1. q. 3. in prin. neq; ēt pōt fieri reser-
13 uatis † fructib. vt rndit Ferret. consi. 95. n. 27. & est * cōis
* & recepta in * praxi sñia, neque ēt † reseruata pēsione,
14 Redoan. de simon. pa. 2. c. 13. nu. 27 & co. 21. nu. 35. &
* * communiter alij, & stilus * obseruat; neque † limitate, Purpurat. consi. 585. nu. 4. lib. 2. neque ad tempus. Car dim. Zabar. in c. sicut nu. 3. de reser.

Tractaturus igitur primò de modo faciendi resi-
15 gnationes coram summo Pontifice, Quæro quomo-
* do fiant? cōis * responsio omnium † est fieri per supplt
16 cationem, & ita fieri videmus * tota die, vt omnibus est
* notum, & ideo dicimus quod renunciatio † est illa, q
17 in supplicatione continetur, vt tradit Mandos. reg. 19 Cance. q. 9. n. 2. Namque supplicatio continet actum
18 renunciationis, & super ea litteræ † expediuntur exten so consensu à tergo in ipsa supplicatione & litteris, Ant. Aug. dec. 256. li. 3. Pelegr. dec. 69. li. 1. Moedan. dec. 111. in ead. Crescen. dec. 209. li. 1. omnes in manu
19 scri. Supplicatio enim † resignationis fit à Copistis in medietate vnius folij papyri, & postea porrigitur R.
20 P. D. Datario, quæ reuidetur † a quibusdam officialibus deputatis, a quibus in calce supplicationis apponitur summarium contentorum in ea, quod solet legi, vel referri p Datarium sanctissimo D. N. q signat
21 † supplicationem, fiat vt petitur, cum littera nominis proprij ante Pontificatum, fiat vt petitur A. tempore Pauli III. fiat vt petitur I. tempore Iulij III. fiat ut petitur M. tempore Marcelli II. fiat vt petitur P. tempore Pauli IIII. fiat vt petit tpe Pij IIII. fiat ut petit M. tempore Pij V. fiat vt petitur V. tpe Gregorij XIII. fiat vt petitur F. hoc tempore Sixti Quinti cum vocatur antea Felix, in margine clausularum & signat. fiat
22 F. Postquam signatata est supplicatio iterum reuf ab officialibus, & hi solent apponere in calce, componat si est referuata pensio, aut fructus, & transmittit ad offi ciū datæ partis, cui officio præpositus in calce ponit datam diei & mensis ac annum Pōtificatus, & postea datur officialib. prepositis super compositionib. & ibi soluitur compositio, si materia hoc exigit, quæ soluta supplicatio mittitur substitutis R. P. Datarij, qui illa porrigūt ipsi Datario, vt apponat datam: nam scribit datū Romæ apud sanctum Petrum, Idibus, &c. ann. 6. & postea consignatur officiali de missis, a quo apponitur in calce missa die tali, cum manu Datarij M. Dat. tempore Gregorij XIII. E. Pro dat. hoc tempore,
23 nam est Cardinalis, ideo subscribit Pro datar. & iste officialis de missis aufert datam paruā, & summariū, & supplicatio mittitur ad registrum, & postquam est registrata, auscultatur a magistris registri, qui illam mittunt in Cancellariam ad Notarium regentis Cancellariæ, vt eam distribuat inter Abbreuiatores, & Abbreuiator cui contigit, illam dat partibus solutis quibusdam, & tunc pars vel partes faciunt conficere minutam litterarum, & procurant, vt pro perfectione resignationis præfatę præstetur consensus in Camera vel Cancellaria p principalē, vel per procuratorē legi
24 timū, & hi Notarij † notāt dictum cōsensum in libris Camerę vel Cancellariæ, & a tergo supplicationis, & postea expediuntur litteræ solutis consuetis, a tergo quarum etiam notatur consensus, & illæ litteræ plumbantur, & registrantē, & harum vigore capitur possessio, & fit publicatio resignationis, & ita regulariter obseruatur. aliqñ tñ supplicatio resignationis simplicis signata Cardinali Præfecto. † Signaturæ gratię nā
25 postq aliqs Referendarius apposuit manū in capite ipsius supplicationis, ipse Cardinalis signat ī loco vbi
26 solet signare Papa † his verbis, concessum, vt petitur,
27 in præsentia D. N. Papæ P. Pau. † Cardinalis Parisius, & in margine clausularū, cōcessū P. P. Card. Parisius, vel apponit manū Prelatus deputatus, vt infra dicet, & hæ ēt supplicationes ita signatæ expediunt eo mō, vt supra dictū est, & quia materia nedū est vtilis, sed frequēs, nō ab re erit ponere formā supplicationū, & primo supplicationis resignationis in fauorē, postea resignationis, cū reseruatione fructuū aut pensionis.

Resignatio *Tropien.*

28 BEatissimet Pater.Cum deuotus vester F.M. Rector parochialis Ecclesiæ S.Mariæ de Bello Monte Tropien. diœcesis,cui aliàs de canonicatu & præbenda Ecclesiæ Tropienensi,certo tunc expresso modo vacantibus auctoritate Apostolica per S.V.cum hoc,quod ipse dictam parochialem Ecclesiam per eum iam tunc obtentam infra certum eidem tunc expressum,& hodie nondum elapsum tempus dimittere omnino teneretur,prouisum, seu prouideri mandatum extitit;propterea,& ex certis alijs causis animum suum mouentibus dictam parochialem Ecclesiam in Sanctitatis Vestræ vel alterius ad id potestatem habentis manibus sponte & liberè resignare proponat, & ex nunc resignet.Supplicat humiliter S.V.deuotus illius orator L.M.clericus Tropien.vtriusque Iuris Doctor,quatenus resignationem huiusmodi admittentes,ac specialem sibi gratiam facientes parochialem Ecclesiam prædictam, cuius & illi forsan annexorum fructus &c.24.ducatorum auri de Camera, secundum communem extimationem valorem annuum non excedunt,siue præmisso,siue alio quouis modo,aut ex alterius cuiuscumque persona,seu per similem dicti Fabij,vel cuiuuis alterius resignationem de illa in Romana Curia,vel extra eam, etiam coram Notario publico,& testibus sponte factam,vnionis &c.dissolutionem aut constitutionem execrabilis vel assecutionem &c.vacet,etiam si deuoluta affecta specialiter vel alias ex quauis causa in litteris etiam dispositiue exprimenda generaliter reseruati,litigiosi.cuius litis status &c.existat eidem oratori conferre,& de illa etiam prouidere dignemini de gratia speciali.Non obstan.constitutionibus & ordinationibus Apost. cæterisque contrarijs quibuscumque cum clausulis opportunis.

Fiat vt petitur.

ET cum absolutione a censuris ad effectum &c.& eiusdem oratoris dispensationes vtriusque & vltimus dictæ Parochialis Ecclesiæ vacationis modus,etiamsi ex illo quæuis generalis reseruatio, etiam in corpore iuris clausa resultet,nec non litis & causæ si quæ sint status & merita nominaque & cognomina Iudicum & collitigantium,ac ius & tituli illorum,ac concessiones,& prouisiones dicti Fabij aliorumque quorumcumque,etiam causæ annullatiuæ,& infectiuæ,etiam proprij tituli, ac litis habeantur pro expressis,seu in toto,vel parte exprimi possint in litteris,& cum clausula generalem reseruationem importante ex quauis causa in litteris,etiam dispositiue exprimenda,& de admissione resignationi huiusmodi,ac prouisione dictæ Parochialis Ecclesiæ pro præfato oratore, quatenus illi locus sit. Ita quod litteræ desuper in forma gratiosæ subrogationis,etiam quoad possessionem gratiæ, si neutri, si nulli,si alteri perinde,& etiam valere simplicis prouisionis simul, vel ad partem expediri possint, & cum derogatione regularum de non subrogantibus,non collitigantibus,quia non in potentiorem, ac de annali possessore &c.quoad primam eius partem,necnon Iurispatronatus quatenus de illo existat, quod dispositiue In litteris exprimi possit,videlicet si laicorum tantum,etiam nobilium,ac illustrium,eisque ex fundatione,seu dotatione competat pro medietate,alias seu si litigiosa,vel deuoluta sit in totum latissime extendendum,& cum suspensione quarumcumque specialium, vel generalium, etiam mentalium reseruationum,vnionum,suppressionum mandatorum,etiam de prouidendo expectatiu.& aliarum quarumcumque gratiarum,præuentionum,facultatum,& indultorum,quibusuis etiam sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus,ac eis etiam in nullius fauorem quomodolibet concessorum &c.cum decreto de super opportuno,quod se ad præmissa minime extendant in litteris latissime extendendum, citra tamen accessum,& regressum,ac de consensu coadiutorias,& quod præmissorum omnium,& singulorum,etiã fructuum &c.augendo,vel minuendo inuocationum,denominationum,annexorum, qualitatum, nuncupationum aliorumque necessariorum maior,& verior specificatio,& expressio fieri possit in litteris, Fiat V.

Et committatur in forma dignum nouissima viciniori.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum,Kalendis Iunij,Anno duodecimo.

Missa VI.Iunij M.Pro.Dat.fol.168.

R. A. Iacobatius pro Reuerendissimo D.Vicec.B. Amerinus.

Resignatio

Resignatio simplex *Auximan.*

29 BEatissimet Pater Cum deuotus vester P.C,prebyter Auximan.diœcesis aliunde habens, vnde se commode sustentare possit,certis ex causis animum suum mouentibus Canonicatum,& præbendam collegiatę Ecclesiæ S.Donati terræ Montisfani dictæ diœcesis,quos certiratis vestræ,vel alterius ad id potestatem habentis manibus sponte & libere resignare proponat,prout resignat de præsenti.Supplicat igitur humiliter Sanctitati vestræ deuotus illius orator C.C. Clericus dictæ diœcesis ipsius P.frater Germanus,quatenus resignationem huiusmodi admittentes,sibique specialé gratiam facientes Canonicatum, & Præbendam præfatos quorum & illis forsan annexorum fructus &c.xxiiij.ducatorum auri de Camera secundum communem æxtimationem valorem annuum non excedunt,siue præmisso,siue alio quouis modo,aut ex alterius cuiuscumque persona,seu per similem dicti Popilij,vel cuiuuis alterius de illis in Romana Curia,vel extra eam,etiam coram Notario publico,& testibus sponte factam resignationem vnionis &c.dissolutionem,aut assecutionem &c.vacent, etiam si deuoluti effecti,sacerdotales specialiter,vel aliàs ex quauis causa in litteris etiam dispositiue exprimenda generaliter reseruati,litigiosi, cuius litis status &c.existant eidem oratori conferre,& de illis etiam prouidere. Non obstantibus cõstitutionibus,& ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Ecclesiæ statutis &c.etiam de optando maiores præbendas,etiam iuramento &c.roboratis priuilegijs quoque indultis, & litteris Apostolicis eidẽ Ecclesiæ,illiusque capitulo,Canonicis,& quibusuis alijs personis,sub quibuscunque tenoribus ac formis,ac cũ quibusuis clausulis & decretis in contrarium quomodolibet cõcessis,&c. Quibus omnibus etiam si de illis, &c. latissime,&c. derogare placeat cæterisque contrarijs quibuscumque,cum clausulis opportunis.

Concessum vt petitur in præsentia Domini nostri P.Pau.Cardin.Parisius.

ET cum absolutione a censuris ad effectum,&c.Et quod verus & vltimus dictorum canonicatus & præbendæ vacationis modus,etiam si ex illo quæuis generalis reseruatio, etiam in corpore iuris clausa resultet,nec non litium & causæ si quæ sint status & merita nominaque & cognomina iudicum & collitigantium,ac ius & tituli illorum ac concessiones & prouisiones dicti Pompilij aliorũq; quorumcumque,etiam causæ,etiam proprij tituli ac litis habeantur pro expressis,seu in toto vel parte exprimi possunt in litteris.Et cum clausula generalem reseruationem importante ex quauis causa in litteris etiam dispositiue exprimenda,& de admissione resignationis huiusmodi ac prouisione dictorum canonicatus & præbendæ pro eodem oratore cum opportuna gratificatione quatenus illi locus sit.Ita quod litteræ desuper per viam gratiosæ vel alterius subrogationis,etiam quoad possessionem gratiæ,si neutri,si nulli,si alteri perinde & etiam valere simplicis prouisionis,prout melius videbitur simul vel ad partem expediri possint.Et cum derogatione regularum de non subrogandis nõ collitigantibus,quia nõ in potentiorem,ac de annali possessore,quoad primam eius partem ac statutorũ &c.etiam de optando,&c.ac priuilegiorum nec non iurispatronatus,quatenus de illo existant,quod dispositiue in litteris regula contraria non obstante exprimi possit,citra tamen illius approbationem videlicet si laicorum tantum,etiam nobiliũ ac Illustrium,eisque ex fundatione seu dotatione cõpetat pro medietate,alias seu si ipsorum & clericorum mixtim seu clericorum tantum aut litigiosi vel deuoluti sint in totum in litteris latissime extendendis,& cum suspensione quarumcumqe specialium vel generalium etiam mentalium reseruationum vnionum,suppressionum,mandatorum etiam de prouidendo expectatiuarum & aliarum gratiarum,præuentionum, facultatum, quibusuis etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus,ac eis etiam in nullius fauorem quomodolibet concessorum, cum decreto desuper opportuno,quod se ad præmissa minime extendant in litteris latissime extendendis, citra tamen accessum & regressum ac de consensu coadiutorias,& Seminariis Ecclesiasticis, factas vniones,&c.Et quod præmissorum omnium & singulorum etiam fructus,&c.augendo vel minuendo cognominum,inuocationum,denominationum,qualitatum,aliorumque circa præmissa necessariorum,maior & verior specificatio & expressio fieri possit in litteris. Et committatur in forma dignum nouissima. Concessum P. Pau.Cardin. Parisius.

Datum Romæ V.Idus Octobris,Anno IX.

Missa XVIII.Nouembris.A.Dat.

R.Felix.Al.pro Reuerendissimo D.V.

G.A.

30 BEatissime pater, Cum deuotus vester P.B. Ciuitatis Castelli diœcesis aliunde habens vnde commode sustẽtari possit, certis ex causis animum suum mouentibus vnam Sancti Donati de Feruento de Montorio, & alteram rurales & sine cura Ecclesias seu Capellas Sancti Blasij de Castro veteri dictę diœcesis quas obtinet in Sanctitatis Vestræ, vel alterius ad id potestatem habentis manibus sponte & libere resignare proponat, prout resignat de præsenti. Supplicat igitur humiliter Sanctitati vestræ deuotus illius orator C.P. Clericus Cortonensis diœcesis quatenus resignationem huiusmodi admittentes, seu admitti mandantes, sibique specialem gratiam facientes Ecclesias seu capellas præfatas, quæ personalem residentiam non requirunt, ac quarum & illis forsan annexorum fructus insimul viginti quator ducatorum auri de Camera secundum communem æxtimationem valorem annuum non excedunt. Siue præmisso siue alio quouis modo, aut ex alterius cuiuscumque persona seu per similem vel liberam dicti Pompilij, vel cuiuslibet alterius de illis in Romana Curia vel extra eam etiam coram Notario publico & testibus sponte factam resignationem vnionis &c. dissolutionem aut assecutionem, &c. vacet etiam si deuolutæ affectæ specialiter vel alias ex quauis causa in litteris etiam dispositiue exprimenda generaliter reseruate litigiose cuius litis status, &c. existat eidem oratori conferre & de illis etiam prouidere dignemini de gratia speciali. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis ceterilque contrariis quibuscumque cum clausulis opportunis.

Concessum, vt petitur, in præsentia domini nostri Papæ G. Bastonus.

ET cum absolutione a censuris ad effectum, &c. Et quod eiusdem oratoris dispensationes, veruſque & vltimus dictarum Ecclesiarum seu capellarum vacationis modus, etiam si ex illo quæuis generalis reseruatio etiam in corpore iuris clausula resultet, nec non litis & causæ si quæ sint status & merita nominaque & cognomina iudicum & collitigantium, ac ius & tituli illorum ac concessiones & prouisiones dicti Pompilij aliorumque quorumcumque etiam proprij tituli ac litis habeantur pro expressis, seu in toto vel parte exprimi possint in litteris. Et cum clausula generalem reseruationem importante ex quauis causa in litteris etiam dispositiue exprimenda, & de admissione resignationis huiusmodi ac prouisione dictarum Ecclesiarum seu capellarum pro eodem oratore cum opportuna gratificatione, quatenus illi locus fit in litteris latissime extenden. & quod litteræ in forma simplicis prouisionis gratiosæ subrogationis etiam quoad possessionem cum derogatione regularum de non subrogandis non collitigantibus, quia nõ in potentiorem ac de annali possessore &c. &c. quo ad primam eius partem gratiæ, si nulli, si alteri perinde & etiam valere simul vel ad partem expediri possint. Et cum suspensione quarumcumque specialium vel generalium etiam mentalium reseruationum, vnionum, supprssionum mandatorum, etiam de prouidendo expectatiuarum, & aliarum gratiarum præuentionum, facultatum, indultorum, quibusuis etiã Sanctę Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus ac eis etiam in nullius fauorem quomodolibet non tamen Seminariis Ecclesiasticis concessis, &c. Cum decreto desuper opportuno quod sead premissa minime extendat in litteris latissime extenden. citra tamen accessum & recessum ac de consensu coadiutorias. Et quod pmissorum omnium & singulorum etiam fructus augendo, vel minuendo ac diuidendo inuocationum denominationum aliorumque circa præmissa necessariorum maior, & verior specificatio, & expressio fieri possit in litteris simul vel ad partem expedien. & committatur in forma dignum nouissima. Concessum G. Baston.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Idibus Iunij, Anno Secundo,

Missa XIX. Iunij E. pro Dat.

I. Maffeus pro Reuerendissimo D. Vic.

B. Amerinus.

A tergo postea adest signum registri, & nota præstiti consensus.

Resignatio

31 BEatissime ꝑ Pater. Cum deuotus S.V.N. clericus Ianuensis, qui aliunde etiam in redditibus Ecclesiasticis habet unde commode sustentari potest, ex certis causis animum suum mouẽtibus parochialem Ecclesiam sancti Angeli terræ murris vallium Firmanen. diœcesis, quam obtinet, in manibus S. V. sponte & libere resignare proponat, prout resignat de ꝑsenti, supplicat humiliter idem S.V. deuotus illius orator A. Clericus Consentiñ. quatenus resignationem huiusmodi admitteñ. sibique specialem gratiam facieñ. Ecclesiam prædictam, cuius & illi forsan annexorum fructus 80. ducat. aur. de Cam secundum communem æstimationem vel. ann. non excedunt, siue præmisso, siue quouis alio modo, aut ex alterius cuiuscumque persona seu per liberam resignationem dicti N. vel cuiusuis alterius de illo in Romana Curia vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam aut assecutionem, &c. aut dissolutionẽ, &c. vacet, &c. etiam si deuoluta, affecta, specialiter vel alias ex quauis causa in litteris etiam dispositi, exponenda generaliter reseruat. litig. cuius litter. status existat eidem oratori conferre & de illa etiam prouidere dignemini de gratia speciali, non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis certisque contrarijs quibuscumque, &c. cum clausulis opportunis.

Fiat, vt petitur.

ET cum absolutione à censuris ad effectum, &c. & quod dicti oratoris dispen. veruſque vltimus Parochialis Ecclesiæ Sancti Angeli vacationis modus, etiam si ex illo quæuis generalis reseruatio & in corpore iuris clausa resultet nec non litis & causæ si quę sint status & merita nominaque & cognomina iudicum & collitigan. ac ius & tituli illorum ac concessionem & promissionem dicti N. aliorumque quorumcumque annullat, & infect. causęque etiam annullatæ & infectæ etiam proprij tituli ac litis habeantur pro expressis, seu in toto vel in parte exprimi possint in litteris & cum clausula generalem reseruationem importan. ex quauis causa in litteris etiam dispensatione expedienda & de admissione resignationis ac prouisionę parochialis huiusmodi pro eodem oratore vt supra. Ita quod litteræ desuper in forma gratiosa subrogationis etiam quo ad possessionem gratiæ, si neutri, si nulli si alteri, perinde etiam valere simplicis prouisionis simul, vel ad partem ex pat. possit. Et cum derogatione de annali possessore quo ad eius primam partem, & de non subrogan. collitigand. quatenus, &c. Nec non iuris patronatus quatenus de illo, existat & opus sit, etiam si Laicorum tantum, etiam nobilium & illustrium, eisque ex fundatione dotatione competat pro medietate, alias seu si litig. vel deuoluta sit in totum latissime extenden. Et cum suspensione quarumcumque specialium vel generalium etiam mentalium reseruation. vnion. &c. suspension. &c. suppression. &c. mandator. &c. etiam de prouiden. & aliarum quarumcumque gratiarum, &c. quibusuis, &c. etiam Cardinalibus, aut alias quomodolibet concessis & cum decreto, &c. Datum Romæ, apud Sãctum Petrum Kalen. Decembris Ann. VI. Missa VI. Decembris E. pro. Dat. & R. N. Masseus pro Reuerendissimo D. Vic. B. Amot.

Hæc est forma supplicationis resignationis factæ
* in manibus Papæ ad fauorem alicuius vt omnes* cu-
* riales sciunt, est stilus* vulgatissimus, & tradit Mãdos.
32 de infir. relign. q. 9. num. 2. & q. 17. num. 9. & sit in papyro, vt omnibus notũ est, & tradit Rebuff. in prax.
tit. bull. declar. num. 12. ponitur, q. in capite, & in me-
33 dio Diœcesis, vbi situm est beneficium Firman. Mediolanen. Bononien. Neapolitan. & ita communiter*
practicatur, ex quo collige quod quamuis resignans
vel resignatarius sint alterius Diœcesis, nihil ominus
34 ponitur in prædicto loco diœcesis, in qua situm est
beneficium, & non illa resignantis, vel resignatarij, q̃
35 ponitur in corpore vt infra dicetur. in capite etiam,
* in dextera parte, ponitur resignatio, & in hoc* stilus
modernus est diuersus ab antiquo, nam antefanct. me
36 mo. Gregori. XIII. ibi ponebatur resignatio in fauorem presbyteri aut Clerici diœcesani aut alterius loci
& ita practicabatur tempore Pauli III. Iulij. III. Pauli
IIII. & Pij IIII. ac Pij V. vt omnes solicitatores sciũt,
& hoc modo vidi plures supplicationes. Matthæus
Contarellus Cardinalis Sancti Stephani vir eruditissimus & in hisce materijs excellẽtissimus pro Datarius
in Pontificatu D. Gregorij XIII. mandauit vt non ap-
ponerent illa verba in fauorem, tanquam non necessaria & suspecta, ut ostendi li. 1. q. 3. neq; in capite neq;
* in corpore, & tunc cœpit * practicari vt apponatur
dũtaxat resignatio, & ita vidi infinitas supplicationes,
postea autem compositores supplicationum addide-
* runt simplex, ita ut hodie * communiter soleat poni,
resignatio simplex, namque ille renunciat simpliciter
in manibus Papæ, qui postea ad preces resignatarij ei
37 dictum beneficium resignatum cõfert Feder. de Sen.
in tract. de permut. benef. q. 29. nam Papa non habet
respectum ad mentem resignantis, sed ad supplicatio
nem humiliter sibi factã à resignatario, Boer. in tract.
de auct. leg. a lat. n. 127. Redoan. de Simon. par. 1. c. 27.
38 n. 17. & ab eo dictus resignatarius habet ius & tnon à
resignante, Cassad. dec. 15. sub n. 1. de preben. Mando.
regul. 33. de signa. per siat. quæstio. 7. numero octauo
39 & quamuis ita dicatur, videtur de* stylo facta in fauorem, Cassad. decis. 10. numero 10. de concess. præb.
propter correspectiuitatem, quia vnus renunciat, alter supplicat, ad no. per Fel. in capitu. pastoralis de rescr. & dixi li. 1. q. 3. col. vlt. & licet Copistæ & compositores supplicationum apponãt hmõi verbum simplex
nõ tamen hæc erit simplex resignatio eo modo, vt fit
coram ordinario vel coram Papa absque prouisione,
vt dixi in principio dictę q. 3. lib. 1. & infra dicetur, sed

potius in fauorē,vt supra dictū est,& hoc est de mēte
* Rota.*vt audiui à pluribus excellentissimis Aduocatis,ac dicitur conditionalis resignatio attento quod
40 vnus renunciat alteri supplicat pro†collatione, quamuis in capite vel in corpore non dicatur in fauorē vel
* alias nec alio modo &c.vt fuit resolutum*in vna Tranen.in una Vicentin.Cantoriæ,in alia Firmana Prioratuum corā Cardinali sanctæ Crucis.28.Iunij.1547. vt ipse attestatur decis.150.alias 156.in manuscr.& attestatur etiam Put.decis.523.libro secundo,& in alia Gebbenen.de ann.1534.teste Sarn.decisi.quarta libro primo in manuscript. Crescent.in recollectis,
* manuscri.decis.78.& in vna*Tuden.beneficij coram R.P.D.Blanchetto,vt late dixi dict. q.3. Et quando reseruatur pensio,aut fructus resignati dicitur,vt infra patebit.Et incipit supplicatio, *Beatissime*, quia Pa
41 pa Beatissimus appellatur,Gomes.in cap.1. nu.22. de const.lib.6.Troil.Maluet.de canoniza.sanct.q.1.nu.
17.ac etiā sanctissimus,vt omnibus est notum,*Pater*
42 quia Papa est Pater†omnium,cum vices Dei gerat, c. Lotharius Rex 31.q,2.c.quam graui.de crimine fals. cap.si eo tempore de elect.lib.6.Curt.iun.cons. 157.
43 nu.11.*Deuotus*,quia deuota debet esse†supplicatio.c. 25.exod.*Orator*,quia supplex rogat, M. nomen resignātis supplicātis pro admissione resignationis,opor
44 tet enim vt exprimatur is qui petit,sicuti † dicimus in libello cap.1.vbi Glos.& Doctores de libel. oblat. & in l.1.ff.de eden.*Clericus*,hoc enim exprimi debet in
45 impetrationibus,cap.cum adeo de reseri.vbi Doctores cap.ex litteris transact.*Ianuen.*nam exprimi debet
46 * Diœcesis,†vt communiter de stilo practicatur,& ra
47 tiones tradit Rebuff.in prax.form.signat.colu.4.vers. Megalinen.*Qui aliunde vnde viuere &c.* nam alias † non admitteretur resignatio,ne postea cum dedecore ordinis clericalis mendicet, nisi esset simplex clericus.vt late dixi lib.2.q.6.& lib.3.q.13.& lib.5.q.6.Et
48 si fuerit ordinatus ad titulum illius beneficij,hoc necessario est exprimendum, iuxta decretum Concil. Trident.'& resolutionem Rot. vt dixi dict.lib.2. q.6. *Ex certis causis animum suum mouentibus &c.* Hæc verba apponuntur,quia in resignatione beneficiorū
* requiritur causa,vt late dixi lib.5.Stilus*fuit diuersus nam vsque ad hoc tempus obseruauit,vt in resignationibus,quæ fiunt coram Papa causa non exprimatur,nunc autem apponitur eo modo,vt dictum est supra,lib.5.q.5.n.5.Et quoties apponitur debet verificari,vt dicam lib.10.*Parochialem Ecclesiam,&c.* neces
49 se est enim exprimere qualitatem beneficij,†an sit simplex,vel curatum,cap.cum illis de præb.lib.6.Io.Selu.
* de benef.3.par.q.52.&*communiter alij,ac nomen.
50 Sancti,in cuius†honorem Ecclesia fundata est, cap. quamuis primo,vbi Glos.& Doctor.de præbend.lib.
51 6.& locus†vbi situm est beneficium,alias incertitudo vitiaret prouisionem,cap.2.de elect.lib.6,& Diœcesis
52 * †vbi situm est beneficium,vt communis stilus *obseruat,*Quam obtinet*.nam non potest fieri resignatio de
53 beneficio,quod quis non habet†Roffiniac.de benef. cap.20.nu.7.quia non entium nullæ sunt qualitates l.
54 eius qui prouinciam.ff.si cert.petat.& priuatio†præsupponit habitum l.qui decem.ff.de verb.obligation. neque prætendit ius,Rot.dec.5. de re iudic. per Bisi-
* gnett.Beor.decis.205.nu.8.&*communiter Doctores,vt dixi lib.3.q.1.Nauarr.cons.1.in princ.de reseri
55 pt.*In manibus S.V.*.Nam†quādo resignatio fit in Curia fit in manibus Papæ,& ipse admittit,vt late dixi li.
56 7.*Sponte & libere*, quia†fita debet fieri renunciatio, Host.in summ.tit.de renunc.§.qualiter,Rot. decis.5.
* num.2.eod.tit.communis*opinio,vt dixi supra lib. 1.quæst.1.num.43.renunciatio enim beneficij debet libenter fieri,Card.Zabarell.in cap.dilecti nu.2.de pben.*Resignare proponat*.nāque resignatio†debet fieri de libertate,Bar.Brixien.suis quæst.Dominic. quæ. 6.Imol.in cap.2.de renune.lib.6.& ibi Gemin. num.
* 12.Boer.decis.150.num.5.communis*opinio,vt optime declarauit lib.1.q.13.nume.39.*Prout resignat de
58 præsenti*.Hæc verba sunt†verba præsentis temporis, vt patet ad sensum,& scribit Mandos.de infir. quæst. 9.num.3.*Supplicat humiliter*,quia humiliter preca-
59 tur,†& cum reuerentia,Rebuff.in tract. suppl. in pri-
60 mo tom. constitut. Supplicatio †enim debet petenti prodesse l.rescripta.C.de precib.Impe.offeren.& supplicans humiliter facile obtinet,quæ petit, ad not.in capitu.cum contingat.§.primo de rescript. *Eidem S. V.deuotus illius orator A. &c.* Hic enim est resi-
61 gnatarius,qui petit pro admissione†resignationis, & collatione sibi facienda de beneficio resignato,Cre-†scent.decisi.173.libro primo in manuscr.aliàs autem conficiebatur supplicatio diuersa forma, nam vter-
62 que hoc petebat in narratiua,dicebatur† quod resignās non resignabat,nisi vt admittatur in fauorem talis.& non alias, nec alio modo. teste Mandos. de sign.per fiat.quæstio.7.numero.3.hodie autem illa forma abiit in desuetudinem, & illa clausula fuit sublata, vt dixi libro primo quæstio.3.colum.penult.*Cuius & illi forsan annexorum fructus &c.* regulare enim est,
63 in impetrationibus vt valor annuus†secundum communem extimationem exprimi debeat, vt est nul-
* la, vt fuit pluries resolutum* in Rota, & late de huiusmodi materia dicam infra libro. 10. *Sine præmisso, siue alio quouis modo*. Huiusmodi clausula
64 †operatur,vt veniat omnis vacandi modus,capitu.susceptum vbi communiter DD.de rescrip.libro sexto. vnde stante huiusmodi clausula poterit resignatarius consequi beneficium non solum ex vacatione expressa per resignationem sed etiam vacatione per obitum,& contractum matrimonij, ingressum religionis,&c.Rot.decis.1.de rescript.Soccin.Sen.consil.32. colum.5.lib.1.Bellam.decis.610.Lap.alleg.79.nume. 2.Cassad.decis.5.de præben.Card.consil.30. nume.3. Gemin.consil.79.Cardin.Parisiens.consil.33.numer. 29.vol.3.Crauett.consil.87.num.20.*Aut ex alterius*
65 *cuiusuis persona*.hæc †verba apponi de*stylo Curiæ attestatur Bursat.consilio 394.sub nume.3.& comprehendunt omnem modum vacationis non tantum ex
* persona expressa in litteris, sed etiam ex alia persona quantumuis extranea,Franc.in d.cap.susceptum,Cassan.consil.10.num.11.cum alijs cumulatis per Bursat. dict.consil.394.colum.2.ex* stylo tamen palatij alia
* persona non venit,teste Rebuff.in prax.form.signat. col.12.& fuisse*pluries resolutum attestatur Bursatt. dict.consil.394.num.18.col.4. quod an sit verum, & quomodo procedat infra dicetur.*Seu per liberam re-*
66 *signationem dicti N.vel cuiusuis alterius in Romana curia vel extra etiam coram Notario publico & testibus sponte factam.* † Hæc verba apponuntur, vt si forte resignauerit in Curia vel extra coram Notario & testibus aut alias inualide Papa decernat vacare beneficium,& sic admittit resignationem factam quantumuis inualide,vt sustineatur prouisio facienda in fauorem resignatarij,ita fuerunt huiusmodi verba interpretata in vna * Leodien. canonicatus coram
* Antonio Augustin.24.Februarij 1548. teste Put. decis.duodecimo.de renunc.in manuscr. & dicta verba declarantur per Rebuff.in prax.tit.form. sign. col.13.

folio

folio mihi 100. *Aut affectionem &c.* Hæc verba
67 †capiunt beneficium vacans iam per affectionem alterius,iuxta nota.in cap.de multa,de præben. *etiam si*
68 *deuol.affect.&a.*quid hæc verba significent†ostendit
* pluribus uerbis Rebuff.d.tit.form.signat.fol.101.*cōmunis stylus est,vt prouiso illius beneficij sit valida, etiam si sit deuolutum iuxta terminos c.2.de concess. præben. & reseruatum reseruatione generali vel speciali,non obstante quod hoc non fuerit expressum *litigios.&c.*hoc ponitur ob c.si hi contra vt lit.pendē. in 6.vnde stante hac clausula nihil obstat d.c.& datur
69 clausula cum extinctione†litis quo ad cedentem Put. decis.142.li.1.& 393.li.3.quid hæc verba tunc operētur declarat Put.ex mente Rot.loco cit.*prouidere di gnemini de gratia speciali non obstantibus , &c.* hæc
79 est conclusio in qua petitur†derogatio constitutionū generalium vel specialium vt non obstent iuxta c. cū aliquibus de resct.li.6.Franc.de Marc.decis. Delphin. 1105.par.1.Bursat.cons.406.nu.24.vol.4.& in fine po
71 sita†refertur ex sui propria natura ad omnia præcedē tia,Bart.in l.si idem.ff.de iurisd.omn.Iudic.& in l.talis scriptura in fine ff.de leg.1.Bursat.cons.444.num. 10.
* vol.4.& est*communis opinio omnium DD. & alia in supplicatione exprimuntur,pro ut qualitas beneficij& personarum requirit,de quibus late dicendū erit infra lib.10.

Et hanc primam partē supplicationis Papa signat, fiat,vt petitur,F.& hoc modo signādi supplicationes
* Papam vti,omnes sciunt,nam ita obseruatum * est ab antiquo tempore,vti etiam Deus Optimus Maximus in mundi creatione dixit,fiat lux,& facta est, Gene.1.
72 ita cius Vicarius suam gratiam signat†per fiat, ita Rebuff.in prax in 2.par.signat.num.14.vbi num.16.dicit
73 hoc verbum fiat†significare gratiam fieri de præsenti iuxta illud Euangelij,fiat mihi secundum uerbū tuū, & tradit in Rege Afflict.decis.253.ideo †tatim per se
74 ēta†est gratia, Cald.communiter*receptus in c.quisquis de elect.Felin.in rubr.de const.col.3.Selu.de benef.par.3.q.12.post nu.6.Rebuff in concor.tit.de mā
75 da.apost.§.1.in verbo item dispensatio, & ita signat† solus Papa,vt tradit Mandos.reg.33.de signat.per fiat
76 q.2.num.3.& ideo dicitur latior,fauorabilior,†& potentior signatura, Alc.cons.195.Assumo.post nu.10. vers.ad idem li.2.Sarn.in compend.vtriusq.signat.num.
77 70.& præfertur alijs,vt dicitur in d. reg.de non Iudi. & Papa vt plurimum signat supplicationes in sua camera præsente† Datario,nam princeps leges etiam potest facere in suo cubiculo,Cyn.in l.humanum C.de leg.Bonif.de Vitall.in procem.Clem.§.hęc sanè num. 36.aliquando in plena signatura cōuocatis & præsentibus quibusdam Cardinalibus,& Referendarijs statuta die Martis vel Sabbati.Aliquando verò supplicationes signantur per signaturam per concessum,qua vti
79 tur Cardinalis præfectus signaturæ†gratię, vel alius prælatus deputatus à Papa hoc modo, concessum vt petitur in præsentia D.N.Papę P.Paulus Parisius, concessum ut petitur in præsentia D.N. Papæ B. Cardinalis Trancēsis.vel processum,vt petitur.in præsentia D.N. Papæ V.Boncompagnus,concessum, vt petitur in presentia D.N.Papæ G.Bastonus,& licet hi signent extra
80 præsentiam Papæ,tamen†dicunt, in præsentia,vt tradit Mandos.in d.compend.vtriusque Signa.Staph. de sign.grat.& iust.fol.171.iuxta primam impressionē, & hoc potest sustineri duabus rationibus,vt tradit Mādos.dict.regul.33.Signat.per fiat.q.2.col. 2. vt dicant in presentia,quia signant in Palatio Papæ,vel in vrbe
81 †vbi est Papa leg.præsens & l.sequent.ff.de procura.l. absentem ff.de verb.significor.vel intelligant de presentia ficta circa;quam Princeps fingere potest l.si is qui pro emptore.ff.de vsucap.Cardinal.Paris.consilio 44. numero 8.volum.4.vel quia hoc faciunt de mandato Papæ, vel quia ita a principio faciebant, licet postea vsus aliud obtinuit.Et in his supplicationibus,quæ signantur per Cardinalem Præfectum Signaturæ gratiæ,aut per Prælatum prius apponit manum vnus Referendarius gratiæ in capite in latere sinistro,huc modo A.Glorierius C.Burghesius I.Papius.

Et quia,vt dictum est supra,Signatura per fiat præfertur Signaturæ per concessum,vt dicitur in reg. 29. cancell.de signat.per fiat his verbis.*Item voluit idem Dominus noster,quod cōcurrentibus eadem die super quocunque beneficio per fiat,& cōcessum signaturis. ex eis per fiat,etiam vt petitur habens, alteri per concessum etiam motu proprio habenti præferatur,etiam si in illa per concessum prægnātiores , & quātumlibet priuilegiatiæ essent clausulæ.*An hoc procedat in beneficijs vacantibus per resignationem? & sic an hoc
83 casu habeat locum dicta regula?affirmatiuè †concludendum est,ut etiam firmat Mandos.d.reg.q.7.num. 3.versicu.pro parte & numero 5. & hoc ex verbis dictæ regulæ,& ex ratione,ex uerbis,quia dicit sup quo
84 cunque beneficio;quæ verba sunt admodum generalia leg.1.§.generaliter.ff.de leg.præstan.Calderin.consilio primo de consangu.& affinit.ex ratione;nam ratio hæc est,quod potentia verbi fiat præponitur cuicunque alio verbo præceptiuo, seu demonstratiuo, aut inductiuo,& voluntatem magis deliberatam ostēdit,ac præcisam,quæ ratio comprehendit etiam vacātia per resignationem,& quouis alio modo, vnde nō remanet dubium,accedit.quia in dicta regula subintelligitur verbum vacante, quod si expressum fuisset, omnem modum vacandi comprehenderet, Gemini. numero decimo.Franc.numero tertio. in capitul.susceptum de rescript.libro sexto. & contraria pluribus verbis remouet Mandos.loc.citat.& huiusmodi conclusio exemplificari posset, quoties duæ supplicatio-
85 nes reperirentur signatæ, quarum vna esset per fiat altera per concessum, vt late per eundem Mandos.in prima quęstione.columna secunda. dic.regula. Posset eadem conclusio procedere in impetrationæ,quę fieret de beneficio vacante per renunciationem simplicem,seu liberam dimissionem.In resignatione autem conditionali,etiam si essent decem supplicationes si-
86 gnatæ,illa attenditur,& præfertur, super qua est præstitus consensus à resignante, etiam si esset præstitus super ea,quę fuerit vltimo loco signata, aut super ea, quæ fuerit signata per concessum, vt * communiter omnes DD.concludunt,& ita seruatur de stylo:namque consensus est formalis,& attenditur, vt late concludit Sarnen. de infirmat. quæstio. trigesima prima.
* columna secunda.& est communis opinio. Ex quo
87 infertur resignantem posse,impune †consentire, & prestare consensum secundæ supplicationi signatæ, & non primæ;nam hoc residet in eius arbitrio, ita si-
* gnante. Caslador. * communiter receptus in prax. decisio.prima.numero sexto.in vltim. columna .de
88 renunciat. & ille † secundus resignatarius prefertur
* primo,vt fuit* resolutum in Rota.teste Mocedan.de cisio. centesimaseptuagesimanona . in manuscript. die 23.Ianuarij 1544.& in vna Placentin. Canonicatus octauo Octobris 1548. & in vna Salamantin. etiam Canonicatus 29.Ianuarij 1543.teste Put.decisio.79.titul.de renunciat.in manuscript.Accorambo. decisio.48.Cotta.decis.161. nam licita est pœnitentia

89 tdonec extendatur consensus in Camera vel Cancel-
* laria,vt*pluries fuit resolutum per Rot.ut per Anto.
Aug.decis.250.lib .3.Sarn.decis.20.lib.1.Cott.dec.16.
Accoramb.decis.48.Put.decis.29.de renun.omnes in
manuscr.& late dixi li.1.q.12.nu. 16. Ex quo secundo
* infertur,quod illa conclusio* communiter recepta,
90 vt semel resignans non†possit rursus resignare,vt per
Rebuff.cons.4.& dixi late li.1.q.15.procedit post præ
stitum consensum in Camera,vel Cancellaria,ut dict.
q.15.num.35.ostendi.Tertio infertur,quod alia con
91 clusio,ut resignans†bis,teneatur crimine stellionatus,
Rebuff.cons.90.num.9.& cons.93.num.14.& sit per
iurus,Mandos.de reg.de signat.per fiat.q.7.nu. 2. est
intelligenda post consensum præstitum in grima, &
* ita resident*communiter Doctores. Quarto infero
* verum esse,quod alias dixi,ex*communi sententia,re
92 signatarium†ius habere a Papa,& non a resignãte,Ab
ba.in c.2.de præscr.Cassad.decis.15. post numer. 1.de
præben.namque resignans consentit,vt abdicetur a se
ius,quod habet ex collatione in beneficio resignato,
ius tamen acquiritur resignatario ex prouisione Pa-
93 pæ,mediante consensu ipsius.Quinto inferotquod si
supplicatio fuit resignata ad fauorem resignantis re-
seruatis fructibus,aut pensione, ipse potest simplici-
* ter consentire,ut fuit alias resolutum*in Rota; nam-
24 que quisque potest renunciare fauori suo.Alia uerot
verba secundæ partis supplicationis,& cum absolutio
ne &c.habes latissime explicata per Rebuff.in sua pra
xi.tit.3.pars signat.fol.mihi 107. vsque ad folium 13.
ideo ad illum te remitto,ne videar simplex relator.

Et quia resignanti aliquando reseruantur fructus, aliquando pensio,ideo vtilissimum esse putaui, ponere formas harum supplicationum.

Resignatio cum pensione *Casertan.* *Io.Lambertinus.*

75 BEatissime†Pater:Cum deuotus Sanctitatis vestræ orator Marcellus Viglionus presbyter Neapolitanus, qui senio confectus existit,& nonnulla beneficia Ecclesiastica in Ciuitate,& Diœcesi Neapolit.canonice obtinet, quorũ. inuocationes,situationes,qualitates,& diœceses in literis exprimi,seu pro expressis haberi possint, & ex quorum fructibus &c.& infrascripta pensione annua se commode sustentare potest obtinet certis ex causis ad id animum tuum mouentibus Ecclesiam sine cura Rectoriam,aut alias nuncupatam B.Mariæ de Capella alias Vallefreda in territorio terræ Magdaloni Casertanæ diœcesis,quam obtinet,in Sanctitatis vestræ,vel alterius ad id potestatem habentis manibus sponte & libere reseruatis sibi nihilominus valide infrascriptis,& non alias aliter nec alio modo resignare proponat,prout resignat de præsenti.Supplicat igitur humiliter Sanctitati vestræ tam idem Marcellus, quam deuotus etiã illius orator Ioannes Vincentius de Marinis Clericus Neapolitanus eiusdem Marcelli ex sorore nepos, quatenus resignationem huiusmodi admittentes,seu admitti mandantes,eisque specialem gratiam facientes Ecclesiam prædictã, cuius & illi forsan annexorum fructus &c.sexaginta ducatorum auri de Camera secundum communem extimationẽ valorem annuum non excedunt,siue præmisso,siue alio quouismodo,aut ex alterius cuiuscumque persona, seu per similem dicti Marcelli *vel cuiustuis alterius de illa* in Romana Curia,vel extra eam etiam coram notario publico, & testibus sponte factam resignationem vnionis &c.dissolutionem aut assecutionem &c.vacet etiamsi deuoluta, affecta, electiua,sacerdotalis specialiter,vel alias ex quauis causa in litteris etiam dispositiue exprimenda generaliter reseruata litigiosa,cuius litis status &c.existat Ioanni Vincentio conferre,& de illa etiam prouidere,seu conferri, & prouideri mandare Marcello vero oratoribus prefatis,ne ex resignatione sua huiusmodi nimium dispendium patiatur de alicuius subuentionis auxilio prouidentes pensionem annuam ab omni decima populi,charitatiuoque subsidio ordinario, & extraordinario,& quocumque alio onere quauis etiam apostolica auctoritate, & ex quacumque etiam quãtumuis vrgentissima,& hic necessario exprimenda causa,etiam pro fabrica Basilicæ Principis Apostolorum de vrbe, Cruciata sancta,& tam offensiua quam defensiua expeditione contra Turcas,& alios infideles sanctæ Catholicæ Fidei, etiã ad Imperatoris,Regum,Ducum,& aliorum quorumcunque instantiam Canonice,vel de facto nunc & pro tempore impositis,& imponendis etiamsi in impositionibus huiusmodi pro tempore caueatur expresse,quod pensionarij pro rata pensionum suarum quantumuis exemptarum contribuere teneantur,ac etiam belli, pestis,grandinis, & incendij, siccitatis,tempestatis,alundinis,inundationis,depræ dationis,& cuiusuis alterius amissionis fructuum, & ab omni incursu militum,& a quibusuis alijs inexcogitabilibus,& insolitis casibus,& euentibus pro tempore contingentibus liberam,immunem,& exemptam triginta ducatorum monetæ Regni Neapolitan.super dictæ Ecclesiæ fructibus,reditibus,& prouentibus,quorum medietatem non excedit eidem Marcello quoad vixerit, vel procuratori suo legitimo per dictum Ioannem Vincentium,cuius ad hoc expressus accedit assensus,& successores suos Ecclesiam prædictam pro tempore,quomodolibet obtinentes annis singulis in Ciuitate Neapolitan.vnica solutione videlicet assumptionis B.Mariæ Virginis festiuitate a proxime ventura incipiendo,sub sententijs censuris & pœnis in similibus apponi solitis & consuetis integre persoluendam,vigore litterarum desuper conficiendarum reseruare,constituere, & assignare.Sibique quod dicto Ioanne Vincentio,seu aliquo ex successoribus præfatis in solutione dictæ pensionis in toto uel parte cessante, seu deficientẽ vel illam ad minorem summam reduci,annullari,seu inualidari petente, vel procurante,aut pensione ipsa ex quauis causa nulla & inualida,vel reducibili,seu male,aut nulliter assignata existente, seu dicente,vel allegante,liceat eidem Marcello ad Ecclesiam huiusmodi liberos habere regressum ac accessum & ingressum,illiusque corporalem &c.possessionem per se vel alium,seu alios eius nomine propria auctoritate libere apprehendere,ac tam sui prioris tituli quam super præsentibus conficiendarum litterarum vigore, quas vim validæ,& efficacis prouisionis sibi de illa etiam ex nunc prout ex tunc,& econtra apostolica auctoritate facte habere decernere placeat,absque alia sibi desuper de nouo facienda prouisione,vt prius retinere,concedere, & indulgere digneminí de gratia speciali.Non obstantibus constitutionibus,& ordinationibus apostolicis,cæterisque contrarijs quibuscumque,cum clausulis opportunis.

Concessum,vt petitur,in præsentia domini nostri Papæ P. Pau. Card. Parisius.

ET cum absolutione a censuris ad effectum, &c.Et quod dictorum oratorum dispensationes,ve rusque,& vltimus dictæ sine cura Ecclesiæ vacationis modus etiamsi ex illo quouis generalis reseruatio,etiam in corpore iuris clausa resultet,necnon litis & causæ si quæ sint status, & merita nominaque,& cognomina graduum,& qualitatum Iudicum,& collitigãtium,ac ius & tituli illorum,ac concessiones &c.seu prouisiones dicti Marcelli aliorumque quorumcunq; etiam causæ proprij tituli,ac litis habeantur pro expressis,seu in toto vel parte exprimi possint in litteris,& cum clausula generalem reseruationem importante ex quauis causa in litteris etiam dispositiue exprimenda,&de ad missione resignationis huiusmodi,ac prouisione dictæ sine cura Ecclesiæ pro Ioanne Vincentio cũ opportuna gratificatione,quatenus illi locus fit,necnon reseruatione pensionis annuæ triginta ducatorum monetæ prædictæ libere &c.quæ transeat ad successores,& solui debeat in loco & terminis supradictis,ac cum decreto,quod dicta pensio ex quauis causa quantumuis vrgentissima ad minorẽ summam reduci,annullari,seu inualidari etiam ad eorumdem successorum instantiam nullatenus possit,neque debeat,necnon regressu &c.præfato in euentum non solutionis &c.dictæ pensionis, & alias prout supra pro Marcello oratoribus præfatis modo & forma præmissis, quæ hic pro sufficienter repetitis ad partem habeantur pro Marcello oratoribus præfatis,modo & forma præmissis, quæ hic pro sufficienter repetitis ad partem habeantur in litteris latissime extendendis, & quod litteræ in forma simplicis prouisionis gratiosæ subrogationis etiam quoad possessionem cum derogatione regularum de non surrogandis non collitigantibus,quia non in potentiorem, ac de annali possessore, &c.quoad primam eius partem gratiæ si neutri si nulli si alteri perinde,& etiam valere,aut alia vtiliore via fatendo,etiamsi opus fuerit sibi ius competere,& causas propter quas simul, vel separatim expediri possint,& cum derogatione Iurispatronatus,quatenus de illo existat,quod dispositiue in litteris si videbitur si laicorum tantum etiamsi nobilium,ac illustrium eisq; ex fundatione,vel dotatione competat pro medietate alias,seu si litigiosa,vel deuoluta sit in totum pro dictis oratoribus in litteris latissime extendenda.Et cum suspensione quarumcunque specialium , vel generalium etiam mẽtaliũ reseruationum vnionum,suppressionum,mandatorum,etiam de prouidendo expectatiuarũ,& aliarum quarumcunque gratiarum,præuentionum,facultatum,& indultorum , quibusuis etiam sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus,ac eis etiam in nullius fauorem quomodolibet,non tamen Ecclesia sticis Seminarijs concessorum.Cum decreto desuper opportuno,quod se ad præmissa minime extendant in litteris latissime extendenda citra tamen accessum,& regressum,ac de consensu coadiutorias, quod præmissorum omnium & singulorum etiam fructus &c. augendo inuocationum,denominationum,annexorum,qualitatum,nuncupationum, aliorumque circa præmissa necessariorum maior & verior specificatio,& expressio fieri possit in litteris simul vel ad partem expediendis &c.Et quoad prouisionem in forma dignum nouissima. Concessum P. Pau. Cardin. Parisius.

Datum Romæ apud S.Petrum Idibus Februarij anno octauo.

Missa XXIII.Februarij A.Dat.XV.fol.168.

B. A.

Cessio cum reseruatione fructuum pro Cardinale. *Gebennen.*

76 BEatissime † Pater.Cum deuota Creatura vestra Vincentius tituli sancti Clementis præsbyter Cardinalis Montis Regalis nuncupatus,qui Prioratum Sanctæ Mariæ de Contamina Cluniacensis ordinis Gebennensis diœcesis in part.Sabaudiæ in commendam ad eius vitam ex concessione, & dispẽsatione Apostolica obtinet,ex certis causis animum suum mouentibus commendæ huiusmodi necnon omni,& cuicunque iuri sibi in dicto prioratu,vel ad illum quomodolibet competenti in manibus Sanctitatis vestræ,reseruatis sibi nihilominus valide infrascriptis,& non alias aliter,nec alio modo,sponte,& alias libere cedere proponat,& ex nũc cedat ; Supplicat igitur humiliter Sanctitati vestræ, tam dicta creatura,quam etiam deuotus eiusdem Sanctitatis vestræ orator Philibertus Millietus Clericus Grationopolitanæ diœcesis Magister in Theologia, quatenus cessionem huiusmodi admittentes,dictoque Philiberto,vt commodius sustentari valeat de alicuius subuentionis auxilio prouidentes,ac specialem gratiam facientes,Prioratum præfatum,qui forsan conuentualis existit,cuique cura Parochianorum non imminet animarum,ac cuius & illi forsan annexorum fructus &c. CM. ducatorũ auri de Camera secundum communem extimationem valorem annuum non excedunt. Quouismodo & ex cuiuscunque persona,seu per liberam cuiusuis resignationem de illo in Romana Curia,vel extra eam etiam coram Notario publico,& testibus sponte factam,aut constitutionem execrabilis,vel assecutionem, &c.vacet etiamsi deuolutus affectus specialiter,vel alius ex quauis causa etiam dispositiue exprimenda generaliter reseruatus, electiuus,curatus,cura iurisdictionali litigiosus,cuius litis status &c.existat Philiberto,qui monasterium,abbatiam forsan nuncupatum Sanctæ Mariæ vallis Alpium Cistercien.cuius fructus &c. ad quinquaginta florenos auri in libris cameræ Apostolicæ taxati reperiuntur,necnon Prioratum Conuentualem sancti Petri de Lemenco sancti Benedicti ordinum,eiusdem Gebennensis diœcesis,cuius fructus &c.CC.ducatorum auri de Camera secundum extimationem eandem valorem annuum non excedunt,& quibus cura parochianorum etiam non imminet animarum ex simili concessione,seu dispensatione in eandem commendam ad vitam obtinet per cum quoadduxerit etiam vna cum Monasterio,& Prioratu obtentis huiusmodi tenendum,&c.Ita quod liceat sibi de fructibus,&c.disponere alienatione,&c.Interdicta commendare, Creaturæ vero prælatis ne ex cessione sua nimium dispendium patiatur,sed vt statum suum iuxta Cardinalatus sublimitatem decẽtius tenere valeat de alicuius sub-

ius subuentionis auxilio prouidētes sibi omnia & singula fructus,&c.iura,census,decimas,obuētiones,oblationes,& emolumenta ordinaria,& extraordinaria in quibuscunq; rebus consistentia dicti Prioratus de Contamina,ac illi annexorum membrorum,& pertinentiarum quorumcunq; per eandem creaturam, quoad vixerit, etiā vna cum sancti Clementis,quæ titulus sui Cardinalatus existit,ac omnibus & singulis alijs cathedralibus, etiam metropolitanis,& patriarchalibus Ecclesijs ac monasterijs,etiam consistorialibus,Prioratibus,Preposituris præceptorijs etiam Conuentualibus Generalibus,& electiuis,dignitatibus,etiam maioribus, & principalibus personatibus,administrationibus,& officijs,cæterisque beneficijs Ecclesiasticis cum cura,& sine cura sæcularibus, ac dictorum,& quorumuis aliorum ordinum,ac etiam militiarum,ac hospitalium,etiam sancti Ioannis Hierosolymitani regularibus,quæ ex quibusuis concessionibus,& dispensationibus Apostolicis in titulum commendam,administrationem,ac alias quomodolibet obtinet,& imposterum obtinebit quæcunq;,quotcunq;,& qualiacunque sint,ac fructibus &c.Ecclesiasticis etiam loco pensionum annuarum,necnon pensionibus annuis super similibus fructibus &c.sibi reseruatis,& assignatis,reseruandisq;,& assignandis,quos & quas ex similibus cōcessionibus,& dispensationibus percipit,& percipiet in futurum per se,vel alium,seu alios eius nomine propria auctoritate libere percipienda, colligenda, leuanda,exigenda,recipienda,recuperanda,arrendanda,locāda, dislocanda,ac in suos vsus & vtilitatem conuertenda,loco pensionis annuæ,excepta tamen summa quinquaginta scutorum aureorum per eandem creaturam ipsi Philiberto quoad vixerit,& quibuscunq; successoribus suis eiusdē Prioratus de Contamina Prioribus,seu perpetuis commendatarijs annis singulis præfata reseruatione durante pro vna,videlicet in B.Ioannis Baptistæ a proxime futura incipiendo , & altera medietatibus summæ quinquaginta scutorum huiusmodi in Domini nostri Iesu Christi natiuitatum festiuitatibus præstanda,& persoluenda, qua contenti esse debeant,nec quicquam aliud,siue alimentorum,siue alia quantumcunque graui causa petere possint,necnon collationem,prouisionem,præsentationem,electionem,institutionem, & quamuis aliam dispositionem omnium,& singulorum beneficiorum,& officiorum Ecclesiasticorum cum cura,& sine cura sæcularium,& dicti,ac etiam aliorum quorumuis ordinum regularium ad collationem,prouisionem,præsentationem, electionem,institutionem,& quamuis aliam dispositionem abbatis, seu perpetui Commendatarij pro tempore existentis,Prioratus de Contamina huiusmodi de iure,consuetudine,priuilegio,ac alias quomodolibet pertinētes illarum vacatione pro tempore occurrente per eandem creaturam,etiam quoad vixerit, aut Vicarium , seu Vicarios ad id per eam pro tempore deputandum,seu deputandos in omnibus & per omnia,prout ipsa creatura ante cessionem huiusmodi tam sua ordinaria auctoritate,quam vigore indulti apostolici sibi desuper concessi poterat,& alias iuxta eiusdem indulti formam,& tenorem faciendas,ac destitutionem,& deputationem quorumcunque Vicariorum,officialium, & ministrorum dicti Prioratus de Contamina illiusque omnimodam iurisdictionem,& auctoritatem.Ita quod ipsa creatura super præmissis omnibus & singulis,seu eorum aliquo per dictum Philibertum,& eius successores præfatos,aut alium,seu alios quoscunque Prioratum de Contamina huiusmodi,in titulum,vel commendam,aut alias quomodolibet pro tempore obtinentes nullatenus molestari, perturbari,vel inquietari valeat ipsius Philiberti expresso ad hoc accedente consensu,reseruare,cōcedere,& assignare sibique,quod Philiberto,aut aliquo ex successoribus præfatis per se,vel per alium,seu alios directe, vel indirecte eandem creaturam super perceptione,&c.ac collatione,&c.& alijs præmissis quacunque occasione,vel causa,seu prætextu,vel quæsito colore molestante,perturbante,vel impediente , seu quicquam aliud vltra quinquaginta scuta præfata,quocunq; prætextu,siue occasione,vel causa,aut alias quomodocunq; exigere,&c. intense, aut alias reseruationem,concessionem,& assignationem præfatas quomodolibet impugnante,vel inualidari,procurante,aut contra eas aliquid dicente,vel allegante,&c.seu reseruatione,&c.ipsa nulla inualida,aut irrita ex quauis causa existente liceat eidem creaturæ ad dictum Prioratum de contamina liberum habere regressum , illiusque corporalem,&c.possessionem per se,vel alium,seu alios eius nomine propria auctoritate libere apprehendere,ac vigore prioris commendæ sibi de illo facto absque alia sibi desuper de nouo facienda commenda,vt prius etiam vna cum sancti Clementis,ac omnibus & singulis alijs Ecclesijs , &c. Monasteriis &c.beneficijs,&c.per eum obtentis,& obtinendis,&c.ac fructibus,&c.& pensionibus,&c.sibi reseruatis, & reseruandis præfatis retinere in omnibus,& per omnia perinde,ac si cessionem huiusmodi minime fecisset,indulgere irritumque decernere dignemini de gratia speciali.Non obstantibus præmissis,ac quibusuis Apostolicis, ac in prouincialibus , synodalibus,& generalibus Concilijs editis,generalibus,vel specialibus constitutionibus,& ordinationibus,nec non Cluniacen.Ordinis,& Prioratus de contamina præfatorum,ac Monasterij,vel alterius regularis loci,a quo ipse Prioratus forsan dependet etiam iuramento,&c.roboratis statutis,&c.priuilegijs quoque indultis, & litteris Apostolicis illis,eorumque Abbatibus,superioribus,Conuentibus , & personis , sub quibuscunque tenoribus , & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs,alijsque efficacioribus , & insolitis clausulis,necnon irritantibus,& alijs decretis , etiam motu proprio , &c.& consistorialiter etiam contra commendas,aut alias in contrarium singulorum præmissorum quomodolibet concessis, &cætera,& viribus omnibus, etiamsi de illis,&c.eorum tenores,&c.latissime derogare placeat,cæterisque contrarijs quibuscunque cum clausulis opportunis.

Fiat vt petitur F.

Et cum absolutione a censuris ad effectum,&c.& quòd creaturæ obstantiæ, & beneficiales illiusque,ac non tamen super defectu natalium Philiberti præfatorum dispensationes, veruscq; & vltimus dicti Prioratus de Contamina vacationis modus , etiamsi ex illo quæuis generalis reseruatio,etiam in corpore iuris clausa resultet,necnon litis & causæ si quæ sint status,& merita nominaque,& cognomina Iudicum,& collitigantium,eorumque,ac dictæ creaturæ,necnon quorumcunque

cunque aliorum collationes,prouisiones,commendæ,concessiones,aliaque iura,& tituli,etiam nulli,& infectiui causæque etiam illorum annullatiuæ,& infectiuæ,ac litis,& possessionis habeantur pro expressis,seu in toto,vel parte exprimi possint.Et cum clausula generalem reseruationem importante ex quauis causa,etiam dispositione exprimenda.Et de admissione cessionis, ac commenda Prioratus de Contamina huiusmodi ad vitam præfati Philiberti , quatenus ita commendari consueuerit , etiam vna cum Monasterio,& Prioratu de Lemenco præfatis teneren.&c.Ita quod liceat sibi de fructibus, &c. disponere,vt supra pro eodem Philiberto latissime extendendis.Et quod litteræ desuper etiam in forma similis commendæ gratiosæ surrogationis,etiam quoad possessionem gratiæ,si neutri , si nulli,si alteri, perinde,& etiam valere cum gratificatione opportuna,quatenus illi locus sit,simul, vel separatim expediri possint.Et de reseruatione,&c.omnium & quorumcunque fructuum,&c.propria auctoritate percipiendorum,&c.ac collationis,&c.beneficiorum,&c.cum regressu in molestationis, &c.& singulos alios euentus præmissos,ac decreto,& alijs præmissis pro dicta creatura latissime extendendis, & derogatione,de subrogandis collitigantibus,attento,quod non in potentiorem,ac de annali possessore,&cæt. quoad primam eius partem regularum Sanctitatis vestræ,necnon constitutionum,statutorum,&c. priuilegiorum,indultorum,& litterarum præfatorum, aliorumque quomodolibet contrariorum latissime extendenda,quorum tenores,&c.ac Iurispatronatus si quod sit,citrà tamen illius approbationem, videlicet si laicorum tantum etiam nobilium,& Illustrium,eisque ex fundatione , vel dotatione competat pro medietate alias,seu si litigiosus,vel deuolutus sit in totum etiam latissime extendenda . Et cum suspentione quarumcunque,tam generalium,quam specialium reseruationum,etiam mentalium vnionū, &c.perpetuarum suppressionum,nominationum,facultatum,indultorum,mandatorum,expectatiuarū & aliarum gratiarum quibusuis,etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, eorumque etiam antiquis,& descriptis familiaribus continuis commensalibus in genere,vel in specie, & alias quomodolibet concessorum,&c.cum decreto desuper opportuno,quod se ad præmissa non extendant latissime extendenda citra tamen accessum & regressum,ac de consensu coadiutorias.Et quod præmissorum omnū & singulorum,etiam qualitatum,inuocationum,denominationum,nuncupationum, annexorum fructus &c.agendo,vel minuendo cognominum ordinum dependentium,aliorumque necessariorum maior & verior specificatio,& expressio fieri possit in litteris simul,vel ad partem, etiam in vna non facta mentione de alia,vel alijs expediendis.

Fiat F.

Datum Romæ,in Monte Quirinali,Idibus Augusti,Anno quinto.

Missa XIX.Octobris E.pro Dat.

R.G.Albertonius pro Reuerendiss.D.Vicec.Io.Barengus.

Quarto Secretorum.fol.199.

Ex quibus vltra supradicta.Primo nota, quod clausula,& non alias nec † alio modo in his apponitur vt
97 plurimum,& non cassatur à reuisoribus,nam respicit fructus reseruandos,ac pensionem itidem reseruandā,vt colligitur ex Cassad.decis.2.de simon.Rebdoan. de simon.p.2.cap.12.& c.13.num.3.Mandos.in prax. Signat.grat.tit.regressus,& accessus,col. 2. & inducit
98 † conditionem,Bald.in l.li quidem C.de excep.Alex. cons.3.num.5.lib.primo,Card.Paris.cons.19. nume.
99 18.vol. 1. vt non aliter † censeatur ius abdicatum,ac renunciatum,nisi reseruatis fructibus,aut pensione;
* vt fuit* resolutum in Rot.teste Crescen.decis.64. libro 1.in manuscr.Caputaq.decis.86.lib.3.in manusc. & in vna Aucnionen.Canonicatus coram Io.Paulo, teste Crescent.decis.231.in manuscr.vt late deduxi libro 1.q.3.fuit enim huiusmodi clausula sublata quatenus dicebatur in supplicatione , resignantem resignare in fauorem N. & non alias, nec alio modo, vt dixi supra.

100 Secundo nota, † quod non dicitur supplicat , sed supplicant,namque resignans supplicat pro reseruatione fructuum,& pensionis,Resignatarius verò pro admissione, & prouisione, nam huiusmodi verbum
101 † stat distributiue,non copulatiue , vt fuit resolutum
* * in vna Tissen.Abbatissatus coram Camillo, teste. Crescent.decis.173.Mocdan.decis.112.Ambrosius, in manuscr.vnde sufficit , quod vnusquisq; supplicet pro his,quæ spectant ad ipsum.

Tertio nota clausulam,vt propria auctoritate,&c. & exceptionem,de quibus,& alijs dicetur infra libro 10.latissime.

Et quia aliquando fit resignatio absque prouisio-
102 ne , quod † contingit in promotis ad incompatibilia , qui in litteris habuerant decretum , vt debeant renunciare libere, & simpliciter in manibus Papæ infra duos menses , ideo hic ponam formam , quæ est talis .

Resignatio simplex absque prouisione. *Hieracen.*

103 Beatissime † Pater.Cum deuotus Sanctitatis vestræ orator Tiberius Sirletus Canonicus Hieracē. cui alias a Romana Curia absenti,ac Canonicatum,& præbendam dictæ Ecclesiæ , ac vna cum illis ante decreta Concilij Tridentini,seu ex dispensatione Apostolica parochialem Ecclesiam sanctæ Catherinæ,etiam Hieracen.inter alia tunc obtinenti de cantoria ipsius Ecclesiæ Hieracen,quæ inibi dignitas non tamen maior post pontificalem existit,tunc

stit, tũc per obitum quondam Antonini de Candida ipsius Ecclesiæ dum viueret Cantoris extra Romanam Curiã de Mense Augusti proxime præterito defuncti vacante Apostolica auctoritate sub datum Romę apud sanctũ Marcum, Septimo Kalendas Septẽbris, Põtificatus vestri anno tertio, prouideri mandari concessum extitit cum decreto, quod idẽ orator infra duos mẽses a die habitæ per eum dictæ Cantoriæ possessionis, seu qua per eum staret quo minus illam assequeretur computãdos Canonicatum, & præbendam, ac Parochialem Eccleham, per eum obtentos huiusmodi in manibus Romani Pontificis tantũ dimittere omnino teneretur alioquin tam Canonicatus, & Præbẽda, ac Parochialis Ecclesia, quã cantoria prædicti vacarent eo ipso, ita quod de illis per Sedem Apostolicam dũtaxat disponi posset ex eo, quòd ipse orator cõcessioni gratiæ huiusmodi, quæ eo inscio impetrata fuit, nequaquam vti immo illi renunciare, ac Canonicatum, & Præbẽdam, necnõ Parochialem Ecclesiam prędictos, vt prius retinere intendit, propterea, & ex certis causis animum suũ mouentibus concessioni gratiæ dictæ Cantoriæ prouisionis, seu ad illam mandato huiusmodi, ac õmni, & cuicunq; iuri actioniq; sibi in eadem cantoria, vel ad illam quomodolibet cõpetenti in manibus Sanctitatis vestræ sponte & libere cedere proponat, prout cedit de psenti. Supplicat igitur humiliter Sanctitati vestræ dictus orator, quatenus eũ specialibus fauoribus, & gratijs prosequẽtes cessionem huiusmodi Apostolica auctoritate admittere, ac admissam esse, necnõ per admissionẽ huiusmodi dictam Cantoriam vacare, ipsumq; oratorem prætextu decreti præfati ad dimittendum Canonicatum, & Prębendã, ac Parochialem Ecclesiã huiusmodi minime teneri decernere dignemini de gratia speciali. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictoq; decreto cæterisque contrarijs quibuscunque, cum clausulis opportunis.

Fiat vt petitur F.

ET cum absolutione a censuris ad effectũ, &c. Et quod mandati prouisionis huiusmodi tenores, &c. ac data &c. cũ inde secutis hâbeantur pro expressis, seu in toto, vel parte exprimi possint. Et de admissione, & decreto prædictis, vt supra in forma gratiosa, & quod præmissorum omnium, & singulorũ, etiam fructus &c. Inuocationum, denominationum, annexorum, qualitatum, nuncupationum, aliorum que necessariorum maior & verior specificatio, & expressio fieri possit in litteris. Fiat F.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Kalendis Martij, Anno Tertio.

Missa IIII. Martij. E. pro Dat.

XVI. fol. 198.

R.L. Mutius pro Reuerendissimo D. Vicec. B. Amerinus.

Resignatio absque prouisione. *Veronen.*

BEatissime Pater. Cum deuotus Sanctitatis vestrę orator Ioannes Paulus Bronzius Rector Prepositus nuncupatus Parochialis Ecclesiæ præpositurę nuncupatæ Sanctorum Mariæ, & Erasmi Castri Guffridij Brixiensis diœcesis, cui nuper parochialem Ecclesiam Sanctæ Cęciliæ Veronen. etiam tunc obtinenti de primo dicta Ecclesia Præpositura nuncupata certo tunc modo vacante Apostolica auctoritate prouisum, seu prouideri mãdatum extitit, cum decretõ, quod infra certum tunc expressum tempus secundo dictam Ecclesiam in manibus Romani Pontificis dimittere teneretur, propterea decreto huiusmodi parendo, secũdo dictam Ecclesiam in manibus Sanctitatis vestræ sponte & libere resignare proponat, prout resignat de præsenti; Supplicat humiliter Sanctitati vestræ dictus orator, quatenus specialem sibi gratiam facientes resignationem huiusmodi admittere, ac per illius admissionem dictam Ecclesiam sanctæ Cæciliæ vacare, necnon decreto præfato satisfactum esse irritumque, &c. decernere dignemini de gratia speciali. Non obstantibus constitutiõuibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque, cum clausulis opportunis.

Fiat vt petitur F.

ET cum absolutione à censuris ad effectum, &c. & de admissione resignationis, ac decreto præfatis, vt supra. Ità quod sola præsentis supplicationis Signatura, cum consensu, à tergo annotato suf ficiat, & vbique fidem faciat in iudicio, & extra, regula contraria non obstante. Fiat F.

Et huiusmodi cessio fit ob causam prædictam, nã
104 resignatio† simplex in manibus Papæ de raro fit, * vt
* * omnes sciunt, & fuit dictum in vna Cremo.* pensionis 18. Maij 1584. coram R.P.D. Cantuccio, quæ decisio est impressa Venetijs p. 1. decis. 791. num. 3.
105 Et quiá ex † sola supplicatione possessio beneficij non potest capi, vt grauissimis penis statuit Iul. III. in
* sua extrauaganti, quæ est* in viridi obseruantia. Ideo registrata supplicatione, & præstito consensu in Camera, vel Cancellaria expediuntur litteræ pro compli
106 mẽto resignationis, quas ta Signatura oriri scribit Rebuff. in prax. tit. Bull. nou. prouis. num. 1. fol. mihi 131.
107 secuti † instrumentum, & protocollo. §. 1. & seq. Auth. de tabell. coll. 4. Quare nõ ab re erit formam dictarũ literarum ponere, & cõscribere aliquas interpretatio
108 nes iuri, & praxi conuenientes, regulariter † tamen secundum ius interpretantur c. causam de rescri. Card. Paris. cons. 109. col. vlt. vol. 1. Rebuff. loc. cit. num. 2.

SIXTVS

SIXTVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI.

109 DIlecto Filio Thomæ Auolo Clerico Isolan. salutem & Apostolicam benedictionem. Romani Pontificis prouidentia circumspecta, Ecclesijs, & Monasterijs singulis, quæ vacationis incommoda deplorare noscuntur, vt Gubernatorum vtilium fulciantur præsidio, prospicit diligenter, & personis Ecclesiasticis, quibuslibet, vt in suis opportunitatibus congruum suscipiant releuamen de subuentionis auxilio, prout decens est, prouidet opportuno. Cum itaque Monasterium, Abbatia nuncupatum Sancti Viti delo Pizzo, Sancti Benedicti, vel alterius Ordinis Tarentin. Ciuitatis, seu Diœcesis, quod venerabilis frater noster Innicus Episcopus Sabinen. Cardinalis de Aragona nuncupatus in commendam ad sui vitam ex concessione & dispensatione Apostolica nuper obtinebat commenda ipsa ex eò, quod dictus Innicus Episcopus & Cardinalis illi, necnon omni & cuicumque iuri & actioni sibi in regimine, & administratione dicti Monasterij, vel ad illa qũolibet competenti, hodie in manibus nostris sponte & libere cessit. Nos que cessionem huiusmodi duximus admittendam cessante adhuc eo quo ante commẽdã ipsam vacabat, modo vacare noscatur ad præsens. Nos tñ eidem Monasterio de Gubernatore vtili & idoneo per quem circumspectè regi & salubriter dirigi valeat, quam tibi asserenti te in 26. tuę ætatis anno constitutum, & eiusdem Innici Episcopi & Cardinalis ex fratre Germano Nepotem existere, vt commodius sustentari valeas de alicuius subuentionis auxilio prouidere volentes. Teque à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdictis, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes & absolutum fore censentes, Necnon verum, & vltimum dicti Monasterij vacationis modum etiamsi ex illo, quæuis generalis reseruatio, etiam in corpore iuris clausa resultet, præsentibus pro expresso habentes Monasterium prædictum, quod cura & conuentu caret, ac cuius & illi forsan annexorum fructus redditus & prouentus ad octuaginta florenos auri cum vno tertio alterius similis floreni in libris Cameræ Apostolicæ taxati reperiuntur. Quouis modo, & ex cuiuscumque persona, seu per liberam cessionem cuiusuis de prædictis regimine, & administratione in Romana Curia, vel extra eam etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam vacet, etiamsi tanto tempore vacauerit, quod eius prouisio iuxta Lateranen. statuta Concilij, aut alias canonicas sanctiones ad Sedem Apostolicam legitime deuoluta existat, & illa ex quauis causa ad sedem eandem specialiter, vel generaliter pertineat, & de ipso Monasterio Consistoriali disponi consueuerit, seu debeat, & super eiidem regimine & administratione inter aliquos lis, seu illorum possessio, vel quasi molestia, cuius statum & merita, causę, nominaque & cognomina Iudicum, & collitigantium eorumque, ac eiusdem Innici Episcopi & Cardinalis, aliorumque, quorumcumque, cõcessiones, prouisiones, commendas, aliaque iura & titulos. Causasque etiam proprij tituli, ac litis & possessionis, etiam presentibus haberi volumus pro expressis, pendeat indecisa, dummodo tempore Datæ earundem præsentium prædicto Monasterio de Abbate prouisum, aut illud alteri commendatum Canonice non existat, tibi per te, quoad vixeris tenendum, regendum, & gubernandum. Ita quod liceat tibi debitis & consuetis ipsius Monasterij supportatis oneribus, ac tertia parte omnium fructuum, reddituum, & prouentuum ipsius Monasterij in restaurationem illius fabricę, seu ornamentorum emptionem, vel fulcimentum, aut pauperum alimoniam, prout maior exegerit, & suaserit necessitas, omnibus alijs deductis oneribus annis singulis impertita de residuis illius fructibus, redditibus, & prouentib. disponere & ordinare, sicuti ipsius Monasterij Abbates, qui pro tempore fuerunt de illis disponere, & ordinare potuerunt, seu etiam debuerunt, alienatione tamen quorumcumque illius bonorum immobilium & pretiosorũ mobilium tibi penitus interdicta, Apostolica auctoritate commendamus, curam ipsium Monasterij, ac huiusmodi regimen & administrationem tibi in spiritualibus, & temporalibus plenariè committendo. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopo Tarentin. & Episcopo Amerin. ac Dilecto filio causarum Curię Cameræ Apostolicæ generali Auditori per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipse vel duos, aut vnus eorum per se vel aliũm, seu alios tibi in adipiscenda possessione, seu quasi regiminis, & administrationis prædictorum, ac bonorum ipsius Monasterij auctoritate nostra assistentes faciant tibi à dilectis filijs, vassallis, & alijs subditis eiusdem Monasterij consueta seruitia, & iura tibi ab eis debita integrè exhiberi. Contradictores per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacij Papę VIII. prædecessoris nostri, & alijs Apostolicis constitutionibus, ac Monasterij, & ordinis cuius existit, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alias roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis eisdem Monasterio, & ordini eorumque Abbatibus, Conuentibus, alijsque superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs alijsque efficacioribus, ac insolitis clausulis, & decretis etiam irritantibus per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac forsan nos, & dictam sedem, etiam motu proprio, & consistorialiter aliàs in genere seu specie quomodolibet concessis approbatis, & innouatis, etiamsi in eis, ac statutis prædictis inter alia caueatur expresse, quod prædictum, & alia ipsius ordinis Monasteria nullatenus, aut non nisi de ipsorum Abbatum consensu, ac personis certo in ibi expresso modo qualificatis, conferri, seu commendari possint, & aliter de illis pro tempore, factæ collationes, prouisiones, vel commendæ viribus careant. Quodque eisdem priuilegijs, indultis, & litteris non nisi sub certis modo & forma, inibi contentis derogari possint, & si illis aliàs derogari contingat, derogationes huiusmodi nemini suffragentur. Quibus omnibus, etiamsi aliàs pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis specifica expressa & individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quęuis alia expressio, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat harum serie specialiter & expresse derogamus contrarijs quibuscumque aut si vassallis, & subditis prędictis, vel quibusuis alijs communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excõmunicari

nicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam,ac de verbo ad verbũ de indulto huiusmodi mentionem.Volumus autem quod propter nostram huiusmodi commendam, Monasterium prædictum in spiritualibus non lædatur,& in temporalibus detrimenta non sustineat,sed eius congrue supportentur onera,iuxta dicta.Nos enim ex nunc irritum decernimus,& inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum,Anno Incarnationis Domini 1588.Duodecimo Kalendas Maij,Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Gratis pro Nepote Cardinalis *Hieronym.Auila.* *P.Par.pro &c.* *A.Iustus.*
A.R. *P.S.* *A.Be.pro &c.* *Franciscus Contugius pro communi.*
E.Helenus *A.Roccheta.* *I.pro &c.*
I.pro &c.

A.Baldinus pro communi grossos octo &c.
Pep.

A.T.pro communi &c.

Gratis pro Nepote Cardinalis Be.Remondus.

A tergo autem ponitur nota præstiti consensus,& fit mentio litteras fuisse regiſtratas in Camera,& postea fuit in his litteris etiam a tergo scriptum, quod tali die fuit capta possessio,& facta publicatio,cum extensione instrumẽti publicationis,Pro maiori declaratione verba harum litterarum erunt declaranda.

100 *Sixtus* nomen Sanctissimi Domini N. *Episcopus*, scilicet vniuersalis†Ecclesiæ, & Episcopus Episcoporum c.Nouatianus 7.q.1.c.loquitur 24.q.1.*Seruus seruorum*,vt †habetur in c.saluator. 1.q.3.c. vlt. de consuet.& habetur in prooem.decret.& Sext.ac Clemen. nam Papa vtilitatibus,& commoditatibus seruorum Dei se ingerit,vt tradit Mandos.qui plura huius generis explicat in Glos.facultate.§.superscriptio, & Gregorius Primus†Pontificum, ita se inscripsit Archid.
101 in prooem.6.Alberic.de Rosat.in verb.Gregorius, &
* ita stylus* hodie obseruat, adeo vt si appareret bulla
102 absq; huiusmodi inscriptione,de falso esset suspecta,
103 tanquam†contra stylum.l.sacri afflatus, & ibi Bal. in princi.C.de diuers.rescr.c.porrecta,vbi Glos. magna de confirm.vtil.vel inutil.Abb.in c.ex parte 2.num.7. de off.deleg.late Fel.in c.ex parte 1.num.16.de rescr.
104 *Dilecto filio*.nã Papa omnes vocat filios,præter†Episcopos, Archiepiscopos,& Patriarchas.c.quam graui
* de crimine fals.& hunc etiam*stylum Curiæ attestatur Rebuff.in Prax.tit.form.nou.prouis.col.3.vers.&
105 filius,& cum prouideat dignis ca. cum in cunctis de elect.vere illi sunt dilecti.*Thom.Analos*. hic est resignatarius qui generis † nobilitate, præstantia,ac doctrina,& castissimis moribus pollet *Clerc.Iselã. diœc.*
106 sin qua natus est,ipse resignatarius.*Salutẽ,& Apostolicam benedictionem*:Papa enim salutat eum, cui prouidendo†confert,ad not.in Clem.vlt. de sent. excommun.late Rebuff.in form.mand.in principio *Romani Pontificis prouidentia,&c.*ex his verbis colligitur,cum quanta circumspectione sint cõferenda Monasteria,& quibus personis,& quid solet Sedes Apostolica obseruare,in prouisionibus vero aliorum beneficiorum solet poni vitæ,ac morum honestas,quæ verba declarant rationes,quæ mouerint eum ad concedendum.*Cum itaque Monasterium Abbatia nuncupatum,&c.*regitur hoc ab illis verbis modo vacare nosc antur.*Ad præsens ex eo,quod venerabilis frater noster Innicus Episcopus Sabinen. Cardinalis de Aragona nuncupatus,hodie in manibus nostris sponte,& libere cessit*,& sic per resignationem vacat beneficium,† vt late ostendi lib.1.q.5. & est communis
107 *opinio vacat.inquam ex persona resignantis:*Hodie*
108 *in manibus nostris*.nam consensus † retrotrahitur ad
* diem datæ,vt pluries*fuit decisum in Rot.& præsertim in vna Zamoren.Parochialis coram Paleotto 13. Maij 1558.reste Caputaq.decis.71.lib.1.qui attestatur hunc esse communem,* & notum stylum omnibus Io.Paul.decis.38.Cassad.decis.2.de renunc.Sarn.
* q.21.de infir.& in*stylo regulare est,vt in litteris ap-
109 ponatur† hodie in manibus nostris.Caputaq.d.decis. 71.Gammar.decis.19.in manuscr.*Nos tum eidẽ monasterio,&c.* ex his verbis colligitur causa prouisionis,vt prouideatur Monasterio de gubernatore vtili,
110 vt prouisus commodius sustentari valeat. † *Teque a quibuscunque excommunicationis,&c.*per hanc clausulam Papa absoluet prouisum,si eget, a sententia ex communicationis,etiam maioris,& suspensionis, ac interdicti,& eum habilitat,vt non obstãte excommunicatione,suspensione,& interdicto possit consequi beneficium resignatum:nam aliàs non posset, vt dixi late lib.4.q.3.num.44. & hoc siue fuerit excommunicatus a iure,siue ab homine, & ex quacunque causa,
111 & occasione:huiusmodi autem absolutio non† suffragatur in fordescentibus,vt fuit aliàs iudicatum,*teste
* Boer.decis.290.duo permutauerunt, & fuit resolutũ
112 in Rot.vt dixi in d.lib.4.Nec etiam † irregulariter ob notoriam fornicationem, vt respondit Nauar.cons.
113 66.num.1.de sent.excommun.quia† nunquam videtur Papa dispensare super irregularitate,nisi expresse
* dicat Nauar.in Manual.c.77.nu.253.& est cõis*opi-
114 nio.Nec hæreticis c.excommunicamus.§.credentes de hæret.Fel.in c.Apostolicæ col.1.de except.& fuit
* aliàs dictum in*Rot. Nec committentibus † falsum
115 in litteris Apostolicis ad not.in ca.ad falsariorum de crim.fals.Rebuff.in prax.in form.nou.prouis.fol. mihi 144.num.89.col.11.& cum seq. Nec incendiarijs,
116 violatoribus †Ecclesiarum,& alijs personis relatis in reg.61.cancell.Sixti V.Et huiusmodi absolutio,vt in litteris dicitur, datur ad effectum præsentium, vt ad hunc effectum suspendatur excommunicatio,suspẽsio,&

sio,& interdictum declarat, vt Rebuff.loc.citat.nu-
117 mero sexto.vnde si post huiusmodi absolutionem†se ingerat in diuinis,esset excommunicatus. c.15 cui de sent.commun.lib.6.nec potest habere beneficium ab
* ordinario absque alia absolutione,& hæc est* communis opinio.Et huiusmodi clausula *Teque absoluentes &c.*nascitur ex ventre signaturæ,in secunda†parte supplicationis,dum dicitur,& quod obstantię oratoris habeantur pro expressis,seu in toto, vel in parte
118 exprimi possint Rebuff.in Prax.fol.145.num.2. & tãtum operatur,ac si nominatim expressio fieret, Ant. de Butr.cons.2.col.1.Felyn.in cap.in nostra coroll.9. de rescr.& quamuis habeantur pro expressis,exprimi tamen possunt. *Nec non Monasterium prædictum, quod cura,& Cõuentu caret.&c.* necesse est enim,vt hoc exprimatur,vt Papa sciat qualitatem beneficij,vt latius dicam infra libro. 10.*Cuius & illi annexorum fructus &c.*expressio fructus,vt de clarau. supra in interpretatione supplicationis:*Quouis modo,& ex cuiuscunque persona &c.*huiusmodi enim clausula solet dari,†vt tradit Mandos.in prax.Signat grat.tit.resignationes.colu.5.vers.clausulæ,siue premisso &c. Et
119 quando solet poni,præterquam per obitum,vt idem Mandos.tradit in ead.prax.verb.derogationes Burs.at cons.394.num.11.nõ quis non sperans obtinere possit beneficium per obitum vacans confingat per resignationem vacare,& per clausulas generales illud aucupetur,& sic indirecte assequatur fid,quod via ordi-
120 naria non posset,contra c.cum quia vna de regul.iur. lib.6.Dec.cons.561.ant.num.5:Si autem dicta rostri-ctiua,præter quam per obitum non apponatur,Dubitatur,An vi dictæ clausulæ resignatarius possit capere beneficium resignatum vacans per obitum legitimi possessoris,quamuis resignans nullum ius habuisset. Quidam doctores maximæ auctoritatis tenuerint
121 negariuam,quia collatio facta per† resignationem nõ comprehendit vacationem per mortem.Felin.in c.in nostra nu.37.in fin.de rescr.Rot.decis.153.de rescr.in antiq.& decis.22.de præben.in nou.Io.Selu.de benef.
* p.3.q.12.n.72.& communiter*Doctores in c.suscep-
122 tum de rescr.lib.6.dum scribunt qd†expresso vno mõ vacatio p resignationẽ, nõ venit vacatio per obitum, Butr.cons.43.Eneas de Falco.tract.de reseru. benef. q.1.num.3.& 4.& hanc opinionem Domini Abbre-
* uiatores*tenuerunt in vna Ispalen. teste Mandos. de signat.grat.tit.resignationes col.5.vers.nõ addita &c.
* Contraria tamen opinio verior est,*& communis, vt
123 vi dictæ†clausulæ resignatarius possit capere beneficium,vacans tunc per obitum legitimi,& veri domi-
* ni;quamuis resignans nullum ius habeat,vt fuit*resolutum in Rot.coram Card.Sanctæ Crucis die.27.Februarij.1559.teste Cotta decis.277.& in vna Spoletan.beneficij 4.Iulij.1550.coram Pelegrin.teste eodẽ
* decis.266.lib. 2.& 347.lib.3.in manuscr.& in dict.* Ispalen.cantoriæ de anno 1539.teste Moedan.decis. 107.in manuscr.Mandos.loc.cit.& ratio est quia per clausulã, siue alio quouis modo vacet, omnis modus
124 vacandi,siue†directus,siue indirectus,etiam accessorius ex intentione,concedentis includitur,dummodo ex psona exprima, & nominata in gratia vacet Glo. Gemin.Imol.& alijs in dic.c.suscepturn de rescr. lib. 6.Rot.dec.1.num.4.& dec.14.& decis.17.de rescr.in nou.Egid.Bellam.decis.680.Iapus alleg.79.num.2.vbi Mandos.in additionibus dlures adducit. Card. Paris. cons.33.num.29.vol.3.Cassad.decis.5.de præben.Gemin.cons.79.Card.cons.30.num.3.Sarn.de infir.resignan.q.34.in fin.Socin.sen.cons.32.n.29.vol.1.Card.
* Palcot.decis.348 incipit Andreas, & * communiter alij Doctores.Vnde si.beneficium vacet per obitum,
125 quia resignãs†obijsset,potest resignatarius illud capere,Pet.decis.280.lib.2.nu.11.vbi dicit,presumi resignãtem viuere,nam Papa si sciuisset, quod esset mortuus tpe,quo facta fuit gra,nõdedisset hãc clausulã quouis mõ &c.Per clausulã aũt,siue alio quouis mõ,ex alte-
126 rius,& cuiuscũq; psona vacet &c.tnõ solõ venit vacatio quælibet per personam expressam in litteris tantum,sed omnis modus vacandi per extraneam personam Perusin. dic.c. susceptum,vbi additionarij vltimi maxime nu.8.Glos.regul.cancell.& Sarn. quos refert,& sequitur Mandos.de infir.resign.q.17.n.4.Cassad.decis.5.in princ.de præben.Cassan.cons.30.nu.11. Statil.de liter.grat.vers.sunt & aliæ nu.14.Mil.in verb. gratiam.§.2.Io.Selu.de benef.p.3.q.12.num.77.& q. 46.in fin.Card.Paril.cons.118.potuit.num.29.vol.1. Berous cons.156.num.11.lib.4.Crauet.cons.88.nu.9. & sequen.Rebuff.in cõcord.tit.forma mandati,vers. aliam quamcũque & in tract.de nominan.q.17.num.
* 25.& est*communis,& recepta Doctorum senten-
* tia secundum quam resoluit Rot.in vna *Ispalen. Cãturiæ teste Moedan.decis.107.de preben.in manusc. nam ex clausula,vel alio quouis modo vacationem p extraneum venire,voluit Card.Zabarell.dic.cons.30. nu.3.vers.item etiam Mandos.in prax.de Signat.verb. derogationes alię vers.non addita Burs.at.cons.394.n.
* 2.vol.4.& fuit*resolutum in Rota quibusdã aliis cõcurrentibus in vna Tudertin.Parochialis coram Rapellen.die 27.Ianuarij.1546.teste Put.decis.64.incipit clausula de præben.in manuscr. Et ratio rationis
127 est,vt illa verba aliquid†operentur,argum.l.si quando ff.de leg.1.c.Abbate sane,de verb.sign.c.si Papa de pri-
128 uileg.in 6.nihil enim†frustra ponitur in litteris Apostolicis,Rebuff.in prax.3.part.signat.vers.item in hac Signatura.nu.2.& in tit.de Pap.prouisione.nu.12.Cassad.dec.5.in fin.de præben.Sarn.de verisi.not.q.3.vers. sed prædictis.namque istæ clausulæ generales propter distinctiuas dicuntur omnino separatæ,diuersæ, ac principales,non autem ad cæteras accessorię,& depen
129 dentes,atque connexæ.Card.dic.cons.30.Sarn.de infir.q.34.& tot videntur†concessiones,quot clausulæ. l.quædam mulier.ff.de minor.Bart.in l.Aurelius.§.idẽ
130 quæsiit.ff.de liber.leg.nam ad omnes†refertur concessio Papæ.Dec.cons.33.in principio,& cons.373.nu. 11,& illæ vim diuersorum factorum habent, l. circa eos in principio.ff.de condic.& demonst.Vit.de Cãb. in tract.de clausulis,titu.de emologatio. Arbitr.nu.1. Et ad argumentum pro contraria opinione adductũ respondetur,quod procedit,cum vnus vacandi modus est expressus Doctores communiter*in dic.c.susceptum de rescr.lib.6.sed hic omnis modus vacandi est expressus.Ideo &c.vt late per Burs.at.cõs.394.col. 1.vol.4.& non est apposita dicta clausula.& ad hęc faciunt,quæ scribit Crauet.cons.78.nu.8.cum sequen. Et eo magis hęc conclusio procedit,si ille, qui resignabat,erat possessor,& ius in beneficio habebat ex alterius resignatione Peleg.d.dec.347.li.3.in manusc.

Ampliatur hæc conclusio procedere,etiam si bene
131 ficium vacaret†in Curia per mortem,nam perinde habetur,ac si obitus in Curia esset expressi.ita Pelegrin. dict.decis.347.lib.3.& 262.lib.2. & ratio est quia clausulæ prædictæ comprehendunt vacationes,etiam beneficiorum reseruatorum,& comprehendunt etiam vacationem apud sedem,cum talia verba sint vniuersalia,†prægnantia,& apta etiam comprehendere maiora expressis Glos.in Clement,vlt.de sent.excommun. in verb.

in verb.quouis,Glos.in Clemen.ne Romani §. 1. de elect.Felyn.in c.fedes col.6.ver.fecunda declaratio de resor.in terminis Rot.dec.i.2.de præben.in antiqor. per Bisign.Sarn.de infir.non resign.q.34.in princ. & communiter Doctores,vt per Mandos.dict.regul.de infir.q.17.num.7.& in num.8. refert*decisionem factã in dicta causa Spoletan.beneficiorũ.4.Iulii.1550.

Limita tamen hanc conclusionem,vt dicta clausu
133 la capiat tantum †vacationem,contingentem tempore prouisionis,& datæ,& sic beneficium,quod iam vacat de præsenti,non eam,quæ postea extrinsecus; & in futurum occurrat.hanc esse *communem opinionem attestatur Sarn.de publican.resign.q.16.num.2.
** qui etiam attestatur de stylo*& dicit ita fuisse*iudicatum in Rot.sequitur Mandos.de infir.resign.q.17.n. 8.in fin.Rebuff.Io.Selu.& Ferret,quos refert,& sequitur Burlat.cons.394.num.9.& 10.cum sequen. Et ratio est quia dicta clausula,quouis modo &c. nõ le ex
134 tendit ad vacationem †alterius personæ,quam expressæ,*communiter omnes in c.fuscepturn de resor.lib. * 6,ergo eadem ratione non capiet vacationem,alio tẽ
135 pore contingentem,nam †valet argumentum de persona ad tempus,& econtra,l.qui plures in principio.ff.
136 de vulg.& pup.Secundo,quia†prouisio Papæ,super beneficio vacante,regulariter ad illud postea vacaturum
137 non extenditur,cum vacatio†tempore datæ verificari debeat.c.eam de resor.Oldrad.cons.168.q.2.& 228. in fin.Ferret.cons.283.num.18.Tertio quia beneficia
138 antequam vacent,non†sunt conferenda c.2.vbi Abb. cap.ex tenore de conces.præben.c.deliberationem.§.ip hibemus de off.deleg.Bellam.decis.443.si Episcopus
139 in principio.Quarto quia beneficium† viuorum non licet impetrari,vt expressum est in regula cancell. de benef.impetr.per obit.Felyn.in c.in nostra nu. 38. de resor.vbi dicit,quod impetratio beneficij tamquã vacantis per mortem Titij non subsistit,si ille tunc †viuat,licet postea moriatur Io.Selu.de benef. p.3.q.12.
140 nume.83.Barbat in c.consultationibus not.primo de donat.Quinto quia sequeretur absurdum,vt quis caperet beneficium ex resignatione illius,qui nullum ius penitus in eo habet,quod canones abhorrent,cũ nõ entis nullæ sint qualitates,& nulla nullum impedimen-
141 tum†inferant,nulliusque effectus existant c.non præstat cum vulg.de regul.iur.lib.6.& absurdum videre-
142 tur quod resignatio prima nulla†tolleret collationem faciendam Rebuff.de nominat.q.17.nu.4.in fin.& ẽt aliud absurdum sequeretur,induceretur enim quoddam piscationis,vt aiunt,beneficiorum genus,nã multi cõfingẽdo resignationes,appositis his clausulis frau-
143 de acquirerent†beneficia quæcunque vellent,qđ minime admittendum est.Sarn.de public.q.7. Mandos. de infir.q.9.num.5.aliud quoque absurdum,quia qs indirecta via acquireret beneficium,cum directe nõ posset arg.c.cum quid per vnam de regul.iur.in 6.aliud absurdum,qa disponeretur de beneficijs per vlti-
144 mam†voluntatem contra tex.in c.1.de præben.& fa- * ciunt duæ decisiones Rot.*prima in vna Lucan. Canonicatus,& Præbẽdæ 7. Februarij 1571.corã Rub. * & alia in causa*cordubense.Beneficij 21.Aprilis 1562
145 dum firmarunt†regulam de mense procedere in resignatione,vbi quis velit capere beneficium vi clausularum generalium,vt tradunt Card. Paleott.decis. 499. incip.quoniam regula.Ant.Augustin.decis.771.lib.3. Put.decis.1.& decis.4.incip.prouisio,in regula de mẽse Burlat.dic.cons.394.num.18.vol.4.vbi refert, esse * stilum Referendariorum, Abbreuiatorum. Et hæc clausula,siue præmisso,siue quouis modo &c.capit ẽt
146 †vacationem per priuationem,Rot.dec.1.de resor.in nou.Lap.alleg.78.num.14.Moedan.decis.333.fuit re
* solutum*in vna Burgen.Canonicatus,veneris.27.Iunij.1586.coram R.P.D.Gipsi in qua fuit sententiatũ prouisionem Aloysij sustineri;vi dictæ clausulæ generalis,quamuis constaret simoniam realẽ inter Antonium,& Georgium commissam fuisse.

Sequitur clausula,quæ passim concedi consueuit ĩ prouisionibus per resignationem, vt tradit Mandos. in prax.Signa.grat.tit.resignationes colum.5.ver.concedi,& quotidie videmus.*Et coram Notario publico*
147 *& testibus sponte facta &c.*quæ†clausula operat hũc effectum,quod si resignatio facta sit coram solo Notario,vel coram laico,contra resignatem,in eius præiudicium valeat,& vacet beneficium,ita quod prouisio facta de illo beneficio,sit valida,ad uot.in c.quod in dubijs de renunt.Rot.decis.1.eod.tit.in antiq.cum alijs,vt per Mandos.loc.cit. & sic per illa verba Papa
148 intendit dicere,quod†admittit resignationem factã coram quocunque non habente potestatem,etiã coram Notario,& testibus.Ptolom.decis.136.& etiam coram testibus dumtaxat Rebuff.in Prax.tit.form.Signatur.vers.etiam coram Notario.fol.100.& in forma nouæ prouisionis,in versũ tue vt præmittitur.Hic
* fuit resolutum*in Rot.die 23.& 27.Ianuarii 1540.in
149 vna Astpricen.quod si resignatio fuit facta coram †Nuncio Hispanię non habente potestatem recipiendi illam resignationem,potest Papa prouidere illud beneficium non facta mentione iuris remanentis pæ-
150 nes resignantem,nam prouidendo cum dicta clausula videtur legitimo priuare facit decis.1.de ren.per Bignett.Sed dubium est,quid si resignatio facta fuit coram duobus Notarijs,an capiant illam resignatio-
151 nẽ hæc verba.Respondit Rebuff.affirmatiue in Prax. tit.form.nou.prouision.fol.148.col.1.*Et si tanto tempore vacauerit,quod eius prouisio iuxta Lateranen.Cõcilij statuta &c.*probatur in c.cum nostris &c.litteras,de conces.præb.c.vnico, vt Ecclesia benefic. & hæc verba optime declarantur a Rebuff.in prax.ti.de deuolutionibus num.1.cum sequen.*Et de ipso Monasterio Consistorialiter disponi consueuit &c.*Necessaria sunt huiusmodi verba.quia si Monasterium es-
152 set Consistoriale,requireretur,vt †prouisio fiat in Cõsistorio Petr.Gregor.Syntag.iur.lib.15.c.14.num.15. Rebuff.super concordant ad Prælat.nomin,facie.vr. Consistorialiter Mandos.de Annal.q.16.& dixi supra q.6.*Et super eisdem regimine,& administratione inter aliquos lis &c.*optima ratione ponitur huiusmodi clausula,nam si lis esset super beneficio,& non ex
153 primeretur,resignatio†subrepritia censeretur, vt est * communis*opinio,de qua dixi lib.2.& ideo bis in supplicatione huiusmodi clausula repetitur,in corpore l. & in clausulis.*Dummodo tempore datæ earũdem &c.* Per hac verba Papa limitat gratiam suam, vt non intẽ-
154 dat resignatario prouidere,si tius sit alicui quærẽtum, namque non est suæ intentionis illud tollere c.super eo de off.deleg.Calder.cons.8.de resor. Card. Paris. consil.117.volum.4.*Quocirca venerabilibus fratribus nostris,Archiepiscopo Tarentino, & Episcopo Amerimo,ac dilecto filio causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditore &c.* mandat Papa his,vt mittant in possessionem †resignatarium,qui non posset illam capere propria auctoritate
* vt est*communis opinio,de qua dicetur infra lib.10.
156 & sufficit vnus horum,ob clausulam †ipsi,vel duo,aut vnus &c.c.prudentiam de off.dele.c. sciscitatus de re-
157 scr.qui etiam poterit†subdelegare,c.pastoralis de off. deleg.

deleg.Rot.decis.31.de resor.in antiq.& est* communis opinio.*Contradictores &c.*possunt enim†exequu-
158 tores per hanc clausulam excommunicare contradicentes,vt declarat Nauarr.late in c.si quãdo in 7.causa nullit.num.2.& 3.& hoc intellige in volentibus cõtradicere sine causa,& de facto,nam tunc possunt ex-
159 communicari,&†eo ipso cadunt a iure, quod in illo beneficio forsan habent,vt optime statuit Inn. VIII. in const.XIIII.incip.officij nostri debitum, sub datũ Romæ,apud sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1491.8.Kal.Februarij Pontif.anno 8. se-
* cundum quam vidi pronunciari* anno præcedente 1590.de mense Maij à locumtenente criminali Auditoris Cameræ in vna Beneuentan.Abbatię possunt tamen aliqui contradicere de iure, allegando iustã cau-
160 sam,† scilicet collationem priorem, aut aliud simile. arg.c.licet.de præb.in 6.Fel.in c.causam quæ, nu.10. de resor.Rebuff.in concord.in form.liter.execut.mãdat.in fi.& in Prax.tit.form.nou.prou.fol.154.col.1. Corset.in sing.in verb.molestia.late,Rebuff.in cõcor. form.lit.execut.in verb.mandati Apostolicl.fol.668.
161 & quis delegatus regulariter non habeat†iurisdictionem,nisi inter partes,& eos impedientes,c.1.de off. deleg.Stasil.de liter.grat. rub. de vi & effectu clausul. vers.sequitur postmodum,tamen per hanc clausulam
162 executores habebunt iurisdictionem,non solum† inter partes,sed etiam contra extraneos contradicẽtes de facto.*Appellatione postposita &c.* Hæc clausula
163 operatur,vt possit fieri executio,quæ non veniat† per viam attentati reuocanda Franc.& alij omnes in c.pastoralis.col.3.de appell.Caput.decis.134.nu.4.p.3.sed
* de stylo* parum operatur,cũ passim in litteris appo-
* natur,vt fuit*tentum in Rota in vna Ipsalen.donatio nis coram Pelegr.die 6. Nouembris 1545.teste Put. decis.328.lib.2.& facit quod fuit * resolutum in vna Augustan.Capellaniæ corã Put.de mense Iulij 1544. teste eod.decis.147.lib.etiam secundo,& maxime cũ
164 quis notorie† grauatur,nam tunc dicta clausula nihil operatur.Put.decis.414.lib.3.num.2.

Non obstãtibus felic.record.Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri, & alijs Apostolicis constitutio-
165 *nibus.*Per†hanc clausulam Papa intendit tollere,quæ obstant prouisioni,& in specie constitutiones Bonifacij VIII.disponentes,vt beneficia in Curia vacantia non debeantur alicui,etiam per litteras Papæ,nisi specialis,& expressa sit facta mentio, quod beneficiũ vacauit in Curia,c.2.de præb.lib. 2. vt explicat Rebuff. in prax.tit.form.nou.prouisionis.fol.154.vers. nõ obstantibus.*Et alijs Apostolicis constitutionibus, &c.* Quid operentur hæc verba,vide Put.decis.5. Eis lib. 2.& quid ibi dicit num.1.& 5. Et quamuis hæc clausula, non obstantibus,operetur maximum effectũ,c. cum aliquibus de resor.lib.6.c.vltimo de sent. excommun.eod.lib.6.Gem.cons.39.col.2.Burlat.cons.406.
166 num.14.vol.4.non tamen derogat regulis Cancellariæ,Selu.de benef.p.4.q.46.col.4.Sarn.in Progm.reg. * Cancell.q.5.& q.vlt.& est communis* opinio:nec ẽt apposita in prouisione beneficij iurispatronatus sun-
167 dati a patrono laico operatur† derogationem,vt fuit * resolutum in vna Barchinonen.* beneficij sancti Antonij coram Restano 24.Februarij 1552. teste Caputaq.decis.122.p.1.Et verba,quæ in litteris solent*de * stylo apponi plerumque expresso accedente consensu de voto RR. DD.PP. Abbreuiatorum * Rot.die 24.Martij 1542.in vna Maioricen.Canonicatus,&
168 Præbendæ coram Pelegrino intellexit stare† distributiue,& non conditionaliter, scilicet quia accessit consensus,qui requirebatur,teste eod.Pelegr.decis.73.libro primo,alias decis.80.incipit in vna Maioricen.in
* manuscrip.vbi etiam attestatur ita*practicari de sty-
* lo,& ita seruat* Rot.vt fuit dictum in vna Tudertin. obseruationis concordiæ,10.Iunij 1552.coram D. Fabio,teste Caputaq.decis.120.parte prima, & tradit Burlat.cons.411.num.16.in fi.volum.4.vbi etiam attestatur de hoc stylo, & ratio est aperta, quia litteræ
169 † expediuntur viso consensu,hunc esse stylum attesta tur Moed.decis.111.in ead.manuscr. Put.decis.368. num.4.lib.7.Anton.Augusti.decis.256.lib.3.Crescentin.decis.209.lib.1.Pelegr.decis.69.lib.1. in manuscr. vnde dicta clausula,accedente consensu, stat dispositiue,hoc est,quia consensus expresse accessit, quod se
170 cus † est in†supplicatione,teste Ant.Augusti.super regul.43.in manuscr.

181 Et in † resignationibus datur quandoque derogatio indultorum S.R.E.Cardinalium,Mãdos. in prax. signat.grat.tit.resignationes col.4.vers.in resignationibus,& datur † suspensio omnium reseruationum, 172 vnionum,expectatiuarum,& aliarum gratiarum.Mandol.dic.prax.tit.resignationes col.7.vers.clausula,vbi dicit dari duntaxat in resignationibus, & aliqua circa hoc considerat.Et clausula † quorum tenores,non
173 operatur expressam,& indiuiduam mentionem iuxta cons.2.Butr.quando non fuit facta aliqua mentio de
* eo de cuius derogatione tractatur, vt fuit* resolutum in vna Barchinonen.beneficij sancti Antonij coram Vestano 24.Februarij 1552.teste Caputaque de
174 cis.121.par.1.Et decretum†irritans,quod in fine ponitur,operatur nullitatem actus iuxta * communem
* opinionem ab omnibus receptam, si is pro quo fuit
* appositum eo vti velit, vt fuit pluries * resolutum in Rota,& 17.Octobris 1551.teste Caputaq.decis.249
175 p.1.& operatur adueniente † conditione,vt fuit* pro
* nunciatum in vna Chiennen.beneficiorum corã Vestano 17.Iunij 1551.teste Caputaq.decis.251.p.1.&
176 ligat†ignorantes,vt fuit*decisum in vna Cochen.coram Marsican.teste Simonett.decis.12.Sarnen.decis. 6.lib.1.in manuscr.

177 Nec est omittendum, quod † clausulæ generales sunt annexę,& dependentes ab ipsa resignatione, &
178 videntur de consensu † resignantis, vt fuit resolutum * * in vna Placent.die 3.Maij 1552. teste Cotta decis. 352.in mare.

Et hic non est omittendum, quod super eadem
179 supplicatione † possunt plures litteræ expediri diuersis temporibus,etiam non facta mentione de alijs ex
* peditis,& ita obseruat* stylus,& tradit Card.Paleoto decis.161.in manuscr.& habetur lib.diuers.manuscr.decis.23.

180 Et quoties † litteræ discordant a supplicatione, re
* mittendæ sunt ad corrigendum,& ita seruat* Rota, vt fuit dictum 7. Octobris 1552. teste Caputaque decis.270.libro primo,in manuscrip.Rebuff.in prax. tit.de reform. & correct.bull.columna 1.& 2.& sic* de stylo super discordantia semper recurritur ad ma
181 tricem, nam non possunt expeditores alterare† gratiam,& ius quæsitum tollere, vt fuit tentum * in vna Maioricen. beneficij coram Achille de Grass.15.Maij 1553. teste Caputaque decis. 273.libro primo, in
182 manuscrip.ita † recurri ad protocollum, quando instrumentum non est ita conceptum,§.1. Authen. de tabell.colum.quarta,Doctores in l.contractus,C.de fid.instrument.& reformantur ab officialibus curiæ iux.regulam Cancell. relatam a Rebuff. loco citat.&
183 nullam requiri ad hoc partis† citationem scribit Re-

184 buff.d.tit.num.8.quia cum inuita † parte fieri possit, multo magis ea ignorante,& absente,l.qui potest inuitis,ff.de reg.iur.l.4.§.1.ff.de fideicomiss.libert.l.nec ignorante de tutor.& curator.dat.

185 Et an quando consensus præstitus discordata mãdato possit remitti ad corrigendum,vide Mandos. regul.Cancell.27.de non iudic.iux.form.supplic.q. 24. vbi latissime refert septem opiniones.

Et non omittam,quod antequã supplicatio sit registrata,& tradita partibus,nõ potest considerari aliquod præiudicium,neq; aptitudo ad præiudicium,cũ

186 princeps vsque ad illud tempus possit denegare, † & lacerare,atque ad libicum disponere absque iniuria de supplicatione,vt per Sarn. reg. de iur. quæst.q.6. num.2.& q.10.in fi.fuit dictum* in Rot.in vna Oxomẽ.Archipresbyteratus die Veneris 6.Aprilis 1576. coram Robusterio.

Et quia aliquando litteræ resignationis solent cõmitti ordinarijs in forma dignum, ideo exemplũ hic ponere placuit.

SIXTVS EPISCOPVS
SERVVS SERVORVM DEI

187 Dilecto filio Vicario Venerabilis fratris nostri Episcopi Hiernien.in spiritualibus Generali salutem,& Apostolicam benedictionem. Dignum arbitramur,& congruum,vt illis se reddat Sedes Apostolica gratiosam,quibus ad id propria merita laudabiliter suffragantur. Dudum siquidem omnia beneficia Ecclesiastica apud sedem cãdem tunc vacantia,& in antea vacatura collationi,& dispositioni nostræ reseruauimus;Decernentes ex tunc irritũ, & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter,vel ignoranter contigerit attentari.

Cum itaque postmodum Ecclesia sancti N. de N. nuncupati extra muros N.per liberam resignationem dilecti filij N.N.nuper ipsius Ecclesiæ Rectoris de illa, quam tunc obtinebat in manibus nostris sponte factam , & per nos admissam apud sedem eandem vacauerit,& vacet ad præsens , nullusque de illa præter nos hac vice disponere potuerit,siue possit reseruatione,& decreto obsisten.suprascriptis.Nos volentes dilectum filium N. de N.aslerentem dictum N.aliunde habere,vnde commode viuere potest apud nos debite ac morum honestatate,alijsq; probitatis,& virtutum meritis multipliciter commendatum horum intuitu fauore prosequi gratiose , ipsumque N.a quibuluis excommunicationis suspensionis, & interdicti,alijsque Ecclesiasticis sententijs,censuris, & pœnis a iure,vel ab homine,quauis occasione,vel causa latis,si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectus præsentium duntaxat consequendum,harum serie absoluentes,& absolutum fore censentes, Discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus,quatenus si tibi constiterit quod dictus N.aliunde habeat,vnde commode viuere possit,vt prædicitur,ac per diligentem examinationem præfatum N.ad hoc idoneum esse repereris , super quo conscientiã tuam oneramus, Ecclesiam præfatam,quæ sine cura est,& personalem residentiam non requirit,ac cuius,& illi fortan annexorum fructus redditus,& prouentus ccc.ducatorum auri de Camera secundum communem extimationem valorem annuum,vt dictus N.etiam asserit,non excedunt,siue præmisso,siue alio quouis modo,aut ex alterius cuiuscunque persona,seu per similem resignationem dicti N.vel cuiuslis alterius de illa in Romana Curia , vel extra eam & coram Notatio publico,& testibus sponte factam vacet, etiam si tanto tempore vacauerit , quod eius collatio iuxta Lateranen.statuta Concilij ad sedem præfatam legitime deuoluta, ipsaque Ecclesia dispositioni Apostolicæ specialiter,vel alias generaliter reseruata existat,& super ea inter aliquos lis, cuius statum præsentibus habere volumus pro expresso,pendeat indecisa. Dummodo eius dispositio ad nos hac vice pertineat cum annexis huiusmodi,ac omnibus iuribus,& pertinentijs suis eidem N.auctoritate nostra conferas,& assignes,inducens per te, vel alium, seu alios eundem N.vel procuratorem suum eius nomine in corporalem possessionem Ecclesiæ, & annexorum,iurium; & pertinentiarum præfatorum,ac defendens inductum. Amoto exinde quolibet detentore,ac faciẽs eidem N.de Ecclesiæ ac annexorum eorundem fructibus,redditibus,prouentibus,iuribus , & obuentionibus vniuersis integre responderi:Contradictores autem nostra præfata,appellatione postposita compescendo.Non obstãtibus felicis recordationis Bonifacij Papæ Octaui prædecessoris nostri ; & alijs Apostolicis constitutionibus contrarijs quibuscunque.Aut si aliqui promotionibus tibi faciendis de huiusmodi , vel alijs licentijs Ecclesiasticis in illis partibus speciales,vel generales dictæ sedis,aut Legatorum eius litteras impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem,reseruationem,& decretum,vel alias quomodolibet fit processum. Quibus omnibus eundem N.in assecutione dictæ Ecclesiæ,volumus anteferri,sed nullum per hoc eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum præiudicium generari Seu si pro tempore existenti Episcopo N.vel quibusuis alijs communiter , aut diuisim ab eadem sit sede indultum. Qui ad receptionem,vel prouisionem minime teneantur,& ad id compelli,aut qui interdici,suspendi,vel excommunicari non possint;Quodque de huiusmodi,vel alijs beneficijs Ecclesiasticis ad eorum collationem,prouisionem,præsentationem,seu quamuis aliam dispositionem coniunctim , vel separatim spectantibus nulli valeat prouideri per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.Et qualibet alia dictæ sedis Indulgentia generali , vel speciali cuiuscunque tenoris existat,per quam præsentibus non expressam,vel totaliter non insertam effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri.Et de qua cuiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mẽtio specialis. Ceterum ne dum prodesse studemus aliqua forte irrepat iniquitas in exitium animarum,tu attente istic circumspicias an ex parte N.& N.p fatorum super dicti resignatione , vt fieret quam nos nullo huc vsque vitio laborare deprehendimus intercesserit Simoniæ labes,aut aliqua alia illicita pactio,vel etiam corruptela.Nos enim prout est irritum, & inane decernimus si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter,vel ignoranter attentatum forsan est hactenus, vel imposterum contigerit attentari.

Datum Rome apud Sanctum Petrum,Anno Incarnationis Domini 1589.Quarto decimo Kalend.Decembris Pontificatus nostri Anno quinto.

Et ita

Et ita expediuntur litteræ in forma dignum nouissima,quibus quædam clausula ponitur prout qualitas beneficij exposcit,ad quod habemus constitutionem Pij V.162.quæ cum sit notabilis,pro maiori commoditate illorum qui litteras habent conficere,videre,& expedire,ac ordinariorum,qui eas habent examinare hic ponere placuit eius verba,quæ sunt hæc.

PIVS Papa V,Motu proprio, &c. Cogit nos necessitas,vt nouam futuris aliquot huius Curiæ negocijs formã imponere curemus. Quocirca dilectis filijs Sanctæ Romanę Ecclesiæ Vicecancellario,litterarum Apostolicarum Abbreuiatoribus,& in illarum expeditione dicto Vicecancellario assistentibus,Summatori,cæterisque omnibus id expeditionis munus in Curia,& Camera Apostolica,& vbicumque gerentib. tenore præsentiũ auctoritate Apostolica mãdamus, vt deinceps super omnibus gratijs , & concessionibus Apostolicis de quibusuis beneficijs cum cura,& sine cura,sæcularibus , & quorumuis ordinum regularib. etiam apud Sedem Apostolicam vacantibus, & dispositioni Apostolicæ reseruatis , in quibus addita fuerit clausula,Et in forma dignum,litteras Apostolicas expediant in eadem forma,quæ aut ad Episcopum diœcesanum,aut ad Vicarium generalẽ, aut ad officiales eiusdem Episcopi disiunctiue,ad electionem imperãtis dirigãtur,cum limitationibus, & clausulis infrascriptis,videlicet de parochialibus Ecclesijs,vel earum parochialibus Ecclesijs duntaxat, & per resignationem vacantibus in dictis litteris post verbum , mandamus, vt si sibi constiterit,quod dictus N.resignans,si in sacris ordinibus constitutus existat; aliunde commode viuere possit,ac per diligentem examinationem per te adhibitis examinatoribus ad hoc à Concilio Tridentino designatis,si isthęc sint vbi esse debent in diœcesana synodo deputati,sin autem absque illis faciendã, dictum I.resignatarium ad hoc idoneum esse repereris,super quo tuam conscientiam oneramus,Ecclesiã prædictam,cuius,&c.& inferius post verba. Cum omnibus iuribus,& pertinentijs suis eidem Ioanni , quibuscumque aliis sese ad examen prædictum, etiam p mutuum concursum admitti,& sibi de dicta Ecclesia prouideri petentibus penitus exclusis, infra triginta dies postquam præsentes litteræ tibi præsentatæ fuerint,auctoritate nostra conferas,& assignes,&c.

In cæteris verò litteris de quibusuis alijs beneficijs per eandem resignationẽ vacantibus similiter post verbum,mandamus,inferatur,vt si sibi constiterit, qd si dictus N.quatenus in sacris ordinibus constitutus existat,aliunde commode viuere possit,ac per diligentem examinationẽ dictum I. idoneum esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus , Canonicatum,& præbendam prædictam,quorum, &c.Et inferius post verbum,pertinentijs suis , eidem I.intra 30. dies postquam præsentes literæ tibi præsentatæ fuerint,auctoritate nostra conferas,&c.

Propterea in omnibus mandatis prouisionum, seu commendis de quibuscunque beneficijs,& Monasterijs per similem resignationem , seu cessum vacantib. ad finem ante clausulam decreti irritantis,addat hæc clausula,videlicet . Cæterum ne dum prodesse studemus,aliqua forte irrepat iniquitas in exitium animarum, tu attente his circumspicias , an ex prędictæ N. & I.prędictorum super dicta resignatione, vel cessione,vt fuerit,quam nos nullo hucusque vitio laborare deprehendimus,intercesserit simoniæ labes,aut alia illicita pactio,vel etiam corruptela,nos cum,&c.

In reliquis autem prouisionibus , & commendis quarumcumque curatorum, & simplicium beneficio

rum sæcularium,& regularium prædictorum,etiam reseruatorum aliter quàm per resignationẽ quouis modo vacantibus,videlicet quoad parochiales Ecclesias, vel earum perpetuas vicarias dumtaxat,post verbum, mandamus,vt si per diligẽtem examinationem per te adhibitis examinatoribus ad hoc,ut supra vsque,obseruamus,Ecclesiam prædictam cum omnibus iuribus,& pertinentijs suis eidem Io.intra triginta dies, &c.conferas.

Et similiter in omnibus alijs eadem forma seruetur omissa clausula adhibitis examinatoribus.

Et deinde super omnibus huiusmodi literis, etiam aliæ literę executorię dari debeant directè,vel ad Metropolitanum,vel vni expropinquioribus Episcopis, siue eorum Vicario,vel officiali disiunctiue , aut nomine dignitatis Episcopi expresso,quando alij executores super hoc à nobis dati pro tempore adfuerint, videlicet pro parochialibus Ecclesijs per resignationem vacantibus in hunc modum,videlicet,Fratri Archiepiscopo N.salutem,&c.Hodie cum dilectus filius N.nuper parochialis Ecclesiæ Rector de N.& N.diœcesis dictam Ecclesiam quam tunc obtinebat,per certum Procuratorem suum ad id ab eo specialiter constitutum,in manibus nostris sponte,& libere resignasset,nosque resignationem huiusmodi duxissemus admittendam,venerabili fratri nostro Episcopo N. per alias nostras literas dedimus in mandatis, vt si constaret,quod N.in sacris ordinibus constitutus existeret aliunde commode viuere posset,ac per diligentẽ examinationem per eundem Episcopum adhibitis examinatoribus ad id à Concilio Tridentino designatis, si isthic sint,vt esse debent in diœcesana synodo deputati,sin autem sine illis faciendam dilectum filium N. Clericũ dictę diœcesis ad id idoneũ esse reperiret, clausulam prædictam per resignationẽ eandẽ tunc vacantem,& antea dispositioni Apostolicæ reseruatã, & si illa alias quouismodo,aut ex alterius cuiuscunque personæ vacaret cum illis forsan annexis,ac omnib.iurib. & pertinentijs suis prædicto Io.quibuscunq; alijs sese ad examen prædictum,& per mutuum concursum admitti,& sibi de dicta Ecclesia ,puideri petẽtib.penitus excluſis,intra triginta dies postq; dictæ literæ præsentatę fuerint,auctoritate nra cõferret,& assignaret, prout in dictis literis plenius continet. Quocirca fraternitati tuæ,&c.mandamus,vt si dictus Epus eãdem Ecclesiam intra prædictos 30.dies ipsi Io. non contulerit,& assignauerit,tu illis elapsis postquã tibi constiterit,qd d.Io.si in sacris ordinibus constitutus existit, aliunde cõmode viuere possit,vt pferť,ac solertẽ examinationẽ à te et adhibitis trib.vel plurib.alijs probis, & peritis viris q̃ primũ facien.prędictũ N. idoneũ esse repereris,super quo tuam conscientiam oneramus, prædictam Ecclesiam cũ annexis,ac iurib.& pertinẽtijs supradictis eidem N.quibuscunque alijs huiusmodi cõcurrentib.prorsus exclusis, dicta auctoritate cõferre,& de illa etiam prouidere procures,inducẽs per te,vel aliũ,seu alios ipsum N.vel Procuratorem suum eius nomine in corporalẽ possessionẽ Ecclesiæ,ac annexorũ iuriũ,& ptinẽtiarũ spdictarũ,& defendẽ inductũ amoto exinde quolibet detẽtore,ac faciens illi de Ecclesiæ & annexorũ eorundẽ fructibus,redditibus,

protentibus,iuribus,& obuentionibus vniuersis integre responderi,contradictores,&c. Non obstantibus omnibus,quæ indictis litteris voluimus non obstare, aut si pro tempore existenti Episcopo N. vel quibuslibet alijs communiter,vel diuinum Apostolica sit sede indultum,quod interdici,suspendi,vel excommunicari non possit per litteras Apostolicas non facientes plenam,& expressam,ac de verbo ad verbũ de indulto huiusmodi mentionem. Cæterum tu attente istic circumspicias,an ex parte N.& I. prædictorum supra dictæ resignationi,vt fieret,intercesserit simoniæ labes,aut alia illicita pactio,vel alia corruptela. Dat.&c.

In cæteris vero beneficijs prædictis per similem resignationem vacantibus,vt supra. Venerabili Archiepiscopo N. salutem,Hodie cum dilectus filius F. nup Canonicus B. Canonicatum,& prębendam Ecclesiæ B. quos tunc obtinebat per certum Procuratorem suum,&c. vt supra duximus admittendum,venerabili fratri nostro Episcopo N. palias nostras litteras dedimus in mandatis,vt si ei cõstaret,quod dictus F. sim sacris ordinibus constitutus esset,aliunde commode viuere posset,ac per diligentem examinationẽ dilectum filium N. Clericum N. diœcesis adid idoneum esse reperiret,Canonicatum,& prębendam prefatos per resignationem eandem tunc vacantes,& an tea Apostolicæ dispositioni reseruatos,etiam si illis alio quouis modo,aut ex alterius cuiuscunque persona vacaret,cum illis forsan annexis,& plenitudine iuris canonici,& omnibus iuribus,& pertinentijs suis prædicto Io. intra triginta dies postquam dictæ litteræ deputatæ forent auctoritate nostra conferret,& assignaret,prout in dictis litteris plenius continetur. Quocirca fraternitati tuæ,&c. mandamus,vt si dictus Episcopus eosdem Canonicatum,& prębendam intra prædictos triginta dies ipsi Io. non contulerit,& assignauerit,tu illis elapsis postquam tibi constiterit,quod dictus F. si in sacris ordinibus constitutus sit aliunde commode viuere possit,vt præfertur,& per similem examinationem quam primum faciendam præfatum Io. idoneum esse repereris,super quo tuam conscientiam oneramus,Canonicatum,& prębendam prędictos cum omnibus annexis de plenitudine iuris Canonici,ac omnibus iuribus,& pertinẽtijs prędictis eidem Io. conferre,& de illis etiam prouidere dicta auctoritate procures,vel inducens per te,alium seu alios ipsum Io. vel Procuratorem suum eius nomine in corporalem possessionem Canonicatus,& prębendæ,ac annexorum,iuriumque,& pertinentiarum prædictarum,& defendens inductum amoto exinde quolibet detentore,ac faciens illum,vel pro eo procuratorem prædictum ad prębendam huiusmodi in dicta Ecclesia in Canonicum recipi,& in fratrem stallo in Choro,& loco,in Capitulo dictæ Ecclesiæ cum iuris Canonici plenitudine assignatis,sibique de Canonicatus,& prębendæ,ac annexorum eorundem fructibus,redditibus,prouentibus,iuribus,& obuentionibus vniuersis integre responderi. Contradictores,&c. Non obstantibus omnibus,quæ in dictis litteris voluimus non obstare,cæterisq; contrarijs quibuscunq;,aut si pro tempore existente Episcopo,& dilectis filijs Capitulo B. vel quibuslibet,&c. mentionẽ. Cæterum tu attẽte isthic circumspicias,&c. Dat. &c.

Alijs autem prouisionibus,seu commendis huiusmodi beneficiorum alias vacantibus,alia forma executoria concipiatur,q litteræ congruunt principali.

Similiter quando Vicario,vel officiali prędicto huiusmodi litteras,tam pro principali,quam pro executoria dirigi contigerit communi eis formula seruatis alijs omnibus supradictis ordinetur.

Cæterum omnibus mandatis de prębendis,vel cõmendæ Monasteriorum,etiam reseruata,tam virorũ quæ extra Consistorium expediuntur,quam etiã mulierum,vetus forma cõmissaria sicubi defuerit,restituatur,ac litteræ desuper expediantur,cum clausula, quod delegatus de meritis,& idoneitate promouẽdi se informet,& si eum ad regimen,& administrationẽ monasterij repererit idoneum conscientiam illius onerando prouideat,vel commendet intra triginta dies,vt supra,& desuper forma executorialium,etiam concipiatur,quæ suis prouisionibus correspondeant. De nicq; in ipsis commendis post verbum idoneum reperis,interserantur verba ad Monasterium,vel beneficium in commendam obtinendum.

Volentes præsentes tam in dicto Cancellariæ libro quinterno nuncupato,quam etiam Camera prædicta registrari,& ab omnibus inuiolabiliter custodiri.

Ac decernentes irritum,&c. Non obstantibus cõstitutionibus,& ordinationibus Apostolicis,stylo Cancellariæ,& Cameræ Apostolicæ quantocumq; rẽporum seruato,cæterisque contrarijs quibuscunque.

Quibus litteris presentatis,ordinarius illum examinat,inspiciendo an narrata sint vera,& si reperit eum idoneum,& narrata vera,confert ei illud beneficium auctoritate Apostolica iuxta tenorem litterarum,& 188 faciunt notata in c. cum aliquibus de resc. lib. vbi doctores,Fel. in rub. de off. deleg. Cassad. decis. 8. num. 6. de præben.

SVMMARIVM.

1 *Consensus in resignationibus debet præstari per principales,vel procuratores.*
2 *Sine litteris non potest capi possessio, neque percipi fructus.*
3 *Regula Cancellariæ de consensu in resignatione emanant ad obuiandum fraudibus.*
4 *Quomodo probetur renunciationem porrectam fuisse per principalem.*
5 *Iuramentum in resignatione præstatur.*
6 *Consensus requiritur in qualibet resignatione,& debet præstari per quemcunque etiam in dignitate constitutum.*
7 *Verba generalia operantur etiam in materia odiosa.*
8 *Cardinales comprehenduntur sub regula Cancellariæ de consensu in resignationibus,contra num. 17.*
9 *Cardinales comprehenduntur vbi agitur de obuiandis fraudibus.*
10 *In cessionibus Episcopatuum consensus præstatur coram Cardinali,qui est relationem facturus in Consistorio.*
11 *Consensus in resignationibus præstatur in Camera, vel Cancellaria.*
12 *Consensus præstatur in Camera,vel Cancellaria,ut uitentur fraudes.*
13 *Procuratoris ad resignandum intimatio reuocationis fit in Camera,vel Cancellaria.*
14 *Consentiens resignationi non in Camera, vel Cancellaria,nulliter consentit.*
15 *Omnes volentes resignare debent consentire in Camera,vel Cancellaria.*
16 *Cardinales in resignationibus præstant consensum per cedulam subscriptam,& proprio sigillo sigillatam.*

18 *Fraus in Cardinalibus non præsumitur.*
19 *Forma schedulæ, per quam Cardinalis præstat consensum in resignatione.*
20 *Præsentes per se præstant consensum,absentes per procuratorem.*
21 *Procurator debet esse specialis ad resignandum.*
22 *Notarij Cameræ, vel Cancellariæ vigore litterarum non extendunt consensum.*
23 *Præsens in Curia non potest constituere procuratorẽ ad resignandum beneficium.*
24 *An plus operetur consensus per se.*
25 *Expressus debet esse consensus in resignatione.*
26 *Vbi requiritur consensus,intelligitur de expresso.*
27 *Voluntas etiam in tacita voluntate operatur.*
28 *Consensus,qui colligitur ex porrectione supplicationis,non sufficit in resignatione.*
29 *Consensus parvus non sufficit ad abdicandum ius.*
30 *Parua data datur à Datario.*
31 *Vbi requiritur expressus consensus non sufficit tacitus.*
32 *Forma non adimpletur modo tacito.*
33 *Consensus non præstitus in Camera, vel Cancellaria non abdicat ius.*
[34 *Paria sunt non consentire, vel consentire non seruata forma.*
35 *Paria sunt non facere,vel facere minus idonee.*
36 *Paria sunt non probare,vel probare minus sufficienter.*
[37 *Consensus formalis requiritur, dum agitur de præiudicio alicuius.*
38 *Renunciare quis non præsumitur,nisi constet.*
39 *Renunciare est dohare.*
40 *Resignans potest pœnitere,donec præstet consensum.*
41 *Præstito consensu abdicatur ius a resignante.*
42 *Cum aliquid superest agendum,nihil dicitur actum.*
43 *Consensus,qui præstatur in Camera, vel Cancellaria, dicitur formalis.*
44 *A die consensus præstiti computatur tempus regulæ cancellariæ de Inf.& reg. de subrog.*
45 *Consensus aliter præstitus,quam vt vult regula de cõsensu,est nullus.*
46 *Paria sunt non præstare consensum,vel præstare absque solemnitate.*
47 *Stylus vt lex seruandus.*
48 *Actus contra legem est nullus.*
49 *Actus contra stylum est nullus.*
50 *Collatio quando est nulla absque consensu Cardinalis de beneficio eius familiaris.*
51 *Litteræ non possunt expediri,nisi præstito consensu in Camera,vel Cancellaria.*
52 *A forma data non potest recedi.*
53 *Verbum,nullatenus,annullat ipso iure.*
54 *Nouus consensus requiritur in reualidatione.*
55 *Litteræ præsumuntur expeditæ cum consensu valido.*
56 *Præsumptio semper capitur pro validitate actus.*
57 *Præsumptio vt valeat, actus præualet alijs præsumptionibus.*
58 *Vt actus valeat,receditur à natura dispositionis.*
59 *Præsumitur pro Notarijs Cameræ, & Cancellariæ.*
60 *Consensus requisitus ad validitatem actus, ex spatio longi temporis præsumitur interuenisse.*
61 *Actus præsumitur factus cum ea solemnitate, cũ qua solet fieri.*
62 *Tempus decem annorum dicitur longum,ut presumatur consensus.*
63 *In reformatione litterarum non requiritur nouus cõsensus.*
64 *Consensus præsumitur durare.*
65 *Consensus durat,quamdiu durat actus principalis.*
66 *Consensus dicitur simplex præstitus iuxta formã supplicationis.*
67 *Consensus potest præstari iuxta formam supplicationis.*
68 *Consensu præstito iuxta formam supplicationis,si ad sunt duæ supplicationes,intelligitur datus, vt minus noceat.*
69 *Consensus extenditur per Notarios in libris eorum.*
70 *Resignans potest pœnitere donec fuerit extensus consensus in libris Cameræ,vel Cancellariæ.*
71 *Parui consensus non habentur in consideratione.*
72 *Parui consensus quomodo annotentur.*
73 *Consensus scribitur à tergo supplicationis, & bullæ.*
74 *In renunciatione beneficiorum, quæ vacant vigore decreti, non extenditur consensus a tergo litterarum.*
75 *Notarij non annotant horam præstationis consensus.*
76 *Consensus non probatur per testes de publica voce et fama.*
77 *Probatio de publica voce,& fama est semiplena.*
78 *Probatio debet esse plena.*
79 *Probatio plena requiritur ad probandum consensum.*
80 *Consensus potest probari ex dicto Notarij cancellariæ,& testium.*
81 *Consensus probatur ex inspectione litterarum,& numero 83.*
82 *Consensus coram ordinario quomodo censeatur præstitus.*
84 *Præsumitur pro Notarijs.*
85 *Consensus capituli præsumitur in alienatione rei Ecclesiasticæ.*
86 *Consensus summi Pont. præsumitur in alienatione rerum Eccles.*
87 *Testes quid debeant concludere in probatione consensus.*
88 *Consensus resignantis,& resignatarij requisiti in resignatione an debeat præstari eodem tempore.*
89 *Non est dicendum quod cautum non reperitur.*
90 *Vbi consensus requiritur in aliquo actu,sufficit vt ubicunque præstetur.*
91 *Consensus præstitus eodem die a diuersis efficit actus correspectiuos.*
92 *Data nullitate vnius actus correspectiui, corruit alter.*
93 *Actus correspectiui habentur pro vno actu.*
94 *Consensus resignantis non extenditur absque consensu resignatarij.*
95 *Res dicitur integra, donec vterque consensus resignãtis,& resignatarij extendatur.*
96 *Mortuo resignante antequam resignatarius consentiat,beneficium vacat per obitum ipsius.*
97 *In conditionalibus requiritur adimplementum conditionis.*
98 *Mandata quotidie dantur ad cedendum, facta reseruatione.*
99 *Pensio reseruata absq; consensu resignatarij nulla.*
100 *Consensus male præstitus post expeditionem litterarum potest reualidari,& num. 104.*
101 *Consensus superueniens actui nullo quid efficiat.*
102 *Resignatio subreptitia non validatur,& num. 106.*
103 *Requisitum per prius & posterius pro forma datum videtur.*
105 *Consensus requisitus in aliquo actu,sufficit quod præcedat,vel sequatur.*

107 *Quoad subreptionem attenditur tempus datæ.*
108 *Cessante ratione cessat dispositio.*
109 *Diuersis consensi super diuersis resignationibus datis quid attendatur.*
110 *Consensus præstitus ab eo qui nullū ius habet est nullius momenti.*
111 *Consensus retrotrahitur ad tempus datæ, etiam si sit datus longo tempore post.*
112 *In litteris ponitur tempus datæ supplicationis.*
113 *Prima resignatio & non secunda tenet.*
114 *Consensus non retrotrahitur cum media sunt impedita.*
115 *Consensus non retrotrahitur quando est cum præiudicio tertij.*
116 *Resignatio tenet constito de consensu, quamuis fuerit conditionalis.*
117 *Regulæ de præstandis consensibus derogatur.*
118 *Collato beneficio absenti cum reseruatione pensionis derogatur regulæ de præstan. consensib.*
119 *Papa potest reseruare pensionem absque consensu.*
120 *Derogatur regulæ de præstan. consensib. in resignatione facta in fauorem minoris.*
121 *In reseruatione pensionis iuxta concordiam derogatur regulæ de præstan. consensibus.*
122 *Regulæ Cancellariæ habent decretum irritans.*
123 *Regulis Cancellariæ non censetur derogatum ex clausulis generalibus.*
124 *Consensus in resignatione infra quantum tempus debeat extendi.*
125 *Terminus præfixus ad annotandum consensus in resignationibus currit à die missæ.*
126 *Post decem annos non potest præstari cōsensus in resignatione.*
127 *Constitutio de extenden. consensibus infra 15. dies procedit in Camera, & Cancellaria.*
128 *Constitutio 19. Clem. 7. de extenden. consensibus fuit edita ad obuiandum fraudibus.*
129 *Prœmium ostendit causam finalem.*
130 *Constitutio 19. Clem. 7. de extenden. consensibus est pœnalis.*
131 *Regulæ Cancellariæ expirant mortuo Pontifice.*
132 *Constitutio 19. Clem. 7. de extenden. consensibus est perpetua.*
133 *Constitutio est lex generalis.*
134 *Effectus attendi debet magis quam sonus verborum.*
135 *Ignorantes an ligentur sub constitutione 19. Clem. 7. de extenden. consensibus.*
136 *Decretum irritans ligat ignorantes.*
137 *Maius tempus assignatur in supplicationibus venientibus ex partibus Franciæ.*
138 *Constitutio Clem. 7. de extenden. consensibus intelligitur de consensu, qui præstatur in Camera, vel Cancellaria.*
139 *Per correctionem supplicationis qui consensus detur*
140 *Consensus extensus in bullis do non sufficit ad satisfaciendum constitutioni 19. Clement. 7. de extenden. consensibus.*
141 *Constitutio 19. Clem. 7. de extenden. cōsensibus habet etiam locum in resignatione conditionali.*
142 *Verba generalia generaliter accipiuntur.*
143 *Vbi adest eadem ratio, ibi idem ius statuitur.*
144 *Constitutio 19. Clem. 7. de extenden. consensibus non habet locum in consensu præstando per resignatarium in resignatione conditionali.*
145 *Consensus resignatarij quandoque cum præbeatur, extenditur infra 15. dies.*
146 *Cardinales comprehenduntur, vbi agitur de quibusdo fraudibus.*
147 *Constitutio Clem. 7. de extenden. consensibus non habet locum in consensibus, qui præstantur per Cardinales familiari.*
148 *Cessantibus verbis legis, cessat dispositio.*
149 *Cardinales comprehenduntur in regula de extenden. consensibus, & num. 155.*
150 *Ex diuersis non infertur.*
151 *Consensus extendi non potest super actu nullo.*
152 *Consensus si non fuit præstitus infra 15. dies potest de nuo præstari.*
153 *An constitutio 19. Clem. 7. de data in Camera, vel Cancellaria, sit in vsu.*
154 *Lex non ligat, nisi fuerit vsu recepta.*
156 *An constitutio 19. Clem. 7. habeat locum in cessione litis.*

QVAESTIO VIII.

VAERO, an debeat præstari cōsensus, & quomodo præstetur in Curia in resignationibus horum beneficiorum non consistorialium? Respondeo, inter alia, quę requiruntur in resignationibus beneficiorum, illud obtinere principatum, vt præ-
1 stetur consensus† per ipsos resignantes, vel per procu-
* ratores eorum: idque* de stylo esse, omnes sciunt, & statutum reperitur in regulis Cancel. per Sixtum IV. 50. per Innoc. VIII. 44. per Alex. VI. 42. per Adri. VI. 46. & per alios, vt licet videre, & notissime per Sixtū V. 40. *Item voluit, & ordinauit, quod super resignatione cuiuscunque beneficij Ecclesiastici, seu cessione iuris, in eo, quam in manibus suis, vel Cancellaria Apostolica fieri contigerit, Apostolicæ litteræ nullatenus expediantur, nisi resignans, vel cedens, si præsens in Romana curia fuerit, personaliter, alioquin per procuratorem suum, ad hoc ab eo specialiter constitutum, ex peditioni huiusmodi in eadem Cancellaria expresse cōsenserit, & iur. uerit, prout moris est &c.* & sic videtur, quod si non præstetur consensus in Cancellaria, vel Camera, non expediuntur litteræ, quibus non expeditis non prodest resignatio, cum† non possit capi possessio, & minus fructus sine litteris, vt est cautum in
2 constit. 83. Iulij III. quæ hodie* ad vnguem obseruatur. Et quia materia hæc est frequens, ideo subijciendas existimaui aliquas quæstiones.

Primo dubitatur, qua ratione emanauit huiusmodi regula Cancellariæ, quæ ab omnibus Pontificibus
* pro tempore existentibus repetitur? Communis* responsio est, ad obuiandum fraudibus, ne quis, inscio
3 beneficiario, porrigat† supplicationem resignationis, illudque beneficium obtineat citra domini voluntatem, & sic dolo alterius dominus priuaretur beneficio, ad tollendas igitur has fraudes, cautum est requiri cōsensum præstandum per se, vel per procuratorem ad hoc specialiter deputatum, hanc esse rationem tradunt Boer. decis. 345. num. 5. Sarn. de publica. q. 7. colum. 3. in princip. Burlatt. consi. 393. sub numero 12. volum. 4. & colligitur ex glosat. in dict. regula. Franc. de March. decis. Delphin. 160. numero 2. & decis.

cis. 622. num. 2. 1168. prima part. & decis. 1180. num. 3. ead. prima part. Caputaq. decis. 211. lib. 1. Put. decis. 111. lib. 3. Mandos. de infir. q. 9. num. 4. & huc tendit quod scribit Crescen. decis. 39. lib. 1. in manusc. quod præstatur consensus, vt probetur supplicationem fuisse porrectam† per resignantem, scilicet illum velle renunciare. Accedat etiam alia ratio, vt possit† præstari
4 iuramentum de stylo* requisitum, vt præstetur in re-
5 nunciationibus, vt dicitur expresse ibi, *Et iurauerit, prout moris est*. quod scilicet in ipsa renunciatione non interuenit fraus, dolus, metus, vis, neque similia, vt tradit Boer. decis. 348. num. 2.

Secundo dubitatur, an in resignatione cuiuscunq; beneficij requiratur huiusmodi consensus, & sic an
* omnes arctentur ad illud præstandum? Communis *
6 responsio est affirmatiua, requiriti in qualibet resignatione, & præstandum per quemlibet resignantem, & in dignitate Ecclesiastica constitutum, vt colligitur ex verbis, reg. ibi, *Quod super resignatione cuiuscunq; beneficij Ecclesiastici, &c.* Quæ verba includunt resignationem faciendam per quamlibet personam de quocunque beneficio Ecclesiastico, arg. l. in fraudem in fi. & ibi Bald. ff. de testam. milit. Soccin. in l. 2. §. ex his in principio. ff. de verb. oblig. cum alijs, vt per Cra-
7 uet. consi. 92 num. 4. & consi. 308. col. 4. & 5. etiam si maior ratio sit in vno, quam in alio casu, etiam in materia odiosa, vt per Dec. consi. 5. ad fin. Crauet. consi. 118. num. 14 & dict. consi. 308. num. 3. & ita communiter obseruatur in praxi. Hinc aliqui voluerunt, Car-
8 dinales ligari hac† regula, namque vbi agitur de obuiā-
9 dis fraudibus, comprehenduntur† Cardinales, ita Caputaq. qui hoc dicit expresse, & attestatur* communē
* esse opinionem decis. 211. libr. 1. & tradit etiam hoc expresse Cassad. decis. 2. in principio de renunc. Verū
* contrarium est* receptum, vt infra dicam num. 17.
10 Limita non habere† locum in cessionibus Episcopatuum, in quibus præstatur consensus Cardinali, qui confecit processum, & est relationem in Consisto-
* rio facturus, vt* quotidie fieri videmus, & hoc per se, vel per schedulā, & rationes huius limitationis addu xi q. præced. num. 49. limita sec. non habere locum in Cardinalibus, vt infra num. 15.

Tertio dubitatur, vbi præstetur huiusmodi consen-
* sus? Communis* responsio omnium doctorum, ac re-
11 cepta in stylo est, esse præstandum† in Camera, vel Cancellaria. Crescen. decis. 105. lib. 1. in manusc. Caputaq. decis. 55. lib. 1. in manuscr. & decis. 215. par. 1. Gabriel. consi. 144. num. 7. Burlat. consi. 393. libr. 4. Sarn. de infir. resign. q. 26. col. 1. & 31. de publican. q. 7. num. 4. Put. decis. 111. lib. 2. & decis. 92. lib. 2. Mandol. quem refert; & sequitur Burlat. consi. 393. num. 14. col. 4. vbi
* dicit ita fuisse decisum* in Rota. & ita seruari de sty-
* lo* tota die videmus, & attestatur Oradin. decis. 82. incip. Placent. lib. 1. in manuscr. & hanc etiam praxim attestatur Moed. decis. 60. incip. in eadem tit. de renunc. col. 2.

12 Et ratio est† vt euitentur infinitæ fraudes, quæ possent fieri, Put. ead. decis. 111. lib. 3. in fi.

Hinc est, quod intimatio reuocationis procurato-
13 ris ad resignandum, sit† quoque in Cancellaria, & Camera. Achil. de Graff. decis. 12. de procur. Caputaq. de cis. 31. lib. 3. in manuscr. Put. decis. 110. lib. 2. & ita seruari* attestatur Moedan. decis. 150. incip. circa, & ita
* fuisse pluries decisum* per Rotam, attestatur Caputaque, & Achill. de Graff. in præalleg. decis. non enim pōt præstari consensus, nisi in Cancellaria, vel Came-
* ra, vt fuit* resolutū teste Mandol. de infir. q. 9. num. 5.

Hinc etiam, quod si quis consentiat alibi, quam in
14 Camera, vel† Cancellaria, nulliter consentit, vt fuit re-
* solutum in* vna Asturicen. Parochialis coram Antonio Aug. die 5. Martij 1548. teste Put. d. decis. 111. libro 3. Namque ibi principalis porrexit supplicationē resignationis, in fauorem N. postea constituit procuratorem ad consentiendum, & quia procurator non consensit, & supplicatio erat signata, principalis narrando supplicationem esse signatam, illam ratificauit fuit resolutum nullam esse resignationem. Et hæc cō-
15 clusio procedit in omnibus, & quibuscunq; †personis
* volentibus resignare, vt tradunt communiter* curiales. Exceptis tamen Cardinalibus, qui ob eorum maximam dignitatem, & infinita priuilegia, præstant cō-
16 sensum† per scedulam propria manu subscriptam, pro
* prioq; sigillo sigillatam, & hūc esse* stilum attestatur Cassad. decis. 2. in princ. de renunc. Orad. in præalleg. decis. 82. incip. Placent. lib. 1. in manuscr. Nauarr. in c. Accepta oppos. 7. num. 27.

* Hinc Caputaq. decis. 28. p. 3. refert fuisse* decisum
17 in Rota de anno 1551. regulam† de extenden. cōsensibus, non habere locum in extensione consensuum præstitorum per Cardinales; nam regula loquitur de consensibus præstitis coram Notario, & testibus, Cardinales autem præstant per schedulam; ideo non cōprehendit Cardinales, nam cui non conuenit qualitas legis, non conuenit dispositio l. 4. §. ait prætor. ff. de damn. infect. & quia regula facta est ad tollendas frau-
18 des, quæ† in Cardinalibus non præsumuntur. Sarn. in proœm. regul. q. 6. num. 10. forma autem scedulæ est huiusmodi.

19 Nos† Vicētius tit. sancti Clementis presbyter Cardinalis Montis regalis nuncupatus, harum serie cessioni commendæ Prioratus Beatæ Mariæ de Contamina Cluniacen. Ordinis Gebennen. diœcesi, inquam illum ex concessione, & dispensatione Apostolica ad vitam obtinemus, ac omnis, & cuiuscunque iuris nobis in dicto Prioratu, vel ad illum quomodolibet cōpeten. ac literarum expeditioni in manibus Sanctissimi D.N. PP. in fauorem Domni Philiberti Millieti Clerici Gratianopolitan. Diœcesi. in Theologia Magistri, & perpetui commendatarij Monasterij eiusdē B. Mariæ Vallis Alpium Cistercien. Ordin. Gebenn. Diœcesi. referuatis tamē nobis valide omnibus, & singulis fructibus, &c. Iuribus, censibus, decimis, obuē. oblationibus, & emolumen. ordinarijs, & extraordinarijs in quibuscunq; rebus cōsistentibus dicti Prioratus de Contamina, & illi annexi membrorum, & pertinen. quorumcunq; per nos quo ad vixerimus; vel alium, seu alios nomine nostro propria auctoritate libere percipiendis, colligendis, leuandis, exigēdis, recipiendis, recuperādis, arrendandis, locādis, & dislocandis, ac in nostros vsus, & vtilitatē conuertendis loco pensionis annuę, excepta tamen summa 50. scutorū aureorum per nos eidem D. Philiberto quoad vixerit & quibuscunq; successoribus suis annis singulis pdicta reseruatione durante pro vna in sancti Ioā. Baptistæ proxim. futura incipiē. & altera medietatibus summa 50. scutorum huiusmodi in D.N. Iesu Christi natiuitatum festiuitatibus præstanda, & persoluēda, qua contenti esse debeant, nec quicquam aliud, siue alimē torum, siue alia quantumcūq; graui causa petere possint, necnō collatione, prouisione, præsentatione, electione, institutione, & quauis alia dispositione oīum, & singulorū beneficiorū, & officiorū Ecclesiastico-
rū cum cura, & sine cura, secularium, & quarūuis ordinū regulariū ad collationē, prouisionē, præsentatio

nem,electionem,institutionem,& quamuis aliam dispositionem Prioris,seu perpetui cómendatarij Prioratus huiusmodi de iure,consuetudine,priuilegio,ac aliàs quomodolibet pertinen. illorum vocatione pro tempore occurrẽte per nos, & quoad vixerimus,aut Vicarium, seu Vicarios a nobis deputandos in omnibus,& per omnia, prout ante cessionem huiusmodi tam ordinaria auctoritate,quam vigore indulti Apostolici,nobis desuper concessi poteramus facien das, ac constitutione,& deputatione quorumcunque Vicariorum,officialium,& ministrorũ dicti Prioratus, illiusque omnimoda,& totali iurisdictione,& auctoritate,& alias in omnibus,& per omnia : iuxta formã supplicationis de super signatæ,vel signandæ consentimus, & tacto pectore iuramus. In quorum fidem præsentes manu nostra subscriptas ex inde fieri, & sigilli nostri impressione muniri fecimus.

Datum Romę in Palatio nostræ solitæ residentię, Die 2.Mens.Octobris M. D. LXXXIX. Vincentius Cardinalis Montis Regalis.

Locus Sigilli.

* Et ita* stylus interpretatur dictam regulam quo ad hoc.

Quarto dubitatur,per quos præstetur huiusmodi
20 consensus? Respondet per Resignantes,si sunt in Curia,si vero sunt absentes per procuratores specialiter ad hoc constitutos,ita enim mandat fieri dicta regula Cancellariæ ibi. *Si præsens in Romana Curia fuerit, personaliter, alioquin per procuratorem suum &c.*
* & communiter* Doctores hoc,absq; cõtradictione, affirmant, & Notarij recipiunt consensum procura-
21 toris,quotiescunq;fadeat mandatum specifice ad hoc
22 vt dicam lib.9. Vnde vigore † litterarum Notarij non extendunt consensum, Achil.de Grass.decis. 1.de renunc.alias decis.322. Ex quo infertur, quod præsens
23 in Curia non potest constituere procuratorem ad resignandum beneficium. Gig.tract.de pens. q.11.vbi
* dicit,hanc opinionem esse veriorem,& seruari*in pra
* xi,Bursat.cons.395.num.28.vol.4.&*communiter,vt dicam lib.seq.limit.in Camera,vt per Glosat.in 14.regul.Cancell.Innoc. VIII.vnum autem non omittam,
24 quod licet idem operetur consensus per se,† & per procuratorem,ac eundem effectum,vt alias scripti tamẽ datur casus in quo plus operatur consensus præstitus per se:nam si quis consentit per sonaliter pensioni cõstitutæ,præsumitur cõsensisse regressui,in eadem sup
* plicatione existenti.ita fuit* resolutum in vna Columbrien.Cantoriæ coram Pelegrino teste eodem Pelegrino decis.88.lib.2.nam videtur præcepisse cessionẽ cum omnibus qualitatibus.

Quinto dubitatur,quomodo debeat esse huiusmo-
25 di consensus? Respondeo expressum in Camera,† vel Cancellaria,scilicet penes dictos Notarios,vt colligi
* tur ex regulâ supradicta,&*communiter recipitur ab
* omnibus in*praxi,vt tradit Put.decis.10. num.5.lib.
2.Nam vbi in aliquo actu requiritur consensus,intel-
26 ligitur tale expresso,Sarn.de impetr.benef. per obit. Famil.Card.q.11.num 2.Dec.cons.Aret.in l.2.§.voluntatem.ff.solu.matrimonio,vbi inquit in prima co-
27 lumna vers.aduerte, quod licet interdum † voluntas etiam in tacita voluntate verificari possit,tamen consensus,de sui natura,videtur importare cõsensum expressum,sequitur Dec.cons.409.nu.3.& 4.& ita fuit

* .* resolutum in vna Camerien.Scholastriæ,& præbendæ coram Ant.Aug.die 15. Ianuarij 1553. teste Caputaq.decis.208.lib.1.Rot.decis.15.num.2. de offic. deleg.in nou.

28 Ex quo primo infertur,non† esse validum consensum, qui colligitur ex supplicationis porrecti one ad effectum,vt abdicetur ius a resignante, & vt satisfiat dictæ regulæ,vt colligitur ex Put.decis. 111. libro 3.
* & pluries fuit* resolutum in Rota, & communiter
* * ita seruatur.

29 Secundo infertur,non † esse sufficientem,quo adhũc effectum,consensum, qui appellatur parvus, ita
30 Cott.decis.16.in manusc.namque parua data,& parvus consensus datur à Datario,& remanet penes partes,vt post alios, quos citat. scribit Bursat dict.cons. 393.num.7.vers.1.cum seq. Tertio infertur,non esse sufficientem consensum quemlibet tacitum,namque
31 requiritur expressus,vt patet ex supradictis,ideo † nõ
* dicitur sufficere tacitus;iuxta*communes conclusiones, & regulas traditas a Doctoribus passim, forma enim non impletur modo † tacito, Put.decis.182.libro 1. Sarn. de impetr. benef. vacant.per obit.famil. Card.q.11.colum.2.Dec.in c.dilec.num. 2.de appell.
* Tiraquel.de legib.connub.Glos.7.numer. 5.&*communiter DD.

Quarto infertur non sufficere consensum, etiam
33 expressum,si ille consensus fuit præstitus alio in loco
* quam in Camera,vel Cancellaria,prout fuit* resolutum in Rota in dicta Aftoricen. die 5. Martij 1548. coram Ant.Aug.teste Put.d.decis.111.lib.3.namq; ibi fuerat per principalem,qui porrexerat supplicationem,approbata illa supplicatio,recepta, ac signata a Summo Pontifice,& tamen fuit dictum hunc expressum consensum non suffragari.

Et ratio dictarum illationum est, quia paria sunt non consentire,vel consentire,& nulliter,puta nõ ser
34 uata forma,†vel modo expressis,vt scribit Put. decis. 360.nu.6.lib.2.sicuti paria sunt,non facere, vel face-
35 re,† & minus idonee l.quoties.ff. qui satisdare cogantur,l.duo sunt Titij.ff.de testa.tutel.l. non putauit.§. non quæruis.ff.de contratab.Alex.in l. quoties sub nu-
36 mc.5.C.de hæred.inflit.& paria sunt † non probare,
* vel probare,& minus sufficiẽter Doctores* communiter in c.in præsentia de proba.Accedit & ratio quę maxime congruit huic cõni, quia quoties agitur de
37 præiudicio alicuius,tunc requiritur† consensus formalis.Alex.in l.ti quis mihi bona §. iussum.ff. de acquirend hæred.Bal.in l.1.in vlt.carta C.qui admitti, quem ad hoc refert,& sequitur Put.decis.100.num.5.lib.2.Sed hic agitur de præiudicio,namq; renunciare quis non
38 † præsumitur beneficium,nisi expresse constet, vt est
* * communis opinio Doctorum, de qua dictum est
39 suo loco,& renunciare est† donare,vt est etiam* com-
* munis opinio,vt late ostendi lib.1.q.1. Et ob id licita est pœnitentia in resignationibus,donec † præste-
40 tur dictus consensus expressus in Camera,vel Cancellaria:Put.decis.15.17.19.sub tit.de renunc.in manusc.
* Moedan.decis.189.&*communiter Doctores, vt di
* xi lib.1.q.12.nam ita pluries* fuit resolutum,in vna Placent.in vna Toletan.in alia Salamantin. prout dicetur suo loco,& tradit Paleott.decis.257.Idque amplatur procedere,etiamsi in suprascriptione supplicationis dicatur,resignantem dedisse consensum,namdonec non est præstitus,& extensus à Notario,licitũ
* est de stylo*. Curiæ recedere,ita attestatur Caputaq.
* decis.217.p.1.num.8.& fuit* resolutum in vna Placẽtin.Parochialis 7.Nouemb.1554.

Hinc

Hinc post præstitum dictum consensum, abdicat
41 ius a† resignante,vt est*communis omnium Doctо-
* rum sententia,nam antea non,quia cum aliquid sup
42 est agendum,nihil dicitur† actum c. cum super de offi. deleg.l.vlt.C.ad Sillan.cap.1.de Baptis.Sarn. de subrogan.collitig.q.10.& Bursat.cons.393.n.13.vol.4. Car. S.Crucis decis.143.in lib.diuers.manusc.r.

1* Et tandem omnes* scribunt,hunc† esse formalem
43 consensum,vt late tradit Sarn.*communiter receptus
*44 de infr.resign.q.31.col.2.a quo † computari tempus,
* de quo in reg.Cancel.de instr.resign.fuisse *resolutũ. in Rota attestatur Crescent.decis.226.n manuscrip. & etiam tempus,de quo in reg.Cancell.de subrogan collitig.Sarn.d.regu.q.10.& etiam tempus,de quo in regu.public.Sarn.de publican.q.7.licet hodie secus,p extrauagan.Pij V.& Gregorij XIII.

Sexto dubitatur,an aliter præstitus consensus sit
45 inualidus? affirmatiuc respondendum absque dubio erit,idque expresse, vult Gl.in reg.Cancell Innocen. VIII.regu.43.Boer.decis.348.nu.1.Put.decis.111.li.
* 3.qui dicit ita fuisse decisum*in vna Asturicen.Paro
* chialis coram Ant.Aug.5.Martij 1548.& *cõmuni
46 ter Doctores.Et ratio est,quia paria sunt† non præstare consensum,vel illum præstare absque solennitate requisita Put.decis.360.nu.6.lib.2.sed cum hæc regula Cancellariæ requirat consensum eo modo,vt supra dictum est,& de stylo*lit receptum esse præstan
* dum in Camera,vel Cancellaria, sequitur hunc stylũ
47 esse seruandum tanquam legem.l.vlt.C.de iniur.capi. quam graue in fine.de crim.fals.Cald.cons.8.nu.4.de refer.Guid.Pap.cons.119.num.4.Card.Paris.cõs.128
48 nu.4.vol.4.& sicuti actus* contra legem est nullus. Ie,
49 non dubium C.de legib.ita,† & contra stylum,Craue. cons.291.nu.19.20.Gig.respons.22.nu.8.Ferret.cons.53.Alciat.cons.220 in fin.

Hinc si alicui prouideatur de beneficio,& apponatur
50 clausula,de consensu Cardinalis N.habentis famili
* aritatem,prouisio est nulla absque dicto consensu; ita* fuit resolutum in Rota in vna Astoricen. Canonicatus,& Præben.4.Octobris teste Put.dec.282.li.3.

Ex quo sequitur,quod literæ non possunt expedi
51 ri,nisi fuerit† consensus præstitus in Camera, vel Cancellaria;namque id expresse prohibetur per hanc regulam his verbis. *Apostolicæ litteræ nullatenus expediantur nisi resignans, vel cedens &c.* & sic forma
52 est data,a qua non† potest recedi. Dec.cons.90.nu.6. & cons.262.num.4.Card.Paris.cons.12.num.47.vol. 1.& si forsan fuerint expeditæ,nullæ, & tualidæ sunt,
53 namque adest verbum,† nullatenus,quod absq; dubio annullat litteras expeditas ipso iure.Gl.in 43.Innocẽ. VIII.in terminis,Boer.decis.348.num.1.& colligitur ex trita regula,de qua per Gloss.in Clem.prima verb. nullatenus,sicut omnino,& penitus.cũ ordinarijs.§. in conferendis de off.ordin.lib.6.Card. Paris. consil. 22.nu.26.lib.

Et per consequens nouus consensus requiritur, nã quando primus præstitus fuit extinctus, vel nullus a-
54 ctus,super quo fuit interpositus;tunc † in revalidatione requiritur nouus consensus l.contractus.vbi Cyn. C.de fid.instrum. Dec.cons.661.num.14. Corn.cons. 71.num.9.& seq.lib.2.Crauett.cons.39.num. 3.& ita
* fuit resolutum in vna* Toletan.Parochialis corã D. Aquen.14 Maij 1539.& in vna Cochen.beneficij sancti Michaelis coram Put.& in alia Tarraconen. corã Achill.de Grass.& rursus in alia Tarraconen.Canonicatus & Præben.coram D. Vestano 16. Decembris 1552.teste Caputaq.decis.211.par.1.

Bene verum est,quod bonus consensus interuenit
55 se præsumitur† in expeditione literarum postquã sunt expeditæ,vt in terminis scriptum reliquit Caputaq. decis.213.in princ.par.1.

56 Et ratio prima est,quia semper capit† præsumptio pro validitate actus iuxta not.in l.quoties.ff. de verb. oblig.& in l.quoties.ff.de regul.iur. Paul. de Castr.in l.ex imperfecto C.de testamen.adeo, vt hæc præsumptio,vt valeat actus† præualet alijs præsumptionibus, Dec.in l.post quam liti.nu.23.C.de pact. & ob id, vt
58 actus valeat,receditur† a natura dispositionis l.qui cõcubinam.§.qui hæres.ff.de leg.3.Dec.in ca.quoniam Abb.nu.16.de off.deleg:Alciat.tract.præsumpt.regu. 3.præsump.34.Cefa.cons.138.nu.13.vol.1.

59 Secunda ratio,quia presumitur pro† Notarijs Cameræ,& Cancellariæ,ac alijs officialibus,nam si non recepissent consensum,nisi bonum,& non permisissent fieri expeditionem literarum,arg: nota.per Bur. in cap.quoniam contra col.penul.de probat. cũ alijs tradit per Alciat.tract.præsumpt.reg.4.præsump. 10. cum sequen.Roland.a Vall.cons.90.nume. 12. lib. 1. Ale. cons.92.col.3.lib.5.Quod absque dubio,eo magis vendicat sibi locum, & procedit,quando multo tempore antea litteræ erant expeditæ,namque cõsen
60 sus,qui requiritur ad validitatem actus,ex spatio longi temporis præsumitur intercessisse Ant.de Butr.in c.ea noscitur de his quæ fiunt a Prælat. Alex.cons.111.colum.penult.in fin.lib.4.Ital.in l.1.nume.105.C.qui admitt.Ruin.cons.63.num.6.lib.1.Card.Paris.cons.85. num.13.vol.4.Dec.cons.183.col.penult.in fin.Crau.
* cons.264.num.9.&*communiter Doctores, vt per Mascard.de probat.conclus.417.num.1.cum sequen. etiam in præiudicium tertij Alex. cons. 1.lib.4.Dec.
* cons.409.Cefal.cons.328.nume.34.&* communiter Doctores,vt per Bursat.cons.425.num.9.vol.4.Et
61 magis,quia sumus in actu,qui licet fieri,& expediri dicto consensu precedente,Gozad.cons.11.num.14. Hier.de Mot.in tract.de finib.reg.c.105.num.13. Tiraquel.in Tract.præscript.vers.per decem annos §.1. Closs.4.vers.3.

62 Et tempus dicitur longum, vt præsumatur cõsensus decem annorum,Imol.in cap.illud de præsum.Lambert.in tract.de iur.patron.lib.1.q.9.princ.prima par. num.107.vers.& dicitur.Mascard.dict.conclus.417. num.2.

Septimo dubitatur,si litteræ prouisionis sunt refor
63 mandæ,an requiratur nouus consensus in hac reformatione,vel sufficiat iam præstitus? & quidem loquẽ
* do de simplici consensu fuit* resolutũ in Rot. in una
Pientin.de Morticello 7. Nouembris 1554. coram
63 Oradino,non requiri nouum consensum, teste Ca-
64 putaq.decis.213.par.prima,& ratio est,quia† simplex, & purus consensus præsumitur durare,l.eum qui voluntatem ff.de probat.c.maiores in fin.de Bapti.cum alijs,vt per Alciat.de præsum.regu.2.præsumpt.16.& hanc opinionem tenet Moedan.decis.60.incip. in eadem patr.tit.de renun.vbi inquit, quod*practica est,
* vt signata supplicatione consensus præstetur in Camera,vel Cancellaria,& postea expediũtur Bullæ,in quibus,si est aliquis defectus,tunc fit reformatio ad primam supplicationem,vel noua prouisio tollens defectum,pro expeditione sufficit primus consensus.

Et ratio rationis est,quia quando per primũ actũ satisfit menti disponentis, intelligitur etiam de actu secundo Bal.in l.fideicommissa.§.si quis decem.ff.de leg.3.Fel.in c.Innouamus.vers.fallit primo & ver.fallit.quinto de tregua,& pac.

Hinc

Hinc Bald.in l.liberta tua C.de oper.libert. in materia consensus tradit regulam,quod consensus erat, & nocet,quàndiu tela non est succisa,sed durat actus
65 †principalis.Et sufficit,vt consensus quandocunque interueniat,Bart.& Ias.in l.si quis mihi bona.§.iussum ff.de acqu.hæred.Ideo Put.decis.258.num.7.lib.3. inquit quod consensus semel præstitus præsumitur durare,si consensus est simpliciter præstitus,dat exemplum,quando quis consentit resignationi faciendæ,si
* vero consensus est ad certum actum breuitatis,tunc
* secus,vt in casu suo in vna*Roman. dotis 17.Iunij. 1549.
66 Et dicitur†simplex,& purus consensus quotiescunque fuit præstitus iuxta formam supplicationis,& contenta in supplicatione concernunt validitatem resignationis,& tendunt ad corroborationem voluntatis
* renunciantis,ita fuit*conclusum in dict. Pientin Parochialis de Monicello 7.Nouembis 1554.corá Oradino,teste Caputaq.decis.214.par.1.

Ex quo colligitur,quod potest etiam hoc modo
67 præstari consensus†iuxta formam supplicationis, etsi duæ supplicationes eiusdem datæ reperiantur,in quarum vna referatur resignáti regressus,in alia vero nó postea vero resignatarius consensit iuxta formam supplicationis signatæ sub tali data.Fuit alias dubitatum in Rota coram Io.Paulo in vna Abulen. Parochialis,
* ad quam supplicationem referatur? fuit*resolutũ re-
68 ferri ad supplicationem,in qua regressus†non erat reseruatus,quia ille,qui habet regressum debet probare consensum,quem cum non probet concludenter, quia referri potest ad aliam supplicationem,ideo &c. teste Pelegrin.decis.135.in manuscr.

Octauo dubitatur,vbi extendatut cõsensus p No
69 †tarios Camerę,vel Cancellariæ Responde, † in libris eorũ iuxta constitutiones Clement.VII.19.2c.& 45. de quibus infra latius dicetur,omnia declarando. Et donec fuerit extensus consensus in his libris Camerę
70 vel Cancellarię,resignans potest†pœnitere. Sarn.de in fin.resign.quæst.31.num.secundo,Crescent.decis.75. Fab.decis.48.Moedan.decis.289.omnes in manuscr.
* & fuit resolutum*in vna Acherontin.fructuum Veneris 16.Iunii 1579.coram Brauo, vt habetur decis. 471.part.prima,& dixi lib.primo quæst.12.in qua etiã
*71 fuit*dictum,quod paruit consensus non habentur in consideratione,nam sunt potius quędam præparamẽta,quam quod vere rei perfectionem demonstrent,q
72 ex modo illos annotandi patet,quia Notarius quando illos annotat solum apponit diem,mensem,& annum,& nomen procuratoris,vel principalis,si principalis, illum præstet, deinde si pars illum vult sibi consignat. Scribitur etiam consensus formalis, de
73 quo loquimur, a tergo † in supplicatione originali,& litteris,prout tradunt Ant.Augustí.decis.256. lib.3.Crescent.decis.209.lib.primo Pelegrin.decis.69 lib.etiam primo in manuscr.& ita fieri communiter
* videmus,& practicamur.Ideo inquit Put.decis.368. num.quarto lib.2.quod consensus solet apponi a tergo Bullæ,in literis prouisionis,& nisi apponatur literæ sunt nullæ,& non solent literæ expediri,nisi extenso consensu a tergo ipsarum,vt tradit Moedan.decis. 111.in eadem,in manuscr.

Limit.non procedere,quoties quis prouidetur de
74 beneficio,†& datur decretum dimittendi primum beneficium,quod obtinet,in manibus Sanctissimi.Si.nisi dimittat, quia beneficium vacat vigore decreti,
* non extenditur consensus a tergo litterarum; & ita * hodie practicari in Cancellaria videmus. Idque non
caret ratione,quia beneficium non uacat ex con.ensu,sed ex decreto,vnde &c.

75 Et hic non est ostendendum, quod Notarij nunq̃ solent annotare horam præstationis consensus,vt fuit
* *dictum in Rota in vna Imol.Canonicatus,& præbẽdæ 28.Aprilis 1578.coram R.P.D.Cantuccio.

Nono dubitatur,quomodo probetur fuisse præsti-
* tum consensum in resignatione beneficij? Rot.*corá Decano Deza die 8.Iunij 1552.in vna Camaricen.Canonicatus sancti Gangerici censuit, consensum non
76 probari per testes de publica voce, & fama,quia talis
77 probatio esset semiplena,†Doctores omnes in le.admonendi.ff.de iureiur.Put.decis.368.nu.5.lib. 2.quæ
78 non sufficit quia requiritur plena,cum talis†probatio non sit difficilis,teste Caputaq.decis.212.part.prima.
* qui attestatur requiri,ex mente* Rotę,plenam †probationem ad probandum consensum. Declara ta-
79 men,vt consensus possit probari ex dicto † Notarij Cancellarię, & testium, vt fuit resolutum
* *in vna Camerinen.coram Chiroga,vt habetur in lib. diuers.deci.3.Vere autem probatur,si loquimur de re
81 signatione facta coram summo Pontifice,si in bullis†
* prouisionis fiat de hoc mentio,prout requiritur* de stylo:nam tunc probari consensum scribit Put.decis. 368.num.3.li.2.Si de resignatione coram ordinarijs,
82 si apud Notarium de hoc appareat: Quo constito,satis consensus probatur, maxime concurrentibus aliquibus,scilicet epistola iuxta ea,quæ scribit Soccin.Senior.cons.291.col.7.in fi.nu.12.lib.2.& cons.41.li.3. vel alias 2.

Immo ego auderem firmare conclusionem hanc,
83 vt visis†literis renunciationis præsumatur consensus interuenisse,nam aliter literæ non fuissent expeditę,vt
* in simili fuit dictum*in Rota.in vna Tolentin.ut per
84 Put.decis.439.nu.6.li.1.præsumendum enim† est pro Notarijs his;vnde aliter asserenti incumbit onus probandi,& hanc esse veram sententiam existimo quicquid alij voluerint.

85 Hinc consensus†Capituli præsumitur in alienatione rei Ecclesiasticæ,Anchar.cons.136.Alex.cons.79. col.3.li.1.Capic.decis.4.late Mascard.conclus.416.n.
* 19.cum seq.vbi ponit*communem in consensu†Sũ-
86 mi Põtificis in alienatione rei Ecclesiasticæ facta,&c.
* Non omittam,quod alias in vna*Segobi. fructuũ, 11.Nouembris 1554.coram Oradino fuit resolutũ, consensum fuisse præstitum certa die,in qua consen-
87 tiens erat in carceribus,non probari per testes,nisi cõcludenter deponant de initio, & consumatione illius diei,teste Caputaq.decis.218.part.1.

* X.Dubitatur,quia*communis conclusio Doctorum est,vt resignans,& resignatarius consentiant,quã do resignatio est cum reseruatione fructuum,aut põtionis,resignans vt abdicetur ius ab eo,resignatarius vt resignanti reseruetur pensio.An debeat põstari vno,
88 & eodem tempore consensus†resignantis,& resignatarij?vera conclusio est negatiua, secundum quã fuit
* resolutum *in Rota.teste Crescent.decis.105.libr.1. in manuscr.

Et ratio est, quia nullibi cautum reperitur eodem
89 tempore esse præstandum,ergo nequet dicendum l.illam C.de collat.Oldrad. cons.202. Crauett.cons.90.
* nume.2.vers.2.valet. Immo regula*communis est in contrarium,quæ se habet,quod vbi consensus requi-
90 ritur in aliquo actu,sufficit quod†quandocunq; præstetur,Alex.Ias.& alij omnes in l.si quis mihi bona.§. iussum.ff.de acqu.hæred.Rota.decis.3.in fin. de con-
91 fess.in nou.Si autem eodem†contextu præstentur coram eodem Notario,& testibus super vtraque supplicatione efficit actus correspectiuos, Achil. de Grass.
* decis.vnic.de resign.in manuscr.ex not. communiter
92 *per Doctores in l.petens C.de pact.& data nullitate
* †uius,corruit & alter,vt fuit*resolutum in vna Bononien.translation.pensionis veneris 23.Ianuarij 1579. coram Illustrissimo Card.Aldobrandino,vt habetur decis.446.part.1.inter diuers.impress.Venet.nã actus
93 correspectiui†habentur vno actu tũ,vt vnus nequeat ab alio separari,Corn.cons.vlt.lib.1.& cons.10.& 36. lib.2.Crauett.cons.153.n.8.Tiraquell.in l.si vnquam in verbo.Donatione largitus nu.117.C.de reuocan.donat.verum secundũ plures peritos & practicos vnus consensus non potest,& non solet extendi absque a-
94 lio,nam vterque est formalis,& cum vnus sit pars alterius,forma erit indiuidua,Bald.in l.si veritas C.de fideicomm.Alex.in l.si is qui quadringenta.§. quidam. ff.ad l.Falcid.Dec.cons.532.num.5.& fuit dictum *in vna Acherontin.fructuum.16.Iunij 1579.coram R.P. D.Brauo,vt habetur decis.471.num.8.& 9.par.prima namque ibi vnus voluit cassare reseruationẽ fructuũ valide tamen sibi reseruata pensione, fuit resolutum esse licitam pœnitentiam,donec vterque cõsensus sit
95 extensus,quia rest dicitur integra ad not.per Ias. in l. si pecunia nu.5.ff.de condic.caul.dat.Curt.in l.cũ ponas nu.3.& in l.si petens nu.39.C.de pact.

Et in tantum est necessarius hic consensus in resignatione conditionali,quod si antequam resignata-
96 rius cõsentiat,resignans † mortuus fuerit beneficium vacat per obitum resignantis,& per illius obitũ a quocunque impetrari potest,prout fuit resolutum in Rota in vna Mantuana Canonicatus,& præbendæ,teste Crescent.decis.37.lib.1.in manuscr.& in alia Brauaren.Vicarię coram Pisaurien. teste eodem Crescen. decis.226.in manusc.lib.1.aliàs 226.

Et ratio est,quia cum resignatio esset conditiona
97 lis,requiritur † adimplementum conditionis ante mortem resignantis,Bart.& alij in l.1.ff.de condic. & demonstr.& regula est,quod vbi aliquid agendum super est,nihil dicitur actum,c.cum super de off.deleg. l.vlt.C.ad Sillan.Boer.cons.39.nu.13.vol.4.Burlat.decis.348.sub.nu. 2. & ideo post mortem non poterit consentire,quia res non est integra, quia resignanti non amplius regressus nec reseruatio fructuum acquiri potest.

Et quotidie fiunt mandata ad cedendum,& con-
98 sentiendum cessioni in euentum quod mihi reseruetur pensio,& ad consentiendum pensioni,in euentu, quod mihi resignetur tale beneficium,ita Crescen.decis.105.lib.1.in manuscr.& nulla est pensio reseruata
99 absque consensu†resignatarij,vt fuit* resolutũ in vna Compostellana 14.Nouembris 1551.teste Caputaq. decis.35.lib.3.

100 XI.Dubitatur,An†si consensus põstitus iuxta hanc regulam Cancellariæ sit nullus,vt quia non fuit præstitus per procuratorem idoneum,possit post expeditionem literarum reinualidari,vt quia procurator bonus consentiat,vel ipse Dominus.

* Pro negatiua adducitur primo c.auditis de elect,
* vbi*omnes Doctores ex illo tex.colligunt consensũ
101 nihil operare,quãdo factus est nullus,Bar.& Doctores in l.1.C.qui admitti.maxime quia hic supernenit tempore non congruo,scilicet post resignationẽ factam ad not.per Dec.in l.semper qui nõ prohibet..ff. de regul.iur.

* Secundo adducitur decisio*Rotæ,de qua p Moedan.decis.85.cum in minoribus tit.de renunc vbi re-
fert 14.Martij 1539.fuisse dubitatum coram Aquen. quia quidam resignauerit beneficium reseruato regressu,sup quo beneficio habebat regressũ Paul.III. dum esset in minoribus,qui consensit huiusmodi resignationi.Dubitabat igitur an consensus hic Puli III. dum erat in minoribus super dicta resignatione sit p̃ stitus valide,& resignatio sine nouo consensu subsistat? fuit resolutum quod requiritur nouus consensus
102 quia prima resignatio†cum fuit subreptitia non potuit validari,requiritur ergo alia prouisio,ita & in casu nostro.

Tertio quia requiritur consensus ante expeditionẽ literarum idque de*stylo,sed quoties requiritur aliud
103 per prius,& posterius,pro forma †datum videtur,Felin.in c.cum dilecta vers.6.signum de rescr. sed forma non seruata actus corruit Dec.cons.90.num.6.Paris. cons.12.n.47.vol.2.ergo &c.

104 His tamen†non obstantibus contrariam opinionem crederem veriorem,quam in his proprijs termi-
* nis tenuit Rot.*in vna Segobien.de Villa Castri coram Pelegrin.die 17.Octobris 1552.teste Caputaq. decis.175.p.2.Et ratio est,quia vbi consensus requiri
105 tur in aliquo actu,†sufficit quod quandocunque præstetur,siue igitur præcedat,siue sequatur,actus est validus c.cura c.suggestum iure patron. Alex. & Ias. & communiter Doctores in l.siquis mihi bona.§.iussu ff.de acquirend.hæred.c.quamuis de elect.lib.6.& in terminis recunciationis hoc volunt Cassad.decis.1.n. 3.& decis.3.de renunc.Caputaq.decis.205.libro.1.in manuscr.Card.Palgott.decis.156.Carthaginem.Archidiaconatus aliàs 233.lib.3.Sarn. de infirm. resignan. q.26.col.2.& communiter*Doctores:remanet,vt cõtraria tollamus.

Ad primum respondetur speciale esse in electione ex ratione tradita a Doctoribus ibi.

Ad secundum respondetur,decisionem illam Ro-
106 tæ fundari,quia† resignatio,& reseruatio regressus, nõ facta mentione alterius regressus,erat nulla,& subreptitia,qui defectus non potuit per nouum consen-
107 sum sanari,quia quoad subreptionem,attenditur tẽpus datæ,c.li eo tempore de rescr.li.6.Andr.& Abb. in c.ad aures cod.tit.expr.Felin.in c. eã te col. penult. vers.tempus datæ de rescr.& hæc ratio mouit Rotam vt tradit Moedan.dic.decis.85.quæ ratio cum cesset
108 †in casu nostro cessabit pariter dispositio.cap.cũ cessante de appell.

Ad tertium respondetur illam formã,quod consensus præstetur ante expeditionem literarum, respicere ipsos expedri volunt,& ideo dicta regula non est dandis,ita Caputaq.dict.decis.175.num.4.& 5. Vnde remanet firma conclusio.

Si autem non fuisset præstitus consensus,hoc casu credem consensum superuenientem non reualidare resignationem,quia dictus consensus requiritur formalis,& per consequens a principio debet interuenire,Moedan.dict.decis.85.Hoc tamen interuenire nõ potest,quia non expediuntur literæ sine dicto cõsen-
* su,vt supra dictum est,& tota*die videmus.

XII.Dubitatur si plures reperiantur consensus su-
109 per diuersis renunciationibus,†quis attendatur? hæc quæstio est decisa per dictam regulam Canc.quadragesimo.de cõsensu in resignationibus, illis uerbis; *Et si ipsum resignãtem, seu cedentem pluries super uno, & eodem beneficio,in fauorem diuersarum personarum successiue consentire contigerit, voluit sanctitas sua,quod primus consensus tenere debeat, & alij posteriores consensus,ac literæ illorum prætextu,& sub priori*

priori data expeditæ,pro tempore nullius sint roboris,vel momenti liberæ reseruationis,vel assignationis motu proprio cuiusvis pensionis annuæ super aliquibus beneficij fructibus expediti possint.nisi de consensu illius,qui pensionem persoluere tunc habebit.

Idque fundatur in maxima, & euidenti ratione cũ ex primo eo sensu sit abdicatum omne ius a resignan
* te,iuxta* communes conclusiones sequitur quod alij
110 consensus † tunc nullius roboris,& momenti tanquam dati ab eo qui nullum ius habebat, nemo enim potest dare quod non habet.

XIII.Dubitatur sub qua die ponatur consensus p̃stitus? Respondeconsensum retrotrahi ad tempus da
111 te,etiam si sit præstitus † longo tempore post Cassan. decis.1.& 2.de renunc.Sarn.decis.210.lib.1.Crescen. decis.36.li.1.& decis.210.cod.li.Caputaq.decis. 206. lib.1.Io.Paul. decis.30. Moedan.decis.60.& 189.Pa
* leott.decis.72.& ita fuit decisum in vna* Zamore.parochialis coram Paleo.13.Maij 1558.teste Caputaq. decis.71.lib.1.

Hinc dicimus,quod data consensus præstiti non attenditur,licet necessarius sit pro expeditione literarũ, secundum regulam Cancell.cum ex tunc dicatur fieri resignatio:vnde videmus,quod in literis dicitur,ho
112 die in manibus nostris resignauit, & ponitur tempus* datæ supplicationis,ita Crescent.decis.210.in fi.lib.1.* in manuscr.

Secundo infertur,quod si quis porrexit supplicationem,quæ fuit signata,& postea fecit aliam resignationem,si deinde consentit primæ supplicationi signa-
113 tæ,consensus retrotrahitur ad diem datæ, & per con
* sequens tenet prima resignatio,vt fuit* resolutum in Rot.in causa Cardinalis Cibo,teste Cassador.dict.decis.1.de renunc.

Quæ conclusio de plano procedit, quoties super secunda resignatione non præstitit consensum, si ve-
114 ro illi consensit,quamuis consentiat † primæ supplicationi,hic consensus non potest retrotrahi ad primam
* renunciationem,cum media sint impedita.ita fuit* resolutum coram Camillo 25.Octobris 1531.teste Sarnen.decis.210.lib.1*

* Et hæc erit prima limitatio ad hanc* communem conclusionem.

115 Secundo limita non † retrotrahi consensum ad diẽ datæ,quoties id esset cum præiudicio iuris tertij, ita limitat Put.decis.268.num.3.li.3.in pulchro casu quẽ poteris videre.

116 XIV.Dubitatur,an constito † de consensu resignantis teneat resignatio,quamuis consensus sit conditionalis? Respondet Ant.August.decis.302.lib.2.affirmative,& hoc ampliat procedere,etiamsi non fuit reprobatus euentus conditionis.

XV.Dubitatur,an derogetur huic regulæ de præstandis consensibus ? affirmatiue respondendum est
117 aliquando derogari, † vt tradunt Moedan.decis. 301. Toletan.pensionis.5.Burs at.consi.411.nume.16.vers.2. conf dero Mandos.in prax.Signat.grat.in tiu.derogationes regularum col.5.regulæ de præstan.

Primum exemplum,quoties confertur beneficium
118 absenti,cum † reseruatione pensionis, nam tunc in reseruatione pensionis derogatur,Card.Paris.cons.5.n. 56.& seq.vol.4.Gig.de pens.q.10.num.7.& 11.Bursa.
119 & Mandos.locis citat.& Papam † posse reseruare pen
* sionem absque consensu beneficiati communiter* est
* receptum,& pluries fuit resolutum* in Rota.

120 Secundum exemplum,quoties resignatur † in fauorem minoris absentis,nam tunc derogatur, & Papa contentatur non esse necessarium consensum minoris,& per consequens resignatio non potest annullari
* ob non præstitum consensum,vt fuit* resolutum in vna Acheront.coram Oradino 4.Maij. 1554. Cardt. Paleott. decis.236.incipit Aegidius.

121 Tertium,quando reseruatur pensio † iuxta concordiam,ut in casu Moedan.dict.decis.301.quam uide.

Regulariter autem huic regulæ non derogatur.

Derogatio autem debet esse nominatim, & expres
122 sa,quia regulæ † Cancellariæ habent decretum irritans, Felin.in cap.nonnulli num.7.de rescr.Cassad.deci. 38. num.11.super reg.Sarn.ib procem.regul.iur.5.q.& in
123 6.in fin.Clausula enim † quantumuis generalis nõ sufficit, Dec.cons.155.col.3.Curt.Iunr.cons.56.nu.3.

124 XVI.Dubitatur,Infra quantum † tempus consensus debeat extendi? In hoc habemus constitut. Clement. VII.inci.Sanctissimus D.N.anno 3.publicata,in qua vult vt consensus annotetur per Notarios in libris aut enticis Cameræ Apostolicæ,vel Cancellariæ,& vt extendatur infra tres menses in materijs Fráciæ, in alijs vero infra 15.dies a die præstationis eorundem consensuum computandos.

Et cum huiusmodi constitutio sit notabilis placuit tenorem hic inserere,qui est talis.

SAnctissimus ĩ Christo pater & dominus noster D. Clemens diuina prouidentia Papa VII.prouidetendens infra scriptas constitutiones fe.re.Iulij II. & Leo.X.Roman.Pontificum prædecessorum suorum fore rationabiles,ac canonicas & iustas,per quas primo Iulius accepto per eum quod tunc Camerę Apostolicæ Notarij per quandam corruptelam seu abusionem resignationes beneficiorum,quæ in Romana. Curia in dicta Camera fiebant,ac in ordinarijs auctẽticis libris annotari,& scribi consueuerant, ne fraus aliqua fieri aut excogitari,sed quando opus esset,sem per de veritate doceri posset, vt plurimum in dictis libris prout consuetũ erat non scribebant,sed a tergo supplicationũ annotabãt,& postea supplicationes ipsas cũ annotatione resignationũ hmõi a tergo earũ partibus restituebant,nulla retẽta copia,seu nota, absque eo quod in protocollis vel libris eiusdem Cameræ scriptæ forent, talesque resignationes per interuallum plurium mensium parte instante absconsæ & secretę existebant, quo fiebat vt cum in dictis libris dum de resignationũ admissionibus huiusmodi tractaretur,veritas reperiri non posset,esset que in potestate partium in fraudem & deceptionem impetrantium ad eorum propositum resignationibus sic atergo annotatis vti,vel eas celare vt eis magis expedire videretur,huiusmodi fraudibus occurrere volens,eisdem Notarijs & corũ cuilibet sub excommunicationis latæ sententię pœna mandauerat,vt resignationes dictorum beneficiorum tunc factas & admissas margine,seu a tergo supplicationum,aut alias aliter quam in dictis libris annotata,etiam si partibus restitutę essent,infra terminum octo dierum ex tunc proximefuturorũ in libris auctenticis eiusdem Cameræ scripsisse deberent,resignationes vero,quas ex tunc in posterum admitti,& fieri contingeret,sub simili pœna infra tres dies computandos a die præstiti consensus super supplicationibus singulis annotari deberent nec ex tunc de cætero liceret eis in margine supplicationum dictas resignationes scribere vel annotare,nisi prius in litteris auctenticis annotatæ fuissent, ac ex tunc resignationes aliter factæ nullius momenti forent nec alicui suffragari debere,beneficiaque aliter resignata

gnata quamuis resignantes tunc mortui essent,non p resignationem sed per obitum vacare decreuerat. Et deinde Leo prædecessor præfatus (etiam per eum accepto quod præfati dictæ Cameræ,ac etiam Cancellariæ Apostolicę Notarij plura loca seu folia in libris talium resignationum in albo dimittebãt,vt postmodum diem qua resignationes a tergo supplicationum annotatæ fuerant scribere possent,& per hoc occasio præbebatur vt alia fraus committeretur,quoniam litigantes vel eorũ procuratores qui consensum resignationis seu concessionis post signaturam supplicationis,vigore cuius facienda erat resignatio vel cessio,p̃stare debebant,consensum per eos huiusmodi cessione præstandum ad eorum beneplacitum, & iuxta euẽtum litis in fraudem collitigantium præstare,aut in dictis libris annotari facere differebant, cum consensus super huiusmodi resignationibus seu cessionibus retraheretur ad diem datæ supplicationis, & ex die datę supplicationis cessiones ipsę factæ censerentur, quo fiebat vt lites ipsæ fiebant immortales, ac collitigãtes & alij impetrantes supplantarentur, cum esset in potestate illorũ,in quorum fauorem huiusmodi resignationes seu cessiones fierent, sententias latas retractari,& annullari facere detegendo supplicationes,& cessiones,ac resignationes præcedentes illarum nigoresa ctas) præmissas omnesque alias fraudes quantum potuit extirpare volens,ac resignationes,& cessiones sic dolose eatenus factas,& ex tunc inantea faciendas irritans,ac irritas,& inanes decernens, mandatum Iulij p decessoris huiusmodi Motu proprio approbauerat, & nihilominus dictis notarijs sub dicta latæ sentẽtiæ pœna mandauerat quod ex tunc de cætero omnes resignationes,& cessiones quas per eos admitti seu coram eis fieri contingeret,infra tres dies a die præfati consensus computandos super supplicatione cessionis seu resignationis signata in libris præfatis auctẽtice,& legaliter annotare ac solemniter apponere tenerentur omni prorsus exceptione cessante,ita quod ex tunc de cętero nulli ex eis liceret in margine vel a tergo supplicationis siue procurationum dictas resignationes aut cessiones scribere vel annotare,nisi pri* in dictis libris auctenticis annotatæ forent: Et in annotationibus huiusmodi fiendis, voluerat diem datæ supplicationis, cuius vigore talis resignatio vel cessio facienda erat,poni & annotari, & tempus trium dierum prædictorum præfixum a die præfiti consensus computari debere,ac ex tunc resignationes, & cessiones aliter factas nullius roboris vel momenti fore nec alicui suffragari debere, beneficiaque aliter resignata non per resignationem,sed per obitum ut præfertur vacare,sicque iudicari debere, ac irritum si secus contingeret fieri decreuerat. Itemque Leo prædecessor cum postmodum accepisset, quod nonnulli dictorũ mandatorum contemptores nixi fuerant, & nitebantur per vias varias illorum dispositionem cauillari,illa de consensibus duntaxat a tergo supplicationum seu mandatorum procurationum, non autem in alijs locis descriptis uel mente retentis & gestis intelligi debere,alijs vero aliter,& aliter interpretantibus, volens suum,& Iulij prædecessoris mandatum huiusmodi remotis quibusuis cauillationibus effectum sortiri;Motu simili declarauerat,illam ex tũc inantea intelligi debere de omnibus & singulis consensibus in quacunq; cessione,& resignatione,ac vnionum dissolutione,ac alia actione pro expeditione literarum apostolicarũ necessarijs,siue a tergo supplicationum & mandatorum procurationum,siue alibi scriptis,aut etiam alitervigore supplicationum pro tempore signatarum quomodolibet etiam tacite præstitis vel mente retentis,qui in libris prædictis infra tempora prædicta respectiue in posterum non annotarentur, ac uoluerat, & decreuerat verbum,Hodie, quod in literis resignationum,& concessionum,& dissolutionum,vnionum ac alias in quibus consensus requiritur apponi solitum, nullum effectum de cætero operari, nec attendi debere vbi non esset seruata solennitas prædicta anno tandi consensum infra triduum modo & forma præ dictis,ac quod consensus in dictis libris vltra tres dies annotati ante illos,de quibus ageretur facerent sufficientem probationem de & super eo quod dicti consensus,de quibus ageretur,post tres dies prædictos sic in dictis libris pro tempore positi fuissent,& essent, nec ad id alterius probationis admiculum requireretur, nisi contrarium ex aduerso probaretur,& sic per palatij Apostolici causarum Auditores,ac dictæ Cameræ præsidentes,& clericos,ac alios quoscunque Iudices etiam Sanctæ Romanę Ecclesiæ Cardinales iudicari debere,ac irritum,& inane.si secus super ijs contingeret attentari.Constitutiones,& mandatum Iulij & Leonis prædecessorum huiusmodi,ad quorum probationem illorum narratiuam prædictam in Iudicio & extra illud sufficere voluit,per præsentem suam constitutionem approbauit,& innouauit, ac perpetuo in concusse & inuiolabiliter pro lege obseruari,& secundum illa de cætero iudicari mandauit, saluo quod ne quis in futurum de breuitate termini ad annotandũ, dictos consensus in dictis constitutionibus,& mandatis Iulij,& Leonis prædecessorum appositi conqueri possit,voluit quod in materijs Franciæ pro absentibus a Romana Curia ad consulendum commoditati solicitatorum, qui nonnunquam in illarum expeditione coguntur partibus scribere, & responsum ab eis expectare,habeant Notarij ad annotandum consensus de cætero præstandos tres menses, in alijs vero quindecim dies a die præstationis eorundem consensuum computandos, consensus autem hactenus præstitos in materijs Franciæ pro absentibus infra duos mẽses, alij vero infra decem dies post publicationem præsentis constitutionis nostrę præmissę annotare teneãtur, ipsique Notarij qui præsentem constitutionem in aliquo obseruare contempserint,vltra dictam excommunicationis sententiam pro prima vice suspẽsionis a perceptione emolumentorum officiorum suorum ad tres menses per Datarium pro tempore existentẽ irremissibiliter exigendorum, & fabricæ Basilicæ Sa. Petri de Vrbe applicandorum,& si secundario deliq̃rint ipsorum officiorum priuationis pœnas incurrant eo ipso,Insuper mandauit eandem constitutionem in Cancellaria Apostolica publicari, & in illius quinterno ad perpetuam rei memoriam describi, & ex code quinterno cuicunque petenti dari,vt in alijs constitutionibus extrauagãtibus in ipso quinterno descriptis solitum est obseruari.Decernens irritum & inane si secus super his a quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Lecta & publicata fuit supra scripta constitutio Romæ in Cancell. Apost.anno incarnationis Dominicæ M. D. XXV. die vero 30.mensis Ianuarij, Pontificatus præfati S. D.N.Papæ Anno III.

Et quia sequens extrauagans ad hoc etiam tendit, ideo eius etiam tenorem hic subijciam, qui est talis.

SAnctissimus in Christo pater,& Dominus noster. Dominus Clemens diuina prouidentia VII. qui dudum

dudum postquam fe.re.Iulius Papa II.eius prædecessor accepto per eum quod tunc Cameræ Apostolicæ Notarii per quandam corruptelam seu abusionem resignationes beneficiorum,quæ in Romana Curia in dicta Camera fiebant.

Omittitur sequens tenor,quia habes in præced:const.

Et cui postmodū innotuit,quod dicti Notarij cōsensus prædictos iuxta predecessorum, & sanctitatis suæ cōstitutiones & mandata huiusmodi annotare p̄termittentes,seu ex aliqua causa nequeuntes,instrumenta resignationum & cessionum de quibus rogati fuerunt,tanquam coram eis & testibus factarum partibus indifferenter dant,quorum vigore illis exhibitis literæ Apostolicæ super resignationibus seu cessionibus ipsis illas admitti mandando,aut etiam admittendo,absque eo quod Notarii prædicti manum tergo ipsarum literarum apponant, tam per Cancellariam, quam per Cameram Apostolicam iuxta illarum stylū expediuntur,ac quod nonnulli Indices dictæ Curiæ transumpta supplicationum,prouisionum, beneficiorum,& alarum gratiarum per sanctitatem suam & in eius præsentia signatarum & registratarum,ac etiam earundem supplicationum prętextu literas & mandata de adipiscenda possessione beneficiorum illis ex p̄ssorum,antequam litere Apostolicæ desuper expedite fuerint,expediant & concedant, ex quo plura in conuenientia subsequuntur,& diuersę querelæ ad aures sanctitatis suę proferuntur,volens etiam huiusmodi abusibus & inconuenientibus congruis remedijs obuiare,tam Cancellariæ & Cameræ prædictarum,q̄ aliis quibuscunque Notariis publicis sub pœnis supra dictis mandauit,ne de cætero instrumenta resignationum,seu cessionem beneficiorum in dicta Curia etiam sine supplicatione pro tempore factarum, seu præstitorum in illis consensum ut tradere, nec non tam per Cancellariam,quam per Cameras prædictas expediendarum.præsidentibus,ne prætextu dictorum instrorū literas Apostolicas super resignationib.& cessionib.p̄dictis cū mandato eas admittendis,postito qd illę coram notario,& testibus in dicta Curia factæ fuerunt,vel etiam cum earum admissione dicendo quod de illis per publica documenta extitit legitime facta fides,expedire,nec non quibusuis iudicibus dictę Curiæ quauis ordinaria vel delegata auctoritate fungentibus,& quocunqae nomine nūcupatis sub eisdem pœnis ne transumpta supplicationum Apostolicarum,& literas seu mandata illarum vigore possessionem beneficiorum ecclesiasticorum apprehendendi,dare,& concedere quomodolibet præsumat,decernens irritum &c.Lecta publicata fuit supra scripta Regula Romæ in Cancell.Apost. Anno Incarnationis. Dñicæ M.D.XXX.die 22. mensis Septemb. Pont.S D.N.Clementis diuina prouidentia Papæ VII. anno Septimo.

Et q̄ia poterat dubitari a quo tempore incipiat currere terminus præfixus,ideo idem Clemens VII. fecit aliam constitutionem in ordine 45.incipt, Sanctissimus anno vndecimo publicata, qd̄ curat fa die
125 missæ,& de cętero Datarius debeat annotare in calce supplicationis diem missæ.cuius tenore ponam in gratiam studiosorum,qui est talis.

SAnctissimus in Christo pater & D.N.D.Clemens diuina prouidentia Papa VII.Constitutionē suā de consensibus in Cancellaria,vel Camera Apostolica ex tunc de cætero præstandis quo ad materias Frāciæ infra tres menses, in alijs vero infra quindecim dies a die extensionis eorundem consensuum computandos in libris solitis & auctenticis annotandos, ad obuiandum fraudibus,quæ in retardatione annotationis consensuum huiusmodi committebantur, nuper editam declarādo, voluit quod dicta tempora nō a die extensionis consensuum in dictis libris,cum ipsa constitutio sic nihil operaretur,nec per eam dictis fraudibus in aliquo obuiaretur,sed a die præstationis eorundem consensuum intelligi debeant .Et quoniā nonnunquam præstantur consensus super supplicationibus nondum ad registrum missis,seu adhuc pendes Datarium suum existentibus,& Notarii non possūt tales consensus in dictis libris annotare, nisi videant huiusmodi supplicationes registratas seu expeditas,& sæpe labuntur dicta tempora antequam ipsæ supplicationes ad registrum mittantur seu expdiantur,Voluit & declarauit quod tunc & eo casu dicta tēpora die quo Datarius huiusmodi supplicationes ad registrum vel summistam miserit,computari debeāt, diem autem missionis huiusmodi de cętero annotabit Datarius pro tempore in calce supplicationum cōsensum aliquem requirentium p̄ hæc verba,videlicet. Missa die tali.N.Datarius,quæ verba voluit ad plenā probationem missionis prædictæ sufficere .Præterea voluit quod notarij de talibus consensibus rogati in annotatione illarum in dictis libris facienda teneantur de die missionis huiusmodi,sicut de data supplicationum,expressam mentionem facere,vt die prestationis consensuum,& die missionis supplicationum huiusmodi simul iunctis ex illorum inspectione euidenter appareant ipsi consensus infra tpa p̄dicta in dictis libris annotati,& notarii requisiti de cætero ad pōnēdū aliquos consensus in libris p̄dictis , si ex inspectione dierum prestationis consensuum, ac missionis supplicationum viderint dicta tēpora ad annotādum consensus,vt prefertur,præfixa esse lapsa,consensus tales in dictis libris annotare nullatenus præsumāt sub pœnis in dicta priori constitutione contentis.Et nihilominus annotatio de illis sic extra tempora prædicta pro tempore facta, ipsique cōsensus sic annotati viribus omnino careant,nullisque sint roboris vel momenti.Narratiua quoque per verbum,Hodie, vel Nuper,in literis Apostolicis super materiis ad quarū expeditionem consensus aliquis requiritur pro tempore expeditis posita,contra præmissa minime attendi debeat,nec aliquem effectum operetur. Insuper intelligens Sanctitas sua in profectione sua versus Massiliam,& durante Sanctitatis suæ ab Vrbe absentia,ac per aliquos dies ante, & postquam plures consensus fuisse præstitos,qui propter varia impedimenta infra dicta tempora iuxta dictam constitutionem in libris prædictis annotari non potuerunt Ad consulendum indemnitati partium,dat.& concedit Notarijs Cancellariæ & Cameræ prædictis licētiam,& facultatem quod oēs consensus a die recessus Sanctitatis suæ ab Vrbe versus Massiliam vsque ad eius in Vrbē felicem reditū,videlicet a die nona Septembris vsque ad diē decimam Decembris Anni M.D.XXXIII.ac per quindecim dies ante recessum,& alios quindecim dies post reditum huiusmodi p̄stiti in libris prædictis pro absentibus infra tres menses , & pro p̄sentibus infra quindecim dies a die publicationis constitutionis compu-

computandos annotare possint & valeant . Nec non consensus huiusmodi sic annotandos,ac etiam de mā dato Sanctitatis suæ,vel Datarij sui iam annotatos in omnibus valere & validos esse perinde ac si infra tempora dictæ proris constitutionis in eisdem libris annotati fuissent.Decernens sic per quoscunque Iudices & Commissarios,quauis auctoritate fungentes in quibusuis causis motis & mouendis & etiam per appellationem adhuc pendentibus interpretari,ac iudicari debere.Ac irritum &c.si secus fiat Constitutione prædicta cum pœnis in ea indictis alias in suo robore permanentibus.Lecta & publicata fuit die martis 14.Aprilis.1554.P.S.D.N.anno vndecimo.

Et hæc constitutio,siue regula,vt cōsensus debeat
* extendi infra 15.dies a die missæ est recepta*in Rota , vt per Oradin. in vna Barchinonen. Canonicatus de anno 1586.incip.stantibus lib.2.in manuscr. & tradit Cott.decis.16.& ideo in vna Ispalen.præsti-
* monij de Construcia fuit resolutum* coram Ptole-
126 mæo in resignatione facta de anno 1520.non ꝓtotuit se præstari consensum anno 1530.propter hanc regulam de extenden.consensibus Tefte eodē Ptolomæo
* decis.37.& in his etiam terminis fuit resolutum* in Rota in vna Veronen.sancti Zenonis veneris 10.Decembris 1575.coram Illustrissimo D.Aldobrandino quæ decisio habetur prima part.decis.247.in impressis Venetiis,ex qua satis colligitur hanc constitutio-
* nem Clementis esse* in vsu.

Et huiusmodi regula de extenden.consensibus,in-
127 fra.15.dies procedit in Camera,& Cancellaria,Moedan.decis.Incip.in eadem parochiali tit.de renunc.& expresse in d.constitutione dicitur.

Circa has constitutiones occurrunt aliqua dubia de necessitate explicanda.Primum dubium,qua ratione sit edita dicta constitutio 19.Clementis VII.com
128 munis*resolutio est,esse editam ad tollendum fraudibus,namque Cameræ Apostolicæ Notarii per quandam corruptelam,& abusionem,resignationes beneficiorum,quæ in dicta Camera fiebant nō annotabāt in libris Cameræ,prout alias erat consuetum,sed annotabant a tergo supplicationum,quas dabant partibus,& partes illas tenebant secrete,vnde erat in partium voluntate velle vti resignationibus &c.vt colligi
129 tur ex prōcemio ipsius constitutionis quod ostendit causam finalem,& tradit Burs.at cons.393.nu.20.vers. accedat col.4.vbi inquit id factum ob fraudes, machinationes per resignantes excogitatas,& ne dū differtur extensio,& præstatio consensus, status beneficiorum in incerto positus sit,quod vt plurimum contingebat,quia in arbitrio resignantis erat velle cessionem a se factam vel per procuratorem cum paruo consensu probare & ad perfectionem deducere,aut potius improbare,& pœnitere,& emanasse ad obuiandum fraudibus scribunt Ptol.dec.371.Caputaq.dec. 211.lib.1.

130 Quamuis alias Rota dixerit constitutionem pœnalem esse restringendam,vt per Crescent. dec. 209. lib.1.in manuscr.

Secundum dubium,An dicta constitutio Clementis VII.quę emanauit,vt consensus extendantur infra 15.dies,sit perpetua vel expirauerit per mortem

Quod expirauerit per mortem adducitur,qa dicta constitutio allegatur pro regula Cancellariæ, ita eam citat Burs.dict.cons.393.in fin.num.20.sed regulę Cā
131 cellariæ expirant morte summi Pontificis Conditoris,vt est*communis opinio,de qua Sarn.in prooem.
regul.Cancell.q.2.num.14.ergo,&c.

Hoc tamen non obstante,contraria opinio est ve-
132 rior,vt dicta constitutio non expirauerit per mortē ipsius Clementis VII.sed sit perpetua quemadmodū, & aliæ extrauagantes,vt in facti contingentia fuit resolutum per Rotam in vna Vrbeuetan.Monasterij 15 Nouembris 1560.coram Caputaq.teste eod.dec.225.
133 lib.1.in manuscr.Et ratio est quia constitutio est perpetua,cum dicatur lex generalis,pro vt tradunt*communiter Doctores in Rubr.extr.de constit.& est text. in cap.constitutio in 2.dis.Sarn.in procem.regul.q.2. nu.9.& colligitur expresse ex dicta constitutione.

Non obstant in contrarium allegata,namque respondetur nihil referre ita allegari,sufficit autem in essentia esse constitutionem,& habere vim legis, esse
134 ctus enim magis attendi debet quam sonus verborū, & maxime particularium Doctorum,Crauett. cons. 301.nu.3.& cons.305.n.2.Feder.de Sen.cons.72.Bal. in l.cotem §.qui maximos ff.de public.

Tertium dubium.An ligentur ignorantes respon
135 de ligari,vt scriptum reliquit Caputaq.dec. 191. lib. 1.in manuscr.

Et ratio est quia habet decretum irritans,quod,ex
* communi*opinione,absque dubio ligat ignorātes,
136 vt volunt Ant.de Butr.Imol.Felin.& alij* communi-
* ter in c.2.de const.Sarn.in procem. regul. Cancell.q. 2.num..14.

Quartum dubium,cur in resignationibus venienti
137 bus ex partibus Franciæ assignetur maius tempus?ra tio ponitur in eadem constit.19.§.voluit , ibi. *voluit quod in materijs Franciæ pro absentibus a Romana Curia,ad consulendum commoditati sollicitatorum, qui non nunquam in illarum expeditione coguntur partibus referibere,& dare responsum,&c.*

Et etiam in materia publicationis maius tempus assignatur in beneficijs existentibus vltra montes, vt patet in constitutione Gregorij XIII.de public.

Quintum dubium,de quo consensu intelligat hu-
138 iusmodi constitutio ? vera responsio est, intelligendam de consensu qui præstatur in Camera, vel Cancellaria pro expeditione litterarum, non autem de consensu perficiente resignationem, ita Moedan.decis. 60.incip.In eadem Parochiali tit.de renunc. vbi dicit
* die* 16.Martij 1539.in vna Toletan.Parochialis fuisse resolutum per omnes,duobus exceptis, quod consensus inductus ex porrectione supplicationis confirmationis inducat consensum formalem resignationi dans valorem gratiæ.Vnde in tali consensu non habet locum dicta constitutio,siue regula,nam per porrectionem supplicationis confirmationis gratiæ per
139 dominum,vel per procuratorem inducitur consensus formalis dans valorem gratiæ ; Cassad.decis.1.de
* renunc.& ita attestatur practicari*Moedan.dic.decis. 60.quia quandocumque interueniat consensus sufficit,ad not.per Bart.& Ias.in l.si quis mihi bona §.iussum ff.de acquiren.hæred. praxis enim est vulgaris
* in Curia,vt signata supplicatione,& præstito consensu in Cancellaria,vel Camera si adest in supplicatione aliquis defectus sit reformatio ad primam supplicationem,vel noua.prouisio tollens defectum , & pro expeditione sufficit primus consensus non obstante hac regula de extenden.quæ loquitur de cōsensibus, qui præstantur in Camera vel Cancellaria pro expeditione litterarum,non de consensu perficiente resignationem,nam cum consensus pro expeditione sit præstitus,iterum non est præstandus, vt quid non necessarium,& superfluum fiat.

Sextum

Sextum dubium,si dictus consensus reperiatur ex
* tensus in broliardo,an sufficiat?communis* respon-
140 sio est negativa,idque seruatur in praxi.† Et ratio est,
quia dicta constitutio requirit,vt extendatur in libris
authenticis Cameræ,vt patet ex principio,vnde, &c.
& hanc opinionem tenet Put.relatus ab Ant.August.
in suo repert.circa hanc regul.hoc enim casu cessant
verba constitutionis,& habet locum ratio fraudis.
Ideo,&c.& ad hoc vide dec.247.part. 1. in impressis
Venetijs hoc anno.

Septimum dubium.An dicta constitutio de exten
den.consensibus habeat locum in resignatione cum
clausula & non aliter nec alio modo,&c. & sic in cō-
141 ditionali?affirmatiue respondendum,†prout resoluit
* Rota.*in vna Ispalen.præfitimonij coram Prolomęo
de anno 1538.vt ipse atteſtatur decis.35.& testantur
etiam Aragon.dec.43.& Ant.August.suo repert.ma-
nuscr.vbi quidam Garsias resignauit præstimonium
in fauorem sui nepotis reseruatis fructibus, consen-
sum autem nō præstitit resignationi infra 15. dies sed
post,dubitabatur,an consensus esset validus in tali re
signatione conditionali præstitus post 15.dies: fuit
resolutum, esse nullum.Idque deducitur,tum ex ver-
142 bis constitutionis,quæ loquitur† de resignatione in
genere,Bal.in l.in fraudem ff.de testam.milit.& conf.
205.lib.1.Crauett.conf.92.num.4.& cons.133.num.
5.tum ex ratione fraudis,consideratæ in dicta consti
143 tutione,quæ vendicat sibi locum,†etiam hoc casu,vn
de etiam de ea videtur constitutio loqui l. illud ff.ad
leg.Aquil.l.his solis C.de reuocan.don.

Octauum dubium,An dicta constitutio de exten
den.consensibus habeat locum in consensu præstan
do per resignatarium in resignatione conditionali?
144 respondendum est negatiuè,& ita reperio,fuisse* de-
* cisum in vna Parmen.Prioratus 20. Februarij 1553.
teste Caputaq.decis.191.lib.1.in manuscri. Quia ra-
tio fraudis,in constitutione considerata cessat in con
sensu resignatarij:vnde debet cessare|dispositio capit.
cum cessante de appell.& hanc opinionem tenet Ara
145 gon.decis.43.in manuscr.vbi inquit quod†consensus
resignatarij quandocumque præbeatur extenditur in
fra 15.dies.

Nonum dubium,An hæc regula de extenden. con
sensibus habeat locum in consensibus, qui præstant
per Cardinales, in prouisione bfficiorū vacātium p
obitum suorum familiarium iuxta regulā Cācellariæ?
Pro affirmatiua adducitur,quia quoties agitur de-
146 obuianda fraude†comprehenduntur Cardinales,cō-
munis*opinio,de qua per Sarn.in procem.regul.Can
* cell.q.3.nu.6.vbi dicit hoc pluries* resolutum in Ro
ta,sed dicta constitutio emanauit ad obuiandum frau
dibus,vt iam est in prima quæstione, ergo,&c.
147 In contrarium iamsse habet veritas,vt non habeat
locum in consensibus qui præstantur per Cardinales
in prouisione beneficiorum vacantium per obitum
familiarium.& hanc opinionem in facti contingen-
* tię tenuit Rot.*in vna Segobien.Archipresbyteratus
coram Domino Ant.August.29.Aprilis 1551. teste
Caputaq.dec.211.lib.1.in manuscr.& dec.28.par. 3.in
impress.& probatur,quia dicta constitutio loquitur
de consensu præstādo in resignationibus,vt patet ibi
Sed hic consēsus non pstatur in resignationibus, vn-
148 de cum essent verba,cessat pariter†dispositio l. 4. §.
toties ff.de damn.infect.Non obstat argumentum in
contrarium adductū,quia concluderet,si tractaretur
an Cardinales comprehendantur in dicta constitutio
149 ne de extenden.consensibus,&†quidem ex ratione al
legata est respondendum affirmatiue,at hic non tra-
ctatur de consensu, in quo consideratur fraus dictę
constitutionis,ideo sumus in diuersis,ex quibus non
infertur l. Papinianus ff. de minor. & sic cum verba
constitutionis non se extendant in præsenti casu, su-
mus in dispositione iuris communis.

Decimum dubium,si consensus non fuit intra tem
150 pus 15.dierum præstitus,an possit denuo præstari su
per eadem supplicatione signata? Videtur quod non
primo ex verbis dictę constitutionis 19.Clement VII
de extenden.consensibus,ibi.*Ac extunc resignatio-
nes aliter factæ nullius momenti fore,nec alicui suf-
fragari debere,beneficiaque aliter resignata, quāus
resignantes tunc mortui essent,non per resignationem
sed per obitum vacare,&c.*In ergo nulla est resigna-
tio ita super eadem supplicatione consensus extendi
151 denuo non† poterit, tamquam super†tactu nullo arg.
l.4.§.condemnatum ff.de re iudic.

152 Hoc tamen non obstante†contrariam opinionem
* tenuit Rota*in vna Placēti.Archidiacōatus de Taxil
lo coram Crescentio teste eodem deci. 206.lib.in ma
nuscr.alias 209.nam interpretata est Rota dictam re-
gulam quod annullet resignationes, idest consensus
præstitos,ita vt amplius ille cōsensus extendi non pos
sit:non autem annullat supplicationes signatas, super
quibus fuerunt præstiti consensus inualidi.Sequitur
Ant.August.dec.530.lib.3.Et per consequens annul-
lato primo consensu, quia non fuit præstitus in tem-
pore,potest nouus præstari super eadem supplicatio-
ne signata.Crescent.dict.decis.vel impetrari à Papa li-
centia extendendi antiquum,aut declarandi esse bene
extensum,Ant.Aug.dict.dec.530.lib.1.

Accedit,quia dicta constitutio est pœnalis, vnde
erit intelligenda magis stricte,quam possibile sit, vt
tradit Crescent.loc.cit.

Vndecimum dubium,An regula de extenden. con
153 sensibus,dum vult,quod in illorum annotatione†po-
natur data,alias resignationes factæ sint nullæ,seruet?
In Rota fuit hic casus propositus, & die 22. Maij
* 1533.in vna*Placentin. Archidiaconatus de Taxillo
fuit resolutum,quod in hac parte,de data in Camera,
vel Cancellaria nūquam dicta regula fuit vsu recepta,
& per consequens quod eius omissio non vitiat,quo-
ties apparet de consensu,& non de data,teste Arago.
decis.1.Placentin.vbi de vtroque fidem facit,lex enim
154 non†ligat,nisi fuerit vsu recepta,not.in ca.1.de treug.
& pac.vbi Feli.Idem Felin.in cap.Pastoralis de fid.in-
strum.Soccin.in l.ſi. filius eius num.7.ff.de lib.& post
hum.Dec.conſ.469.num.8.Card.Paris.conſ. 104.nu.
69.vol.1.& conſ.105.num.8.vol.4.Ceſal.conſ. 136.n.
8.lib.1.Ruin.conſ:13.num.27.lib.2.Vnde non obstat
decretum irritans ibi positum,quia habet tacitam cō-
ditionem ſi accipiatur,vt ex prædictis colligitur.

Declara,vt non fuerit recepta huiusmodi regula in
Camera,& Cancellaria pro præsentibus, secus tamen
quando præstatur pro absentibus,quia tūc posset ser
uari regula Aragon.dict.dec.1.in manuscr,qui etiam
dicit quod in Camera non præstatur consensus per ꝓ
curatorem nomine absentis.

Duodecimum dubium,An habeat locum in con-
155 sensibus Cardinalium qui à Notarijs†admittūtur? Re
* spondeo affirmatiue,vt colligitur ex verbis constitu-
tionis,& est ex mente*Rotæ,vt in ea fuit dictum Ve-
neris 18.Martij 1575.in vna Veronen.Monasterij Sā
cti Zenonis coram Aldobrandino,vt patet decis.215.
par.1.in impress.Venetijs.Et ratio est quia Cardinales
possent si vellent occultare ſchedulam, vel dare eam
alicui

alicui Notario,qui non esset Notarius Cameræ, vel
Cācellariæ,qui Notarius posset eam occultare, & po
stea quando sibi videretur eam porrigere Notario
Cameræ,vel Cancellariæ,qui consensum prædictum
extenderet.

Decimumtertium dubium, An huiusmodi consti
156 tutio habeat locum in cessione † litis?fuit hoc dubiū
* disputatum,& decisum*in Rota de anno 1575.in d.
Veronen.vide decis.alleg.215.par.1.

SVMMARIVM.

1 *Forma renunciationis coram Ordinarijs.*
2 *Nomen Episcopi exprimitur in receptione resignationis.*
3 *Episcopi proprium tantum nomen solent exprimere.*
4 *Cardinalis de Camerino laudatur.*
5 *Renunciatio debet fieri coram proprio superiore.*
6 *Nomen & cognomen resignantis cur exprimendum.*
7 *De renunciatione debet specifice apparere.*
8 *In renunciatione requiritur causa.*
9 *Cum renunciatione beneficij renunciantur iura & pertinentiæ.*
10 *In manibus Ordinarij resignatio debet fieri libere.*
11 *Renunciatio non debet esse meticulosa.*
12 *In renunciatione non debet adesse dolus & vis.*
13 *Ius abdicatur à resignante per admissionem renunciationis.*
14 *Beneficium dicitur vacare post admissionem.*
15 *Post admissam renunciationem resignans non potest amplius pœnitere.*
16 *Ordinarius non potest quemquam beneficio priuare sine causa.*
17 *In renunciatione requiritur iuramentum quod non intervenerit dolus & fraus.*
18 *In instrumento requiritur annus & dies.*
19 *De admissione resignationis extra Curiam quare fiat Instrumentum.*
20 *Forma renunciationis coram Ordinario per procuratorem.*
21 *Procurator debet esse certus.*
22 *Ordinarij possunt conferre beneficia resignata coram eis,si habent hanc facultatem.*
23 *Ordinarij collatores qui sint.*
24 *Legati a latere possunt beneficia conferre.*
25 *Episcopi possunt conferre beneficia vacantia in suis diœcesibus.*
26 *Abbates possunt conferre.*
27 *Appellatione Ordinarij in materia collationis,venit inferior Episcopo.*
28 *Ordinarij debent conferre beneficia sine pacto.*
29 *Collatio facta ab Ordinario cum pacto est simoniaca.*
30 *Modus æquipollet conditioni.*
31 *Collatio non debet fieri metu.*
32 *Collatio debet fieri de beneficio vacante.*
33 *Collatio debet fieri palam,alioquin esset suspecta.*
34 *In collatione requiruntur testes,vel Notarij.*
35 *Litteris Episcopi cōferentis nō creditur sine testibus.*
36 *Electiones clandestinæ reprobantur.*
37 *Ordinarij debent conferre personis idoneis.*
38 *Idoneus ad beneficia qui.*
39 *Prælati conferentes beneficia indignis peccant.*
40 *Hodie quomodo perueniatur ad beneficia.*
41 *Beneficia debent conferri intra tempus præfixum in iure.*
42 *Beneficia nisi conferantur intra tempus fit devolutio ad proximè superiorem.*
43 *Prælato negligente fit devolutio.*
44 *Collatio facta de beneficio resignato per Nūtium est nulla ante præstitum consensum per procuratorem.*
45 *Inferiores Papæ non possunt prouidere conditionaliter.*
46 *Forma collationis Ordinarij de beneficio simplici.*
47 *Collationis factæ per Ordinarium quinq; sunt partes.*
48 *In collatione requiritur nomen Episcopi.*
49 *In collatione exprimitur causa collationis.*
50 *Ordinarij exprimunt modum quo vacat beneficium.*
51 *In collatione beneficij vacantis per resignationem exprimitur is per quem vacat.*
52 *In collatione ordinarij exprimitur qualitas beneficij.*
53 *In collatione beneficij exprimitur nomen Sancti.*
54 *In collatione exprimitur Ecclesia vbi sita est capella.*
55 *Possessio non potest capi propria auctoritate.*
56 *Possessio non transfertur per collationem.*
57 *Archidiaconus de iure dat possessionem.*
58 *Possessio hodie traditur per alios quam per Archidiaconos.*
59 *In collatione apponitur data.*
60 *Testes adhibentur ad minus duo in collatione.*
61 *Episcopo soli non creditur de collatione.*
62 *Ordinarius non potest in collatione opponere clausulam,non obstan.*
63 *Inferior non derogat iuri superioris.*
64 *Ordinarius potest vti decreto irritanti.*
65 *Decretum irritans positum per Ordinarium in collatione non ligat ignorantes.*
66 *Papa solus ligat ignorantes.*
67 *In collatione Ordinarij est necesse exprimere beneficia,quæ obtinet ille,cui confertur.*
68 *In collatione Ordinarij non exprimit valor beneficij.*
69 *In collatione Ordinarij non est necesse exprimere possessionem coloratam alterius.*
70 *In collatione Ordinarij de necessitate non narratur si beneficium habet dignitatem,vel iurisdictionem.*
71 *In collatione Ordinarij non requiritur expressio eorū, quæ illi verisimiliter nota sunt,vel esse possunt.*
72 *Ordinarius præsumitur diligenter visitare suam diœcesim.*
73 *Ordinarius videtur conferre motu proprio, Papa ad supplicationem.*
74 *In collatione Papæ facta motu proprio non considerat tur subreptio.*
75 *Valor exprimitur in collatione Papæ de stylo.*
76 *In collatione Ordinarij nō requiritur vt exprimatur dignitas,quam habet ille cui confertur.*
77 *In beneficio curato resignato Episcopus debet seruare formam Concilij Tridentini.*
78 *Ecclesiæ curatæ debent committi personis dignis.*
79 *Collationes parochialium non seruata forma Concilij Tridentini sunt nullæ.*
80 *Noua prouisio potest expediri cū confertur parochialis non seruata forma Concilij Tridentini.*
81 *In collatione beneficij curati vacantis per resignationem fit concursus.*
82 *Edictum pro concursu vbi ponatur.*
83 *Concursus est faciendus etiam si Episcopus vellet digno conferre.*
84 *Forma non potest omitti.*
85 *Episcopus non potest remiterre concursum.*
86 *Concursus requiritur pro forma in collatione Curati beneficij.*
87 *Episcopus non potest conferre parochialem Vicario omisso concursu.*

88 *Episcopus non potest conferre parochialem litteratis & constitutis in dignitate omissa forma examinis per concursum.*
89 *Ordinarius non potest conferre parochialem famosissimo doctori omissa forma examinis per concursum.*
90 *Felinus vocatus ad Auditoratum Rotæ fuit examinatus.*
91 *Doctoratus non suffragatur in concursu.*
92 *Habentes testimonium ab Episcopis esse idoneos pro administrandis parochijs sunt denuo examinandi per concursum.*
93 *Examen per concursum nō requiritur in cura animarum, quæ in Ecclesia collegiata exercetur per aliquos Canonicos.*
94 *Dispositio in parochiali non habet locum in Collegiata Curata.*
95 *In prouisionibus ex causa permutationis non requiritur concursus.*
96 *Examen per concursum non potest fieri ab alio quam ab Episcopo.*
97 *Abbas non potest examen per concursum facere.*
98 *Abbas qui potest Synodum celebrare potest examen per concursum facere.*
99 *Archidiaconus habens ius conferendi, nō potest examen per concursum facere.*
100 *Capitulum non potest examen per concursum facere.*
101 *Prouisio benef. vacantium non seruata forma Conc. Trid. circa formam examinis per cōcursum spectat ad Sedem Apostolicam.*
102 *Si collatio spectat ad Episcopū in aliena diœcesi, examen per concursum fiet per Episcopum, vbi est beneficium.*
103 *In beneficijs vacantibus in mensibus Papæ, Ordinarius ponit concursum, & mittit approbationem Romæ.*
104 *Appellatio datur a mala electione, quam fecit Episcopus, examinatoribus discordibus in examine per concursum.*
105 *Examen per concursum potest fieri coram Vicario.*
106 *Episcopus in examine per concursum potest accedere, vbi vota sunt paria, vel singularia.*
107 *Tempus quatuor mensium currit Episcopis a die habitæ notitiæ vacationis.*
108 *Formula edicti examinis per concursum.*
109 *Forma collationis de beneficio parochiali.*
110 *In prouisione parochialis hodie apponitur, fuit examinatus, & repertus idoneus.*
111 *In beneficijs iurispatronatus non fit examen per concursum.*
112 *Rector iurat esse obedientem Episcopo.*
113 *Rector iurat quod faciet seruare mandata Episcopi.*
114 *Rector promittit seruire Ecclesiæ.*
115 *Rector promittit se non transferre ad aliam Ecclesiā sine licentia Episcopi.*
116 *Rector promittit libertatem Ecclesiæ conseruare.*
117 *Rector promittit non alienare res Ecclesiæ.*
118 *Rector iurat non commissse illicitum pro adipiscenda Ecclesia.*
119 *Rector promittit ordines suo tempore susceptur.*
120 *Clausula salvo nostro & c. quid importet.*
121 *Parochi debent facere professionem fidei.*
122 *Triennalis possessio non prodest ei, qui non emisit professionem fidei.*
123 *Possessio longissima non prodest ei, qui non emisit professionem fidei.*
124 *Fructus non residentium applicantur pauperibus.*
125 *Forma collationis parochialis vacantis per resignationem in manibus Cardinalis ratione tituli.*
126 *Notarius potest nomine superioris recipere renuncia tionem.*
127 *Consensus in resignatione facta coram ordinario præstatur vnico contextu.*
128 *Notarius conficit instrumentum de renūciatione facta coram ordinario.*
129 *In resignationibus factis coram Notario non præstatur consensus a tergo litterarum.*

QVAESTIO IX.

NOno quero, quomodo sit facienda renunciatio coram ordinarijs? Respondeo, formam poni in formulario instrumētorum sub tit. de renunc. fol. 226. & est talis.

1 Vniuersis &c. Marianus, ꝺmiseratione diuina, ac sanctæ Sedis Apostolicæ gratia, Episcopus Marturanen. salutem &c. Noueritis, quod cū honorabilis vir N. Rector Parochialis Ecclesiæ sanctæ Mariæ, Ecclesiam ipsam, quam obtinebat, ex certis rationabilibus causis ad hoc animum suum mouētibus resignare intenderet Ecclesiam ipsam cum omnibus iuribus, & pertinentijs suis in manibus nostris, spōte, & libere resignauit, & nos factam admisimus, & tenore præsentis publici instrumenti admittimus, recepto per nos primitus ab eodem N. quod in resignatione huiusmodi non interuenit dolus &c. corporali iuramento, in quorum &c.

Nam volens renūciare coram ordinario ad illum accedit, hoc ei significans, & vnico contextu præstat consensum Cassad. decis. 31. num. 2. super reg. Cācell. Caputaq. decis. 209. lib. 1. in manusc. vbi attestatur ita fuisse* decisum, & Notarius de hoc cōficit instrumē- * tum forma ꝺicta not. per Put. decis. 455 nu. 3. lib. 2.

In quo primo ponitur ꝺnomen Episcopi iuxta tex. 2
in c. ego N. de iure iur. in c. in nomine dist. 73. & sufficit proprium ꝺiuxta ea, quæ scribit Alex. cons. 27. visō lib. 6. & ita seruat * notorius, & communis stylus, & 3 *
iste Marianus nunc est ꝺCardinalis creatus à Sixto V. 4
in vltima promotione Cardinalium de mēse Decembris anno 1589. ob insignem pietatē, religionem, zelumque iustitiæ, ac eximiam doctrinam, & appellatur Cardinalis de Camerino.

Secundo exprimitur nomē Episcopatus, vt cōstet, an coram suo superiore quis ꝺresignauerit, vt requirit Abb. in c. Audita num. 3. de rest. ꝺspol. & in c. admonet num. 8. & 13. de renunc. Bonif. de Vitall. in Clem. gratiæ num. 43. de relax. Put. decis. 94. num. 3. lib. 1. & est * communis & recepta Doctorum sententia teste Christoph. Roffiniac. in trac. de benef. c. 14. in princ. 5 *

Tertio exprimitur ꝺnomen & cognomen resignātis ad euitandum dubia, & æquiuocationes, l. ad cognoscendos, C. de ing. & manumiss. l. hac cōsultissima C. qui test. fac. poss. 6

Quarto exprimitur beneficium, quod resignatur, ne forte si alia obtineat, oriatur dubiū, & vt appareat de renūciationeꝺspecifice, prout eius natura requirit, Dec. in l. postquam liti num. 16. C. de pact. & consil. 195. col. 3. & cons. 379. col. 2. Card. Paris. cons. 12. nume. 94. vol. 2. & cons. 10. num. 20. & 21. vol. 4. Gabriel. cons. 59. num. 15. & cons. 154. num. 20. lib. 1. Panciro. cons. 61. in fin. 7

Quinto

Quinto exprimitur renunciationem fieri ex certis
8 causis animum ſuum ꝺmouentibus, quādo quidem in qualibet renunciatione requiratur causa, cap. nisi, vbi
* cōmuniter Doctores de renun. Fusc. de visitat. par. 2. cap. 28. in princ. & late diximus suo loco.

Sexto exprimitur, quod renunciatur nō solum Ec-
9 clesia, sed etiam ꝺomnia iura, & pertinentia, & huiusmodi expressio fit ad maiorem, & abundatiorem cautelam, Fulgos. in l. vlt. num. 16. C. de edict. diu. Adrian. tollen. ne circa aliquod postea ꝺubitetur iueta ea quę scribunt. Roman. cons. 271. prope fin. Corn. cons. 33. nu. 14. lib. 2. Ceſal. cons. 135. num. 20. lib. 1.

10 Septimo exprimitur, quod ꝺresignatio fit libere, nā aliter non potest fieri in manibus ordinariorum, pro vt de iure communi ab omnibus Doctorib est * receptum, vt alias scripsi & nouissime habemus constitutionem Pij V. 58. incipit. Quanta Ecclesiæ. Et sponte
11 namque non debet ꝺesse meticulosa renunciatio, Zaberell. in cap. ad Audientiam nu. 1. vbi Abb. & alij per illum text. de his quæ vi met. caus. Ant. de Butr. in c. 2 in dubij num. 3. de renunc. Abb. in cap. 1. nu. 9. de his quæ vi met. caus. Idem Abb. in 9. vero num. 1. de iure iuran. Pontif. de Vitall. in Clement. ne Romani. §. sane num. 27. de elect. late Nauarr. in 5. accepta oppos. 5. de rest. ꝺspoliat. Petr. Gregor. lib. 36. syntag. Iur. cap. 25. num. 29. & communiter Doctores, vt suo loco dicetur, neque etiam debet ꝺadesse dolus, & vis Imol. in
12 c. 1. nu. 38. de ret. permut. Par. cons. 135. num. 4. vol. 4.

Octauo ponitur admissio resignationis nam ea re
13 quiritur ad abdicandum ꝺius a resignante, vt scribunt Oldrad. & Io. Andr. ꝺlati a Paris. cons. 143. nume. 19. vol. 4. Cels. Hug. cons. 16. num. 22. post enim admissio
14 nem dicitur beneficium vacare, Bellam de permut. benef. par. 11. q. 3. num. 12. cum aliis adductis per Card. Paris. cons. 76. num. 4. vol. 4. Burs. cons. 393. num. 1. vol. 4. Port. Imol. cons. 131. num. 3. & est * receptū ab
15 oībus & tunc non poterit ꝺamplius pœnitere. Menoch. de Arbit. Iud. cas. 201. num. 47. & primo remed. de acquiren. poss. nu. 303. Navarr. in cap. accepta oppos. 7. num. 26. de rest. ꝺspoliat. Et quia huiusmodi admissio fit ad instantiam partis, ideo hoc exponitur, quia
16 alias non posset ordinarius ꝺquemquam beneficio priuare sine causa, vt per Doctor. * communiter in cap. * at si Clerici. §. de adulteriis de iudici. & id, ē penes omnes * notissimum, ac vulgari.

17 Nono exprimitur, Quod fuit ꝺdatum iuramentum quod in dicta resignatione nō interuenit dolus, fraus &c. quod necessarium est vulgatissimum est in praxi tum in Curia, tum etiam extra vt quotidie videmus.

18 Vltimo apponitur ꝺannus, & dies pro vt requiritur l. generali C. de tab. lib. 10. idq. receptum esse de iure & stylo sciunt omnes.

19 Et sit instrumētum ꝺresignationis, vt illud probari possit, namque non creditur Episcopo hoc asserenti ita Rebuff. in prax. tit. requisita in prax. ti. requisita in literis collationum num. 21. fol. 33.

Et hæc formula obseruatur quando beneficiatus renunciat per se beneficium. Si autem renunciat procuratorem. renunciatio fit hoc modo, postquam legitime constat de mandato ipsius procuratoris.

20 In nomine Domini, &c. Personaliter constitutus venerabilis vir N. Canonicus præbendatus Ecclesię sācti Ioannis diœcesi. &cæte. desiderans, & affectans eosdem canonicatum, & præbendam, quos in dicta Ecclesia obtinet ꝺresignare, &c. in manibus præfati Episcopi per discretum virū N. Clericū ꝺprocuratorē suum ad hoc ab eo ꝺspecialiter constitutum, prout de suæ procurationis mandato legitime p̄ publicum instrumentum fidem fecit, pure, & libere, ac simpliciter resignauit. Idemque Dominus Episcopus resignatio nē huiusmodi, sic vt præmittit ꝺin manibus suis facta admisit, recepit, prestito per eundem procuratorem, nomine quo supra procuratorio, quod in huiusmodi resignatione non interuenit fraus, dolus, seu quę uis illicita pactio ad sancta Dei Euangelia corporaliter iuramento &c.

Hanc formam habes in Formulario instrumento rum tit. de renunc. c. 2. fol. 226.

Vel potest fieri eo modo, quo sit resignatio per se, vt supra, addito, quod fit per procuratorem, & ille modus forsan est melior.

Et exprimitur nomen, & cognomen procurato-
21 ris, qui beneficium resignauit, quia ꝺ procurator certus debet esse l. 1. ff. de procuratoribus, & ut si postea impugnetur probari veritas possit Rebuff. in prax. titul. requisita in litteris collationum num. 20.

Sed dubium est, an ordinarij possint conferre beneficia vacantia per resignationem admissam per eos,
* communis* opinio est affirmatiua, ſi habent faculta-
22 tem conferendi, vt ordinarij collatores, Anton. de Butri. in capitul. sollicite numero 13. de restitutione ꝺspoliatorum. Hostien. in capitul. Accepta eodem titu. Gabriell. consilio 187. numero 6. libro 1. & alij, vt dixi libro 1. quæstio. 4. numero 64. Ordinarij autem col-
23 latores sunt, qui potestatem conferendi beneficia ꝺEcclesiastica habent, a iure a Papa, & consuetudine capitul. a iudicibus secunda. quæstio. 6. Glos. in capitul. ordinarij. de offic. ordina. libro 6. capit. si soli de concess. præbend. eodem lib. Glos. in verb. ordinario. §. statuimus extrauagan. execrabilis Ioann. 22. rubric. de præbend. Rebuff. de nominat. in 8. quæstion. princip.
24 vt sunt Legati a latere ꝺhabentes hanc facultatem capitul. 1. de off. lega. lib. 6. capitul. dilecto cum simp. de præbend. Rebuff. in concordan. rubr. de collat. folio.
25 265. Episcopi in diœcesibus ꝺ proprijs capitul. omnes basilicæ 16. quæstio. 7. capitul. 2. de concess. præbend. capitul. ordinarij de off. ordina. lib. 6. extrauag. execrabilis. §. cæterum Io. 22. de præben. Card. in Clemen. 1. q. 14. vt lit. penden. Dec. in c. post cessionem not. 1. de probat. & cons. 169. Abbates & alij inferiores ꝺhabentes hanc potestatem Clement. unica de supplen. prælat. negligen. Rebuff. in concordant. rubri. de collat. fo.
26 265. & 269. nā in materia collationis appellatione or-
27 dinarij venit alius inferior ꝺetiam si non sit Episcopus Felin. & alij in capit. cum olim colum. 1. de præscript. Gloss. in Clemen. 1. in verb. ordinariam, vt lit. penden. Rebuff. dict. rubri. de collat. §. prefati ordinarij. Et hi
28 ordinarij debēt ꝺbeneficia pure confe, re, id est sine pacto, & conditione, ca. vlt. de pact. c. quam pro 1. q. 2. vt
29 ꝺvitetur simonia c. cum pridem de pact. & absque mo-
30 do, nam ꝺæquipollet conditioni l. 1. C. de don. quæ sub
* mod. c. verum de condi. appo. & communiter* Docto-
31 res libere; quia collatio non debet fieri ꝺmetu, vt* com-
* muniter concludunt doctores, Rebuff. in prax. tit. de
32 coll. n. 2. & debet fieri ꝺde beneficio vacante c. 1. de cō cess. præb. sine aliqua diminutione c. vnico. §. penult. ut eccl. benef. c. de monacis, & c. auaritiæ de præb. c. prohibemus, & c. grauis de censib. Palam, alioquin ꝺcollatio esset suspecta, c. vnico §. porro, vt Eccles. benef. ca. Clericus dist. 8. Perusin. in c. ſi tibi absenti de præben.
34 li. 9. namque requiruntur ꝺ testes vel Notarij, vt fuit
* ꝺsententiatū Parisijs die 7. Iunij 1527. & die 24. Iulij 1550. Rebu. de nom. q. 10. n. 22. & ob id literis Episcopi nō credit, sine testib. Archidia. in c. vt circa colu. 2.

in vers.instrumento publico de elect.lib.6.Bal. cons.
* 319.super 1.in 3.lib.communis*opinio teste Aret.in
c.post cessionem col.2.& seq.de probat.de communi
etiam attestatur Bertan.cons.132.col. 2. nu.7. & seq.
36 vol.2.& ob id electiones clandestinæ†reprobantur c.
37 quia propter §.vlt.de elect.& debent† etiam conferre
personis idoneis.c.graue,& c.conferente de præb.ca.
2.de institt.extrauag.ad regimen de præb. in commu-
nibus c.post electionem de concess.præb.Idoneus di
38 citur moribus,† ætate,& scientia c.cum in cunctis de
elect.vt dixi lib.6.

39 Ideo Prælati†conferentes beneficia indignis,pec-
cant ex pluribus capitibus,quę refert Rebuff.in prax.
tit.pœnæ contra collatores indig.fol.29.Nauarr.in c.
si quando in 6.exceptione num.3.D.Tho.2. 2.q. 63.
art.2.& q.185.art.3. & in quolibet.6. q.9. Caietan.in
summa.in verb.beneficium,Sot.lib.3.de iustitia,&iur.
q.6.art.2.& 10.q.2.art.3.August. de Anchon. de Ec-
clesiast.potest.q.72.num.2.& vltimo,& Sanctus Vin-
centius relatus à Rebuff.in cõcord.rub.de collat. fol.
40 267.vbi refert,& declarat modos,per quos†peruenit
ur ad beneficia hodie scilicet per nominatiuum, ge
nitiuum,datiuum,accusatiuum,& ablatiuum,dormiẽ
te vocatiuo.

41 Et debent† conferre intra tempus præfixum à iu-
* re,vt est communiter*per omnes receptum,& tradit
Rebuff.in concord.Rub.de collato.fol.266. in prin-
42 cipio,alioquin†sit deuolutio ad proximum superiorẽ
ne diu Ecclesiæ maneant in suspenso,c.2.de concess.
43 præb.& hoc,tum ob vtilitatem publicam,tum†ob ne
gligentiam c.licet de supplen.prælat.neglig.& quam-
quam de elect.in 6.Fel.in c.a nobis de excep. Curt.in
tract.iurispatr.verb.Honorificũ q.27.Rebuff.in con
cord.Rubr.de collat.§.si quis vero fol.mihi 355.

Facta igitur huiusmodi resignatione,vt dictum est
quia beneficium vacat, poterit ordinarius procedere
ad collationem si ad ipsum facultas spectat.Et si resi
gnatio fuit facta per procuratorem,procedet ad col-
lationem post præstitum consensum,nam per Domi
* 44 nos de Rota die 17.Maij 1546.fuit* annullata † resi
gnatio facta in manibus Nuntij,& collatio facta per
eundem,qui statim contulit beneficium tanquam va
cans per resignationem in manibus suis factam,& p
curator præstitit consensum post decem dies, teste
Put.decis.455.lib.2.quia collatio fuit facta tempore,
quo non erat præstitus consensus, & sic non erat ab
dicatum ius a resignante, nec consensus trahitur ad
datam supplicationis in inferioribus Papæ, qui non
45 possunt†prouidere conditionaliter c.2.vbi omnes de
elect.in 6.

Et si beneficium est simplex hac formula illud
confert.

46 Marianus† Dei,& Apostolicæ sedis gratia Episco
pus Marturanen.dilecto nobis in Christo N.clerico
sacræ Theologiæ magistro salutem in Domino sem-
piternam.Litterarum scientia,vitæ,ac morum hone-
stas,aliaq; probitatis,& virtutum merita,quibus fide
digno commendaris testimonio,nos inducunt, vt ti
bi ad gratias reddamur liberales.Cum itaque benefi-
cium,&c.quod nuper N.dicti beneficij rector obti-
nebat per liberam resignationem dicti N.de eo,quod
tunc obtinebat in manibus nostris spõte,& libere fa-
ctam, & per nos auctoritate nostra ordinaria admis-
sam libere vacare noscatur.Nos meritorum tuorum
intuitu,tibi cõferimus,& assignamus ac prouidemus
teque coram nobis constitutum in corporalem pos
sessionem,seu quasi iuriumque,& pertinen. per anuli
nostri in eius manibus traditionem inducimus,& in-
uestimus,recepto a te prius in nostris manibus iura-
mento,quod nobis,& successoribus nostris fidelis,&
obediens eris,& Sanctæ Matris Ecclesiæ,ac nostris,
& nostrorum successorũ parebis mandatis,&c.Quo
circa vobis,& vniuersis, & singulis personis Eccle-
siasticis tenore præsentium damus in mãdatis,quatenus
vos,aut alter vestrum, qui super hoc per dictum N.
aut procuratorem suum fueritis requisiti, aut fuerit
requisitus ad dictam Ecclesiam accedatis,seu alter ve
strum accedat,& eundem N. vel procuratorem suũ
eius nomine,in corporalem realem & actualem pos-
sessionem Ecclesiæ,iuriumque,& pertinen.prædicto
rum recipiat,amoto exinde quolibet illicito detento
re sibique de ipsius Ecclesiæ fructibus,redditibus,iu
ribus,obuentionibus,& pertinẽ.vniuersis integre re-
spondeat,& ab alijs responderi faciat. Contradicto-
res auctoritate nostra,&c.compescendo in quorum
omnium,& singulorum fidem,& testimoniũ præsen-
tes litteras, collationem & prouisionem nostram in
se cõtinentes fieri,& per secretarium nostrum infra-
scriptum subscribi,& publicari fecimus,nostriq; si
gilli magni iussimus appensione communiri. Datum
Scilitani die 20.Iulij 1582.præsentibus Ecc.D.Io.Ma
ria Mirabello V.I.D.& Adriano Nit.testibus ad præ-
missa vocatis,& adhibitis.

De mandato Reuerendissimi D.Episcopi N.Secre
tarius,locus sigilli,formulam habes in formulario in
strumentorum tit.de collat.ci2.fol.441.

47 Cuius collationis formæ † quinque sunt partes, se
cundum Rebuff.in prax.benef.in tit.requisita in lit-
teris collationum in principio.Quarum prima conti
net salutationem,& collationis causam. Secunda col
lationem, prouisionem, inuestituram per pilei tra-
ditionem,ac iuramenti receptionem. Tertia delega-
tionem,& cõmissionem factam omnibus clericis, ta
bellionibus,& personis Ecclesiasticis subditis, vt N.
in possessione Ecclesiæ collatæ ponant, & inducant.
Quarta mandatum conficiendi litteras ad fidem col
lationis.Quinta datam,& testes,& subscriptio secre-
tarij.secũda ibi,cum itaque,tertia ibi, quocirca,quar
ta ibi in quorum fidem,quinta,patet per se.

48 Primo ergo † requiritur nomen Episcopi, c.ego
N.de iureiur.c.in nomine dist.73. secundo salutatur
is cui beneficium confertur,& exprimitur causa,sci
49 licet†merita illius iuxt.cl.gratie.de præb.quę nõ omit
titur,vt de stylo videmus,licet Rebuff. loc. citi col.3.
contrarium voluerit.

Tertio dicitur beneficium vacare per resignatio-
50 nem,namq.ordinarij exprimunt modum,quo vacat
beneficium c.suscepti de reser. in 6. & non possunt
habere modũ vacãdi pro expresso,vt Papa,Rebuff.in
concord.in form.mand.in glos.pro expressis.Glo.&
Doctores in c.2.de præb.eod.lib.6. & exprimitur is
51 per cuius resignationem† vacat,quod esse necessariũ
colligere poteris ex Fel.in c.significanto col.1.de re-
ser.Menoch.de arbitr.Iudic.cas.201.num.99.

52 Quarto exprimitur†si beneficium est simplex,vel
* * de stylo,quicquid in contrarium dixerint Selu. de
benef.q.11.num.55.Ber.in c.ad aures num.18.de re-
ser.Menoch.de arbitr.Iud.cas.201.num.70.ex ratio-
53 ne Clem.2.de off.ord.& exprimitur † nomen Sancti.
Glos.in c.quamuis 1.de præb.lib.6. & si cappella est
54 intra Ecclesiam†exprimitur Ecclesia,vbi sita est,Fel.
in c.significanté col.1.de reser.

Quinto mãdat psonis ĩ dignitate Ecclesiastica cõ
stitutis

stitutis ut,&c.nãque propria auctoritate qs possessio
55 nem†apprehendere non potest l.si ex stipulatione ff.
de acquiren.poss.Rebuff.in concordant. in for. man-
56 da.verb.inducentes,namque per collationem nõ trãs
57 fertur possessio c.cum Bertoldus de re iud.& quauis†
de iure spectet ad Archidiaconum c.ad hæc de offic.
Archid.tamen generalis consuetudo hoc extenditur
58 ad alios,vt late per Rebuff.in prax.in tit.de mission.in
poss.Io.Selu.de benef.3.par.q.15.

59 Quinto etiã apponitur†data,videlicet quo die col
* latio facta fuerit,& hoc est vulgare†penes omnes.

60 Adhibentur quę testes † ad minus duo, quia Epi-
61 scopo soli,non†creditur,vt est,*communis opinio,te
* ste Aret.in c.post cessionem col.2.de præb.Bertrand.
cons.132.col.2.lib.2.in ant.edit.

62 Non apponitur† clausula,non obstante, quia infe-
63 rior non potest iuri†superioris derogare, Clement.ne
Romani de elect.Ale.& alij in l.nemo potest ff.de leg.
1.Rebuff.in concordant.in form.mand.Apost.in ver.
64 non obstantibus,& ordinarius†potest vti decreto ir-
** ritanti,secundum magis**communem opinionem,de
qua per Innoc.Card.& Felin.in c.constitutus de con-
* cess.præbend.fuit*resolutum in vna Conchen.coram
Marsican.teste Simonett.decis.12. in manuscri. illud
65 tamen†non ligare ignorantes fuit resolutum*in Rot.
teste Sarn.decis.6.lib.1.in manuscr.nam solus Papa li-
66 gat ignorantes,vt per Socc.cons.122.lib.2.& est com
* munis*opinio.

Et in hac collatione,quæ sit per ordinarios, non
requiritur,vt exprimantur plura, quę in collatione Pa
pæ necessario exprimenda sunt.

67 Primo enim†non requiritur,narrare,& exprimere
beneficia,quæ obtinet ille,cui hoc confertur.ita Ioã.
Selu.de benef.par.3.q.12.num.53.Menoch.de Arbit.
Iud.Cas.201.num.150.

68 Secundo non est opus†exprimere fructus,seu valo
rem beneficij collati,Felin.in ca.ad aures num.15.de
reser.Cassad.super regul.Cancell.decis.131.num.5.Sar
* nen.de valor.exprim.q.3.& est recepta*Doctorũ sen
tentia.

69 Tertio non est necesse†exprimere possessionẽ co-
loratam alterius,Host.& Io.Andr.in cap.cum nostri
de concess.præben.Felin.in cap.in nostra nu. 25.vers.
vigesimum nonum corollarium de reser.Selu. dict.q.
12.num.55.

70 Quarto de necessitate†non narratur, an beneficiũ
habeat dignitatem,aut iurisdictionem annexam,Selu.
dict.3.par.q.11.num.55.Ber.in cap.ad aures num.18.
de reser.Menoch.de arb.Iud.cas.201.nu.70.ex ratio-
ne Clem.2.de off.ordinariorum.

Quinto,vt omnia vno verbo concludam, in colla-
71 tione Ordinarii,nõ†requiritur expressio eorum, quæ
illi ueri simile nota sunt,vel esse possunt, ita Fel.Sch.
Menoch.locis præallegatis tradunt, ad quod faciunt
quæ scribit Sarn. de ann.q.9.vers. Adiuuatur. Ratio
duplex affertur,quarum prima est, quod Ordinario,
beneficiorum suæ diœcesis qualitates cognitæ præsu
muntur,ac etiam cognitæ præsumuntur impetrantiũ
72 conditiones,cum præsumatur diligenter † visitare suã
Diœcesim,arg.not.in c.illud de præsump. vbi Abb.&
alij,& hanc rationem assignat Felin.in dict.c.ad aures
num.15.

73 Secundo quia†ordinarius videtur conferre motu
proprio beneficia,& Papa solet conferre ad supplica
tionem,hanc rationem assignat Felin.post Card.dic.
c.ad aures nu.15.Selu.nu.58.Menoc.dic.cas. 201. nu.
* 155.&*communiter Doctores.

Hinc fit,quod si Papa conferat motu proprio nõ
74 potest†considerari subreptio,cum per hanc clausulã,
videatur sublata Dec.cons.407.num.21.& cons.602.
num.19.Alciat.respons.125.num.5.Card.Paris.cons.1.
num.78.vol.1.& cons.74.nu.37.vol.4.& ita in termi-
nis respondit Anch.cons.138.& cons.295. & 297.Fe
lin.in c.cauſam el 2.num.6.de testib.Mant.in c.ad au
* res num.20.de reser.&*communiter Doctores.Eoq;
magis procedit in valore exprimendo, qui de iure nõ
requiritur,vt exprimatur†in collatione Papæ, sed de
75 * stylo*antiquissimo Curiæ,Bellam.decis. 697. num.4.
in fin.Cappel.Tholos.qu.436.Dec.cons.262. optime
habetur in dec.19.de reser.in nou.Dec.in c.ad aures
num.10.de rescrip.late Sarn.de valor.exprimen.in præ
fation.

Vnde infero,quod non requiritur,vt exprimatur,
76 neque dignitas,†quam habet ille, cui confertur,sicuti
in collatione Papæ Paris.cons.74.col.1.lib.4. Dec.in
c.ad aures numero 2.de rescrip.vbi Ber.& Mant.vter
que num.7.

Si resignatur beneficium requirens residentiam,
prout Canonicatus,confertur ea forma,prout in for
mulario instrumentorum fol.44. & 45.

Si vero beneficium resignatum in manibus ordina
rij habet curã animarum,tũc Episcopus admissa resi-
77 gnationeillius beneficij,debet seruare formam tradi
tam,c.18.expedit fol.24.de reform. Conc. Triventi.
quo cauetur,vt quamprimum parochialis Ecclesia va
cauerit per obitum,vel p resignationem, Episcopus
habita notitia vacationis, si opus fuerit idoneũ in ea
Vicarium cum congrua eius arbitrio portionis fru-
ctuum alsignatione,debet constituere, qui onera ip-
sius Ecclesiæ sustineat.donec de rectore ei prouideatur,& deinde Episcopus,& qui ius patronatus habet
aliquos Clericos ad regendum Ecclesiam idoneos
examinatoribus in synodo diœcesana deputatis nomi
net,& licitum sit alijs sua nomina, vel aliorũ idoneo-
rum deferre,quo tempore transacto descripti exami-
nentur ab Episcopo,vel eo absente a Vicario genera
liatque ab alijs examinatoribus non paucioribus quã
tribus,quorum votis si pares, aut singulares fuerint
accedere possit Episcopus,vel eius Vicarius,& magis
idoneus approbetur,ad effectum illi conferendi Ec-
clesiam parochialem.causa finalis huius decreti ponitur in principio,quia expedit maxime animarum salu
ti,a dignis & idoneis parochis gubernari, & ob id vt
78 Ecclesiæ curatæ†& animarum curæ committantur p
tionis dignis iuxta decretum Innoc.III. & Alexandri
III.in Concilio Lateranen.ac Gregorij X.in Concilio Eugdonen.& habes decretum Concil. Trident.c.
13.sess.7.Rebuff.in tract.nominan.q.18.cum alijs quę
ad hæc cumulat Fusc.de visit.lib.2.c.5.num.2.circa in
terpretationem dicti decreti.Et ob id sanctæ memo-
riæ Pius V.in constitut.trigesimasecunda. incipient.
In conferendis ann.secundo.confirmauit hoc decre-
79 tum,&ad tollendas†fraudes statuit,vt collationes fa-
ctæ non seruata forma dicti Concilij sint nullæ, irri-
tæ, ac nullius roboris & momenti, & ut nullum ius,
aut titulus etiam coloratus prouisis acquiratur, & vt
parochiales,prout ante collationem vacabant, statuit
ex tunc vacare, & vt de sic vacantibus disponatur
dumtaxat per Sedem Apostolicam, & huiusmodi cõ
* stitutio est in* viridi observantia, & secundum eã
* pluries vidi iudicari a Rota,& præsertim in una*Ge-
runden.Sacriltæ coram Cotta lunæ 26. Maij 1567.
80 & vidi etiam nouas prouisiones expediri ob non ser
uatam formam Conc.Tridentini.& dictæ constitu-

tionis Pij V.cum compositione fructuum male perceptorum, & vidi etiam plures impetrationes ob nō seruatam constitutionem Pij V. Et habent locum id, quod dicitur de cōcursu, etiam vbi beneficium vacat
81 per † resignationem, vt patet expresse in dic.c.18.ibi, vel resignationem, & tradit Fusc.in tract.de visit.lib.2
82 c.5.num.3.nam† post admissam resignationem pontur edictum publicum in illa Ecclesia, & ēt in maiori,
* vt tradit Fusc.d.c.nu.3.& ita fieri videmus*tota die.

Amplia, vt teneatur Episcopus seruare hanc for-
83 mam examinis†per concursum, etiamsi idem Episcopus velit conferre illam parochialem vacantem personæ idoneæ vita, moribus, & scientia, de qua idoneitate omnibus constet, namque notorietas personæ qualificatę non operatur hunc effectū, vt remittatur hoc examen ita Fusc.de visit.lib.2.c.5.num.10.idque ha-
84 bet maximam rationem, quia quoties† examen est faciendum de forma non potest omitti, Bal.in c.constituti tus cl 2.de Iudic.late Lambert.de iur.patr.libr.2.p. 1.q.11.art.3.Dec.cons.90.num.6.& cons.262.nume. 4.& consil.439.num.5.Card.Paris.cons.12.num.47. & consil.15.num.23.& consil.33.num.21.vol.2.neq;
85 etiam † iudex potest remittere illud, Bal. in l.Iulianus in fi.C.de Iudic.Dec. consil. 699. num.4. & 5.Card. Paris.consil.43.col.vlt.vol.1.& consi.107.num.82.volum.3.& consil.14.col.2.vol.4.Roland.a Vall.consil. 70.num.13.lib.1.sed hic, examen requiritur pro forma, quod patet, quia alias annullatur † collatio per di
86 ctam constitutionem Pij V.32.In conferendis.Alex. cons.53.lib.3.Bar.& alij in l.non dubium,C.de legib: Bal.cons.11.col.vlt.lib.1.Card.Paris.dict.consilio 12. num.38.volum.4.Idem Patil.in rubr.ff.de oper. nou. nunciat.num.5.

Ex quo primo infero, non posse Episcopū confer
87 re parochialem†suo Vicario in temporalibus, & spiritualibus omissa forma examinis per concursum, & ita
* alias fuit*decisum per sacram Congregationem Illustrissimorum Cardinalium deputatorum super declaratione Concil.Trid.cum proponeretur hoc dubiū, quia quamuis Vicarius censeatur idoneus nihilominus seruanda est forma data, ex supradictis.

88 Secundo infero, non posse Episcopum conferre† parochialem vacantem Archidiacono, Archipresbytero, Pœnitentiario, & alijs personis constitutis in dignitate, quantumuis maxima, omissa hac forma, nam quamuis prædicti censeantur idonei, tamen hoc non sufficit.

Tertio infero, Ordinarium non posse conferre Pa-
89 rochialem, omisso concursu, etiam† famosissimo Doctori iuris Canonici, vel Theologiæ, vt quia legit per plures annos cum maximo applausu, nam nihilominus requiritur examen per concursum, vt tradit Fusc. dic.c.5.lib.2.num.10.cum requiratur pro forma huiusmodi examen, hac ratione Fel.vocatus ad Auditorium Rotæ fuit examinatus, quia illud examen requi-
90 rebatur pro forma, vt refert Neuizan.lib.2.Silu.Nup. fol.188.Idque videmus contingere tota die cuilibet etiam doctissimo, hoc idem etiam seruatur in Collegio Aduocatorum Consistor.alium.

Hinc alias fuit † ab eadem sacra * Congregatione
91 Conci.decisum, doctoratum, siue licentiatū in Theologia, vel iure Canonico etiam in publica vniuersitate non excusari ab hoc examine.

92 Amplia, vt † qui ab Episcopo testimonium scriptū habuerunt, quod sint idonei moribus, scientia, & ætate pro administrandis parochijs, sint denuo examinā-
* di per concursum in specie, ita*censuit alias sacra Congregatio Concilij.

Declara non procedere in cura animarum, quæ in
93 Ecclesia collegiata exercet † per Canonicos, vel Hebdomadarios, aut alios Clericos, namque in vacatione cuiuslibet Canonic.Hebdomadar.aut Cleric. non re
* quiritur cōcursus*ita* censuit sacra Congregatio Cōcilij in vna Neapolitan.Hebdomadariæ sancti Ioannis maioris 15.Kalē.Augusti.1569.per cons. Oldrad. 67.in tit.de præb.& verb.signif.facit c.statutum, vbi Glos.de elect.in 6. vbi quæ loquuntur in parochiali-
94 bus non habent†locum in collegiatis curatis, Lap.alleg.5.num.9.Staphil.de qualit.& stat.benef.fol.41.n. 31.Carb.de præstant.Card.q.1.num.34.In puncto autem iuris contrarium alias defendi ex pluribus.

Declara secundo, vt in prouisionibus faciendis de
95 beneficijs ex causa†permutationis non sit necessariū nouum examen, potestque apponi clausula, vt nō obstantię beneficiales, & dummodo permutatio non sit fraudulēta, nec de simplici ad curatum, nec in valore sit magna inæqualitas, nec aliud simile, nā alias debet
* fieri examen, ita* censuit sacra Cōgregatio Concilij.

Et non est omittendum, quod examen hoc per cō-
96 cursum ad parochiales † non potest fieri ab alio, quā ab Episcopo, quia textus Concil.Trid.dict.c.18.hoc committit tolis Episcopis, vnde alij excluduntur, &
* hoc sæpe fuit in congregatione Concil.*resolutum, vt ipse, vel Vicarius &c.

97 Ex quo infertur. Primo, quod Abbas, † qui ab immemorabili tempore exercuit iurisdictionē Episcopalem, & temporalem in parochos, & parochianos, priuatiue ad ordinarium loci, non poterit hoc examē
* per concursum ad parochiales facere, ita alias* cēsuit sacra Congregatio; nam q; cum concursus sit iure nouo per Concilium inductus, non est opus derogatione immemorabilis. Si vero Abbas cū tali iurisdictione sit ēt nullius Diœcesis habens proprium, & distinctum territorium, quo casu possit conuocare Syno-
98 dum, deputare examinatores, examinare, & approba-
* re, Secus ita*censuit sacra Congregatio Concilij.

* Ideo alias fuit resolutū*in eadem sacra congrega-
99 tione Concilij, quod † vacante parochiali, cuius collatio pertinet ad Archidiaconū, ius examinandi, eligendiq; virū idoneū, atq; edictorū proponendorū ad ordinarium pertinet, & non ad Archidiaconū. Et alias
* fuit in eadē Congregatione* resolutū his verbis. Ca-
100 pitula, & † inferiores collatores, qui prouident parochialibus sine examine cōcursus facto ab examinatoribus ordinarijs in diœcesana Synodo deputatis reprehendanē, eorūq; collationes nullę sunt, debentq; hoc casu Epi locorū edicta concursus proponere p dictis parochialibus, approbatosq. ab illis Romā mittere, p
101 literarū expeditione, cū prouisio † istarū parochialiū ad Sedem Apostolicā spectet, per Bullam Pij V. de collatione parochialiū, q incipit in conferendis. Et alias
* in eadem* congregatione fuit resolutum his verbis.

Quoties aliqua Ecclesia parochialis vacauerit, adē
Abbas aliquis hēt ius nominādi, quēcunq. Abbas nominauerit, eū ad examē Ordinarius admittere debet illo examinis genere, qđ vocatē per cōcursum, neque Abbas eā ob cām vllū examinis edictū ,,ponere pōt neq; illius officij partē aliq attingere, sed id ptinet ad ordinariū, qui debet ipse proponere edicta, & examinatores ex Concilij Tridentini præscripto deputatos adhibere, a quibus omnes examinentur, quo examine confecto, ex ijs quos vitæ integritas, & doctrina commendabit ordinarius debet eligere magis idoneos, & postea Abbati relinquere, vt ex electis, cui maluerit,

maluerit, conferat curam. Et alias in eadem* congregatione fuit resolutum his verbis. Licet aliqui Patriarchæ habeant collationem parochialium in aliena die
102 cesi, Ordinarius tamen illius diœcesis † debet edicta proponere, & collatio postea fieta Patriarchis, ipsis approbatis ab Episcopo, vel eius examinatoribus. Et
* alias in eadem congregatione fuit decisum* his verbis. Quoties vacauerit Ecclesia parochialis, cuius collatio spectat ad Prepositum alicuius collegiatę, debet idem Præpositus curare, vt fiat instrumentum publicum, in quo sit assumptus certus dies &c. eius tenoris videlicet, quod ,,præstatur, se in ea ipsa Ecclesia conferenda, ordinarium Episcopum præuenire, ipsamque conferre illi, quem Episcopus idoneum elegerit ex ijs, quos examinatores approbauerint, ac ideo se ei denunciare, vt edicta proponat, & curet, vt examē fiat suo tempore.

* Ita etiam per eandem* Congregationem fuit resolutum in beneficijs curatis, reseruatis Sedi Apostolicæ vacantibus per obitum, puta in mensibus reser-
103 uatis, Ordinarij proponant†edicta concursus, & a Sede Apostolica prouisio fiat approbato ab examinatoribus in Synodo diœcesana deputatis, si fidem suæ approbationis habet ab Ordinario, vt in dicta constit. Pij V.

* Et non omittam, quod alias in vna* Vicentin. fuit resolutum in eadem congregatione pridie Kalendis Septembris 1570. quod datur appellatio a mala electione† quam facit Episcopus, quoties examinatores
104 sunt discordes. Ac per eandem congregationem fuit
* * resolutum, examen esse faciendum coram Episco-
105 po, † vel eius Vicario, absque ipsorum voto decisiuo,
106 & tantum † eos posse accedere, vbi vota sunt paria, vel singularia.

107 Et tempus † quatuor mensium, datum Episcopis per d.c.18.sess.24.& per dict.const.Pij V. currit a die
* habitæ notitiæ vacationis, vt fuit*resolutum in Rota in vna Toletan.beneficij veneris 18.Nouēbris 1578. coram R.P.D.Seraphino.

Et non erit inutile ponere formam edicti, quæ est talis.

108 *Formula † edicti de examine eorum ,,qui Ecclesiæ Parochiali præficiendi sunt.*

CAROLVS S.R.E.Presbyter Cardinalis tit. S. Praxedis, Dei, & Apostolicæ Sedis gratia Archiepiscopus S.Ecclesiæ Mediolanensis, &c.

VAcante Ecclesia parochiali N. Diœcesis nostræ Mediolanensis: nos eo nomine examē, quod ex Tridētina sanctione, prouincialique decreto nostro præstari plane debet, à die promulgationis huius edicti, vsque ad diem decimum proxime sequentem, cō fecturi sumus, ac deinceps, etiam ex auctoritate Apostolica nobis concessa, quousque eidem vacanti Ecclesiæ per nos prouisum erit. Quare omnes & singulos, qui vel examinari, vel alios examinandos nomina re voluerint, præscripto illo tempore ad R. Canonicum ordinarium, & Cancellarium nostræ Ecclesiæ Mediolanensis, qui nomina describat, cōuenire, tum constituta examinis die, coram nobis, atque examinatoribus Synodalibus, per nos eo nomine delectis, adesse, hoc edicto significamus, atq; edicimus, vt quos, confecto examine, moribus, ætate, doctrina, prudentia, alijsque rebus ad curæ animarum bene gerendæ rationem opportunis, idoneos esse compertum erit, ex ijs nos, quem ceteris magis idoneum censuerimus illum Ecclesiæ vacantis rectorem, parochum ve eligamus, ac præficiamus. Quod sane, sicut nos pro eo, quod debemus, integre, sancteq; in Domino præstare cupimus, ita omnes, præcipueq; illos, quorum Ecclesiæ, & curæ spirituali per nos consulendum, ac prouidendum est, magnopere hortamur, ac requirimus, vt hanc nostram sollicitudinem, pastoraleq; studium omni supplicatione, omniq; intima pietate, ac religionis precibus, continenter adiuuent. Datum Mediolani, ex ædibus Archiepiscopalibus.

109 Postea autē † poterit Episcopus procedere ad collationem, & forma collationis ponitur in formulario instrumentorum, tit. parochialis Ecclesiæ eod. modo vacant. fol. 44.

Ponitur etiam breuior forma a Rebuff. in prax. benefic. tit. forma collationis, & prouisionis ordinariorum, fol. 31.

Martinus &c.& cum in vnaquaque diœcesi adsit, ideo nō curabo illam ponere. Aduertas autem quod
110 hodie post Concilium Tridentinum † apponitur, fuit examinatus, & repertus idoneus iuxta Conciliū Tridentinum.

111 Si vero † parochialis est de iure patronatus Laicorum, examen per concursum non debet fieri, sed sufficit, quod deputatus a patronis examinetur ab examinatoribus in diœcesana Synodo deputatis. ita censuit
* * Congregatio Concilij ad interpretationem dic.ca. 18.§. quod si.

Et Rectores iurant infrascripta.

Primo iurant, quod erunt obedientes, & fideles ip
112 si Episcopo, † ac successoribus, & Sanctæ Sedi, iuxta c. Episcopo N. cum seq. de iureiur. ca. cum clerici de verb. signif. c. forma 22. q. vlt.

113 Secundo quod † seruabit mandata Episcopi, & ea seruari faciet, videlicet sententias, & statuta c. cum ab Ecclesiarum, &c. cum ad reprimendum de off. ord. c. qui resistit. 11. q. 3.

114 Tertio, quod seruiet † Ecclesiæ, cui præficitur, capitulo vltimo, de rescrip. in sexto, & in ea residebit, si hoc requirit, c. quia nonnulli, & c. relatum de cleric. non residen.

115 Quarto, non relinquet † neque se transferet ad aliā Ecclesiam sine ipsius Episcopi licentia cap. admonet de renunc.

116 Quinto iura, & libertates † Ecclesiæ iurat conseruare, & defendere, & vtilia procurare, sicut tutor l. vlt. §. omnem C. de administ. tut.

117 Sexto quod non† alienabit res Ecclesiæ, & alienata per prædecessores reuocabit. c. Abbatibus 12. q. 2. c. si quis presbyterorum. de reb. Eccles. non alienā. c. 2. de rer. permut.

118 Septimo quod † nihil dedit, nec illicitum pro adipiscenda hac Ecclesia† commisit, c. vlt. de pact. c. nobis de simon.

Octauo quod non soluet vltra antiquam, & solitā pensionem, c. prohibemus, & seq. de censibus, ca. tua nos, vbi Abbas de iureiuran.

119 Nono quod † ordines suo tempore recipiet, cap. quæris de ætat. & qualit. capitulo licet Canon. de electio. in 6.

Hæc enim ponit Abb. in c. tua nos n. 5. de iureiur. Rebuff. in prax. tit. requisita in literis collationum a nu. 2. vsq; ad n. 12. & habetur in dicto formulario

instrumentorum.fol.44.Rebuff. tamen numero vndecimo,loco citato dicit hodie non omnia ista iurari,sed apponi clausulam,saluo nostro & cætera. de
120 qua†clausula Parisiens.consilio vigesimo primo. numero.55.vol.1.melius tamen est,vt fiat huiusmodi iu
* ramentum,& ita*vidi practicari.
121 Requiritur†tamen hodie, vt fiat professio fidei iuxta Decretum Concil.Trident.c.12.sess.24.de reform.§.Prouisi,his verbis.*Prouisi etiam de beneficijs quibuscunque curam animarum habentibus, teneantur a die adeptæ possessionis,ad minus intra duos menses in manibus ipsius Episcopi,vel eo impedito coram generali eius Vicario,seu officiali orthodoxæ suæ fidei publicam facere professionem, & in Romanæ Ecclesiæ obedientia se permansuros spondeant,ac iurẽt. Prouisi autem de Canonicatibus,& dignitatibus, in Ecclesijs cathedralibus†, non solum coram Episcopo seu eius officiali,sed etiam in Capitulo,idem facere teneantur,alioquin prædicti omnes prouisi,vt supra fructus non faciant suos,nec illis possessio suffragẽt &c.* Quod confirmauit Pius IIII.in constitutione 114.incip.iniunctum anno quinto 1564.vbi etiam appolita
* est forma huius professionis fidei,quæ est in uriali* obseruantia,vt tota die videmus. Et in hoc decreto
* Congregatio*Concilij censuit,nec longissimam ne-
122 dum*triennalem possessionem prodesse ei, qui non emisit professionem fidei, quo ad fructus percipiendos quamdiu dictam professionem non emiserit, nã inquit Concilium,non faciunt fructus suos, nec illis
123 possessio suffragatur,unde non poterit se tueri triennali,aut longissima possessione ad faciendum fructus suos,& dicti fructus essent applicandi fabricæ Eccle-
124 siæ,vel pauperibus, sicut † dicimus de fructibus non residentium ca.1.versic.si quis autem sess.23. Sarnen. de visit.li.2.c.3.num.4.Hodie autem in Regno Neapolitano incamerantur.
125 Formam†autem collationis Parochialis, vacantis per resignationem simplicem in manibus Cardinalis ratione tituli, habes in formulario instrumentorum fol.45.colum.2.pone.vbi etiam habes formã resigna-
126 tionis coram Notario,qui†vt persona publica recipit renunciationem nomine Superioris, &pro Superiore l.2.ff.rem pupi.talu.form.leg.cum pro quo.ff.de in ius uocan.in cap.dudum de conuersi.coniug.ita Boe. decis.348.subnu.3.

Sed iuxta prædicta contigit dubitari. Quomodo
127 præstetur consensus†in resignatione, quæ fit coram ordinario?communis opinio est, vt præstetur vnico contextu cum fit resignatio,Cassador.decis.31.num.
* 2.in fin.super reg.& in his terminis fuit* decisum coram Ant.Augustin.4.Iunij 1554.teste Caputaq. decis.
* 209.lib.1.in manuscr.qui attestatur,idem fuisse*decisum coram Puteo,quamuis Sarn.de infirm. resign.q.
16.col.penul.vers.nec obstat renuerit,posse postea cõsentire,& huiusmodi consensus †præstatur coram or
128 dinario,cui fit renunciatio,de qua Notarius ipsius cõficit instrumentum,faciunt notat.per Put.decis.455. num.3.lib.2.& per se,& per procuratorem, & non po
129 test huiusmodi consensus præstari†a tergo literarum, quia uideretur facta resignatio in fauorem certæ per
* sonæ,vt fuit resolutum in Rota in vria Lamonacen.teste Put.decis.13.de renunc.in manuscr.

In aliquibus locis de renunc.non conficitur instrumentum,sed Episcopus habito consensu cõfert, & in collatione vnico contextu attestatur de ipsa renunciatione,vt dicetur,infra q.11.num.40.tutius est, vt conficiatur instrumentum,& ita seruatur,vbique si vero in illis litteris adsunt testes illis creditur, prout instrumento,vt in d.q.11.num.43.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia quæ requirunt alium consensum, præter illũ resignantis.*
2 *In renunciatione benef. Iurispatronatus requiritur consensus patroni.*
3 *Renunciatio benef.iurispatronatus, absque consensu patroni est nulla.*
4 *Consensus patroni in renunciatione benef. iurispatronatus quomodo præstetur.*
5 *Consensus patroni requisitus in resignatione beneficij iurispatronatus potest præstari ante & post prouisionem.*
6 *Consensus requisitus in aliquo actu,potest postea interuenire.*
7 *Consensus Episcopi in translatione iurispatronatus potest interuenire ex post facto.*
8 *Consensus Episcopi in donatione iurispatronatus potest interuenire ex post facto.*
9 *Consensus Cardinalis requisitus in impetratione Beneficij uacantis per obitum sui familiaris potest interuenire post.*
10 *Collatio facta †preto patrono conualidatur per superuenientem consensum.*
11 *In resignatione benefic. electiui, requiritur consensus habentis eligere.*
12 *Consensus habentis eligere requiritur in renunciatione beneficij electiui,potest post prouisionem interuenire.*
13 *Consensus habentis eligere in prouisione Beneficij, electiui extenditur post expeditam supplicationem.*
14 *Beneficia ad denominationem Cardinalis resignantur de eius consensu.*
15 *Consensus Cardinalis apponitur in calce supplicationis.*
16 *Verba de consensu Cardinalium faciunt gratiam conditionalem.*
17 *Gratia facta appositis verbis de consensu Cardinalium, si moriatur Cardinalis ante consensum est nulla.*
18 *Verba quatenus consensus Cardinalis &c. stant conditionaliter.*
19 *Requisito consensu intelligitur de expresso.*
20 *Expressum dicitur pluribus modis.*
21 *Consensus tribus modis dicitur expressus.*
22 *Consensus per signa potest demonstrari.*
23 *Consensus ex generalitate verborum colligitur.*
24 *Cardinalis apponens manum in supplicatione post Signaturam Papæ,dicitur expresse consentire.*
25 *Beneficium vacat per resignationem.*
26 *Resignans habetur pro mortuo.*
27 *Dispositum in morte naturali habet locum in Ciuili.*
28 *In resignatione facta per familiarem Cardinalis, non requiritur eiusdem Cardinalis consensus.*
29 *Consensus Cardinalis requiritur in beneficiis vacantibus per obitum sui familiaris.*
30 *Verbum obitum verificatur in morte.*

QVAE-

QVAESTIO X.

VEro an alius consensus in resignationibus requiratur Respõdeo quãdoque requiri. Et non est omittendum interdum in resignationibus non solum requiri consensum resignantis,prout late dictum est supra,de consensu põstando in Romana Curia q.8.p totam,& de consensu præstando coram Ordinarijs.q.9
nu.127.cum sequent.Sed etiam quandoque alius con
1 sensus pro validitate resignationis†requiritur, prout
* de stylo*seruari videmus tota die,& aliqua exempla subijciam pro elucidatione materiæ.

Primum erit in resignatione beneficiorum iurispa
2 tronatus in quibus requiritur vltra consensum†resignantis,& admissionem Papæ,consensus etiam patroni,siue Laici,siue Clerici.Innoc.Abb.& alij in c.vl.de renunc.Rocch.de Curt.tract.iurispat.verb.Honorifi cum col.3.Grauet.cons.153.nu.10.Pelegrin.dec.102. lib.3.in manuscr.Mandos.cons.7.num.1.Couar. in c.
* 36.pract.q.num.9.& est communis opinio*omnium
3 * Doctorum,alioquin†nulla est resignatio,vt fuit*resolutũ in Rot.die 15, Ianuarij corã Ptolomeo 1543. teste Put.decis.412. & in vna Ispalen.2. Decembris. 1538.vt late dixi lib.2.q.4.vbi rationes adduxi, & hic
4 consensus ante prouisionem†præstatur coram Notario,& testibus,cum narratiua,quod habens notitiã q. N.possessor talis beneficij iurispatronatus ipsius,vult renunciare,in euentum quod resignet,ipse Patronus præsentat M.tamquam habilem,& idoneum ad illud obtinendum,& illi laudabiliter in diuinis inseruiendi supplicando Sanctissimo, si resignatio fiat coram eo in fauorem præsentati,vel loci ordinario,vt illi conferat,& cum instituat ad dictum beneficium &c. & ita seruari de stylo audiuimus peritissimis practicis.
5 Et hic consensus†potest præstari ante prouisionẽ, Rot.decis.5.de rer.permut.benef.q.30.Lapus ibidem in fi.in addit.Card.in Clement.1.in 3.q.de rer.pmut. Lãbert.in tract.de iure patr.lib.2.p.2.q.6.art.6. nu. 24.Hostiens.in summ.de iurepatr.§.vlt. Dec. consil.
* 172.in causa num.1.& 2.&*communiter alij Doctores,vt per Mãdos.regul.32.Cancell de impetr.benef. vacant.per obit.fam.Car.q.17.nu.17.

Regulare enim est,vt consensus requisitus in aliquo
6 actu possit interuenire ex post facto l.si fundus.§.1.ff de pignor.cap. consuetudinis,& ibi Innoc.in principio Ant.de Butr. & Imol.de consuet.Bart.in l.si autẽ plures.ff.de a qua pluu.arcen.&in l.si quis mihi bona. §.iussu.col.2.fal.late nu.41.ff. de acquir. hæred. Abb. in c.cura pastoralis in vlt.not.nu.2.de iur.pat. Soccin. Sen.cons.15.num.46.& 47.lib.1.Hinc consensus Epi
7 scopi in translatione iurispatronatus interuenire potest ex post facto,communis opinio,teste Lamber.de iur.patr.in 19.art.q.1.part.2.lib.1.num.5.Hinc consẽ
8 sus Episcopi in donatione iurispatronatus interuenire potest ex post facto,& fuit decisum *in Rot. teste.
* Mandos.dict.q.17.nu.9.&*est communis* opinio,teste Dec.cons.536.ante num.5.Hinc etiam consensus
9 Cardinalis†requisitus per regulam Cancellariæ in impetratione beneficij vacantis per obitum sui familiaris potest interuenire ante collationem,& post,vt cõ
* cludit Sarn.dict.regul.q.28.dicens ita seruari *de stylo,de quo etiam attestatur Mandos.dict.q.17.nu.5.in fin.vbi etiam nu.10.& 11.respondet contrarijs.
10 Hinc collatio†facta †preto patrono conualidatur
* per superuenientem consensum,communis* opinio, teste Felin.in cap.cum Bertoldus nu.9.de iudic. & ita
* seruatur*de stylo. Et tunc patronus consentit prouisioni facte in personam resignatarij tamquam habilis & idonei.

Secundum exemplum erit in resignatione benefi
11 cii electiui,in qua habentes†ius eligendi debent consentire prouisioni de illo beneficio faciendę per Papã in fauorẽ resignatarij,Card.Zabarell. in Clement. vnic.nu.18.de renunc.Innoc.in c.2.eod.tit.in 6.Abb. quem refert,& sequitur Boer.decis.2.num.15. cõmu
* nis*opinio,vt dixi lib.2.q.5.
12 Et hic consensus†non requiritur de necessitate præcisa in ipsa renunciatione,sed sufficit,quod sequatur Gemin.in c.1.nu.16.de rer.permut.li.6.vbi refert ita
* * fuisse*decisum Bononiæ.& est*communis opinio,sit eo mõ,vt supra dictum est de beneficijs iurispatronatus,& solet†extendi post expeditam supplicationem. Et fuit facta resignatio coram ordinario,habentes facultatem eligendi,vel eligent, vel possunt consentire collationi faciendæ per ordinarium,& ita sunt intelligenda ea,quæ supra explicaui in hac materia li.2.q.an te dicta.

Tertium exemplum est in resignatione faciẽda co
14 ram Papa in fauorem†de beneficiis,quę sunt ad denominationem Cardinalis, namque in his cõsensum re
* quiri,vidi in*praxi seruari,q†apponitur in calce sup
15 plicationis,in qua subscribit ille Cardinalis,& in supplicatione solet apponi per R.P.D. Datarium de consensu Cardinalis,vt patet ex his,quæ scribit Put.decis.
16 269.& 302.lib.3.†quæ verba faciunt gratiam cõditionalem ad not.in cap.si pro te de rescr.in 6.Put.dict.de ci.269.num.2.vbi refert ex hoc fuisse*decisum in vna Astoricen.Canonicatus.22.Aprilis 1546.quod si Cardinalis erat mortuus tempore prouisionis gratia ab-
17 †que illo†consensu esset nulla, quod procedit etiam si dicatur quatenus consensus Cardinalis requiratur,
18 nam nihilominus†hæc verba stant conditionaliter,vt
* fuit*resolutum 4.Octobris 1549.&in vna Astoricẽ. Canonicatus 2.Maij 1550.teste Put.dict. decis. 302. lib.3.Et hic consensus debet expresse præstari,vt est* communis opinio,& fuit pluries*resolutum per Rot.
19 nam quoties pro validitate resignationis requirit consensus,semper intelligitur de expresso, & non potest
* in tacito verificari,vt fuit*sententiatum in Rot. in vna Caurien. scholastriæ,& præbendæ coram Ant. Aug. 15.Ianuarii 1553.teste Caputaq.dec.208.lib. 1.in ma
20 nuscr.& quamuis†expressum dicatur pluribus modis,
* Bart.in l.1.num.7.ff.de vulgar.& pupill.& ibi*omnes idem Bart.in l.prætor.ait in princ.ff.de ope.nou.nũc. Card.Paris.cons.33.nu.21.vol.4.Dec.cons.389.colu.
21 vlt.Consensus tamen†tribus modis dicitur expressus.

Primo quando verbis exprimitur,Glos.2.in l.etiã ff.de auctorit.tutor.

Secundo modo,quando non exprimitur, sed per
22 signa etexriora†demostratur,Glos.in l.si pater naturalis.ff.de adopt.

Tertio modo,quando†ex generalitate verborum, comprehenditur,Bart.in dict.l.si prætor ait.ff.de operis nou.nunc.Soccin.consil.1122.num.8.vol.1.In casu vero nostro requiritur primo modo,vt sit expressus verbis,nam consentit Cardinalis,vel apponendo, manum in supplicatione, vt dixi, quod habet vim

consensus

24 consensus† expressi, si apponatur post Signaturam Papæ, vt fuit resolutū in Rota. teste Mandos. de impetr. benefic. vacant. per obit. famil. Card. q. 27. nu. 4. vel per schedulam.

Dubium tamen est, an in resignatione, quæ fit per familiarem alicuius Cardinalis, requiratur eius consensus? pro affirmatiua facit, quia per resignatinem va-
25 cat †beneficium, vt est* communis opinio, & trita conclusio omnium Doctorum, vt late dixi lib. 1. q. 4. Sed regula Cancellariæ requirit consensum Cardinalis in beneficijs vacantibus ex persona suorum familiarium
26 ergo &c. eo magis, cum resignans †, habetur pro mortuo, capitul. in apibus. §. ecce. septima. quæstione prima.

27 Secundo, quia disposita in morte † naturali habent locum in morte ciuili, & sic in resignatione. Castado. decis. secunda. numero secundo. de appellat. communiter* Doctores in capitul. suscepturn. de rescript. libro. 6.

His tamen non obstantibus contraria opinio vera
* est, & communis, *vt in resignatione, † quæ fit per fa-
28 miliarem alicuius Cardinalis non requiratur eiusdem
* Cardinalis consensus, vt fuit* resolutum in Rota. teste Sarnen. de infirm. quæstione. quarta. Cassador. decis. decimo sexto. & decis. vltim. numero 6. & 8. de prebend. Mandos. dict. regul. de impetra. benefic. vacand. per obit. famil. Cardin. quæst. 5. numero 4. vers. contra
29 ria opinio. Namque dicta regula, requirit † consensum
30 Cardinalis in beneficijs vacantibus per obitum, † vt pluries ibi hoc verbum obitus reiteratur, quę cum sit stricta, & exorbitans Bellamer. decis. 626. columna 5. Sarn. q. 1. & 3. Nandos. q. 1. & alij, illo duntaxat casu debet procedere scilicet in obitu naturali, & alias rationes deducit Mandos. d. q. 5. vbi respondet contrarijs.

SVMMARIVM.

1 *Litteris Papæ, attestantibus tale beneficium resignatum, creditur.*
2 *Assertioni Papæ statur.*
3 *Veritas est Deus.*
4 *Probatio in contrarium non admittitur contra assertionem Papæ.*
5 *Contra litteras Papæ attestantes de resignatione nihil potest allegari.*
6 *Clement. litteris, de probat. habet locum solum in Papa.*
7 *Assertioni principis sæcularis con recognoscentis superiorem statur.*
8 *Dicta principum non recognoscentium superiores, habentur loco plenæ probationis.*
9 *Papæ magis creditur quam notario.*
10 *Papa potest attestare de resignatione facta coram prædecessore.*
11 *Assertioni principis statur etiam de facto prædecessoris.*
12 *Assertioni, filij † principis creditur de facto sui genitoris.*
13 *Assertioni Papæ non statur attestanti renunciationē factam fuisse in manibus Ordinarij.*
14 *Principi non creditur de facto alieno.*
15 *Præsumptio oritur ex litteris Papæ attestantibus de renunciatione.*
16 *Attestatio Papæ facta de renunciatione per procuratorem non probat legitimum mandatum dicti procuratoris.*
17 *Assertio principis de priuatione feudi facta propter demerita probant demerita, non autem priuationē fuisse factam cum solemnitatibus requisitis.*
18 *Priuatio debet fieri citata parte.*
19 *An credatur litteris Episcopi cum sigillo absque subscriptione testium & tabellionis, attestantibus de renunciatione, & numero 23. & num. 35.*
20 *Sigillum episcopi reputatur authenticum.*
21 *Litteris episcopi cum sigillo creditur inter subditos.*
22 *Sigillum episcopi est publicum.*
24 *Litteris episcopi contra Apostolicum impetrantem non creditur.*
25 *Testes debent esse rogati.*
26 *Litteræ episcopi etiam sigillatæ non probant in præiudicium tertij.*
27 *Epistola probat contra scribentem, non autem pro ea.*
28 *Sigillo iudicis in præiudicialibus non creditur.*
29 *Iudici non creditur in præiudicium alterius.*
30 *Cardinali Legato asserenti aliquid ad se spectare vltra ius commune non creditur.*
31 *Attestatio legati de latere plenam probationem facit.*
32 *Legato a latere non creditur in his, quę concernunt præiudicium tertij.*
33 *Cardinali non creditur causam sibi fuisse commissam à Papa.*
34 *Cardinali creditur attestanti de uiuæ vocis oraculo præsente papa.*
36 *Creditur episcopo denunciant subditum esse excommunicatum.*
37 *Litteris episcopi attestantibus de sacerdotio clerici creditur.*
38 *Litteris episcopi attestantibus de præsentatione, & institutione creditur.*
39 *Præsentatio probatur per litteras episcopi.*
40 *Litteris episcopi attestantibus de resignatione, & uni co contestu de collatione creditur absque testibus & notario.*
41 *Literis episcopi non creditur, quando contra ipsum est præsumptio fraudis.*
42 *Litteris episcopi non creditur quando sunt pure testimoniales super facto præterito.*
43 *Litteris episcopi de resignatione creditur, si adsit sigillum & testes.*
44 *In resignatione facta per procuratorem debet constare de mandato.*
45 *Noua prouisio, an probet resignationem.*
46 *Vitiata gratia omnes clausulæ corruunt.*
47 *Renunciatio probatur per litteras Papæ.*
48 *Renunciatio probatur per libros notariorum Cam. & Cancell.*
49 *Officialibus in his, quæ spectant ad eorum officium plene creditur.*
50 *Pro notarijs præsumitur.*
51 *Nemo quantumuis idoneus potest æquiparari notario.*
52 *Notario magis creditur, quam litteris Ordinarij.*
53 *Notario magis creditur, quam Nuntio.*
54 *Instrumentum notarij probat renunciationem coram Ordinario.*
55 *Renunciatio probatur per testes.*
56 *Renunciatio Benef. non præsumitur.*
57 *Renunciatio in omni materia non præsumitur.*
58 *Renunciationem allegans debet illam probare.*

QVAE-

QVAESTIO XI.

DECIMO quæro, an creditur litteris attestantibus resignationem fuisse factam de tali beneficio? Duo capita sunt considerata; Primum in Summo Pontifice; Secundum in Episcopis, & alijs Ordinarijs.

Circa primum omissis ambagibus* communis opinio est affirmatiua credi litteris
1 Papæ in quibus† dicitur tale beneficium fuisse in eius manibus resignatum, vt fuit pluries resolutum in Rota, & præsertim tempore Pauli Tertij, in vna Aquens. Canonicatus, & præbend. coram Ioann. Mar. teste Crescent. decis. 115. lib. 1. in manuscr. & probatur expresse in Clem. litteris. de probat. vbi Clemens V. in Concilio Vienn. inquit, *Litteris nostris, quibus nos dignitates quaslibet, seu beneficia collationi nostræ, vel Sedi Apostolicæ reseruasse, aut resignationem beneficij alicuius recepisse, seu recipiendi potestatem aliis commisisse, vel aliquem excommunicasse, seu suspendisse, seu aliquem Cappellanum nostrum, vel familiarem fuisse, vel alia similia, super quibus gratia, vel intentio nostra fundatur, fecisse narramus, censemus super sic narratis fidem plenariam adhibendam, &c.* & sic inter alia vult credi litteris Summi Pontificis at testantibus de resignatione recepta, & ibi Glo. in verbo commisisse, Paul. Zabar. nume. 7. Bonif. de Vital. & communiter alij hoc volunt, idemque tradunt Abba. Ant. de Butr. & Dec. in c. post cessionem de probati.
* Lap. alleg. 5. & est* communis opinio standum esse as-
2 sertioni †Papę, vt probatur in d. cle. litteris, vbi omnes Gem. cons. 331. col. 3. Bar. in l. ambitiosa, num. 28. ff. de decret. ab ord. faciend. Lap. d. alleg. 7. & alleg. 322. Calder. cons. 7. de reser. Io. Andr. in d. c. non licet, de reg. iur. lib. 6. Feder. de Sen. cons. 117. Oldr. cons. 288. Rui. cons. 127. num. 6. vol. 1. Gabr. de probat. concl. 2. cum alijs, vt per Mascard. de probat. conclu. 1227. & est cō-
* munis* omnium Doct. sententia: nam actus Summi Pontificis non potest, nisi circa veritatem versari, cū
3 veritas sit Deus, cuius in terris st vicem gerit Pontifex c. quanto. de translat. c. omnis. 7. q. 1. Zabar. d. Clemen. litteris, col. 1. Ios. Ludou. concl. 14. vers. infertur. 42.

4 Et adeo statur assertioni Papę, vt contra eius assertionem non admittatur probatio in contrarium. Cin. l. vlt. C. si contra ius, vel vtil. publ. Bald. in l. 1. ff. de off. præt. & in cæteris, col. 3. de testib. Imol. & alij in d. Clemen. litteris. Curt. Sen. cons. 20. num. 10. Card. Paris. cons. 17. num. 13. vol. 4. Cefal. cons. 185. nu. 20. vol. 2. Rom. cons. 350. num. 18. Natt. cons. 482. nu. 46. Mandos. in 3. d. ad d. alleg. 7. Lap. & est communis opinio.
5 Et ideo litteræ † Papę narrantes coram ipso factam renunciationem probant, ut nihil in contrarium allegari possit, Lap. dict. alleg. 7. id colligens ex dictis Pauli in d. Clem. litteris. sequitur Mascard. de probat. concl. 1227. num. 35. Et quamuis dispositio d. Clem. litteris, de probat. loquatur, & habeat locum tantum in Papa, ut tenent Felin. in c. cum a nobis, col. 3. de testib. Gemin. cons. 96. num. 9. Dec. cons. 410. col. 2. in fin.
6 Curt. Iun. cons. 61. num. 13. tamen assertionibus aliorum principum etiam statur, Bar. in d. l. Ambitiosa, n. 28. Paul. de Castr. cons. 300. co. 2. quem refert & sequitur Natt. cons. 438. num. 39. li. 3. Barb. cons. 3. col. 1. li. 3. Gramma. cons. 100. num. 66. Soc. Sen. cons. 4. nu. 11. vol. 3. Rui. cons. 175. nu. 15. vol. 1. Gozad. cons. 8. num. 53. Ber. cons. 65. num. 6. vol. 1. Alba. cons. 75. n. 6. Rol. a Vall. cons. 1. num. 68. lib. 2. Cefal. cons. 173. num. 26. Soc. Iun. cons. 65. num. 10. & cons. 66. nu. 6. volu. 1. & cons. 92. num. 2. vol. 2. Dec. cons. 506. numer. 1. Et est
** magis** communis opinio, teste Ant. Gabr. d. conclu. 2. de probat. num. 28. si dicti Principes non recognoscant superiores, Ale. cons. 112. li. 7. Soc. cons. 4. col. 2. in fin. lib. 3. Soc. Iun. cons. 91. num. 3. vo. 2. Ruin. cons. 31. num. 10. vol. 1. Hinc de consuetudine dicta Princi-
8 pum non recognoscentium† superiorem loco plenæ probationis habentur, Bald. cons. 227. li. 3. & consilio 420. eod. li. Menoch. cons. 110. num. 26. Mascard. de probat. d. concl. 1227. nu. 119.

9 Et magis Principi, quam Notario, Gabr. d. concl. 2. de probat. nu. 1. Iacob. de sanct. Georg. de feudis, §. an Princeps, num. 9.

Amplia, vt credatur litteris Papæ attestantibus resi-
10 gnationem beneficij † esse factam, vt procedat non solum si attestetur fuisse in suis manibus factam & abeo receptam, sed etiam si attestetur in manibus prædecessoris, & per ipsum receptā in his terminis resoluit
* Rot.* in dicta Aquē. Canonicatus, vt tradit Crescent. dict. decis. 115. lib. 1.

Nam assertioni Principis statur, etiam si narret fa-
11 ctum sui† prædecessoris, vt scriptum reliquit. Imol. in dict. Clement. litteris col. pen. vers. Idem per omnia, de probat. & ibi Card. q. 9. Alex. cons. 15. nu. 2. lib. 5. Angel. cons. 99. nu. 3. vol. 4. Rip. respons. 1. num. 28. lib. 1.
* *communis opinio, vt per Gabriell. dict. conclus. 2. de probat. nu. 17. Mascard. dict. conclus. 1227. nu. 48. dantes rationem, quia præsumitur de tali facto informatus, hac etiam ratione creditur † assertioni Principis
12 de facto sui genitoris Roman. cons. 350. nu. 18. Tiraquell. de vtroque retract. p. 1. Glos. 14. §. 2. nu. 49.

Limita non procedere, quoties Papa asserit renun-
13 ciationem factam esse in manibus Commissarij, aut Ordinarij, vel alterius, quia tunc eius assertioni non statur ita Bellam. decis. 253. vbi tenet, qđ si Papa narrat per procuratorem ad hoc legitime constitutum N. renunciasse præbendam in manibus Commissarij ipsius Papæ, & præbendam illam, sic vacantem contulerat Meuio petatque ex dicta collatione Meuius, præbendam huiusmodi, hoc non sufficit inquit Bellam. & hanc decis. Rota in dicta Aquen. Canonicatus intellexit, quando Papa asserit renunciationem factam in manibus Commissarij, & sic tertij, nam tunc non creditur, vt tradit Crescent. dict. decis. 115. lib. 1. in manuscr. & est ratio, quia Principi non creditur,
14 de facto † alieno, Calde. cons. 2. de priuileg. Oldra. cōs. 258. col. 2. Rot. decis. 2. de præben. in antiq. Bellam. de cis. 96. Gemin. cōs. 15. nu. 8. Aret. cons. 23. 29. num. 9. Roman. cons. 180. num. 3. Card. Pari. cons. 13. nu. 23. volum. 4. Afflict. decis. 305. num. 15. Ruin. cons. 127. num. 12. vol. 1. Card. cons. 128. col. 2. & est communis opinio teste Alex. cons. 112. num. 2. lib. 7. de com
* muni* etiam attestatur Mascard. dicta conclus. 1227. nu. 54. Menoch. dict. cons. 100. n. 18. cum sequen. vbi reddit rationem.

Declara, vt dictis literis fides plenaria non adhibea-
15 tur, sed tātum † præsumptio inducitur, Lap. alleg. 7. Ma
* scard. dict. conclus. 1227. num. 35. & est* communis opinio.

Limita secundo, si Summus Pontifex asserat renun-
16 ciationem talis beneficij esse factam coram se, in eius manibus per procuratorem, vt † probet huiusmodi assertio renunciationem, non tamen probet illum fuisse verum procuratorem, & habuisse legitimum mandatum, ita Gregorius num. 14. vers. potest secūdo re-

spondit

sponderi vbi ad hoc adducit Glos. Mascard. sequitur dict. conclus. 1227. num. 36. & nu. 89. ad hoc citat Cravett. de antiq. temp. parte prima cap. 3. num. 9. Mando. in addit ad dict. alleg. Lap. 7. vers. limita secundo, quibus addo Bellam, egregie hoc in specie tenentem. d. decis. 253. in fin. & est communis* conclusio ita si Prin-
17 ceps dicat priuasse aliquem †feudo propter demerita, probantur per talem assertionem demerita, non tamē probatur, quod priuatio fuerit facta cum debitis tolē-
18 nitatibus & citata parte, †prout fieri debet, Dec. cons. 606. nu. 7. vbi alios citat.

Circa secundum Caput Queritur, an credatur lite-
19 ris Episcopi, solo suo sigillo sigillatis sine subscriptione testiū, ac tabellionis, attestantib. resignationē fuisse factā in manib. suis, & per ipsum admissam, & collationē per eum factā. Cū iste casus esset propositus in Rota antiquo tempore fuit pro affirmatiua opinione* resolutum, vt habetur decis. prima. de probatio. in nou. & decis. decimo sexto. eodem titul. in antiquit. sequtus est Dec. post Abb. in cap. post cessionem num. 31. de prob. Mascard. de probat. conclus. 988. n. 10. Card. sanctæ Cruc. decis. 77. in manuscr. quia inquit Rot. de cis. prima attenta generali consuetudine Vrbis, quam
20 etiam seruat palatium, sigillū Episcopi †repetatur aut henticum, & creditur ei in his, quæ spectant ad suum
21 officium, & inter subditos, †Bellam decis. 86. Roman. sing. 741. Archid. in cap. qualiter num. secundo. 7. q. 1. Bald. consil. 319. num. 2. lib. 3. Ferret. cons. 383. nu. 25. Gemin. col. 57. col. 3. Soccin. cons. 258. col. 3. libro. 2. Franc. in cap. vt circa col. 4. de elect. li. 6. Io. Selu. de benef. in tertia parte princip. quæstio. 23. sigillum enim
22 †Episcopi publicum est, Paul. de Castr. in l. si procuratorem. ff. de procur. & faciunt, quæ scribit Innoc. c. 1. in fin. de fid. instrum. & in cap. quoniam contra de probat. sed omnia & singula premissa spectant ad officiū suum, & inter subditos suos extra iudicium per eum expediuntur c. admonet de renunc. c. vno eod. tit. lib. 6. ergo &c.

23 Contraria †tamen opinio, quod non credatur literis Episcopi solo suo sigillo sigillatis sine subscriptione testium, ac tabellionis, attestantibus resignationem factam in suis manibus, & per ipsum admissam, tenuit Rot. bis in vna Burgen. coram Crescentio decis. 157. lib. 1. in manusc. quam etiam opinionem videtur tenere Felin. in dict. cap. post cessionem. nu. 1. in secunda conclusione de probat.

24 Pro qua primo adducitur, quia sicuti †non creditur literis contra Apostolicum impetrantem, in quibus Episcopus diceret, se primo contulisse beneficium, q̄ Papa, seu eius exequutor, propter fraudes præsumptas, vt tenet stylus* Palatii, teste Rot. dict. decis. 1. num. 2. de probat. in cap. post cessionem col. 6. de proba. post*
* num. 15. Dec. num. 35. Felin. num. 8. Bellam decis. 321. cum aliis multis, vt per Mascard. de probat. conclus.
* 988. num. 13. & est* communis opinio, etiam si dicat
25 Episcopus præsentibus testibus, nam requiritur, † qđ fuerint rogati, Card. Sanctę Crucis decis. 77. in manuscr. Ita neque prędictis literis, quia eadem ratio fraudis, vel saltem similis viget, ne sit in facultate ordinariorum priuare omnes beneficiatos suæ diœcesis asserendo eos in manibus suis resignasse.

Secūdo quia regulariter creditur literis in his, quæ concernūt præiudicium sigillantis: non autem in prę-
26 iudicium tertii, contra quem † literas Episcopi etiam sigillatas non probare scribit Soccin. sen. cons. 258. col. penultima lib. 2. quod comprobatur ex eo, quod
27 dicitur de scriptura, & Epistola, vt si agnoscatur pro-

bet contra scribentem, non autem pro scribente. Publica. §. vlt. ff. de posi. cap. 2. de fid. instrum, vbi Abb. n. 8. Dec. n. 15. Ruin. cons. 121. nu. 11. lib. 4. Rip. in l. admonendi nu. 153. ff. de iurciuran. & est* communis opinio teste Mascard. de probat. conclus. 626. vbi com
* probat, ampliat, & limitat.

28 Hinc in præiudicialibus †non creditur sigillo Iudicis, Rot. dec. 16. de procur. in antiq. Thom. fastol. dub. 65. vacante Archid. in cap. placuit. 6. q. 1. & Iudici nō
29 creditur †in præiudicium alterius c. quoniam contra de probat. Dec. in dict. c. post cessionem num. 33. Ita
30 non creditur † Cardinali legato asserenti aliquid ad se spectare ex facultate sibi concessa præter ea, quæ sibi
* competunt de iure communi, vt fuit* resolutū in vna Salamantin. beneficii coram Capizuccho. 24. Octobris 1652. teste Caputaq. decis. 127. lib. 1. in manuscr. quam opinionem videntur tenere Bal. Imol. & Felin. & alij quos refert, & sequitur Mascard. de probat conclus. 269. num. 15. Corn. cons. 155. in fin. volu. 1. Card. Paris. cons. 2. num. nono vol. 2. Capell. Thol. q. 463.
31 Et quamuis Legati †delatere attestatio plenam probationem faciat, Abb. Imol. & Felin. in c. quod super de fid. instrum. Felin. in cap. cum introire nu. 12. de off. de leg. Gondisal. in tract. delegat. in 6. q. 1. part. col. 4. & * communiter alij. Idque receptum est de consuetudine* Glos. in Clem. literis in verb. referuans de probat. Alex. cons. 106. num. 13. lib. 2. tamen id procedit in his quæ veniunt de iure ordinario ex officio legationis, Gemin. in c. 1. col. penult. de probat. conclus. 269. nu.
32 7. non autem † creditur Cardinali in his, quæ tertij præiudicium concernunt, Capel. Thol. q. 464. Card. Paris. consil. 136. num. 31. vol. 4. Cravett. cons. 104. num. 5. Alex. cons. 112. num. 2. lib. 7. vbi attestatur esse* communem Corn. cons. 155. in fin. li. prim. Dec. cons. 463 num. 10. Curt. Iun. cons. 61. num. 13. in fin. & ideo nō
33 creditur Cardinali asserenti † se delegatum, seu causam sibi cōmissam fuisse a Summo Pōtifice, Inn. in c. cum olim. 1. de priuile. de Butr. Imol. Felin d. ca. quod col. 2. in fin. Abb. in c. ppterea col. 2. de dilat. Capell. Tholosan. q. 464. Mascard. dict. conclus. 269. nu. 20. Gozadin. consi. 41. num. 5. Hæc autem recipiunt limitationem, vt non procedant quando Cardinalis attestatur aliquid cum Summus Pontifex est presens in loco illo
34 ad quem facile confugere quisque potest, † quia tunc non est presumendum ipsum mentiri, & ab omnibus receptum est, tunc credi Cardinali asserenti de commissione sibi facta viuæ vocis oraculo a Summo Pontifice, vt scribunt Imol. in dict. cap. quod super his, & ibi Felin. dol. 3, de fid. instrument. Card. Alex. in cap. nobilissimus distinct. 98. Barbat. in tract. de præstant. Card. in secunda part. in prima quæstione Ial. in repetit. l. admonendi. n. 189. ff. de iure iuran. Idem Iason. col. 145. col. 2. li. 4. Card. Paris. cons. 11. n. 17. vol. vlt. & cōs. 132. n. 70. col. penu. vol. etiam 4. & sm hanc opinionē iudicauit Rot.* in vna Roman. inter Canonicos, & Beneficiatos S. Petri coram Contareno de mense Octobris 1540. teste Put. Decis. 3. de prob. in manuscr. & decis. 2. n. 4. lib. 1. in impress.

Quid dicendum in hac quæstione, cum vltra auctoritates Doctorum, †decisiones Rotæ inter se sint con-
35 trariæ?

Distinguendum erit pro concordia, prout distinxit Rota, concordando dictas decisiones in vna Brachionē. de monte coram Achille die 12. Octobris 1554. teste Caputaq. decis. 103. li. 2. in manusc. Quod aut Episcopus attestatur in suis literis resignationē fuisse factam in manibus suis eo tempore, quo refert,

&

& admittit, & tunc vera est prior sententia, vt eius literis credatur attestantibus de his, quæ coram ipso facta sunt, vt late comprobat Mascard. de probat. dic. conclus. 488. nu. 1. dicens num. 4. hanc opinionem esse veriorem.

36 Hinc † creditur Episcopo denuncianti subditū suū fuisse excommunicatum. Bertach. in tract. de Episcop. in octaua par. tit. 3. q. 16. Hinc creditur literis Epi-
37 scopi attestantibus † de Sacerdotio Clerici, Bal. in l. si qua. col. 4. C. de epis. & cler. Rom. ing. 741.

38 Ita creditur † literis Episcopi attestantibus de præsentatione, & institutione. Gem. cons. 57. col. 3. & per
39 illas † probatur presentatio. Bellam. decis. 211. & 311. Cald. cons. 2. de fid. instru. Spectat enim hoc ad eius
* officium, vnde debet illi plene credi, iuxta communē *opinionem. Eo magis, quia hoc casu cessat omnis fraus. Ita etiam si admittit, & confert, Milu. in repert. in verb. literis Episcopi, cuius sigillo. Crescent. dict.
40 decis. 157. Ita etiam si in literis ordinarij narratur † resignationem factam fuisse in manibus suis, & collationem ab eo vnico contextu, tunc creditur dictis literis etiam sine tabellione, & testibus, vt fuit resolu-
* tum in vna* Toletana de Alpedrata coram Thoma de Tanis die 24. Nouembris 1542. teste Put. decis. 384. li. 1. & in alia Camaricen. Canonicatus, & Præben. 8. Iunij 1555. coram Capizuccho, teste Caputaq. decis. 87. p. 3. vbi nu. 5 refert idem fuisse decisum 15. eiusdē mensis & anni.

Aut vero Episcopus attestatur beneficium tale vacare per renunciationem, nec dicit coram quo fuit facta, vel si dicat fuisse factam in manibus suis, non tamen dicit hodie; vel eo tempore, & his casibus vera est communis, & posterior sententia, vt eius literis non credatur. Et hoc propter fraudis suspicionē & sic militat eadem ratio, quæ militat vt non ei credi debeat contra Apostolicum impetrantem, vt supra dixi, & est regulare, vt quando contra Episcopum est
41 † presumptio fraudis, tunc eius literis non credatur, Abb. in d. c. post cessionem post n. 15. Soc. Sen. cons. 258. col. 3. li. 2. Bellam. dec. 321. Mascar. de prob. d. cō
42 clu. 988 n. 13. Ita & ēt non creditur † literis Episcopi, qñ literæ sunt puræ testimoniales super facto de præterito, puta quia ad petitionem partis scribit talē excōicasse, vel ordinasse, vel beneficium contulisse, Calde. d. c. post cessionem col. 5. circa prin. & col. 6. de p
ba. quod declarat Mascar. d. concl. 988. n. 21. & 22. Limit. nisi cum narratiua ordinarij concurrat præsumptio resignationis, Imol. in d. Cle. literis, col. vlt. in fi.
* de probat. fuit * resolutum in vna Camaricen. teste Caputaq. decis. 87. p. 3.

Secundo quæritur, an credatur literis Episcopi
43 attestantibus resignationem factam † in manibus suis, si appareant sigillatæ sigillo authentico, & subscriptę
* manibus testium? communi s* opinio est affirmatiua plene credi, quam opinionem tenet Innoc. in ca. 1. in prima oppos. de fid. instru. Fel. in c. post cessionem. n. 3. sub fi. de prob. & ibi Dec. n. 49. Put. dec. 400. n. 4. li. 1. Cald. Ant. Imol. Abb. Dec. n. 22. in d. c. & est* cōmunis opinio, vt patet ex adductis per Mascar. de prob. concl. 627. n. 1. vbi n. 2. Ampliat id procedere non solum in leuibus, sed etiam in arduis, & alia in d. conclu. deducit ad propositum.

Declara, vt si ordinarius in his literis sigillatis cum
44 testibus dicat resignationem per procuratorem habē tem† mandatum vt debeat de mandato constare, ita Put. d. decis. 400. n. 4. li. 1. qui in principio refert in vna

* *Salamant. de Villoria 15. Decembris 1542. fuisse re-
45 solutum, quod † uoua prouiso in qua narrabatur resignatio in manibus ordinarij, non probat resignationē esse subreptitiam, nec posse N. in fauorem cuius erat concessa noua prouisio per clausulas generales, siue a lio quouis modo impetrare beneficium vacans p obi
46 tum eiusdem, qui narrabat se resignasse, nam uitiata † gratia principali, omnes aliæ clausulæ accessoriæ corruunt, Abb. in c. Sedes Apostolica. col. 2. & c. super literis. de rescript. & fuit responsum litteras ordinarij subscriptas per testes, in quibus narrabatur resignationem per procuratorem, quia non constabat de mandato.

Ex his etiam colligitur quomodo probetur, ali-
47 quem renunciasse beneficium, nam primo hoc † pro-
* batur per literas Papæ, vt supra ex communi* opinione de stylo obseruata dictum est.

48 Secundo probatur † per libros notariorum Camerę, & Cancellariæ, in quibus est extensus consensus formalis resignantis, nam libris officialium in his,
49 quæ spectant ad eorum † officium plene creditur, Bartol. in leg. quædam. §. numularios. ff. de eden. in fin. & ibi Paul. Castrens. in princip. Soccin. Senior. consilio centesimoquinto. numero secundo. volum. secundo. Cravett. de antiquitat. tempor. in part. prima. sect. quarta. limitatur numero septuagesimo secundo. & septuagesimotertio. Ripa. in l. admonendi. numero. 139. ff. de iureiurand. Menoch. de arbitr. in dict. cas.
* 91. numero tertio. & ita* communiter obseruari atte statur Angel. in dict. §. numularios. & Curt. in dicta. leg. admonendi. numero centesimo quinquagesimo tertio attestatur de communi, Alexand. consilio 136. libro secundo. Federic. de Sen. consilio. 119. in fin. Cald. consilio. 400. libro quinto. Roman. consil. 319. Roland. a Vall. consilio nonagesimo secundo. numero duodecimo. volum 3. & semper † in dubio præsumi
50 tur pro Notarijs, capitul. ad Audientiam de prescript. vbi Abba. numero sexto. & alij omnes Alexand. consilio. trigesimotertio. colum. secunda. libro tertio. Boer. decis. 116. numero quarto. Capic. decis. septuagesimo primo. numero septimo. Ancharan. consilio. 178. numero sexto. Ruin. consilio. 159. numero decimo sexto. libro secundo. Dec. consilio. 451. numero quarto. late Alciat. tractatu. præsumpt. regul. 3. præsumptio.
51 decima sexta. nam nemo † quantumuis idoneus potest æquiparari Notario, Abba. per illum textu. in capitu. quoniam contra. numero tertio. & ibi Dec. numero, decimo. de probatio. Idem Dec. consilio. centesimo vigesimo. in principio. Capra consilio septuagesimo se
52 ptimo. & ideo magis † creditur Notario quam literis ordinarij, Speculator de instrumen. edit. §. restat. numero decimooctauo. Ioann. Andr. in capitul. post cessionem. de probat. Bald. in l. si quis decurio. C. de fall.
53 & magist Notario, quam nuncio, Abba. Imol. Franc. & Dec. numero decimotertio. in capitul. cum parati, de appellat. Angel. in 1. §. 1. ff. quemadmod. testamen. aper.

Tertio probatur per literas ordinarij eo modo, vt supra declaratum est.

54 Quarto probatur † per instrumentum Notarij confectum super resignatione facta coram Episcopo ex ratione, quę colligitur ex Doctoribus supra allegatis, & sic quoties constat de consensu resignantis per Notarium rogatum. Put. decis. trigesima octogesima quarta. lib. 1.

35 Quinto testes † deponentes aliquem renunciasse

facere

facere aliqualem probationem, Bald. in cap. secundo. numero tertio. de restitutio. spoliat. Ias. in l. cum proponas. numero quarto. C. de pact. vbi dicit ita respondisse in facto, & in leg. prima. in prima. nota. C. de bonis. possess. contra tabula. Cassador. decis. octauo. numero quarto. de restitut. spoliat. Franc. Niconit. in capitul. quoniam contra. numero centesimo trigesimo secundo. de probat. Ferret. consilio 283. numero. 25. Dec. in l. nihil tam naturale. numero duodecimo. ff. de regul. iur. Gig. de pens. quæstio. 45. Rot. decis. 8. de probat. in antiq. Mascard. de probat. conclus. 1272. vbi alios citat.

Et hac sumpta occasione est sciendum, renunciationem beneficij † non præsumi, quia quod forte multis laboribus, & expensis quæsitum est, non præsumitur quis renunciare, Abba. in capitul. super hoc. per illum text. & ibi omnes Doctores de renunc. numero. 36

duodecimo. & Imol. numero etiam 12. Ioann. Andr. columna quinta. Cardin. Parisiens. consilio 10. numero. 64. volum. 1. Mascard. de probat. conclus. 1272. numero 12. & est * communiter à Doctoribus traditum * in omni materia † renunciationem non præsumi, Dec. in l. postquam liti. numero 16. C. de pact. & consilio. 352. numero octauo. Cravett. consilio 257. numero 4. & consilio 242. numero 6. & consil. 290. numer. 6. Natt. consil. 78. in fin. lib. 1. Cardin. Parisiens. consilio 49. numero 39. volum. 3. cum alijs, vt per Tiraquel. in l. si vnquam. in præfat. numero 128. & 129. C. de reuocand. donat. 57

Et qui eam † allegat, debet illam probare, vt * est communis, & recepta omnium † Doctorum sententia, vt patet late ex adductis per Mascard. de probat. conclu. 1263. num. 1. & 2. cum sequen. 58

FLAMINII PARISII I. C. CONSENTINI DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM. LIBER NONVS.

De Resignatione quæ fit per procuratores in Curia, & extra.

Hic Liber Nonus continet Triginta duas quæstiones.

1 *Qui possunt constituere procuratores ad resignandum beneficia.*
2 *Quæ beneficia possunt per procuratorem resignari.*
3 *Qui possunt constitui procuratores ad resignandum, & quid de laico.*
4 *An religiosus possit constitui procurator ad resignandum.*
5 *An possit fieri resignatio per procuratorem coram Ordinarijs.*
6 *Quomodo constituantur procuratores ad resignandum.*
7 *Quæ requirantur in mandato dato ad resignandum, & ponuntur formulæ mandati, &c.*
8 *An habita notitia mandati procuratoris ad resignandum, possit procurator resignare, antequam illud in manibus habuerit.*
9 *An possit dari mandatum ad resignandum in fauorem talis, & non aliter, nec alio modo.*
10 *An possit constitui procurator ad acceptandum beneficium illudq; resignandum.*
11 *An Notarius possit se rogare de mandato procuræ in personam suam ad resignandum.*
12 *An præsens in Curia possit constituere procuratorem ad resignandum.*
13 *Habens mandatum ad resignandum, per quantum tempus possit præstare consensum.*
14 *Beneficium resignatum per procuratorem vbi dicatur vacare, vbi confectum est mandatum, vel facta renunciatio.*
15 *Resignatio facta per procuratorem, an trahatur ad diem confecti mandati, vt tunc dicatur amissum beneficium.*
16 *An resignatio facta per procuratorem sit eiusdem potentiæ, sicut resignatio facta per se.*
17 *An possit constitui procurator ad resignandum beneficium aliquo modo & forma, & an illam conditionem habeat procurator seruare, & plene agitur de procuratore constituto ad renunciandum in fauorem, reseruatis fructibus, denominatione, reseruata pensione, sub certis conditionibus modo & forma ei bene visa, & ad renunciandum in fauorem personæ nominandæ per ipsum procuratorem, & hoc casu an possit se ipsum nominare, & cum reseruatione regressus, & coadiutoriæ, ac. simpliciter: & plures casus deciduntur, vt sit nulla renunciatio non seruata forma.*
18 *An procurator constitutus ad resignandum in fauorem Petri, possit ad instantiam eiusdem cogi exhibere huiusmodi mandatum.*
19 *An procurator datus ad concordandum de beneficio cum quibuscumque conditionibus possit resignare stante hac facultate.*
20 *An procurator constitutus ad renunciandum beneficium super quo ipse habebat regressum per decessum, vel cessum etiam in fauorem consentiendo resignationi sibi præiudicet.*
21 *An procurator resignans in fauorem inhabilis vacet beneficium & possit impetrari.*
22 *An renunciatio præsumatur facta precedente legitimo mandato.*
23 *Datis duobus mandatis eisdem anno mense die & loco & testibus, quorum vnum sit ad renunciandum simpliciter, aliud ad resignandum in fauorem, quod censeatur validum.*
24 *An cesset mandatum datum ad resignandum morte resignantis, & plene agitur de consensu qui præstatur post obitum resignantis iuxta Alexandrinam.*

25 An

25 *An procurator constitutus ad resignandum possit revocari.*
26 *Intimati ò revocationis procuratoris dati ad resignandum vbi debeat fieri.*
27 *An sufficiat intimare revocationem resignatario absque quo intimetur procuratori constituto ad resignandum.*
28 *An procurator datus ad resignandum possit præstare consensum, non obstante quod per litteras constituens ei prohibuit.*
29 *An procurator censeatur revocatus eo quia resignans constituens effectus sit furiosus.*
30 *An procurator datus ad resignandum censeatur revocatus per dationem alterius.*
31 *An procurator datus ad resignandum cum iuramento de non revocando, possit revocari non obstante huiusmodi iuramento.*
32 *An per privationē censeatur revocatus procurator datus ad resignandum, & quid de translatione.*

SVMMARIVM.

1 *Resignatio potest fieri per procuratorem.*
2 *Nulla est dubitatio cum habemus casum legis.*
3 *Permutatio potest fieri per procuratorem,*
4 *Mandati vsus necessarius fuit.*
5 *Qui possunt per se renunciare, possunt & per procuratores.*
6 *Qui potest per se, potest per alium.*
7 *Infirmus potest per procuratorem resignare.*
8 *Iufirmitate oppressus potest esse sanus.*
9 *Infirmus potest testari, & alios legitimos actus facere.*
10 *Constitutus in dignitate potest illam renunciare per procuratorem.*
11 *Gregorius XII. renunciauit Pontificatum per procuratorem.*
12 *Cardinalis de Medices renunciauit Cardinalatum per procuratorem.*
13 *Furiosi, Mentecapti, dementes non possunt constituere procuratores ad resignandum beneficia quæ obtinent.*
14 *Consensus deficit in furiosis, menæcaptis, & dementibus.*
15 *Furiosi æquiparantur mortuis.*
16 *Furiosi æquiparantur absentibus.*
17 *Dementis æquiparantur absentibus.*
18 *Furiosi non possunt resignare.*
19 *Furiosi non possunt permutare.*
20 *Furiosi non possunt conferre.*
21 *Furiosi non possunt donare.*
22 *Minor non potest resignare neque per procuratorem.*

ET quia non solum per se quis potest beneficia resignare, sed etiam pro procuratorem† vt communiter† receptum per omnes, etiam in*praxi, vt scriptum reliquerunt Host. in sum. in tit. de renunt. num.7. Paul. Card. Zabar. Imol. Bonifa. de Vital. in Clem.1.eod. tit. Imol. in cap.1.num.7.eod.tit. Pet. Greg. Syntag. Iur. lib. 17. c.17.n.37. Moder. Flor. in l.vlt.gl.3.nu.113. de le. quod satis probat tex. in d. Clem. vnica de renun. vbi est casus de hoc, vnde nulla remanet difficultas l. ancillæ, C. de furt. l. illam, C. de collat. Dec. cons. 484. nu. 1. Socc. Iun. cons. 12. n. 2. li. 2. Cefal. cons. 138. n. 20. li. 1. & hoc
* modo tota die fieri videmus, ita ēt possunt permutari beneficia† per procuratorem, Bellam. de permut. benef. par. 8. q. 2. nu. 9. &* est communis opinio, namque
4 vsus mandati † necessarius fuit, qñ rebus nostris supesse non possumus, vel nolumus l. 1. ff. de procur. vbi
* omnes Doctores, & quia huiusmodi materia est valde utilis & practicabilis, ideo subijciam aliquas quæstiones pro dilucidatione totius materię.

QVAESTIO I.

PRIMO quæro, qui possunt constituere procuratores ad resignandum beneficia, respondeo omnes
5 † qui possunt per se resignare sua beneficia, possunt etiam constituere procuratores ad illa cedendū vt tradit Bonif. de Vitallin. in d.
* Clem. vnica, nu. 26. de* renunc. vbi dicit regulam *esse, vt qui† potest per se, possit per alium, l. labeo, ff. de
6 vsucapio. Et in hoc* cōcurrunt communiter Doctores, & ita seruat* stylus. Amplia ut etiam infirmus possit constituere procuratorem† ad resignan. beneficiū,
7 vt scribit D. meus Card. Paris. cons. 15. n. 6. cum sequ. vol. 4. Ratio quia corpore languens, & infirmitate op
8 pressus† potest esse mente sanus, l. sanum C. de transa. l. senium, C. qui test. fac: possl. 2. & l. in aduersa, ff. de testi. ob id talis oppressus corpore, mente autem sanus etiā si proximus morti existeret, & cogitatione mor
9 tis turbatus poterit testari & alios actus† legitimos facere, l. hac consult sima, §. at cum humana C. qui test. fac. possl. seia. §. vlt. ff. de don. cau. mor. Ias. in l. quoniā indignum in 2. not. C. de test.

10 Secundo amplia vt etiam constitutus in dignitate possit illam dignitatem renunciare per procuratorē vt est tex. in Clem. vnica de renunc. vbi loquitur in api
11 ce Apostolatus. & hinc est quod Greg. XII. †renūcia uit Pontificatum maximum per procuratore vt Platī n. Onufrius & alij tradunt, & Serenissimus Ferdinan
12 dus Magnus Dux Etruriæ renunciauit† Cardinalatū per procuratorem, vt dixi li. 8. q. 4. Et plures Episcopos renunciare per procuratorem vidimus pluries & omnes sciunt. Limita primo hanc conclusionē non
13 procedere in furiosis, †mentecaptis, & dementibus, q non possunt constituere procuratores ad resignand. beneficia, quæ obtinent, vt scribit Card. Paris. consil. 15. nu. 9. cum seq. vol. 4. Rō quia ad constituendū †p-
14 curatorem requiritur consensus, qui deficit† in furio
* sis, mentecaptis, & dementibus, Dec. & * cōmuniter in

15 in l. furiosum, C. qui test. fac. possl. nam † æquiparantur mortuis, Bal. in l. humanitatis. C. de impub. & alijs sub
16 stit. l. Fulcinius. §. adeo, ff. ex quib. caus. in possl. eatur.
17 & † ignorantibus, Alex. in l. 1. §. adipiscimur. num. 8. ff.
18 de acq. possl. ac† absentibus Ang. in l. item. §. cum filio,
19 num. 2. ff. de iniur. ac dormientibus, & ob id† non possunt neque per se resignare, vt dixi lib. 3. q. 8. neq; †per-
* mutare, Bellam. dec. 501. & est cōmunis * opinio, nec
21 † conferre, Ferrett. cons. 202. num. 7. nec adire hæreditatem, D. meus Card. Paris. cons. 99. num. 1. vol. 2. nec† donare Corn. cons. 219. lib. 3.

22 Secundo limita in omnibus his qui† non possunt p se prout sunt minores, & similes psonæ, Card. S. Cru. decis. 73. in manus. nam hæ personæ neq; poterunt p
* procuratorem ex argumento a maiori quod validissi mū esse in iure omnes* doctores scribunt: Limita tertio in his psonis, q̄ nō possunt, procuratores cōstituere arg. not. in c. intelleximus de Iud. vbi Abb. Dec. & alij.

SVMMARIVM.

1 *Omnia beneficia possunt per procuratorem renūciari.*
2 *Papatus, Cardinalatus, Patriarchatus, Episcopatus, potest per procuratorem renunciari.*
3 *Loquutio generalis nihil relinquit in tactum.*
4 *Non potest constitui procurator ad† resignandum beneficium nondum habitum.*

QVAESTIO II.

SEcundo quęro, quę beneficia possunt† p procuratorem renunciari? hæc qō dependet a præcedenti ideo concludēdū
* est* cōem esse opinionem omnia bene
1 ficia† posse per procuratorem renūciari, etiam maxima, namq; potest renunciari etiam Pon
2 tificatus † maximus d. Clem. vnica vbi Bonif. de Vitall. hoc not. num. 7. & est tex. in c. 1. eod. tit. in 6. vbi doc.
* * cōiter vt eucnit Greg. XII. Card. Iacobac. in trac. de Conc. lib. 9. art. 11. num. 1. potest etiam renunciari p procuratorem Cardinalatus, vt eucnit tempore S. D. N. Sixti V. an. 4. Tertio infertur posse renunciari per procuratorem Patriarchatus, Archiepiscopatus, Episcopatus, vt dicitur in d. Clem. vnica, ibi: *Pontificali, &c.* Quarto infertur posse renunciari per procuratorem omnem dignitatē Ecclesiasticam, vt patet in d. Clem. vnica, ibi: *aut alij cuilibet dignitati, &c.* q̄ verba satis comprehendunt dignitatem Ecclesiasticam etiam curatam, & quātum vis priuilegiatam iuxta ea,
3 quæ scribit Cranet. cons. 294. num. 1. & cons. 308. col. 4. 5. 6. loquutio enim generalis nihil reliquit intactū, Bal. cons. 205. lib. 1. Crau. cons. 133. num. 5. Quinto infertur idem esse in omnibus beneficijs simplicibus, & curatis vt ex ead. clem. vnica, ibi, *vel beneficijs*, colligitur, quæ verba secundum Bonif. de Vitall. ibi nu. 8. large sumuntur vt omnia beneficia Ecclesiastica cuiuscunq; qualitatis, & generis cōprehendantur, c. tua
* * de verb. signif. & hoc est* clarū cū* tota die practicē
4 non tñ pōt cōstitui procurator† ad renūciandū beneficiū nō dū habitū. Bellam. de perm. benef. par. 8. q. 2.
* nu. 10. & est* cōis opinio omn. doct. vt dixi li. 2. q. 22.

SVMMARIVM.

1 *Omnes possunt constitui procuratores ad resignandū.*
2 *Cardinalis potest constitui procurator ad resignandū*
3 *An Laicus possit constitui procurator ad resignandū*

beneficium, & num. 12.
4 *Beneficium debet acceptari per personam Ecclesiasticam, contra num. 19.*
5 *Laicus non potest tractare negocia Ecclesiastica etiā ministerialiter contra num. 20.*
6 *Laici non possunt iudicare de rebus Ecclesiasticis.*
7 *Laici non possunt esse arbitri in causis Ecclesiasticis.*
8 *Laici non possunt statuere de rebus Ecclesiasticis.*
9 *Laici non possunt interesse electioni prælati.*
10 *Laici non possunt conferre beneficia.*
11 *Laici non possunt esse collectores Decimæ Papalis.*
13 *Laici possunt constitui procuratores ad permutanda beneficia.*
14 *Ad nudum ministerium laicus in spiritualibus potest constitui procurator.*
15 *Laicus potest esse exequutor testamenti ad pias cās.*
16 *Laicus potest in missa seruire.*
17 *Laicus potest habere officium pulsandæ campanæ.*
18 *Laicus potest esse Nuncius Episcopi.*
21 *Plures possunt constitui ad renunciandum beneficiū.*
22 *Duo procuratores insolidum cōstituti, quisque potest renunciare absque alio beneficium.*
23 *Quoties in mandato fuit promissum habere ratū quic quid ab omnibus, vel vno procuratorum fuerit factum, tunc videtur constituti in solidum.*
24 *Duo procuratores constituti cum libera, nō censentur constituti insolidum.*
25 *Duobus procuratoribus constitutis ad resignandum cum libera, si resignatio fiat cum consensu vnius est inualida.*
26 *Constitutis pluribus procuratoribus simul requiritur consensus omnium.*
27 *Constituti pluribus procuratoribus potest vnus post alium consentire.*
28 *Facultas data duobus procuratoribus simul respicit constituentem.*
29 *Consentiente vno procuratore resignationi viuente resignante, potest aliter consentire post mortem.*
30 *Vnus procurator potest constitui a duobus volentibus permutare.*
31 *Resignatio in fauorem sapit speciem permutationis.*
32 *Consensus resignatarij requiritur in resignatione conditionali.*

QVAESTIO III.

TErtio quero, qui possunt esse† p curatores ad resignandū? Re
* gula cōmuniter ab omnibus
1 recepta est, † omnes posse esse procuratores, vt late habet in tit. ff. & C. de procur. Amplia, vt ēt Cardinalis possit esse† p
2 curator† ad cōsentiendum resignationi, Caput. decis. 209.
* in princ. par. 1. & ita* communiter seruatur de stylo.

Sed iuxta hoc quæritur, an laicus possit constitui
3 procurator ad resignandum † beneficium ecclesiasticum? Quod non possit constitui tenet Bonif. de Vitall. in d. clem. vnic. num. 41. de renunc.

4 Primo mouetur, † quia quisque debet acceptare beneficium per personam ecclesiasticam. c. accedens, de præb. ergo, & resignare.

Sed cō, pbat ex doctrina Abb. in c. decernimus de
5 iud. laicos ēt ministerialiter †, phiberi tractare negotia
6 ecclesiastica, nā cāe ecclesasticę nō possūt † p laicos tractari, d. c. decernim', de iud. c. cū olī, de arbitris. c. tua

vbi Glos.

vbi Glos. de reb. eccles. fast. vt late concludit Card. cō
* sil. 120. incip. ad primum, in prin. &* communiter Do
7 ctores † equuntur, neque † esse in his cautis arbitr. cap.
8 cum contingit, de arbitr. neque possunt † statuere de
rebus ecclesiasticis. c. bene quidē dist. 46. c. vlt. de reb.
9 eccles. non alien. & non possunt interesse electioni † p
10 lati. c. Messanas de elect. in 6. † conferre, c. propterea,
11 de iure patron. c. laicis. 16. quæst. 7. neque esse † colle-
ctores decimæ Papalis Archid. in c. in noua, in princ.
16. q. 7. Rom. cons. 166. neque sub collectores. Dec.
d. c. decernimus num. 192. vbi dat rationem, & dedu-
cit similia.

12 His tamen † non obstantibus contraria opinio est
verior, quod etiam laicus possit constitui procurator
ad resignandum beneficia eccles. Glos. in d. clem. vni
ca, verb. procuratorem, de renunciat. & ibi illam sequi
tur Paul. teste Bonif. loc. cit. Card. Zabarel. num. 12.
Butr. in c. cum olim. nu. 13. de rescrip. Rebuff. in trac.
nominat. q. 14. num. 161. vers. contrarium, Rot. decis.
8. num. 5. de procur. in antiq. Bellam. de permut. be-
nef. p. 8. q. 3. num. 1. cum seq. & hac esse communē opi
nionem attestatur Gambar. in c. 1. num. 123. in fi. de
rer. permut. in 6.

13 Ita etiam ad † permutanda beneficia, possunt laici
constitui procuratores, Rot. decis. 8. num. 5. de procu
rat. in antiq. Gambar. loc. cit. num. 123. Ratio, quia in
resignatione beneficij laicus procurator se habet, vt
nudus minister, ac vt pica declarando mentem consti
14 tuentis vnde etiam in spiritualibus † poterit constitui.
c. 1. vbi Doctores de procur. in 6. namque quoties vbi
non quæstio iuris, sed quæstio tantum facti contro-
uertitur de causis spiritualibus, seu ecclesiasticis, tunc
laicus cognoscit, ac quando mandatur nudum mini-
sterium Calc. consil. 15. de iud. Paul. de Cast. in l. om-
ni nouatione. C. de sacrosanc. eccles. Alex. cons. 9. lib.
* 4. Federic. de Sen. cons. 245. &* communiter Doct. vt
per Dec. in alleg. c. decernimus, nu. 188. de iud. Hinc
15 laicus potest † esse executor testamenti ad pias causas.
Bald. d. c. decernimus. col. 4. Dec. num. 218.

16 Hinc laicus potest † in missa seruire, Ioan. And. in c.
17 vt quisque de vit. & honest. cleric. & potest habere of
18 ficium pulsandi campanas, & potest † esse nuntius Epi
scopi Bald. d. c. decernimus. col. 5. & potest constitui
* procurator ad insinuandum. Rebuff. de nominan. q.
14. num. 161.

Non obstant contraria, ad primum respondetur,
19 quod immo laicus potest † constitui ad acceptandum
beneficium Cald. cons. 1. de præb. Io. And. in ca. acce
dens, eo. tit. communis* opinio teste Dec. d. c. decerni
mus, num. 6. Rcd. d. q. 14. num. 162.

Ad secundum respondetur doctrinā Abbatis non
20 esse veram, cum laicus possit ministerialiter † tractare
negocia ecclesiastica, vt tradit Dec. d. c. decernimus,
num. 6. ad quod facit tex. in c. 1. de procur. lib. 6.

Ad tertium respondetur procedere in diuerso ca-
su quo arcetur a spiritualibus: nos vero quando nudū
ministerium.

* Et hanc opinionem vidi seruari in* praxi, vt con-
stituantur laici procuratores ad resignandum benefi
cia Ecclesiastica, tutius tamen esset, vt constituerētur
clerici, vt dicit Glos. in dict. Clement. vnica. verb. pro-
curatorem, in fi. de renunc.

Amplia, vt possint constitui nō solum vnus procu-
rator ad resignandum vnum beneficium, sed etiā duo
21 * vel tres aut plures, † vt communiter* videntur conclu
dere Doctores in d. Clem. vnica, post Glo. in verb. p
curatorem, de renunc. Put. decis. 98. lib. 3. & habetur
in lib. diuers. decis. 139. Sarnen. decis. 144. lib. 2. Idem
Sarn. decis. 145. lib. 1. Ptolom. decis. 104. Cott. decis.
* 16. &* communiter Doctores: nam ratio quę militat,
vt possit constitui vnus, militat vt possint constitui
duo, vel plures, vnde idem ius statuendum.

22 Et hi procuratores ad renunciandum aliquando, †
constituuntur insolidum, & tunc quilque ipsorū po-
test renunciare, Innoc. in c. nostra, de procurat. Ioa.
And. in cap. si duo, de procur. libr. 6. Rot. decis. 16. de
* procur. in antiq. &* communiter Doctor. hoc absque
difficultate admittunt, etiam si non fuerit dictū Cō-
stituto N. & N. & quemlibet ipsorum insolidū, Rot.
decis. 7. de procur. in antiq. per Bisignet. Rot. decis. 13.
de procur. in antiq. potest vnus resignare absque alio
23 si fuit apposita clausula, promittens habere † ratum, &
gratum quicquid ab eis, seu altero ipsorum factum
* gestum ue fuerit, ita resolutum* in vna Ciuitaten. die
3. Ianuarij 1518. coram Put. teste eod. decis. 98. lib. 3.
nam Garzias cōstituit duos procuratores ad resignā
dum in fauorem N. absque clausula insolidum, sed cū
dicta clausula, promittens, euenit, quod vnus resigna-
uit, quærebatur de validitate, fuit resolutum affirma-
tiue pro validitate, nam illa clausula, promittens se ha
bere ratum, &c. operatur, ac si insolidum, &cæt. quic-
quid in contrarium voluerit Sal. in l. 1. nu. 12. de off.
proc. Cæsar.

24 Sed dubium oritur, an duo procuratores † constitu
ti cum libera censeantur constituti insolidum? vera
conclusio est negatiua, Aret. cons. 66. col. 3. Dec. con
sil. 298. num. 19. & secundum hanc opinionem iudi-
* cauit* Rot. coram Thom. de Tanis, teste Sarn. decis.
29. lib. 3. in manuscrip.

Ideo die vigesimo Iunij coram Prospero sanct.
Cruc. in vna Abulen. Canonicatus fuit resolutum, qd
25 constitutis duobus procuratoribus † cum libera ad
resignandum consensus præstitus per vnum sit inua-
lidus, nam ambo debebant consentire, cum huiusmo
di facultas non operetur, vt sint insolidum dati, vt ha
betur in decis. 139. lib. diuers. manus. si autem vltra hu
iusmodi facultatem cum libera adsit clausula habere
tantum, quicquid ab eis, & singulis, &c. tunc validus
esset consensus per vnum præstitus, vt dicta dic in cau
sa Abulen. fuit dictum, &* est expressa decis. Put. 93.
lib. 3. & 61. tit. de prob.

Aliquando autem constituuntur procuratores ad
resignandum simul, & non insolidum, & tunc non
26 sufficit consensus vnius, sed requiritur † cōsensus om
niū ad hoc, vt sit valida resignatio, Sarnen. decis. 144.
lib. 2. alias lib. 1. & decis. sequen. & hoc* communiter
ab omnibus Doctoribus est receptum absque con-
tradictione.

Verum dubitatur, an debeat vterque, si sunt duo,
27 † vel omnes, si sunt tres, vel plures consentire eis-
dem tempore, & actu, vel sufficiat, quod vnus post
alium consentiat? Et quidem vera est opinio, vt v-
* nus possit post alium consentire, ita resolutum* in
Rota in vna Barchinonen. de mense Maij, 1530. teste
Sarnen. decis. 144. libro primo, alias libro secundo.
decis. 143. quia illa verba, constituo duos procurato-
28 res simul, & non insolidum, recipiunt † constitutio-
nem, non autem extensionem consensus facit decis.
107. in nou.

Sed maius dubium oritur, si vnus ex dictis procu-
ratoribus datis simul, & non insolidum consentit, &
29 postea † moritur principalis, scilicet resignans, dubita-
* tur an alter possit consentire post mortem dicti prin
cipalis resignantis? posse fuit* resolutum in Rota ter
tio Iunij,

tio Iunij, vel septimo, in eadem causa Barchinonē. te-
ste Sarnen. decis. 144. lib. 2. alias 145. lib. primo. in ma
nuscr. namque ibi vnus procurator consenserat, & po
stea mortuus fuerat resignans, tertius impetrauit, & al
ter procurator consensit, Dubitatum ergo fuit, an
iste procurator potuerit dicto tempore consentire,
scilicet post mortem resignantis, & post impetratio-
nem, fuit resolutum affirmatiue, et per consequens
impetrationem fuisse nullam, quia, vt dixi, non requi-
ritur, quod eodem tempore consentiant, sed sufficit
vt, &cæt.

Sed queritur de vt, quæstione, an unus possit consti-
tui procurator à resignante, & resignatario a resignā
te cum facultate renunciandi beneficia in fauorē N.
reseruata pensione; à resignatario cum facultate con-
sentiendi pensioni aut aliæ reseruationi? Dubia quæ-
stio est. pro vtraque parte possent argumenta allega-
ri: tamen vera videtur conclusio affirmatiua, quā pri-
30 mo probo, quia potest constitui † vnus procurator à
duobus uolentibus permutare sua beneficia, ut tradit
Feder. de Sen. in tract. permut. q. 37. num. 63. vbi dicit
* ita* practicari Collect. in cap. exhibita in 6. q. de rerū
permut. Bellam. in tract. de permut. benef. 8. par. qu. 1.
* per totum. & est* communis opinio. sed huiusmodi
31 resignatio, quę fit in fauorem reseruata pensione † fa-
cit speciem permutationis, Ptolom. decis. 93. in ma
nuscript. ergo & c. Secundo, quia iure cautum non re
peritur contrarium.

* Et hanc opinionem vidi seruari in* stylo: Et pas-
sim ita fiunt vt plurimum mandata, & Notarij Came-
ræ ac Cancellariæ nullum faciunt dubium in illis ad-
* mittendis. nam ut tota* die videmus illa admittūt, nec
ex hoc suspicio simoniæ, vel confidentiæ arguitur, vt
dicam infra lib. vltimo. Melius tamen meo iudicio es-
set duos constituere procuratores, vnum à resignan
te, alterum vero à resignatario, & ita conluerem esse
faciendum, prout aliàs pluribus fuit. Ex quocollige,
32 quod quando resignatio fit cum pensione, † vel cum
reseruatione fructuū, requiritur pro validitate vtriuf-
que consensus, scilicet resignantis & resignatarij, Re-
signantis, vt consentiat relignationi, & expeditioni
litterarum, Resignatarij, vt assentiat reseruationi facte
& expeditioni litterarum. & hic consensus potest etiā
per procuratorem præstari, tam ex parte resignātis,
* quam resignatarij, & ita* communiter seruatur de
* stylo, & fieri tota* die videmus.

SVMMARIVM.

1 *Religiosus non potest constitui procurator ad iudi-
cia.*
2 *Religiosus potest ad negocia constitui procurator, cō-
tra num. 7.*
3 *Religiosus potest in negocijs agere per se.*
4 *Quod non prohibetur videtur permissum.*
5 *Canonicus regularis, & monachus claustralis potest
esse Vicarius Episcopi.*
6 *Religiosus non potest constitui procurator ad resi-
gnandum.*
8 *Monachi non debent vagare.*
9 *Monachus debet esse contentus suo claustro.*
10 *Monachi debent vacare contemplationi.*
11 *Monachi debent habere officium plangentis.*
12 *Monachorum vita est quies, oratio, & labor.*
13 *Monachi quo ad mundum habentur, pro mortuis.*
14 *Monachi non possunt esse iudices.*
15 *Monachi non possunt esse arbitri.*
16 *Monaci non poßunt esse arbitratores.*
17 *Monachus debet esse solus, & tristis in claustro.*
18 *Episcopus & Abbas dicitur religiosus.*
19 *Lex generalis recipit restrictionem a ratione.*
20 *Ratio plus est attendenda, quam lex.*

QVAESTIO IIII.

1 Varto quæro, an religiosus possit
constitui procurator ad resignan
dum beneficia? Videtur dicendū,
quod sic, quia religiosus, etsi non
possit † constitui procurator ad iu-
dicia, vt dicitur in clem. religiosus
de procur. potest tamen ad negoci
2 a constitui † procurator, vt in terminis post Pau. vo-
luit Cardinal. Zaba. in dicta clementina religiosus, in
3 12. oppos. sub num. 7. quia in his potest † per se agere,
argumento c. 1. & c. qui generaliter, cum ibi notatis
de procu. in 6. ergo & constitui procurator, ad notat.
in c. M. de Constitutio. in c. dilecti de dolo. & contu.
4 accedit, quia his non prohibetur, ergo videtur † per-
missum, ita arguit Cardinalis Zabarella in clementi-
na secunda, num. 17. de rescr.

5 Cōprobatur, quia Canonicus † regularis siue mona
chus claustralis potest esse Vicarius Episcopi, glossa
in capi. de præsentium, decima sexta q. prima, Gemi.
in capi. si quis, dist. 68. Cardinalis Parisius cons. 40. nu.
* 10. vol. 4. &* communiter doct

His tamen non obstantibus, contraria opinio est
6 verior, † vt religiosus nō possit constitui procurator
ad resignandum. & sic non solum ad lites, causas, iu-
7 dicia, sed neque ad negotia etiam extra iudicialia, vt
voluit Bonif. de Vitall. in d. clem. religiosus, in ver. of-
ficium, num. 3. de procu. vbi ita intelligit illum textu.
prohibentem religiosum suscipere procurationis of-
ficium, Gul. Duran. de Conc. rub. 53. nu. 9. & secun-
* dum hanc opinionem iudicauit Rota in* Senen. pen-
sionis coram R. Io. Paulo primo Iunij millesimo quin
gentesimo quadragesimo quinto teste Put. dec. 286.
lib. 2. Quod potest probari in cap. monachi 2. 16. q. 1.
vbi ex concilio Tarraconē. 11. inquit Gratianus: *Mo-
nachi à monasterio foras egredientes, ne aliquod mini
sterium Ecclesiasticum præsumant agere, prohibem*, nisi forte cum Abbatis imperio. Similiter, vt nullus
eorum, id est monachorū, forēsis negotij susceptor, uel
excutor, nisi quod monasterij exposcit utilitas, Ab-
bate nihilominus imperante.* Ex quo patet, quod mo
nachus non potest † suscipere negocia aliena, neque
illa exequi. Ratio supradictorum est, ne monachi re-
8 trahantur a diuinis, & eis detur materia † vagandi, vt
tradit Archidiacon. in d. capitu. monachi, num. 7. cap.
38. Concilij Agaten. Guliel. Durand. de Concil. rubr.
53. Ioann. Chalder. in capitul. ab excommunicato nu
9 mero trigesimo. de rescri. namque † monachus debet
esse contentus suo claustro, capitul. Paschalis, 25. quæ
stio. 1. Nepot. à Montealb. de excep. art. 6. num. 6. Be.
Anton. de excommunic. capitul. 52. numero 6. Laurē.
de Rodulf. in ca. monachi vagantes 16. q. 1. glo. in c. 2.
10 de stat. monac. in quo † debent contemplari, Egidiu.
Bella. in clem. si vna, nu. 306. de reb. Eccl. non alien. &
11 habere officium † plangentis, vt scribit Hieronym. ad
Paulinum, ad Riparium, ad Desiderij, ideo dicimus
12 quod vita † eorum est quies, oratio, & labor. c. præsen-
13 tium 25. q. 2. & quod habentur † pro mortuis, Paris. in
c. in præsentia in pluribus locis de proba. vbi commu
* niter* doct. Ant. de Nigris in extrauag. vnica nu. 537.

de vit.& honest,Cler.Nep.à Montealb.de except. ar. 19.num.35.Martin.Solim.de feud.nu.155.Hinc non
14 † possunt esse iudices,Sarnen in c.statutum num.45.
* de rescr.in 6.Card.& ibi alij Doct.communiter* in clem.etsi principalis.de rescript.Hinc non possunt es-
25 set arbitri,Spec.de arbitr.§.1.Bal. in l. si quis ex consensu,C.de Episc.& cler.; Host. in sum.de arbitr. §.2. cum al-jis,vt per Lanfr.de arbit.par.2.nu. 5. & 6.neq;
16 † arbitratores,Bene dict.Capr.in d. clem.etsi principalis,num.42.de rescrip.Hæc ratio subtractionis a diuinis pariter militat tam in iudicijs,quam extra,vt consideratur Put.d.decis.286.in fi.ideoq; concludendū est ex his,religiosum non posse constitui procuratorem ad resignandum.Non obstat doctrina Card.in cōtra-
* rium allegata,quia respondeo illam doctrinam* cōiter esse reprobatam,vt patet ex supradictis.,nam si de-
17 bet esse † solus,& tristis in claustro,l. decernimus,C. de Episc.& cler.ergo nō debet se intromittere de huiusmodi officio ,curationis,ex quo deuiatur a claustro.Et hæc conclusio intelligēda est de religiosis,puta monachis, fratribus,& sic regularibus,vt patet ex p
18 dictis.hoc dico,quia etiā † Episcopus,& Abbas dicit religiosus,Lāfr.de arbit.p.2.n.4.ideo gl.in ver.religiosus in fi.in d.clem. religiosus de procur.intelligit illū textum loquentem generaliter,de religioso claustrali & ibi Bonif.de Vitell.num.1.inquit,Religiosus,i.religioni astrictus,siue monachali,siue regulari.namque non est nouū,vt l.generaliter loquens recipiat interp
19 tationem,& sic restrictionem a rōne,l.cū pater.§.dulcissimis,ff.deleg.2.not.in l.regula,§.siquis,ff.de iur.& fact.ign.Bar.in l.pater filiū,§.fundum,in fi.ff. de leg. 3.Cephal.cons.139.nu.13.lib.1.Card.Paris.cons.57. nu.13.vol.2.Crau.cons.321.sub num.2. namq; ratio
20 plus est † attendenda,quam lex.l.1.C quæ sit long.cōsuet.c.consuetudo 1.dist.Gem.in c.vbi periculum,n. 1.de elect.lib.6.Bal.in c.dilectus filius col.1.de rescr. Dec.cons.284.col.2.optime Card.Paris.in l.is potest n.12.ff.de acq.hæred.ex quo patet,responsum ad f m argumentum. nam satis eis videtur prohibitum ex supra traditis,vnde arg.retorquetur in contrarium.

SVMMARIVM.

1 *Potest beneficium resignari per procuratorem tam in Curia,quam extra.*
2 *Mandatum datum ad renunciandum coram Ordinario debet esse liberum.*
3 *Mandatum datum ad renunciandum coram Ordinario in fauorem est simoniacum.*
4 *Renunciatio libere debet fieri coram ordinario.*

QVAESTIO V.

Vinto quero,an beneficiū possit resignari per procuratorem,ne
* dū in Curia Romana
1 in manibus Sāctissimi sed etiam in partibus corā Ordinarijs? Cōis &* recepta doct.sentē üa se habet,† vt possit vtroq; loco fieri renū
* ciatio per procuratorem,vt quotidie* videmus seruari,vt tradunt Put.decis.455.lib.2.Peleg.decis.144.lib.1.in manusc.Namque eadem ratio militat & potest militare vtroq. casu.ob id in Formulario in strumentorum ponitur ēt formula renunciationis coram Ordinaro per procuratorē facta,vt habetur fol. mihi 226.c.2.incip.In nomine domini.debet tamen procurator in manibus Ordinarij renunciare eo mō quo debet constituens,vt suo loco dicetur,& mādatum † debet esse liberum,alias esset simoniacum,Caccial.in tract.de pensio.q.19.num.15.Ferrett.cons.95. num.15.Cassad.decis.2.de sim.& non debet esse in sa
2 uorem;nam esset simoniacum,etiam si fuerit factum
3 † absque clausula,& non alias,nec alio modo , prout
* fuit resolutum in vna* Firmana benef.teste Peleg.de-
* cis.144.lib.1.in manusc.& in alia* Vicētina præcepto
4 riæ.teste Caput.decis.182.par.2.sicut ita etiam non potest per se fieri renunciatio coram Ordinario, nisi libere,iuxta* communem sapius in hoc tractatu relatā
* & constitutionem Pij V.de qua dixi lib.5.q.6.itaneque alio modo potest fieri per procuratorem, nisi libere;& ita concludunt* omnes doctores,& seruatur
* de* stylo.Et potest fieri in casibus,in quibus per se vt dicitur in d.Constitutio.Pij V.

SVMMARIVM.

1 *Procuratores ad resignandum duplici mō cōstituunt.*
2 *Procurator constituitur per instrumentum.*
3 *Procurator an possit per litteras constitui.*
4 *Epistola probat sufficienter intentionem scribentis.*
5 *Procurator datur ad declarandum voluntatem constituentis.*
6 *Supplicationes possunt porrigi etiam absque mādato.*
7 *Consensus in resignationibus non potest præstari vigore litterarum.*
8 *Notarij Cameræ,& Cancellariæ non notant consensum in resignatione,nisi viso sufficienti mandato.*
9 *Mortuo qui dedit litteras ad præstandum consensum non potest procurator postea consentire.*
10 *Fraudibus obuiandum est.*
11 *Beneficia acquiruntur cum labore.*
12 *Ex litteris Regis non potest ferri sententia,nisi producatur verum mandatum.*
13 *Mandatum ad renunciandum debet esse speciale.*

QVAESTIO VI.

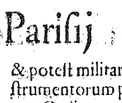

Exto quæro, quomodo constituantur procuratores ad renunciandum beneficia? Duplici modo† constitui,scribit
1 Card.Paris.cons.47.num.14. vol.1.vbi
* dicit hoc non habere* dubiū Rebuff. in prax.in tit.de proc.ad resig.const.num.5. namque
* 2 posset fieri per instrm publicū nulla cadit* dubitatio
3 * Doct.* cōiter in clem.1.de ren.posset per litteras te-
* net Ant.de But.cōiter*receptus in c.2.n.4.de renun. lib.6. vbi dicit non esse drīam inter renunciationē q̄ fit per litteras,& illā q̄ fit per procuratorē, colligit ex l.1.§.cōstituunt,ff.de procur.l.si procuratorē,ff. cod. l.eū,§.Iulian.ff.de const.pecu.l.1.in fi.ff.mād.clem.1.
* * vbi oēs* de procu.inst.mand.& cōiter* Canonistæ,teste Caputaq.decis.183.lib.2.namq; epistola,pbat sufficiēter intētionem scribētis,l.publicè,§.vlt.ff. depos.
5 Ruin.cōs.121.n.11.lib.4.& ,procurator dēt adt declarā, dū volūtatē cōstituētis,Caputaq.decis.185.lib.2.Hoc aūt,qd dr de litteris missiuis , hodie ,pcedit quo ad
6 porrectionē supplicationū resignationis,q̄t possunt a quocunq; porrigi,ēt ablq; mādato spāli,ita obseruat
* stylus vulgaris Curiæ Romanæ,ergo eo magis stantibus litteris missiuis,verum supplicationes non eēnt porrigendæ nisi de voluntate supplicantis. Quo vero
* ad præstandum consensum, * stylus non admittit,vt
7 hoc possit fieri per litteras † missiuas,nam Notarij Cameræ & Cancellariæ,non extendunt consensum,nisi constet de mandato per publicum instrumētum, Re
* buff.d.tit.de procu.ad resign.constit.nu.7. & fuit* resolutum die 26.Februarij,1556.quod vigore Epistole missiuæ non pōt quis præstare consensum , teste
* Caput.decis.85.li.3.Idemque fuit resolutum* die 25. Octobris 1554.coram Oradino,teste eodem Caput. decis.168.li.2.vt non censeatur datum mandatum p litteras missiuas dicentes,Præstes consensum, vt pro-
8 curator meus;nam notarij † Cameræ , & Cancellariæ non admittunt,Put.decisio.360.num.5.lib.2.etiam si in litteris dixerit,Procures vt signetur supplicatio, & præstes consensum,vt procurator meus,quia iā mandatum est factum.nam nihilominus ex his verbis nō
* potest extendi consensus . ita resolutum die 11.Februarij,1545.coram Put.teste eod.decis.360.lib.2.&
* n.5.dicit,& attestatur ex* stylo,etiam hoc casu,nō extendere consensum notarios Cameræ, & Cācellariæ
9 vnde,si moriat̄,qui scripsit † dictas literas, procurator
* non pōt pstare consensum post mortē,vt fuit* resolutū illa die 11.Februarij 1545.teste Put.d.dec. 360.&
10 hoc ob fraudesequæ possunt fieri,quib.† obuiandum est,Rai.de Forl.in Loēs populi,n.8.ver.nec obstat, ff.
11 de iust.& iur.ne igit̄ quis priuet̄ bñficio† tot laborib. acq̄sito,arg.c.sollicite,de resti.spol. non dāt sufficere
* litteræ,& cōiter* in curia parū deferēt litteris missiuis, iō alias fuit tentum die 5.Octobris 1552.* corā Rco mano,quod licet ex litteris Regis constaret de mandato dato oratori Portugalliæ,tamen fuit conclusū,
12 quod non feratur † sententia , nisi producatur verum, & indubitatum mandatum,teste Caput.dec.183.li.2.
* & iō hodie* communis,& recepta ex* stylo sententia
* est,mandatū requiri ad renunciandum in forma publici instrumenti,quem stylū oēs sciunt, & obseruāt,
13 Et debet esse† speciale,vt infra dicetur,& fuit in simili resolutum in Rota coram R.P.D. Grass. in vna Zamoren.Spolij,XVIII.Iunij,1574.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum ad resignandum beneficia debet confici à Notario.*
2 *Mandatum ad resignandum non admittitur in Vrbe, nisi fuerit obsignatum signo publico iudicis , vel communitatis.*
3 *Sigillum communitatis vel iudicis positum in mandato debet recognosci in Vrbe.*
4 *Resignans debet subscribere mādatum procuræ ad resignandum,in Gallia.*
5 *Notarius,qui facit instrumentum procuræ, nō potest scribere se esse procuratorem.*
6 *Instrumentum non habens Notarij subscriptionem, neque rogitū,neque sigillum,non est in forma probanti.*
7 *Instrumentum,in quo non apparet vbi sit factum, nō valet.*
8 *In instrumento de iure debet apponi locus.*
9 *Mandatum speciale requiritur ad resignandum.*
10 *Renunciare beneficium est donare.*
11 *Error potius quam donatio præsumitur.*
12 *Mandatū speciale requiritur ad acceptandū beneficiū.*
13 *Beneficium debet acceptari.*
14 *Collatio tribuit ius in re.*
15 *Beneficium non acceptatum vacat in Curia,licet ille, cui fuit collatum dictum beneficium , moriatur extra Curiam.*
16 *Mandatum generale,non sufficit ad resignandum.*
17 *In spū itualibus mandatum generale, non prodest.*
18 *Mādatū habēs,vt possit concordare,non pōt resignare.*
19 *Mandatum speciale quod dicatur.*
20 *Exprimi debet nomen,& locus, vbi est beneficium.*
21 *Mandatum ad resignandum omnia beneficia,quæ cōstituens habet,non admittitur.*
22 *In mandato ad acceptandum non requiritur,vt exprimatur beneficium.*
23 *Mandatum ad acceptandū beneficia est fauorabile.*
24 *Mandatum ad resignandum est odiosum.*
25 *Odiosa stricte interpretantur.*
26 *Procurator specialis,& procurator cum libera,æqui parantur.*
27 *Procurator generalis cum libera & amplissima potestate,non potest resignare.*
28 *Procurator cum libera non potest donare.*
29 *Potestas donandi non censetur data etiam ex datione totalis potestatis.*
30 *Verba generalia non sufficiunt vbi requiruntur spālia.*
31 *Expressio spālis vbi requiritur non sufficit generalis.*
32 *Vicarius Episcopi non potest conferre nisi habeat speciale mandatum.*
33 *Conferre est donare.*
34 *Vicarius Episcopi non potest conferre etiam ex potestate faciendi omnia quæ Episcopus.*
35 *Verisimilitudo spectanda.*
36 *Verisimilitudo cognata naturæ.*
37 *Verisimilitudinem qui habet,dicitur habere textum.*
38 *Formæ tres mandati ad resignādum tum simpliciter, tum etiam in fauorem,& cum reseruatione.*
39 *Nomen procuratoris debet exprimi,alias,&c.*
40 *Procuratoria vacua in albo dimissa,non valent.*
41 *Procurator ad resignandum debet constitui sponte, & libere.*
42 *Facta per metum sunt nulla.*
43 *In mandato ad resignandum debet poni clausula quod nec vis,neque dolus,&c.*
44 *Mandatum ad resignandum non debet esse cancellatum.*
45 *Cancellatio instrumenti impedit missionem in possessionem.*
46 *Cancellatio uitiat instrumentum.*
47 *Cancellatio non in loco principali,non vitiat.*
48 *Cancellatio facta eadem manu,non vitiat.*
49 *Reperto mandato cancellato post retunciationem,illā non vitiat.*
50 *Mandatum ad renunciandum relinquitur in Camera,vel Cancellaria.*
51 *Litteræ semper præsumuntur bene expeditæ.*
52 *Mandatum(vigore cuius fuerunt expeditæ litteræ) præsumitur bonum.*
53 *Clericus potest dare mandatum ad resignandum absque consensu Capituli Ecclesiæ, quam renunciat.*
54 *Notarij Cancellariæ magnam adhibent diligentiam vt mandata sint cum suis requisitis.*
55 *Notarij Cameræ,admittunt mandata minus sufficientia cum obligatione de præsentando bonum.*

QVAESTIO VII.

SEptimo quæro , quæ requirantur in mandato ad renunciandum beneficia.Plura requiri nos docet

praxis. Primo requiritur † q̃ sit confectum à Notario in forma solita, iuxta ea, quæ scribunt Doct. in c. polt
* cessionem de prob. & hoc* omnibus patet, Fusc. de vi
lit. par. 2. c. 28. num. 13. Neque hoc sufficit vt admitta
13 tur à Notarijs Camerę, & Cancellariæ, sed vlterius re
2 quiritur quod fuerit obsignatum signo publico † iu-
dicis ordinarij, vel communitatis etiam sine subscri-
ptione testium, Rot. decis. 15. de proc. in antiq. Inno.
in cap. inter dilectos in fin. de fide instrum. Boer. de-
cis. 254. num. 6. Archid. in cap. vt circa, de electio. lib.
6. Franc. Marc. q. 511. num. 4. par. 1. & q. 992. num. 6.
15 * par. 2. Menoch. de Arbitr. Iud. cas. 113. numer. 6. & *
communiter vt per Mascar. de proba. concl. 1006. &
melius esset vt vtrumque sigillum apponatur, & po-
* 3 stea debet fieri † recognitio sigilli, vt* de stylo obser
uatur, & in Gallia lege regia cautum est, vt resignans
4 † subscribat instrumentum resignationis, vt scribit
16 Rebuff. in prax. tit. de procur. ad resign. const. nume.
6. idque optimum esset, vt vbique fieret ad tollen-
5 dam fraudem, quibus vt obuiatur, non potest † No-
tarius scribere se esse procuratorem, Bart. in l. ex sen-
17 tentia, ff. de test. tut. Quid Pap. decis. 126. & ita fuisse
* decisum* attestatur Affl. decis. 317. & in Rota in vna
* Toletana decimarum fuit relolutum coram* Pur.
6 die 20. Aprilis 1591. quod instrumentum † non ha-
bens Notarij subscriptionem, nec rogitum, neque si-
gillum, &c. non esset in forma probanti, teste Caputa
* que decis. 104. par. 2. Et in vna* Olcen. de Paulis fuit
7 resolutum non valere instrumentum, quando † in eo
non apparet in quo loco sit confectum, coram Capi
fucco 12. Iunij 1551. teste Caputaq. decis. 103. par. 2.
8 & quamuis de iure † requiritur, vt apponatur locus lo
ci, Rota decis. 738. in antiq. tamen contrarium ser-
uatur in Hispania * de consuetudine, & talis consue
tudo valet, vt fuit resolutum in vna Hispalen.* Canoni-
catus, & præbendæ, die 3. Nouembris 1555. teste
Caputaq. decis. 98. par. 2. Secundo requiritur, vt pro-
9 curator sit specialiter constitutus ad renuncian. nam
facultas renunciandi, requirit speciale mandatum, vt
scriptum reliquit Host. in sum. in titulo de renun. nu
mero 7. Card. Zabar. in clem. vnica, num. 7. vers. oppo
no de renunc. Bellam. de permut. benef. par. 8. q. 2. nu-
mero 15. Cresc. decisio. 215. libro 1. Pur. decis. 100. in
princ. libro 2. Rebuff. in Concord. de electio. delegat.
vers. specialiter, cas. 28. fol. 103. & in prax. d. tit. de re-
nunc. per procur. in princ. Cels. Hug. conf. 43. nume.
7. Burlat. conf. 395. num. 25. vol. 4. Fusc. de visit. par. 2.
* c. 28. num. 13. & * communiter Doct. quod expresse
probat regula Cancellariæ quadragesima Sixti V. de
beneficijs in curia resignatis, ibi *per procuratorem
suum ad hoc ab eo specialiter constitutum*, & ca. vnde
nullum cadit dubium, Corn. conf. 13. vol. 2. lib. 2. Ce-
phal. conf. 138. num. 20. lib. 1. Ratio quia renunciare
10 beneficium † est donare, Bar. in l. vlt. ff. de his qui infr.
Bal. in cap. cum olim. el 1. vers. quæro nunquid, de off.
deleg. Dec. conf. 402. num. 9. sed donatio requirit spe
ciale mandatum, l. si conserferit, §. videbimus, ff. quib.
mod. pig. vel hyp. l. mandato generali, & l. procurato-
11 rum, ff. de procur. & ideo dicimus † donationem nõ
præsumi, sed potius errorem, glo. in l. generaliter, ver.
causa, C. de non num. pec. Dec. conf. 177. num. 1. &
* & 350. num. 4. & 644. num. 5. Cum. conf. 37. in fi. & *
cõmuniter Doct. vt per Mascard. de prob. concl. 554
per totum. Ita in simili potest quis acceptare benefi-
cium non solum per se, sed etiam per procuratorem,
12 dummodo † procurator habeat speciale mandatum
ad hoc, gl. in c. si tibi absenti, de præb. in 6. gl. in clem.
vnica ver. præsenti de concess. præb. Archid. & Io. An
dr. in c. ne captanda, eod. tit. in 6. & est communis* opi
* nio teste Couaru. lib. 3. var. resol. c. 16. num. 4. namq;
13 necesse est, vt acceptetur † beneficiũ, vt est casus in d.
* cap. si tibi absenti, vbi* communiter Doct. nam quã
14 uis † collatio tribuat ius in re, cap. vlt. & ibi Archid.
* Gem. & Franc. de concess. præb. in 6. gl. communiter*
receptа in c. pen. ver. collatio, de præb. in 6. tamen ne
cessaria est acceptatio, & ob id beneficium vacans in
curia collatum alicui absenti, si ille absens moriatur
15 ante acceptationem extra curiam, beneficium † vaca-
bit in curia non per mortem illius, cui collatum fuit,
Oldr. conf. 57. Collect. in c. Ecclesia vestra, num. 10.
de fortileg. Sarnen. de Trienn. q. 30. num. 2. Couar. d.
c. 16. num. 3. lib. 3. variar. resol.* communiter Doc. Ex
quo infert Host. d. tit. de renunc. num. 7. quod man-
16 datum † generale non sufficit ad renunciandum, id-
* que communiter* est receptum, vt dictum est, vnde
* fuit alias resolutum per dominos de Rota,* quod li-
cet procuratorium generale profit in plurib⁹, caul
17 sis prophanis, in causis tamen † spiritualibus, nequa-
quam, quia requiritur speciale in illis, vt habetur in de
cis. 35. Iciendum de procur. in antiq. Hinc habens ma
18 datum vt possit † concordare, non potest resignare, vt
* fuit resolutum* teste Cresc. decis. 213. in manuscrip.
19 speciale in hoc casu dicitur † mandatum si nomine-
tur expresse beneficium, & detur facultas illud renũ
* ciandi, Abb. & alij* communiter, in c. accedens, de p̃
ben. cum alijs, vt per Burl. d. conf. 395. num. 26. Fusc.
de visit. lib. 2. c. 24. nu. 8. & beneficium debet describi,
20 & exprimi † nomen, & locus vbi est, vt de stylo* fie
* ri videmus, & esse de iure tradit Bella. de permut. be-
nef. 8. par. q. 2. num. 15. nã alias non admitteretur man
21 datum ad † resignandum, omnia, & quæcunque bene
ficia, quæ constituens habet, vt scriptum reliquit Re-
buff. d. tit. de procur. ad resign. const. nu. 11. quod in-
tellige, quoties vellet resignare in fauorem alicuius,
nam si vellet resignare simpliciter, admitteretur man
datum huiusmodi ad renunciandum omnia, & quæ-
cũq; beneficia, quæ cõstituens obtinet, quia si ita po
test renunciare tacite, ergo & expresse. Vnde satis col
ligitur, differentiam inter mandatum ad acceptandũ
beneficium, & mandatum ad resignandum, quia pri-
mum debet esse speciale, & exprimi beneficium, se-
cundum vero sufficit quod sit generale ad acceptan
dum omnia, & quæcunque beneficia, licet aliquod
22 beneficium non fuerit † expresse nominatum, Ioan.
Andr. Abb. & Imol. in cap. accedens, Mil. in ver. pro-
* curator, & est * communis opinio, de qua attestatur
Couar. var. resol. libro 3. cap. 16. num. 4. Viu. com.
opin. vers. mandatum num. 10. Burlat. conf. 395. nu-
mero 27. & Ratio differentiæ est, quia mandatum ad
23 acceptandum † beneficium est fauorabile, & per con
sequens late interpretandum, cap. sedes, de rescript.
cap. primo de procur. Ber. conf. 226. quæstum, nume
24 ro 2. lib. 3. mandatum vero † ad renunciandum est
odiosum, Rebuff. d. tit. de procur. ad resign. const. nu
25 mero 12. & ideo stricte † interpretan. reg. odia, vbi
* communiter* Doct. de regul. iur. Sed hic occurrit
dubitare an si quis fuerit constitutus procurator ge
neralis cum libera, & amplissima potestate, vigore hu
ius facultatis possit resignare beneficium? Host. in
sum. tit. ad renunc. numero septimo, videtur firmare
sufficere liberam, & generalem administrationem da
tam, ad renunciandum, cuius opinio potest fulciri
hac ratione, quia procurator specialis, & procurator
26 cum libera administratione † æquiparantur, l. procu-
rator

rator cum libera, vbi gl. l. mandato, vbi Bart. ff. de pro
cur. Alex. conf. 21. num. 8. vol. 1. Dec. conf. 493. nu. 2.
Cur. Iun. conf. 178. num. 20. Grat. conf. 159. nu. 1. lib.
2. Ber. conf. 24. num. 9. & conf. 29. num. 12. vol. 3.

His tamen non obstantibus, contraria opinio est
27 * verior, &* communis, vt procurator cum libera non
possit renunciare, quam opin. tenuerunt fere omnes
Doc. supra cit. quib. addo Bellam. hoc expresse firmã.
in tract. de permut. benef. p. 8. q. 2. num. 15. & lege Re
* gia, cautum esse* in Francia testatur Rebuff. dic. tit. de
procur. ad resig. const. num. 11. & num. 22. Et ratio est
quia vt dictum fuit renunciatio est donatio, sed ha-
28 bens etiam liberam, & amplissimam potestatem † nõ
potest donare. l. contra iuris. §. si filius, ff. de pact. l. fi-
liusfam. in princ. ff. de donatio. Bal. in l. i. procurator
col. 1. ver. concludo ergo, C. de procur. Ias. in l. præses
num. 12. cum seq. C. de transact. Dec. conf. 402. num.
9. Fed. de Sen. conf. 2. Mil. in repet. in ver. procurator,
* Rim. conf. 67. num. 13. vol. 1. & * communiter Doct.
vt per Burl. qui in hac materia egregie loquitur, cõs.
395. num. 38. vol. 4. potestas enim donandi non cen-
29 setur dari etiam † ex datione totalis potestatis, Bar. in
l. vlt. in princ. ff. qui infr. idem Bart. in l. si quis delega-
uerit, ff. de donat. Dec. conf. 402. num. 9. vbi late. Quo
ties enim lex desiderat, vel mandat vt aliquid fiat spe-
30 cialiter, non sufficiunt † verba generalia, l. i. quis bona
§. iusum, ff. de acq. hæred. l. 1. cir. fi. ff. de lib. & postu.
Rom. in repet. auth. similiter col. pen. C. ad l. Falc. Ale
xan. conf. 122. viso puncto num. 13. vol. 4. cum alijs vt
per Card. Paris. in addition. ad Bart. in l. vlt. §. omnem,
ff. de adm. tut. & in materia procuratorum hoc pro-
bat tex. optimus in c. qui ad agendum, de procur. in 6.
vbi dicitur quod si constituatur procurator genera-
liter ad omnia etiam requirentia speciale mandatum
non admittitur in his quæ requirunt mandatum spe-
* cificum, & ibi* communiter Doct. dicunt quod vbi
31 requiritur † expressio † specialis non sufficit generalis
per quæcunque verba, gl. in c. inquisitioni, ver. expref
se de hæret. lib. 7. gl. in clem. dudum, ver. pacta de sc-
pult. gl. in clem. 1. ver. specialiter de rescrip. Ioa. And. in
c. 1. eod. titu. in 6. Hinc Vicarius Episcopi qui non po
32 test † conferre beneficium † ex commissione generali
nisi habeat expresse mandatum ad conferendum, ca.
vlt. de off. Vicar. in 6. vb. Io. And. Arch. Ant. de Butr.
* Gem. Anch. & * communiter alij, Abb. in c. constitu-
tus sub num. 6. de concess. præb. Rota decis. 1. & 4. de
off. Vic. in antiq. & decis. 7. eod. tit. in nou. Dec. conf.
128. num. 3. Card. Paris. conf. 80. num. 17. & 18. vol. 4.
Rol. a Vall. conf. 47. num. 19. lib. 1. Selu. de benef. par.
2. q. 14. num. 1. Rebuff. in prax. forma Vicariatus nu.
* 33 53. cum conferre sit donare, c. relatum, vbi gl.* com-
muniter recepta de præb. non poterit conferre etiam
ex amplissima potestate ei data ab Episcopo faciendi
34 † omnia, & singula, quæ ipse Episcopus &c. etiam si
* requirat speciale mandatum, &c. vt est communis* *
opinio, quæ colligitur ex his quæ scribit Ant. de But.
conf. 59. col. 2. 3. & 4. Dec. conf. 128. col. 1. vt alias late
* scripsi. Et hæc opinio seruatur* de consuetudine. nã
que Notarij Camerę, & Cancellariæ non admittunt
huiusmodi mandata, nisi sint specialia, vt supra dixi,
idque habet maximam æquitatem. nam non est veri-
simile, ex generali concessione fuisse datam facultatẽ
cedendi beneficium tot laboribus acquisitum, arg. c.
35 vlt. de off. Vic. lib. 6. & tamen verisimiliter dõ † est spe-
ctanda, l. ob carmen, §. vult, ff. de test. capit. in nostra
36 eod. tit. Cruet. conf. 298. num. 16. cum † sit cognata
naturæ Bal. conf. 180. mortuo filio, lib. 3. & habetur
37 pro lege, Oldr. conf. 13. ideo† qui habet verisimilitudi
nem dicitur habere textum, Cruet. conf. 297. nume.
6. formam autem huius mandati ad renunciandum
beneficium habes in Formulario instrumentorum,
fol. 64. In nomine domini amen. Nouerint vniuersi
præsentis publici instrumenti seriem inspecturi, le-
cturi, & audituri, quod ann. a natiuitate, & Pontifica-
tus S. D. N. & c. in mei notarij publici, testiumque in-
frascriptorum ad hoc specialiter vocatorum, & roga
torum præsentia personaliter constitutus N. & c.
& alia quæ ibi habentur, & quia in partibus huiusmo
di mandata non fiunt vt in Curia requiruntur, & ob
id multoties consensus non extenditur, donec suffi-
ciens mandatum venerit. Ideo non ab re pro cõmu
38 ni vtilitate tres † formas iudicaui ponendas, tum resi
gnationis simplicis, tum etiam resignationis qualifi-
catæ cum reseruatione, ex quibus poterunt Notarij
extra Curiam colligere formã prout casus exegerit.

IN nomine Domini. Amen. Per hoc præsens publi
cum instrumentum Cunctis pateat, & euidenter
sit notum, quod anno a Natiuitate eiusdem Domini
Millesimo quingentesimo nonagesimo, Indictione
III. Die vero XXV. Mensis Iulij, Pontificatus S. in
Christo Patris, & D. N. D. Sixti diuina prouidentia Pa
pæ V. Anno eius Sexto.

In mei R. Cameræ Apostolicæ Notarij publici, te-
stiumque infrascriptorum ad hæc specialiter vocato
rum, & rogatorum præsentia, præsens & personali-
ter constitutus R. N. perpetuus commendatarius mo
nasterij S. Pontij propo. & extra muros Niniuen. or-
dinis S. Benedicti, principalis, citra tamen quorum-
cunque procuratorum suorum per eum hactenus quo
modolibet constitutorum reuocationem, sponte &
ex certa eius scientia ac deliberata voluntate, omni-
bus melioribus modo via, iure, causa, & forma, qui-
bus magis, melius, validius, & efficacius de iure fieri
potuit & debuit, ac potest & debet, constituit procu
ratorem suum N. absentem tanquam præsentem, so-
lum, & in solidum, ad ipsius D. Constituentis nomi-
ne, & pro eo cessioni commendæ dicti monasterij,
in quam illud ex concessione, seu dispensatione Apo
stolica ad ipsius vitam obtinet, ac iuris sibi in illo vel
ad illud quomodolibet competen. in manibus S. D.
N. Papæ, seu eius Reuerendissimi D. Datarij, aut alte
rius ad id potestatem habentis, ac litterarum expedi
tioni consentiendum, & quocunque desuper neces-
sarios, & opportunos consensus præstandum, iuran-
dumque in animam ipsius R. D. Constituentis om-
nia iuramenta necessaria, & opportuna, & præcipue
quod non interuenerit fraus, dolus cum similibus,
&cæt. & generaliter omnia alia & singula facien. ge-
renı exercen. & procurandum quæ in præmissis, &
circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oppor-
tuna, & quæ ipsemet D. Constituens facere posset,
si præmissis omnibus & singulis præsens & persona-
liter interesset, etiam si talia forent, quæ indige-
rent mandato magis speciali, quam præsentibus est
expressum. promittens insuper idem D. Constituens
mihi notario publico infrascripto tanquam publicę,
& authenticę personæ solem. stipulan. & recipien. iu
re, & nomine ơium, & singulorum quorum interest,
intererit, aut interesse poterit quomodolibet in fu-
turum, se ratum, gratum, atque firmum perpetuo ha-
bituruin totum id & quidquid per dictum D. Procu
ratorem suum Constitutum actum, dictum, gestum,
factum, vel procuratum fuerit in præmissis, seu alio

præmissorum,Releuans nihil ominus extunc & relevare volens eundem D.Procuratorem ab omni onere satisdãdi, iudicioque sisti & iudicatum solui,cum omnibus & singulis clausulis necessariis,& opportũis sub hypotheca & obligatione omnium & singulorũ bonorum mobilium præsentium & futurorum,ac alia iuris & facti renunciatione ad hæc necessaria,pariter & cautela.Super quibus omnibus & singulis præmissis petitũ fuit a me notario publico infrascripto fieri atque confici vnum vel plura publicum seu publica instrumentum & instrumenta,&c.in officio mei eiusdem notarij presentibus ibidem N.N.N.&c. testibus ad præmissa omnia,& singula habitis,vocatis, atque rogatis.

IN.nomine Domini Amen.Presenti publico instrumento cunctis pateat euidenter,& sit notum,qd Anno a Natiuitate eiusdem Domini,Millesimo quingentesimo nonagesimo,Indictione III.Pontificatus S.in Christo Patris & D.N.D.Sixti diuina prouidentia Papæ V.Die vero XXX.Mẽsis Iulij,anno eius VI.

In mei R.Camerę Apostolicæ Notarij publici, testiumq.infrascriptorum ad hæc specialiter vocatorũ & rogatorum præsentia præsens,& personaliter constitutus N.Clericus &c.Rector parochialis ecclesiæ, &c.loci,&c.Diœc.&c.personalis,citra tamen quorumcunque procuratorum suorum per eum hactenus quomodolibet constitutorum reuocationem,sponte & ex certa eius scientia ac deliberata voluntate,omnibus melioribus modo,via,iure,causa,&forma,quibus magis,melius,validius,&efficacius de iure fieri potuit & debuit,ac potest,& debet fecit,constituit,creauit, nominauit,& solemniter ordinauit suum verum,certum,legitimum & indubitatum procuratorem,& factorem,negotiorumq.suorum infrascriptorum gestorem,ac nuncium specialem,generalem,ita tamen qd specialitas generalitati non deroget,nec e contra.D. N.&c.absentem tamquam præsentem,solũm & in solidum,ad ipsius D.Constituentis nomine & pro eo dictam parochialem ecclesiam,quam obtinet in manibus S.D.N.Papæ seu eius Reuerendissimi D.Datarij aut alterius ad id potestatem habentis, in fauorẽ D.N.&c.pure,libere,& simpliciter resignandum,resignationiq; ac litterarum expeditioni cõsentiendum & quoscumque de super necessarios & opportunos, consensus prestandũ,iurandumque in animam ipsius D.Constituentis,quod in præmissis non interuenit, neq; interuenire speratur fraus, dolus simoniæ labes seu quæuis alia illicita pactio,seu etiam corruptela,& quolibet aliud desuper necessarium,& opportunum licitum tamen,& honestum iuramentum præstandum, & generaliter omnia alia,& singula faciẽdum,gerendum, exercendum,& procuran.quę in præmissis,& circa ea necessaria fuerint,seu quomodolibet opportuna,quę ipsemet D.Constituens faceret,& facere posset,si præmissis omnibus,& singulis præsens & personaliter interesset,etiam si talia forent,quæ mandatum exigerẽt magis speciale,quam præsentibus est expressum.Promittens insuper idem D.Constituẽs mihi notario publico infrascripto,tamquam publicæ,& authenticę persone solemn.stipulant.& recipien.vice,& nomine omnium & singulorum,quorum inter est interesse poterit quomodolibet in futurum, se ratum, gratum,atque firmum perpetuo habiturum totum, id,& quidquid p dictũ procuratorẽ suũ cõstitutũ,ac substituendũ ab eo actũ,dictũ,gestũ, factũ,vel procuratũ fuerit in præmissis,seu alio præmissorũ, releuãs nihilominus ex tũc & releuare volens eundẽ procuratorem ab omni onere satis dandi,iudicioque sisti,& iudicatum solui,cum omnibus, & singulis clausulis necessariis,& opportunis,sub hypotheca & obligatione omnium,& singulorum bonorum suorum mobiliũ, & immobilium,presentium & futurorum,ac qualibet alia iuris & facti renunciatione ad hæc necessaria,pariter & cautela.super quibus omnibus,& singulis præmissis petitum fuit a me notario publico infrascripto fieri,atque confici vnum vel plura publicum,seu publica instrumentum & instrumẽta.Actum Rõmę,in officio mei eiusdem notarij.presentibus ibidem N. N. N.testibus ad præmissa omnia,& singula habitis,vocatis atque rogatis.

IN nomine Domini,Amen.Presenti publico instrumento Cunctis pateat euidenter,& sit notum,qd anno a Natiuitate eiusdem Domini,Millesimo quingentesimo nonagesimo,indict.III.die vero XXX Mẽsis Iulij,Pontificatus S.in Christo patris & D.N. D. Sixti diuina prouidentia Papæ V.anno eius VI.

In mei R.Camere Apostolicæ notarij publici infrascripti,testiumq.infrascriptorum ad hæc specialiter vocatorum,& rogatorum presentia,presens,& personaliter Constitutus N.Clericus,&c.Rector parochialis Eccl'iæ S.Ioannis Caltri,&c.diœc.&c.personal.citra tamen quorumcunque procuratorum suorum per eum hactenus quomodolibet constitutorum reuocationem,sponte & ex certa eius scientia,ac deliberata voluntate,omnibus melioribus modo,via,iure,causa, & forma,quibus magis melius,& efficacius de iure fieri potuit,& debuit,ac potest & debet,fecit,constituit creauit,nominauit,& solemniter ordinauit procuratorem suum N.absentem tamquam presentem,totũ, & in solidum ad ipsius D.Constituentis nomine,& pro eo dictam parochialem Ecclesiam S.Ioãnis,quã obtinet,in manibus S.D.N.Papæ,seu eius R.D.Vicecancellarij,aut Datarij,seu alterius ad id potestatem habentis,in fauorem D.N.reseruata tamen ipsi D.Cõstituenti annua pensione quinquaginta ducatorum auri de Camera super eiusdem parochialis Ecclesię fructibus,redditibus,& emolumentis prouentibus,luribus,& obuentionibus vniuersis soluen.in loco,& terminis,ac cum clausulis,immunitatib.exemptionib.indultis,& decretis mõq;,& forma in supplicatione de super signata,vel signanda expressis, & cõtẽtis,& seu exprimendis,& iuxta illius formam,continentiam,& tenorem,& resignãdum,resignationique, & litterarũ expeditioni consentiendum,& quoscumque desuper necessarios & opportunos consensus præstandum,iurandumque in animam ipsius D.Constituentis omnia iuramenta necessaria,& opportuna, & quod non interuenerit fraus,dolus nec simoniæ labes,&c.& generaliter omnia alia & singula faciendum,gerendum, exercẽdum,& procurandum,quæ in premissis, &circa ea necessaria fuerint,seu quomodolibet opportũa & quæ ipsemet D.Constituens faceret,& facere posset,si præmissis omnibus,& singulis, præsens, & personaliter interesset,etiam,si talia forent,quę exigerent mandatum magis speciale quam præsentibus est expressum Promittens in super idem D.Constituens mihi notario publico infrascripto tamquam publicæ,& authenticæ personæ solemn.stipulan.& recipien.vice & noĩe oĩum & singulorũ quorũ interest interit, aut interesse poterit quomodolibet in futurum,se ratum,gratum,atque firmum perpetuo habiturũ totũ id,& quid quid per dictum procuratorem suum constitutum

stitutum,actum,dictum,gestum,factum,vel procuratum fuerit in præmissis,seu alio premissorum. Releuans nihilominus ex tunc,& releuare volens eundem procuratorem ab omni onere satisdandi iudicioque
sisti,& iudicatum solui cum omnibus & singulis clausulis necessarijs & opportunis, sub hypotheca & obligatione omnium,& singulorum bonorum mobilium,præsentium,& futurorum, ac qualibet alia iuris,& facti renunciatione ad hæc necessaria,pariter & cautela.Super quibus omnibus, & singulis præmissis petitum fuit a me notario publico infrascripto fieri atque confici vnum,vel plura publicum, seu publica instrumentum,& instrumenta.Actum Romæ,in officio mei eiusdem notarij,præsentibus ibidem N. N.N. testibus ad præmissa omnia & singula habitis vocatis atque rogatis.

Et sic requiritur,quod sit constitutus aliquis procurator,nominatus,scilicet expresso nomine ꝓprio,
39 & cognomine†alias non valet procuratorium, vt tradit Rebuff.d.tit.de procur.ad resign. constit.n.7.ex l. 2.ff.de procur.gl.in l.tutor incertus,ff.de testam. tut. vnde non valent procuratoria vacua, quæ in albo dimissa vocant,†vt scribit post alios Castan. in consuet. Burg.rubr.des,&c.§.5.gl.sans,& n.18.de qua materia Boer.decis.274.col.2. Vlterius requiritur,quod sit cõstitutus procurator ad renunciandum sponte & libe-
41 re,†vt probat tex.in clem.vnic.de procur. *procuratorem sponte ac libere constituerit* Card.n.8.vers.9.Bo
* nif.& Vitel.& communiter* Doct.alias autem si constitutio procuratoris fiat per metum,est nulla, & om-
42 nia indefequuta annullantur,c.accedens, de procur.
* Abb.in c.Abb.vbi alij*cõmuniter,de his,'qui vi, &c. Rom.sing.753.Prob.in addit.ad Io.Monach.in rub. de renunc.li.6.Dec.cons.219.q.1.Rebuff.d.tit.31.&
* est*communis omnium Doct.sententia.Secundo,ut
43 adsit clausula,quod†nec vis,neque dolus,&cæ. prout
* de stylo*requiritur,requiritur etiam ut hoc instrumẽ-
44 tum procuratorium non sit† cancellatum,namque si sit cãcellatum,nullam facit fidem, & resignatio facta vigore huiusmodi instrumenti est nulla,ita Rebuff.d.
* *communiter Doct.C.de solutio.l.si chirographum,
45 ff.de prob.Hinc cancellatio†instrumenti impedit missionem in possessionẽ.l.vlt.vbi Bart. Dec. Zuccard.&
* alij*communiter,C.de edict.diui Adr.tollen.& vitiat
46 †instrumentum.c.cum olim,il 2.de priuileg.c.ex litteris,de fide instrum.Anch.cons.242.& cons.431.Ange.cons.341.super primo in fin.Lap.alleg.30. But.cõsil.11.Corn.cons.58.lib.1.& cons.118.lib.4.

47 Quod procedit,si cancellatio est in loco†principaliter,nam aliàs secus,c.ex litteris,de fid.instrum. Dec.d. l.vlt.n.37.& si est,facta†manu diuersa,Ale.cons.41.li.
48 1.Rom.consil.170. ideo bene inspiciunt huiusmodi mandatum Notarij Cameræ, & Cancellariæ, si vero
49 post resignationem reperiatur mandatum †cancellatum,tunc non initiat resignationem.Rebuff.dic.tit. de procur.ad resign.const.n.34.namque sufficit fuisse productum apud Notariũm Cameræ,vel Cancellariæ sine macula,& ita præsumitur productum, nam aliàs Notarij non recipiissent;vnde, licet postea reperiatur cancellatum,nihil refert,& fides instrumenti, non minuitur Bal.in l.si vnus,in fi.C.de test.Rebuf.lo
50 co cit.n.34.namque†mandatum relinquitur in Camera,vel Cancellaria,vt tradit Prosp.de S.Cruce dec.83. manusc.& ob id,qui litteris resignationis expeditis dicit mandatum non fuisse bonum,debet docere, & ꝓ
51 bare hoc;nam presumuntur litteræ bene expeditæ,& mãdatũ fuisse bonum ob reuisionem tot peritissimorũ hominũ,ita fuit resolutũ* in Rot.teste Car.S.Cru. d.dec.83.nã resignauit ꝓ ꝓcuratorẽ maior,& fuerũt litteræ expeditæ,postea dicebat esse minorẽ, & p con sequẽs nõ potuisse dare mãdatũ ad resignãdũ, fuit cõ
52 clusũ†mãdatũ plumi bonũ,donec cõtrariũ ꝓbet, qa alias illud nõ recepissent Notarij Cameræ,& Cancell.

An aũt bñficiatus possit cõstituere ꝓcuratorẽ ad renũciãdum sine cõsensu Capituli Ecclesiæ, cui resignat,si hẽt Capitulum,,put in Cathedrali, & collegiatã Inn.& Host.& Cõpostel.in c.quod in dubijs de re
53 nunc.tenent quod†non requiratur,sequitur Cardin. Zabar.in clem.vnica,num.8.de renunc.

Aduertẽdũ tñ est,qꝺ,cũ ꝓdicta consensus in Cãcella-
54 ria,Notarij†Cãcellariæ magnam adhibent diligentiam,vt mandata sint valida,& cum omnibus circumstantiis requisitis a iure & stylo,& alias consensus nõ extendunt,& ita quotidie practicari videmus,Notarij vero Cameræ sunt largiores,& ideo extendunt cõ sensus vigore mandati minus sufficientis,cum obliga
55 tione†tamẽ,quod ille procurator ꝓcurabit vt veniat mandatum procuratorium sufficiens & validum, qd tenebitur infra ꝓmptum prefixum producere,& ita ser
* uat*stylus notorius in Curia,vt a peritissimis didici, & vidi seruari.

SVMMARIVM.

1 *Procurator an possit resignare post confectum mandatum antequam illud habuerit.& num.5.*
2 *Procurator potest agere,certioratus a domino per litteras de mandato.*
3 *Mandatum sufficit fuisse productum ante sententiam.*
4 *Gesta per procuratorem valent, etiam si ignoret esse procuratorem,contra num.8.*
6 *Notarij Cameræ & Cancellariæ non extendunt cõsensum,nisi videant mandata.*
7 *Mandatum relinquitur in Camera.*
9 *Mandatum non præsumitur.*
10 *Procurator debet esse certus,quomodo debet renunciare.*
11 *Procurator debet seruare fines mandati.*
12 *Iudex debet esse certus de sua iurisdictione.*
13 *Mandatum ad renunciandum a quo debeat recipere procurator.*
14 *Auctoritas superioris tollit suspicionem falsi.*
15 *Rati habitio non habet locum in resignationibus.*
16 *Rati habitio habet locum in his,quæ exigunt speciale mandatum.*
17 *Beneficium potest acceptari nomine tertij.*
18 *Ad acceptandum beneficium requiritur speciale mandatum.*
19 *Supplicatio potest porrigi absque mandato.*
20 *Mandatum potest dari ad consentiendum supplicationi signatæ,vel signandæ.*

QVAESTIO VIII.

QUaero,an habita notitia de mandato procuratorio possit procurator renunciare antequam illud in manibus habuerit?Puta,quia prius a constituente fuit certioratus per nũtiũ,vel Epistolam de hoc vel ab alio,Respondet Rebuf.in sua praxi ibi tit. de procur. ad resig. constit.
1 num.23.quod sic,mouetur quia potest procurator agere

agere certioratus a domino per litteras & nuncium de mandato, licet illud mandatum non receperit, vt concludit Bart. in quodam cons. incip. Quæritur. Quod comprobatur, quia gesta per procuratorē ante receptum mandatum, & ante quam certioretur, valent, Dyn. cons. 18. quæstio talis est, col. 1. Bal. 1. §. in 3. not. ff. de procur. Hinc seruat* Rota quod sufficiat quod ante sententiam illud producat, vt habetur de- * cis. 7. nu. 3. de procur. in nouis. Hinc in vna* Zamoren. * coram Siluestro, 12. Decembris, 1533. fuit* resolutum 4 valere gesta per procuratorem etiam ignorantem† le esse procuratorem, teste Sarn. decis. 50. lib. 1. & in alia * *Mediolanen. 4. Feb. 1534. valere gesta, licet de procura non appareat, si tamen potest probari testibus, teste Sarnen. decis. 51. lib. 1. in manuscript. & hanc opinionem efficacibus rationibus fundatam attestatur Curtius iunior cons. 63. vbi per totum illam defendit eo magis in beneficialibus, vt late probat Curt. Iun. d. cons. 63. n. 11. Boer. decis. 348. sub nu. 7.

His tamen non obstantibus, in contrarium se ha- * bet* communis opinio omnium Doct. vt quis † non 5 possit assignare, nisi prius recipiat mandatum procuratorium, quamuis habuerit litteras, per quas aduisabatur mandatum procuratorium esse cōfectum Imo. in cap. in nostra col. 2. post medium de procur. & in l. quod in domini, ff. de testamen. Boer. decis. 348. sub num. 7. col. 6. ante med. & post med. & ita fuit dictum in Rota in vna Ouiten. Archidiaconatus de Liuero. 11. Febr. 1545. coram Put. teste eod. decis. 360. nu. 5. li. 2. vbi dicit etiam, quod Notarii Camerę, & Cancellariæ non extendunt consensum, nisi videant † manda- 6 ta in bona forma. Caput. decis. 168. lib. 2. & decis. 85. lib. quando quidem mandatum post præstitum consē- 7 sum † relinquitur in Camera, vel Cancellaria, & postea litteræ expediuntur. vt attestatur Card. S. Cruc. decis. 83. ita etiam in Gallia ante receptum mandatum non * recipiuntur renunciationes; ita cautum ex lege* Re- * gia attestatur Rebuff. d. tit. de procur. ad resign. cons. n. 26. immo de stylo* curiæ non admittitur quis vt ꝓ- * curator in omni materia, nisi prius ostenderit mandatum, vt tradit Io. de Im. relatus à Boer. d. decis. 348. * col. 6. sub n. 7. vers. & hoc est conforme communi* 8 opinioni, quæ se habet, non valere gesta procuratoris tante receptum mandatum, Imol. in d. l. qui in domi- * ni, ff. de testa. Idem in clem. 1. post glo. in ver. receptis * de procur. Bart. consil. 73. quæritur vtrū procurator, * & est* communis opinio, à qua non est recedendum in iudicando, & consulendo, vt attestatur Cur. Iuni. 1 d. cons. 63. num. 1. & quamuis ipse defendat † cōtrariū, & 1 vt supradictum est, nihilominus ab opinione communi non est recedendum, vt tradit Boer. dic. decis. 348. 2 in n. 7. vbi allegat alios Doct. tenentes hanc opinio- ex nem, † mandatum enim non præsumitur, & ideo de- 9 bet in primis ostendi, vt * est communis, & recepta, * omn. doct. sententia, vt patet ex allega. per Mascard. de proba. concl. 1004. per totam, ex quibus cessant allegata in contrarium per Rebuff. nam Bart. retorquetur in contrarium, aliæ vero doctrinæ parum faciūt, cum in contrarium sit cōmunis* opinio, vt ipse Curt. Iun. attestatur d. consil. 63. col. 1, & decisiones Rotæ allegatæ procedunt in diuersis casibus in materia dationis consensus, in qua habemus legem præscriptā, vt ostendatur mandatum, alioquin non extenditur à Notarijs Cameræ, & Cancellariæ. Debet igitur procurator recipere mandatum, & postea dare consensum * vt ex prædictis colligitur, & est* communis Doc. sen 10 tentia: namque debet esse certus, quomodo debeat renunciare, & quibus clausulis, vt seruet fines † mandati, Ias. cons. 162. col. 4. lib. 2. & cons. 86. in fin. libro 3. Card. Paris. cons. 19. num. 15. cum seq. vol. 2. sicut iu 12 dex antequam † procedat debet esse certus de sua iurisdictione, Caput. decis. 114. p. 2.

13 A quo autem debet recipere hoc mandatum? Rebuff. dicto tit. de procur. ad resig. const. num. 25. & 26. Innuit debere recipere per nūcium missum à Domino, vel per epistolam Domini, & ideo dicit, quod si receperit per extraneum non debet præstare consensum antequam sit certioratus à domino, ex not. in le. 1. per illum tex. ff. de contrah. empt. & ex his, quæ scribit Marc. in l. si quis num. 64. ff. de quæstio. Rebuff. in constitutioni. regni tit. de lit. oblat. nu. 27. & hoc ad euitandum falsum, & bene esset vt id seruarent pro- * curatores; Verum contrarium practicatur,* vt detur consensus, etsi recipiatur mandatum per manus extranei resignatarij, aut alterius habentis interesse, & su- 14 spicio falsi satis tollitur † ob sigillum Episcopi, vel cō- * munitatis in eo appositum, iuxta ea, quæ dicunt Doc. to.* communiter in cap. post cessionem de probat. cum alijs, vt dixi supra & dando consensum videtur accepisse mandatum, ut requiritur, Rot. decis. 7. de pro- 15 cu. in nouis. Ex quo infertur, quod † rati habitio non habet locum in resignatione beneficij, vt quis possit renunciare beneficium tertij, & postea effi cere, vt cō sentiret, vt ex supradictis colligitur, quandoquidem * iuxta* communem requiratur mandatum speciale, q est notandum, quia ratihabitio habet locum in his, q 16 exigunt † speciale mandatum, cap. vlt. de iur. iu. Ang. in l. nec filius, C. de reb. cred. Ballin l. si maritus; C. mand. Alex. cons. 79. lib. 5. Felin. in cap. sicut 2. cōlu. vlt. de simon. Dec. in l. semper qui non prohiber, nu. 7. de reg. Iur. & cons. 281. & ob id, si quis acceptauerit benefi- 17 cium nomine tertij, poterit ille tertius ratum habere * *communiter Doct. in cap. accedens, de præben. gl. in cap. quamuis, eod. tit. in 6. quamuis ad acceptandū re- * 18 quiratur † speciale mandatum, vt est* communis opinio, de qua per Couar. lib. 3. var. resol. ca. 16. num. 5. declara; hæc procedere quo ad præstandum consensum vt requiratur speciale mandatum per instrumentum publicum, & quod illud receperit procurator, suppli- 19 catio † autem potest porrigi etiam absque mādato, & postquam est signata, potest dari mandatum, quod da 20 tur ad consentiendum † supplicationi signatę, vel signā * dæ. & ita practicari* videmus, vt supra dixi, & postea præstatur cōsensus, iuxta regulam Cancellarię. 40.

SVMMARIVM.

1 *In mandato dato ad resignandum in Curia potest dici in fauorem N. & non aliter, nec alio modo.*
2 *Non potest fieri † mandatum ad resignandum in manibus Ordinarij cum clausula, non aliter nec alio modo.*
3 *Renunciatio coram Ordinario debet fieri libere.*
4 *Mandatum ad renunciandum in fauorem, etiam absque clausula & non aliter, & c. est simoniacum.*
5 *In manibus Ordinarij non potest fieri renunciatio in fauorem.*
6 *Procuratore renunciante omisso medio vitioso, renunciatio est valida, & mandans excusatur a simonia.*
7 *Exequutio & non destinatio attenditur.*
8 *Actus renunciationis, & non voluntas volentis cedere attenditur.*
9 *Interpretatio capienda, vel excludatur dictum.*
10 *Ordinarius pōt conferre illi, cui renuncians voluerat.*

QVAE-

QVAESTIO IX.

NOno quęro an in mandato procuratorio possit dici, Constituo N. pro curatorem ad renunciandum in fauorem talis, & non aliter, nec alio modo. Omissis his, quæ possunt dici pro vtraque parte, communis* resolutio * est, vt si mandatum fiat 1 ad renunciandum in manibus sum. Pont. possit apponi, & non aliter, nec alio modo, *ex stylo, & tolerantia antiqua, Cassad or. decisio. 2. num. 3. de sim. Nauar. in Man. ca. 23. sub nu. 107. Rebdoan. de sim. p. 3. ca. 2. num. 21. Cacial. de pens. q. 19. num. 18. & ita tota* die practicari videmus, si vero fiat 2 ad renunciandum in manibus Ordinarij, non † potest in mandato apponi clausula huiusmodi, & non aliter nec alio modo, absque vitio simoniæ, Ferret. cons. 95. num. 13. Cacial. d. tract. de pens. q. 19. num. 15. Namque libere debet fieri renunciatio coram † Ordinario 3 non solum per se, sed per ꝓcuratorem Gamb. de aut. leg. a lat. lib. 2. num. 29. & 37. li. 6. num. 125. Hinc alias in Rota, fuit propositum dubium in vna Vicentin. ꝑ * ceptoria* corā Decano die Mercurij 9. Martij. 1552. si mandatum fuit factum ad renunciandum in mani- 4 bus Ordinarij in fauorem † certæ personæ, cum clausula pure, & simpliciter an sit simoniacum, & præsumatur fraudulentum. Domini concluserunt affirmatiue teste Caput. decis. 192. par. 2. hoc idem, fuit resolutum * in* vna Firman. bene. teste Pelegr. decis. 144. libro 2. namque ibi fuit datum mandatum in fauorem N. ad renuncian. beneficium coram Vicario, aut alio facultatem habente absque clausula, non alias, nec alio modo, fuit tentum, quod talis resignatio non valeret, & quod ius remanserat penes resignantem, quia in ma- 5 nibus † Ordinarij resignari non potest in fauorem, vt * communiter* Doct. volunt, sed cadit dubium, quid si mandatum fuit datum ad renuncian. in manibus Papæ, vel Ordinarij in fauorem certæ personæ, procura- 6 tor autem renunciauit in manibus Ordinarij † libere omisso medio vitioso, & sic non renunciauit in fauorem, aut sib mandatum fuerat, an renunciatio sit valida, & ex hoc mandans excusetur a simonia omissis * quæ possunt adduci hinc inde, vera, &* communis sē tentia est affirmatiua, secundum quā consuluit Card. Paris. cons. 15. num. 13. & 14. cum seq. vsque ad nu. 19. vol. 4. & ita* fuit resolutum per Rotam in dic. Vicentin. preceptoriæ, coram Decano, die Mercurij 1552. teste Caput. decis. 192. par. 3. & ita consuluit Rebuff. cōs. 85. & late cons. 87. Et ratio est, quia destinatio ipsius resignantis sapiens simoniam, non fuit acceptata, neque exequuta per procuratorē, qui omisso medio vitioso resignauit libere: quo casu non debet attendi il- 7 la destinatio, † sed exequutio facta per ipsum procuratorem, & actus per ipsum gestus, qui careat omni vitio vt eleganter concludit Petr. de Anchar. cons. 28. ratione col. 2. & 3. vers. sed his non obstan. vbi ex pluribus auctoritatibus, & rationibus, probat attendendam esse exequutionem factam per procuratorē, illamque simpliciter esse in consideratione potius, quam man- 8 datum. actus enim resignationis, † & non voluntas volentis cedere attenditur, Dec. in cap. ex parte el 1. col. u. in 1. & 2. concl. de offic. deleg. Archid. Gem. & Præpos. in cap. ordinationes & in ca. quinque. 1. q. 3. But.

* Abb. Im. & *communiter in ca. dilecto, de præben. Eo
9 que magis, vt capiatur † interpretatio ad excludendum delictum, iux. l. merito si pro socio. Ob quam causam illa verba in fauorem certæ personæ possunt interpretari, si fiat renunciatio coram Papa, & plures rationes adducit Rebuff. d. cons. 45. quod vide. Amplia, hanc conclusionem procedere etiam si postea Ordinarius qui admisit renunciationem libere, cōtulit illi, cui resti- 10 gnans mandauerat † procuratori resignare, ita Card. Paris. concludit dict. cons. 15. num. 14. vol. 4. vers. hoc non caret suspicione, & tutius erit alteri illud beneficium conferre.

SVMMARIVM.

1 *Procurator non potest constitui ad acceptandum, & renunciandum.*
2 *Procurator non potest constitui ad renunciandū beneficium obtinendum.*
3 *Tempus confecti mandati inspicitur.*
4 *Peccat mortaliter acceptans beneficium, vt illud renunciet.*
5 *In curia de stylo datur Examinetur.*

QVAESTO X.

DEcimo, quæro, an quis possit cō stituere procuratorem ad acceptandum, & renunciandū simul vt ex illo procuratorio possit ꝓ curator acceptare tale beneficiū & illud resignare. Respōdet Rebuf. in prax. tit. de proc. ad resig. const. num. 16. & 17. quod non. Bellam de permut. bene. p. 8. q. 2. nu. 17. Ratio est, quia potest quis constituere procuratorem ad renunciandum beneficiū, 1 quod † obtinet, non autem obtinendum, Rebuf. loco cit. & in tract. nomin. q. 14. Quare procurator virtute huius mandati non poterit resignare, namque ad validitatem † mandati inspicitur tempus, quo instrumentum procuratoriū fuit cōfectum, et colligitur ex his 2 quæ scribit Menoch. de recup. poss. primo remedio n. 272. 273. 274. & nō entis nullæ sunt qualitates immo mortaliter peccat, qui acceptat beneficiū, vt illud postea renunciet, & ob id in curia de stylo, quando datur examen apponitur † clausula dato prius iuramēto, 4 quod illud non recipiat animo renunciandi.

SVMMARIVM.

1 *Notarius non potest se rogare de instrumento in personam suam.*
2 *Consanguinei, qui debent præstare consensum ex forma statuti in contractibus mulierum, non possunt consentire, si cum illis contrahunt.*

QVAESTIO XI.

NOnDECIMO. quæro, si aliquis vult constituere procuratorē. N. ad renuncian. in curia, an ipse N. possit se rogari de manda- to procuræ in personam suam 1 Vera conclusio est negatiua, † quam tenuit Rebuf. in prax. tit. de procur. ad resign. num. 6. & est doctrina Bar. in l. ex sententia, ff. de testatur Guid. Pap.

Pap.decis.126.Afflict. decis.317.atteſtatur ita*fuiſſe
* deciſum,& com.*doct.ad tollan.n.fraudes hoc rece
ptum eſt,vt Notarius non poſſit ſe rogare de manda
to procuræ in perſonam ſuam,Bart.in l.2.in princ.ff.
de ſtip.ſeru.Bal.in l.iudices,C.de fid. inſtrum. & in l.
conſul.nu.5.ff.de adopt.Fel.in ca.quoniam,num. 41.
de probꝫ ſicuti agnati,& conſanguinei,qui debent ex
2 forma ſtatuti†præſtare conſenſum in cõtractibus mu
lierum,non poſſunt illum præſtare,quando cum ipſis
contrahunt dictæ mulieres,nam tunc alij ſunt adhibẽ
* di;*communis opinio,vt per Dec.conſ.612.in fin.Ca
tell.Cott. in memor.ver.filius fam.poteſt,& ver. ſtatu
tum,Io.de Arnon.Soliloq.17.Burſ.conſ.380. nu. 20.

SVMMARIVM.

1 *Præſens in curia, an poſſit conſtituere procuratorem ad renunciandum.*
2 *Verbum Nullatenus annullat actum ipſo iure.*
3 *Vbi ſtatuum requirit præſentiam propinquorum,propinqui non poſſunt mittere procuratorem.*
4 *Statutũ puniens facientem actum perſonaliter,non includit facientem per alium.*
5 *Vbi requiritur iuramentum pro forma,quis non poteſt iurareper alium.*
6 *Quoties eſt electa induſtria perſonæ actus non poteſt per ſubſtitutum expediri.*
7 *Cardinales præſentes in curia,& reſignantes,quo modo præſtent conſenſum.*
8 *Notarij Cameræ admittunt procuratores præſentiũ, in curia.*
9 *Præſens in curia poteſt conſtituere procuratorem ad renunciandum in partibus.*

QVAESTIO XII.

VODECIMO,quæro,an præ
ſens in curia poſſit conſtituere
procuratorem ad reſignãdum,
& conſentiendum eidem reſi-
1 gnationi.Communis*eſt negati-
ua,†quam tenet Gig.in tract.
de penſ.q.11.vbi dicit hanc opi-
nionẽ eſſe veriorem, & ſeruari in
praxi in curia,ſequitur Burſ.conſ.395.num.28.vol.4.
quod probatur ex regula Cancellariæ 40.Sixti V.ibi,
Apoſtolicæ litteræ nullatenus expediantur,niſi reſignans,vel cedens ſi præſens in Romana curia fuerit, perſonaliter,alioquin per procuratorem,&c. Loquitur enim per verbum nullatenus†quod annullat actũ
2 ipſo iure,Glo.ibi ad reg. Innoc.8.gl.in clem.1. verſ.
nullatenus de ſequeſtr.poſſ.& fruct.in terminis dictæ
reg.Boer.deciſ.348. num.1.& ſic requirit,vt preſens
in curia perſonaliter præſtet conſenſum, vnde nõ po
terit cõſtituere procuratorem,Abb.in c.vlt.de iuram.
calum.gl.in clem.dudum de ſepult.Hinc vbi ſtatutum
3 requirit præſentiam propinquorum,†propinqui non
poterunt mittere procuratorem,Ang.in l. Titius, ff.
quibus mo.pign.vel hipo.Bal.in l.1.vl.col.C.qui adm.
Hinc ſtatutum puniens facientem actum perſonaliter
4 non includit facientem†per alium,Card.in cap.perpẽ
dimus de ſent.excom.Bart.in l.infantes ff.de fideicõ.
5 libert.Hinc quoties requiritur iuramentum† pro for
ma,quis non poteſt iurare per alium,Abb.Bal.Fel. in
cap.licet ex quadam,de teſtibus,Bart.in l.qui bona.§.
qui aliena.ff.dam.infect.Card.in clem..1.in 11.no.de
iur.iur.Ratio,quia ex his verbis poſitis in d.reg. Can
6 cellariæ eligitur,& conſideratꝰ induſtria perſonæ,quo
caſu actus non poteſt per ſubſtitutum†expediri,Bart.
in l.nemo eſt qui neſciat,ff.de duob.reis & in l.1.ff.de
* var. & extraord.cog.& in l.diem,vbi Dec.& alij*com
muniter,ff.de off.aſſeſſ.idque eo magis procedit in a-
ctibus præiudicialibus,ex his,quæ ſcribit Bart.in l per
hanc,C.de erogat.mil.ann.li.12.Bal.in l.1.§.ne autem
C.de Cad.toll.Io.de Anan.in c.1i cuius in fi.de ſimo.
Amplia hanc concluſionem procedere in omnib. &
quibuſcumque perſonis, etiam in maxima dignitate
conſtitutis,etiam Cardinalatus honore decoratis, ita
* de ſtylo*ſeruari videmus.namque Cardinales,quãdo
7 reſignant,†vel præſtant conſenſum per ſchedulã, quã
mittunt Notarijs,vel Notarij accedunt ad eorum pa
* latia ad recipien.conſenſum,ita ſe habet ſtylus * no-
torius,in curia,Nauar.in c.accepta opp.7.num.27.de
reſtit.ſpol.limita nou procedere in Camera.nam quã
8 do præſtatur ibi conſenſus notarij Cameræ † admit-
tũt procuratores etiam præſentium, ita Gloſator Re
gu.Cancellarię 14.Inn.VIII.poteſt tamen†prælens in
curia conſtituere procuratorem ad renunciandũ in
partibus,Collet.in c.exhibita in 10.qu.de rerum per-
mut.Bellam.in eod.tract.p.8.q.3.num.8.

SVMMARIVM.

1 *Supplicatione ſignata conſenſus præſtatur ante ſex menſes.*
2 *Mandata ad renunciandum durant multo tempore.*
3 *Voluntas cenſetur durare.*
4 *Per lapſum quadrienniį mandatum non cenſetur reuocatum.*
5 *In Francia elapſo anno non recipiuntur mandata ad renunciandum.*

QVAESTIO XIII.

DEcimo tertio,quæro, poſtquam qs
recepit mandatum ad renunciandum, per quantum tempus poſ-
1 ſit præſtare conſenſum? Reſponde,quod,ſi ſupplicatio †eſt ſignata
tunc debet præſtare cõſenſum an
te ſex menſes, ad hoc vt poſſit in-
fra dictum tempus publicare,vt requiritur ex conſti-
tutioneGreg.XIII.& late ſuo loco dixi,ſi vero ſuppli
catio non eſt ſignata,vt quia nõ fuit porrecta, admit
2 tuntur mandata †confecta etiam multo tempore an-
3 te,Gig.conſ.11.nu.6.nam ead.voluntas† cenſetur du
rare donec de reuocatione appareat,c.maiores de ba
ptiſ.l.eum qui,ff.de prob.Caſſad.deciſ.1.num. 2.de re
nunc.Dubium tamen eſt,an per lapſum quadrienniį
à die confecti inſtrumenti procuræ,cenſeatur mãda
tum reuocatum?Paul.de Caſtr.conſ.12. tota diſputa
tio iſtius proceſſus col..2.verſ.2.ratio,li.1.tenet quod
per lapſum quatuor annorum mandatum ſit extin-
ctum,mouetur,quia præſumptio eſt, quod mandans
reuocauerit ob longum interuallum,arg.l.in cõfirmã
do,ff.de confir.tot.Tamen in contrarium eſt veritas,
4 †quod etiam poſt quadriennium poſſit præſtari con-
* ſenſus quam opin.tenuit Rota*in vna Abulen. Cano
nicatus,& præbendæ,die 21.Nouembris 1543. coram
Cardinali S.Crucis,teſte Moedan.deciſ. 217.penſio-
nem habens ſub tit.de renunciand.ſeu procur.fuit.n.
concluſum,conſenſum præſtitum poſt quatuor an-
nos eſſe bonum,quia ut dixi,voluntas ſemper cenſe-
tur durare,donec de mutatione non appareat, capit.
maiores

maiores de bapt.& poſt decem annos,l.ſancimus.C.
de teſta.Non obſtat Conſilium Pau.de Caſtr.in con
trarium allegatum,quia Rota dixit hoc Conſiliũ eſſe
cõtra omnes regulas,& omnia principia iuris.Melius
tamen eſſet habere nouum mandatum . nam Notarij
Cancellariæ,quandoque faciunt difficultatem,vt tra-
dit Rebuff.in ſr.citan.num.18.In Francia autem clap
5 ſo anno non†recipiuntur procuratoria ad renuncia.
* ita fuit†iudicatum Tholoſ. & vt ſint nullæ prouiſio-
nes factæ vigore dicti mandati,teſte Pap.libro 2.ti-
tulo 8.

Et eſt opinio Reb.de veril,not.glo.7.in fin.idem
Reb.d.tit.de proc.ad reſign.nu.18.vbi etiam dicit, le
* ge regia cautum*eſſe,lata de anno 1551.die 19.April.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium reſignatum in curia per procuratorem,in curia dicitur vacare,& non in partibus.*
2 *Reſignans quo ad beneficium reſignatum dicitur mori in loco,vbi fit reſignatio.*
3 *Locus vbi actus perficitur,debet attendi.*
4 *Beneficia reſeruata vacata extra curiam,in curia dicuntur vacare.*
5 *Exiſtens in curia poteſt conſtituere ad renunciandũ in partibus.*
6 *Beneficia,quæ vacant in curia,per procuratorem nõ dicuntur vacare.*
7 *Beneficia vacantia apud Sedem dicuntur vacare in curia.*

QVAESTIO XIIII.

DEcimo quarto,quæro, vbi dicatur va-
care beneficium reſignatum in curia
per procuratorem,in loco vbi ſit mã
datum procuratorium,& ſic in parti
bus,vel in loco vbi ſit reſignatio ,& ſic in curia? Stephan.quem refert &
1 ſequitur Zab.in clem.vnica n.25, de renunc.ſcribit†
vacare beneficium in curia,vbi ſit renunciatio,nõ au
tem in partibus,vbi conſtituitur procurator,ſequitur
Boniſ.de Vitall.n.40.Archii.& alij in c. 2. de præb. in
6.Collect.in c.exhibita in 10.q.de rerum perm. Bel-
lam.in tract.de rerum permu.8.p.q.3.n.8.Ferret. cõſ.
93.Card.Pariſ.conſ.10.n.1.vol.4.Gig.conſ.5.n.5& in
Epit.de intr.nu.49.Fuſc.de viſi.li.2.c.21.poſt n.4.Ro
tadeciſ.1.de rer.perm.Reb.in prax.tit.de proc.ad re-
ſig.n.2.Roſſin.de benef.c.31.Put.deciſ.36.n. 2.lib.2.
Arch.in c.præſenti n.1.prope finem ver.& crede,Ge
* min.nu.7.de præb.li.6,&*communiter Doct.& ratio
2 eſt,quia quo ad tale beneficiũ reſignatum, † reſignãs
dicitur mori in loco,vbi renunciatur,non habita con
ſideratione,vbi beneficiatus moram trahit,ita Pariſi.
d.conſ.10.nu.2.vol.4.Accedit,quia procurator dicit
ego procuratorio nomine renuncio,vnde debet attẽ
3 di locus,vbi actus†perficitur,not.in l.inſulam.ff.preſc.
l.ver.Lucius,ff.depoſiti,l.ſi alienam,ff.de donat. Bart.
in l.cotem §.qui maximus,ff.de publ.Crau.conſ.293.
col.pen.cir.fi.verſ.infertur ex præmiſſis,ſicuti in ſimi
4 li dicimus,quod beneficia reſeruata,† licet vacent ex-
tra curiam,tamen dicuntur vacare in curia,Fran.poſt
* alios*communiter in c.2.nu.3.de præb.lib.6. Put.d.
deciſ.36.nu.1.li.2.& hęc ſeruiũt ad effectum, de quo
per Card.Pariſ.d.conſ.10.quem vide. Hinc etiam eſt,
quod exiſtens in curia poteſt conſtituere procurato
5 rem ad reſignandum in partibus,† quod alias non poſ
fet,ſi beneficium vacaret,vbi ſit mandatum,ita Bella-
me.de rer.perm.p.8.q.3.nu.8.& hanc opinionem de-
fendit Petr.Andr.Gamm.in c.licet,n.130.de rer.per-
mut.li.6.& reſpondet argumentis,ex quib.Imol.in ca.
vlt.eo.tit.tenet contrarium. Et non eſt omittendum,
quod dicta beneficia vacantia in curia per reſignatio
6 nem factam à procuratore†non dicũtur vacare apud
ſedem,ita Gig.in Epi.de intrus nu.47.& hoc tenet ex
preſſe Put.d.deciſ.36.verſ.bene verum,lib.2.†quod eſt
notandum quia è contra benef.vacantia†apud Sedem
dicuntur vacare in curia,c.1.de præb.li.6. vbi in prin.
dicit apud Sedem,& in fine dicit in Romana curia,c.
præſentia,eod.tit.& li.Lap.alleg.96.in princ.& ita fuit
* *reſolutum in vna Gerunden.beneficij coram D.Io.
Paulo 18.Octobr.1543.teſte Put.d.deciſ.36.li.2.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio facta per procuratorem trahitur ad diem confecti mandati,vt tũc cenſeat amiſſum beneficiũ.*
2 *Conſtituto procuratore ad adeundam hæreditatem, cenſetur adita hæreditas.*
3 *Verba l.Paulus ff.de acq.hæred.quomodo legantur.*
4 *Renunciatio facta in curia per procuratorem quãdo noceat renũciationi factæ per principalẽ in partib.*
5 *Exceptio ſpontaneæ renunciationis non admittitur poſt ſpolium.*
6 *Et ſi ante fuit datus procurator,an admittatur huiuſmodi exceptio.*

QVAESTIO XV.

DEcimo quinto,quæro, an renun-
ciatio facta per procuratorem
trahatur ad diem confecti man-
dati,ita,vt videatur amiſſum be-
neficium, quo ad proprietatem
1 & poſſeſſionem, tempore, quo
ſuit confectum mandatum? Do-
** cto.magis** communiter tenent affirmatiuam † opi.
2 inter quos Abb.in c.ſollicite,nu.11. de reſt. ſpol. Lap.
alleg.24.in princ.Ferrettus conſ.93.n.2.Bal.in c.audi-
ta,de reſt.ſpol.Menoch.in tract.recup.poſſ.rem.1.nu.
274.Fel.in c.ex parte,n.15.de reſcr.Ratio, quia eo ip-
ſo quod eſt conſtitutus procurator, quo ad dominũ
ipſum res dicitur deperdita, & cenſetur habere rẽ ꝙ
derelicta,licet habita conſideratione ad procuratorẽ
non ſit cum effectu facta renunciatio , neque habita
conſideratione ad ſuperiorem,ergo ſequuta renun-
ciatione facta per procuratorem,& admiſſa per ſupe-
riorem,renunciatio trahitur ad tempus confecti mã
dati,cum hoc dependeat ex nuda voluntate,argum.l.
Paulus.ff.de acq.hæred.vbi dicitur quod ex eo quod
hæreditatis aditio conſiſtit,in ſola voluntate , eo ipſo
2 †quod conſtituitur procurator ex ipſa inquam animi
declaratione cenſetur hæreditas adita, ſic eo ipſo ꝙ
quis conſtituit procuratorem ad renunciand.quo ad
ſe videtur ſſabere proprietatem,& poſſeſſionem ,ꝙ de
relicta,ita Abb.d.num.11.Menoch.d.nume.274.vbi
3 275.dicit†in d.l.Paulus legendum procuratorem Dua
ren.li.2.diſput.anniuer.cap.27.Cuiac.lib.1.obſer.iur.
4 capitul.trigeſimoquarto.Ex quo primo infertur,† ꝙ,
ſi quis conſtituit procuratorem ad renunciandum in
Ro.cur.de menſe Aug.& poſtea de menſe Septemb.
renunciet coram ordinario,& de menſe Octobr.fiat
reſignatio per procuratorem,hæc quamuis poſterior
teneat,cum renunciatio trahatur ad diem quo fuit
confe-

confectum,& ita respondit Ferret.d.cons.93.num. 1.
* versic.nec obstat,& alij sequuntur*communiter,si in
terim non fuit reuocatum mandatum,nam tunc se-
cus ex nis,quæ dicentur infra suo loco.
Secundo infertur conclusionem illam,quod excep
tio spontanæ renunciationis non admittatur post spo
lium,cap.sollicite vbi omnes*de restitut.spol. habere
locum quando resignatio habuit omnino principiū,
& finem post spolium,secus autem si habuit princi-
pium ante spoliationem,nam tunc admittitur ,exem
plum si fuit datus procurator ante spoliū,nam quā
uis fiat renunciatio post,nihil ominus huiusmodi ex
ceptio admittitur Lap.alleg.24.Abb.d. cap. sollicite,
num.11.Ferrett.dicto cons.93.num.3.Roderic. Sua-
rez,alleg.23.num.18.Rebuff.in prax.in titu.de vi in
resignat.n.6.cōmunis*opinio,vt patet ex adductis per
Menoch.d.1.reum de recup.poss,n.272.Petr.deGra.
in cap.cum ad sedem , de restit. spol. & alios cumulat
more suo Mascard.de probat.concl.1272.num.8. &
hæc conclusio probatur,in d.cap.sollicite,ibi quia nō
est verisimile quod spōte,&c. nam hoc cessat,vt patet
ex adductis,& comprobat Ferrett.quæ dicto cōs.93.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio per procuratorem est etusdem potentiæ.*
2 *Renunciatio per procuratorem abdicat ius.*
3 *Quod facit procurator videtur facere dominus.*
4 *Paria sunt facere per se,& per alium.*
5 *Renunciatio pe nuntium,& procuratorem parifica-
tur.*
6 *Nuntius dicitur procurator.*
7 *Potest constitui procurator ad resignandum cum si-
gnata est supplicatio.*
8 *Resignatio sumit spiritum a consensu.*
9 *Consensus in contractu mulieris,& minoris, quando.*
11 *Procurator constituitur,a Resignatario.*
12 *Resignatarius potest constituere procuratorem ad cō
sentiendum pensioni super beneficio quod ad huc
non habet sed sperat.*
13 *Seruitus potest imponi etiam futuro ædificio.*
14 *Sufficit vt tempore quo actus perficitur res sit sua.*
15 *Sufficit vt tempore quo actus perficitur exercet actū
vt tunc dominus dicatur facere.*
16 *Habito respectu ad futurum potest aliqua res appella
ri propria.*
17 *Procurator habens generale mandatum videtur ha-
bere etiam ad lites futuras.*
18 *Mandata a resignatario quomodo fiant.*
19 *Procurator ad consentiendum pensioni super benefi-
cio resignando,potest consentire conditionaliter in
euentum quod fiat cessio.*
20 *Procurator ad consentiendum pensioni non potest cō
sentire translationi pensionis.*
21 *Translatio pensionis difficilis reputatur.*
22 *Procurator ad consentiendum regressui & accessui cū
clausula in præmissis,&c.an possit consentire trans
lationi pensionis.*

QVAESTIO XVI.

DECIMO sexto Quæro an Resignatio,q̄
fit in Curia,vel extra per procuratorem
sit eiusdem potentiæ,sicut resignatio',q̄
* fit per principalem, communis * opinio,
1 ab omnibus firmata,& receptaest affirmatiua esse e-
iusdem potentiæ , & producere eundem effectum,
2 cum hæc etiam abdicet ius,& faciat †amittere possē-
sionem,& proprietatem Cassa.decis.1.n.1.de renunc.
Doct.omnes,in clem.1.per illū textum,de renunciat.
& in c.ep in dubijs c.sup hoc,& c.admonet e.Nā qđ
3 facit procurator videtur, †facere dominus Card.Pari.
cons.p7.num.26.& cons.43.col.4.vol.1& paria sunt
4 facere per se†vel per alium mandato precedente idem
Paris.in leg.1.§.nunciatio,nu°56.ff.de op.nunc.Curt.
Iu.in leg.2.§.si procurator,nu.4.ff.quod quisque iur.
Alex.in l.1.num.23.ff.de verb.oblig,& in simili nulla
5 est differentia inter, †renunciationem factam per Nū
tium,& factam per procuratorem Card.in dicta Cle-
6 mentina vnica in fine de renunc.nam Nuntius † dici-
tur procurator Glos.communiter*recepta in l.mul-
tum inter est C.si quis alter,vel sib.Bal. in margarita
in verbo procurator,le.pater ff.de manumiss.vind.cū
aliis vt per Rebuff.de nominati.q.14.num. 173. cum
seq.quod quomodo ,pcedat in Curia infra dicemus.
Ex hoc conclusio procedit etiam si procurator su
erit constitutus ad resignandum , & supplicatio tunc
7 temporis erat signata,nam valet resignatio,†facta per
* ipsum vt fuit resolutum,*in Rota in vna Cartag nen.
de an1561.teste Card.Paleotto decis.155.alias 233.
in recoll.manuscr.sequitur Bursat.cons.395.sub. nu.
8 5.vol.4.& est ratio quia resignatio sumit †spiritū,& ro
bur a consensu Sarn.de infirm.resign.quæst.31.col.2.
Put.decisione 506.lib.1.ideo sufficit quod illo tempo
re adsit legitimum mandatum in persona procurato
ris,Ita consensu propinquorum,in contractu mulie
9 ris,& curatoris†in contractu minoris sufficit quod in
tercueniat,tempore celebrati contractus iuxta tradi-
ta per Curtiū Iun.cons.50.lib.1.Barbat. cons.70.lib.
4.Card.cons.100.vol.1.Barbat.cons.70.lib.4.Caual-
can.de Tutor.n.131.& 322.Stefan.Lambert.in tract.
de stat.prohi.muli.contraher.sine cert.sollemn.glo.7.
verbo consensus.
Solet autem,ad tollenda dubia poni clausula in mā
10 dato,†ad resignan.iuxta formam supplicationis signa
tæ vel signandæ,quæ maxime operatur vt alias fuit di
ctum in Rot. in vna Burgen.Canonicatus 18.Aprilis
1586.coram R.P.D.Gypsio.nam verba huiusmodi
ostendunt supplicationem signatam fuisse mandato ,
ipsius,& per consequens videtur dare facultatem, †p
curatori omni casu,& ratificare gesta pcedentia iux-
ta not.per Roman.Imol.& Alex.in l. sciendum ff. de
verbor.oblig.Gabrill.lib.com.opinio de Min.concl.
7.Cels.Hug.cons.108.& alij omnes potest ergo con-
stitui procurator ad resignandum cum quis hēt intē-
tionē resignandi,& ei dari ptās id faciēdi,pōt ēt cōsti
tui post porrectā supplicationē resignationis vt eōi-
ter*videmus:heritota die, cū hmōi supplicatiōes nō
abdicēt ius,& iō a quocūq; possunt porrigi,cōsensus
autē qui abdicat omne ius à principali duntaxat. vel
a legitimo eius procuratore præstatur potest quoque
constitui procurator post signatam supplicationem
vt fuit resolutū in Rota,teste Illustrissimo, & Reue
rendissimo Card.Paleotto decisione manuscrip.427.
* sequitur Bursat.cons.395.sub nu.5.vol.4.& commu-
niter est receptum in*praxi.quia datur mandatum ad
consentiendum expeditioni litterarum,sine quo con
sensu non expediuntur per,RR.PP.DD.Abbreuiato
res,& etiam potest constitui post datatam supplicatio
nem,Bursat.dicto.cons.395.sub num.5.& ideo si sup
plicatio fuit datata de mense Septembris,mandatum
fuit datum de mense Octobris,& consensus fuit præ
stitus de mense Nouembris,per procuratorem, resi-
gnatio est bona,& valida vt fuit resolutum in dicta

Cartaginen.

Chartaginen.de ann.1561.& regulare est ac omnib.
no-um,vt non attendatur hoc casu tempus datæ, sed
consensus,præsti,quo tempore constat de validitate
mandati,& potestate procuratoris,æui consensit ,cu
ius consensus vigore fuerunt expeditæ litteræ.
11 Et etiam procedit,†si procurator fuit constitutus
à Resignatario, vt communiter solet fieri ad consen
tiendum reseruationi pensionis vel fructuum Put.de
cis.524.li.2.Caputaq.decis.187.li.2.Card.Paleott.de-
cis.204.alias 317.Cardinalis S.Cru.decisione 118.Cre
12 scent.decis.105.li.1.& sic quis potest constituere,†p
curatorem ad consentiendum pensioni,super benefi
cio quod nondum habet,sed sperat Card. Paris.con-
sil.43.vol.4.Rebūff.in prax.titu.de procu.ad resign.
num.29.quia potest imponi seruitus Futuro ædifi-
13 cio,†si seruitus,§.futuro ff.de seruit.vrban.præd.leg.
labeo ff.de seru.rust.præd.Rebuff.in prax.tit. de pror.
ad resignan.sub nu. 29. sufficit ergo vt tempore quo
14 procurator†debet consentire beneficium esset effe-
ctum suum,argum.l.rem alienam ff.de pignorat. act.
leg.si quis alienam ff.de actionē, empt. & regulare est
vt attendatur tempus quo procurator exercet actū,
15 nam tunc dicitur*dominus facere Glos. in clem. 1.
verbo collatio vt lit.pend.vbi Card.Zabar. Bonifa.de
* Vitall.& communiter,alij & plures citat Parisiē. vbi
supra quod procedit etiam si resignatarius appellauit
illud beneficium suum,nam habito respectu ad futu-
16 rum potuit,†id facere arg.l.fundus qui locatus ff.de
fund.instr,Abb.Bald.& Ang.in.l. item ad litem ff.de
procu.Rot.decis.1.de procu,in nou. Hinc procura-
17 tor habens mandatum generale videtur habere etiā
* ad lites futuras,vt fuit resolutum in vna* Placent.pa-
rochialis coram Card.S.Crucis die 2.Maij,1554.re-
* ste.Caputaq.decis.393.lib.2.communis*opinio teste
18 Prospe.decis.91.manusc.Ita enim mandat,† quate-
nus beneficium sibi conferatur,vel resignetur, & ita
* docet communis praxis*vt per Prosper. dicta decis.
& alia colliguntur ex dicto consilio Paris.43.vol.4.
vbi in facti contingentia respondit mandatum conse
ctum 14.Octobris ad consentiendum pensioni super
beneficio quod appellauit suum esse validum, quam-
uis 15.Decembris ex admissione resignationis fuerit
19 effectum suum;Sed dubium est,†An Procurator con
stitutus ad consentiendum pensioni in cuētum quod
N.cedat,possit consentire pensioni conditionaliter
* dummodo N.cedat? communis*opinio est affirmati
ua,& tradit Crescent.dec.105.li.1.in recollect.manu
20 scr.& iste non potest consentire, †translationi pensio
nis vt fuit resolutum in vna Compostellan.28. Ianua.
1549.teste Put.d.dec.524.lib.2.Bursat.cal.395.num.
21 h.cum seq.vol.4.quia huiusmodi facultas transferen
di est insolita,& regulariter non solet concedi.
22 Et mandatum ad consentiendum regressui, & ac
cessui stante clausula generali in fine posita in præ-
missis,& circa præmissa est efficax vt procurator pos-
sit consentire translationi pensionis Caputaq. decis.
187.lib.2.vbi dicit ita fuisse resolutum coram Vesta-
* no in *una Tolet. pensionis,22. Iunij 1552.

SVMMARIVM.

1 *Procurator potest constituti ad resignan.simpliciter,
& sub aliqua conditione.*
2 *Coram Papa quotidie fiunt renunciationes in fauorē.*
3 *Fines mandati sunt custodiendi.*
4 *Procurator resignat nulliter si excedit fines mādati.*
5 *Mandatum stricte intelligitur.*
6 *Mandatum odiosum.*
7 *Mandatum stricte interpetratur.*
8 *Noua persona in mandato non subintelligitur.*
9 *Mandatum ad vnum non trahitur ad aliud.*
10 *Procurator ad exigendum non nouat.*
11 *Procurator ad inchoationem non perficit.*
12 *Procurator ad solutionem non potest quietare.*
13 *Procurator ad mutuum non confitetur.*
14 *Procurator ad emendum pro X.non potest expendere
viginti.*
15 *Mandatum de prouidendo stricte vt sonat intelligen-
dum,*
16 *Procurator debet resignare in fauorem personæ nomi
nate in mandato.*
17 *Procurator resignans in fauorem alterius,nulliter re
signat.*
18 *Procurator aliquando constituitur ad resignandum
reseruatis fructibus.*
19 *Cum fructus non reseruantur resignatio nulla.*
20 *Procurator constitutus ad resignan.reseruatis fructi-
bus,an possit resignare reseruata medietate.*
21 *Conditio domini potest fieri melior.*
22 *Procurator debet facere diligentiam.*
23 *Clausula bene visum posita in mandato , quid impor-
tet.*
24 *Facultas donandi quando veniat.*
25 *Conditiones omnes contentæ mandato sunt adimple
dæ.*
26 *Non adimpletis conditionibus ius non abdicatur a re
signante.*
27 *Capitula posita in mandato censentur correspectiua.*
28 *Clausula nec alias importat conditionem.*
29 *Faciens mentionem de scriptura præsumitur illam le-
gisse.*
30 *Clausula bene visum dat liberam potestatem.*
31 *Procurator cum libera idem potest quod specialis.*
32 *Procurator quando possit resignare absque clausula,
transferendi pensionem.*
33 *Procurator non dicitur excedere fines mandati cum
facit contigua.*
34 *Procuratoris resignatio nulla cum non reseruat inte-
gros fructus.*
35 *Resignatio facta à procuratore excedente fines man-
dati nulla.*
36 *Nullitas ex defectu consensus ipso iure.*
37 *Pensio distat à reseruatione fructuum.*
38 *Pensio de manu beneficiary.*
39 *Mandatum strictissimi iuris.*
40 *Procurator ad pensionem reseruandam , non potest
fructus reseruare.*
41 *Procurator constitutus ad resignandum modo , bene
viso non potest consentire translationi pensionis.*
42 *Alternatiua vt vna sit vera.*
43 *Procurator cum libera quid possit facere.*
44 *Arbitrium boni viri quando censeatur datum.*
45 *verbum expedire mandantis vtilitatem importat.*
46 *Clausula modo bene viso respicit expeditionem.*
47 *Procurator aliquando constituitur ad resignā.benefi-
cium reseruata pensione.*
48 *Procurator resignans non reseruata pensione nulliter
resignat.*
49 *Reseruatio pensionis non facta ex causa laboris, vt e-
rat in mandato nulla.*
50 *Clausula causa laboris importat rationem finalem.*
51 *Resignans potest agere spolio cum non est reseruata pē
sio exempta.*
52 *Signatura Papæ habet conditionem.*

53 Resi-

53 *Resignatio nulla cum pensio non est reseruata, cum clausula etiam non expeditis litteris vt dicebatur in mandato.*
55 *Obligatio in forma Cameræ non transit ad successorem.*
56 *Mandatum & non stylus attenditur.*
57 *Resignatio nulla non reseruata pensione super omnib. fructibus.*
58 *Constituens procuratorem ad cassandum pẽsionem reseruata alia, illa non reseruata cassatio nulla.*
59 *Procurator non potest reseruare fructus cum mandatum loquitur de pensione.*
60 *Mandati executio cassat cum non referatur ad relatũ.*
61 *Procurator quando possit consentire pensioni cum pœna priuationis ob non solutionem.*
62 *Procurator per quam clausulam habeat liberam.*
63 *Ratificatio omnia reponit in pristinum.*
64 *Minor factus maior potest ratificare contractum.*
65 *Actus gestus per alium tenet si ille ratificet.*
66 *Principalis non potest ratificare renunciationem nullam procuratoris.*
67 *In resignatione requiritur consensus expressus.*
68 *Consensus quando sit formali.*
69 *Resignatio nulla non adimpletis conditionib.*
71 *Retractio quando habeat locum.*
72 *Ratificatio collationis nullæ non valet.*
73 *Consensus propinquorum qui debet interuenire, in cõtractu mulieris quando.*
74 *Ratificatio non operatur cum non concurrit æquitas.*
75 *Solemnitas eadem requiritur in ratificatione.*
76 *In permutatione quando prouiso superioris non sit necessaria.*
77 *Simplex ratificatio refertur ad factum.*
78 *Procurator aliquando constituitur ad resignandum modo, & forma bene visis.*
79 *Clausula resignandi modo, & forma bene visis quid importet. & nu. seq.*
81 *Procurator specialis, & cum libera equiparantur.*
82 *Procurator an possit reseruare pensionem pro tertio.*
84 *Forma data seruanda.*
85 *Mandatum non trahitur de una persona ad aliam.*
86 *In mandato veniunt quæ sunt de natura actus.*
87 *Pensio pro tertio insolita.*
88 *Pensio est quædam donatio.*
90 *Mandatum intelligitur de persona expressa.*
91 *Quando noua persona subintelligatur.*
93 *Potestas restringitur ad causam præcedentem.*
94 *Verba generalia restringuntur ad suas causas.*
95 *Verba restringuntur ad respectum quo fuerunt prolata.*
96 *Verba quæ important arbitrium boni viri.*
97 *Verba bene viso non important onus beneficij.*
98 *Procurator ex quibus verbis possit consentire translationi pensionis.*
99 *Facultas transferendi reputatur difficilis.*
100 *Insolita non veniunt in generalitate.*
101 *Procurator aliquando constituitur ad resignã. beneficium ad fauorem personæ nominandæ.*
103 *Procurator ad resignan. in fauorem personæ nominandæ non potest se ipsum nominare.*
104 *Data facultate eligendi quis non potest se ipsum eligere.*
105 *Orator quando quis possit à se ipso eligi.*
106 *Data facultate vendendi pignus, non potest creditor emere.*
107 *Habens distribuere pecunias, non põt pro se retinere.*
108 *Votum electi computatur in numero.*
109 *Differentia inter eligentem, & electum.*
110 *Differentia inter baptizatum, & baptizantem.*
113 *Impetrans, & subditus differunt.*
12 *Patronus non potest se ipsum præsentare.*
113 *Procurator non potest præsentare constituentem.*
114 *Ambitio prohibetur.*
115 *Actus contra formam nullus.*
116 *Concessio ex defectu mandari nulla.*
117 *Prima charitas a se ipso.*
118 *Charitas prima plus amat se in vngue pedis.*
119 *Ambitio facit cessare charitatem.*
120 *Executor ad distribuendum, potest sibi dare si est pauper.*
121 *Abbatissa electa ad distribuendum inter pauperes potest eligere monasterium suum.*
122 *Patroni possunt præsentare filios ad Ius patronatus.*
123 *Episcopus potest conferre beneficia consanguineis.*
124 *Episcopus potest insendare consanguineis.*
125 *Procurator quandoque constituitur ad resignandum cum reseruatione regressus.*
126 *Resignatio nulla non reseruata regressus.*
127 *Quid si papa non concedit regressus.*
128 *An procurator debeat facere aliquam diligentiam.*
129 *Procurator quandoque constituitur ad resignand um reseruata pensione & regressu.*
130 *Resignatio facta absque reseruatione regressus vt erat in mandato an sit nulla.*
131 *In regressu non requiritur consensus partis.*
132 *Procurator quandoque constituitur ad resignan. simpliciter, & pro quacumque recompensa.*
134 *Resignatio semper nulla non seruata forma mandati.*
135 *Concessio gratiæ habet tacitam conditionem si mandatum seruetur.*
136 *Procurator ad renunciandum coram Papa non potest renunciare coram ordinario.*
137 *Idem e contra.*
138 *In mandatis apponitur clausula ad renunciandum coram Papa, &c.*
139 *Procurator non potest renunciare reseruata pensione, & ita e contra.*
140 *Procurator ad cassandam pensionem alia reseruata, cassatio est nulla non sequuta reseruatione.*
141 *An procurator constitutus ad renunciandum reseruata pensione, cum facultate transferendi, si præstitit consensum absque dicta facultate, cum Datarius cassauerit illam à supplicatione, nulliter egerit.*
142 *Clausula transferendi pensionem regulariter non conceditur.*
143 *Impossibile non videtur mandatum.*
144 *Diligentia frustratoria non requiritur.*
145 *Fieri non debet, quod factum non releuat.*
146 *Renunciatio facta non seruata forma mandati valet cum fit melior conditio domini.*
147 *Procurator ad resignandum libere potest reseruare respẽ sionem, &c.*
148 *Mandati vilitas potius quam forma attendenda.*
149 *Consensus datus à procuratore constituto ad renunciandum libere, cum reseruatione pensionis, non potest deseruire pro gratia pura.*
150 *Procurator habens duo mandata, si se restringat ad insufficiens, non potest actus sustineri ex sufficienti.*

QVAE-

QVAESTIO XVII.

DEcimo septimo, quæro, an possit constitui procurator ad resignãdum beneficium aliquo modo, & forma expressis? & an illã conditionem debeat procurator seruare? Communis* est opinio, pose constituit† procuratorem ad renunciandum simpliciter beneficium coram Papa, vel Ordinario, & sub aliqua conditione coram summo Pontifice, vt colligitur ex his quæ scribunt Card. Paris. cons. 134. num. 35. vol. 4. Burs at. cons. 395. sub nu. 12. vol. etiam 4. & fuit pluries resolutum* in Rot. nam quotidie fieri coram Papa renunciationes† sub conditione tradit Redoan. de Simon. c. 25. num. 7. part. 1. &
* stylus* vulgaris docet.

3 Et tunc fines mandati† sunt diligenter custodiendi alioquin procurator illos excedens nulliter resignat, l. diligenter, ff. mandat. c. cum dilecti in fi. de rescrip. c. cum olim, de off. deleg. Alex. cons. 21. num. 4. lib. 6. Neuizzan. cons. 70. num. 7. Soc. Iun. cons. 22. num. 14. &
* 15. lib. 3. Mazzol. cons. 98. in princ. communis* regu-
4 la teste Dec. cons. 77. in principio † in terminis Seraphin. decis. 275. fuit per dominos, &* fuit resolutum in vna Zamoren. parochialis, coram Gipsio 28. Maij. 1586. ex defectu consensus. Hoc enim mandatum ad
5 resignandum non solum † stricte, sed strictissime est interpretandum, Paris. d. cons. 143. num. 35. vol. 4. Burs at. d. cons. 395. num. 11. cum seq. quia mandatum ad
6 resignandum est odiosum, Rebuff. in prax. tit. de procur. ad resign. const. num. 12. & regulare est, vt omne
7 † mandatum stricte interpretetur, Rom. cons. 330. & ideo nũquam noua persona subintelligitur, l. si ita stipulatus, §. Chrysogonus, ff. de verb. oblig. Lap. in c. susceptum in princ. de reser. in 6. Mil. in verb. procura-
9 tor. Hinc mandatum ad vnum† non trahitur ad aliud, Corn. cons. 193. viso, col. 3. lib. 4. Card. Paris. cons. 47.
10 num. 87. cum seq. vol. 1. Ideo † procurator ad exigendum, obligationem non nouat, Abb. in c. si cautio de fid. instrum. Dec. cons. 146. num. 14. & cons. 543. nu-
11 12. & datus ad actus inchoationem, †& præparationẽ non censetur habere potestatem ad illius perfectionem, & explicationem, Rom. cons. 461. nu. 2. 3. & con
12 stitutus ad solutionem † faciendam non facit quietationem, Rom. cons. 352. num. 3. & datus ad exigendũ confessionem de recepto non emittit, Grat. cons. 12.
13 num. 72. & cons. 14. num. 19. lib. 1. & constitutus † ad mutuum recipiendum non confitetur simpliciter recepisse, Fed. de Sen. cons. 51. Dec. cons. 146. num. 14. Menoch. cons. 39. num. 33. lib. 1. Gerard. Mazz. cons.
* 16. num. 65. & 66.* communis teste Soc. Iun. cons. 57
14 num. 4. lib. 2. & datus ad emendum pro decem, si † viginti expendat, decem duntaxat recuperabit, Mádos. de annal. q. 68. num. 7. cum seq. Cremen. sing. 72. ficuti mandatum datum de prouidendo† de beneficio tã
15 ti valoris non trahitur ad beneficium minoris, vel maioris valoris, Dec. in c. constitutus, num. 3. de rescrip. Menoch. cons. 73. num. 14. lib. 1.

Quandoq; procurator constituitur ad resignandũ
16 in fauorem N. Quo casu† procurator debet renũciare in fauorem illius, vt fines mandati custodiat, c. cũ dilecti, in fi. de rescr. l. diligenter, ff. mand.

Ex quo infertur, quod, si procurator renunciat in
* 17 fauorem alterius, †nulla est renunciatio, vt fuit* decisum in Rot. in vna Maguntin. teste Ptolom. decisio. 102. Maguntin. Moedan. decis. 326. & decis. 341. Bur-

* sat. cons. 411. num. 4. cum seq. vol. 4. & * communiter est receptum, & ratio est, quia est contra formam mãdati, Alex. cons. 21. num. 4. lib. 6. Soc. iun. cons. 22. nu. 14. & 15. lib. 3.
18 Aliquando† constituitur procurator ad resignandum beneficiũ reseruatis fructibus, vt in casibus. Crescent. decis. 37. Caputaq. decis. 82. lib. 3.

Quo casu, si fructus nõ reseruantur, resignatio est
* 19 nulla ex defectu† consensus, vt fuit* resolutum in vna Zamoren. parochialis, coram R.P. D. Gypsio die 28. Maij 1586.

Sed dubium est, quid si Papa non concedit reseruationem omnium fructuum; vt hodie fit regulariter,
20 an si dictus procurator† renunciauit reseruata medietate, resignatio valeat? cum hic casus fuisset propositus in Rota in vna Mantuana Canonicatus, & præbẽdæ, aliqui dicebant renunciationem nullam, cum nõ fit seruata forma mandati, d. l. diligenter, ff. manda. cũ alijs, vt per Burs at. cons. 395. num. 13. cum seq. vol. 4.
* in contrariam tamen partem inclinabat* Rot. teste Crescent. decis. 37. lib. 1. licet postea ex alio capite cõtrarium fuerit firmatum, & hæc sententia est vera', quia ex quo Papa non concedebat reseruationes fructuum, poterat procurator resignare simpliciter, ergo eo magis reseruata medietate fructuum, quia con
21 ditio† domini fit melior, l. si quis mihi bona. §. sed si mandauit, & ibi Doctores, ff. de acq. hæred. l. vlt. §. vlt. cum ibi not. ff. mand. Aragon. decis. 41. in manuscr. ex quo cessat fundamentum in contrarium adductum', quod eo magis procedit, si adsit clausula in mandato pro vt bene visum fuerit.

Et hæc conclusio procedit, si procurator facit diligentiam, vt haberet reseruationem fructuum, iuxta formam mandati, nam facta huiusmodi diligentia, de qua constare debet, si id obtinere non potuit, tunc si resignauit reseruata medietate fructuum, aut aliqua
22 pensione, valida est resignatio, si vero nullam diligentiam† fecit, tunc resignatio nulla ex defectu potestatis procuratoris, Girard. Mazz. cons. 98. in princ. Socin. iun. cons. 11. num. 14. & 15. lib. 3. & ita fuit* resolutum in dic. Zamoren. parochialis coram R.P.D. Gypsio 28. Maij. 1586. vbi quidam constituit procuratorem ad resignandum reseruatis fructibus omnibus saluis quinquaginta, & alias, prout bene visum fuerit procuratori qui renunciauit reseruata pensione 150 duc. fuit resolutum resignationem nullam, quia excesit fines mandati: nam non constabat de diligentia facta pro reseruatione fructuum obtinenda. Et fuit no
23 tabiliter dictum, illam† clausulam, pro vt bene visum fuerit, referri ad expeditionem, & sic sub ea non in-
24 cludi facultatem† donandi, & illa clausula refertur ad arbitrium boni viri.

Et si mandatum fuerit datum ad renunciandum reseruatis fructibus, denominatione, voce, stallo, ac similia, & non aliter, nec alio modo, si procurator resignat reseruatis tantum fructibus, est nulla resigna
25 tio, quia omnes† conditiones in mandato contentæ
* sunt adimplendæ, ita fuit* resolutum decimono Dec. 1552. in vna Cauen. scholastiæ, coram D. Augustino & die decimoquinto Aprilis 1554. in eadem causa coram Oradino, teste Caputaq. decis. octuagesimase cunda, part. tertia, quia sunt conditiones correspecti
26 uę, & illis non adimpletis non videtur abdicatum† ius a resignante, Rot. decis. septima, de renunc. in antiq. Cassad. decis. tertia Card. Paris. consilio quinto, numero septimo, vol. 4. Bertrand. cons. 133. num. 24. lib. 2. & omnia capitula cẽsentur† correspectiua, vt vno nõ

seruato actus corruat Bal.in c.cum adeo.n.3. de resc. Soc,in l.si qui ducenta,§.vtrum,nu 3.de reb.dub. Cagnol.in l.si quis maior,num.196.C.de transact.clausula non alias nec alio modo importat cõditionem, Curt.Sen.cons.8.nu.7.Ias.cons.162.num.5.lib.2.& cõsi.86.num.16.lib.3.faciunt quæ scribunt Soci. consil. 99.lib.3 Marsil.sing.265.fines Dec.in l.transactionis. num.1.C.de transact.Manuel.Suarez.li.recept. sentẽ. verbo procurator.

Sed occurrit quærere de pulchro dubio in Rota proposito in vna Zamoren.parochialis die Mercurij 28.Maij 1586.per R.P.D.Gypsium. Quidam Antonius constituit procuratores ad resignandum parochialem reseruatis sibi omnibus fructibus loco annuæ pensionis propria auctoritate percipien. remanentib. pro congrua sustentatione resignatarij quinquaginta & alias iuxta formam supplicationis desuper signatæ, vel signandæ,& prout S.D. N.placuerit & suis procuratoribus,& cuilibet eorum bene visum fuerit expedire,procurator autem resignationi consensit reseruata dumtaxat pensione ducatorum 250.quamuis fructus parochialis certi singulis annis ad summam ducatorum 700.ascenderent.Dubitatum fuit, an huiusmodi resignatio esset valida,vel nulla, ob defectum consensus?

Et validam esse primo probatur ex clausula illa generali posita in mandato,& alias iuxta formam supplicationis,&c.ex quibus verbis videtur habuisse notitiã comprehensorum in supplicatione, & omnia contenta comprobasse,cum†mentionem faciens de scriptura illam legisse,& contentorum notitiam habuisse præsumatur,Bart.in l.qui Romæ §.duo fratres, ff. de ver. oblig.Card.Paris.cons.72.num.21.vol.2.Rolan.cons. 36.num.2.lib.2.Bero.cons.139.num.16.lib.2.Cravet. cons.245.num.1.

Secundo comprobatur fortius ex clausula posita in mandato,pro vt bene visum fuerit expedire, &c.ex quibus verbis libera†potestas videtur data,Io.And.in c.2.de iur.cal.lib.6.Bal.in tit.de pac.const.§. nomina. in fin.& tamen†procurator cum libera idem potest,q procurator specialis,Dec.consil.493.numer.2. Curt. Iun.cons.178.num.20.Afflict.decis.305.num.5. Ber. cons.24.num.9.& 25.lib.3.Franc.de March. decisio. Delphin.905.nume.2.p.2.& communiter * Doctores.

Tertio comprobatur, quia habens mandatum ad resignandum reseruata pensione†cum facultate transferendi potest resignare reseruata pensione absque dicta clausula,Caputaq.decis.89.par.3.ita & in casu nostro:namque procurator non dicitur fines † mandati excedere quoties facit contigua,& vicina mandato, Glos.1.in capit.licet ergo.8.q.1.Ber.cons.74. num.2. lib.1.Ferret.cons.208.nu.22.Rimina.iun.cons.26.nu. 17.li.1.Menoch.cons.37.num.65.lib.1.

His tamen non obstantibus contrariam opinionẽ credo veriorem, †huiusmodi resignationem esse nullã, secundum quam fuit*resolutum per Rot.in d.Zamoren.Parochialis 28.Maij 1586.proponente R. P. D. Gypsio.

Idque primo suadetur ex eo,quia nulla est resignatio,quoties facta fuit à procuratore excedente fines mandati,Paleott.decis.492.Franciscus, & decis. 442. & 249.& communiter doctores,vt dixi supra late. ex traditis in c.cum dilectus,de resc.l.diligenter,ff.mandа.& est*communis regula,Dec.cons.77.num.1.Ale. cons.21.num.4.lib.6.Neuizan.cons.70.num.7.Socin. Iun.cons.22.num.14.& 25.lib.3.

Et hæc nullitas †ipso iure venit.Card.Paris.consilio 47.num.42.& 50.vol.1.sed hic non fuerunt seruati fines mandati,siquidem †a pensione plurimũ distat fructuum reseruatio,vt colligitur ex traditis per Gig. de pens.q.8.Card.Paris.cons.143.num.35.volu. 4.pensio enim percipitur ex manibus †beneficiati,fructuum reseruatio auctoritate propria, vnde inuerisimile videt voluisse resignantem percipere dictam pensionem de manu resignatarij;idque eo magis suadetur, cũ pensio ad eam fructuum quantitatem non ascendat, quã resignans reseruari sibi mandauerat, cum resignanti deductis omnibus debebant 600.ducat.remanere,circa quod non licuit procuratori mandatum extendere de fructibus ad pensionem,Alcia.cons.77. num.2.to. 3.Mandatum enim est strictissimi†iuris, Rom.consil. 330.num.11.Paris.cons.47.num.87.88.& 105. vol.1. sicuti constitutus †procurator ad pensionem reseruandam non potest fructus reseruare,Paris.cõs.43. num. 35.vol.4.

Ita in simili†constitutus procurator ad resignandũ modo,& forma eidem procuratori bene visis, iuxta formam supplicationis signatæ vel signandæ,non potest resignare & consentire reseruationi pensionis cũ translatione,& reseruationi regressus, vt fuit resolutum*per Rot.in vna Cordub.coram Rubeo 10.Maij 1559.teste Paleott.decis.302.quidam Petrus,& in facti contingentia respondit Bursat.cons. 395.volu.4. per totum.

Immo Notarij fuerunt interrogati super dicta resignatione,& existimarunt consensum super supplicatione dictæ resignationis extensum †perperam fuisse. Remanet,vt contraria submoueamus.Non obstat primum argumentum deductum ex clausula posita in mandato,iuxta formam supplicationis signatæ.nã verba subsequentia,vel signandæ,ostendunt constituentem incertum & ignarum adhuc esse, an sit supplicatio,vel ne signata,propter naturam alternatiuæ†cuius vnam partem supplicationis sic signandæ,sic non visę sufficit esse veram,l.si quis,vbi Ale.ff.de verb.obligat. Bal.in l.ea lege,C.de cond.ob caus.vnde cessat contrarium quod procedit in dubio,arg.l.continuus,§.cum ita,ff.de verb.obl.

Ad secundum respondetur, clausulam, pro vt bene visum fuerit,facultatem donandi vltra mentem disponentis non dare, l.filius familias,ff.de donat.ca.vlt. & ibi Doctores de off.Vicarij in 6.Anchar. cons.32. sub num.3.Dec.cons.402.num.9.Paris.cons.8. nu. & vol.4.cum etiam procurator cum libera†id facere nõ possit,Alex.cons.22.num.8.lib.1.Fede.de Sen.consili. 2.Riminald.iun.consil.67.num.13.lib.1.Dec.consili. 493.num.16.Vnde arbitrium †boni viri importare tradit Bart.in l.creditor.§.Lucius,ff.mand.Afflict.decis. 91.nume.4.Socin.Iun.consilio 129.nume.54.lib. primo.Dec.dict.consil.493.num.16.versic.2. respondetur,vbi nu.7.ponderat illud verbum †expedire, quod mandantis vtilitatem respicit,Bald.in l.1.2.lectu.ante fin.versic.6.ff.de leg.2.Afflict.dict.decis.num.3.versi. sed posito,ergo non potuit procurator remittere resignatario duc.350.quolibet anno,Ias.in l.præses,num. 12.C.de transact.Bero.q.fam.34.num.4.& cons.174. num.13.& 25.lib.1.

Secundo,respondetur,dictam clausulam † modũ expeditionis respicere,& ad illum referendam esse,& ita omnes Domini*de Rot.dixerunt, & tradit.Bursat. dict.cons.395.nu.25.vers.1.

Non obstat tertium,quia respõdetur, omissis alijs responsionibus,quod impossibilitas,in qua decis.Caputaq.

putaq.fundatur,in hac facti specie cessat, quia huiusmodi resignationes eo tempore,& nunc,non ita difficiliter concedebantur.

Aliquando †constituitur procurator ad renunciãdum beneficiũ reseruata pensione,vt in casibus Card. S.Crucis decis.118.Crescent.decis.105.Pelegr.decis. 35.lib.1.li.diuers.decis.155.& decis.279.Moed.decis. 57.Cott.decis.401.Paleott. decis.492. Franciscus & 299.Fuerat,Card.Paris.cons.143.num.35.vol.4.Bursat.cons.395.sub num.11.12.vol.& 4.

Quo casu debet renunciare cum reseruatione pẽsionis expressæ in mandato, alioquin resignatio nulla excedens fines mandati vt fuit*resolutum in Rot. die 14.Decẽbris 1558.& die 13.Martij 1559.in vna Corduben.coram Quiroga teste Paleott.decis.299.incip. Fuerat datum,sequitur Bursat.d.cons. 395. sub num. 23.lib.4.Rebuff.de pacific.poss.num.180.

Et si constituit procuratorem ad renũciandum reseruata pensione propter labores, &c. debet exprimi dicta causa,quia, si mandatum factum fuit ad reseruatam pensionem ex causa laboris,&c.& procurator reseruet pensionem,& non†exprimat hanc causam laboris,reseruatio est inualida,ita fuit*resolutũ in vna Lamacen.pẽsionis 10.Ianuarij 1561.coram Paleott. teste eod.decis.204.alias 317.vel 492. 231. alias 354. sequitur Bursa.d.cons.395.num.22.nam†illa est ratio finalis causa laboris,Oldr.cons.5.Soc.iun.cõs.83.col. 2.lib.3.Roman.cons.417.Burlat.dic.cons.395. num. 31.& 33.

Et si fuerit constitutus procurator ad resignandũ reseruata pensione†libera,& exempta, si fuerit reseruata pensio,non tamen libera, & exempta, resignans poterit agere spolio aduersus resignatarium,petendo reformationem supplicationis, cum mandatum non fuerit iuxta suos fines seruatum,Sarn.de trienn. poss. q.27.in fi.Bursat.cons.380.num.15.vers.vnde, & fuit *resolutum in Rot.teste Moed.decis.183.sub tit. de probat.& remiss.

Et si in mandato non fuit dictum, vt reseruaretur pensio libera,si postea supplicatio fuit signata, cum clausula exemptionis,consensus autem fuit præstitus absque quo aliquid diceretur de pensione, & litteræ fuerunt†expeditæ absque clausula exemptionis, resignatio est bona,ita fuit*resolutũ die 14.Martij 1560 in vna Hispalen. canonicatus, & præbendæ coram Rub.vt habetur lib.diuers,decis.279.quia mandatum consensus litteræ concordant, & non est iudicãdum iuxta formam supplicationis,sed litterarum, vt habetur in regul.Cancell.de non iud.Et quia Papa concedit aliquid in supplicatione vltra petita, † habet huiusmodi concessio tacitam conditionem,si partes illæ vti velint,argum.leg.si quis in conscribendo,C.de pact.vnde,&c.

Et si mandatum fuit factum ad renunciandum reseruata pensione, si apponatur clausula † litteris non expeditis soluenda(supplicatione)etiam per successorem,&c.si fuit facta resignatio reseruata pensione absque hac clausula,resignatio est nulla,quia contra formam mandati ita fuit resolutum*in vna Corduben.dimidiæ portionis 14.Nouembris 1558.coram Quiroga,nam † obligatio in forma Cameræ,non transit ad successorem Gig.de pens.q.34.num. 10. Idemque in eadem fuit decisum * 3.Martij 1559. & quia postea fuit allegatum illam clausulam non dari de stylo, & fuit stylus probatus, Domini nihilominus confirmarunt decisionem*die 8.Aprilis 1560. vt habetur libr. diuers.decis.115.quia debet attendi mandatum, † & non stylus,Ias.in l.procurat.2.C.de procurat.

Et si datum fuit mandatum ad resignandum reseruata pensione super fructibus,redditibus, prouentibus,iuribus,† & distributionibus quotidianis,quæ residentes,& interessentes,&c.fuit reseruata pensio cũ dicta clausula,fuerunt tamen omissa verba, quæ residentes,& interessentes,pensio nihilominus valida cẽsetur,ita tentum * coram Chiroga die 24. Octobris in vna Corduben.dimidiæ portionis, vt habetur lib. diuers.decis.112.

Et mandato dato ad cassandum pensionem,vt alia sibi valida†reseruetur, non sequuta valida assignatione alterius,ille priori non priuatur, Moed.decis. 80. Paleott.decis.326.& est communis*opinio.

Et mandato dato ad renunciandum cum reseruatione pensionis, †procurator non potest†resignare seruatis fructibus,Paris.consil.143.num.35. vol.4. Bursat.consil.395.sub†num.12.Ratio,quia,si mandatum non refertur ad relatum,†cessat mandati exequutio,l. instrumento la grande,ff.de cond.& demonst.

Et si fuit datum mandatum ad resignandum reseruata pensione,cum pœna priuationis,in euentum non solutionis, &c.si reseruetur pensio absque dicta pœna,nulla est resignatio,vt ex supradictis colligitur, quia ex defectu mandati, & formæ non obseruatæ, nulla concessio, Alex.cons.6.numero 3.lib.4. Matth. de Afflict.decis.91.Dec.cons.493.numero 8. Vant. de nullit.tit.ex defect.mandat.numero 75. Menoch. cons.septuagesimosecundo,numero decimo, & sequen.lib.1.Est hic non est omittendum, quod, si aliquis constituit procuratorem ad consentiendum pẽsioni † in euentum resignationis sibi faciendæ,de parochiali ecclesia,& cum expressione quorumcunque casuum requirentium speciale mandatũ,puta de pensione soluenda litteris non expeditis, nec intimatis, & cum clausula,vt possit alia, quæ speciale mãdatum requirunt,& quæ ipse dominus cõstituens facere posset,procurator iste poterit consentire pensioni,cum pœna priuationis ob non solutionem,vt fuit*resolutum in Rot.teste Prospe.decis centesimadecimaoctaua,quia dictum fuit in mandato maiora expressis,& adiuncta fuit clausula generalis,&c.item fuit † posita clausula,vt possit omnia,quæ dominus,per quam uidetur habere liberam,Ias.in l.si procurator, de procur. & quia hoc tendit ad exequutionem pensionis soluendæ,Bursat.consil.395.numero septimo, cum sequent.

Sed,quæro, quidam constituit procuratorem ad resignandum,cum certis conditionibus,& nõ aliter, nec alio modo, procurator renunciauit, & præstitit consensum præter formam mandati, verum postea principalis ex varijs actibus videtur ratificasse hanc resignationem,ideo dubitatur,an resignatio huiusmodi possit sustineri,ex illa tacita ratificatione?

Et quidem videtur dicendum posse sustineri, primo quia ratificatio† omnia reponit in pristinum statum etiam in beneficialibus,cap.accedens, Abb. de præbend.

Ideoque,licet contractus gestus cum minori, sit nullus,tamen ratificatio facta,cum † fuerit maior, illum reddit efficacem,l.1. & secunda, C.si maior.facta,l.3.§.1.ff.de minor.cum alijs,vt per Afflict.decis. 220.col.2.communis* teste Paris.consil.49.numero 14.cum seq.vol.1.Late Menoch.de recup.possess.remed.15.numer.179.180.& 181.oct.Simoncell. trac de decret.lib.3.tit.9.numero trigesimotertio, & 34. Bursat.cons.424.num.33.vol.4.

Secundo,ex decis.21.de procur.in antiq.vbi dicit
65 quod quis potest permutare†nomine Titij,dummodo Titius postea ratificet,allegat Archid.in c.cum in tua,de consuetud.lib.6.& alia,&c.faciunt,quæ scribit Curt.iun.consil.263.in fi.

66 His tamen†non obstantibus,contraria opinio ve-
* rior est,quam tenuit Rot.in vna* Paduana Canonicatus coram,Aldobrandino die 11.Ianuarij 1557.teste Cott.decis.400.vbi dicit, idem decisum fuisse illa die in alia causa Placent.coram Oradino, & de hac decisione coram Aldobrandino attestatur Caputaq.de cis.3.lib.2.

Primo,quia in resignatione requiritur consensus
67 expressus,†& formalis,nec sufficit tacitus,ex reg.cancell.43.sed in hac resignatione,nõ adest consensus expressus,& formalis,quod patet,quia consensus præstitus a procuratore fuit nullus,cum non fuerit adimpleta forma mandati.Alex.consil.21.num.4.lib.6.Socin. Sen.consil.99.lib.3.Soc.Iun.consil.22.num.14.& 15.libro 3.Dec.consil.77.num.1. cum alijs in terminis nostræ conclusionis,adductis per Burs.consil.395.a nume.11.vsque ad fin.vol.4. Consensus vero principalis
68 †præstitus per ratificationem non est formalis,& expressus,sed psumptus,& imaginarius,Rebuff.in prax. tit.differ.inter priuileg.& resc.num.52.colligitur ex his,quæ scribit Bal.consil.184.ad intelligentiam in secundo libro,Alex.consil.117.col.2.lib.5. Dec. consil. 232.num.4.& 5.Cels.Hug.consil.108.nu.7.Tob.Noni.consil.67.num.9.Tiber.Decian.consil.11.nume.85. 87.& seq.lib.1.Rim.iun.consil.291.num.53.ergo,cum neque primus,neque secundus cõsensus sit pro vt requirit regula Cancellariæ,sequitur resignationem esse inualidam.

Secundo,quia resignatio fuit facta sub conditione
, sequitur ex regula communi* comprobata toties a*
69 Rot.nullum ius esse abdicatum a resignante ex facto procuratoris,quia non fuerunt†adimpletæ conditiones,Abb.in c.cum vniuersorum,de rer.permut.Moedan.decis.81.& 93.Sarn.decis.41.lib.1.Simonett.decis.39.Accoram.decis.16.Peleg.septuagesima, Cott. 231.in manusc.

Vnde ex ratificatione nõ potest induci resignatio,
tum quia non adest tunc auctoritas Papæ,cum sem-
70 per remanserit ius†apud ipsum resignantem: Abb.in cap.cum olim,num.19.de re iud.Cassad.decis.4.num. 6. super reg. requiritur in eius dimissione auctoritas
* superioris,iuxta* communem conclusionem,de qua alias late lib.7.

Tum etiã,quia ratificatio non retrotrahitur,quan
71 do actus,†ad quem deberet trahi,fuisset nullus a principio,Bar.in l.obseruare,in fi.ff.de off.proconsul.Alexan.consil.16.visa num.19.lib.6. cum alijs allegatis p Dec.in l.quod in initio,in fi.ff.de reg.iur. quod procedere regulariter dixit Parit.consil.49.num.61.vol.1. Curt.iun.consil.50.num.9.in fi.lib.1. Paris. consil.100.
* num.69.vol.4.Dec.consil.442.nu.22.&* communiter.

72 Hinc ratificatio†collationis nulle,non valet,Guid. Pap.consil.189.circa quæstionem,quod declaratur,vt per Rebuff.form.Vic.num.111.

Hinc consensus propinquorum, qui debet inter-
73 uenire in † contractu celebrando a mulieribus,debet esse expressus,& non sufficit tacitus, ac præsumptus, tamquam de substãtia actus,Arnon.sing.16.Roder. Suarez.titul.dellas duedas,num.29.& per totum Caualc.de tutorib.num.131.& 322.Stephan. Lambert. super stat. prohibit. mulier.contraher. sine cert. sol-
* lemn.Glos.consensus 12.numero 23.* & communiter,vt per Roland.consil.97.lib.1.

74 Hinc etiam ratificatio†non operatur,vbi non concurrit æquitas,Bar.in l.si vxor.§.si quis vxorem,ff.ad leg.Iul.de adult.Alex.consil.78.num. 20. vbi addendus lib.5.Dec.consil.226.nu.10.Cacher.decis. Pedem: tit. 119.num.23.cum alijs* communiter allegatis a Bursat.consil.370.num.17.

Accedit,quia solemnitas,quæ requiritur in actu ip
75 so,requiritur,†& in ratificatione,Glos.in c.statutum §.in nullo,de rescrip.in 6.Sarn.de impetran.benef. p obit.fam.Car.q.2.num.7.

Ex quibus satis patet responsum ad primum argumentum pro contraria opinione adductum.

Ad secũdum respondetur,quod illa decis.Rot. 21. de proc.ur.in antiquis loquitur in permutatione præ-
76 bendæ,in qua prouisio†superioris non est necessaria Rot.decis.10.num.2.de præb.Archid. in c.in tua de consuet.lib.6.ita Rot.vt per Cott.d.decis.400.

Accedit, quia quando quis habet notitiam facti,
& qualitatis, simpliciter ratificando videtur tantum
77 factum ratificare,†& non qualitates,Bar.in l. Pomponius scribit el primo,col.pen.vers.venio.ff.de negot.
* & ibi Card.Paril.dicit,quod opinio Bar.*communiter approbatur,teste Put.decis.397.num.4.lib.2.

Ideoque dicendum est, hanc ratificationem sufficere,sed reuocabiliter, cum non sit formiter præsti-
tus consensus,& per consequens poterit agere spolio
cum impleta non sit conditio Sarn.decis.41.lib.1.Simonett.decis.39.Moed.decis.81. Accoramb.decis. 16.Pelegr.decis.20.nec obstat quod exegit pensionẽ ipsemet,quia respondetur,quod intelligitur exegisse, cum eadem conditione,nam credebat pensionem esse validam,alias non exegisset, & sic non præsumitur mutatio ab initio,& non sufficit consensus tacitus, cum non adsit auctoritas Papæ,vt habetur lib.diuer. decis.114.

Quandoque constituitur procurator ad resignan
dum beneficium in fauorem N.modo, & forma ei-
78 dem procuratori†bene visis,vt in casu Paleott. decis. 302.quidam Petrus,lib.diuers.decis.252.Bursat. consil.395.vol.4.& hoc casu potest resignare,& reseruare pensionem in fauorem constituentis eum, & eam quantitatem pensionis quam voluerit, vt colligitur ex d.decis.252.lib.diuers.Paleott.decis.302. quia hoc
79 importat facultas ei concessa renunciandi † modo & forma bene visis,ad not.per Bal.in tit.de pact. const. §.nomina,in fi.Io.And.in c.2.de iur.calum. lib.6. p Berol.consil.vigesimoquarto,numero nono, & consil. vigesimo quinto,numero duodecimo,lib.3. Grat.cõsil.158.numero septimo,lib. 2. reseruatio enim pensionis tendit ad faciendam meliorem conditionem domini constituentis,ideo poterit,&c. Aragon. decis.41.in manuscrip. quantitas autem remittitur eius arbitrio,vnde poterit eligere, & expedire prout uoluerit litteras, & hæc conclusio nullam patitur difficultatem.

Dubium tamen est,an iste procurator poterit renunciare reseruata pensione tertio,cũ facultate transferendi,& cum regressu in cuentum non solutionis?

Videtur dicendũ affirmatiue primo,quia fuit con
80 stitutus modo,&†forma bene visis,quæ verba important liberam potestatem,Bald.in tit.de pac.constit.§. nomina,in fin.Io.And.in c.2. de iuram. calum. libro sexto, & tamen procurator specialis, & procurator
81 cum libera†æquiparantur,Curt.Iun.consil.178.numero vigesimo, Grat.consilio centesimo quinquagesimo nono,num.7.vol.2.

Hoc

Hoc tamen non obstante,contraria opinio est ve-
* rior,&* communis.vt dictus procurator constitutus
hac forma,modo,&c.non possit renunciare reserua
82 ta pensione†in fauorem tertij,& ita cum hic casus ac
* cidisset fuit* resolutum in Rot.in vna Compostell.pa
rochialis die 28.Iunij 1547.teste Put,dec.524.p.2.&
* vna*Corduben.pensionis coram Rubeo die 10.Mar
tij 1559.teste Paleott.decis.302.& habetur li. diuer.
decis. 252.& secundum hanc opinionem consuluit
Bursat.consil.395.vol.4.

Primo,quia tertius,in cuius fauorem est reseruata
pensio,non est nominatus in mandato,vnde consen-
83 tiendo procurator in fauorem†illius,videtur excedere fines mandati,& per cõsequens actus corruit, Ale. consil.21.n.4.li.6.Soci.Iun.consil.22.nu.14.li.3.Gerard.
84 Mazz.consil.98.in prin.forma†enim data omnino est seruanda,l.certa forma,l.prohibitum C.de iur.fisci,li. 10.Dec.consil.90.nu.6.& consil.261.n.4. Card. Parisius consil.12.n.47.& consil.15.nu.23.& consil.33.nu.21. vol. 2.Rolan.consil.70.n.13.li.1.& mandatum nequaquam
85 †trahitur de vna persena ad aliam,vt communiter*est
* †receptum,neque ad diuersa,Paris.consil.96.n.12.20.3.
86 Dec.consil.493.n.16.nam mandare voluisse creditur,* quæ sunt de natura actus,Cels. Hug.consil. 43.nume. 7.Vnde,&c.

Secundo,nullis verbis generalibus potest compre
87 hendi,vt pẽlio reseruetur per procuratorem personis extraneis†cum facultate transferendi, quia hoc est ni mis insolitum,nec comprehenditur in clausula cum libera,Dec.consil.402.Paris.consil.58.uol.4.& consil.96.
88 vol.3.nam pensio est quædam†donatio,& procurator etiam cum libera,non potest donare,Ale.consil.22.nu. 8.lib.1.Ber.consil.174.nu.13.lib.1.Riminald.iun.consil.67.nume.13.lib.1. eoque magis,cum mandata sint
89 stricti iuris,†& stricte interpretanda capite cum dilecto,in fin.de reser.

Tertio,quia,cum tertius, in fauorem cuius est re-
seruata pensio,non sit nominatus in mandato, vt supra est deductum,sequitur,quod potestas procuratoris non extenditur ad aliquid, quod posset facere ad
eius beneficium,cum mandatum non extendatur, ni
90 si ad causas,&†personas in eo,expressas, Rom.consil. 320.num.11.& ibi add.Idem Rom.consil.461.nu.6.&
91 noua persona non subintelligitur,l.si ita stipulatus,§. Chrysogonus.ff.de verb.oblig.Lap.in c.susceptum. in princ.de rescript.lib.6.

Non obstat ponderatio illorum verborum,modo,
& forma bene visis,quia respondetur,illa verba respicere modum,& formam resignandi in fauorem N.& reseruandi eam quantitatem pẽsionis, quam voluerit in fauorem constituentis, non autem reseruationem aliquam pensionis in fauorem tertij, quia,cum huius modi reseruatio non pertineat ad actum resignandi,
92 ad illa nec arbitrium,†nec libera potestas extendi potest,Gloss.in l.si mandato Titij,§.vlt.ff.mand. Bar. in l.ambitiosa,num.17.cum sequ.ff.de decr.ab ordin.
93 Generalis enim†potestas restringitur ad causam præcedentem,& sic ad resignationem,Card.Paris. consil. 96.num.10.& seq.vol.3.Dec.consil.179.col.vlt.Craue. consil.86.num.5.& consil.221.num.15.

94 Hinc verba†generalia in quacũque materia restringũtur ad suas causas,Bal.in l.si ita, §.ex hoc edicto.ff. de naut.caup.stab.Ale.consil.208.colum.penult.libr.2. & consil.113.colum.2.lib.7.Crauett.consil.171.numer. 13.& ideo illa verba non possunt importare reseruationem pensionis,cum eadem non sit ratio ad nota. per Crauett.consil.70.num.27.intelligenda igitur sunt
95 eo respectu,quo fuerunt†prolata,Dec.consil. 283. col.
96 1.Crauett.consil.307.sub nume.4.Eoque magis,† quia illa uerba important arbitrium boni uiri,Bartol.in l.si fic,in princ.ff.de leg.1.Butr.in c.quærenti, no.penult. de verb.signif.Ber.consil.174.num.23.lib.1.sed bonus vir non imposuisset pensionem extra mentem constituentis,vt deducit late Bursat.consil.395.num.37.volũ. 4.vbi alia deducit.vel responde,quod illa verba,forma
97 & modo bene visis,intelliguntur†quo ad effectum expeditionis,non vt possit beneficium onerare, Bursat.
* num.34.& 35.in d.consil.& ita fuit*dictum in Rota. in vna Zamoren.parochialis coram R.P. D. Gypsio, 28.Maij,1585.

Et procurator iste constitutus ad consentiendum
pensioni,cum hac clausula,& cum quibusuis alijs decretis,vinculis,& obligationibus, & clausulis, quibus
98 procuratori visum†fuerit,& placebit,&c.non poterit consentire translationi pensionis,vt fuit resolutum in
* vna*Compostellan.parochialis coram Augustin. 28. Ianuarij,1547.teste Put.deci.524.lib.2.teste etiam Pe
99 legri.decis.35.li.1.& decis.32.li.2.ratio, quia facultas †transferendi reputatur quasi impossibilis,arg.not.in l.apud Iulianum,§.constat.ff.de lega.1.& sic insolitũ,
100 & insolita non ueniunt sub generalitate,† Franc.in c. qui ad agendum,§.si aliquis,de procu.

In mandato tamen dato ad consentiendum regres
101 sui,& accessui,†cum clausula generali in fin. posita in præmissis,& circa præmissa,&c.venit potestas consentiendi translationi & ideo si procurator consentit, va
* lida est,ita fuit*resolutum in vna Toletan.pensionis teste Caputaq.decis.187.lib.2.

102 Quandoque†constituitur procurator ad resignã dum beneficium in fauorem personæ nominandæ p procuratorem,vt in casu,Paleott.decis.249.Io.&c.Io. Paul.decis.102.Guid.Bon.decis.90.Bursat.consil.380. li.4.& consil.395.num.24.eod.li.

Et hoc casu procurator poterit renunciare benefi
cium in fauorem cui voluerit:nam hoc importat facultas,data in mandato, vt clare colligitur ex verbis ipsius.

Dubium tamen est,an hoc casu iste procurator,q
est renunciaturus iuxta facultatem sibi datam in fauorem personæ per ipsum nominandæ, possit se ipsum nominare?

*103 Vera &*communis†est negatiua,vt non possit pcurator seipsum nominare, secundum quam fuit re-
* solutum in*Rot.in vna Burgen.coram Chiroga, die 2.& 23.Iunij anno 1559.teste Paleot.dicta decis.249. Io.&c.Io.Paul dict.decis.102.in terminis Respondit Bursat.consil.380.volu.4.& hoc idem vult consil.395.n. vigesimo quarto.

Ratio est;quia,cui est data facultas eligendi,vel no
104 minandi,non†potest se ipsum eligere, vel nominare, * leg.si mandauero,§.si tibi certum,& ibi Bartol. & * communiter,ff.mandat.Gloss.& ibi Bartol.in leg.plane,ff.quod cuiusque nomin.Baldus.in leg. si is cui C. de furt.capitul.per nostra de iur.patronat.capitu.Cumana,de electio.vbi Gloss.Petr.de Bail.in prima part. capitul.2.numero nono,Rocch. de Curt. tractatu.de iur.patro.verb.honorificum,numero vigesimo quinto,Bert.de Episcop.lib.1.p.3.q.24.col.2.Dec.in cap. licet de vitanda,num.29.de elect.

105 Hinc data † cuidam facultate eligendi Ambascia-
tores,non potest eligere se ipsum,Alberic.de Ros. de statu.quæstion.173.Hinc data potestate creditori vẽ
dendi pignus cui vult, non potest † vendere sibimet, Bald.in l.ordo columna 2.C. de exequut.re.iudic.& si

107 tradidi alicui pecuniam vt det cui voluerit, † non poteſt ipſimet dare d.l.ſi mandauero, §.ſi tibi centum.

Licet quis poſſit electioni de ſe factæ conſentire,
108 & eius conſenſus connumerabitur † in numero eligen
* tium, tex. & ibi Glo. & * communiter in cap. cum in iure peritus, de elect. Ias. in l. cum filio famil. num. 21. ff. de leg. 1.

Secundo, quia differunt inter ſe perſona nominãs,
109 & perſona nominata, ſicutit eligens & electus, c. qualiter de elect. dans, & recipiens, c. vlt. vbi Abb. de inſt.
110 baptizans, & baptizatus, † c. debitum, de baptiſmo, inſtituens, & inſtitutus, c. per veſtras de iur. patr. c. cum ad noſtram, vbi Abb. num. 4. de conceſſ. præben. vendens, & emens, locans & conducens, l. pupilli, §. item
111 ipſi, vbi Bart. ff. de auctor. tutor. imperãs, † & ſubditus, l. pen. vbi Glo. ff. de arbit. reſtituens, & reſtitutus, l. 1. §. ſin autem collegium, vbi Soc. ff. ad Trebell. vincens, & victus, l. licet. §. ſi plures, vbi Bart. ff. de procur. donans & confirmans, c. inter dilectos de fide inſtrum.
112 Et ob id patronus ſe ipſum præſentare nõ poteſt † ad Eccleſiam vacantem, c. per noſtras vbi Abb. Io. And.
* & * communiter de iur. patr. cum alijs adduct. per Lãbert. de iur. pat. p. part. lib. 8. quæſt. princip. art. 1. num.
113 6. & ſeq. & art. 2. num. 10. & ſeq. neq; procurator † conſtitutus a patrono poteſt ipſum patronum præſenta-
* re, vt fuit * tentum in Rot. in vna Salamantin. Cappellaniæ coram D. Veſtano die 14. Octobris 1552. teſte Caputaq. deciſ. 397. lib. 2.

Ratio rationis, ne iſti, ſe ipſos eligentes, & præſentantes, in vitium ambitionis incidant, Gloſ. & alij in
114 d.c. per noſtras, quod † eſſe non debet in clericis, c. inſcripturis. c. ſicut. 1. q. 6.

Tertio, facit, quia mandatum videtur cõtinere tres perſonas, nam fuit conſtitutus procurator N. vt renũciet in fauorem perſonæ nominandæ per Iacobum, quandoquidem nominans, & nominatus differunt, quare non ſequuta reſignatione in fauorem alterius, actus videtur geſtus contra formã, & per conſequens
15 † nullus, Cæphal. conſ. 219. num. 2. & conſ. 220. num. 15. lib. 2. Neuizan. conſ. 70. numero 7. Alciat. reſponſ. 371. num. 1. & 2.

Et per conſequens ex defectu formæ, vel mandati
116 non obſeruati, nulla † conceſſio efficitur, Afflic. deciſ. 91. Lodouic, deciſ. Perutin. 117. nu. 12. & ſeq. p. 2. Menoch. conſ. 72. nu. 10. & ſeq. lib. 2. & de arbitr. caſ. 201. Vaſq. tract. de Succ. ab inteſt. §. 4. num. 52.

Ex quibus patet limitatio ad illam regulam * com-
117 munem, & vulgarem, † quod ordinata charitas incipit a ſeipſo, c. non ſatis diſt. 86. Glo. per illum tex. in capite tertio. de ſupplen. prælat. negli. Iſa. ca. 58. Eccleſ. c. 33. Matth. c. 22. Paul. 2. Corint. 5. & ad Galat. vlt. & primo Timoth. 5. l. præſes, C. de ſeruit. & aqu. Bal. cõ ſil. 312. col. 1. poſt med. lib. 4. dicit, quod charitas ordi
118 nata plus amat † ſe in vngue pedis, quam proximum in vertice capitis, Bal. conſ. 199. col. 1. libr. 1. Pariſ. conſ. 26. num. 32. & 33. vol. 4. Cruett. conſ. 6. nu. 25. & conſil. 8. num. 17. cumque in hac claritate ſit † admixta am
119 bitio, & per conſequens † hoc vitium facit illam ceſſare, Card. dic. c. per noſtras de iur. pat. ita poſt Lamber. & Rocch. de Curt. optime, declarat Burſat. dic. conſ. 380. num. 2. vbi autem nihil obſtat, bene poteſt quis incipere a ſe, & conſanguineis, Pariſ. d. conſ. 26. num. 32. cum ſeq. Hinc exequutor deputatus ad diſtribuẽ
120 dũ inter † pauperes poterit ſibi ipſi dare, ſi egeat Paul. in clem. vnica de teſtam, Bened. Capr. de exequut. vlt. volunt. membr. 6. num. 169. & ſeq. & Abbatiſſa electa
121 † ad diſtribuendum inter pauperes poteſt eligere ſuũ Monaſterium, Anch. conſ. 84. num. 4. in fi. & patroni
122 poſſunt † præſentare filios ad ius † patronatus vacans,
* * Ber. conſ. 130. num. 46. & 56. lib. 2. & eſt magis ** cõis opinio, vt per Lamber. de iur. pat. art. 12. q. 8. prin. p. 1. 2. lib. num. 9. & ſeq. ac art. 13. Ac Epiſcopus cõſert beneficia filio legitimo † ac conſanguineis ſuis, (idoneis tamen) Abb. in c. quia clerici. de iur. patr. & conſ. 96. & in c. vt ſuper de reb. eccleſ. non alienan. & Epiſcopus bona † eccleſiæ ſolita dari in emphyteuſim potius
124 * in conſanguineos quam in exteros alienat, * communis teſte, Burſat. conſ. 127. num. 4. & 78. lib. 2. quod declara, vt per Cæphal. conſ. 142. num. 5. lib. 1.

Quandoq; conſtituitur procurator ad renunciandum beneficium † cum reſeruatione regreſſus, ſeu co-
125 adiutoriæ. Paleott. deciſ. 442 mandatum fuerat, lib. 1. diuerſarum deciſ. 180. Moed. deciſ. 109. in manuſcr.

Et hoc caſu debet renũciare facta huiuſmodi reſer
126 uatione † regreſſus, aut acceſſus, vel coadiutoriæ, alias nulla renunciatio, quia præter formam mandati.
* Ita fuit reſolutum * in vna Hiſpal. præb. coram Oradino die 28. Octob. 1560. teſte Paleott. d. deciſ. 442. mandatum fuerat, & tradit Burſ. conſ. 395. nu. 23. vol. 4. Corn. conſ. 142. num. 9. vol. 2.

127 Ampliatur † procedere, etiam ſi Papa non concedat regreſſus, & coadiutorias, vt fuit reſolutũ in Rot. vt habetur lib. diuerſ. deciſ. 180.

Et hoc procedit, ſi nulla diligẽtia fuit adhibita cir
128 ca † regreſſum, & coadiutoriam obtinendam, vt tradunt Paleott. & Burſat. loc. cit. & fuit idem reſolutum
* in vna Corduben. dimidiæ portionis 3. Aprilis 1560. coram Oradino, & 14. Nouembris, coram Chiroga, vt habetur lib. diuerſ. deciſ. 180. Io. Paul. deciſ. 112.

129 Quandoque etiam † conſtituitur procurator ad renunciandum beneficium, reſeruata pẽtione, & regreſſu, Put. deciſ. 369. lib. 2.

Et ſi aliquis reſignauit in fauorem N. reſeruata pẽ
ſione & regreſſu, ſi procurator qui habebat † ſufficiẽs
130 mandatum † ad conſentiendũ penſioni conſenſit non facta mentione de regreſſu, quæritur, an videatur regreſſui cõſentire? Fuit reſolutũ in Rot. in vna Hiſpal.
* cãtoriæ * coram Card. S. Cruc. die 27. Februarij 1546. affirmatiue teſte Put. d. deciſ. 369. lib. 2. qa fuit exiſtle datus cõſenſus pẽtioni, nã p regulã de exped. lit. regrieſtatio conſenſus, ſed in regreſſu non requirit cõſen
131 ſus † partis, cũ dependat a mera gratia, ita Put. loc. cit.

132 Quandoque ad † renunciandum ſimpliciter, vel ꝑ quacunq; recompenſa, Put. deciſ. 100. lib. 2. vbi refert notabilem caſum reſolutum in Rot. 11. Februarij in
* vna * Hiſpalen. cantoriæ coram ipſo.

Et in ſumma mandati fines ſunt per procuratorẽ
* datũ ad reſignandum cuſtodiendi diligenter, iuxta * oẽs regulas & concluſiones per Doct. receptas, de quibus ſupra ample, & tradit Ant. Aug. deciſ. 1. nu. 7. de
133 procur. lib. 2. & ſtricte, ac ſtrictiſſime mandatũ eſt † interpretãdum, & ih omni materia, vt per DD. * cõiter.
* Et per cõſequens, vbi madatũ, non obſeruat, renũ
* ciatio eſt nulla, vt eſt * cõis opinio oĩum doctorũ, qđ procedit, ẽt ſi ſumm. Pontif. geſta procuratoris admit
134 teret, nam nihilominus, ſi mandatum † non fuit obſeruatum, inualida eſt renunciatio, Ias. conſ. 162. col. 4. lib. 2. & conſ. 86. in fi. lib. 3. Card. Pariſ. conſ. 19. n. 15. cum ſeq. vol. 2. Burſat conſ. 395. num. 31. & 33. vol. 4.

135 Nãq; † conceſſio gr̃æ vĩ hr̃e tacitã conditionem, ſi mãdatum obſeruetur Menoch. conſ. 72. n. 10. & ſeq. lib. 1. Burſat. cõſ. 380. 15. lib. 4. Alex. conſ. 6. nu. 3. lib. 4.

Et quia plures caſus explicati ſunt ſupra, vt nihil in tactum remaneat, alij referendi ſunt.

Primo

Primo infertur, quod, ſi fuerit conſtitutus procura
136 tor ad renunciandum † coram Papa, non poterit renũciare corã Ordinario, vel alio Rebuff. in prax. benef. tit. de procur. ad reſign. conſt. num. 11. vbi atteſtatur vidiſſe pronunciari * nullam renunciationem, quia mãdatum erat factum coram Papa, & renunciatio erat facta coram Ordinario, Burlat. cõſ. 395. nu. 12. vol. 4. namque fines mandati non ſeruantur.

Idemque forſitan exiſtimo dicendum, ſi mandatũ
137 fuit factum ad renũciandum coram Ordinario, & renunciatio fuerit facta coram Papa ex ſimili ratione.

138 Et ad vitanda dubia ſolet quandoque apponi clauſula, coram Papa, vel Ordinario, Rebuff. loco cit. quãdoque fit libera renunciatio, quando autem ſit in fauorem coram Papa dumtaxat, iuxta omnes regulas, de quibus dictum eſt ſuo loco.

139 Secundo infertur, † quod procurator, q habuit mandatum ad renunciandum reſeruatis fructibus, non poteſt reſignare reſeruata penſione. Card, Pari. conſ. 143 nu. 35. vol. 4. ita e contra, vt tradit Pariſ. loco cit. ſequitur Burſat dict. conſ. 395. ſub. num. 12. faciunt not. p Soc. conſ. 99. lib. 3. Marſ. ſing. 365. Dec. in l. tranſactionis, num. 1. C. de tranſ. Tiraquell. de retract. conuent. §. 3. Glo. 6. num. 12.

Tertio infertur, quod procurator, qui debet renũ
140 ciare & caſſare penſionem † alia reſeruata pro principali, non eſt bona, Moedan. deciſ. 81. Paleot. dec. 326. & pluries * fuit reſolutum in Rot. vt ſuo loco ſcripſi.

Sed hic quæro, pone quod fuit datum mandatum
141 ad renunciandum † beneficiũ in fauorem N. reſeruata penſione annua, & cum facultate transferendi, procurator porrexit ſupplicationem iuxta formam mandati, Datarius noluit concedere dictam clauſulã tranſferendi, immo illam a ſupplicatione caſſauit, procurator cõſenſit ſine dicta clauſula, an renunciatio ſit nulla. & eſſe nullam, quiſque prima facie, diceret, cum nõ ſint fines mandati ſeruati.

Hoc tamen non obſtante, in contrarium ſe habet veritas, vt ſit valida renunciatio ſecundum quam opi
* nionem * fuit reſolutum in Rot. in vna Abulen. beneficij coram Capizucco die 20. Nouembris. 1551. teſte Caputaq. deciſ. 89. lib. 3.

Ratio, quia fuit ſeruata forma mandati in his, quæ
ſunt conceſſibilia ſcilicet circa penſionem, clauſula
142 autem † transferendi ſolet omnibus denegari, & non cõceditur niſi magnatibus, vidẽ reputatur impoſſibilis, vt tradit Put. deciſ. 524. num. 2. lib. 2. Proſp. deci. 18. & per conſequens habetur pro non appoſita in man-
143 dato, † arg. l. apud Iulianum §. conſtat. ff. de leg. 1. vbi Alex. & Ias. Et ſatis fuit † diligens procurator, quia ſupplicationem iuxta formam mandati porrexit, ideo a-
144 lia diligentia, non requiritur, quia eſſet † fruſtratoria, Felin. in ca. ex tranſmiſſa col. 1. & col. 2. de præſcr. fieri
145 † enim non debet, quod factum non releuat. l. hæc ſtipulatio. §. diuus. ff. vt leg. norn. caueat, l. aliquando ĩ fine. ff. ad Velleian. Bar. in l. 2. ff. qui per. tut. Card. Pariſ. conſ. 5. num. 44. vol 4.

Vnum non eſt omittendum, quod etiam ſi non ſer
uetur forma mandati, valet renunciatio, ſi tamen pro
146 curator fecit meliorem † conditionem domini, Aragon. deciſ. 41. & eſt * communis opinio DD.
* Ex quo infertur, quod ſi mandatum fuit datum li
bere, procurator ad reſignãdũ põt reſignare reſerua
147 ta. Domino penſione, & regreſſu, & ſic efficere cõditionem ipſius conſtituẽtis meliorem, Creſcent. deciſ. 229. Reſignatarius in fin. li. 1. Ac etiam fructus. & fuit reſolutum * in vna Tiraſonen. Canonicatus 5. Octo-
148 bris. 1576. coram. Cantuccio, quia † vtilitas mandati potius, quam forma eſt attendenda.

Et cum poſſet procurator ob ampliſſimum manda
tum conſentire libere, ſi conſenſit limitate reſeruata
149 † penſione, non poteſt huiuſmodi conſenſus ita reſtrictus deſeruire pro gratia pura, vt fuit reſolutum * coram R. P. D. Rubeo nunc Decano Rotæ die Lunæ 23. Iunij. 1578. in vna * Cremonen. penſionis exemplo
150 procuratoris habentis duplex † mandatum, alterum in ſufficiens, alterum vero ſufficiens, actus non poteſt ſuſtineri ex mandato ſufficienti, Rom. conſ. 446. n. 6. verſ. quam obrem, & conſ. 496. num. 4. verſ. his tamen.

SVMMARIVM.

1 *Non poteſt cogi quis edere iura.*
2 *Mandatum procuratorium, quis non cogitur accepta re.*
3 *Procurator conſtitutus ad reſignandum in fauorem Petri, recipiens mandatum a dicto Petro, tenetur ad inſtantiam eiuſdem illud exhibere.*
4 *Rota ſequitur æquitatem.*
5 *Procurator datus ad reſignandum an poſſit cogi dare conſenſum.*

QVAESTIO XVIII.

Decimo octauo, quæro, an ſi aliqs fuit conſtitutus procurator ad reſignandum in fauorem Petri, & Petrus reſignatarius dedit mãdatũ procuratori an iſte procurator teneatur illud mandatum, ad inſtantiam Petri exhibere? videtur dicendum, quod non
1 primo, quia quis regulariter non † tenetur edere iura, cap. 1. cum ibi not. de prob. cap. 1. de appell. in 6. Bal.
* in l. 1. §. editiones. ff. de edẽ. Dec. & * communiter alij in l. 1, C. eod. tit.
2 Secundo, quia † quis non cogitur acceptare mandatum ꝓcuratorium, & eſt communis omnium. Doct. ſententia.
3 His tamen † non obſtan. in contrarium ſe habet veritas, & ſecundum * hanc opinionem fuit reſolutum ĩ Rot. teſte Sarn. deciſ. 134. lib. 1. in manuſcr. ut qui accepit a me mandatũ alicuius ad reſignandum ad mei fauorem, me inſtante, teneatur illud exhibere.

Et ratio eſt, quia illud mandatum accepit a me, vn
de &c.

Non obſtat primum, quia reſpondetur, quod de æquitate canonica quis tenetur edere, quam æquitatẽ
4 † ſequitur Rot. vt tradit Sarn. dict. deciſ. 134. lib. 1.

Ad ſecundum reſpondetur, aliud eſſe compelli exhibere mandatum, aliud dare conſenſum, ad primum
5 cogitur, de ſecundo vero dubito † nam crederem poſſe procuratorem conſtitutum ad renunciandum recuſare dare conſenſum, nam nulla lege ad id aſtringit.

Et hoc numquam fere contigit, quia huiuſmodi, mandata vel fiunt in perſonam amicorum, vel plures conſtituuntur, vt ſi vnus non poteſt, aut nolit, alter poſſit.

SVMMARIVM.

1 *Procurator datus ad concordandum de beneficio, cũ quibuſcunque conditionibus, nõ poteſt renunciare*

2 *Cessio est donatio.*
3 *Facultas donandi non censetur, data, nisi expresse dicatur.*
4 *Præsumptio pro non donatione.*
5 *Error potius præsumitur, quam donatio.*
6 *Stultitia potius, quam donatio.*
7 *Stultus est, qui omnia bona sua donat.*
8 *Procurator datus ad concordandum potest renuncia re habita recompensa.*

QVAESTIO XIX.

DEcimo nono, quæro; an procurator datus ad concordandum† de beneficio cum quibuscumque cõditionibus, possit resignare, stante hac facultate?

1 Respondendum† est negatiue,
2 quia cessio† est donatio, Card. in clement. 1. q. 1. de renunc. &* communiter DD. vt supra dixi, sed facultas donandi non censetur data, nisi
3 † expresse dicatur, Feder. de Sen. cons. 2. Signorol. cõs. 49. Anchar. cons. 7. col. penul. Et semper sumitur† præsumptio pro non donatione l. eleganter. §. qui re pro be. ff. de pignor. act. Alex. cons. 185. num. 8. li. 7. Ruin. cons. 171. num. 7. num. 7. lib. Cesal. cons. 63. num. 12. li. 1. Natt. cons. 73. num. 9. cum aliis, vt per Tiraquell. in l. si vnquam nu. 207. C. de reuocan. donat.

5 Hinc potius† præsumitur error, quam donatio, Glos. in l. generaliter C. de non numer. pecun. vbi Angel. col. 2. Raphael Cumen. cons. 37. in fin. Dec. cons. 350. num. 4. & cons. 571. num. 4. & 644. num. 5. Gram
6 mat. decis. 66. num. 3. & potius† stultitia, quam donatio, Bal. cons. 189. in fin. lib. 2. Card. Paris. cons. 88. nu.
7 13. vo. 3. vbi dicit, præsumi stultum, & dementem, † q omnia sua bona donat, cum aliis, vt per Mascard. de prob. concl. 554.

* Et secundum hanc opinionem* fuit resolutũ in Rot. in vna Oxomẽ. parochialis sancti Andreæ, teste Crescent. decis. 215. lib. 1,

8 Limita, nisi esset† data recompensa equivalens vigore resignationis, vel casus esset dubius, nam vtroque casu ex vigore talis facultatis posset resignare, ad not. p Doctores in l. contra iuris. §. si filius. ff. de pact. Crescent. dict. decis. 215. lib. 1.

SVMMARIVM.

1 *Procurator constitutus ad renunciandum beneficiũ, super quo ipse habebat regressum, renuncians sibi non præiudicat.*
2 *Aliud est consentire renunciationi, aliud renunciare regressui.*
3 *Renunciatio non præsumitur.*
4 *Renunciatio fit expressis verbis.*

QVAESTIO XX.

VIgesimo, quæro an, si fuit constitutus procurator ad renundum beneficium, super
1 quo ipse habebat reseruatum † regressum per cessum, etiam in fauorem, vel decessum, si præstet consensum renunciationi, sibi præiudicet. Cũ alias hic casus fuisset ppositus in Rot. fuit resolutũ negatiuè, scilicet sibi non præiudicare, teste Achill. de Grass. decis. 2. tit. de Procu.

Et ratio est, quia renunciatio est actus contrarius,
2 & propterea, quamuis† consentiat renunciationi, non præiudicat sibi super regressu, alias valide à Sede Apostolica sibi reseruato, iuxt. tex. in ca. ex litteris de transact. vbi Abb. & alij. regulare enim est, vt †renunciatio
3 non præsumatur, Dec. cons. 352. nu. 8. Cruet. consili. 257. nu. 4. & cons. 290. nu. 6. Natt. cons. 78. in fin. lib. 1. Card. Paris. cons. 49. nu. 39. vol. 3. Latissime Tiraquell. in repet. l. si vnquam, in præfati. num. 128. & 129. G. de reuoc. donat. Et* communiter receptum est non in-
* duci nisi expresse, & †specificis verbis fiat, Card. Paris. consil. 10. num. 64. vol. 1. Iate Mascard. de probat. conclu. 272. num. 12.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio inducit vacationem.*
2 *Beneficium non potest acquiri inhabili, & incapaci.*
3 *Beneficium vacans potest impetrari, & conferri.*
4 *Procurator renuncians inhabili non facit vacare beneficium.*
5 *Ius non abdicatur à resignante, nisi acquiratur resignatario.*
6 *Resignatio videtur facta cum conditione, si ius quæratur.*
7 *Resignatio facta in fauorem excommunicati non abdicat ius.*
8 *Resignatio facta scienter in fauorem inhabilis abdicat ius.*

QVAESTIO XXI.

IGesimo primo, quæro, an, si procurator constitutus ad renunciandum beneficium coram Papa in fauorem N. illud resignet, & consentiat expeditioni litterarum, quibus expeditis dictus N. resignatarius reperiatur in ca pax & inhabilis, vacet dictũ beneficium, vt possit à quocumque impetrari, & conferri à superiore, absque alio consensu?

Affirmatiua opinionem, posse impetrari & conferri absque alio consensu, tenet in terminis Rebuff. praxi. benef. tit. de procu. const. ad resign. nu. 30. quæ probatur ex eo, quia consensus præstitus resignationi in-
1 ducit vacationem† beneficij, vt colligitur ex reg. Cancellariæ, de consen. Boer. decis. 345. n. 5. Fr. de March. decis. Delphin. 160. nu. 2. & decis. 622. nu. 2. part. 1. Caputaq. decis. 211. lib. 1. Put. decis. 111. lib. 3. & dixi late sup. li. 8. q. 8. Idque tam si fiat per principalem, quã per
2 procuratorem, vt dixi. sup. q. 16. sed huiusmodi† beneficium non potuit acquiri inhabili, & incapaci, Achill. de Grass. decis. 57. sub tit. de renunc. in manuscr. Peleg. decis. 69. li. 1. Ant. Aug. decis. 18. li. 1. Card. Paleott.
* decis. 50. li. 1. omnes in manuscr. & cõiter,* Doctores vt scripsi li. 4. q. 1. ergo potest à quocumque impetrari, & potest etiam libere conferri vt vacans, vt egregie
3 scriptum reliquit Ant. de Butr. in c. sollicite, nu. 13. de rest. spol. Iano. an c. accepta, eod. tit. Abb. in c. ex parte, el 1. nu. 2. de offic. delega. Idque comprobari posset ex his, quæ late scripsi sup. li. 1. q. 4. col. 1. & num. 57. & ideo Rebuff. loc. cit. num. 3. dicit hoc casu impetrandum beneficium non per resignationem prædicti, sed per inhabilitatem, & incapacitatem illius, cui collatũ fuit.

His tamen non obstantibus contrariam opinionẽ negatiuam existimo† veriorem, ex illa communi*& re-
4 cepta

* cepta sententia ius non abdicari à resignante, nisi ac-
5 quiratur resignatario in cuius fauorem fuit facta cessio, Caputaq. decis. 84. nu. 5. part. 3. Ptolom. decis. 100. & decis. 202. in manuscr. Put. decis. 158. num. 2. lib. 3. & decis. 523. lib. 2. Burs. cons. 411. n. & 5. volu. 4. Rebuff. cons. 4. n. 13. & cons. 192. nu. 8.

* Et pluries* fuit resolutum in Rota, & præcipue in vna
* Hispalen. Cappellaniæ Mediol. Canonicatus* Bononien. translationis bonorum, coram Illustrissimo Cardinali Aldobrandino, tunc Auditore Rotæ doctissimo, de ann. 1573. namque semper videtur† resignatio
6 fieri cum hac conditione, si ius quæratur resignatario l. nec vtile, ff. ex quib. caus. maior. l. qui absenti, ff. de ac qui. poss. Put. decis. 145. lib. 1. & decis. 523. lib. 2. Moed. decis. 18. & 83. in manuscr. ideo, si non quæritur ius, non abdicatur, Ias. in l. si quis hæreditatem C. de inst. & substit. & hoc posset comprobari ex multis, quæ adduxi li. 1. q. 3. nu. 47. cum sequenti. Idque etiam proce
7 dit, si ius non quæratur resignatario, puta quia† est in
* habilis, vt in excommunicato fuit* resolutum in Rota in vna Guesnen. præceptoriæ coram Cardinali Sa. Crucis 23. Martij 1547. teste Put. decis. 111. de renun. in manuscr. & colligitur ex his, quæ scribit Card. Paleott. decis. 112. alias 163. in manuscr.

Ex quibus cessant contraria, quia consensus non præstatur simpliciter, sed sub conditione si quæratur
* resignatario, vt fuit* resolutum in Rota de mense Aprilis 1542. teste Moedan. decis. 341. in manusc. Rot. decis. 4. de renunc. in antiq. & late scripsi dicto li. 1. q. 3. nu. 48. cum sequentib. vbi hanc conclusionem comprobaui ex multis similib. vt licet ibi videre.

Limita tamen, hanc conclusionem non procedere,
8 quoties† huiusmodi resignatio fuit facta scienter in fa
* uorem inhabilis, vt fuit resolutum in vna* Romana Canonicatus 17. Nouembris 1567. coram R. P. D. Seraphino, vt scripsi di. li. 1. q. 3. in fine.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum non præsumitur.*
2 *Resignatio præsumitur facta præcedente legitimo mandato.*
3 *Mandatum præsumitur, quoties enunciatur in sententia iudicis, aut per principem.*
4 *Mandatum enunciatum ex actis notarij præsumitur num. 19.*
5 *Notarij Cameræ, & Cancellariæ, quid faciant in mandatis, &c.*
6 *Enunciatio in litteris beneficij, quid probet.*
7 *Mandatum enunciatum in instrumento antiquo præsumitur.*
8 *Notarij præsumuntur bene exercere officium ipsorũ.*
9 *Præsumptio pro officialibus.*
10 *Docti eliguntur pro officialibus.*
11 *Libris Argentarij & Mercatoris fides adhibetur.*
12 *Mandatum in quibus præsumatur.*
13 *Scientia, & patientia principalis facit præsumere mãdatum.*
14 *Nullitas mandati admittitur.*
15 *In Antiquis præsumitur mandatum.*
16 *Mandati ratificatio quando præsumatur.*
17 *Mandatum præsumitur ex diuturnitate temporis.*
18 *Mandatum præsumitur ex contecturis.*
19 *Commissio data Nuncio vt citet, præsumitur ex diuturnitate temporis.*
20 *Delegationis mandatum ex temporis diuturnitate præsumitur.*
21 *Vicarij mandatum præsumitur.*

QVAESTIO XXII.

IGesimo secundo, quæro, an, si quis opponat renunciationem factam à procuratore esse nullam, quia fuit facta absque mandato, noceat hoc resignatario?

Affirmatiua opinio probatur, quia mandatum vel ad lites, vel ad alia negotia† non præsumitur, Doctores in l. sciendũ, ff. de ver.
1 obli. Bal. in l. licet C. de procu. Inn. & Abb. in ca. quoniam contra, col. pen. de prob. Ale. cons. 136. li. 6. Rot. decis. 12. de procu. in antiq. Rebuff. in tract. de nomin. q. 13. nu. 118. cum alijs, vt per Mascard. de proba. conclu. 1004. & est communis* omnium doctorum sententia.

In contrarium se habet vera conclusio, vt renuncia
2 tio præsumatur† facta præcedente legitimo mandato, Simonett. decis. 36. in manuscr. Idque primo probatur, quia mandatum† præsumitur, quoties enunciatur
3 in sententia iudicis, aut per principem, vt de primo tradunt Anch. in clem. 1. de prob. Gabr. li. 2. tit. de procu. concl. 1. n. 22. de secundo tradit Menoch. in tracta. de præsump. li. 2. præsump. 33. num. 10. Sed collatio habet vim sententiæ, ergo, &c.

Vnde vel talis renũciatio facta per procuratorem fuit recepta per Ordinarium, & tunc in actis Notarij constabit de mandato procuræ, & quoties enunciat
4 mandatum per acta certi Notarij, tunc præsumit† mãdatum, Cuman. cons. 6. in fi. Gabr. d. concl. 1. de pcu. n. 21. & constabit per collationẽ factam ab Episcopo. vel fuit recepta per Summum Pontificem renunciatio, & hoc casu cõstat de mãdato in actis Notariorũ
5 Cameræ, vel Cancellariæ, q alias nõ mittunt supplicationes, vt possint expediri litteræ, nisi constito de mandato, illoq; relicto in Camera, vel Cãcellaria, penes ipsos, Card. S. Cruc. decis. 83. & scripsi supra late.

6 Et enunciat† mandatũ† in litteris prouisionis beneficij, ex quo probat, & præsumit. Ruin. cons. 15. n. 2. lib. 1. Gabr. d. concl. 1. de procu. nu. 25. Menoch. d. præsumpti.
* 33. n. 10. in fi. & est* communis opinio. ita, quãdo enũ
7 ciatur mandatum in instrumento, tantiquo præsumitur Bal. cons. 112. col. 2. & cons. 337. col. penul. lib. 1. Curt. Sen. cons. 77. col. 2. vers. præmissis, Dec. con. 36. num. 8. Cassad. decis. 3. num. 4. de procur. Purpurat. in auth. si quis in aliquo in fin. C. de eden. Boer. dec. 281. nu. 17. Caputaq. decis. 294. lib. 2.

Quod comprobatur, quia, si non adesset mandatũ Notarij hoc non dixissent, & nõ tradidissent expedi-
8 das litteras, nãque præsumitur, qd bene exerceant officium† eorum, c. ad audientiam de præscript. l. si quis decurio, C. de fall. Bal. in l. imperator col. 2. ff. de stat. homin. Curt. sen. cons. 49. num. 75. Dec. cons. 450. cõs. 423. col. 2. Roman. con. 179. lib. 1. cum aliis, vt per Alciat. de præsumpt. reg. 3. præsump. 13. per totum, ex cuius dictis satis constat hanc esse communem* & rece-
9 ptam doctorum sententiam, neque alij officiales huic muneri præpositi admisissent, cum pro eis præsumptio† sit recte agere quæ suo incumbant muneri & officio. l. 2. C. de off. ciu. iud. Bal. in l. vnica in fin. C. ne qs in sua causa iud. & in l. 2. ff. vbi pupill. educ. deb. Paul. Castren. cons. 270. lib. 2. L. uc. de Pen. in l. 3. col. 4. C. de apoch. publ. lib. 10. communis* opinio, vt patet ex his, quæ ad hoc congerunt Alciat. d. regul. 3. præsumpt. 9. Menoch. dict. lib. 2. præsumpt. 77. qua viri eru-

diti

10 diti,& ſpectatæ†probitatis,ac practici eliguntur,iuxta ea,quæ ſcribit Dec.in c.quoniam contra,num.33. de proba. Ideo,ſi reperitur aliquid ad mei vtilitatem ſcriptum ab eo,qui officium publicum gerit, vel ab eo,
11 cuius libris ſolet credi,quales ſunt Argentarij,† Mercatores,Notarij,fides indubitata præſtatur,Aret.in c. 1.num.22.& 24.de prob.vbi Dec.num.27. Menoch. dict.præſump.33.num.11.

Accedit,quia mãdatum præſumitur in his, quæ fieri non conſueuerunt citra mandatum,vt eſt,quando
12 quis ſoluit†pro alio,& caſibus ſimilibus Rot.deciſ.2. de caul.poſſ.&propriet.in antiq.Caſſad.deciſ.3.num. 4.de procur.Felin.in c.ſicut,num.35.de re iud.Dec. conſ.36.num.8.& conſ.42.num.13.Gozzad.conſ.11. num.14.Loffred.conſ.35.col.1.Gig.de penſ.q.47.cõ
* munis*opinio,vt late per Gabriell.d.concl.de procu. num.9.Menoch.d.præſumpt.33.num.3.Maſcard.cõ clu.1004.de prob.& tamen renunciatio non ſolet ſine mandato fieri,neque admitti.

Ex quibus ſatis reſponſum eſt argumento in'contrarium adducto.

Et hæc concluſio eo magis procedit, ſi reſignatarius cepit poſſeſſionem,& percepit illo anno fructus, quia tunc abſque dubio præſumitur mandatum,cum
13 interuenerit ſcientia,†& patientia principalis,Innoc. in c.ex parte Decani,de re iud.Abb.conſ.7.in ſecundo dub.lib.2.Calder.conſ.4.de procur.Fel.in ca. cum olim col.2.de off.deleg.Ruin.conſ.101.num.12.lib. 2.& conſ.80.col.2.lib.4.Gozzad.conſ.94.nu.48.Afflict.deciſ.308.num.8.Ceteros huius ſententię refert
* Menoch.d.præſumpt.33.num.7.& eſt* communis ſententia, qui principalis ſi non dediſſet mandatum ad renunciandum,nõ pateretur alium ingredi in poſſeſſionem beneficij,& fructus percipere,arg.l.cumde indebito,ff.de prob.nam alias ipſe egiſſet, & dediſſet
14 de non mandato, † quo caſu admitteretur, iuxta ea, quæ ſcribit Vãt.de nullit.tit.quib.mod. ſent.null.rep. num 92.Maſcard.dict.concluſ.1004.num.44.

Vnde non ab re placuit referre quoddam dubium
* propoſitum in*Rot.tempore Simonett.vt ipſe refert in ſuis recollect.manuſc.deciſ.36 in vna Lugdunen.

Quidam, cum habuiſſet beneficium per reſignationem factam per procuratorẽ N. illud poſſedit decem annos, & poſtea reſignauit idem beneficium in fauorem Petri,contra quem reſignatarium ſecũdum fuit mota lis,& ipſe produxit titulum ſui auctoris, ad
15 uerſarius oppoſuit non conſtare de mandato, cuius vigore fuit facta reſignatio dubitabatur igitur,an præſumeretur?fuit reſolutum per omnes,præſumi mãdatũ.

Primo,quia per tot annos poſſederat, & reſignãs,
15 de cuius mandato non† conſtabat,nunquam contradixerit,(ſed tertius)ideo præſumitur mandatum, iuxta ea,quæ ſcribunt Cald.conſ.4.de procur.Ruin.cõſil.101.num.14.lib.1.Gozzad.conſ.94.Guid. Pap.q. 40.Balb.in tract.præſcrip.in 3.p.q.10 num.30.aut ſal
16 tem ratificatio†mandati l.filius C.de petit.hæred.Angel.& Alex.in l.ſciendum,ff. de verb.obligper quæ hoc vult Soc.Sen.conſ.46.num.3.verſ.præterea, libr. 3.Dec.conſ.297.col.2.Gozzad.conſ.11.col.3.Gabr.
* d.concl.1.de procur.nu.14.& communiter* Docto.

Accedit,quia quamuis plures Doctores tenuerint etiam ex diuturnitate temporis non præſumi mandatum,Bal.in l.2.C.ſi ex fall.inſtrum.& conſ.82. col.2. lib.3.Alex.conſ.1.num.19.lib 4.Cephal.conſ.ciu.26. num.6.Socin.Sen.conſ.254.col.2.lib.2.Curt, Sen.cõſil.45.col.5.Afflict.deciſ.345.& deciſ.368. Card.Pariſ.conſ.47.num.38.vol.1.Cæphal.conſ. 65.num.16. lib.1.Gabriell.conſ.36.num.39.lib.1.& alij plures,tamen contraria opinio,vt præſumatur ex diuturnitate
** 17 † temporis,eſt verior,& ** magis communis, quam tenent Bald.ſibimet contrarius conſ.337.col.vlt. lib. 1.Dec.conſ.199.ad fi.Calcan.conſ.8.col.4. Natt.cõſil.341.num.3.lib.1.Socin.Iun.conſ.139. num.10.& conſ.146.num.10.libr.3. Gozzad.conſ.73. Bertand. conſ.56.col.3.lib.3.Rota deciſ.3.de procur.Boer.deciſ.228.Cacherin.deciſ.Pedemont.28.nu.22.& hanc
* dicunt*communem Zuccard.& Bologñett.in l.1.C. qui admitt.& hanc eſſe magis æquam atteſtatur Maſcard.de probat.concl. 1004.num.44. verſ.priori &
* ſub num.41.dicit ſecundum eam iudicaſſe, * Rot.in vna Lunen.Sarzanen.bonorum marinellæ,30. Ianuarij 1576.coram Graſſ.

Eoque magis,quando alius,quam principalis,opponit,Io.And.Alex.& Vant.quos refert, & ſequitur Maſcard.dict.concluſ.1004.num.44.idque etiam eo maxime procedit,quãdo cum temporis diuturnitate
18 concurrit aliqua†coniectura, nam tunc præſumitur mandatum abſque dubio,Curt.Sen.conſ. 77. colum. penul.verſ.tertia concluſio.Dec.conſ.36. nu.8. verſ. 2.reſpondetur,& conſ.42.num.13.Ruin.conſil.107. num.6.lib.4.Gozzad.conſ.11.num.3.Brun. conſ.95. num.4.Bertrand.conſ.56.num.3. Loffred. conſ. 20.
* num.8.Soc.Iun.conſ.56.col.2.lib.1.omnes, * vt per Menoch.dic.lib.2.de præſump.concluſ.33.num.27. & 28.quæ abſque dubio adeſt in caſu noſtro,vel enũ
19 ciatur apud aliquem notarium,†Crauett.de antiq.tẽpo.ſecunda part.princ.num.62. quod etiam adeſt in caſu noſtro,aut ſuper eo fuit lata ſententia, quæ tran
* ſiuit in rem iudicatum cõmunis*opinio, teſte Simonett.deciſ.35.
20 Hinc commiſſio†data nuncio,vt citet,præſumitur ex temporis diuturnitate,Ruin.conſ.66.num.3.lib.5. Gabriell.dict.concl.1.num.28.
21 Hinc præſumitur† mandatum delegationis ex tẽporis diuturnitate,Fel.in c.ſicut, de re iud.. Gabriell. de ſent.concluſ.4.num.34.
22 Hinc mandatum†Vicarij præſumitur,Cagno.in l. velle non creditur,num.14.ff.de reg.iur.Rot. ut per Menoch.d.lib.2.præſump.33.num.20.Maſcard.dic. concluſ.1004.nu.46.Gabriell.loc.cit.ex quibus plures illationes poſſent colligi.

SVMMARIVM.

1 *Mandata duo,eodem tempore,die,menſe, & anno data,ſi diſcrepant,ſunt nullius momenti.*
2 *Incertitudo vitiat.*
3 *Sententiæ,& reſcripta diuerſa ſunt nulla.*
4 *Reſignatio ex mandato inualido nulla.*
5 *Duo mandata diuerſa data eadem die ſapiunt ſimoniam.*
6 *In duobus inſtrumentis contrarijs, confectis eadẽ die ſtatur producto per reum.*
7 *Poſſunt fieri plura mãdata,facta reuocatione primi.*
8 *Procurator conſtituitur etiam a reſignatario ad conſentiendum penſioni,& reſeruationi fructuum.*
9 *Procurator conſtitutus ad conſentiẽdum penſioni in euentum ceſſionis poteſt conſentire etiam ante,ſub conditione tamen.*
10 *Procurator ad conſentiendum penſioni, non poteſt conſentire tranſlationi ciuſdem.*
11 *Procurator poteſt conſtitui ad conſentiendum penſioni ſuper beneficio,quod ſperat.*

QVAE-

QVAESTIO XXIII.

Igeſimo tertio,quæro,ſi eiſdem anno,menſe,die,& loco,& teſtibus ac Notario,reperiantur data duo mandata, quorum vnum ſit ad reſignandum ſimpliciter,alterum in fauorẽ, aut ad permutandum,quod cenſea tur validũ?Vera,& recepta ſen
1 tentia eſt,vtrumque mandatum eſſe inualidum†& nul
* lius momenti,ita fuit reſolutum in Rot.in vna Mon tis Regalis Archipresbyteratus,coram Marſican.13. & 27.Ianuarij 1539.teſte Moedan.deciſ. 57. Duo erant,ſub tit.de fid.inſtrum.teſte etiam Sarn.deciſ.79. lib.1.Idemque fuiſſe deciſum atteſtatur Put.dec.525. li.2.Io.Selu.tract.de benef.p.2.q.15.num.15.

Et ratio eſt,quia,cum ſint mandata in qualitate di-
2 uerſa,propter incertitudinem† vtrumque erit inualidum,l.duo ſunt Titij,ff.de teſtam.tut.Bal.in l. de reb. C.de donat.ant.nupt.& in l.1.col.penul.C.quand.pro uoc.non eſt neceſſ.Abb.in c.in noſtra,col.2.de reſcr.
3 pro ut in duobus†dicillis,in duabus ſententijs, in duobus reſcriptis,diuerſis,& cõtrarijs tradit late Ias. in l.vlt.nu.31.&32.& 33.34.& 35.C.de edict.diu. Adr. toll.

4 Ex quo infertur,quod † reſignatio facta vigore v-
* nius ex dicti mandatis eſt inualida & nulla, vt fuit*reſolutum in Rot.vt per Moedan.dict.deciſ.57.in principio,quia vtrumque nullum,quamuis duo Auditores dixiſſent minus nocium eſſe validum.

5 Immo dicta mandata†ſapiũt ſimoniam,vt tradit Putens dict.deciſ.525.lib.2.

Et hoc eſt admodum notandum,quia alias fuit re-
* ſolutum*in Rot.in vna Larin.penſionis, coram Decano.9.19.& 23.Decembris 1552. quod in duobus
6 inſtrumentis contrarijs†confectis eadem die ſtatur inſtrumento per reum producto,teſte Caputaq.deciſ. 107.p.2.

Limita,niſi vnum mandatum eſſet confectum ho
7 die,aliud cras,nam hoc caſu vltimum præualeret, ſi fuit intimata†reuocatio,& non ſunt reſpectiua,vt ex eis colligatur ſimonia,vt fuit*reſolutum in Rot. in vna Pampilonen.Prioratus coram Guid.Bo.20.Iunij.1552.teſte Caputaq.deciſ.197.p.2.nam ibi hodie fuit datum mandatum ad cedendum libere in manibus Papæ,& aliud mandatum fuit confectum per diẽ poſt,ad retrocedendum,& conſuluit Corn.conſ. vlt. num.14.& ſequent.verſ.nec vbi late lib.1.

Et hic non eſt omittendum,quod conſtituitur p
8 curator non ſolum a reſignante,ſed etiam a reſignatario†ad effectum conſentiendi penſioni, reſeruationi oſium.vel medietatis fructuũ p reſignãte aut alio, vt per Put.dec.524. li.2.Caputaq. dec.187.li.2.Car.S. Cruc.dec.118.Card.Pale.dec.204.alias 317.Creſcen. dec.105.in recoll. manuſ. Et iſte p curator cõſtitutus a reſignatario ad cõſentiẽdũ pẽſioni in euentũ ceſſionis,poteſt conſentire†non ſolum poſt ceſſionem, ſed
9 etiam ante verum conditionaliter, dummodo N. cedat,vt per Creſcent.d.dec.105.li.1. & iſte procurator non poteſt conſentire tranſlationi penſionis,etiam ſi
10 adſit in mandato clauſula generalis,†cum expreſſione
* &c.vt fuit*reſolutum in vna Compoſtellan.parochialis,coram Aug.28.Ianuarij 1547.teſte Put.deciſ.524. libro 2.Cardinal.S.Cruc.deciſ.118.Burſat.conſ.395. nu.7.cum ſeq.volum.4.Limita in caſu,Caputaq.deci.
* 187.li.2.vbi refert caſum deciſum* in vna Toletan. penſionis 22.Iunij 1552.Et ſcias,quod poteſt conſtitui procurator ad conſentiendum penſioni ſuper be
11 neficio,quod quis non habet,†ſed ſperat, vt cõſuluit egregie Card.Paril.cõl.43 vol.4.quia ſeruitus poteſt imponi futuro ædificio l.ſi ſeruitus futuro,ff.de ſeru. vrba.pred.l.Labeo ff.de ſeruit.ruſti.prædi. Alia vide in d.Conſilio.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum datum ad reſignandum expirat morte mãdantis.*
2 *Mors omnia ſoluit.*
3 *Mandatum expirat morte principalis,etiam ſi procurator ignoret mortem.*
4 *Mors non præſumitur.*
5 *Mors probatur fama.*
6 *Mors probatur ex veſte lugubri conſanguineorum.*
7 *Mors probatur ex teſtibus.*
8 *Mors probatur iuramento.*
9 *Procurator poſt mortem reſignantis non poteſt cõſentire reſignationi.*
10 *Iudex finita iuriſdictione, nihil poteſt facere.*
11 *Defectus Iuriſdictionis eſt inſanabilis.*
12 *Beneficium vacat per mortem reſignantis.*
13 *Beneficium,quod vacat vno modo,non poteſt vacare alio.*
14 *Procurator, qui porrexit ſupplicationem in vita reſignantis,poteſt poſt mortem præſtare conſenſum.*
15 *Verba Extrauag.Alex.VI.& Leonis X. circa dationem conſenſus faciendam per procuratorem poſt mortem reſignantis.*
16 *Procurator poſt mortem domini poteſt perficere per eum cœpta.*
17 *Procurator poteſt regiſtrari facere teſtamentum poſt mortem conſtituentis.*
18 *Reſignatario ius acquiritur per ſupplicationem ſignatam.*
19 *Declaratio nihil addens de nouo poteſt fieri quandocumque.*
20 *Conſenſus in reſignatione requiritur pro expeditione litterarum.*
21 *Conſenſus retrotrahitur ad diem datæ.*
22 *Procurator,qui in vita reſignantis porrexit ſupplicationem, poteſt cogi ad præſtandum conſenſum pro expeditione litterarum.*
23 *Procurator poſt mortem domini non poteſt nouæ inchoare.*
24 *Mortuo reſignante nõ reuocato mandato,procurator, qui porrexit ſupplicationem in vita,poteſt præſtare conſenſum etiam,ſi reſignans mutauerit voluntatem.*
25 *Reuocatio debet expreſſe fieri.*
26 *Procuratoris reuocatio debet intimari.*
27 *Alexandrina non habet locum in Procuratore dato ad transferendam penſionem.*
28 *Procurator non poteſt præſtare conſenſum poſt mortem reſignantis,ſi reſignans porrexit ſupplicationem.*
29 *Supplicationis porrectio facta per procuratorem in vita reſignantis debet plene & ſufficienter probari.*
30 *Supplicatio ſignata præſumitur ad inſtãtiam illius,cuius fauorem concernit.*
31 *Actus præſumitur factus adinſtantiam illius,in cuius vtilitatem vertitur.*
32 *Reſignatarius debet probare ſupplicationẽ fuiſſe per procu-*

procuratorem porrectam in vita resignantis.
33 *Supplicationis porrectio probatur per testes, & registratorem.*
34 *Sollicitatoris dictum probat porrectionem supplicationis.*
35 *Mandatum præsumitur, vbi sit impensa quamuis parua.*
36 *Supplicationis porrectio an probetur per duos testes, vel per vnum idoneum.*
37 *Procurator, qui porrexit supplicationem vigore litterarum, non potest post mortem præstare consensum.*
38 *Notarij Cameræ & Cancellariæ non extendunt consensus vigore literarum.*
39 *Procurator mortuo resignante, non, potest præstare consensum post obitum.*
40 *Mandatum procuratoris ad resignandum elapso anno non valet.*
41 *Alexandrina circa dationem consensus procuratoris mortuo resignate an habeat locum in resignatione conditionali.*
42 *Retroactio non fit ob inhabilitatem extremorum.*
43 *Procurator si honeste vsus mandato in vita, non potest præstare consensum post mortem resignantis.*

QVAESTIO .XXIV.

1 QVARRO, an cesset † mandatum datum ad resignandum beneficium, morte ipsius mandantis. Communis opinio est affirmatiua, Glo. in clem. 1. vers. quomodo libet de renun. vbi Card. Zabar. & communiter DD. & tradunt Crescent. decis. 169. mandatum lib. 1. Thom. de Tan. decis. 106. in manuscri. Barb. cons. 49. col. 2. vers. 2. hoc decidit, lib. 4. & est* communis opinio omn. DD.

Idque probatur auctoritate, & ratione, Auctoritate tex. cle. vlti. de procur. ibi. *procuratorem a prælato, rectore, vel alio quolibet pro Ecclesia sua, vel beneficio constitutum, per mortem constituentis, reuocari, censemus, &c.* Et ibi Archid. Gemin. Anch. Franc. & alii cõiter hoc annotãt. Ratione, quia mors † omnia soluit. §. deinceps, auth. de nupt. l. in summa, in fin. de re. iud. l. Neratius ff. de reg. iuris, Paris. cons. 155, num. 5. vol. 4. idque in omni materia procedere, tradunt Moder. Florentin. in tract. mors omnia soluit &c.

3 Ampliatur, procedere etiam † procuratore ignorante ipsam mortem, vt tradit Zeqzelin. d. clem. 1. quem refert, & sequitur Barba. cons. 49. col. 2. lib. 4. arg. l. eius q in prouinciam. ff. si certum pet. Probari tamen debet
4 mors, cum † non præsumatur, Alex. cons. 23. in prin. li. 4. Anchar. cons. 401. Card. Paris. cons. 36. nu. 41. lib. 2. Soc. sen. cons. 26. nu. 12. vol. 2. Natt. cons. 59. n. 6. Boer. decis. 288. n. 2. & communiter* DD. vt per Mascard. de prob. concl. 1066. idque potest fieri, vel per vocem
5 publicam, † & famam, vt tradit Bal. cons. 407. col. 3. lib. 1. Corneus cons. 104. col. 2. in fi. li. 3. Crauett. cõs. 127.
6 n. 17. & cõmuniter* DD. vt per Masca. conclu. 1070. num. 1. vel ex* veste lugubri consanguineorum Bar. in l. 2. §. sed si dubitetur, num. 2. ff. quẽad. test. ape. Alex. cons. 27. col. 2. lib. 7. Menoch. de adipisc. poss. remed. 4. nu. 674.

7 Vel ex duobus testibus dicentibus † illum vidisse mori, vel tumulo mandari, Aufrer. in addit. ad decis. Tolos. decis. 312. Alber. de Rosa. in l. conditionem
8 nu. 1. ff. de cond. & demonstr. Crau. cons. 127. in fin. † vel iuramento vt per Deci. in l. vlt. num. 28. fin. Cin. de edict. diu. Adri. toll. vbi Zuccard. num. 256. & communiter DD. cum alijs, vt per Mascard. dict. tract. de probar. conclus. 1072. vbi agitur de leuissimo præiudicio Lanfrancus in c. quoniam contra ti. de testib. no. 189. de probation. Aufrerius ad decis. 312. Capp. Tholos. Iacob. Menochius de adipiscenda possess. rem. 4. nu. 671. eoque magis si ille erat senex Alex. cons. 4. col. 5. ver. fortius li. 2. Cefalus cons. 65. n. 44. vol. 1. Bar. tract. de test. nume. 39. Campegius in eodem tractatu reg. 350. num. 352.

Ex quo infertur, quod mortuo resignante procurator non potest porrigere supplicationem, & postea
9 † præstare consensum in fauorem resignatarij, vt est communis opinio omn. DD. in praxi recepta, ac canonizata.* sæpius in Rota. vt infra dicetur, & tradit.
* Boer. decis. 348. num. 2. & ita* iudicauit Tholosan. senat. die 23. Aug. 1519. Put. decis. 92. nu. 6. lib. 2.

Et ratio est, quia, cum expiret mandatum per mor
10 tem, nihil deinde poterit facere, sicuti Iudex, † finita
* iurisdictione, iuxta* communem sententiam, de qua per Sebast. Vant. in tract. nullit. in tit. de nullit. ex defe
11 ctu iurisd. in princ. vbi num. 6. post Staffil. & Sarnen. dicit* hunc defectum esse insanabilem.
12 Accedit quia cum beneficium vacet per mortem resignantis, Crescen. decis. 37. lib. 1. in manuscri. & sæ
13 pius* fuit resolutum in Rota non poterit vacare per renunciationem procuratoris, cap. susceptum de re-
* scri. in 6. vbi communiter DD. Bur. cõs. 43. Anchar. in clem. vnica. nu. 2. de suppl. præl. neglig.

Limita, hanc conclusionem non procedere, quo-
14 ties procurator constitutus ad resignandum beneficium porrexit supplicationem, quæ fuit signata, & data viuo resignante, namque si postea moriatur resignãs, & sic ante præstitum consensum formalem, poterit procurator illum præstare post mortem ipsius,
* constituentis, vt fuit resolutum* in Rot. corã D. Martino de Spinosa. i vna Senen. Parochialis de anno 1513. teste Cassad. decis. 1. de renun. & in alia* Barchinonen seu Tirasonen. beneficij die 23. Ianuarij. 1545. coram Aquen. teste Put. decis. 216. lib. 2. in alia Senogallien.* de villa die 27. Maij & 27. Iunij corã D. Vestano. de anno. 1552. teste Caput decis. 395. lib. 2. & in* alia Genuẽ. † prioratus de villa noua. 25. Iunij 1551. coram Caput. teste Guidob. decis. 92. in manuscri. & in alia † Placentin. Archidiaconatus, teste Crescentio decis. 210. lib. 1. in manuscri. & alias sæpe per Rotam fuit decisum, vt per Crescen. decis. 374 & 405. & 229. Per Pelegr. decis. 27. per Grass. decis. 469. in manuscri. vt etiam attestatur Bursat. cons. 395. nu. 6. lib. 4. Put. decis. 83. Sarnen. de infirm. resig. q. 31. col. 2. Gamb. decis. 19. in manuscr. Boer. decis. 348. vbi attestatur ita fuisse decisum per* Curiam Parisien. die 21. Iulii. 1490. & per Curiam
* Burdegalen. die 3. Sept. 1526.

Et hæc est communis* & recepta DD. sententia, quam approbauit Leo X. in signatura de anno. 1520. vt tradit Cassad. dicta dec. 1. in finali. verbis de renun. vbi etiam dicit ad hoc esse extrauagan. Alexandri VI. & ita esse tenendum affirmat Anchar. cons. 293. Fel. in c. cum olim, de re iudi. & esse in usu tradit Sarn. de infir. resig. q. 31. col. 2. adest etiam extrauagans Leo. X. quarum constitutionum verba sunt penes Boer. d. decis. 348. col. an. pen. & pro maiori commoditate curia lium placuit hic ponere, cum difficiliter reperiantur.

Alexander &c. ad futuram rei memoriam. Ad Romani Pontificis prouidentiam circũspectam spectat, dubia, quæ occasione gratiarum per Sedem Apostolicam

cam concessarum pro tempore oriuntur, per suæ declarationis mysterium taliter plana facere, vt, sublatis obstaculis vniuersis, & semotis quibuscunq; ambigui tatibus, gratiæ prædictæ suum debitum consequantur effectum. Dudum siquidem prioratu Magenuall. ordinis Sancti Benedicti Claromontens. diœcesi. per liberam resignationem quondam Oliuerij de Cobriolles tunc ipsius prioratus prioris, de illo, quem tũc obtinebat per dilectum filium Armandum Vayni clericum dictæ diœcesis procuratorem suum ad id ab eo specialiter constitutum, in manibus Felicis recordationis Innocẽtij Papæ VIII. prædecessoris nostri ipõ te factãm, & per eundem Innocen. prædecessorem admissam apud Sedem prædictam vac. Idem Innoc. prædecessor prioratum prædictum, qui conuentualis existit, vt præfertur, vacan. & antea dispositioni Apostolicæ reseruatum, dilecto filio Ludouico Donereis clerico dictæ diœcesi. per eum vsque ad quinquenniũ, post quam illius possessionem pacificam foret assecutus, tenendum, regendum, & gubernandum Apostolica auctoritate commendauit. Et deinde postquàm in monachum monasterij sancti Ermouari ordinis Carnoten. diœcesi. à quo dictus prioratus dependet, receptus fuisset, & habitum iuxta ipsius monasterij consuetudinem suscepisset, & professionem per monachos emitti solitam expresse emisisset regularem, sibi ex tunc cõtulit, & de illo sibi prouisum fore decreuit, præfato Ludouico concedens. Et si dictus Oliuerius tempore resignationis huiusmodi in aliqua infirmitate constitutus foret, ex qua ipsum. 20. dies post eandem resignationem decederet contingeret, nihilominus commenda, ac collatio, & prouisio prædictæ, validæ, & efficaces existerent in omnibus & per omnia, perinde, ac si dictus Oliuerius post huiusmodi resignationem viueret, & prædictos 20. dies superuixisset, dictusque prioratus non per obitum, sed per resignationem huiusmodi vacasse censeretur, prout in literis ipsius Innocẽtij prædecessoris plenius continetur. Cùm autem, sicut accepimus, ex eo, quòd dictus Oliuerius ante tempus præfati per præfatum Armandum procuratorem suum in Cancellaria Apostolica in literarum expeditione consensus, fuerit vita functus, licet post datam dictarum literarum, & admissam per dictum Innocẽ. prædecessorem resignationem huiusmodi, virtute supplicationis dicto Innocentio prædecessori porrectæ, in qua dictum prioratum tunc resignauit, ipse Oliuerius, adhuc in humanis agens, à nonnullis nimium curiosis, & iuris ignaris, asseritur resignationem huiusmodi post dicti Oliuerij obitum, & non die datæ dictarum literarum factã & admissam censeri debere. Ex propterea huiusmodi ecclesiam non per resignationem, sed per obitum vacare. Nos, ad huiusmodi ambiguitatis tollẽdum dubium debite prouidere volentes, motu proprio, de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, auctoritate præfata, tenore præsentium declaramus resignationem prædictam de die datæ literarum huiusmodi factam & admissam fuisse, ac dictam parochialem ecclesiã tunc ipsam p resignationem vacasse ac in præmissis datam literarum, & non præstiti consensus includi debere, & propterea commendam, & prouisionem prædictas, validas, & efficaces fuisse, & esse, sicque per quoscunque iudices & commissarios, & auditores tam in curia Romana, quam extra illam, in quacunque instantia, sententiari, diffiniri, & iudicari debere, non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscũque. Nulli ergo hanc paginam nostræ declarationis infringere liceat &c. Datũ Romę, Anno domini M. D. VIII. Sexto Calend. Maij. Pontificatus nostri Anno sexto.

Et hæc

Et hęc conclusio communis quę elicitur ex dictis constitutionibus,probatur in l.nam & Seruius,§.si vi uo Titio,ff.de neg.ge.vbi dicitur,qđ ,pcurator post mortem domini potest consumare per eum cœpta,
16 ‡non autē noua inchoare.Et ibi Bal.Alber. de Rosat. & alij DD.communiter*idque videtur ex mente con stituentis,l.si vero non remunerandi.§.vlt.& quod ibi not.Alberi.Bald.ff.mand.Calde.in capitu.quisquis,de elect.& ideo dicit Alber.loco cit.quod si statuto cauetur,quod testamentum non valeat,nisi sit registratum in libro communi,si aliquis fecerit testamentum, &
17 constituit‡procuratorem ad illud registrandum ,iste procurator potest post mortem cōstituentis registra
* re facere,& ita refert fuisse determinatum,* quia mā datum videtur collatum post mortem. Ita in casu no stro,eoq.magis cum resignatario per supplicationem
18 signatam videatur ius‡acquisitum,Cald.in cap.in nostra,de rescri. Abb.in c.nosti de elect.Barb.in c.cū ve nissent in 2.not.de restitut.spol.vnde datio consensus erit exequutio ad actum perfectum,& tamen ‡declaratio nihil addens de nouo‡potest fieri quandocun
19 que,l.hæredes palam.§.si quid,ff.de testam.c.pastoralis,§.vlt.de testamen.& per consequens, quo ad hoc non expirauit mandatum,Cassad.d.decisio.1.num.4. de renun.& quia data consensus postea prætiti non
20 attenditur,namque secundum regulas‡ Cancellariæ, requiritur consensus pro expeditione literarum, Crescent.decis.centesima decima libro. 1. Boer. dict.de
21 cis.348.col.2.& consensus‡cum retrotrahatur ad diē datę,ideo potest præstari per procuratorem post mortem resignantis Crescentius decis.36.libro. primo in manuscrip.

Amplia primo,vt talis procurator possit cogi ad
22 ad præstandum dictum cōsensum in Camera, ‡ vel in Cancellaria pro expeditione litterarum, licet sit mortuus principalis,ita Cassad.d.decis.1.nu.4.de renunci. Boer.d.decis.348.num.7.Caput.decisio.396.p.2.Crescen.decis.210.in manuscri.Put.decisi.19. de renun.in manuscr.quod probatur in l.nam & Seruius,§.si viuo Titio,ff.de neg.gest.vbi procurator potest cogi ad cō sumandum per eum gesta in vita domini,non autem
23 ‡noua incohoare,multo ergo magis facta cōseruare, & pro illorum expeditione & exequutione, quicquid expediat facere.

Amplia secundo,procedere,etiam si probaret,cōstituentem ante eius mortem mutasse uoluntatem,nā
34 si illa voluntas reuocata,non fuit intimata,iuxta‡clemen.primam,de renunc. potest procurator eo mor-
* tuo præstare cōsensum formalem;ita fuit* tentum in causa Senogalien.de villa Castiro,27.Maij,& 27.Iunij 1552.coram D.Vestano,teste Caput.decis.396.p. 2.Pelegr.decis.17.manusc.

Et ratio est,quia non quęlibet voluntas reuocato-
25 ria est valida,sed debet esse‡expressa,Ale.in l.si fundū, C.de leg.Ias.in l.re coniuncti,col.5.2.opp.ff.de l.3.&
26 in casu nostro debet esse‡intimata,d.cle.vni.de reuoc.
* vbi*comm.DD.Barb.cons.49.li.4.Fel.in cap.ex parte
* decani.num.15.de rescript. & fuit sæpius *resolutum per Rotam.

Nec obstat Cassad.d.decisio.1.num. 2.de renunc. quia Cassadorus est intelligendus de reuocatione valida cum intimatione,nec obstat decisio.Put.267.libr. 2.facta in causa Abulen.24.Aprilis 1545.quia respō-
27 detur,illam decisionem loqui de‡translatione pensionis,vt declarat ipse Put.decis.92.eod.lib. 2.& in causa
* coram*Aquen.die 1.Februarij 1544. fuit resolutum, quod,siquis constituit procuratorem ad transferendam pensionem in fauorem N. & postea in articulo mortis illam transferat,quamuis nulliter , procurator
* censetur reuocatus,idem fuit confirmatum 24.*Aprilis 1545.in eadē causa Abulen. & sic Alexandrinam non habere locum hoc casu.

Sublimita,primo,hanc limitationem non procedere,quotidie principalis porrexit supplicationē, & post ea constituit procuratorem ad consentiendum resi
28 gnationi.nam si moriatur principalis,iste‡procurator post eius mortem non potest præstare cōsensum , qa respectu ipsius procuratoris,res est integra,cum nihil fecerint,& per consequens expirat mandatum morte mandantis,Put.decis.92.num.3.lib.2. & cessat ratio, de qua in conclusione , & per consequens dispositio
* debet cessare,arg.c.cum cessante de app.ita fuit*resolutum in causa Place. Scholasticæ.primo coram Puteo,de inde coram Pelegrino,teste Ant.August.deci. 667.lib.3.& postremo coram Reumano,& hæc con-
* clusio communiter*recipitur,vt Alexandrina non habeat locum,quando procurator nihil fecit in uita,licet alias fuit dubiū,& Rota se diuisit in ,duas partes, cum hic casus fuisset propositus in causa Abulen. coram Vostrio,vt per Put.decis.83.li.2. nam postea fuit
* resolutum per*omnes negatiue,& sic declaro decisio nem Cassad.primam de renun.procedere,cum procu
* rator porrexit supplicationem,pro vt pluries*fuit tētum.Ita etiam fuit resolutum in vna Segobien.beneficij,coram Fabio,& in alia Oueten.coram eodē. teste Achill.decis.322.alias decis.1.de renun.

29 Vnde porrectio supplicationis facta ‡per procuratorem debet plene,& sufficienter probari,ad effectū, vt ipse procurator possit pstare consensum post mortem principalis,ut tradit Guido Bon.decis.92. manu scri.in vna*Genuen.Prioratus 25.Iunij 1551. coram Caput.

Et ratio potest esse,quia supplicationis signatio in dubio impetrata præsumitur ad instantiam illius , cui-
30 us‡fauorem concernit Oldrad.cons.136.col.2. num. 5.Specul.in tit.de app.§.nunc breuiter,vers.quod si ap
* pareat,& pluries fuit*per Rot.resolutum,teste Sarn. reg.de imp.benef.viuen.q.5.& reg.de trienn.q.38.nu. 2.& regulare est,vt actus præsumatur factus ad instan
31 tiam ‡illius,ad cuius fauorem,& vtilitatem vertitur,ca. constitutus,vbi Abb.de testib.Bart.in l.de pupillo.§. si quis ipsi prętori,num.19.ff.de ope.nou.nunc.idem Bartol.in lege prima.vbi Bald.in fin.princip.ff.de hæred.institut.Menoch.in tractatu.præsumpt.lib.secundo.præsumpt.23.nume.7.Mascard.de probat.conclu.
* 1303.numero 15. &* communi. DD. vnde asserenti procuratorem id fecisse in vita incumbit onus probandi iuxta*communes regulas.Nam hoc onus probandi supplicationem fuisse porrectam per procura
32 torem in vita spectat ‡ad resignatarium, quia illud est fundamentum suæ intentionis,l.ab ea parte,ff.de ,pb.
* & ita*resolutum in vna Corduben.portionis,coram Rubeo,die 14.Ianuarij.1557.vt habetur in l. diuersorum decis.216.in manuscr.

33 Et quidem ‡porrectio supplicationis probatur per testes & registratorem,qui deponant recognoscere signum,& manum porrigentis, a tergo supplicationis ponitam,& ita fuit*resolutum in Rot.in vna Toletan. pensionis,coram Achille de Grass.28.Nouemb.1552 teste Caput.decis.206.lib.2.in manuscr.

Si vero manus apposita a tergo supplicationis non est procuratoris,sed sollicitatotis alicuius,vt fit de stylo,*ad effectum illas cognoscendi,& distribuendi, postquam sunt registratæ,tunc poterit probari per dictum

ctum illius solicitatoris,qui disponat de mandato ,procuratoris porrexisse supplicationem illam,quod man datum satis præsumitur,quia nō est verisimile,solicitatores absque mandato illas porrigere,propter impensam(quamuis paruam)& laborem,Bart. & Alex. in l. eam seruus,ff.de verb.oblig.Bald.in l.id quod pauperibus in fin.C.de Episcopis,& cler.Cassad.decis 3.n. 4. de procur.Dec.cons.36.num.8.& cons.42. num. 13. Curt.Sen.cons.77.col.4.Gozzad.cons.11.nu.14.Lofered.cons.35.col.1.

Si vero non adest signum aut manus a tergo suppli
36 cationis,tunc probatur‡porrectio supplicationis per duos testes,vel per vnum idoneum aliis concurrentibus,vt fuit resolutum*in vna ‡Astoricen. parochialis, die 12.Martij 1567.teste Oradino decis.108.lib.2.in manuscr.

Sublimita,secundo,non procedere, quoties procurator porrexit supplicationem vigore litterarum,
37 nam‡mortuo principali non potest præstare consensum,vt fuit resolutum in vna Oueten.Archidiaconatus de Liuero,die 11.Feb.1545.coram Put.teste eod. decis.360.lib.2.Achill. de Grass.decis.322.alias prima de renun.& hæc conclusio nullum habet dubium, qa
38 si viuente resignante Notarij‡Cameræ,& Cancellarię nō extendunt consensum vigore literarum ,vt est notori',&*vulgaris stylus,ergo tāto fortius eo mortuo.

Sublimita,tertio, vt non possit procurator præsta-
39 re dictum consensum post annum obitus,‡vt tradit. Sarnen.de infirm.resig.q.31.col.2.iuxta bullam Alex. VI.&‡ita communiter*practicatur.
* Simile est,quod fuit iudicatum *Tholosę. vt manda-
40 tum procuratoris ad resignandum elapso anno non‡ valeat,teste Pap. primo Arresto.1.lib.2.titul.8.de qua re supra dixi.

Sublimita,quarto,,pcedere‡ubi procurator est sim
41 pliciter datus ad renunciandum,ita Put.d. decis. 360. num.11.lib.2.qui dicit ita intelligi decis.1.Cassado.de renunc.Sed cōtraria opinio est verior, vt habeat locū etiam in resignatione conditionali huiusmodi cōclu
* sio,& ita fuit*resolutum in Rota in vna Placent.Archid.teste Crescent.decis.210.lib.1. in manuscr. nam ibi quidam constituit procuratoremad resignandū, reseruatis sibi fructibus, & regressu,procurator porrexit supplicationem,fuit signata, moritur principalis, fuit dubitatum,an possit procurator extendere cōsensum,quidam dicebant,quod non.quia resignatio erat conditionalis,ergo, cum in vita consensus super tali reseruatione præstitus non fuisset,amplius non potuit præstari,& consensus postea præstandus nō potest retrotrahi ad diem datæ, propter inhabilitatem‡extre
42 morum vulg.l.bonorum.ff.rem ratā habi.contrarium tamen fuit decisum,quia eadem est ratio,nam ex quo procuratores vtriusque,scilicet resignatarij, porrexerint supplicationem,& illam expediri fecerint,tunc videtur resignatio facta,condicio reseruationi fructuū & regressus adimpleta,c.quidam, cum ibi not.de renunc.vnde data consensus postea prætiti non attenditur,quia secundum regulas Cancellariæ cōsensus necessarius est pro expeditione litterarum.

Non obstat Put.loco cit.quia loquitur. quando mā datum est conditionale qualificatum ad porrigendū, & quod vigore alterius mandati præstetur consensus, vt ipse dicit d.decis.360.in finalibus verbis lib.2.

Sublimita,quinto non procedere , quoties legiti-
43 mus procurator non est vsus mandato‡in vita,nā tunc non potest.præstare consensum post obitum,Anton. Aug.decis.694.lib.3.dicit ita*.fuisse decisum coram Pelegrino in vna Palentin. & plene dictum est supra num.28.

SVMMARIVM.

1 *Procurator datus ad resignandum potest reuocari.*
2 *Renuncians potest pœnitere tam si renunciet per se quam per procuratorem.*
3 *Procurator datus ad resignandum reuocatur constituendo alium.*
4 *Procurator datus ad resignandum non potest reuocari post præsentium consensum in Camera,vel Cancellaria.*
5 *Datio consensus perficit resignationem.*
6 *Resignans post resignationem non potest se intromittere in beneficio resignato.*
7 *Resignans,quo ad beneficium resignatum habetur pro mortuo.*
8 *Supplicationis porrectio facta per procuratorem non perficit resignationem.*
9 *Resignans post signatam supplicationem a Papa, potest alteri resignare.*
10 *Procurator,qui porrexit supplicationem,non potest dare consensum,si fuit reuocatus.*
11 *Datarius non facit gratias,sed Papa.*
12 *Reuocatio procuratoris dati ad resignandum debet intimari.*
13 *Reuocatio procuratoris ad litem debet intimari.*
14 *Mandatum ad committendum delictum reuocatur p notificationem faciendam mandatario.*
15 *Reuocatio non præsumitur,& num.31.*
16 *Mutatio voluntatis non præsumitur.*
17 *Resignatio facta per procuratorem reuocatum ante notificationem reuocationis est valida.*
18 *Illusio,& variatio in personis ecclesiasticis dānatur.*
19 *Papæ gesta debent esse firma.*
20 *Cœlestinus V.pluribus unam rem concedebat.*
21 *Cardinales debent esse stabiles.*
22 *Episcoporum actus debent esse stabiles.*
23 *Valent gesta Legati a latere reuocati ante notitiam reuocationis.*
24 *Collatio facta per Vicarium Episcopi valet ante scientiam reuocationis iam factæ.*
25 *Sententia lata a iudicibus reuocatis valet ante scientiam reuocationis.*
26 *Nuncij gesta ante scientiam reuocationis sunt firma.*
27 *Procurator datus ad permutandum beneficium potest permutare ante notitiam reuocationis.*
28 *Resignatio facta per procuratorem statim reuocatum valet,si ignorabat illam reuocationem.*
29 *Procurator reuocatus debet intimare.*
30 *Resignatio procuratoris reuocati valet,si non fuit intimatus.*
32 *Dicens procuratorem esse reuocatum debet hoc probare.*
33 *Testatoris voluntas non censetur reuocata,nisi expresse appareat.*
34 *Sufficit reuocare procuratorem absque intimatione, quoties fuit constitutus per metum.*
35 *Gesta causa metus sunt nulla.*
36 *Fundamento sublato,omnia corruunt.*
37 *Metus debet esse iustus.*
38 *Iustus metus qui dicatur,remittitur arbitrio iudicis.*
39 *Resignatio facta per procuratorem reuocatum,non autem intimatum,non valet,quoties intimatio non potuit fieri ob malitiam procuratoris aut superioris.*
40 *Fraus nemini debet prodesse.*

41 *Fraudibus via claudenda & num. 51,*
42 *Procurator censetur revocatus per mortem, absque alia intimatione.*
43 *Quod vacat per mortem, non potest alio modo vacare*
44 *Beneficiatus non potest renunciare in manibus Ordinarij, postquam constituit procuratorem ad renunciandum in manibus Papæ, non facta intimatione*
45 *Illusio quid.*
46 *Ratio posita in præmio dicitur finalis.*
47 *Ratio generalis ampliat dictum particulare.*
48 *Dictio Quomodolibet importat omnem modum.*
49 *Vbi adest eadem ratio, dicitur comprensio.*
50 *Dictio Quomodolibet operatur vltra expresse.*
52 *Prohibitum via directa, prohibetur indirecta.*
53 *Exceptio firmat regulam in casibus non exceptuatis.*
54 *Si Dominus & procurator renuncient eadem die, quæ attendatur.*
55 *Constituens procuratorem ad renunciandum non potest permutare nisi revocauerit illum procuratorē.*

QVAESTIO XXV.

QVAERO an Procurator datus ad resignandum possit revocari. Regula* communis & trita in iure nostro, etiam recepta in praxi, est affirmativa, scilicet procuratorem constitutum ad †renunciandum posse revocari, vt de hac regula attestatur Rebuff. in sua praxi tit. de revo. proc. nu. 1. & in concord. tit. de subl. cle. litt. glo. vlt. Glos. Paul. Gul. de Laud. Zaba. n. 10. Bonifac. de Vital. nu. vigesimo septimo, & comm. * alii de renunciat.

1 Idque probatur clarissime in dict. clem. vni, ibi teneat cessio facta per eum, antequam ad ipsius, vel illius (in cuius manibus cessio erat facienda) notitiam revocati huiusmodi sit deducta, &cæt. ex quibus verbis satis collig. hoc pro absoluto haberi, mandatum posse revocari.

2 Potest enim quis pœnitere non †solum in renunciatione, quam per se fecit, sed etiam in illa, quam per procuratorem facit, vt tradunt Put. decisio. 106. lib. 3. Paleott. decis. 257. Ant. Aug. decis. 350. lib. 3. Sarnen. decisio. 20. lib. 1. Cott. decisio. 16. Moed. decisio. 11. Gabriel. cons. 198. num. 3. lib. 1. Bursat. cons. 394. vol. 4. & est* com. sententia DD. sed etiam in ea, quæ sit p procuratorem, quia viget eadem ratio, immo maior, arg. auth. multo magis, C. de sacrosanct. eccl.

3 Amplia, primo procedere, vt † non solum possit revocari expresse, sed & tacite, scilicet cõstituendo aliũ procuratorem ad renunciandum coram eodem, vel coram diuerso, Cardin. Zabar. in clem. vnic. nume. 14. de renunc. & comm.* DD. idque receptum est etiam *per Rot.

4 Namque revocatio vel fit, quia resignans vult retinere illud beneficium, vel quia vult alteri renunciare per se, vel per alium procuratorem coram Ordin. vel Papa.

5 Declara tamen, dummodo revocatio fiat ante p̃stitum consensum formalem per procuratorem in Camera, vel Cancellaria; nam tunc† perficitur resignatio, Put. decisio. 106. lib. 3. Gabr. cons. 144. lib. 1. num. 4. & est communis* DD. sententia, & per Bursatum cons. 395. vol. 4. & jus abdicatur ab ipso vt amplius

6 non possit se intromittere, inuito resignatario & sine suspicione Felyn. in cap. dilectus, de maior. & obe. Put. decis. 31. nu. 3. lib. 1. Cassad. decis. 21. super reg. Cancellariæ, Rip. lib. 2. Respon. cap. 17. & 18. & habeatur,

7 quoad †illud mortuus, Paris. cons. 93. nu. 26. volu. 4. & hoc expresse scribit Rebuff. tit. de revoca. procur. numero primo.

Ante vero potest revocari, etiam post porrectionem supplicationis, namque die 19. Octobris 1543.
* coram Put. in Ro.* fuit resolutum, porrectionem sup
8 plicationis factam per procuratorem † non perficere
* resignationem, & die 16. Ianuarij 1548. fuit tentum, *posse aliam porrigere, & super illa consensum præstare, etiam post signatam primam supplicationem, post
9 †præstitum paruum cõsensum, post solutam composi
* tionem, vt pluries* in Rota fuit resolutum, vt retuli li.
* 1. qu. 12. & seruatur* com. in praxi, & die 16. Decembris 1560. in vna Gadicen.* Canonicatus fuit coram Oradino dubitatum, si procurator ad resignandũ obtinuit signari supplicationem, ac præstitit paruum cõsensum, ante vero extensionem paruæ datę, & parui consensus resignans reuocauit, & reuocatio fuit intimata in Camera, & Cancellaria, an procurator possit procedere ad extensionem consensus parui, & sic præstare consensum formalem, &, si procedat, an valeat
* resignatio, fuit* resolutum, †non posse, &, si procedat,
10 nulliter præstare; namque Papa admittit quatenus par
11 tes in eadem voluntate persistant, & Papa dat† gratias non Datarius qui concedit paruas Datas, teste Cott. decis. 16.

12 Requiritur tamen, vt †reuocatio procuratoris expressa vel tacita sit intimata, vt aperte dicitur in d. cl. vni. de renunc. in illis verbis, *antequam ad ipsius, vel illius notitiam reuocatio huiusmodi sit deducta*, & ibi
* Gloss. Cardin. Zaba. Bonif. de Vital. & communiter* & hoc volunt Rebuff. in prax. tit. de procur. ad resign. reuoc. num. 2. Idem Rebuff. cons. 90. num. 13. ver. 3. q.
* Ferre. cons. 93. num. 3. & est* comm. opinio. Et ita cõ
* muniter* practicatur, pariter reuocatio procuratoris
* ad litem non valet, nisi fuerit intimata* procuratori, l. si mandasset. ff. mandati c. mandato, de procur. Glo. vlt. in c. nec illud 30. q. 5. glo. 2. in c. tibi domino, dist.
* 63. Put. decis. 303. li. 2. & est communis* opin.

Ita etiam mandatum datum ad committendum
14 delictum reuocatur si fuit facta notificatio† mandata
13 rio, Bar. post Guliel. de Cun. in l. si pecuniam. §. si seruum. ff. de condit. ob ca. Albe. in l. 1. col. pen. ff. de off. procu. Gæsa. Glo. in c. cum quis de sent. excomm. lib. 6. de qua re late Clar. lib. 5. recep. sent. q. 89. Menoch. de Arbi. iud. casu 352. & 353.

15 Fit ratio est, quia reuocatio† non præsumitur. Ale. cons. 169. nu. 5. lib. 5. Hier. Gabriel. cons 105. num. 4. lib. 1. Mascard. de prob. conclus. 1280. nu. 1. nam non
16 præsumitur mutatio† voluntatis, l. sancimus. C. de test. Ale. cons. 81. nu. 4. & cons. 146. num. 19. lib. 5. & cons. 189. ad fin. lib. 7. Corn. cons. 69. num. 5. & 206. nu. 9. & 226. nu. 16. lib. 1. Rom. cons. 295. nu. 8. Paris. consil. 72. col. 1. lib. 4. Socin. iun. cons. 106. num. 38. lib. 1. cũ alijs, vt per Mascard. conclus. 1078.

17 Vnde valida erit renunciatio facta † per procuratorem reuocatum, si ante scientiam reuocationis præstitit consensum formalem vt expresse probatur in dic. clem. vni. de renunc. ibi, *sancimus, vt, si quis ad cedẽdum Pontificali, aut aliæ cuilibet dignitati, vel beneficio, procuratorem sponte ac libere constituerit, & ipsum ignorantem postmodum duxerit quomodolibet reuocandum, teneat cessio facta per eum antequam* ad ipsius, vel illius, (in cuius manibus cessio erat facienda) *notitiam reuocatio huiusmodi sit deducta*. & ibi

ibi Glos. tradit. in ver. teneat Gul. de Laud. Card. Zab.
* Imol. Bonif. de Vital. & communiter* Gem. in c. vlt. §. vlt. de procur. Imol. in c. quidam 3. col. de ren. Gig. cons. 51. num. 7. Rebuff. in praxi dict. tit. de proc. ad resig. reuoc. num. 2. Io. Selu. in tract. de benef. par. 3. q. 16. in princ. Fel. in c. ex parte decani, num. 15. de resc. Roffin. in tract. de ben. c. 24. num. 1. Maiol. de irreg. lib. 3. cap. 6. num. 11. Crau. cons. 76. num. 1. & consuluit Navar. cons. 6. de ren. in addit. Et ratio ponitur in
18 princ. d. Clem. vnicæ cum illusio, & variatio† in personis Ecclesiasticis maxime sint vitandæ, &c. quod ẽt deducitur ex c. bonæ 2. de pot. præl. c. cum olim de re iud. Glo. & Zabar. in prin. c. de Clem. Idem Zabarell. in cons. 137. factum sic se habet, & cons. 141. etiam si sint illæ personæ Ecclesiasticę in dignitate maxima
19 constitutæ, prout in Põtificę† Maximo, vt eius actus sint stabiles, tradit Rot. decis. 32. de præb. in antiq. Felin. in cap. cum olim, sub num. 5. de sen. & re iud. Bal.
20 in c. 1. de not. feud. vbi inuehit contra Cœlestinum † quintum, qui de mane faciebat gratiam, de sero vero illam reuocabat, quod etiam scripsit idem Bald. cons.
21 328. num. 5. lib. 1. & in Cardinalibus † tradit Bald. in l.
22 1. in 4. col. C. de Lat. libert. tollen. in † Episcopis Rot. decis. 29. de concess. præb. late Fel. d. c. cum olim, sub. num. 5. & hanc esse rationem tradit Fel. d. c. ex parte decani, num. 15. vers. ratio.

23 Hinc valent gesta per legatum a latere reuocatum à Papa in Consistorio ante notitiam reuocationis, vt in facti contingentia respondit Cald. cons. 4. de off. leg. per c. audita, vbi DD. de rest. spol. c. 1. de concess.
* præb. in 6. & est* communis conclusio.

24 Hinc valet coll. factat per Vicarium Episcopi ante scientiam reuocationis Rom. singu. 57. † fuit quæstio Romę, & sing. 566. Iason l. more maiorum, num. 8. ff. de iurisd. omn. iud. per l. si forte, ff. de off. præsid. & cõ
25 * muniter* DD. & valet† sententia lata a iudicibus re-
* uocatis ante notitiam reuocationis Abb. & alij* cõ. in c. audita, de rest. spol. Bald. in l. 1. in fi. C. vt lit. pen.
* & in l. mandatum num. 17. C. mand. & communiter* DD. & valen gesta per nuncium ante scientiam reuocationis Bald. in l. mandatum columna penultima, C. mand. Imol. in capitulo quidam columna tertia de renunc. vbi loquitur in nuncio dato ad renunciandum, Fel. in d. cap. ex parte decani numero 15. versic. amplia primo.

27 Hinc procurator datus ad † permutandum beneficium, si postea fuerit reuocatus poterit tamen permutare ante notificationem, Lap. in cap. vlt. de proc. in 6. vbi dicit, ad hoc vidisse Bullas Papales approban
* tes* hoc dictum, & ibi Gemin. prope fin. hoc etiam vult. Fel. in d. ca. ex parte decani, sub numero 15. vers.
* amplio 3. Ioan. Scl. d. q. 16. num. 5. 3. par. &* communiter DD.

28 Idque procedit, si reuocatio† fuit facta statim, verum clam & ignorante procuratore, nam valet cessio facta per d. procuratorem, Bal. Barb. Fel. in d. c. ex parte decani, sub num. 15. vers. amplio 2.

Immo in hac materia non sufficit, quod procurator sciuerit reuocationem, vt non possit vlterius pro
* 29 cedere, sed † requiritur intimatio, ut * communiter scribunt DD. sup. citati, & tradit Gloss. in d. clement. vnic. verb. deducta, de ren. Sequitur Card. Zab. & Bo-
* nif. de Vital. qui dicit, quod DD. ita tenẽt & isti DD.
* ita interpretantur illam Clementinam, & pluries*
* fuit decisum per Rotam, & in praxi, * ab omnibus recipitur, nam ita practicatur, alias autem, si non fuerit facta intimatio, procurator poterit consentire re-

signationi, & valida erit resignatio, etiam si cõsensus
30 fuerit præstitus† post mortem constituentis, ita * fuit
* resolutum in vna Segobien. die 27. Maij. & 7. Iunij coram Vestano, de anno 1552. teste Caput. decis. 224 par. 1.

Et ratio rationis est illa, quam supra adduxi, quia
31 ignorantia revocationis præsumitur, † argu. l. verius. ff. de probat. reg. præsumitur de reg. iur. in 6. Rot. decis. 21. de concess. præben. Felin. in c. cæterum, col. 8. vers. valet processus de rescrip. per quæ hoc vult Rebuff. in prax. tit. de infir. resign. num. 37.

32 Ideo dicenti procuratorem esse †reuocatum, ei in
* cumbit onus probandi, Card. Zabar. communiter *re-
ceptus in d. clem. vni. num. 22. de renun. Nam regulariter asserenti revocationem incumbit onus probandi, l. 3. §. si duobus, ff. de adim. leg. Bal. in l. si plurib. † nu. 1. ff. deleg. 1. Alex. cons. 169. num. 4. libr. 5. Mascard. de probat. concl. 1280. num. 2. & alii plures scriptum reliquerunt, voluntatem testatoris non censeri † revocatam, nisi hoc manifestum sit, Card. Paris. consil. 50. nu
me. 14. & cons. 90. num. 2. volu. 4. Curt. Sen. cons. 103. num. 2. Roland. à Vall. cons. 31. num. 43. lib. 4. Natt. cõ
si. 5. Gabr. cons. 110. num. 3. lib. 1. Cesal. cons. 67. nu. 5.
* lib. 1. & *est communis opinio.

Limita primo, quoties constitutio procuratoris est
34 facta per metum, quia tunc teneret revocatio, licet non † peruenerit ad notitiam procuratoris Glo. in
* clemẽ. vni. verbo libere quam sequitur Card. Zaba. & alij communiter, * Io. Selu. de benef. par. 3. q. 16. num.
* 2. Rebuff. in prax. tit. de revo. procur. nu. 10. Ruin. con
* si. 121. num. 21. vol. 4. vbi videtur affirmare hanc* com
* munem, & Gloss. in d. clem. vni. ad hoc* dicit singularem Io. Selu. loco cit.

35 Ratio est, † quia gesta causa metus, sunt nulla, l. 1. ff. de eo, quod met. causa, vbi referuntur verba prætoris, quæ diuina esse scribit Neuizz. consil. 52. num. 46. Menoch. de arbit. iud. casu 135. num. 1. & lic constitutio procuratoris à principio non valuit. ergo & neque renunciatio sequuta virtute actus inualidi, argu. l. hactenus. in fin. cum l. sequent. ff. de aqu. plu. arcend. † sublato
36 enim fundamento omnia† corruunt, le. nam origo. ff. quod vi, aut clam. l. egi, de execut. re iud. cap. cum Paulus prima. quæstione prima. Crauett. consil. 6. num. 36. & consil. 290. numero 1. vnde superflua est intimatio revocationis in actu inualido. leg. 4. §. condemnatum ff. de re iud.

37 Metus tamen debet esse† iustus, vt in terminis scribit Ruin. d. consil. 121. num. 21. volu. 4. & regulariter in
* omni materia requiritur iustus metus, vt est* communis, & recepta DD. sententia, & qui dicatur iustus me-
38 tus, Respondent DD. remitti† arbitrio iudicis, Abba. in cap. cum virum, numero, 8. de regula. Ruff. Comẽs. consil. 68. columna 2. Deci. cons. 218. num. 3. Cardin. Paris. consil. 53. num. 60. & consil. 60. num. 17. & cons. 139. num. 10. & 11. & cons. 170. num. 19. vol. 4. Alciat. respond. 5. num. 5. Grammat. cons. 12. nume. 47. & cõ muniter DD. vt per Menoch. d. tractat. de arb. iud. cõ
* si. 135. num. 3. & est communis* opinio.

39 Secundo limitat nõ ,pcedere, † quoties p malitiam ,procuratoris, aut illius, in cuius manib. renunciat. erat faciẽda, nõ potuit fieri intimatio ante cessionẽ, Card.
* in d. clem. vn.. n. 22. & cõiter* alij DD. de ren. Bal. in c. audita, col. 2. de rest. spol. & alios DD. quos ad hoc refert, & sequitur Io. Selu. d. 3. p. de benef. q. 16. nume. 2. vers. & præmissa etiam non procedunt.

Quod probatur aperte in dicta clement. vni. in fin. de renunci. ibi, *nisi forte per ipsos, aut alios malitiose*

factum fuerit, quominus ad eos, vel eorũ alterum ante cessionem potuerit reuocatio peruenisse, &c. per ip
* sos declarantur hæc verba, à Glo. communiter* recepta per procuratorem, vel superiorem.

40 Et ratio est, ne factus †profit, Abb. in c. innotuit, &
41 c. dudum, de elect. fraudibus enim via †claudenda est. Rainer. de Forliuio, in l. omnes populi, sub. nu. 8. vers. nec obstat. ff. de iust. & iur.

Tertio Limitatur, non procedere, quoties, antequam procurator renunciaret, moritur dominus, nã
42 tunc, †censetur reuocatus procurator absque alia intimatione.

43 Nam beneficium, cum vacet †per mortem, non potest ex alia causa vacare c. susceptum de reser. lib. 6. ita Fel. in d. c. ex parte Decani, num. 16. vers. & hoc etiam probatur, de rescrip. Glo. Zabarel. & cõmuniter DD. in dicta clemen. vnic. de renunc. vbi ita limitant illam
* Clementinam, & est communis, &* recepta omnium DD. sententia, de qua amplius dixi supra quæstione præcedenti.

Vnde secundo infertur quod beneficiatus nullo modo poterit resignare beneficium in manibus Or-
44 dinarij, †postquam constituit procuratorem ad resignandum in manibus Papæ, nõ facta prius intimatione reuocationis, vt in terminis in facti contingentia
* interrogatus respondit Barbat. cons. 49. lib. 4. & est* communiter receptum.

Pro qua opinione Barbat. dicit esse tex. in d. clem. vnic. de renunc. vbi prohibet illusionem, & variatio-
45 nem in personis Ecclesiasticis, illusionem † inquam, quam faciunt clerici, constituendo procuratores ad resignandum, & postea illos reuocando absque intimatione, in qua re consideratur illusio procuratoris
46 constituti, & Papæ, & hæc ratio cum apponatur † in procemio dicitur esse finalis, l. 1. in prin. ff. ad Maced. Bar. in l. cum quid. ff. si cert. pet. & in l. ambitiosa, ff. de decret. ab ord. facien. Bal. in l. 1. ff. de iust. & iur. Abb. in c. ex multa, de vot. Ang. in l. siquis cum aliter, ff. de verb. obl. quæ ratio habet nedum locum in casu quo loquitur d. clem. scilicet in reuocatione procuratoris
47 sed etiam in casu quæstionis nostræ, ideo ratio † ampliabit dictum particulare, l. cum auus, ff. de cond. & demonst. l. cum acutissimi, C. de fideic. namq; eo ipso quo constituit procuratorem ad renunciãdum in manibus Papæ, si postea renunciauit in manibus ordinarij, videtur, variare, & illudere procuratori, ac Papę, in
* cuius manibus facienda erat renunciatio. Secundo Mouetur Barba. quia, si communis* opinio est, quod quotiescunq; reuocatur procurator, requiritur intimatio, per resignationem videtur reuocatus procurator, sicuti per mortem, cum resignans dicatur mortuus, quoad illud beneficiũ, Gl. in clem. ne Romani, de elect. ergo.

Tertio, facit, quia dicit dicta, clem. vni. quomodo-
48 libet reuocauerit, hoc enim † verbum est admodum prægnans, & importat omnem modum, per quẽ possit directa, vel indirecta via reuocari, c. cum, ex eo de sen. excom. clem. si summus, eod. tit. sed inficiari non potest, quin eo ipso, quo constituens resignat beneficium aliquo modo dicitur reuocare procuratorem, quia impedit resignationem faciendam per procura-
49 torem, & per consequens iste casus comprehẽsus est in illa clem. attentis verbis, & attenta †eadem ratione, l. his solis C. de reuo. don. Declate in c. at si clerici, §. de adulterijs num. 18. de iud. & cons. 284. col. 2. Card. Paris. cons. 83. num. 21. vol. 3. & cons. 69. num. 3. vol. 4. Cravett. cons. 118. num. 15.

50 Immo verbum quomodolibet † operatur vltra expressa, Ang. in l. quod si nolit. §. si quid ita ff. de d. edi. Gloss. in clem. 1. de re iud.

Quarto, quia si aliter diceremus, de facili committeretur fraus cõtra dictam clem. quia daretur modus
51 & via, vt clerici illuderent, & variarent, resignando in manibus ordinarij, quod esset non debet l. fraus. ff. de leg. cap. quanto, de diuor. cap. porro, de priuil. cap. plerique & cap. putant quidam, 14. q. 3. nam quod est ꝓhibitum †via directa, non potest fieri via indirecta, & obliqua, l. oratio. ff. de spons. c. cũ quid vna via, de reg. iur. in 6. faciunt etiam ea quæ adducit, idem Barb. cõsil. 11. num. 27. col. 15. lib. 1.

Quinto quia in d. clem. vni. excipitur vnus duntaxat casus in fi. vers. nisi, exceptio enim in vno † casu
53 firmat regulam in casibus non exceptuatis. l. quæsitũ, §. idem respondet, ff. de fund. instr. Siluan. cons. 56. nume. 20. Cravett. cons. 24. col. 8. vers. 10. in fi.

Ideo concludendum est, dispositionem d. clemen. vni. de ren. loquentem in reuocatione procuratoris, vt debeat fieri intimatio, habere locum in casu huius quæstionis, vt si ipse dominus velit renũciare, debeat reuocare procuratorem, alioquin renunciatio nõ valeat, & hanc opinionem tenet Prob. in Rub. de renũ.
* in clem. num. 33. in fi. & secundum eam fuisse * pronunciatum attestatur Barb. d. cons. 49. licet dicat fuisse appellatum, & instatum, vt declaretur bene sententiatum, & male appellatum.

* Ita etiam fuit iudicatum* per Senescalcum Petragoricen. die 2. Martij 1513. cuius sententia fuit per curiam confirmata die 23. Maij 1514. in fauorẽ Magistri Raimũdi. Ita etiam fuit* iudicatum per curiam in fauorem Magistri Gulielmi de la Fargne contra Magistrum Ioannem de Croponte, & latum arrestũ die prima Febr. 1532. vt refert Boer. decis. 207. num. 6. qui etiam ipse videtur firmare hanc opinionem, &
* ita vidisse* in senatu Tholosano obseruari tradit Io. Selua in tract. benef. 3. par. q. 16. num. 9. & hãc opinionem tenuit sæpius Rota, vt reperi annotatum, adeo
* quod hæc est communis* opinio, a qua non est recedendum iudicando, & consulendo.

Quamuis Fel. in cap. ex parte Decani, num. 16. de reseri. contrarium tenuerit. nam in hoc communiter est reprobatus vt ex rationibus suprascriptis manifeste apparet.

Ex quo etiam apparet superfluam esse quæstionem, quam ponit idem Fel. d. num. 16. vers. Quid autem si, quoties eadem die fuit facta renunciatio do-
54 mini, & procuratoris, & non † apparet de prioritate: namque debet distingui, aut constat de intimatione reuocationis, aut non: primo casu attenditur renunciatio domini, secundo casu procuratoris, & in
* hoc * communiter DD. conueniunt. Et ideo alias fuit tentum in Rota in una Camerinẽ. coram Chiro-
55 ga, quod qui dedit †mandatum ad resignandum, non potest permutare illud beneficium, nisi reuocauerit procuratorem, ut habetur libro diuersarum decis. 3. in manuscr.

SVMMARIVM.

1 *Procurator reuocatus censetur per intimationem factam in Camera, & Cancellaria.*
2 *Notitia superioris prodest.*
3 *Quæ fiunt in Cancellaria, vel Camera, dicuntur fieri in conspectu superioris.*
4 *Cancellaria dicitur organum Papæ.*
5 *Facta*

5 *Facta in Cancellaria dicuntur fieri in Consistorio Papæ.*
6 *Notarij constituti ad recipiendum resignationem repræsentant personam Principis.*
7 *Scientia præsumitur.*
8 *Reuocatio procuratoris adresignandum debet fieri in Camera, & Cancellaria.*
9 *Intimatio reuocationis procuratoris ad resignandũ potest fieri ipsi procuratori.*
10 *Intimatio reuocationis mandati dati ad resignandum debet fieri omnibus procuratoribus.*
11 *Intimatio reuocationis procuratoris ad resignandum quomodo debeat fieri.*

QVAESTIO XXVI.

VIGESIMOSEXTO Quæro, quãdo, & cui debeat fieri intimatio reuocationis mãdati procuratorij ad resignandum in manibus Papæ.

Primo potest fieri huiusmodi intimario reuocationis in Camera, &
1 Cancellaria, & sufficit licet †nõ fuerit facta intimatio procuratori, & procurator non poterit amplius consentire. vt scribunt Cresceu. decis. 105. lib. 1. in manuscri, Achill. de procur. Caput. decis. 31. lib. 3. in manuscr. Put. dec. 110. lib. 2. Cott. decis. 16. Moed. decis. 150. incipien. circa, dicens ita* seruari in Curia.

* Et ita fuit pluries per Rotam* resolutũ teste Achille de Grass. dict. decis. 12. de procurat. & dic. 4. Nouembris. 1551. fuit idem firmatum teste Cap. d. dec. 31. li. 3.

2 Et ratio est, quia sufficit †intimationem deduci ad notitiam superioris, clem. vni. de renun. ibi ad ipsius, vel illius, & Felin. in c. ex parte Decani, nu. 15. de reseri & communiter. DD. sed quæ fiunt in Cancellaria, vel
3 Camera, dicuntur fieri in cõspectu †superioris Sarnen.
4 de trien. q. 7. & in procemio reg. p. q. nu. 22. nam † Cancellaria dicitur organum Papæ, Cassad. super reg. dec. 22. & Ideo dicimus quod ea quæ in Cancellaria fiũt
5 in Consistorio Papę, fieri dicuntur, vt habetur in dec. 363. in nouis, Sarnen, de trien. q. 7. num. 2. Cassad. dec. 2. de renunc. & hæc ratio fuit in multa consideratione in Rota, vt collig. ex Caput. 1. decis. 31. lib. 3. & facit q dicitur de publicatione per Cassad. decisio. 28. super reg. & per consequens Notarij constituti ad recipiendum resignationes, & ad alia, dicuntur esse in Consi-
6 storio Papæ, & repręsentant †personã Principis, Cassa. decis. 21. in fin. & deci. 3. de renun. Achi. de Grass. d. de cis. 12. de procur.

Hinc dicit Put. decis. 110. lib. 2. quod sufficit reuo-
7 catio apud acta absque intimatione, quia †scientia præsumitur Paul. de Castr. in l. 1. col. 2. C. de †satisd.

Et, cum ibi præstetur consensus, (scilicet in Camera
* vel Cancellaria, vt de stylo* attestatur Orad. decis. 82. Plancentin. lib. 1. ideo in eodem loco sufficiet, facere reuocationem.

Et licet cle. vnic. de renunc. dicat, quod intimatio debeat fieri procuratori, vel quod ad eius notitiã de-
* ueniat, tamen fuit pluries resolutum per Rotam,* & comprobatum per* stylum, vt sufficiat intimare Iudici, & sic Notarijs Cameræ, vel Cãcellarię. Cap. dec. 31.
8 Et debet fieri †in vtroque loco, scilicet in Camera & in Cancellaria, ita fuit dictum in vna Valentin.* pẽsionis. coram domino Pisauren. teste Crescent. decis. 105. in manusc. vbi princ Palis reuocauit procuratorem in Camera, & procurator consensit in Cancellaria, & dubitabatur de validitate pensionis, & fuit resolutum esse validam: namque reuocatio debebat fieri in vtroque loco, quia cum literæ Apostolicæ expediantur vel per Cameram vel per Cancellariam, intimatio reuocationis debet fieri non solum in vno loco, sed etiam in alio, & hanc cõclusionem firmat Rebuf. cõs. 90. nu. 13. vers. 1. q. & est* communis opinio.

9 Secundo, potest fieri †huiusmodi intimatio reuocationis ipsi procuratori, vt probatur in d. clem. vni. ibi, *ad ipsius vel illius &c.* de ren. vnde, quemadmodum sufficit intimare in Camera, vel Cancellaria, ita, & ipsi procuratori, & est cõmunis opinio omn. DD. Tho. de Tan. decis. 34. manuscr.

Et quando procuratori tantum debeat fieri, vide casum per Thom. de Tan. d. decis. 34. Et, si sunt plures
10 †procuratores, omnibus intimatio reuocationis faciẽda est, alioquin cessio facta per eum, cui non est notificata, valebit, arg. l. si duo, vbi DD. ff. de procur. cle. 1. de appell. ita Rebuff. de reuoc. procur. in prax. n. 2. & ratio est, quia, quantum ad procuratorem, non intimatum, censetur dominus durare in eadem voluntate, cũ si voluisset, notificasset, sicut alteri, arg. l. vnica. §. fin autem. C. de cad. tol.

11 Et in intimatione debet seruari, quod dicitur in clem. caufam, de elect. vbi* communiter DD. declarãt tradit Card. in d. cle. vni. nu. 22. Gloss. in vers. peruenisse, de renun. Rebuff. d. tit. de reuoc. procur. n. 15. & in tract. nomin. q. 14. & in concor. tit. de litt. obla. ar. 2.

Et stylus obseruat, vt si est absens a Curia, volens reuocare procuratorem constitutum ad resignandũ, constituat alium procuratorem existentem in Rom. Curia, cui mandet, vt reuocet mandatum, datũ alias ad resignandum tale beneficium, vel ad cedendum cõmendæ, aut iuri, & auferat ei omnem potestatem illi attributam, & vt ipsam reuocationem intimet in Cancellarijs Apostolicis, vel ipsemet constituens in partibus coram Notario, & testibus reuocet procuratorem iam constitutum a se, auferendo etiam potestatem ei attributam, & in ipsomet instrumento constituat alium procuratorem ad intimandum in Camera & Cancellaria, aut alibi, vbi opus fuerit,

Qui procurator constitutus presens in Curia, recepto mandato, aliquando facit illud per cursorem intimare procuratori reuocato, & deinde solet in actis vnius ex notarijs Camerę, ac Notarijs Cancell. exhibere mandatum ipsius reuocationis, & tam Notarius Cameræ quam Cancell. extendunt, & notant in libris Camerę & Cancell. respectiue ipsam reuocationem & intimationem, & hoc sufficit pro validitate reuocationis & intimationis illius.

Aliqui autem pro maiori eorum satisfactione vltra præmissa solent etiam obtinere per acta vnius ex Notarijs Cameræ ab Illustrissimo Card. Camerario inhibitionem, qua inhibetur omnibus & singulis Notarijs Cameræ, & Cancell. & eorum substitutis, ne sub pœnis & censuris &c. audeant extendere consensum, resignationis talis beneficii per talem, in fauorem talis, quoniam mandatum procurationis de super alias factum fuit reuocatum, & reuocatio fuit intimata in Camera, & Cancell. prædictis. Quæ inhibitio per cursorem intimatur cum dimissione copię singulis.

Et, si est præsens, qui constituit procuratorem ad resignandum. & velit illam procuratorem reuocare, poterit idem obseruare, faciendo per cursorem intimare procuratori reuocãdo, & Notarijs Cameræ, &

* Cancellariæ, & ita obseruat * praxis communis Curiæ Romanæ, a qua non erit recedendum.

SVMMARIVM.

1 *Procurator datus ad resignandum an censeatur reuocatus per intimationem reuocationis factam resignatario, & num. 6. & num. 10.*
2 *Quod dolo fit, est nullum.*
3 *In permutatione sufficit reuocationem intimare compermutanti.*
4 *Dolosus ingressus in beneficijs prohibetur.*
5 *Tacens verum, quando peccet.*
7 *In resignatione, quando reseruatur pensio, debet resignatarius consentire.*
8 *Literæ non expediuntur absque consensu.*
9 *Expeditio literarum, est necessaria, quo ad canonizationem gratiæ.*
11 *Beneficium resignatum debet conferri resignatario, alias nulla resignatio, & num. 13.*
12 *Beneficium permutatum conferendum est compermutanti.*
14 *Consuetum habetur pro facto.*
15 *Resignationes in fauorem, non fiebant tempore Clementis.*
16 *Si in instrumento reuocationis procuratoris dati ad resignandū sit præsens, & testis, resignatarius pro curator, censetur reuocatus.*
17 *Negans interuenisse in instrumento, an ei credatur.*
18 *Testes reprobantes instrumentum debent esse omni exceptione maiores.*
19 *Procurator constitutus ad renunciādum in manibus Ordinarij potest reuocari.*
20 *Si instrumentum procuræ non est receptum a procuratore sufficit, pro reuocatione denunciare Notario.*
21 *Notarius tradens parti instrumentum reuocatum, ut falsarius puniri debet.*

QVAESTIO XXVII.

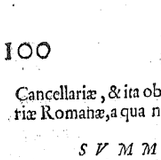

1 Igesimo Septimo, Quæro an sufficiat reuocationem procuratoris intimare resignatario absq; qd intimetur procuratori constituto ad resignandum?

Diuersæ sunt DD. sentētiæ. Fel.in c.ex parte decani, nu.15. vers.ex hoc inferri potest, ad dubium, de quo aliàs fui interrogatus, de rese.tenuit negatiuam opinionem, vt non sufficiat, sed requiratur vt intimetur procurator.

Pro qua opinione primo adducitur d. clem.vnica de renunc.vbi loquens de reuocatione procuratoris ad resignandum requirit intimationem faciendā procuratori, vel superiori, sed quando innotescit resignatario, neutri eorum, ergo, &c.

Sed hoc argumētum tollitur ex eo, quia debet innotescere procuratori, vel superiori iux.d.clem.vt aliquid non fiat ad fauorem resignatarij, vnde, licet illis non innotuerit si, tamen fuerit intimata resignatario, debet sufficere, namq; videtur in dolo, & per conse-
2 quens renunciatio, si fiat, erit nulla, arg.c.cum dilecti de elect.& alio modo respondit Put.decis.428.lib.1. vt per eum.

Affirmatiuam tamen opinionem, quod sufficiat intimare resignatario, tenuit Ioann.Selua in tract.de benef.in 3.par.q.16.num.6.hoc idem firmat Prob.in addit.ad Io.Monac.in rub.de renun.num.6.vbi dicit
* ita vidisse seruari in senatu * Paris. Rebuff. in prax.d. tit.de reuoc.procur.num.5.

Pro qua opinione primo adducitur, quia in pmutatione sufficit, vt intimatio fiat ei, cum† quo faciēda
3 erat permutatio, & sic sufficit reuocationem esse notam alteri compermutanti, Lap.quem refert, & sequitur Germā c.vlt.§.sane.num.6.vers.sed pone de procurator.lib.6.ergo idem in renunciatione.

Respondeo, diuersam esse rationem, nā in permutatione is, cum quo est permutatio facienda, gerit vicem partis, Rot.decis.8.de procu.in antiq.sed iste habens spē in renunciatione futura, est vt extraneus, vnde non videtur quod intimatio facta ei operetur plus quam si esset facta personæ extraneæ: ergo.

Secundo, adducitur, quia, si post intimationem factam resignatario sequatur cessio ad eius fauorem, videtur esse in dolo, tacendo dolose reuocationem, vt
4 patet, sed in beneficijs debet omnis dolus abesse, ca. cum dilecti, de elect.c.dudum, §.nos igitur, de præb. Io.And.in c.si capitulo, de concess.præb.in 6.

5 Respondetur, negando, esse in dolo† quia tacēs verum non peccat, nisi quando est productus, vt testis, Inn.& alij DD.in c.1.de crimi. sal.But.in c.quia veri simile.3.not.de præb.

Quid dicendum?

* Cum hic casus fuisset propositus in Rot.* in vna Salamant.Abbatiæ Sancti Saturnini, 20. Iunij 1539.
6 coram Io.Paulo Tholomeo, fuit per omnes † facta distinctio, aut resignatio est simplex, scilicet absque reseruatione, & tunc non sufficit intimare resignatario, sed requiritur, vt hat intimatio procuratori, & ita procedit prior sententia, quam tenuit Felinus, qui, dum ponit exemplum, videtur loqui in simplici resignatione, num.15. vers. ex hoc, aut vero resignatio non est simplex, vt quia fit in fauorem alicuius reser
7 uata pensione, aut fructibus, † adeo quod resignatarius debet dare suum consensum, & hoc casu sufficit intimare resignatario, pro vt attestatur Moed. decis. 115.incip.circa intellectum, clem.vni.in manusc.

Et ratio est, quia, cum resignatur simpliciter in fauorem absque pensione, tunc non consideratur persona resignatarij, & licet, superior sibi præiudicet, est tamen per accidens, quia sibi ita placuit, quando vero resignatur in fauorem, reseruata pensione, vel reseruatis fructibus, tunc, eo quia resignatio non potest vires habere sine facto resignatarij, ideo sufficit ei intimare. Nec obstat, quod pensio potest reseruari per Papam, absque consensu. nam cum consensus, sit
8 necessarius per regulam, ideo non expediuntur literę absq; dicto consensu, & quoad successores necessaria
9 est expeditio maxime quoad canonizationem gratię vt dicam late lib.seq.

* Hoc idem fuit confirmatum* in Rot. in vna Burgen. Cappellæ coram Sarnen. vltimo Ianuarij 1543. teste Moed.decision.184.circa declarationem clem. vnica teste etiam Put.decisione prima, de renunc.in manusc.

Et quia hæc distinctio patitur aliquas difficulta-
* tes, & potest impugnari, ideo Rota* ab ea recessit, &
10 firmauit, † sufficere intimationem reuocationis faciēdam resignatario, quoties resignatio fit in fauorem alicuius, tam si reseruentur fructus, aut pensio, quam si fiat simpliciter in fauorem, & hanc opinionem te-
* nuit* Rot.14.Februarij 1543. in dicta Burgen. Cappellæ coram Sarnen. teste Moed.dic.decis.184.circa col.3.

col.3. teste etiam Put.decis.428.lib.1. teste etiam Th. de Tan.decis.34.in manuscr. Et eandem sententiā cō firmauit Rot.12.Nouembris 1543. per tres sentētias coram D.Rauellen.in d.causa Salamantin. Abb. teste Moed.decis.185.incip.licet supra, sit de renun. quam etiam opinionem, vt supra dixi, firmauit Io. Sel.tract. de benef..3.par.q.16.num.6.Prob.in addit.ad Io.Monac.tit.de renunc.vbi dicit, ita vidisse seruari in senatu
* Parisiensi, & hęc est* communis omn.DD.* sententia, à qua non est recedendum iudicando, & consulēdo, & illam tenet etiam Put.decis.428.libr.1. Guidobon. decis.9.

Nam in resignatione, quę fit in fauorem, tam si fiat reseruata pensione, quam non reseruata, debet conferri
11 beneficium resignatum illi, in cuius fauorem facta est resignatio, alias nulla, Cassād.decis.3.de ren.Ptolo. decis.101.incipit Conche.Palent.decis.48.Abb.in ca.
* cum pridem, de pact.& communiter* DD. vnde persona resignatarij est considerabilis, & reputatur pars, ex quo sequitur quod viget ratio posita per Felin.d.c. ex parte decani, nu.15.vers.ex hoc inferri, dum respondet ad contrarium de permutatione, & dicit sufficere intimare ei, cum quo est permutandum quia gerit vicem partis, Rot.decis.8.de procu.in antiq. sed hæc rō habet locum etiam in resignatione in fauorem, ergo eadem erit in vtroque casu iuris dispositio, l.illud.ff.ad l.Aquil.& ita retorquet argumentum in contrariū Io. Selu.d.q.16.num.6.vers.tamen istud mihi non placet.
12 Accedit, quia, sicuti superior† non potest beneficia p mutata aliis conferre, quam cum permutantibus. c.1.
* vbi* omnes de rer.perm.li.6.ita Papa non † consueuit
13 aliis conferre, quam illi, in cuius fauorem fit resignatio, vt fuit* pluries resolutum in Rot.& tradit Moedā. tract.sig.gra.tit.resignationes.col.3.& 4. quod cōsue
14 tum † debet pro facto haberi, not. in l. apud Iulianum. §.constat, de leg.1.

Immo Feli.in d.c.ex parte decani, n.vers.ex hoc inferri, in contrarium allegatus non obstat huic cōmu-
* ni* conclusioni, nam loquitur in resignatione simplici non expressa aliqua persona, & ita procedere fuit declaratū per Ro.d.die 12.Octobris 1543. vt tradit Caput.d.decis.185.& vere, ponit quęstionem hoc modo. Titius milit procuratorem Romæ cum mandato ad renūciandum beneficium, Sempronius accedebat ad Curiam, vt impetraret dictum beneficium, vacaturum per renunciationem, & dum &c.

Ad tex.in d.clem.1.de ren. Respondet Put.d.decisi.
15 428.li.1.quod tēpore Clementis† non fiebant resignationes in fauorem certæ personæ, sed simpliciter, ideo tex. considerauit intimationem faciendam esse procuratori, vel superiori, sed hodie cum inualuerint iltæ resignationes in fauorem certarum personarum, dicendū est, quod in tali resignatione militat eadem ratio, quæ in permutatione.

Et hic erit tertius modus reuocandi procuratorē constitutum ad resignandum in manibus summi Pontificis.
16 Hinc est, quod, siquis† constituit procuratorem ad renunciandum duo beneficia in fauorē Titij, & Caij & postea constituat alium procuratorem ad renunciā dum eadem beneficia in fauorem personarum bene visarum, sine clausula, citra reuocationem, in quo instrumento fuit testis Titius, qui est vnus ex duob. in cuius fauorē primus procurator debebat resignare, si dictus primo procurator resignauit in fauorem Titij, & Caij, personarum nominatarum, resignatio est nulla, facta in fauorem Titij, quia ipse fuit testis in secundo instrumēto. ex quo videtur sibi intimata reuocatio. quatenus vero attinet ad Caiū, renunciatio est
* valida, quia non fuit intimata.* ita fuit resolutum in Rot.in vna Gerunden.coram D.Flasconen. die 14.Ianuari 1550. teste Guid.decis.90.

Et, si ille, in cuius fauorem debebat renunciare primus procurator, fuit testis in secundo instrumento,
17 in quo fuit † constitutus alius procurator ad renuncian dum in fauorem alterius, neget hoc, & dicat quod interuenit ut testis in dicto secundo instrumēto, fuit alias dubitatum, an valeat renunciatio facta per procu-
* ratorem secundo loco constitutum, & fuit* resolutū affirmatiue in vna Gerunden. Sacristię coram Oradino 5.Nouembris 1554. teste Caput.decis.100.p.2.qa, cum iste habeat interesse, nō est omni exceptione ma
18 ior, † prout testes reprobantes instrumentum debent esse, Bar.in l.1.§.si quis negat, n.22.in fi.ff.quemadmo. test.aper. Ale.cons.35.n.2.& 3.li.7. Corn.cons.261.li. 4. Dec.cons.102.colū.1.vers.propterea, Paul.de Cast.
* consil.261.num.5.lib.2.& communiter* DD. hoc volunt.

Si vero procurator fuit constitutus ad renuncian-
19 dum in manibus ordinarij, tunc ille procurator potest
* † reuocari, vt est* communis opinio, quę ex prædictis satis expresse apparet, & intimatio dupliciter fit, vel ip si ordinario, vt tradit Bonif.de Vitall.in cle.vni.n.38.
* de ren.& probatur in d.clem.vnica.* vbi communiter DD. vel procuratori, iuxta ea, quæ diximus supra, & Bonif.de Vitall.dicit intimationem reuocationis potius faciendum esse procuratori.

Si vero instrumentum procuratorium non est receptum a procuratore, sufficit denunciare Notario, qui est rogatus de illo, quod pęnituit, & ideo nō expediat ita Rebuff.in prax.tit.de reuoc.procu.nu.9. vbi dicit, quod si post dictam notificationem Not. conficiat in strumentum & tradat parti, † tanquam falsarius puniri debet, arg.l.si fundum, C.de rei vend. DD. in l. con-
* tractus, de fid.instrum.* communiter in c.ex parte de reser.& hoc refertur ad renūciationem factam in manibus Papę, & ad illam, quæ fit in manibus ordinarij.

SVMMARIVM.

1 *Procurator certioratus à domino, vt nihil faciat vsq; ad nouas literas, non potest interim resignare.*
2 *Procurator, qui porrexit supplicationem, superuenientibus literis resignantis non debet præstare consensum.*
3 *Resignans, etiam pœnitere potest signatam supplicationem & datatam.*
4 *Mandatum expirat morte mandantis.*

QVAESTIO XXVIII.

1 Igesimo octauo, Quæro, si procurator, q habuit mandatum ad renunciandum, recipiat litteras a constituente, in quibus dicatur, quod de negocio resignationis nihil aliud faciat, nisi denuo certioratus fuerit, an possit, hoc non obstante, resignare, & prestare cōsensum resignationi, vel sufficiat hoc loco intimationis reuocationis procuratoris.

1 Omissa disputatione, Affirmatiua † opinio est verior, vt hoc sufficiat loco intimationis, quia per illa verba posita in dictis litteris, voluntas, licet non sit reuocata, cessat tamē vsque ad nouas litteras, vt late explicat Ias.in l.100.§.si ita stipulatus.nu.14.vers. tamen.ff.de
* verb.oblig.& secundum hanc opinionem fuit * iudicatum in Rot. teste Card.S.Crucis, dec.131.

Ideo non debet vlterius procedere, donec habuerit alias literas,& in hoc residentcommuniter*DD. & communiter practicatur.

2 Ampliatur hæc conclusio,procederet etiam si ille literæ peruenerunt ad manus procuratoris, postquã porrexerat supplicationẽ,& supplicatio fuerat signata,ac data:namq; post receptionem dictam litterarũ non potest vlterius procedere, & ad præstandum cõ * sensum formalem deuenire ita dictũ in * Rot.in vna Segobien.de villa castri coram Pelegrino teste eodẽ decis.127.lib.1.

* Namque communis opinio,&* recepta,ab omni
3 bus,te habet,vt resignans possit pœnitere,etiam post * signatam supplicationem,& datam,vt pluries fuit re- * solutum*in Rota,& seruatur in praxi.

Et per consequens simoniace resignans,beneficiũ * vacat per mortem eius,vt fuit* etiam decisum in vna Mantuana,ut per Crescent.decis.37.lib.1. in recoll. manuscr.nam mãdatum factum alicui,vt nihil faciat,
4 nisi mandatario de nouo certiorato, † expirat morte mandantis,nec Mandatarius aliquid facere potest,ni si adsit noua voluntas mandantis,Alex.in l.100.§. 1. vbi Ias.late num.14.allegans concordãtes.ff. de verb. * oblig.& est*communis opinio,ac secundum eã fuit * *resolutum in Rot.in d.Segob.de villaCastin.coram D.Vestano,29.Apr.1552.teste Caput.decis.139.p.2. Non obstat doctrina Bal.in l.post dotẽ,col.2.ff.solut. matr.quia reprobatur ab omnibus,vt ibi fuit dictum.

SVMMARIVM.

1 *Procurator ad resignandum morte reuocatur.*
2 *Furiosus habetur pro mortuo.*
3 *Renunciare est donare.*
4 *Furiosus non potest donare,& alienare.*
5 *Tempus dati mandati inspicitur.*
6 *Furiosus non potest constituere procuratorem ad resignandum.*
7 *Procurator ad resignandum an censeatur reuocatus si principalis effectus fuerit furiosus.*
8 *Mortuo principali,procurator ad resignandum quando censeatur reuocatus.*

QVAESTIO XXIX.

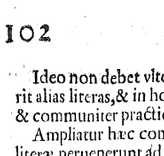

VIgesimonono,quo,si resignans, qui dedit mandatum ad renunciandũ,effectus sit furiosus,an per hanc superueniẽtiã furoris censeat reuocatus procurator?

Pro affirmatiua, adducitur primo,Procurator datus ad re-
1 signandũ,† reuocatur per mor tem,Crescent.decis.169.alias 171.lib.1.Th. de Tan.
* decis.106.in manuscr.& communiter*DD.sed furio
2 sus† habetur pro mortuo,l.1.§.sed furiosus,ff.de acq. poss.l.2.§.furiosus,ff.de iur. codic.Spec.tit.de test.§. 1.num.88.Card.Paris.cons.99.num.15.& cons.110. num.13.vol.2.Tiraq.in trac.de pœn.temp. aut remitt. * causa 3.num.2.& 3.& communiter* DD.vt per Mascard.de prob.concl.828.n.23.ergo per superuenien tiam furoris reuocatur procurator sicut per mortẽ.

3 Secundo adducitur,quia† renũciare est donare,iux * ta* cões regulas,& conclusiones supra relatas,sed furiosus† non potest donare,& alienare valide,cum ca-
4 reat sensu,& intellectu,l.in negotiis contrahendis,& l.Furiosi,vbi plene Dec.ff. de reg. iur.l.nec ignorans. C.de don.l.sanum,C.de trans.Fulgos.cons. 80. quidã col.2.Alex.cons.139.col.3.& 4.lib.1.cum alijs,vt per Card.Paris.cons.87.num.10.cum seq.vol.3.ergo &c.

Pro negatiua adducitur,quia inspicitur tempus da
5 ti mandati ad renunciandum,& ad illud † renũciatio retrotrahitur.Abb.in c.sollicite,col.ante pen.de rest. spol.Lap.alleg.24.Bal.in c.audita,de rest.spol.Ferr.cõ sil.93.n.2.Menoch.in trac.de recup. post. remed.1. num.274.&*communiter DD.sed illo tempore resignans erat habilis: nam nondum erat effectus furio-
6 sus,cum furiosus non possit constituere procuratorẽ † ad renunciandum,Card.Paris.cons.15.num.9.cum seq.vol.4.& dixi supra:ergo.

Quid dicendum?

7 Distinguendum existimo,aut† procurator incepe rat,puta quia porrexerat supplicationẽ,quę fuit signata,&datata,& hoc casu vera est posterior sententia,vt per superuenientiã furoris non censeatur reuocatus, & per consequens poterit vlterius procurator proce dere,s.præstare consensum formalẽ. Aut vero procu rator non inceperat aliquid facere,& hoc casu verior * est prior sententia, vt censeatur reuocatus per superuenientiã furoris,& ita distinxit*Rot.cũ hic casus ac cidisset,ita resoluendo in vna Messan.coram Fabio,2. Octobris 1558.teste eod.decis.23.manus. Ita in Ismi
8 li,si fuit datus procurator ad resignandũ, & dictus,p curator porrexit supplicationẽ,& postea† moriat̃ pro curator non censetur reuocatus, & poterit consensum formalẽ præstare,secus verò,si nihil fecit, vt fuit * resolutum*in vna Senen.parochialis coram D.Martino de Spinosa 1513.teste Cassad.decis.1.de renunc. & in alia Palent.scholastriæ,corã Cumano, vt late p Put.decis.83.& 92.lib.2.de qua re dictũ fuit supra late.Et hæc opinio cõiter *,seruatur in praxi,vt audiui.

SVMMARIVM.

1 *Procurator primus censetur reuocatus per constitutionem secundi.*
2 *Renunciatio secunda facta per alium procuratorem valet,si prima facta per alterum fuit facta in fauorem mortui.*

QVAESTIO XXX.

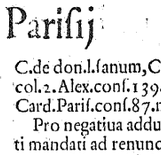

RIgesimo, Quæro de casu pulcherrimo.Quidã constituit procuratorem ad renunciãdum in fauorẽ Titij, postea constituit alium procuratorẽ sine clausula citra reuocationẽ,ad resignãdũ in fauorem Caij. Iste secundus procurator porrexit supplicatio nem,resignando in fauorem Caij,qui eo tẽpore erat mortuus,vnde hoc forsan sciens primus procurator resignauit in fauorem Titij.Quæritur an hæc secun da resignatio valeat.

Et quidem videtur dicendum non valere, primo,
1 quia per constitutionem secundi procuratoris† muta uit voluntatem,l.si quis cum procurator,§.vlt. ff. de * procur.cum alijs,vt per DD. * communiter in locis præallegatis.ergo,&c.

2 Hoc tamen non obstante,† cum hic casus accidis-set,& fuisset propositus in Rota,contrarium fuit reso lutum,vt valeat dicta renunciatio,facta per primum, procuratorem, in vna Gerunden. Canonicatus die 22.Iunij.1554.teste Guidob.decis.91.in manusc.quia licet,

licet,vt dictum est,per constitutionem secundi procuratoris mutauerit voluntatem,non tamen simpliciter mutauit voluntatem, sed conditionaliter,si resign.facienda per secundo loco constitutum fuerit valida,quia voluit hanc secundam personam potius habere quam primam.sed cum inualida extiterit, ergo ad huc durauit prima voluntas,argu.l.quod si alij. ff. ad im.legat.

SVMMARIVM.

1 *Procurator constitutus ad resignandum cum iuramẽto de non reuocando,potest nihilominus reuocari & nu.16.& nu.18.*
2 *Procurator cum iuramento de non reuocando in qualibet materia,potest reuocari.*
3 *In spiritualibus non cadit interesse.*
4 *Actus contra iuramentum quando sit nullus, & nu. 11.& nu.& 24.*
5 *Beneficia libere conferenda.*
6 *Quis potest se iuramento ligari.*
7 *Communis opinio ex numero Doctorum.*
8 *Exemplis non est iudicandum.*
9 *Procurator ad permutandum cum iuramento de non reuocando,non potest reuocari.*
10 *Aliud est constituere procuratorem ad resignandum simpliciter,& aliud causa permutationis.*
13 *Periurus contraueniens iuramento,quamuis actus sit validus.*
14 *Quod à principio est voluntarium,ex post facto est necessarium.*
15 *Ex iuramento oritur obligatio.*
17 *Papa dat beneficia,& non resignans.*
19 *Consuetudo,vt procurator non possit reuocari,non valet.*
20 *Procurator constitutus cum iuramento ad extinguẽdũ regressum,potest reuocari.*
21 *Periurus,ob reuocationem procuratoris non priuatur regressu.*
22 *Potest reuocari procurator non obstante pacto de nõ reuocando.*
23 *Procurator ad præsentandum potest reuocari.*
24 *Iurans non reuocare testamentum,potest illud reuocare.*
25 *Diuisio potest fieri,non obstante iuramento.*
27 *Episcopus potest reuocare Vicarium,non obstante iuramento.*
28 *Promittens cum iuramento non alienare,si alienet tenet alienatio.*
29 *Iurans non contrahere matrimonium, si postea contrahat,valet matrimonium.*
30 *Iurans non fideiubere,non mutuare,nõ acceptare Episcopatum,non intrare Monasterium, potest postea hæc facere,non obstante iuramento.*
31 *Faciens contra iuramentum,efficitur periurus.*
32 *Faciens contra iuramentum ex causa iusta,non efficitur periurus.*

QVAESTIO XXXI.

TRIGESIMO primo quæro,an possit reuocari procuratorconstitutus ad resignandumcum iuramento de non reuocãdo. Duæ sunt DD. sentẽtiæ
1 Affirmatiuã †opinionẽ tenuit Fed. de Sen.quẽ refert, & sequitur Gemin.in c.vlt.§.vlt.n.5.de procur.in 6. Boer.decis.207.n.2.Moed.decis.187.col.3.incip. dubium fuit,& hanc dicit*communem opinionem Io. de Selu.quem refert Gabriel.de iur.iur.concl.1.num. 12.vers.contrarium.

Ad quam probandam primo adducunt,quia procurator constitutus in qualibet materia,cum iuramen
2 to de non†reuocando,potest,non obstante iuramento,reuocari,Glo.in c.vlt.ver.reuocatus,de procur. in 6.quam sequitur Lap.Gemin.Anchar.& Franc, Bar. in l.cum precario.ff.de preca.Angel.in l. & in perpetuum.ff.de procur.& in l.Stichum.§.vsu fructum.Et ibi Imol.ff.de solu.Alex.cons.18.n.7.lib.6.& cons.29. in 4.dubio,li.5.Angel.cons.125.Punctus est talis Decius cons.475.n.18.Card.Paris.cons.69.nu.119. vol. 3.& hęc opinio seruatur in praxi,vt tradit Fel. in d.c. ex parte,nu.13.in fin.

Sed huic argumento potest responderi, procedere in profanis,in quibus potest cadere interesse,vt tradit Rot.dec.8.de procur.in antiq.secus autem in spiritua
3 libus in quibus non†cadit interesse,l.1.C.si mancip.ita
4 alien.fue,ideo vitiatur actus†contra iuramentũ Crau. cons.170.in fin.Burs.cons.379.nu.6.vol.4.nec obstat c.si inter de sponsal.quia ibi erat talis actus qui bono modo non erat retractabilis,& ideo non obstante iuramento tenet actus.

Secundo,ex alia ratione mouetur quia,beneficia li
5 bere†debent conferri,& resign.debet esse etiam libe- * * ra,*iuxta communem*conclusionem,de qua suo loco dicetur,at si interueniat iuramentum,non videtur libera renunciatio,sed quasi species simoniæ ergo.

Sed huic etiam rationi potest responderi, quod a principio renunc.debet esse libera,sed ex post facto, ex quo resignans libere consensit resignand. faciendæ,vt siat* renunciatio potest se iuramẽto ligare,c.cũ
6 inter,cum ibi not.per Inno.de ren. idque no reperitur reprobatum,neque continet speciem simoniæ,vt tradit Rot.d.dec.8.n.4.de procur.in antiq.

Negatiuam tamen opinionem,quod talis procurator constitutus ad resignandum cum iuramento de non reuocando non possit reuocari,tenuit Feli. in d. c.ex parte Decani.nu.13.vers.considera,1.de rescri. Idem Feli.in c.cum accessissent,col.6.de const. Sarn. de anna.q.40.in princ.Rebuff.cons.93.num.34.cum sequenti.

Pro qua opinione,primo adducitur doctrina Albe rici,in l.si procuratorem in pen.col. vers.quod si in lit teris,ff.de procurat.vbi vult,quod iurans non reuoca re procurator.non possit illum reuocare,& refert,ita ita†obtinuisse,& ita conclusum fuisse attestatur*Cappel.Thol.q.251.quam opinionẽ tenent multi DD citati per Gabriell.de iur.iur.2.

Sed huic argumento rñdetur,quod in contrarium est communis opinio,vt apparet ex DD.allegatis supra in primo fundamento contrariæ sententiæ,vt li-
7 cet colligere expondere,& num.iuxta ea,quæ†scribit Ias.cons.94.col.2.lib.3.Nec refert,quod dicat Albericus ita obtinuisse,super quo magnum facit fun-
8 damentum Feli.quia exemplis†non est iudicandum.l. omnium,C.de sent.& inter l.omn.iud.Franc. in cap. cum speciali,nu.10.de appell.Card.Paris.cons.32.nu. 30.vol.2.Cefal.cons.120.nu.13.vol.1.

Secundo,Adducitur dec.8.de procurat.in antiq.
9 vbi refert fuisse decisum.procuratorem† constitutum ad permutandum& resignandum beneficium cã per mutationis cum iuramento de non reuocando, non posse ratione istius iuramẽti reuocari, ergo idem erit in procuratore constituto ad resignandum.

Huic etiam argumento Respondetur loqui in ,procuratore constituto ad permutandũ secus in ,procura-

tore,constituto ad resignandum simpliciter,vt tradit
Boer.qui ita intelligit,& declarat hanc decisionem d.
dec.207.num.1.in prin.& dat rationē diffe.quia aliud
10 † est constituere procuratorem ad resignandum sim
pliciter,& aliud ad permutandum,Collect. in c. cum
olim,q.vlt.de rer.permut.
11 Tertio,Adducitur,quia† quis non potest contra-
uenire iuramento,& quidquid fit aduersus iuramen-
tum præstitum,est inualidum,Innoc.in c. dilecto, de
præb.Archid.in c.pen.de rescr.in 6.D.Thom. 1. 2.q.
100.art.8.Oldrad.cons.127.Fulgos.consil.210.Burs.
* cons.342.col.2.vol.4.& est communis* DD.sentētia,
vt per eundem Bursat.cons.379.num.6.eo.vol.4.& la
tissime per Gabriel.de iur.iur.concl.1.

Sed huic etiam rationi potest responderi, quod ex
* quo licita est pœnitentia in hac materia,iuxta* com-
munes,& vulgatas conclusiones, erit licita etiam hoc
casu,quamuis incurratur periurium,Gabr.de iur.iur.
concl.1.num.17.& seq.non autem annullatur actus,
12 nam,vbi actus,† super quo iuratur,est alias illicitus ex
iuris cōis dispositione,vt alienare res dotales,& simi-
lia,tūc , si contraueniatur,actus erit nullus,si veronō
est a iure communi prohibitus actus,sed licitus,& pē
deat a libera voluntate agentis, vt non condere testa
mentum,reuocare procuratorem,& similia,hoc casu
13 contrauenies † est periurus,actus autem sustinetur,
Abb.in c.intellectus,de iur.iur.Io.Andr. in reg.quod
semel,de reg.iur.in 6.Imol.in c.cum cōtingat,de iur.
iur.late Alex.cons.16.num.3.vbi Paris. in addi. lib. 3.
Idem Alex.in l.duobus.§.vlt.de iur.iur. vbi attestatur
de communi Ant.Gabr.de iur.iur.col.1.num.3.7.17.
* & seq.de communi* etiam attestatur Bursat.consilio
379.num.13.vol.4.

Quarto, Adducitur,quia,quod a principio est vo-
14 luntatis,ex post facto est necessitatis † vulg.l. sicut C.
de act.& oblig.& ex hac ratione mouetur Alberic.

Sed huic quoq; potest responderi,q̄ attenta hac ra
tione non posset reuocari procurator etiam si fuisset
constit.sine d.iuramento,sed d.casu nullus dubitabat
* posse reuocari,& in eo* communiter DD.resident, er-
go sequitur,quod prima ratio nō applicatur casui no
* stro,cum contrarium reperiatur receptum* in praxi.

Quid dicendum?

Bald.videtur distinguere in Rub.de procur. extra,
15 col.5.post prin.vers.periurium, Aut iurauit † simplici-
ter,& hoc casu potest reuocari,& procedit prior sen-
tentia,aut promisit resignatario, cum iuramento de
non reuocando talem procuratorem,& hoc casu nō
potest contrauenire eum reuocando,quia ex tali iura
16 mento oritur † obligatio,l.siquis maior,C.de transi.eū
ibi not.per DD.communiter , quod videtur firmare
Iaso.cons.211.col.2.in fi.lib.2.Gram.cons.cīu.31.n.15.

Hæc distinctio mihi non probatur,sicuti neq; pro
batur Iaso.in l.si non sortem,§.si cētum,col.3.in princ.
de cond.indeb.& Boer.d.decis.207.num.3.dicentib.
esse arduam,& contra Glo.in d.c.vlt.de procur. quæ
* in praxi* seruatur,eo magis in casu quæstionis nostræ
17 namque non parsi concedit beneficium,sed Summus
* Pontifex , vt est* communis, & obseruata sententia
omn.DD.vnde &c.

Quare ego concludo, veram esse priorem senten-
tiam,procuratorem datum ad renunciandum benefi
28 cium cum iuramento † de non reuocando,posse reuo
cari,a qua* tanquam communi non est recedendum
in iudicando,& consulendo, & hāc esse communem
attestatur Villalob.com.op.vers.procurator numero
* 322.Bursat.cons.393.num.21.vers.2.& ita vidi* seua
ri in praxi, vt non solum in hac materia beneficiali ,
sed etiam in quacunque materia , procurator datus
cum iuramento de non reuocando possit reuocari,
* * vt tenent DD.** magis communiter, quos citaui su-
pra.Quibus addo Roma,in l.alia,§.eleganter in fin.
circa med.ff.solut.matrim.Iaso.in l. duobus §. ult. co-
lumna 2.ff.de iur.iur.& in l.si quis ita,§. ea lege , nu-
mero 24.ff.de verb.oblig.Ruin.cons.69.lib.3.nume.
14.vbi dicit de communi,& cons.109.num. 26.libr.
4.Idem Ruin.cons.54.nu.12.lib.1.Card.Paris. consi.
8. col.vlt.vol.4.Crauett.cons.191.colum.2. Soc.Iun.
cons.44.num.26.lib.2.Curt.sen.cons.69.colum. ante
penul.in fin.

19 Adeo,vt non valeat † consuetudo in contrarium,
ut per Rocch.de Curt.in cap.vlt. col.57. de consuet.

Et ideo,siquis constituit procuratorem ad extin-
guendum regressum cum iuramēto,potest nihilomi-
* 20 nus illum † reuocare , ita* tentum fuisse attestatur
Achill.de Grass.decis.3. de regress.in manuscrip. ubi
21 etiam dubitabatur , an esset † priuatus regressu , cum
ex tali reuocatione incidisset in periurium,fuit reso-
lutum negatiue,idque valde notandum erit.Ita siquis
constituit procuratorem cum pacto de non reuocā
22 do,poterit tamen illum reuocare,† non obstāte dicto
pacto,cap.vlt.vbi Gloss.de procur.lib.6.Bar.in l.cum
precario.ff.de prec.Ang.cons.225.punctus talis,Abb
in c.edoceri,de rescr.vbi Fel.num.20.idem Fel.in c.si
diligenti,num.44.in 9.fall.de for.comp.Bursat. cons.
23 379.lib.4.vbi consuluit,procuratorem † datum ad præ
sentandum posse reuocari.

Et ratio est,quia tunc est nullus actus gestus con
24 tra iuramentum,quoties est † illicitus,ex dispositione
iuris,cap.intellecto,de iur.iur.c.mulieres eo. tit. in 6.
Host.in c.cum contingat,eo.tit.extra.Bal.cons. 134.
lib.1.cum aliis cumulatis per Gabr.de iur.iur. concl.
1.n.1.si autem erat licitus alias,tunc actus gestus con
tra iuramentū non est nullus,vt dixi supra, & est cōis
* * opinio,teste Alex.in l.duobus.§.vlt.ff.de iur.iur. vbi
Arct.cum aliis cumulatis per Gabriel. d. concl.1. nu.
3.vbi etiam attestatur de communi,sed reuocare pro
curatorem est actus licitus,Clem.1.de ren.ergo &c.

25 Hinc iurans † non reuocare testamentum,si illudre
uocet,valet reuocatio,Io.And.in reg.quod semel.col.
pen.de reg.iur.in 6.Per.de Anch.in c.sicut. col.1. de-
spons.Abb.cons.41.col.2.lib.2.Bal.cons.22.lib.1. Ol
drad.cons.106.Cor.col.272.col.vlt.lib.2.Maria.Soc.
* Iun.cons.44.num.25.vbi dicit hanc* communem, li.
3.Boer.decis.204.num.18.Ruin.cons.207.col.ult. li.
1.cum aliis infinitis,quos ad hoc cōgerit, & citat Ga
briel.d.concl.1.de iur.num.8.

26 Hinc,si quis iurauerit † non diuidere, valet diuisio
postea facta,non obstante iuramento Alex.cons.18.
* col.1.lib.2.Cur.sen.cons.69.col.ante pen.in fi.* com
munis opinio,teste Ruin.cons.54.col.3.lib.2.& cōs.
69.num.26.lib.3.Tiraq.de Iur.primog.q.78.

27 Hinc Episcopus † promittēs non reuocare vicariū
cum iuramento,potest illū rēuocare,Io.And.& Ant.
de Butr.in c.tua,circa fi.de off.vica.Prob.in addit. ad
Io.Monac.in c.vlt.de proui.lib.6.Boer.decis.347. &
* communiter* DD.vt alias scripsi.

Hinc,siquis promittit cum iuramento non aliena
28 re,si alienet † tenet alienatio Innoc.in capitul. dilecto
colum.2.de præbend.Abb.in capitul.intellecto colū.
secunda.de iur.iur.Ferra. caut.48.Franc.in c.licet mu
lieres.col.2.de iur.iur.in 6.Oldrad.cons.127.

Hinc

Hinc,siquis iurauit non contrahere matrimonium
29 cum aliqua muliere,valet † matrimonium cum illa po-
stea contractum,Bar.in l.omnes populi.num.32.ff.de
Iust.& iur.

30 Hinc iurans † non fideiubere,non mutuare.non da
re eleemosynam,non suscipere ordines sacros,non ac
ceptare Episcopatum,non intrare religionem , & si-
milia,ad quæ iurans non tenebatur,potest[8], iuramēto
non obstante,hæc facere,Palu.in 4.di.q.1..col. 4.Co
uar.de pact.in 6.1.par.Relect.§.6.n.7.Menoc. de re-
cup.poss.1.rem.n.289.Naua.in manu.c.12.n.16. cōis
* *opinio teste Io.Guterio in tract.de contract.iu. ca.
72.num.5.

31 Bene verū,q̄ reuocans † dictum mandatum procu-
ratoriū efficitur periurus,vt tradunt cōiter* DD.sup.
* citati tum in hac materia,tum etiam in alijs, vt supra
* & est* cōis opin.teste Burs.post Gab.d.cōl.379.n.17.

Limita,nisi reuocauerit ex aliqua iusta cā. nā tunc
32 nullum incurrit † periurium,ita Boer.d. decis.207.nu.
3.col.2.in fi.ad quod allegat Gem.& Franc.d.cap.vlt.
Fed.de Sen. Alber.& alios,vt per eum.

Ex quibus omnibus colligitur solida, & vera con-
clusio ab omnib.recepta,post intimatam reuocatio-
nem procuratorē non posse vlterius ꝓcedere,&,si ꝓ
cedit,nulliter facere;namque nullius roboris est oē il
lud,quod fit postea,vt pluries per Ror. fuit decisum.
* Non autem quod antea factum erat,vt est* commu-
nis DD.omn.sententia.

Hinc est,q̄ alias dubitabatur,quia fuit constitutus
procurator ad consentiendum pensioni,in euentum,
quod N.cedat in mei fauorem,procurator consense-
rat in Camera,ex quo N.cessit,sed quia cessio fuit fa-
cta reseruato regressu,& ob id nulla,principalis in Ca
mera reuocauit procuratorem suū,quo facto N.sim-
pliciter cessit,an pensio sit validā? fuit resolutum co-
ram Pisaurien.esse validā,teste Crescen.decis.105.lib.
1.in manusc.in vna Valentin.pensionis.

Et ratio est,quia reuocatio non operatur,vt q̄ per
prius fecit procurator non valeat, namque consense-
rat eo tempore,,quo mandatum durabat, & erat vali
dum,non obstat , quod mandatum erat conditiona-
le,si N. cedat, quia N. cessit ante quam procura-
tor fuisset reuocatus,& non est necessarius consensus
vtriusque,quod vno & eodem tempore præstetur.

Et,vt nihil remaneat intactum,placuit aliam quæ-
stionem proponere.Si quis dedit mandatum ad renun
ciandum.& postea illud reuocauit in Cancellaria , &
Camera,& eadem die renunciatio fuit facta,an reuo-
catio mandati censeatur præcedere renunciationem.
Quidam dicebant quod non propter præsumptionē
cap.super hoc de renun.Contrariū tamē tenuit Rot.
x.Octobris.1526.cora D.Martino,teste Cāmar.dec.
58.1.quia onus probandi reuocationem procurato-
ris incūbit resignanti.d.cle.1.de ren.Secundo quia, q
dicit renunciationem,fundat se super tempore ,quod
probare debet,3.quia presumitur pro validitate actus
4.accedat rō efficax , quia facta reuocatione,bullę nō
solent expediri.

Non obstat presumptio d.c.super hoc,quia respon
detur.non habere locum,quando certi sumus.

SVMMARIVM.

1 *Procurator constitutus ad resignandum per priuatio-*
nem reuocatur.
2 *Priuatus quo ad illud beneficium dicitur mortuus.*
3 *Mors ciuilis æquiparatur naturali.*
4 *Procurator morte reuocatur.*
5 *Translatione reuocatur procurator datus ad resignā*
dum.
6 *Resignatio facta die reuocationis valet.*

QVAESTIO XXXII.

TRIGESIMO secundo,Quæro, an cef
set mandatum per priuationem resignan
tis,Communis opinio est affirmatiua,ita
1 Card.Paris.cons.5.num.44. vers. ex istis ,
vol.4.vbi † vult,procuratorem constitutū
ad resignandum beneficium censeri reuocatum per
priuationem principalis,de illo beneficio . hoc idem
vult Iason cons.56.col.pen.num.15.& seq.lib.3. dum
scribit non valere renunciationem Episcopatus,factā
per procuratorem habentem specile mandatum post
quam erat priuatus suus principalis,& hanc opinionē
sequitur Rebuff.cons.93.n.14.& cōiter ab omnib. re
* cipitur,& *practicat. Et rō est,quia † priuatus,quoad il
2 lud beneficium,dī mortuus ciuiliter,vt cōiter* volunt
* Canonistæ,mors aūt † ciuilis æquiparatur naturali,cū
opereī eundē effectū,quē naturalis.DD.in c.cum sit,
de cōuer.cōiug.Gl.& DD.in c.susceptū, de rescr.li.
6.DD.in l.Gallus.§.& qd si ff.de li.& post. Cy.& Bal.
in l.Deo nobis,C.de episcopis,& Cler.& Imo.& Ale.
in l.ex facto.§.liqs rogatus,ff.ad Treb.Bar. & alij in l.
ex ea parte.§.insulam.ff.de verb.obl.Card.Paris.cons.
67.nu.18.vol.4.sed morte naturali † extinguitur mā-
tum,clem.vlt.de procu.ergo & ciuili.

Et sic per priuationem procurator impeditur pro
cedere vlterius,cum mutata sit conditio resignantis,
& ex defectu ptātis,vt optime explicat Paris.d.cons.n.
44.idque non habet dubium.

3 Idemque erit per † translationem ; nā dispositio cle.
vlt.de procu.habet locū etiam in priuatione,& trans
latione,vt etiam his casibus procurator reuocetur ꝓ
pter identitatem rationis,& quia satis hoc ibi,exprimi
* tur,vt dicit Gēzel.& ita fuit* determinatū per quines
de Rot.vt habetur in dec.28.de procu.in nouis.

Ex oīb.igitur his,quæ dicta fuerunt à q.24.vsq; ad
hāc de reuocatione procuratoris, colligere in † scriptas
* conclusiones,* communiter receptas.Quarum prima
erit.Procuratorem datum ad resignandum reuocari
morte resignantis , si nihil fecit in vita ipsius consti-
tuentis,vt plene est dictum d.q.24.

Secunda procuratorem ad resignan. posse reuocari
idque fieri intimando in Camera & Cancellaria, aut
procuratori,vel resignatario. vt diffuse dixi supra q.
25.26.& 27.& postea non posse procuratorem vlte-
rius agere,& procedere,vt sæpius fuit* per Rotam de
cisum de qua re late supra.Vnum autem non omittam
quod,si Procurator fuit tali die reuocatus* in Camera
& Cancellaria,& resignatio fuit eadem die facta , qd
huiusmodi resignatio erit valida,quia præsumitur * ꝑ
cedere reuocationem,vt fuit* determinatum in Rota
X.Decēbris.1526.coram Martino, teste Gamba.de
cis.58.manuscr.nam facta reuocatione,bullæ non so-
lent expediri.

Tertia,Procuratorem non posse resignare.& præ-
stare consensum post receptas literas a resignante ,in
quibus certiorabatur,vt de negotio resignationis ni-
hil faceret,nisi denuo certioratus fuerit,vt diffuse scri
pti supra q.28.

Quarta,Procuratorē datū ad resignandū,reuocari
furore constituētis,si nihili fecerat,vt dixi supra.q.29.

Quinta,priuatione,& translatione reuocari procu
ratorem constitutum ad resignandum.

Finis Noni Libri.

FLAMINII PARISII
I. C. CONSENTINI
DE RESIGNATIONE
BENEFICIORVM.
LIBER DECIMVS.

Quæ teneatur Resignatarius facere.

Hic Liber continet Nouem quæstiones.

1 *An Resignatarius teneatur expedire litteras beneficij resignatiꝰ & an sufficiat sola supplicatioꝰ & an litteræ possint expediri mortuo Papa, qui fecit gratiam.*
2 *Quæ teneatur exprimere resignatarius in litteris beneficij resignati, & ponuntur omnes qualitates exprimendæ de iure, vel stylo.*
3 *An teneatur resignatarius verificare narrata in litteris beneficij resignati, Quæ, & quando ad id teneatur.*
4 *An resignatarius teneatur docere de tit. sui prædecessoris, & quando.*
5 *An resignatarius teneatur probare, resignantem superuixisse.*
6 *An resignatarius teneatur capere possessionem beneficij resignati, & quomodo, & quando, & per quem.*
7 *An in resignatione parochialis, quæ fit in fauorem coram Papa, requiratur examen per concursum, iux. formam cap. 18 sess. 24. de refor. Conc. Trid. & Const. 32. Pij V. & hac sumpta occasione plura de huiusmodi examine dicuntur.*
8 *An requiratur acceptatio resignatarij pro perfectione resignationis, & quomodo fiat acceptatio beneficij.*
9 *An resignatarius teneatur emittere professionem fidei.*

SVMMARIVM.

1 *Supplicatio signatur per verbum Fiat.*
2 *Solo verbo Papæ perficitur gratia.*
3 *Episcopus aliquis fit sola pronunciatione Papa.*
4 *Scriptura non est de substantia.*
5 *Scriptura non requiritur de essentia legis.*
6 *Resignatarius tenetur expedire litteras.*
7 *Expeditio literarum requiritur in gratia beneficiali.*
8 *Ante expeditionem literarum gratia dicitur informis, & imperfecta.*
9 *Supplicatio sola dicitur existere in vtero.*
10 *Gratia videtur concessa cum tacita conditione, si litteræ expediantur.*
11 *Ante expeditionem literarum non datur Canonicus titulus.*
12 *Regula Cancellariæ de non iudic. iux. form. suppl. quid disponat.*
13 *Regula Cancellariæ de non iudic. iux. form. supp. rationes.*
14 *Falsitas facilius potest cõmitti in supplicatione quã in bullis.*
15 *Officiales Romanæ Curiæ apponunt manus in bullis percipiendo aliquid.*
16 *Causa finalis colligitur ex prœmio.*
17 *De iure tertij opponens per solam supplicationem nõ videtur ius clarum, & liquidum producere.*
18 *Sumptum de registro supplicationum signatarum, fidẽ non facit.*
19 *Sumptum de registro literarum bullatarũ, fidem facit.*
20 *Capiens possessionem ex sola supplicatione, dicitur intrusus.*
21 *Capiens possessionem ex sola supplicatione, ad illud inhabilis redditur.*
22 *Ex sola supplicatione alias possessio capi poterat.*
23 *Episcopi non possunt capere possessionem literis non expeditis.*
24 *Regressus non valet, literis non expeditis.*
25 *Episcopus non potest prouidere ex alternatiua sibi cõcessa ex sola supplicatione.*
26 *Dispensatio non suffragatur, nisi litteris expeditis.*
27 *Commissiones causæ non valent, nisi litteris expeditis.*
28 *Sequestrum decretum resignanti, non relaxatur resignatario, ex sola supplicatione.*
29 *Resignatarius potest ex sola supplicatione ostendere ius, vt non expediantur litteræ impetrantis per obitum resignantis.*
30 *Litteræ debent expediri ad executionem, probationẽ, & validitatem gratiæ.*

31 *Litteræ*

31 *Litteræ expediuntur, cum clausulis positis ab Abbreuiatoribus.*
32 *De iure communi, non requiritur expeditio litterarũ.*
33 *Collatio non potest probari testibus.*
34 *Litteræ dicuntur expeditæ, cum sunt plumbatæ.*
35 *Mortuo Papa, qui resignationem signauit, possunt litteræ expediri.*
36 *Papa dat litteras gratiæ concessæ per prædecessorem, facta mentione illius gratiæ.*
37 *Papa dat litteras gratiæ concessæ, per prædecessorem, in forma rationi congruit.*
38 *Regulæ Cancellariæ de litteris in forma rationi congruit expediendis verba.*
39 *Rationabile est, vt successor perficiat gratiam prædecessoris.*
40 *Donatio principis ligat successorem.*
41 *Contractus initus per prædecessorem debet obseruari per successorem.*
42 *Forma expeditionis rationi congruit.*
43 *Papa dans literas sub rationi congruit, non dat ius, sed confirmat.*
44 *Papa etiam mortuo ante datam litteræ possunt expediri.*
45 *Intrà quantum tempos debeat resignatarius litteras expedire.*

QVAESTIO PRIMA.

PRIMO, Quæro, An teneatur resignatarius expedire literas, seu Bullas beneficij resignati: An vero sufficiat sola supplicatio manu S. D. N. signata.

1 Et sufficere solam supplicationem probatur, quia signatur† supplicatio, per verbum Fiat, vt
2 petitur, & solo† verbo Fiat perficitur gratia, Calder. in c. quisquis de elect. Bald. in l. cum apud, C. comm. seru. manumitt. Barba. late in c. nostra, num. 19. de rescr. Rimin. Iun. in Rubr. de const. num. 131. Rebuff. in reg. 34. Cancell. col. 2. in† princ. Cassad. decis. 4. nu. 2. de cau. poss. & propriet. Ias. cons. 146. col. 5. post. num. 3. lib. 2. Gemin. cons. 106. col. 3. post num. 6. & est communis
* *omnium opinio. & ideo, statim quod Papa pronun-
3 ciat† aliquem Episcopum alicuius ciuitatis, vel Beneficiatum, ille eo ipso efficitur Episcopus, vel Beneficiatus, Bald. quem refert Dec. in rubr. de constit. 1. lectu.
* num. 38. Bursat. cons 393. num. 4. volu. 4. communis, opinio, teste Mascard. de probat. concl. 843. num. 20.
4 & ideo scriptura non est† de substantia, Abb. in cap. in nostra, vbi late Felin. col. 5. de rescr. Idem Abb. in capi. qualiter, in primo not. de elect. Alex. cons. 195. colũ. 2. lib. 2. Card. Paris. cons. 5. num. 60. vol. 4. Boer. dec. 348.
* num. 5. Bursat. cons. 393. num. 4. vol. 4. communis, *de qua testatur Ferrett. num. 18. Burg. num. 144. Mando.
5 num. 40. in dict. rubr. de const. licuti neque† requiritur de essentia legis, Io. Andr. in regul. nemo potest, de regul. iur. in 6. Rot. decis. 1. de constitut. in non. Abba. in rubr. de constit. cum alijs citatis ibi per Dec. num. 30. Rip. num. 52. Bero. num. 77. Connan. lib. 1. comment. iur. ciuil. c. 10. colum. 3. Vaconius à Vacuna declaratio
* num suarum lib. 4. c. 157. communis* opinio, de qua testatur Boschus Codecha Papien. nume. 100. & 110. Andr. ab Ea num. 199. Rimina. Iun. in dict. rubr. de
** cõst. num. 41. & esse magis** communem dixit Ferret. ibi, num. 15.
* Contraria tamen opinio & est communis,* & rece-
* pta de* stylo notorio, & vulgari, vt resignatarius tene-
6 tur expedire† litteras, vt fuit pluries resolutum* in Rot. & practicatum, Rot. decis. 20. nu. 5. de præben. in nou. & decis. 27. de rescr. eo li. Bellamer. decis. 746. Bal. in l. humanum, in fin. C. de legib. Felin. in c. eam te, in 3. co. de rescript. Gemi. cons. 106. col. 2. vers. in contrarium, cum alijs, vt per Sarn. in regu. de non iudicand. iux. forma. suppl. quæstio. prima. cum sequ. Oldrad. cons. 320. quod articuli, numero 8. Mandos. post alios in Rubr. de constit. num. 50. Mascard. de probati. conclu. 845. qui omnes, & alij, quos citant, & possent congeri, ici
7 bunt† requiri in gratia beneficiali expeditionem literarum, & antea gratiam† dici informem, & imperfectam
8 † quod etiam vult Mill. in verb. Gratia Gig. respon. 42. nu. 11. cum sequent. Cassan. cõs. 20. n. 27. Bursat cons.
9 393. sub nu. 21. vol. nam sola supplicatio† dicitur existere in vtero, donec per literarum expeditionem in mũdum producatur, Bal. relatus a Sar. loc. cit. col. 2. in fin. Mandos. ibid. q. 4. nu. 5. namque gratia videtur concessa cum tacita condicione, si literæ, expediantur, Bellamer. cons. 34. in 3. col. vers. & puto, Rot. decis. 27. de rescript. in nou. Franc. Senensis in rubric. de constit. in
10 2. part. num. 65 Mandos. n. 50. Riminald. Iun. nu. 129. & antea non dicitur gratia perfecta, Oldrad. cõs. 324.
11 incip. factum tale, col. 2. & ante non datur † canonicus titulus suo esse effectus, Bellam. decis. 110. col. 4. & decis. 664. Milius in verbo Gratia Apostolica.
12 Et ideo ex regula † Cancellariæ de non iudic. iux. form. suppl. prohibentur Iudices in causis iudicare secundum tenorem supplicationum, sed secundum formam literarum in forma expeditarum per hæc verba *Item ante confectionem literarum gratia Apostolica*
13 *sit in formis &c.* quę regula emanauit† ob duas causas, vt tradit Ferret. dict. rubr. de const. nu. 21. Primo, vt euitentur falsitates, quæ in supplicationibus facilius
14 committuntur, † quam in Bullis, propter appositionẽ manũ plurimorum officialium, arg. l. vlt. C. de codic. Secundo ne fiat, præiudicium officialibus Romanæ.
15 Curiæ, qui super literas† in Cancellaria apponunt manus, & inde consequuntur quedam emolumenta consueta, & solita dari ratione officiorum emptorum pro eos a Sede Apostolica. Tertiam rationem in dict. Rubric. 50. addit Mandos. ad tollendas disputationes, nã
16 quę ex prœmio† colligitur causa finalis constitutionis, Bar. in l. vlt. nu. 5. ff. de hæred. instit. Dec. cons. 379. & cons. 388. sub n. 2. & prœmium dicit, quia gratia ante literarum expeditionem dicitur informis &c. & in hoc hęc regula discordat a iure communi, vt ibi Glos. considerat, Soccin. sen. cons. 41. col. 2. & 3. lib. 3. lib. 3. Sarn. q. 1. col. penult. vers. tamen.
17 Hinc excipiens de iure tertij per solam supplic. nõ videtur ius clarum, & liquidum producere, donec litteræ non fuerint expeditæ, quia in expeditione veritas concessorum discutitur, vt sæpe fuit resolutum in Rota teste Sarn. dict. q. 1. de non iudicant iux. form. suppl. col. 3. in princ.

Hinc sumptum de registro supplicationum signa-
18 tarum† fidem non facit in iudicio, Bella mer. dec. 252. Roma. cons. 336. nu. 5. quod an sit in vsu, vide p Crescent. decis. 50. in manusc. secus, si sumptum de regi-
19 stro literarum bullatarum† extrahatur, nam tunc fidẽ facit, Bellam. decis. 621. Rot. deci. 28. de præben. in antiq. Barthol. Belenc. in tract. de charit. subst. q. 113. Ant. de Butr. cons. 2. visis literis. num. 3. Mandos. dict. regul. q. 6. nu. 2. cum sequen.

Hinc capiens possessionem ex sola supplicatione si
20 gnata, literis† non expeditis, dicitur intrusus, omnequeius,

ius,quod in beneficio habet,amittit,& de ceterot ad illud obtinendum inhabilis redditur,vt Iul.3.in const. 33.statuit,edita sub die 27.Maij 1553.de qua mentio nem faciunt Gig.in epit.de intrus.numer. 38. Bursat. cons.393.sub numero 21.Mandos.dict.regul.de non iudic.iuxt.form,supplic.q.4.num.2.& esse in*viridi ob seruantia,omnes sciunt,vnde quamuis antea possessio
22 possetꝛcapi vigore solius supplicationis,vt fuit tentum
* *pluries in Rota per rationes Sarnen. dict. regul.q.5. in vna Abulē.corā Cardinali S.Crucis die 33.Februa rij 1545.teste Put.decis.229.lib.2.hodie tamen secus
23 quod procedit etiam in Episcopis,ꝛsub pœna,de qua in extrauag.in iunctæ Bonifac. VIII. de elect. inter communes,& de stylo*huiusmodi regulam vendicare sibi locum in Episcopatu tradit San.dict.regul.q.9 Mandos.dict.rubr.de constit.nu.42.
24 Hinc regressus ꝛnon valet,literis non expeditis, vt fuit resolutum*in Rot.coram Episcopo Marsican.die. 14 Martij 1537.teste Sarn.dict.regul.quæst.4.vbi late
25 Hinc Episcopus non potest prouidere ex solaꝛsuppli catione signata,ex qua ei conceditur alternatiua, vt fuit*decisum die 25.Iunij.1546.coram Episcopo Ra uellen.teste Moedan.decis.263.de quo Mandos.dict. regul.q.17.& aliàs discutietur.
26 Hinc dispensatio ꝛnon suffragatur,nisi literis expe ditis,vt per aliam regulam Cancellarię cautū est,Old rad.cons.336.col.2.& 3.
27 Hinc ꝛnon valent alię commissiones causarum,nisi literis expeditis,vt ꝛper aliam regulam Cancellariæ cau tum est,quam habes in ordine 26.inter regulas.S.D. N.Sixti V.
Hinc resignatario habenti solam supplicationem
28 non relaxatur ꝛsequestrum decretum vigore senten tiæ latæ infauorem resignātis, nisi expediuerit literas vt fuit resolutum in Rot.corā D.Camillo,teste Sarn. decis.163.lib.2.in manuscr.verum,si beneficium resi
29 gnatum impetratur per mortem ꝛresignantis,& resignatarius per supplicationem doceat de resignatione ius impetrantis non canonizatur,& Iudex potest præ cipere resignatario,vt literas expediat,vt fuit*resolu tum in vna Grationopolitan.coram Aragonia, teste Crescent.decis.95.lib.1.
Et secundum has regulas literæ non solum requi-
30 runtur quo ad ꝛprobationem,& executionem gratiæ Gemin.cons.106.col.3.vers.in contrarium Sarn.d.q. 1.in regul.de non iudic.iuxt. form. supplic. sed etiam ad validitatem.Mandos.in rubr.de const.nu. 49. 50. Riminald.iun.nu.131.
Nāque, licet sit signata supplicatio,pluries litteræ non expediuntur,vel,si expediuntur,apponūtur Clau
31 sulæ ꝛrestringentes gratiam ab Abbreuiatoribus,Sar nen.dict.q.1.Mandos.dic.nu.50.
Quibus sic stantibus allegata in contrarium tollū tur vnico verbo,scilicet,contrarium hodie obseruari & optima quidem ratione,ex regulis Cancellariæ con stitutione nouissima Iulij III. ac de stylo vulgari, Caputaq.decis.4.lib.1.vbi dicit,de iure communi nō
32 requirit expeditionem literarum,hodie secus.
Et ideo collatio(quicquid plures Doctores volue rint,allegati per Dec.in rubr.de const. 1.lectura. nu
33 45.& 46.)nō ꝛpotest probari testibus, vt est magis** communis opinio,vt patet ex congestis per Mādos. dic.rubr.nu.53.Bosch.Papien.n.114.de qua re loquu tus sui supra late li. 8.q.2.Et ita teneri,& practicari* de stylo curiæ attestatur Ferret.dic.rubr.de const.n. 19.& num.21.& 24.
Quæ literæ tunc expeditæ dicuntur,cum sunt plū
34 batę ꝛplumbo summi Pontificis pro tempore existen
* tis,vt fuit*resolutum in Rota in vna Salamantina parochialis de mense Nouembris,corā Crescenti 1539. teste Sarn.dict.q.1.de non iudic.iux.form.suppl. col. ante penul.vers.& tamen vlterius,Mandos.ibidem.q. 3.nu.3.
Quas literas poterit resignatarius expedire, etiam
35 mortuo summo ꝛPontifice,qui gratiam fecit,& sup plicationem signauit..Nāque mortuo Papa durat re signatio.Gemin.cons.93.nu.13.Aeneas de Falcon.in tract.reser.benef.in 4.part.princ.1.effect.vers.4.Sarn. de public.q.6.n.6.& habetur in li.decis.84.in vna Camerinen.coram Accorambono.
36 Et successor ꝛdebet dare hmōi litteras,facta men tione gratiæ factæ per prædecessorem. Rot.decis.87. de resc.in antiq.Dec.cons.407.nu.17.Abb.in c.in no stra,de resc.Dec.Rip.& alij oēs in rub.de cōsti.Bosc. Papien.nu.112.Ant.de Burg.n.114.Rimin.Iun.n.128 & sit expeditio ꝛin forma rōni congruit,vt in d.Rub. tradit Ferret.n.18.in fi.vt probat regu.Cancellariæ in ordine 7.inter regulas Sixti V.cuius rubrica hoc mo
38 do est concepta,de literis,in forma ꝛrationi cōgruit expediendis, & in nigro hæc sunt verba. *Item voluit idem Dominus Noster Papa,quod cōcessa per felicis recordationis Gregorium XIII.prædecessorem suum & de eius mandato expediantur in forma rationi cō gruit sub die coronationis suę,vt moris est,& idē,quo ad concessa per pię memoriæ Pium Papam V.prædecessorem suum ad sex menses dumtaxat ab ipso die coronationis incipiendos obseruari voluit.* & hæc regu la,sicut & aliæ,ab vno quoque Pontifice renouatur, & habet bonam rōnem:nam rōnabile,est,vt successor
39 ꝛperficiat gratiam factam à prædecessore, quæ casu perfici non potuit,Rot.decis.10.de resc.per Bilignet. Bellam.decis.329.Mandos.d.rubr.de const.n.47.Re buff.in prax.tit.de gratia rationi congruit in princip.
40 nā donatio Principis ꝛligat ēt successorem,Bar. & alii in l.Si mihi & Titio,§.vlt.ff.de leg.1.Bal.in c.1.denat. feud.Ale.cons.215.li.2.Afflict.decis.392.late Tiraq. de retract.lib.1.§.32.gl.1.num.25.& contractus ini tus per ꝛprædecessorem debet obseruari per successo rem,Butr.cons.58.Oldrad.cons.94.in fin.Ruin. cōsi. 36.nu.16.& cons.91.num.3.lib.1.Boer.decis.204.nu. 4.Grammat.cons.ciu.100.col.8.Bal.cons.271.nume.
* 1.li.2.& cons.138.nu.6.lib.5.communis*teste Rebuf. super conc.tit.de coll.vers.item dicit. Et sit huiusmo
42 di expeditio his verbis;Rationi ꝛcongruit, & cōuenit honestati,vt ea,quæ de Romani Pontificis gratia ,p cesserunt,licet eius superueniente obitu literæ Apostolicæ sup illis confectæ nō fuerint,suū consequanē effectum,Dudū si quidem felicis recordationis Gregorius XIII.prædecessor noster &c. de quibus verbis mentionem faciunt Rebuff.& Mandos.locis citat ille n.1.iste num. 47. & iste nullum ius videtur dare,
43 sed tantum confirmat ad effectum ꝛprobationis,& ex ecutionis,Io.Andr.in cap.cum sunt partium, colu.3. ver.5.de regulis iuris,lib.6.Boer.decis.348.nu.7.Man dos.dic.reg.de grat.rationi congruit q.10.& hæc pro cedunt non solum in prouisione,quæ fit per resigna
44 tionem,sed etiam in in ea,quæ fit per obitum,vt ꝛ cō muniter Doctores citati dicunt etiam, si Papa more retur ante datam Bero.in Rub.de const.num.86. verum tunc multoties lacerantur supplicationes.
45 Et has literas ꝛresignatarius debet expedire in tem pore dato ad publicandum resignationem,ad effectū vt possit facere publicationē,ea,quę dicētur li.sequen ti,Ex quo infertur,hodie nō seruari quod scribit Rof finiac.

finiac.de benef.cap.12.nu.20.
Et licet Nicolaus V.per quandā extrauagantem,q̄ non est impressa,statuerit,vt literæ resignationis expe dianē viuente resignante,alias sint oīa irrita,teste Sar. de infir.resignan.in prę fat.col.2.vers.ex qua postea.
Tamen hodie hoc non est in vsu.vt ex supradictis apparet,& dicetur infra lib.duodecimo.

SVMMARIVM.

1 *Resignatarius plura debet in litteris exprimere.*
2 *Literæ sunt subrepticiæ,non expressis, quæ debent exprimi.*
3 *Simplicitas,& ignorātia, non excusant a subreptione*
4 *Ex subreptione literæ sunt nullæ ipso iure.*
5 *Subreptio,in quātumuis minima parte, reddit literas ipso iure nullas.*
6 *Literæ cur annullentur ex subreptione.*
7 *Subreptionem allegans,debet illam probare.*
8 *Subreptio non presumitur dolosa,nisi probetur.*
9 *Expressio qualitatum per æquipollens excusat a subreptione.*
10 *Scientia Principis excusat a subreptione.*
11 *Gratia subrepticia non potest validari sine noua prouisione Papæ.*
12 *Tempus datæ attenditur,quo ad subreptionem.*
13 *Qualitates requisitæ a iure si non exprimantur in literis vitiant gratiam.*
14 *Qualitates requisitæ de stylo curiæ,si nō exprimantur in literis vitiant gratiam.*
15 *Stylus Curiæ habetur pro lege.*
16 *Actus contra stylum est nullus.*
17 *Sententia contra stylum est nulla,*
18 *In literis non est facienda mentio de qualitatibus nō consideratis a iure,& stylo.*
19 *Qualitas beneficij resignati debet exprimi in resignatione.*
20 *In permutatione,quæ sit coram Ppa, debet exprimi qualitas beneficij permutari.*
21 *In renunciatione etiam beneficij temporalis exprimi tur qualitas ipsius.*
22 *Nomen sancti ecclesiæ debet exprimi in literis prouisionis.*
23 *Expressio cathedralis sub nomine Sancti non vitiat ex pressionem.*
24 *Resignatio fauorabilis est coadiuuanda.*
25 *In literis debet exprimi,an beneficia sint in cathedrali.*
26 *In literis debet exprimi,an beneficium sit curatum.*
27 *Cura animarum est ars artium.*
28 *In renunciatione beneficij curati de stylo exprimitur per quantum tempus resignans illud possederit.*
29 *In literis debet narrari, an beneficium requirat residentiam.*
30 *In literis resignationis debet narrari dignitas beneficij resignati.*
31 *In literis resignationis debet narrari, an beneficium sit sæculare,vel regulare.*
32 *Beneficia regularia,regularibus, & sæcularia sæcularibus.*
33 *Qualitas hospitalitatis exprimenda.*
34 *Qualitas Iurispatronatus in literis debet exprimi.*
35 *Exprimitur in literis,beneficia esse electiua.*
36 *In literis sit mentio de beneficio annexo,& quo modo procedat.*
37 *Manualitas exprimenda in literis.*
38 *Impetratio vnionis,non facta mentione manualitatis, est nulla.*
39 *In beneficijs regularibus manualitas est de iure communi.*
40 *In literis resignationis valor annuus beneficij debet exprimi.*
41 *Prouisio per obitum est nulla, non expresso vero valore.*
42 *Ius non abdicatur à resignante,non expresso vero valore.*
43 *Beneficium vacat per obitum resignantis,cum in resignatione non est expressus verus valor.*
44 *Ordinarius potest prouidere beneficium vacans ob nō expressum verum valorem.*
45 *Regula de valore annullat prouisionem, non autem inducit reseruationem.*
46 *Minores non restituuntur aduersus regulam de exprimendo verum valorem.*
47 *Exprimens valorem,deducta pensione, non excusatur à mala expressione.*
48 *Verus valor,exprimitur respectu annatæ,& vt Papa intelligat qualitatem beneficij.*
49 *Beneficia sunt conferenda,habita ratione, cui conferuntur.*
50 *Opponens de malo valore debet probare exceptiuitatē.*
51 *Valor beneficij probandus est de superiore prouisionis.*
52 *Valor non probatur ex confessione 30.annorum.*
53 *Duo testes,vnus de veritate,alter de fama,probant valorem.*
54 *Duæ semiplenæ probationes faciunt plenam.*
55 *Valor beneficij probādus per 5.annos ante,& 5.post.*
56 *Regula de valore habet locum etiam in prouisione legati.*
57 *Annata soluitur in prouisione legati.*
58 *Regula de valore non comprehendit administratores Cappellaniarum.*
59 *Resignatarius admittitur ad verificationem gratiæ circa valorem.*
60 *Ex clausula augendi, potest fieri augmentum vsque ad 3.partem.*
61 *Fructus,an considerentur dempto cambio.*
62 *Resignatarius non exprimens verum valorem non efficitur inhabilis,vt non possit illud beneficium habere ex alia gratia.*
63 *Quæ beneficia exprimantur 24.cum valeant plus.*
64 *Resignatarius debet narrare esse clericum.*
65 *Laico beneficium resignari non potest.*
66 *Nulla est resignatio,si resignatarius narrauit esse, clericum Romanum,cum non esset.*
67 *Resignatarius debet exprimere in literis beneficia, quæ obtinet.*
68 *Gratia beneficialis nulla,in qua non fuit expressum beneficia quæ obtinet,cui beneficium confertur.*
69 *De primo beneficio facienda est mentio,quamuis sit tenue.*
70 *Perceptio fructuum minimæ quantitatis reddit gratiam subreptitiam,si de ea non fuerit facta mentio.*
71 *Subreptio consideratur etiam in minimo.*
72 *Delicta etiam in mininis committuntur.*
73 *De primo beneficio facienda est mentio,quamuis possessio non fuerit de eo capta.*
74 *De iure ad rem,an sit facienda mentio.*
75 *De primo beneficio,etiam violenter occupato, est facienda mentio.*
76 *De præstimonio,an facienda sit mentio.*
77 *Præstimonium,quid sit remissiue.*
78 *Resignatarius debet facere mentionem pensionis.*

79 Resigna-

79 *Resignatarius debet facere mentionem regressus.*
80 *Resignatarius, an debeat facere mentionem beneficij resignati.*
81 *Per resignationem nullum ius remanet.*
82 *Renunciatio acceptata à superiore abdicat ius.*
83 *Resignatarius debet facere mentionem de beneficio resignato, si resignatio non est acceptata à superiore.*
84 *Resignatio non publicata, an abdicet ius.*
85 *Ius non abdicatur ante præstitum consensum.*
86 *Renunciatio facta in manibus priuati, an abdicet ius.*
87 *In literis, an sit facienda mentio de beneficio habitu curato.*
88 *Status beneficij permutatur per 40. ann.*
49 *Resignatarius non tenetur in literis facere mentionẽ de gratia nulla.*
90 *Resignatarius debet narrare crimen, & infamiam.*
91 *Resignatarius debet narrare illegitimitatem.*
92 *Resignatarius debet in literis facere mentionem de multiplici dispensatione.*
93 *Resignatarius debet facere mentionem de morbo caduco.*
94 *Regressus nullus, non facta mentione morbi caduci.*
95 *In literis beneficij simplicis, si non fiat mentio morbi caduci, non vitiantur.*
96 *De morbo epileptico non est necessario facienda mentio in literis.*
97 *Dignitas narranda in literis.*
98 *De intrusione facienda est mentio in literis.*
99 *Non valet resignatio non facta mentione intrusi annalis.*
100 *Regula de annali vendicat sibi locum in resignatione.*
101 *Gratia si neutri, dicitur noua gratia.*
102 *Gratia si neutri, habet conditionem, si beneficium vacat.*
103 *Impetratio est nulla, non expressa vacatione.*
104 *In literis resignationis exprimitur nomen cedentis.*
105 *Impetrans exprimit personam, ex qua vacat beneficium.*
106 *Si renunciatur Archidianonatus, qui habet vocem in Capitulo, de hoc facienda est mentio in literis,*
107 *Archidiaconus de iure non habet vocem in Capitul.*

QVAESTIO II.

SECVNDO, Quæro, quæ teneatur ex primere resignatarius in dictis litteris? Communis,* & recepta Doctorũ sententia de stylo obseruata est, plura esse in dictis literis exprimenda, † quę habes latissime per Feli. in c. in nostra, de rescr vbi alij Doc. per Io. Sel. tract. de ben. p. 3. quæstio. 11. & nouissime per Menoch. de arbitr. iud. cas. 201. per totum. Quibus non † expressis, literæ fiunt subreptitiæ. Abba. in capitul. cum dilecta, numero 15. de rescr. Bald. in consilio 252. colum. 2. lib. 1. Geminia. consilio 128. in fin. Alex. consil. 60. in fin. lib. 2. communis teste Bero. in c. super literis, lectu. 1. num. 1. in fin. & lect. 2. num. 1. de rescr. Put. decis. 253. lib. 1. & fuit pluries * resolutum in Rota, nõ adhibita excusatione simplicitatis, † vel ignorantiæ, Felin. in dict. c. super literis sub num. 2. Gem. consil. 105. in fin. Socin. Senior consil. 174. & consil. 273. col. vlt. lib. 2. Socin. Iun. consil. 77. num. 83. li. 1. Crauett. consil. 68. num. 11. Ruin. consil. 33. num. 16. lib. 1. & * communiter alij, & per consequens sunt nullæ † ipso iure, vt ex multis affirmat Socin. Seni. consil. 13. col. 3. libr. 1. & consil. 164. col. 2. & consil. 169. in princ. lib. 1. Socinus Iun. consil. 77. num. 83. & 84. lib. 1. Card. Paris. consil. 13. num. 22. li. 1. Crauett. consil. 68. num. 2. communis * opinio, vt per Felin. in c. ad audientiam, el 2. num. 22. vers. literæ beneficiales de resc. & ita resolutum fuit * in Rota in vna Tullen. canonicatus, & præbendæ, coram d. Vestano 11. Martij 1552. teste Caputaq. decis. 225. li. 3. etiam si † subreptio fuerit in quantum vis minima parte, vt per Put. decis. 131. num. 2. li. 1. quia Papa † vel non concessisset, vel difficilius saltem concessisset, cadudum, de elect. cap. super literis c. postulasti de resc. Dec. consil. 541. nu. 20. Gozadin. consil. 6. num. 6. Cardi. consil. 96. ad fin. Curt. Iun. consil. 27. in fin.

Allegans tamen subreptionem † debet illam probare Doct. in c. 1. vt lit. non contest. Io. Andr. Gemi. & Franc. in c. 2. vt lit. contest. lib. 6. Rip. in c. 2. nu. 30. de rescr. & est * communis opinio, secundum quã fuit * iudicatum * in Rota in vna Asculan. canonicatus, & p̃ bendæ, coram Guidobono, 15. Iunij 1551. teste Caputaq. decis. 220. part. 3. & in alia Valentin. pensionis coram Card. S. Crucis 21. Martij 1551. teste eodem Caputaq. decis. 329. par. 3. nam subreptio † non præsumitur dolosa, nisi probetur, Caputaq. decis. 219. pa. 3. ex vulg. reg. l. merito ff. pro socio, & ideo * excusat, à subreptione expressio qualitatum per equipollens, vt habetur in decis. 23. de præbend. in antiquior. per Bisignett. & ita fuit * resolutum in vna Calaguritan. Parochialis corã Accorambono die 25. Ianuarij 1552. teste Caputaq. decis. 222. li. 3. vel si probet per testes prĩ cipem, sciuisse illud, quod expressum non fuit, & nihilominus concessit, vt * fuit resolutum in vna Fauentin. coram Vestano 9. Decembris 1552. teste eodem Caputaq. decis. 221. p. 3. nam hoc casu cessat præsumptio. & non est omittendum, quod gratia subreptitia non potest † validari sine noua prouisione Papæ, esto, quod consensus vtriusque partis de nouo præstetur, vt fuit resolutum * in vna Toleta. parochialis corã Aquen. 14. Maij 1539. & in alia Tarraconen. Canonicatus, & præbẽdæ, coram D. Vestano, 16. Decembris 1552. teste Caputaq. decis. 52. p. 2. & Moedan. dec. 55. & 89. & ratio est, quia, quoad subreptionem † attendit tempus datæ, c. & si eo tempore, de resc. li. 6. Io. And. in c. ad aures eo. tit. Feli. in c. eam te, col. penul. vers. tẽpus datæ, in eod. tit. & communiter * alij.

Qualitates autem exprimendæ vel sunt à iure inductæ, & hæ, si omittantur, † vitiant gratiam, Glo. in cle. 1. verb. alteri prope medium, de præben. Bellam. decis. 697. col. penul. Rot. decis. 32. de resc. in nou. Cassado. decis. 12. num. 5. de resc. Calde. consil. 20. de resc. Curt. Iun. consil. 27. col. vlt. & consil. 32. in fin. Fel. in c. sup literis, col. 2. vers. limita 1. & in c. postulasti. col. 4. vers. declara etiam, de rescr. Put. decis. 97. num. 6. lib. 2. & alij omnes † supra citati.

Vel sunt inductæ ex stylo curię, quę etiam sunt exprimendæ, alioquin literæ vitiantur. Lap. alleg. 89. seqtur Dec. in d. c. super literis. num. 9. Menoch. de arbi. iud. cas. 201. nume. 27. vers. aliquæ, & est * communis opinio, quæ tota die * practicatur, nã stylus † curiæ est attendendus, & habendus pro lege, Cald. consil. 8. nume. 4. de resc. Card. Paris. consil. 44. num. 17. & seq. vol. 1. & consil. 14. num. 8. & 9. vol. 4. Rot. decis. 2. de appe. in nou. Curt. Iun. consil. 95. & 178. num. 13. Guid. Papa consil. 119. num. 4. Gabr. consil. 73. num. 78. Communis * opinio, teste Bursa. consil. 393. num. 15. vol. 4. & ideo actus contra stylum † est nullus, Ang. consil. 310. in fin Card. Paris. in c. illud, num. 2. de præsc. Octaui. Cache. decis. Pedemont. 22. num. 6. ita sententia contra † stylum est nulla, Crauett. consil. 201. num. 19. & 20. Giga

respons.

respons. 22. num. 8. Io. Bapt. Asini. prax. iud. §. 22. c. 16. lim. 3. per totum. De alijs enim qualitatibus non confideratis à iure, neque à stylo, non est facienda * mentio, Rot. decis. 468. in nou. Card. consil. 20. de rescrip. & gratia non dicitur subreptitia, si de eis non sit mentio vt fuit resolutum in Rot. in vna * Tullen. coram Accorambono veneris 13. Maij 1552. teste Caputaq. decis. 224. par. 3.

19 Primo † enim, debet exprimi qualitas beneficij resignati, Card. Paleott. decis. 280. fuerat, Bursa. consil. 353
20 num. 12. vol. 4. ita in † permutatione, quæ fit coram Papa, Grammat. in c. 1. nu. 121. cum seq. vbi disputat, de rerum permut. li. 6. ita etiam † in renunciatione cuiuscumque beneficij, † etiam temporalis, exprimitur qũa
21 litas beneficij renunciati, pro vt tradit Vital. de Cambano in tract. clausul. §. vlt. num. 18. per tex. in l. 1. ff. siquis in ius voc. non ier. Quæ qualitas consistit in pluri
22 bus, vt exprimatur nomen sancti illius † ecclesiæ, Glos.
* And. & alij * communiter in c. quamuis, de præb. in 6. Lap. alleg. 11. Feli. in c. cum accessissent, co. 1. de const.
* Crauett. consil. 114. num. 12. communis * teste Cassad. decis. 13. de præb. alias autem in vna Verdulnen. canonicatus, & prębendæ, coram Martino de Spinosa, ex
* æquitate fuit * resolutum, quod † expressio cathedralis
23 sub nomine sancti non vitiat prouisionem ex causa resignationis, teste Simonett. decis. 24. in manuscr. & cas
24 sad. d. decis. 13. de preb. nam resignationes † sunt fauorabiles, & coadiuuandæ & respectu resignãtis, & eius, cui prouidetur, Glo. in c. quamuis, de præb. in 6. In pũcto tamen iuris inquit Cassad. contrariam opinionẽ esse ver. orem Menoc. d. cas. 201. nu. 234. in fi.

25 Secundo, An beneficium † sit in cathedrali, latissime Io. Selu. de benef. p. 3. q. 11. nu. 117.

26 Tertio, An beneficium † sit curatum. Rot. deci. 1. num. 3. de off. Archip. in antiq. Corad. de benef. p. 4. c.
* 4. n. 50. communiter * in c. in nostra, & ca. ad aures de
27 communi Menoch. d. cas. 201. num. 61. nam cum, † cura sit ars artium, maior idoneitas requiritur, & per cõsequens debet fieri specifica mentio, Cardi. consil. 30. nu. 7. Cald. in c. in uestra. q. 4. de resc. Franc. de Marc. deci. Delphin. q. 96. & 1004. & dec. 1110. p. 1. & stylus
28 admisit, vt in resignatione beneficij curati † resignans exprimat, per quod tempus illud possedit: namque si narrat illi seruisse per annum, vel duos, non solet admitti resignatio regulariter, & ratio est ne aliquis præficiatur, qui non est ita idoneus, quod posset contingere, si admitteretur cessio, maxime si fuit prouisum per concursum, & ne accipiantur beneficia animo illa resignandi, & consequendi pensionem.

29 Quarto, An beneficium † requirat residentiam, Abba. in c. ad aures, nu. 3. vbi Dec. n. 7. Mant. nu. 17. de re
* scr. Feli. & alij in c. in nostra. de resc. & est * communis omnium Doctorum sententia.

Quinto, si habet dignitatem, & quam, Felin. in dic. c. in nostra. nu. 23.

30 Sexto, si est † regulare, & resignatarius est secularis, Cassad. decis. 4. de præben. vel, & e contra Bellam. de-
31 cis. 172. nam † regularia regularibus, & sæcularia sæcularibus prouidentur, c. 11. sess. 14. & cap. 21. sess. 25. de regul.

33 Septimo, si est † hospitale, Card. & Imol. in clem. vl. de off. ord. Barb. consil. 64. col. 2. lib. 3.

34 Octauo si est iuris † patronatus Gl. in clem. 2. de p̃ ben. Gemi. & alij omnes in ca. 2. eo. tit. in 6. Crauet. cõ sil. 68. Rebuff. in præx. in 3. par. signat. nu. 6.

35 Nono, si est † electiuum, Gl. in c. cum illis, de præben. in 6. Rot. dec. 41. de resc. in Antiq. Bisignett. decis. 13. num. 5. de præbend.

36 Decimo, si beneficium † est alteri annexum. Rota. decis. 3. de rerum permut. in antiqu. Crauett. consilio 104. nu. 12. si autem duo beneficia sunt vnita, & vnũ est accessorium ad aliud, sufficit exprimere principale, Gem. Io. And. & alij omnes in c. super eo. de præb. in 6. Rot. decis. 46. de rescr. in antiq. Rebuff. in 3. par. signat. num. 6. Rot. decis. 13. de præb. in antiquio. Cassador. decis. 12. de præbend.

37 Vndecimo, exprimenda † est manualitas, Achill. de Grass. decis. 7. de pręben. Cald. consil. 26. de præben.
* alias gratia est subreptitia, vt fuit resolutum in vna * Camerinen. coram Petra Sancta teste Simonett. dec.
38 29. li. 1. & decis. 42. li. 2. Hinc etiam impetratio † vnio-
* nis, non facta mentione manualitatis, est nulla, vt fuit resolutum, teste Cassad. decis. 4. de pręben. & dec. 12.
39 num. 9. cod. titu. Hoc tamen vltimum procedit † in regularibus, cum illa manualitas sit de iure communi, Simonett. & Cassador. loc. citat. Bellam. decis. 203.

Secundo principaliter debet exprimi per resignata
40 rium valor annuus beneficij † resignati, Thomas. de Tan. decisio. 29. Cotta. decisio. 357. Pelegrin. decisio 123. libro 1. in manuscr. Put. decis. 270. libro. 1. Caputaq. decis. 84. & decis. 91. p. 3. Idem Caputaqu. decisio.
* 268. lib. 1. in manuscr. & * communiter alij, alias nulla
41 est resignatio, sicuti & * prouisio per obitum, Bellam. decis. 697. in fin. Rot. dec. 19. de rescr. in nou. Cappell. Tholosan. decis. 436. cum alijs, vt per Dec. in cap. ad aures nu. 10. de rescr. Selu. de benef. p. 3. q. 12. nu. 2. & nu. 40. cum alijs alleg. à Menoc. dic. cas. 201. nu. 77. q attestatur hanc esse ** communiorem, & per conse-
42 quens ius non videtur abdicatum a resignante, iuxta * communem cõclusionem, de qua supra, & late scripsi lib. 1. q. 3. & benefi
43 cium vacat per obitum † resignantis, vt fuit pluries * resolutum in Rota, vt dixi in dicta q. 3.

Dubium tamen est, An ordinarius possit prouidere beneficium vacans per obitum resignantis ob non factam expressionem veri valoris, An vero dictum beneficium sit reseruatum, & affect. Sedi Apostolicę * cõ
44 munis opinio est, † ordinarium etiam posse prouidere, & sic non esse affectum, vt fuit resolutum in vna
* * Tuden. Beneficii, veneris, Die 13. Iunii. 1578. corã Blanchetto. nam regula de valore inducit tantum nullitatem gratiæ, in qua verus valor non exprimitur, nõ autem vacationem beneficii, & sic per expressionem
45 malam valoris non inducitur † reseruatio, Abb. in cap. inter dilectos nu. 10. de excel. prælat. & Papa nõ censetur apposuisse manum, nisi ad effectum vt fiat expsi sio, Gemin. consil. 136. ad fin.

Et quod dicitur d expressione, ampliatur procede
46 re, etiam si esset minor, nam minores † non restituuntur aduersus regulam de exprimend. vero valore, vt
* fuit * resolutũ in Rot. in vna Fulginat Prioratus Put. decis. 9. lib. 3. nec etiam excusatur quis a mala expres-
47 sione valoris, eo quod beneficium † sit grauatum pensione, & ea pensione deducta sit expressus verus valor

vt

* vt fuit concluſum in vna*Spoletana coram Peregri-
no,teſte eod.deciſ.182.lib.2.nam exprimitur verus va
48 lor,non ſolum reſpectu†annatæ,ſed etiam,vt intelligat
Papa qualitatem beneficij.quod confert,habita etiam
49 ratione perſonæ,†cui confertur,Sarn.de exprimen.q.
3.Pelegrin.deciſ.184.lib.3.in manuſcr. Opponens ta
50 men de malo valore expreſſo debet probare†exceſſiui
tatem valoris,ita fuit reſolutum in vna*Oxomē. Pa-
rochialis de Caualxonin.coram D.Veſtano,21.Octo
bis 1552.teſte Caputaq.deciſ.280.p.2.quæ deciſio eſt
repetita in eadem.p.2.in ordine 381.& in vna Valen-
tin.penſionis coram Card.Sanctæ Crucis,31.Martij.
1551.teſt eod.Caputaq.deciſ.329.p.3.*& facit, quod
fuit decilum in vna*Pampilonen. Beneficij, die 17.
Maii.1577.coram Blanchetto,cum agatur de proba-
tione fraudis,arg.l.merito.ff.pro ſocio.& huiuſmodi
51 valor probandus†eſt de tempore prouiſionis, & ideo
non ſufficit illum probare de antiquo tempore,Ol-
dtad.conſ.58.Felin.in cap.ad aures,col.vlt.verſ.16. de
reſcr.Sarn.regul.de valo.q.1.Caputaq.deciſ.330.p.3.
vbi ex hoc refert fuiſſe * deciſum in vna Auguſtana
coram Put.quod ex confeſſione facta in precibus p
52 me porrectis†ſunt 30.ann.non probatur valor expreſ
ſus ab aduerſario meo &c,Et plena etiam dicetur ,p
53 batio,quando vnus teſtis†deponit de veritate,& fama
quia ſunt duæ ſemiplenæ probationes,quæ in caſibus
54 in quibus poſſunt coniungi,faciunt † plenam proba-
tionem,vt per Bal.quem referet, & ſequitur Iaſ.in l.
admonendi,nume.99.& in repet.nume.257.ff.de iur.
iuran.ita reſolutum*in vna Toletan.coram.Capizuc-
co,veneris,29.Aprilis.1552.teſte Caputaq.deci.383.
53 p.2.& probandus eſt iſte valor annuus † per 5. annos
* ante,& quinque poſt,pro vt eſt cōmunis*ſtylus Ro-
tæ.vt per Sarn.dict.regul. de exprimen.ver.valor.q.vlt
de communi ſtylo atteſtatur Achill.deciſ.2.de valor.
in manuſcr.

56 Et regula de valore habet locum etiam in prouiſ-
ione legati,vt fuit reſolutum in†Rot.teſte, Creſcen.
deciſ.30.Maior.in manuſcr.quia potiſſima ratio regu
læ eſt,propter fraudes,quæ fieri poſſent in perſoluen
dis annatis,'quæ etiam perſoluuntur in prouiſioni--
57 busſ†legatorum, & ita ſub verbo Forte tenet Felin.in
58 cap.ad aures,col.4.de reſcr.& Regula de valore †non
comprehendit adminiſtratores Cappellaniarū,vt fuit
reſolutū in Rot.*in vna Viſen.adminiſtrationis Cap-
pellaniarum,Lunæ,26.Nouembris 1571.coram R.P.
D.Lancellotto.nunc Cardinali doctiſſimo.

Admittitur tamen reſignatarius in primis, & an-
59 te omnia ad verificationem gratiæ ſuæ circa verum
* valorem,vt fuit*reſolutum in vna Placenti.Parochia
lis corā Accorambono,die 17.Iunij 1552.teſte Cott.
deciſ.357.Ptolom.deciſ.1.alias 23.in manuſcr. & vbi
60 adeſt clauſula†augendi,poteſt fieri augmētum, vſque
ad tertiam partem,vt tradit Card.S.Crucis deci.194.
Pelegrin.deciſ.300.lib.2.in manuſcr.& fuit conclusū
* *in vna Dertuſen. beneficij coram Achille 26. Iunij
1555.teſte Caputaq.deciſ.367.lib.1.in manuſc.& fru
61 ctus†non conſiderantur dempto cambio,nam quic-
* quid dixit Gloſſ.& Sarn. ita* reſolutum fuit coram
Ant.Aug.8.Februarij 1549.teſte Put.deciſ.211.lib.3.
& vnum ſingulare non eſt omittendum,quod, quo-
ties eſt nulla reſignatio, quia non eſt facta expreſſio
veri valoris,reſignatarius,qui expreſſit falſum ualorē,
62 †non efficitur inhabilis ad beneficium ex alia gratia
à prima non dependēte, quia regula de valore non
inhabilitat,& pœna non habet locum, niſi in caſibus
* à iure expreſſis,vt fuit reſolutum in vna*Carthaginē.
parochialis coram Cardinali Paleotto, prima Iunij
1550.teſte Caputaq.deciſ.16.lib.1.Creſcent. deciſio.
63 20.& 29.in manuſcr.Rurſus,notādum†eſt,quod ſunt
quædam beneficia,quæ non exprimuntur niſi 24. vt
ſunt Canonicatus Tolet.& olim & S.Petri in Vrbe,&
in eis ſolet imponi penſio 300.& plus ducat.ut tradit
* Orad.in lib.diuerſ.deciſ.294.in manuſcr.&*commu
niter tota die practicatur,& dicit Arago.deci. 58.ma
nuſc.quod in litteris exprimitur 24. licet reſeruentur
* penſiones longe maioris valoris, vbi atteſtatur de*
ſtylo.

64 Tertio,debet narrare†reſignatarius,ſe eſſe clericū
Dec.in c.cum adeo,num.3.de reſc.Bero.in c.ſuper li-
* teris,num.72.& hunc eſſe*ſtylum Curiæ,tota die vi-
demus,& tradit Menoch.de arbit.iud.caſ.201.nume.
65 33.& ratio eſt,quia†Laico beneficium conferri,neq;
* reſignari poteſt,vt eſt*communis opinio.de qua late
ſcripſi lib.4.Et,ſi narrat ſe clericum Romanum in re
ſignatione ei facta de beneficio exiſtente in Vrbe,cū
66 ſit clericus alterius†diœceſis,reſignatio ē nulla,& ſub
* reptitia,vt fuit concluſum in vna*Roma. Canonica-
* tus die 21.Aprilis 1567.coram R.P.D.* Seraphino,
teſte eodem deciſ.26.quæ incipit, Quamuis lib.1.in
manuſc.

67 Quarto,debet†reſignatarius exprimere beneficia,
quæ obtinet,c.ad audientiam,c.in noſtra,de reſc.Ab-
ba.in c.ad aures,num.2.eod.tit.vbi Felin.num.4.Dec.
* num.12.& communiter*alij,Io.Selua de benef.p. 3.
68 q.11.num.1.aliōquin†nulla eſt gratia,*communis opi
* nio teſte Burſat.conſ.351.num.12.vol.4. quod vendi
69 cat ſibi locum,quamuis†primum beneficium eſſet te
* nue,ca.ſi mortu &c.de præbend.in 6.communis*opi-
nio,teſte Dec.in c.c.ſuper literis,num.9. de commu-
* ni*etiam atteſtatur Mandoſ.reg.16.Cance.de dictio
nib.numeralib.q.34.num.4.& q.35.num.5.Burſatt.d.
conſ.351.ſub nume.12. & tradit Seraphin.deci.317.
manuſcr.Ideo perceptio fructuum minimæ quantita
70 tis† reddit gratiam ſubreptitiam,ſi de ea non fiat men
* tio,vt fuit reſolutum*in Rota. die 20. Aprilis 1541.
coram Marſican.teſte Pelegrin.deciſ.41.lib.1. in ma-
71 nuſc.quia ſumus in gratiotis,in quibus ſubreptio† vi-
tiat etiam in minimo,c.ſi proponente, de reſcr.& ſu-
72 mus †in delictis,quæ etiā in minimis committuntur,
* §.gallinarum,Inſt.de rer. diuiſ.& hoc docet ſtylus *
Datariæ,& Cancellariæ.

Et vendicat ſibi locum,etiam ſi primum re ipſa cō
73 ſequutum†nō ſit,ſed literæ habeantur, Card.in clem.
2.q.12.de off.ord.Rot.deciſ.12.de renunc.in nou.Fr.
de March.deciſ.Delphin.1180.num.7.& ſequ.p.pri-
* ma communis*teſte Burſat.loco cit.de iure enim ad
74 rem†propter firmam & probabilem ſpem,quæ habeē,
* eſt facienda mentio, vt fuit* reſolutum in vna Ro-
mana cappellaniæ de Præſepijs,coram Guido. bono.
17.Iunij 1552.& coram Ant.Auguſt.16.Martij eod.
anno,teſte Caputaq.deciſ.55.p.1.& faciunt, quæ ſcri
bunt Aretin.conſ.7.col.2.Sarn.de non tollen.iur.quę
75 ſit.q.4.& etiam†ſi primum violenter occupauerit,Fe-
lin.in dict.c.in noſtra,num.7. de reſcr. & etiam ſi ſit
manuale,Cald.conſ.9.de reſcr.Caſlad.deciſ.4.de præ
bend.Quid*autem,ſi ſit Præſtimonium,Gemin.cōſ.
89.col.5.Menoch.de arbitr.iudic.dict.caſ.201.num.
77 55.cum ſequen.vbi declarat, † quid ſit præſtimoniū.

Amplia,vt etiam tenetur Reſignatarius facere mē
78 tionem*penſionis,vel penſionum quam,vel quas ob-
tinet ſuper altero beneficio,Socin.ſen.conſ.260.col.
1.lib.2.Bero.dict.cap.ſuper literis,nu.72.ver.decimo
quarto.de reſcr.Menoch.dict.caſ.201.nu.51.& com
muniter

79.* muniter *alij,& † Regreſſus,Moed.deciſ.66.cum ſe
quent.in manuſcr.

80 An autem†Reſignatarius debeat facere mentionē
* beneficij reſignati*communis* opinio,eſt negatiua,
Bitignett.deciſ.4.de renunc.Lap.alleg.89.num.6. Se-
raph.deciſ.317.in manuſc.quia per renunciationem
*81 nullum iusſ†remanſit,Innoc.& alij*omnes in c. quod
in dubijs,de renunc.

82 Declara,dummodo†renunciatio fuerit a ſuperio-
re acceptata,Fel.in ca. in noſtra, num.19.de reſcript.
83 nam†alias ſecus,Selu.de benef.p 3.q.11.numer. 100.
Rot.deciſ.12.de renunc.in antiq.Card. Pariſ. conſil.
74.num.5.vol.4.cum tunc remaneat ius Io.de Anan.
in cap.per tuas el 2.in fi.de ſimon. & ſic ceſſat ratio,
de qua ſupra.

84 Limita ſecundo,†niſi reſignatio fuiſſet nulla,quia
* non fuit publicata,vt fuit reſolutum* in vna Calagu-
ritan.canonicatus,Lunæ 8.Februarij 1580.coram Se
raphino,teſte eod.deciſ.317.Regula. quod hodie nō
habet locum,vt dicetur infra, cum loquemur de pu-
blican.lib.ſeq.

85 Limita tertio,ſi†in ea reſignatione non fuit præſti
tus conſenſus,late Put.deciſ.268.*lib.3. quia tunc nō
dicitur reſignatum beneficium.

86 Limita quarto,niſi fuiſſet facta†renunciatio in ma
nibus priuati,Caſlad.deciſ.2.de renunc.num.5.

87 An autem ſit faciēda mentio de beneficio habitu
curato,vide latiſſime Burſat.conſ.352. vol. 4. & cum
* hoc dubium fuiſſet propoſitum in Rot.in vna* Fir-
man. Parochiali, coram Quiroga, 16. Decembris
1558.fuit adhibita diſtinctio,quod aut adeſt ſpes pa-
rochianos poſſe reuerti,& hoc caſu, ſi narratum eſt
beneficium eſſe ſine cura,impetratio eſt ſubreptitia:
aut nulla adeſt ſpes, vt quia per 40. annos Eccleſia
non habuerit parochianos,& hoc caſu valet impetra
88 tio:nam ſtatus beneficij ¦curati videtur † permutatus
in ſimplex per ſpatium quadraginta annorum,vt ha-
betur in lib.diuerſ.deciſ.116.

89 An vero debeat facere† mentionem de gratia nul
* la ? communis opinio* eſt negatiua, teſte Gam-
mar.deciſ.26.verſiculo item in vna,& deciſion.36.in
manuſcripta.

90 Quinto,debet Reſignatarius † exprimere,ſi aliquā
habet inhabilitatem:namque debet narrare crimen,
in quo inuolutum ſe reperit, vel infamiam, ſi ex illis
excluderetur,Cald. conſil. 20. de præben.& conſilio
quarto,de accuſ.Bellam.deciſ.697.num.5.Io.Selu.de
benef.p.3.quæſt.11.num.152.Felin.in cap.poſtulaſti,
* colum.4.de reſcrip.&*communiter alij, & illegitimi
91 tatem,late Card.Pariſ.conſ.43.volum.4.& Card. Pa-
leott.& noth.& ſpur.cap.57. alias nulla eſt reſignatio
* vt fuit.reſolutum * in vna Salamantin.beneficij San-
cti Thomæ coram D.Capizucco.die 12.Decembris
1552. & die 19. eiuldem menſis,& anni,teſte Capu-
92 putaq.deciſ.8.p.prima, vel ſi pluries † fuit diſpenſatus
ratione plurium defectuum,Dec.conſilio 695.nume
93 ro 32.vel ſi habet morbum caducum, † de quo face
re debet mētionem,ſi beneficium reſignatum requi-
* rit aliquem ordinem, vt fuit reſolutum in Rot.* in
vna Tullen.Canonicatus, & præbendæ, coram Ve-
ſtano,die 4.& nono.Nouembris,1551.& 11. Martij
1552.teſte Caputaq.deciſ.229.p.2. in impreſſ.& de-
ciſ.135.libro primo,in manuſcript. ex Butr. in cap.
penult.not.3.de corpor.vitiat.Innoc.Io.Andr.Card.
Abb.& Imol.in cap.cum inter Canonicos,3.de elect.
94.& hoc caſu nullus eſt regreſſus, † non facta mentio-
ne,quod laborat morbo caduco,vt fuit reſolutum in
* dict.*Tullen.teſte Caputaq.deciſ.7.p.1.ſecus autem
95 † in aliis beneficijs, vt fuit reſolutum in vna Tole-
tan.Canonicatus,& præbendæ coram Pelegrino,te-
ſte Card. Sanctæ Crucis deciſ.92. & tradit Caputaq.
96 dict.deciſ.229,idemque procedit in morbo† epilepti
co,Caputaq.deciſ.48.p.2.& ſic de ſimilibus, nam æ-
quum eſt,vt defectus narret, ſicut & dignitatem ſuā
97 † debet exprimere,Abb.Dec.Bero.Mantua.& com-
* muniter*Doctores in cap.ad aures, de reſcrip. Card.
Pariſ.conſil.74.volum.4.Menoch.dict. caſ. 201.nu-
mero 40.

98 Sexto,debet exprimere,ſi eſt intruſus, Abb.in cap.
cum iam dudum,colum.2.de præbend.& in ca. pro-
pterea vlt.not.de iur.patron. Caſlad. deciſ. 6.num.7.
* de præb.& * communiter alij, vt per Menoch.dict.
caſ.201.num.129.

Septimo,narrare debet Reſignatarius, ſi aliquis
99 eſt intruſus annalis in beneficio† reſignato,nam alias
non valet reſignatio, vt habetur in regula de annali,
100 quæ vendicat ſibi locum, etiam in † reſignationibus,
quando poſſeſſor poſſedit per annum pacifice, ante
quā ceſſio facta ſit,Caſlad deciſ.15. ſuper reg. & fuit
* *deciſum in vna Oueten. Archidiaconatus de Villa,
* coram Guidobono 27.Aprilis 1551.&in vna*Augu
ſtan.Præceptoriæ 2.Octobris,1551.coram Capizuc
co,teſte Caputaq.deciſ.20.p.3.& per conſequens ius
non ab dicatur a reſignante,Put.deciſ.48.in prin.lib.
1.vbi ex hoc refert in vna Conchen.Sancti Michae-
lis*fuiſſe coram ipſo concluſum die 20. Nouembris
1540.reſignatario nō ſuffragari gratiam,ſi neutri,po
101 ſtea impetratā,quia gratia†ſi neutri,dicitur noua gra
tia,Rom.conſ.362.& habet tacitam conditionem, ſi
102 beneficium†vacat,Put.deciſ.280.lib.2.

Et ſi reſignatio non ſiat in fauorem, ſed ſimplici-
ter coram Papa, debet impetrans exprimere benefi-
cium vacare ex reſignatione; nam,ſi dicat vacare per
103 obitum,& vacat per reſignationem,†vel econtra,col
latio eſt nulla,Fel.in c.in noſtra num.37.in ſi.de reſc.
Selu.de benef.d.p. 3.q.12. num.72.Rot. deciſ.53.de
reſcr.in antiq.Rot.deciſ.22.de præb.in nou.Menoc.
* de arbitr.iud.d.caſ.201.num.103.&* cōmuniter Do
ctores in c.ſuſceptum,de reſcrip.lib.6. & vltra modū
104 vacationis eſſet etiam exprimendum nomen ceden
105 tis,ſicuti eſt exprimendum nomen,ex cuius † morte
vacat beneficium,Staphil.de liter.grat.rubr. de mod.
& form. impetra. verſ. ideo cauti, Rebuff.in prax.3.
part.ſignat.in verb.alia clauſula,num.2.& ita practica
* tur*de ſtylo vulgari.

Rurſus alia exprimuntur,quæ apponuntur per co
piſtas,ac per Notarios ſecundum caſus cōtingentes,
vt licet colligere ex formulis poſitis ſup.lib.8.q. 7. &
plura poſſem dare exempla,vno tamen ero contētus.
106 ſi reſignatur Archidiaconatus, †qui habet vocem in
Capitulo,vtique de hoc facienda eſt mētio, alias nul
* la reſignatio,vt fuit reſolutū*in Rot.31.Maij.1557.
in vna Carthaginen.Archidiaconatus, teſte Card.
107 Paleott.deciſ.4.in manuſcrip.namque de iure† Archi
diaconus non habet vocem in Capitulo, Selu.de be-
neſ.p.2.q.16.num. 8. ideo de hac qualitate facienda
erat mentio,Fel.in cap.poſtulaſti, num. 50. & 51.de
reſcr.cum aliis rationibus adductis per Card. Paleot.
dict.dec.& deciſ.1.& 3.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatarius tenetur verificare omnia narrata in
gratia reſignationis.*

2 *In impetratione debent verificari narrata.*
3 *Narratiua est pars gratiæ.*
4 *Gratia omnis habet conditionem, veris existentibus narratis.*
5 *Etiam narratiua, negatiua concepta, est verificanda.*
6 *Impetrans beneficium, ex eo quod alius literas non expediuit, debet hoc probare.*
7 *Impetrans debet verificare mensem expressum.*
8 *Mensis, quando exprimendus.*
9 *Resignatarius tenetur docere de resignatione.*
10 *Literæ non expediuntur, nisi viso consensu.*
11 *Noua prouisio, & gratia si neutri, quando censeatur nulla, non probata resignatione.*
12 *Resignatione annullata, omnes clausulæ sunt nullæ.*
13 *Resignatarius debet probare adimplementum conditionis.*
14 *In resignationibus conditionalibus debet constare resignationem esse adimpletam.*
15 *Resignatarius, non adimpleta cõditione, habetur pro intruso.*
16 *Resignatarius, non verificata conditione, non dicitur successor ad effectum allegationis Lapi.*
17 *Adimplementum conditionis est probandum.*
18 *Resignatarius tenetur probare familiaritatem Cardinalis.*
19 *Familiaritas est verificanda, cum taxatiue est expressa.*
20 *Familiaritas, quomodo probetur.*
21 *Commensalitas probanda est.*
22 *Familiaritas vera, quæ sit corpore, & dentibus.*
23 *Commensalis continuus, qui dicatur.*
24 *Commensalitas non præsumitur.*
25 *Resignatarius tenetur probare causam.*
26 *Causa expressa in Coadiutoria est probanda.*
27 *Resignatarius debet probare se esse clericum.*
28 *Impetrans debet esse clericus.*
29 *Qualitas Rom. in beneficijs Verbis probanda.*
30 *Clericatus potest probari per literas Episcopi.*
31 *Clericus, an probetur per indicia.*
32 *Clericatus probatur ex longo vsu.*
33 *Testes duo, qui fuerunt præsentes actui, probant clericatum.*
34 *Clericatus, an probetur per famam.*
35 *Clericatus illegitimi ex sola fama non probatur.*
36 *Resignatarius tenetur narrare ætatem expressam.*
37 *Ætas expressa in coadiutoria verificanda.*
38 *Ætas probatur per librum baptismi, & librum patris.*
39 *Resignatarius tenetur verificare valorem expressum.*
40 *Valor expressus in gratia verificandus, apponente aduersario.*
41 *Valore non verificato, gratia dicitur subreptitia.*
42 *Resignatarius dicitur intrusus, non verificatis narratis.*
43 *Noua prouisio non prodest, non facta mentione intrusionis, & fructuum male præceptorum.*
44 *Ea, super quibus se fundat Papa, in gratia sunt verificanda.*
45 *Accessus reseruatus ex causa cessionis dicitur iustificatus, si constat de lite.*
46 *Ea, quæ inducunt Papam ad facilius concedendum, sunt verificanda.*
47 *Doctoratus expressus debet verificari.*
48 *Doctoribus facilius conceduntur beneficia.*
49 *Doctoratus, quomodo probetur.*
50 *Narrata sunt verificanda ad canonizandam gratiam quando alter excipit, vel opponit.*
51 *Fundans se in dispensatione debet illam probare.*
52 *Fundans se in aliqua dispositione debet illã probare.*
53 *Ad capiendam possessionem non requiritur verificatio narratorum.*
54 *Idoneus quis præsumitur, nisi aliud probetur, & numero 61.*
55 *Resignatarius debet probare suam idoneitatem.*
56 *Idoneo confertur beneficium.*
57 *Idoneitas requisita a lege non præsumitur, sed est probanda, etiam si ille sit omni exceptione maior.*
58 *Idoneus non præsumitur quis, vbi agitur de vtilitate animæ.*
59 *Idoneitas est probanda, cũ agitur de præiudicio tertij.*
60 *Patronus debet inquirere de idoneitate præsentandi.*
62 *Castus, & sobrius quis præsumitur.*
63 *Bonus quis præsumitur.*
64 *Literatus quis non præsumitur.*
65 *Idoneitas ad aliquod munus potest per testes probari*
66 *Literatura probatur per examen personæ.*
67 *Idoneitas est probanda excipiente tertio aut opponente.*
68 *In prouisis, quid obseruetur in Curia.*
69 *Quid committatur Ordinario per expeditionem in forma dignum.*
70 *In examine Ordinarij non requiritur citatio.*
71 *Canonicatus hodie ponuntur in concursu in Curia.*

QVAESTIO III.

Ertio, Quæro, quid teneatur Resignatarius verificare? Doctores communiter* respondent, teneri verificare omnia narrata in gratia † resignationis, Io. And. Fel. & alij in c. cõstitutus, de rescr. Inn. in c. 1. vt lit. nõ contest. Gem. cons. 128. num. 4. Bellam. decis. 76. num. 7. Sarn. de iur. quæsit. non toll. q. 7. nu. 5. Card. Paris. cõs. 138. num. 3. vol. 4. Moed. decis. 260. in eadem, & decis. 301. Tolet. col. 3. in manusc. Put. decis. 300. num. 2. lib. 1. & decis. 245. num. 1. lib. 1. Idem Put. decis. 197. num. 5. & 322. num. 2. lib. 3. * communis opinio, teste Bursat. cons. 411. num. 3. vol. 4. & fuit resolutum, & dictum in vna Tiraſonen. corã Achille de Grass. 14. Octobris 1552. teste Caputa. decis. 240. p. 2. & in vna Asculan. 19. Aprilis 1551. coram Guid. bon. & in alia Calciaten. Scholastriæ, coram Accorã bono, 9. Iunij, 1553. teste eod. Caputaq. decis. 39. p. 2. & in vna * Comen. Præposituræ, coram R. P. D. Bubalo, 1584. 15. Decembris, & in vna * Calagurit. Archipresbyteratus die Mercurij 8. Aprilis 1587. corã R. P. D. Gipsio Auditore Rotæ Doctissimo, & in alia Burg. coram eod. 18. Februarij 1585. & in alia Calciaten. Scholastriæ, 6. Nouembris 1587. corã eod. & in alia * Aquil. canonicatus, Lunę 13. Iunij 1588. & die veneris 29. Aprilis 1588. coram eod. regulare. n. est, vt in qualibet † impetratione debeant verificari narrata, vt omnes * Doctores supra citati dicunt, & fuit pluries resolutum in Rota, quãdoquidem † narratiua est pars gratiæ, & c. ex parte, de rescr. Caputaq. decis. 29. p. 2.

Quia omnis gratia † habet conditionem in se, scilicet veris existentibus prænarratis, Moed. decis. 304. Fel. in c. 2. sub num. 1. de rescript. fuit * dictum in una Lucan. coram R. P. D. Comitulo Auditore Rotæ doctissimo hoc mense.

Etiam

5 Etiam si talis † narratiua negatiue sit concepta, Card. Paris. cons. 138. circa princ. volum. 4. Ideo impe
6 trans beneficium, ex eo, quod alius † literas non expediuit, debet hoc probare, & sic verificare huiusmo
* di vacationem beneficij, vt fuit resolutum * in vna Florentin. parochialis coram R. P. D. Seraphino. 21. Nouembris 1569. teste eod. decis. 89. manuscr. incip. fuit resolutum.

7 Hinc impetrans † tenetur verificare mensem expres
8 sum, Caputaq. decis. 136. lib. 2. in manuscr. & quando sit exprimendus † mensis, vide, quod resoluit Rot. vt per Put. decis. 443. lib. 1.

Ex quo primo infertur, resignatarium teneri doce
9 re de resignatione, † super qua fundatur sua gratia, Put. decis. 400. lib. 1. & decis. 268. lib. 3. quod satis dici
* tur constare ex litteris, nam de * stylo notorio † lite-
10 ræ non expediuntur non viso consensu præstito per resignantem in Camera, vel Cancellaria extento. Et ideo, si resignatarius fundet se in noua prouisione,
11 aut gratia si neutri, in qua narret resignationem † vtique nõ probata resignatione, noua prouisio, aut gratia si neutri censetur nulla, & subreptitia, vt fuit reso-
* lutum * in Rota in vna Salamantin. 15. Decembris 1592. teste Put. decis. 400. lib. 1. in qua etiam fuit pronunciatum, quod N. in cuius fauorem erat concessa noua prouisio, non poterat per clausulas generales, si
12 ue alio quomodo capere † beneficium, nam resignatione non probata omnes clausulæ, tamquam nullæ,
* nihil operantur, vt fuit * resolutum in vna Legionen. canonicatus 14. Octobris 1549. teste Put. dict. decis. 268. libr. 3. Secundo, infertur, resignatarium debere
13 probare † adimplementum conditionis, vt fuit reso-
* lutum in Rot. * in dicta Comen. Præpositurę coram R. P. D. Bubalo 15. Decembris 1584. quia in resi-
14 gnationibus conditionalibus debet constare resignationem esse adimpletam, vt scribit Card. S. Crucis dec. 2. in manuscrip. & diximus libro 1. quæst. 3. quia re-
15 signatarius non adimpleta conditione † habetur pro intruso, Put. decis. 99. num. 1. lib. 3. vbi refert die 18.
* Iunij 1549. * in causa Fundan. Præceptoriæ fuisse ita resolutum, & gratiam si neutri non suffragari, neque
* nouam prouisionem, & alias resoluit * Rot. 12. Iunij 1552. in vna Placentin. Parochialis coram Anto. Augusti. vt habetur lib. diuers. manuscr. decis. 307. resi-
16 gnatarium non dicit successorem ad effectum allegationis Lapi non verificata resignatione, & conditio-
17 ne in ea apposita, & facit, quia adimplementum conditionis regulariter est probandum, Bar. in l. Iulianus §. offerri, num. 2. ff. de act. empt. Crauett. cons. 151. numero 8. Corn. cons. 106. numero 57. libro primo, Cæphal. cons. 97. num. 37. lib. 1. Dec. cons. 102. num. 9. & 17. lib. 3. Menoch. cons. 1. num. 364. lib. 1. Bursa. cons. 45. num. 6. lib. 1. communis opinio, vt per Mascard. de prob. conclus. 890. col. 1.

18 Tertio, infertur, † resignatarium teneri verificare familiaritatem Cardinalis, si eam narrauit in sua gratia resignationis, alias resignatio est nulla, vt fuit reso-
* lutum in vna * Arboren. Archipresbyteratus, teste Pelegrin. decis. 158. lib. 3. qui decis. 160. eod. libro. 3.
19 in manuscr. hoc declarat procedere, quando † taxatiue esset expressa familiaritas, iuxta decis. 582. & 727. in
* antiq. & dicit hoc esse de mente * Rotæ. Et huiusmodi
20 familiaritas probatur per testes † hoc dicentes, & sufficit vnus testis de visu, & alij de auditu, vt fuit resolutũ
* in Rota in vna Corduben. * pensionis, & beneficij
21 die 13. Iunij 1548. teste Put. decis. 134. libro tertio, & debet probari familiaritatis, & continua in domo †

commensalitas, cap. vlt. de verb. signif. lib. 6. August. Ber. quæst. 35. Mascard. de probat. concl. 755. num. 1.
22 nam illa dicitur vera † familiaritas, quæ corpore, & dentibus fit, vt vtar verbis Gemin. in dict. cap. vlt. in penult. not. Sarn. regul. de impetrand. benef. vacan. per
23 obit. famil. Card. q. 13. & ideo dicitur † continuus cõmensalis, qui comedit in tinello, vel comedere potest
* vt fuit * resolutum, vt per Crescent. decis. 225. in manuscr. & huiusmodi † commensalitas non præsumitur,
24 * vt tenuit Rot. * teste Sarn. d. q. 13. sub num. 5. vbi alia ad rem deducit.

25 Quarto infertur, † resignatarium teneri verificare causam expressam in resignatione, vt de causa expres-
* 26 sa in coadiutoria * iudicauit Rot. in vna Ispalẽ. Sancti Saluatoris 20. Octobris 1543. teste Put. decis. 62. lib.
* 2. & est * communis opinio.

27 Quinto infertur † resignatarium teneri probare se
* esse clericum, vt est communis * opinio in quolibet
28 † impetrante, Mascard. de probat. conclus. 301. num. 2. & si narrauit esse Clericum Romanum, debet hoc verificare, ideo 21. April. 1567. in vna Roman. cano-
* nicatus coram R. P. D. Seraphino fuit concluſum, * quod resignatio sit subreptitia, cum in impetratione beneficiatus Sancti Petri narrauerit se esse clericum Romanum, & in resignatione canonicatus cuiusdã collegiatæ dixerit se esse forensem, teste eod. Seraphino decis. 26. incip. quamuis, libr. 1. qui clericatus po-
30 test probari per litteras † Episcopi attestantes se contuliſſe ordines illi, late Fel. in cap. post cessionem numero 3. & num. 15. vers. fallit, 7. de probat. Gramma-
* tic. decis. 81. num. 1. Communis * opinio, vt per Ma-
31 scard. de probat. concl. 305. & per † indicia, ac argumenta Glos. in cap. inter quatuor verb. per argumenta per illum text. de cleric. Peregrin. Boer. decis. 171. num. 25. & per confessionem partis, Crauett. consilio 93. num. 4. & ex diuturna † possessione, Doctores in cap. illud, de præsumpt. Paul. de Castr. consilio 202. in causa Conſinium numero 3. libro 1. cum alijs, ut per Mascard. de probat. conclus. 304. numer. 1. cum
32 seq. & per duos † testes, qui fuerunt præsentes actui cap. 2. & 3. de Cleric. peregrin. Alexand. consilio 107.
* num. 7. lib. 7. Guid. Papa quæst. 474. & fuit * resolutũ in Rot. vt per Guido bon. decis. 133. manuscripti. &
34 per † famam, concurrentibus aliquibus adminiculis,
* vt fuit resolutum in vna * Ierdien. Decanatus, teste Papazon. in addit. ad decis. 2. de fil. presbyt. in nou. nu
35 me. 13. nisi ageretur de clericatu illegitimi, qui ex so-
* la fama non probari fuit resolutum * in Rot. in vna Calaguritan. die 13. Octobris 1542. coram Thoma de Tanis, teste Put. decis. 363. lib. 1. attestantur etiam Card. S. Crucis decis. 26. Guidobon. decis. 133. in manuscriptis.

36 Sexto, Infertur † resignatarium teneri verificare ætatem, quam narrauit, vt fuit * resolutum in Rot. vltima Martij 1542. teste Put. decis. 300. lib. 1. & in una Tarraconen. Præceptoriæ coram Thoma de Tan. 4. Nouembris 1541. teste eod. Put. decis. 187. num. 4. libr. 1. vbi loquitur de eo, qui dixit esse in duodecimo anno constitut.

37 Hinc impetrans † coadiutoriam debet verificare coadiutoriam esse in anno 60. vel 70. vt expressit, ut
* fuit resolutum in Rot. * in vna Ispal. portionis coram Vestano 22. Maij 1551. telte Caputaq. decis. 128. p. 1. & 27. Ianuarij 1576. coram R. P. D. Seraphino, & æ-
38 tas probatur per librum † Baptismi, qui conseruatur in Ecclesia parochiali, & per scripturam patris, *
ut fuit resolutum in una Fulginaten. canonicatus

coram Romano 15.Iunij 1551.teste Caputaq.dec.314.p.& alijs modis,vt per Mascard, de probat. concl.666.

Septimo,Infertur, resignatarium teneri verificare
39 valorem expressum†in supplicatione deductis oneribus perpetuo impositis super fructibus eiusdem beneficij,Cassad.dec.119.de præben.Fel. in c. ad aures col.3.de reser.& ibi Dec.Rip.Ber. & comuniter alij,
* Caputaq.dec.328.col.1.p.3.& est* communis reso
40 lutio, gratiatum teneri verificare† valorem expressum in supplicatione opponente aduersario, vt* fuit
* pluries resolutum in Rot.primo coram Silvestro, secundo coram Crescentio in*vna Calaguritan.tertio
* coram Io.Paulo 22.Octob.1540.teste Put.dec.if. 24.
* lib.1.& alias die 23.Iunij 1538.fuit*resolutum impetrantem teneri verificare beneficium esse in taxa, teste Sarn.dec.if.61.lib.1.in manuscr.quo non probato
41 gratia censetur subrepticia,vt statuit Vrbanus V.teste Rot.dec.if.20.de præb.in nou.& alij Pontifices,vt.p Sarn.de val.Rom.consi.362.num.3.Cappell. Tholos. dec.if.435.Card.cons.31.cum alijs,vt per Menoch.de
* arbit.iud.cas.201.num.77.Communis* opinio,teste Mascard.de probi.concl.887.col.1.2.&3.

Octauo,Infertur ad resolutionem factam per Do
* minos de Rot.*in causa Fundan.Præceptoriæ S.Antonij,quòd resignatio facta ad fauorē N.cui fuit cōmendata dicta Præceptoria, vt infra sex menses teneatur habitum suscipere,& professionem emittere, alioquin,hoc tempore elapso, teneatur illam dimittere,requirit verificationem professionis, & habitus su
42 scepti,de quo, si non constat,† resignatarius dicitur intrusus,etiam si habuerit nouam prouisionē, & gra
43 tiam si Neutri,quæ ei† nequaquam prodest,non facta mētione intrusionis,& fructuum malæ perceptionis,Cald.cons.19.de rescript.& cons.11.de præbend. Cassad.dec.if.6.de probat.Fel.in c.postulasti col.pen. in fin.de reser.

Nono,infertur resignatariū teneri verificare alia,
44 super quibus Papa se fundat ad†concedendum gratiā
* vt fuit resolutum*in Rot.in vna Tirasonen.prætensæ erectionis,14.Octob.1552.coram Montis Flasconen.teste Caputaq.dec.if.240.par.2.

Hinc,si fuit reseruatus accessus ex causa cessionis
45 iuris causæ,† & litis,ad hoc, vt dicatur iustificatus,
* debet doceri de lite,vt fuit sententiatum* in Rot.in vna Segunti.integræ portionis coram Guid.Bonō die 19.Februarij 1552.teste Caputaque dec.if. sexta parte prima.

Decimo,Infertur, resignatarium teneri verificare
46 ea,quæ narrauit† in supplicatione,& induxerūt Summum Pontificem ad facilius concedendum, vt colligitur ex doctoribus citatis per Iacob.Menoch.de arbitr.iudic.cas.202.num.24.& potest poni exemplum
47 in Doctoratu expresso,qui†debet verificari,cum Pa
48 pa facilius concedat Doctoribus † beneficia,ca.cum
* in cunctis*§.inferiora de elect.ca.de multa de præb.
* vbi Innoc.Abb.Dec.& alij*omnes,c. quam.o de magistr. Dec.Inc.proposuisti col.vlt.de prob.quæ qualitas† Doctoratus probatur sufficienter per priuilegium,& per duos testes deponentes de publica voce,
49 * & fama,vt fuit*decisum in Rot.die 21.Maij 1554. coram Oradin.in vna Pampilonen.Hospitalariæ,teste Caputaq.dec.if.277.p.1.& alias,teste eod.Caputaque.dec.6.p.2.Declara,hæc procedere,quoties vult resignatarius canonizari facere suam gratiam. nam
50 quę tunc ad illam canonizandam requiritur,vt verificet narrata in ea,vt quia alter excipiat, aut oppo-

nat,Specul.in tit.de except.§. nunc videndum nume. 23.vers.licet autem,Io.And.in c.1.de lit.contest.lib. 6.Zabarell.cons.69.quo ad primum,col.vlt. Oldrad. cons.256.Fel.in cap.constitutus de rescript.Soc.sen. cons.164.vol.2.num.6.lib.2.& * communiter alij,vt per Mascard.de prob.concl.1123.num.4.5.& 6. arg. l.3.C.de non numer.pecun.arg.c. quia circa de consangui.& affin.

Hinc fundans† se in dispēsatione debet illam probare,Oldrad.dic.cons.256.num.2.& in qualibet alia
52 dispositione,†Socin.dict.cons.164.num.6.Io.Andr. in c.1.de homicid.li.6. Quo vero ad capiendam possessionem huiusmodi†probatio nequaquam requiritur,vt est* communis,& recepta Doctorum sententia in stylo* obseruata; namque videmus resignatarios capere possessionem beneficij resignati in curia, vel extra,absque verificatione narratorum.

Dubitatur tamen, An Resignatarius teneatur probare suam Idoneitatem? Negatiue videtur respon-
54 dendum; quia in dubio quis præsumitur† Idoneus, nisi contrarium probetur,cap.vlt.& ibi Felin.de præsumpt.Bald.in l.2.num.7.C. quand. prouoc. non est necess.Bisignett.dec.if.6.num.8.de præben. Boer. dec. if.171.num.10.Alciat.tract.præsumptio.reg.3. præsump.3.Lambert.de iur.patron.art.2.† 10.q.princip.p. 3.2.lib.num.1.& est*Communis opinio.In contra-
** rium tamen est veritas, & magis Communis ** opinio,vt resignatarius debeat probare suam Idoneitatem,†scilicet ætatem,scientiam doctrinam, Glos. in c.si forte,de elect.in 6.in verb.euidenter.Abb.in cap. cum in iure,sub num.2.de elect.cum alijs,vt per Nicolt.in Rubr.de nou.oper.nunc.num.288. Rot.dec.
* if.8.de probat.in nou.vbi attestatur de*stylo de magis Communi, Mascard.de probat.concl. 878. num. 4.in terminis nostris Put.dec.if.597.num.5. libr. 3.& est ratio,quia secundum canones prouisus de aliquo
56 beneficio debet esse† Idoneus,moribus, scientia, & ætate,c.cum in cunctis,ubi omnes,de elect. & tamē, vbi Idoneitas requiritur a lege, tunc non præsumitur,sed est probandā,†& si ille,de cuius habilitate agi
57 tur,re vera esset omni exceptione maior, Bart.in l. 1.§.si quis neget.ff.quemad.testam.aper. Dec. cons. 3.col.4.Paris.cons.24.num.17.vol.3.Roland. a Vall. cons.30.num.56.vol.1.Corn.cons.132.circa fin.lib. 1.Alex.cons.44.num.2.vol.4.Ias.cons.153.num.5.libro 2.& est*communis opinio,teste Grat. consil.2. num.35.lib.1.Accedit,quia,quoties agitur de vtilitate animæ,† quis non præsumitur idoneus, sed debet
58 hoc probare,Glossvlt. in cap. consulti sumus de regul.Felin.in cap.dudum numero decimoquarto, de præsumpt.& hic agitur de vtilitate animæ,vt idoneus Rector præficiatur, & est regulare, vt quoties agitur† de præiudicio tertij, Idoneitas sit probanda, Abb.in dict. cap.cum in iure de elect.in primo not. Felin.dict.capit.Dudum numero duodecimo. Hinc quoties patronus vult præsentare aliquem, non de-
60 bet præsumere illum † esse Idoneum, sed debet diligenter inquirere,quo ad fieri potest,de idoneitate ipsius præsentandi, Imbert.de iur.patron.artic.secundo.10.quæst.princ.parte prima libro secundo,numero 7.& 8.

Non obstant Doctores in contrarium allegati,
61 volentes, quem in dubio † præsumi idoneum.namque id procedit quo ad idoneitatem intrinsecam,
62 † ut est castitas,sobrietas,& similia.nam hæ præsumūtur,Glos. in l.si vero §.qui pro rei.verbo dubitatur, ff.qui satisd.cogant.per l.cum quida ff.de leg.2.Fel.d. cap.du-

* cap.dudum de præsumpt.num.11.& est*Communis opinio,non autem quo ad Idoneitatem extrinsecam, vt scientia,ætas,& similia,Glos. in cap. si forte de electio.lib.6.Ita distinguit Alciat.de præsumpt.regul.3. præsumpt.3.Lambert.loc.cit.num.4.Mascard. de pro
* bat.d.concl.878.& est*Communis dist.
63 Hinc bonus†quis præsumitur, cum hęc sit qualitas intrinseca,Marsil.in l.1.nume.67.ff. de ficar.Dec. in l.milites num.23.C.de militar.testam.Crauett.consilio 60.num.7.Socin.Sen.consi15.colum.1.lib.1.Alciat.de præsumpt.reg.3.præsumpt.2.& est communis
* *opinio.
64 Hinc litteratus†non præsumitur,cum hęc sit qualitas extrinseca,Felin.in c.vlt.de præsumpt. Mascard.de prōba.concl.986.num.1.& idoneum ad aliquod subeūdum munus aliquem esse,poterit per testes†probari,deponentes de habilitate prouisi ante confectionē
* litterarum Rot.dec.if.8.de prob.in nou.vbi attestatur de*stylo curiæ,& cancellariæ,Rot.dec.if.6. de testibus
66 eod.lib.& litteratura†de stylo regulariter solet proba ri per examen personæ,c.si forte de elect.in 6.vbi Ge
* min.col.vlt.& alij omnes,&*ita fuit decisum in Rot. vt habetur dict.dec.if.8.de probat.in nou.& dec.if.17. de consess.præb.eod.lib.Mascar.de proba.concl.877. num.8.Bellam.dec.if.113.magistratus.

Declara,vt huiusmodi conclusio intelligatur, cum alter excipit,aut opponit:nam tunc tenetur resignata
67 rius suam qualitatem†probare,iuxta ea,quæ fuerunt la te deducta supra. Quo vero ad capiendam possessionem,non requiritur dicta probatio, vt dixi etiam su-
* pra.Et hodie vulgatissimus est*stylus,vt,quoties pro
68 uisus, siue per † obitum,siue per resignationem,est in curia post signatam supplicationem, ante vero confectionem litterarum,recipiantur testes super eius idoneitate,†.super naralibus,ætate,& moribus,quo facto relaxatur supplicatio,& deuenitur ad expeditionem litterarum.Si vero prouisus est extra curiam, fit expeditio in forma dignum,de qua dictum est lib.8.qu.7.in
69 fin.nam committitur†Ordinario,vt,constito de habilitate N.illi conferat,vt not.in clem.iudex de off.dele. Lap.alleg.60.nu.3.Bar.in l.muto,§.sub conditione in fin.ff.de tutor.& habemus ad hoc const.Pij V.162.in cip.Cogit.& tunc testes super idoneitate recipiuntur per Ordinarium,& per eundem examinantur, idque
70 expeditur absque citatione,†Bal.in l.neque natales n. 8.C.de proba.Rom.sing.369.Innoc. in c. in causis de elect.Rot.dec.if.9.de consess.prēb.in nou.Lap.allega. 66.Franc.in c.si tibi absenti col.4.de præb.lib.6.Ioan.
* And.in c.ex parte de accus.& est communis* opinio, vt per Mascard.de proba.dict.conclu.877.nu.2.cum seq.vbi limitat.

Et non.est omittendū,quid S.D.N.Grego.XIIII.
71 ordinauit,†vt non dentur amplius benef. in Curia requirentia residentiam,nisi prævio examine,idque suo tempore fuit in viridi obseruantia: namque dignitates,& Canonicatus,Metropol.aut Cathedrales ponebantur ad concursum.

SVMMARIVM.

1 *Resignatarius non tenetur docere de titu.sui prædecessoris.*
2 *Successor in benef.per obitum non tenetur verificare titulum sui accessoris.*
3 *Mortis naturalis,& ciuilis eadem est ratio.*
4 *Possessio auctoris præsumitur continuata.*
5 *Petens benef.ex causa permutationis satis est proba-*
ve compermutantem pro tali habitum esse.
6 *Impetrans per obitum, sat erit probare communem reputationem.*
7 *Nominato sufficit probare possessionem prædecessoris.*
8 *Aestimatio communis,quomodo probetur.*
9 *Contra allegat.Lapi,an admittatur probatio.*
10 *Probatio triennalis requiritur pro allegat.Lapi.*
11 *Rota quare reduxit ad triennium alleg.Lapi.*
12 *Possessor pacificus,qui dicatur.*
13 *Probatio triennalis,an habeat locum in petitorio.*
14 *Probatio triēnalis,an habeat locum, vbi impugnatur titulus auctoris.*
15 *Allegans inhabilitatem resignantis debet illam probare.*
16 *Possessio notorie iniusta prædecessoris non nocet.*
17 *Resignatarius non tenetur probare titulum.*
18 *Possessio pacifica facit præsumere pro titulo.*
19 *Solemnitas extrinseca præsumitur ob diuturnitatem temporis.*
20 *Titulus præsumitur ex diuturno cursu temporis.*
21 *Ex institutione,& confirmatione,an probatur titulus*
22 *Titulus matrimonij, præsumitur ex diuturna cohabitatione.*
23 *Triennalis,vbi habeat locum.*
24 *Præsumitur Episcopum non tolerare intrusum.*
25 *Trien nalis inducit præsumptionem tituli.*
26 *Benef.non potest obtineri sine Canonica institutione.*
27 *Contra triennalem admittitur probatio.*
28 *Titulus in profanis præsumitur ex spatio vo.annorum*
29 *In causa possessionis adipiscendæ requiritur,vt tentās tale possessorium probet iustum titulum.*
30 *Spoliatus tenetur probare titulum.*
31 *Episcopo inquirente ex offic. possessor debet probare suum titulum.*
32 *Episcopi in visitatione inquirunt de titulo.*
33 *Curati tenentur titulum ostendere.*

QVAESTIO IIII.

QVARTO, Quæro, An Resignatarius teneat̄ do
* cere de titulo sui prædecessoris? Cōis*opinio
1 est negativa,†quam tenent Host.Imol. & alij in c.illud de præsum.& in c.Innotuit de eo, qui furt. ord.recep.Lap.alleg.89.Bellam.dec.if.112.& dec.545. Cassad.dec.if.2.num.4.de caus.poss.& proprieta.Boer. quem refert,& sequitur Mascard.de probat. conclus.
* 175.nu.1.& 2.& conclus.1373.nu.4.& hanc esse*cōmunem opinionem habes in 1. tom. commun.opini. impress.de ann.1584.fol.184.secūdum quam opinionem fuit pluries*iudicatum per Rot.& in specie 9.Septembris 1554.coram Accorambono, vt habetur li. diuers.dec.if.61.in manusc.

Ita successor in beneficio vacante per obitum non
2 teneturtiustificare titulum sui auctoris,qui decessit in pacifica possessione,Lap.dict.allega.89.qui in hoc cō
, muniter*est receptus,& pluries*resoluit Rota.& tamen eadem est ratio in moriente naturaliter,& in mo
3 riente†ciuiliter,Rot.dec.if.28.de procur.in nou. & est
* communis*opinio omnium Doctorum.& facit quod scribit Anch.cons.117.late Mandos.in addit.ad alleg. Lap.vbi infinitos cumulat,& late habes per Mascard. de prob.d.concl.1373.

Iō sufficiet, si resignatarius ,pbet renūciātē pro tali
4 fuisse habitū,& alleget possessionē sui auctoris,q̄ plumē continuata vsq; ad diē resignationis,& illa possessione præsumpta poterit se tueri,Cassad.d.dec.if.2.n.4.

verſ.quod obſeruatur,& deciſ.4.numer.8.verſ.item ſi triennalis de cauſ.poſſ.& propriet. Mandoſ. in addit. ad dictam alleg.Lap.89.q.4.cum alijs,vt per Maſcar. de prob.dict.concluſ.1373.Alciat.regul.2.præſump. * 21.num.5.&ſcommuniter alij,& fuit* reſolutum in Rota in vna Aſculana Sancti Ioannis 22. Nouembris 1557.& in vna Corduben.beneficij tertio Octobris 1559.coram Car. Quiroga. & in vna Conchen. præſtimonij coram Sarn.teſte Creſcen.deciſ.decima quarta in manuſcr.

Ita petenti beneficium ex cauſa permutationis ſa * tis eſt probare†compermutantem pro tali habitum, vt fuit concluſum*per Rot.deciſ.4.de rer.permut.in nou.Mil.in verbo permutans beneficium ſi agit, Abbas in cap.cum venerabilis num.24.Fel. ſub num.11. de excep.Boer.deciſ.150.num.12.Caſſad. dict. deciſ. 2.num.5.Coſmas Guimier in comment.ad pragmat. ſanct.tit.de pacif.poſſeſſ.ſub verbo inquirant, Calde. conſ.10.de rer.permut.&*communiter alij.

Ita etiam impetranti per obitum ſufficit probare 6 communem reputationem†ſui prædeceſſoris,Lap.d. alleg.89.vbi late Mandoſ.in addit. Cappell. Tholoſa. * 467.vbi Stephan.Aufrer.in addit.atteſtatur ita* fuiſſe deciſum ſuo tempore,Ferrett.conſ. 18.num.2.& conſ.472.num.3.Creſcent.deciſ.14.lib.1.in manuſc. * & eſt* cõmunis opinio,vt late proſequitur Maſcard. de probat.dict.concl.1373.num.2. Ita pariter nomi- 7 nato ſufficit probare† prædeceſſorẽ in poſſeſſione beneficij deceſſiſſe, & quod in vita reputabatur verus beneficiatus,Rebuff.in tract.nom.q.17.num.66. vbi * atteſtatur ita fuiſſe deciſum,* Maſcard.alios citat d. concl.1373.num.6.

8 Et communis† æſtimatio,ſeu reputatio dicetur ꝓbata,cum Prælatus ſuperior,& clerici præſertim eiuſdem Eccleſię,& maior pars laicorum,huiuſmodi prædeceſſorem pro vero,& legitimo prælato, ſeu beneficiato habuiſſent,& tenuiſſent,ita Anchar.conſ. 117. * Ferret.conſ.101.num.8.& conſil.132.num.3.& eſt* communis opinio,vt patet ex congeſtis per Mądoſ. in addit.ad dict.alleg.Lap.89.quæſt.8. & tali caſu aduerſarius non poterit probare titulum infectum ſui auctoris,iuxta terminos dictæ alleg.Lap. & Rot.deciſ.4.de rer.perm.in nou.& deciſ.10.eod. tit.in antiq. Caſſad.deciſ.3. & vlt.de procur. quod intellige,vt in tertia declaratione;† Poteſt tamen aduerſarius proba 9 * re non fuiſſe*communiter ita habitum,Abb.in c.dilecto num.8.de præb.Inn.& alij in d.c.illud, Caſſad. deciſ.7.nu.2.ſuper reg.Cancell.cum alijs,vt per Mandoſ.in add.ad d.alleg.Lap.q.9.Maſcard.dict. concluſ. 1373.num.12.

Declara 1.vt vltra communem reputationem pro 10 betur etiam poſſeſſio†triennalis ipſius auctoris, ſeu ꝓdeceſſoris,quod ſcilicet renuncians poſſederit pacifice per triennium Fran.in c.ſuſceptum num.11.de reſcrip.lib.6.Caſſa.d.deciſ.2.num.6.de cauſ. poſſ.& ꝓpriet.Guido Bon.deciſ.1.in manuſcrip.Pelegr.deciſ. 141.lib.2.Caputaq.deciſ.26.num.4.p.1.Maſcard.de prob.concl.175.num.3. qui dicunt, quod licet Lap. d.alleg.89.loquatur de poſſeſſione decennali, tamen * 11 † Rot.*ob breuem vitam hominum,reduxit ad triẽnium.Achil.de Graſſ.deciſ.11ſub rub.de tit.in manuſ. Card.Pariſ.conſ.37.num.8,vol.4Creſcen.deciſ.257. in manuſcr.Ferret.conſ.9.num.4.& conſil.102.num. 8.& eſt communis*omnium Doctorum ſententia, vt per Mandoſ.in addit.ad d.alleg.Lap.q.2.Maſcard. * de prob.d.concluſ.1373.num.13.& fuit reſolutum* in vna Spoletan.coram Simonet.teſte Caſſad.dict.de

ciſ.2.& late deciſ.3.de cauſ.poſſ.& propriet.& ita cõ- * muniter* tota die obſeruatur,& pacificus poſſeſſor 12 eſt,qui nullam†ſenſit moleſtiam iuris,vel facti, iudicialem,vel extra iudicialem,Paul.de Eliaz.& Imol.in clem.Gratiæ,in fi.Card.Zabarell.num.8. de reſcript. Guid.Pap.conſ.144. Caſſad. deciſ.9.de cauſ.poſſeſſ. & prop.

13 Secundo,Declara,vt† huiuſmodi probatio locum habeat,vt quis obtineat in poſſeſſorio iudicio, ſecus quo ad obtinendum in petitorio, vt decidit Bellam. deciſ.612.Rot.deciſ.15.de prob.in nou.& late habes per Maſcard.de prob.concl.171.num.1. cum ſeq. & d.concl.1373.num.16.

Tertio, Declara non procedere, vbi principaliter 14 impugnatur†titulus auctoris,Bellam.Caſſad.& alij relati à Maſcard.dict.concluſ.1373.num.18. dicenti tamen incumbit onus probandi,vt fuit* reſolutum in * Rot.in dict. Aſculan. Sancti Io. Die 22.Nouembris 15 1557.vt allegans ſinhabilitatem reſignantis debeat illam probare,ad not.in l.ab ea parte.ff.de prob. Card. Pariſ.conſ.82.num.6.vol.4.Sarn.de trienn. q.39.nu. 2.& 4.nã poſſeſsio notorie iniuſta prædeceſſoris non 16 † prodeſt,Rot.deciſ.3.de reſt.ſpol.in nou.alias declarationes habes per Mandoſ.in addit.ad d. alleg. Lap. 89.q.7.cum ſeq.

Nec reſignatarius pacificus poſſeſſor beneficij re- 17 ſignati titulum†probare tenetur, Innoc. Abb.& alij * *omnes in c.ordinarij de off.ord.in 6.& in cap.licet Heli de ſimon.Rebuff.in prax.benef.tit.de reſcrip.ad benef.vacan.num.19.Iacob Nouell.in reg.2.17. cum alijs,vt per Maſcard.de probat.concluſ.1372.num.1. vbi atteſtatur hanc eſſe communem opinionem, co- 18 que magis,ſi poſſeſſio† eſſet antiqua,nam tunc abſq; dubio præſumitur pro titulo,& ob id non cogitur illum probare,Gemin.in dict.capit.ordinarij.§. 1. ſub num.7.Franc.num.5.Hoſtienſ.ac alij in dict. cap. licet Heli,& alij,vt per Maſcard.dict.concluſ.1372.nu 19 me.2.& eſt ratio,quia†ſolemnitas extrinſeca, quæ alias non præſumitur,l.quæcunque §.vlt.ff.de publ. ꝓpter diuturnitatem temporis,præſumitur, Gloſſ.vlt. in cap.peruenit,de empt.& vendit.Io. Andr. in cap. Albericus de teſti b.Anchar.conſ. 136. num. 2. Do- * ctores*omnes in l.ſciendum ff.de verb.oblig. Hinc dicit Gloſſ.in cap.dilectio tua,verb.offerre 16.q.3.titulum præſumi ex diuturno † temporis curſu elap- 20 ſo,vt decem annorum,& ibi Archid.numer. 2. & facit tex.in cap.illud de præſump.ex quo tex.Card. Zabarell.Ant.de Butr.Abb.Imol.& Felin.deducunt, vt 21 ſufficiat ad probationem tituli oſtendere†inſtitutionem,& confirmationem, & quod longo tempore tenuerit beneficium, & habitus ſit pro rectore, Ioan. And.in cap.ſi iudex Laicus §.vlt.de ſenten.excomm. lib.6.Gemin.conſ.87.ſub num.2.Anchar.conſ. 217. Paul.de Caſtr.conſ.202.colum.2.ſub num.3. uol. 1. Alex.conſ.79.col.3.num.4.uol.1.Dec. conſil.36.ſub num.1.Sarn.de trienn.q.26.num.3.& 8. Ruin.conſi. 75.num.2.& 6.vol.1.Crot.conſ.94.num.1.Natt.conſil.162.num.26.lib.1.

22 Hinc ex diuturna†cohabitatione titulus matrimo- * nij præſumitur,communis* opinio, de qua teſtatur D.meus Card.Pariſ.conſ.7.num.1.& ſeq.vol.4.Burſ. conſ.27.num.6.vol.1.& conſ.87.nu.22.cod.vol.1.vbi * * atteſtatur eſſe**magis communem, & in his beneſi- 23 cialibus ſpatium†trium annorum ſufficit,ſtãte regula Cancell.de trienn.Ferret.conſ.18.num.1.& conſ. 362.num.9.lib.2.Pontan.de ſpol.lib.2.c.15.nu. 150. * &*cõmuniter alij,vt per Maſcard.de prob. concluſ. 1371.num. 10.& ratio eſt,quia, cum Epiſcopi viſitẽt Eccleſias,& inquirant ſuper titulis beneficiorum ſuę diœceſis,non eſt præſumendum,quod tanto tempo- 24 re † toleraſſent intruſum,nec ſubditi, Inn.in d.c.illud col.2.de præſump.Bal.in l.ſiue poſſideris in 4.oppoſ. num.5.C.de prob.Dec.conſ.121.ſub num.3. Ferret. d.conſ.362.num.9.lib.2.

Declara 1. vt huiuſmodi tempus in beneficialibus 15 inducat† præſumptionem tituli,Ant.de Butr. in c. ex inſinuatione num.20.& ibi Imol. num.9. de procur. Abb.in d.c.licet Heli num.23.Anan.num.28.Fel.d.c. * illud num.5.& communiter * Doctores, vt per Maſcard.d.concl.1371.num.133.ex ea ratione,quia be- 26 neficium † Eccleſiaſticum nõ poteſt obtineri ſine canonica inſtitutione,reg.1.de reg.iur.lib.6.

Declara 2.vt ſi expreſſe producatur, & oſtendatur 27 titulus nullus,†& inualidus, tunc præſumptio huiuſmodi nihil operatur,vt reſpondit Bellam.conſ.10. factum tale ſub num.20.& ſub num.29.Paul. de Caſtr. * conſ.423.col.2.ſub num.2.vol.2.& eſt cõmunis* opinio,vt per Maſcard.dict.concluſ.1371.num.63 vtqa probatur de intruſione,vel vitioſo ingreſſu,Abb. dicto c.illud numero 7.Gemin.in dict.cap.ordinarij.§. quod ſi forte,colum.vlt.ſub num.7.de offic. ordinarij libro 6.

28 Ita titulus,qui in profanis†præſumitur ex ſpatio decem annorum,cum conſtat de contrario,nihil operatur,Paul.à Caſt.in l.2.de dot.promiſſ.Io.And. in c. vlt.de cauſ.poſſ.& propriet.Alex.conſ. 113.num.4.volum.1.Curt.Iun.conſ.130.num.4.Crauett.conſ.134. num.44.Idem Crauettt.late conſ.290.num.6. verſ.ſecundo reſpondeo,Caputaq.deciſ.304.p.3.fuit reſolutum*in vna Iſpalen. matrimonij coram Guidobono * 4.Nouembris 1552.teſte Caputaq.deciſ.314.p.3.Menoch.in tract.retinend.poſſ.rem.3.q.76.num.638.cũ ſeq. Et hoc caſu beneficiato incumbit onus probãdi canonice,&legitime fuiſſe ei beneficium collatum,vt late proſequitur Maſcard.concl.1180.num.1.& 2. vbi ita ſunt intelligenda ea,quæ ſcribit.

29 Ita quoque in cauſa† poſſeſſionis adipiſcendæ requiritur,vt tentans talem poſſeſſionem probet iuſtum titulum,vt reſpondit Io.Bapt.Ferret.conſ.93.nu.4.lib. 1.deciſ.Pedem.54.num.4.

Ita pariter in cauſa poſſeſſionis recuperãdæ,in qua 30 ſpoliatus†tenetur probare titulum ſuæ poſſeſſionis, * communis opinio,*teſte Card.Pariſ.conſ.12.num.2. vol.4.de communi etiam teſtatur Stephan.Aufrer.in addit.ad Cappell.Thol.deciſ.15.Bellam. deciſ. 17. & 49.Rot.deciſ.1.& 2.de reſtit.ſpoliat.in nou.Capic.deciſ.6.num.23.Ferret.conſ.28.num.9. Crauett. conſ. * * 322.col.2.verſ.ſecundo conſidero,& eſt ** magis cõmunis opinio,vt per Maſcard.de prob. concluſ.180. num.9.Menoch.de recup.poſſeſſ.remed.15.nu.458. & 459.vbi limitant.

31 Declara tertio vt† non procedat,quando Epiſcopus ex officio inquirit.nam tunc debet poſſeſſor probare ſuum titulum,quia,ſi nõ probauerit titulum,remouebitur a beneficio,c.ex frequentibus,de Inſt.ca. vlt.de cleric.pereg.c.licet heli de ſimon.Gem.in c.ordinarij §.1.ſub.num.7.de off.ord.lib.6.Franc.ſub nu. 5.Fel.in d.c.licet heli num.14.Abb.num.73.commu * nis,*opinio,vt per Maſcard.de prob.concluſ. 1372. num.7.& num.19.Epiſcopi enim in eorum viſitatio 32 nib.de titulo ſolent inquirere,† Rebuff.in prax.tit.de reſcr.ad benef.vacant.num.20.Imol.in c.cum noſtris num.27.de Inſtit.Archid.in c.contra morem, ad fin. 33 diſt.100.& tenentur †beneficiati maxime curati titulum oſtendere,Sarn.de triennal.q.43.num.2.

SVMMARIVM.

1 *Quis tenetur probare id,ſuper quo ſe fundat.*
2 *Intentio probanda eſt.*
3 *Reſignatarius non tenetur probare vitam reſignãtis.*
4 *Quiſque præſumitur viuere vſque ad centum annos.*
5 *Vita longiſſima eſt centum annorum.*
6 *Vitam allegare ſufficit abſque probatione.*
7 *Senex præſumitur viuere per quinque annos,vel ſaltem per annum.*
8 *Præſumptio pro validitate actus.*
9 *Papa concedit gratiam viuentibus.*
10 *Orta lite inter Reſignatarium, & poſſeſſionem beneficij, ſi dubitetur de vita reſignantis, cui incumbat onus probandi hoc,& num.15.*
11 *Mors,cum ſit priuatio vitæ,eſt quædam negatiua.*
12 *Negatiua non probatur.*
13 *Negatiua probatur eo ipſo,quod contrarium non probatur.*
14 *Agens contra fidei commiſſarium poſſeſſorem debet probare vitam ſuiorum.*
16 *Negatiua,quando eſt fundamentum intentionis alicuius,debet probari.*

QVAESTIO V.

1 Vinto, Quero, An reſignatarius teneaꝰ ꝓbare reſignantem ſuper vixiſſe? Vñ dicendum quod ſic, quia quis tenetur † probare illud, ſuper quo ſe fundat, pro vt in probãda ętate maiori, vel minori tradit Bar.in l. de ætate ff. de minorib. Io. And.in c.intimabus de reg.iur.in 6.Salicet.& alij in l. cũ te,C.de prob.Anch.in c.acceſſit in prin.de diſp. impub.Alex.conſ.49.nu.16.lib.5.Dec.conſ. 682. nu. * 16.cõis* opinio,de qua teſtatur Fel.in c.in præſentia num.28.de prob. Mandoſ. etiam atteſtatur de cõi in reg.18.q.3.nu.3.& hoc eſt regulare in omnibus materijs,vt qui,in aliquo ſe fundat,debeat probare illud, * l.2.ff.de prob.Dec.conſ.267.Non excedit col.5.* cõmuniter Doct.in c.in præſentia de prob. vnde cũ ius ſuum pendeat a reſignante,& hoc ſit fundamentum, 2 tenetur probare vitam reſignantis,& ſic ſuam†intentionem,l.ſpadonem §.qui abſolutus,ff.de excuſa.tut. Bar.in l.qui inter & l.qui duos. §. cum in bello ff.de reb.dub.Fulg.in l.ſed & ſi ff.de ſenten.& re iudic.late Corn.conſ.119.col.vlt.lib.1.

Hoc tamen non obſtante contraria opinio eſt ve- 3 rior,quod † reſignatarius nõ teneatur probare vitam * reſignantis,vt fuit tentũ in Rot.*in vna Ilerden.Parochialis 24.Nouemb.1539.coram Io.Paul.vt atteſtaꝰ Put.deciſ.85.in fi.lib.1.Moed.deciſ. 126.per obitum in tit.de ren.Io.Paul.Ptolem.deciſ.129. Ratio eſt,qa 4 quiſq;† præſumitur viuere vſque ad centum annos,l. vlt.§.& nobis C.de Sacr.ſan.Eccleſ.l.an vſufructus in fi.ff.de.vſufr.Gloſſ.in l.2.§.ſi dubitetur,vbi Bartol.in princ.ff.quemad.teſt.aperian.Dec.conſ.204. num.4. * communis*opinio,& regula,teſte Dec.conſil. 575. numero 10. Ex quo ſatis datur intelligi reſignatarium non teneri probare vitam,cum ꝓſumatur viue-

re,& resignatio hoc præsupponit,Put.decis.280.num. vi.lib.2.& quamuis multi icribentes magnæ auctoritatis confutent supradictam regulam communem,dicentes non probari iure,vt voluerunt Dec.sibi contrarius in l.si emancipati col.3.de collat.in l.vlt.C.de edidiui Adr.toll.num.28.in cuius interpretatione excellentissimus D.meus Marc. Antonius Bizonus,nunc. meritissimus Episcopus Fulginaten. & Nuntius Sedis Apostolicæ in Regno Neapolitano; Hoc idē tenuit Cardinalis Parisius cons.86.num.20.cum sequen.volu.4.Corn.cons.119.num.8.li.1 Ruin. cons.189.num. 14.lib.1.Alcia.in tract.presump.p.3.reg. 1.præsumpti.
** 44.& hęc est**magis communis opinio teste Mand. in reg.19.Cancell.col.vlt.in principio. namque in dicta l.vlt.dicitur † quod vita longissima est centum annorum,quod verum est,per Card.in clemen.1. de rebus.Eccles.non alienan.Specu.de probat.§.1.Plin.lib. 7.cap.48.namque esto,quod hoc verum sit ob auctoritatem tot nouissimorum doctorum,tamen inficiari non potest,quin ex hoc non eliciatur,quem præsumi potius uiuere;vnde præsumptio est pro resignatario, quod resignans uiuit,vt deducunt Aret.in ca.causam, quę,col.8.de test.Ale.cons.27.col.vlt.lib.7.& consilio 119.num.8.lib.1.& cons.195.col.1.ii.3.Socin.Iun.consil.26.li.2.Feli.in c.ex tenore col.vlt.de testib.& communiter* Doctores.Quapropter sufficiet tei allegare
6 vitam absque alia probatione Bald.in l.2.§.si dubitet. ff.quemad.testam.aper.Alberic.in l.vlt.col.2.Salic.co. 1.C.de sacr.sanc.Eccles.Dec.cons.133.col.3.

7 Hinc nemo est tam senex, & viribus confractus, quin nō præsumatur uiuere per quinque annos, vt egregiè probat tex.in l.hereditatum.ff.ad leg.Falci. vbi
* Alex.& communiter*Doctores,vel saltem per annū, v. si ribit D.Hieronymus in 2.par.epist.tit.3.epist.40. Tullius in lib.de Senect.Roman.cons.363. petitum a me,col.1.Gomes.in §.item si quis in fraudem nume. 55.Inst.de act.& in q.7.de infir.resign.col.pen.in fin. Accedit,quia principaliter de resignatione agitur,secundario uero de vita,& sic,cum fundamentum resignationis principaliter non sit in uita, non mirum,si eam non tenetur probare,argum.not.per Io.And.in c.Infamibus de reg.iur.in 6.Doctores in l.cum te C. de probat.quia præsumitur pro resignatione,&c.

8 Comprobo †vlterius,quia præsumitur pro validitate actus,Tiraq.de retract.consanguin.§.30.glo.1.nume.32.Socin.iunior cons.113.nume.3.lib.4.Accedit in super,quia præsumitur resignantem uiuere. nā alias
9 Papa gratiam non fecisset,Put.decis.280.num.11.lib. 2.Ad contrarium respondetur,vt per supradicta,quia fundamentum principale non est in vita, sed in resignatione,pro qua præsumitur,vt supra scripsi,&c.

10 Sed hic cadit dubium,†si à Titio fuit N.resignatū, aliquod beneficium,quod possidetur à tertio,an resignatarius agens cōtra possessorem dicti beneficij resignati teneatur probare resignantem super vixisse, an vero possessor allegans mortem resignantis teneatur illam probare.& sic, cui incumbat onus probandi? Videtur dicendum, possessorem allegantem illam non teneri probare,quia mors,cum sit priuatio vitæ,
11 est quædam negatiua,†ad not.per Bart.in tract.testiū in verb.mortuum hominem,in principio, & in l.2.§.
12 si dubitetur,vers.aduerte.ff.quemadmo.testam.aper.† vnde probari non potest,Crauett.cons.1.in fin.Grammat.decis.56.num.4.vnde negatiua probatur † eo ip-
13 so,quod contrarium non probetur, Barbat. cons.79. li.2.Rip.in l.ex facto.§.si quis rogatus,numer.7.ff.ad Trebel.Lanfran.Orian.in cap.quoniam contra,num. 14.de proba.Alex.cons.83.in princ.lib.1.& cons.190.
* col.3.lib.6.*communis opinio, vt patet ex adductis per Franc.Hercul.in tract.negat.ex quo sequitur resignatarium debere probare vitam,sicuti,quādo agitur
14 contra fideicommissarium possessorem,agens tēnebet probare uitam filiorum.Socin. sen.in l.qui duos.§.cū in bello.ff.de reb.dub.

His tamen non obstan.contraria opinio est verior
15 quod immo †possessori alleganti resignantem mortuū tempore resignationis incumbit onus probandi,non autem resignatario,qui non se fundat principaliter in vita resignantis,sed in resignatione,pro qua præsumitur iuxta allegata supra in præcedenti quęstione,& cū hic casus fuisset propositus in Rota per D.Io.Paul.in vna Ildern.parochialis die 13.Ianuarij 1539. (nam vacauerat parochialis per mortem cuiusdam Cardinalis,quæ fuerat collata cuidam Martino in fauorē certæ personæ,quę egit cōtra possessorem, qui possessor dicebat resignatarium teneri ad probandum resignantem superuixisse,resignatarius vero contra.) Domini fuerunt varij,& ideo nihil resolutum, vnde iterū causa proposita fuit die 24.Nouembris eiusdē anni 1539
* & fuit tentum,*resignatarium nō teneri probare. ita etiam fuit tentum in eadem causa die 4.Martij 1541 vt attestantur Moedan.decis.126. per obitum Cardinalis,Put.decis.85.li.1.Io.Pau.Ptolom.decis.129. Nō obstant contraria,quia respondetur,quod quando ne
16 gatiua est fundamentum intentionis alicuius, per illū †probanda est,siue agat,siue excipiat,Bar.in l.in illa stipulatione,num.5.& in l.ita stipulatus.ff.de ver. oblig.
* Ble.in dict.l.in illa num.14.vbi attestatur de* communi Corn.cons.340.num.3.li.1.Dec.cons.78.in fi. Cardinal.Paris.consil.138.in princip.& cons.153.in fi.volum.4.Crauett.cons.221.Socin.Iun.cons.4.num.30.& cons.39.num.62.lib.2.& regulare est probandam esse negatiuam ab eo,qui in illa se fundat, Alex.consil. 34.in princip.lib.2.& cons.114.in princ.lib.3.Dec.cv sil.529.col.1.Card.Paris.cons.22.num.66. & consilio
* 104.in princ.vol.4.& est communis* omnium Doctorum sententia,vt patet ex infinitis, quæ congerit. Hercu.d.tract.de negat.nu.2.

SVMMARIVM.

1 *Resignatarius debet capere possessionem benef. resignati.*
2 *Ius acquiritur prouiso per solam collationem Papæ, vel Ordinarij.& nu.55.*
3 *Ius,quod acquiritur prouiso per collationem, non est firmum ante apprehensionem possessionis.*
4 *Possessio benef.non transfertur per collationem.*
5 *Possessio est facti.*
6 *Possessio ad alium non transit, nisi fuerit apprehensa.*
7 *Prouisus ante apprehensam possessionem nō potest ad ministrare.*
8 *Prouisus ante apprehensam possessionem nō potest percipere fructus.*
9 *Possessio benef. potest capi per se, & per procuratorem.*
10 *Beneficium potest renuntiari per procuratorem.*
11 *Matrimonium potest contrahi per procuratorem.*
12 *Possessio potest capi per consanguineos.*
13 *Ad capiendam possessionem benef.requiritur mandatum speciale.*
14 *Etiam laicus potest constitui ad capiendam possessionem benefi.*

15 Man

15 *Mandatum ad resignandum non extenditur.*
16 *Antea licebat capere possessionem vigor supplicationis absque litteris,hodie secus.*
17 *Capiēs possessionem benef. absq.litteris est intrusus,& perpetuo inhabilis.*
18 *Constituio Iulij III.de capienda possessione cum litteris,est inuridi obseruantia.*
19 *Sequestrum non relaxatur resignatario vigore sententiæ latæ in fauorem resignantis,nisi litteris expeditis.*
20 *Possessio benef.potest capi nomine Cameræ cum breui.*
21 *Breue de capienda possessione datur citra vitium spolij,& attentatorum.*
22 *Breue de capienda possessione potest dirigi Aud.Cameræ,qui postea decernit monitorium.*
23 *Verba,Constito de resignatione,intelliguntur de valida.*
24 *In breui da capienda possessione debet forma seruari.*
25 *In breui de capienda possessione,quid debeat narrari.*
26 *Breuia expediuntur registrata supplicatione.*
27 *Resignatarius non potest capere possessionem propria auctoritate.*
28 *Possessio apprehensa propria auctoritate est nulla.*
29 *Capiens possessionem propria auctoritate dicitur violentus possessor.*
30 *Capiens possessionem propria auctoritate an dicatur intrusus.*
31 *Possessio benef.capienda est cum executore.*
32 *Traditio possessonis de iure spectat ad Archidiaconū.*
33 *Possessionis traditio hodie fit per Episcopos.Vicarios & alios ordinarios.*
34 *Possessio capienda manu Nuntij in Regno Neapolitano.*
35 *An in Regno Neapolitano possesio benef.resignati capienda fit de manu Nuntij.& nu.38.*
36 *Lex est fauorabilis,cum fuit facta ad obuiandum malitij.*
37 *Verba generalia omnia capiunt.*
39 *In claris nullum dubium.*
40 *Fructus a die vacationis vsque ad possessionem in Regno Neapolitano spectant ad Cameram.*
41 *In Regno Neapolitano expeditur Exequatur Regium super litteris beneficialibus.*
42 *Possessio Canonicatus eget capitulari traditione.*
43 *In possessione benef.debet seruari statutum rationabile loci.*
44 *Possessio apprehensa vigore gratiæ nullæ est nulla,& debet iterum capi.*
45 *Quomodo capiatur possessio benef.resignati.*
46 *Executor,quomodo tradit possessionem benef.*
47 *Instrumentum conficitur de traditione possessionis benefic.*
48 *Forma instrumenti capturæ possessionis.*
49 *Possessio probatur per traditionem clauium, vel annuli.*
50 *Possessio probatur per lignorum incisionem.*
51 *Arboris incisio spectat ad dominum.*
52 *Possessio probatur per ea,quæ spectant ad solum dominum.*
53 *Capta possessione benef.censetur apprehensa omnium rerum,&c.*
54 *Mortuo resignatario ante apprehensam possessionem, an vacet benef.per eius obitum.*
56 *Moriente beneficiato vltra duas dietas a Curia, benef.dicitur vacare in partibus.*
57 *Ord.non potest conferre benef.vacantia in Curia.*
58 *Collatione Papæ existēte nulla,benef.vacat in Curia.*
59 *Mortuo resignante post conseusum,benef. non vacat per eius obitum.*
60 *Resignante mortuo,antequam resignatarius cōsentiat pensioni, benef. vacat per eius obitum.*
61 *Resignatario non præscribitur tempus ad capiendam possessionem viuente resignante.*
62 *Possessio,& publicatio benef.resignati debet fieri intra tempus sta tutum*
63 *Resignans reseruata pensione non potest impedire resignatarium,ne capiat possessionem.*
64 *Amero executore litterarum Apostolicarum non datur appellatio.*

QVAESTIO VI.

1 SEXTO,Quæro,An Resignatarius teneatur capere possessionem beneficij resignati.Communis* opinio omnium Doctorum est affirmatiua, quæ tota die*practicatur,& pluries*fuit decisum in Rota, & probatur in regula, & constit.de publican.resignat.tradit Rebuff.in prax. tit.de permut.n.18.Pontan.de spol lib.1.c.9.n.94.Put. decis.402.lib.

Nam quamuis ex sola canonica institutione facta a Papa,vel Ordinario absq.traditiō e possessionis,eiusque apprehensione,ius illo bene ficio prouiso acquiratur,vt probat tex.in c.vlt.& ibi Petr.de Anchar.Gemin.Franc.de concess.præb.lib.6.Glo.in c.penult.penult.verb.collatio de præbe.lib.6.Din.in regul.1.nu. 8.& regul.qui prior de regul.iur.lib.6.Abb.in c.cum autem,& cap.seqq.estum de iur.patr.Innoc. & alij in c.inter cætera de præben.Ias.in l.quoties col.3. C. de rei vendic.Doct.omnes*in c.si tibi absenti de præb. lib.6.& ibi in specie Gemin.nu.2.hoc notat, & est* communis opinio omnium Doctorum,teste Couar. lib.3.variar.resolut.cap.16.n.1.Illud tamen ius non ē
3 firmum,& efficax,ante quam †prouisionem,vt scriptum reliquit Rebuff.cons.186.nu. 18. & probatur in
* dict.c.si tibi absenti,vbi *omnes Doctores hoc notant,cum sit necessaria corporalis possessio,vt per Couarr.dict.c.16.nu.6.vers.est tamen,& huiusmodi pos
4 sessio nequaquam transfertur per collationem tex. optimus in c.cum Bertoldus de re iudic. Rebuff. in
5 prax. titu.requisita ad collationem nu.22.possessio † enim est facti,l.denique ff.ex quib. caus.maior. ideo
6 ad alium non transit,si non sit per eum †apprehensa: l.cum heredes,ff.de acquir.possess.ita arguit Rebuff. in prax.tit.de permut.num. 18.in fin.Card.Paris.cōs. 96.n.3.vol.4.quo fit,vt ante apprehensam possessionē
7 prouisus non possit administrare † in beneficio sibi collato,Abb.in cap.transmissa col.3.de elect.Cappel. Tholosan. decis.443.& ibi addito.Mil.in verb.possess. beneficij,Federic.de Sen.cons.234.Franc.in cap.cum qui de præbend.in 6.Rebuff.de pacific.possess.n.234. & 251.communis,*teste Io.Selu.de benef. p.2. q.15.
8 Rip.lib.2.respons.c.31.nec† percipere fructus Card. Paris.cons.5.nu.21.& 22.& cons.38.num.7.cum seq vol.4.

Et quia materia est vtilis,& valde practicabilis, id eo de pluribus dubitare contingit,& primo,an huiusmodi possessio beneficij possit capi per procuratorē. Communis*responsio Doctorum est affirmatiua,†.
9 posse capi per se,& procuratorem,vt per Couar.dict. lib.3.variar.resol.c.16.nu.8.vers. possessio autem beneficij,vbi dicit esse manifesti iuris,& ita stylus*noto
10 rius seruat,vt omnes sciunt,ita per procuratorem re nunciatur

nunciatur quoque beneficium, Host. in summ. in tit. de renunc. num. 7. Petr. Gregor. Syntag. iur. lib. 17. ca. 17. num. 37. & communiter *alij, vt dixi lib. præcedē- ti. q. 1. & matrimonium † posse contrahi etiam per procuratorem probat tex. in c. vlt. de procu. lib. 6. vbi omnes* Doctores notant, Sed dubium est, an possit capi huiusmodi possessio per procuratorem † habentem generale mandatum, & posse videtur tenere Glo. in l. 1. §. per procuratorem. ff. de acq. poss. Bart. in l. qui mihi donatum. ff. de donat. Vinc. Hercul. in d. §. per procuratorem, nu. 14. & alij, quos refert, & sequitur Couar. dict. c. 16. lib. 3. var. resolut. num. 9. moti quia possessio nihil iuris tribuit, cum ad factum referatur. In contrarium tamen est* communis, & vera sententia, vt* requiratur ad hoc mandatum speciale, Glos. Gemi. Frā. & alij* omnes in c. si tibi absenti de prēbend. lib. 6. Inn. in c. accedens de prēb. Felin. in cap. non nulli §. sunt & alij. num. 46. de resc.

Imol. in dict. l. 1. §. per procuratorem, ff. de acquirē. poss. & in d. l. qui mihi donatum. ff. de donat. & alij omnes, & secundum hanc opinionem iudicauit Rot.* in vna Asturicen. parochialis coram Cardi. S. Crucis 25. Maij 1551. teste Caputaq. decil. 344. part. 2. & in vna* Ispalen. pensionis Mercurij 20. Nouembris 1577. coram Blanchetto. & ita obseruat* consuetudo, & stylus* omnibus notus, & forma huius mandati habetur in Formulario instrumentorum fol. 68. videlicet, ad ipsius domini constituentis nomen, & pro eo speciali ter, & expresse possessionem corporalem, realem, & actualem talis beneficij per liberam resignationē N. vacātis factam, de qua sibi per præfatum Sanctissimū Dominum nostrum Papam, pro vt in literis prouisionis huiusmodi continetur, gratiose extitit prouisum, petendum, obtinendum, intrandum, recipiendum, apprehendendum, nanciscendum, manutenēdum, & defendendum, nec non continuandum, &c.

Et est notandum, quod potest non solum clericus constitui procurator ad hoc, † sed etiam laicus, Roffiniac. de benef. c. 12. num. 14. quod iustificatur ex rationibus adductis supra lib. præcedenti. quæst. 3. Et huiusmodi mandatum † stricte interpretatur', vt non extendatur, prout fuit* in notabili casu decisum, in Rota, in vna Alexandrina Præposituræ, coram Anto. Augusti no de anno 1552. teste Caputaq. decis. 335. vbi fuerat datum mandatum ad capiendam possessionem beneficiorum diœcesis Mediolan. fuit resolutum non extendi ad beneficia diœcesis Alexandrinæ.

Secundo, Dubitatur, An huiusmodi possessio possit capi vigore supplicationis signatæ † manu Sanctissimi Domini nostri? Respond. quod antea licebat, Coras. de benef. p. 4. cap. 1. num. 19. Pet. Pecch. de ammortinat. bon. c. 26. num. 2. Put. decis. 229. in princ. libr. 2. Mandos. regul. 31. q. 2. num. 3. & alij plures, quos longum esset recensere, nunc vero secus, nō potest enim hodie capi sine litteris Apostolicis expeditis, vt Iulius III. statuit in const. 33. incip. Sanctissimus, & dicit† cōtra facientes esse intrusos, & non facere fructus suos, & esse perpetuo inhabiles, & huiusmodi † constitutio seruatur de* stylo, & est in viridi obseruantia, Roffin. de benef. dict. c. 27. num. 3. & ad hoc facit, quod alias decidit Rot. 9. Aprilis 1533. coram Camillo, non esse relaxandum sequestrum resignatario † vigore sententiæ latæ in fauorem resignantis ex sola supplicatione, nisi litteris expeditis, teste Sarn. decis. 164. lib. 1. in manusc. per ea, quæ dicit Card. in Clemen. 1. de sequestr. fruc. & possess. litteræ ergo expeditæ requiruntur, vt possit capi possessio, alias non est bona, immo nulla, cū non sit seruata forma statuta, Cardina. Paris. consil. 65. nu. 8. vol. 4.

Limita. tamen, nisi possessio capiatur nomine Camerę vigore breuis, † nam huiusmodi breue succedit loco litterarum, & possessio rite capitur, ita Cott. decisio. ducentesima septuagesima nona. in manuscript. Put. decisio. 155. libr. 1. solet enim in Curia sępe in beneficiis litigiosis, & in quibus speratur de lite, dari breue de capienda possessione cum clausula citra vitium spolij, & attentatorum. vt per Staphil. de liter. grat. & iust. in vlt. part. de rescript. in form. breuis nu. 24. Sarn. in tract. breuium, sub num. 14. Lancellott. de attent. 2. par. cap. 4. nu. 394. vbi plura in huiusmodi materia deducit, & resignatarius potest obtinere breue etiam † di rectum Auditori Cameræ, vt constito de resignatione in fauorem ipsius illum immittat in possessionem, amoto quolibet detentore intruso, & tunc Auditor Cameræ solet decernere monitorium, vt habetur lib. diuers. decis. 214. in manuscr. & huiusmodi breue † intelligitur de valida resignatione, vt fuit decisum corā R. P. D. Rubeo 25. Octobris. 1557. in vna Corduben. pensionis, vt habetur dict. lib. diuers. decis. 238. & procedit, † forma seruetur, vt fuit conclusum in vna Archipresbyteratus sanctæ Priscæ coram Oradino die 11. Martij. 1560. & si fuit narratū, quod † debuerat, vt fuit resolutum in vna* Nolan. Abbatiæ. 19. Decembri 1558. teste Card. Paleott. decis. 115. & breuia † de stylo expediuntur registrata supplicatione, Pelegrin. decis. 187. lib. 2. in manuscr.

Tertio Dubitatur, An resignatarius possit capere possessionem propria auctoritate? Communis opinio est negatiua, Mil. in suo repert. in verb. possessio beneficij, Doctores post Abb. in cap. trāsmissa de elect. cum venissem, de restit. spolia. Din. in regul. 1. de reg. iur. lib. 6. vers. & hoc ostenditur necessario, Archid. in c. eum. qui, de præben. lib. 6. Anchar. in regul. siue possessione col. 10. de regul. iur. communis* stylus, & praxis Romanæ curiæ, teste Couar. lib. 3. variar. resolut. c. 16. col. 12. & in terminis de resignatario tradit Pontan. de spol. lib. 1. cap. 9. num. 94. vers. in. alioquin illa possessio iure attentatorum † reuocatur, cum sit nulla, vt docet Couarr. loco cit. dicens hunc esse* stylum, & ille dicitur violentus † possessor, Gemin. & Franc. in c. cum, qui de prēben. lib. 6. cum alijs, vt per Couarr. d. cap. 16. col. 12. vers. illud prætermittendum, vt declarat Pontan. dict. lib. 1. de spol. cap. 9. nu. 92. & 93. quē vide, & † Intrusus secundum Rebuff. prax. p. 1. formul. nou. prouisio verbo perse, vel per alium fol. 166. Felin. in cap. veniens n. 2. de accusat. Pet. de Perus. de vnion. quæst. 2. In contrarium tamen* est communis opinio, vt non sit intrusus, qui cepit possessionem propria auctoritate, cum haberet canonicum titulum. Abb. nu. 3. & alij in cap. transmissa de elect. de communi, Selu. de benef. par. 2. q. 15. sub num. 3. Rip. lib. 2. respons. de resci. c. 31. & fuit firmatum in Rota.* coram Cantucio in vna Romana Cappellaniæ die Lunæ 14. Maij 1576. in qua fuit data responsio ad Rebuff. & alios, P cedere in capiente possessionem beneficij propria auctoritate absque auctoritate superioris, hoc est absq; titulo. Quare debet resignatarius possessionem beneficij resignati capere † cum executore. Rota. decis. 1. de renunc. in nou. Roffiniac. de benef. c. 12. nu. 13. Pont. de spol. d. li. 1. c. 9. nu. 94. & est* communis, & recepta, opinio apud omnes, & hoc spectabat olim † ad Archi. c. ad hæc §. in quadam de off. Arch. c. vt nostrum eod. tit. Host. in summ. de off. Arch. §. quid sit eius officiū, Abb. in c. dudum, de elect. & in c. de excess. prælat. Idē

Abb.

Abb. consi. 21. lib. 1. Dec. in c. super eo, col. vlt. de off. de legati. Nunc autem † de consuetudine spectat ad Epi-
33 scopos, Vicarios, & alios Ordinarios, vt de consuetudine attestatur Couar. dist. c. 16. col. 14. fol. mihi 543. & secundum aliquos est de iure, c. licet Episcopus de præben. lib. 6.

34 Et in Regno † Neapolitano possessio est capienda de manu Nuntij Apostolici, vt habetur in constit. 29. Pij IIII. incipien. Cupientes, & aliter capta possessio, vt ibi dicitur, nullius est roboris, & momenti, & pro uisis nullum ius propter eam acquiritur, nec vllatenus
* suffragatur, & huiusmodi constitutio* est in viridi obseruantia. Dubium tamen est, an forma huius constitutionis sit obseruanda in capienda possessione beneficij resignati? Pro affirmatiua primo facit, quia mens
35 † Pij. IIII. fuit occurrere fraudibus, quæ eo magis possunt in resignationibus considerari, & interuenire, vt patet ex constitutione Pij V. & Gregorij XIII. de public. resign. & lex dicitur fauorabilis, cum est facta † ad
36 obuiandum malitijs, & fraudibus, Felin. in ca. de 4. col. 5. in fi. de præscript. Caputaq. decis. 15. num. 7. par. 2. &
* est* communis opinio. Secundo, quia verba dictæ cō stit. sunt admodum generalia, ac prægnantia, apta cōprehendere omnes casus: vnde non mirum, si hunc
37 quoque capit. l. in fraudem in fin. & ibi Bald. ff. de testam. milit. Crauet. consi. 92. nu. 4. & consi. 118. nu. 14. & consi. 308. nu. 3.

38 His tamen non obstantibus, † contraria opinio ver-
* ior est, & seruatur in* praxi, & probatur, primo, ponderando verba dictę constitutionis ibi, dum dicit: *per obitum, & alias quouis modo, præterquam per cessum illa obtinentium pro tempore vacantium &c.*, ex quibus verbis clarissime patet, hunc casum excipi, ut dicta constitutio non habeat locum in beneficijs vacā-
39 tibus per resignationem, quare nulla cadit dubitatio, † cum id exprimat Summus Pontifex, Roland. a Valle consi. 77. num. 5. li. 1. Cefa. consi. 138. num. 20. lib. 1. Socin. Iun. consi. 12. num. 2. lib. 2. secundo, ponderando rationem. nam vera ratio, cur ibi datur huiusmodi forma in capienda possessione in beneficijs vacantib. in Regno Neapolitano, est, ne Camera Apostolica de
40 fraudetur. nam fructus à die vacationis † vsque ad diē, quo prouisi capiūt possessionem in dicto Regno, spectant ad Cameram Apostolicam, vt dicitur expresse in dicta constitutione, s. Pij. V. sed huiusmodi fructus non debentur Cameræ Apostolicæ in resignationib.
* conditionalibus, vt* stylus obseruat, & colligitur ex p̄dictis; ergo in huiusmodi per resignationem possessionem capientibus cessat prædicta constitutio, & per cō sequens contraria allegata videntur sublata. Et in præ dicto Regno Neapolitano sup litteris resignationis,
41 † tantequam capiatur possessio, expeditur Exequatur Regium per Pro regem Regni, habita prius relatione
42 à Cappellano maiori, & possessio canonicatus † eget Capitulari traditione, Pontan. de spol. c. 15. num. 156.
* communiter* per omnes est receptum ac debet ser-
43 uari in possessione cuiuscumque beneficij † statutum, & consuetudo rationabilis loci, alioquin posset annullari, vt docet Card. Paris. consi. 65. num. 48. vol. 4. & ca-
44 pta † vigore gratiæ nullæ, & processus fulminati est nulla, ideo denuo debet apprehendi cum gratia reuocida ta, Card. Paris. consi. 74. num. 53. vol. 4. & est communis* opinio.

Quarto, Dubitatur, quomodo debeat capi huiusmodi possessio beneficii resignati? Respondeo, per se, vel per procuratorem † debet resignatarius requi-
45 rere loci ordinarium vel alium, vt stante resignatione, & prouisione illum mittat in possessionem, qui solet accedere, vel mittere alium in loco beneficij, Rebuff. optime in prax. tit. de immiss. in possess. n.
46 12. & 13. & ibi † resignatario tradere possessionem per introitum, & osculum ad altare, per traditionem pla uium, annuli, vel biretti, per aspersionem aquæ, & alia similia, vt per Rossniac. de benef. dic. c. 12. nu. 11. 12. cum sequent. Rebuff. titul. de miss. in possess. n. 27.
47 & Notarius † præsens conficit de hoc instrumētum, q̄ solet extendere a tergo littterarum, vt constet de hoc actu. instrumentum sit hac forma. In Dei, &c. Constitutus N. rector, † vel procurator, vt cōstat, &c. habens & tenens in suis manibus has præsentes litteras Apostolicas resignationis D. N. Papæ sub plūbo expeditas cum chordula canapis impenden. sub Datum Romę &c. Dominum Episcopum, vel Vicarium, &c. debita cum instantia requisiuit, quatenus vigore dictarū litterarum ipsum poneret, induceret, &c. in corporalē realem, & actualem possessionem dicti beneficii, cum eius iuribus, & pertinentijs vniuersis. Qui D. Episcopus, vel Vicarius, videns huiusmodi requisitionem ef
48 se iustam, & rationi consonam, receptis dictis bullis, p̄sonaliter se cōtulit ad dictam Ecclesiam. vel mandauit N. &c. vna cum me notario prædicto, & testibus infra scriptis, specialiter vocatis, ac rogatis, & dictum principalem, vel procuratorem, in corporalem, realē, & actualem possessionem, &c. Qui quidem continuādo actum possessionis deambulauit per dictam Ecclesiam pacifice, & quiete, nullo contradicēte, nec oppugnante, faciens omnia, & singula denotantia actus verę, realis, & actualis possessionis. Quibus omnibus sic peractis, requisiuit me notarium, &c. vt publicum de prædictis conficere deberem instrumentum, &c. vt per Rebuff. in prax. dic. tit. de miss. in possess. nu. 14. qui ponit plures casus.

49 Quo fit, vt per † traditionē clauium, vel annuli, aut birreti probetur possessio, §. item si quis merces, Instit. de rer. diuis. l. clauibus, vbi Bart. ff. de contrahen. empt. Socin. sen. consi. 13. num. 14. 30. l. 4. Rossiniac. de benef. dic. cap. 12. num. 11. 12. & sequen, Bertrand. cōs. 30. num. 12. vol. 1. Couarr. lib. 3. variar. resolut. dic. c. 16. nu. 11. Menochi. de retinen. possess. remed. 3. nu. 569. Grammatic. decis. 71. n. 6. & communiter* Doctores
50 vt per Mascard. de probat. conc. 1184. & per † lignorum incisionem, Alex. consi. 88. n. 13. col. 5. Ruin. consi. 68. n. vol. 5. Natt. consi. 672. num. 19. vol. 4. Bertazol. consi. 1. num. 59. lib. 1. nam arboris incisio non solet spectare
51 † nisi ad Dominum, l. diuortio. §. si fundum. ff. solut. matrimonio, l. arboribus in princip. ff. de vsufr. & regulariter per ea, quæ ad solum dominum spectant, probatur † possessio, Natt. d. consi. 672. num. 19. late Card. Paris. consi. 99. nu. 2. cum sequ. vol. 4. & alijs modis, vt late per Mascar. de probat. concl. 1178. & per 25. sub sequentes conclusiones, & capta possessione corpora
53 lis beneficij censetur apprehensa omnium † rerum ad beneficium pertinentium, vt per Bart. & Aret. in l. cū super. col. 4. de caul. poss. & propriet. Bertach. de Episcopo. lib. 1. p. q. 566. Lambert. de iur. patr. 2. lib. 3. par. q. 11. art. 9. quod declara, vt per Couarr. dic. c. 15. lib. 3. variar. resolut. fol. mihi. 547. vers. verum

Quinto, Dubitatur, si resignatarius expediuit literas resignationis in Vrbe, & postea in itinere cum profi-
54 ciscetur ad capiendum † possessionem moriatur an vacet beneficium per eius obitum. Rebuff. in facti cō tingentia consultus respondit beneficium vacare per eius obitum, quamuis possessionem adhuc non cepit
55 set, consi. 48. sub n. 1. Namque iam ex † collatione dominium,

minium,& omne ius cosequutus fuit. Din. in reg.1. n. 8.de reg.iur.cũ alijs adductis in princ.huius quæstionis,vnde nihil refert possessio ad titulum,& in hoc*cõ muniter Doctores concordant,vt per Couar.li.3.var. resol.c.16.col.1.& 2.Et illud beneficium dicitur vaca
56 re in partibus,& non †in Curia, si mortuus est vltra duas dietas capitul.2.& ca. præsenti de præbend. lib. 6.& ibi Doctores notant,ita Rebuff.loc.cit. & effectus est magnus,vt sciamus,ad quem spectat collatio namque ordinarius non potest se intromittere in be
57 neficiis vacantibus in curia,vt dicitur*per omnes in d.c.2.& late probaui lib.1.q.4.si autem collatio Pa-
58 pæ non†teneret,beneficium vacat in Curia Abb.& alii in c.inter dilectos.de excess.pl.& si moriatur Resignãs,ante quam resignatarius expediat literas post ta
59 men consensum formalem†prætitum, beneficium va
* cat per renunciationem,& nõ per obitum, vt pluries *firmauit Rot.Vnde resignatarius poterit postea expedire literas,& capere possessionem,vt*communiter omnes affirmant. Quare, si ordinarius contulit per mortem resignãtis,collatio est nulla, vt respondit Rebuff.cons.84.si autem Resignãs moritur, ante quam
60 resignatarius † consentiat pensioni, aut reseruationi fructuum,beneficium vacat per obitum,vt fuit resolutum*in vna Mantuan. Canonicatus, & præbendæ coram Sarn.teste Crescent. decis. 37 . in manuscr. & consensus postea prætitus per dictum resignatarium minime suffragatur.

Vltimo,dubitatur,intra quantum tempus tenetur Resignatarius capere possessionẽ beneficij resignati
61 Quidam tenent,†Resignatario non præscribi tempus ad possessionem capiendam viuente resignãte Rebuff.83.num.6.& cons.84.& cons.185.num 12. Rof
62 finia.de benef.c.12.nu.20.sed hodie veritas est,vt resignatarius debeat capere possessionem & publicare in tra tempus statutum per constitutiones Pij V.& Gregorij XIII.de publicandis,vt intra dicetur.Nec omit tam quod Resignans,reseruata pensione,non potest
63 †impedire resignatarium,ne capiat possessionem beneficij resignati, & possessio capta per dict.resignatarium, pendẽte appellatione,interposita a prædicto resignante,non est attentata,quia a mero executore†
64 literarum Apostolicarum non datur appellatio;c.nouit,vbi Doctores de appell.ita* fuit dictum in R. P. D.Bubalo in vna Ippogirien.Præposituræ,& die lunæ.1.Februarij.1588.

SVMMAIVM.

1 *Concursus debet fieri in collationibus Parochialium*
2 *Dubium nullum cadit,vbi verba sunt expressa.*
3 *Ex verbis geminatis colligitur voluntas enixa.*
4 *Ex verbis geminatis sumitur vis orationis præcedentis.*
5 *Concursus,quare requiratur.*
6 *Ratio finalis,quæ ponitur in principio.*
7 *Vbi eadem ratio,ibi idem ius*
8 *Vbi militat eadem ratio,lex non dicitur extendi.*
9 *Fauorabilis materia,quæ tractat de salute animarum*
10 *Materia fauorbilis quæ.*
11 *Fauorabilia sunt extendendæ.*
12 *Episcopus in vacatione parochialium,quomodo procedat.*
13 *In resignatione parochialis facta in fauorem non requiritur concursus.*
14 *Concursus iure nouo inductus est*
15 *Dispositio loquens de resignatione intelligitur de simplici.*
16 *Regressus non intrat in resignatione in fauorem.*
17 *C.18.§.Nec non,sess.23.de reform. non habet locum in resignationibus in fauorem.*
19 *Priuilegium loquens de beneficijs vacantibus non habet locum in his,quæ vacant per resignationem in fauorem,& num.23.*
19 *Beneficia permutata vacant.*
20 *Beneficia permutata debent conferri permutantibus.*
21 *Beneficia permutata non includuntur in reseruatione.*
22 *Condicio debet impleri.*
24 *Resignationes parochialium,quæ fiunt in Curia,committuntur ordinarijs in forma dignum.*
25 *Ille,cui est collata parochialis in Curia, examinatur ab examinatoribus.*
26 *Episcopo nolente examinare eum,cui collata fuit parochia,datur appellatio ad suffraganeum.*
27 *Doctoratus non excusat ab examine per concursum.*
28 *Quando concedatur,vt examen fiat in Vrbe.*

QVAESTIO VII.

SEPTIMO,Quæro,An in resignatione parochialis,quæ fit in fauorem coram
1 S.D.N.requiratur examen per concursum†iuxta formam requisitam in Cõc. Trid.cap.18.sess.24.de reform.& in cõstit.32.Pij.V.incipie.In conferendis an no.1566.

Prima facie videtur dicendum requiri,primo ponderando verba dict.cap.18.*quos omnes ad infrascriptum examen teneri mandat per obitum,vel resignationem,etiam in curia,seu aliter quomodocumque cõtigerit.*ponderatur,dum dicit.etiam in curia,ecce verba sunt expressa,vnde nullum cadit dubium, quin,ẽt in resignationibus factis in curia,requiratur dictum†
2 examen.l.illam C.de collat.l.ancillę.C. de furt. Corn. cons.12.col.2.li.2.Dec.cons.484.n.1.Roland.à Vall. cons.77.nu.5.lib.1.Socin.Iun.cons.12.nu.2.lib.2. Id que confirmant verba subsequentia, seu aliter quo-
modocunque,ex quibus geminationibus † colligitur
3 voluntas clara & enixa,arg.l.Balista,cum ibi not.ff. ad Trebell.Bart.in l.cum scimus,C.de agric.& censit.li. 10.Cruett.cons.201.num.42.& cons.226.n.6.Cefal. cons.135.nu.12.lib.1.ac vis †orationis præcedentis,
4 Bal.in l.domum col.1.in fin.C.de rei vendic.Ias.cõs. 215.col.2.lib.2.& cons.5.col.3.in fin.lib. 3. Cruett. cons.313.nu.5.vers.10.

Secundo,quia ratio,quare iure nouo per Conciliũ
5 inductus est concursus,est,quia expedit†animarum, saluti a dignis,ac idoneis parochis gubernari.hæc .n.
6 †ratio est finalis,cum ponatur in princ.Bald.in l.vlt.de hæred.instituend.sed hæc ratio militat,etiam in pro-
7 uisionibus Apostolicis,ergo tidẽ ius,l.illud ff. ad leg. Aquil.l.a Titio ff.de verb.oblig.c.cum de dilecta de cons.vtil.vel.inutil.& procedit etiã materia odiosa,ga
8 non est extensio,sed comprehensio,& dispositio legis immediata,l.his solis C.de reuoc. dona.l.2.§.qd si decesserint ff.ad Tert.Dec.in c.at clerici.§.de adulterij.n.18.de iud.& in c.2.requiris nu.2.de app.& cons. 284.col.2.& cons. 301.col.2.Card.Paris.cons.83.n. 21.vol.3.& cons.69.nu.3.vol.4.Cruett.cons.118.nu. 15.Tiraquell.in l.si vnquam,verb.libertis n.37 .C.de reuocan.don.quanto ergo magis in hoc casu,in quo
9 agitur de salute animarum,quæ materia†est fauorabi-
* lis,Abb.in c.1.de postul.prælat.& est*communis omnium Doctorum sententia,namque fauorabilis mate
10 ria dicitur,quæ principaliter in fauorem,†& vtilitatem hominum introducta est, Dec.in cap.sanctæ Mar.nũ. 109.de const.arg.l.ff quis nec causam ff. si certum petat.& l.qui exceptionem ff.de condit.indeb.aut in vtilitatem publicam,l.hoc insin.ff.de condit & demonstrat.l.2.§.exercitum,vbi Bar.ff.de inf.leg.ita uulnera tus in fin.ff.ad leg.Aquil.l.quemadmodum.vbi Barto. C.de agric.& censit.lib.11.Cruett.cons.294. num.8. vers.17.in fin.vnde potius dictum decretum Concil.
11 Trident.est extendendum,†quam restringendum,regul.odia,vbi late Dinus.ff.de reg.iur.Bart. & Doctores omnes in l.omnes populi in 5.q.princ.ff.de iust.& iur.Socin.Sen.in l.1.§.bonorum ff.ad Trebe. Craue. cons.113.sub num.2.in fin.

Tertio, comprobatur,quia in prouisionibus p obtum,quę fiunt de parochialibus in Romana Curia, p ceditur per†examen in concursu,iux.dict.cap.18.sess.
12 24.Concil.Trident.nam statim habita notitia vacationis Episcopus proponit edictum pro concursu,& mittit approbationem in curia,factam ab examinatoribus deputatis in Synodo diœcesana,& a Sede Apostolica confertur approbato,pro vt colligitur e dicta constit.
* Pij V.& fuit sæpius*decisum in Congregatione Con-
* cii.& id*fieri tota die practicamus.ergo idem in vacationibus p resignationem,cum hæc etiam sit vera vacatio.
13 His tamen non obstantibus cõtraria opinio est ve-
* rior,& communiter *vsque ad hunc annum recepta, vt non requiratur examen per concursum in resignatione parochialis,facta in fauorem, coram Sanctissimo,iuxta decretum Concil.Trident. & constitut.Pij V.secundum quam opinionem pluries in facto cõtin
* genti respondit,& censuit*sacra Congregatio Conc. Trident.in vna Ilerden.3. Octobris 1566. & in una Imolen.de mense Maij.1569.& in vna Aurien.3.Kalend.Februarij.1565.& alias pluries,his verbis fuit responsum.1.Decretum hoc.Concil.Trident. quod dicit,vacationem omnem de ecclesijs parochialibus, ẽt per resignationem, examine per concursum præuio, ab ordinario debere conferri ei,quem aptiorem iudicauerit,locum non habet in resignationibus factis in manibus Papæ in fauorem.2.Concilium Triden.loquens de examine per concursum faciendo, non habet locum in vacatione parochialis per resignationẽ factam in manibus Papæ, in fauorem, quam idem Pontifex admiserit, & mandauerit expediri in forma dignum 3.Scribantur literæ ad Episcopum N.in resignatione facta in fauorem certæ personæ,non esse necessarium examen per concursum, sed satis esse,resignatarium ab examinatoribus in Synodo deputatis, simul cum ordinario probari idoneum.4. Resignatione facta in manibus Papæ in fauorem certę personæ, & ab eo admissa,ille,in cuius fauorem resignatum est, non est examinandus per concursum, sed sufficit, si examinetur eo genere examinis,quod vocatur.In forma dignum.
14 Ratio est,quia iure nouo†per Cõcilium inductus est concursus,& non habet locum in resignationib.
15 quæ fiunt in fauorem,cum illa verba,†Per resignationem,etiam in Curia,intelligantur per resignationem simpliciter factam, & non de ea, quæ fit in fauorem. Moedan.decis.338.sub tit.de reuerc.in princi.incip. licet regressus sit impositus,Pue.decis.314.num. 1.lib. 1.Caputaq.decis.82.lib.1.in manuscri.Cardi. Paleott. decis.48.in Bononien.Mandos.in tract.signat.grat.tit
* Regressus.co.3.ante medium,& communiter*docto
res hoc recipiunt.
16 Hinc,si aliquis habeat †regressum per cessum vel decessum in tali beneficio,& qui obtinet beneficium, resignet in fauorem,regressus non intrat, prout iudi-
* cauit*Rot.die 28.Aprilis 1542.in vna Cæsenat. Parochialis S.Domitij,coram Sarnen.teste Put.dict. decis. 314.lib.1.& in alia*Bononien.Monasterij,die 28.Februarij,1558.teste Caputaq.decis.82.lib.1.
17 Hinc etiam tex.Conc.Trident.c.†18.sess.23.de reform.nec non &c.vbi loquitur de vnione facienda Seminario de aliquibus beneficijs simplicibus etiam ante vacationem,& vult,quod illud decretum locum habeat,etiam si beneficia sint reseruata,vel affecta,nec p resignationem ipsorum beneficiorum vniones, applicationes suspendi,&c.fuit interpretatus a Sacra Congregatione Concilij non habere locum in resignationibus factis in fauorem certæ personæ,&c.vt late suo loco dixi.
18 Hinc consuluit Gabriel.cons 199.vol.2.quod priuilegium†concessum in fauorem inquisitionis Hispanię supprimendi de vna quaque ecclesia vnum canonicatum,& præbẽdam,quam primum per cessum, vel decessum vacauerint,non vendicant sibi locum in vacatione ex causa permutationis,quia, licet beneficiat
* resignata causa permutationis vacent,*c.1.de rerum
19 permut.lib.6.vbi*communiter Doctores Rot. decis.
20 13.eod.tit.in nou.non tamen alijs, quam permutare† volentibus,conferri possunt,Cassad.decis.1.de rerum
21 permut.sicut non includuntur in reseruatione de primo vacaturo,Franc.in d.c.1.num.6.Cassad.d. decis.
* numero 2.& alij Doctores* communiter hoc vo-
lunt.

Hinc priuilegiũ concessum Magno Magistro,Hie
22 rosolymitano†conferendi beneficia in curia per cessum,vel decessum, interpretatur in cessione simplici-
* ter facta,non autem in ea,quæ fit in fauorem,*ita cõclusum in Rota de anno 1540.teste Put.relato a Mandos.de signat.gratiæ.resignationes,colum.3.vers.nec & Ratio rationis est, quia resignans in fauorem non intendit abdicare ius a se,nisi resignatario acquiratur beneficium resignatum.inest enim huiusmodi condi
23 tio,qua non impleta resignatio† non potest effectum suum sortiri,Rot.decis.7.de renunc.in nou. Cassado.
* decis.3.eod.tit.Caputaq.decis.83.n.3.& est* communis,ac vulgaris Doctorum sententia. Vnde sequitur, quod,quæ in dicto decreto Conc.Trident.dicuntur, huiusmodi resignationibus nequaquaquam conuenire possunt,& per consequens in illis non habebit locũ Dec.in l.secundum naturam ff.de regul.iur. Idẽ Dec. in l.seruus num.13.C.de pact.Ex qua ratione satis cessat primum argumentum in contrarium adductum, cum illa verba posita in dict.decreto Conc. Trident. vel resignationem in curia,intelligantur de resignatione pura,& simpliciter facta.

Secundum etiam cessat,cum ratio allegata non cõueniat his resignationibus ex prædictis.

Tertium etiam non obstat,quia differt in casu proposito vacatio per mortem,& vacatio per resignationem,vt satis ex probatis colligitur, & huiusmodi resi
24 gnationes parochialium,quæ fiunt in fauorem†certæ personę in Romana curia,committuntur ordinarijs
* locorum in forma dignum,& ita fieri videmus* tota
* die,vt omnibus notum est, namquam hic est stylus *vulgaris.Quare resignatarius solet præsentare literas resignationis,vt examinetur,non per cõcursum, cum
25 hoc non requiratur,sed* ab examinatoribus deputatis in synodo diœcesana,simul cum ordinario proba-

tur idoneus,& postea consequitur possessionem parochialis,vt sæpe fuit conclusum * per Congregationẽ Conc. Trident.in decisionibus præ allegatis, & etiam
* aliàs,& ita fieri *omnes sciunt, & practicantur, & si exhibita bulla parochiæ relignatę Episcopo ,reiectus
* sit ab examine,de quo fides* examinatorum affertur,
* Congregatio Concil.in tyna Cæsenaten.censuit dan-
26 dam esse appellationem ad suffraganeum Rauennaten.Et quia alias N.Episcopus scripsit,quod non pro
* baret examen presbyteri relignatarij,*sacra Congregatio Concil.censuit,quia præsumptio est pro presbytero,vt respondeatur a Datario ad Episcopum,vt idẽ Episcopus testes examinet,& siquid contra eum hẽt, quod indignum reddat,transmittat, & ad excusandũ
26 quempiam ab hoc examine non sufficit Doctoratus, vel licentiatus in Theologia, aut iure canonico,vel
* graduatus in publica vniuersitate,* vt cẽsuit sacra Cõgregatio Concilij.

Solet quandoque obtineri.vt examen fiat in Vrbe,
* pro ut aliàs Congregatio* Conc. censuit concedenti-
28 dum esse hoc ei,qui multos annos mansit in curia, te ste Anasta.Germon.de Indu.§.quibus vis,num.11.& alias fuit concessum familiari Papæ,& Congregatio,* Concilij censuit ordinarium de dicto examine facto in curia rationem deberet habere, ac si ab eo examinatus,& approbatus esset, & hoc,quando non habet literas dimissoriales, nam tunc conceditur ex gratia speciali R.P.D.Datarij.si vero habet dictas literas,& est præsens in vrbe,solet passim concedi, vt tota die* practicamur,& tunc expediuntur literæ in forma gratiosa.

SVMMARIVM.

1 *Acceptatio resignatarij requiritur pro perfectione resignationis.*
2 *Renunciatio non acceptata non prodest.*
3 *Confessio non acceptata non probat.*
4 *Donatio non acceptata non dat ius.*
5 *Beneficia absentibus collata eis non queruntur ante acceptationem,& nu.8.*
6 *Beneficium potest conferri absenti.*
7 *Absens potest eligi.*
9 *Beneficium dicitur vacare,antequam absens,cui collatum fuit,acceptet.*
10 *Beneficium non acceptatum,& in Curia resignatum. in eadem Curia dicitur vacare.*
11 *Beneficia vacantia in Curia solus Papa confert.*
12 *Beneficium resignatum per procuratorem coram Papa,in Curia dicitur vacare.*
13 *Beneficium non acceptatum non potest resignari.*
14 *Nemo potest dare,quod non habet.*
15 *Priuatio,præsupponit habitum.*
16 *Nemo cogitur acceptare beneficium.*
17 *In renunciatione tacita non requiritur auctoritas superioris.*
18 *Videtur tacite renunciare,qui per triennium non acceptat collationem.*
19 *Repudiatio tacita est eiusdem effectus,sicut expressa.*
20 *Qui non habet ius,non potest renunciare.*
21 *Reseruatio expirat collato beneficio reseruato.*
22 *Ante acceptationem collationis non expirat reseruatio.*
23 *Acceptatio quid est.*
24 *De acceptatione Resignatarij debet constare.*
25 *Ius non abdicatur a resignante,antequam resignatarius acceptet.*
26 *Post acceptationem resignatarij resignans liberatur ab onere soluendi pensionem.*
27 *Resignans debet probare acceptatione m resignatarij ad effectum vt liberetur ab onere soluendi pensionem.*
28 *Resignans liberatur a residentia, & alijs oneribus post acceptationem resignatarij.*
29 *Acceptans beneficium videtur obligari ad onera in cumbentia illi beneficio.*
30 *Resignatio roboratur ex consensu illius,ad cuius commodum fit,& in vim pacti transit.*
31 *Resignatarius potest beneficium acceptare,etiam per procuratorem.*
32 *Ad acceptandum requiritur mandatum speciale, & num.36.*
33 *Ad contrahendum matrimonium requiritur mandatum speciale.*
34 *Mandatum ad acceptandum beneficia dicitur speciale,quamuis aliquod non nominetur.*
35 *Ad acceptandum beneficia,potest etiam laicus constitui.*
37 *Absens,potest ratam habere acceptationem factam suo nomine.*
38 *Ratihabitio habet locum etiam in his,qua mandatum speciale requirunt.*
39 *Excommunicatus potest acceptare beneficium sibi ante collatum.*
40 *Superueniente excommunicatione,collatio suspenditur,donec fuerit absolutus.*
41 *Acceptatio beneficij non præsumitur.*
42 *Acceptatio est nudi facti.*
43 *Facta non præsumuntur,nisi probentur.*
44 *Facta sunt sui natura incerta.*
45 *Probatio factorum dubia.*
46 *Acceptatio resignationis,quomodo probatur,& nu. 50.*
47 *Per ea,quæ fiunt tantum a domino,probatur dominiu.*
48 *Heres præsumitur acceptare hæreditatem, quoties se ingerit in bona defuncti.*
49 *Possessor præsumitur dominus.*
51 *Expeditio literarum probat acceptationem.*
52 *Actus præsumitur factus ad instãtiam illius,in cuius vtilitatem tendit.*
53 *Supplicatio præsumitur signata ad instantiam illius cuius fauorem concernit.*
54 *Litteræ expediuntur cum impensa.*
55 *Actus,factus cum impensa præsumitur factus mandato eius,cuius interest.*
56 *Præsumitur pro mandato eius,qui soluit pensionem.*
57 *Citatio præsumitur facta ad instantiam partis.*
58 *Acceptatio præsumitur ob solutam compositionem.*
59 *Acceptatio præsumitur ob nouam prouisionem.*
60 *Resignatio facta absque reseruatione in fauorem alicuius præsumitur per eum acceptata.*
61 *Beneficia simplicia desiderantur.*
62 *Facta præsumuntur,quando sunt consueta fieri.*
63 *Præsumitur acceptata resignatio,per renuntiationem eiusdem beneficij.*
64 *Per resignationem probatur effectuatio collationis.*
65 *Tempus,cum est de substantia actus, est probandum.*
66 *Appellans debet probare se appellasse,& infra decẽ dies.*
67 *Præsentatus tenetur probare se infra legitimum tempus fuisse præsentatum.*
68 *Acceptatio præsumitur facta in tempore.*
69 *Quisque vult sibi acquirere.*
70 *Factum præsumitur,quod de iure erat faciendum.*

17 *Resi-*

71 *Resignatarius obligatur ad onera beneficij post acceptationem,& num.74.*
72 *Resignatarius tenetur soluere pensionem.*
73 *Resignatarius tenetur recitare horas.*
75 *Resignatarius post acceptationem consequitur, fructus beneficij resignati.*

QVAESTIO VIII.

CTAVO,quæro, An requiratacceptatio resignatarij perfectione resignationis. Cõmunis*omnium Doctorum sen
8 tẽtia est affirmatiua,fmq̃ fæpius ,nũciauit *Rot.& tota die practicari videm⁹, & post Rebuff. scribit Christopho. Rossiniac.de benef.c. 14. nu. 26.quia attestatur ita fuisse *decisum in Gallia,Melchiõ.Pallezz.in tract.maiorit.p.1.q.24.n.26.& fuit decisum in vna Cesar.Augustan.*Vicariæ sancti Egidij coram Accorambono.vt dixi lib.1.q.8.nu.27. & hoc
* scribunt *communiter Doctores in c.si tibi absenti de præbend.lib.6.& plures refert Couar.lib.3 variar. resolut.cap.16.sub nu.2.in fin.col. 3. vers. est igitur.
2 Hinc dicimus,renuntiationem non acceptatam†non prodesse,vt scribit Bald.in c.cum venissent.col. 4. de cauf.possess.& propriet.& in l.3.in 3.no. C.de repud. hered. Alciat.in tract.præsump.regul.3.præsumpt.21. nu.7. vbi etiam scribit,confessionem nõ acceptatam
3 †non probare,Cin.in l.1.in 6.q.C.de confess.& ibi Salicet.in 15.oppo.Ias.in l.postquam Iiti.C.de pact.Fel. in c.si cautio,de fid.instrument.Franc.de Curt. cons. 77.Alex.cons.21.col.6.lib.Marsil.in rubri.de probat. nu.113.Hinc etiam dicimus,donationem non acce
4 ptatam†non dare l.absenti,& ibi Pau.de Castr. & Cuman.ac alij.ff.de donat.cum alijs,vt per Riminald.Iunio.in princ.Institut.de donat. nu.663.
5 Hinc beneficia†absentibus collata eis non acquiruntur,nisi acceptent illa,cap.sit tibi absenti,de præbendis.li.6.vbi Gl.Petr.de Anchar.Gemin.& Franc. ac alij*cõiter,non esse necesse, vt sit præsens ille,cui beneficium confertur,vel alter pro eo recipiens nã
6 potest conferri†absenti,& ignoranti,c.gratia, de refer.
7 lib.6.nam etiã absens potest†eligi,c.innotuit de elect. Gemin.c.si forte,& c.quam sit,eod.tit.lib.6.Requiri-
8 tur tamen acceptatio ipsius,per†quam quæritur ei ius in beneficio,& potest dici beneficium esse suum,quo ad titulum,vt Gemin.& Franc.nu.3.in 3.not.tradunt Cardin.Zabarell.in clem.Auditor, & in clem.sequ.in 2.not.de refer.Bellam.decis.167. Mandosin 3. regul. referu.q.14.n.3.& antequam absens,cui collatum fuit
9 beneficium,acceptet,illud dicitur†vacare, sed non libere,vt possit conferri,ante quam absens declaret voluntatem,suam.Franc.in dict.c.si tibi absenti, num.4. Rebuff.cons.49.n.2.cum sequen.& nu.16.dicit,quod
10 beneficium non acceptatum.†& in Curia resignatum in eadẽ curia dicitur vacare,Gemin.in c.2.de prẽben. lib.6.Guid.Pap.cons.48.Barbat.cons. 40. illud col.6. vol.2.Oldrad.cons.57. Collectan.in c. ecclesia vestra nu 10.de fortilegis,Sarn. de triennal.q.30.n.2 .cũ aliis vt per Couarr.lib.3.variar.resolut.c.16.num.3 Io.Selua.de benef.p.3.q.72.in fine.Ex quo cõstituit Rebuf. dict.cons.49.non posse conferri per ordinarium,nam
11 beneficia in curia vacantia†nullus præter Papam conferre potest,dic.c.2.vbi oẽs Doctores de prẽb.lib.6.& ideo,si presbyter Angelus relignat per procuratorem beneficium coram summo Pontifice , ordinarius de
12 eo disponere non potest,quia in Curia dicitur†vacare
* Bal.in l.Titius §.Romæ ff.de excus.tutor.& est*Cõmunis opinio,vt supra lib.8.ostendi,& ob id ante ac-
13 ceptationem huiusmodi†beneficium non potest resignari secundum communem opinionem positam in dict.c.si tibi absenti,& est ratio.nam cum ante dictam acceptionem non habeat ius,quia collatio habet taci tam condicionem,si ille accepret, vtique ea conditio ne pendente nullum ius habet,l.cedere diẽ,ff.de verb.
14 oblig.l.absenti ff.de donat.& nemo potest dare, †qui non habet,l.nemo plus iuris,ff.de regu.iur.& ita videtur tenere Rebuff.cons.186.nu.2.& 11.nam priuatio
15 †præsupponit habitum,l.qui decem ff.de verb. oblig. ita in simili arguit Castrens.in l1.col.3.n.6.C.de pact. & in materia donationis,quę est†valde similis huic,ita arguit Riminald.Iun.in princ.Institut.de donat. n.663. Potest tamen tacite renunciare non acceptando, &
16 non petendo.namque ad hoc cogi†non potest vt videtur ,ꝓbare tex.in l.1.C.vt nemo inuit.arg.Riminal. Iun.dict.prin. Institut.de donat.n.670.& est*commu-
17 nis opinio,& ad hoc nullam requirit†auctoritatem superioris,post Gemin.scribit Franc.dict.c.si tibi absen
* ti.n.4.& est communiter*per omnes receptum.Et p
18 triennium non acceptando†collationem censetur priuatus illo iure,vt in facti contingen. respondit Rebuff.dict.cons.186.n.2.& huiusmodi cessio,siue†repudiatio est eiusdem effectus.Socin.sen.in l.2.ff. de leg. 1.ibi Socin.Iun.nu.102.& post id tempus nequaquã
20 poterit renunciare,cum non habeat ius,scribit Rebuff.in allegat.cons.186.nu.10.& in hoc omnes concordant.Hinc,licet collato bñficio reseruato†reseruatio expiret,etiam ante apprehensionem possessionis, Innoc.in cap.1.& c.ex parte de concess.præbend.Oldra.cons.136.Lap.alleg.127.Calder.cons.10.de præben.Gemin.cons.93.Communis* opinio teste Sarn.
22 de triennal.q.30.hoc tamen †non habet locum ante acceptationẽ,nam,si ille,cui fuit collatum, moriatur antea,adhuc reseruatio manet salua,& integra & beneficium vacat in Curia,vt prius,Gemin.in c.2.colu. vlt.de præb.in 6.Ioan.And.in Rubr.de act.& petit.§. penult.*Communis opinio,vt per Couarr.dict.c.16.
23 lib.3.variar.resolut.n.3.& Acceptatio† nihil aliud est, quam declaratio quædam voluntatis tendens ad executionem gratiæ,Rebuff.de nomin. 17.q. princip.n. 65.Ruzæus de iure Regal.vers.venio nunc.nu.18. & 19.Card.Zabarell.in clemen.vnica,§. secus in 6.q.de concess.præben.Card.Paris.cons.117.n.10.vol.4.Gemin.in dict.c.si tibi absenti.nu.2.Moedan.dec.308. in manuscr.Crescent,dec.159.manuscrip.Bursa.Cõs. 353.nu.9.vol.4.Debet igitur Resignatarius pro complemẽto resignationis beneficium resignatum acceptare,& debet cõstare de huiusmodi† acceptatione,
24 vt fuit * resolutum in vna Oxomen. pensionis, vt per Moedan.dec.235.& dixi supra lib.1.q.2.num.16. Et
25 ideo ius non abdicatur a resignante,antequam† resignatarius acceptet,vt*tenuit pluries Rot.teste Put.de cis.23.de renunc.in manuscr. attestantur etiam Gabriel.cons.192.nu.12.lib.1.Cott. decis.153.in manuscr.& alij,vt dixi supra,lib.1.qua.ff.3.numero.56.vbi
* affirmaui hanc esse*communem opinionem,& illam
* comprobaui,& fuit dictum in vna* Palentin.pensionis coram Illustriss.Card.Aldobrandino , nunc Summo Pontifice Clemente VIII.Mercurij 10.Maij 1581. Post vero acceptationem ius abdicatur a resignante, & quæritur resignatario.& Ideo tunc resignans liberatur ab onere soluendi pensionem impositam super be-

26 beneficio†resignato, vt fuit * decisum in Rota.teste
* Sarn.decis.159.lib.1.in manuscrip.& est* Communis
* opinio,vt per Burlat.cons.361.vol.4.& hanc†accepta
27 tionem debet resignans, ad hunc effectum probare,
* vt fuit*resolutum in vna Grationopolita.pensionis 7.
Iulij 1539.coram Rauellen.teste Moedan.decis.292.
in manuscr.& alias,vt scripti supra,lib.1.q.8.nume.26.
* cum seq.& est*Communis opinio. Hinc etiam post
28 acceptationem resignatarij resignans †liberatur a resi-
* dentia,& alijs oneribus annexis in beneficio,vt est*cō
munis opinio omnium Doctorum sępius in Rota cō
* firmata,& de*stylo,vt omnes sciunt,obseruata. nam-
29 que acceptās beneficium videtur †se obligare ad one-
ra incumbentia,illi beneficio,Guid.Pap.q.577. Giga.
de pens.q.51.Caputaq.decis. 302. lib.2. & resignatio
30 roboratur ex cōsensu †eius,ad cuius commodum fit,
& in vim pacti transit,Anto.de Butr.in c.si diligenti,
31 num.2.de for.compet.& resignatarius †potest accepta
re beneficium resignatum non solum per se,quod nō
* habet dubium, nam Doctores in hoc * communiter
concordant,sed etiam per procuratorem,Gl.in d.c.si
tibi absenti,in verb.habueris,de præben.lib.6.& Frā.
32 num.7.vbi etiam dicunt requiri mandatum † speciale,
& vult Gl.in Clemen.vnic.de concess.præben.in verb.
præsenti,Io.Andr.in c.ne captandę, de concess.præb.
lib.6.cum alijs,vt per Couarr.lib.3.variar.resolu.c.16.
* num.4.& est*communis opinio,ita ad contrahendū
33 †matrimonium requiritur mandatum speciale,Abba.
in c.in causis col.6.de elect.& cons.114.lib.2.Cōmu-
* nis*opinio teste Couarr.in 4.lib.decret.2.par.§.9.c.4.
num.8.& sat dicitur mandatum speciale ad acceptan-
34 dum beneficiat Ecclesiastica,licet specialiter aliquod
beneficium minime fuerit nominatum,Io. And.Abba.& Imol.notant in c.Accedens de præbend.Mil.in
* verb.procurator,& est Communis*opinio, teste Co-
35 uarr.dict.c.16.lib.3.variar.resol.nu.4.& potest esse ꝓ
curator etiam laicus,Io.And.& Abb.in d.c. accedēs
* & est*communis opinio,& mandatum † generale nō
36 sufficit,vt est*communis opinio. Verum, si quis,no-
* mine absentis,cui collatum fuit beneficium,eam col-
lationem acceptauerit absque mandato,vel cum mā-
37 dato†generali,potest ille ratum habere,Couar.d.c.16.
num.5.namque & in his,quæ mandatum speciale†exi
38 gunt,habet locum rati habitio,c.vult.de iureiur. in 6.
Ang.in l nec filius.C.de reb.Cred.Bal.in l. si maritus,
C.mandati,Alex.cons.78.lib.5.Dec.cons.281.Iaso.in
l.si quis mihi bona,§.iussum num.36.ff.de acqui.poss.
Rocch.de Curt.de iur. patron. verb. Honorificum,
num.26.

Et poterit iste absens acceptare virtute litterarum,
39 etiam si post†collationem fuerit excommunicatus, &
sit illo tempore,Rot.decis.vlt.de sent. excommu. per
Bisignet.& decis.195 in nou.& 126.& 720.in antiqu.
respondit Card.cons.103.Sarn.de expectat.nume. 60.
** Alciat.in c.1.num.12.de iudic.magis**communis, vt
attestantur Nauarr.in c.si quando,colum.13. de resc.
Couar.in d.c.16.lib.3.variar.resolu.sub.nume. 4.colla-
40 tio tamen †suspenditur,donec fuerit absolutus, Naua.
loc.cit.quem refert,& sequitur Couar.in c. Alma ma
ter,p.1.§.7.sub.nu.4.vbi declarat.

Sed primo dubitatur,an huiusmodi acceptatio præ
41 sumatur?& non præsumit est*Communis opinio,quā
tenent Doctores in d.c.si tibi absenti,de præben.lib.
42 6.& est ratio,quia acceptatio est nudi†facti,cum nihil
aliud sit,quam mentis declaratio,vt post Card.Zabar.
& Rot.egregie ostendit D.meus Paris.cons.117.nu.
19.vol.4.Couar.d.li.3.variar.resolut.c.16.sub nume.4.

* & communiter*omnes hoc fatentur,& facta non prę
43 sumuntur,†nisi probentur,l.in bello §.factæ ff. de cap.
& postlim.reuers.c.cum Ioannes §.verum,de fide.in-
strum.Bal.cons.419.num.12.li.4.Abb.in c. in præsen
tia sub nu.3.de prob.Card.Zabarell.cons.145.num.7.
Dec.cons.472.num.16.Cesal.cons.53.num.34.& cō
44 si.130.num.7.& ratio rationis est, quia facta sunt †sui
natura incerta,l.in omnib.ff.de iuris,& fac.igno. Dec.
in l.quatenus num.2.ff.de reg.iur.Alcia.cons.40.nu.6.
45 lib.6.ideo non mirum,si illorum probatio dubia†dici
tur,& ob id non præsumitur,l.Arethusa ff.de stat.ho-
min.l.tricium ff.de verb.oblig.& quia non facta latēt,
Abb.in c.extirpandæ,§.qui vero,col.11.de præb.Ce-
46 sal.cons.296.nu.9.lib.2.& † probatur quem acceptasse
beneficium sibi resignatum per consensum prælatū
super supplicatione.Port.Imol.cons.98.nu.18. Burs.
cons.361.num.10.cum sequen.vol.4.& dixi supra lib.
* 1.q.8.num.29.& est communis*opinio,ac per litera-
rum expeditionem,& apprehēsionem possessionis, &
locationem fructuum, & alia similia. hæc enim non
47 solent fieri,nisi ab eo,qui acceptat beneficium . vndet
acceptatio præsumitur,vt videntur dicere Alex.consi.
113.viso sub num.9.lib.4.Gozadin.cons.11. num.14.
Tiraqu.in tract.de præscr.in verbo per decem annos,
§.1.gl.4.vers.3.cum alijs,vt per Mascard.de probatio.
conclus.417.num.3.Ita in simili præsumitur accepta-
48 re hęreditatem,quoties hæres †se ingerit in bonis de-
functis,Salicet.post alios in l.vlt.C.de iur.deli. Doctō
res in l.2.C.de repud.hæred.Card.Paris.cons. 16. nu.
40.cum seq.vol.2.Bal.cōs.202.li.2.Alciat. de præsum.
reg.2.præsumpt.23.cum alijs,vt per Mascard. de pro-
* bat.conclus.45.cum sequent.vbi dicit hanc *commu-
49 nem opinionē.Hinc etiam †possessor præsumitur do-
minus,Bald.in l.rem alienam,col.2.ff.de pigno.act.&
in l.etiam,ff.de re iud.Felin.in cap.cum ordinem, nu-
me.20.de rescr.Crauett.cons.134.num. 15. cum alijs,
vt per Menoch.de præsumpt.lib.1.q.48.numer. 6.Ex
50 quot†deducitur, præsumi acceptationem resignatio-
nis,si constet,quod fuit ex eius parte sollicitata expe-
ditio,& procuratum,quod supplicatio mittatur ad re
51 gistrum,vel si fuerunt † expeditæ literæ resignationis,
vt fuit dictum * in vna Salamantina portionis coram
Fabio 29.Ianuarij 1546.namque actus præsumitur fa
52 ctus †de voluntate,& ad instantiam illius, ad cuius fa-
uorem,& vtilitatem versatur,c.constitutus, vbi Abb.
de testibus.Bartol.in leg.de pupillo §.si quis ipsi præ
tori,num.19.ff.de oper.nou.nunciat.Menoch.de pre-
sum.lib.2.præsumpt.33.nu.7.& regulare est,vt suppli-
53 cationis signatio in dubio impetrata † præsumatur ad
instantiam illius,cuius fauorem concernit, vt scriptū
reliquit Oldrad.cons.136.col.2.nu.5.Specul.tit.de ap
pe.§.nunc breuiter,vers.quod si apparet.& fuit pluries
* *resolutum in Rot.vt attestantur Sarn.de triennal.q.
q.38.n.2.Mascar.de probat.conclus. 1303. nume.25.
eoque magis,si fuerunt expeditæ literæ.nam hoc non
54 potest fieri,sine†impensa considerabili.vnde succedit
* conclusio communiter*recepta, quod actus † factus
55 cum impensa præsumitur factus de mandato,& nomi
ne eius,cuius interest,Bart.& Alex.in l.cum seruus,ff.
de verb.oblig.Bald.in l.id,quod pauperibus, in fin.C.
de Episcop.& cleric.Imol.in c.vnico,col.2.de ecclesi.
benef.Cassad.decis.3.n.4.de procu.Sarn.de trienna.d.
q.38.n.2.Menoch.d.præsum.33.nu.4.Mascard.d.con
clu.1303.nu.29.& communiter alij.

56 Hinc † præsumitur pro mandato eius, qui soluit
pensionem,Cassador.dict.decisio.3.num.4. de procu
ra.Gig.de pens.quæstio.48.numero 1.Felin. in capit.
sicut,

sicut,col.18.de re iudic.Gozad.cons.10. colu.3.Dec.
cons.36.& 42.cum alijs,vt per Mascard.de probat.cō
57 clusi.1004.num.49.Hinc †citatio præsumitur facta ad
instantiam partis,Abb.in cap.1.de iudic.& ibi alij se-
quuntur,& Rip.nu.20.attestatur*de communi Franc
in c.cum parati.col.3.de appell. Capic.decis.4. nu.20.
Socin.Iun.cons.97.num.14.lib.2.Et etiam acceptatio
58 præsumitur ob solutam †compositionem,vt fuit dictū
* in Rot.*in vna Valentin.parochialis, coram Io. Pau-
lo 20.Nouembris 1545.teste Put.decis.339.num. 2.
59 & etiam acceptatio præsumitur ob nouam †prouisio
nem,vt fuit resolutum*in alia Valentin.de Pego,teste
Put.decis.243.lib.1.Immo,quod est plus,alias Rota*
pronunciauit in vna Segobien. Archipresbyteratus
coram Puteo prima Iulij 1541. teste eod.decis.22. de
renunc.in manuscr.resignationem præsumi accepta-
60 tam per resignatarium †etiam absentem, quando fuit
facta simpliciter,scilicet absque reseruatione fructū
pensionis , aut regressus, & supplicatio resignata
fuit ad eius fauorem , & ius abdicatur a resignan-
te ex supradictis.quod eo magis procedit, si benefi-
61 cium esset simplex.nam dicta †beneficia quisque desi
derat,& cum maxima instantia procurat,& tamen fa
62 cta præsumuntur,†quando consueta sunt fieri, Bal.in
Rubr.C.de fid.instrument.col.3.post.num.8. vers. ité
quia Idem,Bal.in l.incendium,ad fin.C.de cert. petat.
Crauet.de antiq.tempor.4.part.num.230. Silu. cons.
68.nu.8.lib.2.communis opinio,vt per Mascard. de
prob.cōcl.712.n.5. & præsumit acceptata resignatio
63 per renunciationem illius beneficij resignati. Caputaq.
decis.53.lib.2.in manus.& fuit resolutum in Rot.
vt habetur lib.diuers.decis.184.manusc.Hinc per re-
64 signationem †probatur effectuatio collationis. Oldr.
cons.229.num.2.Seraph.decis.235. Domini dixerūt.

Secundo, Dubitatur, An acceptatio præsumatur
facta iusto tempore,cum de hoc non constat? Nega-
65 tiua opinio probatur,quia, cum † tempus sit de sub-
stantia actus,est probandum,Bart.in l.non solum. §.
sed vt probari ff.de oper.nou.nunc.Innoc. in c.quali-
ter,super verbo fama,de accusat.Rot.decis.255.in fi.
in antiqu.Felin.in cap.quod consultationem nu. 25.
66 de re iudic.Hinc non †sufficit appellanti probare se ap
pellasse,nisi etiam probet tempus infra decem dies ap
pellasse,Compostellan.in c.cum dilecti de elect.Tira
quel.de retract.§.primo gloss.16.num.28.Franc. in c.
1.col.penult.de appell. Hinc etiam præsentatus tene-
67 tur probare infra legitimum †tempus fuisse præsenta-
tum,Rot.decis.556.in antiq.Felin.in cap.ex†literis co.
penult.de probat.

His tamen non obstantibus , contraria opinio est
68 verior, nempe præsumi † factam acceptationem in
tempore,Rota.decisio.94 incipient. nota in antiqui.
& decisio.125.in nou. cum alijs , vt per Mascardū.de
probatio.conclus.16.numero.primo.cum sequent.&
* hanc opinionem tenuit*Rot.die 13.Iunij.1541. co-
ram Put.teste eodem decisio.161.numero 3.& 4.libr.
primo & idem Put. hanc opinionem tenet, decisio.
266.numero primo.& secundo.libro tertio . Gamm.
de auctoritat.legat.a later.libro tertio . numero 453.
Mil.in Reperto.in verbo.beneficium acceptanti Ro
man.consilio.125.Franc.in capitul.susceptum colum
na penultim.de rescript.libro sexto.& in capitu. quia
cunctis columna secunda.de concess.præbend.& est
* communis*opinio recepta per omnes. nam credibi-
69 le est quemlibet †velle sibi acquirere, argumen.l.si de-
functus C.de arbitr.tuto.iuncta l.cum debitore ff.de
70 probatio.& factum præsumitur,†quod de iure erat fa

ciendum,Crauett.consilio vigesimosecundo.numer.
quinto.& consilio.149.numero 12.& sequent.Deci.
consilio.446.numero 7.Cesal.consilio.9.numer. 16.
Baldus.consilio. 378.numero 2.libro primo.& hanc
conclusionem ex pluribus probat Mascard. dict.con
clu.16 vbi etiam respondet contrarijs.

Et pro complimento huius quæstionis non est o-
mittendum , quod resignatarius post acceptationem
71 se obligat ad onera incumbentia†illi beneficio acce-
ptato, Gig.de pens.quæst.41.Guid.Pap.q. 577. cum
alijs,deduxi supra lib.1.q.8.nu.28.

72 Hinc †tenetur soluere pensionem,vt fuit resolu-
tum in vna Prænestin.*pensionis 10. Februarij 1558.
teste Card.Paleott.decis.167.in manuscrip. & alias,vt
dixi in dict.quæst.8.

73 Hinc tenetur †recitare horas canonicas,vt late pro
bani lib.1.quæstio.9.Hinc tenetur residere,vt late de
duxi lib.1.q.qu.10.

74 Hinc†etiam tenetur ad alia onera,vt est* commu-
* nis opinio,vt dixi dict.quæst.8.lib.1.numero 53.& è
75 contrario tunc consequitur fructus beneficij † resi-
gnati,Rebuff.in prax.de resignat.simoni.numero 41.
& in tracta.de nominat.q.14.num.157.Roffiniac.de
benef.capit.14.num.26.Sarn.de triennal.q.27.& 34.
in fin.cum alijs adductis à me lib.1.q.6.numero.26.&
aliàs prærogatiuas.

SVMMARIVM.

1 *Resignatarius debet emittere professionem fidei.*
2 *Decretum Conc.Triden.de emittenda professione fidei comprehendit etiam prælatos regulares.*
3 *Forma professionis fidei remissiue.*
4 *Decretum Concilij super professione fidei an tollat effectum triennalis.*
5 *Regula de triennali est exorbitans.*
6 *Regula de triennali quoad fructus non excusat cum, qui non fecit professionem fidei.*
7 *Possessio longissima quo ad fructus non excusat non emittentem professionem fidei.*
8 *In foro exteriori non excusantur illi, qui non fecerūt professionem fidei per ignorantiam.*
9 *Mala fide percipit fructus,qui non emittit professionem fidei.*
10 *In foro conscientiæ,non peccauit,neque tenetur ad restitutionē fructuum,qui non fecit professionē fidei.*
11 *Ignorantia excusat in foro conscientiæ.*
12 *Lex pœnalis,quando liget in foro conscientię.*
13 *Obligatus ad faciendum aliquid in tempore, tenetur id facere,licet sit elapsum tempus.*
14 *Semel ipso iure de perdita non quæruntur.*
15 *Verbum Non suffragetur positum in Decreto Concilij Tridentini de professione fidei,quomodo intelligatur.*

QVAESTIO IX.

1 NONO, Quæro, An Resignatarius teneatur emittere professionem fidei? Respondendum est † affirmatiue,si qualitas beneficij hoc exposcat,capitulo.duodecimo. sess.24.de reformation.Concilij Tridentini ibi. *Prouisi etiam de beneficijs quibuscumque,curam animarum habentibus teneantur à die adeptæ possessionis, ad minus intra duos mēses,in manibus ipsius Episcopi,vel, eo impedito,corā Generali eius Vicario,seu Officiali,orthodoxæ fidei publicam facere professionē, & in Ro.*

Ecclesiæ obedientia se permansuros spondeant, ac iurent. Prouisi autem de canonicatibus, & dignitatib. in ecclesiis cathedralibus nõ solum coram Episcopo, seu eius Officiali, sed etiam in Capitulo idem facere reneantur, alioquin prædicti omnes prouisi, vt supra, fructus non faciant suos, nec illis possessio suffragetur.

2 Et hoc decretum comprehendit etiam prælatos regulares, qui infra duos menses tenentur emittere professionem fidei, vt respondit Nauar. cons. 2. de summ.
3 Trinit. & fid. Catholic. formam † autem professionis fidei ponit Pius IIII. in constit. sua 114. incip. Iniunctum, ann. V.

Dubium tamen est, an hoc decretum concilij tollat effectum regulæ de triennali? Pro affirmatiua † respondit Nauarr. cons. 1. de summ. Trinit. & fid. Cath.
5 qui mouetur, tum quia dicta regula † est exorbitans, tum quia cessat ratio dictæ regulæ. Pro negatiua aũt
* conclusit * Congregatio Conc. Tride. & hæc est vera
6 sententia. limita tamen non procedere quo ad fruct' quia triennalis possessio non excusat eum, † qui non
* fecit professionem fidei, quo ad fructus, & ita cẽsuit Congregatio ante dicta, sub die 5. Maij 1575. dũ vo-
7 luit, ne dum triennalem sed nec longissimam possessionem prodesse † ei, qui non emisit professionem fidei, quo ad fructus percipiendos, quam diu dictam professionem non emiserit, & ita intelligẽdus est Nauar. pro vt vere loquitur, vt constat ex dictis ante nu. 1. nam tex. hic considerat vnicam pœnam, ne faciant fructus suos, & quo ad hoc possessio illis non suffragetur.

Secundo. Dubitatur, si adepti canonicatum parochialem per ignorantiam, incogitantiam, vel inaduertiam non fecerunt professionem fidei infra duos menses, an excusentur? Duo capita sunt statuẽda, quorum primum erit in foro exteriori, in quo concludẽ-
8 dum est non excusari, quia hæc ignorantia fuit iuris clari, quæ non excusat, cap. ignorantia, de regul. iur. li. 6. ita respondet Nauarr. dict. consil. 1. nume. 2. de summa Trinit. & fid. Catholic. vnde † præsumentur, mala
9 fide percepisse fructus, arg. regu. qui contra iura. & ibi Glos. de regul. iuris lib. 6.

10 Secundum caput in foro interiori, in quo concludendum excusari, & non peccasse † quo ad forum conscientiæ mortaliter, nec esse obligatos ad restituendũ fructus, ita Nauarr. dict. cons. 1. numer. 3. & cons. 3. de
11 summ. Trinit. & fid. Catholic. quia ignorantia, † in cogitantia, & inaduertentia excusant illos, D. Thom. 1.
12 2. q. 88. art. 5. & 6. & lex pœnalis, etiamsi pœnam † ipso iure contineat, non ligat in foro conscientiæ, Glos. in cap. fraternitas 12. q. 2. Felin. in cap. vltim. numero 7. de re iudic. vnde admonet Nauarr. tacendam esse hanc negligentiam coram hominibus, & poterunt, ac debent illam professionem tunc facere, ita Nauar. cons. 4. de summ. Trinitate, & fide Catholic. quia ille, cui iubetur facere aliquid circa certum tempus, obligatur ad duo, scilicet ad faciendum illud intra illud tẽpus, si potest, & ad faciendum illud idem post lapsum temporis præstituti, quam cito facere poterit, etiam
13 si potuit † tantea facere, l. celsus. ff. de recept. arbit. cap. cum dilecti de dol. & contumac. vbi Abb. num. 12.

Et hæc professio facta post præfatos duos menses prodest ad quærendos fructus temporis futuri, non autem præteriti, ita Nauarr. dict. cons. 4. n. 7. quia regu-
14 lariter semel ipso † iure deperdita non quæruntur ipso iure, l. qui res. §. aream, ff. de solut.

15 Et verbum † non suffragetur, ibi, *nec illis possessio suffragetur*, in dict. c. 12. sess. 24. Conc. Tridentin. excludit * prouisum, quoad fructuum perceptionem, nõ autem quo ad tit. & proprietatem, vt in facti contingentia respondit Nauarr. cons. 5. de verbor. signifi. per plura, vt per eum.

Finis Libri Decimi.

FLAMINII PARISII IVRE CONSVLTI DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM.

LIBER VNDECIMVS.

De publicandis Resignationibus, ad Constitutiones Pij V. & Gregorij XIII.

Hic liber habet præfationem, in qua ponuntur verba Reg. Cancellariæ Constitutionum Pij V. & Gregorij XIII. & 14. Quæstiones.

1 *Bquam causam requiritur publicatio.*
2 *Quantum tempus detur ad publicandum tam in Curia quam extra, & quando computetur hoc tempus.*
3 *Quorum beneficiorum debeat fieri publicatio resignationis, an Reseruatorum, Iurispatronatus, Consistorialium, Electiui, Litigiosi, Hospitalis, Regularium.*
4 *Qui teneantur publicare beneficia Resignata, An officiales Curiæ, Cardinales Exempti Secundi Resignatarij, Impetrantes beneficia vacantia ob non publicationem, Translatarij pensionum, Minores.*
5 *An quomodocumque sit facta resignatio debeat publicari, & Quid de ea quæ sit extra Curiam, & de Permutatione, Ac de ea quæ sit reseruatis fructibus, aut pensione, & de Commenda, & De gratia in forma dignum, & De resignatione simplici, & cessione iuris.*
6 *Quomodo sit facienda publicatio, Coram quo, Cum quibus, Vbi, Quando, Per quem, & ponitur forma.*
7 *Quæ sit pœna non factæ publicationis, Quid amittat resignans.*
8 *Beneficia vacantia ob non publicationem an dicantur vacare in Curia,*
9 *An contra Constitutionem Greg. XIII. possit dari quod non fuit acceptata, & publicata in partibus.*
10 *An in litteris impetrationis ob non publicationem debeat poni Vocato possessore.*
11 *An Constitutio Pij V. sit in totum sublata per Constitutionem Greg. XIII.*
12 *Quæ differentia est inter Constitutionem Pij V. & Greg. XIII.*
13 *An impedimenta excusent à publicatione, Quæ, quomodo debeant probari, &c.*
14 *An impetrauit beneficium ob non publicationem incumbat onus probandi non publicationem, Et quomodo probetur non publicatio.*

SVMMARIVM.

1 *Regulæ Cancellariæ requirebant publicationẽ resignationis.*
2 *Verba Regulæ Cancellariæ requirentis publicationem resignationis.*
3 *Constitutionis Pij V. de publican. Resignationibus. verba.*
4 *Constitutio Pij V. de publicã. resignationib. derogauit regulis Cãcellariæ prædecessorũ super hac re editis.*
5 *Constitutionis Gregorij. XIII. de publican. Resignationibus verba.*
6 *Constitutio Gregorij XIII. de publican. resignationibus abrogat Constitutionem Pii V.*
7 *Clausula non obstantib. tollit contraria.*
8 *Clausulæ non obstantib. effectus.*
9 *Dubium cessat in apertis.*
10 *Clausula derogatoria sufficit, quamuis tenor non exprimatur.*
11 *Dictio Omnino est præcisa.*
12 *Dictio omnino includit Omnem casum.*
13 *Verbum Abrogamus tollit in totum.*
14 *Differentia inter Abrogare, & Derogare.*
15 *Derogatio fit in parte.*
16 *Geminationis magnus effectus.*
17 *Constitutio Pij V. de public. resignationibus per constitutionem Gregor. XIII. super eadem re est in totũ abrogata.*

18 *Lex abrogata non potest allegari ad decisionem causa rum.*
19 *Allegans legem abrogatam incidit in pœnam falsi.*
20 *Lex abrogata potest allegari in argumentum.*
21 *Ratio legis nunquam videtur abrogata.*
22 *Lex abrogata potest allegari ad corroborationem legis nouæ.*
23 *Lex abrogata potest allegari quando concor dat cum lege noua.*
24 *Compilatio septimi libri Decretalium.*

PRAEFATIO.

ET quia libro superiori visum est de his, ad quę tenetur Resignatarius non ab re erit nunc tractare de publicatione. namque resignatarius debet suam resignationē publicare, alias nulla est renunciatio.

Ideo Tractaturi de nullitate resignationis ex capite non publicationis, materiam ipsius publicationis diligenter attingemus, cum sit vtilis, & tota die in foro practicabilis. In primis igitur scire oportet Tria tempora considerandа. Quorum primum, secundum regulas Cancellariæ, secundum †quas beneficia resignata debere publicari videmus in regulis Sixti IV. Innocent. VIII. Alexād. VI. Pij. III. Iulij II. Leonis. X. Adriani VI. Clement. VII. Paul. III. Iulij III. Marcell II. Paul. III. Pij iiii. & Pij. V. vt Sarn. in interpretatione huius regulæ exorditur, dicens, ante tempora Sixti iiii. non repertam fuisse hanc regulā. Verba aūt regulæ sunt hæc.

1

2 *Item Idem Dominus noster statuit, & ordinauit, quod quæcumque beneficia ecclesiastica, siue in Romana curia, siue extra etiam resignata, nisi de illis factæ resignationes, si in Romana curia, infra sex menses, si extra dictam curiam factæ sint infra mensem, ex tunc vbi dicta beneficia consistunt publicata, & possessio illorum ab eis, quos id contigit, petita fuerit, si resignantes ista post modum in eorundem resignatorum possessione decesserint, non per resignationem, sed per obitū huiusmodi vacare censeantur, collationes quoque de illis tanquam per resignationem vacantibus factæ, & inde secuta nullius sint roboris vel momenti.* Quib. verbis aliqua fuerunt addita vel sublata secundum diuersitatem temporis.

Secundum, est tempus sanctæ memoriæ Pij. V. qui non contentos regulis prędecessorum super hac re, neque sua, edidit constitutionem †incip. Sanctissimus, 3
quæ est in Bullario in ordine 182. his verbis.

SAnctissimus in Christo pater, & Dominus Noster, Dominus Pius diuina prouidentia Papa V. Animo repetens, quę, & quam grauia inconuenientia, & absurda ex occultis beneficiorum Ecclesiasticorum resignationibus, & cessionibus in dies oriantur. Cum sæpe contingat, quod occulte resignantes vel cedētes hmōi, et post resignationem, vel cessionem per eos factas, non solum fructus ex beneficijs sic cessis, vel resignatis prouenientes, indebite percipiunt, sed etiā (qđ grauius est dolendum) tanquam veri Prælati, vel beneficiati, Sacramenta ministrant, ordines conferunt, & Indulgentias Christi fidelibus concedunt, in maximum animarum periculum, & scandalum plurimorum, Nonnunquam, etiam cum eisdem resignantibus vel cedentibus tanquam cum veris Prælatis, aut beneficiatis contrahentes, illisq. decimas. census, oblationes, & alia iura Ecclesiastica persoluentes, illa post modum veris Prælatis, seu beneficiatis iterum soluere, & ab illis intrusis non sine maximo ipsorum soluentium damno, & incommodo repetere coguntur. Plerumque etiā ordinarij Collatores, ac etiam Rom. Pontifices pro tempore existentes, beneficia huiusmodi occulte resignata, vel cessa, per obitum ipsorum resignantium, vel cedentium vacare existimantes illaq. tāquam per obitum vacantia cōferentes, detecta postea resignatione, vel cessione prædicta, simul cum personis prouisis grauiter deluduntur, & fraudantur. Ac etiam considerans quantum in beneficiis Ecclesiasticis ea, quæ hæreditariæ successionis imaginem referunt, Canonicis sanctionibus sint odiosa, ac Sanctorum patrum decretis contraria, Quodque propter varias, & diuersas fraudes, & malitias, quæ in dictorū beneficiorum resignationibus, seu iurium in illis, vel ad illa competentium cessionibus (quas maxime puritas simplicitasque decet) quotidie excogitantur, & adhibentur, plerumque beneficia huiusmodi, quasi sine hæreditario occupata detinentur. Et propterea, ne absurda, & inconuenientia prædicta de cætero oriantur prouidere, illaq. a templo, & Sanctuario Dei, quam lōgissime submouere, as animarum periculis, nec non fraudibus, & malitijs huiusmodi occurrere cupiens, ꝑsenti sua perpetuo valitura constitutione voluit, statuit, & ordinauit, Quod quæcumque dictorum beneficiorum resignationes, aut iurium cessiones, tam in manibus suæ Sanctitatis, quam cuiuscumque Romani Pontificis sui ꝓdecessoris, aut successoris, aut cuiuis alterius, etiam loci ordinarij vsque in diem publicationis præsentis constitutionis factæ, & quas in posterum fieri contigerit, sub infra scriptis modo, & forma non aliter publicari, ac ad eorum ad quos spectat notitiam deduci debeant. Videlicet resignationes, & cessiones iam factæ (si illarum vigore possessio nondum fuerit per resignatarium, vel cessionarium apprehensa, etiam si super illis consensus præstiti fuerint) nec non eæ, quas infra tempus inferius designatum, a quo præsens constitutio obtinere incipiet, si quidem extra Romanam curiam factæ exstiterint, infra vnum, si vero in eadem Curia, infra sex menses a die, qua eadem constitutio sic, vt præfertur, obtinebit, numerā dis, reliquæ vero, quas post dictum diem fieri contigerit, si quidem extra curiam, similiter infra vnum, si vero in ipsa Curia fiant, infra sex menses a die datæ supplicationis resignationum, seu cessionum earundem, non autem a die præstiti, seu præstandi consensus computan. in Ecclesia ipsius beneficij ac etiam in Cathedrali, vel Metropolitana, vel alia Superiori Ecclesia, cui beneficium ipsum resignatum, vel cessum immediate subest. si quidem beneficium extra Cathedralem Ecclesiam situm est, vel fuerit, si vero beneficium huiusmodi in Cathedrali, vel alia Superiori Ecclesia extiterit in ipsa sola dum in ibi populi multitudo ad diuina audienda conuenerit, publice, ac alta, & intelligibili voce, ita quod ad omnium in eadem Ecclesia præsentium notitiam similiter peruenire possit, per ipsos resignantes, vel cedentes, aut resignatarios, vel cessionarios, vel alium, seu alios eorum nomine publicentur. Ipsique resignatarij, vel cessionarij realem, & actualem possessionem beneficiorum huiusmodi realiter, & cum effectu apprehendere,

dere, vel saltem illam infra prædictum vnius, vel sexmē sium terminum ab his, ad quos illius traditio de iure, vel de consuetudine spectat, vere, & non ficte, seu perfunctorie congruo loco, & tempore petere dēant: Et si beneficia ipsa, etiam quo ad possessionem tantū litigiosa, & per alios possessa fuerint, vel eorum possessio, ex quauis causa capi, seu apprehendi non possit, si litem huiusmodi in dicta Curia nunc, aut in futurum tendere contigerit, vltra præmissa, litteras desuper expediras, vel saltem instrumentum consensus cum data supplicationis, ac etiam cum designatione libri, & folij, in quibus supplicatio huiusmodi registrata fuerit, infra mensem a die eiusdem datæ, non autem a die præstiti consensus numerandum, in actis Notarij causę, & litis huiusmodi realiter, & cum effectu præsentare, illumque in eisdem actis annotari facere: Et insuper, quod in omnibus, & singulis casibus supradictis, resignatarij, seu cessionarij, eorumque successores, vel causam, ab eo quomodolibet habentes consensum ante obitum resignantis, vel cedentis, etiam si supplicatio per eundem resignantem, vel cedentem, seu eius Procuratorem porrecta fuerit, in libris Cameræ, vel Cancellariæ (si quidem resignatio, vel cessio huiusmodi in ipsa Curia) alias si extra Curiam facta fuerit, vel fiat, in actis Episcopalis, seu Archiepiscopalis, vel alterius Superioris Curiæ, cui beneficium immediate subest, extensum fuisse legitime docere, seu probare teneantur. Alioquin resignationes, & cessiones, ac extensiones consensum huiusmodi, aliter quām, vt præfertur, publicatæ, seu factæ, cum omnibus indesecutis, & sequendis, etiam nouis prouisionibus, ac alijs cessionibus, & retrocessionibus, cæterisque quibuluis gratijs, nullas, & inualidas, nulliusque roboris, vel momenti fore, ac fuisse, & esse statuit, & ordinauit; Et præmissa omnia, & singula etiam in quibus libet beneficijs Consistorialibus, & vt præfertur litigiosis, etiam si resignantes, vel cedentes extra possessionem eorundem beneficiorum ciuiliter, vel naturaliter decesserint, ac etiam si resignationes, & cessiones, præfatæ, ex causa permutationis, vel cum reseruatione omnium, & singulorum fructuum, redituum, & prouentuum, ac quotidianarum distributionum propria auctoritate, vel aliàs percipien. & cum reseruatione tituli, administrationis seruitij, ac stalli, & aliàs quomodocunque, & qualitercumque, etiam in fauorem alicuius ex scriptoribus Apostolicis, aut alijs Romanæ Curię officialibus, ac etiam in fauorem alicuius ex Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus hactenus factæ extiterint, aut etiam in futurum fieri, & resignatarios, vel cessionarios ipsos infra dictum vnius, vel sex mensium spatium cedere, vel retrocedere contingat, locum habere, & suum locum obtinere voluit, & expresse declarauit: Sicque, & non aliter per quoscumque Iudices, & Commissarios, quauis etiam Apostolica auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, & ipsius Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales in quauis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & cętera decreuit. Cæterum, vt præsens constitutio facilius innotescat, Sanctitas sua voluit, & mandauit, quòd eadem constitutio non solum in Cancellaria Apostolica (vt moris est) sed etiam ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Florę Publicetur, illiusque exempla in eisdem locis affixa dimittantur, & inter constitutiones perpetuas describatur, & annotetur. Quodque omnes, & singulos, quos illa concernit, presentes quidem in Curia tamen lapso mense à die dictæ publicationis numerando, Cæteros vero intra montes degentes, tribus, vltra vero ipsos montes commorantes, sex mensibus decurtis per inde, arctet, ac si eisdem personaliter intimata fuisset, cum non sit verisimile apud eos manere incognitum, quod tam patenter fuerit publicatum, &c.

Placet, describatur, & publicetur. M.

4 Et per hanc constitutionem derogatur alijs regulis suorum †prædecessorum super publicatione emanatis, vt colligitur ex finalibus verbis, & fuit resolutum in Rota in vna * Pampilonen. coram Illustrissimo Cardinali Aldobrandino tunc Auditore Rotæ doctissimo decimoquinto. Maij millesimoquingentesimoseptuagesimotertio, & in alia * Carthaginē. coram R.P.D Vicecomite nunc Archiepiscopo Mediolanen. integerrimo.

Tertium, & vltimum, est tempus sanctæ memoriæ Gregorij XIII. qui vt omnes casus includeret, & plura dubia iam orta declararet, anno duodecimo. Pontificatus aliam promulgauit extrauagantem, incipient. Humano vix in ordine. octuagesimoseptimo. quę fuit confecta cum maxima deliberatione. namque per multos annos antea fuerunt plurima exemplaria à doctissimis viris confecta, & de ordine eiusdem Gregorij in plena * Rota examinata, proponente Reuerend. P. Domino Robusterio tunc Auditore Rotæ doctissimo, die Lunæ decimo. decimo quarto. & decimoseptimo, Nouembris 1578. & considerata per bon. memor. Stephanum Contarellum tunc Cardinalem, & Pro Datarium versatissimum hisce rebus. cuius extrauagantis hęc sunt verba.

HVMANO Vix iudicio ita bene quicquam, & prouidenter sanciri potest, quin vsus sæpe aperiat, doceatque id quod salubre fore credebatur, minus experiundo prodesse, quod in illis constitutionibus, quas ad prohibendas simulatas, occultasue beneficiorum Ecclesiasticorum resignationes diuersi Romani Pontifices multiformam ediderunt, & fe. rec. Pius Papa V. prædecessor noster nouissimę promulgauit, cognoscimus accidisse. Nos hoc malum; prout occasio necessitasque postulat, coercere volentes, statuimus, vt post hac omnes, & quæcunque resignationes, etiam causa permutationis, ac commendam, & etiam litteris Apostolicis non confectis, & possessione non habita, necnon litis, & iurium quorumcunque cessiones, ac retrocessiones, quæ deinceps de quibuscunque beneficijs Ecclesiasticis in nostris, seu Romani Pontificis pro tempore existentis manibus, ac etiam coram Notario publico, & testibus fient, & a nobis vel illo, seu nostro, vel illius mandato admittentur, & super eis prouisiones, & quęcumque aliæ dispositiones, siue temporales, siue perpetuę, aut ad hoc mandata Apostolica sub qua cunque forma, & quibuscumque etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, ac pijs locis quocumque priuilegio suffultis, facta, publicari debeant cum litteris Apostolicis desuper confectis intra sex menses, si beneficium intra montes fuerit, vltra vero

intra nouem à data concessionis gratiæ, non autem à die præstiti super ea consensus numerandos, etiam si postea concessio gratiæ huiusmodi ex quauis causa, diuersisque subsequentibus datis, ac quotiescumque, & quotiesmodo reformata, & valida reddita fuit, pluresque, & quotquot in alium, vel alios cessiones, ac etiam in ipsum met primum resignãtem, vel cedentem retrocessiones termino prædicto nondum elapso interuenerint, ita vt vnicus, dumtaxat terminus his successiuis cessionibus, ac retrocessionibus decurrat, vt qui postremus gratiam habuerit publicationem huiusmodi facere, cæteraque omnia hic præscripta intra eundem terminum præstare teneatur. Ipsa autẽ publicatio in Cathedrali, & in beneficij Ecclesia, vel Ecclesijs, si in pluribus illud sit, fiat vbique dum frequẽs populus ad Missarum solemnia conuenerit, palam omnibus litteræ Apostolicę prædictæ, earumue transumptum authenticum exhibeatur, claraque, & intelligibili voce resignatio, seu cessio huiusmodi, ac beneficii qualitas, & inuocatio, nominaque, & cognomina resignantis, seu cedentis, ac illius in cuius fauorẽ gratia hmõi facta est, pronũcietur ita, vt hęc omnia possint ad notitiam omnium ibi existentium verisimiliter puenire, scriptoq. de his omnibus exemplo collato valuis dictarum Ecclesiarum affixum relinquatur. Si vero Ecclesia beneficij ruralis sit, aut populo Conuẽtuq. careat, eo casu in Parochiali, intra cuius Parochiæ limites beneficium ipsum cõsistit, & in Cathedrali Ecclesia, vel si locus bello, seu pestę, alijsue manifestis periculis subiaceat, tunc in proxima parochiali, ac etiam in Cathedrali Ecclesia, vel si ad illas, aut vtramuis minime sit securus, in alia Cathedrali, vel parochiali viciniori periculorum immuni publicatio huiusmodi peragatur. Is quoque in quem disponi, vel mandari de beneficio etiam litigioso, vel accedente non possesso sub quacumque forma contigerit, possessionem beneficij intra dictum tempus vigore litterarum Apostolicarum de super confectarum, nec alias apprehendere debeat, & si propter litem, aut aliud legitimum impedimentum nequiuerit saltem litteras Apostolicas, cum earũ publicatione, si tunc facta erit, Iudici, seu executori illarum, vel alijs ad quos pertinet, per se, vel procuratorem suũ legitimum, intra idem tempus præsentare, & apud illum, vel illos per ipsarum litterarum executionẽ instare, & possessionem huiusmodi instanter petere teneatur. Cæterum modus, & forma hic tradita semper, & vbique debeat obseruari, nec alia, vel æquipollens vllo modo admitti in omnibus, huiusmodi resignationibus, cessionibus, & retrocessionibus, de quibuscũque Ecclesijs, monasterijs, Prioratibus, tam virorum, quam mulierum dignitatibus officijs, & beneficijs Ecclesiasticis sæcularibus, & quorumuis ordinum, etiam militiarum regularibus, etiam electiuis, & manualibus, ac etiam de iure patronatus laicorũ Illustrium, & alias quomodocumque existentibus, siue pacificis, siue in petitorio, siue in possessorio litigiosis etiam de quibus in Consistorio nostro disponi consueuit, seu debet, quæ post hac ex quacunque causa fient, & per nos, ac prædictos successores extra tamen dictum Consistorium, admittentur, etiam cum reseruationibus nominis, tituli, administrationis, possessionis, fructuũ, etiam omnium, ac rerum, & iurium quorumcunque. Ad prædictorum tamen obseruationem eum, in quem iuris sit cessio beneficij, quod tempore cessionis huiusmodi, & ante illam vigore litterarum Apostolicarũ, vt supra, si ad id tenebat, publicatarum realiter possidebat, nolumus obligari. Quod si quicquam prædictorum omnium omissum fuerit, dictis terminis, vt cuique præscripti sunt, elapsis, omnes dispositiones, & gratiæ resignatorum, & cessorum beneficiorum, ac iurium huiusmodi, cum omnibus inde secutis, siue de pacificis. siue de litigiosis sint, irritæ, & inanes, nullaq. alia gratia super huiusmodi beneficio, siue iure cesso, ijs quibus concessa fuerit, suffragetur, sed ipsi tales inhabiles, & incapaces sint huiusmodi beneficia sic resignata & cessa, quandocunque obtinendi, illaque, siue iura ab ipsa statim prima resignatione seu cessione, etiam si illæ, alias nullæ, & inualidæ essent vacauisse, & vacare censeantur eo ipso, nec resignantibus, seu cedentibus, si postea in sua possessione remanent, constitutiones de annali, & triennali possessore, nec præsumptæ aut tacitæ retrocessiones, etiam propter diuturnam continuatæ possessionis huiusmodi, tolerantiam, nec omnino aliud ius, vel beneficium vllo tempore suffragetur, sed ipsa beneficia, siue iura sic a principio vacantia a Sede Apostolica prædicta dũtaxat impetrari valeant ac concedi. Illorum vero impetrationes, vel etiam motu proprio concessiones quibuscumque derogationibus fultę, numquam sub clausulis generalibus, aut vacationum modis conditionalibus, vel implicitis comprehendantur, sed specialiter & expresse ob non seruatam præsentis constitutionis formam, ac cum declaratione nominum, & cognominum resignantis, seu cedentis, & gratiam habentis, dispositiue, & non cõditionaliter fieri omnino debeant, & quicumque sic impetrans, aut gratiam etiam motu simili habens, præfinitum cuique casui tẽpus prædictum a data concessionis gratiæ sibi factæ huiusmodi ea omnia quæ cedens iure prædicto debebat, præstare teneatur, & si pluribus gratiam huiusmodi fieri contigerit is præ omnibus obtineat, qui primus publicationem suæ impetrationis fecerit, & possessionem adeptus fuerit, aut petierit, omniaq. requisita prędicta adimpleuerit, quamuis in data sit postremus, & possessio ab alio in publicando negligentiore prius apprehensa fuerit, vel petita. Reseruationibus, omnibus nominis, administrationis fructuum etiam omnium, ac pensionum, & aliarum rerum quarumcũque, necnon facultatibus indultis, & alij concessionibus tam ipsis resignantibus, seu cedentibus, qui tamen possessionem ab initio re ipsa dimiserint, quam alijs ex huiusmodi resignationibus, seu cessionibus a Sede Apostolica factis nihilominus validis, plerunque effectum sortituris. Sed ne in beneficijs super possessione, vel proprietate litigiosis litis prosecutio turbari valeat, vel differri, in causis huiusmodi contra cedentem ad vlteriora, etiam ad sententiam diffinitiuã, & rem iudicatam, ac illius executionem, quousque ille, qui gratiam ex resignatione, seu cessione, aut ex omissa forma publicationis huiusmodi obtinuit, ad causam per se, vel procuratorem legitimum accesserit, litemq. huiusmodi susceperit, eodem modo, & ordine procedi possit, quo potuisset legitime, si cessio, huiusmodi facta non fuisset, ac quicquid interim sic procedendo decretum, & expeditum fuerit, siue cum cedente, siue contra eum, etiam postquam ipse, vel quiuis alius incumbentia sibi secundum prędicta præstiterit. non solum circa fructus, sed etiam circa possessionem, & ipsum ius quod cessum est, valeat omnino. & vim obtineat, illumque ipsum, cui gratia facta est, non minus afficiat, quam si ipso legitimè

gitime citato contra eum decretum & expeditũ fuisset, nec ipse aduersus hæc, prætextu non acceptatæ gratiæ, vel etiam illius ignoratæ, aut citationis, vel intimationis, executioni contra ipsum minime demandatæ, aliaue ratione valeat excusari. Possit tamen ipse etiam si in lite, & causa huiusmodi subrogatus non sit, quandocunque ad illius prosecutionem, & terminationem venire, & à Iudice, coram quo causam ipsam etiam ex delegatione pendere contigerit, in illis ipsis statu, & terminis, in quibus tunc eam esse reperierit, etiam absque rescripto speciali, admitti. De beneficijs autem, q̃ deinceps in manibus ordinariorum collatorum, etiã Cardinalium etiam indulta, & facultates ad hoc ab Apostolica Sede habentiũm. ac Legatorum etiam de latere, & delegatorum etiam spécialium eiusdem Sedis extra Romanam curiam resignari, etiam ex causa permutationis contigerit, ipsi intra mensem negotiũ vniuersum admissionis, vel reiectionis resignationis huiusmodi, & (si per eos facienda erit) prouisionis resignati beneficij iuxta Apostolicas, & alias canonicas sanctiones omnino absoluant. Et qui sic prouisus fuerit, intra tres menses à die sibi factæ prouisionis illam publicet, & possessionẽ beneficij capiat modo & forma supradictis, alioquin illis elapsis nulla sit eius prouisio, & beneficium vacare censeatur, eo ipso. Ordinarij que, & alij prædicti, qui hæc, vti eis præscribuntur, nõ perfecerint, eo casu potestate disponendi de ipsis beneficijs sint ea uice priuati, eorumque dispositio eo ipso ad Sedem Apostolicam deuoluta existat, aut alijs idoneis ab ipsa sede dumtaxat, modo & forma prædictis concedantur. Decernentes sic per quoscumque iudicari debere, necnon irritum, & inane quicquid secus super his per quoscumque scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus prædicti Pij Quinti, & alijs omnibus aliorum prædecessorum nostrorum constitutionibus de publicandis resignationibus huiusmodi hactenus editis, & reformatis, quasocs omnino abrogamus. Ita tamen quod in publicandis illis resignationibus, & cessionibus, quæ in manibus nostris hucusque factæ, & à nobis admissæ sunt, & tempus ad eas publicandas iuxta dicti Pij prædecessoris constitutionem nondum effluxit, constitutio ipsa, quo ad eas dumtaxat, integre obseruetur; Necnon resignantium, siue cedentium voluntatibus, conditionibus, præstationibus, & clausulis in ipsismet resignationibus, & cessionibus, seu procuratorum constitutionibus, & mandatis, ac alias etiam ad præseruationem suorum iurium, & significationem, quod nõ aliter, nec alio modo resignant, seu cedunt, appositis & quacumque verborum vi, formula, & multiplicatione expressis, necnon indultis, priuilegijs, & gratijs Apostolicis, etiam prædictis Cardinalibus, ac eorũ, & nostris familiaribus continuis commensalibus, necnon litterarum Apostolicarum scriptoribus, abbreuiatoribus, cæterisque Romanæ Curiæ officialibus, & quibuslibet causis quomodocumque concessis, & confirmatis, quæ omnia etiam tollimus, & annullamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem præsentes amplius innotescant, volumus vt earum exemplis ẽt impressis, Notarij publici manu subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides vbiq; in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Mandamusque illas in librum Quinternium appellatum Cancellariæ Apostolicę ad perpetuam rei memoriam de more referri.

Datum Romæ, apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1583. Non. Ianuarij, Pontificatus nostri Anno duodecimo.

Cæ. Glorierius.

M. Pro dat.

A. de Alexijs.

Et ex verbis finalibus ibi. *Non obstantibus prædicti Pij, & alijs omnibus aliorum prædecessorum nostrorum constitutionibus de publicandis resignationibus huiusmodi hactenus editis, & reformatis, quas omnes omnino abrogamus.*

Patet esse derogatum non solum regulis Cancellariæ, sed etiam † constitutioni Pij V. vt fuerat iam mandatum* a Rot. 17. Nouembris 1578. & ita postea fuit * declaratum per eandem Rot. in vna* Ilpalen. die veneris. 8. Nouembris. 1585. 6

7 Idque deducitur põderando primo † clausulam derogatoriam, non obstantibus. Bart. & alij in l. vlt. C. si contra ius, vel vtilit. public. idem Bart. in Extrauag. ad 8 reprimendum in verbo non obstantibus, & plures effectus huius clausulæ referunt Alex. cons. 92. numer. 34. & cons. 105. num. 3. vol. 6. Felin. in cap. nonnulli. numer. 21. 39. & 79. de rescript. Dec. cons. 16. nu. 6. Curt. sen. cons. 27. colum. 12. & cons. 35. col. 4. & vlt. Paul. de Castr. in l. causas. C. de transact. Bar. in l. si quis. in prin. testamenti, ff. de leg. 3. Cardin. Paris. cons. 1. nume. 84. volu. 4. Secundo pondero expressionem factã de Cõstitutione Pij V. & regulis. vnde nulla † remanet difficultas, l. continuus. §. cum ita ff. de verb. oblig. l. ancillæ. Cod. furt. l. illam. C. de colla. Corn. cons. 13. colum. 2. libro 2. Dec. cons. 484. numero 1. Roland. à Vall. cõ 9 sil. 77. nume. 5. libro 1. & sufficit, licet † tenorẽ non exprimatur, vt voluit in simili Bald. Angel. & Paul. de Castro. in l. si mihi & tibi. §. in legatis. ff. de lega. 1. cũ alijs adductis per Franc. Curt. Sen. cons. 35. colum. penu. & 10 voluit notabiliter Cardin. Paris. cons. 24. num. 15. vol. 11 4. Tertio dictionem omnino † quæ est præcisa l. si post sessor. in principio. ff. de pecul. hæredit. Alberic. de Rosat. in dictionar. in verbo omnino. Cardin. Paris. cons. 12 21. num. 40. volum. 1. & includit omnem † casum, le. in naue. ff. locat. Cardin. Paris. cons. 22. num. 26. volum. 2. 13 & verbum abrogamus, † quod in totum tollit tex. iuncta Gloss. in capit. in istis. §. leges. distinct. 3. l. derogatur. ff. de verb. sign. vbi Alciat. Dec. quem refert, & sequitur Hippol. Riminald. in cap. 1. nume. 109. de constitut. Hæc est enim præcipua differentia inter abrogare, & derogare, d. l. derogatur. ff. de verb. signific. vt abrogare legem, sit in totum eam destruere, & delere, 14 derogare † autem, partem eius aliquam auferre Connanus in Comment. iur. ciu. lib. 1. c. 13. colum. 2. Hottomanus, & alij, quos refert Riminald. Iun. d. c. 1. nume. 109. quod etiam ostendit vnio dictionis omnino cũ 15 hoc verb. abrogamus, adnotata † in l. balista. ff. ad Trebellian. Bar. in l. scimus. C. de agric. & cens. lib. 11. Cardi. Paris. cons. 5. nu. 64. vol. 4. & cons. 6. num. 12. & 32. nu. 52. & 54. nu. 67. vol. 1. & latius cons. 12. nu. 69. vol. 2. & cons. 9. num. 20. 21. 22. cum seq. vol. 3. Et vt ex supradictis colligitur quamuis Constit. Pij V. per hanc 16 Gregorij XIII. di, in totum abrogata, vt etiam latius probabo infra, q. 11. tamẽ illam sæpius referam ad clariorem, & euidentiorem intelligẽtiam, vt appareat differentia, & quid seruandum sit cognoscamus, ad notata per doctr. in l. 1. ff. si cert. pet. Felin. in c. 2. col. ante pen. & pen. de rescr.

18 Constitutio enim*abrogata,quæ non potest allegari ad decisionem causarum Gl.in c.nouit.de Iudic. Anchara.cons.483.col.1.Fel.in c.1.nu.19.de constit.
19 sub pœna falsi.Bart.in l.vltima.ff.de fals.potest infargu
20 mentum,& comprobationem referri,Glos.& Bar.in d.l.vlt.& in l.1. in fi.de coniug.cum emancip.lib.Geminian.in c.frequens.de restit.spol.lib.6.& in c.auctoritate,de.concess.preb.lib.6.cum alijs,vt per Fel. loco citato,& ratio legis numquam videtur abrogata,l.eos
21 ff.de capitis diminut.Glos.in c.fuerunt.& ibi Gemin.
22 dist.7.Potest etiam lex abrogata allegari ad corrobo rationem legis nouæ,c.super eo de cognat.spirit. Fel.
23 d.c.1.nu.16.vers.Item quatenus concordat cum lege noua,Archid.in cap.vltimo de off.leg.lib.6.& alij omnes hoc sequuntur.

* Et hęc constitutio Gregorij XIII.cum sit in viridi*obseruantia,in compilatione septimi libri Decre-
24 talis.quam prius mandauit faciendam dic.Gregorius & postea Sixtus V.Gregorius XIIII.Innoc.IX. & demum S.D.N.Clemens VIII.vigilantissimus,& eruditissimus,ob actiones illustres,& heroicas,ponitur distincta in 8.§.lib.1.sub tit.de Renunc.c.2.ex mente sacræ Congregationis ad hoc a Sanct.S delectæ,in qua Cõgregatione etiam ego interfui,sub benignitate S. Beat.& patrocinio Illustrissimorũ & Reuerẽdissimorum D.D.S.R.E.Cardinalium Pinelli,ac Matthæi,q ob ingenij claritatem,eximiamq.probitatem,& doctrinæ maxima cum diligentia,curant,vt quam primũ ad communem vtilitatem publicetur.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio debet publicari vt obuietur fraudibus.*
2 *Publicatio resignationis requiritur ob publicam vtilitatem.*
3 *Publicatio resignationis est facienda fauore animarum.*
4 *Fraudibus est obuiandum.*
5 *Resignationes occultæ & simulatæ tollendæ.*
6 *Resignans per resignationem amittit omne ius.*
7 *Resignans habetur pro mortuo.*
8 *Resignans non potest percipere fructus post resignationem.*
9 *Resignatarius peccat permittendo,vt resignans percipiat fructus.*
10 *Resignans post renunciationem non potest spiritualia ministrare.*
11 *Intrusus spiritualia ministrare non potest.*
12 *Communis error non iuuat recipientem spiritualia.*
13 *Communis error facit ius.*
14 *Communis error non procedit in spiritualibus.*
15 *Excommunicatus occultus non confert ordines.*
16 *Collatio facta ab occulto excommunicato non tenet.*
17 *Collator excommunicatus etiam ignorans,nulliter cõfert.*
18 *Præsentatio facta ab excommunicato tenet.*
19 *Excommunicatio lata ab excommunicato,nulla.*
20 *Communis error non prodest intrusis.*
21 *Interest populo,vt agnoscat suum pastorem.*
22 *Decimæ & oblationes ac alia emolumenta debentur veris prælatis.*
23 *Contractus confecti ab intrusis sunt nulli.*
24 *Beneficium vacat morte possessoris.*
25 *Possessor censetur dominus.*
26 *Ordinarij non debent deludi.*
27 *Materia litigandi est tollenda.*
28 *Publice inter est vt lites finiantur.*
29 *Lites occasionem mali præbent.*
30 *Longa vacatio Ecclesiarum prohibita.*
31 *Successio in beneficijs prohibetur.*
32 *Per resignationem perditur possessio.*
33 *Prouisione quæritur ius in re.*
34 *Hominum instinctum ad acquirendum.*
35 *Causa finalis ponitur in principio.*
36 *Dispositio a ratione proœmij regulatur.*
37 *Edictum de publicand.an sit odiosum.*
38 *Fauorabilis dispositio quæ emanauit ad obuiandum fraudibus.*

QVAESTIO I.

RIMO Quæro,ob quam cau
1 sam beneficia sunt publicanda Communis*responsio est, necessariam fuisse inuentionem huius publicationis,vt obuiare tur fraudibus, & multis malis, Gamb.dec.147.Caputaq.dec. 318.lib.1.in manuscr. & decis. 215.p.3.in impress.Corn.cons.137.vol.3.quem refert & sequitur Put.decis.453.nu.2.li.r. Tho.de Tan.decis.54.in manuscr Sarn.regul.de public.resig.q.3.col. 5.& q.9.& q.10.col.vlt.in fin.vers.necessaria & q.12. verstamen Rebuff.in sua reg.in prax. Roman.cons. 433.sub nu.1.Cassad.decis.22.super regul.Cancell.& expresse dicit in dictis const.Pij.V.& Gregorij XIII. Ideo inquit Caputaq.dict.decis. 215. requiri publica
2 tionem †ob publicam vtilitatem,& Put.dict.dec.453.
3 nu.6.lib.3.fauore animarum quando quidem fraudi
4 bus est obuiandum,l.cum hi,§. si cum his, de dolo, ff.de transact.l.magis ff.si pupillus ff.de reb.eorum,l. si legatarius C. de legat.1. quæstionis in fin. de fidei
5 com.Et Primum caput fraudis est, †vt tollatur occultæ & simulatæ resignationes, & ne resignantes post admissam resignationem in graue animarum periculum in beneficijs sic resignatis se intrudãt, fructus p cipiendo,similiaque faciendo,vt veri Prælati,quod ad modum pernicios um est eorum conscientijs.Respectu resignantis,quia cum per resignationem †miserit
6 omne ius,quod habebat in beneficio resignato,c.qui in dubijs,vbi*omnes de renunc.Oldra.cons.237.Calder.cons.4.de renunc.Cassad.decis.4.num.3.de restit spolia.habeatur pro†mortuo Card.Paris.cons.93.nu.
7 26.vol.4.omnes fructus,quos postea percipit,tenetur restituere,sicuti intrusus,Io.Monac.in c. si te. n. 3.de renunc.in 6.Card.Paris.cons.143. num.8.vol.4. Rot.decis.1.de renunc.in nou.&*communiter Doctores,vt supra dixi lib.1.q.6.Respectu resignatarij,
8 quia peccat permittendo†resignantem vti beneficio
9 cum non sit pastor,vt late tradit Hieron.Pau.in prax. Cancell.quæ est impressa post.prax.Rebuff.fol.mihi 602.col.2.Et hanc rationem considerauit Pius V. in dicta constitut.182.in princ.illis verbis. *Sanctissimus Christo pater & Dominus noster Dominus Pius V. animo repetens,quæ,& quam grauia inconuenientia,& absurdæ ex occultis beneficiorum resignationibus,& cessionibus in dies oriantur,cum sæpe contingat,quod occulte resignantes,vel cedentes huiusmodi,etiam post resignationem,vel cessionem per eos factas non solum fructus ex beneficijs sic cessis,vel resignatis prouenientes indebite percipiuntur,*& Gregorius XIII.in dicta constitutione.87.ibi.*quod in illis constitutionibus,quas ad prohibendas simulata occultasue beneficiorum ecclesiasticorum resignationes diuersi*

diuersi Romani Pontifices multifariam ediderũt &c. Et hanc rationem considerauit Rot.vt per Caputaq. decis.319.lib.1.& per alios communiter.

10 Secundum Caput fraudis est,ne resignantes in beneficijs,& dignitatibus,vbi spiritualia sunt ministranda,manentes in possessione,ministrarent sacramenta fidelibus,vt veri prælati,forte ordines, vel beneficia conferendo,indulgentias dando,& similia exercendo ex quo magnum fidelibus,& preiudicium, ac scanda
11 lum generetur,quia intrusus sine†titulo spiritualia, ministrare non potest,vt notant omnes Doctores in c.ex frequentibus de Instit.Abb.post.Inno.in c.nihil col.penul.de elect.Nec in istis spiritualibus receptis
12 †ab intruso,communis error recipientes iuuat.Sarn. de public.q.3.col.6.vers.nec in istis,&c.nam quam-
13 uis communis error faciat ius,& excuset.l.Barbarius Philippus.ff.de off.præt.late Socin.cons.32.col.8.& se
14 quẽtes.1.& communiter Doctores,tamen †non procedit in spiritualibus,Bal.in l.non mutat,C.de liberal. caus.Abb.in c.si vero circa fin.de sent.excomm.Felin.in c.ad probandum col.3.de re iudic.Card.Paris.cõs. 136.col.2.vol.4.Socin.regul.227.fallen.5.communis opinio,vt per Gabriell.com.opin.de probat.conclus.
15 8.num.36.& ideo excommunicatus occultus non confert ordines Bal.in dict.l.non mutat Socin. cons. 59.
16 col.3.Hinc collatio facta ab occulto excommunicato nõ valet c.cum inter,vbi Doctor.de elect.Archid. in c.nullus dist.63.Gul.Benedict.in repetit.c.Rainutius verbo mortuo el.1.num.285.de testamen. com munis*teste Gabriell.dict.conclus.8.nu.37. etiam si
17 ignoraret collator se esse excommunicatum Glos.in c.pastoralis.§.verum,vbi*communiter de appell.Neque electio cap.1.ne sed. vacan.lib.6.Imol.in c.cum
18 dilectus nu.28.de constit.Neque præsentatio,Abb. in cap.nobis de iur.patron.communis*teste Roech. de cure.de iur.patron.competens q.8.in princip.Ne
19 que excommunicatio Feder.de sen.cons.137.in fin. communis teste Calderin dispu.incip.excommunicatus.Ita etiam dicta regula l.Barbarius non procedit
20 in intruso,nam deficiente titulo communis † error non prodest Bal.in l.2.col.1.C.de sent.Innoc. in cap. nihil circa med.vbi Ab.de elect.Felin.in c.cum dilecta,col.2.de rescr.Anchar.cons.213.incip.in parvbi dicit hanc esse*communem, Ruin.cons.48. col. 2.lib.4.Boer.decis.150.& hanc quoque rationem cõsiderauit Pius V.in citata constitutione 182. ibi, *sed etiam quod grauius est dolendum tamquam veri Prælati,vel beneficiati,sacramẽta ministrant,ordines cõferunt,& indulgentias Christi fidelibus concedunt in maximum animarum periculum & scandalum plurimorum,*&c.valde enim interest populo vt agnoscat
21 suum†pastorem.Sarn.de publican. q.9.& hanc quoquerationem approbauit Rot.in una*Aftoricen. parochialis coram Achille,*teste Horat.Mandos.in add. ad Rom.cons.433.in vers.b.duplicem.

Tertium caput fraudis est,ne parochiani, & alij cõtrahant cum resignantibus existentibus in possessione beneficiorum resignatorum, tanquam eum veris
22 prælatis,& ex hoc decipiantur;& ne prædicti ei†solũant decimas,& oblationes,& alia debita,& postea cogantur eadem soluere veris prælatis,& repetere ab his intrusis,quibus soluerunt, quod quam sit iniustum,& damnosum colligitur ex Bald.in capitul.in litteris,colum.pen.de rest.spol.Ia.in l.si vrbana.colum.penul.& vlt.ff.de condict.indebit. Abb.in c.nihil.col.penult. & in c.qualiter.col.vlt.de elect.cum aliis,vt per Dec.con
23 sil.407.vilis.num.1.nam contractus confecti †ab intrusis sunt nulli,c.alienationes.12.q.2.& hanc rationẽ considerat Sarn.de public.d.q.3.col.5.vers.5. Caputaque.decil.319.lib.1.Pius V.in dict.const.182.ibi, *Nõ nunquam etiam cum eisdem resignantibus,vel cedentibus,tanquam cum veris prælatis, aut beneficiatis contrahentes,illisque decimas,census,& oblationes, & alia iura Ecclesiastica persoluentes illas postmodum veris prælatis,seu beneficiatis iterum soluere,et ab illis intrusis non sine maximo ipsorum soluentiũ damno,& incommodo repetere cogantur.* Ideo valde interest parochianorum illos habere pro prælatis,qui vere & realiter sunt tales.Sarn.de public.q.9.col.1.

Quartum caput fraudis est, ne ordinarij deludantur.nam sæpe eueniret, quod resignantes decederent
24 in possessione beneficiorum,& quia morte possesso-
25 ris dicitur vacare beneficium, possessor † enim censetur dominus,l.sue possidetis,vbi Glos.C. de probat. Feder.de sen.cons.13.col.2.Imol.in Clemen.1. vt lit. pend.ordinarij conferrent ea beneficia, existimantes
26 vacare,ex quo eluderentur,vna cum personis prouisis detecta renunciatione,Rebuff.& Sarn.loc. citatis.
27 daretur etiam materia † litigandi inter prouisos,& resignatarios,Rom.d.cons.433.num.1.Cassad.dict.decisi 2.num.2.super reg. Cancell. & litigandi occasio debet tolli,c.finem litibus,cũ ibi notat.de dol.& con
28 tumac.& ideo † concernit publicam vtilitatem ex eo, vt lites finiantur,Bal.in l.1.in 5.notab.C.de nouo codice compon.& in l.1.de furt.Alex.cons.190.col.2.libro 2.& cons.171.col.3.lib. 7. nam clari iuris est extinctionem litium ad conseruationem congregationis humanæ pertinere,sicuti e contrario litium introductio criminum occasionem, & alia detrimenta parit,vt exorditur Clement.dudum,de sepult. Sarn. de annali.q.1.col.2. Quæ deductio etiam in summis Pontificibus potest considerari, & hanc rationem ponit Pius V.dict.const.182.ibi.*Plerumque ordinarij collatores,ac etiam Romani Pontifices pro tempore existentes beneficia huiusmodi occulte resignata,vel cessa per obitum ipsorum resignantium, vel cedentium vacare existimantes,illaque tanquam per obitum nacantia conferentes, detecta postea resignatione, vel cessione prædicta, simul cum personis prouisis grauiter deluduntur,& fraudantur,* quæ deductio potest accidere etiam ex alio capite.nam si moreretur resignatarius,vacaret beneficium vere, & tamen non posset conferri per summos Pontifices, vel per ordinarios, cum ignorent vacationem, existimantes existentem in possessione esse verum dominum,& titularem, ex
30 quo daretur longa vacatio † Ecclesiarum a canonibus prohibita,c.ne pro defectu,de elect.& etiam eluderentur expectantes, existimantes vacare per mortẽ resignantis,inter quos,& intrusos essent lites, Rom. d.cons1433.num.1.Cassad.d.decis.22.num.2.Sarn. d. q.3.& quæst.9.

Quintum caput fraudis est,vt tollantur successiones,quæ prohibentur in beneficijs ecclesiasticis cap. 1.de præb.c.ex transmissa,c.ad decorem c.ab abolendam c.ad extirpandas de fil.presbyt.c.7.Conc. Trid. sess.25.de reform.quam rationem ponit Card. Paris. cons.39.vol.4.dum dicit requiri publicationem ex regul.Cancellariæ, vt innotescat omnibus quorum interest,requiri petitionem possessionis ad excludendã fraudem, ne scilicet resignans velit viuens potiri beneficio,& per resignationẽ voluerit sibi de successore prouidere,quod prohibitum est in iure,quæ suspicio colligitur ex eo,nam cum per resignationem per-
32 datur ius,&† possessio,Innoc.in c.quod in dubijs de renunc.

33 renunc.& prouisione †quæratur ius in re,c.vlt.de concess.præb.lib.6.c.pen.& c.si tibi absenti de præb. eod. lib. Ideo non est credibile,quod post ✠situm ius in beneficio,passus fuisset alterum gaudere, & residere in beneficio,quæ præsumptio scripto iure,inquit Parisi. fundata est,l.sicut §.superuacaneū.ff.quib.mod.pign. & hypot.l.si is qui ff.de acquir.hæred.nam in hoc cō-
34 currit hominum instinctus †ad acquirendum,& non ad perdendum,l.cum de indebito,ff.de proba.c.super hoc de renunc.& hanc rationem cōsiderauit Pius V. d.constit.182.ibi. *Ac etiam considerans quantum in beneficijs ecclesiasticis ea,quæ hæreditariæ successionis imaginem referunt,canonicis sanctionibus sint odiosa,ac sanctorum Patrum decretis contraria.Quod quæ propter varias & diuersas fraudes, & malitias quæ in dictorum beneficiorum resignationibus,seu in rium in illis,vel ad illa competentiū cessionibus,quas maxime puritas simplicitasque decet,quotidie excogitātur,& adhibentur,plerumque beneficia huiusmodi quasi iure hereditario occupata detinētur.*& sic ratione fraudis reqritur publicatio in resignationibus beneficiorum,quæ ratio finalis est, cum ponatur in
35 principio †dictarum constitutionum Pij V.& Gregorij XIII.nam quæ dicuntur in procemio,causam finalem inducunt,iuxta vulgarem tex.in l.vlt.ff.de hæred. instituend.Roma.cons.180.in ante pen.col.Alex.cōs. 55.in princ.lib.1.& cons.7.col.2.lib.2.cum alijs vt per Ias.in l.si pacto quo pœnam circa fin.C.de pact.Bartbat.cons.10.col.penul.lib.1.& ratio, proœmiū est ita potens,quod sicut corpus ab anima,ita dispositio ab ipsa proœmiali ratione regulatur vt dicit Ias.in l.quadringenta col.2.ff.ad Trebell.quem refert & sequitur Sarn.de annal.q.1.col.1.& hanc esse finalem rationem vt obuietur fraudibus,quæ ex occultis resignationibus oriuntur fuit dictum in vna*legionen. canonicatus.22.Aprilis 1577.coram Illustrissimo Cardin.Aldobrandino & in vna*Carthagin.coram R.P.D.Vicecomite,nunc dignissimo Archiepiscopo Mediolanē. Ex qua ratione infero,quod,quamuis multi scripse-
37 rint edictum †de publicandis esse odiosum & pœnale, Caputaq.decis.110.lib.2.Pelegrin.decis.103.lib.1.in manuscr. Idem Caputaq.decis.355.num.6.p.3.Sarn.de cis.140.lib.2.in manuscr.& q.19.mihi tamen videtur
38 †fauorabile, cum emanauerit ad obuiandum fraudibus iuxta communem,de qua Caputaq.decis.319.lib. 1.in manuscr. & opinionem*Rotæ,de qua idem Caputaq.decis.215.par.3.

SVMMARIVM.

1 *Resignationes factæ extra Curiam debent infra mensem publicari.Hodie infra tres menses,vt num.4.*
2 *Resignationes factæ in Curia debent publicari infra sex menses.*
3 *In publicatione resignationum beneficiorum vltra montes dantur nouem menses.*
4 *Prouisus ab Ordinario per renunciationem debet publicare intra tres menses.*
5 *Longius tempus datur causa maioris distantiæ.*
6 *Ordinarius debet admittere vel reijcere renunciationem infra mensem.*
7 *Ordinarij nō conferentes beneficia resignata infra mē sem sunt priuati facultate conferendi.*
8 *Cardinales non conferentes beneficia resignata intra mensem sunt priuati potestate conferendi.*
9 *Tres menses dati ad publicandum in resignationibus extra Curiam incipiunt currere a die prouisionis.*
10 *Prouisus ab Ordinario de beneficio vacanti per renunciationem nō publicans infra tres menses amittit ius.*
11 *Prouisus ab Ordinario de beneficio vacante per renunciationem debet etiam infra tres menses datos ad publicandum capere possessionem.*
12 *Permutatio facta coram ordinario est publicanda infra tres menses.*
13 *Resignatio est informis ante consensum.*
14 *Tempus sex mensium datum ad publican. computatur à tempore datæ resignationis.*
15 *Dictio ex tunc refertur ad extremum tempus.*
16 *Dictio ex tunc reddit præceptum magis efficax.*
17 *Cardinales possunt tenere per sex menses beneficia vacantia per obitum suorum familiarium.*
18 *In resignationibus in quibus præstatur consensus vigore Alexandrinæ tempus publicandi currit.*
19 *Tempus publicandi currit à tempore datæ primæ,& non secundæ.*
20 *Resignatarius secundus tenetur publicare à tempore datæ primi resignatarij.*
21 *Resignatarius antequam publicet suam resignationē potest resignare.*
22 *Non publicans non poterit consequi beneficium ex alia gratia.*
23 *Per resignationem abdicatur titulus.*
24 *Qui nihil habet,nihil potest dare.*
25 *Quod semel extinctum est non reuiuiscit.*
26 *Multiplicatio titulorum quando non prodest.*
27 *Excommunicationum multiplicatio non prodest.*
28 *Beneficium semel resignatum nō potest resignari esto quod publicatio non fuit facta.*
29 *Resignans duobus punitur crimine stellionatus.*
30 *Variatio clericis prohibita.*
31 *Regulæ Cancellariæ expirant morte Papæ.*
32 *Resignatarius tenetur publicare intra tempus præscriptum,quamuis moriatur Papa.*
33 *Obitus non tollit effectum iam causatum.*
34 *Sufficit quod lex ligare incipiat.*

QVAESTIO II.

Secundo quæro, Quantū tēpus datur ad publicandum? Communis*distinctio est, vt in resignationibus factis extra curiā coram †ordinarijs detur spatium vnius mensis,vt fuerat per regulam Cancell.de public.statutum, & confirmatum per Pium V.dicta const.182.ibi, *Si quidem extra Romanam curiam factæ extiterint infra vnum &c.* & tradit Porti Imol.cons.18.num.3.& rō. In resignatione vero in curia sex menses,vt dicitur in dicta regula, in prædicta constitutione Pij V.& tradunt Ferret. cons.1271 num.8.& cons.354.num.8.Arnul.Rux. de iure regal. priuileg.1.num.6.Petr.Greg.Syntag.iur.lib.17.c.12. num.15.Hodie autem per cōstitutionem 87.sanctæ mem.Greg.XIII. in renunciationibus in curia datur sex menses,si beneficium existat citra mōtes.Si vero extra, † menses nouem,vt dicitur in princ. ibi, *Intra sex menses,si beneficium citra montes fuerit,vltra uero intra nouem a data concessionis gratiæ,&c.* In renunciationibus vero,quæ fiunt extra curiam,Episcopus debet admittere,reijcere, aut conferre infra vnū mensem,

4 mensem,& prouisus †debet publicare infra tres,vt dicitur prope finem §.de beneficijs autem, per hæc verba. *De beneficijs autem,quæ deinceps in manibus ordinariorum,& collatorum etiam Cardinalium, etiā indulta,& facultates ad hoc ab Apostolica Sede habentium,ac legatorum,etiam de latere,& delegatorum,etiam specialium eiusdem Sedis extra Romanam curiam resignari, etiam ex causa permutationis contigerit, ipsi intra mensem negotium vniuersum admissionis,vel reiectionis resignationis huiusmodi, & (si per eos facienda erit) prouisionis resignati beneficij, iuxta Apostolicas, & alias canonicas sanctiones,omnino absoluant.Et qui sic prouisus fuerit,intra tres menses, à die sibi factæ prouisionis illam publicet,& possessionem beneficij capiat modo, & formā supra dictis,alioquin illis elapsis nulla sit eius prouisio,& beneficium vacare censeatur eo ipso:Ordinarijque, & alij prædicti, qui hæc vti eis præscribuntur non perfecerint, eo casu potestate disponendi de ipsis beneficijs sint ea vice priuati, eorumque dispositio eo ipso ad Sedem Apostolicam deuoluta existat,aut alijs idoneis ab ipsa sede duntaxat modo, & forma prædictis concedantur.* Ex quibus verbis plures colligūtur cōclusiones,quarum Prima in resignationibus factis in curia de beneficijs existentibus citra montes publicationem esse faciendam intra sex menses, & hæc conclusio concordat cum regula Cancellariæ, & cōstitutione Pij V.& alijs Doctoribus supra citatis.

Secunda conclusio in resignationibus factis in curia de beneficijs existentibus,vltra montes, publicationem esse faciendam intra nouem menses, & hæc conclusio discordat a regula Cancellariæ,& constitutione Pij V.& Doctoribus supra citatis,quia prorogatur tempus per tres menses, nam cum antea darentur sex,nunc dātur nouem,quod optimam rationem
5 videtur habere ob maiorem †distātiam,vt de Germa-
* nia fuit dictum*in Rota 13.Ianuarij 1559.teste Accorambono decis.126.in lib.diuers.manusc.& alijs locis colligitur ex Sarn.in hac reg.q.9.col.3.vers. & iō, q.21.melius hanc rationem explicat,quod etiam tradit Rebuff.in ead.reg.

Tertia conclusio in renunciationibus,extra curiā,
6 hi coram quibus fiunt †debent admittere,vel reiicere illas renunciationes infra mensem, & intra eundem conferre illa beneficia vacantia per resignationem,si illam admiserint, & hoc nō fuerat consideratum,neque per regulas Cancellariæ,neque etiam per constitutionem Pij V.& optima ratione videtur positum, ne fiat fraus,namq; summo studio summi Pontifices obuiarunt fraudibus,quæ possent fieri,& contingere in renunciationibus extra Romanam Curiam faciēdis,vt per diuersas constitutiones suo loco in hoc tractatu allegatas patet. Et sic not.quod restringitur tēpus,vt conferat infra mensem.

Quarta conclusio est,vt si prædicti nō admiserint, vel reiecerint,vel si admiserint,& non contulerint in
7 tra mensem,sunt priuati, † ea vice facultate disponēdi de dictis beneficijs,& eorum dispositio ad Sedem Apostolicam deuoluta existat, & hoc ob contemptū huius decreti. Ex quo nota vnum modum deuolutionis,quia deuolutio non fit ad Archiepiscopum,vel ad legatum,sed ad summum Pontificem,vel ad eos,quibus ipse summ. Pontifex concesserit.

Quinta conclusio,quod in hoc decreto, & eius pœna comprehenduntur non solum Episcopi,& alij inferiores collatores,sed etiam Archiepiscopi,Patriar-
8 chæ,Legati,etiam de latere,& delegati,ac † Cardinales non solum recipientes resignationes iure ordinario,sed etiam ratione indultorum, & facultatum à Sede Apostolica concessarum, vt expresse hoc in illis verbis dicitur,quod bonum fuit exprimere,vt tollerētur lites,& dubia,omnesque casus explicarentur.

Sexta conclusio, quod prouisus ex collatione sibi facta ab ordinarijs,& alijs collatoribus, vt supra per resignationes factas in eorū manibus debet publicare intra tres menses,& in hoc discordat hęc constitutio à regulis Cancellariæ,& constitutione Pij V.;quia ab illis assignabatur mensis vnus.

9 Septima conclusio. † Dicti tres menses currunt a die sibi factæ prouisionis, & sic nota quod non currunt a die resignationis admissæ,quod refert, nā potuit admitti,resignatio prima Augusti,& illud beneficium resignatum conferri 25.eiusdem mensis, tēpus igitur currit a tempore collationis, & est contra id quod scripsit Ruffin.de benef.c.27.num.7.

Octaua conclusio,quod si non publicauerit prouisus intra dictos tres menses,collatio est nulla,&;be-
10 neficium vacare censetur eo ipso.

Nona conclusio,illud beneficium posse impetrari a quolibet.& ratio est,quia vacat,& collatio est deuoluta ad Sedem Apostolicam.

11 Decima conclusio,quod intra dictos †tres menses debent publicare,& capere possessionem, & sic vnū sine alio non sufficit.

12 Vndecima conclusio, hæc etiam procedere † in permutatione, facta extra curiam, vt dicitur ibi expresse.

Et iuxta has conclusiones hodie seruandum est.

Dubium tamen est,a quo tempore currant hi mēses assignati ad publicandum beneficia resignata in curia, an a tempore datæ, vel a tempore consensus præstiti?

Dubia admodum fuit quæstio,antequam esset terminata per Paulū III.& per constitutionem Pij III. & Pij V.ac Gregorij XIII.& quidem pro vtraq; parte aderant vrgentia argumenta, vt patet ex his, quæ scribit Arnulph.Rux.in tract.de iur.regal.priuileg.4. a num.10.vsque ad 16.vbi disputat,adducendo argumenta pro vtraque parte Sarn.q.7.Quod autem tempus computaretur a tempore consensus præstiti, te-
* nuit*Rot.de mense Maij 1522.& attestatur Pet. Andr.Gammar.in suis decis.manuscr.decis.47. An regula,Crescent.decis.223.in manusc.Idemque tenuit de
* mense Ianuarij 1534.coram Siluestro in vna*Sagun tin.parochialis,teste Crescen.decis.226.lib.1.in ma-
* nuscr.& fuit latum arrestum per Senatum*Tholosanum die 20.Februarij 1535.teste Arnulph.Rux.loco cit.sub num.13.& pro hac opinione concludit Sarn.
13 d.q.7.ex eo,quiat resignatio ante est informis, Rot. decis.17.de præb.in nou.

14 Quod vero tempus computaretur a die datæ, fuit
* iudicatum per curiam*Paris.teste Arnulph.Rux.de priuileg.4.sub num.53.& tenent Rebuff.super regu. de publ.Card.Paris.cons.143.num.1.vol.4 moti, qa prouisi per reg.cancell. de publicandis astringuntur
15 ex tunc,quæ dictio refertur † ad extremum tempus l. 4.ff.de condit.& dem.l.vlt.ff.de fideicommiss.libert.l. 1.§.rectissimum.ff.de vi & vi armat.glos.in clemen.1. vers.ex tunc de iur.patr.Archidiac. in c. si eo tempore de elect.lib.6.& in c.ego Lodouicus dist.63.& red
16 dit gratiam †sine præceptum magis efficacem, glos. in clem.1.verb.ex tunc.de concess.preb.Ange.in l.huiusmodi.ff.de verb.signif.Dec.cons.405. num. 1. Ita
17 semestre,quod datur Cardinalibus,vt possint obtine re bene-

re beneficia minoris valoris 200. ducatorum vacantia per obitum suorum familiarium cõputatur a die datæ, & non à die habitæ possessionis, vt fuit resolutũ
* de mense Iulij 1535. in vna Calagurritan. corã Moe dan. teste Aragon. decis. 25. manuscr.

Hodie autem hæc posterior sententia approbatur
* ac practicatur, *vt tempus cõputetur à die datæ. nã
* ita declarauit Paulus III. *die 14. Augusti 1540. teste Rebuff. in secunda interpretatione reg. de publ. col. 4. verb. extunc, hoc etiam statuit Pius IIII. anno 1. vt patet in const. 15. incip. Sanctissimus, ibi. *Quod quæcũque beneficia ecclesiastica in Romana Curia resignata, nisi de illis factæ resignationes infra sex menses a die datæ supplicationis, & non a die præstiti consensus computandos.* Idemque expressit Pius V. in d. const. 182. ibi, *infra sex menses, à die datæ supplicationis resignationum, seu cessionum earundem, non autẽ à die præstiti, seu præstandi consensus computandos,* & Gregorius XIII. in dict. const. 87. ibi, *A data cessionis gratiæ non autem a die præstiti super ea cõ*
* *sensus numerandos, &c.* & fuit *resolutum in vna Calagurritan. Prioratus Mercurij 10. Maij 1581. coram R.P.D. Blanchetto.

Et in hac materia scias, fuisse resolutum corã Retmano in vna *Segobiẽ. beneficij de villa die 22. Maij
* 1547. declarationem Pauli III. vt tempus datum ad publicandum currat a die resignationis, & non consensus præstiti, non habere locum in resignationibus
18 in quibus præstatur consensus vigore Alex. post obitum resignantis, sed tantũ in resignationibus, in quibus præstatur consensus viuente resignante, teste Pelegrin. decis. 103. lib. 1. & decis. 71. lib. 2. in manus. vbi adducit rationes.

Rursus dubitatur, si plures reperiantur datæ, vt signata, & datata fuit supplicatio resignationis, & postea fuit reformata, & iterum datata, vel fuerit concessum beneficium ex alia causa; a qua data tempus
19 prædictum currat? Respondeta prima data, vt exprimitur in dicta constitutione 87. Gregorij XIII. prope princip. nam postquam statuit tempus computari a tempore datæ, subdit. *Et si postea concessio gratiæ huiusmodi ex qua vis causa, diuersisque subsequentibus datis, ac quotiescunque, & quoties modo reformata, & valida reddita fuerit &c.* quod statutum videtur ad tollendas fraudes, quæ possent fieri, vt resignatarij maius tempus haberent.

Præterea dubitatur, si resignatarius statim expeditis, vel non expeditis literis resignet in fauorem alterius, an iste secundus Resignatarius debeat publicare a die datæ suæ resignationis, vel a die datæ primæ?
20 Respondetempus datum ad publicãdum currere a data primæ resignationis, vt sanciuit Greg. XIII. in dicta const. 87. ibi, *Quodque in alium, vel alios cessiones, ac etiam in ipsummet primum resignãtem, vel cedentes retrocessiones termino prædicto non dum elapso intercesserint, ita vt vnus duntaxat terminus omnibus his successiuis cessionibus, ac retrocessionibus decurrat, ut qui postremus gratiam habuerit, publicationem huiusmodi facere, cæteraq; omnia hic pscripta intra eundem terminũ præstare teneatur, etc.* ex quibus verbis non solum hoc dubium deciditur, sed etiã alia, vt quia sint plures retrocessiones, vel in eundem resignantem, nam omnibus currit tempus a die primæ datæ, & vnus terminus omnibus decurrit, & hoc procedit quotics resignatarius resignat infra terminum ad publicandum, & hc quoties non publicauit. nam si publicauit, vel est elapsum dictum tẽpus, tunc secus.

Ex quo nota, quod antequam quis publicet suam
* 21 resignationem † potest resignare, quod est* communiter per Doctores receptum.

Ex quo etiam nota, quod non omnes hi tenentur ad publicationes, sed vltimus tantum, infra prædictũ tempus statutum connumerandum à prima data.

Ex his etiam verbis colligitur, quod si factæ sint duæ resignationes eidem, & prima annulletur ex de-
22 fectu publicationis † non factæ intra tempus statutũ ex secunda non poterit consequi beneficium, etiam
* si illam publicauerit, vt etiam tenuit* Rot. teste Sarnen. de publican. quæst. 18. col. 1. & col. vlt. vers. tamẽ, & firmat Paum. in tract. de potestat. cap. Sed, vac. in 2.
* prælud. vers. 12. & in simili concluit* Rota super regul. de acceptilationibus teste Cassad. decis. 9. de con-
* cess. præb. & est communis* opinio, quia cum per re-
23 signationem primam fuerit habdicatus titulus, & possessio à resignante, Card. Paris. cons. 39. col. 1. vol. 4. &
* communiter Doctores per secundam resignatio-
24 nem nihil poterit transferre, nam quis nihil habet, nihil potest dare, c. quod autem, de iur. patron. si vniuersa, C. de legat. Accedit quia si tempus cõputatur
& currit a tempore primæ prouisionis, ergo publica tio facta, vigore secundæ elapso termino est nullius momenti, l. eius qui in prouincia, ff. si cert. pet. quod
25 enim semel extinctum est, non reuiuiscit, l. quires §. aream, ff. de solut. Soc. sen. cons. 260. col. 4. libr. 1. &
26 hoc casu 1. multiplicatio titulorum non prodest, licet alias secus Io. And. in c. cum in cunctis ad h. de elect.
27 & in clem. vlt. de magistr. sicut multiplicatio excommunicationum, c. ita quorundam, de Iudæis.

Hinc etiam in simili scribit Rebuff. in prax. super tit. de publican. Glos. 18. numero 3. quod si quis resi
28 gnauit, & non fuit publicata resignatio, & postea itẽ rũ in aliũ resignat qui publicat, & capit possessionẽ, vtiq; hæc secũda resignatio est nulla, & inualida. nã nihil potuit trãsferre, cũ iã per primã amisisset oẽ ius, Inn. in cap. super hoc, de renunc. Abb. & Imol. in cap. sollicite, de restit. spoliat. Calder. cons. 4. de renunc. quod hodie est clarum per hanc Constitutionem Gregorij XIII. ex qua ius abdicatur a resignante. Ibidẽ Rebuff. n. 5. addit alium casum, vt quoties quis resignat secundo, antequam primus resignatarius publicet, nihil agit & punitur crimine stellionatus; Glos. vlt. in c. nulli, de
29 reb. Eccles. non alien. Berbe. in viat. suo, Rubr. de crim. stellionatus, propter dolum exiltentem in variatione
30 †clericis maxime prohibita, clement. 1. de renunc.

Vlterius dubitatur, si resignatio fuit admissa ab vno Papa in fauorem N. & Papa moriatur intra terminũ datum resignatario ad publicandum an teneatur resignatarius intra idem tempus publicare, vel habeat ma ius, aut minus. Et quidem hæc quæstio tempore, quo per regulas Cancellariæ requirebatur publicatio, ha-
** bebat dubium, & magis communis** opino erat regu
31 lam hoc casu non habere locum quod fuit pluries re
* solutum* in Rota tẽpore Sixti IIII. 3. Februarij 1471. vt refert Glo. in procem. illius regulæ, & tempore Iulij II. teste Nicolao de Vbald. in tract. de succes. ab intest. 2. par. num. 12. & tempore Clementis VII. 4. Iunij 1526. teste Gammar. decis. 27. in manuscr. & in
* vna Dolen. de anno 1532. &* in alia Auinionen. Vicariæ de mense Aprilis eiusdem anni 1532. coram
* Sarn. & tempore Paul. IIII. 4. Iulij 1537. in vna* Tolet an. parochialis coram Rainaldo, quæ sententia fuit cõfirmata de mense Aprilis 1538. teste Ptolom. deci. 20. in manuscr. & in vna Gienn. beneficij 11. Decembris

cembris 1538. teste eo. Ptolemæo decis. 38. vt refert Sarn. qui hanc opinionem tenet de publican. q. 6. nu. 3. vers. sed iltis non obstantibus, & in vna Leodien. 1. Martij 1546. coram Cardinali S. Crucis, teste Put. decis. 146. lib. 1. & in vna Auinionen. vt per Crescent. decis. 406. lib. 2. in manuscrip. cum regulæ Cancella-
* riæ, mortuo Papa, extinguantur, iuxta Communem*
* opinionem, in praxi* receptam.

Hodie autem vera conclusio recepta de stylo est,
32 quod quamuis Papa moriatur † intra tempus datũ ad publicandum, tamen adhuc resignatarius tenetur publicare in Sede vacante, vel tempore successoris intra idem tempus prescriptum, vt sanciuit Pius IIII. in cõstitutione 15. incipien. Sanctissimus, anno 1. ibi. *Et cui nuper innotuit nonnullos, etiam iuris peritos, & dictæ Curiæ officiales, ac causarum Palatij Apostolici Auditores contendere, quod resignationes de beneficijs in manibus prædecessorum huiusmodi, tanquam illa per obitum eorundem prædecessorum expirauerint, non subijciantur, & sub statuto, & ordinatione sanctitatis suæ, tanquam futura, & non præterita cõcernentibus, non comprehendantur, & sic occasionẽ præstare, vt fraus fiat legi, & resignationes huiusmodi infra dictos sex menses non publicentur, nec ipsorũ beneficiorum resignatorum possessio ab eis, quos id cõtingit, petatur, quin immo resignantes ipsi beneficia per eos resignata vsque ad eorum obitum sine alcuo titulo detineant, & eorum fructus percipiant, in animarum suarum perniciem, & personarum de eisdem beneficijs tanquam per obitum vacantibus pro tempore prouisarum detrimentum. Non immemor, quod felic. recordat. Paul. Papa IIII. S.S. prædecessor per similem eius constitutionẽ sub die 5. mensis May, Pontificatus sui ann. 3. in Cancellaria Apostolica publicatam difficultates, quæ ex inde oriebantur, aut exorirí poterant, declarauit, volens periculis animarum occurrere, & indemnitati personarum huiusmodi consulere declarationi præfati sui prædecessoris inhærendo, præsentis suæ constitutionis perpetuo valituræ tenore declarauit, suæ intentionis semper fuisse, & esse, vt quæcumque resignationes, de quibus ſuis beneficijs Ecclesiasticis, etiam in manibus prædictorum huiusmodi eatenus factæ, & nõ dum suum plenarium effectum sortitæ, etiam si infra sex menses obitus eorum prædecessorum præcedentes facta, nec super illis consensus tempore eorundem prædecessorum prestiti fuerint, statuto, & ordinationi suis prædictis subijcerentur, & subijciantur de præsenti, & sub illis comprehenderentur, & comprehendantur de præsenti, & in futurum, &c.* Quod etiam hodie nullum habet dubiũ cum publicatio sit facienda per constitutionem Gregorii xiii. quę non expirauit per eius mortem, vt regulæ Cancellariæ, sed perpetuo durat.

Et hæc conclusio primam videtur habere rationem, nam renunciatio facta tempore, quo viuebat Papa, perfecta fuit, & habuit effectum. ergo obitus Papę
33 superueniens, non potest tollere † effectum, iam cau-
34 sum, argumen. l. vltim. ff. vnd. liber. cũ alijs. vt p Dec. cons. 24. col. vltima, sufficit, enim, quod lex ligare inci piat, Bart in lege vlt. ff. de e falsi,

SVMMARIVM.

1 *Resignationes omnium beneficiorum sunt publicãdæ.*
2 *Verbum Quicunque, est admodum generale, & numero 15.*
3 *Resignatio dignitatis est publicanda.*
4 *Resignatio beneficiorum reservatorum est publicanda.*
5 *Generalitas comprehendit omnes casus.*
6 *Regula Cancellariæ de publicand. est exorbitans à iure.*
7 *Quod exorbitat a iure stricte intelligitur.*
8 *Ordinarius non potest conferre beneficia de iure patronatus.*
9 *Beneficium iuris patronatus non potest acceptari.*
10 *Cessante ratione, cessat dispositio.*
11 *Vbi non conueniunt verba, neque dispositio.*
12 *Verbum Collatio, in beneficijs iuris patronatus non verificatur.*
13 *Regula de infirmis an habeat locum in beneficijs iuris patronatus.*
14 *Resignatio beneficij iuris patronatus est publicanda.*
16 *Verba generalia omnia includunt.*
17 *Publicatio requiritur ad obuiandum fraudibus.*
18 *Vbi agitur ad obuiandas fraudes lata debet fieri interpretatio.*
19 *In exorbitantibus ex identitate rationis fit extensio.*
20 *Extensio, quæ fit ex identitate rationis dicitur magis intento.*
21 *Casus dicitur comprehendi vbi adest eadem ratio & nume. 57.*
22 *Dispositio sustinetur in rationibus quæ non cessant.*
23 *Verbum collatio positum in lege, est generale & comprehendit omnem modum.*
24 *Resignatio beneficiorum consistorialium non est publicanda limitanum. 26.*
25 *Cessio Episcopatus non est publicanda.*
26 *Cessio beneficiorum consistorialium, quæ non prouidentur in Consistorio est publicanda.*
27 *Cessio beneficiorum consistorialium, quæ in consistorio prouidentur non est publicanda.*
28 *Quod sit in præsentia principis dicitur apertum, & publicatum.*
29 *Consistorialia non veniunt in simplici dispositione.*
30 *Resignatio beneficij electiui est publicanda.*
31 *Resignatio beneficij litigiosi est publicanda.*
32 *Constitutio Pij V. de publican. loquitur etiam de beneficijs quorum possessio non est litigiosa.*
33 *Vitium litigiosi excusat à promotione.*
34 *Possessio pacifica quæ dicatur.*
35 *Lis an debeat finiri cum resignante vel resignatario.*
36 *Resignatio facta in fauorem illius qui prætendit unionem est publicanda.*
37 *Subrogatus gratiose quando teneatur publicare.*
38 *Hospitalia dantur in titulum vel administrationem.*
39 *Hospitalia quando dentur in titulum.*
40 *Hospitalia quomodo dentur in administrationem.*
41 *Hospitalia quæ dantur in administrationem sunt manualia.*
42 *Ecclesiasticitatis signa quæ sint.*
43 *Hospitalia quæ dantur in titulum, comprehenduntur sub constitutione de publican.*
44 *Hospitalia quæ dantur in titulum veniunt appellatione beneficij.*
45 *Hospitalia quæ dantur in administrationem non veniunt sub nomine beneficij.*
46 *Hospitalia data in administrationem, non veniunt appellatione officiorum.*
47 *Resignatio etiam hospitalis dati in administrationem est publicanda.*
48 *Constitutio Gregorij XIII. de publican. est fauorabilis*
49 *In materia fauorabili appellatione beneficij veniunt etiam hospitalia data in administrationem.*
50 *Iura loquentia de beneficijs habent locum in Hospitalibus.*

51 *Regula*

51 *Regula de beneficiis vacantibus per promotionem habet locum etiam in Hospitalibus.*
52 *Hospitale est titulus non omnino profanus.*
53 *Ordinarius potest petere rationem administrationis Hospitalis.*
54 *Ordinarij possint visitare Hospitalia.*
55 *Administratores Hospitalium debent dispensare fructus pauperibus.*
56 *Coloni debent soluere pensiones Rectori.*
57 *Quoties ratio legis comprehendit plures casus, si facit de vno mentionem, hoc est exemplariter & non restrictiue.*
58 *Ratio legis disponit etiam ad non expressa.*
59 *In materia proportionabili appellatione beneficiorũ veniunt Hospitalia.*
60 *Hospitalia comprehenduntur, sub verbis generalibus.*
61 *De Hospitalibus expediuntur literæ.*
62 *Prouisionis nomen est latissimum.*
63 *Hospitalia non comprehenduntur vbi de eis non fit mentio.*
64 *Error iuris dubij excusat.*
65 *Ius dubium quod.*
66 *Consilium peritorum excusat.*
67 *Opinio alicuius Doctoris excusat.*
68 *Error iuris dubij æquiparatur errori facti.*
69 *Error facti excusat;*
70 *A publicatione non excusat consilium peritorum, dicentium illum non teneri.*
71 *In requisitis pro forma iuris dubij error non excusat.*
72 *Mulier & Rusticus non excusantur, si non confecerãt inuentarium infra legitimum tempus.*
73 *Error iuris dubij non excusat in his, quæ fauore publico requiruntur.*
74 *Error iuris dubij ad effectum lucri non excusat.*
75 *Error iuris dubij non excusat, vbi potest colligi, quæ sit communis opinio. & nu. 77.*
76 *Hospitalia comprehenduntur appellatione beneficii etiam in materia pœnali.*
78 *Decretum irritans ligat etiam ignorantes quo ad nullitatem actus.*
79 *Ignorantia non excusat vbi agitur de lucro captando.*
80 *Lex loquẽs de beneficijs debet intelligi de perpetuis.*
81 *Beneficia regularia non sunt perpetua, sed manualia.*
82 *In reseruatione regularia non comprehenduntur.*
83 *Manualia in reseruatione non comprehenduntur.*
84 *Beneficia manualia non comprehenduntur in regula de Annali.*
85 *Manualia non comprehenduntur in regula de Triennali.*
86 *Resignatio beneficiorum regularium est publicanda.* 3
87 *Appellatione beneficiorum veniunt etiam regularia.*
88 *Verbum Canonicatus, importat & sæcularem, & regularem.*
89 *Regula de infirmis non comprehendit regularia beneficia.*
90 *Constitutio regulatur a ratione.*
91 *Beneficia manualia quo respectu sint perpetua.*
92 *Beneficia sæcularia de sui natura perpetua.*
93 *Beneficia quando sint temporalia.*
94 *Beneficia regularia vacant per obitum & amotionẽ.*
95 *Papa non præsumitur mutare naturam beneficii.*
96 *Beneficium manuale est in quo quis potest amoueri ad nutum.*
97 *Manualia possunt renunciari.*
98 *Publicatio vbi sit facienda.*
99 *Regularia obtinens emittit votum paupertatis.*
100 *Beneficia regularia dantur in titulum.*
101 *Beneficium, quod confertur, dicitur etiam committi*
102 *Habere peculium ex permissu Superioris, non repugnat voto paupertatis.*
103 *Prior non potest ab Abbate remoueri.*
104 *Regulares possunt disponere de fructibus beneficiorũ regularium.*
105 *Abbas intitulatur etiam in Abbatia regulari.*
106 *Resignatio præceptoris Religionis S. Ioan. Hierosolymitani est publicanda.*
107 *Dimissiones factæ per milites S. Ioan. intra tempus vacantis, & mortuarij non sunt publicandæ.*
108 *Dimissiones, quæ fiunt per milites S. Ioann. cuius sint naturæ.*
109 *Milites S. Ioannis acceptans commendam, potest vacare.*
110 *Magnus Magister Militen. an possit conferre.*
111 *Collatio commendarum S. Ioan. ad quem spectet.*
112 *Magnus Magister cum conuentu exercet, &c.*
113 *Prior religionis solus administrat.*

QVAESTIO III.

TERTIO quæro, quæ resignationes beneficiorum sint publicandæ? communis,* regula est generalis, resignatiõs omnium † beneficiorum esse publicandas, nam ita vniuersaliter loquitur reg. Cancellariæ, *Item idem Dominus noster statuit, & ordinauit, quod quæcumque beneficia Ecclesiastica, &c.* Ideo sub ea resignationes omnium beneficiorum includuntur, Cranet. cons. 294. num. 1. & 308. col. 4. & 5. nam hoc demonstrat † verbum quæcũque, Dec. cons. 5. ad fin. Bal. cons. 191. lib. 1. & hoc etiam probant prædictæ constitutiones Pij V. & Gregorij XIII. vt ex eorum lectura euidenter apparet. Namq. in constitutione Pij V. dicitur, quod. *Quæcumque dictorum beneficium resignationes, aut iurium cessiones,* & ibi, *Et præmissa omnia & singula etiam in quibuscumque beneficijs, &c* in constitutione Gregorij XIII. ibi *vt post hac omnes, & quæcumque resignationes, &c.* & ibi, *de quibuscunque, &c.* Quod non est mirum, cum eadem ratio fraudis vigeat in quocumque beneficio, vnde idem ius statuendum est. l. illud † ff. ad leg. Aquil.

Amplia hanc communem regulam vt habeat locũ siue beneficium sit simplex, siue curatũ, Crescent. de cis. 57. lib. 2. in manu scr. & euidenter colligitur ex dictis constitutionibus, siue sit cum † dignitate, siue nõ Rebuff. in prax. tit. regul. de publican. resign. glos. 1. vers. Item quia, Sarn. q. 9. & expresse traditur in dicta constitutione Gregorij. xii. 88. io §. cæterum, ibi, *De quibuscumque Ecclesiis Monasterij, Prioratibus, tam virorum, quam mulierum dignitatibus, officiis, & beneficiis Ecclesiasticis sæcularibus, & quorumuis ordinum, etiam militiarum, regularibus etiam electiuis, & mannalibus, ac etiam de iure patronatus &c.*

Et quia aliqua occurrunt dubia, circa hanc quæst. vtilem ideo distincte procedendo, de aliquibus dubitari contingit, Primum erit dubium an resignatio beneficiorum reseruatorum sit publicanda?* Communis opinio recepta in praxi est affirmatiua, † secũdum quam resoluit Rot. in vna Legionen. sacristiæ de Villel. coram Cardinali Sanctę Crucis, 19. Decembris. 1550. & est ratio, quia potest cõsiderari eadem fraus quæ in aliis beneficiis. quod etiam aperte colligitur ex ge-

ex generalitate dictarum constitutionum Pij V. & Greg. XIII. quæ absque dubio comprehendit omnes casus, & omniat beneficia, l. in fraudem, & ibi Bald. ff. de test. milit. Soc. in l. 2. §. ex his, in princip. ff. de verb. oblig. Cranett. cons. 92. num. 4.

Secundum erit, An resignatio beneficij iuris patronatus facta de consensu patroni sit publicanda? reperi per plures magnos viros fuisse consultum talem resignationem dictorum beneficiorum non comprehendi sub regul. Cancell. de publican. resignat. primo
6 quia regula est † exorbitans a iure communi, Caputa que decis. 110. lib. 2. in manuscrip. Pelegr. decis. 103. lib. 1. etiam in manuscr. Sarn. q. 11. de publican. ergo
7 non debet extendi ad beneficia iuris patronatus † nõ nominata in regula Soc. in l. 1. §. bonorum, ff. ad Trebellian. Cranett. cons. 313. sub num. 2. in fin. vers. 2. principaliter.

Secũdo, quia in his beneficijs iuris patronatus cessat ratio præiudicij ordinarij, & expectantium, cum
8 ordinarius † non possit beneficia de iure patronatus
9 conferre, nec expectantes † acceptare, vt est communis* omnium Doctorum sententia, vnde cessante ratione
10 † cessat dispositio, c. cum cessante, de appell.

Tertio, quia verba regulæ loquuntur de collatione, quæ collatio non cadit in beneficijs de iure patro
* natus, vt est communis* resolutio. ergo cũ verba non
11 conueniant, † nec etiam dispositio, l. quanta, §. totiẽs,
12 ff. de damn. infect. in fi. cum verbum † collatio, in his beneficijs non possit verificari, c. cum in illis, §. illis vero, de præb. in 6. Roch. de Curt. in tract. Iuris patronat. in princ. q. 5. num. 10. & q. 6. princip. Doctores in c. ex frequentibus, de instit. & ideo scribit Dec. cons. 224. quod regula de infirmis resignantibus non ha-
13 bet locum † in his beneficijs, & in hanc partem incli-
* nauit* Rot. cum huiusmodi casus esset propositus in vna Conchen. Cappellaniæ de Belmonte, veneris, 7. Octobris, 1552. coram Deza, teste Caputaq. decis. 319. lib. 1. in manuscr.

His tamen non obstantibus contraria opinio est
14 * vera, & communiter* recepta, vt etiam † resignatio beneficij iuris patronatus sit publicanda, secundum quã
* opinionem iudicauit* Rota (recedendo a resolutione iam posita) veneris 14. Octobris, 1552. coram D. Deza in dicta Conchen. Cappellaniæ, teste Caputaq. decis. 319. lib. 1. in manusc. & decis. 36. p. 3. in impress.
* Guid. Bon. decis. 13. in manuscript. & ita* de stylo practicatur.

Primo, quia verba regulæ sunt generalia, quæcunque, de quibuscunque, vt dictum est supra nume. 2. vnde non mirum, si etiam dicta beneficia comprehẽ
15 dantur, Pauin. super extrauagant. execrabilis in Glos. super verbo disponere, Glos. in clem. 2. in verb. quod
16 cunque, de vit. & honest. cleric. nam verba † generalia posita in constitutionibus omnia includũt, l. Iulianus ff. de legat. 3. la procuratore, ff. mandat. l. quæsitum, §. item si fundum, ff. de fund. instr. etiam si maior ratio esset in vno, quam in alio casu, Dec. in l. 1. in 1. dect. n. 9. & in 2. dect. num. 33. Casent. quæ pro eo inter. & est
* * communis conclusio.

17 Secundo, quia cum † agatur ad obuiandas fraudes,
* vt* communiter Doctores, & dicetur suo loco, late
18 debet fieri interpretatio Bald. in auth. ingressi, nume. 24. C. de sacro sanct. Eccles. Alex. cons. 171. col. 2. lib. 7. Caputaq. decis. 315. parte 3. & sic vt comprehendat hæc beneficia.

Tertio, quia in his beneficijs iuris patronatus viget ratio fraudis considerata per regulam Cancellariæ, & per dictas constitutiones Pij V. & Greg. XIII. ne resignans in periculum animæ suæ in beneficio re
signato intrusus remaneat, fructus male percipiendo & ne contrahentes cum resignante, tanquam cum vero beneficiato decipiantur, & fraudentur, & ne oc cultetur vacatio beneficij, & ne de beneficijs dispona tur per successionem. ergo idem ius militare debet, l. illud. ff. ad legem Aquil. Ex quo respondetur ad primum argumentum adductum pro contraria opinio ne, nam quamuis sit exorbitans a iure communi regula, tamẽ quia militat in dictis beneficijs de iure patronatus eadem ratio, quæ militat in alijs, ideo exten
19 sio † potest fieri. Doctores in authent. quas actiones, C. de sacr. sanct. Eccles. Tiraquell. de retract. consanguin. §. 20. Glos. 1. num. 2. quia extensio, quæ sit
20 ex identitate rationis, non dicitur † extensio, sed magis intentio Beninca. s. in §. omnium, nu. 244. & in §.
21 actionum, num. 163. Instit. de act. & † comprehensio, Dec. cons. 284. col. 2. Card. Paris. cons. 88. num. 21. volum. 3. & cons. 69. num. 3. volum. 4. Cranett. consilio 118. num. 4.

Ad secundum respondetur, quod, esto, quod cesset illa ratio præiudicij ordinarij, tamen cum plures sint rationes ob quas requiritur publicatio in rrsigna tionibus beneficiorum, vt per Sarn. dicta regul. q. 3. num. 8. & per Pium V. in dict. constit. in principio, & eque principales, vt scribit Caputaq. d. decis. 36. num. 6. par. 3. quæ vigent vt supra dictum est, remanet dispositio fundata in his rationibus, quæ † non cessant, sed vigent, §. affinitatis, Instit. de Nupt. viget enim ratio fraudis, quæ principaliter consideratur.

23 Ad tertium respondetur, quod † verbum Collatio, cum ponitur in lege, tunc institutionem, & omnem modum prouidendi comprehendit, secus in impetrationibus, vt optime ponit Caputaq. d. decis. 36. num. 16. par. 3. & est Glos. ordinaria, in clem. 1. in verb. conferatur, ad fi. de rer. pmut. & ibi Card. Zabarell. q. 22.
* Imol. col. 3. vers. vlt. quærit. & est* communis opinio doctorum.

Nec obstat illud consilium Dec. quia reprobatur per Prob. in addit. ad Io. Monac. in d. c. cum in illis, n. 54. per duas columnas sequentes de præben. lib. 6. Rebuff. in tract. nomin. q. 16. Sarn. in quibusdam suis addit. ad q. 17. de infir. resignant.

Et hoc hodie nullum habet dubium. nam expresse cauetur in d. const. 87. Gregorij XIII. in §. cæterum, in vers. de quibuscunq; Ecclesijs, ibi. *Ac etiam de iure patronatus laicorum illustrium, & alias quomodocunque existentibus.*

Tertium dubium, An resignatio beneficiorũ Cõsistorialium sit publicanda? Rot. † tenuit* negatiuam
24 * opinionem tempore And. Gammar. teste Sarn. de in firm. resign. quæst. 14. num. 3. & alias, teste eod. Sarn. de publican. q. 5.

Contrarium tamen colligitur ex dicta constitutione 182. Pij V. ibi, *Et præmissa omnia, & singula, etiã in quibuslibet beneficijs Consistorialibus.* ergo etiam renunciatio beneficij Consistorialis est publicanda.

Quid dicendum? pro resolutione constituo tres
25 casus. Primus est † in cessione Episcopatus, & Archi-
* episcopatus, & in hoc dicas* communem conclusionem esse, negatiue non requiri publicationem, vt tradit Rebuff. in prax. regul. de publican. glos. 1. in fin. &
* ita* communiter de stylo tota die practicatur, quia in his cessat ratio fraudis, vt infra dicetur. Secundus est casus in alijs beneficijs minoribus Consistorialibus, vt puta Abbatia, & similibus, quæ etsi sint consistorialia,

storialia,solent prouideri, & prouidentur extra Consistorium,& hoc casu dicendum est, cessionem præ-
26 dictam esse publicandam,& in his terminis procedit constitutio Pij V.& hoc eo magis obligetur ex cõstitutione prædicta 87.Gregorij XIII.in §.cæterũ, ibi. *Et de quibus in Consistorio nostro disponi consueuit, seu debet,quæ posthac ex quacunque causa fient, & per nos,& per dictos successores, extra tamen dictũ Consistorium admittentur.*

Tertius,& vltimus est casus in dictis beneficijs Cõsistorialibus,quæ tantum† in Consistorio prouidentur.nam in cessionibus dictorum beneficiorum non requiritur publicatio, & in his terminis procedit de
* cessio Rotæ supra allegata,& Sarn.*& tradita per Rebuff.dict.Gloss.1.& * communis opinio.ratio est,qa cum dicta beneficia renuncientur in Consistorio, vt per Lap.alleg.84.colum.penul. Mandos. de annal.q.
28 16.& sic cum fiant † in præsentia Principis, satis dicitur facta publicatio,arg.l.omnium.C.de testam. nam quein Consistorio prouidentur per cedulam,nõ autem per supplicationem. vnde cum cesset ratio fraudis,cessat dispositio.Accedit,quia Consistorialia†nõ
29 veniunt in simplici dispositione,Lap.dict.allegat.84. num.12.Mandos.dict.quæst. 16. de ann. & ita hodie seruatur.

Quartum dubium, An cessio & renunciatio beneficij † electiui sit publicanda? Respondeatur affirmatiue,
30 vt clare,& expresse dicitur in dicta const.87.Gregor. XIII.§.ceterum,ibi.*Et electiuis,& manualibus*,quia viget eadem ratio fraudis.

Quintum dubium, An renunciatio beneficij litigiosi
* sit publicanda?Communis* opinio,approbata
31 a stylo, est † affirmatiua;vt expresse traditur in dicta constitutione 182.Pij V.ibi, *Et præmissa omnia, & singula,etiam in quibuslibet beneficijs Consistorialibus,& vt præfertur litigiosis,&c.*& alias coram Illu
* strissimo Cardinali Aldobrandino in vna*Pampilio
32 nen.15.Maij,1573.fuit resolutum,† constitutionem hanc loqui etiam de beneficijs, quorum possessio nõ est litigiosa,quia implicat.& in dicta const.87. Gregorij XIII.ibi,*Et aliàs quomodocunque existẽtibus, siue pacificis,siue in petitione, siue in possessorio litigiosis*.Ex quo nota,siue lis sit in petitorio,siue in possessorio,publicatio nihilominus est facienda, & hoc
33 est notabile,nam vitiũ litigiosi excusat† a promotione,Glos.in c.licet canon.in §.1.verb.annum,de elec.
34 in 6.& quæ dicatur †possessio pacifica, vide p Cassad. decis.8.& 9.de caus.poss.& propriet.

35 Sed dubium est,An lis†debeat *finiri* cum resignante,vel resignatario?Hanc quæstionem terminat Gregorius XIII.dict.constitu87.in §.Sed ne dicens, *Sed ne in beneficijs super possessione, vel proprietate litigiosis,litis prosequutio turbari valeat, vel differri in causis huiusmodi contra cedentem ad vlteriora, etiã ad sententiam diffinitiuam,& rem iudicatam, ac illius exequutionem quousque ille,qui gratiam ex resignatione,seu cessione,aut ex omissa forma publicationis huiusmodi obtinuit,ad causam per se, vel per procuratorem legitimum accesserit,litemque huiusmodi susceperit,eodem modo,& ordine procedi possit, quo potuisset legitime,si cessio huiusmodi facta non fuisset & quicquid interim,sic procedendo decretum fuerit sine cum cedente,siue contra eum,etiam post quam ipse, vel quius alius incumbentia, secundum prædicta præstiterit,non solum circa fructus,sed circa possessionem,& ipsum ius,quod cessum est, valeat omnino, & vim obtineat,illumq; ipsum, cui gratia facta est, non minus afficiat,quam si ipso legitime citato contra eum decretum expeditum fuisset, nec ipse aduersus hæc prætextu non acceptatæ gratiæ,vel etiã ignoratæ,aut citationis,vel intimationis, executioni contra ipsum minime demandatæ,alia ue ratione valeat excusari,possit tamen ipse etiam si in lite & causa huiusmodi subrogatus non sit,quandocunq;ad illius prosequutionem,& terminationem venire, &c.* Ex quibus verbis clarissime colligitur modus, & forma, & hic non omittam casum resolutum in Rota in una
* Tuden.*coram R.P.D. Seraphino 10. Iunij 1587. quod si quis prætendat beneficium vnitum, & litigat
36 cum eo, qui habet ius ex prouisione, si ille obtenta sententia fauorabili super† non existentia vnionis, cedat ad fauorem illius,qui prætendit vnionem,huiusmodi cessio est publicanda,& subiacet constitutioni
* Nec etiam alium casum decisum in vna* Perusin.4. Nouembris 1558.quod si fuit resignatum beneficiũ
37 lite pendente,& resignatarius fuit subrogatus†gratio se,etiam quo ad possessionem,si illam non apprehenderit, & non publicauerit, si moriatur resignans,& alter subrogatur,iste præfertur, teste Cotta decisio. 181.manuscr.

Penultimum dubium est,An hæc constitutio Greg. XIII.de publican.comprehendat Hospitalia?
38 Et quia Hospitalia, † vel dantur in titulum, vel in administrationem,vt per Feder.de Sen.const.130.Pauin.de offic.& potest.c.sed.vacan.par.2.q.1.nu.5. Rebuff.de pacif.possess.num.81.& 82.& in trac.de nom. q.115.per Mandos.q.10.num.2.cum seq. post Sarn. p
* eum allegat.& alios* communiter.

39 In titulum dantur, quando in fundatione dictum est,vel quando per electionem prouidentur, ad nor. in clem.quia cõtingit,§.vt autem de religios. domib. Glos.pragma.de consuet.§.statuit.

40 In administrationem †dantur,quoties deputantur hospitalarij in regimen,qui tutoribus,& curatoribus æquiparantur.Gemin.const.89.num.5.Socin.sen.cõsilio 181.num.1.lib.2.& hæc hospitalia,vt plurimum sunt manualia,Card.const.117.num. 1. Mandol.reg. 1.de referu.q.10.num.4 puta,quia constitutio,& destitutio fit per homines ipsius confraternitatis, vt in
42 casu Calder.const.4.de religios.domib. vbi ponit† signa ecclesiasticitatis in hospitale,de quibus signis tu vide Lap.alleg.42.Card.consil.11.Feder.de Sen.consilio 130.Abb.in dispu.3.numero 13.ad fin.& in capetentibus in principio de priuileg. & in cap.vltimo de censib.Petr. de Perus.in tract. de Canon. episcopal.quæst.8.Imol.in cap.officij,de testam.Archid.in cap.nemo,de consecr.distinct.1.Roman. consil.477. num.13.Innoc.& Abb.in cap. inter dilectos, de donat.Io.Sclu.de benefic.part.1.quæst.6. Felin. in cap. de quarta,de præscrip.Ideo diffinguendum est. Si loquimur primo casu,de hospitalibus,quæ dantur † in
43 titulum, concludendum est affirmatiue, omissa disputatione, comprehendi sub hac constitutione,ita
* fuit tentum* in Rota coram bon. memor. Cantuccio die veneris,14. Aprilis,1581. in vna Aquilanen. Prioratus,vbi quidam Ascanius de anno 1559. resignauerat Hospitale,quod habebat, in manibus præceptoris sancti Spiritus de Vrbe,; tunc temporis existentis,ad quem collatio dicti Hospitalis spectabat, & spectat,sed cum non fuisset facta publicatio a resignatario,fuit tentum collationem esse nullã, & Hospitalia,quæ dantur in titulum,comprehendi sub cõstitutione Pij Vide public.omnes tenuerunt. Ratio, quia,quoties dantur in titulum,tunc veniunt appella-

tione

44 tione†beneficij,& ideo regula de annal. habet locum hoc casu,pro ut concludit Mandos.in d.reg.q. 10. & in eadem causa 28.Ianuarij,1583.

Si vero loquimur de Hospitalibus, quæ dantur in administrationem, hoc casu videtur dicendum non
45 comprehendi, quia talia non veniunt † appellatione beneficij,clement. quia contingit §.vt autem, de religios.domib.clement.per litteras, de præbend. vbi litteræ Apostolicæ super prouisionibus non comprehendunt hospitalia,vbi Anchar. post alios num.1. & 5.Felin.in cap.de quarta num. 14. de præscrip. Dec. sub numero 65.sub num.2.Bonifac.de Vital. in clement.dispendiosam num.31.de Iudic.Federi.de Sen. const.280.Aeneas de Falcon. in tract.referu. in 3.qu. princ.ante fin.num.33.Sarn.de grat.expectat. nume. 93.Gig.de pens.quæst.28.num.6.Card.const.117.Ne
46 quæ appellatione officiorum † veniunt dicta Hospitalia,Vital.in d.Clem.dispendiosam,num.30.& 31. de iud.Card.ibid.num.11.& in clement.quia contingit, numero 39. de religios. domibus cum ergo non sit facta mentio de Hospitalibus,sequitur &c.Card. cõsil.119.num.1.

Secundo, quia Bulla Gregorij loquitur de beneficijs quæ dantur in titulum,cum annullet prouisiones collationes,& similes gratias.ergo &c.

His tamen non obstantibus; contraria opinio est
47 * verior,quam tenuit Rot.*in vna†Regien.Hospitalis veneris 13. Nouembris 1587. coram R.P. D. Bubalo.namque Berardinus Broiardus resignauit Hospitale in manibus Papæ,qui de illo prouisit Octauio Broiardo iuxta formam clem. quia contingit de religios. domib.Sed cum hæc resignatio non fuisset publicata, quidam prætendebat vacare iuxta constitutionem Gregorij XIII.de publican.Domini tenuerunt, quod vacauerit, & sic quod dicta constitutio habeat locum etiam in Hospitalibus, quæ dantur in administrationem, & cum hæc causa fuisset denuo proposita,post longam disputationem, tandem die veneris 3.Iunij 1588.fuit tentum idem, constitutione ante dicta comprehendi Hospitalia huiusmodi.
48 Cum eadem † constitutio sit fauorabilis,quia obuiat
* fraudibus,vt fuit resolutum in vna* Sabinen.beneficiorum de anno 1586.coram R.P.D. Giplio, & in
49 materia fauorabili appellatione beneficiorum†ecclesiasticorum veniunt etiam Hospitalia solita concedi laicis in administrationem,vt post Lap. tradit Anch. in clem.dispendiosam numer.2.in 4.not.de iudic.ubi Card.quæst.3.in fi.dicit hanc opinionem tutiorem. Felin.late in dict.cap.de quarta num. 15. & 16. Sclu. de Benefic. p.1.quæst.3.num.9.Lambert. de iur. patron.artic.11.q.11.par.1.lib.1.num.4.cum alijs,vt per Mandos.in regul.de benefic. vacant. per promot. q. 5.num.2.

Hinc dicit Collect.in ca.vlt.21.q.de fortileg.quod
50 * temporibus suis* curia traxit † iura loquentia de beneficijs ad Hospitalia. Hinc dicit Felin.in dict. cap.
* de quarta numer.16.resolutum in Rota* quod licet
51 regula de benefic.vacant. † per promotionem, videatur pœnalis,tamen quia est obuiatiua fraudibus, (vt hæc constitutio) comprehendit Hospitalia, de quo
52 Mand.dict.regul.alleg.q. 10. namque Hospitale † est titulus non omnino profanus Bellam.tit.de permut. benef.q.3.nu.2.immo ecclesiasticus Petr. de Vbald. de permut.benefic.numer.8.fol.mihi 184.Gamb.de auct.legat.a later.tit.de potest.legat.circa Hospit.numero 29.

Secundo,Accedat, quia in his Hospitalibus militant rationes constitutionum, requirentium hanc formam publicationis,ad effectum,vt ordinarius certus
53 sit a quo petere debeat rationem † administrationis, iuxta decretum Concil.Trid.c.9.sess.22.de reforma-
54 tione,& quem debeant † visitare iuxta cap.8.eadem sess. 22.

55 An dispensent † fructus pauperibus; iuxta d.clem. quia contingit.

56 Et vt colonit sciant,quis sit rector,ad hoc,vt possint ei soluere pensiones iuxta consil. Roman. 433. num.2.Corn.consil.137.in fin.lib.3.Fel.in cap.cum dilecta num.13.vers.limita septimo de rescrip.ac etiam vt euitentur fraudes.ergo constitutio habebit locum in his Hospitalibus iuxta tradita per Vigel.in dialect. iur.libro 2.fol.mihi 312. & cum eadem sit ratio† dicitur hic casus comprehendi in verbis, & sic non ex extensione,l.his solis,C.de reuocan. donat.Dec.late in cap.at si clerici §.de adulterijs num.18.de iudic.& in c.2.requiris num.2.de appell.& consil.284.col.2.& consil.301. colum.2. Card.Paris.consil.83.numero 21. volum.3.& consil.69.num.3.volum.4.Crauett. consil. 118.num.15.

57 Hinc est,quod quando † ratio posita in lege;comprehendit plures casus,licet de vno ibi fiat mentio,il lud videtur factum exemplariter, & non restrictiue Tiraquel.in leg.si vnquam verb.liberis num.37.& de vtroque retract.§.20.num.2.& 3.Oldrad. consil.185.
58 in fin. ideo pariformiter dissonit † quo ad alios non expressos,in quibus militat Bald.in cap.dilectus filius colum.1.de rescript.Dec.consil.284.colum.2.Crauet. consil.183.colum.2.Corn.consil.177.num.5.volum.4. & sic hæ rationes comprehendunt Hospitalia data in titulum,sicuti data in administrationem.

Accedat tertio,quia, vt ex fundamento supra allegato patet,hæc est materia proportionabilis,cum mi
59 litent in relignatione Hospitalium eædem rationes, & in materia proportionabili†appellatione beneficiorum veniunt Hospitalia,Lap.in tract.de Hospital. q. 52.Gamb.dict.tract.de auctor.legat.a later.libr.5.de potestat.legat.circa Hospit.nu.27. Villadieg. in eod. tract.q.9.num.17.

Comprobatur quarto,quia verba constitutionis, Gregorij XIII.tam admodum prægnantia,& vniuer
60 salia de quibuscunque beneficijs,& officijs†ecclesiasticis,vnde etiam Hospitalia comprehendũtur,Sarn. in reg.de trien.q.7.num.3.Fel.in d.c.de quarta, & alij supra citati,Bal.consil.191.& 205.lib.1.cum alijs,vt p Crauett.consil.294.sub num.2.& consil.308.col.4.5.& 6.Alciat.in l.momentaneum.ff.de verb.signif.Tiraq. de retract.§.1.glos.7.num.20.& 21.

Ex quibus satis patet responsum ad allegata in cõtrarium.

* Vnde licet coram* Cantuccio fuerit facta distinctio de anno 1581.& 1583.inter Hospitalia, quæ dãtur in titulum,& administrationem,tamen in hac cã indistincte fuit hoc firmatum,& hoc est tenendum. Non obstat secundum, quod constitutio Gregorii annullet collationes,& alias gratias,&c.nãque respõ-
61 detur,quod etiam in Hospitalibus,quæ dantur†in administratione,expediuntur litteræ, prout in beneficijs, & sic etiam hoc casu potest gratia, & prouisio
62 annullari,cum prouisionis† nomẽ sit latissimum,Gl. in clem.vlt.verb.prouisioni† nomẽ sit latissimum,Gl. in clem.vlt.verb.prouisioni de elect.Card.in clemen. in plerisque,q.16.eod.tit.

Sed hic quæritur quia in dicta const. Greg.XIII. non fit mentio de Hospitalibus, si aliquis post dict. constitutionem,ante vero resolutionem Rotæ obti-

nuit Hospitale per resignationem, & consuluit peritos in Vrbe, qui ei dixerunt non teneri ad publicationem, an ex hoc fit excusatus, si non publicauit? Hic casus accidit in dicta Regiē. Hospitalis. namque dictus Octauius resignatarius non publicauit, quia periti ei dixerunt non teneri. Et quod esset excusandus adducebatur, quia cum non exprimantur Hospitalia in cōstitutione, & scribant Doctores non comprehendi in
63 materia, vbi de eis† non fit expressa mentio, Card. consil. 117. in princ. Cesal. cons. 27. num. 24. lib. 1. Sarn. de trienn. q. 7. sub. num. 3. cum alijs, & c. apparet, quod ver
64 samur in dispositione iuris dubij, ex cuius† errore qui
* libet excusatur, c. cum dilectus, & ibi omnes, *de consuet. & in c. si diligenti. de præscript. Ias. in l. iuris ignorantia, num. 2. C. qui admitt. & in l. 1. num. 19. C. de trā sact. Alex. cons. 10. sub num. 12. lib. 7. Crot. cons. 317. num. 27. lib. 3. Corp. cons. 187. num. 19. li. 3. Curt. Iun. cōs. 6. num. 22. Quæstio enim iuris dubij dicitur, quo-
65 ties† adest varietas opinionum (vt in casu nostro) Bar. in l. qui Romæ, §. duo fratres, num. 9. ff. de verb. obli.
66 Cuman. cons. 154. in fin. eo magis, cum habuerit† consilium peritorum, iuxta tradita per Bald. Iaso. Dec. & alios in dicta l. iuris ignorantia, C. qui admitt. Angel. in l. sed si lege, §. scire, ff. de petit. hæredit. Alex. consil. 76. num. 10. lib. 7. vbi late, Felin. in dict. cap. de quarta, sub num. 8. pro excusatione enim sufficit, quod adsit
67 opinio† alicuius doctoris, cui ille credere possit, Paul. de Castr. in dict. l. qui Romæ, §. duo fratres, in fin. Anchar. cons. 210. num. 1. in fin. Alex. dict. cons. 76. num. 10. l. b. 7. Dec. cons. 175. num. 6.

Accedit ad excusationem, quia talis error iuris du-
68 bij æquiparatur† errori facti, vt per Ias. in l. iuris igno-
69 rantia, C. qui admitt. & error † facti excusat, vt fuit dictum in vna Romana* de Incoronatis, 2. Iun. 1574.
* His tamen non obstantibus, cum hic casus fuisset
* propositus in Rota, *die veneris, 3. Iunij, 1588. corā
70 R. P. D. Bubalo fuit tentum Octauium † ex hoc non esse excusandum.

Ad quod primo facit, quia non datur excusatio,
71 prætextu iuris dubij, quoties aliquid† regitur de forma (vt est publicatio in casu nostro) Bal. in dict. l. iuris ignorantia, num. 4. C. qui admitt. vbi Alex. num. etiam 4. Dec. & alij* communiter, Barto. in l. 1. §. nunciatio, num. 35. Curt. nu. 90. Crot. nu. 90. de oper. nou. nunc. Roland. cons. 30. num. 8. cum plurib. sequen. li. 3. Dec. Pedemont. 86. nu. 4. Ioann. de Garz. in repetit. authē. eisdem pœnis, num. 3. C. de secund. nupt. Alex. consil. 163. num. 6. lib. 6. & cons. 7. num. 19. lib. 7. Natt. cons. 554. num. 10. & cons. 575. num. 23. & 586. num. 8. Bero. cons. 120. nume. 27. lib. 1. communi *opinio teste
72 Sforz. Odd. in tract. de rest. in integr. q. 9. art. 4. nu. 14. vbi infinitos citat, etiam si sit mulier, vel rusticus, nāhi non excusantur, si non fecerunt inuentarium infra statutum tempus, Natt. cons. 575. num. 23. Alciat. in l.
* venia num. 12. C. de in ius vocan. * communis tenet Tiraquell. de vtroque retracta. 2. part. §. 4. gloss. 4. numero 16. licuti neque excusatur, quis prætextu iuris
73 dubij in his, quæ† fauore publico introducta sunt, Pau. de Castr. in dict. l. iuris ignorantia, Alex. num. 4. Ias. nu
74 me. 17. & est casus noster, nec ad effectum † lucri, di. l.
* iu is, vbi communiter* Doctores, nec vbi potest† col-
75 ligi quę sit vera, & communis opinio Put. decis. 233. libro 3. quę omnia militant in casu nostro. namque cō
* munis* opinio est, vt etiam in materia pœnali com-
76 prehendantur† Hospitalia, vbi adest eadem ratio Ioā. Anan. in capitu. nulli, numero 7. vbi testatur de communi de rebus ecclesiast. non alienan. Calder. consilio
77 primo. de religios. domibus Felin. in dict. cap. de quarta, & vt dixi, quis non excusatur respectu iuris† dubij, quoties potest cognosci quæ sit communis, Put. dict. decisio. 233. libro 3. vnde ex hoc cessat illud de peritis tum etiam, quia id non releuat ad effectum, vt actus, qui debita forma non fuit factus, de iure valeat Sforz. Odd. dict. q. 9. late.

78 Accedat, quia dicta Constitutio Gregorij habet decretum, irritans, quod, quo ad nullitatem actus, ligat etiam ignorantes, capit. 1. de concess. præbend. capit. si eo tempore, vbi Gloss. de elect. in 6. Abb. in cap. Audiamus, numero 13. de restitut. spoliat. Alex. consi. 97. circa princi. lib. 5. cum infinitis alijs cumulatis per Gabriel. de clausul. concluf. 3. numero 1. cum sequen. vnde Hospitale resignatum absque publicatione vacauit, adeo vt alter illud impetrans acquisierit ius, quare iste non poterit admitti in præiudicium iuris iam quæsiti, prætextu huius iuris dubij argu. not. per Ias. in l. si emancipati. numer. primo. C. de iur. & fact. ignorant.

Hinc, quoties quis intendit acquirere ex sua igno
79 rantia, & sic agit de lucro captando, repellitur. nam nulla ignorantia† excusat. Crescent. decis. 181. prope fin. & sic tolluntur contraria.

Vltimum dubium, An resignatio beneficiorum regularium sit publicanda? Videtur dicēdum, quod nō, quia Regula, & constitutiones requirentes publica-
80 tionem debent intelligi de beneficijs perpetuis, capit. præcepta distinctio. 55. not. in ca. veniens, de filijs presbyter. cap. penult. de cleric. ægrotan. per quę hoc tradit, Calder. consil. 26. de prębend. Cassad. deci. 4. nu. 2.
81 de præben. & beneficia regularia† non sunt perpetua, sed manualia, & ad nutum reuocabilia, ca. cum ad monasterium, §. tales de stat. monach. clement. 1. §. ad hęc eod. clemen. vnica §. præmissa de supplen. prælat. negligen. Mil. in repert. verbo beneficia regularia late Silu. de benef. p. 3. quæst. 21. num. 2. Mandos. in regul. 3. reseru. q. 10. num. 5.

82 Hinc in reseruatione† beneficiorum beneficia regularia non comprehenduntur, vt concludit Aeneas de Falconib. tra. referuat. q. 3. princ. num. 29. vers. beneficia regularia, sicuti† neque manualia, cōcludit Cald. d.
83 cons. 26. de præb. Achil. decis. 2. de benefic. Rebuff. de pacific. poss. nu. 273. & in reg. 2. canc. vers. item nō cōprehenduntur, Io. Selu. de benef. c. 3. quæst. 68. & 69.
. * & communiter* Doctores, Parisien. consil. 44. volumine 4.

84 Hinc manualia † non comprehenduntur in regula de annali, vt fuit* tentum in Rota 23. Iunij 1549. coram Hieronymo Nouato in vna Albinganen. cappellaniæ teste Mandos. in dict. regul. q. 11. nume. 5. sicuti
85 nequet manualia comprehenduntur in regula de triennali Mocdan. decis. 169. alias 340. &c.

His tamen non obstantib. contraria opinio est ve
86 rior, vt scilicet beneficia etiam† regularia comprehendant in hac constitutione Gregorij XIII. pro vt fuit
* tētū in Rot.* die veneris 28. Iunij 1583. in vna Aquil. prioratus corā bo. mem. Cantuccio vt hētur dec. 739. p. 1. & tenet Rebuff. in reg. de publ. gl. 1. & nouissime Anastas. Germon. de indul. §. regularia, n. 35. Quia d. constitutio loquitur de quibuscunque beneficijs, &
87 appellatione† beneficiorū veniunt nedum beneficia se-
88 cularia, sed ēt regularia, sicut sub noīe canonicatus† venit ēt canonicatus regularis, Gl. in clem. 2. de Iud. vbi Card. q. 5. nu. 13. Imol. nu. 3. & communiter Fel. in capostulasti nu. 4. in fi. de rescr. Rebuff. in prax. titu. quis sit, & quot mod. c. benefi. nu. 10.

Secundo

Secundo quia sub regula de infirmis resign. quæ
89 loquitur simpliciter de † beneficijs, comprehēduntur beneficia, regularia Rebuff. in eadem regul. de infir. gloss. 5. in fi.

Tertio, quia, si constitutio hæc habet locum in cessione iuris, multo magis in beneficijs regularibus.

Quarto, quia rationes regulæ, vt fraudes tollātur, ne resignantes fructus indebite percipiant, & ne cum illis, contrahentes decipiātur, vt late dixi in principio habent locum etiam in beneficijs regularibus, vnde
90 absque dubio de eis† constitutio loquitur. Dec. cons. 284. col. 2. Crauett. cons. 183. col. 2. cum alijs adductis per Rim. iun. in principio Instit. de donat. num. 273. & 625.

Quinto, & vltimo, quia hoc expresse cauetur in d. const. Greg. §. cæterum, ibi, *De quibuscunque Ecclesiis, Monasterijs, Prioratibus tam virorum, quā mulierum, &c.* & ibi *quorumuis ordinum, etiam militiarum regularibus, & electiuis, & manualibus.*

Non obstant contraria, ad primum enim respon-
91 detur, quod licet hæc beneficia regularia sint regulariter manualia, tamen possunt esse perpetua, considerato, quod Prælatus forsan nō amouebit eorum possessores, vt in specie tradit Rebuff. de nominand. q. 9. sub. num. 27. Bonifa. de Viral. in clem. 1. §. in quibus, num. 3. de supplen. prælat. negl. Gamb. de potest. legat. a later. lib. 4. num. 13. in fi. & 14. 15. & 16. Selu. de benefic. p. 3. q. 21. num. 3. circa med. immo vult Gamb. loc. cit. manualia regularia esse in se perpetua, licet secus sit in manualibus sæcularibus allegat decis. Bellam. 207. col. 2. vers. non obstat, & Mandos. reg. 3. reseruat. q. 11. num. 3. dicit regularia de sui natura non perpetua effici perpetua, &c. sicut sæcularia beneficia
92 quæ de sui natura sunt † perpetua, c. satis peruersum, dist. 56. Glos. 1. in c. pastoralis. 7. q. 1. c. vnico de Cappell. Monach. lib. 6. Card. cons. 57. Lap. alleg. q. Card.
93 Parisi. cons. 119. num. 16. vol. 4. aliquando † consueuerunt effici temporalia, Card. d. cons. 57. Cassad. decis. 4. & decis. 12. de præb. Abb. in c. si cōstiterit, in 1. not. & ibi Fel. de Iud. Hinc videmus, Prioratus, & Abbatias regulares, vt plurimum hodie dari in perpetuum.

94 Secundo respōdetur, quod cum ista beneficia manualia vacent per obitum, vel per amotionem, vt per Glos. in clem. 1. verb. reuocari, quā ibi sequitur Card. §. præmissa, q. 5. num. 8. Imol. nu. 44. Bonifa. de Vitall. num. 9. de suppl. prælat. negligi. ita possunt vacare per resignationem, qua vacatione stante, intrat constitu-
tio propter rationes, &c.

Non obstat, quod in reseruationibus non veniunt manualia, quia illud ideo contingit; quia Papa non cē
95 setur velle mutare † naturam beneficij, vt de manuali efficiatur perpetuū, Cald. d. cons. 26. de præb. Cassad. decis. 4. de præb. & late habetur per Gambar. decis. 1. Marcus Antonius in manuscr.

Non obstat, quod in beneficijs manualibus nō ha
96 beat locum regula de Annal. & Triennal. quia possidens beneficium manuale non potest iuuari dictis regulis, quia† posset amoueri ad nutum superioris, Mocdan. d. decis. 169. alias 340.

97 Ex quo colligitur, † manualia posse renunciari, vt
* dicitur in d. decis.* Rotæ coram Bubalo.

Et hæc decisio fuit confirmata in eadem causa, & coram eodem, die Mercurij, 1. Februarij 1584. non
98 obstantibus aliquibus rationibus, quæ in contrariū allegabantur, & primo, quod non intraret † constitutio, ex quo (secundum ipsam) publicatio sit facienda in Ecclesia Cathedrali, vel Metropolitana, cui beneficium immediate subest, & ille Prioratus non subijcitur alicui Ecclesiæ Cathedrali, vel Metropolitanæ, sed solum magno Hospitali, quia fuit per Dominos de Rota optime responsum nihil prohibere, quin publicatio fiat in Ecclesia ipsius Prioratus. vnde idē erit in alijs beneficijs huius generis.

Secundo, quod Prioratus non esset collatus in titu
96 lum, cum obtinens illum nō emiserit† votum paupertatis, pro ut in alijs religionibus, clement. 2. vbi Glos. de rescript. Moedan. decis. 169. in manuscr. namque
* Rota contrarium * confirmauit, scilicet, huiusmodi
100 beneficia regularia† dari in titulum, & per consequēs intrare constitutionem de public. nam solet in prouisione dici, tibi conferimus, & de illo etiam, tibi prouidemus, teq; in illius verum, certum, & legitimum priorem, administrātorem, & rectorem facimus, cōstituimus, & deputamus.

Nec obstant illa verba apponi solita, curam, regimen, & administrationem committimus, quia conueniunt etiam titulo, cum beneficium, quod confertur
101 † dicatur etiam committi, cap. cum in illis, in principio, de præbend. libro 6. clement. 1. de supplen. prælat. neglig. clement. ne in agro, de stat. monach. nec
102 repugnat voto paupertatis † habere peculium ex permissu Superioris, cap. 2. vbi Abb. num. 4. de stat. monach. Siluest. in verb. Religio, el 6. num. 7. vers. fin autem, & quia, cum hæc beneficia sint ad nutum amouibilia, is, qui ea obtinet est semper paratus dimittere quando Superior voluerit, & sic non repugnant voto paupertatis, & quod habere proprium non sit con-
103 tra votum paupertatis apparet, quia Prior † non potest ab Abbate sine causa remoueri, cap. 2. in fi. & ibi Doctores de stat. monach. & ob id regulares possunt
104 † disponere de fructibus beneficiorum regularium, sicut clerici sæculares de fructibus beneficiorum regularium, Nauarr. in c. cui non dicatis, num. 42. 12. q. 1. & in Apolog. q. 1. mon. 8. num. 4. & 1. Card. in clem. 2. §. sed tales, in 1. not. de vit. & honest. cleric. & in clē. gratiæ, col. pen. de rescr.

105 Hinc † Abbas est intitulatus in Abbatia, etiam regulari, c. cupientes, de elect. lib. 9. & hæc decisio nunc est impressa Venetijs inter diuersas, p. 1. num. 772.

106 Amplia, vt etiam resignatio† præceptoriæ Religionis Hierosolymitanæ fit publicanda, vt colligitur ex verbis amplissimis huius constitutionis, & fuit re
* solutum *in Rota in vna Segobien. Præstimonij, 16. Iunij 1589. coram R. P. D. Mantica Auditore Rotæ doctissimo. Limita non procedere in † dimissioni
107 bus, quæ fiunt intra tempus vacantis, & mortuarij sine præcedente titulo, & collatione, vt fuit* resolutū
* in vna Tudertin. commenda, veneris 8. Iunij, 1590. coram R. P. D. Pamphilio Auditore Rotæ integerrimo, & nunquam satis laudato, namque huiusmodi di
108 missiones non † inducunt nouam vacationem, sed potius habent vim non agnitionis, optionis, seu capimenti, quam resignationis veræ, & propriæ, & inducētis nouam vacationem, de qua loquitur Gregoriana constitutio, quia vt apparet ex statutis religionis, durante tempore vacantis, quod est a die obitus
109 equitis, vsque ad festum S. Ioannis Baptistæ, & mortuarij, quod est a dicto festo vsque ad aliud festū anni sequentis intra quod tempus de commenda nemini prouidetur, sed sola religio possidet, & percipit fructus, & istæ acceptationes commendarum vacantium, quæ fiunt pro capimento iure antianitatis, sunt variabiles, & sic acceptans commendam vacantem, intelligitur † eam acceptare sub conditione, qua-

tenus intra dictum tempus non variet aliam optãdo, quod accidit dicto casu, vnde actus euanuit, l item qa §.1.ff.de pact. Eoq; magis, quia huiusmodi dimissiones fiunt publice coram magno Magistro, & Consilio, vnde videtur cessare fraus a constitutione considerata, sicuti cessat in cessionibus factis in Consistorio coram Papa, & Cardinalibus, vt supra dixi.

Accedit, quia constitutio habet locum, cum quis vult capere beneficium ex resignatione, secus ex alia causa, quia tunc non tenetur publicare, quod cessat prædicto casu.

110 Et Magnus Magister Melitẽ. †potest cõferre quo libet quinquennio vnã commẽdam, vt habetur in Statutis Religionis in c.20.de cõmend. collatio autẽ reliquarũ pertinet ad Priorem, & Capitulũ, vt habetur in c.24.de commend. eodẽ libro, & fuit firmatum in
* vna* Reatin. commendæ coram R.P.D. Lancelloto,
112 nunc Cardinali Amplissimo. Et magnus† magister cũ conuentu exercet Iurisdictionẽ, Oldr. cõs. 128. Caputaq. decis. 219. n. 5. par. 1. †Prior aũt religionis solus ex
113 priuilegio administrat, vt fuit resolutũ in vna Melit. præminentiarum coram Guidob. 24. Aprilis, 1551.

SVMMARIVM.

1 *Resignatarij omnes tenentur publicare.*
2 *Officiales Curiæ tenentur publicare, cum eis resignantur beneficia.*
3 *Auditores Rotæ tenentur publicare.*
4 *Familiares Papæ tenentur publicare.*
5 *Cardinales tenentur publicare cum eis resignantur beneficia.*
6 *Cardinales cõprehenduntur sub regulis Cancellariæ.*
7 *Ratio fraudis an militet in Cardinalibus.*
8 *Cardinales comprehenduntur vbi agitur de vitanda fraude.*
9 *Cardinalis non differt a priuato in his quæ resipiunt animam.*
10 *Peccatum grauius ratione personæ peccantis.*
11 *Dispositio c. de multa, de præbend. comprehendit Cardinales.*
12 *Cardinales comprehenduntur sub clem. Auditor, de rescript.*
13 *Exempti tenentur publicare.*
14 *Papa est proximus Superior exemptorum.*
15 *Papa statuendo ligat etiam exemptos.*
16 *Exempti num habent iudicem.*
17 *In generali dispositione exempti comprehenduntur.*
18 *Generalis dispositio legis comprehendit omnes casus, & personas priuilegiatas.*
19 *Resignatarius secundus an teneatur omni casu publicare, etiam si primus publicauit.*
20 *Verba personalia verificantur in vna persona.*
21 *Terminus assignatus ad publicãdum currit pluribus, quibus idem beneficium resignatur.*
22 *Tot dilationes dandæ quot personæ.*
23 *In termino dato ad publicãdum resignatarius potest resignare.*
24 *Resoluto iure dantis, resoluitur & accipientis.*
25 *Impetrantes beneficia vacantia ob non publicationẽ tenentur publicare.*
26 *Subrogatus sapit naturam eius in cuius locum subrogatur.*
27 *Inter plures impetrantes beneficium ob non factam publicationem præfertur is qui prius publicauit, quamuis sit posterior in data.*
28 *Ille in quem transfertur pensio, nõ tenetur publicare.*
29 *Per translationem pensionis non transfertur titulus beneficij.*
30 *Per translationem pensionis non generatur præiudicium ordinario.*
31 *Pensio non est beneficium ecclesiasticum.*
32 *Appellatione beneficij non venit pensio.*
33 *Minores 14. annorum tenentur publicare.*
34 *Generalitas comprehendit omnes personas.*
35 *Tempus legis ad insinuandum non currit ignoranti.*
36 *Insinuatio requiritur, vt obuetur fraudibus.*
37 *Statutum de insinuatione donationis non potest renunciari.*
38 *Lex & statutum non operantur aduersus ignorantes.*
39 *Ignoranti non currit tempus adeundæ hæreditatis.*
40 *Tempus præfixum a statuto ad ponenda instrumenta in memorialibus non currit ignoranti.*
41 *Ignorans dicitur iuste impeditus.*
42 *Fraus non præsumitur in minore.*
43 *Tempus datum ad publicandas resignationes currit etiam aduersus minores ignorantes.*
44 *Decretum irritans ligat ignorantes.*
45 *Vbi agitur de fauore animarum tempus currit etiam aduersus ignorantes.*
46 *Præscriptio statutaria currit aduersus minorem.*
47 *Filius ignorans non faciens se promoueri non excusatur a pœna.*
48 *Pater retinens bullas beneficiales filij, an ei noceat.*
49 *Ignorantia non excusat, vbi est appositum decretum irritans.*
50 *Cessante vna ratione remanet dispositio fundata in reliquis.*
51 *Minori competit restitutio aduersus tempus quod cõtra ipsum currit.*
52 *Minor ignorans restituitur aduersus præscriptionem triginta annorum.*
53 *Minori competit restitutio aduersus statutum vbis de non petendo creditum infra quindecim annos.*
54 *Minor restituitur aduersus Iudicialia.*
55 *Minor restituitur aduersus tempus elapsum confectionis inuentarij.*
56 *Minor restituitur aduersus tempus decursum ad appellandum.*
57 *Minor restituitur aduersus præscriptiones statutarias, & consuetudinarias.*
58 *Minor restituitur aduersus testatoris mandatum.*
59 *Minor æquiparatur Ecclesiæ.*
60 *Ecclesia restituitur aduersus tempus decursum.*
61 *Minor non restituitur aduersus tempus elapsum, & datum ad publicandum beneficium resignatum.*
62 *Ob non publicationem amittitur omne ius.*
63 *Resignatarius tractat de lucro captando.*
64 *Minor non restituitur vbi tractat de lucro.*
65 *Minor non restituitur vbi non est læsus.*
66 *Ecclesia non restituitur nisi sit læsa.*
67 *Læsio minima an sit in consideratione.*
68 *Modica læsio non sufficit ad concedendam restitutionem.*
69 *Minor non restituitur aduersus omissam probationẽ nisi sit læsus.*
70 *Minor non restituitur aduersus omissionem dationis interrogatorioyum.*
71 *Nemo excusatur ob non adimpletam formam.*
72 *Magna differentia inter illum qui tractat de damno, & eum qui tractat de lucro.*
73 *Minor non restituitur cum res non est integra, & alteri ius est quæsitum.*

74 *Minor non restituitur aduersus malam expressionem re non integra.*
75 *Minor non restituitur cum damno tertij.*

QVAESTIO IV.

VARTO Quæro, qui tenentur publicare beneficia resignata? Communis* responsio est, omnes† resignatarios teneri, & ita de stylo practicatur, & firmant communiter Doct. & probatur expresse in verbis generalibus prægnantibus, & geminatis positis in dict. Constitutionibus Pij V. & Greg. XIII. adeo quod huiusmodi quæstio nullam patitur difficultat em. aliqua tamen dubia sunt excitanda pro resolutione quorundam casuum.

Et primum erit, an officiales Curiæ teneantur ad
2 publicationem resignationis? Respõde, teneri, † quod expressum est in Constitutione 181. Pij V. ibi, *Etiam in fauorẽ alicuius ex scriptoribus Apostolicis &c.* Et in Constitutione Gregorij XIII. §. nec, ibi. *Ac eorum, & nostris familiaribus, continuis, commensalib. nec non litterarum Apostolicarũ scriptorib. Abbreuiatoribus, cæterisque Romanæ Curiæ officialib. &c.*
3 Ex quibus verbis colligitur, †quod Auditores Rotæ, Referendarij, Scriptores Apostolici, Abbreuiatores,
4 Milites, & alij† familiares Papæ tenentur eorum resignationes publicare. quod etiam tradit Sarn. de publicand. quæst. 12. vers. circa primum. & ratio est, quia in his viget eadem ratio fraudis, ideo idem ius, l. illud, ff. ad leg. Aquil.

Secundum erit, an S.R.E. Cardinales teneantur publicare resignationes in eorum fauorem factas. Hic
* casus fuit propositus in Rota in vna * Conchen. Archidiaconatus coram Marsican. 22. Iunij 1541. & 24. Nouembris eiusdem anni, & post longam disputatio
5 nem† fuit resolutum teneri, teste Moedan. decis. 141. Magno, in manuscr. & teste Sarn. in addit. ad reg. dec. 64. in manuscr. teste etiam Put. decis. 195. lib. 1. attesta tur quoque Ptolomæus dec. 144. incip. Cum magna,
* & hanc opinionem dicit veram, &* æquiorem, Sarn. in reg. de publican. q. 12.

6 Et prima ratio est, quia Cardinales† comprehendũ tur sub regulis Cancellariæ, Butr. cons. 10. Gemin. in capit. 1. colum. 1. de Scilmat. lib. 6. Archidiacon. Ioan. Andreas, & alij in cap. nemo de inceps, de elect. eodẽ lib. 6. Felin. in rubr. de maior. & obedient. Idem Felin. in cap. ad aures, colum. 7. verfic. Octaua conclusio, de
* rescript. Cassado. super regul. quæst. 38. & est* communis opinio, teste Sarn. dict. decis. 64. quicquid in contrarium uoluerit Ancharan. cons. 297. Roman. consil. 498.

Secunda ratio est, quia requiritur publicatio, vt fraus, & dolus euitentur, quæ ratio magis militat in
7 Cardinalibus, quam in alijs, argum. cap. cum quidam,
8 de iur. iuran. nam vbi agitur de vitanda† fraude, Constitutio omnes comprehendit etiam Cardinales, cap. sciant cuncti, vbi Doctores, de elect. lib. 6. c. 1. de Scis
* mat lib. 6. communis* opinio, teste Caputaq. decisio. 211. lib. 1. in manusc. Et in his, quæ animam respiciũt
9 Cardinalis† non differt a quolibet alio populari, Bar. Balenzin. de charit. subsid. q. 66. late Sar. in proœm. re
10 gularum. nam quanto persona† dignior est, quæ peccat, tanto maior est legis pœna, vt habetur in l. presbyteros, C. de episc. & cler. c. principium, de pœn. d. 2. & quando agitur de annullatione actus, comprehendũtur & Card. Archid. & Gemin. in c. nemo, de elect. li.
11 6. hinc dispositio† c. de multa, de præb. comprehendit & Card. Abb. in ca. Ecclesia, el 2. in 2. not. de elect. &
* fuit decisum* in Rota de mẽse Nouemb. 1531. & die 3. †unij, 1538. teste Sarn. in proœm. reg. Cãcel. q. 4. col.
12 5. & 6. & ẽt sub clementina Auditor, de rescr. Bonifa. de Vital. ibi, col. 2, Fel. in c. ad aures. col. 7. vers. 8. cõclu
* sio. de rescrip. Oldrad. cons. 211. &* communiter Doctores.

Et hæc conclusio hodie est clarissima, exprimitur enim in d. Constit. Pij V. §. etiam, ibi. *Ac etiam in fauorem alicuius ex S.R.E. Cardinalibus hactenus factæ extiterint, ac etiam in futurum fieri, &c.* & in d. Constit. Gregorij XIII. ibi, *Et quibuscumque etiam S.R.E. Cardinalibus, acpiis locis quocumque priuilegio suffulti, &c.* & ibi, *Nec nõ indultis priuilegijs, & gratijs Apostolicis etiã prædictis Cardinalibus, &c.*

Tertium est dubium, an exempti teneantur publi-
* care resignationes in eorum fauorem factas? commu
13 nis* opinio est affirmatiua, †quæ primo probat ex generalitate dictarum Constitutionum.

Secundo, quia si comprehenduntur Cardinales, q̃ sunt exempti, & infinita habent priuilegia, vt per Alb. de Cardin. ergo & alij exempti inferiores, argu. auth. multo magis, C. de sacrosanct. Eccl.

14 Tertio, quia cum† solus Papa sit Prælatus, & proximus Superior exemptorum, c. nulla, di. 93. not. in c. auctoritate de priuile. li. 6. & in clem. 1. de reb. Eccl. non alien. Abb. in c. nihil de elect. ergo, cum Papa aliquid
15 generaliter statuit, ligat omnes subditos† suos, etiam exemptos, c. 1. de Constit. c. 1. de cens ib. nam licet oẽs
* sint Papæ subditi, vt est* communis, & recepta Theologorũ & canonistarum sententia, magis tamen illi su
16 biiciuntur exempti, cum alium† iudicem non habeãt, vt tradit latissime Sarn. de infir. resign. q. 4. & quamuis aliqui voluerint non comprehendi exemptos in generali dispositione, Anch. in c. 1. pp. de rescr. lib. 6. Dec.
* cons. 154. col. 7. tamen in contrarium* est communis
17 opinio, vt tenet. †Abb. in c. graue, de præb. Gemin. & Fran. in c. auctoritate, §. inhibemus, de priuile. li. 6. Generalis enim dispositio legis non solum casus, sed etiã
18 personas priuilegiatas comprehendit, Bald. per illum tex. in l. in fraudem, in fin. de testam. milit. cum alijs adductis per Dec. cons. 5. & in l. 1. num. 9. ff. de reg. iur. &
* est* communis opinio.

19 Quartum dubium est, An† secũdus resignatarius, seu cessionarius teneatur publicare? Pone quod aliqs cesserit, & resignauit i fauorẽ Petri, & iste Petrus retrocessit in fauorẽ Titij, an iste Titius secundus resignatarius teneaẽ publicare? Duo casus sunt distinguendi.

Primus, qñ primus resignatarius publicauit illã resignationem in sui fauorem factam, & hoc casu secun-
[* dus resignatarius non tenetur publicare, vt fuit* resolutum coram Put. in vna Pampilonen. Prioratus 26. Iunij 1551. teste Caputaq. decis. 35. par. 3. ex nota per Cassad. dec. 27. super reg. & sic ius secũdi resignatarij
* nõ extinguit ob nõ factã publicationẽ vt fuit* resolutũ 4. Februarij 1534. corã Aragonia in vna Toletan. Præstimoniorum, & in alia de anno 1533. teste Sarn. de public. q. 1. Crescen. decis. 227. Achil. decis. 704. qa
20 cum verba regulæ sint† personalia debent intelligi de primo, l. boues, §. hoc sermone, ff. de verb. sign.

Secundus est casus, quando primus non publicauit, vt quia cessit in tempore dato ad publicand. & hoc casu secundus tenetur publicare, ita Domini de
* Rota* dixerunt, teste Pelegrin. decisio. 303. libro ter-
* tio. contrarium tamen tenuit* Rot. in vna Tolet. Præ-

stimonij coram Sarn. teste Crescent. decis. 224. in ma
nuscr. Sed hodie quicquid sit de iure, & tenuit Rota
secũdus resignatarius tenetur publicare, siue primus,
publicauerit, siue non, vt expresse dicitur in d. Const.
Pij V. §. & præmissa, ibi. *Et resignatarios, & cessiona
rios ipsos infra dictum vnius, vel sex mensium spatiũ
cedere, vel retrocedere contingat locũ habere, & suũ
obtinere locum voluit, & expresse declarauit, & c.* &
in dicta Constitutione Greg. XIII. in principio, ibi.
*Pluresq; & quot quot in alium, vel alios cessiones, ac
etiam in ipsummet primum resignantem, vel cedentẽ
retrocessiones termino prædicto nondum elapso inter
cesserint, ita vt vnius duntaxat terminus omnibus
his successiuis cessionibus ac retrocessionibus decur-
rat, vt qui postremus gratiam habuerit publicationẽ
huiusmodi facere cæteraque omnia hic præscripta in
tra eundem terminum præstare teneatur & c.* Ex quo
collige, quod vltimus tenetur publicare, & vnicus ter
minus omnibus currit, quod iudicio Rotæ factũ fuit
ne fiat fraus legi, si singulis resignationib. singuli ses
menses assignarentur, alias enim darentur tot dilatio
22 nes, †quot sunt personæ, Tiraq. de retract. conuent. §.
2. Glos. vnica, num. 63. cum pluribus seq. ex quo etiã
23 collige, quod potest †quis resignare intra tempus da-
* tum ad publicandum, vt est communis* omnium sen
tentia, & colligitur ex Cassad. d. decis. 27. super reg. &
secundus resignatarius tenebitur publicare, vt clarissime in locis allegatis dicitur, & tenet Rebuff. in 2. cõ
* me. reg. de public. q. 16. vers. item si, & est* communis
24 opinio in stylo, nam †resoluto iure dantis resoluitur,
& accipientis, l. lex vectigalis, ff. de pignorib. Bal. in l.
2. in q. 13. C. de rescind. vend. ita in simili non valet se
cunda collatio ratione subreptionis, & fraudulẽtæ re
signationis, Oldr. cons. 324. factum, col. 3. Rebuff. in
concord. de collat. Glos. vacantia, §. volumus.

25 Quintum dubium, An impetrantes† beneficia va-
cantia ob non publicationem teneãtur ad publicatio
nem gratię? Respondetur teneri, ac si habuissent per resi
gnationem, vt voluit felic. record. Greg. XIII. in dict.
Const. 87. ibi, *Et quicumque sic impetrans, aut gratiã
etiam motu simili habens præfinitum cuique casui tẽ
pus prædictũ a data concessionis gratiæ sibi factæ hu
iusmodi, ac omnia, quæ cadens a iure prædicto debe-
bat, præstare teneatur*, & ratio est, quia cum iste per
impetrationem factam succedat, & subrogetur in lo
cum illius resignatarij, & subrogatus sapiat naturam
26 ciusin cuius locum subrogatur, §. fuerat, inst. de act.
sequitur debere publicare, namque etiam in hoc vi-
get ratio, vt parochiani cognoscant suum Prælatum,
vt supra dixi.

Sed dubium poterat fieri si plures impetrauerint
ob non publicationem quis præferatur? Ideo in dic.
27 Const. Greg. decidit hic casus per hęc verba, *Et† si
pluribus† gratiam huiusmodi fieri contigerit, is præ
omnibus obtineat, qui primus publicationem suæ im
petrationis fecerit, & possessionẽ adeptus fuerit, aut
petierit, omniaque requisita prædicta adimpleuerit,
quamuis in data sit postremus, & possessio ab alio in
publicando negligentior prius apprehẽsa fuerit, vel
posita, & c.* & hic casus est valde notabilis, quia non
attenditur data, & possessio, sed publicatio.

28 Sextum est dubium, an ille, in quem † transfertur
* pensio, teneatur ad publicandum? communis* opinio
* & in* praxi recepta est negatiua, secundum quam in
terrogatus respondit Cassad. teste Sarn. de pubblq. ro.
& est ratio, quia requiritur publicatio ad vitãdas frau
des, quę per clandestinas renunciationes quotidie fie
bant, in præiudicium expectantium, Ordinariorum,
& in animarum iniuste beneficia renunciata occupã
tium graue detrimentum, & periculũ, quæ ratio ces-
sat in renunciatione, & translatione pensionis, nam
29 per talem renunciationem non† transfertur titulus be
neficij, neq; aliqua administratio, vel iurisdictio in ec
30 clesia, nullumque generatur præiudicium† ordinario
expectantibus, aut populo, nil enim ad hos, ergo hoc
casu cessabit publicatio, arg. c. cum cessante, de appel.
Secundo, quia nihil de eo, cui transfertur pensio in d.
Const. Pij V. & Greg. XIII. minus in regula Cãcel. im
mo contrarium videntur velle, tum quia dicunt publi
cationem faciendam in Ecclesia, quod non potest in
pensione verificari, tum etiam, quia loquuntur de be
31 neficijs, & pensio† non est beneficium Ecclesiasticũ,
c. quamuis, el. 1. de præb. lib. 6. vbi quando mandatur
alicui prouideri de beneficijs; vigore dicti mãdati nõ
potest prouideri de pẽsione, & ibi Gem. notat, quod
32 appellatione beneficij† nõ venit pensio, Pet. de Anch.
in 3. not. Io. Selu. de benef. p. 1. q. 3. nu. 11. vbi attesta-
* tur hanc esse communem, de* communi etiã attesta
tur Alfonsi. Hoied. in tract. de incõpat. benef. in præs.
1. p. num. 3. quamuis contrarium voluerit Barb. in c.
ad audientiam, el 2. de reser. ex quatuor fundamentis,
quibus respondet Gig. de pens. q. 28. Hoied. d. tract.
p. 2. c. 7. a num. 6. vsque ad num. 11.

33 Septimum dubium, an minores† teneantur publi-
* care beneficia eis resignata? Communis* opinio est
affirmatiua, quia verba Const. Greg. XIII. sunt admo
34 dum prægnantia, & generalia, quę omnes personas in
cludunt, vt late per Crauett. cons. 294. num. 1. & nu. 2.
& cons. 308. col. 4. 5. & 6. & cons. 290. num. 4. & cons.
297. per totum, ac etiam ratio Const. vt delictis ob-
uietur est generalis, l. cum pater, §. dulcissimis, ff. de
leg. 2. & hæc conclusio intelligenda est prę†suppositio,
quod fuerit per Summum Pontificem dispensatum
cũ minoribus ad huiusmodi beneficia eis resignata.

Dubium tamẽ est, an tempus assignatum ad publi
candum currat minori 14. ann. cui collatum est bene
ficium, pẽsupponendo ignorantiam ex parte minoris?

Et quidem prima facie videtur dicendum negati-
ue. Primo ex doctrina Bal. in l. annus aũt, ff. de calum
35 niat. vbi tenet† quod tẽpus inductũ a statuto ad faciẽ
dam insinuationem donationis, non currit ignorãti,
36 & nemini dubium † est illud statutum fuisse factum
ad obuiandum fraudibus, vt per Cast. in l. illud. C. de
sacr. sanct. Eccles. Aret. in §. 1. Inst. de don. Bart. in l.
Modestinus, quem refert, & sequitur Rim. Iun. in §.
1. num. 158. Inst. de don. & n. 239. est tex. in l. data, C.
37 de don. ideo† non potest renunciari, Alex. in l. nemo
potest, num. 12. Ias. num. 41. Crot. num. 21. Rip. num.
47. Aquen. num. 21. ff. de legat. 1. Fel. in cĩsi diligenti,
num. 11. de for. compet. Soc. Sen. cons. 77. col. 5. libr.
* 1. Canar. in tract. in fin. 2. p. q. 29. communis* opinio
teste Rim. d. §. 1. num. 238.

Secundo, quia regulariter tempus statutum a lege,
38 vel statuto non currit† aduersus ignorantẽ, Alex. in l.
quãdiu, C. qui admitti, & nu. 4. Bal. in c. licet. de suppl.
præla. negl. Pet. de Anch. in c. canonũ statuta, in vers.
alibi, de Const. Bar. in l. genero, ff. de his q not. in fam.
Alex. cons. 34. col. vlt. lib. 1. Rom. cons. 228. Fel. in ca.
quærente. de offic. deleg. Hinc ignoranti non currit
39 tempus† ad eundę hereditatis, vt late prosequitur post
Bal. Sal. in d. l. quamdiu, vbi Dec. nu. 26. C. qui admit.
40 Hinc tempus† a statuto præfixum ad ponenda in-
strumenta in memorialibus non currit ignoranti,
Bal. in dict. l. quamdiu, Idem Bald. in l. item veniunt,
§. cum

§. cum ante, de pet. hered. & in l. 50. de excus. tut. Ioã.
And. in c. cum seruorum, de seru. non ordinã. namq;
41 ignorans dicitur † iuste impeditus, vt post alios scribit
Crauet. cons. 201. num. 36.

Tertio, posset comprobari ex priuilegijs minorũ.

Quarto, quia publicatio regritur, vt obuietur frau
42 dibus, Corn. cons. 157. lib. 3. quæ fraudes† non præsu
* muntur in minore, vt est communis* Doctorum
interpretatio.

His tamen non obstantibus contraria opinio est
43 verior, quod† scilicet tempus publicandi currat etiam
* minori ignoranti, vt fuit* tentum in Rota in vna Ful
ginat. Prioratus coram Puteo, die 9. Apr. 1543. teste
eod. Put. decis. 453. quæ est vltima in libr. 1. & clarius
* fuit resolutum in vna* Compostellana corã Reoma-
no, prout attestatur Achil. de Grass. decis. 4. decima,
in tit. de rest. in integ. alias decis. 307. & hanc opinio-
* nem tenuisse* Rotam attestatur Tho. de Tan. decis.
54. in manuscr. vbi dicit Cassad. nec Sar. hoc dubium
determinare. Cui opinioni primo suffragatur, quia tã
in regulis antiquis Cancellarię requirentibus publica
tionem, quam in Constitutione Greg. XIII. de publi
can. adest decretum irritans, vt omnibus licet videre,
44 quod ligat etiam† ignorantes, c. 1. de concess. præb. c.
quondam, de præb. in 6. Glos. in c. tibi, §. quinimo, de
reser. Gem. in c. si eo tempore, de elect. lib. 6. Barb. in
clem. 1. num. 25. eod. tit. extr. Butr. cons. 43. Card. cõs.
33. Cassad. decis. 12. num. 5. in reg. Cancel. Bert. cons.
* 142. num. 4. lib. 2. in antiq.* communis omnium Do
ctorum sententia prout resoluit infinitos allegando
Gabr. de claus. concl. 3. per totam, nec dicas, quod de
cretum irritans venit, accessorie ad regulam, & Con-
stitutionem, vnde cum rõ fraudis non habeat locum
in minori, ergo nec decretum irritans illum ligabit,
nam respondeo, quod non vna est ratio, quæ fuit alle
gata, sed & aliæ, vt dixi in q. 1. Ideo esto qd vna cesset
in ex alijs ligabitur, arg. §. affinitatis, Instit. de nupt.

Secundo accedit, quod publicatio est introducta
fauore animarum, vt dixi in principio 1. q. sed quoties
45 agitur de† fauore animarum, †tũc tempus currit igno
* ranti, Glos. communiter* recepta in c. statutum, vers.
numerandum, de præb. lib. 6.

46 Tertio comprobatur, quia præscriptio† statutaria
currit cõtra minorem, siue tractetur de damno, siue
de lucro, Bar. in l. vlt. C. in quibus caus. resti. in integr.
* non est necess. communis,* vt resoluit Bal. in trac. præ
scr. in 1. par. 6. par. in princ. in cas. 23. Card. in clem. 1.
nu. 6. vbi Imol. num. 23. Bonif. de Vital. num. 10. de re
stit. in integ. Hostiens. in c. constitutus, in si. vbi Card.
Anch. nu. 7. & alij, de quo vide Dec. cons. 556. nu. 7.
Afflict. decis. 370. num. 3. Boer. decis. 140. num. 3. Io.
Igneus in l. dudum, C. de contrab. empt. a num. 13. vs
que ad num. 40.

Quarto ex dicto Innoc. in duobus locis, quod re-
fert Afflict. d. decis. 370.

Ita etiam si Pater procurauit conferri beneficium
46 curatum filio suo, & ipse retinuit bullas, si filius† igno
rans non promoueatur, incidit in pœnam, Rebuff. in
prax. tit. de non promo. num. 54.

48 Pari ratione si pater† retinet bullas, filius non excu
satur a publicatione, Rebuff. super glos. 13. de public.
numero 26.

Non obstant contraria, ad primum respondetur
Bal. non loqui in statuto habente, decretum irritans,
prout nos loquimur, vnde maxima est differentia,
Card. Alex. in c. super eo, in vlt. not. de appel. Franc. in
c. dudum, in 8. not. de præb. in 6. Oldrad. cons. 319. in
princ. Paul. de Cast. cons. 199. num. 10. lib. 1. Rebuff.
in l. quod iussit. num. 93. ff. de re iud. Card. Paris. con
sil. 34. vol. 4.

Ita etiam respondetur ad secundum argumentũ,
49 quod ignorantia excuset, nam fallit, vbi fuit† appositũ
decretum irritans Barbat. in clem. 1. num. 25. de elec.
* & communiter* Doctores, vt scripsi supra, & hæc ẽ
notabilis limitatio ad illam regulam communem, & &
* est vsu* in praxi recepta in Romana curia.

Vnde tertio respondetur, non obstare priuilegiũ
minorum, vt ex supra relatis apparet.

Ad quartum respondetur, quod non vna est ratio,
sed plures, ex quibus requiritur publicatio, vt scripsi
late in 1. q. ergo quamuis cesset ratio fraudis in mino
ribus remanent tamen alię, ne in beneficijs detur suc
* 50 cessio, † & allæ ad vulg. & * communem, §. affinitatis,
inst. de Nupt. l. si ventri. §. in bouis, vbi Glos. Bart. &
alij, ff. de priuil. credit. Ias. in l. more, num. 18. ff. de iu-
risd. omn. iud. Rim. iun. in §. 1. num. 423. Inst. de don.
* Menoch. de arbitr. Iudic. cas. 316. num. 50. & * com-
muniter Doctores.

Sed quæritur, si currit minori ignorãti tempus pu
blicandi, vt concludum est, an ei detur restitutio in in
tegrum aduersus lapsum temporis? Videtur dicendũ
51 quod sic, quia quoties tractatur de amissione† iuris, li
cet aduersus minorem currat tempus, tamen restitui
tur, Bar. cons. 141. & in l. vlt. C. in quibus cas. rest. in in
teg. non est necess.

52 Hinc aduersus præscriptionem 30. annorum resti
tuitur ignorans. Bar. in l. 1. §. si quis autem, ff. de itine.
act. priuat. Ang. in l. annus, ff. de calumnia. late Alex.
cons. 84. lib. 1. & cons. 71. cod. lib. Rom. cons. 123. col.
* vlt. & hanc esse* communem opinionem attestatur
Alex. cons. 168. visa col. pen. lib. 2. Dec. cons. 29. nu. 1.

53 Hinc restitutio in integrum† competit minori ad
uersus statutum Romæ, de non petendo creditum
suum infra 15. annos, licet habeat amplissima verba,
vt fuit tentum in Rot. in vna Lucan. coram Fabio, te
ste Card. Sanctæ Crucis, decis. 149. alias 155.

Hinc quamuis in iudicialibus currat tempus ad-
54 uersus minorem postea venit† restituendus. Glos. in l.
vlt. C. in quib. caut. vbi Cin. num. 4. Alb. num. 3. Bar. n.
5. Paul. de Cast. num. 2. Ang. num. 2. Abb. in c. Benefi
cij, de rest. in integ. & ibi Henr. Boich. num. 1. & 2. &
communis, teste Bonif. de Vitall. in clem. 1. num. 12.
& 22. eod. tit. de rest. in integ.

55 Ideo tempus† datum heredi ad conficiendum inuẽ
tarium currit aduersus minorẽ, licet postea restitua-
tur, Dec. cons. 445. num. 56. Castan. super consue. Bur
gund. rub. 3. §. 2. vers. adde, num. 15. Tiraquel. de pœn.
caus. 4. num. 23. Natt. cons. 16. & 17. per totum, lib. 1.
& cons. 140. num. 8. eod. lib. Alciat. cons. 160. nu. 13.
Ber. cons. 68. num. 69. lib. 1. Rol. cons. 60. nu. 6. & con
sil. 15. lib. 4. Ioseph. Lodouic. in decis. Perusin. 51. nu.
18. & 19. lib. 2. communis* opinio, teste Sfort. Odd.
de rest. in integ. q. 88. art. 3. num. 45.

56 Ideo minor restituitur † aduersus tẽpus decursum
ad appellandum, Paul. de Cast. in l. properandũ, §. vlt.
* num. 2. & ibi Salic. C. de iud. communis* opinio, de
qua testatur Iac. de Sanct. Georgio in d. l. properan-
dum, num. 4. Henric. Boich. in d. c. beneficio, num. 7.
Vasq. de succes. ab intest. lib. 1. §. 10. num. 52. Imol. in
clem. 1. num. 12. de rest. in integ.

57 Hinc etiã, licet minoribus† currat tps in pscriptio
nibus statutarijs, & consuetudinarijs, tñ restituuntur
Card. in clem. 1. n. 6. de rest. in integ. Bellã. in c. vlt. n.
* 10. eod. tit. * cõis opin. de qua attestatur Bal. in trac. p

script.1.par.6.part.princip.num.43.Dec.cons.556.n.7.& hæc est magis communis sententia, de qua attestatur Sfort.Odd.de restit.in integr.q.88.ar.5.n.54.vers. in contrarium.& ante nu.56.

58 Hinc minor restituitur †aduersus testatoris mandatum, puta quia non fecit id quod testator ei præceperat,& propterea lucrum sibi relictum amisit, Ruin. cons.199.nu.3.lib.1.Riminal.cons.261.nu. 32. lib.2. Roman.singul.94.Costa select.interpret.circa cõdic. lib.2.cap.4.n.2.Dec.cons.349.in 1.& 2.col.Aret. cõs. 67.& hæc est*communis & vera conclusio,ac notanda in praxi,vt attestatur Sfort.Odd.de restit.in integr. q.72.ar.6.sub.nu.62.eo maxime quando ignorans Cæsal.cons.365.nu.7.& seq.lib.3.

Et aduersus curlum,& lapsum temporis,restituitur in pluribus casibus relatis per Sfort.Odd.de restit.lin integr.q.89.ar.1.per totum cum sequent.

59 Confirmo,quia †minor æquiparatur Ecclesiæ, &
60 Ecclesia restituitur †in integrum aduersus decursum tempus,Glos.Bart.& Doctores in auth.quas actiones,C.de sacrosanct.Eccle.Card.Imol.& alij in clem. 1.de restit.in integr.Abb.in c.1.de rescr.Rom. cons. 166.visa Io.Andr.in c.vl.colu.3.de rest.in integr. vbi Bellam.n.12.Henric.Boich.num.14.& est*communis opinio,de qua attestatur Dec.cons.29.n.2. Sfort. Odd.de restit.q.88.ar.2.num.35.

61 His tamen †non obstantibus contraria opinio est verior in iudicando,vt colligitur ex Put.decis.453.n. 8.lib.1.vbi dicit fuisse hoc dubium* propositũ in Rota ab ipso.9.April.1543.in vna Fulginaten.Prioratus, & quod Domini inclinarunt,vt non daretur restitutio,de quo attestatur etiam Thom.de Tan.decis.54. in manuscr.& tandem cum rursus accidisset hic casus in Rota in vna Compostellana coram Domino Reũano fuit ita tentum prout attestatur Achill.de Grass. decis.307.Restitutionem minori alias 10. sub tit.de restit.in integr.in manuscrip.

62 Idq.verificatur,quia †ob non publicationem amissum est omne ius,quod quis habebat in beneficio resignato vt est*communis omnium sententia eo maxime post constitutionẽ sanctæ memor.Gregorij XIII
63 vnde petendo restitutionem,tractat de lucro, Gig. cons.135.nu.11.& 12.& licet detur restitutio ,propter
64 †lucrum amissum a minori perperam, & inconsulte, l.ait prætor,§.vlt.ff.de minor.vbi Bart.Abb.in c. constitutus.n.5.Card.num.3.de restit.in integr.Bellamer. decis.182.Socin.Iun.cons.46.nu.8.li.4.Natt.cõs.631. nu.16.& nu.28.hoc autem non procedit quando tẽpus currit odio non facientis actum,quia tunc,si non fiat a minori,ei non datur restitutio , vt notant glos. Roman.& Ias.quos ad hoc refert , & sequitur Sfort. Odd.de restit.in integr.q.4.ar.6.nu.76.&*communiter Doctores,quod autem in odium non publicãtis annulletur actus a Constitutione Greg.xiij.de publican.satis ibi exprimitur,

Accedit,quia hoc casu minor non est læsus,cũ nihil ei acquiratur ob non factam publicationem, arg. l.nam & postea,§.si minor,ff.de iureiur.& per consequens non agit ex damno,sed potius ex lucro, vt di-
65 ctum est supra,& minor non †restituitur, vbi non est læsus,l.non omnia,ff.de minorib.l.minoribus , C. de restit.in integ.l.si res,§.si mulier,ff.de iur.dot.Ang.in l.metum,§.sed quod præter,nu.2.ff.quod met. caus.
66 ita & Ecclesia non restituitur,nisi læsa sit, Dec.cons. 564.nu.18.siue negligentia sua læsus sit minor,Alberic.in l.si minor,nu.1.C.de transact.Io.Andr.in c.auditis colum.3.de rest. in integr.Menoc.de recuperan.poss.remed.15.nu.136.siue dolo alterius,Mauric. de restit.in integr.cap.122.late Sfort. Odd. de restit.
67 in integr.q.4.ar.3.& 4.nec sufficit læsio minima ,Roman.cons.90.nu.4.Natt.cons.631.num.22.& cons. 481.num.13.Gozzad.cons.44.nu.8.immo secundum
68 alios nequemodica Alex.cons.27.n.2.li.1.Grat. cõs. 4.nu.8.t.lib.1.Ruin.cons.119.nu.14.lib. 5. Ber.cons. 32.nu.10.lib.1.& cons.84.n.20.eod.lib.Mandell. cõs. 11.num.21.magis communis,teste Bursat. cons. 27. nu.17.lib.1.

Hinc si non est læsus,non venit restituendus minor aduersus omissam †probationem,vt fuit*tentum
69 15.Decembris,1544.in vna Toletan. matrimonii coram Domino Aquen.teste Put.decis.193.lib.2.

70 Hinc etiam,minor non† restituitur aduersus omissionem dationis interrogatoriorum,vt fuit tentum* in vna Messanen.Baroniæ, 18. Martij.1547. coram Put.teste eod.decis.23.lib.3.vide Cappell. Tholosan. decis.43.

Accedit,quia sumus in his, quæ concernunt iuris rigorem,nam dara est forma,&c.& tamen, nemo excusatur ob non adimpletam formam,l.vlt.C.de testã.
71 mil.Tiraquel.de vtroq.retr.part.1.§.35.Glos.2.& §.8. Glos.7.num.23.Couarr.pract.q.c.26.nu. 4. quamuis Alciat.de præsumpt.regul.1.præsumpt.20. post medium tenuerit contrarium.

Non obstant contraria, ad quæ respondetur , hic
72 non tractari †de amissione iuris vt loquitur Bart. & alij sed potius de lucro: ita respõdit Put.dict.dec.453. nu.8.lib.1.& est vera respõsio,vt patet ex his, quæ supra dixi.

Confirmationes contrariorum,omnes procedunt data læsione,tunc enim restituitur minor,vt ex communi dixi supra,at hic non potest considerari lesio,vt fuit comprobatum ergo &c.

Et hæc conclusio,eo magis procedit, si beneficiũ fuit impetratum ob non publicationem,& sic fuit alteri collatum,nam hoc casu absque dubio non venit
73 minor restituendus,†cum res non sit integra, Abb.in cap.ex parte,nu.14.de restit.spoliat. cum alijs , vt per Boer.decis.350.num.4.vbi col.penul.attestatur hanc esse communem opinionem,de communi etiam attestatur Thom.de Tan.deci.54.

74 Hinc res non integra minor non restituitur aduersus malam expressionem,vt fuit tentum 11. Februarij 1547.in vna Fulginaten.coram Put.teste eod. decis. 9.lib.3.est enim vera,& recepta sententia minorẽ nõ esse restituendum †cum damno tertij.Alberic.in l.ait prætor.nu.2.ff.de minor.Bal.in l.1.num.6.C.de ann. except.post Bart.num.2.Afflict.super constitut.Regni.lib.2.Rubr.40.num.8.Tiraquell.de vtroque retract.in 1.part.§.35.gloss.2.num.10.& 11.Curt.iun. cons.110.nu.14.Thob.cons.105.num.4.Mant. sing. 628.Afflict.decis.390.per totam Capic.decis.54. nu. 9.lib.2.Emanuel Cost.in repet.l.Gallus §. & quid si tantum ff.de lib.& posth.2.par.nu.57.vbi communiter Doctores hoc volunt,& hoc casu loquitur Put.d. decis.453.lib.1.& Thom.de Tan.dict.decis.54.

Hoc tamẽ recipit limitationem,nisi facto alterius fuerit impeditus,vt non publicaret.iuxta ea,quæ infra dicentur.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio facta extra Romanam Curiam, est publicanda.*
2 *Constitutio Pij V.de public.habet locum etiam in renunciationibus factis coram Ordinarijs.*
3 *Infra quantum tempus debeat fieri publicatio in renũciatione facta extra Curiam.*
4 *Prouisus a Sum.Pont.de beneficio renunciato coram Ordinario,an teneatur publicare,affirmatiue,infra.*
5 *Dispositio exorbitans non extenditur.*
6 *Dictio Eos,est restrictiua ad expressos.*
7 *Casus non comprehensus,remanet sub dispositione Iuris.*
8 *Dispositio loquens de prouisione Ordinarij, non comprehendit prouisionem Papæ.*
9 *Cessante præsupposito legis,cessat dispositio.*
11 *Constitutio fauorabilis est ampliranda.*
12 *Collatio facta consanguineis de beneficio resignato, est nulla.*
13 *Constitutio Pij V.de non conferendis,non inducit mo dum vacandi.*
14 *In deuolutis,non inducitur noua vacatio.*
15 *Resignationes coram Notario,& testibus,sunt publicandæ.*
16 *Permutatio an sit publicanda,affirmatiue,nu.seq.*
18 *Constitutio Pij V.de publican.habet locum in permutatione.*
19 *Permutatio continet sub se renunciationem.*
20 *Per permutationem datur vera vacatio.*
21 *Edictum de publican.emanauit ad tollendas fraudes*
22 *Ratio fraudis militat in permutatione.*
23 *Permutatio facta.1 etiam causa vtilitatis,& necessitatis Ecclesiæ est permutanda.*
24 *Permutatio debet fieri ex causa.*
25 *Ambo permutantes debent publicare.*
26 *Si in permutatione vnus publicat,alter vero non,ex parte omittentis est nulla.*
27 *Quando permutatio non teneat, & licet regredi.*
28 *Resignatio,reseruatis omnibus fructibus, an sit publicanda,affirmatiue,num.31.*
29 *Resignans reseruatis omnibus fructibus, denominatione,& titulo in effectu remanet beneficiatus.*
30 *Regula Cancellariæ de publican. non habet locum in reseruante sibi omnimodam administrationem.*
32 *Cessio Commendæ est publicanda.*
33 *Collatio differt a commenda.*
34 *Commendæ nostri superioris æquiparantur titulis.*
35 *Commendatarij faciunt fructus suos.*
36 *Commendatarii possunt locare possessiones.*
37 *Commendatarii liberi habent administrationem.*
38 *Commendatarii possunt presentare.*
39 *Habens Commendam,dicitur habere titulum Canonicum.*
40 *Commendæ hodie fiunt perpetuæ ad vtilitatem Commendatariorum.*
41 *Commendato per Papam beneficio, videtur commendatum in perpetuum.*
42 *Actus non concluſus certo spatio temporis,perpetuus reputatur.*
43 *Dispositio generaliter prolata, de rebus , & personis generaliter est intelligenda.*
44 *Valet argumentum de personis,& rebus ad tempus.*
45 *Indulgentia concessa tali die absque restrictiua , videtur perpetua.*
46 *Resignatio facta cum reseruatione pensionis,regressus & accessus,est publicanda.*
47 *Obtinens beneficium ex causa resignationis,in forma dignum,debet publicare.*
48 *Cessante ratione,cessat dispositio.*
49 *Obtinens beneficium ex dimissione facta coram Papa, vel Ordinario,debet publicare,*
50 *Collatio facta etiam ex causa deuolutionis , est publicanda.*
51 *Cessio iuris est publicanda,& num.54.*
52 *Renuncians iuri,videtur renunciare beneficio.*
53 *Qui actionem habet,ipsam non habere videtur.*
55 *Insinuatio ad instar publicationis.*
56 *In donatione iuris,requiritur insinuatio.*
57 *Dispositio clem.vlt.de procurand.loquens in morte naturali,habet locum in ciuili.*
58 *Dispositio clem.vltim.de procura.habet locum in renunciatione.*
59 *Ad fauorem possessoris potest fieri cessio coram Auditore Rotæ.*

QVAESTIO V.

VINTO Quero,an quomodo cunque facta fuerit resignatio beneficiorum sit publicanda? Hæc quæstio est admodum generalis.Pro cuius igitur resolutione de pluribus casibus contingit dubitari.

1 Et primo, An si † renunciatio beneficij facta sit extra curiam scilicet coram ordinarijs locorum sit publicanda? communis opinio*
* omnium Doctorum est affi matiua,vt per Rebuff.in prax.tit.Regula de publi an.gl.2.& probatur primo in regula Cancellariæ de publicandis,ibi. *Siue in Romana Curia,siue extra,&c.*

Secundo,in dicta Cõstitutione 182.Pij V.§. quod quęcumque ibi,*Aut cuiuslis alterius etiam loci ordinarij,&c.*& ideo fuit resolutum* in Rota coram
* Cantuccio,2.Iunij,1581.in vna Aquilana hanc Con
3 stitutionem †Pij V.habere locum etiam in resignationibus liberis factis extra Curiam.

Tertio,probatur in dicta Constitutione 87. Gregorij XIII.prope finẽ in §.de beneficijs , vbi ampliat hoc procedere in omnibus Ordinarijs collatoribus, in Cardinalibus habentibus indulta,in Legatis etiam de latere. Namque in beneficijs resignatis extra Curiam viget eadem ratio fraudis, vnde idem ius statuẽ dum est,l.illud,ff.ad leg.Aqui.& ita fuit*resolutum in vna Sabinen.beneficiorum coram R.P.D. Giplio, 5. Martij,1586.Quæ publicatio fieri debet infra mensem,secundum regulam Cancellariæ,vt patet ibi, *Si vero extra dictam Curiam facta sint intra mensem ex tunc,&c.*& per dict.Const.Pij V.ibi, *Si quidem extra Curiam,similiter infra vnum,&c.*Gregorius autem xiii.in d.Constit.statuit vt infra circa hoc , quod
3 est seruandum.† *De beneficijs autem,quæ deinceps,in manibus Ordinariorum collatorum; etiam Cardinalium,etiam indulta,& facultates ad hoc ab Apostolica Sede habentium,ac Legatorum etiam de latere,& delegatorum,etiam specialium eiusdem Sedis extra Romanam Curiam resignari etiam ex causa permutationis contigerit,ipsi intra mensem negocium vniuersum admissionis , vel reiectionis resignationis huiusmodi, &(si per eos facienda erit)prouisionis resignati beneficij,iuxta Apostolicas,& alias canonicas Sanctiones omnino absoluant,& qui sic prouisus fuerit intra tres menses a die sibi factæ prouisionis illam publicet, & possessionem beneficij capiat,modo,& forma supra dictis,alioquin illis elapsis,nulla sit eius prouisio, & beneficium vacare censeatur eo ipso,Ordinarijque et alij prædicti,qui hæc,vti eis præscribuntur,non perfecerint,eo casu potestate disponendi de ipsis beneficijs*

sint

sint ea vice priuati, eorumque dispositio eo ipso ad Sedem Apostolicam deuoluta existat, aut alijs idoneis ab ipsa sede dumtaxat modo, & forma prædictis concedantur.

Sed dubium est si ordinarius admisit resignationem, & Summus Pontifex cõtulit, quia ad ipsum spectabat collatio dicti beneficij, vel quia non contulit ipse ordinarius infra mensem, vel contulit, sed male, puta contra formam constitutionis Pij V. de qua dictum est lib. 5. An prouisus a summo Põtifice † tenea
4 tur publicare? Pro negatiua adducitur quia §. illorum dictæ constitutionis, dum arctat impetrantes ad publicandum tanquam exorbitans non debet extendi ad hunc casum scilicet ad impetrationem ex causa nullitatis resignationis ob Constitutionem Pij V. de
5 non conferendis consanguineis resigna. ad no. fin l. si constante ff. solut. matrim. l. si vero §. de viro ff. eodẽ titu. quod eo magis est firmandum ponderando illa verba *quicũque sic impetrans, &c.* & sic se restringit ad illum casum, quia hoc significat dictio sic, & §. de beneficijs autem, eiusdem constitutionis loquitur de his beneficijs quæ resignantur in. manibus ordinariorum, & mandat publicari postea per ipsos ordinarios faciendas, vt verba aperte dicunt, ibi, *Si per eos facienda erit, &c.* quæ dictio Eos est restrictiua ad ordinarios expressos. l. vlt. & ibi Doctores, C. de hæred.
6 instit. Cravett. cons. 98. num. 8. Quando autem resignatio fit in manibus ordinarij, & Papa postea prouidet tanquam de beneficio affecto, constitutio nihil disponit, quod talis ,puisus à Papa publicare debeat, merito cum iste casus non sit comprehensus in bul-
7 la remanet sub dispositione iuris † communis, l. cõmodissime ff. de libe. & posthum. & cum verba Bullæ sint
8 restricta ad prouisionem ordinarij, † non habet locũ in prouisione Papæ de qua non loquitur le. 4. §. prætor ait ff. de damn. infect. Felin. in ca. nonnulli sub nu. 34. de rescr. Idque eo magis elicitur, quia in isto §. de beneficijs dantur tres menses ad publicandum, ergo non habet locum in prouisionibus Papalibus, in quibus dantur sex menses, & vltra montes nouem ad pu-
9 blicã. cessante enim præsuppositio legis, † cessat dispositio, l. Mancipia vbi Glosl. Bald. & Salicet. C. de seruis. fugitiu.

10 His tamen non † obstantibus contrariam opinionem existimo veriorem, ut iste prouisus teneatur publicare, quia Gregoriana est admodum generalis respectu omnium resignationum, & videtur loqui etiã de resignationibus ordinariorum cum deuolutione ad Papam nisi infra mensem conferant, nam hoc casu omnes rationes constitutionis concurrunt, & illa præsertim fraudis, etiam in prouisionibus factis à Papa, quia ordinarius, qui admisit resignationem nõ potuerat conferre, vel male contulit, quia etiam militat ra-
11 tio fraudis, & cum † constitutio sit fauorabilis est ampliãda, ad not. in reg. odia de reg. iur. lib. 6. Accedat, quia ad caput illud, quando ordinarius male contulit
12 contra constitutionem Pij V. † consanguineis, quia tunc, cum sit nulla ex eadem constitutione Pij V. illa
* prouisio, non inducitur noua vacatio, vt fuit* resolutum in vna Clusin. beneficij coram R.P. D. Orano,
* die 13. Decembris 1589. in qua* fuit conclusum † Cõ-
13 stitutionem Pij V. non inducere modum vacãdi, sed annullare collationem aduersus illius formam † facta Rot. decis. 29. de præb. in nou. Bellamer. decis. 549. & et in deuolutis non inducitur noua vacatio, sed remanet antiqua, ergo cum prouisio Papæ fiat ex causa resignationis erit publicanda iuxta mentem, & verba

* dictæ Constitutionis, & in hanc partem* inclinabant Domini de Rota cum de hoc ageretur veneris, 16.
* Februarij. 1590. & lunæ 19. eiusdem mẽsis in vna* Bononien. Canonicatus coram R.P.D. Pamphilio Auditore Rotæ meritissimo. licet postea fuisset dictum vt particulariter hoc discuteretur.

Non obstat §. illorum, quia, cum ille §. veniat ampliatiue, vt supradicta procedant etiam de impetratione ob non publicationem non potest intelligi restrictiue ad iura vulgaria. Accedit, quia loquitur etiam in impetrationibus certo modo, & sic non in illis factis ex causa non publicationis solum.

Non obstat §. de beneficijs, quod loquatur de prouisione ordinarij, & quod dentur tres menses, quia etiam videtur loqui de huiusmodi prouisione, vt supra conclusum est, & cum collatio deuoluatur ad Papam tunc intrat tempus sex mensium, quod datur in prouisionibus Apostolicis &c.

Cõprobant hæc qa cũ hęc Gregoriana mãdet publi-
15 cari ẽt resignationes † factas corã Notario, & testib. à quibus Notario, & testibus non fiunt prouisiones, vt omnibus notum est, ergo & has propter identitatẽ, seu potius maioritatem rationis auth. multo magis C. de sacr. Sanct. Eccles.

Et sicut dicimus, quod renunciatio facta corã ordinario est publicanda, ita & ea, q̃ facta est coram Notario & testibus, quod tum colligitur ex generalitate regulæ Cancellariæ, ibi, *extra curiam*, tum etiam ex dicta constitutione Pij V. ibi, *aut cuiusuis alteri.* Et ex dicta Constitutione Gregorij XIII. in principio ibi, *ac etiam coram Notario publico, & testibus fient, & à nobis vel illo, seu nostro vel illius mandato admittẽtur, &c.* namque eadem ratio fraudis, &c. Et hoc procedit in renunciatione facta coram quocunque alio, si postea super illa sequatur gratia.

Secundo Dubitatur, An Renunciatio facta ex causa permutationis sit publicãda? Alias huiusmodi Quę-
16 stio visa fuit admodum † difficilis, namque tempore Sixti IIII. bis fuit in Rota proposita, & nihil fuit deci-
* sum,* vt refert Ioachim. de Narn. in quibusdam suis consilijs, & in vna Auinionen. Vicariæ de anno. 1522. coram Sarn. fuit mota hęc quæstio, & propter eius difficultatem causa ex alio capite finem habuit, & in vna Segobien. Archidiaconatus hoc idem dubium factũ fuit, & nihil resolutum, idemque in vna Dolen. Prioratus coram D. Siluestro, teste Sarn. regul. de publicã. q. 3 vbi per totam quæstionem disputat hunc articulũ ad partes, adducendo plura argumenta pro vtraq; parte quæ omitto, & in vna* Florentin. fuit resolutum negatiue teste Anr. Aug. decis. 704. lib. 3.

17 Hodie vero † res non patitur difficultatem quia ex pressum est faciendam publicationem in dicta constitutione Pij V. ibi, *& præmissa omnia, & singula, etiã in quibuslibet beneficijs &c. & cessiones præfatæ ex causa permutationis, &c.* & Rota* 24. Nouẽbris 1578.
18 concluxit hanc constitutionem habere locum † in resignatione ex causa permutationis vt nullum ius quæratur resignatario non facta publicatione iuxta ordinem illius Constitutionis, in vna Barchinonen. Cappellaniæ, & in dicta Constitutione Gregorij XIII. ibi *Et quæcumque resignationes, etiam ex causa permutationis, &c.* & firmat Rebuff. in prax. tit. regula de publican. Glos. 3. vers. intellige, quod probatur, tum
19 quia † permutatio continet sub se renunciationẽ. Rot. decis. 16. de rer. permut. in antiq. Roman. cons. 465. in re præsenti, nam sicuti per resignationem datur vera
20 vacatio, † ita & per permutationem, ca. 1. de rerum permutat.

mutat. lib. 6. & sicuti per renunciationem perditur titulus & possessio, ita & per permutationem, Rot. decis. 8. de rerum permutat. in antiq. & decis. 2. & 4. de renunciat. in nou. tum quia hoc edictum de publican.
21 emanauit ad rollẽdas † fraudes, quæ in clandestinis resignationibus solent committi, Corn. cons. 137. col. 2.
22 lib. 3. quę ratio fraudis militat † in ipsa permutatione, vt tradit Ioan de Anan. in c. audiuimus, col. 2. vers. & prædicta faciunt de colluf. deteg. faciunt not. in c. 2. de renunc. lib. 6. iuncto c. 1. de rer. permut. eod. lib. cum glos. in verb. fraude, & Gemin. in dic. cap. 2. in Glos. in verb. proximo, Franc. col. 2. &* communiter.

Quod amplia procedere, etiam si permutatio fuerit
23 facta † causa vtilitatis, vel necessitatis ecclesiæ, ita Rebuff. dict. regul. Glos. 3. nu. 2. & est ratio quia hac
24 de causa debet fieri permutatio c. quæsitum de rer. permut. & communiter Doctores, & quia etiam hoc casu militat ratio fraudis.

Debent igitur quoties beneficia sunt permutata in
25 uicem, ambo † publicare, & si vnus publicet, alter vero non, hoc casu non annullatur permutatio, sed colla-
26 tio facta ei, qui non publicauit, † vt fuit nouissime resolutum in Rota proponente R.P. D. Bubalo in vna Salamantin. pensionis F. 3. Iunij 1586. & si valet resignatio illius qui publicauit, quia quando culpa eius,
27 qui permutauit, permutatio † non fortita est effectum, tenet permutatio, & non licet ad beneficium regredi, Ioan. Andr. in c. 1. d rer. permut. in 6.

28 Tertium erit dubium, an renunciatio facta reseruatis omnibus, & singulis fructibus, ac denominatione tituli, &c. debeat publicari? Sarn. de publican. q. 2. distinguit tres casus, quorum Primus est in beneficio requirente residentiam, nam si fiat renunciatio reseruatis tantum fructibus huiusmodi cessio est publicanda, vt fuit resolutum in vna Abulen. 28. Aprilis. 1537. coram Episcopo Aquen. namque cum agatur in dicta renunciatione principaliter de transferendo titulo, & denominatione, inter est populo, vt verus Prælatus detegatur, vt illi de pertinentibus ad beneficiũ respondeatur. Secundus est, quando renuncians fructus & denominationẽ reseruauit sibi, hoc casu tenet Sarn. non requiri publicationem, & fuit* resolutum in Rot. in vna Placentin. Archidiaconatus de Trugillo corã Crescentio, & de anno 1535. coram. Aquen. & die 19. Martij, 1540. in vna Spoletan. canonicatus coram Ioann. Paulo teste Sarnen. dict. quæst. 2. & in vna Ilpalen. portionis, teste Pelegin. decis. 141. li. 2. in manusc. & in vna Forliuien. 14. Iunij, 1554. coram Oradin. vt habetur lib. diuers. manusc. decis. 288. & in vna Auinionen. parochialis coram Cardinali Sanctæ Crucis die 12. Iunij, vt habetur decis. 168. lib. diuers. per cons.
29 Card. Paris. 39. col. vlt. vol. 4. quia hoc casu resignans st in effectu videtur beneficiatus post renunciationem, sicut antea, & cessat ratio fraudis, egregie ostendit. Card. Paris. dict. cons. 39. nu. 32. & 33. & coram Illust rissimo Aldobrandino. 27. Nouembris. 1573. in vna
30 Abulen. Canonicatus, & Præbendæ, fuit conclusum † cessare rationem regulæ, cum resignans sibi reseruauit omnimodam administrationem, quia nemo decipitur, & die 23. Iun. 1550. corã Put. teste Guidobon. decis. 12. manuscr. & in vna Lemacen. parochialis sancti Pelagij. 15. Maij. 1558. coram Cardinali Paleotto, teste eod. decis. 48. in manuscr. vbi dicit pluries fuisse per Rot. cõclusum, & in vna Forliuien. coram Oradino 18. Iunij, 1557. & in alia coram Ioan. Paulo.

Tertius casus est, quando beneficium non requirit residentiam, nec habet denominationem, & reseruantur fructus, nam hoc casu, inquit Sarn. requiritur vt fiat publicatio, vt fuit decisum 28. April. 1537. in vna Abulen. Prælatimonij.

31 Hodie autẽ † debet huiusmodi cessio publicari omni casu, & sic primo, secundo, & tertio, vt dicitur in dicta Constitutione Pij V. 182. ibi, *Vel cum reseruatione omnium, & singulorum fructuum, reddituum, & prouentuum, ac quotidianarum distributionum propria auctoritate, vel alias percipien. & cum reseruatione tituli, administrationis, seruitij, ac stalli &c.* & in dicta Constitutione. 87. Greg. XIII. ibi. *Etiam cũ reseruationibus nominis, tituli, administrationis, possessionis, fructuum etiam omnium, ac rerum, & iurium quorumcumque &c.* & ratio est, vt his casibus tollatur etiam fraus, quæ posset fieri. & sic colligе in omni renunciatione requiri publicationem tam si reseruatio sit medietatis fructuum, quam si sit omnium, ac etiam si sit cũ reseruatione tituli, nominis, administrationis seruitij, & stalli. ex quo sequitur. hoc vendicare sibi locum, tam in renunciatione beneficij, requirentis residentiam, quam in alijs simplicibus, vel curatis, & secundum hanc opinionem hodie est tenendum. in consulendo, & in iudicando quicquid voluerit Rota, nam ita hodie expressum habemus, & idem practicamur.

Et hæc conclusio ampliatur procedere non solum si fructus sint reseruati percipiẽdi per resignatarij manus, sed etiam si cum clausula, vt propria auctoritate liceat illos capere, vt expresse dicitur in dicta Constitutione Pij V. in verbis citatis ibi, *Propria auctoritate.* licet contrarium antea firmasset Rebuff. in d. regu.

Quarto dubitatur, an renunciatio beneficij cõcessi in Commendam sit publicanda. Communis opinio
32 est affirmatiua, † secundum quam fuit decisum* in Rota, teste Aenea de Falconib. in quibusdam Apostil. super hac regula, & tradit Sarn. super hac reg. q. 4. Rebuff. in prax. tit. regula d publican. Glos. 1. vers. item. & fuit resolutum etiam in Rot. in vna Aquilana coram Cantuccio veneris. 14. Aprilis. 1581. & 2. Iunij eod. anno edictum de publican. habere locum in Commendatario Hospitalis, S. Spiritus. Et probatur expresse in dict. Constitutione 182. Pij. V. ibi, *Et præmissa omnia, & singula, etiam in quibuslibet beneficiis, &c.* & in dict. Constitutione 87. Gregorii XIII. ibi *Etiam ex causa permutationis, ac Commendarum, &c.* & fuit necessarium hoc exprimere in dicta Constitutione Gregorij XIII. nam quamuis Rota hoc tenuerit, tamen Cancellaria tenuit semper contrarium, vt refert Sarn. dict. q. 4. colũ. 1. vers. sed licet, quia regula loquebatur
33 de beneficijs collatiuis, & collatio † a Commenda differt, c. dudum, de elect.

Et huius cõclusionis scopus est, quia in beneficijs commendatis viget eadem ratio fraudis, quia Com-
34 mendæ nostri temporis † æquiparantur titulis, adeo, vt
35 sicut titulares, ita & † Commendatarij faciant fructus suos, Card. Alex. in c. cum autem, dist. 44. & in c. si qs, distinct. 58. Capic. decis. 3. n. 8. & locare possunt possessionem † sicut habentes titulum, c. vestra locat. c. vlt. ne
36 37 ne prælat. vic. suas. nam liberam habent † administrationem, c. relatio, & c. qui plures, 21. quæst. 1. ca. cum nobis olim, de elect. Cald. consilio. 3. & 8. locat. Roman. consilio. 350. Oldr. consilio. 130. Rebuff. in prax. tit.
38 de Comend. numero. 62. & possunt præsentare † sicut titulares, Archid. in capitul. nemo, de elect. libro. 6. & eligere, & conferre, Pauin. in tract. de offic. & potest. c. Sed. vacan. in 3. q. 2. part. col. 4, & qui habet commẽdam dicitur habere titulum † canonicum Io. Monac,
39 in c. nemo,

in c.nemo,de elect.li.6.Archid.in c.si propter,in fi.de resc.li.6.Feder.de Sen.de permut.benefic.qu.15.Mil. in verb.beneficium §.25.Guid.Papa decis.152.Rebu. de pacif.poss.num.35.Mandol.in reg.30.Cancell.q.3. num.2.communis teste Alphonso.Hoied de incompa. benefic.p.1.q.24.num.6.dicentes hi vltimi,scilicet Rebus.& Mandos.quod hodie semper fiunt commēdæ
40 in perpetuum†ad vtilitatem commendatariorum,& fa
41 cta in dubio,interpretatur,†perpetua,vt fuit*resolutū
* in Rot.in vna Salamantin.coram Crescentio 28. Iunij 1538.Hoied.c.14.nu.9.nam actus, qui certo spa-
42 tio temporis non concluditur†perpetuus reputatur,l. iurisperitos in principio,& ibi Bart.ff.de excus. tutor. in l.de pupillo §.siquis ipsi prætori ff.de ope.no. nun. bonus tex.in l.seruus C.de pœnis c.si gratiose de resc. li.5.Feder.de Sen.cons.32.col.penu.Ale.cons.216.col. vlt.lib.5.Dec.cons.472.col.3.Menoch. de arbit. in d. lib.1.q.22.num.2.nam sicuti dispositio generaliter ,p
43 lata de rebus†vel personis generaliter est intelligenda l.1.§.& generaliter ff.de leg.præstan.ita respectu tē poris,vt dispositio generaliter ideſt in perpetuum intelligatur nam valet†argumentum de personis & reb. ad tempus l.miles ita,§.& quia diximus vbi Bart. ff.de testam.milit.Ex quo alias consului indulgentiam con
44 cessam†tali die absque alia restrictiua esse perpetuā vt in terminis etiam respondit Card.Paris.cons.14.vo.4. ex reg.Cancell.57. de indulgent. Nam quando Papa vult illas dare per vnum annum dumtaxat, hoc exprimit,& hūc esse communem*stylum attestatur Card. Paris.dict.cons.14.num.8.

Quinto Dubitatur,An si resignatio beneficij sit facta cum reseruatione pēsionis,regressus, accessus &c.
* sit publicanda?communis*omnium Doctorum† sen
46 tentia est affirmatiua,a qua nullus discrepat, & probatur aperte in dictis constitutionibus Pij V. & Gregorij XIII.namque eadem viget ratio fraudis in hac resignatione conditionali iuxta ea,quæ dicta sunt supra in tertio dubio.

Sexto dubitatur,An resignatio facta in curia in fauorem N.qui N.resignatarius obtinuit gratiam in for
47 ma dignum†debeat publicari? & dubium faciebat qa examen faciendum per ordinarium, vt requiritur,est loco publicationis,ex illo enim actu satis constat eū esse rectorem,vnde alia non deberet requiri publicatio iuxta ea,quæ egregie scribit Cardi. Paril.cons.39. col.vlt.vol.4.In contrarium tamen se habet veritas,vt etiam huiusmodi resignatio sit publicanda, secundū
* quam opinionem*concluſit Rota in vna Calagurita. die Lunæ 10.Aprilis 1581.coram R.P.D. Blanchetto vt habetur lib.2.decis. 286. quod probatur exgeneralitate,& verbis prægnantibus positis in dicta constitutione Gregorij XIII.

Septimo dubitatur,An si quis resignet beneficiū, quia illud non vult amplius,& summus Pontifex, in cuius manibus fit renunciatio,aut Ordinarius , si fiat coram ipso conferat dictum beneficium teneatur ille cui collatum est prædictum beneficium simpliciter resignatum publicare? Aliqui tenuerunt quod nō, qa hoc casu nulla potest cadere præsumptio fraudis, vn-
48 de cessante†ratione cessat dispositio,l.adigere §.quamuis de iur.patronat.In contrarium tamen est veritas,
49 †vt teneatur publicare secundum quam opinionem cōclusit Rota in vna Sabien.beneficiorum coram.R. P.D.Gipsio 5.Martij 1586.namque clarissime comprehenditur hic casus in constitutione Gregorij xiij. quæ hodie attenditur & quamuis cesset vnum caput fraudis,viget aliud,vnde in eo sustinetur publicatio,§. affinitatis Instit.de Nupt.

Amplia hanc conclusionem procedere etiam si fuit facta dicto modo resignatio coram Ordinario,q non prouidit infra tempus sibi concessum a canoni-
50 bus,ita vt collatio fuerit†deuoluta ad Sedem Apostolicam a qua N.illud impetrauit,nam iste tenetur publicare*vt fuit resolutum in dicta Sabin.beneficiorū. 5. Martij.1586.coram Gipsio & hunc casum nota quia plures decipiuntur,& sic ex mente Rotæ in dicta constitutio.etiam si de beneficijs simpliciter resignatis nemini prouisum fuerit,namque verba sunt generalia, & viget ratio fraudis,nam si resignans moritur in mense Ordinarij,ipse vtique de beneficio non reseruato disponet & si,in mense Apostolico tamquā de beneficio in manibus suis resignato ,propterea factum resignantis & actum illius beneficij dimissionis non collationem respexit.quia disponit vt resignationes publicentur.

Octauo Dubitatur,An cessio iuris quod in benefi
51 cio cedens habet†fit publicanda.Sarnen.de publican. quæstio.vigesimo. tenet, quod non, & loquitur inspecto tempore regulæ Cancellariæ,& mouetur,quia regula loquitur de beneficio possesso per resignantē in cuius publicatione iuris nullo pacto verificari possunt,vnde cum cesset ratio cessat regula cap.cum cessante de appell.

Contrariam tamen opinionem, quod cessio iuris etiam sit publicanda,inspecta regula Cancellariæ,ten
52 uit Rebuff.in dict.regul.gloss.3.num 11.& mouetur, quia eadem ratio militat in resignante ius quæ in resi
53 gnante beneficium,nam renunciando iuri videtur†renunciare beneficio cap.2.cap.super hoc de renunc.q enim†actionem ad rem haber,ipsam rem habere videtur l.qui actionem ff.de regul.iur.& hanc posterio rem sententiam videtur tenuisse Rot.in vna Salamantin.parochialis de Campo coram Achille de Grassis. 5.Martij & 10.Nouembris 1540.& 5.Iunij 1550. in qua fuit tentum, regulam de publican.habere locum in eo,qui obtinuit tres sententias,& exequutoriales, & ante adeptam possessionem resignauit vigore exequutorialium in fauorem N.& postea fuit adeptus, possessionem teste Put.decis.290.lib.3.vbi num.3.respondet ad dictum Sarn & iterum 15.Ianuarij.1563. coram Aldobrandino teste Caputaq.decis.85.lib.1.in manuscr.quia militat eadem ratio fraudis. & hodie
54 hæc†sententia non habet difficultatem,vt cessio iuris super beneficio sit publicanda,vt clare exprimitur in dicta constitutione.182.Pij.V.ibi. *Quod quæcumque dictorum beneficiorum resignationes,aut iurium cessiones,&c.*& in dicta constitutione 87.Gregorij xiij ibi,*Nec non litis & iurium quorumcunque cessiones, &c.*quod suadetur ratione,nam sicut in donatione reali excedente summam.500.Ducatorum requiritur
55 insinuatio,†quæ se habet ad instar publicationis, ita quoque in renunciatione iuris quæsiti requiritur ēt
56 †insinuatio,vt late concludit Barbat.cons.41.in 16.& 17.col.lib.1.cum ita præiudicetur creditoribus per clandestinas donationes iurium,seu actionum, sicuti per donationes rerum,nam qui actionem habet,rem habere videtur l.qui actionem.ff.de regul.iur. ita & ī casu nostro.

57 Et sicuti†dispositio Clem.vlt.de procur.quæ loqui
58 tur in morte naturali,procedit in morte ciuili †ideſt
* in renunciatione,vt fuit pluries*resolutum in Rota, & hæc sententia procedit,non solum quando fuit facta resignatio de beneficio,sed etiam si de iure quæsito facta fuerit,vt fuit*resolutum in vna Oxomen. Archid.

chidiaconatus coram Sarn.die 14.Decembris. 1537. pro Roderico Lopez,nam idem effectus resultat, qa sicuti per renunciationem beneficii censetur reuocatus procurator,etiam quoad incæpta,ita & per resignationem iuris.Sic ergo erit in casu nostro.

Et Decisio facta in vria, Pampilonen.coram R. P. D.Pamphilo Auditore Rotæ Doctissimo 5.Nouembris.1584.vt non requiratur publicatio in cessione iuris super beneficio,& sufficiat illam facere corā Audi
38 tore,fuit declarata procedere si huiusmodi†cessio fiat ad fauorem possessoris,vel constet de validitate tituli antiqualiter quam per cessionem in vna Tuden. parochialis,10.Iunij.1587.corā R.P.D.Seraphino Aud. Rot.Doctiss.

SVMMARIVM.

1 *Publicatio beneficij vbi sit facienda.*
2 *In loco beneficij debet fieri publicatio.*
3 *Per publicationem in loco beneficij prouisio Ordinario collatori fit nota.*
4 *Qua ratione assignetur maius tempus in publicatione facienda de beneficio resignato extra Curiam.*
5 *Tempore quo publicatio requirebatur per Reg.Cancellariæ sufficiebat publicare in quocumque loco beneficij resignati.*
6 *In Cimiterio an sufficiat publicare.*
7 *Publicatio hodie est facienda in Ecclesia beneficij resignati.*
8 *Si Ecclesia beneficii resignati est ruralis, & cura ac conuentu carcat,debet fieri publicatio in parochia viciniori.*
9 *Si beneficium resignatū est in cathedrali, sufficit ibi publicare.*
10 *Si Ecclesia resignata est exempta, sufficit ibi publicare.*
11 *Sufficit Ecclesiam habere conuentum,vel populum,vt ibi publicatio possit fieri.*
12 *Tutius est actum facere in pluribus locis.*
13 *Publicatio est faciendadum frequens populus ad missarum solemnia conueniat.*
14 *Frequens populus quando interueniat Ecclesiæ.*
15 *Publicare quid sit.*
16 *Factum publicum,quod dicatur.*
17 *Quod fit intra Missarum solemnia, dicitur publicum.*
18 *Publicatio facta in Choro coram Canonicis est nulla.*
19 *Dictio In intrinsecitatem importat.*
20 *Quod fit in porticu,non dicitur factum in domo.*
21 *Publicatio facta in porta Ecclesiæ,est valida.*
22 *Quod conformat rationi,consonat Constitutioni.*
23 *Ratio ita disponit,vt lex.*
24 *Publicatio potest fieri post prandium,cum celebrantur diuina Officia cum frequentia,vel prædicatur.*
25 *Publicatio an possit fieri qualibet die.*
26 *Publicatio debet fieri diebus solemnibus.*
27 *Diebus festiuis omnes tenentur accedere ad Ecclesiam.*
28 *In publicatione exhibendæ sunt litteræ Apostolicæ, aut earum transumptum authenticum.& num.43.*
29 *Publicatio facta cum relatione ad librum Registri. Romanæ Curiæ,nulla.*
30 *Supplicatio registrata non semper continet consensū resignantis.*
31 *Lex intelligitur de actu perfecto.*
32 *Publicatio non potest fieri litteris non expeditis.*
33 *Attenta Constitutione,Pii V. de publican. potest fieri publicatio non expeditis litteris.*
34 *Scriptura debet esse authentica.*
35 *Scriptura dicitur publica tribus modis.*
36 *Transumptum authenticum,quod dicatur.*
37 *Transumptum idem quod copia.*
38 *Transumptum probat vt originale.*
39 *Publicatio non valet facta cum copia litterarum collationata.*
40 *Copia collationata non est transumptum.*
41 *An publicatio facta cum processu fulminato valeat.*
42 *Litteræ an debeant legi in publicatione.*
44 *Publicatio facta cum scriptura authentica in qua fiat mentio litterarum,non valet.*
45 *Publicatio facta cum breui restitutionis,est valida.*
46 *Notario asserenti fecisse publicationem cum litteris, credendum est.*
47 *De non publicatione constat,probando litteras tunc temporis non potuisse ibi esse.*
48 *Impedimenta excusant a publicatione.*
49 *Qualitas resignationis,& beneficij resignati est in publicatione exprimenda.*
50 *Palam quod dicatur fieri.*
51 *Relatio Notarij se publicasse iuxta formam Constitutionis Gregorij, absque alia qualitate reddit actum validum & num.59.& num.63.*
52 *Relatio Nuntij dicentis se citasse iuxta,&c.sufficit.*
53 *Publicatio est valida, quamuis fuerit erratum in nomine,vel cognomine resignantis,vel resignatarij.*
54 *Error in officio, si ex circunstantijs constat de persona non nocet.*
55 *Error in nomine non vitiat.*
56 *In publicatione exemplum affigitur valuis Ecclesiæ.*
57 *Præsumptio vt actus valeat.*
58 *Publicatio non est bona,si Notarius non attestetur affixisse copiam litterarum valuis Ecclesiæ.*
60 *Instrumentum publicationis est conficiendum.*
61 *Notarius habens conficere instrumentum,debet rogari.*
62 *Forma instrumenti publicationis.*
64 *Relatio intelligitur facta cum omnibus suis qualitatibus.*
65 *Notario creditur circa publicationem.*
66 *Instrumentum,si non est in forma probanti,non probat.*
67 *Nomina testium in instrumento debent exprimi.*
68 *Ex duobus Notarijs rogatis non suppletur numerus testium requisitus in instrumentis.*
69 *Testes in instrumento publicationis,an debeant dicere litteras fuisse authenticas.*
70 *Notarius non potest testari de actu præterito.*
71 *Dicenti resignationem non esse publicatam,incumbit onus probandi.*
72 *Per adeptionem possessionis non satisfit Constitutioni Greg.de publican.& num.69.*
73 *Publicatio debet esse populosa.*
74 *Petitio possessionis non suffragatur resignatario nō publicanti.*
75 *Publicatio differt a petitione possessionis.*
76 *Reg.de annali non suffragatur non publicanti, & nu. 91.*
77 *Continuatio possessionis æquipollet publicationi contra num.90.*
78 *Quando forma respicit certum actum,potest per æquipollens adimpleri.& num.86.*
79 *Diligentia capiendi possessionem,quid prosit.*
80 *Non publicans,non potest capere beneficium vigore aliarum clausularum.& nu.120.*
81 *Etiā si resignatio nota sit populo,ē facienda publicatio.*

81 *Notorium releuat ab onere probandi.*
83 *Quoties probatio requiritur pro forma, Notorium non releuat.*
84 *Gerens se notorie pro Rectore, non acquirit ius.*
85 *Constitutio Pij V. de publican. potest adimplen per equipollens.*
87 *Constitutio Greg. XIII. de publican. specifice est adimplenda.*
88 *Matthæi Contarelli laudes.*
91 *Possessio annalis ad multa prodest.*
92 *Triennalis possessio non suffragatur non publicanti.* 2
93 *Non habens ius, non iuuatur regula de triennali.*
94 *Præsumptæ, & tacitæ retrocessiones non suffragantur non publicantibus.*
95 *Non publicans, non potest iuuari allegatione Lapi.*
96 *Allegatio Lapi 89. quid disponat.*
97 *Rota ad triennium reduxit allegationem Lapi.*
98 *Titulus ex triennio præsumitur.*
99 *Noua prouisio ex triennio præsumitur.*
100 *Dispensatio præsumitur ex triennio.*
101 *Allegatio Lapi operatur, vt quis non teneatur iustificare dispensationem obtentam.*
102 *Probatio in contrarium non admittitur contra allegationem Lapi.* 3
103 *Possessio triennalis, de qua in allegatione Lapi, debet esse pacifica.*
104 *Possessio, de qua in allegatione Lapi per quem probanda sit.*
105 *Quo modo probetur quem decessisse in possessione.*
106 *Non est locus allegationi Lapi, si non moriatur in possessione.*
107 *Non est locus allegationi Lapi per continuationem possessionis, ex reseruatione fructuum.* 4
108 *In spolio non habet locum allegatio Lapi.*
109 *Spolians suum spoliatorem potest uti allegatione Lapi.*
110 *Agens ad regressum, an possit uti allegatione Lapi* 5
111 *Consensus abdicat ius in resignatione.*
112 *Possessio decennalis non suffragatur non publicanti.*
113 *Noua prouisio Papæ non habet vim publicationis.*
114 *Noua prouisio quid factat.* 6
115 *Tempore regulæ Cancellariæ de publican. noua prouisio æquipollebat publicationi.*
116 *Noua prouisio nulla nihil operatur.*
117 *Nullum non producit effectum.*
118 *Nullum non est considerabile.*
119 *Noua prouisio publicata in resignatione prodest.*
121 *Clausula quouis modo, quam vacationem capiat.*
122 *Publicatio potest fieri per procuratorem.*
123 *Actus gestus per procuratorem, & dominum æquiparantur.*
124 *Dominus videtur publicare tempore, quo procurator id fecit.*
125 *Procurator, ad publicam debet habere speciale mandatum.*

QVAESTIO VI.

Exto. Quæro, vbi & quomodo sit facienda publicatio beneficij resignati. Plures antiquitus fuerunt opiniones, quas omnes ponit Glossator † in regul. Cancellariæ de publican.

Prima, quod sufficiat publicare coram Notario, & testibus, si sit in Curia resignans.

Secunda, quod sufficit in Cancellaria, vel Camera, sicuti dicimus de reuocatione mandati.

Tertia, sufficere resignationem alta voce in Audientia contradictarum, quando adest populi multitudo, publicare.

Has tamen sententias recte confutat Sarnen. in d. reg. de publican. q. 9. quia per publicationem factam his supra dictis modis non occurritur fraudibus, quæ ex occultis resignationibus proueniunt, vt ipse pluribus verbis ostendit. Ideo communis *omnium sententia est publicationem esse faciendam in loco beneficij, tam si cessio fiat coram Summo Pontifice, quam si fiat coram Ord. Roman. cons. 433. Abb. cons. 99. l. 1. Corn. cons. 137. lib. 3. Dec. cons. 160. in 3. dub. vers. sed in his, Sarn. dict. q. 9. col. 3. Rebuff. in prax. tit. reg. de publican. Glos. 9 Card. Paris. cons. 39. vol. 4. Port. Imolen. cons. 18. num. 6. li. 1. Augusti. decis. 347. lib. 1. Augusti. decis. 347. lib. 3. & fuit* dictum in vna Maioricen. coram Ioan. Paulo, teste Ant. Augusti. d. decis. 347. lib. 3. in manuscr. Idque probatur expresse in dicta regula Cancellariæ, ibi: *Vbi dicta beneficia consistunt, &c.* ac etiam in dictis Constitutionibus Pij V. & Gregorij xiij & est ratio, quia per publicationem factam in dicto loco, prouiso ordinario † Collatori fit nota ex quo cessat, quod considerant Roman. dict. cons. 433. sub num. 1. Cassad. decis. 22. num. 2. super regul. Cancel. & innotescit omnibus, ius amplius non competere resignanti, sed resignatario. Et populus recognoscit suum pastorem, habentq. pro beneficiato, quem habere debent, vt probauit Rot. in vna. Astoricen. *parochialis, & hinc est, quod maius tempus assignatur in publicatione resignationis factæ in Curia, Accorambon. decis. 126. in manuscr.

Dubium tamen est, in quo loco beneficij resignatio sit facienda? Tempore regulæ Cancellariæ de publican. quia ibi hoc non exprimitur, erat dubium, & *cõmunis opinio tenebat† sufficere publicare in quocunque loco beneficij, vt colligitur ex Gemin. cons. 75. in causa in fin. Abb. dict. cons. 99. & tradunt Sarn. dict. q. 9. col. 3. vers. & ideo, Rebuff. Glos. 9. vers. & notoscilicet in Ecclesia Cœmiterio, & alio loco, & Sarn. loc. cit. col. 4. & 5. addit in simplicibus sufficere publicare quomodocumque, in Curatis in loco parochiæ, in dignitatibus in loco dignitatis, & in Ecclesia solemni.

Hodie autem hoc est clarum, namque in dicta Constitutione Pij V. 182. hæc verba habentur, *In Ecclesia ipsius beneficij, ac etiam in Cathedrali, vel Metropolitana, vel alia superiori Ecclesia, cui beneficium ipsum resignatũ, vel cessum immediate subest, siquidem beneficium extra Cathedralem situm sit, vel fuerit, si vero beneficium huiusmodi in Cathedrali, vel alia superiori Ecclesia exstiterit, in ipsa sola, dum inibi populi multitudo ad Diuina audienda conuenerit, publice, alta, & intelligibili voce, ita quod ad omnium in eadem Ecclesia præsentium notitiam verisimiliter peruenire possit, per ipsos resignantes, vel cedentes, aut resignatarios, vel cessionarios, vel alium, seu alios eorum nomine publicentur, &c.* & vt dicta Constitutione Gregorij XIII. 87. quæ hodie seruatur, hæc verba habentur: *Ipsa autem publicatio in Cathedrali, vel in beneficij Ecclesia, vel Ecclesiis, si in pluribus illud sit; fiat vbique, vbi frequens populus ad Missarum solemnia conuenerit, palam omnibus litteræ Apostolicæ prædictæ, eorumue transumptum authenticum exhibeatur, claraque, & intelligibili voce resignatio, seu cessio huiusmodi, ac beneficij qualitas, & inuocatio, nominaque, & cognomina resignantis, seu cedentis, ac illius*

lius, in cuius fauorem gratia huiusmodi facta est, pronuncientur, vt hæc omnia possint ad notitiam omnium ibi existentium verisimiliter peruenire, scripto que de his omnibus exemplo collato valuis Ecclesiarum affixum relinquatur. Si vero Ecclesia beneficij ruralis sit, aut populo, conuentuque careat, eo casu in parochiali, intra cuius parochiæ limites beneficium ipsum consistit, & in Cathedrali Ecclesia, &c. Ex qua Constit. Gregorij, quæ hodie seruatur, Primo colligi
7 tur, publicationem † esse faciendam in Ecclesia beneficij resignati, vel Ecclesijs, si illud in pluribus sit, & in Cathedrali, & ratio est, quia hoc casu obuiatur fraudibus prouenientibus ex rationibus supra positis, & hæc conclusio procedit, si beneficium requirit residentiã, vel habet curam, si autem fuerit rurale, & populo, con
8 uentuque careat, debet fieri † publicatio in parochiali, intra cuius limites beneficium consistit, & in Cathe-
9 drali: si vero beneficiũ est in ipsa † Cathedrali, sufficit, ibi duntaxat publicationem facere, & ita practicatur huiusmodi Constitutio.

10 Si vero Ecclesia resignata † est nullius diœcesis, hæc Constitutio non exprimit, an sufficiat ibi tantum publicationem facere, & ego in facti contingentia consului pro affirmatiua ex verbis positis in Constitutione Pij V. *In Metropolitana vel Cathedrali aut alia superiori Ecclesia, cui beneficium ipsum resignatum, vel cessum immediate subest, &c.* Quod declaro procedere, vbi illa Ecclesia habet curam animarũ, & populum, vt ibi multitudo ad Missarum solemnia possit cõuenire, vt ratio ipsius Constitutionis habeat locũ, vt resignatio, seu cessio innotescat.

Et alias fui interrogatus, An sufficiat Ecclesiam habere populum, vel conuentum, vt publicatio ibi fiat faciendа, & in Cathedrali, & non in parochiali intra cu
11 ius parochiæ limites consistit, & ego respondi, alterutrum sufficere, vel populum, vel conuentum. nã vtroque modo resignatio innotescit, & verificatur ratio Constitutionis, & hanc opinionem approbarunt, quã plures Doctissimi viri, sed ad tollendos scrupulos, & ad maiorem securitatem, cum fuisset mihi commẽdatum a S. D. N. Clem. VIII. insigne monasterium Sanctæ Mariæ Fontis Laureati, Ordinis Cistercien. Tropien. diœcesis vacans per cessionem, mandaui meis † curatoribus faciẽdam publicationem in Ecclesia Abbatiæ, vbi est conuentus, non tamen cura animarum, & in terra Fluminis frigidi in parochia viciniori, & in Cathedrali Ecclesiæ Tropien. cum ex sententia Doctissimorum tenerer eam facere dumtaxat in Abbatia, & in Cathedrali, vt alias fuit pluries obseruatũ, tu-
12 tior ergo erit illam † facere in pluribus locis, vt in simili scribit Bonincont. tract. de app. §. 4. nu. 4.

Secundo, colligitur, publicationem esse faciendam
13 dum frequens populus † ad Missarum solemnia con-
14 uenit, idest diebus festiuis † & solemnibus in Missa, & dum celebrantur alia Diuina & tempore prædicationis, Gemin. cons. 75. col. 2. Rebuff. in loc. cit. Glos. qu. in fin. Card. Paris. cons. cons. 39. num. 31. vol. 4. Put. de cis. 349. lib. 1. facit Glo. in clem. in verb. ad diuina, de for. comp. & in clem. causam, super verbo solemnita-
* ti, de elect. & ita voluit* Rot. in vna Virdunen. Canonicatus veneris 12. Maij, 1586. coram Gipsio, quia pu-
15 blicare non est aliud, nisi publice, † & palam aliquid facere. leg. sed si pupillus, §. præscribere, ff. de tribu. in actibus, in quibus populus loci interuenit, Gemin.
16 d. cons. 75. col. 2. & hoc dicitur † factum publicum, Paris. cons. 34. num. 9. vol. 3. & publicum dicitur, quod fit
17 intra Missarum solemnia, Glos. in Clem. 1. verb. publice, de sepult. Sarn. de public. q. 9. col. penul. vers. tertius casus, vbi declarat hoc dictum, si fiat publicatio solẽnis. Et tunc præsumitur negocium peruenire ad omnium notitiam, ad quos spectat Bart. & alij in l. si tutor. C. de peric. tutor. Put. decil. 288. num. 2. lib. 3. Card. Zabarel. in Clem. vnic. in 7. not. de concess. præbend.

18 Vnde facta in choro coram † canonicis, & presbyteris dumtaxat est nulla, vt fuit resolutum in vna Tarentin. Canonicatus, veneris, 12. Maij, 1589. * coram
* R. P. D. Orano.

Dubium rursus est, An satisfiat Constitutioni, si publicatio fuerit facta in porta Ecclesiæ, dum celebratur Missa in diebus festiuis, & solemnibus? Pro negatiua facit, nam Constitutio dicit, In beneficij Eccle-
19 sia, & Cathedrali, &c. Dictio In, † intrinsecitatẽ importat, & exigit, Bart. Bald. & omnes in l. Gallus, §. ille casus, ff. de posth. vbi post alios Ale. nu. 15. Ias. nu. 21. Fel. in c. tertio loco de præsump. col. 2. Alex. cons. 113. lib. 1. cum alijs, vt per Card. Paris. cons. 166. num. 22. volu. 4. vbi num. 23. ex prædictis Doctoribus dicit, quod, si
20 aliquid fiat in porticu domus, seu in ostio extra clausuram, vel in scalis, illud non dicitur factum in domo, propter dictam dictionem, & Constitutio præcise est seruanda, ergo, &c.

21 Pro affirmatiua tamen resoluit Rota in vna* Hippogerien. coram R. P. D. Bubalo, 16. Maij, 1588. nam
* quæ per dictam publicationem res iam innotescit, & sic cum satisfiat, & obuietur rationibus fraudis supra
22 adductis videtur etiam satisfactum Cõstitutioni, Bal. in c. dilectus filius, col. 1. de rescr. Dec. cons. 284. colũ. 2. egregie Bart. in l. cum pater, §. dulcissimis, ff. de leg. 2. & in l. regulam, vers. & liceat, ff. de iur. & fact. ignor. Card. Paris. in l. is potest, num. 12. ff. de acquir. possess. nam ratio ita disponit, sicuti & lex, Crauett. cons. 183.
23 col. 2. Rim. Iun. in princ. Instit. de donat. nu. 625. Paris. cons. 83. nu. 21. vol. 3. & cons. 69. nu. 3. vol. 4.

Tutius tamen erit ipsam publicationem facere in tus Ecclesiam in aliquo loco apto, & ita vidi pluries
* *seruari in praxi, & in corpore ipsius Ecclesiæ, vt scribit in terminis Gemin. d. cons. 75. col. vlt. vers. item aduertatur, vbi dicit, quod, si lex requirat publicationẽ in Ecclesia, sufficit illam facere in corpore, si in loco beneficij, in oppido, villa, &c.

Secundum dubium est, An sufficiat publicationẽ facere in Ecclesia post prandium? Pro negatiua facit, quia Constitutio requirit illam tempore, quo celebratur Missa, ergo post prandium non potest fieri. Affir
* matiua tamẽ opinio verior, & in praxi* recepta, si tũc
24 celebrantur † diuina officia solemniter, cum frequẽtia populi, vel cum tali frequentia prædicetur, hoc enim casu satisfit rationibus Constitutionis, quamuis non satisfiat verbis, Bart. in d. l. cum pater, §. dulcissimis, ff. de leg. 2. cum alijs, vt supra dictum est. Tutius tamen est, illam facere inter Missarum solemnia, ut euitẽtur lites, quæ possent oriri ex impetrationib. certo mõ.

25 Tertium est dubium, † An qualibet die possit fieri huiusmodi publicatio in Ecclesia? Pro affirmatiua facit, quia Constitutio, Quando Missarum solẽnia celebrantur, quæ qualibet die celebrantur, ergo in vna quaque die poterit fieri publicatio. In contrariũ
* tamen est* communis, & recepta sententia, & de* sty-
* lo, vt publicatio debeat fieri, dumtaxat † festiuis diẽb.
26 & solemnibus, Tum quia inquit Constitutio, Quando frequens populus ad Missarum solemnia conuenerit, quod accidit, vt experientia docet, diebus festiuis, & solemnibus. Namque omnes tam viri, quã mulieres, tam seculares, quam Ecclesiastici tenentur ad orandum,

orandum,& assistendum sacerdoti pro nobis oranti
27 in Missa†in diebus festiuis,Nauar.cap.de orat.nu. 18. Paludanus in 4.dist.25.q.5.col.2.& communiter*alij, tum etiam,quia tunc obuiatur fraudibus, qd est principale intentum Constitutionis,vt supra dixi.

Si autem constabit,multitudinem populi ad Diuina audienda conuenisse,etiam diebus non festiuis publicatio facta tunc valebit,quia satisfit verbis Constitutionis,& rõni,vt expresso colligitur ex eius lectura.

Tertio colligitur,in publicatione resignationis ex
28 hibendas esse litteras†Apostolicas ipsius resignationis,aut earum transumptum authenticum.Ex quo Primo infertur,non esse satisfactum dictæ Constitutioni per publicationem factam a Notario cum relatio
29 ne†ad librum registri Romanæ Curiæ.ita fuit in simili tentum circa Constitutionem Pij V. in vna*Calaguritan.Prioratus,10.Octobris,1580. coram R. P. D.Blanchetto,in qua fuit resolutum,per publicationẽ
30 factam cum supplicatione†registrata nõ esse satisfactũ nam supplicatio registrata continet tantum commissionem resignationis,non autem semper consensum resignantis,sine quo resignatio est imperfecta, & Cõstitutio mandans publicandas resignationes intelligit
31 †de perfectis,alias aperiretur via fraudibus.quæ etiam decisio fuit confirmata.4.Nouembris.1580.coram eodem in eadem causa.

Secundo infertur,litteris non expeditis non posse
32 †fieri publicationem,nam si Constitutio vult,vt illæ exhibeantur,vel earum transumptum,ergo ante illarum expeditionem non poterit publicari resignatio. quod etiam exprimitur in procœmio dictæ Constitutionis Gregorij,ibi. *Publicare debeãt cum litteris Apostolicis desuper confectis,&c.* vnde non habet dubium,& est valde notandum,nam Rota circa Consti
33 tutionem Pij V.cum de hoc dubitaretur censuit,†& resoluit publicationem posse fieri litteris non expeditis in dicta Calaguritan.10.Octob.1580.coram R.P. D.Blanchetto,& ex ratione,quia hoc ibi non exprimebatur,ergo neque,&c.arg.eorum,quæ scribit Cassad.decis.22.super reg.Sarn.in procœm.sexti §.vult.nu. 7.Hodie autem secus est.

Tertio infertur non esse satisfactum Cõstitutioni si transumptum litterarum non sit authenticum,nam
34 quæ†scriptura debet esse authentica,vt per Doctores authent.si quis in aliquo C.de eden.& ibi Ias.nu.1.di-
35 cit scripturam dici publicam†tribus modis,& dicitur
36 transumptum authenticum,quoties de verbo†ad verbum est facta exemplificatio legitime,vt tradit Ias. d. num.1.vers.quædam & secundo , nam transumptum
37 †idem est quod copia Glos.in l.2.ff.de fid.instrumẽt. Rip.in l.admonendi,nu.147.ff.de iur.iur.Mascard.de
38 probat.conclus.711.in principio.Et tunc†probat sicut originale Glos.in l.chirographis in verbo tutores vbi Bar.ff.de adminis. tut.idem Bar.n.l.1.§.sed si duobus,in fine,ff.de bonor.poss.Purpur.in d.authent.si q in aliquo,num.15.C.de eden.communis opinio,teste Mascard.de probat.concl.711.num.17.eoque magis concurrente consuetudine, Crauet.de antiquit.temp. part.1.§.1.num.40.& 41.Neque etiam videtur satisfa
39 ctum,si facta sit publicatio cum copia litterarum†col-
* lationata,vt fuit resolutum in vna*Virdunen.Canoni
cacus,coram Gipsio,veneris 12.Maij,1589. quia col-
40 lationata†non est transumptum authenticum,vt requirit hæc Constitutio ad notat. in dict. authent. si quis in aliquo.C.de eden.neque cum relatione ad librum, & folũ registri in Romana Curia existentis,vt fuit re
* solutum*in dicta Calaguritan.Prioratus,lunæ, 10.Octobris,1580.quia esset aperta via fraudibus.

Dubium tamen est,An videatur satisfactum Constitutioni,si in publicatione a Notario narretur resi-
41 gnatio cum expeditione litterarum,& data illarum, † nec non processus fulminati, absque quo ostendãtur Bullæ,aut legantur?Pro affirmatiua fuit resolutum in Rota in vna*Cumen.Præposituræ coram R.P.D.Bubalo 23.Maij,1584.nam satis est,authenticam scrip-
42 turam†exhibere,absque quo legatur,Rebuff.dict.regul.de publican.Glos.10.Vitallin.in Clement.causam num.22.de elect.Et præsumitur, quod fuerit tunc in manibus Notarij,quod etiam fuerat firmatum in eadem 22.Iunij,1583.coram R.P.D.Lancellotto,nunc Cardinali Amplissimo,necessarium tamen est,publica-
43 tionem facere†cum litteris in manibus quod non erat determinatum secundum Constitutionem Pij V. vt fuit dictum*in Rota in vna Burghen Canonicatus veneris,31.Ianuarij,1586.coram R.P.D.Gipsio . quia ibi id non legitur.

Secundum dubium est,An sit satisfactum Consti-
44 tutioni per publicationem factam tẽm scriptura autẽtica in qua fit mentio de litterarum expeditione. Videtur dicendum,quod non,quia Constitutio loquitur præcise,& requirit litteras,vel earum transumptũ vnde alia scriptura non sufficiet.

Limita tamen,nisi fuerit scriptura,quæ emanauit a Summo Pontifice.nam tunc sufficere fuit resolutum in Rota in vna*Monopolican.coram R.P.D.Bubalo 26.Nouembris,1587.vbi cum esset lapsum tempus, publicationis,resignatarius obtinuit breue restitutio-
45 nis,vt posset intra mensem publicare,& cum eo fecit publicationem,fuit conclusum publicationem esse, validam.

Et Notario†asserenti fecisse publicationem cum li-
46 teris resignationis in manibus credendum est,etiam si probetur per præsumptiones litteras non potuisse tunc temporis esse in illo loco,vt fuit conclusum in* dict.Burgen.Canonicatus coram R.P.D. Gipsio die veneris,31.Ianuarij.1586.quod limitatur non procedere,quoties concludenter contrarium probetur, qa
47 tunc Notarius redditur suspectus,& satis†hoc casu cõstat de non publicatione,fuit resolutum in Rota in vna Oxomen. Scholasticæ veneris,9.Februarij.1590. coram R.P.D.Bubalo.

48 Et si non potuit†expedire litteras ob impedimentum Sedis vacantis,aut alterius similis,tunc prorogatur tempus,& ita stylus obseruat,quod videtur firma re Auriolus Tholosanus in Apostilla ad Guiliel.de. Montelaudono,in c.penul.de elect.lib 6.sequitur Arnul.Ruz.de iure regal.in 4.priuileg.nu.15. prope fin. vers.vnum tamen.singulare,Rebuff.in prax.de publican.col.7.vers.notandum est,cum per ipsum non stet l.in iure ciuili,ff.de reg.iur.cap.accedens,de procurat.Glos.in c.pastoralis,7.q.1,Bart.in l.2.ff.ex quibus caus.maior,& late dicetur infra.

49 Quarto colligitur,quod clara† & intelligibili voce est exprimenda resignatio',& in cuius fauorem facta fuerit,ac etiam qualitas , & inuocatio,& nomina,ac cognomina resignaritis,& resignatarii,vt hæc omnia possint ad notitiam omnium ibi existentium peruenire,ea ratione,vt dictum est supra,vt omnibus manife
50 stum sit,& obuietur fraudibus,nam ita palam† fieri dicitur,l.sed si pupillus,§.proscribere,ff.de tribut. act. Gemin.dict.cons. 75. & optimum esset hæc omnia exprimere in instrumento publicationis.

51 Si autem referat†Notarius se publicasse,iuxta formam Constitutionis Pij V.& Gregorij XIII.licet nõ dicat alta,& intelligibili voce, nihilominus videtur sa
* tisfactum Constitutioni,vt fuit per Rot.*resolutum in dicta Burgen.Canonicatus coram R.P.D.Gipsio 10.Decembris , 1585. sicuti dicimus sufficere rela-
52 tionem†nuntij dicentis,se citasse , iuxta formam sibi traditam,Soc.cons.56.lib.4. Et alias fuit dubitatum, an sit nulla publicatio,si fuerit factus error in nomi-
53 ne,† vel cognomine resignantis?Negatiue resolutum fuit*per Rot.die lunę,1.Februarij,1588.coram R.P. D.Bubalo in vna Ippogioren.si ex alijs circunstantijs constat de persona,nam error in officio, & dignitate
54 cum†ex circunstantijs constet de identitate personæ resignantis,non debet nocere.Rot.decis.16.de rescr.
55 in nou.Sar.regul.de annal.q.31.& † error in pronomine non vitiat , quando constat de certitudine personæ,Doctores in l.vlt.C.de hæred.instituen. vbi Cor. colum.1.

56 Quinto colligitur,†quod debet affigi in valuis Ecclesiæ Exemplum continens ea,quæ dicta sunt,vt exprimitur expresse in hac Constitutione Gregorij , & hoc vt innotescat,non solũ interessentibus tũc in Ec
* clesia,sed & alijs,qui venturi ad illam sunt,& de*stylo illud exemplum relinquitur per diem , vel aliquos
* dies in valuis Ecclesiæ,praxis*est,vt fiat vno folio copia litterarum,quæ collationata affigatur portæ maiori Ecclesiæ,& ibi relinquatur,& ita vidi pluries fieri in Vrbe,nec requiritur quod exemplum sit authenticum,quia hoc non exprimitur, argumento Lillã,C. de collat.& ita seruat*stylus.

Nec etiã requiritur,quod ibi stet per multos dies, quia Constitutio dicit tantum , quod affixum relinquatur ibi,sufficit ergo affigere, & relinquere , & de hoc solet Notarius attestari in instrumento publicationis,in quo etiam quandoque vidi descriptum spatio vnius dici huiusmodi exemplum stetisse in valuis. Super exemplo affixo valuis Ecclesiæ, vidi aliquando appositam quandam paruam chartam,in qua materno sermone continebatur , & exprimebatur nomen resignantis resignatarij,& beneficij resignati , quod admodum placet.

Dubium tamẽ est,an dicatur satisfactum huic Cõstitutioni,si Notarius dicat,legi, & publicaui absque eo,quod faciat mentionem de affixione?Pro affirma
57 tiua facit primo,quia semper capitur præsumptio,†vt actus valeat.Secundo,quia quoties in instrumẽto exprimitur aliquod verbum,quod non bene potest verificari,nisi aliquod extrinsecum accidat,illud omino præsumitur intrueniss e,Oldrad. cõs.217.Cassan. decis.4.de dol.& contum.ideo si dixit affixisse,& publicasse,debet intelligi,legendo,nec est necesse,vt attestetur de lectura,Put.decis.337.lib.2.

58 His tamen non†obstantibus contraria opinio est
* verior,vt non sit satisfactum , quam tenuit Rot.* in vna Iacen.vicarię coram R.P.D.Plato,nunc Cardinali Amplissimo,15.Iunij 1590.namque pro forma traditur vt constet de affixione ad valuas,nec potest,colligi ex illis verbis,legi,& publicaui,Caput.decis.111. par.1.Limita,nisi Notarius dixisset,legi,& publicaui ,
59 iuxta formam Constitutionis†Gregorij,&c.nam hoc casu videtur satisfactum,& præsumitur pro affixione
* vt*fuit dictum in dicta causa , & faciunt tradita per Tiraquel.de vtroque retrac.§.8.Glos.7.

Non autem videtur satisfactum Constitutioni , si in valuis Ecclesiæ,vbi est beneficium , affigatur intimatio,in qua dicatur renũciationem admissam,ut fit mat late Sarn.reg.de public.q.14.& ratio,quia in casu Constitutionis vtrumque requiritur.

60 Et de his omnibus† conficiendum est instrumentum à Notario,cum interuentu duorum testium, vt tradit Rebuff.in prax.reg.de public.glos.10.num.3. & num.12.quod &*pluries fuit resolutum,& conclusum in Rota,& stylus vulgaris docet hanc praxim,vt constet de publicatione,& est vtile ad plures effectus
61 Qui Notarius ad hoc debet rogari,†ad not.per Bart. in auth.si quis in aliquo,in 2.oppos.C.de eden. Lap. alleg.77.num.1.Rota decis.1.de fid.instrum.Felin.in c.Albericus,num.2. de testib. Et hoc instrumentum debet continere omnes qualitates requisitas. Quod
62 instrumentum extendit†Notarius à tergo litterarum hac fere forma,Fidẽ facio retroscriptas litteras Apostolicas expeditas in fauorem N. iuxta ipsarum seriẽ & tenorem cum nominibus,& cognominibus Resignantis,& Resignatarij,ac denominatione,& qualitate beneficij,clara & intelligibili voce sub die 28. Nouembris 1591.in ipsa Ecclesia ac in Cathedrali,dum frequens populus ad missarum solemnia conuenerat publicasse,ealque manibus,tenuisse,ostendisse , & legisse, earumque exemplum collationatum affixũ ibi fuisse relictum,& stetisse per aliquod tempus,aliaque & similia fecisse , iuxta formam traditam per sanct. mem.Greg.XIII.in Constitutione sua de public.Resignationibus,promulgata de anno 1583. In quorũ omnium,& singulorum premissorum fidem ego,&c. præsentibus Excellẽtibus V.I.Doctoribus, D.D.D. Io.Maria Mirabello,'Horatio Vitale,& Scipione,de Io Palatio.Et in hac forma cõtinentur omnia requisita in prædicta Constitutione,scilicet frequentia populi ad missarum solemnia,exhibitio litterarum,&ea rum ostensio,& expresso facta clara voce , cum expressione nominum,& cognominum,& qualitate beneficij,& illius inuocatione,ac tandem affixio litterarum.Et ita faciunt practici Notarij , & hoc curant homines cauti ad tollendas lites. Rota autem sustinuit aliquando instrumenta,in quibus non ita exacte
63 referebantur dictæ qualitates,†si dicat,iuxta Constitutionem,cum semper relatio intelligatur facta cum
64 omnibus†suis qualitatibus,Bart. in l.1.§. vlt.ff.famil. hercis.in fi.Dec.cons.47.num.2. circa med. Cæphal. cons.256.num.4.lib.2.Et circa publicationem Nota-
65 rio † est credẽdum,Achill.decis.10.de citat.& ita fuit conclusum in d.Burgẽ.29.Nouembris, die Veneris,
* 1585.coram*R.P.D.Gipsio,& quando instrumẽtũ, quod producitur ad probandam publicationem, nõ
66 est in forma probante,puta quia caret testibus,†non probat,& ex eo non constat de publicatione,§.sed si instrumenti,Auth.de fid.instr.Crauett.cons.216.nu.
* 2.& ita fuit resolutũ in vna*Virdunen.Canonicatus, coram R.P.D.Gipsio,veneris,12.Maij,1589.quod procedit,vt dicta die fuit cõclusum, etiam si dicatur factam fuisse publicationem in præsentia multorum testium fide dignorum.Nam requiritur,quod nomi
67 na testium†in instrumento exprimantur,alias nõ posset cõtrarium probari,& aperiretur via fraudibus , vt
* voluit Rot. * coram Card.S.Crucis, vt ipse testatur decis.190.Peleg.decis.15.incip.in vna Corduben.lib. 1,in manusc.Ptolom.decis.252.lib.1.quod procedit
68 etiam si duo Notarij†fuerint rogati,quia non ex hoc
* suppletur numerus testiũ,Put.decis.282.lib.1.& ita* fuit conclusum in dicta Virdunen.Et alias fuit dubi
69 tatum,An publicatio sit nulla,si testes explicite†nõ affirmẽt,litteras Apostolicas,de quibus facta fuit pu
* blicatio,fuisse authenticas,in vna*Abulen.Canonicatus,Veneris,16.Iunij,1589.coram R.P.D.Gipsio,fuit que conclusum,quod sat erit,si testes dicant Bullas

fuisse originales, quia hic non agitur de probando in
strumento publico vel eius tenore, sed solum de actu
70 simplicis publicationis. Et quia† Notarius non potest
attestari de actu præterito, Bellam. decis. 61. Craue. có
si. 161. Fel. in c. quoniam contra, col. 16. de proba. idē
* fuit resolutum die Lunæ, 23. Februarij, in vna * Cala-
guritana Prioratus, coram Blanchetto, de anno 1581.
iuxta hanc conclusionem in materia publicationis.

Regulariter tamen dicenti resignationem non esse
71 publicatam† incumbit onus probandi, vt fuit resolutū
* pluries in Rota, in vna Salamant. coram R. P. D. Buba
lo, de anno 1582. & in alia * Pampilonen. coram R. P.
* D. Pamphilio, 5. Nouembris, 1584. & in alia * Aquila-
na, 28. Februarij, 1585. coram R. P. Do. Vicecomite,
nunc Archiepiscopo Mediolan. dignissimo, & in alia
Bergomen. coram Cantuccio, 28. Februarij, 1585.
& in alia Tuden. coram R. P. D. Orano, 10. Februarij.
& 4. Decembris, 1587. & in alia Teanen. coram R. P.
* D. Gipsio, 20. Maij, cod. anno 1587. in * Lauretana Be
neficij coram Orano, 9. Decembris, 1589. & in vna Hi-
spalen. Archidiaconatus, coram R. P. D. Blanchetto,
mense Decembris, 1578. & in vna Calaguritana, corā
Illustrissimo Cardinali Aldobrandino, 4. Februarij,
1579. Ex quibus omnibus collige, ita esse seruandum
in vnaquaque publicatione resignationis. Et etiā col
72 lige, quod, qui capit † possessionem coram Notario,
& testibus, non satisfacit Constitutioni, vt communis
* * stylus docet, & ita fuit tantum in terminis regulæ, in
vna * Casalen. coram Meedan. 20. Octobris, 1542. te-
ste Put. Decis. 349. li. 1. Corn. cons. 137. col. 2. vol. 3. nā
73 que publicatio nō est populosa, vt debet esse, Gem.
cons. 75. secundo dubio, Abb. cōs. 99. li. 1. Card. S. Cru.
deci. 150. & iuxta formam traditam, & sic non sufficit
* instrumentum possessionis, vt fuit * resolutum in vna
Astoricen. parochialis coram Achil. de Grass. teste eo.
deci. 8. sub tit. reg. Cance. de mense Iunij, 1540. coram
Verallo, teste Sarn. dec. 65. in manuscr. & in vna Cama
ricen. Prioratus S. Dominici, coram Rainaldo, 5. Iulij
1540. teste Sarn. in addit. ad reg. decis. penu. vbi amplia
rūt Domini, etiam si per mensem ministrasset &c. mi
74* nus petitio possessionis, quæ non sufficit, vt fuit * reso
lucum in vna Calagurit. Thesaurerię Veneris, 5. Maij,
1587. coram R. P. D. Blanchetto, quia Papa vti diuer
75 sos actus † considerat publicationem, & petitionem
possessionis.

76 Neque adeptio possessionis, & continuatio per an
num sufficit, & sic resignatarius † non iuuatur regula
de annali, neque si possederit per triēnium, regula de
triennali, vt expresse dicitur in dicta Cōstitutione 87.
Gregorij XIII. §. nec. & est ratio quia nullus eis rema
net titulus, nec etiam coloratus, ergo dictæ regulæ
* non possunt suffragari, vt pluries * fuit resolutum per
Rotam. Immo nec etiam continuatio per multum tē
pus cum adeptione possessionis, suffragatur, vt ibidē
expresse dicitur, licet contrarium in terminis regulæ
* de public. fuisset * decisum in Rot. teste Sarn. de publi
ci. q. 8. col. 2. vers. est, & idem Sarn. late dicit q. 1. co. 1.
& 3. & hanc opinionem dicit æquiorem Gemin. con
si. 75. in 2. dub. Card. Paris. cons. 39. vol. 4. vbi num. 34.
* dicit hanc opinionem esse receptam * in Palatio. nam
que hi mouentur ex eo, quia huiusmodi continuatio
77 † æquipollet publicationi, Host. Io. And. & alij in cal
illud, de præsump. & quando forma respicit certum ef
78 fectum, potest † per æquipollens adimpleri, † iubemus
C. de testam. Dec. in l. si mater in 2. not. C. de instit. &
substit. sed hodie cum per dictam constitutionē Gre
gorij XIII. non sufficiat æquipollens, sequitur, &c. Mi
nus ergo sufficiet diligentia capiendi possessionem, vt
disputādo dicebat Sar. d. q. 11. col. vlt. vers. immo. Nec
etiam petitio possessionis facta corā Ordinario, licet
79 secus † in terminis regulæ antea voluisset. Rota in vna
* * Abulen. coram Puteo, teste Achil. de Grass. decisio.
12. sub tit. reg. Cāce. in manusc. & qui non publicauit
80 non poterit † capere possessionem vigore aliarum clau
sularum generalium, positarum in sua prouisione, vt
* fuit * decisum in Rota, teste Sarn. de public. q. 16. & di
cetur infra num. 120.

Rursus deducitur esse faciendam publicationē, iux
ta formam traditam, etiam si resignatio nota sit popu
81 lo, vt expresse colligitur ex dicta Cōstitutione 87. Gre
* * gorij XIII. & stylus vulgaris * docet, & ita etiam fuit *
* decisum in Rota in terminis regulæ, teste Sarn. regu.
de publican. q. 9. col. 2. vers. tertius effectus, quicquid
in contrarium † voluerit Card. Paris. cons. 39. num. 34.
vol. 4. Cassad. decis. 26. super reg. cum alijs, vt per Man
dot. in addit. ad Roman. cons. 433. in prima additio-
ne in fin. & ratio est, quia†, cum publicatio requiratur
82 pro forma, notorium quamuis releuet † ab onere pro-
bandi; l. 1. C. de dot. priuile. l. 1. ff. ex quib. caus. maior. C.
vestra de cohabit. cleric. tamen non releuat quoties ꝓ
83 batio † requiritur pro forma, Ant. de But. in d. c. vestra,
* Bald. in l. ciues, C. de app. & * communiter. Nec sufficiet
84 quod qs notorie se gerat pro rectore, † quod alias suf
ficiebat, Rebuff. in d. reg. de public. Card. Paris. d. cons.
39. num. 31. vol. 4.

85 Vnde, quamuis † decretum de publicand. in regulis
Cancellariæ, & Constitutio Pij V. 182. etiam de publi
cand. potuisset adimpleri per æquipollens, eo modo,
vt supra dictum est, & alijs locis, & vt pluries fuit re-
* solutum * in Rota, Cum forma respiciens aliquem † ef
86 fectum possit adimpleri per æquipollens l. vlt. §. vlt. ff.
de condit. & demonstrat. l. mulier. ff. de condit. instītu.
Bart. in l. ab emptione, ff. de pact. gloss. in leg. hac con-
sultissima, C. qui testament. facere. poss. in Sarn. de pu-
blican. quæst. 11. & alibi, & * communiter alij. Hodie
autem præcise, & specifice iuxta formam traditam est
87 facienda publicatio, & non † potest per æquipollēs fie-
ri, vt egregie sancitum est in dicta Cōstitutione Gre
gorij XIII. 87. §. *Caterum modus, & forma hic tradi-
ta, semper, & vbique debeat obseruari, nec alia, vel
æquipollens vllo modo admitti in omnibus huiusmo-
di resignationibus, cessionibus, & retrocessionibus de
quibuscumque Ecclesiis, Monasterijs, Prioratibus tā
virorum, quam mulierum, dignitatibus, officijs, & be
neficijs Ecclesiasticis, sæcularibus, & quorumuis ordi
num, etiam militarum, regularibus, etiam electiuis,
& manualibus, & c.* & hæc verba consulto ad tollen-
das fraudes apposuit bon. mem. Illustrissimus &
88 Reuerendissimus Dom. Matthæus, † Contarellus,
Tituli Sancti Stephani, presbyter Cardinalis, tunc
pro Datarius, namque erat versatissimus, in Cancella
ria, vt tradit Nauarr. in Manu, capitul. 27. numer. 249.
& omnibus notum est, quia per quadraginta annos
stetit in Curia, & suam primam militiam incæ-
pit sub Doctissimo, & præclarissimo viro bon. mem.
Petro Paulo Cardinali Parisio, cuius fuit familiaris, &
continuus commensalis.

89 Ex quo primo, † infertur adeptionem possessionis,
cum continuatione alicuius temporis non sufficere,
vt resignatarius excusetur a publicatione, vt dī in dic.
* Cōstitutione Gregorij XIII. & communiter * tota die
practicatur, & ita alias tenuit Gemin. cons. 75. in 2. in
dub. & hoc est seruandum, quamuis Rota tenuerit *
* cōtrarium, de anno 1530. 14. Februarij, & 15. Nouē-
bris,

bris, 1534. in vna Tullen. Parochialis, vt refert Sarn. q
deducit rationes, in reg. de public. q. 11. per totam, &
diximus paulo ante, num. 72.

90 Secundo, infertur, † continuationem possessionis p
annum non suffragari resignantibus, vt vitent pœnam
* impositam ob non publicationem, vt * communiter
practicatur per dictam Constitutionem 87. Grego.
XIII. in §. Quod si quidquā ibi, *Nec resignationibus,
seu cedentibus, si postea in sua possessione remanent,
Constitutiones de annali, & c.* quod est valde notādū.
91 nam annalis † possessio ad multa prodest, vt late prose
quitur Sarn. super reg. de annali, & præsertim q. 57.

92 Tertio, infertur, continuationem † possessionis per
triennium non suffragari resignantibus, ad vitandam
pœnam impositam ob non publicationem, vt dicitur
in dic. Const. Greg. XIII. in §. quod si quidquam, ibi.
*Nec resignantibus, seu cedentibus, si postea in sua pos
sessione remanent, Constitutiones de annali, & trien
* nali possessione, & c.* & ita * per omnes practicatur, &
ratio est, quia, cum ei non remanserit ius aliquod, per
93 consequens non poterit † iuuari regula de triēnali, Ca
* putaq. decis. 93. lib. 1. in manusc. & est cōmunis * opi
nio: licet antea secus, Sar. de triennali, q. 24. Put. decis.
158. lib. 3. Ferrett. cons. 95. num. 5.

94 Quarto, infertur, præsumptas, & tacitas † retrocef-
siones etiam propter diuturnam continuatæ possef-
sionis tolerantiam non suffragari resignātibus, vt eui
tent pœnam impositam ob non publicationem, vt di
citur in dict. const. Greg. XIII. in dic. §. quod si quid-
quam, ibi. *Nec præsumptæ, aut tacitæ retrocessiones,
etiam propter diuturnam continuatæ possessionis hu
iusmodi tolerationem, & c.* Ex quo collige, notanter
95 allegationi Lapi 89. hodie † non esse locum, & quia Pa
* latium * vsque ad hanc Cōstitutionem, semper tenuit
dictā allegat. Lap. vt tradit Thomas de Tan. decis. 80.
in manusc. Ideo non abs re erit pauca de ea dicere.

96 Allegatio, Lap. 89. † disponit, vt si quis resignauit &
post resignationem † remānsit in possessione illamq;
continuauit per decem annos, præsumitur retrocef-
sio, & nouus titulus acquisitus, & per consequens po
test iuuari illa possessione, & moriens beneficium va
97 cat per obitum, & ita potest impetrari, quod tempus
Palatium, reduxit † ad triennium, teste Guid. Bon. de-
cis. 1. in manusc. Caputaq. decis. 26. num. 4. par. 1. Cas
sad. decis. 2. num. 6. de caus. possess. & propriet. & Pele
grin. decis. 141. lib. 2. & secundum hanc allegationem
* fuit decisum in vna, * Placent. parochialis die 23. No-
uembris 1551. coram D. Aug. refert, Guid. Bon. d. de
* cis. 1. & in vna * Anconitana, parochialis, 5. Iunij, 1551.
coram Accorambono, teste Caputaq. decis. 93. lib. 1.
in manusc. & decis. 25. p. 1. in impress. Cassad. decis. 2.
num. 4. de caus. poss. & propriet. Moed. decis. 203. &
239. Put. decis. 337. 358. & 371. lib. 30. Ferrett. consil.
354. num. 2. & alias in vna Veltran. canonicatus, corā
98 * Veltano, de anno 1551. fuit * resolutum, † quod resi-
gnans manens in pacifica possessione per triennium,
si resignat iterum, prouisio facta per hanc resignatio
nem potest Canonizari, non obstante prima resigna-
tione, teste Guid. bon. decis. 2. & quemadmodum pre
99 sumitur titulus, ita † & noua possessio, vt fuit resolutū
* * in vna Conchen. præstimonij teste Aragonia, decis.
100 23. manusc. & præsumit † dispensatio Card. Sanctæ
101 Cruc. decis. 9. in manusc. ac operatur, † vt quis non te
neatur iustificare dispensationem obtentam Card. S.
Crucis, decis. 15. & contra præsumptionem, orientē
* ex huiusmodi allegatione Lap. * Rota non admittit
102 † probationem in contrarium, nisi concludentissima
sit probatio, Caputaq. decis. 26. num. 3. p. 1. requiritur
103 † tamen possessio pacifica triennalis, Tho. de Tan. de
cis. 80. in manusc. Sarn. de triennal. q. 16. num. 5. & fuit
* resolutum in vna * Forliuien. parochialis, coram Ora-
dino, die 14. Iunij, 1554. vt habetur libr. diuers. decis.
288. in manusc. & in vna Compostellan. Canonica-
tus, coram Achille, 3. Iunij, 1556. teste Caputaq. decis.
91. lib. 1. in manusc. & 14. Iunij, teste eod. Caputaq.
104 decis. 246. lib. 1. quæ possessio † est probanda per eum
qui impetrauit per obitum per testes de visu Ant. Au
gust. in repert. num. 3. & quomodo probetur quem
105 decessisse in possessione ad effectum, † regulæ de pu-
blic. vide Put. decis. 337. 358. & 371. lib. 3. Ferrett. con
106 sil. 354. num. 2. & requiritur, vt moriatur in possessio
ne, alias non est locus allegationi Lap. vt fuit resolu-
* tum * in vna Segobien. die 19. Octobris coram Augu
stino, teste Caputaq. decis. 401. lib. 1. vbi resignās post
resignationem possedit per nouem annos paulo ante
quam decederet desiit possidere, quærebatur an esset
locus dictæ allegationi Lap. fuit resolutum negatiue
* etiam si resignauit ante mortem vt fuit * alias resolutū
teste Crescent. decis. 36. lib. 1. in manusc. & in vna For
liuien. coram Oradino die 14. Iunij, 1554. vt habetur
lib. diuers. decis. 288. in manuscr. & requiritur, vt non
continuauerit possessionem ex reseruatione fructuū,
107 nam si ex tali reseruatione continuauit nōn est locus
* allegationi Lap. vt fuit resolutum in vna * Hispalen. por
tionis coram D. Pelegrino teste eod. decis. 141. lib. 2.
& in alia Anconita. beneficij die 10. Ianuarij 1553.
coram Capizucco teste Caputaq. decis. 92. libro 1. in
manusc. & requiritur etiam vt possessio † nō fuerit vio
108 lenta, & ideo non habere locum † in * spolio fuit re-
solutum in vna Lucan. Sanctæ Annæ, coram Cardi-
nali Sanctæ Crucis, die 7. Februarij, 1558. vt habetur
lib. diuers. decis. 153. in manuscrip. & die 20. Iunij,
109 1522. teste Gammar. decis. 11. nisi † spoliauerit † suum
* spoliatorem, vt fuit resolutum * in vna Salamantina
portionis, coram Accorambono, teste Pelegrin. de-
* cis. 13. lib. 2. in manusc. & alias * 27. Iunij, 1555. fuit
110 per Rotam, resolutum, quod ad hoc vt admittatur †
regressus, per allegat. Lap. requiritur, vt ille, qui habe-
bat regressum, sciuerit vacationem beneficij, Cassad.
decis. 9. de caus. poss. & propriet. Sarn. de triennal. q.
16. num. 8. & q. 49. num. 22. teste Caputaq. decis. 376.
lib. 1. in manuscr.

Hodie autem stante hac Constitutione Gregorij
XIII. non habet locum huiusmodi retrocessio præ-
sumpta, quia eo ipso vacat beneficium ob non publi-
* cationem, vt infra dicam, & est communis * opinio re
cepta in * prax. vt omnes sciunt, quæ procedit bene, in
eo, qui possidet post cōsensum præstitum, & hic post
quam ius fuit ab eo abdicatum irreuocabiliter, secus
vero in eo resignante, qui post signatam supplicatio
nem possedit ante vero consensum præstitum, quia
111 intelligitur iure proprio † continuare possessionem, vt
* * fuit decisum in vna Astoricen. parochialis, die 27.
Februarij, 1548.

112 Quinto, ex eisdem † uerbis infertur possessionem
decennalem non suffragari resignanti, licet alias se-
cus, vt per Ferrett. consil. 95. num. 5. & consilio 388.
numero 10.

Sexto infertur, vt si Resignatarius, qui non publi-
cauit ante tempus statutum, impetrauerit de nuo il-
lud beneficium a Sede Apostolica per nouam pro-
uisionem, vt huiusmodi noua † prouisio non habeat
113 vim publicationis, vt tenuit Cassad. decimo vigesima
secunda, super regul. Cancell. vbi refert hoc dubium

fuisse propositum, & quod tres Domini tenuerunt hanc partem, postea quinque & sic*maior pars, inter quos ipse, & Cardinalis Iacobacius, tunc Rotæ Auditor, Caputaq. decis. 412. p. 2. quod expresse statuit Pius V. in dicta Constitutione 182. ibi, *Alioquin resignationes, & cessiones ac extensiones, consensuum huiusmodi aliter quam, vt prefertur, publicatæ, seu factæ, eum omnibus inde sequutis, & sequendis, etiam nouis prouisionibus, cæterisque quibus vis, gratijs nullas & inualidas, nullius que roboris, vel momenti fore, ac fuisse, & esse statuit, & ordinauit, & c.* Gregorius xiij. in dicta Constitutione 87. ibi, *Etiam si postea concessio gratię huiusmodi, ex quauis causa.* diuersique sub sequentibus, &c. & ibi, *Quod si quispiam prædictorū, omnium omissum fuerit, dictis terminis, & cuique præscripti sunt elapsis, omnes dispositiones, & gratiæ resignatorum, & cessorum beneficiorum, aut iurium huiusmodi cum omnibus inde sequutis siue de pacificis, siue de litigiosis sint irritæ, & inanes, nullaque alia, gratia super huiusmodi beneficio, siue de iure cessoris quibus concessa fuerit, suffragetur, sed ipsi tales inhabiles, & incapaces sint ad huiusmodi beneficia, sic resignanta. & esse quandocumque obtinenda, & c.* & est ratio, quia pro forma certis loco, & tempore requiritur publicatio, & quia noua prouisio cum obtineatur in Vrbe, per illam non obuiatur fraudibus, namque
114 non potest deuenire ad notitiam eorum, quorum interest, & maxime existentium loco beneficii, ita Rebuff. in sua præxi, tit. de nou. prouis.

Et hoc hodie tenendum est, sicut tenetur*commuter in praxi, & nullum habet dubium, attentis verbis allegatis, quamuis*Rota contrarium voluerit 14. Februarij, 1530. & 15. Nouembris, 1534. scilicet, nouam
115 †prouisionem æquipollere publicationi, teste Sar. de publican. q. 11. col. 2. & q. 13. col. 1. & in vna * Tullen. & in vna Legionen. teste Aragon. decis. 3. An noua ꝓuisio, vbi dicit. hanc esse intentionem Rotæ, & die 16. Decembris, 1552. teste Caputaq. decis. 412. lib. 2. in manusc. Crescent. decis. 4. lib. 1. in manuscr. Put. decis. 317. li. 3. Caputaq. decis. 35. p. 2. Simon. decis. 43. lib. 1.
116 Et hoc eo magis procedit, si noua prouisio†sit nulla, vt tenet Rebuff. in regul. de public. col. vlt. vbi confutat Sarn. contrariū volentem q. 11. col. 2. de publican. licet secundū opinionem Sarn. fuerit*decisum in Rota in vna Tullen. parochialis, coram Io. Clerici, teste Crescent. decis. 4. lib. 1. in manuscr. & in alia Segobi. parochialis, coram Reumano, 16. Decembris, 1552. Caputaq. dec. 35. p. 2. hoc etiam attestatur, Sarn. dec. 140. lib. 2. & in vna Maguntin. teste Simonett. decis. 15. 43.
117 & 44. lib. 1. Nam quod nullum est, †nullum potest producere effectum, l. 4. §. condemnatus, ff. de re iudic. &
118 non est considerabile, Card. Paris. cons. 109. nu. 1. vol. 3. & hoc etiam procedit, si fuit impetrata noua prouisio infra tempus datum ad publicandum, vt patet ex verbis dictę Constitutionis Gregorij, quamuis contrarium voluerit Card. Paris. cons. 118. per totum, vol. 4. Roman. cons. 435. in 2. dub. nu. 5. vbi Mandos. allegat Concordantes.

119 Limita, vt noua†prouisio expedita post lapsum tempus ad publicādum, in qua quis narrauit se non publicasse infra tempus, profit, dum modo illam publicet, vt quotidie experimur, & dicetur infra.

120 Septimo, infertur, quod†resignatarius, qui non publicauit infra tempus statutum, & per consequens amisit ius, vigore resignationis, non possit capere illud beneficium resignatum vacās per clausulas generales, videlicet, vel alio quouis modo vacet, &c. solitas apponi in supplicationibus, vt tenet. Sarn. de publican. que. 16. vbi refert, ita fuisse*iudicatum, & est* communis opinio, quæ probatur, expresse in dicta Constitutione,
121 Gregorij XIII. Et ratio est, quia clausula†quouis modo capit tantum vacationem tempore datæ prouisionis contingentem, & sic beneficium, quod iam vacat de præsenti, non autem capit vacationem, quæ in futurum contingere potest, Doctores* communiter in c. susceptum, de rescript. lib. 6. late Sar. q. 34. de infir. & q. 3. de verisimil. not. Quod limitat dupliciter Sarn. dict. q. 16. nu. 3. & an veræ sint limitationes, dicam suo loco

Et vt omnis difficultas tollatur, sciendum est, quod communiter omnes cōcludunt publicationem posse fieri, non solum per Resignatarium, & Cessionarium,
122 qui ad hoc arctatur, sed etiam per†Procuratorem, vnū vel pluries, vt probatur expresse in dicta Constitutione, Pij V. de publican. resignationib. ibi, *vel alium, seu alios eorum nomine publicentur*, &c. ex quibus verbis expresse colligitur, tenere publicationem factam per procuratorem, & per eam esse satisfactum, & ratio est, quia actus factus per Procuratorem idoneum,
123 tenet, & eundem producit†effectum, vt actus gestus a domino. l. 1. C. de satisdan. Bar. in l. inter quos, §. alieno, ff. de damno infect. l. si mandatum. ff. mand. Qui. n. per alium facit, per se ipsum facere videtur, vt vulgaria iura disponunt, quod in tantum est verum, vt tempo-
124 re, quo publicauit procurator, videatur dominus †exercuisse illum actum, vt per gloss. in clem. 1. in verbo collato, vt lite pend. Doctores in l. si vt proponitur de fideiuss. & in notabili casu tradit Card. Paris. cons. 43.
123 nu. 8. vo. 4. Et dicetur idoneus procurator ad hoc, qui †habet speciale mandatum; nam *ita communiter practicatur, vt habens beneficium per resignationem ipse capiat possessionem, & publicet, vel constituat ꝓ curatorem ad vtrumque. qui procurator post apprehensam possessionem id exequatur.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio est nulla, non facta publicatione.*
2 *Resignatario non publicanti nullum ius acquiritur.*
3 *Ex prouisione Papæ ius acquiritur.*
4 *Ius Resignationis pendet a conditione.*
5 *Ante publicationem ius est in pendenti.*
6 *Ex actu nullo nullum ius acquiritur.*
7 *Publicatio non facta iuxta formam Constitutionis Greg. XIII. est nulla & nu. 62.*
8 *Paria sunt, aliquid non facere, vel facere, & minuste gitime.*
9 *Probatio minus legitima, non prodest.*
10 *Paria sunt, non esse, vel esse, & non apparere.*
11 *Paria sunt, maritum non habere, vel inutilem.*
12 *Paria sunt, non habere beneficium, vel tenue.*
13 *Non faciens resignationem potest capere benefic. per clausulas generales.*
14 *Annullata resignatione annullatur quælibet vacatio*
15 *Dispositio generaliter est intelligenda.*
16 *Clausula Quouis modo capit vacationem tempore datæ.*
17 *Valet argumentum de persona ad tempus.*
18 *Resignatarius non publicans non potest capere beneficium vigore alterius gratiæ.*
19 *Resignatario non publicanti non prodest regula de annali, neque de triennali.*
20 *Non facta publicatione per Resignatarium, ius non abdicatur a Resignante secundum Regulas Cancellariæ, & Constitutionem Pij V.*

21 *Nulla*

21 *Nulla existente resignatione, ius non abdicatur a Resignante.*
22 *Non abdicatur ius a resignante, nisi benefic. quæratur à Resignatario.*
23 *Constitutio Pij V. de public. annullat consensus.*
24 *Decretum irritans habet oculos retro.*
25 *Decretum irritans afficit omnia quæ sequuntur.*
26 *Papa reuocando videtur reuocare, prout ex tunc.*
27 *Papa potest facere, vt res factæ habeantur pro infectis.*
28 *Resignans potest†agere spolio, cum ius non abdicatur ab eo.*
29 *Resignatarius debet docere de publicatione.*
30 *In renunciationibus coram Ordinario statim abdicatur ius, & num. 32.*
31 *Coram Ordinario libere fit renunciatio.*
33 *Per contractum matrimonij vacat benefic.*
34 *Per Const. Greg. XIII. de public. ius abdicatur à Resignante non facta publicatione,*
35 *Non facta publicatione, resignans non potest repetere benefi. & agere spolio.*
36 *Constitutio Greg. XIII. non inducit vacationem, nisi ex causa non publicationis.*
37 *Benef. vacantia ob non publicationem à Sede Apostolica duntaxat prouidentur.*
38 *Nulla est collatio Ordinarij de benefic. reseruato.*
39 *Ordinarius conferens benefi. reseruatum suspenditur.*
40 *Decretum Papæ in reseruationibus afficit, & inficit titulum.*
41 *Benef. resignata coram Ordinarijs, si non publicentur sunt affecta ad Sedem Apostolicam.*
42 *Impetratio ob non publicationem quomodo fiat.*
43 *Concessio Motu proprio non suffragatur non publicanti.*
44 *Impetratio facta ob non publicationem, ante tempus elapsum est nulla.*
45 *Ius conditionale non est conferibile ante resolutionē.*
46 *Beneficium vacans confertur.*
47 *Quod potest vacare, interim non potest conferri.*
48 *In prouisione ponitur clausula preseruatiua iuris tertij.*
49 *Prouisio Ordinarij facta infra mensem datum expectantibus ad acceptandum, non valet.*
50 *Prouisio Legati in tempore dato expectantibus, non valet.*
51 *Collatio Papæ infra tempus deuolutionis, est nulla.*
52 *Quando valeant quæ conceduntur pendente iure resolubili.*
53 *Impetrans beneficium vacans ob non publicationem tenetur publicare.*
54 *Morientе resignante in possessione benef. resignati, nō vacat beneficiū per eius obitum, licet aliàs secus.*
55 *Quomodo colligitur quis decedere in possessione beneficij.*
56 *Percipiens fructus absque consensu domini benefic. non acquirit ius.*
57 *Nulla existente resignatione ob non publicationem, Resignans non amittit reseruationes factas.*
58 *Vbi non est delictum, ibi neque pœna.*
59 *Pœna non egreditur auctorem.*
60 *Constitutio Pij V. de publican obligat resignantem.*
61 *Resignatarius potest annullare pensionem Resignantis, eò quia habuit beneficium ex resignatione, & non publicauit.*
63 *Publicatio facta, perfecta uerū post tempus, est nulla.*
64 *Resignatarius non tenetur publicare, cum habet indultum Papæ.*
65 *Eius est tollere, cuius est condere.*
66 *Papa in beneficialibus habet liberam facultatem.*
67 *Indultum non publicandi, debet esse speciale.*
68 *Indultum non publicandi hodie non datur.*
69 *Resignatarius potest post tempus lapsum publicare cum est restitutus.*
70 *Restitutus a Papa recuperat omnia bona.*
71 *Restitutio ad publicandum, non est publicanda.*
72 *In gratia restitutoria aduersus lapsum tempus publicatio requiritur derogatio regulæ de iur. quæsito non coll.*
73 *Pars gratiæ est verificanda.*
74 *Restitutio concessa cum narratiua quod fuit præpeditus non est verificanda.*
75 *Verba ex iustis causis quid explicent.*
76 *Quod consistit in animo non est, verificandum.*
77 *Probatio incerta, quoties dicitur ex certis causis.*
78 *Restitutio, in quid sit iustificanda.*
79 *Restitutio non operatur, quoties medio tempore ius fuit acquisitum tertio.*
80 *Restitutus à Papa non recuperat ius, alteri cōcessum.*
81 *Clausula, dummodo ius non sit alteri quæsitum, reddit gratiam conditionalem.*
82 *Cōstitutio loquēs de litteris debet intelligi de validis.*
83 *Verba debent intelligi de eo, quod fortitur effectum.*
84 *Occultæ resignationes, quid inducant mali.*
85 *Beneficium non vacat, cum resignatio est, nulla.*
86 *Qualitas requisita a lege, in primis est verificanda.*
87 *Cum non tenet actus principalis, neque accessorij.*
88 *Publicatio facta cum litteris, inualidis reualidatis tamen cum perinde valere, valet.*
89 *Gratia, perinde valere, reualidat omnia ab initio.*
90 *Testamentum Abbatis habentis licentiam testandi valet.*
91 *Licentia faciendi molendinum extenditur ad iam illicite factum.*
92 *Gratia reualidatoria præfertur habenti gratiam anteriorem.*
93 *Formula gratiæ, perinde valere.*

QVAESTIO VII.

SEptimo, Quero, quæ sit pœna non factę publicationis? Cōmunis resp̄sio omnium Doctorum est, vt nō facta publi
1 catione sit nulla†resignatio, vt Sar. tradit in pluribus locis in tit. de publi. Et probatur in regula Cancellariæ, ibi. *Nullius essent roboris, vel momenti, &c.* & in Const. 182. Pij V. de public. in §. Alioquin, ibi. *Nullas, & inualidas, nullius que roboris, vel momenti fore, ac fuisse, & esse statuit & ordinauit, & c.* & in d. Const. 87. Greg. XIII. in §. Cæterum, & in §. quod si quidquam, ibi. *Cū omnibus inde secutis, siue de pacificis, siue de litigiosis, sint irritæ, & inanes, & c.* & alibi. non habet igitur dubiū, cū sit data certa forma, & dicatur expresse, Rebuff. in hac reg. col. 14. verbo, Nullius, Nauar. ī c. Accepta, op
* pos. 8. n. 17. de rest. ſpol. & ſm hāc opin. iudicauit* pluries Rota, & prælertim in vna Aquilan. Prioratus, Veneris, 2. Iunij, 1581. coram Cantuccio, & ita practicatur, & seruatur indistincte.

Ex quo infertur, ex hmōi Resignatione nullū ius
2 acquiri resignatario, vt in ꝓdictis Constit. dicitur expresse, & ꝓcipue in illa Greg. XIII. &* cōiter traditur per omnes, vt per Sarn. q. 16. de publican. Nauarr. consil. 3. nume. 1. de public. namque quamuis per p rouisionem † factam a Papa, vel Ordinario ex causa resi-
3 gnationis,

gn ationis,ius plene acquiratur,& late ostendi, lib.1. tamen illud iuspendet a cõditione,si fuerit facta pu-
4 blicatio,egregie Moed.decis.348.in manuscr. & inte-
5 rim est in pendenti,Paul.in de potest.c.Sed. Vacan.in 2.prælud.vers.9.Oldrad.consil.283.col. pen.Sarn.de public.q.17.col.2.in fi.& regulare est,vt ex actu nullo
6 nihil acquiratur,†cum quod nullum est,nullum produ-cat effectum,l.4.§.condemnatum.ff. de sent. & re Iudic.c.illud de iur.patr.

7 Amplia primo,† vt huiusmodi resignatio sit nulla, non solum quando non est facta publicatio,verum ẽt si est facta,sed non seruata forma dictæ Constitutionis Greg.XIII.vt dicitur,in eadem Gregoriana,in §. *quod si quidquam prædictorum omnium omissum fuerit,dictis terminis,vt cuique præscripti sunt, elapsis, omnes dispositiones,& gratiæ resignatorum,& cessorum beneficiorum,aut iurium huiusmodi,cum omnibus inde secutis,siue de pacificis,siue de litigiosis,sint irritæ,& inanes,&c.* ita etiam per Constitutionem Pij V.de public.182.erat prouisum, vt publicatio facta non seruata forma,ibi tradita,esset inualida, in §. *Alioquin resignationes,& cessiones, ac extensiones consensuum huiusmodi,aliter,quam vt præfertur, publicatæ,seu factæ,cum omnibus inde secutis,& sequẽdis, etiam nouis prouisionibus, cæterisue quibusuis gratijs,nullas,& inualidas, nullusque roboris, vel momenti fore,ac fuisse,& esse statuit, & ordinauit,* &c.& ita* practicatur quotidie,vt si non fiat publica
* tio seruata forma tradita in dicta Gregoriana,sit nulla,& beneficiũ impetrari possit,& ita fuit* sæpius in Rota firmatum,& dicam infra num.62. Et ratio est
8 aperta,quia†paria sunt,aliquid non facere,vel facere, & minus legitime,l.quoties,ff. qui satisdar. cogant. l. nulla,de auct.tutor,l.2.C.de succes.edict.Rol.a Vall. cons.9.num.7.lib.1.& cons.14.num.25.l.a Cepha.cõ-
* sil.109.num.3.lib.1.*communiter scribentes in c. in
9 præsentia,de prob.loquentes de probatione †minus legitima,l.nam hoc,C.vnde legitimi,l. neque natales, C.de prob.& de exheredatione est text.in l.non putauit,§.non quæ uis,ff.de contratab.§.eadem,Instit.de hæred.quæ ab intest.defer.Hinc paria sunt,non esse,
10 † vel esse,& non apparere sufficienter,l. duo sunt Titij,ff.de test. tutel.facit l.unica §.pen.C.de caduc.tollend.Alexand.in l.quoties,col.3.lub num.5.C. de hæ-
11 redib.inst.Hinc etiam paria sunt,maritum†non habere,vel inutilem,glos.in l.vlt.C.ad leg.flau. de plagiar. Rol.cons.9.num.34.lib.1. quod ego alias adducebã,
12 vt paria sint non habere†beneficium,vel tenuo,vt nõ sufficiat pro omẽdis breuiario,& diurno,& hac ratione plures resignationes fuerunt,annullatæ.

Amplia Secundo,vt Resignatarius,qui ob non factam publicationem perdidit ius,non † possit capere
13 beneficium,vigore clausulæ generalis,de stylo apponi solitæ in supplicatione,& litteris,vel alias,quouis-
14 modo vacet.nam annullata resignatione,annullatur† quælibet vacatio ex ea resultans ita Sarn.q.16.de pu-
* blic.vbi attestatur* ita alias fuisse iudicatum,quod ,pbatur,tum auctoritate dictæ Constitutionis Gregorianæ habentis clausulas generales,& pregnantes sub
* quibus includi hunc casum* communiter tenetur ex
15 traditis per † Bald.in l.in fraudem,ff.de militar.test.& cons.205.lib.1.Cravett.cons.92.num.4.& cons.118. num.14.tum etiam ratione,quia dicta clausula,quo-
* quis modo,&c.secundum communem* conclusionẽ,
* 16 & stylum,* de quo attestatur Sarn.d.q.16.capit tantum,vacationem tempore datæ prouisionis contingentem,& sic beneficij,quod iam vacat de præsenti, non tamen capit vacationem,quæ extrinsecus,& in futurum contingere potest,Doctores,in c.susceptũ, de rescript. lib.6. nam sicuti non se extendit ad vacationem ex persona alterius, ita neque ad vacationem contingentem alio tempore,nam valet argumentum
17 † de persona ad tempus,& e contra,l. qui plures, in principio,ff.de vulgar.& pupill.l.videmus,§.pen.ff.de in lit.iurand.late Sarn.de infirm. q. 34.& secundum
* hanc* opinionem fuit alias resolutum,vt dixi lib.9.

Tertio, quia expresse dicitur in dicta Constitutione Gregoriana,§.illorum vero ibi. *Nunquam ob clausulis generalibus,&c.* vt dixi quæstione præcedenti. num.80.& num.120.

18 Amplia tertio,vt†Resignatarius non possit capere dictum beneficium vigore alterius gratiæ, vt dicitur in dicta Constitutione Gregoriana §. Quod si quid quam,ibi. *Nullaque alia gratia super huiusmodi bene ficio siue,iure cessio ijs,quibus concessa fuerit,suffragetur,&c.*

19 Amplia Quarto,vt Resignatario†non profit regula de annali neque de triennali,ac præsumptę retrocessiones,vt dicitur in dicta Gregoriana Consti.in d.§. Quod si quidquam,& dixi quæstione præcedenti, n. 76.& num.90.92.94.cum seq.

Dubium tamen est, an ius abdicetur a resignante
20 ob non factam†publicationem a resignatario? Cõis
* * responsio est negatiua, inspecto tempore Regulæ Cancell.de public.& Constit.Pij V.182.de public. vt colligitur ex his quæ dicit Sarn.in pluribus quæstion.
* de public.& fuit resolutum*pluries in Rota ante, & post dictam Constitutionem Pij V.in vna Quet.die 2.Maij,1554.coram Fantuccio, in qua fuit dictum, quod non facta publicatione beneficium remanet resignanti,& vacat per eius obitum,Caputaq. decis.80.
* part.3.Et in vna*Pampilonen.15.Martij,1573.corã Illustrissimo Cardinali Aldobrandino,& 13.Februarij,1583.in vna Auximan.coram R.P.D.Brauo,& in vna Calaguritan.Prioratus,6.Februarij,1579. coram R.P.D.Blanchetto,& in vna Aquilan.14.Aprilis, & 2.Iunij,1581.coram Cantuccio, & in alia Carthaginen.coram R.P.D. Viccomite, nunc Archiepiscopo Mediolanen. & in dicta Calaguritan. 15. Maij, 1573.& in vna Barchinonen.coram R.P.D.Bubalo, vt dixi lib.1.q.3.num.116.& hoc ex illa generali regu
* la*recepta ab omnibus,quod quomodocunq. sit nul
21 la resignatio,ius † non abdicatur a resignante, vt fuit
* pluries decisum in * Rota,teste Caputaq. decis.216. num.3.par.1.Rebuff.cons.75.num.4.Pelegrin. decis. 151.lib.2.Crescen.decis.64.lib.1.in manuscrip.Coct. dec.12.Sarn.decis.1.Fab.decis.16.& 40.omnes in recollect.manus.vt late dixi d.lib.1.q.3.& ex alia etiam
* *, communi conclusione, quod non abdicetur ius a
22 resignante, † nisi beneficium quæratur resignatario, Caputaq.decis.84.num.5.par.3.Put.decis. 158. num. 2.lib.3.& decis.523.lib.2.Rebuff.de pacif.possess. nu. 146.& cons.192.num.8.& cons.4.num.13. Ptolom. dec.109.in manusc.Bursat.cons.411.num.4.& 5.vol. 4.& fuit pluries resolutum in Rota,vt dixi lib.1.q.3. num.47.cum seq.

Eo magis, cum dicta Constitutio Pij V. annullet resignationes ab initio,& dicit fuisse,& esse nullas,& 23 annullat consensum,quo consensu † sublato impossibile est dicere, ius fuisse abdicatum a resignante, & * hæc ratio mouit Dominos,in vna Pampilonen.* Parochialis,Veneris,15.Martij,1573.coram Illustrissimo Cardinali Aldobrandino, & in dicta Aquilana 24 Prioratus.Decretum enim † irritans,quod est appositum in

situm in d.Const.habet oculos retro,& operatur nullitatem ab ipso initio,Cassad.super reg.dec.12. nu.4. Achil.de Grass.decis.385.Sar.de annal.q.5.prope finẽ
25 & afficit omnia,quæ†sequũtur,ita vt nec iuris effectũ
26 nec iuris fomentum habeant Cassad.dec.1.nu.7. de rest.spol.& Papa reuocando ea,quæ† sunt iuris positi
* ui,reuocat illa,prout ex tunc glos.*communiter approbata in clem.1.verb.pro infectis de immunit.Ec-
27 clesi.& potest facere,†vt res actæ habeantur pro infectis,etiam quo ad effectus præteritos Card.Imol. & alij in d.clem.1.Tiraquell.de const.possess.par. 3.lim.
28 7.num.47.& per † consequens Resignãs poterit agere spolio,cum ab eo ius non fuerit abdicatum,vt fuit
* conclusum in dicta Auximã.*coram R.P.D.Brauo, 13.Februarij,1583.& in alia Bergomen. parochialis, 28.Februarij,1586.coram bon.memo.Cantuccio,si
29 resignatarius†nõ docear de publicatione,in vna Abulen.Præstimoniorũ, Veneris,30.Octobris,1587. coram Gipsio,& 26.Ianuarij,1590.corã Comitulo. Et
* denuo resignare,vt fuit resolutũ in dicta* Calagurit. coram R.P.D.Blachetto,10.Octobris,1580.& alias
* 8.Iunij,1581.in vna Placent.parochialis,fuit*resolutum,quod qui resignauit parochialem, & cepit vnũ curatum,si postea contendat ob non factam publicationem,ius non esse abdicatum,incidit in pœnas c.de mulcta,de præb. Et hæc conclusio communiter recepta,vendicat sibi locum in resignationibus,factis coram Summo Pontifice, quæ ex permissione eiusdem Papæ recipiunt hanc conditionem,vt ius abdicetur, si beneficium quæratur resignatario,vt late dixi lib.1. q.3.num.47.Cassad.dec.2.num.3.de simon.& decis. 4.locat.Boer.in trac.de auct.legã.a later.col.antepen. Redoan.de simon.par.2.c.13.& c.15.num.3.Non autem in renunciationibus,quæ fiunt coram ordinarijs namq; si aliquis renunciauit coram Ordinario, qui Ordinarius†postea contulit N.qui non fecit publicationem,vtiq; resignans non potest dicere ius nõ esse
* abdicatum,vt fuit*resolutũ in vna Calagurit. Thesaurerię corã D.de Grassis,10. Ianuarij,1578.& hoc ex
31 eo quia coram Ordinarijs fit† renunciatio libere,Ca-
* putaq.decis.255.lib.1.in manusc.& communiter*alij
32 vt scripsi lib.1.q.3.num.2.cum seq.& statim† abdicat
* ius a cedente,Cassad.dec.4.de rest.spol.Put.dec.158. num.4.lib.3.vbi refert ita fuisse decisum* in Rot.Pelegr.dec.237.in manusc.& fuit pluries determinatum
33 in Rot.vt dixi li.1.q.3.n.6. et si resignãs†post resignationẽ contraxit matrimoniũ,iã nõ pot ius manere pe-
* nes ipsum,tũc igitur vacat beneficiũ ex resignatione, vt fuit*resolutum in dicta Calaguritan. Thesaureriæ.

Inspecto tamen tempore Const.17.Greg.XIII.de publi.dicendum est, ob non factam publicationem a
34 resignatario,abdicari ius a†resignante,& beneficium vacare,ac posse cõferri libere,& impetrari, vt dicitur expresse in §.quod si quidquam ibi, *Illaque sine iura ab ipsũ statim prima resignatione,seu cessione, etiam si illæ aliàs nullæ,& inualidæ,esset,uacasse,& vacare censeantur eo ipso,&c.* & ibi, *sed ipsa beneficia, siue iura sic a principio vacantia,&c.* & paulo inferius. Idque optima ratione videtur statutũ,vt eo magis obuietur fraudibus. Ex quo infertur,quod non fa
35 cta†publicatione,non potest resignans repetere beneficium resignatum,neque agere spolio,quia id omne
* ius cecidit ab eo,iuxta dict. Constit.quæ est in*viridi obseruantia,vt iam dictum est;& sic huiusmodi Constit.non solum annullat actum,sed inducit vacationẽ
36 beneficij resignati,quod procedit, vbi resignatio est nulla ex dicto defectu,non autem ex alio,vt fuit re-
* solutum*in Rota in vna Brixien. parochialis de mense Maij, 1589. coram Illustrissimo Cardinali Plato, tunc Auditore Rotę doctissimo. Et huiusmodi beneficia vacantia ob non factam publicationem sunt reseruata,vt dicitur in eadem Constitutione Gregoriana de public.ibi, *Sed ipsa beneficia,siue iura sic a principio vacantia à Sede Apostolica prædicta dũtaxat impetrari valeant,ac concedi,&c.* Ex quo sequitur,
37 inferiorem non posse†in collatione dictorum benefi-
38 ciorum vacantium se intromittere,& cõferendo†nulla est collatio,Rot.dec.3.num.1.de off.legat. in nou. & decis.1.rer.permut.eod.lib.Aeneas de Falconib.in trac.refer.in pluribus locis, & colligitur ex Constit.
39 46.Clem.VII.& suspenditur†donec veniam petierit, vt dicitur in Const.42.fel.record.Greg. XIII. incip. Quæ in Ecclesia. Nã decretum Papæ in reseruationi-
40 bus non solum afficit,sed inficit†titulum,Rot.dec.3. de rest.spol.in nou.& hãc conclusionem extendo,nõ solum ad resignationes factas in Curia,vt si resignatarius non publicet,illa cessio sit nulla,& beneficium vacet,& sit affectum, sed etiã ad resignationes factas extra Curiam,vt si ille, cui fuit collatum beneficium vacans per renunciationem liberam,& simplicem ab Ordinario,non publicet,collatio sit nulla,& benefi-
41 cium† illud pariter sit reseruatũ,& de eo non poterit Ordinarius denuo disponere, quod colligo, tum ex generalitate verborum,tum etiam ex ratione, & ita
* audio fuisse*practicatum,& latius dicetur infra.

42 Et impetratio†dictorum beneficiorum ob non seruatam formã di.Const.fit cum expressione nominũ, vt dicitur in dict.Greg.in §. *Illorum vero impetrationes,vel etiam motu proprio Concessiones,quibuscunque derogationibus fultæ,nunquam sub clausulis generalibus,aut vacationũ modis conditionalibus,vel implicitis comprehendantur,sed specialiter,et expresse ob non seruatam præsentis constitutionis formam, ac cum declaratione nominum,& cognominum resignantis,seu cedentis,& gratiam habentis,dispositiue & non conditionaliter fieri omnino debeant,&c.*

Ex quibus verbis colligit forma impetrationis beneficiorũ vacantiũ ob non factã publicationẽ, q̃ ser-
* uanda est,& seruatur de*stylo,nãque concessio† mo-
43 tu proprio facta non suffragat, minus impetratio cũ quibuscunq. derogationibus,ac cum clausulis generalibus vacationũ. Vnde non solũ per commissionẽ, q̃ mandat fieri fidem,an sit facta publicatio nõ adiudicatur beneficium,vt late per Sarn.q.16.de iure q̃sito non tollendo,& per oppositionẽ de non publica-
* tione,vt fuit*decisum in Rota in vna Vrgelen. Archidiaconatus,corã Episcopo Marsic.mense Nouẽbris, 1539.teste,Sarn.d.q.12.col.2.de iure quæsi.non toll. sed nec ẽt per collationẽ Ordinarij,cum sibi reseruata.immo nec ẽt per impetrationẽ factã a Papa aliter q̃
44 sit dictũ. Et impetratio facta sub hac formã tante elapsum tẽpus datum resignatario ad publicãdum,est nulla,ẽt si postea resignatarius nõ publicauerit,vt tenuit
* Rota in vna*Palenr.beneficij,corã Capizucco,de anno 1529.teste Cassad.dec.24.supra reg.Cancel.idemque censuit Rota in vna Placentin.parochialis,anno 1520.vt refert idẽ Cassad.decis.5.de concess.ꝑben.& hanc opinionem esse*veram,& iustam,& approbatã
* a Rota in pluribus causis,tradit Sarn.q. 17. col. penvers.quibus non obstantibus,de publican Rebuff.in eod.tract.col.14.vers.item Ptolom.decis. 95. in manusc.& ratio est, quia ius in re plenum,etsi posset re-
45 solui,non tamen test alteri conferibile ante resolutionem,c.commissa,in princ.de elec.lib.6.c.si tibi absen-

46 ti,de præben.eod.lib.vbi*communiter Doctores.Be
47 neficium enim vacans†confertur,vt late dixi li.1. q.4.
* & quod potest vacare interim† non potest conferri,
Bellam,decis.752.Ale.in l.qui decesserit,col.vlt.ff.qui
48 satisdare cogantur,& ideo in qualibet†prouisione po
nitur clausula præseruatiua iuris tertij, Cassad.dicta.
decis.24.nu.36.

49 Hinc prouisio†Ordinarij,facta infra mensem da-
tum,& concessum expectantibus,ad acceptandum nō
valet,etiam illis postea non acceptantibus, vt habetur
dec.834.in antiq.Bisignett.decis.23.de concess.præb.
50 quemadmodum nec valet tali casu†prouisio legati, vt
* tenuit*Rot.teste Gammar.in tract.leg.li.3.q.3.& tē-
pore Sarn.vt ipse attestatur dict.q.17.

51 Hinc collatio Papæ facta†infra sex menses deuo
lutionis ad superiores propter negligentiam patrono
rum non præsentantium,est nulla,etiam si Cardinalis,
ad quem fuit deuoluta collatio infra sex menses non
* conferat,vt tenuit*Rot.in vna Vicent.Archipresbyte
ratus coram Io.Paulo die 19.Decemb.1539.

Vnde, licet ius Resignatarij dicatur pendens ante
publicationem,Pauin.de offic.& potest.c. Sed.vacan.
in 3.præl.tamen non valebit collatio interim facta q̄-
uis in alijs casibus valeant ea,quæ concluduntur,pen-
52 dente†iure resolubili,vt per plura exempla probat De
ci.cons.247.col.pen.Gem.cons.79.in 2.du.& an clau
sulæ prosint,vide quæ scribunt Cassad.decis.5.num.2.
de concess.præb.Simonett.decis.12.Roma.cons.256.
Soc.cons.43.in 2.col.& in 3.li.3.Ang.cons.36.Anch.
cons.148.Et iste impetrans beneficium vacans,ob nō
53 factam publicationem†tenetur publicare,vt dicitur in
cap.Constitutione in §.illorum ibi. *Et quicumque sic
impetrans,aut gratiam,etiam motu simili,habēs præ-
finitum cuique casui tempus prædictum a data cōces-
sionis gratiæ sibi factæ huiusmodi,ea omnia, quę ca-
dens a iure prædicto debebat,præstare teneatur,& si
pluribus huiusmodi gratia fieri contigerit,si pro omni
bus obtineat,quis primus publicationem suæ impetra
tionis fecerit,& possessionem adeptus fuerit,aut petie
rit,omniaque requisita prædicta adimpleuerit, quam
uis in data sit postremus,& possessio ab alio in publi
cando negligentiore prius apprehensa fuerit,vel peti
ta,&c.*Ex quo infertur,quod quamuis moriatur po-
stea Resignans,etiam in possessione beneficij resigna
54 ti,nihilominus beneficium non vacat per eius obitū,
sed eo modo,vt supra dictum est,scilicet ob non fa-
ctam publicationem,& hoc est valde notandū, nam-
* que contrarium*erat receptum in terminis Regulæ,
de public.Caputaq.de 80.pag.3.Put.dec.i.337.& 358.
371.li.3.Achil.de Graf.decis.351.& dec.4.super regu.
Ant.Aug.dec.790.li.3.Cor.cons.137.vol.3.& com-
muniter Doctores.Ex quo cessant plures lites q̄ orie-
bantur quando resignans diceretur decedere in posses
55 sione,quod†colligebatur ex perceptione fructuum &
alijs similibus actibus,vt fuit disputatum,& resolutū
* in vna*Abul.Præstimoniorum 11.Nouembris 1550.
& 6.Martij,1551.teste Put.d.dec.& late tradit Cor.
d.cons.137.nu.6.cum seq.quod consilium a Rot.fuit
canonizatum,teste Achi.de Grass.dec.41.super regul.
alias 350.Pur.decis.358.col.2.li.3.Nisi constet,perci-
56 pere fructus,non tamen de consensu†resignatarij,An
to.Aug.decis.790.lib.3.vbi refert, ita decisum in vna
* *Ientinen.& communiter Doctores.

Rursus Dubitatur,An nulla existente resignatione
ob non factam publicationem a resignatario, Resi-
gnans amittat reseruationes fructuum,aut pensionis,
57 vel alterius iuris,& sic quid in alijs? Negatiuè est re-
spondendum,vt dicitur expresse in dicta Constitutio
ne Gregoriana in §. *Reseruationib. omnibus nominis,
administrationis,fructuum etiam omnium,ac pensio-
num,& aliarum rerum quarumcumque, nec non fa-
cultatibus,indultis,& alijs concessionibus, tam ipsis
resignantibus,seu cedentibus, qui tum possessionē ab
initio re ipsa dimiserint,quam alijs ex huiusmodi resi
gnationibus,seu cessionibus,a Sede Apostolica factis,
nihilominus, validis, plerumque effectum,sortituris,
&c.*Quod optima ratione videtur statutum,nam hu
iusmodi reseruatarij in nullo deliquerunt,ergo puniri
58 †non debent,li sancimus,C.de pœnis, cessat enim pœ
na,vbi non est delictum,& culpa,l.aliud est fraus ff.de
verb.signif.Craue.cons.311.nu.2.Ideo Resignatarius
dum taxat,qui est in culpa,debet amittere ius,& pœna
59 †non debet egredi ipsum,l.rescriptum.ff. de his quib.
vt indigni.Cesal.cons.139.num.4.Natt.cons.479.nu.
4.Hinc scribit Dominus meus Car.Paris.cons.143.
nu.9.vol.4.quod Decretum reg.Cancel.de public.nō
* obstat resignanti.Quamuis alias Rota in una*,Placen
60 tin.parochialis,3.Iunij,1581.resoluerit† Constitutio-
nem Pij V.obligare resignantem,& resignatarium, id
que ex ratione particulari.

Limita hac conclusionē non procedere in casu de-
* cisō*per Rotam in vna Valent.14.Iunij, coram R.P.
D.Robusterio,de anno 1585.& in alia Cremonensi,
61 4.4.Nouembris,1583.Coram Cantuccio,vt Resigna
tarius posset annullare pensionem,aut reseruationem
fructuum,quia resignans habebat ius, & beneficiū ex
resignatione mortui,qui non publicauerat,ex quo oē
ius amiserat,& sic iste secūdus resignatarius potest di
cere de nullitate pensionis,aut reseruationis fructuū,
quamuis consenserit,iuxta decis. 10. Achill.de Grass.
sub tit.de pensionibus in manuscriptis.& hoc est ¸val
de notandum,& memoriæ tenendum.

Et quia supra pluribus in locis dictum est, resigna
tionem non publicatam esse nullam, & inualidam,&
beneficium vacare,& posse a quocumque impetrari,
* vt tota die*communiter de stylo obseruatur,etiam si
resignatio fuit duplicata,verum nō seruata forma hu-
62 ius†Constitutionis Gregorianæ:nam hæc itidem est
* nulla,& beneficium vacat,vt expresse in dicta Consti
* tutione dicitur,& fuit*pluries resolutum in Rota, vt
* supra dictum est,n.7.& ita communiter* practicat.
paria sunt,non facere,vel minus legitime.l. Duo sunt
Titij,ff.de testam.tutel.Vel fuit perfecte facta,sed ela
pso tempore dato ad publicādum:namque, quamuis
63 illa publicatio†fuerit facta:seruata forma,nihilomin*
* est nulla,cum nō fuerit tempore legitimo facta,vt ex
* presse dicitur in hac Constitutione Gregoriana,&*cō
muniter est receptum in praxi,& fuit resolutū in vna
* *Tarentin.Canonicatus,Veneris,12.Maij,1589.co-
ram R.P.D.Orano.

64 Limita primo,non procedere† quando fuisset à Pa
pa derogatum,vt quis non teneatur publicare benefi
cium sibi resignatum,Put.decis.178.lib.2.Rebuff.in
65 prax.regu.de publi.col.11,vers.2.namque eius est tol
lere,cuius est condere,l.vlt.C.de legib. & Papa in his
66 habet liberam facultatem disponendi,vt vult Cardin.
Paris.cons.103.vol.4.Staphil.de liter.gra. in principi;
67 & hoc priuilegium† debet specialiter esse concessum,
68 Put.d.decis.178.nu.2.Hodie tamen audiui nonnullos
* huiusmodi priuilegia,& ita*obseruatur.

Limita secundo,non procedere quoties fuisset ip
* rogatum tempus a summo Pontifice,nam quo stylus
* *notorius Datariæ est,vt concedat prorogationē ad
duos,vel tres menses,quoties non fuit facta publica-
tio

69 tio†in tempore,eo magis cum resignās viuit. fit enim
supplicatio,in qua narratur,non esse factam publica-
tionem,& esse elapsum tempus,vel prope,vt labatur,
& petitur restitutio aduersus sex mensium iam præ-
xorum lapsum, & repositio ac plenaria rei integratio
in statu,in quo esset,si infra eosdem sex menses existe
ret,& tali casu debet resignatarius publicare infra il-
los duos vel tres mēses datos in restitutione,& prorō-
70 gatione,& quemadmodum† restitutus a Principe re-
cuperat omnia bona,quæ ob delictū amiserat, ita re-
stitutus aduersum lapsum temporis publicationis re-
cuperat omne ius suum,l.vlt.§,vlt.C.de sent.pass.Ant.
* Gomes.de delictis.c.13.nu.33.& ita fuit*resolutum in
vna Astoricen.Archidiaconatus,coram R.P.D.Man
tica Auditore Rotæ Doctissimo,29.Maij,1590.&hu
71 iusmodi restitutionem ad publican.non esse publicā-
* dam tenuit Rota,in vna Oxomen,*coram R.P.Do.
Robusterio,2. Decembris, 1583. & neque prorogationem fuit resolutum corā R.P.D.Plato,nunc Car-
di.Amplissi.31.Ianuarij,1590.

72 Et in huiusmodi gratia†restitutoria aduersum lap
sum tempus publicationis, requiri derogationem re-
gulæ de jure quæsito non tollē.fuit resolutum in vna
* *Astoricen.29.Maij,1590.

Et cum fuisset cuidam concessa restitutio, & pro-
rogatio ad duos menses, in qua narrabat resignata-
rius,quod ex certis causis perpeditus non potuit pu-
blicare,fuit dubitatū,An teneatur eas verificare? Pro
affirmatiua facit,quia hoc videtur pars gratiæ; namq;
hac ratione concessit summus Pontifex hanc prorō-
gationem,quia fuerat†impeditus,ideo debet hoc veri
73 ficari,Gem.cons.65.num.21.& 23.Rom.cons.33.nu.
3.Paris.cons.45.num.3.vol.4.Sarn. in procem. Signat.
in princ.

Negatiua tamen opinio est verior resignatariū non
74 teneri verificare aliqua †impedimenta quam opinio-
* nem tenuit Rota in vna Oxomen.beneficij S.Thom.
Lunæ 2.Decembris,1585.coram,R.P.D.*Robuste-
rio nūc Episcopo dignissimo,& ratio,quæ mouit Ro
tam,fuit,quia gratia restitutionis non est fundata sup
hoc,sed super eo quia resignans adhuc viuit,& iō hoc
75 tātum debet iustificari,illa enim verba:†certis ex cau
sis perpeditus explicant causas in animo, & opinione
Oratoris,existentes quasi dicat appensatas,& conside
rans,ac cogitans certas causas,l.causæ la 1.§.causa au-
tem,ff.de minor.l.primā.C.vbi pupi.educ.oport.& in
prooemio.lem.vbi glo.Alberic.in dict.in verb.perpen-
dere,Rebuff.de verb.signific.fol.934.& tamen, quod
76 †constitit in animo,non est verificandum,Rota deci.
60.de refer.in antiqu.Card.cons.69.sub num.6. Cass.
dec.4.de probat.& regulare est,vt quoties dē ex cer-
77 tis causis†dicatur probatio dubia,& incerta,quæ nihil
releuat,Card.Paris.cons.6.nu.4.& cons.9. nu. 41. vol.
2.&huiusmodi verba fuerunt apposita pro colore re
stitutionis, sicut fit in supplicationibus resignationū
inquibus dicitur,quod certis ex causis animū,&c. Ex
quo cessat contrarium.

78 Illud autem,quod†resignans viuit,debet iustificari
nam restitutionem iustificandam fuit resolutum in
Rota in vna Pampilonen.parochialis de Sangueza ve-
neris.15.Martij,1576.coram Illustrissimo Aldobran
dino,& huiusmodi restitutio,seu prorogatio non o-
79 peratur quoties medio tempore †ius fuit acquisitum
tertio per collationem factam ab eodem Principe,qa
solet poni clausula,sine tamen iuris,&c. & regulariter
80 restitutus†a Principe non recuperat ius alteri conces
sum Bart.in l.Gallus,§.& quid si tantum,nam 12.ff.de
liber.& posth.& clausula illa præseruat ius quæsitum
81 tertio,& reddit gratiam† conditionalem, ad notata p
Put.decis.32.lib.2.Ideo concludendum est restituū
non recuperare ius,quod ob non factam publicationē
alteri esset quæsitum per impetrationem factam a Pa
pa,Ant.Gomes.dict.lib.delict.cap.13.nu.39.& in hoc
communiter conueniunt.

Quæro,si litteræ resignationis sunt nulliter expe-
ditæ ob subreptionem,vel obreptionem,& resigna-
tarius obtineat gratiam perinde valere, & postea pu-
blicet prædictas litteras, iuxta formam Cōstitutionis
Gregorianę an sit nulla publicatio,& per consequens
resignatio.Pro affirmatiua primo facit,quia Grego-
rius vult esse faciendam publicationem cum litteris de
82 super expeditis,†quæ verba debent intelligi de litte-
ris validis.nam inualidæ non sunt in aliqua considera-
tione,nec possunt producere aliquem effectum.l.non
putauit.§.non quæ vis.ff.de bon.posses.contra tabul.l.4.
§.condemnatum,ff.de re iudic.Marsil.cons.43.nu.2.
cum sequen.Corn.cons.284.num.9.vol.4.& in termi
nis regul.de publican.est decisio,Cassad.9.num. 3.de
concess.præbend.verba enim debent intelligi de resi-
83 gnatione,quæ fuit valida,& quæ dedit ius, & habuit†
effectum,& non de inualida,Cassador.dict.decis. 9.n.
3.vers.item.esto.

Secundo,quia publicatio requiritur ad prohiben-
das occultas beneficiorum resignationes,ex quibus,
84 †occultis resignationibus plura inconuenientia seque
bantur.namque ignorabatur vera vacatio, & decipie
bantur expectantes,& Ordinarij,Sarn.de publican.q.
2.& q.3.quæ fraudes non essent sublatæ per publica-
tionem cum primis litteris inualidis,quia occurrente
obitu resignatarij posset oriri,& dari materia fraudis
in resignante,vt ostendat nullitatem resignationis &
doceat de intrusione,quia cum litteræ reualidatoriæ
non fint publicatæ,de facili posset decipi Ordinarius
qui non tenetur illas requirere de registro, nec diui-
nare potest etiam dari materiam fraudis in euentum
obitus resignatarij, quia tunc ostenderentur litteræ
reualidatoriæ.

Tertio,quia constitutio vult quod si non fiat pu-
blicatio,vacet beneficium resignatum,ergo opus est,
quod publicatio fiat de resignatione valida, alias non
85 posset dari vacatio,quia quando resignatio † est nulla
ex alio capite, quam nō publicationis ius remanet in
resignante,& non vacat Moedan.decisio.326.fuit di-
* ctum*in vna Brixien.parochialis, 10.Maij 1589.corā
Plato.Ideo cum ista qualitas, quod vacet ob non fa-
ctam publicationem, non possit applicari in resigna-
tione nulla,merito est opus, quod publicatio fiat de
valida resignatione,Put.decis.4.de public.in manuscr.
& decis.42.lib.3.& tamen Constitutio non habet lo-
86 cum,vbi non potest occurrere*qualitas quam Con-
stitutio presupponit,Dec.cons.60.numer.2.Cranett.
cons.231.num.2.

Quarto facit, quia cum non tenet actus principa-
87 lis,neque illi accedentes† tenere debent,l.1.vbi Bal. &
* *omnes,C.de condit.ob caus.& ideo Sarn. de public.
q.18 probat publicationem,quatuis legitimè factam
de secunda gratia non deseruire primæ resignationi,
quæ nulla sit ex defectu publicationis,eadem ratione
videtur e contra.

Quinto,ponderantur verba Gregorianæ,dum vult
tempus sex mensium incipere a die gratiæ concessio-
nis etiam quod postea fuerit reformata,& valida red-
dita,quæ verba ostendunt eam ipsam reualidatoriam
esse publicandam.

His

88 His tamen non obstantibus, †contraria opinio est
* verior, quam tenuit* Rota in vna Mediolanen. Præpo
situræ, veneris, 27. Octobris, & 30. eiusdem mensis,
1589. coram R.P.D. Plato, tunc Auditore Rotæ do-
ctissimo, & nunc Cardinali Amplissimo. namque pu-
blicatio fuit facta cum litteris, eo tempore, quo erant
89 cõualidatæ, †per gratiam perinde valere, quæ, vt dicit
Rebuff. in prax. in tit. de perind. valer. habet oculos re
tro, & reualidat omnia ab initio, cum omnibus inde
sequutis. Idemque esset, si post publicationem habuis-
set gratiam perinde valere. nã sufficiet illa publicatio,
& non est opus alia; ita in simili, si Papa concessit Ab-
bati priuilegium testandi, illa gratia facit, vt sustineat
90 testamentum, iam† factum, licet nulliter, ita vt valeat ip
so iure absque noua declaratione, Ias. in l. quo minus,
ff. de fluminib. sub num. 129. Pau. de Castr in l. si quis
filio, §. irritum, num. 4. de iniust. rupt. irrit. fact. testam.
Marsil. in rubr. C. de fideiuss. num. 83.

Ita si Princeps concessit alicui, vt possit facere Mo
lendinum, †illa licẽtia porrigitur ad Molendinũ prius
illicite factum, Pau. de Castr. in dict. l. si quis filio, §. ir
ritum, num. 5. per illum tex. Ias. in d. l. quo minus, num.
127. vbi alia adducit.

Non obstant contraria, nam ad primum respondetur, multas resignationes etiam inualidas publicari, & clarum est publicationes non esse nullas, licet resigna-
tiones non habeãt effectum, vel melius respondetur, litteras esse validas, stante gratia perinde valere, quæ va
lidat ab initio, & ita respondetur ad secundum, tertiũ, & quartum. quintum autem negatur.

92 Et ideo gratia† reualidatoria mandati de prouidẽ
do præfertur habenti gratiam anteriorem illa reuali-
datoria, posteriorem autem prima gratia, vt fuit reso
* lutum in vna* Roma. Clericatus coram Cardi. Puteo,
die 24. Aprilis, 1551. teste Caputaq. decis. 44. parte 2ª.
93 Et formulam †gratiæ perinde valere habes per Man-
dos. in reg. de annali q. 84. per totam.

SVMMAIVM.

8 *Attenditur locus, vbi situm est beneficium, & nõ per-
sona concedens, in dubio.*
2 *Vacantia in Curia sunt reseruata, & num. 9.*
3 *Verba debent operari.*
4 *Beneficium priuati in Curia per sententiam, vbi va-
cet.*
5 *Lex inducens priuationem, priuat ipso iure.*
6 *Beneficia vacantia ob non factam publicationem, di-
cuntur vacare in Curia.*
7 *Beneficium censetur vacare in loco, vbi fertur senten-
tia priuatoria.*
8 *Ex diuersis non infertur.*
10 *Dispositio debet conuenire cui confertur.*
11 *Papa disponit de beneficijs vacantibus ob nõ factam
publicationem.*
12 *Quomodo impercentur beneficia ob non factam publi-
cationem.*

QVAESTIO VIII.

OCTAVO Quæro, an beneficia, quæ vacant ob non factam publicationẽ, dicantur vacare in Curia apud Sedẽ?

Pro negatiua præsupponendo beneficium resignatum esse extra Curiam, ac resignatarium, adducitur de cis. Put. 356. Cardina. Farnesius nu. 3. vers. non obstat, quod indultum, lib. 2. vbi dicit non esse attendendam
1 personam Summi Pontificis † concedentis indultum, sed locum vbi situm est beneficium, vt vacet extra Cu-
riam, facit etiam decisio Card. Paleot. 365. incip. hæc causa, in manuscr.

Secundo, affertur, quia Gregorius in sua Constitu
tione reseruat dispositioni suæ beneficia, quę declarat vacare ob non factam publicationem, iuxta Constitu-
tionis formam, si enim talia beneficia in Curia censerentur vacare, frustratoria fuisset illa expressa reserua
2 tio, cum vacantia in Curia de iure † communi sint reser
uata. c. 2. de præb. li. 6. ne ergo dicatur, quod talis reser
3 uatio sit posita sine effectu † operandi, iuxta ea, q̃ scri-
bit Cruett. cons. 135. sub num. 24. dicendum est Gre
gorium intellexisse talia beneficia in Curia non vaca-
re, & ob id expressam reseruationem in dicta Constitutione apposuisse.

Tertio, quia si priuatus in Curia est præsens in ea-
dem Curia, aut censetur † præsens, quia habetur pro p̃-
4 sente tanquam contumax, tunc beneficiũ vacat in Cu
ria, si autem non est præsens, aut non habetur pro pre
sente, tunc vacat extra Curiam, Sarnen. in regul. de impetr. benefic. vacant. per obitum Famil. Cardin. in quæstio. septim. sub numero 7. Caputaq. decis. 91. lib. 1. in manuscr. eoque magis hoc procedit, cum pri
5 uatio contingat per Constitutionem, & sic per † legẽ, quæ priuat ipso iure, Cardin. Palcott. decis. 374. incip. Mutinen.

His tamen non obstantibus, contraria opinio mihi
6 videtur verior, vt beneficia † vacantia ob non factã pu-
blicationem, dicantur vacare in Curia, quam opinio-
* nem tenuit Rota in vna * Virdunen. Canonicatus Lunæ. 19. Iunij, 1589. coram R.P.D. Gipsio Audito-
re Rotę doctissimo. nã resoluit nouã ꝓuisionẽ intra
re, cũ ille narrauerit beneficium vacare in Curia, idq.
iustificauerat ex eo, q̃ nõ erat facta publicatio, iuxta
hãc Gregorianã, & pro hac opinione primo facit, qa
in Curia fuit promulgata Gregoriana, quæ priuat nõ
7 publicantes, & beneficium censetur vacare † in loco,
vbi fertur sententia priuatoria, Rot. decis. 36. de præ-
bend. in antiq. Sarn. de impetr. benef. vacant. per ob.
Fam. Card. q. 7. sub num. 7. & fuit resolutum in vna*
Compostellan. teste Caputaq. dict. decis. 91. li. 1. & hoc
eo magis procedit in casu nostro, cum delictum fue-
rit commissum in Curia, & ibi facta resignatio. ac lata
sententia priuatoria, vnde nullum cadit dubium tot
concurrentibus, iuxta ea, quæ scribit Card. Paleot. de-
cis. 374. incip. Mutinen. Cappellaniæ Sancti Christo-
phori, & ita stylus admittit. nam cum Cõstitutio indu
cat vacationem vsq; ab initio, satis videtur vacare apud
Sedem, ex quo primordium vacationis fuit resigna-
tio in manibus Papæ.

Non obstant contraria, nam ad primum respondetur, quod casus est diuersus. vnde non infertur † ad l. Pa
8 pinianus. ff. de minor. namque resignatum in Curia
9 dicitur reseruatum † & affectum Archid. in cap. 2. in 1.
col. de præb. lib. 6. Sarn. de infirm. resignan. q. 33. nu. 2.
& est communis omnium Doctorum recepta opinio.

Ad secundum respondetur, retorquendo in contra-
rium. namque Gregorius voluit, quod ipsa beneficia, siue iura sic a principio vacantia a Sede Apostolica dumtaxat impetrari valeant, & concedi, vt dispositio
10 declaretur conueniens ei, in quem † confertur, l. plenã
§. equitis. ff. de vsu, & habit. quia non quæritur ad aliũ finem, vbi censetur vacare beneficium in casu priua-
tionis, nisi vt sciatur ad quem spectet collatio, Caputaq.

taq. dict. decis. 91. Cum ergo hic collatio spectet ad Sedem Apostolicam, dicendum est, quod apud illam censeatur vacare, vt dispositio declaretur conueniens

Ad tertium iã vr̃ũsum ex supra dictis. Cõcludẽdũ igit̃ est in Curia censeri vacare beneficia vacantia ob non factam publicationem, & dispositionem illorum
11 beneficiorum † spectare ad Sedem Apostolicam, vt ex
presse statuitur in allegata Constitutione fel. record. Greg. XIII. & dictum est ample in præcedentibus q̃-
stionibus, & ita* communiter practicatur. & obser-
uatur, & vulgaris stylus est omnibus notus in Curia, vt huiusmodi beneficia impetrentur a Summo Pontifice cum expressione in summitate supplicationis, ob non factam publicationem.

SVMMARIVM.

1 *Ignorantia Extrauagantium excusat. Bulla Pij V. cõtra illegitimos, an ligent Mantuę.*
2 *Publicatio legum debet quoque fieri partibus.*
3 *Iuri ciuili statur, cum iure Canonico contrarium non disponitur.*
4 *Lex non ligat ante publicationem.*
5 *Regulæ Cancellariæ, quare non ligent vbique contra num. 25.*
6 *Contra Constitutionem Gregorij XIII. de publican. nõ potest allegari nõ fuisse in partibus publicatum, & non esse vsu receptum.*
7 *Constitutio. Greg. de publican. vbique est vsu recepta.*
8 *Publicatio facta in Curia, sufficit vt Constitutio liget extra.*
9 *Romæ publicantur Constitutiones perpetuæ, & ligãt vbique.*
10 *Constitutio ligat omnes post publicationem factam in Curia.*
11 *Regulæ Cancellariæ, quæ non publicantur nisi in Curia ligant omnes.*
12 *Papa quare habeat pedes plumbeos.*
13 *Absentes quare facta publicatione ligantur.*
14 *Decretum irritans, ligat ignorantes.*
15 *Constitutio impressa, dicitur nota.*
16 *Liber sexti, & Decretalium, an fuerit publicatus.*
17 *Bulla in Cœna Domni vbique ligat.*
18 *Extrauagans ignota non ligat.*
19 *Sententia lata contra Extrauagantem publicatam, est nulla.*
20 *Sententia lata contra legem scriptam, est nulla.*
21 *Lex quando dicatur indubitata.*
22 *Differentia inter leges Papæ, & Imperatoris.*
23 *Auth. vt nouæ fact. a Const. quomodo intelligatur.*
24 *C. cum infirmitas, de pœnit. intell.*
26 *Lex vsu non recepta, non ligat.*
27 *Extrauagans non publicata excusat, non obstante Decreto irritante.*

QVAESTIO IX.

NONO Quæro, an possit allegari hanc Constitutionem Gregorij XIII. de publican. non fuisse acce
ptatam, & publicatam in partibus, & ex hoc non vsu receptam ad ef-
fectum sustinendi resignationẽ non publicatam? Pro affirmatiua
1 facit, quia ignorantia † Extrauagã-
tium excusat, Abb. & alij in c. Pastoralis, de fid. instru. Bal. in c. de causis, de re iud. ideo probato, quod non fuerit in Diœcesi publicata huiusmodi Constitutio, resignatio sustinebitur, quamuis non fuerit facta publicatio, Doctores in c. cognoscentes, vbi de commu
* ni* Ber. num. 52. de Constit. Roland. a Vall. cons. 8. nu. 26. lib. 3. Burlat. cons. 255. nu. 15. vol. 3. & cons. 375. n. 14. vol. 4. respondit Bullam Pij V. editam contra natu
rales non ligare Mantuę, cum ibi non fuerit publica-
ta. Quod comprobatur, quia lex promulgata in Curia Principis, non ligat subditos extra Curiam degentes,
2 etiam post duos mẽses a publicatione facta † in Curia,
donec per Rectores prouinciarum in Metropolibus publicetur, vt expresse dicitur in auth. vt factæ nouæ Constitutiones, & cum iure Canonico nõ sit expres-
sum contrarium † illi standum erit, arg. c. 1. de ope. nou.
3 nunc. & c. si in adiutorium, dist. 10. & videtur firmare Io. And. sup Gl. date sexti, Et tex. in c. cum infirmitas, de pœn. & remiss. vbi dicit illam Constitutionem factã
4 in Concilio generali non ligasse tante publicationem
eius a Prælatis factam. quod etiã videtur firmare Caie
5 tan. in 1. 2. q. 90. art. 4. & ob id multis † placuit regulas Cancellariæ non vbique ligare, Ancha. cons. 297. inci. efficacibus in princ. Zabar. cons. 99. Rom. cons. 260. col. 2. Dec. in c. 2. in 2. lectura de constit. Accedit quia licitum est ignorare Extrauagantes, Doc. in l. cum ꝓ
latis, ff. de re iud. Felin. in c. 1. de re iud. Burs. cons. 378. num. 7. vol. 4. Rip. in l. quarta, §. hoc autem iudicium. num. 32. ff. de dam. infect.

6 His tamen non † obstantibus contraria opinio est
* verior, & communiter* recepta ab omnibus, etiam de
* stylo, secundum quam fuit resolutum in Rota, die Lunæ 14. Maij, 1584. in vna Ippogerien. Canonica-
tus coram R.P.D. Orano. namque prouisus de benefi
cio vacante per resignationem non fecerat publicatio
nem, & ad sustentandam renunciationem allegabat de non vsu, & non publicatione, fuit decisum esse lo-
cum Bullę, & vbique, ac omnes afficere, vbique etiam esse † vsu receptam. idemque fuit confirmatum die 4.
Februarij, 1585. coram eodem in eadem causa, & ra-
tio est, quia huiusmodi Constitutio fuit Romæ publi
cata, vt in fine apparet, quæ publicatio † sola sufficit, vt
8 liget extra Curam Io. Monac. in reg. generali, de regu.
iur. lib. 6. attento stylo, * & consuetudine Curiæ, vt at-
testatur in his terminis Nauar. cons. 1. nume. 11. & nu.
19. de Constit. nam Romæ etiam publicantur omnes
9 aliæ Constitutiones perpetuæ, & ligant † per totum or
bem, & sunt in vsu, Paul. de Eleaz. in procem. Clemen.
Sarn. in procem. regu. Cancel. q. 2. nu. 13. Cappel. Tolo
sa. decis. 144. in 2. dub. & quod lex liget post publica-
10 tionẽ † factam in curia, est magis communis ** opinio,
** teste Nauar. d. cons. 1. nu. 19. Gloss. vlt. in data 6. Natt.
cons. 295. nu. 7. & cons. 498. nu. 2. Rim. Sen. cons. 281.
nu. 9. Rimin. Iun. cons. 118. num. 10. vol. 1. Burla. cons.
200. nu. 104. vol. 2. & cons. 49. in fin. vol. 4.

Hinc regulæ Cancellariæ, quæ non publicantur, ni
11 si in Curia † ligant omnes, Paun. in prælud. extrauagã.
Fel. in c. 2. de rescrip. Mil. in verb. lex, §. 2. Barba. consi.
57. col. 2. lib. 1. Bertrand. cons. 292. col. 3. lib. 3. Cassan.
* cons. 10. in 5. col. Rip. in d. c. 2. de resc. & fuit* iudicatũ
* in parlamento Tolosano, vt patet in decis. 444. & * cõ
muniter Doctores, vt per Sarn. d. q. 2. num. 11. vbi re-
fert pluries decisum* in Rota, & ratio cur sufficiat pu-
12 blicatio facta Romæ est, quia Papa † habet pedes plũ-
beos, & est quasi immobilis, vt tradit signanter Imol.
in procem. Clem. Hinc dicit D. Thom. 1. 2. q. 90. ar. 4.
13 quod † subditi † absentes a legis promulgatione, obligã
tur ad eam, illa ratione, quod illa deuenit, vel deuenire
potest in eorum notitiam, nulla facta mentione de pu-

blicatione

blicatione facta in prouincia,vel capite ipsius.

Idque comprobatur ex decreto irritanti posito in
* dicta Constitutione,quod ligaret ignorantes etiam *
14 communiter est receptum.Ant.de Butr.Imo. Abba.
Fel.Dec.in c.2.de Constit.

Accedat præterea,quia paulo post publicationem fuit impressa,& posita in volumine Bullarum, vnde sa
15 tis dicitur Extrauagãs notã,quę idem operatur,quod lex Abb.& alij in d.c.pastoralis,de fid.instrum.aliogn
16 sequeretur absurdum,quodlliber sexti(vt ait glo.in data ipsius)non ligaret,cum non fuerit publicatus, nec
ẽt liber Decretalium,& Clem.l.nam quod absurdum.
17 ff.de bon.libert.c.dudum,2.de elect.lib.6.Bulla in Cęna Domini,ac aliæ Constitutiones non ligarent,quia non sunt publicatæ,nisi Romæ,quod non est dicendum,vt per Nauar.dict.consil.1.n.19.de Constitut.Ideo concludendum &c.Non obstat, quod ignorantia Extrauagantis excusat,quia id procedit in Extrauagã
18 ti ignota,nos autem in nota,ita respondit Sarn. dict.
q.2.num.11.vel respondetur procedere in Extrauagãte non publicata,secus in publicata,& indubitata, ita respondit Pauin.in prooem.Extrauag.vbi dicit senten
19 tiam latam contra hanc Extrauagantem esse nullam,
20 tamquam latam contra legem scriptam, Bald.in leg.
2.C.quando prouoc.non est necess.Butr.in c.1.& c. cum inter,de re iudic.Rot.decis.349.in nou.Abb.d.
21 c.pastoralis,& dicitur indubitata, quia reperitur in Archiuio publico,auth.ad hæc,C.de fid.Instr.l.Celsus,ff.de probat.c.ad audientiam,de præscr.& inter alias.Extrauagantes,c.quoniam progenitorum. 20.q.
1.& optime explicat Pauin.loc.citato.

Nec obstat Auth.vt nouæ factæ Constit quia re-
22 spondetur loqui in Imperatore, qui habet pedes plumeos,nos autẽ in Papa,qui hab et illos plumbeos, ita Imol.in prœm.Clement.Henric.Boic.in c.2.de Const. Sarn.in prooem.regul.Cancel.dict.q.2.num.13.vbi e
23 tiam alio modo respondet dict.auth. procedere in noua Constitutione,quæ non potuit illico per famã innotuisse,vt patet ex rubrica,q secus in casu nostro

Tertio,& melius respondetur,non habere locum in casu nostro illam authenticam,propter decretum irritans appositum in Constitutione,quod ligat etiã ignorantes,vt ex communi dictum est.

Quarto,respondit Nauar.dict.consil.1.n.20. de Cõ
24 stit.hoc procedere iure scripto attento,nos autem cõsuetudine,& stylo*Curiæ attentis.Non obstat dict. c.cum infirmitas,quod solum probat medicos non esse arcendos ab ingressu Ecclesiæ,propter violationẽ iliius Canonis,nisi in terris,in quibus fuerit publicatus non tamen probat,quod Canon ille non sit seruandus in alijs terris,donec in eis publicatio fiat,vt late prosequitur Nauarr.dict.consilio primo. numero 21.quem vide,i de Constit.Non obstat Caietan.quia contrarium non probat,vt tradit Nauar.loco citato.
Non obstat,quod dictum est de regulis Cancellariæ nam in contrarium se habet*communis , & recepta
25 Doctorum sententia,secundum quam pluries resoluit Rota,vt tradit Sarn.dict.q.2.& dictum est supra.

Minua obstat,quod publicatio non sit vsu recepta, nam hoc negatur immo est receptissima, quia plures causæ,& infinitæ fuerunt terminatæ per dictam Constitutionem,& plures renũciationes annullatæ,& plures impetrationes factæ,& nouę prouisiones expeditæ.vnde de ea non potest iudicari , vt de alijs legibus
26 vsu non receptis,quæ non ligant,l.de quibus,ff.de legib.§.leges,dist.4.Fel.in c.1.de treug.& pac.Naua. in Manual.c.23.num.41.Dec.consil.469.nu.8.Card.Paris. consil.104.num.69.vol.1.& 105.nu.8.vol.4. Ces.consil. 136.num.18.vol.1.Ruin.consil.13.nu.27.lib.2.Soc.Senior.in l.si filius eius,num.17.de ff.lib.& posthu. Bar. in l.vlt.§.sed cum antiquitas,C.de curatore furios. &
27 Extrauagans non publicata excusat,non obstante decreto irritãte,vt fuit*dictum in Rot. 12.Martij 1542. teste Put.decis.281.lib.1.

SVMMARIVM.

1 *Offendentes Cardinales priuantur ipso iure.*
2 *Libera collatio quomodo intelligatur.*
3 *Danti de non publicatione,incumbit onus probandi.*
4 *Probata non publicatione,impetratio ob non publicationem sortitur effectum.*
5 *Fieri non debet quod factum non releuat.*
6 *Articuli impertinentes non sunt admittendi.*
7 *Articuli impertinentes,qui dicantur.*
8 *Fundamentum intentionis inducit formam.*
9 *In litteris prouisionis ob non factam publicationem, debet apponi clausula,vocato possessore.*
10 *Possessione quis deiici non potest inauditus.*
11 *Priuatus ipso iure,quamuis amittat dominium ipso iure,non tamen possessio est amissa ipso iure.*
12 *Dominium transit ex contractu ipso iure in Ecclesiã, non autem possessio.*
13 *Soluto matrimonio ipso iure,reuertitur dominium dotis.*
14 *Legatario ipso iure transit dominium rei legatæ,nõ autem possessio.*
15 *Possessio nunquam tradi debet,non vocato possessore.*
16 *Possessor beneficij qua ratione vocandus est.*
17 *Vbi eadem est ratio,ibi idem ius.*
18 *Ratio disponit sicuti lex.*
19 *Spoliatus,& prædo audiendus .*
20 *Citatio est iuris naturalis.*
21 *Qua actione agitur contra vsufructuarium vsufructu finito.*
22 *In omnibus priuationibus ipso iure in prouisionibus debet poni clausula vocato,&c.*
23 *Amotus a possessione absque citatione, potest agere spolio.*
24 *Ob enormitatem delicti iura transgrediuntur.*
25 *Glossa intelligenda est secundum text.quem citat.*
26 *Dictum Glossæ non est extendendum.*
27 *In iudice præsumitur iusta causa.*
28 *Super Doctrina Doctoris contrarij,non est faciendum fundamentum.*
29 *Standum doctrinæ quæ distinguit.*
30 *Illa præsumitur opinio Doctoris,vbi plenius scripsit.*
31 *Standum est conclusioni firmatæ in consilijs , potius quam in lecturis.*
32 *Doctrina Alex.in consilijs præfertur lecturis .*
33 *Executor semper debet vocare possessorem.*
34 *In impetrationibus certo modo quomodo procedatur.*

QVAESTIO X.

DECIMO Quæro, quia beneficium vacat ob non factam publicationem, stante Constitutione Gregorij XIII. de public.& potest a quocunque impetrari,vt etiam supra dictum est, an in litteris,quæ conceduntur impetrãti certo modo ob nõ factam publicationem resignationis factæ in Curia,vel extra debeat apponi clausula vocato possessore,&c.An vero committendum sit Ordinario, vt constito de non publicatione cõferat beneficium absque alio.

Hæc quæstio , vt audio,disputata fuit in palco per Abbreuiatores,in quo propter diuersas opiniones nihil fuit conclusum,verum vsque adhuc vt audiui visus
* *obtinuit,vt non apponatur in litteris clausula; vocato possessore,&c.& sic non debeat vocari.

Pro qua opinione facit dictum Glo.in c.felicis,§. si qua vero feuda.de pœnit.lib.6.nam in illo textu disponitur aduersus offendentes S. R. E. Cardinales,vt
1 subijciantur illis pœnis.quod si tales habẽt beneficia, illis priuantur ipso iure,ibi.*Quod Ecclesiarum Rectores de ipsis pro sua voluntate disponat,&c.*Gl.in verb. disponant,inquit illis non vocatis , etiam si de facto possideãt,ponderando verbum libere positum in tex. & verbum pro sua voluntate, namque nõ haberet col
2 lator liberam voluntatem conferendi, si deberet pos-
* sessorem vocare,iux.no.per Doctores* communiter in c.de multa,de præb.in c.licet Episcopus,eod. tit.in 6.Cald.consil.1.de transla.præl.ad quod facit c. fundamenta,§.quod si secus,& ibi Gemin.in 2.not.de elec. in 6.& hanc opinionem sequitur Gemin. in c.vbi periculum,§.propterea,in penul.no.de elect.in 6.vbi notat,quod in priuationibus ipso iure inductis,is,ad quẽ res deducitur,potest ,ppria auctoritate,&c. & ibi hoc idem not.Franc.in 3.notab.si non requiritur hoc casu,ergo.

Secundo comprobatur,quia concessum est,vt possint beneficia ob non publicationem impetrari a quo cumque,fundamentum igitur impetrantis est non pu
3 blicatio,& ideo pluries tentum est in Rota, quod danti de non publicatione incumbit onus probãdi, prout fuit resolutum in vna Salamantin.coram R. P. D.Bubalo,in altera Pampilonen.coram R.P.D. Pamphilio Auditore Rotæ doctissimo,5.Nouẽbris,1584.
* &*in alia Theanen.coram R.P.D. Gipsio,20.Maij,
4 1587.Probata igitur non publicatione, videtur satisfactum,vt actus debeat effectum fortiri,l.3.§.qui fide commissariam,ff.de hæred.instit.Baid.in addit.ad Speculum instrum.edit.col.vlt.vers.quando couditio, Gl. in c.olim,de restit.spoliat.Dec.consil.107.prope fi.Ca
* putaq.decis.338.nu.2.& 3.par.1.&*communiter Doctores hoc volunt.
5 Tertio accedat, quia fieri non debet,quod factũ non releuat,l.hæc stipulatio,§.Diuus,ff.vt lega.nom. caueat.l.aliquando ad fin.ff.ad Vellei.Bar.in l.2.q pettut.Fel.in c.ex transmissa,n.10.de præscr.Card.Parisi. consil.5.num.44.vol.4.& hac ratione non sunt admit-
6 tendi articuli impertinentes,c.cum contingat,de off. deleg.Bart.per illum tex.in l.si duo,§. idem Iulianus, vbi Ias.nu.13.ff.de iust.& iur.Card.Paris.consil.97.nu. 131.vol.1.& consil.67.nu.14.vol.4.Cravet.consil.23.n.
* 4.fuit tentum in vna* Braccanen. Parochialis de Pedraxa coram Accorambono Decano, 15. Februarij,
* 1552.& in alia*Romana status, coram Illustrissimo Card.S.Crucis,9.Maij,1552.& qui dicantur impertinentes tradit Cravet.Consil.5.nu.18. & elicitur ex di-
7 ctis decis.Sed parum releuat vocare resignatarium, q non publicauit,cum totum pendeat an ille,qui impetrauit beneficium,probauerit non publicationem, qa
8 hoc est fundamentum fuæ intentionis, quod inducit formam,Caputaqu.decis.150.num.3.part. prima, ergo,&c.

His tamen non obstantibus contrariam opinionẽ
9 existimo de iure veriorem , ac crebriorem quod debeat in litteris prouisionis ob non factam publicationem apponi hæc clausula,vocato,&c.

Namque licet quis priuetur ipso iure beneficijs,illaque beneficia possint a quocunque impetrari,ac in collatione ille non sit vocandus, nihilominus posses-
10 sione deijci non potest inauditus,sed debet vocari p executionem,vt probatur in c.licet Episcopus,de præben.li.6.*Licet Episcopus beneficium, quod cum animarum cura tenebas(postquam aliud recepisti consimile,ac ipsius possessionem pacificã habuisti, vel per te stetit quominus haberes eandem) possit alteri de iure conferre:illum tamen,cui contulerit, non debebit, te non vocato(cum tibi forsan ius possit competere retinendi)in possessionem ipsius inducere corporalem.* Et ibi Gl.in verb.te non vocato,hoc tenet, & ibi late Io.Monac.& alij,quos refert,& sequitur Gemi.nu.9. Lap.alleg.103.sub nu.3.Host.in ca.1.nu.9.de concess. præb.li.6.Inn.in c.de multa,verb.conferat,Host.in e. verb.conferat.Collectan.col.2.vers.sed quid posit adeptionem,Abb.in 4.not.Io.And.in verb.libere , Imol.
* col.2.vers.nota quod,& alij omnes.*Abb.consil.67.li. 2.Gem.consil.117.col.vlt.Card.consil.63.col.2.vers.item si in forma,& consil.74.col.itid.2.vers.pro hoc est rõ, Alex.consil.103.col.vlt.vers.vnde elicit li.1.,Barba.cõs. 13.col.2.vers.propterea,li.3.Ruin.consil.128.nu.8.Bal. consil.133.in fi.li.4.cum alijs,vt per Tiraq.in l. si vnq, verb.reuertatur.nu.388.C.de reuoc.don. per Alfonsi. Hoicd.de incompat.benefic.p.1.c.4.num.9.vbi atte-
** statur hanc esse ueriorem,& communiorem ** opinionem.
11 Et ratio est,quia licet ipso iure dominiũ sit amissum , ex quo ad titulum non requiritur , vt vocetur, vt dicebat Gem.d.consil.117.col.vlt. vers. item ex hoc alio, non tamen possessio est ipso iure amissa,vt colligitur ex Bald.in addit.ad Spec.in tit.de locat. §. nunc aliqua,q.46.& idem Bald.tradit consil.356.incip.præmittenda post principium,li.4.& in l. si quis in tantã, col.pen.C.vnd.vi,nam in casu.l.vlt.C.de sacr.san.Ecc.
12 dominium transit in Ecclesiam ipso iure ex contractu,non tñ possessio,vt ibi*communiter volunt Doctores,Tiraqu.late d.l.si vnquam,verb.reuertatur,nu.
13 388.Ita soluto matrimonio ipso iure reuertitur dominium dotis,non autem possessio,l.dotis, vbi Bal.&
14 alij C.solut.matrim.pro legatario etiam ipso iure trãsit dominium rei legatæ,non autem possessio,l.si tibi homo,§.cum seruus,ff.de leg.1.l.cum pater,§.furdo, & l.legatum ita,ff.de le.2.iuncto toto tit.ff.& C.quor. leg.hic etiam in casu,c.cum secundum,de hæret.lib.6. vt notat Philip.Franc.in vlt.not.in princ.Ergo necessario sequitur possessorem esse vocandum ratione possessionis non amissæ, & per cõsequens cum executor non possit immittere in possessionem illum, cui facta est collatio ob non publicationem,non vocato posset fore, expediret,vt in litteris per dominos Abbreuiatores hæc clausula,vocato,apponeretur, ad quod bene faciunt ea,quæ habentur per Afflict. decis. 97. & in Constitutione incip.Constitutionẽ Diu.memo. col. 9.vers.4.nota per Iserni.in Constitutione si vassallus a Domino,col.3.Bal.in l.si maritus quondam,C.de donat.inter vir.& vxor.
* Hinc omnes*Doctores vno ore concludunt, qd quando in collatione non est vocatus ille,qui obtinet beneficium,quo est priuatus ipso iure, tunc possessio
15 facti tradi non debet per conferentem, vel executorem,eo non vocato, & sic sine causæ cognitione, vt scriptum reliquit Io.And.in c.ordinarij,de offi.ordi. li.6.Abb.in c.accepta,de resti.spol.cum alijs allegatis p Gem.in d.c.licet Episcopus,n.9.de præb.in 6. post Io.Monac.& ibi sequitur Franc.Card.consil.32. col.2.
vers.

* verſ.ad ſecũdum reſpõdetur*optime Gem. in d.conſ.
* 117.col.vlt.&*communiter Doctores, vt per Tiraq. loc.cit.& in caſu noſtro nulla ſolet fieri citatio in collatione,ergo,&c.

Secundo accedat ratio de prompta ex d.c.licet, de
16 præb.in 6.in fin.quia forſan ius poteſt†competere poſ ſeſſori,hac ratione vocandus eſt poſſeſſor. Hæc enim
17 ratio militat in caſu noſtro,ex quo ſequitur†idem ius eſſe ſtatuendum,l.illud,ff.ad l.Aqui.l.non poſſunt, cũ l.ſeq.ff.de legib.late Vigel.in dialect.iur.li.2.in loco a ratione legis,vel alterius diſpoſitionis fol. mihi 312.
18 namque†ratio diſponit in his in quibus militat, ſicuti lex in his,de quibus loquitur Bal.in ca. dilectus filius, col.1.de reſcr.Dec.conſ.284.col.2.Crauct.conſi.183. col.2.Quod vero adſit eadem ratio patet, quia forſan reſignatarius poſſet docere incõtinenti de publicatione facta per Inſtrumentum Notarij, & teſtes de audi tu dictæ publicationis, vel poſſet oſtendere fuiſſe in litteris prouiſionis derogatum huic Conſtitutioni de publican.aut alias habuiſſe ſuper hoc priuilegiũ.Qua re erit vocandus,&c.
19 Tertio cõfirmatur,quia etiam†ſpoliator dum deiicitur de poſſeſſione eſt,vocandus,ac etiam prædo eſt audiendus.
20 Namque citatio†eſt iuris naturalis,vt poſt alios late docui in l.vt vim,ff.de iuſt.& iur.Dec.conſ.498.ad fi. & conſ.528.col.2.Crauett.conſil.5.num.5.& in tract. de antiq.temp.p.1.princ.in princ.nu.30.
21 Hinc vſufructuarius†vſufructu finito non poteſt a quaſi poſſeſſione expelli, ſed contra eum agendum eſt negatoria,vel ex cautione de reſtituenda re præſtita,l.vtifrui.1.reſponſ.ff.ſi vſusfruct.petat.l.1.§. hoc autem agat,ff.quemadm.vſufruct. caueat.

Ex quibus colligo duas concluſiones, Prima erit, quod in litteris Apoſtolicis,in quibus fit prouiſio ob non factam publicationem, eſt apponenda clauſula, vocato,&c.

Secunda erit,quod executor non poterit deijcere poſſeſſorem ſua poſſeſſione,eo non vocato, vt vltra p dictos Doctores citatos in terminis conſuluit Ferret. conſ.4.num 4.& conſ.10.num.10.& hoc vendicabit ſi
22 bi locum†in omnibus priuationibus factis ipſo iure, prout extendit Gloſ.in dict.c.licet Epiſcopus, verb.te non vocato,in fin.de præb.lib.6.
23 Alias autem†amotus a poſſeſſione illo non vocato poſſet agere ſpolio,Ferrett.d.conſ.10.num. 10.verſic. alias,Iaſ.conſ.38.prope fi.li.3.Bal. conſ. 135.in cauſa prope fin.li.2.Afflict.deciſ.361.num.35.quam ſententiam comprobat ratione,ac auctoritate Menoc.in 8. remed.recup.poſſ.nu.50.& 73.

Ad contraria de facili reſpondetur,& primo ad Gl. in c.felicis,poteſt dici,illud eſſe ſpeciale in illo text. & ob atrocitatem delicti.namque pœna ſtatuta eſt contra S.R.E.Cardinalium offenditores,& propter†enor
24 mitatem criminis licitum eſt,vt iura tranſgrediantur,
* vt eſt*commune dictum,Inn.in c.1.de Conſtit.quem ſequuntur omnes Canoniſtæ,& Legiſtę,teſte Marſi. in l.1.in princ.nu.59.ff.ad l.Corne.de Sicar.& cõſ.52. num.16.& in l.1.in princ.num.23.ff.de q.eo magis cũ Gl.ibi fundet ſe in verbis illius text.*Libere & pro ſua*
25 *voluntate*,quare ſecundum†illum textum eſt intelligenda Afflict.deciſ.321.nu.16.Curt.Iun. conſ.123.n. 4.Socin.Iun.conſ.94.num.25.& conſ.170.nume.42.
26 vol.2.vnde†dictum illius Gloſ.non eſt trahendum ad
* alios caſus,ad not.*communiter per Doctores,in l.ſi conſtante,ff.ſolut.matrim.late Rom. in l.ſi vero §. de viro,ff.locut.matrim.Non obſtat d.Gem.in c. vbi periculum,§.propterea,in penult.nota. de elect.in 6.vb loquitur indiſtincte de priuatione ipſo iure.nã primo reſpondetur,Gem.loqui de Iudice, non autem de ter
27 tio,in quo iudice præſumitur†iuſta cauſa,iuxta ea, q̃ ſcribit Bald.in conſ.295.lib.3.Card.Pariſ. conſ. 99.n. 18.vol.4.Secundo,melius reſpondetur,quod Gem.in hac re eſt ſibimet contrarius,cum in conſ.117.co.vlt. tenuerit contrarium ex profeſſo,vnde neceſſario ſeq-
28 tur.vel ſuper eius doctrina non eſſe faciẽdum† fundamentum,ut tradit Abb.& Inn.in c.extirpandæ,§.quia vero,col.2.de præb.Sar.in §.in perſonam,num.47 inſti.de action.vel ſtandum concluſioni firmatæ in d.c. licet,nu.9.de præbẽ.in 6.vbi late diſtinguit, & firmat
29 hanc concluſionem,quia ſtandum†eſt doctrinæ, in qua ſit diſtinctio,vt tradit Sarn.in §.item ſi quis poſtu
30 late,num.31.Inſt.de actio.& illa præſumitur†opinio Doctoris,vbi plenius ſcripſit,licet alibi tenuerit contrarium Abb.in c.Bonæ,el.2.de poſtul.prælat.Sarn.in §.omnium,num.29.Inſtit.de actionib.& quia hoc ſit mauit in conſilijs,in quibus maturius rem, & factum examinatur,quam in lecturis,& hac ratione ſtandum
31 eſt†concluſioni firmatæ in conſilijs,vt tenuit Iac.Phi
32 lipp.Port.conſ.35.num.17.lib.1.vt det Alexand. dicit Afflict.deciſ.100.& ibi Vrſill.

Ad ſecundum,facile reſpondetur,quia licet fundamentum impetrantis ſit non publicatio, adeo vt hoc probato ſit purificata conditio,tamen non ex hoc ſequitur,non eſſe vocandum poſſeſſorem,arg.l.Papinianus,ff.de minorib.

Ad tertium reſpondetur,negando,quod factũ non releuet,vt ex ſupradictis patet,&c.

Et hæc concluſio adeo eſt vera,vt etiam ſi non ap
33 ponatur in litteris hæc clauſula,vocato poſſeſſore,texecutor debebit illum vocare,niſi aliter expreſſe in illis dicatur,pro vt vult Franc.per illum tex.in d.c. licet,de præb.lib.6.Ferret.conſ.4.num.4.& conſ.10.nume.10. cum allegatis,ad hoc a Menoch.in tract. de recuper.
* poſſ.remed.8.num.51.& hæc eſt communis*ſententia omnium Doctorum.
34 Illo tamen,ſ.poſſeſſore,vocato,†procedetur ſummarie,vt ſcriptum reliquit Glo. in dict.c.licet,verb.te†nõ vocato,circa med.de præb.lib.6.

Quæ concluſio vendicat ſibi locum non ſolum in hoc caſu,ſed in omnibus,in quibus quis eſt priuatus ipſo iure,namque ſi fuerit impetratum beneficium, executor non dabit poſſeſſionem,niſi vocato poſſeſſore,ita extendit dict.c.licet,de præb.in 6.Gloſ.ibi in verb.te non vocato,verſ.& quod hic dicitur,&c.

SVMMARIVM.

1 *Conſtitutio Pij V.de publican.circa formam publicationis,eſt in totum abrogata per Conſtitutionem. Gregorij XIII.de publican.*
2 *Secunda lex contraria derogat primæ.*
3 *Veritas eluceſcit ex diſputatione.*
4 *Ferro viam aperit,qui per contraria tranſit.*
5 *Dictio,omnino,eſt vniuerſalis.*
6 *Diſpoſitio reſtringitur ex proœmio.*
7 *Diſpoſitio reſtringitur ad cauſam pro qua emanauit.*
8 *Verba generalia recipiunt reſtrictionem, quam loquens dat.*
9 *Ex ſola clauſula derogatoria abrogatur legi antiquæ.*
10 *Lex antiqua quando ſit in totum ſublata.*
11 *Lex generaliter corrigens non intelligitur corrigere leges in caſibus ſpecialibus loquentes.*
12 *Abrogato continente,videtur ſublatum,quod in toto continetur.*
13 *Lex noua corrigens vnum caput legis antiquæ,non videtur corrigere cætera.*
14 *Dictiones vniuerſales reſtringuntur ad ſuas cauſas.*
15 *Verba intelliguntur eo reſpectu,quo prolata ſunt.*
16 *Copula,& diuerſitatem inducit.*
17 *Argumentum a Rubrica valet.*
18 *Dictio,inſuper,importat diuerſa.*
19 *Quando capitula ſunt ſeparata,vnum non eſt pars alterius.*
20 *Probatio extenſionis conſenſus in Conſtitutione Pij V.de publican. non dependet a publicatione .contra num.30.*
21 *Abrogata vna parte ſcripturæ,non videtur abrogata alia pars diuerſa.*
22 *Quot ſunt res tot cenſentur eſſe diſpoſitiones.*
23 *Dictio ſupradictis,ſtat repetitiue.*
24 *Dictio,inſuper,venit continuatiue.*
25 *Dictio,& coniungit,& continuat præcedentia.*
26 *De iure perfecta eſt reſignatio poſt porrectionem ſupplicationis.*
27 *Perfecta renunciatio cum eſt redacta in ſcripturam.*
28 *Argumentum de Rubrica Extranagantis non valet.*
29 *Inſinuatio eſt ſolemnitas donationis.*
31 *Sub toto continetur pars.*
32 *Correctum cenſetur,quod eſt expreſſe dictum.*
33 *Lex correctoria tantum corrigit, quantum loquitur,*
34 *Lex correctoria ſtricte intelligenda.*
35 *Lex correctoria non extenditur.*
36 *Commiſſione appellationis annullata,de qua intelligatur.*
37 *Interpretatio capienda pro non correctione.*
38 *Litteræ non poſſunt expediri ſine conſenſu.& nu.66.*
39 *Publicatio an poſſit fieri abſque litteris.*
40 *In dubo capienda interpretatio,vt minus ſit derogatum.*
41 *Caſus omiſſus non poteſt dici expreſſus.*
42 *Ex clauſula non obſtante colligitur mens, & intentio diſponentis.*
43 *Diſpoſitio reſtringitur ad cauſam expreſſam.*
44 *Verba non obſtante,& ſtant demonſtratiue,& non reſtrictiue.*
45 *Capienda interpetratio,vt verba ſtent demonſtratiue.*
46 *Denominatio ſit a digniori.*
47 *Intentio conditoris legis,vt fraudibus occurrat.*
48 *Argumentum a verſimili ceſſat in claris.*
49 *Conſtitutio Pij V.de publican.circa probationem extenſionis conſenſus eſt abrogata per Conſtitutionẽ Gregorij XIII.*
50 *Extenſio conſenſus,de qua in Conſtitutione Pij V. de publican.eſt pars publicationis.*
51 *Alexandrina circa extenſionem conſenſus hodie ſeruatur.& num.64.*
52 *Dictio,omnino,eſt vniuerſalis.*
53 *Verba generalia nihil relinquunt intactum.*
54 *Verbum,abrogamus,ſignificat derogationem totalem.*
55 *Verbum,derogare,quid importet.*
56 *Finalis intentio ex proœmio.*
57 *Differentia inter Conſtitutionem Pij, & Gregorij XIII.de publican.circa vacationẽ beneficij reſignati non publicati.*
58 *Qui vnum dicit,ex quo aliud ſequitur,vtrumque dixiſſe videtur.*
59 *Quoties apparet de mente verba generalia corrigunt legem antiquam.*
60 *Probatio extenſionis conſenſus in vita eſt admodum difficilis.*
61 *Conditor legis vult inducere laqueum.*
62 *Parua data non datur niſi ſemel.*
62 *Vbi ſit reditus ad ius commune, etiam in materia correctoria ſit extenſio.*
65 *Extenſio conſenſus cur requiratur.*
67 *Procurator poteſt cogi,mortuo reſignante,ad præſtãdum conſenſum.*
68 *Romana Curia ſolet reijcere laqueos.*
69 *Regulæ de infirmis quare derogetur.*
70 *Interpetratio quæ reducit ad primæuum ius,eſt fauorabilis.*

QVAE STIO XI.

NDECIMO Quæro, An huiuſ modi Conſtitutio Pij v.ſit in totum ſublata per hanc Gregorianam.Hæc quæſtio duas habet partes an ſit abrogata Conſtitutio Pij V.circa modum,& formam publicationis, & in hoc
1 nulla eſt difficultas,namque circa hoc eſſe penitus ſublatam*communiter eſt receptum,& in praxi firmatum,ac a Rota reſolutum.Idq. colligitur ex verbis claris poſitis in dicta Gregoriana, ac etiam ex mente,& ex concluſione generali,vt ſecũ
2 da lex†cõtraria deroget primæ,Roman.cõſ.57.Ruin. conſ.65.lib.4.& alij omnes.

Secunda pars an cenſeatur ſublata huiuſmodi Cõſtitutio Pij V.circa modum extenſionis conſenſus, namque Pius V.edidit Conſtitutionem de modo publicationis reſignationis,& de præſtatione conſenſuum,ac eorum extenſione tollendo, quod diſponebat Alexandrina, de qua præſtatione,& extenſione Gregoriana non loquitur.Dubia eſt admodum hæc ſũtio,& ſæpius fuit diſputata p̃ clariſſimos Doctores,ideo vt veritas eluceſcat aliqua argumenta pro vtraque† parte adducam,iuxta tex.in l.muneꝛum,§ mixtam.ff.de munerib.& honorib.c.graue.35.q.9.l.Diui fratres,ff.de iur.patron.l.cum quidam,vbi Iaſ.ſi de liber.& poſth.Calcan.conſ.7.col.1.Socin.Iun.conſ.39. in princ.lib.2.Alex.conſ.51.num.2.lib.4. ferro enim
4 viam aperit,qui per contraria tranſit,Bald.in l. precibus,col.8.C.de impub.& alijs ſubſtit.Curt.Sen. conſ. 78.in princ.Roland.conſ.6. nu.1.lib.1.

Pro affirmatiua opinione,quod Gregoriana deroget,& abroget in totum Cõſtitutionem Pij V. etiam ſuper præſtatione,& extenſione conſenſuum.

Primo faciunt verba poſita in fin.dictæ Gregorianę ibi,*Non obſtantibus prædicti Pij V.& alijs omnibus aliorum prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutionibus de publicandis reſignationibus huiuſmodi hactenus æditis,& reformatis,quas omnes omnino abrogamus,&c.*
5 Ponderatur†dictio,omnino,quæ eſt vniuerſalis,& infert abrogationem in omnibus,& per omnia,Gloſ. per illum tex.in l.ſi cum exceptione,§.quatenus & ibi alij Doctores,ff.quod met.cauſ.Ruin.conſ.126.circa fi.lib.1.Tiraquel.in l.ſi vnquam, verb.reuertar,n.28. C.de reuocand.donat.

Sed huic argumento poteſt reſponderi,vt hæc verba derogent quo ad modum,& formam publicationi, nõ quo ad extenſionem conſenſus,namque,vt ex proœmio Gregorianæ colligitur emanauit pro danda forma publicationi, vnde reſtringit ex proœmio,
6 †vt non comprehendat,niſi de quo in proœmio,leg. cum hi,in principio,vbi Bartol.ff.de tranſaction.cum

alijs

alijs,vt per Craue.conſ.221.nu.8.verſ.7.& conſ. 242.
7 nu.6.& †verba generalia ibi poſita reſtringuuntur ad
cauſam,pro qua Conſtitutio emanauit,l.ſi de certa,
vbi omnes C.de de tranſact.Abb.conſ.114.n.4.lib.2.
Ruin.conſ.201.nu.10.verſ.& hc habemus lib.1. Qđ
clarius patet,quia dicit,non obſtantibus prædicti Pij
V.& aliorum pdeceſſorum noſtrorum de publican.re
ſignationibus conſtit.quo fit, vt derogatio, cenſea-
8 tur reſtricta ad formam publicaverba.n.generali a re-
cipiunt reſtrictionẽ,q̃ ipſe loquẽs dat,Bar.in l.genera
le.§.vxori.ff.de le.3.Rui.cõl.78.n.4.verſ.p.pea.lib.1.

Secundo adducitur,quia ſola clauſula derogatoria
9 ſufficit,vt lex †antiqua ſit abrogata etiam in his, quæ
non ſunt penitus contraria,iuxta ea,quæ ſcribit Ial.in
l.ſciendum,ſub.n.4.in 1.limit.ff.qui ſatiſd.cogãt. Dec.
in l.in toto,ſub nu.8.ff.de.reg.iur.& ſi vltra clauſulã,
derogatoriam alia clauſula ponatur, nullum reſtat du
10 bium,quin lex pcedens †ſit in totum ſublata,vt in ter-
minis videtur firmare Paul.de Caſtr.in rubr.C.de Iu-
ſtin.codic.confirm.ſub n.4.Io.Monach.in c. 1. circa
princ.de regul.iur.lib.6.At in Gregoriana non ſolũ
adeſt clauſula derogatoria non obſt.ſed etiam abro-
gatio, *Quas omnes omnino abrogamus* , & alia verba
vniuerſalia.ergo Conſtitutio Pij V.cenſetur in totum
abrogata, faciunt quæ late ſcribit Crauet. conſ.244.
col.3.4.& 5.

Sed huic etiam argumento poteſt reſponderi, verũ
eſſe,quod clauſula derogatoria ſufficiat,vt lex antiqua
ſit ſublata in terminis,in quibus lex noua diſponit, &
non in alijs,in quibus non diſponit, & ideo lex noua
generalis corrigens,non intelligitur corrigere leges
11 in caſibus ſpecialibus †loquentes,Glo.in dict.l. ſcien-
dum vbi Ial.nu.5.ff.qui ſatisdar.cogant.ſed Gregoria
na non diſponit de conſenſibus,ideo quãtum ad hoc
illam.non videtur corrigere & quod dicitur de abro-
gatione procederet quoties fuiſſet dictum, caſſamus
Conſtitutionem Pij V.& ita loquitur Paul. de Caſtr.
citato loco,ſed in caſu noſtro fuit dictum, nõ obſtãt.
Conſtitutione de publican.ergo.&c.

Tertio adducitur,quia quoties abrogatur cõtinẽs,
12 videtur abrogatum †etiam,quod in eo continetur,Ia.
in l.3.num.33.ff.de acquir.poſſeſſ.vnde cum Conſtitu
tio Pij V.abrogetur videtur abrogatum omne id ſu-
per quo diſponit.

Sed huic argumento etiam poteſt reſpõderi, quod
non abrogatur ſimpliciter continens,ſed quatenus di
ſponit ſuper publicatione,vt dictum eſt in reſponſio-
ne primi argumenti,vnde non valet conſequentia,ſi-
cuti etiam dicimus,l.Aquilia,& l.Iulia,maieſtat. conti
13 nent plura capita,ſi lex noua corrigeret † vnum caput
& diceret,caſſamus eam,vtique huiuſmodi abrogatio
reſtringeretur,quo ad caput illud,& non quo ad om-
14 nia,quia dictiones vniuerſales †reſtringuntur ad ſuam
15 cauſam,Abb.conſ.114.num.4.lib.2.& ad reſpectum †
quo prolata ſunt,l.debitor,§ debet.ff.ad Trebell.l. ſi
quis demum,§.quod tamen.ff.local.l.profectitia.§.ul.
ff.de iur.dot.Dec.conſ.283.col.1.

Pro negatiua vero,quod Conſtitutio Pij V. nõ ſit
abrogata per Gregorianam circa extenſionem conſẽ
ſuum,& probationem.

Primo adducitur,quia quamuis Pius V.in eadem
Conſtitutione dederit formam publicandi reſignatio
nes,& extendi,ac probandi conſenſus,non per hoc ſe
quitur,quod illa pars de conſenſuum extenſione, ſit
pars illius de publican.Sed ſunt duæ Conſtitutiones,
comprehenſæ in vna carta,quod patet ex rubrica,que
ita cantat,de modo,& forma publicandi beneficiorũ
reſignationes,& iurium ceſſiones, & extendendi con
16 ſenſus reſignantis,vel cedentis.Copula enim † & diuer
ſitatem inducit,Bart.in l.re coniunct.ff.de legat.3.pa
17 tet in rubr.de ſeruit.& aqua.& argumentum †a rubri-
ca validum eſſe ſcribunt * communiter Doctores in
in rubric.ff.ſi cert.petat.Put.deciſ.38.lib.3.& ex nigro
nam poſt quam dedit formam publiſationi, poſuit ca
pitulum particulare de extenſione conſenſuum,quod
18 incipit,Et inſuper,†quæ dictio,Inſuper importat di-
uerſa,& principalia,non autem partem,c.ſtatutum,§.
inſuper,vbi Glo.Gemin.& alij,de reſcr.lib.6 & capi-
tula ſunt ſeparata,& ſub diuerſa verborum con ceptio
19 ne,vnde †vnum non eſt pars alterius,Bart.Aret.Iaſo &
omnes in l.ſcire debemus,ff.de verb.obligat cum alijs
vt per Tiraquell.de retract.par.1.§.23.Glo.1.nu. 17.
cum ſequent.& materia eſt diuerſa, & prædeceſſores
Conſtitutiones huiuſmodi ediderunt ſeparatim,vnde
ſecunda pars eſt principalis,vt prima Ber.conſ.80.nu.
20 5.col.2.& per conſequens probatio extenſionis con
ſenſus non eſt pars ipſius publicationis,ſed ſtat per ſe
principaliter, namque non dependet a publicatione,
nec eſt coniuncta cum ea,quia vna ſtat ſine alia, &
ideo non erit pars publicationis, ſed ſtat de per ſe,&
principaliter,Alex.conſ.2.num.13.verſ. ſed hoc aduer
tendum,li.2.Bar.Ial.& alij in l.Titij textores,§. nihil,
de leg.1.Rip.in c.2.col.10.de reſcr.Tiraq.de retracta.
§.23.Gl.1.nu.20.cum pluribus ſeq.& quia dicit in de
creto irritanti,aliter quam vt præfertur publicatę,ſeu
factæ,ergo extenſio conſenſus non eſt pars publica-
tionis,neque integralis,neque ſubiectiua, Bart.Socin.
& alij in l.vſufructum,ff.de verb.obliga. & in rubr.de
lega.1.Tiraque.dict.Glo.1.numer.21. Ideo Clemens
VII.& alij plures in hac materia ſeparatas Cõſtitutio-
nes ediderunt.Stante ergo hac cõcluſione, quod duę
ſint partes per ſe principales,ſequitur, quod abrogata
21 vna,non eſt abrogata †altera,quamuis ſit in eadem ſcri
ptura,Ial.in l.1.col.3.ff.de iuſt.& iur.Rip.in c.2.col.1.
de reſcr.Gabriel.de clauſul.concl.10.num.7.verſ.1.li-
mitat.Euerard.in loco à natura copulæ,col.3. Sarnẽ.
*, refert ex *ſtylo Rotæ regu.de infirmit. quæſtion. 34.
numero 3.& 4.Achill.deciſio.7.de commiſ. in manu-
ſcript.& videmus in ſententia, & alijs diſpoſitionibus
indiuiduis,ſi habent plura capita ſeparata, poſſunt va-
lere,quo ad vnum,& non quo ad aliud, quia tot cen-
22 ſentur eſſe diſpoſitiones, quot ſunt res per ſe ſtantes
late Ruin.conſ.65.num.1.volum.quarto.Put.deciſio.
337.numero 1.libro 1.Tiraquel.de retracta.§.23.Gl.
23.num.2.

Sed huic argumento poteſt reſponderi, negando,
quod ſint duæ partes principales ſtantes de per ſe,nã
extenſio conſenſuum eſt pars publicationis reſigna-
tionis,& ſtat acceſſorie ad ipſam publicationem.nam
verſicu.inſuper,non ſtat per ſe, ſed regitur vnico con
ſtructo verborum,& terminatur a verbo teneãtur,& &
apparet primo ex illis verbis , *In omnibus, & ſingulis*
23 *caſibus ſupradictis* , *&c.* quæ dictio †ſupradictis ſtat
repetitiue,ac relatiue ad omnia,quæ fuerunt dicta, vt
* volunt,omnes in l.3.§.hæc verba,ff.de vulgar. ſubſtit.
Bart.in l.2.§.hoc edicto,ff.de poſtulan.Rimin.conſil.
128.num.8.lib.1.Card.Pariſ.conſ.49.num.22.vol.3.&
ſupra fuit dictum circa materiam publicationis.Secun
24 do ex dictione †Inſuper,quæ de ſui natura venit conti
nuatiue,addendo ad ſuperiora retẽta eadem materia,
c.ſtatutum,§.inſuper,de reſcrip.lib.6.c.vbi periculũ,
§.ipſos inſuper,de elect.li.6.Ber.conſ.80.n.5.li.2. Ter
25 tio,ex dictione,†&,quæ coniungit, & continuat præ-
cedentia,l.& quia,iuncta l.præcedente,ff.de iurisdict.
omni.

omni.iudic.Bartol.in leg.ſcio,§.Caio, ff. de fund. in-
ſtru. Alexander conſilio centeſimo. numero ſe-
cundo.libro ſexto.Socin.conſilio.quadrageſimoocta
uo.numero octauo.in fin.volumin.primo.Quarto ex
illis verbis,ibi,*In libris Cameræ, vel Cancellariæ ex-
tenſum fuiſſe legitime docere , ſeu probare teneatur.*
Ex quibus colligitur nihil Papam principaliter diſpo-
nere ſuper extenſione conſenſus, ſed qualificatiue ad
validitatem publicationis.

26 Primo,quia de iure perfecta † eſt reſignatio poſt
correctionem ſupplicationis cum conſtet de conſen
ſu,Caſſado.deciſio.prima. de renunciatio. neceſſario
igitur debemus dicere Pium V. voluiſſe hoc requiſi-
tum extenſionis conſenſus ad perfectionem,& validi
tatem publicationis,ſine quo ipſa non poteſt valida-
ri,& ſuſtentari.nam perfecta reſignatio debet publi-
27 cari,& perfecta †intelligitur,cum eſt redacta in ſcriptu
ram.Sarnen.de iur.queſit.quæſtio.vigeſimoprimo.ſi-
cuti illa donatio debet inſinuari, quæ eſt redacta in
ſcripturam,leg.ſancimus , & leg. ſi quis argentum,§.
ſin autem,C.de donatio.Canar. de inſinuat. part. pri-
ma.quæſtio.decimoſeptimo . ergo neceſſarium ante-
cedens ad publicationem dicitur.

28 Non obſtat argumentum †de rubrica, quia illud
procedit de rubricis inſertis in corpore iuris, non au
tem de rubricis Extrauagãtium non inſertarum,quæ
fiunt per impreſſores, & correctores impreſſionis.
quod patet,quia hæc eſt inepte cõcepta,quia debebat
dicere de probatione extenſionis conſenſuum, & ab
* his fieri * de ſtylo videmus in his Extrauagantibus:
Non obſtat argumentum de dictione inſuper, quia
retorquetur in contrarium,cum hic ſtet continuatiue,
vt ſupra dictum eſt. minus obſtat, quod materia
ſit diuerſa;nam negatur,cum immo ſit connexa , vt
probatum eſt.minus obſtant illa verba , *Alioquin re-
ſignationes,& ceſſiones ſint nullæ,&c.*quia non per
hoc ſequitur,quod omnia non reſpiciant publicatio
nem, quia alias eodem modo Conſtitutio diuerſa di
ceretur quo ad ceſſiones,& cætera. & nihilominus e-
tiam ceſſio reſpicit publicationem , ita & extenſio
conſenſus reſpicit effectum publicationis,quam quali
tatem probare tenetur ille,qui publicauit pro validita
te ſuæ publicationis.

Non obſtat argumentum ab vſu patris familias, qa
conceditur edidiſſe Pontifices plures Conſtitutiones
ſeparatas ſuper hoc,non tamen ſequitur,quod in hac
Conſtitutione Pij V.probatio extenſionis conſenſus
non ſit conſiderata acceſſoria ad publicationem nec
etiam obſtat,quod comprehendãtur ſub eodem tem-
pore,quia ex hoc non infertur , quod non ſit pars,
prout dicimus de inſinuatione donationis , quæ licet
29 fiat poſt,eſt tamen ſolemnitas †illius actus,Ang.con-
ſilio trigeſimoſexto.numer. primo.& tectum dicitur
pars domus,etiam ſi non ſit factum eodem tempore.
30 Vnde concludendum eſt,dict.verſic. † & inſuper eſſe
partem acceſſoriam.& continuationem ad publicatio
* nem,& ita *tenuit Rota in vna Iſpalen.veneris,8.No-
uembris,1585.coram R.P.Dom.Robuſterio,vt infe
rius dicetur,& conſequenter argumentum retorque-
tur in contrarium,vt cenſeatur in omnibus , & per
omnia ſublata,& abrogata Conſtitutio Pij V. a Gre-
goriana etiam circa extenſionem conſenſuum, cum †
31 ſit pars alterius Bald.in l.vnica in principio,C. de La-
tin.libertat.tollend.Alexand.conſilio ſecundo.nume.
13.lib.2.Taſ.in l.1.col.3.ff.de iuſt.& iur. & communi-
* ter *Doctores.

Secundo,adducitur, quia nõ cenſetur correctum,
32 niſi id,quod eſt expreſſe †dictum,l.præcipimus,in fi.C.
33 de appel.nam lex correctoria †tantum corrigit, quã-
tum loquitur,l.ſi vero,§.de viro,ff.ſolu.matrim. Dec.
conſ.333.num.3.verſic.quibus,& conſil.669. num.6.
Card.Pariſ.conſ.12.num.44.vol.4.& ob id correcto-
34 ria lex † ſtricte intelligenda eſt in terminis, in quibus
loquitur Caſſad.deciſ.16.ſuper regul.& non debet ex
35 tendi ad alium caſum Caſſad.deciſ.1.& deciſ.4. num.
3.de Conſt.Roman.conſ.57.col.1.Alex.conſ.122.nu.
2.lib.4.Corſet.in ſingul.in verb.Correctio.Felin.in c.
non nulli,col.18.de reſcr.Ruin.conſ.69.num. 3.lib.3.
Marſil.in l.1.§.ſi ſerui,nume.28.ff.de quæſtion. Boer.
de poteſt.legat.a lat.nume.96. Hinc ſcribit Bertrand.
conſ.46.num.6.lib.5.quod lex,quę corrigit aliam le-
gem,non intelligitur corrigere,niſi in caſu ſuo , facit
text.in auth.de hæredit.ab inteſt.venien. Sed in Con-
ſtitutione Gregoriana nihil dicitur de probatione ex
tenſionis conſenſus, ergo dẽt intelligi in caſu,in quo
loquitur,vt corrigat,& abroget Conſtitutionem Pij
V.circa modum , & formam faciendi publicationem
36 reſignationis. Sicuti in ſimili commiſſione †reſpectu
appellationis annullata ſuſtinetur commiſſio vigore
clauſulæ,quam,& quas,&c.Sarn.de inſirm.q.34.num.
3.& 4.Achil.de commiſ.deciſ.7.in manuſcr. Gabr.de
clauſu.concluſ.10.num.7.verſ.1. limit. Eoque magis
id dicendum,cum capienda ſit præſumptio,vt per ſe-
37 cundam legem correctoriam minus quam ſit poſſi-
bile †cenſeatur derogatum priori, & ſi in ſecunda fue
rit appoſita clauſula derogatoria,Rom.conſ.40.num.
5.Natt.conſ.52.nu.53.lib.1.

Sed huic argumento reſpondetur, negando aſſum
tum,quia Gregoriana Conſtitutio loquitur, & corri
git in totum Conſtitutionem Pij V.etiam quo ad ex-
tenſionem conſenſus.namque ſatis ſtatuit de conſen-
ſu,dum vult Gregoriana publicationem debere fieri
38 cum litteris expeditis,& litteræ non poſſunt †expediri
ſine conſenſu,Caſſad.deciſ.1.num.4.de renunc.vnde
videtur diſponere de conſenſu,tanquam eius antece-
dẽs.Iad rem mobilem,ff.de procurat. quod non fece
39 rat Pius V.nam poſt †eius Conſtitutionem poterat fie
* ri publicatio abſque litteris,vt fuit *reſolutum in Ro-
ta in vna Calagurit.Prioratus coram Blanchetto.quo
ſit, vt argumentum retorqueatur in contrarium,&
comprobationes adductæ non poſſunt applicari huic
caſui .

Tertio,adducitur,quia quoties ſumus in dubio,ca
40 pimus interpretationem,†vt minus ſit derogatum,Fe
deric.de Sen.conſ.233.circa fin.Dec.conſ.168. col.3.
poſt princ.ſed nos ſumus in dubio.

Huic quoque argumento poteſt reſponderi,negã-
do minorem, quod ſimus in dubio . nam verba ſunt
expreſſa,& clara,arg.l.Ancillæ,C.de furt.

Quarto , adducitur argumentum deſumptum ex
verbis dictæ Conſtitutionis Gregorij in fin. dum di-
cit,*non obſtantibus prædicti Pij V. & alijs omnibus
prædeceſſorum noſtrorũ conſtitutionibus de publicã.*
& ſic nõ dicit ſimpliciter,nõ obſtãte Conſt.Pij V. ſed
Conſtit.de publ.ergo illã dũtaxat tollit,quoad formã,
& modũ public.non aũt quoad probationem extẽſio
41 nis †non expreſſam,Gemin.in c.vlt.§.1.in fi.de off. de-
le.li.6.Ruin.conſ.6.nu.5.vol.1.Card.Priſ.conſ.1.n.91.
42 vol.etiam 1.& ex clauſula,nun obſtante,†cognoſcitur
mens,& intentio diſponentis,Bal.in l.eam quã,n.36.
C.de fideicommiſ.Ruin.conſ.84.nu.11.vol.1.& reci-
pit reſtrictionem,quam diſponens illi dat, Ruin.cõſ.
43 78.nu.4.verſ.præterea,lib.1.& reſtringitur †ad cauſam
expreſſam,l.ſi de certa,de tranſact.Abba. conſil. 144.

num.4.lib.2.Cravet.consil.271.num.5.& consil.242.n. 6.Cassad.decis.16.super reg.Rubin.consil.101.num.10. vol.1.& ad respectum,ad quem posita est,Dec.consil. 283.col.1.Cravett.consil.20.num.21.

Sed huic etiam argumento respõderi potest,quod
44 illa verba,non obstante Constitutione de public.stat demonstratiue, non autem restrictiue,ad tradita per dominum meum Cardin.Parisi.consil.21.sub num.47.
45 vol.2.& verba semper †capi debent,vt stent demõstratiue,Bar.in l.Centurio,ff.de vulgar. & pupill. & ideo Greg.dixit de public.& non de consensib.quia denominatio fit a digniori,l.quæritur,ff.de stat.homin.

Quinto pro hac opinione adducitur,nõ esse verisimile,feli.record.Greg.XIII.voluisse tollere legem tã sanctam,& fraudibus obuiantẽ in ea parte,dũ loquit de probatione extensionis consensus absq; quo promulgaret modũ super hoc.namq. intentio Principis
47 & conditoris legis,ea præcipue †esse debet, vt fraudibus occurrat,l.in fundo,ff.de rer. vend.& quod non mutatur expresse,stare non prohibetur,ad not.in l. p̃cipimus,C.de appell.Dec.consil.541.nu. 16. cum seq.

Sed huic argumento respondetur, quod cũ cõstet de abrogatione ex mẽte,& verbis expressis in Gregoriana,argumentũ a verisimili cessat,Cor.consil.13.col.
48 1.lib.2.Soc.Sen.consil.12.num.2.lib.2.Rol.a Vall.cõs. 77.num.5.lib.1.eoque magis,quia Const.Pij V.circa probationem extensionis consensus inducebat probationem difficilẽ,& impossibilem, vt infra dicetur.

49 Quid dicendum? Ego† autem existimo veriorẽ esse affirmatiuam opinionem,vt Cõst.Pij V.sit per hãc Constit.Gregorianam abrogata penitus in omnibus etiam quo ad probationem extensionis consensus,&
* hanc opinionem tenuit* Rota in vna Ispal.coram R. P.D.Robusterio,Veneris,8.Nouemb.1585.cũ fuisset prius causa proposita Lunæ,14.Octob. eiusdẽ anni,in qua Domini fuerunt dubij, & fuit dictum,vt restringeretur dubium, an illa qualitas extensionis consensus,de qua in Bulla Pij V.sit pars publicationis,de inde fuit proposita 16.Octobris,die Mercurij eiusdẽ mensis,& Domini fuerunt cõtrarij:namque principaliores Aduocati verbo,& scriptis defendebãt vtramque partem:postremo proposita die Lunæ,14.Nouẽbris fuit delata,& Veneris 8. Nouẽbris, ab omnibus fuit sententiatum extensionem consensus, de qua in
50 Constitutione Pij V.esse partem† publicationis,& cõsequenter fuit pronunciatum Cõstitutionem Pij V. esse penitus abrogatam in omnibus,& per omnia etiã quatenus in §.& insuper loquatur de probatione extensionis consensus.

Et hæc conclusio primo probatur, quia Gregor. XIII.felic.record.dum ædidit hanc Const.de public. habuit hanc mentem,vt tolleret, & cassaret Constit. Pij V.in totum etiam,quo ad extentionem consensus,vt de ea attestatus fuit Rotæ bon.memo.Matth. Contarellus Cardinalis sancti Stephani dicti Gregorii Prodatarius toto tempore sui Pontificatus,ac Cõpilator dictæ Constitutionis,cum disputaretur dicta causa Ispal.Et tempore Greg.prędicti de anno 1584. cum accidisset casus vacationis satis pinguis beneficii per obitum resignantis ante extensionem consensus in termino autem publicationis,dictus Cardinalis sãcti Stephani tunc Prodatarius consultus super hoc, an obstaret Constitutio Pii V. respondit in publica Audientia dictam Constitutionem fuisse in totũ reuocatam,& noluit de dicto beneficio prouidere.

Et ego reperi inter scripturas cuiusdam Auditoris Rotæ,quod cum anno 1578.die 10.Nouẽbris,& 14. eiusdem mensis,de mẽdato eiusdem Greg.XIII. fuisset proposita,& disputata ad partes d.Greg.Const.an tequam publicaretur proponẽte R.P.D.Robusterio fuit dubitatum,an sit in omnibus,& per omnia recedum a Const.Pii V. etiam quo ad extensionẽ cõ
* sensus,& renouandus* stylus antiquus,de quo in de-
* cis.Boer.348.num.4.cum seq.fuit retolutum* esse ab
51 rogandam in omnibus,& †renouãdam Alexandrinã, & ideo in prima compilatione dictæ Gregorianę in principio dicebatur. *Itaque omnes de resignationib. ac cessionibus publicatas ab eisdem prædecessoribus Constitutiones, & litteras, & quicquid in illis continetur, reuocantes, & abolentes, statuimus quod &c.* quæ verba in ea,quæ fuit postea publicata,& impressa fuerũt mutata,& si non fuissent mutata,nullus dubitaret de totali abrogatione,iuxta tradita per Ias. in l.3.ff.de acq.poss.num.33. Sed loco illorum Cardinalis sancti Stephani posuit dictionem, *Omnino abrogamus*,quæ dictio idem †importat,cũ sit vniuersalis, & comprehendat indistincte omnes casus, & nõ possumus dicere,quod magis comprehendat vnum,quã alium,Glos.in l.si cum exceptione,§.quatenus,ff.qđ met.cauſ.& ibi Bar.in 4.col.Ias.consil.4.sub nu.3.vers. & vltra ista verba lib.1.Dec.consil.126.circa fi.Alber. in diction.verb.omnino,Ruin.consil.133.nu.22. vol.
53 5.verba enim generaliat nihil relinquunt intactum,l. Iulianus,ff.de leg.3.Cravett.consil.105.num. 3. eoque
54 magis cum addatur verbum abrogamus,quod de sui natura significat in totum,& non in partem,l.derogare,ff.de verb.signif.vbi Alciat.Rebuff.& alii, & huiusmodi dictio iuncta huic verbo,significat totaliter, & indistincte,Ruin.consil.233.num.22.lib.3. quoties.n.
55 agitur de derogatione† pro parte,dicitur derogare, & non abrogare.Et ob id quando Imperatores volunt derogare alicui legi,pro parte, hoc expresse dicunt,vt in Auth.hæc Constitutio,quæ licet in sua rubrica videatur restricta,nihilominus in nigro hoc exprimitur ibi nihil penitus,&c.& in l.vlt.C.de Indict. libert.tollen.Cuiac.lib.obseru.14.c.18.Et huiusmodi etiam mens Gregorii colligitur ex verbis proœmii,
56 quæ declarant finalem† intentionem,l.vlt.iuncta Gl. in verb.modus,de hered.inst.nam dicitur in proœm. Gregorianæ, *Quod vsus sæpe docet id, quo salubre fore credebatur nocere experiendo.quod in illis Constitutionibus, quas ad prohibendas simulatas, occultasque beneficiorum Ecclesiasticorũ resignationes diuersi Romani Pontifices multifariam ædiderunt, & fol. recor. Pius Papa V. prædecessor noster nouissime promulgauit, cognouimus accidisse*, & sic non solum loquitur de Constitutionibus de publicandis, sed omnibus prouisionibus factis ad prohibendas simulatas resignationes.

Cum ergo Pius V.in Bulla sua nihil aliud intendat quam reuocare has occultas resignationes, vt cõstat ex proœmio, & inter aliam prouisionem fecerit istã de probando consensum fuisse extensum ante obitum resignantis,satis constat, quod Greg.etiam hãc prouisionem remouere voluit, cũ in proœmio dicat omnes istas prouisiones reuocare vellẽ. Rursus colligitur huiusmodi mens,nam Pius V. in sua Constitutione tendit ad hoc,vt beneficia non facta publica
57 tione vacent per obitum resignantis,† & non per resignationem, & voluit id procedere etiam si resignans moriatur intra sex menses,& noluit sufficere resignãtem præstasse consensum,nisi probetur fuisse extensum ante obitum.Gregorius autem noluit inducere hunc modũ vacandi per obitũ.Sed inducit alium modum vacandi per caducitatem, vt patet in §.quod si Quisquam,nec voluit ius remanere penes resignantẽ & noluit attendere quando & intra quantum tempus moriatur resignans,& an consensus sit extẽsus ante obitum ipsius,ad hunc enim modum inducẽdum non erat opus quærere de extensione consensus,nec de morte resignantis,cum nihil per obitum vacet,nã facta publicatione voluit teneri resignationem, non facta autem, esse nullam,& beneficium vacare per caducitatem ab ipsa prima resignatione, & quia vult publicationem esse faciendam cum litteris,satis circa ex
58 tensionem consensus videtur prouisum,nam † qui vnum dicit,ex quo aliud sequitur,vtrumq; dixisse præsumitur.Bal.in l.data opera,nnm. 50.C. qui accus. &
59 quoties† apparet de mente, verba generalia corrigũt legem antiquam Sarnensis in c.1.num.84.de Cõstit. lib.6.Idque eo magis, quia pars Cõstitutionis Pij V. quæ loquitur de probatione extensionis consensus
60 vix potest vsu recipi,cum probatio extensionis† consensus in vita sit penitus impossibilis, quia Notarius extendit sub die præstiti consensus,nec in Cãcellaria seruatur Constitutio Clementis mandantis extendi infra 15.dies, & resignatio in qua præstatur consensus per procuratorem semper posset fieri controuersia, & super extensione cõsensus non fit scriptura, neque adhibentur testes, Accedit,quia differentia, de qua in Constitutione Pij V.parui consensus non cadit coram Ordinario,vnde est impossibilis, & impertinens,& non est verisimile, quod Gregorius voluc-
61 rit† tantam partem intactam relinquere, vt illaquearentur resignantes,Cassad.decis.3.de prob.

Secũdo comprobatur hæc sententia,quia ex modo publicationis traditæ per hanc Gregorianam cessat penitus omnis fraus, quæ poterat oriri ex extensione consensus post obitum, quia cum debeant infra sex menses publicari litteræ,in necessariam consequentiam videtur, per Gregorianam statutum super consensu,vt debeat extendi infra sex menses, cũm litteræ non expediantur sine extensione consensus, vt
* quotidie* practicatur,& sic nõ possunt† resignationes manere in suspenso,& quodammodo beneficia sup periculo vitæ resignantis,& resignatarij,maxime stãte* stylo moderno circa paruas† datas,quę non dãtur, nisi semel,& sic nõ est verum,quod possit in fine sex mensium capi alia parua data.
62 *

Tertio accedat, quia vbi fit reditus ad ius com-
63 mune,etiam in materia† correctoria fit extensio ad not.in l.si vnus,§.pactus ne peteret,ff. de pact. in l.si vero,§.de viro,ff.sol.matr.Sed per hanc interpretationem redimus ad ius, & stylum antiquum, namque extensio consensus etiam post obitum de iure com-
64 muni † semper fuit licita,& antiquissima obseruantia
* *Curiæ Romanę comprobata,iuxta Constitutiones Alex.VI.& Leonis X.relatas a Boer.decis.348. num. 4.& seq.quæ Constitutiones non sunt noui iuris inductiuæ,sed declaratorię iuris cõmunis,vt per Boer. loc.cit.statim enim,quod resignans porrigit supplicationem,vel eius procurator,in qua dicatur, quod ex tunc resignat,dicitur facta resignatio,si a Papa admittatur,quia interuenit cõsensus habentis ius, & auctoritas Superioris:extensio autem consensus non requi-
65 ritur pro essentia,& substantia resignationis,sed pro
66 illius executione,quia non possunt expediri litteræ† sine extensione prędicti consensus,Guidobon.decis. 93.Crescen.decis.208.in manusc.Sarn.de infirm.q. 31.num.2.Cassad.decis.1.num.4.& 6. de renunc. Et hinc est,quod procurator resignantis, qui porrexit
67 supplicationem,potest cogi etiam mortuo† resignante ad præstandum consensum,Cassad.d.decis.num.3. nam statim,quod procurator porrigit supplicationẽ ex parte sua videtur adimplere,quod potuit,& ex parte sua videtur perfecta resignatio,& quia Papa,vel officiales ob multitudinem negotiorum tardant in expeditione supplicationis prædictæ,& aliquando per multos dies,& menses, hoc non debet nec potest imputari resignanti,& resignatario,nec in hoc cadit alia fraus,vel illius suspitio, cũ totum hoc proueniat ex multitudine negotiorum,& ex facto expedientiũ, & ante expeditionem supplicationis consensus extendi non potest,& Constitutio Pii V.hoc prohibentis erat prohibere,absolute omnes resignationes, quæ fiunt per absentes, & ideo Procuratores nunquam essent tuti,& securi expeditionum,tum ob tempus, itineris,tum etiam ob tempus, quo durat expeditio supplicationis,antequam consensus possit extendi,nã que fere in omnibus resignationibus reseruatur aliqua pensio,vel fructus,pro qua reseruatione soluitur compositio,& soluitur annata in expeditione litterarum,quæ omnes expresse amittuntur,si interim resignans decedat,& nũquam possent recuperari, prout plures casus contigerunt in graue damnum expeditorum post publicationem Constitutionis Pii V.qui non possunt tam cito scire an resignans sit viuus, vel mortuus,& interim currit tempus publicandi.Vn de huiusmodi Constitutio non cõtinet nisi laqueos,
68 contra resignantes,& expeditores,& † Romana Curia solet reiscere laqueos,& facere interpretationem pro stylo,eoq; magis in casu nostro,nam nõ vt honestũ, vt quis sine culpa sua priuetur beneficio,& maximis expensis expeditionum,partes grauentur,absque spe
* illarum recuperatione,& propterea noluit* stylus
69 antiquissimus derogandi † reg.de infirm.resign. quando resignant absentes,attenta absentia, passim ponitur clausula,& cum derogation.regulæ de infirm.resignan.& infra 20. dies decedent. attento quod resignat absens.Ideo concludendum est, Constitutionẽ Pii V.per Gregorianam esse abrogatam in totum, & hæc interpretatio,cum reducat ad primeuum ius,est
70 fauorabilis,† Rom.consil.319.Fel.in c.cũ accessissent, de Const. Et ego reperi fuisse annotatũ per aliquos Auditores Rotæ,hanc fuisse potissimam causam mutandi,& abrogandi Cõstitutionem Pii V.vt tollatur, quod disponit de extensione consensus, & redeatur ad Alexandrinam,de qua late dixi supra lib.8.

SVMMARIVM.

1 *Ius an abdicetur a resignante nõ facta publicatione.*
2 *Constitutio Pij V.de non public. potest adimpleri in æquipollenti.*
3 *Forma an possit adimpleri in æquipollenti.*
4 *Constituto Gregorij xiij.de public. non potest adimpleri in æquipollenti.*
5 *Constitutio Pij V.de public.tria requirit.*
6 *Regula de publican.duo requirit.*
7 *Resignante non moriente in possessione non erat locus regulæ de public.*
8 *Regula de public.in morte ciuili non habebat locum.*
9 *Regula de impetrand. benef. per mortem familiaris Card.non habet locum in vacatione mortis fictæ.*
10 *Regula Cancellariæ de publican. non habebat oculos retro.*
11 *Constitutio Pij V.de public. annullat resignationes iam factas,limita dupliciter,vt ibi.*

QVAESTIO XII.

DVodecimo Quæro, quæ differentia est inter Constitutionem Pij V. & Cõstitutionem Greg. XIII. plures esse differentias ex lectura vtriusq; colligitur, & Prima principaliter ī modo,& forma publicandi, vt dixi quæst.6.

Secunda quia per Constitutionem Pij V. ius non
* 1 abdicatur à resignante non facta †publicatione,vt * fuit resolutum in vna Pampilon.parochialis 15.Martij,1573.coram Illustrissimo Cardinali Aldobrandino,& in alia Aquilan. 14.Aprilis,& 2.Iunij,1581.coram Cantuccio,& in alijs pluribus : per Constitutionem autem Gregorij ius abdicatur,& beneficium vacat,& potest a quocumque impetrari,& nouam formam inducit vacationis,scilicet per caducitatem,vt dixi q.præced.num.57.& alibi.

Tertia quia forma tradita a Constitutione Pij V.
2 potest adimpleri in forma †æquipollenti,nam quam-
* uis fuerit hoc disputatum in vna *Calagurit.thesaura-
riæ die Mercurij,29.Nouembris,1577.coram D.de Grassis,& pro affirmatiua fuerit allegatus,Cassad.decis.26.super reg.& Sar.q.11.de public.& pro negatiua,quia verba regulæ sunt præcisa.Bal. in l.si pater.n. 18.in fi.de inst.& substit.Dec.in l. in iure ciuili.num. 2.ff.de reg.iur.ac nihil fuerit resolutum tamẽ in' alia
* * Legionen.Canonicatus, coram Illustrissimo Aldobrandino,de anno 1577.22.Aprilis, fuit resolutum, Constit.Pij V.posse adimpleri in æquipollenti,& sic per possessionem continuatam est satisfactum, nam regula est, quod vbi forma introducta est a iure ad
3 certum †effectum,illa per æquipollens adimpleri potest,vt effectui requisito satisfaciat,ad tradita p. Dec. in l.si mater in 2.not.C.de inst.& substit.Alex.in l.si cõstante,in princ.ff.solut.matr.Rom.cons.433.in 1.q. Cassad.dec.22.super reg.late Fel.c.dilecta, de rescr.& habetur lib.diuers.decis.impress.par.1.decis.267.

4 Forma autem tradita per † Constitutionem hanc Gregorianam est omnino seruanda præcise,& ad vnguem,& non potest per æquipollens,adimpleri,vt ex primitur in §.cæterum modus & forma hic tradita.

* Et dixi supra,& ita fuit pluries*resolutum, & hoc anno coram R.P.D.Comitulo. Auditoræ Rotæ doctissimo in vna Abulen.26.Ianuarij,1590.

Quarto,quia in Constitutione Pij V.requiruntur
5 tria †scilicet publicatio intra sex menses, secundo,apprehensio possessionis,cum effectu, tertio, extensio consensus ante obitum resignantis,vt patet ex eius lectura,& fuit pluries resolutum in Rota, &,in specie
* in vna Carthagin.*Thesaurariæ,coram R.P.D.Vicecomite nunc Archiepiscopo Mediolanen.4.Martij, 1580.& in vna Ariminen.parochialis,12. Ianuarij,teste Orad.in recollect.manusc.tit.de public.lib.1.Put. decis.250.lib.2.& in vna*Salamant.pensionis,coram
6 Bubalo,14.Ianuarij,1585.Ita etiam† regula de publican.duo requirebat,Corn.cons.137.num.7.vol.3.& postea tria,scilicet,vt facta sit publicatio,capta sit pos-
7 sessio,& in possessione decedat,adeo,quod † quoties non constabat de morte in possessione non erat locus
* regulæ,vt fuit*resolutũ coram Fabio.in vna Tranen.teste Ant.Aug.dec.212.lib.3.& iterum teste eodem decis.235.lib. 3. & tradit Rebuff.in interpretatione illius regulæ, verb. siue in Romana Curia, & Sarn.in præfat.& q.15.sed Pius V.in sua Constitutione substulit vltimum illis verbis,*etiam si resignantes, vel cedentes extra possessionem eorundem beneficiorum ciuiliter,vel naturaliter decesserint*. Quod etiã videtur colligi ex Constitutione Gregorij,in princ. ibi,*Et possessione non habita,&c.*quæ verba posita in Const.Pij V.includunt casum mortis ciuilis.nam re-
8 gula de public.in morte† ciuili non habebat locum,
* vt fuit resolutum in vna*Tolet.coram Mercurio teste Simonett.decis.42.alias 48.libr.1.& rursus coram Cardinali S.Crucis,teste Sarn.de publi.q.19.sicuti regul.de impetr. benef.per mortem familiaris Card.nõ
9 * habebat locum in vacatione mortis fictæ,vt fuit*decisum in Rota de anno 1514.teste Sarn.d.q.19.ex rationibus ibi allegatis.

Constitutio vero Gregoriana requirit tantum publicationem, & in consequentiam apprehensionem possessionis,infra tempus,&c.vt dixi q.6.& alibi.Alig vero differentiæ colliguntur ex superius dictis, & ex lectura ipsarum.

Non omittam, quod regula Cancellariæ non ha-
10 bebat oculos retro,sita qđ annullaret acta antequam
* de illa daretur,vt fuit*resolutum die 25.Maij,1552. coram Decano.

Constitutio vero Pij V.annullat † resignationes iã
11 * factas,vt fuit resolutum in * vna Aquilan.Prioratus, coram Cantuccio,14.Aprilis,& 2.Iunij,1581. & in vna Abulen.Præsidentis, coram R.P.D.Comitulo Auditore Rotæ doctissimo, Veneris, 26. Ianuarij, 1590.quia verba sunt clara,vbi ante Bullam possessio capta non fuit

Limita, vt non habeat locum in beneficijs, ante bullam non publicatis, si non publicans fuerit mortuus ante publicationem Bullæ,ad effectum, vt vacet
* per obitum resignantis,*vt fuit resolutum in vna Legionen.Canonicatus,coram Illustrissimo Aldobrandino,22.Aprilis,1577. quia tempore obitus erat per fectę ius abdicatum a resignante, & sic non potest retrotrahi,quia ille est mortuus,& extrema non sunt habilia.

SVMMARIVM.

1 *Impedimenta legitima excusant a publicatione, & num.35.*
2 *Impedito non currit tempus.*
3 *Propter impedimentum receditur a forma.*
4 *Impeditus non dicitur negligens.*
5 *Impeditus non videtur formæ, & legi contrauenire.*
6 *Impedimentum excusat a pœna.*
7 *Impedimentum æquiparatur impossibili.*
8 *Impossibilis nulla est obligatio.*
9 *Dispositio non censetur loqui de impedito.*
10 *Impedito conficere inuentarium, non currit tempus statutum a iure.*
11 *Impedito non currit præscriptio.*
12 *Impedimentum excusat a contumacia.*
13 *Impedimentum excusat a desertione.*
14 *Quot sunt genera impedimentorum in materia appellationis.*
15 *Impedimentum excusat emphyteutam non soluentem canonem.*
16 *Impedimentum excusat, vt quis non teneatur accedere ad Concilium generale.*
17 *Impeditus non tenetur accedere ad Concilium Prouinciale, & Synodale.*
18 *Impedimentum excusat a mora.*
19 *Impedimentum excusat in omnibus casibus.*
20 *Impedimentum excusat etiam absque protestatione*

21 *Impedi-*

21 *Impedimentum, vt excusat, debet probari.*
22 *Probatio impedimenti est difficilis.*
23 *Impedimentum probatur per testes, & instrumenta.*
25 *Impedimentum probatur iuramento, quod declaratur dupliciter.*
26 *Arbitrio iudicis impedimentum sit probandum.*
27 *Debet probari impedimentum fuisse tale, quod remoueri non potuerit.*
28 *Impedimentum non excusat, cum potest remoueri, & num.32.*
29 *Impedimentum, quod proprie dicatur.*
30 *Impedimentum vt excusat, debet esse causa immediata.*
31 *In impedimento legitimo requiritur diligentia. & nume.110.& 115.*
33 *Impedimentum affectatum non excusat.*
34 *Impedimentum probandum est ab eo, qui prætedit excusationem prætextu ipsius.*
35 *Resignatarius impeditus facere publicationem, in loco vbi tenetur, debet illam facere alibi.*
36 *Forma debet adimpleri specifice.*
37 *Forma quando possit adimpleri in equipollenti.*
38 *Excusatur quis ob necessitatem.*
39 *Restitutio concedenda impedito.*
40 *Impeditus prosequi appellationem in primo anno ex causa, potest illum prosequi in secundo.*
41 *Constitutio Gregorij XIII. de publicand. ad vnguem est obseruanda.*
42 *Impeditus publicare in loco vbi tenetur, non potest id facere in acie Campt Floræ, vel in Cancellaria. & num.44.*
43 *Impeditus publicare vbi tenetur, quo in loco debeat hodie publicare.*
45 *Modus præscriptus a lege obseruandus.*
46 *Actus contra legem nullus.*
47 *Patientia Ordinarij, non reualidat resignationem, nõ publicatam.*
48 *Vna pars legis declarat aliam.*
49 *Præcedentia influunt in sequentia.*
50 *Impedimentorum species.*
51 *Non omnia impedimenta excusant a publicatione.*
52 *Bellum est iusta causa non publicandi.*
53 *Vbi verba legis sunt clara nulla cadit dubitatio.*
54 *Bellum incutit timorem.*
55 *Bellum numeratur inter fortuitos casus.*
56 *Propter bellum fit remissio mercedis conductori.*
57 *Bellum excusat a contumacia.*
58 *Bellum a quibus oneribus excuset.*
59 *Bellum quod inducat iustum impedimentum non publicando.*
60 *Pestis est iusta causa non publicandi.*
61 *Negligens non dicitur omittens aliquid facere causa pestis.*
62 *Pestis excusat a mora.*
63 *Pestis computatur inter fortuitos casus.*
64 *Pestis excusat a mora.*
65 *Emphyteuta impeditus propter pestem non cadit a iure suo.*
66 *Pestis impedit præscriptionem.*
67 *Pestis æquiparatur bello.*
68 *Pestis excusat a contumacia.*
69 *Pestis præbet causam restitutionis in integrum.*
70 *Pestis impedit cursum fatalium.*
71 *Pestis quæ præbet iustum impedimentum non publicandi.*
72 *Non expediens litteras ob Bellum, & pestem excusatur a publicatione.*
73 *Pestis excusat ab appellatione.*
74 *Facta diligentia relaxatur rigor iuris.*
75 *Casus fortuiti an excusent a publicatione.*
76 *Valet argumentum ab eo, quod non est expressum.*
77 *Cessat dispositio cessante ratione.*
78 *Infirmitas, & furor non excusant a publicatione.*
79 *Infirmitas, & furor inter casus fortuitos computantur.*
80 *Infirmi vocati non tenentur comparere.*
81 *Memoria hominum est labilis.*
82 *Multitudo negotiorum non excusat a publicatione.*
83 *Paupertas inter fortuitos casus numeratur.*
84 *Paupertas prodest in multis.*
85 *Error, & ignorantia non excusant a publicatione.*
86 *Decretum irritans ligat ignorantes.*
87 *Sub Decreto irritanti constituti sub dignitate comprehenduntur.*
88 *Error iuris non prodest.*
89 *Error iuris dicitur iniustus.*
90 *Ignorantia facti, non autem iuris excusat.*
91 *Ignorantia iuris non est iusta causa restitutionis.*
92 *Ignorare ius, est culpa lata.*
93 *Rustici non restituuntur aduersus iuris ignorantiam.*
94 *Impedimenta corporis non excusant a publicatione.*
95 *Impeditus publicare facto aduersarij vel tertij excusabitur.*
96 *Impeditus vi armata excusatur a contumacia.*
97 *Vi armata impeditus appellare excusatur.*
98 *Ob violentiam forma remittitur.*
99 *Periculum mortis reputatur iustum impedimentum.*
100 *Impeditus publicare dolo aduersarij non excusatur.*
101 *Dolus aduersarij an præbeat iustam causam restituendi.*
102 *Patri parendum est.*
103 *Metus reuerentialis parentum dicitur iustus.*
104 *Res, quæ culpa caret, in damnum verti non debet.*
105 *Iussus patris non præbet filio iustam causam vt excusetur a pœna imposita ob non publicationem.*
106 *Filius in inducentibus illicita non tenetur obedire patri.*
107 *Circa quæ filius teneatur obedire patri.*
108 *Leges debent seruari.*
109 *Resignatarius amittens litteras, debet mittere ad Registrum pro transumpto vt publicet.*
111 *Transgrediens legem humanam iusta de causa non peccat.*
112 *Resignatarius non publicans ex impedimento retentionis supplicationis vigore nihil transeat, non excusatur.*
113 *Nihil transeat concedi solitum a Datario quomodo tollatur.*
114 *Impedimentum excusat, cum remoueri non potuit.*
115 *Datarius detinens supplicationem præbet iustam causam non publicandi.*
116 *Absque culpa non datur pœna.*
117 *Datarius representat personam principis.*
118 *Qualitas requisita est verificanda.*
119 *Impedimentum debet durare toto tempore.*
120 *Impedimẽtum proueniens ex persona iudicis inducit iustam causam restitutionis.*
121 *Carcer præbet iustam causam non publicandi.*
122 *Carcer præbet iustam causam restitutionis.*
123 *Carceratus ob delictum non restituitur.*
124 *Impeditus publicare ob Sedem vacantem excusatur.*
125 *Mortuo Papa, rumpitur annulus, plumbum, & sigillãtur supplicationes existentes penes Datarium.*
126 *Legitimum impedimentum.*

127 *A tempore dato ad appellandum subtrahitur tẽpus Sedis vacantis.*
128 *Ex proœmio causa finalis.*
129 *Tempore Sedis vacantis non expediuntur litteræ.*
130 *Duæ partes Cardinalium faciunt Papam.*
131 *Quæ potestas fuit data Petro Apostolo.*
132 *Petrus fuit institutus Episcopus vniuersalis Ecclesiæ.*
133 *Cardinales debent recludi in Conclaui ad eligendum Papam.*
134 *Quinque Pontifices Maximi nisi spatio 18. mensium.*
135 *Clemens VIII. quando electus.*
136 *Tempore publicationis lapso datur restitutio.*

QVAESTIO XIII.

DEcimotertio Quæro, an impedimentum legitimum excusetur a publicatione facienda per Resignatarium de beneficio sibi resignato? Communis,* & recepta regula, est affirmatiua,† quã expresse firmarunt Rom. cons. 433. incip. quo ad primam, Fel. c. cum dilecti, col. 21. vers. limit. 7. num. 13. de resc. Rip. de peste. in 3. p. q. 6. Hieron. Preuidon. in eod. tract. de pest. vers. vidimus, num. 2, Cass. dec. 1. de dilat. & super reg. Canc. dec. 22. Sar. de publ. q. 13. num. 2. Rebuff. in ead. reg. Marsil. in l. 1. §. propterea, num. 131. ff. de quæstion. Moder. Floren. de fortuit. casib. p. 2. q. 6. Card. Paris. cõs. 143. col. 1. vol. 4. Nauar. cons. 3. num. 3. tit. de renun. & ita fuisse* resolutum in Rota in vna Conchen. Cappellaniæ de Belmõte 16. Nouembris, 1552. coram R. P. D. Didaco, attestatur Caputaq. dec. 73. p. 2. & ita* seruatur, adhibita modificatione, vt infra num. 33. dicam.

2 Et ratio est clara, & aperta, quia impedito non currit tempus, l. vt perfectius, C. de annal. excep. Iaſ. l. cõtra minores, num. 6. C. de inofficios. testam. Rim. cõs. 21. num. 29. lib. 1. Dec. cons. 356. vol. pen. Crauett. cõsil. 271. col. 2. Menoch. consil. 38. num. 35. vol. 1. cum alijs, vt per Ber. q. famil. 40. & 65. Bard. de temp. vtil. & contin. c. 7. & 8. cũ sequentibus, Io. de Lignan. de cens. Eccles. §. 14. num. 17.

3 Et ideo propter† impedimentum receditur a forma, Card. Paril. cons. 32. num. 11. & 14. ac 16. & cons. 33. num. 23. 25. & 31. vol. 2. Crauett. cons. 12. num. 2. Burſat. cons. 74. num. 153. vol. 1.

4 Nam impeditus non† dicitur negligens, c. quia diuersitatem, de concess. præb. Staphil. de grat. expect. tit. de vari. mod. vacationis, num. 53. Nec† videtur formæ, ac legi contrauenire, Iaſ. in l. siquis, num. 7. ff. de iurisd. omnium iudic. Egid. Bosi. in prax. crim. tit. de carc. fideiuss. num. 47.

6 Hinc est, quod† impedimentum excusat a pœna, l. 1. §. si frater. ff. de collat. Abb. in c. significasti, nu. 11. de form. compet. Fed. de Sen. cons. 122. nu. 1. Tiraqu. de vtr. retrac. tit. 1. §. 1. gloss. 10. num. 120. Rip. in l. qui te, num. 38. ff. si cert. pet. Rol. a Vall. de confect. inuẽt. p. 3. vers. impedito, num. 5. cum† æquiparetur impossibili, Pet. de Vbald. de Cano. port. c. 7. num. 19. Iaſ. in l. apud, §. constat. num. 7. ff. de legat. 1. Ber. cons. 88. nu. 8 35. vol. 1. cuius nulla est obligatio, l. impossibilium, ff. de reg. iur. l. si stipuler. ff. de verb. oblig. l. cum hęres, §. 1. ff. de statulib. §. impossibilis, Instit. de hęred. inst. c. nemo potest, de reg. iur. lib. 6. Corn. cons. 55. num. 7. vol. 2. Aret. cons. 142. n. 2. Capic. decis. 92. num. 8. Calsan. cons. 23. nu. 20. cum hoc casu non applicetur† vo

luntas dispositoris, Bal. cons. 496. nu. 2. lib. 5. Ang. in l. cum debere, num. 1. ff. de seruit. predior. Grat. consil. 119. num. 24. lib. 1. Port. cons. 163. nu. 23. Barb. cons. 13. lib. 2. Rom. cons. 102. Oldrad. cons. 277. Cephal. cons. 187. num. 7. Marsil. trac. de fideiuss. nu. 56. & 59. Iaſ. in l. si homo, num. 6. ff. de verb. oblig. Cagnol. in l. * impossibilium, ff. de reg. iur.* & communiter.

10 Hinc impedito † conficere inuentarium nõ currit tempus statutum a iure, Late Barb. cons. 41. & 50. lib. 2. Bal. in l. genero, ff. de his qui not. infam. Fed. de Sen. resp. 29. casus. Iaſ. in auth. hoc amplius, num. 60. C. de fideic. Abb. cons. 60. lib. 1. & cõs. 41. lib. 2. Card. Paris. cons. 102. ad fi. vol. 4. Cassad. decis. 4. de appell. & cõiter* alij, vt per Phan. de Phanu. de inuent. par. 1. n. 21. cum seq. Rol. de confect. inuent. par. 3. vers. impedito
11 num. 5. Hinc† impedito non currit præscriptio, Alex. ad Bar. in l. Senatus consul. nu. 2. ff. de offic. præsid. Fel. in c. ex transmissa, num. 7. cum seq. de præscrip. Burſ. cons. 66. num. 24. vol. 1. Iac. Nouell. de iur. prot. §. 4. n. * 46. &* communiter Doct. Hinc impedimẽtum excu
12 sata contumacia, si citatus non iuerit, But. in c. cum dilect. num. 26. de dol. Boer. decis. 40. num. 4. id Ber. cons. 60. num. 4. lib. 1. Decis. Pedem. 20. Soc. iun. cõs. 120. num. 2. vol. 3. Bertan. cons. 15. num. 12. vol. 2. Hinc
13 impedimentum† excusat a desertione, vt egregie ostẽdit Franc. in c. ex rõne col. 2. in gloss. 1. vers. circa primum, de appell. lib. 6. vbi sext genera impedimentorũ considerat, & ibi, alij Doctores, gloss. in c. venerabilibus verb. impedimento, de sen. excomm. lib. 6. Guid. Pap. decis. 213. Ber. cons. 6. num. 7. lib. 3. & fuit resolutum in vna* Nouar. Canonicatus, & præbẽ. 4. Martij, * 1541. coram Rauellen. teste Moed. decis. 78. in recol
* lec. manusc. & in hoc omnes* communiter resident.
15 Hinc† impedimentum excusat emphyteutam, nõ soluentem canonem, vt tenuit Ant. de Butr. in c. significante, in 4. not. de pign. Iaſ. in l. 2. vers. 27. C. de iur. emphyt. Redoan. de reb. Eccles. non alien. q. 19. num. 14.
16 Hinc ẽt impedimentum† excusat ab obligatione accedendi ad Cõcilium generale, c. Episcopus, c. si Episcopus, c. placuit. 18. Dist. c. ego. N. vbi Doctores de iur. iur. quod quomodo procedat, vide Card. Iacoba.
17 de Concil. lib. 2. art. 4. num. 44. & † pariter excusat ab obligatione accedendi ad Concilium prouinciale, & synodale, c. peruenit. d. dist. 18. Card. Alexan. in c. propter Ecclesiasticas, el 1. col. 3. ead. dist. Imol. in c. graue, col. 6. de præb. cum alijs, vt per Henric. Bott. de Synod. Epi. p. 2. num. 56. & num. 63. cum multis seq. Et
18 etiam † impedimentum excusat a mora, Alberic. in
19 tract. statut. q. 11. num. 1. & in † omnibus casibus Duenas regul. 199. Abb. in c. significasti, num. 11. de for. compet. Doctores in cap. ex ratione, de appella. Din. in l. nemo potest, de reg. iur. in 6. Bal. in l. eam, col. 9. C. de fideicom. Paul. de Cast. in l. vlt. num. 7. C. de fid. instrum. Et hoc procedit, etiã si de illo impedimento
20 non fuerit protestatum, † vt in his terminis fuit resolutum in d. Conch.* Cappellanię, 16. Nouembris 1552. * * teste Caputaq. decis. 73. p. 2. dicente ita tenere* Rotã, & decis. 321. lib. 1. in manusc. & in alia Segobien. beneficij. coram Vestano, 29. Maij, 1551. & hanc esse æquiorem* opinionem attestatur Lancell. de attent. c. 12. ampliat. 1. num. 59. Iaſ. in l. properandum, §. sin autem, vterque, C. de iudi. vbi loquitur de desertione,
* quod est notandum, quia in contrarium est* communis opinio, vt impedimentum non excuset, nisi sit facta protestatio, l. 2. §. quod diximus, ff. si quis cautio. vbi omnes, & in l. de pupillo, §. siquis ipsi prætori, ff. de oper. nou. nunc. vbi Alexand. columna 4. Iaſ. in l. qui in

qui in aliena §. Celsus. num. 26. ff. de acquir. possess. Felin. in c. ex transmissa, col. 2. de præscrip. Cardin. Paris. cons. 34. num. 20. & cons. 101. num. 95. vol. 1. & consil. 5. num. 66. vol. 4. Soc. Sen. cons. 104. num. 26. lib. 3. Menoch. cons. 110. num. 118. vol. 1. Ber. q. famil. 40. num. 40. Alexand. cons. 16. lib. 1. Rip. tract. de pest. tit. de priuileg. Iudic. c. pest. num. 21. cum plurib. sequen. Franc. Imol. & alij in c. ex ratione, de appellat. Sarn. de public. q. 8. Rebuff. de pacific. possess. num. 400. & de commmuni attestatur Caputaq. & Lancell. loc. cit.

Declara tamen primo, hæc procedere, si huiusmo-
21 di impedimentum† fuerit probatum, Caputaq. decis. 72. par. 2. & l. vlt. §. illud C. de tempor. appellat. & l. in exceptione. ff. de probat. Abbat. in c. plerumque, nume. 6. de rescript. & in c. ex transmissa, num. 6. de præscript. & in c. scitis citatus, num. 4. de rescript. Ang. in l. eius, num. 2. C. quor. appell. non recip. Dec. cons. 554. num. 6. Card. Paris. cons. 108. num. 11. vol. 4. Dec. Pedemon. 9. num. 4. Curt. in l. admonendi, num. 280. ſt.
22 de iur. iur. Et quia hæc probatio † difficilis reputatur, vt tradunt Moder. Florent. de fortuit. casib. q. 4. num.
23 5. Ideo receptum est, † coniecturas sufficere, Bal. con
24 sil. 152. num. 2. lib. 1. & sufficit† etiam probatio per testes, vel instrumenta, Ioan. And. r. in c. 1. de dolo, in 6. Corn. cons. 56. lib. 1. Card. Paris. cons. 67. num. 90. vo-
25 lum. 1. vel iuramento† impediti, Soc. cons. 76. num. 14. volum. 1. Rom. sing. 271. Oldrad. cons. 60. col. 2. num. 4. Guid. Pap. decis. 64. Rot. decis. 3. de iureiuran. in antiq. & alij omnes ex cap. quia propter, §. illud autem, de elect. c. 1. 22. q. 1. quod procedit, quoties non potest probari per testes, Bal. in l. 2. §. quod diximus. versic. causam quæro. ff. si quis caut. & ibi Rom. num. 5. & Ang. Paul. de Cast. num. 2. circa fin. Iaſ. num. etiam 2. Alex. cons. 119. quæritur, col. 3. num. 9. lib. 2. Marsil. in Rubr. C. de prob. num. 130. Rom. in Rub. ff. de recept. arbitr. num. 19. ex l. vlt. §. illud, ibi, nisi ipse appellator euidentissimis probationibus, C. de temporib. appell. & agitur de leui præiudicio, Neuizan. cons. 41. num. 10. Abb. in c. cum Bertoldus, num. 16. de re iud. Ant. de Butr. in c. quia, num. 16. de elect. Bald. in l. qui accusare, num. 3. C. de edend. Dec. in cap. ex ratione, num. 54. de appell. Doctores in c. 1. de dol. & contumac. lib. 6. Mascard. qui & alijs modis declarat de probat. conclus. n 4. & probabitur etiam impedimentum
26 alijs modis arbitrio† Iudicis, Ioan. And. Hostiens. Archidiac. Gemin. & Franc. in c. 1. de dol. & contum. lib. 6. Guid. Pap. dict. decis. 64. cum alijs, vt per Menoch.
* * de arbitr. iud. cons. 118. num. 3. & est magis** communis opinio, teste Mascard. dict. conclus. 884. num. 17. Debet tamen, qui vult prætextu impedimenti adiuuari, duo probare, quorum primum erit, quod illud fue-
27 rit tale, † vt remoueri non potuerit, l. sed & si, §. 2. ff. ex quibus caus. maior. Dec. consil. 677. num. 4. Soc. Iun. cons. 67. num. 79. volum. 1. Crauett. consil. 270. num.
* 2. Gozad. cons. 38. num. 11. & est* communis opinio
* omnium Doctorum, quia regula* vulgaris est, impe-
28 dimentum† non excusare cum posset remoueri, Bar. in dict. l. sed & si per prætorem, §. 2. Idem Bartol. in l. quibus diebus, vbi Soc. Sen. in 3. not. ff. de cond. & demonstr. cum alijs, vt per Menoch. de arbitr. Iudic. casu. 118. ad fi. & cons. 110. num. 116. vol. 1. Impedimentũ
29 † enim proprie est, cum euitari non potest, non econtra, Card. Paris. consil. 67. num. 64. volum. 3. Secundũ est, vt debeat probare impedimentum causam fuisse non præstandi, vel non faciendi, quod præstare, & facere tenebatur, & sibi incumbebat, hoc est, quod il-
30 lud impedimentum † fuerit causa immediata, quod

non fecit, Innoc. in cap. ex transmissa, de præscrip. vbi Fel. num. 7. Dec. in cap. scisciatus, not. vlt. de rescript. idem Dec. cons. 474. colum. 2. & consil. 552. colum. 2. Crauett. consil. 151. num. 22. Boer. decis. 40. num. 4. Menoch. de arbit. Iudic. casu. 118. ad finem, Caputaq. decis. 72. num. 5. p. 2. & num. 7. refert ita decisum fuisse* in vna Toletana parochiali, prima Iunij, coram
Achille de Grass. & sic non sufficit simpliciter proba-
31 re impedimentum, sed debet, quis† probare diligentiã suam, scilicet, quod fecerit aliquam diligentiam pro illo remouendo, d. l. qui commeatus, vbi Bart. ff. de re milit. Alex. cons. 40. lib. 2. Afflict. decis. 29. num. 1. Late Contard. in l. diffamari, nu. 117. C. de ingen. & manumiss. Rebuff. tract. de execut. num. 48. Cephal. con
* sil. 304. num. 123. vbi attestatur* de communi, Crot. cons. 28 1. num. 20. lib. 3. Natt. cons. 258. num. 6. Dec. in d. c. ex ratione, num. 58. de appellat. Card. Alban. in addi. ad Bart. in d. l. quibus, num. 2. ff. de condit. & demonstr. & ita fuisse* resolutum in Rota in dicta paro
* chiali attestatur Caputaq. d. decis. 72. part. 2. ita etiam fuit resolutum in vna Lucan. Abbatię coram Thom. de Tanis, 16. Martij, 1556. teste Put. decis. 8. sub rub. de rest. in integr. in recollect. manuscr. Lancellott. loco cit. d. ampliat. 1. num. 61. ex ratione supra posita, quia nõ dicitur quoquomodo quis impeditus, si impedimentum† remoueri potest, Dec. in c. cum fuero, in 3. not. de appell. & in c. in nomine Domini, num. 5. de testib. & exempla huiusmodi conclusionis habes
* per Mascard. d. concl. 884. num. 9. & ideo* receptum
33 † est, impedimentum affectatum, quod sua culpa quis sibi parauit, nõ excusare, Gem. cõs. 42. col. 3. vers. nec obstat, Rubc. in l. pen. §. ad crimen. num. 204. de publ. iud. Aret. in c. veniens, num. 54. de accusat. Menoch. cons. 110. num. 114. lib. 1. & alios citat idem Menoch. de arbit. Iud. c. 237. num. 26. & cons. 69. num. 4. libr. 1.
* & in his terminis fuisse* pronunciatum in Rota die 4. Nouembris, 1545. attestatur Put. decis. 327. num. 4. lib. 2. & faciunt quæ plene scribunt Contard. dict. l. diffamari, num. 117. C. de ingen. & manumiss. Rip. tract. de pest. rit. de priuileg. Iudic. caul. pest. sub num. 25. Cephal. cons. 304. num. 123.

34 Et debet huiusmodi † impedimentum probari ab eo, qui petit ex eo excusationem, & sic ab allegante
* probandum erit, & ita fuit resolutum in vna* Oxom. Scholastriæ, 23. Martij, 1590. coram R. P. D. Bubalo, & faciunt quæ scribit Bar. in l. Iulianus, §. offerri, nu. 2. ff. de act. empt. Decis. Pedemont. 28. num. 11. Crauett. cons. 151. num. 8. Soc. Iun. cons. 77. num. 142. li. 1. Cæphal. cons. 97. num. 37. lib. 1. Burſat. cons. 45. nume. 6. lib. 4. Card. Paris. consil. 33. num. 57. vol. 1. Menoch. cons. 1. num. 364. lib. 1.

Sed o, principaliter declara hæc procedere, & hic locũ, quoties resignatarius, q ob iustũ impedimentũ
35 † non fecerit publicationẽ vbi tenebaſ, illã fecit in alio loco æquipollenti, nã Resignatarius, ob impedimẽtũ non liberaẽ absolute a publicatione faciẽda, sed si eã nõ pót facere in loco destinato, tenetur illã facere in alio æqpolleti, vt post alios multos, quos ad hoc citat egregie tradit Sar. de publ. q. 13. nu. 2. vers. tũ fallit, &
* cõiter oẽs* sequunt. Qd ꝓbaẽ, tũ rõne, tũ ẽt auctoritate, rõne qa quoties forma nõ põt adimpleri specifa
36 ce, † vt regrit, Bal. in l. cõparationes in 3. oppol. C. de fid. Inst. Dec. cõs. 90. n. 6. & cons. 262. n. 4. Card. Paris. cõs. 12. n. 47. & cons. 15. nu. 25. vol. 2. debet adimpleri
37 † in casu æquipollenti, & sufficit, vt late ostẽdit Alb. Brun. in trac. de form. & solem. actus, Rub. de effect. & potestat. form. limit. 33. Iaſ. in l. 1. numero 13. post

Ale.ff.de lib.& posth.Card.Paris.cons.33.nu.28.vo.2. La. alleg.123.col.2.Rot.decis.5.de reser.in nou.& de cis.8.de dol.& contumac.eod.li.Bellam.Decis.393.& faciunt c.vbi periculum.§.porro,de elect.li.6.c.statutum de off.dele.li.1.clem.causam,de elect.clem.vnic. de for.comp.clem.vnic.de concess.præb.c.causam,§. verum,de elect.cum aliis alleg.per Rom. dict. consil.
38 433.& ita procedunt vulgaria iura† quod quis excusetur ob necessitatem,c.queritur,§.vlt.22.q.2.Roma.in l.si vero,§.de viro,in 40.fallen.ff.de solut.matr. Card. Paris.cons.32.num.12.& cons.33.num.23. & 28.vol.
* 2.& hoc est,quod dicunt Doctores*communiter,p
39 bato impedimento dari impedito † restitutionem in integrum,Aretin.consilio.16.nume.3.& 104.num.9. Angel.in l.si ita,nume.2.ff.de verb.obligat.Barto.in l. siquis in graui.§.eleganter,nu.3.ff. de acquir.hæred. decis.Perusin.36.n.2.Doctores in l.non enim.ff.ex quibus.caus.maior.

40 Et ob id impeditus†in primo anno prosequi appellationem,ex hac causa poterit illam prosequi,&debet in secũdo anno,Doctores omnes & precipue Frauc. in cap.ex ratione de appellat.tradit Put.decis.154.nu. 4.lib.2.referens decisionem in causa Ipalen.decimarum 20.Octobris,1544.faciunt quę scribunt Salicet. in l.vlt.n.7.C.ad leg.Iul.de adul.Cor.cons. 55. nu.10. vol.2.Ber.cons.151.num.37.vol.1.Alex.in l.de Pupillo,§.si quis.ff.de oper.nou.nunt.& his optime potest applicari casus,super quo,respondet Nauar.cons.4.de Summ.Trinit.& fid.Cathol.Probatur itidem auctoritate hæc communis conclusio deprompta ex dict.Cõstit.87.Gregor.XIII.in §.vero Ecclesia,in vers. vel si locus,cuius verba mox ponemus.

Sed quomodo hoc erit,si hodie,quod mandat Gre
41 goriana sit adimplendum†præcise, & ad vnguem , & non possit vllo modo adimpleri,in æqpollenti,vt fuit
* pluries resolutum*in Rota,& præcipue in vna Abulen.vigesimosexto.Ianuarij,1590.coram R.P.Dom. Comitulo, & exprimitur in eadem Gregoriana in §. *Cæterũ modus,& forma hic tradita semper,& vbiq; debeat,obseruari, nec alia, vel æquipollens vllo modo admitti &c.*Pro concordia ac†resolutione est dicendum,quod hodie non potest fieri huiusmodi publicatio per æqpollens,vt alias poterat fieri,& sufficie
42 bat,scilicet propter†impedimentum illam facere in acie Campi Floræ,vel in valuis Cancellariæ,aut in Audientia contradictarum,& corã testibus, vt fuit resolutum in vna*Olomacen.Canonicatus, & præbendæ coram Cassadoro,de mense Iunio.1522. vt ipse Cassad.attestatur decis.28.super Regul. Cancel. & tradit. Sarn.dict.q.13.num.2.& nu.4.vel vbi scit esse parochianos,vt scriptum reliquerunt Rip.& Rebuff.cit.supra num.1.

Sed hodie,ad hoc,vt excusetur Resignatarius, qui non potuit in loco prescripto publicare propter im-
43 pedimentum†iustum, debet facere publicationem in cathedrali,& parochiali viciniori immuni ab impedimentis,vt dicitur in dicta Const.Gregor.in §.*Si vero Ecclesia vers.vel si locus bello,seu peste aliisq.manifestis periculis subiaceat,tunc in proxima parochiali,ac etiam in cathedrali,Ecclesia,vel si aditus ad illas,aut vtramuis minime sit securus in alia cathedrali,vel parochiali viciniori periculorum immuni publicatio huiusmodi peragatur*.Mens igitur Papæ fuit,vt omnino fiat publicatio ad euitandas fraudes,& ob rationes consideratas,& positas in prima quæstione,& ideo ponit gradus,& videtur tollere,quod antea erat, vt scilicet non liberetur Resignatarius,eam faciendo

44 †in acie Campi Floræ,in Audientia contradictarum
45 in valuis Cancellariæ,& hic modus†prescriptus obseruandus erit,l.Constitutionibus.ff.ad Municip.l.vlt. C.de bon.vacant.lib.10.Doctores in cap.1.de Cõstit.
46 alias†actus erit nullus,l.cum hi,§.si præter.ff. de transact.l.prolatam C.de sent.Felin.in cap.cum dilecta de rescrip.Bart.& alij in l.non dubium,C.de legib. Dec. cons.190.nu.6.Bal.cons.111.col.vl.lib.1.& cons.434.li. 2.cum alijs allegatis per Cardinal.Pars.cons.12.num. 38.col.2.& fuit resolutum in vna Calaguritan.Prioratus,10.Maij.1581.coram R.P.D.Blanchetto nõ ob-
47 stante*patientia Ordinarij, Bald.in l. Iulianus,in fin. C.de Iudic. Dec.cons.699.nu.4.& 5.Cardinalis Pari. cons.43.col.vlt.lib.1.& cons.107.nu.82.vol.3.& cõs. 14.col.2.vol.4.Rola.a Vall.cons.70.nu.13.vol.1.Sed in hoc casu particulari tantum huiusmodi Constitutio,remittit formam requisitam in dict. §.cæterum, qui,§.Circa hoc recipiat interpretationem,& moditi cationem a superiori vers.vel si locus,iuxta ea,quæ ha
48 benturtin l.verum.ff.de petit.hæred.it.l.qui filiabus,ff. de leg.1.Bart.in l.quisquis.ff.de leg. 3.vna enim pars legis,declarat aliam,dict.l. verum, & præcedentia in-
49 fluunt†in sequẽtia,Dec.cons.14.num.15. Cesal.cons. 138 nu.Si lib.1.& alij omnes.

Dubium tamen erit,quod impedimentum particulariter dicatur in†hac materia iustum,& sufficiens quo ad prædicta.Pro resolutione sciendum erit plura esse
50 genera impedimentorum†nam aliquando impedimẽtum prouenit a casu fortuito,aliquando a se ipso,quãdoque a psona aduersarij,vel tertij,aut iudicis,de vno quoque quam breuissime erit videndum,cum nõ omnia impedimenta hodie suffragentur,ad excusandum
51 †de non publicatione,vt fuit resolutum in vna Calaguritana Prioratus 10.Maij.1581.coram R.P.D.Blãchetto.

Circa primũ,constituenda erit conclusio,Impedi-
52 mẽtũ prouenienstex causa Belli existentis in loco,vbi publicatio facienda est,esse iustum interminis conclusionis nostræ,vt expresse probat dicta cõstitutio Gregorij XIII.§.si vero Ecclesia,in vers.*vel si locus bello*
53 *&c.*Vnde cum verba legis†sint clara nulla potest cadere dubitatio,l.Ancillæ, C.de furt.ad not.in l.continuus.§.cum ita,ff.de verb. oblig.& tradit Sarn.de pu-
54 blic.q.13.nu.1.& hoc ob timorem†quod incutit,Ancharan.cons.88.Marsi.in prax.crimin.§.expedita. nu. 5.Cagnol.in l.vani timoris.ff.de regul.iur.& hac ra-
55 tione inter†fortuitos casus numeratur Corn.cons.12. nu.4.vol.1.Neuizan.cons.93.n.5.Socin.cons.123.vol. 4.Curt.Iun.cons.85.nu.3.Ber.cons.130. nu. 6. vol.1.
56 Hinc propter†bellum fit remissio mercedis conductori,Riminal.cons.48.nu.2.Socin.sen.dict.cons.123. Corn.cons.152.vol.4.Cesal.cons.257.num.17. Natt. cons.690.lib.3.Curt.iun.cons.40.nu.3.& emphyteutæ.Ber.cons.130.num.7.lib.1.Iaso.cons.54.nu.2.vol. 1.Imol.in cap.potuit,num.42.locati,& propter bellũ
57 †quis excusabitur a contumacia,Afflict.decis.50.n.4.
58 & quibusdam †aliis oneribus,vt per Ferrett. tract. de Gabell.& publicat.nu.299.Boer.decis.249.Cesal.cõs. 104.num.10.cum aliis deductis a Moder.Florent.in tract.de fortuit,casib.p.2.q.1.col.2.vbi declarant ,& adducunt multa notanda.& hoc intelligitur esse iustum impedimẽtum,si vbi facienda est publicatio nõ
59 redditur ius,& nõ†potest ibi accedi,vel mitti,nam alias secus,Felin.in cap.transmissa,col.2. de prescript. Balb.in tract.præscript.par.6.princip.part.2.in 1.casu Menoch.cons.21.num.22.vol.1.Gozad.cons.38.nu 1.Soci.Sen.cons.76.n.79.li.8.Crau.cons.6. num.73.

Rursus,

Rursus,firmanda erit alia conclusio communiter a Doctoribus tradita,impedimentum proueniens,ex
60 causa†pestis existentis,vbi facienda est publicatio esse iustum in terminis huius materiæ, vt patet ex Doctoribus,traditis per Sarn.q.13.de publican. num. 1. Felin.in cap.cum dilecti,limit.7.de rescript.& alios citant Moderni,Florent.de fortuit.casib.p.2.q.6.num. 43.& probatur hoc expresse in dicta Constitutione. Gregorij XIII.in §.si vero Ecclesia,vers.*Vel si locus bello,aut peste,&c.*& sic æquiparat impedimentum ex causa belli & pestis,& idem in vtroque statuit.

Et ratio est quia omittens aliquid facere causa pe
61 stis,non dicitur†negligens,Bart.in l.naturaliter,colu. vlt.ff.de vsucap.Abb.Felin.& alij*omnes in cap.ex trã smissa,de præscript.Alexand.cons.81.col.2.lib.5.cum alijs,vt per Card.Paris.cons.34.n.18.in fin.volum.1.
62 Et ideo†Pestis excusat a mora,cap.negotiatorem,
63 distinct.88.quia pestis†computatur inter casus fortuitos,Corn.cons.128.num.25.vol.2.Igneus in l.contractus,num.101.ff.de regul.iur. Rip.in tract.de pest. in titul.de priuileg.temp.pest.num.60.cum sequen. & a
64 pœna causata propter†ipsam moram,l.2.ff.si quis cautionl.Celsus.ff.de arbitr. Neuizan.cons.51. num.15. quo fit,vt receptum*sit emphyteotã impeditum solu-
65 ere propter pestem†non cadere a iure suo, vt egregie ostendit Rip.loc.cit.nu.12.& excusat a periurio, Glos.in cap.si vero,de iur.iuran.Bart.in l.continuus, §.illud.ff.de verb.obligat.Neuizan.dicto cons. 51.nu.
66 12.Et†impedit præscriptionem, Doctores in dict.c. ex transmissa,Bald.in l.naturaliter.ff. de vsucap. & ibi
67 Ioan.Annibal.n.298.& ideo æquiparatur†bello, Moder.Floren.in tract.de regul.iur.regul.1.num.88.& id
68 eo excusat a †contumacia,clement.pastoralis, de sententent.& re iudic.clemen.1.de for.compet.cap.accedemus,vt lit.non contest.Barbat.cons.82.num.4.vol.1. primo.egregie Ber.consilio 61.numero 30.volumin. 3.& cons.51.nu.3.vol.4.& præbet causam restitutio-
69 nis†in integrum pro causa perempta,& si non est,p-
70 empta impedit†cursum fatalium,Alexand.cons.42.li. 3.Socin.cons.31,lib.1.Franc.in cap.ex ratione de appellat.Marian.Socin.Sen.†cap.penult.de iudi.& hoc
71 intellige, quoties pestis†in illo loco durauit per totũ illud tempus,quo tenebat†ibi publicationẽ facere Re signatarius,nã alias secus,vt egregie ostendit Cardinal.Paris.dict.cons.34. num.19.vol.1. & idem Paris. in dict.c.ex transmissa,nume.11.ex rationibus positis in decis.Neapol.39.& per Balb.tract.præscr.in 2. p.6. par.princ.in vers.tertius casus.

Et hæc quæ diximus de impedimento belli , & pestis,in loco,vbi facienda est publicatio amplia proce-
72 dere,†si ob tale impedimentum non potuit litteras expedire resignatarius,neque per se,neque per alium,nã ob hanc causam danda erit restitutio, vt patet ex his, quæ in facti contingentia respondit Card.Paris. cons. 143.col.1.nu.4.5.6.vol.4.

Hac etiam ratione quis excusatur ab appellando in
73 tra†statutum tempus,l.Imperator Alexander,vbi Bar. ff.de app.c.ex parte,eod.tit.c.accedens, vt lit.contest. c.cupientes,§.quod si,de electio.in 6.Hoc enim casu
74 quisquis diligens non posset,ideo relaxabitur† rigor iuris,Inn.Abb.& alij in c.transmissa,vbi Pari.num.11. de præscrip.Bart.in l.qui commeatus, ff. de re militar. Abb.in c.plerunque,de rescr.

75 Alij vero casus†fortuiti minime excusarent , tum
76 quia Doctores nihil scripserunt,tum etiam quia in d. Constit.Gregorij XIII.non†exprimuntur, arg.l.in pauricationis,§.vlt.ff.de præuaric.l.dissentientem,C.de diuortijs,l.illam,C.de collat.Oldrad.cons.202.tũ præterea quia cessat ratio impedimenti considerati in bel
77 lo,& peste,†vnde cesslabit dispositio,Bal.in l.si ob tũpem,ff.de cond.ob turp.caus.Tiraq.in tract.cess.caus.
78 num.118.& ideo concludendum erit,†infirmitatẽ nõ
79 excusare,neque furorem,qui inter calu †fortuitos cõputantur,Dec.in l.furiosum,num.34.C.qui test.facer. poss.Couar.li.3.variar.resolut.c.13.num.18.& hoc val
80 de notandum erit,quia infirmi†vocati non tenentur comparere,c.si ægrotans,5.q.3.c.si Episcopus, di.18. c.querelam,de procur.& ibi Butr.nu.3. Ber. cons.18. num.64.vol.4.Grat.cons.97.num.2.vol.1.Caraiuit.super ritu 267.num.7.

Nec etiam ad hoc prodesse allegare obliuionẽ,quã
81 uis memoria hominum†sit labilis,l.peregre,ff.de acq. poss.& ibi Bart.num.2,Imol.in l.qui fundum,n.3.ff.,p empt.Socin.Iun.cons.56.nu.15.vol.2.Crauett.consil.
82 28.num.4.minus†multitudinem negotiorum,cum ad hoc arctetur,ad not.in l.hac consultissima,§.at cũ humana,C.qui testam.facer.poss.Alex.cons.83.num.7. li.7.Nec etiam paupertatem,quamuis inter† fortuitos
83 casus numeretur,l.2.§.si eo tempore,ff.de admin.rer. ad ciuit.pertinen.Bald.cons.382.num.2.vol.5.Afflict.
84 decis.172.nu.2.Mantua sing.31.nu.4.& profit.in multis Glo.in l.si quis ad declinandum,§.sin autem,C.de Epis.& cleric.

In secundo capite circa impedimenta proueniẽtia a seipso constituendæ erunt duæ conclusiones,quarũ
85 Prima erit negativa in impedimentis,animi,vt error, & ignorantia non excusent,cum in Constit.prædicta
86 Gregorij XIII.adsit decretum irritans,† quod ligat ẽt ignorantes,c.1.de concess.præbend.e.quondam, de pben.in 6.c.dudum,eod.tit.c.si eo tempore, de elect.in 6.& ibi Gem.& alij, Archid.in c.1.col.1.di.19.Cardi. in Clem.1.in 6.not.de concess.præb.Rom.cons. 350. col.3.Alex.cons.97.col.1,li.5.Card.cons.33.Cassado, decis.3.num.1.de decr.reseru.& decis.12.nu.p.sup regu.Cance,quacumque†dignitate fulgeat,Gemin.in c. quoddam,in fin.& ibi Anch.in 3.not.Franc.in 1.not. de præben.li.6.Prob.c.tibi qui,nu.5.de rescr.li.6.Glo. regu.Cance.regu.27.cum alijs adductis per Gabr.lib. 6.commun.opin.de clausul.concl.3.col.1. & 2.Acce-
88 dit,quia error† iuris non prodest,Balb.in tract.præsc. tit.pro donat.num.2.Ias.in l.si ante,nu.7.ff.solu.matr. Imo.in l.iusto,num.5.ff.de vsuca.Ang.cons.70. num.
* 23.Corn.cons.148.vol.3.& communiter* Doctores
89 sequuntur:nam dicitur†iniustus error,not.in l.num-
90 quam,ff.de vsucap.Ignorantia†enim facti, & non iuris excusat,c.ignorantia,de reg.iur.in 6.l.reg.ff.de iur. & fact.ignor.l.non fatetur,ff.de confess.Abb.in c.vlt. de Constit.Glo.in c.vlt.de postul.prælat.Dec.in l. si is id quod,num.32.ff.de iurisd.omn.iud. Et ideo error
91 †& ignorantia iuris non est iusta causa restitutionis in integrum,Bart.in l.Diuus,num.2.ff.de re iud.Idẽ Bar. in l.cum fideicommissum,nu.4.ff.de confess.& in l.2. num.2.& num.9.ff.eod.Alex.cons.165.num.10.lib.6. Sfort.Odd.de restit.in integrum,quæst.8.art.8. n.39.
92 quia ignorare ius,est culpa†lata:ideo non mirum,si non datur restitutio,l.non enim,ff.ex quibus cau.maior.l.nec supina,ff.de iur.& fact.ignor.l.regula,§. sed facti ignorantia,ff.eod.& multa ad hanc materiam pertinentia deducit Sforf.Odd.de restit.in integr. q. 8,a nu.40.vsque ad num.105.immo nec etiam rustici re-
93 stituuntur†aduersus iuris ignorantiam,Bart.in l.1.nu. 6.C.vnd.vi,Alberic.in l.1.C.de in ius vocand. Alex.in l.venia,num.3.eod.tit.Menoc.de recup.poss.remed. 9.nu.21.22.Ias.in l.si quis id quod,num.32.ff.de iurisd dict.

di.omn.iud.

Secunda conclusio huius capitis erit in impedimẽ
* tis corporis,in quibus etiam erit regula* communis,
94 & negatiua,scilicet non excusare†prædicta impedimẽ
ta,& iam hoc ostendimus verum esse in infirmitate
corporis,& in furore,& in occupatione circa plura ne
gotia,ad quod faciunt,quæ scribit Sfort. Odd.de re-
stit.in integr.q.11.art.3.nu.6.Idemque erit alijs cau-
sis consideratis per Sfort.Odd.d.q.11. s

In tertio capite circa impedimentum prouenien
ex persona Aduersarij,iudicis,aut Tertij. Prima erit
95 conclusio,quod impeditus publicare in loco præfixo
†facto Aduersarij,vel Tertij excusabitur, quod colli-
gitur expresse ex dicta Constitutione Gregorij XIII.
§.si vero Ecclesia,vers.vel si,&c.*Vel si locus bello,pe
ste,aliusque manifestis periculis subiaceat,&c.*quæ ver
ba vltima possunt commode huic casui applicari,& ia
tis colligitur hoc ex DD.allegatis a Sar.d.q.13. de pu
blican.num.1.vers.vel aliquod aliud simile impedimẽ
tum,& hoc intelligo,si impediatur vi armata, vt non
possit resignatarius per se,neq; per alium facere illud
ad quod tenetur:nam tunc relaxatur forma præscri-
pta,nam tali casu etiam non tenetur comparere, & ió
96 excusatur†a contumacia,Cesal.cons.164.nu.19.Card.
Paris.cons.1.num.5.vol.1.optime Bald.in l.ea quæ,C.
quomo.& quan.Iud.Card. Zabarel.in Clem.ex iur.§.
97 rursus,de verb.sign.& si non appellauit †non excludit
a beneficio legis,scilicet prosequẽdi ius suum,ad not.
in c.vlt.de app.Dec.in c.si iustus,num.4.& 6.de appel.
* & ideo* receptum est formam†remitti ob hanc cau-
98 sam,Ant.in c.vlt.num.2.de appel.Modern.Florent.de
fortuit.casib.p.2.q.8.num.33.Et iustum impedimen-
99 tum reputatur mortis periculum;†Franc.de Plat.de†ex
commu.§.59.num.2.Cravet.cons.49.num.1. Docto
res in l.interpositas,C.de transact.Illud autem impedi
100 mentum,quod prouenit†ex dolo Aduersarij,aut Ter
tij nequaquam probat excusationem in hac materia,
vt colligitur ex supradictis,quod est notandum;nam
101 alias impedimentum tale præbeat causam† restitutio-
nis in integrum,l.arbitrio,§.si cuius dolo, & ibi Do-
ctores,ff.de dol.Glos.in l.3.in fin.prin.ff.de eo,ip quẽ
factum erit,Fulgosius in l.si maior,n.2.C.de dol.Mau
rit.de restit.in integr.c.416.cũ alijs,vt per Sfor.Odd.
de restit.in integr.q.12.nu.3. cum seq. & faciunt quæ
scribunt Socin.Iun.cons.120.num.2.vol.3. Bertrand.
cons.15.nu.12.vol.2.Card.Paris.cons.100.nu.44. vo.
4.Boer.decis.40.nu.4;decis.Pedemont.20.

Dubium tamen est,an si pater iussit filio resignata
rio,ne capiat possessionem,& non publicet, ad euitã.
discordias inter cognatos suos,& resignantis,& inte-
rim transeat tempus,iste filius dicatur iuste impedi-
tus,vt lapsus mensium ei non noceat?Nauarr. in facti
contingentia tenuit filium resignatarium ex hoc ex-
cusari,cons.3.a num.4.vsque ad fin.tit.de renuncia.&
102 mouetur primo,quia†patri parendum est ex quarto p
cepto Decalogi,& probatur etiam in leg.veluti, ff.de
iust.& iur.

Secundo,quia metus reuerentialis parentum dici-
103 tur†iustus,Glos.in c.præsens,20.q.3.Nauar.in Manu.
c.22.num.51.&c.c.17.num.20.

Tertio,quia res,quæ culpa caret, in damnum verti
104 non debet,c.2.de Constitu.Sed hic non adest culpa,
ergo,&c.

Quarto,quia ex hoc non videtur læsa Cance..& Ca
mera,quia iam fuerunt expeditæ Bullæ,nec fuit datũ
vllum scandalum.

His tamen non obstantibus, contrariam opinionẽ
105 existimo,veriorem,† hoc non prębere excusationem;
tum quia id nõ reperitur cautũ iure, neque ab aliquo
Doctore consideratum, tum etiam quia cessat ratio
impedimentorum positorum in dicta Constitutione
Gregorij XIII.vt supra dictum est, tum præterea qa
non debet filius omittere id quod sibi a Papalib.Con
stitutionibus mandatur ad euitandas fraudes,vt dictũ
est eod.li.q.1.ob reuerentiam patris, nam nullibi hoc
exprimitur,& prædicta Constitutio cum loquatur ge
neraliter de omnibus,& quibuscũque personis, satis
videtur etiam de filijs loqui,& præceptum patris non
106 habebitur in consideratione,ne aperiatur† via fraudi-
bus,l magis,§.si pupillus,ff.de reb.eor.l. si legatarius,
C.de leg.l.in fundo,ff.de rer.vendic.nam semper pos-
set hoc præceptum patris siue reuerentia allegari ad
effugiendas pœnas non factæ publicationis.

Ad contraria respondetur hoc modo. Ad primũ,
filium teneri amare,& honorare patrem, & ei obedi
re in his,quæ spectant ad salutem animæ ipsius, & ad
107 regimen,& gubernationem†domus, & rei familiaris,
non autem quo ad ea,quæ non pertinent ad hoc, ita
Ang.& Siluest.vt refert Nauar.in Manual.c.13.n.12.
cum.seq.Ad secundum respondetur, non dici iustum
impedimentum,vt patet ex prædictis.Ad tertium re-
spondetur,retorquendo in contrario,quia immo ad-
est culpa. Ad quartum respondetur, adesse interesse
Papæ,qui vult,vt Cõstitutiones suæ seruentur,nã pa-
108 rum est iura†condere,nisi mãdentur debitæ executio-
ni,l.2.ff.de orig.iur.& ne committantur fraudes con
fideratæ in prima quæstione huius libri.

Et hanc conclusionem extendo etiam ad casum
strictiorem,quando pater detinebat litteras,& nole-
bat eas tradere filio,vt publicare posset,vt in casu Na-
uar.loc.cit.vbi dicit non decere filio mouere litẽ con
tra patrem illas negantem:nam teneo ex hoc non ex
cusari filium resignatariũ,quia debet hoc casu,vel lit-
teras resignationis habere a patre medio consangui-
neorum,aut confessariorum,vel Episcopi,vel mittere
109. ad registrum Bullarum pro extrahenda copia authen
tica,& cum illa publicare,& interim se protestare, &
sic omnes diligentias adhibere,vt requiritur, vt impe
110 dimentum allegatum† etcusat,Bart.in l.2.§. quod di-
ximus,ff.si quis caution.Afflict.decis.29. Felin.in ca.
* cum inter,col.10.de præscript.*communis opinio,te
ste Paris.cons.34.nu.19.vol.1.& dixi late.supra.

Modificarem tamen hanc conclusionem, vt quo
ad forum conscientiæ procedat opinio Nauarri, vt
111 iste filius ex hoc excusetur†quia transgrediens legem
humanam iusta de causa,vel ex ea quam putat esse iu
stam non peccat saltem mortaliter,Caiet.2.2.q. 147
art.3.& in Summa in verb.ieiunium,§.quo ad tertiũ,
Nauar.super Summ.12.q.2.num.10.& 15.

In quarto capite,quoties impedimentum prouenit
ex facto iudicis,aut superioris. Primo contigit dubi
tari,si fuit retenta supplicatio, vt quia ad impedien-
dũ ne registreẽ fuit appositũ nihil transeat ad instãtiã
alicuius,vt de stylo* fit frequẽter ī Dataria,an si labaẽ
tps præfixũ ad publicandũ excuseẽ ex hoc resignata
112 rius.Negatiua opinio mihi videtur vera,ea ratione,qa
huiusmodi impedimentum non videtur considerabi-
113 le,†& iustum. cum potuerit tolli citando partem ad-
uersam,quæ obtinuit nihil transeat,ad comparendum
coram R.P.D.Datario,vt dicat causam,quare suppli
catio impeditur,& qua causa vult impedire ipsius regi
strationem,& per consequens expeditionem litterа-
rum,qua hora præscripta comparente Datarius audi
rationes vtriusque,& de stylo* solet regulariter man-
dare

dare supplicationem relaxãdam,& hoc solet fieri spa
tio duorum,vel trium dierum, impedimentum enim
114 tunc excusat,cum remoueri non†potuit ex diligentia
facta.l.sed & si,§.2.ff.ex quib. caus. maior. Dec.cons.
270.num.2.Menoch.de arbitr.iudic.cas.118.in fin.&
cas.116.in princ.& communiter* Doctores,vt dixi su
115 pra,& omnino requiritur diligentia†communis opi-
nio,teste Cardin.Paris.cons.34.num.19.vol.1.& idem
Paris.in cap.ex transmissa,nu.11..de præscr.& secun-
dum hanc opinionem in quadam Aretina consului
anno elapso.

Secundo dubitatur,quid si Datarius ex causa sibi
visa retinuit supplicationẽ, & impediuit expeditionẽ
litterarum.an ex hoc excusetur resignatarius qui non
potuit ob hanc causam infra tempus publicare? Affir-
116 matiua†opinio est vera,vt excusetur,secundum quam
pronunciauit Rota in vna Lauretan.beneficij.9. De-
cembris.1589.coram R.P.D.Orano Auditore Ro-
tæ doctissimo,vbi Datarius detinuit supplicationem
datam,& regiitratam,& super qua fuerat præstitus cõ
sensus,& tradit Sebast.Medic.de fortuit. casib.p. 1.q.
4.nu.39.Card.Paris.cons.143.nu.3.vol.4.

Et ea est ratio, quia nulla potest in hoc con-
117 siderari culpa resignatarij, & per † consequens non
debet incidere in pœnam,l.si cum dies.§.si quis ex li-
tigatoribus,ff.de recept.arbitr.Paul.de Castr. Fulgos.
& Alex.in l.2.§.1.ff.si quis cautio.Dec.cons.468.n.3.
&impedimentum dicitur iustum,considerata perso-
na,ex qua prouẽit,nam Datarius est ille, qui in his ma
118 net†is repræsentat†personam Principis,Glos.in cap.cu
pientes,§.quod super viginti,de elect.lib.6.Alex. in l.
properandum,§.sin autem vtraque,C.de iudic.Fel.in
cap.extransmissa†num.7.de præscr.Card.Paris.cons.5.
num.52 vol.4. Et cum non possint expediri litteræ,
119 quo modo potest fieri publicatio,quæ debet †cum il
la qualitate fieri,ad not..l.quicũque,C.de seru. fugit.

Declaro tamen hanc conclusionem procedere,si
resignatarius fecit diligentiam ipse,vel procurator apud
Datarium,vt relaxaret supplicationem, qua non ob-
stante ipse nihilominus detinuit ex aliqua causa sibi
bene visa,iuxta ea,quæ diximus supra,& tradit Card.
Paris.in dict.c.transmissa,nu.11.de præscr.Alex.cons.
* 49.lib.2.Afflict.dec.29.nu.1.& fuit* resolutum in vna
Conchen.Cappellaniæ,de anno.1552.teste Caputaq.
decis.72.par.2.

Declaro secundo,procedere,si Datarius illam deti
nuit,non obstante diligentia facta per longum tem-
pus,ideſt per totum tempus præfixum,& datum ad pu-
blicandum,nam hoc casu resignatarius erit excusan-
dus,secus vero si illam retinuit per dies, vel per men-
sem,aut duos,vel tres,aut quatuor,& postea illa relaxa
uit,vt potuerit resignatarius expedire litteras,& publi
care in termino,nam hoc casu non excusabitur, quia
impedimẽtũ nõ est causa immediata,vt requiritur,cũ
non fuerit toto tempore,Innoc.Abb.& alij in dict.c.
ex transmissa,de præscr.Dec.in c.scisciatus,not.vlt.de
rescr.Boer.decis.40.nu. 4. Menoch.de arbitr. Iudic.
dict.cas.118.in fi.& communiter* Doctores tradunt
vt dixi supra.

Et hanc existimo iustam causam prorogandi tem-
pus,nam similia impedimenta prouenientia ex perso
120 na Iudicis regulariter sunt†iusta causa restitutionis in
integrum,l.1..§.1.vers.siue cui per magistratum,ff.ex
quib caus.maior.l.sed & si per prætorem, in princ. ff.
ffieod.Maurit.de rest.in integrum,cap.354.& c.403.
Sfort.Odd.in eod.tract.q.13.art.1.Roman. cons.58.
nu.4.Anton.de Butr.con.27.ad fin.

Tertio dubitatur, An si iste resignatarius fuerit cae
ceratus , vt ex hoc non potuerit expedire litteras,
121 vel si illas expediuit non potuerit publicare,†quia lit-
teræ detinebantur a Iudice, & transeat tempus præfi
xũ,excusetur ex hoc?Sarn.de publican.q.13.n.3.tenet
affirmatiuã excusari,vbi dicit hoc procedere si fecerit
diligentiã, & corã testibus protestetur culpa sua nõ trã
sire tempus præfixum,& non posse p aliũ expedire lit
teras,vel expeditas mittere ad faciendã publicationẽ,
vt tenet Rip.in tract.de pest.in 3.par.in 6.qu. Et hæc
122 erit iusta causa prorogandi tempus†datum ad publi-
candum.nam carcer præbet causam restituendi in in
tegrum,Bart.Bal.Ang.Fulgos.Pau.de Castr.& alij in l.
2.C.ex quib.caus.maior.Bar.in tract.de carcer. nu. 7.
Gig.de pen.q.35.num.4.cum alijs allegat. per Sfort.
Odd.de rest.in integr.q.7.art.5.nume.28. nisi fuisset
123 carceratus ob delictum,Bart.in l.2.§.vlt.ff. si quis cau.
non.& ibi†Paul.de Castr.num.2.

124 Quarto dubitatur,An si propter†sedem vacantem
non potuerit expedire litteras,& per consequens pu-
blicare incidat in pœnas appositas per Gregorianam
contra non publicandas infra tempus præfixum? Ne-
gatiue videtur respondendum,quia hoc dicitur l.giti
mum, & iustum impedimentum cum dicto tempore
* non possint expediri litteræ.Nam stylus* est,vt statim
mortuo Papa,hat congregatio S. R. E.Cardin.ium,
125 tunc præsentium in Vrbe,in Camera†Constitorij , in
qua rumpitur Anulus Piscatorius,& Plumbeũ,& po-
stea mandatur,vt sigillentur omnes supplicationes exi
stentes penes Datarium tam datatæ,quam non.Si er-
go supplicatio resignationis erat datata,& postea mo
rirur Papa,& Sedes vacat per tex menses, nemo nega
bit resignatarium excusari a publicatione,cum impe-
dito non currat tempus,l.1.C.de annal.except. & iu-
126 stum†dicetur impedimentum, cum non potuerit re-
moueri,Bart.in l.sed & si per prætorem,§.2.ff.ex qui
bus caus.maior.Menoch.de arbit.iud.cas.118. ad fi.&
communiter Doctores,vt dixi supra.

Et hæc comprobantur ex Constitutione 23. Iulij
127 III.incip.mentis,& intentionis,vbi refertẽ dubitatum
fuisse,an tempus Sedis vacantis Pauli III.prædeceſlo-
ris sui a die obitus vsq; ad suam assumptionem sit cõ-
putandum in tempore dato ad prosequendam appel
lationem,vel restitutio sit concedenda,tanquam legi
tima subsistente causa,& iusto impedimento, & de ci
dit in vers. *Nos igitur cupientes litium dispendijs,& li
tigatorũ sumptibus consulere motu proprio, & de cer
ta nostra scientia , ac de Apostolicæ potestatis ple-
nitudine,declaramus,instauramus , & fatalia quarum-
cumque causarum in quocumque foro tam Ecclesia-
stico,quam seculari, ac coram quibuscunque iudici-
bus,tam ordinarijs,quã extraordinarijs vrbis nostræ
indecisis quouismodo pendentib. a die obitus præfati
prædecessoris nostri vsque ad præsentis nostri motus
proprij datam,nullo modo curriſſe,sed tempora prædi
cta fuisse,& esse de medio tollenda, minimeq.in instã
tijs,seu fatalibus causarum,tam ciuilium,quam cri-
minalium,tam profanarum,quam Ecclesiasticarum.
ac etiam feudalium fore,& esse computanda,sicereq;
propterea earundem causarum prosequutionem fieri,
ac si tempus prædictum intermedium minime fuisset
decursum,&c.*& hoc nulla alia ratione,nisi quia cum
ius tunc non reddatur , fuerunt iusto impedimento
128 impediti,vt dicitur in procœmio ex quo causa finalis ,
colligitur,l.vlt.vbi Bart.Bal.& alij, ff. de hæred. instit.
Glos.in l.1.ff.de iudic.Bal.in l.pacta nouissima , C. de
pact.& quia ibi exprimitur,Bal. in l.cum tale.§.taliam

causam

causam ff.de condit.& demonstr.& in l. generaliter, col.2.C.de episc.& cleric.Oldrad.cons.224.col.5. Tiraquel.in tract.cess.caus.limit.1.nu.29.& 30.

Quæ ratio cum adsit in casu nostro, quia iste non
129 potuit expedire litteras, cum tunc non expediantur, eadem erit iuris dispositio, l.illud, ff.ad leg.Aquil. Similem Costit.fecit Pius V.vt habes in Bullario Constit.163.incip.Cupientes.& Gregor.XIII.vt habes in in Const.17.incip.Cupientes.

Et hoc est valde notandum, nam sæpius cõtingere potest, vt Sedes Apostolica vacet longo tempore, cũ
130 debeat † duæ partes Cardinalium in vnum conuenire. c.licet, de elect.vbi Alex.III.hoc statuit in Concil.Lateranen.& ibi omnes Doctores,& hic est vltimus modus eligendi Summum Pontificem in locum beati Pe-
131 tri Apostoli, cui fuit potestas Iurisdictionis exercendæ,& dispensandi,& suprema Ecclesiæ vniuersalis administratio data, Matth.c.16. Tu es Petrus,& tibi dabo claues,&c.Ioan.vlt.Pasce oues meas,&c. Luc. 22. & tu conuersus confirma fratres tuos, cap.sacrosancta, dist.22.c.dudum.3.q.6.& c.audiuimus, 24. q.1.c. Apostolicæ, in fin.de senten.excom. in 6.c.pro humani, de homic.in 6.c.solitæ, de maior.& obedien.c. per uenerablem, qui fil.tint legit. Turrecrem.de Eccles.li. 2.c.54.& 77.cum seq.& in c.1.distinct.21.Card. Ia-
132 cob, de concil.lib.10.artic.7.& ipse Petrus fuit † institutus Episcopus vniuersalis Ecclesiæ,& post ipsum successores ipsius, Cardin.in cap.porro, dist.66.& ibi Prepositi.nu.2. Idem Præpositi.in cap.1.n.6.dist.21.Caiet. super 2.2.q.186.art.4.Abb.in c.4.num.2.de consuet. August.de Ancon.de potest.Pap.q.88.Archiep.Florent.in summ.p.3.tit.22.c.3.§.7.& c.9.§.1.Io.Selu.de benef.p.2.q.1.num.18.

Et Gregorius X.in Concilio Lugdunen. addidit,
133 vt Cardinales † recluderentur in Conclaui, vt habetur in c.vbi periculum, de elect.lib.6.& ita hodie fit,& huiusmodi quæstio proposita, potest frequenter accidere, vt accidit paullo ante, nam vidimus spatio decem,
134 & octo mensium quinque † Pontifices mortuus est Sixtus V.die.27.Augusti. Vrbanus VII.die 27.Septembris, cum 12.dies tantum vixisset,& post controuersiam duorum mensium, fuit electus Gregorius XIV. qui vixit decem menses& postea fuit creatus Innocentius IX.& mortus est spatio duorum dierum, fuit
135 omnium † consensu hac die 30.Ianuarij.1592.electus Illustrissimus,& Reuendissimus Dominus Hyppolitus Cardinalis Aldobrandinus, innocentia vitæ, rerũ agendarum experientia, pietate,& doctrina Canonũ, & Legum insignis, q̃ voluit appellari Clemens VIII. Idq.alias nunquam contigit, nisi anno.1276.nam tũc fuit adsumptus Innocentius V.qui vixit menses quinque,& postea Hadrianus V.qui sedit mensem vnum, & demum Ioan.XX.qui sedit mẽses 8,& tandem Nicolaus III.

136* Ex his casibus* stylus obseruat, vt † prorogetur tempus, Arnulph.Ruz.de iure regal.in 4.par.priuil. num. 15.prope fin.vers.vnum tamen singulare, Rebuff.in in prax.benefic.tit.de publican.col.7. vers.notandum est.Et de stylo non solum ob hanc causam, & aliam similem datur prorogatio, sed etiam absque causa legitima,& ita vidi obseruari pluries, dummodo nõ sit in alterius præiudicium.

SVMMARIVM.

1 *Resignatarius tenetur verificare suam gratiam.& numero 17.*

2 *Publicatio est pars gratiæ.*
3 *Negatiua probatur eo ipso, quod contrarium non probatur.& num.18.*
4 *Facta non præsumuntur, sed debent probari.*
5 *Impetranti beneficium ob non publicationem, incumbit onus probandi.*
6 *Publicatio præsumitur facta in tempore.*
7 *Factum præsumitur, quod iure erat faciendum. & numero 25.*
8 *Factum præsumitur, cum est consuetum fieri.*
9 *Negatiua probanda est per illum, qui in ea se fundat.*
10 *Vnusquisque tenetur probare, quod est fundamentum suæ intentionis.*
11 *Præsumptio pro validitate actus.*
12 *Præsumptio pro validitate actus, præualet alijs.& numero 23.*
13 *Vt actus valeat, receditur a natura dispositionis.*
14 *Actus præsumitur factus omni meliori modo.*
15 *Præsumptio est iuris probatio liquidissima.*
16 *Præsumptio releuat ab onere probandi.*
17 *Negans non dicitur affirmare.*
20 *Facta præsumuntur, cum sunt consueta fieri.*
21 *Quod consuetum est fieri, est necessarium ad factum.*
22 *Factum præsumitur ex præsumptionibus.*
26 *Ex triennali præsumitur publicatio.*
27 *Triennalis defendit execrabilem, & non promotũ ad sacros Ordines.*
28 *Triennalis præsumit dispensationem.*
29 *Præsumitur pro Ordinario.*
30 *Solemnitas facilius probatur, quam actus, &c.*
31 *In spolio triennalis non operatur.*
32 *In spolio allegatio Lapi non suffragatur.*
33 *Resignatarius tenetur superiori ostendere publicationem.*
34 *Possessor beneficij titulum probare non tenetur.*
35 *Superiore inquirente, possessor debet ostendere titulũ.*
36 *Dispensatus tenetur ostendere dispensationem superiori.*
37 *Ministri Cameræ possunt compellere beneficiatos ostendere iura.*
38 *Superior aduersarius non potest compellere ad ostendendum titulum.*
39 *Petens suam gratiam canonizare, debet sua iura ostendere.*
40 *Resignatarius quomodo debet docere de publicatione & quando tenetur.*
41 *Instrumentum publicationis cur scribitur a tergo literarum.*
42 *Instrumentum dicitur probatio probata.*
43 *Instrumentum dicitur probatio aperta.*
44 *Instrumentum præsumitur verum, validum, & solemne.*
45 *Instrumentum publicationis potest probari testibus, & quando.*
46 *Duo testes sufficiunt ad probandum instrumentum.*
47 *Testes debent esse idonei.*
48 *Publicatio probatur per testes absque instrumento.*
49 *Impetrans beneficium ob non factam publicationem, debet probare non publicationem.*
50 *Donec Iudex declarauerit non publicationem, datur manutentio resignatario.*
51 *Non publicatio est difficilis probationis.*
52 *Esset edenda Constitutio super modo probandi non publicationem.*
53 *Ex inspectione matriculæ, probatur quem esse scholarem.*
54 *Quomodo probatur quem non soluisse collectas.*

55 Nega-

55 *Negatiua probatur per inspectionem scripturæ.*
56 *Probatur non publicatio ex relaxatione litterarum.*
57 *Impossibilitas inducit probationem.*
58 *Negatiua probatur per actus incompatibiles cum affirmatiua.*
59 *Negatiua probatur per actus, quibus positis tacite resultat.*
60 *Non publicatio probatur per illas personas, qui debebant actum facere, vel illum scire.*
61 *Actus non gestus in collegio, potest probari per homines de collegio.*
62 *Legatum probatur per testes testamentarios.*
63 *Negatiua potest probari per testes, qui scire poterant affirmatiuam.*
64 *Ratio a communiter accidentibus optime concludit.*
65 *Probatio a communiter accidentibus, est præsumptiua.*
66 *Probatio quia sum vicinus, est præsumptiua.*
67 *Quod in actis scriptum non reperitur, præsumitur non gestum.*
68 *Negatiua probatur per coarctationem loci, & temporis.*
69 *Testes super probatione negatiuæ, quomodo debeant esse.*
70 *Negatiua per confessionem partis probatur.*
71 *Nulla est maior probatio confessione partis.*
72 *Probatio per confessionem partis superat omnes alias probationes.*
73 *Confessio habet vim instrumenti.*
74 *Confessio partis admittitur contra præsumptionem iuris, & de iure.*
75 *Publicatio in tempore, probatur ex eius annotatione.*

QVAESTIO XIV.

VAERO decimo quarto, & vltimo, An impetranti beneficium vacans ob non factam publicationem incumbat onus probandi nõ publicationem, vel ad hoc teneatur resignatarius, qui tenebatur publicare.

Quod resignatarius teneatur p-
1 bare publicationem, facit Primo, quia † tenetur verificare suam gratiam, vt dixi li.præcedenti quæstio. 1.ex communi ergo probare publicationem, quæ est pars
2* † gratiæ, cum absque ea sit nulla resignatio, vt* cõmuniter Doctores volunt,& dictum est supra.

3 Secundo, quia negatiua † probatur eo ipso, quod contrarium non probatur, l.C.de probat. Glos. in l.2. verb.compellere, C.de iur.emphyt.glos.in l.2.vbi Bal. C.de error. aduoc. Idem Bald.cons.79.lib.2.Cauet. cons.1.in fi.Lanfranc.in ca.quoniam contra, in princ. nu.14.de probat.

4 Tertio, quia facta † non præsumuntur, sed debent probari, l.fi emancipati, C.de collat.l.1.C.de probat.l. quæsitum, §.consilium, ff.de curat.furios.

His tamen non obstantibus, contraria opinio est
5 verior,& communior,* recepta* in praxi, vt † impetrãs beneficium ob non publicationem,& dicens non esse factam huiusmodi publicationem, teneatur, id pro-
* bare, vt fuit pluries resolutum in Rot. † & præsertim in vna* Hispalen. Archidiaconatus coram R.P.D. Blanchetto de mense Decemb. 1578.& in vna Calagurita. 4.Febr.coram Illustrissimo Cardinali Aldobrandino & in alia Salamantin.de anno.1582.coram R.P.D.Bubalo,& in altera Pamphilonem coram R.P.D. Pamphilio,5.Nouemb.1584.& in vna Aquilana.28.Febr. 1585.coram.R.P.D.Vice comite,& in vna Bergomen.Cantuccio,28.Februarij & 4.Decemb.1587. & in alia Theanen.coram R.P.D.Gipsio,20.Maij,eod. anno,1586.& in alia Lauretan.beneficij.9. Decembris,1589.coram R.P.D.Orano.Ratio duplex solet assignari.

6 Prima est, quia publicatio † præsumitur facta, & in tempore, Gammar.de auctor.Legat.a later,lib.3.num 453.Rot.decis.12.de iur.patron.in antiq. nam factũ
7 præsumitur, † quod iure erat faciendũ, Dec.cons.446 nu.7.Cesal.cons.9.nu.16.lib.1.cum alijs, vt per Mas-
8 card.de probat.conclus.734.& ob id etiam factum † sumitur, cum est consuetum fieri, Bald. in rub. C. de fid.instr.col.3.post.nu.8.Siluan.cons.68.num.8.lib.2. Crauet.de antiq.tempor.par.4.num.230.cum alij, vt p Mascard.de probat.conclus.732.num.5. & hoc præcipue, vt actus sustineatur.

9 Secũdo, quia negatiua † probanda est p illũ, q̃ in ea se fundat, siue agẽdo, siue excipiẽdo, siue sit negatiua iuris, siue facti, siue qualitatis, Glo.in l.2.ff.de prob.Bar. in l.in illa, ff.de verb.obli.Inn.in c.super his, de accus. Alex.cons.42.col.2.li.6.Gemin.in cap.13.not,de cõs. lib.6.Anchar,cons.254.nu.3.communis* opinio omnium Doctorum, vt patet ex adductis per Gabriell.in lib.1.commun.opin.tit.de probat.cõclus.6. Mascard. de probat.conclus.1087.num.1.Paril.123.volu.1.& cons.153.colum.vlt.vol.4.Tiraquel.de retract.§.32. Glos.1.num.84.Viu.in opin.538.nu.1.& infinitos cõgerit Herculan.in tract.de negat.num.2.& hoc ex il-
10 la communi iuris regula † quod vnusquisque tenetur probare, ea, quæ sunt fundamentum intentionis, l.q accusare, vbi omnes DD.C.de eden.l.2.l.ab ea parte, l.in exceptionibus, ff.de probat, cap.1.vt Eccle.benef. cap.dilectos, de fid.instrument.cap.vlt. de iure iur.c. vlt.6.q.vlt.Alex.cons.18.in princ li.1.Dec.cons.424. col.1.Card.Paris.cons.1.col.2.& cons.22.nu.66.vol. 4.Socin.Iun.cons.4.num.30.& cons.39.nu.62. lib.2. Sed impetrans fundat suam intentionem super non publicatione, ergo id probare debet,& hoc eo magis
11 cum præsumptio sit p validitate † actus, Paul.de Castr.
12 in l.ex imperfecto, C.de testament. & † huiusmodi præsumptio præualet alijs præsumptionibus, Dec.in l.post
13 quam Iiti,num.23.C.de pact.& ideo, vt actus valeat, receditur a natura dispositionis, l.qui concubinam.§. qui heres, ff.de legat.3.Dec.in cap. quoniam Abbas. num.16.de offic.deleg.Alciat.regul.3.præsumpt.34.
14 Hinc factus præsumitur factus omni meliori modo vt prosit facienti, l.1.& 2.ff.de solut,Bart.in l.gerit,n. 21.ff.de acquirend.hereditat.Socin.cons.113.num.3.li. 4.Tiraquell.de retract.conjungi.§.30.Glos.1.nu.32. Menoch.de arbitr.iudic cas.126.num8.& secundum ius disponit, cap.ex litteris, de Constit.cap.fedes de rescrip. c.veniẽtes, de iureiur.Cald cõs.11.in fi.de feud.
15 Cauet.cons.186.n.9.& tamen † præsumptio iuris est probatio ljq. dissima.l.licet, vbi Ias.ff.de legat. 1.Card. Paris.cons.32.nu.45.vol.1.Dec.cons.54.col.1.& rele-
16 uat ab onere probandi,& aduersarium grauiori onere probationis inquietat, l.1.C.de probat. l.si cautio, C.de non numer.pecun.l. in excep.vbi Glos.fi.de except.Abb.in c.nihil.num.14.de elect.Marsil. singul. 451.Card.Paris.consil.quadragesimo secundo, volumin.Cauet.cons.229.col.vlt.& faciunt quæ in simili materia scribunt Fel.in c.vlt.col.4.de plump, Ioan. in l.necessarios,§. non alias,n.84.ff.ad Sillan,Card.Paris.cons.95.col.2.lib.3.

Non

Non obstant contraria, quia ad primum respondetur † illud procedere, cum vult suam gratiam canonizare, nam tunc tenetur illam verificare, vt* communiter tradunt Doctores citati, lib. præcedenti, nos vero agimus quando aliquis impetrauit ob non publicationem.

* Ad secundum respondetur contrarium* communiter recipi, † vt patet ex adductis per Herculan. de negat. nu. 2. & negans numquam dicitur affirmare l. Titius, §. vlt. ff. manumiss. testam. Bald. in l. 2. in fin. C. de condic. ser. Card. Paris. cons. 140. col. vlr. & 141. col. penult. vol. 4.

Ad tertium † respondetur, facta præsumi, quando sunt consueta fieri, Bal. in rubric. C. de fid. instrū. col. 3. nu. 7. & in l. in cōdū, ad fin. C. si cer. pet. Ias. in l. scien dum, sub num 2. ff. de verb. olig. Crauet. de antiq. tēp. 4. par. nnm. 230. coque magis, cum id, quod † consuetū est fieri, sit accessorium ad factum principale, Curt. Iun. in l. si emancipati, nu. 9. C. de collat. Felin. in c. cū M. Ferrarien. num. 7. de Constit. Sed publicatio est cō sueta fieri, & est accessoria ad expeditionem litterarum ipsius resignationis, ideo debet præsumi. Accedit quia præsumitur factum, quoties † inducitur ex aliis præsumptionibus, Abb. in c. cum tu, nu. 3. per illū tex. de probat. Idem. Abb. in c. in præsentia, n. 3. eod. tit. Siluan. cons. 81. nu. 28. lib. 2. Sed id suadetur ex aliis præsumptionibus, & præsertim ex illa, † vt actus sustineatur, quæ præualet omnibus alijs Dec. in l. post quam liti, num. 23. C. de pact. comprobatur etiam, ga factum † præsumitur, quod de iure erat faciendū, Crauett. cons. 22. nu. 5. & 149. nu. 12. Cefal. cons. 9. nu. 16. Dec. cons. 446. n. 7. late Mascard. de proba. cons. 734.

Ex quibus duæ colligūtur conclusiones. Prima, publicationem præsumi factam per resignatarium, atq; in tempore, & non teneri id probare, & hæc est communis, & recepta Doctorum sententia, quæ sententia eo magis procedit, si resignatarius per triennium possedit illud beneficium resignatum, namque ex triēnali præsumi † publicationem absque dubio fuit resolutum in Rota in vna * Placentin. applicationis fructuum coram R. P. Domin. Bubalo, quod etiam fuit decisum, & cōfirmatum die. 3. Iunij. 1584. coram R. P. D. Orano, & est ratio, nam sicuti triennalis defendit † execrabilem, & non promotum ad sacros Ordines infra annum, vt per Sarn. super regul. de triennal. q. 4. & præsumit dispensationem † que petēdē ex facto superioris, ita multo magis debet defendere resignatarium, qui habet titulum, & possessionem, vt præsumi debeat publicatio, quæ pendet a facto ipsius, & nō requiritur aliquod factum superioris, & verisimiliter ordinarius † non permisisset per triennium sine publicatione beneficium resignatū posideri, Archi. cons. 117. nu. 7. Felin. post alios in c. illud. nu. 5. de præsump. qui etiam volunt ex hac consideratione, & verisimilitudine præsumi titulum, ergo fortius præsumēda erit solemnitas ad titulum requisita, quæ † facilius probatur, Glos. in l. talis scriptura, §. vlt. in verb. vniuersa, ff. de legat. 1. cum alijs, vt per Natt. cons. 102. num. 3. l. 2.

Limita primo, hanc conclusionem non † procedere quoties essemus in spolio, nam tunc neque triennalis hunc effectum produceret, vt præsumatur publicatio, vt fuit resolutum in Rota in vna Bergomen. coram bon. mem. Cantuccio, 28. Februarij, 1586. & in vna Cæsaraugustan. parochialis, & Abulen. Canonicatus, coram R. P. D. Gipsio. 16. Iunij, & in alia Auxian. Et ratio est, quia in spolio † neque allegatio Lap. suffragatur, vt fuit * resolutum in Rota in vna Scholastriæ coram R. P. D. Orano, & in alia Auximan* parochiali coram R. P. D. Blanchetto, & in alia Ispalen. 8. Iunij, 1589.

Limita secundo, non procedere quoties, superior vellet videre publicationem, tunc tenetur resignatarius illam ei exhibere, vt communiter* omnes conclu dunt, & in praxi tota die recipitur, quod deducitur ex eō, quamuis possessor beneficij † titulum probare non teneatur, vt est communis opinio, teste Mascard. de probat. conclus. 1372. qui plures congerit, illum tamē probare tenetur, & ostendere, cum superior ex officio † inquirit, cap. ordinarij, vbi Archid. super verb. exhibere, Gemin. num. 7. Franc. num. 5. de offic. ordinar. lib. 6. cap. licet Heli, vbi Hostien. Abb. Anan. numero 27. Butr. numero 13. Felin. num. 8. Archid acon. in ca. contra morem ad fin. dist. 200. Imol. in capitulo. cum nostris. num. 27. de Institut. Paul. de Castr. in l. cogi, n. 8. C. de petit. hæredit. Socin. Sen. in suis fallēt. reg. 525. vers. secundo fallit, Iacob. Nouel. regul. 217. in verb. titulus, num. 2. & communiter* omnes, teste Mascard. dict. conclus. 1372. num. 19. Hinc tenetur † ostendere dispensationem, & alia, Felin. post omnes in c. illud, n. 9. de præsumpt.

Et hanc conclusionem ego intelligo, ne dum in Episcopo, & eius vicario visitante, quod non habet dubium, sed etiam in ministris deputatis ta Camera Apostolica, qui possunt compellere possidentes beneficia ad ostendendum sua iura, vt Episcopi, & communiter* practicatur. Idque tamen recipit restrictionem, vt non procedat quoties superior constituisset se aduersarium eius, qui beneficiū obtinet, quia tūc nec compelleret † poterit eum ad probandum titulum, nec etiam ipse cognoscere de titulo Glo. pen. * communiter recepta in c. conquerente, de rest. spoli. & ibi Abb. Gemin. in dict. capit. ordinarij, §. 1. in 6. notabili vers. ic. aut ius commune, Franc. num. 5. vers. limita 1. Felin. in c. licet Heli. nu. 9. Io. Anan. nu. 33. vers. secūdo casu, de simon.

Tertio limita non procedere quoties ipse resignatarius peteret suam † gratiam canonizare ad aliquem effectum, nam tūc deberet sicuti & titulum illam probare, Inno. receptus* in c. ex insinuatione, colū. 2. sub num. 3. de procu. Rebuff. in prax. tit. de resc. ad benef. vacan. nu. 17. Gemin. & Fran. locis citat. & Iat. Cosmas Guymier in prag. sanct. tit. de pacif. poss. super verb. in quirant, & * communiter Doctores, vt patet ex his, q̄ deduxi lib. præcedenti.

Sed hic cadit dubium quomodo debeat resignatarius docere de publicatione beneficij resignati in cā sibus, in quibus ad id tenetur † praxis* obseruat, vt id faciat per instrumentum † cōfectum a Notario publico in actu publicationis, vt regrit Gregoriana, quod instrumētum communiter ad facilem † probationem solet scribi a tergo litterarum, vt* communiter vidi practicari, quo casu ostendendo litteras beneficij resignati, videtur resignatarius satis sufficienter docere, de publicatione, de qua constat à tergo ipsarum litterarum, si autem a tergo litterarum id non sit positū, potest hoc docere per instrumentum separatum. Instrumentum † enim dicitur probatio probata, Socin. Sen. cons. 2. na. 2. lib. 3. Socin. Iun. cons. 1. nume. 49. lib. 4. Curt. Iun. cons. 64. nume. 4. Cardin. Parisien. consil. 54. nume. 3. & 104. num. 63. volum. 1. Grat. cons. 76. nu me. 9. lib. 2. Natt. cons. 145. num. 1. ac † aperta, Roland. a Vall. cons. 40. num. 8. & cons. 58. num. 6. volum. 2. Netuzan. consil. 82. nume. 2. Cefal. cons. 82. num. 2. Cefal. cons. 247. num. 1. lib. 2. Alciat. regul. 3. præsumpti. 13. num.

sum. & Grammatic. decis. 103. num. 1. Dec. cons. 682. num. 2. & regulariter semper instrumentum præsumitur verum, validum, & solemne. Bald. in l. cum precib. C. de probat. Idem Bald. in caillud, in fin. de præsum. Dec. cons. 101. num. 1. Card. Paris. consil. 60. nume. 6. volum. 1. Socin. Iun. cons. 95. num. 2. volumin. 3. Grat. cons. 11. num. 3. volum. 2. Sed ponamus huiusmodi instrumentum fuisse deperditum per resignatarium, an admittendus sit ad probandum tenorem ipsius? An per testes sufficiat id facere? Affirmatiue est respondendum, si probet actum fuisse celebratum, scripturā inde confectam, & amissum fuisse instrumentum, Bartol. in leg. testium, num. 15. Castr. num. 14. C. de testib. Felin. in cap. sicut num. 2. de re iudic. Guid. Pap. cons. 75. post num. 2. Ruin. cons. 178. numer. 5. lib. 1. Cefal. cons. 171. num. 47. & cons. 287. num. 46. volu. 2. Marsil. in rub. de probat. num. 54. & sufficeret duos testes, scripsit Bart. in l. sicut iniquum, C. de fid. instr. Angel. in l. 2. §. diuus, ff. de iur. fisc. Gozadin. cons. 11. num. 6. si sint viri idonei, & periti, vt per Bartol. loco cit. nume. 2. Felin. in cap. sicut in princ. de re iudic. Afflict. de cis. 274. num. 3. & decis. 302. nume. 5. & plura ad hanc materiam pertinentia congerit Mascard. de probatio. conclus. 907. melius igitur erit ad vitandam amissionem, vt huiusmodi instrumentum describatur a tergo litterarum, vt fere omnes ex † praxi communi faciunt. Et si litteræ amittantur, tunc etiam succedit, qd̄ supra dictum est, & quod proxime dicetur.

Sed dubitari contigit, an publicatio possit probari per testes etiam † sine instrumento? Affirmatiue fuit decisum in Rota* in vna Abulen. Canonicatus corā R. P. D. Gipsio, Veneris, 16. Iunij, 1589.

Secunda conclusio, impetrantem † Beneficium vacans ob non factam publicationem a resignatario teneri docere de non publicatione, vt est * communis Doctorum sententia, & pluries fuit* resolutum in Rota, vt supra retuli, quod in tantum est verum, vt ēt post probatam non publicationem, donec declaret † id per iudicem, detur manutentio resignatario non obstante Constitutione, vt fuit pronunciatū in* Rota in vna Ascu. corā R. P. D. Blanchetto, 28. Iunij, 1589.

Et quia huiusmodi impetrationes ob non publicationem, sunt frequentes in Curia, ideo non ab re erit differere quomodo possit impetrans probare non factam publicationem per resignatarium, namque hoc difficillimæ † probationis æstimatur, Doctores in cap. quoniam contra, de probat. Dec. cons. 173. numer. 3. Card. Paris. cons. 13. num. 16. vol. 3. Mascard. de proba. conclu. 187. & ideo multi impetrantes deficiūt in huiusmodi probatione. Bonum igitur esset ne Constitutiones † de publicā dis plerumque sint fruſtratoriæ ob hāc difficultatem probationum, vt S. D. N. ederet Cōstitutionem, qua exprimeret modos probandi nō publicationem, vel mandaret, vt publicationes omnes beneficiorum registrentur penes actuarium Curiæ Episcopalis, vel Archiepiscopalis loci, vbi fiunt publicationes, vel in archiuio publico, vt possit quisque videre una inspectione, an sit facta publicatio, vel ne, qd̄ etiam tolleret quamplures lites, & dispendia, & hunc modum registrandi publicationes probauit Illustrissimus Cardinalis Platus olim Auditor Rotæ eruditissimus, qui cum secum de hac re agerem, me de hoc ad monuit, & si ita fieret de facili posset constare de publicatione per productionē scripturæ, aut per fidem, iuxta not. per Bartol. in l. vlt. C. de rebus credit. Hinc ex inspectione † matriculæ probatur, quem esse schola rem, Bartol. quem sequitur Paris. cons. 159. in fin. vol. 4. Dec. in l. penui. C. de testament. milit. Hinc ex inspectione libri, in quo † collectæ notātur, probatur quem non soluisse collectas, Bald. in l. non iustum, C. de edē. Crauet. cons. 38. col. 1. Grammat. decis. 59. n. 16. Hinc † negatiuam probari per productionem scripturæ, scribit Alex. cons. 55. n. 24. lib. 4. Dec. cons. 561. n. 8. Paris. cons. 138. col. vlt. vol. 4. Crauett. cons. 138. n. 5. Corne. cons. 91. col. penul. lib. 4.

Hodie autem primo crederem probari non publicationem, quoties impetrās probaret fuisse † relaxatas litteras resignationis in fine termini dati ad publicandum, vt impossibile sit litteras transmissas potuisse esse ad locum vbi erat facienda publicatio, arg. tex. in l. filium primo respons. ff. de his qui sunt sui, vel alien. iur. faciunt notata per Roman. cons. 113. sub nu. 5. Menoch. de arbitr. iudic. cas. 472. sub nu. 5. & nu. sequ. Mandos. de verisimil. not. q. 30. & ex huiusmodi a impossibilitate Rota* deduxit non publicationem it pronunciando in vna Salamantin. pensionis, 27. Iulij 1574. coram R. P. D. Bubalo, & in alia Oximen. Scholastriæ, Veneris. 9. Februarij. 1590. coram eod. nam in tali causa data concessionis errat, 21. Iulij, 1588. & Bullæ fuerunt relaxatæ, 15. Aprilis, 1589. impossibile. n. fuit reputatum spatio. 5. dierum regnatarium potuisse illas transmittere ad partes Hispaniarum, & illas publicare, cum tempus finiretur 27. Aprilis, 1589.

Hinc negatiua † probatur per actus incompatibiles cum affirmatiua, Paul. de Castr. cons. 380. lib. 2. dicens probari quem non occidisse Titium, ostendendo tunc temporis illum alibi fuisse, ex quo in loco de licti tunc esse non poterat, Crauet. cons. 1. col. vl. li. 1. Dec. cons. 555. in fi. lib. 4. ac etiam probatur per actus quibus † positis tacite resultat negatiua, vt de teste, qui non poterat videre, scribunt Bal. & Ang. in l. si cum exceptione, §. in hac, ff. quod met. caus. Bald. in capitu. primo, §. porro, qui fuer. princip. caus. inuestit. Dec. cons. 429. col. vlt. Alex. cons. 4. col. vlt. lib. 6. late Card. Paril. cons. 33. lib. 2. Crauct. cons. 61, col. 3

Secundo crederem non † publicationem posse probari per illas personas, per quas actum affirmatiuum fieri oportebat, & non est factum, vt sunt Notarij, vel sciri debebat, & non scitur, vt sunt Canonici beneficiati, & alij Clerici, qui solent in Ecclesia Cathedrali diebus festiuis interesse Diuinis officijs, nam hoc modo probari negatiuam colligitur ex Bar. in l. non aliter, per illum tex. C. de aduocat. diuers. iudic. Abb. Felin. & alij in c. tertio loco de probat. vbi loquū tur † de actu non facto in collegio, vt possit probari p homines de collegio, ita de legato non facto in testamento probant † testes in testamento adhibiti, Bart. in l. exercendis, C. de fid. instrum. Alex. cons. 37. in princ. lib. 2. & cons. 43. col. 2. lib. 4. Felin. in c. cum Io. num. 4. 42. de fid. instrum. late Herculan. de nega. nu. 162. Et communis est opinio negatiuam posse † probari per testes, per quos ex consuetudine, seu communiter contingentibus affirmatiua sciri consueuit, & nunc non scitur, Bart. cons. 81. Alex. cons. 123. col. 9. lib. 4. Barbat. in c. tertio loco, col. 2. de probat. Alex. cons. 214. lib. 2. Roman. cons. 245. col. vlt. Dec. cons. 233. num. 5. & huiusmodi testes cum concordant, conclu dunt ad not. per Fel. in c. cum Io. de fid. instr. Crauet. cons. 56. iam testis, Ratio quæ fit † a communiter accidentibus optime concludit Bal. in l. cum dotem, C. de iur. dot. Salic. in l. pen. C. vnde cogn. Card. Paris. cons. 87. colum. 4. lib. 3. præsumptiua † tamen probatio erit, vt late per Herculan. de negat. numero 349. sicuti deposito testis, quia sumt † vicinus, Doctores communiter

niter in l.1.ff.si cert.petat.Prodest tamen inspicere a-
67 cta Notariorum,nam omne† quod in actis scriptum non reperitur,præsumitur non actum,l.vlt.C. de iur. & facti ignor.Bal.in l.si contra,C.de appell.Alex.cõs. 123.col.3.lib.1.Cardin.Paris.cons. 155.vol. 1. Dec. cons 483.

68 Tertio modo† crederem probari non publicationẽ per coarctationem loci,& temporis,Glos.*communiter approbata in l.optimam.C. de contr. & commit. stipul.Glos.in §.si vero, Auth.de hæred.& falcid. Bal. in l.1.C.de secun.tab.Florian.in l.2.ff.de probat.Soc. Iun.cons.12.nume.22.lib.2.Dec.cons.424.Franc. de Marc.decis.266.p.2.Bertan.cons.154.n.2. lib. 6. De communi.Viu.lib.6.de commun.opin.opinion. 538. num.3.Mascard.de probat.conclus.1087.num.8.Herculan.de negatiu.num.260.qui etiam ponũt quomo-
69 do testes debeant deponere super† probatione huius negatiuæ,quod etiam late explicat Herculan.d. tract. a num.318.vsque ad finem.

Quarto modo probatur nõ publicatio per confes-
70 sionem partis,nam negatiua† per confessionem partis probatur,Bal.in l.2.C.de non num.pecun.Angel.cõs.
* 142.Butrigar.in l.actor.C.de probat.&*communiter Doctores,vt per Herculan.dict.tract.de negatiu.nu.
71 196.& est ratio,quia nulla est maior, & excellentior† probatio confessione partis,Abb.& Felin.& alij communiter in Rubr.de probat.Alex.cons.215.col.vlt.li.
72 2.cum superet† omnes alias,Card.Paris.cons.75.col.1.
73 lib.1.habet enim† vim instrumenti, Idem Paris. cons. 80.col.1.vol.3.ideo licet contra præsumptionem iuris,& de iure non admittatur probatio,admittat tamen confessio† partis, Alex.cons.91.col.2.& cons.47.
74 lib.6.Roman.cons.72.num.14.lib.7.Mars.in l.1.§.ad quæstionem, in fi.ff.de q.Paris.cons.75.col.5.lib.2.& hæc conclusio posset ampliari,& limitari,vt per Herculan.de negat.num.197.vsque ad num.20.

Dubium tamen est,quomodo probetur publicatio facta in tempore dato a Constitutione Gregorij XIII.Communis responsio est probari per annotatio-
75 nem publicationis,nam ex ea† potest inspici,& videri, an in tempore fuerit facta,& ita fuit* resolutũ in Rota in vna Tarentin.coram R. P. D. Orano Auditore Rotæ doctissimo.die 12.Maij,1589.

Finis Libri Vndecimi.

FLAMINII PARISII IVRE CONSVLTI DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM. LIBER DVODECIMVS.

De infirm.Resignant.& Resignatione nulla,quia Resignans mortuus est infra 20.dies,iux.Reg.Cancell.de Infirm.

Iste liber habet præfationem,in qua ponuntur verba Regulæ Cancell. de Infirm. Et 14.Quæstiones.

1 *QVA ratione emanauit Regula Cancellariæ de Infirmis resign.*
2 *An huiusmodi Regula sit odiosa,vel fauorabilis.*
3 *An dicta Regula habeat locum in omnibus beneficijs, & specialiter dubitatur de Præceptorijs,Beneficijs Patrimonialibus,Beneficijs Iuris patronat.Beneficijs reseruatis,Consistorialibus,Vnitis,Pensionibus,Iuribus,Officijs Curiæ.*
4 *An sub prædicta Regula comprehendantur omnes,& quid de Papa, & Cardinalibus,& Patriarchis,Exemptis,Familiaribus Cardinalium,Fœminis religiosis.*
5 *An huiusmodi Regula habeat locum quomodocumque fuerit facta resignatio,& quid in renunciatione facta extra Curiam,& in renunciatione ex causa permutationis,& in renunciatione, reseruatis fructibus,& in Commendis,& in Cessione per Procuratorem.*
6 *Quæ infirmitas requiratur,vt vendicet sibi locum dicta Regula,& de qua morte loquatur,& plures casus explicantur.*
7 *Cui incumbat onus probandi resignantem esse mortuum ad effectum dictæ Regulæ.*
8 *Regula hæc de Infirm.cur potius ponat terminum viginti dierum, quam plus, vel minus, & quo modo computentur isti viginti dies,& an dies præstiti consensus computentur,& alij casus explicantur.*
9 *An vacatio inducta per hanc Regulam,sit vera vacatio per obitum,vel ficta.*
10 *An beneficia,quæ vacant per hanc Regulam sint affecta.*
11 *An habeat locum huiusmodi Regula,si Papa moriatur ante præstitum consensum.*
12 *An Regula loquatur etiam de consensu Resignatarij.*
13 *De qua collatione loquatur hæc Regula illis verbis,* Quod quauis auctoritate, &c.
14 *An derogetur huic Regulæ,& quando,& qui possit derogare,& per quas clausulas videtur derogatum.*

SVMMARIVM.

1 *Regula Cancellariæ de Infirm.resign.est recepta in Curia.*
2 *Regula de infirmis habuit originem a Bonifacio VIII*
3 *Pontifices, qui Regulæ de infirmis aliquid addiderunt.*
4 *Verba Regulæ Cancellariæ,de Infirmis resignant.*
5 *Regula de Infirm.est recepta in Registris Curiæ Parisien.*

PRAEFATIO.

IT quia potest renunciare per se vel per Procuratorem, resignat in Curia,vel extra,& aliquando infra viginti dies moritur a die præstiti consensus,inde beneficium vacat per obitum,& non per resignationem, iuxta regulam Cancellariæ de Infirm.resig.Ideo dictam regulam, explicandã duxi,ponẽdo cõclusiue,q̃ in ea dicũt Sar.& Mãd. & oẽs decis.Rotę hucusq.occasione ei⁹ factas referam.

1 Regula igitur Cancellariæ, †de infirmis resignanti
* bus infra viginti dies, in foro, * & Curia quotidiano
vsu recepta est, & propterea vtilis ab omnibus iudica
2 tur, vt tradit Sarn. in præf. huius reg. qui affirmat a Bo
nifac. VIII. originem habuisse Pont. anno 8, & alij Pō
tifices Maximi Successores illam innouarunt, quorū
quidam aliquid addiderunt, Nicolaus V. per quandā
3 exuauagantem, vt littere resignationis viuente resignā
te expediantur, quod hodie non est necessarium, Pau
lus II. fuit primus q addidit verba infra, 20. dies a die
per ipsum resignantem præstandi consensus compu
tandos, vt tradit Sar, hac reg. q. 37. num. 3. Inn. VIII.
per Const. 13. incip. sicut bonus Pastor, illam exten
dit ad resignationem infirmi, vigore facultatis con
cesse in omnibus cuiuscunque personæ in dignitate
constitutæ factam, & assignat mensem vnum, Iulius
II. quod dies 20. a tempore præstiti consensus com
putentur, Adrianus VI. vt habeat locum in resignatio
nibus officiorum Rom. Curiæ, in infirmitate factis,
& vt comprehendat resignationes factas extra Curiā
in manibus Legati, & Ordinarorum, Clem. VII. per
extrauag. ad partem extendit ad resignationes in sani
tate factas, dummodo in infirmitate præstetur cōsen
sus, Paul. III. addidit verba, seu ipsius beneficij vnio
nis dissolutioni consenserit, teste Mandos. hic q. 10. n.
5. Idem Paul. III. primus addidit verbum dimiserit, te
ste Rebuff. hic glos. 6. Iulius iij. addidit procedere in
commendam, & verba, quauis auctoritate cōferatur,
teste Rebuff. conf. 72. num. 8. vers. item regula.

Nunc autem in reg. Sixti V. in ordine 16. his ver
4 bis reperitur concepta. †*Item voluit quod siquis in in
firmitate constitutus, resignauerit aliquod beneficiū,
siue simpliciter, siue ex causa permutationis, uel alias
dimiserit, aut illius commendæ cesserit, seu ipsius be
neficij vnionis dissolutioni consenserit, etiam vigore
supplicationis dum esset sanus signatæ, et postea infra
20. dies a die per ipsum resignantem præstandi cōsen
sus computandos, de ipsa infirmitate decesserit, & ip
sum beneficium quauis auctoritate conferatur, per re
signationem sic factam, collatio huiusmodi sit nulla,
ipsumque beneficium nihilominus per obitum censea
tur vacare.* Et hoc modo illam interpretabor.

5 Et hæc regula est †recepta in regist. Curiæ Pari
sienſis, teste Rebuff. conf. 72. num. 8.

SVMMARIVM.

1 *Regula de Infirm. ob duas rationes emanauit.*
2 *Ratio fraudis considerata per regulam de infir. extra
cta est ex c. 2. de renunc. lib. 6.*
3 *Regula de infirma d. c. 2 spiritum accepit.*
4 *Cap. 2. de renunc. lib. 6. quid disponit.*
5 *Differ. inter d. c. 2. & Reg. de Infir.*
6 *Fraus non præsumitur in infirmo.*
7 *Quisque præsumitur memor salutis æternæ.*
8 *Existens in extremis non præsumitur S. Ioan. Bapt.*
9 *Actus factus per infirmum in præiudicium tertij, nō
præiudicat.*
10 *De fraude dicitur constare, quoties proximus morti
alienat.*
11 *Suscipiens habitum religionis in morte, non videtur
profiteri.*
12 *Contrahens matrimonium cum concubina in articu
lo mortis, an præiudicet substitutis.*
13 *Ingressus monasterij in fraudem substituti, non tenet.*
14 *Ex ratione vicinitatis, actus præsumitur fraus, &
Dolus,*

15 *Renunciatio in præiudicium illius qui habet optare,
nulla.*
16 *Ratio fraudis concernit saluetm animarum.*
17 *De beneficijs non debet disponi per viam successionis.*
18 *Infirmis etiam morti vicinis actus legitimi permit
tuntur.*
19 *Infirmi morti vicini nō possunt renunciare in fauorē.*
20 *Successio in Ecclesia Dei est odiosa.*
21 *Quæ Dei sunt, ab homine dari non possunt.*
22 *In Curia Resignationes admittuntur ad vota resi
gnantis.*
23 *Grauati infirmitate de facili dant quod non possunt
secum deferre.*
24 *Dispositum in infirmitate, videtur dispositum causa
mortis.*
25 *Constituti in articulo mortis non præsumuntur elige
re personam dignam.*
26 *Iulius II. in infirmitate noluit creare Cardinales.*
27 *Honorius iiij. toto tempore Pontificatus vnum crea
uit Cardinalem.*
28 *Constitutus in articulo mortis non præsumitur sanæ
mentis.*
29 *Votum captandæ mortis prohibetur.*
30 *Resignans moriens infra 20. dies, resignatio est nulla
& beneficium dicitur vacare per obitum.*
31 *Regul. de Infirm. est extracta ex c. plerique 8. q. 1.*
32 *Cap. plerique 8. q. 1. quid disponat.*
33 *Successorem quis eligere sibi non potest.*
34 *Vt valeat resignatio debet resignans superuiuere per
20. dies.*
35 *In Gallia resignans offic. Regale debet superuiuere per
30. dies.*
36 *Officia æquiparantur beneficijs.*
37 *Regula Cancellariæ de Infirm. non habet locum in of
ficijs Curiæ.*

QVAESTIO I.

RIMO Quæro qua ratione emana
* uit huiusmodi regulæ Communis *
1 responsio † est ob duas rationes, qua
rum prima est ob fraudes, ne fraudē
tur Ordinarij, expectantes, Mandata
rij, Nominati: secunda, ne de benefi
ciis, in articulo mortis disponatur, prout fit de bonis
patrimonialibus, & prosanis, nā infirmus videns se iā
moriturū, consilio medicorū, vel importunitate con
sanguineorum, ne beneficia uacent per obitū, renun
ciaret, & de eis disponeret per viā successionis, Cassa.
super reg. Cancell. decis. n. 10. uers. si uoluimus, Sarn.
de infir. q. 1. col. 2. in fi. & q. 2. & q. 3. col. 2. uer. sed istis
& q. 21. col. 1. uers. nec obstat. & alibi Mandos. in cad.
reg. q. 1. n. 3. & q. 13. n. 12. & q. 15. n. 2. & q. 16. n. 10. Re
buff. in prax. in ead. reg. gl. 1. n. 2. Dec. conf. 224. col. 1.

2 Prima rō extracta est ex c. 2. de renū. lib. 6. ubi hæc
uerba habent. *Si te pbendam, vel dignitatē in aliqua
Ecclesia, proximo vacaturā auctoritate Apostolica
expectante aliquis pbendam seu dignitatem tenuem
obtinens in eadē fraudulenter ei renunciet, vt illa pri
mo sic vacante pcludatur tibi via per consequens ad
optinendum pbendam, vel dignitatem aliam pinguio
rem, quæ per mortem alicuius, vel alias in ipsa Eccle
sia, creditur verisimiliter in proximo, vacatur as per
renunciationem huiusmodi (dummodo de præmissa
fraude appareat) saltim per aliquas probabiles conie
cturas, vt quia dictæ renunciationis tempore is qui p
bendā, vel dignitatem pinguiorem habebat infirmita
te graui*

*te graui detinebatur, vel aliquid aliud imminebat,
propter quod illius præbenda seu dignitas vacare in
proximo probabiliter credebatur, nullum tibi volu
mus obstaculum interponi, quo minus, præbenda vel
dignitate prima sic fraudulenter renuntiata omissa,
possis dictam pinguiorem, cum eam vel aliam, si prius
ipsa vacare contingeret auctoritate præfata libere pe
tere veluti tibi debitam, & habere, Cæterum si præ
dicto, renuncianti huiusmodi præbenda vel dignitas
pinguior forsitan conferatur eo ipso, dicta fraus intel
ligatur esse probata, & ideo renuncians habito omni
3 no careat, & ambita.* Ab hoc enim tex. hæc regula
spiritum accepit, vt tradunt Io. And. in cap. vlt. de col
lus. deteg. Sclu. de benef. p. 1. q. 18. cum alijs, vt p Sarn.
ea reg. q. 17. col. 2. Cassad. decis. 32. ante num. 5. super
reg. Mandos. in hac regul. q. 5. num. 1. quamuis idem
Mandos. q. 1. nu. 10. neget aliquam conformitatē ha
bere hāc regulam cum dict. cap. 2. quia ibi, disponit †
4 quod renunciatio fraudulenta non noceat expectan
ti, & dicitur renunciatio fraudulenta, quando renun
ciationis tempore is qui habebat præbendam vel di
gnitatem pinguiorem, infirmitate graui detinebatur,
& sic tria considerantur, tempus renunciationis, bene
5 ficium pingue, & grauis infirmitas, hic † vero venit om
ne beneficium, & attenditur tempus signatæ supplica
tionis, dum quis erat sanus, & non requiritur grauis
infirmitas, rursus hic annullatur resignatio, ibi vero
non, & faciunt quæ scribunt Decius conſ. 119. circa
med. Lambe. de iur. patr. p. 1. lib. 2. art. 11. q. 8. nu. 3. &
hæc quāuis vera sint. In casu autem de quo agitur ad
est similitudo, nam quemadmodum ibi consideratur
fraus, ita & hic, & sic ratio fraudis videtur ex dict. cap.
2. & hæc est mens Doctorum, & ita cōmuniter tene
6 tur per omnes, nec obstat quod præsumi non debet †
hæc fraus in infirmo maxime morituro, l. sed si mari
tus, §. vlt. ff. qui & a quibus, l. quotiens, §. 1. ff. de prob.
Soc. sen. conſ. 12. nu. 3. vol. 4. cum presumatur memor
7 salutis æternæ, l. vlt. ff. ad l. Iul. repetund. Bursatus cōſ.
434. num. 19. vol. 4. quia hoc non sufficit per ea quæ
dicit Bald. in auth. si dicatur. C. de testam. & in cap. si
cut de testib. Bart. in l. siquis in graui, §. 1. ff. ad Silani.
volentes, quod quamuis aliquis sit in extremis non, p
8 terea in factis suis † præsumitur Sanctus Ioannes Ba
ptista, Grammat. decis. 42. num. 5. Oldrad. cōſ. 92. Me
noch. conſ. 39. num. 70. & in tract. de arbitr. cal. 89. n.
30. Alciat. de presump. reg. 3. præsump. 4. sub num. 4. &
9 ideo † actus factus per infirmum in præiudicium ter
tij non præiudicat, Afflictus decis. 168. Bart. in l. siqs
§. siquis moriens ff. ad Silan. Menoch. dict. consil. 39. n.
44. & 68. vol. 1. Mascard. de probat. concl. 1074. num.
5. & simile adducit Rebuff. hic glos. 13. num. 1. & tra
dit. Sarn. q. 21. nu. 2. in hac regula.

10 Hinc de fraude dicitur cōstare † quoties proximus
morti alienat, l. filiæ meæ. ff. sol. matrim. vbi glos. &
11 Bar. Cardin. Paris. conſ. 53. nu. 56. vol. 1. Hinc † susci
piens habitum religionis in morte non videtur profi
teri nec se dedicare, Bald. in auth. si qua mulier col.
12 pen. ver. 7. quæro, C. de Sacr. sanct. Eccl. Hinc † contra
hens matrimonium cum concubina in articulo mor
tis, vt filij nati legitimentur, non per hoc excluditur
substitutus. Ang. in l. sed & quæritum ff. de liber. &
posth. & in l. nuper C. de Natu. liber. limita, vt per Pa
ris. dict. consilio, numero, 68. Hinc ingressus monast.
13 factus † in fraudem substituti non tenet, Abb. Imol.
* Dec. Ber. & alij * omnes in c. in præsentia de probat.
Paris. dicto consilio. 13. numero. 56. & ratione vicini
14 tatis † factus præsumitur in fraudem gestus, le. si ventris
in §. in bonis. ff. de priuil. credit. Bart. in l. post contra
ctum. ff. de donat. Soc. Sen. conſ. 26. nume. 4. vol. 3. eo
magis cum aliter non constat, vt in d. c. 2. de renunc. li.
15 6. vbi renunciauit propter infirmitatem † grauem, ne p
benda perueniret ad eum qui habebat ius optandi, vt
declarat Card. Paris. d. conſ. 13. nu. 69. vol. 1.

16 Et hæc ratio fraudis † salutem † animarum concernit
Sarn. in hac reg. q. 3. col. 2.

17 Secunda vero ratio, ne de beneficijs † disponatur
per viam successionis, extracta videtur ex c. 1. de præ
ben. vbi allegaui cōcordantia, & tradit Rebuff. hac re
18 gu. gl. 4. col. pen. versic. nec refragatur; nam quamuis †
infirmis etiam morti vicinis actus legitimi permittan
tur, l. fenium C. qui. test. fac. possl. 2. ff. de testam. Imol.
in l. in aduersa. ff. de testam. Socin. Sen. conſ. 92. nume.
17. lib. 3. Dec. conſ. 175. nu. 7. non autē possunt dispo
19 nere infirmi de beneficijs, renunciando in fauorem †
arg. c. quamuis. 7. q. 1. dict. c. 1. de prēb. & est commu
*20 nis * omnium doct. in prax. obseruata, nam † successio
in Ecclesia Dei est odiosa, & damnata ca. ad decorem
ca. ad abolendam, cap. ad extirpandas, de fil. presb c. 7.
Conc. Trid. sess. 25. de reform. Host. in c. præsentium.
21 de fil. presby. quæ Dei enim sunt, † ab homine dari nō
possunt, cap. plerique 8. q. 1. nam quamuis a uoluntate
superioris pendeat admittere vel non admittere resi
gnationes, tamen vt plurimum de stylo, & antiqua cō
22 suetudine in Curia † admittuntur, & beneficia resigna
ta prouidentur ad vota resignantium, vt tradit Cassad.
* dict. decis. 32. num. 9. in fin. super reg. & * communiter
practicari videmus, & hic dicit Rebuff. in glos. l. 14. n.
23 2. quod oppressus † infirmitate graui facile resignat, q p
secum deferre non potest; vnde huiusmodi cessio nō
pendet a voluntate sua, sed quia non poterat diutius il
24 lud tenere, & ideo vult, vt alius habeat post mortē, di
sponendo causa mortis, l. 1. ff. de don. cau. mort.

Præterea aliam, & sic tertiam rationem considera
* uit Rot. * in vna Maioritan. parochialis S. Nicolai, co
ram I. D. Ant. Aug. die 11. & 20. Februarij, ac 27. Martij
1549. vt per Grass. in recollect. super reg. decis. 29. Ne
25 testator cogitatione † mortis turbatus non bene pos
sit considerare de persona idonea pro Ecclesia, nam
que blanditiis, & consanguineorum, & amicorum sug
gestione renunciaret, in Ecclesiæ seu beneficij resigna
ti præiudicium, hac ratione Iulius II. Pont. Max. in ar
26 ticulo † mortis recusauit creare Cardinalem quendam
affinem suum prætextu erroris, & insufficientiæ, vt
tradit Guicciardinus libro vndecimo historiarum, fo
lio. 431. Et Honorius IIII. Roman. ex nob. familia
Sauella in infirmitate noluit aliquem de domo sua
creare Cardinalem, quamuis instantissime Pandul
phus frater & alij, hoc requirerēt, cū nullū præter vnū
spatio duorum annorum quo vixit, ad illam dignita
tem promouisset, auctor est Garimbert. libro tertio.
vit. Cardinal. capitul. secundo. & regulariter constitu
28 ti in infirmitate non præsumuntur sanæ mentis, † Sa
licet. in leg. furiosum, Cod. qui testament. facere pos
sunt. Sarnen. in hac regul. quæstio. vigesima quinta. in
fin.

Et aliam assignat Crauett. consil. octuagesimo octa
uo. numero duodecimo, quia imminet votum * captan
29 dæ mortis, † quod votum captandæ mortis maxime
consideratur, Cardinal. Parisiens. consilio primo. nu
mero 121. volumine tertio. & consilio 26. nume. 114.
volumin. 2.

His enim rationibus, sancitū est, vt si resignans mo
30 riatur infra 20. dies, † resignatio facta in fauorē cuius
cūq; sit nulla, & beneficiū dicat vacare per obitū, q

traditum est per Ant.de But.in c.suſceptum, nu.13. de reſcr.Rom.conſ.342.col.2.Io.And.in ca.Audiuimus,not.2.de collus.deteg.& Doctores, poſteriores
* ſequuntur*vno ore gloſſ.Sarn.Mand.in hac reg.allegant concordantes,Guliel.Benedet.in repet.c.Rainutius,num.26.p.1.fol.156.Rebuff.de verb.ſign.fol.21. in fi.Crauett.conſ.88.num.13.Greg.Syntag. iur. lib. 17.c.17.num.6.Put.deciſ.92.num.6.lib.2. Menoch.
* conſ.108.num.28.vol.2. & ſuit* pluries deciſum in
* Rot.&* practicatur tota die.

Poſſumus etiã dicere meliori ratione ſuffulti,hanc
31 regulam eſſe †extractam ex c.plerique.8.q.1.vbi ex Hilario Papa,in Sinodo Rom.c.5.hæc verba,habentur,
32 † *Plerique ſacerdotes in mortis confinio conſtituti in locum ſuum ſeruntur alios deſignatis nominibus ſubrogare,vt ſcilicet non legitima expectetur electio,ſed defuncti gratificatio pro populi habeatur aſſenſu, qđ quam graue ſit,exiſtimate. Atque ideo ſi placet etiã hanc licẽtiam generaliter de Eccleſijs auferamus, ne quod turpe dictum eſt,homini quiſquam putet deberi quod Dei eſt,ab vniuerſis acclamatũ eſt hæc præſumptio nunquam fiat,quæ Dei ſunt,ab homine dari,non poſſunt*,de quo etiam mentionem faciunt Polycarp. li.2.tit.18.Anſel.lib.6.c.56.Iu.p.5.c.104.& ibi, Arch. & Præpoſ.nam antiquo tempore beneficia erant electiua,& aliqui infirmi eligebant ſucceſſores, ex quo non expectabatur legitimæ electio, Vnde cum Papa in Synodo Romæ celebrata hoc proponeret, fuit p omnes patres determinatum,hoc non licere,cũ non
33 poſſit quiſ†tibi eligere ſucceſſorem c.2.& c.Epiſcopi eadem cauſa,& q.cum concord. ibi per gloſſ. & Archid.alleg.Ideo videtur ex viſceribus huius tex. hanc regulam eſſe extractam, Et fuit declaratum tempus 20.dierum,quod antea non erat expreſſum, Rebuff.
34 in hac reg.Gloſſ.2.num.1.nã ad hoc vt valeat reſigna
35 tio debet reſignans†ſuperuiuere p 20.dies.ita in Gal lia reſignans officium Regale debet ſuperuiuere†per 40.dies,vt ſcribit Pet.Greg.Syntag.iur.lib.17.ca.18. num.8.Franc.de March.deciſ.284.par.1. Rebuff.hic
36 gloſſ.in fi.nec mirum,quia† in multis officia æquiparantur beneficijs,& e contra,Dec.in l.vlt.in fi. C. de
37 pact.hæc tamen regula non† habet locum in officijs Curiæ,vt per plura concludit Sar.q.22.

SVMMARIVM.

1 *Exorbitans non trahitur de caſu ad caſum.*
2 *Infirmus morti vicinis legitimi actus permittuntur.*
3 *Infirmus poteſt contrahere matrimonium.*
4 *Infirmus poteſt condere teſtamentum,& tranſigere.*
5 *Epiſcopus infirmus poteſt cedere.*
6 *Collatio Ordinarij eſt fauorabilis.*
7 *Annullatio actus dicitur pœna.*
8 *Regulæ Cancellariæ ſunt ſtricti iuris.*
9 *Regula de Infirm.reſign.eſt fauorabilis,et iuri cõſona.*
10 *Iura occurrunt fraudibus.*
11 *Diſpoſitio obuians fraudibus dicitur fauorabilis.*
12 *De iure naturali fraus eſt prohibita.*
13 *Diſpoſitio obuiãs fraudibus eſt conformis omni Iuri.*
14 *Diſpoſitio de puniendis delictis fauorabilis,& reipublicæ vtilis.*
15 *Statutum permittens bannitos impune occidi eſt fauorabile.*
16 *Diſpoſitio emanans ad publicam hominum vtilitatẽ dicitur fauorabilis.*
17 *Diſpoſitio ad vitandum peccata fauorabilis,etiam ſi adeſſet pœna.*
18 *Fauorabilis diſpoſitio,volens vt inſtrumentum rogetur per Notarium Archiuiſtam.*
19 *Conſtitutio de public.fauorabilis.*
20 *Regula de infirm.emanauit ad tollendas fraudes.*
21 *Regula de infir.concernit animæ vtilitatem.*
22 *Infirmi non poſſunt diſponere de beneficijs.*
23 *Quod principaliter agitur,attenditur ad iudicandam diſpoſitionem fauorabilem,vel odioſam.*
24 *Diſpoſitio poteſt diuerſis reſpectibus iudicari fauorabilis,& odioſa.*
25 *Quod principale eſt attenditur.*
26 *Senatuſconſultum Velleianum quare fauorabile exiſtimetur.*
27 *Statutum,quod maſculi fœminas excludant,eſt fauorabile.*
28 *Regulæ Cancellariæ ſunt ſtricti iuris,quando ſunt contra ius.*

QVAESTIO II.

SEcundo Quæro, an hæc regula ſit odioſa,vel fauorabilis? Vtilis eſt quæſtio,vt ſciamus,an ſit iuri conformis & quam interpretationem recipiat.

Quod ſit odioſa, & exorbitans a iure communi,tenuit Dec. cõſ.224. col.1.ſub num.1.verſ.ad hoc,vbi dicit eſſe contra ius commune,& verſ.nec obſtat,vbi inquit per ius commune fraudi eſſe prouiſum, & regula taxans terminũ 20.dierum eſt contra ius commune,& fundata in ſola voluntate Pontificis,cui ita placuit ſtatuere, quod enim non habet aliam rõnem niſi,quia ita placuit ſta-
1 tuenti,non†trahitur de ſimilibus,ad ſimilia, gloſſ.in l. 1.§.pueritiam in verb.ratus.ff.de poſtu.Bal.in l.2.col. 2.verſ.ex quo not.C.de iur. dot. & hanc opinionem tenet Sarn,in hac reg.q.9.& q.13.col.3.& q.19. & q. 38.vbi dicit illam exorbitantem Mandoſ.in cad.reg. q.1.a num.4.vſque in fi.& q.15.num.5.& q. 11.in fi. & q.3.col.4.& q.18.Caſſad.deciſ.32.nu.4. ſuper reg. Rom.conſ.342.quo ad primum col.1.verſ. cum igitur, Gammar.de offic.& poteſt.Leg.a lat.lib.6.tit. de penſ.q.24.num.634.cum ſeq.

2 Pro qua opin.primo adducitur,†quia infirmis etiã morti vicinis legitimi actus permittuntur,l. ſcnium, Cod.qui teſt.face.poſſ.Ang.in l.in fraudem,§.1.ff.de
3 milit.teſt.& ideo poſſunt contrahere† matrimonium Io.And.in c.ſine culpa de reg.iur.lib.6. Abb. in cap.
* 2.de coniug.lepr.communis*teſte Alexan.in l.ſiquis
4 poſthumus,ff.de lib. & poſthu. condere† teſtamentum,& tranſigere.l.ſanum mente,c.de tranſac.Immo
5 Epiſcopus,dum†eſt infirmus,poteſt cedere,c.quamuis,7.quæſt.1.

Secundo,quia quatenus addit,& exprimit tempus non poteſt inficiari,quin ſit exorbitans, Dec.d.conſil.224.verſ.nec obſtat.

6 Tertio,quia collatio†Ordinarij eſt fauorabilis canullus,16.quæſt.7.Zabarell.in clem.1.vt lit. penden. quæſt.14. in fin. Cum igitur regula tollat etiam reſignationes factas in manibus Ordinariorum, videtur odioſa.

7 Quarto,quia annullat actus,†quæ pœna dici põt, l.ſenatus.ff.de contrah.emp.Bal.in l.non dubium,col. 2.ff.de legib.Abb.in c.2.num.5.de conſt.

8 Quinto,quia regulæ†Cancellariæ ſunt ſtricti iuris Caſſad.deciſ.16.num.5.& deciſ.23. num.6. de præb. Sarn.in 2.q.proœm.reg.num.4.Card. Pariſ. conſ.19. num.3.& ſeq.vol.4.

His ta-

His tñ non obſtantibus,contrariã opinionem exiſtimo veriorem,hanc regulam†eſſe fauorabilem,& iu
9 ri conſonam,vt tenet Sarn.ſibi contrarius in hac reg. q.17.& q.21.Rebuff.in ead.reg.gloſſ.4.num.9.& hęc
* opinio placuit dominis de Rota,in vna*Imol.Can o-
* nicatus,& præb.die 21.Aprilis,1578.coram Cantuccio,quamuis nihil ſuper hoc voluiſſent determinare.

Et primo probo,qa hmõi regula principaliter ema
10 nauit ad tollendas fraudes, & omnia iura fraudibus† occurrunt,& illas prohibent.l.ſi cui ff.de ſeru.l.in fundo,ff.de rei vend.c.vlt.de poſtul.l.cum hi.ff.de trãſac.
11 & ideo diſpoſitio obuians fraudibus† dicitur fauorabilis,Fel.in c.de quarta,col.5.in fi.de præſcrip.Caput. deciſ.15.num.7.par.2.& conformis iuri naturali, ſed
12 cundum quod fraus†eſt prohibita,Bal.in auth.ingreſſi,num.24.in fi.C.de Sacroſan.Eccleſ.& alijs iuribus
13 † vt per Caputaq.deciſ.215.num.1.& 2.p.3.

Hinc diſpoſitio de puniendis delictis, ſeu illicitis
14 coercẽdis,dicitur†fauorabilis,& reipublicæ vtilis,l.ita vulneratus,ad leg.Aquil.l.congruit.ff.de off.præſidis, Bar.in l.quemadmodum C.de agrico. & cen.l.lib.11. Rom.conſ.105.col.vlt.verſ.igitur, Dec.in cõſ.65.col. 2.& in l.factũ ſuũ,§.in pœnalibus,ff.de reg.iur.& hac
15 ratione ſtatutum permittens†bannitos,impune occidi poſſe dicitur fauorabile,Bar.in l.omnes populi, in 2.q.3.9.prin.num.23.ff.de iuſt.& iur.Alber.de Roſa. in tract.ſtat.in 4.p.q.20.Nell.in tract.bannit.in 1.p.ſe cundi temp.in prin.Dec.conſ.327.num.5.& commu
* niter*Doct.Et diſpoſitio quæ emanauit, ad publicã
16 hominum†vtilitatem dicitur fauorabilis,Dec.in c.Ecclefiæ San.Mariæ,in fi.verſ.& materia fauorabilis,de Conſt.Alex.conſ.171.col.2.verſ.fortificaſ,lib. 3.Bal. in l.1.in 5.not.C.de non.cod.facic.Et diſpoſitio quæ
17 emanauit ad vitandum † peccata,& obuiandum illis, & conſulendum animæ dicitur fauorabilis, & extendibilis etiam ſi eſſet in ea pœna,gloſ.in c.ſciant cuncti,in verb.alios,de elec.lib.6.Io.And.in c.ex tenore,
* qui fil.ſint leg.vbi Abb.reputat hoc ſingulare,* & obliuioni non tradendum,Ial.in l.cum quidam, col.5. verſ.1.ergo limita,ff.de lib.& poſth.

18 Hinc fauorabilis†dicitur diſpoſitio per quã diſponitur,quod inſtrumentum rogetur per Notarium Archiuiſtam,& non valeat niſi ſi regiſtratum in memoria librorum Archiuij,cũ facta videatur fauore pub.
* vtilitatis,vt fuit reſolutum*in vna Romana obſeruationis contractus corã Card.S.Crucis,1.Iunij,1551. teſte Caputaq.deciſ.16.p.2.& deciſ.215.p.3.

19 Hinc Conſtitutio†de publicãdis reſignationib.dicitur fauorabilis,quia obuiat fraudibus,Caputaq.deciſ.319.lib.1.in manuſc.& dixi,late lib.præc. quæ oĩa cum in terminis huius regulæ concurrant,dicetur regula fauorabilis,& iuri conſona,eo magis, quia vt dixi extracta eſt ex c.2.de renunc.lib.6.ex c.1. de præb.
20 ex c.plerique.8.q.1.†vt tollantur fraudes,& ne per viã ſucceſſionis de beneficijs diſponatur,eo magis cum dicat Sar.q.3.col.2.& Rebuff.d.gloſſ.4.in fi. concer-
21 nere † animæ vtilitatem,vnde debet dici fauorabilis, Abb.in c.nihil,num.9.de elec.Soc.conſ.97.col.2. lib. 1.Bar.in l.nemo poteſt,num.8.ff.de l.1.& in l.1.num. 30.C.de ſum.Trin.& fid.cathol. & in hoc hodie cõ-
* muniter*concordant Doct.

Nunc aũt reſpondendum eſt contrarijs,& primo, non obſtat,qđ infirmis liciti ſunt actus legitimi,quia reſpondetur,illã propoſitionẽ habere locũ in caſibus
22 a iure expreſſis,vt dictum eſt de teſtõ, & trãſactione, non autem in hoc vt diſponant de beneficijs,†cũ hoc ſit omni iure prohibitum,c.2.& c.3.8.q.1.& eſt com
* munis*opinio omnium Doctorum.

Nec obſtat c.quãuis,7.q.1.quia loquitur de renũciatione ſimplici,nõ aũt de ea quæ ſit in fauorem,vel reſpondetur,illum tex.in hoc eſſe modificatum,vt in fra dicetur,vel illum procedere de ſpãli gratia Papæ.

Nec obſtat conſideratio Decij,qđ dum exprimit tẽpus 20.dierum eſt contra ius cõe,nãque reſpondeẽ ad conſiderandã diſpoſitionem odioſum, vel fauora
23 bilem eſſe attendendũ,†quod principaliter agitur,l.ſi quis nec cãm,ff.ſi cer.pet.Cald.cõſ.14.de verb.ſign. Caputaq.optime d.deciſ.15.n.6.p.2.& d.deciſ.215.n. 8.p.3.Sed principaliter emanauit hæc regula ob fraudes,& ne diſponaſ per viã ſucceſſionis de beneficijs Caſſ.deciſ.32.n.10.ſuper regulis,& alij ſupra allegati: ergo hoc attendendũ eſt,& iõ quis aliqua diſpoſitio
24 poſſit†diuerſis reſpectib. iudicari fauorabilis,& odioſa,Bal.in l.venia,poſt gloſſ.C.de in ius voc. Dec.conſ. 258.n.9.Cur.Iun.conſ.5.n.34.& conſ.7.n.2.tñ ſemp
25 id quod†ꝑcipuum ſeu principale eſt,conſiderari dẽt ita Mãdoſ.de Annali q.3.n.7.arg.l.nauis,auerſa.ff. ad leg.Rho.de iact.l.1.in prin.ff.de auct. tut. l.vlt.§.fructus,ff.quæ in fraud.cred.& iõ Senatuſc. Velleianum
26 † fauorabile exiſtimaſ, quia principaliter introductũ eſt in fauorem ſeminarum,licet odium, & damnũ inferat his qui eas ꝑ interceſſoribus accipiunt,Cal.cõſ. 14.de verb.ſign.Do.in l.q exceptionẽ,ff.de cõd.ideb.

27 Et ſtatutum qđ †Maſculi fœminas excludant,qa in fauorẽ maſculorum principaliter emanauit,& ꝑ conſeruãdis bonis in familia,licet concernat odium ſemi narum,dif tñ fauorabile attẽta rõne principali,Anch. conſ.112.poſt n.6.Anania conſ.69.Ang.conſ.68.nu. 4.Cranet.conſ.118.n.10.Cur.iu.cõſ.87.n.5.Ber. cõſ.
* * 14.n.9.lib.2.Soc.Iun.conſ.10.n.3.vol.4.& hæc eſt** magis communis opin.vt per Viui.comm.opi.verbo ſtatutum excludens,Vaſq.de ſucc.p.2.in princ.Rim. Iun.ad Rim.Sen.conſ.223,n.12.& ſeq.vol.2.Burſat. conſ.93.n.7.vol.1.qcquid voluerint alij quos citat.

Ad tertium patet reſpõſum ex allegatis ſupra. Ita ẽt ad quartum,non obſtat quinto,quod reg. Cancel
28 lariæ ſint ſtricti iuris,quia id†procedit quatenus ſunt contra ius vt per Sarn.in prooem.reg.q.2.

SVMMARIVM.

1 *Regula de infir.habet locum in omnibus beneficijs.*
2 *Regula de infir.habet locum in Dignitate.*
3 *Verbum,Beneficium,late intelligitur.*
4 *Regula de infir.habet locum in beneficio regulari.*
5 *Regula de infir.habet locum in Hoſpitali.*
6 *Beneficia ſimplicia quæ.*
7 *Regula de infir.habet locum in præceptorijs.*
8 *Præceptoria venit appellatione beneficij.*
9 *Idem ius vbi adeſt eadem ratio.*
10 *Regula de infirm.habet locum in beneficijs patrimonialibus.*
11 *Beneficia patrimonialia vere ſunt beneficia.*
12 *Patrimonialia beneficia quare dicantur.*
13 *Expediret vt omnia beneficia eſſent patrimonialia.*
14 *In Concilio Tridentino fuit diſputatum an omnia beneficia eſſent efficienda patrimonialia.*
15 *Regula de infir.an habeat locum in iure patronatus, affirmatiue,num.22.*
16 *Regula de infir.loquitur de collatione.*
17 *Collatio,quæ proprie dicatur.*
18 *Habens facultatẽ conferendi poteſt cõferre cui vult.*
19 *Collatio dicitur donatio.*
20 *Vbi verba non conueniunt,neque diſpoſitio.*

21 *Magna differentia inter institutionem, collationem, & præsentationem.*
23 *Necessarium antecedens videtur prohibitum.*
24 *Præsentatio est antecedens ad Institutionem.*
25 *Verbum collatio, comprehendit presentationem.*
26 *Cap. Auaritiæ, de elect. lib. 6. habet locum in præsentatione.*
27 *Capitul. 1. vt lit. pend. lib. 6. habet locum in presentatione.*
28 *Regula de pub. habet locum in benefi. iurispatronatus.*
29 *Verbum collatio, positum in impetratione stricte interpretatur.*
30 *Verbum collatio, positum in regula de infirm. late accipitur.*
31 *In fauorabilibus fit extensio.*
32 *Moriente resignante beneficium iurispa. infra 20. dies Patronus potest iterum præsentare.*
33 *Nullum non præstat impedimentum.*
34 *Electio nulla non producit effectum.*
35 *Vnio nulla non præstat impedimentum.*
36 *Per obitum præsentati ante institutionem non vacat beneficium.*
37 *Ex morte unius vacat quod beneficium erat suum.*
38 *Patroni debent præsentare in beneficijs Iurispatronatus.*
39 *Regula de infir. habet locum in benefi. reseruato, electiuo & litigioso.*
40 *Regula de infir. habet locum in beneficijs Consistorialibus, de quibus disponit Papa extra Consistorium.*
41 *Resignatio Coofistorialium publicanda.*
42 *Regula de infir. non habet locum in Consistorialib. quãdo de eis disponitur in Consistorio.*
43 *Fraus cessat in his quæ fiunt in Consistorio.*
44 *In præsentia principis non curatur de subtilitatibus.*
45 *Coram principe ordo iuris non seruatur.*
46 *Regula de infir. non habet locum in Episcopatu.*
47 *Beneficium vnitum non dicitur amplius beneficium.*
48 *Regula de infir. habet locum in beneficijs vnitis.*
49 *Vnio ad quid inuenta.*
50 *Reuocatio beneficij vniti in cuius fauorem cedat.*
51 *Cessio beneficij vniti absque derogatione vnionis non tenet.*
52 *Suspensiua vnionis valde operatur.*
53 *Regula de infir. non habet locum in translatione pensionis.*
54 *Pensio non renunciatur sed transfertur.*
55 *Pensio non venit appellatione benefic.*
56 *Differentia inter benefic. & pensionem.*
57 *Pensio potest transferri in articulo mortis.*
58 *Regula de infir. habet locum in cessione Iuris.*
59 *Regula de infir. quare inuenta.*
60 *Per renunciationem iuris quis acquirit commodum.*
61 *Paria sunt habere ius & rem.*
62 *Regula de infir. non habet locum in officijs Curiæ.*
63 *Regula de infir. non habet locum in Imperatore.*
64 *Regula de infir. habet locum in officijs secularibus.*

QVAESTIO III.

TERTIO quæro, an in omnib. beneficijs hæc regula habeat locum? cõmunis opinio* est q affirmatiua quã tenent hic Sar. 1 q. 1. & q. 6. in fi. Rebuff. gl. 5. & Doct. supra allegati, siue beneficium sit simplex, 2 siue curatum, siue etiam sit dignitas, Rebuff. d. gl. 5. & hoc ponderando verbum beneficium, 3 quod late intelligitur & comprehendit etiam dignitates, gl. in reg. 1. de reg. iur. li. 6. & in clem. auditor. de rescr. verbum enim est generale complectens omnes 4 genus beneficiorum, Crauet. t. cons. 294. nu. 1. siue sit secularet siue regulare, Rebuff. d. gl. 5. etiam si sit hospita- 5 le, † Rebuff. in eadem glo. 5. Anast. Gemin. in tract. de Indult. §. regularia, nu. 33. & cappe. & Cappellania, alta re atque oratorium, Sarn. q. 23. Rebuff. d. gl. 5. nã hæc cum dantur in titulum † sunt beneficia simplicia, Abb. 6 in c. recolẽtes, ver. altaria, de stat. monac. Gẽ. in c. 1. co. vlt. de cõsu. li. 6. Dec. cõs. 210. viso puncto col. 1. Abb. * in c. vl. in fi. de cens. late Sar. d. q. 23. & est* cõis opinio. Aliqua tñ sunt explicãda dubia circa hanc qõnem de currentia; & Primũ, An Præceptoriæ cõprehendant 7 sub hac regula? affirmatiue est nñedũ pro ut concludit p plura Mandos. in hac reg. q. 20. vbi nu. 8. dicit ita * resolutũ in Rot.* die 14. Nouembris, 1548. in vna Cæ- 8 saraugu. & est rõ qa appellatione beneficij veniũt præceptoriæ, vt vult Cor. cõs. 66. n. 2. & seq. li. 3. Soc. Sen. cõs. 32. n. 11. & 17. li. 2. Lap. alle. 27. Pari. cõs. 127. n. 17. vol. 4. accedit qa põt considerari eadem rõ fraudis in resignationib. q̃ fiunt de dictis præceptorijs, vndẽ idẽ ius 9 † est statuendum, l. illud, ff. ad leg. Aquil.

Sed m, an comprehendat beneficia patrimonialia? *10 cõis* opinio est, affirmatiua quã tenent Sar. hic q. 21. Mand. q. 15. tũ qa in his viget eadem rõ fraudis & successionis, tũ ẽt quia hæc bñficia patrimonialia cũ den- 11 tur in titulum † vere sunt beneficia Ecclesiastica ppetua, Fel. in c. postulasti, n. 5. de resc. post Io. And. col. 2. Abb. & Io. And. in c. si pauper, gl. 2. n. 2. de præb. li. 6. * cõis* opinio teste Sel. de benef. p. 3. q. 12. num. 27.

Dicuntur † patrimonialia, qa patrimoniales, & natu- 12 rales ex locis illa dñt conseq cũ vacant, Cass. dec. 8. de * præb. Sar. de nõ toll. iur. quæsit. q. 1. n. 10. cõis* stylus, vt per Mandos. d. q. 15. n. 3. & 17. & Sãctissimũ ac Reip. 13 consultissimũ esset, † vt oĩa beneficia cuiuscũq; ecclesiæ patrimonialia efficerent, Couar. li. prac. q. c. 35. sub n. 5. Sar. de idiom. q. 1. Sel. de bñ. p. 2. q. vlt. & p. 3. q. 26. 14 quod † fuisse cõsultatũ in Conc. Tridẽ. attestatur Do. Sot. li. 3. de iust. & iur. q. 7.

Tertiũ dubiũ, an † ẽat locum in beneficio iurispa- 15 tronatus? Dec. in facti cõtingẽtia, respondit negatiue 16 cons. 224. quia loquitur de collatione beneficij ibii, *Ipsum beneficium conferatur*, & ibi, *Collatio hmõi nulla* 17 *sit*. Collatio. n. tũc proprie dr † cum aliquis Prælatus, q hẽt ptãtem, prouidet alicui de beneficio absq; præsen- 18 tatione, Abb. in c. ex frequẽtib. col. 2. de ist. & † cui vult. 19 Abb. in c. auctoritate col. 1. de Inst. & iõ † dr donatio, c. cum accessissent. de const. In beneficio aũt iurispatronatus superior prouidet ad præsentationem Patroni: ergo verba regulæ, q̃ præcise loquuntur de collatione non videnẽ habere locũ in institutione de qua agi- 20 tur, cũ verba † nõ cõueniant, arg. l. hos accusare, §. oĩb. ff. de accus. l. 4. §. toties. ff. de dãn. infec. inter. n. collatio- 21 nem, † institutionem, & præsentationẽ magna est differentia, c. cũ in illis, §. cũ aũt, li. 6. de præb. Sed o qa regula est exorbitans, & deuians a iure communi: ideo, &c. & pro hac opinione videtur concludere Sarnẽ. in hac reg. q. 17. num. 8.

His tamen † non obstantibus contraria opinio est 22 * verior, &* communis vt renuncians beneficium etiã iurispatronatus comprehendatur sub hac regula, vt * fuit resolutum in Rota.* in vna Parmen. beneficij coram Cantuccio die Lunæ 18. Februarij 1585. & tenuit alias Rot. teste Sarn. in addict. manuscr. ad dicta. q. 17. Prob. in addit. ad Io. Monac. dict. c. cum in illis, num. 54. de præb. li. 6. Rebuff. in tract. nomin. q. 16. in fi. & hic glos. 14. n. 6. Caputaq. decis. 36. n. 13. p. 3. vbi dicit

dicit reprobari cõs. Dec. supra alleg. Nam ex quo ista regula annullat collationem, per cõsequens vr prohi- 23 bere omne necessariũ † antecedens, l. oratio. ff. de spon- 24 sal. c. solitæ, de maior. & obed. Sed præsentatio † est antecedens ad institutionem, ergo, &c. Et quia verbum 25 collatio, comprehendit largo sumpto † vocabulo præsentationem, Rot. dec. 27. de præb. in nou. gl. in clem. 1. verb. conferatur, ad fi. de rerum perm. quam sequũtur Paul. & Car. q. 22. Imol. col. 3. vers. ult. quærit.

Hinc tex. in c. auaritiæ, de elec. lib. 6. licet loquatur 26 in electione hẽt locum † in præsentatione Lap. alleg. 8. * Cald. cons. 8. de elec. & fuit resolutũ* in Rot. die 13. Ianuarij 1533. coram Crescentio in vna Salamantin. cappellaniæ. Ita tex. in c. 1. vt lit. pen. lib. 6. licet non fa- 27 ciat † mentionem de præsentatione, tamen ob parifor- mem rationem habet locum in his beneficijs iurispatronatus; Rocch. de Curt. in tract. iurispatr. verb. honorificum q. 23. & fuit* resolutum in Rot. in vna Barchinon. beneficij, Sancti Christophori coram eod. Crescentio, die 26. Nouembris, 1535. His postremo accedat, quia eadem ratio fraudis potest quoq; in his bene- 28 * ficijs adesse, vt in simili de reg. de publ. † fuit* resolutũ in Rot. in vna Cõchen. Cappell. veneris 14. Octobris 1581. coram Dezza teste Caputaq. dec. 36. p. 3.

Ex quibus patet responsum ad primũ argumentũ adductum per Dec. Non obst. d. §. cum aũt, c. cum in 29 illis, quia loquitur quando verbum, † collatio, ponitur in impetrationibus, non aũt qñ ponitur in lege, quia tunc institutionem, & oẽm modum prouidẽdi comprehendit, ita declarat Caputaq. d. decis. 36. num. 16. par. 3. & quod verbum, collatio, positum in hac regu- 30 la † generaliter accipiatur etiam pro institutione, & qualibet alia prouisione tenet Rebuff. hic gl. 14. nu. 61.

Non obstat secundum, quia retorquetur in cõtrarium; nam vt supra q. præced. probauimus, regula est 31 potius fauorabilis, & iuri consona, Vnde debet † fieri extẽsio, Caputaq. dec. 319. lib. 1. in manusc. Quare cõcludendũ est, quod si hæ renũciatio iurispatronatus, & resignãs moriatur infra 20. dies, beneficium vacat per obitũ, & non per resignatiõnẽ, non obstante qua- 32 cunq; collatione facta ẽt ad præsentationem patroni & patronus qui p̃sentauit per renunciationem beneficij iuris patronatus facta in manibus ordinarij, vel Papæ si resignans moriatur infra 20. dies, potest, iterũ præsentare per obitum illius resignãtis, vt fuit resolu- * tum* in Rot. corã D. Aug. 26. Maii, 1541. teste Sar. in addic. ad reg. decis. 11. Et ratio est, quia cũ resignatio 33 † sit nulla, ex regula nullũm præstat impedimentum, c. illud de iur. patr. reg. præstat. de reg. iur. in 6. vt etiã 34 in simili casu de electione † nulla scribit Cal. cons. 14. 35 tit. de rescr. & de † vnione nulla idem Cald. cons. 29. de præb. Oldrad. cõs. 219. Vgo. Et si iste præsentatus mo- 36 riatur, quia per solam p̃sentationem ante † institutionem æquiritur ius ad rem per obitum ipsius non va- * cat beneficium, vt fuit resolutum* in vna parochialis Sanctæ Mariæ coram Thoma de Tanis die 27. Nouembris, 1541. teste Sar. in addic. ad reg. decis. 9. in ma- 37 nusc. quia ad hoc, vt vacet beneficium † debet esse suũ Archi. in c. si electio, de elec. Selu. de benef. p. 3. q. 53. Ex quibus ẽt nota qp in ista vacatione per obitũ non possunt statim Papa, vel Ordinarius conferre libere, sed ad præsentationem patronorum, qui p̃sentabũt * 38 per † obitum, vt fuit pluries* resolutũ in Rot. in d. Parmen. coram Cantuccio 18. Februarij, 1585. faciunt q̃ scribunt Irino. in c. vlt. de renun. Abb. in c. significatũ col. 2. de præb. reliqua vero quę ad hanc materiam p tinent, vide per Sar. d. q. 17. nu. 5. vers. pro resolutione, vsque ad finem.

Quartum dubium, an habeat locum † in beneficio 39 * reseruato, electiuo, & litigioso? cõis* resp̃sio est affirmatiua, quã tenent Doct. supra citati colligendo hoc ex generalitate verbi beneficium positi in hac regula, iuxta ea q̃ scribit Crau. cons. 294. n. 1. & 308. col. 4. & 5. & quia eadem rõ fraudis põt in his beneficiis considerari, ita quoq; tenet Rebuff. in hac reg. gl. 14. n. 6.

Quintum dubium, An comprehendat resignãtes 40 beneficia Cõsistorialia? distinguẽdum esse existimo, qp aut de dictis beneficijs † Consistorialibus disponit Summ. Pont. extra Consistoriũ, & hoc casu existimo * affirmatiuam opinionem esse veriorem, & de * stylo obseruatam, quia viget eadem rõ, fraudis. Ita in simili 41 quoties disponitur, de beneficiis Consistorialibus extra Consistorium, tunc resignationes illorum sunt publicandæ, vt dicitur expresse in Const. 87. Greg. XIII. §. cæterum, & diximus lib. præced. Aut vero de dictis beneficijs Consistorialibus, disponit Summ. Pont. in 42 † Consistorio, & tunc vera est negatiua opinio, vt renunciantes talia beneficia non comprehendãtur sub hac reg. vt tenuit Sar. hic q. 14. n. 2. vers. breuiter puto.

Et ratio est, quia † tunc cessant fraudes, arg. l. oĩum, 43 C. de test. cum de illis etiã per obitũ vacãtibus ordinarii prouidere non possint, neque illa expectantes acciapere valeant, cum ordinarii, & expectãtes nõ frauden- tur per hmõi resignationes, eo magis, quia hæc beneficia non consueuerũt prius concedi, q̃ per Sum. Põt. & S. R. E. Card. & persona resignatarii approbata fuerit, vt diximus lib. 8. ex quo cessat non solũ rõ fraudis sed etiã successionis cũ dicta beneficia nõ per suppli- catjonem, sed per cedulã ad relationem confectantur, & persona vr electa a Sum. Pont. & esto, quod aliqua sinistra suspitio cõsiderari possit p̃sentia, & certa scia Papæ purgat oẽm suspitionẽ, & ideo non est necesse, vt seruetur subtilitas huius regulæ, Bal. in l. rescr. in 3. col. C. de prec. imp. offer. vbi dicit, qp in Consistorio 44 † Principis non curatur de subtilitatibus iuris, qa ibi attenditur magis veritas q̃ iudiciorũ ritus, & ideo dicimus, qp corã Principe ordo iuris non seruatur, c. ad 45 petitionem, de accus. Bal. in l. vlt. C. de legi. Inn. in c. in causis, de re. iud. & in c. 1. de lit. contest. ita ẽt pari ratione huiusmodi beneficia cũ prouidenẽ in Consistorio per resignationẽ non egent publicatione, vt fuit * resolutũ* in Rot. & dixi lib. præced. Solet tamen Cancellaria ad maiorẽ cautelã dare derogationem huius regulæ in his beneficijs, teste Sarn. d. q. 14. in princ.

Ex quibus ẽt infertur, quod non solum Abbatiæ, & Prioratus si prouidẽtur, in Consistorio, non inclu- 46 dunt sub hac regula, sed ẽt † Episcopatus, Archiepiscopatus, Patriarchatus, ob rationẽ allegatã, & maiorem, arg. auth. multo magis, C. de sacr. lan. eccl. & ita tenet Hier. Gabr. cons. 193. nu. 8. ver. quo ad secundã vol. 2.

Sextũ dubiũ, An beneficia vnita comprehendanẽ sub hac regula? Sar. hic q. 15. tenuit negatiuã ex eo, qa 47 beneficiũ † vnitũ non dr amplius beneficiũ, Rot. dec. 10. de reb. eccl. non alien. in antiq. Mar. Soc. Ien. in c. si cut vnire, ar. 8. q. 12. de exc. pl. Gem. in c. sunt psonæ, §. vlt. col. vlt. de priu. li. 6. & sic cedẽs tale bñficiũ nihil 48 dr, resignare. In cõtrariũ tñ est veritas, vt colligitur ex uerbis additis ad hãc regulã per Paul. III. *Sed ipsius beneficij vnionis dissolutioni consenserit*, quæ uerba comprehendunt quoties unio, esset facta ad uitam 49 alicuius, quæ est inuenta † ad effectum, ut quis possit assequi, & retinere incõpatibilia, q̃ alias non posset, Gem. cons. 38. nu. 11. Cassad. decis. 33. nu. 5. super reg. ubi ẽt dicit, quod est quædã dispensatio palcata, nã

si iste consensit dissolutioni vnionis, vtique habet locum regula nostra, & huc casum fuisse valde dubium ante declarationem tradit Mand. qui hoc tenet q. 10. nu. 5. Rebuff. glos. 8. vers. at si.

Idemque esset si quis beneficium resignat ad effectum, vt vniatur alicui, loco etiam pio, namque si moriatur infra 20. dies, beneficium vacabit per obitum & non per resignationem, ita Mandos. d. qu. 10. nume. 2. quia comprehenditur in ratione regulæ, & in verbis, siue dicamus hanc esse veram resignationem siue dimissionem, cum loquatur regula de quacunque dimissione.

Si vero habens tale beneficium, illud resignat simpliciter vel in fauorem †loci vniti, hoc casu siue habeat locum regula, siue non; idem effectus resultat, namq; statim post cessionem cum titulo illius beneficij, cui vnio facta est, consunditur, & efficitur vna massa, Rebuff. in prax. tit. de unionibus, nam militat eadem ratio fraudis.

Si vero habens tale beneficium vnitū illud resignat in fauorem alterius, & hoc casu si non †adest derogatio vnionis, cessio non tenet, Bellam. in tract. permut. in 3. p. & est communis* opinio, vt diximus lib. 2. si vero adest derogatio, & suspensiua †vnionis, tunc nō tollitur, sed differtur vnio, & valet cessio ad fauorem illius cui facta est, Mandos. in prax. sign. grat. tit. resign. col. 4. & *communiter practicatur.

Et per consequens tali casu habebit locum huiusmodi regula. nam si moriatur resignans infra 20. dies, beneficium vacabit per obitum, & non resignationē, & effectus est maximus, quia stante hac vacatione resignatarius excludetur, & beneficium illud incorporabitur corpori cui facta est vnio, Rebuff. hic in gl. 8. in princ. & hęc opinio seruatur* in praxi, & ab ea non est recedendum in iudicando, & concludendo.

Septimum dubium an translationes pensionis cōprehendantur sub hac regula? communis* opinio est negatiua vt translatio pensionis sit valida, & si transeat moriatur intra viginti dies quam opinionem tenuit Rot.* tempore Leonis X. teste Sarn. hic q. 16. & fuit resolutum in vna* Gadicen. pensionis de mense Maij, die 13. 1541. coram Tho. de Tanis, teste Mandos. q. 11. in fin. vbi post multa quæ adducit, videtur, p hac opinione concludere, attestatur etiam Sarn. in addic. ad reg. dec. 8. nam regula loquitur de renunciatione, & pensio †non renunciatur, sed transfertur de licētia Papæ, & quia pensio non est proprie beneficium, vt in qualibet† materia etiam stricta appellatione illius veniat, vt late probat Mandos. dict. q. 11. & magnam† esse differentiam docet Sarn. d. q. 16. nu. 2. 3. & 4.

Accedat præterea quia regulariter in gratijs translationis pensionis solet concedi, vt possit transferri etiam in articulo mortis, ex quibus verbis tollitur omne iudicium, vt non sit necessarium, vt transferens viuat per 20. dies, immo pensio potest †in articulo mortis transferri etiam si non sit data huiusmodi facultas, vt fuit resolutum* in Rot. in d. Gadicē. pensionis die 23. Martij, 1541. teste Put. decis. 5. de pension. in manusc. & decis. 138. lib. 1.

Octauum dubium, an hæc regula procedat in eo qui renunciauit iuri suo quæsito †in aliquo beneficio vigore alicuius gratiæ vt quia resignauit ius quod habebat per solam supplicationem signatam, nec habebat litteras expeditas nec etiam pensionem? Vera conclusio, & communis* est affirmatiua, vt si talis cedens moriatur infra 20. dies, &c. quam opinionem tenuit Rot.* in vna Valentinen. die 13. Martij 1514. teste Sarn. hic q. 18. num. 2. vers. Istis tamen non obstantibus, vbi etiam firmat hanc opinionem, nam regula habet locum, cum ille, in cuius fauorem resignatio admittitur, cōsequitur commodum resignationis, propter quod arguitur fraus, vel quia renuncians agnoscens se moriturum inducitur ad renunciādum, quo casu ne detur successio, & licentia libera disponendi de beneficijs, licut de rebus temporalibus, † fuit hæc regula introducta; sed istæ rationes militant in renunciatione iuris, quia †per illam acquiritur commodum resignatario & resignans consequitur effectum, quē intendit, ergo.

Non obstat quod gratia dicatur informis, litteris non expeditis, nam respondetur, quod statim, quod supplicatio est signata in continenti est ius quæsitum, & gratia est perfecta quo ad hunc effectum, vnde cui ius sit quæsitum, succedit illud, quod paria †sunt, habere ius quæsitum ad rem vel habere rem, l. qui habet ff. de reg. iur. cui alijs, vt per Sarn. dict. q. 18. nu. 4. & 5.

Nonum est dubium, An officia curiæ comprehendantur sub hac regula, communis* opinio †est negatiua, quam tenent Sarn. hic q. 22. Rebuff. & alij omnes sequuntur, tum quia de illis hic non fit mentio, tum etiam quia cessat ratio finalis regulæ, quæ de beneficijs Ecclesiasticis loquitur, quæ vendi non possunt, & ideo in officijs sæcularibus Curiæ non est prohibita successio, cum vendi possint, & hanc conclusionem non solum intelligit Sarn. in scriptorijs Apostolicis, Portionibus, & similibus officijs, sed etiam de officijs Vicecancellarij, Camerarij vel maioris Pœnitentiarij: nam cum hæc non possint cedi sine licentia Papæ, in eis cessat illa regula sicut in Consistorialibus. Ita in simili idem Sarn. q. 2. hic per totum concludit Imperatorem cedentem †Imperio non comprehendi sub hac regula ex pluribus rationibus, quas adducit.

Limita †non procedere in officijs spiritualibus, de quibus loquitur tex. in c. cum accessissent de Consti. cap. dudum, el 1. de elect. cap. quod Dei timorem, de stat. monach. & tenet Collectan. in cap. penul. 3. colū. vers. quod si mandetur, de verb. signific. quem refert, & sequitur Sarn. dict. quæst. 22. nu. 2. vers. aut vero loquimur, nāque hæc officia spiritualia sunt beneficia, & mens, & ratio regulæ concurrit, ideo habebit locū dispositio.

SVMMARIVM.

1 *Regula de Infirm. comprehendit omnes,*
2 *Verbum siquis est generale.*
3 *Regula de infir. an habeat locum in Papa.*
4 *Regulæ Cancellariæ non comprehendunt Cardinales contra num. 12.*
5 *Quæ speciali nota sunt digna debent exprimi.*
6 *Cardinalatus est maior dignitas post Papatum, & numero 15.*
7 *Cardinales renunciantes beneficia comprehenduntur sub reg. de infirm.*
8 *Vbi agitur de vitanda fraude Cardinales comprehenduntur.*
9 *Quanto quis est dignior, tanto debet a fraudibus cessare.*
10 *Cardinales comprehenduntur sub capit. de multa, de præbend.*
11 *Reuocatio regressus comprehendit etiam Cardinales.*
13 *Dispositio concernens animarum salutem comprehendit Cardinales.*
15 *Regula de infir. habet locum in Patriarchis, Archiepiscopis,*

piscopis, & Episcopis, ac Abbatibus.
16 *Regula de infir. comprehendit exemptos.*
17 *Lex vniuersaliter loquens comprehendit exemptos.*
18 *Exempti non comprehenduntur sub priuilegio.*
19 *Papa est proximus Superior exemptorum.*
20 *Regula de infirm. habet locum in familiaribus Cardinalium.*
21 *Regula de infirm. comprehendit familiares Papæ, & eius officiales.*
22 *Regula de beneficijs vacantibus per obitum familiarium Cardinalium an habeat locum in vacatione ficta obitus.*
23 *De beneficijs familiarium Cardinalium fit prouisio de consensu Cardinalium.*
24 *Regula de infirm. comprehendit fœminas habentes dignitates.*
25 *Prohibitio incompatibilium comprehendit etiam fœminas.*
26 *In foro animę nulla est differentia sexus.*
27 *Verbum, si quis, masculum & fœminam comprehendit.*
28 *Masculinum concipit fœmininum.*
29 *Abbatissa potest renunciare.*
30 *Abbatissa in administratione æquiparatur Abbati.*
31 *Pœna, l. 2. C. de rapt. virgin. habet locum etiā in muliere rapiente virum.*

QVAESTIO IV.

1 VARTO quæro, qui comprehenduntur sub dispositione huius regulę, Communis opinio & affirmatiua† omnes comprehendi, nam loquitur simpliciter de omni resignante, cum dicat, *Si quis in &c.* ex quo† satis colligitur omnes comprehendi, Bal. per illum tex. l. in fraudem, ff. de testam. l. cum a-
2 lijs, vt per Crauett. cons. 92. nu. 4. & col. 308. nu. 3. Bal. cons. 205. lib. 1. & cons. 191. eo. lib.

Sed vt particulariter omnes casus intelligamus, de aliquibus contigit dubitare, Et Primo, an habeat lo-
3 cum † in Papa, Sar. hic q. 1. disputat hanc quæstionem ad partes, tandem concludit pro affirmatiua, quam dicit veram Rebuff. in praxi super hac reg. Glos. 1. num. 3. quo ad prohibitionem, ne successorem in articulo mortis † sibi cōstituere, vel eligere debeat, de qua re alia non scribam, cum hoc recesserit ab Vrbe, & orbe teste Mandos. hic in principio, & his temporibus nō eueniat.

Secundo, an habeat locum in S. R. E. Cardinalibus, renunciantibus aliqua beneficia in fauorem, vt si moriantur infra viginti dies beneficium vacet per obitū, non per resignationem? Pro negatiua concludit Mandos. hic q. 2. num. 8. & 9. cum seq. quia regulæ Cancell.
4 † non comprehēdunt Cardinales, Barbat. in tract. Car. par. 1. q. 7. in fi. Prepos. in c. 1. dist. 15. Ber. in c. 1. nu. 41. de resc. Card. Paris. cons. 141. nu. 8. vol. 4. Iason. cons. 117. col. 3. vol. 4. Gig. de pēs. q. 9. n. 7. & q. 59. nu. 13. Anch. cons. 295. & 297. Roma. cons. 497. Philippus Prob. in c. vlt. col. 3. de resc. lib. 6. & hanc esse veram, firmio
5 rem, & æquiorem sententiam attestatur Mandos. dict. q. 2. nu. cum quæ speciali nota † sunt digna, nisi speciali ter exprimātur, omissa esse censentur, cap. quam periculosum, de senten. excommun. lib. 6. Glos. in cap. 2. de
6 præb. eo lib. nā Cardinalatus † est maior dignitas post Papatum, Host. in c. dilectus, col. 2. de præben. cum alijs, quæ ad hoc adducit Mandol. loco cit. & Put. dec. 195. a nu. 1. vsque ad 6. lib. 1.

His tamen non obstantibus contraria opinio est
7 verior, &* communis, vt etiam † Cardinales sub hac regula comprehendantur, quam opinionem tenent Sarn. hic q. 3. Rebuff. Glos. 1. num. 4. & secundum eam iudicauit* Rota post longam discussionem pro Ludouico de Torres, die 14. Nouemb. 1541. teste Put. decis. 195. lib. 1.

Nam regula hæc emanauit ad obuiandum fraudi-
8 bus, sed vbi agitur de †euitanda fraude tunc comprehenduntur etiam Cardinales communis opinio, teste Caputaq. decis. 211. lib. 1. in manuscr. ergo veniunt, nā
9 cum sint maiori dignitate præditi, oportet plus † alijs a fraudibus esse alienos, iux. not. in c. cum quidam, de iur. iurand. & in † presbyteri, C. de epis. & cler. & ideo comprehenduntur sub regula de publican. vt supra scripsi lib. præced.
10 Hinc Cardinales † comprehenduntur sub c. de multa, de præb. vt tenet Abb. in c. Ecclesia. el. 2. in 2. not. de elect.
11 Hinc † reuocatio, regressum comprehendit etiam Cardinales, vt fuit resolutum in vna* Caurien. coram Io. Paulo, 3. Iunij, 1538. teste Sarn. in procem. reg. q. 4. col. ante pen.

Nec obstat, quod regulæ Cancell. non ligent Ca-
12 dinales, quia immo contraria † opinio est verior, & cōmunior, Fel. in c. ad aures, ante nu. 12. de reser. Bert. Belencin. tract. de charit. sub hd; q. 66, Selu. de benef. p. 3. q. 12. num. 6. Sar. in procem. reg. q. 4. & fuit pluries decisum in Rota, teste Belencin. loco citat. eo magis
13 cum concernunt bonum † publicum, & animarum salutem, Pauin. de potest. cap. sed. vacan. in fin. 2. p. & hæc est communis* opinio, teste Sarn. hic dict. q. 3. col. 2. vers. & breuiter.

Tertio quæro, an habeat locum hæc regula in Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs Prælatis, & Abbatibus eorum beneficia renunciantibus? commu-
14 nis opinio omnium est † affirmatiua, Pelegr. decis. 20. Sarn. in addic. ad reg. decis. 7. in manuscrip. Put. decis.
15 33. lib. 3. quod si comprehendit † Cardinales, quorum dignitas est maior post Papatum* cōmunis. teste Mādos. hic q. 2. num. 4. ergo multo magis hos, Authent. multo magis, C. de sacr. san. eccles. & hæc opinio nullā habet difficultatem; vt docet communis* praxis.

16 Quarto, an hæc regula comprehendat † exemptos eorum beneficia renunciantes Affirmatiua opinio * cōmuniter in praxi tenetur, pro qua concludit Sarn. hic q. 5. Nam lex generaliter, & vniuersaliter loquens vt est ista, includit etiam exemptos Bart. in l. in fraudē ff. de testament. mil. Dec. in l. 1. in 2. lect. vers. no. vlt. C. de sen. Abb. in c. graue, de præb. Gem. & Franc. in c. auctoritate, S. inhibemus, de priuil. lib. 6. communis opinio, teste Sarn. dict. q. 5. sub. num. 2. quamuis in gene-
18 rali priuilegio † non comprehendantur, Bald. in l. 1. col. 6. vers. vnde quæritur, C. de furt. Dec. cons. 154. col. 2.

Accedit quia cum comprehendantur Cardinales, & aliæ omnes personæ Ecclesiasticæ in dignitate cō stitutæ, ergo, & exēpti. Auth. multo magis, C. de sacr. san. eccles. Nec est ambigendum Papam potuisse eis
19 præiudicare per hanc regulam, cum sit proximus† superior exemptorum, Abb. in c. nihil, de elect. & est cō munis opinio, & secundū hanc opinionem practicat.

Quinto, an habeat locum in familiaribus Cardina-
20 lium omnium sententia est † affirmatiua, vt firmat hic Sarn. q. & nullum esse dubium, tradit Rebuff. in hac regu-

reg.Glos.1.num.6.quia si comprehenduntur Cardi-
21 nales,ergo & eorum familiares,immo extendo, vt & familiares Papæ comprehendatur,& alij officiales Curiæ.quod de*stylo notissimum est.Sed an in hac vacatione ficta obitus habeat locum regula de beneficijs
22 vacantibus*per obitum famil.Card.vide Sarn. dict.q.4.a num.1.ad fi.vbi recitat quid Rot.firmauerit,& vera est opinio,vt fiat prouisio per obitum cum consensu Cardinalis,Rebuff.dict.Glos.1.num.7.& 22.Aprilis, 1553.fuit in Rot.*resolutum regulam de impet.
* benef.per obit.famil.Card.habere locum in vacatione inducta per hanc regulam,teste Sarn.in adic.ad regul.decis.13.
24 Sexto,an habeat locum in fœminis religiosis volentibus resignare eorum dignitates collatiuas? com
* munis*opinio est affirmatiua,quam tenet Sarn.qu.6. quod etiam videtur tenere Rebuff.dicta Glo.1.in fi. dum scribit, textum nostrum nullam personam excipere.Et ratio est,qa cum tex. noster hoc disponat ad bonum publicum,& vt obuietur fraudibus,debet etiã comprehẽdere fœminas,iuxta ea,q̃ tradidimus supra.

Ideo ex eadem ratione scriptum reliquit Pauin. in Extrauag.Execrabilis,§.1.in Glos.ib verb.filijs, quod
25 dispositio illius tex.loquens † de masculis habentibus duo incompatibilia,habebit locum etiam in fœminis, respectu enim animæ nulla est †dꝛia sexus Alc.de Ale.
1 in l.alienam.C.de procu.Dec.in c.cum dilecta,de constit.vtil.vel.inutil.quod etiam subtiliter elicitur ex ver
27 bis reg.dum dicit,*Si quis &c.* verbum enim † si quis. de sui natura masculum,& fœminam comprehendit, vt in leg.si quis id quod, vbi Alexander Iason. Dec.
* ff.de iurid.omn. iud. & communis * est conclusio,
28 quod quando sumus in materia indifferenti masculinũ cõcidit fœmininũ,vt per Bar.in l.1.co.1.ff. de verb. sign.Dec.cons.495.num.15.& 114.ante nu. 4. & cõs. 527.num.7.Card.Paris.cons.49.nu.12.vol.3.Sed hęc est materia indifferens,cum possit contingere in fœ-
29 mina,sicut in masculo,cum † Abbatissa vel Prioriſſa,q̃ habet dignitatem collatiuam cum administratione renunciat,c.indemnitatibus.de elect.lib.6. & ibi Gem. not.2.Fel.in c.meminimus,nu.5.de accus.Bart. in l.1. num.43.C.de dignit.li.12.Dec.in l.fœminæ.nu.10.ff. de reg.iur.& diximus li.2.& 3.
30 Hinc Abbatissa †in administratione equiparat Abbati,Abb.in c.2.de his,quæ fiunt a præl.Card.cõs.17. circa princ.col.2.Nec obstat,quod hic sit casus rarus quia inquit Marsil.in l.1.C.de rapt.virg.quod pœna il
31 lius legis habet locum etiam in muliere † rapiente virũ licet hic casus raro accidat.

Et hæc opinio mihi videtur vera,quamuis per plura fundamenta contrarium tueatur Mandos.hic q.3. quibus omnibus potest responderi non habere locũ in casu nostro,vt vitentur fraudes,& ob publicam vtilitatem,& ob salutem animarum,& negatur materiam hanc esse odiosam,quia immo est fauorabilis,& extendenda,vt supra probaui in secunda quæstione.

SVMMARIVM.

1 *An regula de infirm.habet locum in renũciationibus extra Curiam.& num.8.*
2 *Reg.Cancel.an habeant locum extra Curiam.& n.10.*
3 *Papa facilius potest decipi,quam Ordinarius in beneficialibus.*
4 *In dubio verba de frequentiori.*
5 *Ordinarius non potest disponere de Commenda.*
6 *Dispositio non habet locũ vbi verba non conueniũt.*
7 *Coram Ordinarijs renunciatio tantum simpliciter.*
9 *Renunciatio facta in infirmitate fraudulenta.*
11 *Lex generalis includit omnes casus.*
12 *Consensus in renunciationibus extra Curiam quando præstetur.*
13 *Ordinarij de facili admittunt renunciationes.*
14 *Collatio Episcopi de beneficio renunciato coram Notario nulla.*
15 *Regula de infirm.comprehendit permutationem.*
16 *In claris non est ambigendum.*
17 *Verbum,dimiserit,quid importet.*
18 *Permutans dimittit beneficium.*
19 *Permutatio continet duos actus.*
20 *Permutatio de pingui beneficio cum tenue fraudulenta.*
21 *Regula de infirm. includit permutationem de beneficij paribus.*
22 *Lex indistincte loquens,indistincte intelligenda.*
23 *Dispositio sustinetur in ratione,quæ non cessat.*
24 *Regula de infirm.comprehendit resignationem factam cum reseruatione omnium fructuum.*
25 *Reseruatio fructuum non mutat naturam renunciationis.*
26 *Facilius renunciatur cum reseruatione.*
27 *Facilius renunciatur ius ad rem,quam in rem.*
28 *Regula de infirm.comprehendit renunciationem cum reseruatione medietatis fructuum.*
29 *Regula de infirmit.comprehendit resignationem cum pensione.*
30 *Regula de infirm.ligat resignantes Commendam.*
31 *Commendatarij disponunt vt veri Prælati.*
32 *Regula de familiaribus Cardinalium habet locum in Commenda.*
33 *Regulæ de verisimil. & Idiomate habent locum in Commenda.*
34 *Ordinarij non possunt conferre Commendas.*
35 *Regula de infirm. comprehendit renunciationem factam per procuratorem.*
36 *Solemnitas,quæ debet obseruari per principalem,debet fieri per procuratorem.*
37 *Procurator qui porrexit supplicationem, potest consentire mortuo resignante.*
38 *Consensus per quantum tempus possit præstari post obitum.*
39 *Consensus retrotrahitur ad diem datæ.*
40 *Actus perficitur ex consensu procuratoris.*
41 *Procurator constitutus ad consentiendum supplicationi datæ,non potest consentire post obitum.*
42 *Regul.de infirm.comprehendit resignantem plura beneficia.*

QVAESTIO V.

VINTO quæro, an quomodocumque facta fuerit resignatio habeat locum hæc regula? Et qa quæstio est generalis,ideo de aliquibus casibus contigit dubitari, & Primo, an si renunciatio beneficii facta fuerit extra Curiam, & resignans moriatur infra viginti dies, an comprehendatur sub dispositione huius regulæ,vt vacet beneficium per obitum,& non per resignationem.

Dec.cons.224.num.4.vers.alio etiam,respondit p
1 negatiua opinione scilicet regulam † non habere locũ in renunciationibus,quę fiunt extra Curiam, quam opinionem

opinionem ex pluribus sequitur etiam Mandos. hic
* qu.16.& fuit prolatum* arrestum in Gallia in vigilia Assumptionis,de anno 1550.teste Rebuff. Glos.1.12. num.10.

Quorum sententia primo fundatur, quia regulæ
2 Cancellariæ non habẽt locum † extra Curiam,Anch. cons.297.in princ.

Secundo, quia Summus Pontifex facilius potest
3 decipi,& fraudari,quam † Ordinarius, ad not. in Clemen.1.de offic.ordin.ergo magis necessaria fuit prouiso in resignationibus factis coram Papa.

Tertio,quia cum regula hoc non exprimat,debet
4 in dubio intelligi de ea,† quæ fit in manibus Papæ,argum.l.queritur,ff.de stat.hom.Ant.de Butr.in ca.sua, de off.vic.

Quarto,quia non conueniunt verba regulæ renũciationibus,quæ fiunt extra Curiam,quia exprimitur
5 de Commenda, de qua † Ordinarius non potest disponere.Fed.de Sen.trac.permut.q.13.Roman.cons. 350.num.3.Rot.decis.1.de præb.per Bisignett.& qa dicit dies computandos a die præstiti consensus, & non resignationis factæ,& clarum est,quod non ha-
6 bet locum † dispositio,vbi verba non conueniunt,l.4. §.toties,ff.de dam.infec.in fi.Dec.cons.437. num.7.

Quinto quia in renunciationibus,quæ fiunt corã Ordinarijs, cessat ratio regulæ,quia ipsi non possunt fraudari,cum fiat in eorum manibus, cessat quoque alia ratio,ne disponatur in articulo mortis de benefi-
7 cijs,nam coram eis non potest fieri † renunciatio ad fauorem sed tantum simpliciter,Glo.& communiter Doct.in c.ex parte,1.de off.deleg.Innoc.in c.tua nos de simon.Abb.in c.cum vniuersorum,de rer. permut. Cassad.decis.2.de simon.& est communis opin.

His tamen non obstantibus,contraria opinio est
*8 verior,&*communis,vt hęc regula habeat locum & in renunciationibus,quæ fiunt extra Curiam coram Ordinarijs,vel Legatis, quam tenuit Sarn. hic.q.26. post Cassad.decis.31.per totam super reg. vbi nu.9. refert ita fuisse tentum in vna Barchinonen. Cappellaniæ coram Simonetta,prout etiam ipse Simonetta refert decis.64.in mariusc.Idem etiam fuisse tentum in vna*Salamantinen.coram Hugone de Spina,& in alijs duabus causis coram domino Paulo de Capizuchis,attestatur Cassad.Sar.locis citatis,Simonetta,de cis.64.ita etiam fuisse resolutum in Rota post dictas decisiones tempore Pauli III attestatur Peolom.dec. 12.incip.domini Crescent.decis.61.lib. 1. & decis.6. Gig.cons.4.num.9. & ita nouissime vidi conclusum in Rota de anno 1585.Et in alia Parmen. beneficij. Lunæ,19.Ianuarij,1587.coram R.P.D. Giphio, vbi quidam biduo quam moretur resignauit beneficium in manibus N.Episcopi,fuit resolutum beneficium vacare per mortem,& non per resignationem, & in consequentiam collationem spectare ad Papam, qa mortuus est in mense reseruato, & Ordinarium non posse se intromittere,quod secus fuisset si vacatio esset per renunciationem; & hanc opinionem tenet & Rebuff.in tract.nomin.q.17.vers.nec refragatur,& in praxi super hac reg.Glos.3.vers.idem si quis,& Glos. 12.& in tract.de nomin.q.17.dicit ita fuisse resolutũ & idem Rebuff.cons.72.nu.8.tenet hanc opinionem & dicit ita fuisse dictum in Senatu*Parisiensi, de anno.1538.

Et hoc tũ ex verbis,tum ex ratione regulæ: ex verbis,quia dicit quauis auctoritate confertur, vt in terminis ponderat Rebuff.in praxi,Glos. 12. super hac regula nu.3.Ex ratione,quia hæc regula emanauit,vt fraudibus infirmorum renunciantium obuietur.

Nam ex quo renunciatio reperitur facta tali tem-
9 pore præsumitur † fraudulenta,Alex.in l.filiæ.ff.sol.matr.quæ ratio militat quoque in renunciationibus,quę fiunt extra Curiam,ita etiam illa ratio,ne cogitatione mortis per viam vltimæ voluntatis disponatur de beneficijs,militat etiam extra Curiam,vt aliqui Doctores firmarunt relati a Sarn.dict.q.26.num.4.

Nunc autem respondendum erit contrarijs,ad pri
* mum respondeo communem*esse opinionem in cõ
10 trarium,vt scilicet regulę Cancellariæ ligent † extra Curiam,vt per Sarn.latissime q.2.in procem. reg. Ad secundum respondetur,non ex hoc sequi quin possit habere locum extra Curiam. Ad tertium respon-
11 detur,quod cum loquatur generaliter omnes casus debet includere,l.1.§.generaliter,ff.de leg.præst. Ad quartum respondetur,negando non conuenire verba,nam illud, quod dicitur de Commendis, recipit renunciationem in Curia,& illud fuit additum,vt tollantur lites,quæ ex eo oriri poterant,Pelegr.decis.20. in manuscr.

Nec obstat,quod dicat a die præstiti consensus,nã
12 respondetur,quod hic † casus potest etiam verificari coram Ordinarijs,quando fit per procuratorem renunciatio,vt tradit Simonett.dict.decis.63. & hoc q̃ uis possit ante,& post dari consensus in renunciationibus extra Curiam,Sarn.dict.q.26.nu.6.vers.nec obstat.Ad quintum respondetur in renunciationibus, extra Curiam non cessare rationem regulæ,namque
13 possunt fraudari expectantes cum Ordinarij de facili admittunt cessiones,vt prouideant,vt dicit Cassad.de cis.31.num.9.

Concludendum igitur regulam habere locum & beneficium vacare per obitum,& nullam esse collationẽ Episcopi, aut alterius factam per cessionem,& si fuerit facta cessio † corã Notario,& testibus,Boer.
14 decis.348.sub num.3.

Secundo dubitatur,an renunciatio facta causa permutationis,includatur sub hac regula? Doctores*cõ
15 muniter tenent affirmatiuam opinionem.Petr.And. Gammar.in repet.c.1.de rer.permut.lib.6.quem refert,& sequitur Sarn.hic.q.19.vbi dicit hoc non habere dubium,Mandos.q.12.col.vlt.vers. quæstio ista vbi inquit hanc opinionem esse veram, Rebuff. in prax.in Glos.4.huius regulæ,in princip. & alij omnes.Et probatur in verbis regulę, ibi,*Sine simpliciter,sine ex causa permutationis,& c.*verba enim sunt
16 clara,vnde † non est ambigendum,Corn. cons.109.in in fin.lib.1.Dec.cons.452.num.27. ac etiam probatur,ponderando verbum,dimiserit, positum in regu
17 la ibi,*Vel alias dimiserit*,quod † verificatur in quacumque dimissione beneficij arg.tex.in l.1.§. quod
18 autem.ff.de aleę lus.& aleat.nam qui permutat † dimittit beneficium,vt eleganter probat Mandos.hic q. 13.num.9.

Et etiam includitur sub verbo, resignauerit, nam
19 permutatio continet † duos actus,scilicet resignationem,& permutationem,Boer.decis.2.nu.16.& est cõmunis opinio,vt supra dixi.

Et hęc conclusio extenditur,vt procedat non solum in permutatione de beneficijs disparibus, & inæ
20 qualibus,quando infirmus † permutat pingue beneficium cum consanguineo, seu amico ei dante tenue, ex quo præsumitur fraus.Doct.oës in c.2.de renũc. li.6.Rot.dec.2.de rer.pmut † antiq.Imo.in l.filiæ meę vbi Bal.fol.matr.Soci.Sen.cõs.83.& cõs.53.li.3. Anc. cons.383.385.& 388.& cons.430.Old.cõs.374.col. 3.Bellam.

3.Bellam.decis.344.& decis.435.Felin.in c.quia verili mile,de præscr.Petr.de Perut.in tract.de permut. col. 7.Io.Selu.de benef.par.3.q.47.col.penul. Imol.in ca. non liceat,nu.7.de cler.non resid.vbi Anch.nu.6.Me
* noch.cons.108.nu.18.li.2. & * est communis opinio.
21 Sed etiam in permutatione de beneficijs †paribus, &
* æqualibus prout fuit resolutum*in Rota in vna Maio ricen.parochialis coram Anto.Augustino, 11.& 20. Februarij,& 27.Martij,1549.vt attestantur Achil. de Grass.dec.29.super reg.Cance.incidit regula de infir. resignan.& Sarn.in addic.ad suas regulas, decis.12.ex verbis generalibus regulæ,& r ōne generali disponen di in vltimo uitæ spiritu,& ita tenet Rebuff.hic Glo. 4.n.5.Mandos.q.13.licet Sarn.cōtrarium uoluerit, nā
22 regula indistincte loquitur de †permutatione,ergo de omni,Hostiē.in summ.de rer.permut.Et quia regula non solum emanauit ob fraudes, quæ cessant in hoc casu,vt late probat Sar.q.19. Sed etiā ne beneficia sint hæreditaria,Cassa.super reg.decis.32.& 31.quæ ratio generaliter in omni pmutatione procedit, vnde licet
23 cesset vna ratio,remanet dispositio †fundata in altera, vulgaris,& communis*regula,S.affinitatis,Inst.de nu pt.Dec.cons.503.ante fin.& cons.565.nu.6.
24 Tertio,dubitatur,an †si renunciatio fiat reseruatis omnibus fructibus comprehendatur sub hac regu-
* la?Communis* opinio est affirmatiua,quam tenent Sarn.hic q.20.Mandos.q.14.Rebuff.Glos.3. in princ.
* & alij*omnes.

Quæ conclusio primo iustificatur, attentis verbis regulæ loquētibus generaliter de relignatione, & hęc
25 quoque dicitur refignatio:nam †reseruatio fructuum
* contrarium effectum non operatur, vt est* communis opinio:vnde cum verba conueniant,ergo & dispositio,l.4.§.toties,ff.de damn. infect. Secundo attentis rationibus,quibus confecta est huiusmodi regula: nā militant in casu nostro,tum ratio successionis,tum ēt ratio fraudis,cum reseruatio fructuum sit quædā paleata fraus ad effectum circumueniendi collatores, & expectātes,vnde idem ius statuendum,l.illud,ff.ad le. Aquil.Immo cum occasioni fraudis sit resistendum, & maior fraus,frequentiorque fraudis occasio hic cō fiderari poterit,facilius enim infirmus,qui dubius est
26 superuiuere,tan mori debeat,inducatur ad renunciā dum hoc modo,nam libentius fit cessio hoc modo,q̄ pure,sicuti facilius renunciatur ius ad rem, quam int
27 re,Card.Paris.cons.78.nu.9.vol.4.Accedit qu'a reseruatio fructuum non impedit quin cessio effectui de-
* mandetur.Et hæc opinio tota die*practicatur, quam
* uis Card.Iacobat. referat contrarium fuisse decisum in*Rota temporibus suis,vt Sarn.d.q.20.refert.
28 Ampliatur huiusmodi†conclusio procedere,etiam si fuerit facta cessio reseruata medietate fructuum:nam eadem ratio viget,immo maior,ergo,&c.ar.auth.mul to magis,C.de sacr.sanct.eccl.

Ampliatur secundo ex allegata ratione procedere
29 etiam si fuerit facta †cum pensione,Rebuff.dict.Glo. 3.in principio.

Quarto dubitatur,an refignatio beneficij conces-
* si in Commendam comprehendatur sub hac regula?
* communis*opinio est †affirmatiua in*praxi obseruata, quam tenent Sarn.hic q.13.Rebuff.Glos.7. Simō
30* net.decis.48.Pelegr.decis.137.li.2.& decis.80.li.3.Pu. decis.33.li.3.& hæc quæstio hodie nullum habet dubium;nam clare probatur in hac regula ibi, *Aut illius Commendæ cesserit*.quia etiam in his viget eadem ratio,cum habentes Commendas disponāt de fructi
31 bus beneficij,†vt veri Prælati,Card.Alex.in c.cum au tem,col.6.dist.44.& in c.si quis,col.penul.dist.58.late Cassad.decis.32.per totam super reg.

32 Hinc regula † de familiaribus Cardinalium ha-
33 habet locum in Commenda,& etiam†regula de verisi
* mili;& regula de Idiomate,vt fuit*resolutum pluries in Rot.vt attestatur Simonett.decis.51.Sarn.d.qu.13. num.8.

Et secūdum hanc opinionem antequam essent in regula addita uerba clara,ex quibus tollitur omne du
* bium iudicauit Rot.*in vna Pampilonen.coram Petra sancta,teste Simonet.decis.48.in manusc.& in vna Veronen.Parochialis coram Pelegr.22.Aprilis,1547. vt attestatur ipse Peleg.decis.137.li.2.& decis.80.li.3. & dec.20.Sarn.in addit.ad reg.decis.7. in manuscript. Put.decis.33.li.3.nā quis cesset ratio fraudis,cum nec expectantes,nec ordinarij acceptare possint, & cōser
34 re beneficia†reseruata,vt sunt Commendæ, Roman. cons.342.Cald.cons.9.de præb. fuit conclusū in Rot in vna Zamoren. parochialis coram Crescētio de mē se Ianuario,1532.& in vna Valentin.parochialis corā Ioan.Paulo,de mense Nouembris,1539.tamen militat alia ratio successionis,vt dictum est supra.

35 Quinto dubitatur,tan cessio, & renuncitio facta per procuratorem legitimum comprehendatur sub hac regula communis opinio est affirmatiua, quam tenet Roffiniac.de benef.c.28.nu.5. & 6. & secūdum illam conclusit Rota in vna*Oueten. Archidiaconatus de Liuecio coram Puteo, 11. Februarij, 1545. vt idem Put.attestatur decis.360.nu.8.& 9.li.2. Rebuff. in prax.super hac regula,Glos.10.nu.2.vbi dicit regu lam procedere,siue consensus fuerit præstitus per prī cipalem,siue per procuratorem.Nam quamuis hęc regula loquatur de infirmo refignante,non autem con stituente procuratorem ad refignandum,tamen dum loquitur de infirmo,subintelligitur siue per se, siue p alium habentem legitimum mandatum iuxta ea,quæ dicta fuerunt supra lib.9.& eadem solemnitas, quæ re quiritur in executione alicuius actus, requritur etiam
36 †quando constituitur procurator ad exercendum illū actum,Ias.in l.1.ff.de acquir.poss.& militat eadem rō fraudis,& successionis, nam alioquin quisq; infirmus constitueret procuratorem ad renunciandum,vt frau daretur huic regulæ,ergo,arg.Glos.in c. quicunque, de vsur.lib.6.Concludendum igitur,quod si quis con stituerit procuratorem ad resignandum benef.& post ea moriatur infra 20.dies,habet locum regula, vt vacet beneficium per obitum,ita etiam si procurator resignauerit,& postea moriatur resignās infra.20.dies ha bet locum regula,vt beneficium vacet per obitum nō per resignationem.

37 Limita tamen †non procedere, quoties fuisset datus procurator ad resignandum,qui porrexit supplicationem,& procurauit,vt signetur,nam si hoc tempore moriatur resignans,poterit procurator post obitū præstare consensum,& consentire expeditioni litterarum,& non habebit locum hæc regula,ita Put. dic. decis.360.nu.10.lib.2.& dixi supra lib.9.& in foro cō scientię esse tutum resignatarium,scribit Nauarr.cōs. 2.de renunc.nam cum consensus est prestitus,viuente resignante,tunc requitur,vt viuat per 20.dies post p stitum consensum, secus quando præstatur cōsensus post obitum, vt dicit Put. loco citato declarans hoc non habere locum in casu illo, quia procurator erat datus ad porrigendum dumtaxat,non autem simpliciter ad resignandum,& alias.2.Ianuarij,1546.coram eodem Put.fuit decisum,*quod si multo tempore ante obitum fuit porrecta supplicatio per procuratorē poterit

38 poterit præstari consensus per annum † post obitum, teste Sarn. in addit.ad reg.decis. 14. & hoc esse in vsu tradit idem Sarn.q.31.num.4.super hanc regul. & sic consensus poterit post obitum resignantis præstari vigore Bullæ Alexandrinæ,vt sæpe fuit resolutum, & practicatum in Rota,teste Sarn.hic q.12.num.2.vt la te probaui lib.9.nam consensus etiam diu post supplī-
39* cationem signatam præstitum retrotrahitur †ad datā supplicationis,vt fuit*pluries per Rotam resolutum, etiam si præstetur per procuratorem post obitum re signantis,Cassad.qui plura allegat,& refert fuisse resolutum decis.1.& 5.de renunc.Crescen.decis.36.lib.1. Mandos.hac reg.q.9.num.6.nec videtur nouum, qa quando actus,qui geritur per procuratorem consistit
40 in consensu,perficitur †ex voluntate ipsius procuratoris,vt per Roch.de Curt.in l.Paulus,§.per procuratorem,num.5.ff.de acquir.hered.& ita fuisse conclusum attestatur Mandos.q.8.num.16.in hac reg.

Limita nisi infirmus constitueret procuratorē ad
41 resignandum,vel consentiendum † supplicationi iam datæ,nam non potest iste procurator consentire post obitum,Sarn.hic q.31.sub num.4.
42 Et hæc intelliguntur,†vt habeat locum hæc regula,siue vnum,sine plura beneficia resignauerit.Rebuf. super hac reg.in praxi,Glos.5.vers.Itellige, quia viget eadem ratio.

SVMMARIVM.

1 *Qualitas requisita debet concurrere omni tempore.*
2 *In testamēto tribus temporibus requiritur capacitas*
3 *Renunciatio ere facta quando Papa admittit.*
4 *Præstatio consensus non est resignatio,sed consumatio*
5 *Regula de infirm.habet locum etiam si infirmitas nō omni tempore concurrat.*
6 *Verba addita in regula de infir.etiam vigore,&c.dū esset sanus,&c.qua ratione fuerunt necessaria.*
7 *Quandocunque moriente resignante post consensum, infra 10.dies beneficium vacat per obitum, & non per renunciationem.*
8 *Reg.de infir.habet locū in infirmitate magna, & leui.*
9 *Infirmus qui.*
10 *Appellatione infirmitatis venit grauis.*
11 *Regula de infir.habet locum in moriente ex podagra.*
12 *Regula de infir.habet locum in mortuo ex peste.*
13 *Infectus peste videtur constitutus in articulo mortis.*
14 *Pestilentia omnes alios morbos superat.*
15 *Mortuus ex peste præsumitur mortuus post viginti dies,vt non habeat locum regula de infir.*
16 *Infirmitas præsumitur durare longo tempore.*
17 *Infirmitatis priuilegia remissiue.*
18 *Medici,& deputati ad sepeliendum probant mortem infecti a peste.*
19 *Mors probatur per famam.*
20 *Mors probatur multis modis.*
21 *Regula de infirm.habet locum in moriente ex morbo Gallico.*
22 *Regula de infir.habet locum in moriente ex vulnere.*
23 *Regula de infir.habet locum in moriente ex fistula.*
24 *Regula de infir.habet locum in moriente ex tempestate, & bello.*
25 *Moriens ex tempestate,non moritur infirmus.*
26 *Senes an sint proprie infirmi.*
27 *Senex præsumitur viuere per annum, vel quinque.*
28 *Regula de infirm. comprehendit senes,& iuuenes,vt quomodocumque moriantur intra 20. dies, sit locus regulæ.*
29 *Regula de infirm.habet locum in priuando moriente infra viginti dies.*
30 *Regula de infir.non habet locum in priuato moriente infra viginti dies.*
31 *Vacatio per priuationem differt ab ea quæ contingit per renunciationem.*

QVAESTIO VI.

SEXTO quero, An requiratur infirmitas,& quo tēpore ad hoc, vt habeat locum hæc regula?attentis verbis positis in regula ante Clement. VII.vtique quæstio habebat difficultatem,namque requirebatur,vt
1 resignans esset infirmus, in principio,& fine,cum regula requireret infirmitatem,qualitas enim †requisita omni tempore debet concurrere, Bald.in c.constitutus,de rescript. sicut dicitur de te-
2 stamento in quo tribus temporibus capacitas requiritur.§.in extraneis,inst.de hæred.qual.& diff.Sarn.qu. 12.& q.31.Rebuff.gl.2.num.2.vbi firmat, quod si quis dum esset sanus renunciat,& in actu præstandi cōsen sum uulneretur,vel infirmetur,ex quo moriatur,vtiq; non habet locum regula, & beneficium non vacabit
3 per obitum,sed per renunciationem,quæ tunc dicit† vere facta quādo Papa admittit,Rot.dec.23.in nou. nam consensus qui postea præstatur retrotrahitur ad tempus admissæ resignationis,& ideo potius ad execu tionem fuit inuentus quam ad validitatem,nam præ-
4 statio consensus non est †resignatio,sed consumatio, & declaratio resignationis,quę nihil noui confirmat, l.nuptias,ff.de reg.iur.cap.licet,de transla.episc.& ita
* fuisse decisum*in Rot.refert Sarn.post Cassad. dicta quæst.12.

5 Nunc autem†attentis verbis positis in regula post Clem.VII.vsque ad hanc diem res non patitur difficultatem,vt patet ibi,*etiam vigore supplicationis dū esset sanus signatæ,& postea infra viginti dies*,& transunt Sarn.d.q.12.in fin.& q.31.in fin. Mandos.qu.9. sub num.1.cum seq. & hæc additio seu extensio fuit necessaria ob fraudes,quæ possent fieri,vt huiusmodi regula non habeat locum:nam beneficiarij procurarent vt signarentur supplicationes resignationis,quas penes se tenerent,postea constituti in infirmitate illis vterentur,præstando consensum:vnde regula seruiret de vento,& hanc rationem allegat Mandos.d. q.9.in fi.Contra igitur nouam malitiam nouo remedio fuit opus.Vnde hæc regula habebit locum stantibus his additis per Clem.VII.per quandam suam extrauagantem,& per alios successores postea in regula,non solum si infirmitas erat a principio, sed etiam si medio tempore,& in fine occurrat,& sic ante con-
* sensum,& post consensum.Et hodie* cōmuniter hæc
* regula*practicatur,& tenetur per omnes,vt † quandocunque quis moriatur post præstitum consensum infra viginti dies,beneficium vacet per obitum,& nō per resignationem,quamuis ab initio esset sanus, vel e contra.

Ex quibus verbis additis plures quæstiones deciduntur,quæ antea erant admodum dubiæ,quas ponā breuitatis causa per modum illationum.

Primo igitur infertur, quod siue fuerit infirmitas
18 magna,siue leuis,si resignās †moriatur infra 20.dies,
* habet locum dispositio regulæ, *vt fuit resolutum in
* vna*Aurien.Canonicatus die 29.Nouemb.1532.coram Sarn.teste eod.Sarnē.qui hanc opinionem tenet

in

in hac regula q.28.in princ.Rebuff.gl.2.nume.5.& 6. Mandos.post longam disputationem ad vtramq; partem huic conclusioni acquiescit.q.5.num. 6.& num. 7.in fin.& est*communis opinio de stylo*observata, * quæ etiam placuit multis DD.de Rota in vna* Imol. Canonicatus,'& præbend. Veneris 28. Iunij 1578. nam licet infirmus sit ille qui intrinsecus morbo aliquo†ex humorũ excessu causato laborat febre Rip. 9 in tract.pest.in princ.num.2.& 3.Alciat. tract.de præsumpt.reg.1.præsumpt.vlt.Menoch.de arbit.iud.cas. 60.num.10.& 16.ex qua iacet in lecto,Bar.in l.vnica, §.hoc interdictum,ff.de font.&c.quem refert & seq- 10 tur Sarn.hic q.7.nu.6.in fin.& appellationet infirmitatis veniat grauis,Franc.in c.2.de renunc.li.6. Anch. cons.238.in 2.& vlt.col.Fel.in c.vlt. de excep. tamen in casu regulæ nostræ ob prædicta verba quomodocumque sequatur effectus idelt mors resignantis infra 20.dies a die consensus, habet locum regula, siue 11 sit febris magna,siue leuis,siue sit quartana,† siue podagra,siue sit mutus,siue cæcus,siue surdus,vel alia leui,aut magna infirmitate laboret, nam sufficit,vt infra 20.dies moriatur,vt habeat locum regula nostra, ita in terminis in his omnibus casibus Sarn.d. qu. 28. Mandos.d.q.5.num.7.vers.sed si quis mihi concedat, Sfort.Odd.de restitut.in integ.par.1.q.11.num.31.& * ita tota die*practicatur.

12 Secundo infertur,quod†si quis iussus est contineri domi ob pestem, si moriatur infra 20. dies à die præstiti consensus,vtique habet locum regula nostra ita Mandos.d.q.5.sub num.7.vers.secundus casus, & vers.sed si quis, siue iussus fuerit contineri dum erat infectus,vel postea superuenerit,Rebuff.glo.2.nume. 14.quicquid in contrarium scripserit Sarn.in hac regula q.9.num.3.Cuius dictum declaro procedere antequam essent addita prædicta verba,& ratio est, quia * ad effectum huius regulæ,vt ex communi* dictũ est, sufficit quod infra 29.dies resignans moriatur, arg.c. tres autem,circa fin.dist.1.eo magis quia infectus pe 13 ste dicitur constitutus non solum†in infirmitate leui, sed etiam in magno periculo mortis instantis,Corn. cons.130.li.4.& cons.57.lib.eod.late Rip. in tract. de 14 pest.par.1.q.10.cũ pestilentia sit morbus†actutissimus, & contagiosus,omnes alios morbos magnitudine superans,c.sicut el 1.de simon.

Dubium tamen est,an si iussus domi contineri ob pestẽ moriatur solus die incerto, an ante vel post 20. dies mortuus præsumatur,vt sit locus,vel non huic regulæ?Sarn.q.9.Mandos.q.7. ad vtranque partem di- 15 sputant hunc articulum,tandem concludunt † præsumi mortuum post viginti dies,cum in dubio semper capiatur præsumptio,vt actus sustineatur. Et quia q- 16 libet infirmitas præsumitur durare longo tempore,† saltim per annum,Card.in c.cum inter,de elect. Alex. in l.furiosum,in 2.col.C.qui testam.facere poss.per c. communiter,dist.33.& hac sumpta occasione Sarnẽ. 17 ponit nonaginta†privilegia infirmitatis, & cum hac conclusione transeo amplius non insistendo, cũ hic casus sit de raro accidentibus;& quoties acciderit, q 18 Deus auertat,poterit sumi probatio†à medicis præpositis curæ,& à deputatis ad sepeliendum, vt patet ex his quæ scribit Corn.cons.10.nu.7.lib.1. Boer.decis. 288.col.3.Mandos.d.q.7.in fi.mors enim non solum 19 †probatur per famam & vocem publicam,‖Bart.in le. 2.§.si dubitetur.ff.quemad.testam.aper.Alex.cons.25 col.2.& cons.117.col.1.lib.4.Crauett. cons. 127.nu. 17.Dec.in l.vlt.num.28.C.de edict.diu. Adr. toll.sed 20 etiam†alijs modis,vt per Mascard.de probat, conclu. 1071.& 172.

21 Tertio infertur,quod si resignãs moriatur†ex morbo Gallico infra 20.dies,vtique habet locum regula * nostra,vt fuit resolutum in vna Leodien.Canonicatus.5.Iulij 1538.teste Sarn.hic q.11.n.6. & tenet Mãdos.d.q.5.nu.6.in fi.& est communis*opinio.

22 Quarto infertur†quod si quis moriatur ex vulnere infra 20.dies,post quam consensit resignationi,habet locum regula nostra,Rebuff.glo.2.num. 16.& 17.in prax.super hac reg.nãque idem effectus resultat.Amplia ,pcedere siue mortuus fuerit ex dicto vulnere, siue ex infirmitate,nam sat erit hodie per dicta verba addita quod moriatur infra 20.dies,& ita practicatur quamuis in hoc contrarium voluerit Rot.in vna Cõpostellan.coram Sarn.teste eodem,qui hanc opinionem tuetur,q.11.vbi facit tres casus, vt per eum.

23 Quinto infertur,†quod si resignans moriatur infra.20.dies ex morbo antiquo fistulæ vel alijs vtique habebit locum regula,vt fuit resolutum in vna*Noua rien.Canonicatus coram Card.S.Crucis die 5. Aprili vt habetur lib.diuer,decil.49.

24 Sexto infertur†quod quamuis Sarn.q. 8. super hac reg.nu.3.tenuerit hanc regulam non habere locum in eo qui intrat mare tpe tempestatis,vel est constitutus in alio periculo mortis,vt quia vadit ad bellum, vel ad singulare certamen,& Rebuff.gl.2.nu.14.cum constitutus†in tali periculo non sit infirmus, & differentia sit inter vtrunque,Abb.in c.quod de his,de sent. exc. Hodie tamen attentis prædictis verbis dicendum est comprehendi sub hac regula,si moriatur infra 20.dies 25 post præstitum consensum,& ita*practicatur namque non requiritur infirmitas a principio,sed sat erit, vt moriatur infra dictum tempus.

27 Septimo infertur†quod quãuis Sarn.in hac regula, q.7.numero sexto,versiculo sed prædictis,& numero septimo,& octauo,dum quærit an habeat locum in in homine prouectæ ætatis,distinguat, vt comprehẽ 26 dat senem,quia licet senes†sint infirm.l.ciuitatibus,ff. de leg.1.cap.magnę,de vot.Paris.consilio.29.numero 68.volumin.secundo,illud autem est improprie,& recepta est sententia,vt senes non cõnumerentur inter infirmos,Felin.in capit.quoniam frequenter,col.pen. vt lit.non contest.communis opinio teste Menoch. de arb.iud.cas.60.num.8 Sed comprehendat decrepitum;quia in eo militat ratio cap.2.de renunc.lib.6.& Mandos.q.4.teneat indistincte non habere locũ etiã 27 sene decrepito,Rebuff.glos.2.nu.13.Iacob.Menoch. de arb.iud.cas.60.num.9.cum nullus sit tam confractus viribus,†& decrepita ætate grauatus,quin non p sumatur viuere per annum,vel quinque annos,vt dicit Diu.Hieron.in 2. par. epist.tit.3.epist.40.Senec.in 2. par.epist.ad Lucillum epist. 1.Alex.& Pau.de Cast. in l.hæreditatum.ff.ad l.Falcid.Gomes.in §.item siquis in fraudem,num.25.de act.Roman.cons.363.colu.1. 28 Tamen hodie contraria opinio est verior, vt regulat nostra comprehendat non solum senes,sed etiam iuuenes resignantes,& morientes infra viginti dies post præstitum consensum,vt expresse dicitur in verbis allegatis,& ita communiter tenetur.

29 Octauo infertur, quod† si priuandus cum esset in carceribus renunciat,& postea moriatur infra viginti dies habebit locum hæc regula, Rebuff. super hac regula in†praxi gl.12.num.20.si autem non renunciauit sed fuit beneficium collatum per priuationem, non 30 habet locum hęc regula,esto quod†priuatus moriatur infra viginti dies,Rebuff.d.glos.12.numero. 17. quia tali casu cum verba non conueniant regulæ neque dispositio,

spositio,ca. indemnitatibus.§.supradicta,de elect.lib. 6.& vacatio per resignationem differt ab ea quæ fit p 31 †priuationem,capit.suscepturn,de rescript.lib.6. cap. cum in illis.§.1.de prebend.

SVMMARIVM.

1 *Dicenti resignantem mortuum infra viginti dies debet hoc probare.*
2 *Quisque debet probare id super quo se fundat, & n.6.*
3 *Mors non præsumitur.*
4 *Dolus & fraus probari debet.*
5 *Dans de regula de Infir.dẽt probare mortem,& quod euenerit infra vigtnti dies.*
7 *Dicens talem mortuum fuisse tali die,debet id probare.*
8 *Probatio mortis in casu regulæ de Infir.debet esse plena.*
9 *Mors probatur fama,& num,12.limit.*
10 *Mors quæ est probanda ad effectum regulæ de Infirm. non probatur fama.*
11 *In materia obiectiua requiruntur clarissimæ probatianes.*
13 *Mors probatur iuramento,declara.num.15.*
14 *Mors ad effectum regulæ de Infirm.non potest probari iuramento.*
16 *Duo testes dicentes vidisse N.mori.& tumulo mandari plene probant mortem.*
17 *Quando quis præsumatur mortuus infra viginti dies.*
18 *Fraus ex coniecturis probatur.*

QVAESTIO VII.

SEPTIMO quæro,cui incũbat onus probandi resignãtem esse mortuum ad effectum huius regulæ An danti de regula obitum,an alteri vitam?cõ * munis*& recepta Doctorum sententia est onus incumbere† danti de re- 1 gula,& alleganti resignantem mortuum,Ita Sarn. hic q.9.nu.3.vers.circa secundum,& q.36. Mandos. q.6. Rebuff.glos.2.num.4.

Et ratio est,quia ille se fundat super morte,& quis- 2 que debet probare id super†quo se fundat,l.secunda, ff.de probat.Bartol.in l.de ætate.ff. de minor. Ioan. Andr.in cap.Insamibus,de regul.iur.lib.6.Dec.cons. 267.col.3.post medium.Et rõ rationis est,quia mors 3 non præsumitur,& ideo probanda est per illum, qui eam allegat,Cardin.Paris.cons.36.nu.41.vol.2.Socin. Iun.cons.126.num.12.vol.2.Ruin.cons.136.num. 12. vol.4.Alexand.cons.25.in principio.vol.4.Natt.cons. 59.nu.6.Cacher.decis.Pedamont.108.nu.5.Ludouic. decis.Perus.1.nu.3.& sequen.parte 1.& est* communis opinio,& quia ille se fundat†in dolo,& fraude, q 4 probari debet,l.fluminum.§.vlt.ff.de dam.infec.l.quoties,§.qui dolo.ff.de probat.

5 Amplia vt dans de regula,non solum debeat probare mortem resignantis,sed†quoque debet probare illum mortuum infra 20.dies post præstitum consensum,vt sit locus regulæ,vt tenent Sarn.d.q. 36. in fin. Mandos.dicta:q.6.nu.5.vers.quid tenendum,& est cõmunis opinio quæ de stylo tota die practicatur,nam 6 fundans se in aliquo†debet illud probare Corn.cons. vlã.col.2.in fi.vol.1.Boer.decis.288.post nu.2.Capel. Tolos.decis.312.Hinc fundans se in die scilicet talem 7 mortuum† fuisse tali die debet probare, vt asseuerat Gabriel.com.conclus.1069.in fin.nu.1. contrarijs re

spondet Mandos.dicta q.9.nu.6.& 7.

8 Et huiusmodi probatio†debet esse plena,nam agit de priuando aduersarium beneficio suo p resignationem obtento,& sic de magno præiudicio Sarn. hic q. 36.in principio dicens plenas probationes requiri,eo magis quia sumus in materia quodammodo obiectiua in qua opponitur de ista regula ad annullandam resignationem.

Ex quo infertur quod quamuis velint Doct.mortẽ 9 probari per†publicam vocem,& famam Bal.cõs. 407. col.3.lib.1.& cons.366.li.2.Cor.cons.104.col.2.in fi. li.3.Bart.in tract.de testib.num.38.Bal.in l.3.col.2.C. de prob.Salic.in l.ea quidem.col.penul.C.de accus.cũ alijs relatis per Mascard.de prob.concl.1070. num.1. 10 tamen hoc non†habebit locum ad effectum huius regulæ,vt tenet Sarn.di.§q.36.dicens hic non solum tractari de magno præiudicio,sed esse materiam†obiecti 11 uam,vnde clarissimæ probationes requiruntur sicut * in spolio in quo cõmunis*opinio,& resolutio Ro.est quod ad probãdum primum extremum probationes de publica voce,& fama non sufficiant,sed de visu requirantur,nec obstant doctrinæ in contrarium allegatæ,quia illæ non procedunt in causis grauioribus,sed 12 in his duntaxat†quæ modicum damnum afferre possunt ita declarat Bartol.in leg.2.§.si dubitetur, num. 1.ff.quemadm.test.aper.Alexand.cons.187.num.5.li. 6.& cons.117.li.4.Menoch.de adipisc.poss.remed. 4. num.672.Franc.March.in decil.Delfin.183. nu.2.pa. 2.Lanfranc.in c.quoniam,num.185.rubr. de testibus. tit.de probat.

13 Secundo infertur,quod†quamuis mors iuramento possit probari,Dec.in l.vlt.num.28.in fin.C.de edi. diu.Adria.tollen.Zucch.num.250.Menoch.d.remed. 4.de adipiscen.poss.num.671.& alij citati per Masca. de prob.concl.1072.num.1. tamen non habebit locũ 14 in casu nostro,quo ad effectũ huius regulæ, quia euidentior probatio requiritur,& hæc non sufficit, vt tenet Sarn.d.q.36.num. 2. vbi dicit fuisse resolutum in * Rot.in vna*Compostell.de anno 1535.& in alia Placentinen.Canonicatus,& præbendæ coram Marisco to 19.Februarij 1537.quod ad probandam infirmitatem seu mortem non sufficit vnus testis idoneus cum iuramento in supplementum probationis,non obstãt 15 contraria,quia loquuntur cum de leuissimo,†præiudicio agitur,vt dicit Mascard.d.concl.1072. num.1.Aufre.decis.Tolos.312.Gabr.de test.conclus.1.num.35. 16 Requiruntur†igitur duo testes qui dicant se vidisse illum vita functum,& tumulo mandari,Bar.in di.l.2.§. si dubitetur,num.1.Alber.de Rosat.in l.conditionẽ, num.1.ff.de condict.& demõst.Corse.in fine,in verb. * mors,communis*opinio omnium Docto.vt per Mascard.de prob.conclus.1071.num.2.Corn.consil. 10. col.1.li.1.Campeg.de test.reg.350.Menoc. de adipisc. poss.remed.4.num.675.qui etiam, vel alij, in eod.nu. aut plures,debẽt probare illum mortuum infra dictũ tempus,& hæc*est communis opinio.

Si vero infirmus resignans in fauorem consanguinei,vel amici,in eiusdem domo moriatur,& mortuus publicatur post terminum viginti dierum, verum per aliquos dies ante finem termini,medici, & alij non p mittebantur ad ægrotum accedere,nec sunt qui de tẽ 17 pore obitus testificare possint, nec potest ex † signis cognosci, vtique præsumitur mortuus infra viginti dies,vt concludit Mandos.hic q.8.num.1.vers.cõtrarium,id firmans ex præsumpta fraude resultante ex exclusione medicorum,& aliorum visitantium, & ad in firmum accedentium,arg.c.2.de renunc.lib.6.c.super literis,

litteris,de reſcrip.c.auaritiæ,de elect.lib.6.Reſignatio
18 fraudulenta reijcitur,vt ſupra probatum eſt, fraus ex
coniecturis probatur l.dolum,C.de dol.Dec.conſilio
337.& alia ad hoc adducit Mandoſ.loco citat.

SVMMARIVM.

1 *Morbi acuti ſpatio decem dierum finiuntur.*
2 *In regula de infirmis ponitur tempus 20.dierum ex arbitrio.*
3 *Antiquo tempore,quod ſpatium ponebatur in regula de infirmis.*
4 *Tempus 20.dierum in regula de infirmis computatur a die præſtiti conſenſus.*
5 *Reſignatio informis ante conſenſum.*
6 *Tempus datum ad publican.computabatur a tempore præſtiti conſenſus.*
7 *Regula de ſubrogandis collitigatoribus computatur a tempore præſtiti conſenſus.*
8 *Tempus currit de momento ad momentum.*
9 *Hora in qua quis natus eſt computatur in termino 25. annorum.*
10 *Dies in quo præſtatur conſenſus reſignationibus non computatur in termino 20.dierũ,& in reg.de inf. contra num.15.*
11 *Dies termini non computatur in termino.*
12 *Pronunciandum pro benigniori ſententia.*
13 *Dies termini non computatur in termino,quoties tempus præfixum eſt per dictionem A.*
14 *Dies termini nõ computatur in termino,quando odiũ & pœna ſequitur.*
15 *Dictio A,quoties iungitur tempori,quod eſt de initio actus,dies termini computatur in termino.*
17 *Iurans eſſe fidelis ab hac die ſtatim ligatur.*
18 *Dies termini computatur in termino quando intereſt ei cui ſtatuitur.*
19 *Dies cœptus habetur pro completo in fauorabilib.*
20 *In teſtamento libertate,& vſucapione dies cœptus habetur pro completo.*
21 *Reſignationes ſunt fauorabiles.*
22 *In odioſis tempus computatur de momento ad momentum.*
23 *Dies obitus reſignantis non habetur pro completo ad effectum regulæ de infirmis.*
24 *Tempus poſitum in accuſatiuo oportet eſſe completũ.*
25 *Dictio infra,includit ſua extrema.*
26 *In tempore deſignato per annos,vltima dies vltimi anni ſtatim quo fuerit incœpta habetur pro completa.*
27 *In termino plurium annorum, vltimus annus cœptus non habetur pro completo*
28 *Forma verborum attendenda an dies cœpta habetur pro completa.*
29 *Etiam in materia odioſa fit interpretatio quatenus pro prietas verborum patitur.*
30 *Regula de infirmis fauorabilis.*
31 *In materia mixta tempus currit de momento ad momentum.*
32 *Dies vel artificialis,vel naturalis.*
33 *In ſtatutis in dubio accipitur pro tempore.12.horarũ.*
34 *Dies quando proprie dicatur.*
35 *Regula de infirmis loquitur de die naturali.*
36 *Naturalis cauſa attenditur potius quam accidentalis.*
37 *Dies communiter accipitur pro die & nocte.*
38 *Actus factus de nocte,dẽ die fieri dicitur.*
39 *Beneficium poteſt conferri de nocte.*
40 *Reſignatio poteſt fieri de nocte.*
41 *Stricta fit interpetratio vt pœna ſtatuti vitetur.*
42 *Tempus Reg.de Infir.computatur à conſenſu primæ reſignationis.*
43 *Variatio prohibita.*

QVAESTIO VIII.

CTAVO quæro,Cur magis ſummi Pontifices per hanc regulã terminum 20.dierum quam 15. vel 30. præfixerunt reſignanti? Sarn.q.25.hic num. 1.verſ.quid igitur dicendum, exiſtimat hoc tempus fuiſſe poſitum, quia me
1 dici ſpatium viginti dierum cõ ſtituunt in morbis acutis, vt late ipſe probat ex medicis,quorum dicta confutat Mandoſ.quæſti.7.mihi au
2 tem verior videtur alia ſententia hoc fuiſſe † arbitrarium,vt tenet Dec.conſ.224.ex glo.in l.1.ff.de poſtu. quæ opinio confirmari poteſt,nam antiqui reſignatio
3 nem † fraudulentam exiſtimarunt ſi infirmus reſignãs moriatur infra octo dies,vt patet deciſ. 361. in antiq. Bellam.deciſ.344.alias infra decem,vel 12.dies, vt Faſtolus refert in quadam deciſ.& Inn. 8. per extrauag. ſuam 13.ſicut bonus Paſtor ſtatuit menſem,& cum illud tempus eſſet breue,hoc autem longum,ideo media via eligitur,vt ſit 20.dierum.

Dubitatur rurſus a quo tempore computentur iſti 20.dies, hodie hoc non habet difficultatem quia expreſſe exprimitur in regula, ſa die præſtiti conſenſus, vt patet ibi, *& poſtea infra 20.dies à die per ipſum reſignantem præſtandi conſenſus deceſſerit. &c.* Burſat. conſ.393.ſub num.12.vol.4.
4 Et ratio eſt, quia tunc perficitur reſignatio,ante.n. illud tempus eſt informis † & poteſt reſignans pœnitere,vt late per Sarn.hic.q.31.& q.7.de pub. Ant.Aug. deciſ.250.li.3.Sarn.deciſ.20.li.1.Cott.deciſ.16.Paleo. deciſ.257.Moedan.deciſ.57.dixi late lib.1.q.12.

Ita tempus datum ad publicandum ſecundum mẽtem Rotę computatur ſa die præſtiti conſenſus in vna Seguntinen.de Menſe Iunij 1524.teſte Creſcen. dec. 226.& de menſe Maij 1522.teſte Sarnen.de pub.q.7. Boer.deciſ.348.num.2.Pariſ.conſ.143.vol.4.licet hodie ſecus per conſt.Greg.XIII.de publ. & dixi late li
6 præcedenti.

Ita reg.de ſubrogandis collitigatoribus computaſ a tempore conſenſus † præſtiti,Sarn.reg.de ſubrog.col litig.q.10.quamuis contrarium ſeruari in Francia atteſtatur Boer.deciſ.348.num.3.
7

Rurſus cõtingit dubitari, An dies,quo præſtatur cõſenſus a reſignante qui moritur infra, 20. dies debeat computari in dicto termino 20.dierum, vt currat de momento ad momentum,an vero eo non computato incipiat terminus 20.dierum a ſequenti die numerari? Hæc quæſtio fuit propoſita in Rota per Creſcẽ.
* in vna.*Leodien.Canonicatus die 5.Iulij 1538,& nihil fuit reſolutum.Quod computatur dies,in quo præſtatur conſenſus tenuit Gloſſator antiquus quem refert,& ſequitur Mandoſ.hic q.18.num.3.vſque ad ſi
*8 nem,qui dicit ita teneriſſe*Rot.nam tempus currit de momento ad momentum,l.denique.§.minorem,ff.de minor.vbi ætas computatur de momento ad momen
9 tum,& in termino illo 25.annorum computatur hora in qua quis natus eſt,Gloſ.in l.Gillus,in princ.ff.de li.& poſth.Io.And.& alij,in c.ſuper eo,de app. Gemi.
* in c.ab eo,de appellat.lib.6. communis* opinio teſte Corn.conſ.279.num.4.lib.4.

Con-

Contraria tamẽ opinio,quod illa dies qua præſta-
10 tur conſenſus non † computatur in num.20.dierum tenuit Sarn.hic q.37.num.2.verſ.tamen his non obſtantibus,ſequitur Rebuff.hic glo.10.nume. 9. quia dies
11 termini non † computatur in termino.Ieum qui Kalendis.§.plane.ff.de verb.oblig. vbi obligans ſe in die Kalend.de ſoluendo Kalendis illa dies obligationis, in qua Kalendæ incidunt non computatur,gl.in l.vlt. §.1.C.de iur.deli.Anch.Gemin.& alij,in c.1.de reſti. ſpol.lib.6.Dec.in l.vbi lex.ff.de regu.iur.Caſſan.ſuper conſuetud.Burgundiæ,rub.1.§.8.nu.10.Boſſ.in prax. crimin.tit.quo modo proced.per act.in deli. num.26.
* & hæc eſt*magis*communis opinio,vt patet ex his,
* quæ ſcribit Tiraq.de retract.§.1.glo.1.num.16.& 21 de magis communi atteſtatur Mandoſ.dic.q.ſub nu.
12 2.& hæc cum ſit benignior ſententia pro ea eſt pronunciandum,Dec.conſ.482.in fin.& conſ.500.Tiraquel.de retract.§.1.glo.11.nume.21. & ad allegata in contrarium reſpondent omiſſa reſponſione generali,quod cum hæc ſit magis cõmunis opinio ab ea nõ ſit recedendum,non procedere quoties terminus præfixus eſt per dictionẽ A,quia tunc abſque dubio dies
13 termini † non computatur in termino,vt per multa iura concludit Alex.in l.1.ff.ſi quis caut.& conſ.42.col. 3.lib.3.glo.in cap.3.verb:numerandum,in fin.per illũ text.de probat.lib.6.& ita omnes*communiter concordare atteſtatur Sarn.d.q.37.num.3. ſed in caſu noſtro aſſignatus eſt terminus per dictionem A.quia dicitur a die.ergo dies qua præſtatur conſenſus non cõputatur,& ratio eſt quia dictio A.de ſui natura denotat ſeparationem diei,a quo datur terminus,a termino præfixo,& ſic excluditur illa dies termini, Alex.in d.l.1.Imol.in clem.ſciat.nu.10.de app. Oldrad.conſi. 49.col.1.Gemin.in c.ſtatutum.ſium.11.de præb.li.6.
* Bald.conſ.457.num.3.lib.1.& eſt* communis opinio. Immo ipſe Mandoſ.d.q.18.num.8.dicit,quod quan-
14 do odium,& pœna ſequitur, tunc dies † termini non computatur in termino,Gemin.in c.ſtatutum,col.3. de prob.lib.6.Corn.conſ.279.num.5.lib.4. ſed in caſu noſtro reſultat odium,& pœna, ideo concludendum eſt diem,in quo præſtatur conſenſus non computari in termino 20.dierum,& hanc opinionem Mandoſ. d.q.18.in fi.dicit veriſſimam, & æquitatem ſummam continere: Ego autem teneo priorem ſententiam, nãque Rota bis illam firmauit,vt dies quo præſtatur cõ
15 ſenſus † computetur in termino 20.dierũ,in vna*To-
* letan.benef.de Maguida die 21.Aprilis 1563.coram
* R.P.D.Sarniento,& in alia Imol.* Canonicatus & ꝑ
ben.Lunæ 21.Aprilis 1578.coram R. P. D. Canuc-
16 cio mota;quia cum dictio A.iungitur † cum tempore, quod eſt initio actus,tunc computatur;exemplum,ſi quis inſtituerit nepotem ſuum,qui naſcetur infra decem Menſes a die mortis filij:tunc dies illa mortis cõputatur in illis decem Menſibus,l.Gallus, in princ.ff. de li.& poſth.item ſi quis iurauerit eſſe fidelis † ab hac
17 die,tunc dies iuramenti computabitur.c.1.tit.de nou. form.fidelit.item promittens ſoluere a die iſta, præſens dies includitur l.lecta.§.vlt.ff.ſi cert. pet.& ex his exemplis ita declarat Bald.conſ.457.nu. 3. ante med. lib.1.* Tiraq.de ver.retract.p.1.§.1.gl.11.nu.51.& 52. At in caſu noſtro dictio A.poſita in regula,iungitur cum tempore quod eſt de initio actus,ideſt ipſius cõſenſus;nam in regula dicitur infra 20.dies a die per ipſum,&c.

Sed o,qua dies termini cõputaſ in termino qñ eius
18 intereſt,cui terminus ſtatuit,Bal.in l.a calligato,† col. 2.C.de nup.Fel.in c.1.ſub n.4.de ſpon.ſed magis expe-

dit reſignãti,cui terminus 20.dierũ ꝑſigit,vt dies ſti ti cõſenſus cõputet in termino,cũ citius valideſ reſignatio.Et ab hac opinione nõ é recedẽdũ ĩ iudicãdo
* ob reuerẽtiã Rotæ,& ita de ſtylo curiarum*Franciæ ſeruaſ Rebuff.gl.10.dicens ita læpius fuiſſe deciſum*
* Boer.deciſ.348. & contraria tolluntur ex prædictis.

Vlterius dubitatur, An dies quo reſignans moritur ſtatim,vt inchoatus fuit pro completo ſit habendus?
19 pro affirmatiua adducitur,quia dies cœptus habetur pro completo in fauorabilibus,gl.in l.3.§. minorem, in verbo momentum,prope finem,verſ item quod de die cœpto.ff.de minor.& ibi Bar.nume. 2.Alberic.in
* princ.Bald.in fin.& alij*omnes,Glo.3.in fin.in §.eadem lege,Inſtitut.quib.ex cauſ.manum.non lic.& ibi Fab.in princ.Port.num.5.Aretin.num.4.Silueſtr. Aldobr.numer.10.vbi hanc doctrinam veram appellat Bar.in l.ſi cui legeſ,in prin.n.2.ff.de le.1. & ibi Ale.n. 7.Ro.in l.3.§.Labeo,in fi.ff.de acq.poſſ.& ibi Are.co. 2.Ale.n.8.Iaſ.n.18.Ber.in c.de 4.nu.10.de præſc.Alc. in l.anniculus.n.2.& 3.ff.de verb.obli.cõis* opinio te
* ſte Abb.in c.cũ in cunctis,n.6. de elec. & ibi Ant.de
20 But.nu.23.24.& 25.exẽplũ in teſtõ libert.vſucap.l.qa ætate.ff.de teſta.l.1.ff.de manumiſſ.l.in vſucapionib. cũ l.ſeq.ff.de vſuc.l.in vſuc.ff.de diuer. & tpe præſcri.
21 ſed reſignationes † ſunt fauorabiles,Caſſad.deci. 13.n. 12.de pb.Iõ dies quo moriẽ reſignãs hẽbit ꝑ cõpleto,& tps nõ cõputabiẽ de momento ad momentũ,vt
22 in fodioſis,Ant.de But.in d.c.cũ in cũctis,,n.25.Car. Ale.in c.ſubdiaconus,di.77.Gomeſ.in §. rurſus, n.3. de action.Fel.in c.illud,n.14.de præſc.& p conſequẽs ſi reſignãs moriaẽ in 20.die,dicẽ non intra,ſed extra 20.dies obiiſſe,& regula non habebit locum.
23 His tamẽ non ſtantibus contrariam opinionẽ
* firmauit R.o.*die lunæ 28.Aprilis 1578.in una Imol. canonicatus,& præb.coram bon.mem. Cantuccio,vt dies obitus reſignantis non habẽdus pro completo, nã qdã Stephanus die 24.Octobr.1562.cũ eſſet infirmus ſtatuit cõſenſum p procuratorẽ ſuũ ad id ſpãle mãdatũ habentem ſuper reſignationem ſui canoniçatus, & præbendæ factã in manibus Papæ ad fauorem Annibalis Iouij,deinde idem Stephanus de eadẽ infirmitate obijt die 12.Nouembris Meſis ſequentis 1.vel 2. hora noctis in circa,quo mortuo de dicto canonicatu,& ꝑbẽda fuit,cuius ab ordinario Paulus Veneri inter quẽ,& Iouium ſuper dicto canonicatu orta lite, & iã in Rota introducta, ibiq. p multa dubia diſcuſſa fuit,rurſum propoſitum hoc dubiũ,an dies quo mortuus eſt Stephanus,cum ſit 20.habeatur pro completo,& non ſit locus regulæ? Fuit concluſum illum diẽ mortis Stephani n1 haberi pro completo,& eſſe locũ regulæ,& ſic Stephanũ reſignantẽ eſſe mortuũ intra terminũ 20.dierũ,& non extra,& per conſequẽs reſignationẽ eſſe nullã, nãque ſita vt tenere Caſſaneus in conſue.Burgun.fol.82.n.55.& 12.Gliantea in hac regula prope finem.Silu.de benef.par.3.q.46.in fi.Fraç. de March.deciſ.163.n.5.li.1.Rebuff.in l.verbis,§.cuiuſ que.in fi.verſ.item dicemus,ff.de verb.ſign.& in prax. dictæ regulę gl.10.n.9.in fi.dũ firmant diem vltimum debere eſſe completum,& non ſufficere illum eſſe cẽ
* ptum,& hæc eſt*communis opinio.

Quæ probatur primo, quia in regula tempus 20.
24 dierum eſt poſitum † in accuſatiuo quo caſu oportet * eſſe completũ,vt tradunt Dyn.Rainer.& Bal.in l.ſi annos,per illum tex.ff.de cond.& demõſt.Pet.Cyn.Bal. in ſecunda oppo.Ale.n.2.Iaſ.nu.13.in l.ſi cui legetur, in princ.ff.de le.1.&*communiter Doctores q̃ ꝑcedit etiã ſi tempus ponatur in dicto caſu accuſatiuo

absq; verbo denotante perfectionē, vt reprobata opinione Bar.optime deducit, Alex.in d.l. si cui legetur, num.2.vers.sed in contrarium, & ibi Ias.num.10.vers. & quod fortius est. Secūdo quia dictio infra posita in
25 regula, regulariter † solet sua extrema includere, l.1.§. 1.& ibi Bar.num.11.vers.& ad hoc, facit Alber.num. 3.Bal.num.8.ff.de off.præfect.Vrb.Alciat.in l. si quis sic dixerit, num.2.& ibi Rebuff.late, ff.de verb.signif. Cor.cons.53.num.5.lib.2.Soc.Sen.cons.211.in prin. lib.2.Aret.in l.ex facto, §.item quæro, in vlt. not.per illum tex.ff.de vulg.& pupil.Gomes.in §.rursus, num. 10.Instit.de act.Claud.de Seisell.in l.si quis ante Kalendas, num.1.in fi.ff.de verb.oblig.ideo includit, & stat inclusiue quo ad totam diem, vt egregie in termi nis nostris deducit Cassan.loc.cit: num.9. Tertio qa alias sequeretur absurdum, quod tēpus regulæ posset restringi ad dies decem, & octo, & aliquas horas, vt si
30 quis in fine, vel prope finē primi die consensum † præstaret, & in prima hora, vel in principio diei vltimi obiret, nā hoc casu de nu.20.dierum duo fere detraherētur, qđ esset contra verba, & verisimilem mentem Papæ. Nec obstat quod detractio quo ad primū diē est cō cessa, quia id procedit ea rōne, nā hora præstationis cōsensus nunquam annotatur a Notarijs Camerę, & Cā cellariæ, & hic differentia est inter vtrumque casum.

Non obstant doctrinæ in contrarium adductę, qa cōclusio illa quod in fauorabilibus dies cœpta habea
26 tur pro completa, † procedit qū tempus est designatū per annos: tunc enim vltima dies, vltimi anni statim atque fuerit inchoata habebitur pro cōpleta, ita Pau. de Cast.in d.l. si cui legetur, in fi.prin. Soc.in l. si in an nos, quam legit, cum l. non putabat, ff.de cond.& de mon.& ita loquuntur iura allegata per Doctores, ió in casu nostro, cum tempus designetur, nōper annos, sed per dies, vltima dies cœpta non debet haberi pro
27 completa, quia sicut in termino plurium † annorum vltimus annus inceptus non habetur pro completo, d.l.non putabam, ita etiam in termino plurium die rum vltima dies cœpta pro completa haberi non dē bet, vt late per Cassan.loc.cit.

Secundo respōdetur quod Doctores vario modo sunt loquuti, & varias distinctiones dederunt, an dies
* cepta habeatur pro completa, communis* tamen opi
28 nio est esse attendendam † formam verborum, Fel. in c.cum vigesimum, sub num.7.de offic.deleg.Archid. in c.vlt.in princ.lib.6.sed in casu nostro plurę sunt cō iecturę id volentes, vt supra dictum est, ergo, Accedit quia proprietas verborum regulæ, ita suadet, & etiam
29 in materia odiosa, & alteri præiudiciali fit lata † interpretatio quatenus proprietas verborū pātitur, Cald. in cons.1.in prin.de consanguin.& affinit.Dec.cons. 76.num.2.& cons.113.num.6.

Tertiò respondetur quod hæc regula de 20.quic-
30 quid voluerint plures Doctores est † fauorabilis, vt supra deduxi, q.2.vnde si hęc regula est fauorabilis, dies incepta non debet haberi pro completa, quia cum ter minus 20.dierum sit præfixus ad euitādas fraudes, vti que fauor regulæ suadet diem cœptam non haberi, p completa, & conclusio illa de qua supra: quod dies cę pta habeatur pro completa, & nō completa procedit secundū quod fauor dictat, Glos.& Doct.in l.3.§.mi
* norem, ff.de minori. communis* opi. test. Aldobrand.
31 in d.§.eadem lege, Instit.quib.ex cau.manum. non lic. Et in materia † mixta tēpus currit de momento ad mo mentum, Præpos.in d.c.subdiaconus, num.5.dist.77.
32 Preterea dubitatur, quia dies, † vel est artificialis 12. horarum, vel naturalis 24.horarum, vt licet colligere ex his q̄ longa serie more suo cumulat, Tiraq.in tract. de retract.consang.§.1.glo.11.num.1.cum multis se quentibus, fol.mihi 82. An Dies de quibus loquit hęc regula intelligatur de artificiali 12.horarum, vel de na turali 24.horarum? Quod debeat intelligi de artificia
33 li, facit quia regulæ Cancellariæ se habent ad instar † statutorum, in statutis autem verba stricte interpretā tur, & dies in dubio accipitur pro tēpore duodecim horarum, & sic ab ortu solis ad occasum, quia tunc, p
34 prie dies dicitur cum † sol est supra terram, c.consuluit de off.deleg.Fed.de Sen.cons.44.incip.Statuto cauet.
* * Contraria tamen opinio cōiter* tenetur in* praxi, vt
35 regula intelligatur de die † naturali 24.horarum, vt te net Sar.hic q.38. vbi attestatur ita signaturam tenere Io.Selu.idē vult in trac.de benef.p.3.q.46.in fi.& ita
* etiam tenet* Rot.Rebuff.hic gl.9.vers.accipitur.

Ad quod facit, quia in dubio naturalis causa debet
36 attendi, † & nō accidentalis, l.qui habet, vbi Bar.& oēs ff.de tutel.Abb.in c.licet, de off.leg.fec. facit quia cōi
37 ter † accipitur dies, vt dies, & nox, pro vna die reputet, l.more Rom.ff.de fer.& attendendum est quod fieri solet, Dec.cons.109.col.2.Cravett.cons.234.num.3. & cons.271.num.6.latissime Marsi.sing.1.Tertio, qa accipiendo diem pro die naturali 24.horarum exten ditur magis libertas resignantis, quæ de iure commu ni sine ptmitione alicuius temporis libera erat, ergo illa interpretatio attendi debet.

38 Hinc factus factus de nocte de die fieri dicitur, cū nox sit pars diei, & hac ratione collatio beneficij pōt
39 † fieri de nocte, Abb.in c.1.de clandest.depō.Gem. post Arch.in c.1.ibi absenti, col.1.de preb.lib.6, ita & &
40 resignatio potest fieri de nocte, † vt dicit Sar.d.q.38. in finalibus verbis.

Non obstat cons.Fed.de Sen.allegatū, quia illa in terpretatio procedit vt † pœna statuti cuitetur, Archi. in c.quod a patribus, dist.75.Bal.in c.ego N.col.1.de iur.iur.regula odia, de reg.iur.late Gabr. com.° concl. tit.de malef.concl.2.

Vlterius dubitatur si quis bis resignauit, & in utra
42 que præstitit consensum, a † quo consensu debeant cō
* putari isti 20.dies? communis* opinio est computan dū tempus 20.dierū a consensu primæ resignationis, Sarn.hic q.29.Rebuff.glos.10.num.3. nā eo ipso qđ
43 renunciauit in manibus superioris, amisit omne ius & possessionem, & consensus perfecit resignationē, vnde in secunda nihil transtulit: cum non possit varia re, c.in præsentia, de renun.clem.1.eod.tit.& per con sequens dies debent computari ab actu perfecto, &
* non a nullo. & secundum hanc opinionem* resoluit Rot.in vna Fringen.canonicatus, & præbendæ corā Staphileo de mense Maij, 1521.pro Cardinali Cibo.

Amplia etiam si prima non fuit a Superiore ad missa, & consensus fuerit posterior, de qua re late Sar. hic q.29.vbi disputat, & ita concludit, quem vide.

Secundo amplia ēt si fuerit facta per procuratorē prima resignatio, Rebuff.d.gl.10.num.45.cum seq.

SVMMARIVM.

* 1 *Vacatio inducta per reg.de Infir.an sit vera, vel ficta & num.7.*
2 *Collatio de beneficio non vacante nulla.*
3 *Quod a principio non valet medio temporis validari non potest.*
4 *Vacatio per obitum differt a vacatione per renuncia tionem.*
5 *Papa non potest facere quod factum non sit factum.*

6 *Verbum*

6 *Verbum, censeatur, denotat fictionem.*
8 *Fictio de iure inducta habetur pro veritate quo ad in vis dispositionem.*
9 *Fictio legis idem quod ipsa veritas.*
10 *Tantum operatur fictio in casu ficto, quantum veri tas in casu vero.*
* 11 *Ius pœnes resignantem in fraudulenta resignatione.*
12 *In his quæ sunt iuris paria sunt esse, vel haberi pro tali.*
* 13 *Habens regressum capit beneficium, si resignans mo riatur infra viginti dies.*

QVAESTIO IX.

NOno quæro, quia ista regula dicit, quod si moriatur resignās infra 20.dies beneficium vacat per obitum, & non per resignationē. An vacatio hæc per mortem, quę inducitur per hanc regulā dicat vera vacatio per obitū, quo ad ef fectum, vt sub regulis, & alijs dispositionibus, & con cessionibus, loquentibus de vacatione per obitum, cō
£ prehendatur, an vero sit ficta?

Sarn.q.30.hic tenet vacationem esse fictam, & per consequens hunc modum vacandi non comprehēdi sub alijs regulis, dispositionibus, & concessionibus lo quentibus simpliciter de vacatione per mortē, movet primo, quia per resignationem factam infra 20. dies
* beneficium vere vacat, vt est * communis opinio, de
2 quo supra lib.1.q.4.alias non tenuisset collatio de be nef.non vacāte, c.1.& 2, & c.cum nostris de concess. prēb. neque si a principio non valuisset, validari posset
3 † ex super existentia vitæ resignantis, iux.not.in c.ne o tempore de rescr.lib.6. cum ergo vacauerit per renū ciationem, nō potest dici quod vere vacat per obitū
4 eiusdem, cum hæc sint diuersa, † & ad positionē vnius excludatur alter, c.susceptum, de rescr.lib.6.cum alijs vt per Burs.cons.394.col.2.& 3.vol.4. ergo talis vaca tio obitus erit ficta, & interpretatiua, non aūt vera, qa
5 Papa non potest facere, quod resignatio, quæ † vere, & realiter facta fuerit, non sit facta, l.in bello.§.factæ.ff. de capt.& post lim.c.si Paulus.32.q.5. potest enim fa cere quod moriente illo qui resignauit infra 20. dies censeatur vacare per obitum, & quod ad hoc resigna tio habeat, p nō facta, Gl.in clem.1.de immun. eccl.

Secundo, quia regula non dicit simpliciter vacat p obitum, sed hoc modo per obitum nihilominus cen
6 seatur vacare: Ergo ficte, verbum.n. cēseatur denotat fictionem, c.1.& c.is qui, de proc.lib.6.c.1.de arbit.&
* ita fuisse* resolutum in vna Segob. Archidiaconatus attestatur Sarn.d.q.30.num.3.in fi.vbi dicit, quod ita tenet Rom.cons.342. ex quo infert quod regula de impetrātibus per obitū familiariū Cardinaliū nonha bebit locū in vacatione per obitum isto mō inducta.

7 His tamen † non obstantibus contraria opinio mi hi vē verior, æquior & substentabilior, quæ hodie ser uatur, vt vera censeatur uacatio, & ut ille modus uacā di per obitum comprehendatur in regulis, dispositio nibus, concessionibus † simpliciter loquētibus de uaca tione per mortem, quā opinionem tenent Put.decis.
* 297.lib.3.qui attestatur ita resolutum fuisse in una * Bonon.regressus 17.Martij 1550.corā D.Achill.de Grass.Rebuff.reg.14.n.5.in fi.in praxi super hac reg.

Quæ opinio primo probatur, q̄ esto q̄ sit fictio,
8 tamen fictio a iure inducta † habetur pro ueritate quo ad iuris dispositionem, Bar.in l.is qui pro emptore ff.
9 de vsucap.& idē importat fictio legis, † q̄ ipsa ueritas Card.Paris.cons.22.n.10.uol.2.& nu.36.dicit, qđ æq pollet ueritati. Hinc dicimus, q̄ tm̄ operatur fictio in
10 casu ficto, quantum ueritas † in casu uero.l. filio, ff. de lib.& posth.Card.Paris.cons.128.num.32.uol.4.

Non obstant in contrariū allegata, Nā ad primum argumentū, qđ ista uacatio sit ficta, & ió non ueniat in dispositione loquēte de uacatione per obitū, respō detur qđ ex quo Papa annullat collationē si infirm° decedat infra 20.dies, & non admittat illā resignatio
11 nē tanquā fraudulentā, ius beneficij dī † esse pœnes re signantē per ea q̄ habentur in decis.1.de renunti. an
* tiquior. per Bisignet. & est communis* opinio, & cū sit pœnes resignantem vacat per obitum, & ita funda mento Sarn. respondit Rot.in d.Bonon. regressus, & quidem optima est responsio. Nec obstat secundum argumentum, quod regula dicat censeatur vacare, qđ verbum videtur importare fictionem, nam in his quę
12 sunt † iuris, paria sunt aliquid esse, vel haberi pro tali, Card.Paril.d.cons.22.num.10.& 36.vol.4.& est com
* munis, & * recepta Doctorum sententia.

Stante hac conclusione primo infertur, q̄ habens
13 regressum per decessum † si resignans obierit infra 20. dies illud beneficium capit vigore regressus, & sic in casu huius regulæ erit locus regressui per decessum,
* * vt fuit resolutum in d.Bonon.regressus 17. Martii 1550.teste Put.d.decis.297.lib.3.

Secundo infertur, quod si illud beneficium est vni tum cum primum vacauerit per obitum, si resignās moriatur infra 20.dies, utique excluso resignatario, in corporabitur loco cui facta est unio, ut supra scripsi,
* & est cōis opinio. Ita ēt infertur in similibus casibus.

SVMMARIVM.

1 *Appositio manus Papæ non sortita effectum non in ducit reseruationem, contra num.9.*
2 *Sublato principali tollitur effectus.*
3 *Vacatio inducta per regulam de Infirm. fundatur in fraude.*
4 *In resignatione facta in Curia si moriatur resignans infra viginti dies, beneficium est affectum.*
5 *Beneficium resignatum in Curia ibi dicitur vacare.*
6 *Beneficium vacans extra curiam, & commendatum per Papam dicitur affectum.*
7 *Inferiores non possunt disponere de beneficijs vacan tibus in Curia per regulam de infir.*
8 *Inferiores non se intromittunt super reseruatis.*
10 *Beneficia vacantia in Curia sunt reseruata.*
11 *Resignatio non admissa potest valere in præiudicium resignantis.*
12 *Beneficium resignatum extra curiam non est affectū, quamuis resignans moriatur infra viginti dies.*
13 *Reseruatio odiosa, restringenda ad casus expressos.*
14 *Quoties vni plura iura competunt vno sublato, alte rum illæsum remanet.*
15 *Si concurrunt plura in vnam personam, tunc illa per sona habet vim duarum personarum.*
16 *Collatio ordinariorum fauorabilis.*
17 *Ordinarij possunt conferre beneficia resignata coram eis, & vacantia vigore regulæ de Infir.*
18 *Expectantes poterunt acceptare beneficia resignata coram Ordinarijs.*
19 *Beneficia renūciata corā Ordinarijs dēnt nominatis.*
20 *Impetrans per obitum, præfertur impetranti per resi gnationem si resignans mortuus est intra 20. dies.*
21 *Prouisio hominis facit cessare prouisionem legis.*
22 *Prouisio legis specialis præfertur prouisioni hominis.*

23 *Impetrans beneficium vacans per regulam de Infir. debet id exprimere, lim.num.27.*
24 *Impetratio benefic.est materia ambitiosa.*
25 *In materia ambitiosa appellatione vacationis venit vera.*
26 *Impetratio per cessum, vel decessum non comprehendit beneficium vacans per mortem ciuilem per priuationem.*
27 *Clausulæ generales capiunt vacationem inductã per regulam de Infir.*
28 *In impetratione beneficij per mortem Titij venit violenta.*

QVAESTIO X.

DECIMO quæro, An beneficiũ, quod censetur vacare per obitum stante hac regula, quia resignãs moritur infra 20. dies, sit affectum, & reseruatum Papæ, vt collatio ad ipsum dũtaxat spectet, & non ad ordinarios? Duo capita sunt distinguẽda, quorum primum erit, quoties qui resignat in curia in fauorẽ alicuius, & postea moritur infra 20. dies, an hoc beneficium, quod vacat ex dispositione huius regulæ dicatur affectum, & reseruatum Papæ, taliter, quod ordinarius non possit de eo prouidere? Quidam tenent quod non, moti primo quod quando collatio Papæ seu manus appositio eiusdem non est fortita effectũ
3 † non inducit affectionẽ, nec tollit ordinarijs ius conferendi, iux. doctrinam Abb. in c. inter dilectos, n. 10. de exc. prælat. post But. cons. 16. num. 19. Fel. in c. vlt. circa h. de præsump. Anch. cons. 58. per totũ, sed hæc non est fortita effectũ, ergo nõ inducit reseruationẽ.

Secundo, quia regula hæc vult, vt beneficium non vacet, per resignationem, sed per obitum, & ideo reso
2 luta vacatione per resignationem † etiam omnis eius effectus resolutus esse vr, Glo. vlt. c. fignific. de off. deleg. Glos. in l. si patronus. §. patronũ. ff. si quid in fraud. pat. Rom. cõs. 246. Ias. in l. nõ dubiũ, col. 4. C. de legib.

Tertio ex cons. Oldr. 324. num. 12. vbi dicit, quod tunc dicitur vacare in curia, vt spectet collatio ad Pa-
3 pam, cum vacat sine fraude, sed vacatio † inducta per hanc regulam fundatur in præsumpta fraude, vt supra
* dictum est ex* communi, ergo, &c.

His tamen non obstantibus contraria opinio est
4 * verior, & cõmunis, * quod taliaꝰ beneficia sint affecta, & reseruata Papę, vt tenet Rom. cons. 342. nu. 2. Sarn. hic q. 33. num. 1. vers. & tenendo istã partem ad cons. Rom. Rebuff. in ead. reg. in prax. gl. 14. nu. 4. Mandos. q. 1. num. 6. Boer. decis. 2. num. 55. Reb. gl. 12. nu. 15.

Quæ conclusio primo probatur, quia per resigna-
5 tionem factam in curia, ibi dicitur † beneficium vacare, Arch. in c. si electio, & c. commissa, de elec. lib. 6. &
* est* communis opinio, vt supra scripsi, sicuti quando fit ibi priuatio.

6 Secundo, quia per commendam † factam per Papã de beneficio extra curiam vacante dicitur beneficiũ affectum, adeo quod alius quam Papa de illo dispone re nõ potest. Sarn. hac reg. q. 13. vbi late, ita hoc casu per prouisionem istius regulæ videtur inducta specia
7 lis affectio talis beneficij, adeo quod inferiores non † possint disponere, Arch. in c. 2. de præb. lib. 6. col. 1. Su
8 per reseruatis inferiores se intromittere non † possũt Cald. cons. 9. de præb. Rom. cons. 160. & est cõis opi
* nio, & fuit resolutum in* Rot. in vna Zamorẽ. Archidiaconatus coram Crescen. de mense Ianuarij 1532.

Non obstant contraria, ad primum respõdetur, ne
9 gando illud, nam videmus, quod † eo ipso quod Papa mandat prouideri de beneficio, & si non sequatur, p uisio inducitur affectio, & reseruatio. Inn. in d. c. inter dilectos, num. 4. Anch. d. cons. 58. ad fi. vbi id magis dicit procedere propter regulas Cãcellariæ. Card. Paris. cons. 47. num. 30. vol. 4. Rip. in c. cum M. Ferrariẽsi, in fi. de const. Rebuff. in prax. tit. de reseru. n. 30. Put. decis. 131. nu. 3. lib. 3. Rot. decis. 14. vt lit. pend. in nou.
* Dec. in c. vt nostrum, num. 3. de appel. & est* Communis opinio. Præterea respõdetur quod in hoc casu nõ inducitur reseruatio ex appositione manus Papę, quę fit in ipsa prouisione, quæ effectum sortita non fuit, sed in ea, quæ fit in admissione resignationis factæ in manibus suis, nam eo ipso inducitur reseruatio eo, ga
10 beneficium dicitur vacare in† curia, & sic intrat dispositio, c. 2. de concess. præbẽ. Card. Paris. d. cons. 47. nu. 30. vol. 4. Put. decis. 36. lib. 2.

Ad secundum respondetur, quod quamuis regula decernat vacare per obitum, non ideo tollit effectus resultantes ex resignatione in manibus Papæ, & eius admissione, sed id dicit ad tollendum, ne vacet ex illa resignatione facta ad fauorem alterius, de quo proxime dixerat, vt ostendunt illa verba quæ sunt in fine regulæ, *ipsumq; beneficium nihilominus vacare per obitum censeatur*, quæ stant aduersatiua ad proximè præcedentia adnotat. per Dec. cons. 336. num. 3. Hinc in
11 simili videmus, quod resignatio etiã nulla seu adhuc non admissa per superiorem † potest valere in præiudicium ipsius resignantis, Card. Paris. cons. 66. nu. 16. & 7. & cons. 76. num. 14. & 15. vol. 4. Soc. cons. 115. libr. 3. Ergo illa verba stant simul quod per obitũ vacare censeatur ad effectum, vt per resignationem non sint ius quæsitum resignatario, & nihilominus non tollat effectus resignationis, quia ipsa valet in præiudicium resignantis, ex quo Papa eã iã admiserat. Vnde cõcludendum verba † dicta regulę censeri prolata ad illum effectum, i. cõtra resignatarium ob fraudem præsumptam, non vt tollat alios effectus de iure resultantes.

Ad tertium de cons. Oldrad. respõdetur Oldradũ loqui quando constaret de manifesta fraude renũciationis, vt erat in illo casu, tunc enim habetur pro nõ facta ex traditis per ipsum, quamuis etiã hoc casu possit cõtraria opinio de facili sustineri, vt valeat in præiudiciũ ipsius resignantis, iuxta ea q̃ supra dicta sunt.

Secũdũ caput erit quoties quis resignat beneficiũ extra curiã, & postea decedit infra 20. dies, ita vt beneficium vacet per obitum, & non per resignationẽ. Dubium est an illud beneficiũ sit affectum, & reseruatũ, vt Ordinarius non possit disponere? Quidam tenent & hoc casu esse reseruatũ, Primo, quia militant eædẽ rõnes, quę militant in resignatis in curia. Secundo, ga iste modus extraordinarius, & fictus vacationis p obitum ab hac regula introductus nõ est de iure cõi, de quo ordinarij prouidere possunt, sed de iure particulari p prouisionẽ istius regulæ, ergo ad Papã ptinere vr.

His tamen non obstantibus contraria opinio est
12 * verior, & * communis, vt † beneficium quod vacat per obitum vigore huius regulæ in resignatione facta extra curiã non sit affectũ, & reseruatũ, sed de eo potuerunt disponere ordinarii, quam opinionem egregie tuetur Sarn. hic q. 33. num. 2. & num. 3. sequitur Rebuff. in praxi super hac reg. gl. 14. num. 5. Boer. decis. 348. sub num. 3. & in facti contingentia ita consuluit Rebuff. cons. 72. num. 2. cum seq. & cons. 86. num. 4.

Primo, quia hęc regula nostra non inducit reseruationẽ in resignatis extra curiã, cũ de hoc verbũ nullũ ibi dicatur, arg. l. illã, C. de collat. nec ẽt alibi hoc cauetur: ergo

tur: ergo minime est dicendum esse reseruatum, cum
13 † reseruatio sit odiosa & restringenda † & per consequẽs non inducenda, nisi in casibus expressis, Cald. cõs. 10. in fin. de præb. Gemin. cons. 94. in fin. & cons. 136. in prin. Bellam. cons. 34. col. antepenu. vers. ad nonum dubium Rip. resp. 6. nu. 5. & resp. 37. nu. 4. Dec. in c. 1. nu. 6. de elect. & communiter alij.

Secundo, quia mens huius regulæ fuit resignantes a fraudibus coercere, imponens pœnam nullitatis resignationis, & inducens vacationem per obitum, ne ex tali fraude vel dolo resignatarij commodũ & fructũ ex dictis resignationibus consequantur in præiudicium ordinariorum, quæ rõ aperte innuit potius beneficia taliter resignata nõ eẽ reseruata, nã si essent affecta, non esset vera illa rõ, quia per hmõi resignationes præiudicaretur ordinarijs in conferendis beneficijs, cum reseruata non possint conferri, iuxta * communẽ opinionem, ergo cum regula cõcernat fauorem ordinariorum, in eorum odium retorqueri non debet, iõ ordinarij poterunt prouidere.

Tertio mouetur Rebuff. quia quando plura iura vni competunt, vno sublato alterum illæsum remanet l. si domus, vbi Bar. ff. de seruit. vrban. præd. l. quoties, dupliciꝰ, ff. de regiur. sed plura iura competunt ordinario, scilicet vt conferat quando vacat per resignationẽ per mortem, vel alio modo, licet sit sublatus vnus modus, cum contulerit per resignationem, aliud tamen ius illæsum remanet, vt possit conferre per obitum.

Quarto, quia quando duo iura concurrunt in vna
15 persona, habent † vim duarum personarum l. si consul. ff. de adoptione, l. Papinianus, §. sed nec impuberis, ff. de inoff. testament. sed in persona ordinarij concurrunt duo iura, videlicet vt conferat, & per resignationem vacans & per obitũ, ergo ille, ordinarius habebit vim duarum pſonarum, & sicut duo ordinarij possent illud beneficium vacans conferre ita & ipse.

Non obstant contraria, quia ad primum respondetur negando, quod eædem militent rationes. Ad secũ
16 dum respondetur, quod collatio ordinariorũ † est favorabilis, cap. nullus, 16. q. 7. Zaba. in clem. 1. q. 14. vt lit. pend. Mandos. hic q. 1. nu. 6. & est communis opinio vt per Sarn. in tract. de grat. expect. in prima col. & per Staphil. in cod. tract. in princ. ergo extenditur etiã ad hunc casum.

17 Concludendum igitur † communem opinionẽ esse veram, vt ordinarij possint conferre dicta beneficia.
18 Primo infertur, quod expectantes poterunt † illa acceptare, Sarn. dic. q. 33. n. 3. Rebuff. dic. glo. 14. n. 5. quod etiam habet aliam rationem

19 Secundo infertur, quod dicta beneficia † debentur nominatis, quod egregie probat Rebuff. dic. gloss. 14. numero. 5.

Amplia vt tali casu ordinarij conferant per mortẽ
1 etiam si cõtulerint per resignationem, quia licet regula nostra annullet etiam collationem, non tamen aufert potestatem conferendi, ita tenet Rebuff. in prax. super hac reg. glos. 12. nu. 15. qui in n. 20. in fin. refert ita fuisse * decisum die 23. Decemb. 1552. idẽ Rebuff. dicã. cons. 72. vbi adducit rõnes & respondet cõtrarijs

Et si beneficium huiusmodi resignatum fuerit in
2 Curia, & resignans obierit infra viginti dies, vacat per obitum, & dumtaxat, ut conclusum est, a Summo Põtifice, prouidebitur, & potest a quocumque impetrari: dubium tamen est, si vnus impetrat expresse beneficium illud per huiusmodi resignationem vacans, & alius per vacationem fictam obitus inducti per istam regulam, & concurrant in data, & in omnibus qualitatibus pares sint quis præferatur? communis opinio est
20 recepta de stylo præferri impetrantem per obitum, vt tenet Sarn. q. 35. super hac regula, nu. 2. vers. istis tamẽ non obstantibus, nam quando resignans moritur infra 20. dies alio modo, quam per obitum beneficium nõ vacat, ergo iste præfertur, qui impetrat per obitũ:
21 non obstat, quod prouisio hominis † facit cessare prouisionem legis, l. vlt. C. de pact. conuen. nam hoc non habet locum quando prouisio legis est etiam specialiter inducta, nam tali casu prouisio legis † attenditur, ita declarat Glos. Bart. & alij in l. 2. C. de iur. emphit. Ias. in §. item Seruiana, nu. 67. inst. de act.

Nec sufficiet impetrare per obitum, sed necesse est vt speciem vacationis inductæ per istam regulam ex
23 primat, & Papæ narret † Sarn. dict. q. 35. nu. 4. ver. sed vlterius, quia vacatio obitus, de qua in ista regula est
24 ficta, & in materia ambitiosa, vt sunt impetrationes †
25 appellatione vacationis veniret vera, & non ficta, & qualificata, arg. l. quæsitum, §. illud fortasse, ff. de leg. 3. c. statutum, de elect. lib. 6.

26 Hinc impetratio † per cessum, vel decessum non cõprehendit mortem ciuilem, ideſt beneficium vacans
* per priuationem, Thom. Fastol. in * dub. Rot. 46. die. Mer curij, quod declarat Sarn. nisi alius impetrans esset, secus si vnus solus, quia tali casu ob clausulas generales caperet modum nõ expressum, Lap. alleg. 89. col. 8. Fel. c. in nostra. 37. Corol. de reser.

28 Hinc in impetratione beneficij † per mortem Titij venit violenta, Ioan. de Anan. in cap. vlt. de homic.

SVMMARIVM.

1 *Regula de infirm. non habet locum, cum fuit admissa resignatio a Papa, & postea fuit præstitus consensus, eo mortuo.*
2 *Regulæ Cancellariæ expirant morte Papæ.*
3 *Res de facili reuertitur ad naturam suam.*
4 *Regula de infirm. non extinguitur in Francia, mortuo Papa.*
5 *Regula de infirm. est facta lex Regni in Francia.*
6 *Regula de infirm. habet locum in moriente infra viginti dies tempore Sedis vacantis, si fuit præstitus consensus, viuente Papa.*

QVAESTIO XI.

NDECIMO quæro, si facta renuncia tione in manibus Papæ ante præstitum cõsensum Papa moriatur, & postea præstetur consensus, & resignans moritur infra viginti dies post consensum præstitum, an habeat locum ista regula. Sarnen. hic q. 32. num. 4. vers. in contrarium tenet negatiuã, quia vis † regulæ stat in denumeratione viginti die-
1 rum, vt si infra illos moriatur, vacet per obitũ, si post ea per resignationem, cum ergo consensus resignãtis non est præstitus viuente Papa, viginti dies non erunt in cõsideróne, nec arctabunt resignantẽ ex eo, ga ante
2 præstitum consensum † morte Papæ expirauit hæc regula, Gemin. cons. 93. vbi loqtur in notabili casu alterius regulæ, & est cõis opinio, vt p Sar. in pœmio regul. remoto igitur obstaculo regulæ renũciatio regulabit † m ius commune, & sic beneficiũ vacabit p resi
3 gnationem, qa res † de facili reuertitur ad naturã suã, l. si vnus, §. pactus ne peteret, ff. de pact.

Non obstant quæ in contrarium possunt allegari, quia illis satisfacit Sar. dict. q. 32.

Limita primo non procedere in Francia, cum ibi
4 non extinguatur † regula per mortem Papæ, nam lex
5 Regni facta fuit Per tregiftrationem, & receptionem in Parlamento de anno 1493. 20. Nouembris, teste Rebuff. hic Glos. 9. vers. habebit.

Limita secundo, non procedere, si viuēte Papa, fuit
6 prælitus consensus, nam tunc licet † moriatur, habebit locum regula, ita Sarn. dict. q. 32. num. 7. vers. quia ad hoc respōdetur, & est ratio, quia regula tunc semel habuit locum, vnde licet moriatur Papa, videtur eius
7 effectus † durare per ea, quæ dicit Pet. de Anch. Cons. 62. incip. motiua, Aret. cons. 31. Ioan. And. in reg. decet, de reg. iur. lib. 6. Dec. in c. cum cessante, de appell.

SVMMARIVM.

1 *Non est perfecta resignatio non præstito consensu resignantis, & resignatarij.*
2 *Mortuo resignante post viginti dies, ante vero quam laberentur viginti dies post præstitum consensum per resignatarium, non intrat regula.*
3 *Regula de infirm. loquitur de consensu resignantis.*
4 *Casus omissus relinquitur dispositioni iuris.*
5 *Ad acceptandum beneficium non est præfixus terminus.*
6 *Consensus requiritur pro expeditione litterarum.*
7 *Litteræ an debeant expediri, viuente resignatario.*
8 *Moriente resignante intra viginti dies, beneficium vacat per obitum, etiam si resignatarius ceperit possessionem, & publicauerit.*
9 *Moriente resignante intra viginti dies, beneficium vacat per obitum, quamuis resignatarius non expedierit Bullas.*

QVAESTIO XII.

DVodecimo quæro, an si quis resignans in fauorem N. reseruata sibi pensione præstitit consensum, & postea moriatur post 20. dies a die per ipsum præstiti consensus, ante vero 20. dies postquā resignatarius præstitit cōsensum, beneficium vacet per obitum? Quidam tenuerunt affirmatiuam, quia in conditionalibus resignationibus
1 † requiritur consensus resignatarij, & in illis ius non
* censetur abdicatum, nisi reseruatio valida fiat, iuxta * communes conclusiones supra sæpius probatas, ante igitur dictum consensum res dicitur integra, Sar. hac reg. q. 31. cum ergo resignans decesserit ante 20. dies, postquam resignatarius præstitit consensum, videtur esse locum huic regulę, nam alias posset cōmitti fraus resignatarius enim differret præstare cōsensum quousque resignans esset morti proximus.

2 His tamen † non obstantibus, contraria opinio est
* * communis, & vera, quam tenuit Rot. in facti cōtingentia in vna * Ferrar. de Formigniano, teste Card. Paleot. decis. 250 alias 385. de anno 1561. namque † regula loquitur de consensu resignantis, dum dat 20.
3 dies connumerandos post præstitum consensum, vt si infra illud tempus moriatur, vacet per obitum, nō autem de consensu resignatarij, vnde casus potest di
4 ci omissus a regula, & relictus † dispositioni iuris communis, l. commodissime, ff. de lib. & posth. & per consequens etiam si moriatur infra 20. dies post præstitū consensum per resignatarium beneficium vacabit p resignationem.

5 Accedit, quia nullus præfixus est terminus ad acceptandum, c. si tibi absenti, de præb. lib. 6. vbi Gemi. num. 3. Franc. num. 5. & seq.

Non obstant contraria, quia ad primum argumen
6 tum respondetur, quod requiritur † consensus ad expeditionem litterarum, Cassad. decis. 1. & 2. de renunc.

Non obstat secundum argumētum, quia negatur hæc fraus, cum debeat acceptare tempore congruo infra quod si acceptauerit, fraus cessat.

Concludendum igitur est regulam hanc loqui de consensu resignantis, & non resignatarij.

7 An vero litteræ debeant † expediri, viuente resignatario, Nicol. V. statuit quod sic, vt refert Sarn. in præfat. huius reg. contrarium tenet Crescent. decis. 70. li. 1. in manuscrip.

8 An autem † hoc beneficium censeatur vacare per obitum, etiam si resignatarius ceperit possessionem, & publicauerit, hac reg. Rebuff. de infir. reg. glos. 14. num. 17. & quid si bullas, non expediuerit, Rebuff. glos. 8. in fin.

SVMMARIVM.

1 *Regula de infirm. dum annullat collationem per resignationem, comprehendit omnes.*
2 *Cardinales habentes facultatem conferendi comprehenduntur sub regula de infirm.*
3 *Regula de infirm. comprehendit collationem factam per legatum.*
4 *Quod nullum est, nullum producit effectum.*
5 *Nulla non præstant impedimentum.*
6 *Habens beneficium per resignationem, si vacauit per obitum, per regulam de infirm. non est tutus absq; noua prouisione.*

QVAESTIO XIII.

DEcimotertio, Quia inquit tex. huius regulæ, quod quauis auctoritate conferatur beneficium per resignationem, collatio est nulla. Quæro de † quo loquatur? Communis * Doctorum sententia
1 * est, vt comprehendat oēs, vt tradunt Sarn. Mandos. & Rebuff. in interpretatione huius regulæ in pluribus locis.

Ex quo infertur etiam loqui de collatione facta p Capitulum, Rebuff. glos. 12. num. 3.

Secundo infertur loqui de Episcopo, & alio quocumque inferiore Rebuff. tract. de nomin. q. 17. idem Rebuff. d. gl. 12. num. 3. Sar. in pluribus locis.

2 Tertio infertur † loqui etiam de collatione facta p Cardinalem, nam vt dixi vbi agitur de obuianda fraude comprehenduntur etiā Cardinales, vt est commu
* nis * opinio vt supra scripsi. Et etiam de collatione fa
3 cta † per legatum Rebuff. cons. 72. num. 8.

Et sic collatio facta per resignationem est nulla, Greg. Sintag. iur. lib. 17. c. 18. num. 7. & est * communis
4 opinio, & quod nullum est, nullum producit † effectū, c. ad dissoluendum, de dispens. impub. l. eius qui in p uincia, ff. si cer. pet. Card. Paris. cons. 109. num. 1. vo.
5 Nulla enim nullum præstant impedimentum, regula non præstat, de reg. iur. in 6. c. illud, de iur. patr. l. 4. §. condemnatus, ff. de re iud.

Ex quo cōtigit dubitari, an hæc collatio facta ei q̄
hēt. duo bñficia faciat ea vacare p Clem. si plures de pb. vera snīa est negatiua, quā tenet Rebuff. glos. 13. ex reg. citata quia nulla nullū pstant impedimentum.

Et cum

Et cum hæc collatio sit nulla per istum tex. nō po
6 test haberi rata, sed oportet quod de nouo per mortem conferatur, vt sit tutus in foro fori, & in foro po
* li. Rebuff. d. gl. 13. in fi. & est communis * opinio, vt de beat habere nouam prouisionem.

SVMMARIVM.

1 *In permutationibus derogatur Reg. de infir.*
2 *In resignationibus an derogetur reg. de infir.*
3 *Actus legitimi infirmis non prohibentur.*
4 *Derogatio reg. de infir. quare excogitata.*
5 *Derogatio regulæ de infir. quando censeatur insolita.*
6 *Priuilegijs Auditorum Rotę non videtur derogatum nisi expresse dicatur.*
7 *Per clausulas generales non derogatur regulæ de infirm.*
8 *Legatus de latere non potest regulæ de infirm. derogare.*
9 *Inferior non potest tollere decreta Papæ.*
10 *Legatus cum facultate derogandi regulis, non potest regulæ de infir. derogare, contra num. 13.*
11 *Clausula generalis non extenditur ad verisimilia.*
12 *Gratia intelligitur facta sine præiudicio tertij.*
14 *Prohibito genere venit quælibet species.*
15 *Genus continet sub se species.*
16 *Clausula, ac si de verbo, &c. operatur ac si in indiuiduo omnia expressa essent.*
17 *Legatus a latere locum Papæ tenet.*
18 *Indefinita æquipollent vniuersali.*
19 *In claris non est opus coniecturis.*
20 *Contrarietas est tollenda.*
21 *Quilibet inferior habens auctoritatem a Papa potest derogare regulæ de infir.*
22 *Inferior potest tollere statutum superioris illo permittente.*
23 *Clausula quouis modo obtenta a resignatario, non capit vacationem inductam per regulam de infirm.*
24 *Omnis modus vacandi venit expressa vacatione.*
25 *Clausula quouis modo capit vacationem de præsenti.*
26 *Vacatio tempore data verificari debet.*
27 *Beneficia non sunt conferenda antequam vacent.*
28 *Annullato actu populi, annullantur omnes clausulę.*
29 *Derogatio dummodo moriatur ex illa infirmitate, resignante moriente ex alia non prodest.*
30 *Derogatio est stricti iuris.*
31 *Quæ de nouo emergunt, nouo indigent auxilio.*
32 *Contractus non extenditur ad ea quæ nesciuntur tempore ipsius.*
33 *Qualitas superueniens alterat subiectum.*
34 *Prima resignatio non sanatur per derogationem regulæ de infir. in secunda.*
35 *Quod vacat ex vna persona non potest rursus vacare.*
36 *Habita derogatione regulæ de infir. moriente Resignante non intrat regressus.*
37 *Derogatio regulæ de infir. concessa ab vno Papa, an prosit tempore alterius.*
38 *Lex superueniens tollit omnia.*
39 *Papa potest derogare regulæ de infirm. etiam in beneficijs, quæ ceduntur ad nominationem.*

QVAESTIO XIIII.

VLTIMO quæro, an derogetur huic regulę?
1 In permutationibus plerumque consueuit derogari, vt tradit Rebuff. super concordā. rub. de colla. §. voluimus, in vers. permutationem, quę refert, & sequitur Mand. in prax. sign. grat. tit. derogationes regularum, col. 3. vers. regulæ prædictæ.

2 In resignationibus aliquando † fuit sæpius derogatum, vt tempore Leonis X. aliquando non, nisi cum maximis fauoribus, vt tempore Pauli III. refert Sarn.
* hic quæst. 39. & alias * ex stylo derogabatur passim huic regulæ, quando resignans erat ablens, vt tradit Cassad. decis. 32. num. 13. super reg. & attestatur etiā Mandos. dict. prax. signat. tit. derogat. regularum, colum. 3. vers. reg. de infirm. Put. decis. 148. num. 3. lib. 2. Sarn. autem dict. quæst. 39. dicit, quod extra Italiam solet communiter pro ablentibus derogari: in Italia vero solet aliquando derogari quando locus resignationis distat a Curia, & beneficia, quæ resignantur nō sunt reseruata, si Romæ, vel prope Vrbem sit resignatio, non derogatur, quod etiam tradit Mandos. loco citato dicens derogationem non videri grauem, cum
3 actus legitimi non solum infirmis, † sed etiam morti vicinis prohibiti non reperiantur, l. senium, Cod. qui testam. facer. poss. Et secundum Sarn. dict. quæst. 39. vers. & est considerandum, in resignationibus, quæ fiunt per procuratorem, vt quando aliquis constituit procuratorem ad resignandum in Curia, quia facile
4 † contingebat infirmum interim mori, Ideo excogitata fuit in supplicatione ista clausula, ita quod si N. resignans extra Roman. Curiam, iam fuerit vita functus, litteræ per eius obitum, cum omnibus suis clausulis, & modis, omissa resignatione expediri possint. Hæc tamen clausula solet cassari, vt idem Sar. attestatur propter fraudes, excepto in materijs Alemaniæ, & Hiberniæ, & alijs locis longinquis, & sic vides, quod derogatur huic regulæ, Rebuff. hic gl. 2. num. 24. Cravet. cons. 88. num. 17.

Ex quibus poteris colligere, quando dicatur huiusmodi derogatio insolita, & alias in Rota, die 21. Ma-
5 * * ij, 1540. in vna * Salamantin. fuit resolutum † derogationem huius regulæ pro nobilibus, & notabilibus personis non esse insolitam, vt comprehendatur sub reuocatione facta per Clem. VII. de gratijs insolitis concessis in arce S. Angeli, teste Simonett. decis. 11. in manuscr. qui dicit, quod eo magis fuit ita resolutum,
6 quia Cassad. cui concessa fuit, erat Auditor Rotę, cuius priuilegijs non censetur reuocatum, nisi expresse dicatur Rom. cons. 496.

Aliqua tamen exoriuntur dubia pro complimento. Primo dubitatur, an derogatio debeat esse in spe-
* cie? communis * opinio est affirmatiua, nā inquit Sar.
hic q. 41. quod nunquam huic regulæ per clausulas
7 generales † derogatum cēsetur, nisi nominatim, & spe
* cifice dicatur, quòd esse de * stylo omnes sciunt, Mandos. q. 19. num. 17.

Secūdo dubitatur, an legatus de latere possit huic
8 * regulæ derogare? communis * opinio est † negatiua, quam tenent, Sarn. q. næst. 41. Mandos. quæst. 19. & ita
* * practicatur, nam legatus, & alius inferior non po-
9 test tollere Constitutiones, & † decreta Summi Pon
* tificis, cap. cum inferior de maior. & obed. Glos. * communiter approbata relata a Mandos. hic quæst. 19. num. 15.

Tertio dubitatur, an legatus cum facultate dero-
10 gandi regulis editis, & edendis huic derogare possit? Sarn. tenet negatiuam opinionem dict. q. 41. & refert
* ita fuisse decisum * in vna Gerundin. Canonicatus, & præben. corā D. Rainaldo Petruccio de anno 1539.
* Ita etiam fuit resolutum in vna * Cæsaraugustan. Cappellaniæ de Sancta Clara, 20. Iulii, 1544. teste Put. decis. 148. lib. 2.

Quæ opinio primo probatur, quia clausula genera
11 lis ad non veri∫imilia †non extenditur. c. vlt. de off. vic. lib. 6. Sed non est veri∫imile, quod sub tali generalitate Papa voluerit dare facultatem derogandi huic regulæ, ergo. Secundo quia gratia semper intelligitur fa
12 cta∫ine præiudicio tertij, cap. ∫uper eo, de off. deleg. c. cau∫am, quæ de re∫crip.

13 His tamen non obstantibus, †contraria opinio, vt stantibus his verbis valeat legatus, derogare huic regulæ mihi verior videtur, & ∫ustentabilior in puncto iuris, quam tenent Boer. in tract. de poteſt. leg. a latere a num. 57. vsque ad num. 107. Rebuff. ∫uper conco. de collat. §. præſatiq. ordinarij, Mando∫. hic q. 19. num. 7. vbi in fin. dicit hanc opinionem esse æquiorem, & rationabiliorem, ne infiniti decipiantur credentes tales derogationes esse legitimas, & iuridicas, & refert
* ita iudicasse Rot. *Fab. deci∫. 33. lib. 1. Prolom. deci∫. 293. in manu∫cr. nam concessa derogatione regularum in genere, debet censeri concessa derogatio cu-
14 iuslibet regulæ, sicuti prohibito †genere quælibet species illius prohibita esse videtur, Oldrad. con∫. 73. nu. 6. Cravet. con∫. 118. num. 13. nam †genus continet sub
15 se species omnes, l. semper in generalibus, ff. de reg. iu. l. ſi quid earum, §. interemptum, ff. de lega. 3. quod eo magis procedit, attento quod ſolet in indulto quando datur huiusmodi facultas apponi clausula, quorum omnium, & aliarum tenores etiam ſi de eis expreſſa mentio facienda esset, &c. ac ſi de verbo ad verbum,
16 quę operat, ac ſi in individuo omnia† expreſſa essent, & tollit clausulam derogatoriam ad futura. Butr. cõ∫il. 2, Ca∫∫ad. deci∫. 10. nume. 2. & deci∫. 28. & 38. super regu. Dec. con∫. 341. num. 1. Curt. iun. con∫. 10. in fin.
** Card. Pari∫. con∫. 1. num. 84. vol. 4. magis** communis opinio, teste Mando∫. d. q. 39. num. 13. nec videri dẽt
17 incongruum, cum legatus a latere in locis † sibi commi∫sis locum Papæ gerat, c. cum venerabilis, de con∫uet. cap. 1. & cap. volumus, de off. leg. c. ſi Abbatem, de elect. lib. 6.

Non obstat primum argumentum, quia negatur, quod hoc non conce∫si∫set Summus Pontifex, cum iã conce∫serit, Dec. con∫. 30. col. 4. nam indefinita æquipollet †vniuer∫ali, Curt. iun. con∫. 107. nu. 3. & 4.

19 Ad ſecundum respondetur, quod ſumus † in claris, vnde non est opus coniecturis, l. cõtinuus. §. cum ita, ff. de verb. obl. Nec obstant deciſiones Rotæ ſupra allegatæ, quia illæ habent diuer∫am rationem, vt ibi pa-
20 tet, & hæc responſio ſaltem ſu∫tinebitur† pro contrarietate tollenda, la∫. in l. 2. §. prius, num. 23. ff. de vulg. & pupill. Gome∫. in c. 1. num. 17. de reg. iur. lib. 6. Rimi nal. iunior. in §. 1. num. 55. Inſtit. per quas perſo. no. acqui. & in principio, inſtit. de donat. num. 189.

Amplia vt non ſolum legatus ſi habuerit hanc fa-
21 cultatem, ſed quilibet †alius inferior poterit derogare, Mando∫. q. 19. num. 16. nam quilibet inferior poterit
22 tollere ſtatum ſuperioris, quatenus† ſuperior permittit, Bal. in l. omnes populi, col. 3. in fi. ff. de iuſt. & iu. Abb. in c. a∫∫i clerici, §. adulterijs, num. 9. de iudic. Bertand.
* con∫. 236. num. 9. vol. 1. & est* communis opinio.

23 Quarto dubitatur, an per †clauſulas generales, videlicet quoũis modo vacet positas in ſupplicatione reſignationis mortui infra viginti dies comprehendatur iste modus vacationis per obitum ficte inductus per istam regulam, attento quod reſignatio prædicta annullatur? Sarn. hic q. 34. diſputat hunc articulum, tandem propter præſumptam fraudem reſignatarij tenet negatiuam opinionem, quam etiam ſequitur Mand. q. 17. ſub num. 8. & Rebuff. in prax. ſuper hac regula,
Gl. 14. nu. 13. & est* communis opinio.

24 Nãque licet †expreſſa vacatione ſimpliciter veniat omnis modus vacationis, Lap. allega. 6. nu. 5. Franc. in
* c. ſuſceptum, in 2. notab. de reſcr. lib. 6. & est* commu-
25 nis opinio: tamen hoc intelligitur ex eadem perſona, † & alia, ſi de præſenti contingit, Felin. in cap. in noſtra,
* coll. 37. de reſcr. Franc. & communiter* in d. c. ſuſceptum, Pari∫. con∫. 138. num. 11. vol. 4. melius in propoſito noſtro tradunt Sarn. de pub. q. 17. Ferret. conſilio 283. num. 18. & ſecundum hanc opinionem reſpõdit Bur∫at. con∫. 394. num. 16. verſ. primum, quia regulari-
26 ter vacatio tempore datæ verificari† debet, capi. cam, de reſcriptis. Oldrad. con∫. 168. & 228. Gem. con∫. 79.
27 in fin. & beneficia ante †quam vacent, non ſunt conferenda, c. 2. vbi Abb. cap. ex tenore, de conceſſ. prebendæ, Bellam. deciſ. 443. cum alijs multis, quæ adducit Bur∫at. d. con∫. 394. a num. 6. vſque ad finem.

Quod comprobatur, quia annullato actu principa-
28 li annullantur omnes† clauſulæ contentæ in eo, Gloſ. in l. ſi patronus, §. patronum, ff. ſi quid in fraud. patro. Glo. vlt. in cap. ſignificantibus, de offic. deleg. Roma. con∫. 246. & in terminis huius clauſulæ, quoũis modo &c. multa ſcribit Mando∫. d. q. 17. & Bur∫at. di. conſil. 394. ea vero, quæ in contrarium adducit Sarn. nõ procedunt in caſu noſtro, ſtante prædicto fundamento,
* & hæc concluſio* communiter tenetur, ac *practicatur ad tollendas fraudes.

Quinto dubitatur, an ſi infirmus leui infirmitate non lethali, vt est podagra, quartana, & ſimiles, renunciat beneficio, & Papa admittit renunciationem cum derogatione iſtius regulæ, per hæc verba, quatenus ex illa infirmitate moriatur, an ſi infirmus moriatur in-
29 fra viginti dies† ex ſuperuenienti graui infirmitate cẽ, ſeatur huic regulæ derogatum per dicta verba? Hic caſus cum esset propoſitus in Rota tempore Innocẽ-
* VIII.* fuit reſolutum negatiue, vt refert Sarn. hic qu.
27. in fin. qui tenet hanc opinionem, a qua puto non esse recedendum in iudicando, & conſulendo; nam de-
30 rogatio† est ſtricti iuris, & debet intelligi duntaxat in infirmitate expreſſa, arg. Clement. vlt. de reſcrip. ca. ad audientiam, de eccleſ. ædif. cap. quod vero, 32. q. 2. ergo derogatio conceſſa, ſi ex illa infirmitate decedat, non debet trahi ad aliam ſuperuenientem, atg. eorum quæ ſcribit Rom. con∫. 22. col. 2. Ia∫. in l. qui ſeruum,
31 ff. de verb. oblig. nam †quæ de nouo emergunt, nouo indigẽt auxilio, l. de ætate, §. cauſa, ff. de interrog. acti. Dec. con∫. 335. col. 3.

Hinc emptio, vel pactum non trahitur ad ea, quæ
32 non apparent, & neſciuntur† tempore contractus, leg. Rutilia, ff. de contrahend. emp. l. tres fratres, ff. de pac. cum alijs, vt per Gem. con∫. 69. col, penul.

Ampliat Sarn. d. q. 27. num. 3. vt ſi derogatio fuerit conceſſa, ſi ex quartana moriatur, ſi poſtea illa quartana alteretur, & redigatur in tertianam grauem, & pe-
33 riculoſam non extenditur derogatio ad hunc caſum, quia qualitas† ſuperueniens alterat ſubiectum, & repo-
nit in diuer∫am ſpeciem, l. quæſitum, §. illud, ff. de leg. 3. c. ſtatutum, de elect. lib. 6. l. 1. ff. de donat.

Sexto dubitatur, ſi quis primo reſignauit per procuratorem, ſecundo etiam renũciauit per procuratorem, & in hac ſecunda reſignatione Papa huic regulæ derogabit; nunquid ſi reſignans moriatur infra vigin-
ti dies, ſanetur prima reſignatio propter derogationẽ
* regulæ in ſecunda reſignatione factam? communis *
34 opinio† est negatiua: namque inficiari non potest primam reſignationem fuisse validam, & hic ius erat quæſitum per illam primo reſignatario in ſpe bona, & cõ-
ſiderabili

ſiderabili exiſtenti, & per conſequens ſecundam reſignationem esse nullius momenti, nam nemo potest dare, quod non habet, vnde quamuis poſtea illud ius primi reſignatarij euanuerit per mortem reſignantis infra viginti dies, ſecundus reſignatarius non poterit capere beneficiũ, tum, quia, vt dictũ est, nihil fuit tranſlatum, tum etiam quia in hac ſecunda ſua impetratione de illa ſpe mentionem non fecit quæ tunc boni initij erat, vnde ſubreptitie impetraſſe dicitur, & ita concludit Sar. hic. q. 40. dicens ita per ſolemnes viros concluſum fuiſſe.

Nec obſtat, quod reſoluta prima reſignatione per obitum, quod ſecunda capiet illum modum per obitũ reſultantem ex prima vigore clauſulæ generalis, vel alio quoũis modo, in ſecunda reſignatione apponi ſolitæ, quia reſpondetur hoc non procedere in caſu præſenti, quia cum tẽpore huius impetrationis viueret reſignans de iure primi Reſignatarij non adhuc reſoluto heri debebat mentio.

35 Accedit, quia quod ex perſona vnius vacat, non potest ex eadem perſona rurſus vacare, non ſuperueniente poſt primam vacationem nouo titulo, l. tã etſi ſub conditione, §. defectum, ff. de iniuſt. teſtam. l. non potest videri deſiiſſe, ff. de reg. iur. in terminis Roman. con∫. 342. n. 1. Boer. deciſ. 207. ad ſecundam, verſ. Am-
* bo etiam alleganres, & *est communis opinio in cap. ſuſceptum, de reſcript. lib. 6.

Septimo dubitatur, ſi fuit reſignatum in fauorem
36 cum derogatione huius regulæ, & reſignans † moriatur infra viginti dies, an intret regreſſus reſeruatus N. ex prima reſignatione, vel admittatur reſignatarius
* fuit* reſolutũ reſignationem valere, & non intrare regreſſum in vna Pampilonen. Archidiaconatus coram Capizucco teſte Achil. de Graſſ. deciſ. 2. ſub titulo de renunc. alias deciſ. 323. in manuſcripti.

Et ſic cum diſpenſatione poterit reſignatarius illud beneficium obtinere, Rebuff. in prax. ſuper hac reg. Gloſ. 14. in fin.

Octauo dubitatur de pulchro caſu. habens ab vno Pontifice priuilegium reſignandi etiam infirmus, cũ
37 derogatione† huius regulæ de infir. in manibus perſonæ per eum eligendæ in fauorem certæ perſonæ per eum nominandæ, reſignat tempore alterius Papę, & moritur infra viginti, An beneficium vacet per obitum, vel per reſignationem? Et quod vacet per obitum facit, quia ab vtroque Pontifice in initio Pontificatus conſiciuntur regulæ Cancellariæ, in
38 ter quas hęc vna est, vnde lex ſuperueniens† tollit omnia, per not. in l. iubemus C. de teſtament. c. vlt. de cõſt. In contrarium tamen est vera ſententia pro validitate reſignationis prout fuit reſolutum in Rota in vna Ciuitaten. portionis, teſte Arag. deciſ. 33. in manuſcri. in eo, qui habebat hoc priuilegium a Leone X. & reſignauit tempore Clementis. VII. & mortuus est infra 20. dies. Iam Rota tenuit non obſtare regulam, quia ex quo erat priuilegiatus, quod poſſet reſignare ſanus & infirmus, lex ſuperueniens non potuit tollere hoc priuilegium non facta de eo mentione, vt est communis, & recepta Doctorum ſententia, ex quo reſponde-
tur ad argumentum in contrarium adductum.

39 Nono dubitatur an Papa poſſit †derogare huic regulę etiam in beneficijs quæ dantur ad nominationẽ Regis? Rebuff. in concordan. in reg. ad præſentatur. nomin. §. 11. verſ. diſpendiole tenet, quod non. Contra ea tamen opinio est verior, quam tenet Gabriell cõſ. 193. num. 9. vol. 2. nam nihil præiudicatur Regi per derogationem, quia Papa tollit ſolum fictionem a ſe inductam, qua ſublata veritati locus est, & ſicuti Papa potest regulam illam non facere de quo Rex conqueri non poteſt, ita & derogare, &c.

Finis Libri Duodecimi.

FLAMINII PARISII IVRE CONSVLTI DE RESIGNATIONE BENE ICIORVM.

LIBER DECIMVSTERTIVS.

De Resignatione, Metu, Dolo, Fraude, Vi, & post spolium facta.

Hic liber quinque continet quæstiones.

1 AN resignatio metu facta sit nulla, & qui metus requiratur, & quomodo probetur, & hac sumpta occasione multi casus explicantur.
2 An Resignatio facta metu sit nulla ipso iure, vel sit rescindenda.
3 An Resignatio dolo facta sit nulla.
4 An Resignatio fraude facta sit nulla.
5 An Resignatio post Spolium sit valida, & quamplures casus complectentes totam fere materiam spolij in Beneficialibus explicantur.

SVMMARIVM.

1 Resignatio debet esse libera & voluntaria.
2 Resignatio non libera non tenet.
3 Resignatio Metu facta nulla.
4 Plura annullant renunciationem.
5 Quæ fiunt vi metuue sunt nulla.
6 Verba prætoris in l. ff. quod metus caus. sunt diuina
7 Metus contrariatur libere voluntati.
8 Renunciatio cuiuscumque dignitatis metu facta est nulla.
9 Renunciatio Episcopatus metu facta est nulla.
10 A quibus personis inferatur metus, renunciatio est nulla.
11 Resignans ob metum Episcopi nulliter resignat.
12 Resignatio ob metum sæcularium nulla.
13 Renunciatio ob metum Imperatoris, Regis & alterius Principis nulla & num. 15.
14 Renunciatio ob metum Cardinalis nulla.
15 Prælati & Ordinarij collatores inferentes metum vt clerici renuncient beneficia suspenduntur.
16 Iurans metu, renunciare, vel non repetere non firmat actum inualidum.
17 Iuramentum non validat renunciationem nullam ob metum.
18 Abiurare verbum renunciationem iuratam importat.
19 Iuramentum non operatur vires in actu meticuloso.
20 Iuramentum interpositum super actu nullo vires non operatur.
21 Iuramentum sequitur naturam actus super quo interponitur.
22 Iuramentum recipit tacitas conditiones, quas recipit actus
23 Iuramentum regulatur secundum naturam promissionis.
24 Renuncians electioni metu, potest eidem Ecclesiæ præfici non obstante renunciatione.
25 Iuramentum est seruandum cum potest sine interitu salutis æternæ.
26 Electio præstat ius ad rem.
27 Difficilius tollitur ius in re quam ad rem.
28 Iurans metu debet habere absolutionem, & ante non potest agere & num. 30. & nu. 35.
29 Resignans metu debet habere absolutionem vt possit redire ad beneficium.
31 Iuramentum non potest sperni auctoritate propria.
32 Iuramentum ob enormem læsionem non est seruandum.
33 Absolutio requiritur in iuramento ob enormem læsionem.
34 Actus meticulosi nulli.
36 Iurans soluere vsuras debet petere absolutionem.
37 In absolutione a iuramento ad effectum vt ille possit agere non requiritur partis citatio.
38 In absolutione a iuramento interposito super actu metu celebrato pars est citanda.
39 Ab olutio potest peti non obstante iuramento de illa non petendo.
40 Iuramentum de non petendo absolutionem illicitum.
41 Votum de dispensatione voti non petenda non valet.
42 In resignationibus quæ fiunt in Curia præstatur iuramentum, quod non interuenit dolus, metus, fraus, &c.
43 Resignans potest docere de metu etiam in resignationibus, quæ fiunt in Curia.
44 Iuramentum stricte interpretatur, vt minus obliget, &c.
45 Pensionis renunciatio ob metum nulla.

46 Resi-

46 Resignans potest agere de metu, etiam si collatio sit alteri facta.
47 Constitutio procuratoris ad cedendum facta per metū est nulla.
48 In reuocatione procuratoris constituti metu non requiritur intimatio.
49 Procurator constitutus metu potest clam reuocari.
50 Cessio litis facta metu est nulla.
51 Cedens litem ob metum potest prosequi ius suum non obstante cessione.
52 Metus vt annullet actum, debet esse talis qui cedat in constantem virum.
53 Metus iustus duntaxat rescindit gesta.
54 Metus iustus qui dicatur, & num. 56.
55 Positiuum resoluitur in comparatiuum.
57 Metus qui cadit in constantem sufficit sit quis possit agere.
58 Homines aliqui constantes, alij constantissimi quidā timidi.
59 Arbitrio iudicis remittitur qui metus cadat in constātem virum.
60 Iudex arbitrabitur iustum metum iuxta qualitatem personarum.
61 Minor metus cadit in fœminam quam in virum.
62 Minor metus cadit in puerum quam in virum.
63 Minor metus vbi adest Princeps, quā vbi est absens.
64 Timor mortis vel Cruciatus omnibus personis inducit iustum metum & nu. 112.
65 Non requiritur vt actualiter vis inferatur, vt timor mortis vel cruciatus sit iustus.
66 Timor iustus quoties imminet periculum filijs.
67 Magnus est amor parentum erga filios.
68 Pater & filius vna tantum persona censentur.
69 Iustus metus timor mortis affinium.
70 Iustus metus timor amissionis bonorum.
71 Metus non præsumitur nisi probetur.
72 Delictum non præsumitur.
73 Metus arguit delictum. (probandi.
74 Alleganti renunciationem meticulosam incūbit onus
75 Metus reputatur difficilis probationis.
76 Metus solet clam inferri.
77 Metus consistit in mente.
78 Metus quid sit.
79 Metus dicitur quasi mentem tenens.
80 Metus probatur per testes.
81 Metus probatur per litteras.
82 In testibus super metu examinatis habetur respectus ad dignitatem, opinionem & numerum.
83 Testes super metu renunciationis non debent interrogari negatiue, & ponitur praxis.
84 Deponentes pro metu renunciationis habent præsumptionem pro se.
85 Magis creditur duobus testibus deponentibus super metu, quam pluribus deponentibus de spontanea voluntate.
86 Deponentes de spontanea voluntate deponun de actu visibili.
87 Minæ sensu corporis percipiuntur.
88 Credendum testibus deponentibus de actibus ex quibus verisimiliter metus inferri solet.
89 Testibus de spontanea voluntate creditur si adsunt pīsumptiones & coniecturæ.
90 Ex circunstantijs probari potest actum fuisse liberæ voluntatis.
91 Resignatio præsumitur spontanea.
92 Resignatio post spolium præsumitur coacta & nu. 94.
93 Nemo præsumitur iactare suum.
95 Resignans post carcerationem, videtur coacte resignare.
96 Contra præsumptionem coactæ renunciationis, an admittantur testes.
97 Metus, oculis bene non potest probari.
98 Metus illatus publice, potest oculis, & per aspectum probari.
99 Metus probatur coniecturis, & indicijs.
100 Metus continet in se dolum.
101 Dolus probatur coniecturalis.
102 Coniecturæ ex quibus probantur metus, & dolus, debent exacte probari.
103 Coniecturæ, quæ sint sufficientes iudicis arbitrio remittitur.
104 Negotium præsumptiuum residet in arbitrio iudicis.
105 Coniecturæ plures sufficientes ad probandum metū.
106 Testes debent speciem, & qualitatem metus dicere.
107 Qualitas metus debet probari per actum proximum.
108 Vanus metus non est in consideratione.
109 Testes deponentes de metu, an debeant reddere causam.
110 Testes debent deponere de metu in specie.
111 Resignatio ob metum mortis, & cruciatum corporis nulla.
113 Minæ illius, qui est solitus illas exequi, sunt in consideratione.
114 Metus mortis dicitur cadere in constantem virum.
115 Minæ, vt inducant iustum metum, tria sunt considerāda.
116 Resignatio beneficij facta a carcerato non tenet.
117 Carcer præbet iustum metum.
118 Probans fuisse carceribus mancipatum, videtur probare iustum metum.
119 Contractus imitti in carceribus nulli.
120 Carcer tunc annullat contractum, cum contrahitur cum persona, quæ fuit causa carcerationis.
121 Resignatio facta ab eo, qui exiuit carceres, valet.
122 Cessante metu actus valet.
123 Metus durare videtur, cum viget causa metus.
124 Extractus a carceribus vt renunciet, nisi, &c. dicitur metu facere.
125 Passus metum sua culpa, non dicitur habere iustum metum.
226 Renunciatio facta ab eo qui detinetur domi, præsumitur meticulosa.
127 Fragror armorum facit præsumere metum.
128 Carcer largo sumpto vocabulo, quomodo accipiatur.
129 Renuncians ob timorem excommunicationis, potest dicere illam renunciationem metu factam.
130 Qualitas vbi requiritur verificanda.
131 In contrahendo requiritur voluntas libera.
132 Voluntas libera requiritur in dissoluendo.
133 Quæ sunt principia generandi, sunt principia dissoluendi.
134 Excommunicationis timor inducit iustum metum.
135 Excommunicationis iniusta sententia quo ad Deum non ligat.
136 Iniusta excommunicatio nocet quo ad participanda sacramenta Ecclesiæ.
137 Iniuste excommunicatus parere debet.
138 Excommunicatio continet corporis, & animæ detrimentum.
139 Per excommunicationem quis moritur.
140 Excommunicationis timor grauis.
141 Metus excommunicationis est metus, qui cadit in constantem virum.
142 Excommunicatio quando sit medicina.

143 Re-

143 *Renunciatio beneficij facta ob metum amissionis bonorum nulla.*
144 *Periculum amissionis bonorum inducit iustum metum.*
145 *Metus amissionis bonorũ æquiparatur metui mortis.*
146 *Ob defensionem personæ, licet hominem occidere.*
147 *Ob defensionem rerum, licet hominem perimere.*
148 *Bona sunt hominum substantia, & vita.*
149 *Pecunia est anima miseris mortalibus.*
150 *Familia sine diuitijs sordescit.*
151 *Familiarum decus per diuitias conseruatur.*
152 *Pecunia est sideiussor futuræ necessitatis.*
153 *Pecunia secundus sanguis hominum.*
154 *Pecunia vita hominis.*
155 *Timor amissionis maioris partis bonorum inducit iustum metum.*
156 *Omnia bona, & maior pars etiam in odiosis æquiparantur.*
157 *Renunciãs beneficium ob metum amissionis patrimonij, restituitur.*
158 *Renunciatio beneficij facta ob carcerem fratris, vel aliud periculum imminens nulla.*
159 *Metus fratris, iustus reputatur.*
160 *Quid probandum, vt metus fratris sit iustus.*
161 *Carcer, vt præbeat iustum metum, debet esse iniustus.*
162 *Reus criminis læsæ maiestatis, põt priuari beneficijs.*
163 *Iudex iuste procedens metum non inducit.*
164 *Iuris executio non infert iniuriam.*
165 *Carcer iustus non inducit metum.*
166 *Renuncians beneficium ob metum reuerentialem Episcopi, vel Cardinalis, an renunciatio sit nulla, & 72.*
167 *Papa cum sit summum ius, non dicitur metũ inferre.*
168 *Papa potest compellere partes ad concordandum.*
169 *Iudices hortantur ad compositionem, non autem compellunt.*
170 *Causa reuerentiæ sufficiens est, vt rescindatur contractus.*
171 *Metus paternus interueniens in professione, illam rescindit.*
174 *Matrimonium contractum metu reuerentiali patris, an sit nullum.*
175 *Minæ quando constituant iustum metum.*
175 *Arbitrio iudicis quando minæ sufficiant.* 1
176 *Quid probandum sit, vt minæ Episcopi constituant iustum metum.*
177 *Preces Episcopi non inducunt metum.* 2
178 *Preces superiorum sunt mandata.*
179 *Rogamina non consistunt in atrocitate facti.*
180 *Preces soliti sæuire contra non obedientes inducunt iustum metum.*
181 *Probatio metus debet esse legitima.* 3
182 *Emolumentum inferentis metum est in consideratione.*
183 *Præceptum comminatorium Regis inducit iustum metum, ex quo potest annullari resignatio facta.*
184 *Præceptum Regis inducit iustum metum, &* nu. 187.
185 *Præceptum Ducis inducit iustum metum.*
186 *Ex præcepto Ciuitatis arguitur iustus metus.*
188 *Metus probatur ex litteris.*
189 *Epistola subscripta manu propria, & cum sigillo plene probat.*
190 *Protestatio non est necessaria ad effectum annullandi resignationem metu factam.*
191 *Protestatio adiuuat probationem metus.*
192 *Protestatio non suffragatur absque alia probatione metus.*
193 *Protestatio etiam clandestina adiuuat probationem.*
194 *Protestatio clandestina multum prodest, cum quis ob timorem non potest publice protestari.*
195 *Protestatio nihil operatur cum alteri collatum est beneficium.*
196 *Protestatio patroni quando non noceat præsentato.*
197 *Protestatio non operatur in actu, qui pendet à voluntate duorum.*
198 *Protestatio clandestina nocet tertio, quando fuit causa metus.*
199 *Protestatio clandestina nocet ei, qui intulit metum.*
200 *Qui causam damni dat, damnum ipsum dare videtur.*
201 *Resignans metu, an possit post longum tempus agere, & num.* 203.
202 *Metus ex interuallo temporis purgatur.*
204 *Metus in contractu purgatur ex solutione.*
205 *Metus in matrimonio per cohabitationem, & concubitum purgatur.*
206 *Metus nunquam purgatur vigente eadem causa.*
207 *Solutio facta à libero à carceribus, an præsumatur facta metu.*
208 *Traditio rei venditæ quãdo dicatur facta per metum.*
209 *Quando vxor verberata dicatur consentire instrumento, metu mariti.*
210 *Intrans monasterium metu, an possit dicere contra professionem.*
211 *Actus demonstrans liberam voluntatem non purgat metum vigente eadem causa.*
212 *Iuramentum non purgat metum.*
213 *De metu potest agi, quamuis in actu resignationis dicatur, quod sponte, & libere, &c.*
214 *Contra assertionem Papæ contrarium probatur.*
215 *Renunciatio facta mandante iudice tenet non obstante metu allegato.*
216 *Iudex contra ius procedens inducit iustum metum.*
217 *Circunstantiæ, ex quib. metus iudicis reputatur iustus.*

QVAESTIO I.

PRIMO quero, an renunciatio metu facta sit nulla. Communis* opinio est affirmatiua, nam inter alia requisita bonæ, & validæ resignationis, illud obtinet principalem locum † vt debeat esse libera, & volũtaria, vt est communis* opinio omnium doctorum, alias† nõ tenet Host. in sum. tit. de renunc. §. qualiter, Geminian. in c. ordinarij, §. in conferendis, num 3. de off. ord. lib. 6. Rot. decis. 5. num. 2. de renunc. in nou. Perr. Greg. Sintag. iur. lib. 17. c. 18. num. 2. Coras. de benef. p. 1. c. 8. nu. 11. Et ideo communis schola canonistarum, & legistarum concludit renunciationem † factam metu esse nullam Ant. de Butr. Card. Zabarel. Abb. Imol. & * communiter alij in c. 2. 3. & c. ad audiẽtiam de his, quæ vi met. cau. idẽ Ant. de Butr. in c. sup hoc, nu. 6. & nu. 33. de renũn. vbi Imol. nu. 21. Abbas, nu. 9. Idem Abb. in c. ad aures, nu. 3. 7. & 8. & in c. Abbas, nu. 19 de his quæ vi met. cãu. Io. Crot. in c. ex ratione, n. 16. de appell. Soc. sen. in l. 1. nu. 3. ff. de his, qui pẽn. nom. & in l. mulieri, & filio. nu. 8. ff. de cond. & demonst. cum aliis, vt per Card. Paris. cons. 66. nu. 1. vol. 4. & cons. 135. num. 4. eod. vol. Port. Imol. cons. 5. nu. 1. Roffiniac. de benef. c. 19. nu. 1. 5. 10. & 11. Io. Brunor. de sponsal. & matr. concl. 19. nu. 12. Staphil. de grat. expect. tit. de var. mod. vacat. nu. 23. cum seq. Coras. de benef. p. 1. c. 8. n. 10. & 11. Barbat. cons. 30. lib. 3. Rubin. cons. 121. li. 4. Dec. cons. 209. Rebuff. in prax. tit. de resig. metu

fig. metu facta Moedan. decis. 32. in manuscri. vbi refert ita fuisse in Rota, resolutum de mense Apri. 1538. in vna Tarraconen. Canonicatus, & præben. ac pluries etiam, ita fuit pronuntiatum.

Idq. primo ꝓbatur ex c. ad audientiam, de his, quæ vi met. cau. vbi Inn. III. hæc verba scribit Decano, & Subdiacono Linconen. *Ad audientiam nostram magistro G. de Chenel significante peruenit, quod cum Ecclesiam de Chenel canonice fuisset adeptus, & aliquã diu pacifice possedisset, grauissimo tandem Regis metu quod eam resignaret iurare coactus, eam in eorum, ad quos pertinebat manibus resignauit, quia vero, quæ vi metusve causa fiunt carere debent robore firmitatis mandamus, quatenus si eundem ad resignationem cõfiteri vobis per talem metum fuisse coactum, qui potuerit, & debuerit cadere in virum constantem, nõ obstante iuramento prædicto, quo non ad repetẽdum, sed ad resignandum solummodo tenebatur præfatam ecclesiam ei restitui faciatis*

Secundo, in c. Abbas. 2. eod. tit. de his, quæ vi metu cau. vbi Alex. III. scribit Episcopo Virgornien. his verbis. *Abbas S. Cadmondi, a quo R. præsentium lator patrimonium suum tenere dignoscitur milites, & Burgẽses ad domum eius (sicuti accepimus) destinauit, qui eum a domo, & vniuersa possessione expellerent nisi ecclesiam suam penitus abiuraret, quod cum idem R. tali modo coactus fecisset, Abbas alio concessit supra dictam ecclesiam. Vnde, quia, quæ metu, & vi fiunt, de iure debent in irritum reuocari mandamus quatenus prædicto R. cum integritate restituas vniuersa.*

Tertio, in c. 3. eo. tit. vbi Clemens III. hæc verba refert, *Ad aures nostras, te significante peruenit, quod electus quidam in plebanum cuiusdam ecclesiæ ad terrorem laicorum renunciauit. Lectionũque de ipso fuerat a clericis vno excepto vnanimiter celebrata, & infra. Tuæ igitur discretioni præsentibus innotescat quod renũciatio facta ob terrorem laicorum (nisi forte iuramento, vel fide interposita sit confirmata) non impedit quo minus, is qui renunciauit ecclesiæ ad cuius regimen prius erat electus, præficiatur eidem.*

Quarto, in c. accepta, de rest. spol. ibi, *Mandamus quatenus si vobis constiterit, quod præfatus P. nullo metu, vel vi coactus, sed spontanee præfatam ecclesiam taliter abiurauerit, ei super hoc perpetuum silentium imponatis.* Et Doctores omnes in his iurib. notant* communiter.

Quinto hoc colligit Abb. ex c. super hoc, in 3. not. de renuncia dum colligit plura infirmare renunciationem, scilicet uis, metus, violentia, promissio, & datio.

Et ratio huius cõclusionis colligitur ex tribus text. superioribus, quia quę fiunt vi metus ve causa debẽt carere robore firmitatis, vt etiam dicitur in toto tit. ff. & Cod. de his, quæ vi met. cau. Inquit enim prætor quod metus causa gestum est, ratum non habebo. l. 1. ff. quod met. cau. Menoch. cons. 1. num. 271. lib. Burl. cons. 72. num. 30. lib. 1. quæ verba esse diuina scribit. Menoch. quo. arb. iud. cas. 135. nu. 1. nam, vt post Bal. & alios scribit Neuiz. cons. 52. nu. 46. Spiritus Sanctus posuit hæc verba in ore Prætoris.

Ratio rationis, quia metus contrariatur liberæ voluntati, Card. Paris. cons. 2. nu. 29. & cons. 53. num. 49. vol. 4. & vt supra ex communi scripti, renunciatio debet fieri spontanea voluntate.

Amplia hanc conclusionem procedere siue metus interuenerit in renunciatione beneficij, siue dignitatis, nam vtroque casu est nulla resignatio, † etiam si dignitas sit quantumuis maxima, Cald. cons. 1. de renun. & Doct. omnes supra alleg. Dec. cons. 209. Ruin. cons. 121. lib. 4. vbi loquitur in renunciatione Episcopatus † facta metu, namque ratio militat in vtroque casu, vn de idem ius. l. illud. ff. ad leg. Aquil.

Secundo, amplia procedere † siue metus inferatur a personis Ecclesiasticis, But. cons. 2. n. 7. de renun. Dec. in c. ex parte, nu. 24. de rescr. puta ab Episcopo vel alia alia simili persona, Barb. cons. 30. lib. 3. & communiter Doct. supra citati, siue inferatur a ꝑsonis sæcularibus † nam etiam hoc casu est nulla renunciatio, Host. in d. c. 3. nu. 1. Anch. n. 1. Imo. & communiter Doct. de his quæ vi met. cau. Abb. & alij communiter in d. c. ad audientiam, eo. tit. quod probatur, tum in d. c. 3. ibi, *Tuæ igitur discretioni innotescat, quod renunciatio facta ob terrorem laicorum non impedit quominus, &* c. ũ etiam, in d. c. ad audientiam, ibi, *Tandem † Regis metu & c.* & ratio est, quia viget eadem ratio timoris tam in ecclesiasticis, quam sæcularibus personis,

Et hæc ampliatio procedit siue metus inferatur a † Cardinalibus siue ab Episcopis, siue a Vicarijs, & alijs ordinarijs, ac alijs personis, vt ex Doctoribus supra allegatis colligitur, siue etiam inferatur ab † Imperatore, Rege, Principe, Duce, Marchione, & alijs officialibus seu personis, nam in Rege loquitur tex. in d. c. ad audientiam, & ibi* communiter Doct. Butr. in c. quod in dubijs, num. 3. de renun. Dec. d. cons. 209. Ruin. d. cons. 121. vol. 4.

Et procedit etiam in ordinarijs collatoribus. Rebuff. in prax. tit. de resign. metu extor. nu. 2. vers. idem, & ideo in clem. multorum de pæn. ſ. ꝑpenduntur † Prælati inferentes metum, vt clerici renuncient, & ibi Doctor. multa notabilia afferunt.

Tertio amplia, vt sit nulla renũciatio metu facta & si fuerit iũramento † vallata, vt quia iurauit propter metum renunciare beneficium vel in renũciatione iurauit non repetere, Anto. de Butr. in d. c. ad audientiam nu. 1. quod met. cau. Anch. in d. c. ad aures, nu. 2. co. tit. Rot. decis. 7. versi. item si renunciatio, de renun. in nouis. Nauarr. in c. accepta, de restit. spol. Ruin. cons. 121 num. 3. vol. 4. & * communiter Doct. de communi Gargiareus patroci. 2. nume. 9. cum seq. Hipp. Bonacoss. tract. com opi. & ita sæpius audiui fuisse consultum, & decisum.

Et hæc conclusio probatur in d. cap. accepta, de restit. spoliat. ibi. *Mandamus quatenus si vobis constiterit, quod præfatus P. nullo metu, vel vi coactus, sed spõte nec prælibatã ecclesiam taliter abiurauerit, ei super hoc perpetuum silentium imponatis.* Ergo a contrario si huiusmodi † renunciatio iurata, metu esset facta, nulla esset, namque non imponeret perpetuum silentium. Quod autem d. tex. loquatur de renunciatione iurata probatur. quia text. vtitur verbo abiurare, quod † renunciationem † iuratam in hac materia secundum, peritos significat, teste Nauarro in d. cap. accepta, oppos. 6. in fin. vbi ad hoc esse casum optimum dicit, probans etiam, ex cap. si vero de iure iuran. & ex cap. 2. illo titulo, & alij sequuntur.

Et ratio est, quia metus ita operatur ad rescissionẽ actus, vt iuramentum super eo præstitum vires non habeat, vt probatur in auth. sacramenta puberum. C. si aduer. vend. vbi communiter Doct. Soc. Iun. cons. 77. nu. 129. vol. 1. Menoch. cons. 1. nu. 323. vol. 1. & regulare est, vt iuramentum † interpositum super actu nullo vires quoque non habeat, Sal. in d. Auth. sacramenta puberum, in 4. q. Abb. in c. ad nostrã, col. 1. de iureiur. Rip. lib. 1. respon. c. 23. nu. 24. late Tiraquell. in l. si vnquam in præf. nu. 92. C. de reuoc. don. Aret. c. nihilo 96. Corn.

96.Corn.conſ.124 li.3.& conſ.258.colũ.4.li.4. Dec. conſ.45.in princ.& cõſ.170.in 1.dub.Raphael.Cuma.
* conſ.180.Barb.conſ.25.col.4.vol.1.ac* communiter
* Doct.Et etiam communiter*traditum eſt a Doct.vt
21 iuramentum†æquatur naturam actus ſuper quo interponitur,& ſecundum illam reguletur,l.vlt.C.de non
* numer.pec.vbi*communiter Docto.Curt.Iun.in l.ſi quis maior,num.30.C.de tranſact.Fulg.conſ.193.co. 2.verſ.intelligenda eſt igitur,Ia.in l.ſed & ſi quis.§.ſi-ſitum,num.42.ff.ſi quis cãut.late Couar.in c. quãuis, p.1 §.4.num.1.& 2.de pact.li.6.Alciat.reſponſ.157.n. 5.Alb.conſ.1.nume.6.Crauett.conſ.95.nu.4.Gozad.
22 conſ.27.num.19.& recipit tacitas conditiones,† quas recipit actus,Dec.conſ.206.num. 6.& habet tacitam
23 conditionem,†quã habet promiſſio cui adhæret,Dec. conſ.408.num.9.

Huic tamen communi concluſioni obſtat text. in d.c.ad aures,quod met.cauſ.ibi.*Tuæ igitur diſcretioni præſentibus innoteſcat,quod renunciatio facta ad terrorem laicorum(niſi forte iuramento,vel fide interpoſita ſit confirmata)non impedit quominus ii, qui renunciauit eccleſiæ,ad cuius regimen prius erat electus*
24 *præficiatur eidem*. Et ſic renunciarit electioni metu poteſt eidem eccleſiæ præfici non obſtante renunciatione,niſi forte renunciatio huiuſmodi fuiſſet confirmata iuramento, aut fide;ergo iuramentum impedit repetitionem,quod videtur habere rationem,quia iu-
25 ramentum ſemper eſt ſeruandum cum poteſt ſine interitu†ſalutis æternæ,c.cum dilectus,quod met. cauſ. c.ſi aliquid,22.q.3.c.ſi vero,de iureiur. & communi-
* ter*Doct.volunt.

Pro ſolutione plures dantur reſponſiones, per Gl. Abb.& Doct.quas omnes retulit Nauar.in c.accepta, in 6.oppoſ.mihi vero vna videtur ſuſtentabilis, & altera vera,ſuſtentabilis,vt dicamus,d. cap.loqui, de re-
26 nunciatione iuris ad rem,nam loquitur de renuncian te†electioni,Rot.deciſ.6.de elect.in nou.& communi
* ter*Doct.nos vero de renunciante ius in re, ratio ra-
27 tionis,quia difficilius†tollitur ius in rem,quam ad rẽ, arg.l.ſeruus.C.de pact.iuncta l.vlt.C.de acq.poſſ.Vera
28 autem,ſi dicamus,hunc tex.procedere ante†abſolutionem a iuramento obtentam, namque niſi habeat abſolutionem non poteſt eccleſiæ præfici, ſiue iuramentum fuit factum metu ad renunciandum, & poſtea ſecuta fuit renunciatio, ſiue fuit facta renunciatio ob metum,& poſtea interpoſitum iuramentum nolle repetere,& ita reſpondit huic tex.Nauar.dicto cap.accepta,in 6.oppoſit.num.6,illum concordando, cum di. cap.accepta.

Firma igitur remanet concluſio reſignationem & iuratam metu factam eſſe nullam.

Requiritur tamen abſolutio a iuramento ad effe-
29 ctum,vt poſſit agere,&†petere,ac redire ad ſuum beneficium metu renunciatum cum iuramento,ita Inn.
* in c.ad audientiam,quod metus cauſa,& ibi*communiter Doct.Nauar.d.c.accepta.opp.6.num.6.
* Namque*communis concluſio†eſt requiri abſolu-
30 tionem,cum vi,& metu iuratum ſit,vt decidit Afflic.
31 deciſ.322.num.6.quia iuramentum non†poteſt ſperni auctoritate propria,Menoch.conſ.24.nu.25.vol.1.
32 Hinc licet iuramentum† ob enormem læſionem, non ſit obſeruandum, Ant.de Butr.in c.cum contingat,num.13.de iureiur.Comen.conſ.180.Ia.conſilio 133.in fin.lib.4.Dec.conſ.180. nume.6.& conſ. 349. num.3.& conſ.379.col.vlt.Soc.Iun.conſ.48. nume.9. li.1.Alba.conſ.81.nu.54.Rolan.a Vall.conſ.59.nume
10 27.li.1.Curt.Sen.conſ.43.num.25.attamen intelli-
33 gitur†petita prius abſolutione,vt tradunt pene infinl ti Doct.relati a Neuizan.conſ.22.& conſ.23.num.2. & 3.Crauett.conſ.19.num.5.& 6.& conſ.192. nu.11. Rubeus,conſ.12.col.1.& 2. late Couar.in c.quamuis, p.3.§.3.num.3.de pact.lib.6.Menoch.conſ.24.nume.
34 24.& licet actus meticuloſus iuramento vallatus ſit nullus,vt dicunt Doct.ſupra allegati,& Oldr.conſ.35 nu.1.Port.Imol.conſ.5.nu.9.& conſ.101.n.6. Rolan. a Vall.conſ.95.num.28.& 29.li.1.Cach.deciſ. Pedem. 179.n.16.Boer.deciſ.100.n.14.Cef.cõſ.19.vol.1.Alc. conſ.162.n.9.tñ prius requirit abſolutio,namque tale iuramentum licet metu extortum obligat mero iure,
35 & ideo†requirit abſolutionem magis communis opinio,teſte Mich.Graſſ.com.opin.lib.1.cap.7.num.11. de magis communi canoniſtarum,& legiſtarum atte-
36 ſtatur Burlat.conſ.72.nu.25.vol.1.Hinc etiam†iurans ſoluere vſuras debet prius petere abſolution.Io.And. in addit.ad Specul.ſuper rubr. de iure iurand. Imol.in c.debitores,cod.tit.Felin.in cap.1.num.25.eo.tit.Et q̃
37 uis in petenda abſolutione†a iuramento ſuper actu in terpoſito,ad hoc vt ſaltim agere poſſit, partis citatio non ſit neceſſaria, cum immo ea inuita concedatur, Afflict.deciſ.220.num.10. cum alijs multis allegatis per Michael.Graſſ.d.lib.1.com.opi.cap.7.q.15. vbi at
38 teſtatur,de communi:tamen in huiuſmodi abſolutione a iuramento præſtito ſuper actu metu celebrato requiritur partis citatio,Ioan.de Amic.conſ.34.nu.7.& 8.Burſat.d.conſ.72.nume.25.volu.1.Innoc.in cap.ad aures,de eo quod met.cauſ.Guid.Pap.q.140. Dec.in in cap.qua fronte,num.7.de appellat.Curt.Sen. conſ. 65.col.vlt.Ioan.de Selu.de iure iuran. qu. vlt.Couarr. lib.1.ver.reſolut.c.4.cum alijs,vt per Menoch.cõſ.24. num.11.vol.1.
39 Et huiuſmodi abſolutionem†poterit petere etiam ſi iurauerit illam non petere, quia tale iuramentum
40 †illicitum reputatur, Fel.in cap.conſtitutus,nu.9. de reſcr.& in cap.1.num.4.de iure iurand.& in cap.propterea,1.n.19.de ſponſal.egregie Nauarr. d.c.accepta
41 opp.6.nu.9.ſicuti non valet votum†de diſpenſatione voti non petenda,Richard.in 4.diſtinct.38.argum.9. q.3.Et hęc procedunt etiam in reſignationibus, quæ
* ſiunt in curia,in quibus præſtatur de*ſtylo vulgari,&
42 notorio iuramentum quod non†interuenit metus dolus,fraus,&c.Caccialup.de penſ.q.19.n.6. namque po
43 terit†reſignans metu agere,vt fuit*reſolutum in Rota die 1.Februarij,& 9.Martij coram Accorambono in vna Vrbinaten.Monaſterio,vt habetur lib. diuerſ. dec.67.in qua fuit concluſum,quod Archiepiſcopus, qui in ceſſione Monaſterij iuranerat,quod non interuenerat metus,dolus,fraus,nec aliqua ſimonia poterat audiri ſuper metu illato,non obſtante iuramento,qa tale iuramentum reſpicit dumtaxat ipſum actum reſi
44 gnationis,vt tradit Pur. deciſ.269.li.1.& ſtrictè†interpretatur vt minus obligет quam ſit poſſibile, Abb.in c.cum in fraudem,de verb. ſign. & communiter* Doct.ideo non videtur iuraſſe nõ conuenire,& agere
45 Quarto,amplia procedere †in renunciatione pẽſionis,Card.Pariſ.conſ.5.nu.161.vol.4.nam viget eadem ratio.
46 Quinto,amplia procederetetiam ſi collatio ſit alteri facta,Dec.d.conſ.209.Ruin.d. cõſ.121.vol.4.& eſt communis opinio.
47 Sexto,amplia vt conſtitutio†procuratoris ad reſignandum aut cedendum facta per metum ſit nulla ipſo iure,Hoſtien.in capitulo Abbas, quod metus cau. & ibi ſequit Abb.col.penul.verſ.decimus caſus.Imol. col.vlt.verſ.item fallit,& ita in terminis reſpõdit.Dec. d.conſ.

d.conſ.209.nu.5.verſ.tertio queritur,Ruin.conſ.121. nu.20.vol.4.nec in hac reuocatione dicti procurato-
48 ris†requiritur intimatio facienda ipſi procuratori,vel reſignatario,vt reſpondit.Ruin.d.conſ.num.21.limitans hoc modo clem.1.de renunc.vt quando procu
49 rator fuit conſtitutus metu,poſſit etiam†clam reuocari,& num.27.verſ nec,dicit quod iuramentum appoſitum in mandato,quod conſtituens habebat omnia, & ſingula rata,&c.non obligat ad obſeruantiam eius quod ille geſſit.
50 Septimo,amplia vt ceſſio litis†facta propter metum
51 ſit nulla,quo ceſſante cedens poteſt†proſequi ius ſuũ, ita reſolutum in Rota,in vna Tarraconem. canonicatus,& p̃bendę coram Moedan.de Menſe April.1538 teſte eo deciſ.32.in manuſcr.tit.de renunc.eo magis, quia ibi facta fuerat proteſtatio,&c.
52 Declaratur huiuſmodi†concluſio procedere,ſi metus eſt talis,qui cadat in conſtantem virum, Cald.cõſ. 1.de renunc.Ant.de But.in d.c.ad audientiam,num.1. quod met.cau.& ibi cõmuniter*omnes, Card. Pariſ. conſ.66.nu.3.vol.4.Rebuff.in prax.benef.ti. de reſig. met.extor.nu.8.Pet.Gregor.Sintag.iur.lib.17.cap.18. num.2.Barbat.conſ.30 col.2.lib.3.Dec.d.conſil.209. Ruin.conſ.121.li.4.& eſt communis,*& recepta omnium Doct.ſententia.
53 Namque non†omnis metus geſta reſcindit,ſed dũtaxat,qui iuſtus eſt,l.metum.ff.quod met.cau.l.vani ti
54 moris,ff.de reg.iur.c.vlt.de appell.& dicitur†iuſtus metus ex ſnĩa Caij.I.C.in d.l.metũ,qui in conſtãtiſſimũ virũ cadit,& ex ſententia Summi Pontificis,in c.cum dilectus,& in c.veniẽs,& c.conſultationi,q̃ met.cauq cadit in cõſtãtẽ virum,quod idem eſt ſi in conſtantiſſimum caderet,Menoch.de arb.iud. caſ.135. nu.2.
55 nam politiuum†reſoluitur in comparatiuum,&c.contra,Dec.in l.in cõbus cauſis pro facto,nu.2.verſ.& generaliter.ff.de reg.iur.Idem Dec. in cap. vlt. in princ. de appel.laſ.in §.in quadrupli.n.55.de act.Burſ.conſ.
56 72.n.30.vol.1.Iuſtus igitur metus†dr ſi cadat ſ cõſtãtẽ,Car.Pari.cõl.10.n.56.vol.1.& cõl.67.n.40.vol.3.& cõſ.5.nu.17.& conſ.54.nu.2.vol.4. cõis *regula teſte
57 Mandoſin capit.1.n.24.de off.de leg.& ſufficit,Corne conſ.41.nu.7.vol.2.Gelf.Hug.conſ.14.n.5.& 6.& conſ.105.num.9.Bero.conſ.35.nu.20.vol.1.Rebuff. lib.2.de reſciſſ.contract.Gl.12.art.1.in princ.n.2.& 3.

Et quia non omnes homines eiuſdem cõditiones
58 ſunt,nam†aliqui ſunt conſtantes,aliqui conſtantiſſimi alij vero timidi,Menoch.de arb.iud. in dict. caſ; 135. nu.2.Ideo communiter*Doctores voluerunt relia
59 qui arbitrio iudicis†qui metus cadat in cõſtantem virum,Glo.ſin l.interpoſitas,verb.cruciatum.C.de tranſact.vbi Bald.Glo.in cap.penult.quod met.cau.Abb. in cap.cum virum,num.8.de regul.Card.Pariſ.conſ. 53.num.60.& conſ.60.num.17.& conſ.193.nu.10.& 12.& conſ.170.num.19.vol.4.Socin.Iun.conſ.77.nu. 45.vol.1.Neuizan.conſ.46.num.17.Alciat.reſponſ.5. num.5.cum alijs,vt per Menoch.loco citat. de communi Conar.de ſponſal.2.par.cap.3.§.4.nu.8.Suarez, com.opin.verb.metus,num.147.Ber.conſ.51.num.2. &3.lib.1.& conſ.69.num.3.Ceſalus.conſ.295.nu.19 Riminald.Iun.conſ.15.nu.7.in prin.lib.1.Bellen.cõſ. 18.nu.15.Brun.conſ.82.nu.6.qui iudex arbitrabitur
60 iuxta qualitatem perſonarum Inn.in d.c.cũ dilectus quod met.cau.Aret.cõl.24.Dec.in l.in omnibus cauſis.ff.de reg.iu.nam minor metus cadit in fœminam,q̃
61 in virum,Glo.in eandẽ locum,de ſponſ.Card. Pariſ. conſ.26.nu.64.vol.3.Dec.in c.penul.nu.1.de appel.cũ alijs,vt per Tiraq.de leg.connub.p.9.n.160.Port.cõſ.
62 101.n.8.& minor†in puerum,quam in virum, Menoch.de arb.d.caſ.135.nu.5.& minor vbi adeſt,princeps,quam vbi†non adeſt,iuxta ea quæ ſcribit de curia. Rom.Card.Pariſ.conſ.66.n.4.vol.4.Oldr.conſ. 251. col.1.Ias.conſ.72.col.1.in fi.lib.1.Crauet.conſ.253.n.
64 4.Barb.conſ.30.col.2.li.3.Et omnibus†plonis timor mortis,vel cruciatus inducit iſtum metum Alex.conſ.
65 99.n.3.vol.3.Pariſ.conſ.60.n.12.vol.4.etiam ſi factus liter vis non inferatur Pariſ.conſ.53.n.58. 59. cũ.ſeq. vol.4.vbi,n.57.dicit nõ teneri expectare vulnus & qñ timinet piculũ filijs,l.illi qdẽ,qđ met. cau.Aret.cõ.
66 ſi.14.nu.15.Soc.ſen.conſ.77.num.38.vol.1.Roland. conſ.2.num.66.& 68.vol.1.Pariſ.conſ.67.nu. 39.vol.
67 3.ob magnum amorem patrum†erga filios,vt licet videre ex adductis per Tiraq.in l.ſi vnquam,in præſ.nu.
68 78.C.de reuocand.don.nam pater,& filius,vnaſ & eadem perſona cenſentur,l.vlt.C.de impube.& alijs, ſubſti.§.ei qui,inſt.de inutil.ſtip.Card.Pariſ.conſ.84.nu. 48.vol.1.Port.Imol.conſ.92.Grammat.deciſ.27.nu. 8.& deciſ.48.num.15.Martian.conſ.5.num.66. Ita ẽt
69 iuſtus metus eſt timor†mortis aſſinium,Bar.in leg.de pupillo,§.ſi quis ipſi,num.19.ff.de oper.nou.nuncia.
70 Grammat.conſ.13.num.18.& metus amiſſionis†omnium bonorum,Bart.in l.ſi ob turpem.nume.6. ff.de
* cond.ob turp.cau.Dec.conſ.690.num.8.& eſt* communis opinio omnium Doctorum,vt latius dicam in fra.

Dubium eſt autem quomodo probetur metus, & quidem in primis ſcire oportet†metum non præſumi niſi probetur Bal.conſil.63.q.1.li.1.Alciat.conſ.504. num.8.Card.Pariſ.conſ.5.num.168.vol.4.& conſ.60. num.20.cod.vol.Alba.conſ.4.n.36.Crauet.conſ.115. num.13.Cacherin.deciſ.142.num.7.Viu.com.opini. verſ.metus,cum alijs,vt per Maſcard.de prob.concluſ.
72 1051.& eſt ratio,quia†delictum non præſumitur,leg.
73 merito,ff.pro Socin.& ſi præſumeretur† metus,præſumeretur delictum.Alciat.de præſumpt.reg.3.præſum. 7.num.1.Gabriel.ſuis concluſionib.tit.de maleficijs,
74 li.7.concl.2.& ideo alleganti † renunciaſſe ob metum incumbit onus probandi illum metum Bald. Aret. & cæteri,in l.interpoſitas.C.de tranſact.Alciat.conſ.97. num.34.Port.Imol.conſ.101.num.8.Rebuff.tract.de reſciſ.contract.glo.12.art.vni.num.2.Plot.in l.ſi quando,num.77.C.vnde vi Maſcard.de prob.concl.1052. num.1.Card.Pariſ.conſ.26.num.66.vol.3. Caputaqu.
75 deciſ.221.num.1.p.2.& a noſtratibus difficilis†,probationis reputatur Card.Pariſ.cõl.83.num. 61.& conſ. 60.num.2.1.vol.3.Menoch.de arb.iud.caſ.216. num. 17.nam metus†ſolet clam inferri,glo.in l.ſi cum exce
76 ptione.§.in hac actione,verbor.ignorantiam. ff.quod met.cau.vbi Ang.Alex.conſ.24.num.8.li.2. & conſil. 156.num.1.li.5.Corn.conſ.41.col.3. vol.2. & conſil. 124.num.4.vol.3.Alba conſ.77.num.9.

77 Et quia metus†conſiſtit in mente, nam eſt inſtan-
78 tis periculi,vel futuri cauſa mentis trepidatio,l.2.ff.qp met.cau.Anch.conſ.299.Burſat. conſ.72.num.10.& 79 metus,dicitur qualis†mentem tenens Card.in clemen.
80 cauſam.§.verum,de elect.& per teſtes † probari metũ
* ſcripſere*communiter Docto.poſt Abb.in ca.ſuper hoc,de renunc.& in ca.2.de reſtit.ſpol. & per litteras,
81 vt per Ruin.conſ.121.vol.4.& teſtes probabunt habi-
82 to*reſpectu ad dignitatem,opinionem,ac numerum, Abb.in d.c.ſuper hoc,nume.14.23. 24.28. & 51.& hi
83 teſtes†non debent interrogari negatiue, videlicet qđ non vi metu renunciauit,&c.Sed affirmatiue hoc modo qua cauſa N.renunciauit,&c.& hanc eſſe proxim.
* formandi articulos,& interrogandi teſtes tradit Ioã. Andr.

Addr. quem refert, & sequitur Abb. in d.c. super hoc,
84 num. 28. & qui deponunt super metu † habent præsumptionem pro ipsis, nam dicit Clemens III. in d.c. super hoc, & de renunc. *Tuæ experientię respondemus, quod nulla ratio hoc verisimile reddit, vt quisquam beneficium multis forte expensis, & laboribus acquisitum, quo substentari debet facile sine magna causa sua spe* ✱ *te* resignet. Hinc* cõiter scribunt Doct. magis credi †
85 duobus testibus deponẽtibus de metu, quam decem, & mille deponentibus de spontanea voluntate, Inno. in d.c. super hoc Angel. in l. non est verisimile, ff. quod met. cau. Alex. cons. 156. num. 3. vol. 5. & cons. 99. col. 3. & cons. 100. col. 2. lib. 3. Barb. cons. 54. col. 1. lib. 1. & cons. 66. col. 4. eo. li. 1. Fel. in c. in nostra, col. 2. de testibus. Dec. cons. 209. col. 1. & vlt. cum alijs congestis per Card. Paris. cons. 53. num. 62. vol. 4. Alciat. de præsum. reg. 3. præsump. 7. num. 5. Goradin. cons. 9. col. 2. in fi. Grat. cons. 38. col. 4. lib. 2. Boer. decis. 100. num. 3. Gra mat. cons. ciuil. 51. & cons. 91. col. 2. cum infinitis alijs cumulatis per Mascard. de prob. concl. 1053. num. 1. de communi Dec. in c. vlt. col. vlt. de app. Suarez li. cõmuni opin. lit. M. num. 157. Bursat. cons. 72. nume. 48.
86 vol. 1. nam deponentes de spontanea † voluntate depo nunt de actu mentali, & inuisibili, qui soli Deo notus est, & deponunt in genere, deponentes vero de metu
87 deponunt in specie de minis † & tormentis, ac similib. quæ sensu corporis percipiuntur, Ita Innoc. in d.c. super hoc. de renunc. Abb. in c. 1. quod met. cau. Alexan. cons. 156. num. 3. lib. 5. Dec. in l. in omnibus causis, n. 8. ff. de reg. iur. Ita declarat Imo. in d.c. super hoc. Vn-
88 de eo magis procedit hæc sententia si testes † probant actus, ex quibus verisimiliter metus inferri potuit, Bal. in l. si quis in hoc genus, C. de epis. & cler. & in le. vlt. in fin. de hæred. instit. Barbat. in c. 1. de his qui vi met. cau. Alciat. d. reg. 3. præsump. 7. num. 7.
89 Nisi pro deponentibus † de spontanea voluntate ad essent præsumptiones, & coniecturæ, Barba. cons. 56. vol. 2. Cæpol. cons. ciuil. 2. num. 14. Alciat. cons. 104. n. 8. & cons. 5. num. 27. Ias. cons. 227. col. 13. li. 2. cũ alijs, vt per Mascard. d. concl. 1053. num. 8. vel deponentes
90 pro libera voluntate adducerent circũstãtias, † ex quibus deprehendi posset actum fuisse spontaneæ voluntatis, Ant. de Butr. d.c. super hoc. de renunc. Cæpol. in cons. ciuil. 2. col. 3. in fin.
91 Et quamuis renunciatio † præsumatur spõtanea, Co ras. de benef. par. 1. c. 8. nu. 11. Abb. in cap. sollicito, col. vlt. vers. non obstat. Ant. & Imol. ibid. col. vlt. verum si fuit allegatum renunciationẽ fuisse meticulosam, tũc de ponentes probant, vt supra dictum est.

Ita si quis fuit spoliatus, & postea renunciauit, licet
92 dicat libere renunciare, tamen præsumitur coacta re nunciatio † ita in terminis probat tex. in dic. c. sollicite de restit. spol. ibi, *quia non est verisimile, quod sponte iuri suo renunciauerit, qui reninciat spoliatus.* Sequitur Card. Paris. cons. 10. num. 64. vol. 1. Iacob. Emiliani cons. 11. num. 10. late Mascard. de probat concl. 1053. vi-
93 num. 42. cum nemo † præsumatur iactare suum. l. cum de indebito. C. de prob. Bal. in l. generaliter. C. de non
94 num. pec. & hæc est communis* opinio, vt renuncia tio post spolium præsumatur coacta, Abb. & alij, in d. capit. sollicite, col. 1. Cardin. in clem. 1. in 9. notab. de renunc. Albert. Brun. cons. 72. col. 2. vers. 2. Ita pari ra-
95 tione si quis renunciauit post carcerationem, videtur coactè renũciare, argumen. not. per Cardin. Paris. cõs.
96 53. nu. 67. vol. 4. an vero contra hanc præsumptionẽ admittantur testes, vel ne, vide per Glos. in dicto capitulo sollicite, verbo, quia non est verisimile, & ibi * cõ-

muniter Doctor. de restitut. spoliat.

97 Et metum non bene † posse probari oculis scribit Bald. in l. si quis in hoc genus, versiculo adde tamen vnum. C. de episcop. & cler. Zabarell. in clement. 1. vers. notarij in secundo not. de hæret. Felin. in cap. 1. col. 8. in princip. de fid. instrument. nisi effet illatus publice,
98 nam tunc † posset oculis, & per aspectum probari, Innocen. in dicto capitulo super hoc, de renũciat. Boer. decis. 101. nu. 2. Plot. in l. si quando, nu. 76. C. vnde vi.
99 Et probatur † etiam metus coniecturis, ac iudicijs, Gl. & alij Doct. in l. metum. C. quod met. cau. Glos. in capit. cũ dilectus, eod. tit. Bal. in d.l. si quis hoc genus C. de transact. Paul. de Cast. cons. 177. li. 1. Anchar. cõs. 299 num. 1. Raphael. Comens. cons. 68. Alexand. cons. 156. nu. 1. lib. 5. Port. Imol. cons. 5. nu. 9. Soc. Iun. cons. 47. n. 32. vol. 3. Rim. Iun. cons. 15. n. 3. lib. 1. Nat. cons. 50. n. 9. cũ seq. & cõs. 106. n. 11. vol. 1. Gram. cons. ciu. 91. Alciat. respons. 162. n. 11. Cacher. decis. Pedemont. 179. num. 1. cum alijs infinitis allegatis per Mascard.
100 de probat. concl. 1052. num. 3. nam metus † continet
101 in se dolum, qui locus † coniecturis, & indicijs probatur, Card. Paris. cons. 53. nu. 61. vol. 4. & cons. 68. eod. vol. & cons. 60. num. 20. eod. vol. Hæ enim coniectu-
102 ræ † & indicia debent legitime, exacte, ac plene probari Boer. decis. 191. in fin. Alciat. cons. 5. num. 27. & cons. 504. nu. 7. Port. Imol. cons. 72. num. 15. Mascard. dicta concl. 1052. nu. 9. & communiter Doctores.
103 Et cum † coniecturæ in iure non sint definitæ, iudi cis arbitrio remittuntur, Bald. in dicta l. si quis hoc ge nus, & cons. 26. lib. 3. Anchar. dicto cons. 299. Bartol. in l. de pupillo, §. si quis ipsi prætori. quæ. 8. ff. de oper. nou. nunc. Dec. in l. in omnibus causis, nu. 7. ff. de reg. iur. Menoc. d. tract. de arb. iud. cas. 136. n. 2. Corn. cõs. 41. ut lit. 1. vol. late Mãd. in c. 1. n. 23. & 24. de off. dele.
104 adeo quod † totũ negotiũ relinquitur in arbitrio iudicis, Card. Paris. cons. 66. num. 6. vol. 4. Mascard. de probat
105 concl. 1052. nu. 10. & * communiter. & plures † coniecturas refert Mandos. loco cit. & colligitur ex dictis p Menoch. d. cas. 136. per totum ac dicetur infra.

Vnum autem nõ omittam quod debent testes spe
106 ciem, & qualitatem † metus dicere, Alexand. & omnes, in l. interpositas, C. de transact. Caputaq. decis. 221. n.
107 2. quæ species, & qualitas † debet probari per aliũ pro ximum. l. vlt. vbi Angel. ff. quod met. cau. Cardin. Paris. cons. 26. nu. 66. vol. 3. Plot. in l. si quando, num. 76. C. vnde vi. Bursat. cons. 72. nu. 16. vol. 1. & de vano † metu
108 non esse curandum est* communis opinio. Ias. consil. 72. col. 1. lib. 1. Bertand. cons. 118. vers. 3. lib. 2. Card. Paris. cons. 58. num. 64. vol. 4.

109 An testes † deponentes de metu debeant reddere causam, vide Abb. & alios, in d.c. sollicite, latius idem Abb. in d.c. super hoc, de renunc. vbi late multa pertinentia ad hanc materiam congerit, debent tamen te
110 stes deponere de metu in specie nõ in genere, Cepol. cons. ciu. 2. n. 10. cũ alijs, vt per Burs. cõs. 72. n. 16. vol. 1.

Ex quibus omnibus aliquæ illationes sunt deducen dæ ad materiam nostram pertinentes. Et prima erit,
quod si quis resignauit beneficium ob metum mor-
111 tis, vel cruciatus corporis, † resignatio est nulla, & in hoc oes concordant* omnes Doct. supra allegati namque
112 isti reputantur iustus metus, l. 1. ff. quod met. cau. capi tulo dilectus, cum sequenti eodem tit. Doctor. in l. interpositas, C. de transact. & sufficit quod de hoc con
113 stet per minas illius † qui erat solitus illas exequi, l. metũ la. ff. quod met. cau. Bart. in l. 3. ff. ex quib. cau. maio. Io. And. & alij omnes in dicto capitulo cum dilectus,
114 & dicitur cadere in constantem † virum, late Ruin. cõs.

121. nu. 1. vol. 4. Dec. & Cagn. in l. in omnibus causis, ff. de reg. iur. & egregie Burs. cons. 72. num. 33. vol. 1. dicit tribus concurrẽtibus, quod persona q̃ minatur
115 † valeat minas ad effectum ducere. Secundo quod cõ sueuerit id facere. Tertio, vt sint atrociores minę, Ias. in §. quadrupli, num. 10. Instit. de act. Ant. Gomez. to. 2. variar. resolut. c. 14. num. 24.
116 Secundo infertur, † vt renũciatio beneficij facta a carcerato nõ teneat, Glo. in clẽ. multorũ, in verb. mul
✱ torũ, de pœ. q̃ sequuntur* cõiter Doct. Roffiniac. de benef. c. 20. num. 15. Card. Paris. cons. 53. num. 64. vol. 4. & probatur, in d. clem. multorum ibi, *nonnulli obtinentes temporale dominium viros sæpe Ecclesiasticos capere captosque donec sua resignent beneficia*,
117 & ratio est, quia carcer probat iustum metum, qui ca dit in constãtem virum, vnde qui probat fuisse carce
118 ribus † mancipatum, videtur probare iustum metum, l. qui carcerem, & l. metum, §. sed licet, quod met. caus.
✱ Soc. Iun. cons. 77. n. 37. vol. 1. & * cõiter Doct. & ideo
119 contractus † ibi initi sunt nulli, Dec. cons. 691. num. 5. Neviz. cons. 52. nu. 47. Guid. Pap. q. 254. Marsil. sing.
✱ ✱ 306. & est communis* opinio in* stylo obseruata.

Et hęc conclusio procedit quoties impulsio, vel cã
120 impulsionis † prouenit ab eo qui carcerauit, secus si ab alio: nam si quis instante Fisco, vel alio in vinculis detineretur, & cum tertio contractum iniret, vtique nõ diceretur metu carceris celebratus, nisi cũ psona ad cuius petitionẽ fuisset detentus contraheret, ita p bat tex. cum gl. in d.l. qui carcerem, ff. quod met. caus. Bar. cons. 158. nu. 8. vol. 2. Port. Imol. cons. 5. nu. 44. & 45. Ioan. de Amic. cons. 34. sub n. 8. Alciat. cons. 367.
✱ num. 8. Nicol. Euerar. cons. 64. & est cõis opinio* vt patet ex adductis per Burs. d. cons. 72. num. 34. vol. 1.

Si vero renũciatio facta fuit statim postquã exiuit
121 carceres, † valida est, Roffiniac. d.c. 20. in tract. de be-
122 nef. num. 15. quod verum † est si constet metum cessa re, l. ob turpẽ, vbi Ias. ff. de cond. ob turp. cau. Bal. cõs. 240. lib. 1. Alex. cons. 127. n. 5. lib. 5. Aflic. decis. 336. num. 6. Alciat. cons. 5. num. 9. Natt. cons. 500. nu. 44. Alb. cons. 4. num. 36. Bero. cons. 195. vol. 3. nu. 11. Ca cher. decis. Pedem. 142. nu. 8. & 9. Si vero viget causa metus præambuli, quamuis renunciauerit spontanee,
123 & ex interuallo sequuto, tamen metus durare † videt, Bal. & Alex. in l. 2. ff. quod met. caus. Alex. cons. 68. lib. 4. & cons. 98. num. 8. lib. 3. Aret. cons. 14. nu. 17. Boer. decis. 100. n. 8. Natt. cons. 551. num. 16. cum seq. Rol. a Valle, cons. 95. n. 32. cum seq. vol. 2. Cell. Hug. cons. 120. num. 67. 68. & 69. late Euerard. cons. 19. Alex. de Neuo. cons. 3. & cons. 12. Soc. Iun. cons. 98. n. 3. vol. 3.
✱ Ferrett. cons. 79. num. 12. cõis* opinio, vt per Bursat. d. cons. 72. num. 27. vol. 1. & infinitos allegat Mascard. de prob. concl. 1051. num. 36. Idq; posset exẽplificari
124 in eo † q ductus extra carceres renunciat, & post renũ ciationẽ ducit ad carceres, vel renũciat hac ratione ne reducat ad carceres, Card. Paris. cons. 53. n. 64. vol. 4. Et hoc limitarẽ non ꝓcedere in curia qũ Sũm. Põt. non vult priuare Episcopum criminosum in carcere
125 detentũ, sed iubet illũ duci extra carceres, vt renũciet † ea culpa sua iste metũ passus est, l. 3. §. sed vim, ff. qd met. cau. l. accusationis. C. eo. Im. & alij, in l. q latronib. ff. de testib. Afflict. decis. 149. post prin. Abb. in c. dile ctus, n. 6. qd met. cau. Alex. cõs. 99. in prin. lib. 3. Rim. cons. 15. n. 5. li. 1. Io. Amic. cõs. 34. n. 4. Cou. de spõs. 2. p. c. 3. §. 4. n. 12. Mascard. de prob. concl. 1051. nu. 31.

Ita et si retinet clausus, & astrictus in domo, & po
126 stea renunciaret, † nam presumeret renunciatio metu facta, l. 1. §. pen. ff. de vi, & vi arm. Corn. cons. 41. lib. 2. Barb. cons. 54. num. 19. lib. 1. Card. Paris. cons. 60. nu-
15. vol. 4. Mascard. de prob. concl. 1051. nu. 45. eo ma
127 gis si fuit auditus † fragor, & strepitus armorum, Alex. cons. 99. num. 3. lib. 3. Abb. cons. 60. col. 4. lib. 1. Fel. in
128 c. cum M. Ferrarien sis, col. 10. de cõst. nam carcer in hoc proposito dicitur quilibet locus a quo quis libe re discedere nequit, Sigismund. Losfred. cons. 17. nu. 13. cons. feud. vol. 1. Bursat. cons. 72. num. 34. vol. 1.
129 Tertio infertur, quod renuncians beneficium ob timorem excõicationis imminẽtis, de qua fuit mina-
tus per Episcopũ, aut Vicariũ, vel alium ordinariũ si non renunciaret, põt dicere nullã renunciationẽ, & ad beneficiũ renũciatũ redire, quia dicta renũciatio est nulla, & non tenet, Card. Zabarell. in clem. vnica, n. 7. vers. 9. de renunc. Alex. cons. 219. nu. 4. lib. 2. Dec. in c. ex parte, nu. 25. de rescrip. & in terminis in facti contingentia cõsuluit Barb. cons. 30. lib. 3. Dec. cõs.
✱ 209. num. 4. & est cõis,* & recepta Doct. sententia.
130 Mouetur Barb. q a † quoties requiritur in actu volũ tas qualificata, tunc nunq̃ per solam voluntatẽ non in teruenientę illa qualitate vł satisfactum illi actui, sed
131 in contrahendo † requirit volũtas libera, c. vbi pericu
132 lum, §. ceterũ de elec. lib. 6. & in diffoluendo, l. ab em
133 ptione, ff. de pact. nã q̃ sunt principia generaliter † sunt principia corrũpendi, l. Stichũ, aut Pamphilũ, §. natu ralis, ff. de solutio. l. nihil tam naturale, ff. de reg. iur. c. oẽs res, eod. tit. At in casu nostro nõ adest voluntas li
134 bera, q̃a timor excõicationis † inducit iustum metum Doct. in c. cũ dilectus, quod met. cau. Rom. cõs. 369. circa prin. col. 4. in 2. dub. nu. 10. Nicol. Mil. in suo re pert. in verbo iustus metus, Gig. de pẽ. q. 36. Coua. in epit. lib. 4. decr. p. 2. §. 4. c. 3. n. 12. vers. 8. & fuit decisũ
✱ * in Rota teste Mascard. de prob. concl. 1051. nu. 50.
✱ vbi attestatur hanc esse* cõem, & receptissimã Doct. sententiam, nam licet iniusta excõicationis sententia
135 † quo ad Deũ non liget, c. cum æterni, de re iud. lib.
136 6. nocet tñ quo ad † participanda sacramenta Ecclesia
137 stica, c. 9 nobis, de sent. excom. & ist † parere dẽt ne ex su bia liget, qui prius ex puritate sententiæ absolutus te nebat, c. hic. 13. q. 3. Rom. d. cons. 369. num. 10. & 11. vnde iustũ metum inducit, excõicatio. n. continet ne
138 dum corporis † detrimentum, sed ẽt aiæ, c. de manife
139 sta. 2. q. 1. c. Episcopi, 11. q. 3. nam per † excommunica tionẽ quis moritur, c. corripiatur 24. q. 3. Ideo timor
140 excommunicationis est † timor grauis, arg. l. placet, C. de sacr. Eccl. l. 2. qui sacramẽta, C. de apost. c. sacro ap probante concilio, de sent. excõm. Et iõ dicit Host.
✱ * cõiter receptus in d.c. dilectus † q̃ metus excõicatio
141 nis æquiparatur metui cadenti in constantem virum.
142 Nec obstat, quod † excommunicatio sit medicina, nam hoc est verum cum subest causa, vel sit propter bonum obedientiæ, & ita intelligitur c. cum medici-
nalis, de sent. excom. lib. 6. vt declarat Barbar. d. cons. 30. col. 2. sed in casu nostro non subest causa, & excõ municatio est iniusta, ideo iustum timorem inducit,
✱ Io. And. d.c. cum dilectus, & Abb. ac communiter * doct. respondent ad ea quæ dicit Glos. ibi & alia ad-
ducit Barb. loco cit. col. 3.

Quarto infertur nullam esse renunciationem be-
143 neficij factam. p. p. † metum amissionis oẽs. bonorũ, Glo. in verb. coactus, Inn. Card. Zabarell. Ant. de But. Abb. num. 1. & 2. ac. 6. Anch. num. 1. & communiter
✱ alij in c. 2. quod metus caus. Gig. in tract. de crim. les. maiest. q. 4. num. 6. Rot. decis. 6. de renun. in nou. Co
✱ ras. de benef. p. 1. c. 8. n. 10. & est* communis opinio.

Idque probatur in d.c. 2. quod met. cau. vbi ex eo
qd quidã Abbas misit milites, vt expellerẽt quendam

clericum a domo & vniuersa possessione nisi ecclesiã
suam penitus abiuraret, Papa mandat ecclesiam esse re
stituendam, & ibi Doctores notant.
144 Et ratio est, quia periculum amissionis omnium bo
norum inducit iustum metum, qui cadit in constantẽ
virum. Gl. per illum tex. in d. cap. 2. Bart. in l. 1. in fin. C.
quod met. cau. arg. c. presbyteros. dist. 50. & hunc me-
145 tum † metui mortis æquiparari docent Ruin. cons. 23.
nu. 9. li. 1. Dec. cons. 690. nu. 8. Crauett. cons. 49. nu. 7.
Gramm. decis. 18. nu. 2. Rolandꝰ a Vall. cons. 2. nu. 55.
li. 1. Menoch. de arbit. iud. casu. 135. in fin. Mascard. de
prob. concl. 1051. num. 54. Socc. Iunior cons. 77. n. 35.
li. 1. vbi multa ad hunc propositum deducit. Et ideo si
146 cuti ob defensionem personæ licitum † est hominem
* occidere, l. vt vim. ff. de iust. & iur. & ibi* omnes, vt ibi
late dixi, cum illam legem publice interpretarer, ita &
147 propter defensionem † rerum licitum est hominem oc
* cidere, Gl. in d. l. vt vim, quam* omnes sequuntur teste
Dec. n. 31. Claud. n. 72. Fortun. n. 17. Rimin. Iun. num.
338. & plures allegat Marsi. in l. furem. ff. de furtis, &
cons. 4. Carrer. in prax. crim. §. circa, nu. 29. Couarr. in
3. par. relect. §. vnico. n. 6. de homic. Franc. de Mar. qu.
148 771. nam bona † sunt hominum substantia & vita. l. Ad
149 uocati, in verbo, vita vbi Gl. Bal. & alij. C. de aduoc. di-
uer. iud. & pecunia est anima † miseris mortalib. Coua.
150 4. li. decr. par. 2. c. 3. nu. 18. vers. 13.
Hinc familia † sine diuitijs sordescit, vt patet ex ad-
ductis per Card. Paris. cons. 35. nu. 33. vol. 2. nam fami-
151 liatum decus & honor per diuitias conseruatur, vt p
eundem Card. Paris. cons. 111. nu. 19. vol. 3. Hinc pecu-
152 nia † dicitur fideiussor futuræ necessitatis Glo. in le. 2.
C. de const. pecun. Franc. curt. in tract. sequest. col. 2. &
153 secundus sanguis † hominis, Ias. in l. vt vim. num. 22. ff.
de iust. & iur. & in l. ne quicquam. ff. de off. proconsi. &
154 leg. & † vita hominis, Barbat. cons. 53. col. 4. li. 2. Marsi. in
l. 1. §. propterea, nu. 2. ff. de q.
155 Et hæc procedũt † etiam in amissione maioris par
tis bonorum, ita ampliat Abb. dicens ita tenere Goffr.
in c. 2. num. 1. quod met. caus. Socc. Iun. cons. 77. num.
* 35. li. 1. & est* communis opinio, ad quod allegat tex.
156 in cap. frequens. de rest. spol. lib. 6. vbi in actu odioso
æquiparantur omnia bona & maior pars tradit Bal. in
l. isti quidem. §. si is. ff. quod met. caus. Vit. de Camb. in
tract. claus. tit. de metu rerum, Blanc. in l. vlt. num. 129.
ff. de quæst.
Et hoc habet locum etiam si iurauit, &c. vt dicunt
præallegati Doct. & Rot. decis. 7. de renunc. in nou.
157 Verum isti qui renunciant † beneficia ob metum a-
missionis patrimonij peccant, licet restituanter in o-
dium metum inferentium, vt optime scriptum reliqt
Inno. d. c. 2. quod met. caus.
158 Quinto infertur, qꝺ si fratri vel cõsanguineo immi-
net periculum, vel isti detineantur in carceribus, & al
ter frater renunciat beneficium ob hanc causam renuncia-
tio dicitur meticulosa & nulla, Ita Roman. in Rub. de
* arbitr. col. 8. & fuit decisum* in Rot. vt habetur dec. q.
dẽ renũ in nou. Card. Paris. cons. 5. num. 161. vol. 4. Na-
uarr. in c. accepta. in 5. oppos. nu. 1. in fin. de rest. spoli.
Felin. in ca. Ecclesia sanctæ Mariæ, num. 99. de const.
* Ruin. cons. 121. num. 3. volu. 4. & est communis* opi-
nio.
159 Et est ratio, † quia talis metus iustus reputatur. Bart.
& alij in l. de pupillo. §. si quis ipsi prætori. nu. 18. ff. de
ope. nou. nunc. vbi Ale. n. 23. Soc. in l. 1. n. 3. & 10. ff. de
his qui pẽn. nom. Idem Soc. in l. mulieri & Titio, nu. 8.
ff. de cond. & demõ. Rebuff. in prax. benef. tit. de resig.
met. extor. n. 2. Imo, in c. super hoc qui, matr. acc. poss.
Ale. cons. 99. n. 9. li. 3. Card. Paris. cons. 66. n. 2. vol. 4. &
probatur in c. ciant, de elect. li. 6. & ibi Io. Monac. ca.
quicunque, de sent. excomm. vbi Archid. l. præterea, ff.
de lib. caus. clem. vnica, de homic.
160 Declara tamen hanc † illationem procedere, si fue
rit probatũ, quod nisi prædictus clericus renũciasset,
fratres, & consanguinei non essent liberati, & per mul
tum tps detinerentur in carceribus: in his in terminis
loquitur d. dec. Rot. 7. in fin. de renun. in nou.
161 Sed o declara † procedere si fratres & parentes erãt
iniuste detenti in carceribꝫ. & metu ne detinerentur vl
terius renuniauit, secus vero si iuste, ita egregie expli
cat Card. Paris. cons. 5. nu. 172. vol. 4. nam ibi allegãba
tur fratrem Bandinelli Cardinalis Sauli renũciasse ob
metum, quia d. Cardinalis erat carceratus a Leone X.
& per consequens nullam esse renunciationem, Paris.
162 aũt tuet contrariã opinionẽ, nã d. Cardinalis erat reus
criminis læsæ maiestatis, & vt talis pronunciatus, & de
claratus, iustissime potuit a Leone X. ne dum benefi-
cijs pensionibus, & bonis omnibus & honoribus & di
gnitatibus priuari, verum etiam vltimo supplicio affi-
ci, C. ad le. Iul. maie. per tot. Bar. in extrau. qui sint rẽb.
iustus enim & publicus erat carcer. d. Cardinalis & cõ
dẽnatio ipsius, & actus qui in ipsomet Card. nõ indu
xerunt iustum metum, a fortiori igitur illum minime
induxerunt in personam dicti fratris nõ carcerati, ne-
163 que condẽnati, nam quod facit iudex iuste, metũ non
* inducit, l. 3. §. sed vim. ff. quod met. caus. ad notata in l.
accusationis. C. eo. & est cõis* opinio, vt supra dixi, iu-
164 ris enim executio nec metum nec iniuriam inducit,
l. iniuriarũ, §. 1. ff. de iniur. l. quemadmodũ, §. magistra-
tus. ff. ad leg. Aqui. l. quod principi. ff. de acqua pluu. ar
165 cen. Ita etiam & carcer iustus, Doct. in l. qui carcerẽ.
ff. quod met. cau. Afflict. dec. 49. namque Card. nõ fuit
carceratus ad effectũ vt cederet, sed ob suum delictũ,
vnde non videntur inesse qualitates a iure considera-
tæ, l. interpositas & l. si maior. C. de transi.
Nũc aũt pro resolutione totius materiæ aliqua du-
166 bia sunt explicanda. Et primum † erit, An si quis renũ
ciauit beneficiũ ob metũ reuerẽtialẽ Card. aut Epi re
nũciatio sit nulla? Ant. de But. in c. cũ inter, not. 4. n. 5.
dicit valere & metũ reuerẽtialẽ nõ vitiare renũciatiõ-
nẽ, & mouet ex illo tex. q. qdẽ tex. nõ ꝓbat hãc cõclu
sionẽ duplici rõne: Prima qa ibi tex. loquit de Papa, q
167 cũ sit sũmũ ius, & ætas, nõ dr metũ inferre. Bar. in l.
vl. ff. quod met. cau. Ias. cons. 72. col. 2. li. 1. & in l. pacta
nouissima. no. 3. C. de pac. Soc. cõl. 59. in pri. li. 3. Cra.
cons. 114. n. 11. & cõl. 253. n. 4. Scda, qa ibi erat lis, &
fuit facta cõpositio, vt dicit te. & cõiter* Doc. tradũt,
168 nãq; Papa põt partes litigãtes corã eo etiã inuitos cõ
pellere ad cõcordãdũ, vt ibi Ant. de But. n. 4. dicit sub
169 dens alios iudices debere hortari ad compositionem
litigãtes, non autem astringere.
170 Vnde alij cõtrariũ voluerũt, qa sola cã reuerẽtiæ
sufficiẽs est vt rescindat cõtractus, Soc. Iun. cõl. 77. n.
154. li. 1. & cõl. 67. n. 39. li. 2. Rip. li. 3. rñi. c. 15. h. 8. insi.
* Soc. cons. 263. col. 1. n. 2. & 4. lib. 2. vbi attestat* de cõi.
Corn. cõl. 140. in fi. li. 3. Curt. Iun. cons. 41. n. 11. Ruin.
cõl. 60. li. 3. Alba cons. 77. n. 21. Arẽ. cons. 24. n. 6. Pau.
de Cast. cons. 177. vbi oẽs loquuntur de filio filiaue er
ga patrẽ matrẽq;, & de vxore erga maritũ, & hãc esse
cõem opinionẽ attestat Masc. de ꝓb. concl. 1051. n. 15.
171 Hinc metus † paternus interueniens in professione
illam rescindit, Put. deci. 262. li. 3.
172 Pro cõcordia distingue, † q. aut præcesserunt ming
aut verbera, & tũc ꝓcedit posterior sn̄ia, aut nõ, & tũc
prior, ita distinguit Bar. in l. si ob turpẽ. col. 2. 1 fi. ff. de
cond.

cond. ob turp. caus. Inn. inc. perlatum, quod met. caus.
& in c. cãm matrimonij, de off. deleg. Ias. cõl. 3. n. 6. li.
1. Ant. de But. in c. 1. de resp. impub. Card. Alex. in c. cũ
locum, col. 3. & 4. de spons. Fel. & Dec. in d. c. causam
matrimonij. Soc. Iun. cons. 77. n. 154. vol. 1. & cõl. 67.
* n. 24. vol. 2. Affic. decis. 94. n. 9.* cõis opinio de qua at
testatur Boer. decis. 100. n. 11. Mascard. de prob. cõcl.
173 1051. n. 17. & in metu reuerẽtiali ad cõtrahẽdũ † matri
* monij: ita distinxit Rot. in vna* Ispal. matrimonij co
ra Vestan. 19. Octob. 1551. teste Caput. dec. 221. p. 2.
Et hæ minæ iustum metum inducunt, secundum
qualitatẽ inferentis, t& cui inferunt, inspecta persona
minantis an sit manu prõptus, vt statim exequi soleat
qd dicit, vel sit terribilis, iniustus, Bellam. cons. 9. col.
5. Crauett. cons. 49. n. 1. Menoc. de arbit. iud. cas. 136.
* nu. 11. Ruin. cons. 121. col. 1. vol. 4. & est* cõis opinio,
vt per Bar. in l. metũ. ff. quod met. cau. Mascard. de ꝓ-
bat. concl. 1051. num. 18. inspecta persona cui inferũ
175 tur, an sit timidus, vilis, mobilis, & sic arbitrio iudicis,
Soc. Iun. cons. 47. num. 33. lib. 3. Menoch. d. cas. 136. n.
8. & 9. Probandum igitur erit, quod ille superior con
176 fuenerat non † obedientes in carcerare, violentias, & in
iustitias inferre, Bar. in l. de pupillo. §. si quis ipsi præto
ri, in 5. q. ff. de oper. nou. nũc. Io. And. &* cõiter Doc.
* in c. insinuantes, qui cler. vel vou. Alex. cons. 16. n. 10.
lib. 3. Crauett. cons. 49. nu. 1. & quod minatus est, vel
quod intercesserint verbera, vt supra dictũ est. Vnde
177 sequitur † quod si precibus Episcopi aliquis renũciet,
ex hoc non potest annullari resignatio, quia nõ induc-
cũt iustum metum, quamuis preces superiorum sint
178 † mandata, l. 1. ff. quod cuius, vbi gl. cum alijs, vt p Ti
raq. tract. de pen. l. connub. caut. 35. Afflict. decis. 69.
nu. 5. & hoc in terminis firmat Abb. in c. Abbas, nu. 4.
quod met. cau. quod probatur in d. c. Abbas, quia ibi
loquitur de ordinario mittẽte milites, & quia rogami
179 na non consistunt in atrocitate facti, vt † requiritur l.
metum, & l. inuidiã, C. quod met. cau. Alex. cons. 16. n.
9. lib. 3. & cons. 99. num. 3. co. lib. Card. Paris. cons. 60.
num. 12. vol. 4. Limitatur tamẽ nisi ille Episcopus, vel
ordinarius solitus esset ꝺquire in clericos votis suis nõ
180 obtemperantes, nam hoc † casu rogamina inducerent
iustũ metum, ita limitat Abb. in d. c. Abbas, nu. 4. vers.
istud fallit, quod met. caus. Paris. cons. 66. num. 8. vol.
4. Mascard. de prob. concl. 193. nu. 5. vbi nu. 6. ponit
qualitates probandas, quod magna cum difficultate
obtineretur in praxi, in omni autem casu probatio
181 debet esse exacta, t& legitima, vt tradit egregie Paris.
* d. cons. 5. & communiter* Doct. sequuntur, & omni
casu crederem optimum esse probare emolumẽtum
182 ad inferentem † metum, de eo prouenientẽ, Soc. Iun.
cons. 37. num. 30. lib. 2. quod etiam tradidit post alios
Mascard. de prob. concl. 1051. col. 3. in princ.
Secundo dubitatur, an præceptum comminatorij
carceris, priuationis, dignitatis, vel bonorum omniũ
183 † factum a Rege inducat iustum metum ad effectum
vt annullet renunciationem factam ob dictum præce
* ptum, cõis* opinio est affirmatiua, secundum quã cõ
fuluerunt in facti contingentia duo pclarissimi Doc.
Dec. cons. 209. & Ruin. cons. 121. lib. 4. Nãque Rex
Franciæ audita translatione facta de Episcopo Atrẽ.
ad Ecclesiã Placen. absque eius licẽtia, adeo hoc ægre
tulit quod per suas litteras Cardinali Rothomagẽ. si
gnificauit, quod si ille ad Ecclesiã Aften. infra biduũ
non accederet, & renunciaret Episcopatum Placen.
in carcerem detruderetur, & ab officio senatoris su-
spenderetur, & cũ vniuersa sua familia priuabitur oĩ
commodo Regio: Ideo quærebatur, an hmõi cessio
fuerit facta ob iustũ metũ, Dec. & Ruin. respondẽrũt
184 affirmatiue, quia præceptum † Regis iustum metũ in
ducit Bar. in l. pen. C. quod met. cau. & in tract. de Ti-
ranno. col. 5. vers. impressionem aũt, Glos. in c. conue
nior. 23. q. 8. Dec. cons. 468. num. 22. Mascar. de ꝓb.
concl. 1051. num. 55. Pet. de Anch. cons. 219. visa, col.
185 1. vbi loquitur de præcepto † domini Parmæ, Bar. in l.
creditor, in fi. ff. de solut. vbi loquitur de præcepto ci
186 uitatis, quod iustum metum inducat Bal. in l. falsus, in
fi. C. de furt. & in l. oẽm, in fi. C. ad Tertull. Abb. cons.
60. col. 2. lib. 1. Barb. cons. 42. col. 3. lib. 1. & quod ꝑce-
ptum † Regis iustum metum inducat, cõsuluit Gem.
cons. 15. in 2. dub. Ang. cons. 215. col. vlt. & late com-
probat hanc opinionẽ Ruin. d. cons. 121. a n. 4. vsque
ad 10. vbi pulcherrima adducit, & nu. 11. 12. & 13. cõ
188 cludit ex dictis † literis Regis cõstare de metu, nã epi-
stola plene probat intentionẽ scribẽtis si apparet eius
189 manu scripta, † vel habeat sigillum Regis, l. Publia, §.
vlt. ff. depos. Bar. in l. nuda, in fi. ff. de don. Doct. in c. 2.
de fid. instrum. Rot. decis. 433. in nou. nam literæ iuſ
su Regis fuerunt intimatæ dicto Episcopo, de quo
fuit rogatus Notarius, Ruin. d. cons. num. 11.
Tertio dubitatur, an requiratur protestatio quan
do sit resignatio propter metum ad effectum, vt po-
** stea possit annullari? communis* opinio est non* esse
190 necessariam, nam sufficit quod cõstet de metu aliter
Bar. in l. 2. §. qd diximus. ff. si qs caut. & ibi Alex. in fi.
Idẽ Alex. in l. qui aliena. §. celsus, col. 2. ff. de acq. her.
Paul. de Cast. cons. 21. in cã delert. col. antep. vers. nec
vẽ obstare, Aret. cons. 163. col. 3. in terminis nostris.
191 Dec. cons. 209. n. 6 si vero fiat protestatio illa adiuat
probationẽ metus Io. And. in c. vlt. de appell. Dec. in
l. in oibus causis, n. 12. ff. de reg. iur. Crauett. cons. 114.
192* nu. 6. & est* cõis opinio, non aũt † sufficit absque alia
probatione, Soc. cons. 4. n. 11. lib. 3. Ber. q. 84. nu. 6. Al
ciat. cons. 367. n. 10. Burl. cons. 72. n. 2. vol. 1. Alb. cõl.
* 77. n. 15. cõis* opinio teste Ber. cons. 35. n. 2. vol. 1. Ma
193 scard. de prob. concl. 1051. n. 9. Et protestatio t& clã-
destina adiuat probationem, c. 1. quod met. caus. vbi
Abb. in glos. 1. Idẽ Abb. in c. cum M. col. 6. de const.
Bal. in l. si repetẽdi, circa si. C. de cond. ob caus. f. eo ma
gis si iusto timore imminente nõ fuit ausus publice
194 ꝓtestari, Bar. in l. de pupillo, §. si quis ipsi ꝓtori, ff. de
oper. nou. nunc. Bal. in l. clare. C. de fideicõmiss. Paul.
de Cast. in l. qui in aliena, §. vlt. ff. de acq. hæred. Ruin.
d. cons. 121. n. 25. vol. 4. verũ si aliquis fuisset prouisus
de illo beneficio sic renunciato hmõi ꝓtestatio clã-
195 destina † nihil operat ad sui ꝓiudicium, Bar. in d. l. qui
in aliena, §. Celsus, in fi. ff. de acq. hæred. Bar. in l. clari.
C. de fideic. Alex. cons. 16. col. pen. lib. 3. vbi conclu-
dit, quod protestatio clandestina facta a Patrono de
non ꝓtentando alium, & si ꝓtentaret quod faceret p
196 metum, quod talis † protestatio non præiudicat illi q
postea fuit præsentatus, Bar. in l. non solum, §. morte,
ff. de oper. nou. nunc. & dicit Ruin. d. cons. 121. n. 17.
197 quod talis protestatio non operatur in actu qui pen
det a voluntate duorũ sicut est renũciatio beneficij.
Declara tũ vt ꝓtestatio clãdestina non operet in ꝑ
iudiciũ tertij, qñ tertius ꝓbabiliter ignoraret talẽ ces
sionẽ factã fuisse ꝑ metũ, nã hoc casu nulla põt ei cul
patimputari, secus vero qñ sciret, vel fuit cã ad metũ
198 inferendũ, nã sicut ꝓtestatio clãdestina ex cã ꝑ † metũ põt fieri, & prodest respectu eius q metũ infert
ita vẽ ꝓdesse contra eũ, q fuit cã vt metus illatus esset
ita in terminis renũciationis factæ ad illantiã ꝓtis-
199 cõsuluit Dec. d. cõl. 209. n. 5. vers. circa prima difficul
tatẽ, Ruin. d. cons. 121. n. 19. cũ seq. & facit tex. in l. me

tum,§.sed licet,ff.quod met.cau.& regula qui causam
200 † damni dat,&c.l.qui occidit,§.vlt.ff.ad leg.Aquil. & secundum hanc opinionem annis elapsis consului,& ab hac puto non esse recedendum in iudicádo, vt patet ex adductis per Dec.& Ruin.in locis citatis.

Quarto dubitatur,An metus qui interuenit in resignatione beneficij videatur † purgatus,si per multos
201 annos resignans non reclamauit,& egit allegando,& probando meticulosam renunciationem?vt affirma-
202 tiue dicēdum,quia ex interuallo† temporis purgatur metus,Bal.in l.2.C.quod met.caus.& cons.240.lib.1. Gem.cons.24.col.1.

Pro negatiua allegatur,quia quod a principio non tenet,& est nullum,neque tractu temporis,&c. iuxta regulam vulgarem. Quid dicendum? Distinguēdum
202 est quod aut metus† cessauit,& nō viget causa metus, & procedit prior sententia,nam tunc purgatur p interuallum temporis,sicuti metus qui in contractu in
204 teruenit,purgatur† ex solutione,quæ postea sponte facta sit,Alex.cons.127.viso instrō,col.1.in fi.lib.2.

Et ideo quando aliquis actus sequitur per quē pōt argui libera voluntas,& consensus,vt in matrimonio
205 contracto per metum,si sequatur † cohabitatio, siue cōcubitus,censetur purgatus metus,quāuis ab initio interuenerit, Doct.in c.de muliere,de sponsa. Barbat. cons.54.col.pen.lib.1.Gem.cons.2.col.1.Card.Paris. cons.170.num.23.24.& 27.vol.4.Afflic.decis.367.n. 6.Alciat.cons.5.num.9.Bal.cons.240.lib.1.Abb.cōs.
* 4.num.36.Natt.cons.500.nu.44.communis* opinio, teste Mascard.de prob.concl.1051.num.35.

206 Aut vero viget eadem† causa metus,& tunc semp metus durare præsumitur,& interuallū temporis,aut mutatio loci illum non purgat:ita in terminis consuluit Dec.d.cons.209.nu.7.vers.sed his, namque Episcopus qui renunciauit Episcopatum Placen.ob metū Regis,stetit per quinque annos in Ecclesia Astē. consuluit Dec.quod possit agere,& metus nō sit purgatus,& tradit Bart.in l.pen.ff.de cond. ob turp.caus. Bal.in l.2.C.quod met.caus.Alex.cons.48.lib.4.Ias.cōs. 165.lib.2.Cor.cons.41.lib.2.Soc.cons.263.nu.10. lib.2.Dec.cons.498.num.15.& 16.Alb.cōs.77.num.
* 14.& cons.78.num.12.& est* cōis omnium Doctorum sententia,vt patet ex adductis per Burs.d.consil. 72.lib.1.per Mascard.de prob.d.concl.1051.nu.34.

Hinc debitor carceratus,& coactus præstare cau-
207 tionem de soluendo.licet postea liberatus sit† a carceribus,& cum interuallo solutionem faciat,solutio dī facta eadem causa metus subsistente,nam si non solueret,posset rursus carcerari,& seuerius tractari: ita Cin.in d.l.2.col.vlt.vers.per istam,C.quod met.caus.

Hinc si contractus venditionis fuit celebratus p metum,& traditio rei venditę fuerit facta ex interual-
208 lo,durante eadem causa metus,etiam† hmōi traditio dicitur facta per metum. Alexand.in l.qui aliena.§. Celsus,ff.de acq.hæred.

Hinc si maritus verberauit vxorem, quia nolebat
209 assentire cuidam instrumēto,si postea† vxor assentiat ex interuallo,dicitur consensisse metu mariti,ita Bar. in l.si ob turpem,col.vlt.ff.de cond.ob turp.cau.

210 Hinc mulier,quæ intrauit† Monasterium per metum,licet in monasterio per plures annos perseuerauit,non vī purgatus metus, quia viget eadem causa, Cald.cons.1.quod met.cau.& in eodē casu Dec.consuluit Ruin.d.cons.122.& secutus est Mascar.de pb. concl.1051. num.36.& in similibus terminis consueuerūt per plures rationes Barb. d.cons.54.Aret.cōs. 14.Card.de Rege Cipri cons.137.sed hodie seruatur
quod dī in c.19.sess.25.Concil.Trid.de reg.Quibus
211 accedat,quod licet actus demonstrans† liberam volūtatem sequatur,nihilominus præsumitur durare metus si eadem causa metus subsistat,Anch. cons.299. Alex.cons.98.num.7.& cons.99.num.7.lib.3. Corn. cons.41.col.pen.& vlt.lib.2.Grat.cons.47.lib.1. Soc. Iun.cons.77.num.91.vol.1.Rol.a Vall.cons.2.nu.87. lib.1.Ferret.cons.79.num.12.Cels.Hug.cons.14.nu.
* 7.& est*cōis sententia Doct.etiam si interuenisset iu-
212 ramentum.Natt.cons.451.num.3.Couar.in 4.lib.de cre.p.2.c.3.§.5.sub num.1.Boer.decis.100.num.14.

Quinto dubitatur,an possit allegari,& probari metus,si in litteris resignationis dicatur ꝙ sponte,& libe-
213 re,&c.affirmatiue est respondendum,† vt tenet in terminis Ruin.cons.121.num.11.vers.nec obstat,vol.4.
214 dicens huic† assertioni Papæ non stari, cū contrariū probatur,& per consequens nihil nocet,si aliter rem se habere oſtēdatur,Paul.Ant.de But.& Imol.in clē. 1.de prob.& ibi Bonif.de Vital.col.3.nam hoc tenet
*** curia Romana,vt fuit dictū* in vna Lunen.coram Guid.bon.9.Martij 1552.teste Caput.decis.239.p.2.

Sexto dubitatur, an contra Iudicē metus probari
215 possit?distingue,quod aut iure† procedit,& tūc si fuerit facta renunciatio,metus allegatus nō dī iustus,& p consequens tenet cessio,cōis*opinio ſm q̄ cōsuluit Card.Paris.cons.5.a num.167.vsque ad n.174.vo. 4.vbi adducit rationes,& auctoritates,& dixi supra: Aut ergo de facto procedit cōtra ius,& tunc pōt alle
216 gari,& iustus reputaē Bar.in l.1 p impressionē.ff. qd met.cau.Alb.in l.de quibus.ff.de legib.Natt. cōs.50.
217 n.11.& cōs.106.n.12.probatis alijs† circūstantijs de quibus per Burs.d.cons.72.num.35.vol.1.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio beneficij metu facta,an sit nulla ipso iure, & num.8.*
2 *Lex non loquens per verbum futuri temporis, videtur intelligere de præsenti.*
3 *Verbum,decernimus,aliquid de nouo inducit.*
4 *Quæ nullius sunt momenti non valent.*
5 *Electio metu facta est nulla ipso iure.*
6 *Matrimonium metu contractum nullum ipso iure.*
7 *Professio metu facta est nulla ipso iure.*
9 *Actus gesti per metum veniunt rescindendi.*
10 *Coacta voluntas est voluntas.*
11 *Iuramentum metu præstitum validum.*
12 *Iuramentum super actu nullo quid operetur.*
13 *Iuramentum super renunciatione beneficij validum.*
14 *Renunciatio ad terrorē,& metū laici nulla ipso iure.*
15 *In electione requiritur libertas.*
16 *Non valet argumentum de matrimonio carnali ad renunciationem.*
17 *Renunciatio metu facta nulla.*
18 *Renunciatio carcerati nulla ipso iure.*
19 *Ad retractandam renunciationem metu factā impleatur officium iudicis,vel intentatur actio, quod metus causa.*
20 *Per resignationem metu factam solum perditur directa actio.*
21 *Metus in resignatione coram quo iudice probandus.*
22 *An requiratur noua collatio in restitutione resignatis metu.*
23 *Actio quod metus causa,quid operetur.*
24 *Resignanti ob metum datur regressus.*
25 *Ius extinctum non reuiuiscit.*
26 *Res de facili reuertitur ad naturam suam.*

27 *Restitutio iudicis fingitur loco collationis.*
28 *Cum alteri,est beneficium collatum, an iudex restituat renunciantem metu.*
29 *Renuncians metu beneficium non potest in illo ministrare,& habere fructus.*
30 *Per renunciationem perditur titulus.*
31 *Beneficium non potest teneri sine titulo canonico.*
32 *Renuncians beneficium metu non potest ordinari ad titulum illius beneficij.*
33 *Renuncians metu non tenetur† ad horas canonicas.*
34 *Electus ante confirmationem præsentatus ante institutionem non tenetur ad horas.*
35 *Renuncians metu an iuuetur decreto de pacif.poss.*
36 *Restitutus ad beneficium metu renunciatum,recuperat omnia,& coniungit tempora.*
37 *Restitutio reponit in pristinum.*
38 *Inferentes metum renunciantibus sunt excommunicati.*
39 *Inferentes metum renunciantibus priuantur beneficijs.*

QVAESTIO II.

1 SECVNDO quæro,an resignatio beneficij metu facta sit nulla ipso iure,vel sit rescindenda? Esse nullam ipso iure tenent Host.in cap.ad aures,& alii qd̄ met.cau.Bonif.de Vital.in Clem. multorum,n.27.de pœ.Ant. de But. in c.super hoc,de renun.Henric.Boich.in c.quod in dubijs,e.tit.Prob.in addit.ad Io.Monach. in rubr.de renunc.Roffinia.de benef.c.19.n.5.& 6.cum seq. Staphil.de liter.grat.tit.de var.mod.vac.num.24.cum sequent.

Pro qua opinione primo adducitur tex.in d.ca.ad aures,ibi,*Non impedit quo minus is qui renunciauit Ecclesiæ,ad cuius regimen prius erat electus, præficiatur eidem*,& sic tex.non loquitur† per verbum futuri temporis,ideo,&c.arg.not.per Glos.in c.1.de cleric.non residen.lib.6.

Secundo allegatur tex.in Clem.multorum,de pœ. ibi,*Sane resignationes beneficiorum modo supradicto extortas*.scilicet inquit Gl. per captionem,& detentionem iudicis sæcularis.*Licet a resignātium ipsorum Prælatis receptæ,aut ratæ habitæ fuerint,nullius omnino decernimus esse firmitatis*.loquitur.n.per verbū,
3 decernimus,quod suapte natura† aliquid de nouo decernit,iuxta gl.in c.eos,de sent.excom.li.6. & in Clem.1.de cau.poss.& in Clem.2.de app.& in Clem. 2.de re
4 bus eccl.nō alie.& dicit† nullius esse momēti, ergo nō valet,vt per Gl.in verb.nullius momenti ibi: facit l.4. §.condemnatus,ff.de re iud.

5 Tertio,quia† electio metu facta est nulla ipso iure, c.vbi periculum,§.cæterum,de elect.li.6.Glo.in cap.
* bonæ,1. de elect.Innoc.in c.quod sicut,eod.tit.&* cō muniter alij.

6 Quarto,quia matrimonium† metu contractum ip
* so iure annullatur,cōis,*de qua attestatur Boer. deci. 20.n.43.Couar.de spons.2.par.c.3.§.5.n.1.Rimi.cōs. 15.n.7.cum apostillis,li.1.quod procedit etiam in ma
* 7 trimonio spirituali,*communis,de qua† attestatur Vasquius controuers.illustr.c.35.num.17.Burs.at.consil. 72.num.21.vol.1.

His tñ non obstantibus, contraria opinio uerior
** est,& cōmunior,** vt resignatio beneficij† metu facta
8 veniat rescindenda,& ita fuit decisum in Rot.vt habetur dec.5.de ren.in nou.& dec.7.n.1.e.tit.& dec.2.de his,quæ vi met.cau.in antiq.& fuit ēt hoc idem reso-
* lutum in vna*Cracouiē.Canonicatus corā D.Rauel. vt referunt quidā addentes ad dic.decis.5.& hāc opinionem tenet Cald.cons.1.de ren.Gl.in c. super hoc, eo.tit.vbi Abb.idem Abb.in c.sollicite,de rest.spolia. Ant.de But.Abb.& alij oēs in d.c.ad aures,vbi in specie Imo.Card.Paris cons.5.n.166.& cons. 135.n.15. & cons.66.vol.4.Fel.in c.Ecclesia S.Mariæ, n.127.de const.& in c.si vero,de iureiu.Aufr.deci.Tholo.280. Fortu.Garc.de vit.fi.illat.1.n.290.Dec.cons.209.n.5.
* & hęc est communis*opinio,teste Nau.in c.accepta, opp.decuplex,vers.5.funclatur.& opp.5.n.1. de restit.
** spol.& est magis**communis opinio,teste Burs.cons.
* 72.n.23.vol.1.ac seruāda in praxi, * teste Io.Brunell.
9 de spons.& matr.concl.18.n.7.Nā regulariter † actus gesti pp metum venūt rescindendi,Card.in Clem.2. §.sane,opp.3.de pœ.Feli.in c.propterea,nu.35.vers.5. & vlt.concl.de spons.Signorol.cons.75.n.22.Anc.cō. 382.in prin.Menoc.cons.2.nu.170.vol.1. & est com
** munis*opinio,teste Suarez,comm.opi.verb.metus.n. 155.Alci.cons.5.in prin.Soc.Iun.cons.77.n.20.vol.1.
10 quia† coacta voluntas,voluntas est,le.si mulier,§.vl.ff. quod met.cau.Gl.per illum tex.in ca.merito, 15.q.1. Rimin.cons.15.num.7.lib.1.

Et primo probatur ex d.c.2.quod met.cau.ibi, *Mandamus,quatenus prædicto R. cū integritate restituas vniuersa,&c.*

Secundo in c.ad audientiā,cod.tit.ibi.*Mandamus, &c.præfatā Ecclesiam ei restitui faciatis,&c.*& sic per verba futuri tpis,vnde nullum cadit dubium,l.illā C.de collat.l.ancillæ,C.de furt.

11 Tertio,quia licet† regulariter iuramētum metu cogente præstitum sit validū,c.verum,de iureiu.fallit tū
12 qñ interponit super actu† nullo ipso iure reprobato, c.cum contingat,de iureiu.c.quātis pactum,de pact. li.6.c.licet,de iureiu.c.li. At iuramentum interpositū
13 super renunciatione beneficij† metu facta tenet,& valet,c.si vero,de iureiu.ergo renunciatio non est nulla ipso iure,quia non teneret iuramentum.

Nunc est rūdendum contrarijs,& primo nō obstat c.ad aures,quia respondeo illum tex.esse intelligēdū, vt sit rescindenda,qa nullum uerbum præsentis tpis ibi ponit,& non est nouum,vt vna lex declaretur per aliā,l.vtrū,ff.de pet.hæred.l.nō est nouū,ff. de legib.l. q filiab.ff.de le.1.Nō obstat Clem.multorū,qa primo possumus dicere nihil ibi exprimi.Sed o, rūdemus speciale esse in casu illius tex.quia fuit facta ad terrorem
14 † laici,vt ibi Bonif.de Vita.n.27.tradit,& alij sequunt, Ruin.cons.121.n.14.vol.4.Ad tertiū rādemus,negādo similitudinē:nā magna est dīa,qa metus ī electione proximius repugnat vtilitati publicæ,quā in renun-
15 ciatione:nam in electione requiritur† quēdā libertas absolute,& oīno libera,Ita rndit Nauar.loc.citat. Non obstat quartum,quod dicitur de matrimonio carna-
16 linā que negatur† similitudo cum renunciatione,vt p Nauar.in d.c.accepta,in 5.opp.nu.23.& duplices specialitates in matrimonio tradit Abb.d.c.2.nu.8.quod met.cau.

Et hæc conclusio tenenda est in iudicando,& consulendo,nam inquit Barbat.cons.30.colum.2.volu.3. quod quamuis sit dubitatio an renunciatio facta metu sit nulla ipso iure,vel rescindatur actione quod metus,omnes*tamen concordant in hoc,quod talis re-
* 17 nunciatio non † teneat,iuxta illud,non stant fœdera facta metu,& Dec.d. cons.209. nu.5. inquit disputationem esse parui ponderis,quia Cald.scripsit nullam esse,vel saltim retractandam.

* Limita hanc conclusionem*cõem non procedere
18 quoties fuit aliquis captus a Domino† sæculari,& detentus,donec renunciaret suum beneficium,nã hmõi renũciatio est nulla ipso iure,vt probatur in d. Clem. multorũ,§.sane,de pœn.q̃ loquitur in his terminis,vt
* Glos.Bonif.de Vital.n.27.&*cõiter tradũt,in his quoque terminis loquitur Host.in c.ad aures,quod met. caus.sequitur Ruin.cons.121.num.14.vol.4. & num. 19 vers.sed præmissis loquitur in fortioribus terminis,& ita etiam potest intelligi tex.in d.c.ad aures.

Firmata igitur conclusione recepta,vt in alijs casibus præter hunc resignatio veniat rescindenda,retra
39 ctatio fit implorato iudicis officio,vel intẽtata actione,quod metus causa;Gald.cons.1.de renunc.Dec.d. cons.209.num.5.in fi.Coras.de benef.n.1.c.8.nu.11. & Rot.decis.5.num.2.de renunc.in nou.dicit, quod intentabit vendicationem ad beneficium sic metu resignatum,vel possessorium recuperandæ, Rebuff.in prax.benef.tit.de resign.metu,ext.n.4.& Abb.in c. si vero,num.1.de iureiur.dicit, quod intentabit vtilem actionem in rem,quia per resignationem metu factã
20 † solum perditur directa actio,l.metum,§.violenti,& l.si mulier,in fi.quod met.cau.vel actionem personalem,quod met.cau.per q̃ omnia debent reduci ad ita
21 tum pristinum,& coram eo iudicet probabit metus, Nauarr.d.c.accepta,oppos.5.nu.15.vers.2.de rest.spoliat.vbi declarat,qũo debeat esse sententia iudicis.
22 Dubium tamen† est,an requiratur noua collatio
* cõis* opinio est negatiua nõ esse necessariam nouam
23 collationẽ,quia per actionem,quod† metus causa restituitur in pristinum a iudice,vt expresse in terminis scriptum reliquit Abb.in c.si vero,num.1.de iureiur. Roffiniac.tract.de benef.c.19.num.10.Rebuff.de pacif.poss.num.179.& num.181.cum seq.& clarius nu. 328.Coras.de benef.p.1.c.8.num.11.Nauarr.loc.cit. cum alijs,vt per Card.Paris.cons.5.num.165.vol.4.

Pro qua opinione adducitur tex.in d.c.si vero, de iureiur.in fi.ibi, *Et ad coercendam iniquitatem eorũ, qui Ecclesiasticos viros ad præstandum illud compleuant,permissi sunt in eadem Ecclesia ministrare*,quasi vellet dicere,quod alias non pmitterentur ministrare,quia renunciarunt ob metum, & sic nihil dicit de
* collatione,& ibi Fel.*& communiter Doctores.

Hinc dicit Paris.cons.66.n.1.vol.4.quod renunciã
24 ti ob metum datur† regressus,& hæc opinio seruatur
* *in praxi,Quãuis Prob.in add.ad Ioan.Monach.rub. de renunc. tenuerit requiri nouam collationẽ ex eo,
25 quod ius extinctum nõ reuiuiscit sine noua collatione,l.qui res,§.aream,ff.de solut.nam hoc procedit,ui si aliud interueniat,per quod sequatur integra restitutio,c.ab exordio,dist.35. res enim de facile reuertitur
26 † ad naturã suã,l.si vnus,§.pactus ne peteret,ff.de pac. & ita respondit Rebuff.d.tract.de pacif.poss.nu.181.
27 quia restitutio iudicis fungitur vice collationis.
28 Limita† tñ, nisi alteri fuerit beneficium collatum; Rot.decis.1.& decisi3.de rer.perm.in nou.& decis.1. de fil.presb.eo.lib.Rebuf.d.trac.de pacif.poss.n.183.

Ex quibus infertur primo,q̃ ante restitutionem,fa
29 ciendam per iudicem non potest renuncians iuste,& cum bona conscientia tenere,& ministrare in beneficio ita renũciato,& eius fructibus,vti Nauarr.d.c.accepta,oppos.5.num.20.nam titulum per renunciatio
30 nem perdidit Inno.in c.quod in dubijs,de renunc.&
31 beneficium non potest† licite teneri sine titulo canonico,c.1.de reg.iur.libr.6.requiritur enim restitutio iudicis,& in conscientia sufficit,si iudex competens iam parte non citata restituat.

32 Secundo infertur,† renunciantem metu non posse ordinari ad titulum illius beneficij,Nauarr.d.c.accepta,oppos.5.num.22.

33 Tertio infertur taliter † renunciantem non teneri ad horas canonicas,si alia ratione nõ astringitur,Na
34 uarr.d.opp.5 num.21.sicuti nec electus tante confirmationem,& præsentatus ante institutionem.

Quarto infertur,quod ante dictam restitutionem qui renunciauit metu, licet post renunc. remanserit
35 in possessione per triennium,non tamen† iuuatur decreto de pacifcis possessoribus,Rebuff.d.tract.de pacif.poss.num.355.

Et in tantum hæc procedũt,quod si quis possedit iuste,præcedente titulo,beneficiũ per annum,& postea renunciauit metu,postmodum fuit restitutus ad dictũ beneficiũ sine nouа collatione,illudq; posledit per biennium,vtiq; hęc tempora coniunguntur,vt iuue
63 tur† decreto de pacif.possess.vt scribit Rebuff.d.tract. num.328.quia restitutio fit,vt vnusquisque integrum
37 iustrecipiat,l.quod si minor,§.restitutio,ff.de minor. Ideo habetur ac si possessio non fuisset interrupta.

Vnum tamen pro complimento materiæ nõ omit
38 tam,quod inferentes metum,vt fiant† renunciationes beneficiorum sunt excõmunicati,Rebuff.in prax.be-
* nef.tit.de resig.met.ext.num.3.Doct.* communiter in Clem.multorum,de pœnis,per illum rex.& privatur beneficijs,Rebuff.in prac.de mod.amitt.benef. num.46.quod est intelligendum, iuxta terminos dictæ Clem.multorum.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio dolo facta est nulla.*
2 *Vitiosus ingressus in beneficijs abhorretur.*
3 *Dolosus ingressus malus.*
4 *Dolus nemini debet prodesse.*
5 *Dolus est delictum.*
6 *Dolus punitur crimine Stellionatus.*
7 *Dolus excludit consensum.*
8 *Dolo inductus sibi non præiudicat.*
9 *Dolo quis decipitur.*
10 *Per dolum contractus infringitur.*
11 *Dolus non vitiat matrimonium.*
12 *Ingressus monasterij dolo factus tenet.*
13 *Dolus cadens in prudentem virum non vitiat actum.*
14 *Renunciatio dolo facta venit rescindenda.*
15 *Quis iudex adeundus pro dolo.*
16 *Dolus probandus.*
17 *Dolus non præsumitur.*
18 *Casus in quibus præsumitur dolus.*
19 *Vnusquisque præsumitur bonus.*
20 *Dolus vere probari non potest.*
21 *Dolus reputatur difficilis probationis.*
22 *Dolus probatur coniecturis,& præsumptionibus.*
23 *Dolus probatur leuioribus probationibus.*
24 *Coniecturę ad probandum dolũ,quo debeant probari.*
25 *Coniecturæ in his,quæ occulte fiunt plenam probationem faciunt.*
26 *Dolus præsumitur cum actus cedit ad vtilitatem illius,qui dolo induxit.*

QVAESTIO III.

TERTIO quæro,an renunciatio dolo facta sit nulla? Respõdetur affirmatiue:nã ea,q̃ diximus de metu,vt resignatio beneficij metu
1 facta nulla sit,præcedunt in dolo,nanque si† resignatio fiat do-

fiat dolo vtique nulla est,vt expresse tenet Glos.in c. suggestum,verbo decipiat,7.q.1.& in c.cum dilectus de his,quæ vi,met.caus.Bellam.de perm.benef.p.7.q. 3.num.6.vbi allegat ad hoc Collect.Imol.in c.1.num. 36.& 38.de rer.perm.Petr.Greg.Sintag.iur.lib.17.c. 18.num.2.Moder.Flor.de fortuit.casib.q.10.nu. 29. Rebuff.in prax.tit.de resig.dol.num.1.& cons.83.nu. 2.& est*communis opinio.

* Et est ratio,quia† ius canonicũ abhorret vitiosum
2 ingressum,c.1.& per totum de eo,qui mitt.in poss.li.
3 6.sed non potest esse deterior ingressus,† quam dolosus,l.1.ff.de dol.excep.vbi inquit Iurisc.qd ideo hanc exceptionem doli prętor proposuit,ne cui dolosus suus
4 per† occasionem iuris ciuilis contra naturalem æquitatem prosit,Corn.cons.148. num.5.vol.1.

5 Hinc dolus† est delictum,l.1.§.nunc tractemus.ff. de tute.glos.in l.1.in princ.& ibi Bar.ff.de fideiuss.tut. Card.Paris.in rub.ff.de oper.nou.nunc.num. 72. Ias. in l.ex ea parte,§.vlt.in fi.ff.de verb.oblig.Cephal.cõsil.76.num.22.vol.& ideo punitur† crimine Stelliona
6 tus,Corn.cons.182.n.2.vol.4.& cons.19.nu. 11. vol. 3.& cons.179.n.6.vol.4.& cons.148.num.5.vol.1.

Secũda ratio,& proprior, quia in renunciatione re
* quiritur cõsensus liber,vt ex*cõi supra dictum est,sed
* dolus excludit consensum,*teste Abb.in c.cum dilectus,in fi.de his,quæ vi met.caus.& ideo dicimus,qd
8 dolo inductus ad aliquid faciendum sibi non† præiudicat toto,tit,ff.& C.de dolo,Card.Paris.cons.25.nu.
9 31.vol.4.dolo enim† deceptus non dicitur consentire Card.Paris.cons.100.num.72.vol.1.

Tertio,quia dolus,& metus paria sunt, & sicut cõ
10 tractus per metum infringitur,ita,& per† dolum,Cor. cons.258.num.6.vol.4.& cons.287.num.14.vol.3.& * est*communiter traditum per Doctores.

Quarto addo,quia mens Papæ est recipere renunciationem,si fiat libera voluntate,& hac mente consert,vnde si fuerit cessio dolosa,† tanquam contra mẽtem erit nulla.

Hinc præstatur iuramentum, quod nõ interuenit
11 dolus,fraus,&c.Nec obstat,quod dolus† nõ vitiet matrimonium,c.ex parte,c.dudum,de conuers.coniug. quia ibi agitur de acquirendo,nos de amittendo.

12 Nec obstat,quod si quis† fuit dolo inductus ad religionem,hic dolus nõ præiudicat,c. constituit,20.q. 3.quia ibi dolus bonus iudicatur,cum prouocetur ad bonum,hic malus,cum retrahatur,vt late explicaui in c.in præsentia,de prob.post.Dec.& Boer.

Declara primo,vt non omnis dolus sufficiat,sed q̃
13 cadit in prudentem† virum,Bal.in rub.C.de rescin.vẽdit.Marsil.sing.407.Rebuff.in prax.tit.de resig.met. extort.in fi. ex rationibus supra adductis dum locuti sumus de metu.

Declara secundo, vt non sit nulla ipso iure talis re
14 nunciatio,vel cessio,sed† veniat rescindenda, Docto. post Glos.in c.pen.de his,quę vi met.cau.optime Bellam.de permut.benef.p.7.q.3.num. 6. post Collect. quem citat Rebuff.in prax.tit.de ren.dolo,col.1.& n.
* 11.& 12.& est communis*opinio. Ei enim subuenit
15 † contra omnem possessorem,Rebuff.loc.cit.n.3.& a iudice competenti,Rebuff.d.num.11. Debet tamen
16 † dolum probare,Paul.de Cast.in l.si quis ex argentarijs,§.præter,num.7,ff.de edend.& in l. transactionẽ, num.2.C.de transact.Fulg.in l.dolum,in princ.C. de dol.mal.& cons.127.col.vlt.Abb.in c.cũ quidam,nu. 5 de iur.iur.Dec.cons.256.nu.3.Card.Paris.cons.96. nu.67.& 68.vol.1.Cor.cons.140.n. 9.vol.2.Cur.iun.
* cons.179.num.8.& est cõmunis* opinio,quia dolus
17 † regulariter non præsumitur,l.quoties,§.qui dolo,ff. de præb.l.non omnis,§.a barbaris,ff.de re milit.Alex. cons.65.num.11.lib.1.& cons.27.in princ.lib.2.Dec. cons.175.num.5.Grammar.decis.60.nu.6.Franc.Mãtic.de coniect.vlt.volunt.lib.2.tit.7.num.1.Crot.cõs.
* 307.num.3.lib.3.& alij*omnes,vt per Mascard.de p
18 bat.concl.531.in prin.vbi per totam egregie enumerat† plusquam centum casus,in quibus præsumitur do-
19 lus,& ratio est quia quisq; præsumitur† bonus,& non dolosus,l.merito,ff.pro soc.Crauct.cons.8.num.1.& cons.319.num.etiam 1.

20 Qui quidem dolus,† cum in animo consistat, vere probari non potest,l.dolum,C.de dol.Cor.cons.140
21 num.9.& 10.lib.2.& ideo reputatur difficilis† probationis,Ias.cons.141.col.3.lib.3.Boer.q.3.& 4.Et con-
* iecturis,& præsumptionibus posse probari,Doct.*cõ
22 muniter† voluerunt,Ruin.cons.4.num.10.vol.1.& cõsil.73.num.4.& 9.vol.2.Card.Paris.cons.169. nu.21. vol.4.& late cons.75.num.31.cum seq.vol.1.& cons. 39.num.29.eod.vol.1.& ideo punitur† crimine Stelliona tus,Corn.cons.182.n.2.vol.4.& cons.19.nu. 11. vol. 3.& cons.179.n.6.vol.4.& cons.148.num.5.vol.1.

Secũda ratio,& proprior, quia in renunciatione re quiritur cõsensus liber,vt ex*cõi supra dictum est,sed dolus excludit consensum,*teste Abb.in c.cum dilectus,in fi.de his,quæ vi met.caus.& ideo dicimus,qd dolo inductus ad aliquid faciendum sibi non† præiudicat toto,tit,ff.& C.de dolo,Card.Paris.cons.25.nu. 31.vol.4.dolo enim† deceptus non dicitur consentire Card.Paris.cons.100.num.72.vol.1.

Tertio,quia dolus,& metus paria sunt, & sicut cõ tractus per metum infringitur,ita,& per† dolum,Cor. cons.258.num.6.vol.4.& cons.287.num.14.vol.3.& * est*communiter traditum per Doctores.

Quarto addo,quia mens Papæ est recipere renunciationem,si fiat libera voluntate,& hac mente consert,vnde si fuerit cessio dolosa,† tanquam contra mẽtem erit nulla.

Hinc præstatur iuramentum, quod nõ interuenit dolus,fraus,&c. Nec obstat,quod dolus† nõ vitiet matrimonium,c.ex parte,c.dudum,de conuers.coniug. quia ibi agitur de acquirendo,nos de amittendo.

Nec obstat,quod si quis† fuit dolo inductus ad religionem,hic dolus nõ præiudicat,c. constituit,20.q. 3.quia ibi dolus bonus iudicatur,cum prouocetur ad bonum,hic malus,cum retrahatur,vt late explicaui in c.in præsentia,de prob.post.Dec.& Boer.

Declara primo,vt non omnis dolus sufficiat,sed q̃ cadit in prudentem† virum,Bal.in rub.C.de rescin.vẽdit.Marsil.sing.407.Rebuff.in prax.tit.de resig.met. extort.in fi. ex rationibus supra adductis dum locuti sumus de metu.

Declara secundo, vt non sit nulla ipso iure talis renunciatio,vel cessio,sed† veniat rescindenda, Docto. post Glos.in c.pen.de his,quę vi met.cau.optime Bellam.de permut.benef.p.7.q.3.num. 6. post Collect. quem citat Rebuff.in prax.tit.de ren.dolo,col.1.& n.
* 11.& 12.& est communis*opinio. Ei enim subuenit † contra omnem possessorem,Rebuff.loc.cit.n.3.& a iudice competenti,Rebuff.d.num.11. Debet tamen † dolum probare,Paul.de Cast.in l.si quis ex argentarijs,§.præter,num.7,ff.de edend.& in l. transactionẽ, num.2.C.de transact.Fulg.in l.dolum,in princ.C. de dol.mal.& cons.127.col.vlt.Abb.in c.cũ quidam,nu. 5 de iur.iur.Dec.cons.256.nu.3.Card.Paris.cons.96. nu.67.& 68.vol.1.Cor.cons.140.n. 9.vol.2.Cur.iun. * cons.179.num.8.& est cõmunis* opinio,quia dolus

SVMMARIVM.

1 *Dolus,& fraus sunt synonyma.*
2 *Renunciatio fraude facta est nulla.*
3 *Fraus consensum excludit.*
4 *Renunciatio ad fraudem æmuli non tenet.*
5 *Permutatio facta fraude est nulla.*
6 *Permutatio facta ab ægroto præsumitur fraudulenta.*
7 *Permutatio facta a sene præsumitur fraudulenta.*
8 *Permutatio facta de pingui beneficio cum tenui præsumitur fraude facta.*
9 *Permutatio facta lite pendente, præsumitur fraudulenta.*
10 *Permutatio in fraudem expectantium fraudulenta.*
11 *Permutans cum nepote, dicitur fraudulenter id facere.*
12 *Fraus præsumitur ratione sanguinis.*
13 *Possidens beneficium permutatum fraudulenter præsumitur permutasse.*
14 *Renunciatio clam præsumitur fraudulenta.*
15 *Renunciatio facta, ut excludat graduatum fraudulenta.*
16 *Ex resignatione sine causa arguitur fraus.*
17 *Ex magna alienatione oritur coniectura fraudis.*
18 *Coniecturæ renunciationis fraudulentæ.*
19 *Renunciatio facta in Gallia sine consensu Regis fraudulenta.*
20 *Fraus probatur coniecturis,& indicijs.*

21 *Quinquaginta tres coniecturæ fraudis, remissiue.*
22 *Ex actu, qui non prodest facienti oritur coniectura fraudis.*
23 *Ex minis arguitur fraus.*
24 *Actus factus clam arguit fraudem.*
25 *Actus vicini arguunt fraudem.*
26 *Ex brevitate temporis fraus.*
27 *In fraude iudicanda, inspicienda qualitas personæ.*
28 *Fraus ex verisimili colligitur.*
29 *Resignatio facta vi, est nulla.*
30 *Vis, & metus parificantur.*
31 *Vis est delictum.*
32 *Vis probanda.*
33 *Species violentiæ probanda.*
34 *Vis quomodo probetur.*
35 *Arma ad latus an probent vim.*
36 *Actio spolij competit, cui illata est vis in renunciatione beneficij.*
37 *Restituitur beneficium ei, cui ablatum est violenter, etiam si alteri sit collatum.*
38 *Renuncians ob vexationes Episcopi, an debeat restitui.*
39 *Renuncians calore iracundiæ, an debeat restitui.*

QVAESTIO IV.

VARTO quæro, an renunciatio facta cum fraude sit nulla. Respondetur affirmatiue, nam ea, quæ diximus de dolo procedũt in fraude, qa dolus, & fraus synonima sunt † Corn.cons.181. num.7.vol.3.

1

2 Et quod renunciatio fraude facta non † teneat, scribunt Rebuff.tract.de pacif.poss. nu.182.Io.Brunor.de sponsal.& matrim.concluſ. 18. facit cap.1.15.quæſt.6.vbi dicitur, quod quicquid fit per fraudem, a sacerdotibus est nullum, nam fraus cõ sensum excludit, Abb.in c.cum dilectus, in fi.qd' met. caus. Ideo scribit. Abb.in cap.lectæ, num.3.de renunc.

3

4 colligendo ex illo tex.argumentum, quod † renunciatio facta ad consilium, & fraudem æmuli, non tenet, & dicit Anchar.in cap.cum vniuers.num.5.de rer.permut.quod renunciatio beneficij facta ob fraudem tertij, non nocet renuncianti.

5 Et permutationem factam † fraude, esse nullam, omnes Doctores affirmant in c.2.de renunc.libro.6. vbi Ioan.Monac.Petrus de Ancha.Gemin. Ant.de Butr. & alij omnes, Anchar.cons.430.fuisset expediens, Rebuff.cons.22.& ista fraus colligitur ex pluribus in permutatione.

6 Primo, quoties † fit ab ægroto, dict.cap. 2. Anchar. cons.388.in casu, col.1.Federic.in tract.permut.q.31. Cravet.cons.88.nu 18.& cons.82.nu.3.Bal.cons.312. in fin.lib.1.Alex.in l.filiæ meæ, ff.solut.matrim. cum aljjs multis, quę congerit Mascard.de probation.concluſ.178.num.1.

7 Secundo, quando † fit a sene, Glos. communiter* recepta in dict.cap.2.Rebuff.dict.cons.22.num.2.dicens etiam interesse a sene potius manumitti, quam a iuuene, l.si is qui, ff.de fidecom.lib.

8 Tertio, ex disparitate, quando pingue beneficium cum exiguo, † & tenui, permutatur, Anchar.dict. cõs. col.1.Imol.in cap.non liceat, nu.7.de cleric. non resi den.Gambar.de auct.leg.a later.lib.10.num.334.& li. 6.num.425.Tiraquel.in l.si vmquam, in verb.donatione largitus, num.122.C.de reuocan.donat. cum alijs adductis per Mascard.dict.concluſ.178.nu.4.& concluſ.815.num.18.Sigismund.Loffred.cons.17. n.36.

9 Quarto, quãdo sit † lite pendente, Gammar.de auct. leg.a latere lib.6.num.334.

10 Quinto, quando sit in † fraudem expectantium. Zabarell.in Clement.vnica, nu.3.de rer.permut.Alex.d.l. filiæ.nu.1.ff.sol.matrim.Rot.decis.16.n.8.de rer.permut.in antiq.Oldrad.cons.324.nu.6.

11 Sexto, quoties † fit permutatio cum nepote, Cravet. cons.82.nu.5.Ioan.Selua de benef.p.1.q.18.nu.2.Mascard.de probat.dict.cons.178.num.6.nam rõne sanguinis † præsumitur fraus, l.data. C. de donat. Bart.in l.post contractum, ff.de donat.Crau.cons.82.num.6. Paris.cons.143.n.22.vol.4.Dec.cons.235.col.2.Aret. cons.2.nu.5.Gozadin.cons.1.nu.34.

12

13 Septimo, quoties post permutationem vnus possidet suum beneficium antiquum † permutatum, Card. Paris.cons.130.nu.6.vol.2.Bart.in dict.l. post contractum, in 6.coniectura, ff.de donat. Mascard.de probat.dict.concluſ.178.num.7. & hanc coniecturam magni facit.Innocen.in capitul.primo.de cleric.non residen.

14 Octauo, quando † renunciatio sit clam, Barbat.cõs. 60.præclare, col.3.vol.4.Rebuff.d,cons.22. sub nu.2.

15 Nono ratione † temporis, quia facta fuit renunciatio, vel permutatio tempore destinato graduati, vt illo excluderet, Rebuf.d.cons.22.nu.2.vers.septima, arg.l. omnes, ff.vlt.ff.quæ in fraud.credit.

In resignatione autem cõiecturæ fraudis sunt multæ, quas ponit Rebuff.cons.56.nu.10. Prima, quando

16 nulla rõ reddi potest, cur † resignans beneficiũ multis forte laboribus, & expẽsis acqsitũ, quo sustentatur facile sine magna causa, sponte resignet, arg.not.in c.su

17 per hoc, de renunc. Ideo receptum est magnam † alienationem inducere fraudis coniecturam. Bar.in l.omnes, §. Titius, num.ff.de his, qui in fraud.cred.& l.post contractum, num.2.ff.de donat.& in l.patronus, num. 2.ff.de donat.& in l.patronus, nu.21.ff.de probat.Bal. in l.fraus, ff.de legib.Alex.cons.47.nu.5.lib.1.Card.Paris.cons.72.num.68.vol.3.Corn.cons.140.vol.2.Dec. cons.235.Soc.Iu.cons.7.num.6.vol.4.Natt.cons.162. num.7.vol.1.Afflic.decis. 370. num. 13. vnde inquit Rebuff.loc.citat.resignans debet interrogari medio iuramento, qua de causa motus fuit ad resignandum. Secundam, tertiam, quartam, quintam, & sextam ratio

18 tionem habes † per Rebuff.loc.cit, aliam coniecturam

19 posuit idem Rebuff.quia facta sit sine consensu † Regis in Gallia, cons.38.num.6.& cons.93.nu.14.

Et regulare est, vt fraus allegata per coniecturas, &

20 indicia probetur, † vt rescripserunt Diocletianus, & Maximianus Imperatores in l.dolum, C.de dol.& Bonis.VIII.in dict.c.2.de renũc.in 6.Glos.in l. apud Celsum, in princ.ff.de dol.mal.Bart.in l.post contractum ff.de donat.Paul.de Castr.cons.337.col.2.in fin.& nu. 4.vol.2.Barbat.cons.97.nu.17.vol.4. Dec. cons. 235. in princ.& cons.659.etiam in princ.Menoc.de arbit. iudic.cas.459.nu.4.R.P.D.Mantic.de coniectur.vlt. volunt.lib.10.tit.4.post.numero.9.Cravett.cons. 10. num.3.& cons.143.cum aliis, vt per Petr.de Vbald.in tract.de Canon.Epis.cap.6.num.36.& quinquaginta

21 † tres coniecturas recenset copiose Mascard.de probat.concluſ.815.inter quas infra citatæ sunt principales. Quando actus qui geritur non prodest † facienti, &

22

23 nocet alteri, Ruin.cons.78.num.9.vol.3. Quando † præcesserunt minæ, Cravet.cons.100.num.3.Barbat.cõs. 60.nu.14.lib.1.Alciat.cons.149.nu.7.lib.9. aut dolus,

24 Cravett.cons.143. nu.9. Quando actus † fieret clam.

Glos.

Glos.in cap.consuluit, verb.odit lucem, & ibi Felin.n. num.20.Dec.num.44.de offic. deleg. Roman. cons. 506.num.4.Cravet.cons.205.num.5.Boer.deci.263.

25 col.8.Paris.cons.52.in princ.vol.3. Quando actus † fuerint nimium vicini, Rui.cons.177.num.14.vol.1.Crot.

26 cons.13.nu.26.Cravet.cons.153.nu.9.& breui † tempo facti, Cravet.dict.cons.100.nu.8.Cassan.cons.33. Afflict.decis.72.post nu.3.inspecta personarum † qualita

27 te, Grat.cons.81.num.44.lib.2.& tandem colligitur

28 fraus ex verisimili, vt consuluit Paul.de Castr.consil. 58.nu.9.vol.2.Dec.cons.644.nu.6.Cravett.cons.100. num.5.& cons.153.num.11.& est communis opinio Doctorum.

Et ea quæ diximus in resignationibus factis metu

29 dolo, fraude, procedunt etiam † in resignatione facta vi Ant.de Butr.in c.super hoc, num.6.de renunc.& in c. 2.num.10.de rest.spoliat.Ioan.de Graff.de rescr.Apostolic.ver.quia, numero.31.Roffimac.de benefic.cap. 16.n.5.10.& 11.Rebuff.in prax.tit.de renunc.vi, dol.& est communis omnium Doctorum, vt colligitur ex Doctoribus citatis in prima quæstione, dũ locuti fuimus de renunc.meticulosa, & iustificatur ex rub.& to tit.de his, quæ vi metusue causa, fit enim mentio

30 de vi, & metu, & hæc duo parificari, † & producere eũdem effectum † scripsum reliquerunt Vital.de Cambã. in tract.clausularum, in tit.de clausu.non vi, vel metu, Bossius, in praxi criminali, in titu.de pluribus violentijs, ex l.1.ff.quod metus causa, cum simil. Probat † præterea, ex c.2.3.& 4.de eo, quod metus causa, in c.2.ibi *vinde quæ metu, & vi fiunt de iure debent, in irritum revocari, &* c.& in c.3.ibi, *quæ vero vi metusue causa fiunt, carere debent, robore firmitatis.* & in c.redintegranda 3.q.1.ibi, *redintegranda sunt omnia expoliatis, vel eiectis Episcopis præsentialiter ordinatione Pontificum, &* a.quem tex.late explicat Menoc. de re cuper.post.remed.15.

31 Et quia vis, † est delictum, ideo non † præsumitur nisi

32 si probetur, Bar.in l.gerit.ff.de acq.hæred.Card.Paris. cons.67.nu.61.li.3.Alciat.de præsump.reg.3.præsum. 7.num.1.Idem Alciat.cons.504.num.7 Menoch.cõs. 2.num.326.li.1.Deci.cons.16.nume.3.lib. 1.& com-

* muniter* alij, eoque magis, quando est præsumptio contra illum, qui vim allegat, Cuman.cons.68.Bar.in l.non est verisimile, ff.quod met.causa, & exempla habes per Mascard.de probat.concluſ.1409.a num. 5.vs

33 que ad 10.& est probanda † species violentiæ illatæ, Alciat.in l.interpositas, num.3.C.de transact.& respõ

34 dit Menoch.d.cons.2.num.327. Idque potest † fieri p testes deponentes vidisse N.cum armis inferentẽ violentiam, in Io.And.M.vt colligitur ex l.1.& toto ti.ff.

* ad leg.Iul.de vi, & ibi Bar.& alij* omnes in l.1.C.eod.

35 tit. Arma enim etiam † si sint ad latus, & sic non extracta inferunt vim, Rimin.al.cons.16.nu.14.li.1. Ancha. cons.232. Marsi.cons.31.num.54.li. 1. Alex. consilio 156.lib.5.Natt.cons.240.num.10.& 11.li.2. & late scripsi in l.vi vim, ff.de iust.& iu. Ideo cui fuit illata vis, in renũciatione beneficij † competit actio spolij, Ant.de

36 Butr.in c.2.nu.10.de rest.spol.Pontan.de spol.li. 1.c.

* 9.num.8.& est* communis opinio, secundum quam

* pluries pronunciauit* Rota, & sit restitutio † etsi fuerit

37 alteri facta collatio, Rebuff.in prax.d.tit.de renun.vi, num.2.qui Rebuff.num.4.hoc limitat nisi vis esset illata à Iudice de causa cognoscente, de quo dixi supe rius.

Dubium tamen est, an renũcians propter vexatio-

38 nes, quibus † grauabatur, ab episcopo possit repetere?

* communis* opinio est negatiua, quam tenent Bartho lom.Brixien.in Dominica.qu.6.Gemin.& Præpos.in

39 c.quam periculosum.7.q.1.& illam limitat nisi † calore iracundiæ motus fuisset Dec.in ca.ex parte, nu.24. de resc.Sarn.de infir.resig.q.10.col.vlt.vers.tamen aduertendum Io.Brunor.de sponsa.& matrim. conclu. 18.Maiol.de irregu.li.3.c.6.nu.9.cum modificatione vt per Butr.in c.2.nu.7.de renunc.lib.6.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio facta post spolium nulla.*
2 *Resignans post spolium est restituendus.*
3 *Contra præsumptionem iuris non admittitur probatio.*
4 *Resignatio debet esse spontanea.*
5 *Resignatio debet esse libera.*
6 *Spoliatus retinet proprietatem, & non possessionem benefic.*
7 *In renunciatione fit stricta interpretatio.*
8 *In spolio adest vis, & metus.*
9 *Actus attribuitur causæ.*
10 *Actus præsumitur factus ob causam præcedentem.*
11 *Resignatio facta vi, & metu est nulla.*
12 *Resignans amittit dominium, & possessionem.*
13 *Resignans sponte non est restituendus.*
14 *Renunciatio subsequens non purgat vitium spolij.*
15 *Actio spolij nunquam videtur cessa nisi expresse dicatur, & nu.34.*
16 *Resignanti post spolium datur restitutio non obstante iuramento.*
17 *Iuramentum præstitum post spolium præsumitur extortum.*
18 *Iuramentum sequitur naturam actus, cui interponitur.*
19 *De iuramento, & actu vi cui fuit oppositum idem iudicium.*
20 *Resignatio post spolium, an valeat, quamuis fiat coram iudice competenti, & nu.12.*
21 *Resignatio debet fieri coram superiore.*
22 *Auctoritas iudicis tollit suspitionem omnem vis, & metus.*
23 *Pro Iudice præsumitur.*
24 *Præsumptio fortior tollit minus fortem.*
25 *Iudex ratione causæ dicitur superior.*
26 *Auditor Rotæ potest recipere cessionem litis.*
27 *Spoliatus a Iudice debet probare iniustitiam.*
28 *Resignatio facta post spolium sponte valet.*
29 *Cessat præsumptio cum constat de veritate.*
30 *Veritas præfertur fictioni.*
31 *Veritas facit cessare præsumptionem.*
32 *Resignatio spontanea valet.*
33 *Resignanti spontanee post spolium, an detur restitutio.*
35 *Resignanti in fauorem spoliantis etiam sponte † datur restitutio.*
36 *Resignatio post spolium non præsumitur facta sponte.*
37 *Resignatio facta post spolium, à procuratore constituto ante, est valida.*
38 *Resignatio facta, à procuratore trahitur ad diem confecti mandati.*
39 *Hæreditas censetur adita constituto procuratore ad adeundum.*
40 *Cessante ratione cessat dispositio.*
41 *Resignatio post spolium valida, si resignans per multũ tempus non fuit conquestus.*
42 *Nemo præsumitur iactare suum.*
43 *Durante metu, voluntas semper dicitur meticulosa.*
44 *Solutio meticulosa durante metu.*
45 *Durante metu, restitutio potest peti cum licuerit.*

46 Regu-

46 *Regulavis elapso quinquennio non potest annullare professionem non obstante metu.*
47 *Dictio taxatiua excudit.*
48 *Spoliatus non est restituendus si post spolium pepegisset se possessorio non acturum.*
49 *Actio spolij pacto cedi potest.*
50 *Pactum ne agatur actione furti validum.*
51 *Pactum ne agatur furti, non est contra bonos mores.*
52 *Iuramentum de non agendo impedit restitutionem.*
53 *Iuramentum seruari debet.*
54 *Verba instrumenti sponte turasse, quid operentur.*
55 *Præsumptio instrumenti, an tollat præsumptionem legis.*
56 *Clausula instrumenti sponte &c. ponitur à Notarijs citra voluntatem partis.*
57 *Non potest agi contra iuramentum, nisi habita absolutione.*
59 *Verbum controuersia, quid significet.*
60 *Verbum controuersia, & molestia idem.*
61 *Pactum de non agendo ad restitutionem, ante spoliū non tenet.*
62 *Pactum de non agendo ad restitutionem contra spolium, est contra bonos mores.*
63 *Pactum contra bonos mores nullum.*
64 *Reipublicæ interest, vt delicta puniantur.*
65 *Pœnæ timore multi non peccant.*
66 *Resignans post spolium in fauorem tertij, an sit restituendus, & nu. 69.*
67 *Per resignationem abdicatur ius.*
68 *Restitutio datur vigore detentationis.*
70 *In resignatione facta in fauorem tertij non venit actio spolij.*
71 *Habens actionem dicitur habere rem.*
72 *Cedens tertio actionem spolij in resignatione potest agere spolio.*
73 *Resignans ex aliqua causa non debet restitui.*
74 *Contra spoliatum subrogatum in locum resignatarij non potest agi spolio.*
75 *Subrogatus sapit naturam eius in cuius locum subrogatur.*
76 *Subrogatus, quo ad possessionē, an sit subrogatus, quo ad spolium, & num. 78.*
77 *Gratiosè subrogatus capiens possessionem lite pendente non uidetur attentare.*
79 *Expressa mentio debet fieri in subrogatione de spolio.*
80 *Actio personalis non transit in subrogatum.*
81 *Ius defuncti extinguitur, & creatur nouum ius in personam successoris.*
82 *Vt possit quis agere de spolio debet fieri expressa mentio litis super spolio.*
83 *Subrogatus gratiosè per obitum potest agere spolio.*
84 *Actio spolij potest cedi in fauorem alicuius.*
85 *Actio spolij potest renunciari pacto.*
86 *Spoliatus, vt restituatur debet probare possedisse cū spoliaretur.*
87 *Spoliatus, qui dicatur.*
88 *Qui non possedit non potest dici spoliatus.*
89 *Priuatio præsupponit habitum.*
90 *Qui possidere non potest non dicitur spoliatus.*
91 *Clericus non potest habere vxorem.*
92 *Laicus non potest habere beneficium, & n. 125.*
93 *Per probationem possessionis antiquioris noua præsumitur clandestina.*
94 *Spoliatio per possessionem antiquam quando probetur.*
95 *Prædo in profanis est restituendus.*
96 *In spiritualibus spolium probandum exactiori probatione.*
97 *Vitiosus ingressus prohibitus in beneficijs.*
98 *Possessio infert præsumptionem tituli.*
99 *Ex sola possessione in beneficijs, quis non restituitur.*
100 *Coloratus titulus probandus, vt concedatur restitutio.*
101 *Titulus possessioni iustificandus, vt in beneficialibus detur restitutio.*
102 *Coloratus titulus possessionis sufficit, vt quis restituatur ad beneficium.*
103 *Ex institutione superioris probatur coloratus titulus.*
104 *Colorata possessio probatur per traditionem clauium.*
105 *Ad probandam possessionem non requiruntur litteræ.*
106 *Sola supplicatio hodie non sufficit.*
107 *Ex confessione spoliantis probatur color tituli spoliati.*
108 *Possessio diuturna probat colorem benef.*
109 *Ex longa possessione oritur præsumptio canonici ingressus,*
110 *Heri prælatus, hodie etiam præsumitur.*
111 *Possessio decennalis, an dicitur diuturna ad effectum restitutionis.*
112 *Ex longo tempore præsumitur, quis ordinatus, licet non habeat litteras.*
113 *Præsumitur collatio ex possessione 30. an. licet non habeantur bullæ.*
114 *Visitator calumnioſe videtur petere litteras benef. ab eo, qui fuit in possessione per 30. ann.*
115 *Possidens semel præsumitur continuare.*
116 *Coloratus titulus probat etiam per testimonium de auditu à spoliante.*
117 *Ex narratiua facta in litteris probatur coloratus titulus.*
118 *Coloratus titulus probatur leui probatione.*
119 *Ex sola institutione coloratus titulus probatur.*
120 *Ex confirmatione coloratus titulus deducitur.*
121 *Per expectatiuam probatur coloratus titulus.*
122 *Quasi possessio sufficit quando agitur de spolio possessionis.*
123 *Restitutio non datur ei, qui beneficium possidere non potuit neque potest.*
124 *Non entis nullæ sunt qualitates.*
125 *Laicus spiritualia possidere non potest.*
126 *Intrusus qui absque auctoritate superioris, & absque bullis.*
127 *Intrusio annullat titulum, & possessionam.*
128 *Habens beneficium curatum debet promoueri ad sacros ordines infra annum.*
129 *Simoniacus non est restituendus ad beneficium.*
130 *Simoniacus priuatur ipso iure.*
131 *Hæreticus non debet restitui ad beneficium.*
132 *Hæreticus non habet titulum.*
133 *Excommunicatus non est restituendus ad beneficiū.*
134 *Non intelligens idioma beneficij non debet restitui.*
135 *Minor est incapax benef.*
136 *Habens beneficium curatum non debet restitui ad aliud.*
137 *Vbi constat de notorio defectu proprietatis non est danda restitutio.*
138 *Priuatus ipso iure non est restituendus.*
139 *Priuatus ipso iure non potest possidere.*
140 *Crimina, quæ non priuant ipso iure, non impediunt restitutionem.*
141 *Clericus spoliatus beneficio per renunciationē sponte eam non est restituendus.*
142 *Renuncians nullum habet titulum.*
143 *Actionē spolij non habet, qui sponte possessionē amisit*

144 *Qui*

144 *Qui notorius impediat restitutionem.*
145 *Non datur restitutio cum ex actis iudicij constat de dominio spoliantis.*
146 *Non datur restitutio quando constat ex confessione spoliati de dominio spoliantis.*
147 *Confessio est probatio probata.*
148 *Confessio facit notorium.*
149 *Non datur restitutio cum constat de dominio spoliantis per instrumentum publicum.*
150 *Instrumentum facit notorium.*
151 *Non datur restitutio cum constat de dominio spoliantis per testes.*
152 *Spoliatus post renunciationem non admissam an sit restituendus.*
153 *Renunciatio non acceptata non nocet.*
154 *Beneficium nō amittitur per renunciationē si superior non admisit illam.*
155 *Renuncians potest pœnitere ante extensum consensum.*
156 *Renuncians pernanēs in possessione si spolietur potest agere ad petendum possessionem.*
157 *Renuncians incumbendo possessioni post renunciatio nem videtur recuperare naturalem.*
158 *Per quot tempus resignans debeat possidere, vt acquirat naturalem, quam amisit per resignationem.*
159 *Resignatio simplex statim abdicat ius.*
160 *Spoliatus possessione a resignatario nō debet restitui.*
161 *Spoliatus quomodo potest impedire restitutionem petitam.*
162 *Acta iudicis possunt impedire restitutionem.*
163 *Sententia lata pro spoliante impedit restitutionem.*
164 *Spolians quamuis iuste debet puniri ex violentia.*
165 *Spoliatus potest consequi damna a spoliante.*
166 *Prædo, & fur in spiritualibus non restituitur.*

QVAESTIO V.

VINTO quæro, An Resignatio facta post spolium sit nulla? communis opinio omnium Doctorū, etiam in praxi obseruata, est affirmatiua esse invalidam, & spoliato esse dandam restitutionem; Innocentium quem refert, & sequitur Rota decis. 6. de renunc. in antiq. & decis. 3. num. 4. de renunc. in nou. & decis. octaua. de restitut. spoliat. eodem lib. Doctores omnes in capit. sollicite, de restitu. spoliat. vbi Glosin verb. cū spoliatus, Anton. de Butr. in prin. Abb. num. 6. & 8. Bero. num. 17. vers. & prædicta, Bellamer. in cap. 3. num. 4. & 5. eod. tit. de rest. spoliat. Alex. cons. 93. num. 4. & 5. lib. 5. Dom. meus, Card. Paris. cōs. 1. num. 151. vol. 1. Franc. de March. q. 71. num. 1. Paul. de visit. in z. p. q. 5. nu. 46. Rip. in l. naturaliter, §. nihil commune, nu. 55. vers. 15. extende, ff. de acquir. possess. vbi Anton. de Matthęis, fall. 10. infinitos huius sententiæ congerit, Roderic. Suerez. alleg. 23. num. 8. & est* communis omnium Doctorum sententia teste Menoch. de recup. possess. 1. Remed. num. 263. & nu. 272. Virgil. de Boccat. de interd. vti possid. cap. 5. num. 10. Mascar. de prob. concl. 1321. & 1322. Et ita fuit resolutum* in Rota in vna Militen. Abbatiæ coram Rubeo. 22. Ianuarij, 1557. vt attestatur Caputaq. dec. 10. lib. 2. in manuscr. Cott. decis. 320. etiam in manuscrip. & in alia, Abulen. sancti Martini coram R. P. D. Aldobrandino, 29. Decembris, 1557. teste Cott. decis. 319. & habetur lib. diuers. manuscr. decis. 209. & alias pluries, vt dicet indiscursu materię. Et hāc cōclusionē ptime probat, tex. in dict. cap. sollicite, de restit. spolia. vbi Alexāder III. Vigornien. Episcopo his verbis, scribit. *Sollicite cures perquirere, quo tempore Arenunciauit Ecclesiæ, & si tibi constiterit cum spoliatum, cum eidem Ecclesiæ renunciauit contra eum testes alterius partis de iuramento, & renunciatione sponte facta, ante, quam restitutus fuerit non admittas.* & ad hoc communiter allegatur, & intelligitur hic textus, vt spoliatus sit restituendus, teste Nauarr. in cap. acce pta, oppos. 1. num. 4. vers. quintam, de restitut. spoliat. Et ratio colligitur ex dict. cap. sollicite, ibi *quia non est verisimile, quod sponte iuri suo renunciauerit, qui renunciat spoliatus, &c.* & hæc est præsumptio iuris, contra quam non fadmittitur probatio, Glo. communiter recepta dict. cap. sollicite, verb. quia, cap. is qui fidem, de sponsal. cap. veniens, eod. tit. l. vlt. C. de arbit. tutel. l. antiquæ iuncta Glos. C. ad Vellei. l. vlt. C. quod metus caus. cum ergo hoc casu† Resignatio non fuerit spontanea, & libera sequitur esse inualidam. Ant. de Butr. in cap. super hoc, num. 6. & num. 23. de renunc. vbi Imol. nu. 21. Abb. num. 9. Idem Abb. in cap. ad aures, num. 3. 7. & 9. & in cap. Abbas, num. 19. quod met. cau. Card. Paris. cons. 66. num. 1. vol. 4. & cons. 135. nu. 4. eod. vol. & est communis* opinio, vt dixi supra, q. 1. quia inter alia hoc præcipue requiritur, vt resignatio † sit libera, & voluntaria, Host. in summ. tit. de renunc. S. qualiter Gemin. in cap. ordinarij, §. in conferendis, num. 3. de offic. ordin. lib. 6. Rot. decis. 5. num. 2. de renun. in nou.

Idque comprobatur, ex alia ratione considerata ab Abbate, dic. cap. sollicite, num. 8. vers. quarta solutio, quia resignatio facta post spolium respicit proprietatem, & non possessionem, quia spoliatus † secundum communiter* omnium Doctorum sententiam retinet proprietatem, non autem possessionem, cum sit ab illa spoliatus, iuxta not. in l. 1. §. deijcitur, ff. de vi, & vi arm. cap. vlt. §. obiicitur, 5. q. 1. Bal. in ca. Ecclesia Sutrina, col. 4. de caus. possess. & proprier, Rip. in l. naturaliter, §. nihil commune, nu. 81. ff. de acquir. possess. ex quo sequitur per huiusmodi resignationem non fuisse renunciatum possessioni, cum nemo possit dare q̄ non habet secundum communem regulam, idque eo magis in materia renunciationis, in qua fit stricta interpretatio, Dec. cons. 352. num. 8. & cons. 374. num. 5. & cons. 379. n. 4 & 5. & cōs. 402. n. 3. & in l. postq̄ liti, n. 26. C. de pact. Craue. cons. 242. nu. 6. & cons. 257. n. 4. cum alijs, vt per Tiraq. in l. si vnquam, in præfat. nu. 128. C. de reuocan. donat. & hæc ratio multum mouit Dominos de Rot. i dicta Militen. Abbatię, & Abulen. de anno. 1559. vt attestantur Caputaq. & Cott. locis citat. Accedat præterea ad corroborationem huius conclusionis alia ratio, quia in spolio fere semper † adest vis, & metus, vt colligitur ex his, quæ late scribunt Cæsar Contard. in l. 1. in ampliat. num. 17. & 22. C. si de moment. possess. fuer. appell. Pontan. de spolio, li. 2. cap. 7. num. 57. cum pluribus sequentibus, & cap. 8. num. 66. Alex. cons. 6. col. 3. Decian. cons. 37. num. 25. vol. 3. Doctores omnes in dict. c. sollicite, de restit. spoliat. ex illa vulgari ratione, quia actus attribuitur † causæ, ad notat. in l. si ob turpem, ff. de cōd. ob turp. caus. & regulare est, vt actus præsumatur fieri † ob causam, præcedentem Barbat. cons. 11. col. 6. in fi. lib. 2. & est tex. in l. quædam mulier, ff. de rei vend. l. 2. ff. de acquir. possess. l. 1. circa fin. C. de impos. lucr. del. li. 10. l. si pecuniā. §. vlt. de ff. de condic. ob caus. Corn. cons. 64. col. vlt. li. 2. Crauett. cons. 135. n. 13. & voluit in terminis huius materiæ Menoch. de recup. poss. 1. remed. n. 265. sed

21 265.sed resignatio facta vi,& metu est nulla, Barb.
consi.20.li.3. Dec.consi.209.Rebuff.in prax.tit.de re-
sig.mer.fact.Port.Invol.consi.5.nu.1.& ita fuit resolu
* tum*in vna Tarraconen.Canonicatus,&Præbendæ
de mense Aprilis,1538.teste Moedan.decis.32.in ma
nusc.& dixi supra q.1.ergo, & hæc facta post spoliū.
Nec huic conclusioni obstabit, quod resignans rē
pro derelicto habere videatur,& ob id possessionem,
22 & dominium per eam amittat,l.si quis vi, §.differen-
tia,ff.de acquir. possiuncta l.1.& 2.ff. pro de relic.nā
hoc procedit,quoties spontanee resignaret, & sic cō
23 stito de libera renunciatione,nam hoc casu non esset
* restituendum dicunt omnes* Doctores superius ci-
* tati,& fuit resolutum in Rot.in vna*Abulen. canoni
catus,Veneris,16.Iunij,1589.coram,R.P.D.Gipsio.
24 Nec renunciatio subsequuta purgat vitium spolij, vt
* est communis*opinio,& colligitur ex Menoch.dict.
1.remed.num.268.dicente,l.2.C.quod met.cau.& l.si
ob turpem,ff.de cond.ob turp.caus.loqui de vi com-
pulsiua,in qua iam ab initio cōsensus interuenit licet
coactus,iuxta Glo.in l.si mulier,§.vlt.ff. quēd metus
cau.& ponit rationem differentię,& ideo ex stylo ꝛo
* tæ*communiter est receptum actionem spolij nun-
25 quam intelligi cessam,nisi expresse dicatur,teste Cot.
decis.319.in manusc.
* Ampliatur hæc conclusio communiter* recepta,
vt procedat non solum in renunciatione, quæ sit abs
que iuramento,sed etiam in ea,quę fuit facta cum iu
ramento,nam eo non obstante poterit, & debet dari
26 restitutio,ita Rot.decis.18.verſ.præmissis non obst.
de restit.spol.in nou.Soci.Sen.in l.rem quæ nobis, n.
20.in fin.de acquir.poss.Bero.in d.c.sollicite, num.1.
* verſ.noto,primo.&*communiter alij sequuntur. Et
probatur auctoritate,& ratione:auctoritate,d.c.solli-
cite,ibi de iuramento,&c.ratione,quia iuramentum
27 †præsumitur præstitum,& extortum vi,metu,& dolo,
cum sequatur naturam actus, sup quo interponitur,
l.vlt.C.de non numer.pecun.l.sed etsi possessor, §.itē
si iurauero,& ibi Ial.in 9.not.ff.de iureiur.c.quemad-
modum,vbi Abb.in 7.not.de iureiur.Innoc.in ca.per
tuas.de arbit.Oldrad.consi.95.col.vlt.Bal.in c.quæ in
Ecclesiarum,num.25.de constitut.Ange.consi.313.in
28 principio,& naturam illius†actus assumit,Abb.in c.ex
parte el 2.col.1.de fid.instr.Oldrad. consi. 278.col.1.
29 & de eo idem fiat†iudicium,Abb.in c.vlt. in vlt.nota.
de Eccles.ędif.Roman.consi.269.in princ. Anch.cōsi.
310.col.5.Alex.consi.28.col.vlt.lib.1. & eadem erit di
spositio Bar.in l.sed & siquis,§.quæsitum,ff.siqs caut.
Corn.consi.102.col.1.lib.1.Dec.consi.305.col.2.Cur-
sen.consi.3.col.1.Oldrad.consi.95.col.vlt. Salicet.Bal.
* & alij*omnes in d.l.vlt.C.de non numer.pecun.
Et quia hæc est materia satis frequens,& vtilis,iō
aliqua dubia explicanda esse censui, vt habeatur quā
breuissime id quod a Doctoribus sparsim est scriptū.
Primum erit: An si resignatio beneficij post spo-
lium fiat coram iudice competenti valeat non obstā-
20 te spolio,ita ut spoliato†non competat restitutio?esse
inualidam scriptum reliquit Iacob.Menoch.de recu-
peran.poss.remed.1.num.277.motus hoc argumen-
31 to, quia resignatio beneficij † non potest fieri nisi in
manibus Papę,vel episcopi,aut alterius superioris,An
ton.de Butr.in c.admonet,in 3.not.& in ca. quod in
dubijs,num.10.de renunc.Abb.in c.audita,num.3.de
* restit.spol.Glos.in c.Abb.18.qu.2.& est*communis
opinio omnium Doctorum,vt late scripsi supra lib.
7.q.1.num.1.2.& 3.cum seq.
22 Contraria tamen†opinio, vt scilicet talis renuncia-
tio facta coram iudice competenti, qui de ea causa
cognoscebat,sit valida,& spoliatum non esse restituē
dum,est tenenda,ita Rebuff.in prax.in tit.de vi in resi
gna.num.4.Abb.d.c.sollicite,num.10.de restit. spoli.
& ibi alij sequuntur Soc.sen.tract.fallent.reg.378.fal.
1.Barbat.consi.47.col.vlt.lib.2.& secundum hanc opi
* nionem pronunciauit*Rot.teste Achil.de Grass.dec.
328.in recoll.manusc.
Et ratio est,qa auctoritas iudicis de causa cogno-
23 scentis†tollit omnem suspicionem violētiæ, vis,& me
tus,ar.l.vlt.ff.de eo,quod met.cau.Bar.in l.frater à fra
tre,num.51.ff.de condit. indeb.Card. Paris. consi.96.
num.39.vol.1.& consi.88.num.35.vol.3. Dec.consil.
448.num.14.& consi.463.in fin.& consi.536.nume.5.
Ruin.consi.135.num.2.& consi.170.num. 17. volu.1.
Curt.iun.consi.29.num.12.& consi.67.nu.3.& 4.Ro-
24 land.consi.39.in fi.li.1.nam præsumitur†pro iudice,q
rite,& iuste faciat ea,quæ incumbunt officio suo, l.
1.2.C.de offic.ciu.iud.quem tex.ad hoc not.Bal.in le.
vnica in fin.C.ne quis in su.caus.Paul.de Castr.consil.
270.col.1.li.2.Et hanc propositionem nō minus do-
cte,quam eleganter exornat Alciat.in tract. præsum.
reg.3.præsump.9.num.1.cum seq.& sic metus præsu-
mitur purgatus,vt dixit Rebuff.loc.cit.& per conse-
24 quens præsumptio tollitur ex alia efficaciori † & vali-
diori iuxta l.diuus,ff.de in integr.restit.not. in l.vlt.C.
de probat.c.in præsentia,eod.tit.de probat & inducit
tur notorietas defectus proprietatis,teste Socin.Sen.
dict.regul.378.
Nec obstat ratio supra allegata,quia motus Meno.
contrariam firmauit opinionem,quia respondeo pri-
mo,quod iudex ratione causæ coram ipso penden-
25 tis dicitur † superior, cum habeat iurisdictionem ad
not.in capitul. primo. de offic. delega. & passim tra-
dunt Doct.Secundo,respondeo,quod Auditor Ro-
26 tę potest recipere†cessionem litis, & causæ coram eo
pendentis,Rot.decis.15.de renunc.in antiq.& deci.3.
num.3.de renunc.in nou.Cassad.decis.2.num.7.de ap
pe.& dixi supra li.7.q.18.& q.26.
Tertio respondeo, quod nos dicimus auctoritatē
ipsius iudicis tollere suspicionem metus Ias. consi.38.
col.penult.li.3.& hæc erit prima declaratio ad com-
munem regulam;nam spoliato Iudicis auctoritate a-
genti ad restitutionem obstat iudicis auctoritas, nisi
27 prius†probauerit iniustitiam,Gemin.consi.146.colū.
2.num.1.Dec.consi.449.num.30.Crau.consi. 302.nu.
3.Archid.in c.præsentium,num.4.& 5.7.q.1.Tib.De
* cian.resp.36.num.6.vol.3.& est communis*opinio,vt
patet per allegatos per Mascard. de probat. conclus.
1324.num.1.
Secundo dubitatur,An resignatio facta post spo-
28 lium,sponte absque vi,& metu†valeat?communis*opi
* nio est affirmatiua,quam tenent Abb.Ber.& alij ind.
c.sollicite,de restit.spoliat.Menoch. de recuper. poss.
1.remed.num.267.& nu.276.
Et probatur in dicto ca.sollicite,dum inquit sum.
Pontifex non esse verisimile,quem sponte renuncia-
29 re post spolium,ergo si contrarium† appareat cessat p
sumptio,arg.l.continuus,§.cum ita,ff.de verb.obliga.
30 veritas†enim prefertur fictioni l.filio,vbi,Bart.ff.de li
ber.& posthu.l.vlt.in fin.ff.de prob.Car. Paris.cōsi.54.
num.19.& 20.vol.1.& consi.96.num.37.vol.2. & con
si.86.num.2.vol.3.Martianen.consi.2.num.46.Cassa-
31 nen.in consuet.Burg.rubr.13.§.1.fo.366.& illam†fa-
cit cessare,l.non solum,ff.de rit. nupt.l.1.in fin.C.qui
& aduer.quos,l.cum de ætate,ff.de probat. ca. acce-
dens de fals.& hoc etiam comprobatur ratione,quia
renunciatio

32 renunciatio spontanea†est valida, Butr. in cap. quod
Dei,numer.18. de stat. Monach. Bonif. de Vitall.in
in clemen.gratiæ,nu.43.de resc.Sarn.de infirm.resign.
* q.18.col.3.& est communiter receptum*a Doctori-
bus,& purgat spolium factum,l.2.C.quod met. cau.l.
si ob turpem de Condic.ob turp.caus.
Ex quibus infertur taliter resignanti,scilicet spon-
33 tanee,quamuis post spolium,non esset†dandam restitu
tionem,Contrarium tamen tenuit in hoc Rot. in vna
* *Abulen.die.29.Decembris,1557.coram Illustrissi-
mo Cardin.Aldobrandino bon.memor.vt habetur i
recollect.diuers.manusc.decis.209.vbi firmauit esse
dandam restitutionem non obstante quacumque re
signatione etiam spontanea postea subsequuta, & est
ratio,quia non videtur renunciatam actionem spolij,
34 nisi expresse dicatur secūdum† stylum*Rotę de quo
attestatur Cott.decis.319.in manuscrip. Et quod fir-
mauit Rot.de plano procedit,quoties resignatio fuit
35 facta in fauorem illius,qui spoliauit,nam†non obstan
te quacumque resignatione etiam spontanea conce-
* denda est restitutio,vt seruatur de*stylo, secus autem
erit quoties resignatio emanauit in fauorem alterius,
& sic tertij ex aliqua causa, nam hoc casu resignans,
ita sponte,quamuis post spolium,non restituitur, vt
* iudicauit*Rot.teste Achil.de Grass.decis. 328. alias,
11.tit.de restit. spoliat. in manusc. vbi resignauerat,
quia erat senex,vel non poterat litigare, vel alia simili
causa.
In dubio autem existimo resignationem factā post
36 spolium†non præsumi factam sponte,vt infra dice-
tur,quia actus præsumitur factus ob causam,quæ pre
cesserat,vt firmat Barbat.consi.11. colu.6.in fin.lib.2.
Bart.in l.quę sub conditione,ff.de cōdit.& demonstr.
37 Tertio Dubitatur,An resignatio†sit nulla,quoties
fit post spolium per procuratorem constitutum,ante
* spolium,ad resignandum communis*opinio est ne-
gatiua,quam tenent expresse Lap.alleg.24. Abb. in
dic.cap.sollicite,num.11.& ibi alij omnes sequuntur
Roderic.Suarez.dic.alleg.23.num.18. Rebuff. quem
refert,& sequitur Menoch.de recuper.possess.n.273.
dicto primo Remedio.
Et ratio est,quia cum sponte,& libere fuerit cōsti
tutus procurator ante spolium,quamuis ipse procura
tor resignauerit sequuta spoliatione,nihilominus resi
gnatio dicetur spontanea,cum trahatur ad diem con
38 fectit†mandati,Ferret.consi.93.num.2.Bald.in cap. au-
dita,de restitut.spoliat.Felin.in cap.ex parte,num.15.
de rescr.& dixi late supra lib.9.q.15. tunc enim cum
constituitur procurator ad resignandum videtur re
signans habere beneficium pro derelicto, vt in spe-
cie dicit Abb.dict.cap.sollicite,nume.11. quia quam
primum,quis constituit procuratorem, ad adeundā
39 hereditatem,†hereditas censetur adita ex illa animi de
claratione,l.Paulus per procuratorem,ff.de acquir.he
red.siue,l.Paulus procuratorem vt legit Duaren.lib.2.
disput.anniuer.cap.27.Iacob.Guiac.li.1.obseruat.iur.
cap.34.& hanc rationem ab oppugnatione, Bero.d.
cap.sollicite,num.35.defendit Menochi.loc.cit.sed tē
pore mandati non aderat spolium,& sic non metus,
nec vis,quia hoc præsupponimus,ergo nihil obstat,&
cessat in hac conclusione ratio,propter quā infirmat
40 resignatio post spolium,& per consequens † dispositio,
cum cessante de appellat.
Quarto dubitatur,An resignatio post spolium sit
41 nulla,ita vt concedatur†restitutio si per multum tem-
pus spoliatus non fuit de hoc conquestus communis
opinio est negatiua non esse nullam,vt scriptum reli
quit Anton.de Butr.in dict.ca.sollicite,quem sequun
tur recentiores Ias.in l.naturaliter,§.nihil commune,
num.56.ff.de acquir.possess.Iacob.Nouell.in prax.cri
min.tit.spoliatus de facto &c.incip. Vulgaris regula,
nu.46.limita.46.Menoch.dict.remed.1.recuper. pos
sess.num.278.
Et ratio est,quia verisimiliter dicitur ratum habere
sine metu,quod gestum est,& sic renunciationē fuis-
se spontāeam,quia cum nemo præsumatur velle iacta
42 rem†suum,si metu fuisset inductus conquereretur, arg.
l.cum debito,ff.de probat.
Ego autem hanc conclusionem crederem ve-
ram multis concurrentibus,scilicet quod renuncia-
tio fuerit facta ex interuallo,vel quod fuerit facta in
fauorem tertij,& sic illius qui non spoliauit,iuxta ea,
quæ dicit Achill.de Grass.decis.328.in manusc.& qd
omni casu constet,quod non fuit de hoc conquestus
quia durabat causa metus,sed alia de causa iuxta ea,
quæ omnes fere dicunt in l.vt vim,ff.de iust.& iur.Du
43 rante enim causa eadem metus voluntas† semper dici
tur meticulosa,l.2.cum ibi not.C.quod met.caus.& id
eo si quis metu se obligauit, si durante eadem causa
44 metus soluerit†solutio dicitur meticulosa.Bald.in d.
l.2.C.quod met.caus.Dec.consi.219.col.penult.Fer-
ret.consi.79.num.12.Alexan.consi.48.lib.4. & facit id
quod notabiliter scribit Bart.de vxore consentiente,
alienationi rei dotalis,in l.si ob turpem,numero septi
45 mo.ff.de condic.indeb.& ideo poterit†petere restitu
tionem,quādo potuerit,vt in simili scribunt Hostiēs.
in summ.de matr.verſ.qualiter,num.16.Ancharan,in
cap.1.de dispens.impub.lib.6. Glos. in cap. præsens,
verb.numquam,20.q.3.Abb.in cap.1.num. 13. quod
met.caus.Nam speciale est in cap.19.Conc. Trident.
sess.25.de regul.vt elapso quinquennio dato per con
cilium non possit prætendes per vim,& metū ingres-
46 sus†religionem reclamare,etiam si toto quinquennio
duauerit eadem causa uis,& metus, vt centuit sacra
congregatio Illustrissimorum Cardinalium præposi-
torum interpretationi Concilij Tridentini die.21.
Augusti.1552.& die 10.Decembris eiusdem anni,cū
concilium quasi præscriptione quadam velit, vt post
quinquennium nemo audiatur,& vtatur dictione ta-
46 xatiua†tantum,cuius proprium est excludere aliud tē
pus,l.2.C.de patr. qui fili. dixtra. & hanc opinionem
bis defendi cum interpretarer cap.in præsentia,de ꝓ
bat.in 6.not.Abb.& ita existimo esse tenendum, quā
tuis Rot.in vna*Reghien.coram Gropperio, die 25.
Iunij,1563.tenuerit contrarium ex traditis per Cal-
der.consi.1.quod met.caus.Abb.in cap.1.num.2.de re
gul.Barbat.consi.54.& 60.li.1.Crot.in l.stipulatio hoc
modo concepta,num.66.ff.de verb.oblig. Dec. consi.
69.num.11.Crauett.consi.192.nume.12.Abb. in c.1.
ꝙ met.caus.& redeundo ad nostrum, Hic resignans
post spolium,qui non fuit conquestus, admittendus
erit ad probandum id non fecisse,quia timebat, vel
vis inferebatur,aut minæ,vt colligitur ex dict.c.sollici
te,& ibi omnes tradunt.
Quinto dubitatur, An nihilominus iste spoliatus
48 sit restituendus†si post spolium pepegisset cum spolia
tore se possessorio non acturum aduersus spoliū.Ne-
** gatiua opinio est verior, & ** communiter recepta
hoc casu non esse restituendum,quā renuerunt Glos.
in cap.ex insinuatione,de procur.Innocen.in cap. su-
per hoc,de renunc.Abb.in cap.sollicite,num. 16. de
restitut.spoliat.Alexan.consi.93.num.5.lib.5.Rot.de-
cis.2.num.4.de renunc.in nou.& decis.5.& 11.eod.tit
in antiq.Rot.etiā decis.10.de restitut.spoliat.in nou.

Cardin.

Cardin.Paris.cons.1.num.151.vol.1.Ber.dict. cap.sollicite,num.44.Franc.de March.decis.71.num.2. Socin.sen.tract.fallent.regul.378.fall.3.Rebuff.quem refert,& sequitur Menoch.tract. de recuper. possess. 1. remed.num.271.& voluit Achill.de Grass.decis.328. incipit resignatione,alias sub titu.de restit.spoliat.de cis.111.in manuscrip.

49 Et ratio est,quia tactio spolij potest cedi hoc modo Cott.decis.419.in recollect.manuscrip. Doctores communiter in dict.cap.sollicite,& valida erit renun
50 tio seu pactum,sicuti firmum est pactum †post furtū ne furti agatur,&ne illud restituatur,l.si vnus.§.pacta vers.item ne experiar,ff.de pact.cum huiusmodi pactum rem respiciat familiarem,& priuatam, & ob id
51 non dicatur contra bonos†mores,l.iuris gentium, §. si paciscar,ff.de pact.Idemque vendicabit sibi locum in pacto,de non molestando possessorem, Ber.dic.c. sollicite,num.44.vers.amplia Menoch. dic. 1. remed. num.283.Rot.vt per Roderid.Suarez.alleg.18.Socin. sen.in l.rem quæ nobis,nu.20.in fin.ff.de acquir.possess.Capic.decis.69.num.7.& 8.Eoque magis si fuerit interpositum iuramentum,Rot.decis.18.vers. præmissis,de restitut.spoliat.vbi attestatur* fuisse decisum quod licet renunciatio etiã cum iuramento post spoliationem non impediat restitutionem,tamen iura-
52 mentum præstitum postea de non†agendo impedit, ne possit intetari remedium restitutionis,Abb. dict. cap.sollicite,in fin.Socin.dict.l.rem quæ nobis,num. 20.in fin.& est communis opinio, telle Menoch. d. remed.1.num.287.num.295.Paris.cons.1.num. 151.
53 vol.1.quia iuramentum†seruari debet,vbi potest fine interitu salutis eterne fieri,cap.cum contingat,de iur. iur.in 6.Bald.cons. 29.lib.3.declarat Alciat.dic.cap.cũ contingat,num.37.D.Thom.2.2.q.89.art.7.Couarr. cap.quamuis pactum.1.parte,§.6.nu.6.vers. sexto ad huc,& n.7.de pact.li.6.Ex quibus notanda est differentia inter renunciationem,& pactum post spoliationem,ac iuramentum,nam renunciatio facta post spoliationem concernit ius proprietatis,& non possessionis,pactum vero de non agendo possessorio, vel non molestando concernit ipsam possessionem,& hanc rationem differentiæ ponit Abb.d.c. sollicite,n.17.& communiter alij sequuntur. Nec obstat dict. cap. sollicite,dum a pari procedere existimat renũciationem, & iuramentum post spoliationem ad effectum, vt renunciatio dicatur per metum facta,ita& iuramentum per metum præstitum, nam respondetur, quod licet metus præsumatur,vt dicitur ibi,tamen purgatur per verba apponi solita a notarijs de stylo in instrumẽto
54 in quo dicitur sponte†iurasse nullo metu, &c. vt post Ant.de Butr.tradit.Abb.dict.c. sollicite col.vlt.vers. non obstat.Imol.col.vlt.vers.idem sentit,Ber.nu.46., & omnes,Socin.sen.cons.59.num.28.lib.3. Card. Paris.cons.5.num.187.vol.4.Rot.dict.decis.18.de re-
55 stit.spoliat.in nou.nam huiusmodi præsumptio†resultans ex verbis instrumenti tollit aliam legis,l.nam ita Diuus,ff.de restit.in integ.c.litteris,de ꝓsump.l. siue possidetis,C.de proba.quamuis dicta clausula passim
56 ex stylo†potius & tabellionũm consuetudine apponatur circa partium voluntatem,Abb.in c. cum contingat,col.17.de iureiu.Rip.in l.Centurio,num. 80.ff.de de vulg.& pup.& in l.vlt.nu.181.C. de reuoc. donat. Ruin.cons.159.n.16.lib.3.Curt.Iun.cons.101.nu.10. Dec.cons.394.col.penul.& cons.399.col.1.Accedat, quia maxima est differentia inter pactum,&iuramentum metu extortum,namque iuramentum eo casu ad
57 hoc est seruãdum†nisi absolutione remittatur,vt post Caietan,quem citat,scribit Couarr.in capitũ.quamuis pactum,1.par.§.5.numero 3.de pact.in 6.& li.1.varia. resolut.c.4.num.7.& in Epit.de spons.par.3.§.5.n.2. quod in pacto locum non habet.

58 Et huiusmodi pactum†de non molestando intelligitur tam de molestia iuris,quam facti iuxta tuam significationem,Corset.sing.verb.molestia,Dec.cons. 581.num.11.& cons.613.num.1.Ruin.cons.48.num. 9.& cons.77.num.8.li.2.Socin.Iun.cons.113. numer. 36.li.1.Idemque esse†in controuersia scribit Menoc.
39 d.1.remed.num.285.quia eadem est significatio ver-
60 borum†molestiæ,& controuersiæ,Gl.& Bar.in l. Lucius,§.tres hæredes.de pact.Rip.in l.1.num.2.ff. de re iud.Socin.Sen.cons.vlt.num.15.lib.1.

61 Non tamen valeret†huiusmodi pactum si fieret ante spolium,nam eo non obstante,si postea fuit spoliatus,est restituendus,Abb.d.c.sollicite,num.16.Bern. 44.Rip.in l.naturaliter,§.nihil commune,nu.55.vers. 14.ampliat Ant.Nat.ampliat.10.& 11.de acq.poss.qa
62 esset cõtra bonos †mores,l.si vnus,§.pacta,ff.de pact. l.pacta quæ contra,C.de pact.Card.Paris.cons.92.nu. 21.vol.4.

63 Pacta enim contra†bonos mores sunt nulla ipso iure,Glos.in cap.vlt.de pact.& etiam ea,quæ præstant materiam delinquendi(vt esset hoc)l.conuenire,ff.de pact. Doct.in l.1.§.illud,depositi.l.contractus,de reg.
64 iur.Reipublicæ enim†interest,vt delicta puniantur,l. ita vulneratus,in fin.ff.ad leg.Aquil.vbi Bald. dicebat publice disciplinæ fauorem distare,ac suadere,vt delicta puniantur,l.licitatio,§.quod illicite, ff. de publ.& vectigal.l.capitalium,ff.de pœnis,c.vt famæ,de sent.ex
65 comm.ne illi iterum peccent,& ne illius†exemplo cæteri quoque delinquant,l.1.C.ad leg.Iul.repetun.quẽ tex.aureum appellauit Iodic.in prax.crimi.in procem. num.9.

Sexto dubitatur,An resignanti post spolium con-
66 cedatur restitutio † si resignauit in fauorem tertij,& sic non illius,a quo spoliatus fuit? Negatiuam nõ esse restituendum videtur firmare,Cassad.decis.4.de resti.
67 spoliat.quia per†resignationem abdicauit a se ius,dominium,& proprietatem,Ioan.Andr.Abb.d.c.sollicite,de restitut.spoliat.Alex.in l.si quis vi,§. differentia, ff.de acq.poss.nec militat ratio dicti c.sollicite,quãdo renunciat in fauorem non spoliantis.coque magis cũ
68 non habeat detentionem†vigore cuius datur restitutio post cessionem,Inn.in c.super hoc, de renunciat. Calder.cons.4 eod.tit.Rot.decis.1.de renunc.in nou. Sarn.de annal.q.57.& de trien.q.24.

69 Affirmatiua†tamen opinio verior est,&* communis,vt etiam hoc casu detur restitutio resignanti post
* spolium in fauorem tertij,quã opinionem tenuit Rota,in vna* Barchinonen.coram Card.S.Crucis,de mẽ
* se Nouembris,1546.vt patet in recollect. manuscri. per ipsum decis.173.& fuit etiam resolutum in vna Abulen.coram Illustriss.Card.Aldobrandino bon.memo. 29.Decemb.1557.vt habetur in lib.diuers.decis.209.
* quod quoque fuit firmatum in vna* Imol. Canonicatus,& præben.coram Pelegrino,teste Caputaq.decis. 241.li.1.in manuscr.Idem Pelegrin.decis.257.lib.2.in recollect.manusc.

Ratio est,quia licet cesserit ius,dominiũ & posses-
70 sionem,non tamen actionem†spolij,quæ post cessio-
* nem etiam spõtaneam durat,& viget,& de stylo* Rotæ nunquam censetur cessa actio spolij, nisi expresse dicatur,vt attestatur Cott.decis.319. ex qua patet responsio ad argumentum in contrarium adductum, nam licet abdicetur ius, remanet tamen actio spolij, & per

& per consequens licet cesset ratio,dicti cap. sollicite,quia non est verisimile sponte, &c. militat tamen hæc,quia non videtur renunciatum actioni spolij.

Nec obstat,quod non habet detentationem, nam
71 respondetur,quod habet actionem, quam qui habet† rem habere dicitur,& ea quæ dicit Cassad.communiter a Doctoribus,& Rota reprobantur,Caputaq.decis.241.lib.1.

Hanc tamen conclusionem limita primo non procedere quoties resignans post spolium in fauorẽ ter-
72 tij†cederet etiam actionem spolij, nam hoc casu non poterit agere actione spolij,ita scriptum reliquit Caput.decis.241.lib. 1. vbi attestatur ita dictum fuisse in
* dicta* Imol.Canonicatus,& præben.coram Pelegrino,vt ipse etiam Pelegrin decis.275.li. 2. in recollect. manuscr.testatur.

Limita secundo, non procedere quoties constaret
73 renũciasse ex aliqua† causa,nam tunc non debet resti-
* tui,vt fuit resolutum,teste* Achil.de Grass.doc.328. alias,11.de restit.spoliat.in manusc.vbi spoliatus,renũciauit in fauorem tertij asserendo se esse senem,& nõ posse litigare.

Limita tertio nõ procedere quoties†spoliatus fuis-
74 set subrogatus in locum resignatarij,etiã quo ad possessionem:nam hoc casu non posset agere,vt fuit pro
* nunciatum* in Rota die 5. Nouembris, 1548. coram Fabio,in vna Præstimoniorũ,teste Achille de Grass. decis.329. alias,12.tit.de restit.spoliat.in manuscri. ex traditis per Bellam.decis.351.Bonif.de Vital.in clem. 1.col.6.vers.5.concl.vt lit.pend.& de hac decisione attestatur etiam Put.decis.175.libro.3.& ratio est,quia iste subrogatus,qui eum spoliauit non potest dici sim
pliciter tertius,cum sit†subrogatus in locum resigna-
tarij,& quemadmodum non poterat agere contra il-
75 lum,†ita neque contra subrogatum,§.fuerat,in Instit. de actio.Marian.Socin.Iun.in cons.33.num.4.& 17. vol.3.Dec.cons.433.num.20.Bertand.cons. 73.nu.3. lib.4.Port.cons.97.num.11.& cons.167.nu.104.Ioã. Crot.cons.77.num.13.Roland.cons.68.nu.45. lib.1. cætera vide per Put.d.decis.175.li.3.

Sed hic contigit dubitari,si iste tertius in cuius fauorem facta est resignatio post spolium,sit subroga-
tus etiam quo ad possessionem,An nihilominus pos-
sit agere spolio,Bellam.decis.351.sub rubr.de præbẽ.
76 tenuit,quod subrogatus,quo ad possessionem† consecatur subrogatus ad interdictum competens predecessori,& sic quo ad actionem spolij,de qua decisio. late Sarn.de subrog.q.9.Hinc subrogatus gratiose capiẽs
77 possessionem lite†pendente non videtur attentare,ut
* fuit resolutum,in vna* Cæsar augustan.parochialis coram Illustrissimo Cardinali Aldobrandino. bon.memo. 10.Decemb.1557.teste Illust.Card.Paleot.deci. 102. & in alia Perusi.sanctæ Crucis.19.Octobris,1558.& & 24.Decemb.eiusdem anni,teste,eod.Paleot.decisi.
* 119.& ita fuit sententiatum, & * seruatum in multis causis,teste Moedan.decis.327. fuit resolutum in recoll.manuscr.

78 His tamen † non obstantibus contraria opinio est verior,quod subrogatus etiam quo ad possessionem non uideatur subrogatus quo ad actionem spolij,nisi
79 expresse de spolio fiat mentio in†subrogatione,quam sententiam tenuit Sarn.in reg.de trieun.qu.1.col. 9.n.
* 13.vbi attestatur hũc esse stylum * hodiernum, & ita
* fuit decisum in d.Imo.* Canonicatus; & præbendæ coram Pelegrino,teste Caputaq.deci.241.li.1.& dec. 391.eodem lib.1.& decis.391.eod.lib.attestatur etiam ipse Peleg.decis.275.lib.2.

80 Ratio est,quia actio competẽs†spoliato est personalis,& ideo non transit in subrogatum, qui nec est læsus,nec spoliatus,vt tenuit Cot.in vna Pampilonen. Prioratus sancti Crucifixi coram Moedan.11. Maij,
81 1555.Ius enim defuncti extinguitur, & creatur nouum†in personam successoris,Ioan.Andr.in cap.2.vt lit.pend.lib.6.in nou.& in c.si tibi absenti,de præben. eod.lib.specu.in tit.de sent.§.nunc de effectu,in fin. Rot.decis.13.de procur.in fi.& decis.1.circa fin.de locat.in nou.cum alijs adductis per Sarn.de trien.q.13. vbi latissime.

Non obstat decisio Bellam.351.nam respondetur, quod illa decisio non tenetur quo ad spolium de sty-
lo,& male loquitur,quo ad subrogation simplicis pos
sessionis,Rot.decis.4.vt lit.pend. in nou.vt attestatur Sarn.dic.nu.11. de trienn.& idem.Sarn.de subrog.q.9.

Idemque erit si in resignatione in fauorem certæ p
sonæ fuit facta mentio de lite super beneficio in eũ-
tum,in quem esset litigiosum cum gratiosa subroga-
tione,nã nihilominus resignatarius non poterit ꝓsequi iudiciũ spolij,quia non fuit facta mẽtio de lite super
82 spolio,vt requiritur,ita fuit* resolutum in Rota in d. Imolen.canonicatus,& præbendæ coram Pelegrino, teste eod.decis.275.lib.2.in manusc.

Limita tamen non procedere,quoties mortuo spo
liato,Papa conferat,& gratiose subroget, nam hoc ca
su subrogatus gratiose potest agere†spolio,Caputaq. decis.10.lib.2.in manusc.

Ex his notanda est conclusio communiter per
84 Doctores recepta,quod actio spolij competens super aliquo beneficio potest cedi in fauorem alicuius, So
cin.sen.in l.rem quæ nobis,ff.de acquir.possess.Rip.in cap.sæpe,de restit.spoli.Bal.cons.309.super quo puncto,lib.3.Sarn.in regul.de trien.q.11.col.antepen.vers. secundus casus,Cott.decis.319.& 320.Caputaquen. decis.10.lib.2.in manuscrip.Idem Caputaq.decis.241. eod.lib.1.Card.S.Crucis,decis.173.& communiter * Doctores,& ita fuit dictum in vna * Abulen. coram bon.mem.Aldobrandino,& in alia Militen.coram de Rubeis,& in alia Brachan.coram Card.S.Cruc.vt col ligitur ex supra adductis.Et ideo quis potest promit-
85 tere per†pactum se non acturum spolio,Glos. in cap. ex insinuatione,de procur.Rot.decis.3.& 4.eod.tit. in antiq.Alexan.cons.93.lib.5.num.5.Carn.Paris.cõs. 1.nu.151.vol.1.communis* vt late resoluit Iacob.Menoch.tract.recuperan.possess.1.remed.nu.281.

Septimo dubitatur,Quid teneatur probare spolia-
tus beneficio?recepta est Doctorum sententia debere
86 in primis probare†possedisse cum spoliaretur, Inn. in cap.sæpe,col.2.sub num.2.vers.immo plus, de restit. spoliat.Lap.alleg.51.nu.6.Ancha. cons.42.nu.2.Alex. cons.6.col.3.num.5.lib.3.vbi attestatur de communi & cons.91.num.3.lib.6.Corn.cons.35.num. 5. vol.1. de communi etiam Dec.cons.252.sub num.1.Socin. Iun.in cons.128.nu.28.vol.2.Rolan.cons.6.nu. 36.li. 2.Natt.cons.101.num.3.lib.1.Rot.decis.5.de rest.spo
87 liat.in antiq.Nam spoliatus†suo beneficio dicitur ille, qui semel illud possedit,vt colligitur ex responso Vlpiani in l.1.§.obiicitur,ff.de vi & vi arm.& habetur in cap.vlt.§.obiicitur, verbo non enim probatur,3.q.1. Bald.in cap.Ecclesia Sutrina,col. 4. vers. 5. item nota
88 de caus.poss.& propriet.& qui non†possedit, non potest dici spoliatus,Corn.cons.8.lib.1.num.2.& cons. 117.num.7.lib.4. Iacob. Nouell. in prax. Crimin. tit. spoliatus de facto incipit vulgaris regula,num.44.Me
89 noch.in prælu.recup.possess.num.1.cum priuatio†præ supponat habitum,l.decem.§.decem,ff.de verb.oblig.

sicut

neque etiam a simili dicitur spoliatus, qui possidet non potuit, puta cum clericus dicat se spoliatum ore, & petat restitui, & laicus dicat spoliatum se fuisse beneficio, cap. causam, de præscrip. Abb. in cap. ex parte, in fin. de restit. spoliat. Rip. in l. naturaliter, § nihil commune, nu. 81. ff. de acquir. possess. Cravett. cõs. 322. col. 5. Ob id per probationem possessionis antiquioris nouæ præsumitur clandestina, & vitiosa cap. licet causam, de probat. cum duo insolidum possidere non possint. l. 3. §. ex contrario, ff. de acquir. poss. Bart. in l. si duo, in princ. nu. 4. ff. vti possid. Ruin. cons. 12. num. 10. vol. 4. Afflic. decis. 327. num. 2. Rolan. a Vall. cons. 32. num. 10. li. 4. & spoliatio statis videtur ex hoc probata, Bald. cons. 217. col. 1. sub num. 1. lib. 2. & clarius in l. 3. col. penult. n. 20. C. si à non compet. iudic. Alexan. cons. 6. num. 3. lib. 3. sequitur Afflic. dict. 327. num. 2. Decian. respons. 37. nu. 56. vol. 3. Ber. cons. 58. nu. 2. vol. 3. Cesal. cons. 236. num. 10. Pont. de spol. li. 2. cap. 14. num. 80. quod quomodo procedat latissime declarat, & optime Mascard. de probat. conclus. 1322. nu. 5. 6. 7, vsque ad num. 35. Et sola probatio possessionis quamuis in profanis sufficiat, in quibus etiam prædo est restituendus ca. in literis, de restit. spoliat. in beneficialibus tamen non sufficit in quibus exactior probatio requiritur Rot. decis. 20. de restit. spoliat. in antiq. Inno. in cap. constitutus, de fil. presbyt. cum prohibeatur vitiosus ingressus, cap. 1. de eo, qui mitt. in possess. Gemin. cons. 147. col. 2. & propterea communiter est receptum in beneficialibus probationẽ solius possessionis non sufficere, quia etsi sufficiat præsumptũ titulum, cap. si a lede, de præben. in 6. non tamen ex sola probatione possessionis in beneficialibus oriretur effectus restitutionis in spolio, cum ad beneficium restitui nequeat carens canonica institutione, Quæ ex stylo saltem deducenda ex colore iusti ingressus, cap. 1. de regul. iur. in 6. capitulo ex frequentibus, de instit. Glos. in clement. 1. de caus. possess. & ppriet. Innoc. in cap. in litteris, de restit. spoliat. Oldrad. consilio 11. columna 3. Bellame. decis. 49. Castad. decis. 1. nume. octauo. & decis. 4. num. 7. vbi dicit hanc esse communem, & obseruatam in Palatio, de restit. spoliat. & decis. 4. de sequestr. possess. de communi etiam attestatur Abb. dict. cap. in litteris 3 num. 15. & 25. Pontan. de spol. cap. 15. num. 137. & hanc esse triuialem, & communem consuetudinem Rotæ dixit Sarn. de trienn. q. 24. col. 2. & recipi à stylo attestatur Butr. dict. cap. in litteris, col. 9. Imol. in clement. 1. col. 15. de caus. possess. & propriet. Put. decis. 137. libr. Dec. cons. 220. col. 2. Capic. dec. 6. num. 3. Ferret. cõs. 322. col. 2. & infinitos congerit, Menoch. 15. remed. recup. possess. num. 458. & sic in beneficialibus spoliatus debet possessionis suæ titulum iustificare, Glos. in clement. vnica, in fin. de caus. possess. & propriet. Rot. decis. 1. nu. 2. de restitut. spoliat. in nou. & decis. 2. eod. tit. & lib. & decis. 20. eod. tit. in antiq. Franc. in cap. ad decimas, num. 6. de restit. spoliat. in 6. Lap. alleg. 51 n. 9. Alexan. in l. naturaliter, §. nihil commune, num. 25. ff. de acquir. possess. D. meus Paris. cons. 12. num. 2. vol. 4. Sarn. de annal. possess. q. 57. num. 6. Gemin. cons. 147 sub num. 2. Guido Papa decis. 85. communis opinio, vt attestatur Bellamer. dec. 553. Alexan. loco cit. Abb. in q. 4. incip. Titius clericus. col. 8. in 2. dub. sub num. 10. Bened. Capr. in cap. litteris, de restit. spoliat. & ita practicari tradit Card. Alex. in c. 1. col. 9. 3. q. 1. & ita esse de stylo Rotæ attestantur. Castado. decis. 4. nu. 7. & decis. 8. num. 2. de restit. spoliat. Sarn. de annal. possess. q. 57. num. 6. vers. ramen contraria opinio hodie practicatur, & ita vsu esse receptum attestatur Mascard. de probat. conclus. 1322. num. 3. in fin. Verum non exigitur exacta probatio veri tituli, nam sufficit forma quædam extrinseca sui facie valida, & sic possessionem privatam ex aliquo colore iustificare, Inno. in cap. parte de restitut. spoliat. Butr. dic. c. in litteris, Lap. alleg. 30. vers. vlt. Bellam. decis. 455. Socin cons. 13. num. 25. lib. 4. Gemin. cons. 147. lib. 2. Castr. cons. 264. col. 2. Petr. Beninten. conclus. vigesimotertio. numero. quinto. & sexto. Bertan. consili. 2. numero 18. par. 1. Olasc. decis. 116. num. 7. & alij communiter, vt per Menoch. rem. 15. recup. possess. num. 463. Et probatur hic color ad effectum restitutionis super spolio in beneficialibus, Primo si fuerit deductum, & probatum spoliatum habuisse ab eo beneficium qui auctoritatem habebat instituendi, Innoc. in cap. in litteris, in Glos. circa finem, de restit. spoliat. vbi Butr. col. 4. Archid. in cap. 1. de eo qui mitt. in possess. caus. rei seruan. lib. 6. Ioan. And. in addic. ad Specul. in rub. de restit. spoliat, Rot. decis. 5. eod. tit. in antiq. vbi etiam attestatur hoc seruari in curia Romana, & decis. 12. eod. tit. in nou. & decis. 13. eo. tit. & lib. & communiter Doctor. & sufficiet spoliato probare, vel possessionem habuisse per traditionem clausium, iuxta decis. 21. de restit. spoliat in antiq. nec requiritur, vt spoliatus ostendat litteras: Castad. decis. 8. num. 1. de restit. spoliat. Caputaq. decis. 394. lib. 1. in manuscr. Sarn. de publ. q. 7. num. 5. immo ex sola supplicatione signata Sarn. de non iudican. q. 5. Castad. decis. 4. nu. 3. de caus. possess. & propriet. Put. deci. 226. li. 2. Moedan. decis. 306. licet de *stylo ex constitutione Iulij III. non seruetur.

Secundo probatur hic color ex confessione licet obiter facta per spoliantem, Rot. dec. 19. de restit. spoliat. in nou. Butr. dict. c. in litieris, col. 6. Abb. nu. 25. de rest. spolia. Felin. cap. olim num. 11. de rescr. Castad. decis. 1. num. 5. super reg. Cancell. & decis. 8. num. 6. de restit. spoliat. Bisignett. decis. 2. col. 2. de lit. contest. Bellam. decis. 96. Sarn. de trienn. q. 39. Pelegrin. decis. 180. in mãuscr. communis opinio, vt colligitur ex his, quæ scribit Pontan. dic. c. 15. de spol. num. 148.

Tertio deducitur huiusmodi color ex possessionis diuturnę, Butr. Abb. & alij omnes dic. ca. in litteris, Rom. cons. 565. Bellam. decis. 455 in fin. nã ex longa possessione beneficij oritur præsumptio canonici ingressus, Roman. cõs. 217. in fi. sicuti diutius persistens in quasi possessione prælaturæ præsumitur talis qualẽ p id tps se fecit, Ang. in l. q aliena. in princ. ff. de acquir. hæred. Federic. de Sen. cons. 103. Dec. in rubr. de fid. instrum. num. 17. & ad hoc sufficit possessio decem annorum, Felin. in cap. illud, num. 6. de præsumpt. & in cap. Albericus, num. 4. de testib. Anchar. cons 117. in fi. & eo magis si fuerit antiquior Alexan. cons. 6. num. 3. libro primo Dec. consilio. 85. numero 7. & consilio. 586. numero secundo. Card. Paris. cons. 25. numero. 62. volum. primo. Hinc si quis fuit longo tempore reputatus clericus, & existat in quasi possessione beneficij etiam curati, habet fundatam intentionem, licet non habeat litteras ordinium, quia præsumitur ordinatus, Host. Anton. de Butr. Abb. & communiter, in ca. illud de præsumption. Deci. in capitulo. primo numero. 48. de fid. instrum. Hostien. in capitulo. primo de cleri. pelegr. Barbat. in addit. ad Bal. in l. siue possidetis, in quarto. oppos. C. de probat. Cravet. de antiq. tempor. tertia parte. in fin. numero. 52. Ita qui possedit beneficium per triginta, & plus annos, licet non habeat litteras, præsumitur collatio, Dec. consilio. 118. numero. secundo Hostien. Abb. & alij

alij in dict. cap. illud, & ideo reputatur calumniosa petitio vilitatoris petentis litteras Gemin. in capit. si iudex, §. vlt. num. 4. de sent. excomm. li. 6. & alias cum hic casus contingeret in sacra congregatione Episcoporum, ita respondit congregatio in vna * Nolen. visitationis.

Accedit quia qui semel possedit præsumitur continuare, Archid. in c. Pontifices, num. 2. 7. q. 1. Roman. cons. 329. num. 12. Alex. cons. 33. nu. 3. vol. 1. communis * opinio, teste Mascard. de probat. cõclus. 1195. vbi illam exornat, & comprobat.

Quarto, elicitur hic coloratus titulus ex testimonio de auditu a spoliato, qui possidebat, Rot. decis. 8. de restit. spoliat. in nou. Felin. in c. Albericus, & in c. ex parte in princ. eod. tit. Bellam. dict. decis. 455. in fin. Pontan. dict. c. 15. nu. 115. & alii sequuntur.

Quinto elicitur hic coloratus titulus ad fauorem resignatarij agentis super spolio, ex narratiua suæ resignationis facta in litteris expeditis continentibus reseruationem certæ pensionis ad fauorem resignantis, vt fuit resolutum in Rota, teste Sarnen. de trienn. q. 39. in fi. Crescent. decis. 62. quod declara late, vt per Pontan. dict. c. 15. num. 144. cum sequen. vbi etiam po nit alios modos, Et sic leuis probatio ad hoc sufficit, Rot. decis. 10. vt lit. penden. in nou. Mascard. de probat. conclu. 1322. num. 1. & ideo etiam hic color. deducitur ex institutione etiam non consulto de præuia præsentatione, Rebuff. de pacif. possess. num. 32. & ex confirmatione electionis, Mil. in verb. electio, decis. Tholosan. 431. ac per expectatiuam, vt sæpius fuisse decisum * in Rot. testatur Sarn. de trienn. q. 24. num. 4. Pelegrin. decis. 75. Ioan. Paul. dec. 110. Achil. de Graf. decis. 4. & 6. de rest. spol. Accorambon. decis. 36. Moedan. dec. 134. oẽs in recoll. manuf. & quoties agitur de spolio possessiõis sufficit, si sola quasi possessio, ex qua dabitur restitutio ad eundem pristinum statum perceptionis, Castad. decis. 11. nu. 8. de rescr. Moedan. decis. 153. Gig. de pension. q. 47. num. 10. & seruatur in * *praxi.

Cum igitur ad dandam restitutionem in beneficiis spoliato requiratur probatio tituli eo modo, vt * deductum est a mple, sequitur conclusio * communiter a Doctoribus recepta non esse dandam restitutionem ei, qui beneficium possidere non potuit, neque potest, cum clare, & notorie constet de iure non petentis, Alex. in l. naturaliter, §. nihil commune, nu. 24. ff. de acquir. possess. vbi Rip. num. 81. Ant. de Matth. num. 42 Afflict. in commentar. ad Constit. Regni, li. 1. rubr. 24. de violentijs circa possessiones, num. 35. & 36. & est * communis opinio, vt patet ex his, quæ scribit Menoch. in 15. remed. recuper. possess. nu. 433. & ita seruari de stylo attestatur Rot. dec. 2. de restit. spoliat. in nou. & est ratio, quia frustra de possessione tractatur, cum ille possidere non potuit, neque potest, & non entis nullæ sunt qualitates, l. 3. ff. de vsufruct. l. eius qui in p uincia, ff. si cert. petat.

Quod poterit primo exemplificari in laico, qui dicat se spoliatũ beneficij, nã cum spũalia possidere nõ possit, c. cãm, de sic. c. 2. ubi oẽs, de iud. non venit restituendus, Ber. in c. in litteris, num. 87. vers. 7. fallit & num. 93. de restit. spoliat. Craue. cons. 322. col. 4. vers. 6exto principaliter, Olascus decis. 116. num. 2. communis, teste Menoch. dict. 15. remed. recuper. possess. nu. 435. in fin.

Secundo, in intruso, qui habuit possessionem bullis non confectis, vel absque auctoritate superioris, Gemin. cons. 106. col. 3. cum alijs, vt per Cravett. cõs. 322. col. 2. Intruso enim solet titulum & possessionẽ annullare, Rip. in l. naturaliter, §. nihil commune, nu. 7. Ferret. cons. 1. nu. 3.

Tertio in eo, qui non fuit promotus ad presbyteratum intra tempus præfixum in c. licet canon. de elect. cum haberet beneficium curatum, Cravett. cõs. 104. num. 3. & cons. 322. col. 4. Rebuff. de pacif. poss. num. 192. & in praxi de non promot. intra annum, num. 71.

Quarto in simoniaco, qui non venit restituendus, Fran. de March. q. 497. nu. 13. Rip. in d. naturaliter, §. nihil commune, num. 91. & ibi Anton. de Matth. nu. 44. cum priuetur ipso iure, Card. Paris. cons. 15. nu. 13. & cons. 29. num. 14. & cons. 30. num. 15. vol. 4. Sarn. de trienn. q. 12. & non habeat titulum, Felin. in c. nisi cum pridem, de pact. Dec. cons. 118. num. 1.

Quinto in hæretico, qui non debet restituti, Rip. dict. §. nihil commune, num. 88. Ber. in c. item cum qs num. 42. de restit. spoliat. cum non habeat titulum, c. 1. 2. & 3. 23. q. 1. Cappell. Tholosan. decis. 120. Rebuff. de pacif. possess. limit. 4.

Sexto in excommunicato qui nõ restituitur, Abb. in cap. cum quis, nu. 9. Boer. num. 40. de restit. spoliat. Bellam. in c. vlt. num. 15. de ord. cogn. Rip. dict. §. nihil commune, num. 86.

Septimo in eo, qui non intelligit idioma loci, vbi ẽ beneficium curatum ad quod petit restitui, Menoch. de recup. possess. remed. 15. num. 441. ex reg. Cancell. de idiom.

Octauo, in minore, Doctores* omnes in cap. cũ in cunctis, §. inferiora, de elect. Rebuff. in prax. tit. de dispens. ratione ætatis, Roland. a Vall. cons. 47. nume. 58. lib. 2.

Nono, in eo qui habet beneficium curatum, & petit restitui ad aliud, Doctores, in c. de multa, de pben. cap. 17. sess. 24. Conc. Trident. Rot. decis. 1. de restit. spol. in nou. Roman. cons. 499. col. 1. Cravet. cons. 58. num. 9. Ber. q. 80.

Decimo, in omnibus casibus in quibus constaret de notorio defectu proprietatis, nam his casibus restitutio ad beneficium, late Cravett. cons. 290. num. 8. & cons. 302. n. 6. Curt. Iun. cons. 127. n. 6. Nacet. cons. 474 num. 37. lib. 2. Menoch. dict. remed. 15. recuperan. possess. num. 438. latissime Mascard. de probat. conclus. 1326.

Vndecimo, in omnib. casibus in quib. obiiceretur alicui, quo qs ipso iure priuaretur dñio, & possessione, Abb. in c. item cum quis, nu. 9. & 10. de restit. spoliat. & ibi Ber. num. 42. & alij, Rip. in d. §. nihil cõc, n. 92. Fran. de Marc. q. 497. n. 11. & 12. Menoc. di. remed. n. 330. recup. poss. & remed. 1. n. 137. nam cũ ipso iure sit priuatus, non dicitur posse possidere aliqd Glos. in cap. quo iure, distinct. 8. Et ideo alia crimina, quæ non priuant ipso iure nec impediunt restitutionem, Abb. dict. cap. item cum quis, num. 3. Franc. de March. dic. q. 497. num. 1. siue per viam accusationis, vel inquisitionis obiiciantur * cõis opi. teste Rip. d. §. nihil commune, nu. 55. siue de iure ciuili, siue de iure canonico, Ias. in l. si te, in fin. C. de iur. delli. Matesil. not. 195. Afflict. decis. 119. nume. 6. quod limita in casu Rotæ, dec. 10. de restitut. spoliat. in nou.

Duodecimo potest hæc conclusio exemplificari in clerico spoliato beneficio post resignationem sponta neam factã de ipso beneficio, nam nõ esse restituendã scriptum refert Innoc. in c. super hoc, de renunc. nu. 1. & 2. vbi Ant. de Butr. num. 30. idem Innoc. in c. accepta, vbi Io. Andr. Abb. num. 4. & communiter Doctores, Lap. alleg. 23. Rot. decis. 6. numero. 1. de renunc. in

antiq.Præpos.in cap.quod restitutio,num.43.3.qu.1. Franc.in c.ad decimas,de rest.spol.in 6.Sarn. de trien. q.24.colum.2.Bero.in c.2.num.21.de restitut.spoliat. Bellam.decis.66.& decis.342.Roffiniac.de benef. ca. 26.num.2.Rebuff.in praxi de vi in resign.adhib.num. 6.Ferret.cons.7.num.1.& cons.10.num. 5. & cons.93. * num.2.Cassador.decis.4.de restit.spoliat.& est* communis opinio,de qua attestatur Menoch.qui alios citat,de recup.poss.1.remed.num.297.299.Nauar.in c. accepta,in 7.oppo.num.2.de restit.spol.& fuit pluries * decisum in Rota,& nouissime in vna*Abulen. Canonicatus,Veneris 16.Iunij,1589.coram R.P.D. Gipsi.

Et ratio est,quia ad restitutionem dandam in bene * ficialibus requiritur titulus,iuxta communem* opinionem supra positam, sed ille qui sponte renuncia-
142 uit,nullum habet†titulum,cum amiserit,ne dum proprietatem,sed etiam possessionem,iuxta l.si quis,§.dif- * ferentia,ff.de acquir.possess.Innoc.communiter*receptus in c.quod in dubijs,de renunc. ergo non poterit agere actione spolij,quam regulariter non habet,qui
143 sponte†possessionem amisit,Abb.in cap.in litteris,nu me.26.Ber.num.42.de restit.spol.Soci.Sen.in leg.rem quæ nobis,num.8.ff.de acquir.possess. & sic notorius
144 defectus†impedit restitutionem,c.constitutus,de filijs presbyt.cap.eum qui de eo qui mitt.in poss.c.ex transmissa,de restit.spol.Crauet.cons.299.num.8.Nat.cõs. 474.num.37.lib.2.Curt Iun.cons.127.nu.6. quod ob * seruatur*de stylo,vt habetur in decis.2.de restit. spoli. in nou.

* Hinc est,quod communiter* scriptere Doctores,
145 nũ esse dãdam †restitutionem cum ex actis iudicis de spoliatoris dominio constat,Inno. in c.cum Ecclesia Sutrina,de caus.poss.& propriet.Dec.cons.191.sub n. 9.Natt.cons.562.n.30 cum alijs,vt per Gabr.tit.de re * stit.spol.in communi,*6.opin.conclus.1.num.104.sub 11.limitatione,Mascard.de probat.conclus.1326.n.1.
146 Veltex confessione ipsius spoliati,Inn.in c.cõstitutus, de fil.presby.Rot.dec.16.n.1.&17.de rest.spo.in nou. Pau.de Cast.cons.203.col.vlt.n.4.in 3.dub.li.1.Ale.in l.naturaliter,§.nihil commune.n.27.ff. de acq.poss. Abb.in c.1.in 4.no.de restit.spol.& ibi Ber.n.27.quia
147 cõfessio fest probatio probata,l.vlt. C. de fideicomm. l.generaliter.C.de non numer.pecun.Grammat.decis. 36.numero 66.Crauett.cons.61.num.3.& cons. 171. numero quarto.Socin.Iunior.consil.39. numero 18.
148 volumine secũdo.& dicitur facere rem†notoriam,ca-
149 pit.vltim.de cohabit.cleric.& mulier.aut per† instrumentum publicum,quod habet executionem paratã, Rota.decisio.decimasexta.numero primo.de restitut. spoliat.in nou.Dec.consilio.302.sub numero vigesimo secundo.Socin.Sen.consilio.87.sub numero vigesimo tertio.volum.3.Capic.decisio.77.numero quarto.& quinto.& decis.121.numero vigesimo septimo.
150 cum instrumentum†faciat notorium,Bartol. in leg.1. numero octauo.ff.de oper.nou.nuncia.Dec. consilio
151 423.numero nono.& consilio.682. numero 3.aut † per testes,Oldrad.consilio.274.Crauett.consili. 299. num.8.& alias,vt late per Mascard.dict. concl. 1326. sed resignatio facit,& inducit confessionem resignatarij,& rem notoriam,ideo idem erit hoc casu.

Et hæc conclusio tenenda erit in iudicando,& cõsulendo,quamuis Doctor Nauarr.dict.capit.accepta. oppos.7.num.3.cum sequent.teneat contrarium, motus ex eo,quia renunciatio licet inducat defectum proprietatis, non tamen possessionis inducit; nam hoc non est verum,vt supra late ostendi,& etiam li.1.q.3.

Et propterea concludendum est,spoliato beneficio post resignationem spontaneam de dicto beneficio,non esse dandam restitutionem.

152 Ampliant quidam†hanc conclusionem procedere,etiam si illa renunciatio non fuit per superiorem admissa, quia si quis renunciauit coram Ordinario, vel Papa sponte,& libere,licet adhuc non sit admissa, &fuerit medio tempore spoliatus,non erit restituen- * dus,& ei obstabit renunciatio,quamuis non admissa, * ita*in Rota fuit decisum per omnes,vno dumtaxat vacillante,vt habetur decis.4.quæ incipit, si opponatur, de renunc.in nou.& mouentur ex eo, quia ex tali renunciatione amittitur possessio,& proprietas,& præiudicat renuncianti,non autem superiori,Gl.Inno.& Hostien.in cap.admonet,& c.quod in dubijs,& ca.lu per hoc.de renunc.

Sed hoc non obstante,contraria opinio est verior, quod resignans antequam sit admissa resignatio a superiore,si spolietur potest agere spolio, vt in terminis docte,& subtiliter defendit Nauarr.dict.cap.accepta, oppos.7.numero 26.versicul.quæ quamuis,cum sequ. vbi confutat dictam decis.& sequitur Menoch.in tracta.recuperã.possess.1.remed.numero 303.& uolunt * communiter* Doctores in cap.sollicite,de restit.spo.

Et ratio est,quia ad hoc,vt renunciatio suum con-
153 sequatur effectum,debet a superiore†acceptari, Cassado.decis.2.& 3.de renunc.& tunc incipit præiudicare,Put.decis.523.num.1.li.2.Cel.Hugo.cons.43.num. 2.& cons.78.num.2.Ideoque non secuta admissione,
154 petita a resignante beneficium non†perditur,Rot.de cis.4.de renunc.in antiquior.per Bisignet. & potest al * teri renunciare, Cassadorus attestans ita fuisse*,deci-
155 sum,decis. 2. de renunc.vel redire†ad illud pœnitendo,Goffred.communiter receptus in titul. de renunci- * ciat.& dixi late libro 1.quæst. 12.& * stylus docet licitam esse pœnitentiam, etiam post signatam supplicationem antequam sit extensus consensus in Camera, vel Cancellaria, Put. decisio. centesima sexta. libro 3. * Cardina.Paleott.decis.257.dicens ita fuisse*decisum die 21.Octobris,1558.Gabriell.consilio 198. numero 3.Burs at.cons.393.vol.4.ex quibus patet responsio ad rationem Rotæ,& ad ipsam decisionem respondit Nauarr.dict.7.oppos.num.31.& Cassad.decis.1.num. 6.de renunc.

Limita hanc conclusionem nõ procedere, cũ post factam renunciationem stetisset spoliatus in possessio-
156 ne,& deinde eiectus † fuisset, nã hoc casu posset agere spolio ad recuperandam possessionem, non obstante exceptione renunciationis,Inno. in cap.super hoc, de renunc.Calder.cons.4.eodem titulo, Abba.in cap. accepta,num.4.& in cap.sollicite,num 6.vbi Boer.nume.25.& communiter*alij de restit.spoliat.Anton.de Matth.in dict.§.nihil commune,num.37.Ferret.cons. 95.num.5.& cons.388.num.10.Rot.decis.4. de renũ. in nou.quam refert Sarn.de trienn.q.24.col.pen. vers. sed circa,Menoch.de recup.poss.remed.1.nume.299.
* ita fuit decisum coram Staphileo in vna Segobien.* Archidiaconatus,de anno 1516.teste Cassad.decis.4. de restit.spolia.& dec.2.de renunc. ita etiam fuit pronunciatum coram Fabio in vna Burgen. Præstimoniorum,die 15.Octobris,1548.teste Put.decis.58.li. 3.& in eadem causa 6.Octobris,1550.& ita obtinuisse*per tres sententias conformes retulit mihi quidam magnus practicus in vna Perusin.& Theatina Abbatiæ,& attestat Mand.de ann.q.26.n.2.Nau.d.c.accepta,in 7.opp.n.9.& 12.& est ratio, quia incumbendo
157 possessioni post renunciationem,videtur recuperare† naturalem,Cald.dict.cons.in fi.de renunc. Caputaqu.

decis.84.& 86.part.3.ex his quę scribit Alex.in le.1.in princip.numero 8.& in §.adipiscimur,numero 9.ff.de acquirend.possess.Glos.in capit.causam, de præscript. Quæ conclusio de plano procedit in resignatione in fauorem,vt fuit dictum in dicta Burgen. teste Achill. de Grass.decisio.10.de restitut.spoliat. in manuscrip. & vide Put.decisio.158.numer.3.versic.nec obstat,li.
158 3.&†non requiritur,vt huiusmodi possessio fuerit per quatuor annos,vt per Cassador.decisio.4. sub numer. 4.de restitutio.spoliat.vel per annum, vt fuit decisum die 18.Decembris,1536. in sdicta Burgen. Canonicatus,vt refert Sarnen.de ann.quæst. 57. sed sufficit etiã per menses,vt fuit obseruatum per multos annos, & * multoties * in Rota decisum, vt attestatur Achil.de Grass.dict.decisio.19.de restitu.spoliat.alias 317.Put.
159 decis.158.lib.3.non autem procedit in renunciatione, quæ fit simpliciter: nam illa abdicat statim ius,vt * fuit resolutum in dict.* Burgen.15.Octobris,1548. Put.decis.158.col.2.lib.3.Achil.decis.10.de restit.spoliat.in man.

Declara secundo non procedere, quoties resignãs spoliatur a resignatario: nam hoc casu non debet restitui,quamuis post renunciationem habuerit†possessionem illius beneficij resignati,vt fuit resolutum in * vna Albinganen.Canonicatus,de mense Ianuarij 1579. coram R.P.D.Lancellotto.tunc Auditore Rotæ doctissimo,nunc Cardinali Amplissimo,Anto.de Matt. dict.§.nihil commune ampliat 34.Menoch.de recup. possess.1 remed.num.304.vbi attestatur.13.num.143. Put.decis.158.& decis.175.lib.3.Pelegr.decis. 97. lib.
161 1.Burs at.cons.411.num.6.vol.4.& ratio est,quia spoliator potest dicere possessionem esse suam, & impedire restitutionem,Abb.in c.in litteris,num.7.& numero 33.de restitut.spoliat.Guid.Pap.sing.276.Rub. cons.vlim.num.6.Alexan.d.l.naturaliter,§.nihil commune,num.33.Rip.nume.79.Iaso.num.60.Mesing.in suis obseruat.cent.2.obseruat.1.Connan.libr.4.commentar.Iuris ciuil.cap.7.num.12.Hinc non fit restitu-
162 tio,quoties†ex actis constat de dominio spoliatoris, Natt.consil.563.num.30.lib.3.Dec.cons. 91. num.9.
163 Crauett.cons. 299. vel per sententiam Ferret. cons.11. num.21.Card.Zabarel.cons.10.colum.1.Rot.decis.3. de restit.spoliat.in nou.num.6.Card.Paris. cons.1.nu. 163.vol.1.Sarmient.lib.2.select.interpr.cap. 13.num. * 5.communis*opinio,teste Bologner.dict.§.nihil cõmune,nu.2.Coras.2.par.num.67.Ipse autem resignatarius punietur ex spolio,& violentia†cum propria au-
164 ctoritate spiritualia non possint occupari, capitu.causam,in fin.de præscr.Rip.in cap.sæpe,num.57. vers.3. dubitatur de restit.spoliat.Bellam.cons.3.dub.6.Men. de recupe.poss.remed.13.nume.74.& 75. Et spoliatus
165 consequetur damna,& expensas † factas ob spolium, Innoc.in cap.super hoc,de renunc.col.2.quem refert, & sequitur Ber.d.c.sollicite,num.24.Menoch. d.1.remed.num.305.& hac sumpta occasione,ne aliquid in tactum relinquatur,non omittas videre duas decisiones factas in vna Gerundin.beneficij S.Dominici,26. Iunij,1543.& in vna*Illerden. quas refert Put.decis. 27.li.2.Ex quibus satis colligitur in spiritualibus præ-
166 donem,& furem†non esse restituendum,ca.quoniam, & cap.constitutus,de fil.presbyt. Abb. & alij Ber. nu. 76.in cap.in litteris,de restitut.spoliat.Alciat.respons. 41.in fin.Bellame.cons.3.Oldrad.cons.1.colum.2.& * est*communis omnium DD.sententia.

Finis Libri Decimi tertij.

FLAMINII PARISII IVRE CONSVLTI DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM. LIBER DECIMVSQVARTVS.

De Resignatione Simoniaca:

Iste Liber vltimus continet Præfationem,& decem quæstiones.

1 *AN resignatio facta cum interuentu simoniæ sit nulla.*
2 *An resignatio simoniaca sit nulla ipso iure.*
3 *Quæ dicatur resignatio simoniaca,ponuntur plura exempla.*
4 *An dicatur resignatio simoniaca,si detur aliquid spirituale.*
5 *An resignans in fauorem N.cum pacto,vt possit retinere fructus dum viuit,dicatur simoniace renunciare.*
6 *An resignatio dicatur simoniaca,si fuit facta ea mente,vt beneficium detur nepoti, aut alteri.*
7 *An sit simoniaca resignatio cum pacto,vt resignatarius soluat expensas iam factas in beneficio consequendo.Et si resignans habuit pecunias mutuo a resignatario.Et si resignatarius fecit impensas in expeditione litterarum.Et si cum pacto,vt cuicta lite, consentiat pensioni. Et si fuit facta ad preces.Et cum spe,quod resignatarius foret gratus.Et si fuit facta in fauorem consanguinei. Et cum pacto,vt reparet Ecclesiam,vel vt habeat aliquod beneficium.Et si fuit facta cum promissione iuris temporalis.Et si fuit facta in fauorem familiaris ob recompensam seruitiorum. Et si consanguinei promiserunt.Et si resignatarius promittat cedere illud beneficium, cui velit. Et cum pacto soluendi expensas in quibusdam massaritijs.Et quod detur securitas bancharia. Et cũ non alijs conditionibus,&c.*
8 *An sufficiant coniecturæ ad probandum simoniacam resignationem.*
9 *Resignatio simoniaca quomodo probetur.*
10 *An testes socij criminis probent resignationem simoniacam.*

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio debet esse pura.*
2 *Renunciatio debet fieri absque pactione.*
3 *Omnino,dictio quid, significet.*
4 *Dictio,totaliter,quid significet.*

PRAEFATIO.

1 ET cum plura in resignatione beneficiorum requirantur,illud obtinet principalem locum,vt non committatur in ea simonia,namque renunciatio beneficij dẽt esse pura, Rot. decis.6.nu.2.de renũ.in antiqui.Io. Monach.in c.licet,n.5.de rer. pm. li.9.Cal.in c.mandatũ,n.4.de rescr.Imo.in c.cũ inter, nu.5.de elect.& in c.1.n.7.de rer.pm. Gig.de pens.q.
* 4.n.5.Doctores*oẽs in c.ex.par.de off.dele.Arnulph. Rux.de iur.rega.priuile.32.n.6.late Redoan. de simo.
2 p.2.c.10.Io.Petr.Bi.cons.29.n.2.hoc est absque†aliqua pactione,conditione,& modo,c.cũ quidẽ,de pac.Gl. in c.61 vniuersorũ,de rer.pm.Gl.in c.ex p.1.de off.de
3 le.vbi exponit verbũ,†oino,positum in illo text.s. sine aliqua conditione,Oldra.cons.324.sub n.5. Staphi.de lit.grat.tit.de var.mod.vacat.n.26.Gamm.in c.licet,n. 134.& n.151.de rer.perm.li.6.Gem.in c. Ordinarij,§. in conferendis,n.3.de off.ord.in 6.Card. Paris. in ca. venerabilis,n.45.de exc.Bonif.de Vital.in Clem. vni ca.n.1.de rer.perm.Card.Zaba.in c.cum dilecti,n.2.de præb.Roffiniac.tract.de benef.c.14.n.7.& 8.Iacob.de
4 Rim.cons.91.n.1.& totaliter†simpliciter,& absolute, Craue.cons.122.n.2.Redoan.de simo.p.2.c.10. n.16. Gamm.de auctor.le.a later.li.2.num.371.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio simoniaca nulla.*
2 *Collatio in resignatione simoniaca nulla.*
3 *Collatio absque simonia nulla, si in renunciatione interuenit simonia.*
4 *Collatio non est simoniaca,cum collator non fuit particeps simoniæ.*
5 *Resignatio simoniæa non tenet,etiam si fuit facta cum iuramento.*
6 *Iuramentum regulatur secundum naturam actus.*
7 *Iuramẽtũ habet tacitam conditionem, si actus valet.*
8 *Iuramentum debet seruari, quando non vergit in dispendium.*
9 *Conuentiones turpes non validantur iuramento.*
10 *Iuramentum appositum in resignatione excludit resignantem.*
11 *Renunciatio simoniaca est nulla, etiam si resignans se obligauit in forma Cameræ.*
12 *Resignatio simoniaca est nulla,etiam quo ad præiudicium resignantis.*
13 *Ius remanet penes resignantes resignatione existente nulla ob simoniam.*
14 *Resignans simoniace debet priuari.*
15 *Resignans simoniace non potest repetere.*
16 *Exceptio simoniace renunciationis obstabit resignanti.*
17 *Delictum debet puniri.*
18 *Acceptilatio quem effectum,&c.*
19 *Resignatarius non potest retinere beneficium resignatum simoniace.*
20 *Per renunciationem simoniacam non transfertur ius.*

QVAESTIO I.

* 1 PRIMO quæro, an aliter facta resignatio beneficij sit nulla?Communis* omnium Doctorum †sententia est affirmatiua,quam tenent Bellam.in c.ordinationes.nu.4.1.q.1.& in c.ea quę a sanctis.n.13.1.q.3.An. de Butr.in c.super hoc,n.6.de renũ. Abb.in c.cum vniuersorum,n.5.& ibi Imol.& alij de rer.permut.Gemin.in c.dudum,n.12.de præben.li.6. Caccialup.de pens.q.19.nu.9.Rebuff.tract.de pacific. poss.verb.regula,n.241.& super reg.41.Cancel.Redo. de simo.par.4.c.11.Nauar.cons.6.num.4.de simon.& cons.14.n.3.eo.de cõi attestantur idẽ Rebuff.in prax. tit.de simon.renun.n.1.& Nauar.in Man.c.23.n.105. in fi.Et probatur in d.c.super hoc,de renunc.ibi, *Nec interuentu pecuniæ*,a contrario sensu,& in c.ordinationes,1.q.1.& sexcentis in locis, vt indiscursu materiæ dicetur,& secundum hanc opinionem fuit pluries resolutum*in Rota.

Amplia primo,vt non solum renunciatio sit nulla;
3 sed etiam collatio†inde secuta,Inn.in c.cum vniuersorum,de rer.permut.Archid.Bellam.præposit.in d.c.ordinationes,1.q.1.Bellam.in c.si quis,num.1.1.qu.3.&
* est*communis opinio,teste Rebuff.in prax.tit. de simon.resignat.n.1.& ita alias*fuit resolutum,& practicatum. Idque procedit etiam si tantum renunciatio
3 fuit facta simoniace collatio vero absque simonia, quæ non solum†renunciatio, sed etiam collatio est nulla, Bellam.in c.si quis obiecerit,1.q.3. Hoc tamen vendicat sibi locum, quoties collatio fuit facta illi,propter quem renunciatio simoniaca facta fuerat: nam tunc
4 non valet etiam collatio tanquam infecta vitio simoniæ in causa,seu radice suą;ita declarant Bellam. loco citato,Card.Ale.d.ca.ordinationes.n.35.1.q.3. Si autẽ collatio fuerit facta alteri,& sic non illi,propter quem fuerat commissa simonia,tunc valet collatio, si collator non fuit particeps†simoniæ, Gemin. cons. 125.in princip.Redoan.d.c.10.n.22.& p.4.cap.11.num.5.

Amplia secundo,vt non teneat talis renunciatio,et
5 si fuerit vallata†iuramento,ita in terminis Staph.super commiss.& lit.iust.verb.stylus,n.3.& est ratio,quia iu-
6 ramentum regulatur†secundum naturam actus,super quo interponitur,l.vlt.C.de numer.pecun.Abb.in ca. intellecto,de iureiurand.Imol.in cap.quemadmodum eodem tit.Corn.cons.96.lib.1.Cardi. Paris.cons.95.n.
7 13.vol.3.& habet tacitam conditionem†si actus valet, Corn.cons.101.li.1.& iuramentum interpositum super obseruatione peccati mortalis est nullus,quia de-
8 bet†seruari,si non vergit in dispendium salutis æternæ cap.quamuis de pact.lib.6.cap.licet.de iureiurand.eo. tit.ne sit vinculum iniquitatis,cap.quanto,de iureiur. cap.inter cætera,& cap.animaduertendum,22. quæst. 2.Curt.Sen.cons.43.colum.3.circa fin. Dec.cons.130. num.5.Socin.Sen.cons.65.lib.1.Card. Paris. cons.45.
9 num.14.vol.3.& regulare est,vt†conuentiones turpes & simoniacæ non validentur iuramento, le. generaliter,l.si plagij,ff.de verb.oblig.Bart.in l.si quis pro eo, ff.de fideiuss.vnde quamuis iuramentum appositũ in†
10 renunciatione excludat renunciantem,Paris.cons.26. nu.11.vol.3.hoc tamen procedit quando renunciatio non est simoniaca,vt patet ex prædictis.

11 Amplia tertio procedere† etiam si quis se obligauit
* in forma Cameræ,vt tradit Staphil.loco citato,& est *communis opinio omnium Doctorum.

Amplia quarto,vt resignatio simoniaca sit nulla,et
12 quo ad præiudicium†ipsius resignantis simoniace, Innoc.in cap.cum vniuersorum,de rer.permut.Archid. in c.dudum,in princ.de præbend.li.6.Glos.in c. super hoc,in verb.pecuniæ,de renunc.Rot.decis.7.de renũ. in antiq.Milius in verb.renunciatio,versic.4.Bertand. cons.133.num.30.par.2.Staphil.de liter.institit.verb.stylus,numero 3.Caccialup.de pens.quæstio.19.numero 19.Gemin.cons.125.colum.1.versic.an autem,Redo. dict.par.2.cap.10.num.20.& par.4.cap.11.nu.3.com-
* munis*opinio,teste Rebuff.de resign.simoniac. num.
13 1.nam quando resignatio†est simoniaca, ius remanet penes resignantem,& vacat per eius obitum,Pelegrin. decis.81.lib.1.in manuscr.Caputaq.decis.252.part.2. Moedan.decis.243.incip.de anno,Aragonia deci.12.
14 in manuscript.Verum priuari debet†ille,qui renuncia-
* uit per simoniam,vt communiter* Doctores infra citandi tradunt,Nauarr.in Summ.cap.23.nume.105.in fin.& medio tempore non poterit ille, qui renunciauit per simoniam repetere beneficium,& ad illud redire,Redoan.de simon.part.2.capitu.10. numero 36.
16 quia obstabit†exceptio simoniace renunciationis,Præposit.dict.cap.ordinationes,nume. 34.1.quæstio.3.&
17 alioquin†delictum non puniretur,Cardinal.Parisien. cons.135.in fin.volum.4.Angel.Aret.consil.59. num. 2 nam licet inutilis sit renunciatio,tamẽ obtinet vim
18 pacti taciti,vt non possit repetere,vt dicitur† de acceptilatione in l.si vnus,§.penult.ff.de pact.l.si accepto latum,ff.de acceptilat. Ancharan.cons.54.columna 5. versic.præterea,Innocent.& Abba.in cap. quod in du-
* bijs,de renunc.vbi alij*omnes,Tiraquell. de retractat. consangu.§.36.Glos.2.numero 10.Redoan. de simo. parte 4.capitul.11.numero 6.vbi addit rationem ne fa ueatur simoniacis,& postea potest Ordinarijs conferre,Gemin.dict.consilio 125.in principio.Bellamer. & Præposit.in dict.capitu.ordinationes:multo etiam mi
19 nus poterit illud†retinere resignatarius, Glos.& Do-
* ctores*in capitul.constitutus,de transact.Innocen.in dict.cap.cum vniuersorum,Guid. Pap.cons.172.cum alijs adductis per Rebuff.in prax.dict.titul. de simoni. resign.numero 2.& est communis opinio, secundum
* quam pluries*fuit iudicatum;nam per talem renũcia-
20 tionem non†transfertur ius in cum,in cuius fauorem fit illa,Rota decisio. septima.de renun.in antiq.Com-
* munis,*opinio,teste Nauarro consili. decimoquarto. num.3.de simon.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio simoniaca venit annullanda.*
2 *Verbum futuri temporis importat sententiam.*
3 *Priuationis sententia non habet locum, nisi exprimat.*
4 *Priuatio in dubio intelligitur per sententiam.*
5 *Homicida non priuatur ipso iure.*
6 *Renunciatio simoniaca hodie nulla ipso iure.*
7 *Simoniaci hodie priuantur ipso iure.*
8 *Extrauag. Pauli II. contra simoniacos loquitur in simonia reali.*
9 *Concilium Constantien. contra simoniacos loquitur in conuentionali.*
10 *Simonia accedit hæresi.*
11 *Simoniacus in ordine amittit executionem ordinis.*
12 *Beneficium simoniaci potest impetrari a quocumque.*
13 *Impetrans certo modo tenetur præsentare bullas Ordinario.*
14 *Resignans simoniace est inhabilis ad quodcumque beneficium.*
15 *Constitutio Pij V. contra simoniacos, an habeat locũ in beneficijs obtentis antea.*
16 *Resignans simoniace, non potest repetere beneficium resignatum.*
17 *Resignans simoniace non potest impetrare.*
18 *Cum simoniaco potest dispensari.*
19 *Resignans simoniace, non est restituendus.*
20 *Simoniacus non dicitur habere titulum coloratum.*
21 *Simonia aufert titulum beneficij.*

QVAESTIO II.

1 SECVNDO quæro, an resignatio simoniaca sit ipso iure nulla, vel veniat tannullanda per sententiam? Esse nullam ipso iure tenuerunt Barbat. in c. cum vniuersorum, de rerum permut. & in cap. 2. de rescrip. Fel. in c. insinuatum, de simon. cum alijs allegatis per Boer. decis. 117. sub nu. 4. Esse vero annullandam per sententiam firmarunt Abb. in c. cum in nostris, de consuet. præb. Innoc. in c. per tuas, de simo. Doctores, *omnes in ca. 2. & in c. scitatus, de rescrip. Rossiniac. de benefic. cap. 18. num. 8. & 9. communis * opinio, teste Gamniar. super Extrauag. Iulij II. de simon. elect. Summ. Pontif. n. 147 Rebuff. in prax. tit. de simon. resign. num. 6. Et probatur in c. presbyter, ibi, *Priuetur*, 1. q. 1. ca. insinuatum, de simon. c. 2. de conf. verbum enim *futuri temporis
2 importat †sententiam ferendam, non latam, Glo. in ca. quicumque, de heretic. lib. 6. & pœna priuationis non
3 habet locum, nisi †exprimatur, Gloss. in cap. vlt. de iure patronat. Gloss. in Clem. 2. de vit. & honestat. cleric. &
4 in †dubio non intelligitur ipso iure, sed per sententiã, Bald. in l. 1. in fin. C. de legib. Ale. cons. 103. col. penul. li. 1. & ideo homicida † non priuatur ipso iure, sed venit
5 priuandus. Inn. & Abb. in c. cum nostris, de consuet. p
ben. Card. in Clem. Constitutionem, §. cæterum, in fi. de elect. communis *opinio, teste Anan. in c. inquisitionis, num. 3. de accus. vbi Felin. num. 2. Gomes. in ca. 1. nu. 7. de rescr. li. 6. Alciat. in c. cum non ab homine, n. 16. de iudic. Plax. lib. 1. delict. cap. 11. num. 2. Clar. li. 5. recept. senten. §. homicidium, vers. de iure autem.

Hodie autem attento iure nouissimo renunciatio
6 simoniace facta † est ipso iure nulla, Redoan. de simo. parte 2. cap. 10. num. 35. & part. 4. cap. 11. colum. 3. Rebuff. de simon. resign. num. 7. & conf. 143. num. 13. Nauar. in Manual. cap. 23. num. 105. in fin. & in c. si quando, except. 4. in fin. de rescrip. Ferrett. conf. 95. nu. 14.
* & communiter *Doctores. Nam † simoniacus hodie
7 priuat ipso iure, Fel. in c. fcisitatus co. 1. de rescri. Io.
* Selu. de benef. p. 3. q. 2. num. 13. & est *cõis opinio, pro qua plures allegat Boer. dec. 117. col. 3.

Quod primo probatur ex Extrauag. edita a Martino V. in Concil. Constan. incip. Multæ, ibi, *Volentes, collationes, & prouisiones per simoniam factas esse nullas, & prouisos ipso iure, & facto fore excommunicatos, &c.* q referũtur a Fel. in c. simoniace, in 3. cõclu. de sim. a Boer. d. deci. 117. in vl. co. & fuerat sanctũ a patrib. in illo Concilio Constant. per hęc verba, *Electiones autem, postulationes, confirmationes, & q uis prouisiones simoniacæ Ecclesiarum, Monasteriorum quorumcumque deinceps factæ, nullæ sint ipso iure, nullumque per illas ius cuiquã acquiratur, nec promoti, cõfirmati, prouisi faciant fructus suos, sed ad illorum restitutionẽ, tanquam in igne ablata, percipiẽtes teneantur. Statuentes insuper, quod dantes, & recipiẽtes, ipso facto, sniam excõicationis incurrant, & si Pontificali, aut Cardinalatus præfulgeãt dignitate, &c.* q verba referuntur a Redoan. d. c. 10. num. 33.

Idq; per eadẽ fere verba statuit Paulus II. in Extrauag. incip. cũ detestabile, de sim. in Extraug. cõm. ibi, *Per electiones vero, postulationes, cõfirmationes, prouisiones, seu quasuis alias dispositiones, quas simonia ea contigerit labe fieri, & quæ virib. oĩno careant in Ecclesijs, Monasterijs, dignitatibus, personatib. officijs Ecclesiasticis, & quibusuis beneficijs, aut aliquo eorũ vnquã ius nullatenus acquirãt, nec inde faciat aliqs fructus suos, sed ad illorum omnium, quæ percipit restitutionem, sub animæ suæ periculo sit astrictus, &c.* q̃uis ſm quosdã, vt p Casiad. dec. 5. de sim. loquatur in
8 sim. †reali, & Conciliũ Constan. †loquit de conuentio
9 nali, vt tradit Rebuff. loc. citat. n. 9. & 10. Redo. vbi sup. n. 40. Crelc. 163. & alias Extrauag. ad hoc allegat Summa Ang. in ver. simo. vers. 6. §. 9. Boe. d. dec. 117. in fin.

Nec erit mirũ, cũ crimẽ simoniæ sit tã detestabile:
10 nam † accedit ad hæresim, quinimmo hæresis dr. c. præsentiũ, 7. q. 1. Iaco. de concil. li. 4. art. 4. simlitudinarie tñ nõ proprie D. Th. in 4. di. 25. art. 2. Ideo simoniacus † in ordine siue beneficio amittit exequutionẽ sui
11 ordinis, D. Th. d. art. 2. & promoueri nõ põt; nã est ir regularis, c. si quis, de sim. c. statuimus, 1. q. 1. Spec. tit. de dispens. §. iuxta vers. itẽ Maiol. in tract. de irreg. li. 5. c. 45. Naua. in Manua. d. c. 23. & in proposito nr̃o Leo X. in Cõcilio Lateranẽsi in Cõstit. 13. incip. Supernæ, hoc annotauit cõtra simoniacos, ibi, *Et vt nefariæ labes, ac pestes, nõ solum a Romana Curia, sed ex omni et Christiana ditione in perpetuum eijciantur Constitutiones per Antecessores nostros, et in sacris Conciliis contra hmõi simoniacos æditas innouamus, easque in uiolabiliter obseruari præcipimus, ac pœnas in eis cõtentas pro expressis, & insertis haberi, & delinquentes etiam auctoritate nostra affici volumus, &c.* Et nouissime S. memor. Pius V. in Constitutione quinta, incip. *Cum primum anno primo*, ibi, *Et vt simoniacæ prauitates, & labes prorsus aboleãtur Constitutiones antecessorum nostrorum contra simoniacos æditas, & præsertim Pauli II. inuiolabiliter obseruari mãdamus, & delinquentes tam in sacrorum Ordinum recẽptione, quam in beneficiorum assequutione, statutis etiã inferius pœnis nostra auctoritate affici volumus. Quicumque igitur detestabile crimen simoniacæ prauitatis commisisse conuictus fuerit in consequendis ordinibus, eo ipso sit ab illorum exequutione per decennium, sine spe dispensationis suspensus, & per annũ carceribus

mancipetur. Qui dignitates Ecclesiasticas simoniace acquisierit, illis sit ipso iure priuatus, & in futurũ inhabilis ad eas, & quascũque alias obtinendas. Qui beneficium, aut officium Ecclesiasticum simoniace adeptus fuerit, illis similiter sit ipso iure priuatus, & ad fructum omnium, quos percepерit, restitutionẽ teneatur, & perpetuo sit inhabilis ad ea, quæcumque alia beneficia Ecclesiastica obtinenda. Si quis autem tale crimen pluries commisisse conuictus fuerit, præter supradictas pœnas, etiam corporaliter puniatur, & ab ordinibus Ecclesiasticis degradatus, a fidelium consortio eijciatur &c. Quę verba refert Nauarr. cõs.
| 34. num. 4. de simon.

Ex quibus iuribus nouissimis aperte colligitur simoniacos hodie esse ipso iure priuatos, & per consequens resignationem simoniace factam esse ipso iure nullam, & hęc opinio nullam habet difficultatem.

Ex qua conclusione primo deduco beneficium si-
12 moniace impetratum posse † impetrari a quocumque, cum, vacet ipso iure, nam quamuis dubitet Caccialup. de pens. q. 19. col. 1. & 2. hæc est cõmunis opinio, quã tenent Redoan. de simon. part. 2. dict. cap. 10. n. 37. Rebuff. in prax. titul. de resignat. simon. num. 11. Abb. in cap. cum vniuersorum, num. 5. de rerum permut. Cardin. Paris. cons. 135. vol. 4. & hæc impetratio in Curia
13 appellatur certo modo, nam impetrans tenetur † præsentare bullas Ordinario, & coram eo probare crimen, vt immittatur in possessionem, & fiat declaratio Boer. decis. 117.

Secundum effectum deduco, vt renuncians simo-
14 niace sit beneficio † renũciato, & quocumque alio obtinendo inhabilis, vt dicitur in dicta Constitutione
15 Pij V. Quæt Constitutio an habeat locum in alijs beneficijs, quæ habebat renuncians, dliputat Nauarr. d. cons. 54. de simon. tenens negatiuam opinionem, & dicens dictam Constitutionem ad hoc non esse vsurpeptam.

16 Tertium deduco effectum † vt renuncians simoniace, non possit repetere beneficium renunciatum Redoan. de simon. par. 4. cap. 2. num. 5. & 9. quod latis † batur in dict. Extrauag. Pii V. in verbis relatis.

Quartũ deduco effectum renunciantem beneficiũ
17 simoniace non posse † illud impetrare, Angel. cons. 59. nu. 2. nisi expresserit se esse simoniacum, & habue-
18 rit dispensationẽ, & ita practicatur *in Curia Rebuff. cons. 143. num. 18.

Quintum deduco effectum renunciantem benefi-
19 cium simoniace non † esse restituendum ad illud, ita
* *communiter Doctores teste Couarr. lib. 1. variar. resolut. cap. 5. sub num. 3. prope finem, cum non dicatur
20 habere † titulum coloratum Cassad. decis. 1. de simon.
* & ita fuit *resolutum in vna Vlisbonen. quartariæ coram Accorambono, Lunæ. 16. Maij, 1552. teste Capu
21 taq. decis. 243. par. 3. nam † per simoniam priuatur beneficio, Cardin. Paris. cons. 29. nu. 12. & cons. 30. n. 14. vol. 4. Moedan. decis. 224. in manuscript. & fuit resolu
* tum *coram Cardin. sanctæ †Crucis in vna Lucan. Canonicatus, vt habetur libro. diuers. decisio. 37. & 42. in manuscr.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio simoniaca est, quæ fit cum pactione, & mo do.*
2 *Resignatio est simoniaca facta pro obtinendo aliquid temporale.*
3 *Simonia est voluntas studiosa, &c.*
4 *Simonia, quoties datur pecunia pro beneficio.*
5 *Renunciatio litis super beneficio, mediante pecunia, facit simoniam.*
6 *Ratio pro expensis in lite beneficij sapit simoniam.*
7 *Dans pro redimenda vexatione, non committit simoniam.*
8 *Recipiens a dante pro redimenda vexatione, an peccet.*
9 *Resignatio propter temporalia est simoniaca.*
10 *Auctoritas Papæ facit cessare simoniam, & num. 15.*
11 *In simonia prohibita potest Papa dispensare.*
12 *Resignatio facta coram Ordinario in fauorem, est simoniaca.*
13 *Natura resignationis est, vt sit libera.*
14 *Resignatio in fauorem facta in Curia, non sapit simoniam.*
16 *Resignatarius supplicat Papæ pro admissione resignationis.*
17 *Pactum est turpe in beneficialibus.*
18 *Mandatum datum ad resignandum coram Ordinario in fauorem, est simoniacum.*
19 *Mandatum cum clausula, non aliter, nec alio modo factum ad cedendum coram Ordinario in fauorem pure, interpretabitur simoniacum.*
20 *Clausula, non aliter, importat conditionem.*
21 *Post renunciationem liberam factam coram Ordinario potest peti, vt conferatur illi, &c.*
22 *Mandatum ad effectum, vt Episcopus conferat, non dicitur conditionatum.*

QVAESTIO III.

1 TERTIO quæro, quæ dicatur resignatio simoniaca Communis omnium responsio est, illam dici, quæ non fit pure, & libere, sed fit cum aliqua pactione, cõditione † & modo, Gloss. Holt. nu. 1. Abb. & alij omnes in cap. ex parte 1. per illum textum, de offic. deleg. Oldrad. cons. 324. sub n. 5. Redoan. de simon. par. 2. c. 10. in † princip. Coras. de benef. par. 1. c. 8. n. 13. cum alijs, vt per Crauett. cons. 122. nu. 2. Rebuff. cons. 143. n. 17. Couarr. lib. 1. variar. resolut. c. 5. n. 3. 4. & 5. & cõiter Doctores sequuntur Pro elucidatione tamen omnium casuum aliqua subiiciemus exempla.

Primum exemplum, renũciatio dicitur simoniaca,
2 quoties † fuit facta pro obtinendo aliqd temporale, vt scriptum reliquerunt Host. in c. ad audientiam, 2. n. 3. Bald. n. 6. Ancharan. n. 1. de rescript. Card. Alex. in c. 1. n. 5. 6. 7. 1. q. 1. Redoa. de simon. par. 2. c. 10. n. 9. Coras. de benef. par. 1. c. 8. n. 12. & est communis omniũ Do
3 ctorum sententia, & ratio est, quia simonia est voluntas studiosa emendi, vel vendendi spirituale, vel spirituali annexum, communis diffinitio, teste Nauarr. in Manual. cap. 23. nu. 100. vbi declarat verba

Ex qua communi conclusione primo infertur, qđ
4 data pecunia pro † resignatione committitur simonia, ita Abb. in cap. cum pridem, n. 2. & 9. de pact. Glos. in cap. super hoc, in verb. pecunię, de renunciat. Anan. in cap. 2. in fin. de simon. Angel. Aret. cons. 59. n. 3. Sarn. de triennal. q. 12. col. 2. Diuus Thom. 2. 2. q. 100. ar. 5. Couarr. li. 1. variarum resolut. c. 5. sub. n. 4. vers. sed si qs
* & communiter *Doctores sequuntur, quod satis probatur in dict. cap. cum pridem, ibi, *Nos eam non duximus admittendam, pro eo, quod videbatur prauam illicitæ pactionis speciem constituere, &c.* &

ille tex.ita ſummatur,non valet pactum,per quod beneficium Eccleſiaſticum debet pecunia reſignari. Im
5 mo nec etiam eſt licita renunciatio litis ſuper beneficio pro pecunia,aut alio temporali, etiam ſi illud reci
6 piatur nomine expenſarum, vt probatur in di. c.cum quidem,de pact.ibi,*Quod eidem P. pro expenſis, quas fecerat tres marchæ argenti ſoluerentur, & eidem P. liti cederet, & a monachorum infeſtatione ceſſaret, &c.* & hoc ob turpitudinem, & fraudem, quæ poſſet committi, niſi daret pro redimenda vexatione; nam
7 hoc caſu dans,non committit ſimoniam,Glo.in d.c.
* cum pridem,verb.illicite Abb.nu.9.& communiter* alij,Bald.in c.ad audientiam,2.de reſcr.Imo. in c. ſup eo,de tranſact.quod probat tex.in c.dilectus, 2. de ſimon.quem* ſingularem ad hoc dicit Nauarrus in Manual.c.23.n.101.quod procedit,ſi iſte dans ob redimẽ
* dam vexationem non erat certus de iure ſuo, puta quod erat dubium,ita declarat optime Abbas communiter
* *receptus d.c.cum pridem,nu.9. de* communi atteſtatur Nauar.d.c.23.ſub nu.101.verſ.8.D.Thom. 2.2. q.100.art.2.ad 5.Piſan.in verb.ſimonia,Maiol.de irregul.li.5.c.45.nu.4.Rebuff.de ſimon.reſignat. in prax.
8 n.20.& 21.An vero recipiens peccet, vide Angel.in verb.ſimonia,2.n.10.& ſeq.Rebuff.loc.cit.

9 Secũdo infertur,†quod dato fundo, aut quid aliud immobile,vel mobile pro reſignatione, ſimonia eſt,
* ita colligitur ex Doctoribus ſupra citatis, & eſt* communis opinio Doctorum,Ideo reſpondit Nauar.conſ.69.de ſimo.commiſſam ſimoniam, ſi fuit datum ,p ceſſione iuris beneficij litigioſi ex rationibus per eum adductis.

Limita niſi detur renunciãti beneficium aliquod
10 temporale auctoritate†Papæ:nam hoc caſu non diceretur ſimoniaca renunciatio Diuus Anto.in 2. pa.ſuæ Summ.tit.4.c.5.verſ.de renunciatione ſequitur Felin.
* communiter*receptus in c.ad audientiam,2.nu.3.de
11 reſcr.nam in ſimonia prohibita, vt hæc Papa † poteſt diſpenſare,Card.Pariſ.conſ.30.nu.3.4.& 5.vol.4. Redoan.de ſimon.par.2.cap.12.

Secundum exemplum, vt renunciatio facta coram
12 Ordinario in fauorem†alicuius,nõ aliter,nec alio modo,dicatur ſimonra,vt omnes fere Doctores ſcribũt in c.ex parte,1.de offic.deleg.Archid.Præpoſit. & alij
& in c.ordinationes,& cap.quicumque,1.quæſtio.1.Felin.in cap.ad audientiam,colum.5.de reſcrip.quos refert,& ſequitur Ferrett.conſ.95.num.13. Caſſado.deciſ.7.de ſimon.& deciſ.3.de renuncia.Sarn.de trienn.
* queſt.16.verſic.pottremo,& quæſt.19. uerſ.quid Redoan.de ſimon.p.2.cap.22.nu.14.cõ ſeq. vbi reſpon-
F det argumentis,quæ poſſent in contrarium adduci,& cap.21.Caccialup.de penſ.quæſt.19.nu.15.Caputaqu. deciſ.192.par.2.Gammar.de auctor.legat. 2 later. lib. 6.num.125.& lib.2.num.29.& 37.& 40.Nauar.in Manual.cap.23.num.107.verſ.ad decimum,Gloſ.in capit. Apoſtolica,8.q.1.Gloſ.in lilla inſtitutio,ff. de hæred. inſtit.Boer.de poteſtat.legat.a later.num.112.Petr.de Baiſ.in direct.elect.par.3.cap.1.num.4.Roffiniac. de benef.cap.27.num.8.& 9.Arnulph.Rux.de iur. regal. quæſtio.32. per totam,vbi dicit * ita deciſum,& hęc opinio eſt vera,quicquid voluerit Couarr.lib.1.varia. reſolut.cap.5.num.5.

Et ratio eſt,quia hoc caſu non eſt libera reſignatio,
13 prout eius†natura requirit, cap.quam pio,2. quæſtio. 1.cap.pactiones,de pact.& ſic renunciatio in fauorem eſt contra naturam renunciationis,cum†aſtringat collatorem ad conferendum certæ perſonæ,& regulariter collatio depẽdeat a mera voluntate collatoris,quæ ratio concludit etiam in reſignatione, quæ fit in Cu-
14 ria,in qua tamen†non committitur ſimonia ob inueteratum vſum, & ſcientiam Papæ, vt tradunt Nauarr.in Manual.capitul.vigeſimotertio.numero centeſimoſeptimo.verſicul.ad decimum, Boer.de auctori. legat.a latere,columna antepenultim. Caſſador. deciſio.ſecunda.numero tertio.de ſimon. Staphil.de liter. grat.de var.mod.uacat.numero vigeſimooctauo.cum ſequent.Redoan.de ſimon.part.ſecunda.in capitulo. ſecundo.numero decimo octauo.namque in ſimonia
15 inducta de iure poſitiuo,vt eſt hæc,auctoritas,†& ſciẽtia Papæ excuſant a vitio,Hoſtienſi.in capitul.primo. ne prælat.vice.ſuas,Ioann. Andr.in capitul.primo. de ſimon.vbi Cardinal.& Anton.de Butr.Abba.in capit. ad quæſtiones,de rerum permutat.Felin.in capitul. de cætero,colum.vltim.de iudic. Dec.conſil.141.Caſſad. dict.deciſ.2. dans rationem, & videtur diſpenſatum, Caccialup.de penſio.quæſtio. decimanona. numero. 17.& numero 18.Redoan.de ſimon.par.1.cap.25.nu. 27.& part.2.capit.12.numer.19.& quia reſignatarius
16 †ſupplicat in eadem ſupplicatione,Nauarr.loc.cita.ad cuius preces dicitur moueri Summus Pontifex,vt late
17 dixi libro 8.dummodo in renunciationis † actu non fuerit deductum in pactum,quod conferatur illi, Anton.de Butr.in capitul.dilecto,numero 2.de præben. vbi Imol.numero primo.Archidiaco.Bellame. Præpoſit.in capitul.quicumque,& cap.ordinationes,1. quæſtio.1.cum aliis,vel per Ferret.conſ.208.in principio. Boer.de poteſt.legat.a latere,quæſtio.11.numer.15.& 127.cum aliis,vt per Staphil.loco citato. Vnde regulariter renunciatio tantum facta coram Ordinario in fauorem dicitur ſimoniaca, tanquam facta cum modo,& conditione.Ideo Pius V.in Conſtitutione prohibuit ita poſſe fieri renunciationes coram Ordinariis.Coram Papa autem poſſunt fieri, etiam hodie in
* fauorem,& factæ non cenſentur ſimoniacæ,prout * communiter tota die practicatur,quicquid voluerint aliqui Doctores ſupra relati; nam eorum dictum debet intelligi in renunciatione facta coram Ordinarijs.

Amplia,vt non ſolum renunciatio facta coram Or
* dinario in fauorem dicatur ſimoniaca,vt omnes* con-
18 cludunt, ſed etiam † mandatum datum ad renunciandum coram Ordinario in fauorem dicatur ſimoniacum,vt ex rationibus allegatis colligitur, &
* fuit reſolutum in vna Firmana * beneficiorum,teſte Pelegrin. deciſio. centeſimaſeptuageſimaoctaua. in mand. immo ſi fuerit conſtitutus procurator ad renunciandum in manibus Ordinarii in fauorem Titij,pure,& ſimpliciter,quamuis hoc mandatum poſ-
19 ſit interpretari ſimoniacum, & non ſimoniacum;†tamen interpretatur,& fraudulentum,vt fuit * deciſum
* in Rota in vna Vicentina Præceptorię coram Decano,die Mercurij,nono Martij, 1552. teſte Caputaquen.deciſio.192.libro 2.quod procedit, ſi fuit dictũ
20 in mandato,non aliter,nec alio modo,cum hæc clauſula inducat conditionem, & per conſequens ſimoniam,Roffiniac.de benefic.capitul.decimoquarto numero 15.Bald.in capitul.ad audientiam, de ſimo.alias ſecus ſi fuit datum mandatum liberum ad renuncian-
21 dum,& poſt renunciationem liberam† ad petendum,
* vt conferatur N.prout fuit ſententiatum*per Rotam teſte Caſſador.deciſio.ſecunda.de ſimon.ſequitur Nauarr.in Manual.dict.cap.23.ſub num.107.& ideo fuit
* deciſum in vna*Salamantin.Canonicatus,quod†man-
22 datum in manibus Epiſcopi ad effectum, vt Epiſcopus prouideat,non dicatur conditionatum, & tenet reſignatio,

reſignatio,coram Cotta die 13.Ianuarij,1567.ad qđ vide pulchrum caſum poſitum per Ferrettum conſil. 208.Pelegrin.deciſ.146.Cardin.Pariſ.conſ.15.nu.12. cum ſequ.vol.4.

Alia vero exempla renunciationis ſimoniacæ colligentur ex ſequentibus quæſtionibus negatiuis,vel affirmatiuis.

SVMMARIVM.

1 *Simonia committitur ob dationem rei ſpiritualis.*
2 *Diffinitio vbi competit, nullum exſtat dubium.*
3 *Renunciatio ſimoniaca,quoties quis promiſit renunciare aliud beneficium.*
4 *Renunciatio eſt licita compoſitionis gratia, vt aliud habeatur.*
5 *Renunciatio ſimoniace, vt ille ſuffragetur in electione.*
6 *Pretium pro ſpirituali prohibetur.*
7 *Simoniace renunciare, vt aliquis det notitiam de vacatione alicuius benef.*
8 *Nunciantibus vacationes beneficiorum nihil dandum.*
9 *Renunciatio in executionem promiſſionis factæ ſimoniace.*
10 *Renũciatio ſimoniaca cum pacto, vt retineat reſignãs beneficium dum viuit.*
11 *Renunciatio ſimoniaca facta cum pacto, vt reſignans ſoluat penſionem.*

QVAESTIO III.

VARTO quæro,An dicatur renũciatio ſimoniaca ſi fuit datum aliquid ſpirituale?communis* cõcluſio eſt affirmatiua,vt non ſolũ ob
* 1 aliquod temporale committatur ſimonia, ſed etiam ob ſpirituale, Io.Caraf.de ſimon,ment.num.65.
2 & ſatis colligitur ex diffinitione; vnde nullum † cadit dubium, Dec.& Cagnol.in l.omnis diffinitio,ff.de regul.iur.

Ex quo primo infertur,quod renuncians in fauorẽ
3 alicuius,vt ille,vel alius renunciet illud beneficium†in fauorem ipſius,vel alterius,puta nepotis, vel amici dicitur ſimoniace renunciare, vt ſcriptum reliquerunt Innoc.Ioan.Andr. & alij allegati a Bonifacio de Vit. in clem.vnica,num.43.de rerum permutat. Nauarr.in Manual.cap.23.ſub num.100.verſ.poſterioris generis Ioan Caraf.dict.tract.de ſimon.ment.num.65.& in facti contingentia reſpondit,Nauarr.conſ.14. nume.2. de ſimon.

4 Limita tamen,vt†compoſitionis gratia ſit licita renunciatio,vt renuncians aliud beneficium conſequatur,egregie Ant.de Butr.in cap.ad audientiam, 2.nu. 3.de reſcript.

Limita ſecundo,non procedere quoties id fuit ex-
* preſſum in ſupplicatione, vt communiter* practicatur.

Secundo infertur,vt renuncians beneficium, vt ille ſuffragetur ſibi,aut N.in electione, aut præſentatione,aut†ob quid aliud ſimile,ſimoniace renunciet, vt
5 ſcriptum reliquit Nauarr.in Manual.dict.cap. 23. nu-
* me.100.verſ. poſterioris, & eſt communis * opinio
6 cum fiat pro pretio†rei ſpiritualis,quod prohibetur,c. ſicut,3.&c.non ſatis,de ſimon.cap.quam pio, 1.q.2.c. vlt.de pact.

Tertio infertur ſimoniace renunciare, qui renun-
7 ciauit N.vt ei†det notitiã de alicuius beneficij occurrente vacatione in ſua prouincia,ita colligitur ex Nauarr.in Manual.cap.23.num.107.verſic.ad ſeptimum, & verſic.ad nonum, quia nihil dandum nunciantibus
8 vacationes†beneficiorum ſtatuit Gregorius XI.in cõſtitutione quarta poſita,in prima parte Bullarij.Et ob id etiam ſimoniaca renunciatio eſt quoties quis renũ-
9 ciaret,quia†promiſiſſet id facere tempore impetrationis,cum habuiſſet ab eo notitiam vacationis, & eſſet vterque excommunicatus ipſo iure,ac incurrerent pẽnam priuationis omnium beneficiorũ,vt ſtatuit Pau. IIII.in conſtitutione 33.incipien.inter cæteris, ſo.mihi 615.

Quarto infertur,quod renuncians cum pacto,vt re
10 tineat ſibi beneficium†dum uiuit,ſimoniace renũciat Redoan.de ſimo.p.2.cap.10.nu.10.

Quinto infertur ſimoniace renũciare illum,qui ,p
11 miſit,quod ſi beneficium reperiatur penſione grauatum,quod ipſe ſoluet penſionem, vt in terminis conſuluit Nauar.conſ.4.tit.de ſimon.

SVMMARIVM.

1 *Simoniaca renunciatio cum pacto, vt poſſit retinere fructus dum viuit.*
2 *Simoniaca quando datur temporale pro ſpirituali.*
3 *Renunciatio, vt renuncians recipiat fructus, ſimoniaca.*
4 *Renunciatio cum reſeruatione penſionis à Papa non eſt ſimonia.*
5 *Habens intentionem prauam non committit ſimoniã.*
6 *Fructuum, aut penſionis reſeruatio non pendet à voluntate partium.*
7 *Pactio firma prohibetur.*
8 *Tractare quid ſit.*
9 *Tractatus inter reſignantem, & reſignatarium permiſſi.*
10 *Clauſula ſi Sanctiſſimo Domino noſtro placuerit, excuſat.*
11 *Reſeruatio pro reſignante fauorabilis.*
12 *Epiſcopus poteſt opponere in collatione onus alimentandi.*

QVAESTIO V.

VINTO quæro, An renuncians in
1 fauorẽ N.cũ pacto,vt poſſit†retinere fructus dũ viuit,aut aliq̃ pẽſionẽ,dicat ſimoniace renunciare? Cõis*opinio eſt affirmatiua, Old.
* conſ.224.n.2.Abb.in c.nõ ſatis,n. 7.& 8.de ſimo.vbi Anã.Mar. Soc. Sen.& alij cõiter Cald.conſ.1.de ſimon.Dec.in c.exp. 1.n.15.de off.dele.Gig.conſ.120.n.4.Card. Pariſ. cõſ. 143.n.12.vol.4.Craue.cõſ.122.in prin.Redoan.de ſimo.p.2.c.14.in prin.Nau.cõſ.8.de ſim.& conſ.37.coti.& cõſ.48.n.1.c.tit.Summiſtę oẽs in verb.ſimonia,& rõ eſt,qa renũciatio nõ eſt libera,vt dẽt eſſe,arg.l.1.ff.
2 de don.c.licet in ſua,de rer.perm.li.6.& datur† temporale pro ſpirituali,Ange.in verb.ſimonia, 3.

Amplia procedere ẽt ſi fuerit factũ pactũ,vt renũ-
3 cians recipiat fructus beneſitij reſignati vſque ad†talẽ diẽ,& fuerit dictũ ſaluo beneplacito ſedis Apoſtolicæ,nã ſi poſtea fuerit facta renũciatio coră ordina-
* rio ſimoniaca iudicaẽ, vt fuit*reſolutũ in vna Cochẽ. 29.Octobris, 1539.teſte Moedan.dec.165.

Limita non procedere quoties fuisset facta renunciatio in curia in manibus Papæ, obtinendo ab ipso Papa reseruationem omnium, vel medietatis fructuum, aut annuam pensionem soluendam super fructibus illius beneficij, aut alterius, nam non esset simoniaca, et si renuncians prius tractasset cū resignatario, vel amico de dictis fructibus aut pensione, gerendo in animo, quod ille debeat sibi succedere in beneficio, & ei soluere fructus reseruatos, aut pensionem, & qđ alias non renunciasset si secus credidisset, vt scribit egregie Felin. in dict. cap. ad audientiam, 2. num. 3. de simo. cō suluit Card. Paris. cons. 30. num. 3. cum seq. volu. 4. vbi late, Boer. de auct. legat. a later. num. 120. & num. 123. Caccialup. de pens. quæs. 19. num. 1. Redoan. de simo. par. 2. cap. 12. num. 3. & communiter * Doctores alias a me citati præcedentibus libris, & præcipue lib. 6. nā que fructuum, aut pensionis reseruatio non pendet a voluntate partium, sed a Papa Cassad. deci. 4. loc. Gig. de pens. q. 1. & q. 83. num. 9. qui ex officio reseruat fructus, aut pensionem pro renunciante, & ob id renunciatio dicitur fieri libere, hoc non obstante Abb. in c. non satis, num. 8. vers. sed cautela, de simon. Dec. in di. c. ex parte, 1. num. 15. de off. deleg. dantes hanc cautelam ad vitandam simoniam.

Ex quibus colligitur quod pactio sumæ est illa, q̄ prohibetur, cap. cum vniuersorum, de rerum permut. Doctores in cap. ex parte, 1. de offic. delega. tractatus autem non includunt aliquam firmam conuentionē, cum tractare nihil aliud sit, quam in medio ponere, l. cum hic status, §. ambo, & ibi Glos. in verb. tractare, ff. de donat. inter. vi. & vxor. l. naturalis, §. sed si facio, ff. de præsc. verb. Ideo ex hoc de stylo * recepto in curia tractatus inter resignantem, & resignatarium, ante admissam renunciationem de reseruatione fructuum aut pensione non inducunt simoniam, cum possint licite fieri, ut post Glos. Abb. & Caccialup. quos citat, scribit Redoan. de simon. part. prima. capitul. 11. sub numero duodecimo, cum sequent. Collectan. in capit. cum olim, in vltima. quæstio. de rerum permutat. Federic. de Sen. in tractat. permutat. quæstio. 38. Barbat. in viat. iur. tit. de permutat. columna tertia. Boer. decisio. 295. numero primo late Cardinal. Parisius consilio, trigesimo volumine quarto. Put. decisio. trigesima nona. libro secūdo. & * communiter Doctores, etiam si promissio transit in obligationem decisio. Tholosan. 261. dummodo fuerit apposita illa clausula, cum consensu Sanctissimi D.N. aut si Sanctissimo D.N. placuerit, Sarnen. de trienn. quæstio. duodecima. columna. tertia. Redoan. de simon. part. 2. cap. 15. numero 32. & 43. vbi dicit, quod tota die * renunciationes ita fiūt reseruatio enim quæ fit pro † resignante, videtur fauorabilis, cum fiat ex causa onerosa, & ne nimium dispēdium ex renunciatione patiatur, Gig. de pens. quæstione. secunda. & communiter * Doctores, vt dixi, libro. 6. & ob id scriptum reliquerunt plures Doctores, Episcopum † posse apponere in collatione onus alimentandi pro renunciante, Ancharan. consilio. 280. Quæstio. Anton. de Butr. in capitul. secundo. de arbitr. Dec. in dict. capitul. ex parte, prima. numero decimosexto. de offic. delegat. & consilio. 141. Oldrad. consi. 226. cum alijs, vt late per Felin. in cap. ad audientiam, colum. 1. & 2. de rescrip.

Limita tamen conclusionem principalem, si pactū de consequendis fructibus fuit completum, & habuit effectum, Nauarr. cons. 48. num. 3. de simon.

SVMMARIVM.

1 *Spiritualia possunt dari sub conditione, quę de iure in est.*
2 *Conditio aliter quam de iure insit, inducit simoniam.*
3 *Renunciatio facta coram Ordinario ea intentione, vt detur beneficium N. simoniaca.*
4 *Simonia quid sit.*
5 *Intentio temporalis pro spirituali non inducit simoniam.*
6 *Mandatum ad renunciandum coram ordinario cum clausula, vt aliqui amici rogarent, non est simoniacum.*
7 *Constitutio Pij V. simoniaca intelligenda de intentione concepta.*
8 *Renuncians, vt detur N. & non alteri simoniace.*
9 *Simoniaca mentalis ex intentione.*
10 *Conferens indigno peccat.*
11 *Resignatio simoniaca si intentio prauа fuerit deducta in pactum.*
12 *Inferior à Papa non potest facere, vt conuentio simoniaca non sit simoniaca.*
13 *Simoniacus mentalis tenetur ad cordis satisfactionē.*

QVAESTIO VI.

SEXTO quæro, An renunciatio dicatur simoniaca, si renuncians coram Ordinario renunciauit ea mente, vt detur N. nepoti cōsanguineo, aut extraneo? Pro affirmatiua facit, qa quāuis spiritualia possint dari, aut dimitti sub conditione quæ de iure inest, ca. significasti, de electione Felin. in c. ad audientiā 2. de rescr. & de iure insit conditio, vel modus, vt beneficium ab vno renūciatum, alteri conferatur, non tamen iure inest, quod cōferat illi, aut illi, & hic certæ personæ, & tamē omnis conditio uel modus, qui exprimuntur aliter, quam iure insunt, inducunt † simoniam, c. cum pridem, de pac. cap. vlt. eod.

Secundo facit, quia omnis studiosa voluntas simoniam inducit, cap. qui studet, & cap. sicut eunuchus, 1. quæst. 1.

Tertio, quia videtur ad hoc expressa constitutio Pij V. relata per Nauar. in Manual. cap. 23. nume. 110. & alia constitutio eiusdem Pij V. incip. Quanta, & hāc opinionem videtur firmare Host. in c. ex parte, nu. 2. & seq. de offic. deleg.

His tamen † non obstantibus contraria opinio est verior, & communiter * recepta a Doctoribus, ut renunciatio facta coram ordinario ea mente, vt beneficium renunciatum conferatur N. non dicatur simoniaca, quam opinionem teneat Glos. in cap. ordinationes, verb. pretio. 1. q. 1. vbi Card. Ale. numer. 33. Idem Card. Alex. in c. 1. num. 4. 1. q. 1. & in c. quicunque. 1. n. 3. post Archid. & Bellam. ead. cau. & q. Diu. Ant. 2. par. tit. 1. c. 5. §. 11. Card. Paris. cons. 135. n. 17. vol. 4. Dec. in c. ex parte, n. 17. de offi. dele. Burgas. de irrega. fol. 247. n. 56. Caccialup. de pens. q. 19. n. 6. 7. q. 16. & seq. Naua. in Manual. c. 23. sub num. 107. vers. quod renunciatio; attestans de communi, Idem Nauar. in facti contingentia respondit, cons. 38. de simon. & cons. 11. vers. ad secundum eod.

Et ratio est, quia huic casui non conuenit diffinitio simoniæ, quæ secundum Glo. in summa. 1. q. 1. est voluntas studiosa † emendi, vel vendendi spirituale, vel spirituali annexum, qualis non est voluntas sola resignandi,

signandi, sine pacto conferendi illud, ex quo cessat secundum argumentum in contrarium adductum, & ideo c. ordinationes, & c. qui studet, 1. q. 1. requirunt dationem, vel receptionem, aut pactum, conditionē, siue modum expressum dandi, & recipiendi, & ob id intentio accipiendi aliquid temporale pro spirituale † non effecit simoniam, vt probat Nauarr. in Manual. c. 23. num. 100. & ideo fuit decisum * in Rota non cōmittere simoniam eum, qui dedit mandatū ad renunciandum † cum clausula, vt post admissam renunciationem aliqui amici rogarent collatorem, vt conferet ei cui volebat renuncians, vt refert Cassad. decis. 2. de simon. & tamen ex huiusmodi mandato certa colligebatur intentio resignantis. Ex quo etiam patet respōsum ad primum argumentum in contrarium adductū, non obstat const. Pij V. quia respondet Nauarr. cōs. 38. num. 3. esse intelligendam de † intētione tacite, vel expresse in conuentionem deducta, de alia loquente de confidentia dicam late in tractatu de confidentia mox imprimendo.

Ampliatur primo, procedere etiam si ille, qui renūciauit ea mente, vt conferatur N. alias non renunciasset, communis * opinio, teste Nauarr. in Manual. d. ca. 23. sub num. 107. quamuis contrarium voluerit Caccialup. de pens. q. 19. num. 9. cum seq.

Ampliatur secundo, vt non committatur simonia, nec etiam mentalis a renunciante † hac intentione, vt beneficium detur N. si hoc non expressit, vt colligitur ex Glos. in d. c. ordinationes, verb. pretio. 2. quæst. 1. Diu. Ant. 2. part. tit. 1. c. 5. §. 11. communis * opinio, teste Nauarr. in Manual. d. cap. 23. sub. num. 107. vers. quod renunciatio, & hāc opinionem expresse firmat Card. Alex. in c. quicunque. 1. 1. q. 1. & hæc est communior ** sententia, quicquid voluerit Abb. in c. cum vniuersorum, de rer. permut. Dec. d. c. ex parte. 1. nu. 18. Card. Paris. cons. 135. num. 18. vol. 4. Redoan. de simon. p. 2. c. 10. num. 17. Ferrett. cons. 207. num. 20. Caraf. de simon. ment. num. 67. quia hic nulla adest voluntas emendi, vel vendendi spirituale, in quo consistit simonia mentalis, Diu. Thom. 1. 2. q. 20. & quæst. 72. art. 7. Maiol. n 4. dist. 25. ideo resignatarius poterit beneficium illud rētinere, c. dilecto, de præb. c. cū pridem, de pac. c. ordinationes, 1. q. 1. cap. cum in tua, vbi Innoc. de simon. Card. Paris. dict. cons. 135. num. 17. uolum. 4.

Declara primo, vt renuncians ea mente, vt confera tur tali, si ille, cui desiderat cōferendum est indignus eo beneficio peccet, Præpos. in d. c. quicunque, 1. nu. 3. 1. q. 1. & in d. c. ordinationes, num. 33. sequitur Dec. cons. 141. ad secundum, & colligitur ex his, quæ scribit Nauarr. in Manual. sub num. 107.

Declara secundo, vt si renūcians † tacite, vel expresse in conuentionem deducat illam suam mentem, vt id beneficium conferatur N. renunciatio dicatur simoniaca, ita Nauarr. cons. 38. num. 3. & cons. 43. nu. 1. de simon. & scientia ordinarij etiam si sit Cardinalis non prodest, vt respondit Nauarr. cons. 11. ad secū dam de simon. quia nullus inferior Papa † potest auctoritate sua efficere, vt conuentio simoniaca non sit talis, idem Nauarr. in Manual. c. 23. num. 107. Etsi simoniat est mentalis tenetur simoniacus ad cordis satisfactionem, cap. vlt. de simon. Diu. Thom. 2. 2. quæs. 100. art. 6. ab 6. vbi Caietan. communis * opinio, teste Nauarr. in Manual. dicto cap. 23. num. 102. quam pluribus rationibus comprobat, idem Nauarr. in cap. 1. 14. quæst. 3. Siluestr. in verb. simonia, quæst. 2. quam. is Maior in 4. dist. 25. quæst. 1. Adr. in quolibet. Sot. lib. sexto de iust. & iur. quæst. 8. numero 1. tenuerint contrarium.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio, cum pacto soluendi expensas, simoniaca.*
2 *Renunciatio ob pecunias mutuo habitas non est simoniaca.*
3 *Mutuum fit ad augendam amicitiam.*
4 *Verus contractus mutui excusat a simonia.*
5 *Confidentia in foro exteriori.*
6 *Pecunia mutuata ex interuallo excludit simoniam.*
7 *Pactum gratuitum inter resignantem, et resignatarium licitum.*
8 *Pactum inter resignantem, & resignatarium ante expeditionem litterarum redotet simoniam.*
9 *Resignatarius faciens totam impensam in expeditione committit simoniam.*
10 *Quis expendat in expeditione litterarum.*
11 *Renunciatio litigiosa, cum pacto vt consentiat pensioni euicta lite simoniaca.*
12 *Renunciatio ad preces non est simoniaca.*
13 *Debita causa excusat a simonia.*
14 *Simonia studiosa voluntas.*
15 *Peccat excludens dignum.*
16 *Collatio cum spe quod erit gratus non est simoniaca.*
17 *Debitum antidorale non habet vim precij.*
18 *Animus inducendi debitum antidorale. non inducit simoniam.*
19 *Renunciare beneficium consanguineis non est simonia.*
20 *Conferre beneficium consanguineis non est simonia.*
21 *Collatio facta consanguineis dignis non inducit peccatum.*
22 *Resignatio cum pacto, vt resignatarius soluat pensiones impositas, non est simoniaca.*
23 *Expressio eorum, quæ tacite insunt, non est simonia.*
24 *Expressio conditionis, ad quam quis non tenetur inducit simoniam.*
25 *Renuncians beneficium, vt habeat aliud non committit simoniam.*
26 *Litteras renunciatur absque auctoritate superioris.*
28 *Non potest quis renunciare litteris pro re temporali.*
29 *Per litteris consequitur ius præparatorium.*
30 *Præsentatio patroni est annexa spiritualitati.*
31 *Simoniacus, qui promittit sicuti qui dat.*
32 *Promissio, & datio æquiparantur.*
33 *Assassinium committitur data pecunia.*
34 *Assassinium committitur promissa pecunia.*
35 *Sola promissio de dando inducit simoniam.*
36 *Pactum pro seruitijs simoniacum.*
37 *Simonia committitur in renunciatione per dationem consanguineorum.*
38 *Simoniacus ignorans spoliatus non est restituendus.*
39 *Resignatione existente nulla non transfertur.*
40 *Simoniacus ignorans non perdit omnia beneficia.*
41 *Simoniaca renunciatio si resignatarius promittat cedere illud.*
42 *Pactum factum post breue tempus post resignationē simoniacum.*
43 *Ratio ex interuallo non inducit simoniam.*
44 *Correspectiuitas inducit simoniam.*
45 *Correspectiui actus dicuntur, qui fiunt eodem tempore.*

46 *Impensæ factæ in massarijs Ecclesiæ possunt a resignante repeti.*
47 *In dubio quis præsumitur fecisse impensas Ecclesię de bonis ipsius Ecclesiæ.*
48 *Bona clericorum præsumuntur acquisita de bonis Ecclesiæ.*
49 *Ecclesia habet fundatam intentionem super bonis possessis a prælato defuncto.*
50 *Possessio bonorum prælatorum continuatur in Ecclesia.*
51 *Constito bona esse patrimonialia, Ecclesia in illis non habet fundatam intentionem.*
52 *Renunciatio non est simoniaca si in mandato dicatur cum habeam intentionem, &c.*
53 *Resignatarius dans securitatem banchariam pro pensione resignantis non committit simoniam.*
54 *Obligatio in forma Cameræ fit ad faciliorem solutionem.*
55 *Excluditur delictum vbi alia interpretatio capi potest.*
56 *Semper interpretatio capienda vt delictum excludatur.*
57 *Contractus non præsumitur vsurarius.*
58 *Consilium præsumitur bonum.*
59 *Quisque præsumitur bonus.*
60 *Renunciatio simoniaca si quis promisit renunciare in eventum si prouideretur.*
61 *Ordinarius nō præsumitur prouidere vigore pacti inii cum parte.*
62 *Pacta de temporalibus inita inter resignantem, & resignatarium non inducunt simoniam.*
63 *Permutatio triangularis, vel quadrangularis simoniaca.*
64 *Pensio ex tribus resignationibus non est nulla.*
65 *Pactio apposita in resignatione de soluendis debitis Ecclesiæ non est simoniaca.*
66 *Quæ super abundant non solent vitiare scripturas.*
67 *Expressio eorum quæ tacite insunt, nihil operatur.*
68 *Promissio fructuum benef. pro dote sororis non est simoniaca.*
69 *Frater tenetur dotare sorores.*
70 *Retrocessio quando sit simoniaca.*
71 *Resignatio cum pacto de soluendis debitis resignantis est simoniaca.*
72 *Pactum simoniacum si non habeat effectum, nō nocet.*

QVAESTIO VII.

SEPTIMO quæro de aliquibus casibus particularibus. Quorum Primus erit, an simoniaca sit renunciatio facta a renunciāte, vt resignatarius soluat ei expensas factas in illo beneficio consequendo communis opinio ētaffirmatiua esse simoniacam, quam firmauit Rot. die 19. Octobris, 1543. in vna Canonicatus sancti Andreæ corā Put. teste eo. dec. 40. lib. 2. ex auctoritate, & ratione, auctoritate rex. in cap. cum pridem, de pact. vbi datur pecunia pro expensis, & quia dabatur correspectiue ad cōcessionem iuris, ideo Papa reputauit illam pactionem illicitam, & ibi Doctores hoc notant; ratione quia renunciatio debet esse libera, & hęc cū nō sit huiusmodi ergo &c.

1

Secundus casus, an sit simoniaca renunciatio, si renuncians habuit pecuniam mutuo a resignatario negatiuè videtur respondendum, vt tenet Nauarr. cons. 50. & 51. tit. de simon. quia potest quis mutuare pecuniam alicui principaliter ad contrahendam, vel augendam amicitiam † & subleuandam eius necessitatem, & non committit vsuram, & simoniam, licet secundario speret ab eo aliquod beneficium, etiam conferendum sibi iustè principaliter propter amicitiam, & realiter postea conferatur illud ei ab eo, Diu. Thom. 2.2.q.78. art. 2. ad 3. & in corpore q. vbi clarius Caieta. Dominic. Sot. de iust. & iure, lib. 9. q. 1. art. 2. Nauarr. in comment. de vsur. sup. cap. 1. 14. q. 3. nu. 22. & in Manual. c. 17. num. 229.

2

3

Amplia hanc cōclusionem procedere etiam si mutuauerit resignatarius resignāti pecunias post signatā supplicationem, & ante consensum extensum, in his. n. terminis consuluit Nauarr. dict. cons. 51. de simon. qa nulla interuenit simonia realis, cum nulla emptio formalis interuenerit, neque aliqua æquipollens, nam verus contractus † mutui interest ad not. in l. 2. §. mutui datio, ff. si cert. petat. & hæc conclusio procedit in foro interiori, non autem in exteriori † in quo videtur commissa confidentia, si hoc deduxit in pactum, & tenebitur ad restituendum beneficiū ex bulla Pij Quinti, de confidentijs, vt tradit Nauarr. dict. consi. 51. nu. 3. de simon. & dicemus late in tract. de Confident.

4

Limita tamen hanc ampliationem non procedere quoties post admissam renunciationem ex interuallo fuerit mutuata † pecunia, quia licita est datio, & ipsi fisco ex interuallo, Sarn. quem refert, & sequitur Redoan. de simon. par. 2. cap. 11. nu. 14. & 15. & habes rōnem per Bellam. decis. 12. sicuti licitum est inter † renunciantem, & resignatarium pactum gratuitum, Ant. de Butr. & Anan. in cap. ex parte, 1. de off. deleg. vbi Felin. col. 2. circa medium, vbi ita limitat illam Glos. idem Felin. in dict. cap. ad audientiam, de rescrip. Boer. de potest. legat. a later. n. 122. Redoan. de simon. p. 2. cap. 11. num. 11. & 12. & hoc intellige si pactum intercessit post etiam adeptam possessionem, quandoquidem pactum det re illicita post admissam renunciationem, & cōsensum † præstitum, ante vero adeptam possessionē inter renūciantem, & resignatarium redolet simoniā, ita Nauarr. cons. 49. de simon. quia possessio non pōt quæri per dationes, & remissiones, Abb. communiter receptus in dic. cap. dilectus, de simon.

5

6

7

8

Tertius casus, an simoniaca dicatur renunciatio, si resignatarius † fecit omnem expensam in admissione, & expeditione reseruationis fructuum, aut pensionis communis opinio est affirmatiua, quam tenet Nauar. cons. 5. de simon. & ambo iudicantur in foro exterio ri simoniaci, argu. ca. quā pio. 1. q. 2. & cap. vlt de pact. quia renunciatio non est libera, vt esse debet.

9

Et hæc conclusio procedit, quando resignatarius fecit huiusmodi expensas, vt fiat ei renunciatio, vt videtur declarare Nauar. loc. cit. & quando eas fecit pacto præcedente, & postea illas non retinuit: nam stylus satis vulgaris † est, vt resignatarius expendat in sua expeditione pro resignāte, retinet autē id quod impendit in primō termino solutionis pensionis, & ita practicatur absque vllo scrupulo.

10

Quartus casus, an simoniaca sit renunciatio beneficij litigiosi facta cum conuentione, vt euicta lite assignationi certę pēsionis resignatarius, † consentiret? affirmatiue est respondendum, vt in facti contingentia consuluit Nauarr. cons. 11. num. 1. vers. ad priorem quæstionem de simon. ex rationibus positis per eundem Nauarr. in Manual. cap. 23. nu. 100. & colliguntur ex superius traditis.

11

Quintus casus, an si renuncians motus fuerit ad p̄ces N. renunciatio sit simoniaca? negatiue † concludendum est

12

dum est, Nauarr. cons. 50. num. 2. de simon. quia regulariter preces, quibus rogatur collator beneficij non
13 inducunt simoniam, quando subest † debita causa, propter quam conferatur beneficium, Diu. Thom. 2.2.
14 q. 100. art. 5. ad 3. nam simoniа † est studiosa voluntas emendi, vel vendendi spirituale, vel ei annexum, Diu. Thom. dict. 2.2.q. 100. artic. 1. & in 4. dist. 21. & quod preces non inducunt simoniā prohibitam tenuit Fel.
* in cap. cum essent, de simon. & fuit bis * resolutum in Rota in vna Rossanen. subdiaconatus coram Mood. de mense Decembris, 1537. teste Sarn. de triennal. q. 12. col. 4. vers. solent. quid autem in precibus ea mente factis, vt excludatur † dignus, & admittatur notorie
15 indignus vide Doctores in c. cum M. de const. Sarn. d. q. 12. col. 4. Crauett. cons. 122. num. 9.

Sextus casus, an simoniaca dicatur renunciatio facta principaliter, vt beneficium resignatum conferatur idoneo, & † secundario cum spe, quod erit gratus,
16 & quod alioquin non renunciaret? negatiue respondit Nauarr. cons. 9. de simon. quia intentio renunciādi, & ponendi obligationem antidoralem non induxit simoniam: nam debitum, † quod non est legale, sed
17 tantum antidorale non habet vim pretij, vt colligitur ex Diu. Thom. 2.2. quæst. 78. art. 2. ad secundum, ergo neque intentio inducendi debitum † antidorale
18 inducet simoniam, & ex alijs rationibus, vt per Nauarr. loc. cit.

Septimus casus, an sit simonia, renunciare beneficia consanguineis? communis * opinio est † negatiua,
19 quam in terminis tenet Couar. lib. 1. variar. resol. cap. 5. num. 4. nam ius sanguinis nequaquam cōsideratur, vt precium spirituale, & conferre beneficium consan
20 guineis simoniæ † vitium non habet, D. Thom. 2.2.q. 100. artic. 5. licet contrarium voluerit Io. Maior in 4.
21 sent. dist. 25. q. 3. Immo neque peccatum † dummodo dignis fiat collatio, Siluest. in verb. simonia. q. 16. & in verbo renunciatio, q. 6. Florent. 2. p. tit. 1. cap 5. §. 11. Caccialup. de pens. q. 19.

Octauus casus, an sit simoniaca renunciatio facta
22 cum pacto, vt resignatarius † soluat pensiones impositas iure beneficio resignato, & reparet Ecclesiam, ministret sacramenta, aliaque faciat, ad quę ipse resignās
* de iure tenebatur? communis * opinio est negatiua, vt
23 expressio eorum, † & per pactum, quæ a iure requiruntur nō sit simonia, ita in terminis Nauarr. in Manual. c. 23. sub num. 100. vers. quæ tamen. vbi dicit ex hoc defendisse quandam collationem cuiusdam commēdę factę, vt solueret quadraginta aureos annuos, quos soluere tenebatur, qui eam haberet, Doctores post Glos. in c. significasti, de elec. de communi attestatur
* Io. Petr. Bim. cons. 15. & regulare est, ac * receptum a Doctoribus, vt exprimere quod inest, non inducat simoniam Glos. 2. in c. ad audientiam, de rescript. vbi Abb. & alij, Glos. 2. in c. olim, el primo, de rest. spoliat. Glos. 1. in cap. relatum, de præb. Archid. 8. quæst. 3. in summ. cum alijs adductis per Fel. in d. cap. ad audien-
24 tiam, num. 8. secus autem † si ad illam conditionem non teneretur, ideo si in renunciatione, aut collatione dicatur, quod fiant organa, & similia, ad quæ beneficiatus nō tenetur de iure, simonia esset prout est de mente Rotæ, teste Redoan. de simon. p. 2. c. 11. in fi.

Nonus casus, an renuncians litteris, ad beneficium vt habeat aliquod beneficium, vel pensionem dicatur
25 simoniace renunciare? negatiue † est respondendum prout respondent Card. Zabarell. But. Hostiens. Glo.
* Abb. Imol. num. 4. & communiter * Doctores in d. ca. ad audientiam, 3. de rescrip. Et probatur satis expresse in d. c. ad audiētiam, 2. de rescr. vbi Honorius, III. scribit Archidiacono Bituricen. Apostolicæ sedis legato his verbis, *Ad audientiam nostrā peruenit, quod quidam clerici obtentis a sede Apostolica litteris super prouisione sua in aliquibus Ecclesiis sibi subiectis recipientes, ab eis annuas pensiones, seu alia beneficia, ab eorum impetratione desistant renunciantes beneficio litterarum, & c.* ex quo notat Abb. in 3. not. qđ quis potest renūciare litteris Apostolicis pro alio beneficio Ecclesiastico, vel pro annua pensione auctо-
* ritate superioris, & ibi sequuntur * omnes, & ratio est quia nulla simonia potest in hoc intervenire, eo magis sēcūdum opinionem illorum, vt per litteras ad be-
26 neficia nullum ius † spirituale habeatur, Abb. in dict. c. ad audientiam, num. 6. vers. 3. post Glos. vbi etiam dicit hoc esse mirabile, Ideo licet, quis non possit renunciare beneficio sine auctoritate superioris, potest
27 tamen renunciare † litteris simpliciter absque auctо-
* ritate superioris, prout tradit Abb. * communiter receptus, in eod. cap. ad audientiam, num. 3. & late tradidi libro 7.

Limita, vt non possit quis renunciare litteris ad beneficium † pro re temporali, vt scripserunt Hostiens.
28 dict. c. ad audientiam, col. 1. Abb. sub nu. 6. quicquid voluerit Glos. ibi, nam per has litteras licet non consequatur ius in re, vel ad rem, consequitur quoddā ius
29 † præparatorium, quod est spirituale, vel spirituali annexum, sicut dicimus de præsentatione Patroni, quę
30 est annexa † spiritualitati, nam parat viam ad obtinendam institutionem, & ita tenet Redoan. de simon. p. 2. c. 15. num. 35.

Decimus casus, an renunciatio dicatur etiam simoniaca, in qua non fuit aliquod ius temporale, vel spirituale datum, sed tantum promissum? communis * opi
31 nio est affirmatiua, nam † simoniacus est, qui promittit, sicuti qui dat, vt dicit Bal. iudicatum * fuisse Florentiæ in c. 1. de testib. lib. 6. vbi hoc tenet Pet. de Anch. & Philip. Franc. col. 1. Dec. in c. veniens, glos. 1. de testib. Roman. reg. 327. & alij * omnes, quia promissio,
32 & datio parificantur non solum in materia spirituali prohibitiua, sed etiam in profana, vt probat text. in l. vlt. C. ad leg. Aquil. Soc. Sen. quem refert, & sequitur Sarn. de trienn. q. 12. col. 1. vers. sed hoc, & est tex. formalis, in c. nonnulli, 1. q. 1. & ob id Assassinium committitur non solum † si fuerit data pecunia, iuxta cap.
33 pro humani, de homicid. lib. 6. vbi Archid. col. 1. in fi. Gem. in §. cum igitur, in 1. not. Anch. in 6. not. Cor. cons. 249. col. 1. in fin. vol. 1. Dec. cons. 327. in princ. Grammat. voto 9. in princ. sed etiam ex sola † promis-
34 sione, Salic. in l. non ideo minus, in fi. C. de accusat. Curt. Sen. cons. 20. colum. 18. vers. omitto postremo, Grammat. d. vot. 9. col. 1. Gabriell. lib. commun. conclus. de maleficijs, concl. 1. Ideo quemadmodum ille, qui dedit aliquid, & consequutus fuit beneficiū, est simoniacus, & eo priuatur, ac in foro conscientiæ te-
* netur illud dimittere, vt est * communis opinio, ità &
35 qui consequutus fuit beneficium per solam † promissionem de dando, Glos. Abb. & Fel. in c. tua nos, de simon. Abb. in c. cum ad nostram, in 1. not. de ele. & ita
* fuit * tentum in Rot. die 11. Martij, 1538. coram R. P. D. Ioanne Paulo in vna Conchen. fructuum.

Vndecimus casus, an renuncians in fauorem familiaris ob recompensam seu remunerationem seruitio-
* rum committat simoniam? cōmunis * distinctio hęc
36 est, aut adest pactum, † & conditio, & tunc committitur simonia, aut non, & tunc secus, Abb. Anan. Soc. Fel. in c. cum essent de simon. Inn. in c. tua, de ætat. & qualit.

qualit. Ang. in l. sed etsi lege, §. consuluit, ff. de pet. hæred. Ias. in l. si non fortem, §. libertus, col. 4. vers. quintus effectus, ff. de condict. indeb. & in l. ex hoc iure, ff. de iust. & iur. cum alijs adductis per Boer. de potest. legat. a later. num. 125.

Duodecimus casus, an si quis renunciauerit in fauorem N. cuius consanguinei dederunt, vel promiserunt aliquid post receptionē resignationis, dicatur cō
37 missa simonia? communis * opinio est affirmatiua, vt
* etiam sit priuatus ipso iure, & teneatur cedere beneficio, habito per simoniam commissam ab alio Abb. in c. pen. 1. & 2. not. per illum tex. de elect. & in c. nobis, 1. not. de iur. patron. cum alijs adductis per Rocch. de iur. patron. in verb. est vtile, q. 3. quorum dicta approbauit, & sequuta est * Rota, in vna Messanen. Cappellaniæ de mense Maij, 1536. coram R. P. D. Petro
* Vortio, teste Sarn. de trien. q. 12. col. 4. vers. & ista, Maiol. de irregularit. lib. 5. c. 45. num. 2. & ideo alias Rot. in vna Firman. parochialium coram Aquē. die 20. No
38 uembris, 1538. pronunciauit resignatarium † simonia cum, etiam ignorantem, spoliatum non esse restituendum, teste Sarn. de triennal. d. q. 12. vlt. col. nam nihil
39 fuit translatum † existente nulla resignatione Rot. decis. 7. de renunc. in antiq. Innoc. in c. cum vniuersorū de rerum permut.

Verum simoniacus ignoranter perdit illud beneficium super quo commissa est simonia, non autē alia
40 obtenta cum nulla † adsit culpa sua, nec impeditur ordinis executione, nullamq; de hoc esse dubitationem scribit Ioan. Petr. Bim. conf. 28. num. 15.

Decimus tertius casus, An si resignatarius die præ
41 stiti consensus promittat † resignanti cedere illud beneficium sibi resignatum, cui voluerit, resignatio sit
* simoniaca? Communis * responsio est affirmatiua, vt
* fuit bis resolutum in Rota in vna * Legion. teste Moedan. decis. 243. de anno. Et ratio est clara, quia pactū
42 factum in ipsa resignatione, vel † post breue tempus inducit simoniam, Bellam. decis. 12. Moedan. d. decis. 243. in manuscr.

Declara tamen non procedere, quoties fuisset datum a resignatario resignanti ex interuallo, nam tūc
43 nulla † committitur simonia, Sarnen. quem refert, &
* sequitur Redoan. de simon. par. 2. c. 11. num. 14. & 15
* & est * communis opinio Doctorum, si ex interuallo
44 fuit datum, vel promissum, secus vero si in continenti, nam tunc renunciatio dicetur simoniaca ex† corre
45 spectiuitate, Caputaq. decis. 240. par. 3. Aragon. decis. 12. Moedan. decis. 222. in † manuscrip. & correspectiui
! * actus dicuntur, qui fiunt † eodem tempore, vt fuit resolutum in vna Gebenen. † coram * Camillo de anno 1534. teste Sarnen. decis. 4 lib. 1. in manuscrip. de quo dicetur infra.

Decimusquartus casus, an committat simoniam renuncians beneficio, ex eo, quia vult sibi solui expensas ab eo factas in certis massaritijs Ecclesiæ? Fel. consil. 11. num. 6. in terminis distinguit, quod aut impen
46 dit de bonis † proprijs, & potest absque labe simoniæ, licet in † hoc contrarium teneat Gammar. c. 1. nu. 137. vers. similiter, de rer. permu. lib. 6. aut de bonis Ecclesiæ, & non potest, aut de bonis vtriusque, & compensabitur pro rata. Si vero sumus in dubio, inquit Fel. notabiliter d. num. 6. vers. aut sumus, præsumi expensas
47 † fecisse de bonis Ecclesiæ, & per consequens nō posse illas repetere, Hug. Io. de Fan. & Archid. in c. 1. 12. q. 4. Inn. & Abb. in c. vlt. de pecul. cleric. omnia enim bona prælatorum, & clericorum, post adeptam dignitatem, & beneficia præsumuntur † esse de bonis Ecclesiæ, & de bonis Ecclesiæ acquisita, cui præficiebātur, nisi contrarium probetur, c. 1. vbi Doctores Abb. Couar. num. 7. de test. Inno. in c. cum in officijs, in 5. col. eod. tit. vbi etiam Glos. & Ioan. And. Bald. in l. si quis presbyter, in fi. C. de epis. & cleric. Barb. conf. 69. col. antepen. lib. 3. Boer. decis. 81. num. 6. Ferret. cōs. 118.
* in prin. * communis opinio, vt patet ex ample allegatis per R. P. D. Burs. conf. 376. num. 1. cum seq. vol. 4.
49 Ideo Ecclesia habebit fundatam † intentionem super omnibus bonis a Prælato defuncto possessis, Fel. in c. ex litteris, num. 3. de const. Bertach. de episc. p. 4. q. 3.
50 possessio enim bonorum prælatorum continuatur † in Ecclesia, Inno. in c. cum super, de cauſ. possess. & propriet. Guid. Pap. decis. 335. & decis. 629. Paul. de Cast. in l. si sorori, post medium C. de iur. delib. Quod limi
51 tatur non procedere quoties constat, vel cōstabit bona † esse patrimonialia, & ex redditibus patrimonij ac quisita, Rom. conf. 159. num. 4. vers. 1. casu, Capra cōsil. 20. in prin. Menoch. optime, & late de arbitr. iud. cas. 195. num. 4. latissime Burs. d. conf. 376. num. 17. vsque ad num. 22. vol. 4.

Decimus quintus casus, an sit simoniaca renuncia
52 tio si in mandato † fuit dictum cum habeam intentionem resignandi in fauorem N. constituo procuratorem Titium ad resignandum meo nomine libere in
* manibus Papæ, vel legati? fuit resolutum * negatiue coram Puteo in vna Concordien. Cappellanię 30. Octobris, 1547. teste Peleg. decis. 2. in manuſc. & decis. 79.

Decimus sextus casus, an si N. qui habebat beneficium ex resignatione Titij cum reseruatione pensionis annuæ in fauorem dicti Titij resignantis obliget ex interuallo bona sua ad soluendum pensionem, vel
53 * det fideiussores, aut securitatem bāchariam, commit tat simoniam, communis opinio * est negatiua, & ita fuit resolutum in vna Prænestin. pensionis corā Quiroga, vt habetur lib. diuers. decis. 106. in manuſc. Idq. iustificatur, tū quia obligatio sit ex interuallo, ex quo satis excluditur simonia, iuxta ea, quæ scribit, Bellam.
54 decis. 12. & supra dixi, tum etiam quia hmōi † obligatio fit ad faciliorem solutionem pensionis iam impositæ in actu resignationis, vnde excluditur omnis simoniæ coniectura, & præsumptio, nāque vbi alia in
55 terpretatio † capi potest, tūc excluditur delictum, l. me
56 rito, ff. pro Soc. & semper † capienda est interpretatio, vt delictum excludatur, late Marsil. cons. 2. col. 1. Cępoll. cons. crim. 21. n. 17. Barb. conf. 77. in prin. lib. 4. Alciat. de præsump. reg. 3. præsump. 1. & ob id cōtractus, qui pōt censeri licitus, & † vsurarius præsumitur
57 licitus, & non vsurarius, Bald. in l. rogasti, §. si tibi, col. vlt. ff. si cert. pet. Alex. cōs. 221. col. 2. lib. 2. & cōs. 200. col. 1. lib. 6. Soc. Iun. conſ. 83. col. 1. lib. 2. & consilium
58 quod potest † esse malum, & bonum ſsumitur bonū, & non malum, Bal. in l. seruum fugitiuum, col. 3. vers. nota, & ibi Ias. col. 5. vers. 3. multum nota, C. de seruo fugit. Alex. conſ. 125. col. 4. in fi. lib. 4. late similia adducens Gabr. commun. opin. de malef. concl. 2. col. 1. Iō cum possit interpretari huiusmodi obligationem fecisse bono, & malo animo, interpretandum, & præsumendum est resignatarium fecisse bono animo, tum
59 ex adductis, tūm etiam † quia quisque præsumitur bonus, c. vnico, de scrut. in ord. facien. c. vlt. de præsump. Soc. Iun. conſ. 82. col. 1. lib. 2. Bal. b. conſ. 77. in princ. lib. 4. Marsil. conſ. 2. num. 9.

Decimus septimus casus, an sit simoniaca renūcia
60 tio, si cum duo litigarent, vnus promisit resignare in
* fauorem N. cum quo litigabat in cuentū quod proui deretur de beneficio æqualis valoris? fuit resolutum *

in Rota

in Rota pro affirmatiua esse renunciationem simoniacam in vna Tholetana Thesaurariæ coram Pelegrino, teste eodem decis. 152. lib. 2. quia pactum est expſum iuxta cap. cum pridem, de pact. verum si sequatur
61 effectus, quia ordinarius prouidit, non videtur † motus vigore pacti præcedentis iuxta Glos. in clemen. 1. de rer. permut. & fuit decisum in Rota in eadem * causa Toletan. Thesaurariæ, teste Pelegrin. dict. decis. 152. in manuſcr.

Decimus octauus casus si inter resignantem, & resignatarium fuerint inita pacta de quibusdam tempora
62 libus † an renunciatio dicatur simoniaca? pro negatiua resoluit Rota, 25. Iunij, 1557. coram Card. sanctæ Crucis, in vna Lucan. canonicatus, quia potuit ex alia causa fieri huiusmodi tractatus, & pactum? vnde vt ex cludatur delictum, pronunciandum est pro non simonia, vt habetur lib. diuers. decis. 37. in manuſcr.

63 Decimus nonus casus, † an resignatio ex causa permutationis dicatur simoniaca si est triangularis, vel quadrangularis respondē affirmatiue, vt tenet Collecta. in c. 1. prope fin. de rer. permut. Imol. in clement. 1. eod. tit. num. 40. & Bonifac. de Vitall. ibi, num. 43. fuit resolutum in Rota in vna Cameracen. canonicatus, & præbendæ coram Guido Bon. decimo Aprilis, 1551. teste Caputaq. decis. 325. par. 2. vbi habes facti speciē, Card. S. Crucis decis. 128. in manuſcr.

64 Pensio tamen † non est nulla si fuit reseruata ex eo, quia N. significauit in fauorem M. & a M. in fauorem P. & a P. in fauorem G. quia cum renunciatio fiat libere coram Papa non censetur fieri actus prohibitus, vt pensio annullari possit, vt fuit resolutum in * Rota in vna Oxomen. Parochialis coram Guido Bono, 4. Decembris, 1551. teste Caputaq. decis. 314. p. 2.

Vigesimus casus, An si resignans erat grauatus debitis nomine Ecclesiæ. ita quod ad ea persoluenda Ecclesia erat efficaciter obligata, an si fuerit deductū in pactum sit simoniaca renunciatio, non valere istam pactionem tenuerunt. Io. Andr. in addit. ad Specul. de rer. permu. Feder. de Sen. de rer. pmu. q. 39. Gammar. in c. 1. nu. 136. vers. non recedas, de rer. permut. lib. 6.
65 quia renunciatio debet esse libera. Mihi † autem contraria opinio probatur, quia hoc pactum non est improbatum a iure, sed etiam si non exprimatur, incst, cap. ex præsentium, de solut. & quæ tacite insunt in spiritualibus, possunt deduci in pactum, ca. significatum, de præben. cap. significasti, de elect. Felin. in terminis, in cap. ad audientiam, de reſcr. ea enim, quæ superabū
66 dant, non † solent vitiare scripturas, l. testamentum. C.
67 de testament. & † expressio eorum, quę tacite insunt, nihil operatur, l. conditiones quæ, ff. de condict. & demonstr. limita tamen nisi adsit fraus, vel suspicio ex his, quę tradit Gammar. dict. cap. 1. nu. 136. & 137. de re. permut. lib. 6.

Vigesimus primus casus, an sint simonica pacta, q bus quis promittit tertiam † partem fructuum beneficiorum tum collatorum tum conferendorum pro dote sororis, & vt nepotes sustentari possint. Card. S. Crucis decis. 181. in manuſcrip. tenet non esse simoniaca, quia non solum id non est illicitum, sed tenemur ad alimentā dasi † & dotandas sorores, & nepotes, Abb. in cap. peruenit, de arbitr.

Vigesimus secundus casus, Quidam resignauit in fauorem Titij, & remansit in possionem, postea de-
dit certam quantitatem dicto Titio pro fructibus be
70 neficij resignati, a quo habuit † retrocessionem dicti beneficij, an hæc sint simonia? Rota distinxit, aut illa quantitas est æquiualens fructibus perceptis, & tunc nulla adest simonia, quia adest causa, propter quam datur huiusmodi quantitas, aut excedit, & tunc intrat coniectura simoniæ, ad not in c. cum pridem, de pact. & in cap. quæsitum, de rer. permut. attestatur, de hac decis. Card. sanctæ Crucis decis. 169. in manuscrip.

Vigesimus tertius casus, An renunciatio, facta cū
71 pacto, vt resignatarius † soluat debita resignantis sit simoniaca. Respondeo affirmatiue, vt in terminis consuluit Rebuff. conſ. 94. per tex. in ca. consulere, de simon. & ex notat. in c. cum pridem, de pact.

Vigesimus quartus, & vltimus particularis examinandus casus est, An renunciatio † dicatur simoniaca, si
72 resignans, vel resignatarius non peruenit ad faciendū id quod in pactum deductū est, vera est negatiua opinio, quam tenet Rebuff. conſ. 63. nu. 23. & hanc conclusionem not. quia sæpe occurrit, & secundum illam vidi iudicare.

SVMMARIVM.

1 *Coniecturæ, & præsumptiones probant simoniam.*
2 *Simonia inter grauiora crimina reputatur.*
3 *Crimina omnia pro nihilo ad comparationem simoniæ*
4 *Simonia comparatur homicidio.*
5 *Simonia comparatur idolatriæ.*
6 *Simonia comparatur crimini læsæ maiestatis.*
7 *In criminalibus requiruntur probationes clarissimæ.*
8 *Simonia accedit hæresi.*
9 *Hæresis † probatur coniecturis.*
10 *Simonia occulte solet patrari.*
11 *Præsumptiones sufficiunt in his, quæ sunt difficilis probationis.*
12 *Dolus, & fraus probatur coniecturis.*
13 *Malitia probatur præsumptionibus.*
14 *Coniecturæ in simonia debent esse violentæ.*
15 *Coniecturæ, in simonia debent plene probari.*

QVAESTIO VIII.

CTAVO quæro, An sufficiant coniecturæ, & præsumptiones ad probandā renunciationem simoniacam? communis * opinio
1 est sufficere † coniecturas & præsumptiones, Inn. & Abb. in c. sicut simoniaca in 2. not. nu. 3. de simon. idem Abb. in cap. in sinuatum, sub. num. 3. eod. tit. Anan. in ca. cum contumacia, de hæretic. lib. 6. Anan. in c. nobis, in 3. not. nu. 4. de simon. vbi etiam Abb. nu. 4. Felin. num. 1. in. 2. not. Corn. conſ. 341. col. vlt. sub. n. 6. vol. 1. Card. Pariſ. conſ. 143. n. 12. & 13. 16. & 20. vol. 4. Petr. Grego. Syntag. iur. lib. 3. cap. 13. n. 39. Cravett. conſ. 122. n. 8. Rol. a Vall. cōs. 31. n. 16. vol. 3. cū alijs vt per Iul. Clar. lib. 5. † recept. sent. §. fin. ad fi. vers. ité scias Mascard. de probat. conclus. 1304, col. 1. 2. & 3. Menoch. conſ. 67. nu. 7. vol. 1. & probatur, in dicto cap. sicut, vbi omnes Doctores, de simon.

2 Et ratio est, quia simonię vitium † inter grauiora crimina reputatur, vt tradit Innoc. III. in cap. vlt. ad fin. de purg. can. cap. vlt. 1. q. 7. nam alia crimina ad compa
3 tionem simoniæ, & hæresis † pro nihilo reputantur, c. per tuas, el primo, de simon. & in ca. inquisitionis, pau lo post princip. de accusat. ideo Inn. III. ante dictus si
4 moniæ vitium grauissimo † homicidij scelerī cōparat

actetiam

5 ac †etiam comparatur Idolatriæ,cap.cito,& ca.eos,1.
6 q.1.¶& æquiparari crimine læsæ maiestatis tradit Bal.
in l.si quemqam,in 1.not.C.de episc. & cleric. Diaz.
pract.crimin.canon.cap.85.in princ.Hinc dicit Abb.
in d.cap.sicut,in princ.de simon. quod magnitudine
omnes alios morbos superat:ideo non mirum si con
iecturæ,& præsumptiones sufficiunt,quamuis in alijs
criminibus requirantur probationes luce meridiana
7 †clariores,l.vlt.C.de prob.
8 Accedit,quia †crimen simoniæ dicitur hæresis,ca.
quoties,de simon.vel saltem æquiparatur ipsi hære-
sis sceleri,not.Glos.vlt.in c.1.de testib.in 6. Rebuff.
in prax.benef.tit.de simon.in resign.num.12.Sarn.de
trienn.q.12.num.13.Menoch.cons.67.num.3.vol.1.
9 sed in hæresi †sufficiunt præsumptiones * communis
opinio,teste Mascard.conclus.861. Comprobatur,
10 quia simonia est de his,quæ † occulte patrari solent,
Diaz.d.c.85.Redoan.de simon.p.4.c.6.num.20.&ta
men in his,quæ sunt difficilis probationis sufficiunt
11 † præsumptiones,Sarn.de triennal.q.18.Menoch. de
arbit.iud.lib.2.cas.116.num.12.& in ea solet commit
12 ti dolus,& fraus, & hæc per probabiles coniecturas †
13 probantur.c.2.de renunc.in 6.l.dolum.C. de dol.& †
malitia probatur ex præsumptionibus,c.suscitata,de
in integ.rest.

Declara,vt præsumptiones, & coniecturæ debeãt
14 esse euidentes,†& reum de ipso crimine committen
* tes,Glos.vlt.in c.insinuatum,de simon. * communis
opinio,teste Alex.de Neu.cons.64.nu.2.& seq. Clar.
in §.simonia,in fi.cum alijs,vt per Mascard.de pro-
15 bat.conclus.1304.num.27.& 28.cum seq.act debeãt
plene probari,Ioan.Anan.in dict.cap.sicut simonia-
ca,sub num.1.vers.oportet tamen, de simon. Innoc.
in cap.litteras,de præsumpt.Ioan.And.in cap.vt of-
ficium,§.1.de hæretic.in sexto cum aliis, vt per Ma-
scard.de probat.conclus.861.numero 7.& communi
* ter* Doctores.

SVMMARIVM.

1 *Simonia probatur eodem modo quo alia crimina.*
2 *Delicta probantur notorietate.*
3 *Delictum probatur rei euidentia.*
4 *Delictum probatur partis confessione.*
5 *Confessio oris proprij maior probatio.*
6 *Confessio in iudicio criminali probat simoniam.*
7 *Simonia probatur fama.*
8 *Simonia probatur instrumento.*
9 *Simonia probatur correspectiuitate.*
10 *Simonia ex mandatis datis eadem die,coram,eodem notario.*
11 *Correspectiuitas ex quibus colligatur.*
12 *Correspectiui actus,qui.*
13 *Actus incontinenti facti correspectiui.*
14 *Mandata eodem tempore inducunt correspectiuitatem.*
15 *Simoniacus regressus ex diuersis mandatis.*
16 *Actus reciproci in beneficialibus simoniaci.*
17 *Reseruatio beneplaciti Papæ non obtenti non excusat a simonia.*
18 *Annullato vno actu correspectiuo annullantur cæteri.*
19 *Probatio oriens ex correspectiuitate præsumptiua.*
20 *Notarius rogatus de instrumento simoniaco non potest opponere,de simonia.*
21 *Resignatio facta absenti tollit suspitionem simoniæ.*

QVAESTIO IX.

NOno quero,Quomodo probetur simoniaca renũciatio? respondeprobari simoniã eisdem modis, q
1 bus etiam probatur quod libet factum & †aliud crimen Redoã.de simon. p.4.c.6.n.1.Mascar.de ꝓb. concluſ.1305.num.1.
2 Et primo probatur †Notorietate,cum est ita notorium in resignatione interuenisse simoniam,vt nulla possit tergiuersatione celari,c.de manifesta,cum duobus seq.2.q.1.

Secundo rei †euidentia,cum quis in crimine com-
3 prehenditur,c.si quis diaconus,dist.50.c.si quis cle
ricus,dist.81.c.presbyter,dist.53.

Tertio ex partis †confessione,c.presbyter 15.q.5.
4 c.de hoc,vbi omnes de simon.Red.late de simon. p.
4.c.7.Rol.a Vall.cons.31.num.1.vol.3.nulla enim est
5 maior,probatio quam † oris proprij confessio.l.gene-
raliter,C.de non num.pecun.late Mascard.de proba.
concl.350.& vide casum Put.decis.381.lib.1.

Amplia procederetetiam si illa confessio fuerit fa
6 * cta in iudicio criminali,vt fuit*resolutũ in vna Vlix-
bonen.Quartariæ coram Accorambono, Lunæ die
16.Maij 1552.teste Caputaq.decil.242.p.3. nam ibi
quidam confessus fuit ante resignationem conueniſ-
se cum resignante de dando illi pensionem,& postea
fuit beneficium renunciatum in manibus Nuntij.

7 Quarto per famam†late Redoan.de simon.p.4.ca.
6.nu.3.Mascard.de prob.d.concl.1305.num.10.

8 Quinto,per instrumentũ,c.placuit.16.q.3.in quo
adest promissio,vel pactum,Dec.cons.118.nu.1.vers.
& de promissione,& in l.si quis obligatione.nu.1. ff.
de reg.iur.Alciat.cons.2.num.10.lib.1.Menoch. cõs.
* 67.num.8.vol.1.&*communiter alij omnes.

* 9 Sexto per†correspectiuitatem,vt fuit* pluries reso
lutum in Rota,& est cõmunis opinio omnium Do-
ctorum.Put.decis.460.lib.2.Caputaq.decis.240. p.3.
Aragon.decis.12.manuscr.exemplum, vt quia adsunt
10 mandata ad†cedendum,& retrocedendum: nam Ro
* ta iudicauit*simoniacam renũciationem in vna Iller-
den.prioratus,& in alia Gerunden.teste Moed.decis.
222.in manuscr.& alias in vna Calagurit. integre por
tionis 28.Ianuarij 1547.coram Pelegr. in qua fuit da
tum mandatum ad cedendum in fauorem N. qui N.
coram eodem Notario,& testibus dedit mandatũ ad
retrocedendum reseruato regressu fuit resolutum re
signationem esse simoniacam propter correspectiui
tatem,teste eodem Peleg.decil.81.in manus.& in vna
Veron.Monasterij coram Card.S.Cruc.20.Octobr.
1551.teste Caputaq.decis.4.lib.2.& in vna Osceñ.Ca
nonicatus,& præbendæ 7.Februarij 1547. coram eo
dem.nam ex dictis Instrumentis confectis corã eodẽ
11 Notario,†& testibus colligi correspectiuitatem fuit
resolutum die 5.& 7.Februarij 1547.corã eodẽ Pele-
grino,vt ipse attestatur.decis.82.lib.1.in manus.secus
vero si hmõi mandata fuissent confecta diuersis die-
bus,& sic diuerso tempore,vt fuit sententiatũ,*in d.
* causa Calagurit.teste eodem Peleg.decis.288.lib.3.in
12 manuscr.nam correspectiui † actus dicuntur illi quan
do vnus propter alium fit,& propterea de illis iudica
tur,vt de vno,quia in simul fiunt,Soc.cons.66.col.vl.
13 lib.3.Caput.decis.35.p.1.actus.n.in continenti facti †
correspectiui iudicant,Rip.in l.neutri.§.vl.ff.de priui
leg.cred.

leg.cred.Curt.Sen.cons.54.num.4. vt quia fiunt vno
eodem tempore coram eisdem Notario,& testibus.
Dec.in l.certi cõditio, §.si numutos.num.13.ff si cer.
pet.Fel.in cap.pastoralis,col.penult.de rescr.fuit reso
lutum in Rota, in vna Gebbennen. coram Camillo
de anno 1534.teste Sarn.decis.4. lib.1. in manuscr. &
14 alias fuit resolutum,quod si N.constituat † procurato
rem ad renũciandum in fauorem M.& M.coram eo
dem Notario,& testibus constituat eundem procura-
torem ad consentiendum pensioni,mandata esse cor
respectiua in vna Virdunen.Monasterij.6.Martij.1539
coram Card.Paleott.teste eod.decis.101.alias 150. ita
etiam fuit tentum in similibus causis coram Cardina
li S.Cruc.in vna Veronen.Monasterij, & in vna Au-
gustan.Preposituræ,Crescent.decis.78.Moedan. dec.
124.Sarn.decis.4.lib.1.Pelegrin.decis.81.& 82.omnes
in manuscr.Quod est intelligendum existentibus etiã
coniecturis de fraude,& dolo.

Hinc alias fuit resolutum ex tribus mandatis confe
ctis eadem die coram eodem Notario,& testibus col
ligi simoniacam esse resignationem in vna Lucan.die
prima Februarij.1557.& habes per Moed.deci.337.li.
1.& facit quod fuit in vna Hippogerien.22.Octobris
1584.& 4.Febr.1585.resolutum.

Et alias ob hanc causam fuisse tentum regressum
15 esse simoniacum †atte stat ur Cresc.dec.78.lib.1. in vna
Gerunden.Custodiæ Aragon.decis.17.Put.dec.528.
16 lib1.actus †enim reciproci in beneficialibus inducunt
simoniam,Caputaq.decis.240.p.3.

* Hinc etiam fuit resolutum in vna*Bononien. Ve-
neris 23.Ianuarij.1773.cessionem prioratuum,& resi
gnationem monasteriorum,& reseruationem pensio
17 nis esse correspectiuas,vt vna † annullata omnes cor-
ruant,nam licet diuersæ fuerint datæ, & diuersæ mis-
sæ supplicationum resignationes,tamẽ vnico contex-
tu fuerunt præstiti consensus coram eodem Notario
& testibus super vtraque supplicatione,potest tamen
probari contrarium,quia probatio oriens ex præsta-
tione consensuum vnico contextu est præsumptiua,
vt fuit decisum in alia Bononien.Lunæ 19.Iunij.1578
coram Illustrissimo Cardinali Aldobrandino, tunc
Auditore Rotæ doctissimo,& nunc Sum.Pont.Max.
& Opt.

Hinc etiam aliàs fuit resolutum mandata non dici
correspectiua si vnum fiat hodie ad renunciandum,
& aliud cras ad retrocedendum in vna Pampilonen.
Prioratus cora Guidobono.20.Ianuarij. 1552. teste
Caputaq.decis.197.p.2.& si actus fuerunt correspecti
19 ui,& fuit dictum cum beneplacito Sedis Apostolicæ,
si postea huiusmodi beneplacitum non obtineatur re
nunciatio adhuc est simoniaca, vt fuit resolutum *in
vna Oscenen.coram Cardinali S.Crucis teste Achille
de Grass,decis.45.in manuscr.Ant.August.dec.625.
lib.3.& decis.652.eod.lib.3.

20 Et non omittam,quod Notarius de instrũ simoni
co rogatus non possit opponere de simonia vigore il
lius instrumenti simoniaci per eum confecti ad effe
ctum canonizationis gratiæ si neutri,vt Rota resol-
uit in vna*Toletana parochialis coram Card.S.Cru-
cis,20. Nouembris. 1547. vt attestatur ipse Card.S.
Crucis decisio.94.& Pelear.decisio.13.libro secun-
do in manuscr.& Put.decisio.330.libro.2. quia dete-
geret suam turpitudinem ad not.in cap.in litteris, de
transact.

21 Et renunciatio † facta absenti tollit suspicionem si-
moniæ.Card.Paril.dons.135.nu.19.vol.4.

SVMMARIVM.

1 *Socius criminis non probat pro socio,nec contra socium.*
2 *In crimine furti socius non probat.*
3 *In crimine falsi socius non probat.*
4 *Socius probat in crimine adulterij.*
5 *Socius an probet quoad inquisitionem formandam,& torturam.*
6 *Dictum socij quando sufficiat ad inquisitionem.*
7 *Socij plures non probant contra socium.*
8 *Socius in causa ciuili non potest esse testis,cum agitur de re communi,.*
9 *Socius criminis simoniæ probat contra socium.*
10 *Simoniæ crimen atrox.*
11 *Alia ad comparationem simoniæ pro nihilo reputantur.*
12 *In crimine læsæ maiestatis admittitur socius.*
13 *Simoniacus æquiparatur crimini læsæ maiestatis.*
14 *In crimine hæresis socius admittitur.*
15 *In crimine sacrilegij socius probat.*
16 *Conspiratio contra Papam probatur per socium.*
17 *In crimine assassini socius probat.*
18 *Socius probat in crimine falsæ monetæ.*
19 *Socius probat in causa maleficij.*
20 *Socius probat in crimine latrocinij.*
21 *Crimina atrocissima quæ.*
22 *Socius probat in crimine raptus.*
23 *Simonia solet occulte committi.*
24 *Socius probat contra socium in criminalibus.*
25 *Testes alias parum habiles admittuntur propter enormitatem criminis.*
26 *Iura transgrediuntur ob atrocitatem criminis.*
27 *Lex vbi est expressa,non cadit dubium.*
28 *Socius criminis,& muneris non probat simoniam.*
29 *Mediator propter participationem suspectus.*
30 *Malus semel semper præsumitur malus.*
31 *Mediator propter participationem dicitur committere delictum.*
32 *Proxeneta dicitur vsurarius percipiens emolumentum.*
33 *Socius muneris qui dicatur,& num.39.*
34 *Salarium proxeneticum quod.*
35 *Socius in crimine simoniæ habens promissionem salarij non probat.*
36 *Qualitas requisita in lege debet verificari.*
37 *Remissio est donatio.*
38 *Aduocatus potest esse testis in causa,si non recipit salarium.*
40 *Promissio quando habeat vim receptionis.*
41 *Promissio continet vtilitatem.*
42 *Assassinium committitur ex sola promissione.*
43 *Socius in crimine simoniæ non probat,quando agitur criminaliter.*
44 *Mediator admittitur in ciuilibus de confessa pretium.*
45 *Causa criminalis quæ.*
46 *Criminalis causa cum agitur de crimine.*
47 *Criminalis causa quando imponitur pœna corporalis.*
48 *Criminalis causa quando crimen deducitur vt punia tur.*
49 *Resignatio confidentialis nulla.*
50 *Confidentia quomodo committatur.*
51 *Tractatus de confidentijs.*
52 *Sedis Apostol.iudicio,& correctioni omnia submittenda.*

QVAE-

QVAESTIO X.

VAERO decimo, an testes socij criminis, pbẽt resignationem simoniacam? videtur respõdendum negatiue ex regula trita, & communiter* passim a Doctoribus recepta, vt socius criminis, nec pro socio, nec contra sociũ probet, l. quoniã, C. de testib. c. veniens el 1. c. ex persona, co. tit. c. 1. de confes. c. nemini, 15. q. 3. Specul. de testib. §. 1. vers. item, num. 37. Anch. cõs. 24. col. 3. Fulgos. cons. 135. col. vlt. Io. Anan. cons. 59. Bal. cons. 95. in prin. lib. 1. Alex. cons. 11. num. 1. lib. 1. & cons. 90. lib. 3. Cor. cons. 94. num. 5. vol. 3. Card. Paris. cons. 53. num. etiam 53. & 151. num. 8. vol. 4. Dec. cons. 189. nu. 8. & cons. 234. col. 1. Cur. Iun. cons. 170. col. 2. Soc. Iun. cons. 39. nu. 64. vol. 2. Ruin. cons. 147. vol. 2. Natt. cons. 18. num. 14. lib. 3. Rolan. a Vall. cons. 73. num. 2. vol. 1. Ias. cons. 23. per totum, vol. 1. Grat. cons. 97. num. 8. vol. 1. cõem* dicunt Carer. prax. crimin in princ. num. 122. Bero. cons. 175. num. 62. vol. 3. Clar. lib. 5. recept. sent. §. vlt. q. 21. Bertaz. cons. crimin. 6 1. num. 15. lib. 1. Mascard. de prob. concl. 1311. num. 1. vbi infinitus eiusdem sententiæ auctores congerit, & ob id conuictus de furto, sti sociũ nominet, nihil contra eum probat Salicet. in l. vlt. col. 2. C. de accusat. late Marsil. cons. 22. num. 13. cũ seq. Rol. a Vall. cons. 51. num. 26. vol. 1. idemque in crimine falsi probat Dec. cons. 189. num. 8. & cõs. 234. col. 1. Card. Paris. cons. 151. num. 4. vol. 4. Ioan. de Amic. cons. 138. Hieron. Gab. cons. 164. num. 61. vol. 1. Ruin. cõs. 146. col. 3. vol. 5. Ac in crimine adulterij deducit Ias. cons. 23. vol. 1. Card. Paris. d. cons. 54. num. 50. vol. 4. Fulgo. cons. 135. col. vlt. Et in crimine homicidij tradit Bar. in l. repeti, §. 1. ff. de quæst. Grammat. cons. crimi. 21. num. 3. Boss. in trac. criminali, tit. de iud. num. 144. Ita pari ratione idem erit in crimine simoniæ. Et hoc intelligitur, vt socius criminis non probet contra sociũ 5 etiam quoad inquisitionem formãdam, & vt minus faciat indicium ad torturam, vt probat Salicet. in l. vlt. C. de accus. Alex. cons. 137. lib. 4. Grammat. cons. 66. per totum, & cons. 70. num. 6. Card. Paris. cons. 163. num. 18. vol. 4. Hieron. Gabr. cons. 177. num. 9. vol. 1. * Grat. cons. 60, lib. 2. *communem affirmant Natt. cõsil. 18. num. 14. vol. 1. Rol. a Vall. cons. 16. num. 5. & 73 num. 2. vol. 1. Paris. cons. 173. col. pen. vol. 4. quamuis Io. Hostien. Abb. Imol. Anch. & Butr. & alij in c. 1. de cõfess. tenuerint contrarium, Blanc. tract. de iud. nu. 387. Rom. in l. si certus, ff. de fillanian. Felin. in c. sicut nobis, de testib. & alij, quorum sententia intelligenda 6 est, concurrentibus indicijs, vt tunc dictum † socij sufficiat ad inquisitionem, vt declarant Campeg. de testib. reg. 86. fallen. 2. Bertaz. cons. crimin. 40. num. 12. & 13. vol. 1. Menoch. de arbit. iud. cas. 474. num. 25. & etiam intelligitur, quamuis sint plures socij criminis, 7 qui idem deponerent, nam nihilominus † eorum dictum non sufficeret. Alex cons. 88. col. pen. volum. 5. Natt. cons. 298. num. 10. vol. 1. Rol. cons. 16. lib. 1. Marsil. consil. 22. cum alijs, vt per Mascard. d. concl. 1211. numero 18.

Et comprobatur, quia socius cum etiam agitur in 8 causa ciuili de rẽ cõi non potest esse testis, Bar. & alii omnes in l. quoniam liberi, C. de testib. Abb. in c. insuper, eod. tit. Menoch. de arbit. iud. cas. 474. in prin. Nell. de testib. col. 2. cum aliis, vt per Mascar. de prob. concl. 1312. col. 1. & 2.

His tamen non obstantibus, contraria opinio est * verior, & cõmuniter* recepta per Doctores, vt socii 9 criminis in crimine simoniæ probent ipsam simoniã vt statuit Greg. IX. in conc. Lugdunensi. vt habetur in c. 1. de testib. lib. 6. *Mediatores, per quos scelus simoniæ plerumque committitur, ad testimonium contra sceleris eiusdem auctores in detestationem criminis admittuntur, & c.* c. si quis Papa, dist. 89. Gloss. vlt. 15. q. 3. Innoc. in c. veniens, de testib. Specul. in Spec. tit. de teste, §. 1. sub num. 37. Gloss. in verb. mediatores, * Gem. Anch. Franc. & alii communiter* in d. c. 1. de testib. lib. 6. Ruin. cons. 158. num. 3. vol. 5. Campeg. reg. 86. de testib. fallent. 1. Crot. eod. tract. num. 94. Boer. q. 319. num. 2. cum aliis multis, vt per Redoan. de simon. p. 4. c. 15. nu. 28. Menoch. & alii, vt per Mascar. * d. concl. 1311. nu. 25. & omnes * communiter passim id volunt, considerantes rationem huius conclusio- 10 nis fundari in atrocitate † criminis simoniæ, c. vl. ad fi. de purgat. canon. Diaz. in prax. crim. c. 85. in princip. 11 Cætera enim delicta ad comparationem simoniæ † p nihilo reputantur, c. vlt. 1. q. 7. late Mascard. de prob. 12 concl. 1304. col. 1. Et ideo in crimine læsæ † maiestatis ob atrocitatem eius, socius criminis admittitur aduersus socium, c. nemini, 16. q. 3. l. quisquis, C. ad leg. Iul. maiest. Gloss. in l. vlr. C. de accus. Martin. de Laud. de crimin. læs. maiest. num. 8. Bal. in l. quoniam liberi, C. de testib. Marsil. cons. 1. num. 32. Rol. cons. 68. nu. 4. lib. 2. Capic. decis. 130. num. 57. Tib. Dec. cõs. 181. * num. 334. vol. 1. &* communiter Doct. & nemini du- 13 bium est simoniacum æquiparari crimini læsæ † maiestatis, teste Bal. in l. si quemquam, in 1. not. C. de episc. & cleric. Alex. in addict. ad Bar. in l. 2. ff. de publ. iud. 14 Rol. a Vall. cons. 32. num. 22. lib. 3. Hinc etiam in crimine hæresis socius criminis admittitur, Gloss. d. l. vl. * vbi Salic. &* alii omnes, C. de accus. Bal. cons. 95. col. 1. lib. 1. Grammat. cons. 135. num. 25. Boer. q. 319. nu. * 2. &* communiter † alii.

15 Hinc etiam † in crimine sacrilegii socius admittitur c. in primis, secũda q. 1. c. qui autem, 17. q. 4. Campeg. * d. reg. 86. de testib. fall. 1. & alii* omnes.

16 Hinc quoque † in crimine conspirationis contra Papam admittitur socius, Alex. cons. 13. col. 4. libr. 6. Fel. in c. vlt. de confess. Natt. cons. 138. num. 2. vol. 1. 17 Mars. cons. 1. num. 32. Hinc etiam † crimine assassinij * socius probat, l. Diuus, la 2. de cust. reor. l. in prouinciarum, C. de fer. Marsil. cons. 22. num. 15. Grammat. cons. 28. num. 10. & alii* omnes. Hinc quoque in cri- 18 mine † falsæ monetæ socius examinatur, l. 1. C. de falsa monet. Grammat. cons. 38. num. 25. Hinc etiã in cau- 19 sa † maleficij socius admittitur. l. vlt. C. de malef. Bal. cõsil. 96. lib. 1. Crot. de test. p. 3. num. 47. Hinc etiam idẽ 20 erit in crimine latrocinij, Grammat. d. cons. 35. num. 26. in crimine testis corrupti, Boer. q. 319. num. 3. nã 21 huiusmodi crimina † sunt atrocissima, & socij deponunt in tortura, Alberic. in l. vlt. C. de accus. Fulgos. cons. 173. col. 1. Alex. cons. 11. col. 2. lib. 1. Bertaz. cõs. crim. 234. num. 4. vol. 1. Burs. cons. 239. vol. 3. & in ma- 22 teria † raptus, Caputaq. decis. 277. p. 3.

Accedat & alia ratio, quia simonia est de crimini- 23 bus, quæ occulte † solent committi, Cravett. cõs. 122. num. 8. cum aliis, vt per Mascard. de probat. conclus. * 1304. num. 11. & communiter* volunt Doctores. Et in his criminibus, quæ solent perpetrari occultæ, & sunt

24 sunt difficilis probationis socius contra socium † admittitur, Bal. in Auth. si dicatur, de testib. Dec. cons. 189. num. 9. Crauet. cons. 178. num. 3. Rol. a Vall. cõs. 73. num. 27. lib. 1. Aret. cons. 61. ad fi. Rim. Sen. cons. 75. num. 12. vol. 1. Natt. cons. 298. num. 9. vol. 2. Dec. respons. 4. num. 47. vol. 3. Ias. in l. cunctos populos, C. de iumn. Trin. & fid. Cath. & alios plures citat Mascard. de prob. concl. 1311. num. 33. & 34. & ideo Gemin. in d. c. 1. de testib. lib. 6. notat speciale esse hoc casu, vt mediator admittatur, & dicit num. 3. quod pro- 25 pter enormitatem † criminis admittuntur testes, qui alias non admitterentur, c. 1. de confessis, & licitũ est 26 ob atrocitatem transgredi † iura, iuxta commune dictum Innoc. in c. 1. de const. ex quibus cessant ea, quę in contrarium fuerunt adducta, cum sit speciale hoc * casu, vt* omnes doctores volunt d. c. 1. de testib. lib. 6. 27 & habeamus legem † expressam, vnde non erit ambigendum, l. ancillæ, C. de furt.

Declaratur primo, hæc conclusio non procedere 28 in eo, qui esset socius criminis, & † muneris, nam tunc non probaret contra simoniacum, vt probatur in d. c. 1. de testib. lib. 6. in fin. ibi, *Et emolumentum exinde non fuerint assecuti*, & ibi Glos. in verb. assecuti, Ioã. * Monach. Pet. de Anch. Gem. Franc. & alij omnes* tradunt, & in c. veniens, el 1. eod. tit. extra ibi, *Et nos tuã sententiam commendamus, eo quod ille, qui eodẽ erat infectus crimine, inde contra eum testificari non posset, & c.* & loquitur ibi Alex. III. de crimine simoniæ, vt patet in principio, & ibi Glos. in verb. illorum confirmat, & dat rationem, Ant. de Butr. Abb. & alij oẽs, Redoan. de simon. p. 4. c. 5. num. 28. Alciat. cons. 2. nu. * 4. & num. 8. tom. 1. lib. 1. & communiter* Doctores, vt per Mascard. de proba. concl. alleg. 1311. num. 26. Salicet. in l. quando liberi, nu. 6. C. de testib. & ita fuit * se sententiatum* in Rot. in vna Pampilon. parochialis de paterna coram Accorambono 13. Iunij, 1552. refert Caputaq. decis. 244. p. 3. Et rationem ponit Gem. d. c. 1. num. 4. de testib. lib. 6. quod propter participa- 29 tionem emolumenti mediator censetur † valde suspectus ad testificandum super actu, ipso mediãte gesto, 30 & ideo ei non creditur, quia semel † malus semper presumitur malus, reg. vulg. & num. 5. ex mẽte Ioan. Monach. dicit, quod recipiendo emolumentum est magis infectus, & ideo ei non creditur: addit Franc. ibi- 31 dem num. 2. quod tunc mediator dicitur † ipsum delictum committere, c. nuper, & c. quanto, de præsumpt. c. 1. de off. deleg. c. licut dignum, de homic. & dicitur * simoniacus, quia recepit salarium, Glos.* communi- 32 ter recepta d. c. 1. sicut in contractibus † vsurarijs proxeneta dicitur vsurarius, & tenetur ad restitutionem, Glos. in l. sciente, ff. de parric. Bar. in l. 1. §. incidit, ff. ad Turpill. ex rationibus, vt per Inno. & Doctores in c. super eo, de vsur. c. cum liceat Papę, 12. q. 2. Lap. alleg. 33 93. Et sic dicit † socius † muneris, quoties recepit emolumentum, idest secundum Archidiac. fructus laborum, vel acquisitionis alicuius rei, aut redditus secundum Ioan. Monach. vel secundum Gem. d. c. 1. quoslibet prouentus ad not. in Clem. statutũ, de elect. Io. 34 Monach. in c. nemo, de sim. & salarium † illud, quod eis datur, dicitur proxeneticum, l. 1. & 2. ff. proxenet. Glos. d. c. 1. verb. mediatores.

Sed dubium est, quid si socius criminis simonię recepit promissionem salarij, seu emolumenti, non tũ 35 salarium, seu emolumentum, tan repellatur a testimonio, Io. And. d. c. tenuit hoc casu non repelli sequitur Gimin. num. 6. & num. 7. & ibi Io. Monach. idem videtur firmare, ex eo, quia dictum c. 1. de testib. lib. 6. requirit culpam, & receptionem salarij, vt mediator 36 repellatur: ô hæc qualitas in primis † verificanda erit, l. quicunque, C. de ieru. fugitiu. & tex. in d. c. veniens, el 1. de testib. loquitur in remissione vini, ex qua illi erant consecuti emolumentum, quia erant obligati 37 ad soluendum, & † remissio est donatio, l. si fundum, §. titio, ff. de leg. 1. l. peculio, la 1. & ibi Bar. ff. de pecu. l. 3. §. si postulanti, ff. de donat. int. vir. & vxor. Glos. in l. si inter, & ibi Bal. C. de † solut. Alex. in l. si mulier, ff. de cond. ob caus. Bal. cons. 201. lib. 4. & maxime de debito liquido, Dec. ibidem num. 13. ideo sola promissio non sufficit, sicuti dicimus de Aduocato, qui conue 38 nit de salario, † quia poterit esse testis in causa, si nondum salarium recepit, Glos. in l. vlt. ff. de testib.

His tamen non obstantibus, contrariam opinionẽ 39 existimo † veriorem, quam refert Bal. in d. ca. 1. fuisse * seruatam* in ciuitate Florentiæ, & hanc opinionem dicit esse tutiorem Fran. ibid. num. 3. Dec. d. c. veniẽs & secundum hanc opinionem fuit resolutum in di- * cta* Pampilon. parochialis coram Decano, die 13. Iunij, 1552. teste Caputaq. d. decis. 244. p. 3. quia sola pa ctio est turpis, l. 1. cum seq. ff. de calumn. & quia fuit 40 contentus † sola promissione, vnde videtur recipisse, arg. §. venditæ, inst. de rer. diuis. l. 2. §. creditũ, ff. si certet. & ideo paria sunt promittere, & soluere, l. vlt. C. 41 de fals. ex qua promissione satis dicitur † vtilitatẽ consequi, Franc. d. c. 1. num. 3. in fi.

42 Hinc crimen falsi frequentissimi cõtrahitur etiam ex sola † promissione, Salicet. in l. non ideo minus, in fi. C. de accusat. Curt. Sen. cons. 20. col. 18. vers. omitto postremo, Grammat. vol. 9. col. 1. dum alijs, vt per Gabr. de malef. concl. 1. num. 1. cum seq.

Declara secundo hanc conclusionem procedere, 43 quoties agitur ciuiliter † secus autem si agatur criminaliter, vt dicitur in d. c. 1. de testib. lib. 6. ibi si nõ agatur criminaliter, sed ciuiliter, & emolumentum exinde non fuerint assecuti, & ibi Glos. in verb. ciuiliter, hoc confirmat, & respondet tacitæ obiectioni dicẽs, 44 quod in ciuilibus mediator de consensu partium ad mittitur ad testimonium, alias secus, §. quoniam vero Auth. de testib. Glos. in c. dilectorum, de testib. cogẽ. hic autem admittitur etiam parte contradicente, & in hoc hic tex. inducit specialitatem, Io. And. & Imol. in d. c. dilectorum, Glos. in c. vlt. eod. tit. de testib. lib. 6. Pet. de Anch. Gem. Franc. num. 6. & 7. in d. c. 1. Angel. in l. quoniam, C. de testib. Bald. in l. omnibus, eodem tit.

Et quando dicatur agi criminaliter, & quando ci- 45 uiliter & quæ sit † causa ciuilis, & quæ criminalis plures sunt Doctorum sententiæ, quas omnes retuli cũ legerem rubricam extr. de iud. Glos. in l. Cor. in prin. verb. eorum, ff. de iniur. voluit, vt causa criminalis dicatur, † quãdo agitur de crimine, alias ciuilis, sed hãc 46 opinionem confurat ibi Bart. vers. certe ista, Abb. d. rubr. de iud. num. 5. vers. tertia opinio, & cõmuniter * * Doctores, teste Blanc. in prax. crimin. in 5. p. incip. visis indicijs, num. 157. Glos. vero in l. 1. verb. ciuiliter C. quando ciuil. act. crimin. præiud. tenuit dici causã 47 criminalem, quando imponitur pœna † corporalis, ciuilem quando imponitur pecuniaria, hoc etiam voluit alia Glo. in l. si qua per calumniam, verb. auri, C. de Episc. & cleric. & Glos. in l. obseruari, vers. proficisci, ff. de off. procur. & in l. vlt. C. de his, qui ex publ. iudic. verb. ciuiliter. Sed hanc etiam sententiam repro- * bat Bar. in l. 3. C. de sepulcr. violat. &* communiter reprobari attestatur Dec. in d. rubr. de indic. num. 9. in princ. pen. col. & Blanc. loc. cit. num. 158. Clar. libr. 5. recept.

recept.sent.§.vlt.q.1. vers. sed hæc etiam opinio, & Glos.l.3.ff.de sepulcr.viol.in princ.verb.cētum aureorum, tenuit tertiam opinionem, vt dicatur causa criminalis, quando agitur pro crimine ad pœnam applicandam fisco, quando vero quod petitur, venit applicādum parti, dicatur causa ciuilis, idem Glos.in l.aut damna, in princ.ff.de pœnis, Bal.in l.si qua per calumniam, C.de Epis.& cleric. Ias.in rub.C.de iud.num.
* 2.communis, *teste Dec.in cap.extr.de iud.num.9 Gomez.in §.1.post nu. 8. de act. & ibi Benincas.num. 125. infinit. Alciat. in sua prax. iudic.fol.5. Marant.in suo spec.in 4.par.Soc.sun.c6 fil.99.num.26.vol.2.Cæphal.cons.355. num.31.lib.1. & cons.141.num.21.eod.lib.1.Clar.d.q.1.in 3. col. Duaren.lib.1.disput.anniuers.c.35.Rober.Aurelian. lib.4.sent.iur.c.9.Menoch.de arb.Iud.cas.266.num. 6.Sed hanc quoque improbat Constant. Harmenopolis in prompt.iuris lib.1.tit.2.Rot.decis.10. de appell.in antiq.Menoch.de arbitr.iud.q.82. num. 3. In terminis conclusionis nostræ potest defendi opinio
48 Abb.d.rubr.de iud.num.6.vers. & ideo, ut dicatur t causa criminalis, quando crimen deducitur, vt punia tur, vt probatur in c.per tuas, el 1.in fi. de simon.ibi, *Cum ageretur non criminaliter, vt deponeretur ab ordine, sed ciuiliter, vt ab administratione amoueretur, tanquam immeritus, & damnosus, &c.* & ibi omnes
* * Doctores illum ad hoc notant.

Pro complimento huius vltimi libri scire oportet; quod sicuti resignatio simoniace facta est nulla, ita
49 est confidentialis, facta intercedente confidentia, vt statuitur in Constit.Pij IIII. 109.incip.Romanum, & in alia Pii V.87.incip.Intollerabilis, vbi etiam ex-
50 plicatur quibus modis committatur confidentia, ex qua causa, ex quibus præsumatur, quomodo probetur, & per quos testes, & qua pœna puniantur confidentiarii, super quibus omnibus, quia materia est utilis, & dubia, a nemine pertractata, multis vigilijs con-
51 feci tractatum, quem pro vtilitate communi, mense sequenti tradam Typographo imprimendum.

Et ex his ad laudem omnipotētis Dei, & Virginis Mariæ, ac Sanctorum Ioannis Baptistæ, & Francisci de Paula protectorum, sit absolutus iste Tractatus, cuius dicta sumitto correctioni Sedi Apostolicæ, &
52 scripta esse volo præmissa protestatione, de qua in c. hæc est fides, 24.q.1.cum alijs, vt per Bellam.in cons. 28.col.3.& tradit Card.Paris.cons.68.nu.427. vol.4.

FINIS.

INDEX COPIOSISSIMVS RERVM AC VERBORVM MEMORABILIVM

Quæ in Primo, & Secundo Tomo huius tractatus de Resignatione Beneficiorum Excellentiss. J.C.D. Flaminij Parisij continentur.

A'

ABBAS dicitur religiosus, l.9.q.4.n.18
Abbas exemptus potest renunciationem beneficij recipere, l.7.u.15.nu.3
Abbas est prælatus etiam ordinarius, l.7.q.15. num.13
Abbas exemptus habet magnam iurisdictionē l.7.q.15.num.5
Abbas exemptus habet correctionem, l.7.q.15.n.10
Abbas exēptus maiorem potestatem habet in monachos quā Episcopus in clericos, l.7.q.15.n.11
Abbas exemptus potest visitare, l.7.q.15.nu.9
Abbas exemptus habet Ecclesiam sibi pleno iure subiectam, l.7.q.15.num.4
Abbas exemptus potest destituere, l.7.q.15.n.8
Abbas etiam intitulatur in Abbatib regulari. l.11.q.3.n.105
Abbas non exemptus non potest recipere renunciationem, l.7.q.15.num.1
Abbas non potest præfici duobus monasterijs, l 3.q.18.n.43
Abbates habent dignitatem cum administratione, l.3.q.12.nume.6
Abbas habens vsumfructum quamdiu obtinet Abbatiam illa resignata, illum non consequetur, l.1.q.16.n.62
Abbas qui potest synodum celebrare, potest examen per concursum facere, l.8.q.9.n.98
Abbas non potest renunciare in manibus subditorum, l.7.qu. 15.num.19
Abbas potest visitare, l.3.q.12.num.7
Abbas potest prestare consensum alienationi, l.7.q.15.n.16
Abbas post renunciationem non dicitur obtinere Abbatiam, li.1.q.16.nu.63
Abbas non potest remouere priorem, li.11.q.3.n.103
Abbas per sententiam remotus remanet monachus eiusdem monasterii, l.1.q.17.n.25
Abbas potest recipere permutationes, l.7.q.15 n.17
Abbas non potest cogi renunciare, l.3.q.19.n.9
Abbas non potest examen per concursum facere, l.8.q.9.n. 97
Abbas renuncians quando possit petere denuo obedientiam. l.7.q.1.nu.49
Abbates possunt conferre, l.8.q.9.nu.26
Abbatissæ loco prouisionis datur rochetum, l.3.q.12.n.17.
Abbatissa debet habere 40.annos, l.3.q.18.n.40
Abbatissa eligitur, confirmatur, & benedicitur, l.3.q.12.n. 10
Abbatissa non potest præfici duobus monasteriis, l.3.q.18.nume.41
Abbatissa pōt habere duo monasteria annexa, l.3.q.18.n.42
Abbatissa eligi non potest patiens defectum in naralibus, li.3. q.12.num.11
Abbatissa æquiparatur Abbati, l.2.q.1.nu.73
Abbatissa in administratione æquiparatur Abbati, lib.12.q.4. num.30
Abbatissa potest renunciare, l.12.q.4.nu.29
Abbatissa vt renunciet de raro accidit, l.3.q.12..n.18
Abbatissa non plus triennio potest esse in Italia, l.3.q.12. n.24
Abbatissa habet potestatem in suas moniales & quādoque extra, l.3.q.12.n.5
Abbatissa aliis committeit visitationem extra monasteria, li.3. q.12.num.8
Abbatissa in Italia non potest renunciare in fauorem, l.3.q.12. num.23
Abbatissa electa ad distribuendum inter pauperes, potest eligere monasterium suum, l.9.q.17.nu.125
Abbatissatus est beneficium fœminarum, l.2.q.1.n.71
Abbatissatus est beneficium fœminarum, li.3.q.12.nu.15
Abbatissatus potest renunciari etiam in fauorem, l.2.q.1.n. 70. & l.3.q.12.nu.19
Abbatissas Summus Pontifex facere potest. l.3.q.12.n.13
Abbatia quę, l.q.15.n.7
Abbatia duplex regularis & sæcularis, l.2.q.1.n.68
Abbatia dicitur beneficium Ecclesiasticum, l.2.q.1.n.64
Abbatia est ex maioribus dignitatibus, l.3.q.1.n.98
Abbatia non venit appellatione simplici dignitatum, lib. 2.q. 1.num.65
Abbatiæ æquiparantur Episcopatibus, l.2.q.1.nu.66.& li.7.q. 11.num.28.q.15.nu.6
Abbatia sæcularis æquiparatur regularib. l.3.q.1.n.99
Abbatiæ appellatione non venit prioratus, l.2.q.1.n.67.
Abbatiæ duæ non possunt teneri, l.5.q.6.n.111
Abbatiæ dantur Cardinalibus, vt decentius viuant, libr.7.q.12. numero 20
Abbatia potest renunciari, l.2.q.1.n.63
Abbatię regulares possunt resignari, l.2.q.11.n.6
Abbatiam renuncians remanet monachus & habet vocem, li. 1.q.17.num.27
Abiurare verbum, renunciatum iuratam importat, lib. 17.q.1. num.18
Arboris incisio spectat ad dominum, li.10.q.6.n.51
Abrogare verbum significat derogationem totalem, li. 11.qu. 11.num.54
Abrogato continente censetur etiam abrogatum, quod continetur, li.11.q.11.n.12
Abrogare & derogare differunt, l.11.in præf.n. 14
Absentes quare facta publicatione ligantur, l.11.quæs.9.nume ro 13
Absens potest ratam habere acceptationem factam suo nomine, l.10.q.8.nu.37
Absens potest eligi, l.10.q.8.n.7
Absens ex iusta causa non dicitur abesse, li.1.q.10.n. 59
Absens ante accepationem beneficij collati renunciare nō potest, l.2.q.22 nu.12
Absolutio requiritur in iuramento ob enormem læsionem, li. 13.q.1.nu.33
Absolutio non requiritur cum iuramentum est nullum, l. 3.q. 18.num.132.
Absolutio iuramenti ad effectum vt ille possit agere partis citationem non requirit, l.13.q.1.n.37
Absolutio requiritur vt possit agi contra iuramentum, li.13.q. 5.num.57
Absolutio potest peti non absente iuramento de illa non petō do, l.13.q.1.nu.39
Absolutionem alteri committere potest qui non habet superiorem, l.3.q.18.n.13
Absolutio subsecuta non conualidat pensionem reseruatā excommunicato, l.4.q.3.n.49
Absoluentes extra iurisdictionem sunt excommunicati, li.5.q. 6.num.214
Acceptatio quid est, l.10.q.8.n.23
Acceptatio resignatarij requiritur perfectione resignationis,

lib.10.q.8.num.1
Acceptatio est nudi facti,l.10.q.8.n.44
Acceptatio resignatarii requiritur,l.1.q.8.n.27
Acceptare beneficium nemo cogitur.li.10.q.8.n.76
Acceptata resignatione resignans liberatur ab onere soluendi pensionem,l.10.q.8.n.26
Acceptatio præsumitur facta in tempore.l.10.q.8.n.68
Acceptatione resignatarij debet constare,l.10.q.8.n.24
Acceptatio beneficij non præsumitur,l.10.q.8.n.41
Acceptatio resignationis,quomodo probatur,l.10.q.8.nn.46. & 50
Acceptatio probatur per consensum in supplicatione,lib.1.q. 8.num.29
Acceptatio præsumitur ob solutam compositionem, li.10.q.8. num.58
Acceptatio præsumit ob nonam prouisionem,l.10.q.8.nu.59
Acceptatio beneficij requirit mandatum spirituale,lib.10.q.8. num.32.& 36
Acceptans Beneficium tenetur ad onera ipsius,l.6.q.2.n.95. & li.10.q.8.n.29
Acceptans beneficium pensione grauatum se obligat ad illã,l. 1.q.8.nu.28
Acceptationis natura,l.14.q.1.n.18
Accessus quid sit,l.6.q.5.nu.111
Accessus non habet causam de præterito,l.6.q.5.n.112
Accessus reseruatus ex causa cessionis dicitur iustificatus constat de lite,l.10.q.3.nu.45
Accessum vel regressum habentes possunt renunciare simpliciter,l.2.q.23.nu.18
Assensus pro consensu,l.7.q.1.n.2
Accessus sunt hodie sublati,l.6.q.5.n.113
Accusatione pendente nil potest innouari,l.3.q.16.n.9
Accessus reseruatus resignanti nisi acquiratur, ius non abdicatur,l.1.q.3.num.72
Actio spolij non potest cedi in fauorem,li.13.q.5.n.84
Actio ex pacto nudo datur de iure canonico,l.3.q.18.nu.55
Actus gesti per metum veniunt rescindendi,l.13.q.2.n.9
Actio spolij competit renunciauti beneficium ob vim,li.13.q. 4.num.36
Actio spolij non transit cum resignatione facta in fauorẽ tertij,li3.q.5.num.70
Actio spolij nunquam videtur cessa nisi expresse dicatur,l.13. q.5.n.15.& 34
Actio spolij pacto cedi potest.l.13.q.5.n.49
Actus meticulosi,nulli.l.13.q.1.nu.34
Actio psonalis & hipothecaria datur pro pẽsione,l.6.q.2, n.96
Actio personalis non transit in subrogatum,l.13.q.5.nu.80
Actio quod metus causa quid operetur,l.13.q.2.n.23
Actio quod met.causa intentatur ad retractandam renũciationem meticulosam,l.13.q.2 n.19
Actionem habens,ipsam rem habere videtur,lib.11.q.5.nu.53. & l.13.q.5.num.71
Acquirere quisque vult sibi,li.10.q.8.nu.69
Actus præsumitur factus cum ea solemnitate cum qua solet fieri,li.8.q.8.n.61
Actus correspectiui dicuntur qui fiunt eod.die,l.1.q.2.n.25
Actus censetur factus pro vt ius disponit,l.7.q.3.n.5
Actus nullus roboratur ex consensu subsequenti,l.2.q. 5. nu.7
Actus vt valeat receditur à natura dispositionis,l.8.q.8.n. 58
Actus incontinenti facti correspectiui,l.18.q.9.n.13
Actus attribuitur causæ,l.13.q.5.n.9
Actus gestus per procuratorem,& dominum æquiparantur,li. 11.q.6.nu.123
Actus correspectiui habentur pro vno actu,li.8. q.8.n.93
Actus præsumitur factum maiore maximo,l.7.q.3.n.6
Actus contra iuramentum,quando sit nullus,lib. 9.q. 31.nu.4. 11.12.24
Actus nullitas ex defectu procuratoris excedentis mandati fines,l.9.q.17.nu.36
Actus renunciationis,& non voluntas volentis cedere attenditur,l.9.q.9.n.8
Actus legitimi infirmis non prohibentur,lib.12.quæst.14.numero 3
Actus non conclusus certo spacio temporis,perpetuus reputatur,lib.11.q.5.n.42
Actus contra stilum nullus,l.8.q.8.n.49
Actus nullus quoties deuenit ad casum à quo incipere non potest,l.4.q.2.n.71
Actus contra legem est nullus,l.7.q.1.n.10.& li.8.q.8.nu.48.& l.11.q.13.nu.46
Actus contra formam nullus,li.9.q.17.n.115
Actus pluralis cum non tenet neque accessorius,l.11.q.7. n.87
Actus factus de nocte de die fieri dicitur,l.12.q.8.n.438
Actus est nullus conditione tacita deficiente,l.1.q. 3.n. 30
Actus factus cum impensa præsumitur factus mãdato eius cuius interest,l.10.q.8.n.55
Actus habetur ac si non esset factus cum non seruantur conditiones,l.1.q.14.n.9
Actus vt valeat receditur a natura dispositionis,l.11.q.14.nume.13
Actus est nullus non seruata forma,li.5.q.6.n.228
Actus non gestus in collegio potest probari per homines de collegio,l.11.q.14.n.61
Actus reciproci in beneficialibus simoniaci,l.14.q.9.n.16
Actus vicini arguunt fraudem,l.13.q.4.n.25
Actus præsumitur factus omni meliori modo,l.11.q.14.n.14
Actus nullus non est proprie actus,l.1.q.1.n.45
Actus debet subtineri,l.6.q.2.n.57
Actus non dicitur perfectus conditione pendente,lib.1.quæst. 3.num.21
Actus præsumitur factus ob causam præcedentem,lib.13. q.5. nume.10
Actus perficitur ex consensu procuratoris,l.12.q.5.n.40
Actus præsumitur factus ad instantiam illius in cuius vtilitatẽ vertitur,li.9.q.24.n.31
Actus habetur ac si non esset factus conditione deficiente, lib. 1.4.3.num.29
Actus factus per infirmum in præiudicium tertij non præiudicat,l.12.q.1.n.9
Actus contra statutum est nullus,l.10.q.2.n.16
Actus renunciationis debet esse voluntarius,li.1.q.1.n.46
Actus demonstrans liberam voluntatem non purgat metũ vigente ead.causa,l.13.q.1.n.211
Actus non operatur vltra intentionem agentis,l.1q.3.n.35
Actus præsumitur factus ad instantiam illius in cuius vtilitatẽ tendit,lib.10.q.8.n.52
Actus non potest per substitutum expediri, quoties est electa industria personæ,l.9.q.12.n.6
Actus non dicitur actus conditione pendente,l.1.q.3.n.24
Actus præsumitur fraudulentus & dolosus,ratione vicinitatis, l.12.q.1.num.14
Actus non operatur cum cessat consensus,li.1.q.3.n.36
Actu vno correspectiuo anuullato corruit alter,l.8.q.8.nu.92
Actum nullum faciens punitur,l.7.q.1.n.24
Actum nil dicitur dum supereſt aliquid agendum,lib.1.q. 12. numero 25
Actum nihil dicitur dum aliquid supereſt agendum,lib. 8.q.8. num.42
Actum fuisse libere voluntatis ex circumstantijs probari potest,l.13.q.1.num.90
Aduerbium rite requirit vt adhibeatur ordo,l.4.q.2.nu.63
Aduocatus potest esse testis in causa si non recepit salarium,li. 14.q.10.nu.38
Adscritus certe Ecclesiæ a nullo Episcopo est recipiendus,l.2. q.6.num.34
Adimplementum conditionis est probandum,l.10.q.3.n.17
Administrator habet ordinariam iurisdictionem,l.7.quæst.24 num.26
Administrare potest quis quamdiu sustinetur in officio, li.1.q. 7.num.16
Administrator potest constituere Vicarium generalem, l.7.q. 24.num.74
Administratio acquiritur per confirmationem,l.7.q.1.n.87
Administratio conceditur aliquando resignanti,li.6.q.1.n. 11
Administrare non possunt instituti ab Abbate sine licentia diocesan.l.7.q.15.num.2
Administratores hospitalium debent dispensare fructus pauperibus,l.11.q.3.nu.55

Adminis-

Administrare non potest prouisus ante apprehensionem possessionis,l.10.q.6.n.7
Administratores Hospitalium tenentur reddere rationem Ordinarijs.li.11.q.3.nu.53
Adulter non probat contra socium,l.14.q.10.n.4.
Adulteri puniuntur pœna mortis,l.5.q.6.n.62
Adulteri priuantur beneficio,l.5.q.6.nu.61
Aduersitas est medicamentum vitiorum,li.3.n.134
Aduersitas est probatio virtutis,li.5.q.3.n.133
Aequinoca prius distinguenda & postea definienda,lib. 1, q.1. num.2
Aeris intemperies excusat a periuro,li.5.q.3.n.248
Aeris intemperies est iusta causa non morandi in aliquo loco, li.5.q.3.nu.246
Aeris intemperies excusat citatum,l.5.q.3.nu.249
Aeris intemperies excusat a cursu præscriptionis,li.5. q. 3.numer.250
Aeris intemperies est iusta causa non residendi.l.5.q.3. n. 247
Aegritudo Episcopi est causa dandi coadiutorem,l.7.q.20.nume.
Aestimatio communis quomodo probetur,l.10.q.4.n. 8
Agens contra fideicommissarium possessorem, debet probare vitam filiorum,l.10.q.5.nu.14
Alendus tenetur operas præstare,l.5.q.3.n.220
Aleator indignus est beneficio,l.4.q.3.nu.66
Allegans renunciationem debet illam probare.l.8 q.11. n. 58
Allegans inhabilitatem resignantis debet illam probare,li.10. q.4.num.15
Allegans legem abrogatam,incidit in pœnam falsi.lib.11.præfa.num.19
Alex.VI.Extrauag.verba de consensu post obitum,l.9.q.24.nume.15
Alexandrina non habet locum in procuratore dato ad transferendam pensionem.l.9.q.24.n.27
Alexandrina circa dationem consensus,procuratoris,mortuo resignante,an habeat locum in resignatione conditionali, li.9.q.24.n.41
Alexandrina circa extensionem consensus hodie seruatur.lib. 11.q.11.n.51.contra n.64
Alex.doctrina in consilijs præfertur lecturis. l.11.q.10.n.32
Allegatio Lapi 89.quid disponat.l.11.q.6.n.96
Allegatio Lapi operatur,vt quis non teneatur iustificare dispẽsationem obtentam,l.11.q.6.n.101
Allegationi Lapi non est locus si non moriatur in possessione, l.11.q.6.n.106
Allegatio Lapi non habet locum in spolio,l.11.q.6.n.108
Allegatione Lapi nõ põt iuuari nõ publicãs,l.11.q.6.n.95
Allegatione Lapi,an possit vti agens ad regressum,lib. 11.q.6, num.110
Allegationi Lapi non est locus per continuationem possessionis ex reseruatione fructuum,l.11.q.6.n.107
Allegatio Lapi an admittat probationem in contrarium,li.10, q.4.num.
Allegatio Lapi reducta ad triennium ex qua ratione,lib. 10.q. 4.num.11
Allegatione Lapi potest vti spolians suum spoliatorem, li.11. q.6.n.109
Aliud est renunciare simpliciter,& aliud cedere alteri,lib.1.q. 3.num.1
Aliud est renunciare iuri aliud liti,l.7,q.18.n.3
Aliud est differre,aliud tollere,l.2.q.9.n.11
Aliud est renunciare simpliciter aliud, vt detur alteri,l.2.q.23 numero 9
Aliud est resignare beneficium,aliud fructus,l.1.q.6.n.77
Aliud est renunciare prælaturæ,aliud absoluere subditos, l.2 q.26.num.6.
Aliud est consentire renunciationi,aliud renunciare regressui, l.9.q.29.nu.2.
Alimentorum causa dicitur pia,l.6.q.2.n.9
Alimenta constituenda secundum qualitatem personæ,l. 5.q. 6,num.149
Alienatio rei subiectæ restitutioni est nulla, adueniente causa restitutionis,l.6.q.2.n.91
Alienare quis cogitur rem suam propter vtilitatem Ecclesiæ, li.3.q.18.num.34
Alienatio tenet non obstante iuramento de non alienando, li. 9.q.31.nu.28
Alienans irrequisito dño cum clausula sine præiudicio domini,&si postea fuerit capta possessio cadit a iure,l.7.q.1.n.70
Alienari non possunt amissa ipso iure,l.3.q.1.n.23
Alienandi potestatem habens potest alienare etiam in vltima voluntate,li.6.q.4.n.36
Alienatio per proximum morti fraudulenta,l.12.q.1.n. 10
Alienatio rei litigiosæ videtur facta dolo,& fraude,l.7.q.3.n.4
Alienans rem lite pendente potest condemnari ad fructus.lib. 2.q.3.num.7
Alienatio rei litigiosæ fieri non potest,l.2.q.3.n.3
Alienari non potest res subiecta restitutioni,l.2.q.9.n.5
Alienatio absque decreto iudicis cum requiritur est nulla.l.7. q 1.num.11
Alienari non possunt amissa ipso iure,l.3.q.1.n.52
Alienatio dicitur necessaria cum habet causam de præterito, li.2.q.3.num.39
Alienari non possunt bona beneficij iuris patronatus sine consensu patroni,l.2.q.4.num.12
Alienari non potest patrimonium ad quod quis ordinatur,li. 2.q.6.num.10
Alienatio necessaria permittitur lite pendente,l.2.q.3.n. 38
Alienatio rei fieri potest quoties lis non est super ipsa re,l.2.q. 5.num.53
Alteri per alterum non debet iniqua conditio inferri,li. qu.1 num.25
Alienatione prohibita,non censetur prohibita necessaria, l.5. q.6.num.162
Altari seruiens de altari viuere debet,l.6.q.1.nu.37
Alternatiua quid sit,l.1.q.10.n.46
Alternatiua sufficit vt verificet in vna parte,l.9.q.17.nu.42
Ambitiosa impetratio,l.1.q.18.n.4
Ambitio facit cessare charitatem ordinatam,l.9.q.17.n.119
Ambigendum non est in claris,l.12.q.5.n.16
Amissa ipso iure non possunt donari,l.3.q.1.n.79
Amissa ipso iure alienari non possunt,l.3.q.1.n.23
Amissa ipso iure semel non quæruntur,li.10.q.9.n.14
Amissa ipso iure non possunt alienari,l.3.q.1.n.52
Amor parentum erga filios magnus est li.13.q.1.n.67
Ancharanus declaratur,li.3.q.7.nu.71
Ambitio prohibetur clericis,l.9.q.17.n.114
Annullato actu principali annullantur omnes clausulę,lib.12. q.14.nu.28
Annullato vno actu conspectiuo,annullantur cæteri,lib.14.q. 9.num.18
Annata soluitur in prouisione legati,l.10.q.2.n.57
Annus nouitiatus debet esse continuus,l.3.q.13.n.11
Annullatio actus dicitur pœna,l.12.q.2.nu.7
Annus vltimus cæptus non habetur pro completo in termino plurium annorum,l.12.q.8.n.27
Annus de quo in regula de annali quando non est completus tempore resignantis resignatarius non est tutus dicta regula,l.3.q.5.nu.42
Annus datus ad promouendum antequam labatur ius est penes resignatarium,l.3.q.2.num.9
Annus& dies requiritur in instrumento,l.8.q.9.n.18
Annus de quo in regula de annali debet esse continuus,lib. 3. q.5.num.73
Annus de quo in regula de annali incipit à die adeptæ possessionis,l.3.q.5.num.72
Annexum non facit incompatibile,li.3.q.1.n.120
Anterior in consensu præfertur inter duos resignatarios quãuis posterior in data,l.1.q.12.nu.55
Antipapa cogitur cedere,li.3.q.18.n.28
Apostata,qui sit,li.4.q.3.n.31
Appletici non possunt promoueri,l.5.q.6.nu.23
Appositio manus Papę habet vim decreti annullatiui,& derogatiui,l.7.q.11.num.11
Apopletia,quæ lib.5.q.6.n.24
Apostatæ non potest beneficium resignari,li.4.q.3.nu. 30
Appellans debet probare se appellasse,& infra decem dies, li. 10,q.8.num.66

Appellatio interposita per procuratorem resignantis non prodest resignatario,l.1.q.16.n.37
Appellatio datur a mala electione,quam facit Episcopus examinatoribus discordibus in examine per concursum, li.8. 8.q.9.num.104
Appellatio extinguit iudicatum,l.3.q.16.n.20
Appellatio præsumitur præcessisse commissionē,l.4,q.2.n.39
Appellatio interposita ab eo cui non interest est nulla,l.1.q.5. num.49
Appellatio suspendit iurisdictionem iudicis,& sententiam, li. 3.q.26.nu.18
Appellatio a mero executore litterarum Apostolicarum non datur,lib.10.q.6.nu.64
Appellare nō potest quis ne eligatur,l.1.q.13.n.22
Appellare excusatur impeditus vi armata,l.11.q.13.n.97
Appellatus non potest petere exequutionem ante finem anni, li.3.q.2.n.11
Appellatione simplicium dignitatum non venit Abbatia,li.2. q.1.nu.65
Appellatione Abbatiæ non uenit prioratus,l.2.q.1.n.67
Appellatione pendente nil est innouandum,l.3.q.16.n.19
Appellatione ordinarii in materia collationis venit inferior Episcopo,li.8.q.9.n.27
Appellatione prælatorum veniunt præpositi,& decani,l.3.q.6. nu.12
Appellatione beneficiorum veniunt portione,l.2.q.1.nu. 116
Appellatione minorum venit tam pueritia quam adolescentia,l.3.q.7.nu.1
Appellatione beneficii,venit præceptoria,l.12.q.3.n.8
Appellatione benef.non venit pensio,l.11.q.4.n.32
Appellatione beneficj non venit pensio,l.12.q.3.n.55
Appellatione vacationis venit vera,in materia ambitiosa,l.12. q.10.nu.25.
Appellatione beneficiorum veniunt etiam regularia,l. 11.q.3. num.87
Appellatione beneficij,veniunt Hospitalia,l.11.q.3.n.59
Appelatione beneficij venit possessio,li.1.q.5.n.16
Appellatione minorum quid veniat,l.4.q.9.nu.1
Appellatione infirmitatis venit grauis,l.12.q.6.n.10
Appellationi renunciatur.Si causa non committatur infra decem dies,l.1.q.1.nu.28
Appellationis commissione annullata de qua intelligatur,l.11. q.11.num.36
Appellationi renunciatur si appellans petit prorogationem a Iudice a quo,l.1.q.1.n.27
Arbitratores non possunt esse monachi,l.9.q.4.n.16
Arbitri non possunt constitui in monachi,l.9.q.4.n.15
Arbitrium ad quid extendatur,lib.9.q.17.nu.92
Argumentum a maiori habet locum in materia statutaria,l.5. q.4.num.8
Argumentum a maiori procedit in odiosis.l.5.q.4.n.6
Argumentum a maiori fortissimum,l.5.q.4.n.5
Argumentum de persona ad tempus validum,l.8.q.7.n. 145.
Argumentum de matrimonio carnali ad renunciationem non valet,l.13.q.2.nu.16
Argumentum ab eo quod est expressum valet,l.11.q.13.numero 76
Argumentum à verisimili cessat in claris,l.12.q.11.n.48
Argumentum à rubrica valet,l.11.q.11.n.17
Argumentum de rub.extrauag.non valet,l.11.q.11.n.28
Argumentum de persona ad tempus valet,l.11.q.7.n.17
Argumentum de materia profana ad beneficialem non valet, l.3.q.5.n.46
Argumentum ab equiparatis valet vbi est in omnibus,l. 3.qu. 16.num.13
Argumentum à maiori validum est,l.1.q.13.n.10.
Argumentum de toto ad partem non procedit cum adest diuersa ratio,l.6.q.2.n.111
Argumentum de casu expresso ad non expressum non valet,li. 6.q.5.n.53
Argumentum de personis,& rebus,ad tempus.l.11.q.5.n.44
Argumentum à maiori procedit in materia correctoria.lib.5. q.4.num.7
Arma ad latus,an inferant vim,l.13.q.4.n.35
Archiepiscopi comprehenduntur sub dispositione loquente de Episcopis,l.8.q.5.nu.47.
Archiepiscopus dicitur ex eo quod sit summus Episcoporum l.2.q.1.num.50
Archiepiscopi non habent plusquam Episcopi nisi in casibus à iure expressis li.8.q.5.n.48
Archiepiscopus non potest recipere renunciationem,l.7.qu. 16.num.
Archiepiscopus nil habet plusquam episcopus.l.2.q.1.n.52
Archiepiscopus tenetur residere,li.1.q.10.n.12
Archiepiscopatus potest per procuratorem renunciare, lib.9. q.2.num.2
Archiepiscopus Eboracen.& Cantuarien.sunt legati,lib.7.qu. 13.num.3
Archiepiscopus comprehenditur sub dispositione loquēte de Episcopo,li.2.q.1.n.51
Archiepiscopi renunciant coram Papa,l.7.q.11.n.17
Archiepiscopus tenetur residere,li.2.q.1.nu.49
Archiepiscopatus est beneficium Ecclesiasticum,l.2.q.1.n.48
Archiepiscopatus potest renunciari,l.2.q .1.nu.47
Archiepiscopus potest vti pallio in terminis suę iurisdictionis,l.1.q.17.nu.23
Archipresbyteratus potest renunciare,l.2.q,1.n.88
Archipresbyteratus est dignitas,l.2.q.1.n.89
Archidiaconatus,qui habet vocem in Capitulo si renunciatur de hoc facienda est mentio in litteris,l.10.q.1.n. 106
Archidiaconatus de iure non habet vocem in Capitulo,li.10. q.2.nu.107
Archidiaconatus duo sunt incompatibiles.li.5.q.6.n.113
Archidiaconi quæ debeant scire,l.4.q.11.n.27
Archidiaconatus est beneficium,li.2.q.1.n.85
Archidiaconatus potest renunciari,l.2.q.1.n.84
Archidiaconus habens ius conferendi non potest examen per concursum facere.l.8.q.9.nu.99
Archidiaconus de iure dat possessionem,l.8.q.9.n.57.
Archidiaconus & Decanus non possunt renunciare post obtētam aliam dignitatem,li.3.q.1.n.104
Articuli impertinentes non sunt admittendi l.11.q.10.n.6
Articuli impertinentes non sunt admittendi,li.2.q.22nu.8
Articuli impertinentes,qui dicantur,li.11.q 10.n.7
Assassinium committitur ex sola promissione,l.14.q. 10.n.42
Assassinium committitur etiam ex promissione pecuniæ,li.14. q.7.nu..32
Assassinium committitur si fuit data pecunia,l.14.q.7.n.33
Astensis Ecclesiæ status,li.8.q.5.n.56
Assequitio incompatibilis facit renunciare liti,l.1.q.1.n.20
Asserens conditionem purificatam probare tenetur,l.1.q.3.nume.40
Assertio Papę afficit beneficium,l.3.q.16.n.55
Assertioni Papæ statur.l.8.q.11.n.2
Assertioni principum standum.li.8.q.11.n.7
Assertioni Principis statur etiam attestanti de facto prædecessoris,li.8.q.11.n.11.& 12
Attentata per resignantem resignatarius tenetur purgare.li.1. q.16.num.61
Attentatis renunciatur tacite,& expresse.libro.1.quæst.1.numero 4
Attentata purgare tenetur etiam qui in re attentata mediate successit,l.1.q.16.nu.42
Attentata dicitur possessio si est capta vigore subrogationis in ualidæ,l.2,q..3.n.94
Attentata purgare tenetur etiam qui habet causam ab attentāte,l.1.q.16.nu.43.
Attentare non dicitur capiens possessionem lite pendente si princeps sensit extare litem,l.2.q.3.n.24
Attentata purgare tenetur habens causam ab alio quoties habuit causam ante attentare,l.1.q.16.n.46
Attentata est possessio capta lite pendente,l.2.q.3.n.26
Attentat etiam possessio momentanea,l.2.q.3.n.27
Attentare non dicitur qui continuat,l.2.q.3.n.72
Attentare non dicitur collitigans capiens possessionem cū est subrogatus,l.2.q.3.n.91
Attentata sunt facta post inhibitionem,l.2.q.3.n.92
Attentare dicitur subrogatus gratiose capiens possessionem post inhibitionem contra eam exequutam.l.2.q.4.n. 91
Attentare videtur qui prohibet ne quis continuet,l.2.q.3 nume.74
Attentare vero dicitur subrogatus gratiose etiam quoad possessionem,capiendo illam,l.2.q.3.num.67
Attentare non dicitur hæres capiendo possessionem,l.2. qu.3. num.76
Attentare dicitur subrogatus non expediens litteras in forma subrogationis gratiosæ,l.2.q.3.n.86
Attentare dicitur capiens possessionem ex sola supplicatione subrogationis,l.2.q.3.n.85
Attentatorum remedium licet non detur contra tertium non procedit tamē in tertio habente causam à Iudice vel a parte,l.1.q.16.nu.44.& 45
Auditorum Rotæ priuilegijs non videtur derogatum nisi expresse dicatur,l.12.q.14.n.9
Auditor Rotæ potest recipere cessionem litis coram eo pendē tis non autem resig.benef.l.7.q.18.n.1.
Auditor potest recipere cessionem ad fauorem possessionis.li. 11.q.5.n.59
Auditor Rotæ pōt accipere cessionem litis.l.13.q.5.n.26
Auditores Rotæ tenentur publicare,l.11.q.4.n.3
Auditor cārū confidentiarum est familiaris,l.2.q.16.n.42
Auditores Rotæ habent strictam potestatem,l.7.q.18.n.2
Auditor Rotæ de speciali mand ato potest renunciationem beneficij admittere,l.7.q.18.nu.4
S.Augustinus habuit Coepiscopum non multę litteraturæ.li. 5.q.3.nu.116
Augustinus fuit coepiscopus.l.7.q.20.n.3
Auctoritas superioris non requiritur in renunciatione beneficij acquirendi,l.7.q.1.nu.74
Auctoritas superioris tollit suspitionem falsi,l.9.q.8.n.14
Auth.vt nouæ sanctę cōst.quomodo intelligatur,l.11. q.9.n.23
Augendi ex clausula potest fieri augmentum vsque ad tertiam partem,li.10.q.2.nu.60

B

BAPTISMVS datur quandoque per laicum,lib. 2.q.1. num.110
Bannitus non potest beneficio seruire,l.5.q.5.n.92
Bannitus potest priuari beneficio,l.5.q.6.n.93
Bannitus habilitatus non potest extrahi de prioribus Ciuit.li. 4.q.1.num.18
Bannitus non potest offendi ante lapsum tempus,l.3.q.2.n.12
Bannitus restitutus non recuperat locum ab alio occupatum, l.3.q.2.n.55
Bannito non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.42
Baptizans & baptizatus,differunt,l.9.q.17.n.110
Bannitus restitutus recuperat bona quæ amiserat,l.3.q.7.n. 50
Beda fuit cœcus,l.5.q.6.n.39
Bellum numeratur inter fortuitos casus.li.11.q.13.n.55
Bellum a quibus oneribus excusat,l.11.q.13.n.58
Bellum excusat a contumacia,l.11.q.13.n.57
Bellum præbet iustam causam remittendi mercedem. lib.11. q.13.n.56
Bellum est iusta causa non publicandi,li.11.q.12.n.52.& n.59
Bellum incutit timorem,l.11.q.13.n.54
Benefacere nemo cogitur inuitus,l.3.q.18.n.5
Beneficialis gratia te quirit expeditionem litterarum,l.10.q.1. num.7
Beneficium est res ecclesiastica,& cur detur clerico,l.4.q. 2.n.4
Beneficia sunt ordinata de iure posituo.l.5.q.6.n.126
Beneficium multis laboribus acquiritur,li.8.q.11.n.56.& li.5. q.1.num.7
Beneficia non debent esse sine reditibus,li.2.q.8.n.1
Beneficia quomodo acquirantur,l.8.q.9.n.40
Beneficium differt à pensione,l.12.q.3.n.56
Beneficium datur propter officium,l.6.q.1,nu.41,& lib.4.q.3. num.50
Beneficia non sunt acquirenda per modum piscationis, l. 8.q. 7.num.153
Beneficia acquiruntur cum labore,l.9.q.6.n.11.& lib.1.qu.18. num.21
Beneficium non potest sine superiore haberi,l.7.q.1.n.6
Beneficia abhorrent vitiosum ingressum,l.13.q.3.n.2
Beneficium non potest obtineri à non habenti.14.an.lib.4.q.1. num.7
Beneficia vacantia per resignationem veniunt in facultate conferendi,l.7.q.12.nu.31
Beneficium recipere nemo cogitur,l.3.q.18.n.8.& lib.10.q.8. num.16
Beneficij appellatione non venit pensio,l.11.q.4.n.32
Beneficij appellatione veniunt Hospitalia,l.11.q.3.n.44
Beneficiorum appellatione veniunt regularia,l.11.q.3.n. 87
Beneficia quando sint temporalia,l.11.q.3.n.93
Beneficium debet acceptari,l.9.q.7.n.13.
Beneficia omnia possunt resignari,l.2.q.1.n.1.
Beneficium acceptans se obligat ad onera illius,l.10.q.8.n.29. & l.6.q.2.n.95
Beneficium acceptans pensione granatum se obligat ad illam, l.1.q.8.nu.28
Beneficium ecclesiasticum an debeat acceptari per personā ecclesiasticam.l.9.q.3.n.4.& 19
Beneficium potest acceptari etiam per laicum,l.10.q.8. numero 35
Beneficium potest acceptari nomine tertij,l.9.q.8.n.17.
Beneficia absentibus collata,eis,non quæruntur ante acceptationem,l.10.q.8.n.5.& n.8
Beneficium acceptari debet à procuratore habente mandatū speciale,l.9.q.7.nu.12
Beneficium acceptans,peccat mortaliter,si habeat animum illud renunciandi,l.9.q.10.n.3
Beneficium competens mihi ex facto alterius, possum illo vti eo inuito,l.5.q.6.nu.61
Beneficium curatum requirit 25.an.l.4.q.11.n.14.
Beneficium curatum quod dicatur,l.2.q.1.n.107
Beneficia duo curata simul sunt incompatibilia,lib.3.qu.1.nume.93
Beneficium simplex requirit 14.an.l.4.q.11.n.13
Beneficia simplicia quæ,l.12.q.3.n.6
Beneficia simplicia desiderantur.l.10.q.8.n.61
Beneficium simplex de iure communi requirit residentiam, li. 1.q.10.nu.66
Beneficia omnia requirunt residentiam,l.5.q.5.n.1
Beneficium simplex de communi consuetudine non requirit residentiam,l.1.q.10.n.67
Beneficia consistorialia quæ,l.8.q.6.nu.1
Beneficia dicuntur consistorialia,quia Papa disponit de eis in Consistorio,l.2.q.2.n.6
Beneficium consistoriale prouidetur in Cōsistorio,l.8.q.7.numero 162.
Beneficiorum consistorialium prouisio,debet fieri consistoria liter.l.2.q.2.n.5.& li.8.q.6.n.3
Beneficia scripta in libris Camerę sunt consistorialia,li.8.q.6. num.v
Beneficia scripta in libris Cameræ,dicuntur consistorialia.l.2. q.2.num.10
Beneficia dividere est prohibitum,l.6.q.1.n.4
Beneficia consistorialia,vt plurimum prouidentur extra consistorium,l.8.q.6.nu.8
Beneficium consistoriale non consueuisse in consistorio prouideri dicenti incumbit onus probandi,l.2.q.2.n.9
Beneficij consistorialis propositio in Consistorio,l.8.q. 6.n.6
Beneficia consistorialia an sint publicanda,lib.11.q.3.num.24. & 26
Beneficia consistorialia ordinarius conferre non potest.li.2.q 2.num.1
Beneficia reseruata solus Papa confert,lib.7.q.11.n. 34.& lib. 2.q.16.num.7
Beneficium debet conferri intra tempus præfixum,l.1. q.4.nu. 69.& lib.8.q.9.nu.41.
Beneficia nisi conferantur intra tempus,fit deuolutio ad proxime superiorem,l.1.q.9.nu.42
Beneficia sunt conferenda habita ratione cui conferuntur,lib. 10.q.2.nu.49
Beneficium ecclesiasticum non potest conferri,nisi idoneo,li. 4.q.1.nu.3.& l.6.q.1.n.193
Beneficia non cōferēda antequā vacent,lib.12.q.14. nu.27
Beneficium impetrans per annum pacifice concessum tenetur

seruare,quod dicit regula de annali,l.3.q.5.n.1
Beneficia promoti ſtatim conferuntur.l.3.q.1.n.78.
Beneficia reſeruata non ſpectãt ad Epiſcopum,l.7.q.24. nu.31
Bñficia hæretici ante declarationẽ poſſunt conferri.l.3.q.1.33
Beneficium ingreſſi religionem non dicitur vacare,niſi elapſo anno,l.5.q.6.nu.167.
Beneficium non poteſt obtineri ſine Canonica inſtitutione,li. 10.q.4.nu.26.
Beneficia promoti ad epiſcopatum poſſunt conferri non expectata ſententia,l 3.q.1.num.81
Beneficia non poſſunt conferri per laicos,l.9.q.3.n.10.
Beneficiũ cũ eſt collatum,res non eſt integra.l.3.q.7.n.40.
Beneficium vnitum habens permutare non põt,l.3.q.16.n.50
Beneficia poſſunt conferre filijs,& conſanguineis,lib.9.q.117. num.124.
Beneficia concedit Pontifex,li.1.q.12.nu.36,
Beneficia conferenda abſque diminutione,l.6.q.1.n.38
Beneficia non ſunt conferenda antequam vacent,l.8.q.7.num. 148.& li.1.q.4.nu.20
Beneficij non vacantis nulla eſt prouiſio,l.1.q.4.nu 68
Beneficium poteſt conferri alicui,quod alias reſignauit, l.1.q. 13.num.44
Beneficia poſſunt conferri conſanguineis,l.14.q.7.nu. 20.
Beneficium permutatum,conferendum eſt compermutanti,l. 9.q.27.nu.12
Beneficia libere conferenda,l.9.q.31.nu.5.
Beneficium eccleſiaſticum ſine collatione obtineri non poteſt, l.1.q.14.nu.4.
Beneficia vacãtia in Curia ſolus Papa confert,l.10.q. 8.n.11
Beneficiũ,quod confertur,dẽ etiam committi,l.11.q.3. n.101
Bñficium confertur in reſignatione conditionali.l.1.q.4.n.19
Beneficia vbi conferantur regniculis,l.4.q.5.7.n.2.
Beneficium poteſt conferri de nocte,l.12.q.8.n.39
Beneficia obtenta per nouitios,Epiſcopus conferre non põt,ni ſi emiſſa profeſſione,l.3.q.13.nu.7
Beneficium poteſt conferri abſent,l.10.q.8.n.9.
Beneficia reſignata ſimpliciter poſſunt indiſtincte conferri,lib. 1.q.4.num.59
Beneficia reſignata coram ordinarij infra quantum tempus deberi conferri,li.11.q.2.n.7.
Beneficium poteſt conferri ei,qui iurauit non habere illud, li. 1.q.13.num.45.
Beneficia poſſunt conferri in tempus clericatus,l.4.q.2.n.48
Beneficium vacans per renunciationem,ſtatim poteſt conferri ad quem ſpectat collatio,l.1.q.7.nu.4
Beneficia renunciata,lite pendente donec finiatur,ordinarius conferre non poteſt.l.2.q.3.n.19
Beneficium confertur idoneo,l.10.q.3.n.56
Beneficium reſignatum poteſt libere conferri,li.1.q.4.nu.57.& q.5.num.11
Beneficia conceſſa alicui conferenda in vrbe per ceſſum,vel de ceſſum interpretãtur in ceſſione ſimplici,l.1.q.4.n.35.
Beneficium poteſt conferri Epiſcopo renũciãti,l.1.q.17. n.21
Beneficium litigioſum ordinarius coram eo renunciatum cõferre non poteſt,l.2.q.3.n.102
Beneficium non poteſt conferri laico,l.4.q.2.n.2
Beneficia non poſſunt con ferri excommunicatis,l.5.q.6.n.77
Beneficia electiua procedunt per viam electionis,l.2.q. 5.n.2
Beneficium electiuum ſi fuerit reſignatum habentes eligere eligent.l.1.q.4.n.65
Beneficia electiua veniunt ſub verbo prouiſionis,li.3.q.6.n.88
Beneficia electiua veniunt ſub verbo,coll. prouiſionis,& diſpẽſationis,l.3.q.6.n.89
Beneficia exempta dicuntur triplici reſpectu,l.2.q.7.n.5
Beneficia exempta debent renunciari coram Papa,lib.2.q. 11. num.35
Beneficia exempta poſſunt permutari,lib.2.q.7.n.2
Beneficia extincta & ſuppreſſa poſſunt permutari,lib.2.qu.13. num.2
Beneficium non patitur detrimentum per idoneum,li.4.q.11. num.10
Beneficium poterat conſequi ab habente ſeptem an. hodie ab habente,14.li.4.q.9.nu.2.& 3
Beneficia patrimonialia quare dicuntur . lib.12.q.3.n.12
Beneficia patrimonialia iudicantur,vt alia.li.1.q.12.n
Beneficia patrimonialia vere ſunt beneficia,l.12.q.3.n.11
Beneficia patrimonialia comprehenduntur ſub regula de menſe,l.2.q.12.nu.6
Beneficia patrimonialia quæ ſint,l.2.q.12.n.3
Beneficia patrimonialia non poſſunt reſignari his,qui nõ ſunt de patrimonio,li.4.q.7.nu.4
Beneficia patrimonialia capiunt indulta Cardinalium,lib.2.q. 12.num.5
Beneficia expediret,vt omnia eſſent patrimonialia,l.12.q.3.nume.
Beneficia regularia regularibus,& ſæcularia ſecularibus,li.10 q.2.num.32
Beneficia ſæcularia,de ſui natura perpetua,libro 11 quæſtio.3. num.92
Beneficia regularia non ſunt perpetua,ſed manualia,lib.11.q. 3.num.81
Beneficia regularia vacant per obitum,& amotionem,l. 11.q. 3.num.94
Beneficia regularia dantur in titulum,l.11.q.3.nu.100.
Beneficium litigioſum non facit lis,ſuper priuatione beneficiati,l.2.q.3.nu.56
Bona beneficij iuriſpatronatus non poſſunt alienari ſine cõſenſu patroni;l.2.q.4.nu.12
Beneficia iuriſpatronatus poſſunt coram Epiſcopo renunciari,l.7.q.14.nu.8
Beneficium iuriſpatronatus non poteſt acceptari,li.11.q.3.nume.9
Beneficia maiora quæ.l.2q.11.nu.31
Beneficium manuale eſt,in quo quis poteſt amoueri ad nutũ, lib.11.q.3 nu.96
Beneficia manualia vacant per obitum,reuocatum ſuperioris & reſignationem,l.2.q.11.nu.4
Beneficia manualia poſſunt eſſe perpetua,attento quod Prelatus non reuocabit,l.2.q.11.n.5
Beneficia manualia,quo reſpectu ſint perpetua,lib.11.q.3. nume.91
Beneficia manualia poſſunt permutari,l.2.q.11.nu.1
Beneficium ſufficiens circa omnes perſonas,li.5.q.6.nu. 146
Beneficium ſufficiens quod.l.5.q.6.num.131
Beneficium ſufficiens habens ad commodam ſuſtentationem poteſt ex vſu alia beneficia habere,l.3.q.1.nu.138
Beneficium non dicitur ſufficiens,ſi non poteſt ſuſtentari cocus.l.5.q.6.nu.147
Beneficiorum multitudo,quæ dicatur arbitrio iudicis relinquitur.l.3.q.1.nu.143.
Beneficio magna multitudo eſt incompatibilis,l.3.q.1.n.139
Beneficia multa poſſunt haberi,quando ſunt modici valoris, l.3.q.1.nu.141.
Beneficia plura de ſtylo tenentur,l.5.q.6.n.119
Beneficia plura poſſunt obtineri diſpenſatione,libro 3.quæſt. 1.num.87
Beneficia duo,quorum vnum habitu , aliud actu eſt curatũ ꝓs habere poteſt,l.3.q.1.n.94
Beneficia duo diſſimilia in eadem Eccleſia obtineri poſſunt,li. 3.q.1.nu.128
Beneficia plura ſub eodem tecto obtineri non poſſunt,l.3.q.1. num.22
Beneficia duo requirentia reſidentiam non poſſunt obtineri,l. 5.q.6.nu.114.
Beneficia plura poſſunt teneri cum diſpenſatione,l.5.q.6. nume.125
Beneficia plura poſſunt ab vno obtineri ratione vnionis,lib.3. q.1.num.11
Beneficia duo ſimplicia ſunt incompatibilia , ſi vnũ ſufficit ad ſuſtentationem,l.5.q.6
Beneficia priora vacant per promotionem ad Cardinalatum, li.3.q.1.nu.66
Beneficium capere non poteſt,vigore aliarum clauſularum nõ publicans,l.11.q.6.nu.80.contra.n.120
Beneficijs priuantur inferentes metum renunciantibus,l.13.q. 2.nu.39
Beneficij priuatio non fit niſi expreſſe dicatur,l.3.q.16.n. 30
Beneficia nõ poſſunt diſponi in vltima uolũtate,l.8.q.7.n.154

Beneficij

Beneficij poſſeſſor abſq; titulo canonico ſi ſoluat penſionem illam computabit inter fructus reſtituendos,l.1.q.8.nu.43
Beneficium debet eſſe perpetuum ad quod quis promouetur, l.2.q.6.num.3
Beneficium petẽs ex cauſa permutationis, ſatis eſt probare cõ permutantem pro tali habitum eſſe,l.10 q.4.n.5.
Beneficium recuperans,cum noua collatione,reſignans quam uis conſequatur omnia iura,non tamen prærogatiuam antiquitatis,l.1.q.14.nu.25.
Beneficia non debent dari per ſucceſſionem,li.5.q.6.n.193
Beneficia non ſolent concedi ad tempus,l.3.q.2.n.18
Beneficij Idioma non intelligẽs nõ põt reſtitui,l.13.q.5.n.134
Beneficia quæ requirunt alium conſenſum præter illum reſignantis,l.8.q.10.nu.1
Beneficium quilibet poſſidens poteſt dare de regula de annali li.3.q.5.num 49
Beneficium quod quæſitum nequit retineri non debet quæri. l.4.q.11.num.2
Beneficium quod antea habebat non poteſt habere exiens monaſterium cum diſpenſatione,l.3.q.13.nu.14.
Beneficia poſſunt impetrari abſque mandato,l.9.q.16.nu. 10
Bñficiũ an dẽãt impetranti mortuo criminoſo,l.3.q.16.n.66
Beneficium an requirat reſidentiam narrari debet in literis, l.10.q.2.nu.19
Beneficium hodie,an concedatur cum clauſula,quam primũ, clericali,&c.l.4.q.2.nu.81
Beneficium ad cuius titulum quis eſt promotus exprimendũ, l.8.q.7.nu.48
Beneficij locus & nomen exprimendum,l.9.q.7.n.20
Beneficia quæ exprimantur 24.cũ valeant plus.l.10.q.2.nu.63
Beneficium impetrans per ann.pacifice poſſeſſum poteſt reſignare antequam vocet poſſeſſorem in iudicio,li.3.q.5.n.2
Beneficium non poteſt teneri ſine canonico tit.l.13.q.2.nu.31
Beneficium impetratur per obitum reſignantis penſione ei reſeruata exiſtente nulla,l.1.q.3.n.87
Beneficium impetranti ob non publicationem incumbit onus probandi,l.11.q.14.n.5
Beneficia quæ obtinet ille cui confertur,neceſſe eſt exprimere in collatione ordinarij,l.8.q.9.n.67
Beneficium reſignatum poteſt libere impetrari,l.1.q.4.n.58
Beneficij qualitas exprimenda in ſupplicatione,l.8.q.7.n.49
Beneficij inſtitutio in perſonam periuri nulla,l.4.q.3.n.11
Beneficium eccleſiaſticum non poteſt obtineri ſine canonica inſtitutione etiam quo ad poſſeſſionem,l.1.q.15.n.15
Beneficium criminoſi poteſt impetrari in cuentum priuationis,l.3.q.16.nu.51
Beneficium collatum ab ordinario de neceſſitate non narrat ſi habet dignitatem vel iuriſdictionem,l.8.q.9.nu.10
Beneficia viuorum non licet impetrare.li.8.q.8.n.149
Beneficium an ſit ſæculare vel regulare narrari debet in literis reſignationis.l.10.q.2.n.31
Beneficij qualitas exprimitur in collatione,l.8.q.9 n.52
Beneficium impetrans ob non publicationem debet probare non publicationem,l.11.q.14.n.49
Beneficium vacantia ob non publicationem à Sede Apoſtolica dumtaxat prouidentur,l.11.n.7.n.37
Beneficium habens ex dimiſſione facta coram Papa, vel ordinario debet publicare,l.11.q.5.n.49
Beneficium obtinens ex cauſa reſignationis , in forma dignũ, debet publicare,l.11.q.5 .nu.47
Beneficia vacantia ob non factam publicationem dicuntur vacare in curia,l.11.q.8.n.6.
Beneficiorũ oĩum reſignationes ſunt publicandæ,l.11.q.3.n.1
Beneficia ob non factam publicationem quomodo impetrentur,l.11.q.9.n.12.
Beneficia,quæ vacant in curia conferuntur per Papam,l.7.qu. 14.num.24
Beneficia conſiſtorialia ſunt reſeruata,l.2.q.2.n.2.
Bñficia reſeruata poſſunt permutari coram Epis,l.7.q.14.nu.7
Beneficia vacantia per promotionẽ ſunt reſeruata,l.3. q.6.n.6
Beneficia familiarium Papæ ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.35
Beneficia collectorum officialium & familiarum ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.25
Beneficia vacantia propter crimen hæreſis ſunt reſeruata,li.2. q.16.nu.29
Beneficia vacantia in curia ſunt reſeruata,l.11.q.8.nu. 2.& l.2. q.4.n.46.& l.12.q.10.n,10.
Beneficia quæ vacant per incompatibilitatem ſunt reſeruata l.2.q.16.num.22
Beneficia denoluta ſunt reſeruata,l.2.q.16.n.21
Beneficia vacantia per priuationẽ ſunt reſeruata,l.2.q.16.n.17
Beneficia collectorum ſunt reſeruata quamuis non exercuerint officium,l.2.q.16.nu.26
Beneficia vacantia in Abbatia ſanctæ Crucis diœceſis Eugub. ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.33
Beneficia committentium confidentiam ſunt reſeruata, li.2.q. 16.num.28
Beneficiata collata perſonis prohibitis ſunt reſeruata,l.2.q.16. num.31
Beneficia parochialia collata non ſeruata forma Conc.Tridẽ. de refor.c.18.ſeſſ.24.ſunt reſeruata.l.2.q.16.nu.32
Beneficia exemptorum ſunt reſeruata,l.2.q.26.n.20
Beneficia omnia vacantia Sede Epiſcopale vacante ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.30
Beneficia promotorum ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.23
Beneficia reſignata in curia ſunt reſeruata.l.2.q.20.n.5.
Beneficia reſeruata poſſunt reſignari.l.2.q.16.n.1.
Beneficia reſeruata non ueniunt ſub generali prouiſione.l.2.q. 20.num.4.
Beneficium reſignatum extra curiam non eſt affectum,quãuis reſignans moriatur infra 20.dies.l.12.q.10.nu.12
Beneficia reſeruata poſſunt permutari.l.2.q.16.n.4.
Beneficia reſeruata non veniunt data facultate conferendi.l.7. q.27.nu.3
Beneficium non poteſt acquiri inhabili & incapaci.lib.9.q.21. num.2
Beneficium petens debet probare ſe eſſe clericum.l.4.q.2.n.14
Beneficia quæ comprehendat regula de infir.l.12.q.3
Beneficia ſuper quibus ſunt conceſſæ expectatiuę non poſſunt permutari.l.2.q.10.n.2
Beneficia permutata debent conferri permutantibus.l.10.q.7 num.20
Beneficia permutata non includuntur in reſeruatione.li.10.q. 7.num.21
Beneficium nondum collatum non poteſt permutari.l.2.q.22. num.1
Beneficium non poteſt permutari cum præſtimonio quod nõ datur in titulum.l.2.q.1.num.116
Beneficia omnia permutari poſſunt.l.2.q.1.nu.3
Beneficia quæ cadunt ſub conſuetudine optandi poſſunt permutari.l.2 q.20.nu.2.
Beneficij nondum collati permutatio fieri non poteſt.lib.2.q. 22.num.9.
Beneficium curatum non poteſt permutari in ultima die anni dati.l.3.q.2.n.2.
Beneficia permutata vacant.l.10.q.7.nu.19
Beneficia permutata debent conferri compermutantibus li.1.q.4.nu.23
Beneficia omnia poſſunt renunciari in fauorẽ.l.2.q.1.n.61
Beneficia omnia cuiuſcumque generis & qualitatis poſſunt renunciari.l.2.q.1.n.130
Beneficia maxima coram Papa renunciant.li.7.q.11.n. 27
Beneficia propria poſſunt renunciari.l.2.q.22.n,11
Beneficium poteſt renunciari lite finita.l.2.q.3.nu.20.
Beneficium in quo quis habet ius ad rẽ poteſt renunciari ſimpliciter,non autem in fauorem.li.2.q.23.nu.1
Beneficium poteſt reſignari per procuratorem tam in curia quam extra.l.9.q.5.num.1
Beneficia vacantia in curia non veniunt data facultate conferendi.l.7.q.27.num.4
Beneficium vacat per obitum mortuo prouiſo poſt regiſtratam ſupplicationem.l.2.q.24.nu.6
Beneficium vacat per tranſlationem.libro 1.quæſti 0.5.numero 10.
Beneficium non vacat cum reſignatio eſt nulla.lib.11.qu.7.numero 85

Beneficium vacat per renunciationem admissam,& consensū prestitum.l.1.q.4.num.41.
Beneficia promoti ad episcopatum an vacent.l.3.q.1.n.5.
Beneficium vacat per promotionem ad Ecclesiam Cathedralem.l.1.q.4.num.15.
Beneficium quoties amittitur ipso iure,nullum ius remanet beneficiario.l.3.q.1.nu.22
Beneficia promoti ad abbatiam vacant ante benedictionem.li.3.q.1.num.96.
Beneficium censetur vacare in loco vbi fertur sententia priuatoria.l.11.q.8.nu 7.
Beneficium vacat donec electus fuerit confirmatus.lib.7.q.1.num.82.
Beneficij tacita vacatio inducitur professione emissa. lib. 3.q.13.n.13.& lib.1.q.4.n.16.
Beneficia assumpti ad Papatum vacant.l.3.q.1.n.4.
Beneficium vacat per obitum resignantis antequam resignatarius acceptet vel consentiat.l.1.q.4.n.44.
Beneficia vacantia per renunciationem non debentur mandatarijs.l.1.q.4.nu.32
Beneficium vacat per mortem resignantis si moriatur ante p̄stitum consensum.l.1.q.4.nu.42.
Beneficium vacat per obitum resignantis si non seruentur cōditiones.l.1.q.4.nu.43
Beneficium quod vacat vno modo,non potest vacare alio.lib.9.q.24.nu.13
Beneficium simplex obtinens requirens residentiam si aliud simile consequatur primum,non vacat ipso iure.lib.3.q.1.numero. 132.
Beneficia priora promoti ad ecclesiam existentem apud infideles non vacant.lib.3.q.1.n 89
Beneficium vacans potest impetrari & cōferri.l.9.q.21.nu.3.
Beneficium primum vacat per electionem ad incompatibile.li.1 q.1.num.18
Beneficio vacante Oeconomus vel Camera in Regno Neapolitano soluit pensionem.lib.1.q.8.nu.23
Beneficium non vacat ipso ex superueniente irregularitate. li.4 q.3.nu.35
Beneficia quæ vacant in Curia per resignationem procuratoris non dicuntur vacare apud Sedem.li.9.q.14.nu. 16
Beneficia vacans per assecutionem Episcopatus.lib.q.1.num. 76
Beneficium si cōferatur resignatario in resignatione conditionali vacat.lib.2.q.19.num.4
Beneficium vacat cum ius non abdicetur conditionibus non seruatis.lib.1.q.14.n.7
Beneficium vacat in conditionali si conditiones seruentur. lib.1.q.14.nu.13.
Beneficium si vacat in Curia,Papa derogat iuri patronatus et in totum.li.2.q.4.nu.45.
Beneficium primum vacat per translationem ad incompatibile.lib.1.q.1.nu. 17
Beneficium vacat per obitum,moriente resignante intra vigiti dies, etiam si resignatarius experit possessionem & publicauerit.lib.12.q.12.nu.8
Beneficium non vacat per obitum præsentanti ante institutionem.lib.12.q.3.nu.36.
Beneficium dicitur vacare per admissionem.li.8.q.9. nu. 14.
Beneficiū vacat per matrimoniū contractū.lib.11.qu.7.num.7.
Beneficium vacat per obitum & non per renunciationem,quādocumque moriente resignante post consensum infra viginti dies.li.12.q.6.nu.7.
Beneficium vere vacat per priuationem.li.1.q.4 nu.7.
Beneficium priuati in Curia per sententiam vbi vacet.li.11.q.8.num.4
Beneficium vere vacat per mortem.lib.1.q.4.nu.3
Beneficium resignare pro dimittere.li.1.q.n. 69
Beneficia exempta possunt resignari etiam in fauorem,lib.2.q.7 num.1
Beneficia patrimonialia debent resignari in fauorem filiorum patrimonialium,lib.2.q.12.nu 2.
Beneficia reseruata possunt renunciare coram Episcopis, li.7.q.14.nu.6
Beneficia quæ cadunt sub consuetudine optandi possunt resignari in fauorem,l.2.q.20.nu.1
Beneficium litigiosum potest renunciare absque superiore, 7.q.1.num.104.
Beneficia consistorialia possunt resignari in fauorem in manibus Papæ,li.2.q.2.nu.4.
Beneficiorum consistorialium renunciatum ordinarium admittere,non potest.l.2.q.2 n.3
Beneficia electiua possunt resignari in fauorem,l.2.q.5.n.1
Beneficia vnita possunt resignari,l.2.q.6.n.1
Beneficia electiua possunt renunciare coram Episcopo,l.7.qu.14.num.10.
Beneficia possunt resignari per procuratorem.li.9.q.1.n.1
Beneficia omnia possunt per procuratorem renunciari,lib.9.q.2.num.1.
Beneficia possunt renunciari coram Papa,& Ordinarijs,lib.8.q.8.num.1
Beneficium sacerdotale potest resignari non sacerdoti maiori 25.an.l.4.q.9.nu.36.
Beneficia extincta & suppressa possunt resignari,l.2.q.13.nu.1
Beneficium iuris patronatus potest renunciare coram capitulo sede vacante,l.7.q.23.nu.32.
Beneficium simplex obtinens in vna ecclesia illud non pōt resignare per adeptionem secundi,l.3.q.1.n.121
Beneficij manualis resignatio est valida expressa manualitate, l.2.q.11.nu.7
Beneficium potest resignari etiam bullis non confectis,l.2.qu.24.nu.1
Beneficia manualia possunt resignari in fauorem,li.2.q. 11.n.1
Beneficium resignatum potest renūcians repetere ex nou acausa,l.1.q.13.num.43.
Benef.resignatum per procuratorem,coram Papa in Curia dicitur vacare,l.10.q.8.nu.12.
Beneficia reseruata possunt renunciare coram ordinario,l.2.q.16.nu.2.
Beneficium litigiosum pōt simpliciter resignari,l.2.q.3.n.13
Beneficia patrimonialia possunt resignari,li.2.q.12.nu. 1.
Beneficium potest simpliciter renunciare coram Papa, & cora Ordinario,l.2.q.3.nu.101
Beneficium resignatum potest renunciare etiam ante publicationem,l.2.q.27.nu.4
Reneficia sine reditibus possunt resignari in fauorē,l.2.q. 8.n.1
Beneficium potest resignari in fauorem conuentus siue capituli,l.4.q.10.nu.1
Beneficium pōt renunciari per procuratorem,l.10.q.6.n.10
Beneficium potest resignari ordinato ab Episcopo hæretico, l.4.q.2.nu.96
Beneficium ad cuius titulum quis est promotus ad ordines sacros non potest resignari,l.2.q.6.n.1.
Beneficium ne dimittatur sine licentia superioris interest,li.7.q.1.num.3
Beneficia resignata in Curia non comprehenduntur sub consuetudine optandi,l.1.q.4.n.55
Beneficium resignatum in Curia non cadit sub clausulis generalibus,l.1.q.4.n.39
Beneficium vacat per resignationem,li.8.q.10.n.25
Beneficium renunciari ceditur iuri,l.1.q.1.nu. 70.
Beneficium habens per resignationem si vacauit per obitū per reg.de infir.non est tutus absque noua prouisione,l.12.qu.13.num.6
Beneficio resignato,cautio bancaria cessat,li.1.q.8.n.10
Beneficium non amittitur per renunciationem non acceptata l.13.q.5.nu.154
Beneficij renunciatio debet sponte fieri,l.1.q.1.nu.43
Beneficium potest resignari ordinato ante legitimam ætatem, l.4.q.2.nu.104
Beneficia resignata coram Summo Pontifice dicuntur vacare in Curia,l.1.q.4.n.52
Beneficium vacat per mortē resignante mortuo post resignata supplicationē ante vero consensum præstitū,l.1. q. 12.n.54
Beneficia renunciata coram ordinarijs debentur nominatis l. 12.q.10.num.19.
Beneficium non potest resignari ordinato extra tempora, l.4. q.2.num.203.

Beneficia

Beneficia possunt omnibus resignari,l.4.q.7.nu.1.
Beneficia curata non possunt resignari litteris qui nescīūt idioma loci,l.4.q.7.nu.5
Beneficium curatum resignatur habente 25.an.l.4.q.9.n. 14
Beneficium non habens resignare non potest,l.1.q.1.nu. 53
Beneficium non potest renunciare in manibus clerici,l.7.q.16. num.4
Beneficium renunciandum coram superiore,l.1.q.1.n. 58
Beneficium resignatum ob crimen nunquam renuncians potest repetere,l.1.q.13.nu.51
Beneficiū qui non habet resignare non potest.l.1.q.15.nu.3
Beneficia an possint resignari senibus & habentibus dignitatē, l.4.q.8.
Beneficia renunciata non potest Ordinarius conferre consanguinei,l.11.q.5.nu.12
Beneficia resignata in Curia Ordinarij conferre non possunt, l.1.q.4.nu.56
Beneficij resignati qualitas debet exprimi in resignatione,l.10. q.2.num.19
Beneficio quis priuatur per renunciationem,l.1.q.5.n.1.
Beneficia ad denominationem Cardinalis resignantur de eius consensu,l.8.q.10.nu.14
Beneficia resignata non debentur graduatis,& nominatis, l.1. q.4.num.34.
Beneficium remanet resignantis conditionibus non adimpletis,l.1.q.3.num.11
Beneficium non potest resignari ordinato ab Episcopo scismatico,l.4.q.2.nu.97
Beneficium resignatum contra mādati formam restituitur resignanti absque noua collatione,l.1.q.14.n. 18.
Beneficia resignata in Curia conferuntur per Sum.Pont.l.1.q. 4.num.63
Beneficium dimittens ob secundum incompatibile resignare in fauorem,ueq; cum aliqua reseruatione pōt,l.1.q.1.n. 65
Beneficium non potest renunciari in manibus proposiu, l. 7.q. 16.num.1.
Beneficium nō debet renunciari in manibus canonici, l.7.q.16. num.7
Beneficium non potest renunciari in manibus Archipresbyteri prioris, Thesaurarij,l.7.q.16.n.2.
Beneficium non potest resignari in fauorem nō ordinati à suo Episcopo.l.10.q.2.n 82.
Beneficium alteri collatū non pōt renunciari,l.1.q.4.n.51
Beneficia quibus personis non possint resignari,l.4.q.3
Beneficium ad quod quis ordinatus est non potest renunciari, l.5.q.6.n.174
Beneficia non possunt resignari furiosis,illiteratis, illegitimis, Bigamis,Neophitis,l.4.q.4
Beneficiū q non habet resignare non potest,li.1.q.15.n.3
Beneficium in quo reperitur reseruatus regressus non potest resignari,l.2.q.18,num.1,
Beneficium simplex pōt renūciari minori, 14.an.l.4.q.9.nu.13
Beneficium nondum collatum non potest renunciari,lib.1.q. 1,num.50
Beneficium curatum potest resignari habenti ætatem vt possit intra annum promoueri,l.4.q.9.n.18
Beneficium non potest resignari Infami, Homicidæ, Periuro , & alijs,l.4.q.3
Beneficium non potest resignari ordinato per saltum,l.4.q.2. num.102
Beneficium non acceptatū,non potest resignari,l.10.q.8. n.13
Beneficium litigiosum lite pendente non potest resignari,l.2. q.3.num.1
Beneficium non potest renunciari fœminæ,li.4.q.6.n.1.
Beneficium de proximo conferendum renunciari non potest, lib.2.q.22.n.10
Beneficium certij nemo renunciare potest,li.2,q.22.n.3
Beneficium renunciatum per procuratorem adipisci non potest,l.1.q.13.n.24
Beneficia super quibus, sunt concessæ expectatiuæ nō possunt resignari in fauorem,l.2,q.10.n.1
Beneficium ad cuius titulum quis est ordinatus non potest renunciari,l.2.q.6.n.35
Beneficium semel resignatum,non potest resignari,esto quod publicatio non fuit facta,l.11.q.2.n.28
Beneficium non potest resignari ordinato ab Episcopo suspenso,& excommunicato,l.4.q.2.n.98
Beneficium resignatū debet cōferri resignatario,l.1.q.4.n.22
Beneficium nisi acquiratur resignatario,& seruentur conditiones ius non abdicatur a resignante,l.1.q.7.n.10.& l.2. q.4. n.24.& l.11.q.7.n.22.& l.9.q.27.n.11.& 13.
Beneficium renunciatum in fauorem cum clausula,& nō alias Papa de iure ordinario nō potest conferre alteri quam resignatario,l.1.q.2.n.20.& q.4.n.60
Beneficia resignata conditionaliter non nisi personis,& 25.cōferri possunt,l.1.q.4.n.59.
Beneficium resignatum potest renuncians repetere si non seruentur conditiones,l.1.q.13.n.54
Beneficia tacite renunciantur per contractum matrimonij, l. 1.q.1.num.11
Beneficium habens pro derelicto spacio x.ann.amittit possessionem,l.1.q.5.n.21
Beneficium suum videtur renunciare consentiens,vt per triennium ab alio possideatur,l.1.q.1.n.24
Beneficium suum videtur renunciare consentiens,vt illud alteri conferatur,l.1.q.1.n.23
Beneficium secundum incompatibile effecutus videtur renunciare primo,l.1.q.1.n.16
Beneficia plura habens incompatibilia,& vnū renuncians non videtur deceptus,l.3.q.7.n.64.
Beneficij status permutatur per 40.ann.lib.10.q.2.n.88
Beneficia vnita non possunt permutari,lib.2.q.9.n.2
Beneficium vnitum non dicitur amplius beneficium,l.2.q.9.n. 3.& l.12.q.3 n.47.
Beneficium resignatum in Curia ibi dicitur vacare,l.12.q.10. num.5
Beneficium vacat per obitum resignātis cum in resignatione non est expressus verus valor,lib.10.q.2.n.43
Beneficium non acceptatum,& in Curia resignatum,in eadē Curia dicitur vacare,l.10.q.8.n.10
Beneficium vacat admissa renunciatione,l.3.q.7.nu.12.& l.1. q.12.num.5
Beneficium non acceptatum vacat in curia , licet ille cui fuit collatum beneficium moriatur extra Curiam,l.9.q.7.n.15
Beneficia omnia vacant per assumptionem ad apicem apostolatus,l.2.q.1.num.8
Beneficia promotorum possunt conferri nulla lata sententia, l.3.q.1.num.54
Beneficia tantum vacantia per obitum debentur mandatarijs l.1.q.4.num.33
Beneficium resignatum potest vt vacans conferri,l.1.q.3.n.16.
Beneficium non vacat ex resignatione procuratoris facta inhabili,l.9.q.21.n.4
Beneficium vacat pluribus modis,l.1.q.1.n.10.
Beneficia promoti,vt vacent quæ concurrere debent, l.3.q.1. num.77
Beneficium primum curatum non perditur nisi capta possessione secundi,l.3.q.1.n.91
Beneficia priora vacāt per promotionem ad incompatibilem, li.3.q.1.num.51
Beneficia resignata in Curia dicuntur reseruata,l.1.q.4.n.54
Beneficium vacat per contractum matrimonij,li.5.q.6.n.165
Beneficium vacat per ingressum religionis,li.5.q.6.n.164
Beneficium vacat per mortem,lib.1.q.5.n.10.
Beneficium dicitur vacare,antequam absens., cui collatū fuit acceptet,li.11.q.8.n.9
Beneficium vere vacat ex resignatione,l.3.q.5.n.25.& li.9.q.4. n.70.& li.8.q.7.n.117
Beneficium vacat per renunciationem admissam,li.1.q.5.n.9. & li.3.q.6.n.18.& l.1.q.4.n.1
Beneficium vacat etiam per resignationem conditionalem, li. 1.q.4 nu.18
Beneficia vacantia in Vrbe sunt reseruata,l.2.q.16.n.18.
Beneficia vacantia apud sedem dicuntur vacare in Curia,li.9. q.14.nu.7
Beneficia reseruata vacantia extra Curiam,in Curia dicuntur vacare,li.9 q.14.n.4
Beneficium resignatum vacat per obitum resignantis cum ius non ab-

non abdicatur,l.1.q.3.n.100
Beneficia resignata vacant vbi fit resignatio,li.1.q.4.n.50.
Beneficia in quibus reseruatus est regressus , dicuntur vacare in Curia,li.2.q.20.n.11
Beneficium vacat per obitum non per resignationem infirmo moriente infra viginti dies,l.3.q.10.n.9
Beneficium quod erat suum vacat ex morte vnius, lib.12.q.3. num.37
Beneficium vacat morte possessoris,li.12.q.1.n.24
Beneficia vacantia per resignationem non possunt conferri p Cardinalem habentem facultatem conferendi per cessum li.1.q.4.n.36
Beneficium primum vacat per assecutionem incompatibilis, li.5.q.6.n.158
Beneficium amittitur si clericus fuit effectus miles secularis,l. 1.q.1.nu 22
Beneficium vacat per obitum moriente resignante intra 20. dies quamuis resignatarius non expedierit bullas, li.12.q. 12.num.9
Beneficium primum vt vacet possessio pacifica secundæ est capienda,li.3.q.1.n.129
Beneficium vacans extra Curiam,& commendatum per Papã dicitur affectum,l.12.q.10.n.6
Beneficium vacat per mortem resignantis,l.9.q.24.n.12
Beneficium vacans confertur,l.11.q.7.n.46
Beneficium vacat pluribus modis per mortem ciuilem,li. 1.q. 4.num.14
Beneficium vacans per simoniam potest a quocumque impetrari,li.14.q.2.nu.12
Beneficium non debet dari etiam pro precio rei spiritualis,li. 14.q.4.nu.6
Beneficium habitum per promissionem de dãdo debet dimitti,li.14.q.7.nu.35
Beneficiatus potest viuere de fructibus beneficij,& conseruare reditus patrimoniales,l.2.q.6.n.31.& l.5.q.6.154
Beneficiarius gaudet priuilegio fori ante adeptam possessionem,li.7.q.1.n.47
Beneficiarius æquiparatur vsufructuario,li.3.q.15.n.2.
Beneficialia vltimis voluntatibus æquiparantur,l.3.q.5.n.39
Beneficiatus nõ potest renunciare in manibus ordinarij,postquam constituit procuratorem ad renunciandum in manibus Papæ,non facta intimatione,li.9.q.25.n.44
Beneficiarius non potest renunciare coram quocumque laico li.7.q.9.n.7
Beneficiatus potest renunciare beneficium curatum etiam in fine anni dati ad promouendum,li.3 q.2.n.8
Beneficiatus per adeptionem possessionis se alligat Ecclesiæ,l. 7.q.1.nu.5
Beneficiatus non soluens pensionem excommunicatur,& priuatur,li.6.q.2.n.138
Beneficiarius tenetur reficere Ecclesiam vetustate collapsam, li.3.q.15.nu.1
Beneficiarius tenetur pensioni consentire,l.3.q.2.n.85
Beneficiatus tenetur ad horas canonicas,li.1.q.9.n.2
Beneficiatus debet soluere pensionem etiam si fructus non recepit quando fuit reseruata possessione habita, vel nõ habita,li.6.q.2.n.146
Beneficiatus debet Deum orare pro populo,li.5.q.6.n.117
Beneficiatus remanet resignans reseruatis omnibus fructibus, li.11.q.5.n.29
Beneficium resignatum in Curia per procuratorem in Curia dicitur vacare,& non in partibus,l.9.q.14.n.1
Beneficium curatum non potest resignari infirmo à lõgo tempore,l.4.q.8.n.2
Bigamia non tollitur per professionem,l.5.q.3.n.144
Bigamus est contrahens secundas nuptias,l.5.n.q.3.n.188
Bigamus accipiens viduam in vxorem,l.5.q.3.n.189
Bigamus qui habuit corruptam,l.5.q.3.n.191.
Bigamus ordinatus accipiens vnicam,l.5.q.3.n.190.
Bigamus repellendus ab ordine,& beneficio,l.5.q.3.n.192
Bigamo non potest beneficium resignari,l.4 q.4.n.17
Bigamus cum dispensatione potest habere beneficium, lib.4. q.4.num.19
Bigamus triplex,l.5.q.3.n.187
Bigamus est irregularis,l.5.q.3.n.186
Bigamus reputatur mere laicus,l.4.q.4.n.18
Blasphemus priuatur beneficio,l.5.q.6.n.66
Bonus quisque præsumitur,lib.14.q.7.n.59.
Bonus vnusquisque præsumitur,l.13.q.3.n.19
Bona sunt hominum substantia,& vita,l.13.q.1.n.148
Bona patrimonialia mortuo prælato non spectant ad Ecclesiã li.14.q.7.n.51
Bona clericorum præsumuntur acquisita de bonis Ecclesiç,l. 14.q.7.nu.48
Bona sunt necessaria clericis,l.6.q.3.n.152
Bona omnia,& maior pars etiam in odiosis æquiparantur,lib. 13.q.1.n.156
Bonum maius est præferendum,l.5.q.3.n.129
Bonus quis præsumitur,l.10.q.3.n.63
Breue de capienda possessione,potest dirigi Aud.Camerę qui postea decernit monitorium,l.10.q.6.n.22
Breue de capienda possessione,quid debeat narrare,lib.10.q. 6.num.25
Breuia expediuntur,registrata supplicatione,l.10.q.6.n.26
Breui de capienda possessione debet forma seruari, lib.10.q.6. num.24
Breuia possunt fieri à Papa in mortis articulo,li.3.q.10.n.8.
Breue de capienda possessione datur citra vitium spolij, & attentatorum,li.10.q.6.n.21
Bullas non esse expeditas narratur in supplicatione,li.2.q. 24. num.2
Bulla potest redargui de falso si non adsit inscriptio seruus seruorum,l.8.q.7.n.113
Bullæ præsumuntur semper bene expeditæ,l.9.q.7.n.51
Bulla in cæna Domini vbique ligat,l.11.q.9.n.17

C

CADVCITATIS pœna non habet locum nisi volente Domino,li.6.q.3.n.24
Caducitatem Dominus non declarans eius hæres declarare non potest,l.3.q.3.n.14
Caducitas non censetur remissa si Dominus protestauerit , li. 6.q.3.nu.32
Caducitas censetur remissa Domino recipiente canonem decursum, l.6.q.3.n.31
Claris non est opus coniecturis,l.12.q.14.n.19
Claudus est corpore vitiatus,l.5.q.6.n.46
Cameræ ministri possunt compellere beneficiarios ostendere iura,l.11.q.14.n.37
Camera admittit mandata minus sufficientia,l.9.q.7.n.55
Cancellatio vitiat instrumentum,l.9.q.7.n.46
Cancellatio facta eadem manu,non vitiat,l.9.q.7.n.48
Cancellatio non in loco principali non vitiat,l.9.q.7.n.47
Cancellatio instrumenti impedit missionem in possessionem, li.9.q.7.n.45
Cancellaria est organum Papæ,lib.3.q.6.nu.32.& lib.9.q. 26. num.4
Cancellaria dicitur organum Papæ,l.9.q.26.n.4
Cancellariæ Notarij non notant consensum nisi viso sufficienti mandato,l.9.q.6.n.8
Canones recipiunt passiuam interpretationem a iure communi,li.3.q.11.n.24
Canonicatos duos habere in eadem Ecclesia est incompatibile,li.3.q.1.n.107.
Canonicatus S.Petri exprimuntur,24.licet valeant,600. li.6. q.1.nu.32.
Canonicatus hodie habent ordinem sacerdotalem,lib. 4.q.9. num.11
Canonicatus nõ potest renunciari minori 14.an.l.4.q.9.n. 10
Canonicatus de iure non requirit ordinem clericalem,li.4.q. 9.num.8
Canonicatus qualitas debet adesse tempore commissionis,li. q.1.nu.17.
Canonicatus an ponatur in concursum,l.10.q.3.n.71
Canonicatus importat sæcularem,& regularem,l.11.q.3.n.88
Canonicatus possessio eget capitulari traditione.lib. 10. q.6. num.42.
Canonicum renunciatus si ex noua collatione ad eandem redeat non habet eundem locum,li.1.q.14.n.27.

Canonicus debet residere dum habere canonicatum.lib.1.qu. 10.num.14
Canonicatus potest renunciari,l.2.q.1.n.10.
Canonicatus est beneficium.l.2.q.1.n.101
Canonici non possunt seruire Ecclesiæ interdictæ,l.5.q.6.n.86
Canonici cum Episcopo faciunt vnum corpus,l.3.q.1.n.72
Canonicus largo modo dicitur habere dignitatem ,l.2.q.1.nume.102
Canonicus in cathedrali venit sub nomine dignitatis.li.2.q.1. num.103
Canonicus regularis potest dispensatione Episcopi tenere beneficium curatum,li.2.q.1.n.111
Canonicus factus canonicus in alia Ecclesia non procedit prius ipso iure.l.3.q.1.n.147
Canonici non possunt vltra tres menses abesse,l.1.q.10.n.62
Canonici non residentes qua pœna puniantur,l.1.q.10.n.63
Canonicus regularis,& monachus clausralis potest esse Vicarius Episcopi,l.9.q.4.n.5
Canonici sunt de capitulo,l.5.q.6.n.87
Canonici faciunt vnum corpus cum capitulo,l.5.q.6.n.88
Canonici non interessentes diuinis officijs amittunt distributiones quotidianas,l.1.q.10.n.64
Canonicus non potest renunciare primum si consequatur secundum,l.3.q.1.nu.106
Canonici sunt fratres Episcopi,l.5.q.6 n.89
Canonici non possunt percipere distributiones quotidianas tẽpore trium mensium quibus licet abesse,l.1.q.15.nu. 65
Canonicus non potest recipere renunciationem,l.7.q.16.n.3
Canonicus iterum receptus denuo iurare debet,l.1.q.4.n.72
Canonico regulari potest prouideri,de beneficio curato cũ dispensatione.l.4.q.5.nu.5
Canonicus rediens ad canonicatum rediens vigore regressus quem locum habere debeat,l.6.q.5.n.35
Cantoria potest renunciari,l.2.q.1.nu.98
Cantoria non est dignitas,l.2.q.1.n.99
Cappella est beneficium Ecclesiasticum,l.2.q.1.n.121
Cappellania potest renunciari,l.2.q.1.n.118
Capacitas tribus temporibus requiritur in testamento,l. 12,q. 6.num.4
Capiens possessionem de beneficio post cessionem super quo litigabatur non attentat,l.3.q 3.n.14
Cappellania est beneficium Ecclesiasticum,l.2.q.1.n.119
Capitula quando sunt separata,vnum non est pars alterius.li. 11.q.11.n.19.
Capitula contenta in mandato censentur correspectiua,l.9.q. 17.num.27
Capitulum habens facultatem instituendi & destituẽdi potest recipere renunc.beneficij,l.7.q.23.nu.5
Capituli consensus non requiritur in renunciatione recipienda per Episcopum,l.7.q.23.nu.6
Capitulum plena sede non potest recipere resignationem beneficij,li.7.q.23.num.1
Capitulum non potest agere siue prelato in rebus communib. l.7.q.23.nu.4
Capitulum sine conuentus non moritur,l.4.q.10. n. 3
Capitulum interdicitur,l.5.q.9.n.210
Capituli consensus præsumitur in alienatione rei Ecclesiasticæ,l.8.q.8.n.85
Capitulum cum Episcopo recipit renunciationem cum collatio,& destitutio spectat ad vtrumque.l.7.q.23.n.3
Capitulum,& Episcopus considerantur,vt duo corpora quoties collatio spectat ad vtrumque,l.7.q.23.n.39
Capitulum sede vacante succedit in temporalibus,& spiritualibus,l.7.q.23.n.26
Capitulum sede vacante succedit in his quæ sunt iustitiæ,li.7. q.23.nu.76
Capitulum sede vacante dicitur ordinarius,l.7.q.23.n.24
Capitulum non succedit in iurisdictione voluntaria mortuo Prælato,l.7.q.23.n.13.limita,n.25
Capitulo sede vacante non competit iurisdictio nisi quatenus expressum reperiatur,l.7.q.23.n.18
Capitulum sede vacante potest omnia facere quæ pertinẽt ad iurisdictionem,l.7.q.23.n.28
Capitulum sede vacante succedit in his quæ sunt ordinis,& iurisdictionis,l.7.q.23.n.27
Capitulum sede vacante non dat licentiam transeundi de loco ad locum,l.7.q.23.n.17
Capitulum sede vacante non potest aliquem licentiare de Ecclesia,l.7.q.23.n.12
Capitulum sede vacante potest corrigere,l.7.q.23.n.23
Capitulum sede vacante non potest recipere permutationes beneficiorum spectantium ad collationem Episcopi tantum,l.7.q.23.n.38
Capitulum sede vacante non potest destituere,l.7.q.23.n.22
Capitulum sede vacante non potest conferre beneficia, quæ vacant per renunciationem,l.7 q.23.n.19
Capitulum sede vacante potest instituere præsentatum,li.7.q. 23.nu.33
Capitulum sede vacante non potest alienare,l.7.q.23.n.15
Capitulum sede vacante habens ex consuetudine ius conferẽdi potest etiam spectantia ad solũ Episcopũ,l.7.q.33. n.40
Capitulum sede vacante potest recipere renunciationem beneficiorum spectantium ad collationem ipsius Episcopi,l. 7.q.23.nu.27
Capitulum sede vacante potest præstare auctoritatem permutantibus,l.7.q.23.n.31
Capitulum sede vacante potest committere alteri resignationem beneficiorum,l.7.q.23.n.34
Capitulum sede vacante non potest præscribere facultatem recipiendi resignationes,l.7.q.23.n.44
Capitulum sede vacante an possit recipere resignationem beneficiorum,l.7.q.23.n.11.& n.20
Capitulum sede vacante potest recipere resignationes quãdo fit in resignantis pœnam,l.7.q.23.n.35
Capitulum non potest examen per concursum facere,lib.8.q. 9.nu.100
Capitulum non potest conferre eo ipso facta propositione in consistorio de Episcopo,l.7.q.23.n.47
Capitulum in casibus in quibus potest recipere renunciationem,& conferre debet hoc facere ante propositionem faciendam in consistorio,l.7.q.23.n.46
Cap.denique,6.q.3.declaratur,l.7.q.11.n.23
Cap.plerique,8.q.1.quid disponit,l.12.q.1.n.32
Cap.Auaritia de elect.in sexto habet locum in præsentatione, l.12.q.3.n.26
Cap.pen.de presb.dispositio pœnalis,l.3.q.1.n.148
Cap.cum infirmitas de pœnis intellectus,l.11.q.9.n.24
Cap.prim.de solut.habet locum in debitis contractis pro vtilitate personæ,l.1.q.16.n.51
Cap.quidam de renunc.non seruatur in beneficijs minoribus li.3.q.18 n.69
Cap.quidam de renunc.loquitur etiam in Episcopo,l.3.q.18. num.70
Cap.quod in dubijs de renunciatione declaratur,l.7.q.1. n.27
Cap.nisi cum pridem de renunc.habet locum in inferioribus, li.5.q.4.nu.9
Cap.de multa de præb.comprehendit Cardinales,lib.11.q.4. num.11
Cap.de multa de præb.habet locum in commendis,lib.3. q.1. num.105
Cap.2.de renunc.lib.6.quid disponit,l.12.q.1.n.4
Cap.primo,vt lite pen.in 6.habet locum in præsentatione,lib. 12.q.3.nu.27
Cap.primum vt Ecclesiæ benef.&c.declaratur,l.6.q.2.n.3
Cap.2.sess.21.de refor.procedit in clericis regularibus in clausris degentibus,l.2.q.6.n.19
Cap.2.sess.21.de refor.quas pœnas innouet contra ordinatos absque titulo,l.2.q.6.n.18
Cap.2.sess.21.Conc.Trid.declaratur,l.5.q.6.n.155
Cap.6.sess.23.de refor.Conc.Trid.non habet locum in pensionario,l.1.q.10.n.70
Cap.6.sess.23.Conc.Trid.de refor.non comprehendit pensionarium,l.2.q.15.n.15
Cap.18.§.nec non.sess.13.de refor.nõ habet locum in resignationibus in fauorem,l.10.q.7.n.17
Cap.18.sess.24.de refor.non habet locum in resignatione conditionali,li.1.q.7.n.8
Cap.12.sess.24.habet locum in Archidiaconis habentibus iurisdictio-

risdictionem,lib.4.q.1.num.9
Cap.15.sess.25.de reg.comprehendit Hierosolymitanos, li.6. q.2.nu.120
Cap.16.sess.25.de reg.habet locum in renunciante intuitu ingressus,l.3.q.13.n.9
Cap.16.sess.25.de reg.habet locum in renunciatione benefic. li.3.q.13.nu.5
Cap.21.sess.25.de regul.an illa verba ¦sint consultiua, vel præcise,li.4.q.5.n.3
Cardinales aliqui fuerunt priuati tempore Iulij,l.1.q.10.n. 28
Cardinales an comprehendantur sub regula de infir.lib.12.q. 4.nu.4.& 12
Cardinales an comprehendantur sub regula Cancellariæ de consensu in resignationibus,l.8.q.8.n.8.& 17
Cardinales antiquitus sepelebant mortuos,& infantes baptizabant,li.2.q.1.n.34
Cardinales appellantur fratres Papæ,l.3.q.1.n.71
Cardinales assistunt Papæ,l.7.q.12.n.14
Cardinales comprehenduntur sub c.de multa de præb.lib.12. q.4.nu.10
Cardinales comprehenduntur in regula de extenden.consens.lib.li.8.q.8.n. 149
Cardinales comprehenduntur sub regulis Cancellariæ, li.11. q.4.nu.6
Cardinales comprehenduntur sub dispositione concernente salutem animarum,l.12.q.3.n.13
Cardinales comprehenduntur sub Clem.Auditor. de rescr.l. 11.q.4.n.12
Cardinales comprehenduntur vbi agitur de obuianda fraude,l.8.q.8.n.146.& l.11.q.4.n.8
Cardinales creantur in consistorio,l.8.q.4.n.2
Cardinales congregant Concilium pro tollendo schismate,l. 8.q.3.nu.5
Cardinales debent esse stabiles,l.9.q.25.n.21
Cardinales debent recludi in conclaui ad eligendum Papam, li.11.q.13.n.133
Cardinales debent residere in vrbe,l.1.q.10.n.24
Cardinales diaconi quot,li.7.q.12.n.4
Cardinales de raro renunciant Cardinalatum,l.5.q.2.n.1.
Cardinales dicuntur Reges,l.7.q.12.n.18
Cardinales dicuntur maxini,& Principes,l.7.q.12.n.19
Cardinales Episcopi habent ius destituēdi in suis diœcesibus, li.7.q.12.n.6
Cardinales Episcopi possunt recipere resignationes, lib.7.qu. 12.num.7
Cardinales ex qua causa habent priuilegia,l.7.q.28.n.7
Cardinales Episcopi sunt sex,l.7.q.12.n.12
Cardinales faciunt vnum corpus cum Papa,l.1.q.10.n.26
Cardinales habentes facultatem conferendi comprehenduntur sub reg.de infirm.l.12.q.13.n.2.
Cardinales habent indulta conferendi beneficia,l.7.q.12.n.23
Cardinales habentur pro residentibus,l.3.q.1.n.74
Cardinales hodie assistunt Papæ,& sunt eius consiliarij, li.2. q.1.nu.35
Cardinales in suis titulis habent correctionem,& iura episcopalia,l.7.q.12.nu.10
Cardinales laborant pro Ecclesia vniuersali,l.3.q.1.n.68
Cardinali legato quando credatur,l.8.q.11.n.30
Cardinales multi fuerunt priuati,l.7.q.11.n.16
Cardinales non conferentes beneficia resignata intra mēsem, sunt priuati potestate conferendi,l.11.q.2.n.8
Cardinali non creditur in litteris quæ tertij præiudicium concernunt,li.8.q.11.nu.32
Cardinales nonnulli laudantur,li.1.q.2.n.2.cum seq.
Cardinalis non præsumitur dicere mendacium,l.8.q.11.n. 34
Cardinales nullam habent potestatem in Papam, lib. 3.q.18. num.118
Cardinales offendentes priuantur ipso iure,l.11.q.10.n.1.
Cardinales non possunt a Curia discedere sine licentia Papæ, li.1.q.10.n.27
Cardinales non possunt conferre beneficia vacantia,l.7.q.12. num.22
Cardinales possunt conferre ordines minores in proprijs titulis,li.4.q.2.n.88
Cardinales possunt tenere per sex menses beneficia vacantia, obitum suorum familiarium,li.11.q.2.n.17
Cardinales possunt recipere renunciationem episcop.& Abb. quæ retinent in commendam,l.7.b.12.nu.21
Cardinales possunt visitare in titulis,l.7.q.12.n.11
Cardinales priuantur in consistorio,l.7.q.11.n.15
Cardinales post renunciationem episcopatus non possunt recipere renunciationem,neque in mensibus suis quando hoc spectat ad Episcopum,l.7.q.12.n.25
Cardinales presbyteri possunt conferre & destituere,l.7.q.12 num.9.
Cardinales presbyteri possunt conferre vacantia in suis diœcesibus,l.7.q.12.n.5
Cardinales post renunciationem non cogitur stare in Curia l.1.q.10.num.9
Cardinalis præfectus cur dicat in signatura supplicationis in præsentia Papæ,l.8.q.7.n.80
Cardinalis præfectus signaturæ gratiæ quomodo signet,li.8.q. 7.num.26
Cardinales presbyteri,l.7.q.12.n.3
Cardinales presbyteri possunt recipere renunciationem existentium in suo titulo,l.7.q.12.n.8
Cardinales præsentes in Curia,& resignantes, quomodo præstent consensum,l.9.q.11.n.7
Cardinales præstant consensum in resignationibus per cedulā subscriptam & sigillatam,l.8.q.8.n.16
Cardinales proponunt consistorialia,l.8.q.5.n.15
Cardinales renunciantes beneficia comprehendūtur sub reg. de infir.l.12.q.4.n.7
Cardinales renunciantes episcopatus retinent facultatem conferendi in mensibus Papæ ex indulto,l.7.q.12.n.24
Cardinalatus renunciatio debet fieri in consistorio,l.8.q.4.n.9
Cardinales repræsentant Ecclesiam,l.7.q.5.n.13
Cardinales sunt columnę Ecclesiæ,l.7.q.12.n.16
Cardinales sunt familiares non tamen continui commensales l.2.q.16.n.43
Cardinales sunt latus Papę,li.1.q.10.n.25.& l.3.q.1.n.69
Cardinales sunt fratres Papæ,l.5.q.6.n.90
Cardinales sunt Senatores,l.7.q.12.n.17
Cardinales tenentur publicare,cum eis resignantur beneficia, li.11.q.4.n.5
Cardinales tenentur residere in Curia,li.2.q.1.n.36
Cardinales tenentur residere in vrbe,l.7.q.12.n.13
Cardinalatum acceptare nemo cogitur,l.3.q.18.n.10
Cardinalatus aliquando fuit recusatus,l.3.q.18.n.11
Cardinalatus cum Episcopatu est incompatibilis,l.3.q.1.n.73
Cardinalatus dignitas maxima,l.3.q.18.n.73
Cardinalatus Episcopatus,& Abbatia sunt beneficia,lib. 1.q. 1.num.56
Cardinalatus est beneficium Ecclesiasticum,l.2.q.1.n.33
Cardinalatus est maior dignitas post Papatum,li.12.q.4.nu.6. & num.15
Cardinalatus non potest renunciari nisi coram Papa,lib.7.q. 11.num.12
Cardinalatus potest per procuratorem renunciari,l.9.q 2.n.2
Cardinalatus potest renunciari,l.2.q.1.n.32
Cardinalatus renunciatur simpliciter,l.2.q.1.n.60
Cardinalibus concedit Papa retentionem in omnibus promotionibus,l.3.q.1.n.67
Cardinalibus dandam reseruationem fructuum statuit Alex. vi.l.6.q.1.n.35
Cardinalis apponens manus in supplicationem post signaturam Papæ dicitur expresse consentire,l.8.q.10 n.24
Cardinali asserenti se delegatum non creditur,l.8.q.11.n.33
Cardinalis consensus requiritur in prouisione beneficij familiaris Cardinalium,l.12.q.4.n.23
Cardinalis cum est Datarius subscribit pro Datario,li.8.q.7. num.23
Cardinalis de Camerino laudatur,l.8.q.9.n.4
Cardinalis de Medices renunciauit Cardinalatum per procuratorem,l.9.q.1.n.12
Cardinalis de Medices quare renunciauit,l.5.q.2.n.4
Cardinalis dicitur pars corporis Papæ,l.7.q.12.n.15
Cardinalis habens facultatem conferendi per cessum non potest con-

test conferre vacantia per resignationem,l.1
Cardinalis Matthæus laudatur,l.11.in præf.n.24
Cardinalis monachus legatus an vtatur his insignis,li.7.q.13. num.8
Cardinalis non differt à priuato,in his quæ respiciunt animā, lib.11.q.4.n.9.
Cardinalis non potest conferre vigore indulti illo non expedito,l.7.q.21.n.21
Cardinalis non residēs in Curia post monitionem potest priuari,li.1.q.10.n.23
Cardinalis Parisius fuit præfectus signaturæ gratiæ,lib.8.q.7. num.27
Cardinalis Pinellus laudatur,l.11.in præf.n.24
Cardinalis potest constitui procurator ad resignandum,li.9.q. 3.num.2
Cardinalis post cessionem Episcopatus non potest conferre,l. 1.q.7.n.18
Cardinalis præfectus signaturæ signat supplicationes per cessum,li.8.q.7.n.79
Cardinalis relaturus in Consistorio aliquam Ecclesiam mittit schedulam Cardinalib.l.8.q.5.n.19
Cardinalis tenetur residere in Curia,l.1.q.10.n.8
Cardinalis Valentinus quare renunciauit,l.5.q.2.n.3
Cardinalium duę partes faciunt Papam,l.11.q.13.n.130
Cardinalium indulta capiunt beneficia patrimonialia,lib.2.q. 12.num.5
Cardinalium officium est assistere Papæ,l.3.q.1.n.70
Cardinalium Ordo triplex,li.7.q.12.n.1
Cardinalis reseruatio propter familiaritatem cessat in resignatione conditionali,l.1.q.4.n.40
Carcer iustus non inducit metum,li.13.q.1.n.165
Carcer largo sumpto vocabulo quomodo accipiatur,li. 13.q. 1.num.128
Carcer præbet iustam causam non restitutionis, lib. 11.q 13. num.122
Carcer probat iustam causam non publicādi,l.11.q.13.n. 121
Carcer probat iustum metum,l.13.q.1.n.117
Carcer tunc annullat contractum cum contrahitur cum persona,quæ fuit causa carcerationis,l.13.q.1.n.120
Carcer vt præbeat iustum metum debet esse iniustus,lib.13.q. 1.num.161
Carceratum fuisse probans,videtur iustum metum probare, li.13.q.1.n.118
Carceratus ob delictum non restituitur,l.11.q.13.n.123
Carceris perpetui sententiam non inducit priuationem beneficij,l.3.q.16.n.29
Causa ciuilis quæ,l.14.q.10.n.45
Causa collationis exprimitur in collatione,l.8.q.9.n.49
Causa commissa canonico, vel N. habenti dignitatem an ea renunciata possit de illa cognoscere,l.1.q.11.n.1
Casus dicitur comprehendi,vbi adest eadem ratio, li.11.q.3. nu.21.& n.57
Casus excluſus si includatur alia via tunc,&c.l.5.q.3.n.206
Castus quis præsumitur,l.10.q.3.n.62
Casus legis cum habemus nulla est dubitatio,l.9.q.1.n.2
Casus fortuiti an excusent a publicatione,l.11.q.13.n.75
Casus in quibus exempti etiam regulares per Cōcil.Trid.subijciuntur Episcopis,l.3.q.11.n.8
Casus non comprehensus,remanet sub dispositione iuris, lib. 11.q.5.n.7
Casus omissus relinquitur dispositioni iuris communis,l.5.q. 6.nu.194
Casus omissus relinquitur dispositioni iuris,l.12.q.12.n.4
Casus omissus non potest dici expressus,l.11.q.11.n.41
Cathedralis expressio sub nomine sancti non vitiat expressionem,li.10,q.2.n.23
Cautio bancaria cessat resignato beneficio,l.1.q.8.n.10
Cautio bancaria quid,l.6.q.2.n.150
Cautum non reperiri non est dicendum,l.8.q.8.n.89
Causa commissa Vicario non transit ad successorem,l.7.q.24. num.78
Causa committitur contemplatione dignitatis,l.1.q.11.n.2
Causa criminalis quæ,li.14.q.10.n.45.& n.46.& 47.
Causæ Episcoporum cognoscuntur ab auditore Cameræ,lib. 1.quæst.10.num.41.
Causa expressa in coadiutoria probanda,li.10.q.3.n.26
Causa facit recedere a regulis iuris,li.6.q.1.n.9.& li.3. q.18.n. 16.& li.5.q.3.n.204
Causa finalis quæ ponitur in prohemio,li.3.q.5.n.9.& li. 10.q. 1.n.5.& li.11.q.1.n.85.& q.13.n.128
Causa impetrationis certo modo solet committi extra Curia cum ibi commissum est delictum,l.3.q.16.n.64
Causa impetrationis certo modo dicitur profana,lib. 3. q. 16. num.65
Causa in vnaquaque re consideranda,l.5.q.1.n.1
Causa iusta præsumitur in iudice,l.11.q.10.n.26
Causa magna quæ,l.5.q.6.n.144
Causa præsumitur in dispensatione,l.5.q.6.n.130
Causa præsumitur in Papa,l.5.q.1.n.10
Causa requiritur in renunciatione,l.8.q.9.n.8
Causa requiritur in resignation beneficij,ll.5.q.1.n.2.
Causa sufficiens ad renunciandum Cardinalatum,l.5.q.2.n.2
Causa vt sit iusta tria requiruntur,l.5 q.3.n.210
Causæ committuntur constitutis in dignitatibus quia præsumuntur periti,l.1.q.11.n.14
Causæ committuntur à Sede Apostolica constitutis in dignitate,l.1.q.11.n.3
Causæ iustæ ex quibus subditus potest se eximere a iurisdictione iudicis,l.3.q.11.n.7
Causæ matrimoniales Episcopus cognoscit,l.3.q.11.n.15
Causæ quatuor ex quibus imponatur pensio,l.6.q.2.n.130
Cæcus electus Papa sustinetur,l.5.q.6.n.45
Cæcus non potest esse tutor,vel curator,l.5.q.3.n.22
Cæcus excusatur a muneribus personalibus,l.5.q.3.n.237
Cæcus non potest esse iudex,l.5 q.3.n.24.
Cæcus non potest exequi munus pastorale,l.5.q.3.n.21
Cæco datur coadiutor,l.5.q.6.n.37
Cæco comparatur illiteratus,l.4.q.11.n.22
Cæcus non potest ministrare,& non potest promoueri,li.5.q. 6.num.36
Cedere verbum est æquiuocum & capitur multis modis, li.1. q.1.n.67
Cedere renunciare,& resignare confunduntur,l.1.q.1.n.71
Cedens reseruatarius pensionis docere debet de iure cessō.l.6. q.2.n.105
Cedens litem ob metum potest prosequi ius suum non obstāte cessione,l.13.q.1.n.51
Cedens in manibus non habentis facultatem cogitur postea renunciare,.3.q.18.n.37
Cedendi licentiam petens simplex beneficiarius ab Episcopo cogitur cedere,l.3.q.18.n.62
Cedendi petens licentiam cogitur cedere etiam si alteri non fit ius quæsitum,l.3.q.18.n.64
Cedens habetur pro mortuo,l.1.q.16.n.26
Cedere alteri aliud est,& aliud renunciare simpliciter,lib.1.q. 3.num.1
Cedituri iuri beneficium renunciatur,l.1.q.1.n.76
Cedens tertio actionem spolij non potest agere spolio,lib.13. q.5.nu.72
Cedens non tenetur docere de iure cessio respectu resignatarij,l.6.q.2.n.106
Cedens vni alteri cedere nequit,l.1.q.15.n.6
Cedendi promissio facta in fraudem non ligat,l.3.q.18.n.85
Cedendi licentiam per procuratorem petens cogitur cedere, l.3.q.18.n.63
Celebrare qui dicatur incontentum clerie.l.5.q.6.n.204
Cælestinus vbi renunciauit,l.8.q.3.n.9
Cælestinus cessit Papatum propter imperfectionem,li.2.q.1. num.17
Cælestinus de consensu Cardinalium statuit Papam posse renunciare Pontificatum;l.2.q.1.n.19
Cælestinus Quintus pluribus vnam rem concedebat,l.9.q.25. num.20
Censura quid,l.5.q.6.n.68
Censura continet excommunicationem,suspensionem, & interdictum,li.5.q.6.n.69
Censuræ latæ contra resignantem antequam resignatarius acceptet,tenent,l.1.q.3.n.58

Certioratus non debet intimari,l.1.q.6.n.59
Cæsenaten.eccleſiæ ſtatus,l.8.q.5.n.39
Ceſſio commendæ eſt publicanda,l.11.q.5.n.32
Ceſſio beneficij vniti abſque derogatione vnionis non tenet,l. 12.q.3.nu.51
Ceſſio litis poteſt fieri coram notario cauſæ,l.7.q.25.n.7
Ceſſio eſt donatio,l.9.q.29.n.2
Ceſſio litis poteſt fieri coram notario in abſentia iudicis, ll.2. q.3.nu.15
Ceſſio non tenet quando procurator debet renunciare reſeruato regreſſu,& reſignauit ſimpliciter nulla de eo diligentia facta,l.1.q.3.n.68
Ceſſio ad fauorem poſſeſſoris poteſt fieri corã Auditore Rotæ,l.11.q.5.n.59
Ceſſio litis facta metu eſt nulla,l.13.q.1.n.50
Ceſſio beneficij in quo reperitur reſeruatus regreſſus valet ſi eſt facta cum derogatione,l.2.q.18.n.2
Ceſſio Epiſcopatus non eſt publicanda,l.11.q.3.n.25
Ceſſio beneficiorum conſiſtorialium, quæ in conſiſtorio proueniẽtur,non eſt publicanda,l.11.q.3.n.27
Ceſſio beneficiorum conſiſtorialium,quę non prouidentur in Conſiſtorio,eſt publicanda,l.11.q.3.n.26
Ceſſio iuris eſt publicanda,& n.54.l.11.q.4.n.51
Ceſſionis exceptio operatur idem quod exceptio litis finitæ,l. 1.q.13.n.37
Ceſſionis beneficium poteſt a Principe impetrari lite pendente,l.2.q.3.n.36
Ceſſionem illius,qui contra ſe habuit rem iudicatam, ordinarius recipere non poteſt,l.2.q.3.n.110
Ceſſio beneficiorum ſuper quibus ſunt conceſſæ reſpectiue cũ derogatione eſt valida,l.2.q.10.n.5
Ceſſionarius non poteſt transferre ius quod a cedente non accepit,l.3.q.9.n.14
Ceſſante ratione,ceſſat diſpoſitio,l.11.q.3.n.10.& q.13.n.77
Ceſſante cauſa ceſſat effectus,l.1.q.8.n.4
Ceſſante vna ratione,remanet diſpoſitio fundata in reliquis, li.11.q.4.nu.50
Ceſſante vna ratione ſuſtinetur alia quando diſpoſitio fundatur ſuper duabus,li.1.q.2.n.22
Ceſſante cauſa prohibitionis ceſſat prohibitio,l.2.q.6.n.37
Ceſſantibus verbis legis ceſſat diſpoſitio,l.8.q.8.n.148
Ceſſante cauſa ceſſat diſpoſitio,l.3.q.6.n.56
Ceſſante præſuppoſito legis,ceſſat diſpoſitio,l.11.q.5.n.9
Charitas bonum notabile,l.5.q.3.n.113
Charitas maxima omnium virtutum,l.5.q.3.n.114
Charitas ordinata plus amat ſe in vngue pedis, quam proximum in capite,l.9.q.17.n.118
Charitas ordinata incipit a ſeipſo,l.9.q.17.n.117
Characterem habens abſque executione eſt ac ſi non haberet ad beneficia conſequenda,l.4.q.3.n.64
Clericatus probatur commmuni opinione,l.4.q.2.n. 70
Cyriacus, & Cœleſtinus renunciarunt coram Cardinalibus li.7.q.5.n.12
Cyriacus renunciat Papatum,vt coronam martyrij conſequetur,li.2.q.1.n.14
Citatio partis requiritur in abſolutione a iuramento,l.3.q.18. nume.133
Citatio præſumitur facta ad inſtantiam partis,l.10.q.8.n 57
Citatio eſt iuris naturalis,l.11.q.10.n.20
Citanda eſt pars in abſolutione à iuramento interpoſito ſuper actu metu celebrato,l.13.q.1.n.38
Citatio partis non requiritur in correctione litterarum,li.8.q. 7.num.193
Circumſtantiæ ex quibus metus iudicis reputatur iuſtus,li.13. q.1.num.217
Clauſula appellatione poſtpoſita poſita in litteris operatur,vt executionem veniat per viam attentati reuocanda,lib.8.q. 7.n.173
Clauſula appellatione poſtpoſita nihil operatur cum quis notorie grauatur,l.8.q.7.n.174
Clauſula ac ſi de verbo & cap.operatur ac ſi indiuiduo omnia eſſent expreſſa,l.12.q.14.nu.16.
Clauſula poſita in ſupplicatione per aſſecutionem &c.quid imdortet,l.8.q.7.n.67
Clauſula dummodo accedat patronorum conſenſus non veri ficatur in conſenſu tacito,l.2.q.4.n.59
Clauſula dummodo non ſit alteri quæſitum redit gratiam conditionalem,l.11.q.7.n.81
Clauſula & coram Notario,&c.capit etiam beneficium renunciatum coram duobus Notarijs,l.8.q.7.n.161
Clauſula cum extenſione litis an detur in reſignatione, libr.8. q.7.nu.69
Clauſula & non alias eſt limitatiua,l.1.q.2.n.18
Clauſula & coram Notario,&c.operatur vt Papa videatur legitime priuare,l.8.q 7.n.160
Clauſula & coram Notario,&c.operatur vt Papa admittat reſignationem factam coram quocumque,l.8.q.7.n.158
Clauſula & coram Notario & teſtibus opponi ſolita in ſuppli catione quos effectus producat,l.8.q.7.n.157
Clauſula etiam deuol.poſita in ſupplicatione quid importet,l. 8.q.7.num.68
Clauſula ex tunc in actu conditionali refertur ad conditionẽ & nihil antea effecit.l.1.q.3.n.85
Clauſula & non alias inducit conditionem,l.8.q.7.n.98
Clauſula & non alias de ſtylo in renunciationibus ſolet apponi,l.1.q.2.n.17
Clauſula etſi ad alicuius præſentationem non derogat iuri patronatus laicorum,l.2.q.4.n.37
Clauſula ex tunc in actu conditionali quid efficiat,l.6. q.n. 59
Clauſula apponi ſolita in ſupplicatione aut ex alterius perſona quid comprehendat,l.8.q.7.n.65
Clauſula,quod fuit examinatus & repertus idoneus ponitur in prouiſione parochiali,li.8.q.9.n.110
Clauſula habens aliunde reſpicit ſubſtantiam gratiæ,l.3. q.14. num.6
Clauſula motu proprio non tollit incompatibilitatem beneficiorum,l.3.q.1.n.126
Clauſula motu proprio non tollit defectum intentionis,l.3.q. 1.n.127
Clauſula,modo & forma bene viſis,quid importet,l.9.q. 19.n. 79.& nu.80
Clauſula monialium comendata eſt Epiſcopo,l.3.q.11. n.16
Clauſula non alias nec alio modo valde operatur,li.1.q4.n.61
Clauſula non obſtantibus effectus,l.11.præſ.n.8.
Clauſula non obſtantibus non operatur derogationem beneficij iuris patronatus,l.8.q.7.n.177
Clauſula non obſtantibus,&c.ſolet apponi in prouiſione quæ fit in Curia,l.2.q.20.n.8
Clauſula non obſtantibus poſita in litteris quid operetur, li.8. q.7.num.175
Clauſula non obſtantibus non derogat regulis Cancellariæ,l. 8.q.7.num.176
Clauſula non obſtantibus eſt derogatoria,l.11.præſ.n.7
Clauſula non obſtante demonſtrat mentem & intentionẽ diſponentis,l.11.q.11.n.42
Clauſula non obſtante non tollit conſtitutionem cõciliarem, li.6.q.2.n.38
Clauſula non obſtante ſtat demonſtratiue non reſtrictiue, li. 11.q.11.n.44
Clauſula non alias nec alio modo habet naturam præciſam,l. 7.q.1.n.64
Clauſula non alias,&c.non operatur cum ſuperior offenditur in facto,l.7.q.1.n.69
Clauſula non alias nec alio modo apponitur a copiſtis, li.1.q. 2 num.11
Clauſula non aliter importat conditionem,l.14.q.3.n.20
Clauſula & non alias non facit ius abdicare,l.4.q.2.n.52
Clauſula non alias,nec alio modo eſt hodie neceſſaria, li.1.q. 2.nu.26
Clauſula,& non alias nec alio modo conditionem inducit, l. 1.q.2.n.18
Clauſula non alias inducit formam,l.7.q.1.n.65
Clauſula prout bene viſum fuit,&c.poſita in mandato, an videatur dare liberam poteſtatem,l.9.q.17.n.30
Clauſula prout viſum fuit poſita in mãdato, reſpicit modum expeditionis,l.9,q.16.n.46
Clauſula poſita in mandato prout bene viſum fuit importet, li.9.q.17.n.23

Clauſula poſita in ceſſione quia reſignans habet vnde viuat reſpicit ſubſtantiam gratiæ,l.2.q.6.n.41
Clauſula prout bene viſum fuit poſita in mãdato,an includat facultatem donandi,l.9.q.17.n.24
Clauſula præſeruatiua iuris tertij ponitur in prouiſione,li.11. q.7.n.48
Clauſula,pro hac vice tantum ſolet dici in derogatione,lib.2. q.4.nu.61
Clauſula apponi ſolita in ſupplicatione ſeu per liberam reſignationem quid importet,l.8.q.7.n.66
Clauſula quouis modo eſt latiſſima,l.8.q.7.n.134
Clauſula quouis alio modo,&c.cur apponatur in litteris,lib. 8.q.7.n.129
Clauſula quouis modo capit] beneficium quod vacat de præſenti,non autem de futuro,l.8.q.7.n.143
Clauſula quouis modo obtenta a reſignatario non capit vacationem inductam per reg.de infirm.l.12.q.14.n.23
Clauſula quouis modo capit vacationem de præſenti,lib.12.q. 14.nu.25
Clauſula quouis modo quam vacationem capiat, lib. 11. q. 6. num.121
Clauſula quouis modo quando comprehendat vacationem p extraneam perſonam,l.8.q.7.n.136
Clauſula quouis modo capit vacationem tempore date,l. 11. q.7.nu.16
Clauſula ſiue alio quouis modo capit vacationem etiam per priuationem,li.8 q.7.n.156
Clauſula ſiue alio quouis modo non ſe extendit ad perſonam non expreſſam,l.8.q.7.n.144
Clauſula ſiue alio quouis modo includit omnem modum vacandi,l.8.q.7.n.64
Clauſula ſiue alio quouis modo capit beneficium vacans per obitum in Curia,l.8.q.7.n.141
Clauſula quorum tenores non operatur indiuiduam mentionem,l.8.q.7.n.183
Clauſula ſi Sanctiſſ.D.N.&c.excuſat a ſimonia,l.14.q.5.n. 10
Clauſula,ſi habet plures effectus,l.7.q.1.n.62
Clauſula ſaluo noſtro,&c.quid importet,l.8.q.9.n.120
Clauſula inſtrumenti ſponte iuraſſe quid operetur,lib.13.q.5. num 54
Clauſula inſtrumenti ſponte iuraſſe ponitur a Notarijs de eorum voluntate,l.13.q.5.n.56
Clauſula teque abſoluentes poſita in litteris quid importet, l. 8.q.7.n.120
Clauſula teque abſoluẽtes oritur ex corpore ſupplicationis in ſecunda parte,l.8.q.7.n.128
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur inſordeſcentibus, l.8.q.7.n.121
Clauſula poſita in litteris teque abſoluentes non prodeſt hæreticis,l.8.q.7.n.124
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur incendiarijs, li.8. q.7.n.126
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur ſuſtinenti excommunicationem vltra quatuor menſes,l.4.q.3.n.58
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur committentibus falſum ſuper litteris Apoſtolicis,l.8.q.7.n.125
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur irregularibus ob notoriam fornicationem,l.8.q.7.n.122
Clauſula teque abſoluentes,&c.facit valere collationem factã ſuſpenſo,l.4.q.3.n.62
Clauſula teque abſoluentes, &c. poſita in litteris quid operetur,li.4.q.3.n.53
Clauſula teque abſoluentes,&c.non facit valere collationem factam inſordeſcenti,l.4.q.3.n.57
Clauſula transferendi penſionem,regulariter non conceditur li.9.q.17.n.142
Clauſula neque vis neque metus debet poni in mandato ad reſignan.l.9.q.7.n.43
Clauſula vocato poſſeſſore debet poni in litteris prouiſionis ob non factam publicationem,l.11.q.10.n.9
Clauſula vocato,&c.debet poni in omnibus priuationibus ipſo iure in prouiſionibus,l.11,q,10,n.22
Clauſulæ generales capiunt vacationem inductam per reg. de infirm.l.12.q.10.n.27
Clauſulæ generales non inducunt derogationem iuris patronatus,l.2.q.4.n.36
Clauſulæ generales videntur poſitæ de conſenſu reſignatarij, li.8.q.7.n.188
Clauſula generalis non extenditur ad veriſimilia,lib,12.q.14. num.11
Clauſulæ generales non capiunt beneficia reſignata in Curia, li.1.q.4.n.39
Clauſulę generale ſunt dependentes a reſignatione,li. 8.q.7. num.187
Clauſula quod non poſſit dici de nullitate quomodo intelligenda,l.6.q.3.n.9
Clauſulæ generales non derogant reg.Cancell.l.8.q.8.n.123
Clauſulæ omnes annullantur annullato principali actu,li.12. q.14.n.28
Clauſula in fine poſita refertur ad omnia præcedentia,li. 8.q. 7.num.71
Clauſula derogatoria ſufficit,quamuis tenor nõ exprimatur, l.11.præſ.n.10
Claris,nullum dubium,l.10.q.6.n.39
Clerus non poteſt deferere Eccleſiam ob perſecutionem,li.5. q.3.n.139
Clericatus exprimendus in impetrationibus,l.8.q.7.n.45
Clericatus an probetur per famam,l.10.q.3.n.34
Clericatus probatur ex duobus teſtibus qui fuerunt præſentes ordinationi,l.10.q.3.n.33
Clericatus illegitimi ex ſola fama non probatur,l.10.q.3.n.35
Clericatus poteſt probari per litteras Epiſcopi,l.10.q.3.n.30
Clericatus probatur ex longo vſu,l.10.q.3.n.32
Clericatus Sancti Petri poteſt renunciari,l.2.q.1.n.128
Clericatus probatur per communem reputationem, l.7.q.23. n.43.& 29.n.5
Clerici non debent ſordidum quæſtum exercere,l.5.q.6.n.177
Clericus vno debet eſſe contentus beneficio,l.5.q.6.n.109
Clericus tenens plura beneficia peccat,l.5.q.6.n.118
Clericus non deponitur niſi ob graue crimen,l.5.q.3.n.10
Clericus priuatur ex ſcandalo,l.5.q.3.n.163
Clericus effectus miles ſecularis amittit beneficium,lib.1.q.1. num.22
Clericus contrahens etiam matrimonium nullum perdit beneficia,l.7.q.1.n.19
Clericus priuatur propter deſertionem,l.7.q.1.n.30
Clericus deponitur ob falſum in litteris Apoſtolicis,li. 4.q.3. num.25
Clericus contrahens matrimonium videtur renunciare regreſſui,& liti ad beneficia,l.1.q.1.n.14
Clericus contrahens matrimonium videtur renũciare penſioni,l.1.q.1.n.15
Clerico prohibetur tabellionatus officium,l.4.q.9.n.22
Clericus accipiẽs beneficium animo renunciandi peccat,lib. 4.q.11.n.41
Clerici in ſacris non poſſunt matrimonium contrahere,li.5.q. 6.nu.184
Clericorum continentia de iure poſitiuo,l.3.q.18.n.136
Clerici ſunt ſubiecti Epiſcopo,l.7.q.14.n.5.
Clericus coniugatus non poteſt habere beneficium,lib.4.q.2. num.99
Clericus coniugatus non poteſt beneficium etiam ſimplex,li. 4.q.2.nu.28
Clericus coniugatus,vt laicus reputatur præterquam in priuilegio canonis,l.4.q.2.n.100
Clericus coniugatus habetur pro laico,l.4.q.2.n.25
Clericus prohibetur habere vxorem,l.13,q.5.n.91
Clericus accipiens beneficium animo accipiendi vxorem peccat,l.4.q.11.n.42
Clerici ordinantur ad titulum patrimonij prout Epiſcopus indicauerit,l.2,q.6.n.8
Clerici a iure diuino habent priuilegium, vt non poſſint conueniri coram laico,l.7.q.9.n.5
Clericus dotans Eccleſiam ex bonis patrimonialibus acquirit ius patronatus laicale,l.1.q.4.n.41
Clerici nunquam debent eiici,l.5.q.3.n.159
Clericus non habens ordines ſacros poteſt renunciare abſque quo habeat quo viuat,l.5.q.6.n.178

Clericus non potest renunciare etiam coram clerico laico, li. 7.q.9.n.10
Clericus non potest renunciare etiam coram laico patrono, l. 7.q.9.nu.14
Clericus potest dare mandatum ad resignandum, absque consensu capituli Ecclesiæ, quam renunciat, l.9.q.7.n.53
Clericus simplex potest recipere resignationem, l.7.q.10.n.4
Clericus non potest recipere renunciationem, l.7.q.16.n.5
Clericus non potest renunciare coram laico etiã Rege, & Imperatore, l.7.q.9.n.12
Clericus non potest renunciare etiam coram laicis probis, li. 7.q 9.nu.9
Clericus qui amisit priuilegium per dimissionem habitus per eius receptionem illud recuperat, l.7.q.1.n.20
Clericus probatur per delationem habitus, & communem reputationem, l.6.q.4.n.45
Clerico simplici potest competere ex priuilegio ius conferendi, l.7.q.10.n.9
Clericus an probetur per indicia, l.10 q.3.n.31
Clerici prohibentur seruire Ecclesiæ ratione scandali, l.5.q.6. nu.101.& n.103
Clericorum bona præsumuntur acquisita de bonis Ecclesiæ, li.14.q.7.n.48
Clem. litteris de prob. habet locum duntaxat in Papa, lib.8.q. 11.num 6
Clem. Auditor de rescript. comprehendit Cardinales, l.11.q. 4.num.12
Clem. vlt. de procur. habet locum etiam in morte ciuili, lib.7. q.28.nu.2
Clem. prima de procur. habet locum in renunciatione, li.2.q. 3.n.107.& l.11.q.5.n.58
Clem. vlt. de procur. habet locum etiam in morte ciuili, l.1.q. 5.n.43.& l.11.q.5.n.57
Clem. ad compescendum de seq. poss. fruct. habet locum in Abbatissa, l.2.q.1.n.72.& l.3.q.12.n.16
Clemens post renunciationem fuit rursus electus, l.2.q.1.n.13
Clemens cur papatui renunciat, l.2.q.1.n.11
Clementis VII. const. de consensib. vide supra constitutio.
Clem. VII. cõcessit Cardinali Medices dispositionem fructuũ omnium beneficiorum per sex menses, l.6.q.1.n.8
Clemens Octauus quando electus, li.11.q.13.n.135
Coadiutor ad quod datur, & quid debeat facere, l.7.q.20.n.16
Coadiutor datur corpore impeditis, l.5.q.6.n.15
Coadiutor datur Episcopo ęgroto, l.7.q.20.n.7
Coadiutor datur illiteratis curatis, l.5.q.6.n.104
Coadiutor datus propter temporalia non potest conferre, li.7. q.20.n.22
Coadiutor datus propter temporalia non potest recipere resignationes, l.7.q.20.n.21
Coadiutor datus ad spiritualia põt conferre de consensu Episcopi, l.7.q.20.n.23.
Coadiutor datur paralitico, l.5.q.6.n.21
Coadiutor datus dementi habet liberam potestatem in spiritualibus, & temporalibus, l.7.q.20.n.25
Coadiutor datur ad tempus, & in perpetuum, li.7.q.20.n.13
Coadiutor datur dementi, l.7.q.20.n.9
Coadiutor datus dementi potest conferre omnia beneficia, l.7 q.20.nu.26
Coadiutor datus dementi potest recipere renunciationem, li. 7.q.20.nu.27
Coadiutor dandus cum causa, l.7.q.20 n.5
Coadiutor datur contemplatione Ecclesiæ, & prælati, lib.7.q. 20.num.11
Coadiutor datur leproso, l.7.q.20.n.8
Coadiutorem dandi causam Papa examinat in consistorio, l.7. q.20.nu.15
Coadiutor datur curato ignoranti, l.5.q.4.n. 13
Coadiutor datur leproso, l.5.q.3.nu.20
Coadiutor datur suspecto de delapidatione, l.7.q.20.n.10
Coadiutor datur seni inhabili, l.5.q.3.n.55
Coadiutor datus ad spiritualia potest recipere resignationes, l.7.q.20.nu.24
Coadiutor dicitur prælatus, l.7.q.20.nu.17
Coadiutor habet curam exercitij, l.7.q.20.nu.18
Coadiutor non datur cœco, l.5.q.6.n.37
Coadiutorum origo antiquissima, l.7.q.20 n.1
Coadiutor potest recipere resignationem si hoc ei fuit concessum, l.7.q.20.n.19
Coadiutoris potestas a forma procedit, l.7.q.20.n.20
Coadiutor senectuti datur, l.7.q.20.n.6
Coadiutorem solus Papa dat, l.7.q.20.n.14
Coadiutoriæ comprehenduntur sub indultis Cardinalium, li. 6.q.5.num.70
Coadiutoriæ & regressus æquiparantur, l.6.q.5.n. 71
Coadiutores qui deligerunt, l.7.q.20.n.2
Coadiutoria prohibita in quo conc. l.7.q.20.n.4
Coadiutoria quam ætatem requirat, li.5.q.6.n.8
Coadiutorias solus Papa concedit, l.6.q.5.n.15
Coadiutoria in beneficio curato cui possit concedi, l.4.q.9. numero 19
Coacta voluntas est voluntas, li.13.q.2.n.10
Coeum mediocrem præstando satisfacit, li.5.q.3.n. 104
Cogi ad renunciandum nemo potest, l.2.q.18.n.1
Conferre beneficia est iurisdictionis, l.7.q.21.n. 12
Collatio fieri non potest vigore alternatiue litteris non expeditis, l.7.q.21.nu.15
Collatio beneficiorum aliquando reseruatur resignanti, li.6.q. 1.num.14
Collatio beneficij reseruati resignati coram ordinario specta ad Papam, li.7.q.12.n.29
Collatio beneficij reseruati facta per inferiorem est nulla, li.2. q.16.num.8
Collatio beneficij resignati coram Episcopo in mensibus spectantibus ad Cardinalem ex indulto spectat ad tuendum Cardinalem, l.7.q.12.nu.28
Collatio beneficij nondum vacantis non tenet, l.2.q.22. nu.5
Conferre beneficia reseruata ordinarius minime potest, li.2.q. 3.num.103
Collatio beneficij vacantis per resignationem debet illum per quem vacat exprimere, l.8.q.9.n.51
Collato beneficio absenti cum pensione derogatur reg. de præstan. consensib. l.8.q.8.n.118
Collatio beneficij non vacantis est nulla, l.1.q.15.n.13
Collatio commẽdarum, S.Io. ad quem spectet, li.11.q.3.n.111
Collatio comprehendit præsentationem, l.12.q.3.n.95
Collatio dicitur donatio, l.12.q.3.n.19
Conferre est donare, l.7.q.21.n.6
Collatio & cessio actus considerantur in renunciatione conditionali, l.1.q.14.n.3
Conferre & recipere renunciationes differunt, l.7.q.24.nu. 16
Collatio & resignatio nulla ratificatur per nouam prouisionẽ l.2.q.16.n.14
Collatio est ius in beneficium in alium translatum, l.3.q.7.numero 70
Conferre & recipere resignationes sunt separata, li.7.q.23.nume.30
Collatio Episcopi de beneficio renũciato coram notario nulla, l.12.q.5.nu.14
Conferendi data potestate, intelligitur dummodo digno, li.4 q.1.num.4
Collatio de beneficio non vacante nulla, l.12.q.9.n.2
Collatio debet fieri de beneficio vacante, l.8.q.o.n.33
Collatio debet interuenire in resignatione conditionali, lib.1. q.4.num.21
Collatio differt à commenda, li.11.q.5.nu.33
Collationis effectuatio per resignationem probatur, li.10. qu. 8.num.64
Collatio debet fieri palam alioquin esset suspensus, l.8.q.9.nume.33
Collatio facta irregulari est nulla, l.5.q.6.n.79
Collatio facta per priuationem ante transitum tentẽtię priuationis in rem iudicatam est nulla, l.3.q.16.n.22
Collatio facta illiterato est nulla, l.5.q.3.n.76
Collatio facta publico Alcatori nulla, l.4.q.3.n.67
Collatio facta excommunicato est ipso iure nulla, l.5.q.6.n.78
Collatio facta habenti morbum caducum est nulla, li.5.q.6.nume.106
Collatio facta Car. de beneficio 200. duc. est nulla, l.4.q.9.n.32

Collatio facta spreto patrono non est nulla ipso iure, l.3.qu.4. nume.17
Collatio facta ab occulto excommunicato, non tenet, li. 11.q. 1.num.16
Collatio fuit concessa Episcopis à Romanis Pontificibus, li.1. q.10.num.49
Collatio facta consanguineis de beneficio resignato est nulla, li.11q.5.num.12
Collatio facta per Vicarium Episcopi, valet ante scientiam revocationis iam factæ, l.9.q.25.n.24
Collatio facta etiam ex causa deuolutionis, est publicanda, lib. 11.q.5.nu.50
Collatio facta de beneficio resignato per nuncium est nulla ante præstitum consensum per procuratorem, l.8.q.9. n.44
Collatio nulla facta absque consensu Cardinalis de beneficio familiaris, l.8.q.8.nu.50
Collatio facta spreto patrono conualidatur per superuenientẽ consensum, li.8.q.10.nu.10
Collatio facta irregulari non valet, & si in litteris fuerit dictum teque absoluentes, l.4.q.3 n.40
Collationis factæ per ordinarium quinque sunt partes, l.8.q.9. num.47
Collatio facta minori nulla, l.4.q.1.n.17
Collatio facta ab ordinario cũ pacto é simoniaca, l.8.q. 9.n.29
Collatio facta à non participe simoniæ valet, l. 14.q.1.n.4
Collatio facta suspenso est irrita, l.4.q.2.n.60
Collatio facta excõicato est ipso iure nulla, l.4.q.3.n.45
Collatio facta absque simonia est nulla si à principio interuenit simonia. l.14.q.1.nu.3
Collatio facta non habenti ætatem legitimam est nulla, l.4.q.9. num.24
Collatio facta per Episcopum familiari ex causa validitatis ordinis, l.4.q.2.nu.44
Collatio facta irregulari est nulla, li.4.q.3.nu.33
Collatio facta non seruata forma Concilij circa examen faciẽdum ab examinatoribus deputatis in synodo non est nulla vbi non fuit facta dicta synodus, li.7.q.5.n. 20
Collatio facta precibus non redolet simoniam, l.14.q.7.n. 13
Collatio facta de beneficio curato minori, 25. an. nulla, l.4.q.9. num.15
Collatio facta illiterato non tenet, l.4.q.4.n.3
Collatio facta digno valet etiã omisso digniori, l.4.q.11.n.40
Collatio facta illegitimo est ipso iure nulla, l 4.q.4.n.13
Collatio facta regulari de beneficio sæculari absque dispensatione est nulla, l.4.q.5.nu.2
Collatio libera quomodo intelligatur, l.12.q.10.n.2
Collatio inferiorum potest testibus probari, l.8.q.2.n.22
Collatio inter bona Episcoporum numerãe, l.7.q.21.nu.7
Collatio ius in beneficio acquirit, l.7.q.1.n.102
Collatio non potest probari testib. li.10.q.1.n.33
Collatio noua requiritur post renunciationem siue fuerit alteri collatum siue non, l.1.q.14.n.21.
Collatio non recipit conditionem, l.6.q.v.n.78
Collationis nullæ ratificatio non valet, li.9.q.17.n.72
Collatio non debet fieri metu, l.8.q.9.n.31
Collatio noua an requiratur in restitutione benefic. renunciati ob metum. l.13.q.2.n.22
Collatio omnium beneficiorum a principio spectabat ad Papam, l.1.q.10.n.47
Collatio ordinarij de beneficio reseruato nulla, li.11.q.7. n.38
Collatio ordinarij est fauorabilis, l.12.q.2.n.6
Collatio ordinariorum fauorabilis, l.12.q.10.n.16
Collator potest damnificari ex resignatione, l.7.q.10.nu.34
Collatio Papæ habet vim reseruationis, l.7.q.11.n.10
Collatio Papæ præfertur. l.7.q.11.nu.8
Collatio Papæ infra tempus deuolutionis est nulla, lib.11.q.7. num.51
Collatio potest fieri de nocte, l.12.q.8.n.39
Collatio probatur per famam, l.7.q.29.nu.4
Collationis pertinentia potest per priuilegium probari, li. 7.q. 29.num.10
Collationes parochialium non seruata forma Conc. Trident. sunt nullæ, l.8.q.9.n.79
Collatio præsumitur ex possessione, 30. an. licet non habeatur bullæ, lib.13.q.5.nu.113
Collatio per resignationem non comprehendit vacationẽ per mortem, lib.8.q.7.n.131
Collatione Papæ existente nulla beneficium vacat in Curia, li. 10.q.6.n.58
Collationis pertinentia probatur per famam, l.7.q.23.nu.42
Collatio scripturam requirit, l.8.q.2.n.2
Collatio quæ proprie dicatur, l.12.q.3.nu.17
Collatio spectat ad Episcopum & non ad capitulum, lib.7.qu. 23.num.2
Collatio sola acquirit ius prouiso. li.10.q.6.n.2.3.& 5
Collatio si spectat ad Episcopum in aliena diœcesi examen per concursum fiet per concursum vbi situm est beneficium, l. 8.q.9.n.102
Collatio tribuit ius in re, l.9.q.7.nu.14
Collatio sequuta ex resignatione simoniaca nulla, l.14.q.1.n.2
Collatio requirit speciale mandatum, l.7.q.24.n 52
Collatio vnica sortita effectum acquirit possessionem, lib.7.q. 23.num.41
Collatio vera requiritur in resignatione, l.4.q.9.n.43
Collatio verbum in impetratione positũ stricte interpretatẽ, li. 12.q.3.nu.29
Collator excommunicatus etiam ignorans nulliter confert, li. 11.q.1.n.17
Collator an peccet promouens minus dignum. li.4.q.1.nu. 33
Collegia plura erexit Gregorius XIII. in Vrbe & extra, li.2.q. 16.nu.34
Collectas quem non soluisse quo probatur, li.11.q.14. nu. 54
Collitigans ingrediens possessionem vacuam post renunciationem non attentat, l.2.q.3.n.18
Collitigans capiens possessionem non dicitur attentare cum est subrogatus. l.2.q.3.n.81
Coloni debent soluere pensionem Rectorib. li.11. q.3.n.56
Coloratus titulus probatur leui probatione, l.13.q.5.n. 118
Coloratus titulus probandus vt det restitutio, l.13.q.5.n.100
Coloratus titulus probatur ex sola institutione superioris, lib. 13.q.5.nu.119
Coloratus titulus possessionis sufficit vt quis restituatur ad beneficium, l.13.q.5.nu.102
Commensales qui sint, l.5.q.6.nu.196
Commensalis continuus quis dicatur, li.10.q.3.n.23
Commensalitas non præsumitur, li.10.q.3.n.24
Commensalitas probanda, li.10.q.3.n.21
Commendare non potest qui potest conferre de iure speciali l.7.q.10.n.23
Commendato per Papam beneficio videtur commendatum in perpetuum, l.11.q.5.n.41
Commendatarii disponunt vti veri prælati, li.12.q.5.n.31
Commendatarii faciunt fructus suos, li.11.q.5.n.35
Commendatarius habet liberam potestatem in temporalibus & spiritualibus, l.2.q.17.nu.14
Commendatarii possunt præsentare, l.11.q.5.nu.38
Commendatarius perpetuus facit fructus suos, l.2.q.17. n.12. & l.3.q.1.n.112
Cõmẽdatarii libere habẽt administrationem, l.11.q.5.num.37
Cõmendatarii possunt locare possessiones, l.11.q.5.n.36
Commendatarius perpetuus consequitur ius & titulum, l.2.q. 17.num.11
Commendatarii temporales tenentur reddere rationem fructuum, l.2.q.17.nu.4
Commendæ ab ordinariis conferri nequeunt, l.12.q.5.n. 34
Commenda ad tempus non dat ius & titulum. l.2.q.17.n.3
Commenda comprehenditur sub verbo, dispositiones, l.3. q.6. numero 42
Commendam habens dicitur habere titulum canonicum, lib. 11.q.1.num.39
Commendæ cessio publicanda, l.11.q.5.n.32
Commenda eget particulari mentione, l.3.q.6.n.39
Commendæ hodie fiunt perpetuæ ad vtilitatem commendatariorum. l.11.q.5.n.40
Commenda non est titulus canonicus, li.2.q.17.n.5
Commenda officij claustralis potest renunciari, l.2.q.1.n.129
Commendæ nostri temporis æquiparantur titulis, lib.11.q. 5. num.34

Commenda quæ fit ad vtilitatem Ecclesiæ est temporalis,li.2, q.16,num,1
Commenda quæ fit ad vtilitatem Ecclesiæ non potest renúcia ri.l.2.q.17.num.2
Commendę nostri temporis sunt irreuocabiles,l.3.q.6.n.46
Commendę perpetuæ conceduntur fauore personarum,l.2.q. 17.num.8
Commenda perpetua est titulus canonicus,l.3.q.1.n. 111
Commenda perpetua potest resignari in fauorem,l.2.q.17. nu me.9
Commenda perpetua in dubio præsumitur,li.3.q.1.n. 113
Commenda perpetua non potest permutari,li.2.q.17.nu.10
Commenda nihil distat a beneficio,l.3.q.6.nu.47
Commenda temporalis potest simpliciter renunciari,non autẽ in fauorem,l.2.q.17.nu.7
Cammenda temporalis non potest permutari,l.2.q.17.n.6
Commendarum S.Io.collatio ad quem spectet,lib.11.q.3. num,111
Commenda vel unione dissoluta beneficium dicitur vacare p prius,l.1.q.19.n.13
Commissa causa canonico vel N.habenti dignitatem an ea re nunciata possit de illa causa cognoscere,li.1.q.11.n.1. & 6
Commissio facta vicario nomine dignitatis expresso trãsit ad successorem,l.1.q.11.num.17
Commissio data Nuntio vt citet, præsumitur ex diuturnitate temporis,l.9.q.22.nn.19
Commissio vicarij interpretanda quatenus sonat,lib. 7. qu 42. numero 9
Commissiones causæ non valent,nisi litteris expeditis,li. 10. q. 1.num.27
Commissarius Cameræ est familiaris,li.2.q.16.n.40
Comitialem morbum habentes non possunt administrare,l.5, q.6.nu m.25
Comitialis morbus incurabilis iudicatur,li.5.q.6.nu.26
Compositionis solutio non abdicat ius,l.1.q.12.n.40
Compilatio septimi libri Decretalium,l.11.præf.n.24
Commodum reportari non debet ex facto quod meretur pœ nam,li.4.q.2.nu.65
Communis error non prodest intrusis,li.11.q.1.nu.20
Communis error facit ius.l.11.q.1.n.13
Communis error non iuuat recipientes spiritualia,l.11.q.1.nu me.12
Communis error non facit habilem,sed conualidat gesta,l.4. q.2.num.23
Communis reputatio facit ius,l.4.q.2.n.21
Communis reputatio prodest resignanti vt non amittat ius. li. 4.q.2.nu.26
Communis reputatio an sufficiat quoad spũalia,l.7.q.24.n. 47
Communis opinio ex numero Doctorum,l.9.q.31.n.7
Cõis est inter institutionem & destitutionem,l.7.q.10.n.30
Communis triplex.li.5.q.6.n.72
Consistorium expedit ardua.l.7.q.11.n.14
Conclauistæ habent priuilegium transferendi pensionem,li.6. q.4.num.12
Conclauistæ non possunt obtinere pensiones absque tonsura. l.7.q.7.num.4
Conclauistæ non possunt renũciare beneficium absque aucto ritate,l.7.q.7.nu.1
Conclauistæ priuilegia per Sixtum Quintum,l.7.q.7.n.11
Conclauistæ sunt familiares,l.2.q.16.nu.37
Conclauistæ renunciatio coram non suo superiore est nulla.li. 7.q.7.num.5
Conclauistæ reuocatio priuilegiorum concessorum non comprehendit prouisionem obtentam,li.7.q.7.nu.
Concursus dẽt fieri in collationib.Parochialium,li.10.q.7.n.1
Cõcursus fit in collatione beneficij curati vacantis per resigna tionem,l.8.q.9.nu.81
Concursus fit in beneficijs curatis vacantibus per mortem & renunciationem,l.1.q.4.n.11
Concursus fit in beneficijs curatis vacantibus per renunciatio nem,l.1.q.7.n.7
Concursus est faciendus etiam si Episcopus vellet digniori cõ ferre.li.8.q.9.n.83
Concursus in beneficiis curatis fit per Episcopum,li.3.q.11.nu mero 11.
Concursus iure nouo inductus est,l.10.q.7.n.14
Concursus non requiritur in resignatione in fauorem,l. 10.q. 7.num.13
Concursus non requiritur in prouisionibus ex causa permuta tionis.li.8.q.9.n.95
Concursus non potest remitti ab Episcopo,l.8.q.9.n.85
Concursus quare requiratur,l.10.q.7.nu.5
Concursus requiritur pro forma in collatione curati beneficii li.8.q.9.num.86
Concordata non derogantur per reg.de Vacat.li.3.q.5.n. 92
Concordata Germaniæ capiunt Coadiutorias.li.6.q.5.n.70
Concordata Germaniç non comprehendunt regressus. li.6.q. 5.num.69
Concessio Papæ ad omnes clausulas refertur.li.8.q.7.n.140
Concessio motu proprio non suffragatur non publicanti,li.11 q.7.num.43
Concessio nulla ex defectu mandati.lib.9.q.17.nu.116
Concessio pendente iure resolubili quando valeat.l.11.q.7.nu me.62
Concessio semper habet tacitam conditionem si partes vti ve lint.li.9.q.17.nu.53
Concessiones tot,quot clausulæ,li.8.q.7.nu.139
Concilium Generale congregatur ad tollendum schisma,li.8, q.3.num.4
Concilium prouinciale alias poterat deponere episcopos.li.7, q.11.num.24
Concilij Constant.Decretum contra simoniam commendit ét conuentionalem.li.14.q.2.nu.9
Concilij Tridentini decretum requirens ætatem in collatione habet locum in resignatione.li.4.q.9.nu.6
Concilij Tridentini Decretum ca.18.sess.24.de refor.non hẽt locum in resignatione conditionali.li.1.q.7.n.8
Concilium Tridentinum habet Decretum irritans.li.4.q.9.nu me.28
Concilii Tridentini Decretum super professione fidei an tol lat triennalem.li.10.q.9.nu.4
Concilium Tridentinum vbi nominat ordinarios non intelli git solum de episcopis.l.3 q.11.nu.20
Concilium Tridentinum disputauit an omnia beneficia debe rent esse patrimonialia.l.12.q.3.nu.14
Concilium Tridentinum dat auctoritatem episcopis in exem ptos.li.3.q.11.num.5
Consistorialia Beneficia quæ.li.8.q.6.nu.1.
Consistorialia non veniunt in simplici dispositione.lib.11.q. num.29
Consistorialia an sint public.l.11.q.3.nu.26
Conclusioni firmatæ in consilijs potius standum quam in lo cturis.l.11.q.10.nu.31
Concubinarij priuentur post monitionem.li.5.q.6.n.63
Conditor legis non vult inducere laqueum.c.11.quæst.11.nu me.61
Conductores non debent soluere promotis.l.3.q.1.n.56
Conductori fit remissio mercedis propter bellum.li. 11.qu.13. num.56
Condemnatus ad pœnam in foro conscientia tenetur ad eam li.3.q.1.num.52
Condemnatus atroci pœna potest renunciare.lib.3.quæst.16. num.28
Condemnatus de homicidio non uidetur priuatus beneficij si in sententia nihil dicatur.li.3.q.16.nu.31
Condemnatus debet renunciare vt viuet infamiam,lib.3.q.16 num.39
Conditionis adimplementum in conditionalib.lib. 8.q.8.nu me.97
Conditiones cum non seruantur ius non abdicatur & benefi cium non vacat.li.1.q.14.n.7
Conditiones cum non seruantur resignatum non censetur be neficium.l.1.q.14.n.8
Conditiones cum non seruantur actus habetur ac si non esset factus.l.1.q.14.n.9
Conditio causalis non retrotrahitur.l.6.q 4.nu.60
Conditio etiam causalis in rescriptis & vltimis voluntatib. nõ retrotrahitur,l.4.q.2.nu.73

Conditio expressa alio modo,quam de iure inest simonia. lib. 14.q.6.num.2
Conditio est seruanda.li.1.q.3.nu.12
Conditione deficiente nihil dicitur actum.li.1.q.3.nu. 33
Conditione deficiente omnia cõditionaliter disposita corruũt lib.1.q.3.nu.27
Conditione deficiente,ex actu conditionali nihil perditur vel acquiritur.li.1.q.8.nu.34
Conditio debet adimpleri.li.10.q.7.nu.22
Conditio debet purificari.li.6.q.5.nu.20
Conditio debet adimpleri in forma specifica.li.1.q.3.n.15
Conditio formam importat.li.1.q.3.nu.13
Conditio iniqua non debet inferri alteri per alterum,l.7.qu.1. num.25
Conditiones omnes contentæ in mandato sint adimplendæ.l. 9.q.17.num.25
Conditione non adimpleta possessio & titulus non dicitur di missus.l.1.q.14.nu.10
Conditionib.non seruatis prouiso est nulla.li.1.q.3.nu.43
Conditio neque in minimo est diminuenda,li.1.q.3.n.17
Conditio non potest pro parte adimpleri,li.1.q.3.n.16
Conditionibus non seruatis renunciatio habetur ac si non ef facta.li.1.q.3.nu.42
Conditio nihil ponit inesse.l.6.q.2.nu.79
Conditiones permissæ a iure possunt apponi in collatione.l.1. q2.num.8
Conditione purificata,actus conditionalis tribuit ius a princi pio.li.1.q.6.nu.68
Conditionem purificttam asserens probare tenetur. lib. 1.q.3. num.40
Conditiones permisse de stylo tollerantur in renunciatione. l. 1.q.2.nu.9
Conditione purificata fingitur omnia à principio interuenis se,li.1.q.3.num.39
Conditio ne pendente actus non dicitur actus.l.1.q.3.n.24
Conditionis purificatio probatur per duos testes.l.1. quæst.3. num.41
Conditio quid sit.l.1.q.3.n.26
Conditio aliis renunciatio non seruatis conditionibus perin de est ac si non est facta.l.1.q.3.nu.9
Conditionalis renunciatio non abdicat ius nisi adimpletis con ditionibus.l.1.q.3.n.8
Conditionalis resignatio quæ li.1.q.2.num.14.& nume. 21. & 22
Conditio verotrahitur cum de mente constat.l.4.q.2.n.75.
Conditio si clericus fiat,potest impleri post mortem resignan tis.li.4.q.2.nu.76
Conditiones si non seruentur resignans potest agere spolio & requiritur declaratoria iudicis.l.1.q.14.nu.15
Conditio suspendit actum conditionalem.li.1.q.3.n.20
Conditiones turpes non validantur iuramento.l.14.q.1.n.9
Conditiones si non seruentur resignans potest agere spolio & requiritur declaratoria iudicis.l.1.q.14.nu.15
Conditio suspendit actum conditionalem.li.1.q.3.n.20
Conditiones turpes non validantur iuramento.l.14.q.1.n.9
Confessio acceptata reuocari non potest.li.1.q.12.n.8
Confessio cedentis nocet cessionario quando est facta antecessionem.l.1.q.16.nu.20
Confessio est probatio probata.l.13.q.5.n.147
Confessio etiam in iudicio criminali facta probat simoniam.l. 14.q.9.num.6
Confessio resignantis facta post cessionem non nocet resignata rio,l.1.q.16.nu.22
Confessio facit Notorium.li.13.q.5.nu.148
Confessio habet vim instrumenti.l.11.q.14.nu.73
Confessio non acceptata non probat.li.10.q.8.nu.3
Confessionis nulla maior probatio.l.11.q.14.n.71
Confessionis maior probatio omnibus.li.14.q.9.n.5
Confessio partis admittitur contra præsumptionem iuris & de iure.l.11.qu.14.nu.74
Confessio resignantis non probat vltimum statum beneficij.li. 1.q.1.16.nu.24
Confessio spoliantis probat titulum spoliati,lib.13.quæstio.5. num.108
Conferendi facultas non venit ex verbis generalibus.lib.7.qu. 21.nu.9
Conferendi ius habens ex consuetudine non potest cessionem admittere.l.7.q.10.num.19
Conferri interim nequit,quod potest vacare,lib.11.quæstio.7. num.47
Conferre plus est quam recipere resignationes.lib.7.qu. 24.nu me.53
Conferendi potestatem habens potest conferre cuicumque.li. 12.q.3.num.18
Conferre qui potest de iure speciali non potest commendare, l.7.q.10.nu.23
Conferre qui potest ergo etiam & recipere resignationem cõ sequentia non sequitur.l.7.q.12.n.30
Conferre quando possit coadiutor.libro 7.q.70.num. 22. cum sequent.
Confidentia committitur ex mutuo facto deducto inconuen tionem.li.14.q.7.nu.5
Confidentia quomodo committatur.li.14.q.10.n.50
Confirmatio differt à collatione.li.12.q.3.nu.27
Coniecturæ probant hęresim.li.14.q.8.n.9
Coniecturis non est opus in claris.li.5.q.6.n.216
Coniecturæ in simonia debent esse euidentes.li.14.q.8.nume ro 14
Coniecturæ in simonia debent plene probari.li.14.quæst.8.nu me.15
Coniecturæ probant simoniam.l.14.q.8.n.1
Coniecturæ ex quibus probatur dolus quomodo debeant pro bari.l.13.q.3.n.24
Coniecturæ in his quæ occulte fiunt plenam faciunt probatio nem.li.13.q.3.nu.25
Coniecturæ probant mandatum.li.9.q.22.nu.18
Coniecturę quę sufficientes Iudicis arbitrio remittitur.lib.13. q.1.num.103
Coniecturæ plures sufficientes ad probandum metum,li.13.q. 1.num.105
Coniecturę inimicitiæ graues.l.5.q.6.n.172
Coniecturę ex quibus probatur metus & dolus debent exacte probari.l.5.q.1.n.102
Consanguineis dignis conferens non peccat.libro 14. quæsti.7. num.2
Consanguinei qui debent præstare consensum,ex forma statu ti in contractibus mulierum,non potest consentire, si cum illis contrahunt.li.9.q.11.nu.2
Consanguineis resignans nullam committit simoniam,lib.14. q.7.num.19
Consanguineis possunt beneficia resignari.li.4.q.8.n.6
Consecratio fit post electionem.l.7.q.1.nu.92
Consecratio fit infra tres menses.l.7.q.1.nu.93
Conseruatur aliquid facilius quam fiat.li.4.q.11.n.4
Consequentia valet pater est dines ergo etiam filius.l.2.q.6.nu me.26
Consentiens matrimonio nullo sibi non præiudicat,li.2. q.18. num.5
Consensus an requiratur in renunciatione episcopatus, & qui. l.3.q.18.nu.84
Consensus abdicat ius in resignatione,l.2.q.6.nu.111
Consensus attendendus est quia perficit actum.lib.1.quæst.12. num.22
Consensus beneficiati requiritur in reseruatione regressus.li.6. q.5.in um.45
Consensus beneficiarij non requiritur in regressu ob non solu tionem.l.6.q.3.n.13
Consensus conditionalis ante conditionis euentum non censetur datus.l.6.q.4.n.56
Consensus cum cessat actus non operatur.l.1.q.n.36
Consensus Cardinalis non requiritur in resignatione beneficij facta per familiarem eiusdem Cardinalis.li.8.quæst.10.nu me.28
Consensus Cardinalis requiritur in beneficiis vacantibus per obitum sui familiaris.l.8.q.10.n.29
Consensus Cardinalis apponitur in calce supplicationis.li.8.q. 10.num.15
Consensus Cardinalis requisitus in impetratione beneficij va cantis per obitum sui familiaris potest interuenire post. li. 8.q.9.num.9
Consensus Cardinalis requiritur in prouisione beneficij eius familiaris.li.12.q.4.num.23

on
senſus capituli non requiritur in renunciatione recipien-
Co da per epiſcopum,li.7.q.23.num.6
nſenſus capituli non requiritur in renunciatione prelati,li.
7.q.23.num.9
Conſenſus capituli requiritur in arduis.l.7.q.23.nu.8
Conſenſus capituli non requiritur in mandato ad reſignand.l.
9.q.7.nu.53
Conſenſus cur præſtatur ſolum in Camera vel Cancellaria.l.
8.q.3.num.12
Conſenſus datus à procuratore conſtituto ad renunciandum
libere cum reſeruatione penſionis,non poteſt deſeruire p
gratia pura.li.9.q.17.nu.149
Conſenſus debet plena probatione probari.l.8.q.8.n.79
Conſenſus deficit furioſis,Dementibus & mente captis.l.9.q.1
num.14
Conſenſus dicitur ſimplex præſtitus iuxta formam ſupplicatio
nis.li.8.q.8.num.66
Conſenſu diſſoluitur,quod conſenſu cõtrahitur.li.7.q.1.n.83
Conſenſibus diuerſis ſuper diuerſis reſignationibus præſtitis
qui attendatur.li.8.q.8.n.109
Conſenſus durat quandiu durat actus principalis.lib.8.q.8.nu
mero 65
Conſenſus eſt formalis in reſignationibus conditionalib.li. 1.
q.6.num.64
Conſenſus ex generalitate verborum colligit.li.8.q.10.nu.23
Conſenſus & data parua non perficiunt reſignationem,li.3.q.
6.num.8
Conſenſus eligentium requiritur in reſignatione beneficij ele
ctiui.li.2.q.5.num.3
Conſenſus eligentium ſufficit quod ſequatur renunciationẽ,
li.2.q.5.nu.5
Conſenſus eligentium requiritur in renũciatione beneficij ele
ctiui.li.7.q.14.num.11
Conſenſus eligentium requiritur in permutatione beneficij
electiui,li.2.q.5.nu.4
Conſenſus epiſcopi in tranſlatione iuris patronatus poteſt in-
teruenire ex poſt facto.li.8.q.10.nu.7
Conſenſus epiſcopi in donatione iurispatronatus poteſt inter
uenire ex poſt facto.l.8.q.10.nu.8
Conſenſus extendi non poteſt ſuper actu nullo.l.8.q.8.n.151
Conſenſus extenſus in broliardo non ſufficit ad ſatisfacien.cõ
ſtitutioni Clem.7.de extend.conſenſib.li.8.q.8.nu.140
Conſenſus extenſio cur requiratur.l.11.q.11.n.65
Conſenſus extẽſionis probatio in vita eſt admodum difficilis.
l.11.q.11.nu.60
Conſenſus extenſio de qua in conſtitutione Pij V. de publicã.
eſt pars publicationis.l.11.q.11.nu.50
Conſenſus extenditur per Notarios in libris eorum.lib. 8.q.8.
num.69
Conſenſus extenſionis probatio in conſtitutione Pij V.de pu-
blic.non dependet à publicatione,l.11.q.11.nu.20. contra
num.30
Conſenſus expreſſus in reſignatione.l.9.q.17,n.67
Conſenſus expreſſus fortior.li.7.q.3.nu.7
Conſenſus formalis non eſt neceſſarius ad perfectionem gra-
tiæ.li.1.q.6.num.34
Conſenſus formalis requiritur dum agitur de præiudicio ali-
cuius.li.8.q.8.nu.37
Conſenſus præſtatur ab vtroque in renunciationibus conditio
nalib.li,1.q.6.num.58
Conſenſus habentis eligere requiritur in renunciatione bene-
ficij electiui poteſt poſt prouiſionem interuenire.li.8.qu.9.
num,12
Conſenſu habentis eligere requiritur in reſignatione beneficii
electiui,l.8.q.10.nu.11
Conſenſus hora in renunciatione non annotatur,lib.8.q.8 nu-
mero 75
Conſenſus in caſſatione penſionis eſt extendendus.lib.6. qu.5.
num.90
Conſenſus in reſignatio nibus non poteſt præſtari vigore litte
rarum,li.9.q.6.num.7
Conſenſus in renunciatione aliter præſtitus quam vt velit re-
gula nullus.li.8.q.8 num.45
Conſenſus in reſignationibus debet præſtari per principalem
vel procuratorem.li.8.q.8.nu.1
Conſenſus in ceſſione epiſcopatus præſtatur coram Cardinali
qui eſt relationem facturus.li 8.q.8.nu.10.
Conſenſus in renunciatione coram Ordinario quomodo cen-
ſeatur præſtitus.li.8.q.8.num.82
Conſenſus in reſignatione debet eſſe expreſſus.lib.8.q.8.nume
ro 25
Conſenſus in reſignatione infra quantum tempus debeat exte
di.l.8.q.8.nu.124
Conſenſus in renunciationibus extra curiam quando præſtẽ.
12.q.5.nu.12
Conſentiens renunciationi non in Camera vel Cancellaria mu
liter conſentit.li.8.q.8.n.14
Conſenſus in reſignatione facta coram ordinario præſtat vni
co contextu.l.8.q.9.nu.12
Cõſenſus in reſignationibus præſtatur in Camera vel Cancel-
laria.li.8.q.8.nu.11
Conſenſus non extenditur ex ſolis litteris.l.8.q.8.n.22
Conſenſus male præſtitus in renunciatione poſt expeditionem
litterarum poteſt validari.l.8.q.8.nu.100.& n. 104
Conſenſus non retrotrahitur quoties pro forma rei agendi re-
quiritur.li.1.q.6.nu.65
Conſenſus non retrotrahitur ad tempus datæ de ſtylo. Curiæ
li.1.q 6.num.62
Conſenſus non retrotrahitur ad diem datæ quando medio tẽ-
pore venit pœnitentia reſignantis.li.1.q.12.num.30
Conſenſus non retrotrahitur cum præiudicio tertij.lib.8.qu.8.
num.115
Conſenſus non retrotrahitur cõm media ſunt impedita.lib.8.
q.8.num.114
Conſenſus non præſtitus infra 15.dies,poteſt denuo præſtari.
li.8.q.8.nu.152
Conſenſus non cenſetur præſtitus in gratia conditionali ante
conditionis euentum.l.4.q.2.n.51
Conſenſus non præſtatur a tergo litterarum in reſignationib.
factis coram notario.l.8.q.9.nu.129
Conſenſus non extenditur à tergo litterarum in renunciatio-
ne beneficij quod vacat vigore decreti.li.8.q.8.n.74.
Conſenſus non poteſt præſtari in reſignatione poſt decem an
nos.li.8.q.n.126
Conſenſus non probatur per teſtes de publica voce & fama.li.
8.q.8.num.76
Conſenſus nouus requiritur in reualidatione.lib.8.qu.8.nume
ro 54
Conſenſus nouus non requiritur in reformatione litterarum.
li.8.q.8.nu.63
Conſenſus niſi fuerit datus per principalem vel per procurato
rem litteræ reſignationis non expediuntur.li.1.q.12.n.21
Conſenſus non præſtitus in Camera vel Cancellaria non abdi
cat ius.li.8.q.8.nu.33
Conſenſus parui quomodo annotentur.l.8.q.8.n.72
Conſenſus parui non habentur in conſideratione.lib.8.q.8.nu
me.71
Conſenſus patroni requiritur in renunciatione beneficij iuris
patronatus.l.8.q.10.nu.20
Conſenſus paruus non ſufficit ad abdicandum ius.li.8.q.8.nu-
me.29
Conſenſus patroni reqſitus in ſegnatione beneficij iuris patro
natus poteſt præſtari ante & poſt prouiſionẽ.l.8.q.10.n.5
Conſenſus patroni in renunciatione beneficij iuris patronatus
quomodo præſtatur.l.8. q.10.n.4
Conſenſus patroni requiritur in renunciatione beneficij iuris
patronatus ſiue fuerit laicus ſiue clericus.l.2.q.4.n.19
Conſenſus patroni requiritur in renunciatione beneficij iuris
patronatus.l.2.q.4.n.4
Conſentiens penſioni ad effectum tranſlationis in alium videt
conſentire conditionaliter.l.1.q.3.n.84
Conſenſus præſtitus alibi in camera vel in Cancellaria nõ pro
deſt.lib.1.q.12.nu.24
Cõſenſus probat ex inſpectione ſtarũ.li.8.q.8.n.81.& 83.
Conſenſus poteſt præſtari iuxta formam ſupplicationis,lib.8.
q.8.num.67
Conſenſu præſtito abdicatur ius à reſignante.li.8.q.8.n.41
Conſenſu præſtito iuxta formam ſupplicationis,ſi duo ad ſunt
ſuppli-
ſupplicationes intelligitur datus vt minus noceat.li. 8.q.8.
num.68
Conſenſu præſtito ius abdicatur in renunciationibus correſpe
ctiuis,& conditionalibus.l.1.q.6.nu.55
Conſenſus præſtatio,non eſt reſignatio,ſed conſumatio li. 12.
q.6.num.4
Conſenſus præſtitus per principalem an plus operetur quam
conſenſus per procuratorem.li.8.q.8.nu.24
Conſenſus præſtiti tempus attenditur in renunciationib. cor-
reſpectiuis.li.1.q.6.num.39
Conſenſu præſtito reſignans priuatur beneficio,lib.1.q.12.nu
me.29
Conſenſus præſtatur in curia poſt multos dies.l.3.q.8.n.23
Conſenſus præſtiti eadem die à diuerſis efficit actus correſpe-
ctiuo,lib.8.q.8.nu.91
Conſenſus præſtitus ſuper actu nullo non præiudicat,lib.1.qu.
3.num.37
Conſenſus præſtitus ab eo qui nullum ius habet eſt nullius mo
menti.lib.8.q.8.num.110
Conſenſus per ratificationem nõ eſt formalis ſed præſumptus
lib.9.q.17.nu.68
Conſenſus poteſt præſtari à Procuratore poſt mortem Princi-
palis quando aliquid fecit in vita.li.9.q.24.nu.14
Conſenſus præſumitur durare.lib.8.q.8.nu.64
Conſenſus per ſigna poteſt demonſtrari.l.8.q.10.nu.22
Conſenſus poteſt probari ex dicto Not.Cameræ vel Caucella-
riæ.lib.8.q.8.nu.80
Conſenſus per porrectionem ſupplicationis de iure communi
ſufficit.lib.8.q.5.nu.51
Conſenſus poteſt præſtari etiam per conſtitutum in dignitate.
lib.8.q.8.nuu.6
Conſenſus procuratoris perficit actum lib.12.q.5.nu.40
Conſenſus præſentium præſtatur per ſe,abſentium vero per p
curatores.li.8.q.8.nu.20
Conſenſus per quantum tempus poſſit præſtari poſt obitum,
l.12.q.5.nu.38
Conſenſus pro expeditione litterarum qua rogatione requirit.
l.3.q.18.num.81
Conſenſum præſtare abſque ſolemnitate,& illum non præſtare
equiparantur.lib.8.q.8.nu.46
Conſenſus primus eſt validus.li.1.q.15.nu.10
Conſenſus propinquorũ,& curatoris ſufficit quod interueniat
tempore contractus.li.9.q.18.nu.14
Conſenſus propinquorum,qui debet interuenire in contractu
celebrando per mulieres debet eſſe expreſſus.lib.9.q.17.nu
me.73
Conſenſus perficit reſignationem.l.9.q.25.nu.5
Conſenſus perficit gratiam.li.7.q.6.nu.84
Conſenſus præſumitur ſpacio 10.annor.l.8.q.8.n.62
Conſenſus præſtitus ſuper matrimonio nullo non prejudicat.
li.1.q.3.nu.38
Conſenſus omnium vel maioris partis requiritur in renuncia
tione beneficij electiui.l.2.q.5.nu.11
Conſenſus quandocumque interueniat ſufficit.l.1.q.5.n.6
Conſenſus qui præſtatur in Camera vel Cãcellaria dicitur for
malis.li.8.q.8.nu.43
Conſenſus qui præſtatur in Camera vel in Cancellaria dicitur
formali.l.1.q.12.n.46.& li.8.q.8.
Conſenſus quomodo præſtatur in reſignatione per Cardinales
li.9.q.12.nu.7
Conſenſus recipiuntur a notarijs Cameræ vel Cancellariæ.li.
7.q.25.num.5
Conſenſus requiſitus in aliquo actu poteſt poſtea interuenire,
li.8.q.10.num.6
Conſenſus requiſitus in aliquo actu ſufficit quod precedat vel
ſequatur.li.8.q8.nu.105
Conſenſus requiritur in qualibet reſignatione,l.8.q.8.n.6
Conſenſus requiritur pro expeditione litterarum.lib. 12.q.12.
numero 6.
Conſenſus requiſitus in aliquo actu ſufficit vbicumque præſte
tur.li.8.q.8.nu.90
Conſenſus requiſitus pro validitate actus præſumitur ex longo
tempore interueniſſe,li.8.q.8.nu.60
Conſenſus requiritur de forma.l.3.q.18.nu.80
Conſenſus requiſitus intelligitur de expreſſo.l.7.q.10.n.19
Conſenſus reſignantis requirit in capienda poſſeſſione quoties
fuit facta reſignatio cum hac conditione.l.1.q.3.n.94
Conſenſus Reſignantis & Reſignatarij requiritur in reſignatio
ne facta cum aliqua reſeruatione li.9.q.3.n.32
Conſenſus Reſignantis & Reſignatarij requiſiti in renũciatio
ne an debeat præſtari eodem tempore.li.8.q.8.n.88
Conſenſus Reſignantis non extenditur abſque conſenſu reſi-
gnatarij.li.8.q.8.num.94
Conſenſus reſignatarij quandocumque præſtetur extenditur
infra 15.dies.li.8.q.8.nu.145
Conſenſus reſignatarij requiritur in reſeruatione fructuum.l.
6.q.1.num.22
Conſenſus reuocatio,& nulliter facta tenet.l.1.q.12. n. 48
Conſenſus retrotrahitur ad diem datæ.l.12.q.5.num.29
Conſenſus retrotrahitur ad tempus datæ,etiam ſi ſit datus lon
go tempore poſt l.8.q.8.n.111
Conſenſus retrotrahitur ad tempus datę,l.1.q.6.n.33.& li.8.q.
7.n 118.& l.9.q.24.n. 12.& l.2.q.3.n.42
Conſenſus retrotrahitur ad diem datæ,& ſua dicta data expe
diuntur litteræ,l.1.q.12.n.19
Conſenſus retrotrahitur etiam in conditionalib.l.3.q.9.n.10
Conſenſus ſuperueniens perducit gratiã ad effectum,l.3. q.9.n.7
Conſenſus ſuperueniẽs actui nullo q.d efficiat.l.8.q.8 n.101
Conſenſus ſufficit vt interueniat q̃cumque,l.6.q.5.n.47
Conſenſus ſcribitur a tergo bullæ reſignationis.l.8.q.8.n.73
Conſenſus ſi diſcordat a mandato an ſit locus correctioni..l.8.
q.7.num.195
Conſenſus ſcribitur à tergo ſuplicationis.l.8.q.8.nu.73
Conſenſus ſuppletur per non contradictionem,l.6.q.5.n.52
Conſenſus tacitus non ſufficit vbi requiritur expreſſus,lib.8.q.
8.num.31
Conſenſus tribus modis dicitur expreſſus,l.8.q.10.n.21
Conſentiens vt beneficium ſuum poſsideatur ab alio per trien
nium videtur illud renunciare,l.1.q.1.n.24
Conſenſus vbi præſtetur & notetur,li.8.q.7.n.24
Conſenſus nullus non præiudicat,l.2.q.18.n.nu.4
Conſenſus vt beneficium ſuum alteri conferatur videtur illud
renunciare,li.1.q.1.1.nu 23
Conſilium peritorum excuſat,l.11.q.3.nu.66
Conſilijs ſtatur potius quam lecturis,li.11.q.10.n.31
Conſtitutio Sixti annullans vẽditiones non factas vicinis pro
cedit ſi vicinus ea vti velit,li.3.q.4.n.4
Conſtitutio Clementis VII.de extenden.conſenſib.quare ædi
ta,li.8.q.8.n.128
Conſtitutio Clementis VII.de extend.conſenſib.an liget igno
rantes,l.8.q.8.n.35
Conſtitutio Clementis VII.de extenden.conſenſib. infra 15
dies procedit in Cam.& Cancel.8.q.8.n.127
Conſtitutio Clementis VII.de extenden.conſenſib.eſt penalis
li.8.q.8.nu.130
Conſtitutio Clementis VII.de extẽd.conſenſibus intelligitur
de conſenſu qui præſtatur in Camera vel Cancellaria, l.8.
q.8.num.138
Conſtitutio Clementis VII.de extend.conſenſib.an habeat lo
cum in ceſſione litis,l.8.q.8.n.155
Conſtitutio Clementis VII.non habet locum in conſenſu reſi
gnatarii.l.8.q.8.n.144
Conſtitutio Clementis VII.de extend.conſenſib.eſt perpetua
l.8.q.8.n.132
Conſtitutio Clementis VII.de extend.conſenſib.habet locum
in reſignatione conditionali,l.8.q.7.n.141
Conſtitutio Clementis VII. de extend.conſenſib.an habeat lo
cum in conſenſib.Cardinalium,l.8.q.8.n.147
Conſtitutio Clementis VII.de data in Camera & Cancellaria
an ſit in vſu,li.8.q.8.num.153
Cõſtitutio Iulij III.de capienda poſſeſſione cum litteris eſt in
viridi obſeruantia,l.10,q.6 n.18
Conſtitutio Iulij III. de non capienda poſſeſſione ex ſola
ſupplicatione eſt odioſa & reſtringenda,libro 2.q.3.n.88
Conſtitutio Iulij III.eſt vſu recepta & diſcolorat titulum.l.2.
q.3.n.89
Conſtitutionis Pij V.58.verba referuntur, libro 5. queſtio.6.
num.2

Constitutio Pij V.58.non ligat ordinarios recipientes renunciationes absque causa,li.5.q.6.n.223
Constitutio Pij V.58.quo casu comprehendat renunciantes,in Curia,li.5.q.6.nu.176
Constitutio Pij V.contra simoniacos an habeat locum in beneficijs obtentis ante,l.14.q.2.nu.15
Constitutio Pij V.de confidentia non habet locum in translatione pensionis,l.6.q.4.nu.54
Constitutio Pij V.de non conferendis non inducit modum vacandi,l.11.q.5.n.13
Constitutio Pij V.de public.circa formam publicatus est totũ abrogata per constitutionem Gregorij XIII. de publicandis,li.11.q.11.n.1
Constitutio Pij V.de public.circa probationem extẽsionis cõsensus est abrogata per constitutionem Gregorii XIII.lib. 11.q.11.num.49
Constitutio Pij V.de renunciatione coram Ordinario intelligere de intentione deducta in conuentionem,l.14.q.6.n.7
Constitutio Pij V.de publi.potest adimpleri in equipollentijs, lib.11.q.12.num.2
Constitutio Pij V.de publ.annullat resignationes iam factas,limita dupliciter vt ibi,l.11.q.12.nu.11
Constitutio Pij V.de public.tria requirit,l.11.q.12.nu.5
Constitutio Pij V.de publ.annullat consensus,l.11.q.7.n.23
Constitutio Pii V.de publ.potest adimpleri per æquipollens, li.11.q.11.num.85
Constitutio Pij V.de pub.an obliget resignantẽ,l.11.q.7. n.60
Constitutio Pii V.de publ.habet locum in permutatione,li.11. q.5.num.18
Constitutio Pij V.de publ.resignationib.derogauit regulis Cãcellariæ pdecessorũ super hac re æditis,l.11.præf.nu.4
Constitutio Pij V.de publ.habet locum etiã in renunciationibus factis coram Ordinarijs,l.11.q.5.nu.2
Constitutio Pij V.de publ.loquitur etiam de beneficijs quorũ possessio non est litigiosa,li.11.q.3.n.32
Constitutio Pij V.de publ.in quibus differat a Constitutione Gregorij XIII.lib.11.q.12
Constitutionis Pij V.de publ.resignationib.verba,l.11.præfat. num.3
Constitutio Pij V.de publ.resignat.per Constit.Gregorij XIII. super eadem re est in totum abrogata,l.11.præf.n.17
Cõstitutio Pij V.cõtra illegitimos an liget Mãtuę,l.11.q.9.n.1
Constitutio Pij V.non habet locum in abiurante hæresim,l.4. q.3.num.17
Constitutionis Gregorij XIII.de publ.resignationib.verba,li. 11.præf.num.5
Constitutio Gregorij XIII.de publicandis specificæ est adimplenda,l.11.q.6.nu.87
Constitutio Gregorij XIII.de publ.non põt allegari quod nõ fuit in partib.publicata,neque in vsu recepta,l.11.q.9.n.6
Constitutio Gregorij XIII.de publ.est fauorabilis,lib.11.q.3. num.48
Constitutio Gregorij XIII.differt a constitutione Pij V. de publican.circa vacationem,li.11.q.11.nu.57
Constitutio Gregorij XIII.de publ.vbique est vsu recepta,li. 11.q 9.num.7
Constitutio Gregorij XIII.non inducit vacationẽ nisi ex causa non publicationis,l.11.q.7.nu.36
Constitutio Gregorij XIII.de public.non potest adimpleri in æquipolleti,li.11.q.12.nu.4
Constitutio Gregorij XIII.de public.ad vnguem obseruanda, l.11.q.13.num.41
Constitutio Gregorij XIII.abrogat in totum Constitutionem Pij V.de public.l.11.q.11.nu.1
Constitutio Gregorij XIII de public.resignationibus abrogat Constitutionem Pij V.l.11.præf.nu.6
Constitutio Gregorij XIII.circa processum promouendorũ, quid contineat,li.8.q.5.nu.61
Constitutio ligat extra Curiam post publicationem factã Romæ,li.5.q.6.nu.222
Constitutio de publicandis est fauorabilis,li.12.q.2.n.19
Constitutio publicata & impressa præsumitur vsu recepta,li.3, q.2.num.109
Constitutio super modo probandi non publicationem esset e-
denda,l.11.q.14.nu.52
Constitutio est lex generalis,l.8.q.8.nu.133
Constitutio regulatur à ratione,li.11.q.3.nu.90
Constitutio loquens de litteris debet intelligi de validis, li.11. q.7.num.82
Constitutio fauorabilis est amplianda,l.11.q.5.nu.11
Constitutio impressa dicitur nota,l.11.q.9.nu.15
Constitutio de publicandis comprehendit Hospitalia,l.2. qu. 14.num.5.
Constitutio ligat omnes post publicationem factam in Curia li.11.q.9.nu.10
Constitutiones perpetuæ publicantur Romæ,& ligant vbique lib.11.q.9.num.9
Constitutio procuratoris ad cedendum facta per metum est nulla,li.13.q.1.num.47
Constitutus in articulo mortis non præsumitur sanæ mentis,l. 12.q.1.num.28
Constitutus in sacris ordinibus non potest renunciare si nõ habet vnde viuat,li.3.q.14.nu.3
Constituti sub dignitate co mprehenduntur sub decreto irritanti,li.11.q.13.num.87
Consuetudo Ecclesiarum attendenda ad cognoscendum primas dignitates,li.2.q.1.num.83
Consuetudo est obseruanda contra communem opinionem, li.5.q.6.num.122
Consuetudo immemorabilis irrationabilis non excusat, li.5.q 6.num.123
Consuetudo irrationabilis non excusat,li.5.q.6. nu.120
Consuetudo immemorabilis irrationabilis non est obseruanda,li.5.q.6.nu.124
Consuetudo optandi non hẽt locum in reseruatis,l.2.q.20.n.3
Consuetudo optandi non habet locum in beneficiis vacantib. in Curia,l.2.q.20.num.7
Consuetudo non excusat à pœna æterna,li.5.q.6.nu.121
Consuetudo non valet vt quis possit obtinere plura beneficia sub eodem tecto,l.3.q.1.nu.124
Consilium præsumitur bonum,li.14.q.7.nu.58
Consiliũ peritorum non excusat a publicatione,li.11.q.3.n.70
Consuetudo patr.æ spectanda,l.5.q.6.nu.152
Consuetudo vt iudex fæcularis sit competens clerico non valet,li.7.q.9.num.6
Consuetudo vt procurator non possit reuocari, non valet,lib. 9.q.31.nu.19
Consuetudo quod est fieri est necessarium ad factum,li.11.qu. 14.num.21
Consuetum habetur pro facto,li.9.q.27.nu.14
Continente abrogato videtur sublatum quod in totum continetur,li.11.q.11.num.12
Contemnere quid,li.5.q.6.nu.107
Contemptus est peccatum mortale,li.5.q.6.nu.200
Contemptus capituli reddit actum annullandum,l.2.q 5.n.10
Continentia clericorum est de iure positiuo,li.3.q.18.nu.136
Continuare dicitur regrediens,l.6.q.5.nu.41
Continuatio possessionis consistit in perceptione fructuum,l. 6.q.1.num.18
Continuans non spoliat,li.2.q.3.num.73
Contrarietas est tollenda,li.12.q.14.n.20
Contrariorum eadem est disciplina,l.7.q.1.nu.7
Contradictor legitimus non est resignans post resignationem, li.1.q.16.num.36
Contradicentes & se opponentes litteris cadunt a iure quod habent in beneficijs,l.8.q.7.nu.169
Cõtractus cõditionalis non est ,prie contractus,lib.1.q.3. nume.22
Contractus confecti ab intrusis sunt nulli,li.11.q.1.nu.23
Contractus initi in carceribus nulli,li.13.q.1.nu.119
Contractus contra legem validus est quo ad incommodũ cõtrahentium,li.7.q.1.nu.23
Conuentio censetur violata si in minimo fuerit mutata,li.1.q. 3.num.18
Conuentio fit vt seruetur,l.1.q.3.nu.19
Contractus gestus cum minore est nullus, nisi eum ratificauerit factus maior,l.6.q.17.n.64
Contractus initus per prædecessorem, debet obseruari per successorem,

cessorem,l.10.q.1.num.41
Contradicere litteris qui possint non obstante clausula in illis posita contradictores,&c.l.8.q.7.nu.170
Contractus non præsumitur vsurarius,l.14.q.7.n.57
Contractus non extenditur ad ea quæ ignorantur tempore ipsius.l.12.q.14.nu.32
Contractus per dolum initus infringitur,l.13.q.3.n.10
Contractus verus excludit simoniam,l.14.q.7.nu.4
Conuersus ad fidem an possit beneficia habere,li.4.q.14.n.23
Conuerso non potest resignari beneficium,lib.4.q.2.n. 31
Copula & diuersitatem inducit,l.11.q.11.n.16
Copia collationata non est transumptum,l.11.q.6.nu. 40
Corporis deformitas malam animi mentem denotat,li. 5.q.6. num.35
Corpore impeditus potest renunciare coram ordinario,li.5.q. 6.num.14
Corpore vitiati non debent seruire in Ecclesia,l.5.q.6.n.34
Corpore vitiatus non potest promoueri & promotus ministrare,l.5.q.6.nu.54
Corpore vitiatus potest renunciare coram Ordinario,li.5.q.6. num.33
Corporis qualibet parte diminutus dicitur corpore vitiatus, li.5.q.6.num.53
Corpore vitiatus qui dicatur,l.5.q.6.n.47.48.cum seq.
Correspectiui actus qui.l.14.q.9.n.12
Correspectini actus,qui fiunt eodem tempore,l.14.q.7.nu.45
Correspectiui actus dicuntur qui fiunt eodem die,l.1.q.2. numero 25
Correspectiuitas ex quibus colligatur,l.14.q.9.n.11
Correspectiuitas inducit simoniam,l.14.q.7.n.44
Correspectiuo vno actu annullato corruit alter,l.8.q.8.nu. 92
Correctum censetur quod est expresse dictum,lib.11.q. 11. nume.32
Creditor cui fuit data facultas vendendi pignus,cui vult, non potest vendere sibimet,li.9.q.17. n.106
Criminosi an possint renunciare sine superiore,li.7.q.2.n.1
Criminosi beneficium potest impetrari in cuentum priuationis,l.3.q.16.nu.57
Criminosus crimine quod eum indignum non reddit potest beneficia impetrare,l.4.q.3.n.3
Criminosus cogitur renunciare,l.3.q.18.nu.17
Criminosus non potest renunciare etiam simpliciter,cum Papa in litteris prouisionis narrat beneficium vacare,l.3.quæ. 16.num.54
Criminosus non potest renunciare in fauorem post iudicium cœptum & conclusum in causa,l.3.q.16.n. 46
Criminosi non habentes titulum verum possunt sine superiore renunciare,l.7.q.2.n.8
Criminosus non potest renunciare in fauorem post scientiam impetrationis factæ a tertio,l.3.q.16.nu.48
Criminosus post scientiam impetrationis factæ a tertio nõ potest permutare,l.3.q.16.nu.49
Criminosi non habent titulum,l 7.q.2.n.2
Criminosi possunt permutare pendente iudicio,lib.3.q.16.numero 10
Criminosi possunt renũciare etiam post receptas probationes & conclusum in causa,l 3.q.16.nu.11
Criminosi possunt renunciare per procuratores,lib.3.q.16.nu mero 43
Criminosus potest renunciare post sententiam a qua appellauit,li.3.q.16.nu.17
Criminosi possunt renunciare coram ordinario,lib.3.q.16.'nu mero 44
Criminosi possunt resignare ẽt lite pendente,l.3.q.16.n.8
Criminosus potest renunciare coram Ordinario,l.5.q.6.num. 57.&67
Criminosi possunt renunciare ẽt in fauorem,l.3.q.16.n.45
Criminosi priuandi an possint renunciare sine superiore,l.7.q. 2.num.10
Criminosi qui non sunt priuati ipso iure, possunt renunciare etiam in fauorem alterius,l.3.q.16.nu.1
Criminoso mortuo beneficium an debeatur impetranti,l.3.q. 16.num.66
Criminis mentio est facienda in impetratione, alias impetratio est nulla,l.4.q.16.nu.25
Crimen si inquisitum indignum nõ reddit de eo non est faciẽda mentio in impetratione,l.3.q.16.n.27
Crimen nullum regulariter inducit priuationem ipso iure.li.3. q.16.num.5
Crimina quæ non priuant ipso iure non impediunt restitutionem,l.13.q.5.nu.140
Crimẽ nullũ inducit priuationẽ ipso iure,l.7.q.2.n.9
Crimina atrocissima quę,l.14.q.10.n.21
Crimina omnia pro nihilo ad comparationem simoniæ,li.14. q.8.n.3.& q.10.n.11
Criminali cã qñ imponit pœna corporalis,l.14.q.10.n.47
Criminalis causa cum agitur de crimine,l.4.q.10.n.46
Criminalis causa quando crimen deducitur vt puniatur,li.14. q.10.nu.48
Christus diligit milites voluntarios,l.3.q.7.nu.18
Culpa resignatarij non debet nocere resignanti,li.1.q. 3. n.108
Curatoris auctoritas non requiritur in resignatione minoris 25.ann.l.3.q.7.n.5
Curia quid obseruat in prouisis,l.10.q.3.n.68
Curialis potest constituere ad renunciandum in partibus,li.9. q.14.num.5
Curia solet eiscere laqueos,l.11.q.11.nu.68
Cura animarum est ars artium.li.10.q.2.n.27
Curati absque licentia Episcopi post monitionem possunt priuari,l.1.q.10.nu.61
Curatum beneficium renunciatur ex causis ex quibus Episcopatus,l.5.q.4.n.1
Curatum beneficium habens nõ debet restitui ad alium,li.13 q.5.num.136
Curatum beneficium & dignitas requirit 25.an.l.4.q.1.n.8
Curato eentum debent remanere,l.6.q.1.n.36
Curati debent populum sibi commissum pascere,l.3.q.11.n.9
Curata duo non possunt teneri,li.5.q.6.n.110
Curata Ecclesia quæ,l.2.q.1.n.108
Curatum obtinens si secũdi pacificam possessionem cõsequat potest renunciare primum,l.3.q.1.n.109
Curatus elapso tempore ad promouendum nõ potest resignare,l.3.q.2.n.22
Curatus est priuatus ipso iure si non facit se promoueri intra annum,l.3.q.1.nu.30
Curati tenentur titulum ostendere,l.10.q.4.n.33
Curialis incipiens iudicium vigore Eugenianæ non facit rem litigiosam,l.2.q.3.n.49
Curati non residentes qua pœna puniantur.l.1.q.10.n.60

D

DANTIS iure resoluto resoluit & accipientis,l.11.q.4.n.24
Dare nemo potest quod non habet,l.10.q.8.n.14
Datarius non facit gratias,sed Papa,l.9.q.25.nu.11
Datarius derineps supplicationem præbet iustam causam nõ publicandi,l.11.q.13.n.115
Datariusꝰ repræsentat personam Principis,l.11.q.13.n. 117
Datio & promissio purificantur.lib.14.q.7.n.32
Data parua datur a Datario,l.8.q.8.n.30
Datæ tempus inspiciendum,l.1.q.6.n.32.& l.4.q.1.n.11.& li.9. q.16.n.9.& l.10.q.2.n.12
Datę tempus attenditur quo ad subreptionem,l.8.q.8.n.108
Data apponitur in collatione,l.8.q.9.nu.59
Datæ ad tempus trahuntur omnia sequuta.l.1.q.6.nu. 32
Data alicui facultate eligendi,vel nominandi non potest seipsum nominare,l.9.q.17.nu.105
Debitum antidorale non habet uim pretij,li.14.q.7.nu.17
Debitum dare vxori de iure diuino,l.3.q.18.n.137
Debilitas quæ ex infirmitate aut senectute procedit præbet iustam causam renunciandi,l.5.q.3.n.14
Decima Papalis non potest per laicos exigi.l.9q.3.n.11
Decima Papalis nõ soluitur de distributionibus quotidianis,l. 6.q.2.n.31
Decimæ & oblationes,ac alia emolumenta,debentur veris,prælatis,l.11.q.1.n.22
Decimas præscribens nõ potest exigere noualia,l.7.q. 10.n.16
Decimæ renunciant patiẽdo vt alius illas exigat,l.10.q.1.n.26
Decanatus potest renunciari,l.2q.1,n.86
Decanus non potest obtinere aliam dignitatem,l.3.q.1.n. 104

Decanatus duo sunt incompatibiles,l.5.q.6.n.113
Decani veniunt appellatione prælatorum,l.3.q.1.n.104
Decanatus est beneficium,li.2.q.1.num.87
Decretum Conc.Trid.c.18,sess.24.de reform. non habet locũ in resignatione conditionali,l.1.q.7.nu.8
Decret.Conc.Trid.cap.16.sess.25.de reg,habet locum etiam in renunciatione beneficij,l.3.q.13.n.5
Decret.d.cap.16.Conc.Trid.habet locum in eo qui renunciat intuitu ingressus,lib.3.q.13.n.9
Decret.Conc.Trid.super prof. fidei,an tollat effectum triennalis,l.10.q.9.nu.4
Decretum Concilij Trident,de emittenda profess.fidei, cõprehendit etiam prælatos regulares,l.10.q.9.n.2
Decretum Papæ in reservatione affixit & inficit titulum,li.11 q.7.num.40
Decretum de pacif.poss.an suffragetur resignanti metu,l.13.q. q.2.num.35
Decretum operatur si is ad cuius favorem est appositum velit uti,li.3.q.4.num.3
Decretũ Iudicis non requiritur in renunciatione minoris 25. ann,l.3.q.7.num.19
Decretum irritans inducit formam,l.5.q.6.n.226
Decretum irritãs positum in litteris operatur nullitatẽ actus, l.8.q.7.num.184
Decretum irritans non se extendit ad nouam prouisionem, li. 7.q.7.num.10
Decretum irritans inficit titulum primum & possessionem.li. 6.q.5.num.57
Decretum irritans operatur adueniente conditione,li.8. q. 7. num.185
Decretum irritans ligat ignorantes,l.5.q.6.num.220.& li.8.q. 7.nu.186.& q.8.n.136.& l.11.q.4.n.44.& q.9.n.14. & q.13. num,86
Decretum irritans ligat ignorantes respectu nullitatis actus.li 5.q 6.n.230.& l.11.q.3.n.77
Decretum irritans appositum in collatione per ordinariũ nõ ligat ignorantes,l.8.q.9.nu.65
Decretum irritans annullat gratiam,l.1.q.3.n.110
Decretum irritans inficit titulum,& possessionẽ,l.4.q.9. n.30
Decretum irritans habet oculos retro.l.11.q.7.n.24
Decretum irritans afficit omnia quæ sequuntur,l.11.q.7.n. 25
Decretum apponi solitum in litteris Apostolici ligat ignorantes,li.2.q 20.num.10
Decretalium liber septimus compilatus,l.11.præf.n. 24
Declaratio nihil addens,de nouo potest fieri quandocumque, li.9.q.24.num.19
Decennium operatur dispensationem in omni materia,li.3.q. 6.num.71
Declaratoria iudicis requiritur in omni crimine,l. 3.q.16.n. 6
Declaratio debet constare explicite,li.6.q.3.nu.27
Decedere,quid,li.6.q.5.nu.23
Decedere quem in possessione beneficij quomodo colligitur.li. 11.q.7.nu.55
Decessisse quem in possessione quomodo probetur,lib.11.q.6. nume.105
Definitio renunciationis beneficij,l.1.q.1.n.30
Definitio debet esse congrua materiæ subiectæ.l.1.q.1.nu.32
Definitio optima est quæ habet genus,differentias & conuertitur,lib.1.q.1.num.60
Definitio debet exprimere quidditatem rei definite,lib. 1.q.1. num.31
Definitio debet conuerti cum suo definito,li.1.q.1.n.33
Definitio debet præcedere omnem tractatum,l.1.q.1.nu.1
Diffinitione comprehensum clarum.l.14.q.4.n.2
Defensionis causa earum,licet hominem perimere,lib.13.q.1. numero 147
Defuncti ius extinguitur,l.13.q.5.n.81
Defensor non debet ciuitatem deserere,l.7.q.1.nu.4
Defectus notorius proprietatis repellit a restitutione,lib.1.qu. 13.num.35
Dementes æquiparantur absentibus.l.9.q.1.n.17
Dementes non possunt constituere procuratorem ad resignã. li.9.q.1.num.13
Dementi datur coadiutor.l.7.q.20.nu.9
Denominatio fit a digniori,l.11.q.11.nu.46
Denominatio aliquando reseruatur resignanti,l.6.q.1.n.13
Dœmonia cur vexent corpora humana.li.5.q.6.n.96.f.229
Demoniacus promotus non potest ministrare.l.5.q.6.n.95
Demoniaci non possunt promoueri,li.5.q.6.nu.94
Delictum probatur rei euidentia,li.14.q.9.nu.3
Delicta probantur notorietate,li.4.q.9.nu.2
Delicta quę reddant indignum quem ad beneficia.l.4.q.3.n.4
Delictum vbi non adest,neque est pœna.l.11.q.7.nu. 58
Delictum probatur partis confessione,li.14.q.9.n.4
Delicta etiam in minimis committuntur,l.10.q.2.n. 72
Delictum debet puniri li.14.q.1.nu.17
Delictum ratione contemptus,li.5.q.6.nu.208
Delictum non præsumitur.li.13.q.1.nu.72
Delictum prædecessoris non nocet successori in beneficia. li.3, q.3.num.9
Delictum excludendum vbi alia interpretatio potest capi.lib. 14.q.7.num.55
Delegatus habet iurisdictionem inter partes.li.8.q.7.n.171
Delegatio non transit ad successorem.l.7.q.24.nu.77
Delegationis mãdatum ex temporis diuturnitate præsumitur. li.9.q 22.num.20
Delegatio videtur personalis quoties in commissione exprimitur nomen proprium siue præcedat siue subsequatur.l.1.q. 11.num.12
Delegatio si fuit facta per nomen dignitatis succedit successor mortuo,eo cui fuit causa commissa alias extinguitur.l.1.q. 11.num.16
Delegationem personalem semper facit quando præcedit nomen proprium.l.1.q.11.nu.13
Delegantur causæ constitutis in dignitatibus quia præsumunt periti,l.1.q.11.nu.14
Deponentes de spontanea voluntate deponunt de actu visibi li.l.13.q.1.nu.86
Deponentes pro metu renunciationis habent præsumptionem pro se.l.12.q.1.nu.84
Deputati ad sepeliendum probant mortuum ex peste li.12.q.6. num.18
Derogatio regulæ de Infirmis quando censeatur insolita.l.12. q.14.num.5
Derogatio reg.de Infir.quare excogitata,l.12.q.14.nu.4
Derogare & Abrogare diff.li.11.in præf.nu.14
Derogatio est stricti Iuris.l.12.q.14.nu.30
Derogatio indultorum intelligitur de extraordinario.lib.7.q. 12.num.27
Derogatio datur si iuris patronatus est mixtum clericorum, & laicorum.l.2.q.4.num.49
Derogatio iuris quæsiti an requiratur,l.2.q.9.nu.13
Derogatio regulæ de vacaturis quomodo fiet.l.3.q.6.nu.51
Derogatio datur in retentione beneficiorum quæ datur patro no.l.2.q.4.num.58
Derogatio Concil.Lateranen.debet fieri expresse.l.6.q. 2.n.37
Derogatio regul.de iure quæsit.non tollend.requiritur in gratia restitutoria aduersus lapsum tempus publicationis,lib. 11.q.7.nu.72
Derogationis præsumptio insurgit ex possessione pacifica decennali,li.3.q.6.nu.59
Derogationes Papa non concedit nisi ex causis grauissimis.li. 2.q.4.nu.44
Derogatio iuris patronatus laicorum nõ admittitur in gallia, & in Hispania.l.2.q.4.num.43
Derogatio dummodo moriatur ex illa in firmitate,resignante moriente ex alia non prodest..l.12.q.14.nu.29
Derogatio iuris patronatus debet expresse fieri & non præsumitur nisi in litteris apponatur.l.1.q.4.num.35
Derogatio regulæ de infirmis concessa ab vno Papa an pro sit tempore alterius.l.12.q.14.nu.37
Derogatio pro medietate importat habere tot voces quæ cum medietate faciant maiorem partem.l.2.q.4.n.56
Derogatio pro medietate quid importet.l.2.q.4.nu.55
Derogatio non requiritur in collatione Papæ beneficij ipectis ad ordinarium,l.7.q.11.nu.9
Derogationes iurispatronatus laicorũ sunt odiosæ.l.2.q.4.n.42
Derogatio fit in parte.lib.11.præf.num.15

Defor-

Desertio non nocet cum sententia est nulla l.1.q.16.n.33
Destituere qui non potest,neque potest renunciationem recipere,l.7.q.24.n.11
Destituere,& recipere renunciationem differunt,l.7.q.24.n.20
Destituere non potest habens ius instituendi ex iure speciali,l. 7.q.24.n.17
Destitutio cum præscripta est cum institutione possunt admitti resignationes,l.7.q.10.n.20
Destituendi ius habet de iure speciali nõ potest recipere renũciationes,l.7.q.24.n.21
Destitutio spectat ad episcopum,& non ad capitulum, l.7.q. 23.num.2
Destitutio non includitur sub facultate instituendi,lib.7.q.14. num.16
Destitutio competit episcopis,l.7.q.14.n.20
Destituendi facultas data Vicario non venit facultas recipiendi resignationes,l.7.q.24.n.19
Destituendi,& instituendi ius colligitur ex vltimo statu,li.7.q. 14.num.21
Destituendi facultas in quo priuilegio instituendi veniat,li.7. q.10.num.26
Detentio longa beneficij non iustificat titulum,l.3.q.1.n.43
Detentatio non perditur per resignationem,l.1.q.5.n.28
Detentatio prodest pro regula de annali,l.1.q.5.n.32
Deuolutis,non inducitur noua vacatio,l.11.q.5.n.14
Deuolutio fit prælato negligente,l.8.q.9.n.43
Deus non facit differentiam inter simplicem loquelam, & iuramentum,l.3.q.18.n.56
Deus vbique est l.2.q.5.n.11
Deus est promissorum obligator,l.3.q.18.n.89
Deus dissoluit matrimonium,l.7.q.11.n.20
Dei quæ sunt ab homine dari non possunt,l.12.q.1.n.21
Dictio A,quoties iungitur tempore, quod est de initio actus dies termini computantur in termino,l.12.q.8.n.15
Dictio alia,implicatiua similium,l.2.q.15.n.2
Dictio alia,refertur ad similes,l.6.q.2.n.56
Dictio alius,quandoque est repetitiua similium,l.1.q.15. n.21
Dictio,& coniungit,& continuat præcedentia,l.11.q.11. n.25
Dictio,& lib.11.q.11.n.16
Dictio eos,est restrictiua ad expressos,l.11.q.5.n.6.
Dictio & alias,auget,l.3.q.6.n.38
Dictio ex nunc reddit præceptum magis efficacem,lib. 11.q.2. num.16
Dictio extunc,refertur ad extremum tempus,l.11.q.2.n.15
Dictio insuper,importat diuersa,l.11.q 11.n.18
Dictio insuper,venit continuatiue,l.11.q.11.n.24
Dictio infra,includit sua extrema,l.12.q.8.n.25
Dictio,in intrinsecitatem importat,l.11.q.6.n.19
Dictio maxime,est implicatiua,l.1.q.13.n.31.& lib.2.q.1.n.31
Dictio nisi,limitatiua,l.5.q.6,n.183
Dictio nec non,resoluitur in &,l.3.q.6.n.22
Dictio omnino,quid significet,l.14.n.3.in præfatione.
Dictio omnino,includit omnem casum,l.11 præf.n.12
Dictio omnino,est præcisa,l.11.præf.n.11
Dictio omnino,est vniuersalis,l.11.q.11.n.5.& n.52
Dictio quomodolibet,operatur vltra expressa,l.9.q.25.n.50
Dictio quæcumque,tollit interpretationem restrictiuam, li.3, q.6.num.44
Dictio quæcunque,est vniuersalis,l.3.q.6,n.43
Dictio quasi,est impropria,l.7.q.1.n.89
Dictio quomodolibet,importat omnem modum,lib.9.q. 25, num.48
Dictio supradictis stat repetitiue,l 11.q.11.n.23
Dictio totaliter,quid significet,l.14.n.4.in præfatione.
Dictio statim,significat absque interuallo,l.4.q.2.n.95
Dictio,vt causam finalem ostendit,l.3.q.5.n.11
Dictio taxatiua excludit,l.13.q.5.n.47
Dictiones vniuersales restringuntur ad suas causas,li.11.q.11. num.14.
Dicens procuratorem esse reuocatum, debet hoc probare,lib. 9.25.num.32
Dicens talem mortuum tali die debet id probare,l.12.q.7.n.7
Dictum socij criminis quando sufficiat primo ad inquisitionẽ, lib.14.q.10.n.6
Dictum doctoris debet intelligi secundum allegata per ipsum l.1.q.6.nu.66
Didimus Alexandrinus fuit cæcus,l.5.q 6.n.40
Differentia inter illum qui tractat de damno, & eum qui tractat de lucro,l.11.q.4.n.72
Differentia inter abrogare,& derogare,l.11.præf.n.14
Differentia inter regressum,& coadiutoriam,l.6.q.5.n.72
Differentia inter ius ad rem,& in rem,l.2.q.23.n.18
Differentia inter constitutionem Pij,& Gregorij XIII.de public.circa vacationem beneficij resignati non publicati, li. 11.q.11.num.57
Differentia magna inter institutionem,collationem,& præsentationem,l.12.q.3.n.21
Differentia inter c.2.de ren,l.6.&reg.de infir.l.12.q.1.n.5
Differentia sexus nulla est in foro animæ,l.12.q.4.n.26
Differentia inter leges Papæ,& Imperatoris,l.q.9.n.22
Differentia est inter absoluentem,& absolutum,l.3.q. 18.n. 94
Differentia inter beneficium,& pensionem,l.12.q.3.n.56
Differentia inter primam, & secundam partem reg. Canc. de prom.21.l.3.q.6.n.11
Differentia inter restitutionem gratiosam, & iustitiam,li. 3.q. 7.num.77
Digniora exprimi debent,l.12.q.4.n.5
Dignior quanto quis est,tanto debet frandibus cessare, l.12.q. 4.num,9
Dignitatem habens,potest illam renunciare per procuratorẽ, li.9.q.1.n.10
Dignitatis contemplatione committitur causa,l.1.q.11.n.2
Dignitas ecclesiastica potest renunciari,l.2.q.1.n.78
Dignitas prima potest renunciari,l.2.q.1.n.80
Dignitas Papatus est magis annexa Papę,quam Cardinalatus Cardinalibus,l.2.q.1.n.37
Dignitas sufficit,quod semper existat,l.1.q.11.n.11
Dignitas ecclesiastica est beneficium,l.2.q.1.n.79
Dignitas Ecclesiastica renunciatur ex causis,ex quibus episcopatus,l.5.q.4.nu.1
Dignitates duæ inter se sunt incompatibiles,l.3.q.1.n.105
Dignitatem habens,si consequatur canonicatum, nõ priuatur ipso iure,l.3.q.1.n.146
Dignitates primæ in cathedrali conferuntur per Papam,lib.7. q.11.num.30
Dignitatem habentes,possunt resignare,l.3.q.1.n.2
Dignitates primæ Cathedralium renunciantur coram Papa,l. 7.q.11.nu,29
Diguitas magna,an possit renunciari sine Capitulo,li.7.q.23. num,7
Dignitatem habentibus possunt beneficia resignari, lib.4.q.8. num,4
Dignitas,quam habet ille,cui confertur in collatione ordinarij non requiritur,vt exprimatur,l.8.q.9.n.76
Dignitatem habentes comprehenduntur sub decreto irritanti,l.11.q.13.n.87
Dignitatis primæ signa remissiue,l.2.q.1.n.82
Dignitas requirit 25.an,lib.4.q.11.n.14
Dignitas datur habenti 25.an.l.4.q.9.n.16
Dignitas beneficij resignati narrati debet in litteris resignationis,l.10.q.2.num.30
Dignitas narranda in litteris,l.10.q.2.n.97
Diœcesis vbi situm est beneficium,ponitur in supplicatione, l.8.q.7.n.34.& 52
Diœcesis ponitur in supplicatione in medio capitis,lib.8. q.7. num.33
Diœcesis resignantis,& resignatarij ponitur in supplicatione, li.8.q.7.nu.35
Diœcesis supplicantis exprimenda,l.8.q.7.n.46
Dies incertus facit conditionem,l.6.q.4.n.58
Dies termini computatur in termino,quãdo interest ei cui statuitur,l.12.q.8.n.18
Diebus festiuis omnes tenentur accedere ad Ecclesiam,lib.11. q.6.num.27
Dies feriati non computantur in anno in regula de annali, li. 3.q.5.num.74
Dies accepta,an habeatur pro completa forma verborum attendenda,l.12.q.8.n.28

Dies

Dies termini non computatur in termino, quoties tempus præfinitum est per dictionem A, l. 12. q. 8. n. 13
Dies termini non computatur in termino, quoties odium, & pœna sequitur, l. 12. q. 8. n. 14
Dies obitus resignantis non habetur pro completo ad effectū regulæ de infirm. l. 12. q. 8. n. 23
Dies quando proprie dicatur, l. 12. q. 8. n. 34
Dies in quo præstatur consensus in resignationibus non computatur in termino, 20. dierum, in reg. de infir. l. 12. q. 8. nu. 10. contra n. 15
Dies vel artificialis, vel naturalis, l. 12. q. 8. n. 32
Dies in statutis in dubio accipitur pro tempore 12. horarum, li. 12. q. 8. nu. 33
Dies ceptus habetur pro completo in testamento libertate, & vsucapione, l. 12. q. 8 n. 20
Dies communiter accipitur pro die & nocte, l. 12. q. 8. n. 37
Dies termini non computatur in termino, l. 12. q. 8. n. 11
Dies acceptus habetur pro completo in fauorabilibus, li. 12. q. 8. num. 19
Dimissiones factæ per milites S. Io. intra tempus vacantis, & mortuarij non sunt publicandæ, l. 11. q. 3. n. 107
Dimissiones, quæ fiunt per milites S. Ioannis, cuius sint naturæ l. 11. q. 3. n. 108
Dimissio intelligitur rebus sic stantibus, l. 1. q. 14. n. 11
Dimissio quæ fit per priuationem non est spontanea, lib. 1. q. 1. num. 47
Dimittere verbum proprium est etiam in permutationibus, li. 1. q. 1. nu. 42
Dimittere verbum est admodum generale, l. 1. q. 1. n. 40
Dimitto idem est quod relinquo, & derelinquo, l. 1. q. 1. n. 41
Diligentia frustratoria non requiritur, l. 9. q. 17. n. 144
Diligentia requiritur in impedimento legitimo, l. 11. q. 13. nu. 13. nu. 100. & nu. 115
Diligentia facta relaxatur iuris rigor. l. 11. q. 13. n. 74
Diligentiam quæ nihil operatur quis facere non tenetur, lib. 3. q. 1. num. 90
Diligentia capiendi possessionem quid prosit, l. 11. q. 6. n. 79
Dilationes tot dandæ sunt, quot personæ, l. 11. q. 4. n. 27
Dilatio denegatur in causis exequutiuis, l. 1. q. 16. n. 19
Dilatio habita per resignantem post ius cessum non nocet resignatario, l. 1. q. 16. n. 38
Dilatio non est danda cessionario quando resignans illam habuit, l. 1. q. 16. n. 16
Dispensantur simoniaci, l. 14. q. 2. n. 18
Dispensatus tenetur ostendere dispensationem superiori, l. 11. q. 14. nu. 36
Dispensatio facta, lite pendente, in præiudicium tertij, non valet, l. 3. q. 16. nu. 52
Dispensatio ex decennio, l. 3. q. 6. n. 71
Dispensatio nō suffragatur, nisi litteris expeditis, l. 10. q. 1. n. 26
Dispensatio facta, cum clausula non obstante impetratione, valet etiam in tertij præiudicium, l. 3. q. 16. n. 53
Dispensare secum potest qui non habet superiorem, lib. 3. q. 18. num. 112
Dispensatio odiosa, l. 6. q. 4. n. 30
Dispensatus ad beneficia censetur dispensatus ad portionem, l. 2. q. 1. nu. 117
Dispensatus ad duo beneficia, nō intelligitur sub eodem tecto, l. 3. q. 1. nu. 125
Dispensatio præsumitur, si allegetur pro eo pro quo præsumitur, l. 3. q. 6. n. 75
Dispensatio quo ad vnum annexum extenditur quo ad aliud, li. 3. q. 6. nu. 62
Dispensatio nis præsumptio ex lapsu decennij habet locum et in profanis, l. 3. q. 6. n. 69
Dispensatus sine causa non est tutus, l. 5. q. 6. n. 129
Dispensatio præsumitur ex triennio, l. 11. q. 6. n. 100
Dispensatio quando detur per verba generalia, l. 4. q. 9. n. 34
Dispensationem allegans, debet illam probare, l. 10. q. 3. n. 51
Dispensatio irregularitatis non fit nisi expresse dicatur, li. 8. q. 7. num. 123
Dispositio non habet locum vbi verba non conueniunt, l. 12. q. 5. num. 6
Dispositio obuians fraudibus, est conformis omni iuri, lib. 12. quæst. 2. num. 13
Dispositio generaliter prolata de rebus, & personis generaliter est intelligenda, l. 11. q. 5. n. 43
Dispositio annullans actum inducit formam, l. 3. q. 5. n. 21
Dispositio generalis generaliter est intelligenda, l. 11. q. 7. n. 15
Dispositio fauorabilis, vel odiosa, debet attendi id quod principaliter agitur, l. 12. q. 2. n. 23
Dispositio ad tollendas fraudes est fauorabilis, l. 3. q. 6. n. 9
Dispositio ad euitandum peccata fauorabilis, etiam si adesset pœna, l. 12. q. 2. nu. 17
Dispositio potest diuersis respectibus iudicari fauorabilis, & odiosa, l. 12. q. 2. nu. 7
Dispositio obuians fraudibus dicitur fauorabilis, lib. 12. q. 2. num. 11
Dispositio emanans ad publicam hominum vtilitatem dicitur fauorabilis, l. 12. q. 2. n. 16
Dispositio volens, vt instrumentum rogetur per notarium Archiuistam, dicitur fauorabilis, l. 12. q. 2. n. 18
Dispositio de puniendis delictis fauorabilis, & reipublicæ vtilis, l. 12. q. 2. nu. 14
Dispositio non videtur loqui de impedimento, lib. 12. q. 13. num. 9
Dispositio cessat, cessante ratione, l. 8. q. 8. n. 108
Dispositio loquens de resignatione intelligit de simplici, li. 10. q. 7. num. 15
Dispositionem allegans debet illam ostendere, l. 10. q. 3. n. 52
Dispositio intelligitur de actu valido, l. 4. q. 2. n. 62
Dispositio remanet fundata in alia ratione cessante vna, li. 11. q 4. num. 50
Dispositio apponens tempus faciendi actum inducit formam, li. 3. q. 5. nu. 22
Dispositio exorbitans, non extenditur, l. 11. q. 5. n. 5
Dispositio sustinetur in rationibus, quæ non cessent, lib. 11. q. 3. num. 22
Dispositio loquens de prouisione ordinarij, non comprehendit prouisionem Papæ, l. 11. q. 5. n. 5
Dispositio loquens de consensu intelligit de expresso, l. 8. q. 8. num. 26
Dispositio regulariter a ratione procedit, l. 3. q. 5. n. 10
Dispositio correctoria loquens de actu vero non comprehendit fictum, l. 3. q. 6. nu. 85
Dispositio debet conuenire cui confertur, l. 11. q. 8. n. 10
Dispositio restringitur ad causam expressam, l. 11. q. 11. n. 43
Dispositio restringitur ad causam pro qua emanauit, li. 11. q. 11. num. 7
Dispositio à ratione procemii regulatur, lib. 11. q. 1. num. 36. & q. 11. num. 6
Dispositio sustinetur in ratione, quæ non cessat, l. 12. q. 5. n. 23
Dispositio in parochiali non habet locum in collegiata curata li. 8. q. 9. nu. 94
Dispositum in Abbate habet locum in Abbatissa, lib. 3. q. 12. num. 12
Dispositio c. mandatum de rescriptis habet locum in pensione, l. 2. q. 15. n. 6
Dispositio clem. vlt. de procurat. loquens in morte naturali habet locum in ciuili, li. 11. q. 5. n. 57
Dispositio clem. vlt. de procur. habet locum in renunciatione li. 11. q. 5. nu. 58
Dispositio c. quidam. de ren. loquitur etiam in Episcopo, lib. 3. q. 18. nu. 70
Dispositio c. quidam de renun. non seruatur, l. 3. q. 18. n. 69
Dispositio c. de multa de præbendis habet locum in commendis, l. 3. q. 1. n. 114
Dispositio c. de multa de præbendis, comprehendit Cardinales, l. 11. q. 4. n. 11
Dispositio c. quoniam Abbas, de offic. deleg. habet locum in commendatario, l. 2. q. 17. n. 13
Dispositio c. pen. de præb. est pœnalis, l. 3. q. 1. n. 148
Dispositio loquens de Episcopis, comprehendit Archiepiscopos, & Patriarchas, l. 8. q. 5. n. 47
Dispositum in morte naturali habet locum in ciuili, li. 8. q. 10. num. 27
Disputatio aperit viam ferro, l. 11. q. 1 n. 4
Distributiones quotidianæ non sunt fructus, l. 6. q. 2. n. 30

Distribu-

Distributiones quotidianas percipere non possunt canonici tempore trium mensium, quibus licet abesse, l. 1. q. 10. n. 65
Distributiones quotidianas amittunt canonici non interessentes diuinis, l. 1. q. 10. n. 64
Diuitiæ conseruant decus familiarum, l. 10. q. 1. n. 151
Diues qui, l. 5. q. 6. nu. 136
Diuersitas vocabulorum non semper diuersum ostendit, l. 1. q. 1. num. 72
Diuisio potest fieri, non obstante iuramento, l. 9. q. 31. n. 26
Diuisio terminorum fit causa commodioris solutionis, l. 1. qu. 8. num. 52
Diuersa non inferunt, l. 8. q. 8. n. 150
Diuisio non fit inter transferentem, & translatarium, sed integer terminus spectat ad translatarium, li. 6. q. 4. n. 48
Diuidere beneficia est prohibitum, l. 6. q. 1. n. 4
Doctoratus expressus debet verificari, l. 10. q. 3. n. 47
Doctoratus quomodo probetur, l. 10. q. 3. n. 49
Doctoratus non suffragatur in concursu, l. 8. q. 9. n. 91
Doctoribus facilius conceduntur beneficia, l. 10. q. 3. n. 48
Doctor restitutus non recuperat lecturam, si alteri fuit data, li. 3. q. 7. num. 54
Doctoratus non excusat ab examine per concursum, lib. 10. q. 7. num. 27
Doctoris dictum debet intelligi secundum allegata per ipsum l. 1. q. 6. nu. 66
Doctoris contrarij doctrinam non debemus sequi, lib. 11. q. 10. num. 28
Doctrinæ quæ distinguit standum, l. 11. q. 10. n. 29
Doctrina Alex. in conf. præfertur lecturis, l. 11. q. 10. n. 32
Docti eliguntur pro officialibus. l. 9. q. 22. nu. 10
Dolus punitur crimine stellionatus, l. 13. q. 3. n. 6
Dolus nemini debet prodesse, l. 13. q. 3. n. 4
Dolus & ius non debent in renunciatione adesse, li. 8. q. 9. n. 12
Dolo factum nullum, l. 9. q. 27. n. 2
Dolus debet cadere in constantem, vt &c. li, 13. q. 3. n. 15
Dolus reputatur difficilis probationis, l. 13. q. 3. n. 21
Dolus probatur coniecturis, l. 13. q. 1. n. 101. & 14. q. 8. n. 12
Dolus probatur præsumptionibus, l. 13. q. 3. n. 22
Dolus aduersarij an præbeat iustam causam restituendi, l. 11. q. 13. n. 101
Dolus probari debet, l. 12. q. 7. n. 4. & l. 13. q. 3. n. 16
Dolus in quibus casibus præsumatur, l. 13. q. 3. nu. 18
Dolus præsumitur cum actus cedit ad vtilitatem illius, qui dolo traduxit, l. 13. q. 3. n. 26
Dolus non vitiat matrimonium, l. 13. q. 3. 11
Dolus non vitiat ingressum monasterij, l. 13. q. 3. nu. 12
Dolo inductus sibi non præiudicat, l. 13. q. 3. n. 8
Dolo quis decipitur, l. 13. q. 3. n. 9
Dolus probatur leuioribus probationibus, li. 13. q. 3. nu. 25
Dolus & fraus sunt synonima. l. 13. q. 5. n. 1
Dolus non præsumitur, li. 13. q. 3. nu. 17
Dolus excludit consensum, l. 3. n. 7
Dolus vere probari non potest. li. 13. q. 3. n. 20
Dolosus ingressus in beneficijs prohibetur, l. 9. q. 27. n. 4. & lib. 13. q. 3. nu. 3.
Dominus recipiens canonem, non videtur remittere caducitatem, si protestatus fuerit, l. 6. q. 3. n. 72
Dominium, & non possessio legati transit legatario ipso iure, l. 11. q. 10. num. 14
Dominium per ea quæ fiunt tantum à domino, probatur, li. 10. q. 8. num. 47
Dominium retinetur ex renunciatione facta coram laico, li. 7. q. 1 num. 45
Dominium transit ex contractu ipso iure in ecclesiam, non autem possessio, l. 11. q. 10. n. 12
Dominus non potest declarare pœnam contra emphiteutam secundum ex facto primi, l. 6. q. 3. nu. 26
Dominus videtur publicare tempore quo procurator id fecit, l. 11. q. 6. n. 124
Donare proponens potest pœnitere, l. 1. q. 12. n. 7
Donari non possunt amissa ipso iure, l. 3. q. 1. nu. 79
Donationem pro absente stipulans notarius concurrente consensu, est valida, li. 7. q. 1. nu. 59
Donare nemo cogitur, l. 3. q. 18. num. 6
Donandi potestas non censetur dari, l. 9. q. 7. nu. 29
Donans omnia bona stultus, li. 9. q. 19. nu. 7
Donans qui non reuocauit donationem ob ingratitudinem, viuente donatario, non potest postea hoc facere, lib. 6. q. 3. num. 21
Donans duobus eandem rem, tenetur crimine stellionatus, l. 1. q. 15. num. 27
Donatio excedens summam quingentorum aureorum, debet insinuari, li. 1. q. 1. nu. 36
Donatio non acceptata non dat ius, l. 10. q. 8. nu. 4
Donatio non præsumitur, li. 9. q. 7. nu. 11
Donatio iuris præsentandi habet effectum cum interuenerit authoritas superioris. l. 1. q. 3. nu. 51
Donatio iuris requirit insinuationem, l. 11. q. 5. nu. 56
Donatio Principis ligat successorem, l. 10. q. 1. nu. 40
Donatio rei litigiosæ non valet, l. 1. q. 3. nu. 5
Donatio non præsumitur, l. 5. q. 1. n. 5
Dotis dominium reuertitur soluto matrimonio ipso iure, l. 11. q. 10. num. 13
Dos noua datur, reintegrato matrimonio, l. 3. q. 7. n. 75
Dubium cessat in apertis, l. 11. in præf. nu. 9
Dubium ius quod, li. 11. q. 3. nu. 65
Dubium ius excusat, li. 11. q. 3. n. 68
Dubium nullum cadit, vbi verba sint expressa, l. 10. q. 2. n. 2

E

EADEM ratio ibi idem ius statuendum est, l. 3. q. 14. n. 4
Ebrij non possunt resignare, l. 3. q. 8. n. 22
Ecclesiasticitatis signa quæ sint, l. 11. q. 3. n. 42
Ecclesiæ curatæ debent committi personis dignis, l. 8. q. 9. n. 78
Ecclesia curata non dicitur ex iure sepeliendi, l 2. q. 1. nu. 108
Ecclesia curata non dicitur ex iure baptizandi, l. 2. q. 1. n. 109
Ecclesia debet seruiri per optimos, l. 5. q. 6. nu. 56
Ecclesia eget viris litteratis, l. 5. q. 6. n. 150
Ecclesia est grauanda minus quam fieri potest, l. 6. q. 5. n. 101
Ecclesia habet fundatam intentionem super bonis possessis à prælato defuncto, l. 14. q. 7. nu. 49
Ecclesiam habere pleno iure quid importet, l. 7. q. 15. n. 15.
Ecclesiæ Hispalan. statutum quid disponat circa beneficiatos, l. 6. q. 5. nu. 39
Ecclesia non debet grauari, l. 6. q. 1. nu. 50
Ecclesia ne remaneat viduata multa permittuntur, lib. 1. q. 7. nume. 13
Ecclesia non restituitur nisi læsa, li. 11. q. 4. n. 66
Ecclesia odit illiteratos, l. 4. q. 11. nu. 18
Ecclesiasticæ personæ non debent facere eorum verba irrita, l. 3 q. 18. num. 54
Ecclesiæ primitiales, & patriarchales æquiparantur, lib. 2. qu. 1. nume. 46
Ecclesiæ pauperes quæ, l. 5. q. 6. nu. 143
Ecclesia restituitur aduersus tps decursum, l. 11. q. 4. n. 60
Ecclesia vbi sita est capella eximitur in collatione, li. 8. qu. 9. num. 54
Ecclesia vacat per mortem naturalem, & ciuilem, l. 1. q. 4. n. 13
Ecclesiæ de Cuzzo in Indijs status, l. 8. q. 5. nu. 59
Edictum de public. an sit odiosum, l. 11. q. 1. nu. 37
Edictum de publican. emanauit ad tollendas fraudes, lib. 11. q. 5. num. 21
Edictum pro concurso vbi ponatur, l. 8. q. 9. n. 82
Effectus atttendi debet, l. 6. q. 1. nu. 46
Effectus attendi debet magis quam sonus verborum, lib. 8. q. 8. num. 134
Effectus tollitur sublato principali, l. 12. q. 10. n. 2
Eius est tollere, cuius est condere, l. 11. q. 7. n. 65
Eiurare renunciare cum iuramento, l. 1. q. 1. n. 74
Eiurare pro renunciare, l. 1. q. 1. nu. 73
Electiua esse beneficia in litteris exprimitur, l. 10. q. 2. n. 35
Electiui resignatio publicanda, l. 11. q. 3. n. 30
Electiones clandestinæ reprobantur, l. 8. q. 9. nu. 36
Electio facit acquirere ius ad rem. l. 7. q. 1. n. 86
Electio metu facta est nulla ipso iure, l. 13. q. 2. nu. 5
Electio nulla non producit effectum, l. 12. q. 3. n. 34
Electio Papæ spectat ad Cardinales, l. 7. q. 5. n. 5. & nu. 15
Electioni prælati laici non possunt interesse, l. 9. q. 3. n. 9
Electio præstat ius ad rem, l. 13. q. 1. n. 26

Electio

Electio requirit libertatem,l.13.q.2.n.15
Electores contempti quando possunt procedere ad electionẽ li.2.q.5.n.12
Electores Imperij non possunt renunciationem Imperatoris, recipere,l 7.q.10.n.25
Electores possunt procedere ad electionem postquam quis renunciauit electioni,l.1.q.13.n.20
Eligentium consensus requiritur in refignatione beneficij electini,l.2.q.5.n.3
Eligentium cõsensus requiritur in permutatione beneficij electini,l.2.q.5.n.4
Eligens & electus differunt,l 9.q.17.n.109
Eligentes habent integrum tempus electo renunciante,l.2.q.5.num.13
Eligendi habens facultatem,non potest seipsum nominare,li.9.q 17.n.104
Electus antequam acceptet non habet ius,& non potest renũciare,l.7.q.1.nu.81
Electus ante confirmationem potest renunciare, siue superiore,l.7.q.1.n.78
Electus ante confirmationem non tenetur ad horas,li. 13. q.2. num.34
Electus in episcopatum potest acceptare sine metu periurij,l. 3.q.18.num.121
Electus post electionem habet ius ad rem,l.2.q.23.n.8
Electus post renunciationem non auditur,l.2.q.23.n.9
Electus post confirmationem nõ potest renunciare absque superiore,l.7.q.1.n.90
Electus potest simpliciter electioni de se factæ renunciare,lib. 2.q 23.nu.7
Electus potest renunciare in manibus eligentium,l.7.q.1.n.79
Electus potest consentire etiam electionẽ renunciatã, lib.1.q. 13.num.23
Eligi potest absens,l.10.q.8.n.7
Electo renunciante eligentes habẽt denuo integrum tempus, l.2 q.5.num.13
Electi votum connumeratur in numero eligentium, lib. 9. q. 17.n.108
Emphiteuta alienans inscio domino,cum clausula, saluo iure domini directi non cadit a iure,l.7.q.1.n.67
Emphiteuta alienans inscio domino cadit a iure,l.7.q.1 n.67
Emphiteuta cadit ipso iure facta declaratione domini,li. 6.q. 3.num.25
Emphiteuta cadit a iure ob non solutionem post domini declarationem,l.3.q.2.n.6
Emens & vendens differunt,l.9.q.17.n.110
Emolumentum inferentis metum est in consideratione, li.13. q.1.num.182
Emere nemo cogitur,l.3.q.18.n.6
Emptor vtitur accessione creditoris,l.3.q.5.n.41
Emphiteuta non potest renunciare, vt non teneatur ad onera, l.3 q.15.nu.7
Emphiteuta impeditus propter pestem non cadit a iure,li.11. q.13.num.65
Ens nullum otiosum,l.5.q.3.n.214
Enunciatio in litteris beneficij quid probet,l.9.q.22.n.6
Epistola probat contra scribentem,l.8.q.11.n.27
Epistola probat sufficienter intentionem scribentis,l.9.q.6.n.4
Episcopatum acceptare quis potest,non obstante iuramento, li.9.q.31.nu.30
Episcopatus antiquo tempore non grauabantur pensionibus l.6.q.2.num.35
Episcopatus cessio an sit publicanda,l.11.q.3.n.25
Episcopatus cessio requirit solemnitates requisitas per Concilium in promotionibus,l.8.q 5.n.18
Episcopatus cessio expeditur absque expresso consensu,li.8.q. 5.num.53
Episcopatus dantur alio modo, quam alia beneficia, lib.8.q. 5.num.1.
Episcopatum desiderare,an liceat,l.4.q.11.n.7
Episcopatus dantur mediante promotione consistoriali,l. 8.q. 5.num.3
Episcopalis dignitas magna,l.3.q.18.n.72
Episcopatus,Cardinalatus,& Abbatia sunt beneficia, libro 1. quæst.1.numero 56
Episcopatus est beneficium,l.2.q.1.n.54
Episcopatus,& Abbatia æquiparantur,l.7.q.11.nu.28.& q.15. nu.6 & l.3 q.1.n.97
Episcopatu non priuatur Episcopus propter impedimentum personæ,l.7.q.20.n.12
Episcopatus non grauabantur pensionibus, nisi ex causa, lib. 6.q.2.nu.76
Episcopatus prouidentur in Consistorio,l.3.q.18.n.83
Episcopatus non conceduntur per supplicationem,lib. 8.q.5. num.2
Episcopus potest per Procuratorem renunciare,l.9.q.2.n.2
Episcopalis status perfectior est statu monachorum,lib. 5.q.3. num.234
Episcopatus renunciatio dupliciter fieri potest,l.1.q.17.n.6
Episcopatum renuncians retinet ordinem,l.6.q.1.n.63
Episcopatum renuncianti datur titulus,& denominatio,lib.6. q.6.nu.62
Episcopatus renunciatio metu est nulla,l.13.q.1.n.9
Episcopatus renunciantur simpliciter,l.2.q.1.n.60
Episcopatus vacantes per obitum quomodo dentur,li. 8.q.5. num.55
Episcopi absentes causa Reipub.habent alternatiuam,lib.1.q. 10.num.58
Episcoporum actus debent esse stabiles,l.9.q.25.n.22
Episcopi antiquo tempore conferebant confuse,l.1.q.10.n.53
Episcopi aliquando fiunt absque processu,l.8.q.5.n.16
Episcopus aliquis fit sola pronunciatione Papæ,l.10.q.1.n.3
Episcopus Bigamus potest cogi renunciare,l.5.q.3.n.143
Episcopus ob crimina cogitur cedere episcopatum,li. 3. q.18. num.18
Episcopus bona solita dari in emphiteusim potest potius consanguineis,quam alijs concedere,l.9.q.17.n.124
Episcopi Cardinales sunt sex,l.7.q.12.n.2
Episcopus cui fuit commendata aliqua parochialis, nõ potest cogi illam cedere,l.3.q.18.n.47
Episcopus criminosus non potest renunciare sine Papa, etiã in mortis articulo,l.7.q.2.n.7
Episcopus criminosus non potest renunciare sine auctoritate Papæ,l.7.q.2.n.4
Episcoporum creandorum modus per Concilium Lateranense,li.8.q.5.nu.7
Episcoporum creandorum modus per Concilium Trid.lib.8. q.5.num.10
Episcoporum causæ cognoscuntur ab auditore Cameræ, li.1. q.10.num.41
Episcopus competentis literaturæ est tollerandus, lib. 5.q.3. num.103
Episcopo currit tempus à die renunciationis,l.7.q.1.n.56
Episcopus contrafaciens suspensioni, ab ingressu Ecclesiæ, fit irregularis,l.5.q.6.n.202
Episcopo denuncianti subditum excommunicatum creditur, li.8.q.11.num.36
Episcopus debet deputare Vicarium in beneficio curato resignato,li.1.q.7.n.6
Episcopus debet se opponere cum fit persecutio contra bona ecclesiastica,l.5.q.3.n.151
Episcopus debet esse doctor,l.4.q.11.n.26.& l.5.q.3.n.96
Episcopus debet docere,l.5.q.3.n.237
Episcopus dux,præco,& medicus,l.5.q.3.n.121
Episcopus debet vti magna diligentia in ordinandis clericis, li.2.q.6.num.29
Episcopus debet omnes docere,l.5.q.3.n.80
Episcopus debet habere scientiam noui, & veteris testamenti, li.5.q.3.nu.44
Episcopus debet esse legitimus,& in sacris,l.8.q.5.n.5
Episcopus debet esse 30.an.l.5.q.3.n.91
Episcopus debet esse doctus,l.5.q.3.n.93
Episcopus debet seruare formam Conc.Trid.in beneficio curato refignato,l.8.q.9.n.77
Episcopus dicitur habere alias dignitates,l.7.q.11.n.21
Episcopus dicitur religiosus,l.9.q.4.n.18
Episcopus electus potest renunciare sine licentia Papæ,lib.7. q.1.num.80

Episcopus

Episcopus electus non potest resignare,l.3.q.6.n.91
Episcopus est pastor,l.5.q.3.n.120
Episcopus est sponsus suæ ecclesiæ,l.2.q.1.n.57
Episcopus est iudex animarum,l.5.q.3.n.45
Episcopus est ordinarius collator,l.7.q.14.n.20
Episcopus est pastor spiritualium,l.3.q.1.n.12
Episcopus,& Vicarius idem est tribunal,l.7.q.24.n.67
Episcopus ex quibus causis cogitur renunciare,l.5.q.3.n.2
Episcopus ex quibus causis,renunciat,l.5.q.3.n.1
Episcopi ex quibus causis renuncient,l.8.q.5,n.36
Episcopus ex quibus criminibus cogator renunciare,li.5.q.3. nu.11.& 12
Episcopi ex Conc.Trid.habent auctoritatem in exemptis,li.3. q.11.nu.5
Episcopus ex scandalo potest priuari,l.3.q.18.n.26
Episcopus ex qua causa possit abesse a suo episcopatu,lib. 1.q. 10.num.33
Episcopus est nomen oneris,l.5.q.3.n.236
Episcopus fit ex sola pronunciatione Papæ,l.8.q.2.n.10
Episcopus factus monachus,non potest redire ad episcopatũ, li.5.q.3.nu.242
Episcopus fit,vt operetur bonum,l.5.q.3.n.118
Episcopis fuit concessa facultas conferendi a Romanis Pontificibus,l.1.q.10.n.49
Episcopi habent culmen dignitatis,l.5.q.4.n.3
Episcopus in examine per concursum potest accedere,vbi vota sunt paria,vel singularia,l.8.q.9.n.106
Episcopus irregularis ob scandalum,l.5.q.3.n.170
Episcopus irregularis potest renunciare,l.5.q.3.n.177
Episcopi illiterati tollerantur in diœcesi,absque cura,li. 5. q.3. num.111
Episcopus illiteratus potest cogi renunciare,l.5.q.3.n.98
Episcopus ignarus litterarum, potest cogi renunciare episcopatum,l.3.q.18.n.21
Episcopo inquirente ex officio possessor debet ostẽdere suum titulum,l.10.q.4.n.31
Episcopus ingrediens religionem,non potest redire ad eundẽ episcopatum,l.3.13.n.15
Episcopi in visitatione inquirunt de titulo,l.10,q.4.n.32
Episcopus infirmus potest cedere,l.12.q.2.n.5
Episcopus in cuius manibus debeat renunciare beneficia,quę obtinet,l.7.q.24.nu.69
Episcopus instituit non obstante,l.7.q.14.n.3.
Episcopus in vacatione parochialium,quo modo procedat,li. 10.q.7.num.7
Episcopi literis attestantibus de sacerdotio clerici creditur, li. 8.q.11.nu.37
Episcopi litteris attestantibus de præsentatione, & institutione creditur,l.8.q.11.n.38
Episcopi litteris attestantibus de resignatione,an credatur,li. 8.q.11.nu.35.& 41
Episcopus litteris expeditis administrat,l.8.q.5 n.33
Episcopus longæ experientiæ tolleratur,licet non sit doctus,li. 5.q.3.nu.109
Episcopi literis testimonialibus ad instantiam partis non creditur,l.8.q.11.n.42
Episcopus malus valde nocet ecclesiæ Dei,lib.1.q.10.num.10. num.36
Episcopo mortuo,itrisdictio Vicarij expirat,l.7.q.24.n.35.
Episcopo mille debent remanere,l.6.q.1.n.36
Episcopus minorem potestatẽ habet in clerico, quam Abbas exemptus in monachos,l.7.q.15.n.11
Episcopi nulla tenentes differunt ab alijs,l.3.q.6.n.50
Episcopis nimis vituperabile est non residere,l.1.q.10.n.34
Episcopi non possunt citari,nisi de commissione Papæ,li.1.q. 10.num.39
Episcopus non potest cogi renunciare,l.3.q.18.n.9
Episcopus non potest conferre beneficia renunciata per nouitios obtenta,nisi emissa possessione,l.7.q.13.n.7
Episcopus non potest conferre parochialem Vicario omisso concursu,l.8.q.9.n.87
Episcopus non potest conferre parochialem litteratis, & constitutis in dignitate omissa forma examinis per cõcursum, li.8.q.9.num.88
Episcopus non potest conferre,nisi in mensibus suis,li. 7. q.14. num.14
Episcopus non potest super bigamia dispensare,l.5.q.3.n. 196
Episcopus non potest dispensare cum clerico cõiugato, vt possit habere beneficium,l.4.q.2.n.218
Episcopus non tenetur dare victualia habenti patrem diuitẽ, li.2.q.6.n.23
Episcopus non potest cedere ratione inspirationis,vel humilitatis,l.5.q.3.n.227
Episcopus non potest renunciare ratione otij,l.5.q.3.n.211
Episcopus non potest deferere episcopatum ob personale periculum,l.5.q.3.n.130
Episcopus non potest renunciare ob labores,l.5.q.3.n.216
Episcopus non potest renunciare, vt ingrediatur monasterium, li.5.q.3.nu.233
Episcopus non potest se absentare propter scandalum,li. 5.q. 3.num.136
Episcopi non possunt renunciare in manibus Regis, & Imperatoris,l.7.q.1 1.n.26
Episcopi non debent accedere ad ecclesias sine promotionis litteris,l.7.q.2 1.n.14
Episcopus non potest se intromittere ecclesijs subiectis Abbati,li.7.q.15.n.14
Episcopus non potest conferre beneficium renunciatum coram ipso in Curia,l.14.q.14.n.25
Episcopus non potest conferre vigore alternatiuæ ex sola supplicatione,l.7.q.21.n.23
Episcopus non potest prouidere ex alternatiua sibi concessa ex sola supplicatione,l.10.q.1.n.25
Episcopi non residentes habent quatuor menses, lib.1.q. 10. num.56
Episcopi non residentes,qua pœna hodie puniantur in Conc. Trid.l.1.q.10.n.32
Episcopus non residens,potest priuari,l.1.q.10.n.31
Episcopus non residens in suo episcopatu, potest excommunicari,l.1.q.10.n.29
Episcopus non potest ordinare familiarem,& post 11. menses dare ei beneficium,l.4.q.2.n.92
Episcopi non possunt capere possessionem, litteris nõ expeditis,l.10.q.1.n.23
Episcopus non potest dispensare super incompatibilitate sub eodem tecto,l.3.q.1.n.123
Episcopi non possunt se absoluere a votis,l.3.q.18.n.95
Episcopus non potest redire ad episcopatum renunciatum, li. 5.q.3.nu.7
Episcopi non possunt citari, vt Romam veniant,nisi ex causa ex qua venirent deponendi,l.1.q.10.n.40
Episcopus non potest deserere episcopatum,quoties sunt boni & mali,l.5.q.3.n.128
Episcopus non potest remittere concursum,l.8.q.9.n.85
Episcopus non tenetur dare victualia ordinatis ad titulum patrimonij,l.2.q.6.num.22
Episcopus non tenetur ex necessitate habere vicarium,lib. 1.q. 16.num.54
Episcopus non residens, post legitimam monitionem, debet detrudi in monasterium,l.1.q.10.n.30
Episcopo nolente examinare eum,cui collata fuit parochia datur appellatio ad suffraganeum,l.10.q.7.n.26
Episcopus ordinãs aliquem sine titulo, debet ei necessaria subministrare,l.2.q.6.n.5
Episcopo ordinanti alienum subditum creditur attestanti de licentia,l.4.q.2.n.67
Episcopus petens licentiam cedendi,cogitur renunciare, li.3. q.18.n.59.& 74
Episcopi preces non inducunt metum,l.13.q.1.n.177
Episcopus potest deserere ecclesiam ob graue scandalum, li. 5.q.3.num.153
Episcopus põt ordinare familiarem suum ei dando sufficiens patrimonium,l.4.q.2.n.91
Episcopus potest destituere,l.7.q.14.n.4
Episcopi possunt conferre beneficia vacantia in suis diœcesibus,l.8.q.9.n.25
Episcopus potest recipere renunciationem beneficij,etiam in Curia,l.7.q.14.num.23

Episcopi

Episcopi proprium tantum nomen solent exprimere, lib. 8.q. 9.num.3
Episcopus potest reuocare vicarium,non obstante iuramento lib.9.q.3 1.n.27
Episcopus potest deserere ecclesiam ob periculum,quoties presentia nullam affert vtilitatem,l.5.q.3.n.137
Episcopus potest conferre beneficium filio legitimo,& confan guineis,l.9.q.17.n.123
Episcopus potest apponere in collatione onus alimentandi, l. 14.q.5.nu.12
Episcopus potest deferere episcopatum , quando omnes sunt mali,li.5.q.3.n.127
Episcopus potest cogi renunciare ob scandalum,l.5.q.3.n.161
Episcopus potest renunciare ex alijs causis, quam ex relatis in c.nisi de renunc.l.5.q.3.n.203
Episcopus potest cogi renunciare ob irregularitatem,lib.5.q. 3.num.179
Episcopus præsumitur non tolerare intrusum,l. 10.q.4.n.24
Episcopus potest conferre beneficia etiam in curia,lib.7.q.14. num.26
Episcopo proprio potest beneficium resignari,l.4.q.8.n.5
Episcopus potest cedere ob inimicitiam,l.5.q.3.n.253
Episcopus potest renunciare,l.2.q.1.n.53
Episcopus potest deponi ex defectu scientiæ,l.5.q.3.n.85
Episcopus potest cogi renunciare ob malitiam plebis,lib.5.q. 3.num.122
Episcopus potest cedere si non potest accedere ad episcopatū sine mortis periculo,l.5.q.3.n.263
Episcopus potest fieri monachus ex delicto,l.5.q.3.n.241
Episcopus potest cedere ob intemperiem aeris,l.5.q.3.n.244
Episcopus potest renunciare,si non tenet episcopatū iusta conscientia,l.5.q.3.n.266
Episcopus potest cedere quando premitur tyrannorum tyrannide.l.5.q.3.n.164
Episcopus potest fieri monachus,cum non potest proficere ecclesiæ,l.5.q.3.n.240
Episcopi proprij ratihabitio super ordine susceptо,videtur inducere dispensationem,l.4.q.2.n.87
Episcopus potest renunciare ex infirmitate, quæ reddit inhabilem,li.5.q.3.n.18
Episcopus potest renunciare ex infirmitate,l.5.q.3.n.15
Episcopus potest & cogitur renunciare ex crimine , lib. 5.q.3. num.8
Episcopus potest renunciare ob malitiam plebis,l.5.q.3.n.217
Episcopus potest renunciare ob corporis debilitatem,lib. 5.q. 3.num.13
Episcopus potest ordinare familiarem suum ex triennio ei dādo beneficium,l.4.q.2.n.89
Episcopus potest committere receptionem resignationis, li.7. q.26.nu.3
Episcopus potest dare Vicario facultatem recipiendi renunciationes,l.7.q.24.n.22
Episcopus potest dare Vicario facultatem recipiendi renunciationem,l.7.q.24.n 3
Episcopus potest conferre beneficium volentis intrare religionem,li.7.q.14.n.27
Episcopus potest recipere repunciationem etiam beneficij spectantis ad collationem Cardinalis ratione indulti, lib.7.q. 14.num.13
Episcopus potest renunciare in integrum,l.3.q.7.n.56
Episcopus potest recipere renunciationem sibi subditi sine Capitulo,l.7.q.14.n.29
Episcopus potest recipere renunciationem beneficij obtenti p alium Episcopum,l.7.q.14.n.30
Episcopi possunt permutare,l.2.q.1.n.59
Episcopus potest crimen renunciat loco,& dignitati , lib. 8.q. 5.num.46
Episcopus qui potest ordinare familiarem suum, potest eū remittere ad alium, vt ordinetur,l.4 q.2 .n.90
Episcopus quam scientiam debeat habere,l.4.q.11.n.25
Episcoporum qualitates quæ debeant esse,l.8.q.5.n.4
Episcopus residens pluribus priuilegijs decoratur,lib.1.q. 10. num.38
Episcopi residentes gaudent alternatiua,l.1.q.10.n.45
Episcopi residentes sunt exempti ab omnibus oneribus, l.1.q. 10.num.44
Episcopi residentes possunt procedere aduersus quoscunque, li.1.q.10.n.43
Episcopi residentes possunt conferre in sex menses,lib.1.q.10. num.55
Episcopus renuncians dignitati , non potest in eadem ecclesia reassumi,l.1.q.17.n.14
Episcopus renuncians loco,potest alienum subditum ordinare quoad carracterem,l.1.q.27.n.15
Episcopi renunciant coram Papa,l.7.q.11.n.17
Episcopo renuncianti,potest conferri beneficium,lib.1.q.17. num.21
Episcopus renuncians dignitati non potest ordinare,etiam cū licentia alterius Episcopi,l.1.q.17.n.19
Episcopi renunciatio non est de facili admittenda,l.5.q.3.n.5
Episcopo renuncianti solet concedi detentio nominis, li. 1.q. 17.num.9
Episcopo renuncianti loco conceditur denominatio , lib. 8.q. 5.num.45
Episcopus renuncians loco non habet diœcesim,l.1.q.16.n.6
Episcopi renunciatio admitti non debet,vt cuitet onera,li.3.q. 15.num.5
Episcopus renuncians episcopatum retinet ea, quæ sunt ordinis,l.1.q.17.n.5
Episcopi renunciatio difficilior,l 5.q.4.n.15
Episcopo renuncianti ob scandalum danda est recompensa,l. 5.q.3.nu.176
Episcopus renuncians ob ocium peccat,l.5.q.3.n.215
Episcopus renuncians ob malitiam plebis,quādo nullus proficeret.l.5.q.3.n.123
Episcopus ratione scandali transfertur inuitus,l.5.q.3.n.162
Episcopus renuncians loco quid renunciet,l.8.q.5.n.44
Episcopus renunciat loco,& dignitati regulariter ob crimen, li.1.q.17.n.11
Episcopus renuncians,vt monachus fiat,numquam potest redire ad episcopatum,l.1.q.13.n.52
Episcopi renunciatio non est de facili admittenda simpliciter li.2.q.1.n.58
Episcopus renuncians loco non habet exercitium,lib.1.q.17. num.18
Episcopus renuncians consentit cessioni coram Cardinali, li. 8.q.5.nu.54
Episcopus rediens ad episcopatum a quo exiuit,non potest habere ibi dignitates,l.5.q.3.n.243
Episcopus renocat ea,quæ fecit vti canonicus,l.3.q.18.n.102
Episcopo soli creditur de collatione,l.8.q.9.n.61
Episcopi sunt ordinarij,l.7.q.15.n.12
Episcopo sunt subiecti clerici,l.7.q.14.n.5
Episcopos solus Papa facit,l.7.q.11.n.22
Episcopi successerunt in locum Apostolorum,l.5.q.3.n.119
Episcopus simoniacus non potest renunciare absque auctoritate Papæ,l.7.q.2.n.3
Episcopus senex potest renunciare,l.5.q.3.n.46
Episcopus tenetur visitare suam diœcesim,l.5.q.3.n.235
Episcopus tenetur addiscere quæ spectant ad suum officium,l. 5.q 3.nu.105
Episcopus tenetur residere,non autem post resignationem, li. 1.q.10.nu.13
Episcopus tenetur residere,l.2.q.1.n.55
Episcopi titulares non amittunt pensiones,l.3.q.1.n.10
Error in officio cum ex circumstantijs constat de persona non nocet,l.11.q.6.n.54
Epistola subscripta cum sigillo manu propria plene probat, l. 13.q.1.num.189
Error potius præsumitur quam donatio,lib.9.q.7.num. 11. & q.19.num.5
Error in nomine non vitiat,l.11.q.6.n.55
Error iuris dubij ad effectum lucri non excusat,l.11.q.3.n.74
Error iuris dubij nō excusat in his,quæ fauore publico requiruntur,l.11.q.3.n.73
Error iuris dubij excusat,l.11.q.3.n.64
Error iuris dubij non excusat,vbi potest colligi , quæ sit communis opinio,l.11.q.3.n.75.& 77

Erros

Error iuris dubij,æquiparatur errori facti,libr. 11. quæstio.3. num.68
Error facti excusat,li.11.q.3.nu.69
Error non excusat à publicatione,li.11.q.13.nu.85
Error iuris non prodest,l.11.q.13.nu.88
Error iuris dicitur iniustus,li.11.q.13.nu.89
Erectio præsumitur præcessisse cessionem,libro 4.quæstio.2.nu mero 38
Error communis facit ius,l.11.q.1.nu.13
Eotas expressa in coadiutoria probanda,libro 10.quæst.3. numero 37
Eotas probatur per librum baptismi,& librum patris,lib.10.q. 3.num.38
Euentus frustra speratur qui non potest operari,l.3.quæstio.2. num.7
Examinetur in Curia de stylo datur,li.9.q.10.n.5
Examen per concursum fit in beneficijs iuris patronatus , li.8. q.9.num.101
Examen per cōcursum non requiritur in curia animarum quę in ecclesia collegiata exercetur per aliquos canonicos, lib. 8.q.9.num.93
Examen per concursum fit per Episcopum,vbi situm est beneficium,etiam si collatio spectat ad episcopum in aliena diœcesi,li.8.q.9.nu.102
Examen per concursum non potest fieri ab alio,quam Episcopo,l.8.q.9.n.96
Examen per concursum potest fieri coram vicario,lib.8.qu. 9. num.105
Examen fit in Curia in parochialib.li.10.q.7.n.25
Examini iterum sunt subijciendi non examinati,l.7.q 5.n.21
Examen,vt fiat in Vrbe quando concedatur,lib.10.quæstio.7. num.28
Examinandi sunt prius ab Episcopo,antequam ab aliquo præsentati admittuntur,l.3.q.11.n.10
Examen,quod fit per ordinarium in litteris in forma dignum non requirit citationem,l.19.q.3.n.70
Exceptio fit de regula,l.5.q.6.nu.185
Excommunicationi est locus volente pensionario,lib.6. qu.2. num.139
Excommunicatio continet corporis, & animæ detrimentum, li.13.q.1.nu.138
Excommunicatio facit,quem mori,l.13.q.1.n.139
Excommunicatio est maior pœna,quam sit in ecclesia,lib.5.q. 6.num,73
Excommunicatus habens beneficium non facit fructus suos, l.4.q.3.num.52
Excommunicatus factus procurator non potest agere, quamuis absoluatur,l.4.q.1.nu.15
Excommunicatus factus iudex non potest iudicare etiā post absolutionem,l.4.q.1,nu.16
Excommunicati inferentes metum resignantibus,li.13.q.2.nume.38
Excommunicatis interdicta est participatio,l.5.q.6.n.74
Excommunicatio impedit acquisitionem beneficij,non tamē impedit acquisitum.l.4.q.11.nu.5
Excommunicatus iniusta sententia quo ad Deum nō ligatur, l.13.q.1.nu.135
Excommunicatus iniuste parere,l.13.q.1.nu.137
Excommunicatio iniusta nocet quo ad participanda sacramēta Ecclesiæ,l.13.q.1.nu.136
Excommunicati collatio non tenet,l.11.q.1.nu.16
Excommunicati ministrando efficiuntur irregulares,lib.5.q.6 num.77
Excommunicatio maior quid priuet,l.5.q.6.nu.71
Excommunicationum multiplicatio non prodest,li.11.q.2.nume.27
Excommunicatis non possunt conferri beneficia,lib.5.q.6.nume.77
Excommunicati non possunt eligi.li.5.q.6.n.80
Excommunicati non possunt præsentari,l.5.q.6.n.81
Excommunicatis non possunt beneficia resignari.lib. 4.q.3.nume.44
Excommunicatus non potest eligi,neque præsentari,lib.4. q.3 num.47
Excommunicatus non est restituendus ad bēneficium,li. 15.q 5.num.133
Excommunicati non debent admitti ad res Ecclesiæ,lib.4.q.3. num.6
Excommunicatus non potest præsentare,l.11.q.1.nu.18
Excommunicato non potest reseruari pensio.l.4.q.3.nu.48
Excommunicatio potest ferri ratione peccati mortalis,lib.5.q. 6.num.201
Excommunicatus potest acceptare beneficium sibi ante collatum,li.10.q.8.nu,39
Excommunicatus priuatur fructibus beneficij,li.5.q.6.n.76
Excommunicatio quando sit medicina,li.13.q.1.nu,142
Excommunicatio quid,li.5.q.6.nu.70
Excommunicatione superueniente collatio suspēditur, donec veri absolutus,l.10.q.8.nu.40
Excommunicationis timor grauis,l.13.q.1.nu.140
Excommunicationis timor inducit iustum metum,lib. 13.q.1. num.134
Excommunicatus tolleratus potest conferre,& ministrare,l.1. q.7.num.17
Excommunicatus occultus non confert ordines,lib.11. qu.1. numero 15
Excommunicatus absolutus omnia iura pristina recuperat,li. 6.q.5.num.30
Excommunicatio lata ab excommunicato,nulla,li. 11.q.1.numero 19
Excommunicatus priuatur si illam sustinet per annum,lib.5.q. 6.num.64
Exceptionem allegans debet illam probare,li.5.q.6.nu.187
Exceptio firmat regulam in casibus non exceptuatis,lib.5.q.6. num.186
Exceptionibus renunciatur tacite & expresse.l.1.q.1.n.4
Exceptio spontaneæ renunciationis,non admittitur post spolium,l.9.q.15.n.5
Exceptio cessionis operatur idem quod exceptio litis finitæ.li. 1.q.13.nu.37
Exceptio renunciationis obstat agenti.l.2.q.16.nu.12
Exceptio firmat regulam in casibus non exceptuatis,li.2.q.9.n. 26.& li.5.q.25.n.93
Exceptio reg.de annali competens resignanti,competit resignatario,l.3.q.5.nu.36
Excussio potest fieri lite pendente,l.2.q.3.nu.37
Executores deputati ad conferendum non possunt recipere resignationem,l.7.q.10,nu.36
Executor deputatus ad distribuendum inter pauperes, potest sibi dare si egeat,l.9.q.17.nu.120
Executio,& non destinatio attenditur,l.9.q.9.nu.7
Executio fructuum rei litigiosæ,potest fieri contra personam, li.2.q.3.nu,8
Executores gratiarum non possunt resignationem recipere, & beneficia conferre,l.7.q 22.nu.1
Executor habet iurisdictionem contra contradicentes, l.8,q.6. num.172
Executio litterarum & Apostolicarum solet duobus,vel tribus committi,& vnus sufficit.l.8.q 7.n.166
Executores litterarum possunt excommunicare contradicentes,l.8,q.7.nu.168
Executor litteris non præsentatis,non habet iurisdictionem,li. 7.q.21.nu.16
Executor non potest priuare beneficiis,l.7.q.22.n.6
Executor non potest conferre,li.7.q.22.n.5
Executores non possunt destituere,l.7.q.10.n.37
Executoris officium quale,7.q.22.nu.3
Executor potest subdelegare,l.8,q.7.nu.167
Executoris potestas pendet à mandato,l.7.q.22.n.4
Executor potest recipere resignationes,si hoc ei fuit cōcessum, l.7.q.22.n.7
Executor quomodo tradat possessionem beneficii.10 q.6.nu.46
Exequatur regium expeditur in beneficijs in regno Neapolitano,l.10.q.6.nu,42
Executor semper debet vocare possessorem,l.11.q.10.n.33
Ex diuersis non infertur,l.11.q.8.n.8
Exempti comprehenduntur in generali dispositione,l. 11.q.4. num.17

Exem-

Exemptionis causæ iustæ,l.3.q.11.n.7
Exempti vnum habent iudicem,l.11.q.4.n.16
Exemptio ex quibus causis conceditur,l.3.q.11.n.7
Exemptus potest resignare,l.3.q.11.n.1
Exemptus non potest renũciare beneficia reseruata coram ordinario,l.2.q.16.n.13
Exempti non comprehenduntur sub priuilegio,l.12.q.4.n.18
Exempti non tenentur ad ius reuerentiale Episcopo, lib. 3. q. 11.num.4
Exemptus debet renunciare coram Papa,l.3.q.11.n.2
Exemptorum superior Papa,l 11.q.4.num.14
Exempti non tenentur publicare,l.11.q.4.n.13
Exempti sunt qui eripiuntur de iurisdictione ordinarij, lib.3. q.11.num.3
Exempti à proprio Episcopo est odiosa,l.3.q.11.n.6
Exemplum affigitur in valuis Ecclesiæ in publicatione, lib.11. q.6.num.56
Exemplis non est iudicandum,l.9.q.31.n.8
Existens in extremis non præsumitur S.Ioan.Baptist.lib. 12.q. 1.num.8
Existens in quasi possessione exigendi non tenetur verificare narrata,l.6.q.2.num.107
Exiens monasterium cum dispensatione non potest obtinere beneficium quod antea habebat,l.3.q.13.n.14
Extinctum semel,non reuiuiscit,l.11.q.2.n.25
Exigendi habens facultatem non nouat,l.9.q.17.n.10
Exorbitans non trahitur de casu ad casum,l.12.q.2.n.1
Exorbitantia,ex identitate rationis extendunt,l.11.q.3. n.109
Exorbitans a iure stricte intelligitur l.11.q.3.n.7
Expeditio litterarum requiritur in gratia beneficiali,li. 10.q.1. num.7.& 58
Expeditio litterarum est necessaria quoad canonizationé gratiæ,li.9.q.27.nu.9
Expeditio litterarum probat acceptationem,l.10.q.8.n.51
Expeditio litterarum non requiritur de iure communi, lib.2. q.24.num.4
Expeditionis rationi congruit forma,l.10.q.1.n.42
Expeditores non possunt alterare gratiam,l.8.q.7.n.191
Expensarum factarum in lite beneficij datio sapit simoniam, l.14.q.3.nu.6
Expectatiuam acceptans potest renunciare ante publicationé, li.3.q.5.nu.5
Expectatiua non capit beneficium resignatum,l.1.q.4.n.28
Expectantes poterunt acceptare beneficia resignata coram ordinarijs,li.12.q.10.nu.18
Expectatiua gratia amittitur per assequutionem incompatibilis,li.1.q.1.n.19
Expectans & acceptans possunt resignare,l.2.q.27.n.8
Expectatiuam habentes in beneficijs possunt renunciare simpliciter,l.2.q.23.n.14
Expectatiue hodiè sunt prohibitę,l.2.q.10.n.4
Expectatiua capit beneficium vacans ex renũciatione facta in manibus ordinarij,l.2.q.9.n.24
Expectatiua capit omnem modum vacationis,l.2.q.9.n.25
Expectatiua facit habere ius ad rem,l.2.q 23.n.15
Expectatiuas litteras habentes possunt renunciare, coram superiore,l.7.q.1.n.97
Expectatiuę sunt prohibitę,l.3.q.6.n.14
Expectantes non debent eludi,l.2.q.10.n.3
Expectans consequitur beneficium per renunciationem simplicem,l.2.q.10.n.6
Expectans non potest acceptare beneficium si non est legitimę ætatis,l.4.q.9.num.26
Expressio mala veri valoris facta scienter a resignatario non nocet resignanti,l.1.q.3.n.111
Expressio eorũ,quæ illi nota sunt veri similiter, vel esse possunt in collatione ordinarij non requiritur,l.8.q.9n.71
Expresso vero valore abdicatur Ius resignantis,l.1.q.3.n.112
Expressio nõ veri valoris facit resignationem nullam,& ius nõ abdicat,l.1.q.3.n.106
Expressio non veri valoris facit prouisionem nullam,lib.1.q.3. num.107
Expresso vno modo vacandi non venit alter,l.7.q.28.n.5
Expressio specialis vbi requiritur,non sufficit generalis, lib.9. quæst.7.num.31
Expressum dicitur quod colligitur ex vi verborum,lib. 6. q.2. num.55
Expressum dicitur pluribus modis,l.8.q.10.n.20
Expresse dicitur quod continetur sub generalitate,lib.6. q.2. num.54
Expressum dicitur quod colligitur,l.6.q.5.n.48
Expressa renunciatio fit verbis expressis,l.1.q.1.n.29
Expressio eorum quæ insunt non inducunt simoniam,li. 14.q. 7.num.23
Expressio eorum quæ tacite insunt nihil operatur, lib.14.q.7. num.67
Extensio consensus cur requiratur,l.11.q.11.n.65
Extensio consensus de qua in constit. Pij V. de publicandis est pars publicationis,li.11.q.11.n.50
Extensio,quæ fit ex identitate rationis dicitur magis intentio, li.11.q.3.nu.20
Extensio de casu ad casum fit ratione connexionis,lib.7.q. 10. num.31
Extensio etiam in materia correctoria fit,vbi fit reditus ad ius commune,l.11.q.11.n.63
Extensio fit in fauorabilibus,l.12.q.3.n.31
Exteris à regno an possint beneficia resignari,l.4.q.7.n.1
Extero quando non possit resignari,neque conferri beneficiũ, li.4.q.7.nu.3
Extrema non iunguntur quando media nõ sunt habilia,l.3.q. 5.num.47
Extinctio regressus est actus fauorabilis,l.6.q.5.n.89
Extrauagans ignota non ligat l.11.q.9.n.18
Extrauagans non publicata excusat non obstante decreto irritante,li.11.q.9.nu.27
Extrauag.cum detestabile an habeat locum in simonia reali,l. 7.q.2.num.16
Extrauag.iniuncte de election.non habet locum in commendatario ad tempus,l.7.q.21.n.20
Extrauagans Pauli II.contra simoniacos,loquitur in simonia reali,l.14.q.2.n.8

F

FActum contra Decretum irritans habetur pro infecto,lib. 5.q.6.nu.229
Factum contra legem nullum,l.4.q.9.n.27
Factum subsequens declarat malam voluntatem,l.7.q.1. n.73
Facta sunt sui natura incerta,l.10.q.8.n.44
Facta non præsumuntur nisi probentur,l.10.q.8.n.43
Factum præsumitur ex præsumptionibus,l.11.q.14.n.22
Factum præsumitur quod de iure erat faciendum,l.10. q. 8.n. 70.&l.11.q.14.n.7.& 25
Facta præsumuntur,quando sunt consueta fieri,l.10.q.8.n.62. & li.11.q.14.n.8.& 20
Factum quod releuat fieri non debet,l.11.q.10.n.5
Factum in infirmitate præsumitur dispositum causa mortis,l. 5.q.3.nu.28
Facti error excusat,l.12.q.3.n.69
Factum in præsentia Principis dicitur apertum,& publicatũ, li.11.q.3.nu.28
Factum in porticu non dicitur factum in domo,l.11.q.6.n.20
Facta per metum sunt nulla,l.9.q.7.n.42
Faciens mentionem de scriptura illam legisse,& contentorum notitiam habuisse præsumitur,l.9.q.17.n.29
Facienti actum ex necessitate magis succurritur,l.5.q.6.n.160
Facta in Gaucellaria,dicuntur fieri in Consistorio Papæ,lib.9. q.26.num.5
Facta in Cancellaria,vel Camera, dicuntur fieri in conspectu superioris,l.9.q.26.nu.3
Faciens minus idonee non dicitur facere,l.8.q.8.n.35
Faciens contra iuramentum,ex causa iusta,non efficitur periurus,l.9.q.31.nu.32
Facinorosus notorius est irregularis,l.5.q.3.n.185
Facultas concessa per Papam ordinarijs videtur data cumulatiue non priuatiue,l.7.q.11.n.6
Facultate data alicui eligendi oratores,non potest eligere se ipsum,l.9.q.17.n.105
Facultas donandi,non censetur data,nisi expressim dicatur, lib. 9.q.19.num.3

Facultas recipiendi resignationem data vicario non transit ad successores,l.7.q.24 n.76
Facultas data censetur cumulatiue,l.1.q.10.n.57
Facultas recipiendi renunciationes beneficiorum non comprehendit beneficia reseruata,l.7.q.27.n.2
Facultas conferendi beneficia nõ venit ex verbis generalibus, li.7.q.21.nu.9
Facultas conferendi beneficia dicitur extraordinaria,& odiosa,l.7.q.21.n.8
Facultas transferendi pensionem,debet esse specialis,& non cõ prehendetur in facultate,cum libera,l.9.q.17.num.87
Facultas admittendi renunciationem debet specialiter committi,li.7.q.24.n.2
Facultas transferendi,reputatur difficilis,l.9.q 17.n.99
Facultas data procuratori,cum libera &c. importat arbitrium boni viri,l.9.q.17.n.44
Falsarius non probat contra socium,l.14.q.10.n.3
Falsum nociue est punibile,l.1.q.15.n.35
Falsitas facilius potest committi in supplicatione,quam in bullis,l.10.q.1.nu.14
Falsario litterarum Papæ non potest beneficium resignari, lib. 4.q.3.nu.24
Falsum debet esse dolosum,vt punjatur,l.1.q.15.n.32
Fama bona est thesaurus,l.5.q.3.n.92
Fama bona est thesaurus inæstimabilis,l.4.q 11.n.16
Familiaris ratione beneficij efficitur subditus Episcopi, lib.4. q.2.num.93
Familiaritas Cardinalium cessat in resignatione conditionali, li.1.q.4.nu.40
Familiari resignans beneficium ob recompensam seruitiorum ex pacto committit simoniam,l.14.q.7.n.36
Familiares Papæ tenentur publicare,l.11.q.4.n.4
Familiaritas taxatiue expressa est verificanda,l.10.q.3.n.19.
Familiaritas quomodo probetur,l.10.q.3.n.20
Familiaritas vera est quæ sit corpore,& dentibus,lib. 10. q.3. num.23
Familiares qui dicantur,& continui commensales,lib. 2.q.16. num.36
Familiares qui sint,l.5.q.6 n.195
Familia sine diuitijs fordescit,l.13.q.1.n.150
Fauorabilis constitutio de publicandis,l.12.q.2.n.19
Fauorabilis dispositio,qua emanauit,ad obuiadum fraudibus, li.11.q.1.n.38
Fauorabilis dicitur dispositio attenta ratione principali, li.3. q.5.num.18
Fauorabilia sunt extendenda,l.10.q.7.n.11
Fauorabilis materia quæ lib.10.q.7.n.10
Fauorabilis interpretatio quæ reducit ad primeuum ius, lib. 11.q.11.nu.70
Fauorabilis materia appellatione beneficij,veniunt etiam hospitalia data in administrationem,l.11.q.3.n.49
Fauorabilis materia,quæ tractat de salute animæ,l.10.q. 7.n.9
Fauore animorum tempus currit, etiam aduersus ignorantes, li.11.q.4.nu.45
Ferro viam aperit qui per contraria transit,l.11.q.11.n.4
Festiuis diebus omnes tenentur accedere ad ecclesiam,lib. 11. q.6.num.27
Feudum renuncians ex vna causa potest illud ex alia habere,li. 8.q.1.nu.15
Felinus vocatus ad auditoratum Rotæ fuit examinatus,l.8.q. 9.num.90
Fictio de iure inducta habetur pro veritate quoad iuris dispositionem,l.12.q.9.n.8
Fictio legis idem quod ipsa veritas,l.12.q.9.n.9
Fictio tantum operatur in casu ficto quantum veritas in casu vero,l.12.q.9.n.10
Fideicommisso,& hæreditati potest renũciari tacite, & expresse,l.1.q.1.n.4
Fideiussio,& Iuramentum sequũtur naturam actus super quo interponuntur,l.1.q.8.n.14
Fideiubere quis potest non obstante iurámento,l.9.q.31.n.30
Fideiubere pro alio quisque potest,l.1.q.8.n.17
Fideiussor potest opponere exceptiones competentes principali etiam eo inuito,l.3.q.6.n.73
Fides nunquam debet dimitti.li.5.q.3.n.149
Fidem fallere graue est,l.3.q.18.nu.53
Fieri non debet quod factum non releuat,l.1.q.15.n.17.& lib. 2.q.22.nu.7
Filius ignorans,non faciens se promoueri,non excusatur à pœna,l.11.q.4.n.47
Filii hæreticorum sunt priuati ipso iure,l.3.q.1.nu.34
Filij hæreticorum nati post commissum delictum a patrib. nõ possunt beneficia possidere,l.3.q.1.n.35
Filius in inducentibus illicita non tenetur obedire patri,li. 11. q.13.num.106
Filius circa quæ patri tenetur obedire,li.11.q.13.n. 107
Filius illegitimus non potest obtinere beneficium in ecclesia in qua pater,li.4.q.7.nu.6
Filius prohibetur habere beneficium patris.li.6.q.2.n.108
Filius illegitimus si habet beneficia vbi habet pater vnus eorũ tenetur dimittere.lib.3.q.18.n.39
Filius presbyteri non potest succedere in beneficialibus.li.6.q. 4.num.18
Filius reputatur eadem persona cum patre,li.2.q.6.n.27
Filia renuncians patri propter fauorem fratrum, illis deficientibus admittitur ad bona patris.l.1.q.3.n.60
Fines mandati sunt custodiendi,li.9.q.17.n.3
Fœmina potest habere prælaturam,l.3.q 12 n. 14
Fœmina potest habere dignitatem & administrationem, lib. 3.q.12.nem.3
Fœmina fit abbatissa & Prioriss.l.3.q.12.n.4
Fœmina potest renunciare Abbatissatum,&c.li.4.q.6.n.2
Fœmina potest renunciare Abbatissatum quem obtinet etiam in fauorem,li.3.q 12.nu.19
Fœminæ non potest resignari beneficium,li.4.q.6.n.1
Fœmina non potest habere beneficium ecclesiasticum,li.3. qu. 12.num.1
Fœmina est incapax ordinis,l.3.q.12.nu.2
Forum exterius non excusat non facientes professionem fidei per ignorantiam,lib.10.q.9.nu.8
Forma seruanda,li.7.q.5.nu.18
Forma quando respicit certum actum potest per æquipollens adimpleri,li.11.q.6.nu.18.& n.86
Forma seruanda est ad vnguem.lib.1.q.3.nu.14
Forma non potest omitti,l.8.q.9.nu.84
Forma est præcise seruanda,li.1.q.4.nu.46
Forma est ad vnguem seruanda,li.5.q.6.n.227
Forma debet adimpleri specifice,l.11.q.13.nu.35
Forma data non potest præteriti.l.8.q.8.n.52
Forma non adimpletur modo tacito.li.8.q.8.n.32
Formæ omissio non vitiat vbi seruari non potest,li.7.q.5.n.19
Formam inducit intentionis fundamentum,lib.11.q.10. n. 8
Forma non impletur per tacitum consensum,l.2.q.4.n.60
Forma tradita consideratur in regressu,li.6.q.5.nu.17
Forma seruanda in breui de capienda possessione,lib.10.qu. 6. num.24
Forma an possit adimpleri in æquipollenti,li.11.q.12.nu. 3.& q.13.nu.37
Forma verborum attendenda an dies cœpta habeatur pro cõpleta.l.11.q.8.nu.28
Forma remittitur ob violentiam,li.11.q.13.n.98
Forma propositionis episcopatus per translationem,lib.8.qu. 5.num.57
Forma data omnino est seruanda.li.9.q.17.nu.84
Forma quando inducatur,li.3.q.5.n.21.& 22
Forma adimpletur in æquipollenti ex necessitate,lib.5. qu.6. num.161
Forma ex ordine per prius & posterius.li.8.q.8.n.103
Formæ si aliquid deest nil dicitur actum.li.1.q.4.n.45
Formã nemo relaxare potest,li.11.q.4.n.71
Forma propositionis Cardinalis in Consistorio.l.8.q.5.n. 22
Forma litterarum expeditionis Episcopatus.li.8.q.5.n.35
Forma schedulæ Cardinalis relatoris quam mittit viceecancellario.li.8.q.5.nu.23
Forma litterarum resignationis.li.8.q.7.n.109
Forma renunciationis Cardinalatus.lib.8.q.4.n.3
Forma propositionis episcopatus vacantis per obitũ,li.8.q.5 n. 55
Forma conficiendi processus in creatione epi li.8.q.5.nu. 12

Forma atteſtationis Vicecancellarij officialis de geſtis in Conſiſtorio,li.8.q.5.n.32
Forma propoſitionis epiſcopatus cum reſeruatione penſionis li.8.q.5.n.4
Forma inſtrumenti capturæ poſſeſſionis,l.10.q.6.n.48
Forma propoſitionis ceſſionis Epiſcopatus cum reſeruatione fructuum,li.8.q.5.n.37
Forma ſupplicationis ſignatæ per præfectum ſignaturæ gratię, li.8.q.7.nu.29
Forma Inſtrumenti publicationis,l.11.q.6.n.62
Forma renunciationis coram ordinarijs,l.8.q.9.n.1
Forma propoſitionis Conſiſtorialis Beneficij vacantis per ceſſionem,li.8.q 6.n.6
Formę tres mandati ad reſignandum tum ſimpliciter,tum etiã in fauorem,& cum reſeruatione,l.9.q.7.n.38
Forma profeſſionis fidei remiſſiuæ,l.10.q.9.n.3
Forma reſignationis,quæ committitur ordinario in forma dignum,l.8.q.7.n.197
Forma renunciationis coram ordinario per procuratorem,li.8.q.9.nu.20
Forma ſupplicationis in fauorem,l.8.q.7.n.28.& 31
Forma propoſitionis Beneficij Conſiſtorialis per obitum, li.8.q.6.nu.7
Forma ſchedulę in promotionibus Epiſcoporum,l.8.q.5.n.20
Forma ſupplicationis reſignationis ſimplicis,l.8.q.7.n.31
Forma collationis ordinarij de beneficio ſimplici,l.8.q.9.n.46
Forma cedulæ per quam Cardinalis præſtat conſenſum in reſignatione,l 8.q.8.n.19
Formula gratiæ perinde valere,l.11.q.7.n.93
Forma expeditionis rationi congruit,l.10.q.1.n.42
Forma ſupplicationis reſignationis ſignatæ per præfectum deputatum,li.8.q.7.n.30
Formula collationis de beneficio parochiali,l.8.q 9.n.108
Forma collationis de beneficio parochiali,li.8.q.9.n.109
Forma collationis Parochialis vacantis per reſignationem in manibus Cardinalis ratione tituli,l.8.q.9.n.125
Forma ſupplicationis reſignationis ſimplicis abſque prouiſione,li.8.q.7.n.103
Fraus non ſolet committi ſine vtili,l.3.q.6.n.21
Fraudis coniectura oritur ex actu qui non prodeſt facienti, li. 3.q.4.num.22.
Fraus colligitur ex reſignatione ſine cauſa,l.13.q.4.n.16
Fraus conſenſum excludit,l.13.q.4.n.3
Fraus ceſſat in his quæ fiunt in conſiſtorio,l.12.q.3.n.43
Fraus dicitur conſtare quoties morti proximus alienat, li. 12. q.1.nu.10
Fraudibus obuiandum eſt,l.3.q.2.n.5.&l.9.q.6.n.10
Fraus probatur iudicijs,l.13.q.4.n.20
Fraudis ratio an militet in Cardinalibus,l.11.q.4.n.7
Fraus arguitur ex minis,l.13.q.4.n.23
Fraus excluditur ex actu facto ex neceſſitate,l.2.q.3.n.40
Fraus non præſumitur in Cardinalibus,l.8.q.8.n.18
Fraus non præſumitur in minore,l.11.q.4.n.42
Fraus excluditur per factum coram Papa,l.8.q.5.n.52
Fraus nemini debet prodeſſe,l.9.q.25.n.40
Fraus probari debet,l.12.q.7.n.4.& l.14.q.8.n.12
Fraus ex coniecturis probatur,l.12.q.7.n.18
Fraus non præſumitur in infirmo,l.12.q.1.n.6
Fraus eſt prohibita de iure naturali,l.12.q.2.n.12
Fraus legi non debet fieri,l.6.q.2.n.109
Fraudis præſumptio de qua in reg.de vacaturis non ceſſat ex eo quod Papa ſignauit ſupplicationem,l.3.q.6.n.57
Fraus & dolus ſunt ſymonia,l.13.q.4.nu.1
Fraudibus via claudenda,l.9.q.25.n.41.& 51
Fraus ex acto facto clam,l.13.q.4.n.24
Fraus ex magna alienatione,l.13.q.4.n.17
Fraus præſumitur ratione ſanguinis,l.13.q.4.n.12
Fraus ex breuitate temporis,l.13.q.4.n.26
Fraus ex veriſimili colligitur,l.13.q.4.n.28
Fraudis quinquaginta tres coniecturæ,l.13.q.4.n.21
Fraus tenetur dotare ſorores,l.14.q.7.n.69
Fruſtra reſignatur quod non habetur,l.3.q.13.n.3
Fructus ſpectant ad dominum,lib.1.q.6.nu.13.& 45. & lib.4. q.2.num.54
Fructus non percipiens ex incurſione hoſtili ad penſionẽ non tenetur,li.6.q.3.n.101
Fructus debẽtur domino a tempore quo Emphiteuta cecidit, li.1.q.6.n.30
Fructus debentur domino a die quo ei acquiritur ius,lib.1.q. 6.num.29
Fructus quos ingrediens habere debeat,l.6.q.5.n.36
Fructus a die vacationis vſque ad poſſeſſionem in Regno Neapolitano,ſpectant ad Cameram,l.10.q.6.n.46
Fructus percipi poſſunt lite pendente ſuper iure regrediendi, li.2.q.3.nu.55
Fructus percipit reſignans vſque ad ceſſionem,l.1.q.16.n.13.
Fructus non poteſt percipere prouiſus ante poſſeſſionem,lib. 10.q.6.n.8
Fructus deben tur reſignatario a die captę poſſeſſionis, lib.1. q.6.num.35
Fructus non percipiens per duos, vel tres annos non tenetur ad penſionem,li.6.q.2.n.148
Fructuum non excedat ſi reperiatur excedere,l.1.q.3.n.81
Fructus mala fide percipit non emittens profeſſionem fidei,l. 10.q.9.num.9
Fructus reſeruati niſi ſeruentur,vel acquirantur reſignanti ius non abdicatur,li.1.q.3.n.73
Fructus ſunt acceſſorij dominij,l.1.q.6.n.20
Fructus debentur reſignanti coram ordinario, vel Papa vſque ad tempus renunciationis,li.1.q.6.n.10
Fructus pendentes,& futuri ſpectant ad emptorem,lib. 1.q.6. num.47
Fructus dotis non debent reſtitui per maritum mortua vxore lib.1.q.6.nu.51
Fructus interim percepti ſpectant ad hæredem adita hæreditate,li.1.q.6.nu.48
Fructus reſeruantur cum clauſula illos recipiendi propria auctoritate,l.6.q.1.n.15
Fructus non percipiens per multos annos non tenetur ad pẽſionem quamuis in litteris dicatur etiam ſi non percipiat fructus,li.1.q.8.nu.49
Fructus beneficij non percipiens non tenetur ad horas canonicas,li.1.q.9.nu.3
Fructus debentur reſignatario a tempore præſtiti conſenſus, etiam ſi per aliquot menſes non expediuit litteras,lib.1.q. 6.num.69
Fructus pendentes ſunt diuidendi pro rata Inter reſignantem & reſignatarium,li.1.q.6.n.80.
Fructus debentur reſignatario etiam ſi ſteterit per aliquot tẽpus ad acceptandum,l.1.q.6.n.24
Fructus ſunt acceſſorij dominij,l.1.q.6.n.46
Fructus debentur reſignanti vſque ad diem præſtiti cõſenſus, & hæc eſt vera opinio,li.1.q.6.n.38
Fructus pertinent ad quem bona,l.11.q.6.n.19
Fructus beneficij non poſſunt percipi ſine litteris,li.8.q.8.n.3
Fructus non reſidentiũ applicantur pauperibus,l.8.q.9.n.124
Fructus non percipiens ex caſu fortuito non tenetur ad penſionem,l.1.q.8.n.48
Fructus etiam ante debiti debẽtur reſignatario capta poſſitione,li.1.q.6.nu.67
Fructus poteſt percipere vſque ad diem notificationis reſignationis conſtituens priorem ad renũciandum,l.1.q.6.n.29
Fructus beneficij ſpectant Reſignatario poſt acceptationem, li.10.q.8.n.75
Fructus percepti poſt obitum beneficiati ſpectant ad Camerã Apoſtolicam in Regno Neapolitano,l.1.q.6.n.17
Fructus percepti poſt conſenſum præſtitum ante captam poſſeſſionem debentur reſignatario,li.1.q.6.n.72
Fructus pendentes non ſpectant ad hæredes,l.1.q.6.n.81
Fructus reſeruantur ob cauſam,l.6.q.1.n.7
Fructus an conſiderentur dempto cambio,l.10.q.2.n.61
Fructus percipiens abſque conſenſu domini beneficij non acquirit ius,l.11.q.7.n.56
Fructus ſpectant ad eum cui facta eſt collatio,l.1.q.6.n.18
Fructus percepti poſt obitum beneficiati ſpectant ad ſucceſſorem,li.1.q.6.n.16
Fructus debentur a tempore a quo transfertur dominium, li. 1.q.6.num.54

Fructus pro penſione dantur reſignanti,li.6.q.1.n.6
Fructus reſeruantur a Papa tantum,l.6.q.1.n.3
Fructus poteſt reſignatario percipere,li.1.q.16.nu.6
Fructus legitimæ debenẽ filio à die mortis patris.li.1.q.6. n. 53
Franciſcus Romolinus fuit creatus Cardinalis ab Alexandro VI.cum haberet vxorem,l 3.q.18.nu.140
Fur conuictus non probat contra ſocium,li.14.q.10.n.2
Fur in ſpiritualibus non reſtituitur.li.13.q.5.n.166
Furtiuam rem retinentes peccant.l.7.q.1.nu.112
Fundamento ſublato omnia corruunt.l.9.q.25.n.36
Fundus ratione boni aeris plus extimatur.l.5.q.3.n.22
Furioſus eſt incedens per viam more ſtultorum,l.3.q.8.n. 18
Furor preſumitur durare & contrarium dicenti incũbit onus probandi,li.3.q.8.nu.12
Furor tunc præſumitur durare cum ſuis probatum ſufficienter de furore.li.3.q.8.nu.16
Furioſi non poſſunt reſignare.li.9.q.1.nu.18
Furioſi non poſſunt permutare.li.9.q.1.nu.19
Furioſus non poteſt alienare.li.9.q.29.nu.4
Furioſi non poſſunt conferre,li.9.q.1.nu.20
Furioſi non poteſt donare.li.9.q.1.nu.21
Furioſus non poteſt vendere,li.3.q.8.nu.3
Furioſi æquiparantur ignorantibus,li.9.q.1.n.16
Fraudulenta permutatio quæ.li.13.q.4
Furioſus habetur pro mortuo,l.3.q.8.n.4.& l.9.q.1.n.15
Furioſis mente captis & dementibus conſenſus deficit.lib.9.q. 1.num.14
Furioſus non poteſt conſtituere procuratorem ad reſignandum,lib.9.q.29.nu.6
Furioſi mentecapti,dementes non poſſunt conſtituere procuratores ad reſignandum beneficia quæ obtinent, lib.9.q.1. num.13
Furor inter caſus fortuitos reputatur,li.11.q.13.n.79
Furioſus cum deueneret ad ſanitatem poteſt recuperare beneficium reſignatum in infirmitate,li.3.q.8.n.8
Furioſus renuncians poteſt repetere,li.1.q.13.n.41
Furioſus non poteſt reſignare,li.3.q.8.nu.1
Furioſus habetur pro mortuo,li.9.q.49.nu.2
Furioſo non poteſt reſignari beneficium,li.4.q.4.n.1
Furioſus non poteſt permutare,l.3.q.8.n.2
Furioſus & mente captus a pari procedunt,li.3.q.8.n.6
Furor debet probari tempore reſignationis ad eam informandam,li.3.q.8.nu.21
Furor excuſat à delicto,l.3.q.8.nu.5
Furor non excuſat a publicatione,li.11.q.13.nu.78
Furor eſt infirmitas corporis,& animi,li.3.q.8.nu.13
Furor probatur per teſtes,li.3.q.8.nu.17
Furor repellit à beneficio,li.4.q.11.nu.6

G

Gaſpar de foſſo Archiepiſcopus Reginus laudatur,lib.5.q. 3.num.65
Generalia verba generaliter accipiuntur.l.8.q.8.n.142
Generalis loquutio nihil reliquit intactum,l.9.q.2.n.3
Generalis lex recipit reſtrictionem à ratione,li.9.q.4.n. 19
Generalis diſpoſitio exemptos comprehendit, l. 11.q.4.n. 17
Generalis diſpoſitio legis comprehendit omnes caſus,& perſonas priuilegiatas,li.11,q.4.n.18.& 34.& q.3.n.5
Generalis conceſſio non comprehendit quod Princeps nõ eſſet conceſſurus,l.2.q.9.n.17
Generalis verba reſtringuntur ad ſuas cauſas,l.9.q.17.n.94
Generalia verba non ſufficiunt vbi requiruntur ſpecialia, li.9. q.7.nu.30
Geſta cauſa metus,ſunt nulla,li.9.q.25.nu.35
Geſtum ante,iuriſdictione data ſub conditione eſt nullum,li. 1.q.3.nu.28
Geſta per procuratorem valent,etiam ſi ignoret eſſe procuratorem,li.9.q.8.nu.4.contra nu.8
Geminationis, magnus effectus,li.11.præſ.nu.16.
Geminatio oſtendit vim orationis præcedentis,l.10.q.7.n.4
Genus continet ſub ſe ſpecies,l.12.q.14.nu.15
Genere prohibito venit quælibet ſpecies,l.12.q.14.n.14
Gibboſus eſt corpore vitiatus,li.5.q.6.n.52
Gloſe dictum non eſt extendendum,li.11.q.10.nu.26
Gloſſa intelligenda ſecundum tex.quem citat,li.11.q.10. n.25
Gratia perficitur ſolo verbo Papæ,l.8.q.2.n.8
Gratia eſt perfecta cum eſt ſignata,l.8.q.7.n.74
Gratia eſt ſubreptitia cum non exprimitur quod debet,li. 3.q. 2.num.25
Gratia eſt ſubreptitia cum non exprimat quod mouet concedentem,l.1.q.15.n.11
Gratia eſt nulla expreſſo falſo,l.3.q.2.n.27
Gratia eſt ſubreptitia non facta mentione vnionis,lib. 2.q.9. num.15
Gratia beneficialis nulla in qua non fuit expreſſum beneficia, quæ obtinet cui beneficium confertur,l.10.q.2.n.68
Gratia dicitur perfecta præſtito conſenſu,l.1.q.6.n.70
Gratia non dicitur perfecta ante conſenſum,l.3.q.6.n.83
Gratia Papæ habet tacitam conditionem ſi litera per Cancellariam expediri poſſunt,l.8.q.2.n.17
Gratia ante expeditionem litterarum,dicitur in formis,& imperfecta,li.10.q.1.n.8
Gratia dicitur in formis litteris non expeditis,l.1.q.12.n.38
Gratia perinde valere reualidat omnia ab initio,l.11.q.7.n.89
Gratia reualidatoria præfertur habenti gratiam anteriorem, li.11.q 7.n.92
Gratiæ pars eſt verificanda,l.11.q.7.n.73
Gratia videtur habere tacitam conditionem, ſi mandatum ob ſeruetur,l.9.q.17.n.135
Gratia videtur conceſſa,cum tacita conditionem,ſi literę expediuntur,l.10.q.1.n.10
Gratia omnis habet conditionem veris exiſtentibus narratis, li.10.q.3.nu.4
Gratia ſi neutri non intrat vbi non datur vacatio,li.1.q.3.nu. 64.& q.4.nu.27
Gratia ſi neutri habet tacitam conditionem ſi beneficium vacat,l.1.q.3.n.105.& l.10.q.2.n.162
Gratia ſi neutri non intrat non data vacatione,l.1.q.4.n.27
Gratia ſi neutri quando ſit nulla non probata renunciatione, l.10.q.3.n.11
Gratia ſi neutri aut noua prouiſio poteſt impetrari lite pendente,l.2.q.3.n.34
Gratia ſi neutri non ſuffragatur ante publicationem, lib. 2.q. 27.num.6
Gratia Papæ an poſſit probari teſtibus probata amiſſione, lib. 8.q.2.nu.22
Gratia ſi neutri capit beneficium vacans,l.2.q.27.n.7
Gratia ſi neutri quando non poteſt,l.1.q.4.n.26
Gratia ſi neutri dicitur noua gratia,li.1.q.3.n.104.& lib. 10.q. 2.num.101
Gratia perinde valere prodeſt,l.2.q.3.n.87
Gratia quæcunque non ſuffragatur non facta publicatione,li. 11.q.2.num.22
Gratia intelligitur facta ſine præiudicio tertij,l.12.q.14.n.12
Gratia Principis ante confectionem litterarum dicitur in formis,li.8.q.2.nu.11
Gratiæ expectatiuæ non dabantur quando epiſcopi conferebant omnibus menſibus,l.1.q.10.n.50
Gratiæ expectatiuæ non reperiuntur in libris decretorum,lib. 1.q.10.nu.51
Gratia expectatiua amittitur per aſſequutionem incompatibilis,li.1.q.1.n.19
Gratiæ expectatiuæ ſunt prohibitæ a Cõc.Trid.l. 1.q.10.n.52
Gratia facta appoſitis verbis de conſenſu Cardinalium ſi moriatur Cardinalis ante conſenſum eſt nulla,li.8.q.10.n.17
Gratiæ circumſtantiæ,& qualitates poſſunt teſtibus probari,l. 8.q.2.nu.25
Gratia probanda eſt,l.6.q.5.n.76
Gratia impetrari poteſt abſque mandato,in materia beneficia li.9.q.16.n.10
Gratia facta etiam motu proprio non facta mentione litis eſt nulla,l.2.q.3.n.63
Gratiæ tenor poteſt teſtibus probari cum litteræ ſunt deperditæ,l.8.q.2.n.26
Gratia eſt verificanda,l.4.q.2.n.44
Gratiam canonizare petens debet oſtendere iura,li. 11.q. 14. num.39
Gratiæ omnem continentiam contentę in ſupplicatione ſcire difficile eſt,li.8.q.2.n.14

Gratia conditionalis est perfecta,l.1.q.3.n.23
Gratia ipso iure nulla non conualiditatur per superueniente habilitatem,l.4.q.2.n.18
Gratia principali vitiata omnes clausulæ corruunt,lib.8.q.11. num.46
Græci presbiteri contrahunt matrimonium,l.3.q.18.n.139
Gregorius primus se inscripsit seruus seruorum,l.8.q.7.n.112
Gregorius XII.quid promisit in conclaue,l.3.q.18.n.97
Gregorius XII.renunciauit Papatum,l.2.q.1.n.30
Gregorius XII.fuit habitus pro periuro,l.3.q.18.n 98
Gregorius XII.renunciauit Pontificatum per procuratorem, li.9.q.1.num.11
Gregorij XIII.de public.Const.l.11.in præf.
Gregorij XIII.Constitutio vide supra Constitutio 4.
Gregorij XIII.fuit familiaris Cardinalis Parisij,l.1.q.2.n.29

H

HAbentes vnde viuere possunt renunciare libere etiam cõ stituti in sacris ordinibus,l.3 q.14.n.1
Habilitas quæ a principio requiritur non sufficit quod postea interueniat,li.4.q.1.n.14
Habilitas quæ requiritur ab initio non sufficit vt postea interuenerit,l.4.q.2.n.17
Habilem esse communi reputatione sufficit,l.4.q.2.num.21.& lib.7.q.24.nu.45
Heremitorium potest renunciari,l.2.q.1.n.122
Hæreticus non potest renunciare,l.3.q.1.n.31
Hæreticus non debet restitui ad beneficium,l.13.q.5.n.131
Hæreticus non habet titulum,l.13.q.5.n.132
Hæreticus priuatur ipso iure beneficij,l.3.q.1.n 32
Hæretico non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.14
Hæreticorum filijs non possunt beneficia resignari,lib. 4. q.3. num.15
Hæres defuncti an teneatur pro pensione de cursa, lib.6. q.2. num.102
Hæres per aditionem efficitur dominus,l.1.q.6.n.49
Hæres non potest declarare caducitatem non declaratam a domino,l.3.q.3.n.14
Hæreditariq; successiones in beneficialibus repelluntur,lib.6.q. 5.num.99
Hæres præsumitur acceptare hæreditatem, quoties se ingerit in bonis defuncti,l.10.q.8.n.48
Hæres repræsentat personam defuncti,l.3.q.5.n.65
Hæres capiendo possessionem lite pendente non attentat,l. 2. q.3.nu.76
Hæres potest allegare possessionem continuatam auctoris sui l.3.q.6.nu.72
Hæreditans ante conditionem impletam non potest renunciari,li.2.q.27.n.2
Hæreditas censetur adita constituto procuratore ad adeundã li.9.q.15.n.2.& l.13.q.5.n.39
Hierosolymitani comprehenduntur sub c.15.sess.25. de reg.li. 6.q.2.nu.120
Homicida venit priuandus,l.3.q.16.n.4.& l.4.q.3.n.9. & li. 14. q.2.n.5.& li.5.q.3.n.184
Homicida debet declarari priuatus,l.7.q.1.n.29
Homicida est irregularis,l.5.q.3.n.184
Homicidæ non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.8
Homicida potest cogi ad renunciandum,l.5.q.3.n.90
Hominum instinctum ad acquirendum,l.11.q.1.n.34
Honorius quartus toto tempore Pontificatus vnum creauit Cardinalem,l.12.q.1.n.27
Honestusqui,li.5.q.6.n.138
Hospitalia etiam laicorum sunt subiecta episcopo,lib. 3.q.11. num.13
Hospitalia quæ dantur in administrationem, non veniunt sub nomine beneficij,l.11.q.3.n.45
Hospitalia quomodo dentur in administrationem,lib.11.q.3. num.40
Hospitalia quæ dantur in administrationem sunt manualia, li. 11.q.3.nu.41
Hospitalia quę dantur in titulum veniunt appellatione benef. li.11.q.3.nu.44
Hospitalia data in administrationem,non veniunt appellatione officiorum,l.11.q.3.nu.46
Hospitale est titulus non omnino profanus,l.11.q.3.n.52
Hospitalia sunt sub dispositione episcopi,l.7.q 6.n.2
Hospitale potest resignari in fauorem laici,l.4.q.2.n.41
Hospitalitatis qualitas exprimenda,l.10.q.2.n.33
Hospitalia non possunt renunciari absque auctoritate superioris,li.7.q.6.n.1
Hospitalia quæ dantur in titulum comprehenduntur sub constitutione de publican.l.11.q.3.n.43
Hospitalia quando dentur in titulum,l.11.q.3.n.39
Hospitalia compræhenduntur,sub verbis generalibus,lib. 11. q.3.num.60
Hospitalia quæ per laicos administrantur subijciuntur episcopo,l.7.q.6.num.3
Hospitalia huiusmodi possunt permutari,l.2.q.14.n.3
Hospitalia non possunt sine labe simoniæ vendi,l.2.q.14.n.7
Hospitalia comprehenduntur appellatione beneficij,etiamin materia penali,l 11.q.3.n.76
Hospitalia quæ dantur in titulum possunt resignari, lib.2.q. 14.num.2
Hospitalia aliquando conceduntur in titulũ aliquando in administrationem,l.2.q.14.n.1.& l.11.q.3.n.38
Hospitalia compræhenduntur sub constitutione de publicandis,li.2.q.14.n.5
Hospitalia quæ dantur clericis in administrationem non possunt resignari,l.2.q.14.n.6
Hospitalia huiusmodi comprehenduntur sub constitut. Greg. XIII.de public.l.2.q.14.n.8
Hospitalia quoties dantur in titulum possunt permutari,li.2. q.14.num.4
Hora in qua quis natus est computatur in termino,25. ann.li. 12.q.8.num.9
Horæ Canonice quid sint,l.1.q.9.n.6
Horas canonicas qua de causa tenentur recitare religiosi, lib. 1.q.9.nu.10
Horas adiscere,& breuiaria sibi præparare debent, expectantes beneficia,l.1.q.9.n.18
Horas Canonicas septem, vel vnam omittens recitare peccat mortaliter,li.1.q.9.n.8
Horas Canonicas beneficiatus non recitans tenetur restituere fructus,li.1.q.9.n.9
Horas non recitans post sex menses tenetur ad restitutionem fructuum,li.1.q.9.n.16
Horas recitare tenetur resignans si ei fuerunt assignati omnes fructus loco pensionis,l.1.q.9.n.5
Horas Canonicas non tenentur recitare habentes minores ordines,li.1.q.9.nu.12
Horas Canonicas resignans non tenetur recitare si alia ratione non tenetur,l.1.q.9.n.1
Horas Canonicas tenentur recitare religiosi,sacris initiati,& beneficia ecclesiastica obtinentes,l.1.q.q.9.n.7
Horas Canonicas cur recitare teneantur sacris initiati,li. 1.q. 9.nu.11.& nu.13
Horas tenetur recitare resignatarius post collationem accepta tam,li.1.q.9.n.15
Horas recitare tenetur præsbiter etiam renuncians beneficiũ, li.1.q.9.nu.14
Horas nescienes recitare qui acceptauit beneficiũ peccat mortaliter,lib.1.q.9.num.17
Horas Canonicas recitare non tenetur nõ percipiens fructus beneficij,l.1.q.9.n.3
Humilitas quid & eius gradus,l.5.q.3.n.231
Humilitas est præcipua virtus,l.5.q.3.n.230
Humilitas quæ non probatur,l.5.q.3.n.228
Humilitatis meritum,l.5.q.3.n.232
Humilitas commendatur in ministris Dei,lib.5. quæst. 3. numero 229

I

IActare suum nemo præsumitur,l.1.q.1.n.93
Idoneus ad beneficia qui,li.4.q.1.n.50.& etiam vide,li.4.q. 11.nu.11.li.8.q.9.n.38
Idoneus quis præsumitur nisi contrarium probetur,li.10. q.3. num.54
Idoneus procurans sibi resignari beneficium num peccet,li.4. q.11.nu.1

Idoneus quis non præsumitur vbi agitur de vtilitate animæ,li. 10.q.3.nu.58
Idoneitas ad aliquod munus potest per testes probari,li. 10.q. 3.num.65
Idoneitas est probanda cum agitur de præiudicio tertij, li.10. q.3.nu.59
Idoneitas est probanda excipiente tertio,l.10.q.3.n.67
Idoneitas requisita a lege non præsumitur sed est probanda,li. 10.q.3.nu.57
Ignari,& inhabiles non debent præfici in ecclesiasticis,li.2. q. 4.num.7
Ignorans dicitur esse in bona fide,l.3.q.6.n.55
Ignorans dicitur iuste impeditus,lib.6.q.5.nu.85. &lib. 11. q. 4.num.41
Ignorantes ligantur sub decreto irritanti,l.11.q.4.n.44
Ignorantes non ligantur in decreto irritanti respectu pœnę, li.5.q.6.nu.221
Ignoranti non currit tempus adeundæ hæreditatis,lib.11.q.4. num.39
Ignorantibus currit tempus fauore animarum,l.11.q.4.n.45
Ignorantia est maior omnium malorum,l.5.q.3.n.68
Ignorantia excludit contentum,l 5.q.6.n.206
Ignorantia excusat in foro conscientiæ,l.10.q.9.n.11
Ignorantia extrauagantium excusat,l.11.q.9.n.1
Ignorantia facti non iuris excusat,l.11.q.13.n.90
Ignorantia non excusat,vbi agitur de lucro captando, lib.11. q.3.nu.70
Ignorantia non excusat a publicatione,l.11.q.13.n.85
Ignorantia non excusat a surreptione,l.10.q.2.n.3
Ignorantia iuris non est iusta causa restitutionis,lib. 11.q. 13. num.91
Ignorantia præsumitur,l.6.q.5.n.84
Ignorantia proueniens ex defectu non est peccatum,lib.5.q.3. num.81
Ignorantia proueniens ex negligentia est peccatum, lib.5.q. 3.num.82
Ignorantia reuocationis in dubio præsumitur,l.7.q.24.n.43
Ignorare ius est culpa lata,l.11q.13.n.92
Illatio non fit ex diuersis,l.11.q.8.n.8
Illegitimi non possunt habere beneficia vbi eorum patres habuerunt,l.3.q.18.n.38
Illegitimo non potest beneficium resignari,l.4.q.4.n.8
Illegitimus mediante dispensatione potest habere beneficia,li. 4.q.4.num.16
Illegitimus non est restituendus,l.4.q.4.n.15
Illegitimus non potest elegi ad beneficia,l.4.q.4.n.11
Illegitimus non potest habere beneficium,l.4.q.4.n.10
Illegitimus non potest ordinari,l.4.q.4.n.14
Illicita reputantur, quæ sunt aduersus potestatem Pontificiã, li.3.q.18.n.126
Illiterati pœnitus,promoueri non possunt,l.4.q.4.n. 5
Illiterati sunt exosi magis quam homicidæ,l.5.q.3.n.77
Illiteratis collatio facta est ipso iure nulla,l.4.q.11.n.19
Illiterato non potest beneficium resignari,l.4.q.4.n.2
Illiteratura quomodo probetur,l.5.q.3.n.86
Illiteraturæ defectus est in dispensabilis,li.4.q.4.num.6. & lib. 5.q.3.nu.100
Illiteratus cogitur renunciare,l.3.q.18.n.20
Illiteratus æquiparatur cæco,l.5.q.3.n.76
Illiteratus æquiparatur mortuo,l.5.q.3.n.72
Illiteratus æquiparatur animali,l.7.q.3 n.71
Illiteratus est irregularis,l.5.q.3.n.89
Illiteratus magis odiosus quam homicida,l.4.q.11.n.20
Illiteratus non potest ordinari,l.5.q.3.n.73
Illiteratus non potest habere beneficia,l.5.q.3.n.75
Illiteratus nullus debet esse in ecclesia Dei,l.5.q.3.n.69
Illiteratus non toleratur,l.4.q.11.n.21
Illiteratus ordinatus recipit characterem,l.5.q.3.n.74
Illiteratus pœnitus qui,l.4.q.4.n.4.& vide in l.5.q.3.n.99
Illusio & variatio in personis ecclesiasticis damnatur, lib. 9.q. 25.num.18
Illusio quid,li.9.q.25.num.45
Impedimenta corporis non excusant a publicatione,lib.11.q. 13.num.94
Impedimenta excusant a publicatione,l.11.q.6.n.48
Impedimenta legitima excusant a publicatione,l.11.q. 13.nu. 1.& num.35
Impedimenta non omnia excusant a publicatione, lib. 11.q. 13.num.51
Impedimenti probatio est difficilis,l.11.q.13.n.22
Impedimentorum genera,in materia appellationis quot sunt, li.11.q.13.n.14
Impedimentorum species,l.11.q.13.n.50
Impedimentum affectatum non excusat,l.11.q.13.n.33!
Impedimentum arbitrio iudicis probandum,l.11.q.13.n.26
Impedimentum debet constare,l 5.q.6.n.31
Impedimentum debet durare toto tempore,l.11.q.13.n.19
Impedimentum æquiparatur impossibili,l.11.q.13.n.7
Impedimentum debet probari fuisse tale quod remoueri non potuerit,l.11.q.13.n.27
Impedimentum excusat a contumacia,l.11.q.13.n.12
Impedimentum excusat ab omnibus casibus,l.11.q.13.n.19
Impedimentum excusat absque protestatione,l.11.q.13. n.20
Impedimentum excusat a desertione,l.11.q.13.n.13
Impedimentum excusat a mora,l.11.q.13.n.18
Impedimentum excusat a pœna,l.11.q.13.n.6
Impedimentum excusat cum remoueri non potuit,l.11.q.13. num.114
Impedimentum facit recedere a forma,l.11.q.13.n.3
Impedimentum excusat emphiteutam non soluentem canonem,l.11.q.13.n.15
Impedimentũ excusat vt quis non teneatur accedere ad Conc. generale,l.11.q.13.n.16
Impedimentum legitimum,l.11.q.13.n.126
Impedimentum legitimum requirit diligentiam,l.11.q.13.n.3 num.10.& 115
Impedimentum iustum dicitur periculum mortis,lib.11.q.13. num 99
Impedimentum non excusat cum potest remoueri,li.11.q.13. num.28.& num.32
Impedimentum probandum,l.5.q.6.n.32
Impedimentum probandum est ab eo qui prætẽdit excusatio nem prætextu ipsius,l.11.q.13.n.34
Impedimentum probatur iuramento, quod declaratur dupliciter,l.11.q.13.n.25
Impedimentum probatur per coniecturas,l.11.q.13.n.23
Impedimentum probatur per testes,& instrumenta,l.11.q.13. num.24
Impedimentum quod propriæ dicatur,l.11.q.13.n.29
Impedimentum veniens ex persona Iudicis inducit iustã causam restitutionis,l.11.q.13.n.120
Impedimentum,vt excuset debet esse causa immediata, li. 11. q.13.num.30
Impedimentum vt excusset debet probari,l.11.q.13.n.21
Impedito non currit præscriptio,l.11.q.13.n.11
Impedito non currit tempus,l.11.q.13.n.2
Impedito non currit tempus conficiendi inuentarium,lib. 11. q.13.num.10
Impeditus debet restitui,li.11.q 13.n.39
Impeditus non dicitur negligens,l.11.q.13.n.4
Impeditus non tenetur accedere ad conc. prouincial. & finodale,l.11.q.13.n.17
Impeditus non videtur formę contrauenire,l.11.q.13.n.5
Impeditus non videtur legi contrauenire,l.11.q.13.n.5
Impeditus prosequi appellationem in primo anno ex causa post illam prosequi in secundo,l.11.q.13.n.40
Impeditus publicare dolo aduersarij non excusatur,lib. 11.q. 13.num.100
Impeditus publicare facto aduersarij,vel tertij excusabitur, li. 11.q.13.nu.95
Impeditus publicare in loco vbi tenetur non potest id facere in acie campi flore,vel in cancellaria,lib.11.q.13.num.42. & num.44
Impeditus publicare ob sedem vacantem excusatur, lib.11.q. 13.num.124
Impeditus publicare vbi tenetur quo in loco debeat hodie publicare,l.11.q.13.n.43
Impeditus vi armata excusatur appellare,l.11.q.13.n.97

Impeditus vi armata excusatur à contumacia,l.13.q.13.n.96
Impensæ factę ecclesiæ præsumuntur factæ de bonis ipsius, lib. 14.q.7.n.47
Imperare sibi ipsi nemo potest,l 3.q.18.n.115
Imperator promouendo inhabilem videtur cum eo dispensare l.4.q.3.n.64
Impetrans beneficium certo modo quid tenetur facere,lib.14. q.2.num.13
Impetrans beneficium vacans per reg.de infir. debet id exprimere,l.12.q.10.n.23.& n.27
Impetrans certo modo non est necesse,vt se obliget ad pœnam talionis,sed sufficit quod se obliget ad pœnam extraordinariam,li.3.q.16.n.61
Impetrans certo modo petit in impetratione committi alicui vt constito de delicto priuet & conferat,l.3.q.16.n.58
Impetrans beneficium ex eo quod alter litteras non expediuit debet hoc probare,l.10.q.3.n.6
Impetrans & subditus differunt,l.9.q.17.n.111
Impetrans beneficium eius qui renunciauit coram non suo superiore non facta declaratione est intrusus,l.7.q.1.n.43
Impetrans debet esse clericus,l.10.q.3.n.18
Impetrans exprimit personam ex qua vacat beneficium, li.10. q.2.nu.105
Impetrans debet verificare mensem expressum,l.10.q.3.n.7
Impetrans per obitum præfertur impetranti per resignationé si resignans mortuus est intra 20.dies,l.12.q.10.n.20
Impetrans per obitum,sat erit,probare communem reputationem,l.10.q.4.n.6
Impetrans si narrat plura delicta omnia tenetur probare,li.3. q.16.nu.59
Impetrantes plures beneficium ob non factam publicationé, præfertur is qui prius publicauit, quamuis sit posterior in data,li.11.q.4.num.27
Impetrantes beneficia vacantia,ob non publicationem,tenentur publicare,l.11,q.4.n.25
Impetranti certo modo non obstat regula Cancellariæ de Annali,l.3.q 16.n.67
Impetranti per impetrationem videtur ius quæsitum, lib.3.q. 16.num.51
Impetratio beneficij est materia ambitiosa,l.12 q.10.n.24
Impetratio beneficij viuentis est nulla quamuis ille moriatur, li.8.q.7.n.150
Impetratio certo modo est frequens,l.3.q.16.n.60
Impetratio est nulla non expressa vacatione,l.10.q.2.n.103
Impetratio etiam ex causa cessionis est ambitiosa,l.1.q.18.n.4
Impetratio facta in curia non facta mentione de iure patronatus est nulla,l.2.q.4.n.26
Impetratio facta ob non publicationem ante tempus elapsum est nulla.l.11.q.7.n.44
Impetratio non facit obligare quem beneficio nisi ceperit possessionem,l.7.q.1.n.109
Impetratio obreptiua ob falsi narrationem,l.4 q.2.n.10
Impetratio ob non publicationem fortitur effectum probata non publicatione,l.11.q.10.n.4
Impetratio ob non publicationé quomodo fiat,l.11.q.7.n.42
Impetratio per cessum,vel decessum non comprehendit beneficium vacans per mortem ciuilem per priuationem,li.12. q.10.num.26
Impetratio per resignationem est ambitiosa,l.1.q.18.n.10
Impetrationi certo modo solet dari clau.alia,l.3.q.16.n.63
Impetrationes certo modo abhorrentur,l.3.q.5.n.61
Impetrationis certo modo causa dicitur profana,l.3.q.16.n.65
Impetrationes certo mõ quomodo procedant,l.11.q.10.n.34
Impossibile dispensatione fit possibile,l.4.q.2.n.35
Impetrationi certo modo conceditur clausula decreti irritantis,l.3.q.16.n.62
Impossibile non videtur mandatum,l.9.q.17.n.143
Impossibilis nulla est obligatio,l.11.q.13,n.8
Impossibilitas reducit probationem,l.11.q.14.n.57
Incertitudo vitiat,l.7.q.23.n.2
Incompatibile est habere duos canonicatus in eadem ecclesia li.3.q.1.n.107
Inconstantia viris ecclesiasticis prohibetur,l.1.q.13.n.6
Indefinita equipollet vniuersali,l.12.q.14.n.18
Inclusio unius est exclusio alterius,l.5.q.3.n.202
Inclusio vnius non est exclusio alterius,quin.aliqui casus exprimuntur ob maiorem frequentiam,li.5.q.3.n.207
Indoctus non est tolerandus,li.5.q.3.n.101
Indulgentia concessa tali die,absque restrictiua,videtur perpetua,li.11.q.5.n.45
Indulta aliquando conceduntur Cardinalibus cum clam excepta vacatione per resignatu.li.2.q.19.n.1
Indulta Cardinalis an capiant regressus & coadiutoria,l.6.q.5. nu.69.&70
Indulta conceduntur Cardinalibus, aliquando cum clausula etiam si in curia,l.3.q.19.nu.2
Indulta concessa absque causa sunt minoris auctoritatis,l.7.q. 12.num.26
Indultis Cardinalium quandoque derogatur in resignationib. li.8.q.7.num.181
Indultorum derogatio intelligitur de ordinario,li.7.q.12.nume.27
Indultum Cardinalis non intrat facta renunciatione in curia, li.2.q.19.num.10
Indultum conferendi per cessum non capit vacantia ex renunciatione in fauorem,li.6.q.5.nu.21
Indultum concessum Cardinalibus , cum clausula etiam si in curia non capit beneficium resignatum in fauorem, li.2.q. 19.num.3
Indultu m non intrat in reseruatis,l.2.q.10.n.12
Indultum non publicandi debet esse speciale,li.11.q.7.n.67
Indultum non publicandi hodie non datur,l.11.q.7.n.68
Infamia irrogatur vsurarijs ipso iure, l.4.q.3.n.28
Infami notorio non potest beneficium resignari,li.4.q.3.n.43
Infinitas prohibetur a iure,l.7.q.24.q.71
Infamia vitatur per renunciationem factam ab inquisito,l.3. q.16.num.39
Inferior a Papa non potest facere vt conuentio simoniaca non sit talis,li.14.q.6.num.12
Infames debent priuari,li.4.q.2.nu.7
Inferior episcopo pôt recipere resignationem,l.7.q.10.n.3
Inferior non derogat iuri superioris,li.8.q.9.nu.63
Inferior nõ potest infirmare sententiam Papæ,li.2.q.11.n.11
Inferior non potest tollere decreta Papæ,li.12.q.14n.9
Inferior non potest tollere quę dat superior.li.2.q.11.nu.9
Inferior potest conferre non autem recipere renunciationem, li.7.q.14.num.18
Inferior potest recipere renunciationem cum habet ius destituendi,l.7.q.14.nu.19
Inferior potest tollere statutum superioris illo permittente,li. 12.q.14,num.22
Inferior quilibet habens potestatem a Papa potest derogare reg.de infir.li.12.q.14.nu. 21
Inferiores coguntur renunciare ex causis ex quibus Episcopi, li.5.q.4.num.14
Inferiores non possunt disponere de beneficijs vacantibus in curia per reg.de Infir.li.12.q.10.nu.7
Inferiores non se intromittant super reseruatis,li.12.q.10.n.8
Iuferiores Papæ non possunt prouidere conditionaliter .li.8. q.9.num.45
Infirmis iura permittunt actus legitimos,li.3.q.10.nu.2
Infirmis etiam morti vicinis actus legitimi permittuntur,l.12. q.1.n.18.& q.2.n.2.&q.14.n.3
Infirmis possunt beneficia resignari,l.4 q.8.n.1
Infirmi morti vicini non possunt renunciare in fauorem,l.12. q.1.nu.19
Infirmi non sunt cogendi renunciare,li.5.o.3.n.44
Infirmi non possunt disponere de beneficijs,li.12.q.2.n.22
Infirmi vocati non tenentur comparere,l.11.q.13.n.80
Infirmitas & senectus a pari procedunt,li.5.q.3.n.47.
Infirmitas est probanda,li.5,q.3,n.34
Infirmitas in dubio præsumitur longum impedimentum, li.5. q.3.num.39
Infirmitas inter casus fortuitos computatur,li.11.q.13.n.79
Infirmitas magna æquiparatur morti,li.5.q.3.n.27
Infirmitas non excusat a publicatione,lib.11.q.13.n.78
Infirmitas præsumitur durare longo tempore,l.12.q.6.n.16
Infirmitas probatur ex aspectu,l.5.q.3.n.35

Infirmitas

Infirmitas probatur per familiares,l.5.q.3.n.38
Infirmitas probatur per medicos,l.5.q.3.n.36
Infirmitas probatur per iuramentum,l.5.q.3.n.37
Infirmitas quid,l.5.q.3.n.16
Infirmitate grauari de facili dant quod secum deferre non possunt,l.12.q.1.n.23
Infirmitate oppressus,potest esse sanus mente,l.9.q.1.n.8
Infirmitatis appellatione venit grauis,l.12.q.6.n.10
Infirmitatis exempla,l.5.q.3.n.19
Infirmitatis priuilegia remittitur, l.12.q.6.n.17
Infirmitatis tempore quod disponitur,videtur dispositum causa mortis,l.12.q.1.n.24
Infirmo morente infra viginti dies beneficium vacat per obitum,& non per resignationem,l.3.q.10.n.9
Infirmus citatus non tenetur comparere etiam in causa criminali,l.5.q.3.n.30
Infirmus æquiparatur mortuo,li.5.q.6.n.13
Infirmus excusatur a contumacia,l.5.q.3.n.31
Infirmus excusatur a muneribus personalibus,l.5.q.3.n.29
Infirmus potest condere testamentum,l.3.q.10.num. 4. & lib. 12.q.2.num.4
Infirmus potest testari,& alios legitimos actus facere, lib.9.q. 1.num.9
Infirmus potest contrahere matrimonium,l.3.q.10.num. 5.& li.12.q.2.nu.3
Infirmus potest per procuratorem resignare,l.9.q.1.n.7
Infirmus potest resignare;l.3.q.10.n.1
Infirmus potest tranigere,lib.12.quæst.2.num.4.& lib.3.q.10. num.3
Infirmus quis sit,l.5.q.3.n.17
Infirmus qui,l.12.q.6.n.9
Ignorantia non excusat,vbi est appositum decretum irritans, li.11.q.4.nu.49
Ingratitudo reprobatur,libel.5.n.50
Ingratitudo vitium enormæ,l.6.q.5.n.51
Ingrediens quos fructus habere debeat,l.6.q.5.n.36
Ingredientes monasteria an possint absque superioris authoritate renunciare,l.7.q.4.n.1
Ingressus monasterij dolo factus tenet,l.13.q.3.n.12
Ingressus monasterij in fraudem substituti non tenet,lib.12.q. 1.num.13
Ingressus quid,& quid supponat,l.6.q.5.n.114
Ingressus religionem in anno probationis de iure communi resignare potest,l.3.q.13.n.2
Ingressus vitiosus prohibitus in beneficijs,l.13.q.5.n.97
Inhabiles,& ignari non debent præfici ecclesijs,l.2.q.4.n.7
Inhabili non potest reseruari pensio absque dispensatione,lib. 6.q.2.nu.82
Inhabilitas præscribi non potest,l.3.q.1.n.44
Inhabilitatem resignantis allegans debent illam probare, lib. 10.q.4.nu.15
Inhibitio habet decretum irritans,l.2.q.3.n.93
Inimicitia capitalis excusat a residentia,l.5.q.3.n.256
Inimicitia capitalis quæ,l.5.q.6.n.171
Inimicitia capitalis,quæ remittitur arbitrio iudicis, lib. 5.q.3. num.258
Inimicitia est contra ius naturale,l.5.q.3.n.260
Inimicitia est iusta causa non morandi in aliquo loco,li. 5.q.6. num.170
Inimicitia est iusta causa non manendi in aliquo loco,li.5.q.3 num.255
Inimicitia excusat citatum,l.5.q.3.n.257
Inimicitiam modi probandi,l.5.q.3.n.262
Inimicitia non præsumitur,l.5.q.3.n.259
Inimicitia potentiorum præbet iustam causam absentiæ,lib.5. q.3.num.265
Inimicitia probatur per coniecturas,l.5.q.3.n.261
Initium spectatur in qualibet dispositione.l.1.q.11.n.67
Iniuria grauis quæ,l.5.q.6.n.145
Iniuria non fit volenti,l.6.q.1.n.24
Iniuriam nemini facit is qui suum ius prosequitur,l.3.q.18.n.4
Iniuriam non infert iuris exequutio,l.13.q.1.n.164
Innocentius declaratur,l.5.q.3.n.4
Innocentius octauus reuocauit licentias resignandi beneficia

deseruata,lib.2.q.16.num.15
Innocentius Papa in nocte suæ creationis,multas supplicationes signauit,l.3.q.18 n.108
Inops qui,l.5.q.6.n.137
Insinuatio ad instar publicationis,l.11.q.5.n.55
Insinuatio est solemnitas donationis,l.11.q.11.n.29
Insolita non veniunt sub generalitate,l.9.q.17.n.100
Insinuatio requiritur vt obuietur fraudibus,l.11.q.4.n.36
Insordescens potest priuari beneficio,l.4.q 3.n.56
Insordescens similis est hæretico,l.4.q.3.n.55
Insordescenti per annum non potest beneficium conferri,lib. 4.q 3.num.54
Instantia cæpta per prædecessorem,transit ad successorem,lib. 1.q.16.num.15
Instantia cæpta per resignantem transit in resignatarium, lib. 1.q.16.num.14
Instantia non transit in hæredem pro vt erat penes defunctum li.2.q.3.nu.77
Instantia transit in resignatarium in eo statu in quo reperitur, li.1.q.16.nu.10
Instituendi,& destituendi ius colligitur,ex vltimo statu,lib.7. q.14.nu.21
Instituendus habens ex iure speciali non potest destituere, li.7.q.24.n.17
Instituendus habens ex præscriptione non potest recipere resignationes beneficiorum,l.7.q.10.n.9
Instituendi ius inferior habens confert beneficium renunciatum coram episcopo,l.7.q.14.n.17
Instituere qui potest regulariter potest,& destituere,li.7.q.16. num.11
Instituti ab Abbate non administrant nisi de licentia diocesani,li.7.q.15.n.2
Institutio differt a collatione,& Præsentatione,l.12.q.3.nu.21
Institutionem qui non habet non potest recipere renunciationem,li.7.q.16.n.6
Instrumenta facta per notarium inhabilem valent si reputabatur habilis,l.7.q.24.n.46.
Instrumenta possunt produci post conclusum in causa,lib.3.q. 16.num.15.
Instrumenta produci non possunt lata sententia,l.3.q.16.n.14
Instrumentum conficitur de traditione possessionis beneficij, li.10.q.6.nu.47
Instrumenti cancellatio impedit missionem in possessionem,li. 9.q.7.num.45
Instrumenti clausula sponte iuratse quid operetur,lib. 13.q.5. num.54
Instrumenti dubium tollitur ex inspectione protocolli,li. 8.q. 7.num.192
Instrumentum confectum a Notorio non matriculato an valeat,li.4.q.9.n.21
Instrumentum dicitur probatio aperta,l.11.q.14.n.43
Instrumento de iure,debet apponi locus,l.9.q.7.n.8
Instrumentum dicitur probatio probata,l.11.q.14.n.42
Instrumentis duobus contrarijs confectis eadem die,statur producto per reum,l.9.5.23.n.6
Instrumentum duo testes probant,l.11.q.14.n.46
Instrumentum facit notorium,l.13.q.5.n.150
Instrumentum,in quo non apparet vbi fit factum, non valet, li.9.q.7.num.7
Instrumentum non habens notarij subscriptionem,neque rogatum,neque sigillum,non est in forma probandi,lib.9.q. 7.num.6
Instrumentum oritur ex protocollo,l 8.q.7.n.107
Instrumentum præsumitur verum validum,& solemne,li. 11. q.14.num.44
Instrumentum probare videtur probans fuisse carceribus mancipatum,li.13.q.1.n.118
Instrumentum procuræ cum nõ est receptũ a procuratore,sufficit,pro reuocatione denunciare notario,l.9.q.27.n.20
Instrumentum publicationis est conficiendum,l.11.q.16.n.59
Instrumenti publicationis forma,l.11.q.6.n.62
Instrumentum quare fiat de admissione resignationis extra curiam,l.8.q.9.n.19
Instrumentum requirit annum & diem,l.8.q.9.n.18

Instrumentum si non est in forma probanti non probat,li. 11. q.6.num.66
Instrumentum vitiatur cassatura,l.9 q.7.n.46
In sufficiens debet deponi ab ecclesia,l.5.q.3.n.88
Interdictum æquiparatur suspensioni,l.5.q.6.n.212
Interdictum quid,li.5 .q.6.n.85
Integra res donec resignans,& Resignatarius consentiant,lib. 8.q.8.nu.95
Intentio finalis ex præmio,l.11.q.11.n.56
Intentio inducendi debitum antidorale non est simonia,li.14. q.7.nu.18
Intimatio non requiritur in reuocatione procuratoris metu constituti,l.13.q.1.n.48
Intimatio non requiritur in reuocatione procuratoris quæ fit per mortem,li.1.q.5.n.55
Intentio probanda est,l.10.q.5.n.2
Intimatio reuocationis mandati dati ad resignãdum debet fieri omnibus procuratoribus,l.9.q.26.n.10
Intimatio reuocationis procuratoris ad resignandum potest fieri ipsi procuratori,l.9.q.26.n.9
Intimatio reuocationis procuratoris ad resignandum,quomodo debet fieri,l.9.q.26.n.11
Intimatio reuocationis procuratoris quibus fieri debet, li.1. q.5.num.56
Interpretatio capienda pro non correctione,l.11,q.11.n.37
Interpretatio capienda semper vt delictum excludatur,li. 14. q.7.num.56
Interpretatio capienda,vt excludatur delictum,li.9.q.9.n.9
Interpretatio capienda,vt resignatio vitetur,lib.8.q.1. num.3. & num.9
Interpretatio capienda,vt verba stent demonstratiuæ, lib.11. q.11.num.45
Interpretatio lata vbi agitur ad obuiandas fraudes, lib. 11. q. 3.num.18
Interpretatio in dubio capienda,vt minus sit derogatum,l.11. q.11.num.40
Interpretatio quæ reducit ad primæuum ius est fauorabilis,l. 11,q.11.nu.70
Interpretatio stricta fit in pœnalibus,li.5.q.6.n.218
Interpretatio stricta fit in stylo,l.3.q.18.n.76
Interpretatio stricta fit in subrogationibus,l.2.q.3.n.83
Interpretatio stricta fit vt pœna statuti vitetur,l.12.q.8.n.41
Interpretatio stricta in renunciatione,l.13.q.5.n.7
Interpretatio vt actus sustineatur,li.7.q.24.n.14
Interdicto contrauenies fit irregularis,l.5.q.6.n.211
Intrusi condemnantur ad fructus a die motæ litis,l.3.q.1.n.46
Intrusi non possunt resignare beneficia,quæ possident,lib.3.q. 1.num.39
Intrusi non possunt resignare,l.3.q.1.n.42
Intrusi nullum habent titulum,l.3.q.1.n.40
Intrusi odio si,l.7.q.1.n.109
Intrusi tenent beneficia cum peccato,l.7.q.1.n.110
Intrusi tenentur ad fructus perceptos,li.7.q.1.n.111
Intrusio annullat titulum,& possessionem,l.13.q.5.n.127
Intrusus dicitur resignatarius qui capit possessionem habens ius ab eo qui non habebat,l.1.q.15.n 14
Intrusus est ejiciendus a possessione,l.1.q 6.n.8
Intrusus est impetrans beneficium illius qui renunciauit corã non suo superiore non facta declaratione,l.7.q.1.n.43
Intrusus,& non beneficiatus tenetur ad pensionem,lib. 1. q.8. num.37
Intrusus habens titulum non canonicum,l.7.q.1,n.115
Intrusus non potest incumbere possessioni,l.1.q.7.n.2
Intrusus non potest renunciare etiam si diu beneficium pacifice possedit,l.3.q.1.n.41
Intrusus nullum ius habet in beneficio,li.7.q.1.n.108
Intrusus potest renunciare absque superiore,l.7.q.1.n.107
Intrusus quando quis intrat possessionem sine auctoritate,lib. 7.q.1.nu.114
Intrusus qui absque auctoritate superioris,& absque bullis,li. 13.q.5.nu.126
Intrusus quis dicatur,l.7.q.1.n,113
Intrusus spiritualia ministrare non potest,l.11.q.1.n.11
Intrusus tenetur ad caritatiuum,l.1.q.8.n.38
Inuentarium conficiendi non currit tempus a iure statutum impedito,l.11.q.13.n.10
Inuitus nemo transfertur de vna ecclesia in aliam,lib. 3.q.18 num.3
Ioanni de lignano nocuit bigamia,l.5.q.3.n.199
Ioannes Palestinus memoriæ præfundissime cum esset cæcus, li.5.q.6.nu.41
Ioannes 23.accessit vti clericus ad Martinum V.qui cum creauit Card.li.1.q.17.n.4
Ioannes 23.fuit depositus à Conc.Constant.l.1.q.17.n.3
Irregulares possunt cogi ad obtinendam dispensationem,lib. 5.q.6 num.100
Irregulares non possunt ministrare,l.5.q.6.n.98
Irregulares non possunt renunciare sine superiore, lib. 7.q2. num.11
Irregulares sunt inhabiles ad beneficia,l.5.q.6.n.99
Irregulari facta collatio non tenet,l.5.q.3.n.181
Irregulari non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.32
Irregulari non potest conferri beneficium,l.5.q.3.n.180
Irregularis fit ex contemptu,l.4.q.3.n.39
Irregularis fit ingerens se diuinis,post clausulam positam in literis,reque absoluentes,l.8.q.7.n.127
Irregularis non potest habere pensiones,l.4.q.3.n.37
Irregularis non potest promoueri,l.4.q.3.n.36
Irregularis non potest sine peccato retinere beneficia, lib.4.q. 3.num.34
Irregularis non potest priuari,l.5.q.3.n.183
Irregularis quot modis,l.5.q.3.n.201
Irregularitas est de iure positiuo,l.5.q.3.n.198
Irregularitas inducitur ex scandalo,l.5.q.6.n.102
Irregularitas quæ,l.5.q.3.n.178
Irregularitas quæ præbeat causam renunciandi,lib.5. quæst.3. num.200
Irregularitas superueniens nõ inducit priuationem beneficij ipso iure,l.5.q.3.n.182
Irregularitatem incurritur in casibus a iure expressis, lib.4.q.3. num.38
Irregularitatis causa potest quis cogi renunciare,etiã si sit præsatus,l.3.q.18.n.29
Iudæorum filij non possunt promoueri ad sacros ordines, li. 4.q.4.nu.25
Iudæorum filijs possunt beneficia resignari,l.4.q.4.n.24
Iudex finita iurisdictione,nihil potest facere,l.9.q.24.n.10
Iudex debet esse certus de sua iurisdictione,l.9.q.8.n.12
Iudex donec declarauerit datur manutentio,l.11.q.14.n.50
Iudex contra ius procedens inducit iustum metum,lib.3.q.1. num.216
Iudex habet præsumptionem pro se,l.13.q.5.n.23
Iudex habet sal sapientiæ,& iustitiæ,l.3.q.2.n.17
Iudex iuste procedens,metum non inducit,l.13.q.1.n.163
Iudex non potest iudicare ex supplicatione,l.8.q.2.n.12
Iudex non solet concedere,quod est malum,l.3.q.2.n.15
Iudex potest interrogare etiam post conclusum in causa, li.3. q.16.num.16
Iudex præsumitur habere iustam causam,l.11.q.10.n 27
Iudex quis adeundus pro dolo,l.13.q.3.n.15
Iudex ratione causæ dicitur superior,l.13.q.5.n.25
Iudex sæcularis non dicitur competens clericis,lib.7.quæst.9. num.4
Iudices hortantur ad compositionem,non autem compellũt, li.13.q.1.nu.169
Iudices non possunt constitui monachi,l.9.q.4.n.14
Iudici non creditur in præiudicium alterius, lib.8.quæst.11. num.29
Iudici vt iudici debet esse notum,l.1.q.6.n.24
Iudicis arbitrio relinquitur qui dicatur scientia sufficiens, lib. 5.q.3.num.97
Iudicis arbitrio remittitur quę infirmitas sufficiat ad renunciãdum,li.5.q.3.nu.32
Iudicis arbitrio relinquitur quid dicatur graue,lib.5.quæst.6. num.141
Iudicis arbitrio relinquitur,quod certa lege non reperitur definitum,li.3.q.1.n.145
Iudicis arbitrio remittitur, quæ alia causa Episcopo præbeat iustam causam renunciandi,l.5.q.3.n.208
Iudicis arbitrio remittitur quæ alimenta debeantur clerico,li. 5.q.6.num.135
Iudicis arbitrio remittitur negotium præsumptiuum,l.13.q.1. num.104
Iudicis arbitrio remittitur quæ infirmitas excuset,lib.5.q.3.nume.33
Iudicis arbitrio remittuntur quę non sunt diffinita à iure, li.5. q.6.num.133
Iudicis arbitrio remittitur quæ senectus dicatur inhabilis,li.5. q.3.num.56
Iudicis arbitrio remittitur quod beneficium sufficiens, l ib.5. q.6.num.132
Iudicis arbitrio remittitur quæ sit iusta causa litigandi,li. 5.q. 3.num.209
Iudicis arbitrio relinquitur quod dicatur tenue beneficium,li. 5.q.6.num.134
Iudicis auctoritas tollit suspitionem vis & metus,li.13.q.5.nume.22
Iudicis decretum non requiritur in renũciatione minoris 25. an.l.3 q.7.nu.10
Iudicium cœptum ad instantiam curialis vigore eugeniane nõ facit rem litigiosam,l.2.q.3.nu.49
Iulius Secundus in infirmitate noluit creare Cardinales,l.12.q. 1.num.26
Iulij III. Constitutio de capienda possessione cum litteris in viridi obseruantia,l.10.q.6.nu.18
Iura beneficij resignati sunt inutilia penes resignantem,li.1.q. 16.num.12
Iura edere quis non potest cogi,l.9.q.18.nu.1
Iura episcopalia habens,potest facere quæ potest Episcopus,l. 7.q.14 nu.22
Iura & pertinentiæ renunciantur cum beneficio,lib.8. q. 7.n.9
Iura loquentia de beneficiis habent locum in hospitalibus, lib. 11.q.3.nu.50
Iura loquentia de morte naturali,habent locum in morte ciui li.li.7.q.28.num.3
Iura occurrunt fraudibus,lib.12.q.2.nu.10
Iura plura quoties vni competũt vno sublato alterum illæsum remanet,l.12.q.10.nu.14
Iura transgrediuntur ob atrocitatem criminis,lib.14.q.10.numero 26
Iura transgrediuntur ob enormitatem delicti,lib.11.q.10. nume.24
Iuramenti & actus vbi fuit interpositum idem iudicium,li.13. q.5,num.19
Iuramenti obligatio,li.9.q.31.nu.15
Iuramento potest quis se obligare,l.9.q.31.nu.6
Iuramentum addit efficace vinculum ad excludendum renunciantem,l.1.q.13.nu.32
Iuramentum an impediat restitutionem,li.3.q.7.n.19
Iuramentum appositum in resignatione excludit resignãtem, l.14.q.1.num.10
Iuramentum debet habere tres comites,li.2.q.1.nu.27
Iuramentum debet obseruari si non vergit in dispendium salutis æternæ,l.14.q.1.nu.8
Iuramentum de non agendo impedit restitutionem,lib.13.q.5. num.52
Iuramentum de non petendo absolutionem illicitum,li. 13.q. 1.num.40
Iuramentum contra honestatem non est obseruandum,li.3.q. 18.num.120
Iuramentum est de iure diuino,l.3.q.18.n.87
Iuramentum & fideiussio sequuntur naturam actus super quo interponuntur,l.1.q.8.n.14
Iuramentum est seruandum cum potest sine interitu salutis æternę,l.7.q.1.25
Iuramentum est seruandum quoties habet tres comites,li. 3.q. 18.nume.116
Iuramentum extortum tempore prohibito non valet,li.13.q. 18.q.119
Iuramentum habet tacitam conditionem,si actus valet, li. 14. q.1.num.7
Iuramentum intelligitur præstitum rebus sic stantibus,li.3.qu. 18.num.123
Iuramentum interpositum super actu nullo vires non operatur.l.13.q.1.num.20
Iuramentum metu præstitum validum,li.13.q.2.n.11
Iuramentum non extenditur ad ea de quibus non fuit cogitatum,l.1.q.13.n.46
Iuramentum non operatur vires in actu meticuloso,l. 13.q.1. num.19
Iuramentum non potest sperni auctoritate propria,lib.13.qu. 11.num.31
Iuramentum non purgat metum,li.13.q.1.n.212
Iuramentum non reuocandi testamentum est nullum,li. 13.q. 18.num.122
Iuramentum non validat conditiones turpes,l.14.q.1.n.9
Iuramentum non validat renunciationem nullam ob metum li.13.q.1.n.17
Iuramentum præstatur in resignatione,l.8.q.8.n.5
Iuramentum ob enormem lęsionem non est obseruandum,li. 13.q.1.num.32
Iuramentum præstatur in resignationibus, quæ fiunt curiæ, q non interuenit dolus,metus,fraus,&c.li.13.q.1.n.42
Iuramentum præstitum in resignatione post spolium facta præsumitur extortum,l.13.q.5.n.17
Iuramentum recipit interpretationem à voluntate iurantis,li. 13.q.18.nu.110
Iuramentum recipit tacitas conditiones,quas recipit actus,li. 13.q.1.nu.22
Iuramentum regulatur secundum naturam actus super quo interponitur,l.14.q.1.n.16
Iuramentum regulatur secundum naturam promissionis,lib. 13.q.1.num.23
Iuramentum requiritur in renunciatione,quod nõ interuenit dolus & fraus,l.8.q.9.nu.17
Iuramentum stricte interpretatur,vt minus obliget,li. 13.q.1. num.44
Iuramentum sequitur naturam actus super quo interponitur, li.1.q.13.nu.33.& li.13.q.1.nu.21
Iuramentum seruandum,l.3.q.18.nu.88
Iuramentum seruari debet,l.13.q.5.nu.53
Iuramentum super actu nullo quid operetur,li.13.q.2. n.12
Iuramentum super renunciatione beneficij validum,li.13.q.2. num.13
Iuramentum,vbi requiritur pro forma,quis non potest iurare per alium,l.9.q.12.nu.5
Iurans esse fidelis ad huc die statim ligatur,l.12.q.8.n.17
Iurans metu debet habere absolutionem & ante nõ potest agere,l.13.q.1.nu.28.& nu.30.& 35
Iurans metu renunciare,vel non repetere non firmat actum inualidum,l.13.q.1.num.16
Iurans non contrahere matrimonium,si postea contrahat valet matrimonium,l.9.q.31.nu.29
Iurans non fideiubere,non mutuare, non acceptare episcopatum,non intrare monasterium,potest postea hęc facere nõ obstante iuramento,l.9.q.31.nu.30
Iurans non renocare testamentum,potest illud reuocare, li.9. q.31.num.25
Iurans petere vsuras,debet petere absolutionem,l.13.q.1. nume.36
Iurans resignare,pœnitere potest,l.2.q.6.nu.43
Iurans tenetur seruare etiam iuramentum,quod non præstitit in manibus sui superioris.l.7.q.1.n.16
Iuris cessio publicanda,l.11.q.5.n.51
Iurisdictio aliquando reseruatur resignanti,l.6.q.1.n.12
Iurisdictio non datur in actu ante expeditionem,li.7.q.21.nume.13
Iurisdictio simpliciter data facit quem delegatũ,l.6.q. 24.n.27
Iurisdictio Vicarij expirat mortuo Episcopo,li.7.q.24.n.35
Iurisdictio voluntaria includit contentiosam,l.7.q.24.n.18
Iurisdictio data sub conditione gestum ante est nullum,li.1.q. 3.num.28
Iurisdictionis concessio quando extendatur.l.7.q.10.n.29
Iurisdictionis defectus est insanabilis,l.9.q.24.n.11
Iuris dubij error in requisitis pro forma non excusat,l.11.q.3. num.71

Iuripatronatus clericorum derogatur per simplicē derogationem factam à Papa,l.2.q.4.n.38
Iuripatronatus clericorum Papa facilius derogat,l.2.q.4. n.20
Iurispatronatus derogatio nō præsumitur,nisi expressa fiat mētio,& in litteris apponatur,l.2.q.4.n.35
Iurispatronatus derogatur quando orator est vnus ex patronis,l.2.q.4.nu.57
Iuripatronatus Ducū derogatur etiam si vacat in curia,li. 2.q. 4.nu.48
Iuripatronatus ex priuilegio præscriptione, aut consuetudine de facili derogatur,l.2.q.4.n.51
Iuripatronatus ecclesiastico aut laicorum Papa derogare pōt, li.2.q.4.nu.32
Iuripatronatus laicorum aliquando derogatur pro duabus tertijs,l.2,q.4.n.53
Iuripatronatus laicorum,clausula etiamsi ad alicuius præsentationem,non derogat,l.2.q.4.n 37
Iuspatronatus mixtum assumit naturam ecclesiastici,li.2.q.4. num.50
Iuripatronatus Papa derogat in totum, si beneficium vacat in curia,l.2.q.4.nu.45
Iuripatronatus Regum non derogatur etiam si vacant in curia l.2.q.4.nu.47
Iuripatronatus renunciatur tacitè & expressè,l.1.q.1.n.4
Iuripatronatus vt plurimum derogatur pro medietate,l.2.q.4. num,54
Iurispatronatus beneficia debent renunciari,cum consensu patroni,li.7.q.14.nu.9
Iurispatronatus beneficia possunt coram episcopo renunciari, l.7.q.14.num.8
Iurispatronatus beneficia non confert ordinarius,lib.11.qu.3. num.8
Iurispatronatus beneficij bona non possunt alienari sine cōsensu patroni,l.2.q.4.n.12
Iurispatronatus beneficij renunciatio facta sine consensu patroni est nulla,& non abdicatur ius à resignante,lib.1.q.3. num.96
Iurispatronatus beneficij renunciatio facta absque consensu patroni non abdicat ius,& eo mortuo beneficium vacat p obitum.li.2.q.4.nu.15
Iurispatronatus beneficium an possit resignari sine cōsensu patroni,l.2.q.4.nu.2
Iurispatronatus beneficium non potest permutari sine consensu patroni,l.2.q.4.n.10
Iurispatronatus beneficium non potest vniri sine consensu patroni,l.2.q.4.num.11
Iurispatronatus beneficium non potest dari in commendam sine consensu patroni,li.2.q 4.n.13
Iurispatronatus beneficium potest renunciari coram Capitulo sede vacante,l.7.q.23.n.32
Iurispatronatus beneficium potest resignari in fauorem, lib.2. q.4.num.1
Iurispatronatus derogationem clausulæ generales non inducunt,l.2.q.4 nu.36
Iurispatronatus qualitas in litteris debet exprimi,li.10.q. 2.nu mero 34
Iurispatronatus laicorum derogatio non admittitur in Gallia, vel in Hispania,l.2.q.4.num.43
Iurispatronatus laicorum derogationes sunt odiosæ,lib.2.q.4. num.42
Ius actoris non debet discuti in subrogatione gratiosa,etiā quo ad prouisionem,li.2.q.3.n.68
Ius abdicatur à resignante per admissionem renunciationis,li. 8.q.9.num.13
Ius abdicatur in resignatione conditionali adimpletis conditionibus,li.1.q.3.n.8
Ius abdicatur à resignante per constit.Greg.XIII.non facta publicatione,l.11.q.7.nu.34.& 12.nu.1
Ius acquiritur ex prouisione Papæ,l.11.q.7.n.3
Ius acquiritur per collationem,& acceptationem,lib.2.quæst. 26.num 2
Ius acquiritur prouiso per collationem ordinarij,li.10,q.6.nu me.2.& 55
Ius competentes spiritualibus & teporalibus potestà quocumque renunciari,li.1.q.1.num.5
Ius commune non requirit expeditionem litterarum, li. 10.q. 1.num.32
Ius consistit in litteris,li.2.q.26.nu.4
Ius considerabile habet,qui habet ius ad rem,l.2.q.23.n.2
Ius conditionale non est conferibile ante resolutionem, lib. q.7.num.45
Ius currati propè finem anni est temporale,l.3.q.2.n.4
Ius ad rem acquiritur per confirmationem,li.7.q.1.n.91
Ius ad rem acquiritur per regressum,l.6.q.5.nu.10
Ius ad rem acquiritur per electionem,l.7.q.1.nu.84
Ius ad rem acquiritur per litteras expectatiuas,l.7.q.1.n.98
Ius ad rem acquiritur per præsentationem,li.2.q.23.nu. 12.& l. 7.q.1.num.95
Ius ad rem habetur per expectatiuam,l.2.q.23.nu.15
Ius ad rem facilius perditur,l.7.q.1.num.77
Ius ad rem habentes non coguntur renunciare coram superiore,l.2.q.23.num.17
Ius ad rem non est tantę potentiæ,vt possit in alium transferri, l.2.q.23.num.4
Ius ad rem non est plenum,l.1.q.13.nu.18
Ius ad rem vel in re,an acquiratur per vnionem,li.2.q.9.nu.6
Ius ad rem non acquiritur ex præsentatione facta superiore ante institutionem,l.7.q.1.n.96
Ius in re acquiritur per expeditionem litterarum,& acceptationem,l.7.q.1.n.99
Ius in rem potest renunciari in fauorem,l.2.q.24.n.5
Ius in re difficilius tollitur,quam ius ad rem,l.13.q.1.n.27
Ius dubium quod, li.11.q.3.nu.65
Ius est in pendenti ante publicationem,li.11.q.7.n.5
Ius extinctum non reuiuiscit,li.13.q.2.nu.25
Ius est penes resignatarium ante quam annus datus ad promouendum detur,li 3.q.2.nu.9
Ius idem vbi adest eadem ratio,li8.q.8.num.143.& lib.12. q.3. num.9
Ius in beneficio acquiritur ex collatione, li.7.q.1.nu.102.
Ius naturale potius seruandum quam positiuum,lib. 3.qu. 18. num.138
Ius nullum acquiritur ex actu nullo,li.11.q.7.nu.6
Ius non abdicatur à resignante nulla existente renunciatione, li.1.q.3.nū.95.& l.11.q.7.nu.21
Ius non abdicatur permutatione non sequuta,li.1.q.3.n.49
Ius non abdicatur ante præstitum consensum,li.10.q.2.n.85
Ius non abdicatur non admissa renunciatione à superiore,lib. 1.q.3.num.50
Ius non abdicatur à resignante,nisi acquiratur resignatario,li. 9.q.21.num.5
Ius non abdicatur à resignante, non adimpletis conditionib.l. 9.q.17.nu.26.& q.17.num.69
Ius non abdicatur à resignante,non expresso vero valore,li.6. q.5.nu.62.& li.10.q.3.nu.49
Ius non abdicatur à resignante,antequam resignatarius accepter,l.10.q.8.nu.25
Ius non abdicatur à resignante ante conditionis euentum,li.6. q.4.num.57
Ius non acquirit gerens se notorie pro rectore,l.11.q.6.n.84
Ius optandi non habet recuperās beneficium ex noua collatione,l.1.q.14.n 26
Ius patronatus laicorum est, quod ex bonis patrimonialibus fit.l 2.q.num.40
Ius patronatus ecclesiasticum est,quod ex bonis ecclesiæ constituitur,vel dotatur,l.2.q.4.nu.39
Ius patronatus laicale acquirit clericus dotans ecclesiam ex bonis patrimonialibus,l.2.q.4.nu.41
Ius patronatus habent laici ex mera gratia,l.2.q.4.n.33.
Ius patronatus si est mixtum datur derogatio.l.2.q.4.n.49
Ius penes resignantem in fraudulenta resignatione,li.12.qu.9. num.11
Ius permutandum debet esse in rem,l.2.q.21.nu. 3
Ius quæritur per signaturam Papę,l.2.q.27.num.5
Ius quærendum facilius tollitur quamuis quæsitum,l.7.q.1.nu me.75
Ius quæsitum Papa tollere non solet.l.1.q.15.nu.12.
Ius quod acquiritur prouiso per collationem non est firmum ante apprehensionem possessionis.li.11.q.6.nu.3
Ius quod prætenditur in aliquo beneficio potest permutari,li. 2.q.21.num.2
Ius relaxatur ob bonum pacis,li..5.q.3.n.155
Ius resignationis pendet a conditione,l.11.q.7.n.4
Ius statim abdicatur ex resignatione simplici,li.1.q. 3.nu.5
Ius statim abdicatur per renunciationem coram ordinario factam,l.11.q.7.n.30.& num.32
Iuri ciuili statur cum iure canonico contrarium non disponitur,lib.11.q.9.num.3
Iuris præsentandi donatio habet effectum cum interuenerit superioris auctoritas,l.1.q.3.nu.51
Iuris ordo non seruatur coram Principe.li 12.q.3.nu.45.
Iuris rigor relaxatur propter impossibilitatem,l.7.q.5.n.17
Iuris sententia imponens pœnam absque prefinitione tēporis, perpetuo imponere censetur,l.4.q.2.n.108
Iuri alieno renunciari non potest,l.1.q.1.nu.52
Iustus patris non præbet filio iustam causam, vt excusetur a pœna imposita ob non publicationem,li.11.q.13.n.105
Iustus patris præsumitur si ipse hoc allegat,l.3.q.6.n.76
Iustus metus qui dicatur remittitur arbitrio Iudicis,lib. 9.qu. 25.num.38

L

Laborans diù eget requie.li.5.q.3.nu.225
Laboranti datur præmium,li.5.q.3.nu.222
Labor est res laudabilis,li.5.q 3.nu.217
Labor est glorię pater, lib.5.q.3.nu.218
Laborans manducat,li 5.q.3.nu.223
Laicus non possit constitui procurator ad resignan.lib. 9. q.3 num.3.& 12.
Laicus an possit acceptare pro clerico beneficium ecclesiasticū, li.9.q.3.num.4.& 19
Laico beneficium resignari nō potest.li.10.q.2.n.65
Laicus est incapax beneficiorum,& spiritualium,li.4.q. 2.nu.3
Laici habent ius patronatus ex mera gratia,li.2.q.4.n. 33
Laico non datur beneficium,li.5.q.6.nu.55
Laicus non potest præsentari ad beneficium iurispatronatus,l. 4.q.2.num.5
Laici non possunt interesse electioni prælati.li.9.q.3.nu.9
Laicus non potest tractare negotia ecclesiastica etiam ministerialiter,li.9.q.3.nu.5
Laici non possunt conferre beneficia,l.9.q.3.n.10
Laicus non potest habere beneficium,lib.13.q.5.nu.92.& nume.125
Laici non possunt esse arbitri in causis ecclesiasticis,lib.9.q.3. num.7
Laici non possunt statuere de rebus ecclesiasticis,lib.9.q. 3.nume.8
Laici non possunt esse collectores decimæ Papalis,li.9. q.3.nu me.11
Laici non possunt iudicare de rebus ecclesiasticis,l.9.q.3.n.6
Laicus non potest possidere beneficia.l.3.q.1.nu.48
Laico potest à Papa concedi beneficium in sustentationem,lib. 4.q.2.nu.45
Laicus potest esse Nuntius episcopi,li.9.q.3.n.18
Laicus potest habere beneficium ex dispensatione,li.4.q.2. n.3
Laicus potest in missa seruire,li.9.q.3.nu.16
Laici possunt constitui procuratores ad permutandum, li.9.q. 3.num.13
Laicus potest habere officium pulsandæ campanæ,li.9.q.3.numero 17
Laico potest concedi beneficium cum clausula quam primum clericali charactere,&c.li.4.q.2.nu 46
Laicus potest constitui ad capiendam possessionem benef.lib. 10.q.6.nu.14
Laicus potest esse procurator in spiritualibus ad nudum ministerium,li.9.q.3.nu.14.
Laico potest reseruari pensio cum clausula quam primum clericali charactere,&.li.6.q.2.nu.142
Laicus potest esse exequutor testamenti ad pias causas,li. 9.q. 3.num.15
Laicus regularis conuersus gaudet priuilegio casiquis suaden te,li.4.q.2.n.30
Laicus spiritualia possidere non potest.li.13.q.5.nu.225
Laicus vna hora non potest habere beneficium ecclesiasticum, li.4.q.2.nu.13
Lanciauen.Ecclesiæ status,li.8,q.5.nu.58
Lapi allegatio 89.quid disponat,l.11.q.9.nu. 96
Lapi allegatio non habet locum in spolio,li.11.q.6. nu.108.& q.14.nu.32
Lapi allegatione iuuari non potest non publicans,lib. 11, q.6. num.95
Legatario ipso iure transit dominium rei legatæ non autem possessio,li.11.q.10.nu.14
Legatum probatur per testes testamentarios,li.11.q.14.n.62
Legitimatus ad beneficia an ad feuda quoque,li.6.q.4.n.20
Legitimatio probatur per communem reputationem , lib.7.q. 29.num.6
Legati à latere possunt beneficia conferre,l.8.q.9.nu.24
Legati a latere non possunt concedere regressus, l.6.q.5.n.16
Legatus Cardinalis monachus quibus vtantur insignijs,li. 7.q. 13,num.8
Legatus causam inchoatam finire non potest per regressum pronunciæ,l.1.q.11.nu.4
Legati à latere reuocati gesta ante notitiam reuocationis valēt, li.9.q.25.num.23
Legati gesta post reuocat. valent antequam fuerit certioratus, l.7.q.24.nu.35
Legati de latere sunt Cardinales,l.7.q.13.n.5
Legati de latere vtuntur insignijs apostolicæ potestatis.l.7.q.13 num.6
Legati de latere quando vtuntur his insigniis,l.7.q.13.n. 7
Legari de latere non possunt recipere resignaturā in fauorem, l.7.q.13.num.17
Legatus de latere non potest reg.de infir.derogare,lib. 12.qu. 14.num.8
Legatus de latere non potest conferre reseruata,lib.7.q.11.nume.37
Legatus de latere nō potest committere receptionem resignationis & collationis,li.7.q.13.nu.17
Legati de latere recipiunt permutationes,l.7.q.3.n.16
Legati de latere attestatio plenam facit probationem , lib. 8.q. 11.num.31
Legati de latere possunt recipere renunciat.lib.7.q.13.n.15
Legati etiam à latere non possunt concedere facultatem transferendi pensionem,l.6.q.4.nu.15
Legatus litteris non præsentatis non habet iurisdictionem,lib. 7.q.21.num.17
Legati missi sunt quincij,l.7.q.13.nu,4
Legati nati qui,l.7.q.13.nu.2
Legati nati & missi non possunt instituere,& destituere,l.7.qu. 13.nu.10
Legatorum triplex etiam ordo & species,l.7.q.13.n.1
Legere per substitutum æque pericum quis non potest,lib.4.q. 11.num.44
Leonis X.Extrauag.verba de consensu post obitum,lib,9.q.24 num.15
Leo X.& Paul.III,quos regressus reuocarint,l.7.q.5.n. 95
Læsio minima an sit in consideratione,l.11.q.4 n.67
Leproso datur coadiutor,l.7.q.20.n.8.& l.5.q.3.n.20
Leprosus priuatur beneficio curato,l.5.q.6.nu. 18
Leprosi reijciuntur ab Ecclesia,& à commercio,l.5.q.6.nu.16
Leprosus remouetur ab administratione,li.5.q.6.nu.17
Læsæ maiestatis reis non possunt beneficia resignari, lib.4.q.3. num.29
Læsæ maiestatis reus criminis,potest priuari beneficio , lib.13. 1.num.162
Læsio debet esse grauis vt detur restitutio,li.3.q.7.nu.26
Læsio enormissima non consideratur in spiritualibus,lib.3.qu, 7.num.85
Læsio intelligitur de magna cum non est expressum quæ requiratur,l.3.q.7.nu.27
Læsio in sexta parte totius dicitur magna,l.3.q.7.nu.3
Læsio vltra dimidiam dicitur magna,l.3.q.7.nu.30
Læsio in tertia parte dicitur magna,l.3.q.7.nu.32
Læsio probatur præsumptione,l.3.q.7.n.36,
Læsio probatur per testes,l.3.q.7.nu.37
Læsio probatur scriptura,l.3.q.7.nu.38

Læsio quę dicatur magna ad effectum restit.relinquitur arbitrio Iudicis,li.3.q.7.nu.29
Lex antiqua quando sit in totum sublata,li.11.q.11.nu.10
Legi antique abrogatur ob solam clam derogatoriam , lib.11. q.11.num.9
Legis verba vbi sunt clara nulla indigent declaratione, lib. 11. q.13.num.53
Legem abrogatam allegans incidit in pœnam falsi, libr. 11.in præf.5.num.19
Lex abrogata potest allegari,quando concordat cum lege noua,lib.11.præf.num.23
Lex abrogata potest allegari ad corroborationem legis nouæ, lib.11.præf.num.22
Lex abrogata potest allegari in argumentum,li.11.præf. n.20
Lex abrogata non potest allegari ad decisionem causarum,lib. 11.præf.nu.18
Leges abhorrent fraudes,l.3.q.6 nu.10
Legis casum cum habemus nulla est dubitatio,li.9.q.1. nu.2
Lex cessat cessante præsupposito,li.11.q.5.num.
Lex correctoria non extenditur,li.11.q.11.nu.35
Lex correctoria tantum corrigit quantum loquitur,lib.11.qu. 11.num.33
Lex correctoria stricte intelligenda,li.11.q.11.nu.34
Legis conditoris intentio vt fraudibus occurrat , lib. 11.q.11. num.47
Leges debent seruari,lib.11.q.13.num.108
Lex & statutum,non operantur aduersus ignorantes,lib.11.q. 4.num.37
Lex est fauorabilis cum fui.facta ad obuiandum malitijs. libro 10.q.6.n.36
Lex generalis includit omnes casus,li.12.q.5.nu.11
Legis generalis dispositio comprehendit omnes casus,& personas,lib.11.q.4.num.18
Lex generaliter corrigés non intelligitur corrigere leges in casibus specialibus loquentes,li.11.q.11.nu.11
Lex generalis recipit restrictionem à rone,li.9.q.4.nu.19
Lex interpretatur vt loquatur de præsenti,cum nō profert verbum futuri temporis,li.13.q.2.nu.2
Legem humanam transgrediens iusta de causa non peccat,lib. 11.q.13.num.111
Lex indistincte loquens indistincte intelligenda,lib.12.q.5.nu me.22
Lex intelligitur de actu perfecto,li.11.q.6.nu.31
Lex inducens priuationem priuat ipso iure,li.11.q.8.n.5
Lex loquens,de beneficijs debet intelligi de perpetuis,lib.11.q. 3.num.80
Legis modus præscriptus obseruandus,li.11.q.13.n.45
Lex non tollitur per dispensationem,sed declaratur, lib. 4.q.2. num.34
Lex non ligat nisi fuerit vsu recepta,li.8.q.8. num. 154
Lex noua corrigens vnum caput legis antiquę non videtur corrigere cætera,li.11.q.11.num.13
Lex non ligat ante publicationem,li.11.q.9.nu.4
Lex pœnalis quando liget in foro conscientiæ,li.10.q.9.n.12
Legum publicatio debet etiam fieri in partib.li.11.q.9.n.3
Lex puniens delicta dicitur fauorabilis,li.3.q.5.nu.16
Lex præsumitur usu recepta nisi contrarium probetur,lib.3.q. 6.num.26
Leges Papæ ab illis Imperatoris quid differant,li.11.q.9.n.22
Lex potest annullare factum præteritum,l.7.q.7.nu.6
Lex quod non dicit neque nos dicere debemus,l.3.q.7.n.45
Lex quando dicatur indubitata,li.11.q.9.nu.21
Lex superueniens tollit omnia,li.11.q.14.num.38
Lex secunda contraria derogat primæ,l.11.q.11.n.2
Lex sufficit quod ligare incipiat,l.11.q.2.nu.34
Legis tempus ad insinuandum non currit ignoranti,li.11. q.4. num.35
Lex vbi est expressa non cadit dulium,l.14.q.10.n.27
Lex vbi non distinguit neque non distinguere debemus,lib.3. q.6.num.29
Lex vsu non recepta non ligat,l.11.q.9.nu.26
Legis vna pars declarat aliam,li.21.q.13.num.48
L.i.ff.quod metus causa,verba sunt diuina,l.13.q.1.n.6
L.si forte ff.de off.præs.an procedat in beneficialibus,lib.7.quæ. 24.num.42
L.Paulus ff.de acq.hæred.verba quomodo legantur,lib.9.q.15. num.13
L.2.C.de rapto virg.pœna habet locum in muliere rapiente virum,li.12.q.4.num.31
Libris Argentarijs,& Mercatoris fides adhibetur,lib.9.qu.22. num.11
Liber sexti & decretalium an fuerit publicatus , lib. 11.q.9.numero 16
Licentia ordinandi alienum subditum non probatur assertione notarij,lib.4.q.2.n.68
Libere qui potest actum expedire potest sine consensu, lib.7.q. 5.num.9
Licentia faciendi molendinum extenditur ad iam illicite factum,li.11.q.7.nu.91
Lis an debeat finiri cum resignante,vel resignatario, li. 11.q.3. num.35
Lis cum est super beneficio possessio capienda propria autor. cessat,li.6.q.5.num.34
Litis extinctio spectat ad conseruationem congregationis humanæ,l.3.q.5.num.13
Lis finitur morte,lib.2.q.3.num.17
Lis finitur reiudicata,lib.2.q 3.nu.21
Lis finitur cessione,l.2.q.3.nu.17
Lis finitur re iudicata & transactione,l.2.q.3.nu.17
Lis incœpta per procuratorem non habentem mandatum nō dicitur lis,li.6.q.5.num.81
Lite mota super pensione ponitur clausula sine retardatione, lib.6.q.2.num.153
Lites non debet fieri immortales,li.2.q 3.num.106
Lites occasionem malis,præbent,li.11.q.1.nu.29
Lite orta inter resignatarium possessorem benef. si dubitetur de vita resignantis,cui incumbat onus probandi hoc ,lib. 10.q.5.nu.10.& 15
Lite pendente potest quis ius suum corroborare,lib.2.quæs.3. num.35
Lite pendente potest fieri excussio,li.2.q.3.nu.37
Lite pendente permittitur alienatio necessaria,l.2.q.3.n.18
Litis pendente mentio facienda est in dispensatione, lib. 2.q.3. num.62
Lite pendente potest beneficium cessionis impetrari,lib.2.q.3. num.36
Litis pendente mentio est facienda in cessione,l.2.q.3.n.16
Lite pendente gratia si neutri,aut noua prouisio impetrari potest,li.2.q.3.num.34
Lis quoties est cœpta per solam citationem de ea non est facienda mentio,li.2.q.3.n.43
Litis renunciatio mediante pecunia simoniaca,li.14.q.3.n.5
Litis renuntiatur per assequutionem incompatibilis,lib.1. qu. 1.num.20
Lis reservata in regressu,docendum est de lite,l.6.q.5.n.80
Lis super possessorio est sufficiens ad interrumpendam pacificam positionem,li.3.q.5.nu.30
Litis super spolio debet fieri oppressa mentio,li.13.q.5.n.82
Lis super priuatione beneficiati vt abiudicetur beneficiū illud facit litigiosum,l.2.q.3.nu.57
Lis super priuatione beneficiati non facit beneficium litigiosum,lib.2.q.3.nu.16
Lis super positione non facit rem litigiosam,l.2.q.3.n.52
Lis ut dicatus extincta quo ad prosequutionem quo tempus requiratur,li.2.q.3.num.23
Lites vt finiantur Interest Reipublicæ,lib.3.q.5.num.12.& lib. 11.q.1.num.28
Litigandi materia tollenda,li.11.q.1.nu.27
Litigiosa res non dicitur si litigatur de opera facta in ipsa re,l. 2.q.3.nu.51
Litigiosi resignatio publicanda,li.11.q.3.nu.31
Litigiosa res an possit alienari & donari,li.2.q.3.n.3.& 4
Litigans si possidet tenetur ad pensionem,li.1.q.8.nu.38
Literati fauet Eccl.li.5.q.3.n.78
Literati illuminant mundum,li.5.q.3.nu.79
Literatis viris eget Eccl.li.4.q.11.n.17
Literatus quis non præsumitur,li.10.q.3.n.64
Literatura probatur per examen personæ,li.10.q.3.nu.66

Literatura

Literatura requiritur de iure communi,li.4.q.4.n.7
Litteris Apostolicis nihil frustra ponitur,l.8.q.7.n. 138
Litteræ ad benef.an dent ius spirituale,li.14.q.7.n.26
Litteris Apostolicis se opponentes cadunt à iure,lib.8. q.7.nume.169
Litteræ an possint expediri super schedula,li.8.q.6.n.28
Litteræ an debent expediri viuente resignatario,li.12.quæ.12. mero 7
Litteræ an debeant legi in publicatione,li.11.q.6.nu.42
Litteræ Apostolicæ aut earum transumptum autenticum sunt exhibende dum fit publicatio,li.11.q.6.nu.28& nu.43
Litteræ quando dicantur expeditæ,l b.2.q.25.n.1
Litteras Apostolicas falsificantes non possunt resignare,li.3.q. 1.num.27
Litteræ ad beneficia dant ius præparatorium,li.14.q.7.n.29
Litteris an sit facienda mentio de beneficio habitu curato, lib. 10.q.2.num.87
Litteris beneficij simplicis si non fiat mentio morbi Caduci nō vitiantur,li.10.q.2.nu.95
Litterę de hospitalibus expediuntur,li.11.q.3.nu.61
Litteris debet exprimi an beneficium sit curatum,lib. 10.qu.2. num.26
Litteris debet exprimi an beneficium sit in Cathedrali,li.10.q. 2.num.25
Litteræ dicuntur expedite cum sunt in plumbo,li.8.q.2.nu.18. & li.10.q.1.nu.34
Litteræ debent expediri ad exequutionem,probationem,& validitatem gratiæ,li.10.q.1.nu.30
Litteris Episcopi contra Apostolicum impetrantem non creditur,li.8.q.11.nu.24
Litteris Episcopi attestantibus de resignatione an credatur,li. 8.q.11.num.35.& 40
Litterę Episcopatus expediuntur super contra schedula Vice Cancell.lib.8.q.5.nu.25
Litteræ Episcopi in prejudicium tertij non probant, lib. 8.qu. 11.num.26
Litteris Episcopi non creditur quando adest præsumptio fraudis,li.8.q.11.num.41
Litterę expediuntur viso consensu resignantis,li.8.q.7.n.179
Litteræ Episcopi sigillate plene probant,l.8.q.11.n.43
Litteræ expediuntur super supplicatione extenso consensu à tergo,li.8.q.7.num.18
Litterarum expeditio non requiritur de iure communi,lib.10. q.1 num.32
Litterarum expeditio probat acceptationem beneficij, lib. 10. q.8.num.51
Litterarum expeditio necessaria ad canonizationem gratiæ,li. 9.q.27.num.9
Litterarum expeditio non requiritur de iure communi, li. 2.q. 24.num.4
Litteris Episcopi conferentibus non creditur sine testibus,l 8. q.9.num.35
Litterę expediuntur iuxta formam consensus,lib.9.q.17.n.52
Litteræ expediuntur in retentione,li.3.q.1.nu.85
Litteræ expediuntur cum impensa,li.10.q.8.nu.54
Litteræ expediuntur cum minutis Abreuiatorum,lib.10.q.1. num.31
Litteræ expediende super regressu,li.6.q.5.nu.66
Litteris fit mētio de beneficio annexo,& quomodo procedat, li.10.q.2.nu.36
Litterarum forma prouisionis per resignationem,lib.8.q. 7.nume.100
Litteræ habent tempus datæ supplicationis,l.8.q.8.n.112
Litteræ oriuntur à supplicatione,li.8.q.7.nu.106
Litteræ non expediuntur nisi viso consensu,l.10.q.3. n.10
Litteris non utens per annum non videtur renunciare, lib.2.q. 26.num.7
Litteris non est facienda mentio de qualitatibus consideratis, à iure,& à stylo.li.19.q.2.nu.10
Litteræ non expediuntur tempore sedis vacantis,lib. 11.q.13. num.139
Litteras non expediens ob pestem,seu bellum excusatur à publicatione,li.11.q.13.nu.72
Litteræ non possunt expediri sine consensu,lib.11. q.11.num. 38.& num.66
Litteris non potest renunciari pro re temporali,li.14.q.7.n.28
Litteræ non expediuntur absque consensu,li 9.q.27.n.8
Litteræ plures possunt expediri super eadem supplicatione,li.8. q.8.num.189
Litteris potest renunciari absque superiore,l.14.q.7.nu.27
Litterę possunt corrigi cum discordant etiam parte in uita,li. 8.q.8.num.19
Litteræ præsumuntur expedite cum consensu valido,lib.8.q.8. num.55
Litteris plumbatis potest fieri resignatio,li.2.q.25.n.2
Litteris potest quis renunciare vt habeat beneficium,lib.14.q. 7.num.25
Litteræ pensionis sunt intimandæ successori,li.6.q.2.n.97
Litteræ Papæ non operantur cum alteri,est ius quæsitum, li.8. q.7.nu.164
Litteræ quare annullentur ex surreptione,l.10.q.2.n. 6
Litteræ quæ non valent,non dicuntur litteræ,l.1.q.15.n.24
Litteræ renunciationis confertæ per Papam,an probent renunciationem,li.8.q.11.n.16.& nu.1
Litteræ requiruntur in translatione pensionis,l.6.q.4.n. 27
Litteris resignationis exprimitur nomen cedentis,li.10.q. 2.nume.104
Litteræ remittuntur ad corrigendum quoties discordant à supplicatione,li.8.q.7.n.190
Litteræ regulariter interpretantur secundum ius,lib.8.q.7.nume.108
Litterarum renunciatio quid comprehendat,l.8.q.1.n.18
Litteræ renunciationis non possunt expediri nisi præstito consensu in Camera,vel Cancellaria,li.8.q.8.n.51
Litterarum relaxatio facit probare non publicationem, li. 11. q.14.num.56
Litteris renunciari quando videatur,li.2.q.26.nu.8
Litteræ sunt subrepticiæ non expressis quæ debent exprimi,li. 10.q.2.num.2
Litteræ sunt expediende super pensione,li 6.q.2.n.81
Litterę surreptitiæ sunt nullæ ipso iure,l.10.q.2.n.4
Litteræ sine consensu expediri non possunt,l.1.q.12.n.61
Litteræ semper præsumuntur bene expedite,li.9.q.7.n. 51
Locum tenens an alium locum tenente deputare possit. li.7.q. 24.nu.75
Locus vbi situm est beneficium attenditur in dubio,& non persona concedens,li.11.q.8.n.1
Locus vbi situm est beneficium debet exprimi in supplicatione,lib.8.q.7.num.51
Locus vbi actus perficitur debet attendi,li.9.q.17.n.3
Locationum successor renocare vel renouare potes,li. 1. q.16. num.p8
Locationi factæ per resignantem resignatarius stare non tenetur,lib.1.q.16.num.47
Longa vacatio Ecclesiarum prohibita,li.11.q.1.n.30
Longius tempus datur causa maioris distantiæ,li.11.q.2.n.4
Loquutio generalis nihil reliquit intactum,l.9.q.2.n.3
Lucrum tractare videtur cetaus de beneficio,l.4.q.9.n.46
Ludens recreationis causa non est indignus beneficio,li. 4.q.3. num.68
Lunatici non possunt ministrare,l.5.q.6.nu.27
Lusori ad primeram,& alios ludos prohibitos non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.65

M

Magnitudo quæ dicatur iudicis arbitrio relinquitur, li.3. q.1.nu.144
Magnus Magister cum conuentu exercet,li.11.q.3.n.112
Magnum ratione vnius dicitur paruum ratione alterius,lib.5. q.6.num.148
Magnus Magister Meliten.an possit conferre,lib.11.q.3.n.110
Maior 14.ann.& minor 25.potest acceptare beneficium absq; curatore,li.4.q.9.n.4
Maior 14.ann.& minor 25., habet legitimam personam standi in Iudicio,li.4.q.9.n.49
Maior 25.ann.potest impetrare beneficium sacerdotale,li.4.q. 9.num.37
Mala fide percipit fructus,qui non emittit professionem fidei, lib.10.q.9.nu.9

Male

Malæ fidei possessor tenetur ad fructus perceptos,li.1.q.6.n.9
Malitia probatur præsumptionibus,l.14.q.8.nu.13
Malitijs est obuiandum,li.7.q.7.num.3
Malus prælatus non est ferendus,li.1.q.10.nu.37
Malus prælatus valde nocet Eccl.Dei,li.1.q.10.nn.36
Malus semel,semper præsumitur malus,li 14.q 10.n.30
Mandata data ad renunciandum,reseruata pensione libera,renunciatio est nulla,si pensio non sit exempta,lib.9. qu. 17 num.51
Mandata duo diuersa data,eadem die,sapiunt simoniam,lib.9. q.23.num.5
Mandata elapso anno,non recipiuntur in Francia ad renunciãdum,lib.9.q.13.nu.5
Mandata plura possunt fieri facta reuocatione primi,lib.9.qu. 23.num.7
Mandata videntur,quæ sunt de natura actus,lib.9.q.17.n.86
Mandati ad resignandum formæ tres,li.9.q.7.n.38
Mandati conditiones omnes sunt adimplendæ,lib.9.q.17.nume.24
Mandati exequutio cessat,si non referatur ad relatum,l.9.q.17. num.60
Mandati fines seruandi,li.9.q.8.num.11
Mandati nullitas admittitur,l.9.q.22.n.14
Mandati ratificatio,quando præsumatur,l.9.q.22.n. 16
Mandati tempus confecti inspicitur,li.9.q.10.n.3
Mandati vsus necessarius fuit,li.9.q.1.nu.4
Mandati vtilitas potius quam forma attendenda,l.9.q.17.nume.145
Mandati ad renunciandum,solet apponi clausula coram Papa vel Ordinario,li.6.q.17.nu.138
Mandato ad acceptandum,nõ requiritur vt exprimatur beneficium,li.9.q.7.nu.22
Mandato ad resignandum,debet poni clausula , quod nec vis, neque dolus,&c.li.9.q.7.n.43
Mandato cancellato reperto post renunciationem illam non vitiat,l.9.q.7.nu.49
Mandato dato ad resignandum reseruatis omnibus præterq; quinquaginta,& prout bene vilum fuerit , qui procurator non potest resignare reseruata pensione.l..9.q.q.17.n.34
Mandato,noua persona non intelligitur,li.9.q.17.nu.91
Mandatum ad acceptandum beneficium dicitur speciale quãuis aliquod non nominetur,lib.10.q.8.nu. 34.
Mandatum ad acceptandum beneficia,est fauorabile,lib.9.q.7. num.23
Mandatum ad cedendum dicitur odiosum,l.1.q.18. n. 11
Mandatum ad committendum debitum reuocatur,per notificationem faciendam mandatario,li.9.q.25.nu.14
Mandatum datum ad consentiendum pensioni, non importat translationem,li.9.q.17.nu.98.& li.6.q.4.n.33
Mandatum ad effectum vt Episcopus conferat non dicitur cõditionatum,li.14.q.3.num.22
Mandatum ad locandum non se ostendit ad petendum pẽsionem,l 7.q.24.nu.60
Mandatum ad petendum Iudicem non est sufficiens ad prosequendam litem,li.7.q.24.num.61
Mandatum ad renunciandum,à quo debeat recipere procurator,li.9.q.8.num.13
Mandatum ad renunciandum coram Ordinario,cum clausula vt aliqui amici rogarent collatorem, vt conferret N. non est simoniacum,li.14.q.6.n.6
Mandatum ad renunciandum,debet esse speciale,li. 9. q.6.nume.13
Mandatum ad resignandum,non admittitur in vrbe, nisi fuerit obsignatum signo publico,Iudicis,vel communitatis. li.9. q.7.num.2
Mandatum ad renunciandum relinquitur in Camera, vel Cancellaria,l.9.q7.n.50
Mandata ad renunciandum durant multo tempore,lib.9.q.13 num.2
Mandatum ad renunciandum,in fauorem etiam absque clausula,& non aliter,&c.est simoniacum,l.9.q.9.nu.4
Mandatum ad renunciandum non extenditur ad petendã trãslationem,li.7.q.24.nu.59
Mandatum ad resignandum beneficia,debet confici à Notarijs lib.9.q.7.num.1
Mandatum ad resignandum coram Ordinario cum clausula non aliter,nec alio modo simoniacum,l.14.q.3.nu.19
Mandatum ad resignandum non debet esse cancellatum, li.9. q.7.num.44
Mandatum ad resignandum,non extenditur,li.10.q.6.n. 15
Mandatum ad resignandum odiosum.li.9.q.17.num .6.& q.7. num.24
Mandatum ad resignandum omnia beneficia, quę constituens debet,non admittitur,li.8.q.7.nu.21
Mandatum ad resignandum,strictissimæ est interpretandum,l. 9.q.17.nu.5
Mandatum ad vnum non trahitur ad aliud,li.9.q.17.n.9
Mandatum cessat cessante causa mandati,li.1.q.5.n.44
Mandatum datum ad cassandum pẽsionem, altera reseruata, debet impleri,vt cassatio habeat effectum,li.9.q.17.n.58
Mandatum datum ad renunciandum coram ordinario,debet esse liberum,li.9.q.5.n.2
Mandatum datum ad renunciandum coram ordinario in fauorem est simoniacum,li.9.q.5.n.3.& li.14.q.3.nu.18
Mandatum datum ad reseruandam pensionem ex causa laboris,si procurator reseruet,absque causa,dicitur Eccedere, fines,li.9.q.17.nu.49
Mandatum datum ad resignandum coram ordinario in fauorem simoniacum,li.14.q.3.nu.18
Mandatum datum ad resignandum expirat morte mandantis, li.9.q.24.num.1
Mandatum dari potest ad resignãdum in Curia , cum clausula in fauorem,n.& non aliter,nec alio modo,l.9.q.9.n.1
Mandatum debet apparere,li.8.q.11.n.44
Mandata eodem tempore facta inducunt correspectiuitatem, lib.14.q.9.nu.14
Mandatum de prouidendo,vt cum primum vacat non cõprehendit resignata in fauorem,li.2.q.19.nu.6
Mandata duo,eodem tempore,die mẽse,& anno data, si differant,sunt nullius momenti,l.9.q.23.nu.1
Mandatum enunciatum ex actis Notarij præsumitur,lib.9.qu. 22.nu.4.& 19
Mandatum enunciatum in instrumento antiquo præsumitur, li.9.q.22.num.7
Mandatum expirat morte mandanti,li.9.q.28.n.4
Mãdatum expirat morte principalis etiam si procurator ignoret mortem,li.9.q.24.nu.3
Mandatum extenditur ad causas,& personas expressas, libr.9 q.17.num.90
Mandatum extinguitur vbi non adest persona quæ repræsentetur,li.1.q.5.nu.45
Mandatum factum post cessionem contra resignatarium non expirat per secundam cessionem,li.1.q.5.n.57
Mandatum generale in spiritualibus non prodest,li.9.q.7.numero 17
Mandatum generale,non sufficit ad resignandum,lib.9.q.7.nume.16
Mandatum habens ad resignandum reseruata pensione , cum facultate transferendi, non potest renunciare absque dicta facultate,li.9.q.17.n.32
Mandatum habens ad consentiendum regressui, cum clausula generali,an possit consentire translationi,li.9.q.17. n. 101
Mandatum habens de prouidendo de beneficio , tanti valoris, non potest de maiori,vel minori,li.9.q.17.n.15
Mandatum habens,vt possit concordare , non potest resignare,l.9.q.7.nu.18
Mandatum habere cum libera,& in specie æquiparantur,li.9. q.24.num.12
Mandatum in quibus præsumatur,li.9.q.22.n.12
Mandatum non censetur reuocatum per lapsum quadriennij l.9.q.13.num.4
Mandatum non comprehendit personam nouam,lib.9.qu.17. num.8
Mandatum non præsumitur,li.8.q.8.n.9.& q.22.n.1
Mandatum non potest fieri ad resignandum in manibus ordinarij,cum clausula non aliter,nec alio modo,l.9.q.9.nu.
Mandatum non requiritur ad porrigendas supplicationes resignationis,li.9.q.6.nu.6

Manda-

Mandatum non trahitur de una persona ad aliam,lib.9.q.17. nume.85
Mandatum omne strictè interpretatur,li.9.q.17.n.7
Mandatum Papæ de prouidendo intelligitur , si ille est legitimus,l.4.q.4.nu.12
Mandatum posterius supplicatione data valet,& potest præstari consensus,maximè si adest clausula supplicationi signatæ,li.9.q.16.nu.8
Mandatum potest dari ad consentiendum supplicationi signatæ,vel signandæ,li.9.q.8.n.20
Mandatum potius,quam stilus,debet attendi.l.9.q.17.n.56
Mandatum præsumitur ex coniecturis,li.9.q.22.n.18
Mandatum præsumitur ex diuturnitate temporis,lib. 9. q.22. num.17
Mandatum præsumitur in antiquis l.9.q.22.n. 5
Mandatum præsumitur,quoties enunciatur in sententia Iudicis,aut per Principem,li.9.q.22.nu.3
Mandatum præsumitur vbi fit impensa,quamuis parua. lib.9. q.24.nu.35
Mandatum procuratoris ad resignandum,elapso anno nõ valet,l.9.q.24.nu.40
Mandatum procuratorium,quis non cogitur acceptare,li.9.q. 18.nu.2
Mandata quotidie dantur ad resignand.cum reseruatione,l.8. q.8.num.98
Mandatum relinquitur in Camera,lib.9.q.8.nu.7
Mandatum speciale ad capiendam possessionem benef.requiritur,li.10.q.6.num.13
Mandatum speciale quod dicatur.l.9.q.7.n.19
Mandatum speciale requiritur ad resignandum,l.9.q.7.n.9
Mandatum speciale requiritur ad acceptandum beneficium,l. 9.q.7.n.12.& q.8.n.18
Mandatum stricte interpretatur,li.9 q.17.n.89
Mandatum strictissime interpretandum,li.9.q.17.n.133
Mandatum strictissimi iuris,li.9.q.17.nu.39
Mandatum sufficit,fuisse productum ante sententiam, lib.9.q. 8.num.3
Mandatum Vicarij præsumitur,li.9.q.22.n.21
Mandatum (vigore cuius fuerunt expeditę litteræ) præsumitur bonum,li.9.q.7.nu.52
Mansionaria potest renunciari,li.2.q.1.nu.114
Manuale beneficium quod,li.11.q.3.nu.96
Manualia comprehenduntur sub regula de publicandis,li.2.q. 11.num.43.& 44
Manualitas in beneficiis regularibus est de iure communi, lib. 10.q.2.nu.39
Manualia in reseruatione non comprehenduntur,lib.11.qu.3. num.83
Manualia non comprehenduntur in regula de Triennali,li.11. q.3.num.85
Manualia possunt renunciari,li.11.q.3.n.97.& l.2.q. 11
Manualitas exprimenda in littteris,li.10.q.2.nu.37
Manum mutilatam habens dicitur corpore vitiatus,lib.5.q.6. num.48
Manumissus non conuenitur ratione negotiorum gestorum, li.3.q.18.num.104
Manus articulatas habens amittit executionem ordinis,l.5.q. 6.num.50
Manus articulatas habens dicitur corpore vitiatus,lib.5.qu.6. num.48
Manus tremulas habentes non possunt ministrare,lib.5.qu.6. num.30
Marcellinus renunciauit Papatum propter idolatriam,lib.2.q. 1.num.15
Marcus Antonius Bizonus Episcopus Fulginaten. & Nũcius in Regno Neapolit.li.3.q.11.nu.21
Maritus est dominus dotis,li.1.q.6.nu.52
Maritus habet fructus dotis contracto matrimonio,lib. 1.q.6. num.50
Marius de Curte laudatur,li.5.q.6.nu.42
Masculinum concipit fœminium,li.12.q.4.nu.28
Materia litigandi est tollenda,li.11.q.1.nu.27
Materia proportionabili,appellatione beneficiorũ ueniunt hospitalia,lib.11.q.3.nu.59

Matrimoniales causæ Episcopo sunt subditæ,l.3.q.11.n.15
Matrimonij titulus ex diuturna cohabitatione,lib.10. quæst.4. num.22
Matrimonio reintegrato noua dos datur,li.3.q.7.n.76
Matrimonio nullo consentiens sibi non præiudicat,lib.2.q.18. num.5
Matrimonium contrahens cum concubina in articulo mortis, an preiudicet substitutis,li.12.q.1.n.12
Matrimonium contrahens non potest renunciare,lib.3.qu. 1. num.28
Matrimonium contrahitur inter Episcopum & Ecclesiam,l.5. q.3.n.6.& li.7.q.11.n.19
Matrimonium contrahitur per acceptationem electi,libr. 7.q. 1.num.88
Matrimonium contracturi possunt renunciare coram Ordinario,li.5.q.6.n. 163
Matrimonium etiam nulliter contractum priuat beneficiis , li. 1.q.1.nn.12
Matrimonium infirmus contrahere potest,li.3.q.10.n.6
Matrimonium metu contractum nullum ipso iure,lib. 13. q.2. num.6
Matrimonium contractum metu reuerentiali patris an sit nullum,li.13.q.1.nu.174
Matrimonium non potest contrahi sine mandato speciali,l.10. q.8.num.33
Matrimonium non vitiatur dolo,lib.13.q.3.n.11
Matrimonium potest contrahi per procuratorem,lib.10.qu.6. num.11
Matrimonium valet non obstante iuramento de non contrahendo,li.9.q.31.nu.29
Materia fauorabilis quæ,l.10.q.7.n.10
Matthæus Cantarellus Cardinalis S.Srephani laudatur,li.1.q. 2.n.27.& l.11.q.6.n.88
Muar.dependentes non posset promoueri,l.4.q.4.n.26
Mediator admittitur in ciuilibus de consensu partium, li.14. q.10.num.44
Mediator ob participationem dicitur committere delictum,l. 14.q.10.num.31
Mediator propter participationem suspectus,l.14.q.10.n.29
Medici & deputati ad sepeliendum probant mortem infecti à peste,li.12.q.6.nu.18
Medietas fructuum qua causa reseruetur,l.6.q.1.n.49
Melphien.Eccl.status,li.8.q.5.nu.42
Memor salutis æternæ quisque præsumitur,li.12.q.1.n.7
Memoria hominis est labilis,l.11.q.13.n.81
Mens renunciantis non ex signis colligi potest,l.8.q.1.n.20
Menses tres dati ad publicandum in resignationibus extra Curiam incipiunt currere à die prouisionis,l.11,q.2.n.9
Mensis quando exprimendus,li.10.q.3.n.8
Mente capti non possunt constituere procuratorem ad resign. lib.9.q.1.num.13
Mentecapti renunciatio nulla,l.3.q.8.n.7
Mentecaptus non potest resignare,li.3.q.8.n.1
Mentio an sit facienda de præstimonio,li.10,q,2.n.76
Mentio criminis est facienda in impetratione,alias impetratio est nulla,li.3.q.16.nu.26
Mentio de alia pensione est facienda in reseruatione pensionis, lib.6.q.2.nu.40
Mentio de primo beneficio facienda est quamuis sit tenue, lib 10.q.2.nu.69
Mentio de processu & statu causę facienda est,li.2.q.3.n.64
Mentio est facienda in impetratione de beneficio renunciato coram non superiore,l.7.q.1.nu.44
Mentio facienda est de iure ad rem,li.10.q.2.n.74
Mentio facienda est in litteris de intrusione,lib.10.q.2.n. 98
Mentio facienda est de primo beneficio etiam violenter occupato,li.10.q.2.nu.75
Mentio facienda est de primo beneficio quamuis possessio nõ fuerit decapta,l.10,q.2.nu.73
Mentio iudicij cepti est facienda in renunc.criminosi,li.3.qu. 16.num.24
Mentione litis non facta gratia est nulla etiam concessa motu, proprio,l.2.q.3.n.63
Mentio litis facienda est in impetratione beneficij,lib. 2.qu.3. num.60

Mentio

Mentio litis facienda est in renunciatione, etiam si fuerit mota in fauorem actoris cedentis,li.2.q.3.nu.65
Mentio litis pendentiæ facienda est in dispensatione, lib.2.q.3. num.62
Mentio necessaria non est de morbo Epileptico,lib.19.q.2. nu mero 96
Mentione pensionis non facta facultas transferendi fructus nó valet.lib.6.q.1.nu.30
Mentio priuationis est facienda in renunciatione quę fit per priuationem,li.3.q.16.nu.23
Mentio regressus an facienda in reformatione,li.6.q.5.n.79
Mentio specifica facienda est de beneficio concesso miseratio nis causa,li.2.q.6.nu.40
Mercenarius pastor quis,l.5.q.3.n.131
Massanen Eccl.status,li.8.q.5.n.41
Meticulosi actus nulli,l.13.q.1.n.33
Metu cedente actus valet,l.13.q.1.n.122
Metu durante uoluntas semper dicitur meticulosa,lib.13. qu 5.num.43
Metu facta nulla,lib.9.q.7.nu.42
Metum inferentes resignantibus sunt excomm.lib.13.q.2.nume.38
Metum iustum an inducant preces soliti seruire contra non obedientes,li.13.q.1.n.189
Metum iustum inducit præceptum comminatorium Regis ex quo potest resignatio facta annullari,l.13.q.1.n.183
Metum iustum inducit iudex procedens contra ius, lib. 13.q. 1.num.216
Metum iustum inducit periculum amissionis bonorum,li,13. q.1.num.44
Metum iustum inducit præceptum Ducis,li.13.q.1.n.185
Metum iustum inducit præceptum Regis,lib.13.q.1.num,184 & num.187
Metum iustum iudex arbitrabitur secundum qualitatem perso narum,lib.13.q.1.n.60
Metum iustum non dicitur habere qui patitur metum sua cul pa,li.13.q.1.nu.125
Metum præsumere facit armorum fragor,l.13.q.1.n.127
Metus amissionis bonorum æ quparatur metui mortis,lib.13. q.1.num.145
Metus à quibus personis inferatur cessio est nulla,lib.13. qu.1. num.10
Metus argnit delictum,li.13.q.1.n.73
Metus causa potest agi quamuis in actu resignationis dicatur quod sponte & libere,&c.li.13.q.13.q.q.1.n.213
Metus consistit in mente,li.13.q.1.n.77
Metus continet in se dolum,l.13.q.1.n.190
Metus contrariatur libere voluntati,li.13.q.1.n.7
Metus debet esse iustus,li.9.q.25.n.37
Metus dicitur quasi mentem tenens,li.13.q.1.n.79
Metus durare videtur cum viget causa metus,lib.13.q.1.n.123
Metus & vis æquiparantur.l.13.q.4.n.30
Metus excommunicationis est metus qui cadit inconstantem virum,li.13.q.1.n.141
Metus ex interuallo temporis purgatur,l.13.q.1.nu.202
Metus fratris vt sit iustus quid probandum,l.13.q.1.n.160
Metus fratris iustus reputatur,li.13.q.1.nu.159
Metus illatus publice potest oculis & aspectu probari, li.13.q. 1.num.98
Metus in contractu purgatur ex solutione,li.13.q.1.n.204
Metus in matrimonio per cohabitationem,& concubitū purgatur,li.13.q.1.n.205
Metus in resignatione coram quo iudice probandum,l.13.q.2. num.21
Metus iustus arguitur ex præcepto Ciuitatis,li.13.q.1. n. 186
Metus iustus dumtaxat rescindit gesta,li.13.q.1.n.53
Metus iustus qui dicatur,li.13.q.1.n.54.& nu. 56
Metus iustus timor amissionis bonorum,l.13.q.1.n.70
Metus iustus timor mortis affinium,l.13.q.1.nu.69
Metus minor cadit in fœminam quam in virum,lib.15.q.1.nu mero 61
Metus minor cadit in puerum quam in virum,lib.13.q.1.n.62
Metus mortis dicitur cadere inconstantem virum,lib. 13.q.1. num.114
Metus non præsumitur nisi probetur,l.13.q.1.nu.71
Metus nunquam purgatur vigente eadem causa,lib.13. qu. 1. num.206
Metus oculis bene non potest probari,li.53.q.1.n.57
Metus paternus interueniens in professione illam rescindit,li 13.q.1.num.171
Metus probatio debet esse legitima,l.14.q.1.n.181
Metus probatur coniecturis & indicijs,li.13.q.1.n.9
Metus probatur difficilis probationis,l.13.q.1.n.75
Metus probatur ex litteris,li,13.q.1.nu.188
Metus probatur per litteras,li.13.q.1.n.81
Metus probatur per testes,li.13.q.1.n.80
Metus qui cadit in constantem sufficit vt quis possit agere,lib. 13.q.1.n.57
Metus qui cadat in constantem virum arbitrio iudicis remitti tur,li.13,q.1.num.59
Metus qualitas debet probari per actum proximum, lib.13.q. 1.num.107
Metus quid sit,li.13.q.1.num.78
Metus reuerentialis parentum dicitur iustus,lib.11.qu.13.nu mero 103
Metus solet clam inferri,l.13.q.1.nu.76
Metus vanus non est in consideratione,li.13.q.1.n.108
Metus vt annullet actum debet esse talis qui cadat in constantem virum,li.13.q.1.nu.52
Minę vt inducant iustum metum tria sunt consideranda,li.13. q.1.num.115
Minæ illius qui est solitus illa exequi,li.13.q.1.n.113
Minę Episcopi vt constituant iustum metum quid probandū, li.13.q.1.nu.176
Minæ quando constituant metum iustum,li.13.q.1.n.175
Minæ quando sufficiunt arbitrio Iudicis,li.13.q.1.n.179
Minæ sensu corporis percipiuntur,li.13.q.1.n.87
Minima læsio an sit in consideratione,l.11.q4.n.67
Ministrare non potest resignans metu,li.13.q.2.n.29
Ministri Cameræ possunt compellere beneficiatos ostendere iura,l.11.q.14.n.37
Miles clericus effectus amittit beneficium,l.1.q.1.n.21
Milites lauretani sunt familiares,li.2.q.16.n.38
Milites lauretani fruuntur priuilegio transferendi pensionem, li.6.q.4.nu.11
Milites Pij habent priuilegium transferendi pensionem,lib.6. q.2.num.19
Milites S.Petri habent facultatem transferendi pensionem, li 6.q.4.nu.8
Milites S.Pauli habent facultatem transferendi pensionem, li 6.q.4.num.9
Miles S.Ioannis acceptans commendam potest variare,lib.11. q.3.nu.109
Milites suprascripti possunt transferre etiam non ostensis pri uilegijs.li.6.q.4.nu.41
Militi datur stipendium propter militare exercitium, lib. 6.q. 1.num.40
Militibus veteranis datur immunitas,li..5.q.3.n.226
Militia non est fugienda,li.5.q.3.n.201
Minori ad dandam restit.an sufficiat fragilitas ætatis, vel requiratur dolus aduersl.3.q.7.n.25
Minorum appellatione venit tam pueritia quam adolescentia, li.3.q.7.n.1
Minor æquiparatur Ecclesiæ,l.11.q.4.n.59
Minor cui resignatum est beneficium potest consentire pensio ni absque curatore,li.4.q.9.nu.52
Minori competit restitutio aduersus tempus, quod contra ipsum currit,l.11.q.4.n.51
Minori competit restitutio aduersus statutum vrbis, de nō pe rendo creditum infra quindecim annos,li.11.q.4.n.53
Minor censetur maior ut agere possit.li.3.q.7.n.22
Minor doctor V.I.an sit restituendus,li.3.q.7.n.17
Minori datur restitutio quando agitur de lucro, lib. 3. quæst. 7.num.41
Minori datur restitutio in feudo,li.3.q.7.nu.21
Minor est incapax benef.li.13.q.5.n.135
Minor est capax pensionis,l.4.q.9.nu.12
Minor ex dispēsatione pōt habere beneficium,li.3.q.7.nu.66

Minor

Minor ignorans restituitur aduersus præscriptionem 30. ann. lib.11.q.4.num.52
Minoribus incumbit onus probandi fuisse læsos,l.4.q.7.n.34
Minor in rebus sibi utilibus non potest consentire sine curato re,si cum illis adiunctum est onus,li.4.q.9.q.50
Minor læsus restitutus an recuperet locum prisimum quodha bebat in collegio,li.3.q.7.n.73
Minor lęsus restituitur sine noua collatione,l.3.q.7.n.67
Minor læso datur quadriennium ad petendam restitutionem, li.3.q.7.nu.82
Minor lęsus potest collatum beneficium alteri ac restituēdus, l.3.q.7.num.39
Minor læsus vltra dimidiam restit.non obstante iuramento,li. 3.q.7.num.31
Minor ligatur statutaria prescriptione,li.11.q.4.n.46
Minor non excusatur ad his quæ pertinent ad salutem animæ, l.3.q.7.num.15
Minor non habet legitimum consensum ad faciendum,li.4.q.9 num.51
Minor non potest resignare,neque per procuratorem,lib.9.q. 1.num.22
Minor non restituitur cum damno tertij,l.11.q.4.n.75
Minor non restituitur aduersus ingressum religionis,lib.13.q. 7.num.17
Minor restituitur in lucrosis,lib.3.q.7.num.52
Minores non restituuntur aduersus regulam de exprimendo verum valorem,l.10.q.2.nu.46
Minor non restituitur vbi non est læsus,li 11.q.4.n.65
Minor non restituitur vbi tractat de lucro,l.11.q.4.n.64
Minor non restituitur aduersus malam expressionem re non integra,li.11.q.4.nu.74
Minor non restituitur aduersus matrimoniū,li.3.q.7.n.16
Minor non restituitur aduersus omissam probationem,nisi sit læsus,l.11.q.4.n.69
Minor non restituitur aduersus omissionem dationis interrogatoriorum,li.11.q.4.n.70
Minor non restituitur aduersus tempus elapsum & datum ad publicandum benef.resignatum,li.11.q.4.nu.61
Minor non restituitur cum res non est integra,& alteri ius est quęsitum,li.11.q.4.n.73
Minor potest reddere meliorem suam conditionem siue curatore,li.4.q.9.nu.47
Minoris persona potest leg.ex statuto,li.3.q.7.n.23
Minor potest obtinere Canonicatum de iure communi,li.4.q. 9.num.7
Minor 14.ann.hodie non potest habere beneficium Eccles.l.3. q.7.num.65
Minor 14.ann.habet administrationem,l.9.q.7.nu.61
Minor 14.ann.non admittitur ad honores,& off.lib.4.q.9.n.5
Minor 14.ann.non habet consensum,li.3.q.7.n. 62
Minor 14.an.non potest in iudicio per se stare,l.4. q.9.n.4
Minor 14.ann,potest renunciare beneficia,l.3.q.7.n.58
Minor 14.ann.renuncians sine auctoritate tutoris venit restituendus,li.3.q.7.nu.63
Minor 14.ann.sine tutore & Iudice non potest quicquam facere,li.3.q.7.nu.60
Minor 14.ann.tenentur publicare,l.11.q.4.n.33
Minor restituendus est nisi contrarium reperiatur expressum, li.3.q.7.num.44
Minor restituitur aduersus præscriptiones statutarias & cōsue tudinarias,lib.11.q.4.num.57
Minor restituitur aduersus tempus decursum ad appellandum li.11q.4.n.46
Minor restituitur aduersus Iudicialia,l.11.q.4.nu.54
Minor restituitur aduersus tempus elapsum confectionis inuē tarij,li.11.q.4 num.55
Minor restituitur aduersus testatoris mandatum,lib.11.quæst. 4.num.58
Minor sine curatore potest adire hæreditatem,li.4.q.9.n.48
Minor tam puer quam adolescens,li.4.q.9.n.1
Minor 25.annor.in beneficialibus habetur pro maiori,li.3.q.7. numero 3
Minor 25.ann.habet personam legitimam,l.3.q.7.n.6
Minor 25.annorum læsus in renunciatione beneficij debet re-
stitui si non est alteri collatum,l.3.q.7.n.20
Minor 25.ann,potest resignare beneficia,l.3.q.7.n.2
Minori 25.ann.non potest resignari beneficium curatum, lib. 4.q.9.num.17
Minor 25.ann,potest per procuratorem resignare,lib. 3.qu.7. num.8
Minor 25.ann. potest constituere procuratorem ad resignandum absque causæ cognitione cum decreto iudicis,lib.3.q. 7.num.9
Minor 25.ann.potest stare in iudicio etiam absque curatore, l. 3.q.7.n.24
Minor 25.ann.potest acceptare beneficium absque curatore, l. 3.q.7.nu.7
Minor 25.ann.potest alienare,l.3.q.7.n.4
Minor 25.ann,renuncians non est restituendus,l.3.q.7.n.11
Miserabilis qui,l.5.q.6.n.139
Modus æquipollet conditioni,l.8.q.9.n.30
Modus præscriptus a lege obseruandus,l.11.q.13.n.45
Modica læsio non sufficit ad concedendum restitutionem,lib. 11.q.4.n.68
Molendinum faciendi licentia extenditur ad iam illicite factū, li.11.q.7.n.91
Montis Regalis Ecclesiæ situs,status,& valor,l.8.q.5.n.21
Monachus clausalis potest esse Vicarius Episcopi,libro,9.q.4. num.5
Monachus est inhabilis ad beneficium,l.4.q.5.n.4
Monachus electus in Abbatem renuncians Abbatiam remanet Monachus,l.1.q.17.n.24
Monachus electus in abbatem alterius monasterij renuncias Abbatiam remanet monachus secundi monasterij, li.1.q. 17.num.26
Monaci diuersorum monasteriorum an possint permutare, li. 4.q.5.nu.6
Monachus debet esse solus,& tristis in claustro,l.9.q.4.n.17
Monachus debet esse contentus suo claustro,l.9.q.4.n.9
Monaci debent vacare contemplationi,l.9.q.4.n.10
Monaci debent habere officium plangentis,l.9.q.4.n.11
Monachus quo ad mundum dicitur mortuus,li.1.q.5.nu. 6.& li.9.q.4.nu.13
Monaci non debent vagare,l.9.q.4.n.8
Monaci non possunt esse Iudices,l.9.q.4.n.14
Monaci non possunt esse arbitri,l.9.q.4.n.15
Monaci non possunt esse arbitratores,l.9.q.4.n.16
Monachorum vita est queis,oratio & labor,l.9.q.4.n.12
Monachorum vita non est docendi,l.5.q.3.n.238
Monasteria dicuntur proprij monialium,l.2.q.1.n.74
Monasterium intrans metu an possit dicere contra professionem,l.13.q.1.num.210
Monasteria in quibus non viget regularis obseruātia subijciū tur episcopis,l.3.q.11.n.12
Monasteria quæ dicantur,l.2.q.1.n.69
Monialium clausura commendata est episcopo,li.3.quæst.11. num.16
Morbi acuti spatio 10.dierum finiuntur,l.12.q.8.n.1
Morbo caduco laborantes non possunt promoueri, nec promoti ministrare,l.5.q.6.n.105
Morbus caducus non inducit inhabilitatem ipso iure quo ad simplicia,l.5.q.6.n.107
Morbus gallicus cum lepra similitudinem habet, lib.5.quæst. 6.num.28
Mores boni sunt necessarij sacerdotibus,l.4.q.11.n.15
Mors ad effectum regulæ non potest probari iuramento, lib. 12.q.7.nu.14
Mors cum sit priuatio vitæ,est quædam negatiua,li 10. quæst. 5.num.11
Mors ciuilis æquiparatur naturali,lib.3.quæst.3.num.10.lib.1. quæst.4.num.6.& q.5.nu.8.& q.16.num.27.& lib.9.quæst. 32.num.3
Mors naturalis æquiparatur ciuili,l.3.q.5.n.32
Mors naturalis comprehendit ciuilem,l.8.q.10.n.27
Mors omnia soluit,l.1.q.4.num.4.& lib.6.q.5.num.49.& lib.9. q.24.num.2
Mors non præsumitur,lib.9.quæst.24.num.4.& lib.12. quæst. 7.num.3

Mors probatur multis modis,l.12.q.6.n.20
Mors probatur ex vestibus lugubrib.consanguinecorum,li.9.q. 24.nu.6
Mors probatur ex testibus,l 9.q.24.n.7
Mors probatur iuramento,lib.9.q.24.num.8.& l.12.q.7.num. 13.& 15
Mors probatur fama,l.9.q.24.num.5.& lib.12.q.6.nu.19. & q. 7.n.9.limita,n.12
Mors quæ est probanda ad effectum regulæ de infir.non proba tur fama,l.12.q.7.n.14
Mors resignantis facit cessare mandatum,l.9.q.24.n.1
Mors renocat procuratorem,l.9.q.29.n.1
Mortis articulo constituti non præsumuntur eligere personam dignam,l.12.q.1.n.25
Moriente beneficiato vltra duas dietas à Curia,benef. dicitur, vacare in partibus,l.10.q.6.n.56
Mortuus ciuiliter non tenetur ad pensionem,l.1.q.8.n.6
Mortuus ex peste præsumitur mortuus post 20.dies vt non ha beat locum reg.de infirmis,l.12.q.6.n.15
Moriens ex tempestate non moritur infirmus,l.12.q.6.n.25
Mortuo litigante aliquando proceditur,l.3.q.16.n.42
Mortuus non potest resignare,l.4.q.2.n.72
Mortis naturalis,& ciuilis eadem est ratio,l.10.q.4.n.3
Mortuo Papa,qui supplicationem signauit, possunt litteræ ex pediri,l.10.q.1.n.35
Mortis probatio in casu reg.de infir,debet esse plena, lib.12.q. 7.num.8
Mortuo principali,procurator ad resignandum,quando cesse tur renocatus,l.9.q.29.n.8.
Mortuo prouiso post registratam supplicationem beneficium vacat per obitum,l.2.q.24.n.6
Mortis periculum iustum impedimentum,l.11.q.13.n.99
Mortuo qui dedit literas ad præstandum consensum, non po test procurator postea consentire,l.9.q.6.n.9
Mortuus quando quis præsumitur infra 20.dies,lib.12.quæst. 7.num.17
Mortuo resignante,non renocato mãdato,procurator qui por rexit supplicationem in vita,potest præstare consensum,et si resignans mutauerit voluntatem,l.9.q.24.n.24
Mortuo vno ex collitigantibus ordinarius prouidere non po test,l.2.q.3.n.105
Motus proprius non operatur in præiudicium tertij , lib. 6.q. 2.num.92
Multitudo negociorum non excusat a publicatione, lib.11.q. 13.num.82
Multitudo dicitur decem aut octo beneficia,l.3.q.1.n.142
Multitudo magna beneficiorum est incompatibilis,lib. 3.q.1. num.139
Multiplicatio titulorum quando non prodest,l.11.q.2.n.26
Mulier amittit dotem propter adulterium,l.7.q.24.n.56
Mulier amittit dotem propter oscul um impudicum,li.7.q.24. num.57
Mulier ingrediés monasterium detinet denominationem ma riti,li.6.q.1.n.64
Mulier & Rusticus non excusantur, si non confecerunt inuen tarium infra legitimum tempus,l.11.q.3.n.72
Mutuare quis potest non obstante iuramento,l.9.q.31.n.30
Mutatio voluntatis non præsumitur,l.9.q.25.n.16
Mutuum factum resignanti non inducit simoniam , lib. 14.q. 7.num.2
Mutus non potest ministrare,li.5.q.6.n.97
Mutus non potest contrahere matrimonium,l.5.q.3.n.26
Mutus non potest esse executor testamenti,l.5.q.3.n.25

N

NArrata in regressu iustificanda,l.6.q.5.n.75
Narratiua posita in translatione pensionis est verificanda,li.6.q.4.n.44
Narrata in impetratione verificanda,l.10.q.3.n.2
Narratiua est pars gratiæ,l.10.q.3.n.3
Narratiua etiam negatiue concepta verificanda,l. 10.q.3.n.5
Narrata sunt verificanda ad canonizationem gratię cum alter excepit,vel oppouit,l.10.q.3.n 50
Narbonensis ecclesiæ status,l.8.q.5.n.38
Narranda quæ in regressu,l.6.q.5.n.77
Naturalis causa attenditur potius quam accidentalis,lib.12.q. 8.num.36
Naturalis possessio retinetur ex reseruatione vsusfructus, li.1. q.3.num.74
Nauarri mos,l.4.q.11.n.31.& l.5.q.3.n.102
Necessitatis causa admittuntur minus idonei,l.5.q.3.n.112
Necessitatis causa plura permittuntur,l.5.q.6.n.159
Necessitas quem excusat,l.11.q.13.n.38
Necessarium antecedens videtur prohibitum,l.12.q.3.n.23
Negotiorum multitudo non excusat a publicatione,lib.11.q. 13.num.82
Negligens non dicitur omittens aliquid facere causa pestis,li. 11.q.13.n.61
Negligens litem videtur illam renunciare,l.2.q.3.n.22
Negligentia nouerca eruditionis,l.5.q.3.n.160
Negatiua non probatur,l.10.q.5.n 12
Negatiua,quando est fundamentum intētionis alicuius debet probari,l.10.q.5.n.16
Negatiua probatur eo ipso quod contrarium non probatur,l. 11.q.14.nu.3
Negatiua per confessionem partis probatur,l.11.q.14.n.70
Negatiua probatur per inspectionem scripturæ,l.11.quæst.14. num.55
Negatiua potest probari per testes qui scire poterant affirmati uam,l.11.q.14.n.63
Negatiua probatur per coarctationem loci,& temporis,li.11. q.14.nu.68
Negatiua probatur per actus incompatibiles cum affirmatiua li.11.q.14.n.58
Negatiua probatur per actus quibus positis tacite resultat,li. 11.q.14.nu.59
Negatiua probatur eo ipso,quod contrarium non probatur,l. 10.q.5.nu.13
Negatiua probanda per eum qui in ea se fundat , lib.11.q.14 num.9
Negans non dicitur affirmare,l.11.q.14.n.17
Negans interuenisse in instrumento,an ei credatur,lib.9.q.27. num.17
Neophitus non potest ordinari,l.4.q.4.n.21
Neophitus qui sit,l.4.q.4.n.22
Neophito non potest beneficium resignari,l.4.q.4.n.20
Nemo potest dare quod non habet,l.1.q.15.n.5.& l.10.q.8.n. 14.& l.2.q.22.n.2.& li.1.q.1.n.54
Nemo præsumitur iactare suum,l.13.q.1.n.93
Nemo plus iuris in alium quis transferre potest quam ipse ha bet,l.1.q.15.n.9
Nemo cogitur acceptare beneficium,l.10.q.8.n.16
Nemo excusatur ob non adimpletam formam,l.11.q.4.n.71
Nemo potest perdere quod non habet,l.3.q.1.n.150
Nihil transeat concedi solitum a Datario quomodo tollatur, li.11.q.13.n.113
Nobilitatis priuilegium,quod habetur propter eam , cessat ea amissa,l.1.q.16.n 64
Nobilitas loci confert,l.5.q.3.n.145
Nobilis qui l.5.q.6.n.140
Nobilis debet pretiosioribus vestibus indui,l.5.q.6.n.151
Nomen sancti exprimitur in collatione,l.8.q.9.n.53
Nomen sancti Ecclesiæ debet exprimi in litteris prouisionis, li.10.q.2.nu.22
Nomen sancti beneficij exprimendum in supplicatione , lib.8. q.7.nu.50
Nomen,& cognomen resignantis exprimendum,l.8.q.9.n.6
Nomen episcopi requiritur in collatione,l.8.q.9.n.48
Nomina testium in instrumento debent exprimi , lib.11.q.6. num 67
Nomen episcopi exprimitur in resignatione,l.8.q.9.n.2
Nomen procuratoris,debet exprimi alias,&c.l.9.q.7.n.38
Nomen proprium si præcedat semper facit delegationem per sonalem,l.1.q.11.n.13
Nominandi habens facultatem non potest seipsum nominare li.9.q.17.n.104
Nominato sufficit probare possessionem prædecessoris,lib.10. q.4.nu.7
Nominationi potest renunciari tacite,& expresse,l.1.q.1.n.4

Non en-

Non entium nullæ sunt qualitates ,l.2.q.22.n.6
Notario nemo potest æquiparari,l.8.q.11.n.51
Notario magis creditur quam nuntio,li.8.q.11.n.53
Notario magis creditur quam litteris ordinarij,l.8.q.11.n.52
Notariorum libri probant resignationem,l.8.q.11.n.45
Notarij Cameræ admittunt procuratores præsentium in Cu ria,l.9.q.12.n.8
Notarij Cameræ,& Cancellariæ non notant consensum in re signatione,nisi viso sufficienti mandato,l.9.q.6.n.8
Notarij Cameræ,& Cancellariæ habent præsumptionem pro ipsis,l.8.q.8.n.59
Notarij non annotant horam præstationis consensus, lib.8.q. 8.num.75
Notarius rogatus de instrumento simoniaco non potest oppo nere de simonia,l.14.q.9.n.20
Notarius non potest recipere resignationem beneficij,lib.7.q. 25.num.1
Notarius potest recipere renunciationes nomine superioris,l. 7.q.25.n.4.& l.8.q.9.n.126.& l.8.q.9.n.126
Notarij Cameræ,& Cancellariæ non extendunt cõsensum ni si videant mandata,l.9.q.8.n.6
Notarij præsumuntur bene exercere officium ipsorum,lib.9.q. 22.num.8
Notarij relatio se publicasse iuxta constitutionem Gregorij absque alia qualitate reddit actum validum,l.11.q.6.n.51. & nu.59.& 63
Notario creditur circa publicationem,l.11.q.6.n.65
Notarij Cameræ,& Cancellariæ nõ extendunt consensum vi gore litterarum,l.8.q.8.n.22
Notarij Cancellariæ , & Cameræ non notant consensum nisi viuo mandato,l.9.q.6.n.8
Notarij duo togati non supplent numerum testium requisitũ in instrumentis,l.11.q.6.n.68
Notarij Cameræ,& Cancellariæ retinent mandata , &c.lib.9. q.22.num.5
Notarius conficit instrumentum de renunciatione facta corã ordinario,l.8.q 9.n.128
Notarius habens conficere instrumentum debet rogari,li.11. q.6.num.61
Notarij Cameræ,vel Cancellariæ recipiunt consensus, li.7.q. 25.num.5
Notarius non potest se rogare de instrumẽto in personam suã, li.9.q.11.n.1
Notarius habet præsumptionem pro se,l.8.q.11.n.50
Notarij constituti ad recipiendum resignationem,repræsentãt personam Principis,l.9.q.26.n.6
Notarius non potest testari de actu præterito,l.11.q.6.n.70
Notario afferenti fecisse publicationem cum litteris credendũ est,l.11.q.6.n.46
Notarij Cameræ admittunt mandata minus sufficientia cum obligatione de præsentando bonum,l.9.q.7.n.55
Notarius qui facit instrumentum procuræ,non potest scribe re se esse procuratorem,l.9.q.7.n.5
Notarij Cameræ,& Cancellariæ non extendunt consensus vi gore litterarum,l.9.q.24.n.38
Notarij Cancellariæ,magnam adhibent diligentiam,vt man data sint cum suis requisitis,l.9.q.7.n.54
Notarius tradens parti instrumentum reuocatum,vt falsarius puniri debet,l.9.q.27.n.21
Notarij Cameræ,& Cancellariæ recipiunt resignationem,l.7. q.1.nu.60
Notarij Cameræ,& Cancellariæ possunt recipere cõsensus nõ tamen renunciationem,l.7.q.9.n.11
Notarius stipulans donationem pro absente concurrente con sensu est valida,l.7.q.1.n.59
Notitia superioris prodest,l.9.q.26.n.2
Notorius defectus impedit restitutionem,l.13.q.5.n.144
Notorius releuat ab onere probandi,l.11.q.6.n.82
Noua prouisio dat titulum,l.7.q.7.n.9
Noua prouisio quando sit nulla non probata renunciatione, li.10.q.3.n.11
Noua prouisio non prodest non facta mentione,intrusionis & fructuum male perceptorum,l.10.q.3 n.43
Noua prouisio an probet resignationem subreptitiam , lib. 8. quæst.11.num.45
Noua prouisio est quid separatim,l.7.q.7.n.8
Noua prouisio non purgat vitia præterita,l.1.q.3.n.102
Noua prouisio non tenet cum beneficium non vacat vt narra tum fuit,li.1.q.3.n.101
Nouitiatus potest compleri cum licentia extra monasterium, li.3.q.13.n.12
Nouitius debet renunciare beneficium ante duos menses pro fessionis,l.3.q.13.n.4
Nouitiatu durante Vicarius deputabitur in beneficio curatu, l.3.q.13.n.8
Nouocomen.Ecclesiæ status,l.8.q.5.n.60
Nuntiantibus vacationes beneficij nihil dandum,li.14.quæst. 4.num.8
Nulla non tenent,l.13.q.2.n.4
Nullum non est considerabile,l.11.q.6.n.118
Nulla non nocent,l.8.q.7.n.151
Nullum non producit effectum,l.7.q.1.n.26
Nulla non præstant impedimentum,l.6.q.2.n.51
Nullus sine peccato,l.5.q.3.n.9
Nullitas mandati admittitur,l.9.q.22.n.14
Nullitas ipso iure non datur nisi imponatur,l.6.q.2.n.62
Nullitas actus ex defectu procuratoris excedentis fines , venit ipso iure,l.9.q.17.n.36
Nullitas ex sola inhibitione non inducitur,l.4.q.9.n.20
Numerum testium in instrumento requisitum duo notarij ro gati non supplent,l.11.q.16.n.68
Nuntij commissio citandi quando præsumatur, libro 9.'q.22. num.19
Nuntij facultas conferendi non includit canonicatus,lib.7.q. 13 num.13
Nuntius antequam præsentet quæ habet in mandatis non no cet,li.1.q.12.n.11
Nuntij attestatio de actu renunciationis quando facit fidem, l. 7.q.13.nu.12
Nuntio facultas data reseruandi pensionem non includit reci piendi renunciationem in fauorem,l.7.q.13.n.14
Nuntij gesta ante scientiam renocationis,sunt firma, lib.9.q. 25.num.26
Nuntijs Hispanis aliquando conceditur facultas cõferendi vs que,&c.l.7.q.13.nu.11
Nuntius Apostolicus dat possessionem in Regno Neapolita no,li.10.q.6.n.34
Nuntij relatio se citasse iuxta,&c.sufficit,l.11.q.6.n.52

O

OBitus non tollit effectum iam causatum,lib.11. quæst.2. num.33
Obitum verbum verificatur in morte,li.8.q.10.n.30
Obligatio in forma Cameræ,l.6.q.2.n.151
Obligatio in forma Cameræ ad quid inuenta , lib. 1. quæst. 8. num.12
Obligatio in forma Cameræ,non validat resignationem simo niacam,l.14.q.1.n.11
Obligatio in forma Cameræ,sit ad faciliorem solutionem, li. 14.q.7.n.54
Obligatio in forma Cameræ,non transit ad successorem,li.9. q.17.nu.55
Obligatio in forma Cameræ non plus ligat quam actus,lib.1. q.8.nu.13
Obligatio in forma Cameræ,& iuramentum soluendi pensio nem cessat resignato beneficio,l.1.q.8.n.11
Obligatio principalis extinguitur cessante causa fructuum, li. 1.q.8.nu.15
Obligatio non oritur ex litterarum figura,sed ex obligatione, lib.1.q.13.num.27
Obligatus ad faciendum aliquid in tempore,tenetur id facere licet sit elapsum tempus,l.10.q.9.n.13
Obligatio oritur ex iuramento,l.9.q.31.n.15
Obliuio in Papa præsumitur ob multitudinem negotiorum,l. 3.q.6.nu.58
Obtinens beneficium curatum,& non faciens se promoueri in tra annum non potest renunciare,l.3.q.1.n.29

Oblationes debentur veris prælatis,l.11.q.1.n.22
Oculi inter membra computantur,l.5.q.6.n.38
Occultæ,& simulatæ renunciationes tollendæ,l.11.q.1.n.5
Occidere hominem licet ob defensionem personæ,lib.13. q.1. num.146
Odiosa stricte interpretanda,ll.6.q.5.n.28.& l.9.q.7.n.25
Oeconomus quis,l.7.q.21.n.2
Oeconomus ad quid detur,l.7.q.21.n.1
Oeconomus habens facultatem instituendi,& destituendi potest recipere renunciationes beneficiorum,l.7.q.21.n.10
Oeconomus non potest dare,l.7.q.21.n.3
Oeconomus non potest res ecclesiasticas alienare, lib.7. q.21. num.5
Oeconomus non potest conferre,& recipere resignationes, lib. 7.q.21.nu.4
Oeconomus cum potestate conferendi an possit conferre litteris non expeditis ex sola signatura supplicationis,li.7.q.21. nu.11.& nu.18
Officiales Cancellariæ quare deputati,l.8.q.2.n.16
Officiales Romanæ Curiæ apponunt manus in bullis,percipiẽdo aliquid,li.10.q.1.n.15
Officiales Cancellariæ percipiunt emolumenta ex expeditione Bullarum,l.8.q.2.n.15
Officialibus Cameræ,& Cancellariæ creditur,l.8.q.11.n.49
Officiales Curiæ tenentur publicare,cum eis resignantur beneficia,li.11.q.4.n.2
Officium publicum non abdicatur ex prima renunciatione,li. 7.q.1.num.32
Officium executoris quale,l.7.q.22.n.3
Officium quando est beneficium potest renunciari, li.2.quæst. 1.num.92
Officia æquiparantur beneficijs,l.12.q.1.n.36
Officium iudicis imploratur ad retractandum renunciationem meticulosam,l.13.q.2.n.19
Offendentes Cardinales priuantur ipso iure,l.11.q.10.n.1
Offendens Cardinales non potest resignare,l.3.q.1.n.26
Omnes possunt beneficia resignare,l.3.q.1.n.1
Omissum habetur pro omisso in odiosis,l.6.q.4.n.32
Onus probandi incumbit dicenti beneficium consistoriale nõ consuevisse in consistorio prouideri,l.2.q.2.n.9
Onus probandi renunciationem meticulosam alleganti incũbit,l.13.q.1.n.74
Onus probandi resignationem non fuisse publicatam dicenti incumbit,l.11.q.6.n.72.& q.10.n.3
Onus probandi incumbit impetranti beneficium ob nõ publicationem,l.11.q.14.n.6
Onus sine fructu quis subire non potest,l.6.q.1.n.23
Omnes possunt constitui procuratores ad resignandum,lib.9. q.3.num.1
Optio datur obtinenti vt eligat quod voluerit,l.3.q.1.n.33
Optio differtur per prouisionem Papæ devacantibus extra curiam,l.2.q.20.n.9
Optandi ius non habet locum in beneficijs vacãtibus in curia, li.2.q.20.n.12
Optandi consuetudo non habet locum in reseruatis,lib. 2.q. 20.num.3
Optandi consuetudo non habet locum in beneficijs vacantibus in curia,l.2.q.20.n.7
Optandi consuetudo non comprehendit beneficia resignata in Curia,li.1.q.4.n.55
Opponens de malo valore debet probare excessiuitatem, lib. 10.q.2.n.50
Opponens de iure tertij per solam supplicationem, non videtur ius clarum,& liquidum producere,l.10.q.1.n.17
Opinio doctoris illa præsumitur vbi plenius scribit,l.11.q.10. num.30
Opinio alicuius Doctoris excusat,l.11.q.3.n.67
Opinio communis ex numero Doctorum,l.9.q.31.n.7
Opinio habetur pro veritate,l.7.q.2.n.17
Opinio vltimo loco posita videtur firmata,l.5.q.3.n.254
Opus omne bonum ex charitate,l.5.q.3.n.115
Ordines septem secundum Theologos,l.5.q.6.n.180
Ordines secundum canonistas sunt nouem,l.5.q.6.n.179
Ordines facti quare dicantur sacri,l.5.q.6.n.181
Ordinari quis non potest sine titulo,l.2.q.6.n.4
Ordinantur Clerici ad titulum patrimonij pro vt episcopus iudicauerit,l.2.q.6.n.8
Ordinati ad titulum patrimonij sunt vere Clerici,l.2.q.6.n.20
Ordinati ad titulum patrimonij gaudent priuilegio,li. 2,q.6. num.21
Ordinatus ad bona mobilia non videtur suspensus,sed illa debet conuertere in immobilia,l.2.q.6.n.15
Ordinari quis non potest sub titulo vicariæ temporalis,li.2.q 6.num.2
Ordinari quis potest ad titulum seminarij,l.2.q.6.n.32
Ordinatus ad aliquod beneficium non potest illud renunciare,li.3.q.14.n.5
Ordinatus ad titulum beneficij cuius possessionem nunquam habuit non est irregularis,l.2.q.6.n.7
Ordinari quis potest ob penuriam sacerdotum , si alius spõdet necessaria,l.2.q.6.n.11
Ordinarij appellatione,continentur omnes habentes iurisdictionem,l.3.q.11.n.19
Ordinatis per saltum extra tempora , ante legitimam ætatem non potest beneficium resignari,l.4.q.2.col.pen.
Ordinatis ad titulum patrimonij episcopus non tenetur dare victualia,l.2.q.6.n.22
Ordinare non debent episcopi filios diuitum nisi eis fuerit donatum a patre,l.2.q.6.n.28
Ordinati a non suo episcopo sunt suspensi,l.4.q.2.n.83
Ordinati a non suo episcopo non gaudent priuilegio clericali li.4.q.2.nu.85
Ordinatus a non suo episcopo non habet executionem ordinum,l.4.q.2.n.59
Ordinatus ab episcopo qui renunciauit dignitati recipit characterem non tamen habet exequutionem,l.1.q.17.n.20
Ordinati ante legitimam ætatẽ sunt suspensi quomodo deiure communi,& quomodo hodie,l.4.q.2.n.105
Ordinatus a non suo episcopo habet executionem ordinum si probet licentiam sui episcopi ante vel post,l.4.q.2.n.66
Ordinatum asserens debet ostendere scripturas,l.4.q.2.n.86
Ordinatus a non suo episcopo an sit deponendus,l.4.q.2.n.84
Ordinatus quis præsumitur ex longo tempore licet nõ habeat litteras,l.13.q.5.n.112
Ordinari quis potest ad titulum donationis,l.2.q.6.n.9
Ordinari quis potest ad titulum seruitij in aliqua ecclesia.li.2. q.6.num.33
Ordinarij exprimunt modum quo vacat beneficium,lib.8.q.9. num.50
Ordinarius vno mortuo non potest subrogare alium lite pẽdente inter duos præsentatos,l.2.q.3.n.98
Ordinarius non potest conferre beneficia renunciata lite pendente donec finiatur,l.2.q.3.n.19
Ordinarius non potest quemquam beneficio priuare sine causa,l.8.q.9.num.16
Ordinarij hodie dant possessionem,l.10.q.6.n.38
Ordinarij manus ligantur per reseruationem,l.2.q.16.n.9
Ordinarius liberæ debet admittere renunciationem,lib.9.q.3. num.4
Ordinarij non conferentes beneficia resignata infra mensem, sunt priuati facultate conferendi,l.11.q.2.n.7
Ordinarius non præsumitur prouidere vigore pacti initi inter partes,l.14.q.7.n.61
Ordinarij possunt conferre beneficia resignata coram eis si habent hanc facultatem,l.8.q.9.n.22
Ordinarij collatores qui sint,l.8.q.9.n.23
Ordinarij debent conferre beneficia sine pacto,l.8.q.9.n.28
Ordinarij debent conferre personis idoneis,l.8.q.9.n.37
Ordinarij non possunt recipere resignationes conditionales,l. 3.q.6.nu.17
Ordinarij possunt conferre beneficia resignata coram ipsis ,li. 2.q.16.nu.3
Ordinarius debet admittere, vel reijcere renũciationem infra mensem,l.11.q.2.n.6
Ordinarius potest petere rationem administrationis hospitalis,l.11.q.3in.53
Ordinarius potest prorogare tempus concessum patronis, ad præsentandum,l.7.q.29.n.11

Ordinarij

Ordinarij possunt recipere renunciationem beneficiorum reseruatorum non tamen illa conferre,l.7.q.11.n.32
Ordinarius non potest conferre beneficium litigiosum coram eo renunciatum,l.2.q.3.n.102
Ordinarij inferentes metum vt clerici renuncient beneficia suspenduntur,l.13.q.1.n.15
Ordinarius potest recipere renunciationem beneficiorum reseruatorum non autem conferre,l.2.q.3.n.103
Ordinarius debet dare possessionem ei cui competit, lib.2,q.3. num.99
Ordinarius potest conferre illi, cui renuncians voluerit, lib.9. q.9.num.10
Ordinarius non potest conferre beneficia consistorialia,lib.2.q. 2.num.1
Ordinarius non potest vnire beneficia reseruata,l.2.q.16.n.6
Ordinarij de facili admittunt renunciationes,l.12.q.5.n.13
Ordinarius non potest disponere de commenda,l.12.q.5.n.5
Ordinarij appellatione in materia collationis venit inferior episcopo,l.8.q.9.n.27
Ordinarius non potest lite pendente alium subrogare,lib. 2.q. 3.num.97
Ordinarij collatio fauorabilis,l.12.q.2.n.6
Ordinarij possunt visitare hospitalia,l.11.q.3.n.54
Ordinarius non potest recipere cessionem illius qui cõtra se habuit rem iudicatam,l.2.q.3.n.110
Ordinarij possunt conferre beneficia resignata coram eis, & vacantia vigore reg.de infir.l.12.q.10.n.17
Ordinarius non potest admittere renunciationem beneficiorũ consistorialium,l.2.q.2.n.3
Ordinarij non possunt conferre commendas,l.12.q.5.n.34
Ordinarius admittens renunciationem statim facit vacare beneficium,l.1.q.12.n.15
Ordinarius non potest subrogare in locum cedentis , vel decedentis,l.2.q.3.n.108
Ordinarius an possit imponere pensionem cum causa,li.6.q.2. num.134
Ordinarius non potest prouidere nisi res iudicata habuerit esse ctum,l.2.q.3.n.111
Ordinarius non potest conferre benef.vacantia in curia,lib.10. q.6.num.57
Ordinarius non potest admittere renunciationes limitatę ,& ad tempus,li.8.q.7.n.15
Ordinarius non potest recipere renunciationes in fauorem,li.9. q.9.num.5
Ordinarij non debent deludi,l.11.q.1.n.16
Ordinario per commissionem in forma dignum quid committatur,l.10.q.3.nu.69
Ordinarius cui committitur in forma dignum confert auctoritate Apostolica,l.8.q.7.n.198
Ordinarius potest vti decreto irritanti,l.8.q.9.n.64
Ordinarius non potest in collatione apponere clausulam non obstante,l.8.q.9.n.62
Ordinarius non potest conferre parochialem famosissimo doctori omissa forma examinis per concursum,l.8.q.9.n.89
Ordinari quis potest ad titulum patrimonij,cum 30.Scut. red. li.5.q.6.n.156
Ordinarius non potest prouidere mortuo vno ex collitigantibus,l.2.q.3.n.105
Ordinarij contra facientes Constitutioni Pij V.58.excommunicantur,l.5.q.6.n.199
Ordinarius potest recipere renũciationem beneficij litigiosi nõ tamen conferre,l.2.q.16.nu.5
Ordinarius potest conferre beneficium contrahentis matrimonium,li.5.q.6 n.166
Ordinarius admittens renunciationem extra casus sibi concessos,est in culpa,l.2.q.6.n.42
Ordinarius potest recipere renunciationẽ illius qui non potest vel non debet seruire,l.5.q.6.n.91
Ordinarius potest prouidere beneficium vacans ob non expressum verum valorem,l.10.q.2.n.44
Ordinarius non potest conferre benef.de iure patronatus,lib. 11.q.3.nu.8
Ordinarius non potest recipere renunciationem illorũ qui sunt in sacris si non habent vnde viuere,l.5.q.6.n.173
Ordinarij possunt recipere renunciationes illorũ qui obtinent plura beneficia,l.5.q.6.n.108
Ordinarij possunt admittere renunciationes religionem ingressuri absque quo habeant vnde viuant,l.5.q.6.n.182
Ordinarij conferentes beneficia resignata indignis peccant,lib. 4.q.11.n.45
Ordinarij non debent conferre beneficia resignata suis aut admittentium consanguineis,& familiaribus,lib. 5. quæst.6. num.188
Ordinarij non possunt recipere resignationem in fauorem,lib. 14 q.3.nu.12
Ordinarius potest recipere renunciationem illorum qui nõ possunt aut non debent residere,l.5.q.6.n.169
Ordinarius ponit concursum,& mittit approbationem Romæ in benef.vacant 16.in mensibus Papæ,l.8.q.9.n.103
Ordinarius recipiens resignationem potest conferre, lib. 1.q.4. num.64
Ordinarius videtur conferre motu proprio , Papa ad supplicationem.l.8.q.9.n.73
Ordinarij non possunt conferre beneficia resignata in Curia,l. 1.q.4.num.56
Ordinarius potest recipere resignationem beneficiorum existẽtium in diœcesi,l.8.q.7.n.9
Ordinarius conferens beneficium reseruatum suspenditur, lib. 11.q.7.n.39
Ordinarij possunt omnibus conferre,l.1.q.4.n.62
Ordinarius præsumitur diligenter visitare suam diœcesim, l.8. q.9.num.72
Ordinarij quorum possint recipere renunciationes,l.5.quæst. 6.num.27
Ordinarij an possint admittere permutationes beneficiorum,l. 5.q.6.nu 231
Ordinarij possunt recipere renunciationem illorum qui aliud beneficium consequuntur,l.5.q.6.n.157
Ordinarius potest recipere renunciationem in sex causis relatis in c.nisi de ren.lib.5.q.6.n.168
Ordinarij suspenduntur per collationem factam consanguineis aut familiaribus de beneficijs resignatis,l.5.q.6.n.197
Ordinarij suspensi ob Const.58.Pij V. debent absolui a Papa, l.5.q.6.n.213
Oratorium potest renunciari,l.2.q.1.n.120
Ordo iuris non seruatur coram Principe,l.12.q.3.n.45
Ordo Cardinalium triplex,l.7.q.12.n.1
Origo spectanda,l.1.q.1.n.65.& q.11.n.8
Obreptionis nullitas ipso iure irrogatur,l.4.q.2.n.12
Obreptitia prouisio est nulla,l.4.q.2.n.11
Ostendere iura tenetur petens suam gratiam canonizari,li. 11. q.14.nu.39
Otiosus nullus stare debet,l.5.q.3.n.213
Otium est malum,l.5.q.3.n.212
Otiosos capite plectebat lex dragonis,l.5.q.3.n.219

P

PAcem rumpere non dicitur offendens ex causa superuenien te,l.1.q.13.n.50
Pacifica possessio quæ,lib.11.quæst.3.num.34.& lib.1. quæst.1. num.21
Pactio de reseruando fructus non est licita sine consensu Papæ,l.6.q.1.nu.25
Pactio firma prohibetur in beneficialibus,l.6.q.2.num.72.& li. 14.q.5.num.7
Pactiones de futura hæreditate odiosæ,l.6.q.5.r.105
Pactum contra bonos mores nullum,l.13.q.5.n.63
Pactum de non agendo pro spolio,factum ante spolium nõ tenet,l 13.q.5.n.61.& n.62.ponitur ratio.
Pactum de non molestando intelligitur de molestia iuris,& facti,l.13.q.5.n.58
Pactum de re illicita post consensum sapit simoniam,lib. 14.q. 7.num.8
Pactum factum breue tempus post resignationem est simonia cum,lib.14.q.7.nu.42
Pactum gratuitum inter resignantem,& resignatarium licitum lib.14.q.7.num.7
Pactum negatur furti non est contra bonos mores,li.13.q.5. nuq.51.& valet num.52

Pactum omne in beneficialibus turpe,l.14.q.3.n.17
Pacta seruanda,l.3 q.18.n.91
Pacti taciti vim quæ obtinent,tenent,l.7.q.1.n.21
Palam fieri quod dicatur,l.11.q.6.n.50
Papa admittit resignationem ad vota resignantium,l.1.q.18.n. 9.personis expressis,l.1.q.3.n.54
Papa admittit resignationes in fauorem, & cũ reseruationibus, li.8.q.7.nu.11
Papa admittendo resignationes sub conditione habet respectũ ad supplicationem humiliter sibi factam,l.1.q.2.n.10
Papa an videatur dispensare cum inhabili si sciens,&c. lib. 4.q. 3.num.63
Papa an possit cogi renunciare ratione scandali,l.5.q.3.n.169
Papæ assertio afficit beneficium,l.3.q.16.n.55
Papæ assertioni potest contrarium probari,l.13.q.1.n.214
Papa astringitur lege honestatis,l.3.q.1.n.17
Papæ attestanti de renunciatione an credendum,l.8.q.11.n.1
Papæ auctoritas facit cessare simoniam,l.14.q.3.n.10.& 15
Papa Celestinus erat sanctæ vitæ,l.2.q.1.n.18
Papæ cogitatio in genere sufficit,l.6.q.2.n.53
Papæ collatio præfertur,l.7.q.11.n.8
Papa communicat ardua Cardinalibus,l.7.q.5.n.14
Papa concedit facultatem transferendi pensionem, lib. 6. q.4. num.13
Papa concedit gratiam viuentibus,l.10.q.5.n.9
Papæ consensus an præsumatur in alienatione rei ecclesiæ, lib. 8.q.8.num.86
Papa confert beneficium resignatario ad preces ipsius, lib. 8.q. 7.num.37
Papa confert beneficia resignata in curia,l.1.q.4.num.63.& lib. 7.q.14.num.24
Papa constitutus in mortis articulo potest actus legitimos face re,l.3.q.10 n.7
Papa creat episcopos solo verbo,l.8.q.5.n.34
Papa cum sit summum ius non dicitur metum inferre,li.13.q. 1.num.167
Papa dans litteras sub rationi congruit,non dat ius, sed confir mat,li.10.q.1.n.43
Papa dat administrationibus ecclesiarum facultatem recipiendi resignationes,l.7.q.24.n.23
Papa dat litteras gratiæ concessæ, per prædecessorem in forma rationi congruit,l.10.q.1.n.37
Papa dat Vicario Apostolico auctoritatem recipiendi renũciationes,l.7.q.24.n.24
Papa de iure ordinario non potest alteri conferre quam resigna tario beneficium renunciatum cum dicta clausula, & non alias,l.1.q.2.n.20
Papa dat beneficia,& non resignans,l.9 q.31.n.17
Papa debet renunciare in Consistorio,l.8.q.3.n.8
Papa debet habere vnum calamum, & vnam linguam, lib.3.q. 18.num.92
Papa depositus a Papatu remanet Cardinalis,l.1.q.17.n.2
Papa Dei vices fungitur,l.2.q.1.n.21
Papa dicitur seruus seruorum,l.8.q.7.n.111
Papa dicitur Beatissimus,l.8.q.7.n.41
Papæ dicto quando non stetur,l.8.q.11.num.13
Papa dispensat contra iuramentum,l.3.q.18.n.129
Papa dispensat cum bigamo,l.5.q.3.n.197
Papa disponit de beneficijs vacantibus ob non factam publicationem,l.11.q.8.n.11
Papam duę partes Cardinalium faciunt,l.11.q.13.n.130
Papæ electio spectat ad Cardinales,l.7.q.5.n.5
Papa est animal rationale,l.3.q.1.n.18
Papa est ordinarius cunctorum,l.8.q.7.n.4
Papa est dominus omnium,l.1.q.10.n.48
Papa est dominus beneficiorum,l.2.q.9.n.10
Papa est episcopis,l.3.q.1.n.11.Vrbis Romæ,l.2.q.16.nu.19.Et vniuersalis ecclesiæ,li.8.q.7.nu.5.archiepiscoporum,l.8.eadem q.7.num.110
Papa est pater spiritualis omnium Christianorum, lib. 3. q.1. num. 13
Papa est superior exemptorum,lib.7.q.11.num.36.& proximus superior,lib.11.q.4.num.14.& lib.12.q.4.num.19.& lib.2. q.7.num.4
Papa est rector vniuersalis ecclesiæ,l.7.q.11.n.3
Papa est solutus legibus,l.3.q.1.n.7
Papa est sponsus vniuersalis Ecclesiæ,l.2.q.1.n.56
Papa est successor Petri,l.8.q.7.n.7
Papa est Vicarius Dei,l.8.q.7.n.6
Papa & non partes possunt validare pensionem nullam,lib.6.q. 2.num.80
Papa ex qua causa possit cogi renunciare,l.5.q.1.n.17
Papa examinat causam dandi coadiutorem in Consistorio,lib. q.20.num.15
Papa facilius derogat iurispatronatus clericorum, libro 2.q.4 num.20
Papa facilius dispensat cum simonia reali,l.7.q.2.n.18
Papa facilius dispensat cum criminoso voluntarie cedente,lib. 3.q.16.nu.40
Papa facilius quam ordinarius potest decipi in beneficialibus, l.12.q.5.nu.3
Papa gerit vicem Dei,l.8.q 11.n.3.& l.7.q.5.n.2
Papæ gesta debent esse firma,l.9.q.25.n.19
Papa habet curam omnium Christianorum,l.1.q.10.num.6.& li.2.q 1.nu.6
Papa habet potestatem a Deo,l.3.q.18.n.117
Papa in beneficialibns est dominus absolutus,l.2.q.4.n.24.& l. 5.q.6.n.126.& l.6.q.4.n.14.& l.7.q.11.n.4.& habet liberam potestatem,li.8.q.7.n.8.& l.5.q.3.n.45.& 11.q.7. nu.66.ac omnimodam,l.4.q.2.n.74
Papa in mortis articulo potest concedere breuia,l.4.q.10.n.8
Papa in omnibus promotionibus concedit retentionem Cardinalibus,l.3.q.1.nu.67
Papæ in præsentia dicitur fieri quod fit in palatio, libro 8.q.7 num.81
Papæ manus appositio habet vim decreti annullatiui,& dero gatiui,l.7.q.11.n.11
Papæ manus appositio non sortita effectum non inducit reser uationem,l.12.q.10.n.1.& n.9
Papæ mors non impedit gratiam factam,l.4.q.2.n.80
Papa mortuo expirant Reg.Cancellariæ,li.11.q.2.nu.31.& li. 8.q.8.nu.131
Papa mortuo qui supplicationem signauit possunt litteræ ex pediri,l.10.q.1.n.35
Papa mortuo rumpitur annulus,plumbum, & sigillantur sup plicationes existentes penes datarium,lib.11.quæst.13.nu mero 125
Papa non absoluit ab irregularitate nisi exprimat,lib.4. quæst 3.num.41
Papa non censetur velle derogare tertio,l.6.q.2.n.89
Papa non concedit derogationes nisi ex causis grauissimis,li. q.4.nũm.44
Papa non confert beneficia resignata nisi resignatarijs,lib.1.q 4.num.60
Papæ non creditur vbi agitur de tertij præiudicio, lib. 3.q.16. num.56
Papa non potest facere,quod factum non sit factum, lib. 12.q 9.num.5
Papa non potest sibi eligere successorem,l.2.q.1.n.22.& 13
Papa non potest se a iuramento absoluere,l.3.q.18.n.93
Pap a non præsumitur dare litteras præiudiciales,lib.2.quæst.9 num.16
Papa non præsumitur grauare duplici onere,lib.6.q.1.num.29 & q.2.num.43
Papa non præsumitur mutare naturam beneficij,l.11.q.3.n.65
Papa non tenetur obseruare capitula edita in conclaui,lib.3.q 18.num.100
Papa non tenetur renunciere Papatui licet id promisit in con claui cum iuramento,l.3.q.18.n.99
Papa non reseruat fructus nisi ex magna causa,l.6.q.1.n.34
Papa non solet tollere ius quæsitum,l.1.q.15.n.12
Papa omnes vocat filios præter Episcopos,l.8.q.7.n.114
Papa nullum habet superiorem,l.7.q.5.n.1
Papa Pater omnium,l.8.q.7.n.42
Papa potest absolui a confessario,l.3.q.18.n.131
Papa potest concedere retentionem,l.3.q.1.n.88
Papa potest cogere episcopum ad renunciandum,lib.5. quæst 3.num.3

Papa potest compellere partes ad concordandum,lib.13.q.1. num.168
Papa potest concedere beneficia ad tempus,l.6.q.5.n.109
Papa potest dare pensiones ad tempus,l.4.q.2.n.47
Papa potest conferre beneficium renunciatum coram non habente hanc facultatem,l.8.q.7.n.159
Papa potest conferre absque consensu patroni beneficium litigiosum vacans in curia.l.2.q.4.n.52
Papa potest conferre etiam beneficia vacantia in mensibus ordinariorum,l.7.q.11.n.7
Papa potest derogare reg.de infir.etiam in beneficijs, quæ cedunctur ad nominationem,l.12.q.14.n.39
Papa potest derogare consensui,l.4.q.9.n.54
Papa potest derogare iurispatronatus ecclesiastico,& laicorũ, li.2.q.4.nu.32
Papa potest dispensare in his quæ sunt iuris positiui, lib. 5. q. 6.num.127
Papa potest dispensare in simonia prohibita,l.14.q.3.n.11
Papa potest dispensare cum ceco prædicationis causa, lib. 5.q. 6.num.43
Papa potest expedire etiam ardua sine consensu Cardinalium, li.3.q.18.nu.124
Papa potest etiam hodie regressus concedere,l.6.q.5.n.108
Papa potest facere constitutionem tangentem successores,l.2. q.1.nu.20
Papa potest facere,vt res factæ habeantur pro non factæ,li.11. q.7.nnm.27
Papa permittit fieri coram eo resignationes sub conditione,l. 1.q.2.num.6
Papæ potestas tollit vitium litigiosi,l.2.q.3.n.71
Papa proponente aliquam ecclesiam Vicecancellarius attesta tur,li.8.q.5.n.31
Papa potest prorogare tempus curatis ad se promouendum,l. 3.q.2.nu.14
Papa potest quemquam priuare,l.7.q.11.n.2
Papa potest recipere resignationem in omnibus mensibus,l.7. q.11 nu.5
Papa potest resisti ob scandalum,l.5.q.3.n.168
Papa potest recipere resignationes habentium dignitatum, li. 8.q.7.nu.10
Papa potest recipere renunciationem omnium Beneficiorum existentium vbique,l.8.q.7.n.2
Papa potest reseruare pensionem sine consensu,l.8.q.8.n.119
Papa post renunciationem non tenetur ad residentiam,lib.1.q. 10.num.7
Papa potest renunciare Papatum,l.7.q.5.n.3.& id statuit Cele stinus de consensu Cardinalium,l.2.q.1.n.19
Papa potest renunciare non absente voto,l.2.q.1.n.26
Papa potest renunciare non obstante iuramento,l.2.q.1. n.28. & absque causa,l.5.q.1.n.13
Papa potest renunciare per procuratorem,l.2.q.1.n.23
Papa per renunciationem priuatur Papatu,l.1.q.5.n.12
Papa potest sine causa,& sine consensu beneficiati pensiones re seruare,l.6.q.2.n.131
Papa potest se absoluere sicut absoluit inferiores, lib.3.q.18. num.130
Papa potest semper,& vbique vti pallio,l.1.q.17.n.22
Papa potest statuere circa electionem successoris de consilio Cardinalium aut Conc.generalis,l.2.q.1.n.13
Papa potest transferre possessionem de vno in alium,lib.2.q.3. num.70
Papa quare habeat pedes plumbeos,l.11.q.9.n.12
Papa præsumitur disponere cum causa,l.5.q.1.n.9
Papa præsumitor iusta causa recedere a iuramento,lib. 3.q.18. num.111
Papæ quinque visi spatio 18.mensium,l.11.q.13.n.134
Papa renunciat Papatum in suis manibus,l.7.q.5.n.7
Papæ renunciatio recessit ab aula,l.2.q.1.n.25
Papa renuncians Pontificatum maximum remanet Cardinalis,l.1.q.17.n.1
Papa reuocando videtur reuocare pro vt ex tunc,lib.11. qu.7. num.26
Papa salutat eum cui confert beneficium,l.8.q.7.n.116
Papa signat supplicationes fiat vt petitur cum prima litera no minis propij,li.8.q.7.n.21
Papa signat supplicationes per verbum fiat vt Deus,lib. 8.q.7. num.72
Papa signat supplicationes in Camera præsente Datario, lib. 8.q.7.nu.78
Papa simoniacus an possit cogi renunciare remissiue, lib. 3. q. 18.num.19
Papa solet concedere retentionem promotis ad episopatum,l. 3.q.1.nu.84
Papæ sola signatura dat ius in beneficio,l.1.q.12.n.18
Papa solus dat coadiutorem,l.7.q.20.n.14
Papa solus signat per verbum fiat,l.8.q.7.n.75
Papa solus primat Cardinales,l.7.q.11.n.13
Papa solus deponit episcopos,l.7.q.11.n.25
Papa solus facit Episcopos,l.7.q.11.n.22
Papa solus confert beneficia reseruata,l.2.q.16.n.7
Papa solus concedit subrogationes,l.3.q.3.n.104
Papa solus dispensat super voto perpetuo,l.7.q.11.n.18
Papa solus confert resignata in curia,l.2.q.19.n.11
Papa solus confert reseruata,l.7.q.11.n.34
Papa solus ligat ignorantes,l.8.q.9.n.66
Papa solus facit patriarchas,l.7.q.11.n.22
Papa statuendo ligat etiam exemptos,l.11.q.4.n.15
Papa suspendendo vnionem non facit præiudicium considera bile,l.2.q.9.nu.9
Papa tenetur ad residentiam,lib.1.q.10.num.5.& li.2.q 1.n.7
Papa tenetur obseruare ius diuinum,l.3.q.18.n.86
Papa tenetur seruare pacta edita in conclaui pro fedendo schis matæ,l.9.q.18.n.134
Papa tenetur renunciare Papatum cum constat habere vxorẽ, li.3.q.18.n.135
Papa tollit vitium simoniæ,l.6.q.2.n.69
Papa tribus rationibus potest renunciare,l.2.q.1.n.22
Papæ verbo perficitur gratia,l.10.q.1.n.2
Papatus a Deo institutus,l.2.q.1.n.24
Papatum cessit Celestinus propter in perfectionem, lib.2.q.1. num.17
Papatui cur S.Clemens renunciauit,l.2.q.1.n.11
papatus est beneficium ecclesiasticum,lib.2.q.1.num. 5. & lib. 3.q.1.num.15
papatus est nomen dignitatis,& non ordinis,l.2.q.1.n.23
papatus potest renunciari,l.2.q.1.n.4
papatus,Cardinalatus, patriarchatus, Episcopatus potest per procuratorem renunciare,l.9.q.2.n.2
papatus renunciatio debet fieri coram Cardinalibus, li. 7.q.5. nu.4.contra nu.6
papatus renunciari simpliciter,l.2.q.1.n.60
papatum renunciauit Ciriacus,vt coronam martirij consequeretur,l.2.q.1.nu.14
papatum renonciauit Marcellinus propter idolatriam,lib.2.q. 1.num.15
paralitici qui sint,l.5.q.6.n.22.
paralitici non possunt promoueri,l.5.q.6.n.20
paralitico datur coadiutor,l.5.q.6.n.21
paria sunt litem esse finitam,& conclusum in causa,lib.3. q.16. num.12
paria sunt non consentire, vel consentire non seruata Forma, li.8.q.8.nu.34
paria sunt esse,vel haberi pro tali in his quæ sunt iuris,lib.12. q.9.num.12
paria sunt aliquis facere per se & per alium,l.9.q.16.n.5
paria sunt habere ius,& rem,l.12.q.3.n.61
paria sunt non facere,vel sub conditione si non purificatur, li. 1.q.3.num.32
paria sunt Papam obijsse aut renunciasse,l.1.q.4.n. 10
paria sunt non esse,vel esse,vel non apparere,l.11.q.7.n.10
paria sunt aliquid facere,vel facere minus legitimæ, lib.11.q. 7.num.8
paria sunt maritum non habere,vel inutilem,l.11.q.7.n.11
paria sunt non habere beneficium,vel tenue,l.11.q.7.n.12
parricidij Crimine imputatus potest renunciare, lib. 3. q. 16. num.32
parochi debent facere professionem fidei,l.8.q.9.n.121
parochi quam scientiam debeant habere,l.4.q.11.n.29

Parochus tenetur administrare sacramenta,l.2.q.1.n.106
Parochus tenetur residere,l.1.q.10.n.15
Parochiani quando possunt se subtrahere ab obedientia, li.3. q.1.nu.57
Parochialis est beneficium,l.2.q.1.n.105
Parochialibus vacantibus quomodo procedatur , lib.10.q.7. num.12
Parochiales duę in commendam sunt incompatibiles,lib.3.q. 1.num.110
Parochialis potest renunciari,l.2.q.1.n.104
Pars continetur sub toto,l.11.q.11.n.31
Pars gratiæ est verificanda,l.11.q.7.n.73
Pars non potest sanare subreptionem,l.9.q.16.n.7
Parua data non perficit resignationem,l.3.q.6.n.80
Parua data non datur nisi semel,l.11.q.11.n.62
Paruę dareę effectus,l.1.q.12.n.32
Parua data remanet pœnes vt plurimum,l.1.q.12.n.35
Paruus consensus non perficit resignationem,l.3.q.6.n.80
Paupertas prodest in multis,l.11.q.13.n.84
Paupertas inter fortuitos casus connumeratur,l.11.q.13.n.83
Pauper qui,l.5.q.6.n.136
Pauper non dicitur qui habet patrem diuitem,l.2.q.6.n.24
Paulus III. quos regressus reuocauit,l.6.q.5.n.95
Pastor potest deserere gregem , quoties subditorum salus non exigit suam præsentiam,l.5.q.3.n.135
Pater & filius vna tantum persona censentur,l.13.q.1.n.68
Patris extimum extimatur extimum filij,l.2.q.6.n.25
Patri in quibus est obediendum,l.11.q.13.n.107.& n.102
Pater in feudalibus non potest præiudicare masculis,li. 6. q.2. num.90
Patris iussus præsumitur si ipse hoc allegat,l.3.q.6.n.78
Patris iussus non præbet filio iustam causam vt excusetur a pę na imposita ob non publicationem,l.11.q.13.n.105
Pater non potest resignare N.beneficium,vt renunciet filio,l. 4.q.7.num.7
Pater potest transferre pensionem in filium etiam illegitimū , li.6.q.4.nu.21.lim.n.23
Pater potest resignare beneficium,& reseruare pensionem pro filio,l.6.q.2.n.110.& 112
Pater si est diues valet consequętia,quod etiam filius sit diues, li.2.q.6.nu.26
Pater retinens bullas beneficiales,filij,an ei noceat , lib. 11.q. 4.num.48
Patientia ordinarij non validat resignationem non publicatā , li.11.q.13.n.47
Patria a quolibet laudatur,l.5.q.3.n.144
Patria cuilibet dulcissima,l.5.q.3.n.147
Patria potest deseri cum non adest spes illam defendendi,li.5. q.3.n.148
Patriæ mores tuendi,l.5.q.3.n.143
Patria est defendenda,l.5.q.3.n.142
Patriarcha potest renunciare,l.2.q.1.n.38
Patriarchæ renunciant coram Papa,l.7.q.11.n.17
Patriarchas solus Papa facit,l.2.q.11.n.22
Patriarchæ sunt quatuor principales,l.2.q.1.n.49
Patriarcha tenetur residere,l.1.q.10.n.20.& l.2.q.1.n.40
Patriarchæ veniunt appellatione episcoporum,l.2.q.1.n.43
Patriarchatus potest per procuratorem renunciari , lib. 9.q. 2. num.2
Patriarchatus est beneficium ecclesiasticum,l.2.q.1.n.39
Patroni consensus requiritur in renũciatione iuris patronatus l.2.q.q.n.4.& l.8.q.10.n.2
Patronus debet inquirere de idoneitate præsentandi,li. 10.q. 3.num.60
Patroni debent præsentare in beneficijs iurispatronatus,li.12. q.3.nu.38
Patronorum interest ne dimittantur beneficia ipsis spretis , li. 2.q.4.n.6
Patronus lite pendente non potest præsentare,l.2.q.3.n.11
Patronus mortuo resignante infra 20.dies post iterum præsen tare ad beneficium iuris patronatus,l.12.q.3.n.32
Patroni non debent detrahi a fundatione, & dotatione ecclesiarum,l.2.q.4.n.8
Patrono non vocato nil debet fieri in eius præiudicium,lib.2. q.4.num.9
Patronus non potest renunciare iuripatronatus in his quæ cõcernunt fauorem ecclesiæ,l.3.q.15.n.9
Patronus potest præsentare filium ad ius patronatus vacans,l. 9.q.17.nu.122
Patronus quando videatur habere ratam collationem factam ipso spreto,l.2.q.4.n.22
Patrono spreto nulla est prouisio,l.2.q.4.n.3
Patronus se ipsum præsentare non potest,l.9.q.17 n.112
Patrimonij quantitas remittitur arbitrio episcopi,l.2.q.6.n.14
Patrimonium ad quod quis promouetur debet esse sufficiens, li.2.q.6.n.13
Patrimonium ad quis ordinatur non potest alienari, lib.2.q.6. num.10
Patrimonium potest alienari si promotus consequatur beneficium sufficiens,li.2.q.6.n.16
Patrimonium cedens ad quod quis fuit ordinatus non est suspensus,sed cessio est nulla,l.2.q.6.n.17
Peccatum est negligere,quæ spectant ad suum officium , lib.5. q.3.num.108
Peccatum grauius ratione personæ peccantis,l.11.q.4.n.10
Peccat dans causam peccato,& ei consentiens,lib.4.q.11. numero 35
Peccat inducens collatorem ad conferendum indigno omisso, digno,l.14.q.7.n.15
Peculium habere ex permissu superioris , non repugnat voto paupertatis,l.11.q.3.n.102
Pecunia est fideiussor futuræ necessitatis,l.13.q.1.n.152
Pecunia est anima miseris mortalibus,l.13.q.1.n.149
Pecunia vita hominis,l.13.q.1.n.154
Pecunia secundus sanguis hominum,l.13.q.1.n.133
Pecunia mutuatur ad augendam amicitiam,i.14.q.7.n.3
Pecunia non potest dari pro beneficio,l.6.q.2.n.25
Pecunia pro translatione pensionis potest dari,l.9.q.4.n.53
Pecunias accipere pro se nõ potest , quoties fuit data facultas illam dandi cui vellet,l.9.q.17.n.107
Pedem fructum habens est corpore vitiatus,l 5.q.6.n.47
Pede ligneo vtens dicitur corpore vitiato,l.5.q.6.n.51
Pedagij primi impositionis est facienda mentio in secunda,li 6.q.2.nu.46
Pœna annullatio actus,l.12.q.2.n.7
Pœna habet locum agente pensionario,l.3.q.3.n.5
Pœna in eo quo delictum,l.5.q.6.n.219
Pœna imposita ex non facto intra certum tempus non commit titur nisi totum labatur tempus,l.3.q 2.n.10
Pœnæ timori multi non peccant,l.13.q.5.n.65
Pœna non residentium est priuatio,l.1.q.10.n.22
Pœnam nullam meretur quod fit iure permittente,lib.3.q.2. num.19
Pœna non egreditur auctorem,l.11.q.7.n.59
Pœna non datur absque culpa,l.11.q.13.n.116
Pœna priuationis habet locum vbi exprimitur,l.14.q.2.n.3
Pœna non adest vbi non est delictum,l.11.q.7.n.58
Pœna ad hæredes non transit,l.6.q.3.n.29
Pœna,l.2.C.de rap.virg.habet locum etiam in muliere rapien te virum,l.12.q.4.n.31
Pœnitere non licet in electione,& præsentatione post ius quæsitum,li.3.q.18.n.66
Pœnitentia non est licita post quæsitum ius tertio , lib.3.q.18. num.65
Pœnitentia non admittitur post scientiam superioris , lib.3.q. 18.num.52
Pœnitentia licita est in pluribus casibus,l.3.q.18.n.51
Pœnitentia in resignatione est licita donec præstetur consensus,li.8.q.7.n.89
Pœnitentia post petitam,& obtentam licentiam hodie de stylo licita est,l.3.q.18.n.67
Pœnitentia licita quando sit in cassationes regressus , lib.6.q. 5.num.93
Pœnitere non potest perfecte renuncians,libro 1.quæst.13.numero 38
Pœnitere licitum est resignanti post signatam supplicationem resignationis,l.1.q.12.n.27
Pœnitere potest resignans etiam in præiudicium resignatarij in cuius cuius fauorem erat signata supplicatio,li.1.q.12.n.49
Pœnitere non potest etiam renuncians absque iuramento,li.1. q.13.num.30
Pensio absque consensu patroni potest constitui in beneficio iuris patronatus,l.2.q.4.n.14
Pensio amittitur per contractum matrimonij,li.1.q.1.n.15
Pensiones antiquo tempore non constituebantur super episcopato,li.6.q.2.nu.35
Pensio an soluenda possessione habita vel non habita, lib.6.q. 2.num.145
Pensionem an possit imponere ordinarius sine causa, li. 6.q.2. num.134
Pensio an censeatur imposita super fructibus ordinarijs,li.6.q. 2.num.33
Pensionem annulare volens debet probare excessum vltra me dietatem,li.6.q.3.nu.59
Pensio ne annullata quia non fuit facta mentio de prima non datur regressus,li.6.q.2.nu.49
Pensione annullata resignans potest agere spolio,lib.1.q.3.numero 86
Pensio annullatur reseruata absque consensu habentis regressum cum locus sit regressui,l.6.q.2.n.88
Pensio appositа pro concordia iustam habet causam , lib.6.q. 2.num.17
Pensiones Cardinalibus qua rogatione reseruentur,lib.5.q.1. num.14
Pensioni consentiens ad effectum translationis in alium videt consentire conditionaliter,l.1.q.3.n.84
Pensionem cassans,vt alia sibi reseruetur ea non reseruata pensio non videtur cassata,li.1.q.3.nu.83
Pensio cassatur sola uoluntate pensionarij.li.6.q.2.n.123
Pensio datur libera.li.6.q.2.nu.135
Pensio datur resignanti ne nimium dispendium patiatur , li.3. q.3.nu.26
Pensio datur ex causa lucrativa vel onerosa,l.6.q.2.n.7
Pensio data cum clausula etiam possessione non habita potest exigi ab eo qui non percepit fructus,li.6.q.2.n.148
Pensiones decursas tempore prædecessoris an successor soluere teneatur,li.1.q.8.nu.40
Pensiones decursas soluere tenetur resignans vsque ad diem renunciationis,li.1.q.8.nu.18
Pensionem debet soluere beneficiatus,etiam si fructus non receptis quando fuit reseruata possessione habita vel nõ habita,li.6.q.2.nu.46
Pensionem dicens excedere medietatem debet illam probare, li.6.q.2.nu.66
Pensio diuiditur pro rata inter hæredes,& rectorem, li.6. q.4. num.49
Pensio dum dicitur nulla solutio non est retardanda,lib.1.q.8. numero 46
Pensio est beneficium,li.1.q.10.num.68.& lib.2.q.15. num. 1. contra num.11.& quid large modo,li.6.q.4.num. 19.& l. 11.q.4.num.31
Pensio est onus reale vt decima,l.6.q.2.nu.98
Pensio,est portio,li.6.q.1.num.28
Pensio est onus temporale,li.2.q.15.nu.10.& li.6.q.2.nu.114. &q.4.num. 3
Pensio est quædam donatio,lib.9.q.17.n.88
Pensio est seruitus cuius,libertatem ecclesia fauer,li. 1.q.8.n.8. & li.6.q.2.num.6
Pensio est nulla ope exceptionis,li.6.q.2.n.61
Pensionis etiam temporalis in impositione facienda est mẽtio primæ perpetuæ,lib.6.q.2.nu.47
Pensio ex quatuor causis imponitur,li.6.q.2.nu.130
Pensio excedens medietatem contra clausulam est nulla,li.6. q.2.num.58
Pensio ex tribus resignationibus non est nulla,li.14.q.7.n.64
Pensio ex causa potest imponi beneficijs,li.6.q.2.n.2
Pensio ex causa onerosa quæ, l.6.q.2.nu.10
Pensio ex fructibus,li.6.q.2.nu.100
Pensio extinguitur per supplicationem quandoque anticipatis solutionibus,li.6.q.2.nu.124.& 128
Pensio extinguitur morte,l.6.q.2.nu.113
Pensio extinguitur translatione,li.6.q.2.n.125
Pensio extinguitur per mortem pœnes quem est titulus pẽsionis,& non per mortem illius pœnes quem est commodum li.6.q.4.nu.62
Pensio extinguitur per mortem,li.1.q.8.num.5.etiam ciuilem ea.6.num.6
Pensio extinguitur ex promotione ad ecclesiam cathedralem, li.6.q.2.num.121
Pensio extinguitur per contractum matrimonij,lib.6. quęst.2. num.115
Pensiones,& reseruationes fructuum extinguuntur per assum ptionem ad Papatum,li.3.q.1.nu.6
Pensionem habens cum regressu potest transferre cum eodem regressu,li.6.q.4.nu.51
Pensionem habens sine causa in foro conscientiæ nõ est tutus, li.6.q.2.num.133
Pensio imponitur super fructibus beneficij,li.1.q.8.nu.2
Pensio imponitur super massa grossa,li.6.q.2.nu.32
Pensio imponitur super beneficio tertij,& pro tertio,lib.6.q.2. num.20
Pensio in quem transfertur non tenetur publicare,lib.11.quæ. 4.num.28
Pensio in gallia ex tribus causis admittitur,li.6.q.2.n.132
Pensionis uis an resideat pœnes eum qui habet utilitatem vt fit in pensionibus Hispaniæ pro italis vel penes eum qui hãt nomen,li.6.q.4.nu.61
Pensio laico potest assignari,li.2.q.15.nu.20
Pensionis materia est odiosa,li.6.q.2.n.84
Pensionis mentio fit in reseruatione medietatis fructuum , lib. 6.q.1.num.59
Pensionis mentio est facienda in impetratione,li.2.q. 15.nu.5. & l.6.q.2.nu.13
Pensionis mentione non facta facultas transferendi fructus nõ valet,li.6.q.1.nu.30
Pensio minuitur ob contributiones,li.6.q.2.nu.126
Pensionis non acceptante,non est facienda mentio,lib.6.q.22. num.12
Pensionem non comprehendit mandatum de beneficio,li.2.q. 11.num.12
Pensio non debetur ex contractu,sed ex voluntate Papæ, li.1. q.8.num.34
Pensio non est Ecclesiasticum beneficium,l.11.q.4.nu.31
Pensio non est nulla,sed reducenda,li.1.q.3.n.81
Pensio non facit incompatibile cum beneficio curato , lib.2.q. 15.num.47
Pensio non imponitur parochiali non excedenti centum,lib.6. q.2.nu.21
Pensio non imponitur super canonicatu non excedente centum,li.6.q.2.nu.28
Pensiones non possunt permutari,li.15.q.2.n.9
Pensiones non possunt resignari,li.2.q.15.nu.7
Pensio non potest reseruari laico,li.4.q.2.nu.7
Pensio non potest redimi sine auctoritate superioris,lib.6.q.2. num.128
Pensio non potest reduci ad minorem summam dato alio qd inscio Papa,l.6.q.2.nu.129
Pensio non renunciatur sed transfertur,li.12.q.3.n.54
Pensio non solet imponi super beneficio nõ excedente 24.duc. li.6.q.2.num.27
Pensio non soluitur in francia tempore aperte Regaliæ, lib.1. q.8.num.24
Pensionem non soluens resignatarius,perdi beneficium,li.6.q. 3.num.1
Pensionem non soluens beneficiatus excommunicatur & priuatur,li.6.q.2.nu.138
Pensionem non soluens non potest resignare si pensionarius egit ad priuationem,l.3.q.3.num.2
Pensionem non soluens potest resignare si pensionarius non egit,li.3.q.3.nu.4
Pensio non soluitur resignato beneficio cum obligatio in forma cameræ,& Iuramentum cesset,l.1.q.8.n.11
Pensio non venit appellatione beneficij,li.12.q.3.n.55
Pensionem nullam Papa,& non partes,possunt validare,lib.6. q.2.num.80
Pensionem nullam dicere potest subrogatus sicut,& resignãs, lib.

lib.1.q.3.num.88
Pensio nulla absque consensu resignatarij reseruata,lib.8.q.8. nu.99.& 118.contra.li.1.q.8.n.35
Pensio odiosa est,li.6.q.2.nu.5
Pensio pars beneficij reputatur,li.3.q.6.nu.69.& pendet ab eo. l.eo.& q.ea.n.67
Pensio posita super pluribus beneficijs , an sit locus regressui contra omnia,li.6.q.3.nu.35
Pensio potest cassari tacite & expresse,li.2.q.15.nu. 25
Pensio potest imponi ratione permutationis,li.6.q.2.n.18
Pensio potest imponi super commenda,li.6.q.2.nu.19
Pensio potest reseruari laico cum clausula,quam primum clericali charactere,&c.l.6.q.2.nu.142
Pensio potest reseruari resignanti super alio beneficio . lib.1.q. 3.num.89
Pensio potest transferre in plures,li.6.q.4.nu. 17
Pensio potest transferri sine scientia Papæ,li.6.q.4.nu.63
Pensio potest transferri in articulo mortis,lib.2.q. 3. nu. 57.& q.15.num.14
Pensionis primæ nullæ non est facienda mentio in secunda,l.6. q.2.num.50
Pensionis primæ extinctæ,non est facienda mentio.li.6.q.2.nu mero 60
Pensio pro parte qua excedit reducitur,& non annullatur,l.6. q.2.num.144
Pensio percipitur de manibus beneficiarij,li.9.q.17.n.38
Pensio quandoque ponitur super distributionibus quotidianis licet secus regulariter,li.6.q.2.n.20
Pensio quando apponitur ex causa alimentorum,li.6.q.2.n.8
Pensio quando incipiat currere contra successorem,lib. 6. q.2. num.103
Pensio quando soluatur litteris non expeditis,l.9.q.17. n. 54
Pensio quæ non excedit tertiam partem dicitur iusta,lib.6.q.1. num.63
Pensio quæ ponatur in beneficio simplici,li.6.q.2.n.26
Pensio quomodo reseruatur super distributionibus,lib.9.q.17 num.57
Pensio quomodo inualida cum resignatio est nulla, lib. 6.q.2. num.76
Pensio reseruata inhabili absque dispensatione est nulla, lib.6. q.2.num.82
Pensio reseruata minori non facta mentione ætatis est nulla,li. 6.q.2.num.83
Pensio reseruata ei qui reputabatur clericus, constito de contrario est nulla,l.4.q.2.n.29
Pensiones reseruare potest Papa sine consensu beneficiati & sine causa,li.6.q.2.nu.131
Pensionis reseruatio à Papa,l.14.q 5.n.6
Pensionis reseruatio datur ingredienti monasterium quandoque,li.6.q.2.nu.116
Pensio si reseruetur causa laboris,hæc dicitur ratio finalis,li.9. q.17.num.50
Pensio reseruata laico,licet postea effectus sit clericus nulla,l. 4.q.2.nu.8.& 16
Pensione reseruata resignanti existente nulla beneficium impetratur per obitum ipsius,li.1.q.3.n.87
Pensio reseruata absque mentione primæ est nulla,lib.6.qu.2. num.48
Pensio reseruatur de consensu habentis regressum,lib.6. qu.2. num.93
Pensio reseruata resignanti nisi seruetur Ius non abdicatur,li. 1.q.3.num.78
Pensio reseruata ex falsa causa est nulla,li.6.q.2.n.77
Pensio reseruata ne ex cessione nimium dispendium resignans patiatur succedit loco beneficij,lib.6.q.2.num.12.& li.2.q. 15.nu.13
Pensio reseruata resignanti sapit vim permutationis.lib. 6.q.2. num.15
Pensio reseruata resignati si existat nulla resignatio non tenet etiam si resignans ratificauit,li.1.q.3.n.99
Pensio reseruata non facta mentione primæ est nulla,li. 6.q.2. num.41
Pensio reseruata ex triplici resignatione an sit nulla,lib.6.qu.2. num.152
Pensio reseruatur priuato vt viuat,l.6.q.2.nu.14
Pensionis reseruatio inducere solet pœnam priuationis in casu non solutionis.li.3.q.3.nu.1
Pensionem resignans soluere tenet si ad illam se obligauit post resignationem,l.1.q.8.num.16
Pensionis renunciatio ob metum nulla,li.13.q.1.n.45
Pensio soluitur anno quolibet,li.6.q.2.nu.16
Pensio soluitur in natiuitate domini nostri,& Sancti Io. Baptistæ,li.6.q.2.nu.136
Pensio soluenda est in loco destinato,li.6.q.2.nu.137
Pensionem soluens possessor beneficij sine canonico titulo illâ computabit inter fructus restituendos,li.1.q.8 n.43
Pensionem soluere non tenetur resignans post renunciandum admissam,li.1.q.8.nu.1.& n.9
Pensionem soluere tenetur resignans si post renunciat. fuit assumptus ad beneficium resignatum.li.1.q.8.n.20
Pensionem soluere tenetur regrediens,li.6.q.5.n.38
Pensionem soluere tenetur succedens in beneficio renunciato simpliciter,li.1.q.8.nu.22
Pensionem soluere tenetur resignans in fraudem,lib.1. quæsti. 8.num.19
Pensionem soluere tenetur resignatarius,li.1.q.8.nu.25.& q. 16.num.8
Pensionem soluere tenetur resignatarius etiam si resignatio est nulla,li.1.q.8.nu.44
Pensionem soluere tenetur resignatarius à die præstiti consensus,li.1.q.8.nu.50
Pensionem soluit Oeconamus vel Camera in Regno Neapolitano,vacante beneficio,li.1.q.8.nu.23
Pensionem soluere tenetur successor à Die collationis,lib.1.q. 8.num.51
Pensionem soluere non tenetur percipiens fructus per duos, vel tres annos,li.6.q.2.nu.148
Pensionem soluere non tenetur non percipiens fructus ex casu fortuito,li.1.q.9.nu.48
Pensionem soluere non tenetur non percipiens fructus p multos annos,& si in litteris dicatur,etiam si non percipiat fructus,li.3.q.8.nu.49
Pensionem soluens præsumitur habere mandatum,lib.10.q.8. num.56
Pensio super beneficio tertij non passim conceditur,lib.6.q.2. num.23
Pensionem tenetur soluere litigans si possidet,li.1.q.8.n.39
Pensiones tres sunt licite,li.6.q.2.n.4
Pensionis translatio odiosissima, li. 6.q.4.nu.16
Pensiones transferuntur,li.2.q.15.nu.8
Pensionem transferens cum clausula quam primum clericali potest exigere terminos donec ille fiat clericus,li.4.q.2.nu. 55.& li.6.q.4.nu.55
Pensionis translatio quid sit,li.6.q.4.nu.4
Pensionis translatio duobus modis,l.6.q.4.nu.39
Pensionis translatio in laicum cum clausula quam primũ Clericali & c.valida,li.4.q.2.n.49
Pensionis translatio potest fortiri effectum mortuo transferente,lib.4.q.2.nu.78
Pensio transit ad quem beneficium,l.1.q.8.n.30
Pensio transit cum re in singularem successorem,li.1.q. 8.n.31
Pensio vt plurimum reseruatur in renunciatione beneficij, lib. 6.q.2.num.1
Pensio vsque ad quam quantitatem,l.6.q.2.nu.14
Pensiones vacant & officia per assumptionem ad apicem Apostolatus,li.2.q.1.n.9
Pensiones vacant per prouisionem ad Episcopatus,lib.3.qu.1. num.8
Pensio videtur pro rata constituta resignatis duobus beneficiis impositaque pensione super illis,l.6.q.2.n.64
Pensio vel fructus aliquando reseruantur resignanti,lib.6.q.1. num.1
Pensionem vt non teneantur soluere resignans,debet probare resignatarium approbasse,l.1.q.8.n.26
Pensionarius non est titularis.l.2.q.15.n.23
Pensionarius non obligat ad officium magnum,l.2.q. 15.n.18
Pensionarius non tenetur residere,li.2.q.15.n.15.& lib.1.q.10. num.68

Pensio-

Pensionarius non uenit appellatione beneficiorum,lib.2.q.15. num.24
Pensionarius non potest allegare præsumptionem dispensationis resultantem ex possessione decennali resignatarij eo negant,li.3.q.6.num.74
Pensionarius non potest agere ad priuationem contra resignatarium ob non solutionem factam à resignante,lib.3. qu.3. num.8
Pensionarius percipit pensionem de manu beneficiarij,lib.6.q. 1.num.54
Pensionarius potest transferre pensionem , si hoc habet in facultate,li.7.q.4.nu.1
Pensionarius potest agere hypothecaria contra detinentem.li. 1.q.8.num.36
Pensionarius quando possit dicere de nullitate non obstante clausula quod non.lib.6.q.3.n.8
Pensionarius post translationem nihil habet in pensione,lib.6. q.4.num.6
Pensionarijs solet quãdoque dari facultas transferendi pẽsionem,li.6.q.4.num.2
Pensionarius tenetur recitare officium B.Mariæ,lib.2.q.15. numero 19
Pensionarius tenetur in primo semestri gratiam verificare,li.6. q.2.num.65
Percessum verbũ non capit renunciationẽ in fauorem sed simplicem,l.2.q.9.n.12.& q.16.n.5
Perceptio fructuum minimę quantitatis reddit gratiam subreptitiam,l.10.q 2.n.70
Perdere quod non habet,nemo potest,l.3.q.1.n.150
Perinde ualere prodest,l.2.q.3.nu.87
Periculum mortis reputatur iustum impedimentum,lib.11.q. 13.num.99
Peritis attestantibus de stylo creditur,li.3.q.6.nu.30
Periurus contraueniens iuramento,quamuis actus sit.validus li.9.q.32.num.13
periurus est renuncians duobus,l.1.q.14.n.24
periurus est priuandus beneficio,lib.4.q.3.n.12.& vide,lib.5.q. 6.nu.65
Periurus est infamis,li.4.q.3.nu.13
Periurus non est reuocans procuratorem datum ad cassandã regressum,li.6.q.6.n.94
Periuro non potest beneficium resignari,li.4.q.3.n.10
Periurus non efficitur faciendo contra iuramentum ex causa, lib 9.q.31.nu.31
Periurus ob reuocationem procuratoris,non priuatur regressu,l.9.q.31.nu.21
Permissum videtur quod non prohibetur,li.9.q.4.n.4
Permutans dimittit beneficium,li.12.q.5.n.18
Permutare nemo cogitur,l.3.q.18.n.2
Permutare non potest qui beneficium non habet,li.2.q.22.nu. 4.vt quia ei nondum est collatum,n.9
Permutare possunt Episcopi,l.2.q.1.nu.59
Permutare cogitur quis ex causa,li.3.q.18.n.13.puta ob vtilitatem Ecclesiæ.nu.33
Permutare non potest habens beneficium vnitum,lib.3. qu.16. numero 50
Permutari possunt omnia beneficia,li.2.q.1.n.3
Permutari non potest beneficium iuris patronatus,sine consensu patroni,li.2.q.4.n.19
Permutantes possunt pœnitere,& cum aliis permutare,ante cõsensum datum,li.1.q.12.num.51.& 53
Permutatio an sit publicanda affirmatiue,lib.11.q.5.nume.16. & sequent.
Permutatio continet duos actus,li.12.q.5.nu. 19
Permutatio cum nepote fraudulenta præsumitur,lib.13.qu.4. num.11
Permutatio continet sub se renunciationem,l.11.q.5.n.19
Permutatio debet fieri ex causa,li.11.q.5.nu.24
Permutatione datur vera vacatio,li.11.q.5.n.20
Permutatio distingui beneficio cum tenus fraudulenta,l.12.qu. 5.nu.20.& l.13.q.4.nu.9
Permutatio dicitur fauorabilis quando per eam prouidet benef.li.1.q.18.nu.6
Permutatio facta spreto patrono venit annullanda,li.2.q.4.nu. 18.& q.5.num.9
Permutatio facta coram ordinario est publicanda infra tres menses,lib.11.q.2.n.12
permutatio facta à sene præsumitur fraudulenta,lib.13.q.4. numero 7
permutatio facta fraude nulla,l.13.q.4.nu.5
permutatio facta cum eo qui non habet ætatem requisitam,est nulla,li.4.q.9.nu.25
permutatio facta ab ægroto præsumitur fraudulenta,lib. 13.q. 4.num.6
permutatio facta cum excommunicato est nulla,lib.4.q.3. numero 45
permutatio in fraudem expectantium fraudulenta, lib. 13.qu. 4.num.10
permutatio lite pendente fraudulenta præsumitur, lib. 13.q.4. num.9
permutatio præbendæ,prouisionem superioris non requirit,li. 9.q.17.num.75
permutatio potest fieri per procuratorem,li.9.q.1.n.3
permutatio quando non teneat,& liceat regredi,lib.11.quæ.5. num.27
permutatione quę fit coram papa,debet exprimi qualitas beneficij permutati,li.10.q.2.nu.20
permutatio si non est sortita effectum permutantes possunt redire absque noua collatione,li.1.q.14.nu.1.& 12
permutatio si unus publicat,alter vero non,ex parte omittentis est nulla,li.11.q.5.nu.26
permutatio sufficit,reuocationem intimare compermutantis, li.9.q.27.num.3
permutato triangularis , & quadrangularis simoniaca, lib.14. q.7.num.63
permutatione non sequuta non abdicatur Ius,li.1.q.3.n.49
perpetuus reputatur actus non conclusus certo tempore,l.11. q.5.num.24
persecutio duplex,lib.5.q.3.nu.174
persecutio intrinseca & extrinseca quæ.li.5.q.3.nu.125.& 126
persecutio propter iustitiam beatificat,l.5.q.3.n.132
personę industria electa non potest actus per alium geri. lib.9. q.12.num.6
personæ quæ non comprehendantur in Regula de Iusirm. lib. 12.q.4
personæ qualitas inspicienda in fraude iudicanda,l.13.q. 4.numero 27
persona noua in mandato non subintelligitur,li.9.q.17.n.8
persona tum habet vim duarum personarum quoties ei plura iura competunt,li.12.q.10.n.10.n.15
persona uulgaris quæ.li.5.q.6.nu.142
personates est præeminentia in Eccl.l.2.q.1.n.91
personatus potest renunciari,li.2.q.1.nu.90
personatum habens si consequatur curatum personatum resignare nequit,l.3.q.1.nu.108
personatum habens priora renunciare non potest si habet secundum,li.3.q.1.n.103
pestis est iusta causa non publicandi,li.11.q.13.num.60.& quæ pestis,num.71
pestis est iustissima causa absentiæ,l.q.q.3.nu.251
pestis excusat ab appellationes,l.11.q.13.nu.73
pestis excusat à mora,li.11.q.13.n.72.& n.64
pestis excusat à contumacia,li.11.q.13.n.68
pestis æquiparatur bello,li.11.q.13.nu.67
pestis impedit satalium,li.11.q.13.n.70
pestis impedit præscriptionem,li.11.q.13.nu.66
peste infectus uidetur constitutus in articulo mortis,lib. 12.q. 6.num.13
pestis probat causam restitutionis in integrum,l.11.q.13.n.60
pestis reputatur inter fortuitos casus,l.11.q.13.n.63
pestilentia omnes alios morbos superat,l.12.q.6.n.14
petrus fuit par Apostolis,li.5.q.4.n.4
petrus fuit constitutus Episcopus vniuersalis Ecclesi.lib.11.q. 13.nu.132
petro Apostolo quæ potestas fuit data,li.11.q.13.n.131
petrus paulus Cardinalis parisius legit Romæ,patauii , & Bononię,li.1.q.2.n.28
pignorari non potest res litigiosa,li.2.q.3.n.6

pius

pius IIII.reuocauit priuilegium conclauistis,l.7.q.7.n.2
pij V.Constitutio.vide verbo Constitutio.
Plebania est officium Ecclesiasticum,li.2.q.1.nu.95
Plebania potest renunciari,li.2.q.1.n.94
Podagra non cogit renunciare,li.5.q.3.nu.41
Podagra non præbet impedimentum perpetuum,lib.5.q.3:nu mero 43
Podagrosus tenetur ad munera patrimonialia,li.5.q.3.n.42
Podagra impedit officium membrorum,li.5.q.3.n.30
Pontifex concedit beneficia,l.1.q.42.nu. 36
Pontifices maximi ob quam causam renunciarunt,lib.5. qu.1. num.16
Pontifices Romani concesserunt Episcopis facultatem conferendi,li.1.q.10.nu.49
Pontificalia non possunt extra diœcesim exerceri nisi accesserit consensus ordinarij,li.1.q.17.n.17
Populus frequens quando interueniat Ecclesiæ,li.11. q. 6. numero 14
Populo interest agnoscere suum Pastorem,li.11.q.1.n.21
Populus non debet deserere patriam ob persecutionem, lib.5. q.3.num.141
Portiones possunt renunciari,li.2.q.1.nu.115
Portiones veniunt appellatione beneficiorum,li.2.q.1.n. 116
Porrectio supplicationis non perficit gratiam,li.6.q.2.n. 154
Possessio acquiritur ex unica collatione sortita effectum,li.7.q. 23.num.41
Possessio acquiritur ex inuestitura facta à persona,li.7.q.1. nu mero 103
possessio ad alium non transit,nisi fuit apprehensa,lib.10.qu. 6.num.6
Possessio amittitur per spontaneam renunciationem,lib.1.q.5. num.27
Possessio annalis ad multa prodest,li.11.q.6.nu.91
Possessio apprehensa propria auctoritate est nulla,lib. 10. q.6. num.28
Possessio apprehensa vigore gratiæ nullę,est nulla,& iterum debet capi,l.10.q.6.num.44
Possessio aufertur ab statuto,absque citatione,li.1.q. 7.n.3
Possessio auctoris,præsumitur continuata,li.10.q.4.n.4
Possessionem benef.absque litteris capiés est intrusus, & perpetuo inhabilis,li.10.q.6.n.17
Possessio benef.potest capi per se,& per procuratorem, lib.10 q.6.num.9
Possessione benef.debet seruari statutum rationabile loci, lib 10.q.6.num.43
Possessio beneficij potest capi nomine Cameræ cum breui.l.10. q.6.num.29
Possessione benef.capta censetur apprehensa omnium rerum, li.10.q.6.nu.53
Possessio beneficij capienda est,cum executore,lib.10.q.6.n.31
Possessio benef.non transfertur per collationem,l.10.q.6.n.4
Possessio benef.resignati an in Regno Neapolitano debeat dari à Nuncio,li.10.q.6.n.35.& 38
Possessio benef.renunciati coram Ordinario intra quantum tẽpus debeat capi,li.11.q.2.nu.11
Possessio bonorum Prælatorum continuatur in Ecclesia,li.14. q.7.num.50
Possessio canonicatus debet capi capitulariter,li.6.q.5.n.32.& li.10.q.6.nu.42
Possessio capi non potest ex sola supplicatione,lib.8.quæst.7.nu mero 105
Possessionem capiẽs ex sola supplicatione ad illud inhabile redditur,li.10.q.1.nu.2.1
Possessionem capiens ex sola supplicatione dicitur intrusus,li. 10.q.1.n.20.& q.6.nu.30
Possessionem capiens ex sola supplicatione subrogatus attentat,l.2.q.3.n.85
Possessionem capiendi diligentia quid prosit,l.11.q.6.n.79
Possessio capta vigore subrogationis inualida est attentata,li. 2.q.3.num.94
Possessionem capiens propria auctoritate,dicitur violentus possessor,l.10.q.6.n.29
Possessionem capiens lite pendente non attẽtat si princeps sensit extare litem,li.2 q.3.nu.24
Possessionem capiens de beneficio post cessionem super quo litigabatur non attentat,li.2.q.3.n.14
Possessione capta per resignatarium Ius ei plene acquiritur,li. 1.q.7.num.11
Possessio capta lite pendente est attenta,li.2.q.3.n.26
Possessionis continuatio præsumitur si allegetur pro eo qui possidet,li.3.q.6.nu.66.& 76
Possessionis continuatio æquipollet publicationi,li. 11.q.6.n. 77.contra nu.90
Possessionis cõtinuatio consistit in perceptione fructuum,l.6. q.1.num.18
Possessio corroborat titulum,l.7.q.1.nu.101
Possessionem cui competit ordinarius dare debet,li.2. q.2.numero 99
Possessio capienda de manu nuncij in Regno Neapolitano,li. 10.q.6.num.34
Possessionis certitudo vt habeatur interest,li.3.q.5.n.19
Possessio ciuilis & naturalis amittitur per renunciationem simplicem,li.1.q.3.nu.7
Possessio colorata probatur per traditionem clauium, lib. 13. q.5.num.104
Possessionis coloratus titulus sufficit in restitutione benef. lib. 13.q.5.nu.102
Possessionem coloratam alterius non est necesse exprimere in collatione Ordinarij,l 8.q.9.n.69
Possessio X.ann.an dicatur diuturna ad effectum restitutionis, li.13.q.5.nu.111
Possessio decennalis non suffragatur non publicanti,lib. 11,q. 6.num.112
Possessio de qua in allegatione Lapi per quem probanda sit,li. 11.q.6 num.104
Possessio & titulus non dicuntur dimissi conditione nõ adimpleta,li.1.q.14.num.10
Possessio & titulus beneficij amittitur admissa renunciatione, lib.1.q.6.num.11
Possessio etiam momentanea attentat,li.2.q.3.nu.27
Possessio ex sola supplicatione alias capi poterat,lib.10.q.1.nu mero 22
Possessio est pœnes resignantem in renunciatione conditionali donec acquiratur resignatario,lib.1.quæst.4.nume. 73.& q.5.num.38
Possessio est facti,li.10.q.6.nu.5
Possessio & publicatio benef.resignati debet fieri intra tẽpus statutum,li.10.q.6.nu.72
Possessio facilius quam proprietas perditur,li.7.q.1.n.39
Possessio facilius amittitur quam titulus,li.1.q.5.n.18
Possessio hodie transfertur per alios quam Archidiaconum,li. 8.q.9.nu.58
possessio infert ad præsumptionem tituli,li.13.q.5.n. 98
Pœna ipso iure non inducitur nisi exprimatur,li.6.q.2. n.63
Possessio litigiosa non potest cedi,li.2.q.3.n.54
Possessionem liberam non habens non tenetur ad decimas parales,li.6.q.2.num.147
Possessionem lite pendente capere potest subrogatus gratiose ante litem,li.2.q.3.nu.30
Possessio longa infert ad Canonicum ingressum,lib.13. qu.5. nume.109
Possessio longissima non prodest ei qui non emisit professiõe fidei,li.8.q.9.nu.123
Possessio longissimà quoad fructus,non excusat, non emittentem professionem fidei,li.10.q.9.num.7
Possessio naturalis per quot tempus acquiratur a resignante,l. 13.q.5.num.158
Possessio naturalis retinetur ex reseruatione vsusfructus, li.1. q.3.nu.74
Possessio naturalis retinetur incumbendo ei post cessionem.li. 1.q.5.num.29
Possessio noua præsumitur clandestina per probationem possessionis antiquioris,lib.13.q.5.nu.93
Possessio notorie iniusta prædecessoris,non nocet,lib.10.q.4. numero 16
Possessio non amittitur per renunciationem nullam, lib.1.q.5. num.41
Possessio non transit in quempiam ipso iure,li.3.q.5.n.54

Possessio non potest capi a resignatario sine auctoritate superioris,l.1.q.5.n.30.& l.8.q.9.n.55
Possessio non habet quid spiritualitatis,li.7.q.1.n.46
Possessio nunquam tradi debet non vocato possessore, lib.11. q.10.num.15
Possessionem non amittis ipso iure sicuti dominium priuatus ipso iure,li.11.q.10.nu.11
Possessio non amittitur si renunciatio non est spontanea, li.1. q.13.num.42
Possessio non potest capi sine litteris,l.2.q.26.n.5
Possessio non transit ipso iure in ecclesiam sicut dominium, l. 11.q.10.num.12
Possessio occupata non potest propria auctoritate apprehẽdi, lib.1.q.14.num.16
Possessio perditur ex inutili contractu,li.7.q.1.n.41
Possessio probatur per ea,quę spectant ad solum dominum,li. 10.q.6.num.52
Possessio probatur per lignorum incisionem,l.10.q.6.n.50
Possessio probatur per traditionem clauium vel annuli, li.10. q.6.num.49
possessionis petitio non suffragatur resignatario non publicanti,li.11.q.6.num.74
Possessio potest capi absque quo verificentur narrata,li. 10.q. 3.num.53
Possessio potest apprehendi propria auctoritate cum locus est regressui,li.6.q.3.num.11
Possessio potest capi per consanguineos,l.10.q.6.n.12
Possessio potest capi lite pendente quoties cessio fuit facta ante litem,li.2.q.3.nu.25.&.28
Possessio propria auctoritate capienda cessat cum lis est super beneficio,lib.6,q.5.nu.33
Possessio pacifica quæ dicatur,l.3.q.1.n.130.li.11.q.3.nu.34.& li.1.q.1.num.21
Possessio pacifica facit præsumere pro titulo,li.10.q.4.n.18
Possessio quasi sufficit quando agitur de spolio possessionis,li. 13.q.5.nu.122
Possessione quis inauditus deijci non potest,li.11.q. 10.n.10
Possessio rei legati non transit legatario sicut dominium li.11. q.10.num.14
Possessio rei spiritualis non potest stare sine titulo,libr.1. qu.5. num.17
Possessionis traditio de iure spectat ad Arch.l.10.q.6.n.32
Possessionis traditio,hodie fit per episcopos Vicarios, & alios ordinarios.li.10.q.6.n.33
Possessio transfertur minime per collationem,li.8.q.9.n.56
Possessio triennalis non suffragatur non publicanti,li. 11.q.6. num.92
Possessio triennalis non prodest ei qui non emittit professiõe fidei,li.8.q.9.num.122
Possessio triennalis de qua in allegatione lapi debet esse pacifica,li.11.q.6.nu.103
possessio vt continuetur potest fieri decreto iudicis,lib. 2.q.3. num.69
Possessionem,vigore supplicationis,absque litteris, antea permissa,hodie secus,li.10.q.6.nu.16
Possessio vt probetur non requiruntur litteræ,li.13.q. 5. n.105
Possessor beneficij titulum probare non tenetur,lib.11.qu. 14. num.34
Possessor pacificus qui dicatur ad effectum regulæ de annali,l. 3.q.æ.num.29
possessor pacificus,qui dicatur,li.10.q.4.n.12
possessor præsumitur dominus,lib.10.q.8.num.49.& lib. 11.q. 1.num.25
Possessor benef.qua ratione vocandus est,l.11.q.10.n.16
Possessor tenetur ostendere titulum superiore inquirẽte,li.11. q.14.num.35
Possidens beneficium vnitum triennio non iuuatur regula de triennali,li.1.q.15.nu.25
Positiuum resolnitur in comparatiuum,l.13.q.1.n.55
Postulatione Papæ præsentata non potest ab ea recedi,lib.3.q. 18.num 50
Potestas ligandi,& absoluendi idem est,l.7.q.10.n.8
Potestas quæ fuit data Petro Apostolo,li.11.q.13.n.131
Potestas,& facultas videtur dari cumulatiue,l.1.q.10.n.57
Potestas generalis restringitur ad causam præcedentem, lib.9. q.17.num.93
Potestas donandi non censetur data etiam ex datione totalis potestatis,li.9.q.7.num.29
Præcedentia influunt in seq.li.11.q.13.n.49
Præceptum Regis inducit iustum metum,l.13.q.1.n.184.& n. 187.& ex eo annullatur resignatio,n.183
Præceptum ducis inducit iustum metum,li.13.q.1.n.185
Preces non inducunt simoniam,li.14.q.7.n.12
Preces superiorum sunt mandata,l.13.q.1.n.178
Preces soliti sæuire contra non obedientes inducunt iustũ metum,l.13.q.1.nu.180
Preces Episcopi non inducunt metum,l.13.q.1.n.177
Præceptoriæ an sint ad nutum amouibiles,l.2.q.4.n.11
Præceptoriæ comprehenduntur sub beneficio,l.2.q.14.n.10.& veniunt appellatione illius,li.12.q.3.n.8
Præceptoriæ possunt resignari,l.2.q.14.nu.9
Præceptoria commendata ad tempus non potest resignari,lib. 3.q.2.num.23
Præscribens decimas non potest exigere noualia,l.7.q.10.n.16
Præscriptionis exceptio competens debitori competit fideiussori,li.3.q.6.num.64
Præscribens ius succedendi vacante sede episcopali non succedit sede quasi vacante,l.7.q.10.nu.17
Præscribens institutionem non præscribit destitutionem,l.7.q. 10.num.10
Præscribens institutionem non potest conferre iure deuoluto, lib.7.q.10.num.15
Præscriptio non potest currere sede vacante,l.7.q.23.n. 45
Præscriptio non currit impedito,l.11 q.13.nu.11
Præscriptum quantum possessum,li.7.q.10.nu.12
Præscriptio statutaria currit aduersus minorem, lib.11. quæst. 4.num.46
Præscripta visitatione non videtur præscripta procuratio, li.7. q.10.num.12
Præscripta visitatione non censetur præscripta correctio ad iurisdictionem,li.7.q.10.nu.14
Præscriptio virtus extenditur ad annexa,li.3.q.9.n.63
Prædo in profanis restituendus,li.13.q.5.n.95
Prædo in spiritualibus non restituitur,l.13.q.5.n.166
Prælati conferentes beneficia indignis peccant,l.8.q.9.n.39
Prælatus debet conferre dignioribus,l.4.q.11.n.36
Prælatus debet appetere æternam salutem,l.5.q.3.n.154
Prælatorum factum trahitur in exemplum,l.5.q.3.n.156
Prælatus fit ex sola pronunciatione Papę,l.1.q.12.n.34
Prælatus heri,hodie etiam præsumitur,l.13.q.5.n.110
Prælati inferentes metum vt clerici renuncient beneficia suspẽduntur,li.13.q.1.nu.15
Prælatus infirmus irreuocabiliter non potest cogi cedere, li.3. q.18.num.46
Prælatis imputantur subditorum errata,l.5.q.3.n.159
Prælatus in casibus in quibus potest priuari potest etiam cogi renunciare,l.3.q.18.num.30
Prælatus malus non est ferendus,l.1.q.10.nu.37
Prælati non sunt domini sed dispensatores,l.4.q.11.n. 38
Prælatus non conuenitur post prælationem de eo quod fecit ante,li.3.q.18.nu.103
Prælati plus peccant exemplo quam culpa,l.5.q 3.n. 158
Prælati positi sunt tanquam signum ad sagittam,l. 5.3.n. 157
Prælatus renunciare non videtur prælaturæ per absolutionem subditorum ab obedientia,l.8.q.1.nu.22
Præparatoria inferunt ad præparatum,lib.7.quæst.24.nu.55.& num.58
Præpositi veniunt appellatione prælatorum,li.3.q.6.n.12
Præpositus non potest recipere renunciationem,li.7.q. 16.n.1
Præpositura potest renunciari,l.2.q.1.n.97
Presbyteri quæ debeant scire,l.4.q.11,n.28
Presbyteri Cardinales,quot,li.7.q.12,nu.3
Præsens in Curia,an possit constituere procuratorem ad renũciandum in eadem Curia,li.9.q.12.n.1.& quid ad præstandum consensum,l.8.q.8.n.n.23
Præsens in Curia potest constituere procuratorem ad renunciandum in partib.l.9.q.12.n.9
Præsentatus ab eo q. est in quasi possessione pferẽt.l. 7.q.29. n.8

Præsentatus ad beneficium potest renunciare simpliciter,l.2.q. 23.num.10
Præsentatus ante institutionem potest renunciare in manibus patroni,li.7.q.1.nu.94.& l.2.q.23.n.11
Præsentatus ante institutionem non tenetur ad horas canoni cas,l.13.q.2.nu.34
Præsentatus nemo potest admittere nisi præuio examine per Episcopum facto,li.3.q.11.n.10
Præsentatus tenetur probare se infra legitimum tempus fuisse præsentatum.li.10.q.8.n.67
Præsentatio est antecedens ad institutionem,l.12.q.3.n.24
Præsentatio est annexa spiritualitati,l.14.q.7.n.30
Præsentatio de proxime clericando non est nulla,libro 4.quæs. 2.num.6
Præsentatio facta ab excommunicato non tenet,lib.11.quæsti. 1.num.18
Præsentatio probatur per litteras Episcopi,l.8.q.11.n.39
Præstimonium quid sit remissiue,l.10.q.2.n.77
Præstimonia quæ dantur in titulum sunt beneficia ecclesiastica,l.2.q.1.n.124.& l.3.q.1.n.140.& n.129
Præstimonia quæ dantur laicis non veniñt appellatione beneficij,l.2.q.1.nu.125
Præstimonium primum non vacat per adeptionem secundi,l. 3.q.1.num.136
Præstimonium potest renunciari,li.2.q.1.nu.123
Præsumitur acceptata resignatio per renunciationem eiusdem beneficij,lib.10.q.8.nu.63
Præsumptio cessat cum constat de veritate,l.13.q.5.n.29
Præsumitur error potius quam renunciatio,l.8.q.1.n.11
Præsumptio est iuris probatio liquidissima,li.11.q.14.u.15
Præsumptio fortior tollit minus fortem,l.13.q.5.n.24
Præsumitur factum de iure faciendum,li.10.q.8.n.70
Præsumptiuum negotium residet in arbitrio iudicis,li.13.qu. 1.num.104
Præsumptio iuris non admittit probationem,l.13.q.5.n.3
Præsumptio instrumenti an tollat præsumptionem legis, li.13. q.5.num.55
Præsumitur mortem præcessisse collationem cum eadem die intercesserint,li.4.q.2.n.37
Præsumitur nemo iactare suum,li.13.q.5.n.42
Præsumptiones probant simoniam,l.14.q.8.nu.1
Præsumitur præcessisse quod debebat,l.4.q.2.n.36
Præsumptio pro validitate actus,l.10.q.5.n.8
Præsumptio pro validitate actus præualet alijs,l.11.q.14.n.11. 12.& n.23.& l.8.q.8.n.57.& l.4.q.2.n.40
Præsumitur pro ordinario,li.11.q.14.n.29
Præsumptio pro officialibus,l.9.q.22.n.9
Præsumitur pro Notarijs,li.8.q.8.n.84
Præsumitur pro mandato eius,qui soluit pensionem,lib.10.q. 8.num.56
Præsumptio pro non donatione,l.9.q.19.n.4
Præsumptio pro litteris superioris,l.8.q.11.n.15
Præsumptio releuat ab onere probandi,l.11.q.14.n.16
Præsumptiones sufficiunt in his quæ sunt difficilis probationis,l.14.q.8.nu.11
Præsumitur talis,qualis patria,l.5.q.3.n.146
Peruentionis locus inter Papam,& ordinarios,lib.1. quæstio. 10.num.54
Primas potest renunciare,lib.2.q.1.nume.44.& libro 1.qu.10. num.11
Primas tenetur residere,lib.2.q.1.n.45.limita,vt l.1. quæstion. 10.num.11
Primum beneficium vacat per adeptionem secundi,lib.7.q.3. num.3
Primo geniturę renunciatio reuocari non potest,lib.1.quæst. num.9
Primogenitus renuncians ius primogenitura tertio genito,nõ præiudicat secundo,lib.7.q.1.nu.17
Prima tonsura est ordo,li.4.q.2.n.56
Prima tonsura data a non suo Episcopo imprimit characterem,lib.4.q.2.nu.57
Prima tonsura datur habenti septem annos,li.4.q.9.n.9
Primam tonsuram suscipiens a non suo Episcopo non potest consequi beneficium sibi resignatum cum clausula quã primum, &c. lib.4.q.2. num.58
Principia quæ sunt generandi,sunt etiam principia dissoluendi,l.13.q.1.num.133
Principale quod est attenditur,l.12.q.2.nu.25
Principalis,non potest ratificare renunciationem nullam factã a procuratore excedente fines mandati.l.9.q.17.n.66
Princeps attestans de priuatione, an credendum,lib.8.q.11.numero 17
Princeps contractum ab eo factum reuocare non potest, li.3. 1.num.19
Princeps debet viuere secundum leges,li.3.q.1.n.16
Principis donatio ligat successorem,l.10.q.1.n.40
Princeps dicitur loqui per os Dei,li.5.q.1.n.12
Principum dicta non recognoscẽtium superiorem plene probant,li.8.q.11.n.8
Princeps ex causa dispensat super ius naturale,lib.3. quæst.18. num.128
Principi magis creditur quam Notario,lib.8.q.10.n. 10
Princeps non potest tollere ius naturale,li.3.q.18n. 127
Princeps præsumitur qualis de iure,l.5 q.1.nu. 11
Principi non creditur de facto alieno,li.8.q.11.n.14
Princeps reuocat ea quę promisit ante eius electionem, libr.3. 18.num.102
Princeps solet importunitatem repellere,l.3.q.6.n.4
Princeps tenetur seruare pacta licita,& honesta,lib.3.q.18.numero 125
Prior equiparatur Abbati,li.3.q.1.nu.101.
Prior collegiatæ dicitur habere beneficium,li.2.q.1.n.81
Prior non potest recipere renunciationem,l.7.q.16.n.2
Prior non potest ab Abbate remoueri,li.11.q.3.n.103
Prior religionis solus administrat,li.11.q.3.n,113
Prior regularis non potest renunciare,li.3.q.1.n.100
Prioratus duo sunt incompatibiles,li.5.q.6.n.112
Prioratus est principalis prælatura in ecclesia regulari, lib.3. q.1.num.102
Prioratus est beneficium,l.2.q.1.nu.76
Prioratus est principalis dignitas,l.2.q.1.n.77
Prioratus potest renunciari,li.2.q.1.nu.75.& q.11.n.6
Priuatus an recuperet locum suum si restituatur,lib.6. q.5.numero 37
Priuatus beneficiis si restituitur non recuperat ea quæ sunt collata,l.3.q.7.nu.42
Priuatio beneficij per contractum matrimonij fit ipso iure.li. 1.q.1.num.13
Priuatus beneficijs non videtur, condemnatus de homicidio si in sententia nihil dicatur,li.3.q.16.num.31
Priuatus beneficijs ipso iure non potest resignare,li.3.q.1.n.21. & n.151.& q.16.nu.33
Priuatio beneficij non fit nisi expresse dicatur,li.3.q.16.n.30
Priuatio beneficii reuocat procuratorem datum ad illud resignand.li.9.q.32.num.1
Priuatio fit citata parte,li.8.q.11.n.18
Priuandus facit fructus suos,li.3.q.16.nu.7
Priuatio feudi intelligitur Domino volente,l.6.q.5.n.25
Priuatio hominis æquipollet priuatione iuris,li.6.q.3.nu.16
Priuationem ipso iure nullum crimen inducit,lib.7.q.2. n.9
Priuatus ipso iure quamuis amittat dominium ipso iure non tamen possessio est amissa ipso iure,l.11.q.10.n.11
Priuatus ipso iure non potest possidere,li.13.q.5.n.139
Priuatus ipso iure non est restituendus,l.13.q.5.n.138
Priuati ipso iure non possunt resignare etiam ante declaratio nem,l.3.q.1.nu.38
Priuatio maior causatur ex resignatione quam ex sentẽtia priuationis,l.1.q.4.n.9.& q.5.nu.3
Priuationis mẽtio est facienda in renunciatione quę fit per priuationem,l.3.q.16.nur23
Priuatio in dubio per sententiam,li.14.q.2.n.4
Priuandi ius vassallum non transit ad hæredem domini, lib.3. q.3.num.13
Priuatio non fit nisi ex magno crimine,l.1.q.15.n.30.& l.5.q.6. nu.58.& l.3.q.16.n.2
Priuatio non irrogatur ipso iure,l.3.q.16.n.3
Priuare non potest habens ius instituendi ex priuilegio,lib.7.q. 10.num.22

Priuatus non potest agere petitorio pro beneficio quod amisit,li.3.q.1.nu.59
Priuatio præsupponit habitum,li.1.q.1.n.55.& q.15.n.4.& l.8. q.7.n.54.& l.10.q.8.n.15.l.13.q.5.nu.89
Priuatus potest administrare ante declarationem,lib.7.quæsti. 1.num.31
Priuatus quo ad illud beneficium dicitur mortuus,lib.9.q.32. numero 2
Priuatus resignans reseruata pensione pensio est nulla, lib. 3.q. 2.num.24
Priuati tenentur in foro conscientię dimittere beneficia,lib.3. q.1.num.58
Priuilegium conferendi vacantia percessum non comprehendit resignationem in fauorem,l.2.q.19.nu.8
Priuilegium conferendi in vrbe per cessum, vel decessum interpetratur in cessione simplici,l.1.q.4.n.35
Priuilegium damnosum reducitur ad debitum statum,lib.6.q. 1.num.57
Priuilegium in præiudicium concedentis latissime interpretatur,li.7.q.10.num.28
Priuilegium Principis latissime interpretatur in præiudicium, sui,li.7.q.27.num.1
Priuilegium stricte interpretatur,lib.6.q.5.num.27.& lib. 7.q. 10.num.24
Priuilegium loquens de beneficijs vacantibus,non habet locũ in his quæ vacant per resignationem in fauorem, lib.10.q. 7.num.18.& 23
Priuilegio renunciatur tacite,& expresse,li.1.q.1.n.4
Priuilegio renuncians non censetur renunciare iuri communi,lib.8.q.1.num.16
Probandi onus resignantem esse mortuum infra 20.dies dicẽti incumbit,li.12.q.7.nu.1
Probatio a communiter accidentibus est præsumptiua, lib.11. q.14.num.65
Probatio an admittatur contra allegationem lapi,libr. 10.qu. 4.num.9
Probatio contra triennalem admittitur.li.10.q.4.n.27
Probationes clarissimæ in criminalibus,l.14.q.8.n.7
Probationes clarissimæ requiruntur in materia obiectiui,l. 12. 9.7.num.11
Probare debet qui opponit,li.6.q.5.n.60
Probare debet quis id supra quod se fundat,li.3.q.7.nu. 35.& li.10.q.5.num 1
Probatio de publica voce,& fama est semiplena,lib.8.q. 8. numero 77
Probatio debet esse plena,li.8.q.8.n.78
Probationes duæ semiplenæ faciunt plenam,l.10.q.2.n.54
Probationes extraiudiciales probant stilum,l 3.q.6.n. 31
Probatio factorum dubia,li.10.q.8.n.45
Probatio incerta quoties dicitur ex causis certis,lib.11. quęst. 7.num.7
Probatio in contrarium non admittitur contra allegationem lapi,li.11.q.6.num.102
Probatio minus legitima non prodest,li.11.q.7.n.9
Probans minus sufficienter non dicitur probare,lib. 8.quæst.8. num,36
Probatio mortis in casu reg.de infirmis debet esse plena,li. 12. q.7.num.8
Probatio non publicationis,est difficilis,l.11.q.14.n.51
Probatur non publicatio ex relaxatione litterarum,lib.11.qu. 14.num.56
Probatio non admittitur contra assertionem Papæ,lib.8. quæ. 11.num.5
Probatio non admittitur contra præsumptiones iuris, lib.13. q.5.num.3
Probatio nulla maior quam oris confessio,l.11.q.14.n.71
Probatio oriens ex correspectiuitate præsumptiua,lib. 14 q.9. num.19
Probatio orta ex communi errore est præsumptiua,lib. 4. q. 2. numero 24
Probatio per confessionem partis superat omnes alias probationes,l.11.q.14.nu72
Probatio per scripturas,& testes parificatur.li.8.q.2.n.6
Probatio quia sum vicinus est præsumptiua,l.11.q.14.n. 66
Probare quisque tenetur quod est fundamentum suę intentionis,li.11.q.14.nu.10
Probatio quod centum remanent pro rectore debet esse concludens,li.6.q.2.num.25
Probatio quoties requiritur pro forma notorium non releuat, li.11.q.6.nu.83
Probare tenetur id dicens talem esse mortuum tali die, lib.12. q.7.num.7
Probatio triennalis requiritur pro alleg.lap.l.10.q.4.n.10
Probatio triennalis,an habeat locum in petitorio,lib. 10. q.4. num.13
Probatio triennalis,an habeat locum, vbi impugnatur titulus auctoris,lib.10.q.4.nu.14
Probatio vera præfertur præsumptiuæ,li.4.q.2.n.25
Processus fit in creatione Episcopi,l.8.q.5.nu.1
Processus nullus non interrumpit præscriptionem,lib.2.qu.3. num.48
Processus promouendorum a quibus fiat coram quo, lib.8.q. 5.num.13
Procurans beneficium pro indigno peccat,li.4.q.11.n.37
Procurator ad cassandum pẽsionem,alia reseruata,cassatio est nulla non sequuta reseruatione,li.9.q.17.n.140
Procurator ad consentiendum pensioni, non potest consentire translationi eiusdem,li.9.q.23.n.10
Procurator ad exigendum non nouat,l.9.q.17.n.10
Procurator ad litem reuocatur cum intimatione facta aduersario,l.1.q.5.nu.54
Procurator ad pensionem reseruandam,non potest fructus reseruare,li.9.q.17.nu.40
Procurator ad permutandum,cum iuramento,de non reuocãdo,non potest reuocari,l.9.q.31.n.9
Procurator ad præsentandum potest reuocari,l.9.q.31.n.23
Procuratores ad resignandum omnes possunt constitui, libr.9. q.3.num.1
Procurator ad resignandum debet constitui sponte,& libere,l. 9.q.7.num.41
Procurator ad resignandum debet esse specialis,li.8.q.8.n.21
Procurator ad resignand.an possit constitui a presente in Curia,li.9.q.12.num.1
Procurator aliquando constituitur ad renunciandum reservatis fructibus,li.9.q.17.nu.18
Procurator ad renunciandum,reseruatis fructibus non potest renunciare reseruata pensione,& ita econtra,li.9.q.17.numero 139
Procurator ad resignandum aliquando constituitur,reseruata pensione,l.9.q.17.n.47
Procuratorem ad resignandum simpliciter constituere aliud est,& aliud causa permutationis,li 9.q.31.n.10
Procurator ad resignandum,modo & forma,bene visis,non potest consentire pensioni,cum trasslatione & reseruatione regressus,li.9.q.17.nu.51
Procuratores ad resignandum, duplici modo constituuntur, lib.9.q.6.nu.1
Procurator ad resignandum libere,potest reservare pensionẽ, lib.9.q.17.nu.147
Procurator ad resignandum,morte reuocatur,li.9.q.29. n.1
Procurator ad resignandum,an censeatur reuocatus si principalis effectus fuerit furiosus,li.9.q.29.n.7
Procurator ad resignandum reuocatur per intimationem in Camera vel Cancellaria,li.8.q.8.nu.13
Procurator ad solutionem non potest quietare,li.9.q. 17. n.12
Procurator ad publicandum debet habere speciale mandatũ, li.11.q.6.num.125
Procurator an possit per literas constitui,l.9.q.6,n.3
Procurator a quo debeat recipere mandatum ad resignare,li. 9.q.8.num.13
Procurator an possit resignare,post confectum mandatum antequam illud habuerit,li.9.q.8.nu.1.& 6
Procurator constituitur per instrumentum,li.9.q.6.n. 2
Procurator cum libera æquiparatur procuratori in specie,l.9. q.7.n.26.& q.17.num.31
Procurator cum libera non potest donare,li.9.q.7.nu. 28.& q. 17.num.43
Procurator constitutus ad consentiendum supplicationi datæ non

non poteſt conſentire poſt obitum,l.12.q.5.n.41
Procurator conſtitutus ad reſignandum in fauorem Petri recipiens mandatum a dicto Petro,tenetur ad inſtantiã eiuſdem illud exhibere,li.9.q.18.nu.3
Procurator cõſtitutus ad renunciandum in fauorem N. debet renunciare,in fauorem illius alias &c.li.9.q.17.nu.16
Procurator conſtitutus ad renunciandum,modo & forma,bene viſis,non poteſt reſeruare penſionem in fauorem tertij. lib.9.q.17.nu.82
Procurator conſtituitur ad renunciandum, forma & modo bene viſis procuratori,& quid poſſit facere tunc,lib.9. qu.17 num.78
Procurator conſtitutus ad conſentiendum penſioni in euentũ ceſſionis poteſt conſentire etiam ante, ſub conditione tamen,lib.9.q.23.num.9
Procurator conſtituitur etiam a reſignatario ad conſentiendũ penſioni,& reſeruationi fructuum,l.9.q.23.n.8
Procurator conſtitutus,ad renunciandum,coram Papa,nõpoteſt renunciare coram ordinario,l.9.q 17.n.136
Procurator conſtitutus ad renunciandum reſeruata penſione, cum facultate transferendi,an ſi præſtitit conſenſum abſq; dicta facultate,cũ Datarius ceſſauerit illam à ſupplicatione nulliter egerit,l.9.q.17.n.141
Procurator conſentiendo in fauorem,non nominati in mandato,dicitur illum excedere,l.9.q.17.n.82
Procurator conſtitutus a patrono,non poteſt ipſum patronũ præſentare,li.9.q.17.nu.113
Procurator conſtitutus ad renunciandum corã ordinario non poteſt renunciare coram Papa,li.9.q.17.n.137
Procurator conſtitutus ad renunciandum beneficium ſup quo ipſe habebat regreſſum,renuncians ſibi,non præiudicat,li. 9.q.20.num.1
Procurator conſtitutus ad mutuum an poſſit confiteri,lib.9.q. 17.num.13
Procuratore conſtituto ad adeundam hæreditatem cenſetur adita hæreditas,li.9.q.15.nu.2
Procurator conſtitutus metu poteſt clam reuocari,lib.13.q.1. num.49
Procurator cenſetur reuocatus,per mortem, abſque alia intimatione,li.9.q.25.nu.42
Procurator certioratus a domino,vt nihil faciat,vſq; ad nouas litteras,non poteſt interim reſignare,li.9.q.28.n.1
Procurator conſtitutus ad renunciandum,in manibus ordinarij poteſt reuocari,li 9.q.27.nu.19
Procurator conſtitutus ad reſignandum per priuationem reuocatur,l.9.q.32.nu.1
Procurator conſtitutus ad lites ceſſione reuocatur,li. 1.quæſt. 5.num.42
Procurator conſtitutus ad reſignandum, cum iuramento, de non reuocando poteſt nihilominus reuocari,li.9.q.31.n.1. & 16.ac 18.& l.1.q.12.n.14
Procurator conſtitutus,cum iuramento ad extinguendum regreſſum poteſt reuocari,l.9.q.31.n.20
Procurator cum iuramento de non reuocãdo, in qualibet materia,poteſt reuocari l.9.q.31.nu.2
Procurator cenſetur reuocatus ſi fuit præſens in inſtrumento reuocationis ac teſtis,li.9.q.27.n.16
Procuratorem conſtituens ad renunciandum non poteſt pmutare niſi reuocauerit alium procuratorem,l.9.q.25.n.55
Procurator datur ad declarandam voluntatem conſtituentis, lib.9.q.6.num.5
Procuratores duo conſtituti cum libera non cenſentur conſtituti inſolidum,li.9.q.3.num.24
Procurator debet eſſe certus,lib.8.q.9.num.21.& lib.9. queſt. 8.num.10
Procurator debet ſeruare fines mandati,lib.9.q.8.nu.11.& formam,li.1.q.3.num.69
Procurator datus ad reſignandum,an poſſit dare conſensum, li.9.q.18.nũm.5
Procurator datus ad reſignandum poteſt reuocari,lib. 9.q.25. num.1
Procurator datus ad reſignandum reuocatur tranſlatione,li. 9.q.32.num.5
Procurator datus ad reſignandum non poteſt reuocari, poſt præſtitum conſenſum in Camera,vel Cancellaria, lib.9.q. 25.num.4
Procurator datus ad reſignandum, reuocatur conſtituendo alium,li.9.q.25.n.5
Procurator datus ad concordandum poteſt renunciare,habita recompenſa,li.9.q.19.nu.8
Procurator datus ad reſignandum,an cenſeatur reuocatus,per intimationem reuocationis,factam reſignatario,li 9.q.27. nu.1.& 6 & 10
Procurator datus ad concordandum de beneficio cum quibuſcumque conditionibus non poteſt renunciare,lib.9. quæſt. 19.num.1
Procuratoribus duobus conſtitutis inſolidum ad renunciandum,quiſque eorum poteſt renunciare,li.9.q.3.num.22
Procurator datus ad inchoandum non poteſt perficere, lib.9. q.17.num.11
Procurator datus ad permutandum beneficium poteſt permutare ante notitiam reuocationis,l.9.q 25.n.27
Procurator datus ad emendum pro decem, viginti expendere non poteſt,li.9.q.17.num.14
Procuratorem eſſe reuocatum,ſufficit abſque intimatione quoties fuit conſtitutus per metum,l.9.q.25.n.34
Procurator faciens contigua & vicina, non dicitur excedere frues mandati,li.9.q.17.nu.33
Procuratio facta nomine alicuius poteſt ratificari,lib.9.qu.17. num.65
Procuratoris geſta an valeant ſi ignoret ſe eſſe procuratorẽ, lib.9.q.8.nu.4.& 8
Procurator generalis cum libera,& amplisſima poteſtate non poteſt reſignare,li.9.q.7.nu.27
Procurator habens duo mandata,ſi ſe reſtringat ad inſufficiẽs non poteſt actus ſuſtineri ex ſufficienti,l.9.q.17.n.150
Procurator habens mandatum ad reſignandum, reſeruatis fructibus debet facere aliquam diligentiam ad obtinendũ huiuſmodi reſeruationem,l.9.q.17.n.22
Procurator habens mandatum ad conſentiendum penſioni in forma ampliſſima poteſt conſentire pœnæ priuationis ob non ſolutionem,li.9.q.17 n.61
Procurator habens mandatum ad reſignandum, reſeruata penſione,non poteſt reſignare,reſeruatis fructibus.li.9.qu. 17.num.59
Procuratores inſolidum videtur conſtituti,quoties in mandato fuit promiſſum derato,l.9.q.3.n.23
Procurator mortuo reſignante non poteſt præſtare conſenſũ poſt obitum.li.9.q.24.nu 39
Procurator morte reuocatur,li.9.q.32.n.4
Procuratoris nomen debet exprimi,l.9.q.7.n.39
Procurator niſi renunciauit ſeruata forma mandati renuncia tio eſt nulla,l.1.q.3.n.115
Procurator non poteſt conſtitui a furioſo,li.9.q.29
Procurator non poteſt conſtitui a minore ad reſignand.li.9.q. 1.num.22
Procurator non poteſt conſtitui ad reſignandum beneficium non habitum.li.9.q.2.n.4.& q.10.n.2
Procurator non poteſt conſtitui ad acceptandum, & renuncidum,li.9.q.10.nu.1
Procurator non poteſt præſtare conſenſum, poſt mortem reſignantis,ſi reſignans porrexit ſupplicationem,lib.9.qu. 24. num.28
Procurator non reuocatur poſt litem conteſtatam quoad expenſas,l.1.q.5.n.53.non dicitur egredi fines mandati cum facit contigua,li.6.q.3.nu.14
Procurator nuncius dicitur,lib.9.q.16.nu.3
Procurator poteſt cogi mortuo reſignante ad præſtandum cõſenſum,li.11.q.11.nu.67
Procurator poſt mortem reſignantis non poteſt conſentire reſignationi,l.9.q.24.nu.9
Procurator poſt mortem domini non poteſt noua inchoare,l. 9.q.24.num.23
Procurator poſt mortem domini poteſt perficere per eum cœpta,li.9.q.24.nu.16
Procurator poſt obitum quando præſtat conſenſum,l.6.qu.4. nu.26.& li.9.q.24
Procurator poteſt conſenſum extendere poſt mortem reſignãtis ſi eo viuente fuit ſignata ſupplicatio,l.1.q.12.nu.37.& l. 12.q.5.n.37.& l.9.q.24.nu.14
Procurator poteſt conſentire mortuo reſignante, quãdo alter procurator conſentit eo viuente,li.9.q.3.n.28
Procurator poteſt conſtitui ſimpliciter, & ad renunciandum ſub aliqua conditione coram Papa,l.9.q.17.n.1
Procurator poteſt conſtitui a preſente in Curia ad reſigna.in partibus,li.9.q.12.nu.9
Procurator poteſt conſtitui ad reſignandam dignitatem,lib.9. q.1.num.10
Procurator poteſt conſtitui ad reſignan.etiam extra Curiam, li.9.q.5.num.1
Procurator poteſt conſtitui ad reſign.in Curia in fauorem, & non alias nec aliter &c.l.9.q.9.n.1
Procurator poteſt facere conditionem domini meliorem, li.9. q.17.nu.21
Procurator poteſt regiſtrari facere teſtamentum poſt mortem conſtituentis,li.9.q.24.n.17
Procurator poteſt conſtitui ad conſentiendum penſioni ſuper beneficio quod ſperatur,li.9.q.23.n.11
Procurator poteſt agere,certioratus a domino per litteras de mandato,li.9.q.8.nu.2
Procurator poteſt reuocari,non obſtante pacto de non reuocando,li.9.q.31.n.22
Procurator præſumitur ignorare reuocationem,lib.9.quæ.25. num.31
Procurator primus cenſetur reuocatus per conſtitutionem ſecundi,li.9.q.30.num.1
Procurator vnus poſt alium poteſt conſentire,li.9.q.3.n.27
Procuratores plures conſtitui ſimul omnium conſenſus requritur,li.9.q.3.num.26
Procuratores plures poſſunt conſtitui ad reſign.beneficij,li.9. q.3.num.2
Procurator quandoque conſtituitur ad renunciandum beneficium,cum reſeruatione regreſſus, & coadiutoriæ,li.9.q. 17.num 125
Procurator quandoque conſtituitur ad renunciandum ſimpliciter vel pro quacunque recompenſa,li.9.q.17.n.132
Procurator quandoque conſtituitur ad renunciãdum in fauorem perſonæ nominandæ per procuratorem,lib.9.q.17.nu mero 102
Procurator quandoque conſtituitur ad renunc.reſeruata penſione,& regreſſus,li.9.q.17.nu.129
Procurator qui debet renunciare reſeruato regreſſu, reſignãs ſimpliciter nulla de eo facta diligentia ceſſio non tenet, li. 1.q.3.num.68
Procurator qui porrexit ſupplicationem,vigore litterarũ,non poteſt poſt mortem,præſtare conſenſum,lib.9.quæſtio.24. num.37
Procurator qui in vita reſignantis porrexit ſupplicationem,poteſt cogi ad præſtandum conſenſum pro expeditione litterarum,li.9.q.24.num.22
Procurator qui porrexit ſupplicationem,non poteſt dare conſenſum,ſi fuit reuocatus,li.9.q.25.nu.10
Procurator qui poteſt renunciare beneficium in fauorem,perſonæ nominandæ,non poteſt nominare ſeipſum,lib.9.quæ. 17.nu.n.103
Procurator quod facit videtur facere dominus,li.1.q.13.n.25. & l.9.q.16.nu.4
Procurator qui porrexit ſupplicationem,ſuperuenientibus literis reſignantis,non debet præſtare conſenſum,lib.9.q.28 numero 2
Procurator renuncians inhabili non facit vacare beneficium,l. 9.q.21.num.4
Procurator renũcians,non reſeruato regreſſu,aut coadiutoria, vt habebat in mandato,nulliter agit,li.9.q.17.n.126
Procurator reſignantis non reuocatur per reſignationem factã ſeruatis fructibus,l.1.q.5.n.50
Procuratore renunciante omiſſo medio vitioſo, renũciatio eſt valida,& mandans excuſatur à Simonia,li.9.q.9.n.6
Procurator religioſus poteſt conſtitui ad negocia,li.9.q.4.nu. 2.contra nu.7
Procurator religioſus non poteſt conſtitui ad iudicia, libr.9.q. 4.num.1
Procuratoris reuocatio,debet intimari,lib.9.q.24.nume.26.& q.25.num.29
Procurator reuocatus,cenſetur per intimationem factã in Camera,& Cancellaria,li.9.q.26.nu.1
Procuratorem reuocatum aſſerens debet probare,lib.9.qu.25. numero 32
Procurator reuocatus non poteſt appellare,li.1.q.5.n.48
Procuratorem reuocare non videtur qui manet in detentatione poſt renunciationem,l.1.q.5.n.52
Procuratore reuocato poteſt procedi aduerſus dominum per contradictas,li.1.q.5.nu.n.47
Procurator ſpecialis,& procurator cum libera æquiparantur. li.9.q.7.n.26.& q.17.nu.81
Procurator ſi renunciat dominus non poteſt ſecundo reſignare,li.1.q.15.nu.27
Procurator ſi non eſt vſus mandato in vita, nõ poteſt præſtare conſenſum poſt mortem reſignantis,l.6.q.24.n.43
Procurator videtur habere liberam per clauſulã vt poſſit omnia quę dominus,li.9.q 17.n.62
Procurator vnus poteſt conſtitui a duobus volentibus permutare,li.9.q.3.nu.30
Procuratoria vacua in albo demiſſa,non valent,lib.9. quæſt.7. numero 40
Profana poſſunt renunciari abſque ſuperiore,l.7.q.1.n. 8
Profana & ſpiritualia in quibus æquiparentur,l.1.q.5. n. 22
Profeſſio fidei emittenda a Reſignatario,li.10.q.9.n.1
Profeſſio fidei fit per promouendos,li.8.q.5.n.14
Profeſſionis fidei forma,li.10.q.9.n.3
Profeſſionem fidei ignorans non faciens in foro conſcientiæ non tenetur fructus reſtituere,lib.10.quæſtio.9. nume.10. num.8
Profeſſio fit poſt annnum completum,li.3.q.13.nu.10.& li.6. q.2.num.117
Profeſſio inducit renunciationem beneficij,li.7.q.14.nu.28.& tacitam vacationem,li.3.q 13.n.13
Profiteri non videtur recipiens habitum religionis in morte, li.12.q.1.num.11
Profeſſio metu facta nulla ipſo iure,li.13.q.2.n.7
Profeſſio vera non fit in regularibus militaribus,lib.6.quæſt.2. num.119.
Profeſſio facta a regulari non poteſt annullari elapſo quinquẽnio etiam durante metu,li.13.q.5.n.46
Profeſſio religionis non tollit bigamiam,li.5.q.3.n.194
Prohibitio incompatibilium comprehendit etiam fœminas,l. 12.q.4.nu.25
Prohibitio de beneficio,non habet locum in penſione,li. 6.q. 4.num.21
Prohibitio ceſſat ceſſante cauſa prohibitionis,l.2.q.6.n.37
Prohibitum immediate prohibetur indirecte,l.5.q.6.n. 191
Prohibitum directe prohibetur indirecte,l.5.q.6.n.190. & li.9. q.25.nu.51.&li.8.q.7.nu.130
Proœmium oſtendit cauſam finalem,l.5.q.6.n.2.&l.6.quæſt.8. num.129
Proœmium reſtringit diſpoſitionem,l.11.q.11.n.6
Promiſſio,& Datio parificatur,li.14.q.7.n.32
Promiſſio continet vtilitatem,li.14.q.10.n.41
Promiſſio fructuum beneficij pro dote ſororis non eſt ſimoniaca,li.14.q.7.nu.68
Promiſſio quando habeat vim receptionis,l.14.q.10.n.40
Promoti ad incompatibilia reſignant ſimpliciter,l.8.q.7.n.102
Promotus ad epiſcopatum non poteſt renunciare beneficiſi ante obtentum,l.3.q.1.nu.75
Promoti beneficia ſtatim conferuntur,li.3.q.1.num.78.& 81. & 54
Promotorum beneficia poſſunt conferri nulla lata ſententia,l. 3.q.1.num.54
Promotus ad Abbatiam non poteſt renunciare,l.3.q.1. n. 95
Promotus ad incompatibilem non poteſt reſignare,lib. 3.q.1. n.50.& q.6.nu.1
Promoti beneficia ad Abbatem vacant ante benedictionem,l. 3.q.1.num.96
Promoti bñficia vt vacẽt quæ concurrere debent,li.3.q.1.n.77
Promoti ad eccleſiam exiſtentem apud infideles priora beneficia non amittunt,l.3.q.1.nu.89

Promotus apud infideles nil consequitur præter dignitatem, li.3.q.1.num.92
Promoti inauditi possunt deijci possessione,l.3.q.1.n.55
Promoueri si non se facit curatus intra annum est priuatus ipso iure,lib.3.quæst.1.num.30.& quæstio.5.num.4.& li.13.q.5.num.128
Promotus minime,ob ignorantiam,non excusatur,lib.11.q.4.numero 47
Promoti spoliati non sunt restituendi,li.3.q.1.nu.60
Promotis quandoque datur retentio pensionis,li.6.q.2.n.122
Promouendi non possunt renunciare,lib.3.q.1.nume.83.& q.6.num.2
Promouendus debet adire Cardinales,l.8.q.5.n.8
Promouendorum qualitates debent discuti in Consistorio,li.8.q.5.num.6
Propositionis episcopatus forma,libro 8.quæstio.5.numer.37. cum seq.
Promotiones Consistorialium non absoluuntur vno Consistorio,li.8.q.5.nu.9
Pronunciandum pro benigniori sententia,l.12.q.8.n.12
Propositum menti retentum nihil operatur,l.6.q.3.n.28
Proprietatis defectum inducit renunciatio,lib.1.q.13n.36
Proprietatis notorius defectus repellit a restitutione, lib.5.qu.13.num.35
Proprietatis defectus contra spoliatum opponi potest, lib.3.q.1.num.61
Proprieras verborũ quatenus patiatur etiam in materia odiosa fit interpretatio,l.12.q.8.num.29
Proprietas non debet semper esse inutilis,l.1.q.16.n.67
Protestatio adiuuat probationem metus,li.23.q.1.n.191.etiam clandestina,num.193
Protestatio contraria facto non releuat,l.7.q.1.n. 71.& li.6.q.3.num.33
Protestatio Clandestina nocet ei qui intulit metum,li. 13. qu.1.num.199
Protestatio clandestina nocet tertio quando fuit causa metus, li.13.q.1.num.198
Protestatio clãdestina multum prodest cum quis,ob timorem non potest publice protestari,li.13.q.1.nu.194
Protestatio nihil operatur cum alteri collatum est beneficiũ,l.13.q.1.num.195
Protestatio non suffragatur sine alia probatione metus,li.13.q.1.num.192
Protestatio non operatur in actu qui pendet a voluntate duorum,li.13.q.1.num.197
Protestatio non est necessaria ad effectum annullandi resignationem metu factam,l.13.q.1.n.190
Protestatio patroni quando non nocet præsentato,lib.13.q.1.num.196
Prouisio Apostolica habet vim electionis, & confirmationis, li.7.q.23.num.49
Prouisus ab habente facultatem conferendi præfertur alteri,li.7.q.29.num.7
Prouisus ab ordinario de beneficio vacanti per renunciationẽ, non publicans infra tres menses amittit ius,lib.11.q.2.numero 10
Prouisus ab ordinario de beneficio vacante per renunciationẽ debet etiam infra tres menses datos ad public. capere possessionem,l.11.q.2.n.22.& q.5.n.4
Prouisus a Papa de beneficio renunciato coram ordinario debet publicare,li.11.q.5.nu.4
Prouisus ante apprehensam possessionem, non potest administrare,li.10.q.6.nu.7
Prouisus ante apprehensam possesionem,non potest percipere fructus,li.10.q.6.nu.8
Prouisus beneficiorum Consistorialium fit mediante processu,li.8.q.6.nu.4.hodie vero vt plurimum extra Consistorium,li.2.q.2.num.11
Prouisio benef. vacant. non seruata forma Cõc. Trid. circa formam examinis per concursum spectat ad sedem Apostolicam,li.8.q.9.nu.101
Prouisio beneficij familiaris facta absque consensu Cardinalis an valida sit,li.6.q.2.nu.87
Prouisus consequitur titulum beneficij post signatam supplicationem,l.2.q.24 num.3
Prouisus de præbenda sub conditione non potest illam renunciare pendente conditione,l.2.q.27.n.1
Prouisus de parochiali tenetur se facere promoueri intra annũ li.3.q.2.num.1
Prouisio est nulla non expresso vero valore,l.1.q.3.n. 107
Prouisio facta conditionibus non seruatis est nulla,lib.1.quæ. 3.num.43
Prouisio facta resignatario an sit ad nutum reuocabilis, li.2.q. 11.num.8
Prouisio hominis facit cessare prouisionem legis,lib.12.quæsti. 10.num.21
Prouisus in forma dignum si ordinarius non conferat,non potest capere possessionem,li.3.q.1.nu.149
Prouisio legis specialis præfertur prouisioni hominis,lib.12.q. 10.num.22
Prouisio legati in tempore dato expectantibus non valet, l.11. q.7.num.50
Prouisus male ab ordinario potest obtinere notam prouisionem a Papa,li.2.q.3.num.109
Prouisio noua dat titulum,l.7.q.7.nu.9.& alios effectus,li.11. q.6.num.114
Prouisio noua non purgat vitia præterita,li.1.q.3.n.102
Prouisio noua est quid separatim,li.7.q.7.n.8
Prouisio noua nulla,nihil operatur,l.11.q.6.n.116
Prouisio noua potest expediri cum confertur parochialis non seruata forma Conc. Trid.li.8.q.9.n.80
Prouisio noua non tenet cum beneficium,non vacat,vt narratum fuit,li.1.q.3.n.101
Prouisio noua publicata in resignatione prodest,l.2.q.6. n. 119
Prouisio noua Papæ non habet vim publicationis,lib. 11. q.6. numero 113
Prouisio noua ex triennio præsumitur,li.11.q.6.n.99
Prouisio per obitum est nulla non expresso vero valore, li.10. q.2.num.41
Prouisio Papæ super beneficio vacante non se extendit ad vacaturum,lib.8.q.7.num.146
Prouisio Vicarij Episcopo mortuo in longinquis valet,lib.7.q. 24.num.37
Prouisione quæritur ius in re li.11.q.1.n.33
Prouisio ordinarij facta infra mensem datum expectantibus ad acceptandum non valet,l.11.q.7.n.49
Prouisio ordinarij de beneficio super quo erat reseruatus regressus est valida,li.6.q.5.nu.43
Prouisio spreto patrono est nulla,li.2,q.4.n.3
Prouisio secundi beneficij incompatibilis solet inducere clausulam,vt primum intra duos menses libere dimittatur,li. 3.q.1.num.64
Prouisionis nomen est latissimum,li.11.q.3.nu.62
Proxeneta dicitur vsurarius percipiens emolumentum, li.14. q.10.num.32
Prularitas prohibetur de iure communi,lib.5.q.6. nume. 116. fol.280
Puniri non debet qui non deliquit,l.1.q.16.nu.39
Publicæ interest,vt lites finiantur,li.11.q.1.n.28
Publicum factum quod dicitur.l.11 q.6.n.16
Publicum dicitur quod fit intra Missarum solemnia,li. 11.q.6. nu.17.& etiam,nu.13
Publicatio an fieri possit quolibet die,l.11.q.6.n.25
Publicatio an possit fieri sine litteris,l.11.q.11.n.39
Publicare an sufficiat in cimiterio,l.11.q.6.n.6
Publicatio beneficij,vbi fit facienda,l.11.q.6.n.1.in loco beneficij.nu.2.& nu.7.& vide q.3.nu.98
Publicare beneficia resignata omnes tenentur,lib.11.q.4.nu.1. cum seq.
Publicare debet prouisus ab ordinario per renunciationem,l. 11.q.2.num.4
Publicare debent ambo permutantes,l.11.q.5.n.25
Publicatio debet fieri in parochia viciniori si ecclesiæ beneficij resignati est ruralis,& cura ac conuentu careat, lib 11. q.6.num.8
Publicatio debet esse populosa,l.11.q.6.n.73
Publicatio dum fit exhibendæ sunt litteræ apostolicæ, aut earum transumptum autenticum,l.11.q.6.n.28.& n.43

Publicatio

Publicatio debet exprimere qualitatem resignationis,& beneficii resignati,l.11.q.6.nu.49
Publicatio debet fieri diebus sollemnibus,l.11.q.6.nu.26
Publicatio differt a petitione possessionis,l.11.q.6.nu.75
Publicatio est pars gratiæ,l.11.q.14.nu.2.
Publicatio, est facienda in omnibus resignationibus quorumcumque beneficiorum,lib.11.q.3
Publicanda est resignatio ex multis rationibus,l.1.11.q.1.
Publicatio est facienda etiam si resignatio sit nota populo,11. q.6.nu.81
Publicatio est facienda etiam,vbi præstatur consensus. vigore Alexandrine,lib.11.q.2.nu.18.
Publicatio est valida quamuis fuerit erratum in nomine, vel cognomine resignantis,vel resignatarii,l.11.q.6.nu.53
Publicatio excusatur ab impedimentis,l.11.q.6.nu.48
Publicationis edictum an odiosum;li.11.q.1.nu.37
Publicatio facta cum relatione ad librum registri Romanæ curiæ nulla;li.11.q.6.nu.29
Publicatio facienda de beneficio resignato extra curiam qua ratione requirat maius tempus,li.11.q.6.nu.4
Publicatio facta cum processu fulminato an valeat,lib.11.q.6. num.41
Publicatio facta cum breui restitutionis est valida,lib.11.q.6. num.45
Publicatio facta cum litteris inualidis reualidatis tamen cum perinde valere valet,li.11.q.7.num.88
Publicatio facta in curia sufficit,vt constitutio liget extra, lib. 11.q.9.num 8
Publicatio facta in choro coram canonicis est nulla,lib.11.q. 6.num.18
Publicatio facta cum scriptura authentica in qua fiat mentio litterarum non valet,li.11.q.6.nu.44
Publicatio facta in porta ecclesiæ est valida,li.11.q.6.n.21
Publicatio facta per fecta verum post tempus est nulla, lib.11. q.7.num.63
Publicatio in renunciatione facta extra Curiam,infra quantũ tempus debeat fieri,li.11.q.5.nu.3
Publicatio in tempore probatur ex eius annotatione,lib.11.q. 14.num.75
Publicatio in loco beneficij facit prouisionem notam ordinario collatori,lib.11.q.6.nu.3
Publicationi in Curia,& extra quod tempus detur, lib.11.q.2.
Publicare impeditus dolo aduersarij non excusatur,lib.11.qu. 13.num.100
Publicatus instrumentum potest probari testibus, & quando, l.11.q.14.num.45
Publicationis instrumentum cur scribitur at ergo litterarum, li.11.q.14.num.41
Publicatio legum debet quoque fieri in partibus,lib. 11. qu.9. numero 2
Publicans minime,non poterit consequi benef. ex alia gratia. lib.11.q.2.num.22
Publicatione non excusatur ob consilium peritorum dicentiũ illum non teneri,li.11.q.3.n.70
Publicatione non facta resignatio est nulla,li.11.q.7. n.1
Publicationem non faciens non potest capere beneficium,per clausulas generales,li.11.q.7.nu.43
Publicatio non facta probatur per illas personas, quę debebãt actum scire,vel facere,l.11.q.14.n.60
Publicatione non facta per resignatarium ius non abdicatur a resignante secundum reg.Cancella.& constitutionem Pij V.li.11.q.7.num.20
Publicatione non facta amittitur omne ius,li.11.q.4.n.62
Publicationem non facientib.præsumptæ,& tacitæ retrocessiones non suffragantur,li.11.q.6.nu.94
Publicationem non esse factam probari potest litteras tunc tẽporis non potuisse ibi esse,l.11.q.6.nu.47
Publicatio non facta iuxta formam constitutionis Greg.XIII. est nulla,li.11.q.7.n.7
Publicatio non est bona si notarius non attestetur affixisse copiam litterarum valuis ecclesiæ,li.11.q.6.nu. 58
Publicatione non facta resignãs non potest agere spolio & beneficium repetere,l.11.q.7.nu.35
Publicatio non pot fieri litteris non expeditis,li.11.q.6.n.32
Publicare non tenetur resignatarius cum habet indultum Papæ,li.11.q.7.nu.64
Publicatio non valet facta cum copia litterarum collationata,li.11.q.6.nu.39
Publicatio potest fieri non expeditis litteris attenta constitutione Pij V. de publican.li.11.q.6.nu.33
Publicatio potest fieri per procuratorem,li.11.q.6.nu. 122
Publicatio potest fieri post prandium cum celebrantur diuina officia cum frequentia,vel prædicatur,li.11.q.6.nu.24
Publicatio probatur per testes absque instrumento,libr.11.q. 14.num.48
Publicatio præsumitur ex triennali,li.11.q.14.nu.26
Publicare quid sit,li.11.q.6.nu.15
Publicatio resignationis fauere animarum,li.11.q.1.n.3
Publicatio resignationis requiritur ob publicam vtilitatem,li. 11.q.1.nu.2
Publicationi resignationum beneficiorum vltra montes dantur nouem menses,li.11.q.2.n.3
Publicatio relaxatur ob impedimenta legitima,lib.11.q.13.n. 1.& num.35
Publicatio resignationis hospitalis dati in titulum est faciẽda, lib.11.q.3.nu43
Publicatio si non fit in beneficijs reseruatis coram ordinarijs, sunt illa affecta ad Sedem Apostolicam,li.11.q.7.n.41
Publicatio sufficit fieri in cathedrali si ibi beneficium est resignatum,lib.11.q.6.num.9
Publicare sufficit in ecclesia resignata etiam si,est exempta, li. 11.q.6.num.10
Publicatio tempore quo requirebatur per reg.Cancell.sufficiebat publicare in quocumque loco beneficij resignati,l. 11. q.6.num.5
Publicare tenetur impetrans beneficium ob non publicationẽ, lib.11.q.7.num.53
Publicandi tempus quando currat in Curia,& extra,li.11.q 2. num.9.& 19
Publicare tenentur exempti,lib.1 1.q.4.nu.13
Publicatio vt fieri possit in ecclesia sufficit, vt ipsa habeat consentum,vel populum,li.11.q.6.n.11
Publicare videtur dominus tempore quo procurator id fecit, lib.11.q.6.num.124
Publicatio vt obtinetur fraudibus,li.11.q.1.n.1
Publicationis instrumentum est faciendum,li.11.q.6.n.60

Q

Quadriennium etiam datur in beneficialibus,lib.3.q.7.numero 83
Qualitas requisita in lege debet verificari,lib.14.q.10.numero 36.& lib.11.q.7.nume.86.& q.13.num.116. & lib.13.q.1. num.130
Qualitates narrandæ sunt in impetratione ex quibus possit cõcedens moueri,li.2.q.6.num.38
Qualitas bñficij exprimi in collatione ordinarij,li.8.q.9.n.52
Qualitas iniuncta verbo intelligenda secundum tempus verbi,li.1.q.11.nu.10
Qualitas satis est quod adsit tempore quo dispositio sumpsit exordium,li.1.q.11.nu.9.& l.3.q.2.nu.3
Qualitates requisitę a iure si non exprimantur in litteris vitiãt gratiam,li.10.q.2.nu.13
Qualitates nullæ non entis,li.13.q.5.nu.124
Qualitatem repugnantem accipiens effectus est indignus, li.1. q.11.nu.5
Qualitas requisita debet concurrere omni tpe,lib.12.q.6.nu.1
Qualitas Rom.in beneficijs Vrbis probanda,l.10.q.3.n.29
Qualitas superueniens alterat subiectum,l.12.q.14.n.33
Qualitates requisitæ de stylo si non exprimantur in litteris, vitiant gratiam,li.10.q.2.nu.14
Quasi possessio ex vnico actu acquiritur,li.7.q.29.n.9
Quæstio de validitate ordinis dicitur de modico præiudicio,l. 4.q.2.nu.69
Quæ de nouo fiunt nouo indigent auxilio,li.1.q.13.n.49.& li. 12.q.14.nu.31
Quæ fiunt ex necessitate non dicuntur fieri in fraudem, li.2.q. 3.num.40
Quæ fiunt incontinenti censentur inesse,li.1.q.8.num.21
Quisquis præsumitur sane mentis,li.3.q.8.nu.19

Quisque vult sibi acquirere,li.10.q.8.nu.69
Qui potest per se,potest per alium,li.9.q.1.nu.6
Qui per alium facit per se ipsum facere videtur,l.7.q.1.n.58
Qui vnum dicit ex quo aliud sequitur vtrumque dixisse videt, lib.11.q.11.num.58
Quis facilius prohibetur a beneficio acquirendo, quam ab acquisito,li.4.q.3.num.5
Qui non habet ius,non potest renunciare,lib.10.q. 8. nu 20.& li.11.q.2.num.24
Qui continuat non attentat,l.2.q.3.num.72
Quisque præsumitur viuere vsque ad centum annos, lib.10.q. 5.num.4
Quisque potest renunciare expresse& tacitæ,li.1.q.1.n.6
Qui causam damni dat,damnum ipsum dare videtur, lib. 13. q.1.num 200
Quindemia soluuntur officialibus Cancellariæ, libro 4.quæst. 10.num.4
Quod a principio non valet medio temporis validari non potest,li.12.q.9.num.3
Quinquagenarius dicitur senex,li.5.q.6.nu.6

R

Ratihabitio habet locum,in his quæ exigunt speciale mandatum.li.9.q.8.n.16.& l.10.q.8.nu.38
Ratihabitio non habet locum in resignatione,l.9.q.8.n.15
Ratificatio collationis nullæ non valet,li.9.q.17.nu.72
Ratificatio non retrotrahitur,quando actus a principio fuisset nullus,li.9.q.17.nu.71
Ratificatio,non operatur,vbi non concurrit æquitas,lib.9.qu. 17.num.74
Ratificatio,omnia reponit in pristinum,li.9.q.17.n.63
Ratificatio prodest,li.9.q.16.nu.9
Ratificatio simplex factum,& non qualitatem videtur ratificare,li.9.q.17.nu.77
Ratio a communiter accidentibus optime concludit,lib.11.q. 14.num.64
Ratio ampliat dictum particulare,lib.5.q.4.num.12.& lib.9.q. 27.num.47
Ratio declarat dictum generale,l.3.q.5.nu.56
Ratio disponit sicut lex,li.5.q.2.num.11.& li.11.q.6. nu. 23.& q.10.num.18
Ratio eadem vbi est idem ius statuitur,li.3.q.18.nu. 61.& lib. 10.q.7.n.7.& li.11.q.10.nu.17
Ratio eadem vbi militat fit,& dicitur comprehensio,li.3.q.18. nu.60.li.5.q.4.n.10.& li.8.q.6.n.5.li.9.q.25.nu.49.& li.10.q. q.7.num.8
Ratio finalis quæ,l.6.q.5.n.100.& li.10.q.7.n.6
Ratio fraudis an militet Cardinalib.li.11.q.4.n.7
Ratio fraudis concernit salutem animæ,l.12.q.1.n.16
Ratio fraudis considerata per reg.de infir.extracta est ex ca.2. de ren.lib.6.li.12.q.1.n.2
Ratio fraudis militat in permutatione,l.11.q.5.n.22
Ratio legis comprehendens plures casus ,si facit de vno mentionem,hoc est exemplariter,& non restrictiue,lib.11.q.3. numero 57
Ratio legis,disponit etiam ad non expressa,li.11.q.3.n.58
Ratio legis nunquam videtur abrogata,li.11.præf.nu.21
Ratio posita in procemio,dicitur finalis,li.9.q.25.n.46
Rationi quod conformat,consonat constitutioni,li.11. q.6.nu mero22
Ratio plus est attendenda,quam lex,li.9.q.4.n.20
Ratione cessante cessat dispositio,li.13.q.5.n.40
Rationabile est,vt successor perficiat gratiam ,prædecessoris, lib,10.q.1.nu.39
Ratum haberi an possit quod nullum est,l.7.q.1.num.53
Receptio resignationis est præparatorium ad resignationem,l. 7.q.24.num.54
Recipiens a dante pro redimenda vexatione non peccet, li.14. q.3.num.8
Recompensa,vt viuat debet dari ei in casibus in quibus , quis cogitur renunciare,li.3.q.18.nu.35
Rector iurat non commisisse illicitum pro adipiscenda ecclesia,li.8.q.9.eum.118
Rector iurat quod faciat seruare mandata episcopi,lib.8.qu.9. num.113
Rector iurat se esse obedientem episcopo,l.8.q.9.n.112
Rector promittit libertatem ecclesiæ conseruare,lib.8.q.9.numero 116
Rector promittit non alienare res ecclesiæ,l.8.q.9.n.117
Rector promittit se non transferre ad aliam ecclesiam sine licentia episcopi,li.8.q.9.nu.115
Rector promittit seruire ecclesiæ,li.8.q.9.nu. 114
Rector promittit ordines suo tempore suscepturum,lib.8.q.9. num.119
Rector tenetur iura episcopalia soluere,l.6.q.2.n.22
Rediens ad beneficium resignatum vigore regressus habet eidem locum,li.1.q.14.nu.28
Reddere debitum est præceptum iuris diuini,li.3.q.18.nu.137
Reditus ecclesiastici constituti sunt propter spiritualia, libr.6. q.1.nu.39
Reditus omnes comprehenduntur sub verbo iuribus, lib.6.q. 3.nume.34
Referendarij possunt recipere renunciationem beneficiorum, li.7.q.11.n.1.contra nu.2
Referendarij quare constituti,li.7.q.19.n.2
Referendariorum numerus,li.7.q.19.n.3
Reges possunt habere ius conferendi ex priuilegio,l.7.q.9. numero 13
Regio spectanda,lib.5.q.6.nu.153
Registra adsunt duo in Palatio,li.8.q.2.n.23
Regniculis beneficia conferuntur in Gallia,& Hispania , lib.4. q.7.num.2
Regrediens tenetur ad pensionem,l.6.q.5.nu.38
Regrediens dicitur continuare,li.6.q.5.nu.41
Regressus ad ius cessum non datur renunciantibus,l.6.q.5.nu. 7.& 13.ac 107.& l.1.q.17.nu.9
Regressus aliquando seruatur resignanti,li.6.q.5.n.1
Regressus amittitur per contractum matrimonij,li.1.q.1.n.14
Regressus an detur extra causam resignationis,li.6.q.3.n.6
Regressus an interet remissa parte pensionis si beneficiatus cesset soluere aliam partem,l.6.q.3.num.34
Regressus cassatur sola voluntate,l.6.q.5.n.88
Regressus cassatur per instrumentum,& coram notario,& testibus,& per litteras,li.6.q.5.n.91
Regressu casu adueniente non vtens non potest eo amplius vti,li.6.q.5.nu.26
Regressus concessus ex causa cessionis substinetur , quamuis cedens bonum ius non habeat,li.6.q.5.nu.65
Regressus concessus habenti morbum comitialem est nullus, li.6.q.5.nu.78
Regressus cessat per assequutionem incompatibilis, lib.6.qu.5. num.86
Regressus cessat per extinctionem,li.6.q.5.nu.87
Regressus cessat volente pensionario,li.6.q.3.n.20.& 22
Regressus cessat qñ illum habens non vult vti,l.6.q.5.n.8
Regressus cessat cum ille patitur beneficium ab alio possideri, li.6.q.5.nu.83
Regressus datur pensionario,petente beneficiario annullari pensionem,li.6.q.3.nu.7
Regressus dum canonizatur principalis debet intimari , lib.6. q.3.num.37
Regressus & coadiutoriæ æquiparantur,li.6.q.5.nu.71.sequen. quomodo differant,
Regressus ex causa onerosa non dicitur proprię gratia,lib.6.q. 5.num.74
Regressus ex qua causa dentur,li.6.q.5.n.11
Regressus ex causa cessionis dicitur ex causa onerosa,lib.6.q.5. num.73
Regressus ex quo textu suscepti,li.6.q.5.nu.3
Regressus est nullus expresso malo valore,l.6.q.5.n.61
Regressus extinctio est actus fauorabilis,li.6.q.5.n.89
Regressus facit gratiam conditionalem,li.6.q.5.nu.9
Regressus habet causam etiam de præterito,li.6.q.5.n.8
Regressum habens cum illi locus est potest apprehendere possessionem propria auctoritate,l.6.q.5.nu. 31
Regressum habens capit beneficium si resignans moriatur infra 20.dies,li.12.q.9.nu.13
Regressum habens non tenetur de aliquo iure docere, lib. 6.q. 5.num.64

Regressum

Regressum habens si non vtatur veniente casu nõ potest postea vti,li.3.q.3.num.15
Regressum habens potest vti sua facultate secunda vice si prima erat excommunicatus,li.6.q.5.nu.29
Regressum habens super beneficio,si illud resignet procuratorio nomine sibi non præiudicat,l.9.q.20.num.1
Regressus hodie sunt sublati,lib.1.q.3.nu.67.& lib.6.q.5. n.97
Regressus intrat resignatario morente,l.6.q.5.nu.22.
Regressus intrat resignatario priuato,lib.6.q.5.nu. 24. &n.19.
Regressus intrat cedente resignatario,l.6.q.5.nu.18.
Regressus intra resignatario soluere recusante,l.6.q.3.num.5.
Regressus intrat ob non solutionem elapsis septem mensibus, l.6.q.3.nu.15.
Regressum iudex canonizare non potest nisi principalis fuerit intimatus,l.6.q.2.nu.141.
Regressus ius nouum inducit,li.6.q.5.nu.42
Regressus mentio an facienda in reformatione,li.6.q.5.n. 79
Regressus non continetur sub concordatis Germanię, & sub indultis Cardinalium,li.6.q.5.nu.69
Regressus non datur negantibus actiones suas,li.1.q.13.n.8
Regressum non extinguit tractatus cassationis,li.6.q.5.n.92
Regressus non fit locus per resignationem conditionalem,lib. 1.q.4.num.37
Regressus non intrat moriente resignante habita derogatione reg.de infir.li.12.q.14.nu.36
Regressus non intrat in cessione facta in fauorem,li.2.q.19.nu. 9.ex li.10.q.7.num.16.
Regressus non possunt concedere legati a latere,lib.6.q.5.n.16
Regressus non valet, litteris non expeditis,li.10.q.1.n.24
Regressus nullus non facta mentione de morbo caduco,li.10. q.1.num.94
Regressus ob non solutionem fuit inductus ob fauorem pensionarij,li.6.q.3.nu.3
Regressus ob non solutionem habet locum etiam contra successores,li.6.q.3.num.18
Regressus ob non solutionem pensionis non sunt sublati,li.6. q.5.nu.100.& dantur,li.6.q.3.nu.4
Regressus ob non solutionem in Francia non admittitur,lib.6 q.3.num.17
Regressus per decessum est locus in casu regulæ de infir.resig.l. 6.q.5.nu.68
Regressus pendet a futuro euentu,li.6.q.3.nu.23
Regressus primus,& sine consensu prævalet secundo, li. 6.q.5. numero 55
Regressus qui fauorabiles,li.6.q.5.num.12
Regressus quid faciat,li.6.q.5.nu.4.& 6
Regressus qua ratione damnentur,li.6.q.5.nu. 98
Regressus quando intret nulla existente renunciatione, li.2.q. 18.num.3
Regressus reseruatus resignanti nisi seruetur , ius non abdicatur,lib.1.q.3.nu.66
Regressus reseruatur,si non seruet resignatarius pacta,lib.1.q. 3.num.46
Regressus reseruatus absque consensu patroni valet ex eius tacito consensu,li.2.q.4.nu.49
Regressus reseruatus ob non solutionem pensionis debet canonizari per declarationem,li.3.q.3.nu.7.&36.l.6.q.2.n. 140
Regressus reuocatio comprehendit etiam Cardinales, li. 12.q. 4.num.11
Regressus renunciatur per receptionem pensionis decursæ, li. 6.q.3.num.30.
Regressus secundus est inualidus,li.6.q.5. nu. 56
Regressus sine consensu valet,l.6.q.5.n.46.& li.9.q.17.n. 131
Regressus simoniacus ex diuersis mandatis,li.14.q.9.n.15
Regressus subreptitius est nullus,li.6.q.5.n.54
Regressus tantum a Papa conceduntur,l.6.q.5.n.14
Regressus tribuit ius ad rem,li.6.q.5.nu.44
Regressum vel accessum habentes possunt renunciare simpliciter,li.2.q.33.num.16
Regressus vsus antiquitus ignorabatur,li.6.q.5.n.2
Regula publicata præsumitur vsu recepta,l.3.q.6.n.25
Regula vulgaris de subrogatione procedit,cum adsunt eadem qualitates,li.2.q.15.num.22.
Regulæ Cancellariæ an habeant locum extra curiam,lib.12.q. 5.num.2.& num.10.
Regulæ Cancell. compendiunt Cardinales,li.11.q.4.nu.6.& late,li.12.q.4.nu.4.& 12.
Regulæ Cancellariæ expirant,morte Papæ,l.11.q.2.n.31. & li. 12.q.11.num.2
Regulæ Cancellariæ habent decretum irritans,li.8.q.8.n.122
Regulę Cancellariæ quæ non publicantur nisi in curia ligant omnes,li.11.q.9.nu.5.& 25
Regulæ Canc.stricte interpretantur,li.3.q.5.n.17.quod quomodo procedat,li.12.q.2.nu.28
Regula Cancellariæ de Annali quid disponat,l.3.q.5.n.7
Regulis Cancellariæ non censetur derogatum ex clausulis generalib.li.8.q.8.num.123
Regula de Annali qua ratione emanauit,li.3.q.5.n.8
Regula de Annali est fauorabilis,li.3.q.5.n.14.& 57
Regula de Annali est personalis,li.3.q.5.nu.52
Regula de Annali defendit priuatos ipso iure,l.3.q.5.n.67
Regula de Annali habet locum in prouisione quæ fit per resignationem,li.3.q.5.n.23.& li.10.q.2.n.100
Regula de Annali non defendit non publicantem resignationem,lib.3.q.5.numero 71.& lib.11.q.6. numero 76.& 91. & q.7.num.19
Regula de Annali non defendit priuatum beneficio ob non solutionem pensionis,li.3 q.5.nu.69
Regula de Annali non defendit hæreticum,li.3.q.5.n.68
Regula de Annali non defendit eum de cuius titulo notorie non constat,li.3.q.5.nu.70
Regula de Annali non habet locum in consistorialibus, libr.2. quæst.2.num.7
Regula de Annali non comprehendit manualia,lib.11.quæsti. 3.num.84
Regula de Annali non habet locum mortuo impetrante post vocationem possessoris,li.3.q.5.nu.31
Regula de Annali non obstat impetranti certo modo, li. 3.qu. 16.num.67
Regula de Annali inducit formam,li.3.q.5.nu.20
Regula de Anoali procedit in reseruante sibi omnes fructus, li.3.q.5.nu.33.& l.6.q.1.nu.44
Regula de Annali loquitur de quocumque impetrante, li. 3.q. 5.num.24.
Regula de Annali respicit odium impetrantis,li.3.q.5.n. 50
Regula Iur.quæsiti non toll.quando requiratur,li.11. q. 7.n.72
Regula Cancellariæ de consensibus,qua ratione fuit ædita,li. 8.q.5.num.50
Regula de consensu in resign.emanauit ad obuiandum fraudibus,li.8.q.8.num.43
Regulæ de præstan.consensib.derogatur in reseruatione pensionis iuxta concordiam,li.8.q.8.nu.121
Regulę de præstandis consensib.derogatur,li.8.q.8.n.117
Regulæ de præstan.consensib.derogatur in renunciatione facta in fauorem minoris.li.8.q.8.nu.120
Regula de consensibus non habet locum in commenda, li.12. q.5.num.32
Regula de impetr.benef.per ob.fam.Card.non habet locum in beneficiis vacantibus per renunciationem familiaris Cardinalis,l.7.q.28.n.4.& quid in vacatione ficta obitus,li. 12. q.3.n.22.& li.11.q.12.nu.9
Regula de idiomat.habet locum in commenda,lib.12. quæ.5. num.33
Regula de infir.verba,li.12.in præfat.num.4
Regula de infirm.habuit originem a Bonifacio VIII.lib.12.in præfat.num.2
Regulæ de infirm. fuit additum per plures Pontifices,lib.12.in præfat.num.3
Regula de infirmis concernit animæ vtilitatem,lib.12. quæst 2.num.21
Regula de infirmis a cap.2.de renunc.lib.6.spiritum accepit,l. 12.q.1.num.3
Regula de infirmis est extracta ex cap.plerique.8.q.1.lib. 12. q.1. num.31
Regula de infirmis quare inuenta,libro 22 quæstione 3.numero 59
Regula de infirmis est fauorabilis,& iuri consona,lib. 12. q.2. num.9.& q.8.num.30

Regula de infirmis ob duas rationes emanauit,lib.12.q.1.n.1
Regula de infirmis emanauit ad tollendas fraudes,lib.12. q.2. num.20
Regula de infir.eſt facta lex Regni in Francia,li.12.q.11.n.5
Regula de infirmis non extinguitur in Francia mortuo Papa,l. 12.q.11.num.4
Regula de infirmis eſt receta in regiſtris Curiæ Franciæ,li.12. in præfat.num.5
Regula de infirmis reſignantibus recepta in Curia,libro.12.in præfat.num.1
Regula de infirmis ponit tempus 20.dierum ex arbitrio, li.12. q.8.num.2
Regula de infirmis computatur a die conſenſus præſtiti, li.8.q. 8.num.44
Regula de infirmis loquitur de die naturali,l.12.q.8.n.35
Regula de infirmis loquitur de collatione,li.10.q.3.n.16
Regula de infirmis loquitur de conſenſu reſignantis , lib.12.q. 12.num.3
Regula de infirmis comprehendit omnes,lib.12.q.4.num.1. & q.13.num.1
Regula de infirmis an habeat locum in Papa,li.12.q.4.n.3
Regula de infirmis habet locum in Cardinalibus renuncian-tibus beneficia,li.12.q.4.num.7
Regula de infirmis habet locũ in Patriarchis Archiepiſcopis Epiſcopis & Abbatibus,l.11.q.4.nu.15
Regula de infirmis non habet locum in epiſcopo, lib. 12. qu.3. num.46
Regula de infirmis comprehendit familiares Papę, & eius offi ciales,lib.12.q.4.num.21
Regula de infirmis habet locum in familiaribus Cardinaliũ,l. 12.q.4.num.28
Regula de infirmis comprehendit exemptos,l.12,q.4.n.16
Regula de infirmis comprehendit Abbatiſſam cedentem, li.3. q.12.num.22
Regula de infirmis comprehendit fœminas habentes dignita tes,li.12.q.4.num.24
Regula de infirmis habet locum in omnibus beneficijs , li.12. q.3.num.1
Regula de infirmis habet locum in dignitate,l.12.q.3.n.2
Regula de infirmis habet locum in iure patronatus,l.12.q.3.n. 15.& num.22
Regula de infirmis comprehendit permutationem,lib.12.q.5. nu.15.declara,nu.21
Regula de infirmis habet locum in hoſpitali,l 12.q.3.n.5
Regula de infirmis habet locum in beneficijs,reſeruato,electi-uo,& litigioſo,l.12.q.3.nu.39
Regula de infirmis habet locum in præceptorijs.l.12.q.3.n.7
Regula de infirmis non habet locum in cõſiſtorialibus quando de eis diſponitur in conſiſtorio,li.12.q.3.nu.42
Regula de infirmis habet locum in beneficijs conſiſtorialibus de quibus diſponit Papa extra conſiſtorium,l.12. quæſt.3. num.40
Regula de infirmis habet locum in officijs Curiæ,l.12.q.3.nu. 62.& 64.vide.& li.91.nu.37
Regula de infirmis habet locum in beneficijs patrimonialib.li. 12.q.3.num.19
Regula de infirmis habet locum in beneficio regulari, l.12.q. 3.num.4
Regula de infirmis ligat reſignantes commendam, lib. 12.q.5. num.30
Regula de infirmis habet locum in beneficijs vnitis,lib.12.q.3. num.48
Regula de infirmis an habeat locum in beneficijs extra Curiã, li.12.q.5.nu.1.& nu.8
Regula de infirmis habet locum in ceſſione litis,lib.12.q.3.nu mero 58
Regula de infirmis comprehendit collationem factam per le-gatum,li.12.q.13.num.3
Regula de infirmis comprehendit reſignationem factam cũ re ſeruatione omnium fructuum,li.12.q.5.n.24
Regula de infirmis comprehendit renunciationem, cum reſer-uatione medietatis fructuum,l.12.q.5.n.28
Regula de infirmis comprehendit reſignationem cum penſio-ne,li.12.q.5.n.29
Regula de infirmis comprehendit reſignantem plura benefi-cia,l.12.q.5.num.42
Regula de infirmis comprehendit renunciationem factam per procuratorem,l.12.q.5.nu.35
Regula de infirmis comprehendit ſenes,& iuuenes,vt quomo-documque moriantur intra 20.dies ſit locus regulæ, li.12. q.6.nu.28.& li.5.q.3.nu.54
Regula de infirmis habet locum in priuato moriente intra 20. dies,l.12.q.6.nu.30
Regula de infirmis habet locum in priuando , moriente intra 20.dies,lib.12.q.6.nu.29
Regula de infirmis habet locum in moriente infra 20.dies tem pore ſedis vacantis ſi fuit præſtitus conſenſus viuente Pa-pa,l.12.q.11.nu.6.
Regula de infirmis habet locum in moriẽte ex peſte, li. 12.q.6 num.12
Regula de infirmis habet locum in moriente ex morbo Galli-co,l.12 q.6.nu.21
Regula de infirmis habet locum in infirmitate magna,& læui, li.12.q.6.num.8
Regula de infirmis habet locum in moriente ex podagra,li.12. q.6.num.11
Regula de infirmis habet locum in moriente ex fiſtula,lib.12.q. 6.num.23
Regula de infirmis habet locum in moriente ex tempeſtate,& bello,li.12.q.6.n.24
Regula de infirmis habet locum etiam ſi infirmitas omni tem pore concurrat,l.12.q.6.n.5
Regula de infirmis non habet locum in Imperatore,li. 12.q.3. num.63
Regula de infirmis non habet locum cum fuit admiſſa reſigna-tio a Papa,& poſtea fuit præſtitus conſenſus eo mortuo,l. 12.q.11.num.1
Regula de infirmis non comprehendit transferentes penſiones in articulo mortis,l.2.q.15.n.13.& l.6.q.4.n.34.& li. 12.q.3. num.53
Regula de infirmis non intrat mortuo reſignante poſt 20. dies ante vero quam laborentur 20.dies poſt præſtitum cõſen-ſum per reſignatarium,l.12.q.12.nu.2
Regula de infirmis,non comprehendit regularia beneficia.lib. 11.q.3.num.89
Regula de infirmis an derogetur in reſignationib.l.12.q 14.n.2
Regula de infirmis qua re derogetur,li.11.q.1 1.n.69
Regula de infirmis non derogat legatus,lib.12.q.14.num. 8.li-mit.num.13
Regula de infirmis derogatur in permutationibus.lib.12.quæ. 14.num.1
Regulæ de infirmis non derogatur per clauſulas generales, lib. 12.q.14.num.7
Regula de infirmis dans debet probare mortem , & quod euc-nerit infra 20 dies,l.12.q.7.num.5
Regula Cancellariæ de litteris in forma rationi congruit expe diendis verba,li.10.q.1.nu.38
Regula de menſe comprehendit patrimonialia,l.2.q.12.n.6
Regula de menſe an habeat locum in reſignatione, lib. 8.q.7. num.155
Regula Cancellariæ de non iudic.iuxta form.ſuppl.quid diſpo nat,li.10.q.1.nu.12
Regula de non iudic.iux.for.ſupplicationes,li.8.q.2.n.13.& lib. 10.q.1.num.13
Regulæ Cancellariæ verba ſuper publicatione,lib.11.in præfa. num.2
Regulæ Cancellariæ de publican.eſt exorbitans a iure, lib.11. q.3.num.6
Regula de publicandis duo requirit,l.11.q.12.nu.6
Regula de publ.comprehendit manualia,lib.10.q. 11.n.3
Regula de publicãdis habet locum in beneficijs iuris patrona tus,l.12.q.3.nu.28
Regula de public.habet locum in commenda,l.12.q.5.n. 33
Regula Cancellarię de public.non habet locum,in reſeruante ſibi omnimodam adminiſtrationem,li.11.q.5.n.30. li. 3.q. nu.35.& li.6.q.1.nu.20
Regula Cancellariæ de publicandis non habebat oculos retro li.11.q.12.num.10

Regula de public.in morte ciuili non habet locum,lib. 11.qu. 12.num.8
Regula Cancellariæ de ſignatura per fiat exempla,li.8. quæſ.7. numero 85
Regula de ſignatura per ſiat habet locum in reſignatione, li.8. q.7.num.83
Regula de ſubrogand.computatur a die conſenſus præſtiti , li. 8.q.8.n.44.& l.11.q.8.n.7
Regula de ſubrogand. non habet locum in conſiſtorialibus,l. 2.q.2.num.8
Regula de triennali eſt exorbitans,l.10.q.9.n.5
Regula de triennali habet locum in Abbatiſſa,l.3.q.12. n.20
Regula de triennali,quoad fructus non excuſat eum,qui nõ fe cit profeſſionem fidei,li.10.q.9.nu.6
Regula de triennali non ſuffragatur reſignatario non publicã-ti,li.11.q.7.num.19
Regula de triennali non iuuatur poſſidens beneficium vnitũ triennio,li.1.q.11.num.25
Regula de triẽnali nõ iuuatur non habens ius,li.11.q.6. nu. 93
Regula de triennali non comprehendit manualia,lib.11. qu.3. num.85
Regula de valore annullat prouiſionem non autem inducit re-ſeruationem,lib.10.q.2.nu.45
Regula de valore habet locum etiam in prouiſione legati,lib. 10.q.2.num.56
Regula de valore non comprehendit adminiſtrat.cappellania-rum,li.10.q.2.num.58
Regula de valore non operatur ante productionem,lib. 1. q.3. num.109
Regula de veriſimili notitia habet locum in commenda,li. 3.q. 6.nu.45.& li.12.q.5.num.33
Regula 21. de vacaturis ante Greg.XIII.non practicabatur, li. 3.q.6.nun.27
Regula de vacaturis emanauit ad obuiandum fraudibus , li.3. q.6.num.8
Regula Cancel.21.de vacaturis per promotionem habet duas partes,& quid diſponat,li.3.q.6.n.3.& nu.11.ponitur diffe rentia inter vtramque partem.
Regulæ Canc.21.de prom.prima pars hodie eſt ſuperflua , li.3. q.6.num.13
Regula de vacaturis eſt fauorabilis.li.3.q.6.n.7
Regula de vacaturis venit ad declarationem extrauagantis ad regimen,lib.3.q.6.num.87
Regula de beneficijs vacantibus,per promotionem,habet locũ etiam in hoſpitalibus,li.11.q.3.n.51
Regula de vacaturis comprehendit cõmendas,li.3.q.6.n.40
Regula de vacaturis comprehẽdit beneficia familiarium Car-dinalium,li.3.q.6.nu.52.
Regula de vacaturis comprehendit beneficia electiua, lib.3.q. 6.num.90
Regula de vacaturis comprehendit beneficia iuris patronatus, li.3.q.6.num.48
Regula Canc.de vacaturis habet locum in reſignationibus in fauorem,li.3.q.6.num.39
Regula de vacaturis habet locum quando Reſignatio eſt perfe cta intra tempus vacation.& promotionis,lib.3.quæſtio.6. num.82
Regula de vacaturis non comprehendit ignorantes promoue dos,li.3.q.6.num.54
Regula de vacaturis per promotionem habet locum etiam in beneficijs reſignatis in manibus Papæ,l.3.q.6.n.19
Regula de vacaturis non comprehendit promouẽdum ad Epi ſcopatum in partibus infidelium,l. 3.q.6.n.49
Regula de vacaturis non derogat concordatis,l.3.q.6.n. 92
Regularis canonicus poteſt eſſe Vicarius Epiſcopi,lib.9.queſt. 4.num.5
Regularis habens peculium ex permiſſo ſupplicationis non re pugnat voto paupertatis,li.11.q.3.num.102.
Regulares approbantur ab Epiſcopo ad confeſſionem,lib.3.q. 11.num.17
Regulares proprie ſunt qui emittũt tria vota,l.6.q.2.n.118
Regulares poſſunt diſponere de fructibus beneficiorum regu larium,l.11.q.3.n.104
Regulares ſunt ſubiecti Epiſcopo quo ad collationem ordinũ, lib.3.q.11.num.14
Regulares ſunt ſubiecti Epiſcopo quo ad confeſſionem,& pro ceſſionem,li.3.q.11.num.18
Regulares etiam exempti ex quibus caſibus ſubijciuntur Epi-ſcopis per Conc.Trid.l.3.q.11.num.8
Regularia non ſunt perpetua beneficia,li.11.q.3.n.82
Regularia beneficia non comprehenduntur in reſeruatione,li. 11.q.3.num.82
Regularia obtinens emittit votum paupertatis,li.11.q.3.n.99
Regularium beneficiorum reſignatio publicanda,libr.11.q.3. num.86
Reipublicæ intereſt,vt delicta puniantur,li.13.q.5.n. 64
Rei iudicatæ renunciatur patiendo,vt producantur iura,& dẽ tur articuli,li.1.q.1.num.25
Rei ſuæ vnuſquiſque eſt moderator,& arbiter,l.3.q.18.n.7.
Relatio notarij ſe publicaſſe iuxta conſtitutum Gregorij abſq; alia qualitate reddit actum validum,lib.11.q.6.nume. 51. & num.59.& 63
Relatio nuncij ſe citaſſe iuxta,& c.ſufficit,l.11.q.6.n. 52
Relatio intelligitur facta cum omnibus ſuis qualitatibus,l.11. q.6.num.64
Religioſus poteſt in negotijs agere per ſe,l.9.q.4.n.3
Religioſus non poteſt conſtitui procurator ad reſignandum, li.9.q.4.num.6
Religioſus poteſt ad negocia conſtitui procurator,l.9.q.4.n.2. contra num.7.
Religioſus non poteſt conſtitui procurator ad iudicia,lib.9 q. 4.num.1
Religionis habitum in morte ſuſcipiens nõ videtur profiteri, li.12.q.1.num.11
Religionis ingreſſus cauſa probationis non inducit vacationẽ beneficij,l.3.q.13.n.3
Religionis ingreſſus non tollit irregularitatem,li.5.q.3.n.195
Religionis ingreſſus facit quem abſoluere a iuramento,& vo-to,li.3.q.18.nu.n.105
Religionem ingreſſuri poſſunt coram ordinario renunciare,l. 5.q.6.num.163
Religionem multi parum religioſe intrant,& ideo facile egre-diuntur,li.3.q.13.num.6
Religionem ingredientes poſſunt reſignare beneficia,lib.3.qu. 13.nu.1
Rem furtiuam retinentes peccant,l.7.q.1.n.112
Remedium cap.ſæpe de reſtit.ſpol.datur aduerſus ſucceſſorẽ, l.1.q.16.num.60
Remedium vt cogatur cedere beneficiarius eſt ſubſidiarium,li. 3.q.18.num.45
Remiſsio eſt donatio,lib.8.q.1.num.6.& lib.14.quæſtio.10.nu mero 37
Remiſſio mercedis conductori fit propter bellum,lib.11.q.13 numero 56
Remiſſio non præſumitur,li.8.q.1.nu.7
Renunciandi licentia datur ex defectu ſcientiæ,l.5.q.3.n. 67
Renunciandi perens licentiam cogitur renunciare,lib. 3.q.18. num.48.& 62
Renũciandi tractatum, bonum eſt remittere S.Pont. lib.6.q. 2.num.73
Renunciatur facilius cum reſeruatione,l.12.q.5.n.26
Renunciatur loco quoties ceditur cura,& adminiſtratio , li.1. q.17.nu.7
Renunciandum eſt beneficium coram ſuperiore,l.1.q.1. num. 58.& l.7.
Renuncians Abbatiam remanet monachus, & habet vocem, li.1.q.17.num.27
Renuncians beneficium ad fauorem idonei non peccat, l.4.qu. 11.num.8
Renuncians beneficium curatum de ſtylo exprimit per quantũ tempus illud poſſederit,l.10.q.2.nu.28
Renuncians beneficium ob metum amiſſionis patrimonij re-ſtituitur,lib.13.q.1.nu.157
Renuncians beneficium ob metum reuerentialem Epiſcopi, vel Cardinalis an ſit renunciatio nulla,libro 13.quæſtio.1. num.166
Renuncians beneficium ſimpliciter non poteſt redire abſque nouа collatione,li.1.q.14.nu.20

Renuncians coram ordinario,vt detur N.committit simoniã, l.14.q.6.nu.11
Renuncians dignitati an possit vti vestibus episcopalibus,li.1. q.17.num.12
Renuncians dolo,vi,metu,potest repetere,l.1.q.13.n.40. actione spolij li.13.q.4.nu.36
Renuncians duobus,est periurus,l.1.q.14.nu.24
Renuncians electioni aut iuri ad rem non potest pœnitere,l.1. q.13.num.16
Renuncians electioni metu potest eidem ecclesiæ perfici,li.13 q.1.num.24
Renuncians episcopatum retinet ordinem,l.6.q.1.n.63
Renuncians episcopatum quãdo retinet titulum,li.6.q.1.n.65
Renuncians etiam absque iuramento non potest pœnitere,l.1. q.13.n.30.& q.17.n.38.& l.9.q.25.nu.2
Renuncians ex certa causa illa non sequuta sibi nõ præiudicat, li.1 q 3.num.44
Renunciatur facilius ad rem quam in rem,l.12.q.5.n.27
Renuncians habetur pro mortuo,l.7.q.28.n.1.& n.6
Renuncians incõsulte an possit repetere antequam collatio alteri fiat,l.1.q.13.nu.39
Renuncians in fauorem æque digni non peccat,l.4.q.11.n.43
Renuncians in fauorem indigni peccat,l.4.q.11.num.34. & li. 5.q.5.num.7
Renuncians in fauorem minus digni peccat,l.4.q.11.n.39.& l. 14.q.6.num.10
Renuncians in manibus non superioris amittit possessionem, retinet tamen proprietatem,l.7.q.1.n.38.qua debet priuari,l.7.q.1.n.42.& non restitur,l.1.q.5.n.26
Renuncians in nullius manibus sibi præiudicat,l.7.q.8.n.2
Renuncians instrumento debiti non præsumitur renunciare debitum,li.1.q.18.nu.22
Renuncians iuri de presenti videtur renunciare,l.1.q.18.n.24
Renuncians liti reseruata pensione, si pensio est nulla, lis non censetur extincta,l.1.q.3.nu. 82
Renuncians litteris videtur renunciare beneficium,li.2.q. 26. nu.6.& l.11.q.5.nu.52.& l 1.q.18.nu.20
Renuncians loco & dignitati amittit denominationem, li.1.q. 17.num.10
Renuncians loco potest in eadem ecclesia reassumi,lib.1.q.17. num.13
Renuncians loco retinet dignitatem,l.1.q.17.n. 8
Renuncians metu restituendus absque collatione,lib. 1.q.14. num.17
Renuncians ob timorem excommunicationis potest dicere illam renunciationem metu factam,li.13.q.1.n.129
Renuncians per procuratorem non potest redire,lib.1.qu.13. num.24
Renuncians potest beneficium resignatum repetere ex noua causa,li.1.q.13.num.43
Renuncians potest repetere beneficium resignatum si non seruentur conditiones,li.1.q.13.nu.54
Renuncians priuatur beneficio,lib.1.q.4.num.8.& lib.13.q. 5. num.142
Renuncians videtur habere beneficium pro derelictam,li.1.q. 5.nu.20.& q.13.nu.3
Renuncians reseruatis fructibus non potest agere aduersus resignatarium pro distributionibus quotidianis,lib.1.qu.10. num.17
Renuncians si fuerit furiosus põt repetere,li.1.q.11.n.41
Renuncians simpliciter spreto patrono abdicatius,l.2.q 4.numero 23
Renuncians sine superiore non potest sine superiore redire ad beneficium renunciatum,li.7.q.1.n.59
Renuncians si patruo placuerit an sit valida renunciatio,li. 7. q.1.num.63
Renuncians tacite non potest pœnitere,lib.1.q 12.num.2.& q. 13.num.10
Renuncians valide potest iterum renunciare,lib.1.quæstio.14. num.23
Renuncians vni Priuilegio,alijs renunciare non præsumitur,l. 1.q.18.n.23.& l.8.q.1.nu.14
Renunciantes nulliter debent puniri,libro.7.quæstione 1. numero 28
Renunciare an possint criminosi,lib.3.quæstio.16.num.1.cum sequent.
Renunciare an possit ingredientes monasteria absque superioris auctoritate,l.7.q.4.num.1
Renunciare beneficium tertij nemo potest,l.2.q.22.n.3
Renunciare cedere & resignare inter se confunduntur, lib.1.q. 1.num.71
Renunciare cogitur quis ex causa,lib.5.q.3.numero 164.& lib. 3.quæst.18
Renunciare est cedere,dimittere,& derelinquere,lib.1.q.1.numero 34
Renunciare est diminuere reditus,li.1.q.1.n.38
Renunciare fauori,& iuri suo quisque potest,li.3.q.4.n.5.& l.2. q.1.nu.2.& q.23.nu.3
Renunciare nemo cogitur,li.3.q.18.n.1
Renunciare nemo potest in manibus inferioris,lib.7.quæs.24. num.68
Renunciare non possunt Decanus,& Archidiaconus post obtentam aliam dignitatem,li.3.q.1.nu.104
Renunciare non potest absens ante acceptationem beneficij collati,li.2.q.22.num.12
Renunciari non potest beneficium ad cuius titulum quis est ordinatus,li.2.q.6.nu.35
Renunciare non potest contrahens matrimonium,l.3.q.1.n.28
Renunciare non potest prior regularis,l.3.q.1.n.100
Renunciare non potest promotus ad Abbatiam,lib.3.qu.1.numero 95
Renunciare non potest qui nullum ius habet,l.3.q.1. nu. 80.& lib.10.q.8.num.20
Renunciare possunt absque superiore habentes ius ad rem,li. 7.q.1.num.76
Renunciare non potest sine superiore habens bonum ius in beneficio litigioso,l.7.q.1.num.105
Renunciare possunt habentes vnde viuere,l.3.q.14.n.1
Renunciari potest beneficium simpliciter coram Papa,& coram ordinario,li.2.q.3.num.101
Renunciare potest condemnatus atroci pœna,l.3.q.16.n.28
Renunciare potest etiam imputatus de crimine parricidij,li.3. q.16.num.32
Renunciari potest in fauorem ius quod prætenditur in aliquo beneficio,li.2.q.21.nu.1
Renunciare potest in manibus eligentium electus,lib.7. quæst. 1.num.79
Renunciare qui possunt per se,possunt, & per procuratorem, li.9.q.1.num.5
Renunciare quis potest tuta conscientia, & obtinere reseruationem pensionis,lib.6.q.2.nu.67
Renunciare ratione scandali quis cogi potest,l.3.q.18.n.22
Renunciare simpliciter aliud est,& aliud cedere alteri,lib.1.q. 3.num.1
Renunciare simpliciter possunt habentes expectatiuam ad beneficia,li.2.q.23.num.14
Renunciare suam iniuriam quis potest,l.7.q.1.n.50
Renunciare verbum,est æquiuocum,& capitur multis modis, l.1.q.1.num.66
Renunciare videtur beneficium consentiens,vt illud alteri cõferatur,li.1.q.1.num.23
Renunciare videtur negligens litem,li.2.q.3.n.22
Renunciare videtur beneficium consentiens,vt per trienniũ ab alio possideatur,li.1.q.1.n.24
Renunciare videtur rei iudicatæ,qui patitur, vt producantur iura,& articuli,l.1.q.1.nu.25
Renũciari bficium in manibus canonici,non d ẽt,l.7.q.16.n.3
Renunciari iuri ad rem,& in re potest,l.1.q.13.n.17
Renunciari litteris quando videatur,li.2.q.26.n.8
Renũciari non põt beneficium alteri collatum, lib.1.q.1.n.51. & sequent.
Renunciari non potest beneficium de proximo cõferendum, li.2.q.22.nu.10.& l.1.q.1.n.50
Renunciari potest beneficium lite finita,l.2.q.3.n.20
Renunciari potest prima dignitas,li.2.q.1.n.80
Renunciat tacite qui per triennium non acceptat collationẽ, li.10.q.8.n.18
Renunciata electione,electores possunt procedere ad electionem,
nem,& eundem eligere,l.1.q.13.n.21.& 23
Renunciatio ad expressa refertur,l.8.q.1.num.19.& li.1.q.18. num.16
Renunciatio ad fraudem emuli non tenet,l.13.q.4.n.4
Renunciatio beneficij ad cuius titulum quis est promotus valet facta mentione de hoc,& quod habet vnde aliunde viuat,l.2.q.6.n.36.& l.5.q.6.n.175
Renunciatio beneficij electiui absque consensu eligentium an nullanda,l.2.q.5.n.8
Renunciatio beneficij litigiosi potest fieri absente parte,li.7.q. 1.nu.106
Renunciatio beneficij non potest fieri coram iudice limita in cessione,l.7.q.26.n.1
Renunciatio beneficij non potest fieri coram legatis natis, & missis,l.7.q.13.n.9
Renunciatio beneficij litigiosi non potest fieri si dubitatur cuius sit beneficium secus si incidenter,l.2.q.3.n.50
Renunciatio beneficij per nouitium debet fieri ante duos mẽses professionis,l.3.q.13.n.4
Renunciatio beneficij reseruati facta coram ordinario inducit veram vacationem,l.2.q.16.n.11
Renunciatio beneficiorum inferiorum fit per supplicationem l.3.q.18.nu.75
Renunciatio beneficiorum tacita fit per contractum matrimonij,l.3.q.14.n.2.& l.4.q.2.n.101
Renunciatio coactà non est proprie cessio,l.1.q.1.n.44
Renunciatio conditionalis dicitur qualificata,l.1.q.4.n.30
Renunciatio conditionalis non abdicat ius nisi adimpletis cõditionibus,l.1.q.3.n.8.& 9.& n.42
Renunciatio conditionalis potest reuocari,l.1.q.12.n.14
Renunciatio coram laico an sit nulla ipso iure,lib.7.q.1. num. 34.& 35
Renunciatio coram ordinarijs statim ius abdicari,l.11.q.7.n. 30.& n.32.& l.1.q.5.n.40
Renunciatio coram ordinario debet fieri libere,l.9.q.9.n.3.& l.11.q.7.n.31.& l.8.q 9.n.10
Renunciatio cum aliquid est operata non debet aliud operari,l.1.q.18.n.26
Renunciatio debet fieri coram Episcopo in cuius diœcesi situ est beneficium,l.7.q.10.n.18
Renũciatio debet fieri coram Episcopo quamuis institutio spectet ad inferiorem,l.7.q.14.n.15
Renunciatio debet fieri coram proprio superiore,l.8.q.9.n.5. & l.7.q.9.n.1.& l.4.q.11.n.32
Renunciatio debet fieri libere,& pure absque pactione, lib 1. q.1.num.43.& 48.& q.2.num.5.& lib.9.q.5.num.4. & li.6. q.2.num.68
Renunciatio debet præcedere collationem,l.1.q.4.num.66.& q.14.num.2
Renunciatio dependet a voluntate superioris,lib. 1. quæst. 2. num. 12
Renũciatio dicitur metu facta si quis extrahatur a carceribus, vt renunciet,l.13.q.1.n.124
Renunciatio pura,& conditionalis,l.1.q.2.n.1
Renunciatio Episcopatus dupliciter fieri potest,li.1.q.17. nu. 6.& l 8.q.5.n.43
Renunciatio Episcopi non est de facili admittenda, lib. 2.q.1. num.58
Renunciatio Episcopatus metu facta est nulla,lib.13.quæst.1. num.9
Renunciatio est donatio,lib.1.q.1.num.35.q.15.num.28.& q. 18.num.19
Renunciatio est fauorabilis si fiat ob vtilitatem ecclesiæ, lib.1. q.18.nu.5.& 14
Renunciatio est nulla,nõ reseruato regressu,vt habebat in mandatis,procurator etiam si Papa non concederet regressus, l.9.q 17.n.127.limita,nu.seq.
Renunciatio quædam dilapidatio,l.8.q.1.num.12.& li. 1.q.1. num.39
Renunciatio est valida si resignans habet in prouisione decretum,vt in renunciatione debeat intimare resignanti si ista intimatio non est facta,sed resignans non agit, lib. 3.q.4. num.2
Renunciatio & mors purificantur,l.1.q.4.n.11
Renunciatio excedens summam quingentorum aureorum debet insinuari,l.1.q.1.n.37
Renunciatio expressa fit verbis expressis,l.1.q.1.n.29
Renunciatio facienda cum causa,l.1.q.1.n.57
Renunciatio facienda est in manibus illius qui potest destituere,l.7.q.23.nu.21
Renunciatio facit amittere ius de præsenti,non de futuro,lib. 1.q.5.nu.39
Renunciatio facit amittere omne ius postquam admissa est a superiore,li.1.q.5.n.15.& 24.q.6.num.11.& 61.& q. 12.n. 5.& l.3.q.7.nu.12
Renunciatio facit amittere titulum, & possessionem vtramq; l.1.q.4.nu.71.& q.5.num.15.& q.14.nu.5.post abitum præstitum consensum,l.1.q.5.n.23
Renunciatio facta ab eo qui detinetur domi præsumitur metu culosa,l.13.q.1.n.126
Renunciatio facta absque superiore tenet in præiudicium resignantis,l.7.q.1.n.12
Renunciatio facta animo occidendi aliquem est nulla,lib.4.q. 8.num.7
Renunciatio facta ante litis pendentiam tenet quamuis cõsensus fuerit postea præstitus,l.2.q.3.n.41
Renunciatio facta coram Abbate habente temporalia est nulla,l.7.q.15.n.18
Renunciatio facta coram notario tenet quo ad præiudicium renunciantis,l.7.q.25.n.3
Renunciatio facta coram ordinario ea mente, vt beneficiũ cõferatur N.non est simoniaca,l.14.q.6.n.3
Renunciatio facta coram ordinario, cum pactis est nulla licet adsit clausula cum beneplacito,&c.lib.7.q.1.num.73.& li. 14.q.5.nu.3
Renunciatio factam coram non superiore valet cum clausula si superiori meo placuerit,l.7.q.1.n.61
Renunciatio facta coram nõ superiore valet si postea superior ratificauit,l.7.q.1.n.48
Renunciatio facta ex legitima causa in manibus non superioris tenet,l.7.q.1.n.116
Renunciatio facta fraude nulla,l.13.q.4.n.2
Renunciatio facta in Curia per procuratorem quando noceat renunciationi factæ per principalem in partibus, lib. 9.q. 15.num.4
Renunciatio facta in fauorem personæ non nominatæ in mandato nulla est,l.9.q.17.n.17
Renunciatio facta in Francia sine consensu Regis fraudulẽta, l.13.q.4.num.19
Renunciatio facta in infirmitate fraudulenta,l.12.q.5.n.9
Renunciatio facta in iudicio est valida,l.7.q.1.n.119
Renunciatio facta in manibus notarij,vel N.recipientis nomine superioris est valida,l.7.q.1.n.57
Renunciatio facta in manibus Papæ de stylo interpretatur in fauorem.l.1.q.2.n.24
Renunciatio facta in manibus priuati,an abdicet ius,lib.10.q. 2.num.86
Renunciatio facta in præiudiciũ alterius videtur facta in fraudem,l.3.q.16.nu.37
Renunciatio facta mandante iudice tenet non obstante metu allegato,l.13.q.1.n.215
Renunciatio facta,non seruata forma mandati, valet cum fit melior conditio domini,l.9.q.17.n.146
Renunciatio facta ob carcerem fratris, vel aliud periculũ imminens,nulla,l.13.q.1.n.158
Renunciatio facta in interuallo furoris tenet,l.7.q.8.n.9.& præsumitur facta tempore sanæ mentis,l.3.q.8.n.10
Renunciatio facta per procuratorem,& dominum eadem die quæ attendatur,l.9.q.25.n.54
Renunciatio facta per procuratorem, trahitur ad diem confecti mandati,l.9.q.15.n.1
Renunciatio facta per resignatarium ante consensum præstitum per resignantem valet si consensus postea præstetur, li.3.q.9.nu.6
Renunciatio facta post iudicium cæptum censetur dolosa,l.3. q.16.num.47
Renunciatio fieri potest in Curia,& extra Curiam, lib. 1.q.1. num.61

Renunciatio fit expressis verbis,l.9.q.20.n.4
Renunciatio fit ex liberalitate,l.1.q.18.n.2
Renunciatio furiosi,& mente capti est nulla,l.3.q.8.n.7
Renunciatio generalis quot casus non comprehendat,lib.1.q. 18.num.28
Renunciatio habet tacitam conditionem,vt pacta seruentur, li.1.q 3.nu.45
Renunciatio habet vim destitutionis,l.7.q.10.n.7
Renunciatio illius qui debet reficere hodie admittitur,li.3.q. 15.num.10
Renunciatio inducit defectum proprietatis,l.1.q.13.n.36
Renunciatio in fauorem dicitur conditionalis,l.1.q.2.n.14
Renunciatio in fauorem duplex simplex,& qualificata,li. 1.q. 2.num.31
Renunciatio in fauorem fit libere,l.1.q.1.n.63
Renunciatio in fauorem,in manibus ordinarij fieri non potest lib.9.q.9.num.5.&l.2.q.1.num.62.& li.5.q.6.num. 189. & l.12.q.5.nu.7
Renunciatio in fauorem recipit conditionem si resignatarius acceptet,l.1.q.2.n.15
Renunciatio in præiudicium illius qui habet optare est nulla, l.12.q.1.nu.15
Renuncians ob crimen nunquam potest repetere beneficium resignatum,l.1.q.13.n.51
Renunciatio ob metum Imperatoris Regis,Card.aut alterius Principis nulla,l.3.q.1.n.13.14.& 15
Renunciatio Papatus debet fieri coram Cardinalibus, li.7.q. 5.nu.4.contra nu.6
Renunciatio Papatus facienda in scriptis,lib.8.q.3.num.1.& l. 7.q.5.nu.16
Renunciatio Papatus videtur facta ipsi Deo,l.7.q.5.n.10
Renunciatio Papæ præsumitur facta cum causa,l.5.q.1.n.15
Renunciatio pensionis ob metum nulla,l.13.q.1.n.45
Renunciatio perfecta cum est redacta in scripturam, lib.11.q. 11.num.27
Renunciatio per litteras per nuntium parificatur renunciatio ni per procuratorem,l.1.q.13.n.26
Renunciatio per procuratorem,& per se est eiusdem effectus, li.9.q.16.n.1
Renunciatio potest fieri coram Episcopis,& Archiepiscopis, li.7.q.14.nu.1
Renunciatio potest fieri coram Papa omnium beneficiorum, li.7.q.11.n.1
Renunciatio potest fieri coram Vicecancellario,li.7.q.17.nu. 1.contra nu.5
Renunciatio præsentata superiori antequam sit acceptata non nocet,l.1.q.12.n.13
Renunciatio præsentata superiori potest reuocari,li. 1. quæst. 12.num.12
Renunciatio priuat quem ipso iure,l.1.q.5.n.2
Renunciatio quæ fit coram S.Pont. etiam admissa potest reuocari vsque ad præstitum consensum in Camera,vel in Cancellaria,l.1.q.12.n.16
Renunciatio quoties est simplex beneficium vacat,in cõditionali,si conditiones seruentur,l.1.q.14.n.13
Renunciatio instrumenti debiti quid operetur,l.8.q.1.n.17
Renunciatio interpretatur,vt minus præiudicet,l.1.q.18.n.25
Renunciatio iusta coram notario ratificatur in bullis,lib.7.q. 25.num.6
Renunciatio iuris facit commodum acquirere,l.12.q.3.n.60
Renunciatio iuris prothomiseos facta a cõsanguineo tenet in sui præiudicium,l.7.q 1.n.18
Renunciatio litterarum quid comprehendat,l.8.q.1.n.18
Renunciatio litis,& causæ potest fieri coram Papa,ordinario, & notario,l.2.q.3.n.100
Renunciatio litis super beneficio mediante pecunia simoniaca,l.14.q.3.nu.5
Renunciatio maiorem priuationem causat quam sententia, li. 1.q.5.nu.3
Renunciatio minorum 14. an. debet fieri cum auctoritate tutoris,l.3.q.7.nu.59
Renunciatio nocet renuncianti,l.7.q.1.n.22
Renunciatio nulla non abdicat ius,l.1.q.3.n.117
Renunciatio non acceptata non prodest,l.10.q.8.n.2
Renunciatio non facta mentione vnionis non abdicat ius, lib. 1.q.3.num.114
Renunciatio non nocet resignanti si fuit admissa in fauorem alterius quam illius pro quo supplicabatur,l.q.3.n.52
Renunciatio non potest fieri in nullius manibus,l.7.q.8.n.1
Renunciario non præsumitur,l.1.q.18.n.29.& l.8.q.8.n. 38.& q.9.n.7.& 11.n.57.& l.9.q.20.n.3
Renunciatio nulla facta per procuratorem excedentem fines mandati non potest ratificari per principalem,lib.9.q. 17. num.66
Renunciatio resultans ex facto est potentior ea quæ ex verbis, li.8.q.2.nu.3
Renunciatio secunda facta per alium procuratorem, valet, si prima facta,per alterum,fuit facta in fauorem mortui,lib. 9.q.30.nu.2
Renunciatio senis fraudulenta,est nulla,l.3.q.17.n.7
Renunciatio senis plus debet iustificari quam iuuenis,lib.3.q. 17.num.3
Renunciatio simoniaca,& confidentialis est prohibita,li.1.q. 1.num.49
Renunciatio simoniaca est nulla,l.7.q.1.n.14
Renunciatio simoniaca valet in præiudicium resignantis,lib. 7.q.1.num.15
Renunciatio simplex coram quocunque fieri potest,lib. 1.q. 3.num.2
Renunciatio simplex facit amittere vtramque possessionem, & titulum,ac habere beneficium pro derelicto, lib.1.q.3. num.5.num.36
Renunciatio simplex in fauorem,quæ,l.1.q.2.n.32
Renunciatio si non est spontanea possessio non amittitur,lib. 1.q.13.nu.42
Renunciatio spontanea non præsumitur,l.3.q.8.n.14
Renunciatio tacita inducit veram vacationem,l.1.q.1.nu.9.& q.13.num.15
Renunciatio tacita non requirit auctoritatem superioris, li.1. q.1.n.59.& l.10.q.8.n.17
Renunciatio tacita plus valet quam expressa,lib.7.q.3.nu.2.& l.1.q.1.nu.7
Renunciatio tacita quæ fit per adeptionem secundi curati an requirat auctoritatem superioris,l.7.q.3.n.1
Renunciatio tacita quid sit,l.1.q.1.n.10
Renũciatione etiam beneficij temporalis exprimitur qualitas ipsius,li.10.q.2.n.2
Renunciatione facta coram non superiore cum clausula si superiori,&c.non debet resignatarius se ingerere, lib 7.q.1. num.68
Renunciatione facta a criminoso iudex ad vlteriora procedet ob interesse impetrantis,l.3.q.16.n.41
Renunciatione metu facta amittitur solum directa actio, lib. 13.q.2.nu.20
Renunciationem admittere potest habens ex priuilegiosus in stituendi,& destituendi,l.7.q.10.n.132
Renunciationem beneficiorum reseruatorum ordinarius recipere potest,l.2.q.3.n.103
Renunciationem meticulosam alleganti incumbit onus probandi,l.13.q.1.n.74
Renũciationem ordinarius debet admittere,vel reijcere intra mensem,l.11 q.2.n.6
Renunciationem plura annullant,l.13.q.1.n.4
Renunciationem promittens quid videatur promittere,lib.8. q.1.num.21
Renunciationem recipere non potest Abbas non exemptus,l 7.q.15.nu.1
Renunciationem recipere non potest non habens institutionem,l.7.q.16.n.6
Renunciationem recipere possunt legati de latere,lib.7.q.13. num.15
Renunciationem recipere potest inferior cum habet ius destituendi,l.7.q.14.n.19
Renunciationem recipiendi facultas venit in facultate data ab Episcopo Archiepiscopo,conferendi parochialem, lib.7. q.10.num.27
Renunciationem vere factam Papa admittit, lib.12. quæst.6. num.3

Renunciationis actus,& non voluntas volentis cedere attenditur,l.9.q.9.n.8
Renunciationis beneficij definitio,l.1.q.1.n.30
Renunciationis actus debet esse voluntarius,l.1.q.1.n.46
Renunciationis actus licitus est,l.4.q.11.n.9
Renunciationis Cardinalatus forma per Magnũ Ducem Heturiæ,l.8.q.4.n.3
Renunciationis exceptio obstat agenti,l.2.q.16.n.12
Renunciationis fraudulentæ coniecturæ,l.13.q.4.n.18
Renunciationis litteræ non præsentante non præiudicant,l.1. q.12.nu.10
Renunciationis materia regularirer dicitur odiosa,lib.1.q.18. num.15
Renunciationis spontaneæ exceptio an admittatur post spoliũ si ante fuit datus procurator,l.9 q.15.n.6
Renunciationes admittendi facultas non venit data facultate conferendi,l.7.q.10.n.33
Renunciationes antiquo tempore fiebant pure,l.1.q.2.n.3
Renunciationes conditionales fiunt præcedente tractatu, li.1. q.6.num.58
Renunciationes cum conditione quotidie fiunt hodie,lib.1.q. 2.n.7.& l.6.q.2.n.71.& etiam in fauorem,l.9.q.17.n.2
Renunciationes forma coram ordinarijs,l.8.q.9.n.1
Resignandi licentias beneficia reseruata Innocentius VIII. reuocauit,l.2.q.16.n.15
Resignans an si remanserit in possessione post resignationẽ sit tutus regula de Annali,l.3.q.5.n.58
Resignans ante finem anni post vocatum possessorem non tenetur causam prosequi,l.3.q.5.n.26
Resignans beneficium litigiosum cum pacto quod euicta lite consentiat pensioni committit simoniam,l.14.q.7.n.11
Resignans beneficia metu nõ potest ordinari,ad titulum illius beneficij,li.13.q.2.n.33
Resignans beneficium simplex in fauorem indigni peccat,li.4. q.11.nu.46
Resignans beneficium simpliciter non potest incumbere possessioni,l.1.q.7.n.1
Resignans bis tenetur crimine stellionatus,& quo modo procedat,l.8.q.7.n.91.& l.11.q.2.n.29
Resignans calore iracundiæ an debeat restitui,l.13.q.4.n.39
Resignans consanguineis non committit simoniam,li. 14.q.7. num.19
Resignans coram ordinario, vel Papa debet percipere fructus vsque ad tempus renunciationis,l.1.q.6.n.10
Resignans cum clausula quam primũ,&c.potest percipere fructus donec resignatarius fiat clericus,l.4.q.2.n.53
Resignans cum pacto,vt dum vixit possit retinere beneficium simoniam committit,l.14.q.4.n.10
Resignans cum pacto,vt possit retinere fructus cõmittit simoniam,li.14.q.5.n.1
Resignans cum pacto, vt resignatarius soluat pensionem aliaque faciat ad quæ tenetur non committit simoniam,li. 14. q.7.num.22
Resignans cum pensione exempta potest agere spolio si eã ita non reperiat,l.1.q.3.n.80
Resignans cum reseruatione non abdicat ius nisi cum illa reseruatione,l.8.q.7.n.99
Resignans cum pensione libera si ita non fuerit reseruata, ius non abdicatur,l.1.q.3.n.79
Resignans debet probare acceptationem resignatarij, ad effectum,vt liberetur ab onere soluendi pensionem, lib.10.q. 8.num.27
Resignans debet subscribere mandatum procuræ ad resignandum in Gallia,l.9.q.7.n.4
Resignans dicens in iudicio non resignasse tenetur pœna falsi, l.1.q.15.nu.31
Resignans dicitur mori in loco resignationis,li.1.q.4.nu.51.& li.3.q.20.n.6
Resignans dicitur possidere in renunciatione conditionali donec acquiratur Resignatario,l.1.q.4.n.73
Resignans Episcopatum ob labores peccat,l.5.q.3.n.224
Resignans etiam pœnitere potest post signatam supplicationẽ li.9.q.28.n.3.& 9
Resignans ex aliqua causa non debet restitui,l.13.q.5.n.73
Resignans habens reseruatos fructus,vel pensionem centum si per aliquot annos exegit pensionem non potest postea fructus petere pro sequentibus annis,l.6.q.1.n.31
Resignans habet fructus si deficiat conditio,l.1.q.6.n.75
Resignans habetur pro mortuo,l.1.q.4.n.5.& q.8.n.7. & q.16. n.65.& l.11.q.1.n.7.& l.3.q.3.n.66
Resignans hac mente,vt detur N.non committit nec simoniã mentalem,l.14.q.6.n.8
Resignans hodie non supplicat pro collatione faciẽda resignatario,l.8.q.7.n.62
Resignans idoneo, habens spem quod ille erit gratus non committit simoniam,l.14.q.7.n.16
Resignans in fauorem dicitur possidere, & non abdicat ius donec resignatarius acquirit,l.1.q.3.n.56.& 63.& q.5.nu.37. & q.4.nu.73
Resignans incumbendo possessioni post renunciationem videtur recuperare naturalem,l.13.q.5.n.157
Resignans in fauorem familiaris ob recompensam laborum pacto præcedente committit simoniam,l.14.q 7.n.36
Resignans in fraudem tenetur ad pensionem,l.1.q.8.n.19
Resignans in manibus non superioris amittit possessionem,& ei non datur restitutio,l.1.q.3.n.98
Resignans in resignatione conditionali potest incumbere possessioni,& alia gerere donec resignatarius capiat possessionem,l.1.q.7.n.9
Resignans liberatura a residentia, & alijs oneribus post acceptationem resignatarij,l.10.q.8.n.28
Resignans libere coram ordinario, post renũciationem potest petere,vt conferat illi,l.14.q.3.n.21
Resignans lite pendente possessionem continuare, lib.2. q.3. num.29
Resignans litteris ad beneficium,vt habeat aliud beneficium, vel pensionem non committit simoniam,l.14.q.7.n.25
Resignans manens in possessione per annum an possit defendi regula de Annali contra tertium resignatarium,li.3.q.5.n. 63.& quid per triennium,n.34
Resignans manẽs in possessione si spolietur potest agere ad petendam illam possessionem,l.13.q.5.n.156
Resignans metu an iuuetur decreto de pacif.poss.l.13.q.2.n.35
Resignans metu debet habere absolutionem, vt possit redire ad beneficium,l.13.q.1.n.29
Resignans metu non potest ministrare,& habere fructus,l. 13. q.2.num.29
Resignans metu non tenetur ad horas canonicas, lib.13. q.2. num.33
Resignans moriens infra 20.dies resignatio,est nulla,& beneficium dicitur vacare per obitum,l.12.q.1.n.30
Resignans non amittit reseruationes factas nulla existente resignatione ob.non publicationem factam,l.11.q.7.n.57
Resignans non dicitur improbus post resignationem,lib.3.q.5. num.27
Resignans non potest amplius se in beneficio resignato intromittere,l.1.q.16.n.2
Resignans non potest beneficium resignatum repetere,lib.1.q. 13.num.1
Resignans non potest percipere fructus post resignationem,l. 1.q.6.n.1.& q.8.n.3.& l.11.q.1.n.8
Resignans non potest præiudicare resignatario post cessionem li.1.q.16.n.17.& 23
Resignans non potest redire absque noua collatione si resignatio conditionalis habuit effectum,l.1.q.14.n.19
Resignans non potest amplius resignare etiam in fauorem primi,l.1.q.15.n.16
Resignans non potest secundo resignare esto quod resignatarius non sit vsus resignatione,vel sit mortuus per duos annos,l.1.q.15.n.18
Resignans non potest secundo resignare etiam quod resignatarius sit mortuus,l.1.q.15.n.19
Resignans non potest secundo resignare etiam quod resignatio sit nulla,l.1.q.15.n.20
Resignans non potest pœnitere,lib.1.q.12.num.1.& lib.8.q.9. num.13
Resignans non potest repetere beneficium, & agere spolio publicatione non facta,l.11.q.7.n.35

Resignans non plus iuris transfert in resignatarium quam habet,l.3.q.2.n.3
Resignans,non sufficit,vt sciat litteras esse expeditas,li.1.q.6. num.23
Resignans non tenetur ad pensionem post renunciationem admissam,l.1.q.8.n.2.& n.9.& l.6.q.2.n.42
Resignans non tenetur recitare horas canonicas, si alia ratione non tenetur,l.1.q.9.n.1
Resignans ob vexationes Episcopi an debeat restitui,lib.13.q. 4.num.38
Resignans officium regale in Gallia debet superuiuere per 30. dies,l.12.q.1.n.35
Resignans per resignationem amittit omne ius,l.11.q.1
Resignans per resignationem amittit omne ius,& possessionẽ, l.1.q.9.n.4.& q.16.n.3.& l.11.q.1.n.1
Resignans percipiens fructus post renunciationem tenetur ad illorum restitutionum,l.1.q.6.n.5
Resignans post admissam renunciationem non potest contrauenire,l.1.q.12.n.3
Resignans post carcerationem videtur coacte resignare,li. 13. q.1.n.95
Resignans post resignationem non potest possidere,l.1.q.6.nu. 4.quia reputatur intrusus,n.6
Resignans post renunciationem non tenetur residere, lib. 1.q. 10.num.1
Resignans post resignationem non est legitimus contradictor, li.1.q.16.n.36
Resignans post spolium est restituẽdus,l.13.q.5.n.2 & quid in fauorem tertij,n.66.& 69
Resignans poterit obtinere renunciatum,& alia beneficia,lib. 1.q.5.nu.5
Resignans potest continuare possessionem, cum ab eo non abdicatur ius,l.1.q.3.n.53
Resignans potest agere spolio pensione annullata,l.1.q.3. n.86
Resignas potest agere de metu etiam si collatio sit alteri facta, li.13.q.1.n 46
Resignans potest docere de metu,etiã in resignationibus,quæ fiunt in Curia,l.13.q.1.n.43
Resignans potest denuo resignare,cum non abdicatur.Ius l.1. q.14.nu.22
Resignans potest beneficia cõferre donec resignatarius capiat possessionem,l.1.q.7.n.15
Resignans potest pœnitere etiam post extensum paruum consensum,l.1 q.6 n.63.& q.12.n.2.& 42
Resignans potest pœnitere etiam post solutam compositionẽ l.1.q.12.n.39
Resignans potest agere spolio,renunciatione annullata, quia resignatarius non est clericus,l.1.q.3.n.62
Resignans potest pœnitere etiam si iurauerit consensum præstiturum,l.1.q.12.n.43
Resignans potest lite pendente continuare possessionem, li.2. q.3.nu.28
Resignans potest pœnitere, etiam si se obligauit in forma Cameræ dare consensum,l.1.q.12.n.45
Resignans potest pœnitere,& retinere beneficium,vel in fauorem alterius resignare,l.1.q.12.n.50
Resignans potest pœnitere etiam in præiudicium resignatarii in cuius fauorem erat signata supplicatio,l.1.q.12.n.49
Resignans potest pœnitere vsque ad diem præstiti consensus, lib.13.6.num.41.& l.3.q.18.nu.68.& l.8.q.8.n.40.& l.13. q.5.num.155
Resignans potest præstare consensum, secundæ supplicationi, li.8.q.7.nu.87
Resignans potest pœnitere etiam post registratam supplicationem,l.1.q.12.n.41
Resignans potest resignare,vt fiat monachus,l.5.q.5.n.5
Resignans potest redire sine noua collatione quoties non abdicatur,ius l.1.q.14.n.6
Resignans potest redire ad beneficium prouisione existẽte nulla,l.6.q.3.nu.10
Resignans potest repetere impensas factas incertis massaritijs, ecclesiæ,l 14.q.7.n.46
Resignans potest percipere fructus vsque ad tempus datæ,li.1. q.5.nu.27
Resignans potest reuocare procuratorem constitutum ad resignandum,& reuocare paruum consensum,l.1.q.12.n.47
Resignans potest rursus resignare renunciatione non admissa, li.1.q.15.n.34
Resignans potest simpliciter consentire, quamuis supplicatio sit signata reseruatis fructibus,l.8.q.7.n.93
Resignans potest percipere fructus donec fuerint intimatæ literæ resignationis,l.1.q.6.n.21
Resignans potest rursus resignare in casibus in quibus non abdicatur ius,l.1.q.15.n.36
Resignans promittens soluere pensionem impositam super beneficio resignato committit simoniam,l.14.q.4.n.11
Resignans præsumitur velle cedere etiam possessionem, lib.1. q.5.num.19
Resignans priuatur beneficio præstito consensu,l.1.q.12.n.29
Resignans quando teneatur ad cautionem hancariam,lib.6.q. 2.num.149
Resignans quæ gessit ante acceptationem resignatarij sunt valida,l.1.q.3.n.57
Resignans qui habuit beneficium simplex in recompensam potest agere spolio si reperitur curatum,l.1.q.3.n.92
Resignans habetur pro mortuo,l.1.q.5.n.4.& l.9.q.25.nu.9.& dicitur mori in loco,vbi fit resignatio,l.9.q.14.n.2
Resignans recuperans beneficium cum noua collatione quam uis consequatur omnia iura non tamen prærogatiuam antiquitatis,l.1.q.14.n.25
Resignans reseruatis omnibus fructibus,denominatione, & titulo in effectu remanet beneficiatus,l.11.q.5.n.29
Resignans reseruato regressu,non abdicat ius si ei non acquiratur,l.1.q.3.n.66.70.& 93
Resignans reseruata pensione si ei non seruetur,ius non abdicatur,l.9.q.3.n.78.& 91
Resignans reseruatis fructibus non abdicat ius si ei non seruetur,vel acquirantur,l.1.q.3.n.73
Resignans reseruata pensione,non potest impedire resignatarium,ne capiat possessionem,l.10.q.6.n.63
Resignans reseruato accessu non abdicat ius si ei non acquiratur,l.1.q.3.n.72
Resignans restituitur si spolietur antequam resignatarius expediat litteras,l.1.q.6.n.26
Resignans scienter nulliter abdicat ius,l.1.q.3.n.65.& n.71.& 77.& 118.& l.7.q.24.n.48
Resignans secundo tenetur crimine stellionatus,lib.1. qu.15. num.26
Resignans semel non potest vlterius resignare,li.1.q.15.nu.1. & l.8.q.7.nu.90
Resignans seruatis fructibus quoad suum interesse nõ dicitur mortuus in eo beneficio,l.1.q.5.n.51
Resignans seruata medietate fructuum non abdicat ius si reseruatio est nulla,l.1.q 3.n.75
Resignans si conditiones non seruantur potest agere spolio,& requiritur declaratoria iudicis,l.1.q.14.n.15
Resignans si est absens a loco beneficij amittit etiam detẽtationem,l.1.q.5.nu.33
Resignans si manet in detentatione retinet naturalem,lib.3.q. 5.num.59
Resignans si moriatur infra 20. dies beneficium est affectum in resignatione facta in Curia,l.12.q.20.n.4
Resignans simoniacæ non potest repetere beneficium,li. 14. q. 1.n.15.& q.2.n.16
Resignans simoniacæ non potest impetrare beneficia,lib.14.q. 2.num.17
Resignans simoniacæ non est restituendus,l.14.q.2.n.19
Resignans simoniacæ non abdicat ius,l.1.q.3.n.99
Resignans simoniacæ illo,& quocumque alio est inhabilis,libi 14.q.2.nu.14
Resignans si moriatur infra 20.dies habens regressum capit beneficium,l.12.q.9.n.13
Resignans sine consensu Regis cõtra priuilegium est indignus, l.1.q.15.n.21
Resignans spoliatus restituitur vsque ad diem præstiti consensus,l.1.q.6.n.42
Resignans sponte non est restituendus,l.13.q.5.n.13
Resignans tenetur dimittere possessionem beneficij resignati,lib.

ti,li.1.q.6.num.2
Resignans tenetur ad pensionem decursam vsque ad diem renunciationis,li.1.q.8.nu.18
Resignans tenetur ad pensionem si post renunciationem fuit assumptus ad beneficium resignatum,l.1.q.8.n.20
Resignans tenetur ad horas si ei fuerint assignati omnes fructus loco pensionis,li.1.q.9.nu.5
Resignans tenetur soluere pensionem si ad illam se obligauit post resignationem,li.1.q.8.nu.16
Resignans vendicabit fructus maturatos vsque ad diem cõsensus,lib.1.q.6.nu.78
Resignans vt aliquis sibi suffragetur committit simoniam,l.14. q.4.num.5
Resignans vt alter resignet est simonia,li.14.q.4.n.3
Resignãs vt aliquis ei det notitiam de aliqua vacatione benef. simonia,li.14.q.4.nu.7
Resignãs vt habeat aliud beneficium compositionis gratia nõ committit simoniam,li.14.q.4.nu.4
Resignans ut non teneatur ad pensionem debet probare resignatarium approbasse,l.1.q.6.nu.26
Resignante moriente in possessione beneficij resignati non vacat beneficium per eius obitum licet alias secus, lib.11.q. 7.num.54
Resignante mortuo post consensum beneficium non potest vacare per eius obitum,li.19.q.6.nu.59
Resignanti aliquando reseruatur pensio,vel fructus,li.6.q.1.n. 1.&2,& li.14.q.5.nu.4
Resignanti aliquando conceditur collatio beneficiorum, li.6. q.1.num.14
Resignanti aliquando reseruatur denominatio,l.6.q.1.n.13
Resignanti aliquando reseruatur iurisdictio,li.6.q.1.n.12
Resignanti aliquando conceditur administratio,l.6.q.1.n.11
Resignanti competit actio spolij non seruatis conditionibus, li.1.q.3.n.10.& l.11.q.7.n.28
Resignantis consensus requiritur in capienda possessione quoties fuit facta resignatio cum hac conditione,l.1.q.3.n.94
Resignantis consensus non extenditur absque cõsensu resignatarij,li.8.q.8.num.94
Resignantis ius abdicatur expresso vero valore,libr.1.quæstio. 3.num.113
Resignanti non nocet renunciatio si fuit admissa in fauorem alterius quam illius pro quo supplicabatur,libr.1.quæstio. 3.num.52
Resignanti potest assignari pensio inuito resignatario, lib.1.q. 8.num.35
Resignanti potest pensio reseruari super alio beneficio,lib.1.q. 3.num.89
Resignanti ob metum datur regressus,li.13.q.2.nu.24
Resignanti post spolium datur restitutio non obstante iuramẽto,li.13.q.5.nu.16
Resignanti spontaneæ post spolium ad fauorem spoliantis datur restitutio,li.13.q.5.nu.35
Resignanti restituitur absque noua collatione,beneficium resignatum contra mandati formam,lib.1.q.14.n.18
Resignanti reseruatis fructibus datur mandatum de manutenendo,l.6.q.1.num,19.
Resignanti remanet ius resignatione existente,nulla,li.9.q.17. nu.70.& l.14.q.1.nu.13
Resignantem esse mortuũ infra 20.dies ad effectum reg. de inf. quomodo probatur,li.12.q.7.nu.1
Resignante mortuo,antequam resignatarius, consentiat pensioni,benef.vacat per eius obitum,lib.10.q.6.num.60.& li. 8.q.8 num.98
Resignante viuente non præscribitur tempus resignatario ad capiendam possessionem,l.1.q.7.nu.14
Resignantes habent habere ius,alioquin cessio est nulla,l. 3.q. 1.num.20
Resignare beneficia omnes possunt,l.3.q.1.nu.1
Resignare beneficium pro dimittere,lib.1.q.1.nu.69
Resignare est donare,l.3.q.1.num.53.& l.6.q.7.nu.10.& q.29. nu.23.& l.8.q.8.nu.39
Resignare est alienare,l.7.q.23.nu.16
Resignari in fauorem potest beneficium iuris patronatus, l.2. q.4.num.1
Resignare iurans potest pœnitere,l.2.q.6.n.43
Resignare non potest procurator generalis cum libera,& amplissima potestate,l.9.q.7.n.27
Resignare non potest incidens in rabiem,l.3.q.8.n.29
Resignare non potest curatus elapso tempore ad promouendum,l.3.q.2.n.22
Resignare non potest offendens Cardinales,l.3.q.1.n.26
Resignare non potest habens facultatem concordandi,lib.9 q. 19,num.1
Resignare non potest priuatu beneficijs ipso iure, l.3.q.1.nu. 21.& 151.& q.16.n.35
Resignare non potest habens in prouisione decretum,vt in resignatione debeat intimare resignanti, non facta prius huiusmodi intimatione,l.3.q.4.n.1
Resignare non potest qui non habet beneficium,l.1.q.1.n.53
Resignare non possunt promouendi,l.3.q.6.n.2
Resignare non possunt falsificantes litteras Apostolicas,li.3.q. 1.num.27
Resignare potest quis post renocationem,l.1.q.15.n.35.
Resignare potest de iure communi ingressus religionem in anno probationis,l.3.q.13.n.2
Resignare proponens, & constituens procuratorem pœnitere potest,l.1.q.12.n.6
Resignare quis potest intra tempus datum ad resignandum,li. 3.q.5.num.6
Resignare verbum est æquinocum, & habet multas significationes,l.1.q.1.n.68
Resignare volentes consentiunt in Camera, vel Cancellaria,l. 8.q.8.nu.15
Resignari non potest beneficium litigiosum lite pendente,lib. 2.q.3.nu.1
Resignari non potest beneficium ad cuius titulum quis est promotus ad ordines sacros,l.2.q.6.n.1.& n.35
Resignari possunt omnia beneficia,l.2.q.1.n.1
Resignari possunt reseruata,l.2.q.16.n.1
Resignatarius acquirit omnia quæ resignanti competebant,li. 1.q.16.nu.1.
Resignantis admittitur ad verificationem gratiæ curiam valorem,l.10.q.2.n.59
Resignatarius amittens litteras debet mittere ad registrum pro transumpto,vt publicet,l.11.q.13.n.109
Resignatarius ante captam possessionem non potest se ingerere beneficio,l.1.q.7.n.12.& q.10.n.20
Resignatarius antequam publicet suam resignationem potest resignare,l.11.q.2.n.21
Resignatarius an debeat facere mentionem beneficij resignati, li,10.q.2.n.80
Resignatarius capit beneficium resignatum etiam si vacet per obitum stante clausula quo vis modo,l.8.q.7.n.135
Resignatarius capta possessione dicitur vere beneficiarius, & debet ecclesiæ inseruire,l.1.q.10.n.19.& q.6.n.71
Resignationis commissæ ordinario in forma dignum forma,li. 8.q.7.nu.197
Resignatarius consequitur ius plenum per resignationem,li.1. q.6.& l.3.q.9.n.2.conditione purificata,l.4 q.2.n.79
Resignatarius consentiens pensioni,an videatur consentire & regressui,l.9.q.17.n.130
Resignatarius consequitur verum titulum etiam si sit reseruata omnimoda administratio,l.1.q.16.n.9
Resignatarius dans securitatem banchariam pro pensione resignantis non committit simoniam,l.14.q.7.n.53
Resignatarius dicens pensionem nullam,contra eum datur actio spolij,li.1.q.3.n.76
Resignatarius dicitur intrusus non verificatis narratis,l. 10.q. 3.num.42
Resignatarius debet docere de resignatione,l.11.q.7.nu.29.& l.10.q.3.nu.9
Resignatarius debet acceptare,l.1.q.2.n.16
Resignatarius debet capere possessionem benef.resignati,l.10. q.6.num.1
Resignatarius debet emittere professionem fidei,l.10.q.9.n.1
Resignatarius debet exprimere in literis beneficia,quę obtinet li.10.q.2.num.67
Resignatarius debet esse ætatis requisitæ beneficio resignato, lib.4.

lib.4.quæſt.11.num.12
Reſignatarius debet facere mentionem de beneficio reſignato ſi reſignatio non eſt acceptata a ſuperiore,l.10.q.2.n.83
Reſignatarius debet facere mentionem regreſſus, lib. 10.q.2. num.79
Reſignatarius debet facere mentionem penſionis,lib. 10. q.2. num.78
Reſignatarius debet facere mentionem de morbo caduco,lib. 10.q.3.nu.39
Reſignatarius debet habere qualitates quas beneficiũ reſignatum expoſcit,l.4.q.1.n.6
Reſignatarius debet in litteris facere mentionem de multiplici diſpenſatione,l.10.q.2.n.92
Reſignatarius debet narrare crimen,& infamiam,lib. 10.q.2. num.90
Reſignatarius debet narrare eſſe clericum,l.10.q.2.n.64
Reſignatarius debet penſioni conſentire,lib.6.q.2.num.155.& li.9.q.27.nu.6
Reſignatarius debet narrare illegitimitatem,l.10.q.2.n.91
Reſignatarius debet probare ſuam idoneitatem,l.10.q.3.n. 55
Reſignatarius debet probare exceſſum,l.1.q.8.n.47
Reſignatarius debet probare adimplementum conditionis,li. 10.q.3.num.13
Reſignatarius debet probare ſe eſſe clericum,l.10.q.3.n.27
Reſignatarius debet probare,ſupplicationem fuiſſe per procuratorem porrectam in vita reſignantis,l.9.q.24.n.32
Reſignatarius debet probare beneficium eſſe iurispatronatus obtenta derogatione,l.2.q.4.n.62
Reſignatarius debet ſe facere promoueri intra annum, quãdo beneficium id requirit,l.4.q.9.n.38
Reſignatarius efficitur dominus præſtito conſenſu per reſignatem,l.1.q.6.nu.44
Reſignatarius eſt ſucceſſor legitimus in beneficio,l.1.q.8.n.32
Reſignatarius fit dominus etiam ante adeptam poſſeſſionem,l. 1.q.6.num.73
Reſignatarius gaudet trienuali,l.3.q.9.n.3
Reſignatarius habens ius ab eo qui non habeat,ſi capit poſſeſſionem dicitur intruſus,l.1.q.15.n.14
Reſignatarius habet ius a Papa,l.1.q.1.n.64.& q.2.n.13.& lib. 8.q.7.n.38.& 92
Reſignatarius impeditus facere publicationem vbi tenetur,debet illam facere alibi,l.11.q.13.n.35
Reſignatarius indignus peccat,l.4.q.11.n.47
Reſignatarius poteſt renunciare in termino dato ad publicandum,li.1.q.4.n.23
Reſignatarius intra quantum tempus debet litteras expedire, li.10.q.1.nu.45
Reſignatarius non ad impleta conditione habetur pro intruſo l 10.q 3.nu.15
Reſignatarius non adimpleta conditione nõ dicitur ſucceſſor ad effectum alleg.lapi,l.19.q.3.n.16
Reſignatarius non debet ſe ingerere ſi renunciatio fuit facta coram non ſuperiore cum clauſula ſi ſuperiori,&c.li.7.q. 1.num.68
Reſignatarius non exprimens verum valorem non efficitur inhabilis,vt non poſſit illud habere ex alia gratia,lib.10.q.2. num.62
Reſignatarius non habebit fructus ante conſenſum,lib.1.q.6. num.76
Reſignatarius non poteſt vti regula de Annali quãdo tempus eſt lapſum ante reſignationem,l.3.q.5.n.51
Reſignatarius non poteſt retinere beneficium ſibi reſignatum ſimoniacæ,l.14.q.1.n.19
Reſignatarius nõ poteſt capere poſſeſſionem beneficij reſignati propria auctoritate,l.8.q.7.n.165.& l.10.q.6.n.27.& l.11. q.5.num.36
Reſignatarius non poteſt percipere fructus ante expeditionẽ litterarum,l.1.q.6.n.23.& receptionem,n.60
Reſignatarius non poteſt reuocare cõfeſſionem procuratoris, cedentis ante ceſſionem factam,l.1.q.16,n.21
Reſignatarius non poteſt beneficium reſignare ante finem anni,l.3.q.2.n.28
Reſignatarius non publicans ex impedimento retentionis ſupplicationis vigore nihil tranſeat non excuſatur,lib. 11.qu. 13.num.112
Reſignatarius non publicans non poteſt capere beneficium vigore alterius gratię,l.11.q.7.n.18
Reſignatarius non reſidens in beneficio reſignato priuatur,li. 1.q.10.nu.21
Reſignatarius non ſoluens penſionem perdit beneficium,li.6. q.3,num.1
Reſignatarius non tenetur in litteris facere mẽtionem de gratia nulla,l.10.q.2.n.89
Reſignatarius non tenetur docere de tit.ſui prædeceſſoris,lib. 10.q.4.nu.1
Reſignatarius non tenetur probare titulum,l.10.q.4.n.17
Reſignatarius non tenetur probare vitam reſignantis,lib.10.q. 5.nunc.3
Reſignatarius non tenetur ad debita voluntaria reſignantis,l. 1.q.16.nu.52
Reſignatarius non tenetur obſeruare cõtenta in regula de Annali,li.3.q.5.n.28
Reſignatarius non tenetur ad penſionem reſignato beneficio, li.6.q.2.nu.127
Reſignatarius non tenetur ſtare locationi factæ per reſignantẽ li.1.q.16.nu.47
Reſignatarius non tenetur publicare cum habet indultum Papæ,l.11.q.7.nu.64
Reſignatarius obligatur ad onera beneficij poſt acceptationẽ, li.10.q.8.n.71.& 74
Reſignatarius peccat permittendo,vt reſignans percipiat fructus,l.11.q.1.n.9
Reſignatarius per ſupplicationem petit admiſſionem,& collationem,l.8.q.7.n.61
Reſignatarius plura debet in litteris exprimere,l.10.q.2.n.1
Reſignatarius poteſt reſignare,l.3.q. 9.nu.1.etiam litteris non confeſſis,num.4.& ante conſenſum præſtitum per reſignatem,& valet renunciatio ſi conſenſus poſtea præſtetur,l.3. q.9.nu.6.& non ſolum primus,ſed etiã ſecundus,& tertius ante publicationem,nu.11
Reſignatarius poteſt repetere a reſignante iura illius beneficii, li.1.q.16.nu.11
Reſignatarius poteſt annullare penſionem reſignantis eo quia habuit beneficium ex reſignatione,& non publicauit, lib. 11.q.7.nu.61
Reſignatarius poteſt ex ſola ſupplicatione oſtendere ius, vt nõ expediantur literę impetrantis per obitum reſignantis, li. 10.q.1.nu.29
Reſignatarius poteſt benef.acceptare etiam per procuratorem li.10.q.8.nu.31
Reſignatarius poteſt dicere de penſione nulla,l.1.q.8.n.45
Reſignatarius poteſt percipere fructus,l.1.q.16.n.7
Reſignatarius poteſt acceptationem conſequitur fructus beneficij reſignati,l.10.q.8.n.75
Reſignatarius poſt habilitationem non poteſt conſequi beneficium reſignatum,l.4.q.1.n.19
Reſignatarius qui habuit gratiam ante litem poteſt expedire litteras lite pendente abſque vitio attentatorum, lib.2.q. 3.num.33
Reſignatarius qui non conſenſit reſeruationi in vita reſignantis,non poteſt poſtea,l.1.q.4.n.47
Reſignatarius quomodo docere debet de publicatione, & quãdo tenetur,l.11.q.14.n.40
Reſignationis receptio eſt præparatorium ad reſignationem, l.7.q.24.num.54
Reſignatarius ſecundus non poteſt ſe tueri regula de triennali aduerſus primum,l.1.q.15.n.23
Reſignatarius ſecundus tenetur publicare à tempore, datæ primi reſignatarij,l.11.q.2.n.20.& q.4.n.19
Reſignatarius ſecundus præfertur primo,cum in ſua gratia eſt præſtitus conſenſus,l.8.q.7.n.88
Reſignatarius ſicut tenetur ſoluere penſionem ita & quartam & alia ſimilia,l.1.q.8.n.53
Reſignatarius ſi non eſt viuus ius non abdicatur a reſignãte, li.1.q.3.n.59
Reſignatarius ſolet retinere,quæ impendit pro reſignante, lib. 14.q.7.nu.10
Reſignatarius ſubrogatus gratioſæ poteſt capere poſſeſſionẽ poſt

poſt mortem reſignantis,lib.2.q.3.num.86
Reſignatarius ſupplicat Papæ pro admiſſione reſignationis, li. 14.q.3.nu.16
Reſignatarius tenetur ad debita contracta pro neceſſitate eccleſiæ,l.1.q.16.nu.49
Reſignatarius tenetur ad penſionem etiam ſi reſignatio ſit nulla,li.1.q.8.n.44
Reſignatarius tenetur ad penſionem a die præſtiti conſenſus,l. 1.q.8.num.50
Reſignatarius tenetur,expedire litteras,l.10.q.1.n.6
Reſignatarius tenetur narrare ætatem expreſſam,lib.10. qu.3. num.36
Reſignatarius tenetur probare familiaritatem Cardinalis, lib. 10.q.3.nu.18
Reſignatarius tenetur probare cauſam,l.10.q.3.n.25
Reſignatarius tenetur publicare intra tempus præſcriptum, quamuis moriatur Papa,l.11.q.2.n.32
Reſignatarius tenetur purgare attentata per reſignantem, l.1. q.16.nu.41
Reſignatarius tenetur recitare horas,l.10.q.8.n.73
Reſignatarius tenetur reſidere poſt acceptam poſſeſſionem,li. 1.q.10.nu.18
Reſignatarius tenetur ſeruare pacta & conuentiones initas p prædeceſſores,l.1.q.16.n.56
Reſignatarius tenetur ſuperiori oſtendere publicationem,l.11. q.14.num.33
Reſignatarius tenetur verificare valorem expreſſum, lib.10.q. 3.num.39
Reſignatarius tenetur verificare ſuam gratiam,l.11.q.14.nu.1 & n.17.& li.10.q.3.n.1
Reſignatarius tractat de lucro captando,l.1.q.18.n.13.& l.11. q.4.n.63.& l.4.q.9.n.45
Reſignatarius vigore clauſulę quouis modo, &c. capit beneficium ex morte veri Rectoris quamuis reſignans nullum habuerit ius,l.8.q.7.n.139
Reſignatario an poſſit intimari reuocatio procuratoris ad reſignandum,l.9.q.27.n.1.6.& 10
Reſignatario an competat regula de annali ſi tempore reſignatis fuerint elapſi vndecim menſes,l.3.q.5.n.64
Reſignatario competunt tam opera quam commoda, lib.1.q. 16.num.2
Reſignatario datur manutentio donec iudex declauerit non publicationem,l.11.q.14.n.1
Reſignatario exiſtenti exercito ius remanet reſignati,lib.1.q. 3.num.61
Reſignatario ius acquiritur per ſupplicationem ſignatam, li.9. q.24.num.18
Reſignatario incumbit onus probandi reſignantem fuiſſe ſanæ mentis,l.3.q.8.n.15
Reſignatario mortuo ante apprehẽſam poſſeſſ.an vacet benef. per eius obitum,l.10.q.6.n.54
Reſignatario non publicanti nullum ius acquiritur, lib.11.qu. 7.num.2
Reſignatario non præſcribitur tempus ad capiendam poſſeſſionem viuente reſignante,l.10.q.6.n.61
Reſignatario per collationem ſibi factam acquiritur ius,& poſſeſſio beneficij reſignati,l.1.q.16.n.4
Reſignatarij conſenſus requiritur in reſignatione conditionali li.9.q.3.nu.31
Reſignatarij acceptatio requiritur,l.1.q.8.n.27
Reſignatarij capacitas requiritur ab initio,l.4.q.1.n.10
Reſignatarij conſenſus requiritur in reſeruatione fructuum, l. 6.q.1.nu.22
Reſignatarij culpa non debet nocere reſignanti,l.1.q.3.n.108
Reſignatarij in poſſe eſt an velit vti gratia,l.1.q.6.n.25
Reſignatarij qualitas exprimitur in ſupplicatione,l.4.q.3.n.1
Reſignatarij omnes tenentur publicare,l.11.q 4.n.1
Reſignatio abdicat ius,li.1.q.13.nu.2.& l.10.q.2.nu.82.lib.13. q.5.n.67.titulum,& poſſeſſionem,l.1.q.15.n.2.& inducit vacationem,l.9.q.21.n.1.l.11.q.2.n.23.& q.1.n.32
Reſignatio admiſſa in fauorẽ illius qui fecit ſe inſigniri illa die clericali charactere eſt valida,l.4.q.2.n.35
Reſignatio an ſortiatur effectum ſi reſignãs aſſumatur ad ſummum Pontificatum,l.3.q.1.n.3
Reſignatio ante finem anni hodie non admitteretur,lib. 3.q.2. num.21
Reſignatio beneficiorum conſiſtorialium non eſt publicanda,l. 11.q 3.n.24.lim.n.26.& l.12.q.3.n.41
Reſignatio beneficij tacita,& expreſſa,l.1.q.1.n.3
Reſignatio beneficij debet fieri expreſſe,& ſpecifice,l.8.q.1.n.1. & l.7,q.27.n.5
Reſignatio beneficij electiui eſt publicanda,l.11.q 3.n.30
Reſignatio beneficij exempti debet fieri coram Papa,lib.2.q.7. num.3
Reſignatio beneficij habet conditionem ſi fuerit facta publicatio,l.2.q.27.n.3
Reſignatio beneficij iuris patronatus eſt publicanda,lib.11.q. 3.num.14
Reſignatio beneficij litigioſi eſt publicanda,l.11.q.3.n.31
Reſignatio beneficij manualis eſt valida expreſſa manualitate, li.2.q.11.nu.7
Reſignatio beneficiorum regularium eſt publicanda,lib.11.q. 3.num.86
Reſignatio beneficiorum reſeruatorum eſt publicanda, li.11. q.3.num.4
Reſignatio beneficiorum vacantium per hereſim nulla, lib.4. q.3.num.16
Reſignatio conditionalis non comprehenditur ſub diſpoſitione loquente de vacatione,l.1.q.4.n.24
Reſignatio conditionalis eſt priuilegiata,l.1.q.4.n.25
Reſignatio conditionalis non purificatur per exiſtentiam cõditionis nullæ,li.4.q.2.n.61
Reſignatio conditionalis in manibus Papæ eſt facienda,lib.1. q.3.num.3
Reſignatio conditionalis ſi habuit effectum reſignans non poteſt redire abſque noua collatione,l.1.q.14.n.19
Reſignatio cum eſt nulla quomodo penſio inualida,lib.6.q.2. num.76
Reſignatio cum eſt nulla beneficium non vacat,l.11.q 7. n.85
Reſignatio cum pacto conſequendi expenſas factas in iſto beneficio ſimoniaca,l.14.q.7.n.1
Reſignatio cum pacto de ſoluendis debitis reſignantis ſimoniaca,l.14.q.7.n.71
Reſignatio confidentialis nulla,l.14.q.10.n.49
Reſignatio debet fieri in ſcriptis,l.8.q.2 n.1
Reſignatio debet fieri deliberate,l.8.q.7.n.57
Reſignatio debet eſſe libera,li.3.q.5.nu.5.& l.13.q.1.num.1. alias nulla,nu.2
Reſignatio debet eſſe pura,l.14.n.1.in præfatione
Reſignatio debet fieri ſponte,l.8.q.7.n.56.l.13.q.5.n.4
Reſignatio debet fieri coram ſuperiore,l.7.q.1.n.1.& l.13.q.5. n.21.ſcilicet reſignantis,l.7.q.10.n.1
Reſignatio de beneficio quod non habetur non poteſt fieri, li. 8.q.7.num.53
Reſignatio debet fieri abſque pactione,l.14.n.2. in præfatione alias nulla ſi Papa non approbat,l.6.q.2.n.74
Reſignatio de iure perfecta eſt poſt porrectionem ſupplicationis,l.3.q.9.n.5.& l.11,q.11.n.26.ſed nunc præſtito conſenſu,l.1.2.6.n.43.& q.12,n.40.nam ante eſt in formis,l.11.q. 2.n.13.& l.9.q.16.n.13.& l.12.q.8.n.5.
Reſignatio dignitatis,eſt publicanda,l.11.q.3.n.3
Reſignatio dolo facta nulla,l.13.q.3.n.1.an ipſo iure,n.14
Reſignatio eſt mors ciuilis,l.3.q.1.n.48
Reſignatio eſt illa quæ in ſupplicatione continetur,lib. 8.q.7. num.17
Reſignatio eſt conditionalis in qua vnus ſupplicat,alter renũciat licet non dicatur in fauorem,li.8.q.7.nu.40.& l.1.q.2. nu.4.21.& 23
Reſignatio,& collatio nulla ratificatur per nouam prouiſionem,l.2,q.16.n.14
Reſignatio etiam hoſpitalis dati in adminiſtrationem eſt publicanda,li.11.q.3.n.47
Reſignatio eſt inualida non facta mentione vnionis, lib.2.q. 9.num.14
Reſignatio eſt nulla ob falſum expreſſum,l.4.q.2.n.43
Reſignatio eſt nulla publicatione non facta,l.11.q.7.n.1
Reſignatio eſt nulla non adimpleta conditione,& ius non abdicatur a reſignante,l.3.q.9.n.16

Resignatio est nulla sine consensu,l.1.q.12.n.23
Resignatio est stricti iuris,l.8.q.1.n.8.& strictissimi,n.10.& l.1. q.18.n.17.& 18.& l.13.q.9.n.7
Resignatio ex mandato inualido nulla,l.9.q.23.n.4
Resignatio facta absenti tollit suspitionem simoniæ,li. 14.q.9. num.21
Resignatio facta ab eo qui exiuit carceres valet,l.13.q.1.n.121
Resignatio facta absque reseruatione in fauorem alicuius præ sumitur per eum acceptata,l.10.q.8.n.60
Resignatio facta absque consensu patroni, quæ validatur per eius patientiam non inducit statum libertatis,l.2.q. 4.n.30
Resignatio facta a carcerato non tenet,l.13.q.1.n.116
Resignatio facta a carcerato per fæcularem nulla ipso iure, lib. 13.q.2.n.18
Resignatio facta ad preces non est simoniacá,l.14.q.7.n.12
Resignatio facta antequam causa committatur contra resignã tem est valida,l.2.q.3.nu.44
Resignatio facta à procuratore trahitur ad diem confecti mandati,l.13.q.5.n.38
Resignatio facta a resignatario non valet si nullũ ius fuit translatum per resignantem,l.3.q.9.n.13
Resignatio facta clam præsumitur fraudulenta,l.13.q.4.n.14
Resignatio facta coram ordinario præter causas relatas in constitutione Pij V.est nulla,l.5.q.6.n.225.& ipse est in culpá, li.2.q.6.nu.42
Resignatio facta cum clausula quam primum clericali,&c. est conditionalis,l.4.q.2.nu.50
Resignatio facta cum clausula quam primum clericali fortitur effectum etiam post mortem résignantis,l.4.q.2.n.77
Resignatio facta,cum reseruatione pensionis,regressus, & accessus,est publicanda,l.11.q.3.n.46
Resignatio facta cũ promissione resignatarij à die præfixi consensus de cedendo cui voluerit,simoniaca,l.14.q.7.n.41
Resignatio facta cum pacto de soluendis debitis ecclesiæ non est simoniaca,l.14.q.7.n.65
Resignatio facta eadem die,reuocationis valet,l.9.q.32.n.6
Resignatio facta in fauorem cum narratiua vnionis valet, & suspendit vnionem,l.2.q.9.n.8
Resignatio facta in fauorem excommunicati,non abdicat ius, l.9.q.21.nu.7
Resignatio facta in fauorem illius qui prætendit vnionem est publicanda,l.11.q.3.n.36
Resignatio facta in fauorem illius qui nõ habet ætatem requisitam est nulla,l.4.q.9.n.23
Resignatio facta in fauorem illius qui reputabatur clericus,cũ esset laicus,est nulla,l.4.q.2.n.19
Resignatio facta in fauorem criminosi nulla,si crimen eum indignum reddit,l.4.q.3.n.2
Resignatio facta in fauore laici,qui fecit se postea clericus est nulla,l.4.q.2.n.15
Resignatio facta in fauorem collitigantis valet,l.2.q.3.n.12
Resignatio facta in fauorem non idonei nulla,l.4.q.1.n.2
Resignatio facta illegitimo nulla,l.4.q.4.n.9
Resignatio facta lite pendente cum mentione litis tenet,l.2.q. 3.n.58.alias secus,l.8.q.7.n.163
Resignatio facta lite pendente tenet si super ea fuerit obtenta noua prouisio,l.2.q.3.n.45
Resigatio facta parte absente nocet,li.1.q.3.n.13
Resignatio facta per procuratorem statim reuocatum,valet,si ignorabat illam reuocationem,l.9.q.23.n.28
Resignatio facta per procuratorem reuocatum, ante notificationem reuocationis est valida,l.9.q.23.n.17
Resignatio facta per procuratorem reuocatum non autem intimatum,non valet,quoties intimatio,non potuit fieri, ob malitiam procuratoris,aut superioris,l.9.q.25.n.39
Resignatio facta per procuratorem non reseruatis fructibus,vt erat in mandato,nulla est,l.9.q.17.n.19
Resignatio facta per per procuratorem reseruata medietate valet,licet in mandato dicebatur de omnib. fructibus,si tunc huiusmodi reseruatio non dabatur,l.9.q.17.n.20
Resignatio facta per criminosum ignorantem illud beneficiũ esse ab alio impetratum valida est,l.3.q.16.nu.34. secus si ignorabat,n.35
Resignatio facta per resignatarium non valet non adimpleta per eum conditione,l.3.q.9.n.15
Resignatio facta post spolium coram iudice competenti,an valeat,l.13.q.5.n.20.& 22
Resignatio facta post spolium nulla,l.13.q.5.n.1
Resignatio facta præcedente datione consanguineorum simoniaca,l.14.q.7.n.37
Resignatio facta per familiarem Cardinalis non requirit consensum eiusdem Cardinalis,l.8.q.10.n.28
Resignatio facta post spolium a procuratore constituto ante valet,l.13.q.5.n.37
Resignatio facta simoniace nulla,l.14.q.1.n.1
Resignatio facta scienter in fauorem inhabilis abdicat ius, li 9.q.21.num.8
Resignatio facta sponte post spolium valet,l.13.q.5.n.28
Resignatio facta spreto patrono non abdicat ius,l.1.q.13.n.96. & l.2.q.4.n.23.& l.8.q.10.n.3
Resignatio facta spreto patrono venit annullanda,l.2.q.4.n.16 & valet si superueniat consensus,n.27
Resignatio facta spreto patrono valet eo non reclamante,l.2. q.4.nu.21.& 28
Resignatio facta spreto patrono in curia cum derogatione iuris patronatus est valida,l.2.q.4.n.31
Resignatio facta tenet si processus erat nullus,l.2.q.3.n.47
Resignatio facta vi & metu est nulla,l.13.q.1.n.3.& q.5.n.11. & q.4.n.29.& l.3.q.18.n.141
Resignatio facta,vt excludat graduatum fraudulenta,li.13.q. 4.num.15
Resignatio fauorabilis est coadiuuanda,li.1.q.18.num.1.10. nu.q.2.num.24
Resignatio fit de præsenti,l.8.q.7.n.58
Resignatio fieri potest ante publicationem etiam si esset in fine,l.2.q.27.n.9
Resignatio fieri non potest,vt beneficiarius nõ teneatur ecclesiam reparare,l.3.q.15.n.4
Resignatio generalis intelligitur generaliter,l.1.q.18.n.27
Resignatio hospitalis facta in laicum,qui narrauit se clericum nulla,l.4.q.2.n.42
Resignatio illius qui non habet vnde viuere non admittitur si si sit simplex clericus,l.8.q.7.n.47
Resignatio in curia fit in manibus Papæ,l.8.q.7.n.55
Resignatio in fauorem Capituli,æquipollet vnioni,li.4.q.10. num.2
Resignatio in fauorem cum reseruatione pensionis sapit vim permutationis,l.9.q.3.n.31
Resignatio facta in fauorem laici nulla,l.4.q.2.n.1
Resignatio in dubio præsumitur facta, & admissa cum causa, l.5.q.1.n.3
Resignatio in fauorem fit duntaxat coram summo Pontifice l.2.q.3.nu.112
Resignatio in fauorem facta in Curia non sapit simoniam,li. 14.q.3.nu.14
Resignatio in fauorem non fit coram ordinarijs,l.5.q.6.n.1.& l.8.q.7.n.12.& l.14.q.12.n.1
Resignatio in fauorem non comprehenditur in dispositione loquente de vacatione,l.10.q.7.n.18.& 23
Resignatio in fauorem quare fiat,l.5.q.5.n.60
Resignatio in fauorem sapit permutationem,l.3.q.6.nu.37.& li.9.q.3.nu.31
Resignatio iustam præbet causam reseruandi fructus,li.6.q.1. num.10
Resignatio iustam præbet causam imponendæ pensionis,li.6. q.2.num.11
Resignatio interpretatur,vt minus noceat resignanti,li.8.q.5. num.9
Resignatio beneficij metu facta non est nulla ipso iure,li.13.q. 2.num.1.& 8
Resignatio metu facta retractatur implorando officium iudicis,vel per actionem quod metus causa,l.13.q.2.n.19
Resignatio non admissa potest valere in præiudicium resignatis,l.12.q.10.n.11
Resignatio acceptata non nocet,l.13.q.5.n.153
Resignatio non dicitur simoniaca ob pecunias mutuatas resignanti,l.14.q.7.n.2
Resignatio non est perfecta non præstito etiam consensu resignatarij gnatarij,libro.12.quæstio.12.numero.1
Resignatio non est simoniaca,si in mandato dicatur cum habeam intentionem,l.14.q.7.num.52
Resignatio non facta mentione intrusi annalis est nulla, & ius non abdicatur,l.1.q.3.num.103
Resignatio non facta mentione quod ad titulum illius beneficij sit promotus est nulla,l.2.q.6.num.39
Resignatio non præsumitur,lib.5.q.1.num.6.& l.8.q.1. num.5
Resignatio non præsumitur facta voluntarie,l.8.q.2.n.28.contra,l.13.q.1.num.91
Resignatio procuratoris reuocati valet,si non fuit intimatus, l.9.q.25.nu.30
Resignatio post spolium non præsumitur facta sponte,l.13.q. 5.num.36
Resignatio non valet non facta mentione intrusi annalis,l.10. q.2.num..99
Resignatio non validatur ex patientia ordinarij,lib.11.q. 13. num.47
Resignatio non vitiatur ex mandato cancellato postea reperto l.9.q.7.num.49
Resignatio nulla,cum procurator excedit fines.l.9.q.17.nu.35
Resignatio nulla,in qua procurator non renunciauit reseruata pensione,vt habebat in mandato,l.9.q.18.nu.48
Resignatio nulla ob non expressionem veri valoris non abdicat ius,l.1.q.3.num.106
Resignatio nulla ob ætatem non conualidatur ob superuenié tem ætatem.l.4.q.num.13
Resignatio nulla ob non factam narratiuam vnionis nou abdicat ius,l.2.q.9.num.20
Resignatio nulla,non seruata forma mandati, etiam si Papa admittat gesta,pcuratoris,l.9.q.17.n.134.& l.1.q.3.n.115
Resignatio nulla si resignatarius narrauit esse clericum Romanum cum non esset,l.10.q.2.num.66
Resignatio nulla non impedit collationem illius beneficij,l.8. q.7.num.152
Resignatio ob metum mortis,& cruciatus corporis nulla,l.13 q.1.num.111.ac amissionis bonorum,num.143
Resignatio ob metum secularium,nulla,l.13.q.1.num.12.ipso iure,num.14
Resignatio post spolium præsumitur coacta,l.13.q.1.num.92. & num.94
Resignatio post spolium valida si resignans per multum tempus non fuit con questus,l.13.q.5.num.41
Resignatio potest fieri de nocte,l.13.q.8.n.40
Resignatio potest fieri per procuratorem,l.9.q.1.n.1
Resignatio potest fieri ante apprehensam possessionem, l.2.q. 26.num.1
Resignatio potest fieri litteris plumbatis,l.2.q.25.n.2
Resignatio præceptoriæ Religionis S. Io.Hierosolymitani est publicanda,l.12.q.3.n.106
Resignatio præsumitur facta præcedente legitimo mandato, l.9.q.22.nu.2
Resignatio præsumitur acceptata per vnionem eiusdem beneficij,l.10.q.8.n.63
Resignatio prima,& non secunda tenet,l.8.q.8.n.113
Resignatio prima non sanatur per derogationem reg.de infir. in secunda,l.12.q.14.n.34
Resignatio probat collationis effectuationem,l.10.q.8.n.64
Resignatio probatur per instrumentum,lib.8.q. 2. nu.7. & 11. num.54
Resignatio probatur per litteras Papæ,l. 8.q.11.n.47
Resignatio propter temporalia simoniaca,lib.14. quæst.3.nume.2.& 9
Resignatio publicanda,vt obuietur fraudibus,l.11.q.1.n.1
Resignatio publicanda ob publicam vtilitatem,l.11.q.1.n.2
Resignatio quæ fit simpliciter fit etiam in fauorem,lib. 8. q.7. num.39
Resignatio quæ fit lite pendente videtur in fraudem facta, l.2. q.3.num.2
Resignatio quomodo fiat quando supplicatio non est registrata,l.2.q.24.n.7
Resignatio quomodo cum facta fuerit est publicanda,li.11.q. 5.nu.1.cum seqq.
Resignatio recepta per vicarium tenet etiam si esset irregularis aut alias inhabilis,l.7.q.24.n.44
Resignatio recepta per vicarium valet etiam mortuo Episcopo eo tamen inscio,l.7.q.24.n.33
Resignatio recepta per vicarium tenet ante scientiam reuocationis,l.7.q.24.n.41
Resignatio recepta per vicarium valet etiam post renunciationem,aut translationem episcopi,eo inscio,l.7.q.24.n.38
Resignatio reseruata pensione non potest fieri coram ordinario,l.8.q.7.n.14
Resignatio reseruatis fructibus non potest fieri coram ordinario,l.8.q.7.n.13
Resignatio reseruatis omnibus fructibus,an sit publicanda, affirmatiue,l 11.q.5.n.28.& 31
Resignatio roboratur ex consensu illius ad cuius commodum sit,& in vim pacti transit,l.10.q.8.n.30
Resignatio secunda tribuit titulum coloratum quando multa opponi possunt contra priorem,l.1.q.15.n.37
Resignatio simplex statim abdicat ius,l.13.q.5.n.159
Resignatio simpliciter raro fit in manibus Papæ,l.3.q.6.nu.24. & l.8.q.7.n.104
Resignatio simplicium fit sine causa,l.5.q.5.n.3
Resignatio simoniaca non transfert ius,l.14.q.1.n.20
Resignatio simoniaca si resignatarius fecit omnes expensas in expeditione,l.14.q.7.n.9
Resignatio simoniaca non valet etiam si fuerit vallata iuramẽto,l.14.q.1.n.5
Resignatio simoniaca an sit nulla ipso iure,l.14.q.2.n.1
Resignatio simoniaca facta in executionem promissionis de renuncian.si prouideretur,l.14.q.7.n.60
Resignatio simoniaca si fuit datum aliquid spirituale,lib.14.q. 4.num.1
Resignatio simoniaca est quæ fit cum pactione,& modo,li.14. q.3.nu.1
Resignatio simoniaca nulla etiam quo ad præiudiciũ resignatis,l.14.q.1.n.12
Resignatio spontanea valet,l.12.q.5.n.32
Resignatio subreptitia non validatur,l.8.q.8.n.102
Resignatio subreptitia non abdicat ius,l.1.q.3.n.113
Resignatio subsequens non purgat vitium spelij,lib. 13. qu.5. num.14
Resignatio sumit spiritum a consensu,l.9.q.16.n.12
Resignatio testibus an probetur,lib.8.quæst. 2. num.5. & 6.& q.11.num.55
Resignatio tenet constito de consensu quamuis fuerit cõditionalis,l.8.q.8.n.116
Resignatio valet si lis pendebat coram iudice incompetenti,li. 2.q.3.nu.46
Resignatio vbi non tenet si resignans non redeat aut superior non conferat collatio deuoluitur ad superiorem,l.1.q.14. num.29
Resignatio videtur semper facta sub conditione, vt beneficium acquiratur resignatario,lib.1.q.3.num.48.& lib. 9.q. 2.num.6
Resignatio vbi fit publicanda,l.11.q.6
Resignatio,vt valeat debet resignans superuiuere per 20. dies, l.12.q.1.nu.34
Resignatione acceptata Resignans liberatur ab onere soluendi pensionem,l.10.q.8.n.26
Resignatione annullata annullatur quælibet vacatio, li.11.q. 7.num.14
Resignatione annullata omnes clausulę sunt nullæ,lib.10.q.3. num.12
Resignationem adimpletam debet ostendi in cõditionalibus, l.10.q.3.n.14
Resignationem non fuisse publicatam dicenti incumbit onus probandi,l.11.q.6.n.71
Resignationibus quibus præstatur consensus, vigore Alexandrinæ tempus publicandi currit,l.11.q.2.n 18
Resignationem Recipere potest qui potest destituere,l.7.q.10 num.2.& 6
Resignationem beneficij recipere non potest habens ius instituendi ei priu legio,l.7.q.10.n.21
Resignationis natura,vt sit libera,l.14.q.3.n.13
Resignationis receptio debet expresse committi, li.7.q.10.nu. 35.& q.

35.& q.22.num.2.& q.24.num.2
Resignationis receptio est iurisdictionis voluntarię,li.7. q.23. nu.14.l.8.q.7.nu.3
Resignationis vicarij receptio substinetur si prædecessor id fecit cum simili mandato,l.7.q.24.n.13
Resignationis verba diligenter ponderanda,l 8.q.1.n.13
Resignationes admittere consuenit Papa in fauorem personarum expressarum,l.1.q.3.n.54.ad vota resignantium eo.li. 1.q.18.n.9.& l.12.q.1.n.22.& l.5.q.5.n.4
Resignationes coram notario,& testibus sunt publicandæ,lib. 11.q.5.nu.25
Resignationes beneficiorum recipere non potest qui habet ius instituendi ex præscriptione,l.7.q.10.n.9
Resignationes coram Papa fiunt per supplicationem,li. 8.q.7. num.16
Resignationes factæ extra Curiam,debent infra mẽsem publicari,hodie infra tres menses,l.11.q.2.n.1.& 4
Resignationes in fauorem non fiebant tempore Clementis, l. 9.q.27.n.15
Resignationes in fauorem admittuntur a Papa habente respectum ad supplicationem sibi humiliter factam, lib. 1.q.2. num.10
Resignationes in fauorem dicuntur etiam simplices,lib. 3.q.6. num.36
Resignatione nulla nullum ius perditur,l.10.q.2.n.81.& l.11. q.7.n.21.& ius non abdicatur,l.1.q.3.n.95.l.9.q.17.nu.70. & nihil transfertur,l:14.q.7.n:39
Resignationes occulte quid mali inducant,li.11.q.7.nu. 84.& sunt tollendæ eodem,l:11.q.1.n.5
Resignationes omnium beneficiorum,sunt publicandæ,li.11. q 3.nu.1
Resignatione parochialis facta in fauorem, non requiritur cõcursus,l.10.q.7.n.13
Resignationes parochialium,quæ fiunt in Curia, committuntur ordinarijs in forma dignum,l.10.q.7.n.24
Resignationes recipiendi potestatem habens, potest committere hoc tantum,l.7.q 29.n.2.lim.nu.1
Resignationes recipere est mere gratiæ,l.1.q.18.n.8
Resignationes recipere minus est quam conferre,lib.7. qu.24. num.53
Resignationes recipere,& conferre sunt separata,li.7.q.23.nu. 30.& differunt,q.14.n.16
Resignationes sunt fauorabiles,l.12.q.8.n.21. maxime quo ad resignatarium,l.1.q.18.n.12.& l.4.q.9.n.53
Repetitio arguit mentem,l.3.q.5.n.53
Repudiatio tacita est eiusdem effectus sicut expressa,li.10.q.8. num.19
Res de facili reuertitur ad naturam suam,l.6.q.5.n.102.& l.12 q.11.n.3.& l.13.q.2.n.26
Res litigiosa donari non potest,l.2.q.3.n.5
Res litigiosa non potest pignorari,l.2.q.3.n.6
Res quæ culpa caret in damnum verti non debet,lib.11. q.13. num.104
Res quot sunt tot censentur esse dispositiones,l.11.q.11.n.22
Res transit cum suo vitio,l.1.q.16.n.58
Rescripta ad lites non extenduntur ad lites quæ non extabant tempore impetrati rescripti,l.1.q.13.n.47
Rescripta diuersa nulla,l.9.q.23.n.3
Rescriptum impetratum pendente iudicio cum mẽtione litis valet,l.2.q.3.n.59
Reseruata beneficia quæ,l.2.q.16
Reseruatio beneficij quid faciat,l.6.q.5.n.5
Reseruatio beneplaciti Papæ non obtenti non excusat a simonia,l.14.q.9.n.17
Reseruatio ante acceptationem collationis,non expirat, li.10. q.8.nu.22
Reseruatio Cardinalium propter familiaritatem cessat in resignatione cond.l.1.q.4.n.40
Reseruatio duplex generalis,& specialis,l.2.q.16.n.16
Reseruatio expirat,collato beneficio reseruato, lib.10. quæst. 8.num.21
Reseruatio fructuum pendet a Papa,l.14.q.5.n.6
Reseruatio fructuum ex qua causa concedatur,l.6.q.1.n.5
Reseruatio fructuum non mutat naturam renunciationis,lib. 12.q.5.num.25
Reseruatio fructuum facta absque mentione pensionis est valida,l.6.q.1.n.26
Reseruatio fructuum in Regno Franciæ est prohibita,li.6.q.1. num.42
Reseruatio inducta per constitutionem Sum. Pont.est generalis,l.2.q.16.n.24
Reseruatio inficit titulum,& possessionem,l.2.q.16.n.10
Reseruatio ligat manus ordinarij,l.2.q.16.n.9
Reseruatio medię partis fructuum dicitur congrua,l. 6.q.1.n. 48.maxime si ex alia medietate beneficiatus potest viuere,num.55
Reseruatarius medietatis fructuum non debet habere secundum valorem expressum,sed secundum verum, lib.6.q.1. num.51
Reseruatio medietatis fructuum, non datur clausula illos percipiendi propria authoritate,l.6.q.1.n.53
Reseruatio medietatis fructuum recipitur in Gallia,lib. 6.q.1. num.56
Reseruatio huiusmodi conceditur priuatis personis ob causa resignationis,l.6.q.1.n.47
Reseruatio nulla in mortis articulo,l.5.q.6 n.215
Reseruatio odiosa restringenda ad casus expressos,li. 12.q. 10. num.13
Reseruatio pensionis,distat a reseruatione fructuum,li.9.q.17. num.37
Reseruatio pensionis datur ingredienti monasterium quando que,l.6.q.2.n.116
Reseruatio per cessum,vel decessum, non capit beneficium resignatum causa permutationis,vel conditionaliter,lib.1.q. 4.num.29
Reseruatio pro resignante fauorabilis,l.11.q.3.n.82
Reseruatio si habet verbum oppositum,per cessum interpretatur in cessione simplici,l.1.q.4.n.31
Reseruatio tertiæ partis fructuum dicitur iusta,lib.6.quæst.1. num.60
Reseruationes speciales recesserunt ab vsu,l.2.q.16.n.17
Reseruationes sunt odiosę,& restringendæ,l.7.q.11.n.33
Reseruatarius capit fructus tanquam a re quæ debet seruitutẽ l.6.q.1.nu.16
Reseruatarius debet percipere fructus de manu resignatarij,l. 6.q.1.num.21
Reseruatarius fructuum æquiparatur titulari,l.3.q.5.n.34
Reseruatarius fructuum quando iuuetur regula de Annali,li. 6.q.1.num.44
Reseruationes fructuum extinguuntur per assumptionem ad Papatum,l.3.q.1.n.3
Reseruatarius fructuum cum clausula capiendi propria auctoritate potest possessionem continuare,l.6.q.1.n.17
Reseruatarius fructuum propria auctoritate potest dare de attentatis,l.6.q.1.n.66
Reseruatarius omnium fructuum æquiparatur titulari si habet denominationem,& stallum alias loco pensionarij, li. 6.q.1.n.43
Residentia intendit saluti proximorum,l.1.q.10.n.35
Residentia ratione beneficij,l.1.q.10.n.2
Residentiam requirit beneficium simplex de iure communi,l. 1.q.10.num.3.& 66.secus de communi consuetudine,nu. 67.& l.5.q.5.n.2
Residentiam non faciens priuatur ipso iure,l.3.q.1.n.135
Residere nil aliud est quam deseruire,l.1.q.10.n.4
Residere non tenetur curatus post renunciationem,li.1.q.10. nu.16.etiam Papa,nu.7.& n.1
Residere non potest quis in diuersis ecclesijs personaliter, l.3. q.1.nu.134
Residere non tenetur pensionarius,li.1.q.10.nu.68.& lib. 2.q. 15.nu.16
Residere tenetur Papa,lib.1.quæst.10.num.5.& lib.2.quæst.1. num.7
Residere tenetur resignatarius post acceptam possessionem,li. 1.q.10.nu.18
Residere tenetur Canonicus dum habet canonicatum,li.1.q. 10.num.14
Residere tenetur parochus,l.1.q.10.n.15

Reuereu-

Reuerentiæ causa sufficiens est,vt rescindatur contractus,l.13. q.1.nu.170
Reuocans procuratorem datum ad cassandum regressum non est periurus,l.6.q.5.n.94
Reuocari potest procurator datus ad resignan.l.9.q.25.n.1
Reuocatio non præsumitur,l.9.q.25.n.15.& n.31
Reuocatio procuratoris ad renuncian.quomodo, lib.9.qu. 26. per totum.
Reuocatio procuratoris dati ad resignandum, debet intimari, l.9.q.25.n.12.& q.24.n.25
Reuocatio procuratoris ad resignandum, debet fieri in Camera,& Cancellaria,l.9.q.26.n.8
Reuocationis procuratoris intimatio quomodo debeat fieri,li. 9.q.26.num.11
Reuocatio procuratoris ad litem,debet intimari, lib.9. quæst. 25.num.13
Reuocatio per mortem operatur effectum absque intimatione,l.7.q.24.nu.36
Reuocatio beneficij vniti ad cuius fauorem cedat, lib. 12.q.3. num.50
Reuocatio priuilegiorum concessorum conclausitis non comprehendit prouisionem obtentam,l.7.q.7.n.7
Rex catholicus grauat episcopatus vsque ad tertiam partem,li. 6.q.2.n.39
Retentio est iuris antiqui reseruatio,l.3.q.1.n.86
Retentio concessa episcopis non suffragatur litteris non expeditis,l.3.q.1.n.9
Retentionem Papa concedere solet promotis ad Episcopatum l.3.q.1.n.84
Retentionem Papa concedere potest,l.3.q.1.n.88
Retrocessio quando simoniaca,l.14.q.7.n.70
Retentio pensionis quandoque datur promotis,l.6.q.2. n.122
Retrocessio in resignante hodie non procedit,l.1.q.5.n.35
Retrotractio non fit ob inhabilitatem extremorum,lib.9.q.24. num.42
Restitutio an detur resignanti ob vexationes Episcopi, aut calore iracundiæ,l.13.q.4.n.39
Restitutio ad publicandum non est publicanda,lib.11.q.7.numero 71
Restitutio concessa cum narratiua,quod fuit præpeditus non est verificanda,l.11.q.7.n.71
Restitutio datur tempore publicationis lapso,lib.11.quæst.13. num.136
Restitutio datur ecclesiæ etiam post quadriennium,lib.3.q.7. num.84
Restitutio durante metu potest peti cum licuerit,lib. 13.q.5. num.45
Restitutio est in pristinum statum positio,l.3.q.7.nu.69.& lib. 13.q.2.nu.37
Restitutio fit spoliato beneficio violenter,etiam si alteri sit collatum,l.13.q.4.n.37.& q.2.nu.28
Restitutio fit in omnibus,& per omnia,li.3.q.7.n.76
Restitutio gratiosa facit recuperare,quod amiserat per delictũ, l.3.q.7.n.49.& bona pœnes fiscum,n.43.non se extendit ad recuperationi vasallorum,n.53
Restitutio non plus restituit quam læsio abstulit,l.3.q.7.n.48
Restitutio in quid sit iustificanda,l.11.q.7.n.78
Restitutio in spiritualibus regulariter non datur,lib.3.quæst.7. num.14
Restitutio in feudo datur minori,l.3.q.7.n.21
Restitutio in beneficialibus est in rem scriptam,l.3.q.7.n.51
Restitutio iustitiæ dicitur fauorabilis,l.3.q.7.n.47
Restitutio iustitiæ aufert ius alteri quæsitum,l.3.q.7.n.46
Restitutio impeditur ex actis iudicis,l.13.q.5.n.162
Restitutio iudicis fungitur loco collationis,l.13.q.2.n.27
Restitutio non datur ei qui beneficium possidere non potuit,& non potest,l.13.q.5.n.123.& 137
Restitutio non datur propter modicam læsionem,li.3. q.7.nu. 28.& l.11.q.4.n.68
Restitutio non datur cum ex actis iudicis, aut ex confessione, vel instrumento, aut per testes constat de dominio spoliati, l.13.q 5.n.145.146.149.& 151
Restitutio beneficij non fit ex sola possessione,li.13.q.5. nu.99. & vide 101
Restitutio non operatur quoties medio tempore ius fuit acquisitum tertio,l.11.q.7.n.79
Restituitur minor aduersus tempus,l.11.q.4.n.51.
Restitutus ad beneficium metu resignatum recuperat omnia, l.13.q.2.nu.36
Restitutus an recuperet locum suum,l.6.q.5.n.37
Restitutus a Papa non recuperat ius alteri concessum,li. 11.q. 7.num.70.& 80
Restitutus ad canonicatũ censetur restitutus ad præbendam, l.3.q.7.n.79
Restitutus ad canonicatum recuperat stallum in choro,li. 3.q. 7.num.80
Restitutus ad beneficium habens iurisdictionem censetur restitutus ad illam,l.3.q.7.n.81
Restitutus ad feudum dicitur habere nouum feudum,li.3.q.7. num.24.& 74
Resoluto iure dantis,resoluitur,& accipientis,l.11.q.4.n.24
Rigor relaxatur propter impossibilitatem,l.7.q.1.n.117.& q.5. num.17
Robertus Scotus cæcus Archiepiscopus,& Nuncius,li. 5.q.6. num.44
Rogamina non consistunt in atrocitate facti,l.13.q.1.n.179
Romana Curia solet eijcere laqueos,l.11.q.11.n.66
Rota ad triennium reduxit allegationem lapi,l.11.q.6. n.97.& quare vide,l.10.q.4.n.11
Rota sequitur æquitatem,l.9.q.18.n.4
Rota ius quod canonizauit dicitur plenum,l.3.q.1.n.47
Rumpere pacem non dicitur offendens ex causa superuenienti l.1.q.13.n.50
Rusticus non excusatur si non conficiat instrumentum intra letimum tempus,l.11.q.3.n.73
Rustici non restituuntur aduersus iuris ignorantiam,lib.11.q. 13.num.93

S

SAcrista potest renunciare,l.2.q.1.n.96
Sacrilego non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.23
Sancti nomen exprimitur in collatione,l.8.q.9.n.53
Sanctolus fuit presbiter,& nesciebat prima elementa,lib.5.q.3. num.110
Salarium proxeneticum quod,l.14.q.10.n.34
Scabies herculea lepræ similatur,l.5 q.6.n.19
Scandalum est vitandum,l.5.q.3.n.155. si absque peccato potest vitari,num.175
Scandalum inducit iustam causam dispensandi,l.5.q.3.n.167
Scandali ratione quis inuitus transfertur,l.3.q.18.n. 24
Scandali ratione quis priuatur beneficio,l.3.q.18.n.23
Scandali ratione multa fiunt,quæ non fierent,l.3.q.18.n.25.& permittuntur,l.5.q.3.n.166
Scandalum triplex vitæ,iustitiæ,& doctrinæ,l.5.q.3. nu. 173.& quid,num.172
Scientia præsumitur,l.1.q.16.n.61.& l.9.q.26.n.7
Scientia,& patientia principalis facit præsumere mandatum,l. 9.q.22.nu.13
Scientia debet esse sufficiens secundum qualitatem beneficij,li. 4.q.11.nu.23
Scientia includit dolum,l.5.q.6.n.209
Scientia non acquiritur nisi cum labore,l.5.q.3.n.87
Scientia triplex,l.4.q.11.n.24
Scire nemo tenetur,l.5.q.3.n.106.nisi ratione officij,n.107
Scriptura abrogata in vna parte nõ videtur abrogata alia parte diuersa,l.11.q.11.n.21
Scriptura debet esse authentica,l.11.q.6.n.35
Scriptura facit quid notorij,l.8.q.3.n.7
Scriptura non est de substantia,l.10.q.1.n.4
Scriptura non requiritur de essentia legis,l.10.q.1.n.5
Scriptura nõ vitiatur ex his quæ superabundant,l.14. q.7.n.66
Scriptum quod non reperitur in actis,non præsumitur gestum l.11 q.14.n.67
Scholaris probatur ex inspectione matriculę,l.11.q.14.n.53
Schedulæ Vicecancellarij,& non Cardinalis relatoris statur, l.8.q.5.nu.26
Schisma causa multorum malorum,l.8.q.3.n.6
Schismaticus dicitur hæreticus,l.3.q.1.n.37.& l.3.q.3.n.19
Schisma vitandum,l.8.q.3.n.3

Schismatico non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.18
Schismaticus non potest resignare,l.3.q.1.n.36
Schismatis tempore quid fiat,l.3.q.18.n.27
Seculare beneficium non potest renunciari regulari, lib.4. q.5. num.1
Secularis non potest dici superior respectu clericorum,lib.7.q. 9.num 3
Sedi Apostolicæ iudicio,& correctioni omnia submittenda,li. 14.q.10.n.52
Sedes Apostolica non moritur,l.5.q.6.n.232
Senatus consultum Velleianum quare fauorabile, lib.12.qu.2. num.26
Sedis vacantis tempore non expediuntur litteræ, lib.11.q.13. num.129
Sede vacante non potest currere præscriptio,l.7.q.23.n.45
Sede vacante prohibita sunt pacta inter Cardinales,li. 3.q.18. num.107
Semel ipso iure deperdita non quæruntur,l.10.q.9.n.14
Septuagenarius dicitur senex,l.5.q.6.n.5
Senectus dicitur defectus,l.5.q.3.n.49
Senectus dicitur morbus,l.1.q.3.n.48
Senectus est causa dandi coadiutorem,li.7.q.20.num.6. & li. 5. q.3.num.55
Senectuti iura plurimum deferunt,l.5.q.3.n.59
Senectus est in se habens dolores,& labores,l.3.q.17.n.4
Senectus facit recedere a regulis iuris,l.5.q.6.n.4
Senectus habet plura incommoda,l.3.q.17.n.5
Senes an sint proprie infirmi,l.12.q.6.nu. 26.& lib. 5.q.3.num. 47.& 53
Senes etiam decrepiti non sunt cogendi ad renunciandum,l.5. q.3.num.66
Senum maxima auctoritas,l.5.q.3.n.61
Senum multa priuilegia,l.5.q.3.n.50
Senex potest renunciare coram ordinario,l.5.q.6.num.3.& li. 3.q.17.n.2
Senibus possunt beneficia resignari,l.4.q.8.n.3
Senex potest resignare,l.3.q.17.n.1.& q.18.n.44
Senes præferuntur,l.5.q.3.n.62
Senex plus potest proficere quam iuuenis,l.5.q.3.n.57
Senibus prohibetur reseruatio fructuum,cod.lib.q.1.n.33
Senex parum præsumitur viuere,l.3.q.17.n.6.limita, vt per annum,l.10.q.5.n.7.& l.12.q.6.n.27
Senex quis dicatur remittitur arbitrio iudicis,l.5.q.6.n.7
Senes sunt prudentiores,l.5.q.3.n.60.& plus sapere.n.58
Senis renunciatio fraudulenta est nulla,l.3.q.17.n.7
Senectus regulariter non præbet causam cedendi,lib.5. quæst. 3.num.64
Senex vtilis non est remouendus,l.5.q.3.n.52
Sequestrum non relaxatur resignatario,vigore sententiæ latæ in fauorem resignantis,nisi litteris expeditis,l.10.q.6.n.19.sola supplicatio non sufficit eo,l.10 q.1.n.18
Sequentia declarant præcedentia,l.5.q.3.n.205
Sexus differentia nulla in foro Poli,l.12.q.4.n.6
Sententia contra stilum est nulla,l.10.q.2.n.17
Sententia declaratoria requiritur,vt possit apprehendere possessionem cum locus est regressui,l.6.q.3.n.12
Sententiæ diuersæ sunt nullæ,l.9.q.23.n.3
Sententiæ,& rei iudicatę potest renunciari tacite, & expresse, li.1.q.1.n.4
Sententia lata contra legem scriptam est nulla,l.11.q.9.n.20
Sententia lata ab excommunicato ratificari non potest, li.7.q. 1.num.54
Sententia lata contra mortuum naturaliter,est nulla, li.1.q.16. num.28
Sententia lata citato tantum resignante nõ nocet resignatario l.1.q.16.n.31
Sententia lata contra hæredem non præiudicat fideicommissario non citato,l.1.q.16.n.32
Sententia lata contra mortuum ciuiliter est inualida,l.1.q.16. num.29
Sententia lata sine citatione est nulla,l.1.q.16.n.30
Sententia lata post resignationem mandatur exequutioni, contra resignatarium,l.2.q.3.n.31
Sententia lata ad fauorem resignantis nõ prodest resignatario, lib.1.q.16.num.35
Sententia lata contra resignantem non nocet resignatario scieti causam agitari,l.1.q.16.n.34.& n.35
Sententia lata post cessionem mandatur exequutioni contra resignantem si sustinuit litem aut possideat,l.2.q.3.n.32
Sententia lata contra cedentem ante acceptationem resignatarij valet,l.1.q.4.n.48
Sententia lata instrumenta produci non possunt,l.3.q.16.n.14
Sententia lata à iudicibus reuocatis,valet ante scientiam reuocationis,l.9.q.25.n.25.& l.7.q.24.n.39
Sententia lata per spoliantē impedit restitutionem,lib.13.q.5. num.163
Sententia lata contra procuratorem reuocatum est nulla, lib. 1.q.5.nu.46
Sententia lata contra extrauagantem publicatam est nulla, li. 11.q.9.n.19
Sententia perpetui carceris non inducit priuationem beneficij,l.3.q.16.n.29
Sententiam Papæ inferior infirmare nequit,l.2.q.11.n.11
Sententia priuationis lata in curia inducit vacationem apud se dem,l.1.q.4.n.53
Sententia non potest ferri ex literis Regis, nisi producetur verum mandatum,l.9.q.6.n.12
Sententia Vicarij post renunciationem episcopi an valeat, li.7. q.24.nu.40
Sigillo episcopi creditur inter subditos,l.8.q.11.n.21
Sigillum episcopi reputatur authenticum,l.8.q.11.n.20
Sigillum episcopi est publicum,l.8.q.11.n.22
Sigillo Iudicis in præiudicialibus non creditur,l.8.q.11.n.28'
Sigillum communitatis, vel Iudicis requiritur in mandato ad resignan.l.9.q.7.n.2
Sigillum communitatis,vel Iudicis positum in mãdato,debet recognosci in vrbe,l.9.q.7.n.3
Simplicia beneficia obtinentes debent scire recitare horas, lib. 4.q.11.nu.30
Simplicia beneficia quæ,l.12.q.3.n.6
Simplicitas non excusat,a surreptione,l.10.q.2.n.3
Signatura Papæ habet tacitam conditionē quatenus supplicantes persistant in eadem voluntate,l.1.q.12.n.18
Signatura sola Papæ dat ius in beneficio,l.1.q.12.n.28.& perficit resignationem,n.17.& l.7.q.11.n.19
Signatura per fiat dicitur lator,& fauorabilior,l.8.q.7.n.76
Signatura per fiat præfertur signaturę per concessum,li. 8. q.7. num.77.& 82
Signaturæ præfectus quomodo signet supplicationes, li.8.q.7. num.79
Simoniacus an amittat beneficia super quibus non commisit simoniam,l.3.q.1.n.25
Simonia colligitur ex mandatis datis eadem die coram eodem ad cedendum,& retrocedendum,l.14.q.9.n.10
Simonia comparatur Idolatriæ,l.14.q.8.n.5.& Homicidio, n. 4.ac crimine lęsę maiestatis,n.6.& q.10.n.13
Simoniæ crimen accedit hęresi,l.14.q.2.n.10.& q.8.nu.8.& li. 7.q.2.nu.6
Simoniæ crimen inter grauissima reputatur,l.7.q.2.n.5.atrox, l.14.q.8.n.2.& q.10.n.10
Simonia dare pecuniam pro beneficio,l.14.q.3.n.4
Simoniacus debet dimittere beneficia,aut habere dispensationem,l.7.q.2.n.15
Simoniacis dispensatur,l.14.q.2.n.18
Simonia est voluntas studiosa,l.14.q.3.n.3.& q.6. nu.4. & q.7. num.14
Simonia ex pacto faciendi quod resignatarius non tenetur,lib. 14.q.7.nu.24
Simonia est si habens notitiam alicuius beneficij promittat renunciare,l.14.q.4.n.1
Simoniaca est pactio quod ordinatus numquam petat beneficia,l.2.q.6.n.30
Simonia ex datione spiritualis,l.14.q.4.n.1
Simonia ex spe non inducitur,l.14.q.7.n.16
Simoniacus hodie priuatur ipso iure,l.14.q.2.n.7.& l.7.q.2.n. 12.& l.5.q.6.n.61.& l.13.q.5.n.130
Simoniacus ignorans,non perdit alia beneficia,lib.14.quæst.7. num.40

Simonia in quo consistat,l.14.q.6.n.9
Simonia in resignatione non inducitur ex pactis de temporalibus inter resignantem,& resignatarium,l.14.q.7.n.62
Simoniacus in ordine,vel beneficio amittit executionem ordinis,l.14.q.2.n.11
Simoniacum mandatum datum ad resignã. coram Ordinario in fauorem,l.9.q 5.n.3.& q.9.n.4
Simoniacus mentalis tenetur ad cordis satisfactionem,lib.14. q.6.nu.13
Simoniaca non committitur ex datione pro redimenda vexatione,l.14.q.3.n.7
Simonia non committitur ex conditione,quæ de iure inest, li. 14.q.6.n.1.& 2
Simoniaca non tollitur ex obligatione in forma cameræ,l.14. q.1.nu.11
Simoniacus non est restituendus,l.13.q.5.n.129.& lib.14.q.7. num.38
Simoniaca non inducitur ex Datione ex interuallo,li.14. q.7. nu.6.& 43
Simoniaco non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.20
Simonia non inducitur ex intentione accipiendi aliquid temporale pro spirituali,l.14.q.6.n.5
Simoniacus non potest suum beneficium resignare, lib. 3.q.1. num.24
Simoniacus non habet titulum coloratum,l.14.q.2.n.20
Simoniacus nullum beneficium acquirit,l.7.q.2.n.13
Simoniacus non potest renunciare sine superiore,l.7.q.2.n.14
Simoniaco obstat exceptio simoniæ,l.14.q.1.n.16
Simonia occulte solet fieri,l.14.q.8.n.10.& q.10.n.23
Simoniacum pactum si non habet effectum non nocet,li.14.q. 7.num.72
Simonia probatur instrumento,l.14.q.9.n.8
Simonia probatur eodem modo quo alia crimina,lib. 14. q.9. num.1
Simonia probatur confessione,l.14.q.9.n.6
Simonia probatur fama,l.14.q.9.n.7
Simoniaca resignatio quæ,l.14.q.3.n.1.cum seq.
Simonia probatur correspectiuitate,l.14.q.9.n.9
Simoniacus,qui promittit sicuti qui dat,l.14.q.7.n.31
Simoniæ vitium Papa tollit,l.6.q.2.n.69
Simoniace resignans non abdicat ius,l.1.q.3.n.99
Synodus vbi non adest non est nulla institutio facta absq; examine a deputatis,l.7.q.5.n.20
Sobrius quis præsumitur,l.10.q.3.n.62
Socius criminis probat hęresim,l.14.q.10.n.14
Socius criminis nec pro socio nec contra socium probat,lib. 14.q.10.nu.1
Socius criminis simoniæ probat contra socium,l.14.q 10.n.9. limita nisi sit muneris,n.28.& nisi agatur criminaliter, n. 43.vel habeat promissionem salarij.35.& 39
Socius probat in crimine sacrilegij,l.14.q.10.n.15
Socius probat contra socium in criminibus occultis, li.14.q. 10.num.24
Socius probat in causa maleficij,l.14.q.10.n.19
Socius probat in crimine conspirationis contra Papam,li.14. q.10.num.16
Socius probat in crimine raptus,l.14.q.10.n.22
Socius in crimine assassinij probat,l.14.q.10.n.17
Socius probat in crimine latrocinij,l.14.q.10.n.20
Socius probat in crimine falsæ monetæ,l.14.q.10.n.18
Socius criminis probat in crimine læsæ maiestatis,li.14.q.10. num.12
Socius muneris qui dicatur,l.14.q.10.n.33
Socius in causa ciuili non potest esse testis cùm agitur de re cõmuni,l.14.q.10.n.8
Socij plures non probant contra socium,l.14.q.10.n.7
Socius non probat contra socium quo ad inquisitionem formandam,& torturam,l.14.q.10.n.5
Soluto matrimonio ipso iure reuertitur dominium dotis,l.11 q.10.nu.13
Solutio facta a libero a carceribus an præsumatur facta metu li.13.q.1.n.207
Solutio facta durante metu dicitur meticulosa,l.13.q.5.n.44
Sollicitatione dictum probat porrectionem supplicationis, li. 9.quæst.24.n.34
Solemnitas,quæ requiritur in actu requiritur in ratificatione, l.9.q.17.nu.25
Solemnitas facilius probatur quam actus,l.11.q.14.n.30
Solennitas intrinseca præsumitur si allegetur ab eo ad cuius fauorem præsumptio oritur,l.3.q.6.n.77
Solemnitas extrinseca præsumitur ob diuturnitatē temporis, li.10.q.4.nu.19
Solemnitas quæ debet obseruari per principalem debet fieri p procuratorem,l.12.q.5.n.36
Sortilego non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.21
Sortilegus hęretico comparatur,l.4.q.3.n.22
Spes ambitiosa ad beneficia prohibetur,l.6.q.5.n.106
Sponsa potest repetere sponsum,& e contra,l.7.q.1.n.13
Spiritualibus non cadit interesse,l.9.q.31.n.3
Spiritualia ministrari non possunt a resignante,l.11.q.1.n.10
Spiritualia possunt dari sub conditione quæ de iure inest,l.14. q.6.nu.1
Spiritualia non possunt ministrari ab intruso,l.11.q.1.n.12
Spontanea dimissio non est quę fit per priuationem,lib.1.q.1. num.47
Spoliatus a priuato authoritate iudicis non restituitur, li.3.q. 1.num.67
Spoliatus absque citatione potest agere spolio,l.11.q.10.n.23
Spoliatus ante dimissam possessionem restituitur,l.1.q.5.n.25
Spoliatus a Iudice non est restituendus,l.3 q.1.n.62
Spoliatus à Iudice debet probare iniustitiam,l.13.q.5.n.27
Spoliatus detentatione est restituendus,l.1.q.5.n.31
Spoliatus & prędo audiendus,l.11.q.10.n.19
Spoliatus non potest dici qui non possedit,l.13.q.5.n.88
Spolij actio non competit subrogato gratiosæ habenti processum fulminatum,nisi fuerit expressum,l.2.q.3.n.82
Spoliatus non est restituendus,si post spolium pepigisset se nõ acturum spolio,l.13.q.5.n.48
Spoliatus non dicitur qui possidere non potest,l.13.q.5.n.90
Spoliatus potest consequi damna a spoliante,l.13.q.5.n.165
Spoliatus possessione a resignatario non debet restitui,l. 13.q. 5.n.160.& vide,l.1.q.16.n.57
Spoliatus post renunciationem admissam an sit restituendus, li.13.q.5.n.141.& 152
Spoliatus post appellationem restituitur,l 3.q.16.n.21
Spoliatus qui dicatur,l.13.q.5.n.87
Spolians quamuis iuste debet puniri ex violentia, lib. 13.q.5. num.164
Spoliatus quando non sit restituendus,l.6.q.5.n.58
Spoliatus retinet proprietatem,l.13.q.5.n.6
Spoliato restitutio danda,l.7.q.24.n.49
Spoliatus renuncians est restituendus,l.1.q.13.n.53
Spoliatus tenetur probare titulum,l.10.q.4.n.30
Spoliatus,vt restituatur debet probare possediſſe cum spoliaretur,l.13.q.5.n.86
Spolians non dicitur continuans,l.2.q.3.n.73
Spolians suum spoliatorem potest vti lapi allegatione, li.11.q. 6.num.109
Spolians quomodo potest impedire restitutionem, lib.13.q.5. num.161
Spolio agi non potest contra subrogatum in locum resignatarij,l.13.q.5.n.74
Spolij actio competit resignanti non seruatis conditionibus,li. 1.q.3.nu.10
Spolij actio datur contra resignatarium dicentem pensionem nullam,l.1.q.3.n.76
Spolij actio nunquam videtur cessa nisi dicatur,lib.13.q.5.nu. 15.& 34
Spolij actio non competit dimittenti sponte possessionem,lib. 13.q.5.nu.143
Spolio non potest agere cedens tertio dictam actionem, li. 13 q.5.nu.72
Spolium non purgatur ex resignatione subsequente,li.13.q.5. num.14
Spolium probandum exactiori probatione in spiritualibus, li. 13.q.5.n.96
Spolij actio potest cedi in fauorem,l.13.q.5.n.84
Spolij actio pacto cedi potest,l.13.q.5.n.49.& 87

Spoliatio per poſſeſſionem antiquam quando probetur,li.13.q.5.num.94
Spolium ſit vi & metu,l.13.q.5.n.8
Spolium purgare tenetur etiam quo ad poſſeſſionem ſubrogatus in ius alterius,l.1.q.16.n.59
Spolij vitium eſt perſonale,l.1.q.16.n.55
Status mutatur mutatione perſonarum,l.3.q.18.n.106
Statutum de inſinuatione donationis non poteſt renunciari, li.11.q.4.n.37
Statutum exorbitans non extenditur,l.6.q.5.n.40
Statutum non operatur aduerſus ignorantes,l.11.q.4.n.38
Statutum loquens in donatione, non habet locum in donatione ob cauſam,l.4.q.9.n.41
Statutum permittens bannitum poſſe impune offendi eſt fauorabile,l.3.q.5.n.15.& l.12.q.2.n.15
Statutum prohibens aliquod non ſe extēdit ad factum ex cauſa neceſſitatis,l.4.q.9.n.39.& 40
Statutum pœnale loquens de perſona ad repreſentatum non trahitur,l.3.q.5.n.66
Statutum puniens facientem actum perſonaliter,non includit facientem per alium,l.9.q.12.n.4
Statutum rationabile ſeruandum in poſſeſſione beneficij,l.10 q.6.nu.43
Statutum quod maſculi fœminas excludant dicitur fauorabile,l.12.q.2.nu.27
Statutum,vbi requirit præſentiam propinquorum, propinqui non poſſunt mittere procuratorem,l.9.q.12.n.3
Statutum vt obtinentes beneficia de clero ſint in ſacerdotio habet locum in reſignatione,l.4.q.9.n.42
Stellionatus crimen quam pœnam imponat,l.1.q.15.n.29
Stilus contra legem non coadiuuatur,l.3.q.18.n.79
Stilus contra ius commune limitate intelligitur,li.3.q.18.nu.77.& ſeq.
Stilus Curię ſeruatur pro lege,l.1.q.2.n.8.& l.10,q.2.n.15.& l.3.q.5.n.55.& l.7.q.23.n.10.& l.8.q.8.n.47
Stilus curię modo albus modo niger,l.3.q.6.n.33
Stilus non requiritur vt introducatur in contradictorio,l.3.q.6.nu.28
Stilus vt introducatur ſufficit quod ita fuit obſeruatum, l.3.q.6.num.29
Stultus eſt,qui omnia bona ſua donat,l.9.q.19.n.7
Stultitia potius quam donatio,l.9.q.19.n.6
Subtilitas non conſideratur in Principis præſentia,li.12.q.3.num.44
Subrogatus gratioſe continuat poſſeſſionem nō denuo acquirit,l.2.q.3.nu.75
Subrogatus gratioſe per obitum poteſt agere ſpolio,lib.13.q.5.num.83
Subrogatus gratioſe capiens poſſeſſionem lite pendente ea nō videtur attentare,l.13.q.5.n.77
Subrogatus poteſt dicere penſionem nullam ſicut poterat reſignans,l.1.q.3.n.88
Subrogatus quo ad poſſeſſionē,an ſit ſubrogatus quo ad ſpolium,l.13.q.5.n.76.& 38
Subrogatus ſapit naturam eius in cuius locum ſubrogatur, li.13.q.5.nu.75
Subrogatio debet habere expreſſam mentionem de ſpolio, li.13.q.5.nu.79
Subrogatus in ius alterius etiam quo ad poſſeſſionem tenetur purgare ſpolium,l.1.q.16.n.59
Subrogatus nō expediens litteras in forma ſubrogationis gratioſæ attentat,l.2.q 3.n.86
Subrogationes ſolus Pontifex concedit,l.2.q.3.n.104.& ordinarius non poteſt,n.108
Subrogatio dicitur valida non facta mentione litis, lib.2.q.3.num.95
Subrogatus gratioſe,& quoad poſſeſſionem non dicitur attentare illam capiendo,l.2.q.3.n.67
Subrogatus gratioſe capiens poſſeſſionem poſt inhibitionem contra eum exequutam videtur attentare,l.2.q.3.n.91
Subrogatus in omni iure non dicitur ſubrogatus ad fructus, l.2.q.3.nu.84
Subrogato gratioſe habenti proceſſum fulminatum non competit actio ſpolij niſi fuerit expreſſum,l.2.q.3.n.82
Subrogatus gratioſe quando teneatur publicare, lib. 11. qu.3. num.37
Subrogare alium lite pendente ordinarius non poteſt,l.2.q.3. nu.97.& ſeq.
Subrogatus accipit cauſam in eo ſtatu quo erat,l.2.q.3.n.96
Subrogatio gratioſa excludit attentata litis pendentis,& ſubſequentis,l.2.q.3.n.79
Subrogatus gratioſe ante litem poteſt capere poſſeſſionem lite pendente,l.2.q.3.n.30
Succeſſio negatur in beneficijs,l.12.q.1.n.17.& eſt odioſa,nu. 20.& l.11.q.1.n.31
Succeſſori acquiritur ius in reſignatione ſimplici, lib.1. q.16. num.5
Succeſſor an teneatur ad penſiones decurſas tempore prædeceſſoris,l.1.q.8.n.40
Succeſſor an teneatur ad iura epiſcopalia,l.1.q.8.n.41
Succeſſor debet perficere gratiam prædeceſſoris, lib.10.qu.1. num.39
Succedens in beneficio renunciato ſimpliciter tenetur ad penſionem,l.1.q.8.n.22
Succeſſor fundi tenetur ad decimas prędiales,l.1.q.8.n.42
Succeſſor habet nouum ius,l.13.q.5.n.81
Succeſſor in beneficio per obitum non tenetur verificare titulum ſui anteceſſoris,l.10.q.4.n.2
Succeſſor in beneficio non tenetur ex facto mortis,lib. 6.q.3. num.19
Succeſſor in ſpiritualibus non datur,l.1.q.16.n.56
Succeſſor non poteſt authoris animum declarare expediendo litteras,l.2.q.3.n.90
Succeſſor poteſt renouare,vel renocare locationem, li.1.q.16. num.48
Succeſſorem quis eligere ſibi non poteſt,l.12.q.1.n.
Succeſſor ſuccedit in ea quæ fiunt nomine dignitatis, lib. 1.q. 16.num.69
Succeſſor Succedit in locum prædeceſſoris,li.1.q.11.n.5
Succeſſor ſingularis poteſt allegare continuationem,lib.2.q.3. num.78
Succeſſori ſunt intimandę littere penſionis,l.6.q.2.n.97
Succeſſor tenetur ad pēſionem impoſitam ex cauſa reſignationis,l 6.q.2.num.94.etiam ſi nihil fuit expreſſum n.99.a die collationis,lib.1.q.8.nu.51
Succeſſor verbum compręhendit omnes ſucceſſores,lib.1.q.8. num.33
Succurrendum ei qui in neceſſitate ſe arctat non eſt,lib.3,q.2. num.6
Sumptum de regiſtro ſupplicationum fidem non facit,l.8.q.2. n.19.& l.10.q.1.n.18
Sumptum litterarum Bullatarum fidem facit,l.8.q.2.n.20.& l. 10.q.1.n.19
Summus Pontifex non poteſt iudicari etiam a Conc. generali l.2.q.1.n.16
Summus Pontifex vicem Dei gerit in terris,l.3.q.18.n.71
Summus Pontifex poteſt ſemper & vbique vti pallio,l.1.q.17. num.22
Summus Pontifex poteſt facere Abbatiſſas,lib.5.q.12. nu.13
Superioris authoritas ſemper intelligitur excepta in inſtrumento,l.3.q.18.n.109
Superioris auctoritas tollit ſuſpitionem falſi,l.9.q.8.n.14
Superioris auctoritas non requiritur in renunciatione beneficij acquirendi,l.7.q.1.n.74
Superior aduerſarius non poteſt compellere quem ad oſtendē dum titulum,l.11.q.14.n.38
Superior conferre poteſt beneficium reſignatum,l.1.q.5.n.11
Superiores eccleſiaſtici qui ſint,l.7.q.9.n.2
Superior dicitur inſtitia,l.3.q.2.n.16
Superior debet infra ſex menſes conferre,aut ratificare, li.7.q. 1.num.55
Superiore deficiente poteſt quis ſibimet ius dicere,lib.3.q.18. num.114
Superior non debet illudi,l.1.q.13.n.4.& l.3.q.18.n.49
Superior potius ratam habet renunciationem coram clerico quam coram laico,l.7.q.1.n.52
Superior præſumitur procedere ſecundum ſuam facultatem, li.5.q.1.num.8

Superior quæ dat inferior tollere nequit,lib.2.q.11.nu.9.
Superioris intereſt ne beneficium dimittatur ſine licentia,lib. 7.q.1.num.3
Supplicationis Concluſio quid petat,lib.8.q.nu.70
Supplicatio debet eſſe humilis,li.8.q.7.nu.59
Supplicatio debet eſſe deuota,lib.8.q.7.nu.43
Supplicatio debet fieri vt petenti profit,li.8.q.7.n.60
Supplicatio dicitur probatio perfecta,li.3.q.6.n.81.
Supplicatione exprimitur impetrantem eſſe clericum,l.4. q.2. num.9.
Supplicatio ea eſt bona in reſignatione conditionali ſuper qua præſtitus eſt conſenſus, l.8.q.7.n.86.
Supplicationem fuiſſe per principalem porrectam quomodo probetur,lib.8.q.nu.4.
Supplicatio fit in papiro,lib.8.q.7.nu 32
Supplicatio fit a copiſtis in medietate folij, l.8.q.7.n.19.
Supplicationis in fauorem forma,li.8.q.7.n.38.& 31
Supplicationis nomen exprimendum in ſupplicatione, li.8.q. 7.nu.44
Supplicationes poſſunt a quocumque porrigi,lib.9.q.5.nu.11. etiam abſque mandato,q.6.n.6.& q.8 n.59
Supplicationis porrectio facta per procuratorem in vita reſignantis,debet plene,& ſufficienter probari,li.9.q.24. nu. 29
Supplicationis porrectio non perficit gratiam,l.6.q.2.n.154.& l.9.q.25 num.8
Supplicationis porrectio quem conſenſum oſtendat lib.8.q.8. num.139
Supplicationis porrectio, an probetur per duos teſtes,vel per vnum idoneum,li.9.q.24.nu.36
Supplicationis porrectio probatur per teſtes & regiſtratorem,
Supplicatio porrigitur ab vtraque parte in renunciationibus conditionalibus,lib.1.q.6.nu.57
Supplicatio porrigitur Datario & reuidetur,lib.8.q.7.num.20
Supplicatio per quas manus tranſeat,li.8.q.7.n.22
Supplicatio poteſt lacerari antequā ſit regiſtrata,li.8.q.7.n.196
Supplicationibus quid exprimatur,li.8.q.7.n.3.cum ſeq.
Supplicat reſignans & reſignatarius in ſupplicatione,l. 8. q.7. nu.100
Supplicatio reſignationis aliquando ſignatur a Cardinale præfecto ſignaturæ gratiæ,li.8.q.7.n.25
Supplicationis reſignationis ſimplicis abſque prouiſione forma,li.8.q.7.nu.103
Supplicationis reſignationis cum reſeruatione fructuum,li. 8. q.7.nu.96.
Supplicatio regiſtrata non ſemper continet conſenſum reſignātis.l.11.q.6.nu.30
Supplicatio. reſignata conſenſus præſtatur ante ſex menſes,li. 9.q.13.nu.1
Supplicatio ſignatur per verbum fiat,li.10.q.1.n.1
Supplicatio ſignata præſumitur ad inſtantiam illius cuius fauorem concernit,li.9.q.24.n.30.& li. 10.q.8.nu.53
Supplicatio ſignata in vita reſignantis poteſt perfici per legitimum procuratorem poſt mortem,l.1.q.12.n.37
Supplicatio ſola dicitur exiſtere in vtero,li.10.q.1.n.9
Supplicatio ſola ſufficit pro abſolutoria,lib.q.5.num.67
Supplicatio ſola hodie non ſufficit,li.13.q.5.n.106
Supplicatio ſola reddit tutum in foro cōſcientiæ,li.8.q.2.n.24
Supplicationis verba poſita in ſecunda parte explicantur lib. 7.q.7.nu.94
Subreptitia gratia non poteſt conualidari ſine noua prouiſione,lib.10.q.2.nu.11
Subreptitia reſignatio non validatur,li.8.q.8.n.102.& 106
Subreptionem allegans debet illam probare,li.10.q.2.n.7.
Subreptio excuſatur per expreſſionem qualitatum per æquipollens,li.10.q.2.n.9
Surreptio etiā in minima parte reddit litteras ipſo iure nullas li.10.q.2.n.5.& 71.& l.6.q.2.n.45
Subreptio in caſibus a iure expreſſis,li.6.q.2.n.86
Subreptio non ſanatur a parte,li.9.q.16.n.7
Subreptitio non conſideratur in collatione Papæ facta motu proprio,li.8.q.9.nu.74
Surreptio tollitur ex ſcientia Principis,li.10.q.2.n.10
Surreptio non præſumitur doloſa,li.10.q.2.nu.8
Surdus non poteſt eſſe executor teſtamenti,li.5.q.3.n.25
Surdus non poteſt contrahere matrimonium,lib.5.q.3.nu. 36
Suum iactare nemo præſumitur,li.5.q.1.n.4
Suſpenſiua vnionis valde operatur,li.12.q.3.n.52.
Suſpenſio quid,li.5.q.6.n.82
Suſpenſus non videtur ordinatus qui debet tantundem quantum valet res donata,l.2.q.6.nu.12
Suſpenſus non poteſt dicere officium,li.4.q.3.n.5.
Suſpenſi non poſſunt ſe ingerere beneficijs,li.5.q.6.n.198
Suſpenſo non poteſt beneficium reſignari,li.4 q.3.n.59.neque ei conferri,li.5.q.6.n.84.
Suspenſi miniſtrando fiunt irregulares,li.5.q.6.n.83.& 203
Suſpenſus indignus eſt beneficio,li.4.q.3.n.60.
Suſpenſus æquiparatur excommunicato,li.4.q.3.n.61
Suſpenſus eſt q accipit beneficium de manu laici,li.7.q.1.n.37
Suſpenſioni contrafaciens ignoranter non fit irregularis,li.5. q.6.num.205
Suſpenſus a pontificalibus poteſt adminiſtrare pontificalia lib. 5.q.6.num.217

T

TAcitum tantum operatur quantum expreſſum,li.1. q.1.n. 8.& q.3.nu.31.& q.13.n.13.& 14.& l.7.q 3.nu.4
Tacens verum,quando peccet,li.9.q.27.nu.5
Tacita renunciatio non requirit auctoritatem ſuperioris, lib. 1.q.1.nu.59
Taciturnitas qualitatis ignoratæ imprimit ſubreptionem, li.3. q.16.num.26
Tempus datum ad publican.computatur a tempore datæ reſignationis,li.1.q.6.n.40.& li.11.q.2.n.14.& l.12.q.8.n.6.& a prima non ſecunda,l.11.q.2.n.19
Tempus maius aſſignatur in materijs franciæ,li.8.q.8.nu. 137
Tempus poſitum in accuſatiuo oportet eſſe completum,li.12. q.8.num.24
Tempus X.an.dicitur longum,li.8.q.8.n.62
Tempus ad capiendam poſſeſſionem non præſcribitur reſignatario viuente reſignante,l.1.q.7.n.14
Tempus præfixum ad annotandum conſenſus in reſignan.currit a die miſſæ, li.8.q.8.n.125
Tempus ad promouendum Papa prorogare poteſt, lib.3.q.2 num.14
Tempora poſſeſſoris,& ſucceſſoris iunguntur ad complendā vſucapionem & præſcriptionem,l.3.q.5. n. 38.& 40. idem in beneficijs nu.37
Tempus non curritimpedito l.11.q.13.n.2
Tempus ſedis vacantis ſubtrahitur a tempore dato ad appellā dum,l.11.q.13.n.127
Tempus quo quis fuit impeditus non computatur in anno in reg.de annali,li.3.q.5.nu.75
Tempus confecti mandati inſpicitur,li.9.q.10.n.3.& q.29. n.5
Tempus datæ attendendum, li.9.q.16.n.8.
Tempus litis nō computatur in decennio vt requiritur,l.3.q. 6.num.60
Tempus currit de momento ad momentum,l.12.q.8.n. 8.etiā in materia mixta n.31.& in odioſis n.22.
Tempus cum eſt de ſubſtantia actus,eſt probandum,lib.10.q. 8.nu.65
Tempus præfixū a ſtatuto ad ponenda inſtrumenta in memorialibus non currit ignoranti,li.11.q.4.n.40
Terminus non eſt præfixus ad acceptand ūbeneficium,l.12.q. 12.n.5.lin.niſi ſteterit per triennium,quia videtur renunciare,l.10.q.8.n.18
Terminus aſſignatus,ad publicandum,currit pluribus,quibus idem beneficium reſignatur,li.11.q.4.n.21
Tempus datum ad publicandas reſignationes currit etiam ad uerſus minores ignorantes,lib.11.q.4.nu.43.
Terminorum diuiſio fit cauſa commodioris ſolutionis,l.1.q.8. num.52
Temporale pro ſpirituali non poteſt dari,li.14.q.5.n.2
Tempus quatuor menſium currit a die habitæ notitiæ vacationis,li.8.q.9.n.107
Tempus legis ad inſinuandum non currit ignoranti,li.11.q.4. num.35.
Tempus reg.de infir.computatur a conſenſu primæ reſignationis,l.12.q.8.num.42

Tempore publicationis lapſo datur reſtitutio,lib.11.q.13.numero.136
Teſtimonium habens ab Epiſcopo eſſe idoneum pro adminiſtrando parrochia eſt denuo examinandus per concurſum l.8.q.9.nu.92
Teſtamentum infirmus condere poteſt,li.3.q.10.n.4
Tel euraria poteſt renunciari,l.2.q.n.93
Teſtatoris voluntas nõ cenſetur reuocata,niſi expreſſe appareat,lib.9.q.25.nu.33
Teſtamentum Abbatis habens teſtandi licentiam valet,l.11.q.7.nu.90
Teſtamentum poteſt reuocari non obſtante iuramento, l.9.q.31.nu.25
Teſtator non præſumitur grauare hæredem duplici onere,l.6.q.2.nu.44
Teſaurarius dataríæ eſt familiaris,li.2.q.16.n.41
Theſaurarius non poteſt recipere renunciationem,li.7.q.16.num.2
Teſtes duo ſufficiunt ad probandum inſtrumentum,l.11.q.14.num.45.
Teſtes duo dicentes vidiſſe N.mori & tumulo mandari plene probant mortem,lib.12.q.7.nu.16.
Teſtes in collatione debent rogari,li.8.q.11.n.25.
Teſtibus de ſpontanea voluntate creditur ſi adſunt præſumptiones & coniecturæ,l.13.q.1.n.89.
Teſtium nomina in inſtrumento debent exprimi,l.11.q.6.n.67
Teſtes debent ſpeciem & qualitatem metus deponere,lib.13.q.1.nu.106.& reddere rationem,n.109
Teſtes ſuper metu renunciationis non debent interrogari negatiue & ponitur praxis,l.13.q.1.nu.83
Teſtes vel notarij requiruntur in collatione,lib.8.q.6.n.34.
Teſtibus poteſt probari reſignationem non fuiſſe factam ſponte,lib.8.q.2.nu.27.
Teſtes reprobantes inſtrumentum debent eſſe omni exceptione maiores,lib.9.q.27.n.18
Teſtibus an probetur collatio & reſignatio,lib.8.q.2.nu.21.vſque ad nu.26
Teſtes de metu quando admittendi in reſignatione,lib.8.q.2.nom.29.
Teſtes ad minus duo adhibentur in collatione,lib.8.q.9.n.60
Teſtibus deponentibus de actibus ex quibus veriſimiliter metus inferri ſolet credetur,l.13.q.1.n.88
Teſtes alias parum habiles admittuntur propter enormitatem criminis,lib.19.q.10.n.25
Teſtes ſuper probatione negatiuę quomodo debeant eſſe,l.11.q.14.n.69
Teſtes ſuper metu examinati ſunt inſpiciendi quo ad dignitatem,opinionem & numerum.li.13.q.1.n.82
Teſtes in inſtrumẽto publicationis an debeant dicere litteras fuiſſe authenticas,l.11.q.6.n.69
Teſtes 15.requiruntur ad probandum iuuenem eſſe prudentiorem ſene,lib.5.q.3.nu.63
Teſtes quid debeant concludere in probatione conſenſus,lib.8.q.8.n.87
Teſtes debent eſſe idonei,l.11.q.14.n.47.
Teſtes debent deponere de metu in ſpecie,lib.13.q.1.n.110
Teſtibus duobus magis creditur deponentibus de metu quam pluribus de ſpontanea voluntate, li.13.q.1.n.85
Teſtes an admittantur contra præſumptionem coactæ renunciationis,li.13.q.1.nu.96
Tituli color ſpoliati probatur ex confeſſione ſpoliantis, li.13.q.5.nu.107
Titulus coloratus probatur ex inſtitutione ſuperioris,li.13.q.5.n.103.& nu.119.
Titulus coloratus probatur per expectatiuam,li.13.q.5.n.121
Titulus coloratus quomodo probetur ex narratiua facta in litteris,li.13.q.5.n.117.
Titulus coloratus probatur etiam per teſtimonium de auditu a ſpoliante,lib.13.q.5.n.116.
Titulus coloratus ex confirmatione deducitur,li.13.q.5.n.120
Titulus coloratus ꝓbandus vt detur reſtitutio,li.13.q.5.n.100
Titulus matrimonij præſumitur ex diuturna cohabitatione,li.10.q.4.nu.22
Titulorum multiplicatio quando non prodeſt,li.11.q.2.n.26
Titulus ex inſtitutione & confirmatione an probetur, lib. 10. q.4.n.21
Titulum habere dicitur qui habet commendam,l.11.q.5.n.39
Titulus probandus in cauſa poſſeſſionis adipiſcen.lib.10.q.4.num.29
Titulus non dicitur perfectus ante expeditionem litterarum, l.2.q.24.n.5.& li.10.q.1.n.21.
Titulus non iuſtificatur per longam beneficij detentionem,l.3.q.1.n.43.& 45.& vide contra,li.10.q.4.n.20
Titulus beneficij acquiritur per acceptionem,li.2.q.26.n.3
Titulus duplex beneficij,& patrimonij,li.2.q.6.n.6
Titulus beneficij nõ amittitur abſque ſuperiore,lib.7.q.1.n.40
Titulus ex triennio præſumitur,li.11.q.6.n.98
Titulus in prophanis præſumitur ex ſpatio 10.annorum,li.10.q.4.nu.28.
Titulus primus eſt extinctus per renunciationem,lib.1.q.14.num.5
Titulus de litigioſis habet locum etiam in beneficialibus, l.3.q.3.nu.9
Titulus per ceſſionem extinguitur,li.1.q.6.n.3.& q.14.n.10.& l.13.q.2.n.30.
Timor excommunicationis grauis,l.13.q.1.n.140
Timor excommunicationis inducit iuſtum metum,lib. 13. q.1.nu.134
Timor mortis vel cruciatus aut amiſſionis bonorum omnibus perſonis inducit iuſtum metum,l.13.q.1.n.64.& 155.& an requiratur vis actualiter,n.55
Timor iuſtus quoties imminet periculum filijs,li.13.q.1.nu.66
Tõtum continet partem,l.9.q.11.n.31
Trebellianica non detrahit de relicto Piæ cauſæ,li.5.q.6.n.192
Tractare quid ſit,li.14.q.5.n.8
Tractatus de penſione imponenda non improbatur,li.14.q.5.n.5.& 16.q.1.n.30
Tractatus inter reſignantem & reſignatarium ante ſcientiam Papæ permiſſus,lib.14.q.5.n.9
Tractatus caſtationis non extinguit regreſſum,li.6.q.5.n.92
Traditio rei venditæ quando dicatur facta per metum,li.13.q.1.num.208
Triennium de quo in allegatione lapi non ſufficit quod ſit continuatum per ſecundum reſignatarium,lib.3.q.5.n.44
Triennalis probatio quomodo habeat locum,lib.10.q.4.n.13.& 14
Triennalis præſumit publicationem, li.11.q.14.n.26
Triennalis non operatur in ſpolio,li.11.q.14.n.31
Triennalis præſumit diſpenſationem,l.11.q.14.n.28.& præſsiptionem tituli,l.10.q.4.n.25
Triennalis,vbi habeat locum,lib.10.q.4.n.23
Triennalis defendit execrabilem & nõ promotos ad ſacros ordines,l.11.q.14.n.27.
Triennalis admittit probationem,li.10.q.4.n.27.
Translatione reuocatur procurator datus ad reſign.li.9.q.32.num.5
Translatio de vna eccleſia ad aliam,l.6.q.4.n.5
Translatio fit ob intemperiem aeris,li.5.q.3.n.245
Transfertur quis de vna eccleſia ad aliam propter eccleſiæ vtilitatem,l.3.q.18.n.32.& li.1.q.16.n.40
Transferri inuitus poteſt quis ex cauſa,lib.3.q.18.n.14
Translatio facta cum ſchedula lacerata,nulla,lib.6.q.4.n.42
Translationes penſionis dupliciter fiunt,lib.6.q.4.n.7.& n.39
Translatio penſionis,non generat præiudicium ordinario,lib 11.q.4.nu.30
Translatio penſionis non cenſetur remiſſa niſi expreſſe dicatur,l.6.q.4.n.50
Transferendi facultas non eſt de iure,li.6.q.4.n.n.31.& ideo difficilis reputatur,li.9.q.17.nu.99.& li.6.q.4.n.24
Transferendi penſionem facultatem habens poteſt quandoq; tempore transferre,li.6.q.4.n.35
Transferendi penſionem facultas debet eſſe ſpecialis,li.9.q.17 n.87.& li.6.q.4.n.28
Transferendi penſionem clauſula regulariter non conceditur lib 9.q.117.n.142
Translatio penſionis poteſt cõcedi ſine conſenſu habentis beneficium,l.6.q.4.num.25.
Translatio penſionis debet fieri ſecundum formam datam, libro.6.

libro.6.quæſtio.4.numero.46
Translatio penſionis non trasfert titulum benef. lib.11.q.4.num.29
Translatio penſionis eſt res profana,li.6.q.4.n.52.contra n.53
Translatio penſionis eſt intimanda habenti ſoluere penſionem lib.6.q.4.nu.47.
Translatio penſionis an coram exequutore,lib.6.q.4.n. 37. & n.38.ſufficit coram conſtituto in dignitate,l.6.q.4.nu.40
Translatio penſionis quid ſit,li.6.q.4.n.4
Translatio penſionis odioſiſſima,li.6.q.4.n.16.
Translatarius penſionis non tenetur publicare,li.11.q.4.n. 28
Translatio penſionis non requirit mentionem aliarum penſionum,l.6.q.4.n.43
Translatio non venit ex facultate retentionis,lib.6.q.4. nu. 29
Tranſactio non extenditur ad ea de quibus non fuit cogitatũ, l.1.q. 3.nu.48
Tranſactio facta per reſignantem ligat reſignatarium,l.1.q.16.num.68
Tranſgrediens legem humanam iuſta de cauſa non peccat lib. 11.q.13.n.111
Tranſitus de ſtatu perfectu ad nõ profectum non eſt licitus,l 5.q.3.num.239
Tranſumptum authenticum quod dicatur,lib.11.q.6.n.36.idẽ quod copia,num.37
Tranſumptum probat vt originale,li.11.q.6.n.38.
Turpius eijcitur quam non admittitur hoſpes,lib.4.q. 11.n. 3
Tutius eſt actum facere in pluribus locis,lib.11.q.6.n.12

V

Vacationis appellatione venit vera,lib.12.q.10.n.25
Vacatione expreſſa omnis modus vacandi venit,lib. 12.q. 14.num.24
Vacaus per mortem,non poteſt alio mõ vacare,lib.9.25.n. 43
Vacat beneficium per obitum reſignante moriente antequam reſignatarius cõſentiat reſignationi,lib.10.q.6.n.59.& 60
Vacatio tempore datæ verificari debet,lib.8.q.7.n.1&7. & lib. 12.q.14.nu.26
Vacatio per obitum an differat a vacatione per renunciationẽ l.12.q.9.n.4.vel æquiparantur,li. 1.q.6.n.15.& q.7.n.5
Vacatio per priuationem differt ab ea quæ contingit per renũciationem,lib.12.q 6.n.31
Vacandi modus per renunciationem eſt vnus ex dignioribus, li.1.q.4.n.1.& eſt verus li.1.q.4.n.2.lib.9.q.21.n.1
Vacatio per reſignationem inducitur facto hominis, lib. 1. q. 4.nu.17.
Vacaus beneficium poteſt impetrari & conferri,li.9.q.21.nu.3
Vacare dicitur beneficium donec abſens accepter,lib. 10.q.8. num.9
Vacatio inducta per reg.de infir.fundatur in fraude, lib. 12.q. 10 nu.3
Vacatio inducta per reg.de infir.ſit ne vera an ficta,lib.12.q.9. num.1.& num.7
Vacat beneficium in Curia collatione Papę exiſtente nulla,li. 10.q.6.num.58
Vacantia in Curia ſolus Papa confert,lib.10.q.8.n.11
Vacatio non datur ex ſententia nulla,lib.3.q.7.n.72
Vacatio durat vſque ad confirmationem,l.7.q.23.n.48
Vacatio beneficij non inducitur ex religionis ingreſſu,lib. 3.q. 13.n.3.niſi emiſſa profeſſione,lib.3.q.13.n.13
Vacare in curia dicitur beneficium in ea reſignatum etiam per procuratorem,li 9.q.14.nu.1.& 2.an dicatur vacare apud ſedem num.6
Vacat beneficium permutatione,li.11.q.5.n.20
Vacantia in Curia non confert ordinarijs,lib. 10.q.6.n.57
Vacet ne beneficium per obitum reſignatarij ſimoniatur ante appræhenſam poſſeſſionem,lib.10.q.6.n.54
Vacatio noua non inducitur in deuolutis,li.11.q.5.n.14.
Vacare rurſus non poteſt quod vacat vna perſona,lib.12.q.14. num.35
Vacatio in litteris dicitur fieri de præſenti hodie in manibus noſtris &c.lib.8.q.7.n.119
Vacat beneficium in partibus moriente beneficio vltra duas dietas a Curia,lib.10.q.6.nu.56
Vacant regularia beneficia per obitum & amotionem, lib. 11. q.3.num.94
Vacationis expreſſo vno modo non venit alter,li.8.q.7.n.132
Vacat beneficium morte poſſeſſoris,lib.11.q.1.n.24
Vacatio longa eccleſiarum prohibita,li.11.q.1.n.30
Vacandi modus exprimitur per ordinarios,li.8.q.9.n.50
Vacant beneficia in curia cum ibi fit reſignatio aut priuatio, lib.1.q.4.n.52.& 53
Valetudinarij qui dicantur remittitur arbitrio iudicis, lib.5.q.6.num.12
Valetudinarij multa ſunt priuilegia,li.5.q.6.n.10
Valet udenarius poteſt renunciare coram ordinario,lib.5.q.6.num.9
Valetudinarius eſt infirmus lib.5.q.6.n.11.
Valor beneficij debet exprimi in ſupplicatione,li.8.q.7.nu. 63. etiam reſignationis,lib.10.q.2.n.4
Valor exprimitur de ſtilo in collatione Papæ,lib.8.q.9.n.75
Valor verus exprimitur reſpectu annatæ & vt Papa ſciat qualitatem beneficij,lib.10.q.2.n.48
Valor beneficij non exprimitur in collatione ordinarij, li.8.q. num.78
Valor beneficij non exprimitur in litteris regreſſus, lib.6.q.5. num.59
Valore vero non expreſſo uis non abdicatur a reſignante,li 6. q.5.num.62
Valor expreſſus in gratia verificandus opponente aduerſario, lib.10.q.3.num.40
Valore non verificato gratia dicitur ſubreptitia,li.10.q.3.n.41
Valor non probatur ex confeſſione triginta annorum.li.10.q. nu.52
Valor beneficij probandus eſt de tempore prouiſionis,l. 10.q. 2.num.51
Valorem exprimens deducta penſione non excuſatur a mala expreſſione,lib.10.q.2.n.47
Valor beneficij probandus per quinque annos ante, & quinque poſt,lib.10.q.2.nu.55
Valorem probant teſtes alter de veritate,alter de fama,lib.10. q.2.num.53
Vaſſallus non poteſt renunciare feudum vt nõ tenetur ad ſeruitia,l.3.q.15.nu.6
Variatio prohibetur,l.1.q.13.nu.5.& lib.12.q.8.n.43
Variatio prohibetur in clericis,l.6.q.1.n.32.& q.15.n.8.& lib. 9.q.25.n.18.& lib.11.q.2.n.30
Variare licet ante præſentatam poſtulationem,li.3.q.18. n. 57
Variare accumulatiue licet patronis laicis,lib.2.q.1.n.42
Venditor poteſt percipere fructus ex venditione conditionali l.1.q.6.n.37
Vendere nemo cogitur,l.3.q 18nu.6.niſi ex cauſa,nu.15.vel ſi ſit obligatus,nu.18
Venditio ſecunda non valet in præiudicium primæ, li.1.q.15. num.7
Veritas præfertur veritati,lib. 134.5.num.30
Veritas facit ceſſare præſumptionem,lib.13.q.5.n.31
Veritas eluceſcit ex diſputatione,11. q.11.nu.3
Verificandum non eſt quod conſiit in animo,l.11.q.7.n.76
Verificanda ſunt ea quę inducunPapam ad facilius concedẽdum,lib.10.q.3.nu.46
Verificanda in gratia ea ſuper quibus ſe fundat Papa,lib,10.q. num.44
Veriſimilitudinem qui habet dicitr hab ere textum,lib.9.q.7. num.37
Veriſimilitudo ſpectanda,lib.9.q.7.n.35
Veriſimilis mens attendenda,l.2.q.1.n.10
Veriſimilitudo cognata naturæ,li.q.7.num.36
Vexationem redimens nõ commit ſimoniam,li.14.q.3.n.7
Verba non ſufficiunt vbi opus eſt fto,li.8.q.2.num.4
Verba debent aliquid operari,lib.q.7.num.137.& l:b. 11.q. 8.num.3
Verborum qualitas eſt mentis noſtr teſtimonium,lib.1.q.13. num.29
Verba renunciationis diligenter ꝑideranda,lib.8.q.1. num.3
Verba ſunt nuntia cordis,l.1.q.13n.28
Verbo ſolo Papæ perficitur gratia,p.10.q.1.num.2
Verba vbi non conueniunt neque ſpoſitio,l.3.q.5.num.43.& lib.12.q.nu.1.
Verba intelliguntur eo reſpectu,q ſunt prolata,lib.9.q.17. nu.95

num.95.& lib.11.quæstio.11.num.15
Verba Extrauag.Alex.VI.& Leonis X.circa dationem consensus per procuratorem post mortem resignantis,lib.9.q.24 num.15
Verba prætoris,lib.1.ff.quod metus causa sunt diuina,lib.13.q.1.num.6
Verba de frequentiori in dubio,lib.12.q.5.nu.4
Verba personalia verificantur in vna persona,li.11.q.4. nu.20
Verbis geminatis,colligitur voluntas enixa,lib.10.q.7.n.3
Verba debẽt intelligi de eo quod sortitur effectũ,l.11.q.7.n.83
Verba clara non indigent declaratione,li.6.q.2.n.104
Verba referuntur ad proxime dicta,li.5.q.6.n.224
Verborum sonus minus attendendus,quam effectus,lib.8.q.8. num.134
Verba quæ compræhendant maiora expressis,lib.8.q.7.n.142
Verba generalia operantur etiam in materia odiosa,lib.7.q.8. num.7
Verba generalia corrigũt legem antiquam quoties apparet de mente,l.11.q.11.nu.59
Verba generalia omnia includunt,li.11.q.3.n.16.& li.10.q.7. nu.37.nihil relinquũt intactum,lib.11.q.11.n.53.& generaliter debent intelligi,lib.3.q.6.num.53
Verba generalia non capiunt beneficia electiua,l.3.q.6 .nu.86
Verba generalia dicuntur dubia,3.q.6.n.16
Verba specialia vbi requiruntur non sufficiunt generalia,l.qu. 24.nu.51.& l.9.q.7.nu.30
Verba generalia restringuntur ad suas causas,lib.9.q.17. n.94
Verbis geminatis,sumitur vis orationis præcedentis,l.10.q.7. num.9
Verba generalia recipiunt restrictionem,quam loquens dat, l. 11.q.11.nu.8
Verbum abrogamus tollit in totũ,l.11.præf.n.13.& q.11.n.54
Verba addita in reg.de infirm.etiam vigore&c.dum esset sanus &c.qua ratione fuerunt necessaria,lib.12.q.6.n.9
Verbum beneficium late intelligitur,lib.12.q.3.n.3
Verbum collatio in beneficijs iuris patronatus nõ verificatur lib.11.q.3.num.12
Verbum collatio late accipitur,lib.12.q.3.n.30.nam est genera le & comprehendit omnem modum,lib.11.q.3.n.23
Verba de consensu Cardinalium faciunt gratiam conditionalem,l.8.q.10.nu.16.& nu.18
Verba constito de resignatione intelliguntur de valida,lib.10. q.6.n.23
Verba per cessum interpretantur in cessione simplici.li.1. q.4. n.31.& non in fauorem,lib.2.q.9.nu.12.& q.19.num.5
Verbum Controuersia quid significet,lib.13.q.5.nu.59.molestia idem num.60
Verbum Canonicatus,importat secularem,& regularem ,lib. 11.q.3.nu.88
Verbum censeatur denotat fictionem,lib.12.q.9.nu.6
Verba per cessum vel decessum quomodo intelligantur, l.2.q. 9.num.23
Verba posita in litteris expresso accedente consensu stant distributiue & non conditionaliter,lib.8.q.7.n.178
Verba posita in supplicatione expresso accedente consensustãt conditionaliter,lib.8.q.nu.180
Verbum denuo quid significet,lib.7.q.1.nu.56
Verbum derogare quid importet,li.11.q.11.n.55
Verbum dimiserit quid importet,lib.12.q.5.n.17
Verbum dimittere proprium est etiam in permutatione,li.1.q. 1.num.42
Verbum dimittere est admdum generale,lib.1.q.1n.40
Verbum decernimus aliqui de nouo inducit,lib.13.q.2.n.3
Verba ex iustis causis quid xplicent,lib.11.q.7.num.75
Verbum expedire,pontum mandato,importat mandantis, vtilitatem,lib.9.q.17.n.45
Verbum fieri significat gram de præsenti,lib.8.q.7.num.73
Verbum futri temporis imprtat sententiam ferendam,lib.14 q.2.num.2
Verbum fiat statim perficiratiam,lib.8.q.2.n.9
Verbum in fauorem quato cæpit non ponit in supplicatione resignationis,lib,8.7.nu.36
Verba ipso iure perpetuitem ostendunt,lib.4.q.2.num.107
Verbum incontinenti quomodo interpretetur relinquitur arbitrio iudicis,lib.3.q.1.num.131
Verbum libere excludit causam,lib.5.q.1.n.14.& alterius requisitionem,l.7.q.5.num.8
Verba modo & forma bene nisi,important arbitrium boni viri,lib.9.q.17.nu.96.& intelliguntur,quoad expeditionẽ,nõ quo ad onerandum beneficium,n.97
Verba non alias &c.reddunt actum conditionalem,lib.6.q.5. num.63
Verbum nullatenus annullat ipso iure,lib.8.q.8.nu. 53.& l.9. q.12.num.2
Verbum prouisionis latissimum,lib.3.q.6.num.41
Verbum obitus verificatur in morte,lib.8.q.10.n.30
Verba super quocumque sunt admodum generalia,lib.8.q.7. num.84
Verbum potest pro debet,lib.5.q.3.num.84
Verbum quicumque tam masculum quam fœminam comprehendit,lib.3.q.12.num.21
Verbum Quicunque est admodum generale,lib.11.q. 3.num. 2.& 15.
Verbum si quis est generale lib.12.q.4.num.2
Verbum resignare renunciare,& cedere est æquinocum,& habet multas significationes,li.5.q.n.66.& 68
Verbum non suffragetur positum in Decr.Conc.Trid.de professfidei quomodo intelligatur,lib.10.q.9.num.15
Verbum supplicans appositum in supplicatione resignationis stat distributiue,lib.8.q.7.num.101
Verbum successor comprehendit omnes successores, lib.1. q. 8.num.33
Verba viribus carere &c.denotant annullationem actus,lib.4. q.9.n.32.sunt latæ sententię,lib.4.q.9.33
Verbum vbicumque est valde generale,lib.3.q.6.n.23
Vicinus probat præsumptiue,lib.n.q.14.num.66
Vicinitas præsumit actum gestum cum fraude & dolo, lib. 12. q.1.num.14
Vltima dies vltimi anni habetur pro completa in tempore designato per annos,l.12.q.8.num.26
Vltimus annus cæptus non habetur pro completo in termino plurium annorum,l.12.q.8.n.27
Vnio ad quid inuenta,l.12.q.3.nu.49
Vnio fit ex necessitate & vtilitate,l.2.q.9.num.4
Vnionis impetratio non facta mentione manualitatis est nulla,lib.10.q.2.num.38
Vnionem in quibus casibus mandet Conc.Trid.fieri.lib.2.q.9. num.19
Vnio de beneficio viuentis fit absque præiudicio ipsius,l.2.q.9. num.7
Vniri non potest beneficium iuris patronatus sine consensu patroni,l.2.q.4.nnm.11
Vniones tollens reg.Canc.quæ effectum sortitæ non sunt non tollit factas auctoritate Conc.Trid.l.2.q.9.num.18
Vnionem suspendendo Papa non facit præiudicium considerabile,lib.2.q.9.nom.9
Vnio facta de beneficijs vacantibus percessum non comprahẽdit resignationem conditionalem,l.2.q.19.num.7
Vnionis mentione non facta gratia est subreptitia,lib.2. qu.9. uum.15
Vnio subintrat facta renunciatione coram Papa,& ordinario, l.2.q.9.num 22.& num.27
Vnio non potest fieri nisi facta mentione litis,li.2.q.3.n.61
Vnione vel cõmenda dissoluta beneficium dicitur vacare prius,l.2.q.19.num.13
Vnionis ratione possunt ab vno plura obtineri beneficia,l.3.q. 1 num.119
Vnionis mentione non facta resignatio est inualida,l.2.q.9.nu. 14.& si scienter abdicatur ius nu.21
Vnio nulla non præstat impedimentum,l.12. q.3.nu. 35
Vnionum suspensio datur quandoque in resignationibus,lib. 8.q.7.num.182
Vnio non intrat in resignatione conditionali,li.1.q.4.num.38
Vnitum beneficium non dicitur amplius beneficium,l.12.q 3 num.47
Vocabulorum diuersitas non semper diuersum ostendit,l.1.q. 1.num.72
Voluntas libera requiritur in contrahendo & dissoluendo.lib. 13.q.

13.quæstio.1.numero.131.& 12
Vnum non sufficit,cum duo requirantur,lib.4.q.9.num.35
Voluntas enixa ex verbis geminatis,lib.10.q.7.n.3
Voluntas tacita dicitur etiam voluntas,lib.8.q.8. n.27
Voluntas censetur durare,lib.9.q.13.nu.3
Voluntas coacta voluntas,lib.13.q.2.nu.10
Voluntatis mutatio non præsumitur,lib.9.q.26.n.16
Voluntatis declaratio terminatur ad vitam creditoris vel debitoris,l.3.q.3.num.11
Voluntarium a principio ex post facto necessarium,lib.1.q.13 num.7.& lib.9.q.31.num.14
Voluntates hominum variæ,lib.3.q.2.nu.29
Votum captandæ mortis prohibetur,lib.6.q.5.n.104
Votum electi connumeratur in numero eligentium,l.9.q. 17. num.108
Votum de dispensatione voti nõ petenda non valet, l.13. q. 1. num.41
Vicecancellarius maior est post Papam,lib.7.q.17.nu.2
Vicecancellarius habet administrationem iustitię,lib. 7. q.17. num.3
Vicecancellarius notat gratias Consistorij,libro.8.q.5.n. 59
Vicecancellarius facit contraschedulam de prouisione episcopatus,l.8.q.5.nu.24
Vicecancellarius hodie nõ recipit resignationes,l.7.q.17. n.5
Vicecancellarius quas gratias signet,lib.7.q.17.n.4
Vicecancellarij scriptum dicitur matrix,lib.8.q.5.n.30
Vicecancellario creditur de his quæ concedit Papa in Consistorio,l.8.q.5.nu.27
Vicarius & Episcopus idem est tribunal,li.7.q.24.num.67
Vicarius dicitur ordinarius,l.7.q.24.n.25.& comprehenditur sub verbo ordinarij,l.3.q.11.n.22
Vicarius Vrbis non cognoscit de causis inter personas subiectas Cardinalit.ratione tituli,l.7.q.12.num.12
Vicarius habet ordinariam iurisdictionem,lib.3.q.11.n.23
Vicarij iurisdictio expirat mortuo Episcopo,l.b.7.q.24.nu.35
Vicarij prouisio valet mortuo Episcopo in longinquis ,l. 7. q. 24.num.37
Vicarius Episcopi iam defuncti non potest petere salarium nõ conuentum,l.1.q.16.nu.53
Vicarius Episcopi pot esse Canonicus Regularis Monachus, lib.9.q.4.num.5
Vicarius potest reuocari non obstante iuramento lib.9. q. 31. num.27
Vicarij mandatum præsumitur,lib.9.q.22.num.21
Vicarius etiam in choro præcedit Archidiaconũ,l.7.q.24.n.79
Vicarius generalis nõ pot alium vicarium facere,l.7.q.24.n. 70
Vicarius potest committere vices suas ad vnam causam,l. 7.q. 24.num.73
Vicario commissa causa sub nomine dignitatis,transit ad successorem,l.1.q.11.nu.17
Vicarij cõmissio interpretanda quatenus sonat,lib.7.q.24.n. 9
Vicarij Episcopi qui pot conferre non potest resignationes recipere,l.7.q.10.nu.38.& q.24.n.15
Vicarius potest alium deputare ad recipiendam renũciationẽ, l.7.q.24.num.1.& 72
Vicarius Episcopi,non potest conferre,nisi habeat speciale mãdatum,l.9.q.7.nu.32
Vicarius Episcopi,non potest conferre,etiam ex potestate faciendi omnia quæ Eps, li.9.q. 7.nu.34.& l.7.q.24.n.5.& 7
Vicario si fuerit data facultas destituendi non venit facultas recipiendi renunciationem,l.7.q.24.nu.19
Vicarius non potest conferre beneficia resignata coram ipso nisi habuerit hanc facultatem,l.7.q.24.n.50
Vicarius habens potestatem conferendi non potest cõferre ea quæ Episcopus confert autoritate apostolica,l.7.q.24.n.64
Vicarius habens potestatem conferendi potest conferre bene ficia vacantia ante datam commissionis,lib.7.qu.25.n u.65
Vicarius potest cõferre ex causa permutationis,li.7.q.24. n.62
Vicarius habens facultatem conferendi non potest conferre reseruata,l.7.q.24.nu.63
Vicarius non potest recipere resignationem beneficiorum obtentorum per Episcopum,l.7.q.24.num.66
Vicarius cum speciali mandato potest recipere renunciationes beneficiorum reseruatorum,l.7.q.24.num.30
Vicarius non potest virtute generalis mãdati recipere renunciationes,l.7.q.24.num.4
Vicarius habens potestatem administrandi temporalia,& spiritualia non potest recipere resignationem,lib.7.q.242.n.6
Vicarius extra diœcesim potest conferre,l.7.q.24.num.32
Vicarius sine speciali mandato instituit præsentatos,l. 7.q. 24. num.29
Vicarius ex facultate generali nõ potest priuare,l.7.q.24.n. 10
Vicarius potest recipere resignationes beneficiorum electiorũ & iurispatron.l.q.24.num.28
Vicarius deputabitur in beneficio curato durante nonitiatu,l. 3.q.13.num.8
Vicarius perpetuus non potest renunciare vicariam si cõsequatur secundum curatum,l.3.q.1.num.118
Vicaria potest permutari,& renunciari,l.2.q.1.n.112.& 113
Vicariæ duę perpetuæ inter se sunt incõparibiles,l.3.q.1.n.116
Vicaria prima vacat per adeptionem secundæ,l.3.q.1.n.115
Vicarius perpetuus dicitur habere titulum,l.3.q.1.n.117
Vi metus ve facta nulla sunt,l.13.q.13.q.1.num.5
Vis probanda,l.13.q.4 num.32
Vis quomodo probetur,l.13.q.4.num.34
Vis est delictum,l.13.q.4.num.31
Vis & metus parificantur,l.13.q.4.num.30
Violentiæ species probanda,l.13.q.4.num.33
Violenta mors venit in impetratione beneficij per mortem Titij,l.12.q 10.num.28
Vincentius Laureus Cardinalis Montis Regalis laudatur, l.1. q.2.num.30.& l.8.q.5.num.17
Vitium litigiosi excusat a promotione,lib.11.q.3.nu.33
Vitium litigiosi transit etiam in resignatarium,lib.2.q.3.nu.10
Vitium spolij est personale,l.1.q.16.num.55
Viris ecclesiasticis prohibetur inconstantia,li.1.q.13.nu.6
Vir separatus ab vxore iudicio ecclesiæ quoad ipsã reputatur mortuus,l.1.q.5.num.7
Visitator quando calumniose videatur requirere litteras,l.13. q.5.num.114
Visitari possunt hospitalia ab ordinarijs,l.11.q.3.num.54.
Vita longissima est centum annorum,l.10.q.5.5. num. 5.& 6. item allegare absque probatione sufficit,libro 10.q.5.n.6
Vitam filiorum debet probare agens contra fidei commissarium possessorem,l.10.q.5.nu.14
Vitam resignantis Resignatarius n possessor debeat probare ortalite,l.10..q.5. num.10.& 5
Vsurario publico non potest beneficium resignari,l.3.q.3.n.26
Vsurarij sunt infames,l.4.q.3.nur.27
Vsufructuarius tenetur conseruar bona sibi commissa ad vsũ dum,l.3.q.15.n.3
Vsufructuarius finito vsufructu qa actione conueniri potest, l.11.q.10.num.21
Vsufructus non transit ad successem,sed finitur morte,l.1.q. 16.num.66
Vtilitas publica præfertur priuatl.5.q.3.nom.171
Vtilitatis ecclesię causa quis potecogi ad renunciandũ,l.3.q. 18.num.31
Vxor verberata quando dicatur consentire instrumento metu mariti,l.13.qr1.num.209
Vxor non potest habitare cum vo ratione contagionis,libr. 5.q.6.num.29

F I N I S.

REGISTRVM.

* A B C D E F G H I K L M N O P Q. a b c d f.

Omnes sunt quaterniones. præter Q quinterniones * Duerniones f Triones.

praxis. Primo requiritur † q̃ sit confectum à Notario in forma solita, iuxta ea, quæ scribunt Doct. in c. polt
* cessionem de prob. & hoc* omnibus patet, Fusc. de vi
lit. par. 2. c. 28. num. 13. Neque hoc sufficit vt admitta
13 tur à Notarijs Camerę, & Cancellariæ, sed vlterius re
2 quiritur quod fuerit obsignatum signo publico † iu-
dicis ordinarij, vel communitatis etiam sine subscri-
ptione testium, Rot. decis. 15. de proc. in antiq. Inno.
in cap. inter dilectos in fin. de fide instrum. Boer. de-
cis. 254. num. 6. Archid. in cap. vt circa, de electio. lib.
6. Franc. Marc. q. 511. num. 4. par. 1. & q. 992. num. 6.
15 * par. 2. Menoch. de Arbitr. Iud. cas. 113. numer. 6. & *
communiter vt per Mascar. de proba. concl. 1006. &
melius esset vt vtrumque sigillum apponatur, & po-
* 3 stea debet fieri † recognitio sigilli, vt* de stylo obser
uatur, & in Gallia lege regia cautum est, vt resignans
4 † subscribat instrumentum resignationis, vt scribit
16 Rebuff. in prax. tit. de procur. ad resign. const. nume.
6. idque optimum esset, vt vbique fieret ad tollen-
5 dam fraudem, quibus vt obuiatur, non potest † No-
tarius scribere se esse procuratorem, Bart. in l. ex sen-
17 tentia, ff. de test. tut. Quid Pap. decis. 126. & ita fuisse
* decisum* attestatur Affl. decis. 317. & in Rota in vna
* Toletana decimarum fuit relolutum coram* Pur.
6 die 20. Aprilis 1591. quod instrumentum † non ha-
bens Notarij subscriptionem, nec rogitum, neque si-
gillum, &c. non esset in forma probanti, teste Caputa
* que decis. 104. par. 2. Et in vna* Olcen. de Paulis fuit
7 resolutum non valere instrumentum, quando † in eo
non apparet in quo loco sit confectum, coram Capi
fucco 12. Iunij 1551. teste Caputaq. decis. 103. par. 2.
8 & quamuis de iure † requiritur, vt apponatur locus lo
ci, Rota decis. 738. in antiq. tamen contrarium ser-
uatur in Hispania * de consuetudine, & talis consue
tudo valet, vt fuit resolutum in vna Hispalen.* Canoni-
catus, & præbendæ, die 3. Nouembris 1555. teste
Caputaq. decis. 98. par. 2. Secundo requiritur, vt pro-
9 curator sit specialiter constitutus ad renuncian. nam
facultas renunciandi, requirit speciale mandatum, vt
scriptum reliquit Host. in sum. in titulo de renun. nu
mero 7. Card. Zabar. in clem. vnica, num. 7. vers. oppo
no de renunc. Bellam. de permut. benef. par. 8. q. 2. nu-
mero 15. Cresc. decisio. 215. libro 1. Pur. decis. 100. in
princ. libro 2. Rebuff. in Concord. de electio. delegat.
vers. specialiter, cas. 28. fol. 103. & in prax. d. tit. de re-
nunc. per procur. in princ. Cels. Hug. conf. 43. nume.
7. Burlat. conf. 395. num. 25. vol. 4. Fusc. de visit. par. 2.
* c. 28. num. 13. & * communiter Doct. quod expresse
probat regula Cancellariæ quadragesima Sixti V. de
beneficijs in curia resignatis, ibi *per procuratorem
suum ad hoc ab eo specialiter constitutum*, & ca. vnde
nullum cadit dubium, Corn. conf. 13. vol. 2. lib. 2. Ce-
phal. conf. 138. num. 20. lib. 1. Ratio quia renunciare
10 beneficium † est donare, Bar. in l. vlt. ff. de his qui infr.
Bal. in cap. cum olim. el 1. vers. quæro nunquid, de off.
deleg. Dec. conf. 402. num. 9. sed donatio requirit spe
ciale mandatum, l. si conserferit, §. videbimus, ff. quib.
mod. pig. vel hyp. l. mandato generali, & l. procurato-
11 rum, ff. de procur. & ideo dicimus † donationem nõ
præsumi, sed potius errorem, glo. in l. generaliter, ver.
causa, C. de non num. pec. Dec. conf. 177. num. 1. &
* & 350. num. 4. & 644. num. 5. Cum. conf. 37. in fi. & *
cõmuniter Doct. vt per Mascard. de prob. concl. 554
per totum. Ita in simili potest quis acceptare benefi-
cium non solum per se, sed etiam per procuratorem,
12 dummodo † procurator habeat speciale mandatum
ad hoc, gl. in c. si tibi absenti, de præb. in 6. gl. in clem.
vnica ver. præsenti de concess. præb. Archid. & Io. An
dr. in c. ne captanda, eod. tit. in 6. & est communis* opi
* nio teste Couaru. lib. 3. var. resol. c. 16. num. 4. namq;
13 necesse est, vt acceptetur † beneficiũ, vt est casus in d.
* cap. si tibi absenti, vbi* communiter Doct. nam quã
14 uis † collatio tribuat ius in re, cap. vlt. & ibi Archid.
* Gem. & Franc. de concess. præb. in 6. gl. communiter*
receptа in c. pen. ver. collatio, de præb. in 6. tamen ne
cessaria est acceptatio, & ob id beneficium vacans in
curia collatum alicui absenti, si ille absens moriatur
15 ante acceptationem extra curiam, beneficium † vaca-
bit in curia non per mortem illius, cui collatum fuit,
Oldr. conf. 57. Collect. in c. Ecclesia vestra, num. 10.
de fortileg. Sarnen. de Trienn. q. 30. num. 2. Couar. d.
c. 16. num. 3. lib. 3. variar. resol.* communiter Doc. Ex
quo infert Host. d. tit. de renunc. num. 7. quod man-
16 datum † generale non sufficit ad renunciandum, id-
* que communiter* est receptum, vt dictum est, vnde
* fuit alias resolutum per dominos de Rota,* quod li-
cet procuratorium generale profit in plurib⁹, caul
17 sis prophanis, in causis tamen † spiritualibus, nequa-
quam, quia requiritur speciale in illis, vt habetur in de
cis. 35. Iciendum de procur. in antiq. Hinc habens ma
18 datum vt possit † concordare, non potest resignare, vt
* fuit resolutum* teste Cresc. decis. 213. in manuscrip.
19 speciale in hoc casu dicitur † mandatum si nomine-
tur expresse beneficium, & detur facultas illud renũ
* ciandi, Abb. & alij* communiter, in c. accedens, de p̃
ben. cum alijs, vt per Burl. d. conf. 395. num. 26. Fusc.
de visit. lib. 2. c. 24. nu. 8. & beneficium debet describi,
20 & exprimi † nomen, & locus vbi est, vt de stylo* fie
* ri videmus, & esse de iure tradit Bella. de permut. be-
nef. 8. par. q. 2. num. 15. nã alias non admitteretur man
21 datum ad † resignandum, omnia, & quæcunque bene
ficia, quæ constituens habet, vt scriptum reliquit Re-
buff. d. tit. de procur. ad resign. const. nu. 11. quod in-
tellige, quoties vellet resignare in fauorem alicuius,
nam si vellet resignare simpliciter, admitteretur man
datum huiusmodi ad renunciandum omnia, & quæ-
cũq; beneficia, quæ cõstituens obtinet, quia si ita po
test renunciare tacite, ergo & expresse. Vnde satis col
ligitur, differentiam inter mandatum ad acceptandũ
beneficium, & mandatum ad resignandum, quia pri-
mum debet esse speciale, & exprimi beneficium, se-
cundum vero sufficit quod sit generale ad acceptan
dum omnia, & quæcunque beneficia, licet aliquod
22 beneficium non fuerit † expresse nominatum, Ioan.
Andr. Abb. & Imol. in cap. accedens, Mil. in ver. pro-
* curator, & est * communis opinio, de qua attestatur
Couar. var. resol. libro 3. cap. 16. num. 4. Viu. com.
opin. vers. mandatum num. 10. Burlat. conf. 395. nu-
mero 27. & Ratio differentiæ est, quia mandatum ad
23 acceptandum † beneficium est fauorabile, & per con
sequens late interpretandum, cap. sedes, de rescript.
cap. primo de procur. Ber. conf. 226. quæstum, nume
24 ro 2. lib. 3. mandatum vero † ad renunciandum est
odiosum, Rebuff. d. tit. de procur. ad resign. const. nu
25 mero 12. & ideo stricte † interpretan. reg. odia, vbi
* communiter* Doct. de regul. iur. Sed hic occurrit
dubitare an si quis fuerit constitutus procurator ge
neralis cum libera, & amplissima potestate, vigore hu
ius facultatis possit resignare beneficium? Host. in
sum. tit. ad renunc. numero septimo, videtur firmare
sufficere liberam, & generalem administrationem da
tam, ad renunciandum, cuius opinio potest fulciri
hac ratione, quia procurator specialis, & procurator
26 cum libera administratione † æquiparantur, l. procu-
rator

rator cum libera, vbi gl. l. mandato, vbi Bart. ff. de pro
cur. Alex. conf. 21. num. 8. vol. 1. Dec. conf. 493. nu. 2.
Cur. Iun. conf. 178. num. 20. Grat. conf. 159. nu. 1. lib.
2. Ber. conf. 24. num. 9. & conf. 29. num. 12. vol. 3.

His tamen non obstantibus, contraria opinio est
27 * verior, &* communis, vt procurator cum libera non
possit renunciare, quam opin. tenuerunt fere omnes
Doc. supra cit. quib. addo Bellam. hoc expresse firmã.
in tract. de permut. benef. p. 8. q. 2. num. 15. & lege Re
* gia, cautum esse* in Francia testatur Rebuff. dic. tit. de
procur. ad resig. const. num. 11. & num. 22. Et ratio est
quia vt dictum fuit renunciatio est donatio, sed ha-
28 bens etiam liberam, & amplissimam potestatem † nõ
potest donare. l. contra iuris. §. si filius, ff. de pact. l. fi-
liusfam. in princ. ff. de donatio. Bal. in l. i. procurator
col. 1. ver. concludo ergo, C. de procur. Ias. in l. præses
num. 12. cum seq. C. de transact. Dec. conf. 402. num.
9. Fed. de Sen. conf. 2. Mil. in repet. in ver. procurator,
* Rim. conf. 67. num. 13. vol. 1. & * communiter Doct.
vt per Burl. qui in hac materia egregie loquitur, cõs.
395. num. 38. vol. 4. potestas enim donandi non cen-
29 setur dari etiam † ex datione totalis potestatis, Bar. in
l. vlt. in princ. ff. qui infr. idem Bart. in l. si quis delega-
uerit, ff. de donat. Dec. conf. 402. num. 9. vbi late. Quo
ties enim lex desiderat, vel mandat vt aliquid fiat spe-
30 cialiter, non sufficiunt † verba generalia, l. i. quis bona
§. iusum, ff. de acq. hæred. l. 1. cir. fi. ff. de lib. & postu.
Rom. in repet. auth. similiter col. pen. C. ad l. Falc. Ale
xan. conf. 122. viso puncto num. 13. vol. 4. cum alijs vt
per Card. Paris. in addition. ad Bart. in l. vlt. §. omnem,
ff. de adm. tut. & in materia procuratorum hoc pro-
bat tex. optimus in c. qui ad agendum, de procur. in 6.
vbi dicitur quod si constituatur procurator genera-
liter ad omnia etiam requirentia speciale mandatum
non admittitur in his quæ requirunt mandatum spe-
* cificum, & ibi* communiter Doct. dicunt quod vbi
31 requiritur † expressio † specialis non sufficit generalis
per quæcunque verba, gl. in c. inquisitioni, ver. expref
se de hæret. lib. 7. gl. in clem. dudum, ver. pacta de sc-
pult. gl. in clem. 1. ver. specialiter de rescrip. Ioa. And. in
c. 1. eod. titu. in 6. Hinc Vicarius Episcopi qui non po
32 test † conferre beneficium † ex commissione generali
nisi habeat expresse mandatum ad conferendum, ca.
vlt. de off. Vicar. in 6. vb. Io. And. Arch. Ant. de Butr.
* Gem. Anch. & * communiter alij, Abb. in c. constitu-
tus sub num. 6. de concess. præb. Rota decis. 1. & 4. de
off. Vic. in antiq. & decis. 7. eod. tit. in nou. Dec. conf.
128. num. 3. Card. Paris. conf. 80. num. 17. & 18. vol. 4.
Rol. a Vall. conf. 47. num. 19. lib. 1. Selu. de benef. par.
2. q. 14. num. 1. Rebuff. in prax. forma Vicariatus nu.
* 33 53. cum conferre sit donare, c. relatum, vbi gl.* com-
muniter recepta de præb. non poterit conferre etiam
ex amplissima potestate ei data ab Episcopo faciendi
34 † omnia, & singula, quæ ipse Episcopus &c. etiam si
* requirat speciale mandatum, &c. vt est communis* *
opinio, quæ colligitur ex his quæ scribit Ant. de But.
conf. 59. col. 2. 3. & 4. Dec. conf. 128. col. 1. vt alias late
* scripsi. Et hæc opinio seruatur* de consuetudine. nã
que Notarij Camerę, & Cancellariæ non admittunt
huiusmodi mandata, nisi sint specialia, vt supra dixi,
idque habet maximam æquitatem. nam non est veri-
simile, ex generali concessione fuisse datam facultatẽ
cedendi beneficium tot laboribus acquisitum, arg. c.
35 vlt. de off. Vic. lib. 6. & tamen verisimiliter dõ † est spe-
ctanda, l. ob carmen, §. vult, ff. de test. capit. in nostra
36 eod. tit. Cruet. conf. 298. num. 16. cum † sit cognata
naturæ Bal. conf. 180. mortuo filio, lib. 3. & habetur
37 pro lege, Oldr. conf. 13. ideo† qui habet verisimilitudi
nem dicitur habere textum, Cruet. conf. 297. nume.
6. formam autem huius mandati ad renunciandum
beneficium habes in Formulario instrumentorum,
fol. 64. In nomine domini amen. Nouerint vniuersi
præsentis publici instrumenti seriem inspecturi, le-
cturi, & audituri, quod ann. a natiuitate, & Pontifica-
tus S. D. N. & c. in mei notarij publici, testiumque in-
frascriptorum ad hoc specialiter vocatorum, & roga
torum præsentia personaliter constitutus N. & c.
& alia quæ ibi habentur, & quia in partibus huiusmo
di mandata non fiunt vt in Curia requiruntur, & ob
id multoties consensus non extenditur, donec suffi-
ciens mandatum venerit. Ideo non ab re pro cõmu
38 ni vtilitate tres † formas iudicaui ponendas, tum resi
gnationis simplicis, tum etiam resignationis qualifi-
catæ cum reseruatione, ex quibus poterunt Notarij
extra Curiam colligere formã prout casus exegerit.

IN nomine Domini. Amen. Per hoc præsens publi
cum instrumentum Cunctis pateat, & euidenter
sit notum, quod anno a Natiuitate eiusdem Domini
Millesimo quingentesimo nonagesimo, Indictione
III. Die vero XXV. Mensis Iulij, Pontificatus S. in
Christo Patris, & D. N. D. Sixti diuina prouidentia Pa
pæ V. Anno eius Sexto.

In mei R. Cameræ Apostolicæ Notarij publici, te-
stiumque infrascriptorum ad hæc specialiter vocato
rum, & rogatorum præsentia, præsens & personali-
ter constitutus R. N. perpetuus commendatarius mo
nasterij S. Pontij propo. & extra muros Niniuen. or-
dinis S. Benedicti, principalis, citra tamen quorum-
cunque procuratorum suorum per eum hactenus quo
modolibet constitutorum reuocationem, sponte &
ex certa eius scientia ac deliberata voluntate, omni-
bus melioribus modo via, iure, causa, & forma, qui-
bus magis, melius, validius, & efficacius de iure fieri
potuit & debuit, ac potest & debet, constituit procu
ratorem suum N. absentem tanquam præsentem, so-
lum, & in solidum, ad ipsius D. Constituentis nomi-
ne, & pro eo cessioni commendæ dicti monasterij,
in quam illud ex concessione, seu dispensatione Apo
stolica ad ipsius vitam obtinet, ac iuris sibi in illo vel
ad illud quomodolibet competen. in manibus S. D.
N. Papæ, seu eius Reuerendissimi D. Datarij, aut alte
rius ad id potestatem habentis, ac litterarum expedi
tioni consentiendum, & quocunque desuper neces-
sarios, & opportunos consensus præstandum, iuran-
dumque in animam ipsius R. D. Constituentis om-
nia iuramenta necessaria, & opportuna, & præcipue
quod non interuenerit fraus, dolus cum similibus,
&cæt. & generaliter omnia alia & singula facien. ge-
renı exercen. & procurandum quæ in præmissis, &
circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oppor-
tuna, & quæ ipsemet D. Constituens facere posset,
si præmissis omnibus & singulis præsens & persona-
liter interesset, etiam si talia forent, quæ indige-
rent mandato magis speciali, quam præsentibus est
expressum. promittens insuper idem D. Constituens
mihi notario publico infrascripto tanquam publicę,
& authenticę personæ solem. stipulan. & recipien. iu
re, & nomine ơium, & singulorum quorum interest,
intererit, aut interesse poterit quomodolibet in fu-
turum, se ratum, gratum, atque firmum perpetuo ha-
bituruin totum id & quidquid per dictum D. Procu
ratorem suum Constitutum actum, dictum, gestum,
factum, vel procuratum fuerit in præmissis, seu alio

præmissorum,Releuans nihil ominus extunc & relevare volens eundem D.Procuratorem ab omni onere satisdãdi, iudicioque sisti & iudicatum solui,cum omnibus & singulis clausulis necessariis,& opportũis sub hypotheca & obligatione omnium & singulorũ bonorum mobilium præsentium & futurorum,ac alia iuris & facti renunciatione ad hæc necessaria,pariter & cautela.Super quibus omnibus & singulis præmissis petitũ fuit a me notario publico infrascripto fieri atque confici vnum vel plura publicum seu publica instrumentum & instrumenta,&c.in officio mei eiusdem notarij presentibus ibidem N.N.N.&c. testibus ad præmissa omnia,& singula habitis,vocatis, atque rogatis.

IN.nomine Domini Amen.Presenti publico instrumento cunctis pateat euidenter,& sit notum,qd Anno a Natiuitate eiusdem Domini,Millesimo quingentesimo nonagesimo,Indictione III.Pontificatus S.in Christo Patris & D.N.D.Sixti diuina prouidentia Papæ V.Die vero XXX.Mẽsis Iulij,anno eius VI.

In mei R.Camerę Apostolicæ Notarij publici, testiumq.infrascriptorum ad hæc specialiter vocatorũ & rogatorum præsentia præsens,& personaliter constitutus N.Clericus &c.Rector parochialis ecclesiæ, &c.loci,&c.Diœc.&c.personalis,citra tamen quorumcunque procuratorum suorum per eum hactenus quomodolibet constitutorum reuocationem,sponte & ex certa eius scientia ac deliberata voluntate,omnibus melioribus modo,via,iure,causa,&forma,quibus magis,melius,validius,&efficacius de iure fieri potuit & debuit,ac potest,& debet fecit,constituit,creauit, nominauit,& solemniter ordinauit suum verum,certum,legitimum & indubitatum procuratorem,& factorem,negotiorumq.suorum infrascriptorum gestorem,ac nuncium specialem,generalem,ita tamen qd specialitas generalitati non deroget,nec e contra.D. N.&c.absentem tamquam præsentem,solũm & in solidum,ad ipsius D.Constituentis nomine & pro eo dictam parochialem ecclesiam,quam obtinet in manibus S.D.N.Papæ seu eius Reuerendissimi D.Datarij aut alterius ad id potestatem habentis, in fauorẽ D.N.&c.pure,libere,& simpliciter resignandum,resignationiq; ac litterarum expeditioni cõsentiendum & quoscumque de super necessarios & opportunos, consensus prestandũ,iurandumque in animam ipsius D.Constituentis,quod in præmissis non interuenit, neq; interuenire speratur fraus, dolus simoniæ labes seu quæuis alia illicita pactio,seu etiam corruptela,& quolibet aliud desuper necessarium,& opportunum licitum tamen,& honestum iuramentum præstandum, & generaliter omnia alia,& singula faciẽdum,gerendum, exercendum,& procuran.quę in præmissis,& circa ea necessaria fuerint,seu quomodolibet opportuna,quę ipsemet D.Constituens faceret,& facere posset,si præmissis omnibus,& singulis præsens & personaliter interesset,etiam si talia forent,quæ mandatum exigerẽt magis speciale,quam præsentibus est expressum.Promittens insuper idem D.Constituẽs mihi notario publico infrascripto,tamquam publicæ,& authenticę persone solemn.stipulant.& recipien.vice,& nomine omnium & singulorum,quorum inter est interesse poterit quomodolibet in futurum, se ratum, gratum,atque firmum perpetuo habiturum totum, id,& quidquid p dictũ procuratorẽ suũ cõstitutũ,ac substituendũ ab eo actũ,dictũ,gestũ, factũ,vel procuratũ fuerit in præmissis,seu alio præmissorũ, releuãs nihilominus ex tũc & releuare volens eundẽ procuratorem ab omni onere satis dandi,iudicioque sisti,& iudicatum solui,cum omnibus, & singulis clausulis necessariis,& opportunis,sub hypotheca & obligatione omnium,& singulorum bonorum suorum mobiliũ, & immobilium,presentium & futurorum,ac qualibet alia iuris & facti renunciatione ad hæc necessaria,pariter & cautela.super quibus omnibus,& singulis præmissis petitum fuit a me notario publico infrascripto fieri,atque confici vnum vel plura publicum,seu publica instrumentum & instrumẽta.Actum Rõmę,in officio mei eiusdem notarij.presentibus ibidem N. N. N.testibus ad præmissa omnia,& singula habitis,vocatis atque rogatis.

IN nomine Domini,Amen.Presenti publico instrumento Cunctis pateat euidenter,& sit notum,qd anno a Natiuitate eiusdem Domini,Millesimo quingentesimo nonagesimo,indict.III.die vero XXX Mẽsis Iulij,Pontificatus S.in Christo patris & D.N. D. Sixti diuina prouidentia Papæ V.anno eius VI.

In mei R.Camere Apostolicæ notarij publici infrascripti,testiumq.infrascriptorum ad hæc specialiter vocatorum,& rogatorum presentia,presens,& personaliter Constitutus N.Clericus,&c.Rector parochialis Eccl'iæ S.Ioannis Caltri,&c.diœc.&c.personal.citra tamen quorumcunque procuratorum suorum per eum hactenus quomodolibet constitutorum reuocationem,sponte & ex certa eius scientia,ac deliberata voluntate,omnibus melioribus modo,via,iure,causa, & forma,quibus magis melius,& efficacius de iure fieri potuit,& debuit,ac potest & debet,fecit,constituit creauit,nominauit,& solemniter ordinauit procuratorem suum N.absentem tamquam presentem,totũ, & in solidum ad ipsius D.Constituentis nomine,& pro eo dictam parochialem Ecclesiam S.Ioãnis,quã obtinet,in manibus S.D.N.Papæ,seu eius R.D.Vicecancellarij,aut Datarij,seu alterius ad id potestatem habentis,in fauorem D.N.reseruata tamen ipsi D.Cõstituenti annua pensione quinquaginta ducatorum auri de Camera super eiusdem parochialis Ecclesię fructibus,redditibus,& emolumentis prouentibus,luribus,& obuentionibus vniuersis soluen.in loco,& terminis,ac cum clausulis,immunitatib.exemptionib.indultis,& decretis mõq;,& forma in supplicatione de super signata,vel signanda expressis, & cõtẽtis,& seu exprimendis,& iuxta illius formam,continentiam,& tenorem,& resignãdum,resignationique, & litterarũ expeditioni consentiendum,& quoscumque desuper necessarios & opportunos consensus præstandum,iurandumque in animam ipsius D.Constituentis omnia iuramenta necessaria,& opportuna, & quod non interuenerit fraus,dolus nec simoniæ labes,&c.& generaliter omnia alia & singula faciendum,gerendum, exercẽdum,& procurandum,quæ in premissis, &circa ea necessaria fuerint,seu quomodolibet opportũa & quæ ipsemet D.Constituens faceret,& facere posset,si præmissis omnibus,& singulis, præsens, & personaliter interesset,etiam,si talia forent,quę exigerent mandatum magis speciale quam præsentibus est expressum Promittens in super idem D.Constituens mihi notario publico infrascripto tamquam publicæ,& authenticæ personæ solemn.stipulan.& recipien.vice & noĩe oĩum & singulorũ quorũ interest interit, aut interesse poterit quomodolibet in futurum,se ratum,gratum,atque firmum perpetuo habiturũ totũ id,& quid quid per dictum procuratorem suum constitutum

stitutum,actum,dictum,gestum,factum,vel procuratum fuerit in præmissis,seu alio premissorum. Releuans nihilominus ex tunc,& releuare volens eundem procuratorem ab omni onere satisdandi iudicioque
sisti,& iudicatum solui cum omnibus & singulis clausulis necessarijs & opportunis, sub hypotheca & obligatione omnium,& singulorum bonorum mobilium,præsentium,& futurorum, ac qualibet alia iuris,& facti renunciatione ad hæc necessaria,pariter & cautela.Super quibus omnibus, & singulis præmissis petitum fuit a me notario publico infrascripto fieri atque confici vnum,vel plura publicum, seu publica instrumentum,& instrumenta.Actum Romæ,in officio mei eiusdem notarij,præsentibus ibidem N. N.N. testibus ad præmissa omnia & singula habitis vocatis atque rogatis.

Et sic requiritur,quod sit constitutus aliquis procurator,nominatus,scilicet expresso nomine ꝓprio,
39 & cognomine†alias non valet procuratorium, vt tradit Rebuff.d.tit.de procur.ad resign. constit.n.7.ex l. 2.ff.de procur.gl.in l.tutor incertus,ff.de testam. tut. vnde non valent procuratoria vacua, quæ in albo dimissa vocant,†vt scribit post alios Castan. in consuet. Burg.rubr.des,&c.§.5.gl.sans,& n.18.de qua materia Boer.decis.274.col.2. Vlterius requiritur,quod sit cõstitutus procurator ad renunciandum sponte & libe-
41 re,†vt probat tex.in clem.vnic.de procur. *procuratorem sponte ac libere constituerit* Card.n.8.vers.9.Bo
* nif.& Vitel.& communiter* Doct.alias autem si constitutio procuratoris fiat per metum,est nulla, & om-
42 nia indefequuta annullantur,c.accedens, de procur.
* Abb.in c.Abb.vbi alij*cõmuniter,de his,'qui vi, &c. Rom.sing.753.Prob.in addit.ad Io.Monach.in rub. de renunc.li.6.Dec.cons.219.q.1.Rebuff.d.tit.31.&
* est*communis omnium Doct.sententia.Secundo,ut
43 adsit clausula,quod†nec vis,neque dolus,&cæ. prout
* de stylo*requiritur,requiritur etiam ut hoc instrumẽ-
44 tum procuratorium non sit† cancellatum,namque si sit cãcellatum,nullam facit fidem, & resignatio facta vigore huiusmodi instrumenti est nulla,ita Rebuff.d.
* *communiter Doct.C.de solutio.l.si chirographum,
45 ff.de prob.Hinc cancellatio†instrumenti impedit missionem in possessionẽ.l.vlt.vbi Bart. Dec. Zuccard.&
* alij*communiter,C.de edict.diui Adr.tollen.& vitiat
46 †instrumentum.c.cum olim,il 2.de priuileg.c.ex litteris,de fide instrum.Anch.cons.242.& cons.431.Ange.cons.341.super primo in fin.Lap.alleg.30. But.cõsil.11.Corn.cons.58.lib.1.& cons.118.lib.4.

47 Quod procedit,si cancellatio est in loco†principaliter,nam aliàs secus,c.ex litteris,de fid.instrum. Dec.d. l.vlt.n.37.& si est,facta†manu diuersa,Ale.cons.41.li.
48 1.Rom.consil.170. ideo bene inspiciunt huiusmodi mandatum Notarij Cameræ, & Cancellariæ, si vero
49 post resignationem reperiatur mandatum †cancellatum,tunc non initiat resignationem.Rebuff.dic.tit. de procur.ad resign.const.n.34.namque sufficit fuisse productum apud Notariũm Cameræ,vel Cancellariæ sine macula,& ita præsumitur productum, nam aliàs Notarij non recipiissent;vnde, licet postea reperiatur cancellatum,nihil refert,& fides instrumenti, non minuitur Bal.in l.si vnus,in fi.C.de test.Rebuf.lo
50 co cit.n.34.namque†mandatum relinquitur in Camera,vel Cancellaria,vt tradit Prosp.de S.Cruce dec.83. manusc.& ob id,qui litteris resignationis expeditis dicit mandatum non fuisse bonum,debet docere, & ꝓ
51 bare hoc;nam presumuntur litteræ bene expeditæ,& mãdatũ fuisse bonum ob reuisionem tot peritissimorũ hominũ,ita fuit resolutũ* in Rot.teste Car.S.Cru. d.dec.83.nã resignauit ꝓ ꝓcuratorẽ maior,& fuerũt litteræ expeditæ,postea dicebat esse minorẽ, & p con sequẽs nõ potuisse dare mãdatũ ad resignãdũ, fuit cõ
52 clusũ†mãdatũ plumi bonũ,donec cõtrariũ ꝓbet, qa alias illud nõ recepissent Notarij Cameræ,& Cancell.

An aũt bñficiatus possit cõstituere ꝓcuratorẽ ad renũciãdum sine cõsensu Capituli Ecclesiæ, cui resignat,si hẽt Capitulum,,put in Cathedrali, & collegiatã Inn.& Host.& Cõpostel.in c.quod in dubijs de re
53 nunc.tenent quod†non requiratur,sequitur Cardin. Zabar.in clem.vnica,num.8.de renunc.

Aduertẽdũ tñ est,qꝺ,cũ ꝓdicta consensus in Cãcella-
54 ria,Notarij†Cãcellariæ magnam adhibent diligentiam,vt mandata sint valida,& cum omnibus circumstantiis requisitis a iure & stylo,& alias consensus nõ extendunt,& ita quotidie practicari videmus,Notarij vero Cameræ sunt largiores,& ideo extendunt cõ sensus vigore mandati minus sufficientis,cum obliga
55 tione†tamẽ,quod ille procurator ꝓcurabit vt veniat mandatum procuratorium sufficiens & validum, qd tenebitur infra ꝓmptum prefixum producere,& ita ser
* uat*stylus notorius in Curia,vt a peritissimis didici, & vidi seruari.

SVMMARIVM.

1 *Procurator an possit resignare post confectum mandatum antequam illud habuerit.& num.5.*
2 *Procurator potest agere,certioratus a domino per litteras de mandato.*
3 *Mandatum sufficit fuisse productum ante sententiam.*
4 *Gesta per procuratorem valent, etiam si ignoret esse procuratorem,contra num.8.*
6 *Notarij Cameræ & Cancellariæ non extendunt cõsensum,nisi videant mandata.*
7 *Mandatum relinquitur in Camera.*
9 *Mandatum non præsumitur.*
10 *Procurator debet esse certus,quomodo debet renunciare.*
11 *Procurator debet seruare fines mandati.*
12 *Iudex debet esse certus de sua iurisdictione.*
13 *Mandatum ad renunciandum a quo debeat recipere procurator.*
14 *Auctoritas superioris tollit suspicionem falsi.*
15 *Rati habitio non habet locum in resignationibus.*
16 *Rati habitio habet locum in his,quæ exigunt speciale mandatum.*
17 *Beneficium potest acceptari nomine tertij.*
18 *Ad acceptandum beneficium requiritur speciale mandatum.*
19 *Supplicatio potest porrigi absque mandato.*
20 *Mandatum potest dari ad consentiendum supplicationi signatæ,vel signandæ.*

QVAESTIO VIII.

QUaero,an habita notitia de mandato procuratorio possit procurator renunciare antequam illud in manibus habuerit?Puta,quia prius a constituente fuit certioratus per nũtiũ,vel Epistolam de hoc vel ab alio,Respondet Rebuf.in sua praxi ibi tit. de procur. ad resig. constit.
1 num.23.quod sic,mouetur quia potest procurator agere

agere certioratus a domino per litteras & nuncium de mandato, licet illud mandatum non receperit, vt concludit Bart. in quodam cons. incip. Quæritur. Quod comprobatur, quia gesta per procuratorē ante receptum mandatum, & ante quam certioretur, valent, Dyn. cons. 18. quæstio talis est, col. 1. Bal. 1. §. in 3. not. ff. de procur. Hinc seruat* Rota quod sufficiat quod ante sententiam illud producat, vt habetur de- * cis. 7. nu. 3. de procur. in nouis. Hinc in vna* Zamoren. * coram Siluestro, 12. Decembris, 1533. fuit* resolutum 4 valere gesta per procuratorem etiam ignorantem† le esse procuratorem, teste Sarn. decis. 50. lib. 1. & in alia * *Mediolanen. 4. Feb. 1534. valere gesta, licet de procura non appareat, si tamen potest probari testibus, teste Sarnen. decis. 51. lib. 1. in manuscript. & hanc opinionem efficacibus rationibus fundatam attestatur Curtius iunior cons. 63. vbi per totum illam defendit eo magis in beneficialibus, vt late probat Curt. Iun. d. cons. 63. n. 11. Boer. decis. 348. sub nu. 7.

His tamen non obstantibus, in contrarium se ha- * bet* communis opinio omnium Doct. vt quis † non 5 possit assignare, nisi prius recipiat mandatum procuratorium, quamuis habuerit litteras, per quas aduisabatur mandatum procuratorium esse cōfectum Imo. in cap. in nostra col. 2. post medium de procur. & in l. quod in domini, ff. de testamen. Boer. decis. 348. sub num. 7. col. 6. ante med. & post med. & ita fuit dictum in Rota in vna Ouiten. Archidiaconatus de Liuero. 11. Febr. 1545. coram Put. teste eod. decis. 360. nu. 5. li. 2. vbi dicit etiam, quod Notarii Camerę, & Cancellariæ non extendunt consensum, nisi videant † manda- 6 ta in bona forma. Caput. decis. 168. lib. 2. & decis. 85. lib. quando quidem mandatum post præstitum consē- 7 sum † relinquitur in Camera, vel Cancellaria, & postea litteræ expediuntur. vt attestatur Card. S. Cruc. decis. 83. ita etiam in Gallia ante receptum mandatum non * recipiuntur renunciationes; ita cautum ex lege* Re- * gia attestatur Rebuff. d. tit. de procur. ad resign. cons. n. 26. immo de stylo* curiæ non admittitur quis vt ꝓ- * curator in omni materia, nisi prius ostenderit mandatum, vt tradit Io. de Im. relatus à Boer. d. decis. 348. * col. 6. sub n. 7. vers. & hoc est conforme communi* 8 opinioni, quæ se habet, non valere gesta procuratoris tante receptum mandatum, Imol. in d. l. qui in domi- * ni, ff. de testa. Idem in clem. 1. post glo. in ver. receptis * de procur. Bart. consil. 73. quæritur vtrū procurator, * & est* communis opinio, à qua non est recedendum in iudicando, & consulendo, vt attestatur Cur. Iuni. 1 d. cons. 63. num. 1. & quamuis ipse defendat † cōtrariū, & 1 vt supradictum est, nihilominus ab opinione communi non est recedendum, vt tradit Boer. dic. decis. 348. 2 in n. 7. vbi allegat alios Doct. tenentes hanc opinio- ex nem, † mandatum enim non præsumitur, & ideo de- 9 bet in primis ostendi, vt * est communis, & recepta, * omn. doct. sententia, vt patet ex allega. per Mascard. de proba. concl. 1004. per totam, ex quibus cessant allegata in contrarium per Rebuff. nam Bart. retorquetur in contrarium, aliæ vero doctrinæ parum faciūt, cum in contrarium sit cōmunis* opinio, vt ipse Curt. Iun. attestatur d. consil. 63. col. 1, & decisiones Rotæ allegatæ procedunt in diuersis casibus in materia dationis consensus, in qua habemus legem præscriptā, vt ostendatur mandatum, alioquin non extenditur à Notarijs Cameræ, & Cancellariæ. Debet igitur procurator recipere mandatum, & postea dare consensum * vt ex prædictis colligitur, & est* communis Doc. sen 10 tentia: namque debet esse certus, quomodo debeat renunciare, & quibus clausulis, vt seruet fines † mandati, Ias. cons. 162. col. 4. lib. 2. & cons. 86. in fin. libro 3. Card. Paris. cons. 19. num. 15. cum seq. vol. 2. sicut iu 12 dex antequam † procedat debet esse certus de sua iurisdictione, Caput. decis. 114. p. 2.

13 A quo autem debet recipere hoc mandatum? Rebuff. dicto tit. de procur. ad resig. const. num. 25. & 26. Innuit debere recipere per nūcium missum à Domino, vel per epistolam Domini, & ideo dicit, quod si receperit per extraneum non debet præstare consensum antequam sit certioratus à domino, ex not. in le. 1. per illum tex. ff. de contrah. empt. & ex his, quæ scribit Marc. in l. si quis num. 64. ff. de quæstio. Rebuff. in constitutioni. regni tit. de lit. oblat. nu. 27. & hoc ad euitandum falsum, & bene esset vt id seruarent pro- * curatores; Verum contrarium practicatur,* vt detur consensus, etsi recipiatur mandatum per manus extranei resignatarij, aut alterius habentis interesse, & su- 14 spicio falsi satis tollitur † ob sigillum Episcopi, vel cō- * munitatis in eo appositum, iuxta ea, quæ dicunt Doc. to.* communiter in cap. post cessionem de probat. cum alijs, vt dixi supra & dando consensum videtur accepisse mandatum, ut requiritur, Rot. decis. 7. de pro- 15 cu. in nouis. Ex quo infertur, quod † rati habitio non habet locum in resignatione beneficij, vt quis possit renunciare beneficium tertij, & postea effi cere, vt cō sentiret, vt ex supradictis colligitur, quandoquidem * iuxta* communem requiratur mandatum speciale, q est notandum, quia ratihabitio habet locum in his, q 16 exigunt † speciale mandatum, cap. vlt. de iur. iu. Ang. in l. nec filius, C. de reb. cred. Ballin l. si maritus; C. mand. Alex. cons. 79. lib. 5. Felin. in cap. sicut 2. cōlu. vlt. de simon. Dec. in l. semper qui non prohiber, nu. 7. de reg. Iur. & cons. 281. & ob id, si quis acceptauerit benefi- 17 cium nomine tertij, poterit ille tertius ratum habere * *communiter Doct. in cap. accedens, de præben. gl. in cap. quamuis, eod. tit. in 6. quamuis ad acceptandū re- * 18 quiratur † speciale mandatum, vt est* communis opinio, de qua per Couar. lib. 3. var. resol. ca. 16. num. 5. declara; hæc procedere quo ad præstandum consensum vt requiratur speciale mandatum per instrumentum publicum, & quod illud receperit procurator, suppli- 19 catio † autem potest porrigi etiam absque mādato, & postquam est signata, potest dari mandatum, quod da 20 tur ad consentiendum † supplicationi signatę, vel signā * dæ. & ita practicari* videmus, vt supra dixi, & postea præstatur cōsensus, iuxta regulam Cancellarię. 40.

SVMMARIVM.

1 *In mandato dato ad resignandum in Curia potest dici in fauorem N. & non aliter, nec alio modo.*
2 *Non potest fieri † mandatum ad resignandum in manibus Ordinarij cum clausula, non aliter nec alio modo.*
3 *Renunciatio coram Ordinario debet fieri libere.*
4 *Mandatum ad renunciandum in fauorem, etiam absque clausula & non aliter, & c. est simoniacum.*
5 *In manibus Ordinarij non potest fieri renunciatio in fauorem.*
6 *Procuratore renunciante omisso medio vitioso, renunciatio est valida, & mandans excusatur a simonia.*
7 *Exequutio & non destinatio attenditur.*
8 *Actus renunciationis, & non voluntas volentis cedere attenditur.*
9 *Interpretatio capienda, vel excludatur dictum.*
10 *Ordinarius pōt conferre illi, cui renuncians voluerat.*

QVAE-

QVAESTIO IX.

NOno quęro an in mandato procuratorio possit dici, Constituo N. pro curatorem ad renunciandum in fauorem talis, & non aliter, nec alio modo. Omissis his, quæ possunt dici pro vtraque parte, communis* resolutio * est, vt si mandatum fiat 1 ad renunciandum in manibus sum. Pont. possit apponi, & non aliter, nec alio modo, *ex stylo, & tolerantia antiqua, Cassad or. decisio. 2. num. 3. de sim. Nauar. in Man. ca. 23. sub nu. 107. Rebdoan. de sim. p. 3. ca. 2. num. 21. Cacial. de pens. q. 19. num. 18. & ita tota* die practicari videmus, si vero fiat 2 ad renunciandum in manibus Ordinarij, non † potest in mandato apponi clausula huiusmodi, & non aliter nec alio modo, absque vitio simoniæ, Ferret. cons. 95. num. 13. Cacial. d. tract. de pens. q. 19. num. 15. Namque libere debet fieri renunciatio coram † Ordinario 3 non solum per se, sed per ꝓcuratorem Gamb. de aut. leg. a lat. lib. 2. num. 29. & 37. li. 6. num. 125. Hinc alias in Rota, fuit propositum dubium in vna Vicentin. ꝑ * ceptoria* corā Decano die Mercurij 9. Martij. 1552. si mandatum fuit factum ad renunciandum in mani- 4 bus Ordinarij in fauorem † certæ personæ, cum clausula pure, & simpliciter an sit simoniacum, & præsumatur fraudulentum. Domini concluserunt affirmatiue teste Caput. decis. 192. par. 2. hoc idem, fuit resolutum * in* vna Firman. bene. teste Pelegr. decis. 144. libro 2. namque ibi fuit datum mandatum in fauorem N. ad renuncian. beneficium coram Vicario, aut alio facultatem habente absque clausula, non alias, nec alio modo, fuit tentum, quod talis resignatio non valeret, & quod ius remanserat penes resignantem, quia in ma- 5 nibus † Ordinarij resignari non potest in fauorem, vt * communiter* Doct. volunt, sed cadit dubium, quid si mandatum fuit datum ad renuncian. in manibus Papæ, vel Ordinarij in fauorem certæ personæ, procura- 6 tor autem renunciauit in manibus Ordinarij † libere omisso medio vitioso, & sic non renunciauit in fauorem, aut sib mandatum fuerat, an renunciatio sit valida, & ex hoc mandans excusetur a simonia omissis * quæ possunt adduci hinc inde, vera, &* communis sē tentia est affirmatiua, secundum quā consuluit Card. Paris. cons. 15. num. 13. & 14. cum seq. vsque ad nu. 19. vol. 4. & ita* fuit resolutum per Rotam in dic. Vicentin. preceptoriæ, coram Decano, die Mercurij 1552. teste Caput. decis. 192. par. 3. & ita consuluit Rebuff. cōs. 85. & late cons. 87. Et ratio est, quia destinatio ipsius resignantis sapiens simoniam, non fuit acceptata, neque exequuta per procuratorē, qui omisso medio vitioso resignauit libere: quo casu non debet attendi il- 7 la destinatio, † sed exequutio facta per ipsum procuratorem, & actus per ipsum gestus, qui careat omni vitio vt eleganter concludit Petr. de Anchar. cons. 28. ratione col. 2. & 3. vers. sed his non obstan. vbi ex pluribus auctoritatibus, & rationibus, probat attendendam esse exequutionem factam per procuratorē, illamque simpliciter esse in consideratione potius, quam man- 8 datum. actus enim resignationis, † & non voluntas volentis cedere attenditur, Dec. in cap. ex parte el 1. col. u. in 1. & 2. concl. de offic. deleg. Archid. Gem. & Præpos. in cap. ordinationes & in ca. quinque. 1. q. 3. But.

* Abb. Im. & *communiter in ca. dilecto, de præben. Eo
9 que magis, vt capiatur † interpretatio ad excludendum delictum, iux. l. merito si pro socio. Ob quam causam illa verba in fauorem certæ personæ possunt interpretari, si fiat renunciatio coram Papa, & plures rationes adducit Rebuff. d. cons. 45. quod vide. Amplia, hanc conclusionem procedere etiam si postea Ordinarius qui admisit renunciationem libere, cōtulit illi, cui resti- 10 gnans mandauerat † procuratori resignare, ita Card. Paris. concludit dict. cons. 15. num. 14. vol. 4. vers. hoc non caret suspicione, & tutius erit alteri illud beneficium conferre.

SVMMARIVM.

1 *Procurator non potest constitui ad acceptandum, & renunciandum.*
2 *Procurator non potest constitui ad renunciandū beneficium obtinendum.*
3 *Tempus confecti mandati inspicitur.*
4 *Peccat mortaliter acceptans beneficium, vt illud renunciet.*
5 *In curia de stylo datur Examinetur.*

QVAESTO X.

DEcimo, quæro, an quis possit cō stituere procuratorem ad acceptandum, & renunciandū simul vt ex illo procuratorio possit ꝓ curator acceptare tale beneficiū & illud resignare. Respōdet Rebuf. in prax. tit. de proc. ad resig. const. num. 16. & 17. quod non. Bellam de permut. bene. p. 8. q. 2. nu. 17. Ratio est, quia potest quis constituere procuratorem ad renunciandum beneficiū, 1 quod † obtinet, non autem obtinendum, Rebuf. loco cit. & in tract. nomin. q. 14. Quare procurator virtute huius mandati non poterit resignare, namque ad validitatem † mandati inspicitur tempus, quo instrumentum procuratoriū fuit cōfectum, et colligitur ex his 2 quæ scribit Menoch. de recup. poss. primo remedio n. 272. 273. 274. & nō entis nullæ sunt qualitates immo mortaliter peccat, qui acceptat beneficiū, vt illud postea renunciet, & ob id in curia de stylo, quando datur examen apponitur † clausula dato prius iuramēto, 4 quod illud non recipiat animo renunciandi.

SVMMARIVM.

1 *Notarius non potest se rogare de instrumento in personam suam.*
2 *Consanguinei, qui debent præstare consensum ex forma statuti in contractibus mulierum, non possunt consentire, si cum illis contrahunt.*

QVAESTIO XI.

NOnDECIMO. quæro, si aliquis vult constituere procuratorē. N. ad renuncian. in curia, an ipse N. possit se rogari de manda- to procuræ in personam suam 1 Vera conclusio est negatiua, † quam tenuit Rebuf. in prax. tit. de procur. ad resign. num. 6. & est doctrina Bar. in l. ex sententia, ff. de testatur Guid. Pap.

Pap.decis.126.Afflict. decis.317.atteſtatur ita*fuiſſe
* deciſum,& com.*doct.ad tollan.n.fraudes hoc rece
ptum eſt,vt Notarius non poſſit ſe rogare de manda
to procuræ in perſonam ſuam,Bart.in l.2.in princ.ff.
de ſtip.ſeru.Bal.in l.iudices,C.de fid. inſtrum. & in l.
conſul.nu.5.ff.de adopt.Fel.in ca.quoniam,num. 41.
de probꝫ ſicuti agnati,& conſanguinei,qui debent ex
2 forma ſtatuti†præſtare conſenſum in cõtractibus mu
lierum,non poſſunt illum præſtare,quando cum ipſis
contrahunt dictæ mulieres,nam tunc alij ſunt adhibẽ
* di;*communis opinio,vt per Dec.conſ.612.in fin.Ca
tell.Cott. in memor.ver.filius fam.poteſt,& ver. ſtatu
tum,Io.de Arnon.Soliloq.17.Burſ.conſ.380. nu. 20.

SVMMARIVM.

1 *Præſens in curia, an poſſit conſtituere procuratorem ad renunciandum.*
2 *Verbum Nullatenus annullat actum ipſo iure.*
3 *Vbi ſtatuum requirit præſentiam propinquorum,propinqui non poſſunt mittere procuratorem.*
4 *Statutũ puniens facientem actum perſonaliter,non includit facientem per alium.*
5 *Vbi requiritur iuramentum pro forma,quis non poteſt iurareper alium.*
6 *Quoties eſt electa induſtria perſonæ actus non poteſt per ſubſtitutum expediri.*
7 *Cardinales præſentes in curia,& reſignantes,quo modo præſtent conſenſum.*
8 *Notarij Cameræ admittunt procuratores præſentiũ, in curia.*
9 *Præſens in curia poteſt conſtituere procuratorem ad renunciandum in partibus.*

QVAESTIO XII.

VODECIMO,quæro,an præ
ſens in curia poſſit conſtituere
procuratorem ad reſignãdum,
& conſentiendum eidem reſi-
1 gnationi.Communis*eſt negati-
ua,†quam tenet Gig.in tract.
de penſ.q.11.vbi dicit hanc opi-
nionẽ eſſe veriorem, & ſeruari in
praxi in curia,ſequitur Burſ.conſ.395.num.28.vol.4.
quod probatur ex regula Cancellariæ 40.Sixti V.ibi,
Apoſtolicæ litteræ nullatenus expediantur,niſi reſignans,vel cedens ſi præſens in Romana curia fuerit, perſonaliter,alioquin per procuratorem,&c. Loquitur enim per verbum nullatenus†quod annullat actũ
2 ipſo iure,Glo.ibi ad reg. Innoc.8.gl.in clem.1. verſ.
nullatenus de ſequeſtr.poſſ.& fruct.in terminis dictæ
reg.Boer.deciſ.348. num.1.& ſic requirit,vt preſens
in curia perſonaliter præſtet conſenſum, vnde nõ po
terit cõſtituere procuratorem,Abb.in c.vlt.de iuram.
calum.gl.in clem.dudum de ſepult.Hinc vbi ſtatutum
3 requirit præſentiam propinquorum,†propinqui non
poterunt mittere procuratorem,Ang.in l. Titius, ff.
quibus mo.pign.vel hipo.Bal.in l.1.vl.col.C.qui adm.
Hinc ſtatutum puniens facientem actum perſonaliter
4 non includit facientem†per alium,Card.in cap.perpẽ
dimus de ſent.excom.Bart.in l.infantes ff.de fideicõ.
5 libert.Hinc quoties requiritur iuramentum† pro for
ma,quis non poteſt iurare per alium,Abb.Bal.Fel. in
cap.licet ex quadam,de teſtibus,Bart.in l.qui bona.§.
qui aliena.ff.dam.infect.Card.in clem..1.in 11.no.de
iur.iur.Ratio,quia ex his verbis poſitis in d.reg. Can
6 cellariæ eligitur,& conſideratꝰ induſtria perſonæ,quo
caſu actus non poteſt per ſubſtitutum†expediri,Bart.
in l.nemo eſt qui neſciat,ff.de duob.reis & in l.1.ff.de
* var. & extraord.cog.& in l.diem,vbi Dec.& alij*com
muniter,ff.de off.aſſeſſ.idque eo magis procedit in a-
ctibus præiudicialibus,ex his,quæ ſcribit Bart.in l per
hanc,C.de erogat.mil.ann.li.12.Bal.in l.1.§.ne autem
C.de Cad.toll.Io.de Anan.in c.1i cuius in fi.de ſimo.
Amplia hanc concluſionem procedere in omnib. &
quibuſcumque perſonis, etiam in maxima dignitate
conſtitutis,etiam Cardinalatus honore decoratis, ita
* de ſtylo*ſeruari videmus.namque Cardinales,quãdo
7 reſignant,†vel præſtant conſenſum per ſchedulã, quã
mittunt Notarijs,vel Notarij accedunt ad eorum pa
* latia ad recipien.conſenſum,ita ſe habet ſtylus * no-
torius,in curia,Nauar.in c.accepta opp.7.num.27.de
reſtit.ſpol.limita nou procedere in Camera.nam quã
8 do præſtatur ibi conſenſus notarij Cameræ † admit-
tũt procuratores etiam præſentium, ita Gloſator Re
gu.Cancellarię 14.Inn.VIII.poteſt tamen†prælens in
curia conſtituere procuratorem ad renunciandũ in
partibus,Collet.in c.exhibita in 10.qu.de rerum per-
mut.Bellam.in eod.tract.p.8.q.3.num.8.

SVMMARIVM.

1 *Supplicatione ſignata conſenſus præſtatur ante ſex menſes.*
2 *Mandata ad renunciandum durant multo tempore.*
3 *Voluntas cenſetur durare.*
4 *Per lapſum quadrienniį mandatum non cenſetur reuocatum.*
5 *In Francia elapſo anno non recipiuntur mandata ad renunciandum.*

QVAESTIO XIII.

DEcimo tertio,quæro, poſtquam qs
recepit mandatum ad renunciandum, per quantum tempus poſ-
1 ſit præſtare conſenſum? Reſponde,quod,ſi ſupplicatio †eſt ſignata
tunc debet præſtare cõſenſum an
te ſex menſes, ad hoc vt poſſit in-
fra dictum tempus publicare,vt requiritur ex conſti-
tutioneGreg.XIII.& late ſuo loco dixi,ſi vero ſuppli
catio non eſt ſignata,vt quia nõ fuit porrecta, admit
2 tuntur mandata †confecta etiam multo tempore an-
3 te,Gig.conſ.11.nu.6.nam ead.voluntas† cenſetur du
rare donec de reuocatione appareat,c.maiores de ba
ptiſ.l.eum qui,ff.de prob.Caſſad.deciſ.1.num. 2.de re
nunc.Dubium tamen eſt,an per lapſum quadrienniį
à die confecti inſtrumenti procuræ,cenſeatur mãda
tum reuocatum?Paul.de Caſtr.conſ.12. tota diſputa
tio iſtius proceſſus col..2.verſ.2.ratio,li.1.tenet quod
per lapſum quatuor annorum mandatum ſit extin-
ctum,mouetur,quia præſumptio eſt, quod mandans
reuocauerit ob longum interuallum,arg.l.in cõfirmã
do,ff.de confir.tot.Tamen in contrarium eſt veritas,
4 †quod etiam poſt quadriennium poſſit præſtari con-
* ſenſus quam opin.tenuit Rota*in vna Abulen. Cano
nicatus,& præbendæ,die 21.Nouembris 1543. coram
Cardinali S.Crucis,teſte Moedan.deciſ. 217.penſio-
nem habens ſub tit.de renunciand.ſeu procur.fuit.n.
concluſum,conſenſum præſtitum poſt quatuor an-
nos eſſe bonum,quia ut dixi,voluntas ſemper cenſe-
tur durare,donec de mutatione non appareat, capit.
maiores

maiores de bapt.& poſt decem annos,l.ſancimus.C.
de teſta.Non obſtat Conſilium Pau.de Caſtr.in con
trarium allegatum,quia Rota dixit hoc Conſiliũ eſſe
cõtra omnes regulas,& omnia principia iuris.Melius
tamen eſſet habere nouum mandatum . nam Notarij
Cancellariæ,quandoque faciunt difficultatem,vt tra-
dit Rebuff.in ſr.citan.num.18.In Francia autem clap
5 ſo anno non†recipiuntur procuratoria ad renuncia.
* ita fuit†iudicatum Tholoſ. & vt ſint nullæ prouiſio-
nes factæ vigore dicti mandati,teſte Pap.libro 2.ti-
tulo 8.

Et eſt opinio Reb.de veril,not.glo.7.in fin.idem
Reb.d.tit.de proc.ad reſign.nu.18.vbi etiam dicit, le
* ge regia cautum*eſſe,lata de anno 1551.die 19.April.

SVMMARIVM.

1 *Beneficium reſignatum in curia per procuratorem,in curia dicitur vacare,& non in partibus.*
2 *Reſignans quo ad beneficium reſignatum dicitur mori in loco,vbi fit reſignatio.*
3 *Locus vbi actus perficitur,debet attendi.*
4 *Beneficia reſeruata vacata extra curiam,in curia dicuntur vacare.*
5 *Exiſtens in curia poteſt conſtituere ad renunciandũ in partibus.*
6 *Beneficia,quæ vacant in curia,per procuratorem nõ dicuntur vacare.*
7 *Beneficia vacantia apud Sedem dicuntur vacare in curia.*

QVAESTIO XIIII.

DEcimo quarto,quæro, vbi dicatur va-
care beneficium reſignatum in curia
per procuratorem,in loco vbi ſit mã
datum procuratorium,& ſic in parti
bus,vel in loco vbi ſit reſignatio ,& ſic in curia? Stephan.quem refert &
1 ſequitur Zab.in clem.vnica n.25, de renunc.ſcribit†
vacare beneficium in curia,vbi ſit renunciatio,nõ au
tem in partibus,vbi conſtituitur procurator,ſequitur
Boniſ.de Vitall.n.40.Archii.& alij in c. 2. de præb. in
6.Collect.in c.exhibita in 10.q.de rerum perm. Bel-
lam.in tract.de rerum permu.8.p.q.3.n.8.Ferret. cõſ.
93.Card.Pariſ.conſ.10.n.1.vol.4.Gig.conſ.5.n.5& in
Epit.de intr.nu.49.Fuſc.de viſi.li.2.c.21.poſt n.4.Ro
tadeciſ.1.de rer.perm.Reb.in prax.tit.de proc.ad re-
ſig.n.2.Roſſin.de benef.c.31.Put.deciſ.36.n. 2.lib.2.
Arch.in c.præſenti n.1.prope finem ver.& crede,Ge
* min.nu.7.de præb.li.6,&*communiter Doct.& ratio
2 eſt,quia quo ad tale beneficiũ reſignatum, † reſignãs
dicitur mori in loco,vbi renunciatur,non habita con
ſideratione,vbi beneficiatus moram trahit,ita Pariſi.
d.conſ.10.nu.2.vol.4.Accedit,quia procurator dicit
ego procuratorio nomine renuncio,vnde debet attẽ
3 di locus,vbi actus†perficitur,not.in l.inſulam.ff.preſc.
l.ver.Lucius,ff.depoſiti,l.ſi alienam,ff.de donat. Bart.
in l.cotem §.qui maximus,ff.de publ.Crau.conſ.293.
col.pen.cir.fi.verſ.infertur ex præmiſſis,ſicuti in ſimi
4 li dicimus,quod beneficia reſeruata,† licet vacent ex-
tra curiam,tamen dicuntur vacare in curia,Fran.poſt
* alios*communiter in c.2.nu.3.de præb.lib.6. Put.d.
deciſ.36.nu.1.li.2.& hęc ſeruiũt ad effectum, de quo
per Card.Pariſ.d.conſ.10.quem vide. Hinc etiam eſt,
quod exiſtens in curia poteſt conſtituere procurato
5 rem ad reſignandum in partibus,† quod alias non poſ
fet,ſi beneficium vacaret,vbi ſit mandatum,ita Bella-
me.de rer.perm.p.8.q.3.nu.8.& hanc opinionem de-
fendit Petr.Andr.Gamm.in c.licet,n.130.de rer.per-
mut.li.6.& reſpondet argumentis,ex quib.Imol.in ca.
vlt.eo.tit.tenet contrarium. Et non eſt omittendum,
quod dicta beneficia vacantia in curia per reſignatio
6 nem factam à procuratore†non dicũtur vacare apud
ſedem,ita Gig.in Epi.de intrus nu.47.& hoc tenet ex
preſſe Put.d.deciſ.36.verſ.bene verum,lib.2.†quod eſt
notandum quia è contra benef.vacantia†apud Sedem
dicuntur vacare in curia,c.1.de præb.li.6. vbi in prin.
dicit apud Sedem,& in fine dicit in Romana curia,c.
præſentia,eod.tit.& li.Lap.alleg.96.in princ.& ita fuit
* *reſolutum in vna Gerunden.beneficij coram D.Io.
Paulo 18.Octobr.1543.teſte Put.d.deciſ.36.li.2.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio facta per procuratorem trahitur ad diem confecti mandati,vt tũc cenſeat amiſſum beneficiũ.*
2 *Conſtituto procuratore ad adeundam hæreditatem, cenſetur adita hæreditas.*
3 *Verba l.Paulus ff.de acq.hæred.quomodo legantur.*
4 *Renunciatio facta in curia per procuratorem quãdo noceat renũciationi factæ per principalẽ in partib.*
5 *Exceptio ſpontaneæ renunciationis non admittitur poſt ſpolium.*
6 *Et ſi ante fuit datus procurator,an admittatur huiuſmodi exceptio.*

QVAESTIO XV.

DEcimo quinto,quæro, an renun-
ciatio facta per procuratorem
trahatur ad diem confecti man-
dati,ita,vt videatur amiſſum be-
neficium, quo ad proprietatem
1 & poſſeſſionem, tempore, quo
ſuit confectum mandatum? Do-
** cto.magis** communiter tenent affirmatiuam † opi.
2 inter quos Abb.in c.ſollicite,nu.11. de reſt. ſpol. Lap.
alleg.24.in princ.Ferrettus conſ.93.n.2.Bal.in c.audi-
ta,de reſt.ſpol.Menoch.in tract.recup.poſſ.rem.1.nu.
274.Fel.in c.ex parte,n.15.de reſcr.Ratio, quia eo ip-
ſo quod eſt conſtitutus procurator, quo ad dominũ
ipſum res dicitur deperdita, & cenſetur habere rẽ ꝙ
derelicta,licet habita conſideratione ad procuratorẽ
non ſit cum effectu facta renunciatio , neque habita
conſideratione ad ſuperiorem,ergo ſequuta renun-
ciatione facta per procuratorem,& admiſſa per ſupe-
riorem,renunciatio trahitur ad tempus confecti mã
dati,cum hoc dependeat ex nuda voluntate,argum.l.
Paulus.ff.de acq.hæred.vbi dicitur quod ex eo quod
hæreditatis aditio conſiſtit,in ſola voluntate , eo ipſo
2 †quod conſtituitur procurator ex ipſa inquam animi
declaratione cenſetur hæreditas adita, ſic eo ipſo ꝙ
quis conſtituit procuratorem ad renunciand.quo ad
ſe videtur ſſabere proprietatem,& poſſeſſionem ,ꝙ de
relicta,ita Abb.d.num.11.Menoch.d.nume.274.vbi
3 275.dicit†in d.l.Paulus legendum procuratorem Dua
ren.li.2.diſput.anniuer.cap.27.Cuiac.lib.1.obſer.iur.
4 capitul.trigeſimoquarto.Ex quo primo infertur,† ꝙ,
ſi quis conſtituit procuratorem ad renunciandum in
Ro.cur.de menſe Aug.& poſtea de menſe Septemb.
renunciet coram ordinario,& de menſe Octobr.fiat
reſignatio per procuratorem,hæc quamuis poſterior
teneat,cum renunciatio trahatur ad diem quo fuit
confe-

confectum,& ita respondit Ferret.d.cons.93.num. 1.
* versic.nec obstat,& alij sequuntur*communiter,si in
terim non fuit reuocatum mandatum,nam tunc se-
cus ex nis,quæ dicentur infra suo loco.
Secundo infertur conclusionem illam,quod excep
tio spontanæ renunciationis non admittatur post spo
lium,cap.sollicite vbi omnes*de restitut.spol. habere
locum quando resignatio habuit omnino principiū,
& finem post spolium,secus autem si habuit princi-
pium ante spoliationem,nam tunc admittitur ,exem
plum si fuit datus procurator ante spoliū,nam quā
uis fiat renunciatio post,nihil ominus huiusmodi ex
ceptio admittitur Lap.alleg.24.Abb.d. cap. sollicite,
num.11.Ferrett.dicto cons.93.num.3.Roderic. Sua-
rez,alleg.23.num.18.Rebuff.in prax.in titu.de vi in
resignat.n.6.cōmunis*opinio,vt patet ex adductis per
Menoch.d.1.reum de recup.poss,n.272.Petr.deGra.
in cap.cum ad sedem , de restit. spol. & alios cumulat
more suo Mascard.de probat.concl.1272.num.8. &
hæc conclusio probatur,in d.cap.sollicite,ibi quia nō
est verisimile quod spōte,&c. nam hoc cessat,vt patet
ex adductis,& comprobat Ferrett.quæ dicto cōs.93.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio per procuratorem est etusdem potentiæ.*
2 *Renunciatio per procuratorem abdicat ius.*
3 *Quod facit procurator videtur facere dominus.*
4 *Paria sunt facere per se,& per alium.*
5 *Renunciatio pe nuntium,& procuratorem parifica-
tur.*
6 *Nuntius dicitur procurator.*
7 *Potest constitui procurator ad resignandum cum si-
gnata est supplicatio.*
8 *Resignatio sumit spiritum a consensu.*
9 *Consensus in contractu mulieris,& minoris, quando.*
11 *Procurator constituitur,a Resignatario.*
12 *Resignatarius potest constituere procuratorem ad cō
sentiendum pensioni super beneficio quod ad huc
non habet sed sperat.*
13 *Seruitus potest imponi etiam futuro ædificio.*
14 *Sufficit vt tempore quo actus perficitur res sit sua.*
15 *Sufficit vt tempore quo actus perficitur exercet actū
vt tunc dominus dicatur facere.*
16 *Habito respectu ad futurum potest aliqua res appella
ri propria.*
17 *Procurator habens generale mandatum videtur ha-
bere etiam ad lites futuras.*
18 *Mandata a resignatario quomodo fiant.*
19 *Procurator ad consentiendum pensioni super benefi-
cio resignando,potest consentire conditionaliter in
euentum quod fiat cessio.*
20 *Procurator ad consentiendum pensioni non potest cō
sentire translationi pensionis.*
21 *Translatio pensionis difficilis reputatur.*
22 *Procurator ad consentiendum regressui & accessui cū
clausula in præmissis,&c.an possit consentire trans
lationi pensionis.*

QVAESTIO XVI.

DECIMO sexto Quæro an Resignatio,q̄
fit in Curia,vel extra per procuratorem
sit eiusdem potentiæ,sicut resignatio',q̄
* fit per principalem, communis * opinio,
1 ab omnibus firmata,& receptaest affirmatiua esse e-
iusdem potentiæ , & producere eundem effectum,
2 cum hæc etiam abdicet ius,& faciat †amittere possē-
sionem,& proprietatem Cassa.decis.1.n.1.de renunc.
Doct.omnes,in clem.1.per illū textum,de renunciat.
& in c.ep in dubijs c.sup hoc,& c.admonet e.Nā qđ
3 facit procurator videtur, †facere dominus Card.Pari.
cons.p7.num.26.& cons.43.col.4.vol.1& paria sunt
4 facere per se†vel per alium mandato precedente idem
Paris.in leg.1.§.nunciatio,nu°56.ff.de op.nunc.Curt.
Iu.in leg.2.§.si procurator,nu.4.ff.quod quisque iur.
Alex.in l.1.num.23.ff.de verb.oblig,& in simili nulla
5 est differentia inter, †renunciationem factam per Nū
tium,& factam per procuratorem Card.in dicta Cle-
6 mentina vnica in fine de renunc.nam Nuntius † dici-
tur procurator Glos.communiter*recepta in l.mul-
tum inter est C.si quis alter,vel sib.Bal. in margarita
in verbo procurator,le.pater ff.de manumiss.vind.cū
aliis vt per Rebuff.de nominati.q.14.num. 173. cum
seq.quod quomodo ,pcedat in Curia infra dicemus.
Ex hoc conclusio procedit etiam si procurator su
erit constitutus ad resignandum , & supplicatio tunc
7 temporis erat signata,nam valet resignatio,†facta per
* ipsum vt fuit resolutum,*in Rota in vna Cartag nen.
de an1561.teste Card.Paleotto decis.155.alias 233.
in recoll.manuscr.sequitur Bursat.cons.395.sub. nu.
8 5.vol.4.& est ratio quia resignatio sumit †spiritū,& ro
bur a consensu Sarn.de infirm.resign.quæst.31.col.2.
Put.decisione 506.lib.1.ideo sufficit quod illo tempo
re adsit legitimum mandatum in persona procurato
ris,Ita consensu propinquorum,in contractu mulie
9 ris,& curatoris†in contractu minoris sufficit quod in
tercueniat,tempore celebrati contractus iuxta tradi-
ta per Curtiū Iun.cons.50.lib.1.Barbat. cons.70.lib.
4.Card.cons.100.vol.1.Barbat.cons.70.lib.4.Caual-
can.de Tutor.n.131.& 322.Stefan.Lambert.in tract.
de stat.prohi.muli.contraher.sine cert.sollemn.glo.7.
verbo consensus.
Solet autem,ad tollenda dubia poni clausula in mā
10 dato,†ad resignan.iuxta formam supplicationis signa
tæ vel signandæ,quæ maxime operatur vt alias fuit di
ctum in Rot. in vna Burgen.Canonicatus 18.Aprilis
1586.coram R.P.D.Gypsio.nam verba huiusmodi
ostendunt supplicationem signatam fuisse mandato ,
ipsius,& per consequens videtur dare facultatem, †p
curatori omni casu,& ratificare gesta pcedentia iux-
ta not.per Roman.Imol.& Alex.in l. sciendum ff. de
verbor.oblig.Gabrill.lib.com.opinio de Min.concl.
7.Cels.Hug.cons.108.& alij omnes potest ergo con-
stitui procurator ad resignandum cum quis hēt intē-
tionē resignandi,& ei dari ptās id faciēdi,pōt ēt cōsti
tui post porrectā supplicationē resignationis vt eōi-
ter*videmus:heritota die, cū hmōi supplicatiōes nō
abdicēt ius,& iō a quocūq; possunt porrigi,cōsensus
autē qui abdicat omne ius à principali duntaxat. vel
a legitimo eius procuratore præstatur potest quoque
constitui procurator post signatam supplicationem
vt fuit resolutū in Rota,teste Illustrissimo, & Reue
rendissimo Card.Paleotto decisione manuscrip.427.
* sequitur Bursat.cons.395.sub nu.5.vol.4.& commu-
niter est receptum in*praxi.quia datur mandatum ad
consentiendum expeditioni litterarum,sine quo con
sensu non expediuntur per,RR.PP.DD.Abbreuiato
res,& etiam potest constitui post datatam supplicatio
nem,Bursat.dicto.cons.395.sub num.5.& ideo si sup
plicatio fuit datata de mense Septembris,mandatum
fuit datum de mense Octobris,& consensus fuit præ
stitus de mense Nouembris,per procuratorem, resi-
gnatio est bona,& valida vt fuit resolutum in dicta

Cartaginen.

Chartaginen.de ann.1561.& regulare est ac omnib.
no-um,vt non attendatur hoc casu tempus datæ, sed
consensus,præsti,quo tempore constat de validitate
mandati,& potestate procuratoris,æui consensit ,cu
ius consensus vigore fuerunt expeditæ litteræ.
11 Et etiam procedit,†si procurator fuit constitutus
à Resignatario, vt communiter solet fieri ad consen
tiendum reseruationi pensionis vel fructuum Put.de
cis.524.li.2.Caputaq.decis.187.li.2.Card.Paleott.de-
cis.204.alias 317.Cardinalis S.Cru.decisione 118.Cre
12 scent.decis.105.li.1.& sic quis potest constituere,†p
curatorem ad consentiendum pensioni,super benefi
cio quod nondum habet,sed sperat Card. Paris.con-
sil.43.vol.4.Rebūff.in prax.titu.de procu.ad resign.
num.29.quia potest imponi seruitus Futuro ædifi-
13 cio,†si seruitus,§.futuro ff.de seruit.vrban.præd.leg.
labeo ff.de seru.rust.præd.Rebuff.in prax.tit. de pror.
ad resignan.sub nu. 29. sufficit ergo vt tempore quo
14 procurator†debet consentire beneficium esset effe-
ctum suum,argum.l.rem alienam ff.de pignorat. act.
leg.si quis alienam ff.de actionē, empt. & regulare est
vt attendatur tempus quo procurator exercet actū,
15 nam tunc dicitur*dominus facere Glos. in clem. 1.
verbo collatio vt lit.pend.vbi Card.Zabar. Bonifa.de
* Vitall.& communiter,alij & plures citat Parisiē. vbi
supra quod procedit etiam si resignatarius appellauit
illud beneficium suum,nam habito respectu ad futu-
16 rum potuit,†id facere arg.l.fundus qui locatus ff.de
fund.instr,Abb.Bald.& Ang.in.l. item ad litem ff.de
procu.Rot.decis.1.de procu,in nou. Hinc procura-
17 tor habens mandatum generale videtur habere etiā
* ad lites futuras,vt fuit resolutum in vna* Placent.pa-
rochialis coram Card.S.Crucis die 2.Maij,1554.re-
* ste.Caputaq.decis.393.lib.2.communis*opinio teste
18 Prospe.decis.91.manusc.Ita enim mandat,† quate-
nus beneficium sibi conferatur,vel resignetur, & ita
* docet communis praxis*vt per Prosper. dicta decis.
& alia colliguntur ex dicto consilio Paris.43.vol.4.
vbi in facti contingentia respondit mandatum conse
ctum 14.Octobris ad consentiendum pensioni super
beneficio quod appellauit suum esse validum, quam-
uis 15.Decembris ex admissione resignationis fuerit
19 effectum suum;Sed dubium est,†An Procurator con
stitutus ad consentiendum pensioni in cuētum quod
N.cedat,possit consentire pensioni conditionaliter
* dummodo N.cedat? communis*opinio est affirmati
ua,& tradit Crescent.dec.105.li.1.in recollect.manu
20 scr.& iste non potest consentire, †translationi pensio
nis vt fuit resolutum in vna Compostellan.28. Ianua.
1549.teste Put.d.dec.524.lib.2.Bursat.cal.395.num.
21 h.cum seq.vol.4.quia huiusmodi facultas transferen
di est insolita,& regulariter non solet concedi.
22 Et mandatum ad consentiendum regressui, & ac
cessui stante clausula generali in fine posita in præ-
missis,& circa præmissa est efficax vt procurator pos-
sit consentire translationi pensionis Caputaq. decis.
187.lib.2.vbi dicit ita fuisse resolutum coram Vesta-
* no in *una Tolet. pensionis,22. Iunij 1552.

SVMMARIVM.

1 *Procurator potest constituti ad resignan.simpliciter,
& sub aliqua conditione.*
2 *Coram Papa quotidie fiunt renunciationes in fauorē.*
3 *Fines mandati sunt custodiendi.*
4 *Procurator resignat nulliter si excedit fines mādati.*
5 *Mandatum stricte intelligitur.*
6 *Mandatum odiosum.*
7 *Mandatum stricte interpetratur.*
8 *Noua persona in mandato non subintelligitur.*
9 *Mandatum ad vnum non trahitur ad aliud.*
10 *Procurator ad exigendum non nouat.*
11 *Procurator ad inchoationem non perficit.*
12 *Procurator ad solutionem non potest quietare.*
13 *Procurator ad mutuum non confitetur.*
14 *Procurator ad emendum pro X.non potest expendere
viginti.*
15 *Mandatum de prouidendo stricte vt sonat intelligen-
dum,*
16 *Procurator debet resignare in fauorem personæ nomi
nate in mandato.*
17 *Procurator resignans in fauorem alterius,nulliter re
signat.*
18 *Procurator aliquando constituitur ad resignandum
reseruatis fructibus.*
19 *Cum fructus non reseruantur resignatio nulla.*
20 *Procurator constitutus ad resignan.reseruatis fructi-
bus,an possit resignare reseruata medietate.*
21 *Conditio domini potest fieri melior.*
22 *Procurator debet facere diligentiam.*
23 *Clausula bene visum posita in mandato , quid impor-
tet.*
24 *Facultas donandi quando veniat.*
25 *Conditiones omnes contentæ mandato sunt adimple
dæ.*
26 *Non adimpletis conditionibus ius non abdicatur a re
signante.*
27 *Capitula posita in mandato censentur correspectiua.*
28 *Clausula nec alias importat conditionem.*
29 *Faciens mentionem de scriptura præsumitur illam le-
gisse.*
30 *Clausula bene visum dat liberam potestatem.*
31 *Procurator cum libera idem potest quod specialis.*
32 *Procurator quando possit resignare absque clausula,
transferendi pensionem.*
33 *Procurator non dicitur excedere fines mandati cum
facit contigua.*
34 *Procuratoris resignatio nulla cum non reseruat inte-
gros fructus.*
35 *Resignatio facta à procuratore excedente fines man-
dati nulla.*
36 *Nullitas ex defectu consensus ipso iure.*
37 *Pensio distat à reseruatione fructuum.*
38 *Pensio de manu beneficiary.*
39 *Mandatum strictissimi iuris.*
40 *Procurator ad pensionem reseruandam , non potest
fructus reseruare.*
41 *Procurator constitutus ad resignandum modo , bene
viso non potest consentire translationi pensionis.*
42 *Alternatiua vt vna sit vera.*
43 *Procurator cum libera quid possit facere.*
44 *Arbitrium boni viri quando censeatur datum.*
45 *verbum expedire mandantis vtilitatem importat.*
46 *Clausula modo bene viso respicit expeditionem.*
47 *Procurator aliquando constituitur ad resignā.benefi-
cium reseruata pensione.*
48 *Procurator resignans non reseruata pensione nulliter
resignat.*
49 *Reseruatio pensionis non facta ex causa laboris, vt e-
rat in mandato nulla.*
50 *Clausula causa laboris importat rationem finalem.*
51 *Resignans potest agere spolio cum non est reseruata pē
sio exempta.*
52 *Signatura Papæ habet conditionem.*

53 Resi-

53 *Resignatio nulla cum pensio non est reseruata, cum clausula etiam non expeditis litteris vt dicebatur in mandato.*
55 *Obligatio in forma Cameræ non transit ad successorem.*
56 *Mandatum & non stylus attenditur.*
57 *Resignatio nulla non reseruata pensione super omnib. fructibus.*
58 *Constituens procuratorem ad cassandum pẽsionem reseruata alia, illa non reseruata cassatio nulla.*
59 *Procurator non potest reseruare fructus cum mandatum loquitur de pensione.*
60 *Mandati executio cassat cum non referatur ad relatũ.*
61 *Procurator quando possit consentire pensioni cum pœna priuationis ob non solutionem.*
62 *Procurator per quam clausulam habeat liberam.*
63 *Ratificatio omnia reponit in pristinum.*
64 *Minor factus maior potest ratificare contractum.*
65 *Actus gestus per alium tenet si ille ratificet.*
66 *Principalis non potest ratificare renunciationem nullam procuratoris.*
67 *In resignatione requiritur consensus expressus.*
68 *Consensus quando sit formali.*
69 *Resignatio nulla non adimpletis conditionib.*
71 *Retractio quando habeat locum.*
72 *Ratificatio collationis nullæ non valet.*
73 *Consensus propinquorum qui debet interuenire, in cõtractu mulieris quando.*
74 *Ratificatio non operatur cum non concurrit æquitas.*
75 *Solemnitas eadem requiritur in ratificatione.*
76 *In permutatione quando prouiso superioris non sit necessaria.*
77 *Simplex ratificatio refertur ad factum.*
78 *Procurator aliquando constituitur ad resignandum modo, & forma bene visis.*
79 *Clausula resignandi modo, & forma bene visis quid importet. & nu. seq.*
81 *Procurator specialis, & cum libera equiparantur.*
82 *Procurator an possit reseruare pensionem pro tertio.*
84 *Forma data seruanda.*
85 *Mandatum non trahitur de una persona ad aliam.*
86 *In mandato veniunt quæ sunt de natura actus.*
87 *Pensio pro tertio insolita.*
88 *Pensio est quædam donatio.*
90 *Mandatum intelligitur de persona expressa.*
91 *Quando noua persona subintelligatur.*
93 *Potestas restringitur ad causam præcedentem.*
94 *Verba generalia restringuntur ad suas causas.*
95 *Verba restringuntur ad respectum quo fuerunt prolata.*
96 *Verba quæ important arbitrium boni viri.*
97 *Verba bene viso non important onus beneficij.*
98 *Procurator ex quibus verbis possit consentire translationi pensionis.*
99 *Facultas transferendi reputatur difficilis.*
100 *Insolita non veniunt in generalitate.*
101 *Procurator aliquando constituitur ad resignã. beneficium ad fauorem personæ nominandæ.*
103 *Procurator ad resignan. in fauorem personæ nominandæ non potest se ipsum nominare.*
104 *Data facultate eligendi quis non potest se ipsum eligere.*
105 *Orator quando quis possit à se ipso eligi.*
106 *Data facultate vendendi pignus, non potest creditor emere.*
107 *Habens distribuere pecunias, non põt pro se retinere.*
108 *Votum electi computatur in numero.*
109 *Differentia inter eligentem, & electum.*
110 *Differentia inter baptizatum, & baptizantem.*
113 *Impetrans, & subditus differunt.*
12 *Patronus non potest se ipsum præsentare.*
113 *Procurator non potest præsentare constituentem.*
114 *Ambitio prohibetur.*
115 *Actus contra formam nullus.*
116 *Concessio ex defectu mandari nulla.*
117 *Prima charitas a se ipso.*
118 *Charitas prima plus amat se in vngue pedis.*
119 *Ambitio facit cessare charitatem.*
120 *Executor ad distribuendum, potest sibi dare si est pauper.*
121 *Abbatissa electa ad distribuendum inter pauperes potest eligere monasterium suum.*
122 *Patroni possunt præsentare filios ad Ius patronatus.*
123 *Episcopus potest conferre beneficia consanguineis.*
124 *Episcopus potest insendare consanguineis.*
125 *Procurator quandoque constituitur ad resignandum cum reseruatione regressus.*
126 *Resignatio nulla non reseruata regressus.*
127 *Quid si papa non concedit regressus.*
128 *An procurator debeat facere aliquam diligentiam.*
129 *Procurator quandoque constituitur ad resignand um reseruata pensione & regressu.*
130 *Resignatio facta absque reseruatione regressus vt erat in mandato an sit nulla.*
131 *In regressu non requiritur consensus partis.*
132 *Procurator quandoque constituitur ad resignan. simpliciter, & pro quacumque recompensa.*
134 *Resignatio semper nulla non seruata forma mandati.*
135 *Concessio gratiæ habet tacitam conditionem si mandatum seruetur.*
136 *Procurator ad renunciandum coram Papa non potest renunciare coram ordinario.*
137 *Idem e contra.*
138 *In mandatis apponitur clausula ad renunciandum coram Papa, &c.*
139 *Procurator non potest renunciare reseruata pensione, & ita e contra.*
140 *Procurator ad cassandam pensionem alia reseruata, cassatio est nulla non sequuta reseruatione.*
141 *An procurator constitutus ad renunciandum reseruata pensione, cum facultate transferendi, si præstitit consensum absque dicta facultate, cum Datarius cassauerit illam à supplicatione, nulliter egerit.*
142 *Clausula transferendi pensionem regulariter non conceditur.*
143 *Impossibile non videtur mandatum.*
144 *Diligentia frustratoria non requiritur.*
145 *Fieri non debet, quod factum non releuat.*
146 *Renunciatio facta non seruata forma mandati valet cum fit melior conditio domini.*
147 *Procurator ad resignandum libere potest reseruare respẽ sionem, &c.*
148 *Mandati vilitas potius quam forma attendenda.*
149 *Consensus datus à procuratore constituto ad renunciandum libere, cum reseruatione pensionis, non potest deseruire pro gratia pura.*
150 *Procurator habens duo mandata, si se restringat ad insufficiens, non potest actus sustineri ex sufficienti.*

QVAE-

QVAESTIO XVII.

DEcimo septimo, quæro, an possit constitui procurator ad resignãdum beneficium aliquo modo, & forma expressis? & an illã conditionem debeat procurator seruare? Communis* est opinio, pose constituit† procuratorem ad renunciandum simpliciter beneficium coram Papa, vel Ordinario, & sub aliqua conditione coram summo Pontifice, vt colligitur ex his quæ scribunt Card. Paris. cons. 134. num. 35. vol. 4. Burs at. cons. 395. sub nu. 12. vol. etiam 4. & fuit pluries resolutum* in Rot. nam quotidie fieri coram Papa renunciationes† sub conditione tradit Redoan. de Simon. c. 25. num. 7. part. 1. &
* stylus* vulgaris docet.

3 Et tunc fines mandati† sunt diligenter custodiendi alioquin procurator illos excedens nulliter resignat, l. diligenter, ff. mandat. c. cum dilecti in fi. de rescrip. c. cum olim, de off. deleg. Alex. cons. 21. num. 4. lib. 6. Neuizzan. cons. 70. num. 7. Soc. Iun. cons. 22. num. 14. &
* 15. lib. 3. Mazzol. cons. 98. in princ. communis* regu-
4 la teste Dec. cons. 77. in principio † in terminis Seraphin. decis. 275. fuit per dominos, &* fuit resolutum in vna Zamoren. parochialis, coram Gipsio 28. Maij. 1586. ex defectu consensus. Hoc enim mandatum ad
5 resignandum non solum † stricte, sed strictissime est interpretandum, Paris. d. cons. 143. num. 35. vol. 4. Burs at. d. cons. 395. num. 11. cum seq. quia mandatum ad
6 resignandum est odiosum, Rebuff. in prax. tit. de procur. ad resign. const. num. 12. & regulare est, vt omne
7 † mandatum stricte interpretetur, Rom. cons. 330. & ideo nũquam noua persona subintelligitur, l. si ita stipulatus, §. Chrysogonus, ff. de verb. oblig. Lap. in c. susceptum in princ. de reser. in 6. Mil. in verb. procura-
9 tor. Hinc mandatum ad vnum† non trahitur ad aliud, Corn. cons. 193. viso, col. 3. lib. 4. Card. Paris. cons. 47.
10 num. 87. cum seq. vol. 1. Ideo † procurator ad exigendum, obligationem non nouat, Abb. in c. si cautio de fid. instrum. Dec. cons. 146. num. 14. & cons. 543. nu-
11 12. & datus ad actus inchoationem, †& præparationẽ non censetur habere potestatem ad illius perfectionem, & explicationem, Rom. cons. 461. nu. 2. 3. & con
12 stitutus ad solutionem † faciendam non facit quietationem, Rom. cons. 352. num. 3. & datus ad exigendũ confessionem de recepto non emittit, Grat. cons. 12.
13 num. 72. & cons. 14. num. 19. lib. 1. & constitutus † ad mutuum recipiendum non confitetur simpliciter recepisse, Fed. de Sen. cons. 51. Dec. cons. 146. num. 14. Menoch. cons. 39. num. 33. lib. 1. Gerard. Mazz. cons.
* 16. num. 65. & 66.* communis teste Soc. Iun. cons. 57
14 num. 4. lib. 2. & datus ad emendum pro decem, si † viginti expendat, decem duntaxat recuperabit, Mádos. de annal. q. 68. num. 7. cum seq. Cremen. sing. 72. ficuti mandatum datum de prouidendo† de beneficio tã
15 ti valoris non trahitur ad beneficium minoris, vel maioris valoris, Dec. in c. constitutus, num. 3. de rescrip. Menoch. cons. 73. num. 14. lib. 1.

Quandoq; procurator constituitur ad resignandũ
16 in fauorem N. Quo casu† procurator debet renũciare in fauorem illius, vt fines mandati custodiat, c. cũ dilecti, in fi. de rescr. l. diligenter, ff. mand.

Ex quo infertur, quod, si procurator renunciat in
* 17 fauorem alterius, †nulla est renunciatio, vt fuit* decisum in Rot. in vna Maguntin. teste Ptolom. decisio. 102. Maguntin. Moedan. decis. 326. & decis. 341. Bur-

* sat. cons. 411. num. 4. cum seq. vol. 4. & * communiter est receptum, & ratio est, quia est contra formam mãdati, Alex. cons. 21. num. 4. lib. 6. Soc. iun. cons. 22. nu. 14. & 15. lib. 3.
18 Aliquando† constituitur procurator ad resignandum beneficiũ reseruatis fructibus, vt in casibus. Crescent. decis. 37. Caputaq. decis. 82. lib. 3.

Quo casu, si fructus nõ reseruantur, resignatio est
* 19 nulla ex defectu† consensus, vt fuit* resolutum in vna Zamoren. parochialis, coram R.P. D. Gypsio die 28. Maij 1586.

Sed dubium est, quid si Papa non concedit reseruationem omnium fructuum; vt hodie fit regulariter,
20 an si dictus procurator† renunciauit reseruata medietate, resignatio valeat? cum hic casus fuisset propositus in Rota in vna Mantuana Canonicatus, & præbẽdæ, aliqui dicebant renunciationem nullam, cum nõ fit seruata forma mandati, d. l. diligenter, ff. manda. cũ alijs, vt per Burs at. cons. 395. num. 13. cum seq. vol. 4.
* in contrariam tamen partem inclinabat* Rot. teste Crescent. decis. 37. lib. 1. licet postea ex alio capite cõtrarium fuerit firmatum, & hæc sententia est vera', quia ex quo Papa non concedebat reseruationes fructuum, poterat procurator resignare simpliciter, ergo eo magis reseruata medietate fructuum, quia con
21 ditio† domini fit melior, l. si quis mihi bona. §. sed si mandauit, & ibi Doctores, ff. de acq. hæred. l. vlt. §. vlt. cum ibi not. ff. mand. Aragon. decis. 41. in manuscr. ex quo cessat fundamentum in contrarium adductum', quod eo magis procedit, si adsit clausula in mandato pro vt bene visum fuerit.

Et hæc conclusio procedit, si procurator facit diligentiam, vt haberet reseruationem fructuum, iuxta formam mandati, nam facta huiusmodi diligentia, de qua constare debet, si id obtinere non potuit, tunc si resignauit reseruata medietate fructuum, aut aliqua
22 pensione, valida est resignatio, si vero nullam diligentiam† fecit, tunc resignatio nulla ex defectu potestatis procuratoris, Girard. Mazz. cons. 98. in princ. Socin. iun. cons. 11. num. 14. & 15. lib. 3. & ita fuit* resolutum in dic. Zamoren. parochialis coram R.P.D. Gypsio 28. Maij. 1586. vbi quidam constituit procuratorem ad resignandum reseruatis fructibus omnibus saluis quinquaginta, & alias, prout bene visum fuerit procuratori qui renunciauit reseruata pensione 150 duc. fuit resolutum resignationem nullam, quia excesit fines mandati: nam non constabat de diligentia facta pro reseruatione fructuum obtinenda. Et fuit no
23 tabiliter dictum, illam† clausulam, pro vt bene visum fuerit, referri ad expeditionem, & sic sub ea non in-
24 cludi facultatem† donandi, & illa clausula refertur ad arbitrium boni viri.

Et si mandatum fuerit datum ad renunciandum reseruatis fructibus, denominatione, voce, stallo, ac similia, & non aliter, nec alio modo, si procurator resignat reseruatis tantum fructibus, est nulla resigna
25 tio, quia omnes† conditiones in mandato contentæ
* sunt adimplendæ, ita fuit* resolutum decimono Dec. 1552. in vna Cauen. scholastiæ, coram D. Augustino & die decimoquinto Aprilis 1554. in eadem causa coram Oradino, teste Caputaq. decis. octuagesimase cunda, part. tertia, quia sunt conditiones correspecti
26 uę, & illis non adimpletis non videtur abdicatum† ius a resignante, Rot. decis. septima, de renunc. in antiq. Cassad. decis. tertia Card. Paris. consilio quinto, numero septimo, vol. 4. Bertrand. cons. 133. num. 24. lib. 2. & omnia capitula cẽsentur† correspectiua, vt vno nõ

seruato actus corruat Bal.in c.cum adeo.n.3. de resc. Soc,in l.si qui ducenta,§.vtrum,nu 3.de reb.dub. Cagnol.in l.si quis maior,num.196.C.de transact.clausula non alias nec alio modo importat cõditionem, Curt.Sen.cons.8.nu.7.Ias.cons.162.num.5.lib.2.& cõsi.86.num.16.lib.3.faciunt quæ scribunt Soci. consil. 99.lib.3 Marsil.sing.265.fines Dec.in l.transactionis. num.1.C.de transact.Manuel.Suarez.li.recept. sentẽ. verbo procurator.

Sed occurrit quærere de pulchro dubio in Rota proposito in vna Zamoren.parochialis die Mercurij 28.Maij 1586.per R.P.D.Gypsium. Quidam Antonius constituit procuratores ad resignandum parochialem reseruatis sibi omnibus fructibus loco annuæ pensionis propria auctoritate percipien. remanentib. pro congrua sustentatione resignatarij quinquaginta & alias iuxta formam supplicationis desuper signatæ, vel signandæ,& prout S.D. N.placuerit & suis procuratoribus,& cuilibet eorum bene visum fuerit expedire,procurator autem resignationi consensit reseruata dumtaxat pensione ducatorum 250.quamuis fructus parochialis certi singulis annis ad summam ducatorum 700.ascenderent.Dubitatum fuit, an huiusmodi resignatio esset valida,vel nulla, ob defectum consensus?

Et validam esse primo probatur ex clausula illa generali posita in mandato,& alias iuxta formam supplicationis,&c.ex quibus verbis videtur habuisse notitiã comprehensorum in supplicatione, & omnia contenta comprobasse,cum†mentionem faciens de scriptura illam legisse,& contentorum notitiam habuisse præsumatur,Bart.in l.qui Romæ §.duo fratres, ff. de ver. oblig.Card.Paris.cons.72.num.21.vol.2.Rolan.cons. 36.num.2.lib.2.Bero.cons.139.num.16.lib.2.Cravet. cons.245.num.1.

Secundo comprobatur fortius ex clausula posita in mandato,pro vt bene visum fuerit expedire, &c.ex quibus verbis libera†potestas videtur data,Io.And.in c.2.de iur.cal.lib.6.Bal.in tit.de pac.const.§. nomina. in fin.& tamen†procurator cum libera idem potest,q procurator specialis,Dec.consil.493.numer.2. Curt. Iun.cons.178.num.20.Afflict.decis.305.num.5. Ber. cons.24.num.9.& 25.lib.3.Franc.de March. decisio. Delphin.905.nume.2.p.2.& communiter * Doctores.

Tertio comprobatur, quia habens mandatum ad resignandum reseruata pensione†cum facultate transferendi potest resignare reseruata pensione absque dicta clausula,Caputaq.decis.89.par.3.ita & in casu nostro:namque procurator non dicitur fines † mandati excedere quoties facit contigua,& vicina mandato, Glos.1.in capit.licet ergo.8.q.1.Ber.cons.74. num.2. lib.1.Ferret.cons.208.nu.22.Rimina.iun.cons.26.nu. 17.li.1.Menoch.cons.37.num.65.lib.1.

His tamen non obstantibus contrariam opinionẽ credo veriorem, †huiusmodi resignationem esse nullã, secundum quam fuit*resolutum per Rot.in d.Zamoren.Parochialis 28.Maij 1586.proponente R. P. D. Gypsio.

Idque primo suadetur ex eo,quia nulla est resignatio,quoties facta fuit à procuratore excedente fines mandati,Paleott.decis.492.Franciscus, & decis. 442. & 249.& communiter doctores,vt dixi supra late. ex traditis in c.cum dilectus,de resc.l.diligenter,ff.mandа.& est*communis regula,Dec.cons.77.num.1.Ale. cons.21.num.4.lib.6.Neuizan.cons.70.num.7.Socin. Iun.cons.22.num.14.& 25.lib.3.

Et hæc nullitas †ipso iure venit.Card.Paris.consilio 47.num.42.& 50.vol.1.sed hic non fuerunt seruati fines mandati,siquidem †a pensione plurimũ distat fructuum reseruatio,vt colligitur ex traditis per Gig. de pens.q.8.Card.Paris.cons.143.num.35.volu. 4.pensio enim percipitur ex manibus †beneficiati,fructuum reseruatio auctoritate propria, vnde inuerisimile videt voluisse resignantem percipere dictam pensionem de manu resignatarij;idque eo magis suadetur, cũ pensio ad eam fructuum quantitatem non ascendat, quã resignans reseruari sibi mandauerat, cum resignanti deductis omnibus debebant 600.ducat.remanere,circa quod non licuit procuratori mandatum extendere de fructibus ad pensionem,Alcia.cons.77. num.2.to. 3.Mandatum enim est strictissimi†iuris, Rom.consil. 330.num.11.Paris.cons.47.num.87.88.& 105. vol.1. sicuti constitutus †procurator ad pensionem reseruandam non potest fructus reseruare,Paris.cõs.43. num. 35.vol.4.

Ita in simili†constitutus procurator ad resignandũ modo,& forma eidem procuratori bene visis, iuxta formam supplicationis signatæ vel signandæ,non potest resignare & consentire reseruationi pensionis cũ translatione,& reseruationi regressus, vt fuit resolutum*per Rot.in vna Cordub.coram Rubeo 10.Maij 1559.teste Paleott.decis.302.quidam Petrus,& in facti contingentia respondit Bursat.cons. 395.volu.4. per totum.

Immo Notarij fuerunt interrogati super dicta resignatione,& existimarunt consensum super supplicatione dictæ resignationis extensum †perperam fuisse. Remanet,vt contraria submoueamus.Non obstat primum argumentum deductum ex clausula posita in mandato,iuxta formam supplicationis signatæ.nã verba subsequentia,vel signandæ,ostendunt constituentem incertum & ignarum adhuc esse, an sit supplicatio,vel ne signata,propter naturam alternatiuæ†cuius vnam partem supplicationis sic signandæ,sic non visę sufficit esse veram,l.si quis,vbi Ale.ff.de verb.obligat. Bal.in l.ea lege,C.de cond.ob caus.vnde cessat contrarium quod procedit in dubio,arg.l.continuus,§.cum ita,ff.de verb.obl.

Ad secundum respondetur, clausulam, pro vt bene visum fuerit,facultatem donandi vltra mentem disponentis non dare, l.filius familias,ff.de donat.ca.vlt. & ibi Doctores de off.Vicarij in 6.Anchar. cons.32. sub num.3.Dec.cons.402.num.9.Paris.cons.8. nu. & vol.4.cum etiam procurator cum libera†id facere nõ possit,Alex.cons.22.num.8.lib.1.Fede.de Sen.consili. 2.Riminald.iun.consil.67.num.13.lib.1.Dec.consili. 493.num.16.Vnde arbitrium †boni viri importare tradit Bart.in l.creditor.§.Lucius,ff.mand.Afflict.decis. 91.nume.4.Socin.Iun.consilio 129.nume.54.lib. primo.Dec.dict.consil.493.num.16.versic.2. respondetur,vbi nu.7.ponderat illud verbum †expedire, quod mandantis vtilitatem respicit,Bald.in l.1.2.lectu.ante fin.versic.6.ff.de leg.2.Afflict.dict.decis.num.3.versi. sed posito,ergo non potuit procurator remittere resignatario duc.350.quolibet anno,Ias.in l.præses,num. 12.C.de transact.Bero.q.fam.34.num.4.& cons.174. num.13.& 25.lib.1.

Secundo,respondetur,dictam clausulam † modũ expeditionis respicere,& ad illum referendam esse,& ita omnes Domini*de Rot.dixerunt, & tradit.Bursat. dict.cons.395.nu.25.vers.1.

Non obstat tertium,quia respõdetur, omissis alijs responsionibus,quod impossibilitas,in qua decis.Caputaq.

putaq.fundatur,in hac facti specie cessat, quia huiusmodi resignationes eo tempore,& nunc,non ita difficiliter concedebantur.

Aliquando †constituitur procurator ad renunciãdum beneficiũ reseruata pensione,vt in casibus Card. S.Crucis decis.118.Crescent.decis.105.Pelegr.decis. 35.lib.1.li.diuers.decis.155.& decis.279.Moed.decis. 57.Cott.decis.401.Paleott. decis.492. Franciscus & 299.Fuerat,Card.Paris.cons.143.num.35.vol.4.Bursat.cons.395.sub num.11.12.vol.& 4.

Quo casu debet renunciare cum reseruatione pẽsionis expressæ in mandato, alioquin resignatio nulla excedens fines mandati vt fuit*resolutum in Rot. die 14.Decẽbris 1558.& die 13.Martij 1559.in vna Corduben.coram Quiroga teste Paleott.decis.299.incip. Fuerat datum,sequitur Bursat.d.cons. 395. sub num. 23.lib.4.Rebuff.de pacific.poss.num.180.

Et si constituit procuratorem ad renũciandum reseruata pensione propter labores, &c. debet exprimi dicta causa,quia, si mandatum factum fuit ad reseruatam pensionem ex causa laboris,&c.& procurator reseruet pensionem,& non†exprimat hanc causam laboris,reseruatio est inualida,ita fuit*resolutũ in vna Lamacen.pẽsionis 10.Ianuarij 1561.coram Paleott. teste eod.decis.204.alias 317.vel 492. 231. alias 354. sequitur Bursa.d.cons.395.num.22.nam†illa est ratio finalis causa laboris,Oldr.cons.5.Soc.iun.cõs.83.col. 2.lib.3.Roman.cons.417.Burlat.dic.cons.395. num. 31.& 33.

Et si fuerit constitutus procurator ad resignandũ reseruata pensione†libera,& exempta, si fuerit reseruata pensio,non tamen libera, & exempta, resignans poterit agere spolio aduersus resignatarium,petendo reformationem supplicationis, cum mandatum non fuerit iuxta suos fines seruatum,Sarn.de trienn. poss. q.27.in fi.Bursat.cons.380.num.15.vers.vnde, & fuit *resolutum in Rot.teste Moed.decis.183.sub tit. de probat.& remiss.

Et si in mandato non fuit dictum, vt reseruaretur pensio libera,si postea supplicatio fuit signata, cum clausula exemptionis,consensus autem fuit præstitus absque quo aliquid diceretur de pensione, & litteræ fuerunt†expeditæ absque clausula exemptionis, resignatio est bona,ita fuit*resolutũ die 14.Martij 1560 in vna Hispalen. canonicatus, & præbendæ coram Rub.vt habetur lib.diuers,decis.279.quia mandatum consensus litteræ concordant, & non est iudicãdum iuxta formam supplicationis,sed litterarum, vt habetur in regul.Cancell.de non iud.Et quia Papa concedit aliquid in supplicatione vltra petita, † habet huiusmodi concessio tacitam conditionem,si partes illæ vti velint,argum.leg.si quis in conscribendo,C.de pact.vnde,&c.

Et si mandatum fuit factum ad renunciandum reseruata pensione, si apponatur clausula † litteris non expeditis soluenda(supplicatione)etiam per successorem,&c.si fuit facta resignatio reseruata pensione absque hac clausula,resignatio est nulla,quia contra formam mandati ita fuit resolutum*in vna Corduben.dimidiæ portionis 14.Nouembris 1558.coram Quiroga,nam † obligatio in forma Cameræ,non transit ad successorem Gig.de pens.q.34.num. 10. Idemque in eadem fuit decisum * 3.Martij 1559. & quia postea fuit allegatum illam clausulam non dari de stylo, & fuit stylus probatus, Domini nihilominus confirmarunt decisionem*die 8.Aprilis 1560. vt habetur libr. diuers.decis.115.quia debet attendi mandatum, † & non stylus,Ias.in l.procurat.2.C.de procurat.

Et si datum fuit mandatum ad resignandum reseruata pensione super fructibus,redditibus, prouentibus,iuribus,† & distributionibus quotidianis,quæ residentes,& interessentes,&c.fuit reseruata pensio cũ dicta clausula,fuerunt tamen omissa verba, quæ residentes,& interessentes,pensio nihilominus valida cẽsetur,ita tentum * coram Chiroga die 24. Octobris in vna Corduben.dimidiæ portionis, vt habetur lib. diuers.decis.112.

Et mandato dato ad cassandum pensionem,vt alia sibi valida†reseruetur, non sequuta valida assignatione alterius,ille priori non priuatur, Moed.decis. 80. Paleott.decis.326.& est communis*opinio.

Et mandato dato ad renunciandum cum reseruatione pensionis, †procurator non potest†resignare seruatis fructibus,Paris.consil.143.num.35. vol.4. Bursat.consil.395.sub†num.12.Ratio,quia,si mandatum non refertur ad relatum,†cessat mandati exequutio,l. instrumento la grande,ff.de cond.& demonst.

Et si fuit datum mandatum ad resignandum reseruata pensione,cum pœna priuationis,in euentum non solutionis, &c.si reseruetur pensio absque dicta pœna,nulla est resignatio,vt ex supradictis colligitur, quia ex defectu mandati, & formæ non obseruatæ, nulla concessio, Alex.cons.6.numero 3.lib.4. Matth. de Afflict.decis.91.Dec.cons.493.numero 8. Vant. de nullit.tit.ex defect.mandat.numero 75. Menoch. cons.septuagesimosecundo,numero decimo, & sequen.lib.1.Est hic non est omittendum, quod, si aliquis constituit procuratorem ad consentiendum pẽsioni † in euentum resignationis sibi faciendæ,de parochiali ecclesia,& cum expressione quorumcunque casuum requirentium speciale mandatũ,puta de pensione soluenda litteris non expeditis, nec intimatis, & cum clausula,vt possit alia, quæ speciale mãdatum requirunt,& quæ ipse dominus cõstituens facere posset,procurator iste poterit consentire pensioni,cum pœna priuationis ob non solutionem,vt fuit*resolutum in Rot.teste Prospe.decis centesimadecimaoctaua,quia dictum fuit in mandato maiora expressis,& adiuncta fuit clausula generalis,&c.item fuit † posita clausula,vt possit omnia,quæ dominus,per quam uidetur habere liberam,Ias.in l.si procurator, de procur. & quia hoc tendit ad exequutionem pensionis soluendæ,Bursat.consil.395.numero septimo, cum sequent.

Sed,quæro, quidam constituit procuratorem ad resignandum,cum certis conditionibus,& nõ aliter, nec alio modo, procurator renunciauit, & præstitit consensum præter formam mandati, verum postea principalis ex varijs actibus videtur ratificasse hanc resignationem,ideo dubitatur,an resignatio huiusmodi possit sustineri,ex illa tacita ratificatione?

Et quidem videtur dicendum posse sustineri, primo quia ratificatio† omnia reponit in pristinum statum etiam in beneficialibus,cap.accedens, Abb. de præbend.

Ideoque,licet contractus gestus cum minori, sit nullus,tamen ratificatio facta,cum † fuerit maior, illum reddit efficacem,l.1. & secunda, C.si maior.facta,l.3.§.1.ff.de minor.cum alijs,vt per Afflict.decis. 220.col.2.communis* teste Paris.consil.49.numero 14.cum seq.vol.1.Late Menoch.de recup.possess.remed.15.numer.179.180.& 181.oct.Simoncell. trac de decret.lib.3.tit.9.numero trigesimotertio, & 34. Bursat.cons.424.num.33.vol.4.

Secundo,ex decis.21.de procur.in antiq.vbi dicit
65 quod quis potest permutare†nomine Titij,dummodo Titius postea ratificet,allegat Archid.in c.cum in tua,de consuetud.lib.6.& alia,&c.faciunt,quæ scribit Curt.iun.consil.263.in fi.

66 His tamen†non obstantibus,contraria opinio ve-
* rior est,quam tenuit Rot.in vna* Paduana Canonicatus coram,Aldobrandino die 11.Ianuarij 1557.teste Cott.decis.400.vbi dicit, idem decisum fuisse illa die in alia causa Placent.coram Oradino, & de hac decisione coram Aldobrandino attestatur Caputaq.de cis.3.lib.2.

Primo,quia in resignatione requiritur consensus
67 expressus,†& formalis,nec sufficit tacitus,ex reg.cancell.43.sed in hac resignatione,nõ adest consensus expressus,& formalis,quod patet,quia consensus præstitus a procuratore fuit nullus,cum non fuerit adimpleta forma mandati.Alex.consil.21.num.4.lib.6.Socin. Sen.consil.99.lib.3.Soc.Iun.consil.22.num.14.& 15.libro 3.Dec.consil.77.num.1. cum alijs in terminis nostræ conclusionis,adductis per Burs.consil.395.a nume.11.vsque ad fin.vol.4. Consensus vero principalis
68 †præstitus per ratificationem non est formalis,& expressus,sed psumptus,& imaginarius,Rebuff.in prax. tit.differ.inter priuileg.& resc.num.52.colligitur ex his,quæ scribit Bal.consil.184.ad intelligentiam in secundo libro,Alex.consil.117.col.2.lib.5. Dec. consil. 232.num.4.& 5.Cels.Hug.consil.108.nu.7.Tob.Noni.consil.67.num.9.Tiber.Decian.consil.11.nume.85. 87.& seq.lib.1.Rim.iun.consil.291.num.53.ergo,cum neque primus,neque secundus cõsensus sit pro vt requirit regula Cancellariæ,sequitur resignationem esse inualidam.

Secundo,quia resignatio fuit facta sub conditione
, sequitur ex regula communi* comprobata toties a*
69 Rot.nullum ius esse abdicatum a resignante ex facto procuratoris,quia non fuerunt†adimpletæ conditiones,Abb.in c.cum vniuersorum,de rer.permut.Moedan.decis.81.& 93.Sarn.decis.41.lib.1.Simonett.decis.39.Accoram.decis.16.Peleg.septuagesima, Cott. 231.in manusc.

Vnde ex ratificatione nõ potest induci resignatio,
tum quia non adest tunc auctoritas Papæ,cum sem-
70 per remanserit ius†apud ipsum resignantem: Abb.in cap.cum olim,num.19.de re iud.Cassad.decis.4.num. 6. super reg. requiritur in eius dimissione auctoritas
* superioris,iuxta* communem conclusionem,de qua alias late lib.7.

Tum etiã,quia ratificatio non retrotrahitur,quan
71 do actus,†ad quem deberet trahi,fuisset nullus a principio,Bar.in l.obseruare,in fi.ff.de off.proconsul.Alexan.consil.16.visa num.19.lib.6. cum alijs allegatis p Dec.in l.quod in initio,in fi.ff.de reg.iur. quod procedere regulariter dixit Parit.consil.49.num.61.vol.1. Curt.iun.consil.50.num.9.in fi.lib.1. Paris. consil.100.
* num.69.vol.4.Dec.consil.442.nu.22.&* communiter.

72 Hinc ratificatio†collationis nulle,non valet,Guid. Pap.consil.189.circa quæstionem,quod declaratur,vt per Rebuff.form.Vic.num.111.

Hinc consensus propinquorum, qui debet inter-
73 uenire in † contractu celebrando a mulieribus,debet esse expressus,& non sufficit tacitus, ac præsumptus, tamquam de substãtia actus,Arnon.sing.16.Roder. Suarez.titul.dellas duedas,num.29.& per totum Caualc.de tutorib.num.131.& 322.Stephan. Lambert. super stat. prohibit. mulier.contraher. sine cert. sol-
* lemn.Glos.consensus 12.numero 23.* & communiter,vt per Roland.consil.97.lib.1.

74 Hinc etiam ratificatio†non operatur,vbi non concurrit æquitas,Bar.in l.si vxor.§.si quis vxorem,ff.ad leg.Iul.de adult.Alex.consil.78.num. 20. vbi addendus lib.5.Dec.consil.226.nu.10.Cacher.decis. Pedem: tit. 119.num.23.cum alijs* communiter allegatis a Bursat.consil.370.num.17.

Accedit,quia solemnitas,quæ requiritur in actu ip
75 so,requiritur,†& in ratificatione,Glos.in c.statutum §.in nullo,de rescrip.in 6.Sarn.de impetran.benef. p obit.fam.Car.q.2.num.7.

Ex quibus satis patet responsum ad primum argumentum pro contraria opinione adductum.

Ad secũdum respondetur,quod illa decis.Rot. 21. de proc.ur.in antiquis loquitur in permutatione præ-
76 bendæ,in qua prouisio†superioris non est necessaria Rot.decis.10.num.2.de præb.Archid. in c.in tua de consuet.lib.6.ita Rot.vt per Cott.d.decis.400.

Accedit, quia quando quis habet notitiam facti,
& qualitatis, simpliciter ratificando videtur tantum
77 factum ratificare,†& non qualitates,Bar.in l. Pomponius scribit el primo,col.pen.vers.venio.ff.de negot.
* & ibi Card.Paril.dicit,quod opinio Bar.*communiter approbatur,teste Put.decis.397.num.4.lib.2.

Ideoque dicendum est, hanc ratificationem sufficere,sed reuocabiliter, cum non sit formiter præsti-
tus consensus,& per consequens poterit agere spolio
cum impleta non sit conditio Sarn.decis.41.lib.1.Simonett.decis.39.Moed.decis.81. Accoramb.decis. 16.Pelegr.decis.20.nec obstat quod exegit pensionẽ ipsemet,quia respondetur,quod intelligitur exegisse, cum eadem conditione,nam credebat pensionem esse validam,alias non exegisset, & sic non præsumitur mutatio ab initio,& non sufficit consensus tacitus, cum non adsit auctoritas Papæ,vt habetur lib.diuer. decis.114.

Quandoque constituitur procurator ad resignan
dum beneficium in fauorem N.modo, & forma ei-
78 dem procuratori†bene visis,vt in casu Paleott. decis. 302.quidam Petrus,lib.diuers.decis.252.Bursat. consil.395.vol.4.& hoc casu potest resignare,& reseruare pensionem in fauorem constituentis eum, & eam quantitatem pensionis quam voluerit, vt colligitur ex d.decis.252.lib.diuers.Paleott.decis.302. quia hoc
79 importat facultas ei concessa renunciandi † modo & forma bene visis,ad not.per Bal.in tit.de pact. const. §.nomina,in fi.Io.And.in c.2.de iur.calum. lib.6. p Berol.consil.vigesimoquarto,numero nono, & consil. vigesimo quinto,numero duodecimo,lib.3. Grat.cõsil.158.numero septimo,lib. 2. reseruatio enim pensionis tendit ad faciendam meliorem conditionem domini constituentis,ideo poterit,&c. Aragon. decis.41.in manuscrip. quantitas autem remittitur eius arbitrio,vnde poterit eligere, & expedire prout uoluerit litteras, & hæc conclusio nullam patitur difficultatem.

Dubium tamen est,an iste procurator poterit renunciare reseruata pensione tertio,cũ facultate transferendi,& cum regressu in cuentum non solutionis?

Videtur dicendũ affirmatiue primo,quia fuit con
80 stitutus modo,&†forma bene visis,quæ verba important liberam potestatem,Bald.in tit.de pac.constit.§. nomina,in fin.Io.And.in c.2. de iuram. calum. libro sexto, & tamen procurator specialis, & procurator
81 cum libera†æquiparantur,Curt.Iun.consil.178.numero vigesimo, Grat.consilio centesimo quinquagesimo nono,num.7.vol.2.

Hoc

Hoc tamen non obstante,contraria opinio est ve-
* rior,&* communis.vt dictus procurator constitutus
hac forma,modo,&c.non possit renunciare reserua
82 ta pensione†in fauorem tertij,& ita cum hic casus ac
* cidisset fuit* resolutum in Rot.in vna Compostell.pa
rochialis die 28.Iunij 1547.teste Put,dec.524.p.2.&
* vna*Corduben.pensionis coram Rubeo die 10.Mar
tij 1559.teste Paleott.decis.302.& habetur li. diuer.
decis. 252.& secundum hanc opinionem consuluit
Bursat.consil.395.vol.4.

Primo,quia tertius,in cuius fauorem est reseruata
pensio,non est nominatus in mandato,vnde consen-
83 tiendo procurator in fauorem†illius,videtur excedere fines mandati,& per cõsequens actus corruit, Ale. consil.21.n.4.li.6.Soci.Iun.consil.22.nu.14.li.3.Gerard.
84 Mazz.consil.98.in prin.forma†enim data omnino est seruanda,l.certa forma,l.prohibitum C.de iur.fisci,li. 10.Dec.consil.90.nu.6.& consil.261.n.4. Card. Parisius consil.12.n.47.& consil.15.nu.23.& consil.33.nu.21. vol. 2.Rolan.consil.70.n.13.li.1.& mandatum nequaquam
85 †trahitur de vna persena ad aliam,vt communiter*est
* †receptum,neque ad diuersa,Paris.consil.96.n.12.20.3.
86 Dec.consil.493.n.16.nam mandare voluisse creditur,* quæ sunt de natura actus,Cels. Hug.consil. 43.nume. 7.Vnde,&c.

Secundo,nullis verbis generalibus potest compre
87 hendi,vt pẽlio reseruetur per procuratorem personis extraneis†cum facultate transferendi, quia hoc est ni mis insolitum,nec comprehenditur in clausula cum libera,Dec.consil.402.Paris.consil.58.uol.4.& consil.96.
88 vol.3.nam pensio est quædam†donatio,& procurator etiam cum libera,non potest donare,Ale.consil.22.nu. 8.lib.1.Ber.consil.174.nu.13.lib.1.Riminald.iun.consil.67.nume.13.lib.1. eoque magis,cum mandata sint
89 stricti iuris,†& stricte interpretanda capite cum dilecto,in fin.de reser.

Tertio,quia,cum tertius, in fauorem cuius est re-
seruata pensio,non sit nominatus in mandato, vt supra est deductum,sequitur,quod potestas procuratoris non extenditur ad aliquid, quod posset facere ad
eius beneficium,cum mandatum non extendatur, ni
90 si ad causas,&†personas in eo,expressas, Rom.consil. 320.num.11.& ibi add.Idem Rom.consil.461.nu.6.&
91 noua persona non subintelligitur,l.si ita stipulatus,§. Chrysogonus.ff.de verb.oblig.Lap.in c.susceptum. in princ.de rescript.lib.6.

Non obstat ponderatio illorum verborum,modo,
& forma bene visis,quia respondetur,illa verba respicere modum,& formam resignandi in fauorem N.& reseruandi eam quantitatem pẽsionis, quam voluerit in fauorem constituentis, non autem reseruationem aliquam pensionis in fauorem tertij, quia,cum huius modi reseruatio non pertineat ad actum resignandi,
92 ad illa nec arbitrium,†nec libera potestas extendi potest,Gloss.in l.si mandato Titij,§.vlt.ff.mand. Bar. in l.ambitiosa,num.17.cum sequ.ff.de decr.ab ordin.
93 Generalis enim†potestas restringitur ad causam præcedentem,& sic ad resignationem,Card.Paris. consil. 96.num.10.& seq.vol.3.Dec.consil.179.col.vlt.Craue. consil.86.num.5.& consil.221.num.15.

94 Hinc verba†generalia in quacũque materia restringũtur ad suas causas,Bal.in l.si ita, §.ex hoc edicto.ff. de naut.caup.stab.Ale.consil.208.colum.penult.libr.2. & consil.113.colum.2.lib.7.Crauett.consil.171.numer. 13.& ideo illa verba non possunt importare reseruationem pensionis,cum eadem non sit ratio ad nota. per Crauett.consil.70.num.27.intelligenda igitur sunt
95 eo respectu,quo fuerunt†prolata,Dec.consil. 283. col.
96 1.Crauett.consil.307.sub nume.4.Eoque magis,† quia illa uerba important arbitrium boni uiri,Bartol.in l.si fic,in princ.ff.de leg.1.Butr.in c.quærenti, no.penult. de verb.signif.Ber.consil.174.num.23.lib.1.sed bonus vir non imposuisset pensionem extra mentem constituentis,vt deducit late Bursat.consil.395.num.37.volũ. 4.vbi alia deducit.vel responde,quod illa verba,forma
97 & modo bene visis,intelliguntur†quo ad effectum expeditionis,non vt possit beneficium onerare, Bursat.
* num.34.& 35.in d.consil.& ita fuit*dictum in Rota. in vna Zamoren.parochialis coram R.P. D. Gypsio, 28.Maij,1585.

Et procurator iste constitutus ad consentiendum
pensioni,cum hac clausula,& cum quibusuis alijs decretis,vinculis,& obligationibus, & clausulis, quibus
98 procuratori visum†fuerit,& placebit,&c.non poterit consentire translationi pensionis,vt fuit resolutum in
* vna*Compostellan.parochialis coram Augustin. 28. Ianuarij,1547.teste Put.deci.524.lib.2.teste etiam Pe
99 legri.decis.35.li.1.& decis.32.li.2.ratio, quia facultas †transferendi reputatur quasi impossibilis,arg.not.in l.apud Iulianum,§.constat.ff.de lega.1.& sic insolitũ,
100 & insolita non ueniunt sub generalitate,† Franc.in c. qui ad agendum,§.si aliquis,de procu.

In mandato tamen dato ad consentiendum regres
101 sui,& accessui,†cum clausula generali in fin. posita in præmissis,& circa præmissa,&c.venit potestas consentiendi translationi & ideo si procurator consentit, va
* lida est,ita fuit*resolutum in vna Toletan.pensionis teste Caputaq.decis.187.lib.2.

102 Quandoque†constituitur procurator ad resignã dum beneficium in fauorem personæ nominandæ p procuratorem,vt in casu,Paleott.decis.249.Io.&c.Io. Paul.decis.102.Guid.Bon.decis.90.Bursat.consil.380. li.4.& consil.395.num.24.eod.li.

Et hoc casu procurator poterit renunciare benefi
cium in fauorem cui voluerit:nam hoc importat facultas,data in mandato, vt clare colligitur ex verbis ipsius.

Dubium tamen est,an hoc casu iste procurator,q
est renunciaturus iuxta facultatem sibi datam in fauorem personæ per ipsum nominandæ, possit se ipsum nominare?

*103 Vera &*communis†est negatiua,vt non possit pcurator seipsum nominare, secundum quam fuit re-
* solutum in*Rot.in vna Burgen.coram Chiroga, die 2.& 23.Iunij anno 1559.teste Paleot.dicta decis.249. Io.&c.Io.Paul dict.decis.102.in terminis Respondit Bursat.consil.380.volu.4.& hoc idem vult consil.395.n. vigesimo quarto.

Ratio est;quia,cui est data facultas eligendi,vel no
104 minandi,non†potest se ipsum eligere, vel nominare, * leg.si mandauero,§.si tibi certum,& ibi Bartol. & * communiter,ff.mandat.Gloss.& ibi Bartol.in leg.plane,ff.quod cuiusque nomin.Baldus.in leg. si is cui C. de furt.capitul.per nostra de iur.patronat.capitu.Cumana,de electio.vbi Gloss.Petr.de Bail.in prima part. capitul.2.numero nono,Rocch. de Curt. tractatu.de iur.patro.verb.honorificum,numero vigesimo quinto,Bert.de Episcop.lib.1.p.3.q.24.col.2.Dec.in cap. licet de vitanda,num.29.de elect.

105 Hinc data † cuidam facultate eligendi Ambascia-
tores,non potest eligere se ipsum,Alberic.de Ros. de statu.quæstion.173.Hinc data potestate creditori vẽ
dendi pignus cui vult, non potest † vendere sibimet, Bald.in l.ordo columna 2.C. de exequut.re.iudic.& si

107 tradidi alicui pecuniam vt det cui voluerit, † non poteſt ipſimet dare d.l.ſi mandauero, §.ſi tibi centum.

Licet quis poſſit electioni de ſe factæ conſentire,
108 & eius conſenſus connumerabitur † in numero eligen
* tium, tex. & ibi Glo. & * communiter in cap. cum in iure peritus, de elect. Ias. in l. cum filio famil. num. 21. ff. de leg. 1.

Secundo, quia differunt inter ſe perſona nominãs,
109 & perſona nominata, ſicutit eligens & electus, c. qualiter de elect. dans, & recipiens, c. vlt. vbi Abb. de inſt.
110 baptizans, & baptizatus, † c. debitum, de baptiſmo, inſtituens, & inſtitutus, c. per veſtras de iur. patr. c. cum ad noſtram, vbi Abb. num. 4. de conceſſ. præben. vendens, & emens, locans & conducens, l. pupilli, §. item
111 ipſi, vbi Bart. ff. de auctor. tutor. imperãs, † & ſubditus, l. pen. vbi Glo. ff. de arbit. reſtituens, & reſtitutus, l. 1. §. ſin autem collegium, vbi Soc. ff. ad Trebell. vincens, & victus, l. licet. §. ſi plures, vbi Bart. ff. de procur. donans & confirmans, c. inter dilectos de fide inſtrum.
112 Et ob id patronus ſe ipſum præſentare nõ poteſt † ad Eccleſiam vacantem, c. per noſtras vbi Abb. Io. And.
* & * communiter de iur. patr. cum alijs adduct. per Lãbert. de iur. pat. p. part. lib. 8. quæſt. princip. art. 1. num.
113 6. & ſeq. & art. 2. num. 10. & ſeq. neq; procurator † conſtitutus a patrono poteſt ipſum patronum præſenta-
* re, vt fuit * tentum in Rot. in vna Salamantin. Cappellaniæ coram D. Veſtano die 14. Octobris 1552. teſte Caputaq. deciſ. 397. lib. 2.

Ratio rationis, ne iſti, ſe ipſos eligentes, & præſentantes, in vitium ambitionis incidant, Gloſ. & alij in
114 d.c. per noſtras, quod † eſſe non debet in clericis, c. inſcripturis. c. ſicut. 1. q. 6.

Tertio, facit, quia mandatum videtur cõtinere tres perſonas, nam fuit conſtitutus procurator N. vt renũciet in fauorem perſonæ nominandæ per Iacobum, quandoquidem nominans, & nominatus differunt, quare non ſequuta reſignatione in fauorem alterius, actus videtur geſtus contra formã, & per conſequens
15 † nullus, Cæphal. conſ. 219. num. 2. & conſ. 220. num. 15. lib. 2. Neuizan. conſ. 70. numero 7. Alciat. reſponſ. 371. num. 1. & 2.

Et per conſequens ex defectu formæ, vel mandati
116 non obſeruati, nulla † conceſſio efficitur, Afflic. deciſ. 91. Lodouic, deciſ. Perutin. 117. nu. 12. & ſeq. p. 2. Menoch. conſ. 72. nu. 10. & ſeq. lib. 2. & de arbitr. caſ. 201. Vaſq. tract. de Succ. ab inteſt. §. 4. num. 52.

Ex quibus patet limitatio ad illam regulam * com-
117 munem, & vulgarem, † quod ordinata charitas incipit a ſeipſo, c. non ſatis diſt. 86. Glo. per illum tex. in capite tertio. de ſupplen. prælat. negli. Iſa. ca. 58. Eccleſ. c. 33. Matth. c. 22. Paul. 2. Corint. 5. & ad Galat. vlt. & primo Timoth. 5. l. præſes, C. de ſeruit. & aqu. Bal. cõ ſil. 312. col. 1. poſt med. lib. 4. dicit, quod charitas ordi
118 nata plus amat † ſe in vngue pedis, quam proximum in vertice capitis, Bal. conſ. 199. col. 1. libr. 1. Pariſ. conſ. 26. num. 32. & 33. vol. 4. Cruett. conſ. 6. nu. 25. & conſil. 8. num. 17. cumque in hac claritate ſit † admixta am
119 bitio, & per conſequens † hoc vitium facit illam ceſſare, Card. dic. c. per noſtras de iur. pat. ita poſt Lamber. & Rocch. de Curt. optime, declarat Burſat. dic. conſ. 380. num. 2. vbi autem nihil obſtat, bene poteſt quis incipere a ſe, & conſanguineis, Pariſ. d. conſ. 26. num. 32. cum ſeq. Hinc exequutor deputatus ad diſtribuẽ
120 dũ inter † pauperes poterit ſibi ipſi dare, ſi egeat Paul. in clem. vnica de teſtam, Bened. Capr. de exequut. vlt. volunt. membr. 6. num. 169. & ſeq. & Abbatiſſa electa
121 † ad diſtribuendum inter pauperes poteſt eligere ſuũ Monaſterium, Anch. conſ. 84. num. 4. in fi. & patroni
122 poſſunt † præſentare filios ad ius † patronatus vacans,
* * Ber. conſ. 130. num. 46. & 56. lib. 2. & eſt magis ** cõis opinio, vt per Lamber. de iur. pat. art. 12. q. 8. prin. p. 1. 2. lib. num. 9. & ſeq. ac art. 13. Ac Epiſcopus cõſert beneficia filio legitimo † ac conſanguineis ſuis, (idoneis tamen) Abb. in c. quia clerici. de iur. patr. & conſ. 96. & in c. vt ſuper de reb. eccleſ. non alienan. & Epiſcopus bona † eccleſiæ ſolita dari in emphyteuſim potius
124 * in conſanguineos quam in exteros alienat, * communis teſte, Burſat. conſ. 127. num. 4. & 78. lib. 2. quod declara, vt per Cæphal. conſ. 142. num. 5. lib. 1.

Quandoq; conſtituitur procurator ad renunciandum beneficium † cum reſeruatione regreſſus, ſeu co-
125 adiutoriæ. Paleott. deciſ. 442 mandatum fuerat, lib. 1. diuerſarum deciſ. 180. Moed. deciſ. 109. in manuſcr.

Et hoc caſu debet renũciare facta huiuſmodi reſer
126 uatione † regreſſus, aut acceſſus, vel coadiutoriæ, alias nulla renunciatio, quia præter formam mandati.
* Ita fuit reſolutum * in vna Hiſpal. præb. coram Oradino die 28. Octob. 1560. teſte Paleott. d. deciſ. 442. mandatum fuerat, & tradit Burſ. conſ. 395. nu. 23. vol. 4. Corn. conſ. 142. num. 9. vol. 2.

127 Ampliatur † procedere, etiam ſi Papa non concedat regreſſus, & coadiutorias, vt fuit reſolutũ in Rot. vt habetur lib. diuerſ. deciſ. 180.

Et hoc procedit, ſi nulla diligẽtia fuit adhibita cir
128 ca † regreſſum, & coadiutoriam obtinendam, vt tradunt Paleott. & Burſat. loc. cit. & fuit idem reſolutum
* in vna Corduben. dimidiæ portionis 3. Aprilis 1560. coram Oradino, & 14. Nouembris, coram Chiroga, vt habetur lib. diuerſ. deciſ. 180. Io. Paul. deciſ. 112.

129 Quandoque etiam † conſtituitur procurator ad renunciandum beneficium, reſeruata pẽtione, & regreſſu, Put. deciſ. 369. lib. 2.

Et ſi aliquis reſignauit in fauorem N. reſeruata pẽ
ſione & regreſſu, ſi procurator qui habebat † ſufficiẽs
130 mandatum † ad conſentiendũ penſioni conſenſit non facta mentione de regreſſu, quæritur, an videatur regreſſui cõſentire? Fuit reſolutũ in Rot. in vna Hiſpal.
* cãtoriæ * coram Card. S. Cruc. die 27. Februarij 1546. affirmatiue teſte Put. d. deciſ. 369. lib. 2. qa fuit exiſtle datus cõſenſus pẽtioni, nã p regulã de exped. lit. regrieſtatio conſenſus, ſed in regreſſu non requirit cõſen
131 ſus † partis, cũ dependat a mera gratia, ita Put. loc. cit.

132 Quandoque ad † renunciandum ſimpliciter, vel ꝑ quacunq; recompenſa, Put. deciſ. 100. lib. 2. vbi refert notabilem caſum reſolutum in Rot. 11. Februarij in
* vna * Hiſpalen. cantoriæ coram ipſo.

Et in ſumma mandati fines ſunt per procuratorẽ
* datũ ad reſignandum cuſtodiendi diligenter, iuxta * oẽs regulas & concluſiones per Doct. receptas, de quibus ſupra ample, & tradit Ant. Aug. deciſ. 1. nu. 7. de
133 procur. lib. 2. & ſtricte, ac ſtrictiſſime mandatũ eſt † interpretãdum, & ih omni materia, vt per DD. * cõiter.
* Et per cõſequens, vbi madatũ, non obſeruat, renũ
* ciatio eſt nulla, vt eſt * cõis opinio oĩum doctorũ, qđ procedit, ẽt ſi ſumm. Pontif. geſta procuratoris admit
134 teret, nam nihilominus, ſi mandatum † non fuit obſeruatum, inualida eſt renunciatio, Ias. conſ. 162. col. 4. lib. 2. & conſ. 86. in fi. lib. 3. Card. Pariſ. conſ. 19. n. 15. cum ſeq. vol. 2. Burſat conſ. 395. num. 31. & 33. vol. 4.

135 Nãq; † conceſſio gr̃æ vĩ hr̃e tacitã conditionem, ſi mãdatum obſeruetur Menoch. conſ. 72. n. 10. & ſeq. lib. 1. Burſat. cõſ. 380. 15. lib. 4. Alex. conſ. 6. nu. 3. lib. 4.

Et quia plures caſus explicati ſunt ſupra, vt nihil in tactum remaneat, alij referendi ſunt.

Primo

Primo infertur, quod, ſi fuerit conſtitutus procura
136 tor ad renunciandum † coram Papa, non poterit renũciare corã Ordinario, vel alio Rebuff. in prax. benef. tit. de procur. ad reſign. conſt. num. 11. vbi atteſtatur vidiſſe pronunciari * nullam renunciationem, quia mãdatum erat factum coram Papa, & renunciatio erat facta coram Ordinario, Burlat. cõſ. 395. nu. 12. vol. 4. namque fines mandati non ſeruantur.

Idemque forſitan exiſtimo dicendum, ſi mandatũ
137 fuit factum ad renũciandum coram Ordinario, & renunciatio fuerit facta coram Papa ex ſimili ratione.

138 Et ad vitanda dubia ſolet quandoque apponi clauſula, coram Papa, vel Ordinario, Rebuff. loco cit. quãdoque fit libera renunciatio, quando autem ſit in fauorem coram Papa dumtaxat, iuxta omnes regulas, de quibus dictum eſt ſuo loco.

139 Secundo infertur, † quod procurator, q habuit mandatum ad renunciandum reſeruatis fructibus, non poteſt reſignare reſeruata penſione. Card, Pari. conſ. 143 nu. 35. vol. 4. ita e contra, vt tradit Pariſ. loco cit. ſequitur Burſat dict. conſ. 395. ſub. num. 12. faciunt not. p Soc. conſ. 99. lib. 3. Marſ. ſing. 365. Dec. in l. tranſactionis, num. 1. C. de tranſ. Tiraquell. de retract. conuent. §. 3. Glo. 6. num. 12.

Tertio infertur, quod procurator, qui debet renũ
140 ciare & caſſare penſionem † alia reſeruata pro principali, non eſt bona, Moedan. deciſ. 81. Paleot. dec. 326. & pluries * fuit reſolutum in Rot. vt ſuo loco ſcripſi.

Sed hic quæro, pone quod fuit datum mandatum
141 ad renunciandum † beneficiũ in fauorem N. reſeruata penſione annua, & cum facultate transferendi, procurator porrexit ſupplicationem iuxta formam mandati, Datarius noluit concedere dictam clauſulã tranſferendi, immo illam a ſupplicatione caſſauit, procurator cõſenſit ſine dicta clauſula, an renunciatio ſit nulla. & eſſe nullam, quiſque prima facie, diceret, cum nõ ſint fines mandati ſeruati.

Hoc tamen non obſtante, in contrarium ſe habet veritas, vt ſit valida renunciatio ſecundum quam opi
* nionem * fuit reſolutum in Rot. in vna Abulen. beneficij coram Capizucco die 20. Nouembris. 1551. teſte Caputaq. deciſ. 89. lib. 3.

Ratio, quia fuit ſeruata forma mandati in his, quæ
ſunt conceſſibilia ſcilicet circa penſionem, clauſula
142 autem † transferendi ſolet omnibus denegari, & non cõceditur niſi magnatibus, vidẽ reputatur impoſſibilis, vt tradit Put. deciſ. 524. num. 2. lib. 2. Proſp. deci. 18. & per conſequens habetur pro non appoſita in man-
143 dato, † arg. l. apud Iulianum §. conſtat. ff. de leg. 1. vbi Alex. & Ias. Et ſatis fuit † diligens procurator, quia ſupplicationem iuxta formam mandati porrexit, ideo a-
144 lia diligentia, non requiritur, quia eſſet † fruſtratoria, Felin. in ca. ex tranſmiſſa col. 1. & col. 2. de præſcr. fieri
145 † enim non debet, quod factum non releuat. l. hæc ſtipulatio. §. diuus. ff. vt leg. norn. caueat, l. aliquando ĩ fine. ff. ad Velleian. Bar. in l. 2. ff. qui per. tut. Card. Pariſ. conſ. 5. num. 44. vol 4.

Vnum non eſt omittendum, quod etiam ſi non ſer
uetur forma mandati, valet renunciatio, ſi tamen pro
146 curator fecit meliorem † conditionem domini, Aragon. deciſ. 41. & eſt * communis opinio DD.
* Ex quo infertur, quod ſi mandatum fuit datum li
bere, procurator ad reſignãdũ põt reſignare reſerua
147 ta. Domino penſione, & regreſſu, & ſic efficere cõditionem ipſius conſtituẽtis meliorem, Creſcent. deciſ. 229. Reſignatarius in fin. li. 1. Ac etiam fructus. & fuit reſolutum * in vna Tiraſonen. Canonicatus 5. Octo-
148 bris. 1576. coram. Cantuccio, quia † vtilitas mandati potius, quam forma eſt attendenda.

Et cum poſſet procurator ob ampliſſimum manda
tum conſentire libere, ſi conſenſit limitate reſeruata
149 † penſione, non poteſt huiuſmodi conſenſus ita reſtrictus deſeruire pro gratia pura, vt fuit reſolutum * coram R. P. D. Rubeo nunc Decano Rotæ die Lunæ 23. Iunij. 1578. in vna * Cremonen. penſionis exemplo
150 procuratoris habentis duplex † mandatum, alterum in ſufficiens, alterum vero ſufficiens, actus non poteſt ſuſtineri ex mandato ſufficienti, Rom. conſ. 446. n. 6. verſ. quam obrem, & conſ. 496. num. 4. verſ. his tamen.

SVMMARIVM.

1 *Non poteſt cogi quis edere iura.*
2 *Mandatum procuratorium, quis non cogitur accepta re.*
3 *Procurator conſtitutus ad reſignandum in fauorem Petri, recipiens mandatum a dicto Petro, tenetur ad inſtantiam eiuſdem illud exhibere.*
4 *Rota ſequitur æquitatem.*
5 *Procurator datus ad reſignandum an poſſit cogi dare conſenſum.*

QVAESTIO XVIII.

Decimo octauo, quæro, an ſi aliqs fuit conſtitutus procurator ad reſignandum in fauorem Petri, & Petrus reſignatarius dedit mãdatũ procuratori an iſte procurator teneatur illud mandatum, ad inſtantiam Petri exhibere? videtur dicendum, quod non
1 primo, quia quis regulariter non † tenetur edere iura, cap. 1. cum ibi not. de prob. cap. 1. de appell. in 6. Bal.
* in l. 1. §. editiones. ff. de edẽ. Dec. & * communiter alij in l. 1, C. eod. tit.
2 Secundo, quia † quis non cogitur acceptare mandatum ꝓcuratorium, & eſt communis omnium. Doct. ſententia.
3 His tamen † non obſtan. in contrarium ſe habet veritas, & ſecundum * hanc opinionem fuit reſolutum ĩ Rot. teſte Sarn. deciſ. 134. lib. 1. in manuſcr. ut qui accepit a me mandatũ alicuius ad reſignandum ad mei fauorem, me inſtante, teneatur illud exhibere.

Et ratio eſt, quia illud mandatum accepit a me, vn
de &c.

Non obſtat primum, quia reſpondetur, quod de æquitate canonica quis tenetur edere, quam æquitatẽ
4 † ſequitur Rot. vt tradit Sarn. dict. deciſ. 134. lib. 1.

Ad ſecundum reſpondetur, aliud eſſe compelli exhibere mandatum, aliud dare conſenſum, ad primum
5 cogitur, de ſecundo vero dubito † nam crederem poſſe procuratorem conſtitutum ad renunciandum recuſare dare conſenſum, nam nulla lege ad id aſtringit.

Et hoc numquam fere contigit, quia huiuſmodi, mandata vel fiunt in perſonam amicorum, vel plures conſtituuntur, vt ſi vnus non poteſt, aut nolit, alter poſſit.

SVMMARIVM.

1 *Procurator datus ad concordandum de beneficio, cũ quibuſcunque conditionibus, nõ poteſt renunciare*

2 *Cessio est donatio.*
3 *Facultas donandi non censetur, data, nisi expresse dicatur.*
4 *Præsumptio pro non donatione.*
5 *Error potius præsumitur, quam donatio.*
6 *Stultitia potius, quam donatio.*
7 *Stultus est, qui omnia bona sua donat.*
8 *Procurator datus ad concordandum potest renuncia re habita recompensa.*

QVAESTIO XIX.

DEcimo nono, quæro; an procurator datus ad concordandum† de beneficio cum quibuscumque cõditionibus, possit resignare, stante hac facultate?

1 Respondendum† est negatiue,
2 quia cessio† est donatio, Card. in clement. 1. q. 1. de renunc. &* communiter DD. vt supra dixi, sed facultas donandi non censetur data, nisi
3 † expresse dicatur, Feder. de Sen. cons. 2. Signorol. cõs. 49. Anchar. cons. 7. col. penul. Et semper sumitur† præsumptio pro non donatione l. eleganter. §. qui re pro be. ff. de pignor. act. Alex. cons. 185. num. 8. li. 7. Ruin. cons. 171. num. 7. num. 7. lib. Cesal. cons. 63. num. 12. li. 1. Natt. cons. 73. num. 9. cum aliis, vt per Tiraquell. in l. si vnquam nu. 207. C. de reuocan. donat.

5 Hinc potius† præsumitur error, quam donatio, Glos. in l. generaliter C. de non numer. pecun. vbi Angel. col. 2. Raphael Cumen. cons. 37. in fin. Dec. cons. 350. num. 4. & cons. 571. num. 4. & 644. num. 5. Gram
6 mat. decis. 66. num. 3. & potius† stultitia, quam donatio, Bal. cons. 189. in fin. lib. 2. Card. Paris. cons. 88. nu.
7 13. vo. 3. vbi dicit, præsumi stultum, & dementem, † q omnia sua bona donat, cum aliis, vt per Mascard. de prob. concl. 554.

* Et secundum hanc opinionem* fuit resolutũ in Rot. in vna Oxomẽ. parochialis sancti Andreæ, teste Crescent. decis. 215. lib. 1,

8 Limita, nisi esset† data recompensa equivalens vigore resignationis, vel casus esset dubius, nam vtroque casu ex vigore talis facultatis posset resignare, ad not. p Doctores in l. contra iuris. §. si filius. ff. de pact. Crescent. dict. decis. 215. lib. 1.

SVMMARIVM.

1 *Procurator constitutus ad renunciandum beneficiũ, super quo ipse habebat regressum, renuncians sibi non præiudicat.*
2 *Aliud est consentire renunciationi, aliud renunciare regressui.*
3 *Renunciatio non præsumitur.*
4 *Renunciatio fit expressis verbis.*

QVAESTIO XX.

VIgesimo, quæro an, si fuit constitutus procurator ad renundum beneficium, super
1 quo ipse habebat reseruatum † regressum per cessum, etiam in fauorem, vel decessum, si præstet consensum renunciationi, sibi præiudicet. Cũ alias hic casus fuisset ppositus in Rot. fuit resolutũ negatiuè, scilicet sibi non præiudicare, teste Achill. de Grass. decis. 2. tit. de Procu.

Et ratio est, quia renunciatio est actus contrarius,
2 & propterea, quamuis† consentiat renunciationi, non præiudicat sibi super regressu, alias valide à Sede Apostolica sibi reseruato, iuxt. tex. in ca. ex litteris de transact. vbi Abb. & alij. regulare enim est, vt †renunciatio
3 non præsumatur, Dec. cons. 352. nu. 8. Cruet. consili. 257. nu. 4. & cons. 290. nu. 6. Natt. cons. 78. in fin. lib. 1. Card. Paris. cons. 49. nu. 39. vol. 3. Latissime Tiraquell. in repet. l. si vnquam, in præfati. num. 128. & 129. G. de reuoc. donat. Et* communiter receptum est non in-
* duci nisi expresse, & †specificis verbis fiat, Card. Paris. consil. 10. num. 64. vol. 1. Iate Mascard. de probat. conclu. 272. num. 12.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio inducit vacationem.*
2 *Beneficium non potest acquiri inhabili, & incapaci.*
3 *Beneficium vacans potest impetrari, & conferri.*
4 *Procurator renuncians inhabili non facit vacare beneficium.*
5 *Ius non abdicatur à resignante, nisi acquiratur resignatario.*
6 *Resignatio videtur facta cum conditione, si ius quæratur.*
7 *Resignatio facta in fauorem excommunicati non abdicat ius.*
8 *Resignatio facta scienter in fauorem inhabilis abdicat ius.*

QVAESTIO XXI.

IGesimo primo, quæro, an, si procurator constitutus ad renunciandum beneficium coram Papa in fauorem N. illud resignet, & consentiat expeditioni litterarum, quibus expeditis dictus N. resignatarius reperiatur in ca pax & inhabilis, vacet dictũ beneficium, vt possit à quocumque impetrari, & conferri à superiore, absque alio consensu?

Affirmatiua opinionem, posse impetrari & conferri absque alio consensu, tenet in terminis Rebuff. praxi. benef. tit. de procu. const. ad resign. nu. 30. quæ probatur ex eo, quia consensus præstitus resignationi in-
1 ducit vacationem† beneficij, vt colligitur ex reg. Cancellariæ, de consen. Boer. decis. 345. n. 5. Fr. de March. decis. Delphin. 160. nu. 2. & decis. 622. nu. 2. part. 1. Caputaq. decis. 211. lib. 1. Put. decis. 111. lib. 3. & dixi late sup. li. 8. q. 8. Idque tam si fiat per principalem, quã per
2 procuratorem, vt dixi. sup. q. 16. sed huiusmodi† beneficium non potuit acquiri inhabili, & incapaci, Achill. de Grass. decis. 57. sub tit. de renunc. in manuscr. Peleg. decis. 69. li. 1. Ant. Aug. decis. 18. li. 1. Card. Paleott.
* decis. 50. li. 1. omnes in manuscr. & cõiter,* Doctores vt scripsi li. 4. q. 1. ergo potest à quocumque impetrari, & potest etiam libere conferri vt vacans, vt egregie
3 scriptum reliquit Ant. de Butr. in c. sollicite, nu. 13. de rest. spol. Iano. an c. accepta, eod. tit. Abb. in c. ex parte, el 1. nu. 2. de offic. delega. Idque comprobari posset ex his, quæ late scripsi sup. li. 1. q. 4. col. 1. & num. 57. & ideo Rebuff. loc. cit. num. 3. dicit hoc casu impetrandum beneficium non per resignationem prædicti, sed per inhabilitatem, & incapacitatem illius, cui collatũ fuit.

His tamen non obstantibus contrariam opinionẽ negatiuam existimo† veriorem, ex illa communi*& re-
4 cepta

* cepta sententia ius non abdicari à resignante, nisi ac-
5 quiratur resignatario in cuius fauorem fuit facta cessio, Caputaq. decis. 84. nu. 5. part. 3. Ptolom. decis. 100. & decis. 202. in manuscr. Put. decis. 158. num. 2. lib. 3. & decis. 523. lib. 2. Burs. cons. 411. n. & 5. volu. 4. Rebuff. cons. 4. n. 13. & cons. 192. nu. 8.

* Et pluries* fuit resolutum in Rota, & præcipue in vna
* Hispalen. Cappellaniæ Mediol. Canonicatus* Bononien. translationis bonorum, coram Illustrissimo Cardinali Aldobrandino, tunc Auditore Rotæ doctissimo, de ann. 1573. namque semper videtur† resignatio
6 fieri cum hac conditione, si ius quæratur resignatario l. nec vtile, ff. ex quib. caus. maior. l. qui absenti, ff. de ac qui. poss. Put. decis. 145. lib. 1. & decis. 523. lib. 2. Moed. decis. 18. & 83. in manuscr. ideo, si non quæritur ius, non abdicatur, Ias. in l. si quis hæreditatem C. de inst. & substit. & hoc posset comprobari ex multis, quæ adduxi li. 1. q. 3. nu. 47. cum sequenti. Idque etiam proce
7 dit, si ius non quæratur resignatario, puta quia† est in
* habilis, vt in excommunicato fuit* resolutum in Rota in vna Guesnen. præceptoriæ coram Cardinali Sa. Crucis 23. Martij 1547. teste Put. decis. 111. de renun. in manuscr. & colligitur ex his, quæ scribit Card. Paleott. decis. 112. alias 163. in manuscr.

Ex quibus cessant contraria, quia consensus non præstatur simpliciter, sed sub conditione si quæratur
* resignatario, vt fuit* resolutum in Rota de mense Aprilis 1542. teste Moedan. decis. 341. in manusc. Rot. decis. 4. de renunc. in antiq. & late scripsi dicto li. 1. q. 3. nu. 48. cum sequentib. vbi hanc conclusionem comprobaui ex multis similib. vt licet ibi videre.

Limita tamen, hanc conclusionem non procedere,
8 quoties† huiusmodi resignatio fuit facta scienter in fa
* uorem inhabilis, vt fuit resolutum in vna* Romana Canonicatus 17. Nouembris 1567. coram R. P. D. Seraphino, vt scripsi di. li. 1. q. 3. in fine.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum non præsumitur.*
2 *Resignatio præsumitur facta præcedente legitimo mandato.*
3 *Mandatum præsumitur, quoties enunciatur in sententia iudicis, aut per principem.*
4 *Mandatum enunciatum ex actis notarij præsumitur num. 19.*
5 *Notarij Cameræ, & Cancellariæ, quid faciant in mandatis, &c.*
6 *Enunciatio in litteris beneficij, quid probet.*
7 *Mandatum enunciatum in instrumento antiquo præsumitur.*
8 *Notarij præsumuntur bene exercere officium ipsorũ.*
9 *Præsumptio pro officialibus.*
10 *Docti eliguntur pro officialibus.*
11 *Libris Argentarij & Mercatoris fides adhibetur.*
12 *Mandatum in quibus præsumatur.*
13 *Scientia, & patientia principalis facit præsumere mãdatum.*
14 *Nullitas mandati admittitur.*
15 *In Antiquis præsumitur mandatum.*
16 *Mandati ratificatio quando præsumatur.*
17 *Mandatum præsumitur ex diuturnitate temporis.*
18 *Mandatum præsumitur ex contecturis.*
19 *Commissio data Nuncio vt citet, præsumitur ex diuturnitate temporis.*
20 *Delegationis mandatum ex temporis diuturnitate præsumitur.*
21 *Vicarij mandatum præsumitur.*

QVAESTIO XXII.

IGesimo secundo, quæro, an, si quis opponat renunciationem factam à procuratore esse nullam, quia fuit facta absque mandato, noceat hoc resignatario?

Affirmatiua opinio probatur, quia mandatum vel ad lites, vel ad alia negotia† non præsumitur, Doctores in l. sciendũ, ff. de ver.
1 obli. Bal. in l. licet C. de procu. Inn. & Abb. in ca. quoniam contra, col. pen. de prob. Ale. cons. 136. li. 6. Rot. decis. 12. de procu. in antiq. Rebuff. in tract. de nomin. q. 13. nu. 118. cum alijs, vt per Mascard. de proba. conclu. 1004. & est communis* omnium doctorum sententia.

In contrarium se habet vera conclusio, vt renuncia
2 tio præsumatur† facta præcedente legitimo mandato, Simonett. decis. 36. in manuscr. Idque primo probatur, quia mandatum† præsumitur, quoties enunciatur
3 in sententia iudicis, aut per principem, vt de primo tradunt Anch. in clem. 1. de prob. Gabr. li. 2. tit. de procu. concl. 1. n. 22. de secundo tradit Menoch. in tracta. de præsump. li. 2. præsump. 33. num. 10. Sed collatio habet vim sententiæ, ergo, &c.

Vnde vel talis renũciatio facta per procuratorem fuit recepta per Ordinarium, & tunc in actis Notarij constabit de mandato procuræ, & quoties enunciat
4 mandatum per acta certi Notarij, tunc præsumit† mãdatum, Cuman. cons. 6. in fi. Gabr. d. concl. 1. de pcu. n. 21. & constabit per collationẽ factam ab Episcopo. vel fuit recepta per Summum Pontificem renunciatio, & hoc casu cõstat de mãdato in actis Notariorũ
5 Cameræ, vel Cancellariæ, q alias nõ mittunt supplicationes, vt possint expediri litteræ, nisi constito de mandato, illoq; relicto in Camera, vel Cãcellaria, penes ipsos, Card. S. Cruc. decis. 83. & scripsi supra late.

6 Et enunciat† mandatũ† in litteris prouisionis beneficij, ex quo probat, & præsumit. Ruin. cons. 15. n. 2. lib. 1. Gabr. d. concl. 1. de procu. nu. 25. Menoch. d. præsumpti.
* 33. n. 10. in fi. & est* communis opinio. ita, quãdo enũ
7 ciatur mandatum in instrumento, tantiquo præsumitur Bal. cons. 112. col. 2. & cons. 337. col. penul. lib. 1. Curt. Sen. cons. 77. col. 2. vers. præmissis, Dec. con. 36. num. 8. Cassad. decis. 3. num. 4. de procur. Purpurat. in auth. si quis in aliquo in fin. C. de eden. Boer. dec. 281. nu. 17. Caputaq. decis. 294. lib. 2.

Quod comprobatur, quia, si non adesset mandatũ Notarij hoc non dixissent, & nõ tradidissent expedi-
8 das litteras, nãque præsumitur, qd bene exerceant officium† eorum, c. ad audientiam de præscript. l. si quis decurio, C. de fall. Bal. in l. imperator col. 2. ff. de stat. homin. Curt. sen. cons. 49. num. 75. Dec. cons. 450. cõs. 423. col. 2. Roman. con. 179. lib. 1. cum aliis, vt per Alciat. de præsumpt. reg. 3. præsump. 13. per totum, ex cuius dictis satis constat hanc esse communem* & rece-
9 ptam doctorum sententiam, neque alij officiales huic muneri præpositi admisissent, cum pro eis præsumptio† sit recte agere quæ suo incumbant muneri & officio. l. 2. C. de off. ciu. iud. Bal. in l. vnica in fin. C. ne qs in sua causa iud. & in l. 2. ff. vbi pupill. educ. deb. Paul. Castren. cons. 270. lib. 2. L. uc. de Pen. in l. 3. col. 4. C. de apoch. publ. lib. 10. communis* opinio, vt patet ex his, quæ ad hoc congerunt Alciat. d. regul. 3. præsumpt. 9. Menoch. dict. lib. 2. præsumpt. 77. qua viri eru-

diti

10 diti,& ſpectatæ†probitatis,ac practici eliguntur,iuxta ea,quæ ſcribit Dec.in c.quoniam contra,num.33. de proba. Ideo,ſi reperitur aliquid ad mei vtilitatem ſcriptum ab eo,qui officium publicum gerit, vel ab eo,
11 cuius libris ſolet credi,quales ſunt Argentarij,† Mercatores,Notarij,fides indubitata præſtatur,Aret.in c. 1.num.22.& 24.de prob.vbi Dec.num.27. Menoch. dict.præſump.33.num.11.

Accedit,quia mãdatum præſumitur in his, quæ fieri non conſueuerunt citra mandatum,vt eſt,quando
12 quis ſoluit†pro alio,& caſibus ſimilibus Rot.deciſ.2. de caul.poſſ.&propriet.in antiq.Caſſad.deciſ.3.num. 4.de procur.Felin.in c.ſicut,num.35.de re iud.Dec. conſ.36.num.8.& conſ.42.num.13.Gozzad.conſ.11. num.14.Loffred.conſ.35.col.1.Gig.de penſ.q.47.cõ
* munis*opinio,vt late per Gabriell.d.concl.de procu. num.9.Menoch.d.præſumpt.33.num.3.Maſcard.cõ clu.1004.de prob.& tamen renunciatio non ſolet ſine mandato fieri,neque admitti.

Ex quibus ſatis reſponſum eſt argumento in'contrarium adducto.

Et hæc concluſio eo magis procedit, ſi reſignatarius cepit poſſeſſionem,& percepit illo anno fructus, quia tunc abſque dubio præſumitur mandatum,cum
13 interuenerit ſcientia,†& patientia principalis,Innoc. in c.ex parte Decani,de re iud.Abb.conſ.7.in ſecundo dub.lib.2.Calder.conſ.4.de procur.Fel.in ca. cum olim col.2.de off.deleg.Ruin.conſ.101.num.12.lib. 2.& conſ.80.col.2.lib.4.Gozzad.conſ.94.nu.48.Afflict.deciſ.308.num.8.Ceteros huius ſententię refert
* Menoch.d.præſumpt.33.num.7.& eſt* communis ſententia, qui principalis ſi non dediſſet mandatum ad renunciandum,nõ pateretur alium ingredi in poſſeſſionem beneficij,& fructus percipere,arg.l.cumde indebito,ff.de prob.nam alias ipſe egiſſet, & dediſſet
14 de non mandato, † quo caſu admitteretur, iuxta ea, quæ ſcribit Vãt.de nullit.tit.quib.mod. ſent.null.rep. num 92.Maſcard.dict.concluſ.1004.num.44.

Vnde non ab re placuit referre quoddam dubium
* propoſitum in*Rot.tempore Simonett.vt ipſe refert in ſuis recollect.manuſc.deciſ.36 in vna Lugdunen.

Quidam, cum habuiſſet beneficium per reſignationem factam per procuratorẽ N. illud poſſedit decem annos, & poſtea reſignauit idem beneficium in fauorem Petri,contra quem reſignatarium ſecũdum fuit mota lis,& ipſe produxit titulum ſui auctoris, ad
15 uerſarius oppoſuit non conſtare de mandato, cuius vigore fuit facta reſignatio dubitabatur igitur,an præſumeretur?fuit reſolutum per omnes,præſumi mãdatũ.

Primo,quia per tot annos poſſederat, & reſignãs,
15 de cuius mandato non† conſtabat,nunquam contradixerit,(ſed tertius)ideo præſumitur mandatum, iuxta ea,quæ ſcribunt Cald.conſ.4.de procur.Ruin.cõſil.101.num.14.lib.1.Gozzad.conſ.94.Guid. Pap.q. 40.Balb.in tract.præſcrip.in 3.p.q.10 num.30.aut ſal
16 tem ratificatio†mandati l.filius C.de petit.hæred.Angel.& Alex.in l.ſciendum,ff. de verb.obligper quæ hoc vult Soc.Sen.conſ.46.num.3.verſ.præterea, libr. 3.Dec.conſ.297.col.2.Gozzad.conſ.11.col.3.Gabr.
* d.concl.1.de procur.nu.14.& communiter* Docto.

Accedit,quia quamuis plures Doctores tenuerint etiam ex diuturnitate temporis non præſumi mandatum,Bal.in l.2.C.ſi ex fall.inſtrum.& conſ.82. col.2. lib.3.Alex.conſ.1.num.19.lib 4.Cephal.conſ.ciu.26. num.6.Socin.Sen.conſ.254.col.2.lib.2.Curt, Sen.cõſil.45.col.5.Afflict.deciſ.345.& deciſ.368. Card.Pariſ.conſ.47.num.38.vol.1.Cæphal.conſ. 65.num.16. lib.1.Gabriell.conſ.36.num.39.lib.1.& alij plures,tamen contraria opinio,vt præſumatur ex diuturnitate
** 17 † temporis,eſt verior,& ** magis communis, quam tenent Bald.ſibimet contrarius conſ.337.col.vlt. lib. 1.Dec.conſ.199.ad fi.Calcan.conſ.8.col.4. Natt.cõſil.341.num.3.lib.1.Socin.Iun.conſ.139. num.10.& conſ.146.num.10.libr.3. Gozzad.conſ.73. Bertand. conſ.56.col.3.lib.3.Rota deciſ.3.de procur.Boer.deciſ.228.Cacherin.deciſ.Pedemont.28.nu.22.& hanc
* dicunt*communem Zuccard.& Bologñett.in l.1.C. qui admitt.& hanc eſſe magis æquam atteſtatur Maſcard.de probat.concl. 1004.num.44. verſ.priori &
* ſub num.41.dicit ſecundum eam iudicaſſe, * Rot.in vna Lunen.Sarzanen.bonorum marinellæ,30. Ianuarij 1576.coram Graſſ.

Eoque magis,quando alius,quam principalis,opponit,Io.And.Alex.& Vant.quos refert, & ſequitur Maſcard.dict.concluſ.1004.num.44.idque etiam eo maxime procedit,quãdo cum temporis diuturnitate
18 concurrit aliqua†coniectura, nam tunc præſumitur mandatum abſque dubio,Curt.Sen.conſ. 77. colum. penul.verſ.tertia concluſio.Dec.conſ.36. nu.8. verſ. 2.reſpondetur,& conſ.42.num.13.Ruin.conſil.107. num.6.lib.4.Gozzad.conſ.11.num.3.Brun. conſ.95. num.4.Bertrand.conſ.56.num.3. Loffred. conſ. 20.
* num.8.Soc.Iun.conſ.56.col.2.lib.1.omnes, * vt per Menoch.dic.lib.2.de præſump.concluſ.33.num.27. & 28.quæ abſque dubio adeſt in caſu noſtro,vel enũ
19 ciatur apud aliquem notarium,†Crauett.de antiq.tẽpo.ſecunda part.princ.num.62. quod etiam adeſt in caſu noſtro,aut ſuper eo fuit lata ſententia, quæ tran
* ſiuit in rem iudicatum cõmunis*opinio, teſte Simonett.deciſ.35.
20 Hinc commiſſio†data nuncio,vt citet,præſumitur ex temporis diuturnitate,Ruin.conſ.66.num.3.lib.5. Gabriell.dict.concl.1.num.28.
21 Hinc præſumitur† mandatum delegationis ex tẽporis diuturnitate,Fel.in c.ſicut, de re iud.. Gabriell. de ſent.concluſ.4.num.34.
22 Hinc mandatum†Vicarij præſumitur,Cagno.in l. velle non creditur,num.14.ff.de reg.iur.Rot. ut per Menoch.d.lib.2.præſump.33.num.20.Maſcard.dic. concluſ.1004.nu.46.Gabriell.loc.cit.ex quibus plures illationes poſſent colligi.

SVMMARIVM.

1 *Mandata duo,eodem tempore,die,menſe, & anno data,ſi diſcrepant,ſunt nullius momenti.*
2 *Incertitudo vitiat.*
3 *Sententiæ,& reſcripta diuerſa ſunt nulla.*
4 *Reſignatio ex mandato inualido nulla.*
5 *Duo mandata diuerſa data eadem die ſapiunt ſimoniam.*
6 *In duobus inſtrumentis contrarijs, confectis eadẽ die ſtatur producto per reum.*
7 *Poſſunt fieri plura mãdata,facta reuocatione primi.*
8 *Procurator conſtituitur etiam a reſignatario ad conſentiendum penſioni,& reſeruationi fructuum.*
9 *Procurator conſtitutus ad conſentiẽdum penſioni in euentum ceſſionis poteſt conſentire etiam ante,ſub conditione tamen.*
10 *Procurator ad conſentiendum penſioni, non poteſt conſentire tranſlationi ciuſdem.*
11 *Procurator poteſt conſtitui ad conſentiendum penſioni ſuper beneficio,quod ſperat.*

QVAE-

QVAESTIO XXIII.

Igeſimo tertio,quæro,ſi eiſdem anno,menſe,die,& loco,& teſtibus ac Notario,reperiantur data duo mandata, quorum vnum ſit ad reſignandum ſimpliciter,alterum in fauorẽ, aut ad permutandum,quod cenſea tur validũ?Vera,& recepta ſen
1 tentia eſt,vtrumque mandatum eſſe inualidum†& nul
* lius momenti,ita fuit reſolutum in Rot.in vna Mon tis Regalis Archipresbyteratus,coram Marſican.13. & 27.Ianuarij 1539.teſte Moedan.deciſ. 57. Duo erant,ſub tit.de fid.inſtrum.teſte etiam Sarn.deciſ.79. lib.1.Idemque fuiſſe deciſum atteſtatur Put.dec.525. li.2.Io.Selu.tract.de benef.p.2.q.15.num.15.

Et ratio eſt,quia,cum ſint mandata in qualitate di-
2 uerſa,propter incertitudinem† vtrumque erit inualidum,l.duo ſunt Titij,ff.de teſtam.tut.Bal.in l. de reb. C.de donat.ant.nupt.& in l.1.col.penul.C.quand.pro uoc.non eſt neceſſ.Abb.in c.in noſtra,col.2.de reſcr.
3 pro ut in duobus†dicillis,in duabus ſententijs, in duobus reſcriptis,diuerſis,& cõtrarijs tradit late Ias. in l.vlt.nu.31.&32.& 33.34.& 35.C.de edict.diu. Adr. toll.

4 Ex quo infertur,quod † reſignatio facta vigore v-
* nius ex dicti mandatis eſt inualida & nulla, vt fuit*reſolutum in Rot.vt per Moedan.dict.deciſ.57.in principio,quia vtrumque nullum,quamuis duo Auditores dixiſſent minus nocium eſſe validum.

5 Immo dicta mandata†ſapiũt ſimoniam,vt tradit Putens dict.deciſ.525.lib.2.

Et hoc eſt admodum notandum,quia alias fuit re-
* ſolutum*in Rot.in vna Larin.penſionis, coram Decano.9.19.& 23.Decembris 1552. quod in duobus
6 inſtrumentis contrarijs†confectis eadem die ſtatur inſtrumento per reum producto,teſte Caputaq.deciſ. 107.p.2.

Limita,niſi vnum mandatum eſſet confectum ho
7 die,aliud cras,nam hoc caſu vltimum præualeret, ſi fuit intimata†reuocatio,& non ſunt reſpectiua,vt ex eis colligatur ſimonia,vt fuit*reſolutum in Rot. in vna Pampilonen.Prioratus coram Guid.Bo.20.Iunij.1552.teſte Caputaq.deciſ.197.p.2.nam ibi hodie fuit datum mandatum ad cedendum libere in manibus Papæ,& aliud mandatum fuit confectum per diẽ poſt,ad retrocedendum,& conſuluit Corn.conſ. vlt. num.14.& ſequent.verſ.nec vbi late lib.1.

Et hic non eſt omittendum,quod conſtituitur p
8 curator non ſolum a reſignante,ſed etiam a reſignatario†ad effectum conſentiendi penſioni, reſeruationi oſium.vel medietatis fructuũ p reſignãte aut alio, vt per Put.dec.524. li.2.Caputaq. dec.187.li.2.Car.S. Cruc.dec.118.Card.Pale.dec.204.alias 317.Creſcen. dec.105.in recoll. manuſ. Et iſte p curator cõſtitutus a reſignatario ad cõſentiẽdũ pẽſioni in euentũ ceſſionis,poteſt conſentire†non ſolum poſt ceſſionem, ſed
9 etiam ante verum conditionaliter, dummodo N. cedat,vt per Creſcent.d.dec.105.li.1. & iſte procurator non poteſt conſentire tranſlationi penſionis,etiam ſi
10 adſit in mandato clauſula generalis,†cum expreſſione
* &c.vt fuit*reſolutum in vna Compoſtellan.parochialis,coram Aug.28.Ianuarij 1547.teſte Put.deciſ.524. libro 2.Cardinal.S.Cruc.deciſ.118.Burſat.conſ.395. nu.7.cum ſeq.volum.4.Limita in caſu,Caputaq.deci.
* 187.li.2.vbi refert caſum deciſum* in vna Toletan. penſionis 22.Iunij 1552.Et ſcias,quod poteſt conſtitui procurator ad conſentiendum penſioni ſuper be
11 neficio,quod quis non habet,†ſed ſperat, vt cõſuluit egregie Card.Paril.cõl.43 vol.4.quia ſeruitus poteſt imponi futuro ædificio l.ſi ſeruitus futuro,ff.de ſeru. vrba.pred.l.Labeo ff.de ſeruit.ruſti.prædi. Alia vide in d.Conſilio.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum datum ad reſignandum expirat morte mãdantis.*
2 *Mors omnia ſoluit.*
3 *Mandatum expirat morte principalis,etiam ſi procurator ignoret mortem.*
4 *Mors non præſumitur.*
5 *Mors probatur fama.*
6 *Mors probatur ex veſte lugubri conſanguineorum.*
7 *Mors probatur ex teſtibus.*
8 *Mors probatur iuramento.*
9 *Procurator poſt mortem reſignantis non poteſt cõſentire reſignationi.*
10 *Iudex finita iuriſdictione, nihil poteſt facere.*
11 *Defectus Iuriſdictionis eſt inſanabilis.*
12 *Beneficium vacat per mortem reſignantis.*
13 *Beneficium,quod vacat vno modo,non poteſt vacare alio.*
14 *Procurator, qui porrexit ſupplicationem in vita reſignantis,poteſt poſt mortem præſtare conſenſum.*
15 *Verba Extrauag.Alex.VI.& Leonis X. circa dationem conſenſus faciendam per procuratorem poſt mortem reſignantis.*
16 *Procurator poſt mortem domini poteſt perficere per eum cœpta.*
17 *Procurator poteſt regiſtrari facere teſtamentum poſt mortem conſtituentis.*
18 *Reſignatario ius acquiritur per ſupplicationem ſignatam.*
19 *Declaratio nihil addens de nouo poteſt fieri quandocumque.*
20 *Conſenſus in reſignatione requiritur pro expeditione litterarum.*
21 *Conſenſus retrotrahitur ad diem datæ.*
22 *Procurator,qui in vita reſignantis porrexit ſupplicationem, poteſt cogi ad præſtandum conſenſum pro expeditione litterarum.*
23 *Procurator poſt mortem domini non poteſt nouæ inchoare.*
24 *Mortuo reſignante nõ reuocato mandato,procurator, qui porrexit ſupplicationem in vita,poteſt præſtare conſenſum etiam,ſi reſignans mutauerit voluntatem.*
25 *Reuocatio debet expreſſe fieri.*
26 *Procuratoris reuocatio debet intimari.*
27 *Alexandrina non habet locum in Procuratore dato ad transferendam penſionem.*
28 *Procurator non poteſt præſtare conſenſum poſt mortem reſignantis,ſi reſignans porrexit ſupplicationem.*
29 *Supplicationis porrectio facta per procuratorem in vita reſignantis debet plene & ſufficienter probari.*
30 *Supplicatio ſignata præſumitur ad inſtãtiam illius,cuius fauorem concernit.*
31 *Actus præſumitur factus adinſtantiam illius,in cuius vtilitatem vertitur.*
32 *Reſignatarius debet probare ſupplicationẽ fuiſſe per procu-*

procuratorem porrectam in vita resignantis.
33 *Supplicationis porrectio probatur per testes, & registratorem.*
34 *Sollicitatoris dictum probat porrectionem supplicationis.*
35 *Mandatum præsumitur, vbi sit impensa quamuis parua.*
36 *Supplicationis porrectio an probetur per duos testes, vel per vnum idoneum.*
37 *Procurator, qui porrexit supplicationem vigore litterarum, non potest post mortem præstare consensum.*
38 *Notarij Cameræ & Cancellariæ non extendunt consensus vigore literarum.*
39 *Procurator mortuo resignante, non, potest præstare consensum post obitum.*
40 *Mandatum procuratoris ad resignandum elapso anno non valet.*
41 *Alexandrina circa dationem consensus procuratoris mortuo resignate an habeat locum in resignatione conditionali.*
42 *Retroactio non fit ob inhabilitatem extremorum.*
43 *Procurator si honeste vsus mandato in vita, non potest præstare consensum post mortem resignantis.*

QVAESTIO .XXIV.

1 QVARRO, an cesset † mandatum datum ad resignandum beneficium, morte ipsius mandantis. Communis opinio est affirmatiua, Glo. in clem. 1. vers. quomodo libet de renun. vbi Card. Zabar. & communiter DD. & tradunt Crescent. decis. 169. mandatum lib. 1. Thom. de Tan. decis. 106. in manuscri. Barb. cons. 49. col. 2. vers. 2. hoc decidit, lib. 4. & est* communis opinio omn. DD.

Idque probatur auctoritate, & ratione, Auctoritate tex. cle. vlti. de procur. ibi. *procuratorem a prælato, rectore, vel alio quolibet pro Ecclesia sua, vel beneficio constitutum, per mortem constituentis, reuocari, censemus, &c.* Et ibi Archid. Gemin. Anch. Franc. & alii cõiter hoc annotãt. Ratione, quia mors † omnia soluit. §. deinceps, auth. de nupt. l. in summa, in fin. de re. iud. l. Neratius ff. de reg. iuris, Paris. cons. 155, num. 5. vol. 4. idque in omni materia procedere, tradunt Moder. Florentin. in tract. mors omnia soluit &c.

3 Ampliatur, procedere etiam † procuratore ignorante ipsam mortem, vt tradit Zeqzelin. d. clem. 1. quem refert, & sequitur Barba. cons. 49. col. 2. lib. 4. arg. l. eius q in prouinciam. ff. si certum pet. Probari tamen debet
4 mors, cum † non præsumatur, Alex. cons. 23. in prin. li. 4. Anchar. cons. 401. Card. Paris. cons. 36. nu. 41. lib. 2. Soc. sen. cons. 26. nu. 12. vol. 2. Natt. cons. 59. n. 6. Boer. decis. 288. n. 2. & communiter* DD. vt per Mascard. de prob. concl. 1066. idque potest fieri, vel per vocem
5 publicam, † & famam, vt tradit Bal. cons. 407. col. 3. lib. 1. Corneus cons. 104. col. 2. in fi. li. 3. Crauett. cõs. 127.
6 n. 17. & cõmuniter* DD. vt per Masca. conclu. 1070. num. 1. vel ex* veste lugubri consanguineorum Bar. in l. 2. §. sed si dubitetur, num. 2. ff. quẽad. test. ape. Alex. cons. 27. col. 2. lib. 7. Menoch. de adipisc. poss. remed. 4. nu. 674.

7 Vel ex duobus testibus dicentibus † illum vidisse mori, vel tumulo mandari, Aufrer. in addit. ad decis. Tolos. decis. 312. Alber. de Rosa. in l. conditionem
8 nu. 1. ff. de cond. & demonstr. Crau. cons. 127. in fin. † vel iuramento vt per Deci. in l. vlt. num. 28. fin. Cin. de edict. diu. Adri. toll. vbi Zuccard. num. 256. & communiter DD. cum alijs, vt per Mascard. dict. tract. de probar. conclus. 1072. vbi agitur de leuissimo præiudicio Lanfrancus in c. quoniam contra ti. de testib. no. 189. de probation. Aufrerius ad decis. 312. Capp. Tholos. Iacob. Menochius de adipiscenda possess. rem. 4. nu. 671. eoque magis si ille erat senex Alex. cons. 4. col. 5. ver. fortius li. 2. Cefalus cons. 65. n. 44. vol. 1. Bar. tract. de test. nume. 39. Campegius in eodem tractatu reg. 350. num. 352.

Ex quo infertur, quod mortuo resignante procurator non potest porrigere supplicationem, & postea
9 † præstare consensum in fauorem resignatarij, vt est communis opinio omn. DD. in praxi recepta, ac canonizata.* sæpius in Rota. vt infra dicetur, & tradit.
* Boer. decis. 348. num. 2. & ita* iudicauit Tholosan. senat. die 23. Aug. 1519. Put. decis. 92. nu. 6. lib. 2.

Et ratio est, quia, cum expiret mandatum per mor
10 tem, nihil deinde poterit facere, sicuti Iudex, † finita
* iurisdictione, iuxta* communem sententiam, de qua per Sebast. Vant. in tract. nullit. in tit. de nullit. ex defe
11 ctu iurisd. in princ. vbi num. 6. post Staffil. & Sarnen. dicit* hunc defectum esse insanabilem.
12 Accedit quia cum beneficium vacet per mortem resignantis, Crescen. decis. 37. lib. 1. in manuscri. & sæ
13 pius* fuit resolutum in Rota non poterit vacare per renunciationem procuratoris, cap. susceptum de re-
* scri. in 6. vbi communiter DD. Bur. cõs. 43. Anchar. in clem. vnica. nu. 2. de suppl. præl. neglig.

Limita, hanc conclusionem non procedere, quo-
14 ties procurator constitutus ad resignandum beneficium porrexit supplicationem, quæ fuit signata, & data viuo resignante, namque si postea moriatur resignãs, & sic ante præstitum consensum formalem, poterit procurator illum præstare post mortem ipsius,
* constituentis, vt fuit resolutum* in Rot. corã D. Martino de Spinosa. i vna Senen. Parochialis de anno 1513. teste Cassad. decis. 1. de renun. & in alia* Barchinonen seu Tirasonen. beneficij die 23. Ianuarij. 1545. coram Aquen. teste Put. decis. 216. lib. 2. in alia Senogallien.* de villa die 27. Maij & 27. Iunij corã D. Vestano. de anno. 1552. teste Caput decis. 395. lib. 2. & in* alia Genuẽ. † prioratus de villa noua. 25. Iunij 1551. coram Caput. teste Guidob. decis. 92. in manuscri. & in alia † Placentin. Archidiaconatus, teste Crescentio decis. 210. lib. 1. in manuscri. & alias sæpe per Rotam fuit decisum, vt per Crescen. decis. 374 & 405. & 229. Per Pelegr. decis. 27. per Grass. decis. 469. in manuscri. vt etiam attestatur Bursat. cons. 395. nu. 6. lib. 4. Put. decis. 83. Sarnen. de infirm. resig. q. 31. col. 2. Gamb. decis. 19. in manuscr. Boer. decis. 348. vbi attestatur ita fuisse decisum per* Curiam Parisien. die 21. Iulii. 1490. & per Curiam
* Burdegalen. die 3. Sept. 1526.

Et hæc est communis* & recepta DD. sententia, quam approbauit Leo X. in signatura de anno. 1520. vt tradit Cassad. dicta dec. 1. in finali. verbis de renun. vbi etiam dicit ad hoc esse extrauagan. Alexandri VI. & ita esse tenendum affirmat Anchar. cons. 293. Fel. in c. cum olim, de re iudi. & esse in usu tradit Sarn. de infir. resig. q. 31. col. 2. adest etiam extrauagans Leo. X. quarum constitutionum verba sunt penes Boer. d. decis. 348. col. an. pen. & pro maiori commoditate curia lium placuit hic ponere, cum difficiliter reperiantur.

Alexander &c. ad futuram rei memoriam. Ad Romani Pontificis prouidentiam circũspectam spectat, dubia, quæ occasione gratiarum per Sedem Apostolicam

cam concessarum pro tempore oriuntur, per suæ declarationis mysterium taliter plana facere, vt, sublatis obstaculis vniuersis, & semotis quibuscunq; ambigui tatibus, gratiæ prædictæ suum debitum consequantur effectum. Dudum siquidem prioratu Magenuall. ordinis Sancti Benedicti Claromontens. diœcesi. per liberam resignationem quondam Oliuerij de Cobriolles tunc ipsius prioratus prioris, de illo, quem tũc obtinebat per dilectum filium Armandum Vayni clericum dictæ diœcesis procuratorem suum ad id ab eo specialiter constitutum, in manibus Felicis recordationis Innocẽtij Papæ VIII. prædecessoris nostri ipõ te factãm, & per eundem Innocen. prædecessorem admissam apud Sedem prædictam vac. Idem Innoc. prædecessor prioratum prædictum, qui conuentualis existit, vt præfertur, vacan. & antea dispositioni Apostolicæ reseruatum, dilecto filio Ludouico Donereis clerico dictæ diœcesi. per eum vsque ad quinquenniũ, post quam illius possessionem pacificam foret assecutus, tenendum, regendum, & gubernandum Apostolica auctoritate commendauit. Et deinde postquàm in monachum monasterij sancti Ermouari ordinis Carnoten. diœcesi. à quo dictus prioratus dependet, receptus fuisset, & habitum iuxta ipsius monasterij consuetudinem suscepisset, & professionem per monachos emitti solitam expresse emisisset regularem, sibi ex tunc cõtulit, & de illo sibi prouisum fore decreuit, præfato Ludouico concedens. Et si dictus Oliuerius tempore resignationis huiusmodi in aliqua infirmitate constitutus foret, ex qua ipsum. 20. dies post eandem resignationem decederet contingeret, nihilominus commenda, ac collatio, & prouisio prædictæ, validæ, & efficaces existerent in omnibus & per omnia, perinde, ac si dictus Oliuerius post huiusmodi resignationem viueret, & prædictos 20. dies superuixisset, dictusque prioratus non per obitum, sed per resignationem huiusmodi vacasse censeretur, prout in literis ipsius Innocẽtij prædecessoris plenius continetur. Cùm autem, sicut accepimus, ex eo, quòd dictus Oliuerius ante tempus præfati per præfatum Armandum procuratorem suum in Cancellaria Apostolica in literarum expeditione consensus, fuerit vita functus, licet post datam dictarum literarum, & admissam per dictum Innocẽ. prædecessorem resignationem huiusmodi, virtute supplicationis dicto Innocentio prædecessori porrectæ, in qua dictum prioratum tunc resignauit, ipse Oliuerius, adhuc in humanis agens, à nonnullis nimium curiosis, & iuris ignaris, asseritur resignationem huiusmodi post dicti Oliuerij obitum, & non die datæ dictarum literarum factã & admissam censeri debere. Ex propterea huiusmodi ecclesiam non per resignationem, sed per obitum vacare. Nos, ad huiusmodi ambiguitatis tollẽdum dubium debite prouidere volentes, motu proprio, de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, auctoritate præfata, tenore præsentium declaramus resignationem prædictam de die datæ literarum huiusmodi factam & admissam fuisse, ac dictam parochialem ecclesiã tunc ipsam p resignationem vacasse ac in præmissis datam literarum, & non præstiti consensus includi debere, & propterea commendam, & prouisionem prædictas, validas, & efficaces fuisse, & esse, sicque per quoscunque iudices & commissarios, & auditores tam in curia Romana, quam extra illam, in quacunque instantia, sententiari, diffiniri, & iudicari debere, non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscũque. Nulli ergo hanc paginam nostræ declarationis infringere liceat &c. Datũ Romę, Anno domini M. D. VIII. Sexto Calend. Maij. Pontificatus nostri Anno sexto.

Et hæc

Et hęc conclusio communis quę elicitur ex dictis constitutionibus,probatur in l.nam & Seruius,§.si vi uo Titio,ff.de neg.ge.vbi dicitur,qđ ,pcurator post mortem domini potest consumare per eum cœpta,
16 ‡non autē noua inchoare.Et ibi Bal.Alber. de Rosat. & alij DD.communiter*idque videtur ex mente con stituentis,l.si vero non remunerandi.§.vlt.& quod ibi not.Alberi.Bald.ff.mand.Calde.in capitu.quisquis,de elect.& ideo dicit Alber.loco cit.quod si statuto cauetur,quod testamentum non valeat,nisi sit registratum in libro communi,si aliquis fecerit testamentum, &
17 constituit‡procuratorem ad illud registrandum ,iste procurator potest post mortem cōstituentis registra
* re facere,& ita refert fuisse determinatum,* quia mā datum videtur collatum post mortem. Ita in casu no stro,eoq.magis cum resignatario per supplicationem
18 signatam videatur ius‡acquisitum,Cald.in cap.in nostra,de rescri. Abb.in c.nosti de elect.Barb.in c.cū ve nissent in 2.not.de restitut.spol.vnde datio consensus erit exequutio ad actum perfectum,& tamen ‡declaratio nihil addens de nouo‡potest fieri quandocun
19 que,l.hæredes palam.§.si quid,ff.de testam.c.pastoralis,§.vlt.de testamen.& per consequens, quo ad hoc non expirauit mandatum,Cassad.d.decisio.1.num.4. de renun.& quia data consensus postea prætiti non
20 attenditur,namque secundum regulas‡ Cancellariæ, requiritur consensus pro expeditione literarum, Crescent.decis.centesima decima libro. 1. Boer. dict.de
21 cis.348.col.2.& consensus‡cum retrotrahatur ad diē datę,ideo potest præstari per procuratorem post mortem resignantis Crescentius decis.36.libro. primo in manuscrip.

Amplia primo,vt talis procurator possit cogi ad
22 ad præstandum dictum cōsensum in Camera, ‡ vel in Cancellaria pro expeditione litterarum, licet sit mortuus principalis,ita Cassad.d.decis.1.nu.4.de renunci. Boer.d.decis.348.num.7.Caput.decisio.396.p.2.Crescen.decis.210.in manuscri.Put.decisi.19. de renun.in manuscr.quod probatur in l.nam & Seruius,§.si viuo Titio,ff.de neg.gest.vbi procurator potest cogi ad cō sumandum per eum gesta in vita domini,non autem
23 ‡noua incohoare,multo ergo magis facta cōseruare, & pro illorum expeditione & exequutione, quicquid expediat facere.

Amplia secundo,procedere,etiam si probaret,cōstituentem ante eius mortem mutasse uoluntatem,nā
34 si illa voluntas reuocata,non fuit intimata,iuxta‡clemen.primam,de renunc. potest procurator eo mor-
* tuo præstare cōsensum formalem;ita fuit* tentum in causa Senogalien.de villa Castiro,27.Maij,& 27.Iunij 1552.coram D.Vestano,teste Caput.decis.396.p. 2.Pelegr.decis.17.manusc.

Et ratio est,quia non quęlibet voluntas reuocato-
25 ria est valida,sed debet esse‡expressa,Ale.in l.si fundū, C.de leg.Ias.in l.re coniuncti,col.5.2.opp.ff.de l.3.&
26 in casu nostro debet esse‡intimata,d.cle.vni.de reuoc.
* vbi*comm.DD.Barb.cons.49.li.4.Fel.in cap.ex parte
* decani.num.15.de rescript. & fuit sæpius *resolutum per Rotam.

Nec obstat Cassad.d.decisio.1.num. 2.de renunc. quia Cassadorus est intelligendus de reuocatione valida cum intimatione,nec obstat decisio.Put.267.libr. 2.facta in causa Abulen.24.Aprilis 1545.quia respō-
27 detur,illam decisionem loqui de‡translatione pensionis,vt declarat ipse Put.decis.92.eod.lib. 2.& in causa
* coram*Aquen.die 1.Februarij 1544. fuit resolutum, quod,siquis constituit procuratorem ad transferendam pensionem in fauorem N. & postea in articulo mortis illam transferat,quamuis nulliter , procurator
* censetur reuocatus,idem fuit confirmatum 24.*Aprilis 1545.in eadē causa Abulen. & sic Alexandrinam non habere locum hoc casu.

Sublimita,primo,hanc limitationem non procedere,quotidie principalis porrexit supplicationē, & post ea constituit procuratorem ad consentiendum resi
28 gnationi.nam si moriatur principalis,iste‡procurator post eius mortem non potest præstare cōsensum , qa respectu ipsius procuratoris,res est integra,cum nihil fecerint,& per consequens expirat mandatum morte mandantis,Put.decis.92.num.3.lib.2. & cessat ratio, de qua in conclusione , & per consequens dispositio
* debet cessare,arg.c.cum cessante de app.ita fuit*resolutum in causa Place. Scholasticæ.primo coram Puteo,de inde coram Pelegrino,teste Ant.August.deci. 667.lib.3.& postremo coram Reumano,& hæc con-
* clusio communiter*recipitur,vt Alexandrina non habeat locum,quando procurator nihil fecit in uita,licet alias fuit dubiū,& Rota se diuisit in ,duas partes, cum hic casus fuisset propositus in causa Abulen. coram Vostrio,vt per Put.decis.83.li.2. nam postea fuit
* resolutum per*omnes negatiue,& sic declaro decisio nem Cassad.primam de renun.procedere,cum procu
* rator porrexit supplicationem,pro vt pluries*fuit tētum.Ita etiam fuit resolutum in vna Segobien.beneficij,coram Fabio,& in alia Oueten.coram eodē. teste Achill.decis.322.alias decis.1.de renun.

29 Vnde porrectio supplicationis facta ‡per procuratorem debet plene,& sufficienter probari,ad effectū, vt ipse procurator possit pstare consensum post mortem principalis,ut tradit Guido Bon.decis.92. manu scri.in vna*Genuen.Prioratus 25.Iunij 1551. coram Caput.

Et ratio potest esse,quia supplicationis signatio in dubio impetrata præsumitur ad instantiam illius , cui-
30 us‡fauorem concernit Oldrad.cons.136.col.2. num. 5.Specul.in tit.de app.§.nunc breuiter,vers.quod si ap
* pareat,& pluries fuit*per Rot.resolutum,teste Sarn. reg.de imp.benef.viuen.q.5.& reg.de trienn.q.38.nu. 2.& regulare est,vt actus præsumatur factus ad instan
31 tiam ‡illius,ad cuius fauorem,& vtilitatem vertitur,ca. constitutus,vbi Abb.de testib.Bart.in l.de pupillo.§. si quis ipsi prętori,num.19.ff.de ope.nou.nunc.idem Bartol.in lege prima.vbi Bald.in fin.princip.ff.de hæred.institut.Menoch.in tractatu.præsumpt.lib.secundo.præsumpt.23.nume.7.Mascard.de probat.conclu.
* 1303.numero 15. &* communi. DD. vnde asserenti procuratorem id fecisse in vita incumbit onus probandi iuxta*communes regulas.Nam hoc onus probandi supplicationem fuisse porrectam per procura
32 torem in vita spectat ‡ad resignatarium, quia illud est fundamentum suæ intentionis,l.ab ea parte,ff.de ,pb.
* & ita*resolutum in vna Corduben.portionis,coram Rubeo,die 14.Ianuarij.1557.vt habetur in l. diuersorum decis.216.in manuscr.

33 Et quidem ‡porrectio supplicationis probatur per testes & registratorem,qui deponant recognoscere signum,& manum porrigentis, a tergo supplicationis ponitam,& ita fuit*resolutum in Rot.in vna Toletan. pensionis,coram Achille de Grass.28.Nouemb.1552 teste Caput.decis.206.lib.2.in manuscr.

Si vero manus apposita a tergo supplicationis non est procuratoris,sed sollicitatotis alicuius,vt fit de stylo,*ad effectum illas cognoscendi,& distribuendi, postquam sunt registratæ,tunc poterit probari per dictum

ctum illius solicitatoris,qui disponat de mandato ,procuratoris porrexisse supplicationem illam,quod man datum satis præsumitur,quia nō est verisimile,solicitatores absque mandato illas porrigere,propter impensam(quamuis paruam)& laborem,Bart. & Alex. in l. eam seruus,ff.de verb.oblig.Bald.in l.id quod pauperibus in fin.C.de Episcopis,& cler.Cassad.decis 3.n. 4. de procur.Dec.cons.36.num.8.& cons.42. num. 13. Curt.Sen.cons.77.col.4.Gozzad.cons.11.nu.14.Lofered.cons.35.col.1.

Si vero non adest signum aut manus a tergo suppli
36 cationis,tunc probatur‡porrectio supplicationis per duos testes,vel per vnum idoneum aliis concurrentibus,vt fuit resolutum*in vna ‡Astoricen. parochialis, die 12.Martij 1567.teste Oradino decis.108.lib.2.in manuscr.

Sublimita,secundo,non procedere, quoties procurator porrexit supplicationem vigore litterarum,
37 nam‡mortuo principali non potest præstare consensum,vt fuit resolutum in vna Oueten.Archidiaconatus de Liuero,die 11.Feb.1545.coram Put.teste eod. decis.360.lib.2.Achill. de Grass.decis.322.alias prima de renun.& hæc conclusio nullum habet dubium, qa
38 si viuente resignante Notarij‡Cameræ,& Cancellarię nō extendunt consensum vigore literarum ,vt est notori',&*vulgaris stylus,ergo tāto fortius eo mortuo.

Sublimita,tertio, vt non possit procurator præsta-
39 re dictum consensum post annum obitus,‡vt tradit. Sarnen.de infirm.resig.q.31.col.2.iuxta bullam Alex. VI.&‡ita communiter*practicatur.
* Simile est,quod fuit iudicatum *Tholosę. vt manda-
40 tum procuratoris ad resignandum elapso anno non‡ valeat,teste Pap. primo Arresto.1.lib.2.titul.8.de qua re supra dixi.

Sublimita,quarto,,pcedere‡ubi procurator est sim
41 pliciter datus ad renunciandum,ita Put.d. decis. 360. num.11.lib.2.qui dicit ita intelligi decis.1.Cassado.de renunc.Sed cōtraria opinio est verior, vt habeat locū etiam in resignatione conditionali huiusmodi cōclu
* sio,& ita fuit*resolutum in Rota in vna Placent.Archid.teste Crescent.decis.210.lib.1. in manuscr. nam ibi quidam constituit procuratoremad resignandū, reseruatis sibi fructibus, & regressu,procurator porrexit supplicationem,fuit signata, moritur principalis, fuit dubitatum,an possit procurator extendere cōsensum,quidam dicebant,quod non.quia resignatio erat conditionalis,ergo, cum in vita consensus super tali reseruatione præstitus non fuisset,amplius non potuit præstari,& consensus postea præstandus nō potest retrotrahi ad diem datæ, propter inhabilitatem‡extre
42 morum vulg.l.bonorum.ff.rem ratā habi.contrarium tamen fuit decisum,quia eadem est ratio,nam ex quo procuratores vtriusque,scilicet resignatarij, porrexerint supplicationem,& illam expediri fecerint,tunc videtur resignatio facta,condicio reseruationi fructuū & regressus adimpleta,c.quidam, cum ibi not.de renunc.vnde data consensus postea prætiti non attenditur,quia secundum regulas Cancellariæ cōsensus necessarius est pro expeditione litterarum.

Non obstat Put.loco cit.quia loquitur. quando mā datum est conditionale qualificatum ad porrigendū, & quod vigore alterius mandati præstetur consensus, vt ipse dicit d.decis.360.in finalibus verbis lib.2.

Sublimita,quinto non procedere , quoties legiti-
43 mus procurator non est vsus mandato‡in vita,nā tunc non potest.præstare consensum post obitum,Anton. Aug.decis.694.lib.3.dicit ita*.fuisse decisum coram Pelegrino in vna Palentin. & plene dictum est supra num.28.

SVMMARIVM.

1 *Procurator datus ad resignandum potest reuocari.*
2 *Renuncians potest pœnitere tam si renunciet per se quam per procuratorem.*
3 *Procurator datus ad resignandum reuocatur constituendo alium.*
4 *Procurator datus ad resignandum non potest reuocari post præsentium consensum in Camera,vel Cancellaria.*
5 *Datio consensus perficit resignationem.*
6 *Resignans post resignationem non potest se intromittere in beneficio resignato.*
7 *Resignans,quo ad beneficium resignatum habetur pro mortuo.*
8 *Supplicationis porrectio facta per procuratorem non perficit resignationem.*
9 *Resignans post signatam supplicationem a Papa, potest alteri resignare.*
10 *Procurator,qui porrexit supplicationem,non potest dare consensum,si fuit reuocatus.*
11 *Datarius non facit gratias,sed Papa.*
12 *Reuocatio procuratoris dati ad resignandum debet intimari.*
13 *Reuocatio procuratoris ad litem debet intimari.*
14 *Mandatum ad committendum delictum reuocatur p notificationem faciendam mandatario.*
15 *Reuocatio non præsumitur,& num.31.*
16 *Mutatio voluntatis non præsumitur.*
17 *Resignatio facta per procuratorem reuocatum ante notificationem reuocationis est valida.*
18 *Illusio,& variatio in personis ecclesiasticis dānatur.*
19 *Papæ gesta debent esse firma.*
20 *Cœlestinus V.pluribus unam rem concedebat.*
21 *Cardinales debent esse stabiles.*
22 *Episcoporum actus debent esse stabiles.*
23 *Valent gesta Legati a latere reuocati ante notitiam reuocationis.*
24 *Collatio facta per Vicarium Episcopi valet ante scientiam reuocationis iam factæ.*
25 *Sententia lata a iudicibus reuocatis valet ante scientiam reuocationis.*
26 *Nuncij gesta ante scientiam reuocationis sunt firma.*
27 *Procurator datus ad permutandum beneficium potest permutare ante notitiam reuocationis.*
28 *Resignatio facta per procuratorem statim reuocatum valet,si ignorabat illam reuocationem.*
29 *Procurator reuocatus debet intimare.*
30 *Resignatio procuratoris reuocati valet,si non fuit intimatus.*
32 *Dicens procuratorem esse reuocatum debet hoc probare.*
33 *Testatoris voluntas non censetur reuocata,nisi expresse appareat.*
34 *Sufficit reuocare procuratorem absque intimatione, quoties fuit constitutus per metum.*
35 *Gesta causa metus sunt nulla.*
36 *Fundamento sublato,omnia corruunt.*
37 *Metus debet esse iustus.*
38 *Iustus metus qui dicatur,remittitur arbitrio iudicis.*
39 *Resignatio facta per procuratorem reuocatum,non autem intimatum,non valet,quoties intimatio non potuit fieri ob malitiam procuratoris aut superioris.*
40 *Fraus nemini debet prodesse.*

41 *Fraudibus via claudenda & num. 51,*
42 *Procurator censetur revocatus per mortem, absque alia intimatione.*
43 *Quod vacat per mortem, non potest alio modo vacare*
44 *Beneficiatus non potest renunciare in manibus Ordinarij, postquam constituit procuratorem ad renunciandum in manibus Papæ, non facta intimatione*
45 *Illusio quid.*
46 *Ratio posita in præmio dicitur finalis.*
47 *Ratio generalis ampliat dictum particulare.*
48 *Dictio Quomodolibet importat omnem modum.*
49 *Vbi adest eadem ratio, dicitur comprensio.*
50 *Dictio Quomodolibet operatur vltra expresse.*
52 *Prohibitum via directa, prohibetur indirecta.*
53 *Exceptio firmat regulam in casibus non exceptuatis.*
54 *Si Dominus & procurator renuncient eadem die, quæ attendatur.*
55 *Constituens procuratorem ad renunciandum non potest permutare nisi revocauerit illum procuratorē.*

QVAESTIO XXV.

QVAERO an Procurator datus ad resignandum possit revocari. Regula* communis & trita in iure nostro, etiam recepta in praxi, est affirmativa, scilicet procuratorem constitutum ad †renunciandum posse revocari, vt de hac regula attestatur Rebuff. in sua praxi tit. de revo. proc. nu. 1. & in concord. tit. de subl. cle. litt. glo. vlt. Glos. Paul. Gul. de Laud. Zaba. n. 10. Bonifac. de Vital. nu. vigesimo septimo, & comm. * alii de renunciat.

1 Idque probatur clarissime in dict. clem. vni, ibi teneat cessio facta per eum, antequam ad ipsius, vel illius (in cuius manibus cessio erat facienda) notitiam revocati huiusmodi sit deducta, &cæt. ex quibus verbis satis collig. hoc pro absoluto haberi, mandatum posse revocari.

2 Potest enim quis pœnitere non †solum in renunciatione, quam per se fecit, sed etiam in illa, quam per procuratorem facit, vt tradunt Put. decisio. 106. lib. 3. Paleott. decis. 257. Ant. Aug. decis. 350. lib. 3. Sarnen. decisio. 20. lib. 1. Cott. decisio. 16. Moed. decisio. 11. Gabriel. cons. 198. num. 3. lib. 1. Bursat. cons. 394. vol. 4. & est* com. sententia DD. sed etiam in ea, quæ sit p procuratorem, quia viget eadem ratio, immo maior, arg. auth. multo magis, C. de sacrosanct. eccl.

3 Amplia, primo procedere, vt † non solum possit revocari expresse, sed & tacite, scilicet cõstituendo aliũ procuratorem ad renunciandum coram eodem, vel coram diuerso, Cardin. Zabar. in clem. vnic. nume. 14. de renunc. & comm.* DD. idque receptum est etiam *per Rot.

4 Namque revocatio vel fit, quia resignans vult retinere illud beneficium, vel quia vult alteri renunciare per se, vel per alium procuratorem coram Ordin. vel Papa.

5 Declara tamen, dummodo revocatio fiat ante p̃stitum consensum formalem per procuratorem in Camera, vel Cancellaria; nam tunc† perficitur resignatio, Put. decisio. 106. lib. 3. Gabr. cons. 144. lib. 1. num. 4. & est communis* DD. sententia, & per Bursatum cons. 395. vol. 4. & jus abdicatur ab ipso vt amplius

6 non possit se intromittere, inuito resignatario & sine suspicione Felyn. in cap. dilectus, de maior. & obe. Put. decis. 31. nu. 3. lib. 1. Cassad. decis. 21. super reg. Cancellariæ, Rip. lib. 2. Respon. cap. 17. & 18. & habeatur,

7 quoad †illud mortuus, Paris. cons. 93. nu. 26. volu. 4. & hoc expresse scribit Rebuff. tit. de revoca. procur. numero primo.

Ante vero potest revocari, etiam post porrectionem supplicationis, namque die 19. Octobris 1543.
* coram Put. in Ro.* fuit resolutum, porrectionem sup
8 plicationis factam per procuratorem † non perficere
* resignationem, & die 16. Ianuarij 1548. fuit tentum, *posse aliam porrigere, & super illa consensum præstare, etiam post signatam primam supplicationem, post
9 †præstitum paruum cõsensum, post solutam composi
* tionem, vt pluries* in Rota fuit resolutum, vt retuli li.
* 1. qu. 12. & seruatur* com. in praxi, & die 16. Decembris 1560. in vna Gadicen.* Canonicatus fuit coram Oradino dubitatum, si procurator ad resignandũ obtinuit signari supplicationem, ac præstitit paruum cõsensum, ante vero extensionem paruæ datę, & parui consensus resignans reuocauit, & reuocatio fuit intimata in Camera, & Cancellaria, an procurator possit procedere ad extensionem consensus parui, & sic præstare consensum formalem, &, si procedat, an valeat
* resignatio, fuit* resolutum, †non posse, &, si procedat,
10 nulliter præstare; namque Papa admittit quatenus par
11 tes in eadem voluntate persistant, & Papa dat† gratias non Datarius qui concedit paruas Datas, teste Cott. decis. 16.

12 Requiritur tamen, vt †reuocatio procuratoris expressa vel tacita sit intimata, vt aperte dicitur in d. cl. vni. de renunc. in illis verbis, *antequam ad ipsius, vel illius notitiam reuocatio huiusmodi sit deducta*, & ibi
* Gloss. Cardin. Zaba. Bonif. de Vital. & communiter* & hoc volunt Rebuff. in prax. tit. de procur. ad resign. reuoc. num. 2. Idem Rebuff. cons. 90. num. 13. ver. 3. q.
* Ferre. cons. 93. num. 3. & est* comm. opinio. Et ita cõ
* muniter* practicatur, pariter reuocatio procuratoris
* ad litem non valet, nisi fuerit intimata* procuratori, l. si mandasset. ff. mandati c. mandato, de procur. Glo. vlt. in c. nec illud 30. q. 5. glo. 2. in c. tibi domino, dist.
* 63. Put. decis. 303. li. 2. & est communis* opin.

Ita etiam mandatum datum ad committendum
14 delictum reuocatur si fuit facta notificatio† mandata
13 rio, Bar. post Guliel. de Cun. in l. si pecuniam. §. si seruum. ff. de condit. ob ca. Albe. in l. 1. col. pen. ff. de off. procu. Gæsa. Glo. in c. cum quis de sent. excomm. lib. 6. de qua re late Clar. lib. 5. recep. sent. q. 89. Menoch. de Arbi. iud. casu 352. & 353.

15 Fit ratio est, quia reuocatio† non præsumitur. Ale. cons. 169. nu. 5. lib. 5. Hier. Gabriel. cons 105. num. 4. lib. 1. Mascard. de prob. conclus. 1280. nu. 1. nam non
16 præsumitur mutatio† voluntatis, l. sancimus. C. de test. Ale. cons. 81. nu. 4. & cons. 146. num. 19. lib. 5. & cons. 189. ad fin. lib. 7. Corn. cons. 69. num. 5. & 206. nu. 9. & 226. nu. 16. lib. 1. Rom. cons. 295. nu. 8. Paris. consil. 72. col. 1. lib. 4. Socin. iun. cons. 106. num. 38. lib. 1. cũ alijs, vt per Mascard. conclus. 1078.

17 Vnde valida erit renunciatio facta † per procuratorem reuocatum, si ante scientiam reuocationis præstitit consensum formalem vt expresse probatur in dic. clem. vni. de renunc. ibi, *sancimus, vt, si quis ad cedẽdum Pontificali, aut aliæ cuilibet dignitati, vel beneficio, procuratorem sponte ac libere constituerit, & ipsum ignorantem postmodum duxerit quomodolibet reuocandum, teneat cessio facta per eum antequam* ad ipsius, vel illius, (in cuius manibus cessio erat facienda) *notitiam reuocatio huiusmodi sit deducta*. & ibi

ibi Glos. tradit. in ver. teneat Gul. de Laud. Card. Zab.
* Imol. Bonif. de Vital. & communiter* Gem. in c. vlt. §. vlt. de procur. Imol. in c. quidam 3. col. de ren. Gig. cons. 51. num. 7. Rebuff. in praxi dict. tit. de proc. ad resig. reuoc. num. 2. Io. Selu. in tract. de benef. par. 3. q. 16. in princ. Fel. in c. ex parte decani, num. 15. de resc. Roffin. in tract. de ben. c. 24. num. 1. Maiol. de irreg. lib. 3. cap. 6. num. 11. Crau. cons. 76. num. 1. & consuluit Navar. cons. 6. de ren. in addit. Et ratio ponitur in
18 princ. d. Clem. vnicæ cum illusio, & variatio† in personis Ecclesiasticis maxime sint vitandæ, &c. quod ẽt deducitur ex c. bonæ 2. de pot. præl. c. cum olim de re iud. Glo. & Zabar. in prin. c. de Clem. Idem Zabarell. in cons. 137. factum sic se habet, & cons. 141. etiam si sint illæ personæ Ecclesiasticę in dignitate maxima
19 constitutæ, prout in Põtificę† Maximo, vt eius actus sint stabiles, tradit Rot. decis. 32. de præb. in antiq. Felin. in cap. cum olim, sub num. 5. de sen. & re iud. Bal.
20 in c. 1. de not. feud. vbi inuehit contra Cœlestinum † quintum, qui de mane faciebat gratiam, de sero vero illam reuocabat, quod etiam scripsit idem Bald. cons.
21 328. num. 5. lib. 1. & in Cardinalibus † tradit Bald. in l.
22 1. in 4. col. C. de Lat. libert. tollen. in † Episcopis Rot. decis. 29. de concess. præb. late Fel. d. c. cum olim, sub. num. 5. & hanc esse rationem tradit Fel. d. c. ex parte decani, num. 15. vers. ratio.

23 Hinc valent gesta per legatum a latere reuocatum à Papa in Consistorio ante notitiam reuocationis, vt in facti contingentia respondit Cald. cons. 4. de off. leg. per c. audita, vbi DD. de rest. spol. c. 1. de concess.
* præb. in 6. & est* communis conclusio.

24 Hinc valet coll. factat per Vicarium Episcopi ante scientiam reuocationis Rom. singu. 57. † fuit quæstio Romę, & sing. 566. Iason l. more maiorum, num. 8. ff. de iurisd. omn. iud. per l. si forte, ff. de off. præsid. & cõ
25 * muniter* DD. & valet† sententia lata a iudicibus re-
* uocatis ante notitiam reuocationis Abb. & alij* cõ. in c. audita, de rest. spol. Bald. in l. 1. in fi. C. vt lit. pen.
* & in l. mandatum num. 17. C. mand. & communiter* DD. & valen gesta per nuncium ante scientiam reuocationis Bald. in l. mandatum columna penultima, C. mand. Imol. in capitulo quidam columna tertia de renunc. vbi loquitur in nuncio dato ad renunciandum, Fel. in d. cap. ex parte decani numero 15. versic. amplia primo.

27 Hinc procurator datus ad † permutandum beneficium, si postea fuerit reuocatus poterit tamen permutare ante notificationem, Lap. in cap. vlt. de proc. in 6. vbi dicit, ad hoc vidisse Bullas Papales approban
* tes* hoc dictum, & ibi Gemin. prope fin. hoc etiam vult. Fel. in d. ca. ex parte decani, sub numero 15. vers.
* amplio 3. Ioan. Scl. d. q. 16. num. 5. 3. par. &* communiter DD.

28 Idque procedit, si reuocatio† fuit facta statim, verum clam & ignorante procuratore, nam valet cessio facta per d. procuratorem, Bal. Barb. Fel. in d. c. ex parte decani, sub num. 15. vers. amplio 2.

Immo in hac materia non sufficit, quod procurator sciuerit reuocationem, vt non possit vlterius pro
* 29 cedere, sed † requiritur intimatio, ut * communiter scribunt DD. sup. citati, & tradit Gloss. in d. clement. vnic. verb. deducta, de ren. Sequitur Card. Zab. & Bo-
* nif. de Vital. qui dicit, quod DD. ita tenẽt & isti DD.
* ita interpretantur illam Clementinam, & pluries*
* fuit decisum per Rotam, & in praxi, * ab omnibus recipitur, nam ita practicatur, alias autem, si non fuerit facta intimatio, procurator poterit consentire re-

signationi, & valida erit resignatio, etiam si cõsensus
30 fuerit præstitus† post mortem constituentis, ita * fuit
* resolutum in vna Segobien. die 27. Maij. & 7. Iunij coram Vestano, de anno 1552. teste Caput. decis. 224 par. 1.

Et ratio rationis est illa, quam supra adduxi, quia
31 ignorantia revocationis præsumitur, † argu. l. verius. ff. de probat. reg. præsumitur de reg. iur. in 6. Rot. decis. 21. de concess. præben. Felin. in c. cæterum, col. 8. vers. valet processus de rescrip. per quæ hoc vult Rebuff. in prax. tit. de infir. resign. num. 37.

32 Ideo dicenti procuratorem esse †reuocatum, ei in
* cumbit onus probandi, Card. Zabar. communiter *re-
ceptus in d. clem. vni. num. 22. de renun. Nam regulariter asserenti revocationem incumbit onus probandi, l. 3. §. si duobus, ff. de adim. leg. Bal. in l. si plurib. † nu. 1. ff. deleg. 1. Alex. cons. 169. num. 4. libr. 5. Mascard. de probat. concl. 1280. num. 2. & alii plures scriptum reliquerunt, voluntatem testatoris non censeri † revocatam, nisi hoc manifestum sit, Card. Paris. consil. 50. nu
me. 14. & cons. 90. num. 2. volu. 4. Curt. Sen. cons. 103. num. 2. Roland. à Vall. cons. 31. num. 43. lib. 4. Natt. cõ
si. 5. Gabr. cons. 110. num. 3. lib. 1. Cesal. cons. 67. nu. 5.
* lib. 1. & *est communis opinio.

Limita primo, quoties constitutio procuratoris est
34 facta per metum, quia tunc teneret revocatio, licet non † peruenerit ad notitiam procuratoris Glo. in
* clemẽ. vni. verbo libere quam sequitur Card. Zaba. & alij communiter, * Io. Selu. de benef. par. 3. q. 16. num.
* 2. Rebuff. in prax. tit. de revo. procur. nu. 10. Ruin. con
* si. 121. num. 21. vol. 4. vbi videtur affirmare hanc* com
* munem, & Gloss. in d. clem. vni. ad hoc* dicit singularem Io. Selu. loco cit.

35 Ratio est, † quia gesta causa metus, sunt nulla, l. 1. ff. de eo, quod met. causa, vbi referuntur verba prætoris, quæ diuina esse scribit Neuizz. consil. 52. num. 46. Menoch. de arbit. iud. casu 135. num. 1. & lic constitutio procuratoris à principio non valuit. ergo & neque renunciatio sequuta virtute actus inualidi, argu. l. hactenus. in fin. cum l. sequent. ff. de aqu. plu. arcend. † sublato
36 enim fundamento omnia† corruunt, le. nam origo. ff. quod vi, aut clam. l. egi, de execut. re iud. cap. cum Paulus prima. quæstione prima. Crauett. consil. 6. num. 36. & consil. 290. numero 1. vnde superflua est intimatio revocationis in actu inualido. leg. 4. §. condemnatum ff. de re iud.

37 Metus tamen debet esse† iustus, vt in terminis scribit Ruin. d. consil. 121. num. 21. volu. 4. & regulariter in
* omni materia requiritur iustus metus, vt est* communis, & recepta DD. sententia, & qui dicatur iustus me-
38 tus, Respondent DD. remitti† arbitrio iudicis, Abba. in cap. cum virum, numero, 8. de regula. Ruff. Comẽs. consil. 68. columna 2. Deci. cons. 218. num. 3. Cardin. Paris. consil. 53. num. 60. & consil. 60. num. 17. & cons. 139. num. 10. & 11. & cons. 170. num. 19. vol. 4. Alciat. respond. 5. num. 5. Grammat. cons. 12. nume. 47. & cõ muniter DD. vt per Menoch. d. tractat. de arb. iud. cõ
* si. 135. num. 3. & est communis* opinio.

39 Secundo limitat nõ ,pcedere, † quoties p malitiam ,procuratoris, aut illius, in cuius manib. renunciat. erat faciẽda, nõ potuit fieri intimatio ante cessionẽ, Card.
* in d. clem. vn.. n. 22. & cõiter* alij DD. de ren. Bal. in c. audita, col. 2. de rest. spol. & alios DD. quos ad hoc refert, & sequitur Io. Selu. d. 3. p. de benef. q. 16. nume. 2. vers. & præmissa etiam non procedunt.

Quod probatur aperte in dicta clement. vni. in fin. de renunci. ibi, *nisi forte per ipsos, aut alios malitiose*

factum fuerit, quominus ad eos, vel eorũ alterum ante cessionem potuerit reuocatio peruenisse, &c. per ip
* sos declarantur hæc verba, à Glo. communiter* recepta per procuratorem, vel superiorem.

40 Et ratio est, ne factus †profit, Abb. in c. innotuit, &
41 c. dudum, de elect. fraudibus enim via †claudenda est. Rainer. de Forliuio, in l. omnes populi, sub. nu. 8. vers. nec obstat. ff. de iust. & iur.

Tertio Limitatur, non procedere, quoties, antequam procurator renunciaret, moritur dominus, nã
42 tunc, †censetur reuocatus procurator absque alia intimatione.

43 Nam beneficium, cum vacet †per mortem, non potest ex alia causa vacare c. susceptum de reser. lib. 6. ita Fel. in d. c. ex parte Decani, num. 16. vers. & hoc etiam probatur, de rescrip. Glo. Zabarel. & cõmuniter DD. in dicta clemen. vnic. de renunc. vbi ita limitant illam
* Clementinam, & est communis, &* recepta omnium DD. sententia, de qua amplius dixi supra quæstione præcedenti.

Vnde secundo infertur quod beneficiatus nullo modo poterit resignare beneficium in manibus Or-
44 dinarij, †postquam constituit procuratorem ad resignandum in manibus Papæ, nõ facta prius intimatione reuocationis, vt in terminis in facti contingentia
* interrogatus respondit Barbat. cons. 49. lib. 4. & est* communiter receptum.

Pro qua opinione Barbat. dicit esse tex. in d. clem. vnic. de renunc. vbi prohibet illusionem, & variatio-
45 nem in personis Ecclesiasticis, illusionem † inquam, quam faciunt clerici, constituendo procuratores ad resignandum, & postea illos reuocando absque intimatione, in qua re consideratur illusio procuratoris
46 constituti, & Papæ, & hæc ratio cum apponatur † in procemio dicitur esse finalis, l. 1. in prin. ff. ad Maced. Bar. in l. cum quid. ff. si cert. pet. & in l. ambitiosa, ff. de decret. ab ord. facien. Bal. in l. 1. ff. de iust. & iur. Abb. in c. ex multa, de vot. Ang. in l. siquis cum aliter, ff. de verb. obl. quæ ratio habet nedum locum in casu quo loquitur d. clem. scilicet in reuocatione procuratoris
47 sed etiam in casu quæstionis nostræ, ideo ratio † ampliabit dictum particulare, l. cum auus, ff. de cond. & demonst. l. cum acutissimi, C. de fideic. namq; eo ipso quo constituit procuratorem ad renunciãdum in manibus Papæ, si postea renunciauit in manibus ordinarij, videtur, variare, & illudere procuratori, ac Papę, in
* cuius manibus facienda erat renunciatio. Secundo Mouetur Barba. quia, si communis* opinio est, quod quotiescunq; reuocatur procurator, requiritur intimatio, per resignationem videtur reuocatus procurator, sicuti per mortem, cum resignans dicatur mortuus, quoad illud beneficiũ, Gl. in clem. ne Romani, de elect. ergo.

Tertio, facit, quia dicit dicta, clem. vni. quomodo-
48 libet reuocauerit, hoc enim † verbum est admodum prægnans, & importat omnem modum, per quẽ possit directa, vel indirecta via reuocari, c. cum, ex eo de sen. excom. clem. si summus, eod. tit. sed inficiari non potest, quin eo ipso, quo constituens resignat beneficium aliquo modo dicitur reuocare procuratorem, quia impedit resignationem faciendam per procura-
49 torem, & per consequens iste casus comprehẽsus est in illa clem. attentis verbis, & attenta †eadem ratione, l. his solis C. de reuo. don. Declate in c. at si clerici, §. de adulterijs num. 18. de iud. & cons. 284. col. 2. Card. Paris. cons. 83. num. 21. vol. 3. & cons. 69. num. 3. vol. 4. Cravett. cons. 118. num. 15.

50 Immo verbum quomodolibet † operatur vltra expressa, Ang. in l. quod si nolit. §. si quid ita ff. de d. edi. Gloss. in clem. 1. de re iud.

Quarto, quia si aliter diceremus, de facili committeretur fraus cõtra dictam clem. quia daretur modus
51 & via, vt clerici illuderent, & variarent, resignando in manibus ordinarij, quod esset non debet l. fraus. ff. de leg. cap. quanto, de diuor. cap. porro, de priuil. cap. plerique & cap. putant quidam, 14. q. 3. nam quod est ꝓhibitum †via directa, non potest fieri via indirecta, & obliqua, l. oratio. ff. de spons. c. cũ quid vna via, de reg. iur. in 6. faciunt etiam ea quæ adducit, idem Barb. cõsil. 11. num. 27. col. 15. lib. 1.

Quinto quia in d. clem. vni. excipitur vnus duntaxat casus in fi. vers. nisi, exceptio enim in vno † casu
53 firmat regulam in casibus non exceptuatis. l. quæsitũ, §. idem respondet, ff. de fund. instr. Siluan. cons. 56. nume. 20. Cravett. cons. 24. col. 8. vers. 10. in fi.

Ideo concludendum est, dispositionem d. clemen. vni. de ren. loquentem in reuocatione procuratoris, vt debeat fieri intimatio, habere locum in casu huius quæstionis, vt si ipse dominus velit renũciare, debeat reuocare procuratorem, alioquin renunciatio nõ valeat, & hanc opinionem tenet Prob. in Rub. de renũ.
* in clem. num. 33. in fi. & secundum eam fuisse * pronunciatum attestatur Barb. d. cons. 49. licet dicat fuisse appellatum, & instatum, vt declaretur bene sententiatum, & male appellatum.

* Ita etiam fuit iudicatum* per Senescalcum Petragoricen. die 2. Martij 1513. cuius sententia fuit per curiam confirmata die 23. Maij 1514. in fauorẽ Magistri Raimũdi. Ita etiam fuit* iudicatum per curiam in fauorem Magistri Gulielmi de la Fargne contra Magistrum Ioannem de Croponte, & latum arrestũ die prima Febr. 1532. vt refert Boer. decis. 207. num. 6. qui etiam ipse videtur firmare hanc opinionem, &
* ita vidisse* in senatu Tholosano obseruari tradit Io. Selua in tract. benef. 3. par. q. 16. num. 9. & hãc opinionem tenuit sæpius Rota, vt reperi annotatum, adeo
* quod hæc est communis* opinio, a qua non est recedendum iudicando, & consulendo.

Quamuis Fel. in cap. ex parte Decani, num. 16. de reseri. contrarium tenuerit. nam in hoc communiter est reprobatus vt ex rationibus suprascriptis manifeste apparet.

Ex quo etiam apparet superfluam esse quæstionem, quam ponit idem Fel. d. num. 16. vers. Quid autem si, quoties eadem die fuit facta renunciatio do-
54 mini, & procuratoris, & non † apparet de prioritate: namque debet distingui, aut constat de intimatione reuocationis, aut non: primo casu attenditur renunciatio domini, secundo casu procuratoris, & in
* hoc * communiter DD. conueniunt. Et ideo alias fuit tentum in Rota in una Camerinẽ. coram Chiro-
55 ga, quod qui dedit †mandatum ad resignandum, non potest permutare illud beneficium, nisi reuocauerit procuratorem, ut habetur libro diuersarum decis. 3. in manuscr.

SVMMARIVM.

1 *Procurator reuocatus censetur per intimationem factam in Camera, & Cancellaria.*
2 *Notitia superioris prodest.*
3 *Quæ fiunt in Cancellaria, vel Camera, dicuntur fieri in conspectu superioris.*
4 *Cancellaria dicitur organum Papæ.*
5 *Facta*

5 *Facta in Cancellaria dicuntur fieri in Consistorio Papæ.*
6 *Notarij constituti ad recipiendum resignationem repræsentant personam Principis.*
7 *Scientia præsumitur.*
8 *Reuocatio procuratoris adresignandum debet fieri in Camera, & Cancellaria.*
9 *Intimatio reuocationis procuratoris ad resignandũ potest fieri ipsi procuratori.*
10 *Intimatio reuocationis mandati dati ad resignandum debet fieri omnibus procuratoribus.*
11 *Intimatio reuocationis procuratoris ad resignandum quomodo debeat fieri.*

QVAESTIO XXVI.

VIGESIMOSEXTO Quæro, quãdo, & cui debeat fieri intimatio reuocationis mãdati procuratorij ad resignandum in manibus Papæ.

Primo potest fieri huiusmodi intimario reuocationis in Camera, &
1 Cancellaria, & sufficit licet †nõ fuerit facta intimatio procuratori, & procurator non poterit amplius consentire. vt scribunt Cresceu. decis. 105. lib. 1. in manuscri, Achill. de procur. Caput. decis. 31. lib. 3. in manuscr. Put. dec. 110. lib. 2. Cott. decis. 16. Moed. decis. 150. incipien. circa, dicens ita* seruari in Curia.

* Et ita fuit pluries per Rotam* resolutũ teste Achille de Grass. dict. decis. 12. de procurat. & dic. 4. Nouembris. 1551. fuit idem firmatum teste Cap. d. dec. 31. li. 3.

2 Et ratio est, quia sufficit †intimationem deduci ad notitiam superioris, clem. vni. de renun. ibi ad ipsius, vel illius, & Felin. in c. ex parte Decani, nu. 15. de reseri & communiter. DD. sed quæ fiunt in Cancellaria, vel
3 Camera, dicuntur fieri in cõspectu †superioris Sarnen.
4 de trien. q. 7. & in procemio reg. p. q. nu. 22. nam † Cancellaria dicitur organum Papæ, Cassad. super reg. dec. 22. & Ideo dicimus quod ea quæ in Cancellaria fiũt
5 in Consistorio Papę, fieri dicuntur, vt habetur in dec. 363. in nouis, Sarnen, de trien. q. 7. num. 2. Cassad. dec. 2. de renunc. & hæc ratio fuit in multa consideratione in Rota, vt collig. ex Caput. 1. decis. 31. lib. 3. & facit q dicitur de publicatione per Cassad. decisio. 28. super reg. & per consequens Notarij constituti ad recipiendum resignationes, & ad alia, dicuntur esse in Consi-
6 storio Papæ, & repręsentant †personã Principis, Cassa. decis. 21. in fin. & deci. 3. de renun. Achi. de Grass. d. de cis. 12. de procur.

Hinc dicit Put. decis. 110. lib. 2. quod sufficit reuo-
7 catio apud acta absque intimatione, quia †scientia præsumitur Paul. de Castr. in l. 1. col. 2. C. de †satisd.

Et, cum ibi præstetur consensus, (scilicet in Camera
* vel Cancellaria, vt de stylo* attestatur Orad. decis. 82. Plancentin. lib. 1. ideo in eodem loco sufficiet, facere reuocationem.

Et licet cle. vnic. de renunc. dicat, quod intimatio debeat fieri procuratori, vel quod ad eius notitiã de-
* ueniat, tamen fuit pluries resolutum per Rotam,* & comprobatum per* stylum, vt sufficiat intimare Iudici, & sic Notarijs Cameræ, vel Cãcellarię. Cap. dec. 31.
8 Et debet fieri †in vtroque loco, scilicet in Camera & in Cancellaria, ita fuit dictum in vna Valentin.* pẽsionis. coram domino Pisauren. teste Crescent. decis. 105. in manusc. vbi princ Palis reuocauit procuratorem in Camera, & procurator consensit in Cancellaria, & dubitabatur de validitate pensionis, & fuit resolutum esse validam: namque reuocatio debebat fieri in vtroque loco, quia cum literæ Apostolicæ expediantur vel per Cameram vel per Cancellariam, intimatio reuocationis debet fieri non solum in vno loco, sed etiam in alio, & hanc cõclusionem firmat Rebuf. cõs. 90. nu. 13. vers. 1. q. & est* communis opinio.

9 Secundo, potest fieri †huiusmodi intimatio reuocationis ipsi procuratori, vt probatur in d. clem. vni. ibi, *ad ipsius vel illius &c.* de ren. vnde, quemadmodum sufficit intimare in Camera, vel Cancellaria, ita, & ipsi procuratori, & est cõmunis opinio omn. DD. Tho. de Tan. decis. 34. manuscr.

Et quando procuratori tantum debeat fieri, vide casum per Thom. de Tan. d. decis. 34. Et, si sunt plures
10 †procuratores, omnibus intimatio reuocationis faciẽda est, alioquin cessio facta per eum, cui non est notificata, valebit, arg. l. si duo, vbi DD. ff. de procur. cle. 1. de appell. ita Rebuff. de reuoc. procur. in prax. n. 2. & ratio est, quia, quantum ad procuratorem, non intimatum, censetur dominus durare in eadem voluntate, cũ si voluisset, notificasset, sicut alteri, arg. l. vnica. §. fin autem. C. de cad. tol.

11 Et in intimatione debet seruari, quod dicitur in clem. caufam, de elect. vbi* communiter DD. declarãt tradit Card. in d. cle. vni. nu. 22. Gloss. in vers. peruenisse, de renun. Rebuff. d. tit. de reuoc. procur. n. 15. & in tract. nomin. q. 14. & in concor. tit. de litt. obla. ar. 2.

Et stylus obseruat, vt si est absens a Curia, volens reuocare procuratorem constitutum ad resignandũ, constituat alium procuratorem existentem in Rom. Curia, cui mandet, vt reuocet mandatum, datũ alias ad resignandum tale beneficium, vel ad cedendum cõmendæ, aut iuri, & auferat ei omnem potestatem illi attributam, & vt ipsam reuocationem intimet in Cancellarijs Apostolicis, vel ipsemet constituens in partibus coram Notario, & testibus reuocet procuratorem iam constitutum a se, auferendo etiam potestatem ei attributam, & in ipsomet instrumento constituat alium procuratorem ad intimandum in Camera & Cancellaria, aut alibi, vbi opus fuerit,

Qui procurator constitutus presens in Curia, recepto mandato, aliquando facit illud per cursorem intimare procuratori reuocato, & deinde solet in actis vnius ex notarijs Camerę, ac Notarijs Cancell. exhibere mandatum ipsius reuocationis, & tam Notarius Cameræ quam Cancell. extendunt, & notant in libris Camerę & Cancell. respectiue ipsam reuocationem & intimationem, & hoc sufficit pro validitate reuocationis & intimationis illius.

Aliqui autem pro maiori eorum satisfactione vltra præmissa solent etiam obtinere per acta vnius ex Notarijs Cameræ ab Illustrissimo Card. Camerario inhibitionem, qua inhibetur omnibus & singulis Notarijs Cameræ, & Cancell. & eorum substitutis, ne sub pœnis & censuris &c. audeant extendere consensum, resignationis talis beneficii per talem, in fauorem talis, quoniam mandatum procurationis de super alias factum fuit reuocatum, & reuocatio fuit intimata in Camera, & Cancell. prædictis. Quæ inhibitio per cursorem intimatur cum dimissione copię singulis.

Et, si est præsens, qui constituit procuratorem ad resignandum. & velit illam procuratorem reuocare, poterit idem obseruare, faciendo per cursorem intimare procuratori reuocãdo, & Notarijs Cameræ, &

* Cancellariæ, & ita obseruat * praxis communis Curiæ Romanæ, a qua non erit recedendum.

SVMMARIVM.

1 *Procurator datus ad resignandum an censeatur reuocatus per intimationem reuocationis factam resignatario, & num. 6. & num. 10.*
2 *Quod dolo fit, est nullum.*
3 *In permutatione sufficit reuocationem intimare compermutanti.*
4 *Dolosus ingressus in beneficijs prohibetur.*
5 *Tacens verum, quando peccet.*
7 *In resignatione, quando reseruatur pensio, debet resignatarius consentire.*
8 *Literæ non expediuntur absque consensu.*
9 *Expeditio literarum, est necessaria, quo ad canonizationem gratiæ.*
11 *Beneficium resignatum debet conferri resignatario, alias nulla resignatio, & num. 13.*
12 *Beneficium permutatum conferendum est compermutanti.*
14 *Consuetum habetur pro facto.*
15 *Resignationes in fauorem, non fiebant tempore Clementis.*
16 *Si in instrumento reuocationis procuratoris dati ad resignandū sit præsens, & testis, resignatarius pro curator, censetur reuocatus.*
17 *Negans interuenisse in instrumento, an ei credatur.*
18 *Testes reprobantes instrumentum debent esse omni exceptione maiores.*
19 *Procurator constitutus ad renunciādum in manibus Ordinarij potest reuocari.*
20 *Si instrumentum procuræ non est receptum a procuratore sufficit, pro reuocatione denunciare Notario.*
21 *Notarius tradens parti instrumentum reuocatum, ut falsarius puniri debet.*

QVAESTIO XXVII.

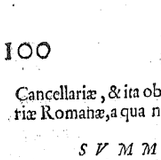

1 Igesimo Septimo, Quæro an sufficiat reuocationem procuratoris intimare resignatario absq; qd intimetur procuratori constituto ad resignandum?

Diuersæ sunt DD. sentētiæ. Fel.in c.ex parte decani, nu.15. vers.ex hoc inferri potest, ad dubium, de quo aliàs fui interrogatus, de rese.tenuit negatiuam opinionem, vt non sufficiat, sed requiratur vt intimetur procurator.

Pro qua opinione primo adducitur d. clem.vnica de renunc.vbi loquens de reuocatione procuratoris ad resignandum requirit intimationem faciendā procuratori, vel superiori, sed quando innotescit resignatario, neutri eorum, ergo, &c.

Sed hoc argumētum tollitur ex eo, quia debet innotescere procuratori, vel superiori iux.d.clem.vt aliquid non fiat ad fauorem resignatarij, vnde, licet illis non innotuerit si, tamen fuerit intimata resignatario, debet sufficere, namq; videtur in dolo, & per conse-
2 quens renunciatio, si fiat, erit nulla, arg.c.cum dilecti de elect.& alio modo respondit Put.decis.428.lib.1. vt per eum.

Affirmatiuam tamen opinionem, quod sufficiat intimare resignatario, tenuit Ioann.Selua in tract.de benef.in 3.par.q.16.num.6.hoc idem firmat Prob.in addit.ad Io.Monac.in rub.de renun.num.6.vbi dicit
* ita vidisse seruari in senatu * Paris. Rebuff. in prax.d. tit.de reuoc.procur.num.5.

Pro qua opinione primo adducitur, quia in pmutatione sufficit, vt intimatio fiat ei, cum† quo faciēda
3 erat permutatio, & sic sufficit reuocationem esse notam alteri compermutanti, Lap.quem refert, & sequitur Germā c.vlt.§.sane.num.6.vers.sed pone de procurator.lib.6.ergo idem in renunciatione.

Respondeo, diuersam esse rationem, nā in permutatione is, cum quo est permutatio facienda, gerit vicem partis, Rot.decis.8.de procu.in antiq.sed iste habens spē in renunciatione futura, est vt extraneus, vnde non videtur quod intimatio facta ei operetur plus quam si esset facta personæ extraneæ: ergo.

Secundo, adducitur, quia, si post intimationem factam resignatario sequatur cessio ad eius fauorem, videtur esse in dolo, tacendo dolose reuocationem, vt
4 patet, sed in beneficijs debet omnis dolus abesse, ca. cum dilecti, de elect.c.dudum, §.nos igitur, de præb. Io.And.in c.si capitulo, de concess.præb.in 6.

5 Respondetur, negando, esse in dolo† quia tacēs verum non peccat, nisi quando est productus, vt testis, Inn.& alij DD.in c.1.de crimi. sal.But.in c.quia veri simile.3.not.de præb.

Quid dicendum?

* Cum hic casus fuisset propositus in Rot.* in vna Salamant.Abbatiæ Sancti Saturnini, 20. Iunij 1539.
6 coram Io.Paulo Tholomeo, fuit per omnes † facta distinctio, aut resignatio est simplex, scilicet absque reseruatione, & tunc non sufficit intimare resignatario, sed requiritur, vt hat intimatio procuratori, & ita procedit prior sententia, quam tenuit Felinus, qui, dum ponit exemplum, videtur loqui in simplici resignatione, num.15. vers. ex hoc, aut vero resignatio non est simplex, vt quia fit in fauorem alicuius reser
7 uata pensione, aut fructibus, † adeo quod resignatarius debet dare suum consensum, & hoc casu sufficit intimare resignatario, pro vt attestatur Moed. decis. 115.incip.circa intellectum, clem.vni.in manusc.

Et ratio est, quia, cum resignatur simpliciter in fauorem absque pensione, tunc non consideratur persona resignatarij, & licet, superior sibi præiudicet, est tamen per accidens, quia sibi ita placuit, quando vero resignatur in fauorem, reseruata pensione, vel reseruatis fructibus, tunc, eo quia resignatio non potest vires habere sine facto resignatarij, ideo sufficit ei intimare. Nec obstat, quod pensio potest reseruari per Papam, absque consensu. nam cum consensus, sit
8 necessarius per regulam, ideo non expediuntur literę absq; dicto consensu, & quoad successores necessaria
9 est expeditio maxime quoad canonizationem gratię vt dicam late lib.seq.

* Hoc idem fuit confirmatum* in Rot. in vna Burgen. Cappellæ coram Sarnen. vltimo Ianuarij 1543. teste Moed.decision.184.circa declarationem clem. vnica teste etiam Put.decisione prima, de renunc.in manusc.

Et quia hæc distinctio patitur aliquas difficulta-
* tes, & potest impugnari, ideo Rota* ab ea recessit, &
10 firmauit, † sufficere intimationem reuocationis faciēdam resignatario, quoties resignatio fit in fauorem alicuius, tam si reseruentur fructus, aut pensio, quam si fiat simpliciter in fauorem, & hanc opinionem te-
* nuit* Rot.14.Februarij 1543. in dicta Burgen. Cappellæ coram Sarnen. teste Moed.dic.decis.184.circa col.3.

col.3. teste etiam Put.decis.428.lib.1. teste etiam Th. de Tan.decis.34.in manuscr. Et eandem sententiā cō firmauit Rot.12.Nouembris 1543. per tres sentētias coram D.Rauellen.in d.causa Salamantin. Abb. teste Moed.decis.185.incip.licet supra, sit de renun. quam etiam opinionem, vt supra dixi, firmauit Io. Sel.tract. de benef..3.par.q.16.num.6.Prob.in addit.ad Io.Monac.tit.de renunc.vbi dicit, ita vidisse seruari in senatu
* Parisiensi, & hęc est* communis omn.DD.* sententia, à qua non est recedendum iudicando, & consulēdo, & illam tenet etiam Put.decis.428.libr.1. Guidobon. decis.9.

Nam in resignatione, quę fit in fauorem, tam si fiat reseruata pensione, quam non reseruata, debet conferri
11 beneficium resignatum illi, in cuius fauorem facta est resignatio, alias nulla, Cassād.decis.3.de ren.Ptolo. decis.101.incipit Conche.Palent.decis.48.Abb.in ca.
* cum pridem, de pact.& communiter* DD. vnde persona resignatarij est considerabilis, & reputatur pars, ex quo sequitur quod viget ratio posita per Felin.d.c. ex parte decani, nu.15.vers.ex hoc inferri, dum respondet ad contrarium de permutatione, & dicit sufficere intimare ei, cum quo est permutandum quia gerit vicem partis, Rot.decis.8.de procu.in antiq. sed hæc rō habet locum etiam in resignatione in fauorem, ergo eadem erit in vtroque casu iuris dispositio, l.illud.ff.ad l.Aquil.& ita retorquet argumentum in contrariū Io. Selu.d.q.16.num.6.vers.tamen istud mihi non placet.
12 Accedit, quia, sicuti superior† non potest beneficia p mutata aliis conferre, quam cum permutantibus. c.1.
* vbi* omnes de rer.perm.li.6.ita Papa non † consueuit
13 aliis conferre, quam illi, in cuius fauorem fit resignatio, vt fuit* pluries resolutum in Rot.& tradit Moedā. tract.sig.gra.tit.resignationes.col.3.& 4. quod cōsue
14 tum † debet pro facto haberi, not. in l. apud Iulianum. §.constat, de leg.1.

Immo Feli.in d.c.ex parte decani, n.vers.ex hoc inferri, in contrarium allegatus non obstat huic cōmu-
* ni* conclusioni, nam loquitur in resignatione simplici non expressa aliqua persona, & ita procedere fuit declaratū per Ro.d.die 12.Octobris 1543. vt tradit Caput.d.decis.185.& vere, ponit quęstionem hoc modo. Titius milit procuratorem Romæ cum mandato ad renūciandum beneficium, Sempronius accedebat ad Curiam, vt impetraret dictum beneficium, vacaturum per renunciationem, & dum &c.

Ad tex.in d.clem.1.de ren. Respondet Put.d.decisi.
15 428.li.1.quod tēpore Clementis† non fiebant resignationes in fauorem certæ personæ, sed simpliciter, ideo tex. considerauit intimationem faciendam esse procuratori, vel superiori, sed hodie cum inualuerint iltæ resignationes in fauorem certarum personarum, dicendū est, quod in tali resignatione militat eadem ratio, quæ in permutatione.

Et hic erit tertius modus reuocandi procuratorē constitutum ad resignandum in manibus summi Pontificis.
16 Hinc est, quod, siquis† constituit procuratorem ad renunciandum duo beneficia in fauorē Titij, & Caij & postea constituat alium procuratorem ad renunciā dum eadem beneficia in fauorem personarum bene visarum, sine clausula, citra reuocationem, in quo instrumento fuit testis Titius, qui est vnus ex duob. in cuius fauorē primus procurator debebat resignare, si dictus primo procurator resignauit in fauorem Titij, & Caij, personarum nominatarum, resignatio est nulla, facta in fauorem Titij, quia ipse fuit testis in secundo instrumēto. ex quo videtur sibi intimata reuocatio. quatenus vero attinet ad Caiū, renunciatio est
* valida, quia non fuit intimata.* ita fuit resolutum in Rot.in vna Gerunden.coram D.Flasconen. die 14.Ianuari 1550. teste Guid.decis.90.

Et, si ille, in cuius fauorem debebat renunciare primus procurator, fuit testis in secundo instrumento,
17 in quo fuit † constitutus alius procurator ad renuncian dum in fauorem alterius, neget hoc, & dicat quod interuenit ut testis in dicto secundo instrumēto, fuit alias dubitatum, an valeat renunciatio facta per procu-
* ratorem secundo loco constitutum, & fuit* resolutū affirmatiue in vna Gerunden. Sacristię coram Oradino 5.Nouembris 1554. teste Caput.decis.100.p.2.qa, cum iste habeat interesse, nō est omni exceptione ma
18 ior, † prout testes reprobantes instrumentum debent esse, Bar.in l.1.§.si quis negat, n.22.in fi.ff.quemadmo. test.aper. Ale.cons.35.n.2.& 3.li.7. Corn.cons.261.li. 4. Dec.cons.102.colū.1.vers.propterea, Paul.de Cast.
* consil.261.num.5.lib.2.& communiter* DD. hoc volunt.

Si vero procurator fuit constitutus ad renuncian-
19 dum in manibus ordinarij, tunc ille procurator potest
* † reuocari, vt est* communis opinio, quę ex prædictis satis expresse apparet, & intimatio dupliciter fit, vel ip si ordinario, vt tradit Bonif.de Vitall.in cle.vni.n.38.
* de ren.& probatur in d.clem.vnica.* vbi communiter DD. vel procuratori, iuxta ea, quæ diximus supra, & Bonif.de Vitall.dicit intimationem reuocationis potius faciendum esse procuratori.

Si vero instrumentum procuratorium non est receptum a procuratore, sufficit denunciare Notario, qui est rogatus de illo, quod pęnituit, & ideo nō expediat ita Rebuff.in prax.tit.de reuoc.procu.nu.9. vbi dicit, quod si post dictam notificationem Not. conficiat in strumentum & tradat parti, † tanquam falsarius puniri debet, arg.l.si fundum, C.de rei vend. DD. in l. con-
* tractus, de fid.instrum.* communiter in c.ex parte de reser.& hoc refertur ad renūciationem factam in manibus Papę, & ad illam, quæ fit in manibus ordinarij.

SVMMARIVM.

1 *Procurator certioratus à domino, vt nihil faciat vsq; ad nouas literas, non potest interim resignare.*
2 *Procurator, qui porrexit supplicationem, superuenientibus literis resignantis non debet præstare consensum.*
3 *Resignans, etiam pœnitere potest signatam supplicationem & datatam.*
4 *Mandatum expirat morte mandantis.*

QVAESTIO XXVIII.

1 Igesimo octauo, Quæro, si procurator, q habuit mandatum ad renunciandum, recipiat litteras a constituente, in quibus dicatur, quod de negocio resignationis nihil aliud faciat, nisi denuo certioratus fuerit, an possit, hoc non obstante, resignare, & prestare cōsensum resignationi, vel sufficiat hoc loco intimationis reuocationis procuratoris.

1 Omissa disputatione, Affirmatiua † opinio est verior, vt hoc sufficiat loco intimationis, quia per illa verba posita in dictis litteris, voluntas, licet non sit reuocata, cessat tamē vsque ad nouas litteras, vt late explicat Ias.in l.100.§.si ita stipulatus.nu.14.vers. tamen.ff.de
* verb.oblig.& secundum hanc opinionem fuit * iudicatum in Rot. teste Card.S.Crucis, dec.131.

Ideo non debet vlterius procedere, donec habuerit alias literas,& in hoc residentcommuniter*DD. & communiter practicatur.

2 Ampliatur hæc conclusio,procederet etiam si ille literæ peruenerunt ad manus procuratoris, postquã porrexerat supplicationẽ,& supplicatio fuerat signata,ac data:namq; post receptionem dictam litterarũ non potest vlterius procedere, & ad præstandum cõ * sensum formalem deuenire ita dictũ in * Rot.in vna Segobien.de villa castri coram Pelegrino teste eodẽ decis.127.lib.1.

* Namque communis opinio,&* recepta,ab omni
3 bus,te habet,vt resignans possit pœnitere,etiam post * signatam supplicationem,& datam,vt pluries fuit re- * solutum*in Rota,& seruatur in praxi.

Et per consequens simoniace resignans,beneficiũ * vacat per mortem eius,vt fuit* etiam decisum in vna Mantuana,ut per Crescent.decis.37.lib.1. in recoll. manuscr.nam mãdatum factum alicui,vt nihil faciat,
4 nisi mandatario de nouo certiorato, † expirat morte mandantis,nec Mandatarius aliquid facere potest,ni si adsit noua voluntas mandantis,Alex.in l.100.§. 1. vbi Ias.late num.14.allegans concordãtes.ff. de verb. * oblig.& est*communis opinio,ac secundum eã fuit * *resolutum in Rot.in d.Segob.de villaCastin.coram D.Vestano,29.Apr.1552.teste Caput.decis.139.p.2. Non obstat doctrina Bal.in l.post dotẽ,col.2.ff.solut. matr.quia reprobatur ab omnibus,vt ibi fuit dictum.

SVMMARIVM.

1 *Procurator ad resignandum morte reuocatur.*
2 *Furiosus habetur pro mortuo.*
3 *Renunciare est donare.*
4 *Furiosus non potest donare,& alienare.*
5 *Tempus dati mandati inspicitur.*
6 *Furiosus non potest constituere procuratorem ad resignandum.*
7 *Procurator ad resignandum an censeatur reuocatus si principalis effectus fuerit furiosus.*
8 *Mortuo principali,procurator ad resignandum quando censeatur reuocatus.*

QVAESTIO XXIX.

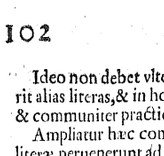

VIgesimonono,quo,si resignans, qui dedit mandatum ad renunciandũ,effectus sit furiosus,an per hanc superueniẽtiã furoris censeat reuocatus procurator?

Pro affirmatiua, adducitur primo,Procurator datus ad re-
1 signandũ,† reuocatur per mor tem,Crescent.decis.169.alias 171.lib.1.Th. de Tan.
* decis.106.in manuscr.& communiter*DD.sed furio
2 sus† habetur pro mortuo,l.1.§.sed furiosus,ff.de acq. poss.l.2.§.furiosus,ff.de iur. codic.Spec.tit.de test.§. 1.num.88.Card.Paris.cons.99.num.15.& cons.110. num.13.vol.2.Tiraq.in trac.de pœn.temp. aut remitt. * causa 3.num.2.& 3.& communiter* DD.vt per Mascard.de prob.concl.828.n.23.ergo per superuenien tiam furoris reuocatur procurator sicut per mortẽ.

3 Secundo adducitur,quia† renũciare est donare,iux * ta* cões regulas,& conclusiones supra relatas,sed furiosus† non potest donare,& alienare valide,cum ca-
4 reat sensu,& intellectu,l.in negotiis contrahendis,& l.Furiosi,vbi plene Dec.ff. de reg. iur.l.nec ignorans. C.de don.l.sanum,C.de trans.Fulgos.cons. 80. quidã col.2.Alex.cons.139.col.3.& 4.lib.1.cum alijs,vt per Card.Paris.cons.87.num.10.cum seq.vol.3.ergo &c.

Pro negatiua adducitur,quia inspicitur tempus da
5 ti mandati ad renunciandum,& ad illud † renũciatio retrotrahitur.Abb.in c.sollicite,col.ante pen.de rest. spol.Lap.alleg.24.Bal.in c.audita,de rest.spol.Ferr.cõ sil.93.n.2.Menoch.in trac.de recup. post. remed.1. num.274.&*communiter DD.sed illo tempore resignans erat habilis: nam nondum erat effectus furio-
6 sus,cum furiosus non possit constituere procuratorẽ † ad renunciandum,Card.Paris.cons.15.num.9.cum seq.vol.4.& dixi supra:ergo.

Quid dicendum?

7 Distinguendum existimo,aut† procurator incepe rat,puta quia porrexerat supplicationẽ,quę fuit signata,&datata,& hoc casu vera est posterior sententia,vt per superuenientiã furoris non censeatur reuocatus, & per consequens poterit vlterius procurator proce dere,s.præstare consensum formalẽ. Aut vero procu rator non inceperat aliquid facere,& hoc casu verior * est prior sententia, vt censeatur reuocatus per superuenientiã furoris,& ita distinxit*Rot.cũ hic casus ac cidisset,ita resoluendo in vna Messan.coram Fabio,2. Octobris 1558.teste eod.decis.23.manus. Ita in Ismi
8 li,si fuit datus procurator ad resignandũ, & dictus,p curator porrexit supplicationẽ,& postea† moriat̃ pro curator non censetur reuocatus, & poterit consensum formalẽ præstare,secus verò,si nihil fecit, vt fuit * resolutum*in vna Senen.parochialis coram D.Martino de Spinosa 1513.teste Cassad.decis.1.de renunc. & in alia Palent.scholastriæ,corã Cumano, vt late p Put.decis.83.& 92.lib.2.de qua re dictũ fuit supra late.Et hæc opinio cõiter *,seruatur in praxi,vt audiui.

SVMMARIVM.

1 *Procurator primus censetur reuocatus per constitutionem secundi.*
2 *Renunciatio secunda facta per alium procuratorem valet,si prima facta per alterum fuit facta in fauorem mortui.*

QVAESTIO XXX.

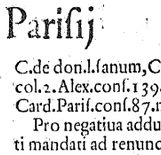

RIgesimo, Quæro de casu pulcherrimo.Quidã constituit procuratorem ad renunciãdum in fauorẽ Titij, postea constituit alium procuratorẽ sine clausula citra reuocationẽ,ad resignãdũ in fauorem Caij. Iste secundus procurator porrexit supplicatio nem,resignando in fauorem Caij,qui eo tẽpore erat mortuus,vnde hoc forsan sciens primus procurator resignauit in fauorem Titij.Quæritur an hæc secun da resignatio valeat.

Et quidem videtur dicendum non valere, primo,
1 quia per constitutionem secundi procuratoris† muta uit voluntatem,l.si quis cum procurator,§.vlt. ff. de * procur.cum alijs,vt per DD. * communiter in locis præallegatis.ergo,&c.

2 Hoc tamen non obstante,† cum hic casus accidis-set,& fuisset propositus in Rota,contrarium fuit reso lutum,vt valeat dicta renunciatio,facta per primum, procuratorem, in vna Gerunden. Canonicatus die 22.Iunij.1554.teste Guidob.decis.91.in manusc.quia licet,

licet,vt dictum est,per constitutionem secundi procuratoris mutauerit voluntatem,non tamen simpliciter mutauit voluntatem, sed conditionaliter,si resign.facienda per secundo loco constitutum fuerit valida,quia voluit hanc secundam personam potius habere quam primam.sed cum inualida extiterit, ergo ad huc durauit prima voluntas,argu.l.quod si alij. ff. ad im.legat.

SVMMARIVM.

1 *Procurator constitutus ad resignandum cum iuramẽto de non reuocando,potest nihilominus reuocari & nu.16.& nu.18.*
2 *Procurator cum iuramento de non reuocando in qualibet materia,potest reuocari.*
3 *In spiritualibus non cadit interesse.*
4 *Actus contra iuramentum quando sit nullus, & nu. 11.& nu.& 24.*
5 *Beneficia libere conferenda.*
6 *Quis potest se iuramento ligari.*
7 *Communis opinio ex numero Doctorum.*
8 *Exemplis non est iudicandum.*
9 *Procurator ad permutandum cum iuramento de non reuocando,non potest reuocari.*
10 *Aliud est constituere procuratorem ad resignandum simpliciter,& aliud causa permutationis.*
13 *Periurus contraueniens iuramento,quamuis actus sit validus.*
14 *Quod à principio est voluntarium,ex post facto est necessarium.*
15 *Ex iuramento oritur obligatio.*
17 *Papa dat beneficia,& non resignans.*
19 *Consuetudo,vt procurator non possit reuocari,non valet.*
20 *Procurator constitutus cum iuramento ad extinguẽdũ regressum,potest reuocari.*
21 *Periurus,ob reuocationem procuratoris non priuatur regressu.*
22 *Potest reuocari procurator non obstante pacto de nõ reuocando.*
23 *Procurator ad præsentandum potest reuocari.*
24 *Iurans non reuocare testamentum,potest illud reuocare.*
25 *Diuisio potest fieri,non obstante iuramento.*
27 *Episcopus potest reuocare Vicarium,non obstante iuramento.*
28 *Promittens cum iuramento non alienare,si alienet tenet alienatio.*
29 *Iurans non contrahere matrimonium, si postea contrahat,valet matrimonium.*
30 *Iurans non fideiubere,non mutuare,nõ acceptare Episcopatum,non intrare Monasterium, potest postea hæc facere,non obstante iuramento.*
31 *Faciens contra iuramentum,efficitur periurus.*
32 *Faciens contra iuramentum ex causa iusta,non efficitur periurus.*

QVAESTIO XXXI.

TRIGESIMO primo quæro,an possit reuocari procuratorconstitutus ad resignandumcum iuramento de non reuocãdo. Duæ sunt DD. sentẽtiæ
1 Affirmatiuã †opinionẽ tenuit Fed. de Sen.quẽ refert, & sequitur Gemin.in c.vlt.§.vlt.n.5.de procur.in 6. Boer.decis.207.n.2.Moed.decis.187.col.3.incip. dubium fuit,& hanc dicit*communem opinionem Io. de Selu.quem refert Gabriel.de iur.iur.concl.1.num. 12.vers.contrarium.

Ad quam probandam primo adducunt,quia procurator constitutus in qualibet materia,cum iuramen
2 to de non†reuocando,potest,non obstante iuramento,reuocari,Glo.in c.vlt.ver.reuocatus,de procur. in 6.quam sequitur Lap.Gemin.Anchar.& Franc, Bar. in l.cum precario.ff.de preca.Angel.in l. & in perpetuum.ff.de procur.& in l.Stichum.§.vsu fructum.Et ibi Imol.ff.de solu.Alex.cons.18.n.7.lib.6.& cons.29. in 4.dubio,li.5.Angel.cons.125.Punctus est talis Decius cons.475.n.18.Card.Paris.cons.69.nu.119. vol. 3.& hęc opinio seruatur in praxi,vt tradit Fel. in d.c. ex parte,nu.13.in fin.

Sed huic argumento potest responderi, procedere in profanis,in quibus potest cadere interesse,vt tradit Rot.dec.8.de procur.in antiq.secus autem in spiritua
3 libus in quibus non†cadit interesse,l.1.C.si mancip.ita
4 alien.fue,ideo vitiatur actus†contra iuramentũ Crau. cons.170.in fin.Burs.cons.379.nu.6.vol.4.nec obstat c.si inter de sponsal.quia ibi erat talis actus qui bono modo non erat retractabilis,& ideo non obstante iuramento tenet actus.

Secundo,ex alia ratione mouetur quia,beneficia li
5 bere†debent conferri,& resign.debet esse etiam libe- * * ra,*iuxta communem*conclusionem,de qua suo loco dicetur,at si interueniat iuramentum,non videtur libera renunciatio,sed quasi species simoniæ ergo.

Sed huic etiam rationi potest responderi, quod a principio renunc.debet esse libera,sed ex post facto, ex quo resignans libere consensit resignand. faciendæ,vt siat* renunciatio potest se iuramẽto ligare,c.cũ
6 inter,cum ibi not.per Inno.de ren. idque no reperitur reprobatum,neque continet speciem simoniæ,vt tradit Rot.d.dec.8.n.4.de procur.in antiq.

Negatiuam tamen opinionem,quod talis procurator constitutus ad resignandum cum iuramento de non reuocando non possit reuocari,tenuit Feli. in d. c.ex parte Decani.nu.13.vers.considera,1.de rescri. Idem Feli.in c.cum accessissent,col.6.de const. Sarn. de anna.q.40.in princ.Rebuff.cons.93.num.34.cum sequenti.

Pro qua opinione,primo adducitur doctrina Albe rici,in l.si procuratorem in pen.col. vers.quod si in lit teris,ff.de procurat.vbi vult,quod iurans non reuoca re procurator.non possit illum reuocare,& refert,ita ita†obtinuisse,& ita conclusum fuisse attestatur*Cappel.Thol.q.251.quam opinionẽ tenent multi DD citati per Gabriell.de iur.iur.2.

Sed huic argumento rñdetur,quod in contrarium est communis opinio,vt apparet ex DD.allegatis supra in primo fundamento contrariæ sententiæ,vt li-
7 cet colligere expondere,& num.iuxta ea,quæ†scribit Ias.cons.94.col.2.lib.3.Nec refert,quod dicat Albericus ita obtinuisse,super quo magnum facit fun-
8 damentum Feli.quia exemplis†non est iudicandum.l. omnium,C.de sent.& inter l.omn.iud.Franc. in cap. cum speciali,nu.10.de appell.Card.Paris.cons.32.nu. 30.vol.2.Cefal.cons.120.nu.13.vol.1.

Secundo,Adducitur dec.8.de procurat.in antiq.
9 vbi refert fuisse decisum.procuratorem† constitutum ad permutandum& resignandum beneficium cã per mutationis cum iuramento de non reuocando, non posse ratione istius iuramẽti reuocari, ergo idem erit in procuratore constituto ad resignandum.

Huic etiam argumento Respondetur loqui in ,procuratore constituto ad permutandũ secus in ,procura-

tore,constituto ad resignandum simpliciter,vt tradit
Boer.qui ita intelligit,& declarat hanc decisionem d.
dec.207.num.1.in prin.& dat rationē diffe.quia aliud
10 † est constituere procuratorem ad resignandum sim
pliciter,& aliud ad permutandum,Collect. in c. cum
olim,q.vlt.de rer.permut.
11 Tertio,Adducitur,quia† quis non potest contra-
uenire iuramento,& quidquid fit aduersus iuramen-
tum præstitum,est inualidum,Innoc.in c. dilecto, de
præb.Archid.in c.pen.de rescr.in 6.D.Thom. 1. 2.q.
100.art.8.Oldrad.cons.127.Fulgos.consil.210.Burs.
* cons.342.col.2.vol.4.& est communis* DD.sentētia,
vt per eundem Bursat.cons.379.num.6.eo.vol.4.& la
tissime per Gabriel.de iur.iur.concl.1.

Sed huic etiam rationi potest responderi, quod ex
* quo licita est pœnitentia in hac materia,iuxta* com-
munes,& vulgatas conclusiones, erit licita etiam hoc
casu,quamuis incurratur periurium,Gabr.de iur.iur.
concl.1.num.17.& seq.non autem annullatur actus,
12 nam,vbi actus,† super quo iuratur,est alias illicitus ex
iuris cōis dispositione,vt alienare res dotales,& simi-
lia,tūc , si contraueniatur,actus erit nullus,si veronō
est a iure communi prohibitus actus,sed licitus,& pē
deat a libera voluntate agentis, vt non condere testa
mentum,reuocare procuratorem,& similia,hoc casu
13 contrauenies † est periurus,actus autem sustinetur,
Abb.in c.intellectus,de iur.iur.Io.Andr. in reg.quod
semel,de reg.iur.in 6.Imol.in c.cum cōtingat,de iur.
iur.late Alex.cons.16.num.3.vbi Paris. in addi. lib. 3.
Idem Alex.in l.duobus.§.vlt.de iur.iur. vbi attestatur
de communi Ant.Gabr.de iur.iur.col.1.num.3.7.17.
* & seq.de communi* etiam attestatur Bursat.consilio
379.num.13.vol.4.

Quarto, Adducitur,quia,quod a principio est vo-
14 luntatis,ex post facto est necessitatis † vulg.l. sicut C.
de act.& oblig.& ex hac ratione mouetur Alberic.

Sed huic quoq; potest responderi,q̄ attenta hac ra
tione non posset reuocari procurator etiam si fuisset
constit.sine d.iuramento,sed d.casu nullus dubitabat
* posse reuocari,& in eo* communiter DD.resident, er-
go sequitur,quod prima ratio nō applicatur casui no
* stro,cum contrarium reperiatur receptum* in praxi.

Quid dicendum?

Bald.videtur distinguere in Rub.de procur. extra,
15 col.5.post prin.vers.periurium, Aut iurauit † simplici-
ter,& hoc casu potest reuocari,& procedit prior sen-
tentia,aut promisit resignatario, cum iuramento de
non reuocando talem procuratorem,& hoc casu nō
potest contrauenire eum reuocando,quia ex tali iura
16 mento oritur † obligatio,l.siquis maior,C.de transi.eū
ibi not.per DD.communiter , quod videtur firmare
Iaso.cons.211.col.2.in fi.lib.2.Gram.cons.cīu.31.n.15.

Hæc distinctio mihi non probatur,sicuti neq; pro
batur Iaso.in l.si non sortem,§.si cētum,col.3.in princ.
de cond.indeb.& Boer.d.decis.207.num.3.dicentib.
esse arduam,& contra Glo.in d.c.vlt.de procur. quæ
* in praxi* seruatur,eo magis in casu quæstionis nostræ
17 namque non parsi concedit beneficium,sed Summus
* Pontifex , vt est* communis, & obseruata sententia
omn.DD.vnde &c.

Quare ego concludo, veram esse priorem senten-
tiam,procuratorem datum ad renunciandum benefi
28 cium cum iuramento † de non reuocando,posse reuo
cari,a qua* tanquam communi non est recedendum
in iudicando,& consulendo, & hāc esse communem
attestatur Villalob.com.op.vers.procurator numero
* 322.Bursat.cons.393.num.21.vers.2.& ita vidi* seua
ri in praxi, vt non solum in hac materia beneficiali ,
sed etiam in quacunque materia , procurator datus
cum iuramento de non reuocando possit reuocari,
* * vt tenent DD.** magis communiter, quos citaui su-
pra.Quibus addo Roma,in l.alia,§.eleganter in fin.
circa med.ff.solut.matrim.Iaso.in l. duobus §. ult. co-
lumna 2.ff.de iur.iur.& in l.si quis ita,§. ea lege , nu-
mero 24.ff.de verb.oblig.Ruin.cons.69.lib.3.nume.
14.vbi dicit de communi,& cons.109.num. 26.libr.
4.Idem Ruin.cons.54.nu.12.lib.1.Card.Paris. consi.
8. col.vlt.vol.4.Crauett.cons.191.colum.2. Soc.Iun.
cons.44.num.26.lib.2.Curt.sen.cons.69.colum. ante
penul.in fin.

19 Adeo,vt non valeat † consuetudo in contrarium,
ut per Rocch.de Curt.in cap.vlt. col.57. de consuet.

Et ideo,siquis constituit procuratorem ad extin-
guendum regressum cum iuramēto,potest nihilomi-
* 20 nus illum † reuocare , ita* tentum fuisse attestatur
Achill.de Grass.decis.3. de regress.in manuscrip. ubi
21 etiam dubitabatur , an esset † priuatus regressu , cum
ex tali reuocatione incidisset in periurium,fuit reso-
lutum negatiue,idque valde notandum erit.Ita siquis
constituit procuratorem cum pacto de non reuocā
22 do,poterit tamen illum reuocare,† non obstāte dicto
pacto,cap.vlt.vbi Gloss.de procur.lib.6.Bar.in l.cum
precario.ff.de prec.Ang.cons.225.punctus talis,Abb
in c.edoceri,de rescr.vbi Fel.num.20.idem Fel.in c.si
diligenti,num.44.in 9.fall.de for.comp.Bursat. cons.
23 379.lib.4.vbi consuluit,procuratorem † datum ad præ
sentandum posse reuocari.

Et ratio est,quia tunc est nullus actus gestus con
24 tra iuramentum,quoties est † illicitus,ex dispositione
iuris,cap.intellecto,de iur.iur.c.mulieres eo. tit. in 6.
Host.in c.cum contingat,eo.tit.extra.Bal.cons. 134.
lib.1.cum aliis cumulatis per Gabr.de iur.iur. concl.
1.n.1.si autem erat licitus alias,tunc actus gestus con
tra iuramentū non est nullus,vt dixi supra, & est cōis
* * opinio,teste Alex.in l.duobus.§.vlt.ff.de iur.iur. vbi
Arct.cum aliis cumulatis per Gabriel. d. concl.1. nu.
3.vbi etiam attestatur de communi,sed reuocare pro
curatorem est actus licitus,Clem.1.de ren.ergo &c.

25 Hinc iurans † non reuocare testamentum,si illudre
uocet,valet reuocatio,Io.And.in reg.quod semel.col.
pen.de reg.iur.in 6.Per.de Anch.in c.sicut. col.1. de-
spons.Abb.cons.41.col.2.lib.2.Bal.cons.22.lib.1. Ol
drad.cons.106.Cor.col.272.col.vlt.lib.2.Maria.Soc.
* Iun.cons.44.num.25.vbi dicit hanc* communem, li.
3.Boer.decis.204.num.18.Ruin.cons.207.col.ult. li.
1.cum aliis infinitis,quos ad hoc cōgerit, & citat Ga
briel.d.concl.1.de iur.num.8.

26 Hinc,si quis iurauerit † non diuidere, valet diuisio
postea facta,non obstante iuramento Alex.cons.18.
* col.1.lib.2.Cur.sen.cons.69.col.ante pen.in fi.* com
munis opinio,teste Ruin.cons.54.col.3.lib.2.& cōs.
69.num.26.lib.3.Tiraq.de Iur.primog.q.78.

27 Hinc Episcopus † promittēs non reuocare vicariū
cum iuramento,potest illū rēuocare,Io.And.& Ant.
de Butr.in c.tua,circa fi.de off.vica.Prob.in addit. ad
Io.Monac.in c.vlt.de proui.lib.6.Boer.decis.347. &
* communiter* DD.vt alias scripsi.

Hinc,siquis promittit cum iuramento non aliena
28 re,si alienet † tenet alienatio Innoc.in capitul. dilecto
colum.2.de præbend.Abb.in capitul.intellecto colū.
secunda.de iur.iur.Ferra. caut.48.Franc.in c.licet mu
lieres.col.2.de iur.iur.in 6.Oldrad.cons.127.

Hinc

Hinc,siquis iurauit non contrahere matrimonium
29 cum aliqua muliere,valet † matrimonium cum illa po-
stea contractum,Bar.in l.omnes populi.num.32.ff.de
Iust.& iur.

30 Hinc iurans † non fideiubere,non mutuare.non da
re eleemosynam,non suscipere ordines sacros,non ac
ceptare Episcopatum,non intrare religionem , & si-
milia,ad quæ iurans non tenebatur,potest[8], iuramēto
non obstante,hæc facere,Palu.in 4.di.q.1..col. 4.Co
uar.de pact.in 6.1.par.Relect.§.6.n.7.Menoc. de re-
cup.poss.1.rem.n.289.Naua.in manu.c.12.n.16. cōis
* *opinio teste Io.Guterio in tract.de contract.iu. ca.
72.num.5.

31 Bene verū,q̄ reuocans † dictum mandatum procu-
ratoriū efficitur periurus,vt tradunt cōiter* DD.sup.
* citati tum in hac materia,tum etiam in alijs, vt supra
* & est* cōis opin.teste Burs.post Gab.d.cōl.379.n.17.

Limita,nisi reuocauerit ex aliqua iusta cā. nā tunc
32 nullum incurrit † periurium,ita Boer.d. decis.207.nu.
3.col.2.in fi.ad quod allegat Gem.& Franc.d.cap.vlt.
Fed.de Sen. Alber.& alios,vt per eum.

Ex quibus omnibus colligitur solida, & vera con-
clusio ab omnib.recepta,post intimatam reuocatio-
nem procuratorē non posse vlterius ꝓcedere,&,si ꝓ
cedit,nulliter facere;namque nullius roboris est oē il
lud,quod fit postea,vt pluries per Ror. fuit decisum.
* Non autem quod antea factum erat,vt est* commu-
nis DD.omn.sententia.

Hinc est,q̄ alias dubitabatur,quia fuit constitutus
procurator ad consentiendum pensioni,in euentum,
quod N.cedat in mei fauorem,procurator consense-
rat in Camera,ex quo N.cessit,sed quia cessio fuit fa-
cta reseruato regressu,& ob id nulla,principalis in Ca
mera reuocauit procuratorem suū,quo facto N.sim-
pliciter cessit,an pensio sit validā? fuit resolutum co-
ram Pisaurien.esse validā,teste Crescen.decis.105.lib.
1.in manusc.in vna Valentin.pensionis.

Et ratio est,quia reuocatio non operatur,vt q̄ per
prius fecit procurator non valeat, namque consense-
rat eo tempore,,quo mandatum durabat, & erat vali
dum,non obstat , quod mandatum erat conditiona-
le,si N. cedat, quia N. cessit ante quam procura-
tor fuisset reuocatus,& non est necessarius consensus
vtriusque,quod vno & eodem tempore præstetur.

Et,vt nihil remaneat intactum,placuit aliam quæ-
stionem proponere.Si quis dedit mandatum ad renun
ciandum.& postea illud reuocauit in Cancellaria , &
Camera,& eadem die renunciatio fuit facta,an reuo-
catio mandati censeatur præcedere renunciationem.
Quidam dicebant quod non propter præsumptionē
cap.super hoc de renun.Contrariū tamē tenuit Rot.
x.Octobris.1526.cora D.Martino,teste Cāmar.dec.
58.1.quia onus probandi reuocationem procurato-
ris incūbit resignanti.d.cle.1.de ren.Secundo quia, q
dicit renunciationem,fundat se super tempore ,quod
probare debet,3.quia presumitur pro validitate actus
4.accedat rō efficax , quia facta reuocatione,bullę nō
solent expediri.

Non obstat presumptio d.c.super hoc,quia respon
detur.non habere locum,quando certi sumus.

SVMMARIVM.

1 *Procurator constitutus ad resignandum per priuatio-*
nem reuocatur.
2 *Priuatus quo ad illud beneficium dicitur mortuus.*
3 *Mors ciuilis æquiparatur naturali.*
4 *Procurator morte reuocatur.*
5 *Translatione reuocatur procurator datus ad resignā*
dum.
6 *Resignatio facta die reuocationis valet.*

QVAESTIO XXXII.

TRIGESIMO secundo,Quæro, an cef
set mandatum per priuationem resignan
tis,Communis opinio est affirmatiua,ita
1 Card.Paris.cons.5.num.44. vers. ex istis ,
vol.4.vbi † vult,procuratorem constitutū
ad resignandum beneficium censeri reuocatum per
priuationem principalis,de illo beneficio . hoc idem
vult Iason cons.56.col.pen.num.15.& seq.lib.3. dum
scribit non valere renunciationem Episcopatus,factā
per procuratorem habentem specile mandatum post
quam erat priuatus suus principalis,& hanc opinionē
sequitur Rebuff.cons.93.n.14.& cōiter ab omnib. re
* cipitur,& *practicat. Et rō est,quia † priuatus,quoad il
2 lud beneficium,dī mortuus ciuiliter,vt cōiter* volunt
* Canonistæ,mors aūt † ciuilis æquiparatur naturali,cū
opereī eundē effectū,quē naturalis.DD.in c.cum sit,
de cōuer.cōiug.Gl.& DD.in c.susceptū, de rescr.li.
6.DD.in l.Gallus.§.& qd si ff.de li.& post. Cy.& Bal.
in l.Deo nobis,C.de episcopis,& Cler.& Imo.& Ale.
in l.ex facto.§.liqs rogatus,ff.ad Treb.Bar. & alij in l.
ex ea parte.§.insulam.ff.de verb.obl.Card.Paris.cons.
67.nu.18.vol.4.sed morte naturali † extinguitur mā-
tum,clem.vlt.de procu.ergo & ciuili.

Et sic per priuationem procurator impeditur pro
cedere vlterius,cum mutata sit conditio resignantis,
& ex defectu ptātis,vt optime explicat Paris.d.cons.n.
44.idque non habet dubium.

3 Idemque erit per † translationem ; nā dispositio cle.
vlt.de procu.habet locū etiam in priuatione,& trans
latione,vt etiam his casibus procurator reuocetur ꝓ
pter identitatem rationis,& quia satis hoc ibi,exprimi
* tur,vt dicit Gēzel.& ita fuit* determinatū per quines
de Rot.vt habetur in dec.28.de procu.in nouis.

Ex oīb.igitur his,quæ dicta fuerunt à q.24.vsq; ad
hāc de reuocatione procuratoris, colligere in † scriptas
* conclusiones,* communiter receptas.Quarum prima
erit.Procuratorem datum ad resignandum reuocari
morte resignantis , si nihil fecit in vita ipsius consti-
tuentis,vt plene est dictum d.q.24.

Secunda procuratorem ad resignan. posse reuocari
idque fieri intimando in Camera & Cancellaria, aut
procuratori,vel resignatario. vt diffuse dixi supra q.
25.26.& 27.& postea non posse procuratorem vlte-
rius agere,& procedere,vt sæpius fuit* per Rotam de
cisum de qua re late supra.Vnum autem non omittam
quod,si Procurator fuit tali die reuocatus* in Camera
& Cancellaria,& resignatio fuit eadem die facta , qd
huiusmodi resignatio erit valida,quia præsumitur * ꝑ
cedere reuocationem,vt fuit* determinatum in Rota
X.Decēbris.1526.coram Martino, teste Gamba.de
cis.58.manuscr.nam facta reuocatione,bullæ non so-
lent expediri.

Tertia,Procuratorem non posse resignare.& præ-
stare consensum post receptas literas a resignante ,in
quibus certiorabatur,vt de negotio resignationis ni-
hil faceret,nisi denuo certioratus fuerit,vt diffuse scri
pti supra q.28.

Quarta,Procuratorē datū ad resignandū,reuocari
furore constituētis,si nihili fecerat,vt dixi supra.q.29.

Quinta,priuatione,& translatione reuocari procu
ratorem constitutum ad resignandum.

Finis Noni Libri.

FLAMINII PARISII
I. C. CONSENTINI
DE RESIGNATIONE
BENEFICIORVM.
LIBER DECIMVS.

Quæ teneatur Resignatarius facere.

Hic Liber continet Nouem quæstiones.

1 *An Resignatarius teneatur expedire litteras beneficij resignatiꝰ & an sufficiat sola supplicatioꝰ & an litteræ possint expediri mortuo Papa, qui fecit gratiam.*
2 *Quæ teneatur exprimere resignatarius in litteris beneficij resignati, & ponuntur omnes qualitates exprimendæ de iure, vel stylo.*
3 *An teneatur resignatarius verificare narrata in litteris beneficij resignati, Quæ, & quando ad id teneatur.*
4 *An resignatarius teneatur docere de tit. sui prædecessoris, & quando.*
5 *An resignatarius teneatur probare, resignantem superuixisse.*
6 *An resignatarius teneatur capere possessionem beneficij resignati, & quomodo, & quando, & per quem.*
7 *An in resignatione parochialis, quæ fit in fauorem coram Papa, requiratur examen per concursum, iux. formam cap. 18 sess. 24. de refor. Conc. Trid. & Const. 32. Pij V. & hac sumpta occasione plura de huiusmodi examine dicuntur.*
8 *An requiratur acceptatio resignatarij pro perfectione resignationis, & quomodo fiat acceptatio beneficij.*
9 *An resignatarius teneatur emittere professionem fidei.*

SVMMARIVM.

1 *Supplicatio signatur per verbum Fiat.*
2 *Solo verbo Papæ perficitur gratia.*
3 *Episcopus aliquis fit sola pronunciatione Papa.*
4 *Scriptura non est de substantia.*
5 *Scriptura non requiritur de essentia legis.*
6 *Resignatarius tenetur expedire litteras.*
7 *Expeditio literarum requiritur in gratia beneficiali.*
8 *Ante expeditionem literarum gratia dicitur informis, & imperfecta.*
9 *Supplicatio sola dicitur existere in vtero.*
10 *Gratia videtur concessa cum tacita conditione, si litteræ expediantur.*
11 *Ante expeditionem literarum non datur Canonicus titulus.*
12 *Regula Cancellariæ de non iudic. iux. form. suppl. quid disponat.*
13 *Regula Cancellariæ de non iudic. iux. form. supp. rationes.*
14 *Falsitas facilius potest cõmitti in supplicatione quã in bullis.*
15 *Officiales Romanæ Curiæ apponunt manus in bullis percipiendo aliquid.*
16 *Causa finalis colligitur ex prœmio.*
17 *De iure tertij opponens per solam supplicationem nõ videtur ius clarum, & liquidum producere.*
18 *Sumptum de registro supplicationum signatarum, fidẽ non facit.*
19 *Sumptum de registro literarum bullatarũ, fidem facit.*
20 *Capiens possessionem ex sola supplicatione, dicitur intrusus.*
21 *Capiens possessionem ex sola supplicatione, ad illud inhabilis redditur.*
22 *Ex sola supplicatione alias possessio capi poterat.*
23 *Episcopi non possunt capere possessionem literis non expeditis.*
24 *Regressus non valet, literis non expeditis.*
25 *Episcopus non potest prouidere ex alternatiua sibi cõcessa ex sola supplicatione.*
26 *Dispensatio non suffragatur, nisi litteris expeditis.*
27 *Commissiones causæ non valent, nisi litteris expeditis.*
28 *Sequestrum decretum resignanti, non relaxatur resignatario, ex sola supplicatione.*
29 *Resignatarius potest ex sola supplicatione ostendere ius, vt non expediantur litteræ impetrantis per obitum resignantis.*
30 *Litteræ debent expediri ad executionem, probationẽ, & validitatem gratiæ.*

31 *Litteræ*

31 *Litteræ expediuntur, cum clausulis positis ab Abbreuiatoribus.*
32 *De iure communi, non requiritur expeditio litterarũ.*
33 *Collatio non potest probari testibus.*
34 *Litteræ dicuntur expeditæ, cum sunt plumbatæ.*
35 *Mortuo Papa, qui resignationem signauit, possunt litteræ expediri.*
36 *Papa dat litteras gratiæ concessæ per prædecessorem, facta mentione illius gratiæ.*
37 *Papa dat litteras gratiæ concessæ, per prædecessorem, in forma rationi congruit.*
38 *Regulæ Cancellariæ de litteris in forma rationi congruit expediendis verba.*
39 *Rationabile est, vt successor perficiat gratiam prædecessoris.*
40 *Donatio principis ligat successorem.*
41 *Contractus initus per prædecessorem debet obseruari per successorem.*
42 *Forma expeditionis rationi congruit.*
43 *Papa dans literas sub rationi congruit, non dat ius, sed confirmat.*
44 *Papa etiam mortuo ante datam litteræ possunt expediri.*
45 *Intrà quantum tempos debeat resignatarius litteras expedire.*

QVAESTIO PRIMA.

PRIMO, Quæro, An teneatur resignatarius expedire literas, seu Bullas beneficij resignati: An vero sufficiat sola supplicatio manu S. D. N. signata.

1 Et sufficere solam supplicationem probatur, quia signatur† supplicatio, per verbum Fiat, vt
2 petitur, & solo† verbo Fiat perficitur gratia, Calder. in c. quisquis de elect. Bald. in l. cum apud, C. comm. seru. manumitt. Barba. late in c. nostra, num. 19. de rescr. Rimin. Iun. in Rubr. de const. num. 131. Rebuff. in reg. 34. Cancell. col. 2. in† princ. Cassad. decis. 4. nu. 2. de cau. poss. & propriet. Ias. cons. 146. col. 5. post. num. 3. lib. 2. Gemin. cons. 106. col. 3. post num. 6. & est communis
* *omnium opinio. & ideo, statim quod Papa pronun-
3 ciat† aliquem Episcopum alicuius ciuitatis, vel Beneficiatum, ille eo ipso efficitur Episcopus, vel Beneficiatus, Bald. quem refert Dec. in rubr. de constit. 1. lectu.
* num. 38. Bursat. cons 393. num. 4. volu. 4. communis, opinio, teste Mascard. de probat. concl. 843. num. 20.
4 & ideo scriptura non est† de substantia, Abb. in cap. in nostra, vbi late Felin. col. 5. de rescr. Idem Abb. in capi. qualiter, in primo not. de elect. Alex. cons. 195. colũ. 2. lib. 2. Card. Paris. cons. 5. num. 60. vol. 4. Boer. dec. 348.
* num. 5. Bursat. cons. 393. num. 4. vol. 4. communis, *de qua testatur Ferrett. num. 18. Burg. num. 144. Mando.
5 num. 40. in dict. rubr. de const. licuti neque† requiritur de essentia legis, Io. Andr. in regul. nemo potest, de regul. iur. in 6. Rot. decis. 1. de constitut. in non. Abba. in rubr. de constit. cum alijs citatis ibi per Dec. num. 30. Rip. num. 52. Bero. num. 77. Connan. lib. 1. comment. iur. ciuil. c. 10. colum. 3. Vaconius à Vacuna declaratio
* num suarum lib. 4. c. 157. communis* opinio, de qua testatur Boschus Codecha Papien. nume. 100. & 110. Andr. ab Ea num. 199. Rimina. Iun. in dict. rubr. de
** cõst. num. 41. & esse magis** communem dixit Ferret. ibi, num. 15.
* Contraria tamen opinio & est communis,* & rece-
* pta de* stylo notorio, & vulgari, vt resignatarius tene-
6 tur expedire† litteras, vt fuit pluries resolutum* in Rot. & practicatum, Rot. decis. 20. nu. 5. de præben. in nou. & decis. 27. de rescr. eo li. Bellamer. decis. 746. Bal. in l. humanum, in fin. C. de legib. Felin. in c. eam te, in 3. co. de rescript. Gemi. cons. 106. col. 2. vers. in contrarium, cum alijs, vt per Sarn. in regu. de non iudicand. iux. forma. suppl. quæstio. prima. cum sequ. Oldrad. cons. 320. quod articuli, numero 8. Mandos. post alios in Rubr. de constit. num. 50. Mascard. de probati. conclu. 845. qui omnes, & alij, quos citant, & possent congeri, ici
7 bunt† requiri in gratia beneficiali expeditionem literarum, & antea gratiam† dici informem, & imperfectam
8 † quod etiam vult Mill. in verb. Gratia Gig. respon. 42. nu. 11. cum sequent. Cassan. cõs. 20. n. 27. Bursat cons.
9 393. sub nu. 21. vol. nam sola supplicatio† dicitur existere in vtero, donec per literarum expeditionem in mũdum producatur, Bal. relatus a Sar. loc. cit. col. 2. in fin. Mandos. ibid. q. 4. nu. 5. namque gratia videtur concessa cum tacita condicione, si literæ, expediantur, Bellamer. cons. 34. in 3. col. vers. & puto, Rot. decis. 27. de rescript. in nou. Franc. Senensis in rubric. de constit. in
10 2. part. num. 65 Mandos. n. 50. Riminald. Iun. nu. 129. & antea non dicitur gratia perfecta, Oldrad. cõs. 324.
11 incip. factum tale, col. 2. & ante non datur † canonicus titulus suo esse effectus, Bellam. decis. 110. col. 4. & decis. 664. Milius in verbo Gratia Apostolica.
12 Et ideo ex regula † Cancellariæ de non iudic. iux. form. suppl. prohibentur Iudices in causis iudicare secundum tenorem supplicationum, sed secundum formam literarum in forma expeditarum per hæc verba *Item ante confectionem literarum gratia Apostolica*
13 *sit in formis &c.* quę regula emanauit† ob duas causas, vt tradit Ferret. dict. rubr. de const. nu. 21. Primo, vt euitentur falsitates, quæ in supplicationibus facilius
14 committuntur, † quam in Bullis, propter appositionẽ manũ plurimorum officialium, arg. l. vlt. C. de codic. Secundo ne fiat, præiudicium officialibus Romanæ.
15 Curiæ, qui super literas† in Cancellaria apponunt manus, & inde consequuntur quedam emolumenta consueta, & solita dari ratione officiorum emptorum pro eos a Sede Apostolica. Tertiam rationem in dict. Rubric. 50. addit Mandos. ad tollendas disputationes, nã
16 quę ex prœmio† colligitur causa finalis constitutionis, Bar. in l. vlt. nu. 5. ff. de hæred. instit. Dec. cons. 379. & cons. 388. sub n. 2. & prœmium dicit, quia gratia ante literarum expeditionem dicitur informis &c. & in hoc hęc regula discordat a iure communi, vt ibi Glos. considerat, Soccin. sen. cons. 41. col. 2. & 3. lib. 3. lib. 3. Sarn. q. 1. col. penult. vers. tamen.
17 Hinc excipiens de iure tertij per solam supplic. nõ videtur ius clarum, & liquidum producere, donec litteræ non fuerint expeditæ, quia in expeditione veritas concessorum discutitur, vt sæpe fuit resolutum in Rota teste Sarn. dict. q. 1. de non iudicant iux. form. suppl. col. 3. in princ.

Hinc sumptum de registro supplicationum signa-
18 tarum† fidem non facit in iudicio, Bella mer. dec. 252. Roma. cons. 336. nu. 5. quod an sit in vsu, vide p Crescent. decis. 50. in manusc. secus, si sumptum de regi-
19 stro literarum bullatarum† extrahatur, nam tunc fidẽ facit, Bellam. decis. 621. Rot. deci. 28. de præben. in antiq. Barthol. Belenc. in tract. de charit. subst. q. 113. Ant. de Butr. cons. 2. visis literis. num. 3. Mandos. dict. regul. q. 6. nu. 2. cum sequen.

Hinc capiens possessionem ex sola supplicatione si
20 gnata, literis† non expeditis, dicitur intrusus, omnequeius,

ius,quod in beneficio habet,amittit,& de ceterot ad illud obtinendum inhabilis redditur,vt Iul.3.in const. 33.statuit,edita sub die 27.Maij 1553.de qua mentio nem faciunt Gig.in epit.de intrus.numer. 38. Bursat. cons.393.sub numero 21.Mandos.dict.regul.de non iudic.iuxt.form,supplic.q.4.num.2.& esse in*viridi ob seruantia,omnes sciunt,vnde quamuis antea possessio
22 possetꝛcapi vigore solius supplicationis,vt fuit tentum
* *pluries in Rota per rationes Sarnen. dict. regul.q.5. in vna Abulē.corā Cardinali S.Crucis die 33.Februa rij 1545.teste Put.decis.229.lib.2.hodie tamen secus
23 quod procedit etiam in Episcopis,ꝛsub pœna,de qua in extrauag.in iunctæ Bonifac. VIII. de elect. inter communes,& de stylo*huiusmodi regulam vendicare sibi locum in Episcopatu tradit San.dict.regul.q.9 Mandos.dict.rubr.de constit.nu.42.
24 Hinc regressus ꝛnon valet,literis non expeditis, vt fuit resolutum*in Rot.coram Episcopo Marsican.die. 14 Martij 1537.teste Sarn.dict.regul.quæst.4.vbi late
25 Hinc Episcopus non potest prouidere ex solaꝛsuppli catione signata,ex qua ei conceditur alternatiua, vt fuit*decisum die 25.Iunij.1546.coram Episcopo Ra uellen.teste Moedan.decis.263.de quo Mandos.dict. regul.q.17.& aliàs discutietur.
26 Hinc dispensatio ꝛnon suffragatur,nisi literis expe ditis,vt per aliam regulam Cancellarię cautū est,Old rad.cons.336.col.2.& 3.
27 Hinc ꝛnon valent alię commissiones causarum,nisi literis expeditis,vt ꝛper aliam regulam Cancellariæ cau tum est,quam habes in ordine 26.inter regulas.S.D. N.Sixti V.
Hinc resignatario habenti solam supplicationem
28 non relaxatur ꝛsequestrum decretum vigore senten tiæ latæ infauorem resignātis, nisi expediuerit literas vt fuit resolutum in Rot.corā D.Camillo,teste Sarn. decis.163.lib.2.in manuscr.verum,si beneficium resi
29 gnatum impetratur per mortem ꝛresignantis,& resignatarius per supplicationem doceat de resignatione ius impetrantis non canonizatur,& Iudex potest præ cipere resignatario,vt literas expediat,vt fuit*resolu tum in vna Grationopolitan.coram Aragonia, teste Crescent.decis.95.lib.1.
Et secundum has regulas literæ non solum requi-
30 runtur quo ad ꝛprobationem,& executionem gratiæ Gemin.cons.106.col.3.vers.in contrarium Sarn.d.q. 1.in regul.de non iudic.iuxt. form. supplic. sed etiam ad validitatem.Mandos.in rubr.de const.nu. 49. 50. Riminald.iun.nu.131.
Nāque, licet sit signata supplicatio,pluries litteræ non expediuntur,vel,si expediuntur,apponūtur Clau
31 sulæ ꝛrestringentes gratiam ab Abbreuiatoribus,Sar nen.dict.q.1.Mandos.dic.nu.50.
Quibus sic stantibus allegata in contrarium tollū tur vnico verbo,scilicet,contrarium hodie obseruari & optima quidem ratione,ex regulis Cancellariæ con stitutione nouissima Iulij III. ac de stylo vulgari, Caputaq.decis.4.lib.1.vbi dicit,de iure communi nō
32 requirit expeditionem literarum,hodie secus.
Et ideo collatio(quicquid plures Doctores volue rint,allegati per Dec.in rubr.de const. 1.lectura. nu
33 45.& 46.)nō ꝛpotest probari testibus, vt est magis** communis opinio,vt patet ex congestis per Mādos. dic.rubr.nu.53.Bosch.Papien.n.114.de qua re loquu tus sui supra late li. 8.q.2.Et ita teneri,& practicari* de stylo curiæ attestatur Ferret.dic.rubr.de const.n. 19.& num.21.& 24.
Quæ literæ tunc expeditæ dicuntur,cum sunt plū
34 batę ꝛplumbo summi Pontificis pro tempore existen
* tis,vt fuit*resolutum in Rota in vna Salamantina parochialis de mense Nouembris,corā Crescenti 1539. teste Sarn.dict.q.1.de non iudic.iux.form.suppl. col. ante penul.vers.& tamen vlterius,Mandos.ibidem.q. 3.nu.3.
Quas literas poterit resignatarius expedire, etiam
35 mortuo summo ꝛPontifice,qui gratiam fecit,& sup plicationem signauit..Nāque mortuo Papa durat re signatio.Gemin.cons.93.nu.13.Aeneas de Falcon.in tract.reser.benef.in 4.part.princ.1.effect.vers.4.Sarn. de public.q.6.n.6.& habetur in li.decis.84.in vna Camerinen.coram Accorambono.
36 Et successor ꝛdebet dare hmōi litteras,facta men tione gratiæ factæ per prædecessorem. Rot.decis.87. de resc.in antiq.Dec.cons.407.nu.17.Abb.in c.in no stra,de resc.Dec.Rip.& alij oēs in rub.de cōsti.Bosc. Papien.nu.112.Ant.de Burg.n.114.Rimin.Iun.n.128 & sit expeditio ꝛin forma rōni congruit,vt in d.Rub. tradit Ferret.n.18.in fi.vt probat regu.Cancellariæ in ordine 7.inter regulas Sixti V.cuius rubrica hoc mo
38 do est concepta,de literis,in forma ꝛrationi cōgruit expediendis, & in nigro hæc sunt verba. *Item voluit idem Dominus Noster Papa,quod cōcessa per felicis recordationis Gregorium XIII.prædecessorem suum & de eius mandato expediantur in forma rationi cō gruit sub die coronationis suę,vt moris est,& idē,quo ad concessa per pię memoriæ Pium Papam V.prædecessorem suum ad sex menses dumtaxat ab ipso die coronationis incipiendos obseruari voluit.* & hæc regu la,sicut & aliæ,ab vno quoque Pontifice renouatur, & habet bonam rōnem:nam rōnabile,est,vt successor
39 ꝛperficiat gratiam factam à prædecessore, quæ casu perfici non potuit,Rot.decis.10.de resc.per Bilignet. Bellam.decis.329.Mandos.d.rubr.de const.n.47.Re buff.in prax.tit.de gratia rationi congruit in princip.
40 nā donatio Principis ꝛligat ēt successorem,Bar. & alii in l.Si mihi & Titio,§.vlt.ff.de leg.1.Bal.in c.1.denat. feud.Ale.cons.215.li.2.Afflict.decis.392.late Tiraq. de retract.lib.1.§.32.gl.1.num.25.& contractus ini tus per ꝛprædecessorem debet obseruari per successo rem,Butr.cons.58.Oldrad.cons.94.in fin.Ruin. cōsi. 36.nu.16.& cons.91.num.3.lib.1.Boer.decis.204.nu. 4.Grammat.cons.ciu.100.col.8.Bal.cons.271.nume.
* 1.li.2.& cons.138.nu.6.lib.5.communis*teste Rebuf. super conc.tit.de coll.vers.item dicit. Et sit huiusmo
42 di expeditio his verbis;Rationi ꝛcongruit, & cōuenit honestati,vt ea,quæ de Romani Pontificis gratia ,p cesserunt,licet eius superueniente obitu literæ Apostolicæ sup illis confectæ nō fuerint,suū consequanē effectum,Dudū si quidem felicis recordationis Gregorius XIII.prædecessor noster &c. de quibus verbis mentionem faciunt Rebuff.& Mandos.locis citat ille n.1.iste num. 47. & iste nullum ius videtur dare,
43 sed tantum confirmat ad effectum ꝛprobationis,& ex ecutionis,Io.Andr.in cap.cum sunt partium, colu.3. ver.5.de regulis iuris,lib.6.Boer.decis.348.nu.7.Man dos.dic.reg.de grat.rationi congruit q.10.& hæc pro cedunt non solum in prouisione,quæ fit per resigna
44 tionem,sed etiam in in ea,quæ fit per obitum,vt ꝛ cō muniter Doctores citati dicunt etiam, si Papa more retur ante datam Bero.in Rub.de const.num.86. verum tunc multoties lacerantur supplicationes.
45 Et has literas ꝛresignatarius debet expedire in tem pore dato ad publicandum resignationem,ad effectū vt possit facere publicationē,ea,quę dicētur li.sequen ti,Ex quo infertur,hodie nō seruari quod scribit Rof finiac.

finiac.de benef.cap.12.nu.20.
Et licet Nicolaus V.per quandā extrauagantem,q̄ non est impressa,statuerit,vt literæ resignationis expe dianē viuente resignante,alias sint oīa irrita,teste Sar. de infir.resignan.in prę fat.col.2.vers.ex qua postea.
Tamen hodie hoc non est in vsu.vt ex supradictis apparet,& dicetur infra lib.duodecimo.

SVMMARIVM.

1 *Resignatarius plura debet in litteris exprimere.*
2 *Literæ sunt subrepticiæ,non expressis, quæ debent exprimi.*
3 *Simplicitas,& ignorātia, non excusant a subreptione*
4 *Ex subreptione literæ sunt nullæ ipso iure.*
5 *Subreptio,in quātumuis minima parte, reddit literas ipso iure nullas.*
6 *Literæ cur annullentur ex subreptione.*
7 *Subreptionem allegans,debet illam probare.*
8 *Subreptio non presumitur dolosa,nisi probetur.*
9 *Expressio qualitatum per æquipollens excusat a subreptione.*
10 *Scientia Principis excusat a subreptione.*
11 *Gratia subrepticia non potest validari sine noua prouisione Papæ.*
12 *Tempus datæ attenditur,quo ad subreptionem.*
13 *Qualitates requisitæ a iure si non exprimantur in literis vitiant gratiam.*
14 *Qualitates requisitæ de stylo curiæ,si nō exprimantur in literis vitiant gratiam.*
15 *Stylus Curiæ habetur pro lege.*
16 *Actus contra stylum est nullus.*
17 *Sententia contra stylum est nulla,*
18 *In literis non est facienda mentio de qualitatibus nō consideratis a iure,& stylo.*
19 *Qualitas beneficij resignati debet exprimi in resignatione.*
20 *In permutatione,quæ sit coram Ppa, debet exprimi qualitas beneficij permutari.*
21 *In renunciatione etiam beneficij temporalis exprimi tur qualitas ipsius.*
22 *Nomen sancti ecclesiæ debet exprimi in literis prouisionis.*
23 *Expressio cathedralis sub nomine Sancti non vitiat ex pressionem.*
24 *Resignatio fauorabilis est coadiuuanda.*
25 *In literis debet exprimi,an beneficia sint in cathedrali.*
26 *In literis debet exprimi,an beneficium sit curatum.*
27 *Cura animarum est ars artium.*
28 *In renunciatione beneficij curati de stylo exprimitur per quantum tempus resignans illud possederit.*
29 *In literis debet narrari, an beneficium requirat residentiam.*
30 *In literis resignationis debet narrari dignitas beneficij resignati.*
31 *In literis resignationis debet narrari, an beneficium sit sæculare,vel regulare.*
32 *Beneficia regularia,regularibus, & sæcularia sæcularibus.*
33 *Qualitas hospitalitatis exprimenda.*
34 *Qualitas Iurispatronatus in literis debet exprimi.*
35 *Exprimitur in literis,beneficia esse electiua.*
36 *In literis sit mentio de beneficio annexo,& quo modo procedat.*
37 *Manualitas exprimenda in literis.*
38 *Impetratio vnionis,non facta mentione manualitatis, est nulla.*
39 *In beneficijs regularibus manualitas est de iure communi.*
40 *In literis resignationis valor annuus beneficij debet exprimi.*
41 *Prouisio per obitum est nulla, non expresso vero valore.*
42 *Ius non abdicatur à resignante,non expresso vero valore.*
43 *Beneficium vacat per obitum resignantis,cum in resignatione non est expressus verus valor.*
44 *Ordinarius potest prouidere beneficium vacans ob nō expressum verum valorem.*
45 *Regula de valore annullat prouisionem, non autem inducit reseruationem.*
46 *Minores non restituuntur aduersus regulam de exprimendo verum valorem.*
47 *Exprimens valorem,deducta pensione, non excusatur à mala expressione.*
48 *Verus valor,exprimitur respectu annatæ,& vt Papa intelligat qualitatem beneficij.*
49 *Beneficia sunt conferenda,habita ratione, cui conferuntur.*
50 *Opponens de malo valore debet probare exceptiuitatē.*
51 *Valor beneficij probandus est de superiore prouisionis.*
52 *Valor non probatur ex confessione 30.annorum.*
53 *Duo testes,vnus de veritate,alter de fama,probant valorem.*
54 *Duæ semiplenæ probationes faciunt plenam.*
55 *Valor beneficij probādus per 5.annos ante,& 5.post.*
56 *Regula de valore habet locum etiam in prouisione legati.*
57 *Annata soluitur in prouisione legati.*
58 *Regula de valore non comprehendit administratores Cappellaniarum.*
59 *Resignatarius admittitur ad verificationem gratiæ circa valorem.*
60 *Ex clausula augendi, potest fieri augmentum vsque ad 3.partem.*
61 *Fructus,an considerentur dempto cambio.*
62 *Resignatarius non exprimens verum valorem non efficitur inhabilis,vt non possit illud beneficium habere ex alia gratia.*
63 *Quæ beneficia exprimantur 24.cum valeant plus.*
64 *Resignatarius debet narrare esse clericum.*
65 *Laico beneficium resignari non potest.*
66 *Nulla est resignatio,si resignatarius narrauit esse, clericum Romanum,cum non esset.*
67 *Resignatarius debet exprimere in literis beneficia, quæ obtinet.*
68 *Gratia beneficialis nulla,in qua non fuit expressum beneficia quæ obtinet,cui beneficium confertur.*
69 *De primo beneficio facienda est mentio,quamuis sit tenue.*
70 *Perceptio fructuum minimæ quantitatis reddit gratiam subreptitiam,si de ea non fuerit facta mentio.*
71 *Subreptio consideratur etiam in minimo.*
72 *Delicta etiam in mininis committuntur.*
73 *De primo beneficio facienda est mentio,quamuis possessio non fuerit de eo capta.*
74 *De iure ad rem,an sit facienda mentio.*
75 *De primo beneficio,etiam violenter occupato, est facienda mentio.*
76 *De præstimonio,an facienda sit mentio.*
77 *Præstimonium,quid sit remissiue.*
78 *Resignatarius debet facere mentionem pensionis.*

79 Resigna-

79 *Resignatarius debet facere mentionem regressus.*
80 *Resignatarius, an debeat facere mentionem beneficij resignati.*
81 *Per resignationem nullum ius remanet.*
82 *Renunciatio acceptata à superiore abdicat ius.*
83 *Resignatarius debet facere mentionem de beneficio resignato, si resignatio non est acceptata à superiore.*
84 *Resignatio non publicata, an abdicet ius.*
85 *Ius non abdicatur ante præstitum consensum.*
86 *Renunciatio facta in manibus priuati, an abdicet ius.*
87 *In literis, an sit facienda mentio de beneficio habitu curato.*
88 *Status beneficij permutatur per 40. ann.*
49 *Resignatarius non tenetur in literis facere mentionẽ de gratia nulla.*
90 *Resignatarius debet narrare crimen, & infamiam.*
91 *Resignatarius debet narrare illegitimitatem.*
92 *Resignatarius debet in literis facere mentionem de multiplici dispensatione.*
93 *Resignatarius debet facere mentionem de morbo caduco.*
94 *Regressus nullus, non facta mentione morbi caduci.*
95 *In literis beneficij simplicis, si non fiat mentio morbi caduci, non vitiantur.*
96 *De morbo epileptico non est necessario facienda mentio in literis.*
97 *Dignitas narranda in literis.*
98 *De intrusione facienda est mentio in literis.*
99 *Non valet resignatio non facta mentione intrusi annalis.*
100 *Regula de annali vendicat sibi locum in resignatione.*
101 *Gratia si neutri, dicitur noua gratia.*
102 *Gratia si neutri, habet conditionem, si beneficium vacat.*
103 *Impetratio est nulla, non expressa vacatione.*
104 *In literis resignationis exprimitur nomen cedentis.*
105 *Impetrans exprimit personam, ex qua vacat beneficium.*
106 *Si renunciatur Archidianonatus, qui habet vocem in Capitulo, de hoc facienda est mentio in literis,*
107 *Archidiaconus de iure non habet vocem in Capitul.*

QVAESTIO II.

SECVNDO, Quæro, quæ teneatur ex primere resignatarius in dictis litteris? Communis,* & recepta Doctorũ sententia de stylo obseruata est, plura esse in dictis literis exprimenda, † quę habes latissime per Feli. in c. in nostra, de rescr vbi alij Doc. per Io. Sel. tract. de ben. p. 3. quæstio. 11. & nouissime per Menoch. de arbitr. iud. cas. 201. per totum. Quibus non † expressis, literæ fiunt subreptitiæ. Abba. in capitul. cum dilecta, numero 15. de rescr. Bald. in consilio 252. colum. 2. lib. 1. Geminia. consilio 128. in fin. Alex. consil. 60. in fin. lib. 2. communis teste Bero. in c. super literis, lectu. 1. num. 1. in fin. & lect. 2. num. 1. de rescr. Put. decis. 253. lib. 1. & fuit pluries * resolutum in Rota, nõ adhibita excusatione simplicitatis, † vel ignorantiæ, Felin. in dict. c. super literis sub num. 2. Gem. consil. 105. in fin. Socin. Senior consil. 174. & consil. 273. col. vlt. lib. 2. Socin. Iun. consil. 77. num. 83. li. 1. Crauett. consil. 68. num. 11. Ruin. consil. 33. num. 16. lib. 1. & * communiter alij, & per consequens sunt nullæ † ipso iure, vt ex multis affirmat Socin. Seni. consil. 13. col. 3. libr. 1. & consil. 164. col. 2. & consil. 169. in princ. lib. 1. Socinus Iun. consil. 77. num. 83. & 84. lib. 1. Card. Paris. consil. 13. num. 22. li. 1. Crauett. consil. 68. num. 2. communis * opinio, vt per Felin. in c. ad audientiam, el 2. num. 22. vers. literæ beneficiales de resc. & ita resolutum fuit * in Rota in vna Tullen. canonicatus, & præbendæ, coram d. Vestano 11. Martij 1552. teste Caputaq. decis. 225. li. 3. etiam si † subreptio fuerit in quantum vis minima parte, vt per Put. decis. 131. num. 2. li. 1. quia Papa † vel non concessisset, vel difficilius saltem concessisset, cadudum, de elect. cap. super literis c. postulasti de resc. Dec. consil. 541. nu. 20. Gozadin. consil. 6. num. 6. Cardi. consil. 96. ad fin. Curt. Iun. consil. 27. in fin.

Allegans tamen subreptionem † debet illam probare Doct. in c. 1. vt lit. non contest. Io. Andr. Gemi. & Franc. in c. 2. vt lit. contest. lib. 6. Rip. in c. 2. nu. 30. de rescr. & est * communis opinio, secundum quã fuit * iudicatum * in Rota in vna Asculan. canonicatus, & p̃ bendæ, coram Guidobono, 15. Iunij 1551. teste Caputaq. decis. 220. part. 3. & in alia Valentin. pensionis coram Card. S. Crucis 21. Martij 1551. teste eodem Caputaq. decis. 329. par. 3. nam subreptio † non præsumitur dolosa, nisi probetur, Caputaq. decis. 219. pa. 3. ex vulg. reg. l. merito ff. pro socio, & ideo * excusat, à subreptione expressio qualitatum per equipollens, vt habetur in decis. 23. de præbend. in antiquior. per Bisignett. & ita fuit * resolutum in vna Calaguritan. Parochialis corã Accorambono die 25. Ianuarij 1552. teste Caputaq. decis. 222. li. 3. vel si probet per testes prĩ cipem, sciuisse illud, quod expressum non fuit, & nihilominus concessit, vt * fuit resolutum in vna Fauentin. coram Vestano 9. Decembris 1552. teste eodem Caputaq. decis. 221. p. 3. nam hoc casu cessat præsumptio. & non est omittendum, quod gratia subreptitia non potest † validari sine noua prouisione Papæ, esto, quod consensus vtriusque partis de nouo præstetur, vt fuit resolutum * in vna Toleta. parochialis corã Aquen. 14. Maij 1539. & in alia Tarraconen. Canonicatus, & præbẽdæ, coram D. Vestano, 16. Decembris 1552. teste Caputaq. decis. 52. p. 2. & Moedan. dec. 55. & 89. & ratio est, quia, quoad subreptionem † attendit tempus datæ, c. & si eo tempore, de resc. li. 6. Io. And. in c. ad aures eo. tit. Feli. in c. eam te, col. penul. vers. tẽpus datæ, in eod. tit. & communiter * alij.

Qualitates autem exprimendæ vel sunt à iure inductæ, & hæ, si omittantur, † vitiant gratiam, Glo. in cle. 1. verb. alteri prope medium, de præben. Bellam. decis. 697. col. penul. Rot. decis. 32. de resc. in nou. Cassado. decis. 12. num. 5. de resc. Calde. consil. 20. de resc. Curt. Iun. consil. 27. col. vlt. & consil. 32. in fin. Fel. in c. sup literis, col. 2. vers. limita 1. & in c. postulasti. col. 4. vers. declara etiam, de rescr. Put. decis. 97. num. 6. lib. 2. & alij omnes † supra citati.

Vel sunt inductæ ex stylo curię, quę etiam sunt exprimendæ, alioquin literæ vitiantur. Lap. alleg. 89. seqtur Dec. in d. c. super literis. num. 9. Menoch. de arbi. iud. cas. 201. nume. 27. vers. aliquæ, & est * communis opinio, quæ tota die * practicatur, nã stylus † curiæ est attendendus, & habendus pro lege, Cald. consil. 8. nume. 4. de resc. Card. Paris. consil. 44. num. 17. & seq. vol. 1. & consil. 14. num. 8. & 9. vol. 4. Rot. decis. 2. de appe. in nou. Curt. Iun. consil. 95. & 178. num. 13. Guid. Papa consil. 119. num. 4. Gabr. consil. 73. num. 78. Communis * opinio, teste Bursa. consil. 393. num. 15. vol. 4. & ideo actus contra stylum † est nullus, Ang. consil. 310. in fin Card. Paris. in c. illud, num. 2. de præsc. Octaui. Cache. decis. Pedemont. 22. num. 6. ita sententia contra † stylum est nulla, Crauett. consil. 201. num. 19. & 20. Giga

respons.

respons. 22. num. 8. Io. Bapt. Asini. prax. iud. §. 22. c. 16. lim. 3. per totum. De alijs enim qualitatibus non confideratis à iure, neque à stylo, non est facienda * mentio, Rot. decis. 468. in nou. Card. consil. 20. de rescrip. & gratia non dicitur subreptitia, si de eis non sit mentio vt fuit resolutum in Rot. in vna * Tullen. coram Accorambono veneris 13. Maij 1552. teste Caputaq. decis. 224. par. 3.

19 Primo † enim, debet exprimi qualitas beneficij resignati, Card. Paleott. decis. 280. fuerat, Bursa. consil. 353
20 num. 12. vol. 4. ita in † permutatione, quæ fit coram Papa, Grammat. in c. 1. nu. 121. cum seq. vbi disputat, de rerum permut. li. 6. ita etiam † in renunciatione cuiuscumque beneficij, † etiam temporalis, exprimitur qũa
21 litas beneficij renunciati, pro vt tradit Vital. de Cambano in tract. clausul. §. vlt. num. 18. per tex. in l. 1. ff. siquis in ius voc. non ier. Quæ qualitas consistit in pluri
22 bus, vt exprimatur nomen sancti illius † ecclesiæ, Glos.
* And. & alij * communiter in c. quamuis, de præb. in 6. Lap. alleg. 11. Feli. in c. cum accessissent, co. 1. de const.
* Crauett. consil. 114. num. 12. communis * teste Cassad. decis. 13. de præb. alias autem in vna Verdulnen. canonicatus, & prębendæ, coram Martino de Spinosa, ex
* æquitate fuit * resolutum, quod † expressio cathedralis
23 sub nomine sancti non vitiat prouisionem ex causa resignationis, teste Simonett. decis. 24. in manuscr. & cas
24 sad. d. decis. 13. de preb. nam resignationes † sunt fauorabiles, & coadiuuandæ & respectu resignãtis, & eius, cui prouidetur, Glo. in c. quamuis, de præb. in 6. In pũcto tamen iuris inquit Cassad. contrariam opinionẽ esse ver. orem Menoc. d. cas. 201. nu. 234. in fi.

25 Secundo, An beneficium † sit in cathedrali, latissime Io. Selu. de benef. p. 3. q. 11. nu. 117.

26 Tertio, An beneficium † sit curatum. Rot. deci. 1. num. 3. de off. Archip. in antiq. Corad. de benef. p. 4. c.
* 4. n. 50. communiter * in c. in nostra, & ca. ad aures de
27 communi Menoch. d. cas. 201. num. 61. nam cum, † cura sit ars artium, maior idoneitas requiritur, & per cõsequens debet fieri specifica mentio, Cardi. consil. 30. nu. 7. Cald. in c. in uestra. q. 4. de resc. Franc. de Marc. deci. Delphin. q. 96. & 1004. & dec. 1110. p. 1. & stylus
28 admisit, vt in resignatione beneficij curati † resignans exprimat, per quod tempus illud possedit: namque si narrat illi seruisse per annum, vel duos, non solet admitti resignatio regulariter, & ratio est ne aliquis præficiatur, qui non est ita idoneus, quod posset contingere, si admitteretur cessio, maxime si fuit prouisum per concursum, & ne accipiantur beneficia animo illa resignandi, & consequendi pensionem.

29 Quarto, An beneficium † requirat residentiam, Abba. in c. ad aures, nu. 3. vbi Dec. n. 7. Mant. nu. 17. de re
* scr. Feli. & alij in c. in nostra. de resc. & est * communis omnium Doctorum sententia.

Quinto, si habet dignitatem, & quam, Felin. in dic. c. in nostra. nu. 23.

30 Sexto, si est † regulare, & resignatarius est secularis, Cassad. decis. 4. de præben. vel, & e contra Bellam. de-
31 cis. 172. nam † regularia regularibus, & sæcularia sæcularibus prouidentur, c. 11. sess. 14. & cap. 21. sess. 25. de regul.

33 Septimo, si est † hospitale, Card. & Imol. in clem. vl. de off. ord. Barb. consil. 64. col. 2. lib. 3.

34 Octauo si est iuris † patronatus Gl. in clem. 2. de p̃ ben. Gemi. & alij omnes in ca. 2. eo. tit. in 6. Crauet. cõ sil. 68. Rebuff. in præx. in 3. par. signat. nu. 6.

35 Nono, si est † electiuum, Gl. in c. cum illis, de præben. in 6. Rot. dec. 41. de resc. in Antiq. Bisignett. decis. 13. num. 5. de præbend.

36 Decimo, si beneficium † est alteri annexum. Rota. decis. 3. de rerum permut. in antiqu. Crauett. consilio 104. nu. 12. si autem duo beneficia sunt vnita, & vnũ est accessorium ad aliud, sufficit exprimere principale, Gem. Io. And. & alij omnes in c. super eo. de præb. in 6. Rot. decis. 46. de rescr. in antiq. Rebuff. in 3. par. signat. num. 6. Rot. decis. 13. de præb. in antiquio. Cassador. decis. 12. de præbend.

37 Vndecimo, exprimenda † est manualitas, Achill. de Grass. decis. 7. de pręben. Cald. consil. 26. de præben.
* alias gratia est subreptitia, vt fuit resolutum in vna * Camerinen. coram Petra Sancta teste Simonett. dec.
38 29. li. 1. & decis. 42. li. 2. Hinc etiam impetratio † vnio-
* nis, non facta mentione manualitatis, est nulla, vt fuit resolutum, teste Cassad. decis. 4. de pręben. & dec. 12.
39 num. 9. cod. titu. Hoc tamen vltimum procedit † in regularibus, cum illa manualitas sit de iure communi, Simonett. & Cassador. loc. citat. Bellam. decis. 203.

Secundo principaliter debet exprimi per resignata
40 rium valor annuus beneficij † resignati, Thomas. de Tan. decisio. 29. Cotta. decisio. 357. Pelegrin. decisio 123. libro 1. in manuscr. Put. decis. 270. libro. 1. Caputaq. decis. 84. & decis. 91. p. 3. Idem Caputaqu. decisio.
* 268. lib. 1. in manuscr. & * communiter alij, alias nulla
41 est resignatio, sicuti & * prouisio per obitum, Bellam. decis. 697. in fin. Rot. dec. 19. de rescr. in nou. Cappell. Tholosan. decis. 436. cum alijs, vt per Dec. in cap. ad aures nu. 10. de rescr. Selu. de benef. p. 3. q. 12. nu. 2. & nu. 40. cum alijs alleg. à Menoc. dic. cas. 201. nu. 77. q attestatur hanc esse ** communiorem, & per conse-
42 quens ius non videtur abdicatum a resignante, iuxta * communem cõclusionem, de qua supra, & late scripsi lib. 1. q. 3. & benefi
43 cium vacat per obitum † resignantis, vt fuit pluries * resolutum in Rota, vt dixi in dicta q. 3.

Dubium tamen est, An ordinarius possit prouidere beneficium vacans per obitum resignantis ob non factam expressionem veri valoris, An vero dictum beneficium sit reseruatum, & affect. Sedi Apostolicę * cõ
44 munis opinio est, † ordinarium etiam posse prouidere, & sic non esse affectum, vt fuit resolutum in vna
* * Tuden. Beneficii, veneris, Die 13. Iunii. 1578. corã Blanchetto. nam regula de valore inducit tantum nullitatem gratiæ, in qua verus valor non exprimitur, nõ autem vacationem beneficii, & sic per expressionem
45 malam valoris non inducitur † reseruatio, Abb. in cap. inter dilectos nu. 10. de excel. prælat. & Papa nõ censetur apposuisse manum, nisi ad effectum vt fiat expsi sio, Gemin. consil. 136. ad fin.

Et quod dicitur d expressione, ampliatur procede
46 re, etiam si esset minor, nam minores † non restituuntur aduersus regulam de exprimend. vero valore, vt
* fuit * resolutũ in Rot. in vna Fulginat Prioratus Put. decis. 9. lib. 3. nec etiam excusatur quis a mala expres-
47 sione valoris, eo quod beneficium † sit grauatum pensione, & ea pensione deducta sit expressus verus valor

vt

* vt fuit concluſum in vna*Spoletana coram Peregri-
no,teſte eod.deciſ.182.lib.2.nam exprimitur verus va
48 lor,non ſolum reſpectu†annatæ,ſed etiam,vt intelligat
Papa qualitatem beneficij.quod confert,habita etiam
49 ratione perſonæ,†cui confertur,Sarn.de exprimen.q.
3.Pelegrin.deciſ.184.lib.3.in manuſcr. Opponens ta
50 men de malo valore expreſſo debet probare†exceſſiui
tatem valoris,ita fuit reſolutum in vna*Oxomē. Pa-
rochialis de Caualxonin.coram D.Veſtano,21.Octo
bis 1552.teſte Caputaq.deciſ.280.p.2.quæ deciſio eſt
repetita in eadem.p.2.in ordine 381.& in vna Valen-
tin.penſionis coram Card.Sanctæ Crucis,31.Martij.
1551.teſt eod.Caputaq.deciſ.329.p.3.*& facit, quod
fuit decilum in vna*Pampilonen. Beneficij, die 17.
Maii.1577.coram Blanchetto,cum agatur de proba-
tione fraudis,arg.l.merito.ff.pro ſocio.& huiuſmodi
51 valor probandus†eſt de tempore prouiſionis, & ideo
non ſufficit illum probare de antiquo tempore,Ol-
dtad.conſ.58.Felin.in cap.ad aures,col.vlt.verſ.16. de
reſcr.Sarn.regul.de valo.q.1.Caputaq.deciſ.330.p.3.
vbi ex hoc refert fuiſſe * deciſum in vna Auguſtana
coram Put.quod ex confeſſione facta in precibus p
52 me porrectis†ſunt 30.ann.non probatur valor expreſ
ſus ab aduerſario meo &c,Et plena etiam dicetur ,p
53 batio,quando vnus teſtis†deponit de veritate,& fama
quia ſunt duæ ſemiplenæ probationes,quæ in caſibus
54 in quibus poſſunt coniungi,faciunt † plenam proba-
tionem,vt per Bal.quem referet, & ſequitur Iaſ.in l.
admonendi,nume.99.& in repet.nume.257.ff.de iur.
iuran.ita reſolutum*in vna Toletan.coram.Capizuc-
co,veneris,29.Aprilis.1552.teſte Caputaq.deci.383.
53 p.2.& probandus eſt iſte valor annuus † per 5. annos
* ante,& quinque poſt,pro vt eſt cōmunis*ſtylus Ro-
tæ.vt per Sarn.dict.regul. de exprimen.ver.valor.q.vlt
de communi ſtylo atteſtatur Achill.deciſ.2.de valor.
in manuſcr.

56 Et regula de valore habet locum etiam in prouiſ-
ione legati,vt fuit reſolutum in†Rot.teſte, Creſcen.
deciſ.30.Maior.in manuſcr.quia potiſſima ratio regu
læ eſt,propter fraudes,quæ fieri poſſent in perſoluen
dis annatis,'quæ etiam perſoluuntur in prouiſioni--
57 busſ†legatorum, & ita ſub verbo Forte tenet Felin.in
58 cap.ad aures,col.4.de reſcr.& Regula de valore †non
comprehendit adminiſtratores Cappellaniarū,vt fuit
reſolutū in Rot.*in vna Viſen.adminiſtrationis Cap-
pellaniarum,Lunæ,26.Nouembris 1571.coram R.P.
D.Lancellotto.nunc Cardinali doctiſſimo.

Admittitur tamen reſignatarius in primis, & an-
59 te omnia ad verificationem gratiæ ſuæ circa verum
* valorem,vt fuit*reſolutum in vna Placenti.Parochia
lis corā Accorambono,die 17.Iunij 1552.teſte Cott.
deciſ.357.Ptolom.deciſ.1.alias 23.in manuſcr. & vbi
60 adeſt clauſula†augendi,poteſt fieri augmētum, vſque
ad tertiam partem,vt tradit Card.S.Crucis deci.194.
Pelegrin.deciſ.300.lib.2.in manuſcr.& fuit conclusū
* *in vna Dertuſen. beneficij coram Achille 26. Iunij
1555.teſte Caputaq.deciſ.367.lib.1.in manuſc.& fru
61 ctus†non conſiderantur dempto cambio,nam quic-
* quid dixit Gloſſ.& Sarn. ita* reſolutum fuit coram
Ant.Aug.8.Februarij 1549.teſte Put.deciſ.211.lib.3.
& vnum ſingulare non eſt omittendum,quod, quo-
ties eſt nulla reſignatio, quia non eſt facta expreſſio
veri valoris,reſignatarius,qui expreſſit falſum ualorē,
62 †non efficitur inhabilis ad beneficium ex alia gratia
à prima non dependēte, quia regula de valore non
inhabilitat,& pœna non habet locum, niſi in caſibus
* à iure expreſſis,vt fuit reſolutum in vna*Carthaginē.
parochialis coram Cardinali Paleotto, prima Iunij
1550.teſte Caputaq.deciſ.16.lib.1.Creſcent. deciſio.
63 20.& 29.in manuſcr.Rurſus,notādum†eſt,quod ſunt
quædam beneficia,quæ non exprimuntur niſi 24. vt
ſunt Canonicatus Tolet.& olim & S.Petri in Vrbe,&
in eis ſolet imponi penſio 300.& plus ducat.ut tradit
* Orad.in lib.diuerſ.deciſ.294.in manuſcr.&*commu
niter tota die practicatur,& dicit Arago.deci. 58.ma
nuſc.quod in litteris exprimitur 24. licet reſeruentur
* penſiones longe maioris valoris, vbi atteſtatur de*
ſtylo.

64 Tertio,debet narrare†reſignatarius,ſe eſſe clericū
Dec.in c.cum adeo,num.3.de reſc.Bero.in c.ſuper li-
* teris,num.72.& hunc eſſe*ſtylum Curiæ,tota die vi-
demus,& tradit Menoch.de arbit.iud.caſ.201.nume.
65 33.& ratio eſt,quia†Laico beneficium conferri,neq;
* reſignari poteſt,vt eſt*communis opinio.de qua late
ſcripſi lib.4.Et,ſi narrat ſe clericum Romanum in re
ſignatione ei facta de beneficio exiſtente in Vrbe,cū
66 ſit clericus alterius†diœceſis,reſignatio ē nulla,& ſub
* reptitia,vt fuit concluſum in vna*Roma. Canonica-
* tus die 21.Aprilis 1567.coram R.P.D.* Seraphino,
teſte eodem deciſ.26.quæ incipit, Quamuis lib.1.in
manuſc.

67 Quarto,debet†reſignatarius exprimere beneficia,
quæ obtinet,c.ad audientiam,c.in noſtra,de reſc.Ab-
ba.in c.ad aures,num.2.eod.tit.vbi Felin.num.4.Dec.
* num.12.& communiter*alij,Io.Selua de benef.p. 3.
68 q.11.num.1.aliōquin†nulla eſt gratia,*communis opi
* nio teſte Burſat.conſ.351.num.12.vol.4. quod vendi
69 cat ſibi locum,quamuis†primum beneficium eſſet te
* nue,ca.ſi mortu &c.de præbend.in 6.communis*opi-
nio,teſte Dec.in c.c.ſuper literis,num.9. de commu-
* ni*etiam atteſtatur Mandoſ.reg.16.Cance.de dictio
nib.numeralib.q.34.num.4.& q.35.num.5.Burſatt.d.
conſ.351.ſub nume.12. & tradit Seraphin.deci.317.
manuſcr.Ideo perceptio fructuum minimæ quantita
70 tis† reddit gratiam ſubreptitiam,ſi de ea non fiat men
* tio,vt fuit reſolutum*in Rota. die 20. Aprilis 1541.
coram Marſican.teſte Pelegrin.deciſ.41.lib.1. in ma-
71 nuſc.quia ſumus in gratiotis,in quibus ſubreptio† vi-
tiat etiam in minimo,c.ſi proponente, de reſcr.& ſu-
72 mus †in delictis,quæ etiā in minimis committuntur,
* §.gallinarum,Inſt.de rer. diuiſ.& hoc docet ſtylus *
Datariæ,& Cancellariæ.

Et vendicat ſibi locum,etiam ſi primum re ipſa cō
73 ſequutum†nō ſit,ſed literæ habeantur, Card.in clem.
2.q.12.de off.ord.Rot.deciſ.12.de renunc.in nou.Fr.
de March.deciſ.Delphin.1180.num.7.& ſequ.p.pri-
* ma communis*teſte Burſat.loco cit.de iure enim ad
74 rem†propter firmam & probabilem ſpem,quæ habeē,
* eſt facienda mentio, vt fuit* reſolutum in vna Ro-
mana cappellaniæ de Præſepijs,coram Guido. bono.
17.Iunij 1552.& coram Ant.Auguſt.16.Martij eod.
anno,teſte Caputaq.deciſ.55.p.1.& faciunt, quæ ſcri
bunt Aretin.conſ.7.col.2.Sarn.de non tollen.iur.quę
75 ſit.q.4.& etiam†ſi primum violenter occupauerit,Fe-
lin.in dict.c.in noſtra,num.7. de reſcr. & etiam ſi ſit
manuale,Cald.conſ.9.de reſcr.Caſlad.deciſ.4.de præ
bend.Quid*autem,ſi ſit Præſtimonium,Gemin.cōſ.
89.col.5.Menoch.de arbitr.iudic.dict.caſ.201.num.
77 55.cum ſequen.vbi declarat, † quid ſit præſtimoniū.

Amplia,vt etiam tenetur Reſignatarius facere mē
78 tionem*penſionis,vel penſionum quam,vel quas ob-
tinet ſuper altero beneficio,Socin.ſen.conſ.260.col.
1.lib.2.Bero.dict.cap.ſuper literis,nu.72.ver.decimo
quarto.de reſcr.Menoch.dict.caſ.201.nu.51.& com
muniter

79.* muniter *alij,& † Regreſſus,Moed.deciſ.66.cum ſe
quent.in manuſcr.

80 An autem†Reſignatarius debeat facere mentionē
* beneficij reſignati*communis* opinio,eſt negatiua,
Bitignett.deciſ.4.de renunc.Lap.alleg.89.num.6. Se-
raph.deciſ.317.in manuſc.quia per renunciationem
*81 nullum iusſ†remanſit,Innoc.& alij*omnes in c. quod
in dubijs,de renunc.

82 Declara,dummodo†renunciatio fuerit a ſuperio-
re acceptata,Fel.in ca. in noſtra, num.19.de reſcript.
83 nam†alias ſecus,Selu.de benef.p 3.q.11.numer. 100.
Rot.deciſ.12.de renunc.in antiq.Card. Pariſ. conſil.
74.num.5.vol.4.cum tunc remaneat ius Io.de Anan.
in cap.per tuas el 2.in fi.de ſimon. & ſic ceſſat ratio,
de qua ſupra.

84 Limita ſecundo,†niſi reſignatio fuiſſet nulla,quia
* non fuit publicata,vt fuit reſolutum* in vna Calagu-
ritan.canonicatus,Lunæ 8.Februarij 1580.coram Se
raphino,teſte eod.deciſ.317.Regula. quod hodie nō
habet locum,vt dicetur infra, cum loquemur de pu-
blican.lib.ſeq.

85 Limita tertio,ſi†in ea reſignatione non fuit præſti
tus conſenſus,late Put.deciſ.268.*lib.3. quia tunc nō
dicitur reſignatum beneficium.

86 Limita quarto,niſi fuiſſet facta†renunciatio in ma
nibus priuati,Caſlad.deciſ.2.de renunc.num.5.

87 An autem ſit faciēda mentio de beneficio habitu
curato,vide latiſſime Burſat.conſ.352. vol. 4. & cum
* hoc dubium fuiſſet propoſitum in Rot.in vna* Fir-
man. Parochiali, coram Quiroga, 16. Decembris
1558.fuit adhibita diſtinctio,quod aut adeſt ſpes pa-
rochianos poſſe reuerti,& hoc caſu, ſi narratum eſt
beneficium eſſe ſine cura,impetratio eſt ſubreptitia:
aut nulla adeſt ſpes, vt quia per 40. annos Eccleſia
non habuerit parochianos,& hoc caſu valet impetra
88 tio:nam ſtatus beneficij ¦curati videtur † permutatus
in ſimplex per ſpatium quadraginta annorum,vt ha-
betur in lib.diuerſ.deciſ.116.

89 An vero debeat facere† mentionem de gratia nul
* la ? communis opinio* eſt negatiua, teſte Gam-
mar.deciſ.26.verſiculo item in vna,& deciſion.36.in
manuſcripta.

90 Quinto,debet Reſignatarius † exprimere,ſi aliquā
habet inhabilitatem:namque debet narrare crimen,
in quo inuolutum ſe reperit, vel infamiam, ſi ex illis
excluderetur,Cald. conſil. 20. de præben.& conſilio
quarto,de accuſ.Bellam.deciſ.697.num.5.Io.Selu.de
benef.p.3.quæſt.11.num.152.Felin.in cap.poſtulaſti,
* colum.4.de reſcrip.&*communiter alij, & illegitimi
91 tatem,late Card.Pariſ.conſ.43.volum.4.& Card. Pa-
leott.& noth.& ſpur.cap.57. alias nulla eſt reſignatio
* vt fuit.reſolutum * in vna Salamantin.beneficij San-
cti Thomæ coram D.Capizucco.die 12.Decembris
1552. & die 19. eiuldem menſis,& anni,teſte Capu-
92 putaq.deciſ.8.p.prima, vel ſi pluries † fuit diſpenſatus
ratione plurium defectuum,Dec.conſilio 695.nume
93 ro 32.vel ſi habet morbum caducum, † de quo face
re debet mētionem,ſi beneficium reſignatum requi-
* rit aliquem ordinem, vt fuit reſolutum in Rot.* in
vna Tullen.Canonicatus, & præbendæ, coram Ve-
ſtano,die 4.& nono.Nouembris,1551.& 11. Martij
1552.teſte Caputaq.deciſ.229.p.2. in impreſſ.& de-
ciſ.135.libro primo,in manuſcript. ex Butr. in cap.
penult.not.3.de corpor.vitiat.Innoc.Io.Andr.Card.
Abb.& Imol.in cap.cum inter Canonicos,3.de elect.
94.& hoc caſu nullus eſt regreſſus, † non facta mentio-
ne,quod laborat morbo caduco,vt fuit reſolutum in
* dict.*Tullen.teſte Caputaq.deciſ.7.p.1.ſecus autem
95 † in aliis beneficijs, vt fuit reſolutum in vna Tole-
tan.Canonicatus,& præbendæ coram Pelegrino,te-
ſte Card. Sanctæ Crucis deciſ.92. & tradit Caputaq.
96 dict.deciſ.229,idemque procedit in morbo† epilepti
co,Caputaq.deciſ.48.p.2.& ſic de ſimilibus, nam æ-
quum eſt,vt defectus narret, ſicut & dignitatem ſuā
97 † debet exprimere,Abb.Dec.Bero.Mantua.& com-
* muniter*Doctores in cap.ad aures, de reſcrip. Card.
Pariſ.conſil.74.volum.4.Menoch.dict. caſ. 201.nu-
mero 40.

98 Sexto,debet exprimere,ſi eſt intruſus, Abb.in cap.
cum iam dudum,colum.2.de præbend.& in ca. pro-
pterea vlt.not.de iur.patron. Caſlad. deciſ. 6.num.7.
* de præb.& * communiter alij, vt per Menoch.dict.
caſ.201.num.129.

Septimo,narrare debet Reſignatarius, ſi aliquis
99 eſt intruſus annalis in beneficio† reſignato,nam alias
non valet reſignatio, vt habetur in regula de annali,
100 quæ vendicat ſibi locum, etiam in † reſignationibus,
quando poſſeſſor poſſedit per annum pacifice, ante
quā ceſſio facta ſit,Caſlad deciſ.15. ſuper reg. & fuit
* *deciſum in vna Oueten. Archidiaconatus de Villa,
* coram Guidobono 27.Aprilis 1551.&in vna*Augu
ſtan.Præceptoriæ 2.Octobris,1551.coram Capizuc
co,teſte Caputaq.deciſ.20.p.3.& per conſequens ius
non ab dicatur a reſignante,Put.deciſ.48.in prin.lib.
1.vbi ex hoc refert in vna Conchen.Sancti Michae-
lis*fuiſſe coram ipſo concluſum die 20. Nouembris
1540.reſignatario nō ſuffragari gratiam,ſi neutri,po
101 ſtea impetratā,quia gratia†ſi neutri,dicitur noua gra
tia,Rom.conſ.362.& habet tacitam conditionem, ſi
102 beneficium†vacat,Put.deciſ.280.lib.2.

Et ſi reſignatio non ſiat in fauorem, ſed ſimplici-
ter coram Papa, debet impetrans exprimere benefi-
cium vacare ex reſignatione; nam,ſi dicat vacare per
103 obitum,& vacat per reſignationem,†vel econtra,col
latio eſt nulla,Fel.in c.in noſtra num.37.in ſi.de reſc.
Selu.de benef.d.p. 3.q.12. num.72.Rot. deciſ.53.de
reſcr.in antiq.Rot.deciſ.22.de præb.in nou.Menoc.
* de arbitr.iud.d.caſ.201.num.103.&* cōmuniter Do
ctores in c.ſuſceptum,de reſcrip.lib.6. & vltra modū
104 vacationis eſſet etiam exprimendum nomen ceden
105 tis,ſicuti eſt exprimendum nomen,ex cuius † morte
vacat beneficium,Staphil.de liter.grat.rubr. de mod.
& form. impetra. verſ. ideo cauti, Rebuff.in prax.3.
part.ſignat.in verb.alia clauſula,num.2.& ita practica
* tur*de ſtylo vulgari.

Rurſus alia exprimuntur,quæ apponuntur per co
piſtas,ac per Notarios ſecundum caſus cōtingentes,
vt licet colligere ex formulis poſitis ſup.lib.8.q. 7. &
plura poſſem dare exempla,vno tamen ero contētus.
106 ſi reſignatur Archidiaconatus, †qui habet vocem in
Capitulo,vtique de hoc facienda eſt mētio, alias nul
* la reſignatio,vt fuit reſolutū*in Rot.31.Maij.1557.
in vna Carthaginen.Archidiaconatus, teſte Card.
107 Paleott.deciſ.4.in manuſcrip.namque de iure† Archi
diaconus non habet vocem in Capitulo, Selu.de be-
neſ.p.2.q.16.num. 8. ideo de hac qualitate facienda
erat mentio,Fel.in cap.poſtulaſti, num. 50. & 51.de
reſcr.cum aliis rationibus adductis per Card. Paleot.
dict.dec.& deciſ.1.& 3.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatarius tenetur verificare omnia narrata in
gratia reſignationis.*

2 *In impetratione debent verificari narrata.*
3 *Narratiua est pars gratiæ.*
4 *Gratia omnis habet conditionem, veris existentibus narratis.*
5 *Etiam narratiua, negatiua concepta, est verificanda.*
6 *Impetrans beneficium, ex eo quod alius literas non expediuit, debet hoc probare.*
7 *Impetrans debet verificare mensem expressum.*
8 *Mensis, quando exprimendus.*
9 *Resignatarius tenetur docere de resignatione.*
10 *Literæ non expediuntur, nisi viso consensu.*
11 *Noua prouisio, & gratia si neutri, quando censeatur nulla, non probata resignatione.*
12 *Resignatione annullata, omnes clausulæ sunt nullæ.*
13 *Resignatarius debet probare adimplementum conditionis.*
14 *In resignationibus conditionalibus debet constare resignationem esse adimpletam.*
15 *Resignatarius, non adimpleta cõditione, habetur pro intruso.*
16 *Resignatarius, non verificata conditione, non dicitur successor ad effectum allegationis Lapi.*
17 *Adimplementum conditionis est probandum.*
18 *Resignatarius tenetur probare familiaritatem Cardinalis.*
19 *Familiaritas est verificanda, cum taxatiue est expressa.*
20 *Familiaritas, quomodo probetur.*
21 *Commensalitas probanda est.*
22 *Familiaritas vera, quæ sit corpore, & dentibus.*
23 *Commensalis continuus, qui dicatur.*
24 *Commensalitas non præsumitur.*
25 *Resignatarius tenetur probare causam.*
26 *Causa expressa in Coadiutoria est probanda.*
27 *Resignatarius debet probare se esse clericum.*
28 *Impetrans debet esse clericus.*
29 *Qualitas Rom. in beneficijs Verbis probanda.*
30 *Clericatus potest probari per literas Episcopi.*
31 *Clericus, an probetur per indicia.*
32 *Clericatus probatur ex longo vsu.*
33 *Testes duo, qui fuerunt præsentes actui, probant clericatum.*
34 *Clericatus, an probetur per famam.*
35 *Clericatus illegitimi ex sola fama non probatur.*
36 *Resignatarius tenetur narrare ætatem expressam.*
37 *Ætas expressa in coadiutoria verificanda.*
38 *Ætas probatur per librum baptismi, & librum patris.*
39 *Resignatarius tenetur verificare valorem expressum.*
40 *Valor expressus in gratia verificandus, apponente aduersario.*
41 *Valore non verificato, gratia dicitur subreptitia.*
42 *Resignatarius dicitur intrusus, non verificatis narratis.*
43 *Noua prouisio non prodest, non facta mentione intrusionis, & fructuum male præceptorum.*
44 *Ea, super quibus se fundat Papa, in gratia sunt verificanda.*
45 *Accessus reseruatus ex causa cessionis dicitur iustificatus, si constat de lite.*
46 *Ea, quæ inducunt Papam ad facilius concedendum, sunt verificanda.*
47 *Doctoratus expressus debet verificari.*
48 *Doctoribus facilius conceduntur beneficia.*
49 *Doctoratus, quomodo probetur.*
50 *Narrata sunt verificanda ad canonizandam gratiam quando alter excipit, vel opponit.*
51 *Fundans se in dispensatione debet illam probare.*
52 *Fundans se in aliqua dispositione debet illã probare.*
53 *Ad capiendam possessionem non requiritur verificatio narratorum.*
54 *Idoneus quis præsumitur, nisi aliud probetur, & numero 61.*
55 *Resignatarius debet probare suam idoneitatem.*
56 *Idoneo confertur beneficium.*
57 *Idoneitas requisita a lege non præsumitur, sed est probanda, etiam si ille sit omni exceptione maior.*
58 *Idoneus non præsumitur quis, vbi agitur de vtilitate animæ.*
59 *Idoneitas est probanda, cũ agitur de præiudicio tertij.*
60 *Patronus debet inquirere de idoneitate præsentandi.*
62 *Castus, & sobrius quis præsumitur.*
63 *Bonus quis præsumitur.*
64 *Literatus quis non præsumitur.*
65 *Idoneitas ad aliquod munus potest per testes probari*
66 *Literatura probatur per examen personæ.*
67 *Idoneitas est probanda excipiente tertio aut opponente.*
68 *In prouisis, quid obseruetur in Curia.*
69 *Quid committatur Ordinario per expeditionem in forma dignum.*
70 *In examine Ordinarij non requiritur citatio.*
71 *Canonicatus hodie ponuntur in concursu in Curia.*

QVAESTIO III.

Ertio, Quæro, quid teneatur Resignatarius verificare? Doctores communiter* respondent, teneri verificare omnia narrata in gratia † resignationis, Io. And. Fel. & alij in c. cõstitutus, de rescr. Inn. in c. 1. vt lit. nõ contest. Gem. cons. 128. num. 4. Bellam. decis. 76. num. 7. Sarn. de iur. quæsit. non toll. q. 7. nu. 5. Card. Paris. cõs. 138. num. 3. vol. 4. Moed. decis. 260. in eadem, & decis. 301. Tolet. col. 3. in manusc. Put. decis. 300. num. 2. lib. 1. & decis. 245. num. 1. lib. 1. Idem Put. decis. 197. num. 5. & 322. num. 2. lib. 3. * communis opinio, teste Bursat. cons. 411. num. 3. vol. 4. & fuit resolutum, & dictum in vna Tiraſonen. corã Achille de Grass. 14. Octobris 1552. teste Caputa. decis. 240. p. 2. & in vna Asculan. 19. Aprilis 1551. coram Guid. bon. & in alia Calciaten. Scholastriæ, coram Accorã bono, 9. Iunij, 1553. teste eod. Caputaq. decis. 39. p. 2. & in vna * Comen. Præposituræ, coram R. P. D. Bubalo, 1584. 15. Decembris, & in vna * Calagurit. Archipresbyteratus die Mercurij 8. Aprilis 1587. corã R. P. D. Gipsio Auditore Rotæ Doctissimo, & in alia Burg. coram eod. 18. Februarij 1585. & in alia Calciaten. Scholastriæ, 6. Nouembris 1587. corã eod. & in alia * Aquil. canonicatus, Lunę 13. Iunij 1588. & die veneris 29. Aprilis 1588. coram eod. regulare. n. est, vt in qualibet † impetratione debeant verificari narrata, vt omnes * Doctores supra citati dicunt, & fuit pluries resolutum in Rota, quãdoquidem † narratiua est pars gratiæ, & c. ex parte, de rescr. Caputaq. decis. 29. p. 2.

Quia omnis gratia † habet conditionem in se, scilicet veris existentibus prænarratis, Moed. decis. 304. Fel. in c. 2. sub num. 1. de rescript. fuit * dictum in una Lucan. coram R. P. D. Comitulo Auditore Rotæ doctissimo hoc mense.

Etiam

5 Etiam si talis † narratiua negatiue sit concepta, Card. Paris. cons. 138. circa princ. volum. 4. Ideo impe
6 trans beneficium, ex eo, quod alius † literas non expediuit, debet hoc probare, & sic verificare huiusmo
* di vacationem beneficij, vt fuit resolutum * in vna Florentin. parochialis coram R. P. D. Seraphino. 21. Nouembris 1569. teste eod. decis. 89. manuscr. incip. fuit resolutum.

7 Hinc impetrans † tenetur verificare mensem expres
8 sum, Caputaq. decis. 136. lib. 2. in manuscr. & quando sit exprimendus † mensis, vide, quod resoluit Rot. vt per Put. decis. 443. lib. 1.

Ex quo primo infertur, resignatarium teneri doce
9 re de resignatione, † super qua fundatur sua gratia, Put. decis. 400. lib. 1. & decis. 268. lib. 3. quod satis dici
* tur constare ex litteris, nam de * stylo notorio † lite-
10 ræ non expediuntur non viso consensu præstito per resignantem in Camera, vel Cancellaria extento. Et ideo, si resignatarius fundet se in noua prouisione,
11 aut gratia si neutri, in qua narret resignationem † vtique nõ probata resignatione, noua prouisio, aut gratia si neutri censetur nulla, & subreptitia, vt fuit reso-
* lutum * in Rota in vna Salamantin. 15. Decembris 1592. teste Put. decis. 400. lib. 1. in qua etiam fuit pronunciatum, quod N. in cuius fauorem erat concessa noua prouisio, non poterat per clausulas generales, si
12 ue alio quomodo capere † beneficium, nam resignatione non probata omnes clausulæ, tamquam nullæ,
* nihil operantur, vt fuit * resolutum in vna Legionen. canonicatus 14. Octobris 1549. teste Put. dict. decis. 268. libr. 3. Secundo, infertur, resignatarium debere
13 probare † adimplementum conditionis, vt fuit reso-
* lutum in Rot. * in dicta Comen. Præpositurę coram R. P. D. Bubalo 15. Decembris 1584. quia in resi-
14 gnationibus conditionalibus debet constare resignationem esse adimpletam, vt scribit Card. S. Crucis dec. 2. in manuscrip. & diximus libro 1. quæst. 3. quia re-
15 signatarius non adimpleta conditione † habetur pro intruso, Put. decis. 99. num. 1. lib. 3. vbi refert die 18.
* Iunij 1549. * in causa Fundan. Præceptoriæ fuisse ita resolutum, & gratiam si neutri non suffragari, neque
* nouam prouisionem, & alias resoluit * Rot. 12. Iunij 1552. in vna Placentin. Parochialis coram Anto. Augusti. vt habetur lib. diuers. manuscr. decis. 307. resi-
16 gnatarium non dicit successorem ad effectum allegationis Lapi non verificata resignatione, & conditio-
17 ne in ea apposita, & facit, quia adimplementum conditionis regulariter est probandum, Bar. in l. Iulianus §. offerri, num. 2. ff. de act. empt. Crauett. cons. 151. numero 8. Corn. cons. 106. numero 57. libro primo, Cæphal. cons. 97. num. 37. lib. 1. Dec. cons. 102. num. 9. & 17. lib. 3. Menoch. cons. 1. num. 364. lib. 1. Bursa. cons. 45. num. 6. lib. 1. communis opinio, vt per Mascard. de prob. conclus. 890. col. 1.

18 Tertio, infertur, † resignatarium teneri verificare familiaritatem Cardinalis, si eam narrauit in sua gratia resignationis, alias resignatio est nulla, vt fuit reso-
* lutum in vna * Arboren. Archipresbyteratus, teste Pelegrin. decis. 158. lib. 3. qui decis. 160. eod. libro. 3.
19 in manuscr. hoc declarat procedere, quando † taxatiue esset expressa familiaritas, iuxta decis. 582. & 727. in
* antiq. & dicit hoc esse de mente * Rotæ. Et huiusmodi
20 familiaritas probatur per testes † hoc dicentes, & sufficit vnus testis de visu, & alij de auditu, vt fuit resolutũ
* in Rota in vna Corduben. * pensionis, & beneficij
21 die 13. Iunij 1548. teste Put. decis. 134. libro tertio, & debet probari familiaritatis, & continua in domo †

commensalitas, cap. vlt. de verb. signif. lib. 6. August. Ber. quæst. 35. Mascard. de probat. concl. 755. num. 1.
22 nam illa dicitur vera † familiaritas, quæ corpore, & dentibus fit, vt vtar verbis Gemin. in dict. cap. vlt. in penult. not. Sarn. regul. de impetrand. benef. vacan. per
23 obit. famil. Card. q. 13. & ideo dicitur † continuus cõmensalis, qui comedit in tinello, vel comedere potest
* vt fuit * resolutum, vt per Crescent. decis. 225. in manuscr. & huiusmodi † commensalitas non præsumitur,
24 * vt tenuit Rot. * teste Sarn. d. q. 13. sub num. 5. vbi alia ad rem deducit.

25 Quarto infertur, † resignatarium teneri verificare causam expressam in resignatione, vt de causa expres-
* 26 sa in coadiutoria * iudicauit Rot. in vna Ispalẽ. Sancti Saluatoris 20. Octobris 1543. teste Put. decis. 62. lib.
* 2. & est * communis opinio.

27 Quinto infertur † resignatarium teneri probare se
* esse clericum, vt est communis * opinio in quolibet
28 † impetrante, Mascard. de probat. conclus. 301. num. 2. & si narrauit esse Clericum Romanum, debet hoc verificare, ideo 21. April. 1567. in vna Roman. cano-
* nicatus coram R. P. D. Seraphino fuit concluſum, * quod resignatio sit subreptitia, cum in impetratione beneficiatus Sancti Petri narrauerit se esse clericum Romanum, & in resignatione canonicatus cuiusdã collegiatæ dixerit se esse forensem, teste eod. Seraphino decis. 26. incip. quamuis, libr. 1. qui clericatus po-
30 test probari per litteras † Episcopi attestantes se contuliſſe ordines illi, late Fel. in cap. post cessionem numero 3. & num. 15. vers. fallit, 7. de probat. Gramma-
* tic. decis. 81. num. 1. Communis * opinio, vt per Ma-
31 scard. de probat. concl. 305. & per † indicia, ac argumenta Glos. in cap. inter quatuor verb. per argumenta per illum text. de cleric. Peregrin. Boer. decis. 171. num. 25. & per confessionem partis, Crauett. consilio 93. num. 4. & ex diuturna † possessione, Doctores in cap. illud, de præsumpt. Paul. de Castr. consilio 202. in causa Conſinium numero 3. libro 1. cum alijs, ut per Mascard. de probat. conclus. 304. numer. 1. cum
32 seq. & per duos † testes, qui fuerunt præsentes actui cap. 2. & 3. de Cleric. peregrin. Alexand. consilio 107.
* num. 7. lib. 7. Guid. Papa quæst. 474. & fuit * resolutũ in Rot. vt per Guido bon. decis. 133. manuscripti. &
34 per † famam, concurrentibus aliquibus adminiculis,
* vt fuit resolutum in vna * Ierdien. Decanatus, teste Papazon. in addit. ad decis. 2. de fil. presbyt. in nou. nu
35 me. 13. nisi ageretur de clericatu illegitimi, qui ex so-
* la fama non probari fuit resolutum * in Rot. in vna Calaguritan. die 13. Octobris 1542. coram Thoma de Tanis, teste Put. decis. 363. lib. 1. attestantur etiam Card. S. Crucis decis. 26. Guidobon. decis. 133. in manuscriptis.

36 Sexto, Infertur † resignatarium teneri verificare ætatem, quam narrauit, vt fuit * resolutum in Rot. vltima Martij 1542. teste Put. decis. 300. lib. 1. & in una Tarraconen. Præceptoriæ coram Thoma de Tan. 4. Nouembris 1541. teste eod. Put. decis. 187. num. 4. libr. 1. vbi loquitur de eo, qui dixit esse in duodecimo anno constitut.

37 Hinc impetrans † coadiutoriam debet verificare coadiutoriam esse in anno 60. vel 70. vt expressit, ut
* fuit resolutum in Rot. * in vna Ispal. portionis coram Vestano 22. Maij 1551. telte Caputaq. decis. 128. p. 1. & 27. Ianuarij 1576. coram R. P. D. Seraphino, & æ-
38 tas probatur per librum † Baptismi, qui conseruatur in Ecclesia parochiali, & per scripturam patris, *
ut fuit resolutum in una Fulginaten. canonicatus

coram Romano 15.Iunij 1551.teste Caputaq.dec.314.p.& alijs modis,vt per Mascard, de probat. concl.666.

Septimo,Infertur, resignatarium teneri verificare
39 valorem expressum†in supplicatione deductis oneribus perpetuo impositis super fructibus eiusdem beneficij,Cassad.dec.119.de præben.Fel. in c. ad aures col.3.de reser.& ibi Dec.Rip.Ber. & comuniter alij,
* Caputaq.dec.328.col.1.p.3.& est* communis reso
40 lutio, gratiatum teneri verificare† valorem expressum in supplicatione opponente aduersario, vt* fuit
* pluries resolutum in Rot.primo coram Silvestro, secundo coram Crescentio in*vna Calaguritan.tertio
* coram Io.Paulo 22.Octob.1540.teste Put.dec.if. 24.
* lib.1.& alias die 23.Iunij 1538.fuit*resolutum impetrantem teneri verificare beneficium esse in taxa, teste Sarn.dec.if.61.lib.1.in manuscr.quo non probato
41 gratia censetur subrepticia,vt statuit Vrbanus V.teste Rot.dec.if.20.de præb.in nou.& alij Pontifices,vt.p Sarn.de val.Rom.consi.362.num.3.Cappell. Tholos. dec.if.435.Card.cons.31.cum alijs,vt per Menoch.de
* arbit.iud.cas.201.num.77.Communis* opinio,teste Mascard.de probi.concl.887.col.1.2.&3.

Octauo,Infertur ad resolutionem factam per Do
* minos de Rot.*in causa Fundan.Præceptoriæ S.Antonij,quòd resignatio facta ad fauorē N.cui fuit cōmendata dicta Præceptoria, vt infra sex menses teneatur habitum suscipere,& professionem emittere, alioquin,hoc tempore elapso, teneatur illam dimittere,requirit verificationem professionis, & habitus su
42 scepti,de quo, si non constat,† resignatarius dicitur intrusus,etiam si habuerit nouam prouisionē, & gra
43 tiam si Neutri,quæ ei† nequaquam prodest,non facta mētione intrusionis,& fructuum malæ perceptionis,Cald.cons.19.de rescript.& cons.11.de præbend. Cassad.dec.if.6.de probat.Fel.in c.postulasti col.pen. in fin.de reser.

Nono,infertur resignatariū teneri verificare alia,
44 super quibus Papa se fundat ad†concedendum gratiā
* vt fuit resolutum*in Rot.in vna Tirasonen.prætensæ erectionis,14.Octob.1552.coram Montis Flasconen.teste Caputaq.dec.if.240.par.2.

Hinc,si fuit reseruatus accessus ex causa cessionis
45 iuris causæ,† & litis,ad hoc, vt dicatur iustificatus,
* debet doceri de lite,vt fuit sententiatum* in Rot.in vna Segunti.integræ portionis coram Guid.Bonō die 19.Februarij 1552.teste Caputaque dec.if. sexta parte prima.

Decimo,Infertur, resignatarium teneri verificare
46 ea,quæ narrauit† in supplicatione,& induxerūt Summum Pontificem ad facilius concedendum, vt colligitur ex doctoribus citatis per Iacob.Menoch.de arbitr.iudic.cas.202.num.24.& potest poni exemplum
47 in Doctoratu expresso,qui†debet verificari,cum Pa
48 pa facilius concedat Doctoribus † beneficia,ca.cum
* in cunctis*§.inferiora de elect.ca.de multa de præb.
* vbi Innoc.Abb.Dec.& alij*omnes,c. quam.o de magistr. Dec.Inc.proposuisti col.vlt.de prob.quæ qualitas† Doctoratus probatur sufficienter per priuilegium,& per duos testes deponentes de publica voce,
49 * & fama,vt fuit*decisum in Rot.die 21.Maij 1554. coram Oradin.in vna Pampilonen.Hospitalariæ,teste Caputaq.dec.if.277.p.1.& alias,teste eod.Caputaque.dec.6.p.2.Declara,hæc procedere,quoties vult resignatarius canonizari facere suam gratiam. nam
50 quę tunc ad illam canonizandam requiritur,vt verificet narrata in ea,vt quia alter excipiat, aut oppo-

nat,Specul.in tit.de except.§. nunc videndum nume. 23.vers.licet autem,Io.And.in c.1.de lit.contest.lib. 6.Zabarell.cons.69.quo ad primum,col.vlt. Oldrad. cons.256.Fel.in cap.constitutus de rescript.Soc.sen. cons.164.vol.2.num.6.lib.2.& * communiter alij,vt per Mascard.de prob.concl.1123.num.4.5.& 6. arg. l.3.C.de non numer.pecun.arg.c. quia circa de consangui.& affin.

Hinc fundans† se in dispēsatione debet illam probare,Oldrad.dic.cons.256.num.2.& in qualibet alia
52 dispositione,†Socin.dict.cons.164.num.6.Io.Andr. in c.1.de homicid.li.6. Quo vero ad capiendam possessionem huiusmodi†probatio nequaquam requiritur,vt est* communis,& recepta Doctorum sententia in stylo* obseruata; namque videmus resignatarios capere possessionem beneficij resignati in curia, vel extra,absque verificatione narratorum.

Dubitatur tamen, An Resignatarius teneatur probare suam Idoneitatem? Negatiue videtur respon-
54 dendum; quia in dubio quis præsumitur† Idoneus, nisi contrarium probetur,cap.vlt.& ibi Felin.de præsumpt.Bald.in l.2.num.7.C. quand. prouoc. non est necess.Bisignett.dec.if.6.num.8.de præben. Boer. dec. if.171.num.10.Alciat.tract.præsumptio.reg.3. præsump.3.Lambert.de iur.patron.art.2.† 10.q.princip.p. 3.2.lib.num.1.& est*Communis opinio.In contra-
** rium tamen est veritas, & magis Communis ** opinio,vt resignatarius debeat probare suam Idoneitatem,†scilicet ætatem,scientiam doctrinam, Glos. in c.si forte,de elect.in 6.in verb.euidenter.Abb.in cap. cum in iure,sub num.2.de elect.cum alijs,vt per Nicolt.in Rubr.de nou.oper.nunc.num.288. Rot.dec.
* if.8.de probat.in nou.vbi attestatur de*stylo de magis Communi, Mascard.de probat.concl. 878. num. 4.in terminis nostris Put.dec.if.597.num.5. libr. 3.& est ratio,quia secundum canones prouisus de aliquo
56 beneficio debet esse† Idoneus,moribus, scientia, & ætate,c.cum in cunctis,ubi omnes,de elect. & tamē, vbi Idoneitas requiritur a lege, tunc non præsumitur,sed est probandā,†& si ille,de cuius habilitate agi
57 tur,re vera esset omni exceptione maior, Bart.in l. 1.§.si quis neget.ff.quemad.testam.aper. Dec. cons. 3.col.4.Paris.cons.24.num.17.vol.3.Roland. a Vall. cons.30.num.56.vol.1.Corn.cons.132.circa fin.lib. 1.Alex.cons.44.num.2.vol.4.Ias.cons.153.num.5.libro 2.& est*communis opinio,teste Grat. consil.2. num.35.lib.1.Accedit,quia,quoties agitur de vtilitate animæ,† quis non præsumitur idoneus, sed debet
58 hoc probare,Glossvlt. in cap. consulti sumus de regul.Felin.in cap.dudum numero decimoquarto, de præsumpt.& hic agitur de vtilitate animæ,vt idoneus Rector præficiatur, & est regulare, vt quoties agitur† de præiudicio tertij, Idoneitas sit probanda, Abb.in dict. cap.cum in iure de elect.in primo not. Felin.dict.capit.Dudum numero duodecimo. Hinc quoties patronus vult præsentare aliquem, non de-
60 bet præsumere illum † esse Idoneum, sed debet diligenter inquirere,quo ad fieri potest,de idoneitate ipsius præsentandi, Imbert.de iur.patron.artic.secundo.10.quæst.princ.parte prima libro secundo,numero 7.& 8.

Non obstant Doctores in contrarium allegati,
61 volentes, quem in dubio † præsumi idoneum.namque id procedit quo ad idoneitatem intrinsecam,
62 † ut est castitas,sobrietas,& similia.nam hæ præsumūtur,Glos. in l.si vero §.qui pro rei.verbo dubitatur, ff.qui satisd.cogant.per l.cum quida ff.de leg.2.Fel.d. cap.du-

* cap.dudum de præsumpt.num.11.& est*Communis opinio,non autem quo ad Idoneitatem extrinsecam, vt scientia,ætas,& similia,Glos. in cap. si forte de electio.lib.6.Ita distinguit Alciat.de præsumpt.regul.3. præsumpt.3.Lambert.loc.cit.num.4.Mascard. de pro
* bat.d.concl.878.& est*Communis dist.
63 Hinc bonus†quis præsumitur, cum hęc sit qualitas intrinseca,Marsil.in l.1.nume.67.ff. de ficar.Dec. in l.milites num.23.C.de militar.testam.Crauett.consilio 60.num.7.Socin.Sen.consi15.colum.1.lib.1.Alciat.de præsumpt.reg.3.præsumpt.2.& est communis
* *opinio.
64 Hinc litteratus†non præsumitur,cum hęc sit qualitas extrinseca,Felin.in c.vlt.de præsumpt. Mascard.de prōba.concl.986.num.1.& idoneum ad aliquod subeūdum munus aliquem esse,poterit per testes†probari,deponentes de habilitate prouisi ante confectionē
* litterarum Rot.dec.if.8.de prob.in nou.vbi attestatur de*stylo curiæ,& cancellariæ,Rot.dec.if.6. de testibus
66 eod.lib.& litteratura†de stylo regulariter solet proba ri per examen personæ,c.si forte de elect.in 6.vbi Ge
* min.col.vlt.& alij omnes,&*ita fuit decisum in Rot. vt habetur dict.dec.if.8.de probat.in nou.& dec.if.17. de consess.præb.eod.lib.Mascar.de proba.concl.877. num.8.Bellam.dec.if.113.magistratus.

Declara,vt huiusmodi conclusio intelligatur, cum alter excipit,aut opponit:nam tunc tenetur resignata
67 rius suam qualitatem†probare,iuxta ea,quæ fuerunt la te deducta supra. Quo vero ad capiendam possessionem,non requiritur dicta probatio, vt dixi etiam su-
* pra.Et hodie vulgatissimus est*stylus,vt,quoties pro
68 uisus, siue per † obitum,siue per resignationem,est in curia post signatam supplicationem, ante vero confectionem litterarum,recipiantur testes super eius idoneitate,†.super naralibus,ætate,& moribus,quo facto relaxatur supplicatio,& deuenitur ad expeditionem litterarum.Si vero prouisus est extra curiam, fit expeditio in forma dignum,de qua dictum est lib.8.qu.7.in
69 fin.nam committitur†Ordinario,vt,constito de habilitate N.illi conferat,vt not.in clem.iudex de off.dele. Lap.alleg.60.nu.3.Bar.in l.muto,§.sub conditione in fin.ff.de tutor.& habemus ad hoc const.Pij V.162.in cip.Cogit.& tunc testes super idoneitate recipiuntur per Ordinarium,& per eundem examinantur, idque
70 expeditur absque citatione,†Bal.in l.neque natales n. 8.C.de proba.Rom.sing.369.Innoc. in c. in causis de elect.Rot.dec.if.9.de consess.prēb.in nou.Lap.allega. 66.Franc.in c.si tibi absenti col.4.de præb.lib.6.Ioan.
* And.in c.ex parte de accus.& est communis* opinio, vt per Mascard.de proba.dict.conclu.877.nu.2.cum seq.vbi limitat.

Et non.est omittendū,quid S.D.N.Grego.XIIII.
71 ordinauit,†vt non dentur amplius benef. in Curia requirentia residentiam,nisi prævio examine,idque suo tempore fuit in viridi obseruantia: namque dignitates,& Canonicatus,Metropol.aut Cathedrales ponebantur ad concursum.

SVMMARIVM.

1 *Resignatarius non tenetur docere de titu.sui prædecessoris.*
2 *Successor in benef.per obitum non tenetur verificare titulum sui accessoris.*
3 *Mortis naturalis,& ciuilis eadem est ratio.*
4 *Possessio auctoris præsumitur continuata.*
5 *Petens benef.ex causa permutationis satis est proba-*
ve compermutantem pro tali habitum esse.
6 *Impetrans per obitum, sat erit probare communem reputationem.*
7 *Nominato sufficit probare possessionem prædecessoris.*
8 *Aestimatio communis,quomodo probetur.*
9 *Contra allegat.Lapi,an admittatur probatio.*
10 *Probatio triennalis requiritur pro allegat.Lapi.*
11 *Rota quare reduxit ad triennium alleg.Lapi.*
12 *Possessor pacificus,qui dicatur.*
13 *Probatio triennalis,an habeat locum in petitorio.*
14 *Probatio triēnalis,an habeat locum, vbi impugnatur titulus auctoris.*
15 *Allegans inhabilitatem resignantis debet illam probare.*
16 *Possessio notorie iniusta prædecessoris non nocet.*
17 *Resignatarius non tenetur probare titulum.*
18 *Possessio pacifica facit præsumere pro titulo.*
19 *Solemnitas extrinseca præsumitur ob diuturnitatem temporis.*
20 *Titulus præsumitur ex diuturno cursu temporis.*
21 *Ex institutione,& confirmatione,an probatur titulus*
22 *Titulus matrimonij, præsumitur ex diuturna cohabitatione.*
23 *Triennalis,vbi habeat locum.*
24 *Præsumitur Episcopum non tolerare intrusum.*
25 *Trien nalis inducit præsumptionem tituli.*
26 *Benef.non potest obtineri sine Canonica institutione.*
27 *Contra triennalem admittitur probatio.*
28 *Titulus in profanis præsumitur ex spatio vo.annorum*
29 *In causa possessionis adipiscendæ requiritur,vt tentās tale possessorium probet iustum titulum.*
30 *Spoliatus tenetur probare titulum.*
31 *Episcopo inquirente ex offic. possessor debet probare suum titulum.*
32 *Episcopi in visitatione inquirunt de titulo.*
33 *Curati tenentur titulum ostendere.*

QVAESTIO IIII.

QVARTO, Quæro, An Resignatarius teneat̄ do
* cere de titulo sui prædecessoris? Cōis*opinio
1 est negativa,†quam tenent Host.Imol. & alij in c.illud de præsum.& in c.Innotuit de eo, qui furt. ord.recep.Lap.alleg.89.Bellam.dec.if.112.& dec.545. Cassad.dec.if.2.num.4.de caus.poss.& proprieta.Boer. quem refert,& sequitur Mascard.de probat. conclus.
* 175.nu.1.& 2.& conclus.1373.nu.4.& hanc esse*cōmunem opinionem habes in 1. tom. commun.opini. impress.de ann.1584.fol.184.secūdum quam opinionem fuit pluries*iudicatum per Rot.& in specie 9.Septembris 1554.coram Accorambono, vt habetur li. diuers.dec.if.61.in manusc.

Ita successor in beneficio vacante per obitum non
2 teneturtiustificare titulum sui auctoris,qui decessit in pacifica possessione,Lap.dict.allega.89.qui in hoc cō
, muniter*est receptus,& pluries*resoluit Rota.& tamen eadem est ratio in moriente naturaliter,& in mo
3 riente†ciuiliter,Rot.dec.if.28.de procur.in nou. & est
* communis*opinio omnium Doctorum.& facit quod scribit Anch.cons.117.late Mandos.in addit.ad alleg. Lap.vbi infinitos cumulat,& late habes per Mascard. de prob.d.concl.1373.

Iō sufficiet, si resignatarius ,pbet renūciātē pro tali
4 fuisse habitū,& alleget possessionē sui auctoris,q̄ plumē continuata vsq; ad diē resignationis,& illa possessione præsumpta poterit se tueri,Cassad.d.dec.if.2.n.4.

verſ.quod obſeruatur,& deciſ.4.numer.8.verſ.item ſi triennalis de cauſ.poſſ.& propriet. Mandoſ. in addit. ad dictam alleg.Lap.89.q.4.cum alijs,vt per Maſcar. de prob.dict.concluſ.1373.Alciat.regul.2.præſump. * 21.num.5.&ſcommuniter alij,& fuit* reſolutum in Rota in vna Aſculana Sancti Ioannis 22. Nouembris 1557.& in vna Corduben.beneficij tertio Octobris 1559.coram Car. Quiroga. & in vna Conchen. præſtimonij coram Sarn.teſte Creſcen.deciſ.decima quarta in manuſcr.

Ita petenti beneficium ex cauſa permutationis ſa * tis eſt probare†compermutantem pro tali habitum, vt fuit concluſum*per Rot.deciſ.4.de rer.permut.in nou.Mil.in verbo permutans beneficium ſi agit, Abbas in cap.cum venerabilis num.24.Fel. ſub num.11. de excep.Boer.deciſ.150.num.12.Caſſad. dict. deciſ. 2.num.5.Coſmas Guimier in comment.ad pragmat. ſanct.tit.de pacif.poſſeſſ.ſub verbo inquirant, Calde. conſ.10.de rer.permut.&*communiter alij.

Ita etiam impetranti per obitum ſufficit probare 6 communem reputationem†ſui prædeceſſoris,Lap.d. alleg.89.vbi late Mandoſ.in addit. Cappell. Tholoſa. * 467.vbi Stephan.Aufrer.in addit.atteſtatur ita* fuiſſe deciſum ſuo tempore,Ferrett.conſ. 18.num.2.& conſ.472.num.3.Creſcent.deciſ.14.lib.1.in manuſc. * & eſt* cõmunis opinio,vt late proſequitur Maſcard. de probat.dict.concl.1373.num.2. Ita pariter nomi- 7 nato ſufficit probare† prædeceſſorẽ in poſſeſſione beneficij deceſſiſſe, & quod in vita reputabatur verus beneficiatus,Rebuff.in tract.nom.q.17.num.66. vbi * atteſtatur ita fuiſſe deciſum,* Maſcard.alios citat d. concl.1373.num.6.

8 Et communis† æſtimatio,ſeu reputatio dicetur ꝓbata,cum Prælatus ſuperior,& clerici præſertim eiuſdem Eccleſię,& maior pars laicorum,huiuſmodi prædeceſſorem pro vero,& legitimo prælato, ſeu beneficiato habuiſſent,& tenuiſſent,ita Anchar.conſ. 117. * Ferret.conſ.101.num.8.& conſil.132.num.3.& eſt* communis opinio,vt patet ex congeſtis per Mądoſ. in addit.ad dict.alleg.Lap.89.quæſt.8. & tali caſu aduerſarius non poterit probare titulum infectum ſui auctoris,iuxta terminos dictæ alleg.Lap. & Rot.deciſ.4.de rer.perm.in nou.& deciſ.10.eod. tit.in antiq. Caſſad.deciſ.3. & vlt.de procur. quod intellige,vt in tertia declaratione;† Poteſt tamen aduerſarius proba 9 * re non fuiſſe*communiter ita habitum,Abb.in c.dilecto num.8.de præb.Inn.& alij in d.c.illud, Caſſad. deciſ.7.nu.2.ſuper reg.Cancell.cum alijs,vt per Mandoſ.in add.ad d.alleg.Lap.q.9.Maſcard.dict. concluſ. 1373.num.12.

Declara 1.vt vltra communem reputationem pro 10 betur etiam poſſeſſio†triennalis ipſius auctoris, ſeu ꝓdeceſſoris,quod ſcilicet renuncians poſſederit pacifice per triennium Fran.in c.ſuſceptum num.11.de reſcrip.lib.6.Caſſa.d.deciſ.2.num.6.de cauſ. poſſ.& ꝓpriet.Guido Bon.deciſ.1.in manuſcrip.Pelegr.deciſ. 141.lib.2.Caputaq.deciſ.26.num.4.p.1.Maſcard.de prob.concl.175.num.3. qui dicunt, quod licet Lap. d.alleg.89.loquatur de poſſeſſione decennali, tamen * 11 † Rot.*ob breuem vitam hominum,reduxit ad triẽnium.Achil.de Graſſ.deciſ.11ſub rub.de tit.in manuſ. Card.Pariſ.conſ.37.num.8,vol.4Creſcen.deciſ.257. in manuſcr.Ferret.conſ.9.num.4.& conſil.102.num. 8.& eſt communis*omnium Doctorum ſententia, vt per Mandoſ.in addit.ad d.alleg.Lap.q.2.Maſcard. * de prob.d.concluſ.1373.num.13.& fuit reſolutum* in vna Spoletan.coram Simonet.teſte Caſſad.dict.de

ciſ.2.& late deciſ.3.de cauſ.poſſ.& propriet.& ita cõ- * muniter* tota die obſeruatur,& pacificus poſſeſſor 12 eſt,qui nullam†ſenſit moleſtiam iuris,vel facti, iudicialem,vel extra iudicialem,Paul.de Eliaz.& Imol.in clem.Gratiæ,in fi.Card.Zabarell.num.8. de reſcript. Guid.Pap.conſ.144. Caſſad. deciſ.9.de cauſ.poſſeſſ. & prop.

13 Secundo,Declara,vt† huiuſmodi probatio locum habeat,vt quis obtineat in poſſeſſorio iudicio, ſecus quo ad obtinendum in petitorio, vt decidit Bellam. deciſ.612.Rot.deciſ.15.de prob.in nou.& late habes per Maſcard.de prob.concl.171.num.1. cum ſeq. & d.concl.1373.num.16.

Tertio, Declara non procedere, vbi principaliter 14 impugnatur†titulus auctoris,Bellam.Caſſad.& alij relati à Maſcard.dict.concluſ.1373.num.18. dicenti tamen incumbit onus probandi,vt fuit* reſolutum in * Rot.in dict. Aſculan. Sancti Io. Die 22.Nouembris 15 1557.vt allegans ſinhabilitatem reſignantis debeat illam probare,ad not.in l.ab ea parte.ff.de prob. Card. Pariſ.conſ.82.num.6.vol.4.Sarn.de trienn. q.39.nu. 2.& 4.nã poſſeſsio notorie iniuſta prædeceſſoris non 16 † prodeſt,Rot.deciſ.3.de reſt.ſpol.in nou.alias declarationes habes per Mandoſ.in addit.ad d. alleg. Lap. 89.q.7.cum ſeq.

Nec reſignatarius pacificus poſſeſſor beneficij re- 17 ſignati titulum†probare tenetur, Innoc. Abb.& alij * *omnes in c.ordinarij de off.ord.in 6.& in cap.licet Heli de ſimon.Rebuff.in prax.benef.tit.de reſcrip.ad benef.vacan.num.19.Iacob Nouell.in reg.2.17. cum alijs,vt per Maſcard.de probat.concluſ.1372.num.1. vbi atteſtatur hanc eſſe communem opinionem, co- 18 que magis,ſi poſſeſſio† eſſet antiqua,nam tunc abſq; dubio præſumitur pro titulo,& ob id non cogitur illum probare,Gemin.in dict.capit.ordinarij.§. 1. ſub num.7.Franc.num.5.Hoſtienſ.ac alij in dict. cap. licet Heli,& alij,vt per Maſcard.dict.concluſ.1372.nu 19 me.2.& eſt ratio,quia†ſolemnitas extrinſeca, quæ alias non præſumitur,l.quæcunque §.vlt.ff.de publ. ꝓpter diuturnitatem temporis,præſumitur, Gloſſ.vlt. in cap.peruenit,de empt.& vendit.Io. Andr. in cap. Albericus de teſti b.Anchar.conſ. 136. num. 2. Do- * ctores*omnes in l.ſciendum ff.de verb.oblig. Hinc dicit Gloſſ.in cap.dilectio tua,verb.offerre 16.q.3.titulum præſumi ex diuturno † temporis curſu elap- 20 ſo,vt decem annorum,& ibi Archid.numer. 2. & facit tex.in cap.illud de præſump.ex quo tex.Card. Zabarell.Ant.de Butr.Abb.Imol.& Felin.deducunt, vt 21 ſufficiat ad probationem tituli oſtendere†inſtitutionem,& confirmationem, & quod longo tempore tenuerit beneficium, & habitus ſit pro rectore, Ioan. And.in cap.ſi iudex Laicus §.vlt.de ſenten.excomm. lib.6.Gemin.conſ.87.ſub num.2.Anchar.conſ. 217. Paul.de Caſtr.conſ.202.colum.2.ſub num.3. uol. 1. Alex.conſ.79.col.3.num.4.uol.1.Dec. conſil.36.ſub num.1.Sarn.de trienn.q.26.num.3.& 8. Ruin.conſi. 75.num.2.& 6.vol.1.Crot.conſ.94.num.1.Natt.conſil.162.num.26.lib.1.

22 Hinc ex diuturna†cohabitatione titulus matrimo- * nij præſumitur,communis* opinio, de qua teſtatur D.meus Card.Pariſ.conſ.7.num.1.& ſeq.vol.4.Burſ. conſ.27.num.6.vol.1.& conſ.87.nu.22.cod.vol.1.vbi * * atteſtatur eſſe**magis communem, & in his beneſi- 23 cialibus ſpatium†trium annorum ſufficit,ſtãte regula Cancell.de trienn.Ferret.conſ.18.num.1.& conſ. 362.num.9.lib.2.Pontan.de ſpol.lib.2.c.15.nu. 150. * &*cõmuniter alij,vt per Maſcard.de prob. concluſ. 1371.num. 10.& ratio eſt,quia, cum Epiſcopi viſitẽt Eccleſias,& inquirant ſuper titulis beneficiorum ſuę diœceſis,non eſt præſumendum,quod tanto tempo- 24 re † toleraſſent intruſum,nec ſubditi, Inn.in d.c.illud col.2.de præſump.Bal.in l.ſiue poſſideris in 4.oppoſ. num.5.C.de prob.Dec.conſ.121.ſub num.3. Ferret. d.conſ.362.num.9.lib.2.

Declara 1. vt huiuſmodi tempus in beneficialibus 15 inducat† præſumptionem tituli,Ant.de Butr. in c. ex inſinuatione num.20.& ibi Imol. num.9. de procur. Abb.in d.c.licet Heli num.23.Anan.num.28.Fel.d.c. * illud num.5.& communiter * Doctores, vt per Maſcard.d.concl.1371.num.133.ex ea ratione,quia be- 26 neficium † Eccleſiaſticum nõ poteſt obtineri ſine canonica inſtitutione,reg.1.de reg.iur.lib.6.

Declara 2.vt ſi expreſſe producatur, & oſtendatur 27 titulus nullus,†& inualidus, tunc præſumptio huiuſmodi nihil operatur,vt reſpondit Bellam.conſ.10. factum tale ſub num.20.& ſub num.29.Paul. de Caſtr. * conſ.423.col.2.ſub num.2.vol.2.& eſt cõmunis* opinio,vt per Maſcard.dict.concluſ.1371.num.63 vtqa probatur de intruſione,vel vitioſo ingreſſu,Abb. dicto c.illud numero 7.Gemin.in dict.cap.ordinarij.§. quod ſi forte,colum.vlt.ſub num.7.de offic. ordinarij libro 6.

28 Ita titulus,qui in profanis†præſumitur ex ſpatio decem annorum,cum conſtat de contrario,nihil operatur,Paul.à Caſt.in l.2.de dot.promiſſ.Io.And. in c. vlt.de cauſ.poſſ.& propriet.Alex.conſ. 113.num.4.volum.1.Curt.Iun.conſ.130.num.4.Crauett.conſ.134. num.44.Idem Crauettt.late conſ.290.num.6. verſ.ſecundo reſpondeo,Caputaq.deciſ.304.p.3.fuit reſolutum*in vna Iſpalen. matrimonij coram Guidobono * 4.Nouembris 1552.teſte Caputaq.deciſ.314.p.3.Menoch.in tract.retinend.poſſ.rem.3.q.76.num.638.cũ ſeq. Et hoc caſu beneficiato incumbit onus probãdi canonice,&legitime fuiſſe ei beneficium collatum,vt late proſequitur Maſcard.concl.1180.num.1.& 2. vbi ita ſunt intelligenda ea,quæ ſcribit.

29 Ita quoque in cauſa† poſſeſſionis adipiſcendæ requiritur,vt tentans talem poſſeſſionem probet iuſtum titulum,vt reſpondit Io.Bapt.Ferret.conſ.93.nu.4.lib. 1.deciſ.Pedem.54.num.4.

Ita pariter in cauſa poſſeſſionis recuperãdæ,in qua 30 ſpoliatus†tenetur probare titulum ſuæ poſſeſſionis, * communis opinio,*teſte Card.Pariſ.conſ.12.num.2. vol.4.de communi etiam teſtatur Stephan.Aufrer.in addit.ad Cappell.Thol.deciſ.15.Bellam. deciſ. 17. & 49.Rot.deciſ.1.& 2.de reſtit.ſpoliat.in nou.Capic.deciſ.6.num.23.Ferret.conſ.28.num.9. Crauett. conſ. * * 322.col.2.verſ.ſecundo conſidero,& eſt ** magis cõmunis opinio,vt per Maſcard.de prob. concluſ.180. num.9.Menoch.de recup.poſſeſſ.remed.15.nu.458. & 459.vbi limitant.

31 Declara tertio vt† non procedat,quando Epiſcopus ex officio inquirit.nam tunc debet poſſeſſor probare ſuum titulum,quia,ſi nõ probauerit titulum,remouebitur a beneficio,c.ex frequentibus,de Inſt.ca. vlt.de cleric.pereg.c.licet heli de ſimon.Gem.in c.ordinarij §.1.ſub.num.7.de off.ord.lib.6.Franc.ſub nu. 5.Fel.in d.c.licet heli num.14.Abb.num.73.commu * nis,*opinio,vt per Maſcard.de prob.concluſ. 1372. num.7.& num.19.Epiſcopi enim in eorum viſitatio 32 nib.de titulo ſolent inquirere,† Rebuff.in prax.tit.de reſcr.ad benef.vacant.num.20.Imol.in c.cum noſtris num.27.de Inſtit.Archid.in c.contra morem, ad fin. 33 diſt.100.& tenentur †beneficiati maxime curati titulum oſtendere,Sarn.de triennal.q.43.num.2.

SVMMARIVM.

1 *Quis tenetur probare id,ſuper quo ſe fundat.*
2 *Intentio probanda eſt.*
3 *Reſignatarius non tenetur probare vitam reſignãtis.*
4 *Quiſque præſumitur viuere vſque ad centum annos.*
5 *Vita longiſſima eſt centum annorum.*
6 *Vitam allegare ſufficit abſque probatione.*
7 *Senex præſumitur viuere per quinque annos,vel ſaltem per annum.*
8 *Præſumptio pro validitate actus.*
9 *Papa concedit gratiam viuentibus.*
10 *Orta lite inter Reſignatarium, & poſſeſſionem beneficij, ſi dubitetur de vita reſignantis, cui incumbat onus probandi hoc,& num.15.*
11 *Mors,cum ſit priuatio vitæ,eſt quædam negatiua.*
12 *Negatiua non probatur.*
13 *Negatiua probatur eo ipſo,quod contrarium non probatur.*
14 *Agens contra fidei commiſſarium poſſeſſorem debet probare vitam ſuiorum.*
16 *Negatiua,quando eſt fundamentum intentionis alicuius,debet probari.*

QVAESTIO V.

1 Vinto, Quero, An reſignatarius teneaꝰ ꝓbare reſignantem ſuper vixiſſe? Vñ dicendum quod ſic, quia quis tenetur † probare illud, ſuper quo ſe fundat, pro vt in probãda ętate maiori, vel minori tradit Bar.in l. de ætate ff. de minorib. Io. And.in c.intimabus de reg.iur.in 6.Salicet.& alij in l. cũ te,C.de prob.Anch.in c.acceſſit in prin.de diſp. impub.Alex.conſ.49.nu.16.lib.5.Dec.conſ. 682. nu. * 16.cõis* opinio,de qua teſtatur Fel.in c.in præſentia num.28.de prob. Mandoſ. etiam atteſtatur de cõi in reg.18.q.3.nu.3.& hoc eſt regulare in omnibus materijs,vt qui,in aliquo ſe fundat,debeat probare illud, * l.2.ff.de prob.Dec.conſ.267.Non excedit col.5.* cõmuniter Doct.in c.in præſentia de prob. vnde cũ ius ſuum pendeat a reſignante,& hoc ſit fundamentum, 2 tenetur probare vitam reſignantis,& ſic ſuam†intentionem,l.ſpadonem §.qui abſolutus,ff.de excuſa.tut. Bar.in l.qui inter & l.qui duos. §. cum in bello ff.de reb.dub.Fulg.in l.ſed & ſi ff.de ſenten.& re iudic.late Corn.conſ.119.col.vlt.lib.1.

Hoc tamen non obſtante contraria opinio eſt ve- 3 rior,quod † reſignatarius nõ teneatur probare vitam * reſignantis,vt fuit tentũ in Rot.*in vna Ilerden.Parochialis 24.Nouemb.1539.coram Io.Paul.vt atteſtaꝰ Put.deciſ.85.in fi.lib.1.Moed.deciſ. 126.per obitum in tit.de ren.Io.Paul.Ptolem.deciſ.129. Ratio eſt,qa 4 quiſq;† præſumitur viuere vſque ad centum annos,l. vlt.§.& nobis C.de Sacr.ſan.Eccleſ.l.an vſufructus in fi.ff.de.vſufr.Gloſſ.in l.2.§.ſi dubitetur,vbi Bartol.in princ.ff.quemad.teſt.aperian.Dec.conſ.204. num.4. * communis*opinio,& regula,teſte Dec.conſil. 575. numero 10. Ex quo ſatis datur intelligi reſignatarium non teneri probare vitam,cum ꝓſumatur viue-

re,& resignatio hoc præsupponit,Put.decis.280.num. vi.lib.2.& quamuis multi icribentes magnæ auctoritatis confutent supradictam regulam communem,dicentes non probari iure,vt voluerunt Dec.sibi contrarius in l.si emancipati col.3.de collat.in l.vlt.C.de edidiui Adr.toll.num.28.in cuius interpretatione excellentissimus D.meus Marc. Antonius Bizonus,nunc. meritissimus Episcopus Fulginaten. & Nuntius Sedis Apostolicæ in Regno Neapolitano; Hoc idē tenuit Cardinalis Parisius cons.86.num.20.cum sequen.volu.4.Corn.cons.119.num.8.li.1 Ruin. cons.189.num. 14.lib.1.Alcia.in tract.presump.p.3.reg. 1.præsumpti.
** 44.& hęc est**magis communis opinio teste Mand. in reg.19.Cancell.col.vlt.in principio. namque in dicta l.vlt.dicitur † quod vita longissima est centum annorum,quod verum est,per Card.in clemen.1. de rebus.Eccles.non alienan.Specu.de probat.§.1.Plin.lib. 7.cap.48.namque esto,quod hoc verum sit ob auctoritatem tot nouissimorum doctorum,tamen inficiari non potest,quin ex hoc non eliciatur,quem præsumi potius uiuere;vnde præsumptio est pro resignatario, quod resignans uiuit,vt deducunt Aret.in ca.causam, quę,col.8.de test.Ale.cons.27.col.vlt.lib.7.& consilio 119.num.8.lib.1.& cons.195.col.1.ii.3.Socin.Iun.consil.26.li.2.Feli.in c.ex tenore col.vlt.de testib.& communiter* Doctores.Quapropter sufficiet tei allegare
6 vitam absque alia probatione Bald.in l.2.§.si dubitet. ff.quemad.testam.aper.Alberic.in l.vlt.col.2.Salic.co. 1.C.de sacr.sanc.Eccles.Dec.cons.133.col.3.

7 Hinc nemo est tam senex, & viribus confractus, quin nō præsumatur uiuere per quinque annos, vt egregiè probat tex.in l.hereditatum.ff.ad leg.Falci. vbi
* Alex.& communiter*Doctores,vel saltem per annū, v. si ribit D.Hieronymus in 2.par.epist.tit.3.epist.40. Tullius in lib.de Senect.Roman.cons.363. petitum a me,col.1.Gomes.in §.item si quis in fraudem nume. 55.Inst.de act.& in q.7.de infir.resign.col.pen.in fin. Accedit,quia principaliter de resignatione agitur,secundario uero de vita,& sic,cum fundamentum resignationis principaliter non sit in uita, non mirum,si eam non tenetur probare,argum.not.per Io.And.in c.Infamibus de reg.iur.in 6.Doctores in l.cum te C. de probat.quia præsumitur pro resignatione,&c.

8 Comprobo †vlterius,quia præsumitur pro validitate actus,Tiraq.de retract.consanguin.§.30.glo.1.nume.32.Socin.iunior cons.113.nume.3.lib.4.Accedit in super,quia præsumitur resignantem uiuere. nā alias
9 Papa gratiam non fecisset,Put.decis.280.num.11.lib. 2.Ad contrarium respondetur,vt per supradicta,quia fundamentum principale non est in vita, sed in resignatione,pro qua præsumitur,vt supra scripsi,&c.

10 Sed hic cadit dubium,†si à Titio fuit N.resignatū, aliquod beneficium,quod possidetur à tertio,an resignatarius agens cōtra possessorem dicti beneficij resignati teneatur probare resignantem super vixisse, an vero possessor allegans mortem resignantis teneatur illam probare.& sic, cui incumbat onus probandi? Videtur dicendum, possessorem allegantem illam non teneri probare,quia mors,cum sit priuatio vitæ,
11 est quædam negatiua,†ad not.per Bart.in tract.testiū in verb.mortuum hominem,in principio, & in l.2.§.
12 si dubitetur,vers.aduerte.ff.quemadmo.testam.aper.† vnde probari non potest,Crauett.cons.1.in fin.Grammat.decis.56.num.4.vnde negatiua probatur † eo ip-
13 so,quod contrarium non probetur, Barbat. cons.79. li.2.Rip.in l.ex facto.§.si quis rogatus,numer.7.ff.ad Trebel.Lanfran.Orian.in cap.quoniam contra,num. 14.de proba.Alex.cons.83.in princ.lib.1.& cons.190.
* col.3.lib.6.*communis opinio, vt patet ex adductis per Franc.Hercul.in tract.negat.ex quo sequitur resignatarium debere probare vitam,sicuti,quādo agitur
14 contra fideicommissarium possessorem,agens tēnebet probare uitam filiorum.Socin. sen.in l.qui duos.§.cū in bello.ff.de reb.dub.

His tamen non obstan.contraria opinio est verior
15 quod immo †possessori alleganti resignantem mortuū tempore resignationis incumbit onus probandi,non autem resignatario,qui non se fundat principaliter in vita resignantis,sed in resignatione,pro qua præsumitur iuxta allegata supra in præcedenti quęstione,& cū hic casus fuisset propositus in Rota per D.Io.Paul.in vna Ildern.parochialis die 13.Ianuarij 1539. (nam vacauerat parochialis per mortem cuiusdam Cardinalis,quæ fuerat collata cuidam Martino in fauorē certæ personæ,quę egit cōtra possessorem, qui possessor dicebat resignatarium teneri ad probandum resignantem superuixisse,resignatarius vero contra.) Domini fuerunt varij,& ideo nihil resolutum, vnde iterū causa proposita fuit die 24.Nouembris eiusdē anni 1539
* & fuit tentum,*resignatarium nō teneri probare. ita etiam fuit tentum in eadem causa die 4.Martij 1541 vt attestantur Moedan.decis.126. per obitum Cardinalis,Put.decis.85.li.1.Io.Pau.Ptolom.decis.129. Nō obstant contraria,quia respondetur,quod quando ne
16 gatiua est fundamentum intentionis alicuius, per illū †probanda est,siue agat,siue excipiat,Bar.in l.in illa stipulatione,num.5.& in l.ita stipulatus.ff.de ver. oblig.
* Ble.in dict.l.in illa num.14.vbi attestatur de* communi Corn.cons.340.num.3.li.1.Dec.cons.78.in fi. Cardinal.Paris.consil.138.in princip.& cons.153.in fi.volum.4.Crauett.cons.221.Socin.Iun.cons.4.num.30.& cons.39.num.62.lib.2.& regulare est probandam esse negatiuam ab eo,qui in illa se fundat, Alex.consil. 34.in princip.lib.2.& cons.114.in princ.lib.3.Dec.cv sil.529.col.1.Card.Paris.cons.22.num.66. & consilio
* 104.in princ.vol.4.& est communis* omnium Doctorum sententia,vt patet ex infinitis, quæ congerit. Hercu.d.tract.de negat.nu.2.

SVMMARIVM.

1 *Resignatarius debet capere possessionem benef. resignati.*
2 *Ius acquiritur prouiso per solam collationem Papæ, vel Ordinarij.& nu.55.*
3 *Ius,quod acquiritur prouiso per collationem, non est firmum ante apprehensionem possessionis.*
4 *Possessio benef.non transfertur per collationem.*
5 *Possessio est facti.*
6 *Possessio ad alium non transit, nisi fuerit apprehensa.*
7 *Prouisus ante apprehensam possessionem nō potest ad ministrare.*
8 *Prouisus ante apprehensam possessionem nō potest percipere fructus.*
9 *Possessio benef. potest capi per se, & per procuratorem.*
10 *Beneficium potest renuntiari per procuratorem.*
11 *Matrimonium potest contrahi per procuratorem.*
12 *Possessio potest capi per consanguineos.*
13 *Ad capiendam possessionem benef.requiritur mandatum speciale.*
14 *Etiam laicus potest constitui ad capiendam possessionem benefi.*

15 Man

15 *Mandatum ad resignandum non extenditur.*
16 *Antea licebat capere possessionem vigor supplicationis absque litteris,hodie secus.*
17 *Capiēs possessionem benef. absq.litteris est intrusus,& perpetuo inhabilis.*
18 *Constituio Iulij III.de capienda possessione cum litteris,est inuridi obseruantia.*
19 *Sequestrum non relaxatur resignatario vigore sententiæ latæ in fauorem resignantis,nisi litteris expeditis.*
20 *Possessio benef.potest capi nomine Cameræ cum breui.*
21 *Breue de capienda possessione datur citra vitium spolij,& attentatorum.*
22 *Breue de capienda possessione potest dirigi Aud.Cameræ,qui postea decernit monitorium.*
23 *Verba,Constito de resignatione,intelliguntur de valida.*
24 *In breui da capienda possessione debet forma seruari.*
25 *In breui de capienda possessione,quid debeat narrari.*
26 *Breuia expediuntur registrata supplicatione.*
27 *Resignatarius non potest capere possessionem propria auctoritate.*
28 *Possessio apprehensa propria auctoritate est nulla.*
29 *Capiens possessionem propria auctoritate dicitur violentus possessor.*
30 *Capiens possessionem propria auctoritate an dicatur intrusus.*
31 *Possessio benef.capienda est cum executore.*
32 *Traditio possessonis de iure spectat ad Archidiaconū.*
33 *Possessionis traditio hodie fit per Episcopos.Vicarios & alios ordinarios.*
34 *Possessio capienda manu Nuntij in Regno Neapolitano.*
35 *An in Regno Neapolitano possesio benef.resignati capienda fit de manu Nuntij.& nu.38.*
36 *Lex est fauorabilis,cum fuit facta ad obuiandum malitij.*
37 *Verba generalia omnia capiunt.*
39 *In claris nullum dubium.*
40 *Fructus a die vacationis vsque ad possessionem in Regno Neapolitano spectant ad Cameram.*
41 *In Regno Neapolitano expeditur Exequatur Regium super litteris beneficialibus.*
42 *Possessio Canonicatus eget capitulari traditione.*
43 *In possessione benef.debet seruari statutum rationabile loci.*
44 *Possessio apprehensa vigore gratiæ nullæ est nulla,& debet iterum capi.*
45 *Quomodo capiatur possessio benef.resignati.*
46 *Executor,quomodo tradit possessionem benef.*
47 *Instrumentum conficitur de traditione possessionis benefic.*
48 *Forma instrumenti capturæ possessionis.*
49 *Possessio probatur per traditionem clauium, vel annuli.*
50 *Possessio probatur per lignorum incisionem.*
51 *Arboris incisio spectat ad dominum.*
52 *Possessio probatur per ea,quæ spectant ad solum dominum.*
53 *Capta possessione benef.censetur apprehensa omnium rerum,&c.*
54 *Mortuo resignatario ante apprehensam possessionem, an vacet benef.per eius obitum.*
56 *Moriente beneficiato vltra duas dietas a Curia, benef.dicitur vacare in partibus.*
57 *Ord.non potest conferre benef.vacantia in Curia.*
58 *Collatione Papæ existēte nulla,benef.vacat in Curia.*
59 *Mortuo resignante post conseusum,benef. non vacat per eius obitum.*
60 *Resignante mortuo,antequam resignatarius cōsentiat pensioni, benef. vacat per eius obitum.*
61 *Resignatario non præscribitur tempus ad capiendam possessionem viuente resignante.*
62 *Possessio,& publicatio benef.resignati debet fieri intra tempus sta tutum*
63 *Resignans reseruata pensione non potest impedire resignatarium,ne capiat possessionem.*
64 *Amero executore litterarum Apostolicarum non datur appellatio.*

QVAESTIO VI.

1 SEXTO,Quæro,An Resignatarius teneatur capere possessionem beneficij resignati.Communis* opinio omnium Doctorum est affirmatiua, quæ tota die*practicatur,& pluries*fuit decisum in Rota, & probatur in regula, & constit.de publican.resignat.tradit Rebuff.in prax. tit.de permut.n.18.Pontan.de spol lib.1.c.9.n.94.Put. decis.402.lib.

Nam quamuis ex sola canonica institutione facta a Papa,vel Ordinario absq.traditiō e possessionis,eiusque apprehensione,ius illo bene ficio prouiso acquiratur,vt probat tex.in c.vlt.& ibi Petr.de Anchar.Gemin.Franc.de concess.præb.lib.6.Glo.in c.penult.penult.verb.collatio de præbe.lib.6.Din.in regul.1.nu. 8.& regul.qui prior de regul.iur.lib.6.Abb.in c.cum autem,& cap.seqq.estum de iur.patr.Innoc. & alij in c.inter cætera de præben.Ias.in l.quoties col.3. C. de rei vendic.Doct.omnes*in c.si tibi absenti de præb. lib.6.& ibi in specie Gemin.nu.2.hoc notat, & est* communis opinio omnium Doctorum,teste Couar. lib.3.variar.resolut.cap.16.n.1.Illud tamen ius non ē
3 firmum,& efficax,ante quam †prouisionem,vt scriptum reliquit Rebuff.cons.186.nu. 18. & probatur in
* dict.c.si tibi absenti,vbi *omnes Doctores hoc notant,cum sit necessaria corporalis possessio,vt per Couarr.dict.c.16.nu.6.vers.est tamen,& huiusmodi pos
4 sessio nequaquam transfertur per collationem tex. optimus in c.cum Bertoldus de re iudic. Rebuff. in
5 prax. titu.requisita ad collationem nu.22.possessio † enim est facti,l.denique ff.ex quib. caus.maior. ideo
6 ad alium non transit,si non sit per eum †apprehensa: l.cum heredes,ff.de acquir.possess.ita arguit Rebuff. in prax.tit.de permut.num. 18.in fin.Card.Paris.cōs. 96.n.3.vol.4.quo fit,vt ante apprehensam possessionē
7 prouisus non possit administrare † in beneficio sibi collato,Abb.in cap.transmissa col.3.de elect.Cappel. Tholosan. decis.443.& ibi addito.Mil.in verb.possess. beneficij,Federic.de Sen.cons.234.Franc.in cap.cum qui de præbend.in 6.Rebuff.de pacific.possess.n.234. & 251.communis,*teste Io.Selu.de benef. p.2. q.15.
8 Rip.lib.2.respons.c.31.nec† percipere fructus Card. Paris.cons.5.nu.21.& 22.& cons.38.num.7.cum seq vol.4.

Et quia materia est vtilis,& valde practicabilis, id eo de pluribus dubitare contingit,& primo,an huiusmodi possessio beneficij possit capi per procuratorē. Communis*responsio Doctorum est affirmatiua,†.
9 posse capi per se,& procuratorem,vt per Couar.dict. lib.3.variar.resol.c.16.nu.8.vers. possessio autem beneficij,vbi dicit esse manifesti iuris,& ita stylus*noto
10 rius seruat,vt omnes sciunt,ita per procuratorem re nunciatur

nunciatur quoque beneficium, Host. in summ. in tit. de renunc. num. 7. Petr. Gregor. Syntag. iur. lib. 17. ca. 17. num. 37. & communiter *alij, vt dixi lib. præcedē- ti. q. 1. & matrimonium † posse contrahi etiam per procuratorem probat tex. in c. vlt. de procu. lib. 6. vbi omnes* Doctores notant, Sed dubium est, an possit capi huiusmodi possessio per procuratorem † habentem generale mandatum, & posse videtur tenere Glo. in l. 1. §. per procuratorem. ff. de acq. poss. Bart. in l. qui mihi donatum. ff. de donat. Vinc. Hercul. in d. §. per procuratorem, nu. 14. & alij, quos refert, & sequitur Couar. dict. c. 16. lib. 3. var. resolut. num. 9. moti quia possessio nihil iuris tribuit, cum ad factum referatur. In contrarium tamen est* communis, & vera sententia, vt* requiratur ad hoc mandatum speciale, Glos. Gemi. Frā. & alij* omnes in c. si tibi absenti de prēbend. lib. 6. Inn. in c. accedens de prēb. Felin. in cap. non nulli §. sunt & alij. num. 46. de resc.

Imol. in dict. l. 1. §. per procuratorem, ff. de acquirē. poss. & in d. l. qui mihi donatum. ff. de donat. & alij omnes, & secundum hanc opinionem iudicauit Rot.* in vna Asturicen. parochialis coram Cardi. S. Crucis 25. Maij 1551. teste Caputaq. decil. 344. part. 2. & in vna* Ispalen. pensionis Mercurij 20. Nouembris 1577. coram Blanchetto. & ita obseruat* consuetudo, & stylus* omnibus notus, & forma huius mandati habetur in Formulario instrumentorum fol. 68. videlicet, ad ipsius domini constituentis nomen, & pro eo speciali ter, & expresse possessionem corporalem, realem, & actualem talis beneficij per liberam resignationē N. vacātis factam, de qua sibi per præfatum Sanctissimū Dominum nostrum Papam, pro vt in literis prouisionis huiusmodi continetur, gratiose extitit prouisum, petendum, obtinendum, intrandum, recipiendum, apprehendendum, nanciscendum, manutenēdum, & defendendum, nec non continuandum, &c.

Et est notandum, quod potest non solum clericus constitui procurator ad hoc, † sed etiam laicus, Roffiniac. de benef. c. 12. num. 14. quod iustificatur ex rationibus adductis supra lib. præcedenti. quæst. 3. Et huiusmodi mandatum † stricte interpretatur', vt non extendatur, prout fuit* in notabili casu decisum, in Rota, in vna Alexandrina Præposituræ, coram Anto. Augusti no de anno 1552. teste Caputaq. decis. 335. vbi fuerat datum mandatum ad capiendam possessionem beneficiorum diœcesis Mediolan. fuit resolutum non extendi ad beneficia diœcesis Alexandrinæ.

Secundo, Dubitatur, An huiusmodi possessio possit capi vigore supplicationis signatæ † manu Sanctissimi Domini nostri? Respond. quod antea licebat, Coras. de benef. p. 4. cap. 1. num. 19. Pet. Pecch. de ammortinat. bon. c. 26. num. 2. Put. decis. 229. in princ. libr. 2. Mandos. regul. 31. q. 2. num. 3. & alij plures, quos longum esset recensere, nunc vero secus, nō potest enim hodie capi sine litteris Apostolicis expeditis, vt Iulius III. statuit in const. 33. incip. Sanctissimus, & dicit† cōtra facientes esse intrusos, & non facere fructus suos, & esse perpetuo inhabiles, & huiusmodi † constitutio seruatur de* stylo, & est in viridi obseruantia, Roffin. de benef. dict. c. 27. num. 3. & ad hoc facit, quod alias decidit Rot. 9. Aprilis 1533. coram Camillo, non esse relaxandum sequestrum resignatario † vigore sententiæ latæ in fauorem resignantis ex sola supplicatione, nisi litteris expeditis, teste Sarn. decis. 164. lib. 1. in manusc. per ea, quæ dicit Card. in Clemen. 1. de sequestr. fruc. & possess. litteræ ergo expeditæ requiruntur, vt possit capi possessio, alias non est bona, immo nulla, cū non sit seruata forma statuta, Cardina. Paris. consil. 65. nu. 8. vol. 4.

Limita. tamen, nisi possessio capiatur nomine Camerę vigore breuis, † nam huiusmodi breue succedit loco litterarum, & possessio rite capitur, ita Cott. decisio. ducentesima septuagesima nona. in manuscript. Put. decisio. 155. libr. 1. solet enim in Curia sępe in beneficiis litigiosis, & in quibus speratur de lite, dari breue de capienda possessione cum clausula citra vitium spolij, & attentatorum. vt per Staphil. de liter. grat. & iust. in vlt. part. de rescript. in form. breuis nu. 24. Sarn. in tract. breuium, sub num. 14. Lancellott. de attent. 2. par. cap. 4. nu. 394. vbi plura in huiusmodi materia deducit, & resignatarius potest obtinere breue etiam † di rectum Auditori Cameræ, vt constito de resignatione in fauorem ipsius illum immittat in possessionem, amoto quolibet detentore intruso, & tunc Auditor Cameræ solet decernere monitorium, vt habetur lib. diuers. decis. 214. in manuscr. & huiusmodi breue † intelligitur de valida resignatione, vt fuit decisum corā R. P. D. Rubeo 25. Octobris. 1557. in vna Corduben. pensionis, vt habetur dict. lib. diuers. decis. 238. & procedit, † forma seruetur, vt fuit conclusum in vna Archipresbyteratus sanctæ Priscæ coram Oradino die 11. Martij. 1560. & si fuit narratū, quod † debuerat, vt fuit resolutum in vna* Nolan. Abbatiæ. 19. Decembri 1558. teste Card. Paleott. decis. 115. & breuia † de stylo expediuntur registrata supplicatione, Pelegrin. decis. 187. lib. 2. in manuscr.

Tertio Dubitatur, An resignatarius possit capere possessionem propria auctoritate? Communis opinio est negatiua, Mil. in suo repert. in verb. possessio beneficij, Doctores post Abb. in cap. trāsmissa de elect. cum venissem, de restit. spolia. Din. in regul. 1. de reg. iur. lib. 6. vers. & hoc ostenditur necessario, Archid. in c. eum. qui, de præben. lib. 6. Anchar. in regul. siue possessione col. 10. de regul. iur. communis* stylus, & praxis Romanæ curiæ, teste Couar. lib. 3. variar. resolut. c. 16. col. 12. & in terminis de resignatario tradit Pontan. de spol. lib. 1. cap. 9. num. 94. vers. in. alioquin illa possessio iure attentatorum † reuocatur, cum sit nulla, vt docet Couarr. loco cit. dicens hunc esse* stylum, & ille dicitur violentus † possessor, Gemin. & Franc. in c. cum, qui de prēben. lib. 6. cum alijs, vt per Couarr. d. cap. 16. col. 12. vers. illud prætermittendum, vt declarat Pontan. dict. lib. 1. de spol. cap. 9. nu. 92. & 93. quē vide, & † Intrusus secundum Rebuff. prax. p. 1. formul. nou. prouisio verbo perse, vel per alium fol. 166. Felin. in cap. veniens n. 2. de accusat. Pet. de Perus. de vnion. quæst. 2. In contrarium tamen* est communis opinio, vt non sit intrusus, qui cepit possessionem propria auctoritate, cum haberet canonicum titulum. Abb. nu. 3. & alij in cap. transmissa de elect. de communi, Selu. de benef. par. 2. q. 15. sub num. 3. Rip. lib. 2. respons. de resci. c. 31. & fuit firmatum in Rota.* coram Cantucio in vna Romana Cappellaniæ die Lunæ 14. Maij 1576. in qua fuit data responsio ad Rebuff. & alios, P cedere in capiente possessionem beneficij propria auctoritate absque auctoritate superioris, hoc est absq; titulo. Quare debet resignatarius possessionem beneficij resignati capere † cum executore. Rota. decis. 1. de renunc. in nou. Roffiniac. de benef. c. 12. nu. 13. Pont. de spol. d. li. 1. c. 9. nu. 94. & est* communis, & recepta, opinio apud omnes, & hoc spectabat olim † ad Archi. c. ad hæc §. in quadam de off. Arch. c. vt nostrum eod. tit. Host. in summ. de off. Arch. §. quid sit eius officiū, Abb. in c. dudum, de elect. & in c. de excess. prælat. Idē

Abb.

Abb. consi. 21. lib. 1. Dec. in c. super eo, col. vlt. de off. de legati. Nunc autem † de consuetudine spectat ad Epi-
33 scopos, Vicarios, & alios Ordinarios, vt de consuetudine attestatur Couar. dist. c. 16. col. 14. fol. mihi 543. & secundum aliquos est de iure, c. licet Episcopus de præben. lib. 6.

34 Et in Regno † Neapolitano possessio est capienda de manu Nuntij Apostolici, vt habetur in constit. 29. Pij IIII. incipien. Cupientes, & aliter capta possessio, vt ibi dicitur, nullius est roboris, & momenti, & pro uisis nullum ius propter eam acquiritur, nec vllatenus
* suffragatur, & huiusmodi constitutio* est in viridi obseruantia. Dubium tamen est, an forma huius constitutionis sit obseruanda in capienda possessione beneficij resignati? Pro affirmatiua primo facit, quia mens
35 † Pij. IIII. fuit occurrere fraudibus, quæ eo magis possunt in resignationibus considerari, & interuenire, vt patet ex constitutione Pij V. & Gregorij XIII. de public. resign. & lex dicitur fauorabilis, cum est facta † ad
36 obuiandum malitijs, & fraudibus, Felin. in ca. de 4. col. 5. in fi. de præscript. Caputaq. decis. 15. num. 7. par. 2. &
* est* communis opinio. Secundo, quia verba dictæ cō stit. sunt admodum generalia, ac prægnantia, apta cōprehendere omnes casus: vnde non mirum, si hunc
37 quoque capit. l. in fraudem in fin. & ibi Bald. ff. de testam. milit. Crauet. consi. 92. nu. 4. & consi. 118. nu. 14. & consi. 308. nu. 3.

38 His tamen non obstantibus, † contraria opinio ver-
* ior est, & seruatur in* praxi, & probatur, primo, ponderando verba dictę constitutionis ibi, dum dicit: *per obitum, & alias quouis modo, præterquam per cessum illa obtinentium pro tempore vacantium &c.*, ex quibus verbis clarissime patet, hunc casum excipi, ut dicta constitutio non habeat locum in beneficijs vacā-
39 tibus per resignationem, quare nulla cadit dubitatio, † cum id exprimat Summus Pontifex, Roland. a Valle consi. 77. num. 5. li. 1. Cefa. consi. 138. num. 20. lib. 1. Socin. Iun. consi. 12. num. 2. lib. 2. secundo, ponderando rationem. nam vera ratio, cur ibi datur huiusmodi forma in capienda possessione in beneficijs vacantib. in Regno Neapolitano, est, ne Camera Apostolica de
40 fraudetur. nam fructus à die vacationis † vsque ad diē, quo prouisi capiūt possessionem in dicto Regno, spectant ad Cameram Apostolicam, vt dicitur expresse in dicta constitutione, s. Pij. V. sed huiusmodi fructus non debentur Cameræ Apostolicæ in resignationib.
* conditionalibus, vt* stylus obseruat, & colligitur ex p̄dictis; ergo in huiusmodi per resignationem possessionem capientibus cessat prædicta constitutio, & per cō sequens contraria allegata videntur sublata. Et in præ dicto Regno Neapolitano sup litteris resignationis,
41 † tantequam capiatur possessio, expeditur Exequatur Regium per Pro regem Regni, habita prius relatione
42 à Cappellano maiori, & possessio canonicatus † eget Capitulari traditione, Pontan. de spol. c. 15. num. 156.
* communiter* per omnes est receptum ac debet ser-
43 uari in possessione cuiuscumque beneficij † statutum, & consuetudo rationabilis loci, alioquin posset annullari, vt docet Card. Paris. consi. 65. num. 48. vol. 4. & ca-
44 pta † vigore gratiæ nullæ, & processus fulminati est nulla, ideo denuo debet apprehendi cum gratia reuocida ta, Card. Paris. consi. 74. num. 53. vol. 4. & est communis* opinio.

Quarto, Dubitatur, quomodo debeat capi huiusmodi possessio beneficii resignati? Respondeo, per se, vel per procuratorem † debet resignatarius requi-
45 rere loci ordinarium vel alium, vt stante resignatione, & prouisione illum mittat in possessionem, qui solet accedere, vel mittere alium in loco beneficij, Rebuff. optime in prax. tit. de immiss. in possess. n.
46 12. & 13. & ibi † resignatario tradere possessionem per introitum, & osculum ad altare, per traditionem pla uium, annuli, vel biretti, per aspersionem aquæ, & alia similia, vt per Rossniac. de benef. dic. c. 12. nu. 11. 12. cum sequent. Rebuff. titul. de miss. in possess. n. 27.
47 & Notarius † præsens conficit de hoc instrumētum, q̄ solet extendere a tergo littterarum, vt constet de hoc actu. instrumentum sit hac forma. In Dei, &c. Constitutus N. rector, † vel procurator, vt cōstat, &c. habens & tenens in suis manibus has præsentes litteras Apostolicas resignationis D. N. Papæ sub plūbo expeditas cum chordula canapis impenden. sub Datum Romę &c. Dominum Episcopum, vel Vicarium, &c. debita cum instantia requisiuit, quatenus vigore dictarū litterarum ipsum poneret, induceret, &c. in corporalē realem, & actualem possessionem dicti beneficii, cum eius iuribus, & pertinentijs vniuersis. Qui D. Episcopus, vel Vicarius, videns huiusmodi requisitionem ef
48 se iustam, & rationi consonam, receptis dictis bullis, p̄sonaliter se cōtulit ad dictam Ecclesiam. vel mandauit N. &c. vna cum me notario prædicto, & testibus infra scriptis, specialiter vocatis, ac rogatis, & dictum principalem, vel procuratorem, in corporalem, realē, & actualem possessionem, &c. Qui quidem continuādo actum possessionis deambulauit per dictam Ecclesiam pacifice, & quiete, nullo contradicēte, nec oppugnante, faciens omnia, & singula denotantia actus verę, realis, & actualis possessionis. Quibus omnibus sic peractis, requisiuit me notarium, &c. vt publicum de prædictis conficere deberem instrumentum, &c. vt per Rebuff. in prax. dic. tit. de miss. in possess. nu. 14. qui ponit plures casus.

49 Quo fit, vt per † traditionē clauium, vel annuli, aut birreti probetur possessio, §. item si quis merces, Instit. de rer. diuis. l. clauibus, vbi Bart. ff. de contrahen. empt. Socin. sen. consi. 13. num. 14. 30. l. 4. Rossiniac. de benef. dic. cap. 12. num. 11. 12. & sequen, Bertrand. cōs. 30. num. 12. vol. 1. Couarr. lib. 3. variar. resolut. dic. c. 16. nu. 11. Menochi. de retinen. possess. remed. 3. nu. 569. Grammatic. decis. 71. n. 6. & communiter* Doctores
50 vt per Mascard. de probat. conc. 1184. & per † lignorum incisionem, Alex. consi. 88. n. 13. col. 5. Ruin. consi. 68. n. vol. 5. Natt. consi. 672. num. 19. vol. 4. Bertazol. consi. 1. num. 59. lib. 1. nam arboris incisio non solet spectare
51 † nisi ad Dominum, l. diuortio. §. si fundum. ff. solut. matrimonio, l. arboribus in princip. ff. de vsufr. & regulariter per ea, quæ ad solum dominum spectant, probatur † possessio, Natt. d. consi. 672. num. 19. late Card. Paris. consi. 99. nu. 2. cum sequ. vol. 4. & alijs modis, vt late per Mascar. de probat. concl. 1178. & per 25. sub sequentes conclusiones, & capta possessione corpora
53 lis beneficij censetur apprehensa omnium † rerum ad beneficium pertinentium, vt per Bart. & Aret. in l. cū super. col. 4. de caul. poss. & propriet. Bertach. de Episcopo. lib. 1. p. q. 566. Lambert. de iur. patr. 2. lib. 3. par. q. 11. art. 9. quod declara, vt per Couarr. dic. c. 15. lib. 3. variar. resolut. fol. mihi. 547. vers. verum

Quinto, Dubitatur, si resignatarius expediuit literas resignationis in Vrbe, & postea in itinere cum profi-
54 ciscetur ad capiendum † possessionem moriatur an vacet beneficium per eius obitum. Rebuff. in facti cō tingentia consultus respondit beneficium vacare per eius obitum, quamuis possessionem adhuc non cepit
55 set, consi. 48. sub n. 1. Namque iam ex † collatione dominium,

minium,& omne ius cosequutus fuit. Din. in reg.1. n. 8.de reg.iur.cũ alijs adductis in princ.huius quæstionis,vnde nihil refert possessio ad titulum,& in hoc*cõ muniter Doctores concordant,vt per Couar.li.3.var. resol.c.16.col.1.& 2.Et illud beneficium dicitur vaca
56 re in partibus,& non †in Curia, si mortuus est vltra duas dietas capitul.2.& ca. præsenti de præbend. lib. 6.& ibi Doctores notant,ita Rebuff.loc.cit. & effectus est magnus,vt sciamus,ad quem spectat collatio namque ordinarius non potest se intromittere in be
57 neficiis vacantibus in curia,vt dicitur*per omnes in d.c.2.& late probaui lib.1.q.4.si autem collatio Pa-
58 pæ non†teneret,beneficium vacat in Curia Abb.& alii in c.inter dilectos.de excess.pl.& si moriatur Resignãs,ante quam resignatarius expediat literas post ta
59 men consensum formalem†prætitum, beneficium va
* cat per renunciationem,& nõ per obitum, vt pluries *firmauit Rot.Vnde resignatarius poterit postea expedire literas,& capere possessionem,vt*communiter omnes affirmant. Quare, si ordinarius contulit per mortem resignãtis,collatio est nulla, vt respondit Rebuff.cons.84.si autem Resignãs moritur, ante quam
60 resignatarius † consentiat pensioni, aut reseruationi fructuum,beneficium vacat per obitum,vt fuit resolutum*in vna Mantuan. Canonicatus, & præbendæ coram Sarn.teste Crescent. decis. 37 . in manuscr. & consensus postea prætitus per dictum resignatarium minime suffragatur.

Vltimo,dubitatur,intra quantum tempus tenetur Resignatarius capere possessionẽ beneficij resignati
61 Quidam tenent,†Resignatario non præscribi tempus ad possessionem capiendam viuente resignãte Rebuff.83.num.6.& cons.84.& cons.185.num 12. Rof
62 finia.de benef.c.12.nu.20.sed hodie veritas est,vt resignatarius debeat capere possessionem & publicare in tra tempus statutum per constitutiones Pij V.& Gregorij XIII.de publicandis,vt intra dicetur.Nec omit tam quod Resignans,reseruata pensione,non potest
63 †impedire resignatarium,ne capiat possessionem beneficij resignati, & possessio capta per dict.resignatarium, pendẽte appellatione,interposita a prædicto resignante,non est attentata,quia a mero executore†
64 literarum Apostolicarum non datur appellatio;c.nouit,vbi Doctores de appell.ita* fuit dictum in R. P. D.Bubalo in vna Ippogirien.Præposituræ,& die lunæ.1.Februarij.1588.

SVMMAIVM.

1 *Concursus debet fieri in collationibus Parochialium*
2 *Dubium nullum cadit,vbi verba sunt expressa.*
3 *Ex verbis geminatis colligitur voluntas enixa.*
4 *Ex verbis geminatis sumitur vis orationis præcedentis.*
5 *Concursus,quare requiratur.*
6 *Ratio finalis,quæ ponitur in principio.*
7 *Vbi eadem ratio,ibi idem ius*
8 *Vbi militat eadem ratio,lex non dicitur extendi.*
9 *Fauorabilis materia,quæ tractat de salute animarum*
10 *Materia fauorbilis quæ.*
11 *Fauorabilia sunt extendendæ.*
12 *Episcopus in vacatione parochialium,quomodo procedat.*
13 *In resignatione parochialis facta in fauorem non requiritur concursus.*
14 *Concursus iure nouo inductus est*
15 *Dispositio loquens de resignatione intelligitur de simplici.*
16 *Regressus non intrat in resignatione in fauorem.*
17 *C.18.§.Nec non,sess.23.de reform. non habet locum in resignationibus in fauorem.*
19 *Priuilegium loquens de beneficijs vacantibus non habet locum in his,quæ vacant per resignationem in fauorem,& num.23.*
19 *Beneficia permutata vacant.*
20 *Beneficia permutata debent conferri permutantibus.*
21 *Beneficia permutata non includuntur in reseruatione.*
22 *Condicio debet impleri.*
24 *Resignationes parochialium,quæ fiunt in Curia,committuntur ordinarijs in forma dignum.*
25 *Ille,cui est collata parochialis in Curia, examinatur ab examinatoribus.*
26 *Episcopo nolente examinare eum,cui collata fuit parochia,datur appellatio ad suffraganeum.*
27 *Doctoratus non excusat ab examine per concursum.*
28 *Quando concedatur,vt examen fiat in Vrbe.*

QVAESTIO VII.

SEPTIMO,Quæro,An in resignatione parochialis,quæ fit in fauorem coram
1 S.D.N.requiratur examen per concursum†iuxta formam requisitam in Cõc. Trid.cap.18.sess.24.de reform.& in cõstit.32.Pij.V.incipie.In conferendis an no.1566.

Prima facie videtur dicendum requiri,primo ponderando verba dict.cap.18.*quos omnes ad infrascriptum examen teneri mandat per obitum,vel resignationem,etiam in curia,seu aliter quomodocumque cõtigerit.*ponderatur,dum dicit.etiam in curia,ecce verba sunt expressa,vnde nullum cadit dubium, quin,ẽt in resignationibus factis in curia,requiratur dictum†
2 examen.l.illam C.de collat.l.ancillę.C. de furt. Corn. cons.12.col.2.li.2.Dec.cons.484.n.1.Roland.à Vall. cons.77.nu.5.lib.1.Socin.Iun.cons.12.nu.2.lib.2. Id que confirmant verba subsequentia, seu aliter quo-
modocunque,ex quibus geminationibus † colligitur
3 voluntas clara & enixa,arg.l.Balista,cum ibi not.ff. ad Trebell.Bart.in l.cum scimus,C.de agric.& censit.li. 10.Cruett.cons.201.num.42.& cons.226.n.6.Cefal. cons.135.nu.12.lib.1.ac vis †orationis præcedentis,
4 Bal.in l.domum col.1.in fin.C.de rei vendic.Ias.cõs. 215.col.2.lib.2.& cons.5.col.3.in fin.lib. 3. Cruett. cons.313.nu.5.vers.10.

Secundo,quia ratio,quare iure nouo per Conciliũ
5 inductus est concursus,est,quia expedit†animarum, saluti a dignis,ac idoneis parochis gubernari.hæc .n.
6 †ratio est finalis,cum ponatur in princ.Bald.in l.vlt.de hæred.instituend.sed hæc ratio militat,etiam in pro-
7 uisionibus Apostolicis,ergo tidẽ ius,l.illud ff. ad leg. Aquil.l.a Titio ff.de verb.oblig.c.cum de dilecta de cons.vtil.vel.inutil.& procedit etiã materia odiosa,ga
8 non est extensio,sed comprehensio,& dispositio legis immediata,l.his solis C.de reuoc. dona.l.2.§.qd si decesserint ff.ad Tert.Dec.in c.at clerici.§.de adulterij.n.18.de iud.& in c.2.requiris nu.2.de app.& cons. 284.col.2.& cons. 301.col.2.Card.Paris.cons.83.n. 21.vol.3.& cons.69.nu.3.vol.4.Cruett.cons.118.nu. 15.Tiraquell.in l.si vnquam,verb.libertis n.37 .C.de reuocan.don.quanto ergo magis in hoc casu,in quo
9 agitur de salute animarum,quæ materia†est fauorabi-
* lis,Abb.in c.1.de postul.prælat.& est*communis omnium Doctorum sententia,namque fauorabilis mate
10 ria dicitur,quæ principaliter in fauorem,†& vtilitatem hominum introducta est, Dec.in cap.sanctæ Mar.nũ. 109.de const.arg.l.ff quis nec causam ff. si certum petat.& l.qui exceptionem ff.de condit.indeb.aut in vtilitatem publicam,l.hoc insin.ff.de condit & demonstrat.l.2.§.exercitum,vbi Bar.ff.de inf.leg.ita uulnera tus in fin.ff.ad leg.Aquil.l.quemadmodum.vbi Barto. C.de agric.& censit.lib.11.Cruett.cons.294. num.8. vers.17.in fin.vnde potius dictum decretum Concil.
11 Trident.est extendendum,†quam restringendum,regul.odia,vbi late Dinus.ff.de reg.iur.Bart. & Doctores omnes in l.omnes populi in 5.q.princ.ff.de iust.& iur.Socin.Sen.in l.1.§.bonorum ff.ad Trebe. Craue. cons.113.sub num.2.in fin.

Tertio, comprobatur,quia in prouisionibus p obtum,quę fiunt de parochialibus in Romana Curia, p ceditur per†examen in concursu,iux.dict.cap.18.sess.
12 24.Concil.Trident.nam statim habita notitia vacationis Episcopus proponit edictum pro concursu,& mittit approbationem in curia,factam ab examinatoribus deputatis in Synodo diœcesana,& a Sede Apostolica confertur approbato,pro vt colligitur e dicta constit.
* Pij V.& fuit sæpius*decisum in Congregatione Con-
* cii.& id*fieri tota die practicamus.ergo idem in vacationibus p resignationem,cum hæc etiam sit vera vacatio.
13 His tamen non obstantibus cõtraria opinio est ve-
* rior,& communiter *vsque ad hunc annum recepta, vt non requiratur examen per concursum in resignatione parochialis,facta in fauorem, coram Sanctissimo,iuxta decretum Concil.Trident. & constitut.Pij V.secundum quam opinionem pluries in facto cõtin
* genti respondit,& censuit*sacra Congregatio Conc. Trident.in vna Ilerden.3. Octobris 1566. & in una Imolen.de mense Maij.1569.& in vna Aurien.3.Kalend.Februarij.1565.& alias pluries,his verbis fuit responsum.1.Decretum hoc.Concil.Trident. quod dicit,vacationem omnem de ecclesijs parochialibus, ẽt per resignationem, examine per concursum præuio, ab ordinario debere conferri ei,quem aptiorem iudicauerit,locum non habet in resignationibus factis in manibus Papæ in fauorem.2.Concilium Triden.loquens de examine per concursum faciendo, non habet locum in vacatione parochialis per resignationẽ factam in manibus Papæ, in fauorem, quam idem Pontifex admiserit, & mandauerit expediri in forma dignum 3.Scribantur literæ ad Episcopum N.in resignatione facta in fauorem certæ personæ,non esse necessarium examen per concursum, sed satis esse,resignatarium ab examinatoribus in Synodo deputatis, simul cum ordinario probari idoneum.4. Resignatione facta in manibus Papæ in fauorem certę personæ, & ab eo admissa,ille,in cuius fauorem resignatum est, non est examinandus per concursum, sed sufficit, si examinetur eo genere examinis,quod vocatur.In forma dignum.
14 Ratio est,quia iure nouo†per Cõcilium inductus est concursus,& non habet locum in resignationib.
15 quæ fiunt in fauorem,cum illa verba,†Per resignationem,etiam in Curia,intelligantur per resignationem simpliciter factam, & non de ea, quæ fit in fauorem. Moedan.decis.338.sub tit.de reuerc.in princi.incip. licet regressus sit impositus,Pue.decis.314.num. 1.lib. 1.Caputaq.decis.82.lib.1.in manuscri.Cardi. Paleott. decis.48.in Bononien.Mandos.in tract.signat.grat.tit
* Regressus.co.3.ante medium,& communiter*docto
res hoc recipiunt.
16 Hinc,si aliquis habeat †regressum per cessum vel decessum in tali beneficio,& qui obtinet beneficium, resignet in fauorem,regressus non intrat, prout iudi-
* cauit*Rot.die 28.Aprilis 1542.in vna Cæsenat. Parochialis S.Domitij,coram Sarnen.teste Put.dict. decis. 314.lib.1.& in alia*Bononien.Monasterij,die 28.Februarij,1558.teste Caputaq.decis.82.lib.1.
17 Hinc etiam tex.Conc.Trident.c.†18.sess.23.de reform.nec non &c.vbi loquitur de vnione facienda Seminario de aliquibus beneficijs simplicibus etiam ante vacationem,& vult,quod illud decretum locum habeat,etiam si beneficia sint reseruata,vel affecta,nec p resignationem ipsorum beneficiorum vniones, applicationes suspendi,&c.fuit interpretatus a Sacra Congregatione Concilij non habere locum in resignationibus factis in fauorem certæ personæ,&c.vt late suo loco dixi.
18 Hinc consuluit Gabriel.cons 199.vol.2.quod priuilegium†concessum in fauorem inquisitionis Hispanię supprimendi de vna quaque ecclesia vnum canonicatum,& præbẽdam,quam primum per cessum, vel decessum vacauerint,non vendicant sibi locum in vacatione ex causa permutationis,quia, licet beneficiat
* resignata causa permutationis vacent,*c.1.de rerum
19 permut.lib.6.vbi*communiter Doctores Rot. decis.
20 13.eod.tit.in nou.non tamen alijs, quam permutare† volentibus,conferri possunt,Cassad.decis.1.de rerum
21 permut.sicut non includuntur in reseruatione de primo vacaturo,Franc.in d.c.1.num.6.Cassad.d. decis.
* numero 2.& alij Doctores* communiter hoc vo-
lunt.

Hinc priuilegiũ concessum Magno Magistro,Hie
22 rosolymitano†conferendi beneficia in curia per cessum,vel decessum, interpretatur in cessione simplici-
* ter facta,non autem in ea,quæ fit in fauorem,*ita cõclusum in Rota de anno 1540.teste Put.relato a Mandos.de signat.gratiæ.resignationes,colum.3.vers.nec & Ratio rationis est, quia resignans in fauorem non intendit abdicare ius a se,nisi resignatario acquiratur beneficium resignatum.inest enim huiusmodi condi
23 tio,qua non impleta resignatio† non potest effectum suum sortiri,Rot.decis.7.de renunc.in nou. Cassado.
* decis.3.eod.tit.Caputaq.decis.83.n.3.& est* communis,ac vulgaris Doctorum sententia. Vnde sequitur, quod,quæ in dicto decreto Conc.Trident.dicuntur, huiusmodi resignationibus nequaquaquam conuenire possunt,& per consequens in illis non habebit locũ Dec.in l.secundum naturam ff.de regul.iur. Idẽ Dec. in l.seruus num.13.C.de pact.Ex qua ratione satis cessat primum argumentum in contrarium adductum, cum illa verba posita in dict.decreto Conc. Trident. vel resignationem in curia,intelligantur de resignatione pura,& simpliciter facta.

Secundum etiam cessat,cum ratio allegata non cõueniat his resignationibus ex prædictis.

Tertium etiam non obstat,quia differt in casu proposito vacatio per mortem,& vacatio per resignationem,vt satis ex probatis colligitur, & huiusmodi resi
24 gnationes parochialium,quæ fiunt in fauorem†certæ personę in Romana curia,committuntur ordinarijs
* locorum in forma dignum,& ita fieri videmus* tota
* die,vt omnibus notum est, namquam hic est stylus *vulgaris.Quare resignatarius solet præsentare literas resignationis,vt examinetur,non per cõcursum, cum
25 hoc non requiratur,sed* ab examinatoribus deputatis in synodo diœcesana,simul cum ordinario proba-

tur idoneus,& postea consequitur possessionem parochialis,vt sæpe fuit conclusum * per Congregationẽ Conc. Trident.in decisionibus præ allegatis, & etiam
* aliàs,& ita fieri *omnes sciunt, & practicantur, & si exhibita bulla parochiæ relignatę Episcopo ,reiectus
* sit ab examine,de quo fides* examinatorum affertur,
* Congregatio Concil.in tyna Cæsenaten.censuit dan-
26 dam esse appellationem ad suffraganeum Rauennaten.Et quia alias N.Episcopus scripsit,quod non pro
* baret examen presbyteri relignatarij,*sacra Congregatio Concil.censuit,quia præsumptio est pro presbytero,vt respondeatur a Datario ad Episcopum,vt idẽ Episcopus testes examinet,& siquid contra eum hẽt, quod indignum reddat,transmittat, & ad excusandũ
26 quempiam ab hoc examine non sufficit Doctoratus, vel licentiatus in Theologia, aut iure canonico,vel
* graduatus in publica vniuersitate,* vt cẽsuit sacra Cõgregatio Concilij.

Solet quandoque obtineri.vt examen fiat in Vrbe,
* pro ut aliàs Congregatio* Conc. censuit concedenti-
28 dum esse hoc ei,qui multos annos mansit in curia, te ste Anasta.Germon.de Indu.§.quibus vis,num.11.& alias fuit concessum familiari Papæ,& Congregatio,* Concilij censuit ordinarium de dicto examine facto in curia rationem deberet habere, ac si ab eo examinatus,& approbatus esset, & hoc,quando non habet literas dimissoriales, nam tunc conceditur ex gratia speciali R.P.D.Datarij.si vero habet dictas literas,& est præsens in vrbe,solet passim concedi, vt tota die* practicamur,& tunc expediuntur literæ in forma gratiosa.

SVMMARIVM.

1 *Acceptatio resignatarij requiritur pro perfectione resignationis.*
2 *Renunciatio non acceptata non prodest.*
3 *Confessio non acceptata non probat.*
4 *Donatio non acceptata non dat ius.*
5 *Beneficia absentibus collata eis non queruntur ante acceptationem,& nu.8.*
6 *Beneficium potest conferri absenti.*
7 *Absens potest eligi.*
9 *Beneficium dicitur vacare,antequam absens,cui collatum fuit,acceptet.*
10 *Beneficium non acceptatum,& in Curia resignatum. in eadem Curia dicitur vacare.*
11 *Beneficia vacantia in Curia solus Papa confert.*
12 *Beneficium resignatum per procuratorem coram Papa,in Curia dicitur vacare.*
13 *Beneficium non acceptatum non potest resignari.*
14 *Nemo potest dare,quod non habet.*
15 *Priuatio,præsupponit habitum.*
16 *Nemo cogitur acceptare beneficium.*
17 *In renunciatione tacita non requiritur auctoritas superioris.*
18 *Videtur tacite renunciare,qui per triennium non acceptat collationem.*
19 *Repudiatio tacita est eiusdem effectus,sicut expressa.*
20 *Qui non habet ius,non potest renunciare.*
21 *Reseruatio expirat collato beneficio reseruato.*
22 *Ante acceptationem collationis non expirat reseruatio.*
23 *Acceptatio quid est.*
24 *De acceptatione Resignatarij debet constare.*
25 *Ius non abdicatur a resignante,antequam resignatarius acceptet.*
26 *Post acceptationem resignatarij resignans liberatur ab onere soluendi pensionem.*
27 *Resignans debet probare acceptatione m resignatarij ad effectum vt liberetur ab onere soluendi pensionem.*
28 *Resignans liberatur a residentia, & alijs oneribus post acceptationem resignatarij.*
29 *Acceptans beneficium videtur obligari ad onera in cumbentia illi beneficio.*
30 *Resignatio roboratur ex consensu illius,ad cuius commodum fit,& in vim pacti transit.*
31 *Resignatarius potest beneficium acceptare,etiam per procuratorem.*
32 *Ad acceptandum requiritur mandatum speciale, & num.36.*
33 *Ad contrahendum matrimonium requiritur mandatum speciale.*
34 *Mandatum ad acceptandum beneficia dicitur speciale,quamuis aliquod non nominetur.*
35 *Ad acceptandum beneficia,potest etiam laicus constitui.*
37 *Absens,potest ratam habere acceptationem factam suo nomine.*
38 *Ratihabitio habet locum etiam in his,qua mandatum speciale requirunt.*
39 *Excommunicatus potest acceptare beneficium sibi ante collatum.*
40 *Superueniente excommunicatione,collatio suspenditur,donec fuerit absolutus.*
41 *Acceptatio beneficij non præsumitur.*
42 *Acceptatio est nudi facti.*
43 *Facta non præsumuntur,nisi probentur.*
44 *Facta sunt sui natura incerta.*
45 *Probatio factorum dubia.*
46 *Acceptatio resignationis,quomodo probatur,& nu. 50.*
47 *Per ea,quæ fiunt tantum a domino,probatur dominiu.*
48 *Heres præsumitur acceptare hæreditatem, quoties se ingerit in bona defuncti.*
49 *Possessor præsumitur dominus.*
51 *Expeditio literarum probat acceptationem.*
52 *Actus præsumitur factus ad instãtiam illius,in cuius vtilitatem tendit.*
53 *Supplicatio præsumitur signata ad instantiam illius cuius fauorem concernit.*
54 *Litteræ expediuntur cum impensa.*
55 *Actus,factus cum impensa præsumitur factus mandato eius,cuius interest.*
56 *Præsumitur pro mandato eius,qui soluit pensionem.*
57 *Citatio præsumitur facta ad instantiam partis.*
58 *Acceptatio præsumitur ob solutam compositionem.*
59 *Acceptatio præsumitur ob nouam prouisionem.*
60 *Resignatio facta absque reseruatione in fauorem alicuius præsumitur per eum acceptata.*
61 *Beneficia simplicia desiderantur.*
62 *Facta præsumuntur,quando sunt consueta fieri.*
63 *Præsumitur acceptata resignatio,per renuntiationem eiusdem beneficij.*
64 *Per resignationem probatur effectuatio collationis.*
65 *Tempus,cum est de substantia actus, est probandum.*
66 *Appellans debet probare se appellasse,& infra decẽ dies.*
67 *Præsentatus tenetur probare se infra legitimum tempus fuisse præsentatum.*
68 *Acceptatio præsumitur facta in tempore.*
69 *Quisque vult sibi acquirere.*
70 *Factum præsumitur,quod de iure erat faciendum.*

17 *Resi-*

71 *Resignatarius obligatur ad onera beneficij post acceptationem,& num.74.*
72 *Resignatarius tenetur soluere pensionem.*
73 *Resignatarius tenetur recitare horas.*
75 *Resignatarius post acceptationem consequitur, fructus beneficij resignati.*

QVAESTIO VIII.

CTAVO,quæro, An requiratacceptatio resignatarij perfectione resignationis. Cõmunis*omnium Doctorum sen
8 tẽtia est affirmatiua,fmq̃ fæpius ,nũciauit *Rot.& tota die practicari videm⁹, & post Rebuff. scribit Christopho. Rossiniac.de benef.c. 14. nu. 26.quia attestatur ita fuisse *decisum in Gallia,Melchiõ.Pallezz.in tract.maiorit.p.1.q.24.n.26.& fuit decisum in vna Cesar.Augustan.*Vicariæ sancti Egidij coram Accorambono.vt dixi lib.1.q.8.nu.27. & hoc
* scribunt *communiter Doctores in c.si tibi absenti de præbend.lib.6.& plures refert Couar.lib.3 variar. resolut.cap.16.sub nu.2.in fin.col. 3. vers. est igitur.
2 Hinc dicimus,renuntiationem non acceptatam†non prodesse,vt scribit Bald.in c.cum venissent.col. 4. de cauf.possess.& propriet.& in l.3.in 3.no. C.de repud. hered. Alciat.in tract.præsump.regul.3.præsumpt.21. nu.7. vbi etiam scribit,confessionem nõ acceptatam
3 †non probare,Cin.in l.1.in 6.q.C.de confess.& ibi Salicet.in 15.oppo.Ias.in l.postquam Iiti.C.de pact.Fel. in c.si cautio,de fid.instrument.Franc.de Curt. cons. 77.Alex.cons.21.col.6.lib.Marsil.in rubri.de probat. nu.113.Hinc etiam dicimus,donationem non acce
4 ptatam†non dare l.absenti,& ibi Pau.de Castr. & Cuman.ac alij.ff.de donat.cum alijs,vt per Riminald.Iunio.in princ.Institut.de donat. nu.663.
5 Hinc beneficia†absentibus collata eis non acquiruntur,nisi acceptent illa,cap.sit tibi absenti,de præbendis.li.6.vbi Gl.Petr.de Anchar.Gemin.& Franc. ac alij*cõiter,non esse necesse, vt sit præsens ille,cui beneficium confertur,vel alter pro eo recipiens nã
6 potest conferri†absenti,& ignoranti,c.gratia, de refer.
7 lib.6.nam etiã absens potest†eligi,c.innotuit de elect. Gemin.c.si forte,& c.quam sit,eod.tit.lib.6.Requiri-
8 tur tamen acceptatio ipsius,per†quam quæritur ei ius in beneficio,& potest dici beneficium esse suum,quo ad titulum,vt Gemin.& Franc.nu.3.in 3.not.tradunt Cardin.Zabarell.in clem.Auditor, & in clem.sequ.in 2.not.de refer.Bellam.decis.167. Mandosin 3. regul. referu.q.14.n.3.& antequam absens,cui collatum fuit
9 beneficium,acceptet,illud dicitur†vacare, sed non libere,vt possit conferri,ante quam absens declaret voluntatem,suam.Franc.in dict.c.si tibi absenti, num.4. Rebuff.cons.49.n.2.cum sequen.& nu.16.dicit,quod
10 beneficium non acceptatum.†& in Curia resignatum in eadẽ curia dicitur vacare,Gemin.in c.2.de prẽben. lib.6.Guid.Pap.cons.48.Barbat.cons. 40. illud col.6. vol.2.Oldrad.cons.57. Collectan.in c. ecclesia vestra nu 10.de fortilegis,Sarn. de triennal.q.30.n.2 .cũ aliis vt per Couarr.lib.3.variar.resolut.c.16.num.3 Io.Selua.de benef.p.3.q.72.in fine.Ex quo cõstituit Rebuf. dict.cons.49.non posse conferri per ordinarium,nam
11 beneficia in curia vacantia†nullus præter Papam conferre potest,dic.c.2.vbi oẽs Doctores de prẽb.lib.6.& ideo,si presbyter Angelus relignat per procuratorem beneficium coram summo Pontifice , ordinarius de
12 eo disponere non potest,quia in Curia dicitur†vacare
* Bal.in l.Titius §.Romæ ff.de excus.tutor.& est*Cõmunis opinio,vt supra lib.8.ostendi,& ob id ante ac-
13 ceptationem huiusmodi†beneficium non potest resignari secundum communem opinionem positam in dict.c.si tibi absenti,& est ratio.nam cum ante dictam acceptionem non habeat ius,quia collatio habet taci tam condicionem,si ille accepret, vtique ea conditio ne pendente nullum ius habet,l.cedere diẽ,ff.de verb.
14 oblig.l.absenti ff.de donat.& nemo potest dare, †qui non habet,l.nemo plus iuris,ff.de regu.iur.& ita videtur tenere Rebuff.cons.186.nu.2.& 11.nam priuatio
15 †præsupponit habitum,l.qui decem ff.de verb. oblig. ita in simili arguit Castrens.in l1.col.3.n.6.C.de pact. & in materia donationis,quę est†valde similis huic,ita arguit Riminald.Iun.in princ.Institut.de donat. n.663. Potest tamen tacite renunciare non acceptando, &
16 non petendo.namque ad hoc cogi†non potest vt videtur ,ꝓbare tex.in l.1.C.vt nemo inuit.arg.Riminal. Iun.dict.prin. Institut.de donat.n.670.& est*commu-
17 nis opinio,& ad hoc nullam requirit†auctoritatem superioris,post Gemin.scribit Franc.dict.c.si tibi absen
* ti.n.4.& est communiter*per omnes receptum.Et p
18 triennium non acceptando†collationem censetur priuatus illo iure,vt in facti contingen. respondit Rebuff.dict.cons.186.n.2.& huiusmodi cessio,siue†repudiatio est eiusdem effectus.Socin.sen.in l.2.ff. de leg. 1.ibi Socin.Iun.nu.102.& post id tempus nequaquã
20 poterit renunciare,cum non habeat ius,scribit Rebuff.in allegat.cons.186.nu.10.& in hoc omnes concordant.Hinc,licet collato bñficio reseruato†reseruatio expiret,etiam ante apprehensionem possessionis, Innoc.in cap.1.& c.ex parte de concess.præbend.Oldra.cons.136.Lap.alleg.127.Calder.cons.10.de præben.Gemin.cons.93.Communis* opinio teste Sarn.
22 de triennal.q.30.hoc tamen †non habet locum ante acceptationẽ,nam,si ille,cui fuit collatum, moriatur antea,adhuc reseruatio manet salua,& integra & beneficium vacat in Curia,vt prius,Gemin.in c.2.colu. vlt.de præb.in 6.Ioan.And.in Rubr.de act.& petit.§. penult.*Communis opinio,vt per Couarr.dict.c.16.
23 lib.3.variar.resolut.n.3.& Acceptatio† nihil aliud est, quam declaratio quædam voluntatis tendens ad executionem gratiæ,Rebuff.de nomin. 17.q. princip.n. 65.Ruzæus de iure Regal.vers.venio nunc.nu.18. & 19.Card.Zabarell.in clemen.vnica,§. secus in 6.q.de concess.præben.Card.Paris.cons.117.n.10.vol.4.Gemin.in dict.c.si tibi absenti.nu.2.Moedan.dec.308. in manuscr.Crescent,dec.159.manuscrip.Bursa.Cõs. 353.nu.9.vol.4.Debet igitur Resignatarius pro complemẽto resignationis beneficium resignatum acceptare,& debet cõstare de huiusmodi† acceptatione,
24 vt fuit * resolutum in vna Oxomen. pensionis, vt per Moedan.dec.235.& dixi supra lib.1.q.2.num.16. Et
25 ideo ius non abdicatur a resignante,antequam† resignatarius acceptet,vt*tenuit pluries Rot.teste Put.de cis.23.de renunc.in manuscr. attestantur etiam Gabriel.cons.192.nu.12.lib.1.Cott. decis.153.in manuscr.& alij,vt dixi supra,lib.1.qua.ff.3.numero.56.vbi
* affirmaui hanc esse*communem opinionem,& illam
* comprobaui,& fuit dictum in vna* Palentin.pensionis coram Illustriss.Card.Aldobrandino , nunc Summo Pontifice Clemente VIII.Mercurij 10.Maij 1581. Post vero acceptationem ius abdicatur a resignante, & quæritur resignatario.& Ideo tunc resignans liberatur ab onere soluendi pensionem impositam super be-

26 beneficio†resignato, vt fuit * decisum in Rota.teste
* Sarn.decis.159.lib.1.in manuscrip.& est* Communis
* opinio,vt per Burlat.cons.361.vol.4.& hanc†accepta
27 tionem debet resignans, ad hunc effectum probare,
* vt fuit*resolutum in vna Grationopolita.pensionis 7.
Iulij 1539.coram Rauellen.teste Moedan.decis.292.
in manuscr.& alias,vt scripti supra,lib.1.q.8.nume.26.
* cum seq.& est*Communis opinio. Hinc etiam post
28 acceptationem resignatarij resignans †liberatur a resi-
* dentia,& alijs oneribus annexis in beneficio,vt est*cō
munis opinio omnium Doctorum sępius in Rota cō
* firmata,& de*stylo,vt omnes sciunt,obseruata. nam-
29 que acceptās beneficium videtur †se obligare ad one-
ra incumbentia,illi beneficio,Guid.Pap.q.577. Giga.
de pens.q.51.Caputaq.decis. 302. lib.2. & resignatio
30 roboratur ex cōsensu †eius,ad cuius commodum fit,
& in vim pacti transit,Anto.de Butr.in c.si diligenti,
31 num.2.de for.compet.& resignatarius †potest accepta
re beneficium resignatum non solum per se,quod nō
* habet dubium, nam Doctores in hoc * communiter
concordant,sed etiam per procuratorem,Gl.in d.c.si
tibi absenti,in verb.habueris,de præben.lib.6.& Frā.
32 num.7.vbi etiam dicunt requiri mandatum † speciale,
& vult Gl.in Clemen.vnic.de concess.præben.in verb.
præsenti,Io.Andr.in c.ne captandę, de concess.præb.
lib.6.cum alijs,vt per Couarr.lib.3.variar.resolu.c.16.
* num.4.& est*communis opinio,ita ad contrahendū
33 †matrimonium requiritur mandatum speciale,Abba.
in c.in causis col.6.de elect.& cons.114.lib.2.Cōmu-
* nis*opinio teste Couarr.in 4.lib.decret.2.par.§.9.c.4.
num.8.& sat dicitur mandatum speciale ad acceptan-
34 dum beneficiat Ecclesiastica,licet specialiter aliquod
beneficium minime fuerit nominatum,Io. And.Abba.& Imol.notant in c.Accedens de præbend.Mil.in
* verb.procurator,& est Communis*opinio, teste Co-
35 uarr.dict.c.16.lib.3.variar.resol.nu.4.& potest esse ꝓ
curator etiam laicus,Io.And.& Abb.in d.c. accedēs
* & est*communis opinio,& mandatum † generale nō
36 sufficit,vt est*communis opinio. Verum, si quis,no-
* mine absentis,cui collatum fuit beneficium,eam col-
lationem acceptauerit absque mandato,vel cum mā-
37 dato†generali,potest ille ratum habere,Couar.d.c.16.
num.5.namque & in his,quæ mandatum speciale†exi
38 gunt,habet locum rati habitio,c.vult.de iureiur. in 6.
Ang.in l nec filius.C.de reb.Cred.Bal.in l. si maritus,
C.mandati,Alex.cons.78.lib.5.Dec.cons.281.Iaso.in
l.si quis mihi bona,§.iussum num.36.ff.de acqui.poss.
Rocch.de Curt.de iur. patron. verb. Honorificum,
num.26.

Et poterit iste absens acceptare virtute litterarum,
39 etiam si post†collationem fuerit excommunicatus, &
sit illo tempore,Rot.decis.vlt.de sent. excommu. per
Bisignet.& decis.195 in nou.& 126.& 720.in antiqu.
respondit Card.cons.103.Sarn.de expectat.nume. 60.
** Alciat.in c.1.num.12.de iudic.magis**communis, vt
attestantur Nauarr.in c.si quando,colum.13. de resc.
Couar.in d.c.16.lib.3.variar.resolu.sub.nume. 4.colla-
40 tio tamen †suspenditur,donec fuerit absolutus, Naua.
loc.cit.quem refert,& sequitur Couar.in c. Alma ma
ter,p.1.§.7.sub.nu.4.vbi declarat.

Sed primo dubitatur,an huiusmodi acceptatio præ
41 sumatur?& non præsumit est*Communis opinio,quā
tenent Doctores in d.c.si tibi absenti,de præben.lib.
42 6.& est ratio,quia acceptatio est nudi†facti,cum nihil
aliud sit,quam mentis declaratio,vt post Card.Zabar.
& Rot.egregie ostendit D.meus Paris.cons.117.nu.
19.vol.4.Couar.d.li.3.variar.resolut.c.16.sub nume.4.

* & communiter*omnes hoc fatentur,& facta non prę
43 sumuntur,†nisi probentur,l.in bello §.factæ ff. de cap.
& postlim.reuers.c.cum Ioannes §.verum,de fide.in-
strum.Bal.cons.419.num.12.li.4.Abb.in c. in præsen
tia sub nu.3.de prob.Card.Zabarell.cons.145.num.7.
Dec.cons.472.num.16.Cesal.cons.53.num.34.& cō
44 si.130.num.7.& ratio rationis est, quia facta sunt †sui
natura incerta,l.in omnib.ff.de iuris,& fac.igno. Dec.
in l.quatenus num.2.ff.de reg.iur.Alcia.cons.40.nu.6.
45 lib.6.ideo non mirum,si illorum probatio dubia†dici
tur,& ob id non præsumitur,l.Arethusa ff.de stat.ho-
min.l.tricium ff.de verb.oblig.& quia non facta latēt,
Abb.in c.extirpandæ,§.qui vero,col.11.de præb.Ce-
46 sal.cons.296.nu.9.lib.2.& † probatur quem acceptasse
beneficium sibi resignatum per consensum prælatū
super supplicatione.Port.Imol.cons.98.nu.18. Burs.
cons.361.num.10.cum sequen.vol.4.& dixi supra lib.
* 1.q.8.num.29.& est communis*opinio,ac per litera-
rum expeditionem,& apprehēsionem possessionis, &
locationem fructuum, & alia similia. hæc enim non
47 solent fieri,nisi ab eo,qui acceptat beneficium . vndet
acceptatio præsumitur,vt videntur dicere Alex.consi.
113.viso sub num.9.lib.4.Gozadin.cons.11. num.14.
Tiraqu.in tract.de præscr.in verbo per decem annos,
§.1.gl.4.vers.3.cum alijs,vt per Mascard.de probatio.
conclus.417.num.3.Ita in simili præsumitur accepta-
48 re hęreditatem,quoties hæres †se ingerit in bonis de-
functis,Salicet.post alios in l.vlt.C.de iur.deli. Doctō
res in l.2.C.de repud.hæred.Card.Paris.cons. 16. nu.
40.cum seq.vol.2.Bal.cōs.202.li.2.Alciat. de præsum.
reg.2.præsumpt.23.cum alijs,vt per Mascard. de pro-
* bat.conclus.45.cum sequent.vbi dicit hanc *commu-
49 nem opinionē.Hinc etiam †possessor præsumitur do-
minus,Bald.in l.rem alienam,col.2.ff.de pigno.act.&
in l.etiam,ff.de re iud.Felin.in cap.cum ordinem, nu-
me.20.de rescr.Crauett.cons.134.num. 15. cum alijs,
vt per Menoch.de præsumpt.lib.1.q.48.numer. 6.Ex
50 quot†deducitur, præsumi acceptationem resignatio-
nis,si constet,quod fuit ex eius parte sollicitata expe-
ditio,& procuratum,quod supplicatio mittatur ad re
51 gistrum,vel si fuerunt † expeditæ literæ resignationis,
vt fuit dictum * in vna Salamantina portionis coram
Fabio 29.Ianuarij 1546.namque actus præsumitur fa
52 ctus †de voluntate,& ad instantiam illius, ad cuius fa-
uorem,& vtilitatem versatur,c.constitutus, vbi Abb.
de testibus.Bartol.in leg.de pupillo §.si quis ipsi præ
tori,num.19.ff.de oper.nou.nunciat.Menoch.de pre-
sum.lib.2.præsumpt.33.nu.7.& regulare est,vt suppli-
53 cationis signatio in dubio impetrata † præsumatur ad
instantiam illius,cuius fauorem concernit, vt scriptū
reliquit Oldrad.cons.136.col.2.nu.5.Specul.tit.de ap
pe.§.nunc breuiter,vers.quod si apparet.& fuit pluries
* *resolutum in Rot.vt attestantur Sarn.de triennal.q.
q.38.n.2.Mascar.de probat.conclus. 1303. nume.25.
eoque magis,si fuerunt expeditæ literæ.nam hoc non
54 potest fieri,sine†impensa considerabili.vnde succedit
* conclusio communiter*recepta, quod actus † factus
55 cum impensa præsumitur factus de mandato,& nomi
ne eius,cuius interest,Bart.& Alex.in l.cum seruus,ff.
de verb.oblig.Bald.in l.id,quod pauperibus, in fin.C.
de Episcop.& cleric.Imol.in c.vnico,col.2.de ecclesi.
benef.Cassad.decis.3.n.4.de procu.Sarn.de trienna.d.
q.38.n.2.Menoch.d.præsum.33.nu.4.Mascard.d.con
clu.1303.nu.29.& communiter alij.

56 Hinc † præsumitur pro mandato eius, qui soluit
pensionem,Cassador.dict.decisio.3.num.4. de procu
ra.Gig.de pens.quæstio.48.numero 1.Felin. in capit.
sicut,

sicut,col.18.de re iudic.Gozad.cons.10. colu.3.Dec.
cons.36.& 42.cum alijs,vt per Mascard.de probat.cō
57 clusi.1004.num.49.Hinc †citatio præsumitur facta ad
instantiam partis,Abb.in cap.1.de iudic.& ibi alij se-
quuntur,& Rip.nu.20.attestatur*de communi Franc
in c.cum parati.col.3.de appell. Capic.decis.4. nu.20.
Socin.Iun.cons.97.num.14.lib.2.Et etiam acceptatio
58 præsumitur ob solutam †compositionem,vt fuit dictū
* in Rot.*in vna Valentin.parochialis, coram Io. Pau-
lo 20.Nouembris 1545.teste Put.decis.339.num. 2.
59 & etiam acceptatio præsumitur ob nouam †prouisio
nem,vt fuit resolutum*in alia Valentin.de Pego,teste
Put.decis.243.lib.1.Immo,quod est plus,alias Rota*
pronunciauit in vna Segobien. Archipresbyteratus
coram Puteo prima Iulij 1541. teste eod.decis.22. de
renunc.in manuscr.resignationem præsumi accepta-
60 tam per resignatarium †etiam absentem, quando fuit
facta simpliciter,scilicet absque reseruatione fructū
pensionis , aut regressus, & supplicatio resignata
fuit ad eius fauorem , & ius abdicatur a resignan-
te ex supradictis.quod eo magis procedit, si benefi-
61 cium esset simplex.nam dicta †beneficia quisque desi
derat,& cum maxima instantia procurat,& tamen fa
62 cta præsumuntur,†quando consueta sunt fieri, Bal.in
Rubr.C.de fid.instrument.col.3.post.num.8. vers. ité
quia Idem,Bal.in l.incendium,ad fin.C.de cert. petat.
Crauet.de antiq.tempor.4.part.num.230. Silu. cons.
68.nu.8.lib.2.communis opinio,vt per Mascard. de
prob.cōcl.712.n.5. & præsumit acceptata resignatio
63 per renunciationem illius beneficij resignati. Caputaq.
decis.53.lib.2.in manus.& fuit resolutum in Rot.
vt habetur lib.diuers.decis.184.manusc.Hinc per re-
64 signationem †probatur effectuatio collationis. Oldr.
cons.229.num.2.Seraph.decis.235. Domini dixerūt.

Secundo, Dubitatur, An acceptatio præsumatur
facta iusto tempore,cum de hoc non constat? Nega-
65 tiua opinio probatur,quia, cum † tempus sit de sub-
stantia actus,est probandum,Bart.in l.non solum. §.
sed vt probari ff.de oper.nou.nunc.Innoc. in c.quali-
ter,super verbo fama,de accusat.Rot.decis.255.in fi.
in antiqu.Felin.in cap.quod consultationem nu. 25.
66 de re iudic.Hinc non †sufficit appellanti probare se ap
pellasse,nisi etiam probet tempus infra decem dies ap
pellasse,Compostellan.in c.cum dilecti de elect.Tira
quel.de retract.§.primo gloss.16.num.28.Franc. in c.
1.col.penult.de appell. Hinc etiam præsentatus tene-
67 tur probare infra legitimum †tempus fuisse præsenta-
tum,Rot.decis.556.in antiq.Felin.in cap.ex†literis co.
penult.de probat.

His tamen non obstantibus , contraria opinio est
68 verior, nempe præsumi † factam acceptationem in
tempore,Rota.decisio.94 incipient. nota in antiqui.
& decisio.125.in nou. cum alijs , vt per Mascardū.de
probatio.conclus.16.numero.primo.cum sequent.&
* hanc opinionem tenuit*Rot.die 13.Iunij.1541. co-
ram Put.teste eodem decisio.161.numero 3.& 4.libr.
primo & idem Put. hanc opinionem tenet, decisio.
266.numero primo.& secundo.libro tertio . Gamm.
de auctoritat.legat.a later.libro tertio . numero 453.
Mil.in Reperto.in verbo.beneficium acceptanti Ro
man.consilio.125.Franc.in capitul.susceptum colum
na penultim.de rescript.libro sexto.& in capitu. quia
cunctis columna secunda.de concess.præbend.& est
* communis*opinio recepta per omnes. nam credibi-
69 le est quemlibet †velle sibi acquirere, argumen.l.si de-
functus C.de arbitr.tuto.iuncta l.cum debitore ff.de
70 probatio.& factum præsumitur,†quod de iure erat fa

ciendum,Crauett.consilio vigesimosecundo.numer.
quinto.& consilio.149.numero 12.& sequent.Deci.
consilio.446.numero 7.Cesal.consilio.9.numer. 16.
Baldus.consilio. 378.numero 2.libro primo.& hanc
conclusionem ex pluribus probat Mascard. dict.con
clu.16 vbi etiam respondet contrarijs.

Et pro complimento huius quæstionis non est o-
mittendum , quod resignatarius post acceptationem
71 se obligat ad onera incumbentia†illi beneficio acce-
ptato, Gig.de pens.quæst.41.Guid.Pap.q. 577. cum
alijs,deduxi supra lib.1.q.8.nu.28.

72 Hinc †tenetur soluere pensionem,vt fuit resolu-
tum in vna Prænestin.*pensionis 10. Februarij 1558.
teste Card.Paleott.decis.167.in manuscrip. & alias,vt
dixi in dict.quæst.8.

73 Hinc tenetur †recitare horas canonicas,vt late pro
bani lib.1.quæstio.9.Hinc tenetur residere,vt late de
duxi lib.1.q.qu.10.

74 Hinc†etiam tenetur ad alia onera,vt est* commu-
* nis opinio,vt dixi dict.quæst.8.lib.1.numero 53.& è
75 contrario tunc consequitur fructus beneficij † resi-
gnati,Rebuff.in prax.de resignat.simoni.numero 41.
& in tracta.de nominat.q.14.num.157.Roffiniac.de
benef.capit.14.num.26.Sarn.de triennal.q.27.& 34.
in fin.cum alijs adductis à me lib.1.q.6.numero.26.&
aliàs prærogatiuas.

SVMMARIVM.

1 *Resignatarius debet emittere professionem fidei.*
2 *Decretum Conc.Triden.de emittenda professione fidei comprehendit etiam prælatos regulares.*
3 *Forma professionis fidei remissiue.*
4 *Decretum Concilij super professione fidei an tollat effectum triennalis.*
5 *Regula de triennali est exorbitans.*
6 *Regula de triennali quoad fructus non excusat cum, qui non fecit professionem fidei.*
7 *Possessio longissima quo ad fructus non excusat non emittentem professionem fidei.*
8 *In foro exteriori non excusantur illi, qui non fecerūt professionem fidei per ignorantiam.*
9 *Mala fide percipit fructus,qui non emittit professionem fidei.*
10 *In foro conscientiæ,non peccauit,neque tenetur ad restitutionē fructuum,qui non fecit professionē fidei.*
11 *Ignorantia excusat in foro conscientiæ.*
12 *Lex pœnalis,quando liget in foro conscientię.*
13 *Obligatus ad faciendum aliquid in tempore, tenetur id facere,licet sit elapsum tempus.*
14 *Semel ipso iure de perdita non quæruntur.*
15 *Verbum Non suffragetur positum in Decreto Concilij Tridentini de professione fidei,quomodo intelligatur.*

QVAESTIO IX.

1 NONO, Quæro, An Resignatarius teneatur emittere professionem fidei? Respondendum est † affirmatiue,si qualitas beneficij hoc exposcat,capitulo.duodecimo. sess.24.de reformation.Concilij Tridentini ibi. *Prouisi etiam de beneficijs quibuscumque,curam animarum habentibus teneantur à die adeptæ possessionis, ad minus intra duos mēses,in manibus ipsius Episcopi,vel, eo impedito,corā Generali eius Vicario,seu Officiali,orthodoxæ fidei publicam facere professionē, & in Ro.*

Ecclesiæ obedientia se permansuros spondeant, ac iurent. Prouisi autem de canonicatibus, & dignitatib. in ecclesiis cathedralibus nõ solum coram Episcopo, seu eius Officiali, sed etiam in Capitulo idem facere reneantur, alioquin prædicti omnes prouisi, vt supra, fructus non faciant suos, nec illis possessio suffragetur.

2 Et hoc decretum comprehendit etiam prælatos regulares, qui infra duos menses tenentur emittere professionem fidei, vt respondit Nauar. cons. 2. de summ.
3 Trinit. & fid. Catholic. formam † autem professionis fidei ponit Pius IIII. in constit. sua 114. incip. Iniunctum, ann. V.

Dubium tamen est, an hoc decretum concilij tollat effectum regulæ de triennali? Pro affirmatiua † respondit Nauarr. cons. 1. de summ. Trinit. & fid. Cath.
5 qui mouetur, tum quia dicta regula † est exorbitans, tum quia cessat ratio dictæ regulæ. Pro negatiua aũt
* conclusit * Congregatio Conc. Tride. & hæc est vera
6 sententia. limita tamen non procedere quo ad fruct' quia triennalis possessio non excusat eum, † qui non
* fecit professionem fidei, quo ad fructus, & ita cẽsuit Congregatio ante dicta, sub die 5. Maij 1575. dũ vo-
7 luit, ne dum triennalem sed nec longissimam possessionem prodesse † ei, qui non emisit professionem fidei, quo ad fructus percipiendos, quam diu dictam professionem non emiserit, & ita intelligẽdus est Nauar. pro vt vere loquitur, vt constat ex dictis ante nu. 1. nam tex. hic considerat vnicam pœnam, ne faciant fructus suos, & quo ad hoc possessio illis non suffragetur.

Secundo. Dubitatur, si adepti canonicatum parochialem per ignorantiam, incogitantiam, vel inaduertiam non fecerunt professionem fidei infra duos menses, an excusentur? Duo capita sunt statuẽda, quorum primum erit in foro exteriori, in quo concludẽ-
8 dum est non excusari, quia hæc ignorantia fuit iuris clari, quæ non excusat, cap. ignorantia, de regul. iur. li. 6. ita respondet Nauarr. dict. consil. 1. nume. 2. de summa Trinit. & fid. Catholic. vnde † præsumentur, mala
9 fide percepisse fructus, arg. regu. qui contra iura. & ibi Glos. de regul. iuris lib. 6.

10 Secundum caput in foro interiori, in quo concludendum excusari, & non peccasse † quo ad forum conscientiæ mortaliter, nec esse obligatos ad restituendũ fructus, ita Nauarr. dict. cons. 1. numer. 3. & cons. 3. de
11 summ. Trinit. & fid. Catholic. quia ignorantia, † in cogitantia, & inaduertentia excusant illos, D. Thom. 1.
12 2. q. 88. art. 5. & 6. & lex pœnalis, etiamsi pœnam † ipso iure contineat, non ligat in foro conscientiæ, Glos. in cap. fraternitas 12. q. 2. Felin. in cap. vltim. numero 7. de re iudic. vnde admonet Nauarr. tacendam esse hanc negligentiam coram hominibus, & poterunt, ac debent illam professionem tunc facere, ita Nauar. cons. 4. de summ. Trinitate, & fide Catholic. quia ille, cui iubetur facere aliquid circa certum tempus, obligatur ad duo, scilicet ad faciendum illud intra illud tẽpus, si potest, & ad faciendum illud idem post lapsum temporis præstituti, quam cito facere poterit, etiam
13 si potuit † tantea facere, l. celsus. ff. de recept. arbit. cap. cum dilecti de dol. & contumac. vbi Abb. num. 12.

Et hæc professio facta post præfatos duos menses prodest ad quærendos fructus temporis futuri, non autem præteriti, ita Nauarr. dict. cons. 4. n. 7. quia regu-
14 lariter semel ipso † iure deperdita non quæruntur ipso iure, l. qui res. §. aream, ff. de solut.

15 Et verbum † non suffragetur, ibi, *nec illis possessio suffragetur*, in dict. c. 12. sess. 24. Conc. Tridentin. excludit * prouisum, quoad fructuum perceptionem, nõ autem quo ad tit. & proprietatem, vt in facti contingentia respondit Nauarr. cons. 5. de verbor. signifi. per plura, vt per eum.

Finis Libri Decimi.

FLAMINII PARISII IVRE CONSVLTI DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM.

LIBER VNDECIMVS.

De publicandis Resignationibus, ad Constitutiones Pij V. & Gregorij XIII.

Hic liber habet præfationem, in qua ponuntur verba Reg. Cancellariæ Constitutionum Pij V. & Gregorij XIII. & 14. Quæstiones.

1 *Bquam causam requiritur publicatio.*
2 *Quantum tempus detur ad publicandum tam in Curia quam extra, & quando computetur hoc tempus.*
3 *Quorum beneficiorum debeat fieri publicatio resignationis, an Reseruatorum, Iurispatronatus, Consistorialium, Electiui, Litigiosi, Hospitalis, Regularium.*
4 *Qui teneantur publicare beneficia Resignata, An officiales Curiæ, Cardinales Exempti Secundi Resignatarij, Impetrantes beneficia vacantia ob non publicationem, Translatarij pensionum, Minores.*
5 *An quomodocumque sit facta resignatio debeat publicari, & Quid de ea quæ sit extra Curiam, & de Permutatione, Ac de ea quæ sit reseruatis fructibus, aut pensione, & de Commenda, & De gratia in forma dignum, & De resignatione simplici, & cessione iuris.*
6 *Quomodo sit facienda publicatio, Coram quo, Cum quibus, Vbi, Quando, Per quem, & ponitur forma.*
7 *Quæ sit pœna non factæ publicationis, Quid amittat resignans.*
8 *Beneficia vacantia ob non publicationem an dicantur vacare in Curia,*
9 *An contra Constitutionem Greg. XIII. possit dari quod non fuit acceptata, & publicata in partibus.*
10 *An in litteris impetrationis ob non publicationem debeat poni Vocato possessore.*
11 *An Constitutio Pij V. sit in totum sublata per Constitutionem Greg. XIII.*
12 *Quæ differentia est inter Constitutionem Pij V. & Greg. XIII.*
13 *An impedimenta excusent à publicatione, Quæ, quomodo debeant probari, &c.*
14 *An impetrauit beneficium ob non publicationem incumbat onus probandi non publicationem, Et quomodo probetur non publicatio.*

SVMMARIVM.

1 *Regulæ Cancellariæ requirebant publicationẽ resignationis.*
2 *Verba Regulæ Cancellariæ requirentis publicationem resignationis.*
3 *Constitutionis Pij V. de publican. Resignationibus. verba.*
4 *Constitutio Pij V. de publicã. resignationib. derogauit regulis Cãcellariæ prædecessorũ super hac re editis.*
5 *Constitutionis Gregorij. XIII. de publican. Resignationibus verba.*
6 *Constitutio Gregorij XIII. de publican. resignationibus abrogat Constitutionem Pii V.*
7 *Clausula non obstantib. tollit contraria.*
8 *Clausulæ non obstantib. effectus.*
9 *Dubium cessat in apertis.*
10 *Clausula derogatoria sufficit, quamuis tenor non exprimatur.*
11 *Dictio Omnino est præcisa.*
12 *Dictio omnino includit Omnem casum.*
13 *Verbum Abrogamus tollit in totum.*
14 *Differentia inter Abrogare, & Derogare.*
15 *Derogatio fit in parte.*
16 *Geminationis magnus effectus.*
17 *Constitutio Pij V. de public. resignationibus per constitutionem Gregor. XIII. super eadem re est in totũ abrogata.*

18 *Lex abrogata non potest allegari ad decisionem causa rum.*
19 *Allegans legem abrogatam incidit in pœnam falsi.*
20 *Lex abrogata potest allegari in argumentum.*
21 *Ratio legis nunquam videtur abrogata.*
22 *Lex abrogata potest allegari ad corroborationem legis nouæ.*
23 *Lex abrogata potest allegari quando concor dat cum lege noua.*
24 *Compilatio septimi libri Decretalium.*

PRAEFATIO.

ET quia libro superiori visum est de his, ad quę tenetur Resignatarius non ab re erit nunc tractare de publicatione. namque resignatarius debet suam resignationē publicare, alias nulla est renunciatio.

Ideo Tractaturi de nullitate resignationis ex capite non publicationis, materiam ipsius publicationis diligenter attingemus, cum sit vtilis, & tota die in foro practicabilis. In primis igitur scire oportet Tria tempora considerandа. Quorum primum, secundum regulas Cancellariæ, secundum †quas beneficia resignata debere publicari videmus in regulis Sixti IV. Innocent. VIII. Alexād. VI. Pij. III. Iulij II. Leonis. X. Adriani VI. Clement. VII. Paul. III. Iulij III. Marcell II. Paul. III. Pij iiii. & Pij. V. vt Sarn. in interpretatione huius regulæ exorditur, dicens, ante tempora Sixti iiii. non repertam fuisse hanc regulā. Verba aūt regulæ sunt hæc.

1

2 *Item Idem Dominus noster statuit, & ordinauit, quod quæcumque beneficia ecclesiastica, siue in Romana curia, siue extra etiam resignata, nisi de illis factæ resignationes, si in Romana curia, infra sex menses, si extra dictam curiam factæ sint infra mensem, ex tunc vbi dicta beneficia consistunt publicata, & possessio illorum ab eis, quos id contigit, petita fuerit, si resignantes ista post modum in eorundem resignatorum possessione decesserint, non per resignationem, sed per obitū huiusmodi vacare censeantur, collationes quoque de illis tanquam per resignationem vacantibus factæ, & inde secuta nullius sint roboris vel momenti.* Quib. verbis aliqua fuerunt addita vel sublata secundum diuersitatem temporis.

Secundum, est tempus sanctæ memoriæ Pij. V. qui non contentos regulis prędecessorum super hac re, neque sua, edidit constitutionem †incip. Sanctissimus, 3
quæ est in Bullario in ordine 182. his verbis.

SAnctissimus in Christo pater, & Dominus Noster, Dominus Pius diuina prouidentia Papa V. Animo repetens, quę, & quam grauia inconuenientia, & absurda ex occultis beneficiorum Ecclesiasticorum resignationibus, & cessionibus in dies oriantur. Cum sæpe contingat, quod occulte resignantes vel cedētes hmōi, et post resignationem, vel cessionem per eos factas, non solum fructus ex beneficijs sic cessis, vel resignatis prouenientes, indebite percipiunt, sed etiā (qđ grauius est dolendum) tanquam veri Prælati, vel beneficiati, Sacramenta ministrant, ordines conferunt, & Indulgentias Christi fidelibus concedunt, in maximum animarum periculum, & scandalum plurimorum, Nonnunquam, etiam cum eisdem resignantibus vel cedentibus tanquam cum veris Prælatis, aut beneficiatis contrahentes, illisq. decimas. census, oblationes, & alia iura Ecclesiastica persoluentes, illa post modum veris Prælatis, seu beneficiatis iterum soluere, & ab illis intrusis non sine maximo ipsorum soluentium damno, & incommodo repetere coguntur. Plerumque etiā ordinarij Collatores, ac etiam Rom. Pontifices pro tempore existentes, beneficia huiusmodi occulte resignata, vel cessa, per obitum ipsorum resignantium, vel cedentium vacare existimantes illaq. tāquam per obitum vacantia cōferentes, detecta postea resignatione, vel cessione prædicta, simul cum personis prouisis grauiter deluduntur, & fraudantur. Ac etiam considerans quantum in beneficiis Ecclesiasticis ea, quæ hæreditariæ successionis imaginem referunt, Canonicis sanctionibus sint odiosa, ac Sanctorum patrum decretis contraria, Quodque propter varias, & diuersas fraudes, & malitias, quæ in dictorū beneficiorum resignationibus, seu iurium in illis, vel ad illa competentium cessionibus (quas maxime puritas simplicitasque decet) quotidie excogitantur, & adhibentur, plerumque beneficia huiusmodi, quasi sine hæreditario occupata detinentur. Et propterea, ne absurda, & inconuenientia prædicta de cætero oriantur prouidere, illaq. a templo, & Sanctuario Dei, quam lōgissime submouere, as animarum periculis, nec non fraudibus, & malitijs huiusmodi occurrere cupiens, ꝑsenti sua perpetuo valitura constitutione voluit, statuit, & ordinauit, Quod quæcumque dictorum beneficiorum resignationes, aut iurium cessiones, tam in manibus suæ Sanctitatis, quam cuiuscumque Romani Pontificis sui ꝓdecessoris, aut successoris, aut cuiuis alterius, etiam loci ordinarij vsque in diem publicationis præsentis constitutionis factæ, & quas in posterum fieri contigerit, sub infra scriptis modo, & forma non aliter publicari, ac ad eorum ad quos spectat notitiam deduci debeant. Videlicet resignationes, & cessiones iam factæ (si illarum vigore possessio nondum fuerit per resignatarium, vel cessionarium apprehensa, etiam si super illis consensus præstiti fuerint) nec non eæ, quas infra tempus inferius designatum, a quo præsens constitutio obtinere incipiet, si quidem extra Romanam curiam factæ exstiterint, infra vnum, si vero in eadem Curia, infra sex menses a die, qua eadem constitutio sic, vt præfertur, obtinebit, numerā dis, reliquæ vero, quas post dictum diem fieri contigerit, si quidem extra curiam, similiter infra vnum, si vero in ipsa Curia fiant, infra sex menses a die datæ supplicationis resignationum, seu cessionum earundem, non autem a die præstiti, seu præstandi consensus computan. in Ecclesia ipsius beneficij ac etiam in Cathedrali, vel Metropolitana, vel alia Superiori Ecclesia, cui beneficium ipsum resignatum, vel cessum immediate subest. si quidem beneficium extra Cathedralem Ecclesiam situm est, vel fuerit, si vero beneficium huiusmodi in Cathedrali, vel alia Superiori Ecclesia extiterit in ipsa sola dum in ibi populi multitudo ad diuina audienda conuenerit, publice, ac alta, & intelligibili voce, ita quod ad omnium in eadem Ecclesia præsentium notitiam similiter peruenire possit, per ipsos resignantes, vel cedentes, aut resignatarios, vel cessionarios, vel alium, seu alios eorum nomine publicentur. Ipsique resignatarij, vel cessionarij realem, & actualem possessionem beneficiorum huiusmodi realiter, & cum effectu apprehendere,

dere, vel saltem illam infra prædictum vnius, vel sexmē sium terminum ab his, ad quos illius traditio de iure, vel de consuetudine spectat, vere, & non ficte, seu perfunctorie congruo loco, & tempore petere dēant: Et si beneficia ipsa, etiam quo ad possessionem tantū litigiosa, & per alios possessa fuerint, vel eorum possessio, ex quauis causa capi, seu apprehendi non possit, si litem huiusmodi in dicta Curia nunc, aut in futurum tendere contigerit, vltra præmissa, litteras desuper expediras, vel saltem instrumentum consensus cum data supplicationis, ac etiam cum designatione libri, & folij, in quibus supplicatio huiusmodi registrata fuerit, infra mensem a die eiusdem datæ, non autem a die præstiti consensus numerandum, in actis Notarij causę, & litis huiusmodi realiter, & cum effectu præsentare, illumque in eisdem actis annotari facere: Et insuper, quod in omnibus, & singulis casibus supradictis, resignatarij, seu cessionarij, eorumque successores, vel causam, ab eo quomodolibet habentes consensum ante obitum resignantis, vel cedentis, etiam si supplicatio per eundem resignantem, vel cedentem, seu eius Procuratorem porrecta fuerit, in libris Cameræ, vel Cancellariæ (si quidem resignatio, vel cessio huiusmodi in ipsa Curia) alias si extra Curiam facta fuerit, vel fiat, in actis Episcopalis, seu Archiepiscopalis, vel alterius Superioris Curiæ, cui beneficium immediate subest, extensum fuisse legitime docere, seu probare teneantur. Alioquin resignationes, & cessiones, ac extensiones consensum huiusmodi, aliter quām, vt præfertur, publicatæ, seu factæ, cum omnibus indesecutis, & sequendis, etiam nouis prouisionibus, ac alijs cessionibus, & retrocessionibus, cæterisque quibuluis gratijs, nullas, & inualidas, nulliusque roboris, vel momenti fore, ac fuisse, & esse statuit, & ordinauit; Et præmissa omnia, & singula etiam in quibus libet beneficijs Consistorialibus, & vt præfertur litigiosis, etiam si resignantes, vel cedentes extra possessionem eorundem beneficiorum ciuiliter, vel naturaliter decesserint, ac etiam si resignationes, & cessiones, præfatæ, ex causa permutationis, vel cum reseruatione omnium, & singulorum fructuum, redituum, & prouentuum, ac quotidianarum distributionum propria auctoritate, vel aliàs percipien. & cum reseruatione tituli, administrationis seruitij, ac stalli, & aliàs quomodocunque, & qualitercumque, etiam in fauorem alicuius ex scriptoribus Apostolicis, aut alijs Romanæ Curię officialibus, ac etiam in fauorem alicuius ex Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus hactenus factæ extiterint, aut etiam in futurum fieri, & resignatarios, vel cessionarios ipsos infra dictum vnius, vel sex mensium spatium cedere, vel retrocedere contingat, locum habere, & suum locum obtinere voluit, & expresse declarauit: Sicque, & non aliter per quoscumque Iudices, & Commissarios, quauis etiam Apostolica auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, & ipsius Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales in quauis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & cętera decreuit. Cæterum, vt præsens constitutio facilius innotescat, Sanctitas sua voluit, & mandauit, quòd eadem constitutio non solum in Cancellaria Apostolica (vt moris est) sed etiam ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Florę Publicetur, illiusque exempla in eisdem locis affixa dimittantur, & inter constitutiones perpetuas describatur, & annotetur. Quodque omnes, & singulos, quos illa concernit, presentes quidem in Curia tamen lapso mense à die dictæ publicationis numerando, Cæteros vero intra montes degentes, tribus, vltra vero ipsos montes commorantes, sex mensibus decurtis per inde, arctet, ac si eisdem personaliter intimata fuisset, cum non sit verisimile apud eos manere incognitum, quod tam patenter fuerit publicatum, &c.

Placet, describatur, & publicetur. M.

4 Et per hanc constitutionem derogatur alijs regulis suorum †prædecessorum super publicatione emanatis, vt colligitur ex finalibus verbis, & fuit resolutum in Rota in vna * Pampilonen. coram Illustrissimo Cardinali Aldobrandino tunc Auditore Rotæ doctissimo decimoquinto. Maij millesimoquingentesimoseptuagesimotertio, & in alia * Carthaginē. coram R.P.D Vicecomite nunc Archiepiscopo Mediolanen. integerrimo.

Tertium, & vltimum, est tempus sanctæ memoriæ Gregorij XIII. qui vt omnes casus includeret, & plura dubia iam orta declararet, anno duodecimo. Pontificatus aliam promulgauit extrauagantem, incipient. Humano vix in ordine. octuagesimoseptimo. quę fuit confecta cum maxima deliberatione. namque per multos annos antea fuerunt plurima exemplaria à doctissimis viris confecta, & de ordine eiusdem Gregorij in plena * Rota examinata, proponente Reuerend. P. Domino Robusterio tunc Auditore Rotæ doctissimo, die Lunæ decimo. decimo quarto. & decimoseptimo, Nouembris 1578. & considerata per bon. memor. Stephanum Contarellum tunc Cardinalem, & Pro Datarium versatissimum hisce rebus. cuius extrauagantis hęc sunt verba.

HVMANO Vix iudicio ita bene quicquam, & prouidenter sanciri potest, quin vsus sæpe aperiat, doceatque id quod salubre fore credebatur, minus experiundo prodesse, quod in illis constitutionibus, quas ad prohibendas simulatas, occultasue beneficiorum Ecclesiasticorum resignationes diuersi Romani Pontifices multiformam ediderunt, & fe. rec. Pius Papa V. prædecessor noster nouissimę promulgauit, cognoscimus accidisse. Nos hoc malum; prout occasio necessitasque postulat, coercere volentes, statuimus, vt post hac omnes, & quæcunque resignationes, etiam causa permutationis, ac commendam, & etiam litteris Apostolicis non confectis, & possessione non habita, necnon litis, & iurium quorumcunque cessiones, ac retrocessiones, quæ deinceps de quibuscunque beneficijs Ecclesiasticis in nostris, seu Romani Pontificis pro tempore existentis manibus, ac etiam coram Notario publico, & testibus fient, & a nobis vel illo, seu nostro, vel illius mandato admittentur, & super eis prouisiones, & quęcumque aliæ dispositiones, siue temporales, siue perpetuę, aut ad hoc mandata Apostolica sub qua cunque forma, & quibuscumque etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, ac pijs locis quocumque priuilegio suffultis, facta, publicari debeant cum litteris Apostolicis desuper confectis intra sex menses, si beneficium intra montes fuerit, vltra vero

intra nouem à data concessionis gratiæ, non autem à die præstiti super ea consensus numerandos, etiam si postea concessio gratiæ huiusmodi ex quauis causa, diuersisque subsequentibus datis, ac quotiescumque, & quotiesmodo reformata, & valida reddita fuit, pluresque, & quotquot in alium, vel alios cessiones, ac etiam in ipsum met primum resignãtem, vel cedentem retrocessiones termino prædicto nondum elapso interuenerint, ita vt vnicus, dumtaxat terminus his successiuis cessionibus, ac retrocessionibus decurrat, vt qui postremus gratiam habuerit publicationem huiusmodi facere, cæteraque omnia hic præscripta intra eundem terminum præstare teneatur. Ipsa autẽ publicatio in Cathedrali, & in beneficij Ecclesia, vel Ecclesijs, si in pluribus illud sit, fiat vbique dum frequẽs populus ad Missarum solemnia conuenerit, palam omnibus litteræ Apostolicę prædictæ, earumue transumptum authenticum exhibeatur, claraque, & intelligibili voce resignatio, seu cessio huiusmodi, ac beneficii qualitas, & inuocatio, nominaque, & cognomina resignantis, seu cedentis, ac illius in cuius fauorẽ gratia hmõi facta est, pronũcietur ita, vt hęc omnia possint ad notitiam omnium ibi existentium verisimiliter puenire, scriptoq. de his omnibus exemplo collato valuis dictarum Ecclesiarum affixum relinquatur. Si vero Ecclesia beneficij ruralis sit, aut populo Conuẽtuq. careat, eo casu in Parochiali, intra cuius Parochiæ limites beneficium ipsum cõsistit, & in Cathedrali Ecclesia, vel si locus bello, seu pestę, alijsue manifestis periculis subiaceat, tunc in proxima parochiali, ac etiam in Cathedrali Ecclesia, vel si ad illas, aut vtramuis minime sit securus, in alia Cathedrali, vel parochiali viciniori periculorum immuni publicatio huiusmodi peragatur. Is quoque in quem disponi, vel mandari de beneficio etiam litigioso, vel accedente non possesso sub quacumque forma contigerit, possessionem beneficij intra dictum tempus vigore litterarum Apostolicarum de super confectarum, nec alias apprehendere debeat, & si propter litem, aut aliud legitimum impedimentum nequiuerit saltem litteras Apostolicas, cum earũ publicatione, si tunc facta erit, Iudici, seu executori illarum, vel alijs ad quos pertinet, per se, vel procuratorem suũ legitimum, intra idem tempus præsentare, & apud illum, vel illos per ipsarum litterarum executionẽ instare, & possessionem huiusmodi instanter petere teneatur. Cæterum modus, & forma hic tradita semper, & vbique debeat obseruari, nec alia, vel æquipollens vllo modo admitti in omnibus, huiusmodi resignationibus, cessionibus, & retrocessionibus, de quibuscũque Ecclesijs, monasterijs, Prioratibus, tam virorum, quam mulierum dignitatibus officijs, & beneficijs Ecclesiasticis sæcularibus, & quorumuis ordinum, etiam militiarum regularibus, etiam electiuis, & manualibus, ac etiam de iure patronatus laicorũ Illustrium, & alias quomodocumque existentibus, siue pacificis, siue in petitorio, siue in possessorio litigiosis etiam de quibus in Consistorio nostro disponi consueuit, seu debet, quæ post hac ex quacunque causa fient, & per nos, ac prædictos successores extra tamen dictum Consistorium, admittentur, etiam cum reseruationibus nominis, tituli, administrationis, possessionis, fructuũ, etiam omnium, ac rerum, & iurium quorumcunque. Ad prædictorum tamen obseruationem eum, in quem iuris sit cessio beneficij, quod tempore cessionis huiusmodi, & ante illam vigore litterarum Apostolicarũ, vt supra, si ad id tenebat, publicatarum realiter possidebat, nolumus obligari. Quod si quicquam prædictorum omnium omissum fuerit, dictis terminis, vt cuique præscripti sunt, elapsis, omnes dispositiones, & gratiæ resignatorum, & cessorum beneficiorum, ac iurium huiusmodi, cum omnibus inde secutis, siue de pacificis. siue de litigiosis sint, irritæ, & inanes, nullaq. alia gratia super huiusmodi beneficio, siue iure cesso, ijs quibus concessa fuerit, suffragetur, sed ipsi tales inhabiles, & incapaces sint huiusmodi beneficia sic resignata & cessa, quandocunque obtinendi, illaque, siue iura ab ipsa statim prima resignatione seu cessione, etiam si illæ, alias nullæ, & inualidæ essent vacauisse, & vacare censeantur eo ipso, nec resignantibus, seu cedentibus, si postea in sua possessione remanent, constitutiones de annali, & triennali possessore, nec præsumptæ aut tacitæ retrocessiones, etiam propter diuturnam continuatæ possessionis huiusmodi, tolerantiam, nec omnino aliud ius, vel beneficium vllo tempore suffragetur, sed ipsa beneficia, siue iura sic a principio vacantia a Sede Apostolica prædicta dũtaxat impetrari valeant ac concedi. Illorum vero impetrationes, vel etiam motu proprio concessiones quibuscumque derogationibus fultę, numquam sub clausulis generalibus, aut vacationum modis conditionalibus, vel implicitis comprehendantur, sed specialiter & expresse ob non seruatam præsentis constitutionis formam, ac cum declaratione nominum, & cognominum resignantis, seu cedentis, & gratiam habentis, dispositiue, & non cõditionaliter fieri omnino debeant, & quicumque sic impetrans, aut gratiam etiam motu simili habens, præfinitum cuique casui tẽpus prædictum a data concessionis gratiæ sibi factæ huiusmodi ea omnia quæ cedens iure prædicto debebat, præstare teneatur, & si pluribus gratiam huiusmodi fieri contigerit is præ omnibus obtineat, qui primus publicationem suæ impetrationis fecerit, & possessionem adeptus fuerit, aut petierit, omniaq. requisita prędicta adimpleuerit, quamuis in data sit postremus, & possessio ab alio in publicando negligentiore prius apprehensa fuerit, vel petita. Reseruationibus, omnibus nominis, administrationis fructuum etiam omnium, ac pensionum, & aliarum rerum quarumcũque, necnon facultatibus indultis, & alij concessionibus tam ipsis resignantibus, seu cedentibus, qui tamen possessionem ab initio re ipsa dimiserint, quam alijs ex huiusmodi resignationibus, seu cessionibus a Sede Apostolica factis nihilominus validis, plerunque effectum sortituris. Sed ne in beneficijs super possessione, vel proprietate litigiosis litis prosecutio turbari valeat, vel differri, in causis huiusmodi contra cedentem ad vlteriora, etiam ad sententiam diffinitiuã, & rem iudicatam, ac illius executionem, quousque ille, qui gratiam ex resignatione, seu cessione, aut ex omissa forma publicationis huiusmodi obtinuit, ad causam per se, vel procuratorem legitimum accesserit, litemq. huiusmodi susceperit, eodem modo, & ordine procedi possit, quo potuisset legitime, si cessio, huiusmodi facta non fuisset, ac quicquid interim sic procedendo decretum, & expeditum fuerit, siue cum cedente, siue contra eum, etiam postquam ipse, vel quiuis alius incumbentia sibi secundum prędicta præstiterit. non solum circa fructus, sed etiam circa possessionem, & ipsum ius quod cessum est, valeat omnino. & vim obtineat, illumque ipsum, cui gratia facta est, non minus afficiat, quam si ipso legitimè

gitime citato contra eum decretum & expeditũ fuisset, nec ipse aduersus hæc, prætextu non acceptatæ gratiæ, vel etiam illius ignoratæ, aut citationis, vel intimationis, executioni contra ipsum minime demandatæ, aliaue ratione valeat excusari. Possit tamen ipse etiam si in lite, & causa huiusmodi subrogatus non sit, quandocunque ad illius prosecutionem, & terminationem venire, & à Iudice, coram quo causam ipsam etiam ex delegatione pendere contigerit, in illis ipsis statu, & terminis, in quibus tunc eam esse reperierit, etiam absque rescripto speciali, admitti. De beneficijs autem, q̃ deinceps in manibus ordinariorum collatorum, etiã Cardinalium etiam indulta, & facultates ad hoc ab Apostolica Sede habentiũm. ac Legatorum etiam de latere, & delegatorum etiam spécialium eiusdem Sedis extra Romanam curiam resignari, etiam ex causa permutationis contigerit, ipsi intra mensem negotiũ vniuersum admissionis, vel reiectionis resignationis huiusmodi, & (si per eos facienda erit) prouisionis resignati beneficij iuxta Apostolicas, & alias canonicas sanctiones omnino absoluant. Et qui sic prouisus fuerit, intra tres menses à die sibi factæ prouisionis illam publicet, & possessionẽ beneficij capiat modo & forma supradictis, alioquin illis elapsis nulla sit eius prouisio, & beneficium vacare censeatur, eo ipso. Ordinarij que, & alij prædicti, qui hæc, vti eis præscribuntur, nõ perfecerint, eo casu potestate disponendi de ipsis beneficijs sint ea uice priuati, eorumque dispositio eo ipso ad Sedem Apostolicam deuoluta existat, aut alijs idoneis ab ipsa sede dumtaxat, modo & forma prædictis concedantur. Decernentes sic per quoscumque iudicari debere, necnon irritum, & inane quicquid secus super his per quoscumque scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus prædicti Pij Quinti, & alijs omnibus aliorum prædecessorum nostrorum constitutionibus de publicandis resignationibus huiusmodi hactenus editis, & reformatis, quasocs omnino abrogamus. Ita tamen quod in publicandis illis resignationibus, & cessionibus, quæ in manibus nostris hucusque factæ, & à nobis admissæ sunt, & tempus ad eas publicandas iuxta dicti Pij prædecessoris constitutionem nondum effluxit, constitutio ipsa, quo ad eas dumtaxat, integre obseruetur; Necnon resignantium, siue cedentium voluntatibus, conditionibus, præstationibus, & clausulis in ipsismet resignationibus, & cessionibus, seu procuratorum constitutionibus, & mandatis, ac alias etiam ad præseruationem suorum iurium, & significationem, quod nõ aliter, nec alio modo resignant, seu cedunt, appositis & quacumque verborum vi, formula, & multiplicatione expressis, necnon indultis, priuilegijs, & gratijs Apostolicis, etiam prædictis Cardinalibus, ac eorũ, & nostris familiaribus continuis commensalibus, necnon litterarum Apostolicarum scriptoribus, abbreuiatoribus, cæterisque Romanæ Curiæ officialibus, & quibuslibet causis quomodocumque concessis, & confirmatis, quæ omnia etiam tollimus, & annullamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem præsentes amplius innotescant, volumus vt earum exemplis ẽt impressis, Notarij publici manu subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides vbiq; in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Mandamusque illas in librum Quinternium appellatum Cancellariæ Apostolicę ad perpetuam rei memoriam de more referri.

Datum Romæ, apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1583. Non. Ianuarij, Pontificatus nostri Anno duodecimo.

Cæ. Glorierius.

M. Pro dat.

A. de Alexijs.

Et ex verbis finalibus ibi. *Non obstantibus prædicti Pij, & alijs omnibus aliorum prædecessorum nostrorum constitutionibus de publicandis resignationibus huiusmodi hactenus editis, & reformatis, quas omnes omnino abrogamus.*

Patet esse derogatum non solum regulis Cancellariæ, sed etiam † constitutioni Pij V. vt fuerat iam mandatum* a Rot. 17. Nouembris 1578. & ita postea fuit * declaratum per eandem Rot. in vna* Ilpalen. die veneris. 8. Nouembris. 1585. 6

7 Idque deducitur põderando primo † clausulam derogatoriam, non obstantibus. Bart. & alij in l. vlt. C. si contra ius, vel vtilit. public. idem Bart. in Extrauag. ad 8 reprimendum in verbo non obstantibus, & plures effectus huius clausulæ referunt Alex. cons. 92. numer. 34. & cons. 105. num. 3. vol. 6. Felin. in cap. nonnulli. numer. 21. 39. & 79. de rescript. Dec. cons. 16. nu. 6. Curt. sen. cons. 27. colum. 12. & cons. 35. col. 4. & vlt. Paul. de Castr. in l. causas. C. de transact. Bar. in l. si quis. in prin. testamenti, ff. de leg. 3. Cardin. Paris. cons. 1. nume. 84. volu. 4. Secundo pondero expressionem factã de Cõstitutione Pij V. & regulis. vnde nulla † remanet difficultas, l. continuus. §. cum ita ff. de verb. oblig. l. ancillæ. Cod. furt. l. illam. C. de colla. Corn. cons. 13. colum. 2. libro 2. Dec. cons. 484. numero 1. Roland. à Vall. cõ 9 sil. 77. nume. 5. libro 1. & sufficit, licet † tenorẽ non exprimatur, vt voluit in simili Bald. Angel. & Paul. de Castro. in l. si mihi & tibi. §. in legatis. ff. de lega. 1. cũ alijs adductis per Franc. Curt. Sen. cons. 35. colum. penu. & 10 voluit notabiliter Cardin. Paris. cons. 24. num. 15. vol. 11 4. Tertio dictionem omnino † quæ est præcisa l. si post sessor. in principio. ff. de pecul. hæredit. Alberic. de Rosat. in dictionar. in verbo omnino. Cardin. Paris. cons. 12 21. num. 40. volum. 1. & includit omnem † casum, le. in naue. ff. locat. Cardin. Paris. cons. 22. num. 26. volum. 2. 13 & verbum abrogamus, † quod in totum tollit tex. iuncta Gloss. in capit. in istis. §. leges. distinct. 3. l. derogatur. ff. de verb. sign. vbi Alciat. Dec. quem refert, & sequitur Hippol. Riminald. in cap. 1. nume. 109. de constitut. Hæc est enim præcipua differentia inter abrogare, & derogare, d. l. derogatur. ff. de verb. signific. vt abrogare legem, sit in totum eam destruere, & delere, 14 derogare † autem, partem eius aliquam auferre Connanus in Comment. iur. ciu. lib. 1. c. 13. colum. 2. Hottomanus, & alij, quos refert Riminald. Iun. d. c. 1. nume. 109. quod etiam ostendit vnio dictionis omnino cũ 15 hoc verb. abrogamus, adnotata † in l. balista. ff. ad Trebellian. Bar. in l. scimus. C. de agric. & cens. lib. 11. Cardi. Paris. cons. 5. nu. 64. vol. 4. & cons. 6. num. 12. & 32. nu. 52. & 54. nu. 67. vol. 1. & latius cons. 12. nu. 69. vol. 2. & cons. 9. num. 20. 21. 22. cum seq. vol. 3. Et vt ex supradictis colligitur quamuis Constit. Pij V. per hanc 16 Gregorij XIII. di, in totum abrogata, vt etiam latius probabo infra, q. 11. tamẽ illam sæpius referam ad clariorem, & euidentiorem intelligẽtiam, vt appareat differentia, & quid seruandum sit cognoscamus, ad notata per doctr. in l. 1. ff. si cert. pet. Felin. in c. 2. col. ante pen. & pen. de rescr.

18 Constitutio enim*abrogata,quæ non potest allegari ad decisionem causarum Gl.in c.nouit.de Iudic. Anchara.cons.483.col.1.Fel.in c.1.nu.19.de constit.
19 sub pœna falsi.Bart.in l.vltima.ff.de fals.potest infargu
20 mentum,& comprobationem referri,Glos.& Bar.in d.l.vlt.& in l.1. in fi.de coniug.cum emancip.lib.Geminian.in c.frequens.de restit.spol.lib.6.& in c.auctoritate,de.concess.preb.lib.6.cum alijs,vt per Fel. loco citato,& ratio legis numquam videtur abrogata,l.eos
21 ff.de capitis diminut.Glos.in c.fuerunt.& ibi Gemin.
22 dist.7.Potest etiam lex abrogata allegari ad corrobo rationem legis nouæ,c.super eo de cognat.spirit. Fel.
23 d.c.1.nu.16.vers.Item quatenus concordat cum lege noua,Archid.in cap.vltimo de off.leg.lib.6.& alij omnes hoc sequuntur.

* Et hęc constitutio Gregorij XIII.cum sit in viridi*obseruantia,in compilatione septimi libri Decre-
24 talis.quam prius mandauit faciendam dic.Gregorius & postea Sixtus V.Gregorius XIIII.Innoc.IX. & demum S.D.N.Clemens VIII.vigilantissimus,& eruditissimus,ob actiones illustres,& heroicas,ponitur distincta in 8.§.lib.1.sub tit.de Renunc.c.2.ex mente sacræ Congregationis ad hoc a Sanct.S delectæ,in qua Cõgregatione etiam ego interfui,sub benignitate S. Beat.& patrocinio Illustrissimorũ & Reuerẽdissimorum D.D.S.R.E.Cardinalium Pinelli,ac Matthæi,q ob ingenij claritatem,eximiamq.probitatem,& doctrinæ maxima cum diligentia,curant,vt quam primũ ad communem vtilitatem publicetur.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio debet publicari vt obuietur fraudibus.*
2 *Publicatio resignationis requiritur ob publicam vtilitatem.*
3 *Publicatio resignationis est facienda fauore animarum.*
4 *Fraudibus est obuiandum.*
5 *Resignationes occultæ & simulatæ tollendæ.*
6 *Resignans per resignationem amittit omne ius.*
7 *Resignans habetur pro mortuo.*
8 *Resignans non potest percipere fructus post resignationem.*
9 *Resignatarius peccat permittendo,vt resignans percipiat fructus.*
10 *Resignans post renunciationem non potest spiritualia ministrare.*
11 *Intrusus spiritualia ministrare non potest.*
12 *Communis error non iuuat recipientem spiritualia.*
13 *Communis error facit ius.*
14 *Communis error non procedit in spiritualibus.*
15 *Excommunicatus occultus non confert ordines.*
16 *Collatio facta ab occulto excommunicato non tenet.*
17 *Collator excommunicatus etiam ignorans,nulliter cõfert.*
18 *Præsentatio facta ab excommunicato tenet.*
19 *Excommunicatio lata ab excommunicato,nulla.*
20 *Communis error non prodest intrusis.*
21 *Interest populo,vt agnoscat suum pastorem.*
22 *Decimæ & oblationes ac alia emolumenta debentur veris prælatis.*
23 *Contractus confecti ab intrusis sunt nulli.*
24 *Beneficium vacat morte possessoris.*
25 *Possessor censetur dominus.*
26 *Ordinarij non debent deludi.*
27 *Materia litigandi est tollenda.*
28 *Publice inter est vt lites finiantur.*
29 *Lites occasionem mali præbent.*
30 *Longa vacatio Ecclesiarum prohibita.*
31 *Successio in beneficijs prohibetur.*
32 *Per resignationem perditur possessio.*
33 *Prouisione quæritur ius in re.*
34 *Hominum instinctum ad acquirendum.*
35 *Causa finalis ponitur in principio.*
36 *Dispositio a ratione proœmij regulatur.*
37 *Edictum de publicand.an sit odiosum.*
38 *Fauorabilis dispositio quæ emanauit ad obuiandum fraudibus.*

QVAESTIO I.

RIMO Quæro,ob quam cau
1 sam beneficia sunt publicanda Communis*responsio est, necessariam fuisse inuentionem huius publicationis,vt obuiare tur fraudibus, & multis malis, Gamb.dec.147.Caputaq.dec. 318.lib.1.in manuscr. & decis. 215.p.3.in impress.Corn.cons.137.vol.3.quem refert & sequitur Put.decis.453.nu.2.li.r. Tho.de Tan.decis.54.in manuscr Sarn.regul.de public.resig.q.3.col. 5.& q.9.& q.10.col.vlt.in fin.vers.necessaria & q.12. verstamen Rebuff.in sua reg.in prax. Roman.cons. 433.sub nu.1.Cassad.decis.22.super regul.Cancell.& expresse dicit in dictis const.Pij.V.& Gregorij XIII. Ideo inquit Caputaq.dict.decis. 215. requiri publica
2 tionem †ob publicam vtilitatem,& Put.dict.dec.453.
3 nu.6.lib.3.fauore animarum quando quidem fraudi
4 bus est obuiandum,l.cum hi,§. si cum his, de dolo, ff.de transact.l.magis ff.si pupillus ff.de reb.eorum,l. si legatarius C. de legat.1. quæstionis in fin. de fidei
5 com.Et Primum caput fraudis est, †vt tollatur occultæ & simulatæ resignationes, & ne resignantes post admissam resignationem in graue animarum periculum in beneficijs sic resignatis se intrudãt, fructus p cipiendo,similiaque faciendo,vt veri Prælati,quod ad modum pernicios um est eorum conscientijs.Respectu resignantis,quia cum per resignationem †miserit
6 omne ius,quod habebat in beneficio resignato,c.qui in dubijs,vbi*omnes de renunc.Oldra.cons.237.Calder.cons.4.de renunc.Cassad.decis.4.num.3.de restit spolia.habeatur pro†mortuo Card.Paris.cons.93.nu.
7 26.vol.4.omnes fructus,quos postea percipit,tenetur restituere,sicuti intrusus,Io.Monac.in c. si te. n. 3.de renunc.in 6.Card.Paris.cons.143. num.8.vol.4. Rot.decis.1.de renunc.in nou.&*communiter Doctores,vt supra dixi lib.1.q.6.Respectu resignatarij,
8 quia peccat permittendo†resignantem vti beneficio
9 cum non sit pastor,vt late tradit Hieron.Pau.in prax. Cancell.quæ est impressa post.prax.Rebuff.fol.mihi 602.col.2.Et hanc rationem considerauit Pius V. in dicta constitut.182.in princ.illis verbis. *Sanctissimus Christo pater & Dominus noster Dominus Pius V. animo repetens,quæ,& quam grauia inconuenientia,& absurdæ ex occultis beneficiorum resignationibus,& cessionibus in dies oriantur,cum sæpe contingat,quod occulte resignantes,vel cedentes huiusmodi,etiam post resignationem,vel cessionem per eos factas non solum fructus ex beneficijs sic cessis,vel resignatis prouenientes indebite percipiuntur,*& Gregorius XIII.in dicta constitutione.87.ibi.*quod in illis constitutionibus,quas ad prohibendas simulata occultasue beneficiorum ecclesiasticorum resignationes diuersi*

diuersi Romani Pontifices multifariam ediderũt &c. Et hanc rationem considerauit Rot.vt per Caputaq. decis.319.lib.1.& per alios communiter.

10 Secundum Caput fraudis est,ne resignantes in beneficijs,& dignitatibus,vbi spiritualia sunt ministranda,manentes in possessione,ministrarent sacramenta fidelibus,vt veri prælati,forte ordines, vel beneficia conferendo,indulgentias dando,& similia exercendo ex quo magnum fidelibus,& preiudicium, ac scanda
11 lum generetur,quia intrusus sine†titulo spiritualia, ministrare non potest,vt notant omnes Doctores in c.ex frequentibus de Instit.Abb.post.Inno.in c.nihil col.penul.de elect.Nec in istis spiritualibus receptis
12 †ab intruso,communis error recipientes iuuat.Sarn. de public.q.3.col.6.vers.nec in istis,&c.nam quam-
13 uis communis error faciat ius,& excuset.l.Barbarius Philippus.ff.de off.præt.late Socin.cons.32.col.8.& se
14 quẽtes.1.& communiter Doctores,tamen †non procedit in spiritualibus,Bal.in l.non mutat,C.de liberal. caus.Abb.in c.si vero circa fin.de sent.excomm.Felin.in c.ad probandum col.3.de re iudic.Card.Paris.cõs. 136.col.2.vol.4.Socin.regul.227.fallen.5.communis opinio,vt per Gabriell.com.opin.de probat.conclus.
15 8.num.36.& ideo excommunicatus occultus non confert ordines Bal.in dict.l.non mutat Socin. cons. 59.
16 col.3.Hinc collatio facta ab occulto excommunicato nõ valet c.cum inter,vbi Doctor.de elect.Archid. in c.nullus dist.63.Gul.Benedict.in repetit.c.Rainutius verbo mortuo el.1.num.285.de testamen. com munis*teste Gabriell.dict.conclus.8.nu.37. etiam si
17 ignoraret collator se esse excommunicatum Glos.in c.pastoralis.§.verum,vbi*communiter de appell.Neque electio cap.1.ne sed. vacan.lib.6.Imol.in c.cum
18 dilectus nu.28.de constit.Neque præsentatio,Abb. in cap.nobis de iur.patron.communis*teste Roech. de cure.de iur.patron.competens q.8.in princip.Ne
19 que excommunicatio Feder.de sen.cons.137.in fin. communis teste Calderin dispu.incip.excommunicatus.Ita etiam dicta regula l.Barbarius non procedit
20 in intruso,nam deficiente titulo communis † error non prodest Bal.in l.2.col.1.C.de sent.Innoc. in cap. nihil circa med.vbi Ab.de elect.Felin.in c.cum dilecta,col.2.de rescr.Anchar.cons.213.incip.in parvbi dicit hanc esse*communem, Ruin.cons.48. col. 2.lib.4.Boer.decis.150.& hanc quoque rationem cõsiderauit Pius V.in citata constitutione 182. ibi, *sed etiam quod grauius est dolendum tamquam veri Prælati,vel beneficiati,sacramẽta ministrant,ordines cõferunt,& indulgentias Christi fidelibus concedunt in maximum animarum periculum & scandalum plurimorum,*&c.valde enim interest populo vt agnoscat
21 suum†pastorem.Sarn.de publican. q.9.& hanc quoquerationem approbauit Rot.in una*Aftoricen. parochialis coram Achille,*teste Horat.Mandos.in add. ad Rom.cons.433.in vers.b.duplicem.

Tertium caput fraudis est,ne parochiani, & alij cõtrahant cum resignantibus existentibus in possessione beneficiorum resignatorum, tanquam eum veris
22 prælatis,& ex hoc decipiantur;& ne prædicti ei†solũant decimas,& oblationes,& alia debita,& postea cogantur eadem soluere veris prælatis,& repetere ab his intrusis,quibus soluerunt, quod quam sit iniustum,& damnosum colligitur ex Bald.in capitul.in litteris,colum.pen.de rest.spol.Ia.in l.si vrbana.colum.penul.& vlt.ff.de condict.indebit. Abb.in c.nihil.col.penult. & in c.qualiter.col.vlt.de elect.cum aliis,vt per Dec.con
23 sil.407.vilis.num.1.nam contractus confecti †ab intrusis sunt nulli,c.alienationes.12.q.2.& hanc rationẽ considerat Sarn.de public.d.q.3.col.5.vers.5. Caputaque.decil.319.lib.1.Pius V.in dict.const.182.ibi, *Nõ nunquam etiam cum eisdem resignantibus,vel cedentibus,tanquam cum veris prælatis, aut beneficiatis contrahentes,illisque decimas,census,& oblationes, & alia iura Ecclesiastica persoluentes illas postmodum veris prælatis,seu beneficiatis iterum soluere,et ab illis intrusis non sine maximo ipsorum soluentiũ damno,& incommodo repetere cogantur.* Ideo valde interest parochianorum illos habere pro prælatis,qui vere & realiter sunt tales.Sarn.de public.q.9.col.1.

Quartum caput fraudis est, ne ordinarij deludantur.nam sæpe eueniret, quod resignantes decederent
24 in possessione beneficiorum,& quia morte possesso-
25 ris dicitur vacare beneficium, possessor † enim censetur dominus,l.sue possidetis,vbi Glos.C. de probat. Feder.de sen.cons.13.col.2.Imol.in Clemen.1. vt lit. pend.ordinarij conferrent ea beneficia, existimantes
26 vacare,ex quo eluderentur,vna cum personis prouisis detecta renunciatione,Rebuff.& Sarn.loc. citatis.
27 daretur etiam materia † litigandi inter prouisos,& resignatarios,Rom.d.cons.433.num.1.Cassad.dict.decisi 2.num.2.super reg. Cancell. & litigandi occasio debet tolli,c.finem litibus,cũ ibi notat.de dol.& con
28 tumac.& ideo † concernit publicam vtilitatem ex eo, vt lites finiantur,Bal.in l.1.in 5.notab.C.de nouo codice compon.& in l.1.de furt.Alex.cons.190.col.2.libro 2.& cons.171.col.3.lib. 7. nam clari iuris est extinctionem litium ad conseruationem congregationis humanæ pertinere,sicuti e contrario litium introductio criminum occasionem, & alia detrimenta parit,vt exorditur Clement.dudum,de sepult. Sarn. de annali.q.1.col.2. Quæ deductio etiam in summis Pontificibus potest considerari, & hanc rationem ponit Pius V.dict.const.182.ibi.*Plerumque ordinarij collatores,ac etiam Romani Pontifices pro tempore existentes beneficia huiusmodi occulte resignata,vel cessa per obitum ipsorum resignantium, vel cedentium vacare existimantes,illaque tanquam per obitum nacantia conferentes, detecta postea resignatione, vel cessione prædicta, simul cum personis prouisis grauiter deluduntur,& fraudantur,* quæ deductio potest accidere etiam ex alio capite.nam si moreretur resignatarius,vacaret beneficium vere, & tamen non posset conferri per summos Pontifices, vel per ordinarios, cum ignorent vacationem, existimantes existentem in possessione esse verum dominum,& titularem, ex
30 quo daretur longa vacatio † Ecclesiarum a canonibus prohibita,c.ne pro defectu,de elect.& etiam eluderentur expectantes, existimantes vacare per mortẽ resignantis,inter quos,& intrusos essent lites, Rom. d.cons1433.num.1.Cassad.d.decis.22.num.2.Sarn. d. q.3.& quæst.9.

Quintum caput fraudis est,vt tollantur successiones,quæ prohibentur in beneficijs ecclesiasticis cap. 1.de præb.c.ex transmissa,c.ad decorem c.ab abolendam c.ad extirpandas de fil.presbyt.c.7.Conc. Trid. sess.25.de reform.quam rationem ponit Card. Paris. cons.39.vol.4.dum dicit requiri publicationem ex regul.Cancellariæ, vt innotescat omnibus quorum interest,requiri petitionem possessionis ad excludendã fraudem, ne scilicet resignans velit viuens potiri beneficio,& per resignationẽ voluerit sibi de successore prouidere,quod prohibitum est in iure,quæ suspicio colligitur ex eo,nam cum per resignationem per-
32 datur ius,&† possessio,Innoc.in c.quod in dubijs de renunc.

33 renunc.& prouisione †quæratur ius in re,c.vlt.de concess.præb.lib.6.c.pen.& c.si tibi absenti de præb. eod. lib. Ideo non est credibile,quod post ✠situm ius in beneficio,passus fuisset alterum gaudere, & residere in beneficio,quæ præsumptio scripto iure,inquit Parisi. fundata est,l.sicut §.superuacaneū.ff.quib.mod.pign. & hypot.l.si is qui ff.de acquir.hæred.nam in hoc cō-
34 currit hominum instinctus †ad acquirendum,& non ad perdendum,l.cum de indebito,ff.de proba.c.super hoc de renunc.& hanc rationem cōsiderauit Pius V. d.constit.182.ibi. *Ac etiam considerans quantum in beneficijs ecclesiasticis ea,quæ hæreditariæ successionis imaginem referunt,canonicis sanctionibus sint odiosa,ac sanctorum Patrum decretis contraria.Quod quæ propter varias & diuersas fraudes, & malitias quæ in dictorum beneficiorum resignationibus,seu in rium in illis,vel ad illa competentiū cessionibus,quas maxime puritas simplicitasque decet,quotidie excogitātur,& adhibentur,plerumque beneficia huiusmodi quasi iure hereditario occupata detinētur.*& sic ratione fraudis reqritur publicatio in resignationibus beneficiorum,quæ ratio finalis est, cum ponatur in
35 principio †dictarum constitutionum Pij V.& Gregorij XIII.nam quæ dicuntur in procemio,causam finalem inducunt,iuxta vulgarem tex.in l.vlt.ff.de hæred. instituend.Roma.cons.180.in ante pen.col.Alex.cōs. 55.in princ.lib.1.& cons.7.col.2.lib.2.cum alijs vt per Ias.in l.si pacto quo pœnam circa fin.C.de pact.Bartbat.cons.10.col.penul.lib.1.& ratio, proœmiū est ita potens,quod sicut corpus ab anima,ita dispositio ab ipsa proœmiali ratione regulatur vt dicit Ias.in l.quadringenta col.2.ff.ad Trebell.quem refert & sequitur Sarn.de annal.q.1.col.1.& hanc esse finalem rationem vt obuietur fraudibus,quæ ex occultis resignationibus oriuntur fuit dictum in vna*legionen. canonicatus.22.Aprilis 1577.coram Illustrissimo Cardin.Aldobrandino & in vna*Carthagin.coram R.P.D.Vicecomite,nunc dignissimo Archiepiscopo Mediolanē. Ex qua ratione infero,quod,quamuis multi scripse-
37 rint edictum †de publicandis esse odiosum & pœnale, Caputaq.decis.110.lib.2.Pelegrin.decis.103.lib.1.in manuscr. Idem Caputaq.decis.355.num.6.p.3.Sarn.de cis.140.lib.2.in manuscr.& q.19.mihi tamen videtur
38 †fauorabile, cum emanauerit ad obuiandum fraudibus iuxta communem,de qua Caputaq.decis.319.lib. 1.in manuscr. & opinionem*Rotæ,de qua idem Caputaq.decis.215.par.3.

SVMMARIVM.

1 *Resignationes factæ extra Curiam debent infra mensem publicari.Hodie infra tres menses,vt num.4.*
2 *Resignationes factæ in Curia debent publicari infra sex menses.*
3 *In publicatione resignationum beneficiorum vltra montes dantur nouem menses.*
4 *Prouisus ab Ordinario per renunciationem debet publicare intra tres menses.*
5 *Longius tempus datur causa maioris distantiæ.*
6 *Ordinarius debet admittere vel reijcere renunciationem infra mensem.*
7 *Ordinarij nō conferentes beneficia resignata infra mē sem sunt priuati facultate conferendi.*
8 *Cardinales non conferentes beneficia resignata intra mensem sunt priuati potestate conferendi.*
9 *Tres menses dati ad publicandum in resignationibus extra Curiam incipiunt currere a die prouisionis.*
10 *Prouisus ab Ordinario de beneficio vacanti per renunciationem nō publicans infra tres menses amittit ius.*
11 *Prouisus ab Ordinario de beneficio vacante per renunciationem debet etiam infra tres menses datos ad publicandum capere possessionem.*
12 *Permutatio facta coram ordinario est publicanda infra tres menses.*
13 *Resignatio est informis ante consensum.*
14 *Tempus sex mensium datum ad publican. computatur à tempore datæ resignationis.*
15 *Dictio ex tunc refertur ad extremum tempus.*
16 *Dictio ex tunc reddit præceptum magis efficax.*
17 *Cardinales possunt tenere per sex menses beneficia vacantia per obitum suorum familiarium.*
18 *In resignationibus in quibus præstatur consensus vigore Alexandrinæ tempus publicandi currit.*
19 *Tempus publicandi currit à tempore datæ primæ,& non secundæ.*
20 *Resignatarius secundus tenetur publicare à tempore datæ primi resignatarij.*
21 *Resignatarius antequam publicet suam resignationē potest resignare.*
22 *Non publicans non poterit consequi beneficium ex alia gratia.*
23 *Per resignationem abdicatur titulus.*
24 *Qui nihil habet,nihil potest dare.*
25 *Quod semel extinctum est non reuiuiscit.*
26 *Multiplicatio titulorum quando non prodest.*
27 *Excommunicationum multiplicatio non prodest.*
28 *Beneficium semel resignatum nō potest resignari esto quod publicatio non fuit facta.*
29 *Resignans duobus punitur crimine stellionatus.*
30 *Variatio clericis prohibita.*
31 *Regulæ Cancellariæ expirant morte Papæ.*
32 *Resignatarius tenetur publicare intra tempus præscriptum,quamuis moriatur Papa.*
33 *Obitus non tollit effectum iam causatum.*
34 *Sufficit quod lex ligare incipiat.*

QVAESTIO II.

Secundo quæro, Quantū tēpus datur ad publicandum? Communis*distinctio est, vt in resignationibus factis extra curiā coram †ordinarijs detur spatium vnius mensis,vt fuerat per regulam Cancell.de public.statutum, & confirmatum per Pium V.dicta const.182.ibi, *Si quidem extra Romanam curiam factæ extiterint infra vnum &c.* & tradit Porti Imol.cons.18.num.3.& rō. In resignatione vero in curia sex menses,vt dicitur in dicta regula, in prædicta constitutione Pij V.& tradunt Ferret. cons.1271 num.8.& cons.354.num.8.Arnul.Rux. de iure regal. priuileg.1.num.6.Petr.Greg.Syntag.iur.lib.17.c.12. num.15.Hodie autem per cōstitutionem 87.sanctæ mem.Greg.XIII. in renunciationibus in curia datur sex menses,si beneficium existat citra mōtes.Si vero extra, † menses nouem,vt dicitur in princ. ibi, *Intra sex menses,si beneficium citra montes fuerit,vltra uero intra nouem a data concessionis gratiæ,&c.* In renunciationibus vero,quæ fiunt extra curiam,Episcopus debet admittere,reijcere, aut conferre infra vnū mensem,

4 mensem,& prouisus †debet publicare infra tres,vt dicitur prope finem §.de beneficijs autem, per hæc verba. *De beneficijs autem,quæ deinceps in manibus ordinariorum,& collatorum etiam Cardinalium, etiā indulta,& facultates ad hoc ab Apostolica Sede habentium,ac legatorum,etiam de latere,& delegatorum,etiam specialium eiusdem Sedis extra Romanam curiam resignari, etiam ex causa permutationis contigerit, ipsi intra mensem negotium vniuersum admissionis,vel reiectionis resignationis huiusmodi, & (si per eos facienda erit) prouisionis resignati beneficij, iuxta Apostolicas, & alias canonicas sanctiones,omnino absoluant.Et qui sic prouisus fuerit,intra tres menses, à die sibi factæ prouisionis illam publicet,& possessionem beneficij capiat modo, & formā supra dictis,alioquin illis elapsis nulla sit eius prouisio,& beneficium vacare censeatur eo ipso:Ordinarijque, & alij prædicti, qui hæc vti eis præscribuntur non perfecerint, eo casu potestate disponendi de ipsis beneficijs sint ea vice priuati, eorumque dispositio eo ipso ad Sedem Apostolicam deuoluta existat,aut alijs idoneis ab ipsa sede duntaxat modo, & forma prædictis concedantur.* Ex quibus verbis plures colligūtur cōclusiones,quarum Prima in resignationibus factis in curia de beneficijs existentibus citra montes publicationem esse faciendam intra sex menses, & hæc conclusio concordat cum regula Cancellariæ, & cōstitutione Pij V.& alijs Doctoribus supra citatis.

Secunda conclusio in resignationibus factis in curia de beneficijs existentibus,vltra montes, publicationem esse faciendam intra nouem menses, & hæc conclusio discordat a regula Cancellariæ,& constitutione Pij V.& Doctoribus supra citatis,quia prorogatur tempus per tres menses, nam cum antea darentur sex,nunc dātur nouem,quod optimam rationem
5 videtur habere ob maiorem †distātiam,vt de Germa-
* nia fuit dictum*in Rota 13.Ianuarij 1559.teste Accorambono decis.126.in lib.diuers.manusc.& alijs locis colligitur ex Sarn.in hac reg.q.9.col.3.vers. & iō, q.21.melius hanc rationem explicat,quod etiam tradit Rebuff.in ead.reg.

Tertia conclusio in renunciationibus,extra curiā,
6 hi coram quibus fiunt †debent admittere,vel reiicere illas renunciationes infra mensem, & intra eundem conferre illa beneficia vacantia per resignationem,si illam admiserint, & hoc nō fuerat consideratum,neque per regulas Cancellariæ,neque etiam per constitutionem Pij V.& optima ratione videtur positum, ne fiat fraus,namq; summo studio summi Pontifices obuiarunt fraudibus,quæ possent fieri,& contingere in renunciationibus extra Romanam Curiam faciēdis,vt per diuersas constitutiones suo loco in hoc tractatu allegatas patet. Et sic not.quod restringitur tēpus,vt conferat infra mensem.

Quarta conclusio est,vt si prædicti nō admiserint, vel reiecerint,vel si admiserint,& non contulerint in
7 tra mensem,sunt priuati, † ea vice facultate disponēdi de dictis beneficijs,& eorum dispositio ad Sedem Apostolicam deuoluta existat, & hoc ob contemptū huius decreti. Ex quo nota vnum modum deuolutionis,quia deuolutio non fit ad Archiepiscopum,vel ad legatum,sed ad summum Pontificem,vel ad eos,quibus ipse summ. Pontifex concesserit.

Quinta conclusio,quod in hoc decreto, & eius pœna comprehenduntur non solum Episcopi,& alij inferiores collatores,sed etiam Archiepiscopi,Patriar-
8 chæ,Legati,etiam de latere,& delegati,ac † Cardinales non solum recipientes resignationes iure ordinario,sed etiam ratione indultorum, & facultatum à Sede Apostolica concessarum, vt expresse hoc in illis verbis dicitur,quod bonum fuit exprimere,vt tollerētur lites,& dubia,omnesque casus explicarentur.

Sexta conclusio, quod prouisus ex collatione sibi facta ab ordinarijs,& alijs collatoribus, vt supra per resignationes factas in eorū manibus debet publicare intra tres menses,& in hoc discordat hęc constitutio à regulis Cancellariæ,& constitutione Pij V.;quia ab illis assignabatur mensis vnus.

9 Septima conclusio. † Dicti tres menses currunt a die sibi factæ prouisionis, & sic nota quod non currunt a die resignationis admissæ,quod refert, nā potuit admitti,resignatio prima Augusti,& illud beneficium resignatum conferri 25.eiusdem mensis, tēpus igitur currit a tempore collationis, & est contra id quod scripsit Ruffin.de benef.c.27.num.7.

Octaua conclusio,quod si non publicauerit prouisus intra dictos tres menses,collatio est nulla,&;be-
10 neficium vacare censetur eo ipso.

Nona conclusio,illud beneficium posse impetrari a quolibet.& ratio est,quia vacat,& collatio est deuoluta ad Sedem Apostolicam.

11 Decima conclusio,quod intra dictos †tres menses debent publicare,& capere possessionem, & sic vnū sine alio non sufficit.

12 Vndecima conclusio, hæc etiam procedere † in permutatione, facta extra curiam, vt dicitur ibi expresse.

Et iuxta has conclusiones hodie seruandum est.

Dubium tamen est,a quo tempore currant hi mēses assignati ad publicandum beneficia resignata in curia, an a tempore datæ, vel a tempore consensus præstiti?

Dubia admodum fuit quæstio,antequam esset terminata per Paulū III.& per constitutionem Pij III. & Pij V.ac Gregorij XIII.& quidem pro vtraq; parte aderant vrgentia argumenta, vt patet ex his, quæ scribit Arnulph.Rux.in tract.de iur.regal.priuileg.4. a num.10.vsque ad 16.vbi disputat,adducendo argumenta pro vtraque parte Sarn.q.7.Quod autem tempus computaretur a tempore consensus præstiti, te-
* nuit*Rot.de mense Maij 1522.& attestatur Pet. Andr.Gammar.in suis decis.manuscr.decis.47. An regula,Crescent.decis.223.in manusc.Idemque tenuit de
* mense Ianuarij 1534.coram Siluestro in vna*Sagun tin.parochialis,teste Crescen.decis.226.lib.1.in ma-
* nuscr.& fuit latum arrestum per Senatum*Tholosanum die 20.Februarij 1535.teste Arnulph.Rux.loco cit.sub num.13.& pro hac opinione concludit Sarn.
13 d.q.7.ex eo,quiat resignatio ante est informis, Rot. decis.17.de præb.in nou.

14 Quod vero tempus computaretur a die datæ, fuit
* iudicatum per curiam*Paris.teste Arnulph.Rux.de priuileg.4.sub num.53.& tenent Rebuff.super regu. de publ.Card.Paris.cons.143.num.1.vol.4 moti, qa prouisi per reg.cancell. de publicandis astringuntur
15 ex tunc,quæ dictio refertur † ad extremum tempus l. 4.ff.de condit.& dem.l.vlt.ff.de fideicommiss.libert.l. 1.§.rectissimum.ff.de vi & vi armat.glos.in clemen.1. vers.ex tunc de iur.patr.Archidiac. in c. si eo tempore de elect.lib.6.& in c.ego Lodouicus dist.63.& red
16 dit gratiam †sine præceptum magis efficacem, glos. in clem.1.verb.ex tunc.de concess.preb.Ange.in l.huiusmodi.ff.de verb.signif.Dec.cons.405. num. 1. Ita
17 semestre,quod datur Cardinalibus,vt possint obtine re bene-

re beneficia minoris valoris 200. ducatorum vacantia per obitum suorum familiarium cõputatur a die datæ, & non à die habitæ possessionis, vt fuit resolutũ
* de mense Iulij 1535. in vna Calagurritan. corã Moe dan. teste Aragon. decis. 25. manuscr.

Hodie autem hæc posterior sententia approbatur
* ac practicatur, *vt tempus cõputetur à die datæ. nã
* ita declarauit Paulus III. *die 14. Augusti 1540. teste Rebuff. in secunda interpretatione reg. de publ. col. 4. verb. extunc, hoc etiam statuit Pius IIII. anno 1. vt patet in const. 15. incip. Sanctissimus, ibi. *Quod quæcũque beneficia ecclesiastica in Romana Curia resignata, nisi de illis factæ resignationes infra sex menses a die datæ supplicationis, & non a die præstiti consensus computandos.* Idemque expressit Pius V. in d. const. 182. ibi, *infra sex menses, à die datæ supplicationis resignationum, seu cessionum earundem, non autẽ à die præstiti, seu præstandi consensus computandos,* & Gregorius XIII. in dict. const. 87. ibi, *A data cessionis gratiæ non autem a die præstiti super ea cõ*
* *sensus numerandos, &c.* & fuit *resolutum in vna Calagurritan. Prioratus Mercurij 10. Maij 1581. coram R.P.D. Blanchetto.

Et in hac materia scias, fuisse resolutum corã Retmano in vna *Segobiẽ. beneficij de villa die 22. Maij
* 1547. declarationem Pauli III. vt tempus datum ad publicandum currat a die resignationis, & non consensus præstiti, non habere locum in resignationibus
18 in quibus præstatur consensus vigore Alex. post obitum resignantis, sed tantũ in resignationibus, in quibus præstatur consensus viuente resignante, teste Pelegrin. decis. 103. lib. 1. & decis. 71. lib. 2. in manus. vbi adducit rationes.

Rursus dubitatur, si plures reperiantur datæ, vt signata, & datata fuit supplicatio resignationis, & postea fuit reformata, & iterum datata, vel fuerit concessum beneficium ex alia causa; a qua data tempus
19 prædictum currat? Respondeta prima data, vt exprimitur in dicta constitutione 87. Gregorij XIII. prope princip. nam postquam statuit tempus computari a tempore datæ, subdit. *Et si postea concessio gratiæ huiusmodi ex qua vis causa, diuersisque subsequentibus datis, ac quotiescunque, & quoties modo reformata, & valida reddita fuerit &c.* quod statutum videtur ad tollendas fraudes, quæ possent fieri, vt resignatarij maius tempus haberent.

Præterea dubitatur, si resignatarius statim expeditis, vel non expeditis literis resignet in fauorem alterius, an iste secundus Resignatarius debeat publicare a die datæ suæ resignationis, vel a die datæ primæ?
20 Respondetempus datum ad publicãdum currere a data primæ resignationis, vt sanciuit Greg. XIII. in dicta const. 87. ibi, *Quodque in alium, vel alios cessiones, ac etiam in ipsummet primum resignãtem, vel cedentes retrocessiones termino prædicto non dum elapso intercesserint, ita vt vnus duntaxat terminus omnibus his successiuis cessionibus, ac retrocessionibus decurrat, ut qui postremus gratiam habuerit, publicationem huiusmodi facere, cæteraq; omnia hic pscripta intra eundem terminũ præstare teneatur, etc.* ex quibus verbis non solum hoc dubium deciditur, sed etiã alia, vt quia sint plures retrocessiones, vel in eundem resignantem, nam omnibus currit tempus a die primæ datæ, & vnus terminus omnibus decurrit, & hoc procedit quotics resignatarius resignat infra terminum ad publicandum, & hc quoties non publicauit. nam si publicauit, vel est elapsum dictum tẽpus, tunc secus.

Ex quo nota, quod antequam quis publicet suam
* 21 resignationem † potest resignare, quod est* communiter per Doctores receptum.

Ex quo etiam nota, quod non omnes hi tenentur ad publicationes, sed vltimus tantum, infra prædictũ tempus statutum connumerandum à prima data.

Ex his etiam verbis colligitur, quod si factæ sint duæ resignationes eidem, & prima annulletur ex de-
22 fectu publicationis † non factæ intra tempus statutũ ex secunda non poterit consequi beneficium, etiam
* si illam publicauerit, vt etiam tenuit* Rot. teste Sarnen. de publican. quæst. 18. col. 1. & col. vlt. vers. tamẽ, & firmat Paum. in tract. de potestat. cap. Sed, vac. in 2.
* prælud. vers. 12. & in simili concluit* Rota super regul. de acceptilationibus teste Cassad. decis. 9. de con-
* cess. præb. & est communis* opinio, quia cum per re-
23 signationem primam fuerit habdicatus titulus, & possessio à resignante, Card. Paris. cons. 39. col. 1. vol. 4. &
* communiter Doctores per secundam resignatio-
24 nem nihil poterit transferre, nam quis nihil habet, nihil potest dare, c. quod autem, de iur. patron. si vniuersa, C. de legat. Accedit quia si tempus cõputatur
& currit a tempore primæ prouisionis, ergo publica tio facta, vigore secundæ elapso termino est nullius momenti, l. eius qui in prouincia, ff. si cert. pet. quod
25 enim semel extinctum est, non reuiuiscit, l. quires §. aream, ff. de solut. Soc. sen. cons. 260. col. 4. libr. 1. &
26 hoc casu 1. multiplicatio titulorum non prodest, licet alias secus Io. And. in c. cum in cunctis ad h. de elect.
27 & in clem. vlt. de magistr. sicut multiplicatio excommunicationum, c. ita quorundam, de Iudæis.

Hinc etiam in simili scribit Rebuff. in prax. super tit. de publican. Glos. 18. numero 3. quod si quis resi
28 gnauit, & non fuit publicata resignatio, & postea itẽ rũ in aliũ resignat qui publicat, & capit possessionẽ, vtiq; hæc secũda resignatio est nulla, & inualida. nã nihil potuit trãsferre, cũ iã per primã amisisset oẽ ius, Inn. in cap. super hoc, de renunc. Abb. & Imol. in cap. sollicite, de restit. spoliat. Calder. cons. 4. de renunc. quod hodie est clarum per hanc Constitutionem Gregorij XIII. ex qua ius abdicatur a resignante. Ibidẽ Rebuff. n. 5. addit alium casum, vt quoties quis resignat secundo, antequam primus resignatarius publicet, nihil agit & punitur crimine stellionatus; Glos. vlt. in c. nulli, de
29 reb. Eccles. non alien. Berbe. in viat. suo, Rubr. de crim. stellionatus, propter dolum exiltentem in variatione
30 †clericis maxime prohibita, clement. 1. de renunc.

Vlterius dubitatur, si resignatio fuit admissa ab vno Papa in fauorem N. & Papa moriatur intra terminũ datum resignatario ad publicandum an teneatur resignatarius intra idem tempus publicare, vel habeat ma ius, aut minus. Et quidem hæc quæstio tempore, quo per regulas Cancellariæ requirebatur publicatio, ha-
** bebat dubium, & magis communis** opino erat regu
31 lam hoc casu non habere locum quod fuit pluries re
* solutum* in Rota tẽpore Sixti IIII. 3. Februarij 1471. vt refert Glo. in procem. illius regulæ, & tempore Iulij II. teste Nicolao de Vbald. in tract. de succes. ab intest. 2. par. num. 12. & tempore Clementis VII. 4. Iunij 1526. teste Gammar. decis. 27. in manuscr. & in
* vna Dolen. de anno 1532. &* in alia Auinionen. Vicariæ de mense Aprilis eiusdem anni 1532. coram
* Sarn. & tempore Paul. IIII. 4. Iulij 1537. in vna* Tolet an. parochialis coram Rainaldo, quæ sententia fuit cõfirmata de mense Aprilis 1538. teste Ptolom. deci. 20. in manuscr. & in vna Gienn. beneficij 11. Decembris

cembris 1538. teste eo. Ptolemæo decis. 38. vt refert Sarn. qui hanc opinionem tenet de publican. q. 6. nu. 3. vers. sed iltis non obstantibus, & in vna Leodien. 1. Martij 1546. coram Cardinali S. Crucis, teste Put. decis. 146. lib. 1. & in vna Auinionen. vt per Crescent. decis. 406. lib. 2. in manuscrip. cum regulæ Cancella-
* riæ, mortuo Papa, extinguantur, iuxta Communem*
* opinionem, in praxi* receptam.

Hodie autem vera conclusio recepta de stylo est,
32 quod quamuis Papa moriatur † intra tempus datũ ad publicandum, tamen adhuc resignatarius tenetur publicare in Sede vacante, vel tempore successoris intra idem tempus prescriptum, vt sanciuit Pius IIII. in cõstitutione 15. incipien. Sanctissimus, anno 1. ibi. *Et cui nuper innotuit nonnullos, etiam iuris peritos, & dictæ Curiæ officiales, ac causarum Palatij Apostolici Auditores contendere, quod resignationes de beneficijs in manibus prædecessorum huiusmodi, tanquam illa per obitum eorundem prædecessorum expirauerint, non subijciantur, & sub statuto, & ordinatione sanctitatis suæ, tanquam futura, & non præterita cõcernentibus, non comprehendantur, & sic occasionẽ præstare, vt fraus fiat legi, & resignationes huiusmodi infra dictos sex menses non publicentur, nec ipsorũ beneficiorum resignatorum possessio ab eis, quos id cõtingit, petatur, quin immo resignantes ipsi beneficia per eos resignata vsque ad eorum obitum sine alcuo titulo detineant, & eorum fructus percipiant, in animarum suarum perniciem, & personarum de eisdem beneficijs tanquam per obitum vacantibus pro tempore prouisarum detrimentum. Non immemor, quod felic. recordat. Paul. Papa IIII. S.S. prædecessor per similem eius constitutionẽ sub die 5. mensis May, Pontificatus sui ann. 3. in Cancellaria Apostolica publicatam difficultates, quæ ex inde oriebantur, aut exorirí poterant, declarauit, volens periculis animarum occurrere, & indemnitati personarum huiusmodi consulere declarationi præfati sui prædecessoris inhærendo, præsentis suæ constitutionis perpetuo valituræ tenore declarauit, suæ intentionis semper fuisse, & esse, vt quæcumque resignationes, de quibus ſuis beneficijs Ecclesiasticis, etiam in manibus prædictorum huiusmodi eatenus factæ, & nõ dum suum plenarium effectum sortitæ, etiam si infra sex menses obitus eorum prædecessorum præcedentes facta, nec super illis consensus tempore eorundem prædecessorum prestiti fuerint, statuto, & ordinationi suis prædictis subijcerentur, & subijciantur de præsenti, & sub illis comprehenderentur, & comprehendantur de præsenti, & in futurum, &c.* Quod etiam hodie nullum habet dubiũ cum publicatio sit facienda per constitutionem Gregorii xiii. quę non expirauit per eius mortem, vt regulæ Cancellariæ, sed perpetuo durat.

Et hæc conclusio primam videtur habere rationem, nam renunciatio facta tempore, quo viuebat Papa, perfecta fuit, & habuit effectum. ergo obitus Papę
33 superueniens, non potest tollere † effectum, iam cau-
34 sum, argumen. l. vltim. ff. vnd. liber. cũ alijs. vt p Dec. cons. 24. col. vltima, sufficit, enim, quod lex ligare inci piat, Bart in lege vlt. ff. de e falsi,

SVMMARIVM.

1 *Resignationes omnium beneficiorum sunt publicãdæ.*
2 *Verbum Quicunque, est admodum generale, & numero 15.*
3 *Resignatio dignitatis est publicanda.*
4 *Resignatio beneficiorum reservatorum est publicanda.*
5 *Generalitas comprehendit omnes casus.*
6 *Regula Cancellariæ de publicand. est exorbitans à iure.*
7 *Quod exorbitat a iure stricte intelligitur.*
8 *Ordinarius non potest conferre beneficia de iure patronatus.*
9 *Beneficium iuris patronatus non potest acceptari.*
10 *Cessante ratione, cessat dispositio.*
11 *Vbi non conueniunt verba, neque dispositio.*
12 *Verbum Collatio, in beneficijs iuris patronatus non verificatur.*
13 *Regula de infirmis an habeat locum in beneficijs iuris patronatus.*
14 *Resignatio beneficij iuris patronatus est publicanda.*
16 *Verba generalia omnia includunt.*
17 *Publicatio requiritur ad obuiandum fraudibus.*
18 *Vbi agitur ad obuiandas fraudes lata debet fieri interpretatio.*
19 *In exorbitantibus ex identitate rationis fit extensio.*
20 *Extensio, quæ fit ex identitate rationis dicitur magis intento.*
21 *Casus dicitur comprehendi vbi adest eadem ratio & nume. 57.*
22 *Dispositio sustinetur in rationibus quæ non cessant.*
23 *Verbum collatio positum in lege, est generale & comprehendit omnem modum.*
24 *Resignatio beneficiorum consistorialium non est publicanda limitanum. 26.*
25 *Cessio Episcopatus non est publicanda.*
26 *Cessio beneficiorum consistorialium, quæ non prouidentur in Consistorio est publicanda.*
27 *Cessio beneficiorum consistorialium, quæ in consistorio prouidentur non est publicanda.*
28 *Quod sit in præsentia principis dicitur apertum, & publicatum.*
29 *Consistorialia non veniunt in simplici dispositione.*
30 *Resignatio beneficij electiui est publicanda.*
31 *Resignatio beneficij litigiosi est publicanda.*
32 *Constitutio Pij V. de publican. loquitur etiam de beneficijs quorum possessio non est litigiosa.*
33 *Vitium litigiosi excusat à promotione.*
34 *Possessio pacifica quæ dicatur.*
35 *Lis an debeat finiri cum resignante vel resignatario.*
36 *Resignatio facta in fauorem illius qui prætendit unionem est publicanda.*
37 *Subrogatus gratiose quando teneatur publicare.*
38 *Hospitalia dantur in titulum vel administrationem.*
39 *Hospitalia quando dentur in titulum.*
40 *Hospitalia quomodo dentur in administrationem.*
41 *Hospitalia quæ dantur in administrationem sunt manualia.*
42 *Ecclesiasticitatis signa quæ sint.*
43 *Hospitalia quæ dantur in titulum, comprehenduntur sub constitutione de publican.*
44 *Hospitalia quæ dantur in titulum veniunt appellatione beneficij.*
45 *Hospitalia quæ dantur in administrationem non veniunt sub nomine beneficij.*
46 *Hospitalia data in administrationem, non veniunt appellatione officiorum.*
47 *Resignatio etiam hospitalis dati in administrationem est publicanda.*
48 *Constitutio Gregorij XIII. de publican. est fauorabilis*
49 *In materia fauorabili appellatione beneficij veniunt etiam hospitalia data in administrationem.*
50 *Iura loquentia de beneficijs habent locum in Hospitalibus.*

51 *Regula*

51 *Regula de beneficiis vacantibus per promotionem habet locum etiam in Hospitalibus.*
52 *Hospitale est titulus non omnino profanus.*
53 *Ordinarius potest petere rationem administrationis Hospitalis.*
54 *Ordinarij possint visitare Hospitalia.*
55 *Administratores Hospitalium debent dispensare fructus pauperibus.*
56 *Coloni debent soluere pensiones Rectori.*
57 *Quoties ratio legis comprehendit plures casus, si facit de vno mentionem, hoc est exemplariter & non restrictiue.*
58 *Ratio legis disponit etiam ad non expressa.*
59 *In materia proportionabili appellatione beneficiorũ veniunt Hospitalia.*
60 *Hospitalia comprehenduntur, sub verbis generalibus.*
61 *De Hospitalibus expediuntur literæ.*
62 *Prouisionis nomen est latissimum.*
63 *Hospitalia non comprehenduntur vbi de eis non fit mentio.*
64 *Error iuris dubij excusat.*
65 *Ius dubium quod.*
66 *Consilium peritorum excusat.*
67 *Opinio alicuius Doctoris excusat.*
68 *Error iuris dubij æquiparatur errori facti.*
69 *Error facti excusat;*
70 *A publicatione non excusat consilium peritorum, dicentium illum non teneri.*
71 *In requisitis pro forma iuris dubij error non excusat.*
72 *Mulier & Rusticus non excusantur, si non confecerãt inuentarium infra legitimum tempus.*
73 *Error iuris dubij non excusat in his, quæ fauore publico requiruntur.*
74 *Error iuris dubij ad effectum lucri non excusat.*
75 *Error iuris dubij non excusat, vbi potest colligi, quæ sit communis opinio. & nu. 77.*
76 *Hospitalia comprehenduntur appellatione beneficii etiam in materia pœnali.*
78 *Decretum irritans ligat etiam ignorantes quo ad nullitatem actus.*
79 *Ignorantia non excusat vbi agitur de lucro captando.*
80 *Lex loquẽs de beneficijs debet intelligi de perpetuis.*
81 *Beneficia regularia non sunt perpetua, sed manualia.*
82 *In reseruatione regularia non comprehenduntur.*
83 *Manualia in reseruatione non comprehenduntur.*
84 *Beneficia manualia non comprehenduntur in regula de Annali.*
85 *Manualia non comprehenduntur in regula de Triennali.*
86 *Resignatio beneficiorum regularium est publicanda.* 3
87 *Appellatione beneficiorum veniunt etiam regularia.*
88 *Verbum Canonicatus, importat & sæcularem, & regularem.*
89 *Regula de infirmis non comprehendit regularia beneficia.*
90 *Constitutio regulatur a ratione.*
91 *Beneficia manualia quo respectu sint perpetua.*
92 *Beneficia sæcularia de sui natura perpetua.*
93 *Beneficia quando sint temporalia.*
94 *Beneficia regularia vacant per obitum & amotionẽ.*
95 *Papa non præsumitur mutare naturam beneficii.*
96 *Beneficium manuale est in quo quis potest amoueri ad nutum.*
97 *Manualia possunt renunciari.*
98 *Publicatio vbi sit facienda.*
99 *Regularia obtinens emittit votum paupertatis.*
100 *Beneficia regularia dantur in titulum.*
101 *Beneficium, quod confertur, dicitur etiam committi*
102 *Habere peculium ex permissu Superioris, non repugnat voto paupertatis.*
103 *Prior non potest ab Abbate remoueri.*
104 *Regulares possunt disponere de fructibus beneficiorũ regularium.*
105 *Abbas intitulatur etiam in Abbatia regulari.*
106 *Resignatio præceptoris Religionis S. Ioan. Hierosolymitani est publicanda.*
107 *Dimissiones factæ per milites S. Ioan. intra tempus vacantis, & mortuarij non sunt publicandæ.*
108 *Dimissiones, quæ fiunt per milites S. Ioann. cuius sint naturæ.*
109 *Milites S. Ioannis acceptans commendam, potest vacare.*
110 *Magnus Magister Militen. an possit conferre.*
111 *Collatio commendarum S. Ioan. ad quem spectet.*
112 *Magnus Magister cum conuentu exercet, &c.*
113 *Prior religionis solus administrat.*

QVAESTIO III.

TERTIO quæro, quæ resignationes beneficiorum sint publicandæ? communis,* regula est generalis, resignatiõs omnium † beneficiorum esse publicandas, nam ita vniuersaliter loquitur reg. Cancellariæ, *Item idem Dominus noster statuit, & ordinauit, quod quæcumque beneficia Ecclesiastica, &c.* Ideo sub ea resignationes omnium beneficiorum includuntur, Cranet. cons. 294. num. 1. & 308. col. 4. & 5. nam hoc demonstrat † verbum quæcũque, Dec. cons. 5. ad fin. Bal. cons. 191. lib. 1. & hoc etiam probant prædictæ constitutiones Pij V. & Gregorij XIII. vt ex eorum lectura euidenter apparet. Namq. in constitutione Pij V. dicitur, quod. *Quæcumque dictorum beneficium resignationes, aut iurium cessiones,* & ibi, *Et præmissa omnia & singula etiam in quibuscumque beneficijs, &c* in constitutione Gregorij XIII. ibi *vt post hac omnes, & quæcumque resignationes, &c.* & ibi, *de quibuscunque, &c.* Quod non est mirum, cum eadem ratio fraudis vigeat in quocumque beneficio, vnde idem ius statuendum est. l. illud † ff. ad leg. Aquil.

Amplia hanc communem regulam vt habeat locũ siue beneficium sit simplex, siue curatũ, Crescent. de cis. 57. lib. 2. in manu scr. & euidenter colligitur ex dictis constitutionibus, siue sit cum † dignitate, siue nõ Rebuff. in prax. tit. regul. de publican. resign. glos. 1. vers. Item quia, Sarn. q. 9. & expresse traditur in dicta constitutione Gregorij. xii. 88. io §. cæterum, ibi, *De quibuscumque Ecclesiis Monasterij, Prioratibus, tam virorum, quam mulierum dignitatibus, officiis, & beneficiis Ecclesiasticis sæcularibus, & quorumuis ordinum, etiam militiarum, regularibus etiam electiuis, & mannalibus, ac etiam de iure patronatus &c.*

Et quia aliqua occurrunt dubia, circa hanc quæst. vtilem ideo distincte procedendo, de aliquibus dubitari contingit, Primum erit dubium an resignatio beneficiorum reseruatorum sit publicanda?* Communis opinio recepta in praxi est affirmatiua, † secũdum quam resoluit Rot. in vna Legionen. sacristiæ de Villel. coram Cardinali Sanctę Crucis, 19. Decembris. 1550. & est ratio, quia potest cõsiderari eadem fraus quæ in aliis beneficiis. quod etiam aperte colligitur ex ge-

ex generalitate dictarum constitutionum Pij V. & Greg. XIII. quæ absque dubio comprehendit omnes casus, & omniat beneficia, l. in fraudem, & ibi Bald. ff. de test. milit. Soc. in l. 2. §. ex his, in princip. ff. de verb. oblig. Cranett. cons. 92. num. 4.

Secundum erit, An resignatio beneficij iuris patronatus facta de consensu patroni sit publicanda? reperi per plures magnos viros fuisse consultum talem resignationem dictorum beneficiorum non comprehendi sub regul. Cancell. de publican. resignat. primo
6 quia regula est † exorbitans a iure communi, Caputa que decis. 110. lib. 2. in manuscrip. Pelegr. decis. 103. lib. 1. etiam in manuscr. Sarn. q. 11. de publican. ergo
7 non debet extendi ad beneficia iuris patronatus † nõ nominata in regula Soc. in l. 1. §. bonorum, ff. ad Trebellian. Cranett. cons. 313. sub num. 2. in fin. vers. 2. principaliter.

Secũdo, quia in his beneficijs iuris patronatus cessat ratio præiudicij ordinarij, & expectantium, cum
8 ordinarius † non possit beneficia de iure patronatus
9 conferre, nec expectantes † acceptare, vt est communis* omnium Doctorum sententia, vnde cessante ratione
10 † cessat dispositio, c. cum cessante, de appell.

Tertio, quia verba regulæ loquuntur de collatione, quæ collatio non cadit in beneficijs de iure patro
* natus, vt est communis* resolutio. ergo cũ verba non
11 conueniant, † nec etiam dispositio, l. quanta, §. totiẽs,
12 ff. de damn. infect. in fi. cum verbum † collatio, in his beneficijs non possit verificari, c. cum in illis, §. illis vero, de præb. in 6. Roch. de Curt. in tract. Iuris patronat. in princ. q. 5. num. 10. & q. 6. princip. Doctores in c. ex frequentibus, de instit. & ideo scribit Dec. cons. 224. quod regula de infirmis resignantibus non ha-
13 bet locum † in his beneficijs, & in hanc partem incli-
* nauit* Rot. cum huiusmodi casus esset propositus in vna Conchen. Cappellaniæ de Belmonte, veneris, 7. Octobris, 1552. coram Deza, teste Caputaq. decis. 319. lib. 1. in manuscr.

His tamen non obstantibus contraria opinio est
14 * vera, & communiter* recepta, vt etiam † resignatio beneficij iuris patronatus sit publicanda, secundum quã
* opinionem iudicauit* Rota (recedendo a resolutione iam posita) veneris 14. Octobris, 1552. coram D. Deza in dicta Conchen. Cappellaniæ, teste Caputaq. decis. 319. lib. 1. in manusc. & decis. 36. p. 3. in impress.
* Guid. Bon. decis. 13. in manuscript. & ita* de stylo practicatur.

Primo, quia verba regulæ sunt generalia, quæcunque, de quibuscunque, vt dictum est supra nume. 2. vnde non mirum, si etiam dicta beneficia comprehẽ
15 dantur, Pauin. super extrauagant. execrabilis in Glos. super verbo disponere, Glos. in clem. 2. in verb. quod
16 cunque, de vit. & honest. cleric. nam verba † generalia posita in constitutionibus omnia includũt, l. Iulianus ff. de legat. 3. la procuratore, ff. mandat. l. quæsitum, §. item si fundum, ff. de fund. instr. etiam si maior ratio esset in vno, quam in alio casu, Dec. in l. 1. in 1. dect. n. 9. & in 2. dect. num. 33. Casent. quæ pro eo inter. & est
* * communis conclusio.

17 Secundo, quia cum † agatur ad obuiandas fraudes,
* vt* communiter Doctores, & dicetur suo loco, late
18 debet fieri interpretatio Bald. in auth. ingressi, nume. 24. C. de sacro sanct. Eccles. Alex. cons. 171. col. 2. lib. 7. Caputaq. decis. 315. parte 3. & sic vt comprehendat hæc beneficia.

Tertio, quia in his beneficijs iuris patronatus viget ratio fraudis considerata per regulam Cancellariæ, & per dictas constitutiones Pij V. & Greg. XIII. ne resignans in periculum animæ suæ in beneficio re
signato intrusus remaneat, fructus male percipiendo & ne contrahentes cum resignante, tanquam cum vero beneficiato decipiantur, & fraudentur, & ne oc cultetur vacatio beneficij, & ne de beneficijs dispona tur per successionem. ergo idem ius militare debet, l. illud. ff. ad legem Aquil. Ex quo respondetur ad primum argumentum adductum pro contraria opinio ne, nam quamuis sit exorbitans a iure communi regula, tamẽ quia militat in dictis beneficijs de iure patronatus eadem ratio, quæ militat in alijs, ideo exten
19 sio † potest fieri. Doctores in authent. quas actiones, C. de sacr. sanct. Eccles. Tiraquell. de retract. consanguin. §. 20. Glos. 1. num. 2. quia extensio, quæ sit
20 ex identitate rationis, non dicitur † extensio, sed magis intentio Beninca. s. in §. omnium, nu. 244. & in §.
21 actionum, num. 163. Instit. de act. & † comprehensio, Dec. cons. 284. col. 2. Card. Paris. cons. 88. num. 21. volum. 3. & cons. 69. num. 3. volum. 4. Cranett. consilio 118. num. 4.

Ad secundum respondetur, quod, esto, quod cesset illa ratio præiudicij ordinarij, tamen cum plures sint rationes ob quas requiritur publicatio in rrsigna tionibus beneficiorum, vt per Sarn. dicta regul. q. 3. num. 8. & per Pium V. in dict. constit. in principio, & eque principales, vt scribit Caputaq. d. decis. 36. num. 6. par. 3. quæ vigent vt supra dictum est, remanet dispositio fundata in his rationibus, quæ † non cessant, sed vigent, §. affinitatis, Instit. de Nupt. viget enim ratio fraudis, quæ principaliter consideratur.

23 Ad tertium respondetur, quod † verbum Collatio, cum ponitur in lege, tunc institutionem, & omnem modum prouidendi comprehendit, secus in impetrationibus, vt optime ponit Caputaq. d. decis. 36. num. 16. par. 3. & est Glos. ordinaria, in clem. 1. in verb. conferatur, ad fi. de rer. pmut. & ibi Card. Zabarell. q. 22.
* Imol. col. 3. vers. vlt. quærit. & est* communis opinio doctorum.

Nec obstat illud consilium Dec. quia reprobatur per Prob. in addit. ad Io. Monac. in d. c. cum in illis, n. 54. per duas columnas sequentes de præben. lib. 6. Rebuff. in tract. nomin. q. 16. Sarn. in quibusdam suis addit. ad q. 17. de infir. resignant.

Et hoc hodie nullum habet dubium. nam expresse cauetur in d. const. 87. Gregorij XIII. in §. cæterum, in vers. de quibuscunq; Ecclesijs, ibi. *Ac etiam de iure patronatus laicorum illustrium, & alias quomodocunque existentibus.*

Tertium dubium, An resignatio beneficiorũ Cõsistorialium sit publicanda? Rot. † tenuit* negatiuam
24 * opinionem tempore And. Gammar. teste Sarn. de in firm. resign. quæst. 14. num. 3. & alias, teste eod. Sarn. de publican. q. 5.

Contrarium tamen colligitur ex dicta constitutione 182. Pij V. ibi, *Et præmissa omnia, & singula, etiã in quibuslibet beneficijs Consistorialibus.* ergo etiam renunciatio beneficij Consistorialis est publicanda.

Quid dicendum? pro resolutione constituo tres
25 casus. Primus est † in cessione Episcopatus, & Archi-
* episcopatus, & in hoc dicas* communem conclusionem esse, negatiue non requiri publicationem, vt tradit Rebuff. in prax. regul. de publican. glos. 1. in fin. &
* ita* communiter de stylo tota die practicatur, quia in his cessat ratio fraudis, vt infra dicetur. Secundus est casus in alijs beneficijs minoribus Consistorialibus, vt puta Abbatia, & similibus, quæ etsi sint consistorialia,

storialia,solent prouideri, & prouidentur extra Consistorium,& hoc casu dicendum est, cessionem præ-
26 dictam esse publicandam,& in his terminis procedit constitutio Pij V.& hoc eo magis obligetur ex cõstitutione prædicta 87.Gregorij XIII.in §.cæterũ, ibi. *Et de quibus in Consistorio nostro disponi consueuit, seu debet,quæ posthac ex quacunque causa fient, & per nos,& per dictos successores, extra tamen dictũ Consistorium admittentur.*

Tertius,& vltimus est casus in dictis beneficijs Cõsistorialibus,quæ tantum† in Consistorio prouidentur.nam in cessionibus dictorum beneficiorum non requiritur publicatio, & in his terminis procedit de
* cessio Rotæ supra allegata,& Sarn.*& tradita per Rebuff.dict.Gloss.1.& * communis opinio.ratio est,qa cum dicta beneficia renuncientur in Consistorio, vt per Lap.alleg.84.colum.penul. Mandos. de annal.q.
28 16.& sic cum fiant † in præsentia Principis, satis dicitur facta publicatio,arg.l.omnium.C.de testam. nam quein Consistorio prouidentur per cedulam,nõ autem per supplicationem. vnde cum cesset ratio fraudis,cessat dispositio.Accedit,quia Consistorialia†nõ
29 veniunt in simplici dispositione,Lap.dict.allegat.84. num.12.Mandos.dict.quæst. 16. de ann. & ita hodie seruatur.

Quartum dubium, An cessio & renunciatio beneficij † electiui sit publicanda? Respondeatur affirmatiue,
30 vt clare,& expresse dicitur in dicta const.87.Gregor. XIII.§.ceterum,ibi.*Et electiuis,& manualibus*,quia viget eadem ratio fraudis.

Quintum dubium, An renunciatio beneficij litigiosi
* sit publicanda?Communis* opinio,approbata
31 a stylo, est † affirmatiua;vt expresse traditur in dicta constitutione 182.Pij V.ibi, *Et præmissa omnia, & singula,etiam in quibuslibet beneficijs Consistorialibus,& vt præfertur litigiosis,&c.*& alias coram Illu
* strissimo Cardinali Aldobrandino in vna*Pampilio
32 nen.15.Maij,1573.fuit resolutum,† constitutionem hanc loqui etiam de beneficijs, quorum possessio nõ est litigiosa,quia implicat.& in dicta const.87. Gregorij XIII.ibi,*Et aliàs quomodocunque existẽtibus, siue pacificis,siue in petitione, siue in possessorio litigiosis*.Ex quo nota,siue lis sit in petitorio,siue in possessorio,publicatio nihilominus est facienda, & hoc
33 est notabile,nam vitiũ litigiosi excusat† a promotione,Glos.in c.licet canon.in §.1.verb.annum,de elec.
34 in 6.& quæ dicatur †possessio pacifica, vide p Cassad. decis.8.& 9.de caus.poss.& propriet.

35 Sed dubium est,An lis†debeat *finiri* cum resignante,vel resignatario?Hanc quæstionem terminat Gregorius XIII.dict.constitu87.in §.Sed ne dicens, *Sed ne in beneficijs super possessione, vel proprietate litigiosis,litis prosequutio turbari valeat, vel differri in causis huiusmodi contra cedentem ad vlteriora, etiã ad sententiam diffinitiuam,& rem iudicatam, ac illius exequutionem quousque ille,qui gratiam ex resignatione,seu cessione,aut ex omissa forma publicationis huiusmodi obtinuit,ad causam per se, vel per procuratorem legitimum accesserit,litemque huiusmodi susceperit,eodem modo,& ordine procedi possit, quo potuisset legitime,si cessio huiusmodi facta non fuisset & quicquid interim,sic procedendo decretum fuerit sine cum cedente,siue contra eum,etiam post quam ipse, vel quius alius incumbentia, secundum prædicta præstiterit,non solum circa fructus,sed circa possessionem,& ipsum ius,quod cessum est, valeat omnino, & vim obtineat,illumq; ipsum, cui gratia facta est, non minus afficiat,quam si ipso legitime citato contra eum decretum expeditum fuisset, nec ipse aduersus hæc prætextu non acceptatæ gratiæ,vel etiã ignoratæ,aut citationis,vel intimationis, executioni contra ipsum minime demandatæ,alia ue ratione valeat excusari,possit tamen ipse etiam si in lite & causa huiusmodi subrogatus non sit,quandocunq;ad illius prosequutionem,& terminationem venire, &c.* Ex quibus verbis clarissime colligitur modus, & forma, & hic non omittam casum resolutum in Rota in una
* Tuden.*coram R.P.D. Seraphino 10. Iunij 1587. quod si quis prætendat beneficium vnitum, & litigat
36 cum eo, qui habet ius ex prouisione, si ille obtenta sententia fauorabili super† non existentia vnionis, cedat ad fauorem illius,qui prætendit vnionem,huiusmodi cessio est publicanda,& subiacet constitutioni
* Nec etiam alium casum decisum in vna* Perusin.4. Nouembris 1558.quod si fuit resignatum beneficiũ
37 lite pendente,& resignatarius fuit subrogatus†gratio se,etiam quo ad possessionem,si illam non apprehenderit, & non publicauerit, si moriatur resignans,& alter subrogatur,iste præfertur, teste Cotta decisio. 181.manuscr.

Penultimum dubium est,An hæc constitutio Greg. XIII.de publican.comprehendat Hospitalia?
38 Et quia Hospitalia, † vel dantur in titulum, vel in administrationem,vt per Feder.de Sen.const.130.Pauin.de offic.& potest.c.sed.vacan.par.2.q.1.nu.5. Rebuff.de pacif.possess.num.81.& 82.& in trac.de nom. q.115.per Mandos.q.10.num.2.cum seq. post Sarn. p
* eum allegat.& alios* communiter.

39 In titulum dantur, quando in fundatione dictum est,vel quando per electionem prouidentur, ad nor. in clem.quia cõtingit,§.vt autem de religios. domib. Glos.pragma.de consuet.§.statuit.

40 In administrationem †dantur,quoties deputantur hospitalarij in regimen,qui tutoribus,& curatoribus æquiparantur.Gemin.const.89.num.5.Socin.sen.cõsilio 181.num.1.lib.2.& hæc hospitalia,vt plurimum sunt manualia,Card.const.117.num. 1. Mandol.reg. 1.de referu.q.10.num.4 puta,quia constitutio,& destitutio fit per homines ipsius confraternitatis, vt in
42 casu Calder.const.4.de religios.domib. vbi ponit† signa ecclesiasticitatis in hospitale,de quibus signis tu vide Lap.alleg.42.Card.consil.11.Feder.de Sen.consilio 130.Abb.in dispu.3.numero 13.ad fin.& in capetentibus in principio de priuileg. & in cap.vltimo de censib.Petr. de Perus.in tract. de Canon. episcopal.quæst.8.Imol.in cap.officij,de testam.Archid.in cap.nemo,de consecr.distinct.1.Roman. consil.477. num.13.Innoc.& Abb.in cap. inter dilectos, de donat.Io.Sclu.de benefic.part.1.quæst.6. Felin. in cap. de quarta,de præscrip.Ideo diffinguendum est. Si loquimur primo casu,de hospitalibus,quæ dantur † in
43 titulum, concludendum est affirmatiue, omissa disputatione, comprehendi sub hac constitutione,ita
* fuit tentum* in Rota coram bon. memor. Cantuccio die veneris,14. Aprilis,1581. in vna Aquilanen. Prioratus,vbi quidam Ascanius de anno 1559. resignauerat Hospitale,quod habebat, in manibus præceptoris sancti Spiritus de Vrbe,; tunc temporis existentis,ad quem collatio dicti Hospitalis spectabat, & spectat,sed cum non fuisset facta publicatio a resignatario,fuit tentum collationem esse nullã, & Hospitalia,quæ dantur in titulum,comprehendi sub cõstitutione Pij Vide public.omnes tenuerunt. Ratio, quia,quoties dantur in titulum,tunc veniunt appella-

tione

44 tione†beneficij,& ideo regula de annal. habet locum hoc casu,pro ut concludit Mandos.in d.reg.q. 10. & in eadem causa 28.Ianuarij,1583.

Si vero loquimur de Hospitalibus, quæ dantur in administrationem, hoc casu videtur dicendum non
45 comprehendi, quia talia non veniunt † appellatione beneficij,clement. quia contingit §.vt autem, de religios.domib.clement.per litteras, de præbend. vbi litteræ Apostolicæ super prouisionibus non comprehendunt hospitalia,vbi Anchar. post alios num.1. & 5.Felin.in cap.de quarta num. 14. de præscrip. Dec. sub numero 65.sub num.2.Bonifac.de Vital. in clement.dispendiosam num.31.de Iudic.Federi.de Sen. const.280.Aeneas de Falcon. in tract.referu. in 3.qu. princ.ante fin.num.33.Sarn.de grat.expectat. nume. 93.Gig.de pens.quæst.28.num.6.Card.const.117.Ne
46 quæ appellatione officiorum † veniunt dicta Hospitalia,Vital.in d.Clem.dispendiosam,num.30.& 31. de iud.Card.ibid.num.11.& in clement.quia contingit, numero 39. de religios. domibus cum ergo non sit facta mentio de Hospitalibus,sequitur &c.Card. cõsil.119.num.1.

Secundo, quia Bulla Gregorij loquitur de beneficijs quæ dantur in titulum,cum annullet prouisiones collationes,& similes gratias.ergo &c.

His tamen non obstantibus; contraria opinio est
47 * verior,quam tenuit Rot.*in vna†Regien.Hospitalis veneris 13. Nouembris 1587. coram R.P. D. Bubalo.namque Berardinus Broiardus resignauit Hospitale in manibus Papæ,qui de illo prouisit Octauio Broiardo iuxta formam clem. quia contingit de religios. domib.Sed cum hæc resignatio non fuisset publicata, quidam prætendebat vacare iuxta constitutionem Gregorij XIII.de publican.Domini tenuerunt, quod vacauerit, & sic quod dicta constitutio habeat locum etiam in Hospitalibus, quæ dantur in administrationem, & cum hæc causa fuisset denuo proposita,post longam disputationem, tandem die veneris 3.Iunij 1588.fuit tentum idem, constitutione ante dicta comprehendi Hospitalia huiusmodi.
48 Cum eadem † constitutio sit fauorabilis,quia obuiat
* fraudibus,vt fuit resolutum in vna* Sabinen.beneficiorum de anno 1586.coram R.P.D. Giplio, & in
49 materia fauorabili appellatione beneficiorum†ecclesiasticorum veniunt etiam Hospitalia solita concedi laicis in administrationem,vt post Lap. tradit Anch. in clem.dispendiosam numer.2.in 4.not.de iudic.ubi Card.quæst.3.in fi.dicit hanc opinionem tutiorem. Felin.late in dict.cap.de quarta num. 15. & 16. Sclu. de Benefic. p.1.quæst.3.num.9.Lambert. de iur. patron.artic.11.q.11.par.1.lib.1.num.4.cum alijs,vt per Mandos.in regul.de benefic. vacant. per promot. q. 5.num.2.

Hinc dicit Collect.in ca.vlt.21.q.de fortileg.quod
50 * temporibus suis* curia traxit † iura loquentia de beneficijs ad Hospitalia. Hinc dicit Felin.in dict. cap.
* de quarta numer.16.resolutum in Rota* quod licet
51 regula de benefic.vacant. † per promotionem, videatur pœnalis,tamen quia est obuiatiua fraudibus, (vt hæc constitutio) comprehendit Hospitalia, de quo
52 Mand.dict.regul.alleg.q. 10. namque Hospitale † est titulus non omnino profanus Bellam.tit.de permut. benef.q.3.nu.2.immo ecclesiasticus Petr. de Vbald. de permut.benefic.numer.8.fol.mihi 184.Gamb.de auct.legat.a later.tit.de potest.legat.circa Hospit.numero 29.

Secundo,Accedat, quia in his Hospitalibus militant rationes constitutionum, requirentium hanc formam publicationis,ad effectum,vt ordinarius certus
53 sit a quo petere debeat rationem † administrationis, iuxta decretum Concil.Trid.c.9.sess.22.de reforma-
54 tione,& quem debeant † visitare iuxta cap.8.eadem sess. 22.

55 An dispensent † fructus pauperibus; iuxta d.clem. quia contingit.

56 Et vt colonit sciant,quis sit rector,ad hoc,vt possint ei soluere pensiones iuxta consil. Roman. 433. num.2.Corn.consil.137.in fin.lib.3.Fel.in cap.cum dilecta num.13.vers.limita septimo de rescrip.ac etiam vt euitentur fraudes.ergo constitutio habebit locum in his Hospitalibus iuxta tradita per Vigel.in dialect. iur.libro 2.fol.mihi 312. & cum eadem sit ratio† dicitur hic casus comprehendi in verbis, & sic non ex extensione,l.his solis,C.de reuocan. donat.Dec.late in cap.at si clerici §.de adulterijs num.18.de iudic.& in c.2.requiris num.2.de appell.& consil.284.col.2.& consil.301. colum.2. Card.Paris.consil.83.numero 21. volum.3.& consil.69.num.3.volum.4.Crauett. consil. 118.num.15.

57 Hinc est,quod quando † ratio posita in lege;comprehendit plures casus,licet de vno ibi fiat mentio,il lud videtur factum exemplariter, & non restrictiue Tiraquel.in leg.si vnquam verb.liberis num.37.& de vtroque retract.§.20.num.2.& 3.Oldrad. consil.185.
58 in fin. ideo pariformiter dissonit † quo ad alios non expressos,in quibus militat Bald.in cap.dilectus filius colum.1.de rescript.Dec.consil.284.colum.2.Crauet. consil.183.colum.2.Corn.consil.177.num.5.volum.4. & sic hæ rationes comprehendunt Hospitalia data in titulum,sicuti data in administrationem.

Accedat tertio,quia, vt ex fundamento supra allegato patet,hæc est materia proportionabilis,cum mi
59 litent in relignatione Hospitalium eædem rationes, & in materia proportionabili†appellatione beneficiorum veniunt Hospitalia,Lap.in tract.de Hospital. q. 52.Gamb.dict.tract.de auctor.legat.a later.libr.5.de potestat.legat.circa Hospit.nu.27. Villadieg. in eod. tract.q.9.num.17.

Comprobatur quarto,quia verba constitutionis, Gregorij XIII.tam admodum prægnantia,& vniuer
60 salia de quibuscunque beneficijs,& officijs†ecclesiasticis,vnde etiam Hospitalia comprehendũtur,Sarn. in reg.de trien.q.7.num.3.Fel.in d.c.de quarta, & alij supra citati,Bal.consil.191.& 205.lib.1.cum alijs,vt p Crauett.consil.294.sub num.2.& consil.308.col.4.5.& 6.Alciat.in l.momentaneum.ff.de verb.signif.Tiraq. de retract.§.1.glos.7.num.20.& 21.

Ex quibus satis patet responsum ad allegata in cõtrarium.

* Vnde licet coram* Cantuccio fuerit facta distinctio de anno 1581.& 1583.inter Hospitalia, quæ dãtur in titulum,& administrationem,tamen in hac cã indistincte fuit hoc firmatum,& hoc est tenendum. Non obstat secundum, quod constitutio Gregorii annullet collationes,& alias gratias,&c.nãque respõ-
61 detur,quod etiam in Hospitalibus,quæ dantur†in administratione,expediuntur litteræ, prout in beneficijs, & sic etiam hoc casu potest gratia, & prouisio
62 annullari,cum prouisionis† nomẽ sit latissimum,Gl. in clem.vlt.verb.prouisioni† nomẽ sit latissimum,Gl. in clem.vlt.verb.prouisioni de elect.Card.in clemen. in plerisque,q.16.eod.tit.

Sed hic quæritur quia in dicta const. Greg.XIII. non fit mentio de Hospitalibus, si aliquis post dict. constitutionem,ante vero resolutionem Rotæ obti-

nuit Hospitale per resignationem, & consuluit peritos in Vrbe, qui ei dixerunt non teneri ad publicationem, an ex hoc fit excusatus, si non publicauit? Hic casus accidit in dicta Regiē. Hospitalis. namque dictus Octauius resignatarius non publicauit, quia periti ei dixerunt non teneri. Et quod esset excusandus adducebatur, quia cum non exprimantur Hospitalia in cōstitutione, & scribant Doctores non comprehendi in
63 materia, vbi de eis† non fit expressa mentio, Card. consil. 117. in princ. Cesal. cons. 27. num. 24. lib. 1. Sarn. de trienn. q. 7. sub. num. 3. cum alijs, & c. apparet, quod ver
64 samur in dispositione iuris dubij, ex cuius† errore qui
* libet excusatur, c. cum dilectus, & ibi omnes, *de consuet. & in c. si diligenti. de præscript. Ias. in l. iuris ignorantia, num. 2. C. qui admitt. & in l. 1. num. 19. C. de trā sact. Alex. cons. 10. sub num. 12. lib. 7. Crot. cons. 317. num. 27. lib. 3. Corp. cons. 187. num. 19. li. 3. Curt. Iun. cōs. 6. num. 22. Quæstio enim iuris dubij dicitur, quo-
65 ties† adest varietas opinionum (vt in casu nostro) Bar. in l. qui Romæ, §. duo fratres, num. 9. ff. de verb. obli.
66 Cuman. cons. 154. in fin. eo magis, cum habuerit† consilium peritorum, iuxta tradita per Bald. Iaso. Dec. & alios in dicta l. iuris ignorantia, C. qui admitt. Angel. in l. sed si lege, §. scire, ff. de petit. hæredit. Alex. consil. 76. num. 10. lib. 7. vbi late, Felin. in dict. cap. de quarta, sub num. 8. pro excusatione enim sufficit, quod adsit
67 opinio† alicuius doctoris, cui ille credere possit, Paul. de Castr. in dict. l. qui Romæ, §. duo fratres, in fin. Anchar. cons. 210. num. 1. in fin. Alex. dict. cons. 76. num. 10. l. b. 7. Dec. cons. 175. num. 6.

Accedit ad excusationem, quia talis error iuris du-
68 bij æquiparatur† errori facti, vt per Ias. in l. iuris igno-
69 rantia, C. qui admitt. & error † facti excusat, vt fuit dictum in vna Romana* de Incoronatis, 2. Iun. 1574.
* His tamen non obstantibus, cum hic casus fuisset
* propositus in Rota, *die veneris, 3. Iunij, 1588. corā
70 R. P. D. Bubalo fuit tentum Octauium † ex hoc non esse excusandum.

Ad quod primo facit, quia non datur excusatio,
71 prætextu iuris dubij, quoties aliquid† regitur de forma (vt est publicatio in casu nostro) Bal. in dict. l. iuris ignorantia, num. 4. C. qui admitt. vbi Alex. num. etiam 4. Dec. & alij* communiter, Barto. in l. 1. §. nunciatio, num. 35. Curt. nu. 90. Crot. nu. 90. de oper. nou. nunc. Roland. cons. 30. num. 8. cum plurib. sequen. li. 3. Dec. Pedemont. 86. nu. 4. Ioann. de Garz. in repetit. authē. eisdem pœnis, num. 3. C. de secund. nupt. Alex. consil. 163. num. 6. lib. 6. & cons. 7. num. 19. lib. 7. Natt. cons. 554. num. 10. & cons. 575. num. 23. & 586. num. 8. Bero. cons. 120. nume. 27. lib. 1. communi *opinio teste
72 Sforz. Odd. in tract. de rest. in integr. q. 9. art. 4. nu. 14. vbi infinitos citat, etiam si sit mulier, vel rusticus, nāhi non excusantur, si non fecerunt inuentarium infra statutum tempus, Natt. cons. 575. num. 23. Alciat. in l.
* venia num. 12. C. de in ius vocan. * communis tenet Tiraquell. de vtroque retracta. 2. part. §. 4. gloss. 4. numero 16. licuti neque excusatur, quis prætextu iuris
73 dubij in his, quæ† fauore publico introducta sunt, Pau. de Castr. in dict. l. iuris ignorantia, Alex. num. 4. Ias. nu
74 me. 17. & est casus noster, nec ad effectum † lucri, di. l.
* iu is, vbi communiter* Doctores, nec vbi potest† col-
75 ligi quę sit vera, & communis opinio Put. decis. 233. libro 3. quę omnia militant in casu nostro. namque cō
* munis* opinio est, vt etiam in materia pœnali com-
76 prehendantur† Hospitalia, vbi adest eadem ratio Ioā. Anan. in capitu. nulli, numero 7. vbi testatur de communi de rebus ecclesiast. non alienan. Calder. consilio
77 primo. de religios. domibus Felin. in dict. cap. de quarta, & vt dixi, quis non excusatur respectu iuris† dubij, quoties potest cognosci quæ sit communis, Put. dict. decisio. 233. libro 3. vnde ex hoc cessat illud de peritis tum etiam, quia id non releuat ad effectum, vt actus, qui debita forma non fuit factus, de iure valeat Sforz. Odd. dict. q. 9. late.

78 Accedat, quia dicta Constitutio Gregorij habet decretum, irritans, quod, quo ad nullitatem actus, ligat etiam ignorantes, capit. 1. de concess. præbend. capit. si eo tempore, vbi Gloss. de elect. in 6. Abb. in cap. Audiamus, numero 13. de restitut. spoliat. Alex. consi. 97. circa princi. lib. 5. cum infinitis alijs cumulatis per Gabriel. de clausul. concluf. 3. numero 1. cum sequen. vnde Hospitale resignatum absque publicatione vacauit, adeo vt alter illud impetrans acquisierit ius, quare iste non poterit admitti in præiudicium iuris iam quæsiti, prætextu huius iuris dubij argu. not. per Ias. in l. si emancipati. numer. primo. C. de iur. & fact. ignorant.

Hinc, quoties quis intendit acquirere ex sua igno
79 rantia, & sic agit de lucro captando, repellitur. nam nulla ignorantia† excusat. Crescent. decis. 181. prope fin. & sic tolluntur contraria.

Vltimum dubium, An resignatio beneficiorum regularium sit publicanda? Videtur dicēdum, quod nō, quia Regula, & constitutiones requirentes publica-
80 tionem debent intelligi de beneficijs perpetuis, capit. præcepta distinctio. 55. not. in ca. veniens, de filijs presbyter. cap. penult. de cleric. ægrotan. per quę hoc tradit, Calder. consil. 26. de prębend. Cassad. deci. 4. nu. 2.
81 de præben. & beneficia regularia† non sunt perpetua, sed manualia, & ad nutum reuocabilia, ca. cum ad monasterium, §. tales de stat. monach. clement. 1. §. ad hęc eod. clemen. vnica §. præmissa de supplen. prælat. negligen. Mil. in repert. verbo beneficia regularia late Silu. de benef. p. 3. quæst. 21. num. 2. Mandos. in regul. 3. reseru. q. 10. num. 5.

82 Hinc in reseruatione† beneficiorum beneficia regularia non comprehenduntur, vt concludit Aeneas de Falconib. tra. referuat. q. 3. princ. num. 29. vers. beneficia regularia, sicuti† neque manualia, cōcludit Cald. d.
83 cons. 26. de præb. Achil. decis. 2. de benefic. Rebuff. de pacific. poss. nu. 273. & in reg. 2. canc. vers. item nō cōprehenduntur, Io. Selu. de benef. c. 3. quæst. 68. & 69.
. * & communiter* Doctores, Parisien. consil. 44. volumine 4.

84 Hinc manualia † non comprehenduntur in regula de annali, vt fuit* tentum in Rota 23. Iunij 1549. coram Hieronymo Nouato in vna Albinganen. cappellaniæ teste Mandos. in dict. regul. q. 11. nume. 5. sicuti
85 nequet manualia comprehenduntur in regula de triennali Mocdan. decis. 169. alias 340. &c.

His tamen non obstantib. contraria opinio est ve
86 rior, vt scilicet beneficia etiam† regularia comprehendant in hac constitutione Gregorij XIII. pro vt fuit
* tētū in Rot.* die veneris 28. Iunij 1583. in vna Aquil. prioratus corā bo. mem. Cantuccio vt hētur dec. 739. p. 1. & tenet Rebuff. in reg. de publ. gl. 1. & nouissime Anastas. Germon. de indul. §. regularia, n. 35. Quia d. constitutio loquitur de quibuscunque beneficijs, &
87 appellatione† beneficiorū veniunt nedum beneficia se-
88 cularia, sed ēt regularia, sicut sub noīe canonicatus† venit ēt canonicatus regularis, Gl. in clem. 2. de Iud. vbi Card. q. 5. nu. 13. Imol. nu. 3. & communiter Fel. in capostulasti nu. 4. in fi. de rescr. Rebuff. in prax. titu. quis sit, & quot mod. c. benefi. nu. 10.

Secundo

Secundo quia sub regula de infirmis resign. quæ
89 loquitur simpliciter de † beneficijs, comprehēduntur beneficia, regularia Rebuff. in eadem regul. de infir. gloss. 5. in fi.

Tertio, quia, si constitutio hæc habet locum in cessione iuris, multo magis in beneficijs regularibus.

Quarto, quia rationes regulæ, vt fraudes tollātur, ne resignantes fructus indebite percipiant, & ne cum illis, contrahentes decipiātur, vt late dixi in principio habent locum etiam in beneficijs regularibus, vnde
90 absque dubio de eis† constitutio loquitur. Dec. cons. 284. col. 2. Crauett. cons. 183. col. 2. cum alijs adductis per Rim. iun. in principio Instit. de donat. num. 273. & 625.

Quinto, & vltimo, quia hoc expresse cauetur in d. const. Greg. §. cæterum, ibi, *De quibuscunque Ecclesiis, Monasterijs, Prioratibus tam virorum, quā mulierum, &c.* & ibi *quorumuis ordinum, etiam militiarum regularibus, & electiuis, & manualibus.*

Non obstant contraria, ad primum enim respon-
91 detur, quod licet hæc beneficia regularia sint regulariter manualia, tamen possunt esse perpetua, considerato, quod Prælatus forsan nō amouebit eorum possessores, vt in specie tradit Rebuff. de nominand. q. 9. sub. num. 27. Bonifa. de Viral. in clem. 1. §. in quibus, num. 3. de supplen. prælat. negl. Gamb. de potest. legat. a later. lib. 4. num. 13. in fi. & 14. 15. & 16. Selu. de benefic. p. 3. q. 21. num. 3. circa med. immo vult Gamb. loc. cit. manualia regularia esse in se perpetua, licet secus sit in manualibus sæcularibus allegat decis. Bellam. 207. col. 2. vers. non obstat, & Mandos. reg. 3. reseruat. q. 11. num. 3. dicit regularia de sui natura non perpetua effici perpetua, &c. sicut sæcularia beneficia
92 quæ de sui natura sunt † perpetua, c. satis peruersum, dist. 56. Glos. 1. in c. pastoralis. 7. q. 1. c. vnico de Cappell. Monach. lib. 6. Card. cons. 57. Lap. alleg. q. Card.
93 Parisi. cons. 119. num. 16. vol. 4. aliquando † consueuerunt effici temporalia, Card. d. cons. 57. Cassad. decis. 4. & decis. 12. de præb. Abb. in c. si cōstiterit, in 1. not. & ibi Fel. de Iud. Hinc videmus, Prioratus, & Abbatias regulares, vt plurimum hodie dari in perpetuum.

94 Secundo respōdetur, quod cum ista beneficia manualia vacent per obitum, vel per amotionem, vt per Glos. in clem. 1. verb. reuocari, quā ibi sequitur Card. §. præmissa, q. 5. num. 8. Imol. nu. 44. Bonifa. de Vitall. num. 9. de suppl. prælat. negligi. ita possunt vacare per resignationem, qua vacatione stante, intrat constitu-
tio propter rationes, &c.

Non obstat, quod in reseruationibus non veniunt manualia, quia illud ideo contingit; quia Papa non cē
95 setur velle mutare † naturam beneficij, vt de manuali efficiatur perpetuū, Cald. d. cons. 26. de præb. Cassad. decis. 4. de præb. & late habetur per Gambar. decis. 1. Marcus Antonius in manuscr.

Non obstat, quod in beneficijs manualibus nō ha
96 beat locum regula de Annal. & Triennal. quia possidens beneficium manuale non potest iuuari dictis regulis, quia† posset amoueri ad nutum superioris, Mocdan. d. decis. 169. alias 340.

97 Ex quo colligitur, † manualia posse renunciari, vt
* dicitur in d. decis.* Rotæ coram Bubalo.

Et hæc decisio fuit confirmata in eadem causa, & coram eodem, die Mercurij, 1. Februarij 1584. non
98 obstantibus aliquibus rationibus, quæ in contrariū allegabantur, & primo, quod non intraret † constitutio, ex quo (secundum ipsam) publicatio sit facienda in Ecclesia Cathedrali, vel Metropolitana, cui beneficium immediate subest, & ille Prioratus non subijcitur alicui Ecclesiæ Cathedrali, vel Metropolitanæ, sed solum magno Hospitali, quia fuit per Dominos de Rota optime responsum nihil prohibere, quin publicatio fiat in Ecclesia ipsius Prioratus. vnde idē erit in alijs beneficijs huius generis.

Secundo, quod Prioratus non esset collatus in titu
96 lum, cum obtinens illum nō emiserit† votum paupertatis, pro ut in alijs religionibus, clement. 2. vbi Glos. de rescript. Moedan. decis. 169. in manuscr. namque
* Rota contrarium * confirmauit, scilicet, huiusmodi
100 beneficia regularia† dari in titulum, & per consequēs intrare constitutionem de public. nam solet in prouisione dici, tibi conferimus, & de illo etiam, tibi prouidemus, teq; in illius verum, certum, & legitimum priorem, administrātorem, & rectorem facimus, cōstituimus, & deputamus.

Nec obstant illa verba apponi solita, curam, regimen, & administrationem committimus, quia conueniunt etiam titulo, cum beneficium, quod confertur
101 † dicatur etiam committi, cap. cum in illis, in principio, de præbend. libro 6. clement. 1. de supplen. prælat. neglig. clement. ne in agro, de stat. monach. nec
102 repugnat voto paupertatis † habere peculium ex permissu Superioris, cap. 2. vbi Abb. num. 4. de stat. monach. Siluest. in verb. Religio, el 6. num. 7. vers. fin autem, & quia, cum hæc beneficia sint ad nutum amouibilia, is, qui ea obtinet est semper paratus dimittere quando Superior voluerit, & sic non repugnant voto paupertatis, & quod habere proprium non sit con-
103 tra votum paupertatis apparet, quia Prior † non potest ab Abbate sine causa remoueri, cap. 2. in fi. & ibi Doctores de stat. monach. & ob id regulares possunt
104 † disponere de fructibus beneficiorum regularium, sicut clerici sæculares de fructibus beneficiorum regularium, Nauarr. in c. cui non dicatis, num. 42. 12. q. 1. & in Apolog. q. 1. mon. 8. num. 4. & 1. Card. in clem. 2. §. sed tales, in 1. not. de vit. & honest. cleric. & in clē. gratiæ, col. pen. de rescr.

105 Hinc † Abbas est intitulatus in Abbatia, etiam regulari, c. cupientes, de elect. lib. 9. & hæc decisio nunc est impressa Venetijs inter diuersas, p. 1. num. 772.

106 Amplia, vt etiam resignatio† præceptoriæ Religionis Hierosolymitanæ fit publicanda, vt colligitur ex verbis amplissimis huius constitutionis, & fuit re
* solutum *in Rota in vna Segobien. Præstimonij, 16. Iunij 1589. coram R. P. D. Mantica Auditore Rotæ doctissimo. Limita non procedere in † dimissioni
107 bus, quæ fiunt intra tempus vacantis, & mortuarij sine præcedente titulo, & collatione, vt fuit* resolutū
* in vna Tudertin. commenda, veneris 8. Iunij, 1590. coram R. P. D. Pamphilio Auditore Rotæ integerrimo, & nunquam satis laudato, namque huiusmodi di
108 missiones non † inducunt nouam vacationem, sed potius habent vim non agnitionis, optionis, seu capimenti, quam resignationis veræ, & propriæ, & inducētis nouam vacationem, de qua loquitur Gregoriana constitutio, quia vt apparet ex statutis religionis, durante tempore vacantis, quod est a die obitus
109 equitis, vsque ad festum S. Ioannis Baptistæ, & mortuarij, quod est a dicto festo vsque ad aliud festū anni sequentis intra quod tempus de commenda nemini prouidetur, sed sola religio possidet, & percipit fructus, & istæ acceptationes commendarum vacantium, quæ fiunt pro capimento iure antianitatis, sunt variabiles, & sic acceptans commendam vacantem, intelligitur † eam acceptare sub conditione, qua-

tenus intra dictum tempus non variet aliam optãdo, quod accidit dicto casu, vnde actus euanuit, l item qa §.1.ff.de pact. Eoq; magis, quia huiusmodi dimissiones fiunt publice coram magno Magistro, & Consilio, vnde videtur cessare fraus a constitutione considerata, sicuti cessat in cessionibus factis in Consistorio coram Papa, & Cardinalibus, vt supra dixi.

Accedit, quia constitutio habet locum, cum quis vult capere beneficium ex resignatione, secus ex alia causa, quia tunc non tenetur publicare, quod cessat prædicto casu.

110 Et Magnus Magister Melitẽ. †potest cõferre quo libet quinquennio vnã commẽdam, vt habetur in Statutis Religionis in c.20.de cõmend. collatio autẽ reliquarũ pertinet ad Priorem, & Capitulũ, vt habetur in c.24.de commend. eodẽ libro, & fuit firmatum in
* vna* Reatin. commendæ coram R.P.D. Lancelloto,
112 nunc Cardinali Amplissimo. Et magnus† magister cũ conuentu exercet Iurisdictionẽ, Oldr. cõs. 128. Caputaq. decis. 219. n. 5. par. 1. †Prior aũt religionis solus ex
113 priuilegio administrat, vt fuit resolutũ in vna Melit. præminentiarum coram Guidob. 24. Aprilis, 1551.

SVMMARIVM.

1 *Resignatarij omnes tenentur publicare.*
2 *Officiales Curiæ tenentur publicare, cum eis resignantur beneficia.*
3 *Auditores Rotæ tenentur publicare.*
4 *Familiares Papæ tenentur publicare.*
5 *Cardinales tenentur publicare cum eis resignantur beneficia.*
6 *Cardinales cõprehenduntur sub regulis Cancellariæ.*
7 *Ratio fraudis an militet in Cardinalibus.*
8 *Cardinales comprehenduntur vbi agitur de vitanda fraude.*
9 *Cardinalis non differt a priuato in his quæ resipiunt animam.*
10 *Peccatum grauius ratione personæ peccantis.*
11 *Dispositio c. de multa, de præbend. comprehendit Cardinales.*
12 *Cardinales comprehenduntur sub clem. Auditor, de rescript.*
13 *Exempti tenentur publicare.*
14 *Papa est proximus Superior exemptorum.*
15 *Papa statuendo ligat etiam exemptos.*
16 *Exempti num habent iudicem.*
17 *In generali dispositione exempti comprehenduntur.*
18 *Generalis dispositio legis comprehendit omnes casus, & personas priuilegiatas.*
19 *Resignatarius secundus an teneatur omni casu publicare, etiam si primus publicauit.*
20 *Verba personalia verificantur in vna persona.*
21 *Terminus assignatus ad publicãdum currit pluribus, quibus idem beneficium resignatur.*
22 *Tot dilationes dandæ quot personæ.*
23 *In termino dato ad publicãdum resignatarius potest resignare.*
24 *Resoluto iure dantis, resoluitur & accipientis.*
25 *Impetrantes beneficia vacantia ob non publicationẽ tenentur publicare.*
26 *Subrogatus sapit naturam eius in cuius locum subrogatur.*
27 *Inter plures impetrantes beneficium ob non factam publicationem præfertur is qui prius publicauit, quamuis sit posterior in data.*
28 *Ille in quem transfertur pensio, nõ tenetur publicare.*
29 *Per translationem pensionis non transfertur titulus beneficij.*
30 *Per translationem pensionis non generatur præiudicium ordinario.*
31 *Pensio non est beneficium ecclesiasticum.*
32 *Appellatione beneficij non venit pensio.*
33 *Minores 14. annorum tenentur publicare.*
34 *Generalitas comprehendit omnes personas.*
35 *Tempus legis ad insinuandum non currit ignoranti.*
36 *Insinuatio requiritur, vt obuetur fraudibus.*
37 *Statutum de insinuatione donationis non potest renunciari.*
38 *Lex & statutum non operantur aduersus ignorantes.*
39 *Ignoranti non currit tempus adeundæ hæreditatis.*
40 *Tempus præfixum a statuto ad ponenda instrumenta in memorialibus non currit ignoranti.*
41 *Ignorans dicitur iuste impeditus.*
42 *Fraus non præsumitur in minore.*
43 *Tempus datum ad publicandas resignationes currit etiam aduersus minores ignorantes.*
44 *Decretum irritans ligat ignorantes.*
45 *Vbi agitur de fauore animarum tempus currit etiam aduersus ignorantes.*
46 *Præscriptio statutaria currit aduersus minorem.*
47 *Filius ignorans non faciens se promoueri non excusatur a pœna.*
48 *Pater retinens bullas beneficiales filij, an ei noceat.*
49 *Ignorantia non excusat, vbi est appositum decretum irritans.*
50 *Cessante vna ratione remanet dispositio fundata in reliquis.*
51 *Minori competit restitutio aduersus tempus quod cõtra ipsum currit.*
52 *Minor ignorans restituitur aduersus præscriptionem triginta annorum.*
53 *Minori competit restitutio aduersus statutum vbis de non petendo creditum infra quindecim annos.*
54 *Minor restituitur aduersus Iudicialia.*
55 *Minor restituitur aduersus tempus elapsum confectionis inuentarij.*
56 *Minor restituitur aduersus tempus decursum ad appellandum.*
57 *Minor restituitur aduersus præscriptiones statutarias, & consuetudinarias.*
58 *Minor restituitur aduersus testatoris mandatum.*
59 *Minor æquiparatur Ecclesiæ.*
60 *Ecclesia restituitur aduersus tempus decursum.*
61 *Minor non restituitur aduersus tempus elapsum, & datum ad publicandum beneficium resignatum.*
62 *Ob non publicationem amittitur omne ius.*
63 *Resignatarius tractat de lucro captando.*
64 *Minor non restituitur vbi tractat de lucro.*
65 *Minor non restituitur vbi non est læsus.*
66 *Ecclesia non restituitur nisi sit læsa.*
67 *Læsio minima an sit in consideratione.*
68 *Modica læsio non sufficit ad concedendam restitutionem.*
69 *Minor non restituitur aduersus omissam probationẽ nisi sit læsus.*
70 *Minor non restituitur aduersus omissionem dationis interrogatorioyum.*
71 *Nemo excusatur ob non adimpletam formam.*
72 *Magna differentia inter illum qui tractat de damno, & eum qui tractat de lucro.*
73 *Minor non restituitur cum res non est integra, & alteri ius est quæsitum.*

74 *Minor non restituitur aduersus malam expressionem re non integra.*
75 *Minor non restituitur cum damno tertij.*

QVAESTIO IV.

VARTO Quæro, qui tenentur publicare beneficia resignata? Communis* responsio est, omnes† resignatarios teneri, & ita de stylo practicatur, & firmant communiter Doct. & probatur expresse in verbis generalibus prægnantibus, & geminatis positis in dict. Constitutionibus Pij V. & Greg. XIII. adeo quod huiusmodi quæstio nullam patitur difficultat em. aliqua tamen dubia sunt excitanda pro resolutione quorundam casuum.

Et primum erit, an officiales Curiæ teneantur ad
2 publicationem resignationis? Respõde, teneri, † quod expressum est in Constitutione 181. Pij V. ibi, *Etiam in fauorẽ alicuius ex scriptoribus Apostolicis &c.* Et in Constitutione Gregorij XIII. §. nec, ibi. *Ac eorum, & nostris familiaribus, continuis, commensalib. nec non litterarum Apostolicarũ scriptorib. Abbreuiatoribus, cæterisque Romanæ Curiæ officialib. &c.*
3 Ex quibus verbis colligitur, †quod Auditores Rotæ, Referendarij, Scriptores Apostolici, Abbreuiatores,
4 Milites, & alij† familiares Papæ tenentur eorum resignationes publicare. quod etiam tradit Sarn. de publicand. quæst. 12. vers. circa primum. & ratio est, quia in his viget eadem ratio fraudis, ideo idem ius, l. illud, ff. ad leg. Aquil.

Secundum erit, an S.R.E. Cardinales teneantur publicare resignationes in eorum fauorem factas. Hic
* casus fuit propositus in Rota in vna * Conchen. Archidiaconatus coram Marsican. 22. Iunij 1541. & 24. Nouembris eiusdem anni, & post longam disputatio
5 nem† fuit resolutum teneri, teste Moedan. decis. 141. Magno, in manuscr. & teste Sarn. in addit. ad reg. dec. 64. in manuscr. teste etiam Put. decis. 195. lib. 1. attesta tur quoque Ptolomæus dec. 144. incip. Cum magna,
* & hanc opinionem dicit veram, &* æquiorem, Sarn. in reg. de publican. q. 12.

6 Et prima ratio est, quia Cardinales† comprehendũ tur sub regulis Cancellariæ, Butr. cons. 10. Gemin. in capit. 1. colum. 1. de Scilmat. lib. 6. Archidiacon. Ioan. Andreas, & alij in cap. nemo de inceps, de elect. eodẽ lib. 6. Felin. in rubr. de maior. & obedient. Idem Felin. in cap. ad aures, colum. 7. verfic. Octaua conclusio, de
* rescript. Cassado. super regul. quæst. 38. & est* communis opinio, teste Sarn. dict. decis. 64. quicquid in contrarium uoluerit Ancharan. cons. 297. Roman. consil. 498.

Secunda ratio est, quia requiritur publicatio, vt fraus, & dolus euitentur, quæ ratio magis militat in
7 Cardinalibus, quam in alijs, argum. cap. cum quidam,
8 de iur. iuran. nam vbi agitur de vitanda† fraude, Constitutio omnes comprehendit etiam Cardinales, cap. sciant cuncti, vbi Doctores, de elect. lib. 6. c. 1. de Scis
* mat lib. 6. communis* opinio, teste Caputaq. decisio. 211. lib. 1. in manusc. Et in his, quæ animam respiciũt
9 Cardinalis† non differt a quolibet alio populari, Bar. Balenzin. de charit. subsid. q. 66. late Sar. in proœm. re
10 gularum. nam quanto persona† dignior est, quæ peccat, tanto maior est legis pœna, vt habetur in l. presbyteros, C. de episc. & cler. c. principium, de pœn. d. 2. & quando agitur de annullatione actus, comprehendũtur & Card. Archid. & Gemin. in c. nemo, de elect. li.
11 6. hinc dispositio† c. de multa, de præb. comprehendit & Card. Abb. in ca. Ecclesia, el 2. in 2. not. de elect. &
* fuit decisum* in Rota de mẽse Nouemb. 1531. & die 3. †unij, 1538. teste Sarn. in proœm. reg. Cãcel. q. 4. col.
12 5. & 6. & ẽt sub clementina Auditor, de rescr. Bonifa. de Vital. ibi, col. 2, Fel. in c. ad aures. col. 7. vers. 8. cõclu
* sio. de rescrip. Oldrad. cons. 211. &* communiter Doctores.

Et hæc conclusio hodie est clarissima, exprimitur enim in d. Constit. Pij V. §. etiam, ibi. *Ac etiam in fauorem alicuius ex S.R.E. Cardinalibus hactenus factæ extiterint, ac etiam in futurum fieri, &c.* & in d. Constit. Gregorij XIII. ibi, *Et quibuscumque etiam S.R.E. Cardinalibus, acpiis locis quocumque priuilegio suffulti, &c.* & ibi, *Nec nõ indultis priuilegijs, & gratijs Apostolicis etiã prædictis Cardinalibus, &c.*

Tertium est dubium, an exempti teneantur publi-
* care resignationes in eorum fauorem factas? commu
13 nis* opinio est affirmatiua, †quæ primo probat ex generalitate dictarum Constitutionum.

Secundo, quia si comprehenduntur Cardinales, q̃ sunt exempti, & infinita habent priuilegia, vt per Alb. de Cardin. ergo & alij exempti inferiores, argu. auth. multo magis, C. de sacrosanct. Eccl.

14 Tertio, quia cum† solus Papa sit Prælatus, & proximus Superior exemptorum, c. nulla, di. 93. not. in c. auctoritate de priuile. li. 6. & in clem. 1. de reb. Eccl. non alien. Abb. in c. nihil de elect. ergo, cum Papa aliquid
15 generaliter statuit, ligat omnes subditos† suos, etiam exemptos, c. 1. de Constit. c. 1. de cens ib. nam licet oẽs
* sint Papæ subditi, vt est* communis, & recepta Theologorũ & canonistarum sententia, magis tamen illi su
16 biiciuntur exempti, cum alium† iudicem non habeãt, vt tradit latissime Sarn. de infir. resign. q. 4. & quamuis aliqui voluerint non comprehendi exemptos in generali dispositione, Anch. in c. 1. pp. de rescr. lib. 6. Dec.
* cons. 154. col. 7. tamen in contrarium* est communis
17 opinio, vt tenet. †Abb. in c. graue, de præb. Gemin. & Fran. in c. auctoritate, §. inhibemus, de priuile. li. 6. Generalis enim dispositio legis non solum casus, sed etiã
18 personas priuilegiatas comprehendit, Bald. per illum tex. in l. in fraudem, in fin. de testam. milit. cum alijs adductis per Dec. cons. 5. & in l. 1. num. 9. ff. de reg. iur. &
* est* communis opinio.

19 Quartum dubium est, An† secũdus resignatarius, seu cessionarius teneatur publicare? Pone quod aliqs cesserit, & resignauit i fauorẽ Petri, & iste Petrus retrocessit in fauorẽ Titij, an iste Titius secundus resignatarius teneaẽ publicare? Duo casus sunt distinguendi.

Primus, qñ primus resignatarius publicauit illã resignationem in sui fauorem factam, & hoc casu secun-
[* dus resignatarius non tenetur publicare, vt fuit* resolutum coram Put. in vna Pampilonen. Prioratus 26. Iunij 1551. teste Caputaq. decis. 35. par. 3. ex nota per Cassad. dec. 27. super reg. & sic ius secũdi resignatarij
* nõ extinguit ob nõ factã publicationẽ vt fuit* resolutũ 4. Februarij 1534. corã Aragonia in vna Toletan. Præstimoniorum, & in alia de anno 1533. teste Sarn. de public. q. 1. Crescen. decis. 227. Achil. decis. 704. qa
20 cum verba regulæ sint† personalia debent intelligi de primo, l. boues, §. hoc sermone, ff. de verb. sign.

Secundus est casus, quando primus non publicauit, vt quia cessit in tempore dato ad publicand. & hoc casu secundus tenetur publicare, ita Domini de
* Rota* dixerunt, teste Pelegrin. decisio. 303. libro ter-
* tio. contrarium tamen tenuit* Rot. in vna Tolet. Præ-

stimonij coram Sarn. teste Crescent. decis. 224. in ma
nuscr. Sed hodie quicquid sit de iure, & tenuit Rota
secũdus resignatarius tenetur publicare, siue primus,
publicauerit, siue non, vt expresse dicitur in d. Const.
Pij V. §. & præmissa, ibi. *Et resignatarios, & cessiona
rios ipsos infra dictum vnius, vel sex mensium spatiũ
cedere, vel retrocedere contingat locũ habere, & suũ
obtinere locum voluit, & expresse declarauit, & c.* &
in dicta Constitutione Greg. XIII. in principio, ibi.
*Pluresq; & quot quot in alium, vel alios cessiones, ac
etiam in ipsummet primum resignantem, vel cedentẽ
retrocessiones termino prædicto nondum elapso inter
cesserint, ita vt vnius duntaxat terminus omnibus
his successiuis cessionibus ac retrocessionibus decur-
rat, vt qui postremus gratiam habuerit publicationẽ
huiusmodi facere cæteraque omnia hic præscripta in
tra eundem terminum præstare teneatur & c.* Ex quo
collige, quod vltimus tenetur publicare, & vnicus ter
minus omnibus currit, quod iudicio Rotæ factũ fuit
ne fiat fraus legi, si singulis resignationib. singuli ses
menses assignarentur, alias enim darentur tot dilatio
22 nes, †quot sunt personæ, Tiraq. de retract. conuent. §.
2. Glos. vnica, num. 63. cum pluribus seq. ex quo etiã
23 collige, quod potest †quis resignare intra tempus da-
* tum ad publicandum, vt est communis* omnium sen
tentia, & colligitur ex Cassad. d. decis. 27. super reg. &
secundus resignatarius tenebitur publicare, vt clarissime in locis allegatis dicitur, & tenet Rebuff. in 2. cõ
* me. reg. de public. q. 16. vers. item si, & est* communis
24 opinio in stylo, nam †resoluto iure dantis resoluitur,
& accipientis, l. lex vectigalis, ff. de pignorib. Bal. in l.
2. in q. 13. C. de rescind. vend. ita in simili non valet se
cunda collatio ratione subreptionis, & fraudulẽtæ re
signationis, Oldr. cons. 324. factum, col. 3. Rebuff. in
concord. de collat. Glos. vacantia, §. volumus.

25 Quintum dubium, An impetrantes† beneficia va-
cantia ob non publicationem teneãtur ad publicatio
nem gratię? Respondetur teneri, ac si habuissent per resi
gnationem, vt voluit felic. record. Greg. XIII. in dict.
Const. 87. ibi, *Et quicumque sic impetrans, aut gratiã
etiam motu simili habens præfinitum cuique casui tẽ
pus prædictũ a data concessionis gratiæ sibi factæ hu
iusmodi, ac omnia, quæ cadens a iure prædicto debe-
bat, præstare teneatur*, & ratio est, quia cum iste per
impetrationem factam succedat, & subrogetur in lo
cum illius resignatarij, & subrogatus sapiat naturam
26 ciusin cuius locum subrogatur, §. fuerat, inst. de act.
sequitur debere publicare, namque etiam in hoc vi-
get ratio, vt parochiani cognoscant suum Prælatum,
vt supra dixi.

Sed dubium poterat fieri si plures impetrauerint
ob non publicationem quis præferatur? Ideo in dic.
27 Const. Greg. decidit hic casus per hęc verba, *Et† si
pluribus† gratiam huiusmodi fieri contigerit, is præ
omnibus obtineat, qui primus publicationem suæ im
petrationis fecerit, & possessionẽ adeptus fuerit, aut
petierit, omniaque requisita prædicta adimpleuerit,
quamuis in data sit postremus, & possessio ab alio in
publicando negligentior prius apprehẽsa fuerit, vel
posita, & c.* & hic casus est valde notabilis, quia non
attenditur data, & possessio, sed publicatio.

28 Sextum est dubium, an ille, in quem † transfertur
* pensio, teneatur ad publicandum? communis* opinio
* & in* praxi recepta est negatiua, secundum quam in
terrogatus respondit Cassad. teste Sarn. de pubblq. ro.
& est ratio, quia requiritur publicatio ad vitãdas frau
des, quę per clandestinas renunciationes quotidie fie
bant, in præiudicium expectantium, Ordinariorum,
& in animarum iniuste beneficia renunciata occupã
tium graue detrimentum, & periculũ, quæ ratio ces-
sat in renunciatione, & translatione pensionis, nam
29 per talem renunciationem non† transfertur titulus be
neficij, neq; aliqua administratio, vel iurisdictio in ec
30 clesia, nullumque generatur præiudicium† ordinario
expectantibus, aut populo, nil enim ad hos, ergo hoc
casu cessabit publicatio, arg. c. cum cessante, de appel.
Secundo, quia nihil de eo, cui transfertur pensio in d.
Const. Pij V. & Greg. XIII. minus in regula Cãcel. im
mo contrarium videntur velle, tum quia dicunt publi
cationem faciendam in Ecclesia, quod non potest in
pensione verificari, tum etiam, quia loquuntur de be
31 neficijs, & pensio† non est beneficium Ecclesiasticũ,
c. quamuis, el. 1. de præb. lib. 6. vbi quando mandatur
alicui prouideri de beneficijs; vigore dicti mãdati nõ
potest prouideri de pẽsione, & ibi Gem. notat, quod
32 appellatione beneficij† nõ venit pensio, Pet. de Anch.
in 3. not. Io. Selu. de benef. p. 1. q. 3. nu. 11. vbi attesta-
* tur hanc esse communem, de* communi etiã attesta
tur Alfonsi. Hoied. in tract. de incõpat. benef. in præs.
1. p. num. 3. quamuis contrarium voluerit Barb. in c.
ad audientiam, el 2. de reser. ex quatuor fundamentis,
quibus respondet Gig. de pens. q. 28. Hoied. d. tract.
p. 2. c. 7. a num. 6. vsque ad num. 11.

33 Septimum dubium, an minores† teneantur publi-
* care beneficia eis resignata? Communis* opinio est
affirmatiua, quia verba Const. Greg. XIII. sunt admo
34 dum prægnantia, & generalia, quę omnes personas in
cludunt, vt late per Crauett. cons. 294. num. 1. & nu. 2.
& cons. 308. col. 4. 5. & 6. & cons. 290. num. 4. & cons.
297. per totum, ac etiam ratio Const. vt delictis ob-
uietur est generalis, l. cum pater, §. dulcissimis, ff. de
leg. 2. & hæc conclusio intelligenda est prę†suppositio,
quod fuerit per Summum Pontificem dispensatum
cũ minoribus ad huiusmodi beneficia eis resignata.

Dubium tamẽ est, an tempus assignatum ad publi
candum currat minori 14. ann. cui collatum est bene
ficium, pẽsupponendo ignorantiam ex parte minoris?

Et quidem prima facie videtur dicendum negati-
ue. Primo ex doctrina Bal. in l. annus aũt, ff. de calum
35 niat. vbi tenet† quod tẽpus inductũ a statuto ad faciẽ
dam insinuationem donationis, non currit ignorãti,
36 & nemini dubium † est illud statutum fuisse factum
ad obuiandum fraudibus, vt per Cast. in l. illud. C. de
sacr. sanct. Eccles. Aret. in §. 1. Inst. de don. Bart. in l.
Modestinus, quem refert, & sequitur Rim. Iun. in §.
1. num. 158. Inst. de don. & n. 239. est tex. in l. data, C.
37 de don. ideo† non potest renunciari, Alex. in l. nemo
potest, num. 12. Ias. num. 41. Crot. num. 21. Rip. num.
47. Aquen. num. 21. ff. de legat. 1. Fel. in cĩsi diligenti,
num. 11. de for. compet. Soc. Sen. cons. 77. col. 5. libr.
* 1. Canar. in tract. in fin. 2. p. q. 29. communis* opinio
teste Rim. d. §. 1. num. 238.

Secundo, quia regulariter tempus statutum a lege,
38 vel statuto non currit† aduersus ignorantẽ, Alex. in l.
quãdiu, C. qui admitti, & nu. 4. Bal. in c. licet. de suppl.
præla. negl. Pet. de Anch. in c. canonũ statuta, in vers.
alibi, de Const. Bar. in l. genero, ff. de his q not. in fam.
Alex. cons. 34. col. vlt. lib. 1. Rom. cons. 228. Fel. in ca.
quærente. de offic. deleg. Hinc ignoranti non currit
39 tempus† ad eundę hereditatis, vt late prosequitur post
Bal. Sal. in d. l. quamdiu, vbi Dec. nu. 26. C. qui admit.
40 Hinc tempus† a statuto præfixum ad ponenda in-
strumenta in memorialibus non currit ignoranti,
Bal. in dict. l. quamdiu, Idem Bald. in l. item veniunt,
§. cum

§. cum ante, de pet. hered. & in l. 50. de excus. tut. Ioã.
And. in c. cum seruorum, de seru. non ordinã. namq;
41 ignorans dicitur † iuste impeditus, vt post alios scribit
Crauet. cons. 201. num. 36.

Tertio, posset comprobari ex priuilegijs minorũ.

Quarto, quia publicatio regritur, vt obuietur frau
42 dibus, Corn. cons. 157. lib. 3. quæ fraudes† non præsu
* muntur in minore, vt est communis* Doctorum
interpretatio.

His tamen non obstantibus contraria opinio est
43 verior, quod† scilicet tempus publicandi currat etiam
* minori ignoranti, vt fuit* tentum in Rota in vna Ful
ginat. Prioratus coram Puteo, die 9. Apr. 1543. teste
eod. Put. decis. 453. quæ est vltima in libr. 1. & clarius
* fuit resolutum in vna* Compostellana corã Reoma-
no, prout attestatur Achil. de Grass. decis. 4. decima,
in tit. de rest. in integ. alias decis. 307. & hanc opinio-
* nem tenuisse* Rotam attestatur Tho. de Tan. decis.
54. in manuscr. vbi dicit Cassad. nec Sar. hoc dubium
determinare. Cui opinioni primo suffragatur, quia tã
in regulis antiquis Cancellarię requirentibus publica
tionem, quam in Constitutione Greg. XIII. de publi
can. adest decretum irritans, vt omnibus licet videre,
44 quod ligat etiam† ignorantes, c. 1. de concess. præb. c.
quondam, de præb. in 6. Glos. in c. tibi, §. quinimo, de
reser. Gem. in c. si eo tempore, de elect. lib. 6. Barb. in
clem. 1. num. 25. eod. tit. extr. Butr. cons. 43. Card. cõs.
33. Cassad. decis. 12. num. 5. in reg. Cancel. Bert. cons.
* 142. num. 4. lib. 2. in antiq.* communis omnium Do
ctorum sententia prout resoluit infinitos allegando
Gabr. de claus. concl. 3. per totam, nec dicas, quod de
cretum irritans venit, accessorie ad regulam, & Con-
stitutionem, vnde cum rõ fraudis non habeat locum
in minori, ergo nec decretum irritans illum ligabit,
nam respondeo, quod non vna est ratio, quæ fuit alle
gata, sed & aliæ, vt dixi in q. 1. Ideo esto qd vna cesset
in ex alijs ligabitur, arg. §. affinitatis, Instit. de nupt.

Secundo accedit, quod publicatio est introducta
fauore animarum, vt dixi in principio 1. q. sed quoties
45 agitur de† fauore animarum, †tũc tempus currit igno
* ranti, Glos. communiter* recepta in c. statutum, vers.
numerandum, de præb. lib. 6.

46 Tertio comprobatur, quia præscriptio† statutaria
currit cõtra minorem, siue tractetur de damno, siue
de lucro, Bar. in l. vlt. C. in quibus caus. resti. in integr.
* non est necess. communis,* vt resoluit Bal. in trac. præ
scr. in 1. par. 6. par. in princ. in cas. 23. Card. in clem. 1.
nu. 6. vbi Imol. num. 23. Bonif. de Vital. num. 10. de re
stit. in integ. Hostiens. in c. constitutus, in si. vbi Card.
Anch. nu. 7. & alij, de quo vide Dec. cons. 556. nu. 7.
Afflict. decis. 370. num. 3. Boer. decis. 140. num. 3. Io.
Igneus in l. dudum, C. de contrab. empt. a num. 13. vs
que ad num. 40.

Quarto ex dicto Innoc. in duobus locis, quod re-
fert Afflict. d. decis. 370.

Ita etiam si Pater procurauit conferri beneficium
46 curatum filio suo, & ipse retinuit bullas, si filius† igno
rans non promoueatur, incidit in pœnam, Rebuff. in
prax. tit. de non promo. num. 54.

48 Pari ratione si pater† retinet bullas, filius non excu
satur a publicatione, Rebuff. super glos. 13. de public.
numero 26.

Non obstant contraria, ad primum respondetur
Bal. non loqui in statuto habente, decretum irritans,
prout nos loquimur, vnde maxima est differentia,
Card. Alex. in c. super eo, in vlt. not. de appel. Franc. in
c. dudum, in 8. not. de præb. in 6. Oldrad. cons. 319. in
princ. Paul. de Cast. cons. 199. num. 10. lib. 1. Rebuff.
in l. quod iussit. num. 93. ff. de re iud. Card. Paris. con
sil. 34. vol. 4.

Ita etiam respondetur ad secundum argumentũ,
49 quod ignorantia excuset, nam fallit, vbi fuit† appositũ
decretum irritans Barbat. in clem. 1. num. 25. de elec.
* & communiter* Doctores, vt scripsi supra, & hæc ẽ
notabilis limitatio ad illam regulam communem, & &
* est vsu* in praxi recepta in Romana curia.

Vnde tertio respondetur, non obstare priuilegiũ
minorum, vt ex supra relatis apparet.

Ad quartum respondetur, quod non vna est ratio,
sed plures, ex quibus requiritur publicatio, vt scripsi
late in 1. q. ergo quamuis cesset ratio fraudis in mino
ribus remanent tamen alię, ne in beneficijs detur suc
* 50 cessio, † & allæ ad vulg. & * communem, §. affinitatis,
inst. de Nupt. l. si ventri. §. in bouis, vbi Glos. Bart. &
alij, ff. de priuil. credit. Ias. in l. more, num. 18. ff. de iu-
risd. omn. iud. Rim. iun. in §. 1. num. 423. Inst. de don.
* Menoch. de arbitr. Iudic. cas. 316. num. 50. & * com-
muniter Doctores.

Sed quæritur, si currit minori ignorãti tempus pu
blicandi, vt concludum est, an ei detur restitutio in in
tegrum aduersus lapsum temporis? Videtur dicendũ
51 quod sic, quia quoties tractatur de amissione† iuris, li
cet aduersus minorem currat tempus, tamen restitui
tur, Bar. cons. 141. & in l. vlt. C. in quibus cas. rest. in in
teg. non est necess.

52 Hinc aduersus præscriptionem 30. annorum resti
tuitur ignorans. Bar. in l. 1. §. si quis autem, ff. de itine.
act. priuat. Ang. in l. annus, ff. de calumnia. late Alex.
cons. 84. lib. 1. & cons. 71. cod. lib. Rom. cons. 123. col.
* vlt. & hanc esse* communem opinionem attestatur
Alex. cons. 168. visa col. pen. lib. 2. Dec. cons. 29. nu. 1.

53 Hinc restitutio in integrum† competit minori ad
uersus statutum Romæ, de non petendo creditum
suum infra 15. annos, licet habeat amplissima verba,
vt fuit tentum in Rot. in vna Lucan. coram Fabio, te
ste Card. Sanctæ Crucis, decis. 149. alias 155.

Hinc quamuis in iudicialibus currat tempus ad-
54 uersus minorem postea venit† restituendus. Glos. in l.
vlt. C. in quib. caut. vbi Cin. num. 4. Alb. num. 3. Bar. n.
5. Paul. de Cast. num. 2. Ang. num. 2. Abb. in c. Benefi
cij, de rest. in integ. & ibi Henr. Boich. num. 1. & 2. &
communis, teste Bonif. de Vitall. in clem. 1. num. 12.
& 22. eod. tit. de rest. in integ.

55 Ideo tempus† datum heredi ad conficiendum inuẽ
tarium currit aduersus minorẽ, licet postea restitua-
tur, Dec. cons. 445. num. 56. Castan. super consue. Bur
gund. rub. 3. §. 2. vers. adde, num. 15. Tiraquel. de pœn.
caus. 4. num. 23. Natt. cons. 16. & 17. per totum, lib. 1.
& cons. 140. num. 8. eod. lib. Alciat. cons. 160. nu. 13.
Ber. cons. 68. num. 69. lib. 1. Rol. cons. 60. nu. 6. & con
sil. 15. lib. 4. Ioseph. Lodouic. in decis. Perusin. 51. nu.
18. & 19. lib. 2. communis* opinio, teste Sfort. Odd.
de rest. in integ. q. 88. art. 3. num. 45.

56 Ideo minor restituitur † aduersus tẽpus decursum
ad appellandum, Paul. de Cast. in l. properandũ, §. vlt.
* num. 2. & ibi Salic. C. de iud. communis* opinio, de
qua testatur Iac. de Sanct. Georgio in d. l. properan-
dum, num. 4. Henric. Boich. in d. c. beneficio, num. 7.
Vasq. de succes. ab intest. lib. 1. §. 10. num. 52. Imol. in
clem. 1. num. 12. de rest. in integ.

57 Hinc etiã, licet minoribus† currat tps in pscriptio
nibus statutarijs, & consuetudinarijs, tñ restituuntur
Card. in clem. 1. n. 6. de rest. in integ. Bellã. in c. vlt. n.
* 10. eod. tit. * cõis opin. de qua attestatur Bal. in trac. p

script.1.par.6.part.princip.num.43.Dec.cons.556.n.7.& hæc est magis communis sententia, de qua attestatur Sfort.Odd.de restit.in integr.q.88.ar.5.n.54.vers. in contrarium.& ante nu.56.

58 Hinc minor restituitur †aduersus testatoris mandatum, puta quia non fecit id quod testator ei præceperat,& propterea lucrum sibi relictum amisit, Ruin. cons.199.nu.3.lib.1.Riminal.cons.261.nu. 32. lib.2. Roman.singul.94.Costa select.interpret.circa cõdic. lib.2.cap.4.n.2.Dec.cons.349.in 1.& 2.col.Aret. cõs. 67.& hæc est*communis & vera conclusio,ac notanda in praxi,vt attestatur Sfort.Odd.de restit.in integr. q.72.ar.6.sub.nu.62.eo maxime quando ignorans Cæsal.cons.365.nu.7.& seq.lib.3.

Et aduersus curlum,& lapsum temporis,restituitur in pluribus casibus relatis per Sfort.Odd.de restit.lin integr.q.89.ar.1.per totum cum sequent.

59 Confirmo,quia †minor æquiparatur Ecclesiæ, &
60 Ecclesia restituitur †in integrum aduersus decursum tempus,Glos.Bart.& Doctores in auth.quas actiones,C.de sacrosanct.Eccle.Card.Imol.& alij in clem. 1.de restit.in integr.Abb.in c.1.de rescr.Rom. cons. 166.visa Io.Andr.in c.vl.colu.3.de rest.in integr. vbi Bellam.n.12.Henric.Boich.num.14.& est*communis opinio,de qua attestatur Dec.cons.29.n.2. Sfort. Odd.de restit.q.88.ar.2.num.35.

61 His tamen †non obstantibus contraria opinio est verior in iudicando,vt colligitur ex Put.decis.453.n. 8.lib.1.vbi dicit fuisse hoc dubium* propositũ in Rota ab ipso.9.April.1543.in vna Fulginaten.Prioratus, & quod Domini inclinarunt,vt non daretur restitutio,de quo attestatur etiam Thom.de Tan.decis.54. in manuscr.& tandem cum rursus accidisset hic casus in Rota in vna Compostellana coram Domino Reũano fuit ita tentum prout attestatur Achill.de Grass. decis.307.Restitutionem minori alias 10. sub tit.de restit.in integr.in manuscrip.

62 Idq.verificatur,quia †ob non publicationem amissum est omne ius,quod quis habebat in beneficio resignato vt est*communis omnium sententia eo maxime post constitutionẽ sanctæ memor.Gregorij XIII
63 vnde petendo restitutionem,tractat de lucro, Gig. cons.135.nu.11.& 12.& licet detur restitutio ,propter
64 †lucrum amissum a minori perperam, & inconsulte, l.ait prætor,§.vlt.ff.de minor.vbi Bart.Abb.in c. constitutus.n.5.Card.num.3.de restit.in integr.Bellamer. decis.182.Socin.Iun.cons.46.nu.8.li.4.Natt.cõs.631. nu.16.& nu.28.hoc autem non procedit quando tẽpus currit odio non facientis actum,quia tunc,si non fiat a minori,ei non datur restitutio , vt notant glos. Roman.& Ias.quos ad hoc refert , & sequitur Sfort. Odd.de restit.in integr.q.4.ar.6.nu.76.&*communiter Doctores,quod autem in odium non publicãtis annulletur actus a Constitutione Greg.xiij.de publican.satis ibi exprimitur,

Accedit,quia hoc casu minor non est læsus,cũ nihil ei acquiratur ob non factam publicationem, arg. l.nam & postea,§.si minor,ff.de iureiur.& per consequens non agit ex damno,sed potius ex lucro, vt di-
65 ctum est supra,& minor non †restituitur, vbi non est læsus,l.non omnia,ff.de minorib.l.minoribus , C. de restit.in integ.l.si res,§.si mulier,ff.de iur.dot.Ang.in l.metum,§.sed quod præter,nu.2.ff.quod met. caus.
66 ita & Ecclesia non restituitur,nisi læsa sit, Dec.cons. 564.nu.18.siue negligentia sua læsus sit minor,Alberic.in l.si minor,nu.1.C.de transact.Io.Andr.in c.auditis colum.3.de rest. in integr.Menoc.de recuperan.poss.remed.15.nu.136.siue dolo alterius,Mauric. de restit.in integr.cap.122.late Sfort. Odd. de restit.
67 in integr.q.4.ar.3.& 4.nec sufficit læsio minima ,Roman.cons.90.nu.4.Natt.cons.631.num.22.& cons. 481.num.13.Gozzad.cons.44.nu.8.immo secundum
68 alios nequemodica Alex.cons.27.n.2.li.1.Grat. cõs. 4.nu.8.t.lib.1.Ruin.cons.119.nu.14.lib. 5. Ber.cons. 32.nu.10.lib.1.& cons.84.n.20.eod.lib.Mandell. cõs. 11.num.21.magis communis,teste Bursat. cons. 27. nu.17.lib.1.

Hinc si non est læsus,non venit restituendus minor aduersus omissam †probationem,vt fuit*tentum
69 15.Decembris,1544.in vna Toletan. matrimonii coram Domino Aquen.teste Put.decis.193.lib.2.

70 Hinc etiam,minor non† restituitur aduersus omissionem dationis interrogatoriorum,vt fuit tentum* in vna Messanen.Baroniæ, 18. Martij.1547. coram Put.teste eod.decis.23.lib.3.vide Cappell. Tholosan. decis.43.

Accedit,quia sumus in his, quæ concernunt iuris rigorem,nam dara est forma,&c.& tamen, nemo excusatur ob non adimpletam formam,l.vlt.C.de testã.
71 mil.Tiraquel.de vtroq.retr.part.1.§.35.Glos.2.& §.8. Glos.7.num.23.Couarr.pract.q.c.26.nu. 4. quamuis Alciat.de præsumpt.regul.1.præsumpt.20. post medium tenuerit contrarium.

Non obstant contraria, ad quæ respondetur , hic
72 non tractari †de amissione iuris vt loquitur Bart. & alij sed potius de lucro: ita respõdit Put.dict.dec.453. nu.8.lib.1.& est vera respõsio,vt patet ex his, quæ supra dixi.

Confirmationes contrariorum,omnes procedunt data læsione,tunc enim restituitur minor,vt ex communi dixi supra,at hic non potest considerari lesio,vt fuit comprobatum ergo &c.

Et hæc conclusio,eo magis procedit, si beneficiũ fuit impetratum ob non publicationem,& sic fuit alteri collatum,nam hoc casu absque dubio non venit
73 minor restituendus,†cum res non sit integra, Abb.in cap.ex parte,nu.14.de restit.spoliat. cum alijs , vt per Boer.decis.350.num.4.vbi col.penul.attestatur hanc esse communem opinionem,de communi etiam attestatur Thom.de Tan.deci.54.

74 Hinc res non integra minor non restituitur aduersus malam expressionem,vt fuit tentum 11. Februarij 1547.in vna Fulginaten.coram Put.teste eod. decis. 9.lib.3.est enim vera,& recepta sententia minorẽ nõ esse restituendum †cum damno tertij.Alberic.in l.ait prætor.nu.2.ff.de minor.Bal.in l.1.num.6.C.de ann. except.post Bart.num.2.Afflict.super constitut.Regni.lib.2.Rubr.40.num.8.Tiraquell.de vtroque retract.in 1.part.§.35.gloss.2.num.10.& 11.Curt.iun. cons.110.nu.14.Thob.cons.105.num.4.Mant. sing. 628.Afflict.decis.390.per totam Capic.decis.54. nu. 9.lib.2.Emanuel Cost.in repet.l.Gallus §. & quid si tantum ff.de lib.& posth.2.par.nu.57.vbi communiter Doctores hoc volunt,& hoc casu loquitur Put.d. decis.453.lib.1.& Thom.de Tan.dict.decis.54.

Hoc tamẽ recipit limitationem,nisi facto alterius fuerit impeditus,vt non publicaret.iuxta ea,quæ infra dicentur.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio facta extra Romanam Curiam, est publicanda.*
2 *Constitutio Pij V.de public.habet locum etiam in renunciationibus factis coram Ordinarijs.*
3 *Infra quantum tempus debeat fieri publicatio in renũciatione facta extra Curiam.*
4 *Prouisus a Sum.Pont.de beneficio renunciato coram Ordinario,an teneatur publicare,affirmatiue,infra.*
5 *Dispositio exorbitans non extenditur.*
6 *Dictio Eos,est restrictiua ad expressos.*
7 *Casus non comprehensus,remanet sub dispositione Iuris.*
8 *Dispositio loquens de prouisione Ordinarij, non comprehendit prouisionem Papæ.*
9 *Cessante præsupposito legis,cessat dispositio.*
11 *Constitutio fauorabilis est ampliranda.*
12 *Collatio facta consanguineis de beneficio resignato, est nulla.*
13 *Constitutio Pij V.de non conferendis,non inducit mo dum vacandi.*
14 *In deuolutis,non inducitur noua vacatio.*
15 *Resignationes coram Notario,& testibus,sunt publicandæ.*
16 *Permutatio an sit publicanda,affirmatiue,nu.seq.*
18 *Constitutio Pij V.de publican.habet locum in permutatione.*
19 *Permutatio continet sub se renunciationem.*
20 *Per permutationem datur vera vacatio.*
21 *Edictum de publican.emanauit ad tollendas fraudes*
22 *Ratio fraudis militat in permutatione.*
23 *Permutatio facta.1 etiam causa vtilitatis,& necessitatis Ecclesiæ est permutanda.*
24 *Permutatio debet fieri ex causa.*
25 *Ambo permutantes debent publicare.*
26 *Si in permutatione vnus publicat,alter vero non,ex parte omittentis est nulla.*
27 *Quando permutatio non teneat, & licet regredi.*
28 *Resignatio,reseruatis omnibus fructibus, an sit publicanda,affirmatiue,num.31.*
29 *Resignans reseruatis omnibus fructibus, denominatione,& titulo in effectu remanet beneficiatus.*
30 *Regula Cancellariæ de publican. non habet locum in reseruante sibi omnimodam administrationem.*
32 *Cessio Commendæ est publicanda.*
33 *Collatio differt a commenda.*
34 *Commendæ nostri superioris æquiparantur titulis.*
35 *Commendatarij faciunt fructus suos.*
36 *Commendatarii possunt locare possessiones.*
37 *Commendatarii liberi habent administrationem.*
38 *Commendatarii possunt presentare.*
39 *Habens Commendam,dicitur habere titulum Canonicum.*
40 *Commendæ hodie fiunt perpetuæ ad vtilitatem Commendatariorum.*
41 *Commendato per Papam beneficio, videtur commendatum in perpetuum.*
42 *Actus non concluſus certo spatio temporis,perpetuus reputatur.*
43 *Dispositio generaliter prolata, de rebus , & personis generaliter est intelligenda.*
44 *Valet argumentum de personis,& rebus ad tempus.*
45 *Indulgentia concessa tali die absque restrictiua , videtur perpetua.*
46 *Resignatio facta cum reseruatione pensionis,regressus & accessus,est publicanda.*
47 *Obtinens beneficium ex causa resignationis,in forma dignum,debet publicare.*
48 *Cessante ratione,cessat dispositio.*
49 *Obtinens beneficium ex dimissione facta coram Papa, vel Ordinario,debet publicare,*
50 *Collatio facta etiam ex causa deuolutionis , est publicanda.*
51 *Cessio iuris est publicanda,& num.54.*
52 *Renuncians iuri,videtur renunciare beneficio.*
53 *Qui actionem habet,ipsam non habere videtur.*
55 *Insinuatio ad instar publicationis.*
56 *In donatione iuris,requiritur insinuatio.*
57 *Dispositio clem.vlt.de procurand.loquens in morte naturali,habet locum in ciuili.*
58 *Dispositio clem.vltim.de procura.habet locum in renunciatione.*
59 *Ad fauorem possessoris potest fieri cessio coram Auditore Rotæ.*

QVAESTIO V.

VINTO Quero,an quomodo cunque facta fuerit resignatio beneficiorum sit publicanda? Hæc quæstio est admodum generalis.Pro cuius igitur resolutione de pluribus casibus contingit dubitari.

1 Et primo, An si † renunciatio beneficij facta sit extra curiam scilicet coram ordinarijs locorum sit publicanda? communis opinio*
* omnium Doctorum est affi matiua,vt per Rebuff.in prax.tit.Regula de publi an.gl.2.& probatur primo in regula Cancellariæ de publicandis,ibi. *Siue in Romana Curia,siue extra,&c.*

Secundo,in dicta Cõstitutione 182.Pij V.§. quod quęcumque ibi,*Aut cuiuslis alterius etiam loci ordinarij,&c.*& ideo fuit resolutum* in Rota coram
* Cantuccio,2.Iunij,1581.in vna Aquilana hanc Con
3 stitutionem †Pij V.habere locum etiam in resignationibus liberis factis extra Curiam.

Tertio,probatur in dicta Constitutione 87. Gregorij XIII.prope finẽ in §.de beneficijs , vbi ampliat hoc procedere in omnibus Ordinarijs collatoribus, in Cardinalibus habentibus indulta,in Legatis etiam de latere. Namque in beneficijs resignatis extra Curiam viget eadem ratio fraudis, vnde idem ius statuẽ dum est,l.illud,ff.ad leg.Aqui.& ita fuit*resolutum in vna Sabinen.beneficiorum coram R.P.D. Giplio, 5. Martij,1586.Quæ publicatio fieri debet infra mensem,secundum regulam Cancellariæ,vt patet ibi, *Si vero extra dictam Curiam facta sint intra mensem ex tunc,&c.*& per dict.Const.Pij V.ibi, *Si quidem extra Curiam,similiter infra vnum,&c.*Gregorius autem xiii.in d.Constit.statuit vt infra circa hoc , quod
3 est seruandum.† *De beneficijs autem,quæ deinceps,in manibus Ordinariorum collatorum; etiam Cardinalium,etiam indulta,& facultates ad hoc ab Apostolica Sede habentium,ac Legatorum etiam de latere,& delegatorum,etiam specialium eiusdem Sedis extra Romanam Curiam resignari etiam ex causa permutationis contigerit,ipsi intra mensem negocium vniuersum admissionis , vel reiectionis resignationis huiusmodi, &(si per eos facienda erit)prouisionis resignati beneficij,iuxta Apostolicas,& alias canonicas Sanctiones omnino absoluant,& qui sic prouisus fuerit intra tres menses a die sibi factæ prouisionis illam publicet, & possessionem beneficij capiat,modo,& forma supra dictis,alioquin illis elapsis,nulla sit eius prouisio, & beneficium vacare censeatur eo ipso,Ordinarijque et alij prædicti,qui hæc,vti eis præscribuntur,non perfecerint,eo casu potestate disponendi de ipsis beneficijs*

sint

sint ea vice priuati, eorumque dispositio eo ipso ad Sedem Apostolicam deuoluta existat, aut alijs idoneis ab ipsa sede dumtaxat modo, & forma prædictis concedantur.

Sed dubium est si ordinarius admisit resignationem, & Summus Pontifex cõtulit, quia ad ipsum spectabat collatio dicti beneficij, vel quia non contulit ipse ordinarius infra mensem, vel contulit, sed male, puta contra formam constitutionis Pij V. de qua dictum est lib. 5. An prouisus a summo Põtifice † tenea
4 tur publicare? Pro negatiua adducitur quia §. illorum dictæ constitutionis, dum arctat impetrantes ad publicandum tanquam exorbitans non debet extendi ad hunc casum scilicet ad impetrationem ex causa nullitatis resignationis ob Constitutionem Pij V. de
5 non conferendis consanguineis resigna. ad no. fin l. si constante ff. solut. matrim. l. si vero §. de viro ff. eodẽ titu. quod eo magis est firmandum ponderando illa verba *quicũque sic impetrans, &c.* & sic se restringit ad illum casum, quia hoc significat dictio sic, & §. de beneficijs autem, eiusdem constitutionis loquitur de his beneficijs quæ resignantur in. manibus ordinariorum, & mandat publicari postea per ipsos ordinarios faciendas, vt verba aperte dicunt, ibi, *Si per eos facienda erit, &c.* quæ dictio Eos est restrictiua ad ordinarios expressos. l. vlt. & ibi Doctores, C. de hæred.
6 instit. Cravett. cons. 98. num. 8. Quando autem resignatio fit in manibus ordinarij, & Papa postea prouidet tanquam de beneficio affecto, constitutio nihil disponit, quod talis ,puisus à Papa publicare debeat, merito cum iste casus non sit comprehensus in bul-
7 la remanet sub dispositione iuris † communis, l. cõmodissime ff. de libe. & posthum. & cum verba Bullæ sint
8 restricta ad prouisionem ordinarij, † non habet locũ in prouisione Papæ de qua non loquitur le. 4. §. prætor ait ff. de damn. infect. Felin. in ca. nonnulli sub nu. 34. de rescr. Idque eo magis elicitur, quia in isto §. de beneficijs dantur tres menses ad publicandum, ergo non habet locum in prouisionibus Papalibus, in quibus dantur sex menses, & vltra montes nouem ad pu-
9 blicã. cessante enim præsuppositio legis, † cessat dispositio, l. Mancipia vbi Glosl. Bald. & Salicet. C. de seruis. fugitiu.

10 His tamen non † obstantibus contrariam opinionem existimo veriorem, ut iste prouisus teneatur publicare, quia Gregoriana est admodum generalis respectu omnium resignationum, & videtur loqui etiã de resignationibus ordinariorum cum deuolutione ad Papam nisi infra mensem conferant, nam hoc casu omnes rationes constitutionis concurrunt, & illa præsertim fraudis, etiam in prouisionibus factis à Papa, quia ordinarius, qui admisit resignationem nõ potuerat conferre, vel male contulit, quia etiam militat ra-
11 tio fraudis, & cum † constitutio sit fauorabilis est ampliãda, ad not. in reg. odia de reg. iur. lib. 6. Accedat, quia ad caput illud, quando ordinarius male contulit
12 contra constitutionem Pij V. † consanguineis, quia tunc, cum sit nulla ex eadem constitutione Pij V. illa
* prouisio, non inducitur noua vacatio, vt fuit* resolutum in vna Clusin. beneficij coram R.P. D. Orano,
* die 13. Decembris 1589. in qua* fuit conclusum † Cõ-
13 stitutionem Pij V. non inducere modum vacãdi, sed annullare collationem aduersus illius formam † facta Rot. decis. 29. de præb. in nou. Bellamer. decis. 549. & et in deuolutis non inducitur noua vacatio, sed remanet antiqua, ergo cum prouisio Papæ fiat ex causa resignationis erit publicanda iuxta mentem, & verba

* dictæ Constitutionis, & in hanc partem* inclinabant Domini de Rota cum de hoc ageretur veneris, 16.
* Februarij. 1590. & lunæ 19. eiusdem mẽsis in vna* Bononien. Canonicatus coram R.P.D. Pamphilio Auditore Rotæ meritissimo. licet postea fuisset dictum vt particulariter hoc discuteretur.

Non obstat §. illorum, quia, cum ille §. veniat ampliatiue, vt supradicta procedant etiam de impetratione ob non publicationem non potest intelligi restrictiue ad iura vulgaria. Accedit, quia loquitur etiam in impetrationibus certo modo, & sic non in illis factis ex causa non publicationis solum.

Non obstat §. de beneficijs, quod loquatur de prouisione ordinarij, & quod dentur tres menses, quia etiam videtur loqui de huiusmodi prouisione, vt supra conclusum est, & cum collatio deuoluatur ad Papam tunc intrat tempus sex mensium, quod datur in prouisionibus Apostolicis &c.

Cõprobant hæc qa cũ hęc Gregoriana mãdet publi-
15 cari ẽt resignationes † factas corã Notario, & testib. à quibus Notario, & testibus non fiunt prouisiones, vt omnibus notum est, ergo & has propter identitatẽ, seu potius maioritatem rationis auth. multo magis C. de sacr. Sanct. Eccles.

Et sicut dicimus, quod renunciatio facta corã ordinario est publicanda, ita & ea, q̃ facta est coram Notario & testibus, quod tum colligitur ex generalitate regulæ Cancellariæ, ibi, *extra curiam*, tum etiam ex dicta constitutione Pij V. ibi, *aut cuiusuis alteri.* Et ex dicta Constitutione Gregorij XIII. in principio ibi, *ac etiam coram Notario publico, & testibus fient, & à nobis vel illo, seu nostro vel illius mandato admittẽtur, &c.* namque eadem ratio fraudis, &c. Et hoc procedit in renunciatione facta coram quocunque alio, si postea super illa sequatur gratia.

Secundo Dubitatur, An Renunciatio facta ex causa permutationis sit publicãda? Alias huiusmodi Quę-
16 stio visa fuit admodum † difficilis, namque tempore Sixti IIII. bis fuit in Rota proposita, & nihil fuit deci-
* sum,* vt refert Ioachim. de Narn. in quibusdam suis consilijs, & in vna Auinionen. Vicariæ de anno. 1522. coram Sarn. fuit mota hęc quæstio, & propter eius difficultatem causa ex alio capite finem habuit, & in vna Segobien. Archidiaconatus hoc idem dubium factũ fuit, & nihil resolutum, idemque in vna Dolen. Prioratus coram D. Siluestro, teste Sarn. regul. de publicã. q. 3 vbi per totam quæstionem disputat hunc articulũ ad partes, adducendo plura argumenta pro vtraq; parte quæ omitto, & in vna* Florentin. fuit resolutum negatiue teste Anr. Aug. decis. 704. lib. 3.

17 Hodie vero † res non patitur difficultatem quia ex pressum est faciendam publicationem in dicta constitutione Pij V. ibi, *& præmissa omnia, & singula, etiã in quibuslibet beneficijs &c. & cessiones præfatæ ex causa permutationis, &c.* & Rota* 24. Nouẽbris 1578.
18 concluxit hanc constitutionem habere locum † in resignatione ex causa permutationis vt nullum ius quæratur resignatario non facta publicatione iuxta ordinem illius Constitutionis, in vna Barchinonen. Cappellaniæ, & in dicta Constitutione Gregorij XIII. ibi *Et quæcumque resignationes, etiam ex causa permutationis, &c.* & firmat Rebuff. in prax. tit. regula de publican. Glos. 3. vers. intellige, quod probatur, tum
19 quia † permutatio continet sub se renunciationẽ. Rot. decis. 16. de rer. permut. in antiq. Roman. cons. 465. in re præsenti, nam sicuti per resignationem datur vera
20 vacatio, † ita & per permutationem, ca. 1. de rerum permutat.

mutat. lib. 6. & sicuti per renunciationem perditur titulus & possessio, ita & per permutationem, Rot. decis. 8. de rerum permutat. in antiq. & decis. 2. & 4. de renunciat. in nou. tum quia hoc edictum de publican.
21 emanauit ad rollẽdas † fraudes, quæ in clandestinis resignationibus solent committi, Corn. cons. 137. col. 2.
22 lib. 3. quę ratio fraudis militat † in ipsa permutatione, vt tradit Ioan de Anan. in c. audiuimus, col. 2. vers. & prædicta faciunt de colluf. deteg. faciunt not. in c. 2. de renunc. lib. 6. iuncto c. 1. de rer. permut. eod. lib. cum glos. in verb. fraude, & Gemin. in dic. cap. 2. in Glos. in verb. proximo, Franc. col. 2. &* communiter.

Quod amplia procedere, etiam si permutatio fuerit
23 facta † causa vtilitatis, vel necessitatis ecclesiæ, ita Rebuff. dict. regul. Glos. 3. nu. 2. & est ratio quia hac
24 de causa debet fieri permutatio c. quæsitum de rer. permut. & communiter Doctores, & quia etiam hoc casu militat ratio fraudis.

Debent igitur quoties beneficia sunt permutata in
25 uicem, ambo † publicare, & si vnus publicet, alter vero non, hoc casu non annullatur permutatio, sed colla-
26 tio facta ei, qui non publicauit, † vt fuit nouissime resolutum in Rota proponente R.P. D. Bubalo in vna Salamantin. pensionis F. 3. Iunij 1586. & si valet resignatio illius qui publicauit, quia quando culpa eius,
27 qui permutauit, permutatio † non fortita est effectum, tenet permutatio, & non licet ad beneficium regredi, Ioan. Andr. in c. 1. d rer. permut. in 6.

28 Tertium erit dubium, an renunciatio facta reseruatis omnibus, & singulis fructibus, ac denominatione tituli, &c. debeat publicari? Sarn. de publican. q. 2. distinguit tres casus, quorum Primus est in beneficio requirente residentiam, nam si fiat renunciatio reseruatis tantum fructibus huiusmodi cessio est publicanda, vt fuit resolutum in vna Abulen. 28. Aprilis. 1537. coram Episcopo Aquen. namque cum agatur in dicta renunciatione principaliter de transferendo titulo, & denominatione, inter est populo, vt verus Prælatus detegatur, vt illi de pertinentibus ad beneficiũ respondeatur. Secundus est, quando renuncians fructus & denominationẽ reseruauit sibi, hoc casu tenet Sarn. non requiri publicationem, & fuit* resolutum in Rot. in vna Placentin. Archidiaconatus de Trugillo corã Crescentio, & de anno 1535. coram. Aquen. & die 19. Martij, 1540. in vna Spoletan. canonicatus coram Ioann. Paulo teste Sarnen. dict. quæst. 2. & in vna Ilpalen. portionis, teste Pelegin. decis. 141. li. 2. in manusc. & in vna Forliuien. 14. Iunij, 1554. coram Oradin. vt habetur lib. diuers. manusc. decis. 288. & in vna Auinionen. parochialis coram Cardinali Sanctæ Crucis die 12. Iunij, vt habetur decis. 168. lib. diuers. per cons.
29 Card. Paris. 39. col. vlt. vol. 4. quia hoc casu resignans st in effectu videtur beneficiatus post renunciationem, sicut antea, & cessat ratio fraudis, egregie ostendit. Card. Paris. dict. cons. 39. nu. 32. & 33. & coram Illust rissimo Aldobrandino. 27. Nouembris. 1573. in vna
30 Abulen. Canonicatus, & Præbendæ, fuit conclusum † cessare rationem regulæ, cum resignans sibi reseruauit omnimodam administrationem, quia nemo decipitur, & die 23. Iun. 1550. corã Put. teste Guidobon. decis. 12. manuscr. & in vna Lemacen. parochialis sancti Pelagij. 15. Maij. 1558. coram Cardinali Paleotto, teste eod. decis. 48. in manuscr. vbi dicit pluries fuisse per Rot. cõclusum, & in vna Forliuien. coram Oradino 18. Iunij, 1557. & in alia coram Ioan. Paulo.

Tertius casus est, quando beneficium non requirit residentiam, nec habet denominationem, & reseruantur fructus, nam hoc casu, inquit Sarn. requiritur vt fiat publicatio, vt fuit decisum 28. April. 1537. in vna Abulen. Prælatimonij.

31 Hodie autẽ † debet huiusmodi cessio publicari omni casu, & sic primo, secundo, & tertio, vt dicitur in dicta Constitutione Pij V. 182. ibi, *Vel cum reseruatione omnium, & singulorum fructuum, reddituum, & prouentuum, ac quotidianarum distributionum propria auctoritate, vel alias percipien. & cum reseruatione tituli, administrationis, seruitij, ac stalli &c.* & in dicta Constitutione. 87. Greg. XIII. ibi. *Etiam cũ reseruationibus nominis, tituli, administrationis, possessionis, fructuum etiam omnium, ac rerum, & iurium quorumcumque &c.* & ratio est, vt his casibus tollatur etiam fraus, quæ posset fieri. & sic colligе in omni renunciatione requiri publicationem tam si reseruatio sit medietatis fructuum, quam si sit omnium, ac etiam si sit cũ reseruatione tituli, nominis, administrationis seruitij, & stalli. ex quo sequitur. hoc vendicare sibi locum, tam in renunciatione beneficij, requirentis residentiam, quam in alijs simplicibus, vel curatis, & secundum hanc opinionem hodie est tenendum. in consulendo, & in iudicando quicquid voluerit Rota, nam ita hodie expressum habemus, & idem practicamur.

Et hæc conclusio ampliatur procedere non solum si fructus sint reseruati percipiẽdi per resignatarij manus, sed etiam si cum clausula, vt propria auctoritate liceat illos capere, vt expresse dicitur in dicta Constitutione Pij V. in verbis citatis ibi, *Propria auctoritate.* licet contrarium antea firmasset Rebuff. in d. regu.

Quarto dubitatur, an renunciatio beneficij cõcessi in Commendam sit publicanda. Communis opinio
32 est affirmatiua, † secundum quam fuit decisum* in Rota, teste Aenea de Falconib. in quibusdam Apostil. super hac regula, & tradit Sarn. super hac reg. q. 4. Rebuff. in prax. tit. regula d publican. Glos. 1. vers. item. & fuit resolutum etiam in Rot. in vna Aquilana coram Cantuccio veneris. 14. Aprilis. 1581. & 2. Iunij eod. anno edictum de publican. habere locum in Commendatario Hospitalis, S. Spiritus. Et probatur expresse in dict. Constitutione 182. Pij. V. ibi, *Et præmissa omnia, & singula, etiam in quibuslibet beneficiis, &c.* & in dict. Constitutione 87. Gregorii XIII. ibi *Etiam ex causa permutationis, ac Commendarum, &c.* & fuit necessarium hoc exprimere in dicta Constitutione Gregorij XIII. nam quamuis Rota hoc tenuerit, tamen Cancellaria tenuit semper contrarium, vt refert Sarn. dict. q. 4. colũ. 1. vers. sed licet, quia regula loquebatur
33 de beneficijs collatiuis, & collatio † a Commenda differt, c. dudum, de elect.

Et huius cõclusionis scopus est, quia in beneficijs commendatis viget eadem ratio fraudis, quia Com-
34 mendæ nostri temporis † æquiparantur titulis, adeo, vt
35 sicut titulares, ita & † Commendatarij faciant fructus suos, Card. Alex. in c. cum autem, dist. 44. & in c. si qs, distinct. 58. Capic. decis. 3. n. 8. & locare possunt possessionem † sicut habentes titulum, c. vestra locat. c. vlt. ne
36 37 ne prælat. vic. suas. nam liberam habent † administrationem, c. relatio, & c. qui plures, 21. quæst. 1. ca. cum nobis olim, de elect. Cald. consilio. 3. & 8. locat. Roman. consilio. 350. Oldr. consilio. 130. Rebuff. in prax. tit.
38 de Comend. numero. 62. & possunt præsentare † sicut titulares, Archid. in capitul. nemo, de elect. libro. 6. & eligere, & conferre, Pauin. in tract. de offic. & potest. c. Sed. vacan. in 3. q. 2. part. col. 4, & qui habet commẽdam dicitur habere titulum † canonicum Io. Monac,
39 in c. nemo,

in c.nemo,de elect.li.6.Archid.in c.si propter,in fi.de resc.li.6.Feder.de Sen.de permut.benefic.qu.15.Mil. in verb.beneficium §.25.Guid.Papa decis.152.Rebu. de pacif.poss.num.35.Mandol.in reg.30.Cancell.q.3. num.2.communis teste Alphonso.Hoied de incompa. benefic.p.1.q.24.num.6.dicentes hi vltimi,scilicet Rebus.& Mandos.quod hodie semper fiunt commēdæ
40 in perpetuum†ad vtilitatem commendatariorum,& fa
41 cta in dubio,interpretatur,†perpetua,vt fuit*resolutū
* in Rot.in vna Salamantin.coram Crescentio 28. Iunij 1538.Hoied.c.14.nu.9.nam actus, qui certo spa-
42 tio temporis non concluditur†perpetuus reputatur,l. iurisperitos in principio,& ibi Bart.ff.de excus. tutor. in l.de pupillo §.siquis ipsi prætori ff.de ope.no. nun. bonus tex.in l.seruus C.de pœnis c.si gratiose de resc. li.5.Feder.de Sen.cons.32.col.penu.Ale.cons.216.col. vlt.lib.5.Dec.cons.472.col.3.Menoch. de arbit. in d. lib.1.q.22.num.2.nam sicuti dispositio generaliter ,p
43 lata de rebus†vel personis generaliter est intelligenda l.1.§.& generaliter ff.de leg.præstan.ita respectu tē poris,vt dispositio generaliter ideſt in perpetuum intelligatur nam valet†argumentum de personis & reb. ad tempus l.miles ita,§.& quia diximus vbi Bart. ff.de testam.milit.Ex quo alias consului indulgentiam con
44 cessam†tali die absque alia restrictiua esse perpetuā vt in terminis etiam respondit Card.Paris.cons.14.vo.4. ex reg.Cancell.57. de indulgent. Nam quando Papa vult illas dare per vnum annum dumtaxat, hoc exprimit,& hūc esse communem*stylum attestatur Card. Paris.dict.cons.14.num.8.

Quinto Dubitatur,An si resignatio beneficij sit facta cum reseruatione pēsionis,regressus, accessus &c.
* sit publicanda?communis*omnium Doctorum† sen
46 tentia est affirmatiua,a qua nullus discrepat, & probatur aperte in dictis constitutionibus Pij V. & Gregorij XIII.namque eadem viget ratio fraudis in hac resignatione conditionali iuxta ea,quæ dicta sunt supra in tertio dubio.

Sexto dubitatur,An resignatio facta in curia in fauorem N.qui N.resignatarius obtinuit gratiam in for
47 ma dignum†debeat publicari? & dubium faciebat qa examen faciendum per ordinarium, vt requiritur,est loco publicationis,ex illo enim actu satis constat eū esse rectorem,vnde alia non deberet requiri publicatio iuxta ea,quæ egregie scribit Cardi. Paril.cons.39. col.vlt.vol.4.In contrarium tamen se habet veritas,vt etiam huiusmodi resignatio sit publicanda, secundū
* quam opinionem*concluſit Rota in vna Calagurita. die Lunæ 10.Aprilis 1581.coram R.P.D. Blanchetto vt habetur lib.2.decis. 286. quod probatur exgeneralitate,& verbis prægnantibus positis in dicta constitutione Gregorij XIII.

Septimo dubitatur,An si quis resignet beneficiū, quia illud non vult amplius,& summus Pontifex, in cuius manibus fit renunciatio,aut Ordinarius , si fiat coram ipso conferat dictum beneficium teneatur ille cui collatum est prædictum beneficium simpliciter resignatum publicare? Aliqui tenuerunt quod nō, qa hoc casu nulla potest cadere præsumptio fraudis, vn-
48 de cessante†ratione cessat dispositio,l.adigere §.quamuis de iur.patronat.In contrarium tamen est veritas,
49 †vt teneatur publicare secundum quam opinionem cōclusit Rota in vna Sabien.beneficiorum coram.R. P.D.Gipsio 5.Martij 1586.namque clarissime comprehenditur hic casus in constitutione Gregorij xiij. quæ hodie attenditur & quamuis cesset vnum caput fraudis,viget aliud,vnde in eo sustinetur publicatio,§. affinitatis Instit.de Nupt.

Amplia hanc conclusionem procedere etiam si fuit facta dicto modo resignatio coram Ordinario,q non prouidit infra tempus sibi concessum a canoni-
50 bus,ita vt collatio fuerit†deuoluta ad Sedem Apostolicam a qua N.illud impetrauit,nam iste tenetur publicare*vt fuit resolutum in dicta Sabin.beneficiorū. 5. Martij.1586.coram Gipsio & hunc casum nota quia plures decipiuntur,& sic ex mente Rotæ in dicta constitutio.etiam si de beneficijs simpliciter resignatis nemini prouisum fuerit,namque verba sunt generalia, & viget ratio fraudis,nam si resignans moritur in mense Ordinarij,ipse vtique de beneficio non reseruato disponet & si,in mense Apostolico tamquā de beneficio in manibus suis resignato ,propterea factum resignantis & actum illius beneficij dimissionis non collationem respexit.quia disponit vt resignationes publicentur.

Octauo Dubitatur,An cessio iuris quod in benefi
51 cio cedens habet†fit publicanda.Sarnen.de publican. quæstio.vigesimo. tenet, quod non, & loquitur inspecto tempore regulæ Cancellariæ,& mouetur,quia regula loquitur de beneficio possesso per resignantē in cuius publicatione iuris nullo pacto verificari possunt,vnde cum cesset ratio cessat regula cap.cum cessante de appell.

Contrariam tamen opinionem, quod cessio iuris etiam sit publicanda,inspecta regula Cancellariæ,ten
52 uit Rebuff.in dict.regul.gloss.3.num 11.& mouetur, quia eadem ratio militat in resignante ius quæ in resi
53 gnante beneficium,nam renunciando iuri videtur†renunciare beneficio cap.2.cap.super hoc de renunc.q enim†actionem ad rem haber,ipsam rem habere videtur l.qui actionem ff.de regul.iur.& hanc posterio rem sententiam videtur tenuisse Rot.in vna Salamantin.parochialis de Campo coram Achille de Grassis. 5.Martij & 10.Nouembris 1540.& 5.Iunij 1550. in qua fuit tentum, regulam de publican.habere locum in eo,qui obtinuit tres sententias,& exequutoriales, & ante adeptam possessionem resignauit vigore exequutorialium in fauorem N.& postea fuit adeptus, possessionem teste Put.decis.290.lib.3.vbi num.3.respondet ad dictum Sarn & iterum 15.Ianuarij.1563. coram Aldobrandino teste Caputaq.decis.85.lib.1.in manuscr.quia militat eadem ratio fraudis. & hodie
54 hæc†sententia non habet difficultatem,vt cessio iuris super beneficio sit publicanda,vt clare exprimitur in dicta constitutione.182.Pij.V.ibi. *Quod quæcumque dictorum beneficiorum resignationes,aut iurium cessiones,&c.*& in dicta constitutione 87.Gregorij xiij ibi,*Nec non litis & iurium quorumcunque cessiones, &c.*quod suadetur ratione,nam sicut in donatione reali excedente summam.500.Ducatorum requiritur
55 insinuatio,†quæ se habet ad instar publicationis, ita quoque in renunciatione iuris quæsiti requiritur ēt
56 †insinuatio,vt late concludit Barbat.cons.41.in 16.& 17.col.lib.1.cum ita præiudicetur creditoribus per clandestinas donationes iurium,seu actionum, sicuti per donationes rerum,nam qui actionem habet,rem habere videtur l.qui actionem.ff.de regul.iur. ita & ī casu nostro.

57 Et sicuti†dispositio Clem.vlt.de procur.quæ loqui
58 tur in morte naturali,procedit in morte ciuili †ideſt
* in renunciatione,vt fuit pluries*resolutum in Rota, & hæc sententia procedit,non solum quando fuit facta resignatio de beneficio,sed etiam si de iure quæsito facta fuerit,vt fuit*resolutum in vna Oxomen. Archid.

chidiaconatus coram Sarn.die 14.Decembris. 1537. pro Roderico Lopez,nam idem effectus resultat, qa sicuti per renunciationem beneficii censetur reuocatus procurator,etiam quoad incæpta,ita & per resignationem iuris.Sic ergo erit in casu nostro.

Et Decisio facta in vria, Pampilonen.coram R. P. D.Pamphilo Auditore Rotæ Doctissimo 5.Nouembris.1584.vt non requiratur publicatio in cessione iuris super beneficio,& sufficiat illam facere corā Audi
38 tore,fuit declarata procedere si huiusmodi†cessio fiat ad fauorem possessoris,vel constet de validitate tituli antiqualiter quam per cessionem in vna Tuden. parochialis,10.Iunij.1587.corā R.P.D.Seraphino Aud. Rot.Doctiss.

SVMMARIVM.

1 *Publicatio beneficij vbi sit facienda.*
2 *In loco beneficij debet fieri publicatio.*
3 *Per publicationem in loco beneficij prouisio Ordinario collatori fit nota.*
4 *Qua ratione assignetur maius tempus in publicatione facienda de beneficio resignato extra Curiam.*
5 *Tempore quo publicatio requirebatur per Reg.Cancellariæ sufficiebat publicare in quocumque loco beneficij resignati.*
6 *In Cimiterio an sufficiat publicare.*
7 *Publicatio hodie est facienda in Ecclesia beneficij resignati.*
8 *Si Ecclesia beneficii resignati est ruralis, & cura ac conuentu carcat,debet fieri publicatio in parochia viciniori.*
9 *Si beneficium resignatū est in cathedrali, sufficit ibi publicare.*
10 *Si Ecclesia resignata est exempta, sufficit ibi publicare.*
11 *Sufficit Ecclesiam habere conuentum,vel populum,vt ibi publicatio possit fieri.*
12 *Tutius est actum facere in pluribus locis.*
13 *Publicatio est faciendadum frequens populus ad missarum solemnia conueniat.*
14 *Frequens populus quando interueniat Ecclesiæ.*
15 *Publicare quid sit.*
16 *Factum publicum,quod dicatur.*
17 *Quod fit intra Missarum solemnia, dicitur publicum.*
18 *Publicatio facta in Choro coram Canonicis est nulla.*
19 *Dictio In intrinsecitatem importat.*
20 *Quod fit in porticu,non dicitur factum in domo.*
21 *Publicatio facta in porta Ecclesiæ,est valida.*
22 *Quod conformat rationi,consonat Constitutioni.*
23 *Ratio ita disponit,vt lex.*
24 *Publicatio potest fieri post prandium,cum celebrantur diuina Officia cum frequentia,vel prædicatur.*
25 *Publicatio an possit fieri qualibet die.*
26 *Publicatio debet fieri diebus solemnibus.*
27 *Diebus festiuis omnes tenentur accedere ad Ecclesiam.*
28 *In publicatione exhibendæ sunt litteræ Apostolicæ, aut earum transumptum authenticum.& num.43.*
29 *Publicatio facta cum relatione ad librum Registri. Romanæ Curiæ,nulla.*
30 *Supplicatio registrata non semper continet consensū resignantis.*
31 *Lex intelligitur de actu perfecto.*
32 *Publicatio non potest fieri litteris non expeditis.*
33 *Attenta Constitutione,Pii V. de publican. potest fieri publicatio non expeditis litteris.*
34 *Scriptura debet esse authentica.*
35 *Scriptura dicitur publica tribus modis.*
36 *Transumptum authenticum,quod dicatur.*
37 *Transumptum idem quod copia.*
38 *Transumptum probat vt originale.*
39 *Publicatio non valet facta cum copia litterarum collationata.*
40 *Copia collationata non est transumptum.*
41 *An publicatio facta cum processu fulminato valeat.*
42 *Litteræ an debeant legi in publicatione.*
44 *Publicatio facta cum scriptura authentica in qua fiat mentio litterarum,non valet.*
45 *Publicatio facta cum breui restitutionis,est valida.*
46 *Notario asserenti fecisse publicationem cum litteris, credendum est.*
47 *De non publicatione constat,probando litteras tunc temporis non potuisse ibi esse.*
48 *Impedimenta excusant a publicatione.*
49 *Qualitas resignationis,& beneficij resignati est in publicatione exprimenda.*
50 *Palam quod dicatur fieri.*
51 *Relatio Notarij se publicasse iuxta formam Constitutionis Gregorij, absque alia qualitate reddit actum validum & num.59.& num.63.*
52 *Relatio Nuntij dicentis se citasse iuxta,&c.sufficit.*
53 *Publicatio est valida, quamuis fuerit erratum in nomine,vel cognomine resignantis,vel resignatarij.*
54 *Error in officio, si ex circunstantijs constat de persona non nocet.*
55 *Error in nomine non vitiat.*
56 *In publicatione exemplum affigitur valuis Ecclesiæ.*
57 *Præsumptio vt actus valeat.*
58 *Publicatio non est bona,si Notarius non attestetur affixisse copiam litterarum valuis Ecclesiæ.*
60 *Instrumentum publicationis est conficiendum.*
61 *Notarius habens conficere instrumentum,debet rogari.*
62 *Forma instrumenti publicationis.*
64 *Relatio intelligitur facta cum omnibus suis qualitatibus.*
65 *Notario creditur circa publicationem.*
66 *Instrumentum,si non est in forma probanti,non probat.*
67 *Nomina testium in instrumento debent exprimi.*
68 *Ex duobus Notarijs rogatis non suppletur numerus testium requisitus in instrumentis.*
69 *Testes in instrumento publicationis,an debeant dicere litteras fuisse authenticas.*
70 *Notarius non potest testari de actu præterito.*
71 *Dicenti resignationem non esse publicatam,incumbit onus probandi.*
72 *Per adeptionem possessionis non satisfit Constitutioni Greg.de publican.& num.69.*
73 *Publicatio debet esse populosa.*
74 *Petitio possessionis non suffragatur resignatario nō publicanti.*
75 *Publicatio differt a petitione possessionis.*
76 *Reg.de annali non suffragatur non publicanti, & nu. 91.*
77 *Continuatio possessionis æquipollet publicationi contra num.90.*
78 *Quando forma respicit certum actum,potest per æquipollens adimpleri.& num.86.*
79 *Diligentia capiendi possessionem,quid prosit.*
80 *Non publicans,non potest capere beneficium vigore aliarum clausularum.& nu.120.*
81 *Etiā si resignatio nota sit populo,ē facienda publicatio.*

81 *Notorium releuat ab onere probandi.*
83 *Quoties probatio requiritur pro forma, Notorium non releuat.*
84 *Gerens se notorie pro Rectore, non acquirit ius.*
85 *Constitutio Pij V. de publican. potest adimplen per equipollens.*
87 *Constitutio Greg. XIII. de publican. specifice est adimplenda.*
88 *Matthæi Contarelli laudes.*
91 *Possessio annalis ad multa prodest.*
92 *Triennalis possessio non suffragatur non publicanti.* 2
93 *Non habens ius, non iuuatur regula de triennali.*
94 *Præsumptæ, & tacitæ retrocessiones non suffragantur non publicantibus.*
95 *Non publicans, non potest iuuari allegatione Lapi.*
96 *Allegatio Lapi 89. quid disponat.*
97 *Rota ad triennium reduxit allegationem Lapi.*
98 *Titulus ex triennio præsumitur.*
99 *Noua prouisio ex triennio præsumitur.*
100 *Dispensatio præsumitur ex triennio.*
101 *Allegatio Lapi operatur, vt quis non teneatur iustificare dispensationem obtentam.*
102 *Probatio in contrarium non admittitur contra allegationem Lapi.* 3
103 *Possessio triennalis, de qua in allegatione Lapi, debet esse pacifica.*
104 *Possessio, de qua in allegatione Lapi per quem probanda sit.*
105 *Quo modo probetur quem decessisse in possessione.*
106 *Non est locus allegationi Lapi, si non moriatur in possessione.*
107 *Non est locus allegationi Lapi per continuationem possessionis, ex reseruatione fructuum.* 4
108 *In spolio non habet locum allegatio Lapi.*
109 *Spolians suum spoliatorem potest uti allegatione Lapi.*
110 *Agens ad regressum, an possit uti allegatione Lapi* 5
111 *Consensus abdicat ius in resignatione.*
112 *Possessio decennalis non suffragatur non publicanti.*
113 *Noua prouisio Papæ non habet vim publicationis.*
114 *Noua prouisio quid factat.* 6
115 *Tempore regulæ Cancellariæ de publican. noua prouisio æquipollebat publicationi.*
116 *Noua prouisio nulla nihil operatur.*
117 *Nullum non producit effectum.*
118 *Nullum non est considerabile.*
119 *Noua prouisio publicata in resignatione prodest.*
121 *Clausula quouis modo, quam vacationem capiat.*
122 *Publicatio potest fieri per procuratorem.*
123 *Actus gestus per procuratorem, & dominum æquiparantur.*
124 *Dominus videtur publicare tempore, quo procurator id fecit.*
125 *Procurator, ad publicam debet habere speciale mandatum.*

QVAESTIO VI.

Exto. Quæro, vbi & quomodo sit facienda publicatio beneficij resignati. Plures antiquitus fuerunt opiniones, quas omnes ponit Glossator † in regul. Cancellariæ de publican.

Prima, quod sufficiat publicare coram Notario, & testibus, si sit in Curia resignans.

Secunda, quod sufficit in Cancellaria, vel Camera, sicuti dicimus de reuocatione mandati.

Tertia, sufficere resignationem alta voce in Audientia contradictarum, quando adest populi multitudo, publicare.

Has tamen sententias recte confutat Sarnen. in d. reg. de publican. q. 9. quia per publicationem factam his supra dictis modis non occurritur fraudibus, quæ ex occultis resignationibus proueniunt, vt ipse pluribus verbis ostendit. Ideo communis *omnium sententia est publicationem esse faciendam in loco beneficij, tam si cessio fiat coram Summo Pontifice, quam si fiat coram Ord. Roman. cons. 433. Abb. cons. 99. l. 1. Corn. cons. 137. lib. 3. Dec. cons. 160. in 3. dub. vers. sed in his, Sarn. dict. q. 9. col. 3. Rebuff. in prax. tit. reg. de publican. Glos. 9 Card. Paris. cons. 39. vol. 4. Port. Imolen. cons. 18. num. 6. li. 1. Augusti. decis. 347. lib. 1. Augusti. decis. 347. lib. 3. & fuit* dictum in vna Maioricen. coram Ioan. Paulo, teste Ant. Augusti. d. decis. 347. lib. 3. in manuscr. Idque probatur expresse in dicta regula Cancellariæ, ibi: *Vbi dicta beneficia consistunt, &c.* ac etiam in dictis Constitutionibus Pij V. & Gregorij xiij & est ratio, quia per publicationem factam in dicto loco, prouiso ordinario † Collatori fit nota ex quo cessat, quod considerant Roman. dict. cons. 433. sub num. 1. Cassad. decis. 22. num. 2. super regul. Cancel. & innotescit omnibus, ius amplius non competere resignanti, sed resignatario. Et populus recognoscit suum pastorem, habentq. pro beneficiato, quem habere debent, vt probauit Rot. in vna. Astoricen. *parochialis, & hinc est, quod maius tempus assignatur in publicatione resignationis factæ in Curia, Accorambon. decis. 126. in manuscr.

Dubium tamen est, in quo loco beneficij resignatio sit facienda? Tempore regulæ Cancellariæ de publican. quia ibi hoc non exprimitur, erat dubium, & *cõmunis opinio tenebat† sufficere publicare in quocunque loco beneficij, vt colligitur ex Gemin. cons. 75. in causa in fin. Abb. dict. cons. 99. & tradunt Sarn. dict. q. 9. col. 3. vers. & ideo, Rebuff. Glos. 9. vers. & notoscilicet in Ecclesia Cœmiterio, & alio loco, & Sarn. loc. cit. col. 4. & 5. addit in simplicibus sufficere publicare quomodocumque, in Curatis in loco parochiæ, in dignitatibus in loco dignitatis, & in Ecclesia solemni.

Hodie autem hoc est clarum, namque in dicta Constitutione Pij V. 182. hæc verba habentur, *In Ecclesia ipsius beneficij, ac etiam in Cathedrali, vel Metropolitana, vel alia superiori Ecclesia, cui beneficium ipsum resignatũ, vel cessum immediate subest, siquidem beneficium extra Cathedralem situm sit, vel fuerit, si vero beneficium huiusmodi in Cathedrali, vel alia superiori Ecclesia exstiterit, in ipsa sola, dum inibi populi multitudo ad Diuina audienda conuenerit, publice, alta, & intelligibili voce, ita quod ad omnium in eadem Ecclesia præsentium notitiam verisimiliter peruenire possit, per ipsos resignantes, vel cedentes, aut resignatarios, vel cessionarios, vel alium, seu alios eorum nomine publicentur, &c.* & vt dicta Constitutione Gregorij XIII. 87. quæ hodie seruatur, hæc verba habentur: *Ipsa autem publicatio in Cathedrali, vel in beneficij Ecclesia, vel Ecclesiis, si in pluribus illud sit; fiat vbique, vbi frequens populus ad Missarum solemnia conuenerit, palam omnibus litteræ Apostolicæ prædictæ, eorumue transumptum authenticum exhibeatur, claraque, & intelligibili voce resignatio, seu cessio huiusmodi, ac beneficij qualitas, & inuocatio, nominaque, & cognomina resignantis, seu cedentis, ac illius*

lius, in cuius fauorem gratia huiusmodi facta est, pronuncientur, vt hæc omnia possint ad notitiam omnium ibi existentium verisimiliter peruenire, scripto que de his omnibus exemplo collato valuis Ecclesiarum affixum relinquatur. Si vero Ecclesia beneficij ruralis sit, aut populo, conuentuque careat, eo casu in parochiali, intra cuius parochiæ limites beneficium ipsum consistit, & in Cathedrali Ecclesia, &c. Ex qua Constit. Gregorij, quæ hodie seruatur, Primo colligi
7 tur, publicationem † esse faciendam in Ecclesia beneficij resignati, vel Ecclesijs, si illud in pluribus sit, & in Cathedrali, & ratio est, quia hoc casu obuiatur fraudibus prouenientibus ex rationibus supra positis, & hæc conclusio procedit, si beneficium requirit residentiã, vel habet curam, si autem fuerit rurale, & populo, con
8 uentuque careat, debet fieri † publicatio in parochiali, intra cuius limites beneficium consistit, & in Cathe-
9 drali: si vero beneficiũ est in ipsa † Cathedrali, sufficit, ibi duntaxat publicationem facere, & ita practicatur huiusmodi Constitutio.

10 Si vero Ecclesia resignata † est nullius diœcesis, hæc Constitutio non exprimit, an sufficiat ibi tantum publicationem facere, & ego in facti contingentia consului pro affirmatiua ex verbis positis in Constitutione Pij V. *In Metropolitana vel Cathedrali aut alia superiori Ecclesia, cui beneficium ipsum resignatum, vel cessum immediate subest, &c.* Quod declaro procedere, vbi illa Ecclesia habet curam animarũ, & populum, vt ibi multitudo ad Missarum solemnia possit cõuenire, vt ratio ipsius Constitutionis habeat locũ, vt resignatio, seu cessio innotescat.

Et alias fui interrogatus, An sufficiat Ecclesiam habere populum, vel conuentum, vt publicatio ibi fiat faciendа, & in Cathedrali, & non in parochiali intra cu
11 ius parochiæ limites consistit, & ego respondi, alterutrum sufficere, vel populum, vel conuentum. nã vtroque modo resignatio innotescit, & verificatur ratio Constitutionis, & hanc opinionem approbarunt, quã plures Doctissimi viri, sed ad tollendos scrupulos, & ad maiorem securitatem, cum fuisset mihi commẽdatum a S. D. N. Clem. VIII. insigne monasterium Sanctæ Mariæ Fontis Laureati, Ordinis Cistercien. Tropien. diœcesis vacans per cessionem, mandaui meis † curatoribus faciẽdam publicationem in Ecclesia Abbatiæ, vbi est conuentus, non tamen cura animarum, & in terra Fluminis frigidi in parochia viciniori, & in Cathedrali Ecclesiæ Tropien. cum ex sententia Doctissimorum tenerer eam facere dumtaxat in Abbatia, & in Cathedrali, vt alias fuit pluries obseruatũ, tu-
12 tior ergo erit illam † facere in pluribus locis, vt in simili scribit Bonincont. tract. de app. §. 4. nu. 4.

Secundo, colligitur, publicationem esse faciendam
13 dum frequens populus † ad Missarum solemnia con-
14 uenit, idest diebus festiuis † & solemnibus in Missa, & dum celebrantur alia Diuina & tempore prædicationis, Gemin. cons. 75. col. 2. Rebuff. in loc. cit. Glos. qu. in fin. Card. Paris. cons. cons. 39. num. 31. vol. 4. Put. de cis. 349. lib. 1. facit Glo. in clem. in verb. ad diuina, de for. comp. & in clem. causam, super verbo solemnita-
* ti, de elect. & ita voluit* Rot. in vna Virdunen. Canonicatus veneris 12. Maij, 1586. coram Gipsio, quia pu-
15 blicare non est aliud, nisi publice, † & palam aliquid facere. leg. sed si pupillus, §. præscribere, ff. de tribu. in actibus, in quibus populus loci interuenit, Gemin.
16 d. cons. 75. col. 2. & hoc dicitur † factum publicum, Paris. cons. 34. num. 9. vol. 3. & publicum dicitur, quod fit
17 intra Missarum solemnia, Glos. in Clem. 1. verb. publice, de sepult. Sarn. de public. q. 9. col. penul. vers. tertius casus, vbi declarat hoc dictum, si fiat publicatio solẽnis. Et tunc præsumitur negocium peruenire ad omnium notitiam, ad quos spectat Bart. & alij in l. si tutor. C. de peric. tutor. Put. decil. 288. num. 2. lib. 3. Card. Zabarel. in Clem. vnic. in 7. not. de concess. præbend.

18 Vnde facta in choro coram † canonicis, & presbyteris dumtaxat est nulla, vt fuit resolutum in vna Tarentin. Canonicatus, veneris, 12. Maij, 1589. * coram
* R. P. D. Orano.

Dubium rursus est, An satisfiat Constitutioni, si publicatio fuerit facta in porta Ecclesiæ, dum celebratur Missa in diebus festiuis, & solemnibus? Pro negatiua facit, nam Constitutio dicit, In beneficij Eccle-
19 sia, & Cathedrali, &c. Dictio In, † intrinsecitatẽ importat, & exigit, Bart. Bald. & omnes in l. Gallus, §. ille casus, ff. de posth. vbi post alios Ale. nu. 15. Ias. nu. 21. Fel. in c. tertio loco de præsump. col. 2. Alex. cons. 113. lib. 1. cum alijs, vt per Card. Paris. cons. 166. num. 22. volu. 4. vbi num. 23. ex prædictis Doctoribus dicit, quod, si
20 aliquid fiat in porticu domus, seu in ostio extra clausuram, vel in scalis, illud non dicitur factum in domo, propter dictam dictionem, & Constitutio præcise est seruanda, ergo, &c.

21 Pro affirmatiua tamen resoluit Rota in vna* Hippogerien. coram R. P. D. Bubalo, 16. Maij, 1588. nam
* quæ per dictam publicationem res iam innotescit, & sic cum satisfiat, & obuietur rationibus fraudis supra
22 adductis videtur etiam satisfactum Cõstitutioni, Bal. in c. dilectus filius, col. 1. de rescr. Dec. cons. 284. colũ. 2. egregie Bart. in l. cum pater, §. dulcissimis, ff. de leg. 2. & in l. regulam, vers. & liceat, ff. de iur. & fact. ignor. Card. Paris. in l. is potest, num. 12. ff. de acquir. possess. nam ratio ita disponit, sicuti & lex, Crauett. cons. 183.
23 col. 2. Rim. Iun. in princ. Instit. de donat. nu. 625. Paris. cons. 83. nu. 21. vol. 3. & cons. 69. nu. 3. vol. 4.

Tutius tamen erit ipsam publicationem facere in tus Ecclesiam in aliquo loco apto, & ita vidi pluries
* *seruari in praxi, & in corpore ipsius Ecclesiæ, vt scribit in terminis Gemin. d. cons. 75. col. vlt. vers. item aduertatur, vbi dicit, quod, si lex requirat publicationẽ in Ecclesia, sufficit illam facere in corpore, si in loco beneficij, in oppido, villa, &c.

Secundum dubium est, An sufficiat publicationẽ facere in Ecclesia post prandium? Pro negatiua facit, quia Constitutio requirit illam tempore, quo celebratur Missa, ergo post prandium non potest fieri. Affir
* matiua tamẽ opinio verior, & in praxi* recepta, si tũc
24 celebrantur † diuina officia solemniter, cum frequẽtia populi, vel cum tali frequentia prædicetur, hoc enim casu satisfit rationibus Constitutionis, quamuis non satisfiat verbis, Bart. in d. l. cum pater, §. dulcissimis, ff. de leg. 2. cum alijs, vt supra dictum est. Tutius tamen est, illam facere inter Missarum solemnia, ut euitẽtur lites, quæ possent oriri ex impetrationib. certo mõ.

25 Tertium est dubium, † An qualibet die possit fieri huiusmodi publicatio in Ecclesia? Pro affirmatiua facit, quia Constitutio, Quando Missarum solẽnia celebrantur, quæ qualibet die celebrantur, ergo in vna quaque die poterit fieri publicatio. In contrariũ
* tamen est* communis, & recepta sententia, & de* sty-
* lo, vt publicatio debeat fieri, dumtaxat † festiuis diẽb.
26 & solemnibus, Tum quia inquit Constitutio, Quando frequens populus ad Missarum solemnia conuenerit, quod accidit, vt experientia docet, diebus festiuis, & solemnibus. Namque omnes tam viri, quã mulieres, tam seculares, quam Ecclesiastici tenentur ad orandum,

orandum,& assistendum sacerdoti pro nobis oranti
27 in Missa†in diebus festiuis,Nauar.cap.de orat.nu. 18. Paludanus in 4.dist.25.q.5.col.2.& communiter*alij, tum etiam,quia tunc obuiatur fraudibus, qd est principale intentum Constitutionis,vt supra dixi.

Si autem constabit,multitudinem populi ad Diuina audienda conuenisse,etiam diebus non festiuis publicatio facta tunc valebit,quia satisfit verbis Constitutionis,& rõni,vt expresso colligitur ex eius lectura.

Tertio colligitur,in publicatione resignationis ex
28 hibendas esse litteras†Apostolicas ipsius resignationis,aut earum transumptum authenticum.Ex quo Primo infertur,non esse satisfactum dictæ Constitutioni per publicationem factam a Notario cum relatio
29 ne†ad librum registri Romanæ Curiæ.ita fuit in simili tentum circa Constitutionem Pij V. in vna*Calaguritan.Prioratus,10.Octobris,1580. coram R. P. D.Blanchetto,in qua fuit resolutum,per publicationẽ
30 factam cum supplicatione†registrata nõ esse satisfactũ nam supplicatio registrata continet tantum commissionem resignationis,non autem semper consensum resignantis,sine quo resignatio est imperfecta, & Cõstitutio mandans publicandas resignationes intelligit
31 †de perfectis,alias aperiretur via fraudibus.quæ etiam decisio fuit confirmata.4.Nouembris.1580.coram eodem in eadem causa.

Secundo infertur,litteris non expeditis non posse
32 †fieri publicationem,nam si Constitutio vult,vt illæ exhibeantur,vel earum transumptum,ergo ante illarum expeditionem non poterit publicari resignatio. quod etiam exprimitur in procœmio dictæ Constitutionis Gregorij,ibi. *Publicare debeãt cum litteris Apostolicis desuper confectis,&c.* vnde non habet dubium,& est valde notandum,nam Rota circa Consti
33 tutionem Pij V.cum de hoc dubitaretur censuit,†& resoluit publicationem posse fieri litteris non expeditis in dicta Calaguritan.10.Octob.1580.coram R.P. D.Blanchetto,& ex ratione,quia hoc ibi non exprimebatur,ergo neque,&c.arg.eorum,quæ scribit Cassad.decis.22.super reg.Sarn.in procœm.sexti §.vult.nu. 7.Hodie autem secus est.

Tertio infertur non esse satisfactum Cõstitutioni si transumptum litterarum non sit authenticum,nam
34 quæ†scriptura debet esse authentica,vt per Doctores authent.si quis in aliquo C.de eden.& ibi Ias.nu.1.di-
35 cit scripturam dici publicam†tribus modis,& dicitur
36 transumptum authenticum,quoties de verbo†ad verbum est facta exemplificatio legitime,vt tradit Ias. d. num.1.vers.quædam & secundo , nam transumptum
37 †idem est quod copia Glos.in l.2.ff.de fid.instrumẽt. Rip.in l.admonendi,nu.147.ff.de iur.iur.Mascard.de
38 probat.conclus.711.in principio.Et tunc†probat sicut originale Glos.in l.chirographis in verbo tutores vbi Bar.ff.de adminis. tut.idem Bar.n.l.1.§.sed si duobus,in fine,ff.de bonor.poss.Purpur.in d.authent.si q in aliquo,num.15.C.de eden.communis opinio,teste Mascard.de probat.concl.711.num.17.eoque magis concurrente consuetudine, Crauet.de antiquit.temp. part.1.§.1.num.40.& 41.Neque etiam videtur satisfa
39 ctum,si facta sit publicatio cum copia litterarum†col-
* lationata,vt fuit resolutum in vna*Virdunen.Canoni
cacus,coram Gipsio,veneris 12.Maij,1589. quia col-
40 lationata†non est transumptum authenticum,vt requirit hæc Constitutio ad notat. in dict. authent. si quis in aliquo.C.de eden.neque cum relatione ad librum, & folũ registri in Romana Curia existentis,vt fuit re
* solutum*in dicta Calaguritan.Prioratus,lunæ, 10.Octobris,1580.quia esset aperta via fraudibus.

Dubium tamen est,An videatur satisfactum Constitutioni,si in publicatione a Notario narretur resi-
41 gnatio cum expeditione litterarum,& data illarum, † nec non processus fulminati, absque quo ostendãtur Bullæ,aut legantur?Pro affirmatiua fuit resolutum in Rota in vna*Cumen.Præposituræ coram R.P.D.Bubalo 23.Maij,1584.nam satis est,authenticam scrip-
42 turam†exhibere,absque quo legatur,Rebuff.dict.regul.de publican.Glos.10.Vitallin.in Clement.causam num.22.de elect.Et præsumitur, quod fuerit tunc in manibus Notarij,quod etiam fuerat firmatum in eadem 22.Iunij,1583.coram R.P.D.Lancellotto,nunc Cardinali Amplissimo,necessarium tamen est,publica-
43 tionem facere†cum litteris in manibus quod non erat determinatum secundum Constitutionem Pij V. vt fuit dictum*in Rota in vna Burghen Canonicatus veneris,31.Ianuarij,1586.coram R.P.D.Gipsio . quia ibi id non legitur.

Secundum dubium est,An sit satisfactum Consti-
44 tutioni per publicationem factam tẽm scriptura autẽtica in qua fit mentio de litterarum expeditione. Videtur dicendum,quod non,quia Constitutio loquitur præcise,& requirit litteras,vel earum transumptũ vnde alia scriptura non sufficiet.

Limita tamen,nisi fuerit scriptura,quæ emanauit a Summo Pontifice.nam tunc sufficere fuit resolutum in Rota in vna*Monopolican.coram R.P.D.Bubalo 26.Nouembris,1587.vbi cum esset lapsum tempus, publicationis,resignatarius obtinuit breue restitutio-
45 nis,vt posset intra mensem publicare,& cum eo fecit publicationem,fuit conclusum publicationem esse, validam.

Et Notario†asserenti fecisse publicationem cum li-
46 teris resignationis in manibus credendum est,etiam si probetur per præsumptiones litteras non potuisse tunc temporis esse in illo loco,vt fuit conclusum in* dict.Burgen.Canonicatus coram R.P.D. Gipsio die veneris,31.Ianuarij.1586.quod limitatur non procedere,quoties concludenter contrarium probetur, qa
47 tunc Notarius redditur suspectus,& satis†hoc casu cõstat de non publicatione,fuit resolutum in Rota in vna Oxomen. Scholasticæ veneris,9.Februarij.1590. coram R.P.D.Bubalo.

48 Et si non potuit†expedire litteras ob impedimentum Sedis vacantis,aut alterius similis,tunc prorogatur tempus,& ita stylus obseruat,quod videtur firma re Auriolus Tholosanus in Apostilla ad Guiliel.de. Montelaudono,in c.penul.de elect.lib 6.sequitur Arnul.Ruz.de iure regal.in 4.priuileg.nu.15. prope fin. vers.vnum tamen.singulare,Rebuff.in prax.de publican.col.7.vers.notandum est,cum per ipsum non stet l.in iure ciuili,ff.de reg.iur.cap.accedens,de procurat.Glos.in c.pastoralis,7.q.1,Bart.in l.2.ff.ex quibus caus.maior,& late dicetur infra.

49 Quarto colligitur,quod clara† & intelligibili voce est exprimenda resignatio',& in cuius fauorem facta fuerit,ac etiam qualitas , & inuocatio,& nomina,ac cognomina resignaritis,& resignatarii,vt hæc omnia possint ad notitiam omnium ibi existentium peruenire,ea ratione,vt dictum est supra,vt omnibus manife
50 stum sit,& obuietur fraudibus,nam ita palam† fieri dicitur,l.sed si pupillus,§.proscribere,ff.de tribut. act. Gemin.dict.cons. 75. & optimum esset hæc omnia exprimere in instrumento publicationis.

51 Si autem referat†Notarius se publicasse,iuxta formam Constitutionis Pij V.& Gregorij XIII.licet nõ dicat alta,& intelligibili voce, nihilominus videtur sa
* tisfactum Constitutioni,vt fuit per Rot.*resolutum in dicta Burgen.Canonicatus coram R.P.D.Gipsio 10.Decembris , 1585. sicuti dicimus sufficere rela-
52 tionem†nuntij dicentis,se citasse , iuxta formam sibi traditam,Soc.cons.56.lib.4. Et alias fuit dubitatum, an sit nulla publicatio,si fuerit factus error in nomi-
53 ne,† vel cognomine resignantis?Negatiue resolutum fuit*per Rot.die lunę,1.Februarij,1588.coram R.P. D.Bubalo in vna Ippogioren.si ex alijs circunstantijs constat de persona,nam error in officio, & dignitate
54 cum†ex circunstantijs constet de identitate personæ resignantis,non debet nocere.Rot.decis.16.de rescr.
55 in nou.Sar.regul.de annal.q.31.& † error in pronomine non vitiat , quando constat de certitudine personæ,Doctores in l.vlt.C.de hæred.instituen. vbi Cor. colum.1.

56 Quinto colligitur,†quod debet affigi in valuis Ecclesiæ Exemplum continens ea,quæ dicta sunt,vt exprimitur expresse in hac Constitutione Gregorij , & hoc vt innotescat,non solũ interessentibus tũc in Ec
* clesia,sed & alijs,qui venturi ad illam sunt,& de*stylo illud exemplum relinquitur per diem , vel aliquos
* dies in valuis Ecclesiæ,praxis*est,vt fiat vno folio copia litterarum,quæ collationata affigatur portæ maiori Ecclesiæ,& ibi relinquatur,& ita vidi pluries fieri in Vrbe,nec requiritur quod exemplum sit authenticum,quia hoc non exprimitur, argumento Lillã,C. de collat.& ita seruat*stylus.

Nec etiã requiritur,quod ibi stet per multos dies, quia Constitutio dicit tantum , quod affixum relinquatur ibi,sufficit ergo affigere, & relinquere , & de hoc solet Notarius attestari in instrumento publicationis,in quo etiam quandoque vidi descriptum spatio vnius dici huiusmodi exemplum stetisse in valuis. Super exemplo affixo valuis Ecclesiæ, vidi aliquando appositam quandam paruam chartam,in qua materno sermone continebatur , & exprimebatur nomen resignantis resignatarij,& beneficij resignati , quod admodum placet.

Dubium tamẽ est,an dicatur satisfactum huic Cõstitutioni,si Notarius dicat,legi, & publicaui absque eo,quod faciat mentionem de affixione?Pro affirma
57 tiua facit primo,quia semper capitur præsumptio,†vt actus valeat.Secundo,quia quoties in instrumẽto exprimitur aliquod verbum,quod non bene potest verificari,nisi aliquod extrinsecum accidat,illud omino præsumitur intrueniss e,Oldrad. cõs.217.Cassan. decis.4.de dol.& contum.ideo si dixit affixisse,& publicasse,debet intelligi,legendo,nec est necesse,vt attestetur de lectura,Put.decis.337.lib.2.

58 His tamen non†obstantibus contraria opinio est
* verior,vt non sit satisfactum , quam tenuit Rot.* in vna Iacen.vicarię coram R.P.D.Plato,nunc Cardinali Amplissimo,15.Iunij 1590.namque pro forma traditur vt constet de affixione ad valuas,nec potest,colligi ex illis verbis,legi,& publicaui,Caput.decis.111. par.1.Limita,nisi Notarius dixisset,legi,& publicaui ,
59 iuxta formam Constitutionis†Gregorij,&c.nam hoc casu videtur satisfactum,& præsumitur pro affixione
* vt*fuit dictum in dicta causa , & faciunt tradita per Tiraquel.de vtroque retrac.§.8.Glos.7.

Non autem videtur satisfactum Constitutioni , si in valuis Ecclesiæ,vbi est beneficium , affigatur intimatio,in qua dicatur renũciationem admissam,ut fit mat late Sarn.reg.de public.q.14.& ratio,quia in casu Constitutionis vtrumque requiritur.

60 Et de his omnibus† conficiendum est instrumentum à Notario,cum interuentu duorum testium, vt tradit Rebuff.in prax.reg.de public.glos.10.num.3. & num.12.quod &*pluries fuit resolutum,& conclusum in Rota,& stylus vulgaris docet hanc praxim,vt constet de publicatione,& est vtile ad plures effectus
61 Qui Notarius ad hoc debet rogari,†ad not.per Bart. in auth.si quis in aliquo,in 2.oppos.C.de eden. Lap. alleg.77.num.1.Rota decis.1.de fid.instrum.Felin.in c.Albericus,num.2. de testib. Et hoc instrumentum debet continere omnes qualitates requisitas. Quod
62 instrumentum extendit†Notarius à tergo litterarum hac fere forma,Fidẽ facio retroscriptas litteras Apostolicas expeditas in fauorem N. iuxta ipsarum seriẽ & tenorem cum nominibus,& cognominibus Resignantis,& Resignatarij,ac denominatione,& qualitate beneficij,clara & intelligibili voce sub die 28. Nouembris 1591.in ipsa Ecclesia ac in Cathedrali,dum frequens populus ad missarum solemnia conuenerat publicasse,ealque manibus,tenuisse,ostendisse , & legisse, earumque exemplum collationatum affixũ ibi fuisse relictum,& stetisse per aliquod tempus,aliaque & similia fecisse , iuxta formam traditam per sanct. mem.Greg.XIII.in Constitutione sua de public.Resignationibus,promulgata de anno 1583. In quorũ omnium,& singulorum premissorum fidem ego,&c. præsentibus Excellẽtibus V.I.Doctoribus, D.D.D. Io.Maria Mirabello,'Horatio Vitale,& Scipione,de Io Palatio.Et in hac forma cõtinentur omnia requisita in prædicta Constitutione,scilicet frequentia populi ad missarum solemnia,exhibitio litterarum,&ea rum ostensio,& expresso facta clara voce , cum expressione nominum,& cognominum,& qualitate beneficij,& illius inuocatione,ac tandem affixio litterarum.Et ita faciunt practici Notarij , & hoc curant homines cauti ad tollendas lites. Rota autem sustinuit aliquando instrumenta,in quibus non ita exacte
63 referebantur dictæ qualitates,†si dicat,iuxta Constitutionem,cum semper relatio intelligatur facta cum
64 omnibus†suis qualitatibus,Bart. in l.1.§. vlt.ff.famil. hercis.in fi.Dec.cons.47.num.2. circa med. Cæphal. cons.256.num.4.lib.2.Et circa publicationem Nota-
65 rio † est credẽdum,Achill.decis.10.de citat.& ita fuit conclusum in d.Burgẽ.29.Nouembris, die Veneris,
* 1585.coram*R.P.D.Gipsio,& quando instrumẽtũ, quod producitur ad probandam publicationem, nõ
66 est in forma probante,puta quia caret testibus,†non probat,& ex eo non constat de publicatione,§.sed si instrumenti,Auth.de fid.instr.Crauett.cons.216.nu.
* 2.& ita fuit resolutũ in vna*Virdunen.Canonicatus, coram R.P.D.Gipsio,veneris,12.Maij,1589.quod procedit,vt dicta die fuit cõclusum, etiam si dicatur factam fuisse publicationem in præsentia multorum testium fide dignorum.Nam requiritur,quod nomi
67 na testium†in instrumento exprimantur,alias nõ posset cõtrarium probari,& aperiretur via fraudibus , vt
* voluit Rot. * coram Card.S.Crucis, vt ipse testatur decis.190.Peleg.decis.15.incip.in vna Corduben.lib. 1,in manusc.Ptolom.decis.252.lib.1.quod procedit
68 etiam si duo Notarij†fuerint rogati,quia non ex hoc
* suppletur numerus testiũ,Put.decis.282.lib.1.& ita* fuit conclusum in dicta Virdunen.Et alias fuit dubi
69 tatum,An publicatio sit nulla,si testes explicite†nõ affirmẽt,litteras Apostolicas,de quibus facta fuit pu
* blicatio,fuisse authenticas,in vna*Abulen.Canonicatus,Veneris,16.Iunij,1589.coram R.P.D.Gipsio,fuit que conclusum,quod sat erit,si testes dicant Bullas

fuisse originales, quia hic non agitur de probando in
strumento publico vel eius tenore, sed solum de actu
70 simplicis publicationis. Et quia† Notarius non potest
attestari de actu præterito, Bellam. decis. 61. Craue. có
si. 161. Fel. in c. quoniam contra, col. 16. de proba. idē
* fuit resolutum die Lunæ, 23. Februarij, in vna * Cala-
guritana Prioratus, coram Blanchetto, de anno 1581.
iuxta hanc conclusionem in materia publicationis.

Regulariter tamen dicenti resignationem non esse
71 publicatam† incumbit onus probandi, vt fuit resolutū
* pluries in Rota, in vna Salamant. coram R. P. D. Buba
lo, de anno 1582. & in alia * Pampilonen. coram R. P.
* D. Pamphilio, 5. Nouembris, 1584. & in alia * Aquila-
na, 28. Februarij, 1585. coram R. P. Do. Vicecomite,
nunc Archiepiscopo Mediolan. dignissimo, & in alia
Bergomen. coram Cantuccio, 28. Februarij, 1585.
& in alia Tuden. coram R. P. D. Orano, 10. Februarij.
& 4. Decembris, 1587. & in alia Teanen. coram R. P.
* D. Gipsio, 20. Maij, cod. anno 1587. in * Lauretana Be
neficij coram Orano, 9. Decembris, 1589. & in vna Hi-
spalen. Archidiaconatus, coram R. P. D. Blanchetto,
mense Decembris, 1578. & in vna Calaguritana, corā
Illustrissimo Cardinali Aldobrandino, 4. Februarij,
1579. Ex quibus omnibus collige, ita esse seruandum
in vnaquaque publicatione resignationis. Et etiā col
72 lige, quod, qui capit † possessionem coram Notario,
& testibus, non satisfacit Constitutioni, vt communis
* * stylus docet, & ita fuit tantum in terminis regulæ, in
vna * Casalen. coram Meedan. 20. Octobris, 1542. te-
ste Put. Decis. 349. li. 1. Corn. cons. 137. col. 2. vol. 3. nā
73 que publicatio nō est populosa, vt debet esse, Gem.
cons. 75. secundo dubio, Abb. cōs. 99. li. 1. Card. S. Cru.
deci. 150. & iuxta formam traditam, & sic non sufficit
* instrumentum possessionis, vt fuit * resolutum in vna
Astoricen. parochialis coram Achil. de Grass. teste eo.
deci. 8. sub tit. reg. Cance. de mense Iunij, 1540. coram
Verallo, teste Sarn. dec. 65. in manuscr. & in vna Cama
ricen. Prioratus S. Dominici, coram Rainaldo, 5. Iulij
1540. teste Sarn. in addit. ad reg. decis. penu. vbi amplia
rūt Domini, etiam si per mensem ministrasset &c. mi
74* nus petitio possessionis, quæ non sufficit, vt fuit * reso
lucum in vna Calagurit. Thesaurerię Veneris, 5. Maij,
1587. coram R. P. D. Blanchetto, quia Papa vti diuer
75 sos actus † considerat publicationem, & petitionem
possessionis.

76 Neque adeptio possessionis, & continuatio per an
num sufficit, & sic resignatarius † non iuuatur regula
de annali, neque si possederit per triēnium, regula de
triennali, vt expresse dicitur in dicta Cōstitutione 87.
Gregorij XIII. §. nec. & est ratio quia nullus eis rema
net titulus, nec etiam coloratus, ergo dictæ regulæ
* non possunt suffragari, vt pluries * fuit resolutum per
Rotam. Immo nec etiam continuatio per multum tē
pus cum adeptione possessionis, suffragatur, vt ibidē
expresse dicitur, licet contrarium in terminis regulæ
* de public. fuisset * decisum in Rot. teste Sarn. de publi
ci. q. 8. col. 2. vers. est, & idem Sarn. late dicit q. 1. co. 1.
& 3. & hanc opinionem dicit æquiorem Gemin. con
si. 75. in 2. dub. Card. Paris. cons. 39. vol. 4. vbi num. 34.
* dicit hanc opinionem esse receptam * in Palatio. nam
que hi mouentur ex eo, quia huiusmodi continuatio
77 † æquipollet publicationi, Host. Io. And. & alij in cal
illud, de præsump. & quando forma respicit certum ef
78 fectum, potest † per æquipollens adimpleri, † iubemus
C. de testam. Dec. in l. si mater in 2. not. C. de instit. &
substit. sed hodie cum per dictam constitutionē Gre
gorij XIII. non sufficiat æquipollens, sequitur, &c. Mi
nus ergo sufficiet diligentia capiendi possessionem, vt
disputādo dicebat Sar. d. q. 11. col. vlt. vers. immo. Nec
etiam petitio possessionis facta corā Ordinario, licet
79 secus † in terminis regulæ antea voluisset. Rota in vna
* * Abulen. coram Puteo, teste Achil. de Grass. decisio.
12. sub tit. reg. Cāce. in manusc. & qui non publicauit
80 non poterit † capere possessionem vigore aliarum clau
sularum generalium, positarum in sua prouisione, vt
* fuit * decisum in Rota, teste Sarn. de public. q. 16. & di
cetur infra num. 120.

Rursus deducitur esse faciendam publicationē, iux
ta formam traditam, etiam si resignatio nota sit popu
81 lo, vt expresse colligitur ex dicta Cōstitutione 87. Gre
* * gorij XIII. & stylus vulgaris * docet, & ita etiam fuit *
* decisum in Rota in terminis regulæ, teste Sarn. regu.
de publican. q. 9. col. 2. vers. tertius effectus, quicquid
in contrarium † voluerit Card. Paris. cons. 39. num. 34.
vol. 4. Cassad. decis. 26. super reg. cum alijs, vt per Man
dot. in addit. ad Roman. cons. 433. in prima additio-
ne in fin. & ratio est, quia†, cum publicatio requiratur
82 pro forma, notorium quamuis releuet † ab onere pro-
bandi; l. 1. C. de dot. priuile. l. 1. ff. ex quib. caus. maior. C.
vestra de cohabit. cleric. tamen non releuat quoties ꝓ
83 batio † requiritur pro forma, Ant. de But. in d. c. vestra,
* Bald. in l. ciues, C. de app. & * communiter. Nec sufficiet
84 quod qs notorie se gerat pro rectore, † quod alias suf
ficiebat, Rebuff. in d. reg. de public. Card. Paris. d. cons.
39. num. 31. vol. 4.

85 Vnde, quamuis † decretum de publicand. in regulis
Cancellariæ, & Constitutio Pij V. 182. etiam de publi
cand. potuisset adimpleri per æquipollens, eo modo,
vt supra dictum est, & alijs locis, & vt pluries fuit re-
* solutum * in Rota, Cum forma respiciens aliquem † ef
86 fectum possit adimpleri per æquipollens l. vlt. §. vlt. ff.
de condit. & demonstrat. l. mulier. ff. de condit. instītu.
Bart. in l. ab emptione, ff. de pact. gloss. in leg. hac con-
sultissima, C. qui testament. facere. poss. in Sarn. de pu-
blican. quæst. 11. & alibi, & * communiter alij. Hodie
autem præcise, & specifice iuxta formam traditam est
87 facienda publicatio, & non † potest per æquipollēs fie-
ri, vt egregie sancitum est in dicta Cōstitutione Gre
gorij XIII. 87. §. *Caterum modus, & forma hic tradi-
ta, semper, & vbique debeat obseruari, nec alia, vel
æquipollens vllo modo admitti in omnibus huiusmo-
di resignationibus, cessionibus, & retrocessionibus de
quibuscumque Ecclesiis, Monasterijs, Prioratibus tā
virorum, quam mulierum, dignitatibus, officijs, & be
neficijs Ecclesiasticis, sæcularibus, & quorumuis ordi
num, etiam militarum, regularibus, etiam electiuis,
& manualibus, & c.* & hæc verba consulto ad tollen-
das fraudes apposuit bon. mem. Illustrissimus &
88 Reuerendissimus Dom. Matthæus, † Contarellus,
Tituli Sancti Stephani, presbyter Cardinalis, tunc
pro Datarius, namque erat versatissimus, in Cancella
ria, vt tradit Nauarr. in Manu, capitul. 27. numer. 249.
& omnibus notum est, quia per quadraginta annos
stetit in Curia, & suam primam militiam incæ-
pit sub Doctissimo, & præclarissimo viro bon. mem.
Petro Paulo Cardinali Parisio, cuius fuit familiaris, &
continuus commensalis.

89 Ex quo primo, † infertur adeptionem possessionis,
cum continuatione alicuius temporis non sufficere,
vt resignatarius excusetur a publicatione, vt dī in dic.
* Cōstitutione Gregorij XIII. & communiter * tota die
practicatur, & ita alias tenuit Gemin. cons. 75. in 2. in
dub. & hoc est seruandum, quamuis Rota tenuerit *
* cōtrarium, de anno 1530. 14. Februarij, & 15. Nouē-
bris,

bris, 1534. in vna Tullen. Parochialis, vt refert Sarn. q
deducit rationes, in reg. de public. q. 11. per totam, &
diximus paulo ante, num. 72.

90 Secundo, infertur, † continuationem possessionis p
annum non suffragari resignantibus, vt vitent pœnam
* impositam ob non publicationem, vt * communiter
practicatur per dictam Constitutionem 87. Grego.
XIII. in §. Quod si quidquā ibi, *Nec resignationibus,
seu cedentibus, si postea in sua possessione remanent,
Constitutiones de annali, & c.* quod est valde notādū.
91 nam annalis † possessio ad multa prodest, vt late prose
quitur Sarn. super reg. de annali, & præsertim q. 57.

92 Tertio, infertur, continuationem † possessionis per
triennium non suffragari resignantibus, ad vitandam
pœnam impositam ob non publicationem, vt dicitur
in dic. Const. Greg. XIII. in §. quod si quidquam, ibi.
*Nec resignantibus, seu cedentibus, si postea in sua pos
sessione remanent, Constitutiones de annali, & trien
* nali possessione, & c.* & ita * per omnes practicatur, &
ratio est, quia, cum ei non remanserit ius aliquod, per
93 consequens non poterit † iuuari regula de triēnali, Ca
* putaq. decis. 93. lib. 1. in manusc. & est cōmunis * opi
nio: licet antea secus, Sar. de triennali, q. 24. Put. decis.
158. lib. 3. Ferrett. cons. 95. num. 5.

94 Quarto, infertur, præsumptas, & tacitas † retrocef-
siones etiam propter diuturnam continuatæ possef-
sionis tolerantiam non suffragari resignātibus, vt eui
tent pœnam impositam ob non publicationem, vt di
citur in dict. const. Greg. XIII. in dic. §. quod si quid-
quam, ibi. *Nec præsumptæ, aut tacitæ retrocessiones,
etiam propter diuturnam continuatæ possessionis hu
iusmodi tolerationem, & c.* Ex quo collige, notanter
95 allegationi Lapi 89. hodie † non esse locum, & quia Pa
* latium * vsque ad hanc Cōstitutionem, semper tenuit
dictā allegat. Lap. vt tradit Thomas de Tan. decis. 80.
in manusc. Ideo non abs re erit pauca de ea dicere.

96 Allegatio, Lap. 89. † disponit, vt si quis resignauit &
post resignationem † remānsit in possessione illamq;
continuauit per decem annos, præsumitur retrocef-
sio, & nouus titulus acquisitus, & per consequens po
test iuuari illa possessione, & moriens beneficium va
97 cat per obitum, & ita potest impetrari, quod tempus
Palatium, reduxit † ad triennium, teste Guid. Bon. de-
cis. 1. in manusc. Caputaq. decis. 26. num. 4. par. 1. Cas
sad. decis. 2. num. 6. de caus. possess. & propriet. & Pele
grin. decis. 141. lib. 2. & secundum hanc allegationem
* fuit decisum in vna, * Placent. parochialis die 23. No-
uembris 1551. coram D. Aug. refert, Guid. Bon. d. de
* cis. 1. & in vna * Anconitana, parochialis, 5. Iunij, 1551.
coram Accorambono, teste Caputaq. decis. 93. lib. 1.
in manusc. & decis. 25. p. 1. in impress. Cassad. decis. 2.
num. 4. de caus. poss. & propriet. Moed. decis. 203. &
239. Put. decis. 337. 358. & 371. lib. 30. Ferrett. consil.
354. num. 2. & alias in vna Veltran. canonicatus, corā
98 * Veltano, de anno 1551. fuit * resolutum, † quod resi-
gnans manens in pacifica possessione per triennium,
si resignat iterum, prouisio facta per hanc resignatio
nem potest Canonizari, non obstante prima resigna-
tione, teste Guid. bon. decis. 2. & quemadmodum pre
99 sumitur titulus, ita † & noua possessio, vt fuit resolutū
* * in vna Conchen. præstimonij teste Aragonia, decis.
100 23. manusc. & præsumit † dispensatio Card. Sanctæ
101 Cruc. decis. 9. in manusc. ac operatur, † vt quis non te
neatur iustificare dispensationem obtentam Card. S.
Crucis, decis. 15. & contra præsumptionem, orientē
* ex huiusmodi allegatione Lap. * Rota non admittit
102 † probationem in contrarium, nisi concludentissima
sit probatio, Caputaq. decis. 26. num. 3. p. 1. requiritur
103 † tamen possessio pacifica triennalis, Tho. de Tan. de
cis. 80. in manusc. Sarn. de triennal. q. 16. num. 5. & fuit
* resolutum in vna * Forliuien. parochialis, coram Ora-
dino, die 14. Iunij, 1554. vt habetur libr. diuers. decis.
288. in manusc. & in vna Compostellan. Canonica-
tus, coram Achille, 3. Iunij, 1556. teste Caputaq. decis.
91. lib. 1. in manusc. & 14. Iunij, teste eod. Caputaq.
104 decis. 246. lib. 1. quæ possessio † est probanda per eum
qui impetrauit per obitum per testes de visu Ant. Au
gust. in repert. num. 3. & quomodo probetur quem
105 decessisse in possessione ad effectum, † regulæ de pu-
blic. vide Put. decis. 337. 358. & 371. lib. 3. Ferrett. con
106 sil. 354. num. 2. & requiritur, vt moriatur in possessio
ne, alias non est locus allegationi Lap. vt fuit resolu-
* tum * in vna Segobien. die 19. Octobris coram Augu
stino, teste Caputaq. decis. 401. lib. 1. vbi resignās post
resignationem possedit per nouem annos paulo ante
quam decederet desiit possidere, quærebatur an esset
locus dictæ allegationi Lap. fuit resolutum negatiue
* etiam si resignauit ante mortem vt fuit * alias resolutū
teste Crescent. decis. 36. lib. 1. in manusc. & in vna For
liuien. coram Oradino die 14. Iunij, 1554. vt habetur
lib. diuers. decis. 288. in manuscr. & requiritur, vt non
continuauerit possessionem ex reseruatione fructuū,
107 nam si ex tali reseruatione continuauit nōn est locus
* allegationi Lap. vt fuit resolutum in vna * Hispalen. por
tionis coram D. Pelegrino teste eod. decis. 141. lib. 2.
& in alia Anconita. beneficij die 10. Ianuarij 1553.
coram Capizucco teste Caputaq. decis. 92. libro 1. in
manusc. & requiritur etiam vt possessio † nō fuerit vio
108 lenta, & ideo non habere locum † in * spolio fuit re-
solutum in vna Lucan. Sanctæ Annæ, coram Cardi-
nali Sanctæ Crucis, die 7. Februarij, 1558. vt habetur
lib. diuers. decis. 153. in manuscrip. & die 20. Iunij,
109 1522. teste Gammar. decis. 11. nisi † spoliauerit † suum
* spoliatorem, vt fuit resolutum * in vna Salamantina
portionis, coram Accorambono, teste Pelegrin. de-
* cis. 13. lib. 2. in manusc. & alias * 27. Iunij, 1555. fuit
110 per Rotam, resolutum, quod ad hoc vt admittatur †
regressus, per allegat. Lap. requiritur, vt ille, qui habe-
bat regressum, sciuerit vacationem beneficij, Cassad.
decis. 9. de caus. poss. & propriet. Sarn. de triennal. q.
16. num. 8. & q. 49. num. 22. teste Caputaq. decis. 376.
lib. 1. in manuscr.

Hodie autem stante hac Constitutione Gregorij
XIII. non habet locum huiusmodi retrocessio præ-
sumpta, quia eo ipso vacat beneficium ob non publi-
* cationem, vt infra dicam, & est communis * opinio re
cepta in * prax. vt omnes sciunt, quæ procedit bene, in
eo, qui possidet post cōsensum præstitum, & hic post
quam ius fuit ab eo abdicatum irreuocabiliter, secus
vero in eo resignante, qui post signatam supplicatio
nem possedit ante vero consensum præstitum, quia
111 intelligitur iure proprio † continuare possessionem, vt
* * fuit decisum in vna Astoricen. parochialis, die 27.
Februarij, 1548.

112 Quinto, ex eisdem † uerbis infertur possessionem
decennalem non suffragari resignanti, licet alias se-
cus, vt per Ferrett. consil. 95. num. 5. & consilio 388.
numero 10.

Sexto infertur, vt si Resignatarius, qui non publi-
cauit ante tempus statutum, impetrauerit de nuo il-
lud beneficium a Sede Apostolica per nouam pro-
uisionem, vt huiusmodi noua † prouisio non habeat
113 vim publicationis, vt tenuit Cassad. decimo vigesima
secunda, super regul. Cancell. vbi refert hoc dubium

fuisse propositum, & quod tres Domini tenuerunt hanc partem, postea quinque & sic*maior pars, inter quos ipse, & Cardinalis Iacobacius, tunc Rotæ Auditor, Caputaq. decis. 412. p. 2. quod expresse statuit Pius V. in dicta Constitutione 182. ibi, *Alioquin resignationes, & cessiones ac extensiones, consensuum huiusmodi aliter quam, vt prefertur, publicatæ, seu factæ, eum omnibus inde sequutis, & sequendis, etiam nouis prouisionibus, cæterisque quibus vis, gratijs nullas & inualidas, nullius que roboris, vel momenti fore, ac fuisse, & esse statuit, & ordinauit, & c.* Gregorius xiij. in dicta Constitutione 87. ibi, *Etiam si postea concessio gratię huiusmodi, ex quauis causa.* diuersique sub sequentibus, &c. & ibi, *Quod si quispiam prædictorū, omnium omissum fuerit, dictis terminis, & cuique præscripti sunt elapsis, omnes dispositiones, & gratiæ resignatorum, & cessorum beneficiorum, aut iurium huiusmodi cum omnibus inde sequutis siue de pacificis, siue de litigiosis sint irritæ, & inanes, nullaque alia, gratia super huiusmodi beneficio, siue de iure cessoris quibus concessa fuerit, suffragetur, sed ipsi tales inhabiles, & incapaces sint ad huiusmodi beneficia, sic resignanta. & esse quandocumque obtinenda, & c.* & est ratio, quia pro forma certis loco, & tempore requiritur publicatio, & quia noua prouisio cum obtineatur in Vrbe, per illam non obuiatur fraudibus, namque
114 non potest deuenire ad notitiam eorum, quorum interest, & maxime existentium loco beneficii, ita Rebuff. in sua præxi, tit. de nou. prouis.

Et hoc hodie tenendum est, sicut tenetur*commuter in praxi, & nullum habet dubium, attentis verbis allegatis, quamuis*Rota contrarium voluerit 14. Februarij, 1530. & 15. Nouembris, 1534. scilicet, nouam
115 †prouisionem æquipollere publicationi, teste Sar. de publican. q. 11. col. 2. & q. 13. col. 1. & in vna * Tullen. & in vna Legionen. teste Aragon. decis. 3. An noua ꝓuisio, vbi dicit. hanc esse intentionem Rotæ, & die 16. Decembris, 1552. teste Caputaq. decis. 412. lib. 2. in manusc. Crescent. decis. 4. lib. 1. in manuscr. Put. decis. 317. li. 3. Caputaq. decis. 35. p. 2. Simon. decis. 43. lib. 1.
116 Et hoc eo magis procedit, si noua prouisio†sit nulla, vt tenet Rebuff. in regul. de public. col. vlt. vbi confutat Sarn. contrariū volentem q. 11. col. 2. de publican. licet secundū opinionem Sarn. fuerit*decisum in Rota in vna Tullen. parochialis, coram Io. Clerici, teste Crescent. decis. 4. lib. 1. in manuscr. & in alia Segobi. parochialis, coram Reumano, 16. Decembris, 1552. Caputaq. dec. 35. p. 2. hoc etiam attestatur, Sarn. dec. 140. lib. 2. & in vna Maguntin. teste Simonett. decis. 15. 43.
117 & 44. lib. 1. Nam quod nullum est, †nullum potest producere effectum, l. 4. §. condemnatus, ff. de re iudic. &
118 non est considerabile, Card. Paris. cons. 109. nu. 1. vol. 3. & hoc etiam procedit, si fuit impetrata noua prouisio infra tempus datum ad publicandum, vt patet ex verbis dictę Constitutionis Gregorij, quamuis contrarium voluerit Card. Paris. cons. 118. per totum, vol. 4. Roman. cons. 435. in 2. dub. nu. 5. vbi Mandos. allegat Concordantes.

119 Limita, vt noua†prouisio expedita post lapsum tempus ad publicādum, in qua quis narrauit se non publicasse infra tempus, profit, dum modo illam publicet, vt quotidie experimur, & dicetur infra.

120 Septimo, infertur, quod†resignatarius, qui non publicauit infra tempus statutum, & per consequens amisit ius, vigore resignationis, non possit capere illud beneficium resignatum vacās per clausulas generales, videlicet, vel alio quouis modo vacet, &c. solitas apponi in supplicationibus, vt tenet. Sarn. de publican. que. 16. vbi refert, ita fuisse*iudicatum, & est* communis opinio, quæ probatur, expresse in dicta Constitutione,
121 Gregorij XIII. Et ratio est, quia clausula†quouis modo capit tantum vacationem tempore datæ prouisionis contingentem, & sic beneficium, quod iam vacat de præsenti, non autem capit vacationem, quæ in futurum contingere potest, Doctores* communiter in c. susceptum, de rescript. lib. 6. late Sar. q. 34. de infir. & q. 3. de verisimil. not. Quod limitat dupliciter Sarn. dict. q. 16. nu. 3. & an veræ sint limitationes, dicam suo loco

Et vt omnis difficultas tollatur, sciendum est, quod communiter omnes cōcludunt publicationem posse fieri, non solum per Resignatarium, & Cessionarium,
122 qui ad hoc arctatur, sed etiam per†Procuratorem, vnū vel pluries, vt probatur expresse in dicta Constitutione, Pij V. de publican. resignationib. ibi, *vel alium, seu alios eorum nomine publicentur*, &c. ex quibus verbis expresse colligitur, tenere publicationem factam per procuratorem, & per eam esse satisfactum, & ratio est, quia actus factus per Procuratorem idoneum,
123 tenet, & eundem producit†effectum, vt actus gestus a domino. l. 1. C. de satisdan. Bar. in l. inter quos, §. alieno, ff. de damno infect. l. si mandatum. ff. mand. Qui. n. per alium facit, per se ipsum facere videtur, vt vulgaria iura disponunt, quod in tantum est verum, vt tempo-
124 re, quo publicauit procurator, videatur dominus †exercuisse illum actum, vt per gloss. in clem. 1. in verbo collato, vt lite pend. Doctores in l. si vt proponitur de fideiuss. & in notabili casu tradit Card. Paris. cons. 43.
123 nu. 8. vo. 4. Et dicetur idoneus procurator ad hoc, qui †habet speciale mandatum; nam *ita communiter practicatur, vt habens beneficium per resignationem ipse capiat possessionem, & publicet, vel constituat ꝓ curatorem ad vtrumque. qui procurator post apprehensam possessionem id exequatur.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio est nulla, non facta publicatione.*
2 *Resignatario non publicanti nullum ius acquiritur.*
3 *Ex prouisione Papæ ius acquiritur.*
4 *Ius Resignationis pendet a conditione.*
5 *Ante publicationem ius est in pendenti.*
6 *Ex actu nullo nullum ius acquiritur.*
7 *Publicatio non facta iuxta formam Constitutionis Greg. XIII. est nulla & nu. 62.*
8 *Paria sunt, aliquid non facere, vel facere, & minuste gitime.*
9 *Probatio minus legitima, non prodest.*
10 *Paria sunt, non esse, vel esse, & non apparere.*
11 *Paria sunt, maritum non habere, vel inutilem.*
12 *Paria sunt, non habere beneficium, vel tenue.*
13 *Non faciens resignationem potest capere benefic. per clausulas generales.*
14 *Annullata resignatione annullatur quælibet vacatio*
15 *Dispositio generaliter est intelligenda.*
16 *Clausula Quouis modo capit vacationem tempore datæ.*
17 *Valet argumentum de persona ad tempus.*
18 *Resignatarius non publicans non potest capere beneficium vigore alterius gratiæ.*
19 *Resignatario non publicanti non prodest regula de annali, neque de triennali.*
20 *Non facta publicatione per Resignatarium, ius non abdicatur a Resignante secundum Regulas Cancellariæ, & Constitutionem Pij V.*

21 *Nulla*

21 *Nulla existente resignatione, ius non abdicatur a Resignante.*
22 *Non abdicatur ius a resignante, nisi benefic. quæratur à Resignatario.*
23 *Constitutio Pij V. de public. annullat consensus.*
24 *Decretum irritans habet oculos retro.*
25 *Decretum irritans afficit omnia quæ sequuntur.*
26 *Papa reuocando videtur reuocare, prout ex tunc.*
27 *Papa potest facere, vt res factæ habeantur pro infectis.*
28 *Resignans potest†agere spolio, cum ius non abdicatur ab eo.*
29 *Resignatarius debet docere de publicatione.*
30 *In renunciationibus coram Ordinario statim abdicatur ius, & num. 32.*
31 *Coram Ordinario libere fit renunciatio.*
33 *Per contractum matrimonij vacat benefic.*
34 *Per Const. Greg. XIII. de public. ius abdicatur à Resignante non facta publicatione,*
35 *Non facta publicatione, resignans non potest repetere benefi. & agere spolio.*
36 *Constitutio Greg. XIII. non inducit vacationem, nisi ex causa non publicationis.*
37 *Benef. vacantia ob non publicationem à Sede Apostolica duntaxat prouidentur.*
38 *Nulla est collatio Ordinarij de benefic. reseruato.*
39 *Ordinarius conferens benefi. reseruatum suspenditur.*
40 *Decretum Papæ in reseruationibus afficit, & inficit titulum.*
41 *Benef. resignata coram Ordinarijs, si non publicentur sunt affecta ad Sedem Apostolicam.*
42 *Impetratio ob non publicationem quomodo fiat.*
43 *Concessio Motu proprio non suffragatur non publicanti.*
44 *Impetratio facta ob non publicationem, ante tempus elapsum est nulla.*
45 *Ius conditionale non est conferibile ante resolutionē.*
46 *Beneficium vacans confertur.*
47 *Quod potest vacare, interim non potest conferri.*
48 *In prouisione ponitur clausula preseruatiua iuris tertij.*
49 *Prouisio Ordinarij facta infra mensem datum expectantibus ad acceptandum, non valet.*
50 *Prouisio Legati in tempore dato expectantibus, non valet.*
51 *Collatio Papæ infra tempus deuolutionis, est nulla.*
52 *Quando valeant quæ conceduntur pendente iure resolubili.*
53 *Impetrans beneficium vacans ob non publicationem tenetur publicare.*
54 *Morientе resignante in possessione benef. resignati, nō vacat beneficiū per eius obitum, licet aliàs secus.*
55 *Quomodo colligitur quis decedere in possessione beneficij.*
56 *Percipiens fructus absque consensu domini benefic. non acquirit ius.*
57 *Nulla existente resignatione ob non publicationem, Resignans non amittit reseruationes factas.*
58 *Vbi non est delictum, ibi neque pœna.*
59 *Pœna non egreditur auctorem.*
60 *Constitutio Pij V. de publican obligat resignantem.*
61 *Resignatarius potest annullare pensionem Resignantis, eò quia habuit beneficium ex resignatione, & non publicauit.*
63 *Publicatio facta, perfecta uerū post tempus, est nulla.*
64 *Resignatarius non tenetur publicare, cum habet indultum Papæ.*
65 *Eius est tollere, cuius est condere.*
66 *Papa in beneficialibus habet liberam facultatem.*
67 *Indultum non publicandi, debet esse speciale.*
68 *Indultum non publicandi hodie non datur.*
69 *Resignatarius potest post tempus lapsum publicare cum est restitutus.*
70 *Restitutus a Papa recuperat omnia bona.*
71 *Restitutio ad publicandum, non est publicanda.*
72 *In gratia restitutoria aduersus lapsum tempus publicatio requiritur derogatio regulæ de iur. quæsito non coll.*
73 *Pars gratiæ est verificanda.*
74 *Restitutio concessa cum narratiua quod fuit præpeditus non est verificanda.*
75 *Verba ex iustis causis quid explicent.*
76 *Quod consistit in animo non est, verificandum.*
77 *Probatio incerta, quoties dicitur ex certis causis.*
78 *Restitutio, in quid sit iustificanda.*
79 *Restitutio non operatur, quoties medio tempore ius fuit acquisitum tertio.*
80 *Restitutus à Papa non recuperat ius, alteri cōcessum.*
81 *Clausula, dummodo ius non sit alteri quæsitum, reddit gratiam conditionalem.*
82 *Cōstitutio loquēs de litteris debet intelligi de validis.*
83 *Verba debent intelligi de eo, quod fortitur effectum.*
84 *Occultæ resignationes, quid inducant mali.*
85 *Beneficium non vacat, cum resignatio est, nulla.*
86 *Qualitas requisita a lege, in primis est verificanda.*
87 *Cum non tenet actus principalis, neque accessorij.*
88 *Publicatio facta cum litteris, inualidis reualidatis tamen cum perinde valere, valet.*
89 *Gratia, perinde valere, reualidat omnia ab initio.*
90 *Testamentum Abbatis habentis licentiam testandi valet.*
91 *Licentia faciendi molendinum extenditur ad iam illicite factum.*
92 *Gratia reualidatoria præfertur habenti gratiam anteriorem.*
93 *Formula gratiæ, perinde valere.*

QVAESTIO VII.

SEptimo, Quero, quæ sit pœna non factę publicationis? Cōmunis resp̄sio omnium Doctorum est, vt nō facta publi
1 catione sit nulla†resignatio, vt Sar. tradit in pluribus locis in tit. de publi. Et probatur in regula Cancellariæ, ibi. *Nullius essent roboris, vel momenti, &c.* & in Const. 182. Pij V. de public. in §. Alioquin, ibi. *Nullas, & inualidas, nullius que roboris, vel momenti fore, ac fuisse, & esse statuit & ordinauit, & c.* & in d. Const. 87. Greg. XIII. in §. Cæterum, & in §. quod si quidquam, ibi. *Cū omnibus inde secutis, siue de pacificis, siue de litigiosis, sint irritæ, & inanes, & c.* & alibi. non habet igitur dubiū, cū sit data certa forma, & dicatur expresse, Rebuff. in hac reg. col. 14. verbo, Nullius, Nauar. ī c. Accepta, op
* pos. 8. n. 17. de rest. ſpol. & ſm hāc opin. iudicauit* pluries Rota, & prælertim in vna Aquilan. Prioratus, Veneris, 2. Iunij, 1581. coram Cantuccio, & ita practicatur, & seruatur indistincte.

Ex quo infertur, ex hmōi Resignatione nullū ius
2 acquiri resignatario, vt in ꝓdictis Constit. dicitur expresse, & ꝓcipue in illa Greg. XIII. &* cōiter traditur per omnes, vt per Sarn. q. 16. de publican. Nauarr. consil. 3. nume. 1. de public. namque quamuis per p rouisionem † factam a Papa, vel Ordinario ex causa resi-
3 gnationis,

gn ationis,ius plene acquiratur,& late ostendi, lib.1. tamen illud iuspendet a cõditione,si fuerit facta pu-
4 blicatio,egregie Moed.decis.348.in manuscr. & inte-
5 rim est in pendenti,Paul.in de potest.c.Sed. Vacan.in 2.prælud.vers.9.Oldrad.consil.283.col. pen.Sarn.de public.q.17.col.2.in fi.& regulare est,vt ex actu nullo
6 nihil acquiratur,†cum quod nullum est,nullum produ-cat effectum,l.4.§.condemnatum.ff. de sent. & re Iudic.c.illud de iur.patr.

7 Amplia primo,† vt huiusmodi resignatio sit nulla, non solum quando non est facta publicatio,verum ẽt si est facta,sed non seruata forma dictæ Constitutionis Greg.XIII.vt dicitur,in eadem Gregoriana,in §. *quod si quidquam prædictorum omnium omissum fuerit,dictis terminis,vt cuique præscripti sunt, elapsis, omnes dispositiones,& gratiæ resignatorum,& cessorum beneficiorum,aut iurium huiusmodi,cum omnibus inde secutis,siue de pacificis,siue de litigiosis,sint irritæ,& inanes,&c.* ita etiam per Constitutionem Pij V.de public.182.erat prouisum, vt publicatio facta non seruata forma,ibi tradita,esset inualida, in §. *Alioquin resignationes,& cessiones, ac extensiones consensuum huiusmodi,aliter,quam vt præfertur, publicatæ,seu factæ,cum omnibus inde secutis,& sequẽdis, etiam nouis prouisionibus, cæterisue quibusuis gratijs,nullas,& inualidas, nullusque roboris, vel momenti fore,ac fuisse,& esse statuit, & ordinauit,* &c.& ita* practicatur quotidie,vt si non fiat publica
* tio seruata forma tradita in dicta Gregoriana,sit nulla,& beneficiũ impetrari possit,& ita fuit* sæpius in Rota firmatum,& dicam infra num.62. Et ratio est
8 aperta,quia†paria sunt,aliquid non facere,vel facere, & minus legitime,l.quoties,ff. qui satisdar. cogant. l. nulla,de auct.tutor,l.2.C.de succes.edict.Rol.a Vall. cons.9.num.7.lib.1.& cons.14.num.25.l.a Cepha.cõ-
* sil.109.num.3.lib.1.*communiter scribentes in c. in
9 præsentia,de prob.loquentes de probatione †minus legitima,l.nam hoc,C.vnde legitimi,l. neque natales, C.de prob.& de exheredatione est text.in l.non putauit,§.non quæ uis,ff.de contratab.§.eadem,Instit.de hæred.quæ ab intest.defer.Hinc paria sunt,non esse,
10 † vel esse,& non apparere sufficienter,l. duo sunt Titij,ff.de test. tutel.facit l.unica §.pen.C.de caduc.tollend.Alexand.in l.quoties,col.3.lub num.5.C. de hæ-
11 redib.inst.Hinc etiam paria sunt,maritum†non habere,vel inutilem,glos.in l.vlt.C.ad leg.flau. de plagiar. Rol.cons.9.num.34.lib.1. quod ego alias adducebã,
12 vt paria sint non habere†beneficium,vel tenuo,vt nõ sufficiat pro omẽdis breuiario,& diurno,& hac ratione plures resignationes fuerunt,annullatæ.

Amplia Secundo,vt Resignatarius,qui ob non factam publicationem perdidit ius,non † possit capere
13 beneficium,vigore clausulæ generalis,de stylo apponi solitæ in supplicatione,& litteris,vel alias,quouis-
14 modo vacet.nam annullata resignatione,annullatur† quælibet vacatio ex ea resultans ita Sarn.q.16.de pu-
* blic.vbi attestatur* ita alias fuisse iudicatum,quod ,pbatur,tum auctoritate dictæ Constitutionis Gregorianæ habentis clausulas generales,& pregnantes sub
* quibus includi hunc casum* communiter tenetur ex
15 traditis per † Bald.in l.in fraudem,ff.de militar.test.& cons.205.lib.1.Cravett.cons.92.num.4.& cons.118. num.14.tum etiam ratione,quia dicta clausula,quo-
* quis modo,&c.secundum communem* conclusionẽ,
* 16 & stylum,* de quo attestatur Sarn.d.q.16.capit tantum,vacationem tempore datæ prouisionis contingentem,& sic beneficij,quod iam vacat de præsenti, non tamen capit vacationem,quæ extrinsecus,& in futurum contingere potest,Doctores,in c.susceptũ, de rescript. lib.6. nam sicuti non se extendit ad vacationem ex persona alterius, ita neque ad vacationem contingentem alio tempore,nam valet argumentum
17 † de persona ad tempus,& e contra,l. qui plures, in principio,ff.de vulgar.& pupill.l.videmus,§.pen.ff.de in lit.iurand.late Sarn.de infirm. q. 34.& secundum
* hanc* opinionem fuit alias resolutum,vt dixi lib.9.

Tertio, quia expresse dicitur in dicta Constitutione Gregoriana,§.illorum vero ibi. *Nunquam ob clausulis generalibus,&c.* vt dixi quæstione præcedenti. num.80.& num.120.

18 Amplia tertio,vt†Resignatarius non possit capere dictum beneficium vigore alterius gratiæ, vt dicitur in dicta Constitutione Gregoriana §. Quod si quid quam,ibi. *Nullaque alia gratia super huiusmodi bene ficio siue,iure cessio ijs,quibus concessa fuerit,suffragetur,&c.*

19 Amplia Quarto,vt Resignatario†non profit regula de annali neque de triennali,ac præsumptę retrocessiones,vt dicitur in dicta Gregoriana Consti.in d.§. Quod si quidquam,& dixi quæstione præcedenti, n. 76.& num.90.92.94.cum seq.

Dubium tamen est, an ius abdicetur a resignante
20 ob non factam†publicationem a resignatario? Cõis
* * responsio est negatiua, inspecto tempore Regulæ Cancell.de public.& Constit.Pij V.182.de public. vt colligitur ex his quæ dicit Sarn.in pluribus quæstion.
* de public.& fuit resolutum*pluries in Rota ante, & post dictam Constitutionem Pij V.in vna Quet.die 2.Maij,1554.coram Fantuccio, in qua fuit dictum, quod non facta publicatione beneficium remanet resignanti,& vacat per eius obitum,Caputaq. decis.80.
* part.3.Et in vna*Pampilonen.15.Martij,1573.corã Illustrissimo Cardinali Aldobrandino,& 13.Februarij,1583.in vna Auximan.coram R.P.D.Brauo,& in vna Calaguritan.Prioratus,6.Februarij,1579. coram R.P.D.Blanchetto,& in vna Aquilan.14.Aprilis, & 2.Iunij,1581.coram Cantuccio, & in alia Carthaginen.coram R.P.D. Viccomite, nunc Archiepiscopo Mediolanen. & in dicta Calaguritan. 15. Maij, 1573.& in vna Barchinonen.coram R.P.D.Bubalo, vt dixi lib.1.q.3.num.116.& hoc ex illa generali regu
* la*recepta ab omnibus,quod quomodocunq. sit nul
21 la resignatio,ius † non abdicatur a resignante, vt fuit
* pluries decisum in * Rota,teste Caputaq. decis.216. num.3.par.1.Rebuff.cons.75.num.4.Pelegrin. decis. 151.lib.2.Crescen.decis.64.lib.1.in manuscrip.Coct. dec.12.Sarn.decis.1.Fab.decis.16.& 40.omnes in recollect.manus.vt late dixi d.lib.1.q.3.& ex alia etiam
* *, communi conclusione, quod non abdicetur ius a
22 resignante, † nisi beneficium quæratur resignatario, Caputaq.decis.84.num.5.par.3.Put.decis. 158. num. 2.lib.3.& decis.523.lib.2.Rebuff.de pacif.possess. nu. 146.& cons.192.num.8.& cons.4.num.13. Ptolom. dec.109.in manusc.Bursat.cons.411.num.4.& 5.vol. 4.& fuit pluries resolutum in Rota,vt dixi lib.1.q.3. num.47.cum seq.

Eo magis, cum dicta Constitutio Pij V. annullet resignationes ab initio,& dicit fuisse,& esse nullas,& 23 annullat consensum,quo consensu † sublato impossibile est dicere, ius fuisse abdicatum a resignante, & * hæc ratio mouit Dominos,in vna Pampilonen.* Parochialis,Veneris,15.Martij,1573.coram Illustrissimo Cardinali Aldobrandino, & in dicta Aquilana 24 Prioratus.Decretum enim † irritans,quod est appositum in

situm in d.Const.habet oculos retro,& operatur nullitatem ab ipso initio,Cassad.super reg.dec.12. nu.4. Achil.de Grass.decis.385.Sar.de annal.q.5.prope finẽ
25 & afficit omnia,quæ†sequũtur,ita vt nec iuris effectũ
26 nec iuris fomentum habeant Cassad.dec.1.nu.7. de rest.spol.& Papa reuocando ea,quæ† sunt iuris positi
* ui,reuocat illa,prout ex tunc glos.*communiter approbata in clem.1.verb.pro infectis de immunit.Ec-
27 clesi.& potest facere,†vt res actæ habeantur pro infectis,etiam quo ad effectus præteritos Card.Imol. & alij in d.clem.1.Tiraquell.de const.possess.par. 3.lim.
28 7.num.47.& per † consequens Resignãs poterit agere spolio,cum ab eo ius non fuerit abdicatum,vt fuit
* conclusum in dicta Auximã.*coram R.P.D.Brauo, 13.Februarij,1583.& in alia Bergomen. parochialis, 28.Februarij,1586.coram bon.memo.Cantuccio,si
29 resignatarius†nõ docear de publicatione,in vna Abulen.Præstimoniorũ, Veneris,30.Octobris,1587. coram Gipsio,& 26.Ianuarij,1590.corã Comitulo. Et
* denuo resignare,vt fuit resolutũ in dicta* Calagurit. coram R.P.D.Blachetto,10.Octobris,1580.& alias
* 8.Iunij,1581.in vna Placent.parochialis,fuit*resolutum,quod qui resignauit parochialem, & cepit vnũ curatum,si postea contendat ob non factam publicationem,ius non esse abdicatum,incidit in pœnas c.de mulcta,de præb. Et hæc conclusio communiter recepta,vendicat sibi locum in resignationibus,factis coram Summo Pontifice, quæ ex permissione eiusdem Papæ recipiunt hanc conditionem,vt ius abdicetur, si beneficium quæratur resignatario,vt late dixi lib.1. q.3.num.47.Cassad.dec.2.num.3.de simon.& decis. 4.locat.Boer.in trac.de auct.legã.a later.col.antepen. Redoan.de simon.par.2.c.13.& c.15.num.3.Non autem in renunciationibus,quæ fiunt coram ordinarijs namq; si aliquis renunciauit coram Ordinario, qui Ordinarius†postea contulit N.qui non fecit publicationem,vtiq; resignans non potest dicere ius nõ esse
* abdicatum,vt fuit*resolutũ in vna Calagurit. Thesaurerię corã D.de Grassis,10. Ianuarij,1578.& hoc ex
31 eo quia coram Ordinarijs fit† renunciatio libere,Ca-
* putaq.decis.255.lib.1.in manusc.& communiter*alij
32 vt scripsi lib.1.q.3.num.2.cum seq.& statim† abdicat
* ius a cedente,Cassad.dec.4.de rest.spol.Put.dec.158. num.4.lib.3.vbi refert ita fuisse decisum* in Rot.Pelegr.dec.237.in manusc.& fuit pluries determinatum
33 in Rot.vt dixi li.1.q.3.n.6. et si resignãs†post resignationẽ contraxit matrimoniũ,iã nõ pot ius manere pe-
* nes ipsum,tũc igitur vacat beneficiũ ex resignatione, vt fuit*resolutum in dicta Calaguritan. Thesaureriæ.

Inspecto tamen tempore Const.17.Greg.XIII.de publi.dicendum est, ob non factam publicationem a
34 resignatario,abdicari ius a†resignante,& beneficium vacare,ac posse cõferri libere,& impetrari, vt dicitur expresse in §.quod si quidquam ibi, *Illaque sine iura ab ipsũ statim prima resignatione,seu cessione, etiam si illæ aliàs nullæ,& inualidæ,esset,uacasse,& vacare censeantur eo ipso,&c.* & ibi, *sed ipsa beneficia, siue iura sic a principio vacantia,&c.* & paulo inferius. Idque optima ratione videtur statutũ,vt eo magis obuietur fraudibus. Ex quo infertur,quod non fa
35 cta†publicatione,non potest resignans repetere beneficium resignatum,neque agere spolio,quia id omne
* ius cecidit ab eo,iuxta dict. Constit.quæ est in*viridi obseruantia,vt iam dictum est;& sic huiusmodi Constit.non solum annullat actum,sed inducit vacationẽ
36 beneficij resignati,quod procedit, vbi resignatio est nulla ex dicto defectu,non autem ex alio,vt fuit re-
* solutum*in Rota in vna Brixien. parochialis de mense Maij, 1589. coram Illustrissimo Cardinali Plato, tunc Auditore Rotę doctissimo. Et huiusmodi beneficia vacantia ob non factam publicationem sunt reseruata,vt dicitur in eadem Constitutione Gregoriana de public.ibi, *Sed ipsa beneficia,siue iura sic a principio vacantia à Sede Apostolica prædicta dũtaxat impetrari valeant,ac concedi,&c.* Ex quo sequitur,
37 inferiorem non posse†in collatione dictorum benefi-
38 ciorum vacantium se intromittere,& cõferendo†nulla est collatio,Rot.dec.3.num.1.de off.legat. in nou. & decis.1.rer.permut.eod.lib.Aeneas de Falconib.in trac.refer.in pluribus locis, & colligitur ex Constit.
39 46.Clem.VII.& suspenditur†donec veniam petierit, vt dicitur in Const.42.fel.record.Greg. XIII. incip. Quæ in Ecclesia. Nã decretum Papæ in reseruationi-
40 bus non solum afficit,sed inficit†titulum,Rot.dec.3. de rest.spol.in nou.& hãc conclusionem extendo,nõ solum ad resignationes factas in Curia,vt si resignatarius non publicet,illa cessio sit nulla,& beneficium vacet,& sit affectum, sed etiã ad resignationes factas extra Curiam,vt si ille, cui fuit collatum beneficium vacans per renunciationem liberam,& simplicem ab Ordinario,non publicet,collatio sit nulla,& benefi-
41 cium† illud pariter sit reseruatũ,& de eo non poterit Ordinarius denuo disponere, quod colligo, tum ex generalitate verborum,tum etiam ex ratione, & ita
* audio fuisse*practicatum,& latius dicetur infra.

42 Et impetratio†dictorum beneficiorum ob non seruatam formã di.Const.fit cum expressione nominũ, vt dicitur in dict.Greg.in §. *Illorum vero impetrationes,vel etiam motu proprio Concessiones,quibuscunque derogationibus fultæ,nunquam sub clausulis generalibus,aut vacationũ modis conditionalibus,vel implicitis comprehendantur,sed specialiter,et expresse ob non seruatam præsentis constitutionis formam, ac cum declaratione nominum,& cognominum resignantis,seu cedentis,& gratiam habentis,dispositiue & non conditionaliter fieri omnino debeant,&c.*

Ex quibus verbis colligit forma impetrationis beneficiorũ vacantiũ ob non factã publicationẽ, q̃ ser-
* uanda est,& seruatur de*stylo,nãque concessio† mo-
43 tu proprio facta non suffragat, minus impetratio cũ quibuscunq. derogationibus,ac cum clausulis generalibus vacationũ. Vnde non solũ per commissionẽ, q̃ mandat fieri fidem,an sit facta publicatio nõ adiudicatur beneficium,vt late per Sarn.q.16.de iure q̃sito non tollendo,& per oppositionẽ de non publica-
* tione,vt fuit*decisum in Rota in vna Vrgelen. Archidiaconatus,corã Episcopo Marsic.mense Nouẽbris, 1539.teste,Sarn.d.q.12.col.2.de iure quæsi.non toll. sed nec ẽt per collationẽ Ordinarij,cum sibi reseruata.immo nec ẽt per impetrationẽ factã a Papa aliter q̃
44 sit dictũ. Et impetratio facta sub hac formã tante elapsum tẽpus datum resignatario ad publicãdum,est nulla,ẽt si postea resignatarius nõ publicauerit,vt tenuit
* Rota in vna*Palenr.beneficij,corã Capizucco,de anno 1529.teste Cassad.dec.24.supra reg.Cancel.idemque censuit Rota in vna Placentin.parochialis,anno 1520.vt refert idẽ Cassad.decis.5.de concess.ꝑben.& hanc opinionem esse*veram,& iustam,& approbatã
* a Rota in pluribus causis,tradit Sarn.q. 17. col. penvers.quibus non obstantibus,de publican Rebuff.in eod.tract.col.14.vers.item Ptolom.decis. 95. in manusc.& ratio est, quia ius in re plenum,etsi posset re-
45 solui,non tamen test alteri conferibile ante resolutionem,c.commissa,in princ.de elec.lib.6.c.si tibi absen-

46 ti,de præben.eod.lib.vbi*communiter Doctores.Be
47 neficium enim vacans†confertur,vt late dixi li.1. q.4.
* & quod potest vacare interim† non potest conferri,
Bellam,decis.752.Ale.in l.qui decesserit,col.vlt.ff.qui
48 satisdare cogantur,& ideo in qualibet†prouisione po
nitur clausula præseruatiua iuris tertij, Cassad.dicta.
decis.24.nu.36.

49 Hinc prouisio†Ordinarij,facta infra mensem da-
tum,& concessum expectantibus,ad acceptandum nō
valet,etiam illis postea non acceptantibus, vt habetur
dec.834.in antiq.Bisignett.decis.23.de concess.præb.
50 quemadmodum nec valet tali casu†prouisio legati, vt
* tenuit*Rot.teste Gammar.in tract.leg.li.3.q.3.& tē-
pore Sarn.vt ipse attestatur dict.q.17.

51 Hinc collatio Papæ facta†infra sex menses deuo
lutionis ad superiores propter negligentiam patrono
rum non præsentantium,est nulla,etiam si Cardinalis,
ad quem fuit deuoluta collatio infra sex menses non
* conferat,vt tenuit*Rot.in vna Vicent.Archipresbyte
ratus coram Io.Paulo die 19.Decemb.1539.

Vnde, licet ius Resignatarij dicatur pendens ante
publicationem,Pauin.de offic.& potest.c. Sed.vacan.
in 3.præl.tamen non valebit collatio interim facta q̄-
uis in alijs casibus valeant ea,quæ concluduntur,pen-
52 dente†iure resolubili,vt per plura exempla probat De
ci.cons.247.col.pen.Gem.cons.79.in 2.du.& an clau
sulæ prosint,vide quæ scribunt Cassad.decis.5.num.2.
de concess.præb.Simonett.decis.12.Roma.cons.256.
Soc.cons.43.in 2.col.& in 3.li.3.Ang.cons.36.Anch.
cons.148.Et iste impetrans beneficium vacans,ob nō
53 factam publicationem†tenetur publicare,vt dicitur in
cap.Constitutione in §.illorum ibi. *Et quicumque sic
impetrans,aut gratiam,etiam motu simili,habēs præ-
finitum cuique casui tempus prædictum a data cōces-
sionis gratiæ sibi factæ huiusmodi,ea omnia, quę ca-
dens a iure prædicto debebat,præstare teneatur,& si
pluribus huiusmodi gratia fieri contigerit,si pro omni
bus obtineat,quis primus publicationem suæ impetra
tionis fecerit,& possessionem adeptus fuerit,aut petie
rit,omniaque requisita prædicta adimpleuerit, quam
uis in data sit postremus,& possessio ab alio in publi
cando negligentiore prius apprehensa fuerit,vel peti
ta,&c.*Ex quo infertur,quod quamuis moriatur po-
stea Resignans,etiam in possessione beneficij resigna
54 ti,nihilominus beneficium non vacat per eius obitū,
sed eo modo,vt supra dictum est,scilicet ob non fa-
ctam publicationem,& hoc est valde notandū, nam-
* que contrarium*erat receptum in terminis Regulæ,
de public.Caputaq.de 80.pag.3.Put.dec.i.337.& 358.
371.li.3.Achil.de Graf.decis.351.& dec.4.super regu.
Ant.Aug.dec.790.li.3.Cor.cons.137.vol.3.& com-
muniter Doctores.Ex quo cessant plures lites q̄ orie-
bantur quando resignans diceretur decedere in posses
55 sione,quod†colligebatur ex perceptione fructuum &
alijs similibus actibus,vt fuit disputatum,& resolutū
* in vna*Abul.Præstimoniorum 11.Nouembris 1550.
& 6.Martij,1551.teste Put.d.dec.& late tradit Cor.
d.cons.137.nu.6.cum seq.quod consilium a Rot.fuit
canonizatum,teste Achi.de Grass.dec.41.super regul.
alias 350.Pur.decis.358.col.2.li.3.Nisi constet,perci-
56 pere fructus,non tamen de consensu†resignatarij,An
to.Aug.decis.790.lib.3.vbi refert, ita decisum in vna
* *Ientinen.& communiter Doctores.

Rursus Dubitatur,An nulla existente resignatione
ob non factam publicationem a resignatario, Resi-
gnans amittat reseruationes fructuum,aut pensionis,
57 vel alterius iuris,& sic quid in alijs? Negatiuè est re-
spondendum,vt dicitur expresse in dicta Constitutio
ne Gregoriana in §. *Reseruationib. omnibus nominis,
administrationis,fructuum etiam omnium,ac pensio-
num,& aliarum rerum quarumcumque, nec non fa-
cultatibus,indultis,& alijs concessionibus, tam ipsis
resignantibus,seu cedentibus, qui tum possessionē ab
initio re ipsa dimiserint,quam alijs ex huiusmodi resi
gnationibus,seu cessionibus,a Sede Apostolica factis,
nihilominus, validis, plerumque effectum,sortituris,
&c.*Quod optima ratione videtur statutum,nam hu
iusmodi reseruatarij in nullo deliquerunt,ergo puniri
58 †non debent,li sancimus,C.de pœnis, cessat enim pœ
na,vbi non est delictum,& culpa,l.aliud est fraus ff.de
verb.signif.Craue.cons.311.nu.2.Ideo Resignatarius
dum taxat,qui est in culpa,debet amittere ius,& pœna
59 †non debet egredi ipsum,l.rescriptum.ff. de his quib.
vt indigni.Cesal.cons.139.num.4.Natt.cons.479.nu.
4.Hinc scribit Dominus meus Car.Paris.cons.143.
nu.9.vol.4.quod Decretum reg.Cancel.de public.nō
* obstat resignanti.Quamuis alias Rota in una*,Placen
60 tin.parochialis,3.Iunij,1581.resoluerit† Constitutio-
nem Pij V.obligare resignantem,& resignatarium, id
que ex ratione particulari.

Limita hac conclusionē non procedere in casu de-
* cisō*per Rotam in vna Valent.14.Iunij, coram R.P.
D.Robusterio,de anno 1585.& in alia Cremonensi,
61 4.4.Nouembris,1583.Coram Cantuccio,vt Resigna
tarius posset annullare pensionem,aut reseruationem
fructuum,quia resignans habebat ius, & beneficiū ex
resignatione mortui,qui non publicauerat,ex quo oē
ius amiserat,& sic iste secūdus resignatarius potest di
cere de nullitate pensionis,aut reseruationis fructuū,
quamuis consenserit,iuxta decis. 10. Achill.de Grass.
sub tit.de pensionibus in manuscriptis.& hoc est ¸val
de notandum,& memoriæ tenendum.

Et quia supra pluribus in locis dictum est, resigna
tionem non publicatam esse nullam, & inualidam,&
beneficium vacare,& posse a quocumque impetrari,
* vt tota die*communiter de stylo obseruatur,etiam si
resignatio fuit duplicata,verum nō seruata forma hu-
62 ius†Constitutionis Gregorianæ:nam hæc itidem est
* nulla,& beneficium vacat,vt expresse in dicta Consti
* tutione dicitur,& fuit*pluries resolutum in Rota, vt
* supra dictum est,n.7.& ita communiter* practicat.
paria sunt,non facere,vel minus legitime.l. Duo sunt
Titij,ff.de testam.tutel.Vel fuit perfecte facta,sed ela
pso tempore dato ad publicādum:namque, quamuis
63 illa publicatio†fuerit facta:seruata forma,nihilomin*
* est nulla,cum nō fuerit tempore legitimo facta,vt ex
* presse dicitur in hac Constitutione Gregoriana,&*cō
muniter est receptum in praxi,& fuit resolutū in vna
* *Tarentin.Canonicatus,Veneris,12.Maij,1589.co-
ram R.P.D.Orano.

64 Limita primo,non procedere† quando fuisset à Pa
pa derogatum,vt quis non teneatur publicare benefi
cium sibi resignatum,Put.decis.178.lib.2.Rebuff.in
65 prax.regu.de publi.col.11,vers.2.namque eius est tol
lere,cuius est condere,l.vlt.C.de legib. & Papa in his
66 habet liberam facultatem disponendi,vt vult Cardin.
Paris.cons.103.vol.4.Staphil.de liter.gra. in principi;
67 & hoc priuilegium† debet specialiter esse concessum,
68 Put.d.decis.178.nu.2.Hodie tamen audiui nonnullos
* huiusmodi priuilegia,& ita*obseruatur.

Limita secundo,non procedere quoties fuisset ip
* rogatum tempus a summo Pontifice,nam quo stylus
* *notorius Datariæ est,vt concedat prorogationē ad
duos,vel tres menses,quoties non fuit facta publica-
tio

69 tio†in tempore,eo magis cum resignās viuit. fit enim
supplicatio,in qua narratur,non esse factam publica-
tionem,& esse elapsum tempus,vel prope,vt labatur,
& petitur restitutio aduersus sex mensium iam præ-
xorum lapsum, & repositio ac plenaria rei integratio
in statu,in quo esset,si infra eosdem sex menses existe
ret,& tali casu debet resignatarius publicare infra il-
los duos vel tres mēses datos in restitutione,& prorō-
70 gatione,& quemadmodum† restitutus a Principe re-
cuperat omnia bona,quæ ob delictū amiserat, ita re-
stitutus aduersum lapsum temporis publicationis re-
cuperat omne ius suum,l.vlt.§,vlt.C.de sent.pass.Ant.
* Gomes.de delictis.c.13.nu.33.& ita fuit*resolutum in
vna Astoricen.Archidiaconatus,coram R.P.D.Man
tica Auditore Rotæ Doctissimo,29.Maij,1590.&hu
71 iusmodi restitutionem ad publican.non esse publicā-
* dam tenuit Rota,in vna Oxomen,*coram R.P.Do.
Robusterio,2. Decembris, 1583. & neque prorogationem fuit resolutum corā R.P.D.Plato,nunc Car-
di.Amplissi.31.Ianuarij,1590.

72 Et in huiusmodi gratia†restitutoria aduersum lap
sum tempus publicationis, requiri derogationem re-
gulæ de jure quæsito non tollē.fuit resolutum in vna
* *Astoricen.29.Maij,1590.

Et cum fuisset cuidam concessa restitutio, & pro-
rogatio ad duos menses, in qua narrabat resignata-
rius,quod ex certis causis perpeditus non potuit pu-
blicare,fuit dubitatū,An teneatur eas verificare? Pro
affirmatiua facit,quia hoc videtur pars gratiæ; namq;
hac ratione concessit summus Pontifex hanc prorō-
gationem,quia fuerat†impeditus,ideo debet hoc veri
73 ficari,Gem.cons.65.num.21.& 23.Rom.cons.33.nu.
3.Paris.cons.45.num.3.vol.4.Sarn. in procem. Signat.
in princ.

Negatiua tamen opinio est verior resignatariū non
74 teneri verificare aliqua †impedimenta quam opinio-
* nem tenuit Rota in vna Oxomen.beneficij S.Thom.
Lunæ 2.Decembris,1585.coram,R.P.D.*Robuste-
rio nūc Episcopo dignissimo,& ratio,quæ mouit Ro
tam,fuit,quia gratia restitutionis non est fundata sup
hoc,sed super eo quia resignans adhuc viuit,& iō hoc
75 tātum debet iustificari,illa enim verba:†certis ex cau
sis perpeditus explicant causas in animo, & opinione
Oratoris,existentes quasi dicat appensatas,& conside
rans,ac cogitans certas causas,l.causæ la 1.§.causa au-
tem,ff.de minor.l.primā.C.vbi pupi.educ.oport.& in
prooemio.lem.vbi glo.Alberic.in dict.in verb.perpen-
dere,Rebuff.de verb.signific.fol.934.& tamen, quod
76 †constitit in animo,non est verificandum,Rota deci.
60.de refer.in antiqu.Card.cons.69.sub num.6. Cass.
dec.4.de probat.& regulare est,vt quoties dē ex cer-
77 tis causis†dicatur probatio dubia,& incerta,quæ nihil
releuat,Card.Paris.cons.6.nu.4.& cons.9. nu. 41. vol.
2.&huiusmodi verba fuerunt apposita pro colore re
stitutionis, sicut fit in supplicationibus resignationū
inquibus dicitur,quod certis ex causis animū,&c. Ex
quo cessat contrarium.

78 Illud autem,quod†resignans viuit,debet iustificari
nam restitutionem iustificandam fuit resolutum in
Rota in vna Pampilonen.parochialis de Sangueza ve-
neris.15.Martij,1576.coram Illustrissimo Aldobran
dino,& huiusmodi restitutio,seu prorogatio non o-
79 peratur quoties medio tempore †ius fuit acquisitum
tertio per collationem factam ab eodem Principe,qa
solet poni clausula,sine tamen iuris,&c. & regulariter
80 restitutus†a Principe non recuperat ius alteri conces
sum Bart.in l.Gallus,§.& quid si tantum,nam 12.ff.de
liber.& posth.& clausula illa præseruat ius quæsitum
81 tertio,& reddit gratiam† conditionalem, ad notata p
Put.decis.32.lib.2.Ideo concludendum est restituū
non recuperare ius,quod ob non factam publicationē
alteri esset quæsitum per impetrationem factam a Pa
pa,Ant.Gomes.dict.lib.delict.cap.13.nu.39.& in hoc
communiter conueniunt.

Quæro,si litteræ resignationis sunt nulliter expe-
ditæ ob subreptionem,vel obreptionem,& resigna-
tarius obtineat gratiam perinde valere, & postea pu-
blicet prædictas litteras, iuxta formam Cōstitutionis
Gregorianę an sit nulla publicatio,& per consequens
resignatio.Pro affirmatiua primo facit,quia Grego-
rius vult esse faciendam publicationem cum litteris de
82 super expeditis,†quæ verba debent intelligi de litte-
ris validis.nam inualidæ non sunt in aliqua considera-
tione,nec possunt producere aliquem effectum.l.non
putauit.§.non quæ vis.ff.de bon.posses.contra tabul.l.4.
§.condemnatum,ff.de re iudic.Marsil.cons.43.nu.2.
cum sequen.Corn.cons.284.num.9.vol.4.& in termi
nis regul.de publican.est decisio,Cassad.9.num. 3.de
concess.præbend.verba enim debent intelligi de resi-
83 gnatione,quæ fuit valida,& quæ dedit ius, & habuit†
effectum,& non de inualida,Cassador.dict.decis. 9.n.
3.vers.item.esto.

Secundo,quia publicatio requiritur ad prohiben-
das occultas beneficiorum resignationes,ex quibus,
84 †occultis resignationibus plura inconuenientia seque
bantur.namque ignorabatur vera vacatio, & decipie
bantur expectantes,& Ordinarij,Sarn.de publican.q.
2.& q.3.quæ fraudes non essent sublatæ per publica-
tionem cum primis litteris inualidis,quia occurrente
obitu resignatarij posset oriri,& dari materia fraudis
in resignante,vt ostendat nullitatem resignationis &
doceat de intrusione,quia cum litteræ reualidatoriæ
non fint publicatæ,de facili posset decipi Ordinarius
qui non tenetur illas requirere de registro, nec diui-
nare potest etiam dari materiam fraudis in euentum
obitus resignatarij, quia tunc ostenderentur litteræ
reualidatoriæ.

Tertio,quia constitutio vult quod si non fiat pu-
blicatio,vacet beneficium resignatum,ergo opus est,
quod publicatio fiat de resignatione valida, alias non
85 posset dari vacatio,quia quando resignatio † est nulla
ex alio capite, quam nō publicationis ius remanet in
resignante,& non vacat Moedan.decisio.326.fuit di-
* ctum*in vna Brixien.parochialis, 10.Maij 1589.corā
Plato.Ideo cum ista qualitas, quod vacet ob non fa-
ctam publicationem, non possit applicari in resigna-
tione nulla,merito est opus, quod publicatio fiat de
valida resignatione,Put.decis.4.de public.in manuscr.
& decis.42.lib.3.& tamen Constitutio non habet lo-
86 cum,vbi non potest occurrere*qualitas quam Con-
stitutio presupponit,Dec.cons.60.numer.2.Cranett.
cons.231.num.2.

Quarto facit, quia cum non tenet actus principa-
87 lis,neque illi accedentes† tenere debent,l.1.vbi Bal. &
* *omnes,C.de condit.ob caus.& ideo Sarn. de public.
q.18 probat publicationem,quatuis legitimè factam
de secunda gratia non deseruire primæ resignationi,
quæ nulla sit ex defectu publicationis,eadem ratione
videtur e contra.

Quinto,ponderantur verba Gregorianæ,dum vult
tempus sex mensium incipere a die gratiæ concessio-
nis etiam quod postea fuerit reformata,& valida red-
dita,quæ verba ostendunt eam ipsam reualidatoriam
esse publicandam.

His

88 His tamen non obstantibus, †contraria opinio est
* verior, quam tenuit* Rota in vna Mediolanen. Præpo
situræ, veneris, 27. Octobris, & 30. eiusdem mensis,
1589. coram R.P.D. Plato, tunc Auditore Rotæ do-
ctissimo, & nunc Cardinali Amplissimo. namque pu-
blicatio fuit facta cum litteris, eo tempore, quo erant
89 cõualidatæ, †per gratiam perinde valere, quæ, vt dicit
Rebuff. in prax. in tit. de perind. valer. habet oculos re
tro, & reualidat omnia ab initio, cum omnibus inde
sequutis. Idemque esset, si post publicationem habuis-
set gratiam perinde valere. nã sufficiet illa publicatio,
& non est opus alia; ita in simili, si Papa concessit Ab-
bati priuilegium testandi, illa gratia facit, vt sustineat
90 testamentum, iam† factum, licet nulliter, ita vt valeat ip
so iure absque noua declaratione, Ias. in l. quo minus,
ff. de fluminib. sub num. 129. Pau. de Castr in l. si quis
filio, §. irritum, num. 4. de iniust. rupt. irrit. fact. testam.
Marsil. in rubr. C. de fideiuss. num. 83.

Ita si Princeps concessit alicui, vt possit facere Mo
lendinum, †illa licẽtia porrigitur ad Molendinũ prius
illicite factum, Pau. de Castr. in dict. l. si quis filio, §. ir
ritum, num. 5. per illum tex. Ias. in d. l. quo minus, num.
127. vbi alia adducit.

Non obstant contraria, nam ad primum respondetur, multas resignationes etiam inualidas publicari, & clarum est publicationes non esse nullas, licet resigna-
tiones non habeãt effectum, vel melius respondetur, litteras esse validas, stante gratia perinde valere, quæ va
lidat ab initio, & ita respondetur ad secundum, tertiũ, & quartum. quintum autem negatur.

92 Et ideo gratia† reualidatoria mandati de prouidẽ
do præfertur habenti gratiam anteriorem illa reuali-
datoria, posteriorem autem prima gratia, vt fuit reso
* lutum in vna* Roma. Clericatus coram Cardi. Puteo,
die 24. Aprilis, 1551. teste Caputaq. decis. 44. parte 2ª.
93 Et formulam †gratiæ perinde valere habes per Man-
dos. in reg. de annali q. 84. per totam.

SVMMAIVM.

8 *Attenditur locus, vbi situm est beneficium, & nõ per-
sona concedens, in dubio.*
2 *Vacantia in Curia sunt reseruata, & num. 9.*
3 *Verba debent operari.*
4 *Beneficium priuati in Curia per sententiam, vbi va-
cet.*
5 *Lex inducens priuationem, priuat ipso iure.*
6 *Beneficia vacantia ob non factam publicationem, di-
cuntur vacare in Curia.*
7 *Beneficium censetur vacare in loco, vbi fertur senten-
tia priuatoria.*
8 *Ex diuersis non infertur.*
10 *Dispositio debet conuenire cui confertur.*
11 *Papa disponit de beneficijs vacantibus ob nõ factam
publicationem.*
12 *Quomodo impercentur beneficia ob non factam publi-
cationem.*

QVAESTIO VIII.

OCTAVO Quæro, an beneficia, quæ vacant ob non factam publicationẽ, dicantur vacare in Curia apud Sedẽ?

Pro negatiua præsupponendo beneficium resignatum esse extra Curiam, ac resignatarium, adducitur de cis. Put. 356. Cardina. Farnesius nu. 3. vers. non obstat, quod indultum, lib. 2. vbi dicit non esse attendendam
1 personam Summi Pontificis † concedentis indultum, sed locum vbi situm est beneficium, vt vacet extra Cu-
riam, facit etiam decisio Card. Paleot. 365. incip. hæc causa, in manuscr.

Secundo, affertur, quia Gregorius in sua Constitu
tione reseruat dispositioni suæ beneficia, quę declarat vacare ob non factam publicationem, iuxta Constitu-
tionis formam, si enim talia beneficia in Curia censerentur vacare, frustratoria fuisset illa expressa reserua
2 tio, cum vacantia in Curia de iure † communi sint reser
uata. c. 2. de præb. li. 6. ne ergo dicatur, quod talis reser
3 uatio sit posita sine effectu † operandi, iuxta ea, q̃ scri-
bit Cruett. cons. 135. sub num. 24. dicendum est Gre
gorium intellexisse talia beneficia in Curia non vaca-
re, & ob id expressam reseruationem in dicta Constitutione apposuisse.

Tertio, quia si priuatus in Curia est præsens in ea-
dem Curia, aut censetur † præsens, quia habetur pro p̃-
4 sente tanquam contumax, tunc beneficiũ vacat in Cu
ria, si autem non est præsens, aut non habetur pro pre
sente, tunc vacat extra Curiam, Sarnen. in regul. de impetr. benefic. vacant. per obitum Famil. Cardin. in quæstio. septim. sub numero 7. Caputaq. decis. 91. lib. 1. in manuscr. eoque magis hoc procedit, cum pri
5 uatio contingat per Constitutionem, & sic per † legẽ, quæ priuat ipso iure, Cardin. Palcott. decis. 374. incip. Mutinen.

His tamen non obstantibus, contraria opinio mihi
6 videtur verior, vt beneficia † vacantia ob non factã pu-
blicationem, dicantur vacare in Curia, quam opinio-
* nem tenuit Rota in vna * Virdunen. Canonicatus Lunæ. 19. Iunij, 1589. coram R.P.D. Gipsio Audito-
re Rotę doctissimo. nã resoluit nouã ꝓuisionẽ intra
re, cũ ille narrauerit beneficium vacare in Curia, idq.
iustificauerat ex eo, q̃ nõ erat facta publicatio, iuxta
hãc Gregorianã, & pro hac opinione primo facit, qa
in Curia fuit promulgata Gregoriana, quæ priuat nõ
7 publicantes, & beneficium censetur vacare † in loco,
vbi fertur sententia priuatoria, Rot. decis. 36. de præ-
bend. in antiq. Sarn. de impetr. benef. vacant. per ob.
Fam. Card. q. 7. sub num. 7. & fuit resolutum in vna*
Compostellan. teste Caputaq. dict. decis. 91. li. 1. & hoc
eo magis procedit in casu nostro, cum delictum fue-
rit commissum in Curia, & ibi facta resignatio. ac lata
sententia priuatoria, vnde nullum cadit dubium tot
concurrentibus, iuxta ea, quæ scribit Card. Paleot. de-
cis. 374. incip. Mutinen. Cappellaniæ Sancti Christo-
phori, & ita stylus admittit. nam cum Cõstitutio indu
cat vacationem vsq; ab initio, satis videtur vacare apud
Sedem, ex quo primordium vacationis fuit resigna-
tio in manibus Papæ.

Non obstant contraria, nam ad primum respondetur, quod casus est diuersus. vnde non infertur † ad l. Pa
8 pinianus. ff. de minor. namque resignatum in Curia
9 dicitur reseruatum † & affectum Archid. in cap. 2. in 1.
col. de præb. lib. 6. Sarn. de infirm. resignan. q. 33. nu. 2.
& est communis omnium Doctorum recepta opinio.

Ad secundum respondetur, retorquendo in contra-
rium. namque Gregorius voluit, quod ipsa beneficia, siue iura sic a principio vacantia a Sede Apostolica dumtaxat impetrari valeant, & concedi, vt dispositio
10 declaretur conueniens ei, in quem † confertur, l. plenã
§. equitis. ff. de vsu, & habit. quia non quæritur ad aliũ finem, vbi censetur vacare beneficium in casu priua-
tionis, nisi vt sciatur ad quem spectet collatio, Caputaq.

taq. dict. decis. 91. Cum ergo hic collatio spectet ad Sedem Apostolicam, dicendum est, quod apud illam censeatur vacare, vt dispositio declaretur conueniens

Ad tertium iã vr̃ũsum ex supra dictis. Cõcludẽdũ igit̃ est in Curia censeri vacare beneficia vacantia ob non factam publicationem, & dispositionem illorum
11 beneficiorum † spectare ad Sedem Apostolicam, vt ex
presse statuitur in allegata Constitutione fel. record. Greg. XIII. & dictum est ample in præcedentibus q̃-
stionibus, & ita* communiter practicatur. & obser-
uatur, & vulgaris stylus est omnibus notus in Curia, vt huiusmodi beneficia impetrentur a Summo Pontifice cum expressione in summitate supplicationis, ob non factam publicationem.

SVMMARIVM.

1 *Ignorantia Extrauagantium excusat. Bulla Pij V. cõtra illegitimos, an ligent Mantuę.*
2 *Publicatio legum debet quoque fieri partibus.*
3 *Iuri ciuili statur, cum iure Canonico contrarium non disponitur.*
4 *Lex non ligat ante publicationem.*
5 *Regulæ Cancellariæ, quare non ligent vbique contra num. 25.*
6 *Contra Constitutionem Gregorij XIII. de publican. nõ potest allegari nõ fuisse in partibus publicatum, & non esse vsu receptum.*
7 *Constitutio. Greg. de publican. vbique est vsu recepta.*
8 *Publicatio facta in Curia, sufficit vt Constitutio liget extra.*
9 *Romæ publicantur Constitutiones perpetuæ, & ligãt vbique.*
10 *Constitutio ligat omnes post publicationem factam in Curia.*
11 *Regulæ Cancellariæ, quæ non publicantur nisi in Curia ligant omnes.*
12 *Papa quare habeat pedes plumbeos.*
13 *Absentes quare facta publicatione ligantur.*
14 *Decretum irritans, ligat ignorantes.*
15 *Constitutio impressa, dicitur nota.*
16 *Liber sexti, & Decretalium, an fuerit publicatus.*
17 *Bulla in Cœna Domni vbique ligat.*
18 *Extrauagans ignota non ligat.*
19 *Sententia lata contra Extrauagantem publicatam, est nulla.*
20 *Sententia lata contra legem scriptam, est nulla.*
21 *Lex quando dicatur indubitata.*
22 *Differentia inter leges Papæ, & Imperatoris.*
23 *Auth. vt nouæ fact. a Const. quomodo intelligatur.*
24 *C. cum infirmitas, de pœnit. intell.*
26 *Lex vsu non recepta, non ligat.*
27 *Extrauagans non publicata excusat, non obstante Decreto irritante.*

QVAESTIO IX.

NONO Quæro, an possit allegari hanc Constitutionem Gregorij XIII. de publican. non fuisse acce
ptatam, & publicatam in partibus, & ex hoc non vsu receptam ad ef-
fectum sustinendi resignationẽ non publicatam? Pro affirmatiua
1 facit, quia ignorantia † Extrauagã-
tium excusat, Abb. & alij in c. Pastoralis, de fid. instru. Bal. in c. de causis, de re iud. ideo probato, quod non fuerit in Diœcesi publicata huiusmodi Constitutio, resignatio sustinebitur, quamuis non fuerit facta publicatio, Doctores in c. cognoscentes, vbi de commu
* ni* Ber. num. 52. de Constit. Roland. a Vall. cons. 8. nu. 26. lib. 3. Burlat. cons. 255. nu. 15. vol. 3. & cons. 375. n. 14. vol. 4. respondit Bullam Pij V. editam contra natu
rales non ligare Mantuę, cum ibi non fuerit publica-
ta. Quod comprobatur, quia lex promulgata in Curia Principis, non ligat subditos extra Curiam degentes,
2 etiam post duos mẽses a publicatione facta † in Curia,
donec per Rectores prouinciarum in Metropolibus publicetur, vt expresse dicitur in auth. vt factæ nouæ Constitutiones, & cum iure Canonico nõ sit expres-
sum contrarium † illi standum erit, arg. c. 1. de ope. nou.
3 nunc. & c. si in adiutorium, dist. 10. & videtur firmare Io. And. sup Gl. date sexti, Et tex. in c. cum infirmitas, de pœn. & remiss. vbi dicit illam Constitutionem factã
4 in Concilio generali non ligasse tante publicationem
eius a Prælatis factam. quod etiã videtur firmare Caie
5 tan. in 1. 2. q. 90. art. 4. & ob id multis † placuit regulas Cancellariæ non vbique ligare, Ancha. cons. 297. inci. efficacibus in princ. Zabar. cons. 99. Rom. cons. 260. col. 2. Dec. in c. 2. in 2. lectura de constit. Accedit quia licitum est ignorare Extrauagantes, Doc. in l. cum ꝓ
latis, ff. de re iud. Felin. in c. 1. de re iud. Burs. cons. 378. num. 7. vol. 4. Rip. in l. quarta, §. hoc autem iudicium. num. 32. ff. de dam. infect.

6 His tamen non † obstantibus contraria opinio est
* verior, & communiter* recepta ab omnibus, etiam de
* stylo, secundum quam fuit resolutum in Rota, die Lunæ 14. Maij, 1584. in vna Ippogerien. Canonica-
tus coram R.P.D. Orano. namque prouisus de benefi
cio vacante per resignationem non fecerat publicatio
nem, & ad sustentandam renunciationem allegabat de non vsu, & non publicatione, fuit decisum esse lo-
cum Bullę, & vbique, ac omnes afficere, vbique etiam esse † vsu receptam. idemque fuit confirmatum die 4.
Februarij, 1585. coram eodem in eadem causa, & ra-
tio est, quia huiusmodi Constitutio fuit Romæ publi
cata, vt in fine apparet, quæ publicatio † sola sufficit, vt
8 liget extra Curam Io. Monac. in reg. generali, de regu.
iur. lib. 6. attento stylo, * & consuetudine Curiæ, vt at-
testatur in his terminis Nauar. cons. 1. nume. 11. & nu.
19. de Constit. nam Romæ etiam publicantur omnes
9 aliæ Constitutiones perpetuæ, & ligant † per totum or
bem, & sunt in vsu, Paul. de Eleaz. in procem. Clemen.
Sarn. in procem. regu. Cancel. q. 2. nu. 13. Cappel. Tolo
sa. decis. 144. in 2. dub. & quod lex liget post publica-
10 tionẽ † factam in curia, est magis communis ** opinio,
** teste Nauar. d. cons. 1. nu. 19. Gloss. vlt. in data 6. Natt.
cons. 295. nu. 7. & cons. 498. nu. 2. Rim. Sen. cons. 281.
nu. 9. Rimin. Iun. cons. 118. num. 10. vol. 1. Burla. cons.
200. nu. 104. vol. 2. & cons. 49. in fin. vol. 4.

Hinc regulæ Cancellariæ, quæ non publicantur, ni
11 si in Curia † ligant omnes, Paun. in prælud. extrauagã.
Fel. in c. 2. de rescrip. Mil. in verb. lex, §. 2. Barba. consi.
57. col. 2. lib. 1. Bertrand. cons. 292. col. 3. lib. 3. Cassan.
* cons. 10. in 5. col. Rip. in d. c. 2. de resc. & fuit* iudicatũ
* in parlamento Tolosano, vt patet in decis. 444. & * cõ
muniter Doctores, vt per Sarn. d. q. 2. num. 11. vbi re-
fert pluries decisum* in Rota, & ratio cur sufficiat pu-
12 blicatio facta Romæ est, quia Papa † habet pedes plũ-
beos, & est quasi immobilis, vt tradit signanter Imol.
in procem. Clem. Hinc dicit D. Thom. 1. 2. q. 90. ar. 4.
13 quod † subditi † absentes a legis promulgatione, obligã
tur ad eam, illa ratione, quod illa deuenit, vel deuenire
potest in eorum notitiam, nulla facta mentione de pu-

blicatione

blicatione facta in prouincia,vel capite ipsius.

Idque comprobatur ex decreto irritanti posito in
* dicta Constitutione,quod ligaret ignorantes etiam *
14 communiter est receptum.Ant.de Butr.Imo. Abba.
Fel.Dec.in c.2.de Constit.

Accedat præterea,quia paulo post publicationem fuit impressa,& posita in volumine Bullarum, vnde sa
15 tis dicitur Extrauagãs notã,quę idem operatur,quod lex Abb.& alij in d.c.pastoralis,de fid.instrum.aliogn
16 sequeretur absurdum,quodlliber sexti(vt ait glo.in data ipsius)non ligaret,cum non fuerit publicatus, nec
ẽt liber Decretalium,& Clem.l.nam quod absurdum.
17 ff.de bon.libert.c.dudum,2.de elect.lib.6.Bulla in Cęna Domini,ac aliæ Constitutiones non ligarent,quia non sunt publicatæ,nisi Romæ,quod non est dicendum,vt per Nauar.dict.consil.1.n.19.de Constitut.Ideo concludendum &c.Non obstat, quod ignorantia Extrauagantis excusat,quia id procedit in Extrauagã
18 ti ignota,nos autem in nota,ita respondit Sarn. dict.
q.2.num.11.vel respondetur procedere in Extrauagãte non publicata,secus in publicata,& indubitata, ita respondit Pauin.in prooem.Extrauag.vbi dicit senten
19 tiam latam contra hanc Extrauagantem esse nullam,
20 tamquam latam contra legem scriptam, Bald.in leg.
2.C.quando prouoc.non est necess.Butr.in c.1.& c. cum inter,de re iudic.Rot.decis.349.in nou.Abb.d.
21 c.pastoralis,& dicitur indubitata, quia reperitur in Archiuio publico,auth.ad hæc,C.de fid.Instr.l.Celsus,ff.de probat.c.ad audientiam,de præscr.& inter alias.Extrauagantes,c.quoniam progenitorum. 20.q.
1.& optime explicat Pauin.loc.citato.

Nec obstat Auth.vt nouæ factæ Constit quia re-
22 spondetur loqui in Imperatore, qui habet pedes plumeos,nos autẽ in Papa,qui hab et illos plumbeos, ita Imol.in prœm.Clement.Henric.Boic.in c.2.de Const. Sarn.in prooem.regul.Cancel.dict.q.2.num.13.vbi e
23 tiam alio modo respondet dict.auth. procedere in noua Constitutione,quæ non potuit illico per famã innotuisse,vt patet ex rubrica,q secus in casu nostro

Tertio,& melius respondetur,non habere locum in casu nostro illam authenticam,propter decretum irritans appositum in Constitutione,quod ligat etiã ignorantes,vt ex communi dictum est.

Quarto,respondit Nauar.dict.consil.1.n.20. de Cõ
24 stit.hoc procedere iure scripto attento,nos autem cõsuetudine,& stylo*Curiæ attentis.Non obstat dict. c.cum infirmitas,quod solum probat medicos non esse arcendos ab ingressu Ecclesiæ,propter violationẽ iliius Canonis,nisi in terris,in quibus fuerit publicatus non tamen probat,quod Canon ille non sit seruandus in alijs terris,donec in eis publicatio fiat,vt late prosequitur Nauarr.dict.consilio primo. numero 21.quem vide,i de Constit.Non obstat Caietan.quia contrarium non probat,vt tradit Nauar.loco citato.
Non obstat,quod dictum est de regulis Cancellariæ nam in contrarium se habet*communis , & recepta
25 Doctorum sententia,secundum quam pluries resoluit Rota,vt tradit Sarn.dict.q.2.& dictum est supra.

Minua obstat,quod publicatio non sit vsu recepta, nam hoc negatur immo est receptissima, quia plures causæ,& infinitæ fuerunt terminatæ per dictam Constitutionem,& plures renũciationes annullatæ,& plures impetrationes factæ,& nouę prouisiones expeditæ.vnde de ea non potest iudicari , vt de alijs legibus
26 vsu non receptis,quæ non ligant,l.de quibus,ff.de legib.§.leges,dist.4.Fel.in c.1.de treug.& pac.Naua. in Manual.c.23.num.41.Dec.consil.469.nu.8.Card.Paris. consil.104.num.69.vol.1.& 105.nu.8.vol.4. Ces.consil. 136.num.18.vol.1.Ruin.consil.13.nu.27.lib.2.Soc.Senior.in l.si filius eius,num.17.de ff.lib.& posthu. Bar. in l.vlt.§.sed cum antiquitas,C.de curatore furios. &
27 Extrauagans non publicata excusat,non obstante decreto irritãte,vt fuit*dictum in Rot. 12.Martij 1542. teste Put.decis.281.lib.1.

SVMMARIVM.

1 *Offendentes Cardinales priuantur ipso iure.*
2 *Libera collatio quomodo intelligatur.*
3 *Danti de non publicatione,incumbit onus probandi.*
4 *Probata non publicatione,impetratio ob non publicationem sortitur effectum.*
5 *Fieri non debet quod factum non releuat.*
6 *Articuli impertinentes non sunt admittendi.*
7 *Articuli impertinentes,qui dicantur.*
8 *Fundamentum intentionis inducit formam.*
9 *In litteris prouisionis ob non factam publicationem, debet apponi clausula,vocato possessore.*
10 *Possessione quis deiici non potest inauditus.*
11 *Priuatus ipso iure,quamuis amittat dominium ipso iure,non tamen possessio est amissa ipso iure.*
12 *Dominium transit ex contractu ipso iure in Ecclesiã, non autem possessio.*
13 *Soluto matrimonio ipso iure,reuertitur dominium dotis.*
14 *Legatario ipso iure transit dominium rei legatæ,nõ autem possessio.*
15 *Possessio nunquam tradi debet,non vocato possessore.*
16 *Possessor beneficij qua ratione vocandus est.*
17 *Vbi eadem est ratio,ibi idem ius.*
18 *Ratio disponit sicuti lex.*
19 *Spoliatus,& prædo audiendus .*
20 *Citatio est iuris naturalis.*
21 *Qua actione agitur contra vsufructuarium vsufructu finito.*
22 *In omnibus priuationibus ipso iure in prouisionibus debet poni clausula vocato,&c.*
23 *Amotus a possessione absque citatione, potest agere spolio.*
24 *Ob enormitatem delicti iura transgrediuntur.*
25 *Glossa intelligenda est secundum text.quem citat.*
26 *Dictum Glossæ non est extendendum.*
27 *In iudice præsumitur iusta causa.*
28 *Super Doctrina Doctoris contrarij,non est faciendum fundamentum.*
29 *Standum doctrinæ quæ distinguit.*
30 *Illa præsumitur opinio Doctoris,vbi plenius scripsit.*
31 *Standum est conclusioni firmatæ in consilijs , potius quam in lecturis.*
32 *Doctrina Alex.in consilijs præfertur lecturis .*
33 *Executor semper debet vocare possessorem.*
34 *In impetrationibus certo modo quomodo procedatur.*

QVAESTIO X.

DECIMO Quæro, quia beneficium vacat ob non factam publicationem, stante Constitutione Gregorij XIII. de public.& potest a quocunque impetrari,vt etiam supra dictum est, an in litteris,quæ conceduntur impetrãti certo modo ob nõ factam publicationem resignationis factæ in Curia,vel extra debeat apponi clausula vocato possessore,&c.An vero committendum sit Ordinario, vt constito de non publicatione cõferat beneficium absque alio.

Hæc quæstio , vt audio,disputata fuit in palco per Abbreuiatores,in quo propter diuersas opiniones nihil fuit conclusum,verum vsque adhuc vt audiui visus
* *obtinuit,vt non apponatur in litteris clausula; vocato possessore,&c.& sic non debeat vocari.

Pro qua opinione facit dictum Glo.in c.felicis,§. si qua vero feuda.de pœnit.lib.6.nam in illo textu disponitur aduersus offendentes S. R. E. Cardinales,vt
1 subijciantur illis pœnis.quod si tales habẽt beneficia, illis priuantur ipso iure,ibi.*Quod Ecclesiarum Rectores de ipsis pro sua voluntate disponat,&c.*Gl.in verb. disponant,inquit illis non vocatis , etiam si de facto possideãt,ponderando verbum libere positum in tex. & verbum pro sua voluntate, namque nõ haberet col
2 lator liberam voluntatem conferendi, si deberet pos-
* sessorem vocare,iux.no.per Doctores* communiter in c.de multa,de præb.in c.licet Episcopus,eod. tit.in 6.Cald.consil.1.de transla.præl.ad quod facit c. fundamenta,§.quod si secus,& ibi Gemin.in 2.not.de elec. in 6.& hanc opinionem sequitur Gemin. in c.vbi periculum,§.propterea,in penul.no.de elect.in 6.vbi notat,quod in priuationibus ipso iure inductis,is,ad quẽ res deducitur,potest ,ppria auctoritate,&c. & ibi hoc idem not.Franc.in 3.notab.si non requiritur hoc casu,ergo.

Secundo comprobatur,quia concessum est,vt possint beneficia ob non publicationem impetrari a quo cumque,fundamentum igitur impetrantis est non pu
3 blicatio,& ideo pluries tentum est in Rota, quod danti de non publicatione incumbit onus probãdi, prout fuit resolutum in vna Salamantin.coram R. P. D.Bubalo,in altera Pampilonen.coram R.P.D. Pamphilio Auditore Rotæ doctissimo,5.Nouẽbris,1584.
* &*in alia Theanen.coram R.P.D. Gipsio,20.Maij,
4 1587.Probata igitur non publicatione, videtur satisfactum,vt actus debeat effectum fortiri,l.3.§.qui fide commissariam,ff.de hæred.instit.Baid.in addit.ad Speculum instrum.edit.col.vlt.vers.quando couditio, Gl. in c.olim,de restit.spoliat.Dec.consil.107.prope fi.Ca
* putaq.decis.338.nu.2.& 3.par.1.&*communiter Doctores hoc volunt.
5 Tertio accedat, quia fieri non debet,quod factũ non releuat,l.hæc stipulatio,§.Diuus,ff.vt lega.nom. caueat.l.aliquando ad fin.ff.ad Vellei.Bar.in l.2.q pettut.Fel.in c.ex transmissa,n.10.de præscr.Card.Parisi. consil.5.num.44.vol.4.& hac ratione non sunt admit-
6 tendi articuli impertinentes,c.cum contingat,de off. deleg.Bart.per illum tex.in l.si duo,§. idem Iulianus, vbi Ias.nu.13.ff.de iust.& iur.Card.Paris.consil.97.nu. 131.vol.1.& consil.67.nu.14.vol.4.Cravet.consil.23.n.
* 4.fuit tentum in vna* Braccanen. Parochialis de Pedraxa coram Accorambono Decano, 15. Februarij,
* 1552.& in alia*Romana status, coram Illustrissimo Card.S.Crucis,9.Maij,1552.& qui dicantur impertinentes tradit Cravet.Consil.5.nu.18. & elicitur ex di-
7 ctis decis.Sed parum releuat vocare resignatarium, q non publicauit,cum totum pendeat an ille,qui impetrauit beneficium,probauerit non publicationem, qa
8 hoc est fundamentum fuæ intentionis, quod inducit formam,Caputaqu.decis.150.num.3.part. prima, ergo,&c.

His tamen non obstantibus contrariam opinionẽ
9 existimo de iure veriorem , ac crebriorem quod debeat in litteris prouisionis ob non factam publicationem apponi hæc clausula,vocato,&c.

Namque licet quis priuetur ipso iure beneficijs,illaque beneficia possint a quocunque impetrari,ac in collatione ille non sit vocandus, nihilominus posses-
10 sione deijci non potest inauditus,sed debet vocari p executionem,vt probatur in c.licet Episcopus,de præben.li.6.*Licet Episcopus beneficium, quod cum animarum cura tenebas(postquam aliud recepisti consimile,ac ipsius possessionem pacificã habuisti, vel per te stetit quominus haberes eandem) possit alteri de iure conferre:illum tamen,cui contulerit, non debebit, te non vocato(cum tibi forsan ius possit competere retinendi)in possessionem ipsius inducere corporalem.* Et ibi Gl.in verb.te non vocato,hoc tenet, & ibi late Io.Monac.& alij,quos refert,& sequitur Gemi.nu.9. Lap.alleg.103.sub nu.3.Host.in ca.1.nu.9.de concess. præb.li.6.Inn.in c.de multa,verb.conferat,Host.in e. verb.conferat.Collectan.col.2.vers.sed quid posit adeptionem,Abb.in 4.not.Io.And.in verb.libere , Imol.
* col.2.vers.nota quod,& alij omnes.*Abb.consil.67.li. 2.Gem.consil.117.col.vlt.Card.consil.63.col.2.vers.item si in forma,& consil.74.col.itid.2.vers.pro hoc est rõ, Alex.consil.103.col.vlt.vers.vnde elicit li.1.,Barba.cõs. 13.col.2.vers.propterea,li.3.Ruin.consil.128.nu.8.Bal. consil.133.in fi.li.4.cum alijs,vt per Tiraq.in l. si vnq, verb.reuertatur.nu.388.C.de reuoc.don. per Alfonsi. Hoicd.de incompat.benefic.p.1.c.4.num.9.vbi atte-
** statur hanc esse ueriorem,& communiorem ** opinionem.
11 Et ratio est,quia licet ipso iure dominiũ sit amissum , ex quo ad titulum non requiritur , vt vocetur, vt dicebat Gem.d.consil.117.col.vlt. vers. item ex hoc alio, non tamen possessio est ipso iure amissa,vt colligitur ex Bald.in addit.ad Spec.in tit.de locat. §. nunc aliqua,q.46.& idem Bald.tradit consil.356.incip.præmittenda post principium,li.4.& in l. si quis in tantã, col.pen.C.vnd.vi,nam in casu.l.vlt.C.de sacr.san.Ecc.
12 dominium transit in Ecclesiam ipso iure ex contractu,non tñ possessio,vt ibi*communiter volunt Doctores,Tiraqu.late d.l.si vnquam,verb.reuertatur,nu.
13 388.Ita soluto matrimonio ipso iure reuertitur dominium dotis,non autem possessio,l.dotis, vbi Bal.&
14 alij C.solut.matrim.pro legatario etiam ipso iure trãsit dominium rei legatæ,non autem possessio,l.si tibi homo,§.cum seruus,ff.de leg.1.l.cum pater,§.furdo, & l.legatum ita,ff.de le.2.iuncto toto tit.ff.& C.quor. leg.hic etiam in casu,c.cum secundum,de hæret.lib.6. vt notat Philip.Franc.in vlt.not.in princ.Ergo necessario sequitur possessorem esse vocandum ratione possessionis non amissæ, & per cõsequens cum executor non possit immittere in possessionem illum, cui facta est collatio ob non publicationem,non vocato posset fore, expediret,vt in litteris per dominos Abbreuiatores hæc clausula,vocato,apponeretur, ad quod bene faciunt ea,quæ habentur per Afflict. decis. 97. & in Constitutione incip.Constitutionẽ Diu.memo. col. 9.vers.4.nota per Iserni.in Constitutione si vassallus a Domino,col.3.Bal.in l.si maritus quondam,C.de donat.inter vir.& vxor.
* Hinc omnes*Doctores vno ore concludunt, qd quando in collatione non est vocatus ille,qui obtinet beneficium,quo est priuatus ipso iure, tunc possessio
15 facti tradi non debet per conferentem, vel executorem,eo non vocato, & sic sine causæ cognitione, vt scriptum reliquit Io.And.in c.ordinarij,de offi.ordi. li.6.Abb.in c.accepta,de resti.spol.cum alijs allegatis p Gem.in d.c.licet Episcopus,n.9.de præb.in 6. post Io.Monac.& ibi sequitur Franc.Card.consil.32. col.2.
vers.

* verſ.ad ſecũdum reſpõdetur*optime Gem. in d.conſ.
* 117.col.vlt.&*communiter Doctores, vt per Tiraq. loc.cit.& in caſu noſtro nulla ſolet fieri citatio in collatione,ergo,&c.

Secundo accedat ratio de prompta ex d.c.licet, de
16 præb.in 6.in fin.quia forſan ius poteſt†competere poſ ſeſſori,hac ratione vocandus eſt poſſeſſor. Hæc enim
17 ratio militat in caſu noſtro,ex quo ſequitur†idem ius eſſe ſtatuendum,l.illud,ff.ad l.Aqui.l.non poſſunt, cũ l.ſeq.ff.de legib.late Vigel.in dialect.iur.li.2.in loco a ratione legis,vel alterius diſpoſitionis fol. mihi 312.
18 namque†ratio diſponit in his in quibus militat, ſicuti lex in his,de quibus loquitur Bal.in ca. dilectus filius, col.1.de reſcr.Dec.conſ.284.col.2.Crauct.conſi.183. col.2.Quod vero adſit eadem ratio patet, quia forſan reſignatarius poſſet docere incõtinenti de publicatione facta per Inſtrumentum Notarij, & teſtes de audi tu dictæ publicationis, vel poſſet oſtendere fuiſſe in litteris prouiſionis derogatum huic Conſtitutioni de publican.aut alias habuiſſe ſuper hoc priuilegiũ.Qua re erit vocandus,&c.
19 Tertio cõfirmatur,quia etiam†ſpoliator dum deiicitur de poſſeſſione eſt,vocandus,ac etiam prædo eſt audiendus.
20 Namque citatio†eſt iuris naturalis,vt poſt alios late docui in l.vt vim,ff.de iuſt.& iur.Dec.conſ.498.ad fi. & conſ.528.col.2.Crauett.conſil.5.num.5.& in tract. de antiq.temp.p.1.princ.in princ.nu.30.
21 Hinc vſufructuarius†vſufructu finito non poteſt a quaſi poſſeſſione expelli, ſed contra eum agendum eſt negatoria,vel ex cautione de reſtituenda re præſtita,l.vtifrui.1.reſponſ.ff.ſi vſusfruct.petat.l.1.§. hoc autem agat,ff.quemadm.vſufruct. caueat.

Ex quibus colligo duas concluſiones, Prima erit, quod in litteris Apoſtolicis,in quibus fit prouiſio ob non factam publicationem, eſt apponenda clauſula, vocato,&c.

Secunda erit,quod executor non poterit deijcere poſſeſſorem ſua poſſeſſione,eo non vocato, vt vltra p dictos Doctores citatos in terminis conſuluit Ferret. conſ.4.num 4.& conſ.10.num.10.& hoc vendicabit ſi
22 bi locum†in omnibus priuationibus factis ipſo iure, prout extendit Gloſ.in dict.c.licet Epiſcopus, verb.te non vocato,in fin.de præb.lib.6.
23 Alias autem†amotus a poſſeſſione illo non vocato poſſet agere ſpolio,Ferrett.d.conſ.10.num. 10.verſic. alias,Iaſ.conſ.38.prope fi.li.3.Bal. conſ. 135.in cauſa prope fin.li.2.Afflict.deciſ.361.num.35.quam ſententiam comprobat ratione,ac auctoritate Menoc.in 8. remed.recup.poſſ.nu.50.& 73.

Ad contraria de facili reſpondetur,& primo ad Gl. in c.felicis,poteſt dici,illud eſſe ſpeciale in illo text. & ob atrocitatem delicti.namque pœna ſtatuta eſt contra S.R.E.Cardinalium offenditores,& propter†enor
24 mitatem criminis licitum eſt,vt iura tranſgrediantur,
* vt eſt*commune dictum,Inn.in c.1.de Conſtit.quem ſequuntur omnes Canoniſtæ,& Legiſtę,teſte Marſi. in l.1.in princ.nu.59.ff.ad l.Corne.de Sicar.& cõſ.52. num.16.& in l.1.in princ.num.23.ff.de q.eo magis cũ Gl.ibi fundet ſe in verbis illius text.*Libere & pro ſua*
25 *voluntate*,quare ſecundum†illum textum eſt intelligenda Afflict.deciſ.321.nu.16.Curt.Iun. conſ.123.n. 4.Socin.Iun.conſ.94.num.25.& conſ.170.nume.42.
26 vol.2.vnde†dictum illius Gloſ.non eſt trahendum ad
* alios caſus,ad not.*communiter per Doctores,in l.ſi conſtante,ff.ſolut.matrim.late Rom. in l.ſi vero §. de viro,ff.locut.matrim.Non obſtat d.Gem.in c. vbi periculum,§.propterea,in penult.nota. de elect.in 6.vb loquitur indiſtincte de priuatione ipſo iure.nã primo reſpondetur,Gem.loqui de Iudice, non autem de ter
27 tio,in quo iudice præſumitur†iuſta cauſa,iuxta ea, q̃ ſcribit Bald.in conſ.295.lib.3.Card.Pariſ. conſ. 99.n. 18.vol.4.Secundo,melius reſpondetur,quod Gem.in hac re eſt ſibimet contrarius,cum in conſ.117.co.vlt. tenuerit contrarium ex profeſſo,vnde neceſſario ſeq-
28 tur.vel ſuper eius doctrina non eſſe faciẽdum† fundamentum,ut tradit Abb.& Inn.in c.extirpandæ,§.quia vero,col.2.de præb.Sar.in §.in perſonam,num.47 inſti.de action.vel ſtandum concluſioni firmatæ in d.c. licet,nu.9.de præbẽ.in 6.vbi late diſtinguit, & firmat
29 hanc concluſionem,quia ſtandum†eſt doctrinæ, in qua ſit diſtinctio,vt tradit Sarn.in §.item ſi quis poſtu
30 late,num.31.Inſt.de actio.& illa præſumitur†opinio Doctoris,vbi plenius ſcripſit,licet alibi tenuerit contrarium Abb.in c.Bonæ,el.2.de poſtul.prælat.Sarn.in §.omnium,num.29.Inſtit.de actionib.& quia hoc ſit mauit in conſilijs,in quibus maturius rem, & factum examinatur,quam in lecturis,& hac ratione ſtandum
31 eſt†concluſioni firmatæ in conſilijs,vt tenuit Iac.Phi
32 lipp.Port.conſ.35.num.17.lib.1.vt det Alexand. dicit Afflict.deciſ.100.& ibi Vrſill.

Ad ſecundum,facile reſpondetur,quia licet fundamentum impetrantis ſit non publicatio, adeo vt hoc probato ſit purificata conditio,tamen non ex hoc ſequitur,non eſſe vocandum poſſeſſorem,arg.l.Papinianus,ff.de minorib.

Ad tertium reſpondetur,negando,quod factũ non releuet,vt ex ſupradictis patet,&c.

Et hæc concluſio adeo eſt vera,vt etiam ſi non ap
33 ponatur in litteris hæc clauſula,vocato poſſeſſore,texecutor debebit illum vocare,niſi aliter expreſſe in illis dicatur,pro vt vult Franc.per illum tex.in d.c. licet,de præb.lib.6.Ferret.conſ.4.num.4.& conſ.10.nume.10. cum allegatis,ad hoc a Menoch.in tract. de recuper.
* poſſ.remed.8.num.51.& hæc eſt communis*ſententia omnium Doctorum.
34 Illo tamen,ſ.poſſeſſore,vocato,†procedetur ſummarie,vt ſcriptum reliquit Glo. in dict.c.licet,verb.te†nõ vocato,circa med.de præb.lib.6.

Quæ concluſio vendicat ſibi locum non ſolum in hoc caſu,ſed in omnibus,in quibus quis eſt priuatus ipſo iure,namque ſi fuerit impetratum beneficium, executor non dabit poſſeſſionem,niſi vocato poſſeſſore,ita extendit dict.c.licet,de præb.in 6.Gloſ.ibi in verb.te non vocato,verſ.& quod hic dicitur,&c.

SVMMARIVM.

1 *Conſtitutio Pij V.de publican.circa formam publicationis,eſt in totum abrogata per Conſtitutionem. Gregorij XIII.de publican.*
2 *Secunda lex contraria derogat primæ.*
3 *Veritas eluceſcit ex diſputatione.*
4 *Ferro viam aperit,qui per contraria tranſit.*
5 *Dictio,omnino,eſt vniuerſalis.*
6 *Diſpoſitio reſtringitur ex proœmio.*
7 *Diſpoſitio reſtringitur ad cauſam pro qua emanauit.*
8 *Verba generalia recipiunt reſtrictionem, quam loquens dat.*
9 *Ex ſola clauſula derogatoria abrogatur legi antiquæ.*
10 *Lex antiqua quando ſit in totum ſublata.*
11 *Lex generaliter corrigens non intelligitur corrigere leges in caſibus ſpecialibus loquentes.*
12 *Abrogato continente,videtur ſublatum,quod in toto continetur.*
13 *Lex noua corrigens vnum caput legis antiquæ,non videtur corrigere cætera.*
14 *Dictiones vniuerſales reſtringuntur ad ſuas cauſas.*
15 *Verba intelliguntur eo reſpectu,quo prolata ſunt.*
16 *Copula,& diuerſitatem inducit.*
17 *Argumentum a Rubrica valet.*
18 *Dictio,inſuper,importat diuerſa.*
19 *Quando capitula ſunt ſeparata,vnum non eſt pars alterius.*
20 *Probatio extenſionis conſenſus in Conſtitutione Pij V.de publican. non dependet a publicatione .contra num.30.*
21 *Abrogata vna parte ſcripturæ,non videtur abrogata alia pars diuerſa.*
22 *Quot ſunt res tot cenſentur eſſe diſpoſitiones.*
23 *Dictio ſupradictis,ſtat repetitiue.*
24 *Dictio,inſuper,venit continuatiue.*
25 *Dictio,& coniungit,& continuat præcedentia.*
26 *De iure perfecta eſt reſignatio poſt porrectionem ſupplicationis.*
27 *Perfecta renunciatio cum eſt redacta in ſcripturam.*
28 *Argumentum de Rubrica Extranagantis non valet.*
29 *Inſinuatio eſt ſolemnitas donationis.*
31 *Sub toto continetur pars.*
32 *Correctum cenſetur,quod eſt expreſſe dictum.*
33 *Lex correctoria tantum corrigit, quantum loquitur,*
34 *Lex correctoria ſtricte intelligenda.*
35 *Lex correctoria non extenditur.*
36 *Commiſſione appellationis annullata,de qua intelligatur.*
37 *Interpretatio capienda pro non correctione.*
38 *Litteræ non poſſunt expediri ſine conſenſu.& nu.66.*
39 *Publicatio an poſſit fieri abſque litteris.*
40 *In dubo capienda interpretatio,vt minus ſit derogatum.*
41 *Caſus omiſſus non poteſt dici expreſſus.*
42 *Ex clauſula non obſtante colligitur mens, & intentio diſponentis.*
43 *Diſpoſitio reſtringitur ad cauſam expreſſam.*
44 *Verba non obſtante,& ſtant demonſtratiue,& non reſtrictiue.*
45 *Capienda interpetratio,vt verba ſtent demonſtratiue.*
46 *Denominatio ſit a digniori.*
47 *Intentio conditoris legis,vt fraudibus occurrat.*
48 *Argumentum a verſimili ceſſat in claris.*
49 *Conſtitutio Pij V.de publican.circa probationem extenſionis conſenſus eſt abrogata per Conſtitutionẽ Gregorij XIII.*
50 *Extenſio conſenſus,de qua in Conſtitutione Pij V. de publican.eſt pars publicationis.*
51 *Alexandrina circa extenſionem conſenſus hodie ſeruatur.& num.64.*
52 *Dictio,omnino,eſt vniuerſalis.*
53 *Verba generalia nihil relinquunt intactum.*
54 *Verbum,abrogamus,ſignificat derogationem totalem.*
55 *Verbum,derogare,quid importet.*
56 *Finalis intentio ex proœmio.*
57 *Differentia inter Conſtitutionem Pij, & Gregorij XIII.de publican.circa vacationẽ beneficij reſignati non publicati.*
58 *Qui vnum dicit,ex quo aliud ſequitur,vtrumque dixiſſe videtur.*
59 *Quoties apparet de mente verba generalia corrigunt legem antiquam.*
60 *Probatio extenſionis conſenſus in vita eſt admodum difficilis.*
61 *Conditor legis vult inducere laqueum.*
62 *Parua data non datur niſi ſemel.*
62 *Vbi ſit reditus ad ius commune, etiam in materia correctoria ſit extenſio.*
65 *Extenſio conſenſus cur requiratur.*
67 *Procurator poteſt cogi,mortuo reſignante,ad præſtãdum conſenſum.*
68 *Romana Curia ſolet reijcere laqueos.*
69 *Regulæ de infirmis quare derogetur.*
70 *Interpetratio quæ reducit ad primæuum ius,eſt fauorabilis.*

QVAE STIO XI.

NDECIMO Quæro, An huiuſ modi Conſtitutio Pij v.ſit in totum ſublata per hanc Gregorianam.Hæc quæſtio duas habet partes an ſit abrogata Conſtitutio Pij V.circa modum,& formam publicationis, & in hoc
1 nulla eſt difficultas,namque circa hoc eſſe penitus ſublatam*communiter eſt receptum,& in praxi firmatum,ac a Rota reſolutum.Idq. colligitur ex verbis claris poſitis in dicta Gregoriana, ac etiam ex mente,& ex concluſione generali,vt ſecũ
2 da lex†cõtraria deroget primæ,Roman.cõſ.57.Ruin. conſ.65.lib.4.& alij omnes.

Secunda pars an cenſeatur ſublata huiuſmodi Cõſtitutio Pij V.circa modum extenſionis conſenſus, namque Pius V.edidit Conſtitutionem de modo publicationis reſignationis,& de præſtatione conſenſuum,ac eorum extenſione tollendo, quod diſponebat Alexandrina, de qua præſtatione,& extenſione Gregoriana non loquitur.Dubia eſt admodum hæc ſũtio,& ſæpius fuit diſputata p̃ clariſſimos Doctores,ideo vt veritas eluceſcat aliqua argumenta pro vtraque† parte adducam,iuxta tex.in l.muneꝛum,§ mixtam.ff.de munerib.& honorib.c.graue.35.q.9.l.Diui fratres,ff.de iur.patron.l.cum quidam,vbi Iaſ.ſi de liber.& poſth.Calcan.conſ.7.col.1.Socin.Iun.conſ.39. in princ.lib.2.Alex.conſ.51.num.2.lib.4. ferro enim
4 viam aperit,qui per contraria tranſit,Bald.in l. precibus,col.8.C.de impub.& alijs ſubſtit.Curt.Sen. conſ. 78.in princ.Roland.conſ.6. nu.1.lib.1.

Pro affirmatiua opinione,quod Gregoriana deroget,& abroget in totum Cõſtitutionem Pij V. etiam ſuper præſtatione,& extenſione conſenſuum.

Primo faciunt verba poſita in fin.dictæ Gregorianę ibi,*Non obſtantibus prædicti Pij V.& alijs omnibus aliorum prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutionibus de publicandis reſignationibus huiuſmodi hactenus æditis,& reformatis,quas omnes omnino abrogamus,&c.*
5 Ponderatur†dictio,omnino,quæ eſt vniuerſalis,& infert abrogationem in omnibus,& per omnia,Gloſ. per illum tex.in l.ſi cum exceptione,§.quatenus & ibi alij Doctores,ff.quod met.cauſ.Ruin.conſ.126.circa fi.lib.1.Tiraquel.in l.ſi vnquam, verb.reuertar,n.28. C.de reuocand.donat.

Sed huic argumento poteſt reſponderi,vt hæc verba derogent quo ad modum,& formam publicationi, nõ quo ad extenſionem conſenſus,namque,vt ex proœmio Gregorianæ colligitur emanauit pro danda forma publicationi, vnde reſtringit ex proœmio,
6 †vt non comprehendat,niſi de quo in proœmio,leg. cum hi,in principio,vbi Bartol.ff.de tranſaction.cum

alijs

alijs,vt per Craue.conſ.221.nu.8.verſ.7.& conſ. 242.
7 nu.6.& †verba generalia ibi poſita reſtringuuntur ad
cauſam,pro qua Conſtitutio emanauit,l.ſi de certa,
vbi omnes C.de de tranſact.Abb.conſ.114.n.4.lib.2.
Ruin.conſ.201.nu.10.verſ.& hc habemus lib.1. Qđ
clarius patet,quia dicit,non obſtantibus prædicti Pij
V.& aliorum pdeceſſorum noſtrorum de publican.re
ſignationibus conſtit.quo fit, vt derogatio, cenſea-
8 tur reſtricta ad formam publicaverba.n.generali a re-
cipiunt reſtrictionẽ,q̃ ipſe loquẽs dat,Bar.in l.genera
le.§.vxori.ff.de le.3.Rui.cõl.78.n.4.verſ.p.pea.lib.1.

Secundo adducitur,quia ſola clauſula derogatoria
9 ſufficit,vt lex †antiqua ſit abrogata etiam in his, quæ
non ſunt penitus contraria,iuxta ea,quæ ſcribit Ial.in
l.ſciendum,ſub.n.4.in 1.limit.ff.qui ſatiſd.cogãt. Dec.
in l.in toto,ſub nu.8.ff.de.reg.iur.& ſi vltra clauſulã,
derogatoriam alia clauſula ponatur, nullum reſtat du
10 bium,quin lex pcedens †ſit in totum ſublata,vt in ter-
minis videtur firmare Paul.de Caſtr.in rubr.C.de Iu-
ſtin.codic.confirm.ſub n.4.Io.Monach.in c. 1. circa
princ.de regul.iur.lib.6.At in Gregoriana non ſolũ
adeſt clauſula derogatoria non obſt.ſed etiam abro-
gatio, *Quas omnes omnino abrogamus* , & alia verba
vniuerſalia.ergo Conſtitutio Pij V.cenſetur in totum
abrogata, faciunt quæ late ſcribit Crauet. conſ.244.
col.3.4.& 5.

Sed huic etiam argumento poteſt reſponderi, verũ
eſſe,quod clauſula derogatoria ſufficiat,vt lex antiqua
ſit ſublata in terminis,in quibus lex noua diſponit, &
non in alijs,in quibus non diſponit, & ideo lex noua
generalis corrigens,non intelligitur corrigere leges
11 in caſibus ſpecialibus †loquentes,Glo.in dict.l. ſcien-
dum vbi Ial.nu.5.ff.qui ſatisdar.cogant.ſed Gregoria
na non diſponit de conſenſibus,ideo quãtum ad hoc
illam.non videtur corrigere & quod dicitur de abro-
gatione procederet quoties fuiſſet dictum, caſſamus
Conſtitutionem Pij V.& ita loquitur Paul. de Caſtr.
citato loco,ſed in caſu noſtro fuit dictum, nõ obſtãt.
Conſtitutione de publican.ergo.&c.

Tertio adducitur,quia quoties abrogatur cõtinẽs,
12 videtur abrogatum †etiam,quod in eo continetur,Ia.
in l.3.num.33.ff.de acquir.poſſeſſ.vnde cum Conſtitu
tio Pij V.abrogetur videtur abrogatum omne id ſu-
per quo diſponit.

Sed huic argumento etiam poteſt reſpõderi, quod
non abrogatur ſimpliciter continens,ſed quatenus di
ſponit ſuper publicatione,vt dictum eſt in reſponſio-
ne primi argumenti,vnde non valet conſequentia,ſi-
cuti etiam dicimus,l.Aquilia,& l.Iulia,maieſtat. conti
13 nent plura capita,ſi lex noua corrigeret † vnum caput
& diceret,caſſamus eam,vtique huiuſmodi abrogatio
reſtringeretur,quo ad caput illud,& non quo ad om-
14 nia,quia dictiones vniuerſales †reſtringuntur ad ſuam
15 cauſam,Abb.conſ.114.num.4.lib.2.& ad reſpectum †
quo prolata ſunt,l.debitor,§ debet.ff.ad Trebell.l. ſi
quis demum,§.quod tamen.ff.local.l.profectitia.§.ul.
ff.de iur.dot.Dec.conſ.283.col.1.

Pro negatiua vero,quod Conſtitutio Pij V. nõ ſit
abrogata per Gregorianam circa extenſionem conſẽ
ſuum,& probationem.

Primo adducitur,quia quamuis Pius V.in eadem
Conſtitutione dederit formam publicandi reſignatio
nes,& extendi,ac probandi conſenſus,non per hoc ſe
quitur,quod illa pars de conſenſuum extenſione, ſit
pars illius de publican.Sed ſunt duæ Conſtitutiones,
comprehenſæ in vna carta,quod patet ex rubrica,que
ita cantat,de modo,& forma publicandi beneficiorũ
reſignationes,& iurium ceſſiones, & extendendi con
16 ſenſus reſignantis,vel cedentis.Copula enim † & diuer
ſitatem inducit,Bart.in l.re coniunct.ff.de legat.3.pa
17 tet in rubr.de ſeruit.& aqua.& argumentum †a rubri-
ca validum eſſe ſcribunt * communiter Doctores in
in rubric.ff.ſi cert.petat.Put.deciſ.38.lib.3.& ex nigro
nam poſt quam dedit formam publiſationi, poſuit ca
pitulum particulare de extenſione conſenſuum,quod
18 incipit,Et inſuper,†quæ dictio,Inſuper importat di-
uerſa,& principalia,non autem partem,c.ſtatutum,§.
inſuper,vbi Glo.Gemin.& alij,de reſcr.lib.6 & capi-
tula ſunt ſeparata,& ſub diuerſa verborum con ceptio
19 ne,vnde †vnum non eſt pars alterius,Bart.Aret.Iaſo &
omnes in l.ſcire debemus,ff.de verb.obligat cum alijs
vt per Tiraquell.de retract.par.1.§.23.Glo.1.nu. 17.
cum ſequent.& materia eſt diuerſa, & prædeceſſores
Conſtitutiones huiuſmodi ediderunt ſeparatim,vnde
ſecunda pars eſt principalis,vt prima Ber.conſ.80.nu.
20 5.col.2.& per conſequens probatio extenſionis con
ſenſus non eſt pars ipſius publicationis,ſed ſtat per ſe
principaliter, namque non dependet a publicatione,
nec eſt coniuncta cum ea,quia vna ſtat ſine alia, &
ideo non erit pars publicationis, ſed ſtat de per ſe,&
principaliter,Alex.conſ.2.num.13.verſ. ſed hoc aduer
tendum,li.2.Bar.Ial.& alij in l.Titij textores,§. nihil,
de leg.1.Rip.in c.2.col.10.de reſcr.Tiraq.de retracta.
§.23.Gl.1.nu.20.cum pluribus ſeq.& quia dicit in de
creto irritanti,aliter quam vt præfertur publicatę,ſeu
factæ,ergo extenſio conſenſus non eſt pars publica-
tionis,neque integralis,neque ſubiectiua, Bart.Socin.
& alij in l.vſufructum,ff.de verb.obliga. & in rubr.de
lega.1.Tiraque.dict.Glo.1.numer.21. Ideo Clemens
VII.& alij plures in hac materia ſeparatas Cõſtitutio-
nes ediderunt.Stante ergo hac cõcluſione, quod duę
ſint partes per ſe principales,ſequitur, quod abrogata
21 vna,non eſt abrogata †altera,quamuis ſit in eadem ſcri
ptura,Ial.in l.1.col.3.ff.de iuſt.& iur.Rip.in c.2.col.1.
de reſcr.Gabriel.de clauſul.concl.10.num.7.verſ.1.li-
mitat.Euerard.in loco à natura copulæ,col.3. Sarnẽ.
*, refert ex *ſtylo Rotæ regu.de infirmit. quæſtion. 34.
numero 3.& 4.Achill.deciſio.7.de commiſ. in manu-
ſcript.& videmus in ſententia, & alijs diſpoſitionibus
indiuiduis,ſi habent plura capita ſeparata, poſſunt va-
lere,quo ad vnum,& non quo ad aliud, quia tot cen-
22 ſentur eſſe diſpoſitiones, quot ſunt res per ſe ſtantes
late Ruin.conſ.65.num.1.volum.quarto.Put.deciſio.
337.numero 1.libro 1.Tiraquel.de retracta.§.23.Gl.
23.num.2.

Sed huic argumento poteſt reſponderi, negando,
quod ſint duæ partes principales ſtantes de per ſe,nã
extenſio conſenſuum eſt pars publicationis reſigna-
tionis,& ſtat acceſſorie ad ipſam publicationem.nam
verſicu.inſuper,non ſtat per ſe, ſed regitur vnico con
ſtructo verborum,& terminatur a verbo teneãtur,& &
apparet primo ex illis verbis , *In omnibus, & ſingulis*
23 *caſibus ſupradictis* , *&c.* quæ dictio †ſupradictis ſtat
repetitiue,ac relatiue ad omnia,quæ fuerunt dicta, vt
* volunt,omnes in l.3.§.hæc verba,ff.de vulgar. ſubſtit.
Bart.in l.2.§.hoc edicto,ff.de poſtulan.Rimin.conſil.
128.num.8.lib.1.Card.Pariſ.conſ.49.num.22.vol.3.&
ſupra fuit dictum circa materiam publicationis.Secun
24 do ex dictione †Inſuper,quæ de ſui natura venit conti
nuatiue,addendo ad ſuperiora retẽta eadem materia,
c.ſtatutum,§.inſuper,de reſcrip.lib.6.c.vbi periculũ,
§.ipſos inſuper,de elect.li.6.Ber.conſ.80.n.5.li.2. Ter
25 tio,ex dictione,†&,quæ coniungit, & continuat præ-
cedentia,l.& quia,iuncta l.præcedente,ff.de iurisdict.
omni.

omni.iudic.Bartol.in leg.ſcio,§.Caio, ff. de fund. in-
ſtru. Alexander conſilio centeſimo. numero ſe-
cundo.libro ſexto.Socin.conſilio.quadrageſimoocta
uo.numero octauo.in fin.volumin.primo.Quarto ex
illis verbis,ibi,*In libris Cameræ, vel Cancellariæ ex-
tenſum fuiſſe legitime docere , ſeu probare teneatur.*
Ex quibus colligitur nihil Papam principaliter diſpo-
nere ſuper extenſione conſenſus, ſed qualificatiue ad
validitatem publicationis.

26 Primo,quia de iure perfecta † eſt reſignatio poſt
correctionem ſupplicationis cum conſtet de conſen
ſu,Caſſado.deciſio.prima. de renunciatio. neceſſario
igitur debemus dicere Pium V. voluiſſe hoc requiſi-
tum extenſionis conſenſus ad perfectionem,& validi
tatem publicationis,ſine quo ipſa non poteſt valida-
ri,& ſuſtentari.nam perfecta reſignatio debet publi-
27 cari,& perfecta †intelligitur,cum eſt redacta in ſcriptu
ram.Sarnen.de iur.queſit.quæſtio.vigeſimoprimo.ſi-
cuti illa donatio debet inſinuari, quæ eſt redacta in
ſcripturam,leg.ſancimus , & leg. ſi quis argentum,§.
ſin autem,C.de donatio.Canar. de inſinuat. part. pri-
ma.quæſtio.decimoſeptimo . ergo neceſſarium ante-
cedens ad publicationem dicitur.

28 Non obſtat argumentum †de rubrica, quia illud
procedit de rubricis inſertis in corpore iuris, non au
tem de rubricis Extrauagãtium non inſertarum,quæ
fiunt per impreſſores, & correctores impreſſionis.
quod patet,quia hæc eſt inepte cõcepta,quia debebat
dicere de probatione extenſionis conſenſuum, & ab
* his fieri * de ſtylo videmus in his Extrauagantibus:
Non obſtat argumentum de dictione inſuper, quia
retorquetur in contrarium,cum hic ſtet continuatiue,
vt ſupra dictum eſt. minus obſtat, quod materia
ſit diuerſa;nam negatur,cum immo ſit connexa , vt
probatum eſt.minus obſtant illa verba , *Alioquin re-
ſignationes,& ceſſiones ſint nullæ,&c.*quia non per
hoc ſequitur,quod omnia non reſpiciant publicatio
nem, quia alias eodem modo Conſtitutio diuerſa di
ceretur quo ad ceſſiones,& cætera. & nihilominus e-
tiam ceſſio reſpicit publicationem , ita & extenſio
conſenſus reſpicit effectum publicationis,quam quali
tatem probare tenetur ille,qui publicauit pro validita
te ſuæ publicationis.

Non obſtat argumentum ab vſu patris familias, qa
conceditur edidiſſe Pontifices plures Conſtitutiones
ſeparatas ſuper hoc,non tamen ſequitur,quod in hac
Conſtitutione Pij V.probatio extenſionis conſenſus
non ſit conſiderata acceſſoria ad publicationem nec
etiam obſtat,quod comprehendãtur ſub eodem tem-
pore,quia ex hoc non infertur , quod non ſit pars,
prout dicimus de inſinuatione donationis , quæ licet
29 fiat poſt,eſt tamen ſolemnitas †illius actus,Ang.con-
ſilio trigeſimoſexto.numer. primo.& tectum dicitur
pars domus,etiam ſi non ſit factum eodem tempore.
30 Vnde concludendum eſt,dict.verſic. † & inſuper eſſe
partem acceſſoriam.& continuationem ad publicatio
* nem,& ita *tenuit Rota in vna Iſpalen.veneris,8.No-
uembris,1585.coram R.P.Dom.Robuſterio,vt infe
rius dicetur,& conſequenter argumentum retorque-
tur in contrarium,vt cenſeatur in omnibus , & per
omnia ſublata,& abrogata Conſtitutio Pij V. a Gre-
goriana etiam circa extenſionem conſenſuum, cum †
31 ſit pars alterius Bald.in l.vnica in principio,C. de La-
tin.libertat.tollend.Alexand.conſilio ſecundo.nume.
13.lib.2.Taſ.in l.1.col.3.ff.de iuſt.& iur. & communi-
* ter *Doctores.

Secundo,adducitur, quia nõ cenſetur correctum,
32 niſi id,quod eſt expreſſe †dictum,l.præcipimus,in fi.C.
33 de appel.nam lex correctoria †tantum corrigit, quã-
tum loquitur,l.ſi vero,§.de viro,ff.ſolu.matrim. Dec.
conſ.333.num.3.verſic.quibus,& conſil.669. num.6.
Card.Pariſ.conſ.12.num.44.vol.4.& ob id correcto-
34 ria lex † ſtricte intelligenda eſt in terminis, in quibus
loquitur Caſſad.deciſ.16.ſuper regul.& non debet ex
35 tendi ad alium caſum Caſſad.deciſ.1.& deciſ.4. num.
3.de Conſt.Roman.conſ.57.col.1.Alex.conſ.122.nu.
2.lib.4.Corſet.in ſingul.in verb.Correctio.Felin.in c.
non nulli,col.18.de reſcr.Ruin.conſ.69.num. 3.lib.3.
Marſil.in l.1.§.ſi ſerui,nume.28.ff.de quæſtion. Boer.
de poteſt.legat.a lat.nume.96. Hinc ſcribit Bertrand.
conſ.46.num.6.lib.5.quod lex,quę corrigit aliam le-
gem,non intelligitur corrigere,niſi in caſu ſuo , facit
text.in auth.de hæredit.ab inteſt.venien. Sed in Con-
ſtitutione Gregoriana nihil dicitur de probatione ex
tenſionis conſenſus, ergo dẽt intelligi in caſu,in quo
loquitur,vt corrigat,& abroget Conſtitutionem Pij
V.circa modum , & formam faciendi publicationem
36 reſignationis. Sicuti in ſimili commiſſione †reſpectu
appellationis annullata ſuſtinetur commiſſio vigore
clauſulæ,quam,& quas,&c.Sarn.de inſirm.q.34.num.
3.& 4.Achil.de commiſ.deciſ.7.in manuſcr. Gabr.de
clauſu.concluſ.10.num.7.verſ.1. limit. Eoque magis
id dicendum,cum capienda ſit præſumptio,vt per ſe-
37 cundam legem correctoriam minus quam ſit poſſi-
bile †cenſeatur derogatum priori, & ſi in ſecunda fue
rit appoſita clauſula derogatoria,Rom.conſ.40.num.
5.Natt.conſ.52.nu.53.lib.1.

Sed huic argumento reſpondetur, negando aſſum
tum,quia Gregoriana Conſtitutio loquitur, & corri
git in totum Conſtitutionem Pij V.etiam quo ad ex-
tenſionem conſenſus.namque ſatis ſtatuit de conſen-
ſu,dum vult Gregoriana publicationem debere fieri
38 cum litteris expeditis,& litteræ non poſſunt †expediri
ſine conſenſu,Caſſad.deciſ.1.num.4.de renunc.vnde
videtur diſponere de conſenſu,tanquam eius antece-
dẽs.Iad rem mobilem,ff.de procurat. quod non fece
39 rat Pius V.nam poſt †eius Conſtitutionem poterat fie
* ri publicatio abſque litteris,vt fuit *reſolutum in Ro-
ta in vna Calagurit.Prioratus coram Blanchetto.quo
ſit, vt argumentum retorqueatur in contrarium,&
comprobationes adductæ non poſſunt applicari huic
caſui .

Tertio,adducitur,quia quoties ſumus in dubio,ca
40 pimus interpretationem,†vt minus ſit derogatum,Fe
deric.de Sen.conſ.233.circa fin.Dec.conſ.168. col.3.
poſt princ.ſed nos ſumus in dubio.

Huic quoque argumento poteſt reſponderi,negã-
do minorem, quod ſimus in dubio . nam verba ſunt
expreſſa,& clara,arg.l.Ancillæ,C.de furt.

Quarto , adducitur argumentum deſumptum ex
verbis dictæ Conſtitutionis Gregorij in fin. dum di-
cit,*non obſtantibus prædicti Pij V. & alijs omnibus
prædeceſſorum noſtrorũ conſtitutionibus de publicã.*
& ſic nõ dicit ſimpliciter,nõ obſtãte Conſt.Pij V. ſed
Conſtit.de publ.ergo illã dũtaxat tollit,quoad formã,
& modũ public.non aũt quoad probationem extẽſio
41 nis †non expreſſam,Gemin.in c.vlt.§.1.in fi.de off. de-
le.li.6.Ruin.conſ.6.nu.5.vol.1.Card.Priſ.conſ.1.n.91.
42 vol.etiam 1.& ex clauſula,nun obſtante,†cognoſcitur
mens,& intentio diſponentis,Bal.in l.eam quã,n.36.
C.de fideicommiſ.Ruin.conſ.84.nu.11.vol.1.& reci-
pit reſtrictionem,quam diſponens illi dat, Ruin.cõſ.
43 78.nu.4.verſ.præterea,lib.1.& reſtringitur †ad cauſam
expreſſam,l.ſi de certa,de tranſact.Abba. conſil. 144.

num.4.lib.2.Cravet.consil.271.num.5.& consil.242.n. 6.Cassad.decis.16.super reg.Rubin.consil.101.num.10. vol.1.& ad respectum,ad quem posita est,Dec.consil. 283.col.1.Cravett.consil.20.num.21.

Sed huic etiam argumento respõderi potest,quod
44 illa verba,non obstante Constitutione de public.stat demonstratiue, non autem restrictiue,ad tradita per dominum meum Cardin.Parisi.consil.21.sub num.47.
45 vol.2.& verba semper †capi debent,vt stent demõstratiue,Bar.in l.Centurio,ff.de vulgar. & pupill. & ideo Greg.dixit de public.& non de consensib.quia denominatio fit a digniori,l.quæritur,ff.de stat.homin.

Quinto pro hac opinione adducitur,nõ esse verisimile,feli.record.Greg.XIII.voluisse tollere legem tã sanctam,& fraudibus obuiantẽ in ea parte,dũ loquit de probatione extensionis consensus absq; quo promulgaret modũ super hoc.namq. intentio Principis
47 & conditoris legis,ea præcipue †esse debet, vt fraudibus occurrat,l.in fundo,ff.de rer. vend.& quod non mutatur expresse,stare non prohibetur,ad not.in l. p̃cipimus,C.de appell.Dec.consil.541.nu. 16. cum seq.

Sed huic argumento respondetur, quod cũ cõstet de abrogatione ex mẽte,& verbis expressis in Gregoriana,argumentũ a verisimili cessat,Cor.consil.13.col.
48 1.lib.2.Soc.Sen.consil.12.num.2.lib.2.Rol.a Vall.cõs. 77.num.5.lib.1.eoque magis,quia Const.Pij V.circa probationem extensionis consensus inducebat probationem difficilẽ,& impossibilem, vt infra dicetur.

49 Quid dicendum? Ego† autem existimo veriorẽ esse affirmatiuam opinionem,vt Cõst.Pij V.sit per hãc Constit.Gregorianam abrogata penitus in omnibus etiam quo ad probationem extensionis consensus,&
* hanc opinionem tenuit* Rota in vna Ispal.coram R. P.D.Robusterio,Veneris,8.Nouemb.1585.cũ fuisset prius causa proposita Lunæ,14.Octob. eiusdẽ anni,in qua Domini fuerunt dubij, & fuit dictum,vt restringeretur dubium, an illa qualitas extensionis consensus,de qua in Bulla Pij V.sit pars publicationis,de inde fuit proposita 16.Octobris,die Mercurij eiusdẽ mensis,& Domini fuerunt cõtrarij:namque principaliores Aduocati verbo,& scriptis defendebãt vtramque partem:postremo proposita die Lunæ,14.Nouẽbris fuit delata,& Veneris 8. Nouẽbris, ab omnibus fuit sententiatum extensionem consensus, de qua in
50 Constitutione Pij V.esse partem† publicationis,& cõsequenter fuit pronunciatum Cõstitutionem Pij V. esse penitus abrogatam in omnibus,& per omnia etiã quatenus in §.& insuper loquatur de probatione extensionis consensus.

Et hæc conclusio primo probatur, quia Gregor. XIII.felic.record.dum ædidit hanc Const.de public. habuit hanc mentem,vt tolleret, & cassaret Constit. Pij V.in totum etiam,quo ad extentionem consensus,vt de ea attestatus fuit Rotæ bon.memo.Matth. Contarellus Cardinalis sancti Stephani dicti Gregorii Prodatarius toto tempore sui Pontificatus,ac Cõpilator dictæ Constitutionis,cum disputaretur dicta causa Ispal.Et tempore Greg.prędicti de anno 1584. cum accidisset casus vacationis satis pinguis beneficii per obitum resignantis ante extensionem consensus in termino autem publicationis,dictus Cardinalis sãcti Stephani tunc Prodatarius consultus super hoc, an obstaret Constitutio Pii V. respondit in publica Audientia dictam Constitutionem fuisse in totũ reuocatam,& noluit de dicto beneficio prouidere.

Et ego reperi inter scripturas cuiusdam Auditoris Rotæ,quod cum anno 1578.die 10.Nouẽbris,& 14. eiusdem mensis,de mẽdato eiusdem Greg.XIII. fuisset proposita,& disputata ad partes d.Greg.Const.an tequam publicaretur proponẽte R.P.D.Robusterio fuit dubitatum,an sit in omnibus,& per omnia recedum a Const.Pii V. etiam quo ad extensionẽ cõ
* sensus,& renouandus* stylus antiquus,de quo in de-
* cis.Boer.348.num.4.cum seq.fuit retolutum* esse ab
51 rogandam in omnibus,& †renouãdam Alexandrinã, & ideo in prima compilatione dictæ Gregorianę in principio dicebatur. *Itaque omnes de resignationib. ac cessionibus publicatas ab eisdem prædecessoribus Constitutiones, & litteras, & quicquid in illis continetur, reuocantes, & abolentes, statuimus quod &c.* quæ verba in ea,quæ fuit postea publicata,& impressa fuerũt mutata,& si non fuissent mutata,nullus dubitaret de totali abrogatione,iuxta tradita per Ias. in l.3.ff.de acq.poss.num.33. Sed loco illorum Cardinalis sancti Stephani posuit dictionem, *Omnino abrogamus*,quæ dictio idem †importat,cũ sit vniuersalis, & comprehendat indistincte omnes casus, & nõ possumus dicere,quod magis comprehendat vnum,quã alium,Glos.in l.si cum exceptione,§.quatenus,ff.qđ met.cauſ.& ibi Bar.in 4.col.Ias.consil.4.sub nu.3.vers. & vltra ista verba lib.1.Dec.consil.126.circa fi.Alber. in diction.verb.omnino,Ruin.consil.133.nu.22. vol.
53 5.verba enim generaliat nihil relinquunt intactum,l. Iulianus,ff.de leg.3.Cravett.consil.105.num. 3. eoque
54 magis cum addatur verbum abrogamus,quod de sui natura significat in totum,& non in partem,l.derogare,ff.de verb.signif.vbi Alciat.Rebuff.& alii, & huiusmodi dictio iuncta huic verbo,significat totaliter, & indistincte,Ruin.consil.233.num.22.lib.3. quoties.n.
55 agitur de derogatione† pro parte,dicitur derogare, & non abrogare.Et ob id quando Imperatores volunt derogare alicui legi,pro parte, hoc expresse dicunt,vt in Auth.hæc Constitutio,quæ licet in sua rubrica videatur restricta,nihilominus in nigro hoc exprimitur ibi nihil penitus,&c.& in l.vlt.C.de Indict. libert.tollen.Cuiac.lib.obseru.14.c.18.Et huiusmodi etiam mens Gregorii colligitur ex verbis proœmii,
56 quæ declarant finalem† intentionem,l.vlt.iuncta Gl. in verb.modus,de hered.inst.nam dicitur in proœm. Gregorianæ, *Quod vsus sæpe docet id, quo salubre fore credebatur nocere experiendo.quod in illis Constitutionibus, quas ad prohibendas simulatas, occultasque beneficiorum Ecclesiasticorũ resignationes diuersi Romani Pontifices multifariam ædiderunt, & fol. recor. Pius Papa V. prædecessor noster nouissime promulgauit, cognouimus accidisse*, & sic non solum loquitur de Constitutionibus de publicandis, sed omnibus prouisionibus factis ad prohibendas simulatas resignationes.

Cum ergo Pius V.in Bulla sua nihil aliud intendat quam reuocare has occultas resignationes, vt cõstat ex proœmio, & inter aliam prouisionem fecerit istã de probando consensum fuisse extensum ante obitum resignantis,satis constat, quod Greg.etiam hãc prouisionem remouere voluit, cũ in proœmio dicat omnes istas prouisiones reuocare vellẽ. Rursus colligitur huiusmodi mens,nam Pius V. in sua Constitutione tendit ad hoc,vt beneficia non facta publica
57 tione vacent per obitum resignantis,† & non per resignationem, & voluit id procedere etiam si resignans moriatur intra sex menses,& noluit sufficere resignãtem præstasse consensum,nisi probetur fuisse extensum ante obitum.Gregorius autem noluit inducere hunc modũ vacandi per obitũ.Sed inducit alium modum vacandi per caducitatem, vt patet in §.quod si Quisquam,nec voluit ius remanere penes resignantẽ & noluit attendere quando & intra quantum tempus moriatur resignans,& an consensus sit extẽsus ante obitum ipsius,ad hunc enim modum inducẽdum non erat opus quærere de extensione consensus,nec de morte resignantis,cum nihil per obitum vacet,nã facta publicatione voluit teneri resignationem, non facta autem, esse nullam,& beneficium vacare per caducitatem ab ipsa prima resignatione, & quia vult publicationem esse faciendam cum litteris,satis circa ex
58 tensionem consensus videtur prouisum,nam † qui vnum dicit,ex quo aliud sequitur,vtrumq; dixisse præsumitur.Bal.in l.data opera,nnm. 50.C. qui accus. &
59 quoties† apparet de mente, verba generalia corrigũt legem antiquam Sarnensis in c.1.num.84.de Cõstit. lib.6.Idque eo magis, quia pars Cõstitutionis Pij V. quæ loquitur de probatione extensionis consensus
60 vix potest vsu recipi,cum probatio extensionis† consensus in vita sit penitus impossibilis, quia Notarius extendit sub die præstiti consensus,nec in Cãcellaria seruatur Constitutio Clementis mandantis extendi infra 15.dies, & resignatio in qua præstatur consensus per procuratorem semper posset fieri controuersia, & super extensione cõsensus non fit scriptura, neque adhibentur testes, Accedit,quia differentia, de qua in Constitutione Pij V.parui consensus non cadit coram Ordinario,vnde est impossibilis, & impertinens,& non est verisimile, quod Gregorius voluc-
61 rit† tantam partem intactam relinquere, vt illaquearentur resignantes,Cassad.decis.3.de prob.

Secũdo comprobatur hæc sententia,quia ex modo publicationis traditæ per hanc Gregorianam cessat penitus omnis fraus, quæ poterat oriri ex extensione consensus post obitum, quia cum debeant infra sex menses publicari litteræ,in necessariam consequentiam videtur, per Gregorianam statutum super consensu,vt debeat extendi infra sex menses, cũm litteræ non expediantur sine extensione consensus, vt
* quotidie* practicatur,& sic nõ possunt† resignationes manere in suspenso,& quodammodo beneficia sup periculo vitæ resignantis,& resignatarij,maxime stãte* stylo moderno circa paruas† datas,quę non dãtur, nisi semel,& sic nõ est verum,quod possit in fine sex mensium capi alia parua data.
62 *

Tertio accedat, quia vbi fit reditus ad ius com-
63 mune,etiam in materia† correctoria fit extensio ad not.in l.si vnus,§.pactus ne peteret,ff. de pact. in l.si vero,§.de viro,ff.sol.matr.Sed per hanc interpretationem redimus ad ius, & stylum antiquum, namque extensio consensus etiam post obitum de iure com-
64 muni † semper fuit licita,& antiquissima obseruantia
* *Curiæ Romanę comprobata,iuxta Constitutiones Alex.VI.& Leonis X.relatas a Boer.decis.348. num. 4.& seq.quæ Constitutiones non sunt noui iuris inductiuæ,sed declaratorię iuris cõmunis,vt per Boer. loc.cit.statim enim,quod resignans porrigit supplicationem,vel eius procurator,in qua dicatur, quod ex tunc resignat,dicitur facta resignatio,si a Papa admittatur,quia interuenit cõsensus habentis ius, & auctoritas Superioris:extensio autem consensus non requi-
65 ritur pro essentia,& substantia resignationis,sed pro
66 illius executione,quia non possunt expediri litteræ† sine extensione prędicti consensus,Guidobon.decis. 93.Crescen.decis.208.in manusc.Sarn.de infirm.q. 31.num.2.Cassad.decis.1.num.4.& 6. de renunc. Et hinc est,quod procurator resignantis, qui porrexit
67 supplicationem,potest cogi etiam mortuo† resignante ad præstandum consensum,Cassad.d.decis.num.3. nam statim,quod procurator porrigit supplicationẽ ex parte sua videtur adimplere,quod potuit,& ex parte sua videtur perfecta resignatio,& quia Papa,vel officiales ob multitudinem negotiorum tardant in expeditione supplicationis prædictæ,& aliquando per multos dies,& menses, hoc non debet nec potest imputari resignanti,& resignatario,nec in hoc cadit alia fraus,vel illius suspitio, cũ totum hoc proueniat ex multitudine negotiorum,& ex facto expedientiũ, & ante expeditionem supplicationis consensus extendi non potest,& Constitutio Pii V.hoc prohibentis erat prohibere,absolute omnes resignationes, quæ fiunt per absentes, & ideo Procuratores nunquam essent tuti,& securi expeditionum,tum ob tempus, itineris,tum etiam ob tempus, quo durat expeditio supplicationis,antequam consensus possit extendi,nã que fere in omnibus resignationibus reseruatur aliqua pensio,vel fructus,pro qua reseruatione soluitur compositio,& soluitur annata in expeditione litterarum,quæ omnes expresse amittuntur,si interim resignans decedat,& nũquam possent recuperari, prout plures casus contigerunt in graue damnum expeditorum post publicationem Constitutionis Pii V.qui non possunt tam cito scire an resignans sit viuus, vel mortuus,& interim currit tempus publicandi.Vn de huiusmodi Constitutio non cõtinet nisi laqueos,
68 contra resignantes,& expeditores,& † Romana Curia solet reiscere laqueos,& facere interpretationem pro stylo,eoq; magis in casu nostro,nam nõ vt honestũ, vt quis sine culpa sua priuetur beneficio,& maximis expensis expeditionum,partes grauentur,absque spe
* illarum recuperatione,& propterea noluit* stylus
69 antiquissimus derogandi † reg.de infirm.resign. quando resignant absentes,attenta absentia, passim ponitur clausula,& cum derogation.regulæ de infirm.resignan.& infra 20. dies decedent. attento quod resignat absens.Ideo concludendum est, Constitutionẽ Pii V.per Gregorianam esse abrogatam in totum, & hæc interpretatio,cum reducat ad primeuum ius,est
70 fauorabilis,† Rom.consil.319.Fel.in c.cũ accessissent, de Const. Et ego reperi fuisse annotatũ per aliquos Auditores Rotæ,hanc fuisse potissimam causam mutandi,& abrogandi Cõstitutionem Pii V.vt tollatur, quod disponit de extensione consensus, & redeatur ad Alexandrinam,de qua late dixi supra lib.8.

SVMMARIVM.

1 *Ius an abdicetur a resignante nõ facta publicatione.*
2 *Constitutio Pij V.de non public. potest adimpleri in æquipollenti.*
3 *Forma an possit adimpleri in æquipollenti.*
4 *Constituto Gregorij xiij.de public. non potest adimpleri in æquipollenti.*
5 *Constitutio Pij V.de public.tria requirit.*
6 *Regula de publican.duo requirit.*
7 *Resignante non moriente in possessione non erat locus regulæ de public.*
8 *Regula de public.in morte ciuili non habebat locum.*
9 *Regula de impetrand. benef. per mortem familiaris Card.non habet locum in vacatione mortis fictæ.*
10 *Regula Cancellariæ de publican. non habebat oculos retro.*
11 *Constitutio Pij V.de public. annullat resignationes iam factas,limita dupliciter,vt ibi.*

QVAESTIO XII.

DVodecimo Quæro, quæ differentia est inter Constitutionem Pij V. & Cõstitutionem Greg. XIII. plures esse differentias ex lectura vtriusq; colligitur, & Prima principaliter ī modo,& forma publicandi, vt dixi quæst.6.

Secunda quia per Constitutionem Pij V. ius non
* 1 abdicatur à resignante non facta †publicatione,vt * fuit resolutum in vna Pampilon.parochialis 15.Martij,1573.coram Illustrissimo Cardinali Aldobrandino,& in alia Aquilan. 14.Aprilis,& 2.Iunij,1581.coram Cantuccio,& in alijs pluribus : per Constitutionem autem Gregorij ius abdicatur,& beneficium vacat,& potest a quocumque impetrari,& nouam formam inducit vacationis,scilicet per caducitatem,vt dixi q.præced.num.57.& alibi.

Tertia quia forma tradita a Constitutione Pij V.
2 potest adimpleri in forma †æquipollenti,nam quam-
* uis fuerit hoc disputatum in vna *Calagurit.thesaura-
riæ die Mercurij,29.Nouembris,1577.coram D.de Grassis,& pro affirmatiua fuerit allegatus,Cassad.decis.26.super reg.& Sar.q.11.de public.& pro negatiua,quia verba regulæ sunt præcisa.Bal. in l.si pater.n. 18.in fi.de inst.& substit.Dec.in l. in iure ciuili.num. 2.ff.de reg.iur.ac nihil fuerit resolutum tamẽ in' alia
* * Legionen.Canonicatus, coram Illustrissimo Aldobrandino,de anno 1577.22.Aprilis, fuit resolutum, Constit.Pij V.posse adimpleri in æquipollenti,& sic per possessionem continuatam est satisfactum, nam regula est, quod vbi forma introducta est a iure ad
3 certum †effectum,illa per æquipollens adimpleri potest,vt effectui requisito satisfaciat,ad tradita p. Dec. in l.si mater in 2.not.C.de inst.& substit.Alex.in l.si cõstante,in princ.ff.solut.matr.Rom.cons.433.in 1.q. Cassad.dec.22.super reg.late Fel.c.dilecta, de rescr.& habetur lib.diuers.decis.impress.par.1.decis.267.

4 Forma autem tradita per † Constitutionem hanc Gregorianam est omnino seruanda præcise,& ad vnguem,& non potest per æquipollens,adimpleri,vt ex primitur in §.cæterum modus & forma hic tradita.

* Et dixi supra,& ita fuit pluries*resolutum, & hoc anno coram R.P.D.Comitulo. Auditoræ Rotæ doctissimo in vna Abulen.26.Ianuarij,1590.

Quarto,quia in Constitutione Pij V.requiruntur
5 tria †scilicet publicatio intra sex menses, secundo,apprehensio possessionis,cum effectu, tertio, extensio consensus ante obitum resignantis,vt patet ex eius lectura,& fuit pluries resolutum in Rota, &,in specie
* in vna Carthagin.*Thesaurariæ,coram R.P.D.Vicecomite nunc Archiepiscopo Mediolanen.4.Martij, 1580.& in vna Ariminen.parochialis,12. Ianuarij,teste Orad.in recollect.manusc.tit.de public.lib.1.Put. decis.250.lib.2.& in vna*Salamant.pensionis,coram
6 Bubalo,14.Ianuarij,1585.Ita etiam† regula de publican.duo requirebat,Corn.cons.137.num.7.vol.3.& postea tria,scilicet,vt facta sit publicatio,capta sit pos-
7 sessio,& in possessione decedat,adeo,quod † quoties non constabat de morte in possessione non erat locus
* regulæ,vt fuit*resolutũ coram Fabio.in vna Tranen.teste Ant.Aug.dec.212.lib.3.& iterum teste eodem decis.235.lib. 3. & tradit Rebuff.in interpretatione illius regulæ, verb. siue in Romana Curia, & Sarn.in præfat.& q.15.sed Pius V.in sua Constitutione substulit vltimum illis verbis,*etiam si resignantes, vel cedentes extra possessionem eorundem beneficiorum ciuiliter,vel naturaliter decesserint*. Quod etiã videtur colligi ex Constitutione Gregorij,in princ. ibi,*Et possessione non habita,&c.*quæ verba posita in Const.Pij V.includunt casum mortis ciuilis.nam re-
8 gula de public.in morte† ciuili non habebat locum,
* vt fuit resolutum in vna*Tolet.coram Mercurio teste Simonett.decis.42.alias 48.libr.1.& rursus coram Cardinali S.Crucis,teste Sarn.de publi.q.19.sicuti regul.de impetr. benef.per mortem familiaris Card.nõ
9 * habebat locum in vacatione mortis fictæ,vt fuit*decisum in Rota de anno 1514.teste Sarn.d.q.19.ex rationibus ibi allegatis.

Constitutio vero Gregoriana requirit tantum publicationem, & in consequentiam apprehensionem possessionis,infra tempus,&c.vt dixi q.6.& alibi.Alig vero differentiæ colliguntur ex superius dictis, & ex lectura ipsarum.

Non omittam, quod regula Cancellariæ non ha-
10 bebat oculos retro,sita qđ annullaret acta antequam
* de illa daretur,vt fuit*resolutum die 25.Maij,1552. coram Decano.

Constitutio vero Pij V.annullat † resignationes iã
11 * factas,vt fuit resolutum in * vna Aquilan.Prioratus, coram Cantuccio,14.Aprilis,& 2.Iunij,1581. & in vna Abulen.Præsidentis, coram R.P.D.Comitulo Auditore Rotæ doctissimo, Veneris, 26. Ianuarij, 1590.quia verba sunt clara,vbi ante Bullam possessio capta non fuit

Limita, vt non habeat locum in beneficijs, ante bullam non publicatis, si non publicans fuerit mortuus ante publicationem Bullæ,ad effectum, vt vacet
* per obitum resignantis,*vt fuit resolutum in vna Legionen.Canonicatus,coram Illustrissimo Aldobrandino,22.Aprilis,1577. quia tempore obitus erat per fectę ius abdicatum a resignante, & sic non potest retrotrahi,quia ille est mortuus,& extrema non sunt habilia.

SVMMARIVM.

1 *Impedimenta legitima excusant a publicatione, & num.35.*
2 *Impedito non currit tempus.*
3 *Propter impedimentum receditur a forma.*
4 *Impeditus non dicitur negligens.*
5 *Impeditus non videtur formæ, & legi contrauenire.*
6 *Impedimentum excusat a pœna.*
7 *Impedimentum æquiparatur impossibili.*
8 *Impossibilis nulla est obligatio.*
9 *Dispositio non censetur loqui de impedito.*
10 *Impedito conficere inuentarium, non currit tempus statutum a iure.*
11 *Impedito non currit præscriptio.*
12 *Impedimentum excusat a contumacia.*
13 *Impedimentum excusat a desertione.*
14 *Quot sunt genera impedimentorum in materia appellationis.*
15 *Impedimentum excusat emphyteutam non soluentem canonem.*
16 *Impedimentum excusat, vt quis non teneatur accedere ad Concilium generale.*
17 *Impeditus non tenetur accedere ad Concilium Prouinciale, & Synodale.*
18 *Impedimentum excusat a mora.*
19 *Impedimentum excusat in omnibus casibus.*
20 *Impedimentum excusat etiam absque protestatione*

21 *Impedi-*

21 *Impedimentum, vt excusat, debet probari.*
22 *Probatio impedimenti est difficilis.*
23 *Impedimentum probatur per testes, & instrumenta.*
25 *Impedimentum probatur iuramento, quod declaratur dupliciter.*
26 *Arbitrio iudicis impedimentum sit probandum.*
27 *Debet probari impedimentum fuisse tale, quod remoueri non potuerit.*
28 *Impedimentum non excusat, cum potest remoueri, & num.32.*
29 *Impedimentum, quod proprie dicatur.*
30 *Impedimentum vt excusat, debet esse causa immediata.*
31 *In impedimento legitimo requiritur diligentia. & nume.110.& 115.*
33 *Impedimentum affectatum non excusat.*
34 *Impedimentum probandum est ab eo, qui prætedit excusationem prætextu ipsius.*
35 *Resignatarius impeditus facere publicationem, in loco vbi tenetur, debet illam facere alibi.*
36 *Forma debet adimpleri specifice.*
37 *Forma quando possit adimpleri in equipollenti.*
38 *Excusatur quis ob necessitatem.*
39 *Restitutio concedenda impedito.*
40 *Impeditus prosequi appellationem in primo anno ex causa, potest illum prosequi in secundo.*
41 *Constitutio Gregorij XIII. de publicand. ad vnguem est obseruanda.*
42 *Impeditus publicare in loco vbi tenetur, non potest id facere in acie Campt Floræ, vel in Cancellaria. & num.44.*
43 *Impeditus publicare vbi tenetur, quo in loco debeat hodie publicare.*
45 *Modus præscriptus a lege obseruandus.*
46 *Actus contra legem nullus.*
47 *Patientia Ordinarij, non reualidat resignationem, nõ publicatam.*
48 *Vna pars legis declarat aliam.*
49 *Præcedentia influunt in sequentia.*
50 *Impedimentorum species.*
51 *Non omnia impedimenta excusant a publicatione.*
52 *Bellum est iusta causa non publicandi.*
53 *Vbi verba legis sunt clara nulla cadit dubitatio.*
54 *Bellum incutit timorem.*
55 *Bellum numeratur inter fortuitos casus.*
56 *Propter bellum fit remissio mercedis conductori.*
57 *Bellum excusat a contumacia.*
58 *Bellum a quibus oneribus excuset.*
59 *Bellum quod inducat iustum impedimentum non publicando.*
60 *Pestis est iusta causa non publicandi.*
61 *Negligens non dicitur omittens aliquid facere causa pestis.*
62 *Pestis excusat a mora.*
63 *Pestis computatur inter fortuitos casus.*
64 *Pestis excusat a mora.*
65 *Emphyteuta impeditus propter pestem non cadit a iure suo.*
66 *Pestis impedit præscriptionem.*
67 *Pestis æquiparatur bello.*
68 *Pestis excusat a contumacia.*
69 *Pestis præbet causam restitutionis in integrum.*
70 *Pestis impedit cursum fatalium.*
71 *Pestis quæ præbet iustum impedimentum non publicandi.*
72 *Non expediens litteras ob Bellum, & pestem excusatur a publicatione.*
73 *Pestis excusat ab appellatione.*
74 *Facta diligentia relaxatur rigor iuris.*
75 *Casus fortuiti an excusent a publicatione.*
76 *Valet argumentum ab eo, quod non est expressum.*
77 *Cessat dispositio cessante ratione.*
78 *Infirmitas, & furor non excusant a publicatione.*
79 *Infirmitas, & furor inter casus fortuitos computantur.*
80 *Infirmi vocati non tenentur comparere.*
81 *Memoria hominum est labilis.*
82 *Multitudo negotiorum non excusat a publicatione.*
83 *Paupertas inter fortuitos casus numeratur.*
84 *Paupertas prodest in multis.*
85 *Error, & ignorantia non excusant a publicatione.*
86 *Decretum irritans ligat ignorantes.*
87 *Sub Decreto irritanti constituti sub dignitate comprehenduntur.*
88 *Error iuris non prodest.*
89 *Error iuris dicitur iniustus.*
90 *Ignorantia facti, non autem iuris excusat.*
91 *Ignorantia iuris non est iusta causa restitutionis.*
92 *Ignorare ius, est culpa lata.*
93 *Rustici non restituuntur aduersus iuris ignorantiam.*
94 *Impedimenta corporis non excusant a publicatione.*
95 *Impeditus publicare facto aduersarij vel tertij excusabitur.*
96 *Impeditus vi armata excusatur a contumacia.*
97 *Vi armata impeditus appellare excusatur.*
98 *Ob violentiam forma remittitur.*
99 *Periculum mortis reputatur iustum impedimentum.*
100 *Impeditus publicare dolo aduersarij non excusatur.*
101 *Dolus aduersarij an præbeat iustam causam restituendi.*
102 *Patri parendum est.*
103 *Metus reuerentialis parentum dicitur iustus.*
104 *Res, quæ culpa caret, in damnum verti non debet.*
105 *Iussus patris non præbet filio iustam causam vt excusetur a pœna imposita ob non publicationem.*
106 *Filius in inducentibus illicita non tenetur obedire patri.*
107 *Circa quæ filius teneatur obedire patri.*
108 *Leges debent seruari.*
109 *Resignatarius amittens litteras, debet mittere ad Registrum pro transumpto vt publicet.*
111 *Transgrediens legem humanam iusta de causa non peccat.*
112 *Resignatarius non publicans ex impedimento retentionis supplicationis vigore nihil transeat, non excusatur.*
113 *Nihil transeat concedi solitum a Datario quomodo tollatur.*
114 *Impedimentum excusat, cum remoueri non potuit.*
115 *Datarius detinens supplicationem præbet iustam causam non publicandi.*
116 *Absque culpa non datur pœna.*
117 *Datarius representat personam principis.*
118 *Qualitas requisita est verificanda.*
119 *Impedimentum debet durare toto tempore.*
120 *Impedimẽtum proueniens ex persona iudicis inducit iustam causam restitutionis.*
121 *Carcer præbet iustam causam non publicandi.*
122 *Carcer præbet iustam causam restitutionis.*
123 *Carceratus ob delictum non restituitur.*
124 *Impeditus publicare ob Sedem vacantem excusatur.*
125 *Mortuo Papa, rumpitur annulus, plumbum, & sigillãtur supplicationes existentes penes Datarium.*
126 *Legitimum impedimentum.*

127 *A tempore dato ad appellandum subtrahitur tẽpus Sedis vacantis.*
128 *Ex proœmio causa finalis.*
129 *Tempore Sedis vacantis non expediuntur litteræ.*
130 *Duæ partes Cardinalium faciunt Papam.*
131 *Quæ potestas fuit data Petro Apostolo.*
132 *Petrus fuit institutus Episcopus vniuersalis Ecclesiæ.*
133 *Cardinales debent recludi in Conclaui ad eligendum Papam.*
134 *Quinque Pontifices Maximi nisi spatio 18. mensium.*
135 *Clemens VIII. quando electus.*
136 *Tempore publicationis lapso datur restitutio.*

QVAESTIO XIII.

DEcimotertio Quæro, an impedimentum legitimum excusetur a publicatione facienda per Resignatarium de beneficio sibi resignato? Communis,* & recepta regula, est affirmatiua,† quã expresse firmarunt Rom. cons. 433. incip. quo ad primam, Fel. c. cum dilecti, col. 21. vers. limit. 7. num. 13. de resc. Rip. de peste. in 3. p. q. 6. Hieron. Preuidon. in eod. tract. de pest. vers. vidimus, num. 2, Cass. dec. 1. de dilat. & super reg. Canc. dec. 22. Sar. de publ. q. 13. num. 2. Rebuff. in ead. reg. Marsil. in l. 1. §. propterea, num. 131. ff. de quæstion. Moder. Floren. de fortuit. casib. p. 2. q. 6. Card. Paris. cõs. 143. col. 1. vol. 4. Nauar. cons. 3. num. 3. tit. de renun. & ita fuisse* resolutum in Rota in vna Conchen. Cappellaniæ de Belmõte 16. Nouembris, 1552. coram R. P. D. Didaco, attestatur Caputaq. dec. 73. p. 2. & ita* seruatur, adhibita modificatione, vt infra num. 33. dicam.

2 Et ratio est clara, & aperta, quia impedito non currit tempus, l. vt perfectius, C. de annal. excep. Iaſ. l. cõtra minores, num. 6. C. de inofficios. testam. Rim. cõs. 21. num. 29. lib. 1. Dec. cons. 356. vol. pen. Crauett. cõsil. 271. col. 2. Menoch. consil. 38. num. 35. vol. 1. cum alijs, vt per Ber. q. famil. 40. & 65. Bard. de temp. vtil. & contin. c. 7. & 8. cũ sequentibus, Io. de Lignan. de cens. Eccles. §. 14. num. 17.

3 Et ideo propter† impedimentum receditur a forma, Card. Paril. cons. 32. num. 11. & 14. ac 16. & cons. 33. num. 23. 25. & 31. vol. 2. Crauett. cons. 12. num. 2. Burſat. cons. 74. num. 153. vol. 1.

4 Nam impeditus non† dicitur negligens, c. quia diuersitatem, de concess. præb. Staphil. de grat. expect. tit. de vari. mod. vacationis, num. 53. Nec† videtur formæ, ac legi contrauenire, Iaſ. in l. siquis, num. 7. ff. de iurisd. omnium iudic. Egid. Bosi. in prax. crim. tit. de carc. fideiuss. num. 47.

6 Hinc est, quod† impedimentum excusat a pœna, l. 1. §. si frater. ff. de collat. Abb. in c. significasti, nu. 11. de form. compet. Fed. de Sen. cons. 122. nu. 1. Tiraqu. de vtr. retrac. tit. 1. §. 1. gloss. 10. num. 120. Rip. in l. qui te, num. 38. ff. si cert. pet. Rol. a Vall. de confect. inuẽt. p. 3. vers. impedito, num. 5. cum† æquiparetur impossibili, Pet. de Vbald. de Cano. port. c. 7. num. 19. Iaſ. in l. apud, §. constat. num. 7. ff. de legat. 1. Ber. cons. 88. nu. 8 35. vol. 1. cuius nulla est obligatio, l. impossibilium, ff. de reg. iur. l. si stipuler. ff. de verb. oblig. l. cum hęres, §. 1. ff. de statulib. §. impossibilis, Instit. de hęred. inst. c. nemo potest, de reg. iur. lib. 6. Corn. cons. 55. num. 7. vol. 2. Aret. cons. 142. n. 2. Capic. decis. 92. num. 8. Calsan. cons. 23. nu. 20. cum hoc casu non applicetur† vo

luntas dispositoris, Bal. cons. 496. nu. 2. lib. 5. Ang. in l. cum debere, num. 1. ff. de seruit. predior. Grat. consil. 119. num. 24. lib. 1. Port. cons. 163. nu. 23. Barb. cons. 13. lib. 2. Rom. cons. 102. Oldrad. cons. 277. Cephal. cons. 187. num. 7. Marsil. trac. de fideiuss. nu. 56. & 59. Iaſ. in l. si homo, num. 6. ff. de verb. oblig. Cagnol. in l. * impossibilium, ff. de reg. iur.* & communiter.

10 Hinc impedito † conficere inuentarium nõ currit tempus statutum a iure, Late Barb. cons. 41. & 50. lib. 2. Bal. in l. genero, ff. de his qui not. infam. Fed. de Sen. resp. 29. casus. Iaſ. in auth. hoc amplius, num. 60. C. de fideic. Abb. cons. 60. lib. 1. & cõs. 41. lib. 2. Card. Paris. cons. 102. ad fi. vol. 4. Cassad. decis. 4. de appell. & cõiter* alij, vt per Phan. de Phanu. de inuent. par. 1. n. 21. cum seq. Rol. de confect. inuent. par. 3. vers. impedito
11 num. 5. Hinc† impedito non currit præscriptio, Alex. ad Bar. in l. Senatus consul. nu. 2. ff. de offic. præsid. Fel. in c. ex transmissa, num. 7. cum seq. de præscrip. Burſ. cons. 66. num. 24. vol. 1. Iac. Nouell. de iur. prot. §. 4. n. * 46. &* communiter Doct. Hinc impedimẽtum excu
12 sata contumacia, si citatus non iuerit, But. in c. cum dilect. num. 26. de dol. Boer. decis. 40. num. 4. id Ber. cons. 60. num. 4. lib. 1. Decis. Pedem. 20. Soc. iun. cõs. 120. num. 2. vol. 3. Bertan. cons. 15. num. 12. vol. 2. Hinc
13 impedimentum† excusat a desertione, vt egregie ostẽdit Franc. in c. ex rõne col. 2. in gloss. 1. vers. circa primum, de appell. lib. 6. vbi sext genera impedimentorũ considerat, & ibi, alij Doctores, gloss. in c. venerabilibus verb. impedimento, de sen. excomm. lib. 6. Guid. Pap. decis. 213. Ber. cons. 6. num. 7. lib. 3. & fuit resolutum in vna* Nouar. Canonicatus, & præbẽ. 4. Martij, * 1541. coram Rauellen. teste Moed. decis. 78. in recol
* lec. manusc. & in hoc omnes* communiter resident.
15 Hinc† impedimentum excusat emphyteutam, nõ soluentem canonem, vt tenuit Ant. de Butr. in c. significante, in 4. not. de pign. Iaſ. in l. 2. vers. 27. C. de iur. emphyt. Redoan. de reb. Eccles. non alien. q. 19. num. 14.
16 Hinc ẽt impedimentum† excusat ab obligatione accedendi ad Cõcilium generale, c. Episcopus, c. si Episcopus, c. placuit. 18. Dist. c. ego. N. vbi Doctores de iur. iur. quod quomodo procedat, vide Card. Iacoba.
17 de Concil. lib. 2. art. 4. num. 44. & † pariter excusat ab obligatione accedendi ad Concilium prouinciale, & synodale, c. peruenit. d. dist. 18. Card. Alexan. in c. propter Ecclesiasticas, el 1. col. 3. ead. dist. Imol. in c. graue, col. 6. de præb. cum alijs, vt per Henric. Bott. de Synod. Epi. p. 2. num. 56. & num. 63. cum multis seq. Et
18 etiam † impedimentum excusat a mora, Alberic. in
19 tract. statut. q. 11. num. 1. & in † omnibus casibus Duenas regul. 199. Abb. in c. significasti, num. 11. de for. compet. Doctores in cap. ex ratione, de appella. Din. in l. nemo potest, de reg. iur. in 6. Bal. in l. eam, col. 9. C. de fideicom. Paul. de Cast. in l. vlt. num. 7. C. de fid. instrum. Et hoc procedit, etiã si de illo impedimento
20 non fuerit protestatum, † vt in his terminis fuit resolutum in d. Conch.* Cappellanię, 16. Nouembris 1552. * * teste Caputaq. decis. 73. p. 2. dicente ita tenere* Rotã, & decis. 321. lib. 1. in manusc. & in alia Segobien. beneficij. coram Vestano, 29. Maij, 1551. & hanc esse æquiorem* opinionem attestatur Lancell. de attent. c. 12. ampliat. 1. num. 59. Iaſ. in l. properandum, §. sin autem, vterque, C. de iudi. vbi loquitur de desertione,
* quod est notandum, quia in contrarium est* communis opinio, vt impedimentum non excuset, nisi sit facta protestatio, l. 2. §. quod diximus, ff. si quis cautio. vbi omnes, & in l. de pupillo, §. siquis ipsi prætori, ff. de oper. nou. nunc. vbi Alexand. columna 4. Iaſ. in l. qui in

qui in aliena §. Celsus. num. 26. ff. de acquir. possess. Felin. in c. ex transmissa, col. 2. de præscrip. Cardin. Paris. cons. 34. num. 20. & cons. 101. num. 95. vol. 1. & consil. 5. num. 66. vol. 4. Soc. Sen. cons. 104. num. 26. lib. 3. Menoch. cons. 110. num. 118. vol. 1. Ber. q. famil. 40. num. 40. Alexand. cons. 16. lib. 1. Rip. tract. de pest. tit. de priuileg. Iudic. c. pest. num. 21. cum plurib. sequen. Franc. Imol. & alij in c. ex ratione, de appellat. Sarn. de public. q. 8. Rebuff. de pacific. possess. num. 400. & de commmuni attestatur Caputaq. & Lancell. loc. cit.

Declara tamen primo, hæc procedere, si huiusmo-
21 di impedimentum† fuerit probatum, Caputaq. decis. 72. par. 2. & l. vlt. §. illud C. de tempor. appellat. & l. in exceptione. ff. de probat. Abbat. in c. plerumque, nume. 6. de rescript. & in c. ex transmissa, num. 6. de præscript. & in c. scitis citatus, num. 4. de rescript. Ang. in l. eius, num. 2. C. quor. appell. non recip. Dec. cons. 554. num. 6. Card. Paris. cons. 108. num. 11. vol. 4. Dec. Pedemon. 9. num. 4. Curt. in l. admonendi, num. 280. ſt.
22 de iur. iur. Et quia hæc probatio † difficilis reputatur, vt tradunt Moder. Florent. de fortuit. casib. q. 4. num.
23 5. Ideo receptum est, † coniecturas sufficere, Bal. con
24 sil. 152. num. 2. lib. 1. & sufficit† etiam probatio per testes, vel instrumenta, Ioan. And. r. in c. 1. de dolo, in 6. Corn. cons. 56. lib. 1. Card. Paris. cons. 67. num. 90. vo-
25 lum. 1. vel iuramento† impediti, Soc. cons. 76. num. 14. volum. 1. Rom. sing. 271. Oldrad. cons. 60. col. 2. num. 4. Guid. Pap. decis. 64. Rot. decis. 3. de iureiuran. in antiq. & alij omnes ex cap. quia propter, §. illud autem, de elect. c. 1. 22. q. 1. quod procedit, quoties non potest probari per testes, Bal. in l. 2. §. quod diximus. versic. causam quæro. ff. si quis caut. & ibi Rom. num. 5. & Ang. Paul. de Cast. num. 2. circa fin. Iaſ. num. etiam 2. Alex. cons. 119. quæritur, col. 3. num. 9. lib. 2. Marsil. in Rubr. C. de prob. num. 130. Rom. in Rub. ff. de recept. arbitr. num. 19. ex l. vlt. §. illud, ibi, nisi ipse appellator euidentissimis probationibus, C. de temporib. appell. & agitur de leui præiudicio, Neuizan. cons. 41. num. 10. Abb. in c. cum Bertoldus, num. 16. de re iud. Ant. de Butr. in c. quia, num. 16. de elect. Bald. in l. qui accusare, num. 3. C. de edend. Dec. in cap. ex ratione, num. 54. de appell. Doctores in c. 1. de dol. & contumac. lib. 6. Mascard. qui & alijs modis declarat de probat. conclus. n 4. & probabitur etiam impedimentum
26 alijs modis arbitrio† Iudicis, Ioan. And. Hostiens. Archidiac. Gemin. & Franc. in c. 1. de dol. & contum. lib. 6. Guid. Pap. dict. decis. 64. cum alijs, vt per Menoch.
* * de arbitr. iud. cons. 118. num. 3. & est magis** communis opinio, teste Mascard. dict. conclus. 884. num. 17. Debet tamen, qui vult prætextu impedimenti adiuuari, duo probare, quorum primum erit, quod illud fue-
27 rit tale, † vt remoueri non potuerit, l. sed & si, §. 2. ff. ex quibus caus. maior. Dec. consil. 677. num. 4. Soc. Iun. cons. 67. num. 79. volum. 1. Crauett. consil. 270. num.
* 2. Gozad. cons. 38. num. 11. & est* communis opinio
* omnium Doctorum, quia regula* vulgaris est, impe-
28 dimentum† non excusare cum posset remoueri, Bar. in dict. l. sed & si per prætorem, §. 2. Idem Bartol. in l. quibus diebus, vbi Soc. Sen. in 3. not. ff. de cond. & demonstr. cum alijs, vt per Menoch. de arbitr. Iudic. casu. 118. ad fi. & cons. 110. num. 116. vol. 1. Impedimentũ
29 † enim proprie est, cum euitari non potest, non econtra, Card. Paris. consil. 67. num. 64. volum. 3. Secundũ est, vt debeat probare impedimentum causam fuisse non præstandi, vel non faciendi, quod præstare, & facere tenebatur, & sibi incumbebat, hoc est, quod il-
30 lud impedimentum † fuerit causa immediata, quod

non fecit, Innoc. in cap. ex transmissa, de præscrip. vbi Fel. num. 7. Dec. in cap. scisciatus, not. vlt. de rescript. idem Dec. cons. 474. colum. 2. & consil. 552. colum. 2. Crauett. consil. 151. num. 22. Boer. decis. 40. num. 4. Menoch. de arbit. Iudic. casu. 118. ad finem, Caputaq. decis. 72. num. 5. p. 2. & num. 7. refert ita decisum fuisse* in vna Toletana parochiali, prima Iunij, coram
Achille de Grass. & sic non sufficit simpliciter proba-
31 re impedimentum, sed debet, quis† probare diligentiã suam, scilicet, quod fecerit aliquam diligentiam pro illo remouendo, d. l. qui commeatus, vbi Bart. ff. de re milit. Alex. cons. 40. lib. 2. Afflict. decis. 29. num. 1. Late Contard. in l. diffamari, nu. 117. C. de ingen. & manumiss. Rebuff. tract. de execut. num. 48. Cephal. con
* sil. 304. num. 123. vbi attestatur* de communi, Crot. cons. 28 1. num. 20. lib. 3. Natt. cons. 258. num. 6. Dec. in d. c. ex ratione, num. 58. de appellat. Card. Alban. in addi. ad Bart. in d. l. quibus, num. 2. ff. de condit. & demonstr. & ita fuisse* resolutum in Rota in dicta paro
* chiali attestatur Caputaq. d. decis. 72. part. 2. ita etiam fuit resolutum in vna Lucan. Abbatię coram Thom. de Tanis, 16. Martij, 1556. teste Put. decis. 8. sub rub. de rest. in integr. in recollect. manuscr. Lancellott. loco cit. d. ampliat. 1. num. 61. ex ratione supra posita, quia nõ dicitur quoquomodo quis impeditus, si impedimentum† remoueri potest, Dec. in c. cum fuero, in 3. not. de appell. & in c. in nomine Domini, num. 5. de testib. & exempla huiusmodi conclusionis habes
* per Mascard. d. concl. 884. num. 9. & ideo* receptum
33 † est, impedimentum affectatum, quod sua culpa quis sibi parauit, nõ excusare, Gem. cõs. 42. col. 3. vers. nec obstat, Rubc. in l. pen. §. ad crimen. num. 204. de publ. iud. Aret. in c. veniens, num. 54. de accusat. Menoch. cons. 110. num. 114. lib. 1. & alios citat idem Menoch. de arbit. Iud. c. 237. num. 26. & cons. 69. num. 4. libr. 1.
* & in his terminis fuisse* pronunciatum in Rota die 4. Nouembris, 1545. attestatur Put. decis. 327. num. 4. lib. 2. & faciunt quæ plene scribunt Contard. dict. l. diffamari, num. 117. C. de ingen. & manumiss. Rip. tract. de pest. rit. de priuileg. Iudic. caul. pest. sub num. 25. Cephal. cons. 304. num. 123.

34 Et debet huiusmodi † impedimentum probari ab eo, qui petit ex eo excusationem, & sic ab allegante
* probandum erit, & ita fuit resolutum in vna* Oxom. Scholastriæ, 23. Martij, 1590. coram R. P. D. Bubalo, & faciunt quæ scribit Bar. in l. Iulianus, §. offerri, nu. 2. ff. de act. empt. Decis. Pedemont. 28. num. 11. Crauett. cons. 151. num. 8. Soc. Iun. cons. 77. num. 142. li. 1. Cæphal. cons. 97. num. 37. lib. 1. Burſat. cons. 45. nume. 6. lib. 4. Card. Paris. consil. 33. num. 57. vol. 1. Menoch. cons. 1. num. 364. lib. 1.

Sed o, principaliter declara hæc procedere, & hic locũ, quoties resignatarius, q ob iustũ impedimentũ
35 † non fecerit publicationẽ vbi tenebaſ, illã fecit in alio loco æquipollenti, nã Resignatarius, ob impedimẽtũ non liberaẽ absolute a publicatione faciẽda, sed si eã nõ pót facere in loco destinato, tenetur illã facere in alio æqpolleti, vt post alios multos, quos ad hoc citat egregie tradit Sar. de publ. q. 13. nu. 2. vers. tũ fallit, &
* cõiter oẽs* sequunt. Qd ꝓbaẽ, tũ rõne, tũ ẽt auctoritate, rõne qa quoties forma nõ põt adimpleri specifa
36 ce, † vt regrit, Bal. in l. cõparationes in 3. oppol. C. de fid. Inst. Dec. cõs. 90. n. 6. & cons. 262. n. 4. Card. Paris. cõs. 12. n. 47. & cons. 15. nu. 25. vol. 2. debet adimpleri
37 † in casu æquipollenti, & sufficit, vt late ostẽdit Alb. Brun. in trac. de form. & solem. actus, Rub. de effect. & potestat. form. limit. 33. Iaſ. in l. 1. numero 13. post

Ale.ff.de lib.& posth.Card.Paris.cons.33.nu.28.vo.2. La. alleg.123.col.2.Rot.decis.5.de reser.in nou.& de cis.8.de dol.& contumac.eod.li.Bellam.Decis.393.& faciunt c.vbi periculum.§.porro,de elect.li.6.c.statutum de off.dele.li.1.clem.causam,de elect.clem.vnic. de for.comp.clem.vnic.de concess.præb.c.causam,§. verum,de elect.cum aliis alleg.per Rom. dict. consil.
38 433.& ita procedunt vulgaria iura† quod quis excusetur ob necessitatem,c.queritur,§.vlt.22.q.2.Roma.in l.si vero,§.de viro,in 40.fallen.ff.de solut.matr. Card. Paris.cons.32.num.12.& cons.33.num.23. & 28.vol.
* 2.& hoc est,quod dicunt Doctores*communiter,p
39 bato impedimento dari impedito † restitutionem in integrum,Aretin.consilio.16.nume.3.& 104.num.9. Angel.in l.si ita,nume.2.ff.de verb.obligat.Barto.in l. siquis in graui.§.eleganter,nu.3.ff. de acquir.hæred. decis.Perusin.36.n.2.Doctores in l.non enim.ff.ex quibus.caus.maior.

40 Et ob id impeditus†in primo anno prosequi appellationem,ex hac causa poterit illam prosequi,&debet in secũdo anno,Doctores omnes & precipue Frauc. in cap.ex ratione de appellat.tradit Put.decis.154.nu. 4.lib.2.referens decisionem in causa Ipalen.decimarum 20.Octobris,1544.faciunt quę scribunt Salicet. in l.vlt.n.7.C.ad leg.Iul.de adul.Cor.cons. 55. nu.10. vol.2.Ber.cons.151.num.37.vol.1.Alex.in l.de Pupillo,§.si quis.ff.de oper.nou.nunt.& his optime potest applicari casus,super quo,respondet Nauar.cons.4.de Summ.Trinit.& fid.Cathol.Probatur itidem auctoritate hæc communis conclusio deprompta ex dict.Cõstit.87.Gregor.XIII.in §.vero Ecclesia,in vers. vel si locus,cuius verba mox ponemus.

Sed quomodo hoc erit,si hodie,quod mandat Gre
41 goriana sit adimplendum†præcise, & ad vnguem , & non possit vllo modo adimpleri,in æqpollenti,vt fuit
* pluries resolutum*in Rota,& præcipue in vna Abulen.vigesimosexto.Ianuarij,1590.coram R.P.Dom. Comitulo, & exprimitur in eadem Gregoriana in §. *Cæterũ modus,& forma hic tradita semper,& vbiq; debeat,obseruari, nec alia, vel æquipollens vllo modo admitti &c.*Pro concordia ac†resolutione est dicendum,quod hodie non potest fieri huiusmodi publicatio per æqpollens,vt alias poterat fieri,& sufficie
42 bat,scilicet propter†impedimentum illam facere in acie Campi Floræ,vel in valuis Cancellariæ,aut in Audientia contradictarum,& corã testibus, vt fuit resolutum in vna*Olomacen.Canonicatus, & præbendæ coram Cassadoro,de mense Iunio.1522. vt ipse Cassad.attestatur decis.28.super Regul. Cancel. & tradit. Sarn.dict.q.13.num.2.& nu.4.vel vbi scit esse parochianos,vt scriptum reliquerunt Rip.& Rebuff.cit.supra num.1.

Sed hodie,ad hoc,vt excusetur Resignatarius, qui non potuit in loco prescripto publicare propter im-
43 pedimentum†iustum, debet facere publicationem in cathedrali,& parochiali viciniori immuni ab impedimentis,vt dicitur in dicta Const.Gregor.in §.*Si vero Ecclesia vers.vel si locus bello,seu peste aliisq.manifestis periculis subiaceat,tunc in proxima parochiali,ac etiam in cathedrali,Ecclesia,vel si aditus ad illas,aut vtramuis minime sit securus in alia cathedrali,vel parochiali viciniori periculorum immuni publicatio huiusmodi peragatur*.Mens igitur Papæ fuit,vt omnino fiat publicatio ad euitandas fraudes,& ob rationes consideratas,& positas in prima quæstione,& ideo ponit gradus,& videtur tollere,quod antea erat, vt scilicet non liberetur Resignatarius,eam faciendo

44 †in acie Campi Floræ,in Audientia contradictarum
45 in valuis Cancellariæ,& hic modus†prescriptus obseruandus erit,l.Constitutionibus.ff.ad Municip.l.vlt. C.de bon.vacant.lib.10.Doctores in cap.1.de Cõstit.
46 alias†actus erit nullus,l.cum hi,§.si præter.ff. de transact.l.prolatam C.de sent.Felin.in cap.cum dilecta de rescrip.Bart.& alij in l.non dubium,C.de legib. Dec. cons.190.nu.6.Bal.cons.111.col.vl.lib.1.& cons.434.li. 2.cum alijs allegatis per Cardinal.Pars.cons.12.num. 38.col.2.& fuit resolutum in vna Calaguritan.Prioratus,10.Maij.1581.coram R.P.D.Blanchetto nõ ob-
47 stante*patientia Ordinarij, Bald.in l. Iulianus,in fin. C.de Iudic. Dec.cons.699.nu.4.& 5.Cardinalis Pari. cons.43.col.vlt.lib.1.& cons.107.nu.82.vol.3.& cõs. 14.col.2.vol.4.Rola.a Vall.cons.70.nu.13.vol.1.Sed in hoc casu particulari tantum huiusmodi Constitutio,remittit formam requisitam in dict. §.cæterum, qui,§.Circa hoc recipiat interpretationem,& moditi cationem a superiori vers.vel si locus,iuxta ea,quæ ha
48 benturtin l.verum.ff.de petit.hæred.it.l.qui filiabus,ff. de leg.1.Bart.in l.quisquis.ff.de leg. 3.vna enim pars legis,declarat aliam,dict.l. verum, & præcedentia in-
49 fluunt†in sequẽtia,Dec.cons.14.num.15. Cesal.cons. 138 nu.Si lib.1.& alij omnes.

Dubium tamen erit,quod impedimentum particulariter dicatur in†hac materia iustum,& sufficiens quo ad prædicta.Pro resolutione sciendum erit plura esse
50 genera impedimentorum†nam aliquando impedimẽtum prouenit a casu fortuito,aliquando a se ipso,quãdoque a psona aduersarij,vel tertij,aut iudicis,de vno quoque quam breuissime erit videndum,cum nõ omnia impedimenta hodie suffragentur,ad excusandum
51 †de non publicatione,vt fuit resolutum in vna Calaguritana Prioratus 10.Maij.1581.coram R.P.D.Blãchetto.

Circa primũ,constituenda erit conclusio,Impedi-
52 mẽtũ prouenienstex causa Belli existentis in loco,vbi publicatio facienda est,esse iustum interminis conclusionis nostræ,vt expresse probat dicta cõstitutio Gregorij XIII.§.si vero Ecclesia,in vers.*vel si locus bello*
53 *&c.*Vnde cum verba legis†sint clara nulla potest cadere dubitatio,l.Ancillæ, C.de furt.ad not.in l.continuus.§.cum ita,ff.de verb. oblig.& tradit Sarn.de pu-
54 blic.q.13.nu.1.& hoc ob timorem†quod incutit,Ancharan.cons.88.Marsi.in prax.crimin.§.expedita. nu. 5.Cagnol.in l.vani timoris.ff.de regul.iur.& hac ra-
55 tione inter†fortuitos casus numeratur Corn.cons.12. nu.4.vol.1.Neuizan.cons.93.n.5.Socin.cons.123.vol. 4.Curt.Iun.cons.85.nu.3.Ber.cons.130. nu. 6. vol.1.
56 Hinc propter†bellum fit remissio mercedis conductori,Riminal.cons.48.nu.2.Socin.sen.dict.cons.123. Corn.cons.152.vol.4.Cesal.cons.257.num.17. Natt. cons.690.lib.3.Curt.iun.cons.40.nu.3.& emphyteutæ.Ber.cons.130.num.7.lib.1.Iaso.cons.54.nu.2.vol. 1.Imol.in cap.potuit,num.42.locati,& propter bellũ
57 †quis excusabitur a contumacia,Afflict.decis.50.n.4.
58 & quibusdam †aliis oneribus,vt per Ferrett. tract. de Gabell.& publicat.nu.299.Boer.decis.249.Cesal.cõs. 104.num.10.cum aliis deductis a Moder.Florent.in tract.de fortuit,casib.p.2.q.1.col.2.vbi declarant ,& adducunt multa notanda.& hoc intelligitur esse iustum impedimẽtum,si vbi facienda est publicatio nõ
59 redditur ius,& nõ†potest ibi accedi,vel mitti,nam alias secus,Felin.in cap.transmissa,col.2. de prescript. Balb.in tract.præscript.par.6.princip.part.2.in 1.casu Menoch.cons.21.num.22.vol.1.Gozad.cons.38.nu 1.Soci.Sen.cons.76.n.79.li.8.Crau.cons.6. num.73.

Rursus,

Rursus,firmanda erit alia conclusio communiter a Doctoribus tradita,impedimentum proueniens,ex
60 causa†pestis existentis,vbi facienda est publicatio esse iustum in terminis huius materiæ, vt patet ex Doctoribus,traditis per Sarn.q.13.de publican. num. 1. Felin.in cap.cum dilecti,limit.7.de rescript.& alios citant Moderni,Florent.de fortuit.casib.p.2.q.6.num. 43.& probatur hoc expresse in dicta Constitutione. Gregorij XIII.in §.si vero Ecclesia,vers.*Vel si locus bello,aut peste,&c.*& sic æquiparat impedimentum ex causa belli & pestis,& idem in vtroque statuit.

Et ratio est quia omittens aliquid facere causa pe
61 stis,non dicitur†negligens,Bart.in l.naturaliter,colu. vlt.ff.de vsucap.Abb.Felin.& alij*omnes in cap.ex trã smissa,de præscript.Alexand.cons.81.col.2.lib.5.cum alijs,vt per Card.Paris.cons.34.n.18.in fin.volum.1.
62 Et ideo†Pestis excusat a mora,cap.negotiatorem,
63 distinct.88.quia pestis†computatur inter casus fortuitos,Corn.cons.128.num.25.vol.2.Igneus in l.contractus,num.101.ff.de regul.iur. Rip.in tract.de pest. in titul.de priuileg.temp.pest.num.60.cum sequen. & a
64 pœna causata propter†ipsam moram,l.2.ff.si quis cautionl.Celsus.ff.de arbitr. Neuizan.cons.51. num.15. quo fit,vt receptum*sit emphyteotã impeditum solu-
65 ere propter pestem†non cadere a iure suo, vt egregie ostendit Rip.loc.cit.nu.12.& excusat a periurio, Glos.in cap.si vero,de iur.iuran.Bart.in l.continuus, §.illud.ff.de verb.obligat.Neuizan.dicto cons. 51.nu.
66 12.Et†impedit præscriptionem, Doctores in dict.c. ex transmissa,Bald.in l.naturaliter.ff. de vsucap. & ibi
67 Ioan.Annibal.n.298.& ideo æquiparatur†bello, Moder.Floren.in tract.de regul.iur.regul.1.num.88.& id
68 eo excusat a †contumacia,clement.pastoralis, de sententent.& re iudic.clemen.1.de for.compet.cap.accedemus,vt lit.non contest.Barbat.cons.82.num.4.vol.1. primo.egregie Ber.consilio 61.numero 30.volumin. 3.& cons.51.nu.3.vol.4.& præbet causam restitutio-
69 nis†in integrum pro causa perempta,& si non est,p-
70 empta impedit†cursum fatalium,Alexand.cons.42.li. 3.Socin.cons.31,lib.1.Franc.in cap.ex ratione de appellat.Marian.Socin.Sen.†cap.penult.de iudi.& hoc
71 intellige, quoties pestis†in illo loco durauit per totũ illud tempus,quo tenebat†ibi publicationẽ facere Re signatarius,nã alias secus,vt egregie ostendit Cardinal.Paris.dict.cons.34. num.19.vol.1. & idem Paris. in dict.c.ex transmissa,nume.11.ex rationibus positis in decis.Neapol.39.& per Balb.tract.præscr.in 2. p.6. par.princ.in vers.tertius casus.

Et hæc quæ diximus de impedimento belli , & pestis,in loco,vbi facienda est publicatio amplia proce-
72 dere,†si ob tale impedimentum non potuit litteras expedire resignatarius,neque per se,neque per alium,nã ob hanc causam danda erit restitutio, vt patet ex his, quæ in facti contingentia respondit Card.Paris. cons. 143.col.1.nu.4.5.6.vol.4.

Hac etiam ratione quis excusatur ab appellando in
73 tra†statutum tempus,l.Imperator Alexander,vbi Bar. ff.de app.c.ex parte,eod.tit.c.accedens, vt lit.contest. c.cupientes,§.quod si,de electio.in 6.Hoc enim casu
74 quisquis diligens non posset,ideo relaxabitur† rigor iuris,Inn.Abb.& alij in c.transmissa,vbi Pari.num.11. de præscrip.Bart.in l.qui commeatus, ff. de re militar. Abb.in c.plerunque,de rescr.

75 Alij vero casus†fortuiti minime excusarent , tum
76 quia Doctores nihil scripserunt,tum etiam quia in d. Constit.Gregorij XIII.non†exprimuntur, arg.l.in pauricationis,§.vlt.ff.de præuaric.l.dissentientem,C.de diuortijs,l.illam,C.de collat.Oldrad.cons.202.tũ præterea quia cessat ratio impedimenti considerati in bel
77 lo,& peste,†vnde cesslabit dispositio,Bal.in l.si ob tũpem,ff.de cond.ob turp.caus.Tiraq.in tract.cess.caus.
78 num.118.& ideo concludendum erit,†infirmitatẽ nõ
79 excusare,neque furorem,qui inter calu †fortuitos cõputantur,Dec.in l.furiosum,num.34.C.qui test.facer. poss.Couar.li.3.variar.resolut.c.13.num.18.& hoc val
80 de notandum erit,quia infirmi†vocati non tenentur comparere,c.si ægrotans,5.q.3.c.si Episcopus, di.18. c.querelam,de procur.& ibi Butr.nu.3. Ber. cons.18. num.64.vol.4.Grat.cons.97.num.2.vol.1.Caraiuit.super ritu 267.num.7.

Nec etiam ad hoc prodesse allegare obliuionẽ,quã
81 uis memoria hominum†sit labilis,l.peregre,ff.de acq. poss.& ibi Bart.num.2,Imol.in l.qui fundum,n.3.ff.,p empt.Socin.Iun.cons.56.nu.15.vol.2.Crauett.consil.
82 28.num.4.minus†multitudinem negotiorum,cum ad hoc arctetur,ad not.in l.hac consultissima,§.at cũ humana,C.qui testam.facer.poss.Alex.cons.83.num.7. li.7.Nec etiam paupertatem,quamuis inter† fortuitos
83 casus numeretur,l.2.§.si eo tempore,ff.de admin.rer. ad ciuit.pertinen.Bald.cons.382.num.2.vol.5.Afflict.
84 decis.172.nu.2.Mantua sing.31.nu.4.& profit.in multis Glo.in l.si quis ad declinandum,§.sin autem,C.de Epis.& cleric.

In secundo capite circa impedimenta proueniẽtia a seipso constituendæ erunt duæ conclusiones,quarũ
85 Prima erit negativa in impedimentis,animi,vt error, & ignorantia non excusent,cum in Constit.prædicta
86 Gregorij XIII.adsit decretum irritans,† quod ligat ẽt ignorantes,c.1.de concess.præbend.e.quondam, de pben.in 6.c.dudum,eod.tit.c.si eo tempore, de elect.in 6.& ibi Gem.& alij, Archid.in c.1.col.1.di.19.Cardi. in Clem.1.in 6.not.de concess.præb.Rom.cons. 350. col.3.Alex.cons.97.col.1,li.5.Card.cons.33.Cassado, decis.3.num.1.de decr.reseru.& decis.12.nu.p.sup regu.Cance,quacumque†dignitate fulgeat,Gemin.in c. quoddam,in fin.& ibi Anch.in 3.not.Franc.in 1.not. de præben.li.6.Prob.c.tibi qui,nu.5.de rescr.li.6.Glo. regu.Cance.regu.27.cum alijs adductis per Gabr.lib. 6.commun.opin.de clausul.concl.3.col.1. & 2.Acce-
88 dit,quia error† iuris non prodest,Balb.in tract.præsc. tit.pro donat.num.2.Ias.in l.si ante,nu.7.ff.solu.matr. Imo.in l.iusto,num.5.ff.de vsuca.Ang.cons.70. num.
* 23.Corn.cons.148.vol.3.& communiter* Doctores
89 sequuntur:nam dicitur†iniustus error,not.in l.num-
90 quam,ff.de vsucap.Ignorantia†enim facti, & non iuris excusat,c.ignorantia,de reg.iur.in 6.l.reg.ff.de iur. & fact.ignor.l.non fatetur,ff.de confess.Abb.in c.vlt. de Constit.Glo.in c.vlt.de postul.prælat.Dec.in l. si is id quod,num.32.ff.de iurisd.omn.iud. Et ideo error
91 †& ignorantia iuris non est iusta causa restitutionis in integrum,Bart.in l.Diuus,num.2.ff.de re iud.Idẽ Bar. in l.cum fideicommissum,nu.4.ff.de confess.& in l.2. num.2.& num.9.ff.eod.Alex.cons.165.num.10.lib.6. Sfort.Odd.de restit.in integrum,quæst.8.art.8. n.39.
92 quia ignorare ius,est culpa†lata:ideo non mirum,si non datur restitutio,l.non enim,ff.ex quibus cau.maior.l.nec supina,ff.de iur.& fact.ignor.l.regula,§. sed facti ignorantia,ff.eod.& multa ad hanc materiam pertinentia deducit Sforf.Odd.de restit.in integr. q. 8,a nu.40.vsque ad num.105.immo nec etiam rustici re-
93 stituuntur†aduersus iuris ignorantiam,Bart.in l.1.nu. 6.C.vnd.vi,Alberic.in l.1.C.de in ius vocand. Alex.in l.venia,num.3.eod.tit.Menoc.de recup.poss.remed. 9.nu.21.22.Ias.in l.si quis id quod,num.32.ff.de iurisd dict.

di.omn.iud.

Secunda conclusio huius capitis erit in impedimẽ
* tis corporis,in quibus etiam erit regula* communis,
94 & negatiua,scilicet non excusare†prædicta impedimẽ
ta,& iam hoc ostendimus verum esse in infirmitate
corporis,& in furore,& in occupatione circa plura ne
gotia,ad quod faciunt,quæ scribit Sfort. Odd.de re-
stit.in integr.q.11.art.3.nu.6.Idemque erit alijs cau-
sis consideratis per Sfort.Odd.d.q.11. s

In tertio capite circa impedimentum prouenien
ex persona Aduersarij,iudicis,aut Tertij. Prima erit
95 conclusio,quod impeditus publicare in loco præfixo
†facto Aduersarij,vel Tertij excusabitur, quod colli-
gitur expresse ex dicta Constitutione Gregorij XIII.
§.si vero Ecclesia,vers.vel si,&c.*Vel si locus bello,pe
ste,aliusque manifestis periculis subiaceat,&c.*quæ ver
ba vltima possunt commode huic casui applicari,& ia
tis colligitur hoc ex DD.allegatis a Sar.d.q.13. de pu
blican.num.1.vers.vel aliquod aliud simile impedimẽ
tum,& hoc intelligo,si impediatur vi armata, vt non
possit resignatarius per se,neq; per alium facere illud
ad quod tenetur:nam tunc relaxatur forma præscri-
pta,nam tali casu etiam non tenetur comparere, & ió
96 excusatur†a contumacia,Cesal.cons.164.nu.19.Card.
Paris.cons.1.num.5.vol.1.optime Bald.in l.ea quæ,C.
quomo.& quan.Iud.Card. Zabarel.in Clem.ex iur.§.
97 rursus,de verb.sign.& si non appellauit †non excludit
a beneficio legis,scilicet prosequẽdi ius suum,ad not.
in c.vlt.de app.Dec.in c.si iustus,num.4.& 6.de appel.
* & ideo* receptum est formam†remitti ob hanc cau-
98 sam,Ant.in c.vlt.num.2.de appel.Modern.Florent.de
fortuit.casib.p.2.q.8.num.33.Et iustum impedimen-
99 tum reputatur mortis periculum;†Franc.de Plat.de†ex
commu.§.59.num.2.Cravet.cons.49.num.1. Docto
res in l.interpositas,C.de transact.Illud autem impedi
100 mentum,quod prouenit†ex dolo Aduersarij,aut Ter
tij nequaquam probat excusationem in hac materia,
vt colligitur ex supradictis,quod est notandum;nam
101 alias impedimentum tale præbeat causam† restitutio-
nis in integrum,l.arbitrio,§.si cuius dolo, & ibi Do-
ctores,ff.de dol.Glos.in l.3.in fin.prin.ff.de eo,ip quẽ
factum erit,Fulgosius in l.si maior,n.2.C.de dol.Mau
rit.de restit.in integr.c.416.cũ alijs,vt per Sfor.Odd.
de restit.in integr.q.12.nu.3. cum seq. & faciunt quæ
scribunt Socin.Iun.cons.120.num.2.vol.3. Bertrand.
cons.15.nu.12.vol.2.Card.Paris.cons.100.nu.44. vo.
4.Boer.decis.40.nu.4;decis.Pedemont.20.

Dubium tamen est,an si pater iussit filio resignata
rio,ne capiat possessionem,& non publicet, ad euitã.
discordias inter cognatos suos,& resignantis,& inte-
rim transeat tempus,iste filius dicatur iuste impedi-
tus,vt lapsus mensium ei non noceat?Nauarr. in facti
contingentia tenuit filium resignatarium ex hoc ex-
cusari,cons.3.a num.4.vsque ad fin.tit.de renuncia.&
102 mouetur primo,quia†patri parendum est ex quarto p
cepto Decalogi,& probatur etiam in leg.veluti, ff.de
iust.& iur.

Secundo,quia metus reuerentialis parentum dici-
103 tur†iustus,Glos.in c.præsens,20.q.3.Nauar.in Manu.
c.22.num.51.&c.c.17.num.20.

Tertio,quia res,quæ culpa caret, in damnum verti
104 non debet,c.2.de Constitu.Sed hic non adest culpa,
ergo,&c.

Quarto,quia ex hoc non videtur læsa Cance..& Ca
mera,quia iam fuerunt expeditæ Bullæ,nec fuit datũ
vllum scandalum.

His tamen non obstantibus, contrariam opinionẽ
105 existimo,veriorem,† hoc non prębere excusationem;
tum quia id nõ reperitur cautũ iure, neque ab aliquo
Doctore consideratum, tum etiam quia cessat ratio
impedimentorum positorum in dicta Constitutione
Gregorij XIII.vt supra dictum est, tum præterea qa
non debet filius omittere id quod sibi a Papalib.Con
stitutionibus mandatur ad euitandas fraudes,vt dictũ
est eod.li.q.1.ob reuerentiam patris, nam nullibi hoc
exprimitur,& prædicta Constitutio cum loquatur ge
neraliter de omnibus,& quibuscũque personis, satis
videtur etiam de filijs loqui,& præceptum patris non
106 habebitur in consideratione,ne aperiatur† via fraudi-
bus,l magis,§.si pupillus,ff.de reb.eor.l. si legatarius,
C.de leg.l.in fundo,ff.de rer.vendic.nam semper pos-
set hoc præceptum patris siue reuerentia allegari ad
effugiendas pœnas non factæ publicationis.

Ad contraria respondetur hoc modo. Ad primũ,
filium teneri amare,& honorare patrem, & ei obedi
re in his,quæ spectant ad salutem animæ ipsius, & ad
107 regimen,& gubernationem†domus, & rei familiaris,
non autem quo ad ea,quæ non pertinent ad hoc, ita
Ang.& Siluest.vt refert Nauar.in Manual.c.13.n.12.
cum.seq.Ad secundum respondetur, non dici iustum
impedimentum,vt patet ex prædictis.Ad tertium re-
spondetur,retorquendo in contrario,quia immo ad-
est culpa. Ad quartum respondetur, adesse interesse
Papæ,qui vult,vt Cõstitutiones suæ seruentur,nã pa-
108 rum est iura†condere,nisi mãdentur debitæ executio-
ni,l.2.ff.de orig.iur.& ne committantur fraudes con
fideratæ in prima quæstione huius libri.

Et hanc conclusionem extendo etiam ad casum
strictiorem,quando pater detinebat litteras,& nole-
bat eas tradere filio,vt publicare posset,vt in casu Na-
uar.loc.cit.vbi dicit non decere filio mouere litẽ con
tra patrem illas negantem:nam teneo ex hoc non ex
cusari filium resignatariũ,quia debet hoc casu,vel lit-
teras resignationis habere a patre medio consangui-
neorum,aut confessariorum,vel Episcopi,vel mittere
109. ad registrum Bullarum pro extrahenda copia authen
tica,& cum illa publicare,& interim se protestare, &
sic omnes diligentias adhibere,vt requiritur, vt impe
110 dimentum allegatum† etcusat,Bart.in l.2.§. quod di-
ximus,ff.si quis caution.Afflict.decis.29. Felin.in ca.
* cum inter,col.10.de præscript.*communis opinio,te
ste Paris.cons.34.nu.19.vol.1.& dixi late.supra.

Modificarem tamen hanc conclusionem, vt quo
ad forum conscientiæ procedat opinio Nauarri, vt
111 iste filius ex hoc excusetur†quia transgrediens legem
humanam iusta de causa,vel ex ea quam putat esse iu
stam non peccat saltem mortaliter,Caiet.2.2.q. 147
art.3.& in Summa in verb.ieiunium,§.quo ad tertiũ,
Nauar.super Summ.12.q.2.num.10.& 15.

In quarto capite,quoties impedimentum prouenit
ex facto iudicis,aut superioris. Primo contigit dubi
tari,si fuit retenta supplicatio, vt quia ad impedien-
dũ ne registreẽ fuit appositũ nihil transeat ad instãtiã
alicuius,vt de stylo* fit frequẽter ī Dataria,an si labaẽ
tps præfixũ ad publicandũ excuseẽ ex hoc resignata
112 rius.Negatiua opinio mihi videtur vera,ea ratione,qa
huiusmodi impedimentum non videtur considerabi-
113 le,†& iustum. cum potuerit tolli citando partem ad-
uersam,quæ obtinuit nihil transeat,ad comparendum
coram R.P.D.Datario,vt dicat causam,quare suppli
catio impeditur,& qua causa vult impedire ipsius regi
strationem,& per consequens expeditionem litterа-
rum,qua hora præscripta comparente Datarius audi
rationes vtriusque,& de stylo* solet regulariter man-
dare

dare supplicationem relaxãdam,& hoc solet fieri spa
tio duorum,vel trium dierum, impedimentum enim
114 tunc excusat,cum remoueri non†potuit ex diligentia
facta.l.sed & si,§.2.ff.ex quib. caus. maior. Dec.cons.
270.num.2.Menoch.de arbitr.iudic.cas.118.in fin.&
cas.116.in princ.& communiter* Doctores,vt dixi su
115 pra,& omnino requiritur diligentia†communis opi-
nio,teste Cardin.Paris.cons.34.num.19.vol.1.& idem
Paris.in cap.ex transmissa,nu.11..de præscr.& secun-
dum hanc opinionem in quadam Aretina consului
anno elapso.

Secundo dubitatur,quid si Datarius ex causa sibi
visa retinuit supplicationẽ, & impediuit expeditionẽ
litterarum.an ex hoc excusetur resignatarius qui non
potuit ob hanc causam infra tempus publicare? Affir-
116 matiua†opinio est vera,vt excusetur,secundum quam
pronunciauit Rota in vna Lauretan.beneficij.9. De-
cembris.1589.coram R.P.D.Orano Auditore Ro-
tæ doctissimo,vbi Datarius detinuit supplicationem
datam,& regiitratam,& super qua fuerat præstitus cõ
sensus,& tradit Sebast.Medic.de fortuit. casib.p. 1.q.
4.nu.39.Card.Paris.cons.143.nu.3.vol.4.

Et ea est ratio, quia nulla potest in hoc con-
117 siderari culpa resignatarij, & per † consequens non
debet incidere in pœnam,l.si cum dies.§.si quis ex li-
tigatoribus,ff.de recept.arbitr.Paul.de Castr. Fulgos.
& Alex.in l.2.§.1.ff.si quis cautio.Dec.cons.468.n.3.
&impedimentum dicitur iustum,considerata perso-
na,ex qua prouẽit,nam Datarius est ille, qui in his ma
118 net†is repræsentat†personam Principis,Glos.in cap.cu
pientes,§.quod super viginti,de elect.lib.6.Alex. in l.
properandum,§.sin autem vtraque,C.de iudic.Fel.in
cap.extransmissa†num.7.de præscr.Card.Paris.cons.5.
num.52 vol.4. Et cum non possint expediri litteræ,
119 quo modo potest fieri publicatio,quæ debet †cum il
la qualitate fieri,ad not..l.quicũque,C.de seru. fugit.

Declaro tamen hanc conclusionem procedere,si
resignatarius fecit diligentiam ipse,vel procurator apud
Datarium,vt relaxaret supplicationem, qua non ob-
stante ipse nihilominus detinuit ex aliqua causa sibi
bene visa,iuxta ea,quæ diximus supra,& tradit Card.
Paris.in dict.c.transmissa,nu.11.de præscr.Alex.cons.
* 49.lib.2.Afflict.dec.29.nu.1.& fuit* resolutum in vna
Conchen.Cappellaniæ,de anno.1552.teste Caputaq.
decis.72.par.2.

Declaro secundo,procedere,si Datarius illam deti
nuit,non obstante diligentia facta per longum tem-
pus,ideſt per totum tempus præfixum,& datum ad pu-
blicandum,nam hoc casu resignatarius erit excusan-
dus,secus vero si illam retinuit per dies, vel per men-
sem,aut duos,vel tres,aut quatuor,& postea illa relaxa
uit,vt potuerit resignatarius expedire litteras,& publi
care in termino,nam hoc casu non excusabitur, quia
impedimẽtũ nõ est causa immediata,vt requiritur,cũ
non fuerit toto tempore,Innoc.Abb.& alij in dict.c.
ex transmissa,de præscr.Dec.in c.scisciatus,not.vlt.de
rescr.Boer.decis.40.nu. 4. Menoch.de arbitr. Iudic.
dict.cas.118.in fi.& communiter* Doctores tradunt
vt dixi supra.

Et hanc existimo iustam causam prorogandi tem-
pus,nam similia impedimenta prouenientia ex perso
120 na Iudicis regulariter sunt†iusta causa restitutionis in
integrum,l.1..§.1.vers.siue cui per magistratum,ff.ex
quib caus.maior.l.sed & si per prætorem, in princ. ff.
ffieod.Maurit.de rest.in integrum,cap.354.& c.403.
Sfort.Odd.in eod.tract.q.13.art.1.Roman. cons.58.
nu.4.Anton.de Butr.con.27.ad fin.

Tertio dubitatur, An si iste resignatarius fuerit cae
ceratus , vt ex hoc non potuerit expedire litteras,
121 vel si illas expediuit non potuerit publicare,†quia lit-
teræ detinebantur a Iudice, & transeat tempus præfi
xũ,excusetur ex hoc?Sarn.de publican.q.13.n.3.tenet
affirmatiuã excusari,vbi dicit hoc procedere si fecerit
diligentiã, & corã testibus protestetur culpa sua nõ trã
sire tempus præfixum,& non posse p aliũ expedire lit
teras,vel expeditas mittere ad faciendã publicationẽ,
vt tenet Rip.in tract.de pest.in 3.par.in 6.qu. Et hæc
122 erit iusta causa prorogandi tempus†datum ad publi-
candum.nam carcer præbet causam restituendi in in
tegrum,Bart.Bal.Ang.Fulgos.Pau.de Castr.& alij in l.
2.C.ex quib.caus.maior.Bar.in tract.de carcer. nu. 7.
Gig.de pen.q.35.num.4.cum alijs allegat. per Sfort.
Odd.de rest.in integr.q.7.art.5.nume.28. nisi fuisset
123 carceratus ob delictum,Bart.in l.2.§.vlt.ff. si quis cau.
non.& ibi†Paul.de Castr.num.2.

124 Quarto dubitatur,An si propter†sedem vacantem
non potuerit expedire litteras,& per consequens pu-
blicare incidat in pœnas appositas per Gregorianam
contra non publicandas infra tempus præfixum? Ne-
gatiue videtur respondendum,quia hoc dicitur l.giti
mum, & iustum impedimentum cum dicto tempore
* non possint expediri litteræ.Nam stylus* est,vt statim
mortuo Papa,hat congregatio S. R. E.Cardin.ium,
125 tunc præsentium in Vrbe,in Camera†Constitorij , in
qua rumpitur Anulus Piscatorius,& Plumbeũ,& po-
stea mandatur,vt sigillentur omnes supplicationes exi
stentes penes Datarium tam datatæ,quam non.Si er-
go supplicatio resignationis erat datata,& postea mo
rirur Papa,& Sedes vacat per tex menses, nemo nega
bit resignatarium excusari a publicatione,cum impe-
dito non currat tempus,l.1.C.de annal.except. & iu-
126 stum†dicetur impedimentum, cum non potuerit re-
moueri,Bart.in l.sed & si per prætorem,§.2.ff.ex qui
bus caus.maior.Menoch.de arbit.iud.cas.118. ad fi.&
communiter Doctores,vt dixi supra.

Et hæc comprobantur ex Constitutione 23. Iulij
127 III.incip.mentis,& intentionis,vbi refertẽ dubitatum
fuisse,an tempus Sedis vacantis Pauli III.prædeceſlo-
ris sui a die obitus vsq; ad suam assumptionem sit cõ-
putandum in tempore dato ad prosequendam appel
lationem,vel restitutio sit concedenda,tanquam legi
tima subsistente causa,& iusto impedimento, & de ci
dit in vers. *Nos igitur cupientes litium dispendijs,& li
tigatorũ sumptibus consulere motu proprio, & de cer
ta nostra scientia , ac de Apostolicæ potestatis ple-
nitudine,declaramus,instauramus , & fatalia quarum-
cumque causarum in quocumque foro tam Ecclesia-
stico,quam seculari, ac coram quibuscunque iudici-
bus,tam ordinarijs,quã extraordinarijs vrbis nostræ
indecisis quouismodo pendentib. a die obitus præfati
prædecessoris nostri vsque ad præsentis nostri motus
proprij datam,nullo modo curriſſe,sed tempora prædi
cta fuisse,& esse de medio tollenda, minimeq.in instã
tijs,seu fatalibus causarum,tam ciuilium,quam cri-
minalium,tam profanarum,quam Ecclesiasticarum.
ac etiam feudalium fore,& esse computanda,sicereq;
propterea earundem causarum prosequutionem fieri,
ac si tempus prædictum intermedium minime fuisset
decursum,&c.*& hoc nulla alia ratione,nisi quia cum
ius tunc non reddatur , fuerunt iusto impedimento
128 impediti,vt dicitur in procœmio ex quo causa finalis ,
colligitur,l.vlt.vbi Bart.Bal.& alij, ff. de hæred. instit.
Glos.in l.1.ff.de iudic.Bal.in l.pacta nouissima , C. de
pact.& quia ibi exprimitur,Bal. in l.cum tale.§.taliam

causam

causam ff.de condit.& demonstr.& in l. generaliter, col.2.C.de episc.& cleric.Oldrad.cons.224.col.5. Tiraquel.in tract.cess.caus.limit.1.nu.29.& 30.

Quæ ratio cum adsit in casu nostro, quia iste non
129 potuit expedire litteras, cum tunc non expediantur, eadem erit iuris dispositio, l.illud, ff.ad leg.Aquil. Similem Costit.fecit Pius V.vt habes in Bullario Constit.163.incip.Cupientes.& Gregor.XIII.vt habes in in Const.17.incip.Cupientes.

Et hoc est valde notandum, nam sæpius cõtingere potest, vt Sedes Apostolica vacet longo tempore, cũ
130 debeat † duæ partes Cardinalium in vnum conuenire. c.licet, de elect.vbi Alex.III.hoc statuit in Concil.Lateranen.& ibi omnes Doctores,& hic est vltimus modus eligendi Summum Pontificem in locum beati Pe-
131 tri Apostoli, cui fuit potestas Iurisdictionis exercendæ,& dispensandi,& suprema Ecclesiæ vniuersalis administratio data, Matth.c.16. Tu es Petrus,& tibi dabo claues,&c.Ioan.vlt.Pasce oues meas,&c. Luc. 22. & tu conuersus confirma fratres tuos, cap.sacrosancta, dist.22.c.dudum.3.q.6.& c.audiuimus, 24. q.1.c. Apostolicæ, in fin.de senten.excom. in 6.c.pro humani, de homic.in 6.c.solitæ, de maior.& obedien.c. per uenerablem, qui fil.tint legit. Turrecrem.de Eccles.li. 2.c.54.& 77.cum seq.& in c.1.distinct.21.Card. Ia-
132 cob, de concil.lib.10.artic.7.& ipse Petrus fuit † institutus Episcopus vniuersalis Ecclesiæ,& post ipsum successores ipsius, Cardin.in cap.porro, dist.66.& ibi Prepositi.nu.2. Idem Præpositi.in cap.1.n.6.dist.21.Caiet. super 2.2.q.186.art.4.Abb.in c.4.num.2.de consuet. August.de Ancon.de potest.Pap.q.88.Archiep.Florent.in summ.p.3.tit.22.c.3.§.7.& c.9.§.1.Io.Selu.de benef.p.2.q.1.num.18.

Et Gregorius X.in Concilio Lugdunen. addidit,
133 vt Cardinales † recluderentur in Conclaui, vt habetur in c.vbi periculum, de elect.lib.6.& ita hodie fit,& huiusmodi quæstio proposita, potest frequenter accidere, vt accidit paullo ante, nam vidimus spatio decem,
134 & octo mensium quinque † Pontifices mortuus est Sixtus V.die.27.Augusti. Vrbanus VII.die 27.Septembris, cum 12.dies tantum vixisset,& post controuersiam duorum mensium, fuit electus Gregorius XIV. qui vixit decem menses& postea fuit creatus Innocentius IX.& mortus est spatio duorum dierum, fuit
135 omnium † consensu hac die 30.Ianuarij.1592.electus Illustrissimus,& Reuendissimus Dominus Hyppolitus Cardinalis Aldobrandinus, innocentia vitæ, rerũ agendarum experientia, pietate,& doctrina Canonũ, & Legum insignis, q̃ voluit appellari Clemens VIII. Idq.alias nunquam contigit, nisi anno.1276.nam tũc fuit adsumptus Innocentius V.qui vixit menses quinque,& postea Hadrianus V.qui sedit mensem vnum, & demum Ioan.XX.qui sedit mẽses 8,& tandem Nicolaus III.

136* Ex his casibus* stylus obseruat, vt † prorogetur tempus, Arnulph.Ruz.de iure regal.in 4.par.priuil. num. 15.prope fin.vers.vnum tamen singulare, Rebuff.in in prax.benefic.tit.de publican.col.7. vers.notandum est.Et de stylo non solum ob hanc causam, & aliam similem datur prorogatio, sed etiam absque causa legitima,& ita vidi obseruari pluries, dummodo nõ sit in alterius præiudicium.

SVMMARIVM.

1 *Resignatarius tenetur verificare suam gratiam.& numero 17.*

2 *Publicatio est pars gratiæ.*
3 *Negatiua probatur eo ipso, quod contrarium non probatur.& num.18.*
4 *Facta non præsumuntur, sed debent probari.*
5 *Impetranti beneficium ob non publicationem, incumbit onus probandi.*
6 *Publicatio præsumitur facta in tempore.*
7 *Factum præsumitur, quod iure erat faciendum. & numero 25.*
8 *Factum præsumitur, cum est consuetum fieri.*
9 *Negatiua probanda est per illum, qui in ea se fundat.*
10 *Vnusquisque tenetur probare, quod est fundamentum suæ intentionis.*
11 *Præsumptio pro validitate actus.*
12 *Præsumptio pro validitate actus, præualet alijs.& numero 23.*
13 *Vt actus valeat, receditur a natura dispositionis.*
14 *Actus præsumitur factus omni meliori modo.*
15 *Præsumptio est iuris probatio liquidissima.*
16 *Præsumptio releuat ab onere probandi.*
17 *Negans non dicitur affirmare.*
20 *Facta præsumuntur, cum sunt consueta fieri.*
21 *Quod consuetum est fieri, est necessarium ad factum.*
22 *Factum præsumitur ex præsumptionibus.*
26 *Ex triennali præsumitur publicatio.*
27 *Triennalis defendit execrabilem, & non promotũ ad sacros Ordines.*
28 *Triennalis præsumit dispensationem.*
29 *Præsumitur pro Ordinario.*
30 *Solemnitas facilius probatur, quam actus, &c.*
31 *In spolio triennalis non operatur.*
32 *In spolio allegatio Lapi non suffragatur.*
33 *Resignatarius tenetur superiori ostendere publicationem.*
34 *Possessor beneficij titulum probare non tenetur.*
35 *Superiore inquirente, possessor debet ostendere titulũ.*
36 *Dispensatus tenetur ostendere dispensationem superiori.*
37 *Ministri Cameræ possunt compellere beneficiatos ostendere iura.*
38 *Superior aduersarius non potest compellere ad ostendendum titulum.*
39 *Petens suam gratiam canonizare, debet sua iura ostendere.*
40 *Resignatarius quomodo debet docere de publicatione & quando tenetur.*
41 *Instrumentum publicationis cur scribitur a tergo literarum.*
42 *Instrumentum dicitur probatio probata.*
43 *Instrumentum dicitur probatio aperta.*
44 *Instrumentum præsumitur verum, validum, & solemne.*
45 *Instrumentum publicationis potest probari testibus, & quando.*
46 *Duo testes sufficiunt ad probandum instrumentum.*
47 *Testes debent esse idonei.*
48 *Publicatio probatur per testes absque instrumento.*
49 *Impetrans beneficium ob non factam publicationem, debet probare non publicationem.*
50 *Donec Iudex declarauerit non publicationem, datur manutentio resignatario.*
51 *Non publicatio est difficilis probationis.*
52 *Esset edenda Constitutio super modo probandi non publicationem.*
53 *Ex inspectione matriculæ, probatur quem esse scholarem.*
54 *Quomodo probatur quem non soluisse collectas.*

55 Nega-

55 *Negatiua probatur per inspectionem scripturæ.*
56 *Probatur non publicatio ex relaxatione litterarum.*
57 *Impossibilitas inducit probationem.*
58 *Negatiua probatur per actus incompatibiles cum affirmatiua.*
59 *Negatiua probatur per actus, quibus positis tacite resultat.*
60 *Non publicatio probatur per illas personas, qui debebant actum facere, vel illum scire.*
61 *Actus non gestus in collegio, potest probari per homines de collegio.*
62 *Legatum probatur per testes testamentarios.*
63 *Negatiua potest probari per testes, qui scire poterant affirmatiuam.*
64 *Ratio a communiter accidentibus optime concludit.*
65 *Probatio a communiter accidentibus, est præsumptiua.*
66 *Probatio quia sum vicinus, est præsumptiua.*
67 *Quod in actis scriptum non reperitur, præsumitur non gestum.*
68 *Negatiua probatur per coarctationem loci, & temporis.*
69 *Testes super probatione negatiuæ, quomodo debeant esse.*
70 *Negatiua per confessionem partis probatur.*
71 *Nulla est maior probatio confessione partis.*
72 *Probatio per confessionem partis superat omnes alias probationes.*
73 *Confessio habet vim instrumenti.*
74 *Confessio partis admittitur contra præsumptionem iuris, & de iure.*
75 *Publicatio in tempore, probatur ex eius annotatione.*

QVAESTIO XIV.

VAERO decimo quarto, & vltimo, An impetranti beneficium vacans ob non factam publicationem incumbat onus probandi nõ publicationem, vel ad hoc teneatur resignatarius, qui tenebatur publicare.

Quod resignatarius teneatur p-
1 bare publicationem, facit Primo, quia † tenetur verificare suam gratiam, vt dixi li.præcedenti quæstio. 1.ex communi ergo probare publicationem, quæ est pars
2* † gratiæ, cum absque ea sit nulla resignatio, vt* cõmuniter Doctores volunt,& dictum est supra.

3 Secundo, quia negatiua † probatur eo ipso, quod contrarium non probatur, l.C.de probat. Glos. in l.2. verb.compellere, C.de iur.emphyt.glos.in l.2.vbi Bal. C.de error. aduoc. Idem Bald.cons.79.lib.2.Cauet. cons.1.in fi.Lanfranc.in ca.quoniam contra, in princ. nu.14.de probat.

4 Tertio, quia facta † non præsumuntur, sed debent probari, l.fi emancipati, C.de collat.l.1.C.de probat.l. quæsitum, §.consilium, ff.de curat.furios.

His tamen non obstantibus, contraria opinio est
5 verior,& communior,* recepta* in praxi, vt † impetrãs beneficium ob non publicationem,& dicens non esse factam huiusmodi publicationem, teneatur, id pro-
* bare, vt fuit pluries resolutum in Rot. † & præsertim in vna* Hispalen. Archidiaconatus coram R.P.D. Blanchetto de mense Decemb. 1578.& in vna Calagurita. 4.Febr.coram Illustrissimo Cardinali Aldobrandino & in alia Salamantin.de anno.1582.coram R.P.D.Bubalo,& in altera Pamphilonem coram R.P.D. Pamphilio,5.Nouemb.1584.& in vna Aquilana.28.Febr. 1585.coram.R.P.D.Vice comite,& in vna Bergomen.Cantuccio,28.Februarij & 4.Decemb.1587. & in alia Theanen.coram R.P.D.Gipsio,20.Maij,eod. anno,1586.& in alia Lauretan.beneficij.9. Decembris,1589.coram R.P.D.Orano.Ratio duplex solet assignari.

6 Prima est, quia publicatio † præsumitur facta, & in tempore, Gammar.de auctor.Legat.a later,lib.3.num 453.Rot.decis.12.de iur.patron.in antiq. nam factũ
7 præsumitur, † quod iure erat faciendũ, Dec.cons.446 nu.7.Cesal.cons.9.nu.16.lib.1.cum alijs, vt per Mas-
8 card.de probat.conclus.734.& ob id etiam factum † sumitur, cum est consuetum fieri, Bald. in rub. C. de fid.instr.col.3.post.nu.8.Siluan.cons.68.num.8.lib.2. Crauet.de antiq.tempor.par.4.num.230.cum alij, vt p Mascard.de probat.conclus.732.num.5. & hoc præcipue, vt actus sustineatur.

9 Secũdo, quia negatiua † probanda est p illũ, q̃ in ea se fundat, siue agẽdo, siue excipiẽdo, siue sit negatiua iuris, siue facti, siue qualitatis, Glo.in l.2.ff.de prob.Bar. in l.in illa, ff.de verb.obli.Inn.in c.super his, de accus. Alex.cons.42.col.2.li.6.Gemin.in cap.13.not,de cõs. lib.6.Anchar,cons.254.nu.3.communis* opinio omnium Doctorum, vt patet ex adductis per Gabriell.in lib.1.commun.opin.tit.de probat.cõclus.6. Mascard. de probat.conclus.1087.num.1.Paril.123.volu.1.& cons.153.colum.vlt.vol.4.Tiraquel.de retract.§.32. Glos.1.num.84.Viu.in opin.538.nu.1.& infinitos cõgerit Herculan.in tract.de negat.num.2.& hoc ex il-
10 la communi iuris regula † quod vnusquisque tenetur probare, ea, quæ sunt fundamentum intentionis, l.q accusare, vbi omnes DD.C.de eden.l.2.l.ab ea parte, l.in exceptionibus, ff.de probat, cap.1.vt Eccle.benef. cap.dilectos, de fid.instrument.cap.vlt. de iure iur.c. vlt.6.q.vlt.Alex.cons.18.in princ li.1.Dec.cons.424. col.1.Card.Paris.cons.1.col.2.& cons.22.nu.66.vol. 4.Socin.Iun.cons.4.num.30.& cons.39.nu.62. lib.2. Sed impetrans fundat suam intentionem super non publicatione, ergo id probare debet,& hoc eo magis
11 cum præsumptio sit p validitate † actus, Paul.de Castr.
12 in l.ex imperfecto, C.de testament. & † huiusmodi præsumptio præualet alijs præsumptionibus, Dec.in l.post
13 quam Iiti,num.23.C.de pact.& ideo, vt actus valeat, receditur a natura dispositionis, l.qui concubinam.§. qui heres, ff.de legat.3.Dec.in cap. quoniam Abbas. num.16.de offic.deleg.Alciat.regul.3.præsumpt.34.
14 Hinc factus præsumitur factus omni meliori modo vt prosit facienti, l.1.& 2.ff.de solut,Bart.in l.gerit,n. 21.ff.de acquirend.hereditat.Socin.cons.113.num.3.li. 4.Tiraquell.de retract.conjungi.§.30.Glos.1.nu.32. Menoch.de arbitr.iudic cas.126.num8.& secundum ius disponit, cap.ex litteris, de Constit.cap.fedes de rescrip. c.veniẽtes, de iureiur.Cald cõs.11.in fi.de feud.
15 Cauet.cons.186.n.9.& tamen † præsumptio iuris est probatio ljq. dissima.l.licet, vbi Ias.ff.de legat. 1.Card. Paris.cons.32.nu.45.vol.1.Dec.cons.54.col.1.& rele-
16 uat ab onere probandi,& aduersarium grauiori onere probationis inquietat, l.1.C.de probat. l.si cautio, C.de non numer.pecun.l. in excep.vbi Glos.fi.de except.Abb.in c.nihil.num.14.de elect.Marsil. singul. 451.Card.Paris.consil.quadragesimo secundo, volumin.Cauet.cons.229.col.vlt.& faciunt quæ in simili materia scribunt Fel.in c.vlt.col.4.de plump, Ioan. in l.necessarios,§. non alias,n.84.ff.ad Sillan,Card.Paris.cons.95.col.2.lib.3.

Non

Non obstant contraria, quia ad primum respondetur † illud procedere, cum vult suam gratiam canonizare, nam tunc tenetur illam verificare, vt* communiter tradunt Doctores citati, lib. præcedenti, nos vero agimus quando aliquis impetrauit ob non publicationem.

* Ad secundum respondetur contrarium* communiter recipi, † vt patet ex adductis per Herculan. de negat. nu. 2. & negans numquam dicitur affirmare l. Titius, §. vlt. ff. manumiss. testam. Bald. in l. 2. in fin. C. de condic. ser. Card. Paris. cons. 140. col. vlr. & 141. col. penult. vol. 4.

Ad tertium † respondetur, facta præsumi, quando sunt consueta fieri, Bal. in rubric. C. de fid. instrū. col. 3. nu. 7. & in l. in cōdū, ad fin. C. si cer. pet. Ias. in l. scien dum, sub num 2. ff. de verb. olig. Crauet. de antiq. tēp. 4. par. nnm. 230. coque magis, cum id, quod † consuetū est fieri, sit accessorium ad factum principale, Curt. Iun. in l. si emancipati, nu. 9. C. de collat. Felin. in c. cū M. Ferrarien. num. 7. de Constit. Sed publicatio est cō sueta fieri, & est accessoria ad expeditionem litterarum ipsius resignationis, ideo debet præsumi. Accedit quia præsumitur factum, quoties † inducitur ex aliis præsumptionibus, Abb. in c. cum tu, nu. 3. per illū tex. de probat. Idem. Abb. in c. in præsentia, n. 3. eod. tit. Siluan. cons. 81. nu. 28. lib. 2. Sed id suadetur ex aliis præsumptionibus, & præsertim ex illa, † vt actus sustineatur, quæ præualet omnibus alijs Dec. in l. post quam liti, num. 23. C. de pact. comprobatur etiam, ga factum † præsumitur, quod de iure erat faciendū, Crauett. cons. 22. nu. 5. & 149. nu. 12. Cefal. cons. 9. nu. 16. Dec. cons. 446. n. 7. late Mascard. de proba. cons. 734.

Ex quibus duæ colligūtur conclusiones. Prima, publicationem præsumi factam per resignatarium, atq; in tempore, & non teneri id probare, & hæc est communis, & recepta Doctorum sententia, quæ sententia eo magis procedit, si resignatarius per triennium possedit illud beneficium resignatum, namque ex triēnali præsumi † publicationem absque dubio fuit resolutum in Rota in vna * Placentin. applicationis fructuum coram R. P. Domin. Bubalo, quod etiam fuit decisum, & cōfirmatum die. 3. Iunij. 1584. coram R. P. D. Orano, & est ratio, nam sicuti triennalis defendit † execrabilem, & non promotum ad sacros Ordines infra annum, vt per Sarn. super regul. de triennal. q. 4. & præsumit dispensationem † que petēdē ex facto superioris, ita multo magis debet defendere resignatarium, qui habet titulum, & possessionem, vt præsumi debeat publicatio, quæ pendet a facto ipsius, & nō requiritur aliquod factum superioris, & verisimiliter ordinarius † non permisisset per triennium sine publicatione beneficium resignatū posideri, Archi. cons. 117. nu. 7. Felin. post alios in c. illud. nu. 5. de præsump. qui etiam volunt ex hac consideratione, & verisimilitudine præsumi titulum, ergo fortius præsumēda erit solemnitas ad titulum requisita, quæ † facilius probatur, Glos. in l. talis scriptura, §. vlt. in verb. vniuersa, ff. de legat. 1. cum alijs, vt per Natt. cons. 102. num. 3. l. 2.

Limita primo, hanc conclusionem non † procedere quoties essemus in spolio, nam tunc neque triennalis hunc effectum produceret, vt præsumatur publicatio, vt fuit resolutum in Rota in vna Bergomen. coram bon. mem. Cantuccio, 28. Februarij, 1586. & in vna Cæsaraugustan. parochialis, & Abulen. Canonicatus, coram R. P. D. Gipsio. 16. Iunij, & in alia Auxian. Et ratio est, quia in spolio † neque allegatio Lap. suffragatur, vt fuit * resolutum in Rota in vna Scholastriæ coram R. P. D. Orano, & in alia Auximan* parochiali coram R. P. D. Blanchetto, & in alia Ispalen. 8. Iunij, 1589.

Limita secundo, non procedere quoties, superior vellet videre publicationem, tunc tenetur resignatarius illam ei exhibere, vt communiter* omnes conclu dunt, & in praxi tota die recipitur, quod deducitur ex eō, quamuis possessor beneficij † titulum probare non teneatur, vt est communis opinio, teste Mascard. de probat. conclus. 1372. qui plures congerit, illum tamē probare tenetur, & ostendere, cum superior ex officio † inquirit, cap. ordinarij, vbi Archid. super verb. exhibere, Gemin. num. 7. Franc. num. 5. de offic. ordinar. lib. 6. cap. licet Heli, vbi Hostien. Abb. Anan. numero 27. Butr. numero 13. Felin. num. 8. Archid acon. in ca. contra morem ad fin. dist. 200. Imol. in capitulo. cum nostris. num. 27. de Institut. Paul. de Castr. in l. cogi, n. 8. C. de petit. hæredit. Socin. Sen. in suis fallēt. reg. 525. vers. secundo fallit, Iacob. Nouel. regul. 217. in verb. titulus, num. 2. & communiter* omnes, teste Mascard. dict. conclus. 1372. num. 19. Hinc tenetur † ostendere dispensationem, & alia, Felin. post omnes in c. illud, n. 9. de præsumpt.

Et hanc conclusionem ego intelligo, ne dum in Episcopo, & eius vicario visitante, quod non habet dubium, sed etiam in ministris deputatis ta Camera Apostolica, qui possunt compellere possidentes beneficia ad ostendendum sua iura, vt Episcopi, & communiter* practicatur. Idque tamen recipit restrictionem, vt non procedat quoties superior constituisset se aduersarium eius, qui beneficiū obtinet, quia tūc nec compelleret † poterit eum ad probandum titulum, nec etiam ipse cognoscere de titulo Glo. pen. * communiter recepta in c. conquerente, de rest. spoli. & ibi Abb. Gemin. in dict. capit. ordinarij, §. 1. in 6. notabili vers. ic. aut ius commune, Franc. num. 5. vers. limita 1. Felin. in c. licet Heli. nu. 9. Io. Anan. nu. 33. vers. secūdo casu, de simon.

Tertio limita non procedere quoties ipse resignatarius peteret suam † gratiam canonizare ad aliquem effectum, nam tūc deberet sicuti & titulum illam probare, Inno. receptus* in c. ex insinuatione, colū. 2. sub num. 3. de procu. Rebuff. in prax. tit. de resc. ad benef. vacan. nu. 17. Gemin. & Fran. locis citat. & Iat. Cosmas Guymier in prag. sanct. tit. de pacif. poss. super verb. in quirant, & * communiter Doctores, vt patet ex his, q̄ deduxi lib. præcedenti.

Sed hic cadit dubium quomodo debeat resignatarius docere de publicatione beneficij resignati in cā sibus, in quibus ad id tenetur † praxis* obseruat, vt id faciat per instrumentum † cōfectum a Notario publico in actu publicationis, vt regrit Gregoriana, quod instrumētum communiter ad facilem † probationem solet scribi a tergo litterarum, vt* communiter vidi practicari, quo casu ostendendo litteras beneficij resignati, videtur resignatarius satis sufficienter docere, de publicatione, de qua constat à tergo ipsarum litterarum, si autem a tergo litterarum id non sit positū, potest hoc docere per instrumentum separatum. Instrumentum † enim dicitur probatio probata, Socin. Sen. cons. 2. na. 2. lib. 3. Socin. Iun. cons. 1. nume. 49. lib. 4. Curt. Iun. cons. 64. nume. 4. Cardin. Parisien. consil. 54. nume. 3. & 104. num. 63. volum. 1. Grat. cons. 76. nu me. 9. lib. 2. Natt. cons. 145. num. 1. ac † aperta, Roland. a Vall. cons. 40. num. 8. & cons. 58. num. 6. volum. 2. Netuzan. consil. 82. nume. 2. Cefal. cons. 82. num. 2. Cefal. cons. 247. num. 1. lib. 2. Alciat. regul. 3. præsumpti. 13. num.

sum. & Grammatic. decis. 103. num. 1. Dec. cons. 682. num. 2. & regulariter semper instrumentum præsumitur verum, validum, & solemne. Bald. in l. cum precib. C. de probat. Idem Bald. in caillud, in fin. de præsum. Dec. cons. 101. num. 1. Card. Paris. consil. 60. nume. 6. volum. 1. Socin. Iun. cons. 95. num. 2. volumin. 3. Grat. cons. 11. num. 3. volum. 2. Sed ponamus huiusmodi instrumentum fuisse deperditum per resignatarium, an admittendus sit ad probandum tenorem ipsius? An per testes sufficiat id facere? Affirmatiue est respondendum, si probet actum fuisse celebratum, scripturā inde confectam, & amissum fuisse instrumentum, Bartol. in leg. testium, num. 15. Castr. num. 14. C. de testib. Felin. in cap. sicut num. 2. de re iudic. Guid. Pap. cons. 75. post num. 2. Ruin. cons. 178. numer. 5. lib. 1. Cefal. cons. 171. num. 47. & cons. 287. num. 46. volu. 2. Marsil. in rub. de probat. num. 54. & sufficeret duos testes, scripsit Bart. in l. sicut iniquum, C. de fid. instr. Angel. in l. 2. §. diuus, ff. de iur. fisc. Gozadin. cons. 11. num. 6. si sint viri idonei, & periti, vt per Bartol. loco cit. nume. 2. Felin. in cap. sicut in princ. de re iudic. Afflict. de cis. 274. num. 3. & decis. 302. nume. 5. & plura ad hanc materiam pertinentia congerit Mascard. de probatio. conclus. 907. melius igitur erit ad vitandam amissionem, vt huiusmodi instrumentum describatur a tergo litterarum, vt fere omnes ex † praxi communi faciunt. Et si litteræ amittantur, tunc etiam succedit, qd̄ supra dictum est, & quod proxime dicetur.

Sed dubitari contigit, an publicatio possit probari per testes etiam † sine instrumento? Affirmatiue fuit decisum in Rota* in vna Abulen. Canonicatus corā R. P. D. Gipsio, Veneris, 16. Iunij, 1589.

Secunda conclusio, impetrantem † Beneficium vacans ob non factam publicationem a resignatario teneri docere de non publicatione, vt est * communis Doctorum sententia, & pluries fuit* resolutum in Rota, vt supra retuli, quod in tantum est verum, vt ēt post probatam non publicationem, donec declaret † id per iudicem, detur manutentio resignatario non obstante Constitutione, vt fuit pronunciatū in* Rota in vna Ascu. corā R. P. D. Blanchetto, 28. Iunij, 1589.

Et quia huiusmodi impetrationes ob non publicationem, sunt frequentes in Curia, ideo non ab re erit differere quomodo possit impetrans probare non factam publicationem per resignatarium, namque hoc difficillimæ † probationis æstimatur, Doctores in cap. quoniam contra, de probat. Dec. cons. 173. numer. 3. Card. Paris. cons. 13. num. 16. vol. 3. Mascard. de proba. conclu. 187. & ideo multi impetrantes deficiūt in huiusmodi probatione. Bonum igitur esset ne Constitutiones † de publicā dis plerumque sint fruſtratoriæ ob hāc difficultatem probationum, vt S. D. N. ederet Cōstitutionem, qua exprimeret modos probandi nō publicationem, vel mandaret, vt publicationes omnes beneficiorum registrentur penes actuarium Curiæ Episcopalis, vel Archiepiscopalis loci, vbi fiunt publicationes, vel in archiuio publico, vt possit quisque videre una inspectione, an sit facta publicatio, vel ne, qd̄ etiam tolleret quamplures lites, & dispendia, & hunc modum registrandi publicationes probauit Illustrissimus Cardinalis Platus olim Auditor Rotæ eruditissimus, qui cum secum de hac re agerem, me de hoc ad monuit, & si ita fieret de facili posset constare de publicatione per productionē scripturæ, aut per fidem, iuxta not. per Bartol. in l. vlt. C. de rebus credit. Hinc ex inspectione † matriculæ probatur, quem esse schola rem, Bartol. quem sequitur Paris. cons. 159. in fin. vol. 4. Dec. in l. penui. C. de testament. milit. Hinc ex inspectione libri, in quo † collectæ notātur, probatur quem non soluisse collectas, Bald. in l. non iustum, C. de edē. Crauet. cons. 38. col. 1. Grammat. decis. 59. n. 16. Hinc † negatiuam probari per productionem scripturæ, scribit Alex. cons. 55. n. 24. lib. 4. Dec. cons. 561. n. 8. Paris. cons. 138. col. vlt. vol. 4. Crauett. cons. 138. n. 5. Corne. cons. 91. col. penul. lib. 4.

Hodie autem primo crederem probari non publicationem, quoties impetrās probaret fuisse † relaxatas litteras resignationis in fine termini dati ad publicandum, vt impossibile sit litteras transmissas potuisse esse ad locum vbi erat facienda publicatio, arg. tex. in l. filium primo respons. ff. de his qui sunt sui, vel alien. iur. faciunt notata per Roman. cons. 113. sub nu. 5. Menoch. de arbitr. iudic. cas. 472. sub nu. 5. & nu. sequ. Mandos. de verisimil. not. q. 30. & ex huiusmodi a impossibilitate Rota* deduxit non publicationem it pronunciando in vna Salamantin. pensionis, 27. Iulij 1574. coram R. P. D. Bubalo, & in alia Oximen. Scholastriæ, Veneris. 9. Februarij. 1590. coram eod. nam in tali causa data concessionis errat, 21. Iulij, 1588. & Bullæ fuerunt relaxatæ, 15. Aprilis, 1589. impossibile. n. fuit reputatum spatio. 5. dierum regnatarium potuisse illas transmittere ad partes Hispaniarum, & illas publicare, cum tempus finiretur 27. Aprilis, 1589.

Hinc negatiua † probatur per actus incompatibiles cum affirmatiua, Paul. de Castr. cons. 380. lib. 2. dicens probari quem non occidisse Titium, ostendendo tunc temporis illum alibi fuisse, ex quo in loco de licti tunc esse non poterat, Crauet. cons. 1. col. vl. li. 1. Dec. cons. 555. in fi. lib. 4. ac etiam probatur per actus quibus † positis tacite resultat negatiua, vt de teste, qui non poterat videre, scribunt Bal. & Ang. in l. si cum exceptione, §. in hac, ff. quod met. caus. Bald. in capitu. primo, §. porro, qui fuer. princip. caus. inuestit. Dec. cons. 429. col. vlt. Alex. cons. 4. col. vlt. lib. 6. late Card. Paril. cons. 33. lib. 2. Crauct. cons. 61, col. 3

Secundo crederem non † publicationem posse probari per illas personas, per quas actum affirmatiuum fieri oportebat, & non est factum, vt sunt Notarij, vel sciri debebat, & non scitur, vt sunt Canonici beneficiati, & alij Clerici, qui solent in Ecclesia Cathedrali diebus festiuis interesse Diuinis officijs, nam hoc modo probari negatiuam colligitur ex Bar. in l. non aliter, per illum tex. C. de aduocat. diuers. iudic. Abb. Felin. & alij in c. tertio loco de probat. vbi loquū tur † de actu non facto in collegio, vt possit probari p homines de collegio, ita de legato non facto in testamento probant † testes in testamento adhibiti, Bart. in l. exercendis, C. de fid. instrum. Alex. cons. 37. in princ. lib. 2. & cons. 43. col. 2. lib. 4. Felin. in c. cum Io. num. 4. 42. de fid. instrum. late Herculan. de nega. nu. 162. Et communis est opinio negatiuam posse † probari per testes, per quos ex consuetudine, seu communiter contingentibus affirmatiua sciri consueuit, & nunc non scitur, Bart. cons. 81. Alex. cons. 123. col. 9. lib. 4. Barbat. in c. tertio loco, col. 2. de probat. Alex. cons. 214. lib. 2. Roman. cons. 245. col. vlt. Dec. cons. 233. num. 5. & huiusmodi testes cum concordant, conclu dunt ad not. per Fel. in c. cum Io. de fid. instr. Crauet. cons. 56. iam testis, Ratio quæ fit † a communiter accidentibus optime concludit Bal. in l. cum dotem, C. de iur. dot. Salic. in l. pen. C. vnde cogn. Card. Paris. cons. 87. colum. 4. lib. 3. præsumptiua † tamen probatio erit, vt late per Herculan. de negat. numero 349. sicuti deposito testis, quia sumt † vicinus, Doctores communiter

niter in l.1.ff.si cert.petat.Prodest tamen inspicere a-
67 cta Notariorum,nam omne† quod in actis scriptum non reperitur,præsumitur non actum,l.vlt.C. de iur. & facti ignor.Bal.in l.si contra,C.de appell.Alex.cõs. 123.col.3.lib.1.Cardin.Paris.cons. 155.vol. 1. Dec. cons 483.

68 Tertio modo† crederem probari non publicationẽ per coarctationem loci,& temporis,Glos.*communiter approbata in l.optimam.C. de contr. & commit. stipul.Glos.in §.si vero, Auth.de hæred.& falcid. Bal. in l.1.C.de secun.tab.Florian.in l.2.ff.de probat.Soc. Iun.cons.12.nume.22.lib.2.Dec.cons.424.Franc. de Marc.decis.266.p.2.Bertan.cons.154.n.2. lib. 6. De communi.Viu.lib.6.de commun.opin.opinion. 538. num.3.Mascard.de probat.conclus.1087.num.8.Herculan.de negatiu.num.260.qui etiam ponũt quomo-
69 do testes debeant deponere super† probatione huius negatiuæ,quod etiam late explicat Herculan.d. tract. a num.318.vsque ad finem.

Quarto modo probatur nõ publicatio per confes-
70 sionem partis,nam negatiua† per confessionem partis probatur,Bal.in l.2.C.de non num.pecun.Angel.cõs.
* 142.Butrigar.in l.actor.C.de probat.&*communiter Doctores,vt per Herculan.dict.tract.de negatiu.nu.
71 196.& est ratio,quia nulla est maior, & excellentior† probatio confessione partis,Abb.& Felin.& alij communiter in Rubr.de probat.Alex.cons.215.col.vlt.li.
72 2.cum superet† omnes alias,Card.Paris.cons.75.col.1.
73 lib.1.habet enim† vim instrumenti, Idem Paris. cons. 80.col.1.vol.3.ideo licet contra præsumptionem iuris,& de iure non admittatur probatio,admittat tamen confessio† partis, Alex.cons.91.col.2.& cons.47.
74 lib.6.Roman.cons.72.num.14.lib.7.Mars.in l.1.§.ad quæstionem, in fi.ff.de q.Paris.cons.75.col.5.lib.2.& hæc conclusio posset ampliari,& limitari,vt per Herculan.de negat.num.197.vsque ad num.20.

Dubium tamen est,quomodo probetur publicatio facta in tempore dato a Constitutione Gregorij XIII.Communis responsio est probari per annotatio-
75 nem publicationis,nam ex ea† potest inspici,& videri, an in tempore fuerit facta,& ita fuit* resolutũ in Rota in vna Tarentin.coram R. P. D. Orano Auditore Rotæ doctissimo.die 12.Maij,1589.

Finis Libri Vndecimi.

FLAMINII PARISII IVRE CONSVLTI DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM. LIBER DVODECIMVS.

De infirm.Resignant.& Resignatione nulla,quia Resignans mortuus est infra 20.dies,iux.Reg.Cancell.de Infirm.

Iste liber habet præfationem,in qua ponuntur verba Regulæ Cancell. de Infirm. Et 14.Quæstiones.

1 *QVA ratione emanauit Regula Cancellariæ de Infirmis resign.*
2 *An huiusmodi Regula sit odiosa,vel fauorabilis.*
3 *An dicta Regula habeat locum in omnibus beneficijs, & specialiter dubitatur de Præceptorijs,Beneficijs Patrimonialibus,Beneficijs Iuris patronat.Beneficijs reseruatis,Consistorialibus,Vnitis,Pensionibus,Iuribus,Officijs Curiæ.*
4 *An sub prædicta Regula comprehendantur omnes,& quid de Papa, & Cardinalibus,& Patriarchis,Exemptis,Familiaribus Cardinalium,Fœminis religiosis.*
5 *An huiusmodi Regula habeat locum quomodocumque fuerit facta resignatio,& quid in renunciatione facta extra Curiam,& in renunciatione ex causa permutationis,& in renunciatione, reseruatis fructibus,& in Commendis,& in Cessione per Procuratorem.*
6 *Quæ infirmitas requiratur,vt vendicet sibi locum dicta Regula,& de qua morte loquatur,& plures casus explicantur.*
7 *Cui incumbat onus probandi resignantem esse mortuum ad effectum dictæ Regulæ.*
8 *Regula hæc de Infirm.cur potius ponat terminum viginti dierum, quam plus, vel minus, & quo modo computentur isti viginti dies,& an dies præstiti consensus computentur,& alij casus explicantur.*
9 *An vacatio inducta per hanc Regulam,sit vera vacatio per obitum,vel ficta.*
10 *An beneficia,quæ vacant per hanc Regulam sint affecta.*
11 *An habeat locum huiusmodi Regula,si Papa moriatur ante præstitum consensum.*
12 *An Regula loquatur etiam de consensu Resignatarij.*
13 *De qua collatione loquatur hæc Regula illis verbis,* Quod quauis auctoritate, &c.
14 *An derogetur huic Regulæ,& quando,& qui possit derogare,& per quas clausulas videtur derogatum.*

SVMMARIVM.

1 *Regula Cancellariæ de Infirm.resign.est recepta in Curia.*
2 *Regula de infirmis habuit originem a Bonifacio VIII*
3 *Pontifices, qui Regulæ de infirmis aliquid addiderunt.*
4 *Verba Regulæ Cancellariæ,de Infirmis resignant.*
5 *Regula de Infirm.est recepta in Registris Curiæ Parisien.*

PRAEFATIO.

IT quia potest renunciare per se vel per Procuratorem, resignat in Curia,vel extra,& aliquando infra viginti dies moritur a die præstiti consensus,inde beneficium vacat per obitum,& non per resignationem, iuxta regulam Cancellariæ de Infirm.resig.Ideo dictam regulam, explicandã duxi,ponẽdo cõclusiue,q̃ in ea dicũt Sar.& Mãd. & oẽs decis.Rotę hucusq.occasione ei⁹ factas referam.

1 Regula igitur Cancellariæ, †de infirmis resignanti
* bus infra viginti dies, in foro, * & Curia quotidiano
vsu recepta est, & propterea vtilis ab omnibus iudica
2 tur, vt tradit Sarn. in præf. huius reg. qui affirmat a Bo
nifac. VIII. originem habuisse Pont. anno 8, & alij Pō
tifices Maximi Successores illam innouarunt, quorū
quidam aliquid addiderunt, Nicolaus V. per quandā
3 exuauagantem, vt littere resignationis viuente resignā
te expediantur, quod hodie non est necessarium, Pau
lus II. fuit primus q addidit verba infra, 20. dies a die
per ipsum resignantem præstandi consensus compu
tandos, vt tradit Sar, hac reg. q. 37. num. 3. Inn. VIII.
per Const. 13. incip. sicut bonus Pastor, illam exten
dit ad resignationem infirmi, vigore facultatis con
cesse in omnibus cuiuscunque personæ in dignitate
constitutæ factam, & assignat mensem vnum, Iulius
II. quod dies 20. a tempore præstiti consensus com
putentur, Adrianus VI. vt habeat locum in resignatio
nibus officiorum Rom. Curiæ, in infirmitate factis,
& vt comprehendat resignationes factas extra Curiā
in manibus Legati, & Ordinarorum, Clem. VII. per
extrauag. ad partem extendit ad resignationes in sani
tate factas, dummodo in infirmitate præstetur cōsen
sus, Paul. III. addidit verba, seu ipsius beneficij vnio
nis dissolutioni consenserit, teste Mandos. hic q. 10. n.
5. Idem Paul. III. primus addidit verbum dimiserit, te
ste Rebuff. hic glos. 6. Iulius iij. addidit procedere in
commendam, & verba, quauis auctoritate cōferatur,
teste Rebuff. conf. 72. num. 8. vers. item regula.

Nunc autem in reg. Sixti V. in ordine 16. his ver
4 bis reperitur concepta. †*Item voluit quod siquis in in
firmitate constitutus, resignauerit aliquod beneficiū,
siue simpliciter, siue ex causa permutationis, uel alias
dimiserit, aut illius commendæ cesserit, seu ipsius be
neficij vnionis dissolutioni consenserit, etiam vigore
supplicationis dum esset sanus signatæ, et postea infra
20. dies a die per ipsum resignantem præstandi cōsen
sus computandos, de ipsa infirmitate decesserit, & ip
sum beneficium quauis auctoritate conferatur, per re
signationem sic factam, collatio huiusmodi sit nulla,
ipsumque beneficium nihilominus per obitum censea
tur vacare.* Et hoc modo illam interpretabor.

5 Et hæc regula est †recepta in regist. Curiæ Pari
sienſis, teste Rebuff. conf. 72. num. 8.

SVMMARIVM.

1 *Regula de Infirm. ob duas rationes emanauit.*
2 *Ratio fraudis considerata per regulam de infir. extra
cta est ex c. 2. de renunc. lib. 6.*
3 *Regula de infirma d. c. 2 spiritum accepit.*
4 *Cap. 2. de renunc. lib. 6. quid disponit.*
5 *Differ. inter d. c. 2. & Reg. de Infir.*
6 *Fraus non præsumitur in infirmo.*
7 *Quisque præsumitur memor salutis æternæ.*
8 *Existens in extremis non præsumitur S. Ioan. Bapt.*
9 *Actus factus per infirmum in præiudicium tertij, nō
præiudicat.*
10 *De fraude dicitur constare, quoties proximus morti
alienat.*
11 *Suscipiens habitum religionis in morte, non videtur
profiteri.*
12 *Contrahens matrimonium cum concubina in articu
lo mortis, an præiudicet substitutis.*
13 *Ingressus monasterij in fraudem substituti, non tenet.*
14 *Ex ratione vicinitatis, actus præsumitur fraus, &
Dolus,*

15 *Renunciatio in præiudicium illius qui habet optare,
nulla.*
16 *Ratio fraudis concernit saluetm animarum.*
17 *De beneficijs non debet disponi per viam successionis.*
18 *Infirmis etiam morti vicinis actus legitimi permit
tuntur.*
19 *Infirmi morti vicini nō possunt renunciare in fauorē.*
20 *Successio in Ecclesia Dei est odiosa.*
21 *Quæ Dei sunt, ab homine dari non possunt.*
22 *In Curia Resignationes admittuntur ad vota resi
gnantis.*
23 *Grauati infirmitate de facili dant quod non possunt
secum deferre.*
24 *Dispositum in infirmitate, videtur dispositum causa
mortis.*
25 *Constituti in articulo mortis non præsumuntur elige
re personam dignam.*
26 *Iulius II. in infirmitate noluit creare Cardinales.*
27 *Honorius iiij. toto tempore Pontificatus vnum crea
uit Cardinalem.*
28 *Constitutus in articulo mortis non præsumitur sanæ
mentis.*
29 *Votum captandæ mortis prohibetur.*
30 *Resignans moriens infra 20. dies, resignatio est nulla
& beneficium dicitur vacare per obitum.*
31 *Regul. de Infirm. est extracta ex c. plerique 8. q. 1.*
32 *Cap. plerique 8. q. 1. quid disponat.*
33 *Successorem quis eligere sibi non potest.*
34 *Vt valeat resignatio debet resignans superuiuere per
20. dies.*
35 *In Gallia resignans offic. Regale debet superuiuere per
30. dies.*
36 *Officia æquiparantur beneficijs.*
37 *Regula Cancellariæ de Infirm. non habet locum in of
ficijs Curiæ.*

QVAESTIO I.

RIMO Quæro qua ratione emana
* uit huiusmodi regulæ Communis *
1 responsio † est ob duas rationes, qua
rum prima est ob fraudes, ne fraudē
tur Ordinarij, expectantes, Mandata
rij, Nominati: secunda, ne de benefi
ciis, in articulo mortis disponatur, prout fit de bonis
patrimonialibus, & prosanis, nā infirmus videns se iā
moriturū, consilio medicorū, vel importunitate con
sanguineorum, ne beneficia uacent per obitū, renun
ciaret, & de eis disponeret per viā successionis, Cassa.
super reg. Cancell. decis. n. 10. uers. si uoluimus, Sarn.
de infir. q. 1. col. 2. in fi. & q. 2. & q. 3. col. 2. uer. sed istis
& q. 21. col. 1. uers. nec obstat. & alibi Mandos. in cad.
reg. q. 1. n. 3. & q. 13. n. 12. & q. 15. n. 2. & q. 16. n. 10. Re
buff. in prax. in ead. reg. gl. 1. n. 2. Dec. conf. 224. col. 1.

2 Prima rō extracta est ex c. 2. de renū. lib. 6. ubi hæc
uerba habent. *Si te pbendam, vel dignitatē in aliqua
Ecclesia, proximo vacaturā auctoritate Apostolica
expectante aliquis pbendam seu dignitatem tenuem
obtinens in eadē fraudulenter ei renunciet, vt illa pri
mo sic vacante pcludatur tibi via per consequens ad
optinendum pbendam, vel dignitatem aliam pinguio
rem, quæ per mortem alicuius, vel alias in ipsa Eccle
sia, creditur verisimiliter in proximo, vacatur as per
renunciationem huiusmodi (dummodo de præmissa
fraude appareat) saltim per aliquas probabiles conie
cturas, vt quia dictæ renunciationis tempore is qui p
bendā, vel dignitatem pinguiorem habebat infirmita
te graui*

*te graui detinebatur, vel aliquid aliud imminebat,
propter quod illius præbenda seu dignitas vacare in
proximo probabiliter credebatur, nullum tibi volu
mus obstaculum interponi, quo minus, præbenda vel
dignitate prima sic fraudulenter renuntiata omissa,
possis dictam pinguiorem, cum eam vel aliam, si prius
ipsa vacare contingeret auctoritate præfata libere pe
tere veluti tibi debitam, & habere, Cæterum si præ
dicto, renuncianti huiusmodi præbenda vel dignitas
pinguior forsitan conferatur eo ipso, dicta fraus intel
ligatur esse probata, & ideo renuncians habito omni
3 no careat, & ambita.* Ab hoc enim tex. hæc regula
spiritum accepit, vt tradunt Io. And. in cap. vlt. de col
lus. deteg. Sclu. de benef. p. 1. q. 18. cum alijs, vt p Sarn.
ea reg. q. 17. col. 2. Cassad. decis. 32. ante num. 5. super
reg. Mandos. in hac regul. q. 5. num. 1. quamuis idem
Mandos. q. 1. nu. 10. neget aliquam conformitatē ha
bere hāc regulam cum dict. cap. 2. quia ibi, disponit †
4 quod renunciatio fraudulenta non noceat expectan
ti, & dicitur renunciatio fraudulenta, quando renun
ciationis tempore is qui habebat præbendam vel di
gnitatem pinguiorem, infirmitate graui detinebatur,
& sic tria considerantur, tempus renunciationis, bene
5 ficium pingue, & grauis infirmitas, hic † vero venit om
ne beneficium, & attenditur tempus signatæ supplica
tionis, dum quis erat sanus, & non requiritur grauis
infirmitas, rursus hic annullatur resignatio, ibi vero
non, & faciunt quæ scribunt Decius conſ. 119. circa
med. Lambe. de iur. patr. p. 1. lib. 2. art. 11. q. 8. nu. 3. &
hæc quāuis vera sint. In casu autem de quo agitur ad
est similitudo, nam quemadmodum ibi consideratur
fraus, ita & hic, & sic ratio fraudis videtur ex dict. cap.
2. & hæc est mens Doctorum, & ita cōmuniter tene
6 tur per omnes, nec obstat quod præsumi non debet †
hæc fraus in infirmo maxime morituro, l. sed si mari
tus, §. vlt. ff. qui & a quibus, l. quotiens, §. 1. ff. de prob.
Soc. sen. conſ. 12. nu. 3. vol. 4. cum presumatur memor
7 salutis æternæ, l. vlt. ff. ad l. Iul. repetund. Bursatus cōſ.
434. num. 19. vol. 4. quia hoc non sufficit per ea quæ
dicit Bald. in auth. si dicatur. C. de testam. & in cap. si
cut de testib. Bart. in l. siquis in graui, §. 1. ff. ad Silani.
volentes, quod quamuis aliquis sit in extremis non, p
8 terea in factis suis † præsumitur Sanctus Ioannes Ba
ptista, Grammat. decis. 42. num. 5. Oldrad. cōſ. 92. Me
noch. conſ. 39. num. 70. & in tract. de arbitr. cal. 89. n.
30. Alciat. de presump. reg. 3. præsump. 4. sub num. 4. &
9 ideo † actus factus per infirmum in præiudicium ter
tij non præiudicat, Afflictus decis. 168. Bart. in l. siqs
§. siquis moriens ff. ad Silan. Menoch. dict. consil. 39. n.
44. & 68. vol. 1. Mascard. de probat. concl. 1074. num.
5. & simile adducit Rebuff. hic glos. 13. num. 1. & tra
dit. Sarn. q. 21. nu. 2. in hac regula.

10 Hinc de fraude dicitur cōstare † quoties proximus
morti alienat, l. filiæ meæ. ff. sol. matrim. vbi glos. &
11 Bar. Cardin. Paris. conſ. 53. nu. 56. vol. 1. Hinc † susci
piens habitum religionis in morte non videtur profi
teri nec se dedicare, Bald. in auth. si qua mulier col.
12 pen. ver. 7. quæro, C. de Sacr. sanct. Eccl. Hinc † contra
hens matrimonium cum concubina in articulo mor
tis, vt filij nati legitimentur, non per hoc excluditur
substitutus. Ang. in l. sed & quæritum ff. de liber. &
posth. & in l. nuper C. de Natu. liber. limita, vt per Pa
ris. dict. consilio, numero, 68. Hinc ingressus monast.
13 factus † in fraudem substituti non tenet, Abb. Imol.
* Dec. Ber. & alij * omnes in c. in præsentia de probat.
Paris. dicto consilio. 13. numero. 56. & ratione vicini
14 tatis † factus præsumitur in fraudem gestus, le. si ventris
in §. in bonis. ff. de priuil. credit. Bart. in l. post contra
ctum. ff. de donat. Soc. Sen. conſ. 26. nume. 4. vol. 3. eo
magis cum aliter non constat, vt in d. c. 2. de renunc. li.
15 6. vbi renunciauit propter infirmitatem † grauem, ne p
benda perueniret ad eum qui habebat ius optandi, vt
declarat Card. Paris. d. conſ. 13. nu. 69. vol. 1.

16 Et hæc ratio fraudis † salutem † animarum concernit
Sarn. in hac reg. q. 3. col. 2.

17 Secunda vero ratio, ne de beneficijs † disponatur
per viam successionis, extracta videtur ex c. 1. de præ
ben. vbi allegaui cōcordantia, & tradit Rebuff. hac re
18 gu. gl. 4. col. pen. versic. nec refragatur; nam quamuis †
infirmis etiam morti vicinis actus legitimi permittan
tur, l. fenium C. qui. test. fac. possl. 2. ff. de testam. Imol.
in l. in aduersa. ff. de testam. Socin. Sen. conſ. 92. nume.
17. lib. 3. Dec. conſ. 175. nu. 7. non autē possunt dispo
19 nere infirmi de beneficijs, renunciando in fauorem †
arg. c. quamuis. 7. q. 1. dict. c. 1. de prēb. & est commu
*20 nis * omnium doct. in prax. obseruata, nam † successio
in Ecclesia Dei est odiosa, & damnata ca. ad decorem
ca. ad abolendam, cap. ad extirpandas, de fil. presb c. 7.
Conc. Trid. sess. 25. de reform. Host. in c. præsentium.
21 de fil. presby. quæ Dei enim sunt, † ab homine dari nō
possunt, cap. plerique 8. q. 1. nam quamuis a uoluntate
superioris pendeat admittere vel non admittere resi
gnationes, tamen vt plurimum de stylo, & antiqua cō
22 suetudine in Curia † admittuntur, & beneficia resigna
ta prouidentur ad vota resignantium, vt tradit Cassad.
* dict. decis. 32. num. 9. in fin. super reg. & * communiter
practicari videmus, & hic dicit Rebuff. in glos. l. 14. n.
23 2. quod oppressus † infirmitate graui facile resignat, q p
secum deferre non potest; vnde huiusmodi cessio nō
pendet a voluntate sua, sed quia non poterat diutius il
24 lud tenere, & ideo vult, vt alius habeat post mortē, di
sponendo causa mortis, l. 1. ff. de don. cau. mort.

Præterea aliam, & sic tertiam rationem considera
* uit Rot. * in vna Maioritan. parochialis S. Nicolai, co
ram I. D. Ant. Aug. die 11. & 20. Februarij, ac 27. Martij
1549. vt per Grass. in recollect. super reg. decis. 29. Ne
25 testator cogitatione † mortis turbatus non bene pos
sit considerare de persona idonea pro Ecclesia, nam
que blanditiis, & consanguineorum, & amicorum sug
gestione renunciaret, in Ecclesiæ seu beneficij resigna
ti præiudicium, hac ratione Iulius II. Pont. Max. in ar
26 ticulo † mortis recusauit creare Cardinalem quendam
affinem suum prætextu erroris, & insufficientiæ, vt
tradit Guicciardinus libro vndecimo historiarum, fo
lio. 431. Et Honorius IIII. Roman. ex nob. familia
Sauella in infirmitate noluit aliquem de domo sua
creare Cardinalem, quamuis instantissime Pandul
phus frater & alij, hoc requirerēt, cū nullū præter vnū
spatio duorum annorum quo vixit, ad illam dignita
tem promouisset, auctor est Garimbert. libro tertio.
vit. Cardinal. capitul. secundo. & regulariter constitu
28 ti in infirmitate non præsumuntur sanæ mentis, † Sa
licet. in leg. furiosum, Cod. qui testament. facere pos
sunt. Sarnen. in hac regul. quæstio. vigesima quinta. in
fin.

Et aliam assignat Crauett. consil. octuagesimo octa
uo. numero duodecimo, quia imminet votum * captan
29 dæ mortis, † quod votum captandæ mortis maxime
consideratur, Cardinal. Parisiens. consilio primo. nu
mero 121. volumine tertio. & consilio 26. nume. 114.
volumin. 2.

His enim rationibus, sancitū est, vt si resignans mo
30 riatur infra 20. dies, † resignatio facta in fauorē cuius
cūq; sit nulla, & beneficiū dicat vacare per obitū, q

traditum est per Ant.de But.in c.suſceptum, nu.13. de reſcr.Rom.conſ.342.col.2.Io.And.in ca.Audiuimus,not.2.de collus.deteg.& Doctores, poſteriores
* ſequuntur*vno ore gloſſ.Sarn.Mand.in hac reg.allegant concordantes,Guliel.Benedet.in repet.c.Rainutius,num.26.p.1.fol.156.Rebuff.de verb.ſign.fol.21. in fi.Crauett.conſ.88.num.13.Greg.Syntag. iur. lib. 17.c.17.num.6.Put.deciſ.92.num.6.lib.2. Menoch.
* conſ.108.num.28.vol.2. & ſuit* pluries deciſum in
* Rot.&* practicatur tota die.

Poſſumus etiã dicere meliori ratione ſuffulti,hanc
31 regulam eſſe †extractam ex c.plerique.8.q.1.vbi ex Hilario Papa,in Sinodo Rom.c.5.hæc verba,habentur,
32 † *Plerique ſacerdotes in mortis confinio conſtituti in locum ſuum ſeruntur alios deſignatis nominibus ſubrogare,vt ſcilicet non legitima expectetur electio,ſed defuncti gratificatio pro populi habeatur aſſenſu, qđ quam graue ſit,exiſtimate. Atque ideo ſi placet etiã hanc licẽtiam generaliter de Eccleſijs auferamus, ne quod turpe dictum eſt,homini quiſquam putet deberi quod Dei eſt,ab vniuerſis acclamatũ eſt hæc præſumptio nunquam fiat,quæ Dei ſunt,ab homine dari,non poſſunt*,de quo etiam mentionem faciunt Polycarp. li.2.tit.18.Anſel.lib.6.c.56.Iu.p.5.c.104.& ibi, Arch. & Præpoſ.nam antiquo tempore beneficia erant electiua,& aliqui infirmi eligebant ſucceſſores, ex quo non expectabatur legitimæ electio, Vnde cum Papa in Synodo Romæ celebrata hoc proponeret, fuit p omnes patres determinatum,hoc non licere,cũ non
33 poſſit quiſ†tibi eligere ſucceſſorem c.2.& c.Epiſcopi eadem cauſa,& q.cum concord. ibi per gloſſ. & Archid.alleg.Ideo videtur ex viſceribus huius tex. hanc regulam eſſe extractam, Et fuit declaratum tempus 20.dierum,quod antea non erat expreſſum, Rebuff.
34 in hac reg.Gloſſ.2.num.1.nã ad hoc vt valeat reſigna
35 tio debet reſignans†ſuperuiuere p 20.dies.ita in Gal lia reſignans officium Regale debet ſuperuiuere†per 40.dies,vt ſcribit Pet.Greg.Syntag.iur.lib.17.ca.18. num.8.Franc.de March.deciſ.284.par.1. Rebuff.hic
36 gloſſ.in fi.nec mirum,quia† in multis officia æquiparantur beneficijs,& e contra,Dec.in l.vlt.in fi. C. de
37 pact.hæc tamen regula non† habet locum in officijs Curiæ,vt per plura concludit Sar.q.22.

SVMMARIVM.

1 *Exorbitans non trahitur de caſu ad caſum.*
2 *Infirmus morti vicinis legitimi actus permittuntur.*
3 *Infirmus poteſt contrahere matrimonium.*
4 *Infirmus poteſt condere teſtamentum,& tranſigere.*
5 *Epiſcopus infirmus poteſt cedere.*
6 *Collatio Ordinarij eſt fauorabilis.*
7 *Annullatio actus dicitur pœna.*
8 *Regulæ Cancellariæ ſunt ſtricti iuris.*
9 *Regula de Infirm.reſign.eſt fauorabilis,et iuri cõſona.*
10 *Iura occurrunt fraudibus.*
11 *Diſpoſitio obuians fraudibus dicitur fauorabilis.*
12 *De iure naturali fraus eſt prohibita.*
13 *Diſpoſitio obuiãs fraudibus eſt conformis omni Iuri.*
14 *Diſpoſitio de puniendis delictis fauorabilis,& reipublicæ vtilis.*
15 *Statutum permittens bannitos impune occidi eſt fauorabile.*
16 *Diſpoſitio emanans ad publicam hominum vtilitatẽ dicitur fauorabilis.*
17 *Diſpoſitio ad vitandum peccata fauorabilis,etiam ſi adeſſet pœna.*
18 *Fauorabilis diſpoſitio,volens vt inſtrumentum rogetur per Notarium Archiuiſtam.*
19 *Conſtitutio de public.fauorabilis.*
20 *Regula de infirm.emanauit ad tollendas fraudes.*
21 *Regula de infir.concernit animæ vtilitatem.*
22 *Infirmi non poſſunt diſponere de beneficijs.*
23 *Quod principaliter agitur,attenditur ad iudicandam diſpoſitionem fauorabilem,vel odioſam.*
24 *Diſpoſitio poteſt diuerſis reſpectibus iudicari fauorabilis,& odioſa.*
25 *Quod principale eſt attenditur.*
26 *Senatuſconſultum Velleianum quare fauorabile exiſtimetur.*
27 *Statutum,quod maſculi fœminas excludant,eſt fauorabile.*
28 *Regulæ Cancellariæ ſunt ſtricti iuris,quando ſunt contra ius.*

QVAESTIO II.

SEcundo Quæro, an hæc regula ſit odioſa,vel fauorabilis? Vtilis eſt quæſtio,vt ſciamus,an ſit iuri conformis & quam interpretationem recipiat.

Quod ſit odioſa, & exorbitans a iure communi,tenuit Dec. cõſ.224. col.1.ſub num.1.verſ.ad hoc,vbi dicit eſſe contra ius commune,& verſ.nec obſtat,vbi inquit per ius commune fraudi eſſe prouiſum, & regula taxans terminũ 20.dierum eſt contra ius commune,& fundata in ſola voluntate Pontificis,cui ita placuit ſtatuere, quod enim non habet aliam rõnem niſi,quia ita placuit ſta-
1 tuenti,non†trahitur de ſimilibus,ad ſimilia, gloſſ.in l. 1.§.pueritiam in verb.ratus.ff.de poſtu.Bal.in l.2.col. 2.verſ.ex quo not.C.de iur. dot. & hanc opinionem tenet Sarn,in hac reg.q.9.& q.13.col.3.& q.19. & q. 38.vbi dicit illam exorbitantem Mandoſ.in cad.reg. q.1.a num.4.vſque in fi.& q.15.num.5.& q. 11.in fi. & q.3.col.4.& q.18.Caſſad.deciſ.32.nu.4. ſuper reg. Rom.conſ.342.quo ad primum col.1.verſ. cum igitur, Gammar.de offic.& poteſt.Leg.a lat.lib.6.tit. de penſ.q.24.num.634.cum ſeq.

2 Pro qua opin.primo adducitur,†quia infirmis etiã morti vicinis legitimi actus permittuntur,l. ſcnium, Cod.qui teſt.face.poſſ.Ang.in l.in fraudem,§.1.ff.de
3 milit.teſt.& ideo poſſunt contrahere† matrimonium Io.And.in c.ſine culpa de reg.iur.lib.6. Abb. in cap.
* 2.de coniug.lepr.communis*teſte Alexan.in l.ſiquis
4 poſthumus,ff.de lib. & poſthu. condere† teſtamentum,& tranſigere.l.ſanum mente,c.de tranſac.Immo
5 Epiſcopus,dum†eſt infirmus,poteſt cedere,c.quamuis,7.quæſt.1.

Secundo,quia quatenus addit,& exprimit tempus non poteſt inficiari,quin ſit exorbitans, Dec.d.conſil.224.verſ.nec obſtat.

6 Tertio,quia collatio†Ordinarij eſt fauorabilis canullus,16.quæſt.7.Zabarell.in clem.1.vt lit. penden. quæſt.14. in fin. Cum igitur regula tollat etiam reſignationes factas in manibus Ordinariorum, videtur odioſa.

7 Quarto,quia annullat actus,†quæ pœna dici põt, l.ſenatus.ff.de contrah.emp.Bal.in l.non dubium,col. 2.ff.de legib.Abb.in c.2.num.5.de conſt.

8 Quinto,quia regulæ†Cancellariæ ſunt ſtricti iuris Caſſad.deciſ.16.num.5.& deciſ.23. num.6. de præb. Sarn.in 2.q.proœm.reg.num.4.Card. Pariſ. conſ.19. num.3.& ſeq.vol.4.

His ta-

His tñ non obſtantibus,contrariã opinionem exiſtimo veriorem,hanc regulam†eſſe fauorabilem,& iu
9 ri conſonam,vt tenet Sarn.ſibi contrarius in hac reg. q.17.& q.21.Rebuff.in ead.reg.gloſſ.4.num.9.& hęc
* opinio placuit dominis de Rota,in vna*Imol.Can o-
* nicatus,& præb.die 21.Aprilis,1578.coram Cantuccio,quamuis nihil ſuper hoc voluiſſent determinare.

Et primo probo,qa hmõi regula principaliter ema
10 nauit ad tollendas fraudes, & omnia iura fraudibus† occurrunt,& illas prohibent.l.ſi cui ff.de ſeru.l.in fundo,ff.de rei vend.c.vlt.de poſtul.l.cum hi.ff.de trãſac.
11 & ideo diſpoſitio obuians fraudibus† dicitur fauorabilis,Fel.in c.de quarta,col.5.in fi.de præſcrip.Caput. deciſ.15.num.7.par.2.& conformis iuri naturali, ſed
12 cundum quod fraus†eſt prohibita,Bal.in auth.ingreſſi,num.24.in fi.C.de Sacroſan.Eccleſ.& alijs iuribus
13 † vt per Caputaq.deciſ.215.num.1.& 2.p.3.

Hinc diſpoſitio de puniendis delictis, ſeu illicitis
14 coercẽdis,dicitur†fauorabilis,& reipublicæ vtilis,l.ita vulneratus,ad leg.Aquil.l.congruit.ff.de off.præſidis, Bar.in l.quemadmodum C.de agrico. & cen.l.lib.11. Rom.conſ.105.col.vlt.verſ.igitur, Dec.in cõſ.65.col. 2.& in l.factũ ſuũ,§.in pœnalibus,ff.de reg.iur.& hac
15 ratione ſtatutum permittens†bannitos,impune occidi poſſe dicitur fauorabile,Bar.in l.omnes populi, in 2.q.3.9.prin.num.23.ff.de iuſt.& iur.Alber.de Roſa. in tract.ſtat.in 4.p.q.20.Nell.in tract.bannit.in 1.p.ſe cundi temp.in prin.Dec.conſ.327.num.5.& commu
* niter*Doct.Et diſpoſitio quæ emanauit, ad publicã
16 hominum†vtilitatem dicitur fauorabilis,Dec.in c.Ecclefiæ San.Mariæ,in fi.verſ.& materia fauorabilis,de Conſt.Alex.conſ.171.col.2.verſ.fortificaſ,lib. 3.Bal. in l.1.in 5.not.C.de non.cod.facic.Et diſpoſitio quæ
17 emanauit ad vitandum † peccata,& obuiandum illis, & conſulendum animæ dicitur fauorabilis, & extendibilis etiam ſi eſſet in ea pœna,gloſ.in c.ſciant cuncti,in verb.alios,de elec.lib.6.Io.And.in c.ex tenore,
* qui fil.ſint leg.vbi Abb.reputat hoc ſingulare,* & obliuioni non tradendum,Ial.in l.cum quidam, col.5. verſ.1.ergo limita,ff.de lib.& poſth.

18 Hinc fauorabilis†dicitur diſpoſitio per quã diſponitur,quod inſtrumentum rogetur per Notarium Archiuiſtam,& non valeat niſi ſi regiſtratum in memoria librorum Archiuij,cũ facta videatur fauore pub.
* vtilitatis,vt fuit reſolutum*in vna Romana obſeruationis contractus corã Card.S.Crucis,1.Iunij,1551. teſte Caputaq.deciſ.16.p.2.& deciſ.215.p.3.

19 Hinc Conſtitutio†de publicãdis reſignationib.dicitur fauorabilis,quia obuiat fraudibus,Caputaq.deciſ.319.lib.1.in manuſc.& dixi,late lib.præc. quæ oĩa cum in terminis huius regulæ concurrant,dicetur regula fauorabilis,& iuri conſona,eo magis, quia vt dixi extracta eſt ex c.2.de renunc.lib.6.ex c.1. de præb.
20 ex c.plerique.8.q.1.†vt tollantur fraudes,& ne per viã ſucceſſionis de beneficijs diſponatur,eo magis cum dicat Sar.q.3.col.2.& Rebuff.d.gloſſ.4.in fi. concer-
21 nere † animæ vtilitatem,vnde debet dici fauorabilis, Abb.in c.nihil,num.9.de elec.Soc.conſ.97.col.2. lib. 1.Bar.in l.nemo poteſt,num.8.ff.de l.1.& in l.1.num. 30.C.de ſum.Trin.& fid.cathol. & in hoc hodie cõ-
* muniter*concordant Doct.

Nunc aũt reſpondendum eſt contrarijs,& primo, non obſtat,qđ infirmis liciti ſunt actus legitimi,quia reſpondetur,illã propoſitionẽ habere locũ in caſibus
22 a iure expreſſis,vt dictum eſt de teſtõ, & trãſactione, non autem in hoc vt diſponant de beneficijs,†cũ hoc ſit omni iure prohibitum,c.2.& c.3.8.q.1.& eſt com
* munis*opinio omnium Doctorum.

Nec obſtat c.quãuis,7.q.1.quia loquitur de renũciatione ſimplici,nõ aũt de ea quæ ſit in fauorem,vel reſpondetur,illum tex.in hoc eſſe modificatum,vt in fra dicetur,vel illum procedere de ſpãli gratia Papæ.

Nec obſtat conſideratio Decij,qđ dum exprimit tẽpus 20.dierum eſt contra ius cõe,nãque reſpondeẽ ad conſiderandã diſpoſitionem odioſum, vel fauora
23 bilem eſſe attendendũ,†quod principaliter agitur,l.ſi quis nec cãm,ff.ſi cer.pet.Cald.cõſ.14.de verb.ſign. Caputaq.optime d.deciſ.15.n.6.p.2.& d.deciſ.215.n. 8.p.3.Sed principaliter emanauit hæc regula ob fraudes,& ne diſponaſ per viã ſucceſſionis de beneficijs Caſſ.deciſ.32.n.10.ſuper regulis,& alij ſupra allegati: ergo hoc attendendũ eſt,& iõ quis aliqua diſpoſitio
24 poſſit†diuerſis reſpectib. iudicari fauorabilis,& odioſa,Bal.in l.venia,poſt gloſſ.C.de in ius voc. Dec.conſ. 258.n.9.Cur.Iun.conſ.5.n.34.& conſ.7.n.2.tñ ſemp
25 id quod†ꝑcipuum ſeu principale eſt,conſiderari dẽt ita Mãdoſ.de Annali q.3.n.7.arg.l.nauis,auerſa.ff. ad leg.Rho.de iact.l.1.in prin.ff.de auct. tut. l.vlt.§.fructus,ff.quæ in fraud.cred.& iõ Senatuſc. Velleianum
26 † fauorabile exiſtimaſ, quia principaliter introductũ eſt in fauorem ſeminarum,licet odium, & damnũ inferat his qui eas ꝑ interceſſoribus accipiunt,Cal.cõſ. 14.de verb.ſign.Do.in l.q exceptionẽ,ff.de cõd.ideb.

27 Et ſtatutum qđ †Maſculi fœminas excludant,qa in fauorẽ maſculorum principaliter emanauit,& ꝑ conſeruãdis bonis in familia,licet concernat odium ſemi narum,dif tñ fauorabile attẽta rõne principali,Anch. conſ.112.poſt n.6.Anania conſ.69.Ang.conſ.68.nu. 4.Cranet.conſ.118.n.10.Cur.iu.cõſ.87.n.5.Ber. cõſ.
* * 14.n.9.lib.2.Soc.Iun.conſ.10.n.3.vol.4.& hæc eſt** magis communis opin.vt per Viui.comm.opi.verbo ſtatutum excludens,Vaſq.de ſucc.p.2.in princ.Rim. Iun.ad Rim.Sen.conſ.223,n.12.& ſeq.vol.2.Burſat. conſ.93.n.7.vol.1.qcquid voluerint alij quos citat.

Ad tertium patet reſpõſum ex allegatis ſupra. Ita ẽt ad quartum,non obſtat quinto,quod reg. Cancel
28 lariæ ſint ſtricti iuris,quia id†procedit quatenus ſunt contra ius vt per Sarn.in prooem.reg.q.2.

SVMMARIVM.

1 *Regula de infir.habet locum in omnibus beneficijs.*
2 *Regula de infir.habet locum in Dignitate.*
3 *Verbum,Beneficium,late intelligitur.*
4 *Regula de infir.habet locum in beneficio regulari.*
5 *Regula de infir.habet locum in Hoſpitali.*
6 *Beneficia ſimplicia quæ.*
7 *Regula de infir.habet locum in præceptorijs.*
8 *Præceptoria venit appellatione beneficij.*
9 *Idem ius vbi adeſt eadem ratio.*
10 *Regula de infirm.habet locum in beneficijs patrimonialibus.*
11 *Beneficia patrimonialia vere ſunt beneficia.*
12 *Patrimonialia beneficia quare dicantur.*
13 *Expediret vt omnia beneficia eſſent patrimonialia.*
14 *In Concilio Tridentino fuit diſputatum an omnia beneficia eſſent efficienda patrimonialia.*
15 *Regula de infir.an habeat locum in iure patronatus, affirmatiue,num.22.*
16 *Regula de infir.loquitur de collatione.*
17 *Collatio,quæ proprie dicatur.*
18 *Habens facultatẽ conferendi poteſt cõferre cui vult.*
19 *Collatio dicitur donatio.*
20 *Vbi verba non conueniunt,neque diſpoſitio.*

21 *Magna differentia inter institutionem, collationem, & præsentationem.*
23 *Necessarium antecedens videtur prohibitum.*
24 *Præsentatio est antecedens ad Institutionem.*
25 *Verbum collatio, comprehendit presentationem.*
26 *Cap. Auaritiæ, de elect. lib. 6. habet locum in præsentatione.*
27 *Capitul. 1. vt lit. pend. lib. 6. habet locum in presentatione.*
28 *Regula de pub. habet locum in benefi. iurispatronatus.*
29 *Verbum collatio, positum in impetratione stricte interpretatur.*
30 *Verbum collatio, positum in regula de infirm. late accipitur.*
31 *In fauorabilibus fit extensio.*
32 *Moriente resignante beneficium iurispa. infra 20. dies Patronus potest iterum præsentare.*
33 *Nullum non præstat impedimentum.*
34 *Electio nulla non producit effectum.*
35 *Vnio nulla non præstat impedimentum.*
36 *Per obitum præsentati ante institutionem non vacat beneficium.*
37 *Ex morte unius vacat quod beneficium erat suum.*
38 *Patroni debent præsentare in beneficijs Iurispatronatus.*
39 *Regula de infir. habet locum in benefi. reseruato, electiuo & litigioso.*
40 *Regula de infir. habet locum in beneficijs Consistorialibus, de quibus disponit Papa extra Consistorium.*
41 *Resignatio Coofistorialium publicanda.*
42 *Regula de infir. non habet locum in Consistorialib. quãdo de eis disponitur in Consistorio.*
43 *Fraus cessat in his quæ fiunt in Consistorio.*
44 *In præsentia principis non curatur de subtilitatibus.*
45 *Coram principe ordo iuris non seruatur.*
46 *Regula de infir. non habet locum in Episcopatu.*
47 *Beneficium vnitum non dicitur amplius beneficium.*
48 *Regula de infir. habet locum in beneficijs vnitis.*
49 *Vnio ad quid inuenta.*
50 *Reuocatio beneficij vniti in cuius fauorem cedat.*
51 *Cessio beneficij vniti absque derogatione vnionis non tenet.*
52 *Suspensiua vnionis valde operatur.*
53 *Regula de infir. non habet locum in translatione pensionis.*
54 *Pensio non renunciatur sed transfertur.*
55 *Pensio non venit appellatione benefic.*
56 *Differentia inter benefic. & pensionem.*
57 *Pensio potest transferri in articulo mortis.*
58 *Regula de infir. habet locum in cessione Iuris.*
59 *Regula de infir. quare inuenta.*
60 *Per renunciationem iuris quis acquirit commodum.*
61 *Paria sunt habere ius & rem.*
62 *Regula de infir. non habet locum in officijs Curiæ.*
63 *Regula de infir. non habet locum in Imperatore.*
64 *Regula de infir. habet locum in officijs secularibus.*

QVAESTIO III.

TERTIO quæro, an in omnib. beneficijs hæc regula habeat locum? cõmunis opinio* est q affirmatiua quã tenent hic Sar. 1 q. 1. & q. 6. in fi. Rebuff. gl. 5. & Doct. supra allegati, siue beneficium sit simplex, 2 siue curatum, siue etiam sit dignitas, Rebuff. d. gl. 5. & hoc ponderando verbum beneficium, 3 quod late intelligitur & comprehendit etiam dignitates, gl. in reg. 1. de reg. iur. li. 6. & in clem. auditor. de rescr. verbum enim est generale complectens omnes 4 genus beneficiorum, Crauet. t. cons. 294. nu. 1. siue sit secularet siue regulare, Rebuff. d. gl. 5. etiam si sit hospita- 5 le, † Rebuff. in eadem glo. 5. Anast. Gemin. in tract. de Indult. §. regularia, nu. 33. & cappe. & Cappellania, alta re atque oratorium, Sarn. q. 23. Rebuff. d. gl. 5. nã hæc cum dantur in titulum † sunt beneficia simplicia, Abb. 6 in c. recolẽtes, ver. altaria, de stat. monac. Gẽ. in c. 1. co. vlt. de cõsu. li. 6. Dec. cõs. 210. viso puncto col. 1. Abb. * in c. vl. in fi. de cens. late Sar. d. q. 23. & est* cõis opinio. Aliqua tñ sunt explicãda dubia circa hanc qõnem de currentia; & Primũ, An Præceptoriæ cõprehendant 7 sub hac regula? affirmatiue est nñedũ pro ut concludit p plura Mandos. in hac reg. q. 20. vbi nu. 8. dicit ita * resolutũ in Rot.* die 14. Nouembris, 1548. in vna Cæ- 8 saraugu. & est rõ qa appellatione beneficij veniũt præceptoriæ, vt vult Cor. cõs. 66. n. 2. & seq. li. 3. Soc. Sen. cõs. 32. n. 11. & 17. li. 2. Lap. alle. 27. Pari. cõs. 127. n. 17. vol. 4. accedit qa põt considerari eadem rõ fraudis in resignationib. q̃ fiunt de dictis præceptorijs, vndẽ idẽ ius 9 † est statuendum, l. illud, ff. ad leg. Aquil.

Sed m, an comprehendat beneficia patrimonialia? *10 cõis* opinio est, affirmatiua quã tenent Sar. hic q. 21. Mand. q. 15. tũ qa in his viget eadem rõ fraudis & successionis, tũ ẽt quia hæc bñficia patrimonialia cũ den- 11 tur in titulum † vere sunt beneficia Ecclesiastica ppetua, Fel. in c. postulasti, n. 5. de resc. post Io. And. col. 2. Abb. & Io. And. in c. si pauper, gl. 2. n. 2. de præb. li. 6. * cõis* opinio teste Sel. de benef. p. 3. q. 12. num. 27.

Dicuntur † patrimonialia, qa patrimoniales, & natu- 12 rales ex locis illa dñt conseq cũ vacant, Cass. dec. 8. de * præb. Sar. de nõ toll. iur. quæsit. q. 1. n. 10. cõis* stylus, vt per Mandos. d. q. 15. n. 3. & 17. & Sãctissimũ ac Reip. 13 consultissimũ esset, † vt oĩa beneficia cuiuscũq; ecclesiæ patrimonialia efficerent, Couar. li. prac. q. c. 35. sub n. 5. Sar. de idiom. q. 1. Sel. de bñ. p. 2. q. vlt. & p. 3. q. 26. 14 quod † fuisse cõsultatũ in Conc. Tridẽ. attestatur Do. Sot. li. 3. de iust. & iur. q. 7.

Tertiũ dubiũ, an † ẽat locum in beneficio iurispa- 15 tronatus? Dec. in facti cõtingẽtia, respondit negatiue 16 cons. 224. quia loquitur de collatione beneficij ibii, *Ipsum beneficium conferatur*, & ibi, *Collatio hmõi nulla* 17 *sit*. Collatio. n. tũc proprie dr † cum aliquis Prælatus, q hẽt ptãtem, prouidet alicui de beneficio absq; præsen- 18 tatione, Abb. in c. ex frequẽtib. col. 2. de ist. & † cui vult. 19 Abb. in c. auctoritate col. 1. de Inst. & iõ † dr donatio, c. cum accessissent. de const. In beneficio aũt iurispatronatus superior prouidet ad præsentationem Patroni: ergo verba regulæ, q̃ præcise loquuntur de collatione non videnẽ habere locũ in institutione de qua agi- 20 tur, cũ verba † nõ cõueniant, arg. l. hos accusare, §. oĩb. ff. de accus. l. 4. §. toties. ff. de dãn. infec. inter. n. collatio- 21 nem, † institutionem, & præsentationẽ magna est differentia, c. cũ in illis, §. cũ aũt, li. 6. de præb. Sed o qa regula est exorbitans, & deuians a iure communi: ideo, &c. & pro hac opinione videtur concludere Sarnẽ. in hac reg. q. 17. num. 8.

His tamen † non obstantibus contraria opinio est 22 * verior, &* communis vt renuncians beneficium etiã iurispatronatus comprehendatur sub hac regula, vt * fuit resolutum in Rota.* in vna Parmen. beneficij coram Cantuccio die Lunæ 18. Februarij 1585. & tenuit alias Rot. teste Sarn. in addict. manuscr. ad dicta. q. 17. Prob. in addit. ad Io. Monac. dict. c. cum in illis, num. 54. de præb. li. 6. Rebuff. in tract. nomin. q. 16. in fi. & hic glos. 14. n. 6. Caputaq. decis. 36. n. 13. p. 3. vbi dicit

dicit reprobari cõs. Dec. supra alleg. Nam ex quo ista regula annullat collationem, per cõsequens vr prohi- 23 bere omne necessariũ † antecedens, l. oratio. ff. de spon- 24 sal. c. solitæ, de maior. & obed. Sed præsentatio † est antecedens ad institutionem, ergo, &c. Et quia verbum 25 collatio, comprehendit largo sumpto † vocabulo præsentationem, Rot. dec. 27. de præb. in nou. gl. in clem. 1. verb. conferatur, ad fi. de rerum perm. quam sequũtur Paul. & Car. q. 22. Imol. col. 3. vers. ult. quærit.

Hinc tex. in c. auaritiæ, de elec. lib. 6. licet loquatur 26 in electione hẽt locum † in præsentatione Lap. alleg. 8. * Cald. cons. 8. de elec. & fuit resolutũ* in Rot. die 13. Ianuarij 1533. coram Crescentio in vna Salamantin. cappellaniæ. Ita tex. in c. 1. vt lit. pen. lib. 6. licet non fa- 27 ciat † mentionem de præsentatione, tamen ob parifor- mem rationem habet locum in his beneficijs iurispatronatus; Rocch. de Curt. in tract. iurispatr. verb. honorificum q. 23. & fuit* resolutum in Rot. in vna Barchinon. beneficij, Sancti Christophori coram eod. Crescentio, die 26. Nouembris, 1535. His postremo accedat, quia eadem ratio fraudis potest quoq; in his bene- 28 * ficijs adesse, vt in simili de reg. de publ. † fuit* resolutũ in Rot. in vna Cõchen. Cappell. veneris 14. Octobris 1581. coram Dezza teste Caputaq. dec. 36. p. 3.

Ex quibus patet responsum ad primũ argumentũ adductum per Dec. Non obst. d. §. cum aũt, c. cum in 29 illis, quia loquitur quando verbum, † collatio, ponitur in impetrationibus, non aũt qñ ponitur in lege, quia tunc institutionem, & oẽm modum prouidẽdi comprehendit, ita declarat Caputaq. d. decis. 36. num. 16. par. 3. & quod verbum, collatio, positum in hac regu- 30 la † generaliter accipiatur etiam pro institutione, & qualibet alia prouisione tenet Rebuff. hic gl. 14. nu. 61.

Non obstat secundum, quia retorquetur in cõtrarium; nam vt supra q. præced. probauimus, regula est 31 potius fauorabilis, & iuri consona, Vnde debet † fieri extẽsio, Caputaq. dec. 319. lib. 1. in manusc. Quare cõcludendũ est, quod si hæ renũciatio iurispatronatus, & resignãs moriatur infra 20. dies, beneficium vacat per obitũ, & non per resignatiõnẽ, non obstante qua- 32 cunq; collatione facta ẽt ad præsentationem patroni & patronus qui p̃sentauit per renunciationem beneficij iuris patronatus facta in manibus ordinarij, vel Papæ si resignans moriatur infra 20. dies, potest, iterũ præsentare per obitum illius resignãtis, vt fuit resolu- * tum* in Rot. corã D. Aug. 26. Maii, 1541. teste Sar. in addic. ad reg. decis. 11. Et ratio est, quia cũ resignatio 33 † sit nulla, ex regula nullũm præstat impedimentum, c. illud de iur. patr. reg. præstat. de reg. iur. in 6. vt etiã 34 in simili casu de electione † nulla scribit Cal. cons. 14. 35 tit. de rescr. & de † vnione nulla idem Cald. cons. 29. de præb. Oldrad. cõs. 219. Vgo. Et si iste præsentatus mo- 36 riatur, quia per solam p̃sentationem ante † institutionem æquiritur ius ad rem per obitum ipsius non va- * cat beneficium, vt fuit resolutum* in vna parochialis Sanctæ Mariæ coram Thoma de Tanis die 27. Nouembris, 1541. teste Sar. in addic. ad reg. decis. 9. in ma- 37 nusc. quia ad hoc, vt vacet beneficium † debet esse suũ Archi. in c. si electio, de elec. Selu. de benef. p. 3. q. 53. Ex quibus ẽt nota qp in ista vacatione per obitũ non possunt statim Papa, vel Ordinarius conferre libere, sed ad præsentationem patronorum, qui p̃sentabũt * 38 per † obitum, vt fuit pluries* resolutũ in Rot. in d. Parmen. coram Cantuccio 18. Februarij, 1585. faciunt q̃ scribunt Irino. in c. vlt. de renun. Abb. in c. significatũ col. 2. de præb. reliqua vero quę ad hanc materiam p tinent, vide per Sar. d. q. 17. nu. 5. vers. pro resolutione, vsque ad finem.

Quartum dubium, an habeat locum † in beneficio 39 * reseruato, electiuo, & litigioso? cõis* resp̃sio est affirmatiua, quã tenent Doct. supra citati colligendo hoc ex generalitate verbi beneficium positi in hac regula, iuxta ea q̃ scribit Crau. cons. 294. n. 1. & 308. col. 4. & 5. & quia eadem rõ fraudis põt in his beneficiis considerari, ita quoq; tenet Rebuff. in hac reg. gl. 14. n. 6.

Quintum dubium, An comprehendat resignãtes 40 beneficia Cõsistorialia? distinguẽdum esse existimo, qp aut de dictis beneficijs † Consistorialibus disponit Summ. Pont. extra Consistoriũ, & hoc casu existimo * affirmatiuam opinionem esse veriorem, & de * stylo obseruatam, quia viget eadem rõ, fraudis. Ita in simili 41 quoties disponitur, de beneficiis Consistorialibus extra Consistorium, tunc resignationes illorum sunt publicandæ, vt dicitur expresse in Const. 87. Greg. XIII. §. cæterum, & diximus lib. præced. Aut vero de dictis beneficijs Consistorialibus, disponit Summ. Pont. in 42 † Consistorio, & tunc vera est negatiua opinio, vt renunciantes talia beneficia non comprehendãtur sub hac reg. vt tenuit Sar. hic q. 14. n. 2. vers. breuiter puto.

Et ratio est, quia † tunc cessant fraudes, arg. l. oĩum, 43 C. de test. cum de illis etiã per obitũ vacãtibus ordinarii prouidere non possint, neque illa expectantes acciapere valeant, cum ordinarii, & expectãtes nõ frauden- tur per hmõi resignationes, eo magis, quia hæc beneficia non consueuerũt prius concedi, q̃ per Sum. Põt. & S. R. E. Card. & persona resignatarii approbata fuerit, vt diximus lib. 8. ex quo cessat non solũ rõ fraudis sed etiã successionis cũ dicta beneficia nõ per suppli- catjonem, sed per cedulã ad relationem confectantur, & persona vr electa a Sum. Pont. & esto, quod aliqua sinistra suspitio cõsiderari possit p̃sentia, & certa scia Papæ purgat oẽm suspitionẽ, & ideo non est necesse, vt seruetur subtilitas huius regulæ, Bal. in l. rescr. in 3. col. C. de prec. imp. offer. vbi dicit, qp in Consistorio 44 † Principis non curatur de subtilitatibus iuris, qa ibi attenditur magis veritas q̃ iudiciorũ ritus, & ideo dicimus, qp corã Principe ordo iuris non seruatur, c. ad 45 petitionem, de accus. Bal. in l. vlt. C. de legi. Inn. in c. in causis, de re. iud. & in c. 1. de lit. contest. ita ẽt pari ratione huiusmodi beneficia cũ prouidenẽ in Consistorio per resignationẽ non egent publicatione, vt fuit * resolutũ* in Rot. & dixi lib. præced. Solet tamen Cancellaria ad maiorẽ cautelã dare derogationem huius regulæ in his beneficijs, teste Sarn. d. q. 14. in princ.

Ex quibus ẽt infertur, quod non solum Abbatiæ, & Prioratus si prouidẽtur, in Consistorio, non inclu- 46 dunt sub hac regula, sed ẽt † Episcopatus, Archiepiscopatus, Patriarchatus, ob rationẽ allegatã, & maiorem, arg. auth. multo magis, C. de sacr. lan. eccl. & ita tenet Hier. Gabr. cons. 193. nu. 8. ver. quo ad secundã vol. 2.

Sextũ dubiũ, An beneficia vnita comprehendanẽ sub hac regula? Sar. hic q. 15. tenuit negatiuã ex eo, qa 47 beneficiũ † vnitũ non dr amplius beneficiũ, Rot. dec. 10. de reb. eccl. non alien. in antiq. Mar. Soc. Ien. in c. si cut vnire, ar. 8. q. 12. de exc. pl. Gem. in c. sunt psonæ, §. vlt. col. vlt. de priu. li. 6. & sic cedẽs tale bñficiũ nihil 48 dr, resignare. In cõtrariũ tñ est veritas, vt colligitur ex uerbis additis ad hãc regulã per Paul. III. *Sed ipsius beneficij vnionis dissolutioni consenserit*, quæ uerba comprehendunt quoties unio, esset facta ad uitam 49 alicuius, quæ est inuenta † ad effectum, ut quis possit assequi, & retinere incõpatibilia, q̃ alias non posset, Gem. cons. 38. nu. 11. Cassad. decis. 33. nu. 5. super reg. ubi ẽt dicit, quod est quædã dispensatio palcata, nã

si iste consensit dissolutioni vnionis, vtique habet locum regula nostra, & huc casum fuisse valde dubium ante declarationem tradit Mand. qui hoc tenet q. 10. nu. 5. Rebuff. glos. 8. vers. at si.

Idemque esset si quis beneficium resignat ad effectum, vt vniatur alicui, loco etiam pio, namque si moriatur infra 20. dies, beneficium vacabit per obitum & non per resignationem, ita Mandos. d. qu. 10. nume. 2. quia comprehenditur in ratione regulæ, & in verbis, siue dicamus hanc esse veram resignationem siue dimissionem, cum loquatur regula de quacunque dimissione.

Si vero habens tale beneficium, illud resignat simpliciter vel in fauorem †loci vniti, hoc casu siue habeat locum regula, siue non; idem effectus resultat, namq; statim post cessionem cum titulo illius beneficij, cui vnio facta est, consunditur, & efficitur vna massa, Rebuff. in prax. tit. de unionibus, nam militat eadem ratio fraudis.

Si vero habens tale beneficium vnitū illud resignat in fauorem alterius, & hoc casu si non †adest derogatio vnionis, cessio non tenet, Bellam. in tract. permut. in 3. p. & est communis* opinio, vt diximus lib. 2. si vero adest derogatio, & suspensiua †vnionis, tunc nō tollitur, sed differtur vnio, & valet cessio ad fauorem illius cui facta est, Mandos. in prax. sign. grat. tit. resign. col. 4. & *communiter practicatur.

Et per consequens tali casu habebit locum huiusmodi regula. nam si moriatur resignans infra 20. dies, beneficium vacabit per obitum, & non resignationē, & effectus est maximus, quia stante hac vacatione resignatarius excludetur, & beneficium illud incorporabitur corpori cui facta est vnio, Rebuff. hic in gl. 8. in princ. & hęc opinio seruatur* in praxi, & ab ea non est recedendum in iudicando, & concludendo.

Septimum dubium an translationes pensionis cōprehendantur sub hac regula? communis* opinio est negatiua vt translatio pensionis sit valida, & si transeat moriatur intra viginti dies quam opinionem tenuit Rot.* tempore Leonis X. teste Sarn. hic q. 16. & fuit resolutum in vna* Gadicen. pensionis de mense Maij, die 13. 1541. coram Tho. de Tanis, teste Mandos. q. 11. in fin. vbi post multa quæ adducit, videtur, p hac opinione concludere, attestatur etiam Sarn. in addic. ad reg. dec. 8. nam regula loquitur de renunciatione, & pensio †non renunciatur, sed transfertur de licētia Papæ, & quia pensio non est proprie beneficium, vt in qualibet† materia etiam stricta appellatione illius veniat, vt late probat Mandos. dict. q. 11. & magnam† esse differentiam docet Sarn. d. q. 16. nu. 2. 3. & 4.

Accedat præterea quia regulariter in gratijs translationis pensionis solet concedi, vt possit transferri etiam in articulo mortis, ex quibus verbis tollitur omne iudicium, vt non sit necessarium, vt transferens viuat per 20. dies, immo pensio potest †in articulo mortis transferri etiam si non sit data huiusmodi facultas, vt fuit resolutum* in Rot. in d. Gadicē. pensionis die 23. Martij, 1541. teste Put. decis. 5. de pension. in manusc. & decis. 138. lib. 1.

Octauum dubium, an hæc regula procedat in eo qui renunciauit iuri suo quæsito †in aliquo beneficio vigore alicuius gratiæ vt quia resignauit ius quod habebat per solam supplicationem signatam, nec habebat litteras expeditas nec etiam pensionem? Vera conclusio, & communis* est affirmatiua, vt si talis cedens moriatur infra 20. dies, &c. quam opinionem tenuit Rot.* in vna Valentinen. die 13. Martij 1514. teste Sarn. hic q. 18. num. 2. vers. Istis tamen non obstantibus, vbi etiam firmat hanc opinionem, nam regula habet locum, cum ille, in cuius fauorem resignatio admittitur, cōsequitur commodum resignationis, propter quod arguitur fraus, vel quia renuncians agnoscens se moriturum inducitur ad renunciādum, quo casu ne detur successio, & licentia libera disponendi de beneficijs, licut de rebus temporalibus, † fuit hæc regula introducta; sed istæ rationes militant in renunciatione iuris, quia †per illam acquiritur commodum resignatario & resignans consequitur effectum, quē intendit, ergo.

Non obstat quod gratia dicatur informis, litteris non expeditis, nam respondetur, quod statim, quod supplicatio est signata in continenti est ius quæsitum, & gratia est perfecta quo ad hunc effectum, vnde cui ius sit quæsitum, succedit illud, quod paria †sunt, habere ius quæsitum ad rem vel habere rem, l. qui habet ff. de reg. iur. cui alijs, vt per Sarn. dict. q. 18. nu. 4. & 5.

Nonum est dubium, An officia curiæ comprehendantur sub hac regula, communis* opinio †est negatiua, quam tenent Sarn. hic q. 22. Rebuff. & alij omnes sequuntur, tum quia de illis hic non fit mentio, tum etiam quia cessat ratio finalis regulæ, quæ de beneficijs Ecclesiasticis loquitur, quæ vendi non possunt, & ideo in officijs sæcularibus Curiæ non est prohibita successio, cum vendi possint, & hanc conclusionem non solum intelligit Sarn. in scriptorijs Apostolicis, Portionibus, & similibus officijs, sed etiam de officijs Vicecancellarij, Camerarij vel maioris Pœnitentiarij: nam cum hæc non possint cedi sine licentia Papæ, in eis cessat illa regula sicut in Consistorialibus. Ita in simili idem Sarn. q. 2. hic per totum concludit Imperatorem cedentem †Imperio non comprehendi sub hac regula ex pluribus rationibus, quas adducit.

Limita †non procedere in officijs spiritualibus, de quibus loquitur tex. in c. cum accessissent de Consti. cap. dudum, el 1. de elect. cap. quod Dei timorem, de stat. monach. & tenet Collectan. in cap. penul. 3. colū. vers. quod si mandetur, de verb. signific. quem refert, & sequitur Sarn. dict. quæst. 22. nu. 2. vers. aut vero loquimur, nāque hæc officia spiritualia sunt beneficia, & mens, & ratio regulæ concurrit, ideo habebit locū dispositio.

SVMMARIVM.

1 *Regula de Infirm. comprehendit omnes,*
2 *Verbum siquis est generale.*
3 *Regula de infir. an habeat locum in Papa.*
4 *Regulæ Cancellariæ non comprehendunt Cardinales contra num. 12.*
5 *Quæ speciali nota sunt digna debent exprimi.*
6 *Cardinalatus est maior dignitas post Papatum, & numero 15.*
7 *Cardinales renunciantes beneficia comprehenduntur sub reg. de infirm.*
8 *Vbi agitur de vitanda fraude Cardinales comprehenduntur.*
9 *Quanto quis est dignior, tanto debet a fraudibus cessare.*
10 *Cardinales comprehenduntur sub capit. de multa, de præbend.*
11 *Reuocatio regressus comprehendit etiam Cardinales.*
13 *Dispositio concernens animarum salutem comprehendit Cardinales.*
15 *Regula de infir. habet locum in Patriarchis, Archiepiscopis,*

piscopis, & Episcopis, ac Abbatibus.
16 *Regula de infir. comprehendit exemptos.*
17 *Lex vniuersaliter loquens comprehendit exemptos.*
18 *Exempti non comprehenduntur sub priuilegio.*
19 *Papa est proximus Superior exemptorum.*
20 *Regula de infirm. habet locum in familiaribus Cardinalium.*
21 *Regula de infirm. comprehendit familiares Papæ, & eius officiales.*
22 *Regula de beneficijs vacantibus per obitum familiarium Cardinalium an habeat locum in vacatione ficta obitus.*
23 *De beneficijs familiarium Cardinalium fit prouisio de consensu Cardinalium.*
24 *Regula de infirm. comprehendit fœminas habentes dignitates.*
25 *Prohibitio incompatibilium comprehendit etiam fœminas.*
26 *In foro animę nulla est differentia sexus.*
27 *Verbum, si quis, masculum & fœminam comprehendit.*
28 *Masculinum concipit fœmininum.*
29 *Abbatissa potest renunciare.*
30 *Abbatissa in administratione æquiparatur Abbati.*
31 *Pœna, l. 2. C. de rapt. virgin. habet locum etiā in muliere rapiente virum.*

QVAESTIO IV.

1 VARTO quæro, qui comprehenduntur sub dispositione huius regulę, Communis opinio & affirmatiua† omnes comprehendi, nam loquitur simpliciter de omni resignante, cum dicat, *Si quis in &c.* ex quo† satis colligitur omnes comprehendi, Bal. per illum tex. l. in fraudem, ff. de testam. l. cum a-
2 lijs, vt per Crauett. cons. 92. nu. 4. & col. 308. nu. 3. Bal. cons. 205. lib. 1. & cons. 191. eo. lib.

Sed vt particulariter omnes casus intelligamus, de aliquibus contigit dubitare, Et Primo, an habeat lo-
3 cum † in Papa, Sar. hic q. 1. disputat hanc quæstionem ad partes, tandem concludit pro affirmatiua, quam dicit veram Rebuff. in praxi super hac reg. Glos. 1. num. 3. quo ad prohibitionem, ne successorem in articulo mortis † sibi cōstituere, vel eligere debeat, de qua re alia non scribam, cum hoc recesserit ab Vrbe, & orbe teste Mandos. hic in principio, & his temporibus nō eueniat.

Secundo, an habeat locum in S. R. E. Cardinalibus, renunciantibus aliqua beneficia in fauorem, vt si moriantur infra viginti dies beneficium vacet per obitū, non per resignationem? Pro negatiua concludit Mandos. hic q. 2. num. 8. & 9. cum seq. quia regulæ Cancell.
4 † non comprehēdunt Cardinales, Barbat. in tract. Car. par. 1. q. 7. in fi. Prepos. in c. 1. dist. 15. Ber. in c. 1. nu. 41. de resc. Card. Paris. cons. 141. nu. 8. vol. 4. Iason. cons. 117. col. 3. vol. 4. Gig. de pēs. q. 9. n. 7. & q. 59. nu. 13. Anch. cons. 295. & 297. Roma. cons. 497. Philippus Prob. in c. vlt. col. 3. de resc. lib. 6. & hanc esse veram, firmio
5 rem, & æquiorem sententiam attestatur Mandos. dict. q. 2. nu. cum quæ speciali nota † sunt digna, nisi speciali ter exprimātur, omissa esse censentur, cap. quam periculosum, de senten. excommun. lib. 6. Glos. in cap. 2. de
6 præb. eo lib. nā Cardinalatus † est maior dignitas post Papatum, Host. in c. dilectus, col. 2. de præben. cum alijs, quæ ad hoc adducit Mandol. loco cit. & Put. dec. 195. a nu. 1. vsque ad 6. lib. 1.

His tamen non obstantibus contraria opinio est
7 verior, &* communis, vt etiam † Cardinales sub hac regula comprehendantur, quam opinionem tenent Sarn. hic q. 3. Rebuff. Glos. 1. num. 4. & secundum eam iudicauit* Rota post longam discussionem pro Ludouico de Torres, die 14. Nouemb. 1541. teste Put. decis. 195. lib. 1.

Nam regula hæc emanauit ad obuiandum fraudi-
8 bus, sed vbi agitur de †euitanda fraude tunc comprehenduntur etiam Cardinales communis opinio, teste Caputaq. decis. 211. lib. 1. in manuscr. ergo veniunt, nā
9 cum sint maiori dignitate præditi, oportet plus † alijs a fraudibus esse alienos, iux. not. in c. cum quidam, de iur. iurand. & in † presbyteri, C. de epis. & cler. & ideo comprehenduntur sub regula de publican. vt supra scripsi lib. præced.
10 Hinc Cardinales † comprehenduntur sub c. de multa, de præb. vt tenet Abb. in c. Ecclesia. el. 2. in 2. not. de elect.
11 Hinc † reuocatio, regressum comprehendit etiam Cardinales, vt fuit resolutum in vna* Caurien. coram Io. Paulo, 3. Iunij, 1538. teste Sarn. in procem. reg. q. 4. col. ante pen.

Nec obstat, quod regulæ Cancell. non ligent Ca-
12 dinales, quia immo contraria † opinio est verior, & cōmunior, Fel. in c. ad aures, ante nu. 12. de reser. Bert. Belencin. tract. de charit. sub hd; q. 66, Selu. de benef. p. 3. q. 12. num. 6. Sar. in procem. reg. q. 4. & fuit pluries decisum in Rota, teste Belencin. loco citat. eo magis
13 cum concernunt bonum † publicum, & animarum salutem, Pauin. de potest. cap. sed. vacan. in fin. 2. p. & hæc est communis* opinio, teste Sarn. hic dict. q. 3. col. 2. vers. & breuiter.

Tertio quæro, an habeat locum hæc regula in Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs Prælatis, & Abbatibus eorum beneficia renunciantibus? commu-
14 nis opinio omnium est † affirmatiua, Pelegr. decis. 20. Sarn. in addic. ad reg. decis. 7. in manuscrip. Put. decis.
15 33. lib. 3. quod si comprehendit † Cardinales, quorum dignitas est maior post Papatum* cōmunis. teste Mādos. hic q. 2. num. 4. ergo multo magis hos, Authent. multo magis, C. de sacr. san. eccles. & hæc opinio nullā habet difficultatem; vt docet communis* praxis.

16 Quarto, an hæc regula comprehendat † exemptos eorum beneficia renunciantes Affirmatiua opinio * cōmuniter in praxi tenetur, pro qua concludit Sarn. hic q. 5. Nam lex generaliter, & vniuersaliter loquens vt est ista, includit etiam exemptos Bart. in l. in fraudē ff. de testament. mil. Dec. in l. 1. in 2. lect. vers. no. vlt. C. de sen. Abb. in c. graue, de præb. Gem. & Franc. in c. auctoritate, S. inhibemus, de priuil. lib. 6. communis opinio, teste Sarn. dict. q. 5. sub. num. 2. quamuis in gene-
18 rali priuilegio † non comprehendantur, Bald. in l. 1. col. 6. vers. vnde quæritur, C. de furt. Dec. cons. 154. col. 2.

Accedit quia cum comprehendantur Cardinales, & aliæ omnes personæ Ecclesiasticæ in dignitate cō stitutæ, ergo, & exēpti. Auth. multo magis, C. de sacr. san. eccles. Nec est ambigendum Papam potuisse eis
19 præiudicare per hanc regulam, cum sit proximus† superior exemptorum, Abb. in c. nihil, de elect. & est cō munis opinio, & secundū hanc opinionem practicat.

Quinto, an habeat locum in familiaribus Cardina-
20 lium omnium sententia est † affirmatiua, vt firmat hic Sarn. q. & nullum esse dubium, tradit Rebuff. in hac regu-

reg.Glos.1.num.6.quia si comprehenduntur Cardi-
21 nales,ergo & eorum familiares,immo extendo, vt & familiares Papæ comprehendatur,& alij officiales Curiæ.quod de*stylo notissimum est.Sed an in hac vacatione ficta obitus habeat locum regula de beneficijs
22 vacantibus*per obitum famil.Card.vide Sarn. dict.q.4.a num.1.ad fi.vbi recitat quid Rot.firmauerit,& vera est opinio,vt fiat prouisio per obitum cum consensu Cardinalis,Rebuff.dict.Glos.1.num.7.& 22.Aprilis, 1553.fuit in Rot.*resolutum regulam de impet.
* benef.per obit.famil.Card.habere locum in vacatione inducta per hanc regulam,teste Sarn.in adic.ad regul.decis.13.
24 Sexto,an habeat locum in fœminis religiosis volentibus resignare eorum dignitates collatiuas? com
* munis*opinio est affirmatiua,quam tenet Sarn.qu.6. quod etiam videtur tenere Rebuff.dicta Glo.1.in fi. dum scribit, textum nostrum nullam personam excipere.Et ratio est,qa cum tex. noster hoc disponat ad bonum publicum,& vt obuietur fraudibus,debet etiã comprehẽdere fœminas,iuxta ea,q̃ tradidimus supra.

Ideo ex eadem ratione scriptum reliquit Pauin. in Extrauag.Execrabilis,§.1.in Glos.ib verb.filijs, quod
25 dispositio illius tex.loquens † de masculis habentibus duo incompatibilia,habebit locum etiam in fœminis, respectu enim animæ nulla est †dꝛia sexus Alc.de Ale.
1 in l.alienam.C.de procu.Dec.in c.cum dilecta,de constit.vtil.vel.inutil.quod etiam subtiliter elicitur ex ver
27 bis reg.dum dicit,*Si quis &c.* verbum enim † si quis. de sui natura masculum,& fœminam comprehendit, vt in leg.si quis id quod, vbi Alexander Iason. Dec.
* ff.de iurid.omn. iud. & communis * est conclusio,
28 quod quando sumus in materia indifferenti masculinũ cõcidit fœmininũ,vt per Bar.in l.1.co.1.ff. de verb. sign.Dec.cons.495.num.15.& 114.ante nu. 4. & cõs. 527.num.7.Card.Paris.cons.49.nu.12.vol.3.Sed hęc est materia indifferens,cum possit contingere in fœ-
29 mina,sicut in masculo,cum † Abbatissa vel Prioriſſa,q̃ habet dignitatem collatiuam cum administratione renunciat,c.indemnitatibus.de elect.lib.6. & ibi Gem. not.2.Fel.in c.meminimus,nu.5.de accus.Bart. in l.1. num.43.C.de dignit.li.12.Dec.in l.fœminæ.nu.10.ff. de reg.iur.& diximus li.2.& 3.
30 Hinc Abbatissa †in administratione equiparat Abbati,Abb.in c.2.de his,quæ fiunt a præl.Card.cõs.17. circa princ.col.2.Nec obstat,quod hic sit casus rarus quia inquit Marsil.in l.1.C.de rapt.virg.quod pœna il
31 lius legis habet locum etiam in muliere † rapiente virũ licet hic casus raro accidat.

Et hæc opinio mihi videtur vera,quamuis per plura fundamenta contrarium tueatur Mandos.hic q.3. quibus omnibus potest responderi non habere locũ in casu nostro,vt vitentur fraudes,& ob publicam vtilitatem,& ob salutem animarum,& negatur materiam hanc esse odiosam,quia immo est fauorabilis,& extendenda,vt supra probaui in secunda quæstione.

SVMMARIVM.

1 *An regula de infirm.habet locum in renũciationibus extra Curiam.& num.8.*
2 *Reg.Cancel.an habeant locum extra Curiam.& n.10.*
3 *Papa facilius potest decipi,quam Ordinarius in beneficialibus.*
4 *In dubio verba de frequentiori.*
5 *Ordinarius non potest disponere de Commenda.*
6 *Dispositio non habet locũ vbi verba non conueniũt.*
7 *Coram Ordinarijs renunciatio tantum simpliciter.*
9 *Renunciatio facta in infirmitate fraudulenta.*
11 *Lex generalis includit omnes casus.*
12 *Consensus in renunciationibus extra Curiam quando præstetur.*
13 *Ordinarij de facili admittunt renunciationes.*
14 *Collatio Episcopi de beneficio renunciato coram Notario nulla.*
15 *Regula de infirm.comprehendit permutationem.*
16 *In claris non est ambigendum.*
17 *Verbum,dimiserit,quid importet.*
18 *Permutans dimittit beneficium.*
19 *Permutatio continet duos actus.*
20 *Permutatio de pingui beneficio cum tenue fraudulenta.*
21 *Regula de infirm. includit permutationem de beneficij paribus.*
22 *Lex indistincte loquens,indistincte intelligenda.*
23 *Dispositio sustinetur in ratione,quæ non cessat.*
24 *Regula de infirm.comprehendit resignationem factam cum reseruatione omnium fructuum.*
25 *Reseruatio fructuum non mutat naturam renunciationis.*
26 *Facilius renunciatur cum reseruatione.*
27 *Facilius renunciatur ius ad rem,quam in rem.*
28 *Regula de infirm.comprehendit renunciationem cum reseruatione medietatis fructuum.*
29 *Regula de infirmit.comprehendit resignationem cum pensione.*
30 *Regula de infirm.ligat resignantes Commendam.*
31 *Commendatarij disponunt vt veri Prælati.*
32 *Regula de familiaribus Cardinalium habet locum in Commenda.*
33 *Regulæ de verisimil. & Idiomate habent locum in Commenda.*
34 *Ordinarij non possunt conferre Commendas.*
35 *Regula de infirm. comprehendit renunciationem factam per procuratorem.*
36 *Solemnitas,quæ debet obseruari per principalem,debet fieri per procuratorem.*
37 *Procurator qui porrexit supplicationem, potest consentire mortuo resignante.*
38 *Consensus per quantum tempus possit præstari post obitum.*
39 *Consensus retrotrahitur ad diem datæ.*
40 *Actus perficitur ex consensu procuratoris.*
41 *Procurator constitutus ad consentiendum supplicationi datæ,non potest consentire post obitum.*
42 *Regul.de infirm.comprehendit resignantem plura beneficia.*

QVAESTIO V.

VINTO quæro, an quomodocumque facta fuerit resignatio habeat locum hæc regula? Et qa quæstio est generalis,ideo de aliquibus casibus contigit dubitari, & Primo, an si renunciatio beneficii facta fuerit extra Curiam, & resignans moriatur infra viginti dies, an comprehendatur sub dispositione huius regulæ,vt vacet beneficium per obitum,& non per resignationem.

Dec.cons.224.num.4.vers.alio etiam,respondit p
1 negatiua opinione scilicet regulam † non habere locũ in renunciationibus,quę fiunt extra Curiam, quam opinionem

opinionem ex pluribus sequitur etiam Mandos. hic
* qu.16.& fuit prolatum* arrestum in Gallia in vigilia Assumptionis,de anno 1550.teste Rebuff. Glos.1.12. num.10.

Quorum sententia primo fundatur, quia regulæ
2 Cancellariæ non habẽt locum † extra Curiam,Anch. cons.297.in princ.

Secundo, quia Summus Pontifex facilius potest
3 decipi,& fraudari,quam † Ordinarius, ad not. in Clemen.1.de offic.ordin.ergo magis necessaria fuit prouiso in resignationibus factis coram Papa.

Tertio,quia cum regula hoc non exprimat,debet
4 in dubio intelligi de ea,† quæ fit in manibus Papæ,argum.l.queritur,ff.de stat.hom.Ant.de Butr.in ca.sua, de off.vic.

Quarto,quia non conueniunt verba regulæ renũciationibus,quæ fiunt extra Curiam,quia exprimitur
5 de Commenda, de qua † Ordinarius non potest disponere.Fed.de Sen.trac.permut.q.13.Roman.cons. 350.num.3.Rot.decis.1.de præb.per Bisignett.& qa dicit dies computandos a die præstiti consensus, & non resignationis factæ,& clarum est,quod non ha-
6 bet locum † dispositio,vbi verba non conueniunt,l.4. §.toties,ff.de dam.infec.in fi.Dec.cons.437. num.7.

Quinto quia in renunciationibus,quæ fiunt corã Ordinarijs, cessat ratio regulæ,quia ipsi non possunt fraudari,cum fiat in eorum manibus, cessat quoque alia ratio,ne disponatur in articulo mortis de benefi-
7 cijs,nam coram eis non potest fieri † renunciatio ad fauorem sed tantum simpliciter,Glo.& communiter Doct.in c.ex parte,1.de off.deleg.Innoc.in c.tua nos de simon.Abb.in c.cum vniuersorum,de rer. permut. Cassad.decis.2.de simon.& est communis opin.

His tamen non obstantibus,contraria opinio est
*8 verior,&*communis,vt hęc regula habeat locum & in renunciationibus,quæ fiunt extra Curiam coram Ordinarijs,vel Legatis, quam tenuit Sarn. hic.q.26. post Cassad.decis.31.per totam super reg. vbi nu.9. refert ita fuisse tentum in vna Barchinonen. Cappellaniæ coram Simonetta,prout etiam ipse Simonetta refert decis.64.in mariusc.Idem etiam fuisse tentum in vna*Salamantinen.coram Hugone de Spina,& in alijs duabus causis coram domino Paulo de Capizuchis,attestatur Cassad.Sar.locis citatis,Simonetta,de cis.64.ita etiam fuisse resolutum in Rota post dictas decisiones tempore Pauli III attestatur Peolom.dec. 12.incip.domini Crescent.decis.61.lib. 1. & decis.6. Gig.cons.4.num.9. & ita nouissime vidi conclusum in Rota de anno 1585.Et in alia Parmen. beneficij. Lunæ,19.Ianuarij,1587.coram R.P.D. Giphio, vbi quidam biduo quam moretur resignauit beneficium in manibus N.Episcopi,fuit resolutum beneficium vacare per mortem,& non per resignationem, & in consequentiam collationem spectare ad Papam, qa mortuus est in mense reseruato, & Ordinarium non posse se intromittere,quod secus fuisset si vacatio esset per renunciationem; & hanc opinionem tenet & Rebuff.in tract.nomin.q.17.vers.nec refragatur,& in praxi super hac reg.Glos.3.vers.idem si quis,& Glos. 12.& in tract.de nomin.q.17.dicit ita fuisse resolutũ & idem Rebuff.cons.72.nu.8.tenet hanc opinionem & dicit ita fuisse dictum in Senatu*Parisiensi, de anno.1538.

Et hoc tũ ex verbis,tum ex ratione regulæ: ex verbis,quia dicit quauis auctoritate confertur, vt in terminis ponderat Rebuff.in praxi,Glos. 12. super hac regula nu.3.Ex ratione,quia hæc regula emanauit,vt fraudibus infirmorum renunciantium obuietur.

Nam ex quo renunciatio reperitur facta tali tem-
9 pore præsumitur † fraudulenta,Alex.in l.filiæ.ff.sol.matr.quæ ratio militat quoque in renunciationibus,quę fiunt extra Curiam,ita etiam illa ratio,ne cogitatione mortis per viam vltimæ voluntatis disponatur de beneficijs,militat etiam extra Curiam,vt aliqui Doctores firmarunt relati a Sarn.dict.q.26.num.4.

Nunc autem respondendum erit contrarijs,ad pri
* mum respondeo communem*esse opinionem in cõ
10 trarium,vt scilicet regulę Cancellariæ ligent † extra Curiam,vt per Sarn.latissime q.2.in procem. reg. Ad secundum respondetur,non ex hoc sequi quin possit habere locum extra Curiam. Ad tertium respon-
11 detur,quod cum loquatur generaliter omnes casus debet includere,l.1.§.generaliter,ff.de leg.præst. Ad quartum respondetur,negando non conuenire verba,nam illud, quod dicitur de Commendis, recipit renunciationem in Curia,& illud fuit additum,vt tollantur lites,quæ ex eo oriri poterant,Pelegr.decis.20. in manuscr.

Nec obstat,quod dicat a die præstiti consensus,nã
12 respondetur,quod hic † casus potest etiam verificari coram Ordinarijs,quando fit per procuratorem renunciatio,vt tradit Simonett.dict.decis.63. & hoc q̃ uis possit ante,& post dari consensus in renunciationibus extra Curiam,Sarn.dict.q.26.nu.6.vers.nec obstat.Ad quintum respondetur in renunciationibus, extra Curiam non cessare rationem regulæ,namque
13 possunt fraudari expectantes cum Ordinarij de facili admittunt cessiones,vt prouideant,vt dicit Cassad.de cis.31.num.9.

Concludendum igitur regulam habere locum & beneficium vacare per obitum,& nullam esse collationẽ Episcopi, aut alterius factam per cessionem,& si fuerit facta cessio † corã Notario,& testibus,Boer.
14 decis.348.sub num.3.

Secundo dubitatur,an renunciatio facta causa permutationis,includatur sub hac regula? Doctores*cõ
15 muniter tenent affirmatiuam opinionem.Petr.And. Gammar.in repet.c.1.de rer.permut.lib.6.quem refert,& sequitur Sarn.hic.q.19.vbi dicit hoc non habere dubium,Mandos.q.12.col.vlt.vers. quæstio ista vbi inquit hanc opinionem esse veram, Rebuff. in prax.in Glos.4.huius regulæ,in princip. & alij omnes.Et probatur in verbis regulę, ibi,*Sine simpliciter,sine ex causa permutationis,& c.*verba enim sunt
16 clara,vnde † non est ambigendum,Corn. cons.109.in in fin.lib.1.Dec.cons.452.num.27. ac etiam probatur,ponderando verbum,dimiserit, positum in regu
17 la ibi,*Vel alias dimiserit*,quod † verificatur in quacumque dimissione beneficij arg.tex.in l.1.§. quod
18 autem.ff.de aleę lus.& aleat.nam qui permutat † dimittit beneficium,vt eleganter probat Mandos.hic q. 13.num.9.

Et etiam includitur sub verbo, resignauerit, nam
19 permutatio continet † duos actus,scilicet resignationem,& permutationem,Boer.decis.2.nu.16.& est cõmunis opinio,vt supra dixi.

Et hęc conclusio extenditur,vt procedat non solum in permutatione de beneficijs disparibus, & inæ
20 qualibus,quando infirmus † permutat pingue beneficium cum consanguineo, seu amico ei dante tenue, ex quo præsumitur fraus.Doct.oës in c.2.de renũc. li.6.Rot.dec.2.de rer.pmut † antiq.Imo.in l.filiæ meę vbi Bal.fol.matr.Soci.Sen.cõs.83.& cõs.53.li.3. Anc. cons.383.385.& 388.& cons.430.Old.cõs.374.col. 3.Bellam.

3.Bellam.decis.344.& decis.435.Felin.in c.quia verili mile,de præscr.Petr.de Perut.in tract.de permut. col. 7.Io.Selu.de benef.par.3.q.47.col.penul. Imol.in ca. non liceat,nu.7.de cler.non resid.vbi Anch.nu.6.Me
* noch.cons.108.nu.18.li.2. & * est communis opinio.
21 Sed etiam in permutatione de beneficijs †paribus, &
* æqualibus prout fuit resolutum*in Rota in vna Maio ricen.parochialis coram Anto.Augustino, 11.& 20. Februarij,& 27.Martij,1549.vt attestantur Achil. de Grass.dec.29.super reg.Cance.incidit regula de infir. resignan.& Sarn.in addic.ad suas regulas, decis.12.ex verbis generalibus regulæ,& r ōne generali disponen di in vltimo uitæ spiritu,& ita tenet Rebuff.hic Glo. 4.n.5.Mandos.q.13.licet Sarn.cōtrarium uoluerit, nā
22 regula indistincte loquitur de †permutatione,ergo de omni,Hostiē.in summ.de rer.permut.Et quia regula non solum emanauit ob fraudes, quæ cessant in hoc casu,vt late probat Sar.q.19. Sed etiā ne beneficia sint hæreditaria,Cassa.super reg.decis.32.& 31.quæ ratio generaliter in omni pmutatione procedit, vnde licet
23 cesset vna ratio,remanet dispositio †fundata in altera, vulgaris,& communis*regula,S.affinitatis,Inst.de nu pt.Dec.cons.503.ante fin.& cons.565.nu.6.
24 Tertio,dubitatur,an †si renunciatio fiat reseruatis omnibus fructibus comprehendatur sub hac regu-
* la?Communis* opinio est affirmatiua,quam tenent Sarn.hic q.20.Mandos.q.14.Rebuff.Glos.3. in princ.
* & alij*omnes.

Quæ conclusio primo iustificatur, attentis verbis regulæ loquētibus generaliter de relignatione, & hęc
25 quoque dicitur refignatio:nam †reseruatio fructuum
* contrarium effectum non operatur, vt est* communis opinio:vnde cum verba conueniant,ergo & dispositio,l.4.§.toties,ff.de damn. infect. Secundo attentis rationibus,quibus confecta est huiusmodi regula: nā militant in casu nostro,tum ratio successionis,tum ēt ratio fraudis,cum reseruatio fructuum sit quædā paleata fraus ad effectum circumueniendi collatores, & expectātes,vnde idem ius statuendum,l.illud,ff.ad le. Aquil.Immo cum occasioni fraudis sit resistendum, & maior fraus,frequentiorque fraudis occasio hic cō fiderari poterit,facilius enim infirmus,qui dubius est
26 superuiuere,tan mori debeat,inducatur ad renunciā dum hoc modo,nam libentius fit cessio hoc modo,q̄ pure,sicuti facilius renunciatur ius ad rem, quam int
27 re,Card.Paris.cons.78.nu.9.vol.4.Accedit qu'a reseruatio fructuum non impedit quin cessio effectui de-
* mandetur.Et hæc opinio tota die*practicatur, quam
* uis Card.Iacobat. referat contrarium fuisse decisum in*Rota temporibus suis,vt Sarn.d.q.20.refert.
28 Ampliatur huiusmodi†conclusio procedere,etiam si fuerit facta cessio reseruata medietate fructuum:nam eadem ratio viget,immo maior,ergo,&c.ar.auth.mul to magis,C.de sacr.sanct.eccl.

Ampliatur secundo ex allegata ratione procedere
29 etiam si fuerit facta †cum pensione,Rebuff.dict.Glo. 3.in principio.

Quarto dubitatur,an refignatio beneficij conces-
* si in Commendam comprehendatur sub hac regula?
* communis*opinio est †affirmatiua in*praxi obseruata, quam tenent Sarn.hic q.13.Rebuff.Glos.7. Simō
30* net.decis.48.Pelegr.decis.137.li.2.& decis.80.li.3.Pu. decis.33.li.3.& hæc quæstio hodie nullum habet dubium;nam clare probatur in hac regula ibi, *Aut illius Commendæ cesserit*.quia etiam in his viget eadem ratio,cum habentes Commendas disponāt de fructi
31 bus beneficij,†vt veri Prælati,Card.Alex.in c.cum au tem,col.6.dist.44.& in c.si quis,col.penul.dist.58.late Cassad.decis.32.per totam super reg.

32 Hinc regula † de familiaribus Cardinalium ha-
33 habet locum in Commenda,& etiam†regula de verisi
* mili;& regula de Idiomate,vt fuit*resolutum pluries in Rot.vt attestatur Simonett.decis.51.Sarn.d.qu.13. num.8.

Et secūdum hanc opinionem antequam essent in regula addita uerba clara,ex quibus tollitur omne du
* bium iudicauit Rot.*in vna Pampilonen.coram Petra sancta,teste Simonet.decis.48.in manusc.& in vna Veronen.Parochialis coram Pelegr.22.Aprilis,1547. vt attestatur ipse Peleg.decis.137.li.2.& decis.80.li.3. & dec.20.Sarn.in addit.ad reg.decis.7. in manuscript. Put.decis.33.li.3.nā quis cesset ratio fraudis,cum nec expectantes,nec ordinarij acceptare possint, & cōser
34 re beneficia†reseruata,vt sunt Commendæ, Roman. cons.342.Cald.cons.9.de præb. fuit conclusū in Rot in vna Zamoren. parochialis coram Crescētio de mē se Ianuario,1532.& in vna Valentin.parochialis corā Ioan.Paulo,de mense Nouembris,1539.tamen militat alia ratio successionis,vt dictum est supra.

35 Quinto dubitatur,tan cessio, & renuncitio facta per procuratorem legitimum comprehendatur sub hac regula communis opinio est affirmatiua, quam tenet Roffiniac.de benef.c.28.nu.5. & 6. & secūdum illam conclusit Rota in vna*Oueten. Archidiaconatus de Liuecio coram Puteo, 11. Februarij, 1545. vt idem Put.attestatur decis.360.nu.8.& 9.li.2. Rebuff. in prax.super hac regula,Glos.10.nu.2.vbi dicit regu lam procedere,siue consensus fuerit præstitus per prī cipalem,siue per procuratorem.Nam quamuis hęc regula loquatur de infirmo refignante,non autem con stituente procuratorem ad refignandum,tamen dum loquitur de infirmo,subintelligitur siue per se, siue p alium habentem legitimum mandatum iuxta ea,quæ dicta fuerunt supra lib.9.& eadem solemnitas, quæ re quiritur in executione alicuius actus, requritur etiam
36 †quando constituitur procurator ad exercendum illū actum,Ias.in l.1.ff.de acquir.poss.& militat eadem rō fraudis,& successionis, nam alioquin quisq; infirmus constitueret procuratorem ad renunciandum,vt frau daretur huic regulæ,ergo,arg.Glos.in c. quicunque, de vsur.lib.6.Concludendum igitur,quod si quis con stituerit procuratorem ad resignandum benef.& post ea moriatur infra 20.dies,habet locum regula, vt vacet beneficium per obitum,ita etiam si procurator resignauerit,& postea moriatur resignās infra.20.dies ha bet locum regula,vt beneficium vacet per obitum nō per resignationem.

37 Limita tamen †non procedere, quoties fuisset datus procurator ad resignandum,qui porrexit supplicationem,& procurauit,vt signetur,nam si hoc tempore moriatur resignans,poterit procurator post obitū præstare consensum,& consentire expeditioni litterarum,& non habebit locum hæc regula,ita Put. dic. decis.360.nu.10.lib.2.& dixi supra lib.9.& in foro cō scientię esse tutum resignatarium,scribit Nauarr.cōs. 2.de renunc.nam cum consensus est prestitus,viuente resignante,tunc requitur,vt viuat per 20.dies post p stitum consensum, secus quando præstatur cōsensus post obitum, vt dicit Put. loco citato declarans hoc non habere locum in casu illo, quia procurator erat datus ad porrigendum dumtaxat,non autem simpliciter ad resignandum,& alias.2.Ianuarij,1546.coram eodem Put.fuit decisum,*quod si multo tempore ante obitum fuit porrecta supplicatio per procuratorē poterit

38 poterit præstari consensus per annum † post obitum, teste Sarn. in addit.ad reg.decis. 14. & hoc esse in vsu tradit idem Sarn.q.31.num.4.super hanc regul. & sic consensus poterit post obitum resignantis præstari vigore Bullæ Alexandrinæ,vt sæpe fuit resolutum, & practicatum in Rota,teste Sarn.hic q.12.num.2.vt la te probaui lib.9.nam consensus etiam diu post supplī-
39* cationem signatam præstitum retrotrahitur †ad datā supplicationis,vt fuit*pluries per Rotam resolutum, etiam si præstetur per procuratorem post obitum re signantis,Cassad.qui plura allegat,& refert fuisse resolutum decis.1.& 5.de renunc.Crescen.decis.36.lib.1. Mandos.hac reg.q.9.num.6.nec videtur nouum, qa quando actus,qui geritur per procuratorem consistit
40 in consensu,perficitur †ex voluntate ipsius procuratoris,vt per Roch.de Curt.in l.Paulus,§.per procuratorem,num.5.ff.de acquir.hered.& ita fuisse conclusum attestatur Mandos.q.8.num.16.in hac reg.

Limita nisi infirmus constitueret procuratorē ad
41 resignandum,vel consentiendum † supplicationi iam datæ,nam non potest iste procurator consentire post obitum,Sarn.hic q.31.sub num.4.
42 Et hæc intelliguntur,†vt habeat locum hæc regula,siue vnum,sine plura beneficia resignauerit.Rebuf. super hac reg.in praxi,Glos.5.vers.Itellige, quia viget eadem ratio.

SVMMARIVM.

1 *Qualitas requisita debet concurrere omni tempore.*
2 *In testamēto tribus temporibus requiritur capacitas*
3 *Renunciatio ere facta quando Papa admittit.*
4 *Præstatio consensus non est resignatio,sed consumatio*
5 *Regula de infirm.habet locum etiam si infirmitas nō omni tempore concurrat.*
6 *Verba addita in regula de infir.etiam vigore,&c.dū esset sanus,&c.qua ratione fuerunt necessaria.*
7 *Quandocunque moriente resignante post consensum, infra 10.dies beneficium vacat per obitum, & non per renunciationem.*
8 *Reg.de infir.habet locū in infirmitate magna, & leui.*
9 *Infirmus qui.*
10 *Appellatione infirmitatis venit grauis.*
11 *Regula de infir.habet locum in moriente ex podagra.*
12 *Regula de infir.habet locum in mortuo ex peste.*
13 *Infectus peste videtur constitutus in articulo mortis.*
14 *Pestilentia omnes alios morbos superat.*
15 *Mortuus ex peste præsumitur mortuus post viginti dies,vt non habeat locum regula de infir.*
16 *Infirmitas præsumitur durare longo tempore.*
17 *Infirmitatis priuilegia remissiue.*
18 *Medici,& deputati ad sepeliendum probant mortem infecti a peste.*
19 *Mors probatur per famam.*
20 *Mors probatur multis modis.*
21 *Regula de infirm.habet locum in moriente ex morbo Gallico.*
22 *Regula de infir.habet locum in moriente ex vulnere.*
23 *Regula de infir.habet locum in moriente ex fistula.*
24 *Regula de infir.habet locum in moriente ex tempestate, & bello.*
25 *Moriens ex tempestate,non moritur infirmus.*
26 *Senes an sint proprie infirmi.*
27 *Senex præsumitur viuere per annum, vel quinque.*
28 *Regula de infirm. comprehendit senes,& iuuenes,vt quomodocumque moriantur intra 20. dies, sit locus regulæ.*
29 *Regula de infirm.habet locum in priuando moriente infra viginti dies.*
30 *Regula de infir.non habet locum in priuato moriente infra viginti dies.*
31 *Vacatio per priuationem differt ab ea quæ contingit per renunciationem.*

QVAESTIO VI.

SEXTO quero, An requiratur infirmitas,& quo tēpore ad hoc, vt habeat locum hæc regula?attentis verbis positis in regula ante Clement. VII.vtique quæstio habebat difficultatem,namque requirebatur,vt
1 resignans esset infirmus, in principio,& fine,cum regula requireret infirmitatem,qualitas enim †requisita omni tempore debet concurrere, Bald.in c.constitutus,de rescript. sicut dicitur de te-
2 stamento in quo tribus temporibus capacitas requiritur.§.in extraneis,inst.de hæred.qual.& diff.Sarn.qu. 12.& q.31.Rebuff.gl.2.num.2.vbi firmat, quod si quis dum esset sanus renunciat,& in actu præstandi cōsen sum uulneretur,vel infirmetur,ex quo moriatur,vtiq; non habet locum regula, & beneficium non vacabit
3 per obitum,sed per renunciationem,quæ tunc dicit† vere facta quādo Papa admittit,Rot.dec.23.in nou. nam consensus qui postea præstatur retrotrahitur ad tempus admissæ resignationis,& ideo potius ad execu tionem fuit inuentus quam ad validitatem,nam præ-
4 statio consensus non est †resignatio,sed consumatio, & declaratio resignationis,quę nihil noui confirmat, l.nuptias,ff.de reg.iur.cap.licet,de transla.episc.& ita
* fuisse decisum*in Rot.refert Sarn.post Cassad. dicta quæst.12.

5 Nunc autem†attentis verbis positis in regula post Clem.VII.vsque ad hanc diem res non patitur difficultatem,vt patet ibi,*etiam vigore supplicationis dū esset sanus signatæ,& postea infra viginti dies*,& transunt Sarn.d.q.12.in fin.& q.31.in fin. Mandos.qu.9. sub num.1.cum seq. & hæc additio seu extensio fuit necessaria ob fraudes,quæ possent fieri,vt huiusmodi regula non habeat locum:nam beneficiarij procurarent vt signarentur supplicationes resignationis,quas penes se tenerent,postea constituti in infirmitate illis vterentur,præstando consensum:vnde regula seruiret de vento,& hanc rationem allegat Mandos.d. q.9.in fi.Contra igitur nouam malitiam nouo remedio fuit opus.Vnde hæc regula habebit locum stantibus his additis per Clem.VII.per quandam suam extrauagantem,& per alios successores postea in regula,non solum si infirmitas erat a principio, sed etiam si medio tempore,& in fine occurrat,& sic ante con-
* sensum,& post consensum.Et hodie* cōmuniter hæc
* regula*practicatur,& tenetur per omnes,vt † quandocunque quis moriatur post præstitum consensum infra viginti dies,beneficium vacet per obitum,& nō per resignationem,quamuis ab initio esset sanus, vel e contra.

Ex quibus verbis additis plures quæstiones deciduntur,quæ antea erant admodum dubiæ,quas ponā breuitatis causa per modum illationum.

Primo igitur infertur, quod siue fuerit infirmitas
18 magna,siue leuis,si resignās †moriatur infra 20.dies,
* habet locum dispositio regulæ, *vt fuit resolutum in
* vna*Aurien.Canonicatus die 29.Nouemb.1532.coram Sarn.teste eod.Sarnē.qui hanc opinionem tenet

in

in hac regula q.28.in princ.Rebuff.gl.2.nume.5.& 6. Mandos.post longam disputationem ad vtramq; partem huic conclusioni acquiescit.q.5.num. 6.& num. 7.in fin.& est*communis opinio de stylo*observata, * quæ etiam placuit multis DD.de Rota in vna* Imol. Canonicatus,'& præbend. Veneris 28. Iunij 1578. nam licet infirmus sit ille qui intrinsecus morbo aliquo†ex humorũ excessu causato laborat febre Rip. 9 in tract.pest.in princ.num.2.& 3.Alciat. tract.de præsumpt.reg.1.præsumpt.vlt.Menoch.de arbit.iud.cas. 60.num.10.& 16.ex qua iacet in lecto,Bar.in l.vnica, §.hoc interdictum,ff.de font.&c.quem refert & seq- 10 tur Sarn.hic q.7.nu.6.in fin.& appellationet infirmitatis veniat grauis,Franc.in c.2.de renunc.li.6. Anch. cons.238.in 2.& vlt.col.Fel.in c.vlt. de excep. tamen in casu regulæ nostræ ob prædicta verba quomodocumque sequatur effectus idelt mors resignantis infra 20.dies a die consensus, habet locum regula, siue 11 sit febris magna,siue leuis,siue sit quartana,† siue podagra,siue sit mutus,siue cæcus,siue surdus,vel alia leui,aut magna infirmitate laboret, nam sufficit,vt infra 20.dies moriatur,vt habeat locum regula nostra, ita in terminis in his omnibus casibus Sarn.d. qu. 28. Mandos.d.q.5.num.7.vers.sed si quis mihi concedat, Sfort.Odd.de restitut.in integ.par.1.q.11.num.31.& * ita tota die*practicatur.

12 Secundo infertur,quod†si quis iussus est contineri domi ob pestem, si moriatur infra 20. dies à die præstiti consensus,vtique habet locum regula nostra ita Mandos.d.q.5.sub num.7.vers.secundus casus, & vers.sed si quis, siue iussus fuerit contineri dum erat infectus,vel postea superuenerit,Rebuff.glo.2.nume. 14.quicquid in contrarium scripserit Sarn.in hac regula q.9.num.3.Cuius dictum declaro procedere antequam essent addita prædicta verba,& ratio est, quia * ad effectum huius regulæ,vt ex communi* dictũ est, sufficit quod infra 29.dies resignans moriatur, arg.c. tres autem,circa fin.dist.1.eo magis quia infectus pe 13 ste dicitur constitutus non solum†in infirmitate leui, sed etiam in magno periculo mortis instantis,Corn. cons.130.li.4.& cons.57.lib.eod.late Rip. in tract. de 14 pest.par.1.q.10.cũ pestilentia sit morbus†actutissimus, & contagiosus,omnes alios morbos magnitudine superans,c.sicut el 1.de simon.

Dubium tamen est,an si iussus domi contineri ob pestẽ moriatur solus die incerto, an ante vel post 20. dies mortuus præsumatur,vt sit locus,vel non huic regulæ?Sarn.q.9.Mandos.q.7. ad vtranque partem di- 15 sputant hunc articulum,tandem concludunt † præsumi mortuum post viginti dies,cum in dubio semper capiatur præsumptio,vt actus sustineatur. Et quia q- 16 libet infirmitas præsumitur durare longo tempore,† saltim per annum,Card.in c.cum inter,de elect. Alex. in l.furiosum,in 2.col.C.qui testam.facere poss.per c. communiter,dist.33.& hac sumpta occasione Sarnẽ. 17 ponit nonaginta†privilegia infirmitatis, & cum hac conclusione transeo amplius non insistendo, cũ hic casus sit de raro accidentibus;& quoties acciderit, q 18 Deus auertat,poterit sumi probatio†à medicis præpositis curæ,& à deputatis ad sepeliendum, vt patet ex his quæ scribit Corn.cons.10.nu.7.lib.1. Boer.decis. 288.col.3.Mandos.d.q.7.in fi.mors enim non solum 19 †probatur per famam & vocem publicam,‖Bart.in le. 2.§.si dubitetur.ff.quemad.testam.aper.Alex.cons.25 col.2.& cons.117.col.1.lib.4.Crauett. cons. 127.nu. 17.Dec.in l.vlt.num.28.C.de edict.diu. Adr. toll.sed 20 etiam†alijs modis,vt per Mascard.de probat, conclu. 1071.& 172.

21 Tertio infertur,quod si resignãs moriatur†ex morbo Gallico infra 20.dies,vtique habet locum regula * nostra,vt fuit resolutum in vna Leodien.Canonicatus.5.Iulij 1538.teste Sarn.hic q.11.n.6. & tenet Mãdos.d.q.5.nu.6.in fi.& est communis*opinio.

22 Quarto infertur†quod si quis moriatur ex vulnere infra 20.dies,post quam consensit resignationi,habet locum regula nostra,Rebuff.glo.2.num. 16.& 17.in prax.super hac reg.nãque idem effectus resultat.Amplia ,pcedere siue mortuus fuerit ex dicto vulnere, siue ex infirmitate,nam sat erit hodie per dicta verba addita quod moriatur infra 20.dies,& ita practicatur quamuis in hoc contrarium voluerit Rot.in vna Cõpostellan.coram Sarn.teste eodem,qui hanc opinionem tuetur,q.11.vbi facit tres casus, vt per eum.

23 Quinto infertur,†quod si resignans moriatur infra.20.dies ex morbo antiquo fistulæ vel alijs vtique habebit locum regula,vt fuit resolutum in vna*Noua rien.Canonicatus coram Card.S.Crucis die 5. Aprili vt habetur lib.diuer,decil.49.

24 Sexto infertur†quod quamuis Sarn.q. 8. super hac reg.nu.3.tenuerit hanc regulam non habere locum in eo qui intrat mare tpe tempestatis,vel est constitutus in alio periculo mortis,vt quia vadit ad bellum, vel ad singulare certamen,& Rebuff.gl.2.nu.14.cum constitutus†in tali periculo non sit infirmus, & differentia sit inter vtrunque,Abb.in c.quod de his,de sent. exc. Hodie tamen attentis prædictis verbis dicendum est comprehendi sub hac regula,si moriatur infra 20.dies 25 post præstitum consensum,& ita*practicatur namque non requiritur infirmitas a principio,sed sat erit, vt moriatur infra dictum tempus.

27 Septimo infertur†quod quãuis Sarn.in hac regula, q.7.numero sexto,versiculo sed prædictis,& numero septimo,& octauo,dum quærit an habeat locum in in homine prouectæ ætatis,distinguat, vt comprehẽ 26 dat senem,quia licet senes†sint infirm.l.ciuitatibus,ff. de leg.1.cap.magnę,de vot.Paris.consilio.29.numero 68.volumin.secundo,illud autem est improprie,& recepta est sententia,vt senes non cõnumerentur inter infirmos,Felin.in capit.quoniam frequenter,col.pen. vt lit.non contest.communis opinio teste Menoch. de arb.iud.cas.60.num.8 Sed comprehendat decrepitum;quia in eo militat ratio cap.2.de renunc.lib.6.& Mandos.q.4.teneat indistincte non habere locũ etiã 27 sene decrepito,Rebuff.glos.2.nu.13.Iacob.Menoch. de arb.iud.cas.60.num.9.cum nullus sit tam confractus viribus,†& decrepita ætate grauatus,quin non p sumatur viuere per annum,vel quinque annos,vt dicit Diu.Hieron.in 2. par. epist.tit.3.epist.40.Senec.in 2. par.epist.ad Lucillum epist. 1.Alex.& Pau.de Cast. in l.hæreditatum.ff.ad l.Falcid.Gomes.in §.item siquis in fraudem,num.25.de act.Roman.cons.363.colu.1. 28 Tamen hodie contraria opinio est verior, vt regulat nostra comprehendat non solum senes,sed etiam iuuenes resignantes,& morientes infra viginti dies post præstitum consensum,vt expresse dicitur in verbis allegatis,& ita communiter tenetur.

29 Octauo infertur, quod† si priuandus cum esset in carceribus renunciat,& postea moriatur infra viginti dies habebit locum hæc regula, Rebuff. super hac regula in†praxi gl.12.num.20.si autem non renunciauit sed fuit beneficium collatum per priuationem, non 30 habet locum hęc regula,esto quod†priuatus moriatur infra viginti dies,Rebuff.d.glos.12.numero. 17. quia tali casu cum verba non conueniant regulæ neque dispositio,

spositio,ca. indemnitatibus.§.supradicta,de elect.lib. 6.& vacatio per resignationem differt ab ea quæ fit p 31 †priuationem,capit.suscepturn,de rescript.lib.6. cap. cum in illis.§.1.de prebend.

SVMMARIVM.

1 *Dicenti resignantem mortuum infra viginti dies debet hoc probare.*
2 *Quisque debet probare id super quo se fundat, & n.6.*
3 *Mors non præsumitur.*
4 *Dolus & fraus probari debet.*
5 *Dans de regula de Infir.dẽt probare mortem,& quod euenerit infra vigtnti dies.*
7 *Dicens talem mortuum fuisse tali die,debet id probare.*
8 *Probatio mortis in casu regulæ de Infir.debet esse plena.*
9 *Mors probatur fama,& num,12.limit.*
10 *Mors quæ est probanda ad effectum regulæ de Infirm. non probatur fama.*
11 *In materia obiectiua requiruntur clarissimæ probatianes.*
13 *Mors probatur iuramento,declara.num.15.*
14 *Mors ad effectum regulæ de Infirm.non potest probari iuramento.*
16 *Duo testes dicentes vidisse N.mori.& tumulo mandari plene probant mortem.*
17 *Quando quis præsumatur mortuus infra viginti dies.*
18 *Fraus ex coniecturis probatur.*

QVAESTIO VII.

SEPTIMO quæro,cui incũbat onus probandi resignãtem esse mortuum ad effectum huius regulæ An danti de regula obitum,an alteri vitam?cõ * munis*& recepta Doctorum sententia est onus incumbere† danti de re- 1 gula,& alleganti resignantem mortuum,Ita Sarn. hic q.9.nu.3.vers.circa secundum,& q.36. Mandos. q.6. Rebuff.glos.2.num.4.

Et ratio est,quia ille se fundat super morte,& quis- 2 que debet probare id super†quo se fundat,l.secunda, ff.de probat.Bartol.in l.de ætate.ff. de minor. Ioan. Andr.in cap.Insamibus,de regul.iur.lib.6.Dec.cons. 267.col.3.post medium.Et rõ rationis est,quia mors 3 non præsumitur,& ideo probanda est per illum, qui eam allegat,Cardin.Paris.cons.36.nu.41.vol.2.Socin. Iun.cons.126.num.12.vol.2.Ruin.cons.136.num. 12. vol.4.Alexand.cons.25.in principio.vol.4.Natt.cons. 59.nu.6.Cacher.decis.Pedamont.108.nu.5.Ludouic. decis.Perus.1.nu.3.& sequen.parte 1.& est* communis opinio,& quia ille se fundat†in dolo,& fraude, q 4 probari debet,l.fluminum.§.vlt.ff.de dam.infec.l.quoties,§.qui dolo.ff.de probat.

5 Amplia vt dans de regula,non solum debeat probare mortem resignantis,sed†quoque debet probare illum mortuum infra 20.dies post præstitum consensum,vt sit locus regulæ,vt tenent Sarn.d.q. 36. in fin. Mandos.dicta:q.6.nu.5.vers.quid tenendum,& est cõmunis opinio quæ de stylo tota die practicatur,nam 6 fundans se in aliquo†debet illud probare Corn.cons. vlã.col.2.in fi.vol.1.Boer.decis.288.post nu.2.Capel. Tolos.decis.312.Hinc fundans se in die scilicet talem 7 mortuum† fuisse tali die debet probare, vt asseuerat Gabriel.com.conclus.1069.in fin.nu.1. contrarijs re

spondet Mandos.dicta q.9.nu.6.& 7.

8 Et huiusmodi probatio†debet esse plena,nam agit de priuando aduersarium beneficio suo p resignationem obtento,& sic de magno præiudicio Sarn. hic q. 36.in principio dicens plenas probationes requiri,eo magis quia sumus in materia quodammodo obiectiua in qua opponitur de ista regula ad annullandam resignationem.

Ex quo infertur quod quamuis velint Doct.mortẽ 9 probari per†publicam vocem,& famam Bal.cõs. 407. col.3.lib.1.& cons.366.li.2.Cor.cons.104.col.2.in fi. li.3.Bart.in tract.de testib.num.38.Bal.in l.3.col.2.C. de prob.Salic.in l.ea quidem.col.penul.C.de accus.cũ alijs relatis per Mascard.de prob.concl.1070. num.1. 10 tamen hoc non†habebit locum ad effectum huius regulæ,vt tenet Sarn.di.§q.36.dicens hic non solum tractari de magno præiudicio,sed esse materiam†obiecti 11 uam,vnde clarissimæ probationes requiruntur sicut * in spolio in quo cõmunis*opinio,& resolutio Ro.est quod ad probãdum primum extremum probationes de publica voce,& fama non sufficiant,sed de visu requirantur,nec obstant doctrinæ in contrarium allegatæ,quia illæ non procedunt in causis grauioribus,sed 12 in his duntaxat†quæ modicum damnum afferre possunt ita declarat Bartol.in leg.2.§.si dubitetur, num. 1.ff.quemadm.test.aper.Alexand.cons.187.num.5.li. 6.& cons.117.li.4.Menoch.de adipisc.poss.remed. 4. num.672.Franc.March.in decil.Delfin.183. nu.2.pa. 2.Lanfranc.in c.quoniam,num.185.rubr. de testibus. tit.de probat.

13 Secundo infertur,quod†quamuis mors iuramento possit probari,Dec.in l.vlt.num.28.in fin.C.de edi. diu.Adria.tollen.Zucch.num.250.Menoch.d.remed. 4.de adipiscen.poss.num.671.& alij citati per Masca. de prob.concl.1072.num.1. tamen non habebit locũ 14 in casu nostro,quo ad effectũ huius regulæ, quia euidentior probatio requiritur,& hæc non sufficit, vt tenet Sarn.d.q.36.num. 2. vbi dicit fuisse resolutum in * Rot.in vna*Compostell.de anno 1535.& in alia Placentinen.Canonicatus,& præbendæ coram Marisco to 19.Februarij 1537.quod ad probandam infirmitatem seu mortem non sufficit vnus testis idoneus cum iuramento in supplementum probationis,non obstãt 15 contraria,quia loquuntur cum de leuissimo,†præiudicio agitur,vt dicit Mascard.d.concl.1072. num.1.Aufre.decis.Tolos.312.Gabr.de test.conclus.1.num.35. 16 Requiruntur†igitur duo testes qui dicant se vidisse illum vita functum,& tumulo mandari,Bar.in di.l.2.§. si dubitetur,num.1.Alber.de Rosat.in l.conditionẽ, num.1.ff.de condict.& demõst.Corse.in fine,in verb. * mors,communis*opinio omnium Docto.vt per Mascard.de prob.conclus.1071.num.2.Corn.consil. 10. col.1.li.1.Campeg.de test.reg.350.Menoc. de adipisc. poss.remed.4.num.675.qui etiam, vel alij, in eod.nu. aut plures,debẽt probare illum mortuum infra dictũ tempus,& hæc*est communis opinio.

Si vero infirmus resignans in fauorem consanguinei,vel amici,in eiusdem domo moriatur,& mortuus publicatur post terminum viginti dierum, verum per aliquos dies ante finem termini,medici, & alij non p mittebantur ad ægrotum accedere,nec sunt qui de tẽ 17 pore obitus testificare possint, nec potest ex † signis cognosci, vtique præsumitur mortuus infra viginti dies,vt concludit Mandos.hic q.8.num.1.vers.cõtrarium,id firmans ex præsumpta fraude resultante ex exclusione medicorum,& aliorum visitantium, & ad in firmum accedentium,arg.c.2.de renunc.lib.6.c.super literis,

litteris,de reſcrip.c.auaritiæ,de elect.lib.6.Reſignatio
18 fraudulenta reijcitur,vt ſupra probatum eſt, fraus ex
coniecturis probatur l.dolum,C.de dol.Dec.conſilio
337.& alia ad hoc adducit Mandoſ.loco citat.

SVMMARIVM.

1 *Morbi acuti ſpatio decem dierum finiuntur.*
2 *In regula de infirmis ponitur tempus 20.dierum ex arbitrio.*
3 *Antiquo tempore,quod ſpatium ponebatur in regula de infirmis.*
4 *Tempus 20.dierum in regula de infirmis computatur a die præſtiti conſenſus.*
5 *Reſignatio informis ante conſenſum.*
6 *Tempus datum ad publican.computabatur a tempore præſtiti conſenſus.*
7 *Regula de ſubrogandis collitigatoribus computatur a tempore præſtiti conſenſus.*
8 *Tempus currit de momento ad momentum.*
9 *Hora in qua quis natus eſt computatur in termino 25. annorum.*
10 *Dies in quo præſtatur conſenſus reſignationibus non computatur in termino 20.dierũ,& in reg.de inf. contra num.15.*
11 *Dies termini non computatur in termino.*
12 *Pronunciandum pro benigniori ſententia.*
13 *Dies termini non computatur in termino,quoties tempus præfixum eſt per dictionem A.*
14 *Dies termini nõ computatur in termino,quando odiũ & pœna ſequitur.*
15 *Dictio A,quoties iungitur tempori,quod eſt de initio actus,dies termini computatur in termino.*
17 *Iurans eſſe fidelis ab hac die ſtatim ligatur.*
18 *Dies termini computatur in termino quando intereſt ei cui ſtatuitur.*
19 *Dies cœptus habetur pro completo in fauorabilib.*
20 *In teſtamento libertate,& vſucapione dies cœptus habetur pro completo.*
21 *Reſignationes ſunt fauorabiles.*
22 *In odioſis tempus computatur de momento ad momentum.*
23 *Dies obitus reſignantis non habetur pro completo ad effectum regulæ de infirmis.*
24 *Tempus poſitum in accuſatiuo oportet eſſe completũ.*
25 *Dictio infra,includit ſua extrema.*
26 *In tempore deſignato per annos,vltima dies vltimi anni ſtatim quo fuerit incœpta habetur pro completa.*
27 *In termino plurium annorum, vltimus annus cœptus non habetur pro completo*
28 *Forma verborum attendenda an dies cœpta habetur pro completa.*
29 *Etiam in materia odioſa fit interpretatio quatenus pro prietas verborum patitur.*
30 *Regula de infirmis fauorabilis.*
31 *In materia mixta tempus currit de momento ad momentum.*
32 *Dies vel artificialis,vel naturalis.*
33 *In ſtatutis in dubio accipitur pro tempore.12.horarũ.*
34 *Dies quando proprie dicatur.*
35 *Regula de infirmis loquitur de die naturali.*
36 *Naturalis cauſa attenditur potius quam accidentalis.*
37 *Dies communiter accipitur pro die & nocte.*
38 *Actus factus de nocte,dẽ die fieri dicitur.*
39 *Beneficium poteſt conferri de nocte.*
40 *Reſignatio poteſt fieri de nocte.*
41 *Stricta fit interpetratio vt pœna ſtatuti vitetur.*
42 *Tempus Reg.de Infir.computatur à conſenſu primæ reſignationis.*
43 *Variatio prohibita.*

QVAESTIO VIII.

CTAVO quæro,Cur magis ſummi Pontifices per hanc regulã terminum 20.dierum quam 15. vel 30. præfixerunt reſignanti? Sarn.q.25.hic num. 1.verſ.quid igitur dicendum, exiſtimat hoc tempus fuiſſe poſitum, quia me
1 dici ſpatium viginti dierum cõ ſtituunt in morbis acutis, vt late ipſe probat ex medicis,quorum dicta confutat Mandoſ.quæſti.7.mihi au
2 tem verior videtur alia ſententia hoc fuiſſe † arbitrarium,vt tenet Dec.conſ.224.ex glo.in l.1.ff.de poſtu. quæ opinio confirmari poteſt,nam antiqui reſignatio
3 nem † fraudulentam exiſtimarunt ſi infirmus reſignãs moriatur infra octo dies,vt patet deciſ. 361. in antiq. Bellam.deciſ.344.alias infra decem,vel 12.dies, vt Faſtolus refert in quadam deciſ.& Inn. 8. per extrauag. ſuam 13.ſicut bonus Paſtor ſtatuit menſem,& cum illud tempus eſſet breue,hoc autem longum,ideo media via eligitur,vt ſit 20.dierum.

Dubitatur rurſus a quo tempore computentur iſti 20.dies, hodie hoc non habet difficultatem quia expreſſe exprimitur in regula, ſa die præſtiti conſenſus, vt patet ibi, *& poſtea infra 20.dies à die per ipſum reſignantem præſtandi conſenſus deceſſerit. &c.* Burſat. conſ.393.ſub num.12.vol.4.
4 Et ratio eſt, quia tunc perficitur reſignatio,ante.n. illud tempus eſt informis † & poteſt reſignans pœnitere,vt late per Sarn.hic.q.31.& q.7.de pub. Ant.Aug. deciſ.250.li.3.Sarn.deciſ.20.li.1.Cott.deciſ.16.Paleo. deciſ.257.Moedan.deciſ.57.dixi late lib.1.q.12.

Ita tempus datum ad publicandum ſecundum mẽtem Rotę computatur ſa die præſtiti conſenſus in vna Seguntinen.de Menſe Iunij 1524.teſte Creſcen. dec. 226.& de menſe Maij 1522.teſte Sarnen.de pub.q.7. Boer.deciſ.348.num.2.Pariſ.conſ.143.vol.4.licet hodie ſecus per conſt.Greg.XIII.de publ. & dixi late li
6 præcedenti.

Ita reg.de ſubrogandis collitigatoribus computaſ a tempore conſenſus † præſtiti,Sarn.reg.de ſubrog.col litig.q.10.quamuis contrarium ſeruari in Francia atteſtatur Boer.deciſ.348.num.3.
7

Rurſus cõtingit dubitari, An dies,quo præſtatur cõſenſus a reſignante qui moritur infra, 20. dies debeat computari in dicto termino 20.dierum, vt currat de momento ad momentum,an vero eo non computato incipiat terminus 20.dierum a ſequenti die numerari? Hæc quæſtio fuit propoſita in Rota per Creſcẽ.
* in vna.*Leodien.Canonicatus die 5.Iulij 1538,& nihil fuit reſolutum.Quod computatur dies,in quo præſtatur conſenſus tenuit Gloſſator antiquus quem refert,& ſequitur Mandoſ.hic q.18.num.3.vſque ad ſi
*8 nem,qui dicit ita teneriſſe*Rot.nam tempus currit de momento ad momentum,l.denique.§.minorem,ff.de minor.vbi ætas computatur de momento ad momen
9 tum,& in termino illo 25.annorum computatur hora in qua quis natus eſt,Gloſ.in l.Gillus,in princ.ff.de li.& poſth.Io.And.& alij,in c.ſuper eo,de app. Gemi.
* in c.ab eo,de appellat.lib.6. communis* opinio teſte Corn.conſ.279.num.4.lib.4.

Con-

Contraria tamẽ opinio,quod illa dies qua præſta-
10 tur conſenſus non † computatur in num.20.dierum tenuit Sarn.hic q.37.num.2.verſ.tamen his non obſtantibus,ſequitur Rebuff.hic glo.10.nume. 9. quia dies
11 termini non † computatur in termino.Ieum qui Kalendis.§.plane.ff.de verb.oblig. vbi obligans ſe in die Kalend.de ſoluendo Kalendis illa dies obligationis, in qua Kalendæ incidunt non computatur,gl.in l.vlt. §.1.C.de iur.deli.Anch.Gemin.& alij,in c.1.de reſti. ſpol.lib.6.Dec.in l.vbi lex.ff.de regu.iur.Caſſan.ſuper conſuetud.Burgundiæ,rub.1.§.8.nu.10.Boſſ.in prax. crimin.tit.quo modo proced.per act.in deli. num.26.
* & hæc eſt*magis*communis opinio,vt patet ex his,
* quæ ſcribit Tiraq.de retract.§.1.glo.1.num.16.& 21 de magis communi atteſtatur Mandoſ.dic.q.ſub nu.
12 2.& hæc cum ſit benignior ſententia pro ea eſt pronunciandum,Dec.conſ.482.in fin.& conſ.500.Tiraquel.de retract.§.1.glo.11.nume.21. & ad allegata in contrarium reſpondent omiſſa reſponſione generali,quod cum hæc ſit magis cõmunis opinio ab ea nõ ſit recedendum,non procedere quoties terminus præfixus eſt per dictionẽ A,quia tunc abſque dubio dies
13 termini † non computatur in termino,vt per multa iura concludit Alex.in l.1.ff.ſi quis caut.& conſ.42.col. 3.lib.3.glo.in cap.3.verb:numerandum,in fin.per illũ text.de probat.lib.6.& ita omnes*communiter concordare atteſtatur Sarn.d.q.37.num.3. ſed in caſu noſtro aſſignatus eſt terminus per dictionem A.quia dicitur a die.ergo dies qua præſtatur conſenſus non cõputatur,& ratio eſt quia dictio A.de ſui natura denotat ſeparationem diei,a quo datur terminus,a termino præfixo,& ſic excluditur illa dies termini, Alex.in d.l.1.Imol.in clem.ſciat.nu.10.de app. Oldrad.conſi. 49.col.1.Gemin.in c.ſtatutum.ſium.11.de præb.li.6.
* Bald.conſ.457.num.3.lib.1.& eſt* communis opinio. Immo ipſe Mandoſ.d.q.18.num.8.dicit,quod quan-
14 do odium,& pœna ſequitur, tunc dies † termini non computatur in termino,Gemin.in c.ſtatutum,col.3. de prob.lib.6.Corn.conſ.279.num.5.lib.4. ſed in caſu noſtro reſultat odium,& pœna, ideo concludendum eſt diem,in quo præſtatur conſenſus non computari in termino 20.dierum,& hanc opinionem Mandoſ. d.q.18.in fi.dicit veriſſimam, & æquitatem ſummam continere: Ego autem teneo priorem ſententiam, nãque Rota bis illam firmauit,vt dies quo præſtatur cõ
15 ſenſus † computetur in termino 20.dierũ,in vna*To-
* letan.benef.de Maguida die 21.Aprilis 1563.coram
* R.P.D.Sarniento,& in alia Imol.* Canonicatus & ꝑ
ben.Lunæ 21.Aprilis 1578.coram R. P. D. Canuc-
16 cio mota;quia cum dictio A.iungitur † cum tempore, quod eſt initio actus,tunc computatur;exemplum,ſi quis inſtituerit nepotem ſuum,qui naſcetur infra decem Menſes a die mortis filij:tunc dies illa mortis cõputatur in illis decem Menſibus,l.Gallus, in princ.ff. de li.& poſth.item ſi quis iurauerit eſſe fidelis † ab hac
17 die,tunc dies iuramenti computabitur.c.1.tit.de nou. form.fidelit.item promittens ſoluere a die iſta, præſens dies includitur l.lecta.§.vlt.ff.ſi cert. pet.& ex his exemplis ita declarat Bald.conſ.457.nu. 3. ante med. lib.1.* Tiraq.de ver.retract.p.1.§.1.gl.11.nu.51.& 52. At in caſu noſtro dictio A.poſita in regula,iungitur cum tempore quod eſt de initio actus,ideſt ipſius cõſenſus;nam in regula dicitur infra 20.dies a die per ipſum,&c.

Sed o,qua dies termini cõputaſ in termino qñ eius
18 intereſt,cui terminus ſtatuit,Bal.in l.a calligato,† col. 2.C.de nup.Fel.in c.1.ſub n.4.de ſpon.ſed magis expe-

dit reſignãti,cui terminus 20.dierũ ꝑſigit,vt dies ſti ti cõſenſus cõputet in termino,cũ citius valideſ reſignatio.Et ab hac opinione nõ é recedẽdũ ĩ iudicãdo
* ob reuerẽtiã Rotæ,& ita de ſtylo curiarum*Franciæ ſeruaſ Rebuff.gl.10.dicens ita læpius fuiſſe deciſum*
* Boer.deciſ.348. & contraria tolluntur ex prædictis.

Vlterius dubitatur, An dies quo reſignans moritur ſtatim,vt inchoatus fuit pro completo ſit habendus?
19 pro affirmatiua adducitur,quia dies cœptus habetur pro completo in fauorabilibus,gl.in l.3.§. minorem, in verbo momentum,prope finem,verſ item quod de die cœpto.ff.de minor.& ibi Bar.nume. 2.Alberic.in
* princ.Bald.in fin.& alij*omnes,Glo.3.in fin.in §.eadem lege,Inſtitut.quib.ex cauſ.manum.non lic.& ibi Fab.in princ.Port.num.5.Aretin.num.4.Silueſtr. Aldobr.numer.10.vbi hanc doctrinam veram appellat Bar.in l.ſi cui legeſ,in prin.n.2.ff.de le.1. & ibi Ale.n. 7.Ro.in l.3.§.Labeo,in fi.ff.de acq.poſſ.& ibi Are.co. 2.Ale.n.8.Iaſ.n.18.Ber.in c.de 4.nu.10.de præſc.Alc. in l.anniculus.n.2.& 3.ff.de verb.obli.cõis* opinio te
* ſte Abb.in c.cũ in cunctis,n.6. de elec. & ibi Ant.de
20 But.nu.23.24.& 25.exẽplũ in teſtõ libert.vſucap.l.qa ætate.ff.de teſta.l.1.ff.de manumiſſ.l.in vſucapionib. cũ l.ſeq.ff.de vſuc.l.in vſuc.ff.de diuer. & tpe præſcri.
21 ſed reſignationes † ſunt fauorabiles,Caſſad.deci. 13.n. 12.de pb.Iõ dies quo moriẽ reſignãs hẽbit ꝑ cõpleto,& tps nõ cõputabiẽ de momento ad momentũ,vt
22 in fodioſis,Ant.de But.in d.c.cũ in cũctis,,n.25.Car. Ale.in c.ſubdiaconus,di.77.Gomeſ.in §. rurſus, n.3. de action.Fel.in c.illud,n.14.de præſc.& p conſequẽs ſi reſignãs moriaẽ in 20.die,dicẽ non intra,ſed extra 20.dies obiiſſe,& regula non habebit locum.
23 His tamẽ non ſtantibus contrariam opinionẽ
* firmauit R.o.*die lunæ 28.Aprilis 1578.in una Imol. canonicatus,& præb.coram bon.mem. Cantuccio,vt dies obitus reſignantis non habẽdus pro completo, nã qdã Stephanus die 24.Octobr.1562.cũ eſſet infirmus ſtatuit cõſenſum p procuratorẽ ſuũ ad id ſpãle mãdatũ habentem ſuper reſignationem ſui canoniçatus, & præbendæ factã in manibus Papæ ad fauorem Annibalis Iouij,deinde idem Stephanus de eadẽ infirmitate obijt die 12.Nouembris Meſis ſequentis 1.vel 2. hora noctis in circa,quo mortuo de dicto canonicatu,& ꝑbẽda fuit,cuius ab ordinario Paulus Veneri inter quẽ,& Iouium ſuper dicto canonicatu orta lite, & iã in Rota introducta, ibiq. p multa dubia diſcuſſa fuit,rurſum propoſitum hoc dubiũ,an dies quo mortuus eſt Stephanus,cum ſit 20.habeatur pro completo,& non ſit locus regulæ? Fuit concluſum illum diẽ mortis Stephani n1 haberi pro completo,& eſſe locũ regulæ,& ſic Stephanũ reſignantẽ eſſe mortuũ intra terminũ 20.dierũ,& non extra,& per conſequẽs reſignationẽ eſſe nullã, nãque ſita vt tenere Caſſaneus in conſue.Burgun.fol.82.n.55.& 12.Gliantea in hac regula prope finem.Silu.de benef.par.3.q.46.in fi.Fraç. de March.deciſ.163.n.5.li.1.Rebuff.in l.verbis,§.cuiuſ que.in fi.verſ.item dicemus,ff.de verb.ſign.& in prax. dictæ regulę gl.10.n.9.in fi.dũ firmant diem vltimum debere eſſe completum,& non ſufficere illum eſſe cẽ
* ptum,& hæc eſt*communis opinio.

Quæ probatur primo, quia in regula tempus 20.
24 dierum eſt poſitum † in accuſatiuo quo caſu oportet * eſſe completũ,vt tradunt Dyn.Rainer.& Bal.in l.ſi annos,per illum tex.ff.de cond.& demõſt.Pet.Cyn.Bal. in ſecunda oppo.Ale.n.2.Iaſ.nu.13.in l.ſi cui legetur, in princ.ff.de le.1.&*communiter Doctores q̃ ꝑcedit etiã ſi tempus ponatur in dicto caſu accuſatiuo

absq; verbo denotante perfectionē, vt reprobata opinione Bar.optime deducit, Alex.in d.l. si cui legetur, num.2.vers.sed in contrarium, & ibi Ias.num.10.vers. & quod fortius est. Secūdo quia dictio infra posita in
25 regula, regulariter † solet sua extrema includere, l.1.§. 1.& ibi Bar.num.11.vers.& ad hoc, facit Alber.num. 3.Bal.num.8.ff.de off.præfect.Vrb.Alciat.in l. si quis sic dixerit, num.2.& ibi Rebuff.late, ff.de verb.signif. Cor.cons.53.num.5.lib.2.Soc.Sen.cons.211.in prin. lib.2.Aret.in l.ex facto, §.item quæro, in vlt. not.per illum tex.ff.de vulg.& pupil.Gomes.in §.rursus, num. 10.Instit.de act.Claud.de Seisell.in l.si quis ante Kalendas, num.1.in fi.ff.de verb.oblig.ideo includit, & stat inclusiue quo ad totam diem, vt egregie in termi nis nostris deducit Cassan.loc.cit: num.9. Tertio qa alias sequeretur absurdum, quod tēpus regulæ posset restringi ad dies decem, & octo, & aliquas horas, vt si
30 quis in fine, vel prope finē primi die consensum † præstaret, & in prima hora, vel in principio diei vltimi obiret, nā hoc casu de nu.20.dierum duo fere detraherētur, qđ esset contra verba, & verisimilem mentem Papæ. Nec obstat quod detractio quo ad primū diē est cō cessa, quia id procedit ea rōne, nā hora præstationis cōsensus nunquam annotatur a Notarijs Camerę, & Cā cellariæ, & hic differentia est inter vtrumque casum.

Non obstant doctrinæ in contrarium adductę, qa cōclusio illa quod in fauorabilibus dies cœpta habea
26 tur pro completa, † procedit qū tempus est designatū per annos: tunc enim vltima dies, vltimi anni statim atque fuerit inchoata habebitur pro cōpleta, ita Pau. de Cast.in d.l. si cui legetur, in fi.prin. Soc.in l. si in an nos, quam legit, cum l. non putabat, ff.de cond.& de mon.& ita loquuntur iura allegata per Doctores, ió in casu nostro, cum tempus designetur, nōper annos, sed per dies, vltima dies cœpta non debet haberi pro
27 completa, quia sicut in termino plurium † annorum vltimus annus inceptus non habetur pro completo, d.l.non putabam, ita etiam in termino plurium die rum vltima dies cœpta pro completa haberi non dē bet, vt late per Cassan.loc.cit.

Secundo respōdetur quod Doctores vario modo sunt loquuti, & varias distinctiones dederunt, an dies
* cepta habeatur pro completa, communis* tamen opi
28 nio est esse attendendam † formam verborum, Fel. in c.cum vigesimum, sub num.7.de offic.deleg.Archid. in c.vlt.in princ.lib.6.sed in casu nostro plurę sunt cō iecturę id volentes, vt supra dictum est, ergo, Accedit quia proprietas verborum regulæ, ita suadet, & etiam
29 in materia odiosa, & alteri præiudiciali fit lata † interpretatio quatenus proprietas verborū pātitur, Cald. in cons.1.in prin.de consanguin.& affinit.Dec.cons. 76.num.2.& cons.113.num.6.

Tertiò respondetur quod hæc regula de 20.quic-
30 quid voluerint plures Doctores est † fauorabilis, vt supra deduxi, q.2.vnde si hęc regula est fauorabilis, dies incepta non debet haberi pro completa, quia cum ter minus 20.dierum sit præfixus ad euitādas fraudes, vti que fauor regulæ suadet diem cœptam non haberi, p completa, & conclusio illa de qua supra: quod dies cę pta habeatur pro completa, & nō completa procedit secundū quod fauor dictat, Glos.& Doct.in l.3.§.mi
* norem, ff.de minori. communis* opi. test. Aldobrand.
31 in d.§.eadem lege, Instit.quib.ex cau.manum. non lic. Et in materia † mixta tēpus currit de momento ad mo mentum, Præpos.in d.c.subdiaconus, num.5.dist.77.
32 Preterea dubitatur, quia dies, † vel est artificialis 12. horarum, vel naturalis 24.horarum, vt licet colligere ex his q̄ longa serie more suo cumulat, Tiraq.in tract. de retract.consang.§.1.glo.11.num.1.cum multis se quentibus, fol.mihi 82. An Dies de quibus loquit hęc regula intelligatur de artificiali 12.horarum, vel de na turali 24.horarum? Quod debeat intelligi de artificia
33 li, facit quia regulæ Cancellariæ se habent ad instar † statutorum, in statutis autem verba stricte interpretā tur, & dies in dubio accipitur pro tēpore duodecim horarum, & sic ab ortu solis ad occasum, quia tunc, p
34 prie dies dicitur cum † sol est supra terram, c.consuluit de off.deleg.Fed.de Sen.cons.44.incip.Statuto cauet.
* * Contraria tamen opinio cōiter* tenetur in* praxi, vt
35 regula intelligatur de die † naturali 24.horarum, vt te net Sar.hic q.38. vbi attestatur ita signaturam tenere Io.Selu.idē vult in trac.de benef.p.3.q.46.in fi.& ita
* etiam tenet* Rot.Rebuff.hic gl.9.vers.accipitur.

Ad quod facit, quia in dubio naturalis causa debet
36 attendi, † & nō accidentalis, l.qui habet, vbi Bar.& oēs ff.de tutel.Abb.in c.licet, de off.leg.fec. facit quia cōi
37 ter † accipitur dies, vt dies, & nox, pro vna die reputet, l.more Rom.ff.de fer.& attendendum est quod fieri solet, Dec.cons.109.col.2.Cravett.cons.234.num.3. & cons.271.num.6.latissime Marsi.sing.1.Tertio, qa accipiendo diem pro die naturali 24.horarum exten ditur magis libertas resignantis, quæ de iure commu ni sine ptmitione alicuius temporis libera erat, ergo illa interpretatio attendi debet.

38 Hinc factus factus de nocte de die fieri dicitur, cū nox sit pars diei, & hac ratione collatio beneficij pōt
39 † fieri de nocte, Abb.in c.1.de clandest.depō.Gem. post Arch.in c.1.ibi absenti, col.1.de preb.lib.6, ita & &
40 resignatio potest fieri de nocte, † vt dicit Sar.d.q.38. in finalibus verbis.

Non obstat cons.Fed.de Sen.allegatū, quia illa in terpretatio procedit vt † pœna statuti cuitetur, Archi. in c.quod a patribus, dist.75.Bal.in c.ego N.col.1.de iur.iur.regula odia, de reg.iur.late Gabr. com.° concl. tit.de malef.concl.2.

Vlterius dubitatur si quis bis resignauit, & in utra
42 que præstitit consensum, a † quo consensu debeant cō
* putari isti 20.dies? communis* opinio est computan dū tempus 20.dierū a consensu primæ resignationis, Sarn.hic q.29.Rebuff.glos.10.num.3. nā eo ipso qđ
43 renunciauit in manibus superioris, amisit omne ius & possessionem, & consensus perfecit resignationē, vnde in secunda nihil transtulit: cum non possit varia re, c.in præsentia, de renun.clem.1.eod.tit.& per con sequens dies debent computari ab actu perfecto, &
* non a nullo. & secundum hanc opinionem* resoluit Rot.in vna Fringen.canonicatus, & præbendæ corā Staphileo de mense Maij, 1521.pro Cardinali Cibo.

Amplia etiam si prima non fuit a Superiore ad missa, & consensus fuerit posterior, de qua re late Sar. hic q.29.vbi disputat, & ita concludit, quem vide.

Secundo amplia ēt si fuerit facta per procuratorē prima resignatio, Rebuff.d.gl.10.num.45.cum seq.

SVMMARIVM.

* 1 *Vacatio inducta per reg.de Infir.an sit vera, vel ficta & num.7.*
2 *Collatio de beneficio non vacante nulla.*
3 *Quod a principio non valet medio temporis validari non potest.*
4 *Vacatio per obitum differt a vacatione per renuncia tionem.*
5 *Papa non potest facere quod factum non sit factum.*

6 *Verbum*

6 *Verbum, censeatur, denotat fictionem.*
8 *Fictio de iure inducta habetur pro veritate quo ad in vis dispositionem.*
9 *Fictio legis idem quod ipsa veritas.*
10 *Tantum operatur fictio in casu ficto, quantum veri tas in casu vero.*
* 11 *Ius pœnes resignantem in fraudulenta resignatione.*
12 *In his quæ sunt iuris paria sunt esse, vel haberi pro tali.*
* 13 *Habens regressum capit beneficium, si resignans mo riatur infra viginti dies.*

QVAESTIO IX.

NOno quæro, quia ista regula dicit, quod si moriatur resignās infra 20.dies beneficium vacat per obitum, & non per resignationē. An vacatio hæc per mortem, quę inducitur per hanc regulā dicat vera vacatio per obitū, quo ad ef fectum, vt sub regulis, & alijs dispositionibus, & con cessionibus, loquentibus de vacatione per obitum, cō
£ prehendatur, an vero sit ficta?

Sarn.q.30.hic tenet vacationem esse fictam, & per consequens hunc modum vacandi non comprehēdi sub alijs regulis, dispositionibus, & concessionibus lo quentibus simpliciter de vacatione per mortē, movet primo, quia per resignationem factam infra 20. dies
* beneficium vere vacat, vt est * communis opinio, de
2 quo supra lib.1.q.4.alias non tenuisset collatio de be nef.non vacāte, c.1.& 2, & c.cum nostris de concess. prēb. neque si a principio non valuisset, validari posset
3 † ex super existentia vitæ resignantis, iux.not.in c.ne o tempore de rescr.lib.6. cum ergo vacauerit per renū ciationem, nō potest dici quod vere vacat per obitū
4 eiusdem, cum hæc sint diuersa, † & ad positionē vnius excludatur alter, c.susceptum, de rescr.lib.6.cum alijs vt per Burs.cons.394.col.2.& 3.vol.4. ergo talis vaca tio obitus erit ficta, & interpretatiua, non aūt vera, qa
5 Papa non potest facere, quod resignatio, quæ † vere, & realiter facta fuerit, non sit facta, l.in bello.§.factæ.ff. de capt.& post lim.c.si Paulus.32.q.5. potest enim fa cere quod moriente illo qui resignauit infra 20. dies censeatur vacare per obitum, & quod ad hoc resigna tio habeat, p nō facta, Gl.in clem.1.de immun. eccl.

Secundo, quia regula non dicit simpliciter vacat p obitum, sed hoc modo per obitum nihilominus cen
6 seatur vacare: Ergo ficte, verbum.n. cēseatur denotat fictionem, c.1.& c.is qui, de proc.lib.6.c.1.de arbit.&
* ita fuisse* resolutum in vna Segob. Archidiaconatus attestatur Sarn.d.q.30.num.3.in fi.vbi dicit, quod ita tenet Rom.cons.342. ex quo infert quod regula de impetrātibus per obitū familiariū Cardinaliū nonha bebit locū in vacatione per obitum isto mō inducta.

7 His tamen † non obstantibus contraria opinio mi hi vē verior, æquior & substentabilior, quæ hodie ser uatur, vt vera censeatur uacatio, & ut ille modus uacā di per obitum comprehendatur in regulis, dispositio nibus, concessionibus † simpliciter loquētibus de uaca tione per mortem, quā opinionem tenent Put.decis.
* 297.lib.3.qui attestatur ita resolutum fuisse in una * Bonon.regressus 17.Martij 1550.corā D.Achill.de Grass.Rebuff.reg.14.n.5.in fi.in praxi super hac reg.

Quæ opinio primo probatur, q̄ esto q̄ sit fictio,
8 tamen fictio a iure inducta † habetur pro ueritate quo ad iuris dispositionem, Bar.in l.is qui pro emptore ff.
9 de vsucap.& idē importat fictio legis, † q̄ ipsa ueritas Card.Paris.cons.22.n.10.uol.2.& nu.36.dicit, qđ æq pollet ueritati. Hinc dicimus, q̄ tm̄ operatur fictio in
10 casu ficto, quantum ueritas † in casu uero.l. filio, ff. de lib.& posth.Card.Paris.cons.128.num.32.uol.4.

Non obstant in contrariū allegata, Nā ad primum argumentū, qđ ista uacatio sit ficta, & ió non ueniat in dispositione loquēte de uacatione per obitū, respō detur qđ ex quo Papa annullat collationē si infirm° decedat infra 20.dies, & non admittat illā resignatio
11 nē tanquā fraudulentā, ius beneficij dī † esse pœnes re signantē per ea q̄ habentur in decis.1.de renunti. an
* tiquior. per Bisignet. & est communis* opinio, & cū sit pœnes resignantem vacat per obitum, & ita funda mento Sarn. respondit Rot.in d.Bonon. regressus, & quidem optima est responsio. Nec obstat secundum argumentum, quod regula dicat censeatur vacare, qđ verbum videtur importare fictionem, nam in his quę
12 sunt † iuris, paria sunt aliquid esse, vel haberi pro tali, Card.Paril.d.cons.22.num.10.& 36.vol.4.& est com
* munis, & * recepta Doctorum sententia.

Stante hac conclusione primo infertur, q̄ habens
13 regressum per decessum † si resignans obierit infra 20. dies illud beneficium capit vigore regressus, & sic in casu huius regulæ erit locus regressui per decessum,
* * vt fuit resolutum in d.Bonon.regressus 17. Martii 1550.teste Put.d.decis.297.lib.3.

Secundo infertur, quod si illud beneficium est vni tum cum primum vacauerit per obitum, si resignās moriatur infra 20.dies, utique excluso resignatario, in corporabitur loco cui facta est unio, ut supra scripsi,
* & est cōis opinio. Ita ēt infertur in similibus casibus.

SVMMARIVM.

1 *Appositio manus Papæ non sortita effectum non in ducit reseruationem, contra num.9.*
2 *Sublato principali tollitur effectus.*
3 *Vacatio inducta per regulam de Infirm. fundatur in fraude.*
4 *In resignatione facta in Curia si moriatur resignans infra viginti dies, beneficium est affectum.*
5 *Beneficium resignatum in Curia ibi dicitur vacare.*
6 *Beneficium vacans extra curiam, & commendatum per Papam dicitur affectum.*
7 *Inferiores non possunt disponere de beneficijs vacan tibus in Curia per regulam de infir.*
8 *Inferiores non se intromittunt super reseruatis.*
10 *Beneficia vacantia in Curia sunt reseruata.*
11 *Resignatio non admissa potest valere in præiudicium resignantis.*
12 *Beneficium resignatum extra curiam non est affectū, quamuis resignans moriatur infra viginti dies.*
13 *Reseruatio odiosa, restringenda ad casus expressos.*
14 *Quoties vni plura iura competunt vno sublato, alte rum illæsum remanet.*
15 *Si concurrunt plura in vnam personam, tunc illa per sona habet vim duarum personarum.*
16 *Collatio ordinariorum fauorabilis.*
17 *Ordinarij possunt conferre beneficia resignata coram eis, & vacantia vigore regulæ de Infir.*
18 *Expectantes poterunt acceptare beneficia resignata coram Ordinarijs.*
19 *Beneficia renūciata corā Ordinarijs dēnt nominatis.*
20 *Impetrans per obitum, præfertur impetranti per resi gnationem si resignans mortuus est intra 20. dies.*
21 *Prouisio hominis facit cessare prouisionem legis.*
22 *Prouisio legis specialis præfertur prouisioni hominis.*

23 *Impetrans beneficium vacans per regulam de Infir. debet id exprimere, lim.num.27.*
24 *Impetratio benefic.est materia ambitiosa.*
25 *In materia ambitiosa appellatione vacationis venit vera.*
26 *Impetratio per cessum, vel decessum non comprehendit beneficium vacans per mortem ciuilem per priuationem.*
27 *Clausulæ generales capiunt vacationem inductã per regulam de Infir.*
28 *In impetratione beneficij per mortem Titij venit violenta.*

QVAESTIO X.

DECIMO quæro, An beneficiũ, quod censetur vacare per obitum stante hac regula, quia resignãs moritur infra 20. dies, sit affectum, & reseruatum Papæ, vt collatio ad ipsum dũtaxat spectet, & non ad ordinarios? Duo capita sunt distinguẽda, quorum primum erit, quoties qui resignat in curia in fauorẽ alicuius, & postea moritur infra 20. dies, an hoc beneficium, quod vacat ex dispositione huius regulæ dicatur affectum, & reseruatum Papæ, taliter, quod ordinarius non possit de eo prouidere? Quidam tenent quod non, moti primo quod quando collatio Papæ seu manus appositio eiusdem non est fortita effectũ
3 † non inducit affectionẽ, nec tollit ordinarijs ius conferendi, iux. doctrinam Abb. in c. inter dilectos, n. 10. de exc. prælat. post But. cons. 16. num. 19. Fel. in c. vlt. circa h. de præsump. Anch. cons. 58. per totũ, sed hæc non est fortita effectũ, ergo nõ inducit reseruationẽ.

Secundo, quia regula hæc vult, vt beneficium non vacet, per resignationem, sed per obitum, & ideo reso
2 luta vacatione per resignationem † etiam omnis eius effectus resolutus esse vr, Glo. vlt. c. fignific. de off. deleg. Glos. in l. si patronus. §. patronũ. ff. si quid in fraud. pat. Rom. cõs. 246. Ias. in l. nõ dubiũ, col. 4. C. de legib.

Tertio ex cons. Oldr. 324. num. 12. vbi dicit, quod tunc dicitur vacare in curia, vt spectet collatio ad Pa-
3 pam, cum vacat sine fraude, sed vacatio † inducta per hanc regulam fundatur in præsumpta fraude, vt supra
* dictum est ex* communi, ergo, &c.

His tamen non obstantibus contraria opinio est
4 * verior, & cõmunis, * quod taliaꝰ beneficia sint affecta, & reseruata Papę, vt tenet Rom. cons. 342. nu. 2. Sarn. hic q. 33. num. 1. vers. & tenendo istã partem ad cons. Rom. Rebuff. in ead. reg. in prax. gl. 14. nu. 4. Mandos. q. 1. num. 6. Boer. decis. 2. num. 55. Reb. gl. 12. nu. 15.

Quæ conclusio primo probatur, quia per resigna-
5 tionem factam in curia, ibi dicitur † beneficium vacare, Arch. in c. si electio, & c. commissa, de elec. lib. 6. &
* est* communis opinio, vt supra scripsi, sicuti quando fit ibi priuatio.

6 Secundo, quia per commendam † factam per Papã de beneficio extra curiam vacante dicitur beneficiũ affectum, adeo quod alius quam Papa de illo dispone re nõ potest. Sarn. hac reg. q. 13. vbi late, ita hoc casu per prouisionem istius regulæ videtur inducta specia
7 lis affectio talis beneficij, adeo quod inferiores non † possint disponere, Arch. in c. 2. de præb. lib. 6. col. 1. Su
8 per reseruatis inferiores se intromittere non † possũt Cald. cons. 9. de præb. Rom. cons. 160. & est cõis opi
* nio, & fuit resolutum in* Rot. in vna Zamorẽ. Archidiaconatus coram Crescen. de mense Ianuarij 1532.

Non obstant contraria, ad primum respõdetur, ne
9 gando illud, nam videmus, quod † eo ipso quod Papa mandat prouideri de beneficio, & si non sequatur, p uisio inducitur affectio, & reseruatio. Inn. in d. c. inter dilectos, num. 4. Anch. d. cons. 58. ad fi. vbi id magis dicit procedere propter regulas Cãcellariæ. Card. Paris. cons. 47. num. 30. vol. 4. Rip. in c. cum M. Ferrariẽsi, in fi. de const. Rebuff. in prax. tit. de reseru. n. 30. Put. decis. 131. nu. 3. lib. 3. Rot. decis. 14. vt lit. pend. in nou.
* Dec. in c. vt nostrum, num. 3. de appel. & est* Communis opinio. Præterea respõdetur quod in hoc casu nõ inducitur reseruatio ex appositione manus Papę, quę fit in ipsa prouisione, quæ effectum sortita non fuit, sed in ea, quæ fit in admissione resignationis factæ in manibus suis, nam eo ipso inducitur reseruatio eo, ga
10 beneficium dicitur vacare in† curia, & sic intrat dispositio, c. 2. de concess. præbẽ. Card. Paris. d. cons. 47. nu. 30. vol. 4. Put. decis. 36. lib. 2.

Ad secundum respondetur, quod quamuis regula decernat vacare per obitum, non ideo tollit effectus resultantes ex resignatione in manibus Papæ, & eius admissione, sed id dicit ad tollendum, ne vacet ex illa resignatione facta ad fauorem alterius, de quo proxime dixerat, vt ostendunt illa verba quæ sunt in fine regulæ, *ipsumq; beneficium nihilominus vacare per obitum censeatur*, quæ stant aduersatiua ad proximè præcedentia adnotat. per Dec. cons. 336. num. 3. Hinc in
11 simili videmus, quod resignatio etiã nulla seu adhuc non admissa per superiorem † potest valere in præiudicium ipsius resignantis, Card. Paris. cons. 66. nu. 16. & 7. & cons. 76. num. 14. & 15. vol. 4. Soc. cons. 115. libr. 3. Ergo illa verba stant simul quod per obitũ vacare censeatur ad effectum, vt per resignationem non sint ius quæsitum resignatario, & nihilominus non tollat effectus resignationis, quia ipsa valet in præiudicium resignantis, ex quo Papa eã iã admiserat. Vnde cõcludendum verba † dicta regulę censeri prolata ad illum effectum, i. cõtra resignatarium ob fraudem præsumptam, non vt tollat alios effectus de iure resultantes.

Ad tertium de cons. Oldrad. respõdetur Oldradũ loqui quando constaret de manifesta fraude renũciationis, vt erat in illo casu, tunc enim habetur pro nõ facta ex traditis per ipsum, quamuis etiã hoc casu possit cõtraria opinio de facili sustineri, vt valeat in præiudiciũ ipsius resignantis, iuxta ea q̃ supra dicta sunt.

Secũdũ caput erit quoties quis resignat beneficiũ extra curiã, & postea decedit infra 20. dies, ita vt beneficium vacet per obitum, & non per resignationẽ. Dubium est an illud beneficiũ sit affectum, & reseruatũ, vt Ordinarius non possit disponere? Quidam tenent & hoc casu esse reseruatũ, Primo, quia militant eædẽ rõnes, quę militant in resignatis in curia. Secundo, ga iste modus extraordinarius, & fictus vacationis p obitum ab hac regula introductus nõ est de iure cõi, de quo ordinarij prouidere possunt, sed de iure particulari p prouisionẽ istius regulæ, ergo ad Papã ptinere vr.

His tamen non obstantibus contraria opinio est
12 * verior, & * communis, vt † beneficium quod vacat per obitum vigore huius regulæ in resignatione facta extra curiã non sit affectũ, & reseruatũ, sed de eo potuerunt disponere ordinarii, quam opinionem egregie tuetur Sarn. hic q. 33. num. 2. & num. 3. sequitur Rebuff. in praxi super hac reg. gl. 14. num. 5. Boer. decis. 348. sub num. 3. & in facti contingentia ita consuluit Rebuff. cons. 72. num. 2. cum seq. & cons. 86. num. 4.

Primo, quia hęc regula nostra non inducit reseruationẽ in resignatis extra curiã, cũ de hoc verbũ nullũ ibi dicatur, arg. l. illã, C. de collat. nec ẽt alibi hoc cauetur: ergo

tur: ergo minime est dicendum esse reseruatum, cum
13 † reseruatio sit odiosa & restringenda † & per consequẽs non inducenda, nisi in casibus expressis, Cald. cõs. 10. in fin. de præb. Gemin. cons. 94. in fin. & cons. 136. in prin. Bellam. cons. 34. col. antepenu. vers. ad nonum dubium Rip. resp. 6. nu. 5. & resp. 37. nu. 4. Dec. in c. 1. nu. 6. de elect. & communiter alij.

Secundo, quia mens huius regulæ fuit resignantes a fraudibus coercere, imponens pœnam nullitatis resignationis, & inducens vacationem per obitum, ne ex tali fraude vel dolo resignatarij commodũ & fructũ ex dictis resignationibus consequantur in præiudicium ordinariorum, quæ rõ aperte innuit potius beneficia taliter resignata nõ eẽ reseruata, nã si essent affecta, non esset vera illa rõ, quia per hmõi resignationes præiudicaretur ordinarijs in conferendis beneficijs, cum reseruata non possint conferri, iuxta * communẽ opinionem, ergo cum regula cõcernat fauorem ordinariorum, in eorum odium retorqueri non debet, iõ ordinarij poterunt prouidere.

Tertio mouetur Rebuff. quia quando plura iura vni competunt, vno sublato alterum illæsum remanet l. si domus, vbi Bar. ff. de seruit. vrban. præd. l. quoties, dupliciꝰ, ff. de regiur. sed plura iura competunt ordinario, scilicet vt conferat quando vacat per resignationẽ per mortem, vel alio modo, licet sit sublatus vnus modus, cum contulerit per resignationem, aliud tamen ius illæsum remanet, vt possit conferre per obitum.

Quarto, quia quando duo iura concurrunt in vna
15 persona, habent † vim duarum personarum l. si consul. ff. de adoptione, l. Papinianus, §. sed nec impuberis, ff. de inoff. testament. sed in persona ordinarij concurrunt duo iura, videlicet vt conferat, & per resignationem vacans & per obitũ, ergo ille, ordinarius habebit vim duarum pſonarum, & sicut duo ordinarij possent illud beneficium vacans conferre ita & ipse.

Non obstant contraria, quia ad primum respondetur negando, quod eædem militent rationes. Ad secũ
16 dum respondetur, quod collatio ordinariorũ † est favorabilis, cap. nullus, 16. q. 7. Zaba. in clem. 1. q. 14. vt lit. pend. Mandos. hic q. 1. nu. 6. & est communis opinio vt per Sarn. in tract. de grat. expect. in prima col. & per Staphil. in cod. tract. in princ. ergo extenditur etiã ad hunc casum.

17 Concludendum igitur † communem opinionẽ esse veram, vt ordinarij possint conferre dicta beneficia.
18 Primo infertur, quod expectantes poterunt † illa acceptare, Sarn. dic. q. 33. n. 3. Rebuff. dic. glo. 14. n. 5. quod etiam habet aliam rationem

19 Secundo infertur, quod dicta beneficia † debentur nominatis, quod egregie probat Rebuff. dic. gloss. 14. numero. 5.

Amplia vt tali casu ordinarij conferant per mortẽ
1 etiam si cõtulerint per resignationem, quia licet regula nostra annullet etiam collationem, non tamen aufert potestatem conferendi, ita tenet Rebuff. in prax. super hac reg. glos. 12. nu. 15. qui in n. 20. in fin. refert ita fuisse * decisum die 23. Decemb. 1552. idẽ Rebuff. dicã. cons. 72. vbi adducit rõnes & respondet cõtrarijs

Et si beneficium huiusmodi resignatum fuerit in
2 Curia, & resignans obierit infra viginti dies, vacat per obitum, & dumtaxat, ut conclusum est, a Summo Põtifice, prouidebitur, & potest a quocumque impetrari: dubium tamen est, si vnus impetrat expresse beneficium illud per huiusmodi resignationem vacans, & alius per vacationem fictam obitus inducti per istam regulam, & concurrant in data, & in omnibus qualitatibus pares sint quis præferatur? communis opinio est
20 recepta de stylo præferri impetrantem per obitum, vt tenet Sarn. q. 35. super hac regula, nu. 2. vers. istis tamẽ non obstantibus, nam quando resignans moritur infra 20. dies alio modo, quam per obitum beneficium nõ vacat, ergo iste præfertur, qui impetrat per obitũ:
21 non obstat, quod prouisio hominis † facit cessare prouisionem legis, l. vlt. C. de pact. conuen. nam hoc non habet locum quando prouisio legis est etiam specialiter inducta, nam tali casu prouisio legis † attenditur, ita declarat Glos. Bart. & alij in l. 2. C. de iur. emphit. Ias. in §. item Seruiana, nu. 67. inst. de act.

Nec sufficiet impetrare per obitum, sed necesse est vt speciem vacationis inductæ per istam regulam ex
23 primat, & Papæ narret † Sarn. dict. q. 35. nu. 4. ver. sed vlterius, quia vacatio obitus, de qua in ista regula est
24 ficta, & in materia ambitiosa, vt sunt impetrationes †
25 appellatione vacationis veniret vera, & non ficta, & qualificata, arg. l. quæsitum, §. illud fortasse, ff. de leg. 3. c. statutum, de elect. lib. 6.

26 Hinc impetratio † per cessum, vel decessum non cõprehendit mortem ciuilem, ideſt beneficium vacans
* per priuationem, Thom. Fastol. in * dub. Rot. 46. die. Mer curij, quod declarat Sarn. nisi alius impetrans esset, secus si vnus solus, quia tali casu ob clausulas generales caperet modum nõ expressum, Lap. alleg. 89. col. 8. Fel. c. in nostra. 37. Corol. de reser.

28 Hinc in impetratione beneficij † per mortem Titij venit violenta, Ioan. de Anan. in cap. vlt. de homic.

SVMMARIVM.

1 *Regula de infirm. non habet locum, cum fuit admissa resignatio a Papa, & postea fuit præstitus consensus, eo mortuo.*
2 *Regulæ Cancellariæ expirant morte Papæ.*
3 *Res de facili reuertitur ad naturam suam.*
4 *Regula de infirm. non extinguitur in Francia, mortuo Papa.*
5 *Regula de infirm. est facta lex Regni in Francia.*
6 *Regula de infirm. habet locum in moriente infra viginti dies tempore Sedis vacantis, si fuit præstitus consensus, viuente Papa.*

QVAESTIO XI.

NDECIMO quæro, si facta renuncia tione in manibus Papæ ante præstitum cõsensum Papa moriatur, & postea præstetur consensus, & resignans moritur infra viginti dies post consensum præstitum, an habeat locum ista regula. Sarnen. hic q. 32. num. 4. vers. in contrarium tenet negatiuã, quia vis † regulæ stat in denumeratione viginti die-
1 rum, vt si infra illos moriatur, vacet per obitũ, si post ea per resignationem, cum ergo consensus resignãtis non est præstitus viuente Papa, viginti dies non erunt in cõsideróne, nec arctabunt resignantẽ ex eo, ga ante
2 præstitum consensum † morte Papæ expirauit hæc regula, Gemin. cons. 93. vbi loqtur in notabili casu alterius regulæ, & est cõis opinio, vt p Sar. in pœmio regul. remoto igitur obstaculo regulæ renũciatio regulabit † m ius commune, & sic beneficiũ vacabit p resi
3 gnationem, qa res † de facili reuertitur ad naturã suã, l. si vnus, §. pactus ne peteret, ff. de pact.

Non obstant quæ in contrarium possunt allegari, quia illis satisfacit Sar. dict. q. 32.

Limita primo non procedere in Francia, cum ibi
4 non extinguatur † regula per mortem Papæ, nam lex
5 Regni facta fuit Per tregiftrationem, & receptionem in Parlamento de anno 1493. 20. Nouembris, teste Rebuff. hic Glos. 9. vers. habebit.

Limita secundo, non procedere, si viuēte Papa, fuit
6 prælitus consensus, nam tunc licet † moriatur, habebit locum regula, ita Sarn. dict. q. 32. num. 7. vers. quia ad hoc respōdetur, & est ratio, quia regula tunc semel habuit locum, vnde licet moriatur Papa, videtur eius
7 effectus † durare per ea, quæ dicit Pet. de Anch. Cons. 62. incip. motiua, Aret. cons. 31. Ioan. And. in reg. decet, de reg. iur. lib. 6. Dec. in c. cum cessante, de appell.

SVMMARIVM.

1 *Non est perfecta resignatio non præstito consensu resignantis, & resignatarij.*
2 *Mortuo resignante post viginti dies, ante vero quam laberentur viginti dies post præstitum consensum per resignatarium, non intrat regula.*
3 *Regula de infirm. loquitur de consensu resignantis.*
4 *Casus omissus relinquitur dispositioni iuris.*
5 *Ad acceptandum beneficium non est præfixus terminus.*
6 *Consensus requiritur pro expeditione litterarum.*
7 *Litteræ an debeant expediri, viuente resignatario.*
8 *Moriente resignante intra viginti dies, beneficium vacat per obitum, etiam si resignatarius ceperit possessionem, & publicauerit.*
9 *Moriente resignante intra viginti dies, beneficium vacat per obitum, quamuis resignatarius non expedierit Bullas.*

QVAESTIO XII.

DVodecimo quæro, an si quis resignans in fauorem N. reseruata sibi pensione præstitit consensum, & postea moriatur post 20. dies a die per ipsum præstiti consensus, ante vero 20. dies postquā resignatarius præstitit cōsensum, beneficium vacet per obitum? Quidam tenuerunt affirmatiuam, quia in conditionalibus resignationibus
1 † requiritur consensus resignatarij, & in illis ius non
* censetur abdicatum, nisi reseruatio valida fiat, iuxta * communes conclusiones supra sæpius probatas, ante igitur dictum consensum res dicitur integra, Sar. hac reg. q. 31. cum ergo resignans decesserit ante 20. dies, postquam resignatarius præstitit consensum, videtur esse locum huic regulę, nam alias posset cōmitti fraus resignatarius enim differret præstare cōsensum quousque resignans esset morti proximus.

2 His tamen † non obstantibus, contraria opinio est
* * communis, & vera, quam tenuit Rot. in facti cōtingentia in vna * Ferrar. de Formigniano, teste Card. Paleot. decis. 250 alias 385. de anno 1561. namque † regula loquitur de consensu resignantis, dum dat 20.
3 dies connumerandos post præstitum consensum, vt si infra illud tempus moriatur, vacet per obitum, nō autem de consensu resignatarij, vnde casus potest di
4 ci omissus a regula, & relictus † dispositioni iuris communis, l. commodissime, ff. de lib. & posth. & per consequens etiam si moriatur infra 20. dies post præstitū consensum per resignatarium beneficium vacabit p resignationem.

5 Accedit, quia nullus præfixus est terminus ad acceptandum, c. si tibi absenti, de præb. lib. 6. vbi Gemi. num. 3. Franc. num. 5. & seq.

Non obstant contraria, quia ad primum argumen
6 tum respondetur, quod requiritur † consensus ad expeditionem litterarum, Cassad. decis. 1. & 2. de renunc.

Non obstat secundum argumētum, quia negatur hæc fraus, cum debeat acceptare tempore congruo infra quod si acceptauerit, fraus cessat.

Concludendum igitur est regulam hanc loqui de consensu resignantis, & non resignatarij.

7 An vero litteræ debeant † expediri, viuente resignatario, Nicol. V. statuit quod sic, vt refert Sarn. in præfat. huius reg. contrarium tenet Crescent. decis. 70. li. 1. in manuscrip.

8 An autem † hoc beneficium censeatur vacare per obitum, etiam si resignatarius ceperit possessionem, & publicauerit, hac reg. Rebuff. de infir. reg. glos. 14. num. 17. & quid si bullas, non expediuerit, Rebuff. glos. 8. in fin.

SVMMARIVM.

1 *Regula de infirm. dum annullat collationem per resignationem, comprehendit omnes.*
2 *Cardinales habentes facultatem conferendi comprehenduntur sub regula de infirm.*
3 *Regula de infirm. comprehendit collationem factam per legatum.*
4 *Quod nullum est, nullum producit effectum.*
5 *Nulla non præstant impedimentum.*
6 *Habens beneficium per resignationem, si vacauit per obitum, per regulam de infirm. non est tutus absq; noua prouisione.*

QVAESTIO XIII.

DEcimotertio, Quia inquit tex. huius regulæ, quod quauis auctoritate conferatur beneficium per resignationem, collatio est nulla. Quæro de † quo loquatur? Communis * Doctorum sententia
1 * est, vt comprehendat oēs, vt tradunt Sarn. Mandos. & Rebuff. in interpretatione huius regulæ in pluribus locis.

Ex quo infertur etiam loqui de collatione facta p Capitulum, Rebuff. glos. 12. num. 3.

Secundo infertur loqui de Episcopo, & alio quocumque inferiore Rebuff. tract. de nomin. q. 17. idem Rebuff. d. gl. 12. num. 3. Sar. in pluribus locis.

2 Tertio infertur † loqui etiam de collatione facta p Cardinalem, nam vt dixi vbi agitur de obuianda fraude comprehenduntur etiā Cardinales, vt est commu
* nis * opinio vt supra scripsi. Et etiam de collatione fa
3 cta † per legatum Rebuff. cons. 72. num. 8.

Et sic collatio facta per resignationem est nulla, Greg. Sintag. iur. lib. 17. c. 18. num. 7. & est * communis
4 opinio, & quod nullum est, nullum producit † effectū, c. ad dissoluendum, de dispens. impub. l. eius qui in p uincia, ff. si cer. pet. Card. Paris. cons. 109. num. 1. vo.
5 Nulla enim nullum præstant impedimentum, regula non præstat, de reg. iur. in 6. c. illud, de iur. patr. l. 4. §. condemnatus, ff. de re iud.

Ex quo cōtigit dubitari, an hæc collatio facta ei q̄
hēt. duo bñficia faciat ea vacare p Clem. si plures de pb. vera snīa est negatiua, quā tenet Rebuff. glos. 13. ex reg. citata quia nulla nullū pstant impedimentum.

Et cum

Et cum hæc collatio sit nulla per istum tex. nō po
6 test haberi rata, sed oportet quod de nouo per mortem conferatur, vt sit tutus in foro fori, & in foro po
* li. Rebuff. d. gl. 13. in fi. & est communis * opinio, vt de beat habere nouam prouisionem.

SVMMARIVM.

1 *In permutationibus derogatur Reg. de infir.*
2 *In resignationibus an derogetur reg. de infir.*
3 *Actus legitimi infirmis non prohibentur.*
4 *Derogatio reg. de infir. quare excogitata.*
5 *Derogatio regulæ de infir. quando censeatur insolita.*
6 *Priuilegijs Auditorum Rotę non videtur derogatum nisi expresse dicatur.*
7 *Per clausulas generales non derogatur regulæ de infirm.*
8 *Legatus de latere non potest regulæ de infirm. derogare.*
9 *Inferior non potest tollere decreta Papæ.*
10 *Legatus cum facultate derogandi regulis, non potest regulæ de infir. derogare, contra num. 13.*
11 *Clausula generalis non extenditur ad verisimilia.*
12 *Gratia intelligitur facta sine præiudicio tertij.*
14 *Prohibito genere venit quælibet species.*
15 *Genus continet sub se species.*
16 *Clausula, ac si de verbo, &c. operatur ac si in indiuiduo omnia expressa essent.*
17 *Legatus a latere locum Papæ tenet.*
18 *Indefinita æquipollent vniuersali.*
19 *In claris non est opus coniecturis.*
20 *Contrarietas est tollenda.*
21 *Quilibet inferior habens auctoritatem a Papa potest derogare regulæ de infir.*
22 *Inferior potest tollere statutum superioris illo permittente.*
23 *Clausula quouis modo obtenta a resignatario, non capit vacationem inductam per regulam de infirm.*
24 *Omnis modus vacandi venit expressa vacatione.*
25 *Clausula quouis modo capit vacationem de præsenti.*
26 *Vacatio tempore data verificari debet.*
27 *Beneficia non sunt conferenda antequam vacent.*
28 *Annullato actu populi, annullantur omnes clausulę.*
29 *Derogatio dummodo moriatur ex illa infirmitate, resignante moriente ex alia non prodest.*
30 *Derogatio est stricti iuris.*
31 *Quæ de nouo emergunt, nouo indigent auxilio.*
32 *Contractus non extenditur ad ea quæ nesciuntur tempore ipsius.*
33 *Qualitas superueniens alterat subiectum.*
34 *Prima resignatio non sanatur per derogationem regulæ de infir. in secunda.*
35 *Quod vacat ex vna persona non potest rursus vacare.*
36 *Habita derogatione regulæ de infir. moriente Resignante non intrat regressus.*
37 *Derogatio regulæ de infir. concessa ab vno Papa, an prosit tempore alterius.*
38 *Lex superueniens tollit omnia.*
39 *Papa potest derogare regulæ de infirm. etiam in beneficijs, quæ ceduntur ad nominationem.*

QVAESTIO XIIII.

VLTIMO quæro, an derogetur huic regulę?
1 In permutationibus plerumque consueuit derogari, vt tradit Rebuff. super concordā. rub. de colla. §. voluimus, in vers. permutationem, quę refert, & sequitur Mand. in prax. sign. grat. tit. derogationes regularum, col. 3. vers. regulæ prædictæ.

2 In resignationibus aliquando † fuit sæpius derogatum, vt tempore Leonis X. aliquando non, nisi cum maximis fauoribus, vt tempore Pauli III. refert Sarn.
* hic quæst. 39. & alias * ex stylo derogabatur passim huic regulæ, quando resignans erat ablens, vt tradit Cassad. decis. 32. num. 13. super reg. & attestatur etiā Mandos. dict. prax. signat. tit. derogat. regularum, colum. 3. vers. reg. de infirm. Put. decis. 148. num. 3. lib. 2. Sarn. autem dict. quæst. 39. dicit, quod extra Italiam solet communiter pro ablentibus derogari: in Italia vero solet aliquando derogari quando locus resignationis distat a Curia, & beneficia, quæ resignantur nō sunt reseruata, si Romæ, vel prope Vrbem sit resignatio, non derogatur, quod etiam tradit Mandos. loco citato dicens derogationem non videri grauem, cum
3 actus legitimi non solum infirmis, † sed etiam morti vicinis prohibiti non reperiantur, l. senium, Cod. qui testam. facer. poss. Et secundum Sarn. dict. quæst. 39. vers. & est considerandum, in resignationibus, quæ fiunt per procuratorem, vt quando aliquis constituit procuratorem ad resignandum in Curia, quia facile
4 † contingebat infirmum interim mori, Ideo excogitata fuit in supplicatione ista clausula, ita quod si N. resignans extra Roman. Curiam, iam fuerit vita functus, litteræ per eius obitum, cum omnibus suis clausulis, & modis, omissa resignatione expediri possint. Hæc tamen clausula solet cassari, vt idem Sar. attestatur propter fraudes, excepto in materijs Alemaniæ, & Hiberniæ, & alijs locis longinquis, & sic vides, quod derogatur huic regulæ, Rebuff. hic gl. 2. num. 24. Cravet. cons. 88. num. 17.

Ex quibus poteris colligere, quando dicatur huiusmodi derogatio insolita, & alias in Rota, die 21. Ma-
5 * * ij, 1540. in vna * Salamantin. fuit resolutum † derogationem huius regulæ pro nobilibus, & notabilibus personis non esse insolitam, vt comprehendatur sub reuocatione facta per Clem. VII. de gratijs insolitis concessis in arce S. Angeli, teste Simonett. decis. 11. in manuscr. qui dicit, quod eo magis fuit ita resolutum,
6 quia Cassad. cui concessa fuit, erat Auditor Rotę, cuius priuilegijs non censetur reuocatum, nisi expresse dicatur Rom. cons. 496.

Aliqua tamen exoriuntur dubia pro complimento. Primo dubitatur, an derogatio debeat esse in spe-
* cie? communis * opinio est affirmatiua, nā inquit Sar.
hic q. 41. quod nunquam huic regulæ per clausulas
7 generales † derogatum cēsetur, nisi nominatim, & spe
* cifice dicatur, quòd esse de * stylo omnes sciunt, Mandos. q. 19. num. 17.

Secūdo dubitatur, an legatus de latere possit huic
8 * regulæ derogare? communis * opinio est † negatiua, quam tenent, Sarn. q. næst. 41. Mandos. quæst. 19. & ita
* * practicatur, nam legatus, & alius inferior non po-
9 test tollere Constitutiones, & † decreta Summi Pon
* tificis, cap. cum inferior de maior. & obed. Glos. * communiter approbata relata a Mandos. hic quæst. 19. num. 15.

Tertio dubitatur, an legatus cum facultate dero-
10 gandi regulis editis, & edendis huic derogare possit? Sarn. tenet negatiuam opinionem dict. q. 41. & refert
* ita fuisse decisum * in vna Gerundin. Canonicatus, & præben. corā D. Rainaldo Petruccio de anno 1539.
* Ita etiam fuit resolutum in vna * Cæsaraugustan. Cappellaniæ de Sancta Clara, 20. Iulii, 1544. teste Put. decis. 148. lib. 2.

Quæ opinio primo probatur, quia clausula genera
11 lis ad non veri∫imilia †non extenditur. c. vlt. de off. vic. lib. 6. Sed non est veri∫imile, quod sub tali generalitate Papa voluerit dare facultatem derogandi huic regulæ, ergo. Secundo quia gratia semper intelligitur fa
12 cta∫ine præiudicio tertij, cap. ∫uper eo, de off. deleg. c. cau∫am, quæ de re∫crip.

13 His tamen non obstantibus, †contraria opinio, vt stantibus his verbis valeat legatus, derogare huic regulæ mihi verior videtur, & ∫ustentabilior in puncto iuris, quam tenent Boer. in tract. de poteſt. leg. a latere a num. 57. vsque ad num. 107. Rebuff. ∫uper conco. de collat. §. præſatiq. ordinarij, Mando∫. hic q. 19. num. 7. vbi in fin. dicit hanc opinionem esse æquiorem, & rationabiliorem, ne infiniti decipiantur credentes tales derogationes esse legitimas, & iuridicas, & refert
* ita iudicasse Rot. *Fab. deci∫. 33. lib. 1. Prolom. deci∫. 293. in manu∫cr. nam concessa derogatione regularum in genere, debet censeri concessa derogatio cu-
14 iuslibet regulæ, sicuti prohibito †genere quælibet species illius prohibita esse videtur, Oldrad. con∫. 73. nu. 6. Cravet. con∫. 118. num. 13. nam †genus continet sub
15 se species omnes, l. semper in generalibus, ff. de reg. iu. l. ſi quid earum, §. interemptum, ff. de lega. 3. quod eo magis procedit, attento quod ſolet in indulto quando datur huiusmodi facultas apponi clausula, quorum omnium, & aliarum tenores etiam ſi de eis expreſſa mentio facienda esset, &c. ac ſi de verbo ad verbum,
16 quę operat, ac ſi in individuo omnia† expreſſa essent, & tollit clausulam derogatoriam ad futura. Butr. cõ∫il. 2, Ca∫∫ad. deci∫. 10. nume. 2. & deci∫. 28. & 38. super regu. Dec. con∫. 341. num. 1. Curt. iun. con∫. 10. in fin.
** Card. Pari∫. con∫. 1. num. 84. vol. 4. magis** communis opinio, teste Mando∫. d. q. 39. num. 13. nec videri dẽt
17 incongruum, cum legatus a latere in locis † sibi commi∫sis locum Papæ gerat, c. cum venerabilis, de con∫uet. cap. 1. & cap. volumus, de off. leg. c. ſi Abbatem, de elect. lib. 6.

Non obstat primum argumentum, quia negatur, quod hoc non conce∫si∫set Summus Pontifex, cum iã conce∫serit, Dec. con∫. 30. col. 4. nam indefinita æquipollet †vniuer∫ali, Curt. iun. con∫. 107. nu. 3. & 4.

19 Ad ſecundum respondetur, quod ſumus † in claris, vnde non est opus coniecturis, l. cõtinuus. §. cum ita, ff. de verb. obl. Nec obstant deciſiones Rotæ ſupra allegatæ, quia illæ habent diuer∫am rationem, vt ibi pa-
20 tet, & hæc responſio ſaltem ſu∫tinebitur† pro contrarietate tollenda, la∫. in l. 2. §. prius, num. 23. ff. de vulg. & pupill. Gome∫. in c. 1. num. 17. de reg. iur. lib. 6. Rimi nal. iunior. in §. 1. num. 55. Inſtit. per quas perſo. no. acqui. & in principio, inſtit. de donat. num. 189.

Amplia vt non ſolum legatus ſi habuerit hanc fa-
21 cultatem, ſed quilibet †alius inferior poterit derogare, Mando∫. q. 19. num. 16. nam quilibet inferior poterit
22 tollere ſtatum ſuperioris, quatenus† ſuperior permittit, Bal. in l. omnes populi, col. 3. in fi. ff. de iuſt. & iu. Abb. in c. a∫∫i clerici, §. adulterijs, num. 9. de iudic. Bertand.
* con∫. 236. num. 9. vol. 1. & est* communis opinio.

23 Quarto dubitatur, an per †clauſulas generales, videlicet quoũis modo vacet positas in ſupplicatione reſignationis mortui infra viginti dies comprehendatur iste modus vacationis per obitum ficte inductus per istam regulam, attento quod reſignatio prædicta annullatur? Sarn. hic q. 34. diſputat hunc articulum, tandem propter præſumptam fraudem reſignatarij tenet negatiuam opinionem, quam etiam ſequitur Mand. q. 17. ſub num. 8. & Rebuff. in prax. ſuper hac regula,
Gl. 14. nu. 13. & est* communis opinio.

24 Nãque licet †expreſſa vacatione ſimpliciter veniat omnis modus vacationis, Lap. allega. 6. nu. 5. Franc. in
* c. ſuſceptum, in 2. notab. de reſcr. lib. 6. & est* commu-
25 nis opinio: tamen hoc intelligitur ex eadem perſona, † & alia, ſi de præſenti contingit, Felin. in cap. in noſtra,
* coll. 37. de reſcr. Franc. & communiter* in d. c. ſuſceptum, Pari∫. con∫. 138. num. 11. vol. 4. melius in propoſito noſtro tradunt Sarn. de pub. q. 17. Ferret. conſilio 283. num. 18. & ſecundum hanc opinionem reſpõdit Bur∫at. con∫. 394. num. 16. verſ. primum, quia regulari-
26 ter vacatio tempore datæ verificari† debet, capi. cam, de reſcriptis. Oldrad. con∫. 168. & 228. Gem. con∫. 79.
27 in fin. & beneficia ante †quam vacent, non ſunt conferenda, c. 2. vbi Abb. cap. ex tenore, de conceſſ. prebendæ, Bellam. deciſ. 443. cum alijs multis, quæ adducit Bur∫at. d. con∫. 394. a num. 6. vſque ad finem.

Quod comprobatur, quia annullato actu principa-
28 li annullantur omnes† clauſulæ contentæ in eo, Gloſ. in l. ſi patronus, §. patronum, ff. ſi quid in fraud. patro. Glo. vlt. in cap. ſignificantibus, de offic. deleg. Roma. con∫. 246. & in terminis huius clauſulæ, quoũis modo &c. multa ſcribit Mando∫. d. q. 17. & Bur∫at. di. conſil. 394. ea vero, quæ in contrarium adducit Sarn. nõ procedunt in caſu noſtro, ſtante prædicto fundamento,
* & hæc concluſio* communiter tenetur, ac *practicatur ad tollendas fraudes.

Quinto dubitatur, an ſi infirmus leui infirmitate non lethali, vt est podagra, quartana, & ſimiles, renunciat beneficio, & Papa admittit renunciationem cum derogatione iſtius regulæ, per hæc verba, quatenus ex illa infirmitate moriatur, an ſi infirmus moriatur in-
29 fra viginti dies† ex ſuperuenienti graui infirmitate cẽ, ſeatur huic regulæ derogatum per dicta verba? Hic caſus cum esset propoſitus in Rota tempore Innocẽ-
* VIII.* fuit reſolutum negatiue, vt refert Sarn. hic qu.
27. in fin. qui tenet hanc opinionem, a qua puto non esse recedendum in iudicando, & conſulendo; nam de-
30 rogatio† est ſtricti iuris, & debet intelligi duntaxat in infirmitate expreſſa, arg. Clement. vlt. de reſcrip. ca. ad audientiam, de eccleſ. ædif. cap. quod vero, 32. q. 2. ergo derogatio conceſſa, ſi ex illa infirmitate decedat, non debet trahi ad aliam ſuperuenientem, atg. eorum quæ ſcribit Rom. con∫. 22. col. 2. Ia∫. in l. qui ſeruum,
31 ff. de verb. oblig. nam †quæ de nouo emergunt, nouo indigẽt auxilio, l. de ætate, §. cauſa, ff. de interrog. acti. Dec. con∫. 335. col. 3.

Hinc emptio, vel pactum non trahitur ad ea, quæ
32 non apparent, & neſciuntur† tempore contractus, leg. Rutilia, ff. de contrahend. emp. l. tres fratres, ff. de pac. cum alijs, vt per Gem. con∫. 69. col, penul.

Ampliat Sarn. d. q. 27. num. 3. vt ſi derogatio fuerit conceſſa, ſi ex quartana moriatur, ſi poſtea illa quartana alteretur, & redigatur in tertianam grauem, & pe-
33 riculoſam non extenditur derogatio ad hunc caſum, quia qualitas† ſuperueniens alterat ſubiectum, & repo-
nit in diuer∫am ſpeciem, l. quæſitum, §. illud, ff. de leg. 3. c. ſtatutum, de elect. lib. 6. l. 1. ff. de donat.

Sexto dubitatur, ſi quis primo reſignauit per procuratorem, ſecundo etiam renũciauit per procuratorem, & in hac ſecunda reſignatione Papa huic regulæ derogabit; nunquid ſi reſignans moriatur infra vigin-
ti dies, ſanetur prima reſignatio propter derogationẽ
* regulæ in ſecunda reſignatione factam? communis *
34 opinio† est negatiua: namque inficiari non potest primam reſignationem fuisse validam, & hic ius erat quæſitum per illam primo reſignatario in ſpe bona, & cõ-
ſiderabili

ſiderabili exiſtenti, & per conſequens ſecundam reſignationem esse nullius momenti, nam nemo potest dare, quod non habet, vnde quamuis poſtea illud ius primi reſignatarij euanuerit per mortem reſignantis infra viginti dies, ſecundus reſignatarius non poterit capere beneficiũ, tum, quia, vt dictũ est, nihil fuit tranſlatum, tum etiam quia in hac ſecunda ſua impetratione de illa ſpe mentionem non fecit quæ tunc boni initij erat, vnde ſubreptitie impetraſſe dicitur, & ita concludit Sar. hic. q. 40. dicens ita per ſolemnes viros concluſum fuiſſe.

Nec obſtat, quod reſoluta prima reſignatione per obitum, quod ſecunda capiet illum modum per obitũ reſultantem ex prima vigore clauſulæ generalis, vel alio quoũis modo, in ſecunda reſignatione apponi ſolitæ, quia reſpondetur hoc non procedere in caſu præſenti, quia cum tẽpore huius impetrationis viueret reſignans de iure primi Reſignatarij non adhuc reſoluto heri debebat mentio.

35 Accedit, quia quod ex perſona vnius vacat, non potest ex eadem perſona rurſus vacare, non ſuperueniente poſt primam vacationem nouo titulo, l. tã etſi ſub conditione, §. defectum, ff. de iniuſt. teſtam. l. non potest videri deſiiſſe, ff. de reg. iur. in terminis Roman. con∫. 342. n. 1. Boer. deciſ. 207. ad ſecundam, verſ. Am-
* bo etiam alleganres, & *est communis opinio in cap. ſuſceptum, de reſcript. lib. 6.

Septimo dubitatur, ſi fuit reſignatum in fauorem
36 cum derogatione huius regulæ, & reſignans † moriatur infra viginti dies, an intret regreſſus reſeruatus N. ex prima reſignatione, vel admittatur reſignatarius
* fuit* reſolutũ reſignationem valere, & non intrare regreſſum in vna Pampilonen. Archidiaconatus coram Capizucco teſte Achil. de Graſſ. deciſ. 2. ſub titulo de renunc. alias deciſ. 323. in manuſcripti.

Et ſic cum diſpenſatione poterit reſignatarius illud beneficium obtinere, Rebuff. in prax. ſuper hac reg. Gloſ. 14. in fin.

Octauo dubitatur de pulchro caſu. habens ab vno Pontifice priuilegium reſignandi etiam infirmus, cũ
37 derogatione† huius regulæ de infir. in manibus perſonæ per eum eligendæ in fauorem certæ perſonæ per eum nominandæ, reſignat tempore alterius Papę, & moritur infra viginti, An beneficium vacet per obitum, vel per reſignationem? Et quod vacet per obitum facit, quia ab vtroque Pontifice in initio Pontificatus conſiciuntur regulæ Cancellariæ, in
38 ter quas hęc vna est, vnde lex ſuperueniens† tollit omnia, per not. in l. iubemus C. de teſtament. c. vlt. de cõſt. In contrarium tamen est vera ſententia pro validitate reſignationis prout fuit reſolutum in Rota in vna Ciuitaten. portionis, teſte Arag. deciſ. 33. in manuſcri. in eo, qui habebat hoc priuilegium a Leone X. & reſignauit tempore Clementis. VII. & mortuus est infra 20. dies. Iam Rota tenuit non obſtare regulam, quia ex quo erat priuilegiatus, quod poſſet reſignare ſanus & infirmus, lex ſuperueniens non potuit tollere hoc priuilegium non facta de eo mentione, vt est communis, & recepta Doctorum ſententia, ex quo reſponde-
tur ad argumentum in contrarium adductum.

39 Nono dubitatur an Papa poſſit †derogare huic regulę etiam in beneficijs quæ dantur ad nominationẽ Regis? Rebuff. in concordan. in reg. ad præſentatur. nomin. §. 11. verſ. diſpendiole tenet, quod non. Contra ea tamen opinio est verior, quam tenet Gabriell cõſ. 193. num. 9. vol. 2. nam nihil præiudicatur Regi per derogationem, quia Papa tollit ſolum fictionem a ſe inductam, qua ſublata veritati locus est, & ſicuti Papa potest regulam illam non facere de quo Rex conqueri non poteſt, ita & derogare, &c.

Finis Libri Duodecimi.

FLAMINII PARISII IVRE CONSVLTI DE RESIGNATIONE BENE ICIORVM.

LIBER DECIMVSTERTIVS.

De Resignatione, Metu, Dolo, Fraude, Vi, & post spolium facta.

Hic liber quinque continet quæstiones.

1 AN resignatio metu facta sit nulla, & qui metus requiratur, & quomodo probetur, & hac sumpta occasione multi casus explicantur.
2 An Resignatio facta metu sit nulla ipso iure, vel sit rescindenda.
3 An Resignatio dolo facta sit nulla.
4 An Resignatio fraude facta sit nulla.
5 An Resignatio post Spolium sit valida, & quamplures casus complectentes totam fere materiam spolij in Beneficialibus explicantur.

SVMMARIVM.

1 Resignatio debet esse libera & voluntaria.
2 Resignatio non libera non tenet.
3 Resignatio Metu facta nulla.
4 Plura annullant renunciationem.
5 Quæ fiunt vi metuue sunt nulla.
6 Verba prætoris in l. ff. quod metus caus. sunt diuina
7 Metus contrariatur libere voluntati.
8 Renunciatio cuiuscumque dignitatis metu facta est nulla.
9 Renunciatio Episcopatus metu facta est nulla.
10 A quibus personis inferatur metus, renunciatio est nulla.
11 Resignans ob metum Episcopi nulliter resignat.
12 Resignatio ob metum sæcularium nulla.
13 Renunciatio ob metum Imperatoris, Regis & alterius Principis nulla & num. 15.
14 Renunciatio ob metum Cardinalis nulla.
15 Prælati & Ordinarij collatores inferentes metum vt clerici renuncient beneficia suspenduntur.
16 Iurans metu, renunciare, vel non repetere non firmat actum inualidum.
17 Iuramentum non validat renunciationem nullam ob metum.
18 Abiurare verbum renunciationem iuratam importat.
19 Iuramentum non operatur vires in actu meticuloso.
20 Iuramentum interpositum super actu nullo vires non operatur.
21 Iuramentum sequitur naturam actus super quo interponitur.
22 Iuramentum recipit tacitas conditiones, quas recipit actus
23 Iuramentum regulatur secundum naturam promissionis.
24 Renuncians electioni metu, potest eidem Ecclesiæ præfici non obstante renunciatione.
25 Iuramentum est seruandum cum potest sine interitu salutis æternæ.
26 Electio præstat ius ad rem.
27 Difficilius tollitur ius in re quam ad rem.
28 Iurans metu debet habere absolutionem, & ante non potest agere & num. 30. & nu. 35.
29 Resignans metu debet habere absolutionem vt possit redire ad beneficium.
31 Iuramentum non potest sperni auctoritate propria.
32 Iuramentum ob enormem læsionem non est seruandum.
33 Absolutio requiritur in iuramento ob enormem læsionem.
34 Actus meticulosi nulli.
36 Iurans soluere vsuras debet petere absolutionem.
37 In absolutione a iuramento ad effectum vt ille possit agere non requiritur partis citatio.
38 In absolutione a iuramento interposito super actu metu celebrato pars est citanda.
39 Ab olutio potest peti non obstante iuramento de illa non petendo.
40 Iuramentum de non petendo absolutionem illicitum.
41 Votum de dispensatione voti non petenda non valet.
42 In resignationibus quæ fiunt in Curia præstatur iuramentum, quod non interuenit dolus, metus, fraus, &c.
43 Resignans potest docere de metu etiam in resignationibus, quæ fiunt in Curia.
44 Iuramentum stricte interpretatur, vt minus obliget, &c.
45 Pensionis renunciatio ob metum nulla.

46 Resi-

46 Resignans potest agere de metu, etiam si collatio sit alteri facta.
47 Constitutio procuratoris ad cedendum facta per metū est nulla.
48 In reuocatione procuratoris constituti metu non requiritur intimatio.
49 Procurator constitutus metu potest clam reuocari.
50 Cessio litis facta metu est nulla.
51 Cedens litem ob metum potest prosequi ius suum non obstante cessione.
52 Metus vt annullet actum, debet esse talis qui cedat in constantem virum.
53 Metus iustus duntaxat rescindit gesta.
54 Metus iustus qui dicatur, & num. 56.
55 Positiuum resoluitur in comparatiuum.
57 Metus qui cadit in constantem sufficit sit quis possit agere.
58 Homines aliqui constantes, alij constantissimi quidā timidi.
59 Arbitrio iudicis remittitur qui metus cadat in constātem virum.
60 Iudex arbitrabitur iustum metum iuxta qualitatem personarum.
61 Minor metus cadit in fœminam quam in virum.
62 Minor metus cadit in puerum quam in virum.
63 Minor metus vbi adest Princeps, quā vbi est absens.
64 Timor mortis vel Cruciatus omnibus personis inducit iustum metum & nu. 112.
65 Non requiritur vt actualiter vis inferatur, vt timor mortis vel cruciatus sit iustus.
66 Timor iustus quoties imminet periculum filijs.
67 Magnus est amor parentum erga filios.
68 Pater & filius vna tantum persona censentur.
69 Iustus metus timor mortis affinium.
70 Iustus metus timor amissionis bonorum.
71 Metus non præsumitur nisi probetur.
72 Delictum non præsumitur.
73 Metus arguit delictum. (probandi.
74 Alleganti renunciationem meticulosam incūbit onus
75 Metus reputatur difficilis probationis.
76 Metus solet clam inferri.
77 Metus consistit in mente.
78 Metus quid sit.
79 Metus dicitur quasi mentem tenens.
80 Metus probatur per testes.
81 Metus probatur per litteras.
82 In testibus super metu examinatis habetur respectus ad dignitatem, opinionem & numerum.
83 Testes super metu renunciationis non debent interrogari negatiue, & ponitur praxis.
84 Deponentes pro metu renunciationis habent præsumptionem pro se.
85 Magis creditur duobus testibus deponentibus super metu, quam pluribus deponentibus de spontanea voluntate.
86 Deponentes de spontanea voluntate deponun de actu visibili.
87 Minæ sensu corporis percipiuntur.
88 Credendum testibus deponentibus de actibus ex quibus verisimiliter metus inferri solet.
89 Testibus de spontanea voluntate creditur si adsunt pīsumptiones & coniecturæ.
90 Ex circunstantijs probari potest actum fuisse liberæ voluntatis.
91 Resignatio præsumitur spontanea.
92 Resignatio post spolium præsumitur coacta & nu. 94.
93 Nemo præsumitur iactare suum.
95 Resignans post carcerationem, videtur coacte resignare.
96 Contra præsumptionem coactæ renunciationis, an admittantur testes.
97 Metus, oculis bene non potest probari.
98 Metus illatus publice, potest oculis, & per aspectum probari.
99 Metus probatur coniecturis, & indicijs.
100 Metus continet in se dolum.
101 Dolus probatur coniecturalis.
102 Coniecturæ ex quibus probantur metus, & dolus, debent exacte probari.
103 Coniecturæ, quæ sint sufficientes iudicis arbitrio remittitur.
104 Negotium præsumptiuum residet in arbitrio iudicis.
105 Coniecturæ plures sufficientes ad probandum metū.
106 Testes debent speciem, & qualitatem metus dicere.
107 Qualitas metus debet probari per actum proximum.
108 Vanus metus non est in consideratione.
109 Testes deponentes de metu, an debeant reddere causam.
110 Testes debent deponere de metu in specie.
111 Resignatio ob metum mortis, & cruciatum corporis nulla.
113 Minæ illius, qui est solitus illas exequi, sunt in consideratione.
114 Metus mortis dicitur cadere in constantem virum.
115 Minæ, vt inducant iustum metum, tria sunt considerāda.
116 Resignatio beneficij facta a carcerato non tenet.
117 Carcer præbet iustum metum.
118 Probans fuisse carceribus mancipatum, videtur probare iustum metum.
119 Contractus imitti in carceribus nulli.
120 Carcer tunc annullat contractum, cum contrahitur cum persona, quæ fuit causa carcerationis.
121 Resignatio facta ab eo, qui exiuit carceres, valet.
122 Cessante metu actus valet.
123 Metus durare videtur, cum viget causa metus.
124 Extractus a carceribus vt renunciet, nisi, &c. dicitur metu facere.
125 Passus metum sua culpa, non dicitur habere iustum metum.
226 Renunciatio facta ab eo qui detinetur domi, præsumitur meticulosa.
127 Fragror armorum facit præsumere metum.
128 Carcer largo sumpto vocabulo, quomodo accipiatur.
129 Renuncians ob timorem excommunicationis, potest dicere illam renunciationem metu factam.
130 Qualitas vbi requiritur verificanda.
131 In contrahendo requiritur voluntas libera.
132 Voluntas libera requiritur in dissoluendo.
133 Quæ sunt principia generandi, sunt principia dissoluendi.
134 Excommunicationis timor inducit iustum metum.
135 Excommunicationis iniusta sententia quo ad Deum non ligat.
136 Iniusta excommunicatio nocet quo ad participanda sacramenta Ecclesiæ.
137 Iniuste excommunicatus parere debet.
138 Excommunicatio continet corporis, & animæ detrimentum.
139 Per excommunicationem quis moritur.
140 Excommunicationis timor grauis.
141 Metus excommunicationis est metus, qui cadit in constantem virum.
142 Excommunicatio quando sit medicina.

143 Re-

143 *Renunciatio beneficij facta ob metum amissionis bonorum nulla.*
144 *Periculum amissionis bonorum inducit iustum metum.*
145 *Metus amissionis bonorũ æquiparatur metui mortis.*
146 *Ob defensionem personæ, licet hominem occidere.*
147 *Ob defensionem rerum, licet hominem perimere.*
148 *Bona sunt hominum substantia, & vita.*
149 *Pecunia est anima miseris mortalibus.*
150 *Familia sine diuitijs sordescit.*
151 *Familiarum decus per diuitias conseruatur.*
152 *Pecunia est sideiussor futuræ necessitatis.*
153 *Pecunia secundus sanguis hominum.*
154 *Pecunia vita hominis.*
155 *Timor amissionis maioris partis bonorum inducit iustum metum.*
156 *Omnia bona, & maior pars etiam in odiosis æquiparantur.*
157 *Renunciãs beneficium ob metum amissionis patrimonij, restituitur.*
158 *Renunciatio beneficij facta ob carcerem fratris, vel aliud periculum imminens nulla.*
159 *Metus fratris, iustus reputatur.*
160 *Quid probandum, vt metus fratris sit iustus.*
161 *Carcer, vt præbeat iustum metum, debet esse iniustus.*
162 *Reus criminis læsæ maiestatis, põt priuari beneficijs.*
163 *Iudex iuste procedens metum non inducit.*
164 *Iuris executio non infert iniuriam.*
165 *Carcer iustus non inducit metum.*
166 *Renuncians beneficium ob metum reuerentialem Episcopi, vel Cardinalis, an renunciatio sit nulla, & 72.*
167 *Papa cum sit summum ius, non dicitur metũ inferre.*
168 *Papa potest compellere partes ad concordandum.*
169 *Iudices hortantur ad compositionem, non autem compellunt.*
170 *Causa reuerentiæ sufficiens est, vt rescindatur contractus.*
171 *Metus paternus interueniens in professione, illam rescindit.*
174 *Matrimonium contractum metu reuerentiali patris, an sit nullum.*
175 *Minæ quando constituant iustum metum.*
175 *Arbitrio iudicis quando minæ sufficiant.* 1
176 *Quid probandum sit, vt minæ Episcopi constituant iustum metum.*
177 *Preces Episcopi non inducunt metum.* 2
178 *Preces superiorum sunt mandata.*
179 *Rogamina non consistunt in atrocitate facti.*
180 *Preces soliti sæuire contra non obedientes inducunt iustum metum.*
181 *Probatio metus debet esse legitima.* 3
182 *Emolumentum inferentis metum est in consideratione.*
183 *Præceptum comminatorium Regis inducit iustum metum, ex quo potest annullari resignatio facta.*
184 *Præceptum Regis inducit iustum metum, &* nu. 187.
185 *Præceptum Ducis inducit iustum metum.*
186 *Ex præcepto Ciuitatis arguitur iustus metus.*
188 *Metus probatur ex litteris.*
189 *Epistola subscripta manu propria, & cum sigillo plene probat.*
190 *Protestatio non est necessaria ad effectum annullandi resignationem metu factam.*
191 *Protestatio adiuuat probationem metus.*
192 *Protestatio non suffragatur absque alia probatione metus.*
193 *Protestatio etiam clandestina adiuuat probationem.*
194 *Protestatio clandestina multum prodest, cum quis ob timorem non potest publice protestari.*
195 *Protestatio nihil operatur cum alteri collatum est beneficium.*
196 *Protestatio patroni quando non noceat præsentato.*
197 *Protestatio non operatur in actu, qui pendet à voluntate duorum.*
198 *Protestatio clandestina nocet tertio, quando fuit causa metus.*
199 *Protestatio clandestina nocet ei, qui intulit metum.*
200 *Qui causam damni dat, damnum ipsum dare videtur.*
201 *Resignans metu, an possit post longum tempus agere, & num.* 203.
202 *Metus ex interuallo temporis purgatur.*
204 *Metus in contractu purgatur ex solutione.*
205 *Metus in matrimonio per cohabitationem, & concubitum purgatur.*
206 *Metus nunquam purgatur vigente eadem causa.*
207 *Solutio facta à libero à carceribus, an præsumatur facta metu.*
208 *Traditio rei venditæ quãdo dicatur facta per metum.*
209 *Quando vxor verberata dicatur consentire instrumento, metu mariti.*
210 *Intrans monasterium metu, an possit dicere contra professionem.*
211 *Actus demonstrans liberam voluntatem non purgat metum vigente eadem causa.*
212 *Iuramentum non purgat metum.*
213 *De metu potest agi, quamuis in actu resignationis dicatur, quod sponte, & libere, &c.*
214 *Contra assertionem Papæ contrarium probatur.*
215 *Renunciatio facta mandante iudice tenet non obstante metu allegato.*
216 *Iudex contra ius procedens inducit iustum metum.*
217 *Circunstantiæ, ex quib. metus iudicis reputatur iustus.*

QVAESTIO I.

PRIMO quero, an renunciatio metu facta sit nulla. Communis* opinio est affirmatiua, nam inter alia requisita bonæ, & validæ resignationis, illud obtinet principalem locum † vt debeat esse libera, & volũtaria, vt est communis* opinio omnium doctorum, alias† nõ tenet Host. in sum. tit. de renunc. §. qualiter, Geminian. in c. ordinarij, §. in conferendis, num 3. de off. ord. lib. 6. Rot. decis. 5. num. 2. de renunc. in nou. Perr. Greg. Sintag. iur. lib. 17. c. 18. num. 2. Coras. de benef. p. 1. c. 8. nu. 11. Et ideo communis schola canonistarum, & legistarum concludit renunciationem † factam metu esse nullam Ant. de Butr. Card. Zabarel. Abb. Imol. & * communiter alij in c. 2. 3. & c. ad audiẽtiam de his, quæ vi met. cau. idẽ Ant. de Butr. in c. sup hoc, nu. 6. & nu. 33. de renũn. vbi Imol. nu. 21. Abbas, nu. 9. Idem Abb. in c. ad aures, nu. 3. 7. & 8. & in c. Abbas, nu. 19 de his quæ vi met. cãu. Io. Crot. in c. ex ratione, n. 16. de appell. Soc. sen. in l. 1. nu. 3. ff. de his, qui pẽn. nom. & in l. mulieri, & filio. nu. 8. ff. de cond. & demonst. cum aliis, vt per Card. Paris. cons. 66. nu. 1. vol. 4. & cons. 135. num. 4. eod. vol. Port. Imol. cons. 5. nu. 1. Roffiniac. de benef. c. 19. nu. 1. 5. 10. & 11. Io. Brunor. de sponsal. & matr. concl. 19. nu. 12. Staphil. de grat. expect. tit. de var. mod. vacat. nu. 23. cum seq. Coras. de benef. p. 1. c. 8. n. 10. & 11. Barbat. cons. 30. lib. 3. Rubin. cons. 121. li. 4. Dec. cons. 209. Rebuff. in prax. tit. de resig. metu

fig. metu facta Moedan. decis. 32. in manuscri. vbi refert ita fuisse in Rota, resolutum de mense Apri. 1538. in vna Tarraconen. Canonicatus, & præben. ac pluries etiam, ita fuit pronuntiatum.

Idq. primo ꝓbatur ex c. ad audientiam, de his, quæ vi met. cau. vbi Inn. III. hæc verba scribit Decano, & Subdiacono Linconen. *Ad audientiam nostram magistro G. de Chenel significante peruenit, quod cum Ecclesiam de Chenel canonice fuisset adeptus, & aliquã diu pacifice possedisset, grauissimo tandem Regis metu quod eam resignaret iurare coactus, eam in eorum, ad quos pertinebat manibus resignauit, quia vero, quæ vi metusve causa fiunt carere debent robore firmitatis mandamus, quatenus si eundem ad resignationem cõfiteri vobis per talem metum fuisse coactum, qui potuerit, & debuerit cadere in virum constantem, nõ obstante iuramento prædicto, quo non ad repetẽdum, sed ad resignandum solummodo tenebatur præfatam ecclesiam ei restitui faciatis*

Secundo, in c. Abbas. 2. eod. tit. de his, quæ vi metu cau. vbi Alex. III. scribit Episcopo Virgornien. his verbis. *Abbas S. Cadmondi, a quo R. præsentium lator patrimonium suum tenere dignoscitur milites, & Burgẽses ad domum eius (sicuti accepimus) destinauit, qui eum a domo, & vniuersa possessione expellerent nisi ecclesiam suam penitus abiuraret, quod cum idem R. tali modo coactus fecisset, Abbas alio concessit supra dictam ecclesiam. Vnde, quia, quæ metu, & vi fiunt, de iure debent in irritum reuocari mandamus quatenus prædicto R. cum integritate restituas vniuersa.*

Tertio, in c. 3. eo. tit. vbi Clemens III. hæc verba refert, *Ad aures nostras, te significante peruenit, quod electus quidam in plebanum cuiusdam ecclesiæ ad terrorem laicorum renunciauit. Lectionũque de ipso fuerat a clericis vno excepto vnanimiter celebrata, & infra. Tuæ igitur discretioni præsentibus innotescat quod renũciatio facta ob terrorem laicorum (nisi forte iuramento, vel fide interposita sit confirmata) non impedit quo minus, is qui renunciauit ecclesiæ ad cuius regimen prius erat electus, præficiatur eidem.*

Quarto, in c. accepta, de rest. spol. ibi, *Mandamus quatenus si vobis constiterit, quod præfatus P. nullo metu, vel vi coactus, sed spontanee præfatam ecclesiam taliter abiurauerit, ei super hoc perpetuum silentium imponatis.* Et Doctores omnes in his iurib. notant* communiter.

Quinto hoc colligit Abb. ex c. super hoc, in 3. not. de renuncia dum colligit plura infirmare renunciationem, scilicet uis, metus, violentia, promissio, & datio.

Et ratio huius cõclusionis colligitur ex tribus text. superioribus, quia quę fiunt vi metus ve causa debẽt carere robore firmitatis, vt etiam dicitur in toto tit. ff. & Cod. de his, quæ vi met. cau. Inquit enim prætor quod metus causa gestum est, ratum non habebo. l. 1. ff. quod met. cau. Menoch. cons. 1. num. 271. lib. Burl. cons. 72. num. 30. lib. 1. quæ verba esse diuina scribit. Menoch. quo. arb. iud. cas. 135. nu. 1. nam, vt post Bal. & alios scribit Neuiz. cons. 52. nu. 46. Spiritus Sanctus posuit hæc verba in ore Prætoris.

Ratio rationis, quia metus contrariatur liberæ voluntati, Card. Paris. cons. 2. nu. 29. & cons. 53. num. 49. vol. 4. & vt supra ex communi scripti, renunciatio debet fieri spontanea voluntate.

Amplia hanc conclusionem procedere siue metus interuenerit in renunciatione beneficij, siue dignitatis, nam vtroque casu est nulla resignatio, † etiam si dignitas sit quantumuis maxima, Cald. cons. 1. de renun. & Doct. omnes supra alleg. Dec. cons. 209. Ruin. cons. 121. lib. 4. vbi loquitur in renunciatione Episcopatus † facta metu, namque ratio militat in vtroque casu, vn de idem ius. l. illud. ff. ad leg. Aquil.

Secundo, amplia procedere † siue metus inferatur a personis Ecclesiasticis, But. cons. 2. n. 7. de renun. Dec. in c. ex parte, nu. 24. de rescr. puta ab Episcopo vel alia alia simili persona, Barb. cons. 30. lib. 3. & communiter Doct. supra citati, siue inferatur a ꝑsonis sæcularibus † nam etiam hoc casu est nulla renunciatio, Host. in d. c. 3. nu. 1. Anch. n. 1. Imo. & communiter Doct. de his quæ vi met. cau. Abb. & alij communiter in d. c. ad audientiam, eo. tit. quod probatur, tum in d. c. 3. ibi, *Tuæ igitur discretioni innotescat, quod renunciatio facta ob terrorem laicorum non impedit quominus, &* c. ũ etiam, in d. c. ad audientiam, ibi, *Tandem † Regis metu & c.* & ratio est, quia viget eadem ratio timoris tam in ecclesiasticis, quam sæcularibus personis,

Et hæc ampliatio procedit siue metus inferatur a † Cardinalibus siue ab Episcopis, siue a Vicarijs, & alijs ordinarijs, ac alijs personis, vt ex Doctoribus supra allegatis colligitur, siue etiam inferatur ab † Imperatore, Rege, Principe, Duce, Marchione, & alijs officialibus seu personis, nam in Rege loquitur tex. in d. c. ad audientiam, & ibi* communiter Doct. Butr. in c. quod in dubijs, num. 3. de renun. Dec. d. cons. 209. Ruin. d. cons. 121. vol. 4.

Et procedit etiam in ordinarijs collatoribus. Rebuff. in prax. tit. de resign. metu extor. nu. 2. vers. idem, & ideo in clem. multorum de pæn. ſ. ꝑpenduntur † Prælati inferentes metum, vt clerici renuncient, & ibi Doctor. multa notabilia afferunt.

Tertio amplia, vt sit nulla renũciatio metu facta & si fuerit iũramento † vallata, vt quia iurauit propter metum renunciare beneficium vel in renũciatione iurauit non repetere, Anto. de Butr. in d. c. ad audientiam nu. 1. quod met. cau. Anch. in d. c. ad aures, nu. 2. co. tit. Rot. decis. 7. versi. item si renunciatio, de renun. in nouis. Nauarr. in c. accepta, de restit. spol. Ruin. cons. 121 num. 3. vol. 4. & * communiter Doct. de communi Gargiareus patroci. 2. nume. 9. cum seq. Hipp. Bonacoss. tract. com opi. & ita sæpius audiui fuisse consultum, & decisum.

Et hæc conclusio probatur in d. cap. accepta, de restit. spoliat. ibi. *Mandamus quatenus si vobis constiterit, quod præfatus P. nullo metu, vel vi coactus, sed spõte nec prælibatã ecclesiam taliter abiurauerit, ei super hoc perpetuum silentium imponatis.* Ergo a contrario si huiusmodi † renunciatio iurata, metu esset facta, nulla esset, namque non imponeret perpetuum silentium. Quod autem d. tex. loquatur de renunciatione iurata probatur. quia text. vtitur verbo abiurare, quod † renunciationem † iuratam in hac materia secundum, peritos significat, teste Nauarro in d. cap. accepta, oppos. 6. in fin. vbi ad hoc esse casum optimum dicit, probans etiam, ex cap. si vero de iure iuran. & ex cap. 2. illo titulo, & alij sequuntur.

Et ratio est, quia metus ita operatur ad rescissionẽ actus, vt iuramentum super eo præstitum vires non habeat, vt probatur in auth. sacramenta puberum. C. si aduer. vend. vbi communiter Doct. Soc. Iun. cons. 77. nu. 129. vol. 1. Menoch. cons. 1. nu. 323. vol. 1. & regulare est, vt iuramentum † interpositum super actu nullo vires quoque non habeat, Sal. in d. Auth. sacramenta puberum, in 4. q. Abb. in c. ad nostrã, col. 1. de iureiur. Rip. lib. 1. respon. c. 23. nu. 24. late Tiraquell. in l. si vnquam in præf. nu. 92. C. de reuoc. don. Aret. c. nihilo 96. Corn.

96.Corn.conſ.124 li.3.& conſ.258.colũ.4.li.4. Dec. conſ.45.in princ.& cõſ.170.in 1.dub.Raphael.Cuma.
* conſ.180.Barb.conſ.25.col.4.vol.1.ac* communiter
* Doct.Et etiam communiter*traditum eſt a Doct.vt
21 iuramentum†æquatur naturam actus ſuper quo interponitur,& ſecundum illam reguletur,l.vlt.C.de non
* numer.pec.vbi*communiter Docto.Curt.Iun.in l.ſi quis maior,num.30.C.de tranſact.Fulg.conſ.193.co. 2.verſ.intelligenda eſt igitur,Ia.in l.ſed & ſi quis.§.ſi-ſitum,num.42.ff.ſi quis cãut.late Couar.in c. quãuis, p.1 §.4.num.1.& 2.de pact.li.6.Alciat.reſponſ.157.n. 5.Alb.conſ.1.nume.6.Crauett.conſ.95.nu.4.Gozad.
22 conſ.27.num.19.& recipit tacitas conditiones,† quas recipit actus,Dec.conſ.206.num. 6.& habet tacitam
23 conditionem,†quã habet promiſſio cui adhæret,Dec. conſ.408.num.9.

Huic tamen communi concluſioni obſtat text. in d.c.ad aures,quod met.cauſ.ibi.*Tuæ igitur diſcretioni præſentibus innoteſcat,quod renunciatio facta ad terrorem laicorum(niſi forte iuramento,vel fide interpoſita ſit confirmata)non impedit quominus ii, qui renunciauit eccleſiæ,ad cuius regimen prius erat electus*
24 *præficiatur eidem*. Et ſic renunciarit electioni metu poteſt eidem eccleſiæ præfici non obſtante renunciatione,niſi forte renunciatio huiuſmodi fuiſſet confirmata iuramento, aut fide;ergo iuramentum impedit repetitionem,quod videtur habere rationem,quia iu-
25 ramentum ſemper eſt ſeruandum cum poteſt ſine interitu†ſalutis æternæ,c.cum dilectus,quod met. cauſ. c.ſi aliquid,22.q.3.c.ſi vero,de iureiur. & communi-
* ter*Doct.volunt.

Pro ſolutione plures dantur reſponſiones, per Gl. Abb.& Doct.quas omnes retulit Nauar.in c.accepta, in 6.oppoſ.mihi vero vna videtur ſuſtentabilis, & altera vera,ſuſtentabilis,vt dicamus,d. cap.loqui, de re-
26 nunciatione iuris ad rem,nam loquitur de renuncian te†electioni,Rot.deciſ.6.de elect.in nou.& communi
* ter*Doct.nos vero de renunciante ius in re, ratio ra-
27 tionis,quia difficilius†tollitur ius in rem,quam ad rẽ, arg.l.ſeruus.C.de pact.iuncta l.vlt.C.de acq.poſſ.Vera
28 autem,ſi dicamus,hunc tex.procedere ante†abſolutionem a iuramento obtentam, namque niſi habeat abſolutionem non poteſt eccleſiæ præfici, ſiue iuramentum fuit factum metu ad renunciandum, & poſtea ſecuta fuit renunciatio, ſiue fuit facta renunciatio ob metum,& poſtea interpoſitum iuramentum nolle repetere,& ita reſpondit huic tex.Nauar.dicto cap.accepta,in 6.oppoſit.num.6,illum concordando, cum di. cap.accepta.

Firma igitur remanet concluſio reſignationem & iuratam metu factam eſſe nullam.

Requiritur tamen abſolutio a iuramento ad effe-
29 ctum,vt poſſit agere,&†petere,ac redire ad ſuum beneficium metu renunciatum cum iuramento,ita Inn.
* in c.ad audientiam,quod metus cauſa,& ibi*communiter Doct.Nauar.d.c.accepta.opp.6.num.6.
* Namque*communis concluſio†eſt requiri abſolu-
30 tionem,cum vi,& metu iuratum ſit,vt decidit Afflic.
31 deciſ.322.num.6.quia iuramentum non†poteſt ſperni auctoritate propria,Menoch.conſ.24.nu.25.vol.1.
32 Hinc licet iuramentum† ob enormem læſionem, non ſit obſeruandum, Ant.de Butr.in c.cum contingat,num.13.de iureiur.Comen.conſ.180.Ia.conſilio 133.in fin.lib.4.Dec.conſ.180. nume.6.& conſ. 349. num.3.& conſ.379.col.vlt.Soc.Iun.conſ.48. nume.9. li.1.Alba.conſ.81.nu.54.Rolan.a Vall.conſ.59.nume
10 27.li.1.Curt.Sen.conſ.43.num.25.attamen intelli-
33 gitur†petita prius abſolutione,vt tradunt pene infinl ti Doct.relati a Neuizan.conſ.22.& conſ.23.num.2. & 3.Crauett.conſ.19.num.5.& 6.& conſ.192. nu.11. Rubeus,conſ.12.col.1.& 2. late Couar.in c.quamuis, p.3.§.3.num.3.de pact.lib.6.Menoch.conſ.24.nume.
34 24.& licet actus meticuloſus iuramento vallatus ſit nullus,vt dicunt Doct.ſupra allegati,& Oldr.conſ.35 nu.1.Port.Imol.conſ.5.nu.9.& conſ.101.n.6. Rolan. a Vall.conſ.95.num.28.& 29.li.1.Cach.deciſ. Pedem. 179.n.16.Boer.deciſ.100.n.14.Cef.cõſ.19.vol.1.Alc. conſ.162.n.9.tñ prius requirit abſolutio,namque tale iuramentum licet metu extortum obligat mero iure,
35 & ideo†requirit abſolutionem magis communis opinio,teſte Mich.Graſſ.com.opin.lib.1.cap.7.num.11. de magis communi canoniſtarum,& legiſtarum atte-
36 ſtatur Burlat.conſ.72.nu.25.vol.1.Hinc etiam†iurans ſoluere vſuras debet prius petere abſolution.Io.And. in addit.ad Specul.ſuper rubr. de iure iurand. Imol.in c.debitores,cod.tit.Felin.in cap.1.num.25.eo.tit.Et q̃
37 uis in petenda abſolutione†a iuramento ſuper actu in terpoſito,ad hoc vt ſaltim agere poſſit, partis citatio non ſit neceſſaria, cum immo ea inuita concedatur, Afflict.deciſ.220.num.10. cum alijs multis allegatis per Michael.Graſſ.d.lib.1.com.opi.cap.7.q.15. vbi at
38 teſtatur,de communi:tamen in huiuſmodi abſolutione a iuramento præſtito ſuper actu metu celebrato requiritur partis citatio,Ioan.de Amic.conſ.34.nu.7.& 8.Burſat.d.conſ.72.nume.25.volu.1.Innoc.in cap.ad aures,de eo quod met.cauſ.Guid.Pap.q.140. Dec.in in cap.qua fronte,num.7.de appellat.Curt.Sen. conſ. 65.col.vlt.Ioan.de Selu.de iure iuran. qu. vlt.Couarr. lib.1.ver.reſolut.c.4.cum alijs,vt per Menoch.cõſ.24. num.11.vol.1.
39 Et huiuſmodi abſolutionem†poterit petere etiam ſi iurauerit illam non petere, quia tale iuramentum
40 †illicitum reputatur, Fel.in cap.conſtitutus,nu.9. de reſcr.& in cap.1.num.4.de iure iurand.& in cap.propterea,1.n.19.de ſponſal.egregie Nauarr. d.c.accepta
41 opp.6.nu.9.ſicuti non valet votum†de diſpenſatione voti non petenda,Richard.in 4.diſtinct.38.argum.9. q.3.Et hęc procedunt etiam in reſignationibus, quæ
* ſiunt in curia,in quibus præſtatur de*ſtylo vulgari,&
42 notorio iuramentum quod non†interuenit metus dolus,fraus,&c.Caccialup.de penſ.q.19.n.6. namque po
43 terit†reſignans metu agere,vt fuit*reſolutum in Rota die 1.Februarij,& 9.Martij coram Accorambono in vna Vrbinaten.Monaſterio,vt habetur lib. diuerſ. dec.67.in qua fuit concluſum,quod Archiepiſcopus, qui in ceſſione Monaſterij iuranerat,quod non interuenerat metus,dolus,fraus,nec aliqua ſimonia poterat audiri ſuper metu illato,non obſtante iuramento,qa tale iuramentum reſpicit dumtaxat ipſum actum reſi
44 gnationis,vt tradit Pur. deciſ.269.li.1.& ſtrictè†interpretatur vt minus obligет quam ſit poſſibile, Abb.in c.cum in fraudem,de verb. ſign. & communiter* Doct.ideo non videtur iuraſſe nõ conuenire,& agere
45 Quarto,amplia procedere †in renunciatione pẽſionis,Card.Pariſ.conſ.5.nu.161.vol.4.nam viget eadem ratio.
46 Quinto,amplia procederetetiam ſi collatio ſit alteri facta,Dec.d.conſ.209.Ruin.d. cõſ.121.vol.4.& eſt communis opinio.
47 Sexto,amplia vt conſtitutio†procuratoris ad reſignandum aut cedendum facta per metum ſit nulla ipſo iure,Hoſtien.in capitulo Abbas, quod metus cau. & ibi ſequit Abb.col.penul.verſ.decimus caſus.Imol. col.vlt.verſ.item fallit,& ita in terminis reſpõdit.Dec. d.conſ.

d.conſ.209.nu.5.verſ.tertio queritur,Ruin.conſ.121. nu.20.vol.4.nec in hac reuocatione dicti procurato-
48 ris†requiritur intimatio facienda ipſi procuratori,vel reſignatario,vt reſpondit.Ruin.d.conſ.num.21.limitans hoc modo clem.1.de renunc.vt quando procu
49 rator fuit conſtitutus metu,poſſit etiam†clam reuocari,& num.27.verſ nec,dicit quod iuramentum appoſitum in mandato,quod conſtituens habebat omnia, & ſingula rata,&c.non obligat ad obſeruantiam eius quod ille geſſit.
50 Septimo,amplia vt ceſſio litis†facta propter metum
51 ſit nulla,quo ceſſante cedens poteſt†proſequi ius ſuũ, ita reſolutum in Rota,in vna Tarraconem. canonicatus,& p̃bendę coram Moedan.de Menſe April.1538 teſte eo deciſ.32.in manuſcr.tit.de renunc.eo magis, quia ibi facta fuerat proteſtatio,&c.
52 Declaratur huiuſmodi†concluſio procedere,ſi metus eſt talis,qui cadat in conſtantem virum, Cald.cõſ. 1.de renunc.Ant.de But.in d.c.ad audientiam,num.1. quod met.cau.& ibi cõmuniter*omnes, Card. Pariſ. conſ.66.nu.3.vol.4.Rebuff.in prax.benef.ti. de reſig. met.extor.nu.8.Pet.Gregor.Sintag.iur.lib.17.cap.18. num.2.Barbat.conſ.30 col.2.lib.3.Dec.d.conſil.209. Ruin.conſ.121.li.4.& eſt communis,*& recepta omnium Doct.ſententia.
53 Namque non†omnis metus geſta reſcindit,ſed dũtaxat,qui iuſtus eſt,l.metum.ff.quod met.cau.l.vani ti
54 moris,ff.de reg.iur.c.vlt.de appell.& dicitur†iuſtus metus ex ſnĩa Caij.I.C.in d.l.metũ,qui in conſtãtiſſimũ virũ cadit,& ex ſententia Summi Pontificis,in c.cum dilectus,& in c.veniẽs,& c.conſultationi,q̃ met.cauq cadit in cõſtãtẽ virum,quod idem eſt ſi in conſtantiſſimum caderet,Menoch.de arb.iud. caſ.135. nu.2.
55 nam politiuum†reſoluitur in comparatiuum,&c.contra,Dec.in l.in cõbus cauſis pro facto,nu.2.verſ.& generaliter.ff.de reg.iur.Idem Dec. in cap. vlt. in princ. de appel.laſ.in §.in quadrupli.n.55.de act.Burſ.conſ.
56 72.n.30.vol.1.Iuſtus igitur metus†dr ſi cadat ſ cõſtãtẽ,Car.Pari.cõl.10.n.56.vol.1.& cõl.67.n.40.vol.3.& cõſ.5.nu.17.& conſ.54.nu.2.vol.4. cõis *regula teſte
57 Mandoſin capit.1.n.24.de off.de leg.& ſufficit,Corne conſ.41.nu.7.vol.2.Gelf.Hug.conſ.14.n.5.& 6.& conſ.105.num.9.Bero.conſ.35.nu.20.vol.1.Rebuff. lib.2.de reſciſſ.contract.Gl.12.art.1.in princ.n.2.& 3.

Et quia non omnes homines eiuſdem cõditiones
58 ſunt,nam†aliqui ſunt conſtantes,aliqui conſtantiſſimi alij vero timidi,Menoch.de arb.iud. in dict. caſ; 135. nu.2.Ideo communiter*Doctores voluerunt relia
59 qui arbitrio iudicis†qui metus cadat in cõſtantem virum,Glo.ſin l.interpoſitas,verb.cruciatum.C.de tranſact.vbi Bald.Glo.in cap.penult.quod met.cau.Abb. in cap.cum virum,num.8.de regul.Card.Pariſ.conſ. 53.num.60.& conſ.60.num.17.& conſ.193.nu.10.& 12.& conſ.170.num.19.vol.4.Socin.Iun.conſ.77.nu. 45.vol.1.Neuizan.conſ.46.num.17.Alciat.reſponſ.5. num.5.cum alijs,vt per Menoch.loco citat. de communi Conar.de ſponſal.2.par.cap.3.§.4.nu.8.Suarez, com.opin.verb.metus,num.147.Ber.conſ.51.num.2. &3.lib.1.& conſ.69.num.3.Ceſalus.conſ.295.nu.19 Riminald.Iun.conſ.15.nu.7.in prin.lib.1.Bellen.cõſ. 18.nu.15.Brun.conſ.82.nu.6.qui iudex arbitrabitur
60 iuxta qualitatem perſonarum Inn.in d.c.cũ dilectus quod met.cau.Aret.cõl.24.Dec.in l.in omnibus cauſis.ff.de reg.iu.nam minor metus cadit in fœminam,q̃
61 in virum,Glo.in eandẽ locum,de ſponſ.Card. Pariſ. conſ.26.nu.64.vol.3.Dec.in c.penul.nu.1.de appel.cũ alijs,vt per Tiraq.de leg.connub.p.9.n.160.Port.cõſ.
62 101.n.8.& minor†in puerum,quam in virum, Menoch.de arb.d.caſ.135.nu.5.& minor vbi adeſt,princeps,quam vbi†non adeſt,iuxta ea quæ ſcribit de curia. Rom.Card.Pariſ.conſ.66.n.4.vol.4.Oldr.conſ. 251. col.1.Ias.conſ.72.col.1.in fi.lib.1.Crauet.conſ.253.n.
64 4.Barb.conſ.30.col.2.li.3.Et omnibus†plonis timor mortis,vel cruciatus inducit iſtum metum Alex.conſ.
65 99.n.3.vol.3.Pariſ.conſ.60.n.12.vol.4.etiam ſi factus liter vis non inferatur Pariſ.conſ.53.n.58. 59. cũ.ſeq. vol.4.vbi,n.57.dicit nõ teneri expectare vulnus & qñ timinet piculũ filijs,l.illi qdẽ,qđ met. cau.Aret.cõ.
66 ſi.14.nu.15.Soc.ſen.conſ.77.num.38.vol.1.Roland. conſ.2.num.66.& 68.vol.1.Pariſ.conſ.67.nu. 39.vol.
67 3.ob magnum amorem patrum†erga filios,vt licet videre ex adductis per Tiraq.in l.ſi vnquam,in præſ.nu.
68 78.C.de reuocand.don.nam pater,& filius,vnaſ & eadem perſona cenſentur,l.vlt.C.de impube.& alijs, ſubſti.§.ei qui,inſt.de inutil.ſtip.Card.Pariſ.conſ.84.nu. 48.vol.1.Port.Imol.conſ.92.Grammat.deciſ.27.nu. 8.& deciſ.48.num.15.Martian.conſ.5.num.66. Ita ẽt
69 iuſtus metus eſt timor†mortis aſſinium,Bar.in leg.de pupillo,§.ſi quis ipſi,num.19.ff.de oper.nou.nuncia.
70 Grammat.conſ.13.num.18.& metus amiſſionis†omnium bonorum,Bart.in l.ſi ob turpem.nume.6. ff.de
* cond.ob turp.cau.Dec.conſ.690.num.8.& eſt* communis opinio omnium Doctorum,vt latius dicam in fra.

Dubium eſt autem quomodo probetur metus, & quidem in primis ſcire oportet†metum non præſumi niſi probetur Bal.conſil.63.q.1.li.1.Alciat.conſ.504. num.8.Card.Pariſ.conſ.5.num.168.vol.4.& conſ.60. num.20.cod.vol.Alba.conſ.4.n.36.Crauet.conſ.115. num.13.Cacherin.deciſ.142.num.7.Viu.com.opini. verſ.metus,cum alijs,vt per Maſcard.de prob.concluſ.
72 1051.& eſt ratio,quia†delictum non præſumitur,leg.
73 merito,ff.pro Socin.& ſi præſumeretur† metus,præſumeretur delictum.Alciat.de præſumpt.reg.3.præſum. 7.num.1.Gabriel.ſuis concluſionib.tit.de maleficijs,
74 li.7.concl.2.& ideo alleganti † renunciaſſe ob metum incumbit onus probandi illum metum Bald. Aret. & cæteri,in l.interpoſitas.C.de tranſact.Alciat.conſ.97. num.34.Port.Imol.conſ.101.num.8.Rebuff.tract.de reſciſ.contract.glo.12.art.vni.num.2.Plot.in l.ſi quando,num.77.C.vnde vi Maſcard.de prob.concl.1052. num.1.Card.Pariſ.conſ.26.num.66.vol.3. Caputaqu.
75 deciſ.221.num.1.p.2.& a noſtratibus difficilis†,probationis reputatur Card.Pariſ.cõl.83.num. 61.& conſ. 60.num.2.1.vol.3.Menoch.de arb.iud.caſ.216. num. 17.nam metus†ſolet clam inferri,glo.in l.ſi cum exce
76 ptione.§.in hac actione,verbor.ignorantiam. ff.quod met.cau.vbi Ang.Alex.conſ.24.num.8.li.2. & conſil. 156.num.1.li.5.Corn.conſ.41.col.3. vol.2. & conſil. 124.num.4.vol.3.Alba conſ.77.num.9.

77 Et quia metus†conſiſtit in mente, nam eſt inſtan-
78 tis periculi,vel futuri cauſa mentis trepidatio,l.2.ff.qp met.cau.Anch.conſ.299.Burſat. conſ.72.num.10.& 79 metus,dicitur qualis†mentem tenens Card.in clemen.
80 cauſam.§.verum,de elect.& per teſtes † probari metũ
* ſcripſere*communiter Docto.poſt Abb.in ca.ſuper hoc,de renunc.& in ca.2.de reſtit.ſpol. & per litteras,
81 vt per Ruin.conſ.121.vol.4.& teſtes probabunt habi-
82 to*reſpectu ad dignitatem,opinionem,ac numerum, Abb.in d.c.ſuper hoc,nume.14.23. 24.28. & 51.& hi
83 teſtes†non debent interrogari negatiue, videlicet qđ non vi metu renunciauit,&c.Sed affirmatiue hoc modo qua cauſa N.renunciauit,&c.& hanc eſſe proxim.
* formandi articulos,& interrogandi teſtes tradit Ioã. Andr.

Addr. quem refert, & sequitur Abb. in d.c. super hoc,
84 num. 28. & qui deponunt super metu † habent præsumptionem pro ipsis, nam dicit Clemens III. in d.c. super hoc, & de renunc. *Tuæ experientię respondemus, quod nulla ratio hoc verisimile reddit, vt quisquam beneficium multis forte expensis, & laboribus acquisitum, quo substentari debet facile sine magna causa sua spe* ✱ *te* resignet. Hinc* cõiter scribunt Doct. magis credi †
85 duobus testibus deponẽtibus de metu, quam decem, & mille deponentibus de spontanea voluntate, Inno. in d.c. super hoc Angel. in l. non est verisimile, ff. quod met. cau. Alex. cons. 156. num. 3. vol. 5. & cons. 99. col. 3. & cons. 100. col. 2. lib. 3. Barb. cons. 54. col. 1. lib. 1. & cons. 66. col. 4. eo. li. 1. Fel. in c. in nostra, col. 2. de testibus. Dec. cons. 209. col. 1. & vlt. cum alijs congestis per Card. Paris. cons. 53. num. 62. vol. 4. Alciat. de præsum. reg. 3. præsump. 7. num. 5. Goradin. cons. 9. col. 2. in fi. Grat. cons. 38. col. 4. lib. 2. Boer. decis. 100. num. 3. Gra mat. cons. ciuil. 51. & cons. 91. col. 2. cum infinitis alijs cumulatis per Mascard. de prob. concl. 1053. num. 1. de communi Dec. in c. vlt. col. vlt. de app. Suarez li. cõmuni opin. lit. M. num. 157. Bursat. cons. 72. nume. 48.
86 vol. 1. nam deponentes de spontanea † voluntate depo nunt de actu mentali, & inuisibili, qui soli Deo notus est, & deponunt in genere, deponentes vero de metu
87 deponunt in specie de minis † & tormentis, ac similib. quæ sensu corporis percipiuntur, Ita Innoc. in d.c. super hoc. de renunc. Abb. in c. 1. quod met. cau. Alexan. cons. 156. num. 3. lib. 5. Dec. in l. in omnibus causis, n. 8. ff. de reg. iur. Ita declarat Imo. in d.c. super hoc. Vn-
88 de eo magis procedit hæc sententia si testes † probant actus, ex quibus verisimiliter metus inferri potuit, Bal. in l. si quis in hoc genus, C. de epis. & cler. & in le. vlt. in fin. de hæred. instit. Barbat. in c. 1. de his qui vi met. cau. Alciat. d. reg. 3. præsump. 7. num. 7.
89 Nisi pro deponentibus † de spontanea voluntate ad essent præsumptiones, & coniecturæ, Barba. cons. 56. vol. 2. Cæpol. cons. ciuil. 2. num. 14. Alciat. cons. 104. n. 8. & cons. 5. num. 27. Ias. cons. 227. col. 13. li. 2. cũ alijs, vt per Mascard. d. concl. 1053. num. 8. vel deponentes
90 pro libera voluntate adducerent circũstãtias, † ex quibus deprehendi posset actum fuisse spontaneæ voluntatis, Ant. de Butr. d.c. super hoc. de renunc. Cæpol. in cons. ciuil. 2. col. 3. in fin.
91 Et quamuis renunciatio † præsumatur spõtanea, Co ras. de benef. par. 1. c. 8. nu. 11. Abb. in cap. sollicito, col. vlt. vers. non obstat. Ant. & Imol. ibid. col. vlt. verum si fuit allegatum renunciationẽ fuisse meticulosam, tũc de ponentes probant, vt supra dictum est.

Ita si quis fuit spoliatus, & postea renunciauit, licet
92 dicat libere renunciare, tamen præsumitur coacta re nunciatio † ita in terminis probat tex. in dic. c. sollicite de restit. spol. ibi, *quia non est verisimile, quod sponte iuri suo renunciauerit, qui reninciat spoliatus.* Sequitur Card. Paris. cons. 10. num. 64. vol. 1. Iacob. Emiliani cons. 11. num. 10. late Mascard. de probat concl. 1053. vi-
93 num. 42. cum nemo † præsumatur iactare suum. l. cum de indebito. C. de prob. Bal. in l. generaliter. C. de non
94 num. pec. & hæc est communis* opinio, vt renuncia tio post spolium præsumatur coacta, Abb. & alij, in d. capit. sollicite, col. 1. Cardin. in clem. 1. in 9. notab. de renunc. Albert. Brun. cons. 72. col. 2. vers. 2. Ita pari ra-
95 tione si quis renunciauit post carcerationem, videtur coactè renũciare, argumen. not. per Cardin. Paris. cõs.
96 53. nu. 67. vol. 4. an vero contra hanc præsumptionẽ admittantur testes, vel ne, vide per Glos. in dicto capitulo sollicite, verbo, quia non est verisimile, & ibi * cõ-

muniter Doctor. de restitut. spoliat.

97 Et metum non bene † posse probari oculis scribit Bald. in l. si quis in hoc genus, versiculo adde tamen vnum. C. de episcop. & cler. Zabarell. in clement. 1. vers. notarij in secundo not. de hæret. Felin. in cap. 1. col. 8. in princip. de fid. instrument. nisi effet illatus publice,
98 nam tunc † posset oculis, & per aspectum probari, Innocen. in dicto capitulo super hoc, de renũciat. Boer. decis. 101. nu. 2. Plot. in l. si quando, nu. 76. C. vnde vi.
99 Et probatur † etiam metus coniecturis, ac iudicijs, Gl. & alij Doct. in l. metum. C. quod met. cau. Glos. in capit. cũ dilectus, eod. tit. Bal. in d.l. si quis hoc genus C. de transact. Paul. de Cast. cons. 177. li. 1. Anchar. cõs. 299 num. 1. Raphael. Comens. cons. 68. Alexand. cons. 156. nu. 1. lib. 5. Port. Imol. cons. 5. nu. 9. Soc. Iun. cons. 47. n. 32. vol. 3. Rim. Iun. cons. 15. n. 3. lib. 1. Nat. cons. 50. n. 9. cũ seq. & cõs. 106. n. 11. vol. 1. Gram. cons. ciu. 91. Alciat. respons. 162. n. 11. Cacher. decis. Pedemont. 179. num. 1. cum alijs infinitis allegatis per Mascard.
100 de probat. concl. 1052. num. 3. nam metus † continet
101 in se dolum, qui locus † coniecturis, & indicijs probatur, Card. Paris. cons. 53. nu. 61. vol. 4. & cons. 68. eod. vol. & cons. 60. num. 20. eod. vol. Hæ enim coniectu-
102 ræ † & indicia debent legitime, exacte, ac plene probari Boer. decis. 191. in fin. Alciat. cons. 5. num. 27. & cons. 504. nu. 7. Port. Imol. cons. 72. num. 15. Mascard. dicta concl. 1052. nu. 9. & communiter Doctores.
103 Et cum † coniecturæ in iure non sint definitæ, iudi cis arbitrio remittuntur, Bald. in dicta l. si quis hoc ge nus, & cons. 26. lib. 3. Anchar. dicto cons. 299. Bartol. in l. de pupillo, §. si quis ipsi prætori. quæ. 8. ff. de oper. nou. nunc. Dec. in l. in omnibus causis, nu. 7. ff. de reg. iur. Menoc. d. tract. de arb. iud. cas. 136. n. 2. Corn. cõs. 41. ut lit. 1. vol. late Mãd. in c. 1. n. 23. & 24. de off. dele.
104 adeo quod † totũ negotiũ relinquitur in arbitrio iudicis, Card. Paris. cons. 66. num. 6. vol. 4. Mascard. de probat
105 concl. 1052. nu. 10. & * communiter. & plures † coniecturas refert Mandos. loco cit. & colligitur ex dictis p Menoch. d. cas. 136. per totum ac dicetur infra.

Vnum autem nõ omittam quod debent testes spe
106 ciem, & qualitatem † metus dicere, Alexand. & omnes, in l. interpositas, C. de transact. Caputaq. decis. 221. n.
107 2. quæ species, & qualitas † debet probari per aliũ pro ximum. l. vlt. vbi Angel. ff. quod met. cau. Cardin. Paris. cons. 26. nu. 66. vol. 3. Plot. in l. si quando, num. 76. C. vnde vi. Bursat. cons. 72. nu. 16. vol. 1. & de vano † metu
108 non esse curandum est* communis opinio. Ias. consil. 72. col. 1. lib. 1. Bertand. cons. 118. vers. 3. lib. 2. Card. Paris. cons. 58. num. 64. vol. 4.

109 An testes † deponentes de metu debeant reddere causam, vide Abb. & alios, in d.c. sollicite, latius idem Abb. in d.c. super hoc, de renunc. vbi late multa pertinentia ad hanc materiam congerit, debent tamen te
110 stes deponere de metu in specie nõ in genere, Cepol. cons. ciu. 2. n. 10. cũ alijs, vt per Burs. cõs. 72. n. 16. vol. 1.

Ex quibus omnibus aliquæ illationes sunt deducen dæ ad materiam nostram pertinentes. Et prima erit,
quod si quis resignauit beneficium ob metum mor-
111 tis, vel cruciatus corporis, † resignatio est nulla, & in hoc oes concordant* omnes Doct. supra allegati namque
112 isti reputantur iustus metus, l. 1. ff. quod met. cau. capi tulo dilectus, cum sequenti eodem tit. Doctor. in l. interpositas, C. de transact. & sufficit quod de hoc con
113 stet per minas illius † qui erat solitus illas exequi, l. metũ la. ff. quod met. cau. Bart. in l. 3. ff. ex quib. cau. maio. Io. And. & alij omnes in dicto capitulo cum dilectus,
114 & dicitur cadere in constantem † virum, late Ruin. cõs.

121. nu. 1. vol. 4. Dec. & Cagn. in l. in omnibus causis, ff. de reg. iur. & egregie Burs. cons. 72. num. 33. vol. 1. dicit tribus concurrẽtibus, quod persona q̃ minatur
115 † valeat minas ad effectum ducere. Secundo quod cõ sueuerit id facere. Tertio, vt sint atrociores minę, Ias. in §. quadrupli, num. 10. Instit. de act. Ant. Gomez. to. 2. variar. resolut. c. 14. num. 24.
116 Secundo infertur, † vt renũciatio beneficij facta a carcerato nõ teneat, Glo. in clẽ. multorũ, in verb. mul
✱ torũ, de pœ. q̃ sequuntur* cõiter Doct. Roffiniac. de benef. c. 20. num. 15. Card. Paris. cons. 53. num. 64. vol. 4. & probatur, in d. clem. multorum ibi, *nonnulli obtinentes temporale dominium viros sæpe Ecclesiasticos capere captosque donec sua resignent beneficia*,
117 & ratio est, quia carcer probat iustum metum, qui ca dit in constãtem virum, vnde qui probat fuisse carce
118 ribus † mancipatum, videtur probare iustum metum, l. qui carcerem, & l. metum, §. sed licet, quod met. caus.
✱ Soc. Iun. cons. 77. n. 37. vol. 1. & * cõiter Doct. & ideo
119 contractus † ibi initi sunt nulli, Dec. cons. 691. num. 5. Neviz. cons. 52. nu. 47. Guid. Pap. q. 254. Marsil. sing.
✱ ✱ 306. & est communis* opinio in* stylo obseruata.

Et hęc conclusio procedit quoties impulsio, vel cã
120 impulsionis † prouenit ab eo qui carcerauit, secus si ab alio: nam si quis instante Fisco, vel alio in vinculis detineretur, & cum tertio contractum iniret, vtique nõ diceretur metu carceris celebratus, nisi cũ psona ad cuius petitionẽ fuisset detentus contraheret, ita p bat tex. cum gl. in d.l. qui carcerem, ff. quod met. caus. Bar. cons. 158. nu. 8. vol. 2. Port. Imol. cons. 5. nu. 44. & 45. Ioan. de Amic. cons. 34. sub n. 8. Alciat. cons. 367.
✱ num. 8. Nicol. Euerar. cons. 64. & est cõis opinio* vt patet ex adductis per Burs. d. cons. 72. num. 34. vol. 1.

Si vero renũciatio facta fuit statim postquã exiuit
121 carceres, † valida est, Roffiniac. d.c. 20. in tract. de be-
122 nef. num. 15. quod verum † est si constet metum cessa re, l. ob turpẽ, vbi Ias. ff. de cond. ob turp. cau. Bal. cõs. 240. lib. 1. Alex. cons. 127. n. 5. lib. 5. Aflic. decis. 336. num. 6. Alciat. cons. 5. num. 9. Natt. cons. 500. nu. 44. Alb. cons. 4. num. 36. Bero. cons. 195. vol. 3. nu. 11. Ca cher. decis. Pedem. 142. nu. 8. & 9. Si vero viget causa metus præambuli, quamuis renunciauerit spontanee,
123 & ex interuallo sequuto, tamen metus durare † videt, Bal. & Alex. in l. 2. ff. quod met. caus. Alex. cons. 68. lib. 4. & cons. 98. num. 8. lib. 3. Aret. cons. 14. nu. 17. Boer. decis. 100. n. 8. Natt. cons. 551. num. 16. cum seq. Rol. a Valle, cons. 95. n. 32. cum seq. vol. 2. Cell. Hug. cons. 120. num. 67. 68. & 69. late Euerard. cons. 19. Alex. de Neuo. cons. 3. & cons. 12. Soc. Iun. cons. 98. n. 3. vol. 3.
✱ Ferrett. cons. 79. num. 12. cõis* opinio, vt per Bursat. d. cons. 72. num. 27. vol. 1. & infinitos allegat Mascard. de prob. concl. 1051. num. 36. Idq; posset exẽplificari
124 in eo † q ductus extra carceres renunciat, & post renũ ciationẽ ducit ad carceres, vel renũciat hac ratione ne reducat ad carceres, Card. Paris. cons. 53. n. 64. vol. 4. Et hoc limitarẽ non ꝓcedere in curia qũ Sũm. Põt. non vult priuare Episcopum criminosum in carcere
125 detentũ, sed iubet illũ duci extra carceres, vt renũciet † ea culpa sua iste metũ passus est, l. 3. §. sed vim, ff. qd met. cau. l. accusationis. C. eo. Im. & alij, in l. q latronib. ff. de testib. Afflict. decis. 149. post prin. Abb. in c. dile ctus, n. 6. qd met. cau. Alex. cõs. 99. in prin. lib. 3. Rim. cons. 15. n. 5. li. 1. Io. Amic. cõs. 34. n. 4. Cou. de spõs. 2. p. c. 3. §. 4. n. 12. Mascard. de prob. concl. 1051. nu. 31.

Ita et si retinet clausus, & astrictus in domo, & po
126 stea renunciaret, † nam presumeret renunciatio metu facta, l. 1. §. pen. ff. de vi, & vi arm. Corn. cons. 41. lib. 2. Barb. cons. 54. num. 19. lib. 1. Card. Paris. cons. 60. nu-
15. vol. 4. Mascard. de prob. concl. 1051. nu. 45. eo ma
127 gis si fuit auditus † fragor, & strepitus armorum, Alex. cons. 99. num. 3. lib. 3. Abb. cons. 60. col. 4. lib. 1. Fel. in
128 c. cum M. Ferrarien sis, col. 10. de cõst. nam carcer in hoc proposito dicitur quilibet locus a quo quis libe re discedere nequit, Sigismund. Losfred. cons. 17. nu. 13. cons. feud. vol. 1. Bursat. cons. 72. num. 34. vol. 1.
129 Tertio infertur, quod renuncians beneficium ob timorem excõicationis imminẽtis, de qua fuit mina-
tus per Episcopũ, aut Vicariũ, vel alium ordinariũ si non renunciaret, põt dicere nullã renunciationẽ, & ad beneficiũ renũciatũ redire, quia dicta renũciatio est nulla, & non tenet, Card. Zabarell. in clem. vnica, n. 7. vers. 9. de renunc. Alex. cons. 219. nu. 4. lib. 2. Dec. in c. ex parte, nu. 25. de rescrip. & in terminis in facti contingentia cõsuluit Barb. cons. 30. lib. 3. Dec. cõs.
✱ 209. num. 4. & est cõis,* & recepta Doct. sententia.
130 Mouetur Barb. q a † quoties requiritur in actu volũ tas qualificata, tunc nunq̃ per solam voluntatẽ non in teruenientę illa qualitate vł satisfactum illi actui, sed
131 in contrahendo † requirit volũtas libera, c. vbi pericu
132 lum, §. ceterũ de elec. lib. 6. & in diffoluendo, l. ab em
133 ptione, ff. de pact. nã q̃ sunt principia generaliter † sunt principia corrũpendi, l. Stichũ, aut Pamphilũ, §. natu ralis, ff. de solutio. l. nihil tam naturale, ff. de reg. iur. c. oẽs res, eod. tit. At in casu nostro nõ adest voluntas li
134 bera, q̃a timor excõicationis † inducit iustum metum Doct. in c. cũ dilectus, quod met. cau. Rom. cõs. 369. circa prin. col. 4. in 2. dub. nu. 10. Nicol. Mil. in suo re pert. in verbo iustus metus, Gig. de pẽ. q. 36. Coua. in epit. lib. 4. decr. p. 2. §. 4. c. 3. n. 12. vers. 8. & fuit decisũ
✱ * in Rota teste Mascard. de prob. concl. 1051. nu. 50.
✱ vbi attestatur hanc esse* cõem, & receptissimã Doct. sententiam, nam licet iniusta excõicationis sententia
135 † quo ad Deũ non liget, c. cum æterni, de re iud. lib.
136 6. nocet tñ quo ad † participanda sacramenta Ecclesia
137 stica, c. 9 nobis, de sent. excom. & ist † parere dẽt ne ex su bia liget, qui prius ex puritate sententiæ absolutus te nebat, c. hic. 13. q. 3. Rom. d. cons. 369. num. 10. & 11. vnde iustũ metum inducit, excõicatio. n. continet ne
138 dum corporis † detrimentum, sed ẽt aiæ, c. de manife
139 sta. 2. q. 1. c. Episcopi, 11. q. 3. nam per † excommunica tionẽ quis moritur, c. corripiatur 24. q. 3. Ideo timor
140 excommunicationis est † timor grauis, arg. l. placet, C. de sacr. Eccl. l. 2. qui sacramẽta, C. de apost. c. sacro ap probante concilio, de sent. excõm. Et iõ dicit Host.
✱ * cõiter receptus in d.c. dilectus † q̃ metus excõicatio
141 nis æquiparatur metui cadenti in constantem virum.
142 Nec obstat, quod † excommunicatio sit medicina, nam hoc est verum cum subest causa, vel sit propter bonum obedientiæ, & ita intelligitur c. cum medici-
nalis, de sent. excom. lib. 6. vt declarat Barbar. d. cons. 30. col. 2. sed in casu nostro non subest causa, & excõ municatio est iniusta, ideo iustum timorem inducit,
✱ Io. And. d.c. cum dilectus, & Abb. ac communiter * doct. respondent ad ea quæ dicit Glos. ibi & alia ad-
ducit Barb. loco cit. col. 3.

Quarto infertur nullam esse renunciationem be-
143 neficij factam. p. p. † metum amissionis oẽs. bonorũ, Glo. in verb. coactus, Inn. Card. Zabarell. Ant. de But. Abb. num. 1. & 2. ac. 6. Anch. num. 1. & communiter
✱ alij in c. 2. quod metus caus. Gig. in tract. de crim. les. maiest. q. 4. num. 6. Rot. decis. 6. de renun. in nou. Co
✱ ras. de benef. p. 1. c. 8. n. 10. & est* communis opinio.

Idque probatur in d.c. 2. quod met. cau. vbi ex eo
qd quidã Abbas misit milites, vt expellerẽt quendam

clericum a domo & vniuersa possessione nisi ecclesiã
suam penitus abiuraret, Papa mandat ecclesiam esse re
stituendam, & ibi Doctores notant.
144 Et ratio est, quia periculum amissionis omnium bo
norum inducit iustum metum, qui cadit in constantẽ
virum. Gl. per illum tex. in d. cap. 2. Bart. in l. 1. in fin. C.
quod met. cau. arg. c. presbyteros. dist. 50. & hunc me-
145 tum † metui mortis æquiparari docent Ruin. cons. 23.
nu. 9. li. 1. Dec. cons. 690. nu. 8. Crauett. cons. 49. nu. 7.
Gramm. decis. 18. nu. 2. Rolandꝰ a Vall. cons. 2. nu. 55.
li. 1. Menoch. de arbit. iud. casu. 135. in fin. Mascard. de
prob. concl. 1051. num. 54. Socc. Iunior cons. 77. n. 35.
li. 1. vbi multa ad hunc propositum deducit. Et ideo si
146 cuti ob defensionem personæ licitum † est hominem
* occidere, l. vt vim. ff. de iust. & iur. & ibi* omnes, vt ibi
late dixi, cum illam legem publice interpretarer, ita &
147 propter defensionem † rerum licitum est hominem oc
* cidere, Gl. in d. l. vt vim, quam* omnes sequuntur teste
Dec. n. 31. Claud. n. 72. Fortun. n. 17. Rimin. Iun. num.
338. & plures allegat Marsi. in l. furem. ff. de furtis, &
cons. 4. Carrer. in prax. crim. §. circa, nu. 29. Couarr. in
3. par. relect. §. vnico. n. 6. de homic. Franc. de Mar. qu.
148 771. nam bona † sunt hominum substantia & vita. l. Ad
149 uocati, in verbo, vita vbi Gl. Bal. & alij. C. de aduoc. di-
uer. iud. & pecunia est anima † miseris mortalib. Coua.
150 4. li. decr. par. 2. c. 3. nu. 18. vers. 13.
Hinc familia † sine diuitijs sordescit, vt patet ex ad-
ductis per Card. Paris. cons. 35. nu. 33. vol. 2. nam fami-
151 liatum decus & honor per diuitias conseruatur, vt p
eundem Card. Paris. cons. 111. nu. 19. vol. 3. Hinc pecu-
152 nia † dicitur fideiussor futuræ necessitatis Glo. in le. 2.
C. de const. pecun. Franc. curt. in tract. sequest. col. 2. &
153 secundus sanguis † hominis, Ias. in l. vt vim. num. 22. ff.
de iust. & iur. & in l. ne quicquam. ff. de off. proconsi. &
154 leg. & † vita hominis, Barbat. cons. 53. col. 4. li. 2. Marsi. in
l. 1. §. propterea, nu. 2. ff. de q.
155 Et hæc procedũt † etiam in amissione maioris par
tis bonorum, ita ampliat Abb. dicens ita tenere Goffr.
in c. 2. num. 1. quod met. caus. Socc. Iun. cons. 77. num.
* 35. li. 1. & est* communis opinio, ad quod allegat tex.
156 in cap. frequens. de rest. spol. lib. 6. vbi in actu odioso
æquiparantur omnia bona & maior pars tradit Bal. in
l. isti quidem. §. si is. ff. quod met. caus. Vit. de Camb. in
tract. claus. tit. de metu rerum, Blanc. in l. vlt. num. 129.
ff. de quæst.
Et hoc habet locum etiam si iurauit, &c. vt dicunt
præallegati Doct. & Rot. decis. 7. de renunc. in nou.
157 Verum isti qui renunciant † beneficia ob metum a-
missionis patrimonij peccant, licet restituanter in o-
dium metum inferentium, vt optime scriptum reliqt
Inno. d. c. 2. quod met. caus.
158 Quinto infertur, qꝺ si fratri vel cõsanguineo immi-
net periculum, vel isti detineantur in carceribus, & al
ter frater renunciat beneficium ob hanc causam renuncia-
tio dicitur meticulosa & nulla, Ita Roman. in Rub. de
* arbitr. col. 8. & fuit decisum* in Rot. vt habetur dec. q.
dẽ renũ in nou. Card. Paris. cons. 5. num. 161. vol. 4. Na-
uarr. in c. accepta. in 5. oppos. nu. 1. in fin. de rest. spoli.
Felin. in ca. Ecclesia sanctæ Mariæ, num. 99. de const.
* Ruin. cons. 121. num. 3. volu. 4. & est communis* opi-
nio.
159 Et est ratio, † quia talis metus iustus reputatur. Bart.
& alij in l. de pupillo. §. si quis ipsi prætori. nu. 18. ff. de
ope. nou. nunc. vbi Ale. n. 23. Soc. in l. 1. n. 3. & 10. ff. de
his qui pẽn. nom. Idem Soc. in l. mulieri & Titio, nu. 8.
ff. de cond. & demõ. Rebuff. in prax. benef. tit. de resig.
met. extor. n. 2. Imo, in c. super hoc qui, matr. acc. poss.
Ale. cons. 99. n. 9. li. 3. Card. Paris. cons. 66. n. 2. vol. 4. &
probatur in c. ciant, de elect. li. 6. & ibi Io. Monac. ca.
quicunque, de sent. excomm. vbi Archid. l. præterea, ff.
de lib. caus. clem. vnica, de homic.
160 Declara tamen hanc † illationem procedere, si fue
rit probatũ, quod nisi prædictus clericus renũciasset,
fratres, & consanguinei non essent liberati, & per mul
tum tps detinerentur in carceribus: in his in terminis
loquitur d. dec. Rot. 7. in fin. de renun. in nou.
161 Sed o declara † procedere si fratres & parentes erãt
iniuste detenti in carceribꝫ. & metu ne detinerentur vl
terius renuniauit, secus vero si iuste, ita egregie expli
cat Card. Paris. cons. 5. nu. 172. vol. 4. nam ibi allegãba
tur fratrem Bandinelli Cardinalis Sauli renũciasse ob
metum, quia d. Cardinalis erat carceratus a Leone X.
& per consequens nullam esse renunciationem, Paris.
162 aũt tuet contrariã opinionẽ, nã d. Cardinalis erat reus
criminis læsæ maiestatis, & vt talis pronunciatus, & de
claratus, iustissime potuit a Leone X. ne dum benefi-
cijs pensionibus, & bonis omnibus & honoribus & di
gnitatibus priuari, verum etiam vltimo supplicio affi-
ci, C. ad le. Iul. maie. per tot. Bar. in extrau. qui sint rẽb.
iustus enim & publicus erat carcer. d. Cardinalis & cõ
dẽnatio ipsius, & actus qui in ipsomet Card. nõ indu
xerunt iustum metum, a fortiori igitur illum minime
induxerunt in personam dicti fratris nõ carcerati, ne-
163 que condẽnati, nam quod facit iudex iuste, metũ non
* inducit, l. 3. §. sed vim. ff. quod met. caus. ad notata in l.
accusationis. C. eo. & est cõis* opinio, vt supra dixi, iu-
164 ris enim executio nec metum nec iniuriam inducit,
l. iniuriarũ, §. 1. ff. de iniur. l. quemadmodũ, §. magistra-
tus. ff. ad leg. Aqui. l. quod principi. ff. de acqua pluu. ar
165 cen. Ita etiam & carcer iustus, Doct. in l. qui carcerẽ.
ff. quod met. cau. Afflict. dec. 49. namque Card. nõ fuit
carceratus ad effectũ vt cederet, sed ob suum delictũ,
vnde non videntur inesse qualitates a iure considera-
tæ, l. interpositas & l. si maior. C. de transi.
Nũc aũt pro resolutione totius materiæ aliqua du-
166 bia sunt explicanda. Et primum † erit, An si quis renũ
ciauit beneficiũ ob metũ reuerẽtialẽ Card. aut Epi re
nũciatio sit nulla? Ant. de But. in c. cũ inter, not. 4. n. 5.
dicit valere & metũ reuerẽtialẽ nõ vitiare renũciatiõ-
nẽ, & mouet ex illo tex. q. qdẽ tex. nõ ꝓbat hãc cõclu
sionẽ duplici rõne: Prima qa ibi tex. loquit de Papa, q
167 cũ sit sũmũ ius, & ætas, nõ dr metũ inferre. Bar. in l.
vl. ff. quod met. cau. Ias. cons. 72. col. 2. li. 1. & in l. pacta
nouissima. no. 3. C. de pac. Soc. cõl. 59. in pri. li. 3. Cra.
cons. 114. n. 11. & cõl. 253. n. 4. Scda, qa ibi erat lis, &
fuit facta cõpositio, vt dicit te. & cõiter* Doc. tradũt,
168 nãq; Papa põt partes litigãtes corã eo etiã inuitos cõ
pellere ad cõcordãdũ, vt ibi Ant. de But. n. 4. dicit sub
169 dens alios iudices debere hortari ad compositionem
litigãtes, non autem astringere.
170 Vnde alij cõtrariũ voluerũt, qa sola cã reuerẽtiæ
sufficiẽs est vt rescindat cõtractus, Soc. Iun. cõl. 77. n.
154. li. 1. & cõl. 67. n. 39. li. 2. Rip. li. 3. rñi. c. 15. h. 8. insi.
* Soc. cons. 263. col. 1. n. 2. & 4. lib. 2. vbi attestat* de cõi.
Corn. cõl. 140. in fi. li. 3. Curt. Iun. cons. 41. n. 11. Ruin.
cõl. 60. li. 3. Alba cons. 77. n. 21. Arẽ. cons. 24. n. 6. Pau.
de Cast. cons. 177. vbi oẽs loquuntur de filio filiaue er
ga patrẽ matrẽq;, & de vxore erga maritũ, & hãc esse
cõem opinionẽ attestat Masc. de ꝓb. concl. 1051. n. 15.
171 Hinc metus † paternus interueniens in professione
illam rescindit, Put. deci. 262. li. 3.
172 Pro cõcordia distingue, † q. aut præcesserunt ming
aut verbera, & tũc ꝓcedit posterior sn̄ia, aut nõ, & tũc
prior, ita distinguit Bar. in l. si ob turpẽ. col. 2. 1 fi. ff. de
cond.

cond. ob turp. caus. Inn. inc. perlatum, quod met. caus.
& in c. cãm matrimonij, de off. deleg. Ias. cõl. 3. n. 6. li.
1. Ant. de But. in c. 1. de resp. impub. Card. Alex. in c. cũ
locum, col. 3. & 4. de spons. Fel. & Dec. in d. c. causam
matrimonij. Soc. Iun. cons. 77. n. 154. vol. 1. & cõl. 67.
* n. 24. vol. 2. Affic. decis. 94. n. 9.* cõis opinio de qua at
testatur Boer. decis. 100. n. 11. Mascard. de prob. cõcl.
173 1051. n. 17. & in metu reuerẽtiali ad cõtrahẽdũ † matri
* monij: ita distinxit Rot. in vna* Ispal. matrimonij co
ra Vestan. 19. Octob. 1551. teste Caput. dec. 221. p. 2.
Et hæ minæ iustum metum inducunt, secundum
qualitatẽ inferentis, t& cui inferunt, inspecta persona
minantis an sit manu prõptus, vt statim exequi soleat
qd dicit, vel sit terribilis, iniustus, Bellam. cons. 9. col.
5. Crauett. cons. 49. n. 1. Menoc. de arbit. iud. cas. 136.
* nu. 11. Ruin. cons. 121. col. 1. vol. 4. & est* cõis opinio,
vt per Bar. in l. metũ. ff. quod met. cau. Mascard. de ꝓ-
bat. concl. 1051. num. 18. inspecta persona cui inferũ
175 tur, an sit timidus, vilis, mobilis, & sic arbitrio iudicis,
Soc. Iun. cons. 47. num. 33. lib. 3. Menoch. d. cas. 136. n.
8. & 9. Probandum igitur erit, quod ille superior con
176 fuenerat non † obedientes in carcerare, violentias, & in
iustitias inferre, Bar. in l. de pupillo. §. si quis ipsi præto
ri, in 5. q. ff. de oper. nou. nũc. Io. And. &* cõiter Doc.
* in c. insinuantes, qui cler. vel vou. Alex. cons. 16. n. 10.
lib. 3. Crauett. cons. 49. nu. 1. & quod minatus est, vel
quod intercesserint verbera, vt supra dictũ est. Vnde
177 sequitur † quod si precibus Episcopi aliquis renũciet,
ex hoc non potest annullari resignatio, quia nõ induc-
cũt iustum metum, quamuis preces superiorum sint
178 † mandata, l. 1. ff. quod cuius, vbi gl. cum alijs, vt p Ti
raq. tract. de pen. l. connub. caut. 35. Afflict. decis. 69.
nu. 5. & hoc in terminis firmat Abb. in c. Abbas, nu. 4.
quod met. cau. quod probatur in d. c. Abbas, quia ibi
loquitur de ordinario mittẽte milites, & quia rogami
179 na non consistunt in atrocitate facti, vt † requiritur l.
metum, & l. inuidiã, C. quod met. cau. Alex. cons. 16. n.
9. lib. 3. & cons. 99. num. 3. co. lib. Card. Paris. cons. 60.
num. 12. vol. 4. Limitatur tamẽ nisi ille Episcopus, vel
ordinarius solitus esset ꝺquire in clericos votis suis nõ
180 obtemperantes, nam hoc † casu rogamina inducerent
iustũ metum, ita limitat Abb. in d. c. Abbas, nu. 4. vers.
istud fallit, quod met. caus. Paris. cons. 66. num. 8. vol.
4. Mascard. de prob. concl. 193. nu. 5. vbi nu. 6. ponit
qualitates probandas, quod magna cum difficultate
obtineretur in praxi, in omni autem casu probatio
181 debet esse exacta, t& legitima, vt tradit egregie Paris.
* d. cons. 5. & communiter* Doct. sequuntur, & omni
casu crederem optimum esse probare emolumẽtum
182 ad inferentem † metum, de eo prouenientẽ, Soc. Iun.
cons. 37. num. 30. lib. 2. quod etiam tradidit post alios
Mascard. de prob. concl. 1051. col. 3. in princ.
Secundo dubitatur, an præceptum comminatorij
carceris, priuationis, dignitatis, vel bonorum omniũ
183 † factum a Rege inducat iustum metum ad effectum
vt annullet renunciationem factam ob dictum præce
* ptum, cõis* opinio est affirmatiua, secundum quã cõ
fuluerunt in facti contingentia duo pclarissimi Doc.
Dec. cons. 209. & Ruin. cons. 121. lib. 4. Nãque Rex
Franciæ audita translatione facta de Episcopo Atrẽ.
ad Ecclesiã Placen. absque eius licẽtia, adeo hoc ægre
tulit quod per suas litteras Cardinali Rothomagẽ. si
gnificauit, quod si ille ad Ecclesiã Aften. infra biduũ
non accederet, & renunciaret Episcopatum Placen.
in carcerem detruderetur, & ab officio senatoris su-
spenderetur, & cũ vniuersa sua familia priuabitur oĩ
commodo Regio: Ideo quærebatur, an hmõi cessio
fuerit facta ob iustũ metũ, Dec. & Ruin. respondẽrũt
184 affirmatiue, quia præceptum † Regis iustum metũ in
ducit Bar. in l. pen. C. quod met. cau. & in tract. de Ti-
ranno. col. 5. vers. impressionem aũt, Glos. in c. conue
nior. 23. q. 8. Dec. cons. 468. num. 22. Mascar. de ꝓb.
concl. 1051. num. 55. Pet. de Anch. cons. 219. visa, col.
185 1. vbi loquitur de præcepto † domini Parmæ, Bar. in l.
creditor, in fi. ff. de solut. vbi loquitur de præcepto ci
186 uitatis, quod iustum metum inducat Bal. in l. falsus, in
fi. C. de furt. & in l. oẽm, in fi. C. ad Tertull. Abb. cons.
60. col. 2. lib. 1. Barb. cons. 42. col. 3. lib. 1. & quod ꝑce-
ptum † Regis iustum metum inducat, cõsuluit Gem.
cons. 15. in 2. dub. Ang. cons. 215. col. vlt. & late com-
probat hanc opinionẽ Ruin. d. cons. 121. a n. 4. vsque
ad 10. vbi pulcherrima adducit, & nu. 11. 12. & 13. cõ
188 cludit ex dictis † literis Regis cõstare de metu, nã epi-
stola plene probat intentionẽ scribẽtis si apparet eius
189 manu scripta, † vel habeat sigillum Regis, l. Publia, §.
vlt. ff. depos. Bar. in l. nuda, in fi. ff. de don. Doct. in c. 2.
de fid. instrum. Rot. decis. 433. in nou. nam literæ iuſ
su Regis fuerunt intimatæ dicto Episcopo, de quo
fuit rogatus Notarius, Ruin. d. cons. num. 11.
Tertio dubitatur, an requiratur protestatio quan
do sit resignatio propter metum ad effectum, vt po-
** stea possit annullari? communis* opinio est non* esse
190 necessariam, nam sufficit quod cõstet de metu aliter
Bar. in l. 2. §. qd diximus. ff. si qs caut. & ibi Alex. in fi.
Idẽ Alex. in l. qui aliena. §. celsus, col. 2. ff. de acq. her.
Paul. de Cast. cons. 21. in cã delert. col. antep. vers. nec
vẽ obstare, Aret. cons. 163. col. 3. in terminis nostris.
191 Dec. cons. 209. n. 6 si vero fiat protestatio illa adiuat
probationẽ metus Io. And. in c. vlt. de appell. Dec. in
l. in oibus causis, n. 12. ff. de reg. iur. Crauett. cons. 114.
192* nu. 6. & est* cõis opinio, non aũt † sufficit absque alia
probatione, Soc. cons. 4. n. 11. lib. 3. Ber. q. 84. nu. 6. Al
ciat. cons. 367. n. 10. Burl. cons. 72. n. 2. vol. 1. Alb. cõl.
* 77. n. 15. cõis* opinio teste Ber. cons. 35. n. 2. vol. 1. Ma
193 scard. de prob. concl. 1051. n. 9. Et protestatio t& clã-
destina adiuat probationem, c. 1. quod met. caus. vbi
Abb. in glos. 1. Idẽ Abb. in c. cum M. col. 6. de const.
Bal. in l. si repetẽdi, circa si. C. de cond. ob caus. f. eo ma
gis si iusto timore imminente nõ fuit ausus publice
194 ꝓtestari, Bar. in l. de pupillo, §. si quis ipsi ꝓtori, ff. de
oper. nou. nunc. Bal. in l. clare. C. de fideicõmiss. Paul.
de Cast. in l. qui in aliena, §. vlt. ff. de acq. hæred. Ruin.
d. cons. 121. n. 25. vol. 4. verũ si aliquis fuisset prouisus
de illo beneficio sic renunciato hmõi ꝓtestatio clã-
195 destina † nihil operat ad sui ꝓiudicium, Bar. in d. l. qui
in aliena, §. Celsus, in fi. ff. de acq. hæred. Bar. in l. clari.
C. de fideic. Alex. cons. 16. col. pen. lib. 3. vbi conclu-
dit, quod protestatio clandestina facta a Patrono de
non ꝓtentando alium, & si ꝓtentaret quod faceret p
196 metum, quod talis † protestatio non præiudicat illi q
postea fuit præsentatus, Bar. in l. non solum, §. morte,
ff. de oper. nou. nunc. & dicit Ruin. d. cons. 121. n. 17.
197 quod talis protestatio non operatur in actu qui pen
det a voluntate duorũ sicut est renũciatio beneficij.
Declara tũ vt ꝓtestatio clãdestina non operet in ꝑ
iudiciũ tertij, qñ tertius ꝓbabiliter ignoraret talẽ ces
sionẽ factã fuisse ꝑ metũ, nã hoc casu nulla põt ei cul
patimputari, secus vero qñ sciret, vel fuit cã ad metũ
198 inferendũ, nã sicut ꝓtestatio clãdestina ex cã ꝑ † metũ põt fieri, & prodest respectu eius q metũ infert
ita vẽ ꝓdesse contra eũ, q fuit cã vt metus illatus esset
ita in terminis renũciationis factæ ad illantiã ꝓtis-
199 cõsuluit Dec. d. cõl. 209. n. 5. vers. circa prima difficul
tatẽ, Ruin. d. cons. 121. n. 19. cũ seq. & facit tex. in l. me

tum,§.sed licet,ff.quod met.cau.& regula qui causam
200 † damni dat,&c.l.qui occidit,§.vlt.ff.ad leg.Aquil. & secundum hanc opinionem annis elapsis consului,& ab hac puto non esse recedendum in iudicádo, vt patet ex adductis per Dec.& Ruin.in locis citatis.

Quarto dubitatur,An metus qui interuenit in resignatione beneficij videatur † purgatus,si per multos
201 annos resignans non reclamauit,& egit allegando,& probando meticulosam renunciationem?vt affirma-
202 tiue dicēdum,quia ex interuallo† temporis purgatur metus,Bal.in l.2.C.quod met.caus.& cons.240.lib.1. Gem.cons.24.col.1.

Pro negatiua allegatur,quia quod a principio non tenet,& est nullum,neque tractu temporis,&c. iuxta regulam vulgarem. Quid dicendum? Distinguēdum
202 est quod aut metus† cessauit,& nō viget causa metus, & procedit prior sententia,nam tunc purgatur p interuallum temporis,sicuti metus qui in contractu in
204 teruenit,purgatur† ex solutione,quæ postea sponte facta sit,Alex.cons.127.viso instrō,col.1.in fi.lib.2.

Et ideo quando aliquis actus sequitur per quē pōt argui libera voluntas,& consensus,vt in matrimonio
205 contracto per metum,si sequatur † cohabitatio, siue cōcubitus,censetur purgatus metus,quāuis ab initio interuenerit, Doct.in c.de muliere,de sponsa. Barbat. cons.54.col.pen.lib.1.Gem.cons.2.col.1.Card.Paris. cons.170.num.23.24.& 27.vol.4.Afflic.decis.367.n. 6.Alciat.cons.5.num.9.Bal.cons.240.lib.1.Abb.cōs.
* 4.num.36.Natt.cons.500.nu.44.communis* opinio, teste Mascard.de prob.concl.1051.num.35.

206 Aut vero viget eadem† causa metus,& tunc semp metus durare præsumitur,& interuallū temporis,aut mutatio loci illum non purgat:ita in terminis consuluit Dec.d.cons.209.nu.7.vers.sed his, namque Episcopus qui renunciauit Episcopatum Placen.ob metū Regis,stetit per quinque annos in Ecclesia Astē. consuluit Dec.quod possit agere,& metus nō sit purgatus,& tradit Bart.in l.pen.ff.de cond. ob turp.caus. Bal.in l.2.C.quod met.caus.Alex.cons.48.lib.4.Ias.cōs. 165.lib.2.Cor.cons.41.lib.2.Soc.cons.263.nu.10. lib.2.Dec.cons.498.num.15.& 16.Alb.cōs.77.num.
* 14.& cons.78.num.12.& est* cōis omnium Doctorum sententia,vt patet ex adductis per Burs.d.consil. 72.lib.1.per Mascard.de prob.d.concl.1051.nu.34.

Hinc debitor carceratus,& coactus præstare cau-
207 tionem de soluendo.licet postea liberatus sit† a carceribus,& cum interuallo solutionem faciat,solutio dī facta eadem causa metus subsistente,nam si non solueret,posset rursus carcerari,& seuerius tractari: ita Cin.in d.l.2.col.vlt.vers.per istam,C.quod met.caus.

Hinc si contractus venditionis fuit celebratus p metum,& traditio rei venditę fuerit facta ex interual-
208 lo,durante eadem causa metus,etiam† hmōi traditio dicitur facta per metum. Alexand.in l.qui aliena.§. Celsus,ff.de acq.hæred.

Hinc si maritus verberauit vxorem, quia nolebat
209 assentire cuidam instrumēto,si postea† vxor assentiat ex interuallo,dicitur consensisse metu mariti,ita Bar. in l.si ob turpem,col.vlt.ff.de cond.ob turp.cau.

210 Hinc mulier,quæ intrauit† Monasterium per metum,licet in monasterio per plures annos perseuerauit,non vī purgatus metus, quia viget eadem causa, Cald.cons.1.quod met.cau.& in eodē casu Dec.consuluit Ruin.d.cons.122.& secutus est Mascar.de pb. concl.1051. num.36.& in similibus terminis consueuerūt per plures rationes Barb. d.cons.54.Aret.cōs. 14.Card.de Rege Cipri cons.137.sed hodie seruatur
quod dī in c.19.sess.25.Concil.Trid.de reg.Quibus
211 accedat,quod licet actus demonstrans† liberam volūtatem sequatur,nihilominus præsumitur durare metus si eadem causa metus subsistat,Anch. cons.299. Alex.cons.98.num.7.& cons.99.num.7.lib.3. Corn. cons.41.col.pen.& vlt.lib.2.Grat.cons.47.lib.1. Soc. Iun.cons.77.num.91.vol.1.Rol.a Vall.cons.2.nu.87. lib.1.Ferret.cons.79.num.12.Cels.Hug.cons.14.nu.
* 7.& est*cōis sententia Doct.etiam si interuenisset iu-
212 ramentum.Natt.cons.451.num.3.Couar.in 4.lib.de cre.p.2.c.3.§.5.sub num.1.Boer.decis.100.num.14.

Quinto dubitatur,an possit allegari,& probari metus,si in litteris resignationis dicatur ꝙ sponte,& libe-
213 re,&c.affirmatiue est respondendum,† vt tenet in terminis Ruin.cons.121.num.11.vers.nec obstat,vol.4.
214 dicens huic† assertioni Papæ non stari, cū contrariū probatur,& per consequens nihil nocet,si aliter rem se habere oſtēdatur,Paul.Ant.de But.& Imol.in clē. 1.de prob.& ibi Bonif.de Vital.col.3.nam hoc tenet
*** curia Romana,vt fuit dictū* in vna Lunen.coram Guid.bon.9.Martij 1552.teste Caput.decis.239.p.2.

Sexto dubitatur, an contra Iudicē metus probari
215 possit?distingue,quod aut iure† procedit,& tūc si fuerit facta renunciatio,metus allegatus nō dī iustus,& p consequens tenet cessio,cōis*opinio ſm q̄ cōsuluit Card.Paris.cons.5.a num.167.vsque ad n.174.vo. 4.vbi adducit rationes,& auctoritates,& dixi supra: Aut ergo de facto procedit cōtra ius,& tunc pōt alle
216 gari,& iustus reputaē Bar.in l.1 p impressionē.ff. qd met.cau.Alb.in l.de quibus.ff.de legib.Natt. cōs.50.
217 n.11.& cōs.106.n.12.probatis alijs† circūstantijs de quibus per Burs.d.cons.72.num.35.vol.1.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio beneficij metu facta,an sit nulla ipso iure, & num.8.*
2 *Lex non loquens per verbum futuri temporis, videtur intelligere de præsenti.*
3 *Verbum,decernimus,aliquid de nouo inducit.*
4 *Quæ nullius sunt momenti non valent.*
5 *Electio metu facta est nulla ipso iure.*
6 *Matrimonium metu contractum nullum ipso iure.*
7 *Professio metu facta est nulla ipso iure.*
9 *Actus gesti per metum veniunt rescindendi.*
10 *Coacta voluntas est voluntas.*
11 *Iuramentum metu præstitum validum.*
12 *Iuramentum super actu nullo quid operetur.*
13 *Iuramentum super renunciatione beneficij validum.*
14 *Renunciatio ad terrorē,& metū laici nulla ipso iure.*
15 *In electione requiritur libertas.*
16 *Non valet argumentum de matrimonio carnali ad renunciationem.*
17 *Renunciatio metu facta nulla.*
18 *Renunciatio carcerati nulla ipso iure.*
19 *Ad retractandam renunciationem metu factā impleatur officium iudicis,vel intentatur actio, quod metus causa.*
20 *Per resignationem metu factam solum perditur directa actio.*
21 *Metus in resignatione coram quo iudice probandus.*
22 *An requiratur noua collatio in restitutione resignatis metu.*
23 *Actio quod metus causa,quid operetur.*
24 *Resignanti ob metum datur regressus.*
25 *Ius extinctum non reuiuiscit.*
26 *Res de facili reuertitur ad naturam suam.*

27 *Restitutio iudicis fingitur loco collationis.*
28 *Cum alteri,est beneficium collatum, an iudex restituat renunciantem metu.*
29 *Renuncians metu beneficium non potest in illo ministrare,& habere fructus.*
30 *Per renunciationem perditur titulus.*
31 *Beneficium non potest teneri sine titulo canonico.*
32 *Renuncians beneficium metu non potest ordinari ad titulum illius beneficij.*
33 *Renuncians metu non tenetur† ad horas canonicas.*
34 *Electus ante confirmationem præsentatus ante institutionem non tenetur ad horas.*
35 *Renuncians metu an iuuetur decreto de pacif.poss.*
36 *Restitutus ad beneficium metu renunciatum,recuperat omnia,& coniungit tempora.*
37 *Restitutio reponit in pristinum.*
38 *Inferentes metum renunciantibus sunt excommunicati.*
39 *Inferentes metum renunciantibus priuantur beneficijs.*

QVAESTIO II.

1 SECVNDO quæro,an resignatio beneficij metu facta sit nulla ipso iure,vel sit rescindenda? Esse nullam ipso iure tenent Host.in cap.ad aures,& alii qd̄ met.cau.Bonif.de Vital.in Clem. multorum,n.27.de pœ.Ant. de But. in c.super hoc,de renun.Henric.Boich.in c.quod in dubijs,e.tit.Prob.in addit.ad Io.Monach. in rubr.de renunc.Roffinia.de benef.c.19.n.5.& 6.cum seq. Staphil.de liter.grat.tit.de var.mod.vac.num.24.cum sequent.

Pro qua opinione primo adducitur tex.in d.ca.ad aures,ibi,*Non impedit quo minus is qui renunciauit Ecclesiæ,ad cuius regimen prius erat electus, præficiatur eidem*,& sic tex.non loquitur† per verbum futuri temporis,ideo,&c.arg.not.per Glos.in c.1.de cleric.non residen.lib.6.

Secundo allegatur tex.in Clem.multorum,de pœ. ibi,*Sane resignationes beneficiorum modo supradicto extortas*.scilicet inquit Gl. per captionem,& detentionem iudicis sæcularis.*Licet a resignātium ipsorum Prælatis receptæ,aut ratæ habitæ fuerint,nullius omnino decernimus esse firmitatis*.loquitur.n.per verbū,
3 decernimus,quod suapte natura† aliquid de nouo decernit,iuxta gl.in c.eos,de sent.excom.li.6. & in Clem.1.de cau.poss.& in Clem.2.de app.& in Clem. 2.de re
4 bus eccl.nō alie.& dicit† nullius esse momēti, ergo nō valet,vt per Gl.in verb.nullius momenti ibi: facit l.4. §.condemnatus,ff.de re iud.

5 Tertio,quia† electio metu facta est nulla ipso iure, c.vbi periculum,§.cæterum,de elect.li.6.Glo.in cap.
* bonæ,1. de elect.Innoc.in c.quod sicut,eod.tit.&* cō muniter alij.

6 Quarto,quia matrimonium† metu contractum ip
* so iure annullatur,cōis,*de qua attestatur Boer. deci. 20.n.43.Couar.de spons.2.par.c.3.§.5.n.1.Rimi.cōs. 15.n.7.cum apostillis,li.1.quod procedit etiam in ma
* 7 trimonio spirituali,*communis,de qua† attestatur Vasquius controuers.illustr.c.35.num.17.Burs.at.consil. 72.num.21.vol.1.

His tñ non obstantibus, contraria opinio uerior
** est,& cōmunior,** vt resignatio beneficij† metu facta
8 veniat rescindenda,& ita fuit decisum in Rot.vt habetur dec.5.de ren.in nou.& dec.7.n.1.e.tit.& dec.2.de his,quæ vi met.cau.in antiq.& fuit ēt hoc idem reso-
* lutum in vna*Cracouiē.Canonicatus corā D.Rauel. vt referunt quidā addentes ad dic.decis.5.& hāc opinionem tenet Cald.cons.1.de ren.Gl.in c. super hoc, eo.tit.vbi Abb.idem Abb.in c.sollicite,de rest.spolia. Ant.de But.Abb.& alij oēs in d.c.ad aures,vbi in specie Imo.Card.Paris cons.5.n.166.& cons. 135.n.15. & cons.66.vol.4.Fel.in c.Ecclesia S.Mariæ, n.127.de const.& in c.si vero,de iureiu.Aufr.deci.Tholo.280. Fortu.Garc.de vit.fi.illat.1.n.290.Dec.cons.209.n.5.
* & hęc est communis*opinio,teste Nau.in c.accepta, opp.decuplex,vers.5.funclatur.& opp.5.n.1. de restit.
** spol.& est magis**communis opinio,teste Burs.cons.
* 72.n.23.vol.1.ac seruāda in praxi, * teste Io.Brunell.
9 de spons.& matr.concl.18.n.7.Nā regulariter † actus gesti pp metum venūt rescindendi,Card.in Clem.2. §.sane,opp.3.de pœ.Feli.in c.propterea,nu.35.vers.5. & vlt.concl.de spons.Signorol.cons.75.n.22.Anc.cō. 382.in prin.Menoc.cons.2.nu.170.vol.1. & est com
** munis*opinio,teste Suarez,comm.opi.verb.metus.n. 155.Alci.cons.5.in prin.Soc.Iun.cons.77.n.20.vol.1.
10 quia† coacta voluntas,voluntas est,le.si mulier,§.vl.ff. quod met.cau.Gl.per illum tex.in ca.merito, 15.q.1. Rimin.cons.15.num.7.lib.1.

Et primo probatur ex d.c.2.quod met.cau.ibi, *Mandamus,quatenus prædicto R. cū integritate restituas vniuersa,&c.*

Secundo in c.ad audientiā,cod.tit.ibi.*Mandamus, &c.præfatā Ecclesiam ei restitui faciatis,&c.*& sic per verba futuri tpis,vnde nullum cadit dubium,l.illā C.de collat.l.ancillæ,C.de furt.

11 Tertio,quia licet† regulariter iuramētum metu cogente præstitum sit validū,c.verum,de iureiu.fallit tū
12 qñ interponit super actu† nullo ipso iure reprobato, c.cum contingat,de iureiu.c.quātis pactum,de pact. li.6.c.licet,de iureiu.c.li. At iuramentum interpositū
13 super renunciatione beneficij† metu facta tenet,& valet,c.si vero,de iureiu.ergo renunciatio non est nulla ipso iure,quia non teneret iuramentum.

Nunc est rūdendum contrarijs,& primo nō obstat c.ad aures,quia respondeo illum tex.esse intelligēdū, vt sit rescindenda,qa nullum uerbum præsentis tpis ibi ponit,& non est nouum,vt vna lex declaretur per aliā,l.vtrū,ff.de pet.hæred.l.nō est nouū,ff. de legib.l. q filiab.ff.de le.1.Nō obstat Clem.multorū,qa primo possumus dicere nihil ibi exprimi.Sed o, rūdemus speciale esse in casu illius tex.quia fuit facta ad terrorem
14 † laici,vt ibi Bonif.de Vita.n.27.tradit,& alij sequunt, Ruin.cons.121.n.14.vol.4.Ad tertiū rādemus,negādo similitudinē:nā magna est dīa,qa metus ī electione proximius repugnat vtilitati publicæ,quā in renun-
15 ciatione:nam in electione requiritur† quēdā libertas absolute,& oīno libera,Ita rndit Nauar.loc.citat. Non obstat quartum,quod dicitur de matrimonio carna-
16 linā que negatur† similitudo cum renunciatione,vt p Nauar.in d.c.accepta,in 5.opp.nu.23.& duplices specialitates in matrimonio tradit Abb.d.c.2.nu.8.quod met.cau.

Et hæc conclusio tenenda est in iudicando,& consulendo,nam inquit Barbat.cons.30.colum.2.volu.3. quod quamuis sit dubitatio an renunciatio facta metu sit nulla ipso iure,vel rescindatur actione quod metus,omnes*tamen concordant in hoc,quod talis re-
* 17 nunciatio non † teneat,iuxta illud,non stant fœdera facta metu,& Dec.d. cons.209. nu.5. inquit disputationem esse parui ponderis,quia Cald.scripsit nullam esse,vel saltim retractandam.

* Limita hanc conclusionem*cõem non procedere
18 quoties fuit aliquis captus a Domino† sæculari,& detentus,donec renunciaret suum beneficium,nã hmõi renũciatio est nulla ipso iure,vt probatur in d. Clem. multorũ,§.sane,de pœn.q̃ loquitur in his terminis,vt
* Glos.Bonif.de Vital.n.27.&*cõiter tradũt,in his quoque terminis loquitur Host.in c.ad aures,quod met. caus.sequitur Ruin.cons.121.num.14.vol.4. & num. 19 vers.sed præmissis loquitur in fortioribus terminis,& ita etiam potest intelligi tex.in d.c.ad aures.

Firmata igitur conclusione recepta,vt in alijs casibus præter hunc resignatio veniat rescindenda,retra
39 ctatio fit implorato iudicis officio,vel intẽtata actione,quod metus causa;Gald.cons.1.de renunc.Dec.d. cons.209.num.5.in fi.Coras.de benef.n.1.c.8.nu.11. & Rot.decis.5.num.2.de renunc.in nou.dicit, quod intentabit vendicationem ad beneficium sic metu resignatum,vel possessorium recuperandæ, Rebuff.in prax.benef.tit.de resign.metu,ext.n.4.& Abb.in c. si vero,num.1.de iureiur.dicit, quod intentabit vtilem actionem in rem,quia per resignationem metu factã
20 † solum perditur directa actio,l.metum,§.violenti,& l.si mulier,in fi.quod met.cau.vel actionem personalem,quod met.cau.per q̃ omnia debent reduci ad ita
21 tum pristinum,& coram eo iudicet probabit metus, Nauarr.d.c.accepta,oppos.5.nu.15.vers.2.de rest.spoliat.vbi declarat,qũo debeat esse sententia iudicis.
22 Dubium tamen† est,an requiratur noua collatio
* cõis* opinio est negatiua nõ esse necessariam nouam
23 collationẽ,quia per actionem,quod† metus causa restituitur in pristinum a iudice,vt expresse in terminis scriptum reliquit Abb.in c.si vero,num.1.de iureiur. Roffiniac.tract.de benef.c.19.num.10.Rebuff.de pacif.poss.num.179.& num.181.cum seq.& clarius nu. 328.Coras.de benef.p.1.c.8.num.11.Nauarr.loc.cit. cum alijs,vt per Card.Paris.cons.5.num.165.vol.4.

Pro qua opinione adducitur tex.in d.c.si vero, de iureiur.in fi.ibi, *Et ad coercendam iniquitatem eorũ, qui Ecclesiasticos viros ad præstandum illud compleuant,permissi sunt in eadem Ecclesia ministrare*,quasi vellet dicere,quod alias non pmitterentur ministrare,quia renunciarunt ob metum, & sic nihil dicit de
* collatione,& ibi Fel.*& communiter Doctores.

Hinc dicit Paris.cons.66.n.1.vol.4.quod renunciã
24 ti ob metum datur† regressus,& hæc opinio seruatur
* *in praxi,Quãuis Prob.in add.ad Ioan.Monach.rub. de renunc. tenuerit requiri nouam collationẽ ex eo,
25 quod ius extinctum nõ reuiuiscit sine noua collatione,l.qui res,§.aream,ff.de solut.nam hoc procedit,ui si aliud interueniat,per quod sequatur integra restitutio,c.ab exordio,dist.35. res enim de facile reuertitur
26 † ad naturã suã,l.si vnus,§.pactus ne peteret,ff.de pac. & ita respondit Rebuff.d.tract.de pacif.poss.nu.181.
27 quia restitutio iudicis fungitur vice collationis.
28 Limita† tñ, nisi alteri fuerit beneficium collatum; Rot.decis.1.& decisi3.de rer.perm.in nou.& decis.1. de fil.presb.eo.lib.Rebuf.d.trac.de pacif.poss.n.183.

Ex quibus infertur primo,q̃ ante restitutionem,fa
29 ciendam per iudicem non potest renuncians iuste,& cum bona conscientia tenere,& ministrare in beneficio ita renũciato,& eius fructibus,vti Nauarr.d.c.accepta,oppos.5.num.20.nam titulum per renunciatio
30 nem perdidit Inno.in c.quod in dubijs,de renunc.&
31 beneficium non potest† licite teneri sine titulo canonico,c.1.de reg.iur.libr.6.requiritur enim restitutio iudicis,& in conscientia sufficit,si iudex competens iam parte non citata restituat.

32 Secundo infertur,† renunciantem metu non posse ordinari ad titulum illius beneficij,Nauarr.d.c.accepta,oppos.5.num.22.

33 Tertio infertur taliter † renunciantem non teneri ad horas canonicas,si alia ratione nõ astringitur,Na
34 uarr.d.opp.5 num.21.sicuti nec electus tante confirmationem,& præsentatus ante institutionem.

Quarto infertur,quod ante dictam restitutionem qui renunciauit metu, licet post renunc. remanserit
35 in possessione per triennium,non tamen† iuuatur decreto de pacifcis possessoribus,Rebuff.d.tract.de pacif.poss.num.355.

Et in tantum hæc procedũt,quod si quis possedit iuste,præcedente titulo,beneficiũ per annum,& postea renunciauit metu,postmodum fuit restitutus ad dictũ beneficiũ sine nouа collatione,illudq; posledit per biennium,vtiq; hęc tempora coniunguntur,vt iuue
63 tur† decreto de pacif.possess.vt scribit Rebuff.d.tract. num.328.quia restitutio fit,vt vnusquisque integrum
37 iustrecipiat,l.quod si minor,§.restitutio,ff.de minor. Ideo habetur ac si possessio non fuisset interrupta.

Vnum tamen pro complimento materiæ nõ omit
38 tam,quod inferentes metum,vt fiant† renunciationes beneficiorum sunt excõmunicati,Rebuff.in prax.be-
* nef.tit.de resig.met.ext.num.3.Doct.* communiter in Clem.multorum,de pœnis,per illum rex.& privatur beneficijs,Rebuff.in prac.de mod.amitt.benef. num.46.quod est intelligendum, iuxta terminos dictæ Clem.multorum.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio dolo facta est nulla.*
2 *Vitiosus ingressus in beneficijs abhorretur.*
3 *Dolosus ingressus malus.*
4 *Dolus nemini debet prodesse.*
5 *Dolus est delictum.*
6 *Dolus punitur crimine Stellionatus.*
7 *Dolus excludit consensum.*
8 *Dolo inductus sibi non præiudicat.*
9 *Dolo quis decipitur.*
10 *Per dolum contractus infringitur.*
11 *Dolus non vitiat matrimonium.*
12 *Ingressus monasterij dolo factus tenet.*
13 *Dolus cadens in prudentem virum non vitiat actum.*
14 *Renunciatio dolo facta venit rescindenda.*
15 *Quis iudex adeundus pro dolo.*
16 *Dolus probandus.*
17 *Dolus non præsumitur.*
18 *Casus in quibus præsumitur dolus.*
19 *Vnusquisque præsumitur bonus.*
20 *Dolus vere probari non potest.*
21 *Dolus reputatur difficilis probationis.*
22 *Dolus probatur coniecturis,& præsumptionibus.*
23 *Dolus probatur leuioribus probationibus.*
24 *Coniecturę ad probandum dolũ,quo debeant probari.*
25 *Coniecturæ in his,quæ occulte fiunt plenam probationem faciunt.*
26 *Dolus præsumitur cum actus cedit ad vtilitatem illius,qui dolo induxit.*

QVAESTIO III.

TERTIO quæro,an renunciatio dolo facta sit nulla? Respõdetur affirmatiue:nã ea,q̃ diximus de metu,vt resignatio beneficij metu
1 facta nulla sit,præcedunt in dolo,nanque si† resignatio fiat do-

fiat dolo vtique nulla est,vt expresse tenet Glos.in c. suggestum,verbo decipiat,7.q.1.& in c.cum dilectus de his,quæ vi,met.caus.Bellam.de perm.benef.p.7.q. 3.num.6.vbi allegat ad hoc Collect.Imol.in c.1.num. 36.& 38.de rer.perm.Petr.Greg.Sintag.iur.lib.17.c. 18.num.2.Moder.Flor.de fortuit.casib.q.10.nu. 29. Rebuff.in prax.tit.de resig.dol.num.1.& cons.83.nu. 2.& est*communis opinio.

* Et est ratio,quia† ius canonicũ abhorret vitiosum
2 ingressum,c.1.& per totum de eo,qui mitt.in poss.li.
3 6.sed non potest esse deterior ingressus,† quam dolosus,l.1.ff.de dol.excep.vbi inquit Iurisc.qd ideo hanc exceptionem doli prętor proposuit,ne cui dolosus suus
4 per† occasionem iuris ciuilis contra naturalem æquitatem prosit,Corn.cons.148. num.5.vol.1.

5 Hinc dolus† est delictum,l.1.§.nunc tractemus.ff. de tute.glos.in l.1.in princ.& ibi Bar.ff.de fideiuss.tut. Card.Paris.in rub.ff.de oper.nou.nunc.num. 72. Ias. in l.ex ea parte,§.vlt.in fi.ff.de verb.oblig.Cephal.cõsil.76.num.22.vol.& ideo punitur† crimine Stelliona
6 tus,Corn.cons.182.n.2.vol.4.& cons.19.nu. 11. vol. 3.& cons.179.n.6.vol.4.& cons.148.num.5.vol.1.

Secũda ratio,& proprior, quia in renunciatione re
* quiritur cõsensus liber,vt ex*cõi supra dictum est,sed
* dolus excludit consensum,*teste Abb.in c.cum dilectus,in fi.de his,quæ vi met.caus.& ideo dicimus,qd
8 dolo inductus ad aliquid faciendum sibi non† præiudicat toto,tit,ff.& C.de dolo,Card.Paris.cons.25.nu.
9 31.vol.4.dolo enim† deceptus non dicitur consentire Card.Paris.cons.100.num.72.vol.1.

Tertio,quia dolus,& metus paria sunt, & sicut cõ
10 tractus per metum infringitur,ita,& per† dolum,Cor. cons.258.num.6.vol.4.& cons.287.num.14.vol.3.& * est*communiter traditum per Doctores.

Quarto addo,quia mens Papæ est recipere renunciationem,si fiat libera voluntate,& hac mente consert,vnde si fuerit cessio dolosa,† tanquam contra mẽtem erit nulla.

Hinc præstatur iuramentum, quod nõ interuenit
11 dolus,fraus,&c.Nec obstat,quod dolus† nõ vitiet matrimonium,c.ex parte,c.dudum,de conuers.coniug. quia ibi agitur de acquirendo,nos de amittendo.

12 Nec obstat,quod si quis† fuit dolo inductus ad religionem,hic dolus nõ præiudicat,c. constituit,20.q. 3.quia ibi dolus bonus iudicatur,cum prouocetur ad bonum,hic malus,cum retrahatur,vt late explicaui in c.in præsentia,de prob.post.Dec.& Boer.

Declara primo,vt non omnis dolus sufficiat,sed q̃
13 cadit in prudentem† virum,Bal.in rub.C.de rescin.vẽdit.Marsil.sing.407.Rebuff.in prax.tit.de resig.met. extort.in fi. ex rationibus supra adductis dum locuti sumus de metu.

Declara secundo, vt non sit nulla ipso iure talis re
14 nunciatio,vel cessio,sed† veniat rescindenda, Docto. post Glos.in c.pen.de his,quę vi met.cau.optime Bellam.de permut.benef.p.7.q.3.num. 6. post Collect. quem citat Rebuff.in prax.tit.de ren.dolo,col.1.& n.
* 11.& 12.& est communis*opinio. Ei enim subuenit
15 † contra omnem possessorem,Rebuff.loc.cit.n.3.& a iudice competenti,Rebuff.d.num.11. Debet tamen
16 † dolum probare,Paul.de Cast.in l.si quis ex argentarijs,§.præter,num.7,ff.de edend.& in l. transactionẽ, num.2.C.de transact.Fulg.in l.dolum,in princ.C. de dol.mal.& cons.127.col.vlt.Abb.in c.cũ quidam,nu. 5 de iur.iur.Dec.cons.256.nu.3.Card.Paris.cons.96. nu.67.& 68.vol.1.Cor.cons.140.n. 9.vol.2.Cur.iun.
* cons.179.num.8.& est cõmunis* opinio,quia dolus
17 † regulariter non præsumitur,l.quoties,§.qui dolo,ff. de præb.l.non omnis,§.a barbaris,ff.de re milit.Alex. cons.65.num.11.lib.1.& cons.27.in princ.lib.2.Dec. cons.175.num.5.Grammar.decis.60.nu.6.Franc.Mãtic.de coniect.vlt.volunt.lib.2.tit.7.num.1.Crot.cõs.
* 307.num.3.lib.3.& alij*omnes,vt per Mascard.de p
18 bat.concl.531.in prin.vbi per totam egregie enumerat† plusquam centum casus,in quibus præsumitur do-
19 lus,& ratio est quia quisq; præsumitur† bonus,& non dolosus,l.merito,ff.pro soc.Crauct.cons.8.num.1.& cons.319.num.etiam 1.

20 Qui quidem dolus,† cum in animo consistat, vere probari non potest,l.dolum,C.de dol.Cor.cons.140
21 num.9.& 10.lib.2.& ideo reputatur difficilis† probationis,Ias.cons.141.col.3.lib.3.Boer.q.3.& 4.Et con-
* iecturis,& præsumptionibus posse probari,Doct.*cõ
22 muniter† voluerunt,Ruin.cons.4.num.10.vol.1.& cõsil.73.num.4.& 9.vol.2.Card.Paris.cons.169. nu.21. vol.4.& late cons.75.num.31.cum seq.vol.1.& cons. 39.num.29.eod.vol.1.& ideo punitur† crimine Stelliona tus,Corn.cons.182.n.2.vol.4.& cons.19.nu. 11. vol. 3.& cons.179.n.6.vol.4.& cons.148.num.5.vol.1.

Secũda ratio,& proprior, quia in renunciatione re quiritur cõsensus liber,vt ex*cõi supra dictum est,sed dolus excludit consensum,*teste Abb.in c.cum dilectus,in fi.de his,quæ vi met.caus.& ideo dicimus,qd dolo inductus ad aliquid faciendum sibi non† præiudicat toto,tit,ff.& C.de dolo,Card.Paris.cons.25.nu. 31.vol.4.dolo enim† deceptus non dicitur consentire Card.Paris.cons.100.num.72.vol.1.

Tertio,quia dolus,& metus paria sunt, & sicut cõ tractus per metum infringitur,ita,& per† dolum,Cor. cons.258.num.6.vol.4.& cons.287.num.14.vol.3.& * est*communiter traditum per Doctores.

Quarto addo,quia mens Papæ est recipere renunciationem,si fiat libera voluntate,& hac mente consert,vnde si fuerit cessio dolosa,† tanquam contra mẽtem erit nulla.

Hinc præstatur iuramentum, quod nõ interuenit dolus,fraus,&c. Nec obstat,quod dolus† nõ vitiet matrimonium,c.ex parte,c.dudum,de conuers.coniug. quia ibi agitur de acquirendo,nos de amittendo.

Nec obstat,quod si quis† fuit dolo inductus ad religionem,hic dolus nõ præiudicat,c. constituit,20.q. 3.quia ibi dolus bonus iudicatur,cum prouocetur ad bonum,hic malus,cum retrahatur,vt late explicaui in c.in præsentia,de prob.post.Dec.& Boer.

Declara primo,vt non omnis dolus sufficiat,sed q̃ cadit in prudentem† virum,Bal.in rub.C.de rescin.vẽdit.Marsil.sing.407.Rebuff.in prax.tit.de resig.met. extort.in fi. ex rationibus supra adductis dum locuti sumus de metu.

Declara secundo, vt non sit nulla ipso iure talis renunciatio,vel cessio,sed† veniat rescindenda, Docto. post Glos.in c.pen.de his,quę vi met.cau.optime Bellam.de permut.benef.p.7.q.3.num. 6. post Collect. quem citat Rebuff.in prax.tit.de ren.dolo,col.1.& n.
* 11.& 12.& est communis*opinio. Ei enim subuenit † contra omnem possessorem,Rebuff.loc.cit.n.3.& a iudice competenti,Rebuff.d.num.11. Debet tamen † dolum probare,Paul.de Cast.in l.si quis ex argentarijs,§.præter,num.7,ff.de edend.& in l. transactionẽ, num.2.C.de transact.Fulg.in l.dolum,in princ.C. de dol.mal.& cons.127.col.vlt.Abb.in c.cũ quidam,nu. 5 de iur.iur.Dec.cons.256.nu.3.Card.Paris.cons.96. nu.67.& 68.vol.1.Cor.cons.140.n. 9.vol.2.Cur.iun. * cons.179.num.8.& est cõmunis* opinio,quia dolus

SVMMARIVM.

1 *Dolus,& fraus sunt synonyma.*
2 *Renunciatio fraude facta est nulla.*
3 *Fraus consensum excludit.*
4 *Renunciatio ad fraudem æmuli non tenet.*
5 *Permutatio facta fraude est nulla.*
6 *Permutatio facta ab ægroto præsumitur fraudulenta.*
7 *Permutatio facta a sene præsumitur fraudulenta.*
8 *Permutatio facta de pingui beneficio cum tenui præsumitur fraude facta.*
9 *Permutatio facta lite pendente, præsumitur fraudulenta.*
10 *Permutatio in fraudem expectantium fraudulenta.*
11 *Permutans cum nepote, dicitur fraudulenter id facere.*
12 *Fraus præsumitur ratione sanguinis.*
13 *Possidens beneficium permutatum fraudulenter præsumitur permutasse.*
14 *Renunciatio clam præsumitur fraudulenta.*
15 *Renunciatio facta, ut excludat graduatum fraudulenta.*
16 *Ex resignatione sine causa arguitur fraus.*
17 *Ex magna alienatione oritur coniectura fraudis.*
18 *Coniecturæ renunciationis fraudulentæ.*
19 *Renunciatio facta in Gallia sine consensu Regis fraudulenta.*
20 *Fraus probatur coniecturis,& indicijs.*

21 *Quinquaginta tres coniecturæ fraudis, remissiue.*
22 *Ex actu, qui non prodest facienti oritur coniectura fraudis.*
23 *Ex minis arguitur fraus.*
24 *Actus factus clam arguit fraudem.*
25 *Actus vicini arguunt fraudem.*
26 *Ex brevitate temporis fraus.*
27 *In fraude iudicanda, inspicienda qualitas personæ.*
28 *Fraus ex verisimili colligitur.*
29 *Resignatio facta vi, est nulla.*
30 *Vis, & metus parificantur.*
31 *Vis est delictum.*
32 *Vis probanda.*
33 *Species violentiæ probanda.*
34 *Vis quomodo probetur.*
35 *Arma ad latus an probent vim.*
36 *Actio spolij competit, cui illata est vis in renunciatione beneficij.*
37 *Restituitur beneficium ei, cui ablatum est violenter, etiam si alteri sit collatum.*
38 *Renuncians ob vexationes Episcopi, an debeat restitui.*
39 *Renuncians calore iracundiæ, an debeat restitui.*

QVAESTIO IV.

VARTO quæro, an renunciatio facta cum fraude sit nulla. Respondetur affirmatiue, nam ea, quæ diximus de dolo procedũt in fraude, qa dolus, & fraus synonima sunt † Corn.cons.181. num.7.vol.3.

1

2 Et quod renunciatio fraude facta non † teneat, scribunt Rebuff.tract.de pacif.poss. nu.182.Io.Brunor.de sponsal.& matrim.concluſ. 18. facit cap.1.15.quæſt.6.vbi dicitur, quod quicquid fit per fraudem, a sacerdotibus est nullum, nam fraus cõ sensum excludit, Abb.in c.cum dilectus, in fi.qd' met. caus. Ideo scribit. Abb.in cap.lectæ, num.3.de renunc.

3

4 colligendo ex illo tex.argumentum, quod † renunciatio facta ad consilium, & fraudem æmuli, non tenet, & dicit Anchar.in cap.cum vniuers.num.5.de rer.permut.quod renunciatio beneficij facta ob fraudem tertij, non nocet renuncianti.

5 Et permutationem factam † fraude, esse nullam, omnes Doctores affirmant in c.2.de renunc.libro.6. vbi Ioan.Monac.Petrus de Ancha.Gemin. Ant.de Butr. & alij omnes, Anchar.cons.430.fuisset expediens, Rebuff.cons.22.& ista fraus colligitur ex pluribus in permutatione.

6 Primo, quoties † fit ab ægroto, dict.cap. 2. Anchar. cons.388.in casu, col.1.Federic.in tract.permut.q.31. Cravet.cons.88.nu 18.& cons.82.nu.3.Bal.cons.312. in fin.lib.1.Alex.in l.filiæ meæ, ff.solut.matrim. cum aljjs multis, quę congerit Mascard.de probation.concluſ.178.num.1.

7 Secundo, quando † fit a sene, Glos. communiter* recepta in dict.cap.2.Rebuff.dict.cons.22.num.2.dicens etiam interesse a sene potius manumitti, quam a iuuene, l.si is qui, ff.de fidecom.lib.

8 Tertio, ex disparitate, quando pingue beneficium cum exiguo, † & tenui, permutatur, Anchar.dict. cõs. col.1.Imol.in cap.non liceat, nu.7.de cleric. non resi den.Gambar.de auct.leg.a later.lib.10.num.334.& li. 6.num.425.Tiraquel.in l.si vmquam, in verb.donatione largitus, num.122.C.de reuocan.donat. cum alijs adductis per Mascard.dict.concluſ.178.nu.4.& concluſ.815.num.18.Sigismund.Loffred.cons.17. n.36.

9 Quarto, quãdo sit † lite pendente, Gammar.de auct. leg.a latere lib.6.num.334.

10 Quinto, quando sit in † fraudem expectantium. Zabarell.in Clement.vnica, nu.3.de rer.permut.Alex.d.l. filiæ.nu.1.ff.sol.matrim.Rot.decis.16.n.8.de rer.permut.in antiq.Oldrad.cons.324.nu.6.

11 Sexto, quoties † fit permutatio cum nepote, Cravet. cons.82.nu.5.Ioan.Selua de benef.p.1.q.18.nu.2.Mascard.de probat.dict.cons.178.num.6.nam rõne sanguinis † præsumitur fraus, l.data. C. de donat. Bart.in l.post contractum, ff.de donat.Crau.cons.82.num.6. Paris.cons.143.n.22.vol.4.Dec.cons.235.col.2.Aret. cons.2.nu.5.Gozadin.cons.1.nu.34.

12

13 Septimo, quoties post permutationem vnus possidet suum beneficium antiquum † permutatum, Card. Paris.cons.130.nu.6.vol.2.Bart.in dict.l. post contractum, in 6.coniectura, ff.de donat. Mascard.de probat.dict.concluſ.178.num.7. & hanc coniecturam magni facit.Innocen.in capitul.primo.de cleric.non residen.

14 Octauo, quando † renunciatio sit clam, Barbat.cõs. 60.præclare, col.3.vol.4.Rebuff.d,cons.22. sub nu.2.

15 Nono ratione † temporis, quia facta fuit renunciatio, vel permutatio tempore destinato graduati, vt illo excluderet, Rebuf.d.cons.22.nu.2.vers.septima, arg.l. omnes, ff.vlt.ff.quæ in fraud.credit.

In resignatione autem cõiecturæ fraudis sunt multæ, quas ponit Rebuff.cons.56.nu.10. Prima, quando

16 nulla rõ reddi potest, cur † resignans beneficiũ multis forte laboribus, & expẽsis acqsitũ, quo sustentatur facile sine magna causa, sponte resignet, arg.not.in c.su

17 per hoc, de renunc. Ideo receptum est magnam † alienationem inducere fraudis coniecturam. Bar.in l.omnes, §. Titius, num.ff.de his, qui in fraud.cred.& l.post contractum, num.2.ff.de donat.& in l.patronus, num. 2.ff.de donat.& in l.patronus, nu.21.ff.de probat.Bal. in l.fraus, ff.de legib.Alex.cons.47.nu.5.lib.1.Card.Paris.cons.72.num.68.vol.3.Corn.cons.140.vol.2.Dec. cons.235.Soc.Iu.cons.7.num.6.vol.4.Natt.cons.162. num.7.vol.1.Afflic.decis. 370. num. 13. vnde inquit Rebuff.loc.citat.resignans debet interrogari medio iuramento, qua de causa motus fuit ad resignandum. Secundam, tertiam, quartam, quintam, & sextam ratio

18 tionem habes † per Rebuff.loc.cit, aliam coniecturam

19 posuit idem Rebuff.quia facta sit sine consensu † Regis in Gallia, cons.38.num.6.& cons.93.nu.14.

Et regulare est, vt fraus allegata per coniecturas, &

20 indicia probetur, † vt rescripserunt Diocletianus, & Maximianus Imperatores in l.dolum, C.de dol.& Bonis.VIII.in dict.c.2.de renũc.in 6.Glos.in l. apud Celsum, in princ.ff.de dol.mal.Bart.in l.post contractum ff.de donat.Paul.de Castr.cons.337.col.2.in fin.& nu. 4.vol.2.Barbat.cons.97.nu.17.vol.4. Dec. cons. 235. in princ.& cons.659.etiam in princ.Menoc.de arbit. iudic.cas.459.nu.4.R.P.D.Mantic.de coniectur.vlt. volunt.lib.10.tit.4.post.numero.9.Cravett.cons. 10. num.3.& cons.143.cum aliis, vt per Petr.de Vbald.in tract.de Canon.Epis.cap.6.num.36.& quinquaginta

21 † tres coniecturas recenset copiose Mascard.de probat.concluſ.815.inter quas infra citatæ sunt principales. Quando actus qui geritur non prodest † facienti, &

22

23 nocet alteri, Ruin.cons.78.num.9.vol.3. Quando † præcesserunt minæ, Cravet.cons.100.num.3.Barbat.cõs. 60.nu.14.lib.1.Alciat.cons.149.nu.7.lib.9. aut dolus,

24 Cravett.cons.143. nu.9. Quando actus † fieret clam.

Glos.

Glos.in cap.consuluit, verb.odit lucem, & ibi Felin.n. num.20.Dec.num.44.de offic. deleg. Roman. cons. 506.num.4.Cravet.cons.205.num.5.Boer.deci.263.

25 col.8.Paris.cons.52.in princ.vol.3. Quando actus † fuerint nimium vicini, Rui.cons.177.num.14.vol.1.Crot.

26 cons.13.nu.26.Cravet.cons.153.nu.9.& breui † tempo facti, Cravet.dict.cons.100.nu.8.Cassan.cons.33. Afflict.decis.72.post nu.3.inspecta personarum † qualita

27 te, Grat.cons.81.num.44.lib.2.& tandem colligitur

28 fraus ex verisimili, vt consuluit Paul.de Castr.consil. 58.nu.9.vol.2.Dec.cons.644.nu.6.Cravett.cons.100. num.5.& cons.153.num.11.& est communis opinio Doctorum.

Et ea quæ diximus in resignationibus factis metu

29 dolo, fraude, procedunt etiam † in resignatione facta vi Ant.de Butr.in c.super hoc, num.6.de renunc.& in c. 2.num.10.de rest.spoliat.Ioan.de Graff.de rescr.Apostolic.ver.quia, numero.31.Roffimac.de benefic.cap. 16.n.5.10.& 11.Rebuff.in prax.tit.de renunc.vi, dol.& est communis omnium Doctorum, vt colligitur ex Doctoribus citatis in prima quæstione, dũ locuti fuimus de renunc.meticulosa, & iustificatur ex rub.& to tit.de his, quæ vi metusue causa, fit enim mentio

30 de vi, & metu, & hæc duo parificari, † & producere eũdem effectum † scripsum reliquerunt Vital.de Cambã. in tract.clausularum, in tit.de clausu.non vi, vel metu, Bossius, in praxi criminali, in titu.de pluribus violentijs, ex l.1.ff.quod metus causa, cum simil. Probat † præterea, ex c.2.3.& 4.de eo, quod metus causa, in c.2.ibi *vinde quæ metu, & vi fiunt de iure debent, in irritum revocari, &* c.& in c.3.ibi, *quæ vero vi metusue causa fiunt, carere debent, robore firmitatis.* & in c.redintegranda 3.q.1.ibi, *redintegranda sunt omnia expoliatis, vel eiectis Episcopis præsentialiter ordinatione Pontificum, &* a.quem tex.late explicat Menoc. de re cuper.post.remed.15.

31 Et quia vis, † est delictum, ideo non † præsumitur nisi

32 si probetur, Bar.in l.gerit.ff.de acq.hæred.Card.Paris. cons.67.nu.61.li.3.Alciat.de præsump.reg.3.præsum. 7.num.1.Idem Alciat.cons.504.num.7 Menoch.cõs. 2.num.326.li.1.Deci.cons.16.nume.3.lib. 1.& com-

* muniter* alij, eoque magis, quando est præsumptio contra illum, qui vim allegat, Cuman.cons.68.Bar.in l.non est verisimile, ff.quod met.causa, & exempla habes per Mascard.de probat.concluſ.1409.a num. 5.vs

33 que ad 10.& est probanda † species violentiæ illatæ, Alciat.in l.interpositas, num.3.C.de transact.& respõ

34 dit Menoch.d.cons.2.num.327. Idque potest † fieri p testes deponentes vidisse N.cum armis inferentẽ violentiam, in Io.And.M.vt colligitur ex l.1.& toto ti.ff.

* ad leg.Iul.de vi, & ibi Bar.& alij* omnes in l.1.C.eod.

35 tit. Arma enim etiam † si sint ad latus, & sic non extracta inferunt vim, Rimin.al.cons.16.nu.14.li.1. Ancha. cons.232. Marsi.cons.31.num.54.li. 1. Alex. consilio 156.lib.5.Natt.cons.240.num.10.& 11.li.2. & late scripsi in l.vi vim, ff.de iust.& iu. Ideo cui fuit illata vis, in renũciatione beneficij † competit actio spolij, Ant.de

36 Butr.in c.2.nu.10.de rest.spol.Pontan.de spol.li. 1.c.

* 9.num.8.& est* communis opinio, secundum quam

* pluries pronunciauit* Rota, & sit restitutio † etsi fuerit

37 alteri facta collatio, Rebuff.in prax.d.tit.de renun.vi, num.2.qui Rebuff.num.4.hoc limitat nisi vis esset illata à Iudice de causa cognoscente, de quo dixi supe rius.

Dubium tamen est, an renũcians propter vexatio-

38 nes, quibus † grauabatur, ab episcopo possit repetere?

* communis* opinio est negatiua, quam tenent Bartho lom.Brixien.in Dominica.qu.6.Gemin.& Præpos.in

39 c.quam periculosum.7.q.1.& illam limitat nisi † calore iracundiæ motus fuisset Dec.in ca.ex parte, nu.24. de resc.Sarn.de infir.resig.q.10.col.vlt.vers.tamen aduertendum Io.Brunor.de sponsa.& matrim. conclu. 18.Maiol.de irregu.li.3.c.6.nu.9.cum modificatione vt per Butr.in c.2.nu.7.de renunc.lib.6.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio facta post spolium nulla.*
2 *Resignans post spolium est restituendus.*
3 *Contra præsumptionem iuris non admittitur probatio.*
4 *Resignatio debet esse spontanea.*
5 *Resignatio debet esse libera.*
6 *Spoliatus retinet proprietatem, & non possessionem benefic.*
7 *In renunciatione fit stricta interpretatio.*
8 *In spolio adest vis, & metus.*
9 *Actus attribuitur causæ.*
10 *Actus præsumitur factus ob causam præcedentem.*
11 *Resignatio facta vi, & metu est nulla.*
12 *Resignans amittit dominium, & possessionem.*
13 *Resignans sponte non est restituendus.*
14 *Renunciatio subsequens non purgat vitium spolij.*
15 *Actio spolij nunquam videtur cessa nisi expresse dicatur, & nu.34.*
16 *Resignanti post spolium datur restitutio non obstante iuramento.*
17 *Iuramentum præstitum post spolium præsumitur extortum.*
18 *Iuramentum sequitur naturam actus, cui interponitur.*
19 *De iuramento, & actu vi cui fuit oppositum idem iudicium.*
20 *Resignatio post spolium, an valeat, quamuis fiat coram iudice competenti, & nu.12.*
21 *Resignatio debet fieri coram superiore.*
22 *Auctoritas iudicis tollit suspitionem omnem vis, & metus.*
23 *Pro Iudice præsumitur.*
24 *Præsumptio fortior tollit minus fortem.*
25 *Iudex ratione causæ dicitur superior.*
26 *Auditor Rotæ potest recipere cessionem litis.*
27 *Spoliatus a Iudice debet probare iniustitiam.*
28 *Resignatio facta post spolium sponte valet.*
29 *Cessat præsumptio cum constat de veritate.*
30 *Veritas præfertur fictioni.*
31 *Veritas facit cessare præsumptionem.*
32 *Resignatio spontanea valet.*
33 *Resignanti spontanee post spolium, an detur restitutio.*
35 *Resignanti in fauorem spoliantis etiam sponte † datur restitutio.*
36 *Resignatio post spolium non præsumitur facta sponte.*
37 *Resignatio facta post spolium, à procuratore constituto ante, est valida.*
38 *Resignatio facta, à procuratore trahitur ad diem confecti mandati.*
39 *Hæreditas censetur adita constituto procuratore ad adeundum.*
40 *Cessante ratione cessat dispositio.*
41 *Resignatio post spolium valida, si resignans per multũ tempus non fuit conquestus.*
42 *Nemo præsumitur iactare suum.*
43 *Durante metu, voluntas semper dicitur meticulosa.*
44 *Solutio meticulosa durante metu.*
45 *Durante metu, restitutio potest peti cum licuerit.*

46 Regu-

46 *Regulavis elapso quinquennio non potest annullare professionem non obstante metu.*
47 *Dictio taxatiua excudit.*
48 *Spoliatus non est restituendus si post spolium pepegisset se possessorio non acturum.*
49 *Actio spolij pacto cedi potest.*
50 *Pactum ne agatur actione furti validum.*
51 *Pactum ne agatur furti, non est contra bonos mores.*
52 *Iuramentum de non agendo impedit restitutionem.*
53 *Iuramentum seruari debet.*
54 *Verba instrumenti sponte turasse, quid operentur.*
55 *Præsumptio instrumenti, an tollat præsumptionem legis.*
56 *Clausula instrumenti sponte &c. ponitur à Notarijs citra voluntatem partis.*
57 *Non potest agi contra iuramentum, nisi habita absolutione.*
59 *Verbum controuersia, quid significet.*
60 *Verbum controuersia, & molestia idem.*
61 *Pactum de non agendo ad restitutionem, ante spoliū non tenet.*
62 *Pactum de non agendo ad restitutionem contra spolium, est contra bonos mores.*
63 *Pactum contra bonos mores nullum.*
64 *Reipublicæ interest, vt delicta puniantur.*
65 *Pœnæ timore multi non peccant.*
66 *Resignans post spolium in fauorem tertij, an sit restituendus, & nu. 69.*
67 *Per resignationem abdicatur ius.*
68 *Restitutio datur vigore detentationis.*
70 *In resignatione facta in fauorem tertij non venit actio spolij.*
71 *Habens actionem dicitur habere rem.*
72 *Cedens tertio actionem spolij in resignatione potest agere spolio.*
73 *Resignans ex aliqua causa non debet restitui.*
74 *Contra spoliatum subrogatum in locum resignatarij non potest agi spolio.*
75 *Subrogatus sapit naturam eius in cuius locum subrogatur.*
76 *Subrogatus, quo ad possessionē, an sit subrogatus, quo ad spolium, & num. 78.*
77 *Gratiosè subrogatus capiens possessionem lite pendente non uidetur attentare.*
79 *Expressa mentio debet fieri in subrogatione de spolio.*
80 *Actio personalis non transit in subrogatum.*
81 *Ius defuncti extinguitur, & creatur nouum ius in personam successoris.*
82 *Vt possit quis agere de spolio debet fieri expressa mentio litis super spolio.*
83 *Subrogatus gratiosè per obitum potest agere spolio.*
84 *Actio spolij potest cedi in fauorem alicuius.*
85 *Actio spolij potest renunciari pacto.*
86 *Spoliatus, vt restituatur debet probare possedisse cū spoliaretur.*
87 *Spoliatus, qui dicatur.*
88 *Qui non possedit non potest dici spoliatus.*
89 *Priuatio præsupponit habitum.*
90 *Qui possidere non potest non dicitur spoliatus.*
91 *Clericus non potest habere vxorem.*
92 *Laicus non potest habere beneficium, & n. 125.*
93 *Per probationem possessionis antiquioris noua præsumitur clandestina.*
94 *Spoliatio per possessionem antiquam quando probetur.*
95 *Prædo in profanis est restituendus.*
96 *In spiritualibus spolium probandum exactiori probatione.*
97 *Vitiosus ingressus prohibitus in beneficijs.*
98 *Possessio infert præsumptionem tituli.*
99 *Ex sola possessione in beneficijs, quis non restituitur.*
100 *Coloratus titulus probandus, vt concedatur restitutio.*
101 *Titulus possessioni iustificandus, vt in beneficialibus detur restitutio.*
102 *Coloratus titulus possessionis sufficit, vt quis restituatur ad beneficium.*
103 *Ex institutione superioris probatur coloratus titulus.*
104 *Colorata possessio probatur per traditionem clauium.*
105 *Ad probandam possessionem non requiruntur litteræ.*
106 *Sola supplicatio hodie non sufficit.*
107 *Ex confessione spoliantis probatur color tituli spoliati.*
108 *Possessio diuturna probat colorem benef.*
109 *Ex longa possessione oritur præsumptio canonici ingressus,*
110 *Heri prælatus, hodie etiam præsumitur.*
111 *Possessio decennalis, an dicitur diuturna ad effectum restitutionis.*
112 *Ex longo tempore præsumitur, quis ordinatus, licet non habeat litteras.*
113 *Præsumitur collatio ex possessione 30. an. licet non habeantur bullæ.*
114 *Visitator calumnioſe videtur petere litteras benef. ab eo, qui fuit in possessione per 30. ann.*
115 *Possidens semel præsumitur continuare.*
116 *Coloratus titulus probat etiam per testimonium de auditu à spoliante.*
117 *Ex narratiua facta in litteris probatur coloratus titulus.*
118 *Coloratus titulus probatur leui probatione.*
119 *Ex sola institutione coloratus titulus probatur.*
120 *Ex confirmatione coloratus titulus deducitur.*
121 *Per expectatiuam probatur coloratus titulus.*
122 *Quasi possessio sufficit quando agitur de spolio possessionis.*
123 *Restitutio non datur ei, qui beneficium possidere non potuit neque potest.*
124 *Non entis nullæ sunt qualitates.*
125 *Laicus spiritualia possidere non potest.*
126 *Intrusus qui absque auctoritate superioris, & absque bullis.*
127 *Intrusio annullat titulum, & possessionam.*
128 *Habens beneficium curatum debet promoueri ad sacros ordines infra annum.*
129 *Simoniacus non est restituendus ad beneficium.*
130 *Simoniacus priuatur ipso iure.*
131 *Hæreticus non debet restitui ad beneficium.*
132 *Hæreticus non habet titulum.*
133 *Excommunicatus non est restituendus ad beneficiū.*
134 *Non intelligens idioma beneficij non debet restitui.*
135 *Minor est incapax benef.*
136 *Habens beneficium curatum non debet restitui ad aliud.*
137 *Vbi constat de notorio defectu proprietatis non est danda restitutio.*
138 *Priuatus ipso iure non est restituendus.*
139 *Priuatus ipso iure non potest possidere.*
140 *Crimina, quæ non priuant ipso iure, non impediunt restitutionem.*
141 *Clericus spoliatus beneficio per renunciationē sponte eam non est restituendus.*
142 *Renuncians nullum habet titulum.*
143 *Actionē spolij non habet, qui sponte possessionē amisit*

144 *Qui*

144 *Qui notorius impediat restitutionem.*
145 *Non datur restitutio cum ex actis iudicij constat de dominio spoliantis.*
146 *Non datur restitutio quando constat ex confessione spoliati de dominio spoliantis.*
147 *Confessio est probatio probata.*
148 *Confessio facit notorium.*
149 *Non datur restitutio cum constat de dominio spoliantis per instrumentum publicum.*
150 *Instrumentum facit notorium.*
151 *Non datur restitutio cum constat de dominio spoliantis per testes.*
152 *Spoliatus post renunciationem non admissam an sit restituendus.*
153 *Renunciatio non acceptata non nocet.*
154 *Beneficium nō amittitur per renunciationē si superior non admisit illam.*
155 *Renuncians potest pœnitere ante extensum consensum.*
156 *Renuncians pernanēs in possessione si spolietur potest agere ad petendum possessionem.*
157 *Renuncians incumbendo possessioni post renunciatio nem videtur recuperare naturalem.*
158 *Per quot tempus resignans debeat possidere, vt acquirat naturalem, quam amisit per resignationem.*
159 *Resignatio simplex statim abdicat ius.*
160 *Spoliatus possessione a resignatario nō debet restitui.*
161 *Spoliatus quomodo potest impedire restitutionem petitam.*
162 *Acta iudicis possunt impedire restitutionem.*
163 *Sententia lata pro spoliante impedit restitutionem.*
164 *Spolians quamuis iuste debet puniri ex violentia.*
165 *Spoliatus potest consequi damna a spoliante.*
166 *Prædo, & fur in spiritualibus non restituitur.*

QVAESTIO V.

VINTO quæro, An Resignatio facta post spolium sit nulla? communis opinio omnium Doctorū, etiam in praxi obseruata, est affirmatiua esse invalidam, & spoliato esse dandam restitutionem; Innocentium quem refert, & sequitur Rota decis. 6. de renunc. in antiq. & decis. 3. num. 4. de renunc. in nou. & decis. octaua. de restitut. spoliat. eodem lib. Doctores omnes in capit. sollicite, de restitu. spoliat. vbi Glosin verb. cū spoliatus, Anton. de Butr. in prin. Abb. num. 6. & 8. Bero. num. 17. vers. & prædicta, Bellamer. in cap. 3. num. 4. & 5. eod. tit. de rest. spoliat. Alex. cons. 93. num. 4. & 5. lib. 5. Dom. meus, Card. Paris. cōs. 1. num. 151. vol. 1. Franc. de March. q. 71. num. 1. Paul. de visit. in z. p. q. 5. nu. 46. Rip. in l. naturaliter, §. nihil commune, nu. 55. vers. 15. extende, ff. de acquir. possess. vbi Anton. de Matthęis, fall. 10. infinitos huius sententiæ congerit, Roderic. Suerez. alleg. 23. num. 8. & est* communis omnium Doctorum sententia teste Menoch. de recup. possess. 1. Remed. num. 263. & nu. 272. Virgil. de Boccat. de interd. vti possid. cap. 5. num. 10. Mascar. de prob. concl. 1321. & 1322. Et ita fuit resolutum* in Rota in vna Militen. Abbatiæ coram Rubeo. 22. Ianuarij, 1557. vt attestatur Caputaq. dec. 10. lib. 2. in manuscr. Cott. decis. 320. etiam in manuscrip. & in alia, Abulen. sancti Martini coram R. P. D. Aldobrandino, 29. Decembris, 1557. teste Cott. decis. 319. & habetur lib. diuers. manuscr. decis. 209. & alias pluries, vt dicet indiscursu materię. Et hāc cōclusionē ptime probat, tex. in dict. cap. sollicite, de restit. spolia. vbi Alexāder III. Vigornien. Episcopo his verbis, scribit. *Sollicite cures perquirere, quo tempore Arenunciauit Ecclesiæ, & si tibi constiterit cum spoliatum, cum eidem Ecclesiæ renunciauit contra eum testes alterius partis de iuramento, & renunciatione sponte facta, ante, quam restitutus fuerit non admittas.* & ad hoc communiter allegatur, & intelligitur hic textus, vt spoliatus sit restituendus, teste Nauarr. in cap. acce pta, oppos. 1. num. 4. vers. quintam, de restitut. spoliat. Et ratio colligitur ex dict. cap. sollicite, ibi *quia non est verisimile, quod sponte iuri suo renunciauerit, qui renunciat spoliatus, &c.* & hæc est præsumptio iuris, contra quam non fadmittitur probatio, Glo. communiter recepta dict. cap. sollicite, verb. quia, cap. is qui fidem, de sponsal. cap. veniens, eod. tit. l. vlt. C. de arbit. tutel. l. antiquæ iuncta Glos. C. ad Vellei. l. vlt. C. quod metus caus. cum ergo hoc casu† Resignatio non fuerit spontanea, & libera sequitur esse inualidam. Ant. de Butr. in cap. super hoc, num. 6. & num. 23. de renunc. vbi Imol. nu. 21. Abb. num. 9. Idem Abb. in cap. ad aures, num. 3. 7. & 9. & in cap. Abbas, num. 19. quod met. cau. Card. Paris. cons. 66. num. 1. vol. 4. & cons. 135. nu. 4. eod. vol. & est communis* opinio, vt dixi supra, q. 1. quia inter alia hoc præcipue requiritur, vt resignatio † sit libera, & voluntaria, Host. in summ. tit. de renunc. S. qualiter Gemin. in cap. ordinarij, §. in conferendis, num. 3. de offic. ordin. lib. 6. Rot. decis. 5. num. 2. de renun. in nou.

Idque comprobatur, ex alia ratione considerata ab Abbate, dic. cap. sollicite, num. 8. vers. quarta solutio, quia resignatio facta post spolium respicit proprietatem, & non possessionem, quia spoliatus † secundum communiter* omnium Doctorum sententiam retinet proprietatem, non autem possessionem, cum sit ab illa spoliatus, iuxta not. in l. 1. §. deijcitur, ff. de vi, & vi arm. cap. vlt. §. obiicitur, 5. q. 1. Bal. in ca. Ecclesia Sutrina, col. 4. de caus. possess. & proprier, Rip. in l. naturaliter, §. nihil commune, nu. 81. ff. de acquir. possess. ex quo sequitur per huiusmodi resignationem non fuisse renunciatum possessioni, cum nemo possit dare q̄ non habet secundum communem regulam, idque eo magis in materia renunciationis, in qua fit stricta interpretatio, Dec. cons. 352. num. 8. & cons. 374. num. 5. & cons. 379. n. 4 & 5. & cōs. 402. n. 3. & in l. postq̄ liti, n. 26. C. de pact. Craue. cons. 242. nu. 6. & cons. 257. n. 4. cum alijs, vt per Tiraq. in l. si vnquam, in præfat. nu. 128. C. de reuocan. donat. & hæc ratio multum mouit Dominos de Rot. i dicta Militen. Abbatię, & Abulen. de anno. 1559. vt attestantur Caputaq. & Cott. locis citat. Accedat præterea ad corroborationem huius conclusionis alia ratio, quia in spolio fere semper † adest vis, & metus, vt colligitur ex his, quæ late scribunt Cæsar Contard. in l. 1. in ampliat. num. 17. & 22. C. si de moment. possess. fuer. appell. Pontan. de spolio, li. 2. cap. 7. num. 57. cum pluribus sequentibus, & cap. 8. num. 66. Alex. cons. 6. col. 3. Decian. cons. 37. num. 25. vol. 3. Doctores omnes in dict. c. sollicite, de restit. spoliat. ex illa vulgari ratione, quia actus attribuitur † causæ, ad notat. in l. si ob turpem, ff. de cōd. ob turp. caus. & regulare est, vt actus præsumatur fieri † ob causam, præcedentem Barbat. cons. 11. col. 6. in fi. lib. 2. & est tex. in l. quædam mulier, ff. de rei vend. l. 2. ff. de acquir. possess. l. 1. circa fin. C. de impos. lucr. del. li. 10. l. si pecuniā. §. vlt. de ff. de condic. ob caus. Corn. cons. 64. col. vlt. li. 2. Crauett. cons. 135. n. 13. & voluit in terminis huius materiæ Menoch. de recup. poss. 1. remed. n. 265. sed

21 265.sed resignatio facta vi,& metu est nulla, Barb.
consi.20.li.3. Dec.consi.209.Rebuff.in prax.tit.de re-
sig.mer.fact.Port.Invol.consi.5.nu.1.& ita fuit resolu
* tum*in vna Tarraconen.Canonicatus,&Præbendæ
de mense Aprilis,1538.teste Moedan.decis.32.in ma
nusc.& dixi supra q.1.ergo, & hæc facta post spoliū.
Nec huic conclusioni obstabit, quod resignans rē
pro derelicto habere videatur,& ob id possessionem,
22 & dominium per eam amittat,l.si quis vi, §.differen-
tia,ff.de acquir. possiuncta l.1.& 2.ff. pro de relic.nā
hoc procedit,quoties spontanee resignaret, & sic cō
23 stito de libera renunciatione,nam hoc casu non esset
* restituendum dicunt omnes* Doctores superius ci-
* tati,& fuit resolutum in Rot.in vna*Abulen. canoni
catus,Veneris,16.Iunij,1589.coram,R.P.D.Gipsio.
24 Nec renunciatio subsequuta purgat vitium spolij, vt
* est communis*opinio,& colligitur ex Menoch.dict.
1.remed.num.268.dicente,l.2.C.quod met.cau.& l.si
ob turpem,ff.de cond.ob turp.caus.loqui de vi com-
pulsiua,in qua iam ab initio cōsensus interuenit licet
coactus,iuxta Glo.in l.si mulier,§.vlt.ff. quēd metus
cau.& ponit rationem differentię,& ideo ex stylo ꝛo
* tæ*communiter est receptum actionem spolij nun-
25 quam intelligi cessam,nisi expresse dicatur,teste Cot.
decis.319.in manusc.
* Ampliatur hæc conclusio communiter* recepta,
vt procedat non solum in renunciatione, quæ sit abs
que iuramento,sed etiam in ea,quę fuit facta cum iu
ramento,nam eo non obstante poterit, & debet dari
26 restitutio,ita Rot.decis.18.verſ.præmissis non obst.
de restit.spol.in nou.Soci.Sen.in l.rem quæ nobis, n.
20.in fin.de acquir.poss.Bero.in d.c.sollicite, num.1.
* verſ.noto,primo.&*communiter alij sequuntur. Et
probatur auctoritate,& ratione:auctoritate,d.c.solli-
cite,ibi de iuramento,&c.ratione,quia iuramentum
27 †præsumitur præstitum,& extortum vi,metu,& dolo,
cum sequatur naturam actus, sup quo interponitur,
l.vlt.C.de non numer.pecun.l.sed etsi possessor, §.itē
si iurauero,& ibi Ial.in 9.not.ff.de iureiur.c.quemad-
modum,vbi Abb.in 7.not.de iureiur.Innoc.in ca.per
tuas.de arbit.Oldrad.consi.95.col.vlt.Bal.in c.quæ in
Ecclesiarum,num.25.de constitut.Ange.consi.313.in
28 principio,& naturam illius†actus assumit,Abb.in c.ex
parte el 2.col.1.de fid.instr.Oldrad. consi. 278.col.1.
29 & de eo idem fiat†iudicium,Abb.in c.vlt. in vlt.nota.
de Eccles.ędif.Roman.consi.269.in princ. Anch.cōsi.
310.col.5.Alex.consi.28.col.vlt.lib.1. & eadem erit di
spositio Bar.in l.sed & siquis,§.quæsitum,ff.siqs caut.
Corn.consi.102.col.1.lib.1.Dec.consi.305.col.2.Cur-
sen.consi.3.col.1.Oldrad.consi.95.col.vlt. Salicet.Bal.
* & alij*omnes in d.l.vlt.C.de non numer.pecun.
Et quia hæc est materia satis frequens,& vtilis,iō
aliqua dubia explicanda esse censui, vt habeatur quā
breuissime id quod a Doctoribus sparsim est scriptū.
Primum erit: An si resignatio beneficij post spo-
lium fiat coram iudice competenti valeat non obstā-
20 te spolio,ita ut spoliato†non competat restitutio?esse
inualidam scriptum reliquit Iacob.Menoch.de recu-
peran.poss.remed.1.num.277.motus hoc argumen-
31 to, quia resignatio beneficij † non potest fieri nisi in
manibus Papę,vel episcopi,aut alterius superioris,An
ton.de Butr.in c.admonet,in 3.not.& in ca. quod in
dubijs,num.10.de renunc.Abb.in c.audita,num.3.de
* restit.spol.Glos.in c.Abb.18.qu.2.& est*communis
opinio omnium Doctorum,vt late scripsi supra lib.
7.q.1.num.1.2.& 3.cum seq.
22 Contraria tamen†opinio, vt scilicet talis renuncia-
tio facta coram iudice competenti, qui de ea causa
cognoscebat,sit valida,& spoliatum non esse restituē
dum,est tenenda,ita Rebuff.in prax.in tit.de vi in resi
gna.num.4.Abb.d.c.sollicite,num.10.de restit. spoli.
& ibi alij sequuntur Soc.sen.tract.fallent.reg.378.fal.
1.Barbat.consi.47.col.vlt.lib.2.& secundum hanc opi
* nionem pronunciauit*Rot.teste Achil.de Grass.dec.
328.in recoll.manusc.
Et ratio est,qa auctoritas iudicis de causa cogno-
23 scentis†tollit omnem suspicionem violētiæ, vis,& me
tus,ar.l.vlt.ff.de eo,quod met.cau.Bar.in l.frater à fra
tre,num.51.ff.de condit. indeb.Card. Paris. consi.96.
num.39.vol.1.& consi.88.num.35.vol.3. Dec.consil.
448.num.14.& consi.463.in fin.& consi.536.nume.5.
Ruin.consi.135.num.2.& consi.170.num. 17. volu.1.
Curt.iun.consi.29.num.12.& consi.67.nu.3.& 4.Ro-
24 land.consi.39.in fi.li.1.nam præsumitur†pro iudice,q
rite,& iuste faciat ea,quæ incumbunt officio suo, l.
1.2.C.de offic.ciu.iud.quem tex.ad hoc not.Bal.in le.
vnica in fin.C.ne quis in su.caus.Paul.de Castr.consil.
270.col.1.li.2.Et hanc propositionem nō minus do-
cte,quam eleganter exornat Alciat.in tract. præsum.
reg.3.præsump.9.num.1.cum seq.& sic metus præsu-
mitur purgatus,vt dixit Rebuff.loc.cit.& per conse-
24 quens præsumptio tollitur ex alia efficaciori † & vali-
diori iuxta l.diuus,ff.de in integr.restit.not. in l.vlt.C.
de probat.c.in præsentia,eod.tit.de probat & inducit
tur notorietas defectus proprietatis,teste Socin.Sen.
dict.regul.378.
Nec obstat ratio supra allegata,quia motus Meno.
contrariam firmauit opinionem,quia respondeo pri-
mo,quod iudex ratione causæ coram ipso penden-
25 tis dicitur † superior, cum habeat iurisdictionem ad
not.in capitul. primo. de offic. delega. & passim tra-
dunt Doct.Secundo,respondeo,quod Auditor Ro-
26 tę potest recipere†cessionem litis, & causæ coram eo
pendentis,Rot.decis.15.de renunc.in antiq.& deci.3.
num.3.de renunc.in nou.Cassad.decis.2.num.7.de ap
pe.& dixi supra li.7.q.18.& q.26.
Tertio respondeo, quod nos dicimus auctoritatē
ipsius iudicis tollere suspicionem metus Ias. consi.38.
col.penult.li.3.& hæc erit prima declaratio ad com-
munem regulam;nam spoliato Iudicis auctoritate a-
genti ad restitutionem obstat iudicis auctoritas, nisi
27 prius†probauerit iniustitiam,Gemin.consi.146.colū.
2.num.1.Dec.consi.449.num.30.Crau.consi. 302.nu.
3.Archid.in c.præsentium,num.4.& 5.7.q.1.Tib.De
* cian.resp.36.num.6.vol.3.& est communis*opinio,vt
patet per allegatos per Mascard. de probat. conclus.
1324.num.1.
Secundo dubitatur,An resignatio facta post spo-
28 lium,sponte absque vi,& metu†valeat?communis*opi
* nio est affirmatiua,quam tenent Abb.Ber.& alij ind.
c.sollicite,de restit.spoliat.Menoch. de recuper. poss.
1.remed.num.267.& nu.276.
Et probatur in dicto ca.sollicite,dum inquit sum.
Pontifex non esse verisimile,quem sponte renuncia-
29 re post spolium,ergo si contrarium† appareat cessat p
sumptio,arg.l.continuus,§.cum ita,ff.de verb.obliga.
30 veritas†enim prefertur fictioni l.filio,vbi,Bart.ff.de li
ber.& posthu.l.vlt.in fin.ff.de prob.Car. Paris.cōsi.54.
num.19.& 20.vol.1.& consi.96.num.37.vol.2. & con
si.86.num.2.vol.3.Martianen.consi.2.num.46.Cassa-
31 nen.in consuet.Burg.rubr.13.§.1.fo.366.& illam†fa-
cit cessare,l.non solum,ff.de rit. nupt.l.1.in fin.C.qui
& aduer.quos,l.cum de ætate,ff.de probat. ca. acce-
dens de fals.& hoc etiam comprobatur ratione,quia
renunciatio

32 renunciatio spontanea†est valida, Butr. in cap. quod
Dei,numer.18. de stat. Monach. Bonif. de Vitall.in
in clemen.gratiæ,nu.43.de resc.Sarn.de infirm.resign.
* q.18.col.3.& est communiter receptum*a Doctori-
bus,& purgat spolium factum,l.2.C.quod met. cau.l.
si ob turpem de Condic.ob turp.caus.
Ex quibus infertur taliter resignanti,scilicet spon-
33 tanee,quamuis post spolium,non esset†dandam restitu
tionem,Contrarium tamen tenuit in hoc Rot. in vna
* *Abulen.die.29.Decembris,1557.coram Illustrissi-
mo Cardin.Aldobrandino bon.memor.vt habetur i
recollect.diuers.manusc.decis.209.vbi firmauit esse
dandam restitutionem non obstante quacumque re
signatione etiam spontanea postea subsequuta, & est
ratio,quia non videtur renunciatam actionem spolij,
34 nisi expresse dicatur secūdum† stylum*Rotę de quo
attestatur Cott.decis.319.in manuscrip. Et quod fir-
mauit Rot.de plano procedit,quoties resignatio fuit
35 facta in fauorem illius,qui spoliauit,nam†non obstan
te quacumque resignatione etiam spontanea conce-
* denda est restitutio,vt seruatur de*stylo, secus autem
erit quoties resignatio emanauit in fauorem alterius,
& sic tertij ex aliqua causa, nam hoc casu resignans,
ita sponte,quamuis post spolium,non restituitur, vt
* iudicauit*Rot.teste Achil.de Grass.decis. 328. alias,
11.tit.de restit. spoliat. in manusc. vbi resignauerat,
quia erat senex,vel non poterat litigare, vel alia simili
causa.
In dubio autem existimo resignationem factā post
36 spolium†non præsumi factam sponte,vt infra dice-
tur,quia actus præsumitur factus ob causam,quæ pre
cesserat,vt firmat Barbat.consi.11. colu.6.in fin.lib.2.
Bart.in l.quę sub conditione,ff.de cōdit.& demonstr.
37 Tertio Dubitatur,An resignatio†sit nulla,quoties
fit post spolium per procuratorem constitutum,ante
* spolium,ad resignandum communis*opinio est ne-
gatiua,quam tenent expresse Lap.alleg.24. Abb. in
dic.cap.sollicite,num.11.& ibi alij omnes sequuntur
Roderic.Suarez.dic.alleg.23.num.18. Rebuff. quem
refert,& sequitur Menoch.de recuper.possess.n.273.
dicto primo Remedio.
Et ratio est,quia cum sponte,& libere fuerit cōsti
tutus procurator ante spolium,quamuis ipse procura
tor resignauerit sequuta spoliatione,nihilominus resi
gnatio dicetur spontanea,cum trahatur ad diem con
38 fectit†mandati,Ferret.consi.93.num.2.Bald.in cap. au-
dita,de restitut.spoliat.Felin.in cap.ex parte,num.15.
de rescr.& dixi late supra lib.9.q.15. tunc enim cum
constituitur procurator ad resignandum videtur re
signans habere beneficium pro derelicto, vt in spe-
cie dicit Abb.dict.cap.sollicite,nume.11. quia quam
primum,quis constituit procuratorem, ad adeundā
39 hereditatem,†hereditas censetur adita ex illa animi de
claratione,l.Paulus per procuratorem,ff.de acquir.he
red.siue,l.Paulus procuratorem vt legit Duaren.lib.2.
disput.anniuer.cap.27.Iacob.Guiac.li.1.obseruat.iur.
cap.34.& hanc rationem ab oppugnatione, Bero.d.
cap.sollicite,num.35.defendit Menochi.loc.cit.sed tē
pore mandati non aderat spolium,& sic non metus,
nec vis,quia hoc præsupponimus,ergo nihil obstat,&
cessat in hac conclusione ratio,propter quā infirmat
40 resignatio post spolium,& per consequens † dispositio,
cum cessante de appellat.
Quarto dubitatur,An resignatio post spolium sit
41 nulla,ita vt concedatur†restitutio si per multum tem-
pus spoliatus non fuit de hoc conquestus communis
opinio est negatiua non esse nullam,vt scriptum reli
quit Anton.de Butr.in dict.ca.sollicite,quem sequun
tur recentiores Ias.in l.naturaliter,§.nihil commune,
num.56.ff.de acquir.possess.Iacob.Nouell.in prax.cri
min.tit.spoliatus de facto &c.incip. Vulgaris regula,
nu.46.limita.46.Menoch.dict.remed.1.recuper. pos
sess.num.278.
Et ratio est,quia verisimiliter dicitur ratum habere
sine metu,quod gestum est,& sic renunciationē fuis-
se spontāeam,quia cum nemo præsumatur velle iacta
42 rem†suum,si metu fuisset inductus conquereretur, arg.
l.cum debito,ff.de probat.
Ego autem hanc conclusionem crederem ve-
ram multis concurrentibus,scilicet quod renuncia-
tio fuerit facta ex interuallo,vel quod fuerit facta in
fauorem tertij,& sic illius qui non spoliauit,iuxta ea,
quæ dicit Achill.de Grass.decis.328.in manusc.& qd
omni casu constet,quod non fuit de hoc conquestus
quia durabat causa metus,sed alia de causa iuxta ea,
quæ omnes fere dicunt in l.vt vim,ff.de iust.& iur.Du
43 rante enim causa eadem metus voluntas† semper dici
tur meticulosa,l.2.cum ibi not.C.quod met.caus.& id
eo si quis metu se obligauit, si durante eadem causa
44 metus soluerit†solutio dicitur meticulosa.Bald.in d.
l.2.C.quod met.caus.Dec.consi.219.col.penult.Fer-
ret.consi.79.num.12.Alexan.consi.48.lib.4. & facit id
quod notabiliter scribit Bart.de vxore consentiente,
alienationi rei dotalis,in l.si ob turpem,numero septi
45 mo.ff.de condic.indeb.& ideo poterit†petere restitu
tionem,quādo potuerit,vt in simili scribunt Hostiēs.
in summ.de matr.verſ.qualiter,num.16.Ancharan,in
cap.1.de dispens.impub.lib.6. Glos. in cap. præsens,
verb.numquam,20.q.3.Abb.in cap.1.num. 13. quod
met.caus.Nam speciale est in cap.19.Conc. Trident.
sess.25.de regul.vt elapso quinquennio dato per con
cilium non possit prætendes per vim,& metū ingres-
46 sus†religionem reclamare,etiam si toto quinquennio
duauerit eadem causa uis,& metus, vt centuit sacra
congregatio Illustrissimorum Cardinalium præposi-
torum interpretationi Concilij Tridentini die.21.
Augusti.1552.& die 10.Decembris eiusdem anni,cū
concilium quasi præscriptione quadam velit, vt post
quinquennium nemo audiatur,& vtatur dictione ta-
46 xatiua†tantum,cuius proprium est excludere aliud tē
pus,l.2.C.de patr. qui fili. dixtra. & hanc opinionem
bis defendi cum interpretarer cap.in præsentia,de ꝓ
bat.in 6.not.Abb.& ita existimo esse tenendum, quā
tuis Rot.in vna*Reghien.coram Gropperio, die 25.
Iunij,1563.tenuerit contrarium ex traditis per Cal-
der.consi.1.quod met.caus.Abb.in cap.1.num.2.de re
gul.Barbat.consi.54.& 60.li.1.Crot.in l.stipulatio hoc
modo concepta,num.66.ff.de verb.oblig. Dec. consi.
69.num.11.Crauett.consi.192.nume.12.Abb. in c.1.
ꝙ met.caus.& redeundo ad nostrum, Hic resignans
post spolium,qui non fuit conquestus, admittendus
erit ad probandum id non fecisse,quia timebat, vel
vis inferebatur,aut minæ,vt colligitur ex dict.c.sollici
te,& ibi omnes tradunt.
Quinto dubitatur, An nihilominus iste spoliatus
48 sit restituendus†si post spolium pepegisset cum spolia
tore se possessorio non acturum aduersus spoliū.Ne-
** gatiua opinio est verior, & ** communiter recepta
hoc casu non esse restituendum,quā renuerunt Glos.
in cap.ex insinuatione,de procur.Innocen.in cap. su-
per hoc,de renunc.Abb.in cap.sollicite,num. 16. de
restitut.spoliat.Alexan.consi.93.num.5.lib.5.Rot.de-
cis.2.num.4.de renunc.in nou.& decis.5.& 11.eod.tit
in antiq.Rot.etiā decis.10.de restitut.spoliat.in nou.

Cardin.

Cardin.Paris.cons.1.num.151.vol.1.Ber.dict. cap.sollicite,num.44.Franc.de March.decis.71.num.2. Socin.sen.tract.fallent.regul.378.fall.3.Rebuff.quem refert,& sequitur Menoch.tract. de recuper. possess. 1. remed.num.271.& voluit Achill.de Grass.decis.328. incipit resignatione,alias sub titu.de restit.spoliat.de cis.111.in manuscrip.

49 Et ratio est,quia tactio spolij potest cedi hoc modo Cott.decis.419.in recollect.manuscrip. Doctores communiter in dict.cap.sollicite,& valida erit renun
50 tio seu pactum,sicuti firmum est pactum †post furtū ne furti agatur,&ne illud restituatur,l.si vnus.§.pacta vers.item ne experiar,ff.de pact.cum huiusmodi pactum rem respiciat familiarem,& priuatam, & ob id
51 non dicatur contra bonos†mores,l.iuris gentium, §. si paciscar,ff.de pact.Idemque vendicabit sibi locum in pacto,de non molestando possessorem, Ber.dic.c. sollicite,num.44.vers.amplia Menoch. dic. 1. remed. num.283.Rot.vt per Roderid.Suarez.alleg.18.Socin. sen.in l.rem quæ nobis,nu.20.in fin.ff.de acquir.possess.Capic.decis.69.num.7.& 8.Eoque magis si fuerit interpositum iuramentum,Rot.decis.18.vers. præmissis,de restitut.spoliat.vbi attestatur* fuisse decisum quod licet renunciatio etiã cum iuramento post spoliationem non impediat restitutionem,tamen iura-
52 mentum præstitum postea de non†agendo impedit, ne possit intetari remedium restitutionis,Abb. dict. cap.sollicite,in fin.Socin.dict.l.rem quæ nobis,num. 20.in fin.& est communis opinio, telle Menoch. d. remed.1.num.287.num.295.Paris.cons.1.num. 151.
53 vol.1.quia iuramentum†seruari debet,vbi potest fine interitu salutis eterne fieri,cap.cum contingat,de iur. iur.in 6.Bald.cons. 29.lib.3.declarat Alciat.dic.cap.cũ contingat,num.37.D.Thom.2.2.q.89.art.7.Couarr. cap.quamuis pactum.1.parte,§.6.nu.6.vers. sexto ad huc,& n.7.de pact.li.6.Ex quibus notanda est differentia inter renunciationem,& pactum post spoliationem,ac iuramentum,nam renunciatio facta post spoliationem concernit ius proprietatis,& non possessionis,pactum vero de non agendo possessorio, vel non molestando concernit ipsam possessionem,& hanc rationem differentiæ ponit Abb.d.c. sollicite,n.17.& communiter alij sequuntur. Nec obstat dict. cap. sollicite,dum a pari procedere existimat renũciationem, & iuramentum post spoliationem ad effectum, vt renunciatio dicatur per metum facta,ita& iuramentum per metum præstitum, nam respondetur, quod licet metus præsumatur,vt dicitur ibi,tamen purgatur per verba apponi solita a notarijs de stylo in instrumẽto
54 in quo dicitur sponte†iurasse nullo metu, &c. vt post Ant.de Butr.tradit.Abb.dict.c. sollicite col.vlt.vers. non obstat.Imol.col.vlt.vers.idem sentit,Ber.nu.46., & omnes,Socin.sen.cons.59.num.28.lib.3. Card. Paris.cons.5.num.187.vol.4.Rot.dict.decis.18.de re-
55 stit.spoliat.in nou.nam huiusmodi præsumptio†resultans ex verbis instrumenti tollit aliam legis,l.nam ita Diuus,ff.de restit.in integ.c.litteris,de ꝓsump.l. siue possidetis,C.de proba.quamuis dicta clausula passim
56 ex stylo†potius & tabellionũm consuetudine apponatur circa partium voluntatem,Abb.in c. cum contingat,col.17.de iureiu.Rip.in l.Centurio,num. 80.ff.de de vulg.& pup.& in l.vlt.nu.181.C. de reuoc. donat. Ruin.cons.159.n.16.lib.3.Curt.Iun.cons.101.nu.10. Dec.cons.394.col.penul.& cons.399.col.1.Accedat, quia maxima est differentia inter pactum,&iuramentum metu extortum,namque iuramentum eo casu ad
57 hoc est seruãdum†nisi absolutione remittatur,vt post Caietan,quem citat,scribit Couarr.in capitũ.quamuis pactum,1.par.§.5.numero 3.de pact.in 6.& li.1.varia. resolut.c.4.num.7.& in Epit.de spons.par.3.§.5.n.2. quod in pacto locum non habet.

58 Et huiusmodi pactum†de non molestando intelligitur tam de molestia iuris,quam facti iuxta tuam significationem,Corset.sing.verb.molestia,Dec.cons. 581.num.11.& cons.613.num.1.Ruin.cons.48.num. 9.& cons.77.num.8.li.2.Socin.Iun.cons.113. numer. 36.li.1.Idemque esse†in controuersia scribit Menoc.
39 d.1.remed.num.285.quia eadem est significatio ver-
60 borum†molestiæ,& controuersiæ,Gl.& Bar.in l. Lucius,§.tres hæredes.de pact.Rip.in l.1.num.2.ff. de re iud.Socin.Sen.cons.vlt.num.15.lib.1.

61 Non tamen valeret†huiusmodi pactum si fieret ante spolium,nam eo non obstante,si postea fuit spoliatus,est restituendus,Abb.d.c.sollicite,num.16.Bern. 44.Rip.in l.naturaliter,§.nihil commune,nu.55.vers. 14.ampliat Ant.Nat.ampliat.10.& 11.de acq.poss.qa
62 esset cõtra bonos †mores,l.si vnus,§.pacta,ff.de pact. l.pacta quæ contra,C.de pact.Card.Paris.cons.92.nu. 21.vol.4.

63 Pacta enim contra†bonos mores sunt nulla ipso iure,Glos.in cap.vlt.de pact.& etiam ea,quæ præstant materiam delinquendi(vt esset hoc)l.conuenire,ff.de pact. Doct.in l.1.§.illud,depositi.l.contractus,de reg.
64 iur.Reipublicæ enim†interest,vt delicta puniantur,l. ita vulneratus,in fin.ff.ad leg.Aquil.vbi Bald. dicebat publice disciplinæ fauorem distare,ac suadere,vt delicta puniantur,l.licitatio,§.quod illicite, ff. de publ.& vectigal.l.capitalium,ff.de pœnis,c.vt famæ,de sent.ex
65 comm.ne illi iterum peccent,& ne illius†exemplo cæteri quoque delinquant,l.1.C.ad leg.Iul.repetun.quẽ tex.aureum appellauit Iodic.in prax.crimi.in procem. num.9.

Sexto dubitatur,An resignanti post spolium con-
66 cedatur restitutio † si resignauit in fauorem tertij,& sic non illius,a quo spoliatus fuit? Negatiuam nõ esse restituendum videtur firmare,Cassad.decis.4.de resti.
67 spoliat.quia per†resignationem abdicauit a se ius,dominium,& proprietatem,Ioan.Andr.Abb.d.c.sollicite,de restitut.spoliat.Alex.in l.si quis vi,§. differentia, ff.de acq.poss.nec militat ratio dicti c.sollicite,quãdo renunciat in fauorem non spoliantis.coque magis cũ
68 non habeat detentionem†vigore cuius datur restitutio post cessionem,Inn.in c.super hoc, de renunciat. Calder.cons.4 eod.tit.Rot.decis.1.de renunc.in nou. Sarn.de annal.q.57.& de trien.q.24.

69 Affirmatiua†tamen opinio verior est,&* communis,vt etiam hoc casu detur restitutio resignanti post
* spolium in fauorem tertij,quã opinionem tenuit Rota,in vna* Barchinonen.coram Card.S.Crucis,de mẽ
* se Nouembris,1546.vt patet in recollect. manuscri. per ipsum decis.173.& fuit etiam resolutum in vna Abulen.coram Illustriss.Card.Aldobrandino bon.memo. 29.Decemb.1557.vt habetur in lib.diuers.decis.209.
* quod quoque fuit firmatum in vna* Imol. Canonicatus,& præben.coram Pelegrino,teste Caputaq.decis. 241.li.1.in manuscr.Idem Pelegrin.decis.257.lib.2.in recollect.manusc.

Ratio est,quia licet cesserit ius,dominiũ & posses-
70 sionem,non tamen actionem†spolij,quæ post cessio-
* nem etiam spõtaneam durat,& viget,& de stylo* Rotæ nunquam censetur cessa actio spolij, nisi expresse dicatur,vt attestatur Cott.decis.319. ex qua patet responsio ad argumentum in contrarium adductum, nam licet abdicetur ius, remanet tamen actio spolij, & per

& per consequens licet cesset ratio,dicti cap. sollicite,quia non est verisimile sponte, &c. militat tamen hæc,quia non videtur renunciatum actioni spolij.

Nec obstat,quod non habet detentationem, nam
71 respondetur,quod habet actionem, quam qui habet† rem habere dicitur,& ea quæ dicit Cassad.communiter a Doctoribus,& Rota reprobantur,Caputaq.decis.241.lib.1.

Hanc tamen conclusionem limita primo non procedere quoties resignans post spolium in fauorẽ ter-
72 tij†cederet etiam actionem spolij, nam hoc casu non poterit agere actione spolij,ita scriptum reliquit Caput.decis.241.lib. 1. vbi attestatur ita dictum fuisse in
* dicta* Imol.Canonicatus,& præben.coram Pelegrino,vt ipse etiam Pelegrin decis.275.li. 2. in recollect. manuscr.testatur.

Limita secundo, non procedere quoties constaret
73 renũciasse ex aliqua† causa,nam tunc non debet resti-
* tui,vt fuit resolutum,teste* Achil.de Grass.doc.328. alias,11.de restit.spoliat.in manusc.vbi spoliatus,renũciauit in fauorem tertij asserendo se esse senem,& nõ posse litigare.

Limita tertio nõ procedere quoties†spoliatus fuis-
74 set subrogatus in locum resignatarij,etiã quo ad possessionem:nam hoc casu non posset agere,vt fuit pro
* nunciatum* in Rota die 5. Nouembris, 1548. coram Fabio,in vna Præstimoniorũ,teste Achille de Grass. decis.329. alias,12.tit.de restit.spoliat.in manuscri. ex traditis per Bellam.decis.351.Bonif.de Vital.in clem. 1.col.6.vers.5.concl.vt lit.pend.& de hac decisione attestatur etiam Put.decis.175.libro.3.& ratio est,quia iste subrogatus,qui eum spoliauit non potest dici sim
pliciter tertius,cum sit†subrogatus in locum resigna-
tarij,& quemadmodum non poterat agere contra il-
75 lum,†ita neque contra subrogatum,§.fuerat,in Instit. de actio.Marian.Socin.Iun.in cons.33.num.4.& 17. vol.3.Dec.cons.433.num.20.Bertand.cons. 73.nu.3. lib.4.Port.cons.97.num.11.& cons.167.nu.104.Ioã. Crot.cons.77.num.13.Roland.cons.68.nu.45. lib.1. cætera vide per Put.d.decis.175.li.3.

Sed hic contigit dubitari,si iste tertius in cuius fauorem facta est resignatio post spolium,sit subroga-
tus etiam quo ad possessionem,An nihilominus pos-
sit agere spolio,Bellam.decis.351.sub rubr.de præbẽ.
76 tenuit,quod subrogatus,quo ad possessionem† consecatur subrogatus ad interdictum competens predecessori,& sic quo ad actionem spolij,de qua decisio. late Sarn.de subrog.q.9.Hinc subrogatus gratiose capiẽs
77 possessionem lite†pendente non videtur attentare,ut
* fuit resolutum,in vna* Cæsar augustan.parochialis coram Illustrissimo Cardinali Aldobrandino. bon.memo. 10.Decemb.1557.teste Illust.Card.Paleot.deci. 102. & in alia Perusi.sanctæ Crucis.19.Octobris,1558.& & 24.Decemb.eiusdem anni,teste,eod.Paleot.decisi.
* 119.& ita fuit sententiatum, & * seruatum in multis causis,teste Moedan.decis.327. fuit resolutum in recoll.manuscr.

78 His tamen † non obstantibus contraria opinio est verior,quod subrogatus etiam quo ad possessionem non uideatur subrogatus quo ad actionem spolij,nisi
79 expresse de spolio fiat mentio in†subrogatione,quam sententiam tenuit Sarn.in reg.de trieun.qu.1.col. 9.n.
* 13.vbi attestatur hũc esse stylum * hodiernum, & ita
* fuit decisum in d.Imo.* Canonicatus; & præbendæ coram Pelegrino,teste Caputaq.deci.241.li.1.& dec. 391.eodem lib.1.& decis.391.eod.lib.attestatur etiam ipse Peleg.decis.275.lib.2.

80 Ratio est,quia actio competẽs†spoliato est personalis,& ideo non transit in subrogatum, qui nec est læsus,nec spoliatus,vt tenuit Cot.in vna Pampilonen. Prioratus sancti Crucifixi coram Moedan.11. Maij,
81 1555.Ius enim defuncti extinguitur, & creatur nouum†in personam successoris,Ioan.Andr.in cap.2.vt lit.pend.lib.6.in nou.& in c.si tibi absenti,de præben. eod.lib.specu.in tit.de sent.§.nunc de effectu,in fin. Rot.decis.13.de procur.in fi.& decis.1.circa fin.de locat.in nou.cum alijs adductis per Sarn.de trien.q.13. vbi latissime.

Non obstat decisio Bellam.351.nam respondetur, quod illa decisio non tenetur quo ad spolium de sty-
lo,& male loquitur,quo ad subrogation simplicis pos
sessionis,Rot.decis.4.vt lit.pend. in nou.vt attestatur Sarn.dic.nu.11. de trienn.& idem.Sarn.de subrog.q.9.

Idemque erit si in resignatione in fauorem certæ p
sonæ fuit facta mentio de lite super beneficio in eũ-
tum,in quem esset litigiosum cum gratiosa subroga-
tione,nã nihilominus resignatarius non poterit ꝓsequi iudiciũ spolij,quia non fuit facta mẽtio de lite super
82 spolio,vt requiritur,ita fuit* resolutum in Rota in d. Imolen.canonicatus,& præbendæ coram Pelegrino, teste eod.decis.275.lib.2.in manusc.

Limita tamen non procedere,quoties mortuo spo
liato,Papa conferat,& gratiose subroget, nam hoc ca
su subrogatus gratiose potest agere†spolio,Caputaq. decis.10.lib.2.in manusc.

Ex his notanda est conclusio communiter per
84 Doctores recepta,quod actio spolij competens super aliquo beneficio potest cedi in fauorem alicuius, So
cin.sen.in l.rem quæ nobis,ff.de acquir.possess.Rip.in cap.sæpe,de restit.spoli.Bal.cons.309.super quo puncto,lib.3.Sarn.in regul.de trien.q.11.col.antepen.vers. secundus casus,Cott.decis.319.& 320.Caputaquen. decis.10.lib.2.in manuscrip.Idem Caputaq.decis.241. eod.lib.1.Card.S.Crucis,decis.173.& communiter * Doctores,& ita fuit dictum in vna * Abulen. coram bon.mem.Aldobrandino,& in alia Militen.coram de Rubeis,& in alia Brachan.coram Card.S.Cruc.vt col ligitur ex supra adductis.Et ideo quis potest promit-
85 tere per†pactum se non acturum spolio,Glos. in cap. ex insinuatione,de procur.Rot.decis.3.& 4.eod.tit. in antiq.Alexan.cons.93.lib.5.num.5.Carn.Paris.cõs. 1.nu.151.vol.1.communis* vt late resoluit Iacob.Menoch.tract.recuperan.possess.1.remed.nu.281.

Septimo dubitatur,Quid teneatur probare spolia-
tus beneficio?recepta est Doctorum sententia debere
86 in primis probare†possedisse cum spoliaretur, Inn. in cap.sæpe,col.2.sub num.2.vers.immo plus, de restit. spoliat.Lap.alleg.51.nu.6.Ancha. cons.42.nu.2.Alex. cons.6.col.3.num.5.lib.3.vbi attestatur de communi & cons.91.num.3.lib.6.Corn.cons.35.num. 5. vol.1. de communi etiam Dec.cons.252.sub num.1.Socin. Iun.in cons.128.nu.28.vol.2.Rolan.cons.6.nu. 36.li. 2.Natt.cons.101.num.3.lib.1.Rot.decis.5.de rest.spo
87 liat.in antiq.Nam spoliatus†suo beneficio dicitur ille, qui semel illud possedit,vt colligitur ex responso Vlpiani in l.1.§.obiicitur,ff.de vi & vi arm.& habetur in cap.vlt.§.obiicitur, verbo non enim probatur,3.q.1. Bald.in cap.Ecclesia Sutrina,col. 4. vers. 5. item nota
88 de caus.poss.& propriet.& qui non†possedit, non potest dici spoliatus,Corn.cons.8.lib.1.num.2.& cons. 117.num.7.lib.4. Iacob. Nouell. in prax. Crimin. tit. spoliatus de facto incipit vulgaris regula,num.44.Me
89 noch.in prælu.recup.possess.num.1.cum priuatio†præ supponat habitum,l.decem.§.decem,ff.de verb.oblig.

sicut

neque etiam a simili dicitur spoliatus, qui possidet non potuit, puta cum clericus dicat se spoliatum ore, & petat restitui, & laicus dicat spoliatum se fuisse beneficio, cap. causam, de præscrip. Abb. in cap. ex parte, in fin. de restit. spoliat. Rip. in l. naturaliter, § nihil commune, nu. 81. ff. de acquir. possess. Cravett. cõs. 322. col. 5. Ob id per probationem possessionis antiquioris nouæ præsumitur clandestina, & vitiosa cap. licet causam, de probat. cum duo insolidum possidere non possint. l. 3. §. ex contrario, ff. de acquir. poss. Bart. in l. si duo, in princ. nu. 4. ff. vti possid. Ruin. cons. 12. num. 10. vol. 4. Afflic. decis. 327. num. 2. Rolan. a Vall. cons. 32. num. 10. li. 4. & spoliatio statis videtur ex hoc probata, Bald. cons. 217. col. 1. sub num. 1. lib. 2. & clarius in l. 3. col. penult. n. 20. C. si à non compet. iudic. Alexan. cons. 6. num. 3. lib. 3. sequitur Afflic. dict. 327. num. 2. Decian. respons. 37. nu. 56. vol. 3. Ber. cons. 58. nu. 2. vol. 3. Cesal. cons. 236. num. 10. Pont. de spol. li. 2. cap. 14. num. 80. quod quomodo procedat latissime declarat, & optime Mascard. de probat. conclus. 1322. nu. 5. 6. 7, vsque ad num. 35. Et sola probatio possessionis quamuis in profanis sufficiat, in quibus etiam prædo est restituendus ca. in literis, de restit. spoliat. in beneficialibus tamen non sufficit in quibus exactior probatio requiritur Rot. decis. 20. de restit. spoliat. in antiq. Inno. in cap. constitutus, de fil. presbyt. cum prohibeatur vitiosus ingressus, cap. 1. de eo, qui mitt. in possess. Gemin. cons. 147. col. 2. & propterea communiter est receptum in beneficialibus probationẽ solius possessionis non sufficere, quia etsi sufficiat præsumptũ titulum, cap. si a lede, de præben. in 6. non tamen ex sola probatione possessionis in beneficialibus oriretur effectus restitutionis in spolio, cum ad beneficium restitui nequeat carens canonica institutione, Quæ ex stylo saltem deducenda ex colore iusti ingressus, cap. 1. de regul. iur. in 6. capitulo ex frequentibus, de instit. Glos. in clement. 1. de caus. possess. & ppriet. Innoc. in cap. in litteris, de restit. spoliat. Oldrad. consilio 11. columna 3. Bellame. decis. 49. Castad. decis. 1. nume. octauo. & decis. 4. num. 7. vbi dicit hanc esse communem, & obseruatam in Palatio, de restit. spoliat. & decis. 4. de sequestr. possess. de communi etiam attestatur Abb. dict. cap. in litteris 3 num. 15. & 25. Pontan. de spol. cap. 15. num. 137. & hanc esse triuialem, & communem consuetudinem Rotæ dixit Sarn. de trienn. q. 24. col. 2. & recipi à stylo attestatur Butr. dict. cap. in litteris, col. 9. Imol. in clement. 1. col. 15. de caus. possess. & propriet. Put. decis. 137. libr. Dec. cons. 220. col. 2. Capic. dec. 6. num. 3. Ferret. cõs. 322. col. 2. & infinitos congerit, Menoch. 15. remed. recup. possess. num. 458. & sic in beneficialibus spoliatus debet possessionis suæ titulum iustificare, Glos. in clement. vnica, in fin. de caus. possess. & propriet. Rot. decis. 1. nu. 2. de restitut. spoliat. in nou. & decis. 2. eod. tit. & lib. & decis. 20. eod. tit. in antiq. Franc. in cap. ad decimas, num. 6. de restit. spoliat. in 6. Lap. alleg. 51 n. 9. Alexan. in l. naturaliter, §. nihil commune, num. 25. ff. de acquir. possess. D. meus Paris. cons. 12. num. 2. vol. 4. Sarn. de annal. possess. q. 57. num. 6. Gemin. cons. 147 sub num. 2. Guido Papa decis. 85. communis opinio, vt attestatur Bellamer. dec. 553. Alexan. loco cit. Abb. in q. 4. incip. Titius clericus. col. 8. in 2. dub. sub num. 10. Bened. Capr. in cap. litteris, de restit. spoliat. & ita practicari tradit Card. Alex. in c. 1. col. 9. 3. q. 1. & ita esse de stylo Rotæ attestantur. Castado. decis. 4. nu. 7. & decis. 8. num. 2. de restit. spoliat. Sarn. de annal. possess. q. 57. num. 6. vers. ramen contraria opinio hodie practicatur, & ita vsu esse receptum attestatur Mascard. de probat. conclus. 1322. num. 3. in fin. Verum non exigitur exacta probatio veri tituli, nam sufficit forma quædam extrinseca sui facie valida, & sic possessionem privatam ex aliquo colore iustificare, Inno. in cap. parte de restitut. spoliat. Butr. dic. c. in litteris, Lap. alleg. 30. vers. vlt. Bellam. decis. 455. Socin cons. 13. num. 25. lib. 4. Gemin. cons. 147. lib. 2. Castr. cons. 264. col. 2. Petr. Beninten. conclus. vigesimotertio. numero. quinto. & sexto. Bertan. consili. 2. numero 18. par. 1. Olasc. decis. 116. num. 7. & alij communiter, vt per Menoch. rem. 15. recup. possess. num. 463. Et probatur hic color ad effectum restitutionis super spolio in beneficialibus, Primo si fuerit deductum, & probatum spoliatum habuisse ab eo beneficium qui auctoritatem habebat instituendi, Innoc. in cap. in litteris, in Glos. circa finem, de restit. spoliat. vbi Butr. col. 4. Archid. in cap. 1. de eo qui mitt. in possess. caus. rei seruan. lib. 6. Ioan. And. in addic. ad Specul. in rub. de restit. spoliat, Rot. decis. 5. eod. tit. in antiq. vbi etiam attestatur hoc seruari in curia Romana, & decis. 12. eod. tit. in nou. & decis. 13. eo. tit. & lib. & communiter Doctor. & sufficiet spoliato probare, vel possessionem habuisse per traditionem clausium, iuxta decis. 21. de restit. spoliat in antiq. nec requiritur, vt spoliatus ostendat litteras: Castad. decis. 8. num. 1. de restit. spoliat. Caputaq. decis. 394. lib. 1. in manuscr. Sarn. de publ. q. 7. num. 5. immo ex sola supplicatione signata Sarn. de non iudican. q. 5. Castad. decis. 4. nu. 3. de caus. possess. & propriet. Put. deci. 226. li. 2. Moedan. decis. 306. licet de *stylo ex constitutione Iulij III. non seruetur.

Secundo probatur hic color ex confessione licet obiter facta per spoliantem, Rot. dec. 19. de restit. spoliat. in nou. Butr. dict. c. in litieris, col. 6. Abb. nu. 25. de rest. spolia. Felin. cap. olim num. 11. de rescr. Castad. decis. 1. num. 5. super reg. Cancell. & decis. 8. num. 6. de restit. spoliat. Bisignett. decis. 2. col. 2. de lit. contest. Bellam. decis. 96. Sarn. de trienn. q. 39. Pelegrin. decis. 180. in mãuscr. communis opinio, vt colligitur ex his, quæ scribit Pontan. dic. c. 15. de spol. num. 148.

Tertio deducitur huiusmodi color ex possessionis diuturnę, Butr. Abb. & alij omnes dic. ca. in litteris, Rom. cons. 565. Bellam. decis. 455 in fin. nã ex longa possessione beneficij oritur præsumptio canonici ingressus, Roman. cõs. 217. in fi. sicuti diutius persistens in quasi possessione prælaturæ præsumitur talis qualẽ p id tps se fecit, Ang. in l. q aliena. in princ. ff. de acquir. hæred. Federic. de Sen. cons. 103. Dec. in rubr. de fid. instrum. num. 17. & ad hoc sufficit possessio decem annorum, Felin. in cap. illud, num. 6. de præsumpt. & in cap. Albericus, num. 4. de testib. Anchar. cons 117. in fi. & eo magis si fuerit antiquior Alexan. cons. 6. num. 3. libro primo Dec. consilio. 85. numero 7. & consilio. 586. numero secundo. Card. Paris. cons. 25. numero. 62. volum. primo. Hinc si quis fuit longo tempore reputatus clericus, & existat in quasi possessione beneficij etiam curati, habet fundatam intentionem, licet non habeat litteras ordinium, quia præsumitur ordinatus, Host. Anton. de Butr. Abb. & communiter, in ca. illud de præsumption. Deci. in capitulo. primo numero. 48. de fid. instrum. Hostien. in capitulo. primo de cleri. pelegr. Barbat. in addit. ad Bal. in l. siue possidetis, in quarto. oppos. C. de probat. Cravet. de antiq. tempor. tertia parte. in fin. numero. 52. Ita qui possedit beneficium per triginta, & plus annos, licet non habeat litteras, præsumitur collatio, Dec. consilio. 118. numero. secundo Hostien. Abb. & alij

alij in dict. cap. illud, & ideo reputatur calumniosa petitio vilitatoris petentis litteras Gemin. in capit. si iudex, §. vlt. num. 4. de sent. excomm. li. 6. & alias cum hic casus contingeret in sacra congregatione Episcoporum, ita respondit congregatio in vna * Nolen. visitationis.

Accedit quia qui semel possedit præsumitur continuare, Archid. in c. Pontifices, num. 2. 7. q. 1. Roman. cons. 329. num. 12. Alex. cons. 33. nu. 3. vol. 1. communis * opinio, teste Mascard. de probat. cõclus. 1195. vbi illam exornat, & comprobat.

Quarto, elicitur hic coloratus titulus ex testimonio de auditu a spoliato, qui possidebat, Rot. decis. 8. de restit. spoliat. in nou. Felin. in c. Albericus, & in c. ex parte in princ. eod. tit. Bellam. dict. decis. 455. in fin. Pontan. dict. c. 15. nu. 115. & alii sequuntur.

Quinto elicitur hic coloratus titulus ad fauorem resignatarij agentis super spolio, ex narratiua suæ resignationis facta in litteris expeditis continentibus reseruationem certæ pensionis ad fauorem resignantis, vt fuit resolutum in Rota, teste Sarnen. de trienn. q. 39. in fi. Crescent. decis. 62. quod declara late, vt per Pontan. dict. c. 15. num. 144. cum sequen. vbi etiam po nit alios modos, Et sic leuis probatio ad hoc sufficit, Rot. decis. 10. vt lit. penden. in nou. Mascard. de probat. conclu. 1322. num. 1. & ideo etiam hic color. deducitur ex institutione etiam non consulto de præuia præsentatione, Rebuff. de pacif. possess. num. 32. & ex confirmatione electionis, Mil. in verb. electio, decis. Tholosan. 431. ac per expectatiuam, vt sæpius fuisse decisum * in Rot. testatur Sarn. de trienn. q. 24. num. 4. Pelegrin. decis. 75. Ioan. Paul. dec. 110. Achil. de Graf. decis. 4. & 6. de rest. spol. Accorambon. decis. 36. Moedan. dec. 134. oẽs in recoll. manuf. & quoties agitur de spolio possessiõis sufficit, si sola quasi possessio, ex qua dabitur restitutio ad eundem pristinum statum perceptionis, Castad. decis. 11. nu. 8. de rescr. Moedan. decis. 153. Gig. de pension. q. 47. num. 10. & seruatur in * *praxi.

Cum igitur ad dandam restitutionem in beneficiis spoliato requiratur probatio tituli eo modo, vt * deductum est a mple, sequitur conclusio * communiter a Doctoribus recepta non esse dandam restitutionem ei, qui beneficium possidere non potuit, neque potest, cum clare, & notorie constet de iure non petentis, Alex. in l. naturaliter, §. nihil commune, nu. 24. ff. de acquir. possess. vbi Rip. num. 81. Ant. de Matth. num. 42 Afflict. in commentar. ad Constit. Regni, li. 1. rubr. 24. de violentijs circa possessiones, num. 35. & 36. & est * communis opinio, vt patet ex his, quæ scribit Menoch. in 15. remed. recuper. possess. nu. 433. & ita seruari de stylo attestatur Rot. dec. 2. de restit. spoliat. in nou. & est ratio, quia frustra de possessione tractatur, cum ille possidere non potuit, neque potest, & non entis nullæ sunt qualitates, l. 3. ff. de vsufruct. l. eius qui in p uincia, ff. si cert. petat.

Quod poterit primo exemplificari in laico, qui dicat se spoliatũ beneficij, nã cum spũalia possidere nõ possit, c. cãm, de sic. c. 2. ubi oẽs, de iud. non venit restituendus, Ber. in c. in litteris, num. 87. vers. 7. fallit & num. 93. de restit. spoliat. Craue. cons. 322. col. 4. vers. 6exto principaliter, Olascus decis. 116. num. 2. communis, teste Menoch. dict. 15. remed. recuper. possess. nu. 435. in fin.

Secundo, in intruso, qui habuit possessionem bullis non confectis, vel absque auctoritate superioris, Gemin. cons. 106. col. 3. cum alijs, vt per Cravett. cõs. 322. col. 2. Intruso enim solet titulum & possessionẽ annullare, Rip. in l. naturaliter, §. nihil commune, nu. 7. Ferret. cons. 1. nu. 3.

Tertio in eo, qui non fuit promotus ad presbyteratum intra tempus præfixum in c. licet canon. de elect. cum haberet beneficium curatum, Cravett. cõs. 104. num. 3. & cons. 322. col. 4. Rebuff. de pacif. poss. num. 192. & in praxi de non promot. intra annum, num. 71.

Quarto in simoniaco, qui non venit restituendus, Fran. de March. q. 497. nu. 13. Rip. in d. naturaliter, §. nihil commune, num. 91. & ibi Anton. de Matth. nu. 44. cum priuetur ipso iure, Card. Paris. cons. 15. nu. 13. & cons. 29. num. 14. & cons. 30. num. 15. vol. 4. Sarn. de trienn. q. 12. & non habeat titulum, Felin. in c. nisi cum pridem, de pact. Dec. cons. 118. num. 1.

Quinto in hæretico, qui non debet restituti, Rip. dict. §. nihil commune, num. 88. Ber. in c. item cum qs num. 42. de restit. spoliat. cum non habeat titulum, c. 1. 2. & 3. 23. q. 1. Cappell. Tholosan. decis. 120. Rebuff. de pacif. possess. limit. 4.

Sexto in excommunicato qui nõ restituitur, Abb. in cap. cum quis, nu. 9. Boer. num. 40. de restit. spoliat. Bellam. in c. vlt. num. 15. de ord. cogn. Rip. dict. §. nihil commune, num. 86.

Septimo in eo, qui non intelligit idioma loci, vbi ẽ beneficium curatum ad quod petit restitui, Menoch. de recup. possess. remed. 15. num. 441. ex reg. Cancell. de idiom.

Octauo, in minore, Doctores* omnes in cap. cũ in cunctis, §. inferiora, de elect. Rebuff. in prax. tit. de dispens. ratione ætatis, Roland. a Vall. cons. 47. nume. 58. lib. 2.

Nono, in eo qui habet beneficium curatum, & petit restitui ad aliud, Doctores, in c. de multa, de pben. cap. 17. sess. 24. Conc. Trident. Rot. decis. 1. de restit. spol. in nou. Roman. cons. 499. col. 1. Cravet. cons. 58. num. 9. Ber. q. 80.

Decimo, in omnibus casibus in quibus constaret de notorio defectu proprietatis, nam his casibus restitutio ad beneficium, late Cravett. cons. 290. num. 8. & cons. 302. n. 6. Curt. Iun. cons. 127. n. 6. Nacet. cons. 474 num. 37. lib. 2. Menoch. dict. remed. 15. recuperan. possess. num. 438. latissime Mascard. de probat. conclus. 1326.

Vndecimo, in omnib. casibus in quib. obiiceretur alicui, quo qs ipso iure priuaretur dñio, & possessione, Abb. in c. item cum quis, nu. 9. & 10. de restit. spoliat. & ibi Ber. num. 42. & alij, Rip. in d. §. nihil cõc, n. 92. Fran. de Marc. q. 497. n. 11. & 12. Menoc. di. remed. n. 330. recup. poss. & remed. 1. n. 137. nam cũ ipso iure sit priuatus, non dicitur posse possidere aliqd Glos. in cap. quo iure, distinct. 8. Et ideo alia crimina, quæ non priuant ipso iure nec impediunt restitutionem, Abb. dict. cap. item cum quis, num. 3. Franc. de March. dic. q. 497. num. 1. siue per viam accusationis, vel inquisitionis obiiciantur * cõis opi. teste Rip. d. §. nihil commune, nu. 55. siue de iure ciuili, siue de iure canonico, Ias. in l. si te, in fin. C. de iur. delli. Matesil. not. 195. Afflict. decis. 119. nume. 6. quod limita in casu Rotæ, dec. 10. de restitut. spoliat. in nou.

Duodecimo potest hæc conclusio exemplificari in clerico spoliato beneficio post resignationem sponta neam factã de ipso beneficio, nam nõ esse restituendã scriptum refert Innoc. in c. super hoc, de renunc. nu. 1. & 2. vbi Ant. de Butr. num. 30. idem Innoc. in c. accepta, vbi Io. Andr. Abb. num. 4. & communiter Doctores, Lap. alleg. 23. Rot. decis. 6. numero. 1. de renunc. in

antiq.Præpos.in cap.quod restitutio,num.43.3.qu.1. Franc.in c.ad decimas,de rest.spol.in 6.Sarn. de trien. q.24.colum.2.Bero.in c.2.num.21.de restitut.spoliat. Bellam.decis.66.& decis.342.Roffiniac.de benef. ca. 26.num.2.Rebuff.in praxi de vi in resign.adhib.num. 6.Ferret.cons.7.num.1.& cons.10.num. 5. & cons.93. * num.2.Cassador.decis.4.de restit.spoliat.& est* communis opinio,de qua attestatur Menoch.qui alios citat,de recup.poss.1.remed.num.297.299.Nauar.in c. accepta,in 7.oppo.num.2.de restit.spol.& fuit pluries * decisum in Rota,& nouissime in vna*Abulen. Canonicatus,Veneris 16.Iunij,1589.coram R.P.D. Gipsi.

Et ratio est,quia ad restitutionem dandam in bene * ficialibus requiritur titulus,iuxta communem* opinionem supra positam, sed ille qui sponte renuncia-
142 uit,nullum habet†titulum,cum amiserit,ne dum proprietatem,sed etiam possessionem,iuxta l.si quis,§.dif- * ferentia,ff.de acquir.possess.Innoc.communiter*receptus in c.quod in dubijs,de renunc. ergo non poterit agere actione spolij,quam regulariter non habet,qui
143 sponte†possessionem amisit,Abb.in cap.in litteris,nu me.26.Ber.num.42.de restit.spol.Soci.Sen.in leg.rem quæ nobis,num.8.ff.de acquir.possess. & sic notorius
144 defectus†impedit restitutionem,c.constitutus,de filijs presbyt.cap.eum qui de eo qui mitt.in poss.c.ex transmissa,de restit.spol.Crauet.cons.299.num.8.Nat.cõs. 474.num.37.lib.2.Curt Iun.cons.127.nu.6. quod ob * seruatur*de stylo,vt habetur in decis.2.de restit. spoli. in nou.

* Hinc est,quod communiter* scriptere Doctores,
145 nũ esse dãdam †restitutionem cum ex actis iudicis de spoliatoris dominio constat,Inno. in c.cum Ecclesia Sutrina,de caus.poss.& propriet.Dec.cons.191.sub n. 9.Natt.cons.562.n.30 cum alijs,vt per Gabr.tit.de re * stit.spol.in communi,*6.opin.conclus.1.num.104.sub 11.limitatione,Mascard.de probat.conclus.1326.n.1.
146 Veltex confessione ipsius spoliati,Inn.in c.cõstitutus, de fil.presby.Rot.dec.16.n.1.&17.de rest.spo.in nou. Pau.de Cast.cons.203.col.vlt.n.4.in 3.dub.li.1.Ale.in l.naturaliter,§.nihil commune.n.27.ff. de acq.poss. Abb.in c.1.in 4.no.de restit.spol.& ibi Ber.n.27.quia
147 cõfessio fest probatio probata,l.vlt. C. de fideicomm. l.generaliter.C.de non numer.pecun.Grammat.decis. 36.numero 66.Crauett.cons.61.num.3.& cons. 171. numero quarto.Socin.Iunior.consil.39. numero 18.
148 volumine secũdo.& dicitur facere rem†notoriam,ca-
149 pit.vltim.de cohabit.cleric.& mulier.aut per† instrumentum publicum,quod habet executionem paratã, Rota.decisio.decimasexta.numero primo.de restitut. spoliat.in nou.Dec.consilio.302.sub numero vigesimo secundo.Socin.Sen.consilio.87.sub numero vigesimo tertio.volum.3.Capic.decisio.77.numero quarto.& quinto.& decis.121.numero vigesimo septimo.
150 cum instrumentum†faciat notorium,Bartol. in leg.1. numero octauo.ff.de oper.nou.nuncia.Dec. consilio
151 423.numero nono.& consilio.682. numero 3.aut † per testes,Oldrad.consilio.274.Crauett.consili. 299. num.8.& alias,vt late per Mascard.dict. concl. 1326. sed resignatio facit,& inducit confessionem resignatarij,& rem notoriam,ideo idem erit hoc casu.

Et hæc conclusio tenenda erit in iudicando,& cõsulendo,quamuis Doctor Nauarr.dict.capit.accepta. oppos.7.num.3.cum sequent.teneat contrarium, motus ex eo,quia renunciatio licet inducat defectum proprietatis, non tamen possessionis inducit; nam hoc non est verum,vt supra late ostendi,& etiam li.1.q.3.

Et propterea concludendum est,spoliato beneficio post resignationem spontaneam de dicto beneficio,non esse dandam restitutionem.

152 Ampliant quidam†hanc conclusionem procedere,etiam si illa renunciatio non fuit per superiorem admissa, quia si quis renunciauit coram Ordinario, vel Papa sponte,& libere,licet adhuc non sit admissa, &fuerit medio tempore spoliatus,non erit restituen- * dus,& ei obstabit renunciatio,quamuis non admissa, * ita*in Rota fuit decisum per omnes,vno dumtaxat vacillante,vt habetur decis.4.quæ incipit, si opponatur, de renunc.in nou.& mouentur ex eo, quia ex tali renunciatione amittitur possessio,& proprietas,& præiudicat renuncianti,non autem superiori,Gl.Inno.& Hostien.in cap.admonet,& c.quod in dubijs,& ca.lu per hoc.de renunc.

Sed hoc non obstante,contraria opinio est verior, quod resignans antequam sit admissa resignatio a superiore,si spolietur potest agere spolio, vt in terminis docte,& subtiliter defendit Nauarr.dict.cap.accepta, oppos.7.numero 26.versicul.quæ quamuis,cum sequ. vbi confutat dictam decis.& sequitur Menoch.in tracta.recuperã.possess.1.remed.numero 303.& uolunt * communiter* Doctores in cap.sollicite,de restit.spo.

Et ratio est,quia ad hoc,vt renunciatio suum con-
153 sequatur effectum,debet a superiore†acceptari, Cassado.decis.2.& 3.de renunc.& tunc incipit præiudicare,Put.decis.523.num.1.li.2.Cel.Hugo.cons.43.num. 2.& cons.78.num.2.Ideoque non secuta admissione,
154 petita a resignante beneficium non†perditur,Rot.de cis.4.de renunc.in antiquior.per Bisignet. & potest al * teri renunciare, Cassadorus attestans ita fuisse*,deci-
155 sum,decis. 2. de renunc.vel redire†ad illud pœnitendo,Goffred.communiter receptus in titul. de renunci- * ciat.& dixi late libro 1.quæst. 12.& * stylus docet licitam esse pœnitentiam, etiam post signatam supplicationem antequam sit extensus consensus in Camera, vel Cancellaria, Put. decisio. centesima sexta. libro 3. * Cardina.Paleott.decis.257.dicens ita fuisse*decisum die 21.Octobris,1558.Gabriell.consilio 198. numero 3.Burs at.cons.393.vol.4.ex quibus patet responsio ad rationem Rotæ,& ad ipsam decisionem respondit Nauarr.dict.7.oppos.num.31.& Cassad.decis.1.num. 6.de renunc.

Limita hanc conclusionem nõ procedere, cũ post factam renunciationem stetisset spoliatus in possessio-
156 ne,& deinde eiectus † fuisset, nã hoc casu posset agere spolio ad recuperandam possessionem, non obstante exceptione renunciationis,Inno. in cap.super hoc, de renunc.Calder.cons.4.eodem titulo, Abba.in cap. accepta,num.4.& in cap.sollicite,num 6.vbi Boer.nume.25.& communiter*alij de restit.spoliat.Anton.de Matth.in dict.§.nihil commune,num.37.Ferret.cons. 95.num.5.& cons.388.num.10.Rot.decis.4. de renũ. in nou.quam refert Sarn.de trienn.q.24.col.pen. vers. sed circa,Menoch.de recup.poss.remed.1.nume.299.
* ita fuit decisum coram Staphileo in vna Segobien.* Archidiaconatus,de anno 1516.teste Cassad.decis.4. de restit.spolia.& dec.2.de renunc. ita etiam fuit pronunciatum coram Fabio in vna Burgen. Præstimoniorum,die 15.Octobris,1548.teste Put.decis.58.li. 3.& in eadem causa 6.Octobris,1550.& ita obtinuisse*per tres sententias conformes retulit mihi quidam magnus practicus in vna Perusin.& Theatina Abbatiæ,& attestat Mand.de ann.q.26.n.2.Nau.d.c.accepta,in 7.opp.n.9.& 12.& est ratio, quia incumbendo
157 possessioni post renunciationem,videtur recuperare† naturalem,Cald.dict.cons.in fi.de renunc. Caputaqu.

decis.84.& 86.part.3.ex his quę scribit Alex.in le.1.in princip.numero 8.& in §.adipiscimur,numero 9.ff.de acquirend.possess.Glos.in capit.causam, de præscript. Quæ conclusio de plano procedit in resignatione in fauorem,vt fuit dictum in dicta Burgen. teste Achill. de Grass.decisio.10.de restitut.spoliat. in manuscrip. & vide Put.decisio.158.numer.3.versic.nec obstat,li.
158 3.&†non requiritur,vt huiusmodi possessio fuerit per quatuor annos,vt per Cassador.decisio.4. sub numer. 4.de restitutio.spoliat.vel per annum, vt fuit decisum die 18.Decembris,1536. in sdicta Burgen. Canonicatus,vt refert Sarnen.de ann.quæst. 57. sed sufficit etiã per menses,vt fuit obseruatum per multos annos, & * multoties * in Rota decisum, vt attestatur Achil.de Grass.dict.decisio.19.de restitu.spoliat.alias 317.Put.
159 decis.158.lib.3.non autem procedit in renunciatione, quæ fit simpliciter: nam illa abdicat statim ius,vt * fuit resolutum in dict.* Burgen.15.Octobris,1548. Put.decis.158.col.2.lib.3.Achil.decis.10.de restit.spoliat.in man.

Declara secundo non procedere, quoties resignãs spoliatur a resignatario: nam hoc casu non debet restitui,quamuis post renunciationem habuerit†possessionem illius beneficij resignati,vt fuit resolutum in * vna Albinganen.Canonicatus,de mense Ianuarij 1579. coram R.P.D.Lancellotto.tunc Auditore Rotæ doctissimo,nunc Cardinali Amplissimo,Anto.de Matt. dict.§.nihil commune ampliat 34.Menoch.de recup. possess.1 remed.num.304.vbi attestatur.13.num.143. Put.decis.158.& decis.175.lib.3.Pelegr.decis. 97. lib.
161 1.Burs at.cons.411.num.6.vol.4.& ratio est,quia spoliator potest dicere possessionem esse suam, & impedire restitutionem,Abb.in c.in litteris,num.7.& numero 33.de restitut.spoliat.Guid.Pap.sing.276.Rub. cons.vlim.num.6.Alexan.d.l.naturaliter,§.nihil commune,num.33.Rip.nume.79.Iaso.num.60.Mesing.in suis obseruat.cent.2.obseruat.1.Connan.libr.4.commentar.Iuris ciuil.cap.7.num.12.Hinc non fit restitu-
162 tio,quoties†ex actis constat de dominio spoliatoris, Natt.consil.563.num.30.lib.3.Dec.cons. 91. num.9.
163 Crauett.cons. 299. vel per sententiam Ferret. cons.11. num.21.Card.Zabarel.cons.10.colum.1.Rot.decis.3. de restit.spoliat.in nou.num.6.Card.Paris. cons.1.nu. 163.vol.1.Sarmient.lib.2.select.interpr.cap. 13.num. * 5.communis*opinio,teste Bologner.dict.§.nihil cõmune,nu.2.Coras.2.par.num.67.Ipse autem resignatarius punietur ex spolio,& violentia†cum propria au-
164 ctoritate spiritualia non possint occupari, capitu.causam,in fin.de præscr.Rip.in cap.sæpe,num.57. vers.3. dubitatur de restit.spoliat.Bellam.cons.3.dub.6.Men. de recupe.poss.remed.13.nume.74.& 75. Et spoliatus
165 consequetur damna,& expensas † factas ob spolium, Innoc.in cap.super hoc,de renunc.col.2.quem refert, & sequitur Ber.d.c.sollicite,num.24.Menoch. d.1.remed.num.305.& hac sumpta occasione,ne aliquid in tactum relinquatur,non omittas videre duas decisiones factas in vna Gerundin.beneficij S.Dominici,26. Iunij,1543.& in vna*Illerden. quas refert Put.decis. 27.li.2.Ex quibus satis colligitur in spiritualibus præ-
166 donem,& furem†non esse restituendum,ca.quoniam, & cap.constitutus,de fil.presbyt. Abb. & alij Ber. nu. 76.in cap.in litteris,de restitut.spoliat.Alciat.respons. 41.in fin.Bellame.cons.3.Oldrad.cons.1.colum.2.& * est*communis omnium DD.sententia.

Finis Libri Decimi tertij.

FLAMINII PARISII IVRE CONSVLTI DE RESIGNATIONE BENEFICIORVM. LIBER DECIMVSQVARTVS.

De Resignatione Simoniaca:

Iste Liber vltimus continet Præfationem,& decem quæstiones.

1 *AN resignatio facta cum interuentu simoniæ sit nulla.*
2 *An resignatio simoniaca sit nulla ipso iure.*
3 *Quæ dicatur resignatio simoniaca,ponuntur plura exempla.*
4 *An dicatur resignatio simoniaca,si detur aliquid spirituale.*
5 *An resignans in fauorem N.cum pacto,vt possit retinere fructus dum viuit,dicatur simoniace renunciare.*
6 *An resignatio dicatur simoniaca,si fuit facta ea mente,vt beneficium detur nepoti, aut alteri.*
7 *An sit simoniaca resignatio cum pacto,vt resignatarius soluat expensas iam factas in beneficio consequendo.Et si resignans habuit pecunias mutuo a resignatario.Et si resignatarius fecit impensas in expeditione litterarum.Et si cum pacto,vt cuicta lite, consentiat pensioni. Et si fuit facta ad preces.Et cum spe,quod resignatarius foret gratus.Et si fuit facta in fauorem consanguinei. Et cum pacto,vt reparet Ecclesiam,vel vt habeat aliquod beneficium.Et si fuit facta cum promissione iuris temporalis.Et si fuit facta in fauorem familiaris ob recompensam seruitiorum. Et si consanguinei promiserunt.Et si resignatarius promittat cedere illud beneficium, cui velit. Et cum pacto soluendi expensas in quibusdam massaritijs.Et quod detur securitas bancharia. Et cũ non alijs conditionibus,&c.*
8 *An sufficiant coniecturæ ad probandum simoniacam resignationem.*
9 *Resignatio simoniaca quomodo probetur.*
10 *An testes socij criminis probent resignationem simoniacam.*

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio debet esse pura.*
2 *Renunciatio debet fieri absque pactione.*
3 *Omnino,dictio quid, significet.*
4 *Dictio,totaliter,quid significet.*

PRAEFATIO.

1 ET cum plura in resignatione beneficiorum requirantur,illud obtinet principalem locum,vt non committatur in ea simonia,namque renunciatio beneficij dẽt esse pura, Rot. decis.6.nu.2.de renũ.in antiqui.Io. Monach.in c.licet,n.5.de rer. pm. li.9.Cal.in c.mandatũ,n.4.de rescr.Imo.in c.cũ inter, nu.5.de elect.& in c.1.n.7.de rer.pm. Gig.de pens.q.
* 4.n.5.Doctores*oẽs in c.ex.par.de off.dele.Arnulph. Rux.de iur.rega.priuile.32.n.6.late Redoan. de simo.
2 p.2.c.10.Io.Petr.Bi.cons.29.n.2.hoc est absque†aliqua pactione,conditione,& modo,c.cũ quidẽ,de pac.Gl. in c.61 vniuersorũ,de rer.pm.Gl.in c.ex p.1.de off.de
3 le.vbi exponit verbũ,†oino,positum in illo text.s. sine aliqua conditione,Oldra.cons.324.sub n.5. Staphi.de lit.grat.tit.de var.mod.vacat.n.26.Gamm.in c.licet,n. 134.& n.151.de rer.perm.li.6.Gem.in c. Ordinarij,§. in conferendis,n.3.de off.ord.in 6.Card. Paris. in ca. venerabilis,n.45.de exc.Bonif.de Vital.in Clem. vni ca.n.1.de rer.perm.Card.Zaba.in c.cum dilecti,n.2.de præb.Roffiniac.tract.de benef.c.14.n.7.& 8.Iacob.de
4 Rim.cons.91.n.1.& totaliter†simpliciter,& absolute, Craue.cons.122.n.2.Redoan.de simo.p.2.c.10. n.16. Gamm.de auctor.le.a later.li.2.num.371.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio simoniaca nulla.*
2 *Collatio in resignatione simoniaca nulla.*
3 *Collatio absque simonia nulla, si in renunciatione interuenit simonia.*
4 *Collatio non est simoniaca,cum collator non fuit particeps simoniæ.*
5 *Resignatio simoniæa non tenet,etiam si fuit facta cum iuramento.*
6 *Iuramentum regulatur secundum naturam actus.*
7 *Iuramẽtũ habet tacitam conditionem, si actus valet.*
8 *Iuramentum debet seruari, quando non vergit in dispendium.*
9 *Conuentiones turpes non validantur iuramento.*
10 *Iuramentum appositum in resignatione excludit resignantem.*
11 *Renunciatio simoniaca est nulla, etiam si resignans se obligauit in forma Cameræ.*
12 *Resignatio simoniaca est nulla,etiam quo ad præiudicium resignantis.*
13 *Ius remanet penes resignantes resignatione existente nulla ob simoniam.*
14 *Resignans simoniace debet priuari.*
15 *Resignans simoniace non potest repetere.*
16 *Exceptio simoniace renunciationis obstabit resignanti.*
17 *Delictum debet puniri.*
18 *Acceptilatio quem effectum,&c.*
19 *Resignatarius non potest retinere beneficium resignatum simoniace.*
20 *Per renunciationem simoniacam non transfertur ius.*

QVAESTIO I.

* 1 PRIMO quæro, an aliter facta resignatio beneficij sit nulla?Communis* omnium Doctorum †sententia est affirmatiua,quam tenent Bellam.in c.ordinationes.nu.4.1.q.1.& in c.ea quę a sanctis.n.13.1.q.3.An. de Butr.in c.super hoc,n.6.de renũ. Abb.in c.cum vniuersorum,n.5.& ibi Imol.& alij de rer.permut.Gemin.in c.dudum,n.12.de præben.li.6. Caccialup.de pens.q.19.nu.9.Rebuff.tract.de pacific. poss.verb.regula,n.241.& super reg.41.Cancel.Redo. de simo.par.4.c.11.Nauar.cons.6.num.4.de simon.& cons.14.n.3.eo.de cõi attestantur idẽ Rebuff.in prax. tit.de simon.renun.n.1.& Nauar.in Man.c.23.n.105. in fi.Et probatur in d.c.super hoc,de renunc.ibi, *Nec interuentu pecuniæ*,a contrario sensu,& in c.ordinationes,1.q.1.& sexcentis in locis, vt indiscursu materiæ dicetur,& secundum hanc opinionem fuit pluries resolutum*in Rota.

Amplia primo,vt non solum renunciatio sit nulla;
3 sed etiam collatio†inde secuta,Inn.in c.cum vniuersorum,de rer.permut.Archid.Bellam.præposit.in d.c.ordinationes,1.q.1.Bellam.in c.si quis,num.1.1.qu.3.&
* est*communis opinio,teste Rebuff.in prax.tit. de simon.resignat.n.1.& ita alias*fuit resolutum,& practicatum. Idque procedit etiam si tantum renunciatio
3 fuit facta simoniace collatio vero absque simonia, quæ non solum†renunciatio, sed etiam collatio est nulla, Bellam.in c.si quis obiecerit,1.q.3. Hoc tamen vendicat sibi locum, quoties collatio fuit facta illi,propter quem renunciatio simoniaca facta fuerat: nam tunc
4 non valet etiam collatio tanquam infecta vitio simoniæ in causa,seu radice suą;ita declarant Bellam. loco citato,Card.Ale.d.ca.ordinationes.n.35.1.q.3. Si autẽ collatio fuerit facta alteri,& sic non illi,propter quem fuerat commissa simonia,tunc valet collatio, si collator non fuit particeps†simoniæ, Gemin. cons. 125.in princip.Redoan.d.c.10.n.22.& p.4.cap.11.num.5.

Amplia secundo,vt non teneat talis renunciatio,et
5 si fuerit vallata†iuramento,ita in terminis Staph.super commiss.& lit.iust.verb.stylus,n.3.& est ratio,quia iu-
6 ramentum regulatur†secundum naturam actus,super quo interponitur,l.vlt.C.de numer.pecun.Abb.in ca. intellecto,de iureiurand.Imol.in cap.quemadmodum eodem tit.Corn.cons.96.lib.1.Cardi. Paris.cons.95.n.
7 13.vol.3.& habet tacitam conditionem†si actus valet, Corn.cons.101.li.1.& iuramentum interpositum super obseruatione peccati mortalis est nullus,quia de-
8 bet†seruari,si non vergit in dispendium salutis æternæ cap.quamuis de pact.lib.6.cap.licet.de iureiurand.eo. tit.ne sit vinculum iniquitatis,cap.quanto,de iureiur. cap.inter cætera,& cap.animaduertendum,22. quæst. 2.Curt.Sen.cons.43.colum.3.circa fin. Dec.cons.130. num.5.Socin.Sen.cons.65.lib.1.Card. Paris. cons.45.
9 num.14.vol.3.& regulare est,vt†conuentiones turpes & simoniacæ non validentur iuramento, le. generaliter,l.si plagij,ff.de verb.oblig.Bart.in l.si quis pro eo, ff.de fideiuss.vnde quamuis iuramentum appositũ in†
10 renunciatione excludat renunciantem,Paris.cons.26. nu.11.vol.3.hoc tamen procedit quando renunciatio non est simoniaca,vt patet ex prædictis.

11 Amplia tertio procedere† etiam si quis se obligauit
* in forma Cameræ,vt tradit Staphil.loco citato,& est *communis opinio omnium Doctorum.

Amplia quarto,vt resignatio simoniaca sit nulla,et
12 quo ad præiudicium†ipsius resignantis simoniace, Innoc.in cap.cum vniuersorum,de rer.permut.Archid. in c.dudum,in princ.de præbend.li.6.Glos.in c. super hoc,in verb.pecuniæ,de renunc.Rot.decis.7.de renũ. in antiq.Milius in verb.renunciatio,versic.4.Bertand. cons.133.num.30.par.2.Staphil.de liter.institit.verb.stylus,numero 3.Caccialup.de pens.quæstio.19.numero 19.Gemin.cons.125.colum.1.versic.an autem,Redo. dict.par.2.cap.10.num.20.& par.4.cap.11.nu.3.com-
* munis*opinio,teste Rebuff.de resign.simoniac. num.
13 1.nam quando resignatio†est simoniaca, ius remanet penes resignantem,& vacat per eius obitum,Pelegrin. decis.81.lib.1.in manuscr.Caputaq.decis.252.part.2. Moedan.decis.243.incip.de anno,Aragonia deci.12.
14 in manuscript.Verum priuari debet†ille,qui renuncia-
* uit per simoniam,vt communiter* Doctores infra citandi tradunt,Nauarr.in Summ.cap.23.nume.105.in fin.& medio tempore non poterit ille, qui renunciauit per simoniam repetere beneficium,& ad illud redire,Redoan.de simon.part.2.capitu.10. numero 36.
16 quia obstabit†exceptio simoniace renunciationis,Præposit.dict.cap.ordinationes,nume. 34.1.quæstio.3.&
17 alioquin†delictum non puniretur,Cardinal.Parisien. cons.135.in fin.volum.4.Angel.Aret.consil.59. num. 2 nam licet inutilis sit renunciatio,tamẽ obtinet vim
18 pacti taciti,vt non possit repetere,vt dicitur† de acceptilatione in l.si vnus,§.penult.ff.de pact.l.si accepto latum,ff.de acceptilat. Ancharan.cons.54.columna 5. versic.præterea,Innocent.& Abba.in cap. quod in du-
* bijs,de renunc.vbi alij*omnes,Tiraquell. de retractat. consangu.§.36.Glos.2.numero 10.Redoan. de simo. parte 4.capitul.11.numero 6.vbi addit rationem ne fa ueatur simoniacis,& postea potest Ordinarijs conferre,Gemin.dict.consilio 125.in principio.Bellamer. & Præposit.in dict.capitu.ordinationes:multo etiam mi
19 nus poterit illud†retinere resignatarius, Glos.& Do-
* ctores*in capitul.constitutus,de transact.Innocen.in dict.cap.cum vniuersorum,Guid. Pap.cons.172.cum alijs adductis per Rebuff.in prax.dict.titul. de simoni. resign.numero 2.& est communis opinio, secundum
* quam pluries*fuit iudicatum;nam per talem renũcia-
20 tionem non†transfertur ius in cum,in cuius fauorem fit illa,Rota decisio. septima.de renun.in antiq.Com-
* munis,*opinio,teste Nauarro consili. decimoquarto. num.3.de simon.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio simoniaca venit annullanda.*
2 *Verbum futuri temporis importat sententiam.*
3 *Priuationis sententia non habet locum, nisi exprimat.*
4 *Priuatio in dubio intelligitur per sententiam.*
5 *Homicida non priuatur ipso iure.*
6 *Renunciatio simoniaca hodie nulla ipso iure.*
7 *Simoniaci hodie priuantur ipso iure.*
8 *Extrauag. Pauli II. contra simoniacos loquitur in simonia reali.*
9 *Concilium Constantien. contra simoniacos loquitur in conuentionali.*
10 *Simonia accedit hæresi.*
11 *Simoniacus in ordine amittit executionem ordinis.*
12 *Beneficium simoniaci potest impetrari a quocumque.*
13 *Impetrans certo modo tenetur præsentare bullas Ordinario.*
14 *Resignans simoniace est inhabilis ad quodcumque beneficium.*
15 *Constitutio Pij V. contra simoniacos, an habeat locũ in beneficijs obtentis antea.*
16 *Resignans simoniace, non potest repetere beneficium resignatum.*
17 *Resignans simoniace non potest impetrare.*
18 *Cum simoniaco potest dispensari.*
19 *Resignans simoniace, non est restituendus.*
20 *Simoniacus non dicitur habere titulum coloratum.*
21 *Simonia aufert titulum beneficij.*

QVAESTIO II.

1 SECVNDO quæro, an resignatio simoniaca sit ipso iure nulla, vel veniat tannullanda per sententiam? Esse nullam ipso iure tenuerunt Barbat. in c. cum vniuersorum, de rerum permut. & in cap. 2. de rescrip. Fel. in c. insinuatum, de simon. cum alijs allegatis per Boer. decis. 117. sub nu. 4. Esse vero annullandam per sententiam firmarunt Abb. in c. cum in nostris, de consuet. præb. Innoc. in c. per tuas, de simo. Doctores, *omnes in ca. 2. & in c. scitatus, de rescrip. Rossiniac. de benefic. cap. 18. num. 8. & 9. communis * opinio, teste Gamniar. super Extrauag. Iulij II. de simon. elect. Summ. Pontif. n. 147 Rebuff. in prax. tit. de simon. resign. num. 6. Et probatur in c. presbyter, ibi, *Priuetur*, 1. q. 1. ca. insinuatum, de simon. c. 2. de conf. verbum enim *futuri temporis
2 importat †sententiam ferendam, non latam, Glo. in ca. quicumque, de heretic. lib. 6. & pœna priuationis non
3 habet locum, nisi †exprimatur, Gloss. in cap. vlt. de iure patronat. Gloss. in Clem. 2. de vit. & honestat. cleric. &
4 in †dubio non intelligitur ipso iure, sed per sententiã, Bald. in l. 1. in fin. C. de legib. Ale. cons. 103. col. penul. li. 1. & ideo homicida † non priuatur ipso iure, sed venit
5 priuandus. Inn. & Abb. in c. cum nostris, de consuet. p
ben. Card. in Clem. Constitutionem, §. cæterum, in fi. de elect. communis *opinio, teste Anan. in c. inquisitionis, num. 3. de accus. vbi Felin. num. 2. Gomes. in ca. 1. nu. 7. de rescr. li. 6. Alciat. in c. cum non ab homine, n. 16. de iudic. Plax. lib. 1. delict. cap. 11. num. 2. Clar. li. 5. recept. senten. §. homicidium, vers. de iure autem.

Hodie autem attento iure nouissimo renunciatio
6 simoniace facta † est ipso iure nulla, Redoan. de simo. parte 2. cap. 10. num. 35. & part. 4. cap. 11. colum. 3. Rebuff. de simon. resign. num. 7. & conf. 143. num. 13. Nauar. in Manual. cap. 23. num. 105. in fin. & in c. si quando, except. 4. in fin. de rescrip. Ferrett. conf. 95. nu. 14.
* & communiter *Doctores. Nam † simoniacus hodie
7 priuat ipso iure, Fel. in c. fcisitatus co. 1. de rescri. Io.
* Selu. de benef. p. 3. q. 2. num. 13. & est *cõis opinio, pro qua plures allegat Boer. dec. 117. col. 3.

Quod primo probatur ex Extrauag. edita a Martino V. in Concil. Constan. incip. Multæ, ibi, *Volentes, collationes, & prouisiones per simoniam factas esse nullas, & prouisos ipso iure, & facto fore excommunicatos, &c.* q referũtur a Fel. in c. simoniace, in 3. cõclu. de sim. a Boer. d. deci. 117. in vl. co. & fuerat sanctũ a patrib. in illo Concilio Constant. per hęc verba, *Electiones autem, postulationes, confirmationes, & q uis prouisiones simoniacæ Ecclesiarum, Monasteriorum quorumcumque deinceps factæ, nullæ sint ipso iure, nullumque per illas ius cuiquã acquiratur, nec promoti, cõfirmati, prouisi faciant fructus suos, sed ad illorum restitutionẽ, tanquam in igne ablata, percipiẽtes teneantur. Statuentes insuper, quod dantes, & recipiẽtes, ipso facto, sniam excõicationis incurrant, & si Pontificali, aut Cardinalatus præfulgeãt dignitate, &c.* q verba referuntur a Redoan. d. c. 10. num. 33.

Idq; per eadẽ fere verba statuit Paulus II. in Extrauag. incip. cũ detestabile, de sim. in Extraug. cõm. ibi, *Per electiones vero, postulationes, cõfirmationes, prouisiones, seu quasuis alias dispositiones, quas simonia ea contigerit labe fieri, & quæ virib. oĩno careant in Ecclesijs, Monasterijs, dignitatibus, personatib. officijs Ecclesiasticis, & quibusuis beneficijs, aut aliquo eorũ vnquã ius nullatenus acquirãt, nec inde faciat aliqs fructus suos, sed ad illorum omnium, quæ percipit restitutionem, sub animæ suæ periculo sit astrictus, &c.* q̃uis ſm quosdã, vt p Casiad. dec. 5. de sim. loquatur in
8 sim. †reali, & Conciliũ Constan. †loquit de conuentio
9 nali, vt tradit Rebuff. loc. citat. n. 9. & 10. Redo. vbi sup. n. 40. Crelc. 163. & alias Extrauag. ad hoc allegat Summa Ang. in ver. simo. vers. 6. §. 9. Boe. d. dec. 117. in fin.

Nec erit mirũ, cũ crimẽ simoniæ sit tã detestabile:
10 nam † accedit ad hæresim, quinimmo hæresis dr. c. præsentiũ, 7. q. 1. Iaco. de concil. li. 4. art. 4. simlitudinarie tñ nõ proprie D. Th. in 4. di. 25. art. 2. Ideo simoniacus † in ordine siue beneficio amittit exequutionẽ sui
11 ordinis, D. Th. d. art. 2. & promoueri nõ põt; nã est ir regularis, c. si quis, de sim. c. statuimus, 1. q. 1. Spec. tit. de dispens. §. iuxta vers. itẽ Maiol. in tract. de irreg. li. 5. c. 45. Naua. in Manua. d. c. 23. & in proposito nr̃o Leo X. in Cõcilio Lateranẽsi in Cõstit. 13. incip. Supernæ, hoc annotauit cõtra simoniacos, ibi, *Et vt nefariæ labes, ac pestes, nõ solum a Romana Curia, sed ex omni et Christiana ditione in perpetuum eijciantur Constitutiones per Antecessores nostros, et in sacris Conciliis contra hmõi simoniacos æditas innouamus, easque in uiolabiliter obseruari præcipimus, ac pœnas in eis cõtentas pro expressis, & insertis haberi, & delinquentes etiam auctoritate nostra affici volumus, &c.* Et nouissime S. memor. Pius V. in Constitutione quinta, incip. *Cum primum anno primo*, ibi, *Et vt simoniacæ prauitates, & labes prorsus aboleãtur Constitutiones antecessorum nostrorum contra simoniacos æditas, & præsertim Pauli II. inuiolabiliter obseruari mãdamus, & delinquentes tam in sacrorum Ordinum recẽptione, quam in beneficiorum assequutione, statutis etiã inferius pœnis nostra auctoritate affici volumus. Quicumque igitur detestabile crimen simoniacæ prauitatis commisisse conuictus fuerit in consequendis ordinibus, eo ipso sit ab illorum exequutione per decennium, sine spe dispensationis suspensus, & per annũ carceribus

mancipetur. Qui dignitates Ecclesiasticas simoniace acquisierit, illis sit ipso iure priuatus, & in futurũ inhabilis ad eas, & quascũque alias obtinendas. Qui beneficium, aut officium Ecclesiasticum simoniace adeptus fuerit, illis similiter sit ipso iure priuatus, & ad fructum omnium, quos percepерit, restitutionẽ teneatur, & perpetuo sit inhabilis ad ea, quæcumque alia beneficia Ecclesiastica obtinenda. Si quis autem tale crimen pluries commisisse conuictus fuerit, præter supradictas pœnas, etiam corporaliter puniatur, & ab ordinibus Ecclesiasticis degradatus, a fidelium consortio eijciatur &c. Quę verba refert Nauarr. cõs.
| 34. num. 4. de simon.

Ex quibus iuribus nouissimis aperte colligitur simoniacos hodie esse ipso iure priuatos, & per consequens resignationem simoniace factam esse ipso iure nullam, & hęc opinio nullam habet difficultatem.

Ex qua conclusione primo deduco beneficium si-
12 moniace impetratum posse † impetrari a quocumque, cum, vacet ipso iure, nam quamuis dubitet Caccialup. de pens. q. 19. col. 1. & 2. hæc est cõmunis opinio, quã tenent Redoan. de simon. part. 2. dict. cap. 10. n. 37. Rebuff. in prax. titul. de resignat. simon. num. 11. Abb. in cap. cum vniuersorum, num. 5. de rerum permut. Cardin. Paris. cons. 135. vol. 4. & hæc impetratio in Curia
13 appellatur certo modo, nam impetrans tenetur † præsentare bullas Ordinario, & coram eo probare crimen, vt immittatur in possessionem, & fiat declaratio Boer. decis. 117.

Secundum effectum deduco, vt renuncians simo-
14 niace sit beneficio † renũciato, & quocumque alio obtinendo inhabilis, vt dicitur in dicta Constitutione
15 Pij V. Quæt Constitutio an habeat locum in alijs beneficijs, quæ habebat renuncians, dliputat Nauarr. d. cons. 54. de simon. tenens negatiuam opinionem, & dicens dictam Constitutionem ad hoc non esse vsurpeptam.

16 Tertium deduco effectum † vt renuncians simoniace, non possit repetere beneficium renunciatum Redoan. de simon. par. 4. cap. 2. num. 5. & 9. quod latis † batur in dict. Extrauag. Pii V. in verbis relatis.

Quartũ deduco effectum renunciantem beneficiũ
17 simoniace non posse † illud impetrare, Angel. cons. 59. nu. 2. nisi expresserit se esse simoniacum, & habue-
18 rit dispensationẽ, & ita practicatur *in Curia Rebuff. cons. 143. num. 18.

Quintum deduco effectum renunciantem benefi-
19 cium simoniace non † esse restituendum ad illud, ita
* *communiter Doctores teste Couarr. lib. 1. variar. resolut. cap. 5. sub num. 3. prope finem, cum non dicatur
20 habere † titulum coloratum Cassad. decis. 1. de simon.
* & ita fuit *resolutum in vna Vlisbonen. quartariæ coram Accorambono, Lunæ. 16. Maij, 1552. teste Capu
21 taq. decis. 243. par. 3. nam † per simoniam priuatur beneficio, Cardin. Paris. cons. 29. nu. 12. & cons. 30. n. 14. vol. 4. Moedan. decis. 224. in manuscript. & fuit resolu
* tum *coram Cardin. sanctæ †Crucis in vna Lucan. Canonicatus, vt habetur libro. diuers. decisio. 37. & 42. in manuscr.

SVMMARIVM.

1 *Resignatio simoniaca est, quæ fit cum pactione, & mo do.*
2 *Resignatio est simoniaca facta pro obtinendo aliquid temporale.*
3 *Simonia est voluntas studiosa, &c.*
4 *Simonia, quoties datur pecunia pro beneficio.*
5 *Renunciatio litis super beneficio, mediante pecunia, facit simoniam.*
6 *Ratio pro expensis in lite beneficij sapit simoniam.*
7 *Dans pro redimenda vexatione, non committit simoniam.*
8 *Recipiens a dante pro redimenda vexatione, an peccet.*
9 *Resignatio propter temporalia est simoniaca.*
10 *Auctoritas Papæ facit cessare simoniam, & num. 15.*
11 *In simonia prohibita potest Papa dispensare.*
12 *Resignatio facta coram Ordinario in fauorem, est simoniaca.*
13 *Natura resignationis est, vt sit libera.*
14 *Resignatio in fauorem facta in Curia, non sapit simoniam.*
16 *Resignatarius supplicat Papæ pro admissione resignationis.*
17 *Pactum est turpe in beneficialibus.*
18 *Mandatum datum ad resignandum coram Ordinario in fauorem, est simoniacum.*
19 *Mandatum cum clausula, non aliter, nec alio modo factum ad cedendum coram Ordinario in fauorem pure, interpretabitur simoniacum.*
20 *Clausula, non aliter, importat conditionem.*
21 *Post renunciationem liberam factam coram Ordinario potest peti, vt conferatur illi, &c.*
22 *Mandatum ad effectum, vt Episcopus conferat, non dicitur conditionatum.*

QVAESTIO III.

1 TERTIO quæro, quæ dicatur resignatio simoniaca Communis omnium responsio est, illam dici, quæ non fit pure, & libere, sed fit cum aliqua pactione, cõditione † & modo, Gloss. Holt. nu. 1. Abb. & alij omnes in cap. ex parte 1. per illum textum, de offic. deleg. Oldrad. cons. 324. sub n. 5. Redoan. de simon. par. 2. c. 10. in † princip. Coras. de benef. par. 1. c. 8. n. 13. cum alijs, vt per Crauett. cons. 122. nu. 2. Rebuff. cons. 143. n. 17. Couarr. lib. 1. variar. resolut. c. 5. n. 3. 4. & 5. & cõiter Doctores sequuntur Pro elucidatione tamen omnium casuum aliqua subiiciemus exempla.

Primum exemplum, renũciatio dicitur simoniaca,
2 quoties † fuit facta pro obtinendo aliqd temporale, vt scriptum reliquerunt Host. in c. ad audientiam, 2. n. 3. Bald. n. 6. Ancharan. n. 1. de rescript. Card. Alex. in c. 1. n. 5. 6. 7. 1. q. 1. Redoa. de simon. par. 2. c. 10. n. 9. Coras. de benef. par. 1. c. 8. n. 12. & est communis omniũ Do
3 ctorum sententia, & ratio est, quia simonia est voluntas studiosa emendi, vel vendendi spirituale, vel spirituali annexum, communis diffinitio, teste Nauarr. in Manual. cap. 23. nu. 100. vbi declarat verba

Ex qua communi conclusione primo infertur, qđ
4 data pecunia pro † resignatione committitur simonia, ita Abb. in cap. cum pridem, n. 2. & 9. de pact. Glos. in cap. super hoc, in verb. pecunię, de renunciat. Anan. in cap. 2. in fin. de simon. Angel. Aret. cons. 59. n. 3. Sarn. de triennal. q. 12. col. 2. Diuus Thom. 2. 2. q. 100. ar. 5. Couarr. li. 1. variarum resolut. c. 5. sub. n. 4. vers. sed si qs
* & communiter *Doctores sequuntur, quod satis probatur in dict. cap. cum pridem, ibi, *Nos eam non duximus admittendam, pro eo, quod videbatur prauam illicitæ pactionis speciem constituere, &c.* &

ille tex.ita ſummatur,non valet pactum,per quod beneficium Eccleſiaſticum debet pecunia reſignari. Im
5 mo nec etiam eſt licita renunciatio litis ſuper beneficio pro pecunia,aut alio temporali, etiam ſi illud reci
6 piatur nomine expenſarum, vt probatur in di. c.cum quidem,de pact.ibi,*Quod eidem P. pro expenſis, quas fecerat tres marchæ argenti ſoluerentur, & eidem P. liti cederet, & a monachorum infeſtatione ceſſaret, &c.* & hoc ob turpitudinem, & fraudem, quæ poſſet committi, niſi daret pro redimenda vexatione; nam
7 hoc caſu dans,non committit ſimoniam,Glo.in d.c.
* cum pridem,verb.illicite Abb.nu.9.& communiter* alij,Bald.in c.ad audientiam,2.de reſcr.Imo. in c. ſup eo,de tranſact.quod probat tex.in c.dilectus, 2. de ſimon.quem* ſingularem ad hoc dicit Nauarrus in Manual.c.23.n.101.quod procedit,ſi iſte dans ob redimẽ
* dam vexationem non erat certus de iure ſuo, puta quod erat dubium,ita declarat optime Abbas communiter
* *receptus d.c.cum pridem,nu.9. de* communi atteſtatur Nauar.d.c.23.ſub nu.101.verſ.8.D.Thom. 2.2. q.100.art.2.ad 5.Piſan.in verb.ſimonia,Maiol.de irregul.li.5.c.45.nu.4.Rebuff.de ſimon.reſignat. in prax.
8 n.20.& 21.An vero recipiens peccet, vide Angel.in verb.ſimonia,2.n.10.& ſeq.Rebuff.loc.cit.

9 Secũdo infertur,†quod dato fundo, aut quid aliud immobile,vel mobile pro reſignatione, ſimonia eſt,
* ita colligitur ex Doctoribus ſupra citatis, & eſt* communis opinio Doctorum,Ideo reſpondit Nauar.conſ.69.de ſimo.commiſſam ſimoniam, ſi fuit datum ,p ceſſione iuris beneficij litigioſi ex rationibus per eum adductis.

Limita niſi detur renunciãti beneficium aliquod
10 temporale auctoritate†Papæ:nam hoc caſu non diceretur ſimoniaca renunciatio Diuus Anto.in 2. pa.ſuæ Summ.tit.4.c.5.verſ.de renunciatione ſequitur Felin.
* communiter*receptus in c.ad audientiam,2.nu.3.de
11 reſcr.nam in ſimonia prohibita, vt hæc Papa † poteſt diſpenſare,Card.Pariſ.conſ.30.nu.3.4.& 5.vol.4. Redoan.de ſimon.par.2.cap.12.

Secundum exemplum, vt renunciatio facta coram
12 Ordinario in fauorem†alicuius,nõ aliter,nec alio modo,dicatur ſimonra,vt omnes fere Doctores ſcribũt in c.ex parte,1.de offic.deleg.Archid.Præpoſit. & alij
& in c.ordinationes,& cap.quicumque,1.quæſtio.1.Felin.in cap.ad audientiam,colum.5.de reſcrip.quos refert,& ſequitur Ferrett.conſ.95.num.13. Caſſado.deciſ.7.de ſimon.& deciſ.3.de renuncia.Sarn.de trienn.
* queſt.16.verſic.pottremo,& quæſt.19. uerſ.quid Redoan.de ſimon.p.2.cap.22.nu.14.cõ ſeq. vbi reſpon-
F det argumentis,quæ poſſent in contrarium adduci,& cap.21.Caccialup.de penſ.quæſt.19.nu.15.Caputaqu. deciſ.192.par.2.Gammar.de auctor.legat. 2 later. lib. 6.num.125.& lib.2.num.29.& 37.& 40.Nauar.in Manual.cap.23.num.107.verſ.ad decimum,Gloſ.in capit. Apoſtolica,8.q.1.Gloſ.in lilla inſtitutio,ff. de hæred. inſtit.Boer.de poteſtat.legat.a later.num.112.Petr.de Baiſ.in direct.elect.par.3.cap.1.num.4.Roffiniac. de benef.cap.27.num.8.& 9.Arnulph.Rux.de iur. regal. quæſtio.32. per totam,vbi dicit * ita deciſum,& hęc opinio eſt vera,quicquid voluerit Couarr.lib.1.varia. reſolut.cap.5.num.5.

Et ratio eſt,quia hoc caſu non eſt libera reſignatio,
13 prout eius†natura requirit, cap.quam pio,2. quæſtio. 1.cap.pactiones,de pact.& ſic renunciatio in fauorem eſt contra naturam renunciationis,cum†aſtringat collatorem ad conferendum certæ perſonæ,& regulariter collatio depẽdeat a mera voluntate collatoris,quæ ratio concludit etiam in reſignatione, quæ fit in Cu-
14 ria,in qua tamen†non committitur ſimonia ob inueteratum vſum, & ſcientiam Papæ, vt tradunt Nauarr.in Manual.capitul.vigeſimotertio.numero centeſimoſeptimo.verſicul.ad decimum, Boer.de auctori. legat.a latere,columna antepenultim. Caſſador. deciſio.ſecunda.numero tertio.de ſimon. Staphil.de liter. grat.de var.mod.uacat.numero vigeſimooctauo.cum ſequent.Redoan.de ſimon.part.ſecunda.in capitulo. ſecundo.numero decimo octauo.namque in ſimonia
15 inducta de iure poſitiuo,vt eſt hæc,auctoritas,†& ſciẽtia Papæ excuſant a vitio,Hoſtienſi.in capitul.primo. ne prælat.vice.ſuas,Ioann. Andr.in capitul.primo. de ſimon.vbi Cardinal.& Anton.de Butr.Abba.in capit. ad quæſtiones,de rerum permutat.Felin.in capitul. de cætero,colum.vltim.de iudic. Dec.conſil.141.Caſſad. dict.deciſ.2. dans rationem, & videtur diſpenſatum, Caccialup.de penſio.quæſtio. decimanona. numero. 17.& numero 18.Redoan.de ſimon.par.1.cap.25.nu. 27.& part.2.capit.12.numer.19.& quia reſignatarius
16 †ſupplicat in eadem ſupplicatione,Nauarr.loc.cita.ad cuius preces dicitur moueri Summus Pontifex,vt late
17 dixi libro 8.dummodo in renunciationis † actu non fuerit deductum in pactum,quod conferatur illi, Anton.de Butr.in capitul.dilecto,numero 2.de præben. vbi Imol.numero primo.Archidiaco.Bellame. Præpoſit.in capitul.quicumque,& cap.ordinationes,1. quæſtio.1.cum aliis,vel per Ferret.conſ.208.in principio. Boer.de poteſt.legat.a latere,quæſtio.11.numer.15.& 127.cum aliis,vt per Staphil.loco citato. Vnde regulariter renunciatio tantum facta coram Ordinario in fauorem dicitur ſimoniaca, tanquam facta cum modo,& conditione.Ideo Pius V.in Conſtitutione prohibuit ita poſſe fieri renunciationes coram Ordinariis.Coram Papa autem poſſunt fieri, etiam hodie in
* fauorem,& factæ non cenſentur ſimoniacæ,prout * communiter tota die practicatur,quicquid voluerint aliqui Doctores ſupra relati; nam eorum dictum debet intelligi in renunciatione facta coram Ordinarijs.

Amplia,vt non ſolum renunciatio facta coram Or
* dinario in fauorem dicatur ſimoniaca,vt omnes* con-
18 cludunt, ſed etiam † mandatum datum ad renunciandum coram Ordinario in fauorem dicatur ſimoniacum,vt ex rationibus allegatis colligitur, &
* fuit reſolutum in vna Firmana * beneficiorum,teſte Pelegrin. deciſio. centeſimaſeptuageſimaoctaua. in mand. immo ſi fuerit conſtitutus procurator ad renunciandum in manibus Ordinarii in fauorem Titij,pure,& ſimpliciter,quamuis hoc mandatum poſ-
19 ſit interpretari ſimoniacum, & non ſimoniacum;†tamen interpretatur,& fraudulentum,vt fuit * deciſum
* in Rota in vna Vicentina Præceptorię coram Decano,die Mercurij,nono Martij, 1552. teſte Caputaquen.deciſio.192.libro 2.quod procedit, ſi fuit dictũ
20 in mandato,non aliter,nec alio modo,cum hæc clauſula inducat conditionem, & per conſequens ſimoniam,Roffiniac.de benefic.capitul.decimoquarto numero 15.Bald.in capitul.ad audientiam, de ſimo.alias ſecus ſi fuit datum mandatum liberum ad renuncian-
21 dum,& poſt renunciationem liberam† ad petendum,
* vt conferatur N.prout fuit ſententiatum*per Rotam teſte Caſſador.deciſio.ſecunda.de ſimon.ſequitur Nauarr.in Manual.dict.cap.23.ſub num.107.& ideo fuit
* deciſum in vna*Salamantin.Canonicatus,quod†man-
22 datum in manibus Epiſcopi ad effectum, vt Epiſcopus prouideat,non dicatur conditionatum, & tenet reſignatio,

reſignatio,coram Cotta die 13.Ianuarij,1567.ad qđ vide pulchrum caſum poſitum per Ferrettum conſil. 208.Pelegrin.deciſ.146.Cardin.Pariſ.conſ.15.nu.12. cum ſequ.vol.4.

Alia vero exempla renunciationis ſimoniacæ colligentur ex ſequentibus quæſtionibus negatiuis,vel affirmatiuis.

SVMMARIVM.

1 *Simonia committitur ob dationem rei ſpiritualis.*
2 *Diffinitio vbi competit, nullum exſtat dubium.*
3 *Renunciatio ſimoniaca,quoties quis promiſit renunciare aliud beneficium.*
4 *Renunciatio eſt licita compoſitionis gratia, vt aliud habeatur.*
5 *Renunciatio ſimoniace, vt ille ſuffragetur in electione.*
6 *Pretium pro ſpirituali prohibetur.*
7 *Simoniace renunciare, vt aliquis det notitiam de vacatione alicuius benef.*
8 *Nunciantibus vacationes beneficiorum nihil dandum.*
9 *Renunciatio in executionem promiſſionis factæ ſimoniace.*
10 *Renũciatio ſimoniaca cum pacto, vt retineat reſignãs beneficium dum viuit.*
11 *Renunciatio ſimoniaca facta cum pacto, vt reſignans ſoluat penſionem.*

QVAESTIO III.

VARTO quæro,An dicatur renũciatio ſimoniaca ſi fuit datum aliquid ſpirituale?communis* cõcluſio eſt affirmatiua,vt non ſolũ ob
* 1 aliquod temporale committatur ſimonia, ſed etiam ob ſpirituale, Io.Caraf.de ſimon,ment.num.65.
2 & ſatis colligitur ex diffinitione; vnde nullum † cadit dubium, Dec.& Cagnol.in l.omnis diffinitio,ff.de regul.iur.

Ex quo primo infertur,quod renuncians in fauorẽ
3 alicuius,vt ille,vel alius renunciet illud beneficium†in fauorem ipſius,vel alterius,puta nepotis, vel amici dicitur ſimoniace renunciare, vt ſcriptum reliquerunt Innoc.Ioan.Andr. & alij allegati a Bonifacio de Vit. in clem.vnica,num.43.de rerum permutat. Nauarr.in Manual.cap.23.ſub num.100.verſ.poſterioris generis Ioan Caraf.dict.tract.de ſimon.ment.num.65.& in facti contingentia reſpondit,Nauarr.conſ.14. nume.2. de ſimon.

4 Limita tamen,vt†compoſitionis gratia ſit licita renunciatio,vt renuncians aliud beneficium conſequatur,egregie Ant.de Butr.in cap.ad audientiam, 2.nu. 3.de reſcript.

Limita ſecundo,non procedere quoties id fuit ex-
* preſſum in ſupplicatione, vt communiter* practicatur.

Secundo infertur,vt renuncians beneficium, vt ille ſuffragetur ſibi,aut N.in electione, aut præſentatione,aut†ob quid aliud ſimile,ſimoniace renunciet, vt
5 ſcriptum reliquit Nauarr.in Manual.dict.cap. 23. nu-
* me.100.verſ. poſterioris, & eſt communis * opinio
6 cum fiat pro pretio†rei ſpiritualis,quod prohibetur,c. ſicut,3.&c.non ſatis,de ſimon.cap.quam pio, 1.q.2.c. vlt.de pact.

Tertio infertur ſimoniace renunciare, qui renun-
7 ciauit N.vt ei†det notitiã de alicuius beneficij occurrente vacatione in ſua prouincia,ita colligitur ex Nauarr.in Manual.cap.23.num.107.verſic.ad ſeptimum, & verſic.ad nonum, quia nihil dandum nunciantibus
8 vacationes†beneficiorum ſtatuit Gregorius XI.in cõſtitutione quarta poſita,in prima parte Bullarij.Et ob id etiam ſimoniaca renunciatio eſt quoties quis renũ-
9 ciaret,quia†promiſiſſet id facere tempore impetrationis,cum habuiſſet ab eo notitiam vacationis, & eſſet vterque excommunicatus ipſo iure,ac incurrerent pẽnam priuationis omnium beneficiorũ,vt ſtatuit Pau. IIII.in conſtitutione 33.incipien.inter cæteris, ſo.mihi 615.

Quarto infertur,quod renuncians cum pacto,vt re
10 tineat ſibi beneficium†dum uiuit,ſimoniace renũciat Redoan.de ſimo.p.2.cap.10.nu.10.

Quinto infertur ſimoniace renũciare illum,qui ,p
11 miſit,quod ſi beneficium reperiatur penſione grauatum,quod ipſe ſoluet penſionem, vt in terminis conſuluit Nauar.conſ.4.tit.de ſimon.

SVMMARIVM.

1 *Simoniaca renunciatio cum pacto, vt poſſit retinere fructus dum viuit.*
2 *Simoniaca quando datur temporale pro ſpirituali.*
3 *Renunciatio, vt renuncians recipiat fructus, ſimoniaca.*
4 *Renunciatio cum reſeruatione penſionis à Papa non eſt ſimonia.*
5 *Habens intentionem prauam non committit ſimoniã.*
6 *Fructuum, aut penſionis reſeruatio non pendet à voluntate partium.*
7 *Pactio firma prohibetur.*
8 *Tractare quid ſit.*
9 *Tractatus inter reſignantem, & reſignatarium permiſſi.*
10 *Clauſula ſi Sanctiſſimo Domino noſtro placuerit, excuſat.*
11 *Reſeruatio pro reſignante fauorabilis.*
12 *Epiſcopus poteſt opponere in collatione onus alimentandi.*

QVAESTIO V.

VINTO quæro, An renuncians in
1 fauorẽ N.cũ pacto,vt poſſit†retinere fructus dũ viuit,aut aliq̃ pẽſionẽ,dicat ſimoniace renunciare? Cõis*opinio eſt affirmatiua, Old.
* conſ.224.n.2.Abb.in c.nõ ſatis,n. 7.& 8.de ſimo.vbi Anã.Mar. Soc. Sen.& alij cõiter Cald.conſ.1.de ſimon.Dec.in c.exp. 1.n.15.de off.dele.Gig.conſ.120.n.4.Card. Pariſ. cõſ. 143.n.12.vol.4.Craue.cõſ.122.in prin.Redoan.de ſimo.p.2.c.14.in prin.Nau.cõſ.8.de ſim.& conſ.37.coti.& cõſ.48.n.1.c.tit.Summiſtę oẽs in verb.ſimonia,& rõ eſt,qa renũciatio nõ eſt libera,vt dẽt eſſe,arg.l.1.ff.
2 de don.c.licet in ſua,de rer.perm.li.6.& datur† temporale pro ſpirituali,Ange.in verb.ſimonia, 3.

Amplia procedere ẽt ſi fuerit factũ pactũ,vt renũ-
3 cians recipiat fructus beneſitij reſignati vſque ad†talẽ diẽ,& fuerit dictũ ſaluo beneplacito ſedis Apoſtolicæ,nã ſi poſtea fuerit facta renũciatio coră ordina-
* rio ſimoniaca iudicaẽ, vt fuit*reſolutũ in vna Cochẽ. 29.Octobris, 1539.teſte Moedan.dec.165.

Limita non procedere quoties fuisset facta renunciatio in curia in manibus Papæ, obtinendo ab ipso Papa reseruationem omnium, vel medietatis fructuum, aut annuam pensionem soluendam super fructibus illius beneficij, aut alterius, nam non esset simoniaca, et si renuncians prius tractasset cū resignatario, vel amico de dictis fructibus aut pensione, gerendo in animo, quod ille debeat sibi succedere in beneficio, & ei soluere fructus reseruatos, aut pensionem, & qđ alias non renunciasset si secus credidisset, vt scribit egregie Felin. in dict. cap. ad audientiam, 2. num. 3. de simo. cō suluit Card. Paris. cons. 30. num. 3. cum seq. volu. 4. vbi late, Boer. de auct. legat. a later. num. 120. & num. 123. Caccialup. de pens. quæs. 19. num. 1. Redoan. de simo. par. 2. cap. 12. num. 3. & communiter * Doctores alias a me citati præcedentibus libris, & præcipue lib. 6. nā que fructuum, aut pensionis reseruatio non pendet a voluntate partium, sed a Papa Cassad. deci. 4. loc. Gig. de pens. q. 1. & q. 83. num. 9. qui ex officio reseruat fructus, aut pensionem pro renunciante, & ob id renunciatio dicitur fieri libere, hoc non obstante Abb. in c. non satis, num. 8. vers. sed cautela, de simon. Dec. in di. c. ex parte, 1. num. 15. de off. deleg. dantes hanc cautelam ad vitandam simoniam.

Ex quibus colligitur quod pactio sumæ est illa, q̄ prohibetur, cap. cum vniuersorum, de rerum permut. Doctores in cap. ex parte, 1. de offic. delega. tractatus autem non includunt aliquam firmam conuentionē, cum tractare nihil aliud sit, quam in medio ponere, l. cum hic status, §. ambo, & ibi Glos. in verb. tractare, ff. de donat. inter. vi. & vxor. l. naturalis, §. sed si facio, ff. de præsc. verb. Ideo ex hoc de stylo * recepto in curia tractatus inter resignantem, & resignatarium, ante admissam renunciationem de reseruatione fructuum aut pensione non inducunt simoniam, cum possint licite fieri, ut post Glos. Abb. & Caccialup. quos citat, scribit Redoan. de simon. part. prima. capitul. 11. sub numero duodecimo, cum sequent. Collectan. in capit. cum olim, in vltima. quæstio. de rerum permutat. Federic. de Sen. in tractat. permutat. quæstio. 38. Barbat. in viat. iur. tit. de permutat. columna tertia. Boer. decisio. 295. numero primo late Cardinal. Parisius consilio, trigesimo volumine quarto. Put. decisio. trigesima nona. libro secūdo. & * communiter Doctores, etiam si promissio transit in obligationem decisio. Tholosan. 261. dummodo fuerit apposita illa clausula, cum consensu Sanctissimi D.N. aut si Sanctissimo D.N. placuerit, Sarnen. de trienn. quæstio. duodecima. columna. tertia. Redoan. de simon. part. 2. cap. 15. numero 32. & 43. vbi dicit, quod tota die * renunciationes ita fiūt reseruatio enim quæ fit pro † resignante, videtur fauorabilis, cum fiat ex causa onerosa, & ne nimium dispēdium ex renunciatione patiatur, Gig. de pens. quæstione. secunda. & communiter * Doctores, vt dixi, libro. 6. & ob id scriptum reliquerunt plures Doctores, Episcopum † posse apponere in collatione onus alimentandi pro renunciante, Ancharan. consilio. 280. Quæstio. Anton. de Butr. in capitul. secundo. de arbitr. Dec. in dict. capitul. ex parte, prima. numero decimosexto. de offic. delegat. & consilio. 141. Oldrad. consi. 226. cum alijs, vt late per Felin. in cap. ad audientiam, colum. 1. & 2. de rescrip.

Limita tamen conclusionem principalem, si pactū de consequendis fructibus fuit completum, & habuit effectum, Nauarr. cons. 48. num. 3. de simon.

SVMMARIVM.

1 *Spiritualia possunt dari sub conditione, quę de iure in est.*
2 *Conditio aliter quam de iure insit, inducit simoniam.*
3 *Renunciatio facta coram Ordinario ea intentione, vt detur beneficium N. simoniaca.*
4 *Simonia quid sit.*
5 *Intentio temporalis pro spirituali non inducit simoniam.*
6 *Mandatum ad renunciandum coram ordinario cum clausula, vt aliqui amici rogarent, non est simoniacum.*
7 *Constitutio Pij V. simoniaca intelligenda de intentione concepta.*
8 *Renuncians, vt detur N. & non alteri simoniace.*
9 *Simoniaca mentalis ex intentione.*
10 *Conferens indigno peccat.*
11 *Resignatio simoniaca si intentio prauа fuerit deducta in pactum.*
12 *Inferior à Papa non potest facere, vt conuentio simoniaca non sit simoniaca.*
13 *Simoniacus mentalis tenetur ad cordis satisfactionē.*

QVAESTIO VI.

SEXTO quæro, An renunciatio dicatur simoniaca, si renuncians coram Ordinario renunciauit ea mente, vt detur N. nepoti cōsanguineo, aut extraneo? Pro affirmatiua facit, qa quāuis spiritualia possint dari, aut dimitti sub conditione quæ de iure inest, ca. significasti, de electione Felin. in c. ad audientiā 2. de rescr. & de iure insit conditio, vel modus, vt beneficium ab vno renūciatum, alteri conferatur, non tamen iure inest, quod cōferat illi, aut illi, & hic certæ personæ, & tamē omnis conditio uel modus, qui exprimuntur aliter, quam iure insunt, inducunt † simoniam, c. cum pridem, de pac. cap. vlt. eod.

Secundo facit, quia omnis studiosa voluntas simoniam inducit, cap. qui studet, & cap. sicut eunuchus, 1. quæst. 1.

Tertio, quia videtur ad hoc expressa constitutio Pij V. relata per Nauar. in Manual. cap. 23. nume. 110. & alia constitutio eiusdem Pij V. incip. Quanta, & hāc opinionem videtur firmare Host. in c. ex parte, nu. 2. & seq. de offic. deleg.

His tamen † non obstantibus contraria opinio est verior, & communiter * recepta a Doctoribus, ut renunciatio facta coram ordinario ea mente, vt beneficium renunciatum conferatur N. non dicatur simoniaca, quam opinionem teneat Glos. in cap. ordinationes, verb. pretio. 1. q. 1. vbi Card. Ale. numer. 33. Idem Card. Alex. in c. 1. num. 4. 1. q. 1. & in c. quicunque. 1. n. 3. post Archid. & Bellam. ead. cau. & q. Diu. Ant. 2. par. tit. 1. c. 5. §. 11. Card. Paris. cons. 135. n. 17. vol. 4. Dec. in c. ex parte, n. 17. de offi. dele. Burgas. de irrega. fol. 247. n. 56. Caccialup. de pens. q. 19. n. 6. 7. q. 16. & seq. Naua. in Manual. c. 23. sub num. 107. vers. quod renunciatio; attestans de communi, Idem Nauar. in facti contingentia respondit, cons. 38. de simon. & cons. 11. vers. ad secundum eod.

Et ratio est, quia huic casui non conuenit diffinitio simoniæ, quæ secundum Glo. in summa. 1. q. 1. est voluntas studiosa † emendi, vel vendendi spirituale, vel spirituali annexum, qualis non est voluntas sola resignandi,

signandi, sine pacto conferendi illud, ex quo cessat secundum argumentum in contrarium adductum, & ideo c. ordinationes, & c. qui studet, 1. q. 1. requirunt dationem, vel receptionem, aut pactum, conditionē, siue modum expressum dandi, & recipiendi, & ob id intentio accipiendi aliquid temporale pro spirituale † non effecit simoniam, vt probat Nauarr. in Manual. c. 23. num. 100. & ideo fuit decisum * in Rota non cōmittere simoniam eum, qui dedit mandatū ad renunciandum † cum clausula, vt post admissam renunciationem aliqui amici rogarent collatorem, vt conferet ei cui volebat renuncians, vt refert Cassad. decis. 2. de simon. & tamen ex huiusmodi mandato certa colligebatur intentio resignantis. Ex quo etiam patet respōsum ad primum argumentum in contrarium adductū, non obstat const. Pij V. quia respondet Nauarr. cōs. 38. num. 3. esse intelligendam de † intētione tacite, vel expresse in conuentionem deducta, de alia loquente de confidentia dicam late in tractatu de confidentia mox imprimendo.

Ampliatur primo, procedere etiam si ille, qui renūciauit ea mente, vt conferatur N. alias non renunciasset, communis * opinio, teste Nauarr. in Manual. d. ca. 23. sub num. 107. quamuis contrarium voluerit Caccialup. de pens. q. 19. num. 9. cum seq.

Ampliatur secundo, vt non committatur simonia, nec etiam mentalis a renunciante † hac intentione, vt beneficium detur N. si hoc non expressit, vt colligitur ex Glos. in d. c. ordinationes, verb. pretio. 2. quæst. 1. Diu. Ant. 2. part. tit. 1. c. 5. §. 11. communis * opinio, teste Nauarr. in Manual. d. cap. 23. sub. num. 107. vers. quod renunciatio, & hāc opinionem expresse firmat Card. Alex. in c. quicunque. 1. 1. q. 1. & hæc est communior ** sententia, quicquid voluerit Abb. in c. cum vniuersorum, de rer. permut. Dec. d. c. ex parte. 1. nu. 18. Card. Paris. cons. 135. num. 18. vol. 4. Redoan. de simon. p. 2. c. 10. num. 17. Ferrett. cons. 207. num. 20. Caraf. de simon. ment. num. 67. quia hic nulla adest voluntas emendi, vel vendendi spirituale, in quo consistit simonia mentalis, Diu. Thom. 1. 2. q. 20. & quæst. 72. art. 7. Maiol. n 4. dist. 25. ideo resignatarius poterit beneficium illud rētinere, c. dilecto, de præb. c. cū pridem, de pac. c. ordinationes, 1. q. 1. cap. cum in tua, vbi Innoc. de simon. Card. Paris. dict. cons. 135. num. 17. uolum. 4.

Declara primo, vt renuncians ea mente, vt confera tur tali, si ille, cui desiderat cōferendum est indignus eo beneficio peccet, Præpos. in d. c. quicunque, 1. nu. 3. 1. q. 1. & in d. c. ordinationes, num. 33. sequitur Dec. cons. 141. ad secundum, & colligitur ex his, quæ scribit Nauarr. in Manual. sub num. 107.

Declara secundo, vt si renūcians † tacite, vel expresse in conuentionem deducat illam suam mentem, vt id beneficium conferatur N. renunciatio dicatur simoniaca, ita Nauarr. cons. 38. num. 3. & cons. 43. nu. 1. de simon. & scientia ordinarij etiam si sit Cardinalis non prodest, vt respondit Nauarr. cons. 11. ad secū dam de simon. quia nullus inferior Papa † potest auctoritate sua efficere, vt conuentio simoniaca non sit talis, idem Nauarr. in Manual. c. 23. num. 107. Etsi simoniat est mentalis tenetur simoniacus ad cordis satisfactionem, cap. vlt. de simon. Diu. Thom. 2. 2. quæs. 100. art. 6. ab 6. vbi Caietan. communis * opinio, teste Nauarr. in Manual. dicto cap. 23. num. 102. quam pluribus rationibus comprobat, idem Nauarr. in cap. 1. 14. quæst. 3. Siluestr. in verb. simonia, quæst. 2. quam. is Maior in 4. dist. 25. quæst. 1. Adr. in quolibet. Sot. lib. sexto de iust. & iur. quæst. 8. numero 1. tenuerint contrarium.

SVMMARIVM.

1 *Renunciatio, cum pacto soluendi expensas, simoniaca.*
2 *Renunciatio ob pecunias mutuo habitas non est simoniaca.*
3 *Mutuum fit ad augendam amicitiam.*
4 *Verus contractus mutui excusat a simonia.*
5 *Confidentia in foro exteriori.*
6 *Pecunia mutuata ex interuallo excludit simoniam.*
7 *Pactum gratuitum inter resignantem, et resignatarium licitum.*
8 *Pactum inter resignantem, & resignatarium ante expeditionem litterarum redotet simoniam.*
9 *Resignatarius faciens totam impensam in expeditione committit simoniam.*
10 *Quis expendat in expeditione litterarum.*
11 *Renunciatio litigiosa, cum pacto vt consentiat pensioni euicta lite simoniaca.*
12 *Renunciatio ad preces non est simoniaca.*
13 *Debita causa excusat a simonia.*
14 *Simonia studiosa voluntas.*
15 *Peccat excludens dignum.*
16 *Collatio cum spe quod erit gratus non est simoniaca.*
17 *Debitum antidorale non habet vim precij.*
18 *Animus inducendi debitum antidorale. non inducit simoniam.*
19 *Renunciare beneficium consanguineis non est simonia.*
20 *Conferre beneficium consanguineis non est simonia.*
21 *Collatio facta consanguineis dignis non inducit peccatum.*
22 *Resignatio cum pacto, vt resignatarius soluat pensiones impositas, non est simoniaca.*
23 *Expressio eorum, quæ tacite insunt, non est simonia.*
24 *Expressio conditionis, ad quam quis non tenetur inducit simoniam.*
25 *Renuncians beneficium, vt habeat aliud non committit simoniam.*
26 *Litteras renunciatur absque auctoritate superioris.*
28 *Non potest quis renunciare litteris pro re temporali.*
29 *Per litteris consequitur ius præparatorium.*
30 *Præsentatio patroni est annexa spiritualitati.*
31 *Simoniacus, qui promittit sicuti qui dat.*
32 *Promissio, & datio æquiparantur.*
33 *Assassinium committitur data pecunia.*
34 *Assassinium committitur promissa pecunia.*
35 *Sola promissio de dando inducit simoniam.*
36 *Pactum pro seruitijs simoniacum.*
37 *Simonia committitur in renunciatione per dationem consanguineorum.*
38 *Simoniacus ignorans spoliatus non est restituendus.*
39 *Resignatione existente nulla non transfertur.*
40 *Simoniacus ignorans non perdit omnia beneficia.*
41 *Simoniaca renunciatio si resignatarius promittat cedere illud.*
42 *Pactum factum post breue tempus post resignationē simoniacum.*
43 *Ratio ex interuallo non inducit simoniam.*
44 *Correspectiuitas inducit simoniam.*
45 *Correspectiui actus dicuntur, qui fiunt eodem tempore.*

46 *Impensæ factæ in massarijs Ecclesiæ possunt a resignante repeti.*
47 *In dubio quis præsumitur fecisse impensas Ecclesię de bonis ipsius Ecclesiæ.*
48 *Bona clericorum præsumuntur acquisita de bonis Ecclesiæ.*
49 *Ecclesia habet fundatam intentionem super bonis possessis a prælato defuncto.*
50 *Possessio bonorum prælatorum continuatur in Ecclesia.*
51 *Constito bona esse patrimonialia, Ecclesia in illis non habet fundatam intentionem.*
52 *Renunciatio non est simoniaca si in mandato dicatur cum habeam intentionem, &c.*
53 *Resignatarius dans securitatem banchariam pro pensione resignantis non committit simoniam.*
54 *Obligatio in forma Cameræ fit ad faciliorem solutionem.*
55 *Excluditur delictum vbi alia interpretatio capi potest.*
56 *Semper interpretatio capienda vt delictum excludatur.*
57 *Contractus non præsumitur vsurarius.*
58 *Consilium præsumitur bonum.*
59 *Quisque præsumitur bonus.*
60 *Renunciatio simoniaca si quis promisit renunciare in eventum si prouideretur.*
61 *Ordinarius nō præsumitur prouidere vigore pacti inii cum parte.*
62 *Pacta de temporalibus inita inter resignantem, & resignatarium non inducunt simoniam.*
63 *Permutatio triangularis, vel quadrangularis simoniaca.*
64 *Pensio ex tribus resignationibus non est nulla.*
65 *Pactio apposita in resignatione de soluendis debitis Ecclesiæ non est simoniaca.*
66 *Quæ super abundant non solent vitiare scripturas.*
67 *Expressio eorum quæ tacite insunt, nihil operatur.*
68 *Promissio fructuum benef. pro dote sororis non est simoniaca.*
69 *Frater tenetur dotare sorores.*
70 *Retrocessio quando sit simoniaca.*
71 *Resignatio cum pacto de soluendis debitis resignantis est simoniaca.*
72 *Pactum simoniacum si non habeat effectum, nō nocet.*

QVAESTIO VII.

SEPTIMO quæro de aliquibus casibus particularibus. Quorum Primus erit, an simoniaca sit renunciatio facta a renunciāte, vt resignatarius soluat ei expensas factas in illo beneficio consequendo communis opinio ētaffirmatiua esse simoniacam, quam firmauit Rot. die 19. Octobris, 1543. in vna Canonicatus sancti Andreæ corā Put. teste eo. dec. 40. lib. 2. ex auctoritate, & ratione, auctoritate rex. in cap. cum pridem, de pact. vbi datur pecunia pro expensis, & quia dabatur correspectiue ad cōcessionem iuris, ideo Papa reputauit illam pactionem illicitam, & ibi Doctores hoc notant; ratione quia renunciatio debet esse libera, & hęc cū nō sit huiusmodi ergo &c.

1

Secundus casus, an sit simoniaca renunciatio, si renuncians habuit pecuniam mutuo a resignatario negatiuè videtur respondendum, vt tenet Nauarr. cons. 50. & 51. tit. de simon. quia potest quis mutuare pecuniam alicui principaliter ad contrahendam, vel augendam amicitiam † & subleuandam eius necessitatem, & non committit vsuram, & simoniam, licet secundario speret ab eo aliquod beneficium, etiam conferendum sibi iustè principaliter propter amicitiam, & realiter postea conferatur illud ei ab eo, Diu. Thom. 2.2.q.78. art. 2. ad 3. & in corpore q. vbi clarius Caieta. Dominic. Sot. de iust. & iure, lib. 9. q. 1. art. 2. Nauarr. in comment. de vsur. sup. cap. 1. 14. q. 3. nu. 22. & in Manual. c. 17. num. 229.

2

3

Amplia hanc cōclusionem procedere etiam si mutuauerit resignatarius resignāti pecunias post signatā supplicationem, & ante consensum extensum, in his. n. terminis consuluit Nauarr. dict. cons. 51. de simon. qa nulla interuenit simonia realis, cum nulla emptio formalis interuenerit, neque aliqua æquipollens, nam verus contractus † mutui interest ad not. in l. 2. §. mutui datio, ff. si cert. petat. & hæc conclusio procedit in foro interiori, non autem in exteriori † in quo videtur commissa confidentia, si hoc deduxit in pactum, & tenebitur ad restituendum beneficiū ex bulla Pij Quinti, de confidentijs, vt tradit Nauarr. dict. consi. 51. nu. 3. de simon. & dicemus late in tract. de Confident.

4

Limita tamen hanc ampliationem non procedere quoties post admissam renunciationem ex interuallo fuerit mutuata † pecunia, quia licita est datio, & ipsi fisco ex interuallo, Sarn. quem refert, & sequitur Redoan. de simon. par. 2. cap. 11. nu. 14. & 15. & habes rōnem per Bellam. decis. 12. sicuti licitum est inter † renunciantem, & resignatarium pactum gratuitum, Ant. de Butr. & Anan. in cap. ex parte, 1. de off. deleg. vbi Felin. col. 2. circa medium, vbi ita limitat illam Glos. idem Felin. in dict. cap. ad audientiam, de rescrip. Boer. de potest. legat. a later. n. 122. Redoan. de simon. p. 2. cap. 11. num. 11. & 12. & hoc intellige si pactum intercessit post etiam adeptam possessionem, quandoquidem pactum det re illicita post admissam renunciationem, & cōsensum † præstitum, ante vero adeptam possessionē inter renūciantem, & resignatarium redolet simoniā, ita Nauarr. cons. 49. de simon. quia possessio non pōt quæri per dationes, & remissiones, Abb. communiter receptus in dic. cap. dilectus, de simon.

5

6

7

8

Tertius casus, an simoniaca dicatur renunciatio, si resignatarius † fecit omnem expensam in admissione, & expeditione reseruationis fructuum, aut pensionis communis opinio est affirmatiua, quam tenet Nauar. cons. 5. de simon. & ambo iudicantur in foro exterio ri simoniaci, argu. ca. quā pio. 1. q. 2. & cap. vlt de pact. quia renunciatio non est libera, vt esse debet.

9

Et hæc conclusio procedit, quando resignatarius fecit huiusmodi expensas, vt fiat ei renunciatio, vt videtur declarare Nauar. loc. cit. & quando eas fecit pacto præcedente, & postea illas non retinuit: nam stylus satis vulgaris † est, vt resignatarius expendat in sua expeditione pro resignāte, retinet autē id quod impendit in primō termino solutionis pensionis, & ita practicatur absque vllo scrupulo.

10

Quartus casus, an simoniaca sit renunciatio beneficij litigiosi facta cum conuentione, vt euicta lite assignationi certę pēsionis resignatarius, † consentiret? affirmatiue est respondendum, vt in facti contingentia consuluit Nauarr. cons. 11. num. 1. vers. ad priorem quæstionem de simon. ex rationibus positis per eundem Nauarr. in Manual. cap. 23. nu. 100. & colliguntur ex superius traditis.

11

Quintus casus, an si renuncians motus fuerit ad p̄ces N. renunciatio sit simoniaca? negatiue † concludendum est

12

dum est, Nauarr. cons. 50. num. 2. de simon. quia regulariter preces, quibus rogatur collator beneficij non
13 inducunt simoniam, quando subest † debita causa, propter quam conferatur beneficium, Diu. Thom. 2.2.
14 q. 100. art. 5. ad 3. nam simoniа † est studiosa voluntas emendi, vel vendendi spirituale, vel ei annexum, Diu. Thom. dict. 2.2.q. 100. artic. 1. & in 4. dist. 21. & quod preces non inducunt simoniā prohibitam tenuit Fel.
* in cap. cum essent, de simon. & fuit bis * resolutum in Rota in vna Rossanen. subdiaconatus coram Mood. de mense Decembris, 1537. teste Sarn. de triennal. q. 12. col. 4. vers. solent. quid autem in precibus ea mente factis, vt excludatur † dignus, & admittatur notorie
15 indignus vide Doctores in c. cum M. de const. Sarn. d. q. 12. col. 4. Crauett. cons. 122. num. 9.

Sextus casus, an simoniaca dicatur renunciatio facta principaliter, vt beneficium resignatum conferatur idoneo, & † secundario cum spe, quod erit gratus,
16 & quod alioquin non renunciaret? negatiue respondit Nauarr. cons. 9. de simon. quia intentio renunciādi, & ponendi obligationem antidoralem non induxit simoniam: nam debitum, † quod non est legale, sed
17 tantum antidorale non habet vim pretij, vt colligitur ex Diu. Thom. 2.2. quæst. 78. art. 2. ad secundum, ergo neque intentio inducendi debitum † antidorale
18 inducet simoniam, & ex alijs rationibus, vt per Nauarr. loc. cit.

Septimus casus, an sit simonia, renunciare beneficia consanguineis? communis * opinio est † negatiua,
19 quam in terminis tenet Couar. lib. 1. variar. resol. cap. 5. num. 4. nam ius sanguinis nequaquam cōsideratur, vt precium spirituale, & conferre beneficium consan
20 guineis simoniæ † vitium non habet, D. Thom. 2.2.q. 100. artic. 5. licet contrarium voluerit Io. Maior in 4.
21 sent. dist. 25. q. 3. Immo neque peccatum † dummodo dignis fiat collatio, Siluest. in verb. simonia. q. 16. & in verbo renunciatio, q. 6. Florent. 2. p. tit. 1. cap 5. §. 11. Caccialup. de pens. q. 19.

Octauus casus, an sit simoniaca renunciatio facta
22 cum pacto, vt resignatarius † soluat pensiones impositas iure beneficio resignato, & reparet Ecclesiam, ministret sacramenta, aliaque faciat, ad quę ipse resignās
* de iure tenebatur? communis * opinio est negatiua, vt
23 expressio eorum, † & per pactum, quæ a iure requiruntur nō sit simonia, ita in terminis Nauarr. in Manual. c. 23. sub num. 100. vers. quæ tamen. vbi dicit ex hoc defendisse quandam collationem cuiusdam commēdę factę, vt solueret quadraginta aureos annuos, quos soluere tenebatur, qui eam haberet, Doctores post Glos. in c. significasti, de elec. de communi attestatur
* Io. Petr. Bim. cons. 15. & regulare est, ac * receptum a Doctoribus, vt exprimere quod inest, non inducat simoniam Glos. 2. in c. ad audientiam, de rescript. vbi Abb. & alij, Glos. 2. in c. olim, el primo, de rest. spoliat. Glos. 1. in cap. relatum, de præb. Archid. 8. quæst. 3. in summ. cum alijs adductis per Fel. in d. cap. ad audien-
24 tiam, num. 8. secus autem † si ad illam conditionem non teneretur, ideo si in renunciatione, aut collatione dicatur, quod fiant organa, & similia, ad quæ beneficiatus nō tenetur de iure, simonia esset prout est de mente Rotæ, teste Redoan. de simon. p. 2. c. 11. in fi.

Nonus casus, an renuncians litteris, ad beneficium vt habeat aliquod beneficium, vel pensionem dicatur
25 simoniace renunciare? negatiue † est respondendum prout respondent Card. Zabarell. But. Hostiens. Glo.
* Abb. Imol. num. 4. & communiter * Doctores in d. ca. ad audientiam, 3. de rescrip. Et probatur satis expresse in d. c. ad audiētiam, 2. de rescr. vbi Honorius, III. scribit Archidiacono Bituricen. Apostolicæ sedis legato his verbis, *Ad audientiam nostrā peruenit, quod quidam clerici obtentis a sede Apostolica litteris super prouisione sua in aliquibus Ecclesiis sibi subiectis recipientes, ab eis annuas pensiones, seu alia beneficia, ab eorum impetratione desistant renunciantes beneficio litterarum, & c.* ex quo notat Abb. in 3. not. qđ quis potest renūciare litteris Apostolicis pro alio beneficio Ecclesiastico, vel pro annua pensione auctо-
* ritate superioris, & ibi sequuntur * omnes, & ratio est quia nulla simonia potest in hoc intervenire, eo magis sēcūdum opinionem illorum, vt per litteras ad be-
26 neficia nullum ius † spirituale habeatur, Abb. in dict. c. ad audientiam, num. 6. vers. 3. post Glos. vbi etiam dicit hoc esse mirabile, Ideo licet, quis non possit renunciare beneficio sine auctoritate superioris, potest
27 tamen renunciare † litteris simpliciter absque auctо-
* ritate superioris, prout tradit Abb. * communiter receptus, in eod. cap. ad audientiam, num. 3. & late tradidi libro 7.

Limita, vt non possit quis renunciare litteris ad beneficium † pro re temporali, vt scripserunt Hostiens.
28 dict. c. ad audientiam, col. 1. Abb. sub nu. 6. quicquid voluerit Glos. ibi, nam per has litteras licet non consequatur ius in re, vel ad rem, consequitur quoddā ius
29 † præparatorium, quod est spirituale, vel spirituali annexum, sicut dicimus de præsentatione Patroni, quę
30 est annexa † spiritualitati, nam parat viam ad obtinendam institutionem, & ita tenet Redoan. de simon. p. 2. c. 15. num. 35.

Decimus casus, an renunciatio dicatur etiam simoniaca, in qua non fuit aliquod ius temporale, vel spirituale datum, sed tantum promissum? communis * opi
31 nio est affirmatiua, nam † simoniacus est, qui promittit, sicuti qui dat, vt dicit Bal. iudicatum * fuisse Florentiæ in c. 1. de testib. lib. 6. vbi hoc tenet Pet. de Anch. & Philip. Franc. col. 1. Dec. in c. veniens, glos. 1. de testib. Roman. reg. 327. & alij * omnes, quia promissio,
32 & datio parificantur non solum in materia spirituali prohibitiua, sed etiam in profana, vt probat text. in l. vlt. C. ad leg. Aquil. Soc. Sen. quem refert, & sequitur Sarn. de trienn. q. 12. col. 1. vers. sed hoc, & est tex. formalis, in c. nonnulli, 1. q. 1. & ob id Assassinium committitur non solum † si fuerit data pecunia, iuxta cap.
33 pro humani, de homicid. lib. 6. vbi Archid. col. 1. in fi. Gem. in §. cum igitur, in 1. not. Anch. in 6. not. Cor. cons. 249. col. 1. in fin. vol. 1. Dec. cons. 327. in princ. Grammat. voto 9. in princ. sed etiam ex sola † promis-
34 sione, Salic. in l. non ideo minus, in fi. C. de accusat. Curt. Sen. cons. 20. colum. 18. vers. omitto postremo, Grammat. d. vot. 9. col. 1. Gabriell. lib. commun. conclus. de maleficijs, concl. 1. Ideo quemadmodum ille, qui dedit aliquid, & consequutus fuit beneficiū, est simoniacus, & eo priuatur, ac in foro conscientiæ te-
* netur illud dimittere, vt est * communis opinio, ità &
35 qui consequutus fuit beneficium per solam † promissionem de dando, Glos. Abb. & Fel. in c. tua nos, de simon. Abb. in c. cum ad nostram, in 1. not. de ele. & ita
* fuit * tentum in Rot. die 11. Martij, 1538. coram R. P. D. Ioanne Paulo in vna Conchen. fructuum.

Vndecimus casus, an renuncians in fauorem familiaris ob recompensam seu remunerationem seruitio-
* rum committat simoniam? cōmunis * distinctio hęc
36 est, aut adest pactum, † & conditio, & tunc committitur simonia, aut non, & tunc secus, Abb. Anan. Soc. Fel. in c. cum essent de simon. Inn. in c. tua, de ætat. & qualit.

qualit. Ang. in l. sed etsi lege, §. consuluit, ff. de pet. hæred. Ias. in l. si non fortem, §. libertus, col. 4. vers. quintus effectus, ff. de condict. indeb. & in l. ex hoc iure, ff. de iust. & iur. cum alijs adductis per Boer. de potest. legat. a later. num. 125.

Duodecimus casus, an si quis renunciauerit in fauorem N. cuius consanguinei dederunt, vel promiserunt aliquid post receptionē resignationis, dicatur cō
37 missa simonia? communis * opinio est affirmatiua, vt
* etiam sit priuatus ipso iure, & teneatur cedere beneficio, habito per simoniam commissam ab alio Abb. in c. pen. 1. & 2. not. per illum tex. de elect. & in c. nobis, 1. not. de iur. patron. cum alijs adductis per Rocch. de iur. patron. in verb. est vtile, q. 3. quorum dicta approbauit, & sequuta est * Rota, in vna Messanen. Cappellaniæ de mense Maij, 1536. coram R. P. D. Petro
* Vortio, teste Sarn. de trien. q. 12. col. 4. vers. & ista, Maiol. de irregularit. lib. 5. c. 45. num. 2. & ideo alias Rot. in vna Firman. parochialium coram Aquē. die 20. No
38 uembris, 1538. pronunciauit resignatarium † simonia cum, etiam ignorantem, spoliatum non esse restituendum, teste Sarn. de triennal. d. q. 12. vlt. col. nam nihil
39 fuit translatum † existente nulla resignatione Rot. decis. 7. de renunc. in antiq. Innoc. in c. cum vniuersorū de rerum permut.

Verum simoniacus ignoranter perdit illud beneficium super quo commissa est simonia, non autē alia
40 obtenta cum nulla † adsit culpa sua, nec impeditur ordinis executione, nullamq; de hoc esse dubitationem scribit Ioan. Petr. Bim. conf. 28. num. 15.

Decimus tertius casus, An si resignatarius die præ
41 stiti consensus promittat † resignanti cedere illud beneficium sibi resignatum, cui voluerit, resignatio sit
* simoniaca? Communis * responsio est affirmatiua, vt
* fuit bis resolutum in Rota in vna * Legion. teste Moedan. decis. 243. de anno. Et ratio est clara, quia pactū
42 factum in ipsa resignatione, vel † post breue tempus inducit simoniam, Bellam. decis. 12. Moedan. d. decis. 243. in manuscr.

Declara tamen non procedere, quoties fuisset datum a resignatario resignanti ex interuallo, nam tūc
43 nulla † committitur simonia, Sarnen. quem refert, &
* sequitur Redoan. de simon. par. 2. c. 11. num. 14. & 15
* & est * communis opinio Doctorum, si ex interuallo
44 fuit datum, vel promissum, secus vero si in continenti, nam tunc renunciatio dicetur simoniaca ex† corre
45 spectiuitate, Caputaq. decis. 240. par. 3. Aragon. decis. 12. Moedan. decis. 222. in † manuscrip. & correspectiui
! * actus dicuntur, qui fiunt † eodem tempore, vt fuit resolutum in vna Gebenen. † coram * Camillo de anno 1534. teste Sarnen. decis. 4 lib. 1. in manuscrip. de quo dicetur infra.

Decimusquartus casus, an committat simoniam renuncians beneficio, ex eo, quia vult sibi solui expensas ab eo factas in certis massaritijs Ecclesiæ? Fel. consil. 11. num. 6. in terminis distinguit, quod aut impen
46 dit de bonis † proprijs, & potest absque labe simoniæ, licet in † hoc contrarium teneat Gammar. c. 1. nu. 137. vers. similiter, de rer. permu. lib. 6. aut de bonis Ecclesiæ, & non potest, aut de bonis vtriusque, & compensabitur pro rata. Si vero sumus in dubio, inquit Fel. notabiliter d. num. 6. vers. aut sumus, præsumi expensas
47 † fecisse de bonis Ecclesiæ, & per consequens nō posse illas repetere, Hug. Io. de Fan. & Archid. in c. 1. 12. q. 4. Inn. & Abb. in c. vlt. de pecul. cleric. omnia enim bona prælatorum, & clericorum, post adeptam dignitatem, & beneficia præsumuntur † esse de bonis Ecclesiæ, & de bonis Ecclesiæ acquisita, cui præficiebātur, nisi contrarium probetur, c. 1. vbi Doctores Abb. Couar. num. 7. de test. Inno. in c. cum in officijs, in 5. col. eod. tit. vbi etiam Glos. & Ioan. And. Bald. in l. si quis presbyter, in fi. C. de epis. & cleric. Barb. conf. 69. col. antepen. lib. 3. Boer. decis. 81. num. 6. Ferret. cōs. 118.
* in prin. * communis opinio, vt patet ex ample allegatis per R. P. D. Burs. conf. 376. num. 1. cum seq. vol. 4.
49 Ideo Ecclesia habebit fundatam † intentionem super omnibus bonis a Prælato defuncto possessis, Fel. in c. ex litteris, num. 3. de const. Bertach. de episc. p. 4. q. 3.
50 possessio enim bonorum prælatorum continuatur † in Ecclesia, Inno. in c. cum super, de cauſ. possess. & propriet. Guid. Pap. decis. 335. & decis. 629. Paul. de Cast. in l. si sorori, post medium C. de iur. delib. Quod limi
51 tatur non procedere quoties constat, vel cōstabit bona † esse patrimonialia, & ex redditibus patrimonij ac quisita, Rom. conf. 159. num. 4. vers. 1. casu, Capra cōsil. 20. in prin. Menoch. optime, & late de arbitr. iud. cas. 195. num. 4. latissime Burs. d. conf. 376. num. 17. vsque ad num. 22. vol. 4.

Decimus quintus casus, an sit simoniaca renuncia
52 tio si in mandato † fuit dictum cum habeam intentionem resignandi in fauorem N. constituo procuratorem Titium ad resignandum meo nomine libere in
* manibus Papæ, vel legati? fuit resolutum * negatiue coram Puteo in vna Concordien. Cappellanię 30. Octobris, 1547. teste Peleg. decis. 2. in manuſc. & decis. 79.

Decimus sextus casus, an si N. qui habebat beneficium ex resignatione Titij cum reseruatione pensionis annuæ in fauorem dicti Titij resignantis obliget ex interuallo bona sua ad soluendum pensionem, vel
53 * det fideiussores, aut securitatem bāchariam, commit tat simoniam, communis opinio * est negatiua, & ita fuit resolutum in vna Prænestin. pensionis corā Quiroga, vt habetur lib. diuers. decis. 106. in manuſc. Idq. iustificatur, tū quia obligatio sit ex interuallo, ex quo satis excluditur simonia, iuxta ea, quæ scribit, Bellam.
54 decis. 12. & supra dixi, tum etiam quia hmōi † obligatio fit ad faciliorem solutionem pensionis iam impositæ in actu resignationis, vnde excluditur omnis simoniæ coniectura, & præsumptio, nāque vbi alia in
55 terpretatio † capi potest, tūc excluditur delictum, l. me
56 rito, ff. pro Soc. & semper † capienda est interpretatio, vt delictum excludatur, late Marsil. cons. 2. col. 1. Cępoll. cons. crim. 21. n. 17. Barb. conf. 77. in prin. lib. 4. Alciat. de præsump. reg. 3. præsump. 1. & ob id cōtractus, qui pōt censeri licitus, & † vsurarius præsumitur
57 licitus, & non vsurarius, Bald. in l. rogasti, §. si tibi, col. vlt. ff. si cert. pet. Alex. cōs. 221. col. 2. lib. 2. & cōs. 200. col. 1. lib. 6. Soc. Iun. conſ. 83. col. 1. lib. 2. & consilium
58 quod potest † esse malum, & bonum ſsumitur bonū, & non malum, Bal. in l. seruum fugitiuum, col. 3. vers. nota, & ibi Ias. col. 5. vers. 3. multum nota, C. de seruo fugit. Alex. conſ. 125. col. 4. in fi. lib. 4. late similia adducens Gabr. commun. opin. de malef. concl. 2. col. 1. Iō cum possit interpretari huiusmodi obligationem fecisse bono, & malo animo, interpretandum, & præsumendum est resignatarium fecisse bono animo, tum
59 ex adductis, tūm etiam † quia quisque præsumitur bonus, c. vnico, de scrut. in ord. facien. c. vlt. de præsump. Soc. Iun. conſ. 82. col. 1. lib. 2. Bal. b. conſ. 77. in princ. lib. 4. Marsil. conſ. 2. num. 9.

Decimus septimus casus, an sit simoniaca renūcia
60 tio, si cum duo litigarent, vnus promisit resignare in
* fauorem N. cum quo litigabat in cuentū quod proui deretur de beneficio æqualis valoris? fuit resolutum *

in Rota

in Rota pro affirmatiua esse renunciationem simoniacam in vna Tholetana Thesaurariæ coram Pelegrino, teste eodem decis. 152. lib. 2. quia pactum est expſum iuxta cap. cum pridem, de pact. verum si sequatur
61 effectus, quia ordinarius prouidit, non videtur † motus vigore pacti præcedentis iuxta Glos. in clemen. 1. de rer. permut. & fuit decisum in Rota in eadem * causa Toletan. Thesaurariæ, teste Pelegrin. dict. decis. 152. in manuſcr.

Decimus octauus casus si inter resignantem, & resignatarium fuerint inita pacta de quibusdam tempora
62 libus † an renunciatio dicatur simoniaca? pro negatiua resoluit Rota, 25. Iunij, 1557. coram Card. sanctæ Crucis, in vna Lucan. canonicatus, quia potuit ex alia causa fieri huiusmodi tractatus, & pactum? vnde vt ex cludatur delictum, pronunciandum est pro non simonia, vt habetur lib. diuers. decis. 37. in manuſcr.

63 Decimus nonus casus, † an resignatio ex causa permutationis dicatur simoniaca si est triangularis, vel quadrangularis respondē affirmatiue, vt tenet Collecta. in c. 1. prope fin. de rer. permut. Imol. in clement. 1. eod. tit. num. 40. & Bonifac. de Vitall. ibi, num. 43. fuit resolutum in Rota in vna Cameracen. canonicatus, & præbendæ coram Guido Bon. decimo Aprilis, 1551. teste Caputaq. decis. 325. par. 2. vbi habes facti speciē, Card. S. Crucis decis. 128. in manuſcr.

64 Pensio tamen † non est nulla si fuit reseruata ex eo, quia N. significauit in fauorem M. & a M. in fauorem P. & a P. in fauorem G. quia cum renunciatio fiat libere coram Papa non censetur fieri actus prohibitus, vt pensio annullari possit, vt fuit resolutum in * Rota in vna Oxomen. Parochialis coram Guido Bono, 4. Decembris, 1551. teste Caputaq. decis. 314. p. 2.

Vigesimus casus, An si resignans erat grauatus debitis nomine Ecclesiæ. ita quod ad ea persoluenda Ecclesia erat efficaciter obligata, an si fuerit deductū in pactum sit simoniaca renunciatio, non valere istam pactionem tenuerunt. Io. Andr. in addit. ad Specul. de rer. permu. Feder. de Sen. de rer. pmu. q. 39. Gammar. in c. 1. nu. 136. vers. non recedas, de rer. permut. lib. 6.
65 quia renunciatio debet esse libera. Mihi † autem contraria opinio probatur, quia hoc pactum non est improbatum a iure, sed etiam si non exprimatur, incst, cap. ex præsentium, de solut. & quæ tacite insunt in spiritualibus, possunt deduci in pactum, ca. significatum, de præben. cap. significasti, de elect. Felin. in terminis, in cap. ad audientiam, de reſcr. ea enim, quæ superabū
66 dant, non † solent vitiare scripturas, l. testamentum. C.
67 de testament. & † expressio eorum, quę tacite insunt, nihil operatur, l. conditiones quæ, ff. de condict. & demonstr. limita tamen nisi adsit fraus, vel suspicio ex his, quę tradit Gammar. dict. cap. 1. nu. 136. & 137. de re. permut. lib. 6.

Vigesimus primus casus, an sint simonica pacta, q bus quis promittit tertiam † partem fructuum beneficiorum tum collatorum tum conferendorum pro dote sororis, & vt nepotes sustentari possint. Card. S. Crucis decis. 181. in manuſcrip. tenet non esse simoniaca, quia non solum id non est illicitum, sed tenemur ad alimentā dasi † & dotandas sorores, & nepotes, Abb. in cap. peruenit, de arbitr.

Vigesimus secundus casus, Quidam resignauit in fauorem Titij, & remansit in possionem, postea de-
dit certam quantitatem dicto Titio pro fructibus be
70 neficij resignati, a quo habuit † retrocessionem dicti beneficij, an hæc sint simonia? Rota distinxit, aut illa quantitas est æquiualens fructibus perceptis, & tunc nulla adest simonia, quia adest causa, propter quam datur huiusmodi quantitas, aut excedit, & tunc intrat coniectura simoniæ, ad not in c. cum pridem, de pact. & in cap. quæsitum, de rer. permut. attestatur, de hac decis. Card. sanctæ Crucis decis. 169. in manuscrip.

Vigesimus tertius casus, An renunciatio, facta cū
71 pacto, vt resignatarius † soluat debita resignantis sit simoniaca. Respondeo affirmatiue, vt in terminis consuluit Rebuff. conſ. 94. per tex. in ca. consulere, de simon. & ex notat. in c. cum pridem, de pact.

Vigesimus quartus, & vltimus particularis examinandus casus est, An renunciatio † dicatur simoniaca, si
72 resignans, vel resignatarius non peruenit ad faciendū id quod in pactum deductū est, vera est negatiua opinio, quam tenet Rebuff. conſ. 63. nu. 23. & hanc conclusionem not. quia sæpe occurrit, & secundum illam vidi iudicare.

SVMMARIVM.

1 *Coniecturæ, & præsumptiones probant simoniam.*
2 *Simonia inter grauiora crimina reputatur.*
3 *Crimina omnia pro nihilo ad comparationem simoniæ*
4 *Simonia comparatur homicidio.*
5 *Simonia comparatur idolatriæ.*
6 *Simonia comparatur crimini læsæ maiestatis.*
7 *In criminalibus requiruntur probationes clarissimæ.*
8 *Simonia accedit hæresi.*
9 *Hæresis † probatur coniecturis.*
10 *Simonia occulte solet patrari.*
11 *Præsumptiones sufficiunt in his, quæ sunt difficilis probationis.*
12 *Dolus, & fraus probatur coniecturis.*
13 *Malitia probatur præsumptionibus.*
14 *Coniecturæ in simonia debent esse violentæ.*
15 *Coniecturæ, in simonia debent plene probari.*

QVAESTIO VIII.

CTAVO quæro, An sufficiant coniecturæ, & præsumptiones ad probandā renunciationem simoniacam? communis * opinio
1 est sufficere † coniecturas & præsumptiones, Inn. & Abb. in c. sicut simoniaca in 2. not. nu. 3. de simon. idem Abb. in cap. in sinuatum, sub. num. 3. eod. tit. Anan. in ca. cum contumacia, de hæretic. lib. 6. Anan. in c. nobis, in 3. not. nu. 4. de simon. vbi etiam Abb. nu. 4. Felin. num. 1. in. 2. not. Corn. conſ. 341. col. vlt. sub. n. 6. vol. 1. Card. Pariſ. conſ. 143. n. 12. & 13. 16. & 20. vol. 4. Petr. Grego. Syntag. iur. lib. 3. cap. 13. n. 39. Cravett. conſ. 122. n. 8. Rol. a Vall. cōs. 31. n. 16. vol. 3. cū alijs vt per Iul. Clar. lib. 5. † recept. sent. §. fin. ad fi. vers. ité scias Mascard. de probat. conclus. 1304, col. 1. 2. & 3. Menoch. conſ. 67. nu. 7. vol. 1. & probatur, in dicto cap. sicut, vbi omnes Doctores, de simon.

2 Et ratio est, quia simonię vitium † inter grauiora crimina reputatur, vt tradit Innoc. III. in cap. vlt. ad fin. de purg. can. cap. vlt. 1. q. 7. nam alia crimina ad compa
3 tionem simoniæ, & hæresis † pro nihilo reputantur, c. per tuas, el primo, de simon. & in ca. inquisitionis, pau lo post princip. de accusat. ideo Inn. III. ante dictus si
4 moniæ vitium grauissimo † homicidij scelerī cōparat

actetiam

5 ac †etiam comparatur Idolatriæ,cap.cito,& ca.eos,1.
6 q.1.¶& æquiparari crimine læsæ maiestatis tradit Bal.
in l.si quemqam,in 1.not.C.de episc. & cleric. Diaz.
pract.crimin.canon.cap.85.in princ.Hinc dicit Abb.
in d.cap.sicut,in princ.de simon. quod magnitudine
omnes alios morbos superat:ideo non mirum si con
iecturæ,& præsumptiones sufficiunt,quamuis in alijs
criminibus requirantur probationes luce meridiana
7 †clariores,l.vlt.C.de prob.
8 Accedit,quia †crimen simoniæ dicitur hæresis,ca.
quoties,de simon.vel saltem æquiparatur ipsi hære-
sis sceleri,not.Glos.vlt.in c.1.de testib.in 6. Rebuff.
in prax.benef.tit.de simon.in resign.num.12.Sarn.de
trienn.q.12.num.13.Menoch.cons.67.num.3.vol.1.
9 sed in hæresi †sufficiunt præsumptiones * communis
opinio,teste Mascard.conclus.861. Comprobatur,
10 quia simonia est de his,quæ † occulte patrari solent,
Diaz.d.c.85.Redoan.de simon.p.4.c.6.num.20.&ta
men in his,quæ sunt difficilis probationis sufficiunt
11 † præsumptiones,Sarn.de triennal.q.18.Menoch. de
arbit.iud.lib.2.cas.116.num.12.& in ea solet commit
12 ti dolus,& fraus, & hæc per probabiles coniecturas †
13 probantur.c.2.de renunc.in 6.l.dolum.C. de dol.& †
malitia probatur ex præsumptionibus,c.suscitata,de
in integ.rest.

Declara,vt præsumptiones, & coniecturæ debeãt
14 esse euidentes,†& reum de ipso crimine committen
* tes,Glos.vlt.in c.insinuatum,de simon. * communis
opinio,teste Alex.de Neu.cons.64.nu.2.& seq. Clar.
in §.simonia,in fi.cum alijs,vt per Mascard.de pro-
15 bat.conclus.1304.num.27.& 28.cum seq.act debeãt
plene probari,Ioan.Anan.in dict.cap.sicut simonia-
ca,sub num.1.vers.oportet tamen, de simon. Innoc.
in cap.litteras,de præsumpt.Ioan.And.in cap.vt of-
ficium,§.1.de hæretic.in sexto cum aliis, vt per Ma-
scard.de probat.conclus.861.numero 7.& communi
* ter* Doctores.

SVMMARIVM.

1 *Simonia probatur eodem modo quo alia crimina.*
2 *Delicta probantur notorietate.*
3 *Delictum probatur rei euidentia.*
4 *Delictum probatur partis confessione.*
5 *Confessio oris proprij maior probatio.*
6 *Confessio in iudicio criminali probat simoniam.*
7 *Simonia probatur fama.*
8 *Simonia probatur instrumento.*
9 *Simonia probatur correspectiuitate.*
10 *Simonia ex mandatis datis eadem die,coram,eodem notario.*
11 *Correspectiuitas ex quibus colligatur.*
12 *Correspectiui actus,qui.*
13 *Actus incontinenti facti correspectiui.*
14 *Mandata eodem tempore inducunt correspectiuitatem.*
15 *Simoniacus regressus ex diuersis mandatis.*
16 *Actus reciproci in beneficialibus simoniaci.*
17 *Reseruatio beneplaciti Papæ non obtenti non excusat a simonia.*
18 *Annullato vno actu correspectiuo annullantur cæteri.*
19 *Probatio oriens ex correspectiuitate præsumptiua.*
20 *Notarius rogatus de instrumento simoniaco non potest opponere,de simonia.*
21 *Resignatio facta absenti tollit suspitionem simoniæ.*

QVAESTIO IX.

NOno quero,Quomodo probetur simoniaca renũciatio? respondeprobari simoniã eisdem modis, q
1 bus etiam probatur quod libet factum & †aliud crimen Redoã.de simon. p.4.c.6.n.1.Mascar.de ꝓb. concluſ.1305.num.1.
2 Et primo probatur †Notorietate,cum est ita notorium in resignatione interuenisse simoniam,vt nulla possit tergiuersatione celari,c.de manifesta,cum duobus seq.2.q.1.

Secundo rei †euidentia,cum quis in crimine com-
3 prehenditur,c.si quis diaconus,dist.50.c.si quis cle
ricus,dist.81.c.presbyter,dist.53.

Tertio ex partis †confessione,c.presbyter 15.q.5.
4 c.de hoc,vbi omnes de simon.Red.late de simon. p.
4.c.7.Rol.a Vall.cons.31.num.1.vol.3.nulla enim est
5 maior,probatio quam † oris proprij confessio.l.gene-
raliter,C.de non num.pecun.late Mascard.de proba.
concl.350.& vide casum Put.decis.381.lib.1.

Amplia procederetetiam si illa confessio fuerit fa
6 * cta in iudicio criminali,vt fuit*resolutũ in vna Vlix-
bonen.Quartariæ coram Accorambono, Lunæ die
16.Maij 1552.teste Caputaq.decil.242.p.3. nam ibi
quidam confessus fuit ante resignationem conueniſ-
se cum resignante de dando illi pensionem,& postea
fuit beneficium renunciatum in manibus Nuntij.

7 Quarto per famam†late Redoan.de simon.p.4.ca.
6.nu.3.Mascard.de prob.d.concl.1305.num.10.

8 Quinto,per instrumentũ,c.placuit.16.q.3.in quo
adest promissio,vel pactum,Dec.cons.118.nu.1.vers.
& de promissione,& in l.si quis obligatione.nu.1. ff.
de reg.iur.Alciat.cons.2.num.10.lib.1.Menoch. cõs.
* 67.num.8.vol.1.&*communiter alij omnes.

* 9 Sexto per†correspectiuitatem,vt fuit* pluries reso
lutum in Rota,& est cõmunis opinio omnium Do-
ctorum.Put.decis.460.lib.2.Caputaq.decis.240. p.3.
Aragon.decis.12.manuscr.exemplum, vt quia adsunt
10 mandata ad†cedendum,& retrocedendum: nam Ro
* ta iudicauit*simoniacam renũciationem in vna Iller-
den.prioratus,& in alia Gerunden.teste Moed.decis.
222.in manuscr.& alias in vna Calagurit. integre por
tionis 28.Ianuarij 1547.coram Pelegr. in qua fuit da
tum mandatum ad cedendum in fauorem N. qui N.
coram eodem Notario,& testibus dedit mandatũ ad
retrocedendum reseruato regressu fuit resolutum re
signationem esse simoniacam propter correspectiui
tatem,teste eodem Peleg.decil.81.in manus.& in vna
Veron.Monasterij coram Card.S.Cruc.20.Octobr.
1551.teste Caputaq.decis.4.lib.2.& in vna Osceñ.Ca
nonicatus,& præbendæ 7.Februarij 1547. coram eo
dem.nam ex dictis Instrumentis confectis corã eodẽ
11 Notario,†& testibus colligi correspectiuitatem fuit
resolutum die 5.& 7.Februarij 1547.corã eodẽ Pele-
grino,vt ipse attestatur.decis.82.lib.1.in manus.secus
vero si hmõi mandata fuissent confecta diuersis die-
bus,& sic diuerso tempore,vt fuit sententiatũ,*in d.
* causa Calagurit.teste eodem Peleg.decis.288.lib.3.in
12 manuscr.nam correspectiui † actus dicuntur illi quan
do vnus propter alium fit,& propterea de illis iudica
tur,vt de vno,quia in simul fiunt,Soc.cons.66.col.vl.
13 lib.3.Caput.decis.35.p.1.actus.n.in continenti facti †
correspectiui iudicant,Rip.in l.neutri.§.vl.ff.de priui
leg.cred.

leg.cred.Curt.Sen.cons.54.num.4. vt quia fiunt vno
eodem tempore coram eisdem Notario,& testibus.
Dec.in l.certi cõditio, §.si numutos.num.13.ff si cer.
pet.Fel.in cap.pastoralis,col.penult.de rescr.fuit reso
lutum in Rota, in vna Gebbennen. coram Camillo
de anno 1534.teste Sarn.decis.4. lib.1. in manuscr. &
14 alias fuit resolutum,quod si N.constituat † procurato
rem ad renũciandum in fauorem M.& M.coram eo
dem Notario,& testibus constituat eundem procura-
torem ad consentiendum pensioni,mandata esse cor
respectiua in vna Virdunen.Monasterij.6.Martij.1539
coram Card.Paleott.teste eod.decis.101.alias 150. ita
etiam fuit tentum in similibus causis coram Cardina
li S.Cruc.in vna Veronen.Monasterij, & in vna Au-
gustan.Preposituræ,Crescent.decis.78.Moedan. dec.
124.Sarn.decis.4.lib.1.Pelegrin.decis.81.& 82.omnes
in manuscr.Quod est intelligendum existentibus etiã
coniecturis de fraude,& dolo.

Hinc alias fuit resolutum ex tribus mandatis confe
ctis eadem die coram eodem Notario,& testibus col
ligi simoniacam esse resignationem in vna Lucan.die
prima Februarij.1557.& habes per Moed.deci.337.li.
1.& facit quod fuit in vna Hippogerien.22.Octobris
1584.& 4.Febr.1585.resolutum.

Et alias ob hanc causam fuisse tentum regressum
15 esse simoniacum †atte stat ur Cresc.dec.78.lib.1. in vna
Gerunden.Custodiæ Aragon.decis.17.Put.dec.528.
16 lib1.actus †enim reciproci in beneficialibus inducunt
simoniam,Caputaq.decis.240.p.3.

* Hinc etiam fuit resolutum in vna*Bononien. Ve-
neris 23.Ianuarij.1773.cessionem prioratuum,& resi
gnationem monasteriorum,& reseruationem pensio
17 nis esse correspectiuas,vt vna † annullata omnes cor-
ruant,nam licet diuersæ fuerint datæ, & diuersæ mis-
sæ supplicationum resignationes,tamẽ vnico contex-
tu fuerunt præstiti consensus coram eodem Notario
& testibus super vtraque supplicatione,potest tamen
probari contrarium,quia probatio oriens ex præsta-
tione consensuum vnico contextu est præsumptiua,
vt fuit decisum in alia Bononien.Lunæ 19.Iunij.1578
coram Illustrissimo Cardinali Aldobrandino, tunc
Auditore Rotæ doctissimo,& nunc Sum.Pont.Max.
& Opt.

Hinc etiam aliàs fuit resolutum mandata non dici
correspectiua si vnum fiat hodie ad renunciandum,
& aliud cras ad retrocedendum in vna Pampilonen.
Prioratus cora Guidobono.20.Ianuarij. 1552. teste
Caputaq.decis.197.p.2.& si actus fuerunt correspecti
19 ui,& fuit dictum cum beneplacito Sedis Apostolicæ,
si postea huiusmodi beneplacitum non obtineatur re
nunciatio adhuc est simoniaca, vt fuit resolutum *in
vna Oscenen.coram Cardinali S.Crucis teste Achille
de Grass,decis.45.in manuscr.Ant.August.dec.625.
lib.3.& decis.652.eod.lib.3.

20 Et non omittam,quod Notarius de instrũ simoni
co rogatus non possit opponere de simonia vigore il
lius instrumenti simoniaci per eum confecti ad effe
ctum canonizationis gratiæ si neutri,vt Rota resol-
uit in vna*Toletana parochialis coram Card.S.Cru-
cis,20. Nouembris. 1547. vt attestatur ipse Card.S.
Crucis decisio.94.& Pelear.decisio.13.libro secun-
do in manuscr.& Put.decisio.330.libro.2. quia dete-
geret suam turpitudinem ad not.in cap.in litteris, de
transact.

21 Et renunciatio † facta absenti tollit suspicionem si-
moniæ.Card.Paril.dons.135.nu.19.vol.4.

SVMMARIVM.

1 *Socius criminis non probat pro socio,nec contra socium.*
2 *In crimine furti socius non probat.*
3 *In crimine falsi socius non probat.*
4 *Socius probat in crimine adulterij.*
5 *Socius an probet quoad inquisitionem formandam,& torturam.*
6 *Dictum socij quando sufficiat ad inquisitionem.*
7 *Socij plures non probant contra socium.*
8 *Socius in causa ciuili non potest esse testis,cum agitur de re communi,.*
9 *Socius criminis simoniæ probat contra socium.*
10 *Simoniæ crimen atrox.*
11 *Alia ad comparationem simoniæ pro nihilo reputantur.*
12 *In crimine læsæ maiestatis admittitur socius.*
13 *Simoniacus æquiparatur crimini læsæ maiestatis.*
14 *In crimine hæresis socius admittitur.*
15 *In crimine sacrilegij socius probat.*
16 *Conspiratio contra Papam probatur per socium.*
17 *In crimine assassini socius probat.*
18 *Socius probat in crimine falsæ monetæ.*
19 *Socius probat in causa maleficij.*
20 *Socius probat in crimine latrocinij.*
21 *Crimina atrocissima quæ.*
22 *Socius probat in crimine raptus.*
23 *Simonia solet occulte committi.*
24 *Socius probat contra socium in criminalibus.*
25 *Testes alias parum habiles admittuntur propter enormitatem criminis.*
26 *Iura transgrediuntur ob atrocitatem criminis.*
27 *Lex vbi est expressa,non cadit dubium.*
28 *Socius criminis,& muneris non probat simoniam.*
29 *Mediator propter participationem suspectus.*
30 *Malus semel semper præsumitur malus.*
31 *Mediator propter participationem dicitur committere delictum.*
32 *Proxeneta dicitur vsurarius percipiens emolumentum.*
33 *Socius muneris qui dicatur,& num.39.*
34 *Salarium proxeneticum quod.*
35 *Socius in crimine simoniæ habens promissionem salarij non probat.*
36 *Qualitas requisita in lege debet verificari.*
37 *Remissio est donatio.*
38 *Aduocatus potest esse testis in causa,si non recipit salarium.*
40 *Promissio quando habeat vim receptionis.*
41 *Promissio continet vtilitatem.*
42 *Assassinium committitur ex sola promissione.*
43 *Socius in crimine simoniæ non probat,quando agitur criminaliter.*
44 *Mediator admittitur in ciuilibus de confessa pretium.*
45 *Causa criminalis quæ.*
46 *Criminalis causa cum agitur de crimine.*
47 *Criminalis causa quando imponitur pœna corporalis.*
48 *Criminalis causa quando crimen deducitur vt punia tur.*
49 *Resignatio confidentialis nulla.*
50 *Confidentia quomodo committatur.*
51 *Tractatus de confidentijs.*
52 *Sedis Apostol.iudicio,& correctioni omnia submittenda.*

QVAE-

QVAESTIO X.

VAERO decimo, an testes socij criminis, pbẽt resignationem simoniacam? videtur respõdendum negatiue ex regula trita, & communiter* passim a Doctoribus recepta, vt socius criminis, nec pro socio, nec contra sociũ probet, l. quoniã, C. de testib. c. veniens el 1. c. ex persona, co. tit. c. 1. de confes. c. nemini, 15. q. 3. Specul. de testib. §. 1. vers. item, num. 37. Anch. cõs. 24. col. 3. Fulgos. cons. 135. col. vlt. Io. Anan. cons. 59. Bal. cons. 95. in prin. lib. 1. Alex. cons. 11. num. 1. lib. 1. & cons. 90. lib. 3. Cor. cons. 94. num. 5. vol. 3. Card. Paris. cons. 53. num. etiam 53. & 151. num. 8. vol. 4. Dec. cons. 189. nu. 8. & cons. 234. col. 1. Cur. Iun. cons. 170. col. 2. Soc. Iun. cons. 39. nu. 64. vol. 2. Ruin. cons. 147. vol. 2. Natt. cons. 18. num. 14. lib. 3. Rolan. a Vall. cons. 73. num. 2. vol. 1. Ias. cons. 23. per totum, vol. 1. Grat. cons. 97. num. 8. vol. 1. cõem* dicunt Carer. prax. crimin in princ. num. 122. Bero. cons. 175. num. 62. vol. 3. Clar. lib. 5. recept. sent. §. vlt. q. 21. Bertaz. cons. crimin. 6 1. num. 15. lib. 1. Mascard. de prob. concl. 1311. num. 1. vbi infinitus eiusdem sententiæ auctores congerit, & ob id conuictus de furto, sti sociũ nominet, nihil contra eum probat Salicet. in l. vlt. col. 2. C. de accusat. late Marsil. cons. 22. num. 13. cũ seq. Rol. a Vall. cons. 51. num. 26. vol. 1. idemque in crimine falsi probat Dec. cons. 189. num. 8. & cõs. 234. col. 1. Card. Paris. cons. 151. num. 4. vol. 4. Ioan. de Amic. cons. 138. Hieron. Gab. cons. 164. num. 61. vol. 1. Ruin. cõs. 146. col. 3. vol. 5. Ac in crimine adulterij deducit Ias. cons. 23. vol. 1. Card. Paris. d. cons. 54. num. 50. vol. 4. Fulgo. cons. 135. col. vlt. Et in crimine homicidij tradit Bar. in l. repeti, §. 1. ff. de quæst. Grammat. cons. crimi. 21. num. 3. Boss. in trac. criminali, tit. de iud. num. 144. Ita pari ratione idem erit in crimine simoniæ. Et hoc intelligitur, vt socius criminis non probet contra sociũ 5 etiam quoad inquisitionem formãdam, & vt minus faciat indicium ad torturam, vt probat Salicet. in l. vlt. C. de accus. Alex. cons. 137. lib. 4. Grammat. cons. 66. per totum, & cons. 70. num. 6. Card. Paris. cons. 163. num. 18. vol. 4. Hieron. Gabr. cons. 177. num. 9. vol. 1. * Grat. cons. 60, lib. 2. *communem affirmant Natt. cõsil. 18. num. 14. vol. 1. Rol. a Vall. cons. 16. num. 5. & 73 num. 2. vol. 1. Paris. cons. 173. col. pen. vol. 4. quamuis Io. Hostien. Abb. Imol. Anch. & Butr. & alij in c. 1. de cõfess. tenuerint contrarium, Blanc. tract. de iud. nu. 387. Rom. in l. si certus, ff. de fillanian. Felin. in c. sicut nobis, de testib. & alij, quorum sententia intelligenda 6 est, concurrentibus indicijs, vt tunc dictum † socij sufficiat ad inquisitionem, vt declarant Campeg. de testib. reg. 86. fallen. 2. Bertaz. cons. crimin. 40. num. 12. & 13. vol. 1. Menoch. de arbit. iud. cas. 474. num. 25. & etiam intelligitur, quamuis sint plures socij criminis, 7 qui idem deponerent, nam nihilominus † eorum dictum non sufficeret. Alex cons. 88. col. pen. volum. 5. Natt. cons. 298. num. 10. vol. 1. Rol. cons. 16. lib. 1. Marsil. consil. 22. cum alijs, vt per Mascard. d. concl. 1211. numero 18.

Et comprobatur, quia socius cum etiam agitur in 8 causa ciuili de rẽ cõi non potest esse testis, Bar. & alii omnes in l. quoniam liberi, C. de testib. Abb. in c. insuper, eod. tit. Menoch. de arbit. iud. cas. 474. in prin. Nell. de testib. col. 2. cum aliis, vt per Mascar. de prob. concl. 1312. col. 1. & 2.

His tamen non obstantibus, contraria opinio est * verior, & cõmuniter* recepta per Doctores, vt socii 9 criminis in crimine simoniæ probent ipsam simoniã vt statuit Greg. IX. in conc. Lugdunensi. vt habetur in c. 1. de testib. lib. 6. *Mediatores, per quos scelus simoniæ plerumque committitur, ad testimonium contra sceleris eiusdem auctores in detestationem criminis admittuntur, & c.* c. si quis Papa, dist. 89. Gloss. vlt. 15. q. 3. Innoc. in c. veniens, de testib. Specul. in Spec. tit. de teste, §. 1. sub num. 37. Gloss. in verb. mediatores, * Gem. Anch. Franc. & alii communiter* in d. c. 1. de testib. lib. 6. Ruin. cons. 158. num. 3. vol. 5. Campeg. reg. 86. de testib. fallent. 1. Crot. eod. tract. num. 94. Boer. q. 319. num. 2. cum aliis multis, vt per Redoan. de simon. p. 4. c. 15. nu. 28. Menoch. & alii, vt per Mascar. * d. concl. 1311. nu. 25. & omnes * communiter passim id volunt, considerantes rationem huius conclusio- 10 nis fundari in atrocitate † criminis simoniæ, c. vl. ad fi. de purgat. canon. Diaz. in prax. crim. c. 85. in princip. 11 Cætera enim delicta ad comparationem simoniæ † p nihilo reputantur, c. vlt. 1. q. 7. late Mascard. de prob. 12 concl. 1304. col. 1. Et ideo in crimine læsæ † maiestatis ob atrocitatem eius, socius criminis admittitur aduersus socium, c. nemini, 16. q. 3. l. quisquis, C. ad leg. Iul. maiest. Gloss. in l. vlr. C. de accus. Martin. de Laud. de crimin. læs. maiest. num. 8. Bal. in l. quoniam liberi, C. de testib. Marsil. cons. 1. num. 32. Rol. cons. 68. nu. 4. lib. 2. Capic. decis. 130. num. 57. Tib. Dec. cõs. 181. * num. 334. vol. 1. &* communiter Doct. & nemini du- 13 bium est simoniacum æquiparari crimini læsæ † maiestatis, teste Bal. in l. si quemquam, in 1. not. C. de episc. & cleric. Alex. in addict. ad Bar. in l. 2. ff. de publ. iud. 14 Rol. a Vall. cons. 32. num. 22. lib. 3. Hinc etiam in crimine hæresis socius criminis admittitur, Gloss. d. l. vl. * vbi Salic. &* alii omnes, C. de accus. Bal. cons. 95. col. 1. lib. 1. Grammat. cons. 135. num. 25. Boer. q. 319. nu. * 2. &* communiter † alii.

15 Hinc etiam † in crimine sacrilegii socius admittitur c. in primis, secũda q. 1. c. qui autem, 17. q. 4. Campeg. * d. reg. 86. de testib. fall. 1. & alii* omnes.

16 Hinc quoque † in crimine conspirationis contra Papam admittitur socius, Alex. cons. 13. col. 4. libr. 6. Fel. in c. vlt. de confess. Natt. cons. 138. num. 2. vol. 1. 17 Mars. cons. 1. num. 32. Hinc etiam † crimine assassinij * socius probat, l. Diuus, la 2. de cust. reor. l. in prouinciarum, C. de fer. Marsil. cons. 22. num. 15. Grammat. cons. 28. num. 10. & alii* omnes. Hinc quoque in cri- 18 mine † falsæ monetæ socius examinatur, l. 1. C. de falsa monet. Grammat. cons. 38. num. 25. Hinc etiã in cau- 19 sa † maleficij socius admittitur. l. vlt. C. de malef. Bal. cõsil. 96. lib. 1. Crot. de test. p. 3. num. 47. Hinc etiam idẽ 20 erit in crimine latrocinij, Grammat. d. cons. 35. num. 26. in crimine testis corrupti, Boer. q. 319. num. 3. nã 21 huiusmodi crimina † sunt atrocissima, & socij deponunt in tortura, Alberic. in l. vlt. C. de accus. Fulgos. cons. 173. col. 1. Alex. cons. 11. col. 2. lib. 1. Bertaz. cõs. crim. 234. num. 4. vol. 1. Burs. cons. 239. vol. 3. & in ma- 22 teria † raptus, Caputaq. decis. 277. p. 3.

Accedat & alia ratio, quia simonia est de crimini- 23 bus, quæ occulte † solent committi, Cravett. cõs. 122. num. 8. cum aliis, vt per Mascard. de probat. conclus. * 1304. num. 11. & communiter* volunt Doctores. Et in his criminibus, quæ solent perpetrari occultæ, & sunt

24 sunt difficilis probationis socius contra socium † admittitur, Bal. in Auth. si dicatur, de testib. Dec. cons. 189. num. 9. Crauet. cons. 178. num. 3. Rol. a Vall. cõs. 73. num. 27. lib. 1. Aret. cons. 61. ad fi. Rim. Sen. cons. 75. num. 12. vol. 1. Natt. cons. 298. num. 9. vol. 2. Dec. respons. 4. num. 47. vol. 3. Ias. in l. cunctos populos, C. de iumn. Trin. & fid. Cath. & alios plures citat Mascard. de prob. concl. 1311. num. 33. & 34. & ideo Gemin. in d. c. 1. de testib. lib. 6. notat speciale esse hoc casu, vt mediator admittatur, & dicit num. 3. quod pro- 25 pter enormitatem † criminis admittuntur testes, qui alias non admitterentur, c. 1. de confessis, & licitũ est 26 ob atrocitatem transgredi † iura, iuxta commune dictum Innoc. in c. 1. de const. ex quibus cessant ea, quę in contrarium fuerunt adducta, cum sit speciale hoc * casu, vt* omnes doctores volunt d. c. 1. de testib. lib. 6. 27 & habeamus legem † expressam, vnde non erit ambigendum, l. ancillæ, C. de furt.

Declaratur primo, hæc conclusio non procedere 28 in eo, qui esset socius criminis, & † muneris, nam tunc non probaret contra simoniacum, vt probatur in d. c. 1. de testib. lib. 6. in fin. ibi, *Et emolumentum exinde non fuerint assecuti*, & ibi Glos. in verb. assecuti, Ioã. * Monach. Pet. de Anch. Gem. Franc. & alij omnes* tradunt, & in c. veniens, el 1. eod. tit. extra ibi, *Et nos tuã sententiam commendamus, eo quod ille, qui eodẽ erat infectus crimine, inde contra eum testificari non posset, & c.* & loquitur ibi Alex. III. de crimine simoniæ, vt patet in principio, & ibi Glos. in verb. illorum confirmat, & dat rationem, Ant. de Butr. Abb. & alij oẽs, Redoan. de simon. p. 4. c. 5. num. 28. Alciat. cons. 2. nu. * 4. & num. 8. tom. 1. lib. 1. & communiter* Doctores, vt per Mascard. de proba. concl. alleg. 1311. num. 26. Salicet. in l. quando liberi, nu. 6. C. de testib. & ita fuit * se sententiatum* in Rot. in vna Pampilon. parochialis de paterna coram Accorambono 13. Iunij, 1552. refert Caputaq. decis. 244. p. 3. Et rationem ponit Gem. d. c. 1. num. 4. de testib. lib. 6. quod propter participa- 29 tionem emolumenti mediator censetur † valde suspectus ad testificandum super actu, ipso mediãte gesto, 30 & ideo ei non creditur, quia semel † malus semper presumitur malus, reg. vulg. & num. 5. ex mẽte Ioan. Monach. dicit, quod recipiendo emolumentum est magis infectus, & ideo ei non creditur: addit Franc. ibi- 31 dem num. 2. quod tunc mediator dicitur † ipsum delictum committere, c. nuper, & c. quanto, de præsumpt. c. 1. de off. deleg. c. licut dignum, de homic. & dicitur * simoniacus, quia recepit salarium, Glos.* communi- 32 ter recepta d. c. 1. sicut in contractibus † vsurarijs proxeneta dicitur vsurarius, & tenetur ad restitutionem, Glos. in l. sciente, ff. de parric. Bar. in l. 1. §. incidit, ff. ad Turpill. ex rationibus, vt per Inno. & Doctores in c. super eo, de vsur. c. cum liceat Papę, 12. q. 2. Lap. alleg. 33 93. Et sic dicit † socius † muneris, quoties recepit emolumentum, idest secundum Archidiac. fructus laborum, vel acquisitionis alicuius rei, aut redditus secundum Ioan. Monach. vel secundum Gem. d. c. 1. quoslibet prouentus ad not. in Clem. statutũ, de elect. Io. 34 Monach. in c. nemo, de sim. & salarium † illud, quod eis datur, dicitur proxeneticum, l. 1. & 2. ff. proxenet. Glos. d. c. 1. verb. mediatores.

Sed dubium est, quid si socius criminis simonię recepit promissionem salarij, seu emolumenti, non tũ 35 salarium, seu emolumentum, tan repellatur a testimonio, Io. And. d. c. tenuit hoc casu non repelli sequitur Gimin. num. 6. & num. 7. & ibi Io. Monach. idem videtur firmare, ex eo, quia dictum c. 1. de testib. lib. 6. requirit culpam, & receptionem salarij, vt mediator 36 repellatur: ô hæc qualitas in primis † verificanda erit, l. quicunque, C. de ieru. fugitiu. & tex. in d. c. veniens, el 1. de testib. loquitur in remissione vini, ex qua illi erant consecuti emolumentum, quia erant obligati 37 ad soluendum, & † remissio est donatio, l. si fundum, §. titio, ff. de leg. 1. l. peculio, la 1. & ibi Bar. ff. de pecu. l. 3. §. si postulanti, ff. de donat. int. vir. & vxor. Glos. in l. si inter, & ibi Bal. C. de † solut. Alex. in l. si mulier, ff. de cond. ob caus. Bal. cons. 201. lib. 4. & maxime de debito liquido, Dec. ibidem num. 13. ideo sola promissio non sufficit, sicuti dicimus de Aduocato, qui conue 38 nit de salario, † quia poterit esse testis in causa, si nondum salarium recepit, Glos. in l. vlt. ff. de testib.

His tamen non obstantibus, contrariam opinionẽ 39 existimo † veriorem, quam refert Bal. in d. ca. 1. fuisse * seruatam* in ciuitate Florentiæ, & hanc opinionem dicit esse tutiorem Fran. ibid. num. 3. Dec. d. c. veniẽs & secundum hanc opinionem fuit resolutum in di- * cta* Pampilon. parochialis coram Decano, die 13. Iunij, 1552. teste Caputaq. d. decis. 244. p. 3. quia sola pa ctio est turpis, l. 1. cum seq. ff. de calumn. & quia fuit 40 contentus † sola promissione, vnde videtur recipisse, arg. §. venditæ, inst. de rer. diuis. l. 2. §. creditũ, ff. si certet. & ideo paria sunt promittere, & soluere, l. vlt. C. 41 de fals. ex qua promissione satis dicitur † vtilitatẽ consequi, Franc. d. c. 1. num. 3. in fi.

42 Hinc crimen falsi frequentissimi cõtrahitur etiam ex sola † promissione, Salicet. in l. non ideo minus, in fi. C. de accusat. Curt. Sen. cons. 20. col. 18. vers. omitto postremo, Grammat. vol. 9. col. 1. dum alijs, vt per Gabr. de malef. concl. 1. num. 1. cum seq.

Declara secundo hanc conclusionem procedere, 43 quoties agitur ciuiliter † secus autem si agatur criminaliter, vt dicitur in d. c. 1. de testib. lib. 6. ibi si nõ agatur criminaliter, sed ciuiliter, & emolumentum exinde non fuerint assecuti, & ibi Glos. in verb. ciuiliter, hoc confirmat, & respondet tacitæ obiectioni dicẽs, 44 quod in ciuilibus mediator de consensu partium ad mittitur ad testimonium, alias secus, §. quoniam vero Auth. de testib. Glos. in c. dilectorum, de testib. cogẽ. hic autem admittitur etiam parte contradicente, & in hoc hic tex. inducit specialitatem, Io. And. & Imol. in d. c. dilectorum, Glos. in c. vlt. eod. tit. de testib. lib. 6. Pet. de Anch. Gem. Franc. num. 6. & 7. in d. c. 1. Angel. in l. quoniam, C. de testib. Bald. in l. omnibus, eodem tit.

Et quando dicatur agi criminaliter, & quando ci- 45 uiliter & quæ sit † causa ciuilis, & quæ criminalis plures sunt Doctorum sententiæ, quas omnes retuli cũ legerem rubricam extr. de iud. Glos. in l. Cor. in prin. verb. eorum, ff. de iniur. voluit, vt causa criminalis dicatur, † quãdo agitur de crimine, alias ciuilis, sed hãc 46 opinionem confurat ibi Bart. vers. certe ista, Abb. d. rubr. de iud. num. 5. vers. tertia opinio, & cõmuniter * * Doctores, teste Blanc. in prax. crimin. in 5. p. incip. visis indicijs, num. 157. Glos. vero in l. 1. verb. ciuiliter C. quando ciuil. act. crimin. præiud. tenuit dici causã 47 criminalem, quando imponitur pœna † corporalis, ciuilem quando imponitur pecuniaria, hoc etiam voluit alia Glo. in l. si qua per calumniam, verb. auri, C. de Episc. & cleric. & Glos. in l. obseruari, vers. proficisci, ff. de off. procur. & in l. vlt. C. de his, qui ex publ. iudic. verb. ciuiliter. Sed hanc etiam sententiam repro- * bat Bar. in l. 3. C. de sepulcr. violat. &* communiter reprobari attestatur Dec. in d. rubr. de indic. num. 9. in princ. pen. col. & Blanc. loc. cit. num. 158. Clar. libr. 5. recept.

recept.sent.§.vlt.q.1. vers. sed hæc etiam opinio, & Glos.l.3.ff.de sepulcr.viol.in princ.verb.cētum aureorum, tenuit tertiam opinionem, vt dicatur causa criminalis, quando agitur pro crimine ad pœnam applicandam fisco, quando vero quod petitur, venit applicādum parti, dicatur causa ciuilis, idem Glos.in l.aut damna, in princ.ff.de pœnis, Bal.in l.si qua per calumniam, C.de Epis.& cleric. Ias.in rub.C.de iud.num.
* 2.communis, *teste Dec.in cap.extr.de iud.num.9 Gomez.in §.1.post nu. 8. de act. & ibi Benincas.num. 125. infinit. Alciat. in sua prax. iudic.fol.5. Marant.in suo spec.in 4.par.Soc.sun.c6 fil.99.num.26.vol.2.Cæphal.cons.355. num.31.lib.1. & cons.141.num.21.eod.lib.1.Clar.d.q.1.in 3. col. Duaren.lib.1.disput.anniuers.c.35.Rober.Aurelian. lib.4.sent.iur.c.9.Menoch.de arb.Iud.cas.266.num. 6.Sed hanc quoque improbat Constant. Harmenopolis in prompt.iuris lib.1.tit.2.Rot.decis.10. de appell.in antiq.Menoch.de arbitr.iud.q.82. num. 3. In terminis conclusionis nostræ potest defendi opinio
48 Abb.d.rubr.de iud.num.6.vers. & ideo, ut dicatur t causa criminalis, quando crimen deducitur, vt punia tur, vt probatur in c.per tuas, el 1.in fi. de simon.ibi, *Cum ageretur non criminaliter, vt deponeretur ab ordine, sed ciuiliter, vt ab administratione amoueretur, tanquam immeritus, & damnosus, &c.* & ibi omnes
* * Doctores illum ad hoc notant.

Pro complimento huius vltimi libri scire oportet; quod sicuti resignatio simoniace facta est nulla, ita
49 est confidentialis, facta intercedente confidentia, vt statuitur in Constit.Pij IIII. 109.incip.Romanum, & in alia Pii V.87.incip.Intollerabilis, vbi etiam ex-
50 plicatur quibus modis committatur confidentia, ex qua causa, ex quibus præsumatur, quomodo probetur, & per quos testes, & qua pœna puniantur confidentiarii, super quibus omnibus, quia materia est utilis, & dubia, a nemine pertractata, multis vigilijs con-
51 feci tractatum, quem pro vtilitate communi, mense sequenti tradam Typographo imprimendum.

Et ex his ad laudem omnipotētis Dei, & Virginis Mariæ, ac Sanctorum Ioannis Baptistæ, & Francisci de Paula protectorum, sit absolutus iste Tractatus, cuius dicta sumitto correctioni Sedi Apostolicæ, &
52 scripta esse volo præmissa protestatione, de qua in c. hæc est fides, 24.q.1.cum alijs, vt per Bellam.in cons. 28.col.3.& tradit Card.Paris.cons.68.nu.427. vol.4.

FINIS.

INDEX COPIOSISSIMVS RERVM AC VERBORVM MEMORABILIVM

Quæ in Primo, & Secundo Tomo huius tractatus de Resignatione Beneficiorum Excellentiss. J.C.D. Flaminij Parisij continentur.

A'

ABBAS dicitur religiosus, l.9.q.4.n.18
Abbas exemptus potest renunciationem beneficij recipere, l.7.u.15.nu.3
Abbas est prælatus etiam ordinarius, l.7.q.15. num.13
Abbas exemptus habet magnam iurisdictionē l.7.q.15.num.5
Abbas exemptus habet correctionem, l.7.q.15.n.10
Abbas exēptus maiorem potestatem habet in monachos quā Episcopus in clericos, l.7.q.15.n.11
Abbas exemptus potest visitare, l.7.q.15.nu.9
Abbas exemptus habet Ecclesiam sibi pleno iure subiectam, l.7.q.15.num.4
Abbas exemptus potest destituere, l.7.q.15.n.8
Abbas etiam intitulatur in Abbatib regulari. l.11.q.3.n.105
Abbas non exemptus non potest recipere renunciationem, l.7.q.15.num.1
Abbas non potest præfici duobus monasterijs, l 3.q.18.n.43
Abbates habent dignitatem cum administratione, l.3.q.12.nume.6
Abbas habens vsumfructum quamdiu obtinet Abbatiam illa resignata, illum non consequetur, l.1.q.16.n.62
Abbas qui potest synodum celebrare, potest examen per concursum facere, l.8.q.9.n.98
Abbas non potest renunciare in manibus subditorum, l.7.qu. 15.num.19
Abbas potest visitare, l.3.q.12.num.7
Abbas potest prestare consensum alienationi, l.7.q.15.n.16
Abbas post renunciationem non dicitur obtinere Abbatiam, li.1.q.16.nu.63
Abbas non potest remouere priorem, li.11.q.3.n.103
Abbas per sententiam remotus remanet monachus eiusdem monasterii, l.1.q.17.n.25
Abbas potest recipere permutationes, l.7.q.15 n.17
Abbas non potest cogi renunciare, l.3.q.19.n.9
Abbas non potest examen per concursum facere, l.8.q.9.n. 97
Abbas renuncians quando possit petere denuo obedientiam. l.7.q.1.nu.49
Abbates possunt conferre, l.8.q.9.nu.26
Abbatissæ loco prouisionis datur rochetum, l.3.q.12.n.17.
Abbatissa debet habere 40.annos, l.3.q.18.n.40
Abbatissa eligitur, confirmatur, & benedicitur, l.3.q.12.n. 10
Abbatissa non potest præfici duobus monasteriis, l.3.q.18.nume.41
Abbatissa pōt habere duo monasteria annexa, l.3.q.18.n.42
Abbatissa eligi non potest patiens defectum in naralibus, li.3. q.12.num.11
Abbatissa æquiparatur Abbati, l.2.q.1.nu.73
Abbatissa in administratione æquiparatur Abbati, lib.12.q.4. num.30
Abbatissa potest renunciare, l.12.q.4.nu.29
Abbatissa vt renunciet de raro accidit, l.3.q.12..n.18
Abbatissa non plus triennio potest esse in Italia, l.3.q.12. n.24
Abbatissa habet potestatem in suas moniales & quādoque extra, l.3.q.12.n.5
Abbatissa aliis committeit visitationem extra monasteria, li.3. q.12.num.8
Abbatissa in Italia non potest renunciare in fauorem, l.3.q.12. num.23
Abbatissa electa ad distribuendum inter pauperes, potest eligere monasterium suum, l.9.q.17.nu.125
Abbatissatus est beneficium fœminarum, l.2.q.1.n.71
Abbatissatus est beneficium fœminarum, li.3.q.12.nu.15
Abbatissatus potest renunciari etiam in fauorem, l.2.q.1.n. 70. & l.3.q.12.nu.19
Abbatissas Summus Pontifex facere potest. l.3.q.12.n.13
Abbatia quę, l.q.15.n.7
Abbatia duplex regularis & sæcularis, l.2.q.1.n.68
Abbatia dicitur beneficium Ecclesiasticum, l.2.q.1.n.64
Abbatia est ex maioribus dignitatibus, l.3.q.1.n.98
Abbatia non venit appellatione simplici dignitatum, lib. 2.q. 1.num.65
Abbatiæ æquiparantur Episcopatibus, l.2.q.1.nu.66.& li.7.q. 11.num.28.q.15.nu.6
Abbatia sæcularis æquiparatur regularib. l.3.q.1.n.99
Abbatiæ appellatione non venit prioratus, l.2.q.1.n.67.
Abbatiæ duæ non possunt teneri, l.5.q.6.n.111
Abbatiæ dantur Cardinalibus, vt decentius viuant, libr.7.q.12. numero 20
Abbatia potest renunciari, l.2.q.1.n.63
Abbatię regulares possunt resignari, l.2.q.11.n.6
Abbatiam renuncians remanet monachus & habet vocem, li. 1.q.17.num.27
Abiurare verbum, renunciatum iuratam importat, lib. 17.q.1. num.18
Arboris incisio spectat ad dominum, li.10.q.6.n.51
Abrogare verbum significat derogationem totalem, li. 11.qu. 11.num.54
Abrogato continente censetur etiam abrogatum, quod continetur, li.11.q.11.n.12
Abrogare & derogare differunt, l.11.in præf.n. 14
Absentes quare facta publicatione ligantur, l.11.quæs.9.nume ro 13
Absens potest ratam habere acceptationem factam suo nomine, l.10.q.8.nu.37
Absens potest eligi, l.10.q.8.n.7
Absens ex iusta causa non dicitur abesse, li.1.q.10.n. 59
Absens ante accepationem beneficij collati renunciare nō potest, l.2.q.22 nu.12
Absolutio requiritur in iuramento ob enormem læsionem, li. 13.q.1.nu.33
Absolutio non requiritur cum iuramentum est nullum, l. 3.q. 18.num.132.
Absolutio iuramenti ad effectum vt ille possit agere partis citationem non requirit, l.13.q.1.n.37
Absolutio requiritur vt possit agi contra iuramentum, li.13.q. 5.num.57
Absolutio potest peti non absente iuramento de illa non petō do, l.13.q.1.nu.39
Absolutionem alteri committere potest qui non habet superiorem, l.3.q.18.n.13
Absolutio subsecuta non conualidat pensionem reseruatā excommunicato, l.4.q.3.n.49
Absoluentes extra iurisdictionem sunt excommunicati, li.5.q. 6.num.214
Acceptatio quid est, l.10.q.8.n.23
Acceptatio resignatarij requiritur perfectione resignationis,

lib.10.q.8.num.1
Acceptatio est nudi facti,l.10.q.8.n.44
Acceptatio resignatarii requiritur,l.1.q.8.n.27
Acceptare beneficium nemo cogitur.li.10.q.8.n.76
Acceptata resignatione resignans liberatur ab onere soluendi pensionem,l.10.q.8.n.26
Acceptatio præsumitur facta in tempore.l.10.q.8.n.68
Acceptatione resignatarij debet constare,l.10.q.8.n.24
Acceptatio beneficij non præsumitur,l.10.q.8.n.41
Acceptatio resignationis,quomodo probatur,l.10.q.8.nn.46. & 50
Acceptatio probatur per consensum in supplicatione,lib.1.q. 8.num.29
Acceptatio præsumitur ob solutam compositionem, li.10.q.8. num.58
Acceptatio præsumit ob nonam prouisionem,l.10.q.8.nu.59
Acceptatio beneficij requirit mandatum spirituale,lib.10.q.8. num.32.& 36
Acceptans Beneficium tenetur ad onera ipsius,l.6.q.2.n.95. & li.10.q.8.n.29
Acceptans beneficium pensione grauatum se obligat ad illã,l. 1.q.8.nu.28
Acceptationis natura,l.14.q.1.n.18
Accessus quid sit,l.6.q.5.nu.111
Accessus non habet causam de præterito,l.6.q.5.n.112
Accessus reseruatus ex causa cessionis dicitur iustificatus constat de lite,l.10.q.3.nu.45
Accessum vel regressum habentes possunt renunciare simpliciter,l.2.q.23.nu.18
Assensus pro consensu,l.7.q.1.n.2
Accessus sunt hodie sublati,l.6.q.5.n.113
Accusatione pendente nil potest innouari,l.3.q.16.n.9
Accessus reseruatus resignanti nisi acquiratur, ius non abdicatur,l.1.q.3.num.72
Actio spolij non potest cedi in fauorem,li.13.q.5.n.84
Actio ex pacto nudo datur de iure canonico,l.3.q.18.nu.55
Actus gesti per metum veniunt rescindendi,l.13.q.2.n.9
Actio spolij competit renunciauti beneficium ob vim,li.13.q. 4.num.36
Actio spolij non transit cum resignatione facta in fauorẽ tertij,li3.q.5.num.70
Actio spolij nunquam videtur cessa nisi expresse dicatur,l.13. q.5.n.15.& 34
Actio spolij pacto cedi potest.l.13.q.5.n.49
Actus meticulosi,nulli.l.13.q.1.nu.34
Actio psonalis & hipothecaria datur pro pẽsione,l.6.q.2, n.96
Actio personalis non transit in subrogatum,l.13.q.5.nu.80
Actio quod metus causa quid operetur,l.13.q.2.n.23
Actio quod met.causa intentatur ad retractandam renũciationem meticulosam,l.13.q.2 n.19
Actionem habens,ipsam rem habere videtur,lib.11.q.5.nu.53. & l.13.q.5.num.71
Acquirere quisque vult sibi,li.10.q.8.nu.69
Actus præsumitur factus cum ea solemnitate cum qua solet fieri,li.8.q.8.n.61
Actus correspectiui dicuntur qui fiunt eod.die,l.1.q.2.n.25
Actus censetur factus pro vt ius disponit,l.7.q.3.n.5
Actus nullus roboratur ex consensu subsequenti,l.2.q. 5. nu.7
Actus vt valeat receditur à natura dispositionis,l.8.q.8.n. 58
Actus incontinenti facti correspectiui,l.18.q.9.n.13
Actus attribuitur causæ,l.13.q.5.n.9
Actus gestus per procuratorem,& dominum æquiparantur,li. 11.q.6.nu.123
Actus correspectiui habentur pro vno actu,li.8. q.8.n.93
Actus præsumitur factum maiore maximo,l.7.q.3.n.6
Actus contra iuramentum,quando sit nullus,lib. 9.q. 31.nu.4. 11.12.24
Actus nullitas ex defectu procuratoris excedentis mandati fines,l.9.q.17.nu.36
Actus renunciationis,& non voluntas volentis cedere attenditur,l.9.q.9.n.8
Actus legitimi infirmis non prohibentur,lib.12.quæst.14.numero 3
Actus non conclusus certo spacio temporis,perpetuus reputatur,lib.11.q.5.n.42
Actus contra stilum nullus,l.8.q.8.n.49
Actus nullus quoties deuenit ad casum à quo incipere non potest,l.4.q.2.n.71
Actus contra legem est nullus,l.7.q.1.n.10.& li.8.q.8.nu.48.& l.11.q.13.nu.46
Actus contra formam nullus,li.9.q.17.n.115
Actus pluralis cum non tenet neque accessorius,l.11.q.7. n.87
Actus factus de nocte de die fieri dicitur,l.12.q.8.n.438
Actus est nullus conditione tacita deficiente,l.1.q. 3.n. 30
Actus factus cum impensa præsumitur factus mãdato eius cuius interest,l.10.q.8.n.55
Actus habetur ac si non esset factus cum non seruantur conditiones,l.1.q.14.n.9
Actus vt valeat receditur a natura dispositionis,l.11.q.14.nume.13
Actus est nullus non seruata forma,li.5.q.6.n.228
Actus non gestus in collegio potest probari per homines de collegio,l.11.q.14.n.61
Actus reciproci in beneficialibus simoniaci,l.14.q.9.n.16
Actus vicini arguunt fraudem,l.13.q.4.n.25
Actus præsumitur factus omni meliori modo,l.11.q.14.n.14
Actus nullus non est proprie actus,l.1.q.1.n.45
Actus debet subtineri,l.6.q.2.n.57
Actus non dicitur perfectus conditione pendente,lib.1.quæst. 3.num.21
Actus præsumitur factus ob causam præcedentem,lib.13. q.5. nume.10
Actus perficitur ex consensu procuratoris,l.12.q.5.n.40
Actus præsumitur factus ad instantiam illius in cuius vtilitatẽ vertitur,li.9.q.24.n.31
Actus habetur ac si non esset factus conditione deficiente, lib. 1.4.3.num.29
Actus factus per infirmum in præiudicium tertij non præiudicat,l.12.q.1.n.9
Actus contra statutum est nullus,l.10.q.2.n.16
Actus renunciationis debet esse voluntarius,li.1.q.1.n.46
Actus demonstrans liberam voluntatem non purgat metũ vigente ead.causa,l.13.q.1.n.211
Actus non operatur vltra intentionem agentis,l.1q.3.n.35
Actus præsumitur factus ad instantiam illius in cuius vtilitatẽ tendit,lib.10.q.8.n.52
Actus non potest per substitutum expediri, quoties est electa industria personæ,l.9.q.12.n.6
Actus non dicitur actus conditione pendente,l.1.q.3.n.24
Actus præsumitur fraudulentus & dolosus,ratione vicinitatis, l.12.q.1.num.14
Actus non operatur cum cessat consensus,li.1.q.3.n.36
Actu vno correspectiuo anuullato corruit alter,l.8.q.8.nu.92
Actum nullum faciens punitur,l.7.q.1.n.24
Actum nil dicitur dum supereſt aliquid agendum,lib.1.q. 12. numero 25
Actum nihil dicitur dum aliquid supereſt agendum,lib. 8.q.8. num.42
Actum fuisse libere voluntatis ex circumstantijs probari potest,l.13.q.1.num.90
Aduerbium rite requirit vt adhibeatur ordo,l.4.q.2.nu.63
Aduocatus potest esse testis in causa si non recepit salarium,li. 14.q.10.nu.38
Adscritus certe Ecclesiæ a nullo Episcopo est recipiendus,l.2. q.6.num.34
Adimplementum conditionis est probandum,l.10.q.3.n.17
Administrator habet ordinariam iurisdictionem,l.7.quæst.24 num.26
Administrare potest quis quamdiu sustinetur in officio, li.1.q. 7.num.16
Administrator potest constituere Vicarium generalem, l.7.q. 24.num.74
Administratio acquiritur per confirmationem,l.7.q.1.n.87
Administratio conceditur aliquando resignanti,li.6.q.1.n. 11
Administrare non possunt instituti ab Abbate sine licentia diocesan.l.7.q.15.num.2
Administratores hospitalium debent dispensare fructus pauperibus,l.11.q.3.nu.55

Adminis-

Administrare non potest prouisus ante apprehensionem possessionis,l.10.q.6.n.7
Administratores Hospitalium tenentur reddere rationem Ordinarijs.li.11.q.3.nu.53
Adulter non probat contra socium,l.14.q.10.n.4.
Adulteri puniuntur pœna mortis,l.5.q.6.n.62
Adulteri priuantur beneficio,l.5.q.6.nu.61
Aduersitas est medicamentum vitiorum,li.3.n.134
Aduersitas est probatio virtutis,li.5.q.3.n.133
Aequinoca prius distinguenda & postea definienda,lib. 1, q.1. num.2
Aeris intemperies excusat a periuro,li.5.q.3.n.248
Aeris intemperies est iusta causa non morandi in aliquo loco, li.5.q.3.nu.246
Aeris intemperies excusat citatum,l.5.q.3.nu.249
Aeris intemperies excusat a cursu præscriptionis,li.5. q. 3.numer.250
Aeris intemperies est iusta causa non residendi.l.5.q.3. n. 247
Aegritudo Episcopi est causa dandi coadiutorem,l.7.q.20.nume.
Aestimatio communis quomodo probetur,l.10.q.4.n. 8
Agens contra fideicommissarium possessorem, debet probare vitam filiorum,l.10.q.5.nu.14
Alendus tenetur operas præstare,l.5.q.3.n.220
Aleator indignus est beneficio,l.4.q.3.nu.66
Allegans renunciationem debet illam probare.l.8 q.11. n. 58
Allegans inhabilitatem resignantis debet illam probare,li.10. q.4.num.15
Allegans legem abrogatam,incidit in pœnam falsi.lib.11.præfa.num.19
Alex.VI.Extrauag.verba de consensu post obitum,l.9.q.24.nume.15
Alexandrina non habet locum in procuratore dato ad transferendam pensionem.l.9.q.24.n.27
Alexandrina circa dationem consensus,procuratoris,mortuo resignante,an habeat locum in resignatione conditionali, li.9.q.24.n.41
Alexandrina circa extensionem consensus hodie seruatur.lib. 11.q.11.n.51.contra n.64
Alex.doctrina in consilijs præfertur lecturis. l.11.q.10.n.32
Allegatio Lapi 89.quid disponat.l.11.q.6.n.96
Allegatio Lapi operatur,vt quis non teneatur iustificare dispẽsationem obtentam,l.11.q.6.n.101
Allegationi Lapi non est locus si non moriatur in possessione, l.11.q.6.n.106
Allegatio Lapi non habet locum in spolio,l.11.q.6.n.108
Allegatione Lapi nõ põt iuuari nõ publicãs,l.11.q.6.n.95
Allegatione Lapi,an possit vti agens ad regressum,lib. 11.q.6, num.110
Allegationi Lapi non est locus per continuationem possessionis ex reseruatione fructuum,l.11.q.6.n.107
Allegatio Lapi an admittat probationem in contrarium,li.10, q.4.num.
Allegatio Lapi reducta ad triennium ex qua ratione,lib. 10.q. 4.num.11
Allegatione Lapi potest vti spolians suum spoliatorem, li.11. q.6.n.109
Aliud est renunciare simpliciter,& aliud cedere alteri,lib.1.q. 3.num.1
Aliud est renunciare iuri aliud liti,l.7,q.18.n.3
Aliud est differre,aliud tollere,l.2.q.9.n.11
Aliud est renunciare simpliciter aliud, vt detur alteri,l.2.q.23 numero 9
Aliud est resignare beneficium,aliud fructus,l.1.q.6.n.77
Aliud est renunciare prælaturæ,aliud absoluere subditos, l.2 q.26.num.6.
Aliud est consentire renunciationi,aliud renunciare regressui, l.9.q.29.nu.2.
Alimentorum causa dicitur pia,l.6.q.2.n.9
Alimenta constituenda secundum qualitatem personæ,l. 5.q. 6,num.149
Alienatio rei subiectæ restitutioni est nulla, adueniente causa restitutionis,l.6.q.2.n.91
Alienare quis cogitur rem suam propter vtilitatem Ecclesiæ, li.3.q.18.num.34
Alienatio tenet non obstante iuramento de non alienando, li. 9.q.31.nu.28
Alienans irrequisito dño cum clausula sine præiudicio domini,&si postea fuerit capta possessio cadit a iure,l.7.q.1.n.70
Alienari non possunt amissa ipso iure,l.3.q.1.n.23
Alienandi potestatem habens potest alienare etiam in vltima voluntate,li.6.q.4.n.36
Alienatio per proximum morti fraudulenta,l.12.q.1.n. 10
Alienatio rei litigiosæ videtur facta dolo,& fraude,l.7.q.3.n.4
Alienans rem lite pendente potest condemnari ad fructus.lib. 2.q.3.num.7
Alienatio rei litigiosæ fieri non potest,l.2.q.3.n.3
Alienari non potest res subiecta restitutioni,l.2.q.9.n.5
Alienatio absque decreto iudicis cum requiritur est nulla.l.7. q 1.num.11
Alienari non possunt amissa ipso iure,l.3.q.1.n.52
Alienatio dicitur necessaria cum habet causam de præterito, li.2.q.3.num.39
Alienari non possunt bona beneficij iuris patronatus sine consensu patroni,l.2.q.4.num.12
Alienari non potest patrimonium ad quod quis ordinatur,li. 2.q.6.num.10
Alienatio necessaria permittitur lite pendente,l.2.q.3.n. 38
Alienatio rei fieri potest quoties lis non est super ipsa re,l.2.q. 5.num.53
Alteri per alterum non debet iniqua conditio inferri,li. qu.1 num.25
Alienatione prohibita,non censetur prohibita necessaria, l.5. q.6.num.162
Altari seruiens de altari viuere debet,l.6.q.1.nu.37
Alternatiua quid sit,l.1.q.10.n.46
Alternatiua sufficit vt verificet in vna parte,l.9.q.17.nu.42
Ambitiosa impetratio,l.1.q.18.n.4
Ambitio facit cessare charitatem ordinatam,l.9.q.17.n.119
Ambigendum non est in claris,l.12.q.5.n.16
Amissa ipso iure non possunt donari,l.3.q.1.n.79
Amissa ipso iure alienari non possunt,l.3.q.1.n.23
Amissa ipso iure semel non quæruntur,li.10.q.9.n.14
Amissa ipso iure non possunt alienari,l.3.q.1.n.52
Amor parentum erga filios magnus est li.13.q.1.n.67
Ancharanus declaratur,li.3.q.7.nu.71
Ambitio prohibetur clericis,l.9.q.17.n.114
Annullato actu principali annullantur omnes clausulę,lib.12. q.14.nu.28
Annullato vno actu conspectiuo,annullantur cæteri,lib.14.q. 9.num.18
Annata soluitur in prouisione legati,l.10.q.2.n.57
Annus nouitiatus debet esse continuus,l.3.q.13.n.11
Annullatio actus dicitur pœna,l.12.q.2.nu.7
Annus vltimus cæptus non habetur pro completo in termino plurium annorum,l.12.q.8.n.27
Annus de quo in regula de annali quando non est completus tempore resignantis resignatarius non est tutus dicta regula,l.3.q.5.nu.42
Annus datus ad promouendum antequam labatur ius est penes resignatarium,l.3.q.2.num.9
Annus& dies requiritur in instrumento,l.8.q.9.n.18
Annus de quo in regula de annali debet esse continuus,lib. 3. q.5.num.73
Annus de quo in regula de annali incipit à die adeptæ possessionis,l.3.q.5.num.72
Annexum non facit incompatibile,li.3.q.1.n.120
Anterior in consensu præfertur inter duos resignatarios quãuis posterior in data,l.1.q.12.nu.55
Antipapa cogitur cedere,li.3.q.18.n.28
Apostata,qui sit,li.4.q.3.n.31
Appletici non possunt promoueri,l.5.q.6.nu.23
Appositio manus Papę habet vim decreti annullatiui,& derogatiui,l.7.q.11.num.11
Apopletia,quæ lib.5.q.6.n.24
Apostatæ non potest beneficium resignari,li.4.q.3.nu. 30
Appellans debet probare se appellasse,& infra decem dies, li. 10,q.8.num.66

Appellatio interposita per procuratorem resignantis non prodest resignatario,l.1.q.16.n.37
Appellatio datur a mala electione,quam facit Episcopus examinatoribus discordibus in examine per concursum, li.8. 8.q.9.num.104
Appellatio extinguit iudicatum,l.3.q.16.n.20
Appellatio præsumitur præcessisse commissionē,l.4,q.2.n.39
Appellatio interposita ab eo cui non interest est nulla,l.1.q.5. num.49
Appellatio suspendit iurisdictionem iudicis,& sententiam, li. 3.q.26.nu.18
Appellatio a mero executore litterarum Apostolicarum non datur,lib.10.q.6.nu.64
Appellare nō potest quis ne eligatur,l.1.q.13.n.22
Appellare excusatur impeditus vi armata,l.11.q.13.n.97
Appellatus non potest petere exequutionem ante finem anni, li.3.q.2.n.11
Appellatione simplicium dignitatum non venit Abbatia,li.2. q.1.nu.65
Appellatione Abbatiæ non uenit prioratus,l.2.q.1.n.67
Appellatione pendente nil est innouandum,l.3.q.16.n.19
Appellatione ordinarii in materia collationis venit inferior Episcopo,li.8.q.9.n.27
Appellatione prælatorum veniunt præpositi,& decani,l.3.q.6. nu.12
Appellatione beneficiorum veniunt portione,l.2.q.1.nu. 116
Appellatione minorum venit tam pueritia quam adolescentia,l.3.q.7.nu.1
Appellatione beneficii,venit præceptoria,l.12.q.3.n.8
Appellatione benef.non venit pensio,l.11.q.4.n.32
Appellatione beneficj non venit pensio,l.12.q.3.n.55
Appellatione vacationis venit vera,in materia ambitiosa,l.12. q.10.nu.25.
Appellatione beneficiorum veniunt etiam regularia,l. 11.q.3. num.87
Appellatione beneficij,veniunt Hospitalia,l.11.q.3.n.59
Appelatione beneficij venit possessio,li.1.q.5.n.16
Appellatione minorum quid veniat,l.4.q.9.nu.1
Appellatione infirmitatis venit grauis,l.12.q.6.n.10
Appellationi renunciatur.Si causa non committatur infra decem dies,l.1.q.1.nu.28
Appellationis commissione annullata de qua intelligatur,l.11. q.11.num.36
Appellationi renunciatur si appellans petit prorogationem a Iudice a quo,l.1.q.1.n.27
Arbitratores non possunt esse monachi,l.9.q.4.n.16
Arbitri non possunt constitui in monachi,l.9.q.4.n.15
Arbitrium ad quid extendatur,lib.9.q.17.nu.92
Argumentum a maiori habet locum in materia statutaria,l.5. q.4.num.8
Argumentum a maiori procedit in odiosis.l.5.q.4.n.6
Argumentum a maiori fortissimum,l.5.q.4.n.5
Argumentum de persona ad tempus validum,l.8.q.7.n. 145.
Argumentum de matrimonio carnali ad renunciationem non valet,l.13.q.2.nu.16
Argumentum ab eo quod est expressum valet,l.11.q.13.numero 76
Argumentum à verisimili cessat in claris,l.12.q.11.n.48
Argumentum à rubrica valet,l.11.q.11.n.17
Argumentum de rub.extrauag.non valet,l.11.q.11.n.28
Argumentum de persona ad tempus valet,l.11.q.7.n.17
Argumentum de materia profana ad beneficialem non valet, l.3.q.5.n.46
Argumentum ab equiparatis valet vbi est in omnibus,l. 3.qu. 16.num.13
Argumentum à maiori validum est,l.1.q.13.n.10.
Argumentum de toto ad partem non procedit cum adest diuersa ratio,l.6.q.2.n.111
Argumentum de casu expresso ad non expressum non valet,li. 6.q.5.n.53
Argumentum de personis,& rebus,ad tempus.l.11.q.5.n.44
Argumentum à maiori procedit in materia correctoria.lib.5. q.4.num.7
Arma ad latus,an inferant vim,l.13.q.4.n.35
Archiepiscopi comprehenduntur sub dispositione loquente de Episcopis,l.8.q.5.nu.47.
Archiepiscopus dicitur ex eo quod sit summus Episcoporum l.2.q.1.num.50
Archiepiscopi non habent plusquam Episcopi nisi in casibus à iure expressis li.8.q.5.n.48
Archiepiscopus non potest recipere renunciationem,l.7.qu. 16.num.
Archiepiscopus nil habet plusquam episcopus.l.2.q.1.n.52
Archiepiscopus tenetur residere,li.1.q.10.n.12
Archiepiscopatus potest per procuratorem renunciare, lib.9. q.2.num.2
Archiepiscopus Eboracen.& Cantuarien.sunt legati,lib.7.qu. 13.num.3
Archiepiscopus comprehenditur sub dispositione loquēte de Episcopo,li.2.q.1.n.51
Archiepiscopi renunciant coram Papa,l.7.q.11.n.17
Archiepiscopus tenetur residere,li.2.q.1.nu.49
Archiepiscopatus est beneficium Ecclesiasticum,l.2.q.1.n.48
Archiepiscopatus potest renunciari,l.2.q .1.nu.47
Archiepiscopus potest vti pallio in terminis suę iurisdictionis,l.1.q.17.nu.23
Archipresbyteratus potest renunciare,l.2.q,1.n.88
Archipresbyteratus est dignitas,l.2.q.1.n.89
Archidiaconatus,qui habet vocem in Capitulo si renunciatur de hoc facienda est mentio in litteris,l.10.q.1.n. 106
Archidiaconatus de iure non habet vocem in Capitulo,li.10. q.2.nu.107
Archidiaconatus duo sunt incompatibiles.li.5.q.6.n.113
Archidiaconi quæ debeant scire,l.4.q.11.n.27
Archidiaconatus est beneficium,li.2.q.1.n.85
Archidiaconatus potest renunciari,l.2.q.1.n.84
Archidiaconus habens ius conferendi non potest examen per concursum facere.l.8.q.9.nu.99
Archidiaconus de iure dat possessionem,l.8.q.9.n.57.
Archidiaconus & Decanus non possunt renunciare post obtētam aliam dignitatem,li.3.q.1.n.104
Articuli impertinentes non sunt admittendi l.11.q.10.n.6
Articuli impertinentes non sunt admittendi,li.2.q.22nu.8
Articuli impertinentes,qui dicantur,li.11.q 10.n.7
Assassinium committitur ex sola promissione,l.14.q. 10.n.42
Assassinium committitur etiam ex promissione pecuniæ,li.14. q.7.nu..32
Assassinium committitur si fuit data pecunia,l.14.q.7.n.33
Astensis Ecclesiæ status,li.8.q.5.n.56
Assequitio incompatibilis facit renunciare liti,l.1.q.1.n.20
Asserens conditionem purificatam probare tenetur,l.1.q.3.nume.40
Assertio Papę afficit beneficium,l.3.q.16.n.55
Assertioni Papæ statur.l.8.q.11.n.2
Assertioni principum standum.li.8.q.11.n.7
Assertioni Principis statur etiam attestanti de facto prædecessoris,li.8.q.11.n.11.& 12
Attentata per resignantem resignatarius tenetur purgare.li.1. q.16.num.61
Attentatis renunciatur tacite,& expresse.libro.1.quæst.1.numero 4
Attentata purgare tenetur etiam qui in re attentata mediate successit,l.1.q.16.nu.42
Attentata dicitur possessio si est capta vigore subrogationis in ualidæ,l.2,q..3.n.94
Attentata purgare tenetur etiam qui habet causam ab attentāte,l.1.q.16.nu.43.
Attentare non dicitur capiens possessionem lite pendente si princeps sensit extare litem,l.2.q.3.n.24
Attentata purgare tenetur habens causam ab alio quoties habuit causam ante attentare,l.1.q.16.n.46
Attentata est possessio capta lite pendente,l.2.q.3.n.26
Attentat etiam possessio momentanea,l.2.q.3.n.27
Attentare non dicitur qui continuat,l.2.q.3.n.72
Attentare non dicitur collitigans capiens possessionem cū est subrogatus,l.2.q.3.n.91
Attentata sunt facta post inhibitionem,l.2.q.3.n.92
Attentare dicitur subrogatus gratiose capiens possessionem post inhibitionem contra eam exequutam.l.2.q.4.n. 91
Attentare videtur qui prohibet ne quis continuet,l.2.q.3 nume.74
Attentare vero dicitur subrogatus gratiose etiam quoad possessionem,capiendo illam,l.2.q.3.num.67
Attentare non dicitur hæres capiendo possessionem,l.2. qu.3. num.76
Attentare dicitur subrogatus non expediens litteras in forma subrogationis gratiosæ,l.2.q.3.n.86
Attentare dicitur capiens possessionem ex sola supplicatione subrogationis,l.2.q.3.n.85
Attentatorum remedium licet non detur contra tertium non procedit tamē in tertio habente causam à Iudice vel a parte,l.1.q.16.nu.44.& 45
Auditorum Rotæ priuilegijs non videtur derogatum nisi expresse dicatur,l.12.q.14.n.9
Auditor Rotæ potest recipere cessionem litis coram eo pendē tis non autem resig.benef.l.7.q.18.n.1.
Auditor potest recipere cessionem ad fauorem possessionis.li. 11.q.5.n.59
Auditor Rotæ pōt accipere cessionem litis.l.13.q.5.n.26
Auditores Rotæ tenentur publicare,l.11.q.4.n.3
Auditor cārū confidentiarum est familiaris,l.2.q.16.n.42
Auditores Rotæ habent strictam potestatem,l.7.q.18.n.2
Auditor Rotæ de speciali mand ato potest renunciationem beneficij admittere,l.7.q.18.nu.4
S.Augustinus habuit Coepiscopum non multę litteraturæ.li. 5.q.3.nu.116
Augustinus fuit coepiscopus.l.7.q.20.n.3
Auctoritas superioris non requiritur in renunciatione beneficij acquirendi,l.7.q.1.nu.74
Auctoritas superioris tollit suspitionem falsi,l.9.q.8.n.14
Auth.vt nouæ sanctę cōst.quomodo intelligatur,l.11. q.9.n.23
Augendi ex clausula potest fieri augmentum vsque ad tertiam partem,li.10.q.2.nu.60

B

BAPTISMVS datur quandoque per laicum,lib. 2.q.1. num.110
Bannitus non potest beneficio seruire,l.5.q.5.n.92
Bannitus potest priuari beneficio,l.5.q.6.n.93
Bannitus habilitatus non potest extrahi de prioribus Ciuit.li. 4.q.1.num.18
Bannitus non potest offendi ante lapsum tempus,l.3.q.2.n.12
Bannitus restitutus non recuperat locum ab alio occupatum, l.3.q.2.n.55
Bannito non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.42
Baptizans & baptizatus,differunt,l.9.q.17.n.110
Bannitus restitutus recuperat bona quæ amiserat,l.3.q.7.n. 50
Beda fuit cœcus,l.5.q.6.n.39
Bellum numeratur inter fortuitos casus.li.11.q.13.n.55
Bellum a quibus oneribus excusat,l.11.q.13.n.58
Bellum excusat a contumacia,l.11.q.13.n.57
Bellum præbet iustam causam remittendi mercedem. lib.11. q.13.n.56
Bellum est iusta causa non publicandi,li.11.q.12.n.52.& n.59
Bellum incutit timorem,l.11.q.13.n.54
Benefacere nemo cogitur inuitus,l.3.q.18.n.5
Beneficialis gratia te quirit expeditionem litterarum,l.10.q.1. num.7
Beneficium est res ecclesiastica,& cur detur clerico,l.4.q. 2.n.4
Beneficia sunt ordinata de iure posituo.l.5.q.6.n.126
Beneficium multis laboribus acquiritur,li.8.q.11.n.56.& li.5. q.1.num.7
Beneficia non debent esse sine reditibus,li.2.q.8.n.1
Beneficia quomodo acquirantur,l.8.q.9.n.40
Beneficium differt à pensione,l.12.q.3.n.56
Beneficium datur propter officium,l.6.q.1,nu.41,& lib.4.q.3. num.50
Beneficia non sunt acquirenda per modum piscationis, l. 8.q. 7.num.153
Beneficia acquiruntur cum labore,l.9.q.6.n.11.& lib.1.qu.18. num.21
Beneficium non potest sine superiore haberi,l.7.q.1.n.6
Beneficia abhorrent vitiosum ingressum,l.13.q.3.n.2
Beneficium non potest obtineri à non habenti.14.an.lib.4.q.1. num.7
Beneficia vacantia per resignationem veniunt in facultate conferendi,l.7.q.12.nu.31
Beneficium recipere nemo cogitur,l.3.q.18.n.8.& lib.10.q.8. num.16
Beneficij appellatione non venit pensio,l.11.q.4.n.32
Beneficij appellatione veniunt Hospitalia,l.11.q.3.n.44
Beneficiorum appellatione veniunt regularia,l.11.q.3.n. 87
Beneficia quando sint temporalia,l.11.q.3.n.93
Beneficium debet acceptari,l.9.q.7.n.13.
Beneficia omnia possunt resignari,l.2.q.1.n.1.
Beneficium acceptans se obligat ad onera illius,l.10.q.8.n.29. & l.6.q.2.n.95
Beneficium acceptans pensione granatum se obligat ad illam, l.1.q.8.nu.28
Beneficium ecclesiasticum an debeat acceptari per personā ecclesiasticam.l.9.q.3.n.4.& 19
Beneficium potest acceptari etiam per laicum,l.10.q.8. numero 35
Beneficium potest acceptari nomine tertij,l.9.q.8.n.17.
Beneficia absentibus collata,eis,non quæruntur ante acceptationem,l.10.q.8.n.5.& n.8
Beneficium acceptari debet à procuratore habente mandatū speciale,l.9.q.7.nu.12
Beneficium acceptans,peccat mortaliter,si habeat animum illud renunciandi,l.9.q.10.n.3
Beneficium competens mihi ex facto alterius, possum illo vti eo inuito,l.5.q.6.nu.61
Beneficium curatum requirit 25.an.l.4.q.11.n.14.
Beneficium curatum quod dicatur,l.2.q.1.n.107
Beneficia duo curata simul sunt incompatibilia,lib.3.qu.1.nume.93
Beneficium simplex requirit 14.an.l.4.q.11.n.13
Beneficia simplicia quæ,l.12.q.3.n.6
Beneficia simplicia desiderantur.l.10.q.8.n.61
Beneficium simplex de iure communi requirit residentiam, li. 1.q.10.nu.66
Beneficia omnia requirunt residentiam,l.5.q.5.n.1
Beneficium simplex de communi consuetudine non requirit residentiam,l.1.q.10.n.67
Beneficia consistorialia quæ,l.8.q.6.nu.1
Beneficia dicuntur consistorialia,quia Papa disponit de eis in Consistorio,l.2.q.2.n.6
Beneficium consistoriale prouidetur in Cōsistorio,l.8.q.7.numero 162.
Beneficiorum consistorialium prouisio,debet fieri consistoria liter.l.2.q.2.n.5.& li.8.q.6.n.3
Beneficia scripta in libris Camerę sunt consistorialia,li.8.q.6. num.v
Beneficia scripta in libris Cameræ,dicuntur consistorialia.l.2. q.2.num.10
Beneficia dividere est prohibitum,l.6.q.1.n.4
Beneficia consistorialia,vt plurimum prouidentur extra consistorium,l.8.q.6.nu.8
Beneficium consistoriale non consueuisse in consistorio prouideri dicenti incumbit onus probandi,l.2.q.2.n.9
Beneficij consistorialis propositio in Consistorio,l.8.q. 6.n.6
Beneficia consistorialia an sint publicanda,lib.11.q.3.num.24. & 26
Beneficia consistorialia ordinarius conferre non potest.li.2.q 2.num.1
Beneficia reseruata solus Papa confert,lib.7.q.11.n. 34.& lib. 2.q.16.num.7
Beneficium debet conferri intra tempus præfixum,l.1. q.4.nu. 69.& lib.8.q.9.nu.41.
Beneficia nisi conferantur intra tempus,fit deuolutio ad proxime superiorem,l.1.q.9.nu.42
Beneficia sunt conferenda habita ratione cui conferuntur,lib. 10.q.2.nu.49
Beneficium ecclesiasticum non potest conferri,nisi idoneo,li. 4.q.1.nu.3.& l.6.q.1.n.193
Beneficia non cōferēda antequā vacent,lib.12.q.14. nu.27
Beneficium impetrans per annum pacifice concessum tenetur

seruare,quod dicit regula de annali,l.3.q.5.n.1
Beneficia promoti ſtatim conferuntur.l.3.q.1.n.78.
Beneficia reſeruata non ſpectãt ad Epiſcopum,l.7.q.24. nu.31
Bñficia hæretici ante declarationẽ poſſunt conferri.l.3.q.1.33
Beneficium ingreſſi religionem non dicitur vacare,niſi elapſo anno,l.5.q.6.nu.167.
Beneficium non poteſt obtineri ſine Canonica inſtitutione,li. 10.q.4.nu.26.
Beneficia promoti ad epiſcopatum poſſunt conferri non expectata ſententia,l 3.q.1.num.81
Beneficia non poſſunt conferri per laicos,l.9.q.3.n.10.
Beneficiũ cũ eſt collatum,res non eſt integra.l.3.q.7.n.40.
Beneficium vnitum habens permutare non põt,l.3.q.16.n.50
Beneficia poſſunt conferre filijs,& conſanguineis,lib.9.q.117. num.124.
Beneficia concedit Pontifex,li.1.q.12.nu.36,
Beneficia conferenda abſque diminutione,l.6.q.1.n.38
Beneficia non ſunt conferenda antequam vacent,l.8.q.7.num. 148.& li.1.q.4.nu.20
Beneficij non vacantis nulla eſt prouiſio,l.1.q.4.nu 68
Beneficium poteſt conferri alicui,quod alias reſignauit, l.1.q. 13.num.44
Beneficia poſſunt conferri conſanguineis,l.14.q.7.nu. 20.
Beneficium permutatum,conferendum eſt compermutanti,l. 9.q.27.nu.12
Beneficia libere conferenda,l.9.q.31.nu.5.
Beneficium eccleſiaſticum ſine collatione obtineri non poteſt, l.1.q.14.nu.4.
Beneficia vacãtia in Curia ſolus Papa confert,l.10.q. 8.n.11
Beneficiũ,quod confertur,dẽ etiam committi,l.11.q.3. n.101
Bñficium confertur in reſignatione conditionali.l.1.q.4.n.19
Beneficia vbi conferantur regniculis,l.4.q.5.7.n.2.
Beneficium poteſt conferri de nocte,l.12.q.8.n.39
Beneficia obtenta per nouitios,Epiſcopus conferre non põt,ni ſi emiſſa profeſſione,l.3.q.13.nu.7
Beneficium poteſt conferri abſent,l.10.q.8.n.9.
Beneficia reſignata ſimpliciter poſſunt indiſtincte conferri,lib. 1.q.4.num.59
Beneficia reſignata coram ordinarij infra quantum tempus deberi conferri,li.11.q.2.n.7.
Beneficium poteſt conferri ei,qui iurauit non habere illud, li. 1.q.13.num.45.
Beneficia poſſunt conferri in tempus clericatus,l.4.q.2.n.48
Beneficium vacans per renunciationem,ſtatim poteſt conferri ad quem ſpectat collatio,l.1.q.7.nu.4
Beneficia renunciata,lite pendente donec finiatur,ordinarius conferre non poteſt.l.2.q.3.n.19
Beneficium confertur idoneo,l.10.q.3.n.56
Beneficium reſignatum poteſt libere conferri,li.1.q.4.nu.57.& q.5.num.11
Beneficia conceſſa alicui conferenda in vrbe per ceſſum,vel de ceſſum interpretãtur in ceſſione ſimplici,l.1.q.4.n.35.
Beneficium poteſt conferri Epiſcopo renũciãti,l.1.q.17. n.21
Beneficium litigioſum ordinarius coram eo renunciatum cõferre non poteſt,l.2.q.3.n.102
Beneficium non poteſt conferri laico,l.4.q.2.n.2
Beneficia non poſſunt con ferri excommunicatis,l.5.q.6.n.77
Beneficia electiua procedunt per viam electionis,l.2.q. 5.n.2
Beneficium electiuum ſi fuerit reſignatum habentes eligere eligent.l.1.q.4.n.65
Beneficia electiua veniunt ſub verbo prouiſionis,li.3.q.6.n.88
Beneficia electiua veniunt ſub verbo,coll. prouiſionis,& diſpẽſationis,l.3.q.6.n.89
Beneficia exempta dicuntur triplici reſpectu,l.2.q.7.n.5
Beneficia exempta debent renunciari coram Papa,lib.2.q. 11. num.35
Beneficia exempta poſſunt permutari,lib.2.q.7.n.2
Beneficia extincta & ſuppreſſa poſſunt permutari,lib.2.qu.13. num.2
Beneficium non patitur detrimentum per idoneum,li.4.q.11. num.10
Beneficium poterat conſequi ab habente ſeptem an. hodie ab habente,14.li.4.q.9.nu.2.& 3
Beneficia patrimonialia quare dicuntur . lib.12.q.3.n.12
Beneficia patrimonialia iudicantur,vt alia.li.1.q.12.n
Beneficia patrimonialia vere ſunt beneficia,l.12.q.3.n.11
Beneficia patrimonialia comprehenduntur ſub regula de menſe,l.2.q.12.nu.6
Beneficia patrimonialia quæ ſint,l.2.q.12.n.3
Beneficia patrimonialia non poſſunt reſignari his,qui nõ ſunt de patrimonio,li.4.q.7.nu.4
Beneficia patrimonialia capiunt indulta Cardinalium,lib.2.q. 12.num.5
Beneficia expediret,vt omnia eſſent patrimonialia,l.12.q.3.nume.
Beneficia regularia regularibus,& ſæcularia ſecularibus,li.10 q.2.num.32
Beneficia ſæcularia,de ſui natura perpetua,libro 11 quæſtio.3. num.92
Beneficia regularia non ſunt perpetua,ſed manualia,lib.11.q. 3.num.81
Beneficia regularia vacant per obitum,& amotionem,l. 11.q. 3.num.94
Beneficia regularia dantur in titulum,l.11.q.3.nu.100.
Beneficium litigioſum non facit lis,ſuper priuatione beneficiati,l.2.q.3.nu.56
Bona beneficij iuriſpatronatus non poſſunt alienari ſine cõſenſu patroni;l.2.q.4.nu.12
Beneficia iuriſpatronatus poſſunt coram Epiſcopo renunciari,l.7.q.14.nu.8
Beneficium iuriſpatronatus non poteſt acceptari,li.11.q.3.nume.9
Beneficia maiora quæ.l.2q.11.nu.31
Beneficium manuale eſt,in quo quis poteſt amoueri ad nutũ, lib.11.q.3 nu.96
Beneficia manualia vacant per obitum,reuocatum ſuperioris & reſignationem,l.2.q.11.nu.4
Beneficia manualia poſſunt eſſe perpetua,attento quod Prelatus non reuocabit,l.2.q.11.n.5
Beneficia manualia,quo reſpectu ſint perpetua,lib.11.q.3. nume.91
Beneficia manualia poſſunt permutari,l.2.q.11.nu.1
Beneficium ſufficiens circa omnes perſonas,li.5.q.6.nu. 146
Beneficium ſufficiens quod.l.5.q.6.num.131
Beneficium ſufficiens habens ad commodam ſuſtentationem poteſt ex vſu alia beneficia habere,l.3.q.1.nu.138
Beneficium non dicitur ſufficiens,ſi non poteſt ſuſtentari cocus.l.5.q.6.nu.147
Beneficiorum multitudo,quæ dicatur arbitrio iudicis relinquitur.l.3.q.1.nu.143.
Beneficio magna multitudo eſt incompatibilis,l.3.q.1.n.139
Beneficia multa poſſunt haberi,quando ſunt modici valoris, l.3.q.1.nu.141.
Beneficia plura de ſtylo tenentur,l.5.q.6.n.119
Beneficia plura poſſunt obtineri diſpenſatione,libro 3.quæſt. 1.num.87
Beneficia duo,quorum vnum habitu , aliud actu eſt curatũ ꝓs habere poteſt,l.3.q.1.n.94
Beneficia duo diſſimilia in eadem Eccleſia obtineri poſſunt,li. 3.q.1.nu.128
Beneficia plura ſub eodem tecto obtineri non poſſunt,l.3.q.1. num.22
Beneficia duo requirentia reſidentiam non poſſunt obtineri,l. 5.q.6.nu.114.
Beneficia plura poſſunt teneri cum diſpenſatione,l.5.q.6. nume.125
Beneficia plura poſſunt ab vno obtineri ratione vnionis,lib.3. q.1.num.11
Beneficia duo ſimplicia ſunt incompatibilia , ſi vnũ ſufficit ad ſuſtentationem,l.5.q.6
Beneficia priora vacant per promotionem ad Cardinalatum, li.3.q.1.nu.66
Beneficium capere non poteſt,vigore aliarum clauſularum nõ publicans,l.11.q.6.nu.80.contra.n.120
Beneficijs priuantur inferentes metum renunciantibus,l.13.q. 2.nu.39
Beneficij priuatio non fit niſi expreſſe dicatur,l.3.q.16.n. 30
Beneficia nõ poſſunt diſponi in vltima uolũtate,l.8.q.7.n.154

Beneficij

Beneficij poſſeſſor abſq; titulo canonico ſi ſoluat penſionem illam computabit inter fructus reſtituendos,l.1.q.8.nu.43
Beneficium debet eſſe perpetuum ad quod quis promouetur, l.2.q.6.num.3
Beneficium petẽs ex cauſa permutationis, ſatis eſt probare cõ permutantem pro tali habitum eſſe,l.10 q.4.n.5.
Beneficium recuperans,cum noua collatione,reſignans quam uis conſequatur omnia iura,non tamen prærogatiuam antiquitatis,l.1.q.14.nu.25.
Beneficia non debent dari per ſucceſſionem,li.5.q.6.n.193
Beneficia non ſolent concedi ad tempus,l.3.q.2.n.18
Beneficij Idioma non intelligẽs nõ põt reſtitui,l.13.q.5.n.134
Beneficia quæ requirunt alium conſenſum præter illum reſignantis,l.8.q.10.nu.1
Beneficium quilibet poſſidens poteſt dare de regula de annali li.3.q.5.num 49
Beneficium quod quæſitum nequit retineri non debet quæri. l.4.q.11.num.2
Beneficium quod antea habebat non poteſt habere exiens monaſterium cum diſpenſatione,l.3.q.13.nu.14.
Beneficia poſſunt impetrari abſque mandato,l.9.q.16.nu. 10
Bñficiũ an dẽãt impetranti mortuo criminoſo,l.3.q.16.n.66
Beneficium an requirat reſidentiam narrari debet in literis, l.10.q.2.nu.19
Beneficium hodie,an concedatur cum clauſula,quam primũ, clericali,&c.l.4.q.2.nu.81
Beneficium ad cuius titulum quis eſt promotus exprimendũ, l.8.q.7.nu.48
Beneficij locus & nomen exprimendum,l.9.q.7.n.20
Beneficia quæ exprimantur 24.cũ valeant plus.l.10.q.2.nu.63
Beneficium impetrans per ann.pacifice poſſeſſum poteſt reſignare antequam vocet poſſeſſorem in iudicio,li.3.q.5.n.2
Beneficium non poteſt teneri ſine canonico tit.l.13.q.2.nu.31
Beneficium impetratur per obitum reſignantis penſione ei reſeruata exiſtente nulla,l.1.q.3.n.87
Beneficium impetranti ob non publicationem incumbit onus probandi,l.11.q.14.n.5
Beneficia quæ obtinet ille cui confertur,neceſſe eſt exprimere in collatione ordinarij,l.8.q.9.n.67
Beneficium reſignatum poteſt libere impetrari,l.1.q.4.n.58
Beneficij qualitas exprimenda in ſupplicatione,l.8.q.7.n.49
Beneficij inſtitutio in perſonam periuri nulla,l.4.q.3.n.11
Beneficium eccleſiaſticum non poteſt obtineri ſine canonica inſtitutione etiam quo ad poſſeſſionem,l.1.q.15.n.15
Beneficium criminoſi poteſt impetrari in cuentum priuationis,l.3.q.16.nu.51
Beneficium collatum ab ordinario de neceſſitate non narrat ſi habet dignitatem vel iuriſdictionem,l.8.q.9.nu.10
Beneficia viuorum non licet impetrare.li.8.q.8.n.149
Beneficium an ſit ſæculare vel regulare narrari debet in literis reſignationis.l.10.q.2.n.31
Beneficij qualitas exprimitur in collatione,l.8.q.9 n.52
Beneficium impetrans ob non publicationem debet probare non publicationem,l.11.q.14.n.49
Beneficium vacantia ob non publicationem à Sede Apoſtolica dumtaxat prouidentur,l.11.n.7.n.37
Beneficium habens ex dimiſſione facta coram Papa, vel ordinario debet publicare,l.11.q.5.n.49
Beneficium obtinens ex cauſa reſignationis , in forma dignũ, debet publicare,l.11.q.5 .nu.47
Beneficia vacantia ob non factam publicationem dicuntur vacare in curia,l.11.q.8.n.6.
Beneficiorũ oĩum reſignationes ſunt publicandæ,l.11.q.3.n.1
Beneficia ob non factam publicationem quomodo impetrentur,l.11.q.9.n.12.
Beneficia,quæ vacant in curia conferuntur per Papam,l.7.qu. 14.num.24
Beneficia conſiſtorialia ſunt reſeruata,l.2.q.2.n.2.
Bñficia reſeruata poſſunt permutari coram Epis,l.7.q.14.nu.7
Beneficia vacantia per promotionẽ ſunt reſeruata,l.3. q.6.n.6
Beneficia familiarium Papæ ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.35
Beneficia collectorum officialium & familiarum ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.25
Beneficia vacantia propter crimen hæreſis ſunt reſeruata,li.2. q.16.nu.29
Beneficia vacantia in curia ſunt reſeruata,l.11.q.8.nu. 2.& l.2. q.4.n.46.& l.12.q.10.n,10.
Beneficia quæ vacant per incompatibilitatem ſunt reſeruata l.2.q.16.num.22
Beneficia denoluta ſunt reſeruata,l.2.q.16.n.21
Beneficia vacantia per priuationẽ ſunt reſeruata,l.2.q.16.n.17
Beneficia collectorum ſunt reſeruata quamuis non exercuerint officium,l.2.q.16.nu.26
Beneficia vacantia in Abbatia ſanctæ Crucis diœceſis Eugub. ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.33
Beneficia committentium confidentiam ſunt reſeruata, li.2.q. 16.num.28
Beneficiata collata perſonis prohibitis ſunt reſeruata,l.2.q.16. num.31
Beneficia parochialia collata non ſeruata forma Conc.Tridẽ. de refor.c.18.ſeſſ.24.ſunt reſeruata.l.2.q.16.nu.32
Beneficia exemptorum ſunt reſeruata,l.2.q.26.n.20
Beneficia omnia vacantia Sede Epiſcopale vacante ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.30
Beneficia promotorum ſunt reſeruata,l.2.q.16.nu.23
Beneficia reſignata in curia ſunt reſeruata.l.2.q.20.n.5.
Beneficia reſeruata poſſunt reſignari.l.2.q.16.n.1.
Beneficia reſeruata non ueniunt ſub generali prouiſione.l.2.q. 20.num.4.
Beneficium reſignatum extra curiam non eſt affectum,quãuis reſignans moriatur infra 20.dies.l.12.q.10.nu.12
Beneficia reſeruata poſſunt permutari.l.2.q.16.n.4.
Beneficia reſeruata non veniunt data facultate conferendi.l.7. q.27.nu.3
Beneficium non poteſt acquiri inhabili & incapaci.lib.9.q.21. num.2
Beneficium petens debet probare ſe eſſe clericum.l.4.q.2.n.14
Beneficia quæ comprehendat regula de infir.l.12.q.3
Beneficia ſuper quibus ſunt conceſſæ expectatiuę non poſſunt permutari.l.2.q.10.n.2
Beneficia permutata debent conferri permutantibus.l.10.q.7 num.20
Beneficia permutata non includuntur in reſeruatione.li.10.q. 7.num.21
Beneficium nondum collatum non poteſt permutari.l.2.q.22. num.1
Beneficium non poteſt permutari cum præſtimonio quod nõ datur in titulum.l.2.q.1.num.116
Beneficia omnia permutari poſſunt.l.2.q.1.nu.3
Beneficia quæ cadunt ſub conſuetudine optandi poſſunt permutari.l.2 q.20.nu.2.
Beneficij nondum collati permutatio fieri non poteſt.lib.2.q. 22.num.9.
Beneficium curatum non poteſt permutari in ultima die anni dati.l.3.q.2.n.2.
Beneficia permutata vacant.l.10.q.7.nu.19
Beneficia permutata debent conferri compermutantibus li.1.q.4.nu.23
Beneficia omnia poſſunt renunciari in fauorẽ.l.2.q.1.n.61
Beneficia omnia cuiuſcumque generis & qualitatis poſſunt renunciari.l.2.q.1.n.130
Beneficia maxima coram Papa renunciant.li.7.q.11.n. 27
Beneficia propria poſſunt renunciari.l.2.q.22.n,11
Beneficium poteſt renunciari lite finita.l.2.q.3.nu.20.
Beneficium in quo quis habet ius ad rẽ poteſt renunciari ſimpliciter,non autem in fauorem.li.2.q.23.nu.1
Beneficium poteſt reſignari per procuratorem tam in curia quam extra.l.9.q.5.num.1
Beneficia vacantia in curia non veniunt data facultate conferendi.l.7.q.27.num.4
Beneficium vacat per obitum mortuo prouiſo poſt regiſtratam ſupplicationem.l.2.q.24.nu.6
Beneficium vacat per tranſlationem.libro 1.quæſti 0.5.numero 10.
Beneficium non vacat cum reſignatio eſt nulla.lib.11.qu.7.numero 85

Beneficium vacat per renunciationem admissam,& consensū prestitum.l.1.q.4.num.41.
Beneficia promoti ad episcopatum an vacent.l.3.q.1.n.5.
Beneficium vacat per promotionem ad Ecclesiam Cathedralem.l.1.q.4.num.15.
Beneficium quoties amittitur ipso iure,nullum ius remanet beneficiario.l.3.q.1.nu.22
Beneficia promoti ad abbatiam vacant ante benedictionem.li.3.q.1.num.96.
Beneficium censetur vacare in loco vbi fertur sententia priuatoria.l.11.q.8.nu 7.
Beneficium vacat donec electus fuerit confirmatus.lib.7.q.1.num.82.
Beneficij tacita vacatio inducitur professione emissa. lib. 3.q.13.n.13.& lib.1.q.4.n.16.
Beneficia assumpti ad Papatum vacant.l.3.q.1.n.4.
Beneficium vacat per obitum resignantis antequam resignatarius acceptet vel consentiat.l.1.q.4.n.44.
Beneficia vacantia per renunciationem non debentur mandatarijs.l.1.q.4.nu.32
Beneficium vacat per mortem resignantis si moriatur ante p̄stitum consensum.l.1.q.4.nu.42.
Beneficium vacat per obitum resignantis si non seruentur cōditiones.l.1.q.4.nu.43
Beneficium quod vacat vno modo,non potest vacare alio.lib.9.q.24.nu.13
Beneficium simplex obtinens requirens residentiam si aliud simile consequatur primum,non vacat ipso iure.lib.3.q.1.numero. 132.
Beneficia priora promoti ad ecclesiam existentem apud infideles non vacant.lib.3.q.1.n 89
Beneficium vacans potest impetrari & cōferri.l.9.q.21.nu.3.
Beneficium primum vacat per electionem ad incompatibile.li.1 q.1.num.18
Beneficio vacante Oeconomus vel Camera in Regno Neapolitano soluit pensionem.lib.1.q.8.nu.23
Beneficium non vacat ipso ex superueniente irregularitate. li.4 q.3.nu.35
Beneficia quæ vacant in Curia per resignationem procuratoris non dicuntur vacare apud Sedem.li.9.q.14.nu. 16
Beneficia vacans per assecutionem Episcopatus.lib.q.1.num. 76
Beneficium si cōferatur resignatario in resignatione conditionali vacat.lib.2.q.19.num.4
Beneficium vacat cum ius non abdicetur conditionibus non seruatis.lib.1.q.14.n.7
Beneficium vacat in conditionali si conditiones seruentur. lib.1.q.14.nu.13.
Beneficium si vacat in Curia,Papa derogat iuri patronatus et in totum.li.2.q.4.nu.45.
Beneficium primum vacat per translationem ad incompatibile.lib.1.q.1.nu. 17
Beneficium vacat per obitum,moriente resignante intra vigiti dies, etiam si resignatarius experit possessionem & publicauerit.lib.12.q.12.nu.8
Beneficium non vacat per obitum præsentanti ante institutionem.lib.12.q.3.nu.36.
Beneficium dicitur vacare per admissionem.li.8.q.9. nu. 14.
Beneficiū vacat per matrimoniū contractū.lib.11.qu.7.num.7.
Beneficium vacat per obitum & non per renunciationem,quādocumque moriente resignante post consensum infra viginti dies.li.12.q.6.nu.7.
Beneficium vere vacat per priuationem.li.1.q.4 nu.7.
Beneficium priuati in Curia per sententiam vbi vacet.li.11.q.8.num.4
Beneficium vere vacat per mortem.lib.1.q.4.nu.3
Beneficium resignare pro dimittere.li.1.q.n. 69
Beneficia exempta possunt resignari etiam in fauorem,lib.2.q.7 num.1
Beneficia patrimonialia debent resignari in fauorem filiorum patrimonialium,lib.2.q.12.nu 2.
Beneficia reseruata possunt renunciare coram Episcopis, li.7.q.14.nu.6
Beneficia quæ cadunt sub consuetudine optandi possunt resignari in fauorem,l.2.q.20.nu.1
Beneficium litigiosum potest renunciare absque superiore, 7.q.1.num.104.
Beneficia consistorialia possunt resignari in fauorem in manibus Papæ,li.2.q.2.nu.4.
Beneficiorum consistorialium renunciatum ordinarium admittere,non potest.l.2.q.2 n.3
Beneficia electiua possunt resignari in fauorem,l.2.q.5.n.1
Beneficia vnita possunt resignari,l.2.q.6.n.1
Beneficia electiua possunt renunciare coram Episcopo,l.7.qu.14.num.10.
Beneficia possunt resignari per procuratorem.li.9.q.1.n.1
Beneficia omnia possunt per procuratorem renunciari,lib.9.q.2.num.1.
Beneficia possunt renunciari coram Papa,& Ordinarijs,lib.8.q.8.num.1
Beneficium sacerdotale potest resignari non sacerdoti maiori 25.an.l.4.q.9.nu.36.
Beneficia extincta & suppressa possunt resignari,l.2.q.13.nu.1
Beneficium iuris patronatus potest renunciare coram capitulo sede vacante,l.7.q.23.nu.32.
Beneficium simplex obtinens in vna ecclesia illud non pōt resignare per adeptionem secundi,l.3.q.1.n.121
Beneficij manualis resignatio est valida expressa manualitate, l.2.q.11.nu.7
Beneficium potest resignari etiam bullis non confectis,l.2.qu.24.nu.1
Beneficia manualia possunt resignari in fauorem,li.2.q. 11.n.1
Beneficium resignatum potest renūcians repetere ex nou acausa,l.1.q.13.num.43.
Benef.resignatum per procuratorem,coram Papa in Curia dicitur vacare,l.10.q.8.nu.12.
Beneficia reseruata possunt renunciare coram ordinario,l.2.q.16.nu.2.
Beneficium litigiosum pōt simpliciter resignari,l.2.q.3.n.13
Beneficia patrimonialia possunt resignari,li.2.q.12.nu. 1.
Beneficium potest simpliciter renunciare coram Papa, & cora Ordinario,l.2.q.3.nu.101
Beneficium resignatum potest renunciare etiam ante publicationem,l.2.q.27.nu.4
Reneficia sine reditibus possunt resignari in fauorē,l.2.q. 8.n.1
Beneficium potest resignari in fauorem conuentus siue capituli,l.4.q.10.nu.1
Beneficium pōt renunciari per procuratorem,l.10.q.6.n.10
Beneficium potest resignari ordinato ab Episcopo hæretico, l.4.q.2.nu.96
Beneficium ad cuius titulum quis est promotus ad ordines sacros non potest resignari,l.2.q.6.n.1.
Beneficium ne dimittatur sine licentia superioris interest,li.7.q.1.num.3
Beneficia resignata in Curia non comprehenduntur sub consuetudine optandi,l.1.q.4.n.55
Beneficium resignatum in Curia non cadit sub clausulis generalibus,l.1.q.4.n.39
Beneficium vacat per resignationem,li.8.q.10.n.25
Beneficium renunciari ceditur iuri,l.1.q.1.nu. 70.
Beneficium habens per resignationem si vacauit per obitū per reg.de infir.non est tutus absque noua prouisione,l.12.qu.13.num.6
Beneficio resignato,cautio bancaria cessat,li.1.q.8.n.10
Beneficium non amittitur per renunciationem non acceptata l.13.q.5.nu.154
Beneficij renunciatio debet sponte fieri,l.1.q.1.nu.43
Beneficium potest resignari ordinato ante legitimam ætatem, l.4.q.2.nu.104
Beneficia resignata coram Summo Pontifice dicuntur vacare in Curia,l.1.q.4.n.52
Beneficium vacat per mortē resignante mortuo post resignata supplicationē ante vero consensum præstitū,l.1. q. 12.n.54
Beneficia renunciata coram ordinarijs debentur nominatis l. 12.q.10.num.19.
Beneficium non potest resignari ordinato extra tempora, l.4. q.2.num.203.

Beneficia

Beneficia possunt omnibus resignari,l.4.q.7.nu.1.
Beneficia curata non possunt resignari litteris qui nescīūt idioma loci,l.4.q.7.nu.5
Beneficium curatum resignatur habente 25.an.l.4.q.9.n. 14
Beneficium non habens resignare non potest,l.1.q.1.nu. 53
Beneficium non potest renunciare in manibus clerici,l.7.q.16. num.4
Beneficium renunciandum coram superiore,l.1.q.1.n. 58
Beneficium resignatum ob crimen nunquam renuncians potest repetere,l.1.q.13.nu.51
Beneficiū qui non habet resignare non potest.l.1.q.15.nu.3
Beneficia an possint resignari senibus & habentibus dignitatē, l.4.q.8.
Beneficia renunciata non potest Ordinarius conferre consanguinei,l.11.q.5.nu.12
Beneficia resignata in Curia Ordinarij conferre non possunt, l.1.q.4.nu.56
Beneficij resignati qualitas debet exprimi in resignatione,l.10. q.2.num.19
Beneficio quis priuatur per renunciationem,l.1.q.5.n.1.
Beneficia ad denominationem Cardinalis resignantur de eius consensu,l.8.q.10.nu.14
Beneficia resignata non debentur graduatis,& nominatis, l.1. q.4.num.34.
Beneficium remanet resignantis conditionibus non adimpletis,l.1.q.3.num.11
Beneficium non potest resignari ordinato ab Episcopo scismatico,l.4.q.2.nu.97
Beneficium resignatum contra mādati formam restituitur resignanti absque noua collatione,l.1.q.14.n. 18.
Beneficia resignata in Curia conferuntur per Sum.Pont.l.1.q. 4.num.63
Beneficium dimittens ob secundum incompatibile resignare in fauorem,ueq; cum aliqua reseruatione pōt,l.1.q.1.n. 65
Beneficium non potest renunciari in manibus proposiu, l. 7.q. 16.num.1.
Beneficium nō debet renunciari in manibus canonici, l.7.q.16. num.7
Beneficium non potest renunciari in manibus Archipresbyteri prioris, Thesaurarij,l.7.q.16.n.2.
Beneficium non potest resignari in fauorem nō ordinati à suo Episcopo.l.10.q.2.n 82.
Beneficium alteri collatū non pōt renunciari,l.1.q.4.n.51
Beneficia quibus personis non possint resignari,l.4.q.3
Beneficium ad quod quis ordinatus est non potest renunciari, l.5.q.6.n.174
Beneficia non possunt resignari furiosis,illiteratis, illegitimis, Bigamis,Neophitis,l.4.q.4
Beneficiū q non habet resignare non potest,li.1.q.15.n.3
Beneficium in quo reperitur reseruatus regressus non potest resignari,l.2.q.18,num.1,
Beneficium simplex pōt renūciari minori, 14.an.l.4.q.9.nu.13
Beneficium nondum collatum non potest renunciari,lib.1.q. 1,num.50
Beneficium curatum potest resignari habenti ætatem vt possit intra annum promoueri,l.4.q.9.n.18
Beneficium non potest resignari Infami, Homicidæ, Periuro , & alijs,l.4.q.3
Beneficium non potest resignari ordinato per saltum,l.4.q.2. num.102
Beneficium non acceptatū,non potest resignari,l.10.q.8. n.13
Beneficium litigiosum lite pendente non potest resignari,l.2. q.3.num.1
Beneficium non potest renunciari fœminæ,li.4.q.6.n.1.
Beneficium de proximo conferendum renunciari non potest, lib.2.q.22.n.10
Beneficium certij nemo renunciare potest,li.2,q.22.n.3
Beneficium renunciatum per procuratorem adipisci non potest,l.1.q.13.n.24
Beneficia super quibus, sunt concessæ expectatiuæ nō possunt resignari in fauorem,l.2,q.10.n.1
Beneficium ad cuius titulum quis est ordinatus non potest renunciari,l.2.q.6.n.35
Beneficium semel resignatum,non potest resignari,esto quod publicatio non fuit facta,l.11.q.2.n.28
Beneficium non potest resignari ordinato ab Episcopo suspenso,& excommunicato,l.4.q.2.n.98
Beneficium resignatū debet cōferri resignatario,l.1.q.4.n.22
Beneficium nisi acquiratur resignatario,& seruentur conditiones ius non abdicatur a resignante,l.1.q.7.n.10.& l.2. q.4. n.24.& l.11.q.7.n.22.& l.9.q.27.n.11.& 13.
Beneficium renunciatum in fauorem cum clausula,& nō alias Papa de iure ordinario nō potest conferre alteri quam resignatario,l.1.q.2.n.20.& q.4.n.60
Beneficia resignata conditionaliter non nisi personis,& 25.cōferri possunt,l.1.q.4.n.59.
Beneficium resignatum potest renuncians repetere si non seruentur conditiones,l.1.q.13.n.54
Beneficia tacite renunciantur per contractum matrimonij, l. 1.q.1.num.11
Beneficium habens pro derelicto spacio x.ann.amittit possessionem,l.1.q.5.n.21
Beneficium suum videtur renunciare consentiens,vt per triennium ab alio possideatur,l.1.q.1.n.24
Beneficium suum videtur renunciare consentiens,vt illud alteri conferatur,l.1.q.1.n.23
Beneficium secundum incompatibile effecutus videtur renunciare primo,l.1.q.1.n.16
Beneficia plura habens incompatibilia,& vnū renuncians non videtur deceptus,l.3.q.7.n.64.
Beneficij status permutatur per 40.ann.lib.10.q.2.n.88
Beneficia vnita non possunt permutari,lib.2.q.9.n.2
Beneficium vnitum non dicitur amplius beneficium,l.2.q.9.n. 3.& l.12.q.3 n.47.
Beneficium resignatum in Curia ibi dicitur vacare,l.12.q.10. num.5
Beneficium vacat per obitum resignātis cum in resignatione non est expressus verus valor,lib.10.q.2.n.43
Beneficium non acceptatum,& in Curia resignatum,in eadē Curia dicitur vacare,l.10.q.8.n.10
Beneficium vacat admissa renunciatione,l.3.q.7.nu.12.& l.1. q.12.num.5
Beneficium non acceptatum vacat in curia , licet ille cui fuit collatum beneficium moriatur extra Curiam,l.9.q.7.n.15
Beneficia omnia vacant per assumptionem ad apicem apostolatus,l.2.q.1.num.8
Beneficia promotorum possunt conferri nulla lata sententia, l.3.q.1.num.54
Beneficia tantum vacantia per obitum debentur mandatarijs l.1.q.4.num.33
Beneficium resignatum potest vt vacans conferri,l.1.q.3.n.16.
Beneficium non vacat ex resignatione procuratoris facta inhabili,l.9.q.21.n.4
Beneficium vacat pluribus modis,l.1.q.1.n.10.
Beneficia promoti,vt vacent quæ concurrere debent, l.3.q.1. num.77
Beneficium primum curatum non perditur nisi capta possessione secundi,l.3.q.1.n.91
Beneficia priora vacāt per promotionem ad incompatibilem, li.3.q.1.num.51
Beneficia resignata in Curia dicuntur reseruata,l.1.q.4.n.54
Beneficium vacat per contractum matrimonij,li.5.q.6.n.165
Beneficium vacat per ingressum religionis,li.5.q.6.n.164
Beneficium vacat per mortem,lib.1.q.5.n.10.
Beneficium dicitur vacare,antequam absens., cui collatū fuit acceptet,li.11.q.8.n.9
Beneficium vere vacat ex resignatione,l.3.q.5.n.25.& li.9.q.4. n.70.& li.8.q.7.n.117
Beneficium vacat per renunciationem admissam,li.1.q.5.n.9. & li.3.q.6.n.18.& l.1.q.4.n.1
Beneficium vacat etiam per resignationem conditionalem, li. 1.q.4 nu.18
Beneficia vacantia in Vrbe sunt reseruata,l.2.q.16.n.18.
Beneficia vacantia apud sedem dicuntur vacare in Curia,li.9. q.14.nu.7
Beneficia reseruata vacantia extra Curiam,in Curia dicuntur vacare,li.9 q.14.n.4
Beneficium resignatum vacat per obitum resignantis cum ius non ab-

non abdicatur,l.1.q.3.n.100
Beneficia resignata vacant vbi fit resignatio,li.1.q.4.n.50.
Beneficia in quibus reseruatus est regressus , dicuntur vacare in Curia,li.2.q.20.n.11
Beneficium vacat per obitum non per resignationem infirmo moriente infra viginti dies,l.3.q.10.n.9
Beneficium quod erat suum vacat ex morte vnius, lib.12.q.3. num.37
Beneficium vacat morte possessoris,li.12.q.1.n.24
Beneficia vacantia per resignationem non possunt conferri p Cardinalem habentem facultatem conferendi per cessum li.1.q.4.n.36
Beneficium primum vacat per assecutionem incompatibilis, li.5.q.6.n.158
Beneficium amittitur si clericus fuit effectus miles secularis,l. 1.q.1.nu 22
Beneficium vacat per obitum moriente resignante intra 20. dies quamuis resignatarius non expedierit bullas, li.12.q. 12.num.9
Beneficium primum vt vacet possessio pacifica secundæ est capienda,li.3.q.1.n.129
Beneficium vacans extra Curiam,& commendatum per Papã dicitur affectum,l.12.q.10.n.6
Beneficium vacat per mortem resignantis,l.9.q.24.n.12
Beneficium vacans confertur,l.11.q.7.n.46
Beneficium vacat pluribus modis per mortem ciuilem,li. 1.q. 4.num.14
Beneficium vacans per simoniam potest a quocumque impetrari,li.14.q.2.nu.12
Beneficium non debet dari etiam pro precio rei spiritualis,li. 14.q.4.nu.6
Beneficium habitum per promissionem de dãdo debet dimitti,li.14.q.7.nu.35
Beneficiatus potest viuere de fructibus beneficij,& conseruare reditus patrimoniales,l.2.q.6.n.31.& l.5.q.6.154
Beneficiarius gaudet priuilegio fori ante adeptam possessionem,li.7.q.1.n.47
Beneficiarius æquiparatur vsufructuario,li.3.q.15.n.2.
Beneficialia vltimis voluntatibus æquiparantur,l.3.q.5.n.39
Beneficiatus nõ potest renunciare in manibus ordinarij,postquam constituit procuratorem ad renunciandum in manibus Papæ,non facta intimatione,li.9.q.25.n.44
Beneficiarius non potest renunciare coram quocumque laico li.7.q.9.n.7
Beneficiatus potest renunciare beneficium curatum etiam in fine anni dati ad promouendum,li.3 q.2.n.8
Beneficiatus per adeptionem possessionis se alligat Ecclesiæ,l. 7.q.1.nu.5
Beneficiatus non soluens pensionem excommunicatur,& priuatur,li.6.q.2.n.138
Beneficiarius tenetur reficere Ecclesiam vetustate collapsam, li.3.q.15.nu.1
Beneficiarius tenetur pensioni consentire,l.3.q.2.n.85
Beneficiatus tenetur ad horas canonicas,li.1.q.9.n.2
Beneficiatus debet soluere pensionem etiam si fructus non recepit quando fuit reseruata possessione habita, vel nõ habita,li.6.q.2.n.146
Beneficiatus debet Deum orare pro populo,li.5.q.6.n.117
Beneficiatus remanet resignans reseruatis omnibus fructibus, li.11.q.5.n.29
Beneficium resignatum in Curia per procuratorem in Curia dicitur vacare,& non in partibus,l.9.q.14.n.1
Beneficium curatum non potest resignari infirmo à lõgo tempore,l.4.q.8.n.2
Bigamia non tollitur per professionem,l.5.q.3.n.144
Bigamus est contrahens secundas nuptias,l.5.n.q.3.n.188
Bigamus accipiens viduam in vxorem,l.5.q.3.n.189
Bigamus qui habuit corruptam,l.5.q.3.n.191.
Bigamus ordinatus accipiens vnicam,l.5.q.3.n.190.
Bigamus repellendus ab ordine,& beneficio,l.5.q.3.n.192
Bigamo non potest beneficium resignari,l.4 q.4.n.17
Bigamus cum dispensatione potest habere beneficium, lib.4. q.4.num.19
Bigamus triplex,l.5.q.3.n.187
Bigamus est irregularis,l.5.q.3.n.186
Bigamus reputatur mere laicus,l.4.q.4.n.18
Blasphemus priuatur beneficio,l.5.q.6.n.66
Bonus quisque præsumitur,lib.14.q.7.n.59.
Bonus vnusquisque præsumitur,l.13.q.3.n.19
Bona sunt hominum substantia,& vita,l.13.q.1.n.148
Bona patrimonialia mortuo prælato non spectant ad Ecclesiã li.14.q.7.n.51
Bona clericorum præsumuntur acquisita de bonis Ecclesiç,l. 14.q.7.nu.48
Bona sunt necessaria clericis,l.6.q.3.n.152
Bona omnia,& maior pars etiam in odiosis æquiparantur,lib. 13.q.1.n.156
Bonum maius est præferendum,l.5.q.3.n.129
Bonus quis præsumitur,l.10.q.3.n.63
Breue de capienda possessione,potest dirigi Aud.Camerę qui postea decernit monitorium,l.10.q.6.n.22
Breue de capienda possessione,quid debeat narrare,lib.10.q. 6.num.25
Breuia expediuntur,registrata supplicatione,l.10.q.6.n.26
Breui de capienda possessione debet forma seruari, lib.10.q.6. num.24
Breuia possunt fieri à Papa in mortis articulo,li.3.q.10.n.8.
Breue de capienda possessione datur citra vitium spolij, & attentatorum,li.10.q.6.n.21
Bullas non esse expeditas narratur in supplicatione,li.2.q. 24. num.2
Bulla potest redargui de falso si non adsit inscriptio seruus seruorum,l.8.q.7.n.113
Bullæ præsumuntur semper bene expeditæ,l.9.q.7.n.51
Bulla in cæna Domini vbique ligat,l.11.q.9.n.17

C

CADVCITATIS pœna non habet locum nisi volente Domino,li.6.q.3.n.24
Caducitatem Dominus non declarans eius hæres declarare non potest,l.3.q.3.n.14
Caducitas non censetur remissa si Dominus protestauerit , li. 6.q.3.nu.32
Caducitas censetur remissa Domino recipiente canonem decursum, l.6.q.3.n.31
Claris non est opus coniecturis,l.12.q.14.n.19
Claudus est corpore vitiatus,l.5.q.6.n.46
Cameræ ministri possunt compellere beneficiarios ostendere iura,l.11.q.14.n.37
Camera admittit mandata minus sufficientia,l.9.q.7.n.55
Cancellatio vitiat instrumentum,l.9.q.7.n.46
Cancellatio facta eadem manu,non vitiat,l.9.q.7.n.48
Cancellatio non in loco principali non vitiat,l.9.q.7.n.47
Cancellatio instrumenti impedit missionem in possessionem, li.9.q.7.n.45
Cancellaria est organum Papæ,lib.3.q.6.nu.32.& lib.9.q. 26. num.4
Cancellaria dicitur organum Papæ,l.9.q.26.n.4
Cancellariæ Notarij non notant consensum nisi viso sufficienti mandato,l.9.q.6.n.8
Canones recipiunt passiuam interpretationem a iure communi,li.3.q.11.n.24
Canonicatos duos habere in eadem Ecclesia est incompatibile,li.3.q.1.n.107.
Canonicatus S.Petri exprimuntur,24.licet valeant,600. li.6. q.1.nu.32.
Canonicatus hodie habent ordinem sacerdotalem,lib. 4.q.9. num.11
Canonicatus nõ potest renunciari minori 14.an.l.4.q.9.n. 10
Canonicatus de iure non requirit ordinem clericalem,li.4.q. 9.num.8
Canonicatus qualitas debet adesse tempore commissionis,li. q.1.nu.17.
Canonicatus an ponatur in concursum,l.10.q.3.n.71
Canonicatus importat sæcularem,& regularem,l.11.q.3.n.88
Canonicatus possessio eget capitulari traditione.lib. 10. q.6. num.42.
Canonicum renunciatus si ex noua collatione ad eandem redeat non habet eundem locum,li.1.q.14.n.27.

Canonicus debet residere dum habere canonicatum.lib.1.qu. 10.num.14
Canonicatus potest renunciari,l.2.q.1.n.10.
Canonicatus est beneficium.l.2.q.1.n.101
Canonici non possunt seruire Ecclesiæ interdictæ,l.5.q.6.n.86
Canonici cum Episcopo faciunt vnum corpus,l.3.q.1.n.72
Canonicus largo modo dicitur habere dignitatem ,l.2.q.1.nume.102
Canonicus in cathedrali venit sub nomine dignitatis.li.2.q.1. num.103
Canonicus regularis potest dispensatione Episcopi tenere beneficium curatum,li.2.q.1.n.111
Canonicus factus canonicus in alia Ecclesia non procedit prius ipso iure.l.3.q.1.n.147
Canonici non possunt vltra tres menses abesse,l.1.q.10.n.62
Canonici non residentes qua pœna puniantur,l.1.q.10.n.63
Canonicus regularis,& monachus clausralis potest esse Vicarius Episcopi,l.9.q.4.n.5
Canonici sunt de capitulo,l.5.q.6.n.87
Canonici faciunt vnum corpus cum capitulo,l.5.q.6.n.88
Canonici non interessentes diuinis officijs amittunt distributiones quotidianas,l.1.q.10.n.64
Canonicus non potest renunciare primum si consequatur secundum,l.3.q.1.nu.106
Canonici sunt fratres Episcopi,l.5.q.6 n.89
Canonici non possunt percipere distributiones quotidianas tẽpore trium mensium quibus licet abesse,l.1.q.15.nu. 65
Canonicus non potest recipere renunciationem,l.7.q.16.n.3
Canonicus iterum receptus denuo iurare debet,l.1.q.4.n.72
Canonico regulari potest prouideri,de beneficio curato cũ dispensatione.l.4.q.5.nu.5
Canonicus rediens ad canonicatum rediens vigore regressus quem locum habere debeat,l.6.q.5.n.35
Cantoria potest renunciari,l.2.q.1.nu.98
Cantoria non est dignitas,l.2.q.1.n.99
Cappella est beneficium Ecclesiasticum,l.2.q.1.n.121
Cappellania potest renunciari,l.2.q.1.n.118
Capacitas tribus temporibus requiritur in testamento,l. 12,q. 6.num.4
Capiens possessionem de beneficio post cessionem super quo litigabatur non attentat,l.3.q 3.n.14
Cappellania est beneficium Ecclesiasticum,l.2.q.1.n.119
Capitula quando sunt separata,vnum non est pars alterius.li. 11.q.11.n.19.
Capitula contenta in mandato censentur correspectiua,l.9.q. 17.num.27
Capitulum habens facultatem instituendi & destituẽdi potest recipere renunc.beneficij,l.7.q.23.nu.5
Capituli consensus non requiritur in renunciatione recipienda per Episcopum,l.7.q.23.nu.6
Capitulum plena sede non potest recipere resignationem beneficij,li.7.q.23.num.1
Capitulum non potest agere siue prelato in rebus communib. l.7.q.23.nu.4
Capitulum sine conuentus non moritur,l.4.q.10. n. 3
Capitulum interdicitur,l.5.q.9.n.210
Capituli consensus præsumitur in alienatione rei Ecclesiasticæ,l.8.q.8.n.85
Capitulum cum Episcopo recipit renunciationem cum collatio,& destitutio spectat ad vtrumque.l.7.q.23.n.3
Capitulum,& Episcopus considerantur,vt duo corpora quoties collatio spectat ad vtrumque,l.7.q.23.n.39
Capitulum sede vacante succedit in temporalibus,& spiritualibus,l.7.q.23.n.26
Capitulum sede vacante succedit in his quæ sunt iustitiæ,li.7. q.23.nu.76
Capitulum sede vacante dicitur ordinarius,l.7.q.23.n.24
Capitulum non succedit in iurisdictione voluntaria mortuo Prælato,l.7.q.23.n.13.limita,n.25
Capitulo sede vacante non competit iurisdictio nisi quatenus expressum reperiatur,l.7.q.23.n.18
Capitulum sede vacante potest omnia facere quæ pertinẽt ad iurisdictionem,l.7.q.23.n.28
Capitulum sede vacante succedit in his quæ sunt ordinis,& iurisdictionis,l.7.q.23.n.27
Capitulum sede vacante non dat licentiam transeundi de loco ad locum,l.7.q.23.n.17
Capitulum sede vacante non potest aliquem licentiare de Ecclesia,l.7.q.23.n.12
Capitulum sede vacante potest corrigere,l.7.q.23.n.23
Capitulum sede vacante non potest recipere permutationes beneficiorum spectantium ad collationem Episcopi tantum,l.7.q.23.n.38
Capitulum sede vacante non potest destituere,l.7.q.23.n.22
Capitulum sede vacante non potest conferre beneficia, quæ vacant per renunciationem,l.7 q.23.n.19
Capitulum sede vacante potest instituere præsentatum,li.7.q. 23.nu.33
Capitulum sede vacante non potest alienare,l.7.q.23.n.15
Capitulum sede vacante habens ex consuetudine ius conferẽdi potest etiam spectantia ad solũ Episcopũ,l.7.q.33. n.40
Capitulum sede vacante potest recipere renunciationem beneficiorum spectantium ad collationem ipsius Episcopi,l. 7.q.23.nu.27
Capitulum sede vacante potest præstare auctoritatem permutantibus,l.7.q.23.n.31
Capitulum sede vacante potest committere alteri resignationem beneficiorum,l.7.q.23.n.34
Capitulum sede vacante non potest præscribere facultatem recipiendi resignationes,l.7.q.23.n.44
Capitulum sede vacante an possit recipere resignationem beneficiorum,l.7.q.23.n.11.& n.20
Capitulum sede vacante potest recipere resignationes quãdo fit in resignantis pœnam,l.7.q.23.n.35
Capitulum non potest examen per concursum facere,lib.8.q. 9.nu.100
Capitulum non potest conferre eo ipso facta propositione in consistorio de Episcopo,l.7.q.23.n.47
Capitulum in casibus in quibus potest recipere renunciationem,& conferre debet hoc facere ante propositionem faciendam in consistorio,l.7.q.23.n.46
Cap.denique,6.q.3.declaratur,l.7.q.11.n.23
Cap.plerique,8.q.1.quid disponit,l.12.q.1.n.32
Cap.Auaritia de elect.in sexto habet locum in præsentatione, l.12.q.3.n.26
Cap.pen.de presb.dispositio pœnalis,l.3.q.1.n.148
Cap.cum infirmitas de pœnis intellectus,l.11.q.9.n.24
Cap.prim.de solut.habet locum in debitis contractis pro vtilitate personæ,l.1.q.16.n.51
Cap.quidam de renunc.non seruatur in beneficijs minoribus li.3.q.18 n.69
Cap.quidam de renunc.loquitur etiam in Episcopo,l.3.q.18. num.70
Cap.quod in dubijs de renunciatione declaratur,l.7.q.1. n.27
Cap.nisi cum pridem de renunc.habet locum in inferioribus, li.5.q.4.nu.9
Cap.de multa de præb.comprehendit Cardinales,lib.11.q.4. num.11
Cap.de multa de præb.habet locum in commendis,lib.3. q.1. num.105
Cap.2.de renunc.lib.6.quid disponit,l.12.q.1.n.4
Cap.primo,vt lite pen.in 6.habet locum in præsentatione,lib. 12.q.3.nu.27
Cap.primum vt Ecclesiæ benef.&c.declaratur,l.6.q.2.n.3
Cap.2.sess.21.de refor.procedit in clericis regularibus in clausris degentibus,l.2.q.6.n.19
Cap.2.sess.21.de refor.quas pœnas innouet contra ordinatos absque titulo,l.2.q.6.n.18
Cap.2.sess.21.Conc.Trid.declaratur,l.5.q.6.n.155
Cap.6.sess.23.de refor.Conc.Trid.non habet locum in pensionario,l.1.q.10.n.70
Cap.6.sess.23.Conc.Trid.de refor.non comprehendit pensionarium,l.2.q.15.n.15
Cap.18.§.nec non.sess.13.de refor.nõ habet locum in resignationibus in fauorem,l.10.q.7.n.17
Cap.18.sess.24.de refor.non habet locum in resignatione conditionali,li.1.q.7.n.8
Cap.12.sess.24.habet locum in Archidiaconis habentibus iurisdictio-

risdictionem,lib.4.q.1.num.9
Cap.15.sess.25.de reg.comprehendit Hierosolymitanos, li.6. q.2.nu.120
Cap.16.sess.25.de reg.habet locum in renunciante intuitu ingressus,l.3.q.13.n.9
Cap.16.sess.25.de reg.habet locum in renunciatione benefic. li.3.q.13.nu.5
Cap.21.sess.25.de regul.an illa verba ¦sint consultiua, vel præcise,li.4.q.5.n.3
Cardinales aliqui fuerunt priuati tempore Iulij,l.1.q.10.n. 28
Cardinales an comprehendantur sub regula de infir.lib.12.q. 4.nu.4.& 12
Cardinales an comprehendantur sub regula Cancellariæ de consensu in resignationibus,l.8.q.8.n.8.& 17
Cardinales antiquitus sepelebant mortuos,& infantes baptizabant,li.2.q.1.n.34
Cardinales appellantur fratres Papæ,l.3.q.1.n.71
Cardinales assistunt Papæ,l.7.q.12.n.14
Cardinales comprehenduntur sub c.de multa de præb.lib.12. q.4.nu.10
Cardinales comprehenduntur in regula de extenden.consens.lib.li.8.q.8.n. 149
Cardinales comprehenduntur sub regulis Cancellariæ, li.11. q.4.nu.6
Cardinales comprehenduntur sub dispositione concernente salutem animarum,l.12.q.3.n.13
Cardinales comprehenduntur sub Clem.Auditor. de rescr.l. 11.q.4.n.12
Cardinales comprehenduntur vbi agitur de obuianda fraude,l.8.q.8.n.146.& l.11.q.4.n.8
Cardinales creantur in consistorio,l.8.q.4.n.2
Cardinales congregant Concilium pro tollendo schismate,l. 8.q.3.nu.5
Cardinales debent esse stabiles,l.9.q.25.n.21
Cardinales debent recludi in conclaui ad eligendum Papam, li.11.q.13.n.133
Cardinales debent residere in vrbe,l.1.q.10.n.24
Cardinales diaconi quot,li.7.q.12.n.4
Cardinales de raro renunciant Cardinalatum,l.5.q.2.n.1.
Cardinales dicuntur Reges,l.7.q.12.n.18
Cardinales dicuntur maxini,& Principes,l.7.q.12.n.19
Cardinales Episcopi habent ius destituēdi in suis diœcesibus, li.7.q.12.n.6
Cardinales Episcopi possunt recipere resignationes, lib.7.qu. 12.num.7
Cardinales ex qua causa habent priuilegia,l.7.q.28.n.7
Cardinales Episcopi sunt sex,l.7.q.12.n.12
Cardinales faciunt vnum corpus cum Papa,l.1.q.10.n.26
Cardinales habentes facultatem conferendi comprehenduntur sub reg.de infirm.l.12.q.13.n.2.
Cardinales habent indulta conferendi beneficia,l.7.q.12.n.23
Cardinales habentur pro residentibus,l.3.q.1.n.74
Cardinales hodie assistunt Papæ,& sunt eius consiliarij, li.2. q.1.nu.35
Cardinales in suis titulis habent correctionem,& iura episcopalia,l.7.q.12.nu.10
Cardinales laborant pro Ecclesia vniuersali,l.3.q.1.n.68
Cardinali legato quando credatur,l.8.q.11.n.30
Cardinales multi fuerunt priuati,l.7.q.11.n.16
Cardinales non conferentes beneficia resignata intra mēsem, sunt priuati potestate conferendi,l.11.q.2.n.8
Cardinali non creditur in litteris quæ tertij præiudicium concernunt,li.8.q.11.nu.32
Cardinales nonnulli laudantur,li.1.q.2.n.2.cum seq.
Cardinalis non præsumitur dicere mendacium,l.8.q.11.n. 34
Cardinales nullam habent potestatem in Papam, lib. 3.q.18. num.118
Cardinales offendentes priuantur ipso iure,l.11.q.10.n.1.
Cardinales non possunt a Curia discedere sine licentia Papæ, li.1.q.10.n.27
Cardinales non possunt conferre beneficia vacantia,l.7.q.12. num.22
Cardinales possunt conferre ordines minores in proprijs titulis,li.4.q.2.n.88
Cardinales possunt tenere per sex menses beneficia vacantia, obitum suorum familiarium,li.11.q.2.n.17
Cardinales possunt recipere renunciationem episcop.& Abb. quæ retinent in commendam,l.7.b.12.nu.21
Cardinales possunt visitare in titulis,l.7.q.12.n.11
Cardinales priuantur in consistorio,l.7.q.11.n.15
Cardinales post renunciationem episcopatus non possunt recipere renunciationem,neque in mensibus suis quando hoc spectat ad Episcopum,l.7.q.12.n.25
Cardinales presbyteri possunt conferre & destituere,l.7.q.12 num.9.
Cardinales presbyteri possunt conferre vacantia in suis diœcesibus,l.7.q.12.n.5
Cardinales post renunciationem non cogitur stare in Curia l.1.q.10.num.9
Cardinalis præfectus cur dicat in signatura supplicationis in præsentia Papæ,l.8.q.7.n.80
Cardinalis præfectus signaturæ gratiæ quomodo signet,li.8.q. 7.num.26
Cardinales presbyteri,l.7.q.12.n.3
Cardinales presbyteri possunt recipere renunciationem existentium in suo titulo,l.7.q.12.n.8
Cardinales præsentes in Curia,& resignantes, quomodo præstent consensum,l.9.q.11.n.7
Cardinales præstant consensum in resignationibus per cedulā subscriptam & sigillatam,l.8.q.8.n.16
Cardinales proponunt consistorialia,l.8.q.5.n.15
Cardinales renunciantes beneficia comprehendūtur sub reg. de infir.l.12.q.4.n.7
Cardinales renunciantes episcopatus retinent facultatem conferendi in mensibus Papæ ex indulto,l.7.q.12.n.24
Cardinalatus renunciatio debet fieri in consistorio,l.8.q.4.n.9
Cardinales repræsentant Ecclesiam,l.7.q.5.n.13
Cardinales sunt columnę Ecclesiæ,l.7.q.12.n.16
Cardinales sunt familiares non tamen continui commensales l.2.q.16.n.43
Cardinales sunt latus Papę,li.1.q.10.n.25.& l.3.q.1.n.69
Cardinales sunt fratres Papæ,l.5.q.6.n.90
Cardinales sunt Senatores,l.7.q.12.n.17
Cardinales tenentur publicare,cum eis resignantur beneficia, li.11.q.4.n.5
Cardinales tenentur residere in Curia,li.2.q.1.n.36
Cardinales tenentur residere in vrbe,l.7.q.12.n.13
Cardinalatum acceptare nemo cogitur,l.3.q.18.n.10
Cardinalatus aliquando fuit recusatus,l.3.q.18.n.11
Cardinalatus cum Episcopatu est incompatibilis,l.3.q.1.n.73
Cardinalatus dignitas maxima,l.3.q.18.n.73
Cardinalatus Episcopatus,& Abbatia sunt beneficia,lib. 1.q. 1.num.56
Cardinalatus est beneficium Ecclesiasticum,l.2.q.1.n.33
Cardinalatus est maior dignitas post Papatum,li.12.q.4.nu.6. & num.15
Cardinalatus non potest renunciari nisi coram Papa,lib.7.q. 11.num.12
Cardinalatus potest per procuratorem renunciari,l.9.q 2.n.2
Cardinalatus potest renunciari,l.2.q.1.n.32
Cardinalatus renunciatur simpliciter,l.2.q.1.n.60
Cardinalibus concedit Papa retentionem in omnibus promotionibus,l.3.q.1.n.67
Cardinalibus dandam reseruationem fructuum statuit Alex. vi.l.6.q.1.n.35
Cardinalis apponens manus in supplicationem post signaturam Papæ dicitur expresse consentire,l.8.q.10 n.24
Cardinali asserenti se delegatum non creditur,l.8.q.11.n.33
Cardinalis consensus requiritur in prouisione beneficij familiaris Cardinalium,l.12.q.4.n.23
Cardinalis cum est Datarius subscribit pro Datario,li.8.q.7. num.23
Cardinalis de Camerino laudatur,l.8.q.9.n.4
Cardinalis de Medices renunciauit Cardinalatum per procuratorem,l.9.q.1.n.12
Cardinalis de Medices quare renunciauit,l.5.q.2.n.4
Cardinalis dicitur pars corporis Papæ,l.7.q.12.n.15
Cardinalis habens facultatem conferendi per cessum non potest con-

test conferre vacantia per resignationem,l.1
Cardinalis Matthæus laudatur,l.11.in præf.n.24
Cardinalis monachus legatus an vtatur his insignis,li.7.q.13. num.8
Cardinalis non differt à priuato,in his quæ respiciunt animā, lib.11.q.4.n.9.
Cardinalis non potest conferre vigore indulti illo non expedito,l.7.q.21.n.21
Cardinalis non residēs in Curia post monitionem potest priuari,li.1.q.10.n.23
Cardinalis Parisius fuit præfectus signaturæ gratiæ,lib.8.q.7. num.27
Cardinalis Pinellus laudatur,l.11.in præf.n.24
Cardinalis potest constitui procurator ad resignandum,li.9.q. 3.num.2
Cardinalis post cessionem Episcopatus non potest conferre,l. 1.q.7.n.18
Cardinalis præfectus signaturæ signat supplicationes per cessum,li.8.q.7.n.79
Cardinalis relaturus in Consistorio aliquam Ecclesiam mittit schedulam Cardinalib.l.8.q.5.n.19
Cardinalis tenetur residere in Curia,l.1.q.10.n.8
Cardinalis Valentinus quare renunciauit,l.5.q.2.n.3
Cardinalium duę partes faciunt Papam,l.11.q.13.n.130
Cardinalium indulta capiunt beneficia patrimonialia,lib.2.q. 12.num.5
Cardinalium officium est assistere Papæ,l.3.q.1.n.70
Cardinalium Ordo triplex,li.7.q.12.n.1
Cardinalis reseruatio propter familiaritatem cessat in resignatione conditionali,l.1.q.4.n.40
Carcer iustus non inducit metum,li.13.q.1.n.165
Carcer largo sumpto vocabulo quomodo accipiatur,li. 13.q. 1.num.128
Carcer præbet iustam causam non restitutionis, lib. 11.q 13. num.122
Carcer probat iustam causam non publicādi,l.11.q.13.n. 121
Carcer probat iustum metum,l.13.q.1.n.117
Carcer tunc annullat contractum cum contrahitur cum persona,quæ fuit causa carcerationis,l.13.q.1.n.120
Carcer vt præbeat iustum metum debet esse iniustus,lib.13.q. 1.num.161
Carceratum fuisse probans,videtur iustum metum probare, li.13.q.1.n.118
Carceratus ob delictum non restituitur,l.11.q.13.n.123
Carceris perpetui sententiam non inducit priuationem beneficij,l.3.q.16.n.29
Causa ciuilis quæ,l.14.q.10.n.45
Causa collationis exprimitur in collatione,l.8.q.9.n.49
Causa commissa canonico, vel N. habenti dignitatem an ea renunciata possit de illa cognoscere,l.1.q.11.n.1
Casus dicitur comprehendi,vbi adest eadem ratio, li.11.q.3. nu.21.& n.57
Casus excluſus si includatur alia via tunc,&c.l.5.q.3.n.206
Castus quis præsumitur,l.10.q.3.n.62
Casus legis cum habemus nulla est dubitatio,l.9.q.1.n.2
Casus fortuiti an excusent a publicatione,l.11.q.13.n.75
Casus in quibus exempti etiam regulares per Cōcil.Trid.subijciuntur Episcopis,l.3.q.11.n.8
Casus non comprehensus,remanet sub dispositione iuris, lib. 11.q.5.n.7
Casus omissus relinquitur dispositioni iuris communis,l.5.q. 6.nu.194
Casus omissus relinquitur dispositioni iuris,l.12.q.12.n.4
Casus omissus non potest dici expressus,l.11.q.11.n.41
Cathedralis expressio sub nomine sancti non vitiat expressionem,li.10,q.2.n.23
Cautio bancaria cessat resignato beneficio,l.1.q.8.n.10
Cautio bancaria quid,l.6.q.2.n.150
Cautum non reperiri non est dicendum,l.8.q.8.n.89
Causa commissa Vicario non transit ad successorem,l.7.q.24. num.78
Causa committitur contemplatione dignitatis,l.1.q.11.n.2
Causa criminalis quæ,li.14.q.10.n.45.& n.46.& 47.
Causæ Episcoporum cognoscuntur ab auditore Cameræ,lib. 1.quæst.10.num.41.
Causa expressa in coadiutoria probanda,li.10.q.3.n.26
Causa facit recedere a regulis iuris,li.6.q.1.n.9.& li.3. q.18.n. 16.& li.5.q.3.n.204
Causa finalis quæ ponitur in prohemio,li.3.q.5.n.9.& li. 10.q. 1.n.5.& li.11.q.1.n.85.& q.13.n.128
Causa impetrationis certo modo solet committi extra Curia cum ibi commissum est delictum,l.3.q.16.n.64
Causa impetrationis certo modo dicitur profana,lib. 3. q. 16. num.65
Causa in vnaquaque re consideranda,l.5.q.1.n.1
Causa iusta præsumitur in iudice,l.11.q.10.n.26
Causa magna quæ,l.5.q.6.n.144
Causa præsumitur in dispensatione,l.5.q.6.n.130
Causa præsumitur in Papa,l.5.q.1.n.10
Causa requiritur in renunciatione,l.8.q.9.n.8
Causa requiritur in resignation beneficij,ll.5.q.1.n.2.
Causa sufficiens ad renunciandum Cardinalatum,l.5.q.2.n.2
Causa vt sit iusta tria requiruntur,l.5 q.3.n.210
Causæ committuntur constitutis in dignitatibus quia præsumuntur periti,l.1.q.11.n.14
Causæ committuntur à Sede Apostolica constitutis in dignitate,l.1.q.11.n.3
Causæ iustæ ex quibus subditus potest se eximere a iurisdictione iudicis,l.3.q.11.n.7
Causæ matrimoniales Episcopus cognoscit,l.3.q.11.n.15
Causæ quatuor ex quibus imponatur pensio,l.6.q.2.n.130
Cæcus electus Papa sustinetur,l.5.q.6.n.45
Cæcus non potest esse tutor,vel curator,l.5.q.3.n.22
Cæcus excusatur a muneribus personalibus,l.5.q.3.n.237
Cæcus non potest esse iudex,l.5 q.3.n.24.
Cæcus non potest exequi munus pastorale,l.5.q.3.n.21
Cæco datur coadiutor,l.5.q.6.n.37
Cæco comparatur illiteratus,l.4.q.11.n.22
Cæcus non potest ministrare,& non potest promoueri,li.5.q. 6.num.36
Cedere verbum est æquiuocum & capitur multis modis, li.1. q.1.n.67
Cedere renunciare,& resignare confunduntur,l.1.q.1.n.71
Cedens reseruatarius pensionis docere debet de iure cessō.l.6. q.2.n.105
Cedens litem ob metum potest prosequi ius suum non obstāte cessione,l.13.q.1.n.51
Cedens in manibus non habentis facultatem cogitur postea renunciare,.3.q.18.n.37
Cedendi licentiam petens simplex beneficiarius ab Episcopo cogitur cedere,l.3.q.18.n.62
Cedendi petens licentiam cogitur cedere etiam si alteri non fit ius quæsitum,l.3.q.18.n.64
Cedens habetur pro mortuo,l.1.q.16.n.26
Cedere alteri aliud est,& aliud renunciare simpliciter,lib.1.q. 3.num.1
Cedituri iuri beneficium renunciatur,l.1.q.1.n.76
Cedens tertio actionem spolij non potest agere spolio,lib.13. q.5.nu.72
Cedens non tenetur docere de iure cessio respectu resignatarij,l.6.q.2.n.106
Cedens vni alteri cedere nequit,l.1.q.15.n.6
Cedendi promissio facta in fraudem non ligat,l.3.q.18.n.85
Cedendi licentiam per procuratorem petens cogitur cedere, l.3.q.18.n.63
Celebrare qui dicatur incontentum clerie.l.5.q.6.n.204
Cælestinus vbi renunciauit,l.8.q.3.n.9
Cælestinus cessit Papatum propter imperfectionem,li.2.q.1. num.17
Cælestinus de consensu Cardinalium statuit Papam posse renunciare Pontificatum;l.2.q.1.n.19
Cælestinus Quintus pluribus vnam rem concedebat,l.9.q.25. num.20
Censura quid,l.5.q.6.n.68
Censura continet excommunicationem,suspensionem, & interdictum,li.5.q.6.n.69
Censuræ latæ contra resignantem antequam resignatarius acceptet,tenent,l.1.q.3.n.58

Certioratus non debet intimari,l.1.q.6.n.59
Cæsenaten.eccleſiæ ſtatus,l.8.q.5.n.39
Ceſſio commendæ eſt publicanda,l.11.q.5.n.32
Ceſſio beneficij vniti abſque derogatione vnionis non tenet,l. 12.q.3.nu.51
Ceſſio litis poteſt fieri coram notario cauſæ,l.7.q.25.n.7
Ceſſio eſt donatio,l.9.q.29.n.2
Ceſſio litis poteſt fieri coram notario in abſentia iudicis, ll.2. q.3.nu.15
Ceſſio non tenet quando procurator debet renunciare reſeruato regreſſu,& reſignauit ſimpliciter nulla de eo diligentia facta,l.1.q.3.n.68
Ceſſio ad fauorem poſſeſſoris poteſt fieri corã Auditore Rotæ,l.11.q.5.n.59
Ceſſio litis facta metu eſt nulla,l.13.q.1.n.50
Ceſſio beneficij in quo reperitur reſeruatus regreſſus valet ſi eſt facta cum derogatione,l.2.q.18.n.2
Ceſſio Epiſcopatus non eſt publicanda,l.11.q.3.n.25
Ceſſio beneficiorum conſiſtorialium, quæ in conſiſtorio proueniẽtur,non eſt publicanda,l.11.q.3.n.27
Ceſſio beneficiorum conſiſtorialium,quę non prouidentur in Conſiſtorio,eſt publicanda,l.11.q.3.n.26
Ceſſio iuris eſt publicanda,& n.54.l.11.q.4.n.51
Ceſſionis exceptio operatur idem quod exceptio litis finitæ,l. 1.q.13.n.37
Ceſſionis beneficium poteſt a Principe impetrari lite pendente,l.2.q.3.n.36
Ceſſionem illius,qui contra ſe habuit rem iudicatam, ordinarius recipere non poteſt,l.2.q.3.n.110
Ceſſio beneficiorum ſuper quibus ſunt conceſſæ reſpectiue cũ derogatione eſt valida,l.2.q.10.n.5
Ceſſionarius non poteſt transferre ius quod a cedente non accepit,l.3.q.9.n.14
Ceſſante ratione,ceſſat diſpoſitio,l.11.q.3.n.10.& q.13.n.77
Ceſſante cauſa ceſſat effectus,l.1.q.8.n.4
Ceſſante vna ratione,remanet diſpoſitio fundata in reliquis, li.11.q.4.nu.50
Ceſſante vna ratione ſuſtinetur alia quando diſpoſitio fundatur ſuper duabus,li.1.q.2.n.22
Ceſſante cauſa prohibitionis ceſſat prohibitio,l.2.q.6.n.37
Ceſſantibus verbis legis ceſſat diſpoſitio,l.8.q.8.n.148
Ceſſante cauſa ceſſat diſpoſitio,l.3.q.6.n.56
Ceſſante præſuppoſito legis,ceſſat diſpoſitio,l.11.q.5.n.9
Charitas bonum notabile,l.5.q.3.n.113
Charitas maxima omnium virtutum,l.5.q.3.n.114
Charitas ordinata plus amat ſe in vngue pedis, quam proximum in capite,l.9.q.17.n.118
Charitas ordinata incipit a ſeipſo,l.9.q.17.n.117
Characterem habens abſque executione eſt ac ſi non haberet ad beneficia conſequenda,l.4.q.3.n.64
Clericatus probatur commmuni opinione,l.4.q.2.n. 70
Cyriacus, & Cœleſtinus renunciarunt coram Cardinalibus li.7.q.5.n.12
Cyriacus renunciat Papatum,vt coronam martyrij conſequetur,li.2.q.1.n.14
Citatio partis requiritur in abſolutione a iuramento,l.3.q.18. nume.133
Citatio præſumitur facta ad inſtantiam partis,l.10.q.8.n 57
Citatio eſt iuris naturalis,l.11.q.10.n.20
Citanda eſt pars in abſolutione à iuramento interpoſito ſuper actu metu celebrato,l.13.q.1.n.38
Citatio partis non requiritur in correctione litterarum,li.8.q. 7.num.193
Circumſtantiæ ex quibus metus iudicis reputatur iuſtus,li.13. q.1.num.217
Clauſula appellatione poſtpoſita poſita in litteris operatur,vt executionem veniat per viam attentati reuocanda,lib.8.q. 7.n.173
Clauſula appellatione poſtpoſita nihil operatur cum quis notorie grauatur,l.8.q.7.n.174
Clauſula ac ſi de verbo & cap.operatur ac ſi indiuiduo omnia eſſent expreſſa,l.12.q.14.nu.16.
Clauſula poſita in ſupplicatione per aſſecutionem &c.quid imdortet,l.8.q.7.n.67
Clauſula dummodo accedat patronorum conſenſus non veri ficatur in conſenſu tacito,l.2.q.4.n.59
Clauſula dummodo non ſit alteri quæſitum redit gratiam conditionalem,l.11.q.7.n.81
Clauſula & coram Notario,&c.capit etiam beneficium renunciatum coram duobus Notarijs,l.8.q.7.n.161
Clauſula cum extenſione litis an detur in reſignatione, libr.8. q.7.nu.69
Clauſula & non alias eſt limitatiua,l.1.q.2.n.18
Clauſula & coram Notario,&c.operatur vt Papa videatur legitime priuare,l.8.q 7.n.160
Clauſula & coram Notario,&c.operatur vt Papa admittat reſignationem factam coram quocumque,l.8.q.7.n.158
Clauſula & coram Notario & teſtibus opponi ſolita in ſuppli catione quos effectus producat,l.8.q.7.n.157
Clauſula etiam deuol.poſita in ſupplicatione quid importet,l. 8.q.7.num.68
Clauſula ex tunc in actu conditionali refertur ad conditionẽ & nihil antea effecit.l.1.q.3.n.85
Clauſula & non alias inducit conditionem,l.8.q.7.n.98
Clauſula & non alias de ſtylo in renunciationibus ſolet apponi,l.1.q.2.n.17
Clauſula etſi ad alicuius præſentationem non derogat iuri patronatus laicorum,l.2.q.4.n.37
Clauſula ex tunc in actu conditionali quid efficiat,l.6. q.n. 59
Clauſula apponi ſolita in ſupplicatione aut ex alterius perſona quid comprehendat,l.8.q.7.n.65
Clauſula,quod fuit examinatus & repertus idoneus ponitur in prouiſione parochiali,li.8.q.9.n.110
Clauſula habens aliunde reſpicit ſubſtantiam gratiæ,l.3. q.14. num.6
Clauſula motu proprio non tollit incompatibilitatem beneficiorum,l.3.q.1.n.126
Clauſula motu proprio non tollit defectum intentionis,l.3.q. 1.n.127
Clauſula,modo & forma bene viſis,quid importet,l.9.q. 19.n. 79.& nu.80
Clauſula monialium comendata eſt Epiſcopo,l.3.q.11. n.16
Clauſula non alias nec alio modo valde operatur,li.1.q4.n.61
Clauſula non obſtantibus effectus,l.11.præſ.n.8.
Clauſula non obſtantibus non operatur derogationem beneficij iuris patronatus,l.8.q.7.n.177
Clauſula non obſtantibus,&c.ſolet apponi in prouiſione quæ fit in Curia,l.2.q.20.n.8
Clauſula non obſtantibus poſita in litteris quid operetur, li.8. q.7.num.175
Clauſula non obſtantibus non derogat regulis Cancellariæ,l. 8.q.7.num.176
Clauſula non obſtantibus eſt derogatoria,l.11.præſ.n.7
Clauſula non obſtante demonſtrat mentem & intentionẽ diſponentis,l.11.q.11.n.42
Clauſula non obſtante non tollit conſtitutionem cõciliarem, li.6.q.2.n.38
Clauſula non obſtante ſtat demonſtratiue non reſtrictiue, li. 11.q.11.n.44
Clauſula non alias nec alio modo habet naturam præciſam,l. 7.q.1.n.64
Clauſula non alias,&c.non operatur cum ſuperior offenditur in facto,l.7.q.1.n.69
Clauſula non alias nec alio modo apponitur a copiſtis, li.1.q. 2 num.11
Clauſula non aliter importat conditionem,l.14.q.3.n.20
Clauſula & non alias non facit ius abdicare,l.4.q.2.n.52
Clauſula non alias,nec alio modo eſt hodie neceſſaria, li.1.q. 2.nu.26
Clauſula,& non alias nec alio modo conditionem inducit, l. 1.q.2.n.18
Clauſula non alias inducit formam,l.7.q.1.n.65
Clauſula prout bene viſum fuit,&c.poſita in mandato, an videatur dare liberam poteſtatem,l.9.q.17.n.30
Clauſula prout viſum fuit poſita in mãdato, reſpicit modum expeditionis,l.9,q.16.n.46
Clauſula poſita in mandato prout bene viſum fuit importet, li.9.q.17.n.23

Clauſula poſita in ceſſione quia reſignans habet vnde viuat reſpicit ſubſtantiam gratiæ,l.2.q.6.n.41
Clauſula prout bene viſum fuit poſita in mãdato,an includat facultatem donandi,l.9.q.17.n.24
Clauſula præſeruatiua iuris tertij ponitur in prouiſione,li.11. q.7.n.48
Clauſula,pro hac vice tantum ſolet dici in derogatione,lib.2. q.4.nu.61
Clauſula apponi ſolita in ſupplicatione ſeu per liberam reſignationem quid importet,l.8.q.7.n.66
Clauſula quouis modo eſt latiſſima,l.8.q.7.n.134
Clauſula quouis alio modo,&c.cur apponatur in litteris,lib. 8.q.7.n.129
Clauſula quouis modo capit] beneficium quod vacat de præſenti,non autem de futuro,l.8.q.7.n.143
Clauſula quouis modo obtenta a reſignatario non capit vacationem inductam per reg.de infirm.l.12.q.14.n.23
Clauſula quouis modo capit vacationem de præſenti,lib.12.q. 14.nu.25
Clauſula quouis modo quam vacationem capiat, lib. 11. q. 6. num.121
Clauſula quouis modo quando comprehendat vacationem p extraneam perſonam,l.8.q.7.n.136
Clauſula quouis modo capit vacationem tempore date,l. 11. q.7.nu.16
Clauſula ſiue alio quouis modo capit vacationem etiam per priuationem,li.8 q.7.n.156
Clauſula ſiue alio quouis modo non ſe extendit ad perſonam non expreſſam,l.8.q.7.n.144
Clauſula ſiue alio quouis modo includit omnem modum vacandi,l.8.q.7.n.64
Clauſula ſiue alio quouis modo capit beneficium vacans per obitum in Curia,l.8.q.7.n.141
Clauſula quorum tenores non operatur indiuiduam mentionem,l.8.q.7.n.183
Clauſula ſi Sanctiſſ.D.N.&c.excuſat a ſimonia,l.14.q.5.n. 10
Clauſula,ſi habet plures effectus,l.7.q.1.n.62
Clauſula ſaluo noſtro,&c.quid importet,l.8.q.9.n.120
Clauſula inſtrumenti ſponte iuraſſe quid operetur,lib.13.q.5. num 54
Clauſula inſtrumenti ſponte iuraſſe ponitur a Notarijs de eorum voluntate,l.13.q.5.n.56
Clauſula teque abſoluentes poſita in litteris quid importet, l. 8.q.7.n.120
Clauſula teque abſoluẽtes oritur ex corpore ſupplicationis in ſecunda parte,l.8.q.7.n.128
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur inſordeſcentibus, l.8.q.7.n.121
Clauſula poſita in litteris teque abſoluentes non prodeſt hæreticis,l.8.q.7.n.124
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur incendiarijs, li.8. q.7.n.126
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur ſuſtinenti excommunicationem vltra quatuor menſes,l.4.q.3.n.58
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur committentibus falſum ſuper litteris Apoſtolicis,l.8.q.7.n.125
Clauſula teque abſoluentes non ſuffragatur irregularibus ob notoriam fornicationem,l.8.q.7.n.122
Clauſula teque abſoluentes,&c.facit valere collationem factã ſuſpenſo,l.4.q.3.n.62
Clauſula teque abſoluentes, &c. poſita in litteris quid operetur,li.4.q.3.n.53
Clauſula teque abſoluentes,&c.non facit valere collationem factam inſordeſcenti,l.4.q.3.n.57
Clauſula transferendi penſionem,regulariter non conceditur li.9.q.17.n.142
Clauſula neque vis neque metus debet poni in mandato ad reſignan.l.9.q.7.n.43
Clauſula vocato poſſeſſore debet poni in litteris prouiſionis ob non factam publicationem,l.11.q.10.n.9
Clauſula vocato,&c.debet poni in omnibus priuationibus ipſo iure in prouiſionibus,l.11,q,10,n.22
Clauſulæ generales capiunt vacationem inductam per reg. de infirm.l.12.q.10.n.27
Clauſulæ generales non inducunt derogationem iuris patronatus,l.2.q.4.n.36
Clauſulæ generales videntur poſitæ de conſenſu reſignatarij, li.8.q.7.n.188
Clauſula generalis non extenditur ad veriſimilia,lib,12.q.14. num.11
Clauſulæ generales non capiunt beneficia reſignata in Curia, li.1.q.4.n.39
Clauſulę generale ſunt dependentes a reſignatione,li. 8.q.7. num.187
Clauſula quod non poſſit dici de nullitate quomodo intelligenda,l.6.q.3.n.9
Clauſulæ generales non derogant reg.Cancell.l.8.q.8.n.123
Clauſulæ omnes annullantur annullato principali actu,li.12. q.14.n.28
Clauſula in fine poſita refertur ad omnia præcedentia,li. 8.q. 7.num.71
Clauſula derogatoria ſufficit,quamuis tenor nõ exprimatur, l.11.præſ.n.10
Claris,nullum dubium,l.10.q.6.n.39
Clerus non poteſt deferere Eccleſiam ob perſecutionem,li.5. q.3.n.139
Clericatus exprimendus in impetrationibus,l.8.q.7.n.45
Clericatus an probetur per famam,l.10.q.3.n.34
Clericatus probatur ex duobus teſtibus qui fuerunt præſentes ordinationi,l.10.q.3.n.33
Clericatus illegitimi ex ſola fama non probatur,l.10.q.3.n.35
Clericatus poteſt probari per litteras Epiſcopi,l.10.q.3.n.30
Clericatus probatur ex longo vſu,l.10.q.3.n.32
Clericatus Sancti Petri poteſt renunciari,l.2.q.1.n.128
Clericatus probatur per communem reputationem, l.7.q.23. n.43.& 29.n.5
Clerici non debent ſordidum quæſtum exercere,l.5.q.6.n.177
Clericus vno debet eſſe contentus beneficio,l.5.q.6.n.109
Clericus tenens plura beneficia peccat,l.5.q.6.n.118
Clericus non deponitur niſi ob graue crimen,l.5.q.3.n.10
Clericus priuatur ex ſcandalo,l.5.q.3.n.163
Clericus effectus miles ſecularis amittit beneficium,lib.1.q.1. num.22
Clericus contrahens etiam matrimonium nullum perdit beneficia,l.7.q.1.n.19
Clericus priuatur propter deſertionem,l.7.q.1.n.30
Clericus deponitur ob falſum in litteris Apoſtolicis,li. 4.q.3. num.25
Clericus contrahens matrimonium videtur renunciare regreſſui,& liti ad beneficia,l.1.q.1.n.14
Clericus contrahens matrimonium videtur renũciare penſioni,l.1.q.1.n.15
Clerico prohibetur tabellionatus officium,l.4.q.9.n.22
Clericus accipiẽs beneficium animo renunciandi peccat,lib. 4.q.11.n.41
Clerici in ſacris non poſſunt matrimonium contrahere,li.5.q. 6.nu.184
Clericorum continentia de iure poſitiuo,l.3.q.18.n.136
Clerici ſunt ſubiecti Epiſcopo,l.7.q.14.n.5.
Clericus coniugatus non poteſt habere beneficium,lib.4.q.2. num.99
Clericus coniugatus non poteſt beneficium etiam ſimplex,li. 4.q.2.nu.28
Clericus coniugatus,vt laicus reputatur præterquam in priuilegio canonis,l.4.q.2.n.100
Clericus coniugatus habetur pro laico,l.4.q.2.n.25
Clericus prohibetur habere vxorem,l.13,q.5.n.91
Clericus accipiens beneficium animo accipiendi vxorem peccat,l.4.q.11.n.42
Clerici ordinantur ad titulum patrimonij prout Epiſcopus indicauerit,l.2,q.6.n.8
Clerici a iure diuino habent priuilegium, vt non poſſint conueniri coram laico,l.7.q.9.n.5
Clericus dotans Eccleſiam ex bonis patrimonialibus acquirit ius patronatus laicale,l.1.q.4.n.41
Clerici nunquam debent eiici,l.5.q.3.n.159
Clericus non habens ordines ſacros poteſt renunciare abſque quo habeat quo viuat,l.5.q.6.n.178

Clericus non potest renunciare etiam coram clerico laico, li. 7.q.9.n.10
Clericus non potest renunciare etiam coram laico patrono, l. 7.q.9.nu.14
Clericus potest dare mandatum ad resignandum, absque consensu capituli Ecclesiæ, quam renunciat, l.9.q.7.n.53
Clericus simplex potest recipere resignationem, l.7.q.10.n.4
Clericus non potest recipere renunciationem, l.7.q.16.n.5
Clericus non potest renunciare coram laico etiã Rege, & Imperatore, l.7.q.9.n.12
Clericus non potest renunciare etiam coram laicis probis, li. 7.q 9.nu.9
Clericus qui amisit priuilegium per dimissionem habitus per eius receptionem illud recuperat, l.7.q.1.n.20
Clericus probatur per delationem habitus, & communem reputationem, l.6.q.4.n.45
Clerico simplici potest competere ex priuilegio ius conferendi, l.7.q.10.n.9
Clericus an probetur per indicia, l.10 q.3.n.31
Clerici prohibentur seruire Ecclesiæ ratione scandali, l.5.q.6. nu.101.& n.103
Clericorum bona præsumuntur acquisita de bonis Ecclesiæ, li.14.q.7.n.48
Clem. litteris de prob. habet locum duntaxat in Papa, lib.8.q. 11.num 6
Clem. Auditor de rescript. comprehendit Cardinales, l.11.q. 4.num.12
Clem. vlt. de procur. habet locum etiam in morte ciuili, lib.7. q.28.nu.2
Clem. prima de procur. habet locum in renunciatione, li.2.q. 3.n.107.& l.11.q.5.n.58
Clem. vlt. de procur. habet locum etiam in morte ciuili, l.1.q. 5.n.43.& l.11.q.5.n.57
Clem. ad compescendum de seq. poss. fruct. habet locum in Abbatissa, l.2.q.1.n.72.& l.3.q.12.n.16
Clemens post renunciationem fuit rursus electus, l.2.q.1.n.13
Clemens cur papatui renunciat, l.2.q.1.n.11
Clementis VII. const. de consensib. vide supra constitutio.
Clem. VII. cõcessit Cardinali Medices dispositionem fructuũ omnium beneficiorum per sex menses, l.6.q.1.n.8
Clemens Octauus quando electus, li.11.q.13.n.135
Coadiutor ad quod datur, & quid debeat facere, l.7.q.20.n.16
Coadiutor datur corpore impeditis, l.5.q.6.n.15
Coadiutor datur Episcopo ęgroto, l.7.q.20.n.7
Coadiutor datur illiteratis curatis, l.5.q.6.n.104
Coadiutor datus propter temporalia non potest conferre, li.7. q.20.n.22
Coadiutor datus propter temporalia non potest recipere resignationes, l.7.q.20.n.21
Coadiutor datus ad spiritualia põt conferre de consensu Episcopi, l.7.q.20.n.23.
Coadiutor datur paralitico, l.5.q.6.n.21
Coadiutor datus dementi habet liberam potestatem in spiritualibus, & temporalibus, l.7.q.20.n.25
Coadiutor datur ad tempus, & in perpetuum, li.7.q.20.n.13
Coadiutor datur dementi, l.7.q.20.n.9
Coadiutor datus dementi potest conferre omnia beneficia, l.7 q.20.nu.26
Coadiutor datus dementi potest recipere renunciationem, li. 7.q.20.nu.27
Coadiutor dandus cum causa, l.7.q.20 n.5
Coadiutor datur contemplatione Ecclesiæ, & prælati, lib.7.q. 20.num.11
Coadiutor datur leproso, l.7.q.20.n.8
Coadiutorem dandi causam Papa examinat in consistorio, l.7. q.20.nu.15
Coadiutor datur curato ignoranti, l.5.q.4.n. 13
Coadiutor datur leproso, l.5.q.3.nu.20
Coadiutor datur suspecto de delapidatione, l.7.q.20.n.10
Coadiutor datur seni inhabili, l.5.q.3.n.55
Coadiutor datus ad spiritualia potest recipere resignationes, l.7.q.20.nu.24
Coadiutor dicitur prælatus, l.7.q.20.nu.17
Coadiutor habet curam exercitij, l.7.q.20.nu.18
Coadiutor non datur cœco, l.5.q.6.n.37
Coadiutorum origo antiquissima, l.7.q.20 n.1
Coadiutor potest recipere resignationem si hoc ei fuit concessum, l.7.q.20.n.19
Coadiutoris potestas a forma procedit, l.7.q.20.n.20
Coadiutor senectuti datur, l.7.q.20.n.6
Coadiutorem solus Papa dat, l.7.q.20.n.14
Coadiutoriæ comprehenduntur sub indultis Cardinalium, li. 6.q.5.num.70
Coadiutoriæ & regressus æquiparantur, l.6.q.5.n. 71
Coadiutores qui deligerunt, l.7.q.20.n.2
Coadiutoria prohibita in quo conc. l.7.q.20.n.4
Coadiutoria quam ætatem requirat, li.5.q.6.n.8
Coadiutorias solus Papa concedit, l.6.q.5.n.15
Coadiutoria in beneficio curato cui possit concedi, l.4.q.9. numero 19
Coacta voluntas est voluntas, li.13.q.2.n.10
Coeum mediocrem præstando satisfacit, li.5.q.3.n. 104
Cogi ad renunciandum nemo potest, l.2.q.18.n.1
Conferre beneficia est iurisdictionis, l.7.q.21.n. 12
Collatio fieri non potest vigore alternatiue litteris non expeditis, l.7.q.21.nu.15
Collatio beneficiorum aliquando reseruatur resignanti, li.6.q. 1.num.14
Collatio beneficij reseruati resignati coram ordinario specta ad Papam, li.7.q.12.n.29
Collatio beneficij reseruati facta per inferiorem est nulla, li.2. q.16.num.8
Collatio beneficij resignati coram Episcopo in mensibus spectantibus ad Cardinalem ex indulto spectat ad tuendum Cardinalem, l.7.q.12.nu.28
Collatio beneficij nondum vacantis non tenet, l.2.q.22. nu.5
Conferre beneficia reseruata ordinarius minime potest, li.2.q. 3.num.103
Collatio beneficij vacantis per resignationem debet illum per quem vacat exprimere, l.8.q.9.n.51
Collato beneficio absenti cum pensione derogatur reg. de præstan. consensib. l.8.q.8.n.118
Collatio beneficij non vacantis est nulla, l.1.q.15.n.13
Collatio commẽdarum, S.Io. ad quem spectet, li.11.q.3.n.111
Collatio comprehendit præsentationem, l.12.q.3.n.95
Collatio dicitur donatio, l.12.q.3.n.19
Conferre est donare, l.7.q.21.n.6
Collatio & cessio actus considerantur in renunciatione conditionali, l.1.q.14.n.3
Conferre & recipere renunciationes differunt, l.7.q.24.nu. 16
Collatio & resignatio nulla ratificatur per nouam prouisionẽ l.2.q.16.n.14
Collatio est ius in beneficium in alium translatum, l.3.q.7.numero 70
Conferre & recipere resignationes sunt separata, li.7.q.23.nume.30
Collatio Episcopi de beneficio renũciato coram notario nulla, l.12.q.5.nu.14
Conferendi data potestate, intelligitur dummodo digno, li.4 q.1.num.4
Collatio de beneficio non vacante nulla, l.12.q.9.n.2
Collatio debet fieri de beneficio vacante, l.8.q.o.n.33
Collatio debet interuenire in resignatione conditionali, lib.1. q.4.num.21
Collatio differt à commenda, li.11.q.5.nu.33
Collationis effectuatio per resignationem probatur, li.10. qu. 8.num.64
Collatio debet fieri palam alioquin esset suspensus, l.8.q.9.nume.33
Collatio facta irregulari est nulla, l.5.q.6.n.79
Collatio facta per priuationem ante transitum tentẽtię priuationis in rem iudicatam est nulla, l.3.q.16.n.22
Collatio facta illiterato est nulla, l.5.q.3.n.76
Collatio facta publico Alcatori nulla, l.4.q.3.n.67
Collatio facta excommunicato est ipso iure nulla, l.5.q.6.n.78
Collatio facta habenti morbum caducum est nulla, li.5.q.6.nume.106
Collatio facta Car. de beneficio 200. duc. est nulla, l.4.q.9.n.32

Collatio facta spreto patrono non est nulla ipso iure, l.3.qu.4. nume.17
Collatio facta ab occulto excommunicato, non tenet, li. 11.q. 1.num.16
Collatio fuit concessa Episcopis à Romanis Pontificibus, li.1. q.10.num.49
Collatio facta consanguineis de beneficio resignato est nulla, li.11q.5.num.12
Collatio facta per Vicarium Episcopi, valet ante scientiam revocationis iam factæ, l.9.q.25.n.24
Collatio facta etiam ex causa deuolutionis, est publicanda, lib. 11.q.5.nu.50
Collatio facta de beneficio resignato per nuncium est nulla ante præstitum consensum per procuratorem, l.8.q.9. n.44
Collatio nulla facta absque consensu Cardinalis de beneficio familiaris, l.8.q.8.nu.50
Collatio facta spreto patrono conualidatur per superuenientẽ consensum, li.8.q.10.nu.10
Collatio facta irregulari non valet, & si in litteris fuerit dictum teque absoluentes, l.4.q.3 n.40
Collationis factæ per ordinarium quinque sunt partes, l.8.q.9. num.47
Collatio facta minori nulla, l.4.q.1.n.17
Collatio facta ab ordinario cũ pacto é simoniaca, l.8.q. 9.n.29
Collatio facta à non participe simoniæ valet, l. 14.q.1.n.4
Collatio facta suspenso est irrita, l.4.q.2.n.60
Collatio facta excõicato est ipso iure nulla, l.4.q.3.n.45
Collatio facta absque simonia est nulla si à principio interuenit simonia. l.14.q.1.nu.3
Collatio facta non habenti ætatem legitimam est nulla, l.4.q.9. num.24
Collatio facta per Episcopum familiari ex causa validitatis ordinis, l.4.q.2.nu.44
Collatio facta irregulari est nulla, li.4.q.3.nu.33
Collatio facta non seruata forma Concilij circa examen faciẽdum ab examinatoribus deputatis in synodo non est nulla vbi non fuit facta dicta synodus, li.7.q.5.n. 20
Collatio facta precibus non redolet simoniam, l.14.q.7.n. 13
Collatio facta de beneficio curato minori, 25. an. nulla, l.4.q.9. num.15
Collatio facta illiterato non tenet, l.4.q.4.n.3
Collatio facta digno valet etiã omisso digniori, l.4.q.11.n.40
Collatio facta illegitimo est ipso iure nulla, l 4.q.4.n.13
Collatio facta regulari de beneficio sæculari absque dispensatione est nulla, l.4.q.5.nu.2
Collatio libera quomodo intelligatur, l.12.q.10.n.2
Collatio inferiorum potest testibus probari, l.8.q.2.n.22
Collatio inter bona Episcoporum numerãe, l.7.q.21.nu.7
Collatio ius in beneficio acquirit, l.7.q.1.n.102
Collatio non potest probari testib. li.10.q.1.n.33
Collatio noua requiritur post renunciationem siue fuerit alteri collatum siue non, l.1.q.14.n.21.
Collatio non recipit conditionem, l.6.q.v.n.78
Collationis nullæ ratificatio non valet, li.9.q.17.n.72
Collatio non debet fieri metu, l.8.q.9.n.31
Collatio noua an requiratur in restitutione benefic. renunciati ob metum. l.13.q.2.n.22
Collatio omnium beneficiorum a principio spectabat ad Papam, l.1.q.10.n.47
Collatio ordinarij de beneficio reseruato nulla, li.11.q.7. n.38
Collatio ordinarij est fauorabilis, l.12.q.2.n.6
Collatio ordinariorum fauorabilis, l.12.q.10.n.16
Collator potest damnificari ex resignatione, l.7.q.10.nu.34
Collatio Papæ habet vim reseruationis, l.7.q.11.n.10
Collatio Papæ præfertur. l.7.q.11.nu.8
Collatio Papæ infra tempus deuolutionis est nulla, lib.11.q.7. num.51
Collatio potest fieri de nocte, l.12.q.8.n.39
Collatio probatur per famam, l.7.q.29.nu.4
Collationis pertinentia potest per priuilegium probari, li. 7.q. 29.num.10
Collationes parochialium non seruata forma Conc. Trident. sunt nullæ, l.8.q.9.n.79
Collatio præsumitur ex possessione, 30. an. licet non habeatur bullæ, lib.13.q.5.nu.113
Collatio per resignationem non comprehendit vacationẽ per mortem, lib.8.q.7.n.131
Collatione Papæ existente nulla beneficium vacat in Curia, li. 10.q.6.n.58
Collationis pertinentia probatur per famam, l.7.q.23.nu.42
Collatio scripturam requirit, l.8.q.2.n.2
Collatio quæ proprie dicatur, l.12.q.3.nu.17
Collatio spectat ad Episcopum & non ad capitulum, lib.7.qu. 23.num.2
Collatio sola acquirit ius prouiso. li.10.q.6.n.2.3.& 5
Collatio si spectat ad Episcopum in aliena diœcesi examen per concursum fiet per concursum vbi situm est beneficium, l. 8.q.9.n.102
Collatio tribuit ius in re, l.9.q.7.nu.14
Collatio sequuta ex resignatione simoniaca nulla, l.14.q.1.n.2
Collatio requirit speciale mandatum, l.7.q.24.n 52
Collatio vnica sortita effectum acquirit possessionem, lib.7.q. 23.num.41
Collatio vera requiritur in resignatione, l.4.q.9.n.43
Collatio verbum in impetratione positũ stricte interpretatẽ, li. 12.q.3.nu.29
Collator excommunicatus etiam ignorans nulliter confert, li. 11.q.1.n.17
Collator an peccet promouens minus dignum. li.4.q.1.nu. 33
Collegia plura erexit Gregorius XIII. in Vrbe & extra, li.2.q. 16.nu.34
Collectas quem non soluisse quo probatur, li.11.q.14. nu. 54
Collitigans ingrediens possessionem vacuam post renunciationem non attentat, l.2.q.3.n.18
Collitigans capiens possessionem non dicitur attentare cum est subrogatus. l.2.q.3.n.81
Coloni debent soluere pensionem Rectorib. li.11. q.3.n.56
Coloratus titulus probatur leui probatione, l.13.q.5.n. 118
Coloratus titulus probandus vt det restitutio, l.13.q.5.n.100
Coloratus titulus probatur ex sola institutione superioris, lib. 13.q.5.nu.119
Coloratus titulus possessionis sufficit vt quis restituatur ad beneficium, l.13.q.5.nu.102
Commensales qui sint, l.5.q.6.nu.196
Commensalis continuus quis dicatur, li.10.q.3.n.23
Commensalitas non præsumitur, li.10.q.3.n.24
Commensalitas probanda, li.10.q.3.n.21
Commendare non potest qui potest conferre de iure speciali l.7.q.10.n.23
Commendato per Papam beneficio videtur commendatum in perpetuum, l.11.q.5.n.41
Commendatarii disponunt vti veri prælati, li.12.q.5.n.31
Commendatarii faciunt fructus suos, li.11.q.5.n.35
Commendatarius habet liberam potestatem in temporalibus & spiritualibus, l.2.q.17.nu.14
Commendatarii possunt præsentare, l.11.q.5.nu.38
Commendatarius perpetuus facit fructus suos, l.2.q.17. n.12. & l.3.q.1.n.112
Cõmẽdatarii libere habẽt administrationem, l.11.q.5.num.37
Cõmendatarii possunt locare possessiones, l.11.q.5.n.36
Commendatarius perpetuus consequitur ius & titulum, l.2.q. 17.num.11
Commendatarii temporales tenentur reddere rationem fructuum, l.2.q.17.nu.4
Commendæ ab ordinariis conferri nequeunt, l.12.q.5.n. 34
Commenda ad tempus non dat ius & titulum. l.2.q.17.n.3
Commenda comprehenditur sub verbo, dispositiones, l.3. q.6. numero 42
Commendam habens dicitur habere titulum canonicum, lib. 11.q.1.num.39
Commendæ cessio publicanda, l.11.q.5.n.32
Commenda eget particulari mentione, l.3.q.6.n.39
Commendæ hodie fiunt perpetuæ ad vtilitatem commendatariorum. l.11.q.5.n.40
Commenda non est titulus canonicus, li.2.q.17.n.5
Commenda officij claustralis potest renunciari, l.2.q.1.n.129
Commendæ nostri temporis æquiparantur titulis, lib.11.q. 5. num.34

Commenda quæ fit ad vtilitatem Ecclesiæ est temporalis,li.2, q.16,num,1
Commenda quæ fit ad vtilitatem Ecclesiæ non potest renúcia ri.l.2.q.17.num.2
Commendę nostri temporis sunt irreuocabiles,l.3.q.6.n.46
Commendę perpetuæ conceduntur fauore personarum,l.2.q. 17.num.8
Commenda perpetua est titulus canonicus,l.3.q.1.n. 111
Commenda perpetua potest resignari in fauorem,l.2.q.17. nu me.9
Commenda perpetua in dubio præsumitur,li.3.q.1.n. 113
Commenda perpetua non potest permutari,li.2.q.17.nu.10
Commenda nihil distat a beneficio,l.3.q.6.nu.47
Commenda temporalis potest simpliciter renunciari,non autẽ in fauorem,l.2.q.17.nu.7
Cammenda temporalis non potest permutari,l.2.q.17.n.6
Commendarum S.Io.collatio ad quem spectet,lib.11.q.3. num,111
Commenda vel unione dissoluta beneficium dicitur vacare p prius,l.1.q.19.n.13
Commissa causa canonico vel N.habenti dignitatem an ea re nunciata possit de illa causa cognoscere,li.1.q.11.n.1. & 6
Commissio facta vicario nomine dignitatis expresso trãsit ad successorem,l.1.q.11.num.17
Commissio data Nuntio vt citet, præsumitur ex diuturnitate temporis,l.9.q.22.nn.19
Commissio vicarij interpretanda quatenus sonat,lib. 7. qu 42. numero 9
Commissiones causæ non valent,nisi litteris expeditis,li. 10. q. 1.num.27
Commissarius Cameræ est familiaris,li.2.q.16.n.40
Comitialem morbum habentes non possunt administrare,l.5, q.6.nu m.25
Comitialis morbus incurabilis iudicatur,li.5.q.6.nu.26
Compositionis solutio non abdicat ius,l.1.q.12.n.40
Compilatio septimi libri Decretalium,l.11.præf.n.24
Commodum reportari non debet ex facto quod meretur pœ nam,li.4.q.2.nu.65
Communis error non prodest intrusis,li.11.q.1.nu.20
Communis error facit ius.l.11.q.1.n.13
Communis error non iuuat recipientes spiritualia,l.11.q.1.nu me.12
Communis error non facit habilem,sed conualidat gesta,l.4. q.2.num.23
Communis reputatio facit ius,l.4.q.2.n.21
Communis reputatio prodest resignanti vt non amittat ius. li. 4.q.2.nu.26
Communis reputatio an sufficiat quoad spũalia,l.7.q.24.n. 47
Communis opinio ex numero Doctorum,l.9.q.31.n.7
Cõis est inter institutionem & destitutionem,l.7.q.10.n.30
Communis triplex.li.5.q.6.n.72
Consistorium expedit ardua.l.7.q.11.n.14
Conclauistæ habent priuilegium transferendi pensionem,li.6. q.4.num.12
Conclauistæ non possunt obtinere pensiones absque tonsura. l.7.q.7.num.4
Conclauistæ non possunt renũciare beneficium absque aucto ritate,l.7.q.7.nu.1
Conclauistæ priuilegia per Sixtum Quintum,l.7.q.7.n.11
Conclauistæ sunt familiares,l.2.q.16.nu.37
Conclauistæ renunciatio coram non suo superiore est nulla.li. 7.q.7.num.5
Conclauistæ reuocatio priuilegiorum concessorum non comprehendit prouisionem obtentam,li.7.q.7.nu.
Concursus dẽt fieri in collationib.Parochialium,li.10.q.7.n.1
Cõcursus fit in collatione beneficij curati vacantis per resigna tionem,l.8.q.9.nu.81
Concursus fit in beneficijs curatis vacantibus per mortem & renunciationem,l.1.q.4.n.11
Concursus fit in beneficijs curatis vacantibus per renunciatio nem,l.1.q.7.n.7
Concursus est faciendus etiam si Episcopus vellet digniori cõ ferre.li.8.q.9.n.83
Concursus in beneficiis curatis fit per Episcopum,li.3.q.11.nu mero 11.
Concursus iure nouo inductus est,l.10.q.7.n.14
Concursus non requiritur in resignatione in fauorem,l. 10.q. 7.num.13
Concursus non requiritur in prouisionibus ex causa permuta tionis.li.8.q.9.n.95
Concursus non potest remitti ab Episcopo,l.8.q.9.n.85
Concursus quare requiratur,l.10.q.7.nu.5
Concursus requiritur pro forma in collatione curati beneficii li.8.q.9.num.86
Concordata non derogantur per reg.de Vacat.li.3.q.5.n. 92
Concordata Germaniæ capiunt Coadiutorias.li.6.q.5.n.70
Concordata Germaniç non comprehendunt regressus. li.6.q. 5.num.69
Concessio Papæ ad omnes clausulas refertur.li.8.q.7.n.140
Concessio motu proprio non suffragatur non publicanti,li.11 q.7.num.43
Concessio nulla ex defectu mandati.lib.9.q.17.nu.116
Concessio pendente iure resolubili quando valeat.l.11.q.7.nu me.62
Concessio semper habet tacitam conditionem si partes vti ve lint.li.9.q.17.nu.53
Concessiones tot,quot clausulæ,li.8.q.7.nu.139
Concilium Generale congregatur ad tollendum schisma,li.8, q.3.num.4
Concilium prouinciale alias poterat deponere episcopos.li.7, q.11.num.24
Concilij Constant.Decretum contra simoniam commendit ét conuentionalem.li.14.q.2.nu.9
Concilij Tridentini decretum requirens ætatem in collatione habet locum in resignatione.li.4.q.9.nu.6
Concilij Tridentini Decretum ca.18.sess.24.de refor.non hẽt locum in resignatione conditionali.li.1.q.7.n.8
Concilium Tridentinum habet Decretum irritans.li.4.q.9.nu me.28
Concilii Tridentini Decretum super professione fidei an tol lat triennalem.li.10.q.9.nu.4
Concilium Tridentinum vbi nominat ordinarios non intelli git solum de episcopis.l.3 q.11.nu.20
Concilium Tridentinum disputauit an omnia beneficia debe rent esse patrimonialia.l.12.q.3.nu.14
Concilium Tridentinum dat auctoritatem episcopis in exem ptos.li.3.q.11.num.5
Consistorialia Beneficia quæ.li.8.q.6.nu.1.
Consistorialia non veniunt in simplici dispositione.lib.11.q. num.29
Consistorialia an sint public.l.11.q.3.nu.26
Conclusioni firmatæ in consilijs potius standum quam in lo cturis.l.11.q.10.nu.31
Concubinarij priuentur post monitionem.li.5.q.6.n.63
Conditor legis non vult inducere laqueum.c.11.quæst.11.nu me.61
Conductores non debent soluere promotis.l.3.q.1.n.56
Conductori fit remissio mercedis propter bellum.li. 11.qu.13. num.56
Condemnatus ad pœnam in foro conscientia tenetur ad eam li.3.q.1.num.52
Condemnatus atroci pœna potest renunciare.lib.3.quæst.16. num.28
Condemnatus de homicidio non uidetur priuatus beneficij si in sententia nihil dicatur.li.3.q.16.nu.31
Condemnatus debet renunciare vt viuet infamiam,lib.3.q.16 num.39
Conditionis adimplementum in conditionalib.lib. 8.q.8.nu me.97
Conditiones cum non seruantur ius non abdicatur & benefi cium non vacat.li.1.q.14.n.7
Conditiones cum non seruantur resignatum non censetur be neficium.l.1.q.14.n.8
Conditiones cum non seruantur actus habetur ac si non esset factus.l.1.q.14.n.9
Conditio causalis non retrotrahitur.l.6.q 4.nu.60
Conditio etiam causalis in rescriptis & vltimis voluntatib. nõ retrotrahitur,l.4.q.2.nu.73

Conditio expressa alio modo,quam de iure inest simonia. lib. 14.q.6.num.2
Conditio est seruanda.li.1.q.3.nu.12
Conditione deficiente nihil dicitur actum.li.1.q.3.nu. 33
Conditione deficiente omnia cõditionaliter disposita corruũt lib.1.q.3.nu.27
Conditione deficiente,ex actu conditionali nihil perditur vel acquiritur.li.1.q.8.nu.34
Conditio debet adimpleri.li.10.q.7.nu.22
Conditio debet purificari.li.6.q.5.nu.20
Conditio debet adimpleri in forma specifica.li.1.q.3.n.15
Conditio formam importat.li.1.q.3.nu.13
Conditio iniqua non debet inferri alteri per alterum,l.7.qu.1. num.25
Conditiones omnes contentæ in mandato sint adimplendæ.l. 9.q.17.num.25
Conditione non adimpleta possessio & titulus non dicitur di missus.l.1.q.14.nu.10
Conditionib.non seruatis prouiso est nulla.li.1.q.3.nu.43
Conditio neque in minimo est diminuenda,li.1.q.3.n.17
Conditio non potest pro parte adimpleri,li.1.q.3.n.16
Conditionibus non seruatis renunciatio habetur ac si non ef facta.li.1.q.3.nu.42
Conditio nihil ponit inesse.l.6.q.2.nu.79
Conditiones permissæ a iure possunt apponi in collatione.l.1. q2.num.8
Conditione purificata,actus conditionalis tribuit ius a princi pio.li.1.q.6.nu.68
Conditionem purificttam asserens probare tenetur. lib. 1.q.3. num.40
Conditiones permisse de stylo tollerantur in renunciatione. l. 1.q.2.nu.9
Conditione purificata fingitur omnia à principio interuenis se,li.1.q.3.num.39
Conditio ne pendente actus non dicitur actus.l.1.q.3.n.24
Conditionis purificatio probatur per duos testes.l.1. quæst.3. num.41
Conditio quid sit.l.1.q.3.n.26
Conditio aliis renunciatio non seruatis conditionibus perin de est ac si non est facta.l.1.q.3.nu.9
Conditionalis renunciatio non abdicat ius nisi adimpletis con ditionibus.l.1.q.3.n.8
Conditionalis resignatio quæ li.1.q.2.num.14.& nume. 21. & 22
Conditio verotrahitur cum de mente constat.l.4.q.2.n.75.
Conditio si clericus fiat,potest impleri post mortem resignan tis.li.4.q.2.nu.76
Conditiones si non seruentur resignans potest agere spolio & requiritur declaratoria iudicis.l.1.q.14.nu.15
Conditio suspendit actum conditionalem.li.1.q.3.n.20
Conditiones turpes non validantur iuramento.l.14.q.1.n.9
Conditiones si non seruentur resignans potest agere spolio & requiritur declaratoria iudicis.l.1.q.14.nu.15
Conditio suspendit actum conditionalem.li.1.q.3.n.20
Conditiones turpes non validantur iuramento.l.14.q.1.n.9
Confessio acceptata reuocari non potest.li.1.q.12.n.8
Confessio cedentis nocet cessionario quando est facta antecessionem.l.1.q.16.nu.20
Confessio est probatio probata.l.13.q.5.n.147
Confessio etiam in iudicio criminali facta probat simoniam.l. 14.q.9.num.6
Confessio resignantis facta post cessionem non nocet resignata rio,l.1.q.16.nu.22
Confessio facit Notorium.li.13.q.5.nu.148
Confessio habet vim instrumenti.l.11.q.14.nu.73
Confessio non acceptata non probat.li.10.q.8.nu.3
Confessionis nulla maior probatio.l.11.q.14.n.71
Confessionis maior probatio omnibus.li.14.q.9.n.5
Confessio partis admittitur contra præsumptionem iuris & de iure.l.11.qu.14.nu.74
Confessio resignantis non probat vltimum statum beneficij.li. 1.q.1.16.nu.24
Confessio spoliantis probat titulum spoliati,lib.13.quæstio.5. num.108
Conferendi facultas non venit ex verbis generalibus.lib.7.qu. 21.nu.9
Conferendi ius habens ex consuetudine non potest cessionem admittere.l.7.q.10.num.19
Conferri interim nequit,quod potest vacare,lib.11.quæstio.7. num.47
Conferre plus est quam recipere resignationes.lib.7.qu. 24.nu me.53
Conferendi potestatem habens potest conferre cuicumque.li. 12.q.3.num.18
Conferre qui potest de iure speciali non potest commendare, l.7.q.10.nu.23
Conferre qui potest ergo etiam & recipere resignationem cõ sequentia non sequitur.l.7.q.12.n.30
Conferre quando possit coadiutor.libro 7.q.70.num. 22. cum sequent.
Confidentia committitur ex mutuo facto deducto inconuen tionem.li.14.q.7.nu.5
Confidentia quomodo committatur.li.14.q.10.n.50
Confirmatio differt à collatione.li.12.q.3.nu.27
Coniecturæ probant hęresim.li.14.q.8.n.9
Coniecturis non est opus in claris.li.5.q.6.n.216
Coniecturæ in simonia debent esse euidentes.li.14.q.8.nume ro 14
Coniecturæ in simonia debent plene probari.li.14.quæst.8.nu me.15
Coniecturæ probant simoniam.l.14.q.8.n.1
Coniecturæ ex quibus probatur dolus quomodo debeant pro bari.l.13.q.3.n.24
Coniecturæ in his quæ occulte fiunt plenam faciunt probatio nem.li.13.q.3.nu.25
Coniecturæ probant mandatum.li.9.q.22.nu.18
Coniecturę quę sufficientes Iudicis arbitrio remittitur.lib.13. q.1.num.103
Coniecturæ plures sufficientes ad probandum metum,li.13.q. 1.num.105
Coniecturę inimicitiæ graues.l.5.q.6.n.172
Coniecturę ex quibus probatur metus & dolus debent exacte probari.l.5.q.1.n.102
Consanguineis dignis conferens non peccat.libro 14. quæsti.7. num.2
Consanguinei qui debent præstare consensum,ex forma statu ti in contractibus mulierum,non potest consentire, si cum illis contrahunt.li.9.q.11.nu.2
Consanguineis resignans nullam committit simoniam,lib.14. q.7.num.19
Consanguineis possunt beneficia resignari.li.4.q.8.n.6
Consecratio fit post electionem.l.7.q.1.nu.92
Consecratio fit infra tres menses.l.7.q.1.nu.93
Conseruatur aliquid facilius quam fiat.li.4.q.11.n.4
Consequentia valet pater est dines ergo etiam filius.l.2.q.6.nu me.26
Consentiens matrimonio nullo sibi non præiudicat,li.2. q.18. num.5
Consensus an requiratur in renunciatione episcopatus, & qui. l.3.q.18.nu.84
Consensus abdicat ius in resignatione,l.2.q.6.nu.111
Consensus attendendus est quia perficit actum.lib.1.quæst.12. num.22
Consensus beneficiati requiritur in reseruatione regressus.li.6. q.5.in um.45
Consensus beneficiarij non requiritur in regressu ob non solu tionem.l.6.q.3.n.13
Consensus conditionalis ante conditionis euentum non censetur datus.l.6.q.4.n.56
Consensus cum cessat actus non operatur.l.1.q.n.36
Consensus Cardinalis non requiritur in resignatione beneficij facta per familiarem eiusdem Cardinalis.li.8.quæst.10.nu me.28
Consensus Cardinalis requiritur in beneficiis vacantibus per obitum sui familiaris.l.8.q.10.n.29
Consensus Cardinalis apponitur in calce supplicationis.li.8.q. 10.num.15
Consensus Cardinalis requisitus in impetratione beneficij va cantis per obitum sui familiaris potest interuenire post. li. 8.q.9.num.9
Consensus Cardinalis requiritur in prouisione beneficij eius familiaris.li.12.q.4.num.23

on
senſus capituli non requiritur in renunciatione recipien-
Co da per epiſcopum,li.7.q.23.num.6
nſenſus capituli non requiritur in renunciatione prelati,li.
7.q.23.num.9
Conſenſus capituli requiritur in arduis.l.7.q.23.nu.8
Conſenſus capituli non requiritur in mandato ad reſignand.l.
9.q.7.nu.53
Conſenſus cur præſtatur ſolum in Camera vel Cancellaria.l.
8.q.3.num.12
Conſenſus datus à procuratore conſtituto ad renunciandum
libere cum reſeruatione penſionis,non poteſt deſeruire p
gratia pura.li.9.q.17.nu.149
Conſenſus debet plena probatione probari.l.8.q.8.n.79
Conſenſus deficit furioſis,Dementibus & mente captis.l.9.q.1
num.14
Conſenſus dicitur ſimplex præſtitus iuxta formam ſupplicatio
nis.li.8.q.8.num.66
Conſenſu diſſoluitur,quod conſenſu cõtrahitur.li.7.q.1.n.83
Conſenſibus diuerſis ſuper diuerſis reſignationibus præſtitis
qui attendatur.li.8.q.8.n.109
Conſenſus durat quandiu durat actus principalis.lib.8.q.8.nu
mero 65
Conſenſus eſt formalis in reſignationibus conditionalib.li. 1.
q.6.num.64
Conſenſus ex generalitate verborum colligit.li.8.q.10.nu.23
Conſenſus & data parua non perficiunt reſignationem,li.3.q.
6.num.8
Conſenſus eligentium requiritur in reſignatione beneficij ele
ctiui.li.2.q.5.num.3
Conſenſus eligentium ſufficit quod ſequatur renunciationẽ,
li.2.q.5.nu.5
Conſenſus eligentium requiritur in renũciatione beneficij ele
ctiui.li.7.q.14.num.11
Conſenſus eligentium requiritur in permutatione beneficij
electiui,li.2.q.5.nu.4
Conſenſus epiſcopi in tranſlatione iuris patronatus poteſt in-
teruenire ex poſt facto.li.8.q.10.nu.7
Conſenſus epiſcopi in donatione iurispatronatus poteſt inter
uenire ex poſt facto.l.8.q.10.nu.8
Conſenſus extendi non poteſt ſuper actu nullo.l.8.q.8.n.151
Conſenſus extenſus in broliardo non ſufficit ad ſatisfacien.cõ
ſtitutioni Clem.7.de extend.conſenſib.li.8.q.8.nu.140
Conſenſus extenſio cur requiratur.l.11.q.11.n.65
Conſenſus extẽſionis probatio in vita eſt admodum difficilis.
l.11.q.11.nu.60
Conſenſus extenſio de qua in conſtitutione Pij V. de publicã.
eſt pars publicationis.l.11.q.11.nu.50
Conſenſus extenditur per Notarios in libris eorum.lib. 8.q.8.
num.69
Conſenſus extenſionis probatio in conſtitutione Pij V.de pu-
blic.non dependet à publicatione,l.11.q.11.nu.20. contra
num.30
Conſenſus expreſſus in reſignatione.l.9.q.17,n.67
Conſenſus expreſſus fortior.li.7.q.3.nu.7
Conſenſus formalis non eſt neceſſarius ad perfectionem gra-
tiæ.li.1.q.6.num.34
Conſenſus formalis requiritur dum agitur de præiudicio ali-
cuius.li.8.q.8.nu.37
Conſenſus præſtatur ab vtroque in renunciationibus conditio
nalib.li,1.q.6.num.58
Conſenſus habentis eligere requiritur in renunciatione bene-
ficij electiui poteſt poſt prouiſionem interuenire.li.8.qu.9.
num,12
Conſenſu habentis eligere requiritur in reſignatione beneficii
electiui,l.8.q.10.nu.11
Conſenſus hora in renunciatione non annotatur,lib.8.q.8 nu-
mero 75
Conſenſus in caſſatione penſionis eſt extendendus.lib.6. qu.5.
num.90
Conſenſus in reſignatio nibus non poteſt præſtari vigore litte
rarum,li.9.q.6.num.7
Conſenſus in renunciatione aliter præſtitus quam vt velit re-
gula nullus.li.8.q.8 num.45
Conſenſus in reſignationibus debet præſtari per principalem
vel procuratorem.li.8.q.8.nu.1
Conſenſus in ceſſione epiſcopatus præſtatur coram Cardinali
qui eſt relationem facturus.li 8.q.8.nu.10.
Conſenſus in renunciatione coram Ordinario quomodo cen-
ſeatur præſtitus.li.8.q.8.num.82
Conſenſus in reſignatione debet eſſe expreſſus.lib.8.q.8.nume
ro 25
Conſenſus in reſignatione infra quantum tempus debeat exte
di.l.8.q.8.nu.124
Conſenſus in renunciationibus extra curiam quando præſtẽ.
12.q.5.nu.12
Conſentiens renunciationi non in Camera vel Cancellaria mu
liter conſentit.li.8.q.8.n.14
Conſenſus in reſignatione facta coram ordinario præſtat vni
co contextu.l.8.q.9.nu.12
Cõſenſus in reſignationibus præſtatur in Camera vel Cancel-
laria.li.8.q.8.nu.11
Conſenſus non extenditur ex ſolis litteris.l.8.q.8.n.22
Conſenſus male præſtitus in renunciatione poſt expeditionem
litterarum poteſt validari.l.8.q.8.nu.100.& n. 104
Conſenſus non retrotrahitur quoties pro forma rei agendi re-
quiritur.li.1.q.6.nu.65
Conſenſus non retrotrahitur ad tempus datæ de ſtylo. Curiæ
li.1.q 6.num.62
Conſenſus non retrotrahitur ad diem datæ quando medio tẽ-
pore venit pœnitentia reſignantis.li.1.q.12.num.30
Conſenſus non retrotrahitur cum præiudicio tertij.lib.8.qu.8.
num.115
Conſenſus non retrotrahitur cõm media ſunt impedita.lib.8.
q.8.num.114
Conſenſus non præſtitus infra 15.dies,poteſt denuo præſtari.
li.8.q.8.nu.152
Conſenſus non cenſetur præſtitus in gratia conditionali ante
conditionis euentum.l.4.q.2.n.51
Conſenſus non præſtatur a tergo litterarum in reſignationib.
factis coram notario.l.8.q.9.nu.129
Conſenſus non extenditur à tergo litterarum in renunciatio-
ne beneficij quod vacat vigore decreti.li.8.q.8.n.74.
Conſenſus non poteſt præſtari in reſignatione poſt decem an
nos.li.8.q.n.126
Conſenſus non probatur per teſtes de publica voce & fama.li.
8.q.8.num.76
Conſenſus nouus requiritur in reualidatione.lib.8.qu.8.nume
ro 54
Conſenſus nouus non requiritur in reformatione litterarum.
li.8.q.8.nu.63
Conſenſus niſi fuerit datus per principalem vel per procurato
rem litteræ reſignationis non expediuntur.li.1.q.12.n.21
Conſenſus non præſtitus in Camera vel Cancellaria non abdi
cat ius.li.8.q.8.nu.33
Conſenſus parui quomodo annotentur.l.8.q.8.n.72
Conſenſus parui non habentur in conſideratione.lib.8.q.8.nu
me.71
Conſenſus patroni requiritur in renunciatione beneficij iuris
patronatus.l.8.q.10.nu.20
Conſenſus paruus non ſufficit ad abdicandum ius.li.8.q.8.nu-
me.29
Conſenſus patroni reqſitus in ſegnatione beneficij iuris patro
natus poteſt præſtari ante & poſt prouiſionẽ.l.8.q.10.n.5
Conſenſus patroni in renunciatione beneficij iuris patronatus
quomodo præſtatur.l.8. q.10.n.4
Conſenſus patroni requiritur in renunciatione beneficij iuris
patronatus ſiue fuerit laicus ſiue clericus.l.2.q.4.n.19
Conſenſus patroni requiritur in renunciatione beneficij iuris
patronatus.l.2.q.4.n.4
Conſentiens penſioni ad effectum tranſlationis in alium videt
conſentire conditionaliter.l.1.q.3.n.84
Conſenſus præſtitus alibi in camera vel in Cancellaria nõ pro
deſt.lib.1.q.12.nu.24
Cõſenſus probat ex inſpectione ſtarũ.li.8.q.8.n.81.& 83.
Conſenſus poteſt præſtari iuxta formam ſupplicationis,lib.8.
q.8.num.67
Conſenſu præſtito abdicatur ius à reſignante.li.8.q.8.n.41
Conſenſu præſtito iuxta formam ſupplicationis,ſi duo ad ſunt
ſuppli-
ſupplicationes intelligitur datus vt minus noceat.li. 8.q.8.
num.68
Conſenſu præſtito ius abdicatur in renunciationibus correſpe
ctiuis,& conditionalibus.l.1.q.6.nu.55
Conſenſus præſtatio,non eſt reſignatio,ſed conſumatio li. 12.
q.6.num.4
Conſenſus præſtitus per principalem an plus operetur quam
conſenſus per procuratorem.li.8.q.8.nu.24
Conſenſus præſtiti tempus attenditur in renunciationib. cor-
reſpectiuis.li.1.q.6.num.39
Conſenſu præſtito reſignans priuatur beneficio,lib.1.q.12.nu
me.29
Conſenſus præſtatur in curia poſt multos dies.l.3.q.8.n.23
Conſenſus præſtiti eadem die à diuerſis efficit actus correſpe-
ctiuo,lib.8.q.8.nu.91
Conſenſus præſtitus ſuper actu nullo non præiudicat,lib.1.qu.
3.num.37
Conſenſus præſtitus ab eo qui nullum ius habet eſt nullius mo
menti.lib.8.q.8.num.110
Conſenſus per ratificationem nõ eſt formalis ſed præſumptus
lib.9.q.17.nu.68
Conſenſus poteſt præſtari à Procuratore poſt mortem Princi-
palis quando aliquid fecit in vita.li.9.q.24.nu.14
Conſenſus præſumitur durare.lib.8.q.8.nu.64
Conſenſus per ſigna poteſt demonſtrari.l.8.q.10.nu.22
Conſenſus poteſt probari ex dicto Not.Cameræ vel Caucella-
riæ.lib.8.q.8.nu.80
Conſenſus per porrectionem ſupplicationis de iure communi
ſufficit.lib.8.q.5.nu.51
Conſenſus poteſt præſtari etiam per conſtitutum in dignitate.
lib.8.q.8.nuu.6
Conſenſus procuratoris perficit actum lib.12.q.5.nu.40
Conſenſus præſentium præſtatur per ſe,abſentium vero per p
curatores.li.8.q.8.nu.20
Conſenſus per quantum tempus poſſit præſtari poſt obitum,
l.12.q.5.nu.38
Conſenſus pro expeditione litterarum qua rogatione requirit.
l.3.q.18.num.81
Conſenſum præſtare abſque ſolemnitate,& illum non præſtare
equiparantur.lib.8.q.8.nu.46
Conſenſus primus eſt validus.li.1.q.15.nu.10
Conſenſus propinquorũ,& curatoris ſufficit quod interueniat
tempore contractus.li.9.q.18.nu.14
Conſenſus propinquorum,qui debet interuenire in contractu
celebrando per mulieres debet eſſe expreſſus.lib.9.q.17.nu
me.73
Conſenſus perficit reſignationem.l.9.q.25.nu.5
Conſenſus perficit gratiam.li.7.q.6.nu.84
Conſenſus præſumitur ſpacio 10.annor.l.8.q.8.n.62
Conſenſus præſtitus ſuper matrimonio nullo non prejudicat.
li.1.q.3.nu.38
Conſenſus omnium vel maioris partis requiritur in renuncia
tione beneficij electiui.l.2.q.5.nu.11
Conſenſus quandocumque interueniat ſufficit.l.1.q.5.n.6
Conſenſus qui præſtatur in Camera vel Cãcellaria dicitur for
malis.li.8.q.8.nu.43
Conſenſus qui præſtatur in Camera vel in Cancellaria dicitur
formali.l.1.q.12.n.46.& li.8.q.8.
Conſenſus quomodo præſtatur in reſignatione per Cardinales
li.9.q.12.nu.7
Conſenſus recipiuntur a notarijs Cameræ vel Cancellariæ.li.
7.q.25.num.5
Conſenſus requiſitus in aliquo actu poteſt poſtea interuenire,
li.8.q.10.num.6
Conſenſus requiſitus in aliquo actu ſufficit quod precedat vel
ſequatur.li.8.q8.nu.105
Conſenſus requiritur in qualibet reſignatione,l.8.q.8.n.6
Conſenſus requiritur pro expeditione litterarum.lib. 12.q.12.
numero 6.
Conſenſus requiſitus in aliquo actu ſufficit vbicumque præſte
tur.li.8.q.8.nu.90
Conſenſus requiſitus pro validitate actus præſumitur ex longo
tempore interueniſſe,li.8.q.8.nu.60
Conſenſus requiritur de forma.l.3.q.18.nu.80
Conſenſus requiſitus intelligitur de expreſſo.l.7.q.10.n.19
Conſenſus reſignantis requirit in capienda poſſeſſione quoties
fuit facta reſignatio cum hac conditione.l.1.q.3.n.94
Conſenſus Reſignantis & Reſignatarij requiritur in reſignatio
ne facta cum aliqua reſeruatione li.9.q.3.n.32
Conſenſus Reſignantis & Reſignatarij requiſiti in renũciatio
ne an debeat præſtari eodem tempore.li.8.q.8.n.88
Conſenſus Reſignantis non extenditur abſque conſenſu reſi-
gnatarij.li.8.q.8.num.94
Conſenſus reſignatarij quandocumque præſtetur extenditur
infra 15.dies.li.8.q.8.nu.145
Conſenſus reſignatarij requiritur in reſeruatione fructuum.l.
6.q.1.num.22
Conſenſus reuocatio,& nulliter facta tenet.l.1.q.12. n. 48
Conſenſus retrotrahitur ad diem datæ.l.12.q.5.num.29
Conſenſus retrotrahitur ad tempus datæ,etiam ſi ſit datus lon
go tempore poſt l.8.q.8.n.111
Conſenſus retrotrahitur ad tempus datę,l.1.q.6.n.33.& li.8.q.
7.n 118.& l.9.q.24.n. 12.& l.2.q.3.n.42
Conſenſus retrotrahitur ad diem datæ,& ſua dicta data expe
diuntur litteræ,l.1.q.12.n.19
Conſenſus retrotrahitur etiam in conditionalib.l.3.q.9.n.10
Conſenſus ſuperueniens perducit gratiã ad effectum,l.3. q.9.n.7
Conſenſus ſuperueniẽs actui nullo q.d efficiat.l.8.q.8 n.101
Conſenſus ſufficit vt interueniat q̃cumque,l.6.q.5.n.47
Conſenſus ſcribitur a tergo bullæ reſignationis.l.8.q.8.n.73
Conſenſus ſi diſcordat a mandato an ſit locus correctioni..l.8.
q.7.num.195
Conſenſus ſcribitur à tergo ſuplicationis.l.8.q.8.nu.73
Conſenſus ſuppletur per non contradictionem,l.6.q.5.n.52
Conſenſus tacitus non ſufficit vbi requiritur expreſſus,lib.8.q.
8.num.31
Conſenſus tribus modis dicitur expreſſus,l.8.q.10.n.21
Conſentiens vt beneficium ſuum poſsideatur ab alio per trien
nium videtur illud renunciare,l.1.q.1.n.24
Conſenſus vbi præſtetur & notetur,li.8.q.7.n.24
Conſenſus nullus non præiudicat,l.2.q.18.n.nu.4
Conſenſus vt beneficium ſuum alteri conferatur videtur illud
renunciare,li.1.q.1.1.nu 23
Conſilium peritorum excuſat,l.11.q.3.nu.66
Conſilijs ſtatur potius quam lecturis,li.11.q.10.n.31
Conſtitutio Sixti annullans vẽditiones non factas vicinis pro
cedit ſi vicinus ea vti velit,li.3.q.4.n.4
Conſtitutio Clementis VII.de extenden.conſenſib.quare ædi
ta,li.8.q.8.n.128
Conſtitutio Clementis VII.de extend.conſenſib.an liget igno
rantes,l.8.q.8.n.35
Conſtitutio Clementis VII.de extenden.conſenſib. infra 15
dies procedit in Cam.& Cancel.8.q.8.n.127
Conſtitutio Clementis VII.de extenden.conſenſib.eſt penalis
li.8.q.8.nu.130
Conſtitutio Clementis VII.de extẽd.conſenſibus intelligitur
de conſenſu qui præſtatur in Camera vel Cancellaria, l.8.
q.8.num.138
Conſtitutio Clementis VII.de extend.conſenſib.an habeat lo
cum in ceſſione litis,l.8.q.8.n.155
Conſtitutio Clementis VII.non habet locum in conſenſu reſi
gnatarii.l.8.q.8.n.144
Conſtitutio Clementis VII.de extend.conſenſib.eſt perpetua
l.8.q.8.n.132
Conſtitutio Clementis VII.de extend.conſenſib.habet locum
in reſignatione conditionali,l.8.q.7.n.141
Conſtitutio Clementis VII. de extend.conſenſib.an habeat lo
cum in conſenſib.Cardinalium,l.8.q.8.n.147
Conſtitutio Clementis VII.de data in Camera & Cancellaria
an ſit in vſu,li.8.q.8.num.153
Cõſtitutio Iulij III.de capienda poſſeſſione cum litteris eſt in
viridi obſeruantia,l.10,q.6 n.18
Conſtitutio Iulij III. de non capienda poſſeſſione ex ſola
ſupplicatione eſt odioſa & reſtringenda,libro 2.q.3.n.88
Conſtitutio Iulij III.eſt vſu recepta & diſcolorat titulum.l.2.
q.3.n.89
Conſtitutionis Pij V.58.verba referuntur, libro 5. queſtio.6.
num.2

Constitutio Pij V.58.non ligat ordinarios recipientes renunciationes absque causa,li.5.q.6.n.223
Constitutio Pij V.58.quo casu comprehendat renunciantes,in Curia,li.5.q.6.nu.176
Constitutio Pij V.contra simoniacos an habeat locum in beneficijs obtentis ante,l.14.q.2.nu.15
Constitutio Pij V.de confidentia non habet locum in translatione pensionis,l.6.q.4.nu.54
Constitutio Pij V.de non conferendis non inducit modum vacandi,l.11.q.5.n.13
Constitutio Pij V.de public.circa formam publicatus est totũ abrogata per constitutionem Gregorij XIII. de publicandis,li.11.q.11.n.1
Constitutio Pij V.de public.circa probationem extẽsionis cõsensus est abrogata per constitutionem Gregorii XIII.lib. 11.q.11.num.49
Constitutio Pij V.de renunciatione coram Ordinario intelligere de intentione deducta in conuentionem,l.14.q.6.n.7
Constitutio Pij V.de publi.potest adimpleri in equipollentijs, lib.11.q.12.num.2
Constitutio Pij V.de publ.annullat resignationes iam factas,limita dupliciter vt ibi,l.11.q.12.nu.11
Constitutio Pij V.de public.tria requirit,l.11.q.12.nu.5
Constitutio Pij V.de publ.annullat consensus,l.11.q.7.n.23
Constitutio Pii V.de publ.potest adimpleri per æquipollens, li.11.q.11.num.85
Constitutio Pij V.de pub.an obliget resignantẽ,l.11.q.7. n.60
Constitutio Pii V.de publ.habet locum in permutatione,li.11. q.5.num.18
Constitutio Pij V.de publ.resignationib.derogauit regulis Cãcellariæ pdecessorũ super hac re æditis,l.11.præf.nu.4
Constitutio Pij V.de publ.habet locum etiã in renunciationibus factis coram Ordinarijs,l.11.q.5.nu.2
Constitutio Pij V.de publ.loquitur etiam de beneficijs quorũ possessio non est litigiosa,li.11.q.3.n.32
Constitutio Pij V.de publ.in quibus differat a Constitutione Gregorij XIII.lib.11.q.12
Constitutionis Pij V.de publ.resignationib.verba,l.11.præfat. num.3
Constitutio Pij V.de publ.resignat.per Constit.Gregorij XIII. super eadem re est in totum abrogata,l.11.præf.n.17
Cõstitutio Pij V.cõtra illegitimos an liget Mãtuę,l.11.q.9.n.1
Constitutio Pij V.non habet locum in abiurante hæresim,l.4. q.3.num.17
Constitutionis Gregorij XIII.de publ.resignationib.verba,li. 11.præf.num.5
Constitutio Gregorij XIII.de publicandis specificæ est adimplenda,l.11.q.6.nu.87
Constitutio Gregorij XIII.de publ.non põt allegari quod nõ fuit in partib.publicata,neque in vsu recepta,l.11.q.9.n.6
Constitutio Gregorij XIII.de publ.est fauorabilis,lib.11.q.3. num.48
Constitutio Gregorij XIII.differt a constitutione Pij V. de publican.circa vacationem,li.11.q.11.nu.57
Constitutio Gregorij XIII.de publ.vbique est vsu recepta,li. 11.q 9.num.7
Constitutio Gregorij XIII.non inducit vacationẽ nisi ex causa non publicationis,l.11.q.7.nu.36
Constitutio Gregorij XIII.de public.non potest adimpleri in æquipolleti,li.11.q.12.nu.4
Constitutio Gregorij XIII.de public.ad vnguem obseruanda, l.11.q.13.num.41
Constitutio Gregorij XIII.abrogat in totum Constitutionem Pij V.de public.l.11.q.11.nu.1
Constitutio Gregorij XIII de public.resignationibus abrogat Constitutionem Pij V.l.11.præf.nu.6
Constitutio Gregorij XIII.circa processum promouendorũ, quid contineat,li.8.q.5.nu.61
Constitutio ligat extra Curiam post publicationem factã Romæ,li.5.q.6.nu.222
Constitutio de publicandis est fauorabilis,li.12.q.2.n.19
Constitutio publicata & impressa præsumitur vsu recepta,li.3, q.2.num.109
Constitutio super modo probandi non publicationem esset e-
denda,l.11.q.14.nu.52
Constitutio est lex generalis,l.8.q.8.nu.133
Constitutio regulatur à ratione,li.11.q.3.nu.90
Constitutio loquens de litteris debet intelligi de validis, li.11. q.7.num.82
Constitutio fauorabilis est amplianda,l.11.q.5.nu.11
Constitutio impressa dicitur nota,l.11.q.9.nu.15
Constitutio de publicandis comprehendit Hospitalia,l.2. qu. 14.num.5.
Constitutio ligat omnes post publicationem factam in Curia li.11.q.9.nu.10
Constitutiones perpetuæ publicantur Romæ,& ligant vbique lib.11.q.9.num.9
Constitutio procuratoris ad cedendum facta per metum est nulla,li.13.q.1.num.47
Constitutus in articulo mortis non præsumitur sanæ mentis,l. 12.q.1.num.28
Constitutus in sacris ordinibus non potest renunciare si nõ habet vnde viuat,li.3.q.14.nu.3
Constituti sub dignitate co mprehenduntur sub decreto irritanti,li.11.q.13.num.87
Consuetudo Ecclesiarum attendenda ad cognoscendum primas dignitates,li.2.q.1.num.83
Consuetudo est obseruanda contra communem opinionem, li.5.q.6.num.122
Consuetudo immemorabilis irrationabilis non excusat, li.5.q 6.num.123
Consuetudo irrationabilis non excusat,li.5.q.6. nu.120
Consuetudo immemorabilis irrationabilis non est obseruanda,li.5.q.6.nu.124
Consuetudo optandi non hẽt locum in reseruatis,l.2.q.20.n.3
Consuetudo optandi non habet locum in beneficiis vacantib. in Curia,l.2.q.20.num.7
Consuetudo non excusat à pœna æterna,li.5.q.6.nu.121
Consuetudo non valet vt quis possit obtinere plura beneficia sub eodem tecto,l.3.q.1.nu.124
Consilium præsumitur bonum,li.14.q.7.nu.58
Consiliũ peritorum non excusat a publicatione,li.11.q.3.n.70
Consuetudo patr.æ spectanda,l.5.q.6.nu.152
Consuetudo vt iudex fæcularis sit competens clerico non valet,li.7.q.9.num.6
Consuetudo vt procurator non possit reuocari, non valet,lib. 9.q.31.nu.19
Consuetudo quod est fieri est necessarium ad factum,li.11.qu. 14.num.21
Consuetum habetur pro facto,li.9.q.27.nu.14
Continente abrogato videtur sublatum quod in totum continetur,li.11.q.11.num.12
Contemnere quid,li.5.q.6.nu.107
Contemptus est peccatum mortale,li.5.q.6.nu.200
Contemptus capituli reddit actum annullandum,l.2.q 5.n.10
Continentia clericorum est de iure positiuo,li.3.q.18.nu.136
Continuare dicitur regrediens,l.6.q.5.nu.41
Continuatio possessionis consistit in perceptione fructuum,l. 6.q.1.num.18
Continuans non spoliat,li.2.q.3.num.73
Contrarietas est tollenda,li.12.q.14.n.20
Contrariorum eadem est disciplina,l.7.q.1.nu.7
Contradictor legitimus non est resignans post resignationem, li.1.q.16.num.36
Contradicentes & se opponentes litteris cadunt a iure quod habent in beneficijs,l.8.q.7.nu.169
Cõtractus cõditionalis non est ,prie contractus,lib.1.q.3. nume.22
Contractus confecti ab intrusis sunt nulli,li.11.q.1.nu.23
Contractus initi in carceribus nulli,li.13.q.1.nu.119
Contractus contra legem validus est quo ad incommodũ cõtrahentium,li.7.q.1.nu.23
Conuentio censetur violata si in minimo fuerit mutata,li.1.q. 3.num.18
Conuentio fit vt seruetur,l.1.q.3.nu.19
Contractus gestus cum minore est nullus, nisi eum ratificauerit factus maior,l.6.q.17.n.64
Contractus initus per prædecessorem, debet obseruari per successorem,

cessorem,l.10.q.1.num.41
Contradicere litteris qui possint non obstante clausula in illis posita contradictores,&c.l.8.q.7.nu.170
Contractus non præsumitur vsurarius,l.14.q.7.n.57
Contractus non extenditur ad ea quæ ignorantur tempore ipsius.l.12.q.14.nu.32
Contractus per dolum initus infringitur,l.13.q.3.n.10
Contractus verus excludit simoniam,l.14.q.7.nu.4
Conuersus ad fidem an possit beneficia habere,li.4.q.14.n.23
Conuerso non potest resignari beneficium,lib.4.q.2.n. 31
Copula & diuersitatem inducit,l.11.q.11.n.16
Copia collationata non est transumptum,l.11.q.6.nu. 40
Corporis deformitas malam animi mentem denotat,li. 5.q.6. num.35
Corpore impeditus potest renunciare coram ordinario,li.5.q. 6.num.14
Corpore vitiati non debent seruire in Ecclesia,l.5.q.6.n.34
Corpore vitiatus non potest promoueri & promotus ministrare,l.5.q.6.nu.54
Corpore vitiatus potest renunciare coram Ordinario,li.5.q.6. num.33
Corporis qualibet parte diminutus dicitur corpore vitiatus, li.5.q.6.num.53
Corpore vitiatus qui dicatur,l.5.q.6.n.47.48.cum seq.
Correspectiui actus qui.l.14.q.9.n.12
Correspectini actus,qui fiunt eodem tempore,l.14.q.7.nu.45
Correspectiui actus dicuntur qui fiunt eodem die,l.1.q.2. numero 25
Correspectiuitas ex quibus colligatur,l.14.q.9.n.11
Correspectiuitas inducit simoniam,l.14.q.7.n.44
Correspectiuo vno actu annullato corruit alter,l.8.q.8.nu. 92
Correctum censetur quod est expresse dictum,lib.11.q. 11. nume.32
Creditor cui fuit data facultas vendendi pignus,cui vult, non potest vendere sibimet,li.9.q.17. n.106
Criminosi an possint renunciare sine superiore,li.7.q.2.n.1
Criminosi beneficium potest impetrari in cuentum priuationis,l.3.q.16.nu.57
Criminosus crimine quod eum indignum non reddit potest beneficia impetrare,l.4.q.3.n.3
Criminosus cogitur renunciare,l.3.q.18.nu.17
Criminosus non potest renunciare etiam simpliciter,cum Papa in litteris prouisionis narrat beneficium vacare,l.3.quæ. 16.num.54
Criminosus non potest renunciare in fauorem post iudicium cœptum & conclusum in causa,l.3.q.16.n. 46
Criminosi non habentes titulum verum possunt sine superiore renunciare,l.7.q.2.n.8
Criminosus non potest renunciare in fauorem post scientiam impetrationis factæ a tertio,l.3.q.16.nu.48
Criminosus post scientiam impetrationis factæ a tertio nõ potest permutare,l.3.q.16.nu.49
Criminosi non habent titulum,l 7.q.2.n.2
Criminosi possunt permutare pendente iudicio,lib.3.q.16.numero 10
Criminosi possunt renũciare etiam post receptas probationes & conclusum in causa,l 3.q.16.nu.11
Criminosi possunt renunciare per procuratores,lib.3.q.16.nu mero 43
Criminosus potest renunciare post sententiam a qua appellauit,li.3.q.16.nu.17
Criminosi possunt renunciare coram ordinario,lib.3.q.16.'nu mero 44
Criminosi possunt resignare ẽt lite pendente,l.3.q.16.n.8
Criminosus potest renunciare coram Ordinario,l.5.q.6.num. 57.&67
Criminosi possunt renunciare ẽt in fauorem,l.3.q.16.n.45
Criminosi priuandi an possint renunciare sine superiore,l.7.q. 2.num.10
Criminosi qui non sunt priuati ipso iure, possunt renunciare etiam in fauorem alterius,l.3.q.16.nu.1
Criminoso mortuo beneficium an debeatur impetranti,l.3.q. 16.num.66
Criminis mentio est facienda in impetratione, alias impetratio est nulla,l.4.q.16.nu.25
Crimen si inquisitum indignum nõ reddit de eo non est faciẽda mentio in impetratione,l.3.q.16.n.27
Crimen nullum regulariter inducit priuationem ipso iure.li.3. q.16.num.5
Crimina quæ non priuant ipso iure non impediunt restitutionem,l.13.q.5.nu.140
Crimẽ nullũ inducit priuationẽ ipso iure,l.7.q.2.n.9
Crimina atrocissima quę,l.14.q.10.n.21
Crimina omnia pro nihilo ad comparationem simoniæ,li.14. q.8.n.3.& q.10.n.11
Criminali cã qñ imponit pœna corporalis,l.14.q.10.n.47
Criminalis causa cum agitur de crimine,l.4.q.10.n.46
Criminalis causa quando crimen deducitur vt puniatur,li.14. q.10.nu.48
Christus diligit milites voluntarios,l.3.q.7.nu.18
Culpa resignatarij non debet nocere resignanti,li.1.q. 3. n.108
Curatoris auctoritas non requiritur in resignatione minoris 25.ann.l.3.q.7.n.5
Curia quid obseruat in prouisis,l.10.q.3.n.68
Curialis potest constituere ad renunciandum in partibus,li.9. q.14.num.5
Curia solet eiscere laqueos,l.11.q.11.nu.68
Cura animarum est ars artium.li.10.q.2.n.27
Curati absque licentia Episcopi post monitionem possunt priuari,l.1.q.10.nu.61
Curatum beneficium renunciatur ex causis ex quibus Episcopatus,l.5.q.4.n.1
Curatum beneficium habens nõ debet restitui ad alium,li.13 q.5.num.136
Curatum beneficium & dignitas requirit 25.an.l.4.q.1.n.8
Curato eentum debent remanere,l.6.q.1.n.36
Curati debent populum sibi commissum pascere,l.3.q.11.n.9
Curata duo non possunt teneri,li.5.q.6.n.110
Curata Ecclesia quæ,l.2.q.1.n.108
Curatum obtinens si secũdi pacificam possessionem cõsequat potest renunciare primum,l.3.q.1.n.109
Curatus elapso tempore ad promouendum nõ potest resignare,l.3.q.2.n.22
Curatus est priuatus ipso iure si non facit se promoueri intra annum,l.3.q.1.nu.30
Curati tenentur titulum ostendere,l.10.q.4.n.33
Curialis incipiens iudicium vigore Eugenianæ non facit rem litigiosam,l.2.q.3.n.49
Curati non residentes qua pœna puniantur.l.1.q.10.n.60

D

DANTIS iure resoluto resoluit & accipientis,l.11.q.4.n.24
Dare nemo potest quod non habet,l.10.q.8.n.14
Datarius non facit gratias,sed Papa,l.9.q.25.nu.11
Datarius derineps supplicationem præbet iustam causam nõ publicandi,l.11.q.13.n.115
Datariusꝰ repræsentat personam Principis,l.11.q.13.n. 117
Datio & promissio purificantur.lib.14.q.7.n.32
Data parua datur a Datario,l.8.q.8.n.30
Datæ tempus inspiciendum,l.1.q.6.n.32.& l.4.q.1.n.11.& li.9. q.16.n.9.& l.10.q.2.n.12
Datę tempus attenditur quo ad subreptionem,l.8.q.8.n.108
Data apponitur in collatione,l.8.q.9.nu.59
Datæ ad tempus trahuntur omnia sequuta.l.1.q.6.nu. 32
Data alicui facultate eligendi,vel nominandi non potest seipsum nominare,l.9.q.17.nu.105
Debitum antidorale non habet uim pretij,li.14.q.7.nu.17
Debitum dare vxori de iure diuino,l.3.q.18.n.137
Debilitas quæ ex infirmitate aut senectute procedit præbet iustam causam renunciandi,l.5.q.3.n.14
Decima Papalis non potest per laicos exigi.l.9q.3.n.11
Decima Papalis nõ soluitur de distributionibus quotidianis,l. 6.q.2.n.31
Decimæ & oblationes,ac alia emolumenta,debentur veris,prælatis,l.11.q.1.n.22
Decimas præscribens nõ potest exigere noualia,l.7.q. 10.n.16
Decimæ renunciant patiẽdo vt alius illas exigat,l.10.q.1.n.26
Decanatus potest renunciari,l.2q.1,n.86
Decanus non potest obtinere aliam dignitatem,l.3.q.1.n. 104

Decanatus duo sunt incompatibiles,l.5.q.6.n.113
Decani veniunt appellatione prælatorum,l.3.q.1.n.104
Decanatus est beneficium,li.2.q.1.num.87
Decretum Conc.Trid.c.18,sess.24.de reform. non habet locũ in resignatione conditionali,l.1.q.7.nu.8
Decret.Conc.Trid.cap.16.sess.25.de reg,habet locum etiam in renunciatione beneficij,l.3.q.13.n.5
Decret.d.cap.16.Conc.Trid.habet locum in eo qui renunciat intuitu ingressus,lib.3.q.13.n.9
Decret.Conc.Trid.super prof. fidei,an tollat effectum triennalis,l.10.q.9.nu.4
Decretum Concilij Trident,de emittenda profess.fidei, cõprehendit etiam prælatos regulares,l.10.q.9.n.2
Decretum Papæ in reservatione affixit & inficit titulum,li.11 q.7.num.40
Decretum de pacif.poss.an suffragetur resignanti metu,l.13.q. q.2.num.35
Decretum operatur si is ad cuius favorem est appositum velit uti,li.3.q.4.num.3
Decretũ Iudicis non requiritur in renunciatione minoris 25. ann,l.3.q.7.num.19
Decretum irritans inducit formam,l.5.q.6.n.226
Decretum irritãs positum in litteris operatur nullitatẽ actus, l.8.q.7.num.184
Decretum irritans non se extendit ad nouam prouisionem, li. 7.q.7.num.10
Decretum irritans inficit titulum primum & possessionem.li. 6.q.5.num.57
Decretum irritans operatur adueniente conditione,li.8. q. 7. num.185
Decretum irritans ligat ignorantes,l.5.q.6.num.220.& li.8.q. 7.nu.186.& q.8.n.136.& l.11.q.4.n.44.& q.9.n.14. & q.13. num,86
Decretum irritans ligat ignorantes respectu nullitatis actus.li 5.q 6.n.230.& l.11.q.3.n.77
Decretum irritans appositum in collatione per ordinariũ nõ ligat ignorantes,l.8.q.9.nu.65
Decretum irritans annullat gratiam,l.1.q.3.n.110
Decretum irritans inficit titulum,& possessionẽ,l.4.q.9. n.30
Decretum irritans habet oculos retro.l.11.q.7.n.24
Decretum irritans afficit omnia quæ sequuntur,l.11.q.7.n. 25
Decretum apponi solitum in litteris Apostolici ligat ignorantes,li.2.q 20.num.10
Decretalium liber septimus compilatus,l.11.præf.n. 24
Declaratio nihil addens,de nouo potest fieri quandocumque, li.9.q.24.num.19
Decennium operatur dispensationem in omni materia,li.3.q. 6.num.71
Declaratoria iudicis requiritur in omni crimine,l. 3.q.16.n. 6
Declaratio debet constare explicite,li.6.q.3.nu.27
Decedere,quid,li.6.q.5.nu.23
Decedere quem in possessione beneficij quomodo colligitur.li. 11.q.7.nu.55
Decessisse quem in possessione quomodo probetur,lib.11.q.6. nume.105
Definitio renunciationis beneficij,l.1.q.1.n.30
Definitio debet esse congrua materiæ subiectæ.l.1.q.1.nu.32
Definitio optima est quæ habet genus,differentias & conuertitur,lib.1.q.1.num.60
Definitio debet exprimere quidditatem rei definite,lib. 1.q.1. num.31
Definitio debet conuerti cum suo definito,li.1.q.1.n.33
Definitio debet præcedere omnem tractatum,l.1.q.1.nu.1
Diffinitione comprehensum clarum.l.14.q.4.n.2
Defensionis causa earum,licet hominem perimere,lib.13.q.1. numero 147
Defuncti ius extinguitur,l.13.q.5.n.81
Defensor non debet ciuitatem deserere,l.7.q.1.nu.4
Defectus notorius proprietatis repellit a restitutione,lib.1.qu. 13.num.35
Dementes æquiparantur absentibus.l.9.q.1.n.17
Dementes non possunt constituere procuratorem ad resignã. li.9.q.1.num.13
Dementi datur coadiutor.l.7.q.20.nu.9
Denominatio fit a digniori,l.11.q.11.nu.46
Denominatio aliquando reseruatur resignanti,l.6.q.1.n.13
Dœmonia cur vexent corpora humana.li.5.q.6.n.96.f.229
Demoniacus promotus non potest ministrare.l.5.q.6.n.95
Demoniaci non possunt promoueri,li.5.q.6.nu.94
Delictum probatur rei euidentia,li.14.q.9.nu.3
Delicta probantur notorietate,li.4.q.9.nu.2
Delicta quę reddant indignum quem ad beneficia.l.4.q.3.n.4
Delictum vbi non adest,neque est pœna.l.11.q.7.nu. 58
Delictum probatur partis confessione,li.14.q.9.n.4
Delicta etiam in minimis committuntur,l.10.q.2.n. 72
Delictum debet puniri li.14.q.1.nu.17
Delictum ratione contemptus,li.5.q.6.nu.208
Delictum non præsumitur.li.13.q.1.nu.72
Delictum prædecessoris non nocet successori in beneficia. li.3, q.3.num.9
Delictum excludendum vbi alia interpretatio potest capi.lib. 14.q.7.num.55
Delegatus habet iurisdictionem inter partes.li.8.q.7.n.171
Delegatio non transit ad successorem.l.7.q.24.nu.77
Delegationis mãdatum ex temporis diuturnitate præsumitur. li.9.q 22.num.20
Delegatio videtur personalis quoties in commissione exprimitur nomen proprium siue præcedat siue subsequatur.l.1.q. 11.num.12
Delegatio si fuit facta per nomen dignitatis succedit successor mortuo,eo cui fuit causa commissa alias extinguitur.l.1.q. 11.num.16
Delegationem personalem semper facit quando præcedit nomen proprium.l.1.q.11.nu.13
Delegantur causæ constitutis in dignitatibus quia præsumunt periti,l.1.q.11.nu.14
Deponentes de spontanea voluntate deponunt de actu visibi li.l.13.q.1.nu.86
Deponentes pro metu renunciationis habent præsumptionem pro se.l.12.q.1.nu.84
Deputati ad sepeliendum probant mortuum ex peste li.12.q.6. num.18
Derogatio regulæ de Infirmis quando censeatur insolita.l.12. q.14.num.5
Derogatio reg.de Infir.quare excogitata,l.12.q.14.nu.4
Derogare & Abrogare diff.li.11.in præf.nu.14
Derogatio est stricti Iuris.l.12.q.14.nu.30
Derogatio indultorum intelligitur de extraordinario.lib.7.q. 12.num.27
Derogatio datur si iuris patronatus est mixtum clericorum, & laicorum.l.2.q.4.num.49
Derogatio iuris quæsiti an requiratur,l.2.q.9.nu.13
Derogatio regulæ de vacaturis quomodo fiet.l.3.q.6.nu.51
Derogatio datur in retentione beneficiorum quæ datur patro no.l.2.q.4.num.58
Derogatio Concil.Lateranen.debet fieri expresse.l.6.q. 2.n.37
Derogatio regul.de iure quæsit.non tollend.requiritur in gratia restitutoria aduersus lapsum tempus publicationis,lib. 11.q.7.nu.72
Derogationis præsumptio insurgit ex possessione pacifica decennali,li.3.q.6.nu.59
Derogationes Papa non concedit nisi ex causis grauissimis.li. 2.q.4.nu.44
Derogatio iuris patronatus laicorum nõ admittitur in gallia, & in Hispania.l.2.q.4.num.43
Derogatio dummodo moriatur ex illa in firmitate,resignante moriente ex alia non prodest..l.12.q.14.nu.29
Derogatio iuris patronatus debet expresse fieri & non præsumitur nisi in litteris apponatur.l.1.q.4.num.35
Derogatio regulæ de infirmis concessa ab vno Papa an pro sit tempore alterius.l.12.q.14.nu.37
Derogatio pro medietate importat habere tot voces quæ cum medietate faciant maiorem partem.l.2.q.4.n.56
Derogatio pro medietate quid importet.l.2.q.4.nu.55
Derogatio non requiritur in collatione Papæ beneficij ipectis ad ordinarium,l.7.q.11.nu.9
Derogationes iurispatronatus laicorũ sunt odiosæ.l.2.q.4.n.42
Derogatio fit in parte.lib.11.præf.num.15

Defor-

Desertio non nocet cum sententia est nulla l.1.q.16.n.33
Destituere qui non potest,neque potest renunciationem recipere,l.7.q.24.n.11
Destituere,& recipere renunciationem differunt,l.7.q.24.n.20
Destituere non potest habens ius instituendi ex iure speciali,l. 7.q.24.n.17
Destitutio cum præscripta est cum institutione possunt admitti resignationes,l.7.q.10.n.20
Destituendi ius habet de iure speciali nõ potest recipere renũciationes,l.7.q.24.n.21
Destitutio spectat ad episcopum,& non ad capitulum, l.7.q. 23.num.2
Destitutio non includitur sub facultate instituendi,lib.7.q.14. num.16
Destitutio competit episcopis,l.7.q.14.n.20
Destituendi facultas data Vicario non venit facultas recipiendi resignationes,l.7.q.24.n.19
Destituendi,& instituendi ius colligitur ex vltimo statu,li.7.q. 14.num.21
Destituendi facultas in quo priuilegio instituendi veniat,li.7. q.10.num.26
Detentio longa beneficij non iustificat titulum,l.3.q.1.n.43
Detentatio non perditur per resignationem,l.1.q.5.n.28
Detentatio prodest pro regula de annali,l.1.q.5.n.32
Deuolutis,non inducitur noua vacatio,l.11.q.5.n.14
Deuolutio fit prælato negligente,l.8.q.9.n.43
Deus non facit differentiam inter simplicem loquelam, & iuramentum,l.3.q.18.n.56
Deus vbique est l.2.q.5.n.11
Deus est promissorum obligator,l.3.q.18.n.89
Deus dissoluit matrimonium,l.7.q.11.n.20
Dei quæ sunt ab homine dari non possunt,l.12.q.1.n.21
Dictio A,quoties iungitur tempore, quod est de initio actus dies termini computantur in termino,l.12.q.8.n.15
Dictio alia,implicatiua similium,l.2.q.15.n.2
Dictio alia,refertur ad similes,l.6.q.2.n.56
Dictio alius,quandoque est repetitiua similium,l.1.q.15. n.21
Dictio,& coniungit,& continuat præcedentia,l.11.q.11. n.25
Dictio,& lib.11.q.11.n.16
Dictio eos,est restrictiua ad expressos,l.11.q.5.n.6.
Dictio & alias,auget,l.3.q.6.n.38
Dictio ex nunc reddit præceptum magis efficacem,lib. 11.q.2. num.16
Dictio extunc,refertur ad extremum tempus,l.11.q.2.n.15
Dictio insuper,importat diuersa,l.11.q 11.n.18
Dictio insuper,venit continuatiue,l.11.q.11.n.24
Dictio infra,includit sua extrema,l.12.q.8.n.25
Dictio,in intrinsecitatem importat,l.11.q.6.n.19
Dictio maxime,est implicatiua,l.1.q.13.n.31.& lib.2.q.1.n.31
Dictio nisi,limitatiua,l.5.q.6,n.183
Dictio nec non,resoluitur in &,l.3.q.6.n.22
Dictio omnino,quid significet,l.14.n.3.in præfatione.
Dictio omnino,includit omnem casum,l.11 præf.n.12
Dictio omnino,est præcisa,l.11.præf.n.11
Dictio omnino,est vniuersalis,l.11.q.11.n.5.& n.52
Dictio quomodolibet,operatur vltra expressa,l.9.q.25.n.50
Dictio quæcumque,tollit interpretationem restrictiuam, li.3, q.6.num.44
Dictio quæcunque,est vniuersalis,l.3.q.6,n.43
Dictio quasi,est impropria,l.7.q.1.n.89
Dictio quomodolibet,importat omnem modum,lib.9.q. 25, num.48
Dictio supradictis stat repetitiue,l 11.q.11.n.23
Dictio totaliter,quid significet,l.14.n.4.in præfatione.
Dictio statim,significat absque interuallo,l.4.q.2.n.95
Dictio,vt causam finalem ostendit,l.3.q.5.n.11
Dictio taxatiua excludit,l.13.q.5.n.47
Dictiones vniuersales restringuntur ad suas causas,li.11.q.11. num.14.
Dicens procuratorem esse reuocatum, debet hoc probare,lib. 9.25.num.32
Dicens talem mortuum tali die debet id probare,l.12.q.7.n.7
Dictum socij criminis quando sufficiat primo ad inquisitionẽ, lib.14.q.10.n.6
Dictum doctoris debet intelligi secundum allegata per ipsum l.1.q.6.nu.66
Didimus Alexandrinus fuit cæcus,l.5.q 6.n.40
Differentia inter illum qui tractat de damno, & eum qui tractat de lucro,l.11.q.4.n.72
Differentia inter abrogare,& derogare,l.11.præf.n.14
Differentia inter regressum,& coadiutoriam,l.6.q.5.n.72
Differentia inter ius ad rem,& in rem,l.2.q.23.n.18
Differentia inter constitutionem Pij,& Gregorij XIII.de public.circa vacationem beneficij resignati non publicati, li. 11.q.11.num.57
Differentia magna inter institutionem,collationem,& præsentationem,l.12.q.3.n.21
Differentia inter c.2.de ren,l.6.&reg.de infir.l.12.q.1.n.5
Differentia sexus nulla est in foro animæ,l.12.q.4.n.26
Differentia inter leges Papæ,& Imperatoris,l.q.9.n.22
Differentia est inter absoluentem,& absolutum,l.3.q. 18.n. 94
Differentia inter beneficium,& pensionem,l.12.q.3.n.56
Differentia inter primam, & secundam partem reg. Canc. de prom.21.l.3.q.6.n.11
Differentia inter restitutionem gratiosam, & iustitiam,li. 3.q. 7.num.77
Digniora exprimi debent,l.12.q.4.n.5
Dignior quanto quis est,tanto debet frandibus cessare, l.12.q. 4.num,9
Dignitatem habens,potest illam renunciare per procuratorẽ, li.9.q.1.n.10
Dignitatis contemplatione committitur causa,l.1.q.11.n.2
Dignitas ecclesiastica potest renunciari,l.2.q.1.n.78
Dignitas prima potest renunciari,l.2.q.1.n.80
Dignitas Papatus est magis annexa Papę,quam Cardinalatus Cardinalibus,l.2.q.1.n.37
Dignitas sufficit,quod semper existat,l.1.q.11.n.11
Dignitas ecclesiastica est beneficium,l.2.q.1.n.79
Dignitas Ecclesiastica renunciatur ex causis,ex quibus episcopatus,l.5.q.4.nu.1
Dignitates duæ inter se sunt incompatibiles,l.3.q.1.n.105
Dignitatem habens,si consequatur canonicatum, nõ priuatur ipso iure,l.3.q.1.n.146
Dignitates primæ in cathedrali conferuntur per Papam,lib.7. q.11.num.30
Dignitatem habentes,possunt resignare,l.3.q.1.n.2
Dignitates primæ Cathedralium renunciantur coram Papa,l. 7.q.11.nu,29
Diguitas magna,an possit renunciari sine Capitulo,li.7.q.23. num,7
Dignitatem habentibus possunt beneficia resignari, lib.4.q.8. num,4
Dignitas,quam habet ille,cui confertur in collatione ordinarij non requiritur,vt exprimatur,l.8.q.9.n.76
Dignitatem habentes comprehenduntur sub decreto irritanti,l.11.q.13.n.87
Dignitatis primæ signa remissiue,l.2.q.1.n.82
Dignitas requirit 25.an,lib.4.q.11.n.14
Dignitas datur habenti 25.an.l.4.q.9.n.16
Dignitas beneficij resignati narrati debet in litteris resignationis,l.10.q.2.num.30
Dignitas narranda in litteris,l.10.q.2.n.97
Diœcesis vbi situm est beneficium,ponitur in supplicatione, l.8.q.7.n.34.& 52
Diœcesis ponitur in supplicatione in medio capitis,lib.8. q.7. num.33
Diœcesis resignantis,& resignatarij ponitur in supplicatione, li.8.q.7.nu.35
Diœcesis supplicantis exprimenda,l.8.q.7.n.46
Dies incertus facit conditionem,l.6.q.4.n.58
Dies termini computatur in termino,quãdo interest ei cui statuitur,l.12.q.8.n.18
Diebus festiuis omnes tenentur accedere ad Ecclesiam,lib.11. q.6.num.27
Dies feriati non computantur in anno in regula de annali, li. 3.q.5.num.74
Dies accepta,an habeatur pro completa forma verborum attendenda,l.12.q.8.n.28

Dies

Dies termini non computatur in termino, quoties tempus præfinitum est per dictionem A, l. 12. q. 8. n. 13
Dies termini non computatur in termino, quoties odium, & pœna sequitur, l. 12. q. 8. n. 14
Dies obitus resignantis non habetur pro completo ad effectū regulæ de infirm. l. 12. q. 8. n. 23
Dies quando proprie dicatur, l. 12. q. 8. n. 34
Dies in quo præstatur consensus in resignationibus non computatur in termino, 20. dierum, in reg. de infir. l. 12. q. 8. nu. 10. contra n. 15
Dies vel artificialis, vel naturalis, l. 12. q. 8. n. 32
Dies in statutis in dubio accipitur pro tempore 12. horarum, li. 12. q. 8. nu. 33
Dies ceptus habetur pro completo in testamento libertate, & vsucapione, l. 12. q. 8 n. 20
Dies communiter accipitur pro die & nocte, l. 12. q. 8. n. 37
Dies termini non computatur in termino, l. 12. q. 8. n. 11
Dies acceptus habetur pro completo in fauorabilibus, li. 12. q. 8. num. 19
Dimissiones factæ per milites S. Io. intra tempus vacantis, & mortuarij non sunt publicandæ, l. 11. q. 3. n. 107
Dimissiones, quæ fiunt per milites S. Ioannis, cuius sint naturæ l. 11. q. 3. n. 108
Dimissio intelligitur rebus sic stantibus, l. 1. q. 14. n. 11
Dimissio quæ fit per priuationem non est spontanea, lib. 1. q. 1. num. 47
Dimittere verbum proprium est etiam in permutationibus, li. 1. q. 1. nu. 42
Dimittere verbum est admodum generale, l. 1. q. 1. n. 40
Dimitto idem est quod relinquo, & derelinquo, l. 1. q. 1. n. 41
Diligentia frustratoria non requiritur, l. 9. q. 17. n. 144
Diligentia requiritur in impedimento legitimo, l. 11. q. 13. nu. 13. nu. 100. & nu. 115
Diligentia facta relaxatur iuris rigor. l. 11. q. 13. n. 74
Diligentiam quæ nihil operatur quis facere non tenetur, lib. 3. q. 1. num. 90
Diligentia capiendi possessionem quid prosit, l. 11. q. 6. n. 79
Dilationes tot dandæ sunt, quot personæ, l. 11. q. 4. n. 27
Dilatio denegatur in causis exequutiuis, l. 1. q. 16. n. 19
Dilatio habita per resignantem post ius cessum non nocet resignatario, l. 1. q. 16. n. 38
Dilatio non est danda cessionario quando resignans illam habuit, l. 1. q. 16. n. 16
Dispensantur simoniaci, l. 14. q. 2. n. 18
Dispensatus tenetur ostendere dispensationem superiori, l. 11. q. 14. nu. 36
Dispensatio facta, lite pendente, in præiudicium tertij, non valet, l. 3. q. 16. nu. 52
Dispensatio ex decennio, l. 3. q. 6. n. 71
Dispensatio nō suffragatur, nisi litteris expeditis, l. 10. q. 1. n. 26
Dispensatio facta, cum clausula non obstante impetratione, valet etiam in tertij præiudicium, l. 3. q. 16. n. 53
Dispensare secum potest qui non habet superiorem, lib. 3. q. 18. num. 112
Dispensatio odiosa, l. 6. q. 4. n. 30
Dispensatus ad beneficia censetur dispensatus ad portionem, l. 2. q. 1. nu. 117
Dispensatus ad duo beneficia, nō intelligitur sub eodem tecto, l. 3. q. 1. nu. 125
Dispensatio præsumitur, si allegetur pro eo pro quo præsumitur, l. 3. q. 6. n. 75
Dispensatio quo ad vnum annexum extenditur quo ad aliud, li. 3. q. 6. nu. 62
Dispensatio nis præsumptio ex lapsu decennij habet locum et in profanis, l. 3. q. 6. n. 69
Dispensatus sine causa non est tutus, l. 5. q. 6. n. 129
Dispensatio præsumitur ex triennio, l. 11. q. 6. n. 100
Dispensatio quando detur per verba generalia, l. 4. q. 9. n. 34
Dispensationem allegans, debet illam probare, l. 10. q. 3. n. 51
Dispensatio irregularitatis non fit nisi expresse dicatur, li. 8. q. 7. num. 123
Dispositio non habet locum vbi verba non conueniunt, l. 12. q. 5. num. 6
Dispositio obuians fraudibus, est conformis omni iuri, lib. 12. quæst. 2. num. 13
Dispositio generaliter prolata de rebus, & personis generaliter est intelligenda, l. 11. q. 5. n. 43
Dispositio annullans actum inducit formam, l. 3. q. 5. n. 21
Dispositio generalis generaliter est intelligenda, l. 11. q. 7. n. 15
Dispositio fauorabilis, vel odiosa, debet attendi id quod principaliter agitur, l. 12. q. 2. n. 23
Dispositio ad tollendas fraudes est fauorabilis, l. 3. q. 6. n. 9
Dispositio ad euitandum peccata fauorabilis, etiam si adesset pœna, l. 12. q. 2. nu. 17
Dispositio potest diuersis respectibus iudicari fauorabilis, & odiosa, l. 12. q. 2. nu. 7
Dispositio obuians fraudibus dicitur fauorabilis, lib. 12. q. 2. num. 11
Dispositio emanans ad publicam hominum vtilitatem dicitur fauorabilis, l. 12. q. 2. n. 16
Dispositio volens, vt instrumentum rogetur per notarium Archiuistam, dicitur fauorabilis, l. 12. q. 2. n. 18
Dispositio de puniendis delictis fauorabilis, & reipublicæ vtilis, l. 12. q. 2. nu. 14
Dispositio non videtur loqui de impedimento, lib. 12. q. 13. num. 9
Dispositio cessat, cessante ratione, l. 8. q. 8. n. 108
Dispositio loquens de resignatione intelligit de simplici, li. 10. q. 7. num. 15
Dispositionem allegans debet illam ostendere, l. 10. q. 3. n. 52
Dispositio intelligitur de actu valido, l. 4. q. 2. n. 62
Dispositio remanet fundata in alia ratione cessante vna, li. 11. q 4. num. 50
Dispositio apponens tempus faciendi actum inducit formam, li. 3. q. 5. nu. 22
Dispositio exorbitans, non extenditur, l. 11. q. 5. n. 5
Dispositio sustinetur in rationibus, quæ non cessent, lib. 11. q. 3. num. 22
Dispositio loquens de prouisione ordinarij, non comprehendit prouisionem Papæ, l. 11. q. 5. n. 5
Dispositio loquens de consensu intelligit de expresso, l. 8. q. 8. num. 26
Dispositio regulariter a ratione procedit, l. 3. q. 5. n. 10
Dispositio correctoria loquens de actu vero non comprehendit fictum, l. 3. q. 6. nu. 85
Dispositio debet conuenire cui confertur, l. 11. q. 8. n. 10
Dispositio restringitur ad causam expressam, l. 11. q. 11. n. 43
Dispositio restringitur ad causam pro qua emanauit, li. 11. q. 11. num. 7
Dispositio à ratione procemii regulatur, lib. 11. q. 1. num. 36. & q. 11. num. 6
Dispositio sustinetur in ratione, quæ non cessat, l. 12. q. 5. n. 23
Dispositio in parochiali non habet locum in collegiata curata li. 8. q. 9. nu. 94
Dispositum in Abbate habet locum in Abbatissa, lib. 3. q. 12. num. 12
Dispositio c. mandatum de rescriptis habet locum in pensione, l. 2. q. 15. n. 6
Dispositio clem. vlt. de procurat. loquens in morte naturali habet locum in ciuili, li. 11. q. 5. n. 57
Dispositio clem. vlt. de procur. habet locum in renunciatione li. 11. q. 5. nu. 58
Dispositio c. quidam. de ren. loquitur etiam in Episcopo, lib. 3. q. 18. nu. 70
Dispositio c. quidam de renun. non seruatur, l. 3. q. 18. n. 69
Dispositio c. de multa de præbendis habet locum in commendis, l. 3. q. 1. n. 114
Dispositio c. de multa de præbendis, comprehendit Cardinales, l. 11. q. 4. n. 11
Dispositio c. quoniam Abbas, de offic. deleg. habet locum in commendatario, l. 2. q. 17. n. 13
Dispositio c. pen. de præb. est pœnalis, l. 3. q. 1. n. 148
Dispositio loquens de Episcopis, comprehendit Archiepiscopos, & Patriarchas, l. 8. q. 5. n. 47
Dispositum in morte naturali habet locum in ciuili, li. 8. q. 10. num. 27
Disputatio aperit viam ferro, l. 11. q. 1 n. 4
Distributiones quotidianæ non sunt fructus, l. 6. q. 2. n. 30

Distribu-

Distributiones quotidianas percipere non possunt canonici tempore trium mensium, quibus licet abesse, l. 1. q. 10. n. 65
Distributiones quotidianas amittunt canonici non interessentes diuinis, l. 1. q. 10. n. 64
Diuitiæ conseruant decus familiarum, l. 10. q. 1. n. 151
Diues qui, l. 5. q. 6. nu. 136
Diuersitas vocabulorum non semper diuersum ostendit, l. 1. q. 1. num. 72
Diuisio potest fieri, non obstante iuramento, l. 9. q. 31. n. 26
Diuisio terminorum fit causa commodioris solutionis, l. 1. qu. 8. num. 52
Diuersa non inferunt, l. 8. q. 8. n. 150
Diuisio non fit inter transferentem, & translatarium, sed integer terminus spectat ad translatarium, li. 6. q. 4. n. 48
Diuidere beneficia est prohibitum, l. 6. q. 1. n. 4
Doctoratus expressus debet verificari, l. 10. q. 3. n. 47
Doctoratus quomodo probetur, l. 10. q. 3. n. 49
Doctoratus non suffragatur in concursu, l. 8. q. 9. n. 91
Doctoribus facilius conceduntur beneficia, l. 10. q. 3. n. 48
Doctor restitutus non recuperat lecturam, si alteri fuit data, li. 3. q. 7. num. 54
Doctoratus non excusat ab examine per concursum, lib. 10. q. 7. num. 27
Doctoris dictum debet intelligi secundum allegata per ipsum l. 1. q. 6. nu. 66
Doctoris contrarij doctrinam non debemus sequi, lib. 11. q. 10. num. 28
Doctrinæ quæ distinguit standum, l. 11. q. 10. n. 29
Doctrina Alex. in conf. præfertur lecturis, l. 11. q. 10. n. 32
Docti eliguntur pro officialibus. l. 9. q. 22. nu. 10
Dolus punitur crimine stellionatus, l. 13. q. 3. n. 6
Dolus nemini debet prodesse, l. 13. q. 3. n. 4
Dolus & ius non debent in renunciatione adesse, li. 8. q. 9. n. 12
Dolo factum nullum, l. 9. q. 27. n. 2
Dolus debet cadere in constantem, vt &c. li, 13. q. 3. n. 15
Dolus reputatur difficilis probationis, l. 13. q. 3. n. 21
Dolus probatur coniecturis, l. 13. q. 1. n. 101. & 14. q. 8. n. 12
Dolus probatur præsumptionibus, l. 13. q. 3. n. 22
Dolus aduersarij an præbeat iustam causam restituendi, l. 11. q. 13. n. 101
Dolus probari debet, l. 12. q. 7. n. 4. & l. 13. q. 3. n. 16
Dolus in quibus casibus præsumatur, l. 13. q. 3. nu. 18
Dolus præsumitur cum actus cedit ad vtilitatem illius, qui dolo traduxit, l. 13. q. 3. n. 26
Dolus non vitiat matrimonium, l. 13. q. 3. 11
Dolus non vitiat ingressum monasterij, l. 13. q. 3. nu. 12
Dolo inductus sibi non præiudicat, l. 13. q. 3. n. 8
Dolo quis decipitur, l. 13. q. 3. n. 9
Dolus probatur leuioribus probationibus, li. 13. q. 3. nu. 25
Dolus & fraus sunt synonima. l. 13. q. 5. n. 1
Dolus non præsumitur, li. 13. q. 3. nu. 17
Dolus excludit consensum, l. 3. n. 7
Dolus vere probari non potest. li. 13. q. 3. n. 20
Dolosus ingressus in beneficijs prohibetur, l. 9. q. 27. n. 4. & lib. 13. q. 3. nu. 3.
Dominus recipiens canonem, non videtur remittere caducitatem, si protestatus fuerit, l. 6. q. 3. n. 72
Dominium, & non possessio legati transit legatario ipso iure, l. 11. q. 10. num. 14
Dominium per ea quæ fiunt tantum à domino, probatur, li. 10. q. 8. num. 47
Dominium retinetur ex renunciatione facta coram laico, li. 7. q. 1 num. 45
Dominium transit ex contractu ipso iure in ecclesiam, non autem possessio, l. 11. q. 10. n. 12
Dominus non potest declarare pœnam contra emphiteutam secundum ex facto primi, l. 6. q. 3. nu. 26
Dominus videtur publicare tempore quo procurator id fecit, l. 11. q. 6. n. 124
Donare proponens potest pœnitere, l. 1. q. 12. n. 7
Donari non possunt amissa ipso iure, l. 3. q. 1. nu. 79
Donationem pro absente stipulans notarius concurrente consensu, est valida, li. 7. q. 1. nu. 59
Donare nemo cogitur, l. 3. q. 18. num. 6
Donandi potestas non censetur dari, l. 9. q. 7. nu. 29
Donans omnia bona stultus, li. 9. q. 19. nu. 7
Donans qui non reuocauit donationem ob ingratitudinem, viuente donatario, non potest postea hoc facere, lib. 6. q. 3. num. 21
Donans duobus eandem rem, tenetur crimine stellionatus, l. 1. q. 15. num. 27
Donatio excedens summam quingentorum aureorum, debet insinuari, li. 1. q. 1. nu. 36
Donatio non acceptata non dat ius, l. 10. q. 8. nu. 4
Donatio non præsumitur, li. 9. q. 7. nu. 11
Donatio iuris præsentandi habet effectum cum interuenerit authoritas superioris. l. 1. q. 3. nu. 51
Donatio iuris requirit insinuationem, l. 11. q. 5. nu. 56
Donatio Principis ligat successorem, l. 10. q. 1. nu. 40
Donatio rei litigiosæ non valet, l. 1. q. 3. nu. 5
Donatio non præsumitur, l. 5. q. 1. n. 5
Dotis dominium reuertitur soluto matrimonio ipso iure, l. 11. q. 10. num. 13
Dos noua datur, reintegrato matrimonio, l. 3. q. 7. n. 75
Dubium cessat in apertis, l. 11. in præf. nu. 9
Dubium ius quod, li. 11. q. 3. nu. 65
Dubium ius excusat, li. 11. q. 3. n. 68
Dubium nullum cadit, vbi verba sint expressa, l. 10. q. 2. n. 2

E

EADEM ratio ibi idem ius statuendum est, l. 3. q. 14. n. 4
Ebrij non possunt resignare, l. 3. q. 8. n. 22
Ecclesiasticitatis signa quæ sint, l. 11. q. 3. n. 42
Ecclesiæ curatæ debent committi personis dignis, l. 8. q. 9. n. 78
Ecclesia curata non dicitur ex iure sepeliendi, l 2. q. 1. nu. 108
Ecclesia curata non dicitur ex iure baptizandi, l. 2. q. 1. n. 109
Ecclesia debet seruiri per optimos, l. 5. q. 6. nu. 56
Ecclesia eget viris litteratis, l. 5. q. 6. n. 150
Ecclesia est grauanda minus quam fieri potest, l. 6. q. 5. n. 101
Ecclesia habet fundatam intentionem super bonis possessis à prælato defuncto, l. 14. q. 7. nu. 49
Ecclesiam habere pleno iure quid importet, l. 7. q. 15. n. 15.
Ecclesiæ Hispalan. statutum quid disponat circa beneficiatos, l. 6. q. 5. nu. 39
Ecclesia non debet grauari, l. 6. q. 1. nu. 50
Ecclesia ne remaneat viduata multa permittuntur, lib. 1. q. 7. nume. 13
Ecclesia non restituitur nisi læsa, li. 11. q. 4. n. 66
Ecclesia odit illiteratos, l. 4. q. 11. nu. 18
Ecclesiasticæ personæ non debent facere eorum verba irrita, l. 3 q. 18. num. 54
Ecclesiæ primitiales, & patriarchales æquiparantur, lib. 2. qu. 1. nume. 46
Ecclesiæ pauperes quæ, l. 5. q. 6. nu. 143
Ecclesia restituitur aduersus tps decursum, l. 11. q. 4. n. 60
Ecclesia vbi sita est capella eximitur in collatione, li. 8. qu. 9. num. 54
Ecclesia vacat per mortem naturalem, & ciuilem, l. 1. q. 4. n. 13
Ecclesiæ de Cuzzo in Indijs status, l. 8. q. 5. nu. 59
Edictum de public. an sit odiosum, l. 11. q. 1. nu. 37
Edictum de publican. emanauit ad tollendas fraudes, lib. 11. q. 5. num. 21
Edictum pro concurso vbi ponatur, l. 8. q. 9. n. 82
Effectus atttendi debet, l. 6. q. 1. nu. 46
Effectus attendi debet magis quam sonus verborum, lib. 8. q. 8. num. 134
Effectus tollitur sublato principali, l. 12. q. 10. n. 2
Eius est tollere, cuius est condere, l. 11. q. 7. n. 65
Eiurare renunciare cum iuramento, l. 1. q. 1. n. 74
Eiurare pro renunciare, l. 1. q. 1. nu. 73
Electiua esse beneficia in litteris exprimitur, l. 10. q. 2. n. 35
Electiui resignatio publicanda, l. 11. q. 3. n. 30
Electiones clandestinæ reprobantur, l. 8. q. 9. nu. 36
Electio facit acquirere ius ad rem. l. 7. q. 1. n. 86
Electio metu facta est nulla ipso iure, l. 13. q. 2. nu. 5
Electio nulla non producit effectum, l. 12. q. 3. n. 34
Electio Papæ spectat ad Cardinales, l. 7. q. 5. n. 5. & nu. 15
Electioni prælati laici non possunt interesse, l. 9. q. 3. n. 9
Electio præstat ius ad rem, l. 13. q. 1. n. 26

Electio

Electio requirit libertatem,l.13.q.2.n.15
Electores contempti quando possunt procedere ad electionẽ li.2.q.5.n.12
Electores Imperij non possunt renunciationem Imperatoris, recipere,l 7.q.10.n.25
Electores possunt procedere ad electionem postquam quis renunciauit electioni,l.1.q.13.n.20
Eligentium consensus requiritur in refignatione beneficij electini,l.2.q.5.n.3
Eligentium cõsensus requiritur in permutatione beneficij electini,l.2.q.5.n.4
Eligens & electus differunt,l 9.q.17.n.109
Eligentes habent integrum tempus electo renunciante,l.2.q.5.num.13
Eligendi habens facultatem,non potest seipsum nominare,li.9.q 17.n.104
Electus antequam acceptet non habet ius,& non potest renũciare,l.7.q.1.nu.81
Electus ante confirmationem potest renunciare, siue superiore,l.7.q.1.n.78
Electus ante confirmationem non tenetur ad horas,li. 13. q.2. num.34
Electus in episcopatum potest acceptare sine metu periurij,l. 3.q.18.num.121
Electus post electionem habet ius ad rem,l.2.q.23.n.8
Electus post renunciationem non auditur,l.2.q.23.n.9
Electus post confirmationem nõ potest renunciare absque superiore,l.7.q.1.n.90
Electus potest simpliciter electioni de se factæ renunciare,lib. 2.q 23.nu.7
Electus potest renunciare in manibus eligentium,l.7.q.1.n.79
Electus potest consentire etiam electionẽ renunciatã, lib.1.q. 13.num.23
Eligi potest absens,l.10.q.8.n.7
Electo renunciante eligentes habẽt denuo integrum tempus, l.2 q.5.num.13
Electi votum connumeratur in numero eligentium, lib. 9. q. 17.n.108
Emphiteuta alienans inscio domino,cum clausula, saluo iure domini directi non cadit a iure,l.7.q.1.n.67
Emphiteuta alienans inscio domino cadit a iure,l.7.q.1 n.67
Emphiteuta cadit ipso iure facta declaratione domini,li. 6.q. 3.num.25
Emphiteuta cadit a iure ob non solutionem post domini declarationem,l.3.q.2.n.6
Emens & vendens differunt,l.9.q.17.n.110
Emolumentum inferentis metum est in consideratione, li.13. q.1.num.182
Emere nemo cogitur,l.3.q.18.n.6
Emptor vtitur accessione creditoris,l.3.q.5.n.41
Emphiteuta non potest renunciare, vt non teneatur ad onera, l.3 q.15.nu.7
Emphiteuta impeditus propter pestem non cadit a iure,li.11. q.13.num.65
Ens nullum otiosum,l.5.q.3.n.214
Enunciatio in litteris beneficij quid probet,l.9.q.22.n.6
Epistola probat contra scribentem,l.8.q.11.n.27
Epistola probat sufficienter intentionem scribentis,l.9.q.6.n.4
Episcopatum acceptare quis potest,non obstante iuramento, li.9.q.31.nu.30
Episcopatus antiquo tempore non grauabantur pensionibus l.6.q.2.num.35
Episcopatus cessio an sit publicanda,l.11.q.3.n.25
Episcopatus cessio requirit solemnitates requisitas per Concilium in promotionibus,l.8.q 5.n.18
Episcopatus cessio expeditur absque expresso consensu,li.8.q. 5.num.53
Episcopatus dantur alio modo, quam alia beneficia, lib.8.q. 5.num.1.
Episcopatum desiderare,an liceat,l.4.q.11.n.7
Episcopatus dantur mediante promotione consistoriali,l. 8.q. 5.num.3
Episcopalis dignitas magna,l.3.q.18.n.72
Episcopatus,Cardinalatus,& Abbatia sunt beneficia, libro 1. quæst.1.numero 56
Episcopatus est beneficium,l.2.q.1.n.54
Episcopatus,& Abbatia æquiparantur,l.7.q.11.nu.28.& q.15. nu.6 & l.3 q.1.n.97
Episcopatu non priuatur Episcopus propter impedimentum personæ,l.7.q.20.n.12
Episcopatus non grauabantur pensionibus, nisi ex causa, lib. 6.q.2.nu.76
Episcopatus prouidentur in Consistorio,l.3.q.18.n.83
Episcopatus non conceduntur per supplicationem,lib. 8.q.5. num.2
Episcopus potest per Procuratorem renunciare,l.9.q.2.n.2
Episcopalis status perfectior est statu monachorum,lib. 5.q.3. num.234
Episcopatus renunciatio dupliciter fieri potest,l.1.q.17.n.6
Episcopatum renuncians retinet ordinem,l.6.q.1.n.63
Episcopatum renuncianti datur titulus,& denominatio,lib.6. q.6.nu.62
Episcopatus renunciatio metu est nulla,l.13.q.1.n.9
Episcopatus renunciantur simpliciter,l.2.q.1.n.60
Episcopatus vacantes per obitum quomodo dentur,li. 8.q.5. num.55
Episcopi absentes causa Reipub.habent alternatiuam,lib.1.q. 10.num.58
Episcoporum actus debent esse stabiles,l.9.q.25.n.22
Episcopi antiquo tempore conferebant confuse,l.1.q.10.n.53
Episcopi aliquando fiunt absque processu,l.8.q.5.n.16
Episcopus aliquis fit sola pronunciatione Papæ,l.10.q.1.n.3
Episcopus Bigamus potest cogi renunciare,l.5.q.3.n.143
Episcopus ob crimina cogitur cedere episcopatum,li. 3. q.18. num.18
Episcopus bona solita dari in emphiteusim potest potius consanguineis,quam alijs concedere,l.9.q.17.n.124
Episcopi Cardinales sunt sex,l.7.q.12.n.2
Episcopus cui fuit commendata aliqua parochialis, nõ potest cogi illam cedere,l.3.q.18.n.47
Episcopus criminosus non potest renunciare sine Papa, etiã in mortis articulo,l.7.q.2.n.7
Episcopus criminosus non potest renunciare sine auctoritate Papæ,l.7.q.2.n.4
Episcoporum creandorum modus per Concilium Lateranense,li.8.q.5.nu.7
Episcoporum creandorum modus per Concilium Trid.lib.8. q.5.num.10
Episcoporum causæ cognoscuntur ab auditore Cameræ, li.1. q.10.num.41
Episcopus competentis literaturæ est tollerandus, lib. 5.q.3. num.103
Episcopo currit tempus à die renunciationis,l.7.q.1.n.56
Episcopus contrafaciens suspensioni, ab ingressu Ecclesiæ, fit irregularis,l.5.q.6.n.202
Episcopo denuncianti subditum excommunicatum creditur, li.8.q.11.num.36
Episcopus debet deputare Vicarium in beneficio curato resignato,li.1.q.7.n.6
Episcopus debet se opponere cum fit persecutio contra bona ecclesiastica,l.5.q.3.n.151
Episcopus debet esse doctor,l.4.q.11.n.26.& l.5.q.3.n.96
Episcopus debet docere,l.5.q.3.n.237
Episcopus dux,præco,& medicus,l.5.q.3.n.121
Episcopus debet vti magna diligentia in ordinandis clericis, li.2.q.6.num.29
Episcopus debet omnes docere,l.5.q.3.n.80
Episcopus debet habere scientiam noui, & veteris testamenti, li.5.q.3.nu.44
Episcopus debet esse legitimus,& in sacris,l.8.q.5.n.5
Episcopus debet esse 30.an.l.5.q.3.n.91
Episcopus debet esse doctus,l.5.q.3.n.93
Episcopus debet seruare formam Conc.Trid.in beneficio curato refignato,l.8.q.9.n.77
Episcopus dicitur habere alias dignitates,l.7.q.11.n.21
Episcopus dicitur religiosus,l.9.q.4.n.18
Episcopus electus potest renunciare sine licentia Papæ,lib.7. q.1.num.80

Episcopus

Episcopus electus non potest resignare,l.3.q.6.n.91
Episcopus est pastor,l.5.q.3.n.120
Episcopus est sponsus suæ ecclesiæ,l.2.q.1.n.57
Episcopus est iudex animarum,l.5.q.3.n.45
Episcopus est ordinarius collator,l.7.q.14.n.20
Episcopus est pastor spiritualium,l.3.q.1.n.12
Episcopus,& Vicarius idem est tribunal,l.7.q.24.n.67
Episcopus ex quibus causis cogitur renunciare,l.5.q.3.n.2
Episcopus ex quibus causis,renunciat,l.5.q.3.n.1
Episcopi ex quibus causis renuncient,l.8.q.5,n.36
Episcopus ex quibus criminibus cogator renunciare,li.5.q.3. nu.11.& 12
Episcopi ex Conc.Trid.habent auctoritatem in exemptis,li.3. q.11.nu.5
Episcopus ex scandalo potest priuari,l.3.q.18.n.26
Episcopus ex qua causa possit abesse a suo episcopatu,lib. 1.q. 10.num.33
Episcopus est nomen oneris,l.5.q.3.n.236
Episcopus fit ex sola pronunciatione Papæ,l.8.q.2.n.10
Episcopus factus monachus,non potest redire ad episcopatũ, li.5.q.3.nu.242
Episcopus fit,vt operetur bonum,l.5.q.3.n.118
Episcopis fuit concessa facultas conferendi a Romanis Pontificibus,l.1.q.10.n.49
Episcopi habent culmen dignitatis,l.5.q.4.n.3
Episcopus in examine per concursum potest accedere,vbi vota sunt paria,vel singularia,l.8.q.9.n.106
Episcopus irregularis ob scandalum,l.5.q.3.n.170
Episcopus irregularis potest renunciare,l.5.q.3.n.177
Episcopi illiterati tollerantur in diœcesi,absque cura,li. 5. q.3. num.111
Episcopus illiteratus potest cogi renunciare,l.5.q.3.n.98
Episcopus ignarus litterarum, potest cogi renunciare episcopatum,l.3.q.18.n.21
Episcopo inquirente ex officio possessor debet ostẽdere suum titulum,l.10.q.4.n.31
Episcopus ingrediens religionem,non potest redire ad eundẽ episcopatum,l.3.13.n.15
Episcopi in visitatione inquirunt de titulo,l.10,q.4.n.32
Episcopus infirmus potest cedere,l.12.q.2.n.5
Episcopus in cuius manibus debeat renunciare beneficia,quę obtinet,l.7.q.24.nu.69
Episcopus instituit non obstante,l.7.q.14.n.3.
Episcopus in vacatione parochialium,quo modo procedat,li. 10.q.7.num.7
Episcopi literis attestantibus de sacerdotio clerici creditur, li. 8.q.11.nu.37
Episcopi litteris attestantibus de præsentatione, & institutione creditur,l.8.q.11.n.38
Episcopi litteris attestantibus de resignatione,an credatur,li. 8.q.11.nu.35.& 41
Episcopus litteris expeditis administrat,l.8.q.5 n.33
Episcopus longæ experientiæ tolleratur,licet non sit doctus,li. 5.q.3.nu.109
Episcopi literis testimonialibus ad instantiam partis non creditur,l.8.q.11.n.42
Episcopus malus valde nocet ecclesiæ Dei,lib.1.q.10.num.10. num.36
Episcopo mortuo,itrisdictio Vicarij expirat,l.7.q.24.n.35.
Episcopo mille debent remanere,l.6.q.1.n.36
Episcopus minorem potestatẽ habet in clerico, quam Abbas exemptus in monachos,l.7.q.15.n.11
Episcopi nulla tenentes differunt ab alijs,l.3.q.6.n.50
Episcopis nimis vituperabile est non residere,l.1.q.10.n.34
Episcopi non possunt citari,nisi de commissione Papæ,li.1.q. 10.num.39
Episcopus non potest cogi renunciare,l.3.q.18.n.9
Episcopus non potest conferre beneficia renunciata per nouitios obtenta,nisi emissa possessione,l.7.q.13.n.7
Episcopus non potest conferre parochialem Vicario omisso concursu,l.8.q.9.n.87
Episcopus non potest conferre parochialem litteratis, & constitutis in dignitate omissa forma examinis per cõcursum, li.8.q.9.num.88
Episcopus non potest conferre,nisi in mensibus suis,li. 7. q.14. num.14
Episcopus non potest super bigamia dispensare,l.5.q.3.n. 196
Episcopus non potest dispensare cum clerico cõiugato, vt possit habere beneficium,l.4.q.2.n.218
Episcopus non tenetur dare victualia habenti patrem diuitẽ, li.2.q.6.n.23
Episcopus non potest cedere ratione inspirationis,vel humilitatis,l.5.q.3.n.227
Episcopus non potest renunciare ratione otij,l.5.q.3.n.211
Episcopus non potest deferere episcopatum ob personale periculum,l.5.q.3.n.130
Episcopus non potest renunciare ob labores,l.5.q.3.n.216
Episcopus non potest renunciare, vt ingrediatur monasterium, li.5.q.3.nu.233
Episcopus non potest se absentare propter scandalum,li. 5.q. 3.num.136
Episcopi non possunt renunciare in manibus Regis, & Imperatoris,l.7.q.1 1.n.26
Episcopi non debent accedere ad ecclesias sine promotionis litteris,l.7.q.2 1.n.14
Episcopus non potest se intromittere ecclesijs subiectis Abbati,li.7.q.15.n.14
Episcopus non potest conferre beneficium renunciatum coram ipso in Curia,l.14.q.14.n.25
Episcopus non potest conferre vigore alternatiuæ ex sola supplicatione,l.7.q.21.n.23
Episcopus non potest prouidere ex alternatiua sibi concessa ex sola supplicatione,l.10.q.1.n.25
Episcopi non residentes habent quatuor menses, lib.1.q. 10. num.56
Episcopi non residentes,qua pœna hodie puniantur in Conc. Trid.l.1.q.10.n.32
Episcopus non residens,potest priuari,l.1.q.10.n.31
Episcopus non residens in suo episcopatu, potest excommunicari,l.1.q.10.n.29
Episcopus non potest ordinare familiarem,& post 11. menses dare ei beneficium,l.4.q.2.n.92
Episcopi non possunt capere possessionem, litteris nõ expeditis,l.10.q.1.n.23
Episcopus non potest dispensare super incompatibilitate sub eodem tecto,l.3.q.1.n.123
Episcopi non possunt se absoluere a votis,l.3.q.18.n.95
Episcopus non potest redire ad episcopatum renunciatum, li. 5.q.3.nu.7
Episcopi non possunt citari, vt Romam veniant,nisi ex causa ex qua venirent deponendi,l.1.q.10.n.40
Episcopus non potest deserere episcopatum,quoties sunt boni & mali,l.5.q.3.n.128
Episcopus non potest remittere concursum,l.8.q.9.n.85
Episcopus non tenetur dare victualia ordinatis ad titulum patrimonij,l.2.q.6.num.22
Episcopus non tenetur ex necessitate habere vicarium,lib. 1.q. 16.num.54
Episcopus non residens, post legitimam monitionem, debet detrudi in monasterium,l.1.q.10.n.30
Episcopo nolente examinare eum,cui collata fuit parochia datur appellatio ad suffraganeum,l.10.q.7.n.26
Episcopus ordinãs aliquem sine titulo, debet ei necessaria subministrare,l.2.q.6.n.5
Episcopo ordinanti alienum subditum creditur attestanti de licentia,l.4.q.2.n.67
Episcopus petens licentiam cedendi,cogitur renunciare, li.3. q.18.n.59.& 74
Episcopi preces non inducunt metum,l.13.q.1.n.177
Episcopus potest deserere ecclesiam ob graue scandalum, li. 5.q.3.num.153
Episcopus põt ordinare familiarem suum ei dando sufficiens patrimonium,l.4.q.2.n.91
Episcopus potest destituere,l.7.q.14.n.4
Episcopi possunt conferre beneficia vacantia in suis diœcesibus,l.8.q.9.n.25
Episcopus potest recipere renunciationem beneficij,etiam in Curia,l.7.q.14.num.23

Episcopi

Episcopi proprium tantum nomen solent exprimere, lib. 8.q. 9.num.3
Episcopus potest reuocare vicarium,non obstante iuramento lib.9.q.3 1.n.27
Episcopus potest deserere ecclesiam ob periculum,quoties presentia nullam affert vtilitatem,l.5.q.3.n.137
Episcopus potest conferre beneficium filio legitimo,& confan guineis,l.9.q.17.n.123
Episcopus potest apponere in collatione onus alimentandi, l. 14.q.5.nu.12
Episcopus potest deferere episcopatum , quando omnes sunt mali,li.5.q.3.n.127
Episcopus potest cogi renunciare ob scandalum,l.5.q.3.n.161
Episcopus potest renunciare ex alijs causis, quam ex relatis in c.nisi de renunc.l.5.q.3.n.203
Episcopus potest cogi renunciare ob irregularitatem,lib.5.q. 3.num.179
Episcopus præsumitur non tolerare intrusum,l. 10.q.4.n.24
Episcopus potest conferre beneficia etiam in curia,lib.7.q.14. num.26
Episcopo proprio potest beneficium resignari,l.4.q.8.n.5
Episcopus potest cedere ob inimicitiam,l.5.q.3.n.253
Episcopus potest renunciare,l.2.q.1.n.53
Episcopus potest deponi ex defectu scientiæ,l.5.q.3.n.85
Episcopus potest cogi renunciare ob malitiam plebis,lib.5.q. 3.num.122
Episcopus potest cedere si non potest accedere ad episcopatū sine mortis periculo,l.5.q.3.n.263
Episcopus potest fieri monachus ex delicto,l.5.q.3.n.241
Episcopus potest cedere ob intemperiem aeris,l.5.q.3.n.244
Episcopus potest renunciare,si non tenet episcopatū iusta conscientia,l.5.q.3.n.266
Episcopus potest cedere quando premitur tyrannorum tyrannide.l.5.q.3.n.164
Episcopus potest fieri monachus,cum non potest proficere ecclesiæ,l.5.q.3.n.240
Episcopi proprij ratihabitio super ordine susceptо,videtur inducere dispensationem,l.4.q.2.n.87
Episcopus potest renunciare ex infirmitate, quæ reddit inhabilem,li.5.q.3.n.18
Episcopus potest renunciare ex infirmitate,l.5.q.3.n.15
Episcopus potest & cogitur renunciare ex crimine , lib. 5.q.3. num.8
Episcopus potest renunciare ob malitiam plebis,l.5.q.3.n.217
Episcopus potest renunciare ob corporis debilitatem,lib. 5.q. 3.num.13
Episcopus potest ordinare familiarem suum ex triennio ei dādo beneficium,l.4.q.2.n.89
Episcopus potest committere receptionem resignationis, li.7. q.26.nu.3
Episcopus potest dare Vicario facultatem recipiendi renunciationes,l.7.q.24.n.22
Episcopus potest dare Vicario facultatem recipiendi renunciationem,l.7.q.24.n 3
Episcopus potest conferre beneficium volentis intrare religionem,li.7.q.14.n.27
Episcopus potest recipere repunciationem etiam beneficij spectantis ad collationem Cardinalis ratione indulti, lib.7.q. 14.num.13
Episcopus potest renunciare in integrum,l.3.q.7.n.56
Episcopus potest recipere renunciationem sibi subditi sine Capitulo,l.7.q.14.n.29
Episcopus potest recipere renunciationem beneficij obtenti p alium Episcopum,l.7.q.14.n.30
Episcopi possunt permutare,l.2.q.1.n.59
Episcopus potest crimen renunciat loco,& dignitati , lib. 8.q. 5.num.46
Episcopus qui potest ordinare familiarem suum, potest eū remittere ad alium, vt ordinetur,l.4 q.2 .n.90
Episcopus quam scientiam debeat habere,l.4.q.11.n.25
Episcoporum qualitates quæ debeant esse,l.8.q.5.n.4
Episcopus residens pluribus priuilegijs decoratur,lib.1.q. 10. num.38
Episcopi residentes gaudent alternatiua,l.1.q.10.n.45
Episcopi residentes sunt exempti ab omnibus oneribus, l.1.q. 10.num.44
Episcopi residentes possunt procedere aduersus quoscunque, li.1.q.10.n.43
Episcopi residentes possunt conferre in sex menses,lib.1.q.10. num.55
Episcopus renuncians dignitati , non potest in eadem ecclesia reassumi,l.1.q.17.n.14
Episcopus renuncians loco,potest alienum subditum ordinare quoad carracterem,l.1.q.27.n.15
Episcopi renunciant coram Papa,l.7.q.11.n.17
Episcopo renuncianti,potest conferri beneficium,lib.1.q.17. num.21
Episcopus renuncians dignitati non potest ordinare,etiam cū licentia alterius Episcopi,l.1.q.17.n.19
Episcopi renunciatio non est de facili admittenda,l.5.q.3.n.5
Episcopo renuncianti solet concedi detentio nominis, li. 1.q. 17.num.9
Episcopo renuncianti loco conceditur denominatio , lib. 8.q. 5.num.45
Episcopus renuncians loco non habet diœcesim,l.1.q.16.n.6
Episcopi renunciatio admitti non debet,vt cuitet onera,li.3.q. 15.num.5
Episcopus renuncians episcopatum retinet ea, quæ sunt ordinis,l.1.q.17.n.5
Episcopi renunciatio difficilior,l 5.q.4.n.15
Episcopo renuncianti ob scandalum danda est recompensa,l. 5.q.3.nu.176
Episcopus renuncians ob ocium peccat,l.5.q.3.n.215
Episcopus renuncians ob malitiam plebis,quādo nullus proficeret.l.5.q.3.n.123
Episcopus ratione scandali transfertur inuitus,l.5.q.3.n.162
Episcopus renuncians loco quid renunciet,l.8.q.5.n.44
Episcopus renunciat loco,& dignitati regulariter ob crimen, li.1.q.17.n.11
Episcopus renuncians,vt monachus fiat,numquam potest redire ad episcopatum,l.1.q.13.n.52
Episcopi renunciatio non est de facili admittenda simpliciter li.2.q.1.n.58
Episcopus renuncians loco non habet exercitium,lib.1.q.17. num.18
Episcopus renuncians consentit cessioni coram Cardinali, li. 8.q.5.nu.54
Episcopus rediens ad episcopatum a quo exiuit,non potest habere ibi dignitates,l.5.q.3.n.243
Episcopus renocat ea,quæ fecit vti canonicus,l.3.q.18.n.102
Episcopo soli creditur de collatione,l.8.q.9.n.61
Episcopi sunt ordinarij,l.7.q.15.n.12
Episcopo sunt subiecti clerici,l.7.q.14.n.5
Episcopos solus Papa facit,l.7.q.11.n.22
Episcopi successerunt in locum Apostolorum,l.5.q.3.n.119
Episcopus simoniacus non potest renunciare absque auctoritate Papæ,l.7.q.2.n.3
Episcopus senex potest renunciare,l.5.q.3.n.46
Episcopus tenetur visitare suam diœcesim,l.5.q.3.n.235
Episcopus tenetur addiscere quæ spectant ad suum officium,l. 5.q 3.nu.105
Episcopus tenetur residere,non autem post resignationem, li. 1.q.10.nu.13
Episcopus tenetur residere,l.2.q.1.n.55
Episcopi titulares non amittunt pensiones,l.3.q.1.n.10
Error in officio cum ex circumstantijs constat de persona non nocet,l.11.q.6.n.54
Epistola subscripta cum sigillo manu propria plene probat, l. 13.q.1.num.189
Error potius præsumitur quam donatio,lib.9.q.7.num. 11. & q.19.num.5
Error in nomine non vitiat,l.11.q.6.n.55
Error iuris dubij ad effectum lucri non excusat,l.11.q.3.n.74
Error iuris dubij nō excusat in his,quæ fauore publico requiruntur,l.11.q.3.n.73
Error iuris dubij excusat,l.11.q.3.n.64
Error iuris dubij non excusat,vbi potest colligi , quæ sit communis opinio,l.11.q.3.n.75.& 77

Erros

Error iuris dubij,æquiparatur errori facti,libr. 11. quæstio.3. num.68
Error facti excusat,li.11.q.3.nu.69
Error non excusat à publicatione,li.11.q.13.nu.85
Error iuris non prodest,l.11.q.13.nu.88
Error iuris dicitur iniustus,li.11.q.13.nu.89
Erectio præsumitur præcessisse cessionem,libro 4.quæstio.2.nu mero 38
Error communis facit ius,l.11.q.1.nu.13
Eotas expressa in coadiutoria probanda,libro 10.quæst.3. numero 37
Eotas probatur per librum baptismi,& librum patris,lib.10.q. 3.num.38
Euentus frustra speratur qui non potest operari,l.3.quæstio.2. num.7
Examinetur in Curia de stylo datur,li.9.q.10.n.5
Examen per concursum fit in beneficijs iuris patronatus , li.8. q.9.num.101
Examen per cōcursum non requiritur in curia animarum quę in ecclesia collegiata exercetur per aliquos canonicos, lib. 8.q.9.num.93
Examen per concursum fit per Episcopum,vbi situm est beneficium,etiam si collatio spectat ad episcopum in aliena diœcesi,li.8.q.9.nu.102
Examen per concursum non potest fieri ab alio,quam Episcopo,l.8.q.9.n.96
Examen per concursum potest fieri coram vicario,lib.8.qu. 9. num.105
Examen fit in Curia in parochialib.li.10.q.7.n.25
Examini iterum sunt subijciendi non examinati,l.7.q 5.n.21
Examen,vt fiat in Vrbe quando concedatur,lib.10.quæstio.7. num.28
Examinandi sunt prius ab Episcopo,antequam ab aliquo præsentati admittuntur,l.3.q.11.n.10
Examen,quod fit per ordinarium in litteris in forma dignum non requirit citationem,l.19.q.3.n.70
Exceptio fit de regula,l.5.q.6.nu.185
Excommunicationi est locus volente pensionario,lib.6. qu.2. num.139
Excommunicatio continet corporis, & animæ detrimentum, li.13.q.1.nu.138
Excommunicatio facit,quem mori,l.13.q.1.n.139
Excommunicatio est maior pœna,quam sit in ecclesia,lib.5.q. 6.num,73
Excommunicatus habens beneficium non facit fructus suos, l.4.q.3.num.52
Excommunicatus factus procurator non potest agere, quamuis absoluatur,l.4.q.1.nu.15
Excommunicatus factus iudex non potest iudicare etiā post absolutionem,l.4.q.1,nu.16
Excommunicati inferentes metum resignantibus,li.13.q.2.nume.38
Excommunicatis interdicta est participatio,l.5.q.6.n.74
Excommunicatio impedit acquisitionem beneficij,non tamē impedit acquisitum.l.4.q.11.nu.5
Excommunicatus iniusta sententia quo ad Deum nō ligatur, l.13.q.1.nu.135
Excommunicatus iniuste parere,l.13.q.1.nu.137
Excommunicatio iniusta nocet quo ad participanda sacramēta Ecclesiæ,l.13.q.1.nu.136
Excommunicati collatio non tenet,l.11.q.1.nu.16
Excommunicati ministrando efficiuntur irregulares,lib.5.q.6 num.77
Excommunicatio maior quid priuet,l.5.q.6.nu.71
Excommunicationum multiplicatio non prodest,li.11.q.2.nume.27
Excommunicatis non possunt conferri beneficia,lib.5.q.6.nume.77
Excommunicati non possunt eligi.li.5.q.6.n.80
Excommunicati non possunt præsentari,l.5.q.6.n.81
Excommunicatis non possunt beneficia resignari.lib. 4.q.3.nume.44
Excommunicatus non potest eligi,neque præsentari,lib.4. q.3 num.47
Excommunicatus non est restituendus ad bēneficium,li. 15.q 5.num.133
Excommunicati non debent admitti ad res Ecclesiæ,lib.4.q.3. num.6
Excommunicatus non potest præsentare,l.11.q.1.nu.18
Excommunicato non potest reseruari pensio.l.4.q.3.nu.48
Excommunicatio potest ferri ratione peccati mortalis,lib.5.q. 6.num.201
Excommunicatus potest acceptare beneficium sibi ante collatum,li.10.q.8.nu,39
Excommunicatus priuatur fructibus beneficij,li.5.q.6.n.76
Excommunicatio quando sit medicina,li.13.q.1.nu,142
Excommunicatio quid,li.5.q.6.nu.70
Excommunicatione superueniente collatio suspēditur, donec veri absolutus,l.10.q.8.nu.40
Excommunicationis timor grauis,l.13.q.1.nu.140
Excommunicationis timor inducit iustum metum,lib. 13.q.1. num.134
Excommunicatus tolleratus potest conferre,& ministrare,l.1. q.7.num.17
Excommunicatus occultus non confert ordines,lib.11. qu.1. numero 15
Excommunicatus absolutus omnia iura pristina recuperat,li. 6.q.5.num.30
Excommunicatio lata ab excommunicato,nulla,li. 11.q.1.numero 19
Excommunicatus priuatur si illam sustinet per annum,lib.5.q. 6.num.64
Exceptionem allegans debet illam probare,li.5.q.6.nu.187
Exceptio firmat regulam in casibus non exceptuatis,lib.5.q.6. num.186
Exceptionibus renunciatur tacite & expresse.l.1.q.1.n.4
Exceptio spontaneæ renunciationis,non admittitur post spolium,l.9.q.15.n.5
Exceptio cessionis operatur idem quod exceptio litis finitæ.li. 1.q.13.nu.37
Exceptio renunciationis obstat agenti.l.2.q.16.nu.12
Exceptio firmat regulam in casibus non exceptuatis,li.2.q.9.n. 26.& li.5.q.25.n.93
Exceptio reg.de annali competens resignanti,competit resignatario,l.3.q.5.nu.36
Excussio potest fieri lite pendente,l.2.q.3.nu.37
Executores deputati ad conferendum non possunt recipere resignationem,l.7.q.10,nu.36
Executor deputatus ad distribuendum inter pauperes, potest sibi dare si egeat,l.9.q.17.nu.120
Executio,& non destinatio attenditur,l.9.q.9.nu.7
Executio fructuum rei litigiosæ,potest fieri contra personam, li.2.q.3.nu,8
Executores gratiarum non possunt resignationem recipere, & beneficia conferre,l.7.q 22.nu.1
Executor habet iurisdictionem contra contradicentes, l.8,q.6. num.172
Executio litterarum & Apostolicarum solet duobus,vel tribus committi,& vnus sufficit.l.8.q 7.n.166
Executores litterarum possunt excommunicare contradicentes,l.8,q.7.nu.168
Executor litteris non præsentatis,non habet iurisdictionem,li. 7.q.21.nu.16
Executor non potest priuare beneficiis,l.7.q.22.n.6
Executor non potest conferre,li.7.q.22.n.5
Executores non possunt destituere,l.7.q.10.n.37
Executoris officium quale,7.q.22.nu.3
Executor potest subdelegare,l.8,q.7.nu.167
Executoris potestas pendet à mandato,l.7.q.22.n.4
Executor potest recipere resignationes,si hoc ei fuit cōcessum, l.7.q.22.n.7
Executor quomodo tradat possessionem beneficii.10 q.6.nu.46
Exequatur regium expeditur in beneficijs in regno Neapolitano,l.10.q.6.nu,42
Executor semper debet vocare possessorem,l.11.q.10.n.33
Ex diuersis non infertur,l.11.q.8.n.8
Exempti comprehenduntur in generali dispositione,l. 11.q.4. num.17

Exem-

Exemptionis causæ iustæ,l.3.q.11.n.7
Exempti vnum habent iudicem,l.11.q.4.n.16
Exemptio ex quibus causis conceditur,l.3.q.11.n.7
Exemptus potest resignare,l.3.q.11.n.1
Exemptus non potest renũciare beneficia reseruata coram ordinario,l.2.q.16.n.13
Exempti non comprehenduntur sub priuilegio,l.12.q.4.n.18
Exempti non tenentur ad ius reuerentiale Episcopo, lib. 3. q. 11.num.4
Exemptus debet renunciare coram Papa,l.3.q.11.n.2
Exemptorum superior Papa,l 11.q.4.num.14
Exempti non tenentur publicare,l.11.q.4.n.13
Exempti sunt qui eripiuntur de iurisdictione ordinarij, lib.3. q.11.num.3
Exempti à proprio Episcopo est odiosa,l.3.q.11.n.6
Exemplum affigitur in valuis Ecclesiæ in publicatione, lib.11. q.6.num.56
Exemplis non est iudicandum,l.9.q.31.n.8
Existens in extremis non præsumitur S.Ioan.Baptist.lib. 12.q. 1.num.8
Existens in quasi possessione exigendi non tenetur verificare narrata,l.6.q.2.num.107
Exiens monasterium cum dispensatione non potest obtinere beneficium quod antea habebat,l.3.q.13.n.14
Extinctum semel,non reuiuiscit,l.11.q.2.n.25
Exigendi habens facultatem non nouat,l.9.q.17.n.10
Exorbitans non trahitur de casu ad casum,l.12.q.2.n.1
Exorbitantia,ex identitate rationis extendunt,l.11.q.3. n.109
Exorbitans a iure stricte intelligitur l.11.q.3.n.7
Expeditio litterarum requiritur in gratia beneficiali,li. 10.q.1. num.7.& 58
Expeditio litterarum est necessaria quoad canonizationé gratiæ,li.9.q.27.nu.9
Expeditio litterarum probat acceptationem,l.10.q.8.n.51
Expeditio litterarum non requiritur de iure communi, lib.2. q.24.num.4
Expeditionis rationi congruit forma,l.10.q.1.n.42
Expeditores non possunt alterare gratiam,l.8.q.7.n.191
Expensarum factarum in lite beneficij datio sapit simoniam, l.14.q.3.nu.6
Expectatiuam acceptans potest renunciare ante publicationé, li.3.q.5.nu.5
Expectatiua non capit beneficium resignatum,l.1.q.4.n.28
Expectantes poterunt acceptare beneficia resignata coram ordinarijs,li.12.q.10.nu.18
Expectatiua gratia amittitur per assequutionem incompatibilis,li.1.q.1.n.19
Expectans & acceptans possunt resignare,l.2.q.27.n.8
Expectatiuam habentes in beneficijs possunt renunciare simpliciter,l.2.q.23.n.14
Expectatiue hodiè sunt prohibitę,l.2.q.10.n.4
Expectatiua capit beneficium vacans ex renũciatione facta in manibus ordinarij,l.2.q.9.n.24
Expectatiua capit omnem modum vacationis,l.2.q.9.n.25
Expectatiua facit habere ius ad rem,l.2.q 23.n.15
Expectatiuas litteras habentes possunt renunciare, coram superiore,l.7.q.1.n.97
Expectatiuę sunt prohibitę,l.3.q.6.n.14
Expectantes non debent eludi,l.2.q.10.n.3
Expectans consequitur beneficium per renunciationem simplicem,l.2.q.10.n.6
Expectans non potest acceptare beneficium si non est legitimę ætatis,l.4.q.9.num.26
Expressio mala veri valoris facta scienter a resignatario non nocet resignanti,l.1.q.3.n.111
Expressio eorũ,quæ illi nota sunt veri similiter, vel esse possunt in collatione ordinarij non requiritur,l.8.q.9n.71
Expresso vero valore abdicatur Ius resignantis,l.1.q.3.n.112
Expressio nõ veri valoris facit resignationem nullam,& ius nõ abdicat,l.1.q.3.n.106
Expressio non veri valoris facit prouisionem nullam,lib.1.q.3. num.107
Expresso vno modo vacandi non venit alter,l.7.q.28.n.5
Expressio specialis vbi requiritur,non sufficit generalis, lib.9. quæst.7.num.31
Expressum dicitur quod colligitur ex vi verborum,lib. 6. q.2. num.55
Expressum dicitur pluribus modis,l.8.q.10.n.20
Expresse dicitur quod continetur sub generalitate,lib.6. q.2. num.54
Expressum dicitur quod colligitur,l.6.q.5.n.48
Expressa renunciatio fit verbis expressis,l.1.q.1.n.29
Expressio eorum quæ insunt non inducunt simoniam,li. 14.q. 7.num.23
Expressio eorum quæ tacite insunt nihil operatur, lib.14.q.7. num.67
Extensio consensus cur requiratur,l.11.q.11.n.65
Extensio consensus de qua in constit. Pij V. de publicandis est pars publicationis,li.11.q.11.n.50
Extensio,quæ fit ex identitate rationis dicitur magis intentio, li.11.q.3.nu.20
Extensio de casu ad casum fit ratione connexionis,lib.7.q. 10. num.31
Extensio etiam in materia correctoria fit,vbi fit reditus ad ius commune,l.11.q.11.n.63
Extensio fit in fauorabilibus,l.12.q.3.n.31
Exteris à regno an possint beneficia resignari,l.4.q.7.n.1
Extero quando non possit resignari,neque conferri beneficiũ, li.4.q.7.nu.3
Extrema non iunguntur quando media nõ sunt habilia,l.3.q. 5.num.47
Extinctio regressus est actus fauorabilis,l.6.q.5.n.89
Extrauagans ignota non ligat l.11.q.9.n.18
Extrauagans non publicata excusat non obstante decreto irritante,li.11.q.9.nu.27
Extrauag.cum detestabile an habeat locum in simonia reali,l. 7.q.2.num.16
Extrauag.iniuncte de election.non habet locum in commendatario ad tempus,l.7.q.21.n.20
Extrauagans Pauli II.contra simoniacos,loquitur in simonia reali,l.14.q.2.n.8

F

FActum contra Decretum irritans habetur pro infecto,lib. 5.q.6.nu.229
Factum contra legem nullum,l.4.q.9.n.27
Factum subsequens declarat malam voluntatem,l.7.q.1. n.73
Facta sunt sui natura incerta,l.10.q.8.n.44
Facta non præsumuntur nisi probentur,l.10.q.8.n.43
Factum præsumitur ex præsumptionibus,l.11.q.14.n.22
Factum præsumitur quod de iure erat faciendum,l.10. q. 8.n. 70.&l.11.q.14.n.7.& 25
Facta præsumuntur,quando sunt consueta fieri,l.10.q.8.n.62. & li.11.q.14.n.8.& 20
Factum quod releuat fieri non debet,l.11.q.10.n.5
Factum in infirmitate præsumitur dispositum causa mortis,l. 5.q.3.nu.28
Facti error excusat,l.12.q.3.n.69
Factum in præsentia Principis dicitur apertum,& publicatũ, li.11.q.3.nu.28
Factum in porticu non dicitur factum in domo,l.11.q.6.n.20
Facta per metum sunt nulla,l.9.q.7.n.42
Faciens mentionem de scriptura illam legisse,& contentorum notitiam habuisse præsumitur,l.9.q.17.n.29
Facienti actum ex necessitate magis succurritur,l.5.q.6.n.160
Facta in Gaucellaria,dicuntur fieri in Consistorio Papæ,lib.9. q.26.num.5
Facta in Cancellaria,vel Camera, dicuntur fieri in conspectu superioris,l.9.q.26.nu.3
Faciens minus idonee non dicitur facere,l.8.q.8.n.35
Faciens contra iuramentum,ex causa iusta,non efficitur periurus,l.9.q.31.nu.32
Facinorosus notorius est irregularis,l.5.q.3.n.185
Facultas concessa per Papam ordinarijs videtur data cumulatiue non priuatiue,l.7.q.11.n.6
Facultate data alicui eligendi oratores,non potest eligere se ipsum,l.9.q.17.n.105
Facultas donandi,non censetur data,nisi expressim dicatur, lib. 9.q.19.num.3

Facultas recipiendi resignationem data vicario non transit ad successores,l.7.q.24 n.76
Facultas data censetur cumulatiue,l.1.q.10.n.57
Facultas recipiendi renunciationes beneficiorum non comprehendit beneficia reseruata,l.7.q.27.n.2
Facultas conferendi beneficia nõ venit ex verbis generalibus, li.7.q.21.nu.9
Facultas conferendi beneficia dicitur extraordinaria,& odiosa,l.7.q.21.n.8
Facultas transferendi pensionem,debet esse specialis,& non cõ prehendetur in facultate,cum libera,l.9.q.17.num.87
Facultas admittendi renunciationem debet specialiter committi,li.7.q.24.n.2
Facultas transferendi,reputatur difficilis,l.9.q 17.n.99
Facultas data procuratori,cum libera &c. importat arbitrium boni viri,l.9.q.17.n.44
Falsarius non probat contra socium,l.14.q.10.n.3
Falsum nociue est punibile,l.1.q.15.n.35
Falsitas facilius potest committi in supplicatione,quam in bullis,l.10.q.1.nu.14
Falsario litterarum Papæ non potest beneficium resignari, lib. 4.q.3.nu.24
Falsum debet esse dolosum,vt punjatur,l.1.q.15.n.32
Fama bona est thesaurus,l.5.q.3.n.92
Fama bona est thesaurus inæstimabilis,l.4.q 11.n.16
Familiaris ratione beneficij efficitur subditus Episcopi, lib.4. q.2.num.93
Familiaritas Cardinalium cessat in resignatione conditionali, li.1.q.4.nu.40
Familiari resignans beneficium ob recompensam seruitiorum ex pacto committit simoniam,l.14.q.7.n.36
Familiares Papæ tenentur publicare,l.11.q.4.n.4
Familiaritas taxatiue expressa est verificanda,l.10.q.3.n.19.
Familiaritas quomodo probetur,l.10.q.3.n.20
Familiaritas vera est quæ sit corpore,& dentibus,lib. 10. q.3. num.23
Familiares qui dicantur,& continui commensales,lib. 2.q.16. num.36
Familiares qui sint,l.5.q.6 n.195
Familia sine diuitijs fordescit,l.13.q.1.n.150
Fauorabilis constitutio de publicandis,l.12.q.2.n.19
Fauorabilis dispositio,qua emanauit,ad obuiadum fraudibus, li.11.q.1.n.38
Fauorabilis dicitur dispositio attenta ratione principali, li.3. q.5.num.18
Fauorabilia sunt extendenda,l.10.q.7.n.11
Fauorabilis materia quæ lib.10.q.7.n.10
Fauorabilis interpretatio quæ reducit ad primeuum ius, lib. 11.q.11.nu.70
Fauorabilis materia appellatione beneficij,veniunt etiam hospitalia data in administrationem,l.11.q.3.n.49
Fauorabilis materia,quæ tractat de salute animæ,l.10.q. 7.n.9
Fauore animorum tempus currit, etiam aduersus ignorantes, li.11.q.4.nu.45
Ferro viam aperit qui per contraria transit,l.11.q.11.n.4
Festiuis diebus omnes tenentur accedere ad ecclesiam,lib. 11. q.6.num.27
Feudum renuncians ex vna causa potest illud ex alia habere,li. 8.q.1.nu.15
Felinus vocatus ad auditoratum Rotæ fuit examinatus,l.8.q. 9.num.90
Fictio de iure inducta habetur pro veritate quoad iuris dispositionem,l.12.q.9.n.8
Fictio legis idem quod ipsa veritas,l.12.q.9.n.9
Fictio tantum operatur in casu ficto quantum veritas in casu vero,l.12.q.9.n.10
Fideicommisso,& hæreditati potest renũciari tacite, & expresse,l.1.q.1.n.4
Fideiussio,& Iuramentum sequũtur naturam actus super quo interponuntur,l.1.q.8.n.14
Fideiubere quis potest non obstante iurámento,l.9.q.31.n.30
Fideiubere pro alio quisque potest,l.1.q.8.n.17
Fideiussor potest opponere exceptiones competentes principali etiam eo inuito,l.3.q.6.n.73
Fides nunquam debet dimitti.li.5.q.3.n.149
Fidem fallere graue est,l.3.q.18.nu.53
Fieri non debet quod factum non releuat,l.1.q.15.n.17.& lib. 2.q.22.nu.7
Filius ignorans,non faciens se promoueri,non excusatur à pœna,l.11.q.4.n.47
Filii hæreticorum sunt priuati ipso iure,l.3.q.1.nu.34
Filij hæreticorum nati post commissum delictum a patrib. nõ possunt beneficia possidere,l.3.q.1.n.35
Filius in inducentibus illicita non tenetur obedire patri,li. 11. q.13.num.106
Filius circa quæ patri tenetur obedire,li.11.q.13.n. 107
Filius illegitimus non potest obtinere beneficium in ecclesia in qua pater,li.4.q.7.nu.6
Filius prohibetur habere beneficium patris.li.6.q.2.n.108
Filius illegitimus si habet beneficia vbi habet pater vnus eorũ tenetur dimittere.lib.3.q.18.n.39
Filius presbyteri non potest succedere in beneficialibus.li.6.q. 4.num.18
Filius reputatur eadem persona cum patre,li.2.q.6.n.27
Filia renuncians patri propter fauorem fratrum, illis deficientibus admittitur ad bona patris.l.1.q.3.n.60
Fines mandati sunt custodiendi,li.9.q.17.n.3
Fœmina potest habere prælaturam,l.3.q 12 n. 14
Fœmina potest habere dignitatem & administrationem, lib. 3.q.12.nem.3
Fœmina fit abbatissa & Prioriss.l.3.q.12.n.4
Fœmina potest renunciare Abbatissatum,&c.li.4.q.6.n.2
Fœmina potest renunciare Abbatissatum quem obtinet etiam in fauorem,li.3.q 12.nu.19
Fœminæ non potest resignari beneficium,li.4.q.6.n.1
Fœmina non potest habere beneficium ecclesiasticum,li.3. qu. 12.num.1
Fœmina est incapax ordinis,l.3.q.12.nu.2
Forum exterius non excusat non facientes professionem fidei per ignorantiam,lib.10.q.9.nu.8
Forma seruanda,li.7.q.5.nu.18
Forma quando respicit certum actum potest per æquipollens adimpleri,li.11.q.6.nu.18.& n.86
Forma seruanda est ad vnguem.lib.1.q.3.nu.14
Forma non potest omitti,l.8.q.9.nu.84
Forma est præcise seruanda,li.1.q.4.nu.46
Forma est ad vnguem seruanda,li.5.q.6.n.227
Forma debet adimpleri specifice,l.11.q.13.nu.35
Forma data non potest præteriti.l.8.q.8.n.52
Forma non adimpletur modo tacito.li.8.q.8.n.32
Formæ omissio non vitiat vbi seruari non potest,li.7.q.5.n.19
Formam inducit intentionis fundamentum,lib.11.q.10. n. 8
Forma non impletur per tacitum consensum,l.2.q.4.n.60
Forma tradita consideratur in regressu,li.6.q.5.nu.17
Forma seruanda in breui de capienda possessione,lib.10.qu. 6. num.24
Forma an possit adimpleri in æquipollenti,li.11.q.12.nu. 3.& q.13.nu.37
Forma verborum attendenda an dies cœpta habeatur pro cõpleta.l.11.q.8.nu.28
Forma remittitur ob violentiam,li.11.q.13.n.98
Forma propositionis episcopatus per translationem,lib.8.qu. 5.num.57
Forma data omnino est seruanda.li.9.q.17.nu.84
Forma quando inducatur,li.3.q.5.n.21.& 22
Forma adimpletur in æquipollenti ex necessitate,lib.5. qu.6. num.161
Forma ex ordine per prius & posterius.li.8.q.8.n.103
Formæ si aliquid deest nil dicitur actum.li.1.q.4.n.45
Formã nemo relaxare potest,li.11.q.4.n.71
Forma propositionis Cardinalis in Consistorio.l.8.q.5.n. 22
Forma litterarum expeditionis Episcopatus.li.8.q.5.n.35
Forma schedulæ Cardinalis relatoris quam mittit viceecancellario.li.8.q.5.nu.23
Forma litterarum resignationis.li.8.q.7.n.109
Forma renunciationis Cardinalatus.lib.8.q.4.n.3
Forma propositionis episcopatus vacantis per obitũ,li.8.q.5 n. 55
Forma conficiendi processus in creatione epi li.8.q.5.nu. 12

Forma atteſtationis Vicecancellarij officialis de geſtis in Conſiſtorio,li.8.q.5.n.32
Forma propoſitionis epiſcopatus cum reſeruatione penſionis li.8.q.5.n.4
Forma inſtrumenti capturæ poſſeſſionis,l.10.q.6.n.48
Forma propoſitionis ceſſionis Epiſcopatus cum reſeruatione fructuum,li.8.q.5.n.37
Forma ſupplicationis ſignatæ per præfectum ſignaturæ gratię, li.8.q.7.nu.29
Forma Inſtrumenti publicationis,l.11.q.6.n.62
Forma renunciationis coram ordinarijs,l.8.q.9.n.1
Forma propoſitionis Conſiſtorialis Beneficij vacantis per ceſſionem,li.8.q 6.n.6
Formę tres mandati ad reſignandum tum ſimpliciter,tum etiã in fauorem,& cum reſeruatione,l.9.q.7.n.38
Forma profeſſionis fidei remiſſiuæ,l.10.q.9.n.3
Forma reſignationis,quæ committitur ordinario in forma dignum,l.8.q.7.n.197
Forma renunciationis coram ordinario per procuratorem,li.8.q.9.nu.20
Forma ſupplicationis in fauorem,l.8.q.7.n.28.& 31
Forma propoſitionis Beneficij Conſiſtorialis per obitum, li.8.q.6.nu.7
Forma ſchedulę in promotionibus Epiſcoporum,l.8.q.5.n.20
Forma ſupplicationis reſignationis ſimplicis,l.8.q.7.n.31
Forma collationis ordinarij de beneficio ſimplici,l.8.q.9.n.46
Forma cedulæ per quam Cardinalis præſtat conſenſum in reſignatione,l 8.q.8.n.19
Formula gratiæ perinde valere,l.11.q.7.n.93
Forma expeditionis rationi congruit,l.10.q.1.n.42
Forma ſupplicationis reſignationis ſignatæ per præfectum deputatum,li.8.q.7.n.30
Formula collationis de beneficio parochiali,l.8.q 9.n.108
Forma collationis de beneficio parochiali,li.8.q.9.n.109
Forma collationis Parochialis vacantis per reſignationem in manibus Cardinalis ratione tituli,l.8.q.9.n.125
Forma ſupplicationis reſignationis ſimplicis abſque prouiſione,li.8.q.7.n.103
Fraus non ſolet committi ſine vtili,l.3.q.6.n.21
Fraudis coniectura oritur ex actu qui non prodeſt facienti, li. 3.q.4.num.22.
Fraus colligitur ex reſignatione ſine cauſa,l.13.q.4.n.16
Fraus conſenſum excludit,l.13.q.4.n.3
Fraus ceſſat in his quæ fiunt in conſiſtorio,l.12.q.3.n.43
Fraus dicitur conſtare quoties morti proximus alienat, li. 12. q.1.nu.10
Fraudibus obuiandum eſt,l.3.q.2.n.5.&l.9.q.6.n.10
Fraus probatur iudicijs,l.13.q.4.n.20
Fraudis ratio an militet in Cardinalibus,l.11.q.4.n.7
Fraus arguitur ex minis,l.13.q.4.n.23
Fraus excluditur ex actu facto ex neceſſitate,l.2.q.3.n.40
Fraus non præſumitur in Cardinalibus,l.8.q.8.n.18
Fraus non præſumitur in minore,l.11.q.4.n.42
Fraus excluditur per factum coram Papa,l.8.q.5.n.52
Fraus nemini debet prodeſſe,l.9.q.25.n.40
Fraus probari debet,l.12.q.7.n.4.& l.14.q.8.n.12
Fraus ex coniecturis probatur,l.12.q.7.n.18
Fraus non præſumitur in infirmo,l.12.q.1.n.6
Fraus eſt prohibita de iure naturali,l.12.q.2.n.12
Fraus legi non debet fieri,l.6.q.2.n.109
Fraudis præſumptio de qua in reg.de vacaturis non ceſſat ex eo quod Papa ſignauit ſupplicationem,l.3.q.6.n.57
Fraus & dolus ſunt ſymonia,l.13.q.4.nu.1
Fraudibus via claudenda,l.9.q.25.n.41.& 51
Fraus ex acto facto clam,l.13.q.4.n.24
Fraus ex magna alienatione,l.13.q.4.n.17
Fraus præſumitur ratione ſanguinis,l.13.q.4.n.12
Fraus ex breuitate temporis,l.13.q.4.n.26
Fraus ex veriſimili colligitur,l.13.q.4.n.28
Fraudis quinquaginta tres coniecturæ,l.13.q.4.n.21
Fraus tenetur dotare ſorores,l.14.q.7.n.69
Fruſtra reſignatur quod non habetur,l.3.q.13.n.3
Fructus ſpectant ad dominum,lib.1.q.6.nu.13.& 45. & lib.4. q.2.num.54
Fructus non percipiens ex incurſione hoſtili ad penſionẽ non tenetur,li.6.q.3.n.101
Fructus debẽtur domino a tempore quo Emphiteuta cecidit, li.1.q.6.n.30
Fructus debentur domino a die quo ei acquiritur ius,lib.1.q. 6.num.29
Fructus quos ingrediens habere debeat,l.6.q.5.n.36
Fructus a die vacationis vſque ad poſſeſſionem in Regno Neapolitano,ſpectant ad Cameram,l.10.q.6.n.46
Fructus percipi poſſunt lite pendente ſuper iure regrediendi, li.2.q.3.nu.55
Fructus percipit reſignans vſque ad ceſſionem,l.1.q.16.n.13.
Fructus non poteſt percipere prouiſus ante poſſeſſionem,lib. 10.q.6.n.8
Fructus deben tur reſignatario a die captę poſſeſſionis, lib.1. q.6.num.35
Fructus non percipiens per duos, vel tres annos non tenetur ad penſionem,li.6.q.2.n.148
Fructuum non excedat ſi reperiatur excedere,l.1.q.3.n.81
Fructus mala fide percipit non emittens profeſſionem fidei,l. 10.q.9.num.9
Fructus reſeruati niſi ſeruentur,vel acquirantur reſignanti ius non abdicatur,li.1.q.3.n.73
Fructus ſunt acceſſorij dominij,l.1.q.6.n.20
Fructus debentur reſignanti coram ordinario, vel Papa vſque ad tempus renunciationis,li.1.q.6.n.10
Fructus pendentes,& futuri ſpectant ad emptorem,lib. 1.q.6. num.47
Fructus dotis non debent reſtitui per maritum mortua vxore lib.1.q.6.nu.51
Fructus interim percepti ſpectant ad hæredem adita hæreditate,li.1.q.6.nu.48
Fructus reſeruantur cum clauſula illos recipiendi propria auctoritate,l.6.q.1.n.15
Fructus non percipiens per multos annos non tenetur ad pẽſionem quamuis in litteris dicatur etiam ſi non percipiat fructus,li.1.q.8.nu.49
Fructus beneficij non percipiens non tenetur ad horas canonicas,li.1.q.9.nu.3
Fructus debentur reſignatario a tempore præſtiti conſenſus, etiam ſi per aliquot menſes non expediuit litteras,lib.1.q. 6.num.69
Fructus pendentes ſunt diuidendi pro rata Inter reſignantem & reſignatarium,li.1.q.6.n.80.
Fructus debentur reſignatario etiam ſi ſteterit per aliquot tẽpus ad acceptandum,l.1.q.6.n.24
Fructus ſunt acceſſorij dominij,l.1.q.6.n.46
Fructus debentur reſignanti vſque ad diem præſtiti cõſenſus, & hæc eſt vera opinio,li.1.q.6.n.38
Fructus pertinent ad quem bona,l.11.q.6.n.19
Fructus beneficij non poſſunt percipi ſine litteris,li.8.q.8.n.3
Fructus non reſidentiũ applicantur pauperibus,l.8.q.9.n.124
Fructus non percipiens ex caſu fortuito non tenetur ad penſionem,l.1.q.8.n.48
Fructus etiam ante debiti debẽtur reſignatario capta poſſitione,li.1.q.6.nu.67
Fructus poteſt percipere vſque ad diem notificationis reſignationis conſtituens priorem ad renũciandum,l.1.q.6.n.29
Fructus beneficij ſpectant Reſignatario poſt acceptationem, li.10.q.8.n.75
Fructus percepti poſt obitum beneficiati ſpectant ad Camerã Apoſtolicam in Regno Neapolitano,l.1.q.6.n.17
Fructus percepti poſt conſenſum præſtitum ante captam poſſeſſionem debentur reſignatario,li.1.q.6.n.72
Fructus pendentes non ſpectant ad hæredes,l.1.q.6.n.81
Fructus reſeruantur ob cauſam,l.6.q.1.n.7
Fructus an conſiderentur dempto cambio,l.10.q.2.n.61
Fructus percipiens abſque conſenſu domini beneficij non acquirit ius,l.11.q.7.n.56
Fructus ſpectant ad eum cui facta eſt collatio,l.1.q.6.n.18
Fructus percepti poſt obitum beneficiati ſpectant ad ſucceſſorem,li.1.q.6.n.16
Fructus debentur a tempore a quo transfertur dominium, li. 1.q.6.num.54

Fructus pro penſione dantur reſignanti,li.6.q.1.n.6
Fructus reſeruantur a Papa tantum,l.6.q.1.n.3
Fructus poteſt reſignatario percipere,li.1.q.16.nu.6
Fructus legitimæ debenẽ filio à die mortis patris.li.1.q.6. n. 53
Franciſcus Romolinus fuit creatus Cardinalis ab Alexandro VI.cum haberet vxorem,l 3.q.18.nu.140
Fur conuictus non probat contra ſocium,li.14.q.10.n.2
Fur in ſpiritualibus non reſtituitur.li.13.q.5.n.166
Furtiuam rem retinentes peccant.l.7.q.1.nu.112
Fundamento ſublato omnia corruunt.l.9.q.25.n.36
Fundus ratione boni aeris plus extimatur.l.5.q.3.n.22
Furioſus eſt incedens per viam more ſtultorum,l.3.q.8.n. 18
Furor preſumitur durare & contrarium dicenti incũbit onus probandi,li.3.q.8.nu.12
Furor tunc præſumitur durare cum ſuis probatum ſufficienter de furore.li.3.q.8.nu.16
Furioſi non poſſunt reſignare.li.9.q.1.nu.18
Furioſi non poſſunt permutare.li.9.q.1.nu.19
Furioſus non poteſt alienare.li.9.q.29.nu.4
Furioſi non poſſunt conferre,li.9.q.1.nu.20
Furioſi non poteſt donare.li.9.q.1.nu.21
Furioſus non poteſt vendere,li.3.q.8.nu.3
Furioſi æquiparantur ignorantibus,li.9.q.1.n.16
Fraudulenta permutatio quæ.li.13.q.4
Furioſus habetur pro mortuo,l.3.q.8.n.4.& l.9.q.1.n.15
Furioſis mente captis & dementibus conſenſus deficit.lib.9.q. 1.num.14
Furioſus non poteſt conſtituere procuratorem ad reſignandum,lib.9.q.29.nu.6
Furioſi mentecapti,dementes non poſſunt conſtituere procuratores ad reſignandum beneficia quæ obtinent, lib.9.q.1. num.13
Furor inter caſus fortuitos reputatur,li.11.q.13.n.79
Furioſus cum deueneret ad ſanitatem poteſt recuperare beneficium reſignatum in infirmitate,li.3.q.8.n.8
Furioſus renuncians poteſt repetere,li.1.q.13.n.41
Furioſus non poteſt reſignare,li.3.q.8.nu.1
Furioſus habetur pro mortuo,li.9.q.49.nu.2
Furioſo non poteſt reſignari beneficium,li.4.q.4.n.1
Furioſus non poteſt permutare,l.3.q.8.n.2
Furioſus & mente captus a pari procedunt,li.3.q.8.n.6
Furor debet probari tempore reſignationis ad eam informandam,li.3.q.8.nu.21
Furor excuſat à delicto,l.3.q.8.nu.5
Furor non excuſat a publicatione,li.11.q.13.nu.78
Furor eſt infirmitas corporis,& animi,li.3.q.8.nu.13
Furor probatur per teſtes,li.3.q.8.nu.17
Furor repellit à beneficio,li.4.q.11.nu.6

G

Gaſpar de foſſo Archiepiſcopus Reginus laudatur,lib.5.q. 3.num.65
Generalia verba generaliter accipiuntur.l.8.q.8.n.142
Generalis loquutio nihil reliquit intactum,l.9.q.2.n.3
Generalis lex recipit reſtrictionem à ratione,li.9.q.4.n. 19
Generalis diſpoſitio exemptos comprehendit, l. 11.q.4.n. 17
Generalis diſpoſitio legis comprehendit omnes caſus,& perſonas priuilegiatas,li.11,q.4.n.18.& 34.& q.3.n.5
Generalis conceſſio non comprehendit quod Princeps nõ eſſet conceſſurus,l.2.q.9.n.17
Generalis verba reſtringuntur ad ſuas cauſas,l.9.q.17.n.94
Generalia verba non ſufficiunt vbi requiruntur ſpecialia, li.9. q.7.nu.30
Geſta cauſa metus,ſunt nulla,li.9.q.25.nu.35
Geſtum ante,iuriſdictione data ſub conditione eſt nullum,li. 1.q.3.nu.28
Geſta per procuratorem valent,etiam ſi ignoret eſſe procuratorem,li.9.q.8.nu.4.contra nu.8
Geminationis, magnus effectus,li.11.præſ.nu.16.
Geminatio oſtendit vim orationis præcedentis,l.10.q.7.n.4
Genus continet ſub ſe ſpecies,l.12.q.14.nu.15
Genere prohibito venit quælibet ſpecies,l.12.q.14.n.14
Gibboſus eſt corpore vitiatus,li.5.q.6.n.52
Gloſe dictum non eſt extendendum,li.11.q.10.nu.26
Gloſſa intelligenda ſecundum tex.quem citat,li.11.q.10. n.25
Gratia perficitur ſolo verbo Papæ,l.8.q.2.n.8
Gratia eſt perfecta cum eſt ſignata,l.8.q.7.n.74
Gratia eſt ſubreptitia cum non exprimitur quod debet,li. 3.q. 2.num.25
Gratia eſt ſubreptitia cum non exprimat quod mouet concedentem,l.1.q.15.n.11
Gratia eſt nulla expreſſo falſo,l.3.q.2.n.27
Gratia eſt ſubreptitia non facta mentione vnionis,lib. 2.q.9. num.15
Gratia beneficialis nulla in qua non fuit expreſſum beneficia, quæ obtinet cui beneficium confertur,l.10.q.2.n.68
Gratia dicitur perfecta præſtito conſenſu,l.1.q.6.n.70
Gratia non dicitur perfecta ante conſenſum,l.3.q.6.n.83
Gratia Papæ habet tacitam conditionem ſi litera per Cancellariam expediri poſſunt,l.8.q.2.n.17
Gratia ante expeditionem litterarum,dicitur in formis,& imperfecta,li.10.q.1.n.8
Gratia dicitur in formis litteris non expeditis,l.1.q.12.n.38
Gratia perinde valere reualidat omnia ab initio,l.11.q.7.n.89
Gratia reualidatoria præfertur habenti gratiam anteriorem, li.11.q 7.n.92
Gratiæ pars eſt verificanda,l.11.q.7.n.73
Gratia videtur habere tacitam conditionem, ſi mandatum ob ſeruetur,l.9.q.17.n.135
Gratia videtur conceſſa,cum tacita conditionem,ſi literę expediuntur,l.10.q.1.n.10
Gratia omnis habet conditionem veris exiſtentibus narratis, li.10.q.3.nu.4
Gratia ſi neutri non intrat vbi non datur vacatio,li.1.q.3.nu. 64.& q.4.nu.27
Gratia ſi neutri habet tacitam conditionem ſi beneficium vacat,l.1.q.3.n.105.& l.10.q.2.n.162
Gratia ſi neutri non intrat non data vacatione,l.1.q.4.n.27
Gratia ſi neutri quando ſit nulla non probata renunciatione, l.10.q.3.n.11
Gratia ſi neutri aut noua prouiſio poteſt impetrari lite pendente,l.2.q.3.n.34
Gratia ſi neutri non ſuffragatur ante publicationem, lib. 2.q. 27.num.6
Gratia Papæ an poſſit probari teſtibus probata amiſſione, lib. 8.q.2.nu.22
Gratia ſi neutri capit beneficium vacans,l.2.q.27.n.7
Gratia ſi neutri quando non poteſt,l.1.q.4.n.26
Gratia ſi neutri dicitur noua gratia,li.1.q.3.n.104.& lib. 10.q. 2.num.101
Gratia perinde valere prodeſt,l.2.q.3.n.87
Gratia quæcunque non ſuffragatur non facta publicatione,li. 11.q.2.num.22
Gratia intelligitur facta ſine præiudicio tertij,l.12.q.14.n.12
Gratia Principis ante confectionem litterarum dicitur in formis,li.8.q.2.nu.11
Gratiæ expectatiuæ non dabantur quando epiſcopi conferebant omnibus menſibus,l.1.q.10.n.50
Gratiæ expectatiuæ non reperiuntur in libris decretorum,lib. 1.q.10.nu.51
Gratia expectatiua amittitur per aſſequutionem incompatibilis,li.1.q.1.n.19
Gratiæ expectatiuæ ſunt prohibitæ a Cõc.Trid.l. 1.q.10.n.52
Gratia facta appoſitis verbis de conſenſu Cardinalium ſi moriatur Cardinalis ante conſenſum eſt nulla,li.8.q.10.n.17
Gratiæ circumſtantiæ,& qualitates poſſunt teſtibus probari,l. 8.q.2.nu.25
Gratia probanda eſt,l.6.q.5.n.76
Gratia impetrari poteſt abſque mandato,in materia beneficia li.9.q.16.n.10
Gratia facta etiam motu proprio non facta mentione litis eſt nulla,l.2.q.3.n.63
Gratiæ tenor poteſt teſtibus probari cum litteræ ſunt deperditæ,l.8.q.2.n.26
Gratia eſt verificanda,l.4.q.2.n.44
Gratiam canonizare petens debet oſtendere iura,li. 11.q. 14. num.39
Gratiæ omnem continentiam contentę in ſupplicatione ſcire difficile eſt,li.8.q.2.n.14

Gratia conditionalis est perfecta,l.1.q.3.n.23
Gratia ipso iure nulla non conualiditatur per superueniente habilitatem,l.4.q.2.n.18
Gratia principali vitiata omnes clausulæ corruunt,lib.8.q.11. num.46
Græci presbiteri contrahunt matrimonium,l.3.q.18.n.139
Gregorius primus se inscripsit seruus seruorum,l.8.q.7.n.112
Gregorius XII.quid promisit in conclaue,l.3.q.18.n.97
Gregorius XII.renunciauit Papatum,l.2.q.1.n.30
Gregorius XII.fuit habitus pro periuro,l.3.q.18.n 98
Gregorius XII.renunciauit Pontificatum per procuratorem, li.9.q.1.num.11
Gregorij XIII.de public.Const.l.11.in præf.
Gregorij XIII.Constitutio vide supra Constitutio 4.
Gregorij XIII.fuit familiaris Cardinalis Parisij,l.1.q.2.n.29

H

HAbentes vnde viuere possunt renunciare libere etiam cõ stituti in sacris ordinibus,l.3 q.14.n.1
Habilitas quæ a principio requiritur non sufficit quod postea interueniat,li.4.q.1.n.14
Habilitas quæ requiritur ab initio non sufficit vt postea interuenerit,l.4.q.2.n.17
Habilem esse communi reputatione sufficit,l.4.q.2.num.21.& lib.7.q.24.nu.45
Heremitorium potest renunciari,l.2.q.1.n.122
Hæreticus non potest renunciare,l.3.q.1.n.31
Hæreticus non debet restitui ad beneficium,l.13.q.5.n.131
Hæreticus non habet titulum,l.13.q.5.n.132
Hæreticus priuatur ipso iure beneficij,l.3.q.1.n 32
Hæretico non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.14
Hæreticorum filijs non possunt beneficia resignari,lib. 4. q.3. num.15
Hæres defuncti an teneatur pro pensione de cursa, lib.6. q.2. num.102
Hæres per aditionem efficitur dominus,l.1.q.6.n.49
Hæres non potest declarare caducitatem non declaratam a domino,l.3.q.3.n.14
Hæreditariq; successiones in beneficialibus repelluntur,lib.6.q. 5.num.99
Hæres præsumitur acceptare hæreditatem, quoties se ingerit in bonis defuncti,l.10.q.8.n.48
Hæres repræsentat personam defuncti,l.3.q.5.n.65
Hæres capiendo possessionem lite pendente non attentat,l. 2. q.3.nu.76
Hæres potest allegare possessionem continuatam auctoris sui l.3.q.6.nu.72
Hæreditans ante conditionem impletam non potest renunciari,li.2.q.27.n.2
Hæreditas censetur adita constituto procuratore ad adeundã li.9.q.15.n.2.& l.13.q.5.n.39
Hierosolymitani comprehenduntur sub c.15.sess.25. de reg.li. 6.q.2.nu.120
Homicida venit priuandus,l.3.q.16.n.4.& l.4.q.3.n.9. & li. 14. q.2.n.5.& li.5.q.3.n.184
Homicida debet declarari priuatus,l.7.q.1.n.29
Homicida est irregularis,l.5.q.3.n.184
Homicidæ non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.8
Homicida potest cogi ad renunciandum,l.5.q.3.n.90
Hominum instinctum ad acquirendum,l.11.q.1.n.34
Honorius quartus toto tempore Pontificatus vnum creauit Cardinalem,l.12.q.1.n.27
Honestusqui,li.5.q.6.n.138
Hospitalia etiam laicorum sunt subiecta episcopo,lib. 3.q.11. num.13
Hospitalia quæ dantur in administrationem, non veniunt sub nomine beneficij,l.11.q.3.n.45
Hospitalia quomodo dentur in administrationem,lib.11.q.3. num.40
Hospitalia quæ dantur in administrationem sunt manualia, li. 11.q.3.nu.41
Hospitalia quę dantur in titulum veniunt appellatione benef. li.11.q.3.nu.44
Hospitalia data in administrationem,non veniunt appellatione officiorum,l.11.q.3.nu.46
Hospitale est titulus non omnino profanus,l.11.q.3.n.52
Hospitalia sunt sub dispositione episcopi,l.7.q 6.n.2
Hospitale potest resignari in fauorem laici,l.4.q.2.n.41
Hospitalitatis qualitas exprimenda,l.10.q.2.n.33
Hospitalia non possunt renunciari absque auctoritate superioris,li.7.q.6.n.1
Hospitalia quæ dantur in titulum comprehenduntur sub constitutione de publican.l.11.q.3.n.43
Hospitalia quando dentur in titulum,l.11.q.3.n.39
Hospitalia compræhenduntur,sub verbis generalibus,lib. 11. q.3.num.60
Hospitalia quæ per laicos administrantur subijciuntur episcopo,l.7.q.6.num.3
Hospitalia huiusmodi possunt permutari,l.2.q.14.n.3
Hospitalia non possunt sine labe simoniæ vendi,l.2.q.14.n.7
Hospitalia comprehenduntur appellatione beneficij,etiamin materia penali,l 11.q.3.n.76
Hospitalia quæ dantur in titulum possunt resignari, lib.2.q. 14.num.2
Hospitalia aliquando conceduntur in titulũ aliquando in administrationem,l.2.q.14.n.1.& l.11.q.3.n.38
Hospitalia compræhenduntur sub constitutione de publicandis,li.2.q.14.n.5
Hospitalia quæ dantur clericis in administrationem non possunt resignari,l.2.q.14.n.6
Hospitalia huiusmodi comprehenduntur sub constitut. Greg. XIII.de public.l.2.q.14.n.8
Hospitalia quoties dantur in titulum possunt permutari,li.2. q.14.num.4
Hora in qua quis natus est computatur in termino,25. ann.li. 12.q.8.num.9
Horæ Canonice quid sint,l.1.q.9.n.6
Horas canonicas qua de causa tenentur recitare religiosi, lib. 1.q.9.nu.10
Horas adiscere,& breuiaria sibi præparare debent, expectantes beneficia,l.1.q.9.n.18
Horas Canonicas septem, vel vnam omittens recitare peccat mortaliter,li.1.q.9.n.8
Horas Canonicas beneficiatus non recitans tenetur restituere fructus,li.1.q.9.n.9
Horas non recitans post sex menses tenetur ad restitutionem fructuum,li.1.q.9.n.16
Horas recitare tenetur resignans si ei fuerunt assignati omnes fructus loco pensionis,l.1.q.9.n.5
Horas Canonicas non tenentur recitare habentes minores ordines,li.1.q.9.nu.12
Horas Canonicas resignans non tenetur recitare si alia ratione non tenetur,l.1.q.9.n.1
Horas Canonicas tenentur recitare religiosi,sacris initiati,& beneficia ecclesiastica obtinentes,l.1.q.q.9.n.7
Horas Canonicas cur recitare teneantur sacris initiati,li. 1.q. 9.nu.11.& nu.13
Horas tenetur recitare resignatarius post collationem accepta tam,li.1.q.9.n.15
Horas recitare tenetur præsbiter etiam renuncians beneficiũ, li.1.q.9.nu.14
Horas nescienes recitare qui acceptauit beneficiũ peccat mortaliter,lib.1.q.9.num.17
Horas Canonicas recitare non tenetur nõ percipiens fructus beneficij,l.1.q.9.n.3
Humilitas quid & eius gradus,l.5.q.3.n.231
Humilitas est præcipua virtus,l.5.q.3.n.230
Humilitas quæ non probatur,l.5.q.3.n.228
Humilitatis meritum,l.5.q.3.n.232
Humilitas commendatur in ministris Dei,lib.5. quæst. 3. numero 229

I

IActare suum nemo præsumitur,l.1.q.1.n.93
Idoneus ad beneficia qui,li.4.q.1.n.50.& etiam vide,li.4.q. 11.nu.11.li.8.q.9.n.38
Idoneus quis præsumitur nisi contrarium probetur,li.10. q.3. num.54
Idoneus procurans sibi resignari beneficium num peccet,li.4. q.11.nu.1

Idoneus quis non præsumitur vbi agitur de vtilitate animæ,li. 10.q.3.nu.58
Idoneitas ad aliquod munus potest per testes probari,li. 10.q. 3.num.65
Idoneitas est probanda cum agitur de præiudicio tertij, li.10. q.3.nu.59
Idoneitas est probanda excipiente tertio,l.10.q.3.n.67
Idoneitas requisita a lege non præsumitur sed est probanda,li. 10.q.3.nu.57
Ignari,& inhabiles non debent præfici in ecclesiasticis,li.2. q. 4.num.7
Ignorans dicitur esse in bona fide,l.3.q.6.n.55
Ignorans dicitur iuste impeditus,lib.6.q.5.nu.85. &lib. 11. q. 4.num.41
Ignorantes ligantur sub decreto irritanti,l.11.q.4.n.44
Ignorantes non ligantur in decreto irritanti respectu pœnę, li.5.q.6.nu.221
Ignoranti non currit tempus adeundæ hæreditatis,lib.11.q.4. num.39
Ignorantibus currit tempus fauore animarum,l.11.q.4.n.45
Ignorantia est maior omnium malorum,l.5.q.3.n.68
Ignorantia excludit contentum,l 5.q.6.n.206
Ignorantia excusat in foro conscientiæ,l.10.q.9.n.11
Ignorantia extrauagantium excusat,l.11.q.9.n.1
Ignorantia facti non iuris excusat,l.11.q.13.n.90
Ignorantia non excusat,vbi agitur de lucro captando, lib.11. q.3.nu.70
Ignorantia non excusat a publicatione,l.11.q.13.n.85
Ignorantia non excusat a surreptione,l.10.q.2.n.3
Ignorantia iuris non est iusta causa restitutionis,lib. 11.q. 13. num.91
Ignorantia præsumitur,l.6.q.5.n.84
Ignorantia proueniens ex defectu non est peccatum,lib.5.q.3. num.81
Ignorantia proueniens ex negligentia est peccatum, lib.5.q. 3.num.82
Ignorantia reuocationis in dubio præsumitur,l.7.q.24.n.43
Ignorare ius est culpa lata,l.11q.13.n.92
Illatio non fit ex diuersis,l.11.q.8.n.8
Illegitimi non possunt habere beneficia vbi eorum patres habuerunt,l.3.q.18.n.38
Illegitimo non potest beneficium resignari,l.4.q.4.n.8
Illegitimus mediante dispensatione potest habere beneficia,li. 4.q.4.num.16
Illegitimus non est restituendus,l.4.q.4.n.15
Illegitimus non potest elegi ad beneficia,l.4.q.4.n.11
Illegitimus non potest habere beneficium,l.4.q.4.n.10
Illegitimus non potest ordinari,l.4.q.4.n.14
Illicita reputantur, quæ sunt aduersus potestatem Pontificiã, li.3.q.18.n.126
Illiterati pœnitus,promoueri non possunt,l.4.q.4.n. 5
Illiterati sunt exosi magis quam homicidæ,l.5.q.3.n.77
Illiteratis collatio facta est ipso iure nulla,l.4.q.11.n.19
Illiterato non potest beneficium resignari,l.4.q.4.n.2
Illiteratura quomodo probetur,l.5.q.3.n.86
Illiteraturæ defectus est in dispensabilis,li.4.q.4.num.6. & lib. 5.q.3.nu.100
Illiteratus cogitur renunciare,l.3.q.18.n.20
Illiteratus æquiparatur cæco,l.5.q.3.n.76
Illiteratus æquiparatur mortuo,l.5.q.3.n.72
Illiteratus æquiparatur animali,l.7.q.3 n.71
Illiteratus est irregularis,l.5.q.3.n.89
Illiteratus magis odiosus quam homicida,l.4.q.11.n.20
Illiteratus non potest ordinari,l.5.q.3.n.73
Illiteratus non potest habere beneficia,l.5.q.3.n.75
Illiteratus nullus debet esse in ecclesia Dei,l.5.q.3.n.69
Illiteratus non toleratur,l.4.q.11.n.21
Illiteratus ordinatus recipit characterem,l.5.q.3.n.74
Illiteratus pœnitus qui,l.4.q.4.n.4.& vide in l.5.q.3.n.99
Illusio & variatio in personis ecclesiasticis damnatur, lib. 9.q. 25.num.18
Illusio quid,li.9.q.25.num.45
Impedimenta corporis non excusant a publicatione,lib.11.q. 13.num.94
Impedimenta excusant a publicatione,l.11.q.6.n.48
Impedimenta legitima excusant a publicatione,l.11.q. 13.nu. 1.& num.35
Impedimenta non omnia excusant a publicatione, lib. 11.q. 13.num.51
Impedimenti probatio est difficilis,l.11.q.13.n.22
Impedimentorum genera,in materia appellationis quot sunt, li.11.q.13.n.14
Impedimentorum species,l.11.q.13.n.50
Impedimentum affectatum non excusat,l.11.q.13.n.33!
Impedimentum arbitrio iudicis probandum,l.11.q.13.n.26
Impedimentum debet constare,l 5.q.6.n.31
Impedimentum debet durare toto tempore,l.11.q.13.n.19
Impedimentum æquiparatur impossibili,l.11.q.13.n.7
Impedimentum debet probari fuisse tale quod remoueri non potuerit,l.11.q.13.n.27
Impedimentum excusat a contumacia,l.11.q.13.n.12
Impedimentum excusat ab omnibus casibus,l.11.q.13.n.19
Impedimentum excusat absque protestatione,l.11.q.13. n.20
Impedimentum excusat a desertione,l.11.q.13.n.13
Impedimentum excusat a mora,l.11.q.13.n.18
Impedimentum excusat a pœna,l.11.q.13.n.6
Impedimentum excusat cum remoueri non potuit,l.11.q.13. num.114
Impedimentum facit recedere a forma,l.11.q.13.n.3
Impedimentum excusat emphiteutam non soluentem canonem,l.11.q.13.n.15
Impedimentũ excusat vt quis non teneatur accedere ad Conc. generale,l.11.q.13.n.16
Impedimentum legitimum,l.11.q.13.n.126
Impedimentum legitimum requirit diligentiam,l.11.q.13.n.3 num.10.& 115
Impedimentum iustum dicitur periculum mortis,lib.11.q.13. num 99
Impedimentum non excusat cum potest remoueri,li.11.q.13. num.28.& num.32
Impedimentum probandum,l.5.q.6.n.32
Impedimentum probandum est ab eo qui prætẽdit excusatio nem prætextu ipsius,l.11.q.13.n.34
Impedimentum probatur iuramento, quod declaratur dupliciter,l.11.q.13.n.25
Impedimentum probatur per coniecturas,l.11.q.13.n.23
Impedimentum probatur per testes,& instrumenta,l.11.q.13. num.24
Impedimentum quod propriæ dicatur,l.11.q.13.n.29
Impedimentum veniens ex persona Iudicis inducit iustã causam restitutionis,l.11.q.13.n.120
Impedimentum,vt excuset debet esse causa immediata, li. 11. q.13.num.30
Impedimentum vt excusset debet probari,l.11.q.13.n.21
Impedito non currit præscriptio,l.11.q.13.n.11
Impedito non currit tempus,l.11.q.13.n.2
Impedito non currit tempus conficiendi inuentarium,lib. 11. q.13.num.10
Impeditus debet restitui,li.11.q 13.n.39
Impeditus non dicitur negligens,l.11.q.13.n.4
Impeditus non tenetur accedere ad conc. prouincial. & finodale,l.11.q.13.n.17
Impeditus non videtur formę contrauenire,l.11.q.13.n.5
Impeditus non videtur legi contrauenire,l.11.q.13.n.5
Impeditus prosequi appellationem in primo anno ex causa post illam prosequi in secundo,l.11.q.13.n.40
Impeditus publicare dolo aduersarij non excusatur,lib. 11.q. 13.num.100
Impeditus publicare facto aduersarij,vel tertij excusabitur, li. 11.q.13.nu.95
Impeditus publicare in loco vbi tenetur non potest id facere in acie campi flore,vel in cancellaria,lib.11.q.13.num.42. & num.44
Impeditus publicare ob sedem vacantem excusatur, lib.11.q. 13.num.124
Impeditus publicare vbi tenetur quo in loco debeat hodie publicare,l.11.q.13.n.43
Impeditus vi armata excusatur appellare,l.11.q.13.n.97

Impeditus vi armata excusatur à contumacia,l.13.q.13.n.96
Impensæ factę ecclesiæ præsumuntur factæ de bonis ipsius, lib. 14.q.7.n.47
Imperare sibi ipsi nemo potest,l 3.q.18.n.115
Imperator promouendo inhabilem videtur cum eo dispensare l.4.q.3.n.64
Impetrans beneficium certo modo quid tenetur facere,lib.14. q.2.num.13
Impetrans beneficium vacans per reg.de infir. debet id exprimere,l.12.q.10.n.23.& n.27
Impetrans certo modo non est necesse,vt se obliget ad pœnam talionis,sed sufficit quod se obliget ad pœnam extraordinariam,li.3.q.16.n.61
Impetrans certo modo petit in impetratione committi alicui vt constito de delicto priuet & conferat,l.3.q.16.n.58
Impetrans beneficium ex eo quod alter litteras non expediuit debet hoc probare,l.10.q.3.n.6
Impetrans & subditus differunt,l.9.q.17.n.111
Impetrans beneficium eius qui renunciauit coram non suo superiore non facta declaratione est intrusus,l.7.q.1.n.43
Impetrans debet esse clericus,l.10.q.3.n.18
Impetrans exprimit personam ex qua vacat beneficium, li.10. q.2.nu.105
Impetrans debet verificare mensem expressum,l.10.q.3.n.7
Impetrans per obitum præfertur impetranti per resignationé si resignans mortuus est intra 20.dies,l.12.q.10.n.20
Impetrans per obitum,sat erit,probare communem reputationem,l.10.q.4.n.6
Impetrans si narrat plura delicta omnia tenetur probare,li.3. q.16.nu.59
Impetrantes plures beneficium ob non factam publicationé, præfertur is qui prius publicauit, quamuis sit posterior in data,li.11.q.4.num.27
Impetrantes beneficia vacantia,ob non publicationem,tenentur publicare,l.11,q.4.n.25
Impetranti certo modo non obstat regula Cancellariæ de Annali,l.3.q 16.n.67
Impetranti per impetrationem videtur ius quæsitum, lib.3.q. 16.num.51
Impetratio beneficij est materia ambitiosa,l.12 q.10.n.24
Impetratio beneficij viuentis est nulla quamuis ille moriatur, li.8.q.7.n.150
Impetratio certo modo est frequens,l.3.q.16.n.60
Impetratio est nulla non expressa vacatione,l.10.q.2.n.103
Impetratio etiam ex causa cessionis est ambitiosa,l.1.q.18.n.4
Impetratio facta in curia non facta mentione de iure patronatus est nulla,l.2.q.4.n.26
Impetratio facta ob non publicationem ante tempus elapsum est nulla.l.11.q.7.n.44
Impetratio non facit obligare quem beneficio nisi ceperit possessionem,l.7.q.1.n.109
Impetratio obreptiua ob falsi narrationem,l.4 q.2.n.10
Impetratio ob non publicationem fortitur effectum probata non publicatione,l.11.q.10.n.4
Impetratio ob non publicationé quomodo fiat,l.11.q.7.n.42
Impetratio per cessum,vel decessum non comprehendit beneficium vacans per mortem ciuilem per priuationem,li.12. q.10.num.26
Impetratio per resignationem est ambitiosa,l.1.q.18.n.10
Impetrationi certo modo solet dari clau.alia,l.3.q.16.n.63
Impetrationes certo modo abhorrentur,l.3.q.5.n.61
Impetrationis certo modo causa dicitur profana,l.3.q.16.n.65
Impetrationes certo mõ quomodo procedant,l.11.q.10.n.34
Impossibile dispensatione fit possibile,l.4.q.2.n.35
Impetrationi certo modo conceditur clausula decreti irritantis,l.3.q.16.n.62
Impossibile non videtur mandatum,l.9.q.17.n.143
Impossibilis nulla est obligatio,l.11.q.13,n.8
Impossibilitas reducit probationem,l.11.q.14.n.57
Incertitudo vitiat,l.7.q.23.n.2
Incompatibile est habere duos canonicatus in eadem ecclesia li.3.q.1.n.107
Inconstantia viris ecclesiasticis prohibetur,l.1.q.13.n.6
Indefinita equipollet vniuersali,l.12.q.14.n.18
Inclusio unius est exclusio alterius,l.5.q.3.n.202
Inclusio vnius non est exclusio alterius,quin.aliqui casus exprimuntur ob maiorem frequentiam,li.5.q.3.n.207
Indoctus non est tolerandus,li.5.q.3.n.101
Indulgentia concessa tali die,absque restrictiua,videtur perpetua,li.11.q.5.n.45
Indulta aliquando conceduntur Cardinalibus cum clam excepta vacatione per resignatu.li.2.q.19.n.1
Indulta Cardinalis an capiant regressus & coadiutoria,l.6.q.5. nu.69.&70
Indulta conceduntur Cardinalibus, aliquando cum clausula etiam si in curia,l.3.q.19.nu.2
Indulta concessa absque causa sunt minoris auctoritatis,l.7.q. 12.num.26
Indultis Cardinalium quandoque derogatur in resignationib. li.8.q.7.num.181
Indultorum derogatio intelligitur de ordinario,li.7.q.12.nume.27
Indultum Cardinalis non intrat facta renunciatione in curia, li.2.q.19.num.10
Indultum conferendi per cessum non capit vacantia ex renunciatione in fauorem,li.6.q.5.nu.21
Indultum concessum Cardinalibus , cum clausula etiam si in curia non capit beneficium resignatum in fauorem, li.2.q. 19.num.3
Indultu m non intrat in reseruatis,l.2.q.10.n.12
Indultum non publicandi debet esse speciale,li.11.q.7.n.67
Indultum non publicandi hodie non datur,l.11.q.7.n.68
Infamia irrogatur vsurarijs ipso iure, l.4.q.3.n.28
Infami notorio non potest beneficium resignari,li.4.q.3.n.43
Infinitas prohibetur a iure,l.7.q.24.q.71
Infamia vitatur per renunciationem factam ab inquisito,l.3. q.16.num.39
Inferior a Papa non potest facere vt conuentio simoniaca non sit talis,li.14.q.6.num.12
Infames debent priuari,li.4.q.2.nu.7
Inferior episcopo pôt recipere resignationem,l.7.q.10.n.3
Inferior non derogat iuri superioris,li.8.q.9.nu.63
Inferior nõ potest infirmare sententiam Papæ,li.2.q.11.n.11
Inferior non potest tollere decreta Papæ,li.12.q.14n.9
Inferior non potest tollere quę dat superior.li.2.q.11.nu.9
Inferior potest conferre non autem recipere renunciationem, li.7.q.14.num.18
Inferior potest recipere renunciationem cum habet ius destituendi,l.7.q.14.nu.19
Inferior potest tollere statutum superioris illo permittente,li. 12.q.14,num.22
Inferior quilibet habens potestatem a Papa potest derogare reg.de infir.li.12.q.14.nu. 21
Inferiores coguntur renunciare ex causis ex quibus Episcopi, li.5.q.4.num.14
Inferiores non possunt disponere de beneficijs vacantibus in curia per reg.de Infir.li.12.q.10.nu.7
Inferiores non se intromittant super reseruatis,li.12.q.10.n.8
Iuferiores Papæ non possunt prouidere conditionaliter .li.8. q.9.num.45
Infirmis iura permittunt actus legitimos,li.3.q.10.nu.2
Infirmis etiam morti vicinis actus legitimi permittuntur,l.12. q.1.n.18.& q.2.n.2.&q.14.n.3
Infirmis possunt beneficia resignari,l.4 q.8.n.1
Infirmi morti vicini non possunt renunciare in fauorem,l.12. q.1.nu.19
Infirmi non sunt cogendi renunciare,li.5.o.3.n.44
Infirmi non possunt disponere de beneficijs,li.12.q.2.n.22
Infirmi vocati non tenentur comparere,l.11.q.13.n.80
Infirmitas & senectus a pari procedunt,li.5.q.3.n.47.
Infirmitas est probanda,li.5,q.3,n.34
Infirmitas in dubio præsumitur longum impedimentum, li.5. q.3.num.39
Infirmitas inter casus fortuitos computatur,li.11.q.13.n.79
Infirmitas magna æquiparatur morti,li.5.q.3.n.27
Infirmitas non excusat a publicatione,lib.11.q.13.n.78
Infirmitas præsumitur durare longo tempore,l.12.q.6.n.16
Infirmitas probatur ex aspectu,l.5.q.3.n.35

Infirmitas

Infirmitas probatur per familiares,l.5.q.3.n.38
Infirmitas probatur per medicos,l.5.q.3.n.36
Infirmitas probatur per iuramentum,l.5.q.3.n.37
Infirmitas quid,l.5.q.3.n.16
Infirmitate grauari de facili dant quod secum deferre non possunt,l.12.q.1.n.23
Infirmitate oppressus,potest esse sanus mente,l.9.q.1.n.8
Infirmitatis appellatione venit grauis,l.12.q.6.n.10
Infirmitatis exempla,l.5.q.3.n.19
Infirmitatis priuilegia remittitur, l.12.q.6.n.17
Infirmitatis tempore quod disponitur,videtur dispositum causa mortis,l.12.q.1.n.24
Infirmo morente infra viginti dies beneficium vacat per obitum,& non per resignationem,l.3.q.10.n.9
Infirmus citatus non tenetur comparere etiam in causa criminali,l.5.q.3.n.30
Infirmus æquiparatur mortuo,li.5.q.6.n.13
Infirmus excusatur a contumacia,l.5.q.3.n.31
Infirmus excusatur a muneribus personalibus,l.5.q.3.n.29
Infirmus potest condere testamentum,l.3.q.10.num. 4. & lib. 12.q.2.num.4
Infirmus potest testari,& alios legitimos actus facere, lib.9.q. 1.num.9
Infirmus potest contrahere matrimonium,l.3.q.10.num. 5.& li.12.q.2.nu.3
Infirmus potest per procuratorem resignare,l.9.q.1.n.7
Infirmus potest resignare;l.3.q.10.n.1
Infirmus potest tranigere,lib.12.quæst.2.num.4.& lib.3.q.10. num.3
Infirmus quis sit,l.5.q.3.n.17
Infirmus qui,l.12.q.6.n.9
Ignorantia non excusat,vbi est appositum decretum irritans, li.11.q.4.nu.49
Ingratitudo reprobatur,libel.5.n.50
Ingratitudo vitium enormæ,l.6.q.5.n.51
Ingrediens quos fructus habere debeat,l.6.q.5.n.36
Ingredientes monasteria an possint absque superioris authoritate renunciare,l.7.q.4.n.1
Ingressus monasterij dolo factus tenet,l.13.q.3.n.12
Ingressus monasterij in fraudem substituti non tenet,lib.12.q. 1.num.13
Ingressus quid,& quid supponat,l.6.q.5.n.114
Ingressus religionem in anno probationis de iure communi resignare potest,l.3.q.13.n.2
Ingressus vitiosus prohibitus in beneficijs,l.13.q.5.n.97
Inhabiles,& ignari non debent præfici ecclesijs,l.2.q.4.n.7
Inhabili non potest reseruari pensio absque dispensatione,lib. 6.q.2.nu.82
Inhabilitas præscribi non potest,l.3.q.1.n.44
Inhabilitatem resignantis allegans debent illam probare, lib. 10.q.4.nu.15
Inhibitio habet decretum irritans,l.2.q.3.n.93
Inimicitia capitalis excusat a residentia,l.5.q.3.n.256
Inimicitia capitalis quæ,l.5.q.6.n.171
Inimicitia capitalis,quæ remittitur arbitrio iudicis, lib. 5.q.3. num.258
Inimicitia est contra ius naturale,l.5.q.3.n.260
Inimicitia est iusta causa non morandi in aliquo loco,li. 5.q.6. num.170
Inimicitia est iusta causa non manendi in aliquo loco,li.5.q.3 num.255
Inimicitia excusat citatum,l.5.q.3.n.257
Inimicitiam modi probandi,l.5.q.3.n.262
Inimicitia non præsumitur,l.5.q.3.n.259
Inimicitia potentiorum præbet iustam causam absentiæ,lib.5. q.3.num.265
Inimicitia probatur per coniecturas,l.5.q.3.n.261
Initium spectatur in qualibet dispositione.l.1.q.11.n.67
Iniuria grauis quæ,l.5.q.6.n.145
Iniuria non fit volenti,l.6.q.1.n.24
Iniuriam nemini facit is qui suum ius prosequitur,l.3.q.18.n.4
Iniuriam non infert iuris exequutio,l.13.q.1.n.164
Innocentius declaratur,l.5.q.3.n.4
Innocentius octauus reuocauit licentias resignandi beneficia

deseruata,lib.2.q.16.num.15
Innocentius Papa in nocte suæ creationis,multas supplicationes signauit,l.3.q.18 n.108
Inops qui,l.5.q.6.n.137
Insinuatio ad instar publicationis,l.11.q.5.n.55
Insinuatio est solemnitas donationis,l.11.q.11.n.29
Insolita non veniunt sub generalitate,l.9.q.17.n.100
Insinuatio requiritur vt obuietur fraudibus,l.11.q.4.n.36
Insordescens potest priuari beneficio,l.4.q 3.n.56
Insordescens similis est hæretico,l.4.q.3.n.55
Insordescenti per annum non potest beneficium conferri,lib. 4.q 3.num.54
Instantia cæpta per prædecessorem,transit ad successorem,lib. 1.q.16.num.15
Instantia cæpta per resignantem transit in resignatarium, lib. 1.q.16.num.14
Instantia non transit in hæredem pro vt erat penes defunctum li.2.q.3.nu.77
Instantia transit in resignatarium in eo statu in quo reperitur, li.1.q.16.nu.10
Instituendi,& destituendi ius colligitur,ex vltimo statu,lib.7. q.14.nu.21
Instituendus habens ex iure speciali non potest destituere, li.7.q.24.n.17
Instituendus habens ex præscriptione non potest recipere resignationes beneficiorum,l.7.q.10.n.9
Instituendi ius inferior habens confert beneficium renunciatum coram episcopo,l.7.q.14.n.17
Instituere qui potest regulariter potest,& destituere,li.7.q.16. num.11
Instituti ab Abbate non administrant nisi de licentia diocesani,li.7.q.15.n.2
Institutio differt a collatione,& Præsentatione,l.12.q.3.nu.21
Institutionem qui non habet non potest recipere renunciationem,li.7.q.16.n.6
Instrumenta facta per notarium inhabilem valent si reputabatur habilis,l.7.q.24.n.46.
Instrumenta possunt produci post conclusum in causa,lib.3.q. 16.num.15.
Instrumenta produci non possunt lata sententia,l.3.q.16.n.14
Instrumentum conficitur de traditione possessionis beneficij, li.10.q.6.nu.47
Instrumenti cancellatio impedit missionem in possessionem,li. 9.q.7.num.45
Instrumenti clausula sponte iuratse quid operetur,lib. 13.q.5. num.54
Instrumenti dubium tollitur ex inspectione protocolli,li. 8.q. 7.num.192
Instrumentum confectum a Notorio non matriculato an valeat,li.4.q.9.n.21
Instrumentum dicitur probatio aperta,l.11.q.14.n.43
Instrumento de iure,debet apponi locus,l.9.q.7.n.8
Instrumentum dicitur probatio probata,l.11.q.14.n.42
Instrumentis duobus contrarijs confectis eadem die,statur producto per reum,l.9.5.23.n.6
Instrumentum duo testes probant,l.11.q.14.n.46
Instrumentum facit notorium,l.13.q.5.n.150
Instrumentum,in quo non apparet vbi fit factum, non valet, li.9.q.7.num.7
Instrumentum non habens notarij subscriptionem,neque rogatum,neque sigillum,non est in forma probandi,lib.9.q. 7.num.6
Instrumentum oritur ex protocollo,l 8.q.7.n.107
Instrumentum præsumitur verum validum,& solemne,li. 11. q.14.num.44
Instrumentum probare videtur probans fuisse carceribus mancipatum,li.13.q.1.n.118
Instrumentum procuræ cum nõ est receptũ a procuratore,sufficit,pro reuocatione denunciare notario,l.9.q.27.n.20
Instrumentum publicationis est conficiendum,l.11.q.16.n.59
Instrumenti publicationis forma,l.11.q.6.n.62
Instrumentum quare fiat de admissione resignationis extra curiam,l.8.q.9.n.19
Instrumentum requirit annum & diem,l.8.q.9.n.18

Instrumentum si non est in forma probanti non probat,li. 11. q.6.num.66
Instrumentum vitiatur cassatura,l.9 q.7.n.46
In sufficiens debet deponi ab ecclesia,l.5.q.3.n.88
Interdictum æquiparatur suspensioni,l.5.q.6.n.212
Interdictum quid,li.5 .q.6.n.85
Integra res donec resignans,& Resignatarius consentiant,lib. 8.q.8.nu.95
Intentio finalis ex præmio,l.11.q.11.n.56
Intentio inducendi debitum antidorale non est simonia,li.14. q.7.nu.18
Intimatio non requiritur in reuocatione procuratoris metu constituti,l.13.q.1.n.48
Intimatio non requiritur in reuocatione procuratoris quæ fit per mortem,li.1.q.5.n.55
Intentio probanda est,l.10.q.5.n.2
Intimatio reuocationis mandati dati ad resignãdum debet fieri omnibus procuratoribus,l.9.q.26.n.10
Intimatio reuocationis procuratoris ad resignandum potest fieri ipsi procuratori,l.9.q.26.n.9
Intimatio reuocationis procuratoris ad resignandum,quomodo debet fieri,l.9.q.26.n.11
Intimatio reuocationis procuratoris quibus fieri debet, li.1. q.5.num.56
Interpretatio capienda pro non correctione,l.11,q.11.n.37
Interpretatio capienda semper vt delictum excludatur,li. 14. q.7.num.56
Interpretatio capienda,vt excludatur delictum,li.9.q.9.n.9
Interpretatio capienda,vt resignatio vitetur,lib.8.q.1. num.3. & num.9
Interpretatio capienda,vt verba stent demonstratiuæ, lib.11. q.11.num.45
Interpretatio lata vbi agitur ad obuiandas fraudes, lib. 11. q. 3.num.18
Interpretatio in dubio capienda,vt minus sit derogatum,l.11. q.11.num.40
Interpretatio quæ reducit ad primæuum ius est fauorabilis,l. 11,q.11.nu.70
Interpretatio stricta fit in pœnalibus,li.5.q.6.n.218
Interpretatio stricta fit in stylo,l.3.q.18.n.76
Interpretatio stricta fit in subrogationibus,l.2.q.3.n.83
Interpretatio stricta fit vt pœna statuti vitetur,l.12.q.8.n.41
Interpretatio stricta in renunciatione,l.13.q.5.n.7
Interpretatio vt actus sustineatur,li.7.q.24.n.14
Interdicto contrauenies fit irregularis,l.5.q.6.n.211
Intrusi condemnantur ad fructus a die motæ litis,l.3.q.1.n.46
Intrusi non possunt resignare beneficia,quæ possident,lib.3.q. 1.num.39
Intrusi non possunt resignare,l.3.q.1.n.42
Intrusi nullum habent titulum,l.3.q.1.n.40
Intrusi odio si,l.7.q.1.n.109
Intrusi tenent beneficia cum peccato,l.7.q.1.n.110
Intrusi tenentur ad fructus perceptos,li.7.q.1.n.111
Intrusio annullat titulum,& possessionem,l.13.q.5.n.127
Intrusus dicitur resignatarius qui capit possessionem habens ius ab eo qui non habebat,l.1.q.15.n 14
Intrusus est ejiciendus a possessione,l.1.q 6.n.8
Intrusus est impetrans beneficium illius qui renunciauit corã non suo superiore non facta declaratione,l.7.q.1.n.43
Intrusus,& non beneficiatus tenetur ad pensionem,lib. 1. q.8. num.37
Intrusus habens titulum non canonicum,l.7.q.1,n.115
Intrusus non potest incumbere possessioni,l.1.q.7.n.2
Intrusus non potest renunciare etiam si diu beneficium pacifice possedit,l.3.q.1.n.41
Intrusus nullum ius habet in beneficio,li.7.q.1.n.108
Intrusus potest renunciare absque superiore,l.7.q.1.n.107
Intrusus quando quis intrat possessionem sine auctoritate,lib. 7.q.1.nu.114
Intrusus qui absque auctoritate superioris,& absque bullis,li. 13.q.5.nu.126
Intrusus quis dicatur,l.7.q.1.n,113
Intrusus spiritualia ministrare non potest,l.11.q.1.n.11
Intrusus tenetur ad caritatiuum,l.1.q.8.n.38
Inuentarium conficiendi non currit tempus a iure statutum impedito,l.11.q.13.n.10
Inuitus nemo transfertur de vna ecclesia in aliam,lib. 3.q.18 num.3
Ioanni de lignano nocuit bigamia,l.5.q.3.n.199
Ioannes Palestinus memoriæ præfundissime cum esset cæcus, li.5.q.6.nu.41
Ioannes 23.accessit vti clericus ad Martinum V.qui cum creauit Card.li.1.q.17.n.4
Ioannes 23.fuit depositus à Conc.Constant.l.1.q.17.n.3
Irregulares possunt cogi ad obtinendam dispensationem,lib. 5.q.6 num.100
Irregulares non possunt ministrare,l.5.q.6.n.98
Irregulares non possunt renunciare sine superiore, lib. 7.q2. num.11
Irregulares sunt inhabiles ad beneficia,l.5.q.6.n.99
Irregulari facta collatio non tenet,l.5.q.3.n.181
Irregulari non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.32
Irregulari non potest conferri beneficium,l.5.q.3.n.180
Irregularis fit ex contemptu,l.4.q.3.n.39
Irregularis fit ingerens se diuinis,post clausulam positam in literis,reque absoluentes,l.8.q.7.n.127
Irregularis non potest habere pensiones,l.4.q.3.n.37
Irregularis non potest promoueri,l.4.q.3.n.36
Irregularis non potest sine peccato retinere beneficia, lib.4.q. 3.num.34
Irregularis non potest priuari,l.5.q.3.n.183
Irregularis quot modis,l.5.q.3.n.201
Irregularitas est de iure positiuo,l.5.q.3.n.198
Irregularitas inducitur ex scandalo,l.5.q.6.n.102
Irregularitas quæ,l.5.q.3.n.178
Irregularitas quæ præbeat causam renunciandi,lib.5. quæst.3. num.200
Irregularitas superueniens nõ inducit priuationem beneficij ipso iure,l.5.q.3.n.182
Irregularitatem incurritur in casibus a iure expressis, lib.4.q.3. num.38
Irregularitatis causa potest quis cogi renunciare,etiã si sit præsatus,l.3.q.18.n.29
Iudæorum filij non possunt promoueri ad sacros ordines, li. 4.q.4.nu.25
Iudæorum filijs possunt beneficia resignari,l.4.q.4.n.24
Iudex finita iurisdictione,nihil potest facere,l.9.q.24.n.10
Iudex debet esse certus de sua iurisdictione,l.9.q.8.n.12
Iudex donec declarauerit datur manutentio,l.11.q.14.n.50
Iudex contra ius procedens inducit iustum metum,lib.3.q.1. num.216
Iudex habet præsumptionem pro se,l.13.q.5.n.23
Iudex habet sal sapientiæ,& iustitiæ,l.3.q.2.n.17
Iudex iuste procedens,metum non inducit,l.13.q.1.n.163
Iudex non potest iudicare ex supplicatione,l.8.q.2.n.12
Iudex non solet concedere,quod est malum,l.3.q.2.n.15
Iudex potest interrogare etiam post conclusum in causa, li.3. q.16.num.16
Iudex præsumitur habere iustam causam,l.11.q.10.n 27
Iudex quis adeundus pro dolo,l.13.q.3.n.15
Iudex ratione causæ dicitur superior,l.13.q.5.n.25
Iudex sæcularis non dicitur competens clericis,lib.7.quæst.9. num.4
Iudices hortantur ad compositionem,non autem compellũt, li.13.q.1.nu.169
Iudices non possunt constitui monachi,l.9.q.4.n.14
Iudici non creditur in præiudicium alterius, lib.8.quæst.11. num.29
Iudici vt iudici debet esse notum,l.1.q.6.n.24
Iudicis arbitrio relinquitur qui dicatur scientia sufficiens, lib. 5.q.3.num.97
Iudicis arbitrio remittitur quę infirmitas sufficiat ad renunciãdum,li.5.q.3.nu.32
Iudicis arbitrio relinquitur quid dicatur graue,lib.5.quæst.6. num.141
Iudicis arbitrio relinquitur,quod certa lege non reperitur definitum,li.3.q.1.n.145
Iudicis arbitrio remittitur, quæ alia causa Episcopo præbeat iustam causam renunciandi,l.5.q.3.n.208
Iudicis arbitrio remittitur quæ alimenta debeantur clerico,li. 5.q.6.num.135
Iudicis arbitrio remittitur negotium præsumptiuum,l.13.q.1. num.104
Iudicis arbitrio remittitur quæ infirmitas excuset,lib.5.q.3.nume.33
Iudicis arbitrio remittuntur quę non sunt diffinita à iure, li.5. q.6.num.133
Iudicis arbitrio remittitur quæ senectus dicatur inhabilis,li.5. q.3.num.56
Iudicis arbitrio remittitur quod beneficium sufficiens, l ib.5. q.6.num.132
Iudicis arbitrio remittitur quæ sit iusta causa litigandi,li. 5.q. 3.num.209
Iudicis arbitrio relinquitur quod dicatur tenue beneficium,li. 5.q.6.num.134
Iudicis auctoritas tollit suspitionem vis & metus,li.13.q.5.nume.22
Iudicis decretum non requiritur in renũciatione minoris 25. an.l.3 q.7.nu.10
Iudicium cœptum ad instantiam curialis vigore eugeniane nõ facit rem litigiosam,l.2.q.3.nu.49
Iulius Secundus in infirmitate noluit creare Cardinales,l.12.q. 1.num.26
Iulij III. Constitutio de capienda possessione cum litteris in viridi obseruantia,l.10.q.6.nu.18
Iura beneficij resignati sunt inutilia penes resignantem,li.1.q. 16.num.12
Iura edere quis non potest cogi,l.9.q.18.nu.1
Iura episcopalia habens,potest facere quæ potest Episcopus,l. 7.q.14 nu.22
Iura & pertinentiæ renunciantur cum beneficio,lib.8. q. 7.n.9
Iura loquentia de beneficiis habent locum in hospitalibus, lib. 11.q.3.nu.50
Iura loquentia de morte naturali,habent locum in morte ciui li.li.7.q.28.num.3
Iura occurrunt fraudibus,lib.12.q.2.nu.10
Iura plura quoties vni competũt vno sublato alterum illæsum remanet,l.12.q.10.nu.14
Iura transgrediuntur ob atrocitatem criminis,lib.14.q.10.numero 26
Iura transgrediuntur ob enormitatem delicti,lib.11.q.10. nume.24
Iuramenti & actus vbi fuit interpositum idem iudicium,li.13. q.5,num.19
Iuramenti obligatio,li.9.q.31.nu.15
Iuramento potest quis se obligare,l.9.q.31.nu.6
Iuramentum addit efficace vinculum ad excludendum renunciantem,l.1.q.13.nu.32
Iuramentum an impediat restitutionem,li.3.q.7.n.19
Iuramentum appositum in resignatione excludit resignãtem, l.14.q.1.num.10
Iuramentum debet habere tres comites,li.2.q.1.nu.27
Iuramentum debet obseruari si non vergit in dispendium salutis æternæ,l.14.q.1.nu.8
Iuramentum de non agendo impedit restitutionem,lib.13.q.5. num.52
Iuramentum de non petendo absolutionem illicitum,li. 13.q. 1.num.40
Iuramentum contra honestatem non est obseruandum,li.3.q. 18.num.120
Iuramentum est de iure diuino,l.3.q.18.n.87
Iuramentum & fideiussio sequuntur naturam actus super quo interponuntur,l.1.q.8.n.14
Iuramentum est seruandum cum potest sine interitu salutis æternę,l.7.q.1.25
Iuramentum est seruandum quoties habet tres comites,li. 3.q. 18.nume.116
Iuramentum extortum tempore prohibito non valet,li.13.q. 18.q.119
Iuramentum habet tacitam conditionem,si actus valet, li. 14. q.1.num.7
Iuramentum intelligitur præstitum rebus sic stantibus,li.3.qu. 18.num.123
Iuramentum interpositum super actu nullo vires non operatur.l.13.q.1.num.20
Iuramentum metu præstitum validum,li.13.q.2.n.11
Iuramentum non extenditur ad ea de quibus non fuit cogitatum,l.1.q.13.n.46
Iuramentum non operatur vires in actu meticuloso,l. 13.q.1. num.19
Iuramentum non potest sperni auctoritate propria,lib.13.qu. 11.num.31
Iuramentum non purgat metum,li.13.q.1.n.212
Iuramentum non reuocandi testamentum est nullum,li. 13.q. 18.num.122
Iuramentum non validat conditiones turpes,l.14.q.1.n.9
Iuramentum non validat renunciationem nullam ob metum li.13.q.1.n.17
Iuramentum præstatur in resignatione,l.8.q.8.n.5
Iuramentum ob enormem lęsionem non est obseruandum,li. 13.q.1.num.32
Iuramentum præstatur in resignationibus, quæ fiunt curiæ, q non interuenit dolus,metus,fraus,&c.li.13.q.1.n.42
Iuramentum præstitum in resignatione post spolium facta præsumitur extortum,l.13.q.5.n.17
Iuramentum recipit interpretationem à voluntate iurantis,li. 13.q.18.nu.110
Iuramentum recipit tacitas conditiones,quas recipit actus,li. 13.q.1.nu.22
Iuramentum regulatur secundum naturam actus super quo interponitur,l.14.q.1.n.16
Iuramentum regulatur secundum naturam promissionis,lib. 13.q.1.num.23
Iuramentum requiritur in renunciatione,quod nõ interuenit dolus & fraus,l.8.q.9.nu.17
Iuramentum stricte interpretatur,vt minus obliget,li. 13.q.1. num.44
Iuramentum sequitur naturam actus super quo interponitur, li.1.q.13.nu.33.& li.13.q.1.nu.21
Iuramentum seruandum,l.3.q.18.nu.88
Iuramentum seruari debet,l.13.q.5.nu.53
Iuramentum super actu nullo quid operetur,li.13.q.2. n.12
Iuramentum super renunciatione beneficij validum,li.13.q.2. num.13
Iuramentum,vbi requiritur pro forma,quis non potest iurare per alium,l.9.q.12.nu.5
Iurans esse fidelis ad huc die statim ligatur,l.12.q.8.n.17
Iurans metu debet habere absolutionem & ante nõ potest agere,l.13.q.1.nu.28.& nu.30.& 35
Iurans metu renunciare,vel non repetere non firmat actum inualidum,l.13.q.1.num.16
Iurans non contrahere matrimonium,si postea contrahat valet matrimonium,l.9.q.31.nu.29
Iurans non fideiubere,non mutuare, non acceptare episcopatum,non intrare monasterium,potest postea hęc facere nõ obstante iuramento,l.9.q.31.nu.30
Iurans non renocare testamentum,potest illud reuocare, li.9. q.31.num.25
Iurans petere vsuras,debet petere absolutionem,l.13.q.1. nume.36
Iurans resignare,pœnitere potest,l.2.q.6.nu.43
Iurans tenetur seruare etiam iuramentum,quod non præstitit in manibus sui superioris.l.7.q.1.n.16
Iuris cessio publicanda,l.11.q.5.n.51
Iurisdictio aliquando reseruatur resignanti,l.6.q.1.n.12
Iurisdictio non datur in actu ante expeditionem,li.7.q.21.nume.13
Iurisdictio simpliciter data facit quem delegatũ,l.6.q. 24.n.27
Iurisdictio Vicarij expirat mortuo Episcopo,li.7.q.24.n.35
Iurisdictio voluntaria includit contentiosam,l.7.q.24.n.18
Iurisdictio data sub conditione gestum ante est nullum,li.1.q. 3.num.28
Iurisdictionis concessio quando extendatur.l.7.q.10.n.29
Iurisdictionis defectus est insanabilis,l.9.q.24.n.11
Iuris dubij error in requisitis pro forma non excusat,l.11.q.3. num.71

Iuripatronatus clericorum derogatur per simplicē derogationem factam à Papa,l.2.q.4.n.38
Iuripatronatus clericorum Papa facilius derogat,l.2.q.4. n.20
Iurispatronatus derogatio nō præsumitur,nisi expressa fiat mētio,& in litteris apponatur,l.2.q.4.n.35
Iurispatronatus derogatur quando orator est vnus ex patronis,l.2.q.4.nu.57
Iuripatronatus Ducū derogatur etiam si vacat in curia,li. 2.q. 4.nu.48
Iuripatronatus ex priuilegio præscriptione, aut consuetudine de facili derogatur,l.2.q.4.n.51
Iuripatronatus ecclesiastico aut laicorum Papa derogare pōt, li.2.q.4.nu.32
Iuripatronatus laicorum aliquando derogatur pro duabus tertijs,l.2,q.4.n.53
Iuripatronatus laicorum,clausula etiamsi ad alicuius præsentationem,non derogat,l.2.q.4.n 37
Iuspatronatus mixtum assumit naturam ecclesiastici,li.2.q.4. num.50
Iuripatronatus Papa derogat in totum, si beneficium vacat in curia,l.2.q.4.nu.45
Iuripatronatus Regum non derogatur etiam si vacant in curia l.2.q.4.nu.47
Iuripatronatus renunciatur tacitè & expressè,l.1.q.1.n.4
Iuripatronatus vt plurimum derogatur pro medietate,l.2.q.4. num,54
Iurispatronatus beneficia debent renunciari,cum consensu patroni,li.7.q.14.nu.9
Iurispatronatus beneficia possunt coram episcopo renunciari, l.7.q.14.num.8
Iurispatronatus beneficia non confert ordinarius,lib.11.qu.3. num.8
Iurispatronatus beneficij bona non possunt alienari sine cōsensu patroni,l.2.q.4.n.12
Iurispatronatus beneficij renunciatio facta sine consensu patroni est nulla,& non abdicatur ius à resignante,lib.1.q.3. num.96
Iurispatronatus beneficij renunciatio facta absque consensu patroni non abdicat ius,& eo mortuo beneficium vacat p obitum.li.2.q.4.nu.15
Iurispatronatus beneficium an possit resignari sine cōsensu patroni,l.2.q.4.nu.2
Iurispatronatus beneficium non potest permutari sine consensu patroni,l.2.q.4.n.10
Iurispatronatus beneficium non potest vniri sine consensu patroni,l.2.q.4.num.11
Iurispatronatus beneficium non potest dari in commendam sine consensu patroni,li.2.q 4.n.13
Iurispatronatus beneficium potest renunciari coram Capitulo sede vacante,l.7.q.23.n.32
Iurispatronatus beneficium potest resignari in fauorem, lib.2. q.4.num.1
Iurispatronatus derogationem clausulæ generales non inducunt,l.2.q.4 nu.36
Iurispatronatus qualitas in litteris debet exprimi,li.10.q. 2.nu mero 34
Iurispatronatus laicorum derogatio non admittitur in Gallia, vel in Hispania,l.2.q.4.num.43
Iurispatronatus laicorum derogationes sunt odiosæ,lib.2.q.4. num.42
Ius actoris non debet discuti in subrogatione gratiosa,etiā quo ad prouisionem,li.2.q.3.n.68
Ius abdicatur à resignante per admissionem renunciationis,li. 8.q.9.num.13
Ius abdicatur in resignatione conditionali adimpletis conditionibus,li.1.q.3.n.8
Ius abdicatur à resignante per constit.Greg.XIII.non facta publicatione,l.11.q.7.nu.34.& 12.nu.1
Ius acquiritur ex prouisione Papæ,l.11.q.7.n.3
Ius acquiritur per collationem,& acceptationem,lib.2.quæst. 26.num 2
Ius acquiritur prouiso per collationem ordinarij,li.10,q.6.nu me.2.& 55
Ius competentes spiritualibus & teporalibus potestà quocumque renunciari,li.1.q.1.num.5
Ius commune non requirit expeditionem litterarum, li. 10.q. 1.num.32
Ius consistit in litteris,li.2.q.26.nu.4
Ius considerabile habet,qui habet ius ad rem,l.2.q.23.n.2
Ius conditionale non est conferibile ante resolutionem, lib. q.7.num.45
Ius currati propè finem anni est temporale,l.3.q.2.n.4
Ius ad rem acquiritur per confirmationem,li.7.q.1.n.91
Ius ad rem acquiritur per regressum,l.6.q.5.nu.10
Ius ad rem acquiritur per electionem,l.7.q.1.nu.84
Ius ad rem acquiritur per litteras expectatiuas,l.7.q.1.n.98
Ius ad rem acquiritur per præsentationem,li.2.q.23.nu. 12.& l. 7.q.1.num.95
Ius ad rem habetur per expectatiuam,l.2.q.23.nu.15
Ius ad rem facilius perditur,l.7.q.1.num.77
Ius ad rem habentes non coguntur renunciare coram superiore,l.2.q.23.num.17
Ius ad rem non est tantę potentiæ,vt possit in alium transferri, l.2.q.23.num.4
Ius ad rem non est plenum,l.1.q.13.nu.18
Ius ad rem vel in re,an acquiratur per vnionem,li.2.q.9.nu.6
Ius ad rem non acquiritur ex præsentatione facta superiore ante institutionem,l.7.q.1.n.96
Ius in re acquiritur per expeditionem litterarum,& acceptationem,l.7.q.1.n.99
Ius in rem potest renunciari in fauorem,l.2.q.24.n.5
Ius in re difficilius tollitur,quam ius ad rem,l.13.q.1.n.27
Ius dubium quod, li.11.q.3.nu.65
Ius est in pendenti ante publicationem,li.11.q.7.n.5
Ius extinctum non reuiuiscit,li.13.q.2.nu.25
Ius est penes resignatarium ante quam annus datus ad promouendum detur,li 3.q.2.nu.9
Ius idem vbi adest eadem ratio,li8.q.8.num.143.& lib.12. q.3. num.9
Ius in beneficio acquiritur ex collatione, li.7.q.1.nu.102.
Ius naturale potius seruandum quam positiuum,lib. 3.qu. 18. num.138
Ius nullum acquiritur ex actu nullo,li.11.q.7.nu.6
Ius non abdicatur à resignante nulla existente renunciatione, li.1.q.3.nū.95.& l.11.q.7.nu.21
Ius non abdicatur permutatione non sequuta,li.1.q.3.n.49
Ius non abdicatur ante præstitum consensum,li.10.q.2.n.85
Ius non abdicatur non admissa renunciatione à superiore,lib. 1.q.3.num.50
Ius non abdicatur à resignante,nisi acquiratur resignatario,li. 9.q.21.num.5
Ius non abdicatur à resignante, non adimpletis conditionib.l. 9.q.17.nu.26.& q.17.num.69
Ius non abdicatur à resignante,non expresso vero valore,li.6. q.5.nu.62.& li.10.q.3.nu.49
Ius non abdicatur à resignante,antequam resignatarius accepter,l.10.q.8.nu.25
Ius non abdicatur à resignante ante conditionis euentum,li.6. q.4.num.57
Ius non acquirit gerens se notorie pro rectore,l.11.q.6.n.84
Ius optandi non habet recuperās beneficium ex noua collatione,l.1.q.14.n 26
Ius patronatus laicorum est, quod ex bonis patrimonialibus fit.l 2.q.num.40
Ius patronatus ecclesiasticum est,quod ex bonis ecclesiæ constituitur,vel dotatur,l.2.q.4.nu.39
Ius patronatus laicale acquirit clericus dotans ecclesiam ex bonis patrimonialibus,l.2.q.4.nu.41
Ius patronatus habent laici ex mera gratia,l.2.q.4.n.33.
Ius patronatus si est mixtum datur derogatio.l.2.q.4.n.49
Ius penes resignantem in fraudulenta resignatione,li.12.qu.9. num.11
Ius permutandum debet esse in rem,l.2.q.21.nu. 3
Ius quæritur per signaturam Papę,l.2.q.27.num.5
Ius quærendum facilius tollitur quamuis quæsitum,l.7.q.1.nu me.75
Ius quæsitum Papa tollere non solet.l.1.q.15.nu.12.
Ius quod acquiritur prouiso per collationem non est firmum ante apprehensionem possessionis.li.11.q.6.nu.3
Ius quod prætenditur in aliquo beneficio potest permutari,li. 2.q.21.num.2
Ius relaxatur ob bonum pacis,li..5.q.3.n.155
Ius resignationis pendet a conditione,l.11.q.7.n.4
Ius statim abdicatur ex resignatione simplici,li.1.q. 3.nu.5
Ius statim abdicatur per renunciationem coram ordinario factam,l.11.q.7.n.30.& num.32
Iuri ciuili statur cum iure canonico contrarium non disponitur,lib.11.q.9.num.3
Iuris præsentandi donatio habet effectum cum interuenerit superioris auctoritas,l.1.q.3.nu.51
Iuris ordo non seruatur coram Principe.li 12.q.3.nu.45.
Iuris rigor relaxatur propter impossibilitatem,l.7.q.5.n.17
Iuris sententia imponens pœnam absque prefinitione tēporis, perpetuo imponere censetur,l.4.q.2.n.108
Iuri alieno renunciari non potest,l.1.q.1.nu.52
Iustus patris non præbet filio iustam causam, vt excusetur a pœna imposita ob non publicationem,li.11.q.13.n.105
Iustus patris præsumitur si ipse hoc allegat,l.3.q.6.n.76
Iustus metus qui dicatur remittitur arbitrio Iudicis,lib. 9.qu. 25.num.38

L

Laborans diù eget requie.li.5.q.3.nu.225
Laboranti datur præmium,li.5.q.3.nu.222
Labor est res laudabilis,li.5.q 3.nu.217
Labor est glorię pater, lib.5.q.3.nu.218
Laborans manducat,li 5.q.3.nu.223
Laicus non possit constitui procurator ad resignan.lib. 9. q.3 num.3.& 12.
Laicus an possit acceptare pro clerico beneficium ecclesiasticū, li.9.q.3.num.4.& 19
Laico beneficium resignari nō potest.li.10.q.2.n.65
Laicus est incapax beneficiorum,& spiritualium,li.4.q. 2.nu.3
Laici habent ius patronatus ex mera gratia,li.2.q.4.n. 33
Laico non datur beneficium,li.5.q.6.nu.55
Laicus non potest præsentari ad beneficium iurispatronatus,l. 4.q.2.num.5
Laici non possunt interesse electioni prælati.li.9.q.3.nu.9
Laicus non potest tractare negotia ecclesiastica etiam ministerialiter,li.9.q.3.nu.5
Laici non possunt conferre beneficia,l.9.q.3.n.10
Laicus non potest habere beneficium,lib.13.q.5.nu.92.& nume.125
Laici non possunt esse arbitri in causis ecclesiasticis,lib.9.q.3. num.7
Laici non possunt statuere de rebus ecclesiasticis,lib.9.q. 3.nume.8
Laici non possunt esse collectores decimæ Papalis,li.9. q.3.nu me.11
Laici non possunt iudicare de rebus ecclesiasticis,l.9.q.3.n.6
Laicus non potest possidere beneficia.l.3.q.1.nu.48
Laico potest à Papa concedi beneficium in sustentationem,lib. 4.q.2.nu.45
Laicus potest esse Nuntius episcopi,li.9.q.3.n.18
Laicus potest habere beneficium ex dispensatione,li.4.q.2. n.3
Laicus potest in missa seruire,li.9.q.3.nu.16
Laici possunt constitui procuratores ad permutandum, li.9.q. 3.num.13
Laicus potest habere officium pulsandæ campanæ,li.9.q.3.numero 17
Laico potest concedi beneficium cum clausula quam primum clericali charactere,&c.li.4.q.2.nu 46
Laicus potest constitui ad capiendam possessionem benef.lib. 10.q.6.nu.14
Laicus potest esse procurator in spiritualibus ad nudum ministerium,li.9.q.3.nu.14.
Laico potest reseruari pensio cum clausula quam primum clericali charactere,&.li.6.q.2.nu.142
Laicus potest esse exequutor testamenti ad pias causas,li. 9.q. 3.num.15
Laicus regularis conuersus gaudet priuilegio casiquis suaden te,li.4.q.2.n.30
Laicus spiritualia possidere non potest.li.13.q.5.nu.225
Laicus vna hora non potest habere beneficium ecclesiasticum, li.4.q.2.nu.13
Lanciauen.Ecclesiæ status,li.8,q.5.nu.58
Lapi allegatio 89.quid disponat,l.11.q.9.nu. 96
Lapi allegatio non habet locum in spolio,li.11.q.6. nu.108.& q.14.nu.32
Lapi allegatione iuuari non potest non publicans,lib. 11, q.6. num.95
Legatario ipso iure transit dominium rei legatæ non autem possessio,li.11.q.10.nu.14
Legatum probatur per testes testamentarios,li.11.q.14.n.62
Legitimatus ad beneficia an ad feuda quoque,li.6.q.4.n.20
Legitimatio probatur per communem reputationem , lib.7.q. 29.num.6
Legati à latere possunt beneficia conferre,l.8.q.9.nu.24
Legati a latere non possunt concedere regressus, l.6.q.5.n.16
Legatus Cardinalis monachus quibus vtantur insignijs,li. 7.q. 13,num.8
Legatus causam inchoatam finire non potest per regressum pronunciæ,l.1.q.11.nu.4
Legati à latere reuocati gesta ante notitiam reuocationis valēt, li.9.q.25.num.23
Legati gesta post reuocat. valent antequam fuerit certioratus, l.7.q.24.nu.35
Legati de latere sunt Cardinales,l.7.q.13.n.5
Legati de latere vtuntur insignijs apostolicæ potestatis.l.7.q.13 num.6
Legati de latere quando vtuntur his insigniis,l.7.q.13.n. 7
Legari de latere non possunt recipere resignaturā in fauorem, l.7.q.13.num.17
Legatus de latere non potest reg.de infir.derogare,lib. 12.qu. 14.num.8
Legatus de latere non potest conferre reseruata,lib.7.q.11.nume.37
Legatus de latere nō potest committere receptionem resignationis & collationis,li.7.q.13.nu.17
Legati de latere recipiunt permutationes,l.7.q.3.n.16
Legati de latere attestatio plenam facit probationem , lib. 8.q. 11.num.31
Legati de latere possunt recipere renunciat.lib.7.q.13.n.15
Legati etiam à latere non possunt concedere facultatem transferendi pensionem,l.6.q.4.nu.15
Legatus litteris non præsentatis non habet iurisdictionem,lib. 7.q.21.num.17
Legati missi sunt quincij,l.7.q.13.nu,4
Legati nati qui,l.7.q.13.nu.2
Legati nati & missi non possunt instituere,& destituere,l.7.qu. 13.nu.10
Legatorum triplex etiam ordo & species,l.7.q.13.n.1
Legere per substitutum æque pericum quis non potest,lib.4.q. 11.num.44
Leonis X.Extrauag.verba de consensu post obitum,lib,9.q.24 num.15
Leo X.& Paul.III,quos regressus reuocarint,l.7.q.5.n. 95
Læsio minima an sit in consideratione,l.11.q.4 n.67
Leproso datur coadiutor,l.7.q.20.n.8.& l.5.q.3.n.20
Leprosus priuatur beneficio curato,l.5.q.6.nu. 18
Leprosi reijciuntur ab Ecclesia,& à commercio,l.5.q.6.nu.16
Leprosus remouetur ab administratione,li.5.q.6.nu.17
Læsæ maiestatis reis non possunt beneficia resignari, lib.4.q.3. num.29
Læsæ maiestatis reus criminis,potest priuari beneficio , lib.13. 1.num.162
Læsio debet esse grauis vt detur restitutio,li.3.q.7.nu.26
Læsio enormissima non consideratur in spiritualibus,lib.3.qu, 7.num.85
Læsio intelligitur de magna cum non est expressum quæ requiratur,l.3.q.7.nu.27
Læsio in sexta parte totius dicitur magna,l.3.q.7.nu.3
Læsio vltra dimidiam dicitur magna,l.3.q.7.nu.30
Læsio in tertia parte dicitur magna,l.3.q.7.nu.32
Læsio probatur præsumptione,l.3.q.7.n.36,
Læsio probatur per testes,l.3.q.7.nu.37
Læsio probatur scriptura,l.3.q.7.nu.38

Læsio quę dicatur magna ad effectum restit.relinquitur arbitrio Iudicis,li.3.q.7.nu.29
Lex antiqua quando sit in totum sublata,li.11.q.11.nu.10
Legi antique abrogatur ob solam clam derogatoriam , lib.11. q.11.num.9
Legis verba vbi sunt clara nulla indigent declaratione, lib. 11. q.13.num.53
Legem abrogatam allegans incidit in pœnam falsi, libr. 11.in præf.5.num.19
Lex abrogata potest allegari,quando concordat cum lege noua,lib.11.præf.num.23
Lex abrogata potest allegari ad corroborationem legis nouæ, lib.11.præf.num.22
Lex abrogata potest allegari in argumentum,li.11.præf. n.20
Lex abrogata non potest allegari ad decisionem causarum,lib. 11.præf.nu.18
Leges abhorrent fraudes,l.3.q.6 nu.10
Legis casum cum habemus nulla est dubitatio,li.9.q.1. nu.2
Lex cessat cessante præsupposito,li.11.q.5.num.
Lex correctoria non extenditur,li.11.q.11.nu.35
Lex correctoria tantum corrigit quantum loquitur,lib.11.qu. 11.num.33
Lex correctoria stricte intelligenda,li.11.q.11.nu.34
Legis conditoris intentio vt fraudibus occurrat , lib. 11.q.11. num.47
Leges debent seruari,lib.11.q.13.num.108
Lex & statutum,non operantur aduersus ignorantes,lib.11.q. 4.num.37
Lex est fauorabilis cum fui.facta ad obuiandum malitijs. libro 10.q.6.n.36
Lex generalis includit omnes casus,li.12.q.5.nu.11
Legis generalis dispositio comprehendit omnes casus,& personas,lib.11.q.4.num.18
Lex generaliter corrigés non intelligitur corrigere leges in casibus specialibus loquentes,li.11.q.11.nu.11
Lex generalis recipit restrictionem à rone,li.9.q.4.nu.19
Lex interpretatur vt loquatur de præsenti,cum nō profert verbum futuri temporis,li.13.q.2.nu.2
Legem humanam transgrediens iusta de causa non peccat,lib. 11.q.13.num.111
Lex indistincte loquens indistincte intelligenda,lib.12.q.5.nu me.22
Lex intelligitur de actu perfecto,li.11.q.6.nu.31
Lex inducens priuationem priuat ipso iure,li.11.q.8.n.5
Lex loquens,de beneficijs debet intelligi de perpetuis,lib.11.q. 3.num.80
Legis modus præscriptus obseruandus,li.11.q.13.n.45
Lex non tollitur per dispensationem,sed declaratur, lib. 4.q.2. num.34
Lex non ligat nisi fuerit vsu recepta,li.8.q.8. num. 154
Lex noua corrigens vnum caput legis antiquę non videtur corrigere cætera,li.11.q.11.num.13
Lex non ligat ante publicationem,li.11.q.9.nu.4
Lex pœnalis quando liget in foro conscientiæ,li.10.q.9.n.12
Legum publicatio debet etiam fieri in partib.li.11.q.9.n.3
Lex puniens delicta dicitur fauorabilis,li.3.q.5.nu.16
Lex præsumitur usu recepta nisi contrarium probetur,lib.3.q. 6.num.26
Leges Papæ ab illis Imperatoris quid differant,li.11.q.9.n.22
Lex potest annullare factum præteritum,l.7.q.7.nu.6
Lex quod non dicit neque nos dicere debemus,l.3.q.7.n.45
Lex quando dicatur indubitata,li.11.q.9.nu.21
Lex superueniens tollit omnia,li.11.q.14.num.38
Lex secunda contraria derogat primæ,l.11.q.11.n.2
Lex sufficit quod ligare incipiat,l.11.q.2.nu.34
Legis tempus ad insinuandum non currit ignoranti,li.11. q.4. num.35
Lex vbi est expressa non cadit dulium,l.14.q.10.n.27
Lex vbi non distinguit neque non distinguere debemus,lib.3. q.6.num.29
Lex vsu non recepta non ligat,l.11.q.9.nu.26
Legis vna pars declarat aliam,li.21.q.13.num.48
L.i.ff.quod metus causa,verba sunt diuina,l.13.q.1.n.6
L.si forte ff.de off.præs.an procedat in beneficialibus,lib.7.quæ. 24.num.42
L.Paulus ff.de acq.hæred.verba quomodo legantur,lib.9.q.15. num.13
L.2.C.de rapto virg.pœna habet locum in muliere rapiente virum,li.12.q.4.num.31
Libris Argentarijs,& Mercatoris fides adhibetur,lib.9.qu.22. num.11
Liber sexti & decretalium an fuerit publicatus , lib. 11.q.9.numero 16
Licentia ordinandi alienum subditum non probatur assertione notarij,lib.4.q.2.n.68
Libere qui potest actum expedire potest sine consensu, lib.7.q. 5.num.9
Licentia faciendi molendinum extenditur ad iam illicite factum,li.11.q.7.nu.91
Lis an debeat finiri cum resignante,vel resignatario, li. 11.q.3. num.35
Lis cum est super beneficio possessio capienda propria autor. cessat,li.6.q.5.num.34
Litis extinctio spectat ad conseruationem congregationis humanæ,l.3.q.5.num.13
Lis finitur morte,lib.2.q.3.num.17
Lis finitur reiudicata,lib.2.q 3.nu.21
Lis finitur cessione,l.2.q.3.nu.17
Lis finitur re iudicata & transactione,l.2.q.3.nu.17
Lis incœpta per procuratorem non habentem mandatum nō dicitur lis,li.6.q.5.num.81
Lite mota super pensione ponitur clausula sine retardatione, lib.6.q.2.num.153
Lites non debet fieri immortales,li.2.q 3.num.106
Lites occasionem malis,præbent,li.11.q.1.nu.29
Lite orta inter resignatarium possessorem benef. si dubitetur de vita resignantis,cui incumbat onus probandi hoc ,lib. 10.q.5.nu.10.& 15
Lite pendente potest quis ius suum corroborare,lib.2.quæs.3. num.35
Lite pendente potest fieri excussio,li.2.q.3.nu.37
Lite pendente permittitur alienatio necessaria,l.2.q.3.n.18
Litis pendente mentio facienda est in dispensatione, lib. 2.q.3. num.62
Lite pendente potest beneficium cessionis impetrari,lib.2.q.3. num.36
Litis pendente mentio est facienda in cessione,l.2.q.3.n.16
Lite pendente gratia si neutri,aut noua prouisio impetrari potest,li.2.q.3.num.34
Lis quoties est cœpta per solam citationem de ea non est facienda mentio,li.2.q.3.n.43
Litis renunciatio mediante pecunia simoniaca,li.14.q.3.n.5
Litis renuntiatur per assequutionem incompatibilis,lib.1. qu. 1.num.20
Lis reservata in regressu,docendum est de lite,l.6.q.5.n.80
Lis super possessorio est sufficiens ad interrumpendam pacificam positionem,li.3.q.5.nu.30
Litis super spolio debet fieri oppressa mentio,li.13.q.5.n.82
Lis super priuatione beneficiati vt abiudicetur beneficiū illud facit litigiosum,l.2.q.3.nu.57
Lis super priuatione beneficiati non facit beneficium litigiosum,lib.2.q.3.nu.16
Lis super positione non facit rem litigiosam,l.2.q.3.n.52
Lis ut dicatus extincta quo ad prosequutionem quo tempus requiratur,li.2.q.3.num.23
Lites vt finiantur Interest Reipublicæ,lib.3.q.5.num.12.& lib. 11.q.1.num.28
Litigandi materia tollenda,li.11.q.1.nu.27
Litigiosa res non dicitur si litigatur de opera facta in ipsa re,l. 2.q.3.nu.51
Litigiosi resignatio publicanda,li.11.q.3.nu.31
Litigiosa res an possit alienari & donari,li.2.q.3.n.3.& 4
Litigans si possidet tenetur ad pensionem,li.1.q.8.nu.38
Literati fauet Eccl.li.5.q.3.n.78
Literati illuminant mundum,li.5.q.3.nu.79
Literatis viris eget Eccl.li.4.q.11.n.17
Literatus quis non præsumitur,li.10.q.3.n.64
Literatura probatur per examen personæ,li.10.q.3.nu.66

Literatura

Literatura requiritur de iure communi,li.4.q.4.n.7
Litteris Apostolicis nihil frustra ponitur,l.8.q.7.n. 138
Litteræ ad benef.an dent ius spirituale,li.14.q.7.n.26
Litteris Apostolicis se opponentes cadunt à iure,lib.8. q.7.nume.169
Litteræ an possint expediri super schedula,li.8.q.6.n.28
Litteræ an debent expediri viuente resignatario,li.12.quæ.12. mero 7
Litteræ an debeant legi in publicatione,li.11.q.6.nu.42
Litteræ Apostolicæ aut earum transumptum autenticum sunt exhibende dum fit publicatio,li.11.q.6.nu.28& nu.43
Litteræ quando dicantur expeditæ,l b.2.q.25.n.1
Litteras Apostolicas falsificantes non possunt resignare,li.3.q. 1.num.27
Litteræ ad beneficia dant ius præparatorium,li.14.q.7.n.29
Litteris an sit facienda mentio de beneficio habitu curato, lib. 10.q.2.num.87
Litteris beneficij simplicis si non fiat mentio morbi Caduci nō vitiantur,li.10.q.2.nu.95
Litterę de hospitalibus expediuntur,li.11.q.3.nu.61
Litteris debet exprimi an beneficium sit curatum,lib. 10.qu.2. num.26
Litteris debet exprimi an beneficium sit in Cathedrali,li.10.q. 2.num.25
Litteræ dicuntur expedite cum sunt in plumbo,li.8.q.2.nu.18. & li.10.q.1.nu.34
Litteræ debent expediri ad exequutionem,probationem,& validitatem gratiæ,li.10.q.1.nu.30
Litteris Episcopi contra Apostolicum impetrantem non creditur,li.8.q.11.nu.24
Litteris Episcopi attestantibus de resignatione an credatur,li. 8.q.11.num.35.& 40
Litterę Episcopatus expediuntur super contra schedula Vice Cancell.lib.8.q.5.nu.25
Litteræ Episcopi in prejudicium tertij non probant, lib. 8.qu. 11.num.26
Litteris Episcopi non creditur quando adest præsumptio fraudis,li.8.q.11.num.41
Litterę expediuntur viso consensu resignantis,li.8.q.7.n.179
Litteræ Episcopi sigillate plene probant,l.8.q.11.n.43
Litteræ expediuntur super supplicatione extenso consensu à tergo,li.8.q.7.num.18
Litterarum expeditio non requiritur de iure communi,lib.10. q.1 num.32
Litterarum expeditio probat acceptationem beneficij, lib. 10. q.8.num.51
Litterarum expeditio necessaria ad canonizationem gratiæ,li. 9.q.27.num.9
Litterarum expeditio non requiritur de iure communi, li. 2.q. 24.num.4
Litteris Episcopi conferentibus non creditur sine testibus,l 8. q.9.num.35
Litterę expediuntur iuxta formam consensus,lib.9.q.17.n.52
Litteræ expediuntur in retentione,li.3.q.1.nu.85
Litteræ expediuntur cum impensa,li.10.q.8.nu.54
Litteræ expediuntur cum minutis Abreuiatorum,lib.10.q.1. num.31
Litteræ expediende super regressu,li.6.q.5.nu.66
Litteris fit mētio de beneficio annexo,& quomodo procedat, li.10.q.2.nu.36
Litterarum forma prouisionis per resignationem,lib.8.q. 7.nume.100
Litteræ habent tempus datæ supplicationis,l.8.q.8.n.112
Litteræ oriuntur à supplicatione,li.8.q.7.nu.106
Litteræ non expediuntur nisi viso consensu,l.10.q.3. n.10
Litteris non utens per annum non videtur renunciare, lib.2.q. 26.num.7
Litteris non est facienda mentio de qualitatibus consideratis, à iure,& à stylo.li.19.q.2.nu.10
Litteræ non expediuntur tempore sedis vacantis,lib. 11.q.13. num.139
Litteras non expediens ob pestem,seu bellum excusatur à publicatione,li.11.q.13.nu.72
Litteræ non possunt expediri sine consensu,lib.11. q.11.num. 38.& num.66
Litteris non potest renunciari pro re temporali,li.14.q.7.n.28
Litteræ non expediuntur absque consensu,li 9.q.27.n.8
Litteræ plures possunt expediri super eadem supplicatione,li.8. q.8.num.189
Litteris potest renunciari absque superiore,l.14.q.7.nu.27
Litterę possunt corrigi cum discordant etiam parte in uita,li. 8.q.8.num.19
Litteræ præsumuntur expedite cum consensu valido,lib.8.q.8. num.55
Litteris plumbatis potest fieri resignatio,li.2.q.25.n.2
Litteris potest quis renunciare vt habeat beneficium,lib.14.q. 7.num.25
Litteræ pensionis sunt intimandæ successori,li.6.q.2.n.97
Litteræ Papæ non operantur cum alteri,est ius quæsitum, li.8. q.7.nu.164
Litteræ quare annullentur ex surreptione,l.10.q.2.n. 6
Litteræ quæ non valent,non dicuntur litteræ,l.1.q.15.n.24
Litteræ renunciationis confertæ per Papam,an probent renunciationem,li.8.q.11.n.16.& nu.1
Litteræ requiruntur in translatione pensionis,l.6.q.4.n. 27
Litteris resignationis exprimitur nomen cedentis,li.10.q. 2.nume.104
Litteræ remittuntur ad corrigendum quoties discordant à supplicatione,li.8.q.7.n.190
Litteræ regulariter interpretantur secundum ius,lib.8.q.7.nume.108
Litterarum renunciatio quid comprehendat,l.8.q.1.n.18
Litteræ renunciationis non possunt expediri nisi præstito consensu in Camera,vel Cancellaria,li.8.q.8.n.51
Litterarum relaxatio facit probare non publicationem, li. 11. q.14.num.56
Litteris renunciari quando videatur,li.2.q.26.nu.8
Litteræ sunt subrepticiæ non expressis quæ debent exprimi,li. 10.q.2.num.2
Litteræ sunt expediende super pensione,li 6.q.2.n.81
Litterę surreptitiæ sunt nullæ ipso iure,l.10.q.2.n.4
Litteræ sine consensu expediri non possunt,l.1.q.12.n.61
Litteræ semper præsumuntur bene expedite,li.9.q.7.n. 51
Locum tenens an alium locum tenente deputare possit. li.7.q. 24.nu.75
Locus vbi situm est beneficium attenditur in dubio,& non persona concedens,li.11.q.8.n.1
Locus vbi situm est beneficium debet exprimi in supplicatione,lib.8.q.7.num.51
Locus vbi actus perficitur debet attendi,li.9.q.17.n.3
Locationum successor renocare vel renouare potes,li. 1. q.16. num.p8
Locationi factæ per resignantem resignatarius stare non tenetur,lib.1.q.16.num.47
Longa vacatio Ecclesiarum prohibita,li.11.q.1.n.30
Longius tempus datur causa maioris distantiæ,li.11.q.2.n.4
Loquutio generalis nihil reliquit intactum,l.9.q.2.n.3
Lucrum tractare videtur cetaus de beneficio,l.4.q.9.n.46
Ludens recreationis causa non est indignus beneficio,li. 4.q.3. num.68
Lunatici non possunt ministrare,l.5.q.6.nu.27
Lusori ad primeram,& alios ludos prohibitos non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.65

M

Magnitudo quæ dicatur iudicis arbitrio relinquitur, li.3. q.1.nu.144
Magnus Magister cum conuentu exercet,li.11.q.3.n.112
Magnum ratione vnius dicitur paruum ratione alterius,lib.5. q.6.num.148
Magnus Magister Meliten.an possit conferre,lib.11.q.3.n.110
Maior 14.ann.& minor 25.potest acceptare beneficium absq; curatore,li.4.q.9.n.4
Maior 14.ann.& minor 25., habet legitimam personam standi in Iudicio,li.4.q.9.n.49
Maior 25.ann.potest impetrare beneficium sacerdotale,li.4.q. 9.num.37
Mala fide percipit fructus,qui non emittit professionem fidei, lib.10.q.9.nu.9

Male

Malæ fidei possessor tenetur ad fructus perceptos,li.1.q.6.n.9
Malitia probatur præsumptionibus,l.14.q.8.nu.13
Malitijs est obuiandum,li.7.q.7.num.3
Malus prælatus non est ferendus,li.1.q.10.nu.37
Malus prælatus valde nocet Eccl.Dei,li.1.q.10.nn.36
Malus semel,semper præsumitur malus,li 14.q 10.n.30
Mandata data ad renunciandum,reseruata pensione libera,renunciatio est nulla,si pensio non sit exempta,lib.9. qu. 17 num.51
Mandata duo diuersa data,eadem die,sapiunt simoniam,lib.9. q.23.num.5
Mandata elapso anno,non recipiuntur in Francia ad renunciãdum,lib.9.q.13.nu.5
Mandata plura possunt fieri facta reuocatione primi,lib.9.qu. 23.num.7
Mandata videntur,quæ sunt de natura actus,lib.9.q.17.n.86
Mandati ad resignandum formæ tres,li.9.q.7.n.38
Mandati conditiones omnes sunt adimplendæ,lib.9.q.17.nume.24
Mandati exequutio cessat,si non referatur ad relatum,l.9.q.17. num.60
Mandati fines seruandi,li.9.q.8.num.11
Mandati nullitas admittitur,l.9.q.22.n.14
Mandati ratificatio,quando præsumatur,l.9.q.22.n. 16
Mandati tempus confecti inspicitur,li.9.q.10.n.3
Mandati vsus necessarius fuit,li.9.q.1.nu.4
Mandati vtilitas potius quam forma attendenda,l.9.q.17.nume.145
Mandati ad renunciandum,solet apponi clausula coram Papa vel Ordinario,li.6.q.17.nu.138
Mandato ad acceptandum,nõ requiritur vt exprimatur beneficium,li.9.q.7.nu.22
Mandato ad resignandum,debet poni clausula , quod nec vis, neque dolus,&c.li.9.q.7.n.43
Mandato cancellato reperto post renunciationem illam non vitiat,l.9.q.7.nu.49
Mandato dato ad resignandum reseruatis omnibus præterq; quinquaginta,& prout bene vilum fuerit , qui procurator non potest resignare reseruata pensione.l..9.q.q.17.n.34
Mandato,noua persona non intelligitur,li.9.q.17.nu.91
Mandatum ad acceptandum beneficium dicitur speciale quãuis aliquod non nominetur,lib.10.q.8.nu. 34.
Mandatum ad acceptandum beneficia,est fauorabile,lib.9.q.7. num.23
Mandatum ad cedendum dicitur odiosum,l.1.q.18. n. 11
Mandatum ad committendum debitum reuocatur,per notificationem faciendam mandatario,li.9.q.25.nu.14
Mandatum datum ad consentiendum pensioni, non importat translationem,li.9.q.17.nu.98.& li.6.q.4.n.33
Mandatum ad effectum vt Episcopus conferat non dicitur cõditionatum,li.14.q.3.num.22
Mandatum ad locandum non se ostendit ad petendum pẽsionem,l 7.q.24.nu.60
Mandatum ad petendum Iudicem non est sufficiens ad prosequendam litem,li.7.q.24.num.61
Mandatum ad renunciandum,à quo debeat recipere procurator,li.9.q.8.num.13
Mandatum ad renunciandum coram Ordinario,cum clausula vt aliqui amici rogarent collatorem, vt conferret N. non est simoniacum,li.14.q.6.n.6
Mandatum ad renunciandum,debet esse speciale,li. 9. q.6.nume.13
Mandatum ad resignandum,non admittitur in vrbe, nisi fuerit obsignatum signo publico,Iudicis,vel communitatis. li.9. q.7.num.2
Mandatum ad renunciandum relinquitur in Camera, vel Cancellaria,l.9.q7.n.50
Mandata ad renunciandum durant multo tempore,lib.9.q.13 num.2
Mandatum ad renunciandum,in fauorem etiam absque clausula,& non aliter,&c.est simoniacum,l.9.q.9.nu.4
Mandatum ad renunciandum non extenditur ad petendã trãslationem,li.7.q.24.nu.59
Mandatum ad resignandum beneficia,debet confici à Notarijs lib.9.q.7.num.1
Mandatum ad resignandum coram Ordinario cum clausula non aliter,nec alio modo simoniacum,l.14.q.3.nu.19
Mandatum ad resignandum non debet esse cancellatum, li.9. q.7.num.44
Mandatum ad resignandum,non extenditur,li.10.q.6.n. 15
Mandatum ad resignandum odiosum.li.9.q.17.num .6.& q.7. num.24
Mandatum ad resignandum omnia beneficia, quę constituens debet,non admittitur,li.8.q.7.nu.21
Mandatum ad resignandum,strictissimæ est interpretandum,l. 9.q.17.nu.5
Mandatum ad vnum non trahitur ad aliud,li.9.q.17.n.9
Mandatum cessat cessante causa mandati,li.1.q.5.n.44
Mandatum datum ad cassandum pẽsionem, altera reseruata, debet impleri,vt cassatio habeat effectum,li.9.q.17.n.58
Mandatum datum ad renunciandum coram ordinario,debet esse liberum,li.9.q.5.n.2
Mandatum datum ad renunciandum coram ordinario in fauorem est simoniacum,li.9.q.5.n.3.& li.14.q.3.nu.18
Mandatum datum ad reseruandam pensionem ex causa laboris,si procurator reseruet,absque causa,dicitur Eccedere, fines,li.9.q.17.nu.49
Mandatum datum ad resignandum coram ordinario in fauorem simoniacum,li.14.q.3.nu.18
Mandatum datum ad resignandum expirat morte mandantis, li.9.q.24.num.1
Mandatum dari potest ad resignãdum in Curia , cum clausula in fauorem,n.& non aliter,nec alio modo,l.9.q.9.n.1
Mandatum debet apparere,li.8.q.11.n.44
Mandata eodem tempore facta inducunt correspectiuitatem, lib.14.q.9.nu.14
Mandatum de prouidendo,vt cum primum vacat non cõprehendit resignata in fauorem,li.2.q.19.nu.6
Mandata duo,eodem tempore,die mẽse,& anno data, si differant,sunt nullius momenti,l.9.q.23.nu.1
Mandatum enunciatum ex actis Notarij præsumitur,lib.9.qu. 22.nu.4.& 19
Mandatum enunciatum in instrumento antiquo præsumitur, li.9.q.22.num.7
Mandatum expirat morte mandanti,li.9.q.28.n.4
Mãdatum expirat morte principalis etiam si procurator ignoret mortem,li.9.q.24.nu.3
Mandatum extenditur ad causas,& personas expressas, libr.9 q.17.num.90
Mandatum extinguitur vbi non adest persona quæ repræsentetur,li.1.q.5.nu.45
Mandatum factum post cessionem contra resignatarium non expirat per secundam cessionem,li.1.q.5.n.57
Mandatum generale in spiritualibus non prodest,li.9.q.7.numero 17
Mandatum generale,non sufficit ad resignandum,lib.9.q.7.nume.16
Mandatum habens ad resignandum reseruata pensione , cum facultate transferendi, non potest renunciare absque dicta facultate,li.9.q.17.n.32
Mandatum habens ad consentiendum regressui, cum clausula generali,an possit consentire translationi,li.9.q.17. n. 101
Mandatum habens de prouidendo de beneficio , tanti valoris, non potest de maiori,vel minori,li.9.q.17.n.15
Mandatum habens,vt possit concordare , non potest resignare,l.9.q.7.nu.18
Mandatum habere cum libera,& in specie æquiparantur,li.9. q.24.num.12
Mandatum in quibus præsumatur,li.9.q.22.n.12
Mandatum non censetur reuocatum per lapsum quadriennij l.9.q.13.num.4
Mandatum non comprehendit personam nouam,lib.9.qu.17. num.8
Mandatum non præsumitur,li.8.q.8.n.9.& q.22.n.1
Mandatum non potest fieri ad resignandum in manibus ordinarij,cum clausula non aliter,nec alio modo,l.9.q.9.nu.
Mandatum non requiritur ad porrigendas supplicationes resignationis,li.9.q.6.nu.6

Manda-

Mandatum non trahitur de una persona ad aliam,lib.9.q.17. nume.85
Mandatum omne strictè interpretatur,li.9.q.17.n.7
Mandatum Papæ de prouidendo intelligitur , si ille est legitimus,l.4.q.4.nu.12
Mandatum posterius supplicatione data valet,& potest præstari consensus,maximè si adest clausula supplicationi signatæ,li.9.q.16.nu.8
Mandatum potest dari ad consentiendum supplicationi signatæ,vel signandæ,li.9.q.8.n.20
Mandatum potius,quam stilus,debet attendi.l.9.q.17.n.56
Mandatum præsumitur ex coniecturis,li.9.q.22.n.18
Mandatum præsumitur ex diuturnitate temporis,lib. 9. q.22. num.17
Mandatum præsumitur in antiquis l.9.q.22.n. 5
Mandatum præsumitur,quoties enunciatur in sententia Iudicis,aut per Principem,li.9.q.22.nu.3
Mandatum præsumitur vbi fit impensa,quamuis parua. lib.9. q.24.nu.35
Mandatum procuratoris ad resignandum,elapso anno nõ valet,l.9.q.24.nu.40
Mandatum procuratorium,quis non cogitur acceptare,li.9.q. 18.nu.2
Mandata quotidie dantur ad resignand.cum reseruatione,l.8. q.8.num.98
Mandatum relinquitur in Camera,lib.9.q.8.nu.7
Mandatum speciale ad capiendam possessionem benef.requiritur,li.10.q.6.num.13
Mandatum speciale quod dicatur.l.9.q.7.n.19
Mandatum speciale requiritur ad resignandum,l.9.q.7.n.9
Mandatum speciale requiritur ad acceptandum beneficium,l. 9.q.7.n.12.& q.8.n.18
Mandatum stricte interpretatur,li.9 q.17.n.89
Mandatum strictissime interpretandum,li.9.q.17.n.133
Mandatum strictissimi iuris,li.9.q.17.nu.39
Mandatum sufficit,fuisse productum ante sententiam, lib.9.q. 8.num.3
Mandatum Vicarij præsumitur,li.9.q.22.n.21
Mandatum (vigore cuius fuerunt expeditę litteræ) præsumitur bonum,li.9.q.7.nu.52
Mansionaria potest renunciari,li.2.q.1.nu.114
Manuale beneficium quod,li.11.q.3.nu.96
Manualia comprehenduntur sub regula de publicandis,li.2.q. 11.num.43.& 44
Manualitas in beneficiis regularibus est de iure communi, lib. 10.q.2.nu.39
Manualia in reseruatione non comprehenduntur,lib.11.qu.3. num.83
Manualia non comprehenduntur in regula de Triennali,li.11. q.3.num.85
Manualia possunt renunciari,li.11.q.3.n.97.& l.2.q. 11
Manualitas exprimenda in littteris,li.10.q.2.nu.37
Manum mutilatam habens dicitur corpore vitiatus,lib.5.q.6. num.48
Manumissus non conuenitur ratione negotiorum gestorum, li.3.q.18.num.104
Manus articulatas habens amittit executionem ordinis,l.5.q. 6.num.50
Manus articulatas habens dicitur corpore vitiatus,lib.5.qu.6. num.48
Manus tremulas habentes non possunt ministrare,lib.5.qu.6. num.30
Marcellinus renunciauit Papatum propter idolatriam,lib.2.q. 1.num.15
Marcus Antonius Bizonus Episcopus Fulginaten. & Nũcius in Regno Neapolit.li.3.q.11.nu.21
Maritus est dominus dotis,li.1.q.6.nu.52
Maritus habet fructus dotis contracto matrimonio,lib. 1.q.6. num.50
Marius de Curte laudatur,li.5.q.6.nu.42
Masculinum concipit fœminium,li.12.q.4.nu.28
Materia litigandi est tollenda,li.11.q.1.nu.27
Materia proportionabili,appellatione beneficiorũ ueniunt hospitalia,lib.11.q.3.nu.59

Matrimoniales causæ Episcopo sunt subditæ,l.3.q.11.n.15
Matrimonij titulus ex diuturna cohabitatione,lib.10. quæst.4. num.22
Matrimonio reintegrato noua dos datur,li.3.q.7.n.76
Matrimonio nullo consentiens sibi non præiudicat,lib.2.q.18. num.5
Matrimonium contrahens cum concubina in articulo mortis, an preiudicet substitutis,li.12.q.1.n.12
Matrimonium contrahens non potest renunciare,lib.3.qu. 1. num.28
Matrimonium contrahitur inter Episcopum & Ecclesiam,l.5. q.3.n.6.& li.7.q.11.n.19
Matrimonium contrahitur per acceptationem electi,libr. 7.q. 1.num.88
Matrimonium contracturi possunt renunciare coram Ordinario,li.5.q.6.n. 163
Matrimonium etiam nulliter contractum priuat beneficiis , li. 1.q.1.nn.12
Matrimonium infirmus contrahere potest,li.3.q.10.n.6
Matrimonium metu contractum nullum ipso iure,lib. 13. q.2. num.6
Matrimonium contractum metu reuerentiali patris an sit nullum,li.13.q.1.nu.174
Matrimonium non potest contrahi sine mandato speciali,l.10. q.8.num.33
Matrimonium non vitiatur dolo,lib.13.q.3.n.11
Matrimonium potest contrahi per procuratorem,lib.10.qu.6. num.11
Matrimonium valet non obstante iuramento de non contrahendo,li.9.q.31.nu.29
Materia fauorabilis quæ,l.10.q.7.n.10
Matthæus Cantarellus Cardinalis S.Srephani laudatur,li.1.q. 2.n.27.& l.11.q.6.n.88
Muar.dependentes non posset promoueri,l.4.q.4.n.26
Mediator admittitur in ciuilibus de consensu partium, li.14. q.10.num.44
Mediator ob participationem dicitur committere delictum,l. 14.q.10.num.31
Mediator propter participationem suspectus,l.14.q.10.n.29
Medici & deputati ad sepeliendum probant mortem infecti à peste,li.12.q.6.nu.18
Medietas fructuum qua causa reseruetur,l.6.q.1.n.49
Melphien.Eccl.status,li.8.q.5.nu.42
Memor salutis æternæ quisque præsumitur,li.12.q.1.n.7
Memoria hominis est labilis,l.11.q.13.n.81
Mens renunciantis non ex signis colligi potest,l.8.q.1.n.20
Menses tres dati ad publicandum in resignationibus extra Curiam incipiunt currere à die prouisionis,l.11,q.2.n.9
Mensis quando exprimendus,li.10.q.3.n.8
Mente capti non possunt constituere procuratorem ad resign. lib.9.q.1.num.13
Mentecapti renunciatio nulla,l.3.q.8.n.7
Mentecaptus non potest resignare,li.3.q.8.n.1
Mentio an sit facienda de præstimonio,li.10,q,2.n.76
Mentio criminis est facienda in impetratione,alias impetratio est nulla,li.3.q.16.nu.26
Mentio de alia pensione est facienda in reseruatione pensionis, lib.6.q.2.nu.40
Mentio de primo beneficio facienda est quamuis sit tenue, lib 10.q.2.nu.69
Mentio de processu & statu causę facienda est,li.2.q.3.n.64
Mentio est facienda in impetratione de beneficio renunciato coram non superiore,l.7.q.1.nu.44
Mentio facienda est de iure ad rem,li.10.q.2.n.74
Mentio facienda est in litteris de intrusione,lib.10.q.2.n. 98
Mentio facienda est de primo beneficio etiam violenter occupato,li.10.q.2.nu.75
Mentio facienda est de primo beneficio quamuis possessio nõ fuerit decapta,l.10,q.2.nu.73
Mentio iudicij cepti est facienda in renunc.criminosi,li.3.qu. 16.num.24
Mentione litis non facta gratia est nulla etiam concessa motu, proprio,l.2.q.3.n.63
Mentio litis facienda est in impetratione beneficij,lib. 2.qu.3. num.60

Mentio

Mentio litis facienda est in renunciatione, etiam si fuerit mota in fauorem actoris cedentis,li.2.q.3.nu.65
Mentio litis pendentiæ facienda est in dispensatione, lib.2.q.3. num.62
Mentio necessaria non est de morbo Epileptico,lib.19.q.2. nu mero 96
Mentione pensionis non facta facultas transferendi fructus nó valet.lib.6.q.1.nu.30
Mentio priuationis est facienda in renunciatione quę fit per priuationem,li.3.q.16.nu.23
Mentio regressus an facienda in reformatione,li.6.q.5.n.79
Mentio specifica facienda est de beneficio concesso miseratio nis causa,li.2.q.6.nu.40
Mercenarius pastor quis,l.5.q.3.n.131
Massanen Eccl.status,li.8.q.5.n.41
Meticulosi actus nulli,l.13.q.1.n.33
Metu cedente actus valet,l.13.q.1.n.122
Metu durante uoluntas semper dicitur meticulosa,lib.13. qu 5.num.43
Metu facta nulla,lib.9.q.7.nu.42
Metum inferentes resignantibus sunt excomm.lib.13.q.2.nume.38
Metum iustum an inducant preces soliti seruire contra non obedientes,li.13.q.1.n.189
Metum iustum inducit præceptum comminatorium Regis ex quo potest resignatio facta annullari,l.13.q.1.n.183
Metum iustum inducit iudex procedens contra ius, lib. 13.q. 1.num.216
Metum iustum inducit periculum amissionis bonorum,li,13. q.1.num.44
Metum iustum inducit præceptum Ducis,li.13.q.1.n.185
Metum iustum inducit præceptum Regis,lib.13.q.1.num,184 & num.187
Metum iustum iudex arbitrabitur secundum qualitatem perso narum,lib.13.q.1.n.60
Metum iustum non dicitur habere qui patitur metum sua cul pa,li.13.q.1.nu.125
Metum præsumere facit armorum fragor,l.13.q.1.n.127
Metus amissionis bonorum æ quparatur metui mortis,lib.13. q.1.num.145
Metus à quibus personis inferatur cessio est nulla,lib.13. qu.1. num.10
Metus argnit delictum,li.13.q.1.n.73
Metus causa potest agi quamuis in actu resignationis dicatur quod sponte & libere,&c.li.13.q.13.q.q.1.n.213
Metus consistit in mente,li.13.q.1.n.77
Metus continet in se dolum,l.13.q.1.n.190
Metus contrariatur libere voluntati,li.13.q.1.n.7
Metus debet esse iustus,li.9.q.25.n.37
Metus dicitur quasi mentem tenens,li.13.q.1.n.79
Metus durare videtur cum viget causa metus,lib.13.q.1.n.123
Metus & vis æquiparantur.l.13.q.4.n.30
Metus excommunicationis est metus qui cadit inconstantem virum,li.13.q.1.n.141
Metus ex interuallo temporis purgatur,l.13.q.1.nu.202
Metus fratris vt sit iustus quid probandum,l.13.q.1.n.160
Metus fratris iustus reputatur,li.13.q.1.nu.159
Metus illatus publice potest oculis & aspectu probari, li.13.q. 1.num.98
Metus in contractu purgatur ex solutione,li.13.q.1.n.204
Metus in matrimonio per cohabitationem,& concubitū purgatur,li.13.q.1.n.205
Metus in resignatione coram quo iudice probandum,l.13.q.2. num.21
Metus iustus arguitur ex præcepto Ciuitatis,li.13.q.1. n. 186
Metus iustus dumtaxat rescindit gesta,li.13.q.1.n.53
Metus iustus qui dicatur,li.13.q.1.n.54.& nu. 56
Metus iustus timor amissionis bonorum,l.13.q.1.n.70
Metus iustus timor mortis affinium,l.13.q.1.nu.69
Metus minor cadit in fœminam quam in virum,lib.15.q.1.nu mero 61
Metus minor cadit in puerum quam in virum,lib.13.q.1.n.62
Metus mortis dicitur cadere inconstantem virum,lib. 13.q.1. num.114
Metus non præsumitur nisi probetur,l.13.q.1.nu.71
Metus nunquam purgatur vigente eadem causa,lib.13. qu. 1. num.206
Metus oculis bene non potest probari,li.53.q.1.n.57
Metus paternus interueniens in professione illam rescindit,li 13.q.1.num.171
Metus probatio debet esse legitima,l.14.q.1.n.181
Metus probatur coniecturis & indicijs,li.13.q.1.n.9
Metus probatur difficilis probationis,l.13.q.1.n.75
Metus probatur ex litteris,li,13.q.1.nu.188
Metus probatur per litteras,li.13.q.1.n.81
Metus probatur per testes,li.13.q.1.n.80
Metus qui cadit in constantem sufficit vt quis possit agere,lib. 13.q.1.n.57
Metus qui cadat in constantem virum arbitrio iudicis remitti tur,li.13,q.1.num.59
Metus qualitas debet probari per actum proximum, lib.13.q. 1.num.107
Metus quid sit,li.13.q.1.num.78
Metus reuerentialis parentum dicitur iustus,lib.11.qu.13.nu mero 103
Metus solet clam inferri,l.13.q.1.nu.76
Metus vanus non est in consideratione,li.13.q.1.n.108
Metus vt annullet actum debet esse talis qui cadat in constantem virum,li.13.q.1.nu.52
Minę vt inducant iustum metum tria sunt consideranda,li.13. q.1.num.115
Minæ illius qui est solitus illa exequi,li.13.q.1.n.113
Minę Episcopi vt constituant iustum metum quid probandū, li.13.q.1.nu.176
Minæ quando constituant metum iustum,li.13.q.1.n.175
Minæ quando sufficiunt arbitrio Iudicis,li.13.q.1.n.179
Minæ sensu corporis percipiuntur,li.13.q.1.n.87
Minima læsio an sit in consideratione,l.11.q4.n.67
Ministrare non potest resignans metu,li.13.q.2.n.29
Ministri Cameræ possunt compellere beneficiatos ostendere iura,l.11.q.14.n.37
Miles clericus effectus amittit beneficium,l.1.q.1.n.21
Milites lauretani sunt familiares,li.2.q.16.n.38
Milites lauretani fruuntur priuilegio transferendi pensionem, li.6.q.4.nu.11
Milites Pij habent priuilegium transferendi pensionem,lib.6. q.2.num.19
Milites S.Petri habent facultatem transferendi pensionem, li 6.q.4.nu.8
Milites S.Pauli habent facultatem transferendi pensionem, li 6.q.4.num.9
Miles S.Ioannis acceptans commendam potest variare,lib.11. q.3.nu.109
Milites suprascripti possunt transferre etiam non ostensis pri uilegijs.li.6.q.4.nu.41
Militi datur stipendium propter militare exercitium, lib. 6.q. 1.num.40
Militibus veteranis datur immunitas,li..5.q.3.n.226
Militia non est fugienda,li.5.q.3.n.201
Minori ad dandam restit.an sufficiat fragilitas ætatis, vel requiratur dolus aduersl.3.q.7.n.25
Minorum appellatione venit tam pueritia quam adolescentia, li.3.q.7.n.1
Minor æquiparatur Ecclesiæ,l.11.q.4.n.59
Minor cui resignatum est beneficium potest consentire pensio ni absque curatore,li.4.q.9.nu.52
Minori competit restitutio aduersus tempus, quod contra ipsum currit,l.11.q.4.n.51
Minori competit restitutio aduersus statutum vrbis, de nō pe rendo creditum infra quindecim annos,li.11.q.4.n.53
Minor censetur maior ut agere possit.li.3.q.7.n.22
Minor doctor V.I.an sit restituendus,li.3.q.7.n.17
Minori datur restitutio quando agitur de lucro, lib. 3. quæst. 7.num.41
Minori datur restitutio in feudo,li.3.q.7.nu.21
Minor est incapax benef.li.13.q.5.n.135
Minor est capax pensionis,l.4.q.9.nu.12
Minor ex dispēsatione pōt habere beneficium,li.3.q.7.nu.66

Minor

Minor ignorans restituitur aduersus præscriptionem 30. ann. lib.11.q.4.num.52
Minoribus incumbit onus probandi fuisse læsos,l.4.q.7.n.34
Minor in rebus sibi utilibus non potest consentire sine curato re,si cum illis adiunctum est onus,li.4.q.9.q.50
Minor læsus restitutus an recuperet locum prisimum quodha bebat in collegio,li.3.q.7.n.73
Minor lęsus restituitur sine noua collatione,l.3.q.7.n.67
Minor læso datur quadriennium ad petendam restitutionem, li.3.q.7.nu.82
Minor lęsus potest collatum beneficium alteri ac restituēdus, l.3.q.7.num.39
Minor læsus vltra dimidiam restit.non obstante iuramento,li. 3.q.7.num.31
Minor ligatur statutaria prescriptione,li.11.q.4.n.46
Minor non excusatur ad his quæ pertinent ad salutem animæ, l.3.q.7.num.15
Minor non habet legitimum consensum ad faciendum,li.4.q.9 num.51
Minor non potest resignare,neque per procuratorem,lib.9.q. 1.num.22
Minor non restituitur cum damno tertij,l.11.q.4.n.75
Minor non restituitur aduersus ingressum religionis,lib.13.q. 7.num.17
Minor restituitur in lucrosis,lib.3.q.7.num.52
Minores non restituuntur aduersus regulam de exprimendo verum valorem,l.10.q.2.nu.46
Minor non restituitur vbi non est læsus,li 11.q.4.n.65
Minor non restituitur vbi tractat de lucro,l.11.q.4.n.64
Minor non restituitur aduersus malam expressionem re non integra,li.11.q.4.nu.74
Minor non restituitur aduersus matrimoniū,li.3.q.7.n.16
Minor non restituitur aduersus omissam probationem,nisi sit læsus,l.11.q.4.n.69
Minor non restituitur aduersus omissionem dationis interrogatoriorum,li.11.q.4.n.70
Minor non restituitur aduersus tempus elapsum & datum ad publicandum benef.resignatum,li.11.q.4.nu.61
Minor non restituitur cum res non est integra,& alteri ius est quęsitum,li.11.q.4.n.73
Minor potest reddere meliorem suam conditionem siue curatore,li.4.q.9.nu.47
Minoris persona potest leg.ex statuto,li.3.q.7.n.23
Minor potest obtinere Canonicatum de iure communi,li.4.q. 9.num.7
Minor 14.ann.hodie non potest habere beneficium Eccles.l.3. q.7.num.65
Minor 14.ann.habet administrationem,l.9.q.7.nu.61
Minor 14.ann.non admittitur ad honores,& off.lib.4.q.9.n.5
Minor 14.ann.non habet consensum,li.3.q.7.n. 62
Minor 14.an.non potest in iudicio per se stare,l.4. q.9.n.4
Minor 14.ann,potest renunciare beneficia,l.3.q.7.n.58
Minor 14.ann.renuncians sine auctoritate tutoris venit restituendus,li.3.q.7.nu.63
Minor 14.ann.sine tutore & Iudice non potest quicquam facere,li.3.q.7.nu.60
Minor 14.ann.tenentur publicare,l.11.q.4.n.33
Minor restituendus est nisi contrarium reperiatur expressum, li.3.q.7.num.44
Minor restituitur aduersus præscriptiones statutarias & cōsue tudinarias,lib.11.q.4.num.57
Minor restituitur aduersus tempus decursum ad appellandum li.11q.4.n.46
Minor restituitur aduersus Iudicialia,l.11.q.4.nu.54
Minor restituitur aduersus tempus elapsum confectionis inuē tarij,li.11.q.4 num.55
Minor restituitur aduersus testatoris mandatum,lib.11.quæst. 4.num.58
Minor sine curatore potest adire hæreditatem,li.4.q.9.n.48
Minor tam puer quam adolescens,li.4.q.9.n.1
Minor 25.annor.in beneficialibus habetur pro maiori,li.3.q.7. numero 3
Minor 25.ann.habet personam legitimam,l.3.q.7.n.6
Minor 25.annorum læsus in renunciatione beneficij debet re-
stitui si non est alteri collatum,l.3.q.7.n.20
Minor 25.ann,potest resignare beneficia,l.3.q.7.n.2
Minori 25.ann.non potest resignari beneficium curatum, lib. 4.q.9.num.17
Minor 25.ann,potest per procuratorem resignare,lib. 3.qu.7. num.8
Minor 25.ann. potest constituere procuratorem ad resignandum absque causæ cognitione cum decreto iudicis,lib.3.q. 7.num.9
Minor 25.ann.potest stare in iudicio etiam absque curatore, l. 3.q.7.n.24
Minor 25.ann.potest acceptare beneficium absque curatore, l. 3.q.7.nu.7
Minor 25.ann.potest alienare,l.3.q.7.n.4
Minor 25.ann,renuncians non est restituendus,l.3.q.7.n.11
Miserabilis qui,l.5.q.6.n.139
Modus æquipollet conditioni,l.8.q.9.n.30
Modus præscriptus a lege obseruandus,l.11.q.13.n.45
Modica læsio non sufficit ad concedendum restitutionem,lib. 11.q.4.n.68
Molendinum faciendi licentia extenditur ad iam illicite factū, li.11.q.7.n.91
Montis Regalis Ecclesiæ situs,status,& valor,l.8.q.5.n.21
Monachus clausalis potest esse Vicarius Episcopi,libro,9.q.4. num.5
Monachus est inhabilis ad beneficium,l.4.q.5.n.4
Monachus electus in Abbatem renuncians Abbatiam remanet Monachus,l.1.q.17.n.24
Monachus electus in abbatem alterius monasterij renuncias Abbatiam remanet monachus secundi monasterij, li.1.q. 17.num.26
Monaci diuersorum monasteriorum an possint permutare, li. 4.q.5.nu.6
Monachus debet esse solus,& tristis in claustro,l.9.q.4.n.17
Monachus debet esse contentus suo claustro,l.9.q.4.n.9
Monaci debent vacare contemplationi,l.9.q.4.n.10
Monaci debent habere officium plangentis,l.9.q.4.n.11
Monachus quo ad mundum dicitur mortuus,li.1.q.5.nu. 6.& li.9.q.4.nu.13
Monaci non debent vagare,l.9.q.4.n.8
Monaci non possunt esse Iudices,l.9.q.4.n.14
Monaci non possunt esse arbitri,l.9.q.4.n.15
Monaci non possunt esse arbitratores,l.9.q.4.n.16
Monachorum vita est queis,oratio & labor,l.9.q.4.n.12
Monachorum vita non est docendi,l.5.q.3.n.238
Monasteria dicuntur proprij monialium,l.2.q.1.n.74
Monasterium intrans metu an possit dicere contra professionem,l.13.q.1.num.210
Monasteria in quibus non viget regularis obseruātia subijciū tur episcopis,l.3.q.11.n.12
Monasteria quæ dicantur,l.2.q.1.n.69
Monialium clausura commendata est episcopo,li.3.quæst.11. num.16
Morbi acuti spatio 10.dierum finiuntur,l.12.q.8.n.1
Morbo caduco laborantes non possunt promoueri, nec promoti ministrare,l.5.q.6.n.105
Morbus caducus non inducit inhabilitatem ipso iure quo ad simplicia,l.5.q.6.n.107
Morbus gallicus cum lepra similitudinem habet, lib.5.quæst. 6.num.28
Mores boni sunt necessarij sacerdotibus,l.4.q.11.n.15
Mors ad effectum regulæ non potest probari iuramento, lib. 12.q.7.nu.14
Mors cum sit priuatio vitæ,est quædam negatiua,li 10. quæst. 5.num.11
Mors ciuilis æquiparatur naturali,lib.3.quæst.3.num.10.lib.1. quæst.4.num.6.& q.5.nu.8.& q.16.num.27.& lib.9.quæst. 32.num.3
Mors naturalis æquiparatur ciuili,l.3.q.5.n.32
Mors naturalis comprehendit ciuilem,l.8.q.10.n.27
Mors omnia soluit,l.1.q.4.num.4.& lib.6.q.5.num.49.& lib.9. q.24.num.2
Mors non præsumitur,lib.9.quæst.24.num.4.& lib.12. quæst. 7.num.3

Mors probatur multis modis,l.12.q.6.n.20
Mors probatur ex vestibus lugubrib.consanguinecorum,li.9.q. 24.nu.6
Mors probatur ex testibus,l 9.q.24.n.7
Mors probatur iuramento,lib.9.q.24.num.8.& l.12.q.7.num. 13.& 15
Mors probatur fama,l.9.q.24.num.5.& lib.12.q.6.nu.19. & q. 7.n.9.limita,n.12
Mors quæ est probanda ad effectum regulæ de infir.non proba tur fama,l.12.q.7.n.14
Mors resignantis facit cessare mandatum,l.9.q.24.n.1
Mors renocat procuratorem,l.9.q.29.n.1
Mortis articulo constituti non præsumuntur eligere personam dignam,l.12.q.1.n.25
Moriente beneficiato vltra duas dietas à Curia,benef. dicitur, vacare in partibus,l.10.q.6.n.56
Mortuus ciuiliter non tenetur ad pensionem,l.1.q.8.n.6
Mortuus ex peste præsumitur mortuus post 20.dies vt non ha beat locum reg.de infirmis,l.12.q.6.n.15
Moriens ex tempestate non moritur infirmus,l.12.q.6.n.25
Mortuo litigante aliquando proceditur,l.3.q.16.n.42
Mortuus non potest resignare,l.4.q.2.n.72
Mortis naturalis,& ciuilis eadem est ratio,l.10.q.4.n.3
Mortuo Papa,qui supplicationem signauit, possunt litteræ ex pediri,l.10.q.1.n.35
Mortis probatio in casu reg.de infir,debet esse plena, lib.12.q. 7.num.8
Mortuo principali,procurator ad resignandum,quando cesse tur renocatus,l.9.q.29.n.8.
Mortuo prouiso post registratam supplicationem beneficium vacat per obitum,l.2.q.24.n.6
Mortis periculum iustum impedimentum,l.11.q.13.n.99
Mortuo qui dedit literas ad præstandum consensum, non po test procurator postea consentire,l.9.q.6.n.9
Mortuus quando quis præsumitur infra 20.dies,lib.12.quæst. 7.num.17
Mortuo resignante,non renocato mãdato,procurator qui por rexit supplicationem in vita,potest præstare consensum,et si resignans mutauerit voluntatem,l.9.q.24.n.24
Mortuo vno ex collitigantibus ordinarius prouidere non po test,l.2.q.3.n.105
Motus proprius non operatur in præiudicium tertij , lib. 6.q. 2.num.92
Multitudo negociorum non excusat a publicatione, lib.11.q. 13.num.82
Multitudo dicitur decem aut octo beneficia,l.3.q.1.n.142
Multitudo magna beneficiorum est incompatibilis,lib. 3.q.1. num.139
Multiplicatio titulorum quando non prodest,l.11.q.2.n.26
Mulier amittit dotem propter adulterium,l.7.q.24.n.56
Mulier amittit dotem propter oscul um impudicum,li.7.q.24. num.57
Mulier ingrediés monasterium detinet denominationem ma riti,li.6.q.1.n.64
Mulier & Rusticus non excusantur, si non confecerunt inuen tarium infra legitimum tempus,l.11.q.3.n.72
Mutuare quis potest non obstante iuramento,l.9.q.31.n.30
Mutatio voluntatis non præsumitur,l.9.q.25.n.16
Mutuum factum resignanti non inducit simoniam , lib. 14.q. 7.num.2
Mutus non potest ministrare,li.5.q.6.n.97
Mutus non potest contrahere matrimonium,l.5.q.3.n.26
Mutus non potest esse executor testamenti,l.5.q.3.n.25

N

NArrata in regressu iustificanda,l.6.q.5.n.75
Narratiua posita in translatione pensionis est verificanda,li.6.q.4.n.44
Narrata in impetratione verificanda,l.10.q.3.n.2
Narratiua est pars gratiæ,l.10.q.3.n.3
Narratiua etiam negatiue concepta verificanda,l. 10.q.3.n.5
Narrata sunt verificanda ad canonizationem gratię cum alter excepit,vel oppouit,l.10.q.3.n 50
Narbonensis ecclesiæ status,l.8.q.5.n.38
Narranda quæ in regressu,l.6.q.5.n.77
Naturalis causa attenditur potius quam accidentalis,lib.12.q. 8.num.36
Naturalis possessio retinetur ex reseruatione vsusfructus, li.1. q.3.num.74
Nauarri mos,l.4.q.11.n.31.& l.5.q.3.n.102
Necessitatis causa admittuntur minus idonei,l.5.q.3.n.112
Necessitatis causa plura permittuntur,l.5.q.6.n.159
Necessitas quem excusat,l.11.q.13.n.38
Necessarium antecedens videtur prohibitum,l.12.q.3.n.23
Negotiorum multitudo non excusat a publicatione,lib.11.q. 13.num.82
Negligens non dicitur omittens aliquid facere causa pestis,li. 11.q.13.n.61
Negligens litem videtur illam renunciare,l.2.q.3.n.22
Negligentia nouerca eruditionis,l.5.q.3.n.160
Negatiua non probatur,l.10.q.5.n 12
Negatiua,quando est fundamentum intētionis alicuius debet probari,l.10.q.5.n.16
Negatiua probatur eo ipso quod contrarium non probatur,l. 11.q.14.nu.3
Negatiua per confessionem partis probatur,l.11.q.14.n.70
Negatiua probatur per inspectionem scripturæ,l.11.quæst.14. num.55
Negatiua potest probari per testes qui scire poterant affirmati uam,l.11.q.14.n.63
Negatiua probatur per coarctationem loci,& temporis,li.11. q.14.nu.68
Negatiua probatur per actus incompatibiles cum affirmatiua li.11.q.14.n.58
Negatiua probatur per actus quibus positis tacite resultat,li. 11.q.14.nu.59
Negatiua probatur eo ipso,quod contrarium non probatur,l. 10.q.5.nu.13
Negatiua probanda per eum qui in ea se fundat , lib.11.q.14 num.9
Negans non dicitur affirmare,l.11.q.14.n.17
Negans interuenisse in instrumento,an ei credatur,lib.9.q.27. num.17
Neophitus non potest ordinari,l.4.q.4.n.21
Neophitus qui sit,l.4.q.4.n.22
Neophito non potest beneficium resignari,l.4.q.4.n.20
Nemo potest dare quod non habet,l.1.q.15.n.5.& l.10.q.8.n. 14.& l.2.q.22.n.2.& li.1.q.1.n.54
Nemo præsumitur iactare suum,l.13.q.1.n.93
Nemo plus iuris in alium quis transferre potest quam ipse ha bet,l.1.q.15.n.9
Nemo cogitur acceptare beneficium,l.10.q.8.n.16
Nemo excusatur ob non adimpletam formam,l.11.q.4.n.71
Nemo potest perdere quod non habet,l.3.q.1.n.150
Nihil transeat concedi solitum a Datario quomodo tollatur, li.11.q.13.n.113
Nobilitatis priuilegium,quod habetur propter eam , cessat ea amissa,l.1.q.16.n 64
Nobilitas loci confert,l.5.q.3.n.145
Nobilis qui l.5.q.6.n.140
Nobilis debet pretiosioribus vestibus indui,l.5.q.6.n.151
Nomen sancti exprimitur in collatione,l.8.q.9.n.53
Nomen sancti Ecclesiæ debet exprimi in litteris prouisionis, li.10.q.2.nu.22
Nomen sancti beneficij exprimendum in supplicatione , lib.8. q.7.nu.50
Nomen,& cognomen resignantis exprimendum,l.8.q.9.n.6
Nomen episcopi requiritur in collatione,l.8.q.9.n.48
Nomina testium in instrumento debent exprimi , lib.11.q.6. num 67
Nomen episcopi exprimitur in resignatione,l.8.q.9.n.2
Nomen procuratoris,debet exprimi alias,&c.l.9.q.7.n.38
Nomen proprium si præcedat semper facit delegationem per sonalem,l.1.q.11.n.13
Nominandi habens facultatem non potest seipsum nominare li.9.q.17.n.104
Nominato sufficit probare possessionem prædecessoris,lib.10. q.4.nu.7
Nominationi potest renunciari tacite,& expresse,l.1.q.1.n.4

Non en-

Non entium nullæ sunt qualitates ,l.2.q.22.n.6
Notario nemo potest æquiparari,l.8.q.11.n.51
Notario magis creditur quam nuntio,li.8.q.11.n.53
Notario magis creditur quam litteris ordinarij,l.8.q.11.n.52
Notariorum libri probant resignationem,l.8.q.11.n.45
Notarij Cameræ admittunt procuratores præsentium in Cu ria,l.9.q.12.n.8
Notarij Cameræ,& Cancellariæ non notant consensum in re signatione,nisi viso sufficienti mandato,l.9.q.6.n.8
Notarij Cameræ,& Cancellariæ habent præsumptionem pro ipsis,l.8.q.8.n.59
Notarij non annotant horam præstationis consensus, lib.8.q. 8.num.75
Notarius rogatus de instrumento simoniaco non potest oppo nere de simonia,l.14.q.9.n.20
Notarius non potest recipere resignationem beneficij,lib.7.q. 25.num.1
Notarius potest recipere renunciationes nomine superioris,l. 7.q.25.n.4.& l.8.q.9.n.126.& l.8.q.9.n.126
Notarij Cameræ,& Cancellariæ non extendunt cõsensum ni si videant mandata,l.9.q.8.n.6
Notarij præsumuntur bene exercere officium ipsorum,lib.9.q. 22.num.8
Notarij relatio se publicasse iuxta constitutionem Gregorij absque alia qualitate reddit actum validum,l.11.q.6.n.51. & nu.59.& 63
Notario creditur circa publicationem,l.11.q.6.n.65
Notarij Cameræ,& Cancellariæ nõ extendunt consensum vi gore litterarum,l.8.q.8.n.22
Notarij Cancellariæ , & Cameræ non notant consensum nisi viuo mandato,l.9.q.6.n.8
Notarij duo togati non supplent numerum testium requisitũ in instrumentis,l.11.q.6.n.68
Notarij Cameræ,& Cancellariæ retinent mandata , &c.lib.9. q.22.num.5
Notarius conficit instrumentum de renunciatione facta corã ordinario,l.8.q 9.n.128
Notarius habens conficere instrumentum debet rogari,li.11. q.6.num.61
Notarij Cameræ,vel Cancellariæ recipiunt consensus, li.7.q. 25.num.5
Notarius non potest se rogare de instrumẽto in personam suã, li.9.q.11.n.1
Notarius habet præsumptionem pro se,l.8.q.11.n.50
Notarij constituti ad recipiendum resignationem,repræsentãt personam Principis,l.9.q.26.n.6
Notarius non potest testari de actu præterito,l.11.q.6.n.70
Notario afferenti fecisse publicationem cum litteris credendũ est,l.11.q.6.n.46
Notarij Cameræ admittunt mandata minus sufficientia cum obligatione de præsentando bonum,l.9.q.7.n.55
Notarius qui facit instrumentum procuræ,non potest scribe re se esse procuratorem,l.9.q.7.n.5
Notarij Cameræ,& Cancellariæ non extendunt consensus vi gore litterarum,l.9.q.24.n.38
Notarij Cancellariæ,magnam adhibent diligentiam,vt man data sint cum suis requisitis,l.9.q.7.n.54
Notarius tradens parti instrumentum reuocatum,vt falsarius puniri debet,l.9.q.27.n.21
Notarij Cameræ,& Cancellariæ recipiunt resignationem,l.7. q.1.nu.60
Notarij Cameræ,& Cancellariæ possunt recipere cõsensus nõ tamen renunciationem,l.7.q.9.n.11
Notarius stipulans donationem pro absente concurrente con sensu est valida,l.7.q.1.n.59
Notitia superioris prodest,l.9.q.26.n.2
Notorius defectus impedit restitutionem,l.13.q.5.n.144
Notorius releuat ab onere probandi,l.11.q.6.n.82
Noua prouisio dat titulum,l.7.q.7.n.9
Noua prouisio quando sit nulla non probata renunciatione, li.10.q.3.n.11
Noua prouisio non prodest non facta mentione,intrusionis & fructuum male perceptorum,l.10.q.3 n.43
Noua prouisio an probet resignationem subreptitiam , lib. 8. quæst.11.num.45
Noua prouisio est quid separatim,l.7.q.7.n.8
Noua prouisio non purgat vitia præterita,l.1.q.3.n.102
Noua prouisio non tenet cum beneficium non vacat vt narra tum fuit,li.1.q.3.n.101
Nouitiatus potest compleri cum licentia extra monasterium, li.3.q.13.n.12
Nouitius debet renunciare beneficium ante duos menses pro fessionis,l.3.q.13.n.4
Nouitiatu durante Vicarius deputabitur in beneficio curatu, l.3.q.13.n.8
Nouocomen.Ecclesiæ status,l.8.q.5.n.60
Nuntiantibus vacationes beneficij nihil dandum,li.14.quæst. 4.num.8
Nulla non tenent,l.13.q.2.n.4
Nullum non est considerabile,l.11.q.6.n.118
Nulla non nocent,l.8.q.7.n.151
Nullum non producit effectum,l.7.q.1.n.26
Nulla non præstant impedimentum,l.6.q.2.n.51
Nullus sine peccato,l.5.q.3.n.9
Nullitas mandati admittitur,l.9.q.22.n.14
Nullitas ipso iure non datur nisi imponatur,l.6.q.2.n.62
Nullitas actus ex defectu procuratoris excedentis fines , venit ipso iure,l.9.q.17.n.36
Nullitas ex sola inhibitione non inducitur,l.4.q.9.n.20
Numerum testium in instrumento requisitum duo notarij ro gati non supplent,l.11.q.16.n.68
Nuntij commissio citandi quando præsumatur, libro 9.'q.22. num.19
Nuntij facultas conferendi non includit canonicatus,lib.7.q. 13 num.13
Nuntius antequam præsentet quæ habet in mandatis non no cet,li.1.q.12.n.11
Nuntij attestatio de actu renunciationis quando facit fidem, l. 7.q.13.nu.12
Nuntio facultas data reseruandi pensionem non includit reci piendi renunciationem in fauorem,l.7.q.13.n.14
Nuntij gesta ante scientiam renocationis,sunt firma, lib.9.q. 25.num.26
Nuntijs Hispanis aliquando conceditur facultas cõferendi vs que,&c.l.7.q.13.nu.11
Nuntius Apostolicus dat possessionem in Regno Neapolita no,li.10.q.6.n.34
Nuntij relatio se citasse iuxta,&c.sufficit,l.11.q.6.n.52

O

OBitus non tollit effectum iam causatum,lib.11. quæst.2. num.33
Obitum verbum verificatur in morte,li.8.q.10.n.30
Obligatio in forma Cameræ,l.6.q.2.n.151
Obligatio in forma Cameræ ad quid inuenta , lib. 1. quæst. 8. num.12
Obligatio in forma Cameræ,non validat resignationem simo niacam,l.14.q.1.n.11
Obligatio in forma Cameræ,sit ad faciliorem solutionem, li. 14.q.7.n.54
Obligatio in forma Cameræ,non transit ad successorem,li.9. q.17.nu.55
Obligatio in forma Cameræ non plus ligat quam actus,lib.1. q.8.nu.13
Obligatio in forma Cameræ,& iuramentum soluendi pensio nem cessat resignato beneficio,l.1.q.8.n.11
Obligatio principalis extinguitur cessante causa fructuum, li. 1.q.8.nu.15
Obligatio non oritur ex litterarum figura,sed ex obligatione, lib.1.q.13.num.27
Obligatus ad faciendum aliquid in tempore,tenetur id facere licet sit elapsum tempus,l.10.q.9.n.13
Obligatio oritur ex iuramento,l.9.q.31.n.15
Obliuio in Papa præsumitur ob multitudinem negotiorum,l. 3.q.6.nu.58
Obtinens beneficium curatum,& non faciens se promoueri in tra annum non potest renunciare,l.3.q.1.n.29

Oblationes debentur veris prælatis,l.11.q.1.n.22
Oculi inter membra computantur,l.5.q.6.n.38
Occultæ,& simulatæ renunciationes tollendæ,l.11.q.1.n.5
Occidere hominem licet ob defensionem personæ,lib.13. q.1. num.146
Odiosa stricte interpretanda,ll.6.q.5.n.28.& l.9.q.7.n.25
Oeconomus quis,l.7.q.21.n.2
Oeconomus ad quid detur,l.7.q.21.n.1
Oeconomus habens facultatem instituendi,& destituendi potest recipere renunciationes beneficiorum,l.7.q.21.n.10
Oeconomus non potest dare,l.7.q.21.n.3
Oeconomus non potest res ecclesiasticas alienare, lib.7. q.21. num.5
Oeconomus non potest conferre,& recipere resignationes, lib. 7.q.21.nu.4
Oeconomus cum potestate conferendi an possit conferre litteris non expeditis ex sola signatura supplicationis,li.7.q.21. nu.11.& nu.18
Officiales Cancellariæ quare deputati,l.8.q.2.n.16
Officiales Romanæ Curiæ apponunt manus in bullis,percipiẽdo aliquid,li.10.q.1.n.15
Officiales Cancellariæ percipiunt emolumenta ex expeditione Bullarum,l.8.q.2.n.15
Officialibus Cameræ,& Cancellariæ creditur,l.8.q.11.n.49
Officiales Curiæ tenentur publicare,cum eis resignantur beneficia,li.11.q.4.n.2
Officium publicum non abdicatur ex prima renunciatione,li. 7.q.1.num.32
Officium executoris quale,l.7.q.22.n.3
Officium quando est beneficium potest renunciari, li.2.quæst. 1.num.92
Officia æquiparantur beneficijs,l.12.q.1.n.36
Officium iudicis imploratur ad retractandum renunciationem meticulosam,l.13.q.2.n.19
Offendentes Cardinales priuantur ipso iure,l.11.q.10.n.1
Offendens Cardinales non potest resignare,l.3.q.1.n.26
Omnes possunt beneficia resignare,l.3.q.1.n.1
Omissum habetur pro omisso in odiosis,l.6.q.4.n.32
Onus probandi incumbit dicenti beneficium consistoriale nõ consuevisse in consistorio prouideri,l.2.q.2.n.9
Onus probandi renunciationem meticulosam alleganti incũbit,l.13.q.1.n.74
Onus probandi resignationem non fuisse publicatam dicenti incumbit,l.11.q.6.n.72.& q.10.n.3
Onus probandi incumbit impetranti beneficium ob nõ publicationem,l.11.q.14.n.6
Onus sine fructu quis subire non potest,l.6.q.1.n.23
Omnes possunt constitui procuratores ad resignandum,lib.9. q.3.num.1
Optio datur obtinenti vt eligat quod voluerit,l.3.q.1.n.33
Optio differtur per prouisionem Papæ devacantibus extra curiam,l.2.q.20.n.9
Optandi ius non habet locum in beneficijs vacãtibus in curia, li.2.q.20.n.12
Optandi consuetudo non habet locum in reseruatis,lib. 2.q. 20.num.3
Optandi consuetudo non habet locum in beneficijs vacantibus in curia,l.2.q.20.n.7
Optandi consuetudo non comprehendit beneficia resignata in Curia,li.1.q.4.n.55
Opponens de malo valore debet probare excessiuitatem, lib. 10.q.2.n.50
Opponens de iure tertij per solam supplicationem, non videtur ius clarum,& liquidum producere,l.10.q.1.n.17
Opinio doctoris illa præsumitur vbi plenius scribit,l.11.q.10. num.30
Opinio alicuius Doctoris excusat,l.11.q.3.n.67
Opinio communis ex numero Doctorum,l.9.q.31.n.7
Opinio habetur pro veritate,l.7.q.2.n.17
Opinio vltimo loco posita videtur firmata,l.5.q.3.n.254
Opus omne bonum ex charitate,l.5.q.3.n.115
Ordines septem secundum Theologos,l.5.q.6.n.180
Ordines secundum canonistas sunt nouem,l.5.q.6.n.179
Ordines facti quare dicantur sacri,l.5.q.6.n.181
Ordinari quis non potest sine titulo,l.2.q.6.n.4
Ordinantur Clerici ad titulum patrimonij pro vt episcopus iudicauerit,l.2.q.6.n.8
Ordinati ad titulum patrimonij sunt vere Clerici,l.2.q.6.n.20
Ordinati ad titulum patrimonij gaudent priuilegio,li. 2,q.6. num.21
Ordinatus ad bona mobilia non videtur suspensus,sed illa debet conuertere in immobilia,l.2.q.6.n.15
Ordinari quis non potest sub titulo vicariæ temporalis,li.2.q 6.num.2
Ordinari quis potest ad titulum seminarij,l.2.q.6.n.32
Ordinatus ad aliquod beneficium non potest illud renunciare,li.3.q.14.n.5
Ordinatus ad titulum beneficij cuius possessionem nunquam habuit non est irregularis,l.2.q.6.n.7
Ordinari quis potest ob penuriam sacerdotum , si alius spõdet necessaria,l.2.q.6.n.11
Ordinarij appellatione,continentur omnes habentes iurisdictionem,l.3.q.11.n.19
Ordinatis per saltum extra tempora , ante legitimam ætatem non potest beneficium resignari,l.4.q.2.col.pen.
Ordinatis ad titulum patrimonij episcopus non tenetur dare victualia,l.2.q.6.n.22
Ordinare non debent episcopi filios diuitum nisi eis fuerit donatum a patre,l.2.q.6.n.28
Ordinati a non suo episcopo sunt suspensi,l.4.q.2.n.83
Ordinati a non suo episcopo non gaudent priuilegio clericali li.4.q.2.nu.85
Ordinatus a non suo episcopo non habet executionem ordinum,l.4.q.2.n.59
Ordinatus ab episcopo qui renunciauit dignitati recipit characterem non tamen habet exequutionem,l.1.q.17.n.20
Ordinati ante legitimam ætatẽ sunt suspensi quomodo deiure communi,& quomodo hodie,l.4.q.2.n.105
Ordinatus a non suo episcopo habet executionem ordinum si probet licentiam sui episcopi ante vel post,l.4.q.2.n.66
Ordinatum asserens debet ostendere scripturas,l.4.q.2.n.86
Ordinatus a non suo episcopo an sit deponendus,l.4.q.2.n.84
Ordinatus quis præsumitur ex longo tempore licet nõ habeat litteras,l.13.q.5.n.112
Ordinari quis potest ad titulum donationis,l.2.q.6.n.9
Ordinari quis potest ad titulum seruitij in aliqua ecclesia.li.2. q.6.num.33
Ordinarij exprimunt modum quo vacat beneficium,lib.8.q.9. num.50
Ordinarius vno mortuo non potest subrogare alium lite pẽdente inter duos præsentatos,l.2.q.3.n.98
Ordinarius non potest conferre beneficia renunciata lite pendente donec finiatur,l.2.q.3.n.19
Ordinarius non potest quemquam beneficio priuare sine causa,l.8.q.9.num.16
Ordinarij hodie dant possessionem,l.10.q.6.n.38
Ordinarij manus ligantur per reseruationem,l.2.q.16.n.9
Ordinarius liberæ debet admittere renunciationem,lib.9.q.3. num.4
Ordinarij non conferentes beneficia resignata infra mensem, sunt priuati facultate conferendi,l.11.q.2.n.7
Ordinarius non præsumitur prouidere vigore pacti initi inter partes,l.14.q.7.n.61
Ordinarij possunt conferre beneficia resignata coram eis si habent hanc facultatem,l.8.q.9.n.22
Ordinarij collatores qui sint,l.8.q.9.n.23
Ordinarij debent conferre beneficia sine pacto,l.8.q.9.n.28
Ordinarij debent conferre personis idoneis,l.8.q.9.n.37
Ordinarij non possunt recipere resignationes conditionales,l. 3.q.6.nu.17
Ordinarij possunt conferre beneficia resignata coram ipsis ,li. 2.q.16.nu.3
Ordinarius debet admittere, vel reijcere renũciationem infra mensem,l.11.q.2.n.6
Ordinarius potest petere rationem administrationis hospitalis,l.11.q.3in.53
Ordinarius potest prorogare tempus concessum patronis, ad præsentandum,l.7.q.29.n.11

Ordinarij

Ordinarij possunt recipere renunciationem beneficiorum reseruatorum non tamen illa conferre,l.7.q.11.n.32
Ordinarius non potest conferre beneficium litigiosum coram eo renunciatum,l.2.q.3.n.102
Ordinarij inferentes metum vt clerici renuncient beneficia suspenduntur,l.13.q.1.n.15
Ordinarius potest recipere renunciationem beneficiorum reseruatorum non autem conferre,l.2.q.3.n.103
Ordinarius debet dare possessionem ei cui competit, lib.2,q.3. num.99
Ordinarius potest conferre illi, cui renuncians voluerit, lib.9. q.9.num.10
Ordinarius non potest conferre beneficia consistorialia,lib.2.q. 2.num.1
Ordinarius non potest vnire beneficia reseruata,l.2.q.16.n.6
Ordinarij de facili admittunt renunciationes,l.12.q.5.n.13
Ordinarius non potest disponere de commenda,l.12.q.5.n.5
Ordinarij appellatione in materia collationis venit inferior episcopo,l.8.q.9.n.27
Ordinarius non potest lite pendente alium subrogare,lib. 2.q. 3.num.97
Ordinarij collatio fauorabilis,l.12.q.2.n.6
Ordinarij possunt visitare hospitalia,l.11.q.3.n.54
Ordinarius non potest recipere cessionem illius qui cõtra se habuit rem iudicatam,l.2.q.3.n.110
Ordinarij possunt conferre beneficia resignata coram eis, & vacantia vigore reg.de infir.l.12.q.10.n.17
Ordinarius non potest admittere renunciationem beneficiorũ consistorialium,l.2.q.2.n.3
Ordinarij non possunt conferre commendas,l.12.q.5.n.34
Ordinarius admittens renunciationem statim facit vacare beneficium,l.1.q.12.n.15
Ordinarius non potest subrogare in locum cedentis , vel decedentis,l.2.q.3.n.108
Ordinarius an possit imponere pensionem cum causa,li.6.q.2. num.134
Ordinarius non potest prouidere nisi res iudicata habuerit esse ctum,l.2.q.3.n.111
Ordinarius non potest conferre benef.vacantia in curia,lib.10. q.6.num.57
Ordinarius non potest admittere renunciationes limitatę ,& ad tempus,li.8.q.7.n.15
Ordinarius non potest recipere renunciationes in fauorem,li.9. q.9.num.5
Ordinarij non debent deludi,l.11.q.1.n.16
Ordinario per commissionem in forma dignum quid committatur,l.10.q.3.nu.69
Ordinarius cui committitur in forma dignum confert auctoritate Apostolica,l.8.q.7.n.198
Ordinarius potest vti decreto irritanti,l.8.q.9.n.64
Ordinarius non potest in collatione apponere clausulam non obstante,l.8.q.9.n.62
Ordinarius non potest conferre parochialem famosissimo doctori omissa forma examinis per concursum,l.8.q.9.n.89
Ordinari quis potest ad titulum patrimonij,cum 30.Scut. red. li.5.q.6.n.156
Ordinarius non potest prouidere mortuo vno ex collitigantibus,l.2.q.3.n.105
Ordinarij contra facientes Constitutioni Pij V.58.excommunicantur,l.5.q.6.n.199
Ordinarius potest recipere renũciationem beneficij litigiosi nõ tamen conferre,l.2.q.16.nu.5
Ordinarius potest conferre beneficium contrahentis matrimonium,li.5.q.6 n.166
Ordinarius admittens renunciationem extra casus sibi concessos,est in culpa,l.2.q.6.n.42
Ordinarius potest recipere renunciationẽ illius qui non potest vel non debet seruire,l.5.q.6.n.91
Ordinarius potest prouidere beneficium vacans ob non expressum verum valorem,l.10.q.2.n.44
Ordinarius non potest conferre benef.de iure patronatus,lib. 11.q.3.nu.8
Ordinarius non potest recipere renunciationem illorũ qui sunt in sacris si non habent vnde viuere,l.5.q.6.n.173
Ordinarij possunt recipere renunciationes illorũ qui obtinent plura beneficia,l.5.q.6.n.108
Ordinarij possunt admittere renunciationes religionem ingressuri absque quo habeant vnde viuant,l.5.q.6.n.182
Ordinarij conferentes beneficia resignata indignis peccant,lib. 4.q.11.n.45
Ordinarij non debent conferre beneficia resignata suis aut admittentium consanguineis,& familiaribus,lib. 5. quæst.6. num.188
Ordinarij non possunt recipere resignationem in fauorem,lib. 14 q.3.nu.12
Ordinarius potest recipere renunciationem illorum qui nõ possunt aut non debent residere,l.5.q.6.n.169
Ordinarius ponit concursum,& mittit approbationem Romæ in benef.vacant 16.in mensibus Papæ,l.8.q.9.n.103
Ordinarius recipiens resignationem potest conferre, lib. 1.q.4. num.64
Ordinarius videtur conferre motu proprio , Papa ad supplicationem.l.8.q.9.n.73
Ordinarij non possunt conferre beneficia resignata in Curia,l. 1.q.4.num.56
Ordinarius potest recipere resignationem beneficiorum existẽtium in diœcesi,l.8.q.7.n.9
Ordinarius conferens beneficium reseruatum suspenditur, lib. 11.q.7.n.39
Ordinarij possunt omnibus conferre,l.1.q.4.n.62
Ordinarius præsumitur diligenter visitare suam diœcesim, l.8. q.9.num.72
Ordinarij quorum possint recipere renunciationes,l.5.quæst. 6.num.27
Ordinarij an possint admittere permutationes beneficiorum,l. 5.q.6.nu 231
Ordinarij possunt recipere renunciationem illorum qui aliud beneficium consequuntur,l.5.q.6.n.157
Ordinarius potest recipere renunciationem in sex causis relatis in c.nisi de ren.lib.5.q.6.n.168
Ordinarij suspenduntur per collationem factam consanguineis aut familiaribus de beneficijs resignatis,l.5.q.6.n.197
Ordinarij suspensi ob Const.58.Pij V. debent absolui a Papa, l.5.q.6.n.213
Oratorium potest renunciari,l.2.q.1.n.120
Ordo iuris non seruatur coram Principe,l.12.q.3.n.45
Ordo Cardinalium triplex,l.7.q.12.n.1
Origo spectanda,l.1.q.1.n.65.& q.11.n.8
Obreptionis nullitas ipso iure irrogatur,l.4.q.2.n.12
Obreptitia prouisio est nulla,l.4.q.2.n.11
Ostendere iura tenetur petens suam gratiam canonizari,li. 11. q.14.nu.39
Otiosus nullus stare debet,l.5.q.3.n.213
Otium est malum,l.5.q.3.n.212
Otiosos capite plectebat lex dragonis,l.5.q.3.n.219

P

PAcem rumpere non dicitur offendens ex causa superuenien te,l.1.q.13.n.50
Pacifica possessio quæ,lib.11.quæst.3.num.34.& lib.1. quæst.1. num.21
Pactio de reseruando fructus non est licita sine consensu Papæ,l.6.q.1.nu.25
Pactio firma prohibetur in beneficialibus,l.6.q.2.num.72.& li. 14.q.5.num.7
Pactiones de futura hæreditate odiosæ,l.6.q.5.r.105
Pactum contra bonos mores nullum,l.13.q.5.n.63
Pactum de non agendo pro spolio,factum ante spolium nõ tenet,l 13.q.5.n.61.& n.62.ponitur ratio.
Pactum de non molestando intelligitur de molestia iuris,& facti,l.13.q.5.n.58
Pactum de re illicita post consensum sapit simoniam,lib. 14.q. 7.num.8
Pactum factum breue tempus post resignationem est simonia cum,lib.14.q.7.nu.42
Pactum gratuitum inter resignantem,& resignatarium licitum lib.14.q.7.num.7
Pactum negatur furti non est contra bonos mores,li.13.q.5. nuq.51.& valet num.52

Pactum omne in beneficialibus turpe,l.14.q.3.n.17
Pacta seruanda,l.3 q.18.n.91
Pacti taciti vim quæ obtinent,tenent,l.7.q.1.n.21
Palam fieri quod dicatur,l.11.q.6.n.50
Papa admittit resignationem ad vota resignantium,l.1.q.18.n. 9.personis expressis,l.1.q.3.n.54
Papa admittit resignationes in fauorem, & cũ reseruationibus, li.8.q.7.nu.11
Papa admittendo resignationes sub conditione habet respectũ ad supplicationem humiliter sibi factam,l.1.q.2.n.10
Papa an videatur dispensare cum inhabili si sciens,&c. lib. 4.q. 3.num.63
Papa an possit cogi renunciare ratione scandali,l.5.q.3.n.169
Papæ assertio afficit beneficium,l.3.q.16.n.55
Papæ assertioni potest contrarium probari,l.13.q.1.n.214
Papa astringitur lege honestatis,l.3.q.1.n.17
Papæ attestanti de renunciatione an credendum,l.8.q.11.n.1
Papæ auctoritas facit cessare simoniam,l.14.q.3.n.10.& 15
Papa Celestinus erat sanctæ vitæ,l.2.q.1.n.18
Papæ cogitatio in genere sufficit,l.6.q.2.n.53
Papæ collatio præfertur,l.7.q.11.n.8
Papa communicat ardua Cardinalibus,l.7.q.5.n.14
Papa concedit facultatem transferendi pensionem, lib. 6. q.4. num.13
Papa concedit gratiam viuentibus,l.10.q.5.n.9
Papæ consensus an præsumatur in alienatione rei ecclesiæ, lib. 8.q.8.num.86
Papa confert beneficium resignatario ad preces ipsius, lib. 8.q. 7.num.37
Papa confert beneficia resignata in curia,l.1.q.4.num.63.& lib. 7.q.14.num.24
Papa constitutus in mortis articulo potest actus legitimos face re,l.3.q.10 n.7
Papa creat episcopos solo verbo,l.8.q.5.n.34
Papa cum sit summum ius non dicitur metum inferre,li.13.q. 1.num.167
Papa dans litteras sub rationi congruit,non dat ius, sed confir mat,li.10.q.1.n.43
Papa dat administrationibus ecclesiarum facultatem recipiendi resignationes,l.7.q.24.n.23
Papa dat litteras gratiæ concessæ, per prædecessorem in forma rationi congruit,l.10.q.1.n.37
Papa dat Vicario Apostolico auctoritatem recipiendi renũciationes,l.7.q.24.n.24
Papa de iure ordinario non potest alteri conferre quam resigna tario beneficium renunciatum cum dicta clausula, & non alias,l.1.q.2.n.20
Papa dat beneficia,& non resignans,l.9 q.31.n.17
Papa debet renunciare in Consistorio,l.8.q.3.n.8
Papa debet habere vnum calamum, & vnam linguam, lib.3.q. 18.num.92
Papa depositus a Papatu remanet Cardinalis,l.1.q.17.n.2
Papa Dei vices fungitur,l.2.q.1.n.21
Papa dicitur seruus seruorum,l.8.q.7.n.111
Papa dicitur Beatissimus,l.8.q.7.n.41
Papæ dicto quando non stetur,l.8.q.11.num.13
Papa dispensat contra iuramentum,l.3.q.18.n.129
Papa dispensat cum bigamo,l.5.q.3.n.197
Papa disponit de beneficijs vacantibus ob non factam publicationem,l.11.q.8.n.11
Papam duę partes Cardinalium faciunt,l.11.q.13.n.130
Papæ electio spectat ad Cardinales,l.7.q.5.n.5
Papa est animal rationale,l.3.q.1.n.18
Papa est ordinarius cunctorum,l.8.q.7.n.4
Papa est dominus omnium,l.1.q.10.n.48
Papa est dominus beneficiorum,l.2.q.9.n.10
Papa est episcopis,l.3.q.1.n.11.Vrbis Romæ,l.2.q.16.nu.19.Et vniuersalis ecclesiæ,li.8.q.7.nu.5.archiepiscoporum,l.8.eadem q.7.num.110
Papa est pater spiritualis omnium Christianorum, lib. 3. q.1. num. 13
Papa est superior exemptorum,lib.7.q.11.num.36.& proximus superior,lib.11.q.4.num.14.& lib.12.q.4.num.19.& lib.2. q.7.num.4
Papa est rector vniuersalis ecclesiæ,l.7.q.11.n.3
Papa est solutus legibus,l.3.q.1.n.7
Papa est sponsus vniuersalis Ecclesiæ,l.2.q.1.n.56
Papa est successor Petri,l.8.q.7.n.7
Papa est Vicarius Dei,l.8.q.7.n.6
Papa & non partes possunt validare pensionem nullam,lib.6.q. 2.num.80
Papa ex qua causa possit cogi renunciare,l.5.q.1.n.17
Papa examinat causam dandi coadiutorem in Consistorio,lib. q.20.num.15
Papa facilius derogat iurispatronatus clericorum, libro 2.q.4 num.20
Papa facilius dispensat cum simonia reali,l.7.q.2.n.18
Papa facilius dispensat cum criminoso voluntarie cedente,lib. 3.q.16.nu.40
Papa facilius quam ordinarius potest decipi in beneficialibus, l.12.q.5.nu.3
Papa gerit vicem Dei,l.8.q 11.n.3.& l.7.q.5.n.2
Papæ gesta debent esse firma,l.9.q.25.n.19
Papa habet curam omnium Christianorum,l.1.q.10.num.6.& li.2.q 1.nu.6
Papa habet potestatem a Deo,l.3.q.18.n.117
Papa in beneficialibns est dominus absolutus,l.2.q.4.n.24.& l. 5.q.6.n.126.& l.6.q.4.n.14.& l.7.q.11.n.4.& habet liberam potestatem,li.8.q.7.n.8.& l.5.q.3.n.45.& 11.q.7. nu.66.ac omnimodam,l.4.q.2.n.74
Papa in mortis articulo potest concedere breuia,l.4.q.10.n.8
Papa in omnibus promotionibus concedit retentionem Cardinalibus,l.3.q.1.nu.67
Papæ in præsentia dicitur fieri quod fit in palatio, libro 8.q.7 num.81
Papæ manus appositio habet vim decreti annullatiui,& dero gatiui,l.7.q.11.n.11
Papæ manus appositio non sortita effectum non inducit reser uationem,l.12.q.10.n.1.& n.9
Papæ mors non impedit gratiam factam,l.4.q.2.n.80
Papa mortuo expirant Reg.Cancellariæ,li.11.q.2.nu.31.& li. 8.q.8.nu.131
Papa mortuo qui supplicationem signauit possunt litteræ ex pediri,l.10.q.1.n.35
Papa mortuo rumpitur annulus,plumbum, & sigillantur sup plicationes existentes penes datarium,lib.11.quæst.13.nu mero 125
Papa non absoluit ab irregularitate nisi exprimat,lib.4. quæst 3.num.41
Papa non censetur velle derogare tertio,l.6.q.2.n.89
Papa non concedit derogationes nisi ex causis grauissimis,li. q.4.nũm.44
Papa non confert beneficia resignata nisi resignatarijs,lib.1.q 4.num.60
Papæ non creditur vbi agitur de tertij præiudicio, lib. 3.q.16. num.56
Papa non potest facere,quod factum non sit factum, lib. 12.q 9.num.5
Papa non potest sibi eligere successorem,l.2.q.1.n.22.& 13
Papa non potest se a iuramento absoluere,l.3.q.18.n.93
Pap a non præsumitur dare litteras præiudiciales,lib.2.quæst.9 num.16
Papa non præsumitur grauare duplici onere,lib.6.q.1.num.29 & q.2.num.43
Papa non præsumitur mutare naturam beneficij,l.11.q.3.n.65
Papa non tenetur obseruare capitula edita in conclaui,lib.3.q 18.num.100
Papa non tenetur renunciere Papatui licet id promisit in con claui cum iuramento,l.3.q.18.n.99
Papa non reseruat fructus nisi ex magna causa,l.6.q.1.n.34
Papa non solet tollere ius quæsitum,l.1.q.15.n.12
Papa omnes vocat filios præter Episcopos,l.8.q.7.n.114
Papa nullum habet superiorem,l.7.q.5.n.1
Papa Pater omnium,l.8.q.7.n.42
Papa potest absolui a confessario,l.3.q.18.n.131
Papa potest concedere retentionem,l.3.q.1.n.88
Papa potest cogere episcopum ad renunciandum,lib.5. quæst 3.num.3

Papa potest compellere partes ad concordandum,lib.13.q.1. num.168
Papa potest concedere beneficia ad tempus,l.6.q.5.n.109
Papa potest dare pensiones ad tempus,l.4.q.2.n.47
Papa potest conferre beneficium renunciatum coram non habente hanc facultatem,l.8.q.7.n.159
Papa potest conferre absque consensu patroni beneficium litigiosum vacans in curia.l.2.q.4.n.52
Papa potest conferre etiam beneficia vacantia in mensibus ordinariorum,l.7.q.11.n.7
Papa potest derogare reg.de infir.etiam in beneficijs, quæ cedunctur ad nominationem,l.12.q.14.n.39
Papa potest derogare consensui,l.4.q.9.n.54
Papa potest derogare iurispatronatus ecclesiastico,& laicorũ, li.2.q.4.nu.32
Papa potest dispensare in his quæ sunt iuris positiui, lib. 5. q. 6.num.127
Papa potest dispensare in simonia prohibita,l.14.q.3.n.11
Papa potest dispensare cum ceco prædicationis causa, lib. 5.q. 6.num.43
Papa potest expedire etiam ardua sine consensu Cardinalium, li.3.q.18.nu.124
Papa potest etiam hodie regressus concedere,l.6.q.5.n.108
Papa potest facere constitutionem tangentem successores,l.2. q.1.nu.20
Papa potest facere,vt res factæ habeantur pro non factæ,li.11. q.7.nnm.27
Papa permittit fieri coram eo resignationes sub conditione,l. 1.q.2.num.6
Papæ potestas tollit vitium litigiosi,l.2.q.3.n.71
Papa proponente aliquam ecclesiam Vicecancellarius attesta tur,li.8.q.5.n.31
Papa potest prorogare tempus curatis ad se promouendum,l. 3.q.2.nu.14
Papa potest quemquam priuare,l.7.q.11.n.2
Papa potest recipere resignationem in omnibus mensibus,l.7. q.11 nu.5
Papa potest resisti ob scandalum,l.5.q.3.n.168
Papa potest recipere resignationes habentium dignitatum, li. 8.q.7.nu.10
Papa potest recipere renunciationem omnium Beneficiorum existentium vbique,l.8.q.7.n.2
Papa potest reseruare pensionem sine consensu,l.8.q.8.n.119
Papa post renunciationem non tenetur ad residentiam,lib.1.q. 10.num.7
Papa potest renunciare Papatum,l.7.q.5.n.3.& id statuit Cele stinus de consensu Cardinalium,l.2.q.1.n.19
Papa potest renunciare non absente voto,l.2.q.1.n.26
Papa potest renunciare non obstante iuramento,l.2.q.1. n.28. & absque causa,l.5.q.1.n.13
Papa potest renunciare per procuratorem,l.2.q.1.n.23
Papa per renunciationem priuatur Papatu,l.1.q.5.n.12
Papa potest sine causa,& sine consensu beneficiati pensiones re seruare,l.6.q.2.n.131
Papa potest se absoluere sicut absoluit inferiores, lib.3.q.18. num.130
Papa potest semper,& vbique vti pallio,l.1.q.17.n.22
Papa potest statuere circa electionem successoris de consilio Cardinalium aut Conc.generalis,l.2.q.1.n.13
Papa potest transferre possessionem de vno in alium,lib.2.q.3. num.70
Papa quare habeat pedes plumbeos,l.11.q.9.n.12
Papa præsumitur disponere cum causa,l.5.q.1.n.9
Papa præsumitor iusta causa recedere a iuramento,lib. 3.q.18. num.111
Papæ quinque visi spatio 18.mensium,l.11.q.13.n.134
Papa renunciat Papatum in suis manibus,l.7.q.5.n.7
Papæ renunciatio recessit ab aula,l.2.q.1.n.25
Papa renuncians Pontificatum maximum remanet Cardinalis,l.1.q.17.n.1
Papa reuocando videtur reuocare pro vt ex tunc,lib.11. qu.7. num.26
Papa salutat eum cui confert beneficium,l.8.q.7.n.116
Papa signat supplicationes fiat vt petitur cum prima litera no minis propij,li.8.q.7.n.21
Papa signat supplicationes per verbum fiat vt Deus,lib. 8.q.7. num.72
Papa signat supplicationes in Camera præsente Datario, lib. 8.q.7.nu.78
Papa simoniacus an possit cogi renunciare remissiue, lib. 3. q. 18.num.19
Papa solet concedere retentionem promotis ad episopatum,l. 3.q.1.nu.84
Papæ sola signatura dat ius in beneficio,l.1.q.12.n.18
Papa solus dat coadiutorem,l.7.q.20.n.14
Papa solus signat per verbum fiat,l.8.q.7.n.75
Papa solus primat Cardinales,l.7.q.11.n.13
Papa solus deponit episcopos,l.7.q.11.n.25
Papa solus facit Episcopos,l.7.q.11.n.22
Papa solus confert beneficia reseruata,l.2.q.16.n.7
Papa solus concedit subrogationes,l.3.q.3.n.104
Papa solus dispensat super voto perpetuo,l.7.q.11.n.18
Papa solus confert resignata in curia,l.2.q.19.n.11
Papa solus confert reseruata,l.7.q.11.n.34
Papa solus ligat ignorantes,l.8.q.9.n.66
Papa solus facit patriarchas,l.7.q.11.n.22
Papa statuendo ligat etiam exemptos,l.11.q.4.n.15
Papa suspendendo vnionem non facit præiudicium considera bile,l.2.q.9.nu.9
Papa tenetur ad residentiam,lib.1.q.10.num.5.& li.2.q 1.n.7
Papa tenetur obseruare ius diuinum,l.3.q.18.n.86
Papa tenetur seruare pacta edita in conclaui pro fedendo schis matæ,l.9.q.18.n.134
Papa tenetur renunciare Papatum cum constat habere vxorẽ, li.3.q.18.n.135
Papa tollit vitium simoniæ,l.6.q.2.n.69
Papa tribus rationibus potest renunciare,l.2.q.1.n.22
Papæ verbo perficitur gratia,l.10.q.1.n.2
Papatus a Deo institutus,l.2.q.1.n.24
Papatum cessit Celestinus propter in perfectionem, lib.2.q.1. num.17
Papatui cur S.Clemens renunciauit,l.2.q.1.n.11
papatus est beneficium ecclesiasticum,lib.2.q.1.num. 5. & lib. 3.q.1.num.15
papatus est nomen dignitatis,& non ordinis,l.2.q.1.n.23
papatus potest renunciari,l.2.q.1.n.4
papatus,Cardinalatus, patriarchatus, Episcopatus potest per procuratorem renunciare,l.9.q.2.n.2
papatus renunciatio debet fieri coram Cardinalibus, li. 7.q.5. nu.4.contra nu.6
papatus renunciari simpliciter,l.2.q.1.n.60
papatum renunciauit Ciriacus,vt coronam martirij consequeretur,l.2.q.1.nu.14
papatum renonciauit Marcellinus propter idolatriam,lib.2.q. 1.num.15
paralitici qui sint,l.5.q.6.n.22.
paralitici non possunt promoueri,l.5.q.6.n.20
paralitico datur coadiutor,l.5.q.6.n.21
paria sunt litem esse finitam,& conclusum in causa,lib.3. q.16. num.12
paria sunt non consentire, vel consentire non seruata Forma, li.8.q.8.nu.34
paria sunt esse,vel haberi pro tali in his quæ sunt iuris,lib.12. q.9.num.12
paria sunt aliquis facere per se & per alium,l.9.q.16.n.5
paria sunt habere ius,& rem,l.12.q.3.n.61
paria sunt non facere,vel sub conditione si non purificatur, li. 1.q.3.num.32
paria sunt Papam obijsse aut renunciasse,l.1.q.4.n. 10
paria sunt non esse,vel esse,vel non apparere,l.11.q.7.n.10
paria sunt aliquid facere,vel facere minus legitimæ, lib.11.q. 7.num.8
paria sunt maritum non habere,vel inutilem,l.11.q.7.n.11
paria sunt non habere beneficium,vel tenue,l.11.q.7.n.12
parricidij Crimine imputatus potest renunciare, lib. 3. q. 16. num.32
parochi debent facere professionem fidei,l.8.q.9.n.121
parochi quam scientiam debeant habere,l.4.q.11.n.29

Parochus tenetur administrare sacramenta,l.2.q.1.n.106
Parochus tenetur residere,l.1.q.10.n.15
Parochiani quando possunt se subtrahere ab obedientia, li.3. q.1.nu.57
Parochialis est beneficium,l.2.q.1.n.105
Parochialibus vacantibus quomodo procedatur , lib.10.q.7. num.12
Parochiales duę in commendam sunt incompatibiles,lib.3.q. 1.num.110
Parochialis potest renunciari,l.2.q.1.n.104
Pars continetur sub toto,l.11.q.11.n.31
Pars gratiæ est verificanda,l.11.q.7.n.73
Pars non potest sanare subreptionem,l.9.q.16.n.7
Parua data non perficit resignationem,l.3.q.6.n.80
Parua data non datur nisi semel,l.11.q.11.n.62
Paruę dareę effectus,l.1.q.12.n.32
Parua data remanet pœnes vt plurimum,l.1.q.12.n.35
Paruus consensus non perficit resignationem,l.3.q.6.n.80
Paupertas prodest in multis,l.11.q.13.n.84
Paupertas inter fortuitos casus connumeratur,l.11.q.13.n.83
Pauper qui,l.5.q.6.n.136
Pauper non dicitur qui habet patrem diuitem,l.2.q.6.n.24
Paulus III. quos regressus reuocauit,l.6.q.5.n.95
Pastor potest deserere gregem , quoties subditorum salus non exigit suam præsentiam,l.5.q.3.n.135
Pater & filius vna tantum persona censentur,l.13.q.1.n.68
Patris extimum extimatur extimum filij,l.2.q.6.n.25
Patri in quibus est obediendum,l.11.q.13.n.107.& n.102
Pater in feudalibus non potest præiudicare masculis,li. 6. q.2. num.90
Patris iussus præsumitur si ipse hoc allegat,l.3.q.6.n.78
Patris iussus non præbet filio iustam causam vt excusetur a pę na imposita ob non publicationem,l.11.q.13.n.105
Pater non potest resignare N.beneficium,vt renunciet filio,l. 4.q.7.num.7
Pater potest transferre pensionem in filium etiam illegitimū , li.6.q.4.nu.21.lim.n.23
Pater potest resignare beneficium,& reseruare pensionem pro filio,l.6.q.2.n.110.& 112
Pater si est diues valet consequętia,quod etiam filius sit diues, li.2.q.6.nu.26
Pater retinens bullas beneficiales,filij,an ei noceat , lib. 11.q. 4.num.48
Patientia ordinarij non validat resignationem non publicatā , li.11.q.13.n.47
Patria a quolibet laudatur,l.5.q.3.n.144
Patria cuilibet dulcissima,l.5.q.3.n.147
Patria potest deseri cum non adest spes illam defendendi,li.5. q.3.n.148
Patriæ mores tuendi,l.5.q.3.n.143
Patria est defendenda,l.5.q.3.n.142
Patriarcha potest renunciare,l.2.q.1.n.38
Patriarchæ renunciant coram Papa,l.7.q.11.n.17
Patriarchas solus Papa facit,l.2.q.11.n.22
Patriarchæ sunt quatuor principales,l.2.q.1.n.49
Patriarcha tenetur residere,l.1.q.10.n.20.& l.2.q.1.n.40
Patriarchæ veniunt appellatione episcoporum,l.2.q.1.n.43
Patriarchatus potest per procuratorem renunciari , lib. 9.q. 2. num.2
Patriarchatus est beneficium ecclesiasticum,l.2.q.1.n.39
Patroni consensus requiritur in renũciatione iuris patronatus l.2.q.q.n.4.& l.8.q.10.n.2
Patronus debet inquirere de idoneitate præsentandi,li. 10.q. 3.num.60
Patroni debent præsentare in beneficijs iurispatronatus,li.12. q.3.nu.38
Patronorum interest ne dimittantur beneficia ipsis spretis , li. 2.q.4.n.6
Patronus lite pendente non potest præsentare,l.2.q.3.n.11
Patronus mortuo resignante infra 20.dies post iterum præsen tare ad beneficium iuris patronatus,l.12.q.3.n.32
Patroni non debent detrahi a fundatione, & dotatione ecclesiarum,l.2.q.4.n.8
Patrono non vocato nil debet fieri in eius præiudicium,lib.2. q.4.num.9
Patronus non potest renunciare iuripatronatus in his quæ cõcernunt fauorem ecclesiæ,l.3.q.15.n.9
Patronus potest præsentare filium ad ius patronatus vacans,l. 9.q.17.nu.122
Patronus quando videatur habere ratam collationem factam ipso spreto,l.2.q.4.n.22
Patrono spreto nulla est prouisio,l.2.q.4.n.3
Patronus se ipsum præsentare non potest,l.9.q.17 n.112
Patrimonij quantitas remittitur arbitrio episcopi,l.2.q.6.n.14
Patrimonium ad quod quis promouetur debet esse sufficiens, li.2.q.6.n.13
Patrimonium ad quis ordinatur non potest alienari, lib.2.q.6. num.10
Patrimonium potest alienari si promotus consequatur beneficium sufficiens,li.2.q.6.n.16
Patrimonium cedens ad quod quis fuit ordinatus non est suspensus,sed cessio est nulla,l.2.q.6.n.17
Peccatum est negligere,quæ spectant ad suum officium , lib.5. q.3.num.108
Peccatum grauius ratione personæ peccantis,l.11.q.4.n.10
Peccat dans causam peccato,& ei consentiens,lib.4.q.11. numero 35
Peccat inducens collatorem ad conferendum indigno omisso, digno,l.14.q.7.n.15
Peculium habere ex permissu superioris , non repugnat voto paupertatis,l.11.q.3.n.102
Pecunia est fideiussor futuræ necessitatis,l.13.q.1.n.152
Pecunia est anima miseris mortalibus,l.13.q.1.n.149
Pecunia vita hominis,l.13.q.1.n.154
Pecunia secundus sanguis hominum,l.13.q.1.n.133
Pecunia mutuatur ad augendam amicitiam,i.14.q.7.n.3
Pecunia non potest dari pro beneficio,l.6.q.2.n.25
Pecunia pro translatione pensionis potest dari,l.9.q.4.n.53
Pecunias accipere pro se nõ potest , quoties fuit data facultas illam dandi cui vellet,l.9.q.17.n.107
Pedem fructum habens est corpore vitiatus,l 5.q.6.n.47
Pede ligneo vtens dicitur corpore vitiato,l.5.q.6.n.51
Pedagij primi impositionis est facienda mentio in secunda,li 6.q.2.nu.46
Pœna annullatio actus,l.12.q.2.n.7
Pœna habet locum agente pensionario,l.3.q.3.n.5
Pœna in eo quo delictum,l.5.q.6.n.219
Pœna imposita ex non facto intra certum tempus non commit titur nisi totum labatur tempus,l.3.q 2.n.10
Pœnæ timori multi non peccant,l.13.q.5.n.65
Pœna non residentium est priuatio,l.1.q.10.n.22
Pœnam nullam meretur quod fit iure permittente,lib.3.q.2. num.19
Pœna non egreditur auctorem,l.11.q.7.n.59
Pœna non datur absque culpa,l.11.q.13.n.116
Pœna priuationis habet locum vbi exprimitur,l.14.q.2.n.3
Pœna non adest vbi non est delictum,l.11.q.7.n.58
Pœna ad hæredes non transit,l.6.q.3.n.29
Pœna,l.2.C.de rap.virg.habet locum etiam in muliere rapien te virum,l.12.q.4.n.31
Pœnitere non licet in electione,& præsentatione post ius quæsitum,li.3.q.18.n.66
Pœnitentia non est licita post quæsitum ius tertio , lib.3.q.18. num.65
Pœnitentia non admittitur post scientiam superioris , lib.3.q. 18.num.52
Pœnitentia licita est in pluribus casibus,l.3.q.18.n.51
Pœnitentia in resignatione est licita donec præstetur consensus,li.8.q.7.n.89
Pœnitentia post petitam,& obtentam licentiam hodie de stylo licita est,l.3.q.18.n.67
Pœnitentia licita quando sit in cassationes regressus , lib.6.q. 5.num.93
Pœnitere non potest perfecte renuncians,libro 1.quæst.13.numero 38
Pœnitere licitum est resignanti post signatam supplicationem resignationis,l.1.q.12.n.27
Pœnitere potest resignans etiam in præiudicium resignatarij in cuius cuius fauorem erat signata supplicatio,li.1.q.12.n.49
Pœnitere non potest etiam renuncians absque iuramento,li.1. q.13.num.30
Pensio absque consensu patroni potest constitui in beneficio iuris patronatus,l.2.q.4.n.14
Pensio amittitur per contractum matrimonij,li.1.q.1.n.15
Pensiones antiquo tempore non constituebantur super episcopato,li.6.q.2.nu.35
Pensio an soluenda possessione habita vel non habita, lib.6.q. 2.num.145
Pensionem an possit imponere ordinarius sine causa, li. 6.q.2. num.134
Pensio an censeatur imposita super fructibus ordinarijs,li.6.q. 2.num.33
Pensionem annulare volens debet probare excessum vltra me dietatem,li.6.q.3.nu.59
Pensio ne annullata quia non fuit facta mentio de prima non datur regressus,li.6.q.2.nu.49
Pensione annullata resignans potest agere spolio,lib.1.q.3.numero 86
Pensio annullatur reseruata absque consensu habentis regressum cum locus sit regressui,l.6.q.2.n.88
Pensio appositа pro concordia iustam habet causam , lib.6.q. 2.num.17
Pensiones Cardinalibus qua rogatione reseruentur,lib.5.q.1. num.14
Pensioni consentiens ad effectum translationis in alium videt consentire conditionaliter,l.1.q.3.n.84
Pensionem cassans,vt alia sibi reseruetur ea non reseruata pensio non videtur cassata,li.1.q.3.nu.83
Pensio cassatur sola uoluntate pensionarij.li.6.q.2.n.123
Pensio datur libera.li.6.q.2.nu.135
Pensio datur resignanti ne nimium dispendium patiatur , li.3. q.3.nu.26
Pensio datur ex causa lucrativa vel onerosa,l.6.q.2.n.7
Pensio data cum clausula etiam possessione non habita potest exigi ab eo qui non percepit fructus,li.6.q.2.n.148
Pensiones decursas tempore prædecessoris an successor soluere teneatur,li.1.q.8.nu.40
Pensiones decursas soluere tenetur resignans vsque ad diem renunciationis,li.1.q.8.nu.18
Pensionem debet soluere beneficiatus,etiam si fructus non receptis quando fuit reseruata possessione habita vel nõ habita,li.6.q.2.nu.46
Pensionem dicens excedere medietatem debet illam probare, li.6.q.2.nu.66
Pensio diuiditur pro rata inter hæredes,& rectorem, li.6. q.4. num.49
Pensio dum dicitur nulla solutio non est retardanda,lib.1.q.8. numero 46
Pensio est beneficium,li.1.q.10.num.68.& lib.2.q.15. num. 1. contra num.11.& quid large modo,li.6.q.4.num. 19.& l. 11.q.4.num.31
Pensio est onus reale vt decima,l.6.q.2.nu.98
Pensio,est portio,li.6.q.1.num.28
Pensio est onus temporale,li.2.q.15.nu.10.& li.6.q.2.nu.114. &q.4.num. 3
Pensio est quædam donatio,lib.9.q.17.n.88
Pensio est seruitus cuius,libertatem ecclesia fauer,li. 1.q.8.n.8. & li.6.q.2.num.6
Pensio est nulla ope exceptionis,li.6.q.2.n.61
Pensionis etiam temporalis in impositione facienda est mẽtio primæ perpetuæ,lib.6.q.2.nu.47
Pensio ex quatuor causis imponitur,li.6.q.2.nu.130
Pensio excedens medietatem contra clausulam est nulla,li.6. q.2.num.58
Pensio ex tribus resignationibus non est nulla,li.14.q.7.n.64
Pensio ex causa potest imponi beneficijs,li.6.q.2.n.2
Pensio ex causa onerosa quæ, l.6.q.2.nu.10
Pensio ex fructibus,li.6.q.2.nu.100
Pensio extinguitur per supplicationem quandoque anticipatis solutionibus,li.6.q.2.nu.124.& 128
Pensio extinguitur morte,l.6.q.2.nu.113
Pensio extinguitur translatione,li.6.q.2.n.125
Pensio extinguitur per mortem pœnes quem est titulus pẽsionis,& non per mortem illius pœnes quem est commodum li.6.q.4.nu.62
Pensio extinguitur per mortem,li.1.q.8.num.5.etiam ciuilem ea.6.num.6
Pensio extinguitur ex promotione ad ecclesiam cathedralem, li.6.q.2.num.121
Pensio extinguitur per contractum matrimonij,lib.6. quęst.2. num.115
Pensiones,& reseruationes fructuum extinguuntur per assum ptionem ad Papatum,li.3.q.1.nu.6
Pensionem habens cum regressu potest transferre cum eodem regressu,li.6.q.4.nu.51
Pensionem habens sine causa in foro conscientiæ nõ est tutus, li.6.q.2.num.133
Pensio imponitur super fructibus beneficij,li.1.q.8.nu.2
Pensio imponitur super massa grossa,li.6.q.2.nu.32
Pensio imponitur super beneficio tertij,& pro tertio,lib.6.q.2. num.20
Pensio in quem transfertur non tenetur publicare,lib.11.quæ. 4.num.28
Pensio in gallia ex tribus causis admittitur,li.6.q.2.n.132
Pensionis uis an resideat pœnes eum qui habet utilitatem vt fit in pensionibus Hispaniæ pro italis vel penes eum qui hãt nomen,li.6.q.4.nu.61
Pensio laico potest assignari,li.2.q.15.nu.20
Pensionis materia est odiosa,li.6.q.2.n.84
Pensionis mentio fit in reseruatione medietatis fructuum , lib. 6.q.1.num.59
Pensionis mentio est facienda in impetratione,li.2.q. 15.nu.5. & l.6.q.2.nu.13
Pensionis mentione non facta facultas transferendi fructus nõ valet,li.6.q.1.nu.30
Pensio minuitur ob contributiones,li.6.q.2.nu.126
Pensionis non acceptante,non est facienda mentio,lib.6.q.22. num.12
Pensionem non comprehendit mandatum de beneficio,li.2.q. 11.num.12
Pensio non debetur ex contractu,sed ex voluntate Papæ, li.1. q.8.num.34
Pensio non est Ecclesiasticum beneficium,l.11.q.4.nu.31
Pensio non est nulla,sed reducenda,li.1.q.3.n.81
Pensio non facit incompatibile cum beneficio curato , lib.2.q. 15.num.47
Pensio non imponitur parochiali non excedenti centum,lib.6. q.2.nu.21
Pensio non imponitur super canonicatu non excedente centum,li.6.q.2.nu.28
Pensiones non possunt permutari,li.15.q.2.n.9
Pensiones non possunt resignari,li.2.q.15.nu.7
Pensio non potest reseruari laico,li.4.q.2.nu.7
Pensio non potest redimi sine auctoritate superioris,lib.6.q.2. num.128
Pensio non potest reduci ad minorem summam dato alio qd inscio Papa,l.6.q.2.nu.129
Pensio non renunciatur sed transfertur,li.12.q.3.n.54
Pensio non solet imponi super beneficio nõ excedente 24.duc. li.6.q.2.num.27
Pensio non soluitur in francia tempore aperte Regaliæ, lib.1. q.8.num.24
Pensionem non soluens resignatarius,perdi beneficium,li.6.q. 3.num.1
Pensionem non soluens beneficiatus excommunicatur & priuatur,li.6.q.2.nu.138
Pensionem non soluens non potest resignare si pensionarius egit ad priuationem,l.3.q.3.num.2
Pensionem non soluens potest resignare si pensionarius non egit,li.3.q.3.nu.4
Pensio non soluitur resignato beneficio cum obligatio in forma cameræ,& Iuramentum cesset,l.1.q.8.n.11
Pensio non venit appellatione beneficij,li.12.q.3.n.55
Pensionem nullam Papa,& non partes,possunt validare,lib.6. q.2.num.80
Pensionem nullam dicere potest subrogatus sicut,& resignãs, lib.

lib.1.q.3.num.88
Pensio nulla absque consensu resignatarij reseruata,lib.8.q.8. nu.99.& 118.contra.li.1.q.8.n.35
Pensio odiosa est,li.6.q.2.nu.5
Pensio pars beneficij reputatur,li.3.q.6.nu.69.& pendet ab eo. l.eo.& q.ea.n.67
Pensio posita super pluribus beneficijs , an sit locus regressui contra omnia,li.6.q.3.nu.35
Pensio potest cassari tacite & expresse,li.2.q.15.nu. 25
Pensio potest imponi ratione permutationis,li.6.q.2.n.18
Pensio potest imponi super commenda,li.6.q.2.nu.19
Pensio potest reseruari laico cum clausula,quam primum clericali charactere,&c.l.6.q.2.nu.142
Pensio potest reseruari resignanti super alio beneficio . lib.1.q. 3.num.89
Pensio potest transferre in plures,li.6.q.4.nu. 17
Pensio potest transferri sine scientia Papæ,li.6.q.4.nu.63
Pensio potest transferri in articulo mortis,lib.2.q. 3. nu. 57.& q.15.num.14
Pensionis primæ nullæ non est facienda mentio in secunda,l.6. q.2.num.50
Pensionis primæ extinctæ,non est facienda mentio.li.6.q.2.nu mero 60
Pensio pro parte qua excedit reducitur,& non annullatur,l.6. q.2.num.144
Pensio percipitur de manibus beneficiarij,li.9.q.17.n.38
Pensio quandoque ponitur super distributionibus quotidianis licet secus regulariter,li.6.q.2.n.20
Pensio quando apponitur ex causa alimentorum,li.6.q.2.n.8
Pensio quando incipiat currere contra successorem,lib. 6. q.2. num.103
Pensio quando soluatur litteris non expeditis,l.9.q.17. n. 54
Pensio quæ non excedit tertiam partem dicitur iusta,lib.6.q.1. num.63
Pensio quæ ponatur in beneficio simplici,li.6.q.2.n.26
Pensio quomodo reseruatur super distributionibus,lib.9.q.17 num.57
Pensio quomodo inualida cum resignatio est nulla, lib. 6.q.2. num.76
Pensio reseruata inhabili absque dispensatione est nulla, lib.6. q.2.num.82
Pensio reseruata minori non facta mentione ætatis est nulla,li. 6.q.2.num.83
Pensio reseruata ei qui reputabatur clericus, constito de contrario est nulla,l.4.q.2.n.29
Pensiones reseruare potest Papa sine consensu beneficiati & sine causa,li.6.q.2.nu.131
Pensionis reseruatio à Papa,l.14.q 5.n.6
Pensionis reseruatio datur ingredienti monasterium quandoque,li.6.q.2.nu.116
Pensio si reseruetur causa laboris,hæc dicitur ratio finalis,li.9. q.17.num.50
Pensio reseruata laico,licet postea effectus sit clericus nulla,l. 4.q.2.nu.8.& 16
Pensione reseruata resignanti existente nulla beneficium impetratur per obitum ipsius,li.1.q.3.n.87
Pensio reseruata absque mentione primæ est nulla,lib.6.qu.2. num.48
Pensio reseruatur de consensu habentis regressum,lib.6. qu.2. num.93
Pensio reseruata resignanti nisi seruetur Ius non abdicatur,li. 1.q.3.num.78
Pensio reseruata ex falsa causa est nulla,li.6.q.2.n.77
Pensio reseruata ne ex cessione nimium dispendium resignans patiatur succedit loco beneficij,lib.6.q.2.num.12.& li.2.q. 15.nu.13
Pensio reseruata resignanti sapit vim permutationis.lib. 6.q.2. num.15
Pensio reseruata resignati si existat nulla resignatio non tenet etiam si resignans ratificauit,li.1.q.3.n.99
Pensio reseruata non facta mentione primæ est nulla,li. 6.q.2. num.41
Pensio reseruata ex triplici resignatione an sit nulla,lib.6.qu.2. num.152
Pensio reseruatur priuato vt viuat,l.6.q.2.nu.14
Pensionis reseruatio inducere solet pœnam priuationis in casu non solutionis.li.3.q.3.nu.1
Pensionem resignans soluere tenet si ad illam se obligauit post resignationem,l.1.q.8.num.16
Pensionis renunciatio ob metum nulla,li.13.q.1.n.45
Pensio soluitur anno quolibet,li.6.q.2.nu.16
Pensio soluitur in natiuitate domini nostri,& Sancti Io. Baptistæ,li.6.q.2.nu.136
Pensio soluenda est in loco destinato,li.6.q.2.nu.137
Pensionem soluens possessor beneficij sine canonico titulo illâ computabit inter fructus restituendos,li.1.q.8 n.43
Pensionem soluere non tenetur resignans post renunciandum admissam,li.1.q.8.nu.1.& n.9
Pensionem soluere tenetur resignans si post renunciat. fuit assumptus ad beneficium resignatum.li.1.q.8.n.20
Pensionem soluere tenetur regrediens,li.6.q.5.n.38
Pensionem soluere tenetur succedens in beneficio renunciato simpliciter,li.1.q.8.nu.22
Pensionem soluere tenetur resignans in fraudem,lib.1. quæsti. 8.num.19
Pensionem soluere tenetur resignatarius,li.1.q.8.nu.25.& q. 16.num.8
Pensionem soluere tenetur resignatarius etiam si resignatio est nulla,li.1.q.8.nu.44
Pensionem soluere tenetur resignatarius à die præstiti consensus,li.1.q.8.nu.50
Pensionem soluit Oeconamus vel Camera in Regno Neapolitano,vacante beneficio,li.1.q.8.nu.23
Pensionem soluere tenetur successor à Die collationis,lib.1.q. 8.num.51
Pensionem soluere non tenetur percipiens fructus per duos, vel tres annos,li.6.q.2.nu.148
Pensionem soluere non tenetur non percipiens fructus ex casu fortuito,li.1.q.9.nu.48
Pensionem soluere non tenetur non percipiens fructus p multos annos,& si in litteris dicatur,etiam si non percipiat fructus,li.3.q.8.nu.49
Pensionem soluens præsumitur habere mandatum,lib.10.q.8. num.56
Pensio super beneficio tertij non passim conceditur,lib.6.q.2. num.23
Pensionem tenetur soluere litigans si possidet,li.1.q.8.n.39
Pensiones tres sunt licite,li.6.q.2.n.4
Pensionis translatio odiosissima, li. 6.q.4.nu.16
Pensiones transferuntur,li.2.q.15.nu.8
Pensionem transferens cum clausula quam primum clericali potest exigere terminos donec ille fiat clericus,li.4.q.2.nu. 55.& li.6.q.4.nu.55
Pensionis translatio quid sit,li.6.q.4.nu.4
Pensionis translatio duobus modis,l.6.q.4.nu.39
Pensionis translatio in laicum cum clausula quam primũ Clericali & c.valida,li.4.q.2.n.49
Pensionis translatio potest fortiri effectum mortuo transferente,lib.4.q.2.nu.78
Pensio transit ad quem beneficium,l.1.q.8.n.30
Pensio transit cum re in singularem successorem,li.1.q. 8.n.31
Pensio vt plurimum reseruatur in renunciatione beneficij, lib. 6.q.2.num.1
Pensio vsque ad quam quantitatem,l.6.q.2.nu.14
Pensiones vacant & officia per assumptionem ad apicem Apostolatus,li.2.q.1.n.9
Pensiones vacant per prouisionem ad Episcopatus,lib.3.qu.1. num.8
Pensio videtur pro rata constituta resignatis duobus beneficiis impositaque pensione super illis,l.6.q.2.n.64
Pensio vel fructus aliquando reseruantur resignanti,lib.6.q.1. num.1
Pensionem vt non teneantur soluere resignans,debet probare resignatarium approbasse,l.1.q.8.n.26
Pensionarius non est titularis.l.2.q.15.n.23
Pensionarius non obligat ad officium magnum,l.2.q. 15.n.18
Pensionarius non tenetur residere,li.2.q.15.n.15.& lib.1.q.10. num.68

Pensio-

Pensionarius non uenit appellatione beneficiorum,lib.2.q.15. num.24
Pensionarius non potest allegare præsumptionem dispensationis resultantem ex possessione decennali resignatarij eo negant,li.3.q.6.num.74
Pensionarius non potest agere ad priuationem contra resignatarium ob non solutionem factam à resignante,lib.3. qu.3. num.8
Pensionarius percipit pensionem de manu beneficiarij,lib.6.q. 1.num.54
Pensionarius potest transferre pensionem , si hoc habet in facultate,li.7.q.4.nu.1
Pensionarius potest agere hypothecaria contra detinentem.li. 1.q.8.num.36
Pensionarius quando possit dicere de nullitate non obstante clausula quod non.lib.6.q.3.n.8
Pensionarius post translationem nihil habet in pensione,lib.6. q.4.num.6
Pensionarijs solet quãdoque dari facultas transferendi pẽsionem,li.6.q.4.num.2
Pensionarius tenetur recitare officium B.Mariæ,lib.2.q.15. numero 19
Pensionarius tenetur in primo semestri gratiam verificare,li.6. q.2.num.65
Percessum verbũ non capit renunciationẽ in fauorem sed simplicem,l.2.q.9.n.12.& q.16.n.5
Perceptio fructuum minimę quantitatis reddit gratiam subreptitiam,l.10.q 2.n.70
Perdere quod non habet,nemo potest,l.3.q.1.n.150
Perinde ualere prodest,l.2.q.3.nu.87
Periculum mortis reputatur iustum impedimentum,lib.11.q. 13.num.99
Peritis attestantibus de stylo creditur,li.3.q.6.nu.30
Periurus contraueniens iuramento,quamuis actus sit.validus li.9.q.32.num.13
periurus est renuncians duobus,l.1.q.14.n.24
periurus est priuandus beneficio,lib.4.q.3.n.12.& vide,lib.5.q. 6.nu.65
Periurus est infamis,li.4.q.3.nu.13
Periurus non est reuocans procuratorem datum ad cassandã regressum,li.6.q.6.n.94
Periuro non potest beneficium resignari,li.4.q.3.n.10
Periurus non efficitur faciendo contra iuramentum ex causa, lib 9.q.31.nu.31
Periurus ob reuocationem procuratoris,non priuatur regressu,l.9.q.31.nu.21
Permissum videtur quod non prohibetur,li.9.q.4.n.4
Permutans dimittit beneficium,li.12.q.5.n.18
Permutare nemo cogitur,l.3.q.18.n.2
Permutare non potest qui beneficium non habet,li.2.q.22.nu. 4.vt quia ei nondum est collatum,n.9
Permutare possunt Episcopi,l.2.q.1.nu.59
Permutare cogitur quis ex causa,li.3.q.18.n.13.puta ob vtilitatem Ecclesiæ.nu.33
Permutare non potest habens beneficium vnitum,lib.3. qu.16. numero 50
Permutari possunt omnia beneficia,li.2.q.1.n.3
Permutari non potest beneficium iuris patronatus,sine consensu patroni,li.2.q.4.n.19
Permutantes possunt pœnitere,& cum aliis permutare,ante cõsensum datum,li.1.q.12.num.51.& 53
Permutatio an sit publicanda affirmatiue,lib.11.q.5.nume.16. & sequent.
Permutatio continet duos actus,li.12.q.5.nu. 19
Permutatio cum nepote fraudulenta præsumitur,lib.13.qu.4. num.11
Permutatio continet sub se renunciationem,l.11.q.5.n.19
Permutatio debet fieri ex causa,li.11.q.5.nu.24
Permutatione datur vera vacatio,li.11.q.5.n.20
Permutatio distingui beneficio cum tenus fraudulenta,l.12.qu. 5.nu.20.& l.13.q.4.nu.9
Permutatio dicitur fauorabilis quando per eam prouidet benef.li.1.q.18.nu.6
Permutatio facta spreto patrono venit annullanda,li.2.q.4.nu. 18.& q.5.num.9
Permutatio facta coram ordinario est publicanda infra tres menses,lib.11.q.2.n.12
permutatio facta à sene præsumitur fraudulenta,lib.13.q.4. numero 7
permutatio facta fraude nulla,l.13.q.4.nu.5
permutatio facta cum eo qui non habet ætatem requisitam,est nulla,li.4.q.9.nu.25
permutatio facta ab ægroto præsumitur fraudulenta,lib. 13.q. 4.num.6
permutatio facta cum excommunicato est nulla,lib.4.q.3. numero 45
permutatio in fraudem expectantium fraudulenta, lib. 13.qu. 4.num.10
permutatio lite pendente fraudulenta præsumitur, lib. 13.q.4. num.9
permutatio præbendæ,prouisionem superioris non requirit,li. 9.q.17.num.75
permutatio potest fieri per procuratorem,li.9.q.1.n.3
permutatio quando non teneat,& liceat regredi,lib.11.quæ.5. num.27
permutatione quę fit coram papa,debet exprimi qualitas beneficij permutati,li.10.q.2.nu.20
permutatio si non est sortita effectum permutantes possunt redire absque noua collatione,li.1.q.14.nu.1.& 12
permutatio si unus publicat,alter vero non,ex parte omittentis est nulla,li.11.q.5.nu.26
permutatio sufficit,reuocationem intimare compermutantis, li.9.q.27.num.3
permutato triangularis , & quadrangularis simoniaca, lib.14. q.7.num.63
permutatione non sequuta non abdicatur Ius,li.1.q.3.n.49
perpetuus reputatur actus non conclusus certo tempore,l.11. q.5.num.24
persecutio duplex,lib.5.q.3.nu.174
persecutio intrinseca & extrinseca quæ.li.5.q.3.nu.125.& 126
persecutio propter iustitiam beatificat,l.5.q.3.n.132
personę industria electa non potest actus per alium geri. lib.9. q.12.num.6
personæ quæ non comprehendantur in Regula de Iusirm. lib. 12.q.4
personæ qualitas inspicienda in fraude iudicanda,l.13.q. 4.numero 27
persona noua in mandato non subintelligitur,li.9.q.17.n.8
persona tum habet vim duarum personarum quoties ei plura iura competunt,li.12.q.10.n.10.n.15
persona uulgaris quæ.li.5.q.6.nu.142
personates est præeminentia in Eccl.l.2.q.1.n.91
personatus potest renunciari,li.2.q.1.nu.90
personatum habens si consequatur curatum personatum resignare nequit,l.3.q.1.nu.108
personatum habens priora renunciare non potest si habet secundum,li.3.q.1.n.103
pestis est iusta causa non publicandi,li.11.q.13.num.60.& quæ pestis,num.71
pestis est iustissima causa absentiæ,l.q.q.3.nu.251
pestis excusat ab appellationes,l.11.q.13.nu.73
pestis excusat à mora,li.11.q.13.n.72.& n.64
pestis excusat à contumacia,li.11.q.13.n.68
pestis æquiparatur bello,li.11.q.13.nu.67
pestis impedit satalium,li.11.q.13.n.70
pestis impedit præscriptionem,li.11.q.13.nu.66
peste infectus uidetur constitutus in articulo mortis,lib. 12.q. 6.num.13
pestis probat causam restitutionis in integrum,l.11.q.13.n.60
pestis reputatur inter fortuitos casus,l.11.q.13.n.63
pestilentia omnes alios morbos superat,l.12.q.6.n.14
petrus fuit par Apostolis,li.5.q.4.n.4
petrus fuit constitutus Episcopus vniuersalis Ecclesi.lib.11.q. 13.nu.132
petro Apostolo quæ potestas fuit data,li.11.q.13.n.131
petrus paulus Cardinalis parisius legit Romæ,patauii , & Bononię,li.1.q.2.n.28
pignorari non potest res litigiosa,li.2.q.3.n.6

pius

pius IIII.reuocauit priuilegium conclauistis,l.7.q.7.n.2
pij V.Constitutio.vide verbo Constitutio.
Plebania est officium Ecclesiasticum,li.2.q.1.nu.95
Plebania potest renunciari,li.2.q.1.n.94
Podagra non cogit renunciare,li.5.q.3.nu.41
Podagra non præbet impedimentum perpetuum,lib.5.q.3:nu mero 43
Podagrosus tenetur ad munera patrimonialia,li.5.q.3.n.42
Podagra impedit officium membrorum,li.5.q.3.n.30
Pontifex concedit beneficia,l.1.q.42.nu. 36
Pontifices maximi ob quam causam renunciarunt,lib.5. qu.1. num.16
Pontifices Romani concesserunt Episcopis facultatem conferendi,li.1.q.10.nu.49
Pontificalia non possunt extra diœcesim exerceri nisi accesserit consensus ordinarij,li.1.q.17.n.17
Populus frequens quando interueniat Ecclesiæ,li.11. q. 6. numero 14
Populo interest agnoscere suum Pastorem,li.11.q.1.n.21
Populus non debet deserere patriam ob persecutionem, lib.5. q.3.num.141
Portiones possunt renunciari,li.2.q.1.nu.115
Portiones veniunt appellatione beneficiorum,li.2.q.1.n. 116
Porrectio supplicationis non perficit gratiam,li.6.q.2.n. 154
Possessio acquiritur ex unica collatione sortita effectum,li.7.q. 23.num.41
Possessio acquiritur ex inuestitura facta à persona,li.7.q.1. nu mero 103
possessio ad alium non transit,nisi fuit apprehensa,lib.10.qu. 6.num.6
Possessio amittitur per spontaneam renunciationem,lib.1.q.5. num.27
Possessio annalis ad multa prodest,li.11.q.6.nu.91
Possessio apprehensa propria auctoritate est nulla,lib. 10. q.6. num.28
Possessio apprehensa vigore gratiæ nullę,est nulla,& iterum debet capi,l.10.q.6.num.44
Possessio aufertur ab statuto,absque citatione,li.1.q. 7.n.3
Possessio auctoris,præsumitur continuata,li.10.q.4.n.4
Possessionem benef.absque litteris capiés est intrusus, & perpetuo inhabilis,li.10.q.6.n.17
Possessio benef.potest capi per se,& per procuratorem, lib.10 q.6.num.9
Possessione benef.debet seruari statutum rationabile loci, lib 10.q.6.num.43
Possessio beneficij potest capi nomine Cameræ cum breui.l.10. q.6.num.29
Possessione benef.capta censetur apprehensa omnium rerum, li.10.q.6.nu.53
Possessio beneficij capienda est,cum executore,lib.10.q.6.n.31
Possessio benef.non transfertur per collationem,l.10.q.6.n.4
Possessio benef.resignati an in Regno Neapolitano debeat dari à Nuncio,li.10.q.6.n.35.& 38
Possessio benef.renunciati coram Ordinario intra quantum tẽpus debeat capi,li.11.q.2.nu.11
Possessio bonorum Prælatorum continuatur in Ecclesia,li.14. q.7.num.50
Possessio canonicatus debet capi capitulariter,li.6.q.5.n.32.& li.10.q.6.nu.42
Possessio capi non potest ex sola supplicatione,lib.8.quæst.7.nu mero 105
Possessionem capiẽs ex sola supplicatione ad illud inhabile redditur,li.10.q.1.nu.2.1
Possessionem capiens ex sola supplicatione dicitur intrusus,li. 10.q.1.n.20.& q.6.nu.30
Possessionem capiens ex sola supplicatione subrogatus attentat,l.2.q.3.n.85
Possessionem capiendi diligentia quid prosit,l.11.q.6.n.79
Possessio capta vigore subrogationis inualida est attentata,li. 2.q.3.num.94
Possessionem capiens propria auctoritate,dicitur violentus possessor,l.10.q.6.n.29
Possessionem capiens lite pendente non attẽtat si princeps sensit extare litem,li.2 q.3.nu.24
Possessionem capiens de beneficio post cessionem super quo litigabatur non attentat,li.2.q.3.n.14
Possessione capta per resignatarium Ius ei plene acquiritur,li. 1.q.7.num.11
Possessio capta lite pendente est attenta,li.2.q.3.n.26
Possessionis continuatio præsumitur si allegetur pro eo qui possidet,li.3.q.6.nu.66.& 76
Possessionis continuatio æquipollet publicationi,li. 11.q.6.n. 77.contra nu.90
Possessionis cõtinuatio consistit in perceptione fructuum,l.6. q.1.num.18
Possessio corroborat titulum,l.7.q.1.nu.101
Possessionem cui competit ordinarius dare debet,li.2. q.2.numero 99
Possessio capienda de manu nuncij in Regno Neapolitano,li. 10.q.6.num.34
Possessionis certitudo vt habeatur interest,li.3.q.5.n.19
Possessio ciuilis & naturalis amittitur per renunciationem simplicem,li.1.q.3.nu.7
Possessio colorata probatur per traditionem clauium, lib. 13. q.5.num.104
Possessionis coloratus titulus sufficit in restitutione benef. lib. 13.q.5.nu.102
Possessionem coloratam alterius non est necesse exprimere in collatione Ordinarij,l 8.q.9.n.69
Possessio X.ann.an dicatur diuturna ad effectum restitutionis, li.13.q.5.nu.111
Possessio decennalis non suffragatur non publicanti,lib. 11,q. 6.num.112
Possessio de qua in allegatione Lapi per quem probanda sit,li. 11.q.6 num.104
Possessio & titulus non dicuntur dimissi conditione nõ adimpleta,li.1.q.14.num.10
Possessio & titulus beneficij amittitur admissa renunciatione, lib.1.q.6.num.11
Possessio etiam momentanea attentat,li.2.q.3.nu.27
Possessio ex sola supplicatione alias capi poterat,lib.10.q.1.nu mero 22
Possessio est pœnes resignantem in renunciatione conditionali donec acquiratur resignatario,lib.1.quæst.4.nume. 73.& q.5.num.38
Possessio est facti,li.10.q.6.nu.5
Possessio & publicatio benef.resignati debet fieri intra tẽpus statutum,li.10.q.6.nu.72
Possessio facilius quam proprietas perditur,li.7.q.1.n.39
Possessio facilius amittitur quam titulus,li.1.q.5.n.18
Possessio hodie transfertur per alios quam Archidiaconum,li. 8.q.9.nu.58
possessio infert ad præsumptionem tituli,li.13.q.5.n. 98
Pœna ipso iure non inducitur nisi exprimatur,li.6.q.2. n.63
Possessio litigiosa non potest cedi,li.2.q.3.n.54
Possessionem liberam non habens non tenetur ad decimas parales,li.6.q.2.num.147
Possessionem lite pendente capere potest subrogatus gratiose ante litem,li.2.q.3.nu.30
Possessio longa infert ad Canonicum ingressum,lib.13. qu.5. nume.109
Possessio longissima non prodest ei qui non emisit professiõe fidei,li.8.q.9.nu.123
Possessio longissimà quoad fructus,non excusat, non emittentem professionem fidei,li.10.q.9.num.7
Possessio naturalis per quot tempus acquiratur a resignante,l. 13.q.5.num.158
Possessio naturalis retinetur ex reseruatione vsusfructus, li.1. q.3.nu.74
Possessio naturalis retinetur incumbendo ei post cessionem.li. 1.q.5.num.29
Possessio noua præsumitur clandestina per probationem possessionis antiquioris,lib.13.q.5.nu.93
Possessio notorie iniusta prædecessoris,non nocet,lib.10.q.4. numero 16
Possessio non amittitur per renunciationem nullam, lib.1.q.5. num.41
Possessio non transit in quempiam ipso iure,li.3.q.5.n.54

Possessio non potest capi a resignatario sine auctoritate superioris,l.1.q.5.n.30.& l.8.q.9.n.55
Possessio non habet quid spiritualitatis,li.7.q.1.n.46
Possessio nunquam tradi debet non vocato possessore, lib.11. q.10.num.15
Possessionem non amittis ipso iure sicuti dominium priuatus ipso iure,li.11.q.10.nu.11
Possessio non amittitur si renunciatio non est spontanea, li.1. q.13.num.42
Possessio non potest capi sine litteris,l.2.q.26.n.5
Possessio non transit ipso iure in ecclesiam sicut dominium, l. 11.q.10.num.12
Possessio occupata non potest propria auctoritate apprehẽdi, lib.1.q.14.num.16
Possessio perditur ex inutili contractu,li.7.q.1.n.41
Possessio probatur per ea,quę spectant ad solum dominum,li. 10.q.6.num.52
Possessio probatur per lignorum incisionem,l.10.q.6.n.50
Possessio probatur per traditionem clauium vel annuli, li.10. q.6.num.49
possessionis petitio non suffragatur resignatario non publicanti,li.11.q.6.num.74
Possessio potest capi absque quo verificentur narrata,li. 10.q. 3.num.53
Possessio potest apprehendi propria auctoritate cum locus est regressui,li.6.q.3.num.11
Possessio potest capi per consanguineos,l.10.q.6.n.12
Possessio potest capi lite pendente quoties cessio fuit facta ante litem,li.2.q.3.nu.25.&.28
Possessio propria auctoritate capienda cessat cum lis est super beneficio,lib.6,q.5.nu.33
Possessio pacifica quæ dicatur,l.3.q.1.n.130.li.11.q.3.nu.34.& li.1.q.1.num.21
Possessio pacifica facit præsumere pro titulo,li.10.q.4.n.18
Possessio quasi sufficit quando agitur de spolio possessionis,li. 13.q.5.nu.122
Possessione quis inauditus deijci non potest,li.11.q. 10.n.10
Possessio rei legati non transit legatario sicut dominium li.11. q.10.num.14
Possessio rei spiritualis non potest stare sine titulo,libr.1. qu.5. num.17
Possessionis traditio de iure spectat ad Arch.l.10.q.6.n.32
Possessionis traditio,hodie fit per episcopos Vicarios, & alios ordinarios.li.10.q.6.n.33
Possessio transfertur minime per collationem,li.8.q.9.n.56
Possessio triennalis non suffragatur non publicanti,li. 11.q.6. num.92
Possessio triennalis non prodest ei qui non emittit professiõe fidei,li.8.q.9.num.122
Possessio triennalis de qua in allegatione lapi debet esse pacifica,li.11.q.6.nu.103
possessio vt continuetur potest fieri decreto iudicis,lib. 2.q.3. num.69
Possessionem,vigore supplicationis,absque litteris, antea permissa,hodie secus,li.10.q.6.nu.16
Possessio vt probetur non requiruntur litteræ,li.13.q. 5. n.105
Possessor beneficij titulum probare non tenetur,lib.11.qu. 14. num.34
Possessor pacificus qui dicatur ad effectum regulæ de annali,l. 3.q.æ.num.29
possessor pacificus,qui dicatur,li.10.q.4.n.12
possessor præsumitur dominus,lib.10.q.8.num.49.& lib. 11.q. 1.num.25
Possessor benef.qua ratione vocandus est,l.11.q.10.n.16
Possessor tenetur ostendere titulum superiore inquirẽte,li.11. q.14.num.35
Possidens beneficium vnitum triennio non iuuatur regula de triennali,li.1.q.15.nu.25
Positiuum resolnitur in comparatiuum,l.13.q.1.n.55
Postulatione Papæ præsentata non potest ab ea recedi,lib.3.q. 18.num 50
Potestas ligandi,& absoluendi idem est,l.7.q.10.n.8
Potestas quæ fuit data Petro Apostolo,li.11.q.13.n.131
Potestas,& facultas videtur dari cumulatiue,l.1.q.10.n.57
Potestas generalis restringitur ad causam præcedentem, lib.9. q.17.num.93
Potestas donandi non censetur data etiam ex datione totalis potestatis,li.9.q.7.num.29
Præcedentia influunt in seq.li.11.q.13.n.49
Præceptum Regis inducit iustum metum,l.13.q.1.n.184.& n. 187.& ex eo annullatur resignatio,n.183
Præceptum ducis inducit iustum metum,li.13.q.1.n.185
Preces non inducunt simoniam,li.14.q.7.n.12
Preces superiorum sunt mandata,l.13.q.1.n.178
Preces soliti sæuire contra non obedientes inducunt iustũ metum,l.13.q.1.nu.180
Preces Episcopi non inducunt metum,l.13.q.1.n.177
Præceptoriæ an sint ad nutum amouibiles,l.2.q.4.n.11
Præceptoriæ comprehenduntur sub beneficio,l.2.q.14.n.10.& veniunt appellatione illius,li.12.q.3.n.8
Præceptoriæ possunt resignari,l.2.q.14.nu.9
Præceptoria commendata ad tempus non potest resignari,lib. 3.q.2.num.23
Præscribens decimas non potest exigere noualia,l.7.q.10.n.16
Præscriptionis exceptio competens debitori competit fideiussori,li.3.q.6.num.64
Præscribens ius succedendi vacante sede episcopali non succedit sede quasi vacante,l.7.q.10.nu.17
Præscribens institutionem non præscribit destitutionem,l.7.q. 10.num.10
Præscribens institutionem non potest conferre iure deuoluto, lib.7.q.10.num.15
Præscriptio non potest currere sede vacante,l.7.q.23.n. 45
Præscriptio non currit impedito,l.11 q.13.nu.11
Præscriptum quantum possessum,li.7.q.10.nu.12
Præscriptio statutaria currit aduersus minorem, lib.11. quæst. 4.num.46
Præscripta visitatione non videtur præscripta procuratio, li.7. q.10.num.12
Præscripta visitatione non censetur præscripta correctio ad iurisdictionem,li.7.q.10.nu.14
Præscriptio virtus extenditur ad annexa,li.3.q.9.n.63
Prædo in profanis restituendus,li.13.q.5.n.95
Prædo in spiritualibus non restituitur,l.13.q.5.n.166
Prælati conferentes beneficia indignis peccant,l.8.q.9.n.39
Prælatus debet conferre dignioribus,l.4.q.11.n.36
Prælatus debet appetere æternam salutem,l.5.q.3.n.154
Prælatorum factum trahitur in exemplum,l.5.q.3.n.156
Prælatus fit ex sola pronunciatione Papę,l.1.q.12.n.34
Prælatus heri,hodie etiam præsumitur,l.13.q.5.n.110
Prælati inferentes metum vt clerici renuncient beneficia suspẽduntur,li.13.q.1.nu.15
Prælatus infirmus irreuocabiliter non potest cogi cedere, li.3. q.18.num.46
Prælatis imputantur subditorum errata,l.5.q.3.n.159
Prælatus in casibus in quibus potest priuari potest etiam cogi renunciare,l.3.q.18.num.30
Prælatus malus non est ferendus,l.1.q.10.nu.37
Prælati non sunt domini sed dispensatores,l.4.q.11.n. 38
Prælatus non conuenitur post prælationem de eo quod fecit ante,li.3.q.18.nu.103
Prælati plus peccant exemplo quam culpa,l.5.q 3.n. 158
Prælati positi sunt tanquam signum ad sagittam,l. 5.3.n. 157
Prælatus renunciare non videtur prælaturæ per absolutionem subditorum ab obedientia,l.8.q.1.nu.22
Præparatoria inferunt ad præparatum,lib.7.quæst.24.nu.55.& num.58
Præpositi veniunt appellatione prælatorum,li.3.q.6.n.12
Præpositus non potest recipere renunciationem,li.7.q. 16.n.1
Præpositura potest renunciari,l.2.q.1.n.97
Presbyteri quæ debeant scire,l.4.q.11,n.28
Presbyteri Cardinales,quot,li.7.q.12,nu.3
Præsens in Curia,an possit constituere procuratorem ad renũciandum in eadem Curia,li.9.q.12.n.1.& quid ad præstandum consensum,l.8.q.8.n.n.23
Præsens in Curia potest constituere procuratorem ad renunciandum in partib.l.9.q.12.n.9
Præsentatus ab eo q. est in quasi possessione pferẽt.l. 7.q.29. n.8

Præsentatus ad beneficium potest renunciare simpliciter,l.2.q. 23.num.10
Præsentatus ante institutionem potest renunciare in manibus patroni,li.7.q.1.nu.94.& l.2.q.23.n.11
Præsentatus ante institutionem non tenetur ad horas canoni cas,l.13.q.2.nu.34
Præsentatus nemo potest admittere nisi præuio examine per Episcopum facto,li.3.q.11.n.10
Præsentatus tenetur probare se infra legitimum tempus fuisse præsentatum.li.10.q.8.n.67
Præsentatio est antecedens ad institutionem,l.12.q.3.n.24
Præsentatio est annexa spiritualitati,l.14.q.7.n.30
Præsentatio de proxime clericando non est nulla,libro 4.quæs. 2.num.6
Præsentatio facta ab excommunicato non tenet,lib.11.quæsti. 1.num.18
Præsentatio probatur per litteras Episcopi,l.8.q.11.n.39
Præstimonium quid sit remissiue,l.10.q.2.n.77
Præstimonia quæ dantur in titulum sunt beneficia ecclesiastica,l.2.q.1.n.124.& l.3.q.1.n.140.& n.129
Præstimonia quæ dantur laicis non veniñt appellatione beneficij,l.2.q.1.nu.125
Præstimonium primum non vacat per adeptionem secundi,l. 3.q.1.num.136
Præstimonium potest renunciari,li.2.q.1.nu.123
Præsumitur acceptata resignatio per renunciationem eiusdem beneficij,lib.10.q.8.nu.63
Præsumptio cessat cum constat de veritate,l.13.q.5.n.29
Præsumitur error potius quam renunciatio,l.8.q.1.n.11
Præsumptio est iuris probatio liquidissima,li.11.q.14.u.15
Præsumptio fortior tollit minus fortem,l.13.q.5.n.24
Præsumitur factum de iure faciendum,li.10.q.8.n.70
Præsumptiuum negotium residet in arbitrio iudicis,li.13.qu. 1.num.104
Præsumptio iuris non admittit probationem,l.13.q.5.n.3
Præsumptio instrumenti an tollat præsumptionem legis, li.13. q.5.num.55
Præsumitur mortem præcessisse collationem cum eadem die intercesserint,li.4.q.2.n.37
Præsumitur nemo iactare suum,li.13.q.5.n.42
Præsumptiones probant simoniam,l.14.q.8.nu.1
Præsumitur præcessisse quod debebat,l.4.q.2.n.36
Præsumptio pro validitate actus,l.10.q.5.n.8
Præsumptio pro validitate actus præualet alijs,l.11.q.14.n.11. 12.& n.23.& l.8.q.8.n.57.& l.4.q.2.n.40
Præsumitur pro ordinario,li.11.q.14.n.29
Præsumptio pro officialibus,l.9.q.22.n.9
Præsumitur pro Notarijs,li.8.q.8.n.84
Præsumitur pro mandato eius,qui soluit pensionem,lib.10.q. 8.num.56
Præsumptio pro non donatione,l.9.q.19.n.4
Præsumptio pro litteris superioris,l.8.q.11.n.15
Præsumptio releuat ab onere probandi,l.11.q.14.n.16
Præsumptiones sufficiunt in his quæ sunt difficilis probationis,l.14.q.8.nu.11
Præsumitur talis,qualis patria,l.5.q.3.n.146
Peruentionis locus inter Papam,& ordinarios,lib.1. quæstio. 10.num.54
Primas potest renunciare,lib.2.q.1.nume.44.& libro 1.qu.10. num.11
Primas tenetur residere,lib.2.q.1.n.45.limita,vt l.1. quæstion. 10.num.11
Primum beneficium vacat per adeptionem secundi,lib.7.q.3. num.3
Primo geniturę renunciatio reuocari non potest,lib.1.quæst. num.9
Primogenitus renuncians ius primogenitura tertio genito,nõ præiudicat secundo,lib.7.q.1.nu.17
Prima tonsura est ordo,li.4.q.2.n.56
Prima tonsura data a non suo Episcopo imprimit characterem,lib.4.q.2.nu.57
Prima tonsura datur habenti septem annos,li.4.q.9.n.9
Primam tonsuram suscipiens a non suo Episcopo non potest consequi beneficium sibi resignatum cum clausula quã primum, &c. lib.4.q.2. num.58
Principia quæ sunt generandi,sunt etiam principia dissoluendi,l.13.q.1.num.133
Principale quod est attenditur,l.12.q.2.nu.25
Principalis,non potest ratificare renunciationem nullam factã a procuratore excedente fines mandati.l.9.q.17.n.66
Princeps attestans de priuatione, an credendum,lib.8.q.11.numero 17
Princeps contractum ab eo factum reuocare non potest, li.3. 1.num.19
Princeps debet viuere secundum leges,li.3.q.1.n.16
Principis donatio ligat successorem,l.10.q.1.n.40
Princeps dicitur loqui per os Dei,li.5.q.1.n.12
Principum dicta non recognoscẽtium superiorem plene probant,li.8.q.11.n.8
Princeps ex causa dispensat super ius naturale,lib.3. quæst.18. num.128
Principi magis creditur quam Notario,lib.8.q.10.n. 10
Princeps non potest tollere ius naturale,li.3.q.18n. 127
Princeps præsumitur qualis de iure,l.5 q.1.nu. 11
Principi non creditur de facto alieno,li.8.q.11.n.14
Princeps reuocat ea quę promisit ante eius electionem, libr.3. 18.num.102
Princeps solet importunitatem repellere,l.3.q.6.n.4
Princeps tenetur seruare pacta licita,& honesta,lib.3.q.18.numero 125
Prior equiparatur Abbati,li.3.q.1.nu.101.
Prior collegiatæ dicitur habere beneficium,li.2.q.1.n.81
Prior non potest recipere renunciationem,l.7.q.16.n.2
Prior non potest ab Abbate remoueri,li.11.q.3.n.103
Prior religionis solus administrat,li.11.q.3.n,113
Prior regularis non potest renunciare,li.3.q.1.n.100
Prioratus duo sunt incompatibiles,li.5.q.6.n.112
Prioratus est principalis prælatura in ecclesia regulari, lib.3. q.1.num.102
Prioratus est beneficium,l.2.q.1.nu.76
Prioratus est principalis dignitas,l.2.q.1.n.77
Prioratus potest renunciari,li.2.q.1.nu.75.& q.11.n.6
Priuatus an recuperet locum suum si restituatur,lib.6. q.5.numero 37
Priuatus beneficiis si restituitur non recuperat ea quæ sunt collata,l.3.q.7.nu.42
Priuatio beneficij per contractum matrimonij fit ipso iure.li. 1.q.1.num.13
Priuatus beneficijs non videtur, condemnatus de homicidio si in sententia nihil dicatur,li.3.q.16.num.31
Priuatus beneficijs ipso iure non potest resignare,li.3.q.1.n.21. & n.151.& q.16.nu.33
Priuatio beneficij non fit nisi expresse dicatur,li.3.q.16.n.30
Priuatio beneficii reuocat procuratorem datum ad illud resignand.li.9.q.32.num.1
Priuatio fit citata parte,li.8.q.11.n.18
Priuandus facit fructus suos,li.3.q.16.nu.7
Priuatio feudi intelligitur Domino volente,l.6.q.5.n.25
Priuatio hominis æquipollet priuatione iuris,li.6.q.3.nu.16
Priuationem ipso iure nullum crimen inducit,lib.7.q.2. n.9
Priuatus ipso iure quamuis amittat dominium ipso iure non tamen possessio est amissa ipso iure,l.11.q.10.n.11
Priuatus ipso iure non potest possidere,li.13.q.5.n.139
Priuatus ipso iure non est restituendus,l.13.q.5.n.138
Priuati ipso iure non possunt resignare etiam ante declaratio nem,l.3.q.1.nu.38
Priuatio maior causatur ex resignatione quam ex sentẽtia priuationis,l.1.q.4.n.9.& q.5.nu.3
Priuationis mẽtio est facienda in renunciatione quę fit per priuationem,l.3.q.16.nur23
Priuatio in dubio per sententiam,li.14.q.2.n.4
Priuandi ius vassallum non transit ad hæredem domini, lib.3. q.3.num.13
Priuatio non fit nisi ex magno crimine,l.1.q.15.n.30.& l.5.q.6. nu.58.& l.3.q.16.n.2
Priuatio non irrogatur ipso iure,l.3.q.16.n.3
Priuare non potest habens ius instituendi ex priuilegio,lib.7.q. 10.num.22

Priuatus non potest agere petitorio pro beneficio quod amisit,li.3.q.1.nu.59
Priuatio præsupponit habitum,li.1.q.1.n.55.& q.15.n.4.& l.8. q.7.n.54.& l.10.q.8.n.15.l.13.q.5.nu.89
Priuatus potest administrare ante declarationem,lib.7.quæsti. 1.num.31
Priuatus quo ad illud beneficium dicitur mortuus,lib.9.q.32. numero 2
Priuatus resignans reseruata pensione pensio est nulla, lib. 3.q. 2.num.24
Priuati tenentur in foro conscientię dimittere beneficia,lib.3. q.1.num.58
Priuilegium conferendi vacantia percessum non comprehendit resignationem in fauorem,l.2.q.19.nu.8
Priuilegium conferendi in vrbe per cessum, vel decessum interpetratur in cessione simplici,l.1.q.4.n.35
Priuilegium damnosum reducitur ad debitum statum,lib.6.q. 1.num.57
Priuilegium in præiudicium concedentis latissime interpretatur,li.7.q.10.num.28
Priuilegium Principis latissime interpretatur in præiudicium, sui,li.7.q.27.num.1
Priuilegium stricte interpretatur,lib.6.q.5.num.27.& lib. 7.q. 10.num.24
Priuilegium loquens de beneficijs vacantibus,non habet locũ in his quæ vacant per resignationem in fauorem, lib.10.q. 7.num.18.& 23
Priuilegio renunciatur tacite,& expresse,li.1.q.1.n.4
Priuilegio renuncians non censetur renunciare iuri communi,lib.8.q.1.num.16
Probandi onus resignantem esse mortuum infra 20.dies dicẽti incumbit,li.12.q.7.nu.1
Probatio a communiter accidentibus est præsumptiua, lib.11. q.14.num.65
Probatio an admittatur contra allegationem lapi,libr. 10.qu. 4.num.9
Probatio contra triennalem admittitur.li.10.q.4.n.27
Probationes clarissimæ in criminalibus,l.14.q.8.n.7
Probationes clarissimæ requiruntur in materia obiectiui,l. 12. 9.7.num.11
Probare debet qui opponit,li.6.q.5.n.60
Probare debet quis id supra quod se fundat,li.3.q.7.nu. 35.& li.10.q.5.num 1
Probatio de publica voce,& fama est semiplena,lib.8.q. 8. numero 77
Probatio debet esse plena,li.8.q.8.n.78
Probationes duæ semiplenæ faciunt plenam,l.10.q.2.n.54
Probationes extraiudiciales probant stilum,l 3.q.6.n. 31
Probatio factorum dubia,li.10.q.8.n.45
Probatio incerta quoties dicitur ex causis certis,lib.11. quęst. 7.num.7
Probatio in contrarium non admittitur contra allegationem lapi,li.11.q.6.num.102
Probatio minus legitima non prodest,li.11.q.7.n.9
Probans minus sufficienter non dicitur probare,lib. 8.quæst.8. num,36
Probatio mortis in casu reg.de infirmis debet esse plena,li. 12. q.7.num.8
Probatio non publicationis,est difficilis,l.11.q.14.n.51
Probatur non publicatio ex relaxatione litterarum,lib.11.qu. 14.num.56
Probatio non admittitur contra assertionem Papæ,lib.8. quæ. 11.num.5
Probatio non admittitur contra præsumptiones iuris, lib.13. q.5.num.3
Probatio nulla maior quam oris confessio,l.11.q.14.n.71
Probatio oriens ex correspectiuitate præsumptiua,lib. 14 q.9. num.19
Probatio orta ex communi errore est præsumptiua,lib. 4. q. 2. numero 24
Probatio per confessionem partis superat omnes alias probationes,l.11.q.14.nu72
Probatio per scripturas,& testes parificatur.li.8.q.2.n.6
Probatio quia sum vicinus est præsumptiua,l.11.q.14.n. 66
Probare quisque tenetur quod est fundamentum suę intentionis,li.11.q.14.nu.10
Probatio quod centum remanent pro rectore debet esse concludens,li.6.q.2.num.25
Probatio quoties requiritur pro forma notorium non releuat, li.11.q.6.nu.83
Probare tenetur id dicens talem esse mortuum tali die, lib.12. q.7.num.7
Probatio triennalis requiritur pro alleg.lap.l.10.q.4.n.10
Probatio triennalis,an habeat locum in petitorio,lib. 10. q.4. num.13
Probatio triennalis,an habeat locum, vbi impugnatur titulus auctoris,lib.10.q.4.nu.14
Probatio vera præfertur præsumptiuæ,li.4.q.2.n.25
Processus fit in creatione Episcopi,l.8.q.5.nu.1
Processus nullus non interrumpit præscriptionem,lib.2.qu.3. num.48
Processus promouendorum a quibus fiat coram quo, lib.8.q. 5.num.13
Procurans beneficium pro indigno peccat,li.4.q.11.n.37
Procurator ad cassandum pẽsionem,alia reseruata,cassatio est nulla non sequuta reseruatione,li.9.q.17.n.140
Procurator ad consentiendum pensioni, non potest consentire translationi eiusdem,li.9.q.23.n.10
Procurator ad exigendum non nouat,l.9.q.17.n.10
Procurator ad litem reuocatur cum intimatione facta aduersario,l.1.q.5.nu.54
Procurator ad pensionem reseruandam,non potest fructus reseruare,li.9.q.17.nu.40
Procurator ad permutandum,cum iuramento,de non reuocãdo,non potest reuocari,l.9.q.31.n.9
Procurator ad præsentandum potest reuocari,l.9.q.31.n.23
Procuratores ad resignandum omnes possunt constitui, libr.9. q.3.num.1
Procurator ad resignandum debet constitui sponte,& libere,l. 9.q.7.num.41
Procurator ad resignandum debet esse specialis,li.8.q.8.n.21
Procurator ad resignand.an possit constitui a presente in Curia,li.9.q.12.num.1
Procurator aliquando constituitur ad renunciandum reservatis fructibus,li.9.q.17.nu.18
Procurator ad renunciandum,reseruatis fructibus non potest renunciare reseruata pensione,& ita econtra,li.9.q.17.numero 139
Procurator ad resignandum aliquando constituitur,reseruata pensione,l.9.q.17.n.47
Procuratorem ad resignandum simpliciter constituere aliud est,& aliud causa permutationis,li 9.q.31.n.10
Procurator ad resignandum,modo & forma,bene visis,non potest consentire pensioni,cum trasslatione & reseruatione regressus,li.9.q.17.nu.51
Procuratores ad resignandum, duplici modo constituuntur, lib.9.q.6.nu.1
Procurator ad resignandum libere,potest reservare pensionẽ, lib.9.q.17.nu.147
Procurator ad resignandum,morte reuocatur,li.9.q.29. n.1
Procurator ad resignandum,an censeatur reuocatus si principalis effectus fuerit furiosus,li.9.q.29.n.7
Procurator ad resignandum reuocatur per intimationem in Camera vel Cancellaria,li.8.q.8.nu.13
Procurator ad solutionem non potest quietare,li.9.q. 17. n.12
Procurator ad publicandum debet habere speciale mandatũ, li.11.q.6.num.125
Procurator an possit per literas constitui,l.9.q.6,n.3
Procurator a quo debeat recipere mandatum ad resignare,li. 9.q.8.num.13
Procurator an possit resignare,post confectum mandatum antequam illud habuerit,li.9.q.8.nu.1.& 6
Procurator constituitur per instrumentum,li.9.q.6.n. 2
Procurator cum libera æquiparatur procuratori in specie,l.9. q.7.n.26.& q.17.num.31
Procurator cum libera non potest donare,li.9.q.7.nu. 28.& q. 17.num.43
Procurator constitutus ad consentiendum supplicationi datæ non

non poteſt conſentire poſt obitum,l.12.q.5.n.41
Procurator conſtitutus ad reſignandum in fauorem Petri recipiens mandatum a dicto Petro,tenetur ad inſtantiã eiuſdem illud exhibere,li.9.q.18.nu.3
Procurator cõſtitutus ad renunciandum in fauorem N. debet renunciare,in fauorem illius alias &c.li.9.q.17.nu.16
Procurator conſtitutus ad renunciandum,modo & forma,bene viſis,non poteſt reſeruare penſionem in fauorem tertij. lib.9.q.17.nu.82
Procurator conſtituitur ad renunciandum, forma & modo bene viſis procuratori,& quid poſſit facere tunc,lib.9. qu.17 num.78
Procurator conſtitutus ad conſentiendum penſioni in euentũ ceſſionis poteſt conſentire etiam ante, ſub conditione tamen,lib.9.q.23.num.9
Procurator conſtituitur etiam a reſignatario ad conſentiendũ penſioni,& reſeruationi fructuum,l.9.q.23.n.8
Procurator conſtitutus,ad renunciandum,coram Papa,nõpoteſt renunciare coram ordinario,l.9.q 17.n.136
Procurator conſtitutus ad renunciandum reſeruata penſione, cum facultate transferendi,an ſi præſtitit conſenſum abſq; dicta facultate,cũ Datarius ceſſauerit illam à ſupplicatione nulliter egerit,l.9.q.17.n.141
Procurator conſentiendo in fauorem,non nominati in mandato,dicitur illum excedere,l.9.q.17.n.82
Procurator conſtitutus a patrono,non poteſt ipſum patronũ præſentare,li.9.q.17.nu.113
Procurator conſtitutus ad renunciandum corã ordinario non poteſt renunciare coram Papa,li.9.q.17.n.137
Procurator conſtitutus ad renunciandum beneficium ſup quo ipſe habebat regreſſum,renuncians ſibi,non præiudicat,li. 9.q.20.num.1
Procurator conſtitutus ad mutuum an poſſit confiteri,lib.9.q. 17.num.13
Procuratore conſtituto ad adeundam hæreditatem cenſetur adita hæreditas,li.9.q.15.nu.2
Procurator conſtitutus metu poteſt clam reuocari,lib.13.q.1. num.49
Procurator cenſetur reuocatus,per mortem, abſque alia intimatione,li.9.q.25.nu.42
Procurator certioratus a domino,vt nihil faciat,vſq; ad nouas litteras,non poteſt interim reſignare,li.9.q.28.n.1
Procurator conſtitutus ad renunciandum,in manibus ordinarij poteſt reuocari,li 9.q.27.nu.19
Procurator conſtitutus ad reſignandum per priuationem reuocatur,l.9.q.32.nu.1
Procurator conſtitutus ad lites ceſſione reuocatur,li. 1.quæſt. 5.num.42
Procurator conſtitutus ad reſignandum, cum iuramento, de non reuocando poteſt nihilominus reuocari,li.9.q.31.n.1. & 16.ac 18.& l.1.q.12.n.14
Procurator conſtitutus,cum iuramento ad extinguendum regreſſum poteſt reuocari,l.9.q.31.n.20
Procurator cum iuramento de non reuocãdo, in qualibet materia,poteſt reuocari l.9.q.31.nu.2
Procurator cenſetur reuocatus ſi fuit præſens in inſtrumento reuocationis ac teſtis,li.9.q.27.n.16
Procuratorem conſtituens ad renunciandum non poteſt pmutare niſi reuocauerit alium procuratorem,l.9.q.25.n.55
Procurator datur ad declarandam voluntatem conſtituentis, lib.9.q.6.num.5
Procuratores duo conſtituti cum libera non cenſentur conſtituti inſolidum,li.9.q.3.num.24
Procurator debet eſſe certus,lib.8.q.9.num.21.& lib.9. queſt. 8.num.10
Procurator debet ſeruare fines mandati,lib.9.q.8.nu.11.& formam,li.1.q.3.num.69
Procurator datus ad reſignandum,an poſſit dare conſensum, li.9.q.18.nũm.5
Procurator datus ad reſignandum poteſt reuocari,lib. 9.q.25. num.1
Procurator datus ad reſignandum reuocatur tranſlatione,li. 9.q.32.num.5
Procurator datus ad reſignandum non poteſt reuocari, poſt præſtitum conſenſum in Camera,vel Cancellaria, lib.9.q. 25.num.4
Procurator datus ad reſignandum, reuocatur conſtituendo alium,li.9.q.25.n.5
Procurator datus ad concordandum poteſt renunciare,habita recompenſa,li.9.q.19.nu.8
Procurator datus ad reſignandum,an cenſeatur reuocatus,per intimationem reuocationis,factam reſignatario,li 9.q.27. nu.1.& 6 & 10
Procurator datus ad concordandum de beneficio cum quibuſcumque conditionibus non poteſt renunciare,lib.9. quæſt. 19.num.1
Procuratoribus duobus conſtitutis inſolidum ad renunciandum,quiſque eorum poteſt renunciare,li.9.q.3.num.22
Procurator datus ad inchoandum non poteſt perficere, lib.9. q.17.num.11
Procurator datus ad permutandum beneficium poteſt permutare ante notitiam reuocationis,l.9.q 25.n.27
Procurator datus ad emendum pro decem, viginti expendere non poteſt,li.9.q.17.num.14
Procuratorem eſſe reuocatum,ſufficit abſque intimatione quoties fuit conſtitutus per metum,l.9.q.25.n.34
Procurator faciens contigua & vicina, non dicitur excedere frues mandati,li.9.q.17.nu.33
Procuratio facta nomine alicuius poteſt ratificari,lib.9.qu.17. num.65
Procuratoris geſta an valeant ſi ignoret ſe eſſe procuratorẽ, lib.9.q.8.nu.4.& 8
Procurator generalis cum libera,& amplisſima poteſtate non poteſt reſignare,li.9.q.7.nu.27
Procurator habens duo mandata,ſi ſe reſtringat ad inſufficiẽs non poteſt actus ſuſtineri ex ſufficienti,l.9.q.17.n.150
Procurator habens mandatum ad reſignandum, reſeruatis fructibus debet facere aliquam diligentiam ad obtinendũ huiuſmodi reſeruationem,l.9.q.17.n.22
Procurator habens mandatum ad conſentiendum penſioni in forma ampliſſima poteſt conſentire pœnæ priuationis ob non ſolutionem,li.9.q.17 n.61
Procurator habens mandatum ad reſignandum, reſeruata penſione,non poteſt reſignare,reſeruatis fructibus.li.9.qu. 17.num.59
Procuratores inſolidum videtur conſtituti,quoties in mandato fuit promiſſum derato,l.9.q.3.n.23
Procurator mortuo reſignante non poteſt præſtare conſenſũ poſt obitum.li.9.q.24.nu 39
Procurator morte reuocatur,li.9.q.32.n.4
Procuratoris nomen debet exprimi,l.9.q.7.n.39
Procurator niſi renunciauit ſeruata forma mandati renuncia tio eſt nulla,l.1.q.3.n.115
Procurator non poteſt conſtitui a furioſo,li.9.q.29
Procurator non poteſt conſtitui a minore ad reſignand.li.9.q. 1.num.22
Procurator non poteſt conſtitui ad reſignandum beneficium non habitum.li.9.q.2.n.4.& q.10.n.2
Procurator non poteſt conſtitui ad acceptandum, & renuncidum,li.9.q.10.nu.1
Procurator non poteſt præſtare conſenſum, poſt mortem reſignantis,ſi reſignans porrexit ſupplicationem,lib.9.qu. 24. num.28
Procurator non reuocatur poſt litem conteſtatam quoad expenſas,l.1.q.5.n.53.non dicitur egredi fines mandati cum facit contigua,li.6.q.3.nu.14
Procurator nuncius dicitur,lib.9.q.16.nu.3
Procurator poteſt cogi mortuo reſignante ad præſtandum cõſenſum,li.11.q.11.nu.67
Procurator poſt mortem reſignantis non poteſt conſentire reſignationi,l.9.q.24.nu.9
Procurator poſt mortem domini non poteſt noua inchoare,l. 9.q.24.num.23
Procurator poſt mortem domini poteſt perficere per eum cœpta,li.9.q.24.nu.16
Procurator poſt obitum quando præſtat conſenſum,l.6.qu.4. nu.26.& li.9.q.24
Procurator poteſt conſenſum extendere poſt mortem reſignãtis ſi eo viuente fuit ſignata ſupplicatio,l.1.q.12.nu.37.& l. 12.q.5.n.37.& l.9.q.24.nu.14
Procurator poteſt conſentire mortuo reſignante, quãdo alter procurator conſentit eo viuente,li.9.q.3.n.28
Procurator poteſt conſtitui ſimpliciter, & ad renunciandum ſub aliqua conditione coram Papa,l.9.q.17.n.1
Procurator poteſt conſtitui a preſente in Curia ad reſigna.in partibus,li.9.q.12.nu.9
Procurator poteſt conſtitui ad reſignandam dignitatem,lib.9. q.1.num.10
Procurator poteſt conſtitui ad reſignan.etiam extra Curiam, li.9.q.5.num.1
Procurator poteſt conſtitui ad reſign.in Curia in fauorem, & non alias nec aliter &c.l.9.q.9.n.1
Procurator poteſt facere conditionem domini meliorem, li.9. q.17.nu.21
Procurator poteſt regiſtrari facere teſtamentum poſt mortem conſtituentis,li.9.q.24.n.17
Procurator poteſt conſtitui ad conſentiendum penſioni ſuper beneficio quod ſperatur,li.9.q.23.n.11
Procurator poteſt agere,certioratus a domino per litteras de mandato,li.9.q.8.nu.2
Procurator poteſt reuocari,non obſtante pacto de non reuocando,li.9.q.31.n.22
Procurator præſumitur ignorare reuocationem,lib.9.quæ.25. num.31
Procurator primus cenſetur reuocatus per conſtitutionem ſecundi,li.9.q.30.num.1
Procurator vnus poſt alium poteſt conſentire,li.9.q.3.n.27
Procuratores plures conſtitui ſimul omnium conſenſus requritur,li.9.q.3.num.26
Procuratores plures poſſunt conſtitui ad reſign.beneficij,li.9. q.3.num.2
Procurator quandoque conſtituitur ad renunciandum beneficium,cum reſeruatione regreſſus, & coadiutoriæ,li.9.q. 17.num 125
Procurator quandoque conſtituitur ad renunciandum ſimpliciter vel pro quacunque recompenſa,li.9.q.17.n.132
Procurator quandoque conſtituitur ad renunciãdum in fauorem perſonæ nominandæ per procuratorem,lib.9.q.17.nu mero 102
Procurator quandoque conſtituitur ad renunc.reſeruata penſione,& regreſſus,li.9.q.17.nu.129
Procurator qui debet renunciare reſeruato regreſſu, reſignãs ſimpliciter nulla de eo facta diligentia ceſſio non tenet, li. 1.q.3.num.68
Procurator qui porrexit ſupplicationem,vigore litterarũ,non poteſt poſt mortem,præſtare conſenſum,lib.9.quæſtio.24. num.37
Procurator qui in vita reſignantis porrexit ſupplicationem,poteſt cogi ad præſtandum conſenſum pro expeditione litterarum,li.9.q.24.num.22
Procurator qui porrexit ſupplicationem,non poteſt dare conſenſum,ſi fuit reuocatus,li.9.q.25.nu.10
Procurator qui poteſt renunciare beneficium in fauorem,perſonæ nominandæ,non poteſt nominare ſeipſum,lib.9.quæ. 17.nu.n.103
Procurator quod facit videtur facere dominus,li.1.q.13.n.25. & l.9.q.16.nu.4
Procurator qui porrexit ſupplicationem,ſuperuenientibus literis reſignantis,non debet præſtare conſenſum,lib.9.q.28 numero 2
Procurator renuncians inhabili non facit vacare beneficium,l. 9.q.21.num.4
Procurator renũcians,non reſeruato regreſſu,aut coadiutoria, vt habebat in mandato,nulliter agit,li.9.q.17.n.126
Procurator reſignantis non reuocatur per reſignationem factã ſeruatis fructibus,l.1.q.5.n.50
Procuratore renunciante omiſſo medio vitioſo, renũciatio eſt valida,& mandans excuſatur à Simonia,li.9.q.9.n.6
Procurator religioſus poteſt conſtitui ad negocia,li.9.q.4.nu. 2.contra nu.7
Procurator religioſus non poteſt conſtitui ad iudicia, libr.9.q. 4.num.1
Procuratoris reuocatio,debet intimari,lib.9.q.24.nume.26.& q.25.num.29
Procurator reuocatus,cenſetur per intimationem factã in Camera,& Cancellaria,li.9.q.26.nu.1
Procuratorem reuocatum aſſerens debet probare,lib.9.qu.25. numero 32
Procurator reuocatus non poteſt appellare,li.1.q.5.n.48
Procuratorem reuocare non videtur qui manet in detentatione poſt renunciationem,l.1.q.5.n.52
Procuratore reuocato poteſt procedi aduerſus dominum per contradictas,li.1.q.5.nu.n.47
Procurator ſpecialis,& procurator cum libera æquiparantur. li.9.q.7.n.26.& q.17.nu.81
Procurator ſi renunciat dominus non poteſt ſecundo reſignare,li.1.q.15.nu.27
Procurator ſi non eſt vſus mandato in vita, nõ poteſt præſtare conſenſum poſt mortem reſignantis,l.6.q.24.n.43
Procurator videtur habere liberam per clauſulã vt poſſit omnia quę dominus,li.9.q 17.n.62
Procurator vnus poteſt conſtitui a duobus volentibus permutare,li.9.q.3.nu.30
Procuratoria vacua in albo demiſſa,non valent,lib.9. quæſt.7. numero 40
Profana poſſunt renunciari abſque ſuperiore,l.7.q.1.n. 8
Profana & ſpiritualia in quibus æquiparentur,l.1.q.5. n. 22
Profeſſio fidei emittenda a Reſignatario,li.10.q.9.n.1
Profeſſio fidei fit per promouendos,li.8.q.5.n.14
Profeſſionis fidei forma,li.10.q.9.n.3
Profeſſionem fidei ignorans non faciens in foro conſcientiæ non tenetur fructus reſtituere,lib.10.quæſtio.9. nume.10. num.8
Profeſſio fit poſt annnum completum,li.3.q.13.nu.10.& li.6. q.2.num.117
Profeſſio inducit renunciationem beneficij,li.7.q.14.nu.28.& tacitam vacationem,li.3.q 13.n.13
Profiteri non videtur recipiens habitum religionis in morte, li.12.q.1.num.11
Profeſſio metu facta nulla ipſo iure,li.13.q.2.n.7
Profeſſio vera non fit in regularibus militaribus,lib.6.quæſt.2. num.119.
Profeſſio facta a regulari non poteſt annullari elapſo quinquẽnio etiam durante metu,li.13.q.5.n.46
Profeſſio religionis non tollit bigamiam,li.5.q.3.n.194
Prohibitio incompatibilium comprehendit etiam fœminas,l. 12.q.4.nu.25
Prohibitio de beneficio,non habet locum in penſione,li. 6.q. 4.num.21
Prohibitio ceſſat ceſſante cauſa prohibitionis,l.2.q.6.n.37
Prohibitum immediate prohibetur indirecte,l.5.q.6.n. 191
Prohibitum directe prohibetur indirecte,l.5.q.6.n.190. & li.9. q.25.nu.51.&li.8.q.7.nu.130
Proœmium oſtendit cauſam finalem,l.5.q.6.n.2.&l.6.quæſt.8. num.129
Proœmium reſtringit diſpoſitionem,l.11.q.11.n.6
Promiſſio,& Datio parificatur,li.14.q.7.n.32
Promiſſio continet vtilitatem,li.14.q.10.n.41
Promiſſio fructuum beneficij pro dote ſororis non eſt ſimoniaca,li.14.q.7.nu.68
Promiſſio quando habeat vim receptionis,l.14.q.10.n.40
Promoti ad incompatibilia reſignant ſimpliciter,l.8.q.7.n.102
Promotus ad epiſcopatum non poteſt renunciare beneficiſi ante obtentum,l.3.q.1.nu.75
Promoti beneficia ſtatim conferuntur,li.3.q.1.num.78.& 81. & 54
Promotorum beneficia poſſunt conferri nulla lata ſententia,l. 3.q.1.num.54
Promotus ad Abbatiam non poteſt renunciare,l.3.q.1. n. 95
Promotus ad incompatibilem non poteſt reſignare,lib. 3.q.1. n.50.& q.6.nu.1
Promoti beneficia ad Abbatem vacant ante benedictionem,l. 3.q.1.num.96
Promoti bñficia vt vacẽt quæ concurrere debent,li.3.q.1.n.77
Promoti ad eccleſiam exiſtentem apud infideles priora beneficia non amittunt,l.3.q.1.nu.89

Promotus apud infideles nil consequitur præter dignitatem, li.3.q.1.num.92
Promoti inauditi possunt deijci possessione,l.3.q.1.n.55
Promoueri si non se facit curatus intra annum est priuatus ipso iure,lib.3.quæst.1.num.30.& quæstio.5.num.4.& li.13.q.5.num.128
Promotus minime,ob ignorantiam,non excusatur,lib.11.q.4.numero 47
Promoti spoliati non sunt restituendi,li.3.q.1.nu.60
Promotis quandoque datur retentio pensionis,li.6.q.2.n.122
Promouendi non possunt renunciare,lib.3.q.1.nume.83.& q.6.num.2
Promouendus debet adire Cardinales,l.8.q.5.n.8
Promouendorum qualitates debent discuti in Consistorio,li.8.q.5.num.6
Propositionis episcopatus forma,libro 8.quæstio.5.numer.37. cum seq.
Promotiones Consistorialium non absoluuntur vno Consistorio,li.8.q.5.nu.9
Pronunciandum pro benigniori sententia,l.12.q.8.n.12
Propositum menti retentum nihil operatur,l.6.q.3.n.28
Proprietatis defectum inducit renunciatio,lib.1.q.13n.36
Proprietatis notorius defectus repellit a restitutione, lib.5.qu.13.num.35
Proprietatis defectus contra spoliatum opponi potest, lib.3.q.1.num.61
Proprieras verborũ quatenus patiatur etiam in materia odiosa fit interpretatio,l.12.q.8.num.29
Proprietas non debet semper esse inutilis,l.1.q.16.n.67
Protestatio adiuuat probationem metus,li.23.q.1.n.191.etiam clandestina,num.193
Protestatio contraria facto non releuat,l.7.q.1.n. 71.& li.6.q.3.num.33
Protestatio Clandestina nocet ei qui intulit metum,li. 13. qu.1.num.199
Protestatio clandestina nocet tertio quando fuit causa metus, li.13.q.1.num.198
Protestatio clãdestina multum prodest cum quis,ob timorem non potest publice protestari,li.13.q.1.nu.194
Protestatio nihil operatur cum alteri collatum est beneficiũ,l.13.q.1.num.195
Protestatio non suffragatur sine alia probatione metus,li.13.q.1.num.192
Protestatio non operatur in actu qui pendet a voluntate duorum,li.13.q.1.num.197
Protestatio non est necessaria ad effectum annullandi resignationem metu factam,l.13.q.1.n.190
Protestatio patroni quando non nocet præsentato,lib.13.q.1.num.196
Prouisio Apostolica habet vim electionis, & confirmationis, li.7.q.23.num.49
Prouisus ab habente facultatem conferendi præfertur alteri,li.7.q.29.num.7
Prouisus ab ordinario de beneficio vacanti per renunciationẽ, non publicans infra tres menses amittit ius,lib.11.q.2.numero 10
Prouisus ab ordinario de beneficio vacante per renunciationẽ debet etiam infra tres menses datos ad public. capere possessionem,l.11.q.2.n.22.& q.5.n.4
Prouisus a Papa de beneficio renunciato coram ordinario debet publicare,li.11.q.5.nu.4
Prouisus ante apprehensam possessionem, non potest administrare,li.10.q.6.nu.7
Prouisus ante apprehensam possesionem,non potest percipere fructus,li.10.q.6.nu.8
Prouisus beneficiorum Consistorialium fit mediante processu,li.8.q.6.nu.4.hodie vero vt plurimum extra Consistorium,li.2.q.2.num.11
Prouisio benef. vacant. non seruata forma Cõc. Trid. circa formam examinis per concursum spectat ad sedem Apostolicam,li.8.q.9.nu.101
Prouisio beneficij familiaris facta absque consensu Cardinalis an valida sit,li.6.q.2.nu.87
Prouisus consequitur titulum beneficij post signatam supplicationem,l.2.q.24 num.3
Prouisus de præbenda sub conditione non potest illam renunciare pendente conditione,l.2.q.27.n.1
Prouisus de parochiali tenetur se facere promoueri intra annũ li.3.q.2.num.1
Prouisio est nulla non expresso vero valore,l.1.q.3.n. 107
Prouisio facta conditionibus non seruatis est nulla,lib.1.quæ. 3.num.43
Prouisio facta resignatario an sit ad nutum reuocabilis, li.2.q. 11.num.8
Prouisio hominis facit cessare prouisionem legis,lib.12.quæsti. 10.num.21
Prouisus in forma dignum si ordinarius non conferat,non potest capere possessionem,li.3.q.1.nu.149
Prouisio legis specialis præfertur prouisioni hominis,lib.12.q. 10.num.22
Prouisio legati in tempore dato expectantibus non valet, l.11. q.7.num.50
Prouisus male ab ordinario potest obtinere notam prouisionem a Papa,li.2.q.3.num.109
Prouisio noua dat titulum,l.7.q.7.nu.9.& alios effectus,li.11. q.6.num.114
Prouisio noua non purgat vitia præterita,li.1.q.3.n.102
Prouisio noua est quid separatim,li.7.q.7.n.8
Prouisio noua nulla,nihil operatur,l.11.q.6.n.116
Prouisio noua potest expediri cum confertur parochialis non seruata forma Conc. Trid.li.8.q.9.n.80
Prouisio noua non tenet cum beneficium,non vacat,vt narratum fuit,li.1.q.3.n.101
Prouisio noua publicata in resignatione prodest,l.2.q.6. n. 119
Prouisio noua Papæ non habet vim publicationis,lib. 11. q.6. numero 113
Prouisio noua ex triennio præsumitur,li.11.q.6.n.99
Prouisio per obitum est nulla non expresso vero valore, li.10. q.2.num.41
Prouisio Papæ super beneficio vacante non se extendit ad vacaturum,lib.8.q.7.num.146
Prouisio Vicarij Episcopo mortuo in longinquis valet,lib.7.q. 24.num.37
Prouisione quæritur ius in re li.11.q.1.n.33
Prouisio ordinarij facta infra mensem datum expectantibus ad acceptandum non valet,l.11.q.7.n.49
Prouisio ordinarij de beneficio super quo erat reseruatus regressus est valida,li.6.q.5.nu.43
Prouisio spreto patrono est nulla,li.2,q.4.n.3
Prouisio secundi beneficij incompatibilis solet inducere clausulam,vt primum intra duos menses libere dimittatur,li. 3.q.1.num.64
Prouisionis nomen est latissimum,li.11.q.3.nu.62
Proxeneta dicitur vsurarius percipiens emolumentum, li.14. q.10.num.32
Prularitas prohibetur de iure communi,lib.5.q.6. nume. 116. fol.280
Puniri non debet qui non deliquit,l.1.q.16.nu.39
Publicæ interest,vt lites finiantur,li.11.q.1.n.28
Publicum factum quod dicitur.l.11 q.6.n.16
Publicum dicitur quod fit intra Missarum solemnia,li. 11.q.6. nu.17.& etiam,nu.13
Publicatio an fieri possit quolibet die,l.11.q.6.n.25
Publicatio an possit fieri sine litteris,l.11.q.11.n.39
Publicare an sufficiat in cimiterio,l.11.q.6.n.6
Publicatio beneficij,vbi fit facienda,l.11.q.6.n.1.in loco beneficij.nu.2.& nu.7.& vide q.3.nu.98
Publicare beneficia resignata omnes tenentur,lib.11.q.4.nu.1. cum seq.
Publicare debet prouisus ab ordinario per renunciationem,l. 11.q.2.num.4
Publicare debent ambo permutantes,l.11.q.5.n.25
Publicatio debet fieri in parochia viciniori si ecclesiæ beneficij resignati est ruralis,& cura ac conuentu careat, lib 11. q.6.num.8
Publicatio debet esse populosa,l.11.q.6.n.73
Publicatio dum fit exhibendæ sunt litteræ apostolicæ, aut earum transumptum autenticum,l.11.q.6.n.28.& n.43

Publicatio

Publicatio debet exprimere qualitatem resignationis,& beneficii resignati,l.11.q.6.nu.49
Publicatio debet fieri diebus sollemnibus,l.11.q.6.nu.26
Publicatio differt a petitione possessionis,l.11.q.6.nu.75
Publicatio est pars gratiæ,l.11.q.14.nu.2.
Publicatio, est facienda in omnibus resignationibus quorumcumque beneficiorum,lib.11.q.3
Publicanda est resignatio ex multis rationibus,l.1.11.q.1.
Publicatio est facienda etiam si resignatio sit nota populo,11. q.6.nu.81
Publicatio est facienda etiam,vbi præstatur consensus. vigore Alexandrine,lib.11.q.2.nu.18.
Publicatio est valida quamuis fuerit erratum in nomine, vel cognomine resignantis,vel resignatarii,l.11.q.6.nu.53
Publicatio excusatur ab impedimentis,l.11.q.6.nu.48
Publicationis edictum an odiosum;li.11.q.1.nu.37
Publicatio facta cum relatione ad librum registri Romanæ curiæ nulla;li.11.q.6.nu.29
Publicatio facienda de beneficio resignato extra curiam qua ratione requirat maius tempus,li.11.q.6.nu.4
Publicatio facta cum processu fulminato an valeat,lib.11.q.6. num.41
Publicatio facta cum breui restitutionis est valida,lib.11.q.6. num.45
Publicatio facta cum litteris inualidis reualidatis tamen cum perinde valere valet,li.11.q.7.num.88
Publicatio facta in curia sufficit,vt constitutio liget extra, lib. 11.q.9.num 8
Publicatio facta in choro coram canonicis est nulla,lib.11.q. 6.num.18
Publicatio facta cum scriptura authentica in qua fiat mentio litterarum non valet,li.11.q.6.nu.44
Publicatio facta in porta ecclesiæ est valida,li.11.q.6.n.21
Publicatio facta per fecta verum post tempus est nulla, lib.11. q.7.num.63
Publicatio in renunciatione facta extra Curiam,infra quantũ tempus debeat fieri,li.11.q.5.nu.3
Publicatio in tempore probatur ex eius annotatione,lib.11.q. 14.num.75
Publicatio in loco beneficij facit prouisionem notam ordinario collatori,lib.11.q.6.nu.3
Publicationi in Curia,& extra quod tempus detur, lib.11.q.2.
Publicare impeditus dolo aduersarij non excusatur,lib.11.qu. 13.num.100
Publicatus instrumentum potest probari testibus, & quando, l.11.q.14.num.45
Publicationis instrumentum cur scribitur at ergo litterarum, li.11.q.14.num.41
Publicatio legum debet quoque fieri in partibus,lib. 11. qu.9. numero 2
Publicans minime,non poterit consequi benef. ex alia gratia. lib.11.q.2.num.22
Publicatione non excusatur ob consilium peritorum dicentiũ illum non teneri,li.11.q.3.n.70
Publicatione non facta resignatio est nulla,li.11.q.7. n.1
Publicationem non faciens non potest capere beneficium,per clausulas generales,li.11.q.7.nu.43
Publicatio non facta probatur per illas personas, quę debebãt actum scire,vel facere,l.11.q.14.n.60
Publicatione non facta per resignatarium ius non abdicatur a resignante secundum reg.Cancella.& constitutionem Pij V.li.11.q.7.num.20
Publicatione non facta amittitur omne ius,li.11.q.4.n.62
Publicationem non facientib.præsumptæ,& tacitæ retrocessiones non suffragantur,li.11.q.6.nu.94
Publicationem non esse factam probari potest litteras tunc tẽporis non potuisse ibi esse,l.11.q.6.nu.47
Publicatio non facta iuxta formam constitutionis Greg.XIII. est nulla,li.11.q.7.n.7
Publicatio non est bona si notarius non attestetur affixisse copiam litterarum valuis ecclesiæ,li.11.q.6.nu. 58
Publicatione non facta resignãs non potest agere spolio & beneficium repetere,l.11.q.7.nu.35
Publicatio non pot fieri litteris non expeditis,li.11.q.6.n.32
Publicare non tenetur resignatarius cum habet indultum Papæ,li.11.q.7.nu.64
Publicatio non valet facta cum copia litterarum collationata,li.11.q.6.nu.39
Publicatio potest fieri non expeditis litteris attenta constitutione Pij V. de publican.li.11.q.6.nu.33
Publicatio potest fieri per procuratorem,li.11.q.6.nu. 122
Publicatio potest fieri post prandium cum celebrantur diuina officia cum frequentia,vel prædicatur,li.11.q.6.nu.24
Publicatio probatur per testes absque instrumento,libr.11.q. 14.num.48
Publicatio præsumitur ex triennali,li.11.q.14.nu.26
Publicare quid sit,li.11.q.6.nu.15
Publicatio resignationis fauere animarum,li.11.q.1.n.3
Publicatio resignationis requiritur ob publicam vtilitatem,li. 11.q.1.nu.2
Publicationi resignationum beneficiorum vltra montes dantur nouem menses,li.11.q.2.n.3
Publicatio relaxatur ob impedimenta legitima,lib.11.q.13.n. 1.& num.35
Publicatio resignationis hospitalis dati in titulum est faciẽda, lib.11.q.3.nu43
Publicatio si non fit in beneficijs reseruatis coram ordinarijs, sunt illa affecta ad Sedem Apostolicam,li.11.q.7.n.41
Publicatio sufficit fieri in cathedrali si ibi beneficium est resignatum,lib.11.q.6.num.9
Publicare sufficit in ecclesia resignata etiam si,est exempta, li. 11.q.6.num.10
Publicatio tempore quo requirebatur per reg.Cancell.sufficiebat publicare in quocumque loco beneficij resignati,l. 11. q.6.num.5
Publicare tenetur impetrans beneficium ob non publicationẽ, lib.11.q.7.num.53
Publicandi tempus quando currat in Curia,& extra,li.11.q 2. num.9.& 19
Publicare tenentur exempti,lib.1 1.q.4.nu.13
Publicatio vt fieri possit in ecclesia sufficit, vt ipsa habeat consentum,vel populum,li.11.q.6.n.11
Publicare videtur dominus tempore quo procurator id fecit, lib.11.q.6.num.124
Publicatio vt obtinetur fraudibus,li.11.q.1.n.1
Publicationis instrumentum est faciendum,li.11.q.6.n.60

Q

Quadriennium etiam datur in beneficialibus,lib.3.q.7.numero 83
Qualitas requisita in lege debet verificari,lib.14.q.10.numero 36.& lib.11.q.7.nume.86.& q.13.num.116. & lib.13.q.1. num.130
Qualitates narrandæ sunt in impetratione ex quibus possit cõcedens moueri,li.2.q.6.num.38
Qualitas bñficij exprimi in collatione ordinarij,li.8.q.9.n.52
Qualitas iniuncta verbo intelligenda secundum tempus verbi,li.1.q.11.nu.10
Qualitas satis est quod adsit tempore quo dispositio sumpsit exordium,li.1.q.11.nu.9.& l.3.q.2.nu.3
Qualitates requisitę a iure si non exprimantur in litteris vitiãt gratiam,li.10.q.2.nu.13
Qualitates nullæ non entis,li.13.q.5.nu.124
Qualitatem repugnantem accipiens effectus est indignus, li.1. q.11.nu.5
Qualitas requisita debet concurrere omni tpe,lib.12.q.6.nu.1
Qualitas Rom.in beneficijs Vrbis probanda,l.10.q.3.n.29
Qualitas superueniens alterat subiectum,l.12.q.14.n.33
Qualitates requisitæ de stylo si non exprimantur in litteris, vitiant gratiam,li.10.q.2.nu.14
Quasi possessio ex vnico actu acquiritur,li.7.q.29.n.9
Quæstio de validitate ordinis dicitur de modico præiudicio,l. 4.q.2.nu.69
Quæ de nouo fiunt nouo indigent auxilio,li.1.q.13.n.49.& li. 12.q.14.nu.31
Quæ fiunt ex necessitate non dicuntur fieri in fraudem, li.2.q. 3.num.40
Quæ fiunt incontinenti censentur inesse,li.1.q.8.num.21
Quisquis præsumitur sane mentis,li.3.q.8.nu.19

Quisque vult sibi acquirere,li.10.q.8.nu.69
Qui potest per se,potest per alium,li.9.q.1.nu.6
Qui per alium facit per se ipsum facere videtur,l.7.q.1.n.58
Qui vnum dicit ex quo aliud sequitur vtrumque dixisse videt, lib.11.q.11.num.58
Quis facilius prohibetur a beneficio acquirendo, quam ab acquisito,li.4.q.3.num.5
Qui non habet ius,non potest renunciare,lib.10.q. 8. nu 20.& li.11.q.2.num.24
Qui continuat non attentat,l.2.q.3.num.72
Quisque præsumitur viuere vsque ad centum annos, lib.10.q. 5.num.4
Quisque potest renunciare expresse& tacitæ,li.1.q.1.n.6
Qui causam damni dat,damnum ipsum dare videtur, lib. 13. q.1.num 200
Quindemia soluuntur officialibus Cancellariæ, libro 4.quæst. 10.num.4
Quod a principio non valet medio temporis validari non potest,li.12.q.9.num.3
Quinquagenarius dicitur senex,li.5.q.6.nu.6

R

Ratihabitio habet locum,in his quæ exigunt speciale mandatum.li.9.q.8.n.16.& l.10.q.8.nu.38
Ratihabitio non habet locum in resignatione,l.9.q.8.n.15
Ratificatio collationis nullæ non valet,li.9.q.17.nu.72
Ratificatio non retrotrahitur,quando actus a principio fuisset nullus,li.9.q.17.nu.71
Ratificatio,non operatur,vbi non concurrit æquitas,lib.9.qu. 17.num.74
Ratificatio,omnia reponit in pristinum,li.9.q.17.n.63
Ratificatio prodest,li.9.q.16.nu.9
Ratificatio simplex factum,& non qualitatem videtur ratificare,li.9.q.17.nu.77
Ratio a communiter accidentibus optime concludit,lib.11.q. 14.num.64
Ratio ampliat dictum particulare,lib.5.q.4.num.12.& lib.9.q. 27.num.47
Ratio declarat dictum generale,l.3.q.5.nu.56
Ratio disponit sicut lex,li.5.q.2.num.11.& li.11.q.6. nu. 23.& q.10.num.18
Ratio eadem vbi est idem ius statuitur,li.3.q.18.nu. 61.& lib. 10.q.7.n.7.& li.11.q.10.nu.17
Ratio eadem vbi militat fit,& dicitur comprehensio,li.3.q.18. nu.60.li.5.q.4.n.10.& li.8.q.6.n.5.li.9.q.25.nu.49.& li.10.q. q.7.num.8
Ratio finalis quæ,l.6.q.5.n.100.& li.10.q.7.n.6
Ratio fraudis an militet Cardinalib.li.11.q.4.n.7
Ratio fraudis concernit salutem animæ,l.12.q.1.n.16
Ratio fraudis considerata per reg.de infir.extracta est ex ca.2. de ren.lib.6.li.12.q.1.n.2
Ratio fraudis militat in permutatione,l.11.q.5.n.22
Ratio legis comprehendens plures casus ,si facit de vno mentionem,hoc est exemplariter,& non restrictiue,lib.11.q.3. numero 57
Ratio legis,disponit etiam ad non expressa,li.11.q.3.n.58
Ratio legis nunquam videtur abrogata,li.11.præf.nu.21
Ratio posita in procemio,dicitur finalis,li.9.q.25.n.46
Rationi quod conformat,consonat constitutioni,li.11. q.6.nu mero22
Ratio plus est attendenda,quam lex,li.9.q.4.n.20
Ratione cessante cessat dispositio,li.13.q.5.n.40
Rationabile est,vt successor perficiat gratiam ,prædecessoris, lib,10.q.1.nu.39
Ratum haberi an possit quod nullum est,l.7.q.1.num.53
Receptio resignationis est præparatorium ad resignationem,l. 7.q.24.num.54
Recipiens a dante pro redimenda vexatione non peccet, li.14. q.3.num.8
Recompensa,vt viuat debet dari ei in casibus in quibus , quis cogitur renunciare,li.3.q.18.nu.35
Rector iurat non commisisse illicitum pro adipiscenda ecclesia,li.8.q.9.eum.118
Rector iurat quod faciat seruare mandata episcopi,lib.8.qu.9. num.113
Rector iurat se esse obedientem episcopo,l.8.q.9.n.112
Rector promittit libertatem ecclesiæ conseruare,lib.8.q.9.numero 116
Rector promittit non alienare res ecclesiæ,l.8.q.9.n.117
Rector promittit se non transferre ad aliam ecclesiam sine licentia episcopi,li.8.q.9.nu.115
Rector promittit seruire ecclesiæ,li.8.q.9.nu. 114
Rector promittit ordines suo tempore suscepturum,lib.8.q.9. num.119
Rector tenetur iura episcopalia soluere,l.6.q.2.n.22
Rediens ad beneficium resignatum vigore regressus habet eidem locum,li.1.q.14.nu.28
Reddere debitum est præceptum iuris diuini,li.3.q.18.nu.137
Reditus ecclesiastici constituti sunt propter spiritualia, libr.6. q.1.nu.39
Reditus omnes comprehenduntur sub verbo iuribus, lib.6.q. 3.nume.34
Referendarij possunt recipere renunciationem beneficiorum, li.7.q.11.n.1.contra nu.2
Referendarij quare constituti,li.7.q.19.n.2
Referendariorum numerus,li.7.q.19.n.3
Reges possunt habere ius conferendi ex priuilegio,l.7.q.9. numero 13
Regio spectanda,lib.5.q.6.nu.153
Registra adsunt duo in Palatio,li.8.q.2.n.23
Regniculis beneficia conferuntur in Gallia,& Hispania , lib.4. q.7.num.2
Regrediens tenetur ad pensionem,l.6.q.5.nu.38
Regrediens dicitur continuare,li.6.q.5.nu.41
Regressus ad ius cessum non datur renunciantibus,l.6.q.5.nu. 7.& 13.ac 107.& l.1.q.17.nu.9
Regressus aliquando seruatur resignanti,li.6.q.5.n.1
Regressus amittitur per contractum matrimonij,li.1.q.1.n.14
Regressus an detur extra causam resignationis,li.6.q.3.n.6
Regressus an interet remissa parte pensionis si beneficiatus cesset soluere aliam partem,l.6.q.3.num.34
Regressus cassatur sola voluntate,l.6.q.5.n.88
Regressus cassatur per instrumentum,& coram notario,& testibus,& per litteras,li.6.q.5.n.91
Regressu casu adueniente non vtens non potest eo amplius vti,li.6.q.5.nu.26
Regressus concessus ex causa cessionis substinetur , quamuis cedens bonum ius non habeat,li.6.q.5.nu.65
Regressus concessus habenti morbum comitialem est nullus, li.6.q.5.nu.78
Regressus cessat per assequutionem incompatibilis, lib.6.qu.5. num.86
Regressus cessat per extinctionem,li.6.q.5.nu.87
Regressus cessat volente pensionario,li.6.q.3.n.20.& 22
Regressus cessat qñ illum habens non vult vti,l.6.q.5.n.8
Regressus cessat cum ille patitur beneficium ab alio possideri, li.6.q.5.nu.83
Regressus datur pensionario,petente beneficiario annullari pensionem,li.6.q.3.nu.7
Regressus dum canonizatur principalis debet intimari , lib.6. q.3.num.37
Regressus & coadiutoriæ æquiparantur,li.6.q.5.nu.71.sequen. quomodo differant,
Regressus ex causa onerosa non dicitur proprię gratia,lib.6.q. 5.num.74
Regressus ex qua causa dentur,li.6.q.5.n.11
Regressus ex causa cessionis dicitur ex causa onerosa,lib.6.q.5. num.73
Regressus ex quo textu suscepti,li.6.q.5.nu.3
Regressus est nullus expresso malo valore,l.6.q.5.n.61
Regressus extinctio est actus fauorabilis,li.6.q.5.n.89
Regressus facit gratiam conditionalem,li.6.q.5.nu.9
Regressus habet causam etiam de præterito,li.6.q.5.n.8
Regressum habens cum illi locus est potest apprehendere possessionem propria auctoritate,l.6.q.5.nu. 31
Regressum habens capit beneficium si resignans moriatur infra 20.dies,li.12.q.9.nu.13
Regressum habens non tenetur de aliquo iure docere, lib. 6.q. 5.num.64

Regressum

Regressum habens si non vtatur veniente casu nõ potest postea vti,li.3.q.3.num.15
Regressum habens potest vti sua facultate secunda vice si prima erat excommunicatus,li.6.q.5.nu.29
Regressum habens super beneficio,si illud resignet procuratorio nomine sibi non præiudicat,l.9.q.20.num.1
Regressus hodie sunt sublati,lib.1.q.3.nu.67.& lib.6.q.5. n.97
Regressus intrat resignatario morente,l.6.q.5.nu.22.
Regressus intrat resignatario priuato,lib.6.q.5.nu. 24. &n.19.
Regressus intrat cedente resignatario,l.6.q.5.nu.18.
Regressus intra resignatario soluere recusante,l.6.q.3.num.5.
Regressus intrat ob non solutionem elapsis septem mensibus, l.6.q.3.nu.15.
Regressum iudex canonizare non potest nisi principalis fuerit intimatus,l.6.q.2.nu.141.
Regressus ius nouum inducit,li.6.q.5.nu.42
Regressus mentio an facienda in reformatione,li.6.q.5.n. 79
Regressus non continetur sub concordatis Germanię, & sub indultis Cardinalium,li.6.q.5.nu.69
Regressus non datur negantibus actiones suas,li.1.q.13.n.8
Regressum non extinguit tractatus cassationis,li.6.q.5.n.92
Regressus non fit locus per resignationem conditionalem,lib. 1.q.4.num.37
Regressus non intrat moriente resignante habita derogatione reg.de infir.li.12.q.14.nu.36
Regressus non intrat in cessione facta in fauorem,li.2.q.19.nu. 9.ex li.10.q.7.num.16.
Regressus non possunt concedere legati a latere,lib.6.q.5.n.16
Regressus non valet, litteris non expeditis,li.10.q.1.n.24
Regressus nullus non facta mentione de morbo caduco,li.10. q.1.num.94
Regressus ob non solutionem fuit inductus ob fauorem pensionarij,li.6.q.3.nu.3
Regressus ob non solutionem habet locum etiam contra successores,li.6.q.3.num.18
Regressus ob non solutionem pensionis non sunt sublati,li.6. q.5.nu.100.& dantur,li.6.q.3.nu.4
Regressus ob non solutionem in Francia non admittitur,lib.6 q.3.num.17
Regressus per decessum est locus in casu regulæ de infir.resig.l. 6.q.5.nu.68
Regressus pendet a futuro euentu,li.6.q.3.nu.23
Regressus primus,& sine consensu prævalet secundo, li. 6.q.5. numero 55
Regressus qui fauorabiles,li.6.q.5.num.12
Regressus quid faciat,li.6.q.5.nu.4.& 6
Regressus qua ratione damnentur,li.6.q.5.nu. 98
Regressus quando intret nulla existente renunciatione, li.2.q. 18.num.3
Regressus reseruatus resignanti nisi seruetur , ius non abdicatur,lib.1.q.3.nu.66
Regressus reseruatur,si non seruet resignatarius pacta,lib.1.q. 3.num.46
Regressus reseruatus absque consensu patroni valet ex eius tacito consensu,li.2.q.4.nu.49
Regressus reseruatus ob non solutionem pensionis debet canonizari per declarationem,li.3.q.3.nu.7.&36.l.6.q.2.n. 140
Regressus reuocatio comprehendit etiam Cardinales, li. 12.q. 4.num.11
Regressus renunciatur per receptionem pensionis decursæ, li. 6.q.3.num.30.
Regressus secundus est inualidus,li.6.q.5. nu. 56
Regressus sine consensu valet,l.6.q.5.n.46.& li.9.q.17.n. 131
Regressus simoniacus ex diuersis mandatis,li.14.q.9.n.15
Regressus subreptitius est nullus,li.6.q.5.n.54
Regressus tantum a Papa conceduntur,l.6.q.5.n.14
Regressus tribuit ius ad rem,li.6.q.5.nu.44
Regressum vel accessum habentes possunt renunciare simpliciter,li.2.q.33.num.16
Regressus vsus antiquitus ignorabatur,li.6.q.5.n.2
Regula publicata præsumitur vsu recepta,l.3.q.6.n.25
Regula vulgaris de subrogatione procedit,cum adsunt eadem qualitates,li.2.q.15.num.22.
Regulæ Cancellariæ an habeant locum extra curiam,lib.12.q. 5.num.2.& num.10.
Regulæ Cancell. compendiunt Cardinales,li.11.q.4.nu.6.& late,li.12.q.4.nu.4.& 12.
Regulæ Cancellariæ expirant,morte Papæ,l.11.q.2.n.31. & li. 12.q.11.num.2
Regulæ Cancellariæ habent decretum irritans,li.8.q.8.n.122
Regulę Cancellariæ quæ non publicantur nisi in curia ligant omnes,li.11.q.9.nu.5.& 25
Regulæ Canc.stricte interpretantur,li.3.q.5.n.17.quod quomodo procedat,li.12.q.2.nu.28
Regula Cancellariæ de Annali quid disponat,l.3.q.5.n.7
Regulis Cancellariæ non censetur derogatum ex clausulis generalib.li.8.q.8.num.123
Regula de Annali qua ratione emanauit,li.3.q.5.n.8
Regula de Annali est fauorabilis,li.3.q.5.n.14.& 57
Regula de Annali est personalis,li.3.q.5.nu.52
Regula de Annali defendit priuatos ipso iure,l.3.q.5.n.67
Regula de Annali habet locum in prouisione quæ fit per resignationem,li.3.q.5.n.23.& li.10.q.2.n.100
Regula de Annali non defendit non publicantem resignationem,lib.3.q.5.numero 71.& lib.11.q.6. numero 76.& 91. & q.7.num.19
Regula de Annali non defendit priuatum beneficio ob non solutionem pensionis,li.3 q.5.nu.69
Regula de Annali non defendit hæreticum,li.3.q.5.n.68
Regula de Annali non defendit eum de cuius titulo notorie non constat,li.3.q.5.nu.70
Regula de Annali non habet locum in consistorialibus, libr.2. quæst.2.num.7
Regula de Annali non comprehendit manualia,lib.11.quæsti. 3.num.84
Regula de Annali non habet locum mortuo impetrante post vocationem possessoris,li.3.q.5.nu.31
Regula de Annali non obstat impetranti certo modo, li. 3.qu. 16.num.67
Regula de Annali inducit formam,li.3.q.5.nu.20
Regula de Anoali procedit in reseruante sibi omnes fructus, li.3.q.5.nu.33.& l.6.q.1.nu.44
Regula de Annali loquitur de quocumque impetrante, li. 3.q. 5.num.24.
Regula de Annali respicit odium impetrantis,li.3.q.5.n. 50
Regula Iur.quæsiti non toll.quando requiratur,li.11. q. 7.n.72
Regula Cancellariæ de consensibus,qua ratione fuit ædita,li. 8.q.5.num.50
Regula de consensu in resign.emanauit ad obuiandum fraudibus,li.8.q.8.num.43
Regulæ de præstan.consensib.derogatur in reseruatione pensionis iuxta concordiam,li.8.q.8.nu.121
Regulę de præstandis consensib.derogatur,li.8.q.8.n.117
Regulæ de præstan.consensib.derogatur in renunciatione facta in fauorem minoris.li.8.q.8.nu.120
Regula de consensibus non habet locum in commenda, li.12. q.5.num.32
Regula de impetr.benef.per ob.fam.Card.non habet locum in beneficiis vacantibus per renunciationem familiaris Cardinalis,l.7.q.28.n.4.& quid in vacatione ficta obitus,li. 12. q.3.n.22.& li.11.q.12.nu.9
Regula de idiomat.habet locum in commenda,lib.12. quæ.5. num.33
Regula de infir.verba,li.12.in præfat.num.4
Regula de infirm.habuit originem a Bonifacio VIII.lib.12.in præfat.num.2
Regulæ de infirm. fuit additum per plures Pontifices,lib.12.in præfat.num.3
Regula de infirmis concernit animæ vtilitatem,lib.12. quæst 2.num.21
Regula de infirmis a cap.2.de renunc.lib.6.spiritum accepit,l. 12.q.1.num.3
Regula de infirmis est extracta ex cap.plerique.8.q.1.lib. 12. q.1. num.31
Regula de infirmis quare inuenta,libro 22 quæstione 3.numero 59
Regula de infirmis est fauorabilis,& iuri consona,lib. 12. q.2. num.9.& q.8.num.30

Regula de infirmis ob duas rationes emanauit,lib.12.q.1.n.1
Regula de infirmis emanauit ad tollendas fraudes,lib.12. q.2. num.20
Regula de infir.eſt facta lex Regni in Francia,li.12.q.11.n.5
Regula de infirmis non extinguitur in Francia mortuo Papa,l. 12.q.11.num.4
Regula de infirmis eſt receta in regiſtris Curiæ Franciæ,li.12. in præfat.num.5
Regula de infirmis reſignantibus recepta in Curia,libro.12.in præfat.num.1
Regula de infirmis ponit tempus 20.dierum ex arbitrio, li.12. q.8.num.2
Regula de infirmis computatur a die conſenſus præſtiti, li.8.q. 8.num.44
Regula de infirmis loquitur de die naturali,l.12.q.8.n.35
Regula de infirmis loquitur de collatione,li.10.q.3.n.16
Regula de infirmis loquitur de conſenſu reſignantis , lib.12.q. 12.num.3
Regula de infirmis comprehendit omnes,lib.12.q.4.num.1. & q.13.num.1
Regula de infirmis an habeat locum in Papa,li.12.q.4.n.3
Regula de infirmis habet locum in Cardinalibus renuncian-tibus beneficia,li.12.q.4.num.7
Regula de infirmis habet locũ in Patriarchis Archiepiſcopis Epiſcopis & Abbatibus,l.11.q.4.nu.15
Regula de infirmis non habet locum in epiſcopo, lib. 12. qu.3. num.46
Regula de infirmis comprehendit familiares Papę, & eius offi ciales,lib.12.q.4.num.21
Regula de infirmis habet locum in familiaribus Cardinaliũ,l. 12.q.4.num.28
Regula de infirmis comprehendit exemptos,l.12,q.4.n.16
Regula de infirmis comprehendit Abbatiſſam cedentem, li.3. q.12.num.22
Regula de infirmis comprehendit fœminas habentes dignita tes,li.12.q.4.num.24
Regula de infirmis habet locum in omnibus beneficijs , li.12. q.3.num.1
Regula de infirmis habet locum in dignitate,l.12.q.3.n.2
Regula de infirmis habet locum in iure patronatus,l.12.q.3.n. 15.& num.22
Regula de infirmis comprehendit permutationem,lib.12.q.5. nu.15.declara,nu.21
Regula de infirmis habet locum in hoſpitali,l 12.q.3.n.5
Regula de infirmis habet locum in beneficijs,reſeruato,electi-uo,& litigioſo,l.12.q.3.nu.39
Regula de infirmis habet locum in præceptorijs.l.12.q.3.n.7
Regula de infirmis non habet locum in cõſiſtorialibus quando de eis diſponitur in conſiſtorio,li.12.q.3.nu.42
Regula de infirmis habet locum in beneficijs conſiſtorialibus de quibus diſponit Papa extra conſiſtorium,l.12. quæſt.3. num.40
Regula de infirmis habet locum in officijs Curiæ,l.12.q.3.nu. 62.& 64.vide.& li.91.nu.37
Regula de infirmis habet locum in beneficijs patrimonialib.li. 12.q.3.num.19
Regula de infirmis habet locum in beneficio regulari, l.12.q. 3.num.4
Regula de infirmis ligat reſignantes commendam, lib. 12.q.5. num.30
Regula de infirmis habet locum in beneficijs vnitis,lib.12.q.3. num.48
Regula de infirmis an habeat locum in beneficijs extra Curiã, li.12.q.5.nu.1.& nu.8
Regula de infirmis habet locum in ceſſione litis,lib.12.q.3.nu mero 58
Regula de infirmis comprehendit collationem factam per le-gatum,li.12.q.13.num.3
Regula de infirmis comprehendit reſignationem factam cũ re ſeruatione omnium fructuum,li.12.q.5.n.24
Regula de infirmis comprehendit renunciationem, cum reſer-uatione medietatis fructuum,l.12.q.5.n.28
Regula de infirmis comprehendit reſignationem cum penſio-ne,li.12.q.5.n.29
Regula de infirmis comprehendit reſignantem plura benefi-cia,l.12.q.5.num.42
Regula de infirmis comprehendit renunciationem factam per procuratorem,l.12.q.5.nu.35
Regula de infirmis comprehendit ſenes,& iuuenes,vt quomo-documque moriantur intra 20.dies ſit locus regulæ, li.12. q.6.nu.28.& li.5.q.3.nu.54
Regula de infirmis habet locum in priuato moriente intra 20. dies,l.12.q.6.nu.30
Regula de infirmis habet locum in priuando , moriente intra 20.dies,lib.12.q.6.nu.29
Regula de infirmis habet locum in moriente infra 20.dies tem pore ſedis vacantis ſi fuit præſtitus conſenſus viuente Pa-pa,l.12.q.11.nu.6.
Regula de infirmis habet locum in moriẽte ex peſte, li. 12.q.6 num.12
Regula de infirmis habet locum in moriente ex morbo Galli-co,l.12 q.6.nu.21
Regula de infirmis habet locum in infirmitate magna,& læui, li.12.q.6.num.8
Regula de infirmis habet locum in moriente ex podagra,li.12. q.6.num.11
Regula de infirmis habet locum in moriente ex fiſtula,lib.12.q. 6.num.23
Regula de infirmis habet locum in moriente ex tempeſtate,& bello,li.12.q.6.n.24
Regula de infirmis habet locum etiam ſi infirmitas omni tem pore concurrat,l.12.q.6.n.5
Regula de infirmis non habet locum in Imperatore,li. 12.q.3. num.63
Regula de infirmis non habet locum cum fuit admiſſa reſigna-tio a Papa,& poſtea fuit præſtitus conſenſus eo mortuo,l. 12.q.11.num.1
Regula de infirmis non comprehendit transferentes penſiones in articulo mortis,l.2.q.15.n.13.& l.6.q.4.n.34.& li. 12.q.3. num.53
Regula de infirmis non intrat mortuo reſignante poſt 20. dies ante vero quam laborentur 20.dies poſt præſtitum cõſen-ſum per reſignatarium,l.12.q.12.nu.2
Regula de infirmis,non comprehendit regularia beneficia.lib. 11.q.3.num.89
Regula de infirmis an derogetur in reſignationib.l.12.q 14.n.2
Regula de infirmis qua re derogetur,li.11.q.1 1.n.69
Regula de infirmis non derogat legatus,lib.12.q.14.num. 8.li-mit.num.13
Regula de infirmis derogatur in permutationibus.lib.12.quæ. 14.num.1
Regulæ de infirmis non derogatur per clauſulas generales, lib. 12.q.14.num.7
Regula de infirmis dans debet probare mortem , & quod euc-nerit infra 20 dies,l.12.q.7.num.5
Regula Cancellariæ de litteris in forma rationi congruit expe diendis verba,li.10.q.1.nu.38
Regula de menſe comprehendit patrimonialia,l.2.q.12.n.6
Regula de menſe an habeat locum in reſignatione, lib. 8.q.7. num.155
Regula Cancellariæ de non iudic.iuxta form.ſuppl.quid diſpo nat,li.10.q.1.nu.12
Regula de non iudic.iux.for.ſupplicationes,li.8.q.2.n.13.& lib. 10.q.1.num.13
Regulæ Cancellariæ verba ſuper publicatione,lib.11.in præfa. num.2
Regulæ Cancellariæ de publican.eſt exorbitans a iure, lib.11. q.3.num.6
Regula de publicandis duo requirit,l.11.q.12.nu.6
Regula de publ.comprehendit manualia,lib.10.q. 11.n.3
Regula de publicãdis habet locum in beneficijs iuris patrona tus,l.12.q.3.nu.28
Regula de public.habet locum in commenda,l.12.q.5.n. 33
Regula Cancellarię de public.non habet locum,in reſeruante ſibi omnimodam adminiſtrationem,li.11.q.5.n.30. li. 3.q. nu.35.& li.6.q.1.nu.20
Regula Cancellariæ de publicandis non habebat oculos retro li.11.q.12.num.10

Regula de public.in morte ciuili non habet locum,lib. 11.qu. 12.num.8
Regula Cancellariæ de ſignatura per fiat exempla,li.8. quæſ.7. numero 85
Regula de ſignatura per ſiat habet locum in reſignatione, li.8. q.7.num.83
Regula de ſubrogand.computatur a die conſenſus præſtiti , li. 8.q.8.n.44.& l.11.q.8.n.7
Regula de ſubrogand. non habet locum in conſiſtorialibus,l. 2.q.2.num.8
Regula de triennali eſt exorbitans,l.10.q.9.n.5
Regula de triennali habet locum in Abbatiſſa,l.3.q.12. n.20
Regula de triennali,quoad fructus non excuſat eum,qui nõ fe cit profeſſionem fidei,li.10.q.9.nu.6
Regula de triennali non ſuffragatur reſignatario non publicã-ti,li.11.q.7.num.19
Regula de triennali non iuuatur poſſidens beneficium vnitũ triennio,li.1.q.11.num.25
Regula de triẽnali nõ iuuatur non habens ius,li.11.q.6. nu. 93
Regula de triennali non comprehendit manualia,lib.11. qu.3. num.85
Regula de valore annullat prouiſionem non autem inducit re-ſeruationem,lib.10.q.2.nu.45
Regula de valore habet locum etiam in prouiſione legati,lib. 10.q.2.num.56
Regula de valore non comprehendit adminiſtrat.cappellania-rum,li.10.q.2.num.58
Regula de valore non operatur ante productionem,lib. 1. q.3. num.109
Regula de veriſimili notitia habet locum in commenda,li. 3.q. 6.nu.45.& li.12.q.5.num.33
Regula 21. de vacaturis ante Greg.XIII.non practicabatur, li. 3.q.6.nun.27
Regula de vacaturis emanauit ad obuiandum fraudibus , li.3. q.6.num.8
Regula Cancel.21.de vacaturis per promotionem habet duas partes,& quid diſponat,li.3.q.6.n.3.& nu.11.ponitur diffe rentia inter vtramque partem.
Regulæ Canc.21.de prom.prima pars hodie eſt ſuperflua , li.3. q.6.num.13
Regula de vacaturis eſt fauorabilis.li.3.q.6.n.7
Regula de vacaturis venit ad declarationem extrauagantis ad regimen,lib.3.q.6.num.87
Regula de beneficijs vacantibus,per promotionem,habet locũ etiam in hoſpitalibus,li.11.q.3.n.51
Regula de vacaturis comprehendit cõmendas,li.3.q.6.n.40
Regula de vacaturis comprehẽdit beneficia familiarium Car-dinalium,li.3.q.6.nu.52.
Regula de vacaturis comprehendit beneficia electiua, lib.3.q. 6.num.90
Regula de vacaturis comprehendit beneficia iuris patronatus, li.3.q.6.num.48
Regula Canc.de vacaturis habet locum in reſignationibus in fauorem,li.3.q.6.num.39
Regula de vacaturis habet locum quando Reſignatio eſt perfe cta intra tempus vacation.& promotionis,lib.3.quæſtio.6. num.82
Regula de vacaturis non comprehendit ignorantes promoue dos,li.3.q.6.num.54
Regula de vacaturis per promotionem habet locum etiam in beneficijs reſignatis in manibus Papæ,l.3.q.6.n.19
Regula de vacaturis non comprehendit promouẽdum ad Epi ſcopatum in partibus infidelium,l. 3.q.6.n.49
Regula de vacaturis non derogat concordatis,l.3.q.6.n. 92
Regularis canonicus poteſt eſſe Vicarius Epiſcopi,lib.9.queſt. 4.num.5
Regularis habens peculium ex permiſſo ſupplicationis non re pugnat voto paupertatis,li.11.q.3.num.102.
Regulares approbantur ab Epiſcopo ad confeſſionem,lib.3.q. 11.num.17
Regulares proprie ſunt qui emittũt tria vota,l.6.q.2.n.118
Regulares poſſunt diſponere de fructibus beneficiorum regu larium,l.11.q.3.n.104
Regulares ſunt ſubiecti Epiſcopo quo ad collationem ordinũ, lib.3.q.11.num.14
Regulares ſunt ſubiecti Epiſcopo quo ad confeſſionem,& pro ceſſionem,li.3.q.11.num.18
Regulares etiam exempti ex quibus caſibus ſubijciuntur Epi-ſcopis per Conc.Trid.l.3.q.11.num.8
Regularia non ſunt perpetua beneficia,li.11.q.3.n.82
Regularia beneficia non comprehenduntur in reſeruatione,li. 11.q.3.num.82
Regularia obtinens emittit votum paupertatis,li.11.q.3.n.99
Regularium beneficiorum reſignatio publicanda,libr.11.q.3. num.86
Reipublicæ intereſt,vt delicta puniantur,li.13.q.5.n. 64
Rei iudicatæ renunciatur patiendo,vt producantur iura,& dẽ tur articuli,li.1.q.1.num.25
Rei ſuæ vnuſquiſque eſt moderator,& arbiter,l.3.q.18.n.7.
Relatio notarij ſe publicaſſe iuxta conſtitutum Gregorij abſq; alia qualitate reddit actum validum,lib.11.q.6.nume. 51. & num.59.& 63
Relatio nuncij ſe citaſſe iuxta,& c.ſufficit,l.11.q.6.n. 52
Relatio intelligitur facta cum omnibus ſuis qualitatibus,l.11. q.6.num.64
Religioſus poteſt in negotijs agere per ſe,l.9.q.4.n.3
Religioſus non poteſt conſtitui procurator ad reſignandum, li.9.q.4.num.6
Religioſus poteſt ad negocia conſtitui procurator,l.9.q.4.n.2. contra num.7.
Religioſus non poteſt conſtitui procurator ad iudicia,lib.9 q. 4.num.1
Religionis habitum in morte ſuſcipiens nõ videtur profiteri, li.12.q.1.num.11
Religionis ingreſſus cauſa probationis non inducit vacationẽ beneficij,l.3.q.13.n.3
Religionis ingreſſus non tollit irregularitatem,li.5.q.3.n.195
Religionis ingreſſus facit quem abſoluere a iuramento,& vo-to,li.3.q.18.nu.n.105
Religionem ingreſſuri poſſunt coram ordinario renunciare,l. 5.q.6.num.163
Religionem multi parum religioſe intrant,& ideo facile egre-diuntur,li.3.q.13.num.6
Religionem ingredientes poſſunt reſignare beneficia,lib.3.qu. 13.nu.1
Rem furtiuam retinentes peccant,l.7.q.1.n.112
Remedium cap.ſæpe de reſtit.ſpol.datur aduerſus ſucceſſorẽ, l.1.q.16.num.60
Remedium vt cogatur cedere beneficiarius eſt ſubſidiarium,li. 3.q.18.num.45
Remiſsio eſt donatio,lib.8.q.1.num.6.& lib.14.quæſtio.10.nu mero 37
Remiſſio mercedis conductori fit propter bellum,lib.11.q.13 numero 56
Remiſſio non præſumitur,li.8.q.1.nu.7
Renunciandi licentia datur ex defectu ſcientiæ,l.5.q.3.n. 67
Renunciandi perens licentiam cogitur renunciare,lib. 3.q.18. num.48.& 62
Renũciandi tractatum, bonum eſt remittere S.Pont. lib.6.q. 2.num.73
Renunciatur facilius cum reſeruatione,l.12.q.5.n.26
Renunciatur loco quoties ceditur cura,& adminiſtratio , li.1. q.17.nu.7
Renunciandum eſt beneficium coram ſuperiore,l.1.q.1. num. 58.& l.7.
Renuncians Abbatiam remanet monachus, & habet vocem, li.1.q.17.num.27
Renuncians beneficium ad fauorem idonei non peccat, l.4.qu. 11.num.8
Renuncians beneficium curatum de ſtylo exprimit per quantũ tempus illud poſſederit,l.10.q.2.nu.28
Renuncians beneficium ob metum amiſſionis patrimonij re-ſtituitur,lib.13.q.1.nu.157
Renuncians beneficium ob metum reuerentialem Epiſcopi, vel Cardinalis an ſit renunciatio nulla,libro 13.quæſtio.1. num.166
Renuncians beneficium ſimpliciter non poteſt redire abſque nouа collatione,li.1.q.14.nu.20

Renuncians coram ordinario,vt detur N.committit simoniã, l.14.q.6.nu.11
Renuncians dignitati an possit vti vestibus episcopalibus,li.1. q.17.num.12
Renuncians dolo,vi,metu,potest repetere,l.1.q.13.n.40. actione spolij li.13.q.4.nu.36
Renuncians duobus,est periurus,l.1.q.14.nu.24
Renuncians electioni aut iuri ad rem non potest pœnitere,l.1. q.13.num.16
Renuncians electioni metu potest eidem ecclesiæ perfici,li.13 q.1.num.24
Renuncians episcopatum retinet ordinem,l.6.q.1.n.63
Renuncians episcopatum quãdo retinet titulum,li.6.q.1.n.65
Renuncians etiam absque iuramento non potest pœnitere,l.1. q.13.n.30.& q.17.n.38.& l.9.q.25.nu.2
Renuncians ex certa causa illa non sequuta sibi nõ præiudicat, li.1 q 3.num.44
Renunciatur facilius ad rem quam in rem,l.12.q.5.n.27
Renuncians habetur pro mortuo,l.7.q.28.n.1.& n.6
Renuncians incõsulte an possit repetere antequam collatio alteri fiat,l.1.q.13.nu.39
Renuncians in fauorem æque digni non peccat,l.4.q.11.n.43
Renuncians in fauorem indigni peccat,l.4.q.11.num.34. & li. 5.q.5.num.7
Renuncians in fauorem minus digni peccat,l.4.q.11.n.39.& l. 14.q.6.num.10
Renuncians in manibus non superioris amittit possessionem, retinet tamen proprietatem,l.7.q.1.n.38.qua debet priuari,l.7.q.1.n.42.& non restitur,l.1.q.5.n.26
Renuncians in nullius manibus sibi præiudicat,l.7.q.8.n.2
Renuncians instrumento debiti non præsumitur renunciare debitum,li.1.q.18.nu.22
Renuncians iuri de presenti videtur renunciare,l.1.q.18.n.24
Renuncians liti reseruata pensione, si pensio est nulla, lis non censetur extincta,l.1.q.3.nu. 82
Renuncians litteris videtur renunciare beneficium,li.2.q. 26. nu.6.& l.11.q.5.nu.52.& l 1.q.18.nu.20
Renuncians loco & dignitati amittit denominationem, li.1.q. 17.num.10
Renuncians loco potest in eadem ecclesia reassumi,lib.1.q.17. num.13
Renuncians loco retinet dignitatem,l.1.q.17.n. 8
Renuncians metu restituendus absque collatione,lib. 1.q.14. num.17
Renuncians ob timorem excommunicationis potest dicere illam renunciationem metu factam,li.13.q.1.n.129
Renuncians per procuratorem non potest redire,lib.1.qu.13. num.24
Renuncians potest beneficium resignatum repetere ex noua causa,li.1.q.13.num.43
Renuncians potest repetere beneficium resignatum si non seruentur conditiones,li.1.q.13.nu.54
Renuncians priuatur beneficio,lib.1.q.4.num.8.& lib.13.q. 5. num.142
Renuncians videtur habere beneficium pro derelictam,li.1.q. 5.nu.20.& q.13.nu.3
Renuncians reseruatis fructibus non potest agere aduersus resignatarium pro distributionibus quotidianis,lib.1.qu.10. num.17
Renuncians si fuerit furiosus põt repetere,li.1.q.11.n.41
Renuncians simpliciter spreto patrono abdicatius,l.2.q 4.numero 23
Renuncians sine superiore non potest sine superiore redire ad beneficium renunciatum,li.7.q.1.n.59
Renuncians si patruo placuerit an sit valida renunciatio,li. 7. q.1.num.63
Renuncians tacite non potest pœnitere,lib.1.q 12.num.2.& q. 13.num.10
Renuncians valide potest iterum renunciare,lib.1.quæstio.14. num.23
Renuncians vni Priuilegio,alijs renunciare non præsumitur,l. 1.q.18.n.23.& l.8.q.1.nu.14
Renunciantes nulliter debent puniri,libro.7.quæstione 1. numero 28
Renunciare an possint criminosi,lib.3.quæstio.16.num.1.cum sequent.
Renunciare an possit ingredientes monasteria absque superioris auctoritate,l.7.q.4.num.1
Renunciare beneficium tertij nemo potest,l.2.q.22.n.3
Renunciare cedere & resignare inter se confunduntur, lib.1.q. 1.num.71
Renunciare cogitur quis ex causa,lib.5.q.3.numero 164.& lib. 3.quæst.18
Renunciare est cedere,dimittere,& derelinquere,lib.1.q.1.numero 34
Renunciare est diminuere reditus,li.1.q.1.n.38
Renunciare fauori,& iuri suo quisque potest,li.3.q.4.n.5.& l.2. q.1.nu.2.& q.23.nu.3
Renunciare nemo cogitur,li.3.q.18.n.1
Renunciare nemo potest in manibus inferioris,lib.7.quæs.24. num.68
Renunciare non possunt Decanus,& Archidiaconus post obtentam aliam dignitatem,li.3.q.1.nu.104
Renunciare non potest absens ante acceptationem beneficij collati,li.2.q.22.num.12
Renunciari non potest beneficium ad cuius titulum quis est ordinatus,li.2.q.6.nu.35
Renunciare non potest contrahens matrimonium,l.3.q.1.n.28
Renunciare non potest prior regularis,l.3.q.1.n.100
Renunciare non potest promotus ad Abbatiam,lib.3.qu.1.numero 95
Renunciare non potest qui nullum ius habet,l.3.q.1. nu. 80.& lib.10.q.8.num.20
Renunciare possunt absque superiore habentes ius ad rem,li. 7.q.1.num.76
Renunciare non potest sine superiore habens bonum ius in beneficio litigioso,l.7.q.1.num.105
Renunciare possunt habentes vnde viuere,l.3.q.14.n.1
Renunciari potest beneficium simpliciter coram Papa,& coram ordinario,li.2.q.3.num.101
Renunciare potest condemnatus atroci pœna,l.3.q.16.n.28
Renunciare potest etiam imputatus de crimine parricidij,li.3. q.16.num.32
Renunciari potest in fauorem ius quod prætenditur in aliquo beneficio,li.2.q.21.nu.1
Renunciare potest in manibus eligentium electus,lib.7. quæst. 1.num.79
Renunciare qui possunt per se,possunt, & per procuratorem, li.9.q.1.num.5
Renunciare quis potest tuta conscientia, & obtinere reseruationem pensionis,lib.6.q.2.nu.67
Renunciare ratione scandali quis cogi potest,l.3.q.18.n.22
Renunciare simpliciter aliud est,& aliud cedere alteri,lib.1.q. 3.num.1
Renunciare simpliciter possunt habentes expectatiuam ad beneficia,li.2.q.23.num.14
Renunciare suam iniuriam quis potest,l.7.q.1.n.50
Renunciare verbum,est æquiuocum,& capitur multis modis, l.1.q.1.num.66
Renunciare videtur beneficium consentiens,vt illud alteri cõferatur,li.1.q.1.num.23
Renunciare videtur negligens litem,li.2.q.3.n.22
Renunciare videtur beneficium consentiens,vt per trienniũ ab alio possideatur,li.1.q.1.n.24
Renunciare videtur rei iudicatæ,qui patitur, vt producantur iura,& articuli,l.1.q.1.nu.25
Renũciari bficium in manibus canonici,non d ẽt,l.7.q.16.n.3
Renunciari iuri ad rem,& in re potest,l.1.q.13.n.17
Renunciari litteris quando videatur,li.2.q.26.n.8
Renũciari non põt beneficium alteri collatum, lib.1.q.1.n.51. & sequent.
Renunciari non potest beneficium de proximo cõferendum, li.2.q.22.nu.10.& l.1.q.1.n.50
Renunciari potest beneficium lite finita,l.2.q.3.n.20
Renunciari potest prima dignitas,li.2.q.1.n.80
Renunciat tacite qui per triennium non acceptat collationẽ, li.10.q.8.n.18
Renunciata electione,electores possunt procedere ad electionem,
nem,& eundem eligere,l.1.q.13.n.21.& 23
Renunciatio ad expressa refertur,l.8.q.1.num.19.& li.1.q.18. num.16
Renunciatio ad fraudem emuli non tenet,l.13.q.4.n.4
Renunciatio beneficij ad cuius titulum quis est promotus valet facta mentione de hoc,& quod habet vnde aliunde viuat,l.2.q.6.n.36.& l.5.q.6.n.175
Renunciatio beneficij electiui absque consensu eligentium an nullanda,l.2.q.5.n.8
Renunciatio beneficij litigiosi potest fieri absente parte,li.7.q. 1.nu.106
Renunciatio beneficij non potest fieri coram iudice limita in cessione,l.7.q.26.n.1
Renunciatio beneficij non potest fieri coram legatis natis, & missis,l.7.q.13.n.9
Renunciatio beneficij litigiosi non potest fieri si dubitatur cuius sit beneficium secus si incidenter,l.2.q.3.n.50
Renunciatio beneficij per nouitium debet fieri ante duos mẽses professionis,l.3.q.13.n.4
Renunciatio beneficij reseruati facta coram ordinario inducit veram vacationem,l.2.q.16.n.11
Renunciatio beneficiorum inferiorum fit per supplicationem l.3.q.18.nu.75
Renunciatio beneficiorum tacita fit per contractum matrimonij,l.3.q.14.n.2.& l.4.q.2.n.101
Renunciatio coactà non est proprie cessio,l.1.q.1.n.44
Renunciatio conditionalis dicitur qualificata,l.1.q.4.n.30
Renunciatio conditionalis non abdicat ius nisi adimpletis cõditionibus,l.1.q.3.n.8.& 9.& n.42
Renunciatio conditionalis potest reuocari,l.1.q.12.n.14
Renunciatio coram laico an sit nulla ipso iure,lib.7.q.1. num. 34.& 35
Renunciatio coram ordinarijs statim ius abdicari,l.11.q.7.n. 30.& n.32.& l.1.q.5.n.40
Renunciatio coram ordinario debet fieri libere,l.9.q.9.n.3.& l.11.q.7.n.31.& l.8.q 9.n.10
Renunciatio cum aliquid est operata non debet aliud operari,l.1.q.18.n.26
Renunciatio debet fieri coram Episcopo in cuius diœcesi situ est beneficium,l.7.q.10.n.18
Renũciatio debet fieri coram Episcopo quamuis institutio spectet ad inferiorem,l.7.q.14.n.15
Renunciatio debet fieri coram proprio superiore,l.8.q.9.n.5. & l.7.q.9.n.1.& l.4.q.11.n.32
Renunciatio debet fieri libere,& pure absque pactione, lib 1. q.1.num.43.& 48.& q.2.num.5.& lib.9.q.5.num.4. & li.6. q.2.num.68
Renunciatio debet præcedere collationem,l.1.q.4.num.66.& q.14.num.2
Renunciatio dependet a voluntate superioris,lib. 1. quæst. 2. num. 12
Renũciatio dicitur metu facta si quis extrahatur a carceribus, vt renunciet,l.13.q.1.n.124
Renunciatio pura,& conditionalis,l.1.q.2.n.1
Renunciatio Episcopatus dupliciter fieri potest,li.1.q.17. nu. 6.& l 8.q.5.n.43
Renunciatio Episcopi non est de facili admittenda, lib. 2.q.1. num.58
Renunciatio Episcopatus metu facta est nulla,lib.13.quæst.1. num.9
Renunciatio est donatio,lib.1.q.1.num.35.q.15.num.28.& q. 18.num.19
Renunciatio est fauorabilis si fiat ob vtilitatem ecclesiæ, lib.1. q.18.nu.5.& 14
Renunciatio est nulla,nõ reseruato regressu,vt habebat in mandatis,procurator etiam si Papa non concederet regressus, l.9.q 17.n.127.limita,nu.seq.
Renunciatio quædam dilapidatio,l.8.q.1.num.12.& li. 1.q.1. num.39
Renunciatio est valida si resignans habet in prouisione decretum,vt in renunciatione debeat intimare resignanti si ista intimatio non est facta,sed resignans non agit, lib. 3.q.4. num.2
Renunciatio & mors purificantur,l.1.q.4.n.11
Renunciatio excedens summam quingentorum aureorum debet insinuari,l.1.q.1.n.37
Renunciatio expressa fit verbis expressis,l.1.q.1.n.29
Renunciatio facienda cum causa,l.1.q.1.n.57
Renunciatio facienda est in manibus illius qui potest destituere,l.7.q.23.nu.21
Renunciatio facit amittere ius de præsenti,non de futuro,lib. 1.q.5.nu.39
Renunciatio facit amittere omne ius postquam admissa est a superiore,li.1.q.5.n.15.& 24.q.6.num.11.& 61.& q. 12.n. 5.& l.3.q.7.nu.12
Renunciatio facit amittere titulum, & possessionem vtramq; l.1.q.4.nu.71.& q.5.num.15.& q.14.nu.5.post abitum præstitum consensum,l.1.q.5.n.23
Renunciatio facta ab eo qui detinetur domi præsumitur metu culosa,l.13.q.1.n.126
Renunciatio facta absque superiore tenet in præiudicium resignantis,l.7.q.1.n.12
Renunciatio facta animo occidendi aliquem est nulla,lib.4.q. 8.num.7
Renunciatio facta ante litis pendentiam tenet quamuis cõsensus fuerit postea præstitus,l.2.q.3.n.41
Renunciatio facta coram Abbate habente temporalia est nulla,l.7.q.15.n.18
Renunciatio facta coram notario tenet quo ad præiudicium renunciantis,l.7.q.25.n.3
Renunciatio facta coram ordinario ea mente, vt beneficiũ cõferatur N.non est simoniaca,l.14.q.6.n.3
Renunciatio facta coram ordinario, cum pactis est nulla licet adsit clausula cum beneplacito,&c.lib.7.q.1.num.73.& li. 14.q.5.nu.3
Renunciatio factam coram non superiore valet cum clausula si superiori meo placuerit,l.7.q.1.n.61
Renunciatio facta coram nõ superiore valet si postea superior ratificauit,l.7.q.1.n.48
Renunciatio facta ex legitima causa in manibus non superioris tenet,l.7.q.1.n.116
Renunciatio facta fraude nulla,l.13.q.4.n.2
Renunciatio facta in Curia per procuratorem quando noceat renunciationi factæ per principalem in partibus, lib. 9.q. 15.num.4
Renunciatio facta in fauorem personæ non nominatæ in mandato nulla est,l.9.q.17.n.17
Renunciatio facta in Francia sine consensu Regis fraudulẽta, l.13.q.4.num.19
Renunciatio facta in infirmitate fraudulenta,l.12.q.5.n.9
Renunciatio facta in iudicio est valida,l.7.q.1.n.119
Renunciatio facta in manibus notarij,vel N.recipientis nomine superioris est valida,l.7.q.1.n.57
Renunciatio facta in manibus Papæ de stylo interpretatur in fauorem.l.1.q.2.n.24
Renunciatio facta in manibus priuati,an abdicet ius,lib.10.q. 2.num.86
Renunciatio facta in præiudiciũ alterius videtur facta in fraudem,l.3.q.16.nu.37
Renunciatio facta mandante iudice tenet non obstante metu allegato,l.13.q.1.n.215
Renunciatio facta,non seruata forma mandati, valet cum fit melior conditio domini,l.9.q.17.n.146
Renunciatio facta ob carcerem fratris, vel aliud periculũ imminens,nulla,l.13.q.1.n.158
Renunciatio facta in interuallo furoris tenet,l.7.q.8.n.9.& præsumitur facta tempore sanæ mentis,l.3.q.8.n.10
Renunciatio facta per procuratorem,& dominum eadem die quæ attendatur,l.9.q.25.n.54
Renunciatio facta per procuratorem, trahitur ad diem confecti mandati,l.9.q.15.n.1
Renunciatio facta per resignatarium ante consensum præstitum per resignantem valet si consensus postea præstetur, li.3.q.9.nu.6
Renunciatio facta post iudicium cæptum censetur dolosa,l.3. q.16.num.47
Renunciatio fieri potest in Curia,& extra Curiam, lib. 1.q.1. num.61

Renunciatio fit expressis verbis,l.9.q.20.n.4
Renunciatio fit ex liberalitate,l.1.q.18.n.2
Renunciatio furiosi,& mente capti est nulla,l.3.q.8.n.7
Renunciatio generalis quot casus non comprehendat,lib.1.q. 18.num.28
Renunciatio habet tacitam conditionem,vt pacta seruentur, li.1.q 3.nu.45
Renunciatio habet vim destitutionis,l.7.q.10.n.7
Renunciatio illius qui debet reficere hodie admittitur,li.3.q. 15.num.10
Renunciatio inducit defectum proprietatis,l.1.q.13.n.36
Renunciatio in fauorem dicitur conditionalis,l.1.q.2.n.14
Renunciatio in fauorem duplex simplex,& qualificata,li. 1.q. 2.num.31
Renunciatio in fauorem fit libere,l.1.q.1.n.63
Renunciatio in fauorem,in manibus ordinarij fieri non potest lib.9.q.9.num.5.&l.2.q.1.num.62.& li.5.q.6.num. 189. & l.12.q.5.nu.7
Renunciatio in fauorem recipit conditionem si resignatarius acceptet,l.1.q.2.n.15
Renunciatio in præiudicium illius qui habet optare est nulla, l.12.q.1.nu.15
Renuncians ob crimen nunquam potest repetere beneficium resignatum,l.1.q.13.n.51
Renunciatio ob metum Imperatoris Regis,Card.aut alterius Principis nulla,l.3.q.1.n.13.14.& 15
Renunciatio Papatus debet fieri coram Cardinalibus, li.7.q. 5.nu.4.contra nu.6
Renunciatio Papatus facienda in scriptis,lib.8.q.3.num.1.& l. 7.q.5.nu.16
Renunciatio Papatus videtur facta ipsi Deo,l.7.q.5.n.10
Renunciatio Papæ præsumitur facta cum causa,l.5.q.1.n.15
Renunciatio pensionis ob metum nulla,l.13.q.1.n.45
Renunciatio perfecta cum est redacta in scripturam, lib.11.q. 11.num.27
Renunciatio per litteras per nuntium parificatur renunciatio ni per procuratorem,l.1.q.13.n.26
Renunciatio per procuratorem,& per se est eiusdem effectus, li.9.q.16.n.1
Renunciatio potest fieri coram Episcopis,& Archiepiscopis, li.7.q.14.nu.1
Renunciatio potest fieri coram Papa omnium beneficiorum, li.7.q.11.n.1
Renunciatio potest fieri coram Vicecancellario,li.7.q.17.nu. 1.contra nu.5
Renunciatio præsentata superiori antequam sit acceptata non nocet,l.1.q.12.n.13
Renunciatio præsentata superiori potest reuocari,li. 1. quæst. 12.num.12
Renunciatio priuat quem ipso iure,l.1.q.5.n.2
Renunciatio quæ fit coram S.Pont. etiam admissa potest reuocari vsque ad præstitum consensum in Camera,vel in Cancellaria,l.1.q.12.n.16
Renunciatio quoties est simplex beneficium vacat,in cõditionali,si conditiones seruentur,l.1.q.14.n.13
Renunciatio instrumenti debiti quid operetur,l.8.q.1.n.17
Renunciatio interpretatur,vt minus præiudicet,l.1.q.18.n.25
Renunciatio iusta coram notario ratificatur in bullis,lib.7.q. 25.num.6
Renunciatio iuris facit commodum acquirere,l.12.q.3.n.60
Renunciatio iuris prothomiseos facta a cõsanguineo tenet in sui præiudicium,l.7.q 1.n.18
Renunciatio litterarum quid comprehendat,l.8.q.1.n.18
Renunciatio litis,& causæ potest fieri coram Papa,ordinario, & notario,l.2.q.3.n.100
Renunciatio litis super beneficio mediante pecunia simoniaca,l.14.q.3.nu.5
Renunciatio maiorem priuationem causat quam sententia, li. 1.q.5.nu.3
Renunciatio minorum 14. an. debet fieri cum auctoritate tutoris,l.3.q.7.nu.59
Renunciatio nocet renuncianti,l.7.q.1.n.22
Renunciatio nulla non abdicat ius,l.1.q.3.n.117
Renunciatio non acceptata non prodest,l.10.q.8.n.2
Renunciatio non facta mentione vnionis non abdicat ius, lib. 1.q.3.num.114
Renunciatio non nocet resignanti si fuit admissa in fauorem alterius quam illius pro quo supplicabatur,l.q.3.n.52
Renunciatio non potest fieri in nullius manibus,l.7.q.8.n.1
Renunciario non præsumitur,l.1.q.18.n.29.& l.8.q.8.n. 38.& q.9.n.7.& 11.n.57.& l.9.q.20.n.3
Renunciatio nulla facta per procuratorem excedentem fines mandati non potest ratificari per principalem,lib.9.q. 17. num.66
Renunciatio resultans ex facto est potentior ea quæ ex verbis, li.8.q.2.nu.3
Renunciatio secunda facta per alium procuratorem, valet, si prima facta,per alterum,fuit facta in fauorem mortui,lib. 9.q.30.nu.2
Renunciatio senis fraudulenta,est nulla,l.3.q.17.n.7
Renunciatio senis plus debet iustificari quam iuuenis,lib.3.q. 17.num.3
Renunciatio simoniaca,& confidentialis est prohibita,li.1.q. 1.num.49
Renunciatio simoniaca est nulla,l.7.q.1.n.14
Renunciatio simoniaca valet in præiudicium resignantis,lib. 7.q.1.num.15
Renunciatio simplex coram quocunque fieri potest,lib. 1.q. 3.num.2
Renunciatio simplex facit amittere vtramque possessionem, & titulum,ac habere beneficium pro derelicto, lib.1.q.3. num.5.num.36
Renunciatio simplex in fauorem,quæ,l.1.q.2.n.32
Renunciatio si non est spontanea possessio non amittitur,lib. 1.q.13.nu.42
Renunciatio spontanea non præsumitur,l.3.q.8.n.14
Renunciatio tacita inducit veram vacationem,l.1.q.1.nu.9.& q.13.num.15
Renunciatio tacita non requirit auctoritatem superioris, li.1. q.1.n.59.& l.10.q.8.n.17
Renunciatio tacita plus valet quam expressa,lib.7.q.3.nu.2.& l.1.q.1.nu.7
Renunciatio tacita quæ fit per adeptionem secundi curati an requirat auctoritatem superioris,l.7.q.3.n.1
Renunciatio tacita quid sit,l.1.q.1.n.10
Renũciatione etiam beneficij temporalis exprimitur qualitas ipsius,li.10.q.2.n.2
Renunciatione facta coram non superiore cum clausula si superiori,&c.non debet resignatarius se ingerere, lib 7.q.1. num.68
Renunciatione facta a criminoso iudex ad vlteriora procedet ob interesse impetrantis,l.3.q.16.n.41
Renunciatione metu facta amittitur solum directa actio, lib. 13.q.2.nu.20
Renunciationem admittere potest habens ex priuilegiosus in stituendi,& destituendi,l.7.q.10.n.132
Renunciationem beneficiorum reseruatorum ordinarius recipere potest,l.2.q.3.n.103
Renunciationem meticulosam alleganti incumbit onus probandi,l.13.q.1.n.74
Renũciationem ordinarius debet admittere,vel reijcere intra mensem,l.11 q.2.n.6
Renunciationem plura annullant,l.13.q.1.n.4
Renunciationem promittens quid videatur promittere,lib.8. q.1.num.21
Renunciationem recipere non potest Abbas non exemptus,l 7.q.15.nu.1
Renunciationem recipere non potest non habens institutionem,l.7.q.16.n.6
Renunciationem recipere possunt legati de latere,lib.7.q.13. num.15
Renunciationem recipere potest inferior cum habet ius destituendi,l.7.q.14.n.19
Renunciationem recipiendi facultas venit in facultate data ab Episcopo Archiepiscopo,conferendi parochialem, lib.7. q.10.num.27
Renunciationem vere factam Papa admittit, lib.12. quæst.6. num.3

Renunciationis actus,& non voluntas volentis cedere attenditur,l.9.q.9.n.8
Renunciationis beneficij definitio,l.1.q.1.n.30
Renunciationis actus debet esse voluntarius,l.1.q.1.n.46
Renunciationis actus licitus est,l.4.q.11.n.9
Renunciationis Cardinalatus forma per Magnũ Ducem Heturiæ,l.8.q.4.n.3
Renunciationis exceptio obstat agenti,l.2.q.16.n.12
Renunciationis fraudulentæ coniecturæ,l.13.q.4.n.18
Renunciationis litteræ non præsentante non præiudicant,l.1. q.12.nu.10
Renunciationis materia regularirer dicitur odiosa,lib.1.q.18. num.15
Renunciationis spontaneæ exceptio an admittatur post spoliũ si ante fuit datus procurator,l.9 q.15.n.6
Renunciationes admittendi facultas non venit data facultate conferendi,l.7.q.10.n.33
Renunciationes antiquo tempore fiebant pure,l.1.q.2.n.3
Renunciationes conditionales fiunt præcedente tractatu, li.1. q.6.num.58
Renunciationes cum conditione quotidie fiunt hodie,lib.1.q. 2.n.7.& l.6.q.2.n.71.& etiam in fauorem,l.9.q.17.n.2
Renunciationes forma coram ordinarijs,l.8.q.9.n.1
Resignandi licentias beneficia reseruata Innocentius VIII. reuocauit,l.2.q.16.n.15
Resignans an si remanserit in possessione post resignationẽ sit tutus regula de Annali,l.3.q.5.n.58
Resignans ante finem anni post vocatum possessorem non tenetur causam prosequi,l.3.q.5.n.26
Resignans beneficium litigiosum cum pacto quod euicta lite consentiat pensioni committit simoniam,l.14.q.7.n.11
Resignans beneficia metu nõ potest ordinari,ad titulum illius beneficij,li.13.q.2.n.33
Resignans beneficium simplex in fauorem indigni peccat,li.4. q.11.nu.46
Resignans beneficium simpliciter non potest incumbere possessioni,l.1.q.7.n.1
Resignans bis tenetur crimine stellionatus,& quo modo procedat,l.8.q.7.n.91.& l.11.q.2.n.29
Resignans calore iracundiæ an debeat restitui,l.13.q.4.n.39
Resignans consanguineis non committit simoniam,li. 14.q.7. num.19
Resignans coram ordinario, vel Papa debet percipere fructus vsque ad tempus renunciationis,l.1.q.6.n.10
Resignans cum clausula quam primũ,&c.potest percipere fructus donec resignatarius fiat clericus,l.4.q.2.n.53
Resignans cum pacto,vt dum vixit possit retinere beneficium simoniam committit,l.14.q.4.n.10
Resignans cum pacto,vt possit retinere fructus cõmittit simoniam,li.14.q.5.n.1
Resignans cum pacto, vt resignatarius soluat pensionem aliaque faciat ad quæ tenetur non committit simoniam,li. 14. q.7.num.22
Resignans cum pensione exempta potest agere spolio si eã ita non reperiat,l.1.q.3.n.80
Resignans cum reseruatione non abdicat ius nisi cum illa reseruatione,l.8.q.7.n.99
Resignans cum pensione libera si ita non fuerit reseruata, ius non abdicatur,l.1.q.3.n.79
Resignans debet probare acceptationem resignatarij, ad effectum,vt liberetur ab onere soluendi pensionem, lib.10.q. 8.num.27
Resignans debet subscribere mandatum procuræ ad resignandum in Gallia,l.9.q.7.n.4
Resignans dicens in iudicio non resignasse tenetur pœna falsi, l.1.q.15.nu.31
Resignans dicitur mori in loco resignationis,li.1.q.4.nu.51.& li.3.q.20.n.6
Resignans dicitur possidere in renunciatione conditionali donec acquiratur Resignatario,l.1.q.4.n.73
Resignans Episcopatum ob labores peccat,l.5.q.3.n.224
Resignans etiam pœnitere potest post signatam supplicationẽ li.9.q.28.n.3.& 9
Resignans ex aliqua causa non debet restitui,l.13.q.5.n.73
Resignans habens reseruatos fructus,vel pensionem centum si per aliquot annos exegit pensionem non potest postea fructus petere pro sequentibus annis,l.6.q.1.n.31
Resignans habet fructus si deficiat conditio,l.1.q.6.n.75
Resignans habetur pro mortuo,l.1.q.4.n.5.& q.8.n.7. & q.16. n.65.& l.11.q.1.n.7.& l.3.q.3.n.66
Resignans hac mente,vt detur N.non committit nec simoniã mentalem,l.14.q.6.n.8
Resignans hodie non supplicat pro collatione faciẽda resignatario,l.8.q.7.n.62
Resignans idoneo, habens spem quod ille erit gratus non committit simoniam,l.14.q.7.n.16
Resignans in fauorem dicitur possidere, & non abdicat ius donec resignatarius acquirit,l.1.q.3.n.56.& 63.& q.5.nu.37. & q.4.nu.73
Resignans incumbendo possessioni post renunciationem videtur recuperare naturalem,l.13.q.5.n.157
Resignans in fauorem familiaris ob recompensam laborum pacto præcedente committit simoniam,l.14.q 7.n.36
Resignans in fraudem tenetur ad pensionem,l.1.q.8.n.19
Resignans in manibus non superioris amittit possessionem,& ei non datur restitutio,l.1.q.3.n.98
Resignans in resignatione conditionali potest incumbere possessioni,& alia gerere donec resignatarius capiat possessionem,l.1.q.7.n.9
Resignans liberatura a residentia, & alijs oneribus post acceptationem resignatarij,l.10.q.8.n.28
Resignans libere coram ordinario, post renũciationem potest petere,vt conferat illi,l.14.q.3.n.21
Resignans lite pendente possessionem continuare, lib.2. q.3. num.29
Resignans litteris ad beneficium,vt habeat aliud beneficium, vel pensionem non committit simoniam,l.14.q.7.n.25
Resignans manens in possessione per annum an possit defendi regula de Annali contra tertium resignatarium,li.3.q.5.n. 63.& quid per triennium,n.34
Resignans manẽs in possessione si spolietur potest agere ad petendam illam possessionem,l.13.q.5.n.156
Resignans metu an iuuetur decreto de pacif.poss.l.13.q.2.n.35
Resignans metu debet habere absolutionem, vt possit redire ad beneficium,l.13.q.1.n.29
Resignans metu non potest ministrare,& habere fructus,l. 13. q.2.num.29
Resignans metu non tenetur ad horas canonicas, lib.13. q.2. num.33
Resignans moriens infra 20.dies resignatio,est nulla,& beneficium dicitur vacare per obitum,l.12.q.1.n.30
Resignans non amittit reseruationes factas nulla existente resignatione ob.non publicationem factam,l.11.q.7.n.57
Resignans non dicitur improbus post resignationem,lib.3.q.5. num.27
Resignans non potest amplius se in beneficio resignato intromittere,l.1.q.16.n.2
Resignans non potest beneficium resignatum repetere,lib.1.q. 13.num.1
Resignans non potest percipere fructus post resignationem,l. 1.q.6.n.1.& q.8.n.3.& l.11.q.1.n.8
Resignans non potest præiudicare resignatario post cessionem li.1.q.16.n.17.& 23
Resignans non potest redire absque noua collatione si resignatio conditionalis habuit effectum,l.1.q.14.n.19
Resignans non potest amplius resignare etiam in fauorem primi,l.1.q.15.n.16
Resignans non potest secundo resignare esto quod resignatarius non sit vsus resignatione,vel sit mortuus per duos annos,l.1.q.15.n.18
Resignans non potest secundo resignare etiam quod resignatarius sit mortuus,l.1.q.15.n.19
Resignans non potest secundo resignare etiam quod resignatio sit nulla,l.1.q.15.n.20
Resignans non potest pœnitere,lib.1.q.12.num.1.& lib.8.q.9. num.13
Resignans non potest repetere beneficium, & agere spolio publicatione non facta,l.11.q.7.n.35

Resignans non plus iuris transfert in resignatarium quam habet,l.3.q.2.n.3
Resignans,non sufficit,vt sciat litteras esse expeditas,li.1.q.6. num.23
Resignans non tenetur ad pensionem post renunciationem admissam,l.1.q.8.n.2.& n.9.& l.6.q.2.n.42
Resignans non tenetur recitare horas canonicas, si alia ratione non tenetur,l.1.q.9.n.1
Resignans ob vexationes Episcopi an debeat restitui,lib.13.q. 4.num.38
Resignans officium regale in Gallia debet superuiuere per 30. dies,l.12.q.1.n.35
Resignans per resignationem amittit omne ius,l.11.q.1
Resignans per resignationem amittit omne ius,& possessionẽ, l.1.q.9.n.4.& q.16.n.3.& l.11.q.1.n.1
Resignans percipiens fructus post renunciationem tenetur ad illorum restitutionum,l.1.q.6.n.5
Resignans post admissam renunciationem non potest contrauenire,l.1.q.12.n.3
Resignans post carcerationem videtur coacte resignare,li. 13. q.1.n.95
Resignans post resignationem non potest possidere,l.1.q.6.nu. 4.quia reputatur intrusus,n.6
Resignans post renunciationem non tenetur residere, lib. 1.q. 10.num.1
Resignans post resignationem non est legitimus contradictor, li.1.q.16.n.36
Resignans post spolium est restituẽdus,l.13.q.5.n.2 & quid in fauorem tertij,n.66.& 69
Resignans poterit obtinere renunciatum,& alia beneficia,lib. 1.q.5.nu.5
Resignans potest continuare possessionem, cum ab eo non abdicatur ius,l.1.q.3.n.53
Resignans potest agere spolio pensione annullata,l.1.q.3. n.86
Resignas potest agere de metu etiam si collatio sit alteri facta, li.13.q.1.n 46
Resignans potest docere de metu,etiã in resignationibus,quæ fiunt in Curia,l.13.q.1.n.43
Resignans potest denuo resignare,cum non abdicatur.Ius l.1. q.14.nu.22
Resignans potest beneficia cõferre donec resignatarius capiat possessionem,l.1.q.7.n.15
Resignans potest pœnitere etiam post extensum paruum consensum,l.1 q.6 n.63.& q.12.n.2.& 42
Resignans potest pœnitere etiam post solutam compositionẽ l.1.q.12.n.39
Resignans potest agere spolio,renunciatione annullata, quia resignatarius non est clericus,l.1.q.3.n.62
Resignans potest pœnitere etiam si iurauerit consensum præstiturum,l.1.q.12.n.43
Resignans potest lite pendente continuare possessionem, li.2. q.3.nu.28
Resignans potest pœnitere, etiam si se obligauit in forma Cameræ dare consensum,l.1.q.12.n.45
Resignans potest pœnitere,& retinere beneficium,vel in fauorem alterius resignare,l.1.q.12.n.50
Resignans potest pœnitere etiam in præiudicium resignatarii in cuius fauorem erat signata supplicatio,l.1.q.12.n.49
Resignans potest pœnitere vsque ad diem præstiti consensus, lib.13.6.num.41.& l.3.q.18.nu.68.& l.8.q.8.n.40.& l.13. q.5.num.155
Resignans potest præstare consensum, secundæ supplicationi, li.8.q.7.nu.87
Resignans potest pœnitere etiam post registratam supplicationem,l.1.q.12.n.41
Resignans potest resignare,vt fiat monachus,l.5.q.5.n.5
Resignans potest redire sine noua collatione quoties non abdicatur,ius l.1.q.14.n.6
Resignans potest redire ad beneficium prouisione existẽte nulla,l.6.q.3.nu.10
Resignans potest repetere impensas factas incertis massaritijs, ecclesiæ,l 14.q.7.n.46
Resignans potest percipere fructus vsque ad tempus datæ,li.1. q.5.nu.27
Resignans potest reuocare procuratorem constitutum ad resignandum,& reuocare paruum consensum,l.1.q.12.n.47
Resignans potest rursus resignare renunciatione non admissa, li.1.q.15.n.34
Resignans potest simpliciter consentire, quamuis supplicatio sit signata reseruatis fructibus,l.8.q.7.n.93
Resignans potest percipere fructus donec fuerint intimatæ literæ resignationis,l.1.q.6.n.21
Resignans potest rursus resignare in casibus in quibus non abdicatur ius,l.1.q.15.n.36
Resignans promittens soluere pensionem impositam super beneficio resignato committit simoniam,l.14.q.4.n.11
Resignans præsumitur velle cedere etiam possessionem, lib.1. q.5.num.19
Resignans priuatur beneficio præstito consensu,l.1.q.12.n.29
Resignans quando teneatur ad cautionem hancariam,lib.6.q. 2.num.149
Resignans quæ gessit ante acceptationem resignatarij sunt valida,l.1.q.3.n.57
Resignans qui habuit beneficium simplex in recompensam potest agere spolio si reperitur curatum,l.1.q.3.n.92
Resignans habetur pro mortuo,l.1.q.5.n.4.& l.9.q.25.nu.9.& dicitur mori in loco,vbi fit resignatio,l.9.q.14.n.2
Resignans recuperans beneficium cum noua collatione quam uis consequatur omnia iura non tamen prærogatiuam antiquitatis,l.1.q.14.n.25
Resignans reseruatis omnibus fructibus,denominatione, & titulo in effectu remanet beneficiatus,l.11.q.5.n.29
Resignans reseruato regressu,non abdicat ius si ei non acquiratur,l.1.q.3.n.66.70.& 93
Resignans reseruata pensione si ei non seruetur,ius non abdicatur,l.9.q.3.n.78.& 91
Resignans reseruatis fructibus non abdicat ius si ei non seruetur,vel acquirantur,l.1.q.3.n.73
Resignans reseruata pensione,non potest impedire resignatarium,ne capiat possessionem,l.10.q.6.n.63
Resignans reseruato accessu non abdicat ius si ei non acquiratur,l.1.q.3.n.72
Resignans restituitur si spolietur antequam resignatarius expediat litteras,l.1.q.6.n.26
Resignans scienter nulliter abdicat ius,l.1.q.3.n.65.& n.71.& 77.& 118.& l.7.q.24.n.48
Resignans secundo tenetur crimine stellionatus,lib.1. qu.15. num.26
Resignans semel non potest vlterius resignare,li.1.q.15.nu.1. & l.8.q.7.nu.90
Resignans seruatis fructibus quoad suum interesse nõ dicitur mortuus in eo beneficio,l.1.q.5.n.51
Resignans seruata medietate fructuum non abdicat ius si reseruatio est nulla,l.1.q 3.n.75
Resignans si conditiones non seruantur potest agere spolio,& requiritur declaratoria iudicis,l.1.q.14.n.15
Resignans si est absens a loco beneficij amittit etiam detẽtationem,l.1.q.5.nu.33
Resignans si manet in detentatione retinet naturalem,lib.3.q. 5.num.59
Resignans si moriatur infra 20. dies beneficium est affectum in resignatione facta in Curia,l.12.q.20.n.4
Resignans simoniacæ non potest repetere beneficium,li. 14. q. 1.n.15.& q.2.n.16
Resignans simoniacæ non potest impetrare beneficia,lib.14.q. 2.num.17
Resignans simoniacæ non est restituendus,l.14.q.2.n.19
Resignans simoniacæ non abdicat ius,l.1.q.3.n.99
Resignans simoniacæ illo,& quocumque alio est inhabilis,libi 14.q.2.nu.14
Resignans si moriatur infra 20.dies habens regressum capit beneficium,l.12.q.9.n.13
Resignans sine consensu Regis cõtra priuilegium est indignus, l.1.q.15.n.21
Resignans spoliatus restituitur vsque ad diem præstiti consensus,l.1.q.6.n.42
Resignans sponte non est restituendus,l.13.q.5.n.13
Resignans tenetur dimittere possessionem beneficij resignati,lib.

ti,li.1.q.6.num.2
Resignans tenetur ad pensionem decursam vsque ad diem renunciationis,li.1.q.8.nu.18
Resignans tenetur ad pensionem si post renunciationem fuit assumptus ad beneficium resignatum,l.1.q.8.n.20
Resignans tenetur ad horas si ei fuerint assignati omnes fructus loco pensionis,li.1.q.9.nu.5
Resignans tenetur soluere pensionem si ad illam se obligauit post resignationem,li.1.q.8.nu.16
Resignans vendicabit fructus maturatos vsque ad diem cõsensus,lib.1.q.6.nu.78
Resignans vt aliquis sibi suffragetur committit simoniam,l.14. q.4.num.5
Resignans vt alter resignet est simonia,li.14.q.4.n.3
Resignãs vt aliquis ei det notitiam de aliqua vacatione benef. simonia,li.14.q.4.nu.7
Resignãs vt habeat aliud beneficium compositionis gratia nõ committit simoniam,li.14.q.4.nu.4
Resignans ut non teneatur ad pensionem debet probare resignatarium approbasse,l.1.q.6.nu.26
Resignante moriente in possessione beneficij resignati non vacat beneficium per eius obitum licet alias secus, lib.11.q. 7.num.54
Resignante mortuo post consensum beneficium non potest vacare per eius obitum,li.19.q.6.nu.59
Resignanti aliquando reseruatur pensio,vel fructus,li.6.q.1.n. 1.&2,& li.14.q.5.nu.4
Resignanti aliquando conceditur collatio beneficiorum, li.6. q.1.num.14
Resignanti aliquando reseruatur denominatio,l.6.q.1.n.13
Resignanti aliquando reseruatur iurisdictio,li.6.q.1.n.12
Resignanti aliquando conceditur administratio,l.6.q.1.n.11
Resignanti competit actio spolij non seruatis conditionibus, li.1.q.3.n.10.& l.11.q.7.n.28
Resignantis consensus requiritur in capienda possessione quoties fuit facta resignatio cum hac conditione,l.1.q.3.n.94
Resignantis consensus non extenditur absque cõsensu resignatarij,li.8.q.8.num.94
Resignantis ius abdicatur expresso vero valore,libr.1.quæstio. 3.num.113
Resignanti non nocet renunciatio si fuit admissa in fauorem alterius quam illius pro quo supplicabatur,libr.1.quæstio. 3.num.52
Resignanti potest assignari pensio inuito resignatario, lib.1.q. 8.num.35
Resignanti potest pensio reseruari super alio beneficio,lib.1.q. 3.num.89
Resignanti ob metum datur regressus,li.13.q.2.nu.24
Resignanti post spolium datur restitutio non obstante iuramẽto,li.13.q.5.nu.16
Resignanti spontaneæ post spolium ad fauorem spoliantis datur restitutio,li.13.q.5.nu.35
Resignanti restituitur absque noua collatione,beneficium resignatum contra mandati formam,lib.1.q.14.n.18
Resignanti reseruatis fructibus datur mandatum de manutenendo,l.6.q.1.num,19.
Resignanti remanet ius resignatione existente,nulla,li.9.q.17. nu.70.& l.14.q.1.nu.13
Resignantem esse mortuũ infra 20.dies ad effectum reg. de inf. quomodo probatur,li.12.q.7.nu.1
Resignante mortuo,antequam resignatarius, consentiat pensioni,benef.vacat per eius obitum,lib.10.q.6.num.60.& li. 8.q.8 num.98
Resignante viuente non præscribitur tempus resignatario ad capiendam possessionem,l.1.q.7.nu.14
Resignantes habent habere ius,alioquin cessio est nulla,l. 3.q. 1.num.20
Resignare beneficia omnes possunt,l.3.q.1.nu.1
Resignare beneficium pro dimittere,lib.1.q.1.nu.69
Resignare est donare,l.3.q.1.num.53.& l.6.q.7.nu.10.& q.29. nu.23.& l.8.q.8.nu.39
Resignare est alienare,l.7.q.23.nu.16
Resignari in fauorem potest beneficium iuris patronatus, l.2. q.4.num.1
Resignare iurans potest pœnitere,l.2.q.6.n.43
Resignare non potest procurator generalis cum libera,& amplissima potestate,l.9.q.7.n.27
Resignare non potest incidens in rabiem,l.3.q.8.n.29
Resignare non potest curatus elapso tempore ad promouendum,l.3.q.2.n.22
Resignare non potest offendens Cardinales,l.3.q.1.n.26
Resignare non potest habens facultatem concordandi,lib.9 q. 19,num.1
Resignare non potest priuatu beneficijs ipso iure, l.3.q.1.nu. 21.& 151.& q.16.n.35
Resignare non potest habens in prouisione decretum,vt in resignatione debeat intimare resignanti, non facta prius huiusmodi intimatione,l.3.q.4.n.1
Resignare non potest qui non habet beneficium,l.1.q.1.n.53
Resignare non possunt promouendi,l.3.q.6.n.2
Resignare non possunt falsificantes litteras Apostolicas,li.3.q. 1.num.27
Resignare potest quis post renocationem,l.1.q.15.n.35.
Resignare potest de iure communi ingressus religionem in anno probationis,l.3.q.13.n.2
Resignare proponens, & constituens procuratorem pœnitere potest,l.1.q.12.n.6
Resignare quis potest intra tempus datum ad resignandum,li. 3.q.5.num.6
Resignare verbum est æquinocum, & habet multas significationes,l.1.q.1.n.68
Resignare volentes consentiunt in Camera, vel Cancellaria,l. 8.q.8.nu.15
Resignari non potest beneficium litigiosum lite pendente,lib. 2.q.3.nu.1
Resignari non potest beneficium ad cuius titulum quis est promotus ad ordines sacros,l.2.q.6.n.1.& n.35
Resignari possunt omnia beneficia,l.2.q.1.n.1
Resignari possunt reseruata,l.2.q.16.n.1
Resignatarius acquirit omnia quæ resignanti competebant,li. 1.q.16.nu.1.
Resignantis admittitur ad verificationem gratiæ curiam valorem,l.10.q.2.n.59
Resignatarius amittens litteras debet mittere ad registrum pro transumpto,vt publicet,l.11.q.13.n.109
Resignatarius ante captam possessionem non potest se ingerere beneficio,l.1.q.7.n.12.& q.10.n.20
Resignatarius antequam publicet suam resignationem potest resignare,l.11.q.2.n.21
Resignatarius an debeat facere mentionem beneficij resignati, li,10.q.2.n.80
Resignatarius capit beneficium resignatum etiam si vacet per obitum stante clausula quo vis modo,l.8.q.7.n.135
Resignatarius capta possessione dicitur vere beneficiarius, & debet ecclesiæ inseruire,l.1.q.10.n.19.& q.6.n.71
Resignationis commissæ ordinario in forma dignum forma,li. 8.q.7.nu.197
Resignatarius consequitur ius plenum per resignationem,li.1. q.6.& l.3.q.9.n.2.conditione purificata,l.4 q.2.n.79
Resignatarius consentiens pensioni,an videatur consentire & regressui,l.9.q.17.n.130
Resignatarius consequitur verum titulum etiam si sit reseruata omnimoda administratio,l.1.q.16.n.9
Resignatarius dans securitatem banchariam pro pensione resignantis non committit simoniam,l.14.q.7.n.53
Resignatarius dicens pensionem nullam,contra eum datur actio spolij,li.1.q.3.n.76
Resignatarius dicitur intrusus non verificatis narratis,l. 10.q. 3.num.42
Resignatarius debet docere de resignatione,l.11.q.7.nu.29.& l.10.q.3.nu.9
Resignatarius debet acceptare,l.1.q.2.n.16
Resignatarius debet capere possessionem benef.resignati,l.10. q.6.num.1
Resignatarius debet emittere professionem fidei,l.10.q.9.n.1
Resignatarius debet exprimere in literis beneficia,quę obtinet li.10.q.2.num.67
Resignatarius debet esse ætatis requisitæ beneficio resignato, lib.4.

lib.4.quæſt.11.num.12
Reſignatarius debet facere mentionem de beneficio reſignato ſi reſignatio non eſt acceptata a ſuperiore,l.10.q.2.n.83
Reſignatarius debet facere mentionem regreſſus, lib. 10.q.2. num.79
Reſignatarius debet facere mentionem penſionis,lib. 10. q.2. num.78
Reſignatarius debet facere mentionem de morbo caduco,lib. 10.q.3.nu.39
Reſignatarius debet habere qualitates quas beneficiũ reſignatum expoſcit,l.4.q.1.n.6
Reſignatarius debet in litteris facere mentionem de multiplici diſpenſatione,l.10.q.2.n.92
Reſignatarius debet narrare crimen,& infamiam,lib. 10.q.2. num.90
Reſignatarius debet narrare eſſe clericum,l.10.q.2.n.64
Reſignatarius debet penſioni conſentire,lib.6.q.2.num.155.& li.9.q.27.nu.6
Reſignatarius debet narrare illegitimitatem,l.10.q.2.n.91
Reſignatarius debet probare ſuam idoneitatem,l.10.q.3.n. 55
Reſignatarius debet probare exceſſum,l.1.q.8.n.47
Reſignatarius debet probare adimplementum conditionis,li. 10.q.3.num.13
Reſignatarius debet probare ſe eſſe clericum,l.10.q.3.n.27
Reſignatarius debet probare,ſupplicationem fuiſſe per procuratorem porrectam in vita reſignantis,l.9.q.24.n.32
Reſignatarius debet probare beneficium eſſe iurispatronatus obtenta derogatione,l.2.q.4.n.62
Reſignatarius debet ſe facere promoueri intra annum, quãdo beneficium id requirit,l.4.q.9.n.38
Reſignatarius efficitur dominus præſtito conſenſu per reſignatem,l.1.q.6.nu.44
Reſignatarius eſt ſucceſſor legitimus in beneficio,l.1.q.8.n.32
Reſignatarius fit dominus etiam ante adeptam poſſeſſionem,l. 1.q.6.num.73
Reſignatarius gaudet trienuali,l.3.q.9.n.3
Reſignatarius habens ius ab eo qui non habeat,ſi capit poſſeſſionem dicitur intruſus,l.1.q.15.n.14
Reſignatarius habet ius a Papa,l.1.q.1.n.64.& q.2.n.13.& lib. 8.q.7.n.38.& 92
Reſignatarius impeditus facere publicationem vbi tenetur,debet illam facere alibi,l.11.q.13.n.35
Reſignatarius indignus peccat,l.4.q.11.n.47
Reſignatarius poteſt renunciare in termino dato ad publicandum,li.1.q.4.n.23
Reſignatarius intra quantum tempus debet litteras expedire, li.10.q.1.nu.45
Reſignatarius non ad impleta conditione habetur pro intruſo l 10.q 3.nu.15
Reſignatarius non adimpleta conditione nõ dicitur ſucceſſor ad effectum alleg.lapi,l.19.q.3.n.16
Reſignatarius non debet ſe ingerere ſi renunciatio fuit facta coram non ſuperiore cum clauſula ſi ſuperiori,&c.li.7.q. 1.num.68
Reſignatarius non exprimens verum valorem non efficitur inhabilis,vt non poſſit illud habere ex alia gratia,lib.10.q.2. num.62
Reſignatarius non habebit fructus ante conſenſum,lib.1.q.6. num.76
Reſignatarius non poteſt vti regula de Annali quãdo tempus eſt lapſum ante reſignationem,l.3.q.5.n.51
Reſignatarius non poteſt retinere beneficium ſibi reſignatum ſimoniacæ,l.14.q.1.n.19
Reſignatarius nõ poteſt capere poſſeſſionem beneficij reſignati propria auctoritate,l.8.q.7.n.165.& l.10.q.6.n.27.& l.11. q.5.num.36
Reſignatarius non poteſt percipere fructus ante expeditionẽ litterarum,l.1.q.6.n.23.& receptionem,n.60
Reſignatarius non poteſt reuocare cõfeſſionem procuratoris, cedentis ante ceſſionem factam,l.1.q.16,n.21
Reſignatarius non poteſt beneficium reſignare ante finem anni,l.3.q.2.n.28
Reſignatarius non publicans ex impedimento retentionis ſupplicationis vigore nihil tranſeat non excuſatur,lib. 11.qu. 13.num.112
Reſignatarius non publicans non poteſt capere beneficium vigore alterius gratię,l.11.q.7.n.18
Reſignatarius non reſidens in beneficio reſignato priuatur,li. 1.q.10.nu.21
Reſignatarius non ſoluens penſionem perdit beneficium,li.6. q.3,num.1
Reſignatarius non tenetur in litteris facere mẽtionem de gratia nulla,l.10.q.2.n.89
Reſignatarius non tenetur docere de tit.ſui prædeceſſoris,lib. 10.q.4.nu.1
Reſignatarius non tenetur probare titulum,l.10.q.4.n.17
Reſignatarius non tenetur probare vitam reſignantis,lib.10.q. 5.nunc.3
Reſignatarius non tenetur ad debita voluntaria reſignantis,l. 1.q.16.nu.52
Reſignatarius non tenetur obſeruare cõtenta in regula de Annali,li.3.q.5.n.28
Reſignatarius non tenetur ad penſionem reſignato beneficio, li.6.q.2.nu.127
Reſignatarius non tenetur ſtare locationi factæ per reſignantẽ li.1.q.16.nu.47
Reſignatarius non tenetur publicare cum habet indultum Papæ,l.11.q.7.nu.64
Reſignatarius obligatur ad onera beneficij poſt acceptationẽ, li.10.q.8.n.71.& 74
Reſignatarius peccat permittendo,vt reſignans percipiat fructus,l.11.q.1.n.9
Reſignatarius per ſupplicationem petit admiſſionem,& collationem,l.8.q.7.n.61
Reſignatarius plura debet in litteris exprimere,l.10.q.2.n.1
Reſignatarius poteſt reſignare,l.3.q. 9.nu.1.etiam litteris non confeſſis,num.4.& ante conſenſum præſtitum per reſignatem,& valet renunciatio ſi conſenſus poſtea præſtetur,l.3. q.9.nu.6.& non ſolum primus,ſed etiã ſecundus,& tertius ante publicationem,nu.11
Reſignatarius poteſt repetere a reſignante iura illius beneficii, li.1.q.16.nu.11
Reſignatarius poteſt annullare penſionem reſignantis eo quia habuit beneficium ex reſignatione,& non publicauit, lib. 11.q.7.nu.61
Reſignatarius poteſt ex ſola ſupplicatione oſtendere ius, vt nõ expediantur literę impetrantis per obitum reſignantis, li. 10.q.1.nu.29
Reſignatarius poteſt benef.acceptare etiam per procuratorem li.10.q.8.nu.31
Reſignatarius poteſt dicere de penſione nulla,l.1.q.8.n.45
Reſignatarius poteſt percipere fructus,l.1.q.16.n.7
Reſignatarius poteſt acceptationem conſequitur fructus beneficij reſignati,l.10.q.8.n.75
Reſignatarius poſt habilitationem non poteſt conſequi beneficium reſignatum,l.4.q.1.n.19
Reſignatarius qui habuit gratiam ante litem poteſt expedire litteras lite pendente abſque vitio attentatorum, lib.2.q. 3.num.33
Reſignatarius qui non conſenſit reſeruationi in vita reſignantis,non poteſt poſtea,l.1.q.4.n.47
Reſignatarius quomodo docere debet de publicatione, & quãdo tenetur,l.11.q.14.n.40
Reſignationis receptio eſt præparatorium ad reſignationem, l.7.q.24.num.54
Reſignatarius ſecundus non poteſt ſe tueri regula de triennali aduerſus primum,l.1.q.15.n.23
Reſignatarius ſecundus tenetur publicare à tempore, datæ primi reſignatarij,l.11.q.2.n.20.& q.4.n.19
Reſignatarius ſecundus præfertur primo,cum in ſua gratia eſt præſtitus conſenſus,l.8.q.7.n.88
Reſignatarius ſicut tenetur ſoluere penſionem ita & quartam & alia ſimilia,l.1.q.8.n.53
Reſignatarius ſi non eſt viuus ius non abdicatur a reſignãte, li.1.q.3.n.59
Reſignatarius ſolet retinere,quæ impendit pro reſignante, lib. 14.q.7.nu.10
Reſignatarius ſubrogatus gratioſæ poteſt capere poſſeſſionẽ poſt

poſt mortem reſignantis,lib.2.q.3.num.86
Reſignatarius ſupplicat Papæ pro admiſſione reſignationis, li. 14.q.3.nu.16
Reſignatarius tenetur ad debita contracta pro neceſſitate eccleſiæ,l.1.q.16.nu.49
Reſignatarius tenetur ad penſionem etiam ſi reſignatio ſit nulla,li.1.q.8.n.44
Reſignatarius tenetur ad penſionem a die præſtiti conſenſus,l. 1.q.8.num.50
Reſignatarius tenetur,expedire litteras,l.10.q.1.n.6
Reſignatarius tenetur narrare ætatem expreſſam,lib.10. qu.3. num.36
Reſignatarius tenetur probare familiaritatem Cardinalis, lib. 10.q.3.nu.18
Reſignatarius tenetur probare cauſam,l.10.q.3.n.25
Reſignatarius tenetur publicare intra tempus præſcriptum, quamuis moriatur Papa,l.11.q.2.n.32
Reſignatarius tenetur purgare attentata per reſignantem, l.1. q.16.nu.41
Reſignatarius tenetur recitare horas,l.10.q.8.n.73
Reſignatarius tenetur reſidere poſt acceptam poſſeſſionem,li. 1.q.10.nu.18
Reſignatarius tenetur ſeruare pacta & conuentiones initas p prædeceſſores,l.1.q.16.n.56
Reſignatarius tenetur ſuperiori oſtendere publicationem,l.11. q.14.num.33
Reſignatarius tenetur verificare valorem expreſſum, lib.10.q. 3.num.39
Reſignatarius tenetur verificare ſuam gratiam,l.11.q.14.nu.1 & n.17.& li.10.q.3.n.1
Reſignatarius tractat de lucro captando,l.1.q.18.n.13.& l.11. q.4.n.63.& l.4.q.9.n.45
Reſignatarius vigore clauſulę quouis modo, &c. capit beneficium ex morte veri Rectoris quamuis reſignans nullum habuerit ius,l.8.q.7.n.139
Reſignatario an poſſit intimari reuocatio procuratoris ad reſignandum,l.9.q.27.n.1.6.& 10
Reſignatario an competat regula de annali ſi tempore reſignatis fuerint elapſi vndecim menſes,l.3.q.5.n.64
Reſignatario competunt tam opera quam commoda, lib.1.q. 16.num.2
Reſignatario datur manutentio donec iudex declauerit non publicationem,l.11.q.14.n.1
Reſignatario exiſtenti exercito ius remanet reſignati,lib.1.q. 3.num.61
Reſignatario ius acquiritur per ſupplicationem ſignatam, li.9. q.24.num.18
Reſignatario incumbit onus probandi reſignantem fuiſſe ſanæ mentis,l.3.q.8.n.15
Reſignatario mortuo ante apprehẽſam poſſeſſ.an vacet benef. per eius obitum,l.10.q.6.n.54
Reſignatario non publicanti nullum ius acquiritur, lib.11.qu. 7.num.2
Reſignatario non præſcribitur tempus ad capiendam poſſeſſionem viuente reſignante,l.10.q.6.n.61
Reſignatario per collationem ſibi factam acquiritur ius,& poſſeſſio beneficij reſignati,l.1.q.16.n.4
Reſignatarij conſenſus requiritur in reſignatione conditionali li.9.q.3.nu.31
Reſignatarij acceptatio requiritur,l.1.q.8.n.27
Reſignatarij capacitas requiritur ab initio,l.4.q.1.n.10
Reſignatarij conſenſus requiritur in reſeruatione fructuum, l. 6.q.1.nu.22
Reſignatarij culpa non debet nocere reſignanti,l.1.q.3.n.108
Reſignatarij in poſſe eſt an velit vti gratia,l.1.q.6.n.25
Reſignatarij qualitas exprimitur in ſupplicatione,l.4.q.3.n.1
Reſignatarij omnes tenentur publicare,l.11.q 4.n.1
Reſignatio abdicat ius,li.1.q.13.nu.2.& l.10.q.2.nu.82.lib.13. q.5.n.67.titulum,& poſſeſſionem,l.1.q.15.n.2.& inducit vacationem,l.9.q.21.n.1.l.11.q.2.n.23.& q.1.n.32
Reſignatio admiſſa in fauorẽ illius qui fecit ſe inſigniri illa die clericali charactere eſt valida,l.4.q.2.n.35
Reſignatio an ſortiatur effectum ſi reſignãs aſſumatur ad ſummum Pontificatum,l.3.q.1.n.3
Reſignatio ante finem anni hodie non admitteretur,lib. 3.q.2. num.21
Reſignatio beneficiorum conſiſtorialium non eſt publicanda,l. 11.q 3.n.24.lim.n.26.& l.12.q.3.n.41
Reſignatio beneficij tacita,& expreſſa,l.1.q.1.n.3
Reſignatio beneficij debet fieri expreſſe,& ſpecifice,l.8.q.1.n.1. & l.7,q.27.n.5
Reſignatio beneficij electiui eſt publicanda,l.11.q 3.n.30
Reſignatio beneficij exempti debet fieri coram Papa,lib.2.q.7. num.3
Reſignatio beneficij habet conditionem ſi fuerit facta publicatio,l.2.q.27.n.3
Reſignatio beneficij iuris patronatus eſt publicanda,lib.11.q. 3.num.14
Reſignatio beneficij litigioſi eſt publicanda,l.11.q.3.n.31
Reſignatio beneficij manualis eſt valida expreſſa manualitate, li.2.q.11.nu.7
Reſignatio beneficiorum regularium eſt publicanda,lib.11.q. 3.num.86
Reſignatio beneficiorum reſeruatorum eſt publicanda, li.11. q.3.num.4
Reſignatio beneficiorum vacantium per hereſim nulla, lib.4. q.3.num.16
Reſignatio conditionalis non comprehenditur ſub diſpoſitione loquente de vacatione,l.1.q.4.n.24
Reſignatio conditionalis eſt priuilegiata,l.1.q.4.n.25
Reſignatio conditionalis non purificatur per exiſtentiam cõditionis nullæ,li.4.q.2.n.61
Reſignatio conditionalis in manibus Papæ eſt facienda,lib.1. q.3.num.3
Reſignatio conditionalis ſi habuit effectum reſignans non poteſt redire abſque noua collatione,l.1.q.14.n.19
Reſignatio cum eſt nulla quomodo penſio inualida,lib.6.q.2. num.76
Reſignatio cum eſt nulla beneficium non vacat,l.11.q 7. n.85
Reſignatio cum pacto conſequendi expenſas factas in iſto beneficio ſimoniaca,l.14.q.7.n.1
Reſignatio cum pacto de ſoluendis debitis reſignantis ſimoniaca,l.14.q.7.n.71
Reſignatio confidentialis nulla,l.14.q.10.n.49
Reſignatio debet fieri in ſcriptis,l.8.q.2 n.1
Reſignatio debet fieri deliberate,l.8.q.7.n.57
Reſignatio debet eſſe libera,li.3.q.5.nu.5.& l.13.q.1.num.1. alias nulla,nu.2
Reſignatio debet eſſe pura,l.14.n.1.in præfatione
Reſignatio debet fieri ſponte,l.8.q.7.n.56.l.13.q.5.n.4
Reſignatio debet fieri coram ſuperiore,l.7.q.1.n.1.& l.13.q.5. n.21.ſcilicet reſignantis,l.7.q.10.n.1
Reſignatio de beneficio quod non habetur non poteſt fieri, li. 8.q.7.num.53
Reſignatio debet fieri abſque pactione,l.14.n.2. in præfatione alias nulla ſi Papa non approbat,l.6.q.2.n.74
Reſignatio de iure perfecta eſt poſt porrectionem ſupplicationis,l.3.q.9.n.5.& l.11,q.11.n.26.ſed nunc præſtito conſenſu,l.1.2.6.n.43.& q.12,n.40.nam ante eſt in formis,l.11.q. 2.n.13.& l.9.q.16.n.13.& l.12.q.8.n.5.
Reſignatio dignitatis,eſt publicanda,l.11.q.3.n.3
Reſignatio dolo facta nulla,l.13.q.3.n.1.an ipſo iure,n.14
Reſignatio eſt mors ciuilis,l.3.q.1.n.48
Reſignatio eſt illa quæ in ſupplicatione continetur,lib. 8.q.7. num.17
Reſignatio eſt conditionalis in qua vnus ſupplicat,alter renũciat licet non dicatur in fauorem,li.8.q.7.nu.40.& l.1.q.2. nu.4.21.& 23
Reſignatio,& collatio nulla ratificatur per nouam prouiſionem,l.2,q.16.n.14
Reſignatio etiam hoſpitalis dati in adminiſtrationem eſt publicanda,li.11.q.3.n.47
Reſignatio eſt inualida non facta mentione vnionis, lib.2.q. 9.num.14
Reſignatio eſt nulla ob falſum expreſſum,l.4.q.2.n.43
Reſignatio eſt nulla publicatione non facta,l.11.q.7.n.1
Reſignatio eſt nulla non adimpleta conditione,& ius non abdicatur a reſignante,l.3.q.9.n.16

Resignatio est nulla sine consensu,l.1.q.12.n.23
Resignatio est stricti iuris,l.8.q.1.n.8.& strictissimi,n.10.& l.1. q.18.n.17.& 18.& l.13.q.9.n.7
Resignatio ex mandato inualido nulla,l.9.q.23.n.4
Resignatio facta absenti tollit suspitionem simoniæ,li. 14.q.9. num.21
Resignatio facta ab eo qui exiuit carceres valet,l.13.q.1.n.121
Resignatio facta absque reseruatione in fauorem alicuius præ sumitur per eum acceptata,l.10.q.8.n.60
Resignatio facta absque consensu patroni, quæ validatur per eius patientiam non inducit statum libertatis,l.2.q. 4.n.30
Resignatio facta a carcerato non tenet,l.13.q.1.n.116
Resignatio facta a carcerato per fæcularem nulla ipso iure, lib. 13.q.2.n.18
Resignatio facta ad preces non est simoniacá,l.14.q.7.n.12
Resignatio facta antequam causa committatur contra resignã tem est valida,l.2.q.3.nu.44
Resignatio facta à procuratore trahitur ad diem confecti mandati,l.13.q.5.n.38
Resignatio facta a resignatario non valet si nullũ ius fuit translatum per resignantem,l.3.q.9.n.13
Resignatio facta clam præsumitur fraudulenta,l.13.q.4.n.14
Resignatio facta coram ordinario præter causas relatas in constitutione Pij V.est nulla,l.5.q.6.n.225.& ipse est in culpá, li.2.q.6.nu.42
Resignatio facta cum clausula quam primum clericali,&c. est conditionalis,l.4.q.2.nu.50
Resignatio facta cum clausula quam primum clericali fortitur effectum etiam post mortem résignantis,l.4.q.2.n.77
Resignatio facta,cum reseruatione pensionis,regressus, & accessus,est publicanda,l.11.q.3.n.46
Resignatio facta cũ promissione resignatarij à die præfixi consensus de cedendo cui voluerit,simoniaca,l.14.q.7.n.41
Resignatio facta cum pacto de soluendis debitis ecclesiæ non est simoniaca,l.14.q.7.n.65
Resignatio facta eadem die,reuocationis valet,l.9.q.32.n.6
Resignatio facta in fauorem cum narratiua vnionis valet, & suspendit vnionem,l.2.q.9.n.8
Resignatio facta in fauorem excommunicati,non abdicat ius, l.9.q.21.nu.7
Resignatio facta in fauorem illius qui prætendit vnionem est publicanda,l.11.q.3.n.36
Resignatio facta in fauorem illius qui nõ habet ætatem requisitam est nulla,l.4.q.9.n.23
Resignatio facta in fauorem illius qui reputabatur clericus,cũ esset laicus,est nulla,l.4.q.2.n.19
Resignatio facta in fauorem criminosi nulla,si crimen eum indignum reddit,l.4.q.3.n.2
Resignatio facta in fauore laici,qui fecit se postea clericus est nulla,l.4.q.2.n.15
Resignatio facta in fauorem collitigantis valet,l.2.q.3.n.12
Resignatio facta in fauorem non idonei nulla,l.4.q.1.n.2
Resignatio facta illegitimo nulla,l.4.q.4.n.9
Resignatio facta lite pendente cum mentione litis tenet,l.2.q. 3.n.58.alias secus,l.8.q.7.n.163
Resignatio facta lite pendente tenet si super ea fuerit obtenta noua prouisio,l.2.q.3.n.45
Resigatio facta parte absente nocet,li.1.q.3.n.13
Resignatio facta per procuratorem statim reuocatum,valet,si ignorabat illam reuocationem,l.9.q.23.n.28
Resignatio facta per procuratorem reuocatum, ante notificationem reuocationis est valida,l.9.q.23.n.17
Resignatio facta per procuratorem reuocatum non autem intimatum,non valet,quoties intimatio,non potuit fieri, ob malitiam procuratoris,aut superioris,l.9.q.25.n.39
Resignatio facta per procuratorem non reseruatis fructibus,vt erat in mandato,nulla est,l.9.q.17.n.19
Resignatio facta per per procuratorem reseruata medietate valet,licet in mandato dicebatur de omnib. fructibus,si tunc huiusmodi reseruatio non dabatur,l.9.q.17.n.20
Resignatio facta per criminosum ignorantem illud beneficiũ esse ab alio impetratum valida est,l.3.q.16.nu.34. secus si ignorabat,n.35
Resignatio facta per resignatarium non valet non adimpleta per eum conditione,l.3.q.9.n.15
Resignatio facta post spolium coram iudice competenti,an valeat,l.13.q.5.n.20.& 22
Resignatio facta post spolium nulla,l.13.q.5.n.1
Resignatio facta præcedente datione consanguineorum simoniaca,l.14.q.7.n.37
Resignatio facta per familiarem Cardinalis non requirit consensum eiusdem Cardinalis,l.8.q.10.n.28
Resignatio facta post spolium a procuratore constituto ante valet,l.13.q.5.n.37
Resignatio facta simoniace nulla,l.14.q.1.n.1
Resignatio facta scienter in fauorem inhabilis abdicat ius, li 9.q.21.num.8
Resignatio facta sponte post spolium valet,l.13.q.5.n.28
Resignatio facta spreto patrono non abdicat ius,l.1.q.13.n.96. & l.2.q.4.n.23.& l.8.q.10.n.3
Resignatio facta spreto patrono venit annullanda,l.2.q.4.n.16 & valet si superueniat consensus,n.27
Resignatio facta spreto patrono valet eo non reclamante,l.2. q.4.nu.21.& 28
Resignatio facta spreto patrono in curia cum derogatione iuris patronatus est valida,l.2.q.4.n.31
Resignatio facta tenet si processus erat nullus,l.2.q.3.n.47
Resignatio facta vi & metu est nulla,l.13.q.1.n.3.& q.5.n.11. & q.4.n.29.& l.3.q.18.n.141
Resignatio facta,vt excludat graduatum fraudulenta,li.13.q. 4.num.15
Resignatio fauorabilis est coadiuuanda,li.1.q.18.num.1.10. nu.q.2.num.24
Resignatio fit de præsenti,l.8.q.7.n.58
Resignatio fieri potest ante publicationem etiam si esset in fine,l.2.q.27.n.9
Resignatio fieri non potest,vt beneficiarius nõ teneatur ecclesiam reparare,l.3.q.15.n.4
Resignatio generalis intelligitur generaliter,l.1.q.18.n.27
Resignatio hospitalis facta in laicum,qui narrauit se clericum nulla,l.4.q.2.n.42
Resignatio illius qui non habet vnde viuere non admittitur si si sit simplex clericus,l.8.q.7.n.47
Resignatio in curia fit in manibus Papæ,l.8.q.7.n.55
Resignatio in fauorem Capituli,æquipollet vnioni,li.4.q.10. num.2
Resignatio in fauorem cum reseruatione pensionis sapit vim permutationis,l.9.q.3.n.31
Resignatio facta in fauorem laici nulla,l.4.q.2.n.1
Resignatio in dubio præsumitur facta, & admissa cum causa, l.5.q.1.n.3
Resignatio in fauorem fit duntaxat coram summo Pontifice l.2.q.3.nu.112
Resignatio in fauorem facta in Curia non sapit simoniam,li. 14.q.3.nu.14
Resignatio in fauorem non fit coram ordinarijs,l.5.q.6.n.1.& l.8.q.7.n.12.& l.14.q.12.n.1
Resignatio in fauorem non comprehenditur in dispositione loquente de vacatione,l.10.q.7.n.18.& 23
Resignatio in fauorem quare fiat,l.5.q.5.n.60
Resignatio in fauorem sapit permutationem,l.3.q.6.nu.37.& li.9.q.3.nu.31
Resignatio iustam præbet causam reseruandi fructus,li.6.q.1. num.10
Resignatio iustam præbet causam imponendæ pensionis,li.6. q.2.num.11
Resignatio interpretatur,vt minus noceat resignanti,li.8.q.5. num.9
Resignatio beneficij metu facta non est nulla ipso iure,li.13.q. 2.num.1.& 8
Resignatio metu facta retractatur implorando officium iudicis,vel per actionem quod metus causa,l.13.q.2.n.19
Resignatio non admissa potest valere in præiudicium resignatis,l.12.q.10.n.11
Resignatio acceptata non nocet,l.13.q.5.n.153
Resignatio non dicitur simoniaca ob pecunias mutuatas resignanti,l.14.q.7.n.2
Resignatio non est perfecta non præstito etiam consensu resignatarij gnatarij,libro.12.quæstio.12.numero.1
Resignatio non est simoniaca,si in mandato dicatur cum habeam intentionem,l.14.q.7.num.52
Resignatio non facta mentione intrusi annalis est nulla, & ius non abdicatur,l.1.q.3.num.103
Resignatio non facta mentione quod ad titulum illius beneficij sit promotus est nulla,l.2.q.6.num.39
Resignatio non præsumitur,lib.5.q.1.num.6.& l.8.q.1. num.5
Resignatio non præsumitur facta voluntarie,l.8.q.2.n.28.contra,l.13.q.1.num.91
Resignatio procuratoris reuocati valet,si non fuit intimatus, l.9.q.25.nu.30
Resignatio post spolium non præsumitur facta sponte,l.13.q. 5.num.36
Resignatio non valet non facta mentione intrusi annalis,l.10. q.2.num..99
Resignatio non validatur ex patientia ordinarij,lib.11.q. 13. num.47
Resignatio non vitiatur ex mandato cancellato postea reperto l.9.q.7.num.49
Resignatio nulla,cum procurator excedit fines.l.9.q.17.nu.35
Resignatio nulla,in qua procurator non renunciauit reseruata pensione,vt habebat in mandato,l.9.q.18.nu.48
Resignatio nulla ob non expressionem veri valoris non abdicat ius,l.1.q.3.num.106
Resignatio nulla ob ætatem non conualidatur ob superuenié tem ætatem.l.4.q.num.13
Resignatio nulla ob non factam narratiuam vnionis nou abdicat ius,l.2.q.9.num.20
Resignatio nulla,non seruata forma mandati, etiam si Papa admittat gesta,pcuratoris,l.9.q.17.n.134.& l.1.q.3.n.115
Resignatio nulla si resignatarius narrauit esse clericum Romanum cum non esset,l.10.q.2.num.66
Resignatio nulla non impedit collationem illius beneficij,l.8. q.7.num.152
Resignatio ob metum mortis,& cruciatus corporis nulla,l.13 q.1.num.111.ac amissionis bonorum,num.143
Resignatio ob metum secularium,nulla,l.13.q.1.num.12.ipso iure,num.14
Resignatio post spolium præsumitur coacta,l.13.q.1.num.92. & num.94
Resignatio post spolium valida si resignans per multum tempus non fuit con questus,l.13.q.5.num.41
Resignatio potest fieri de nocte,l.13.q.8.n.40
Resignatio potest fieri per procuratorem,l.9.q.1.n.1
Resignatio potest fieri ante apprehensam possessionem, l.2.q. 26.num.1
Resignatio potest fieri litteris plumbatis,l.2.q.25.n.2
Resignatio præceptoriæ Religionis S. Io.Hierosolymitani est publicanda,l.12.q.3.n.106
Resignatio præsumitur facta præcedente legitimo mandato, l.9.q.22.nu.2
Resignatio præsumitur acceptata per vnionem eiusdem beneficij,l.10.q.8.n.63
Resignatio prima,& non secunda tenet,l.8.q.8.n.113
Resignatio prima non sanatur per derogationem reg.de infir. in secunda,l.12.q.14.n.34
Resignatio probat collationis effectuationem,l.10.q.8.n.64
Resignatio probatur per instrumentum,lib.8.q. 2. nu.7. & 11. num.54
Resignatio probatur per litteras Papæ,l. 8.q.11.n.47
Resignatio propter temporalia simoniaca,lib.14. quæst.3.nume.2.& 9
Resignatio publicanda,vt obuietur fraudibus,l.11.q.1.n.1
Resignatio publicanda ob publicam vtilitatem,l.11.q.1.n.2
Resignatio quæ fit simpliciter fit etiam in fauorem,lib. 8. q.7. num.39
Resignatio quæ fit lite pendente videtur in fraudem facta, l.2. q.3.num.2
Resignatio quomodo fiat quando supplicatio non est registrata,l.2.q.24.n.7
Resignatio quomodo cum facta fuerit est publicanda,li.11.q. 5.nu.1.cum seqq.
Resignatio recepta per vicarium tenet etiam si esset irregularis aut alias inhabilis,l.7.q.24.n.44
Resignatio recepta per vicarium valet etiam mortuo Episcopo eo tamen inscio,l.7.q.24.n.33
Resignatio recepta per vicarium tenet ante scientiam reuocationis,l.7.q.24.n.41
Resignatio recepta per vicarium valet etiam post renunciationem,aut translationem episcopi,eo inscio,l.7.q.24.n.38
Resignatio reseruata pensione non potest fieri coram ordinario,l.8.q.7.n.14
Resignatio reseruatis fructibus non potest fieri coram ordinario,l.8.q.7.n.13
Resignatio reseruatis omnibus fructibus,an sit publicanda, affirmatiue,l 11.q.5.n.28.& 31
Resignatio roboratur ex consensu illius ad cuius commodum sit,& in vim pacti transit,l.10.q.8.n.30
Resignatio secunda tribuit titulum coloratum quando multa opponi possunt contra priorem,l.1.q.15.n.37
Resignatio simplex statim abdicat ius,l.13.q.5.n.159
Resignatio simpliciter raro fit in manibus Papæ,l.3.q.6.nu.24. & l.8.q.7.n.104
Resignatio simplicium fit sine causa,l.5.q.5.n.3
Resignatio simoniaca non transfert ius,l.14.q.1.n.20
Resignatio simoniaca si resignatarius fecit omnes expensas in expeditione,l.14.q.7.n.9
Resignatio simoniaca non valet etiam si fuerit vallata iuramẽto,l.14.q.1.n.5
Resignatio simoniaca an sit nulla ipso iure,l.14.q.2.n.1
Resignatio simoniaca facta in executionem promissionis de renuncian.si prouideretur,l.14.q.7.n.60
Resignatio simoniaca si fuit datum aliquid spirituale,lib.14.q. 4.num.1
Resignatio simoniaca est quæ fit cum pactione,& modo,li.14. q.3.nu.1
Resignatio simoniaca nulla etiam quo ad præiudiciũ resignatis,l.14.q.1.n.12
Resignatio spontanea valet,l.12.q.5.n.32
Resignatio subreptitia non validatur,l.8.q.8.n.102
Resignatio subreptitia non abdicat ius,l.1.q.3.n.113
Resignatio subsequens non purgat vitium spelij,lib. 13. qu.5. num.14
Resignatio sumit spiritum a consensu,l.9.q.16.n.12
Resignatio testibus an probetur,lib.8.quæst. 2. num.5. & 6.& q.11.num.55
Resignatio tenet constito de consensu quamuis fuerit cõditionalis,l.8.q.8.n.116
Resignatio valet si lis pendebat coram iudice incompetenti,li. 2.q.3.nu.46
Resignatio vbi non tenet si resignans non redeat aut superior non conferat collatio deuoluitur ad superiorem,l.1.q.14. num.29
Resignatio videtur semper facta sub conditione, vt beneficium acquiratur resignatario,lib.1.q.3.num.48.& lib. 9.q. 2.num.6
Resignatio vbi fit publicanda,l.11.q.6
Resignatio,vt valeat debet resignans superuiuere per 20. dies, l.12.q.1.nu.34
Resignatione acceptata Resignans liberatur ab onere soluendi pensionem,l.10.q.8.n.26
Resignatione annullata annullatur quælibet vacatio, li.11.q. 7.num.14
Resignatione annullata omnes clausulę sunt nullæ,lib.10.q.3. num.12
Resignationem adimpletam debet ostendi in cõditionalibus, l.10.q.3.n.14
Resignationem non fuisse publicatam dicenti incumbit onus probandi,l.11.q.6.n.71
Resignationibus quibus præstatur consensus, vigore Alexandrinæ tempus publicandi currit,l.11.q.2.n 18
Resignationem Recipere potest qui potest destituere,l.7.q.10 num.2.& 6
Resignationem beneficij recipere non potest habens ius instituendi ei priu legio,l.7.q.10.n.21
Resignationis natura,vt sit libera,l.14.q.3.n.13
Resignationis receptio debet expresse committi, li.7.q.10.nu. 35.& q.

35.& q.22.num.2.& q.24.num.2
Resignationis receptio est iurisdictionis voluntarię,li.7. q.23. nu.14.l.8.q.7.nu.3
Resignationis vicarij receptio substinetur si prædecessor id fecit cum simili mandato,l.7.q.24.n.13
Resignationis verba diligenter ponderanda,l 8.q.1.n.13
Resignationes admittere consuenit Papa in fauorem personarum expressarum,l.1.q.3.n.54.ad vota resignantium eo.li. 1.q.18.n.9.& l.12.q.1.n.22.& l.5.q.5.n.4
Resignationes coram notario,& testibus sunt publicandæ,lib. 11.q.5.nu.25
Resignationes beneficiorum recipere non potest qui habet ius instituendi ex præscriptione,l.7.q.10.n.9
Resignationes coram Papa fiunt per supplicationem,li. 8.q.7. num.16
Resignationes factæ extra Curiam,debent infra mẽsem publicari,hodie infra tres menses,l.11.q.2.n.1.& 4
Resignationes in fauorem non fiebant tempore Clementis, l. 9.q.27.n.15
Resignationes in fauorem admittuntur a Papa habente respectum ad supplicationem sibi humiliter factam, lib. 1.q.2. num.10
Resignationes in fauorem dicuntur etiam simplices,lib. 3.q.6. num.36
Resignatione nulla nullum ius perditur,l.10.q.2.n.81.& l.11. q.7.n.21.& ius non abdicatur,l.1.q.3.n.95.l.9.q.17.nu.70. & nihil transfertur,l:14.q.7.n:39
Resignationes occulte quid mali inducant,li.11.q.7.nu. 84.& sunt tollendæ eodem,l:11.q.1.n.5
Resignationes omnium beneficiorum,sunt publicandæ,li.11. q 3.nu.1
Resignatione parochialis facta in fauorem, non requiritur cõcursus,l.10.q.7.n.13
Resignationes parochialium,quæ fiunt in Curia, committuntur ordinarijs in forma dignum,l.10.q.7.n.24
Resignationes recipiendi potestatem habens, potest committere hoc tantum,l.7.q 29.n.2.lim.nu.1
Resignationes recipere est mere gratiæ,l.1.q.18.n.8
Resignationes recipere minus est quam conferre,lib.7. qu.24. num.53
Resignationes recipere,& conferre sunt separata,li.7.q.23.nu. 30.& differunt,q.14.n.16
Resignationes sunt fauorabiles,l.12.q.8.n.21. maxime quo ad resignatarium,l.1.q.18.n.12.& l.4.q.9.n.53
Repetitio arguit mentem,l.3.q.5.n.53
Repudiatio tacita est eiusdem effectus sicut expressa,li.10.q.8. num.19
Res de facili reuertitur ad naturam suam,l.6.q.5.n.102.& l.12 q.11.n.3.& l.13.q.2.n.26
Res litigiosa donari non potest,l.2.q.3.n.5
Res litigiosa non potest pignorari,l.2.q.3.n.6
Res quæ culpa caret in damnum verti non debet,lib.11. q.13. num.104
Res quot sunt tot censentur esse dispositiones,l.11.q.11.n.22
Res transit cum suo vitio,l.1.q.16.n.58
Rescripta ad lites non extenduntur ad lites quæ non extabant tempore impetrati rescripti,l.1.q.13.n.47
Rescripta diuersa nulla,l.9.q.23.n.3
Rescriptum impetratum pendente iudicio cum mẽtione litis valet,l.2.q.3.n.59
Reseruata beneficia quæ,l.2.q.16
Reseruatio beneficij quid faciat,l.6.q.5.n.5
Reseruatio beneplaciti Papæ non obtenti non excusat a simonia,l.14.q.9.n.17
Reseruatio ante acceptationem collationis,non expirat, li.10. q.8.nu.22
Reseruatio Cardinalium propter familiaritatem cessat in resignatione cond.l.1.q.4.n.40
Reseruatio duplex generalis,& specialis,l.2.q.16.n.16
Reseruatio expirat,collato beneficio reseruato, lib.10. quæst. 8.num.21
Reseruatio fructuum pendet a Papa,l.14.q.5.n.6
Reseruatio fructuum ex qua causa concedatur,l.6.q.1.n.5
Reseruatio fructuum non mutat naturam renunciationis,lib. 12.q.5.num.25
Reseruatio fructuum facta absque mentione pensionis est valida,l.6.q.1.n.26
Reseruatio fructuum in Regno Franciæ est prohibita,li.6.q.1. num.42
Reseruatio inducta per constitutionem Sum. Pont.est generalis,l.2.q.16.n.24
Reseruatio inficit titulum,& possessionem,l.2.q.16.n.10
Reseruatio ligat manus ordinarij,l.2.q.16.n.9
Reseruatio medię partis fructuum dicitur congrua,l. 6.q.1.n. 48.maxime si ex alia medietate beneficiatus potest viuere,num.55
Reseruatarius medietatis fructuum non debet habere secundum valorem expressum,sed secundum verum, lib.6.q.1. num.51
Reseruatio medietatis fructuum, non datur clausula illos percipiendi propria authoritate,l.6.q.1.n.53
Reseruatio medietatis fructuum recipitur in Gallia,lib. 6.q.1. num.56
Reseruatio huiusmodi conceditur priuatis personis ob causa resignationis,l.6.q.1.n.47
Reseruatio nulla in mortis articulo,l.5.q.6 n.215
Reseruatio odiosa restringenda ad casus expressos,li. 12.q. 10. num.13
Reseruatio pensionis,distat a reseruatione fructuum,li.9.q.17. num.37
Reseruatio pensionis datur ingredienti monasterium quando que,l.6.q.2.n.116
Reseruatio per cessum,vel decessum, non capit beneficium resignatum causa permutationis,vel conditionaliter,lib.1.q. 4.num.29
Reseruatio pro resignante fauorabilis,l.11.q.3.n.82
Reseruatio si habet verbum oppositum,per cessum interpretatur in cessione simplici,l.1.q.4.n.31
Reseruatio tertiæ partis fructuum dicitur iusta,lib.6.quæst.1. num.60
Reseruationes speciales recesserunt ab vsu,l.2.q.16.n.17
Reseruationes sunt odiosę,& restringendæ,l.7.q.11.n.33
Reseruatarius capit fructus tanquam a re quæ debet seruitutẽ l.6.q.1.nu.16
Reseruatarius debet percipere fructus de manu resignatarij,l. 6.q.1.num.21
Reseruatarius fructuum æquiparatur titulari,l.3.q.5.n.34
Reseruatarius fructuum quando iuuetur regula de Annali,li. 6.q.1.num.44
Reseruationes fructuum extinguuntur per assumptionem ad Papatum,l.3.q.1.n.3
Reseruatarius fructuum cum clausula capiendi propria auctoritate potest possessionem continuare,l.6.q.1.n.17
Reseruatarius fructuum propria auctoritate potest dare de attentatis,l.6.q.1.n.66
Reseruatarius omnium fructuum æquiparatur titulari si habet denominationem,& stallum alias loco pensionarij, li. 6.q.1.n.43
Residentia intendit saluti proximorum,l.1.q.10.n.35
Residentia ratione beneficij,l.1.q.10.n.2
Residentiam requirit beneficium simplex de iure communi,l. 1.q.10.num.3.& 66.secus de communi consuetudine,nu. 67.& l.5.q.5.n.2
Residentiam non faciens priuatur ipso iure,l.3.q.1.n.135
Residere nil aliud est quam deseruire,l.1.q.10.n.4
Residere non tenetur curatus post renunciationem,li.1.q.10. nu.16.etiam Papa,nu.7.& n.1
Residere non potest quis in diuersis ecclesijs personaliter, l.3. q.1.nu.134
Residere non tenetur pensionarius,li.1.q.10.nu.68.& lib. 2.q. 15.nu.16
Residere tenetur Papa,lib.1.quæst.10.num.5.& lib.2.quæst.1. num.7
Residere tenetur resignatarius post acceptam possessionem,li. 1.q.10.nu.18
Residere tenetur Canonicus dum habet canonicatum,li.1.q. 10.num.14
Residere tenetur parochus,l.1.q.10.n.15

Reuereu-

Reuerentiæ causa sufficiens est,vt rescindatur contractus,l.13. q.1.nu.170
Reuocans procuratorem datum ad cassandum regressum non est periurus,l.6.q.5.n.94
Reuocari potest procurator datus ad resignan.l.9.q.25.n.1
Reuocatio non præsumitur,l.9.q.25.n.15.& n.31
Reuocatio procuratoris ad renuncian.quomodo, lib.9.qu. 26. per totum.
Reuocatio procuratoris dati ad resignandum, debet intimari, l.9.q.25.n.12.& q.24.n.25
Reuocatio procuratoris ad resignandum, debet fieri in Camera,& Cancellaria,l.9.q.26.n.8
Reuocationis procuratoris intimatio quomodo debeat fieri,li. 9.q.26.num.11
Reuocatio procuratoris ad litem,debet intimari, lib.9. quæst. 25.num.13
Reuocatio per mortem operatur effectum absque intimatione,l.7.q.24.nu.36
Reuocatio beneficij vniti ad cuius fauorem cedat, lib. 12.q.3. num.50
Reuocatio priuilegiorum concessorum conclausitis non comprehendit prouisionem obtentam,l.7.q.7.n.7
Rex catholicus grauat episcopatus vsque ad tertiam partem,li. 6.q.2.n.39
Retentio est iuris antiqui reseruatio,l.3.q.1.n.86
Retentio concessa episcopis non suffragatur litteris non expeditis,l.3.q.1.n.9
Retentionem Papa concedere solet promotis ad Episcopatum l.3.q.1.n.84
Retentionem Papa concedere potest,l.3.q.1.n.88
Retrocessio quando simoniaca,l.14.q.7.n.70
Retentio pensionis quandoque datur promotis,l.6.q.2. n.122
Retrocessio in resignante hodie non procedit,l.1.q.5.n.35
Retrotractio non fit ob inhabilitatem extremorum,lib.9.q.24. num.42
Restitutio an detur resignanti ob vexationes Episcopi, aut calore iracundiæ,l.13.q.4.n.39
Restitutio ad publicandum non est publicanda,lib.11.q.7.numero 71
Restitutio concessa cum narratiua,quod fuit præpeditus non est verificanda,l.11.q.7.n.71
Restitutio datur tempore publicationis lapso,lib.11.quæst.13. num.136
Restitutio datur ecclesiæ etiam post quadriennium,lib.3.q.7. num.84
Restitutio durante metu potest peti cum licuerit,lib. 13.q.5. num.45
Restitutio est in pristinum statum positio,l.3.q.7.nu.69.& lib. 13.q.2.nu.37
Restitutio fit spoliato beneficio violenter,etiam si alteri sit collatum,l.13.q.4.n.37.& q.2.nu.28
Restitutio fit in omnibus,& per omnia,li.3.q.7.n.76
Restitutio gratiosa facit recuperare,quod amiserat per delictũ, l.3.q.7.n.49.& bona pœnes fiscum,n.43.non se extendit ad recuperationi vasallorum,n.53
Restitutio non plus restituit quam læsio abstulit,l.3.q.7.n.48
Restitutio in quid sit iustificanda,l.11.q.7.n.78
Restitutio in spiritualibus regulariter non datur,lib.3.quæst.7. num.14
Restitutio in feudo datur minori,l.3.q.7.n.21
Restitutio in beneficialibus est in rem scriptam,l.3.q.7.n.51
Restitutio iustitiæ dicitur fauorabilis,l.3.q.7.n.47
Restitutio iustitiæ aufert ius alteri quæsitum,l.3.q.7.n.46
Restitutio impeditur ex actis iudicis,l.13.q.5.n.162
Restitutio iudicis fungitur loco collationis,l.13.q.2.n.27
Restitutio non datur ei qui beneficium possidere non potuit,& non potest,l.13.q.5.n.123.& 137
Restitutio non datur propter modicam læsionem,li.3. q.7.nu. 28.& l.11.q.4.n.68
Restitutio non datur cum ex actis iudicis, aut ex confessione, vel instrumento, aut per testes constat de dominio spoliati, l.13.q 5.n.145.146.149.& 151
Restitutio beneficij non fit ex sola possessione,li.13.q.5. nu.99. & vide 101
Restitutio non operatur quoties medio tempore ius fuit acquisitum tertio,l.11.q.7.n.79
Restituitur minor aduersus tempus,l.11.q.4.n.51.
Restitutus ad beneficium metu resignatum recuperat omnia, l.13.q.2.nu.36
Restitutus an recuperet locum suum,l.6.q.5.n.37
Restitutus a Papa non recuperat ius alteri concessum,li. 11.q. 7.num.70.& 80
Restitutus ad canonicatũ censetur restitutus ad præbendam, l.3.q.7.n.79
Restitutus ad canonicatum recuperat stallum in choro,li. 3.q. 7.num.80
Restitutus ad beneficium habens iurisdictionem censetur restitutus ad illam,l.3.q.7.n.81
Restitutus ad feudum dicitur habere nouum feudum,li.3.q.7. num.24.& 74
Resoluto iure dantis,resoluitur,& accipientis,l.11.q.4.n.24
Rigor relaxatur propter impossibilitatem,l.7.q.1.n.117.& q.5. num.17
Robertus Scotus cæcus Archiepiscopus,& Nuncius,li. 5.q.6. num.44
Rogamina non consistunt in atrocitate facti,l.13.q.1.n.179
Romana Curia solet eijcere laqueos,l.11.q.11.n.66
Rota ad triennium reduxit allegationem lapi,l.11.q.6. n.97.& quare vide,l.10.q.4.n.11
Rota sequitur æquitatem,l.9.q.18.n.4
Rota ius quod canonizauit dicitur plenum,l.3.q.1.n.47
Rumpere pacem non dicitur offendens ex causa superuenienti l.1.q.13.n.50
Rusticus non excusatur si non conficiat instrumentum intra letimum tempus,l.11.q.3.n.73
Rustici non restituuntur aduersus iuris ignorantiam,lib.11.q. 13.num.93

S

SAcrista potest renunciare,l.2.q.1.n.96
Sacrilego non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.23
Sancti nomen exprimitur in collatione,l.8.q.9.n.53
Sanctolus fuit presbiter,& nesciebat prima elementa,lib.5.q.3. num.110
Salarium proxeneticum quod,l.14.q.10.n.34
Scabies herculea lepræ similatur,l.5 q.6.n.19
Scandalum est vitandum,l.5.q.3.n.155. si absque peccato potest vitari,num.175
Scandalum inducit iustam causam dispensandi,l.5.q.3.n.167
Scandali ratione quis inuitus transfertur,l.3.q.18.n. 24
Scandali ratione quis priuatur beneficio,l.3.q.18.n.23
Scandali ratione multa fiunt,quæ non fierent,l.3.q.18.n.25.& permittuntur,l.5.q.3.n.166
Scandalum triplex vitæ,iustitiæ,& doctrinæ,l.5.q.3. nu. 173.& quid,num.172
Scientia præsumitur,l.1.q.16.n.61.& l.9.q.26.n.7
Scientia,& patientia principalis facit præsumere mandatum,l. 9.q.22.nu.13
Scientia debet esse sufficiens secundum qualitatem beneficij,li. 4.q.11.nu.23
Scientia includit dolum,l.5.q.6.n.209
Scientia non acquiritur nisi cum labore,l.5.q.3.n.87
Scientia triplex,l.4.q.11.n.24
Scire nemo tenetur,l.5.q.3.n.106.nisi ratione officij,n.107
Scriptura abrogata in vna parte nõ videtur abrogata alia parte diuersa,l.11.q.11.n.21
Scriptura debet esse authentica,l.11.q.6.n.35
Scriptura facit quid notorij,l.8.q.3.n.7
Scriptura non est de substantia,l.10.q.1.n.4
Scriptura non requiritur de essentia legis,l.10.q.1.n.5
Scriptura nõ vitiatur ex his quæ superabundant,l.14. q.7.n.66
Scriptum quod non reperitur in actis,non præsumitur gestum l.11 q.14.n.67
Scholaris probatur ex inspectione matriculę,l.11.q.14.n.53
Schedulæ Vicecancellarij,& non Cardinalis relatoris statur, l.8.q.5.nu.26
Schisma causa multorum malorum,l.8.q.3.n.6
Schismaticus dicitur hæreticus,l.3.q.1.n.37.& l.3.q.3.n.19
Schisma vitandum,l.8.q.3.n.3

Schismatico non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.18
Schismaticus non potest resignare,l.3.q.1.n.36
Schismatis tempore quid fiat,l.3.q.18.n.27
Seculare beneficium non potest renunciari regulari, lib.4. q.5. num.1
Secularis non potest dici superior respectu clericorum,lib.7.q. 9.num 3
Sedi Apostolicæ iudicio,& correctioni omnia submittenda,li. 14.q.10.n.52
Sedes Apostolica non moritur,l.5.q.6.n.232
Senatus consultum Velleianum quare fauorabile, lib.12.qu.2. num.26
Sedis vacantis tempore non expediuntur litteræ, lib.11.q.13. num.129
Sede vacante non potest currere præscriptio,l.7.q.23.n.45
Sede vacante prohibita sunt pacta inter Cardinales,li. 3.q.18. num.107
Semel ipso iure deperdita non quæruntur,l.10.q.9.n.14
Septuagenarius dicitur senex,l.5.q.6.n.5
Senectus dicitur defectus,l.5.q.3.n.49
Senectus dicitur morbus,l.1.q.3.n.48
Senectus est causa dandi coadiutorem,li.7.q.20.num.6. & li. 5. q.3.num.55
Senectuti iura plurimum deferunt,l.5.q.3.n.59
Senectus est in se habens dolores,& labores,l.3.q.17.n.4
Senectus facit recedere a regulis iuris,l.5.q.6.n.4
Senectus habet plura incommoda,l.3.q.17.n.5
Senes an sint proprie infirmi,l.12.q.6.nu. 26.& lib. 5.q.3.num. 47.& 53
Senes etiam decrepiti non sunt cogendi ad renunciandum,l.5. q.3.num.66
Senum maxima auctoritas,l.5.q.3.n.61
Senum multa priuilegia,l.5.q.3.n.50
Senex potest renunciare coram ordinario,l.5.q.6.num.3.& li. 3.q.17.n.2
Senibus possunt beneficia resignari,l.4.q.8.n.3
Senex potest resignare,l.3.q.17.n.1.& q.18.n.44
Senes præferuntur,l.5.q.3.n.62
Senex plus potest proficere quam iuuenis,l.5.q.3.n.57
Senibus prohibetur reseruatio fructuum,cod.lib.q.1.n.33
Senex parum præsumitur viuere,l.3.q.17.n.6.limita, vt per annum,l.10.q.5.n.7.& l.12.q.6.n.27
Senex quis dicatur remittitur arbitrio iudicis,l.5.q.6.n.7
Senes sunt prudentiores,l.5.q.3.n.60.& plus sapere.n.58
Senis renunciatio fraudulenta est nulla,l.3.q.17.n.7
Senectus regulariter non præbet causam cedendi,lib.5. quæst. 3.num.64
Senex vtilis non est remouendus,l.5.q.3.n.52
Sequestrum non relaxatur resignatario,vigore sententiæ latæ in fauorem resignantis,nisi litteris expeditis,l.10.q.6.n.19.sola supplicatio non sufficit eo,l.10 q.1.n.18
Sequentia declarant præcedentia,l.5.q.3.n.205
Sexus differentia nulla in foro Poli,l.12.q.4.n.6
Sententia contra stilum est nulla,l.10.q.2.n.17
Sententia declaratoria requiritur,vt possit apprehendere possessionem cum locus est regressui,l.6.q.3.n.12
Sententiæ diuersæ sunt nullæ,l.9.q.23.n.3
Sententiæ,& rei iudicatę potest renunciari tacite, & expresse, li.1.q.1.n.4
Sententia lata contra legem scriptam est nulla,l.11.q.9.n.20
Sententia lata ab excommunicato ratificari non potest, li.7.q. 1.num.54
Sententia lata contra mortuum naturaliter,est nulla, li.1.q.16. num.28
Sententia lata citato tantum resignante nõ nocet resignatario l.1.q.16.n.31
Sententia lata contra hæredem non præiudicat fideicommissario non citato,l.1.q.16.n.32
Sententia lata contra mortuum ciuiliter est inualida,l.1.q.16. num.29
Sententia lata sine citatione est nulla,l.1.q.16.n.30
Sententia lata post resignationem mandatur exequutioni, contra resignatarium,l.2.q.3.n.31
Sententia lata ad fauorem resignantis nõ prodest resignatario, lib.1.q.16.num.35
Sententia lata contra resignantem non nocet resignatario scieti causam agitari,l.1.q.16.n.34.& n.35
Sententia lata post cessionem mandatur exequutioni contra resignantem si sustinuit litem aut possideat,l.2.q.3.n.32
Sententia lata contra cedentem ante acceptationem resignatarij valet,l.1.q.4.n.48
Sententia lata instrumenta produci non possunt,l.3.q.16.n.14
Sententia lata à iudicibus reuocatis,valet ante scientiam reuocationis,l.9.q.25.n.25.& l.7.q.24.n.39
Sententia lata per spoliantē impedit restitutionem,lib.13.q.5. num.163
Sententia lata contra procuratorem reuocatum est nulla, lib. 1.q.5.nu.46
Sententia lata contra extrauagantem publicatam est nulla, li. 11.q.9.n.19
Sententia perpetui carceris non inducit priuationem beneficij,l.3.q.16.n.29
Sententiam Papæ inferior infirmare nequit,l.2.q.11.n.11
Sententia priuationis lata in curia inducit vacationem apud se dem,l.1.q.4.n.53
Sententia non potest ferri ex literis Regis, nisi producetur verum mandatum,l.9.q.6.n.12
Sententia Vicarij post renunciationem episcopi an valeat, li.7. q.24.nu.40
Sigillo episcopi creditur inter subditos,l.8.q.11.n.21
Sigillum episcopi reputatur authenticum,l.8.q.11.n.20
Sigillum episcopi est publicum,l.8.q.11.n.22
Sigillo Iudicis in præiudicialibus non creditur,l.8.q.11.n.28'
Sigillum communitatis, vel Iudicis requiritur in mandato ad resignan.l.9.q.7.n.2
Sigillum communitatis,vel Iudicis positum in mãdato,debet recognosci in vrbe,l.9.q.7.n.3
Simplicia beneficia obtinentes debent scire recitare horas, lib. 4.q.11.nu.30
Simplicia beneficia quæ,l.12.q.3.n.6
Simplicitas non excusat,a surreptione,l.10.q.2.n.3
Signatura Papæ habet tacitam conditionē quatenus supplicantes persistant in eadem voluntate,l.1.q.12.n.18
Signatura sola Papæ dat ius in beneficio,l.1.q.12.n.28.& perficit resignationem,n.17.& l.7.q.11.n.19
Signatura per fiat dicitur lator,& fauorabilior,l.8.q.7.n.76
Signatura per fiat præfertur signaturę per concessum,li. 8. q.7. num.77.& 82
Signaturæ præfectus quomodo signet supplicationes, li.8.q.7. num.79
Simoniacus an amittat beneficia super quibus non commisit simoniam,l.3.q.1.n.25
Simonia colligitur ex mandatis datis eadem die coram eodem ad cedendum,& retrocedendum,l.14.q.9.n.10
Simonia comparatur Idolatriæ,l.14.q.8.n.5.& Homicidio, n. 4.ac crimine lęsę maiestatis,n.6.& q.10.n.13
Simoniæ crimen accedit hęresi,l.14.q.2.n.10.& q.8.nu.8.& li. 7.q.2.nu.6
Simoniæ crimen inter grauissima reputatur,l.7.q.2.n.5.atrox, l.14.q.8.n.2.& q.10.n.10
Simonia dare pecuniam pro beneficio,l.14.q.3.n.4
Simoniacus debet dimittere beneficia,aut habere dispensationem,l.7.q.2.n.15
Simoniacis dispensatur,l.14.q.2.n.18
Simonia est voluntas studiosa,l.14.q.3.n.3.& q.6. nu.4. & q.7. num.14
Simonia ex pacto faciendi quod resignatarius non tenetur,lib. 14.q.7.nu.24
Simonia est si habens notitiam alicuius beneficij promittat renunciare,l.14.q.4.n.1
Simoniaca est pactio quod ordinatus numquam petat beneficia,l.2.q.6.n.30
Simonia ex datione spiritualis,l.14.q.4.n.1
Simonia ex spe non inducitur,l.14.q.7.n.16
Simoniacus hodie priuatur ipso iure,l.14.q.2.n.7.& l.7.q.2.n. 12.& l.5.q.6.n.61.& l.13.q.5.n.130
Simoniacus ignorans,non perdit alia beneficia,lib.14.quæst.7. num.40

Simonia in quo consistat,l.14.q.6.n.9
Simonia in resignatione non inducitur ex pactis de temporalibus inter resignantem,& resignatarium,l.14.q.7.n.62
Simoniacus in ordine,vel beneficio amittit executionem ordinis,l.14.q.2.n.11
Simoniacum mandatum datum ad resignã. coram Ordinario in fauorem,l.9.q 5.n.3.& q.9.n.4
Simoniacus mentalis tenetur ad cordis satisfactionem,lib.14. q.6.nu.13
Simoniaca non committitur ex datione pro redimenda vexatione,l.14.q.3.n.7
Simonia non committitur ex conditione,quæ de iure inest, li. 14.q.6.n.1.& 2
Simoniaca non tollitur ex obligatione in forma cameræ,l.14. q.1.nu.11
Simoniacus non est restituendus,l.13.q.5.n.129.& lib.14.q.7. num.38
Simoniaca non inducitur ex Datione ex interuallo,li.14. q.7. nu.6.& 43
Simoniaco non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.20
Simonia non inducitur ex intentione accipiendi aliquid temporale pro spirituali,l.14.q.6.n.5
Simoniacus non potest suum beneficium resignare, lib. 3.q.1. num.24
Simoniacus non habet titulum coloratum,l.14.q.2.n.20
Simoniacus nullum beneficium acquirit,l.7.q.2.n.13
Simoniacus non potest renunciare sine superiore,l.7.q.2.n.14
Simoniaco obstat exceptio simoniæ,l.14.q.1.n.16
Simonia occulte solet fieri,l.14.q.8.n.10.& q.10.n.23
Simoniacum pactum si non habet effectum non nocet,li.14.q. 7.num.72
Simonia probatur instrumento,l.14.q.9.n.8
Simonia probatur eodem modo quo alia crimina,lib. 14. q.9. num.1
Simonia probatur confessione,l.14.q.9.n.6
Simonia probatur fama,l.14.q.9.n.7
Simoniaca resignatio quæ,l.14.q.3.n.1.cum seq.
Simonia probatur correspectiuitate,l.14.q.9.n.9
Simoniacus,qui promittit sicuti qui dat,l.14.q.7.n.31
Simoniæ vitium Papa tollit,l.6.q.2.n.69
Simoniace resignans non abdicat ius,l.1.q.3.n.99
Synodus vbi non adest non est nulla institutio facta absq; examine a deputatis,l.7.q.5.n.20
Sobrius quis præsumitur,l.10.q.3.n.62
Socius criminis probat hęresim,l.14.q.10.n.14
Socius criminis nec pro socio nec contra socium probat,lib. 14.q.10.nu.1
Socius criminis simoniæ probat contra socium,l.14.q 10.n.9. limita nisi sit muneris,n.28.& nisi agatur criminaliter, n. 43.vel habeat promissionem salarij.35.& 39
Socius probat in crimine sacrilegij,l.14.q.10.n.15
Socius probat contra socium in criminibus occultis, li.14.q. 10.num.24
Socius probat in causa maleficij,l.14.q.10.n.19
Socius probat in crimine conspirationis contra Papam,li.14. q.10.num.16
Socius probat in crimine raptus,l.14.q.10.n.22
Socius in crimine assassinij probat,l.14.q.10.n.17
Socius probat in crimine latrocinij,l.14.q.10.n.20
Socius probat in crimine falsæ monetæ,l.14.q.10.n.18
Socius criminis probat in crimine læsæ maiestatis,li.14.q.10. num.12
Socius muneris qui dicatur,l.14.q.10.n.33
Socius in causa ciuili non potest esse testis cùm agitur de re cõmuni,l.14.q.10.n.8
Socij plures non probant contra socium,l.14.q.10.n.7
Socius non probat contra socium quo ad inquisitionem formandam,& torturam,l.14.q.10.n.5
Soluto matrimonio ipso iure reuertitur dominium dotis,l.11 q.10.nu.13
Solutio facta a libero a carceribus an præsumatur facta metu li.13.q.1.n.207
Solutio facta durante metu dicitur meticulosa,l.13.q.5.n.44
Sollicitatione dictum probat porrectionem supplicationis, li. 9.quæst.24.n.34
Solemnitas,quæ requiritur in actu requiritur in ratificatione, l.9.q.17.nu.25
Solemnitas facilius probatur quam actus,l.11.q.14.n.30
Solennitas intrinseca præsumitur si allegetur ab eo ad cuius fauorem præsumptio oritur,l.3.q.6.n.77
Solemnitas extrinseca præsumitur ob diuturnitatē temporis, li.10.q.4.nu.19
Solemnitas quæ debet obseruari per principalem debet fieri p procuratorem,l.12.q.5.n.36
Sortilego non potest beneficium resignari,l.4.q.3.n.21
Sortilegus hęretico comparatur,l.4.q.3.n.22
Spes ambitiosa ad beneficia prohibetur,l.6.q.5.n.106
Sponsa potest repetere sponsum,& e contra,l.7.q.1.n.13
Spiritualibus non cadit interesse,l.9.q.31.n.3
Spiritualia ministrari non possunt a resignante,l.11.q.1.n.10
Spiritualia possunt dari sub conditione quæ de iure inest,l.14. q.6.nu.1
Spiritualia non possunt ministrari ab intruso,l.11.q.1.n.12
Spontanea dimissio non est quę fit per priuationem,lib.1.q.1. num.47
Spoliatus a priuato authoritate iudicis non restituitur, li.3.q. 1.num.67
Spoliatus absque citatione potest agere spolio,l.11.q.10.n.23
Spoliatus ante dimissam possessionem restituitur,l.1.q.5.n.25
Spoliatus a Iudice non est restituendus,l.3 q.1.n.62
Spoliatus à Iudice debet probare iniustitiam,l.13.q.5.n.27
Spoliatus detentatione est restituendus,l.1.q.5.n.31
Spoliatus & prędo audiendus,l.11.q.10.n.19
Spoliatus non potest dici qui non possedit,l.13.q.5.n.88
Spolij actio non competit subrogato gratiosæ habenti processum fulminatum,nisi fuerit expressum,l.2.q.3.n.82
Spoliatus non est restituendus,si post spolium pepigisset se nõ acturum spolio,l.13.q.5.n.48
Spoliatus non dicitur qui possidere non potest,l.13.q.5.n.90
Spoliatus potest consequi damna a spoliante,l.13.q.5.n.165
Spoliatus possessione a resignatario non debet restitui,l. 13.q. 5.n.160.& vide,l.1.q.16.n.57
Spoliatus post renunciationem admissam an sit restituendus, li.13.q.5.n.141.& 152
Spoliatus post appellationem restituitur,l 3.q.16.n.21
Spoliatus qui dicatur,l.13.q.5.n.87
Spolians quamuis iuste debet puniri ex violentia, lib. 13.q.5. num.164
Spoliatus quando non sit restituendus,l.6.q.5.n.58
Spoliatus retinet proprietatem,l.13.q.5.n.6
Spoliato restitutio danda,l.7.q.24.n.49
Spoliatus renuncians est restituendus,l.1.q.13.n.53
Spoliatus tenetur probare titulum,l.10.q.4.n.30
Spoliatus,vt restituatur debet probare possediſſe cum spoliaretur,l.13.q.5.n.86
Spolians non dicitur continuans,l.2.q.3.n.73
Spolians suum spoliatorem potest vti lapi allegatione, li.11.q. 6.num.109
Spolians quomodo potest impedire restitutionem, lib.13.q.5. num.161
Spolio agi non potest contra subrogatum in locum resignatarij,l.13.q.5.n.74
Spolij actio competit resignanti non seruatis conditionibus,li. 1.q.3.nu.10
Spolij actio datur contra resignatarium dicentem pensionem nullam,l.1.q.3.n.76
Spolij actio nunquam videtur cessa nisi dicatur,lib.13.q.5.nu. 15.& 34
Spolij actio non competit dimittenti sponte possessionem,lib. 13.q.5.nu.143
Spolio non potest agere cedens tertio dictam actionem, li. 13 q.5.nu.72
Spolium non purgatur ex resignatione subsequente,li.13.q.5. num.14
Spolium probandum exactiori probatione in spiritualibus, li. 13.q.5.n.96
Spolij actio potest cedi in fauorem,l.13.q.5.n.84
Spolij actio pacto cedi potest,l.13.q.5.n.49.& 87

Spoliatio per poſſeſſionem antiquam quando probetur,li.13.q.5.num.94
Spolium ſit vi & metu,l.13.q.5.n.8
Spolium purgare tenetur etiam quo ad poſſeſſionem ſubrogatus in ius alterius,l.1.q.16.n.59
Spolij vitium eſt perſonale,l.1.q.16.n.55
Status mutatur mutatione perſonarum,l.3.q.18.n.106
Statutum de inſinuatione donationis non poteſt renunciari, li.11.q.4.n.37
Statutum exorbitans non extenditur,l.6.q.5.n.40
Statutum non operatur aduerſus ignorantes,l.11.q.4.n.38
Statutum loquens in donatione, non habet locum in donatione ob cauſam,l.4.q.9.n.41
Statutum permittens bannitum poſſe impune offendi eſt fauorabile,l.3.q.5.n.15.& l.12.q.2.n.15
Statutum prohibens aliquod non ſe extēdit ad factum ex cauſa neceſſitatis,l.4.q.9.n.39.& 40
Statutum pœnale loquens de perſona ad repreſentatum non trahitur,l.3.q.5.n.66
Statutum puniens facientem actum perſonaliter,non includit facientem per alium,l.9.q.12.n.4
Statutum rationabile ſeruandum in poſſeſſione beneficij,l.10 q.6.nu.43
Statutum quod maſculi fœminas excludant dicitur fauorabile,l.12.q.2.nu.27
Statutum,vbi requirit præſentiam propinquorum, propinqui non poſſunt mittere procuratorem,l.9.q.12.n.3
Statutum vt obtinentes beneficia de clero ſint in ſacerdotio habet locum in reſignatione,l.4.q.9.n.42
Stellionatus crimen quam pœnam imponat,l.1.q.15.n.29
Stilus contra legem non coadiuuatur,l.3.q.18.n.79
Stilus contra ius commune limitate intelligitur,li.3.q.18.nu.77.& ſeq.
Stilus Curię ſeruatur pro lege,l.1.q.2.n.8.& l.10,q.2.n.15.& l.3.q.5.n.55.& l.7.q.23.n.10.& l.8.q.8.n.47
Stilus curię modo albus modo niger,l.3.q.6.n.33
Stilus non requiritur vt introducatur in contradictorio,l.3.q.6.nu.28
Stilus vt introducatur ſufficit quod ita fuit obſeruatum, l.3.q.6.num.29
Stultus eſt,qui omnia bona ſua donat,l.9.q.19.n.7
Stultitia potius quam donatio,l.9.q.19.n.6
Subtilitas non conſideratur in Principis præſentia,li.12.q.3.num.44
Subrogatus gratioſe continuat poſſeſſionem nō denuo acquirit,l.2.q.3.nu.75
Subrogatus gratioſe per obitum poteſt agere ſpolio,lib.13.q.5.num.83
Subrogatus gratioſe capiens poſſeſſionem lite pendente ea nō videtur attentare,l.13.q.5.n.77
Subrogatus poteſt dicere penſionem nullam ſicut poterat reſignans,l.1.q.3.n.88
Subrogatus quo ad poſſeſſionē,an ſit ſubrogatus quo ad ſpolium,l.13.q.5.n.76.& 38
Subrogatus ſapit naturam eius in cuius locum ſubrogatur, li.13.q.5.nu.75
Subrogatio debet habere expreſſam mentionem de ſpolio, li.13.q.5.nu.79
Subrogatus in ius alterius etiam quo ad poſſeſſionem tenetur purgare ſpolium,l.1.q.16.n.59
Subrogatus nō expediens litteras in forma ſubrogationis gratioſæ attentat,l.2.q 3.n.86
Subrogationes ſolus Pontifex concedit,l.2.q.3.n.104.& ordinarius non poteſt,n.108
Subrogatio dicitur valida non facta mentione litis, lib.2.q.3.num.95
Subrogatus gratioſe,& quoad poſſeſſionem non dicitur attentare illam capiendo,l.2.q.3.n.67
Subrogatus gratioſe capiens poſſeſſionem poſt inhibitionem contra eum exequutam videtur attentare,l.2.q.3.n.91
Subrogatus in omni iure non dicitur ſubrogatus ad fructus, l.2.q.3.nu.84
Subrogato gratioſe habenti proceſſum fulminatum non competit actio ſpolij niſi fuerit expreſſum,l.2.q.3.n.82
Subrogatus gratioſe quando teneatur publicare, lib. 11. qu.3. num.37
Subrogare alium lite pendente ordinarius non poteſt,l.2.q.3. nu.97.& ſeq.
Subrogatus accipit cauſam in eo ſtatu quo erat,l.2.q.3.n.96
Subrogatio gratioſa excludit attentata litis pendentis,& ſubſequentis,l.2.q.3.n.79
Subrogatus gratioſe ante litem poteſt capere poſſeſſionem lite pendente,l.2.q.3.n.30
Succeſſio negatur in beneficijs,l.12.q.1.n.17.& eſt odioſa,nu. 20.& l.11.q.1.n.31
Succeſſori acquiritur ius in reſignatione ſimplici, lib.1. q.16. num.5
Succeſſor an teneatur ad penſiones decurſas tempore prædeceſſoris,l.1.q.8.n.40
Succeſſor an teneatur ad iura epiſcopalia,l.1.q.8.n.41
Succeſſor debet perficere gratiam prædeceſſoris, lib.10.qu.1. num.39
Succedens in beneficio renunciato ſimpliciter tenetur ad penſionem,l.1.q.8.n.22
Succeſſor fundi tenetur ad decimas prędiales,l.1.q.8.n.42
Succeſſor habet nouum ius,l.13.q.5.n.81
Succeſſor in beneficio per obitum non tenetur verificare titulum ſui anteceſſoris,l.10.q.4.n.2
Succeſſor in beneficio non tenetur ex facto mortis,lib. 6.q.3. num.19
Succeſſor in ſpiritualibus non datur,l.1.q.16.n.56
Succeſſor non poteſt authoris animum declarare expediendo litteras,l.2.q.3.n.90
Succeſſor poteſt renouare,vel renocare locationem, li.1.q.16. num.48
Succeſſorem quis eligere ſibi non poteſt,l.12.q.1.n.
Succeſſor ſuccedit in ea quæ fiunt nomine dignitatis, lib. 1.q. 16.num.69
Succeſſor Succedit in locum prædeceſſoris,li.1.q.11.n.5
Succeſſor ſingularis poteſt allegare continuationem,lib.2.q.3. num.78
Succeſſori ſunt intimandę littere penſionis,l.6.q.2.n.97
Succeſſor tenetur ad pēſionem impoſitam ex cauſa reſignationis,l 6.q.2.num.94.etiam ſi nihil fuit expreſſum n.99.a die collationis,lib.1.q.8.nu.51
Succeſſor verbum compręhendit omnes ſucceſſores,lib.1.q.8. num.33
Succurrendum ei qui in neceſſitate ſe arctat non eſt,lib.3,q.2. num.6
Sumptum de regiſtro ſupplicationum fidem non facit,l.8.q.2. n.19.& l.10.q.1.n.18
Sumptum litterarum Bullatarum fidem facit,l.8.q.2.n.20.& l. 10.q.1.n.19
Summus Pontifex non poteſt iudicari etiam a Conc. generali l.2.q.1.n.16
Summus Pontifex vicem Dei gerit in terris,l.3.q.18.n.71
Summus Pontifex poteſt ſemper & vbique vti pallio,l.1.q.17. num.22
Summus Pontifex poteſt facere Abbatiſſas,lib.5.q.12. nu.13
Superioris authoritas ſemper intelligitur excepta in inſtrumento,l.3.q.18.n.109
Superioris auctoritas tollit ſuſpitionem falſi,l.9.q.8.n.14
Superioris auctoritas non requiritur in renunciatione beneficij acquirendi,l.7.q.1.n.74
Superior aduerſarius non poteſt compellere quem ad oſtendē dum titulum,l.11.q.14.n.38
Superior conferre poteſt beneficium reſignatum,l.1.q.5.n.11
Superiores eccleſiaſtici qui ſint,l.7.q.9.n.2
Superior dicitur inſtitia,l.3.q.2.n.16
Superior debet infra ſex menſes conferre,aut ratificare, li.7.q. 1.num.55
Superiore deficiente poteſt quis ſibimet ius dicere,lib.3.q.18. num.114
Superior non debet illudi,l.1.q.13.n.4.& l.3.q.18.n.49
Superior potius ratam habet renunciationem coram clerico quam coram laico,l.7.q.1.n.52
Superior præſumitur procedere ſecundum ſuam facultatem, li.5.q.1.num.8

Superior quæ dat inferior tollere nequit,lib.2.q.11.nu.9.
Superioris intereſt ne beneficium dimittatur ſine licentia,lib. 7.q.1.num.3
Supplicationis Concluſio quid petat,lib.8.q.nu.70
Supplicatio debet eſſe humilis,li.8.q.7.nu.59
Supplicatio debet eſſe deuota,lib.8.q.7.nu.43
Supplicatio debet fieri vt petenti profit,li.8.q.7.n.60
Supplicatio dicitur probatio perfecta,li.3.q.6.n.81.
Supplicatione exprimitur impetrantem eſſe clericum,l.4. q.2. num.9.
Supplicatio ea eſt bona in reſignatione conditionali ſuper qua præſtitus eſt conſenſus, l.8.q.7.n.86.
Supplicationem fuiſſe per principalem porrectam quomodo probetur,lib.8.q.nu.4.
Supplicatio fit in papiro,lib.8.q.7.nu 32
Supplicatio fit a copiſtis in medietate folij, l.8.q.7.n.19.
Supplicationis in fauorem forma,li.8.q.7.n.38.& 31
Supplicationis nomen exprimendum in ſupplicatione, li.8.q. 7.nu.44
Supplicationes poſſunt a quocumque porrigi,lib.9.q.5.nu.11. etiam abſque mandato,q.6.n.6.& q.8 n.59
Supplicationis porrectio facta per procuratorem in vita reſignantis,debet plene,& ſufficienter probari,li.9.q.24. nu. 29
Supplicationis porrectio non perficit gratiam,l.6.q.2.n.154.& l.9.q.25 num.8
Supplicationis porrectio quem conſenſum oſtendat lib.8.q.8. num.139
Supplicationis porrectio, an probetur per duos teſtes,vel per vnum idoneum,li.9.q.24.nu.36
Supplicationis porrectio probatur per teſtes & regiſtratorem,
Supplicatio porrigitur ab vtraque parte in renunciationibus conditionalibus,lib.1.q.6.nu.57
Supplicatio porrigitur Datario & reuidetur,lib.8.q.7.num.20
Supplicatio per quas manus tranſeat,li.8.q.7.n.22
Supplicatio poteſt lacerari antequā ſit regiſtrata,li.8.q.7.n.196
Supplicationibus quid exprimatur,li.8.q.7.n.3.cum ſeq.
Supplicat reſignans & reſignatarius in ſupplicatione,l. 8. q.7. nu.100
Supplicatio reſignationis aliquando ſignatur a Cardinale præfecto ſignaturæ gratiæ,li.8.q.7.n.25
Supplicationis reſignationis ſimplicis abſque prouiſione forma,li.8.q.7.nu.103
Supplicationis reſignationis cum reſeruatione fructuum,li. 8. q.7.nu.96.
Supplicatio regiſtrata non ſemper continet conſenſum reſignātis.l.11.q.6.nu.30
Supplicatio. reſignata conſenſus præſtatur ante ſex menſes,li. 9.q.13.nu.1
Supplicatio ſignatur per verbum fiat,li.10.q.1.n.1
Supplicatio ſignata præſumitur ad inſtantiam illius cuius fauorem concernit,li.9.q.24.n.30.& li. 10.q.8.nu.53
Supplicatio ſignata in vita reſignantis poteſt perfici per legitimum procuratorem poſt mortem,l.1.q.12.n.37
Supplicatio ſola dicitur exiſtere in vtero,li.10.q.1.n.9
Supplicatio ſola ſufficit pro abſolutoria,lib.q.5.num.67
Supplicatio ſola hodie non ſufficit,li.13.q.5.n.106
Supplicatio ſola reddit tutum in foro cōſcientiæ,li.8.q.2.n.24
Supplicationis verba poſita in ſecunda parte explicantur lib. 7.q.7.nu.94
Subreptitia gratia non poteſt conualidari ſine noua prouiſione,lib.10.q.2.nu.11
Subreptitia reſignatio non validatur,li.8.q.8.n.102.& 106
Subreptionem allegans debet illam probare,li.10.q.2.n.7.
Subreptio excuſatur per expreſſionem qualitatum per æquipollens,li.10.q.2.n.9
Surreptio etiā in minima parte reddit litteras ipſo iure nullas li.10.q.2.n.5.& 71.& l.6.q.2.n.45
Subreptio in caſibus a iure expreſſis,li.6.q.2.n.86
Subreptio non ſanatur a parte,li.9.q.16.n.7
Subreptitio non conſideratur in collatione Papæ facta motu proprio,li.8.q.9.nu.74
Surreptio tollitur ex ſcientia Principis,li.10.q.2.n.10
Surreptio non præſumitur doloſa,li.10.q.2.nu.8
Surdus non poteſt eſſe executor teſtamenti,li.5.q.3.n.25
Surdus non poteſt contrahere matrimonium,lib.5.q.3.nu. 36
Suum iactare nemo præſumitur,li.5.q.1.n.4
Suſpenſiua vnionis valde operatur,li.12.q.3.n.52.
Suſpenſio quid,li.5.q.6.n.82
Suſpenſus non videtur ordinatus qui debet tantundem quantum valet res donata,l.2.q.6.nu.12
Suſpenſus non poteſt dicere officium,li.4.q.3.n.5.
Suſpenſi non poſſunt ſe ingerere beneficijs,li.5.q.6.n.198
Suſpenſo non poteſt beneficium reſignari,li.4 q.3.n.59.neque ei conferri,li.5.q.6.n.84.
Suspenſi miniſtrando fiunt irregulares,li.5.q.6.n.83.& 203
Suſpenſus indignus eſt beneficio,li.4.q.3.n.60.
Suſpenſus æquiparatur excommunicato,li.4.q.3.n.61
Suſpenſus eſt q accipit beneficium de manu laici,li.7.q.1.n.37
Suſpenſioni contrafaciens ignoranter non fit irregularis,li.5. q.6.num.205
Suſpenſus a pontificalibus poteſt adminiſtrare pontificalia lib. 5.q.6.num.217

T

TAcitum tantum operatur quantum expreſſum,li.1. q.1.n. 8.& q.3.nu.31.& q.13.n.13.& 14.& l.7.q 3.nu.4
Tacens verum,quando peccet,li.9.q.27.nu.5
Tacita renunciatio non requirit auctoritatem ſuperioris, lib. 1.q.1.nu.59
Taciturnitas qualitatis ignoratæ imprimit ſubreptionem, li.3. q.16.num.26
Tempus datum ad publican.computatur a tempore datæ reſignationis,li.1.q.6.n.40.& li.11.q.2.n.14.& l.12.q.8.n.6.& a prima non ſecunda,l.11.q.2.n.19
Tempus maius aſſignatur in materijs franciæ,li.8.q.8.nu. 137
Tempus poſitum in accuſatiuo oportet eſſe completum,li.12. q.8.num.24
Tempus X.an.dicitur longum,li.8.q.8.n.62
Tempus ad capiendam poſſeſſionem non præſcribitur reſignatario viuente reſignante,l.1.q.7.n.14
Tempus præfixum ad annotandum conſenſus in reſignan.currit a die miſſæ, li.8.q.8.n.125
Tempus ad promouendum Papa prorogare poteſt, lib.3.q.2 num.14
Tempora poſſeſſoris,& ſucceſſoris iunguntur ad complendā vſucapionem & præſcriptionem,l.3.q.5. n. 38.& 40. idem in beneficijs nu.37
Tempus non curritimpedito l.11.q.13.n.2
Tempus ſedis vacantis ſubtrahitur a tempore dato ad appellā dum,l.11.q.13.n.127
Tempus quo quis fuit impeditus non computatur in anno in reg.de annali,li.3.q.5.nu.75
Tempus confecti mandati inſpicitur,li.9.q.10.n.3.& q.29. n.5
Tempus datæ attendendum, li.9.q.16.n.8.
Tempus litis nō computatur in decennio vt requiritur,l.3.q. 6.num.60
Tempus currit de momento ad momentum,l.12.q.8.n. 8.etiā in materia mixta n.31.& in odioſis n.22.
Tempus cum eſt de ſubſtantia actus,eſt probandum,lib.10.q. 8.nu.65
Tempus præfixū a ſtatuto ad ponenda inſtrumenta in memorialibus non currit ignoranti,li.11.q.4.n.40
Terminus non eſt præfixus ad acceptand ūbeneficium,l.12.q. 12.n.5.lin.niſi ſteterit per triennium,quia videtur renunciare,l.10.q.8.n.18
Terminus aſſignatus,ad publicandum,currit pluribus,quibus idem beneficium reſignatur,li.11.q.4.n.21
Tempus datum ad publicandas reſignationes currit etiam ad uerſus minores ignorantes,lib.11.q.4.nu.43.
Terminorum diuiſio fit cauſa commodioris ſolutionis,l.1.q.8. num.52
Temporale pro ſpirituali non poteſt dari,li.14.q.5.n.2
Tempus quatuor menſium currit a die habitæ notitiæ vacationis,li.8.q.9.n.107
Tempus legis ad inſinuandum non currit ignoranti,li.11.q.4. num.35.
Tempus reg.de infir.computatur a conſenſu primæ reſignationis,l.12.q.8.num.42

Tempore publicationis lapſo datur reſtitutio,lib.11.q.13.numero.136
Teſtimonium habens ab Epiſcopo eſſe idoneum pro adminiſtrando parrochia eſt denuo examinandus per concurſum l.8.q.9.nu.92
Teſtamentum infirmus condere poteſt,li.3.q.10.n.4
Tel euraria poteſt renunciari,l.2.q.n.93
Teſtatoris voluntas nõ cenſetur reuocata,niſi expreſſe appareat,lib.9.q.25.nu.33
Teſtamentum Abbatis habens teſtandi licentiam valet,l.11.q.7.nu.90
Teſtamentum poteſt reuocari non obſtante iuramento, l.9.q.31.nu.25
Teſtator non præſumitur grauare hæredem duplici onere,l.6.q.2.nu.44
Teſaurarius dataríæ eſt familiaris,li.2.q.16.n.41
Theſaurarius non poteſt recipere renunciationem,li.7.q.16.num.2
Teſtes duo ſufficiunt ad probandum inſtrumentum,l.11.q.14.num.45.
Teſtes duo dicentes vidiſſe N.mori & tumulo mandari plene probant mortem,lib.12.q.7.nu.16.
Teſtes in collatione debent rogari,li.8.q.11.n.25.
Teſtibus de ſpontanea voluntate creditur ſi adſunt præſumptiones & coniecturæ,l.13.q.1.n.89.
Teſtium nomina in inſtrumento debent exprimi,l.11.q.6.n.67
Teſtes debent ſpeciem & qualitatem metus deponere,lib.13.q.1.nu.106.& reddere rationem,n.109
Teſtes ſuper metu renunciationis non debent interrogari negatiue & ponitur praxis,l.13.q.1.nu.83
Teſtes vel notarij requiruntur in collatione,lib.8.q.6.n.34.
Teſtibus poteſt probari reſignationem non fuiſſe factam ſponte,lib.8.q.2.nu.27.
Teſtes reprobantes inſtrumentum debent eſſe omni exceptione maiores,lib.9.q.27.n.18
Teſtibus an probetur collatio & reſignatio,lib.8.q.2.nu.21.vſque ad nu.26
Teſtes de metu quando admittendi in reſignatione,lib.8.q.2.nom.29.
Teſtes ad minus duo adhibentur in collatione,lib.8.q.9.n.60
Teſtibus deponentibus de actibus ex quibus veriſimiliter metus inferri ſolet credetur,l.13.q.1.n.88
Teſtes alias parum habiles admittuntur propter enormitatem criminis,lib.19.q.10.n.25
Teſtes ſuper probatione negatiuę quomodo debeant eſſe,l.11.q.14.n.69
Teſtes ſuper metu examinati ſunt inſpiciendi quo ad dignitatem,opinionem & numerum.li.13.q.1.n.82
Teſtes in inſtrumẽto publicationis an debeant dicere litteras fuiſſe authenticas,l.11.q.6.n.69
Teſtes 15.requiruntur ad probandum iuuenem eſſe prudentiorem ſene,lib.5.q.3.nu.63
Teſtes quid debeant concludere in probatione conſenſus,lib.8.q.8.n.87
Teſtes debent eſſe idonei,l.11.q.14.n.47.
Teſtes debent deponere de metu in ſpecie,lib.13.q.1.n.110
Teſtibus duobus magis creditur deponentibus de metu quam pluribus de ſpontanea voluntate, li.13.q.1.n.85
Teſtes an admittantur contra præſumptionem coactæ renunciationis,li.13.q.1.nu.96
Tituli color ſpoliati probatur ex confeſſione ſpoliantis, li.13.q.5.nu.107
Titulus coloratus probatur ex inſtitutione ſuperioris,li.13.q.5.n.103.& nu.119.
Titulus coloratus probatur per expectatiuam,li.13.q.5.n.121
Titulus coloratus quomodo probetur ex narratiua facta in litteris,li.13.q.5.n.117.
Titulus coloratus probatur etiam per teſtimonium de auditu a ſpoliante,lib.13.q.5.n.116.
Titulus coloratus ex confirmatione deducitur,li.13.q.5.n.120
Titulus coloratus ꝓbandus vt detur reſtitutio,li.13.q.5.n.100
Titulus matrimonij præſumitur ex diuturna cohabitatione,li.10.q.4.nu.22
Titulorum multiplicatio quando non prodeſt,li.11.q.2.n.26
Titulus ex inſtitutione & confirmatione an probetur, lib. 10. q.4.n.21
Titulum habere dicitur qui habet commendam,l.11.q.5.n.39
Titulus probandus in cauſa poſſeſſionis adipiſcen.lib.10.q.4.num.29
Titulus non dicitur perfectus ante expeditionem litterarum, l.2.q.24.n.5.& li.10.q.1.n.21.
Titulus non iuſtificatur per longam beneficij detentionem,l.3.q.1.n.43.& 45.& vide contra,li.10.q.4.n.20
Titulus beneficij acquiritur per acceptionem,li.2.q.26.n.3
Titulus duplex beneficij,& patrimonij,li.2.q.6.n.6
Titulus beneficij nõ amittitur abſque ſuperiore,lib.7.q.1.n.40
Titulus ex triennio præſumitur,li.11.q.6.n.98
Titulus in prophanis præſumitur ex ſpatio 10.annorum,li.10.q.4.nu.28.
Titulus primus eſt extinctus per renunciationem,lib.1.q.14.num.5
Titulus de litigioſis habet locum etiam in beneficialibus, l.3.q.3.nu.9
Titulus per ceſſionem extinguitur,li.1.q.6.n.3.& q.14.n.10.& l.13.q.2.n.30.
Timor excommunicationis grauis,l.13.q.1.n.140
Timor excommunicationis inducit iuſtum metum,lib. 13. q.1.nu.134
Timor mortis vel cruciatus aut amiſſionis bonorum omnibus perſonis inducit iuſtum metum,l.13.q.1.n.64.& 155.& an requiratur vis actualiter,n.55
Timor iuſtus quoties imminet periculum filijs,li.13.q.1.nu.66
Tõtum continet partem,l.9.q.11.n.31
Trebellianica non detrahit de relicto Piæ cauſæ,li.5.q.6.n.192
Tractare quid ſit,li.14.q.5.n.8
Tractatus de penſione imponenda non improbatur,li.14.q.5.n.5.& 16.q.1.n.30
Tractatus inter reſignantem & reſignatarium ante ſcientiam Papæ permiſſus,lib.14.q.5.n.9
Tractatus caſtationis non extinguit regreſſum,li.6.q.5.n.92
Traditio rei venditæ quando dicatur facta per metum,li.13.q.1.num.208
Triennium de quo in allegatione lapi non ſufficit quod ſit continuatum per ſecundum reſignatarium,lib.3.q.5.n.44
Triennalis probatio quomodo habeat locum,lib.10.q.4.n.13.& 14
Triennalis præſumit publicationem, li.11.q.14.n.26
Triennalis non operatur in ſpolio,li.11.q.14.n.31
Triennalis præſumit diſpenſationem,l.11.q.14.n.28.& præſsiptionem tituli,l.10.q.4.n.25
Triennalis,vbi habeat locum,lib.10.q.4.n.23
Triennalis defendit execrabilem & nõ promotos ad ſacros ordines,l.11.q.14.n.27.
Triennalis admittit probationem,li.10.q.4.n.27.
Translatione reuocatur procurator datus ad reſign.li.9.q.32.num.5
Translatio de vna eccleſia ad aliam,l.6.q.4.n.5
Translatio fit ob intemperiem aeris,li.5.q.3.n.245
Transfertur quis de vna eccleſia ad aliam propter eccleſiæ vtilitatem,l.3.q.18.n.32.& li.1.q.16.n.40
Transferri inuitus poteſt quis ex cauſa,lib.3.q.18.n.14
Translatio facta cum ſchedula lacerata,nulla,lib.6.q.4.n.42
Translationes penſionis dupliciter fiunt,lib.6.q.4.n.7.& n.39
Translatio penſionis,non generat præiudicium ordinario,lib 11.q.4.nu.30
Translatio penſionis non cenſetur remiſſa niſi expreſſe dicatur,l.6.q.4.n.50
Transferendi facultas non eſt de iure,li.6.q.4.n.n.31.& ideo difficilis reputatur,li.9.q.17.nu.99.& li.6.q.4.n.24
Transferendi penſionem facultatem habens poteſt quandoq; tempore transferre,li.6.q.4.n.35
Transferendi penſionem facultas debet eſſe ſpecialis,li.9.q.17 n.87.& li.6.q.4.n.28
Transferendi penſionem clauſula regulariter non conceditur lib 9.q.117.n.142
Translatio penſionis poteſt cõcedi ſine conſenſu habentis beneficium,l.6.q.4.num.25.
Translatio penſionis debet fieri ſecundum formam datam, libro.6.

libro.6.quæſtio.4.numero.46
Translatio penſionis non trasfert titulum benef. lib.11.q.4.num.29
Translatio penſionis eſt res profana,li.6.q.4.n.52.contra n.53
Translatio penſionis eſt intimanda habenti ſoluere penſionem lib.6.q.4.nu.47.
Translatio penſionis an coram exequutore,lib.6.q.4.n. 37. & n.38.ſufficit coram conſtituto in dignitate,l.6.q.4.nu.40
Translatio penſionis quid ſit,li.6.q.4.n.4
Translatio penſionis odioſiſſima,li.6.q.4.n.16.
Translatarius penſionis non tenetur publicare,li.11.q.4.n. 28
Translatio penſionis non requirit mentionem aliarum penſionum,l.6.q.4.n.43
Translatio non venit ex facultate retentionis,lib.6.q.4. nu. 29
Tranſactio non extenditur ad ea de quibus non fuit cogitatũ, l.1.q. 3.nu.48
Tranſactio facta per reſignantem ligat reſignatarium,l.1.q.16.num.68
Tranſgrediens legem humanam iuſta de cauſa non peccat lib. 11.q.13.n.111
Tranſitus de ſtatu perfectu ad nõ profectum non eſt licitus,l 5.q.3.num.239
Tranſumptum authenticum quod dicatur,lib.11.q.6.n.36.idẽ quod copia,num.37
Tranſumptum probat vt originale,li.11.q.6.n.38.
Turpius eijcitur quam non admittitur hoſpes,lib.4.q. 11.n. 3
Tutius eſt actum facere in pluribus locis,lib.11.q.6.n.12

V

Vacationis appellatione venit vera,lib.12.q.10.n.25
Vacatione expreſſa omnis modus vacandi venit,lib. 12.q. 14.num.24
Vacaus per mortem,non poteſt alio mõ vacare,lib.9.25.n. 43
Vacat beneficium per obitum reſignante moriente antequam reſignatarius cõſentiat reſignationi,lib.10.q.6.n.59.& 60
Vacatio tempore datæ verificari debet,lib.8.q.7.n.1&7. & lib. 12.q.14.nu.26
Vacatio per obitum an differat a vacatione per renunciationẽ l.12.q.9.n.4.vel æquiparantur,li. 1.q.6.n.15.& q.7.n.5
Vacatio per priuationem differt ab ea quæ contingit per renũciationem,lib.12.q 6.n.31
Vacandi modus per renunciationem eſt vnus ex dignioribus, li.1.q.4.n.1.& eſt verus li.1.q.4.n.2.lib.9.q.21.n.1
Vacatio per reſignationem inducitur facto hominis, lib. 1. q. 4.nu.17.
Vacaus beneficium poteſt impetrari & conferri,li.9.q.21.nu.3
Vacare dicitur beneficium donec abſens accepter,lib. 10.q.8. num.9
Vacatio inducta per reg.de infir.fundatur in fraude, lib. 12.q. 10 nu.3
Vacatio inducta per reg.de infir.ſit ne vera an ficta,lib.12.q.9. num.1.& num.7
Vacat beneficium in Curia collatione Papę exiſtente nulla,li. 10.q.6.num.58
Vacantia in Curia ſolus Papa confert,lib.10.q.8.n.11
Vacatio non datur ex ſententia nulla,lib.3.q.7.n.72
Vacatio durat vſque ad confirmationem,l.7.q.23.n.48
Vacatio beneficij non inducitur ex religionis ingreſſu,lib. 3.q. 13.n.3.niſi emiſſa profeſſione,lib.3.q.13.n.13
Vacare in curia dicitur beneficium in ea reſignatum etiam per procuratorem,li 9.q.14.nu.1.& 2.an dicatur vacare apud ſedem num.6
Vacat beneficium permutatione,li.11.q.5.n.20
Vacantia in Curia non confert ordinarijs,lib. 10.q.6.n.57
Vacet ne beneficium per obitum reſignatarij ſimoniatur ante appræhenſam poſſeſſionem,lib.10.q.6.n.54
Vacatio noua non inducitur in deuolutis,li.11.q.5.n.14.
Vacare rurſus non poteſt quod vacat vna perſona,lib.12.q.14. num.35
Vacatio in litteris dicitur fieri de præſenti hodie in manibus noſtris &c.lib.8.q.7.n.119
Vacat beneficium in partibus moriente beneficio vltra duas dietas a Curia,lib.10.q.6.nu.56
Vacant regularia beneficia per obitum & amotionem, lib. 11. q.3.num.94
Vacationis expreſſo vno modo non venit alter,li.8.q.7.n.132
Vacat beneficium morte poſſeſſoris,lib.11.q.1.n.24
Vacatio longa eccleſiarum prohibita,li.11.q.1.n.30
Vacandi modus exprimitur per ordinarios,li.8.q.9.n.50
Vacant beneficia in curia cum ibi fit reſignatio aut priuatio, lib.1.q.4.n.52.& 53
Valetudinarij qui dicantur remittitur arbitrio iudicis, lib.5.q.6.num.12
Valetudinarij multa ſunt priuilegia,li.5.q.6.n.10
Valet udenarius poteſt renunciare coram ordinario,lib.5.q.6.num.9
Valetudinarius eſt infirmus lib.5.q.6.n.11.
Valor beneficij debet exprimi in ſupplicatione,li.8.q.7.nu. 63. etiam reſignationis,lib.10.q.2.n.4
Valor exprimitur de ſtilo in collatione Papæ,lib.8.q.9.n.75
Valor verus exprimitur reſpectu annatæ & vt Papa ſciat qualitatem beneficij,lib.10.q.2.n.48
Valor beneficij non exprimitur in collatione ordinarij, li.8.q. num.78
Valor beneficij non exprimitur in litteris regreſſus, lib.6.q.5. num.59
Valore vero non expreſſo uis non abdicatur a reſignante,li 6. q.5.num.62
Valor expreſſus in gratia verificandus opponente aduerſario, lib.10.q.3.num.40
Valore non verificato gratia dicitur ſubreptitia,li.10.q.3.n.41
Valor non probatur ex confeſſione triginta annorum.li.10.q. nu.52
Valor beneficij probandus eſt de tempore prouiſionis,l. 10.q. 2.num.51
Valorem exprimens deducta penſione non excuſatur a mala expreſſione,lib.10.q.2.n.47
Valor beneficij probandus per quinque annos ante, & quinque poſt,lib.10.q.2.nu.55
Valorem probant teſtes alter de veritate,alter de fama,lib.10. q.2.num.53
Vaſſallus non poteſt renunciare feudum vt nõ tenetur ad ſeruitia,l.3.q.15.nu.6
Variatio prohibetur,l.1.q.13.nu.5.& lib.12.q.8.n.43
Variatio prohibetur in clericis,l.6.q.1.n.32.& q.15.n.8.& lib. 9.q.25.n.18.& lib.11.q.2.n.30
Variare licet ante præſentatam poſtulationem,li.3.q.18. n. 57
Variare accumulatiue licet patronis laicis,lib.2.q.1.n.42
Venditor poteſt percipere fructus ex venditione conditionali l.1.q.6.n.37
Vendere nemo cogitur,l.3.q 18nu.6.niſi ex cauſa,nu.15.vel ſi ſit obligatus,nu.18
Venditio ſecunda non valet in præiudicium primæ, li.1.q.15. num.7
Veritas præfertur veritati,lib. 134.5.num.30
Veritas facit ceſſare præſumptionem,lib.13.q.5.n.31
Veritas eluceſcit ex diſputatione,11. q.11.nu.3
Verificandum non eſt quod conſiit in animo,l.11.q.7.n.76
Verificanda ſunt ea quę inducunPapam ad facilius concedẽdum,lib.10.q.3.nu.46
Verificanda in gratia ea ſuper quibus ſe fundat Papa,lib,10.q. num.44
Veriſimilitudinem qui habet dicitr hab ere textum,lib.9.q.7. num.37
Veriſimilitudo ſpectanda,lib.9.q.7.n.35
Veriſimilis mens attendenda,l.2.q.1.n.10
Veriſimilitudo cognata naturæ,li.q.7.num.36
Vexationem redimens nõ commit ſimoniam,li.14.q.3.n.7
Verba non ſufficiunt vbi opus eſt fto,li.8.q.2.num.4
Verba debent aliquid operari,lib.q.7.num.137.& l:b. 11.q. 8.num.3
Verborum qualitas eſt mentis noſtr teſtimonium,lib.1.q.13. num.29
Verba renunciationis diligenter ꝑideranda,lib.8.q.1. num.3
Verba ſunt nuntia cordis,l.1.q.13n.28
Verbo ſolo Papæ perficitur gratia,p.10.q.1.num.2
Verba vbi non conueniunt neque ſpoſitio,l.3.q.5.num.43.& lib.12.q.nu.1.
Verba intelliguntur eo reſpectu,q ſunt prolata,lib.9.q.17. nu.95

num.95.& lib.11.quæstio.11.num.15
Verba Extrauag.Alex.VI.& Leonis X.circa dationem consensus per procuratorem post mortem resignantis,lib.9.q.24 num.15
Verba prætoris,lib.1.ff.quod metus causa sunt diuina,lib.13.q.1.num.6
Verba de frequentiori in dubio,lib.12.q.5.nu.4
Verba personalia verificantur in vna persona,li.11.q.4. nu.20
Verbis geminatis,colligitur voluntas enixa,lib.10.q.7.n.3
Verba debẽt intelligi de eo quod sortitur effectũ,l.11.q.7.n.83
Verba clara non indigent declaratione,li.6.q.2.n.104
Verba referuntur ad proxime dicta,li.5.q.6.n.224
Verborum sonus minus attendendus,quam effectus,lib.8.q.8. num.134
Verba quæ compræhendant maiora expressis,lib.8.q.7.n.142
Verba generalia operantur etiam in materia odiosa,lib.7.q.8. num.7
Verba generalia corrigũt legem antiquam quoties apparet de mente,l.11.q.11.nu.59
Verba generalia omnia includunt,li.11.q.3.n.16.& li.10.q.7. nu.37.nihil relinquũt intactum,lib.11.q.11.n.53.& generaliter debent intelligi,lib.3.q.6.num.53
Verba generalia non capiunt beneficia electiua,l.3.q.6 .nu.86
Verba generalia dicuntur dubia,3.q.6.n.16
Verba specialia vbi requiruntur non sufficiunt generalia,l.qu. 24.nu.51.& l.9.q.7.nu.30
Verba generalia restringuntur ad suas causas,lib.9.q.17. n.94
Verbis geminatis,sumitur vis orationis præcedentis,l.10.q.7. num.9
Verba generalia recipiunt restrictionem,quam loquens dat, l. 11.q.11.nu.8
Verbum abrogamus tollit in totũ,l.11.præf.n.13.& q.11.n.54
Verba addita in reg.de infirm.etiam vigore&c.dum esset sanus &c.qua ratione fuerunt necessaria,lib.12.q.6.n.9
Verbum beneficium late intelligitur,lib.12.q.3.n.3
Verbum collatio in beneficijs iuris patronatus nõ verificatur lib.11.q.3.num.12
Verbum collatio late accipitur,lib.12.q.3.n.30.nam est genera le & comprehendit omnem modum,lib.11.q.3.n.23
Verba de consensu Cardinalium faciunt gratiam conditionalem,l.8.q.10.nu.16.& nu.18
Verba constito de resignatione intelliguntur de valida,lib.10. q.6.n.23
Verba per cessum interpretantur in cessione simplici.li.1. q.4. n.31.& non in fauorem,lib.2.q.9.nu.12.& q.19.num.5
Verbum Controuersia quid significet,lib.13.q.5.nu.59.molestia idem num.60
Verbum Canonicatus,importat secularem,& regularem ,lib. 11.q.3.nu.88
Verbum censeatur denotat fictionem,lib.12.q.9.nu.6
Verba per cessum vel decessum quomodo intelligantur, l.2.q. 9.num.23
Verba posita in litteris expresso accedente consensu stant distributiue & non conditionaliter,lib.8.q.7.n.178
Verba posita in supplicatione expresso accedente consensustãt conditionaliter,lib.8.q.nu.180
Verbum denuo quid significet,lib.7.q.1.nu.56
Verbum derogare quid importet,li.11.q.11.n.55
Verbum dimiserit quid importet,lib.12.q.5.n.17
Verbum dimittere proprium est etiam in permutatione,li.1.q. 1.num.42
Verbum dimittere est admdum generale,lib.1.q.1n.40
Verbum decernimus aliqui de nouo inducit,lib.13.q.2.n.3
Verba ex iustis causis quid xplicent,lib.11.q.7.num.75
Verbum expedire,pontum mandato,importat mandantis, vtilitatem,lib.9.q.17.n.45
Verbum fieri significat gram de præsenti,lib.8.q.7.num.73
Verbum futri temporis imprtat sententiam ferendam,lib.14 q.2.num.2
Verbum fiat statim perficiratiam,lib.8.q.2.n.9
Verbum in fauorem quato cæpit non ponit in supplicatione resignationis,lib,8.7.nu.36
Verba ipso iure perpetuitem ostendunt,lib.4.q.2.num.107
Verbum incontinenti quomodo interpretetur relinquitur arbitrio iudicis,lib.3.q.1.num.131
Verbum libere excludit causam,lib.5.q.1.n.14.& alterius requisitionem,l.7.q.5.num.8
Verba modo & forma bene nisi,important arbitrium boni viri,lib.9.q.17.nu.96.& intelliguntur,quoad expeditionẽ,nõ quo ad onerandum beneficium,n.97
Verba non alias &c.reddunt actum conditionalem,lib.6.q.5. num.63
Verbum nullatenus annullat ipso iure,lib.8.q.8.nu. 53.& l.9. q.12.num.2
Verbum prouisionis latissimum,lib.3.q.6.num.41
Verbum obitus verificatur in morte,lib.8.q.10.n.30
Verba super quocumque sunt admodum generalia,lib.8.q.7. num.84
Verbum potest pro debet,lib.5.q.3.num.84
Verbum quicumque tam masculum quam fœminam comprehendit,lib.3.q.12.num.21
Verbum Quicunque est admodum generale,lib.11.q. 3.num. 2.& 15.
Verbum si quis est generale lib.12.q.4.num.2
Verbum resignare renunciare,& cedere est æquinocum,& habet multas significationes,li.5.q.n.66.& 68
Verbum non suffragetur positum in Decr.Conc.Trid.de professfidei quomodo intelligatur,lib.10.q.9.num.15
Verbum supplicans appositum in supplicatione resignationis stat distributiue,lib.8.q.7.num.101
Verbum successor comprehendit omnes successores, lib.1. q. 8.num.33
Verba viribus carere &c.denotant annullationem actus,lib.4. q.9.n.32.sunt latæ sententię,lib.4.q.9.33
Verbum vbicumque est valde generale,lib.3.q.6.n.23
Vicinus probat præsumptiue,lib.n.q.14.num.66
Vicinitas præsumit actum gestum cum fraude & dolo, lib. 12. q.1.num.14
Vltima dies vltimi anni habetur pro completa in tempore designato per annos,l.12.q.8.num.26
Vltimus annus cæptus non habetur pro completo in termino plurium annorum,l.12.q.8.n.27
Vnio ad quid inuenta,l.12.q.3.nu.49
Vnio fit ex necessitate & vtilitate,l.2.q.9.num.4
Vnionis impetratio non facta mentione manualitatis est nulla,lib.10.q.2.num.38
Vnionem in quibus casibus mandet Conc.Trid.fieri.lib.2.q.9. num.19
Vnio de beneficio viuentis fit absque præiudicio ipsius,l.2.q.9. num.7
Vniri non potest beneficium iuris patronatus sine consensu patroni,l.2.q.4.nnm.11
Vniones tollens reg.Canc.quæ effectum sortitæ non sunt non tollit factas auctoritate Conc.Trid.l.2.q.9.num.18
Vnionem suspendendo Papa non facit præiudicium considerabile,lib.2.q.9.nom.9
Vnio facta de beneficijs vacantibus percessum non comprahẽdit resignationem conditionalem,l.2.q.19.num.7
Vnionis mentione non facta gratia est subreptitia,lib.2. qu.9. uum.15
Vnio subintrat facta renunciatione coram Papa,& ordinario, l.2.q.9.num 22.& num.27
Vnio non potest fieri nisi facta mentione litis,li.2.q.3.n.61
Vnione vel cõmenda dissoluta beneficium dicitur vacare prius,l.2.q.19.num.13
Vnionis ratione possunt ab vno plura obtineri beneficia,l.3.q. 1 num.119
Vnionis mentione non facta resignatio est inualida,l.2.q.9.nu. 14.& si scienter abdicatur ius nu.21
Vnio nulla non præstat impedimentum,l.12. q.3.nu. 35
Vnionum suspensio datur quandoque in resignationibus,lib. 8.q.7.num.182
Vnio non intrat in resignatione conditionali,li.1.q.4.num.38
Vnitum beneficium non dicitur amplius beneficium,l.12.q 3 num.47
Vocabulorum diuersitas non semper diuersum ostendit,l.1.q. 1.num.72
Voluntas libera requiritur in contrahendo & dissoluendo.lib. 13.q.

13.quæstio.1.numero.131.& 12
Vnum non sufficit,cum duo requirantur,lib.4.q.9.num.35
Voluntas enixa ex verbis geminatis,lib.10.q.7.n.3
Voluntas tacita dicitur etiam voluntas,lib.8.q.8. n.27
Voluntas censetur durare,lib.9.q.13.nu.3
Voluntas coacta voluntas,lib.13.q.2.nu.10
Voluntatis mutatio non præsumitur,lib.9.q.26.n.16
Voluntatis declaratio terminatur ad vitam creditoris vel debitoris,l.3.q.3.num.11
Voluntarium a principio ex post facto necessarium,lib.1.q.13 num.7.& lib.9.q.31.num.14
Voluntates hominum variæ,lib.3.q.2.nu.29
Votum captandæ mortis prohibetur,lib.6.q.5.n.104
Votum electi connumeratur in numero eligentium,l.9.q. 17. num.108
Votum de dispensatione voti nõ petenda non valet, l.13. q. 1. num.41
Vicecancellarius maior est post Papam,lib.7.q.17.nu.2
Vicecancellarius habet administrationem iustitię,lib. 7. q.17. num.3
Vicecancellarius notat gratias Consistorij,libro.8.q.5.n. 59
Vicecancellarius facit contraschedulam de prouisione episcopatus,l.8.q.5.nu.24
Vicecancellarius hodie nõ recipit resignationes,l.7.q.17. n.5
Vicecancellarius quas gratias signet,lib.7.q.17.n.4
Vicecancellarij scriptum dicitur matrix,lib.8.q.5.n.30
Vicecancellario creditur de his quæ concedit Papa in Consistorio,l.8.q.5.nu.27
Vicarius & Episcopus idem est tribunal,li.7.q.24.num.67
Vicarius dicitur ordinarius,l.7.q.24.n.25.& comprehenditur sub verbo ordinarij,l.3.q.11.n.22
Vicarius Vrbis non cognoscit de causis inter personas subiectas Cardinalit.ratione tituli,l.7.q.12.num.12
Vicarius habet ordinariam iurisdictionem,lib.3.q.11.n.23
Vicarij iurisdictio expirat mortuo Episcopo,l.b.7.q.24.nu.35
Vicarij prouisio valet mortuo Episcopo in longinquis ,l. 7. q. 24.num.37
Vicarius Episcopi iam defuncti non potest petere salarium nõ conuentum,l.1.q.16.nu.53
Vicarius Episcopi pot esse Canonicus Regularis Monachus, lib.9.q.4.num.5
Vicarius potest reuocari non obstante iuramento lib.9. q. 31. num.27
Vicarij mandatum præsumitur,lib.9.q.22.num.21
Vicarius etiam in choro præcedit Archidiaconũ,l.7.q.24.n.79
Vicarius generalis nõ pot alium vicarium facere,l.7.q.24.n. 70
Vicarius potest committere vices suas ad vnam causam,l. 7.q. 24.num.73
Vicario commissa causa sub nomine dignitatis,transit ad successorem,l.1.q.11.nu.17
Vicarij cõmissio interpretanda quatenus sonat,lib.7.q.24.n. 9
Vicarij Episcopi qui pot conferre non potest resignationes recipere,l.7.q.10.nu.38.& q.24.n.15
Vicarius potest alium deputare ad recipiendam renũciationẽ, l.7.q.24.num.1.& 72
Vicarius Episcopi,non potest conferre,nisi habeat speciale mãdatum,l.9.q.7.nu.32
Vicarius Episcopi,non potest conferre,etiam ex potestate faciendi omnia quæ Eps, li.9.q. 7.nu.34.& l.7.q.24.n.5.& 7
Vicario si fuerit data facultas destituendi non venit facultas recipiendi renunciationem,l.7.q.24.nu.19
Vicarius non potest conferre beneficia resignata coram ipso nisi habuerit hanc facultatem,l.7.q.24.n.50
Vicarius habens potestatem conferendi non potest cõferre ea quæ Episcopus confert autoritate apostolica,l.7.q.24.n.64
Vicarius habens potestatem conferendi potest conferre bene ficia vacantia ante datam commissionis,lib.7.qu.25.n u.65
Vicarius potest cõferre ex causa permutationis,li.7.q.24. n.62
Vicarius habens facultatem conferendi non potest conferre reseruata,l.7.q.24.nu.63
Vicarius non potest recipere resignationem beneficiorum obtentorum per Episcopum,l.7.q.24.num.66
Vicarius cum speciali mandato potest recipere renunciationes beneficiorum reseruatorum,l.7.q.24.num.30
Vicarius non potest virtute generalis mãdati recipere renunciationes,l.7.q.24.num.4
Vicarius habens potestatem administrandi temporalia,& spiritualia non potest recipere resignationem,lib.7.q.242.n.6
Vicarius extra diœcesim potest conferre,l.7.q.24.num.32
Vicarius sine speciali mandato instituit præsentatos,l. 7.q. 24. num.29
Vicarius ex facultate generali nõ potest priuare,l.7.q.24.n. 10
Vicarius potest recipere resignationes beneficiorum electiorũ & iurispatron.l.q.24.num.28
Vicarius deputabitur in beneficio curato durante nonitiatu,l. 3.q.13.num.8
Vicarius perpetuus non potest renunciare vicariam si cõsequatur secundum curatum,l.3.q.1.num.118
Vicaria potest permutari,& renunciari,l.2.q.1.n.112.& 113
Vicariæ duę perpetuæ inter se sunt incõparibiles,l.3.q.1.n.116
Vicaria prima vacat per adeptionem secundæ,l.3.q.1.n.115
Vicarius perpetuus dicitur habere titulum,l.3.q.1.n.117
Vi metus ve facta nulla sunt,l.13.q.13.q.1.num.5
Vis probanda,l.13.q.4 num.32
Vis quomodo probetur,l.13.q.4.num.34
Vis est delictum,l.13.q.4.num.31
Vis & metus parificantur,l.13.q.4.num.30
Violentiæ species probanda,l.13.q.4.num.33
Violenta mors venit in impetratione beneficij per mortem Titij,l.12.q 10.num.28
Vincentius Laureus Cardinalis Montis Regalis laudatur, l.1. q.2.num.30.& l.8.q.5.num.17
Vitium litigiosi excusat a promotione,lib.11.q.3.nu.33
Vitium litigiosi transit etiam in resignatarium,lib.2.q.3.nu.10
Vitium spolij est personale,l.1.q.16.num.55
Viris ecclesiasticis prohibetur inconstantia,li.1.q.13.nu.6
Vir separatus ab vxore iudicio ecclesiæ quoad ipsã reputatur mortuus,l.1.q.5.num.7
Visitator quando calumniose videatur requirere litteras,l.13. q.5.num.114
Visitari possunt hospitalia ab ordinarijs,l.11.q.3.num.54.
Vita longissima est centum annorum,l.10.q.5.5. num. 5.& 6. item allegare absque probatione sufficit,libro 10.q.5.n.6
Vitam filiorum debet probare agens contra fidei commissarium possessorem,l.10.q.5.nu.14
Vitam resignantis Resignatarius n possessor debeat probare ortalite,l.10..q.5. num.10.& 5
Vsurario publico non potest beneficium resignari,l.3.q.3.n.26
Vsurarij sunt infames,l.4.q.3.nur.27
Vsufructuarius tenetur conseruar bona sibi commissa ad vsũ dum,l.3.q.15.n.3
Vsufructuarius finito vsufructu qa actione conueniri potest, l.11.q.10.num.21
Vsufructus non transit ad successem,sed finitur morte,l.1.q. 16.num.66
Vtilitas publica præfertur priuatl.5.q.3.nom.171
Vtilitatis ecclesię causa quis potecogi ad renunciandũ,l.3.q. 18.num.31
Vxor verberata quando dicatur consentire instrumento metu mariti,l.13.qr1.num.209
Vxor non potest habitare cum vo ratione contagionis,libr. 5.q.6.num.29

F I N I S.

REGISTRVM.

* A B C D E F G H I K L M N O P Q. a b c d f.

Omnes sunt quaterniones. præter Q quinterniones * Duerniones f Triones.